Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermo[n]es domi[ni]cales perutiles a quoda[m] fratre Hungaro ordi[ni]s minoru[m] de obserua[n]tia co[m]portati Biga salutis intitulati feliciter incipiunt.

https://hdl.handle.net/1874/461592

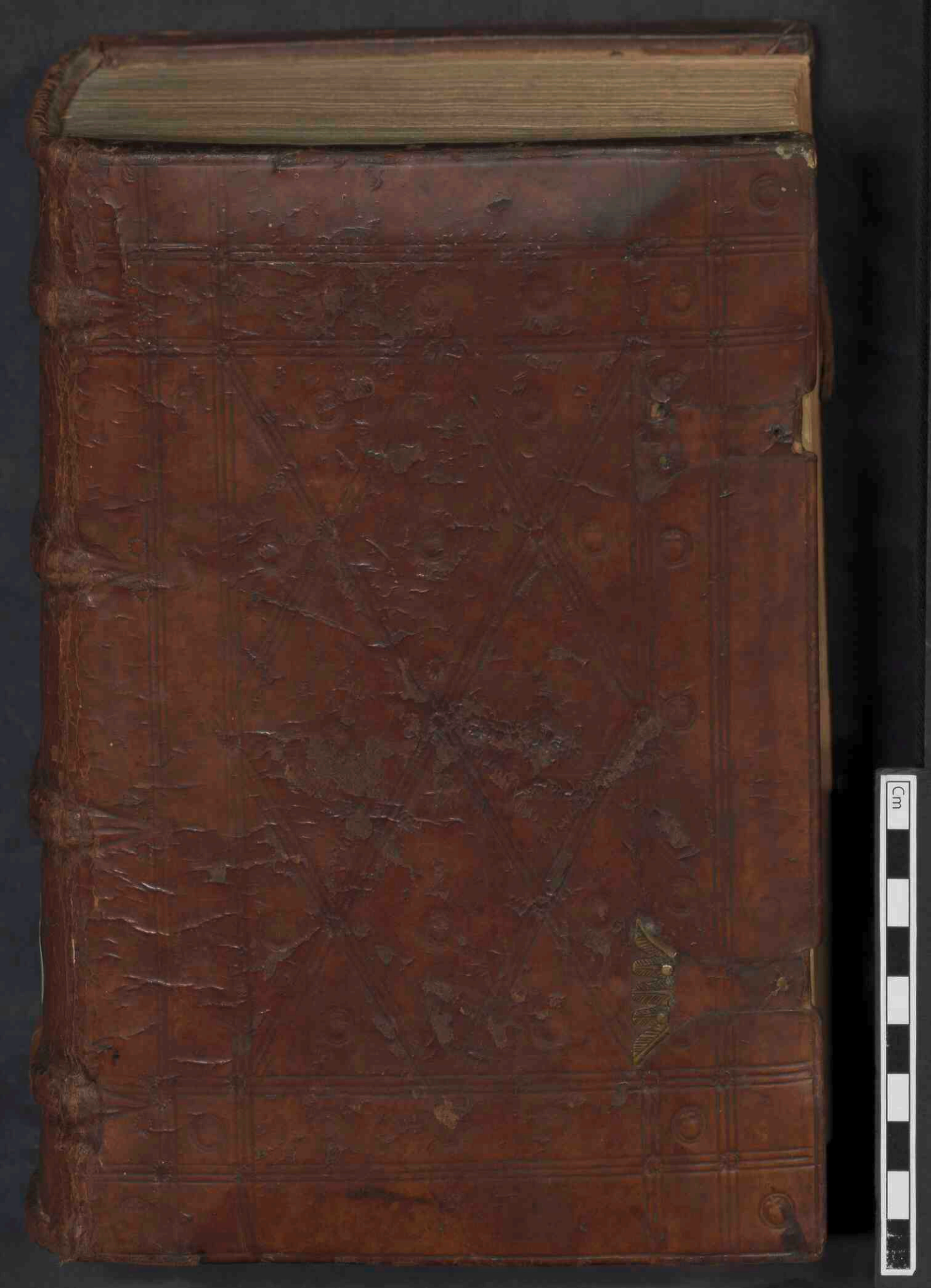

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Dominica in albis

¶ Primo ex amissione
¶ Secundo ex emptione
¶ Tercio ex iocūdatione

¶ Primo itaqz anime pciositatē intelligere possum⁹ ex ipi⁹ amissiōe. Vaz de pditōe seu amissiōe vilis rei ñ multū dolet hō sed ō amissione rei pciose multū affligit. Sic xp̄s hō tm̄ doluit de aie amissione q̄ p ea incarnari voluit. Unde cantat eccl'ia. Qui condolens interitu mort̄ pire seculū saluasti mundū lāguidū donās reis remediū. Cuius rei manifestū signū patet ex hoc q̄ xp̄s rex angelorū p anie salute vilius est flere z nunqz ridere. neqz eni fleuit p destructiōe mūdi .p acerba sua passione sed .p aia .cū etiā superhier'm fleret Lu.xix.dicēs. Si cognouisses et tu.s.fleres. Itē sup resuscitatione lazari.z significat pctōres obstinatos. Joh.xj. Item fleuit etiā in cruce. Heb.v.ideo dicebat. Sitio.s.salutē vr̄am. Sup quo Bern̄. O bone ie/su q̄d est ꝺ q̄ loqris. q̄d est q̄ dicis. in cruce cū iniqs suspēderis .in ligno clauis affigeris z dicis sitio. Nō em̄ sitis aquaz liquorē sed fidē z salutem pctōrū p quoz salute sic aspere cruciaris. O igit̄ aia mea misera interroga tuū creatorē.tuū redēptorē dicens Cur dñe mi rex fles.z dicet tibi. Pro aia tua fleo.illam deploro. q̄a i me ñ habeo q̄d plāgam. ¶ Secō pciositas anie intelligi pōt ex ipius emptōne. Nā viles res vili pcio cōparant̄ sz p/ciose magno thesauro redimunt̄. O aia mea certe tui pcii nūq̄ potes estimare.s.sanguinē et vitā iesu xp̄i regis angelorū. De quo apl's .j.ad Thoi.vj. Empti em̄ estis pcio magno glificate z portate deū i corpe vr̄o. De q̄ pcio ait Petr⁹ .j.epl'e.j.c. Sciētes q̄ nō corruptibilib⁹ auro vl' argēto redēpti est̄ ꝺ vr̄a vana cōuersatiōe pr̄ne traditōis sz pcioso sanguie q̄si agni incōtaminati iesu xp̄i. Hinc etiā Bern̄. ait. Subti iesu xp̄i. Hinc etiā Bern̄. ait. Subtilime ē aie pcii q̄ nō nisi sanguie christi redimi potuit. quā q̄ ꝺ mutatiōem pāna tua dabis q̄ p nihilo das illā. Nōne dei filius cū esset i sinu pr̄is a regalib⁹ sedib⁹ p ea descēdit q̄ eā liberaret a pr̄āte diaboli. O q̄ studiose debet depurā supplicijs. Un̄ Hugo de arra spōse dicit. Implet mihi vilis cēnō debeo q̄ tantuz deo placui vt et mori eligeret p me ne pderet me. ¶ Tercio pciositatē anie intelligere possum⁹ ex ei⁹ iocūdatōe. Nam si aia vilis res esset nulla vel modica esset iocūdatio in ei⁹ recuperatōe. Sed q̄ ē valde pciosa ideo de ipi⁹ recuperatōne a diabolo iocūdant̄ angeli imo ip̄e deꝰ p̄ eternus. De angel' q̄dē ꝺz Lu. xv. Gaudiū est angel' dei sup vno peccatore penitentiā agente. De deo patre dicit ibidem de filio p̄digo q̄ pectore penitentiā agente. De deo patre dicit ibidem de filio p̄digo q̄ peccatoris tipū tenet. Cum esset adhuc longe.id ē nō plene cōtritus misericordia motus est. Et accurrēs cecidit sup collū eius z osculatus est eum. O igit̄ miserrimi peccatores cur de vra anima nō curatis. cur p modica peccati delectatōne pciosam rem vendi tis. cur eam beata vita priuari quā sic dilexit deus vt pro ea vnigenitum suum daret. Cur nō consideratis q̄ solam vnicā animā habeatis. Certe tenemini vt omnia faciatis opa z sustineatis aduersa quib⁹ eam pducatis ad locum eternū gaudiū sempiternum :quod oculus nō vidit. auris nō audiuit. nec in cor hominis ascendit. ꝛc. Ad quod nos pducat qui vivit et regnat cū deo patre ꝛc.

¶ Dominica in albis
¶ Sermo lv

Sermo LV

Venit ihesus et stetit i medio eoz z dixit Pax vobis. Joh.xx. Verba hec vituōes cū moꝛtuis aiebat de termio ere pacis ꝛ falsam mūdi pacē que salutī inimica est z xp̄o ꝛria. ¶

Que quidem est triplex.scz.

¶ Prima est fantastica
¶ Secūda est sophistica
¶ Tercia est dyabolica

Pria pax mala ꝛ quā clamat salutor est fantastica di. Matth.x. Nolite putare q̄m̄ veni mittere pacē i terraz non veni pacem mittere sz gladium. Et hec a filijs mūdi hui⁹ creditē ē fantastica que apparet sz nō est. Dicit em̄ saluator Joh.xvij. In mūdo pressuraz habebitis i me aūt pacē. Certe pax erat fantastica quā habebat ciuitas hierusalē Lu.xix. Videns iesus ciuitatem fleuit sup illā di. Quia si cognouisses et tu z nūc i hac die tua q̄ ad pacē tibi sūt Ciuitas em̄ illa gaudebat pspitate z ignorabat excidiū iminere. Sic etiā moderni diuites licz videant populū dñari z in mūdo nō esse q̄ timeant. nō p̄ habēt verā pacē .qa si redeūt ad psciam ibi habēt rixam z terri⁹ timoꝛē neforte veneno occidant̄. timēt nāqz amicū ne decipiat. dom̄ ne violenter rapiat.seruū ne subtrahat. vxmes ne corrodant.incendiū ne cōsumat .z sic impleť illd Esa.lvij. Nō ē pax impijs dicit dñs.et Job.xv. Cū sit pax ille sp i fidias suspicat. Sicut eni captiu⁹ nō habet pacē.ita diues diaboli laqueis irretitus desiderat pl'a habere z habita ꝛfuare. Un̄ igit̄ dicit apl's de eis.j. Thi.vj. Qui volūt diuites fieri incidūt in laqueū diaboli. ¶ Secō pax vera nō est in delicijs.qz q̄n̄ magꝛ nollēt delicios⁹ tūc americant̄.iuxta illud.j. ad Thes.v. Cū dixerint pax z securitas tūc repentinus eis supueniet interitus. Et demū vt dī Apocal'.xviij. Quātū glificauit se z i delicijs fuit. tātū date illi lamentū z luctuz. Tercio vera pax nō est i mūdi fastigijs vbi q̄rit ambicios⁹.qz habito honore mūdano statim altiora ambit.sicut absalon ꝛ naturā sanctū prān suū david psequebatur .pter regnū .ij. Reg.xvij ¶ Secundo quedā pax est sophistica q̄ apparet sz nō est sicut i amicicijs mūdanis videm⁹ q̄ a quo sperabať pax parat inimicicias.iuxta illd p̄s. Dō pacis mee in q̄ sperabā magnificauit aduersū me supplātatōem. Idē. Loquunť pacē cū primo suo mala aūt i cordibꝰ eoꝝ. ¶ Tercio quedā pax est dyabolica q̄ est latronū z aliorꝝ malefactoꝝ.z oim malorꝝ pcordia est pax diaboli.de q̄ dic̄ p̄s. Zelaui sup iniq̄s pacē pctōrꝝ videns. Ne igit laboret mūdi in delicijs diuitijs z vicijs reformare q̄ est pniciosa .sz pacē cordis tui ꝛ aduersa. vt si foris tribularis .ppt̄ viā dei intꝛ retineas trāquillitatē animi q̄ est vera pax quā attulit xp̄s di. Pax vob⁹ z. ¶ Un̄ in psenti euāgelio saluator noster se mediatorem dei z hoim oñdit triplicit̄.s.

¶ Prio situ.ibi.stetit i medio eoz.
¶ Secō dicto.ibi.z dixit. pax vobis.
¶ Tercio actu.ibi.Dicit thome. Infer digitum z.

¶ Prio dixi q̄ saluator noster oñdit se mediatorē vez dei et hoim situ.exquo venēs ad discipulos stetit i medio eoz.officiū em̄ mediatoris p̄ oib⁹ maius erat xp̄i q̄ sol⁹ est mediator dei et hoim.qō voluit in ꝺ euāgelio ꝓbare. Nā ver⁹ mediator ē ille qui exercet officiū mediatoris .sz xp̄s ꝑm naturam hūanā hoc fecit.qz tria fecit q̄ sunt officia mediatoris.s.ꝛiungere

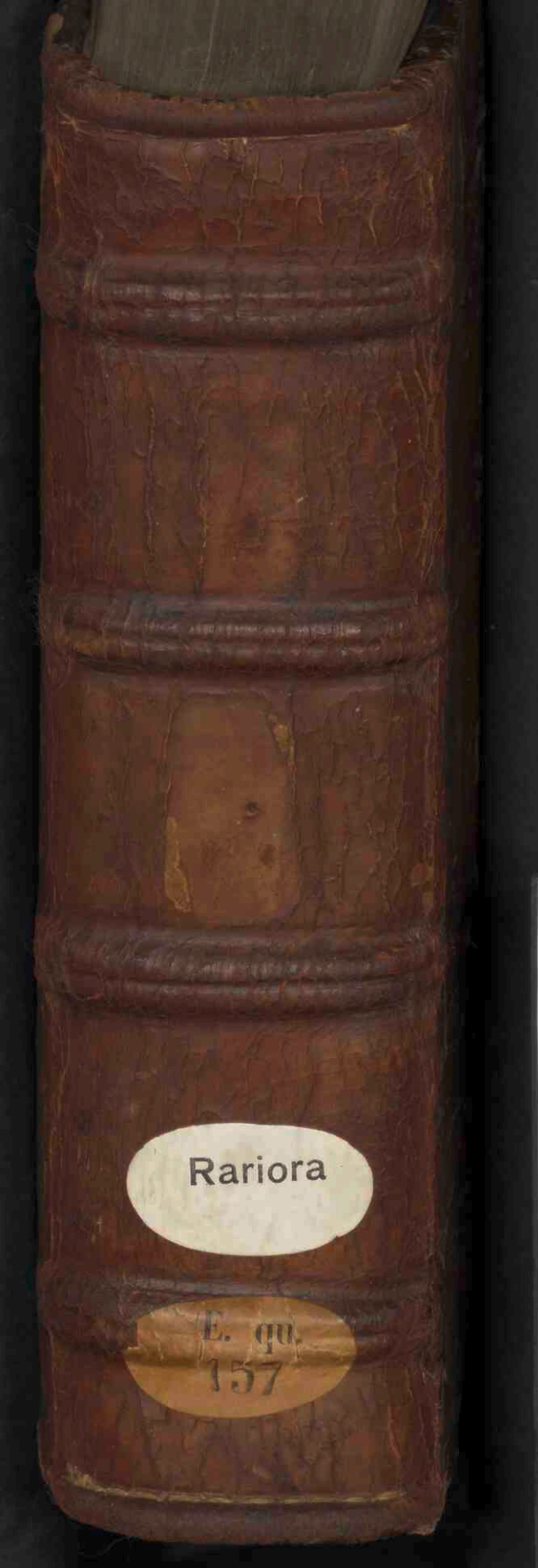
Rariora
E. qu.
157
Cm

Cm

Cm

Cm

157

Theologia

Quarto n°. 157.

531. **Michael** de Hungaria, Sermones dominicales de tempore. Hagenau, Hei. Gran 22 Jan. 1498. 4o. E. 4o. 157

Typen 4, 5. — HC* 9052. — BMC III p. 685. — Holtrop II 895. — Pr. 3192.

Op het titelbl.: „Pertinet ad cartusienses prope Traiectum inferius". Daaronder: „Ex parte domini Isbrandi Dobbii Amsterodami". Ysbrand Dobbius, †1549, begraven in het Karthuizerklooster Nieuwlicht of Bloemendaal buiten Utrecht. Zie: Het necrologium, uitgeg. door L. van Hasselt (1886) blz. 233. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20, 24; de sloten ontbreken.

gerestaureerd 12-12-02

Sermões dominicales peruti
les a quodã fratre hungaro
ordis minorũ de obseruãtia
cõportati Biga salutis intitu
lati feliciter incipiunt.

N. 32. B.

Pertinet ad cartusienses propr. transitu inferius

Ex parte Bibliothecæ Collegii S. Hieronymi

Prologus

Ad diuinã gloriã summi ꝓncipis nostri Jhu. ac pijssime virginis eiusdem honorẽ matris. laudẽqꝫ diui frãcisci seraphici nostri patris. necnõ totius curie triũphantis. feliciter incipiũt sermones Biga salutis nuncupati. ꝓ eo. quia sicut biga duabꝰ extat z volvitur rotis. Sic bij sermones tam dies dñicos qꝫ etiã sacras festoꝝ totiꝰ anni solẽnitates. vt plurimũ duobꝰ plustrant fructuosis sermõibꝰ. Tũ quia ad geminã clare puebũt charitatẽ. dei vicz ꝓximi. In qbꝰ tota lex pẽdet z ꝓphete Matth. xxij. Tũ quia de redemptore pio limpide tractant. in quo duplex creditur natura. diuina z humana. Tuetiã quia recto tramite ad sũme desiderãdam feliciter dirigit beatitudinẽ. que in duobꝰ consistit ꝓncipaliter. clara puta visione diuie maiestatis. z glorioſe xpi bũanitatꝭ. Rite igiꝭ z rõnabiliter me fratrẽ minoꝝ minimũ de obseruantia nuncupatũ. quattuor viles nedũ inducunt. verũetiã cogunt respectus hos comportãdos sermones. Primo cõtemplatio sũme laudis diuine. quã quilibz suo ꝓ modulo in oĩbus z supoia dignis vbiqꝫ debet extollere ꝓconijs. dicẽte apl'o. j. Thoꝝ. x. Siue mãducatis siue bibitꝭ. vl'aliꝰ qd facitis oĩa in gl'iam dei facite. Ad quã conditꝰ censeꝭ specialiter hõ. teste dño Ysa. xliij. c. Populũ istũ formaui mihi laudẽ meã narrabit. Regi igiꝭ seculoꝝ imortali z inuisibili soli deo honoꝝ z gl'ia in secula seculorum amẽ. j. Thim. j. Scõo qꝫ ad hoc salutare violentat opus salutꝭ humane feruida dilectio. sincero reuera intuẽs dilectõis affectu plebis ꝑsertiz villane seu rusticane puritem z necessariã doctrinatoẽz simplici z rudi indigentẽ salutis alimẽto. qz eisdẽ altra subtilia seu ꝓfunda desipiũt. exꝫ ea ad plenũ capere nequeũt. ꝫ salutis ꝓmotus amore. inculto stilo etiã pspicacioꝛa z difficiliora cõplanando. eisdẽ quasi pulmentũ pabulũ vitalis vite in bis cõgessi sermonibus. quibꝰ plerũqꝫ exercitati in lege dñi delectabiliter poterũt recreari. dñmõ vere fuerint bũiliati. Tercio deniqꝫ ad id me faciendũ attrahit vtilitatis fraterne circũspectio. Videns siqdem pleroſqꝫ deuote ꝑdicare volentes. portiõe sacri nostri ordinis fratres intãtũ deuotõi ac ꝓtemplatõi deditos. vt resi duũ tpis minus sufficiat ad diuersa libroꝝ volumina reuoluendũ ꝑdicãdiqꝫ materiã conqrendũ. Idcirco huiuscemodi sermões eisdẽ z mei ꝓsimilibꝰ dignũ duxi ꝓcipandũ. obsecrans cũctos in crucifixi charitate ẽtinus hec dicẽda ante exordiũ sermonis in ꝓnunciatõe ac facto fine. studioſe obseruẽt z sic fructificẽt. sermonẽ ꝑpus bñ memorie cõmẽdando ruminẽt. ꝑuijs semp suspirijs gemitiqꝫ gemitibꝰ altis vl'oꝛõnibꝰ attentis z deuotis. diuinã z ꝓ se z ꝓ populo suppliciter depcenꝭ gratiã. que confert euãgelizantiũ verbo ꝟtutem z efficaciã. Demũ ꝓnunciãdo cũ deuotiõis dulcore. cũ honeste demonstratiõis gestus ardore. z cũ ꝓnũciatõis verbi honore. se in aliq̃ minime iactitãdo. qnꝫ poti' dignã magni dei gl'iaz ac sanctoꝝ semp exaltare intendẽdo. z ita ꝓsequẽs auiditas auditoꝝ z documẽtũ populoꝝ. quia dicit pbs. iij. phisicoꝝ. qꝫ idẽ sũt doctrina z disciplina. sicut idẽ est actus mouẽtis z moti. diuersimode tñ noiatus. Nã vt egredi ꝫ a mouẽte dicit motio actiua. z vt suscipi ꝫ a moto dicit motio passiua. z eodẽ modo idẽ actus dictus est doctrina vt est a docente. z disciplina vt est a suscipiẽte. sicqꝫ deuoti ꝓpriũ est facere deuotũ. quia dicit. iiij. metheoroꝝ. Perfecti ꝓpriũ est facere alteꝝ sibi simile. Peracta deniqꝫ ꝑdicatione

Prologus

a refectione sui supflua z ꝓfabulatõe nõ solũ nociua sz z vana os qõ sacrũ do/ ginatizauit dei verbũ q̃bus expedit coerceãr conatib⁹. Insup sicut sũmi regis milites indefessi p famã bonã z infamiã a dextris z sinistris imterriti pgant laudẽ atqz vitupium pupendãt. alioqn eoz labor magn⁹ erit diaboli ad rui nam laqueus. Sicut hijsdẽ retroactis tpibus exptí nõnullos inflata sciẽtia fallerata eloquẽtia z ostẽtata feruẽtia cum degeneri vita in sui auditoꝝ̃qz p/ niciosum scandalũ p̃cipites dedit in horrida publice crimina plapsos. Tu g̃ o homo dei nõ min⁹ beniuol⁹ p̃dicabis paupib⁹ atqz idiotis rustic⁹ q̃ psonis solennib⁹ diuitijs honoratis p ignito xp̃i amore. qui ait Luc. iiij. Paupibus euãgelizare misit me supple de⁹ pater. Quarto sane hoc arduũ salutis opus aggredi opido me sollicitat eterne mercedis digna p̃stolatio. optebit ꝓfecto quelibet stare ante tribunal iusti z ꝺdem omniũ iudicis xp̃i. q etiã calicẽ aque frigide nõ patietur absqz digna mercede Matth. x. Ubi ne saltẽ vacuus com/ pareaz. hec numismata in edificationẽ tabernaculi spũalis ad dei libens ob/ tuli gl̃iam. tan q̃ duo era minuta Luc. xxj. certa spe p̃stolans diuinũ illud p/ missum. j. Reg. ij. Quicũqz honorificauerit me glorificabo eũ. Et rursuz Eccl. xxiiij. Qui me elucidãt vitã eternã habebunt. Sz quia diuinũ est z nõ hũanuz in nllo errare. ideo suppler a quouis catholico z charitatiuo ipe reꝑhendi de errore paruus. illius amore q̃ nostri inebriat⁹ spinis coronari z cruci affigi nõ erubuit. ꝓter qõ exaltatus cũ patre z spũsancto viuit z regnat sine fine secu/ lorum Amen.

Tabula

Tabula sermonum dominicaliū Bige salutis

Abominatōnes duodecim. sermone.cxxxij A
Accidia quid sit.ser.xcvj. S
Accusant petōrem corā deo ser.xcj. R
Aduentus xpi ratio.xiij. U
Aduentꝰ xpi plōgatio ꝓpḣ septē ibiō Y
Aduentꝰ xpi fructificatio. ibidē Z
Aduētus xpi est q̄druplex.ser.v. A
Aduentus xpi fuit eternaliꝫ pordinatꝰ. Jbidem B
Aduēt⁹ xpi necitas in mētē.viij. Q
Aduēt⁹ xpi in mētē vtilitas.ibidē S
Aduentꝰ xpi in carnē vtilitas.ix. X
Ager est triplex.xx. O
Angeli mali habēt penā eternā.xxj. E
Anima habz tres potētias.xxiiij. N
Die imortalitas ꝓbaḣ triplicit.lij. U
Bia a q̄ et de quo sit creata.liij. B
Anima qñ z vbi sit creata.ibidem
Anima ad quid sit creata.ibidem
Die pciositas ex tribꝰ patet.ibidem C
Anima q̄d est.lvij L
Anime dignitas.ibidem D
Anima est imortalis.ibidem E
Antixps q̄tuor modis subuertet homines.cxxiij. Y
Antixpi mors.ibidem Z
Antixps q̄ veraciter viuet.cxxiiij A
Antixpi ꝑsecutio erit attrox. ibidez B
Arbor est triplex.lxxxix. L
Arbor quid significat.xc. O
Ascēsiōis xpi solēnitas q̄lis fuit. lxv. J
Ascēsionis xpi congruitas. ibidem K
Ascensionis xpi nouitas.ibidē L
Ascensionis xpi dilatio.ibidem M
Ascensionis xpi modus.ibidem N
Ascenderūt ne cū xpo in corpe z aīa q̄ resuscitati fuerūt. Jbidem O
Ascensiōis xpi terminatio.ibidem P
Auaricie detestatio.xciij. L
Auaricia quid sit.xcvj. N
Baptismus est triplex.xv. A
Baptismi necessitas.ibidē H
Baptismū vtrū omnes tenēantur suscipere. Jbidem I
Baptisma nō suscipiētes an saluētur. Jbidem.
Baptismꝰ vtrū ōbeat accelerari.ibiō
Baptismi matia q̄ sit. ibidem. L
Baptismi forma que sit.ibidem.
Baptismi cerimonie q̄les sint.ibidē.
Baptismi effectus. Jbidem O
Bñdictio xpi a Symeone.x. Y
Bñdici an possit maior a miori.xj. F
Boni q̄re sunt ꝑmixti cū malis.xx. Y
Bona triplicia petūt boies.lxiij A
Bñficiū dei bomi impēsū.xc. Q
Caritas dei quid est.ser.lxxj. F
Caritatꝫ dei vtilitas.ibiō H
Cenam vēire recusant tria genera bominū.lxxix L
Cecitas mētis vnde causaḣ.xxvj X
Ceci conditio piculosa. Jbidem
Citatio ad iudiciū erit terribil.j. F
Confitens debz habere q̄tuor actus. sermone.xxxix. Q
Cōfessio quō debz fieri.ibidem S
Cōfitens quō debz ꝓnūciare.ibidē T
Correctōis fraterne modꝰ.xlj. X
Correctōis fraterne dissilatio.ibidē Y
Correctōis fraterne vtilitas.ibidē. Z
Corpus christi verū continet sub sacramento.lxxviij. J
Cōmunio a laicis nō debet fieri sub vtraq; specie.ibidē. K
Corpus christi est vere sub sacramento.lxxvij. I
Corpus christi mirabiliter est sub sacramento. Jbidem J
Corpus xpi sumētis vtilitas.ibiō B
Cogitatio q̄tuor modis fit.xcviij. Q
Cogitatōnes quō sunt cognoscibiles sermone.cxij. A.
Cogitatōes quō sūt culpabiles.ibidē

Tabula

Conflagrationis ignis qualis erit. .E
Conflagrationis ignis qlis erit .iij. .Q
Confessio est necessaria ad salutem. sermone xliij. V
Confessionis que debet esse preparatio. Ibidem X
Confessio quo debet fieri. ibidem Y
Confessionis quidditas. xxxvj. F
Confessio quare est facienda. ibidem.
Confiteri q teneñ z qualiter. ibidem
Confitendi mod⁹ et ordo. ibidem G
Cōmunicationis sacri vtilitas .xliij. D
Cōmunicantiū dispositio. ibidem E
Corpi qd debem⁹ reddere. cxx. I
Conscientia qd sit. vj. F
Cōscientia est qntupler. ibidem H
Cōscientia cui assimilat. ibidem D
Conscientia quo christo sit preparanda. Ibidem I
Contritionis vtilitas. xxij. I
Contritionis modus. xxxvij. F
Contritio qd sit. xxij. G
Contritio qualis debet esse. ibidē D.
Contritionis vtilitas. xxxvij. L
Cecitatem mentis christus quo curauit. sermone. xxvj. Y

Damnatorū pena. xx P
Damnati vtrū vrank scientia. Ibidem
Dānati affligunk in memoria. ibid. Q
Dānati affligūk i volūtate. ibidem. R
Damnati vtrum vellent non peccasse. ibidem
Damnati nō possunt euadere penam Ibidem U
Damnatorū puulorū ante baptismū pena. xxj. A
Dānabūk oēs mali adulti. ibidem B
Dānatorū pena erit eterna. Ibidem. C
Damnatorū pena. cxiij C
Demonis fraudulētia .xxix. D
Demōis adoratio an possit fieri sine peccato. Ibidem
Demon quo cogitur. xxxvij. A
Demonis crudelitas patet ex quatuor. sermone. xxxv T
Demoniū eiecit xp̄s iuste. ibidem. B
Deus quo cognoscik. lxxvj. G
Deus est vnus. ibidem V
Deus est trinus in psonis. Ibidem J
Delectatio quo est peccatū. xcviij. R
Disputatio christi in triduo quo fuit. (xij. K.
Digitus dei quid significat. lxxvj. A
Diabolū expellit ꝓtritio. ibidem L
Diabol⁹ triplicik solet nocere. xxxv. E
Diabolus vtrū possit animab⁹ illabi Ibidem A
Diuites arguunt deū. xcvij. M
Diligi quo debeat deus. cix. J
Dilectōis diuine causa. ibidē. K
Dilectōis diuine modus. Ibidē L
Dilexit nos septē modis de⁹. ibid M
Dilectōis diuine vtilitas. ibidem N
Dona spūsscti sunt septē. lxxij. F
Dulcedo deuotōis quare subtrahik a bonis. sermone. xij. J
Deo quibus tenemur. cxx. L
Diabolo qd debem⁹ reddere. ibid. N
Domini quib⁹ tenenk seruis. cxviij. E

Elemosyne inductio. xxxviij. K
Elemosyne modus. ibidē L
Elemosyne vtilitas. ibid M
Eucharistie sacramentū sumentiū pparatio. xlvj Q
Eucharistie sacramentū sumik triplici ter. Ibidem K
Eucharistie sumentis digne vtilitas. Ibidem G
Exaltant se bois diuersimode. cviij. F
Exemplū de non audiendo vbū dei. xxiij. O
Exemplū de visione diaboli. xx. G
Exemplū de indiscretione. x. D
Exemplū de contritōe. xxij. K
Exemplū de elemosyna. xxxviij. K
Exemplū de vite breuitate. lix. G
Exemplū de pena inferni. lxxxix. N

Tabula

Exemplū de ambitiõe.xcj. S
Exemplū de humilitate.xcv. J
Exemplū de dei puidentia. xcvij O

Hestū quomodo debet sanctifi cari.fmone.cvij. L
Fides quid sit.cxv. A
Fides est necessaria ad salutē.ibidem
Fides qualis debet esse. Jbidem M
Fide quō credere debem⁹ .ibiō N
Fidei articuli quot sunt. ibidē
Fidei articuli quomodo debent intel ligi. Jbidē
Fidei vtilitas Jbidem O
Filius quare magis debuit incarna/ ri q̄z pater vel spūssanctus.v. D
Fidē an sufficiat habere in corde .r. B
Fidem tria ꝓfirmant.xvj E
Fidem cōfirmant miracla.ibidem
Fidem confirmant quattuor testimo nia. Jbidē F
Fides quō augmentat.xvij. G
Fides est quadrupler.ibidem M
Fides viua in quibus differt a mor/ tua.ibidem
Fidei vtilitas.ibidem J
Filius ꝓdigus q̄d significat. xxxvij. E
Fidei catholice necessitas.lvj M
Fidei catholice vnitas.ibidē J
Flere tria inducunt.xciij. Z
Fleuit christus q̄ttuor vicib⁹. ibidē A

Gaudiū est triplex.lix. A
Gaudent angeli de conuersi one peccatoris.lxxiij. X
Gloria vana quomodo est peccatuz. sermone.cviij. G
Gratia dei q̄z sit preciosa.viij. k
Gratia dei dicit tripliciter. ibidem L
Gratia dei q̄z sit formosa.ibidem M
Gratie dei vtilitas. ibidem. N
Gratia dei ꝑ quattuor datur. ibiō O
Grati debemus esse de quinq; .cij. L
Gula quid sit.xcvj. Q

Heretici quidam errāt circa xpi diuinitatem.lxxx. Q
Heretici quidaz errant circa christi animā.ibidem R
Heretici quidam errant circa xpi cor pus.ibidē. S
Hypocrisis est reprehensibilis. cxx. F
Hypocritis exprobrat christ⁹.ibiō G
Homo quare est magis reparat⁹ q̄z angelus.v. E
Homo ꝑ liber arbitriū redire pōt q̄z diu viuit.vij. M
Homo est triplex.ix. U
Hominis dignitas apparet in quat tuor.xxij. D
Homini quare de⁹ pcepat.ibidem E
Hois transgressio que fuit.ibidem F
Hominis punitio qualis fuit.ibidē G
Hominis vite breuitas.lix. G
Homo debet cognoscere hec quattu/ or.fmone.lxxvj. F
Hostiū est christus.lxxiij. J
Homo existens in caritate potest pec care.sermone.lxxxij. Z
Homo tria debet intendere in operi/ bus suis. sermone.lxxxvj. N
Homo facilius facit malum q̄z bo/ num.sermone.xcviij. P
Homo per que scire potest si saluabit Jbidem Q
Homo quomodo errauit et reduct⁹ est. sermone.c. Z
Humilitatem tria inducunt.f mone xxix. R
Humilitatē inducunt q̄nq;.cxvj. E

Ieiunium triplex est.sermōe xxviij. E
Jeiuniū q̄ sit deo acceptuz tria requirunt. Jbidem
Jeiuniū tria viciant.ibidem.
Jeiunium tria honestant. Jbidē
Jeiunans qualis debz esse Jbidem F
Jeiunij vtilitas.ibidem G

Tabula

Ignis corporeus vtrum sit in infer/ no.sermone.xx. T
Ignis infernalis quando fuit creat⁹. Ibidem
Ignis infernalis quomodo differt a nostro.ibidem
Ignorantia est triplex.xcij B
Incarnationis ratio pcipua.v. B
Infernus est in terra.xxj. T
Incóstantia vnde causatur.lx. U
Infideles oñes damnabunt.lxvj. N
Infideles si saluarent incõuenientia sequerent.lxviij. R
Inuidia quid sit.xcvj. R
Intentio variat opus.xcviij. S
Ingratitudo quid sit.cij. J
Ingratitudo est abominabil. ibiõ. K
Insciẽtia vtrũ sit in deo.cxiij. J
Iniuriã vtrũ liceat vidicare.cxvij. S
Iniuriã vtrũ liceat repellere. Ibidez.
Iniuriã vtrum debem⁹ re/ mittere.ibidem U
Ingratum seruũ repbendit saluator Ibidem T
Ira vtrũ fuit in xpo .cxviij. R
Ira est triplex.lxxxv. J
Ira quibus assimilat.ibidẽ. L
Ira quid sit.xcvj P
Ire gradus sunt septẽ.lxxxv. K
Judiciũ ire signa pcedent.j. R
Judicij generalis vitas. Ibidẽ B
Judicij general⁹ tpus z hora. Ibidẽ L
Judicij generalis locus. Ibidem D
Judicij general⁹ mod⁹ z ordo.ibidẽ. E
Ignis ꝓflagratõis qualis erit. ibidẽ
Judicandi electi et reprobi erunt i se/ ptem turmis. ibidem. B
Judiciũ generale erit terribile.ij D
Judicis omniũ apparitio.ibidem J
Judicij executio erit terribilis rõe ac/ cusationis.ibidem K
Judicij executio erit terribilis ratõne sententiationis.ibidem L
Judex quot modis dicit ꝙs.ibidẽ M
Judicij executio erit terribil⁹ ratõe ex/ clusionis. Ibidem N
Judicia dei sunt tria. iij. O
Judicium pcedentia signa sũt septez Ibidem P
Judicis pceptio añ iudiciũ.ibidẽ Q
Judicij particularis vitas.xcj. T
Judicij particularis necessitas.ibidẽ
Judiciũ particulare est timen/ dum.ibidem V
Judeoꝝ hieroſolimitanoꝝ punitio ſmone.xciij. B
Judis dei materia vnde oriẽ ſmone.xxvj. Z
Latrie cultus vtrũ sit humanitati christi exhibendus xxix. K
Latria vtrũ sit exhibenda xpi imagi/ ni. Ibidẽ
Latrie cultus vtrũ sit exhibend⁹ cru/ ci christi.ibidem
Latrie cultus vtrũ sit exhibend⁹ ma/ tri christi. Ibidem.
Latrie cultus vtrũ sit exhibend⁹ chri/ sti membris.ibidem
Lepra vnde causatur .cj D
Lepra assimilat peccato ibidem. E
Lepra per que signa ꝙgscit.ibidem F
Lepra est multũ abominabilis. Ibi/ dem. G
Leprosos quare christ⁹ misit ad sacer dotes.cij. D
Liberi arbitrij est homo.vij K
Liber arbitriũ nõ põt cogi.ibidẽ. L
Liber arbitriũ non cogit ab influẽtia celi.ibidem
Liberalitas dei patet.lxix. A
Lingua quare debz custodiri.cxix. D
Luxuria quid sit.xcvj O
Mali ire sũt hic cũ bõis .xxj. V
Mare qđ significat .xviij. K
Maria instruit gentes.xij.b
Matrimonij actus qñ est peccatum ſmone.xiij. U
Matrimoniũ quõ ꝙbit.ibidem. X

Tabula

Matrimonij impedimēta. ibidē y
Mediator dei z hoim xp̄s. lv T
Mēdaciū q̄tuor modis ꝓmittit. cxix. e
Mendaciū triplex est. ibidem
Miracula tria requirunt. xj E
Miracla xp̄s ñ fecit i puericia. xiij. M
Miracla q̄lia cōfirmāt fidē. xvj. E
Misse celebratōs tria requirūt. lxxix M
Missa melioris sacerdotis an sit melior. Ibidem N
Missa q̄ hora debz celebrari. ibidem
Missa quō debet audiri. ibidem
Misse vtilitas. ibidem O
Misse celebrantis p̄paratio. ibiō P
Misericors triplicit dicit. lxxxij. V
Misereť deus ex trib⁹. lxxxvij. R
Misericordie opa septē. ibiō S T
Mifricordia vtrū sit in deo. cxiij. R
Miraculoz q̄ō est maī. cxij. Z
Miraculoz operatio cui virtuti magis attribuit. ibidem
Mors est eligēda ꝓ fide. lvij N
Mortem quilibz debet eligere q̄ǯ peccare moraliter. ibidem O
Mortuus quid significet. cv T
Mors quadrupler est. ibidem V
Mors vnde habet ortū. ibidem
Mortis amaritudo vnde causatur. Ibidem X
Mors Aristotelis. ibidem
Mors quare est timorosa z amara. Ibidem Y
Mors q̄re est timenda. cxxj M
Mortui nō sunt multū flendi. cvj. A
Mors est timenda. cvj. Z
Mortis hora quare ē incerta. cxxj. N
Morientiū pugna vñ causať. ibiō O
Mors quō est laudabilis. ibidem P
Mors assimilať dormitioni. cxxij. Q
Mors vñ habz ortū. ibidem R
Mors quid facit homini. ibidē S
Mors quō est sananda. ibidem T
Mortis gehenne ꝓditio. ibidem X
Mundus est cōtemnend⁹. xix. M
Mōs bz tres malas ꝓditōes. ibiō N
Mūd⁹ an fuerit ꝓduct⁹. xxiij O
Mund⁹ vtrū fuerit etern⁹. ibidē J
Mōi talī dispositio an fuerit sil creata. Ibidem R
Mundus q̄re fuit creat⁹. ibidem Z
Mūdo q̄d debem⁹ reddere. cxx. J
Nuptie sūt q̄druplices. xiij. T
Nuptiarum carnaliuz dignitas. ibidem
Nuptiarū nobilitas. Ibidem
Obedientia quid sit. xij. P
Obedientie diuisio. ibidem.
Obedientie similitudo. ibidem
Obediētia qualis debet esse. ibidez Q
Obedientie vtilitas. ibidem R
Obduratio vnde causať. cxij U
Odit ne deus vere peccatū. lxxxvj. O.
Odit deus pctōres ꝓpter tria. ibiō. P
Opus bonū fit difficulter. lix. B
Opus bonū sine charitate quō est infructuosum. lxxxij D
Orandus est deus ꝓpter tria. lxiij. F
Orandū ꝓ quibus sit. ibidem J
Orātes q̄tuor debēt attēdere. ibiō O
Orare debēt deū tā bōi q̄ǯ mali. ibiō g
Oratio qualis debz esse. lxij. B
Orationi q̄re addit vor. ibidē E
Oratio debet esse attenta. ibidē F
Oratio impedit ꝓ hec. ibidem G
Orōis dñice ꝓmendatio. cxvj P
Oratio dñica quō dz itelligi. ibiō. Q
Origenis error. xxj Z
Passionis xp̄i modꝰ. xlvij. O
Passioni christi vtrū q̄libet debeat compati. ibidē J
Passionis xp̄i modus. xlvij. X
Passionis xp̄i meditatio xxv. G
Passionē suā christus p̄dixit ꝓpter tria
Passio christi vtrū fuit dolorosa. xxvj. T (xxv).
Passio xp̄i vtrū fuit acerbissima. ibiō
Passionis xp̄i vtilitas ibidē D
Pauper arguit deum. xcvij T

Tabula

Patientie formā dedit xp̄s suis in tribus. Fmone. xxvj R
Pax est triplex. lv S
Pax vera tria requirit. ibidem T
Predicatōis iobis tp̄s 7 ordo. viij. P
Prepare se debet homo aduēturi christi p quattuor. ibidem. R
Paruuli añ baptismū qualē penā babebunt. xxj. A
Pene dānator̄ erūt eterne. ibidē L
Predicatōis modū dedit xp̄s p̄dicā/
Predicauit xp̄s cū la (tozib⁹. xxv. P
boze amoze 7 clamoze. ibidem M
Penitentie vere vtilitas. xxxiij. R
Penitētia vera viuificat. ibidem S
Penitentia vera delectat. ibidem.
Penitentie dilate damnum. xxxj T
Pnia babz tres ptes integles. ibiō V
Pñia accelerari debet ppē tria. ibidē
Pniam differentiū fatuitas. ibiō. P
Pnie ve quidditas ibidem Z
Pnia quib⁹ 9uenit. ibidem A
Penitentie ve conditio. ibidem
Prepare dēm⁹ hospitiū spūiscto. lxvij.
Pctōres libenter suscipit xp̄s p (V
pter tria. lxxxj. T
Pctōres recedunt a deo. lxxxij Z
Pctōres 9uersos suscipit de⁹. ibiō. B
Peccatū quid sit. lxxxiiij. F
Peccatū quantū nocet. ibidem H
Peccatū mortem causat. Ibidem
Peccatū naturā mutat. ibidē.
Peccatū mentē alienat. ibidem
Pctm̄ vtrū ōs odio habeat. lxxxvj. O
Pctōres de⁹ odit ppē tria. ibidem P
Peccatū ḡre ꝓmittit deus. Ibidē Q.
Peccati causa que dicit. lxxxviij. V
Pcti causa effectiua de⁹ nō ē. ibidē X
Peccatū q̄tū nocet. xc. R
Peccatū q̄ntū nocet. ibidē. S
Pctm̄ vnū ōz altero q̄ui⁹. xcij. A
Pena inferni est eterna. lxxxix M
Pena inferni est acerba. ibidem O
Pena iferni ē ieuitabil⁹ i fuko. ibiō P
Pena ꝓuulor̄ cū originali ꝑcedēriū. xxj
Pene damnator̄. xx. P (A
Presumūt boies de q̄tuor. xcvj. L
Perseuerātia ē necaria ad salutē. lx T
Pcti mortalis cognitio. xcviij T
Pctm̄ est deo abominabile. cj. H
Pcti remissionis cause. cxvj. R
Pēa p̄bator̄ vtr̄ aliq̄n finiat̄. cxiij. K
Preceptor̄ dei sufficiētia. xcix. U
Preceptor̄ dei intelligētia. ibidem X
Preceptor̄ dei vtilitas. ibidem Y
Prouidentia diuina circa que babz fieri. cxviij Z
Profectus spūal⁹ p que impedit. x. C.
Proximo quib⁹ obligamur. cxx K
Prudentes arguūt deum. xcj N
Punitio oīs venit a pctō. xciij O
Punit ōs p pctō mortali eternaliter lxxxviij. Y
Recidiuātiū picl'ositas. liij. O
Recidiuātiū mlt̄itudo. ibiō P
Recidiuij p̄fuatio. ibiō Q
Reconciliatōis modus. lxxxv M
Remedia fuerūt in q̄lib⁹ statu. c. A
Regnū celeste quō acq̄rit. cv. W
Reprobant multi. cxij. D
Reprobationis signa. ibidem E
Reprobator̄ multor̄ ratio. ibidez F
Reprobat⁹ vtr̄ possit saluari. ibiō G
Reprobor̄ pēa vtrū aliquādo termi/
netur. cxiij. K
Reprobor̄ supplicatio i iudicō. iij. T
Remissionē cum q̄b⁹ pōt hō obtinere
Religionē an possit q̄s in (cxviij. B
trare inuitis pentib⁹. xij. U
Req̄sitio xp̄i i triduo quō fuit. ibiō Q
Regnū dei q̄d significat. xxxvij B
Restitutio ē necessaria ad salutē. xl. L
Restituere tenent̄ isti. ibidem M
Restituere non tenet quis in septem
casibus. Ibidem N
Restitutio est necessaria ad salutem.
xxxij. Q
Restituere qui tenentur. ibidem P

Tabula

Restituere que debeant. ibidem A.
Restitutio cui debet fieri. Jbidē R
Restitutio quādo debet fieri. ibidē S
Resurrectōis xpi necessitas. l. N
Resurrectionis quidditas. ibidez O.
Resurrectionis xpi veritas. ibiō P
Resurrectōem suā xps ꝓbauit triplicit̄er. liij B
Resurrectōis xpi necessitas. xlix D
Resurrectōis xpi iocūditas. ibidē E
Resurrectōis generalis vitas. lj. K
Resurrectio generalis vbi debeat fieri. Jbidem. L
Resurrectio generalis quando debeat fieri. ibidem.
Resurrectio generalis qū fiet. ibidē.
Resurrectio generalis quō fiet. Jbidē
Resurgentes ōles erūt. Jbidem M
Sabbatum ōre est translatū in diem dominicū. xlix L
Sabbatū quare est mutatū i diem dñicū. cvij. B
Sacri eucharistie ꝑciositas. xlviij. L
Sacramenti eucharistie sumptōnis vtilitas. ibidem D
Sacra ōre tm̄ septē sunt. c. C
Sacramenta qualiter et quare sunt instituta. ibidem
Saluandoꝝ signa. cxiij B
Saluandoꝝ multitudo. cxiij. D
Satisfactio ē necaria ad salutem. xlij
Satisfactio q̄d sit. Jbidē E. D
Satisfactio nō potest fieri sine pena. Jbidem
Satisfactio qualis debet esse. ibidem F
Satisfactionis vtilitas. ibidem. G
Serui dei sumus. cxvij. V
Serui mali quid merent. ibidem L
Seruitus dei est eligenda. ciij. M
Sepatio electi a reꝓbo i iudicō. iij. o
Signa xpi qualiter apparebūt in iudicio. ibidem R
Signa aduentus antixpi. cxxiij T
Solicitudis superflue cuitatio. ciij. N
Spes est necessaria ad salutē. cxj. T
Spes quid sit. ibidem V
Spes est triplex. ibidem
Spes tria facit. ibidem X
Spei vtilitas. ibidem Y
Spūsctūs nō fuit datꝰ in plenitudine ante xpi ascensionē. lxij. Y
Spūsctūs arguit omnē mundanaz sectam. Jbidem A
Spūsctūs arguit malos a pctō incōsiderabilitatis. ibidem B
Spm̄sctm̄ male credūt arriani. lxx. E
Spm̄sctm̄ male credunt macedoniani. Jbidem
Spm̄sctm̄ male credūt greci. ibidem
Spūsancti missio est duplex. ibidem A
Spūsancti opatio vtilis. ibidem B
Spūsancti dona sunt septē. lxxij. F
Spūsanctus incipientibꝫ dat mlta dona. lxxiij. L
Spūsctūs ꝓficientibꝫ dat mlta dona. ibiō D
Spūsctūs ꝓfectꝫ dat multa dona. ibidem E
Spūsancti donoꝝ effectꝰ. lxj. E
Spūsancti hospitij ꝓparatio. lxvij. U
Spūsancti vtilis opatio. ibidem Y
Spūsctūs duplicit̄ mittit. lxix. B
Spūsctūs i ꝙntuplici spē apparuit. Jbidem C
Spūsctūs est deus. ibidem D
Spūsancti operatio. ibidem
Spūs accipit multipliciter. lxx. E
Status innocētie ꝙnte fuit excellētie. Status culpe quante fuit malicie. Jbidem (xxij. D E
Superbia quid sit. xcv F
Superbie diuisio. Jbidem G
Superbie gradus. ibidem H
Superbia est abominabilis. ibidē K
Superbie declaratio. xcvj. M
Superbie nocumentū. cxiij. P
Tantario christi. fmone. xxx. L
Tēratōnū diuersitas. ibiō M
Tērat cur diabolꝰ. ibidem N

Tabula

Tētari cur nos ꝓmittit deꝰ. ibidem
Tētans diabolus an semel victꝰ iterū tentet. ibidem.
Tentationuꝫ modus. ibidem O
Teēationū vtilitas. ibidem P
Trāsfigurari ꝙre voluit xp̄s. xxiiij Q
Trinitas quō debꝫ p̄dicari. lxxv. P.
Trinitas quō cognoscit. Jbidem. Q
Trinitas est vna essentia. ibidem T
Trinitatis ꝓfessiōis vtilitas. ibiō. U
Tristicia est maxima penaꝫ. xxxvij. D
Tempus tripler distinguit. c. B
Venti quot sunt. xvij. L
Venti quid significent. ibidē.
Verbi dei assilatio. xxiij. M
Verbi dei p̄ciositas. lxxxij. L
Verbi dei vtilitas. ibidem E
Via dñi q̄ dicit. ꝛ quō p̄panda ē. vij. K
Via dñi quō est dirigenda. ibidē. N.
Videt deus quadrupliciter. ix. T
Vita hois breuis est. lix. G
Villicus quid significat. xcj. Q
Voluntas quō dicit cogi. vij L
Vsura quid sit. ciij. P
Vsura qñ est licita vel illicita. ibidem
Vsure nocumenta. ibidem. Q
Vsurarij que est pena. ibidez R
Vsurarij iniquitas. ibidem S
Xp̄us tenuit officiū mediatoris in quinqz. Fmone. lv. U
Xp̄s refuauit cicatrices ꝓpter quinqz. ibidem J
Xp̄s declarauit statū suoꝫ discipulorum. lxj. D
Xp̄s pie recipit pct̄ores ꝙersos. lxxxj
Xp̄s sua dona pct̄oribꝫ. vj. data declarat. ibidem T U
Xp̄s est filius dei Fm diuitatē. cx O
Xp̄m an coḡuerūt fore messiā. ibiō P
Xp̄s ē filiꝰ ✠gis Fm būanitatē. ibiō Q
Xp̄s ē filiꝰ dauid Fm ꝓmissiōz. ibiō R
Xp̄s est filius dei ꝛ hois ꝓbaꝫ quatuor modis. ibidem S
Xp̄s q̄d egit ieiunās. xl. diebꝫ. xxix. J
Xp̄i regis dignitas. xxv R
Xp̄i ꝓinquitas cū boibꝫ. ibidem L
Xp̄s quare sedit supꝫ alīnā. ibidē. M
Xp̄s instituit sacramentū eucharistie ꝓpter tria. Fmone. xlvj P
Xp̄s vtrū vere mortuus fuit. xxvij. C
Xp̄s vtrū assumpsit necessitatē patiēdi. Jbidem B
Xp̄s debuit talia pati ꝓpē tria. xxvj. M
Xp̄s docuit exemplo ꝛ ꝟbo. iiij. I
Xp̄s quare nasci voluit ō mlīere. v. E
Xp̄i triplices sunt actus. vij. O
Xp̄s bonoꝝ auit mariā. x. X
Xp̄i bñdictio a Symeone. Jbidē Y
Xp̄s quō meruit nobis. ibidem H
Xp̄s positus in ruinā multoꝝ quō intelligit. sermone. xj. B
Xp̄s instruit filios. xij D
Xp̄i inquisitio quō fuit. ibidem I
Xp̄s in puericia miracla nō fecit. xij. V
Xp̄s in templo remansit in triduo ꝓpter tria ibidem M N
Xp̄s mendicauit in triduo. ibidem
Xp̄s quare mendicauit. ibidem
Xp̄i inquisitio quō fieri debet. ibiō. O
Xp̄s in qbꝫ est imitandus. xiij. G
Xp̄s quō mutauit aquā in vinū. ibiō
Xp̄s ō dit formā patiēdi ī tribꝫ. xxv. R
Xp̄i passionis meditatio. Jbidē S

Finit tabula

Incipiunt sermones dñicales qui nuncupant Bigas salutis.

Dominica pma aduentus

Sermo primꝰ De iudicio

Uncvi debunt filiū hominis venientē in nube cuz ptāte magna z maiestate Luc.xxj. Et in euāgelio Uerba sunt gratiosissimi redēptoris iesu xpi suū aduētum ad iudiciū pdicentis certitudinaliter. Cuius quidem aduentꝰ qdruplex est fm q; ttuor hebdomadis celebraf. s. Aduentꝰ in carnē. qui est amorosus. Aduentꝰ in mentē. q; ē gratiosus. Aduentus in mortē q; est formidolosus. Aduentꝰ in iudiciū. q; ē timorosus. De quo in pñti loquit euangelio. Q; quidē multa terribilia signa erūt pcessura in sole. luna. stellis. z i terra. vt ptz in euāgelio. ℣ A. Hec aut terribilia signa fiunt triplici rōne. s.

℣ Primo rōne ostensionis.

℣ Scōo rōne accusatōis.

℣ Tercio rōne compassionis.

℣ Primo nāq; vt pdixi signa timorosa pcedūt iudiciū rōne ostēsionis. ad ostendendū vicz q; terribilis erit iste aduentus filij dei malis z obstinatis. Unde Grego. in omel. di. ℣ Multa dñt mala pcurrere vt malū valeāt sine fine nūciare. Nā si homes timēt insolitū tonitruum aut terremotū. cur nō magis debēt timere illud tremēdū iudiciū vbi snia dabit irreuocabiliter. ℣ Scōo signa pcedūt iudiciū rōne accusatōis. cūc ei oēs creature imutabunt parate ad vindictam inimicoꝝ creatoris. Juxta illud Sap. v. Armabit creatura ad vindictā inimicoꝝ suoꝝ. qz offenso creatore offendit oīs creata. Nā cū deus oēs creaturā fecerit ad vtilitatē hoīm z oēs do obedierint hoi fuiēdo solꝰ hō creatori suo iobediēs extitit. tō accusabūt eū q;si ingratū z inobedientē. Clamabit pfecto celū di. O deus oipotēs ego mistraui huic cū planetis meis influēdo sup terrā. ipe vo te offendere psumpsit iustū iudicē. Similiter sol. luna. stelle. aq;. terra zc. clamabūt. ℣ Hugo de sctō vict. In illa die vltōis nihil hēbit hō qd respōdere possit vbi celū z terra sol z luna dies z noctes z totꝰ mūdus stabūt aduersum nos in testimoniū pctōꝝ nrōrū ℣ Tercio signa pcedēt iudiciū rōne cōpassionis. mouebūt vtiqz q;si qdaz affectu pietatis z cōpassionis oēs creature ad cōpatiēdū dānatis miseris. vñ Chrys. sup Matb. di. Patrefamilias moriēte. domꝰ eiꝰ turbabit familia plangit. z nigris vestibus induit. sic būano genere circa finē ꝓstituto. celi misteria lugēt. z candore depositō tenebris induunt. Plāge igit pctōr tua scelera vt tibi deus indulgeat. z ne in iudicio te creature lugeāt se imutādo. De q; imutatōe dic saluator. Erūt signa in sole z luna z stellis zc. ℣ B. Uñ in pñti sermone de iudicio tria tractem⁹ gra saluatoris assistente mysteria. s.

℣ Primū erit ō iudicij generalis veritate

℣ Scōz erit ō iudicij ordis seriositate

℣ Terciū erit de ipius executionis terribilitate.

℣ Primū nāq; mysteriū de iudicio generali erit ptractādū de ipius veritate q; vicz absq; dubio verum sit q; generale iudiciū in fine mūdi fiet faciēdū. licz in iudicio pticulari. i. in morte cuilibet certa sit saluatio vel dānatō tñ certitudinaliter tenere ōbem⁹ iudicij generalis veritatē. q;ntū ad tria vicz.

℣ Primo q;ntū ad ipius necessitatē.

℣ Scōo quātū ad eius tpalitatē.

℣ Tercio quātū ad illius localitatē.

Dominica prima aduētus

Primo ei dīm q̄ debem⁹ tenere veritatē general' iudicij q̄ntū ad ipi⁹ necessitatē q̄ necessario fieri debz vt dicit Rich. in .iiij. di. xlvij. Quia iudiciuz q̄ nūc de⁹ iudicat in morte ē cuilibet pso ne singularj. nec ē oīb⁹ manifestuz. nec etiā tribuit totū p̄miū. nec totū suppliciū. qz p̄miat aīas nō in coꝛpib⁹. Illō aūt iudiciū qō futuꝝ ē erit oīb⁹ manifestū. z reddet cuilibet suī p̄mij vel supplicij cōplemētū. vt in coꝛpe in q̄ pecca uit vl' bonū egit puniat aut p̄miet. Cuius q̄dem indubiā veritatē triplr possumus ꝓbare. s.

Primo rōnibus.

Scdo autoꝛitatib⁹.

Tercio reuelatōib⁹.

Primo iudicij veritatē ꝓbem⁹ mltis rōnibus. q̄s ponit Vincē. in spe. moꝛa. li. ij. pte. ij. di. iiij. Primo rōne diuie sapie. Scdo rōne diuie potētie. Tercio rōne diuie iusticie. Quarto rōne diuie misericoꝛdie. Primo igit ꝓbem⁹ rōne diuie sapie. oīs ei rō bñ disposita dic deū eē p̄mū bonū z supmū z sūme sapientem Dīne Anſ. De⁹ ē q̄ meli⁹ excogitari nō pōt. Si āt credim⁹ deū esse gubernatoꝛē z creatoꝛē nō debem⁹ eū credere ee cū vt ea q̄ fiunt nō videat qz oīa nuda z apta sūt oculis ei⁹ Heb. iiij. Nec debem⁹ eū credere insipiētē vt ea q̄ videt nō cogñscat. qz igit de⁹ ē oīa vidēs z cūcta intelligēs. etiā cogitatōes coꝛdiꝝ rō dictat vt ea q̄ fiunt in occulto ducat in palam in iudicio siue bonuz sit illud siue malū. vñ bñ oꝛ Eccēs. xij. Cūctā q̄ fiūt adducet de⁹ in iudiciū. z Lu. xij. oꝛ. Nil optū qō nō reueleꝫ z occultū qō nō sciaꝫ. Sup q̄ Hiero. i omel'. Et quō aliq̄z vicia i p̄nti nescīūt. sz de futuro iudicio ē dictū q̄n manifestabit dñs abscōdita coꝛdiū. Q igit vos hypocrite q̄ nūc simlat' scitatē. veiet dies illa in q̄ vra malicia reuelabit. q̄b sic damat Esa. xxix. Ue q̄ pfūdi est' coꝛde vt a dño abscōdat' p̄siliū. q̄z sūt i tenebris opa z dicūt q̄s nos videt quis est hec vra cogitatio zc. Scdo veritas general' iudicij ꝓbaꝫ rōne diuie potentie. forte aliq̄s dicat. Licz de⁹ videt oīa opa tā punire nō valet qz ipotēs ē. sic mlti iudices vidēt nūc p̄ncipū crimia sz eos ñ iudicār. qz punire ñ valēt. Sz time o pctōꝛ iudiciū diuinū qz ipse est rex oīpotēs. de q̄ ps. Tu terribil' es et q̄s resistet tibi. extūc ira tua sz reuelabit. Et Hiero. i epla ad Heliodo. dic Loꝛā illo dño reges q̄ndā potentissimi nudo latere palpitabūt. Item aliq̄s iudex nō pt iudicare aliquē. eo q̄ ñ bz vbi pz ptārē. z sic re⁹ fugit a facie ei⁹. aut in castrū se recipit. Sz ps. dicit de deo. Quo ibo a spū tuo z q̄ a facie tua fugiā. Si ascendero i celū tu illic es. si descēdero ad infernū ades zc. Tercio veritas general' iudicij ꝓbaꝫ rōne diuine iusticie. diuīa siq̄dē iusticia exigit vt fiat generale iudiciū tā bōis q̄z malis. qz videm⁹ q̄ mali z pauꝑ oppressoꝛes sūt in honoꝛe in vita z i morte et tumulant' pōpose. z tandē bona alioꝝ heredes suī possidebūt. Necesse igit est vt oīa ad iusticiā reducant' in generali iudicio. vt dicaꝫ ab oīb⁹ illud ps. Justus es dñe z rectū iudiciū tuū. Item diuīa iusticia exigit q̄ q̄ ei fuerūt reciāt p̄miū. Sz videmus q̄ h̄ serui xp̄i male tractāt. iō necesse ē vt fiat generale iudiciū. vñ Aug. i fmōe. de innocētibus. Veniet inq̄t dies iudicij q̄n nulli malo erit bene. z nulli bono erit male Itē diuīa iusticia exigit vt de re adhuc mutabiliz de negocio pēdēte añ ipius p̄sūmatōez i se vel i suis effectib⁹ nō fiat decisa snia. sz qz mlte actōes vident bone q̄ ex effectib⁹ fiunt male. z ecōtrario sic de boīe iudiciū nō daꝫ donec ei⁹ vita terminet. Et licz moꝛiaꝫ bō tū fm

aliqd adhuc remanet i memoria hoiz in qbꝫ adhuc ꝫ vitatē bone fame viuit vel etiā in filijs viuit q sūt aliqd pris. iuxta illud Eccli.xxx. Mortuꝰ ē pr illi ꝫ qsi nō ē mortuꝰ. sil'ez em sibi relict pꝰ se. Itē effectꝰ opez adhuc nō ē termi/ nus. qz qtqt saluant p pdicatōez beati Petri ꝫ aliox ē pticeps coz gaudijs i beatitudine. sil'r malox hoim effectꝰ ope rū sequūt inuētores taliū in penis. Jō dic Aug. Pena arrij nōdū ē termiata Et qz i diuisa natura ista qtuor sume ꝫ eqlit sūt vicz. potētia. sapia. misdia. ꝫ iusticia. Qndit ei suā potētiā in rerū creatōe. sapiam in eox dispositōe. mi/ sericordiā i incarnatōe ꝛc. Ergo neces/ se ē vt ondat suā iusticiā in meritox di gna retributōe. qō fiet i generali iudi/ cio vaciter. Quarto vitas diui iudicij generalꝫ pbat rōne diuie misdie. vult ei diuia misdia vt pauper q opm nūc rādē habeāt ptātez sup calūniates se. iuxta illud Sap.v. Tūc stabūt iu/ sti i magna ꝓstātia ꝛc. ¶ Scdo vitatē ge/ neralis iudicij pbem⁹ auctoritatiby. q em dns iesus iudicet paupes genera liter ꝫ diuites. reges ꝫ pncipes. viros ꝫ mlieres pbari pt triplici scripturaruz testimonio. s.

¶ Primo pphetax.

¶ Scdo apostolox.

¶ Tercio doctox.

¶ Primo pbem⁹ pphax testimonio. dz nanqz sic Job.xix. Fugite a facie gladij qz vltor iniquitatū ē gladi⁹. ꝫ scitote esse iudiciū ps. Judicabit in nationby. dns implebit ruinas. ꝫ Esa.lij. Ad iudiciū veniet dns cū senatoribꝫ terre ppli sui Un etiā Ezech.xij. dz. Judicabo te iu/ xta vias tuas. ¶ Scdo b idē pbem⁹ te/ stimonio aplox. dic ei Paul⁹. ij. Cho rin.v. Optz nos stare an tribunal xpi vt recipiat vnusqsqz qō gessit i corpe si ue bonū sive malū. ¶ Tercio iudiciuz generale pbē testionio doctox. dic ecd dē Bze. In extremo iudicij die cū aptz celis. mistrātiby angel'. ꝫsedētiby aplis in sede maiestatꝫ sue xps appuerit oēs būc piter electi ꝫ reprobi videbūt. vt ꝫ iusti ō pmio eē retributōis sine fine gaudeāt. ꝫ iniusti ō vltōe supplicij i pe/ petuū gemāt. O qz anguste erūt vndi qz vie reproboz. supi⁹ erit iudex irat⁹. inferi⁹ horrēdū chaos. a dextrꝫ pctā ac cusantia. a sinistrꝫ demōes attestātes ꝛc. Et b. Piero. i epla ad Palmachiū dic. Aderit dies illa i q facta nra qsi i q dā tabla depicta ō mōstrabūt Un pdi cta cōfirmādo irrefragabil' vitas xps dic. Tūc videbūt filiū hois venietē in nube cū ptāte magā ꝫ maiestate. O sō/ nolēte pctōr qd agꝫ. cur vēturꝰ iudex iu stū nō formidas. O sterilꝫ qd tūc es dic tur⁹ O xpiana aia attēde qd dic Job. apoc.xiij. Timete inqt deū ꝫ date illi gliaz ꝫ honorē qz venit hora iudicij ei⁹ ꝫ adorate eū q fecit celū ꝫ terrā mare ꝫ fontes aqx. Dz certe qlibz ad b se ppa re. ¶ Tercio vitatē generalꝫ iudicij pbe mus reuelatōiby. mlte pfecto facte sūt reuelatōes ꝫ visiōes de generali iudi/ cio. Ua Dan.vij.c. sic br. Aspiciebā do nec throni positi sūt ꝫ antiquꝰ dierx se/ dit. thronꝰ ei⁹ flāma ignis. rote ei⁹ ignis accēsus. fluuiꝰ igneꝰ rapidusqz egredi ebat a facie ei⁹. milia miliū mistrabāt ei. ꝫ decies cētena milia assistebāt ei. iu diciū sedit ꝫ libri apti sūt Dic etiā apoc. x. dz. Vidi thronū magnū ꝫ cādidū se dētē sup eū. a cui⁹ ꝓspectu fugit celū ꝫ terra ꝫ locꝰ nō est inuentꝰ. et vidi mor/ tuos magnos ꝫ pusillos in conspectu throni ꝫ libri aperti sunt. ꝫ alius liber aptus est qui est vite. et iudicati sunt mortui ex his que scripta erant in li/ bris Scōm opera ipōrum ꝛc. De hoc est etiam reuelatio clara Udonis ar/ chiepiscopi meydenburgenſ. Nam et

Domica prima aduentus

in ciuitate thuronēsi homo q̄dam ꝓsue uerat venire ad matutinas maioris ecclesie. Et cū visum fuisset ei q̄ fuisset pulsatū venit añ hostiū inuenit portas aptas intrauit. z cepit orare retro colūnā. z vidit magnū lumē intrare p ecclesiā z angelos portātes thronū lucidū. z iudex sūm⁹ resedit in illo throno. cui assistebat angelor⁹ mīltitudo. Tūc venit btūs Martin⁹ cū mīltitudine sanctorū accusantiū quēdā archiepm illi⁹ ecclesie de mīltis flagitijs. z q̄ tā indign⁹ auderet occupare cathedrā btī Martini Citat' igit' q̄ statim adest pontificalibus indut⁹. sedēs in cathedra z in facie accusat' de mīltis malis. q̄ tacēs nesciebat q̄d rnderet. Tūc dns ꝗsi indignat⁹ pede suo illū pcussit z cum sede euertit. z visio recessit. Ille aūt q̄ hoc viderat ad domū epi cucurrit familiā excitauit. z epm mortuū reperunt. O xpe de⁹. O iuste iudex si sic iudicas in foro misc̄die quid facies in foro iusticie.

¶ Scdo de generali iudicio ōbem⁹ tenere veritatē q̄ntuz ad tpalitatē. vbi sciendū q̄ tps iudicij ptim est nob cognitū ptim ignotū. Est cognituz q̄ ad hoc q̄ erit in fine mūdi z ꝓsūmatōe seculi. Sm illud Matb. xx. Cū sero factū esset dixit dns vinee pcuratori suo. i. deus pr̄ homi xp̄o. voca operarios z redde illis mercedē. Aliter tps iudicij q̄ anno fiet nobis omo est ignotū. iuxta illud Matb. xiij. De die aūt z hora nemo scit neq̄ angeli neq̄ filius. Est autē filius dei q̄dam naturalis z iste scit oia que scit pater. Alius filius est adoptiuus sic sunt oēs sancti. z sic voluit xp̄s dicere q̄ die iudicij neq̄ angeli neq̄ scti sciūt Vel licet sciāt tñ vt hoibus reuelēt sic nesciūt. Sciēdū tñ q̄ q̄dā opinati sūt annū. mēsem. diē. z horā iudicij. Primo annū de q̄ dicūt q̄ in septimo millenario a creatōe mūdi finiet mūd⁹. eo q̄ septimo die a creatōe requieuisse dicit de⁹. vñ z septē diebus totus annus reuoluit ꝫ certe q̄ autoritatē ex scptura sacra habz eadē facilitate ꝓtemnit q̄ pbat. pōsertim q̄ dicit saluator discipulis b ārēt tibus Act. j. Nō est vestrū nosse tpa vel momēta q̄ pater posuit i sua ptāte. De mense vo opinant q̄ iudiciū in martio fier. eo q̄ tūc mortuus est xp̄s z resurrexit. de die aūt dicūt q̄ erit die dñico. vt sicut est initiū sic erit finis sine fine. De hora aūt iudicij dicit Rich. in. iiij. di. xliij. ar. vj. q. ij. q̄ mot⁹ solis cessabit circa ortū solis luna existēte in occidēte. q̄ in tali dispositōe sol z luna creditur creati fuisse. z quia in illo instanti i quo cessabit mot⁹ celi erit total' resurrectio mortuor̄. excepti paucis q̄ in aduentu iudicis inuenient viui. z sic cōcedendū est q̄ resurrectio cōis nō erit in nocte. q̄ tñ exñtibus in oriēte citius ē dies q̄z exñtibus in occidēte. z mortuorū q̄dam resurgunt in oriente q̄dam i occidente. ideo q̄dam resurgūt i nocte p compatōez ad locū in quo resurgūt. Per compationē tñ ad locū in quo tenebit iudicium erit sol in ortu anteq̄ quis resurgat. De illo aūt q̄ dicitur in euangelio. Media nocte clamor factus est. Et de illo. Dies dñi sicut fur ita in nocte veniet. Dicendū q̄ glo. August. dicit. Media nocte. i. nullo sciente aut spante. z ideo aduentus iudicis compatur furis aduentui. quia sicut fur hora qua nō putat' veniet. sic est de aduentu christi. Et sic fiet iudicium in mane. Vñ Sopho. j. dicit. Illa dies magna dies ire calamitatis z miserie Et sic patz de die. ¶ D. Tercio de generali iudicio debem⁹ tenere veritatez quātū ad eius localitatē. Loco quo sciendum q̄ cōiter tenet' a doctoribus q̄ b iudicium tenebit' in valle ioſaphat. iuxta illud Joel'. iij. Consurgāt z ascen

dant oēs in vallē ioſaphat. qz ibi ſe/
debo vt iudicē oēs gētes. Et h̄ ꝙ gruit p
pter q̄tuor rōes. Prio q̄ ibi xp̄s mun
dū iudicet magis q̄z in alia pte mūdi ē
rōe iudicatiōis ſue. qz em̄ in hierusalē
eſt iudicat⁹ iniuſte ideo in eadē ciuita
te ipe iudicabit iuſte. Nā ad lr̄am val
lis ioſaphat eſt ꝓpe hierl'm. z ioſaphat
interp̄tat iudiciū. ō tot⁹ ille loc⁹ i quo
fiet iudiciū circūquaq̄z ſiue illa vall' ſi/
ue ipa ciuitas vbi tāta mlt'itudo poſ/
ſit ꝙgregari dr̄ vallis ioſaphat. iuxta il
lud p̄s. Illic ſederūt ſedes i iudicio ſe/
des ſup̄ domū dauid. Scdo ratiōe re
gnatōis. qz dauid in hierl'm regnauit: z
ibidē ppl'm iſrl' iudicauit. z Habel an
gelus ꝓmiſit b. v̄gini de xp̄o q̄ ſedes
dauid xp̄o debet Lu. j. Habit illi dñs
de⁹ ſedē dauid p̄ris ſui. Sedes āt nō
ſolū reſpicit dignitatē ſz etiā locū. Ter
cio rōe mediatōis. qa ille loc⁹ ē medi⁹
ēre habitabil'. iuxta illud p̄s. Opat⁹ ē
dñs ſalutē in medio tre. Nō ꝙgruus
eſt vt vndecūq̄z ꝙfluāt ad hūc locū me
diū vbi dñs oīm fuit ſepult⁹ z v̄go mr̄
eius. Quarto rōe demōſtratōis. nam
tūc chriſt⁹ demōſtrabit oīb⁹ locū nati
uitat⁹ ſue paſſiōis ſepulture. aſcēſiōis
ꝛc. z dicet pctōribꝫ. O vos pctōres in/
ḡti q̄ pl⁹ amaſt⁹ terrā q̄z meā iuſticiaz.
ecce Bethlē vbi ꝓ vob⁹ nat⁹ ſū z in p̄/
ſepio poſit⁹. Ecce hierl'm vbi ꝓ vobis
adiudicat⁹. Ecce caluarie loc⁹ vbi ꝓ
vobis crucifixus z mortu⁹. Ecce ſepul
crū vbi poſit⁹. ecce mons oliueti vnd⁹
aſcēdi q̄ oia obliti fuiſtis. Secūduz
myſteriū tractādū de iudicio generali
erit de ip̄i⁹ ordis ſeriositate. exq̄ ei dei
pfecta ſunt opa iō merito ſunt ſeriosa.
Ē. Seriē v̄o hui⁹ iudicij tria ſpe/
cialiter p̄cedent. ſcz.

Primo elementoꝝ purgatio
Secūdo omniū citatio
Tercio citatoꝝ cōpulſio

Prim⁹ ordo ſeu ſeries i iudicio erit ele
mentoꝝ purgatio. Nam mortuo an/
tixp̄o oēs infideles ad fidē ꝙuertēt. z fi
et vnū ouile z vnus paſtor. z aliq̄diu
bñ ſe habebūt. ſz poſt modicū ꝓpe ha/
bitū mali reuertēt ad vomitum enor/
mia pctā ꝓpetrādo. z caritatē ac fidem
formatā pdēdo. iuxta illō Luce. xviij.
Cū venerit fil⁹ hois putas inueniet fi/
dē ſup̄ tr̄ā. Et poſtq̄z abūdauerit iniq̄/
tas z refriguerit caritas mlt'oꝝ z excre
uerit auaricie ardor. ſic tūc in diluuio
mūd⁹ fuit purgat⁹ p aquā de pctō lu/
xurie. ſic tūc purgabit̄ p ignē ō pctō a/
uaricie. iuxta illō p̄s. Ignis añ ip̄m p̄
cedet z inflāmabit i circūitu inimicos
ei⁹. z. ij. Pet. iij. Aduenient dies dñi vt
fur. in q̄ celi magīperu trāſiēt. elemēta
v̄o caloze ſoluent̄. Dicit em̄ Rich. i. iiij
di. xlvij. q⁹ ignis ꝙflagratōis iudiciuz
p̄cedet ꝙcomitabit̄ z ſeq̄t̄. Prio ei iſte
ignis iudiciū p̄cedet. Erit ei q̄druplex
act⁹ hui⁹ ignis. Prim⁹ qa purgabit
mūdū inapies i ſuperiori pte vbi altitu
do aque diluuij attigerat. z deſcēdz de
orſū ꝛ naturā. qz ignis natural' rēdit
ſurſū ſz ille deorſū tāq̄z inſtrumētū di/
uine iuſticie. Scdo iſte ignis habebit
actū ignis purgatorij. Nā vt dic̄ mḡr
in. iiij. di. xlvij. electos q̄ ſūt purgandi
purgabit. eos añ q̄ nō indiḡt purga/
rōe nō exuret. Terciū actū habebit na
ture nr̄i ignis. qz corpa z oſſa oīm inci
nerabit exceptis xp̄i z br̄ē v̄gis. qz di/
ctū ē Gen. iij. Puluis es z i puluerez
reuerter̄. Quartū actū habebit ignis
infernal'. qz cruciabit reprobos etiam
poſtq̄z reſurrexerit. p̄ſ. Et inflāmabit i
circūitu inimicos ei⁹. Nā iſte ignis cō
comitabit̄ iudiciū. qz oēs tā bōi q̄z ma
li reſurḡt i igne. z ſtabūt in eo. iuxta il
lud qō canit eccl'ia. Dū veneris iudica
re ſeculum p ignē. Nō tñ cruciabit ele
ctos. ſicut ignis nr̄ ñ leſit tres pueros

¶ Dominica prima aduētus

in fornace ardēti Dan.iij. Itē ille ignis subsequēt iudiciū. qz dic Rich. vbi s. q̄ pacto iudicio iste ignis inuoluet repro/bos cū oib⁹ mūdi sordib⁹. z p̄capitabit in ifernū. O pctōres qd tūc cogitabitis q̄n tot⁹ mūd⁹ ardebit z fauilla ei⁹ z sci/tilla ascēdet in altuz. O negligētes filij Ada cogitate nūc ō h̄ solicite ne postes stet⁊ ibi cū pauore. ¶ F. Scōs ordo seu series erit omniū citatio ad iudiciū illa ei terribili voce tube q̄ celū ꝓtremi scet tra z oīs creatura ꝓmouebit. z oēs hoies ad magni reg⁊ iudiciū citabūt. q̄ qdē citatio ē terribil' triplici rōne. s.

¶ Primo rōne assimilatōis.

¶ Scōo rōne magnitudinis.

¶ Tercio rōne occasionis.

¶ Primo dixi q̄ citatio erit terribil' rōe assil'atōis. nā in sacra scptura hec citatio assil'at septē tribilib⁹ reb⁹. p̄mo vo/cat iussus. scōo vox archāgeli. tercio tu bā dei. q̄rto tēpestas. q̄nto turbo. sexto tonitruū. septimo fulgur z chorruscatō. Primo igit ōr iussus dei. qz ei⁹ vtute suscitabunt mortui. Naz dicit ap'ls. j. Thes. iij. q̄ xp̄s descēdet ī iussu z ī vo ce archāgeli z ī tuba dei. Dic ei Rich. ī iij. di. xlij. q̄ xp̄s iubebit angel' pulue res ossiū z corpa mortuoꝝ r̄colligi. De inde alias reuniri. z hec duo fiēt vtute xp̄i iubētis. Vnde p̄s. Vox dñi in vtute. z Joh. v. Oēs q̄ in monumēt⁊ sūt au diēt vocē filij dei z q̄ audierint viuent. Scōo hec citatio ōr vox archāgeli. qz sic dic Rich. vbi sup. Postq̄ anima cor pori ē vnita statim angeli q̄ fuerūt cu/stodes puiciaꝝ q̄s custodierūt clama būt fortiē z sensibiliē sono articulato z mediāte aliq̄ sensibili creatura formā/ta. sic fuit in mōte synay in datiōe leg⁊ vbi fuit clāgor tubet vox p̄sonās Ter cio ōr tuba dei qz erit signū triūphi q̄ victores ad p̄miū z quiuiū epulaꝝ in uitabit. victos vo terrendo turbabit. Nec vox assil'at tube qz ab oīb⁹ audiet tā reprobis q̄s electis. z ab illis demōi/bus q̄ sūt in inferno. z ab illis angel' q̄ sūt in celo. Quid vo hec vox terribilis tube clamat dicit Piero. sup Matb. Quotiēs die iudicij ꝓsidero toto corpe ꝓtremisco. siue ei comedā siue bibā si/ue aliq̄d aliud facā sp videt illa tuba terribil' sonare in auribꝫ meis. surgite mortui venite ad iudiciū. O pctōr sar/cinis pctōꝝ onerate. O ip̄enitēs z va/ne q̄d audis. q̄d cogitas. si tal' vir san/ctus cui⁹ sanctitas Job baptiste cōpat. z q̄ q̄tidie sanguinē suū p xp̄o fundebat ac etiā aquā cū mēsura bibebat iudici um sic timebat. tu vo iacēs in sordib⁹ pctōꝝ vix credis etiā fieri iudiciū. sz cer te ꝓ temeritatē tuā clamāt sancti dicētes. Surge dñe z iudica cām tuā. Quarto hec citatio ad iudiciū ōr tēpestas. Vñ p̄s. In circuitu ei⁹ tēpestas valida. Idē Aduocauit celū desursuz z terrā discer nere ppl'm suū. Quinto hec citatio vo cat turbo. sicut Naū. j. ōr. Dñs in tēpe state z turbine vie ei⁹. Sexto vocat to nitruuz. p̄s. Vox tonitrui tui in rota. Dis aūt modis stridēdo z pstrepēdo talē sonū faciūt āgeli q̄ cōmouebit ce/lū vñ citabūt scti. de mūdo hoies bo/ni z mali. de aere demōes. de inferno dānati cū diabolo. Nā dicūt āgeli cla/mādo ad infernū. O lucip q̄ seduxisti vniuersuz mūdū veni cū tuis cōplici/bus. z cōgregemī ad cenā magnaz vt māducet⁊ carnes regū. liberoꝝ. et fue rū Apoc. xix. At illi territi vlulabūt di. Ve nob qz iā venit p̄s vt eternaliē re cludamur ī carceres ifernales. Ve no bis qz iā sentētiamur ad sempiternuz horroꝛē. Ue igit nob z oīb⁹ ꝓsentiēt⁊ nris suggestiōib⁹. ¶ Scōo hec citatio erit terribil' rōne magnitudis. tā mag erit hec citatio q̄ celū z tra aer z infer/nus resonabit in ipo sono. vñ Ezech.

Vere ingt magꝰ est vox illa cui cuncta obediũt elemẽta. q̃ petras scindit. infe/ros aperit. monumẽta frãgit. vincula mort̃ dissoluit. mortuos viuere facit. ꝛ ad iudiciũ ire cõpellit. vñ statim mi/seri vt audierint vocẽ illiꝰ tube añ ocu los mẽtis reuoluẽt cõgeries suoꝝ pec/catoꝝ tãꝫ mõtes magni. sicꝫ cũ suis sceleribꝫ ad collũ ligat̃ ꝓcedẽt ad iudi ciũ. O q̃ erit terribil' impijs assessorũ assistẽtia btõꝝ marie ꝓ q̃ttuor. Pri/mo ꝓ ml'titudinẽ celestiũ spirituum Dic canit eccl'ia Ecce dñs veniet ꝛ oẽs sctĩ eiꝰ cũ eo ꝛ erit i die illa lux magꝝ. Et in canonica Jude etiã 9r. Ecce vẽiet do minꝰ cũ sctis militibꝫ suis facere iudi/ciũ ꝫ oẽs. si em̃ adulterũ alicuiꝰ inno/tuerit publice toti ciuitati. nõne ꝓfun/derek. nõne erubesceret i palã ꝓdire. O quãta erit tũc verecũdia cozã tot regi/bus ꝛ ꝓncipibꝫ sctis ꝛ sapiẽtibꝫ ꝓfundi de pctis enormibus. Scdo hec citatio erit terribil' qz ad memoriã reducet di gnitatẽ ꝛ magnitudinẽ eiꝰ quẽ offendit ꝛ cũ qbꝫ erit eiꝰ negociũ. Si em̃ Jobes ꝛ Daniel viso vnico angelo tãꝫ mor/tui ceciderunt. sic̃ hr̃ Apoc. j. ꝛ Dan. x. cũ tñ angeli mitterẽt ad eoꝝ ꝓsolatõez Quid miseri faciẽt cũ viderint q̃ ange li mittant ad eoꝝ dãnationẽ. parũ em̃ ꝓfundit homo cozã rustico. sꝫ multuꝫ cozaꝫ militibꝫ baronibus ꝛ rege. Sic erit in iudicio. Vñ Malach. iij. dicit. Quis poterit cogitare diẽ aduentꝰ sui aut quis stabit ad videndũ eum. Si em̃ nũc videmus q̃ reus timet iudicẽ quid tunc erit. Ideo dicit Aug. Mal/lent reprobi oĩe tormẽtũ sustinere. q̃ facẽ iudicis irati videre. Tercio hec ci tatio erit magna ꝛ terribilis qz in me moriã reducet q̃ ibi sancti implacabi liter erunt duri ꝛ irati eis. vt 9r Sap̃. v. Stabũt iusti in magna ꝓstantia zc̃. O q̃ crudelis sententia erit sanctoruꝫ tunc cõtra damnatos. Nam superbos iudicabunt ad suspendiũ. ebriosos et gulosos ad potandũ fel draconũ. lu/xuriosos ad cõburẽdũ zc̃. Quarto hec citatio erit magna ꝛ terribilis q̃ in me moriã reducet q̃ ꝓpter modicã delecta tionẽ mũdi ꝛ carnis ꝓdiderũt eternaꝫ felicitatẽ ꝛ acquisierũt eternã penam. vñ Grego. Momentaneũ est qõ dele ctat. sed eternũ quod cruciat. O deus eterne quis ibi nõ timebit vbi citabũ/tur rei nõ ad damnificãduꝫ in rebus tempalibꝰ. puta mille militibus duca/tis. nec in penis dimẽbrationis vnius mẽbri. imo nõ vnius mortis sed sem/piterne mortis corporis ꝛ aĩe damni ficatione. Cauete cauete nũc charissi/mi ne tale damnũ patiami. ꝛ damna ti dicamini. Ch. Tercio hec citatio erit terribilis rõne occasionis. naz hec citatio erit ideo vt cozã oibus reddant rõnem de oibus factis. dictis. ꝛ cogi/tationibꝫ bonis a deo acceptis. bonis omissis. ꝛ malis cõmissis. Primo de aĩa tua iudex omniũ sanguie redẽpta ratio exigẽt quomõ ꝑciosuꝫ hunc the/saurum custodisti a malis delectatio nibus. Item de q̃nq; sensibus et toto corpore. Similit̃ de tempe ꝓcesso. Itẽ de delicijs diuitijs ꝛ honoribꝰ. Simi liter de dignitate quomõ intrasti quõ reristi quomõ viristi. hec quere a's. Tercius ordo seu series i iudicio erit citatoꝝ compulsio. Post q̃ em̃ sic cita ti oĩes surrexerint. tunc ille rex regũ ꝛ dñs dñantiũ venire cõpellet oẽs ad iudiciũ tam reges q̃ ꝓncipes. diuites ꝛ paupes. viros ꝛ mulieres. vt habet Matth. xiij. Exibunt angeli ꝛ sepabũt malos de medio iustoꝝ ꝛ mittẽt eos i caminũ ignis. O q̃ amara erit illa se paratio. O q̃ dura ꝛ mẽorial' erit illa dies vltia cũ pr̃ videt filiuꝫ separi a se eternal'r ꝛ assumi i gl'iaꝫ. ꝛ ipe pr̃ relinq;t

Domica prima aduentus

in manu diaboli. Nā videm⁹ in pñti vita q̄ ds cū sepak p mortez a filio vel fratre vel filia incōsolabilit luget cū tñ habeat spez resurrectōis future. Quid tūc erit in illa sepatōe. O quāt⁹ luctus. O quāt⁹ dolor. tūc clamabit fili⁹ ad patrē di. O pr̄ mi dulcissime noli me derelinq̄re in manu diaboli. sz succurre mihi zc. Sic pr̄ filio et frak fratri filia matri. sz nulla rōne mouebūt ad miserendū eis. eo q̄ offenderūt creatorē illorū Tūc sicut dr Mat. xxv. sepat xp̄s eos ab inuicez sic pastor segregat oues ab hedis. p oues q̄ē aial māsuetū significant iustū q̄ nullū mordēt. nullū laniant. p hedos q̄ē aial fetidū significāt dānati q̄ fuerūt fetidi in sceleribꝫ. Electi igit eleuabūt in nubibꝫ q̄ erūt lucidi septies q̄z nūc sol. q̄ disponēt in septē turmis. z sic vnusq̄sq̄z stabit i suo ordine. In p̄ma acie erūt oēs apli z oēs viri pfecti. vt bti Fracisc⁹ Bñdict⁹ z Pñicus In scda acie erūt oēs martyres noui ac ve. te. In tercia erūt oēs pfessores pōtifices z sacerdotes. In quarta acie erūt v̄gines. In q̄nta ptinētes. In sexta Adā cū pr̄iarchis z ꝓphetis. In septīa oēs pueri baptizati q̄ sūt saluati sine p pr̄ijs meritis. z qz ist⁹ iā pfecte cor⁹ obedit volūtati. vt dic Aug. Ubicūq̄z vlt spūs illuc gradit ptin⁹ z cor⁹. ō volabūt in nubibꝫ obuiā xp̄o i aera. z angeli videtes eleuari de tra suos ꝓximos q̄ libet suū vicinū amplexabit. z sic ducz corā xp̄o in sūmam ptē aeris. iuxta illud. j. Thes. iiij. Rapiemur obuiam xp̄o i aera z sic sp cū dño erim⁹. Pāna/ti igit videtes q̄ sic electi eleuabūt obuiā xp̄o ad vocē tube. z ipi remanebūt in tra pōderosi. O q̄nt⁹ luct⁹. O quāt⁹ clamor tūc erit. z tūc i amaritudie cordis dicēt illi Esa. v. Hi sūt q̄s aliq̄n habuim⁹ i derisū z i silitudinē ip̄roperij. Nos insensati vitā illoz estimabamus insaniā z finē illorū sine honore. Ecce quō ꝓputati sūt inē filios dei z inter sctos sors illoz ē. Quid ei ꝓfuit nobis supbia. iactātia. diuitiaz copia q̄d ꝓtulit nob. trāsierūt oia velut vmbra. Videtes igit diaboli electos sic eleuari. z intelligētes vocē tube q̄ i iudicio necesse ē z ipis sil cū dānatis cōpere. Et ipi turmatim pgūt ad iudiciū In p̄ma ergo acie erit lucif. sub cui⁹ vexillo erūt oēs supbi vanegliosi ambitiosi hypocrite inobedientes zc. In scda acie erit mām⁹ sub cui⁹ vexillo erūt oēs auari. vsurarij. symoniaci. raptores. fures zc. z b hēbit magnū exercitū. vt em̄ dr Diere. viij. c. A maiore vsq̄z ad minorē omēs studēt auaricie. In tercia acie erit capitan⁹ Asmode⁹. sub cui⁹ vexillo erūt oēs luxuriosi adulteri sodomite zc. In q̄rta acie erit p̄nceps Beelzebub. cū q̄ erūt oīes ebriosi gulosi lusores choreatrices zc. In q̄nta acie erit Belyal cū homicidis odiosis detractoribꝫ invidis zc. In sexta acie erit Leuiathan cū iracūdis blasphemis zc. In septima erit Behemoth cū accidiosis piuris maleficis festa violātibꝫ despatis zc. De b dicit saluator Matb. xiij. In tpe messis dicaz messoribꝫ. i. in tpe iudicij dicā angel'. Ligate zyzania. i. peccatores i fascicl'os. i. i diuersas turmas ad cōburendū. Sicq̄z de diuers locis p terrā z aquā venire incipiēt cū diuersis fletibꝫ. z cātilenis lugubribꝫ dicētes Ve vt q̄d nati sum⁹. Alia acies aliam cātilenā. iuxta illd Zach. xij. Planget terra familia z familie seorsuz. Doc ei iudiciū null⁹ poīt subterfugere. vt dr ī. Thoz. v. Oēs nos optet mānifestari añ tribunal xp̄i vt recipiat vnusq̄sq̄z p ut gesserit i corpe. Dicit notāter oēs sine exceptōe siue sit rex siue ipator. Secūdo dicit nos nō p procuratores. Tercio dicit optet sine euitatōe siue abscō/

sione. Quarto dicit añ triboal xpi sine retardatõe vt recipiat vnusq3 p retributõe. Q q3 amara erit dies illa reprobis. vñ Sre. Erũt vie reprobozũ anguste vndiq3. supi⁹ erit iudex irat⁹. inferi⁹ horrẽdũ chaos. a dextr3 pctã accusantia. a sinistr3 demonia infinita ad infernũ trahẽtia. int⁹ vrẽs 2scia. exteri⁹ mũdus ardẽs. vbi vix iust⁹ saluabit. latere erit ipossibile apparere intolerabile Q q3 tremẽd⁹ erit dies ille qñ n⁹ pnie tps nec defensiõis loc⁹. nec resistẽdi vtus. nec fugẽdi facultas. nec latẽdi possibilitas. nec erit securitas cõpendi.

De eadem dñica.
Sermo. ij.

Vncvidebũt filiũ bois veniẽtẽ i nube cũ pnãte magẽ z maiestate Lu. ij. Verba sũt sũme vitat3 xpi filij dei viui de finali iudicio loqnt3 terribilit. Q. Qõ q̃dem erit terribile malis triplici rõne. s.

Primo rõne ingratitudis.
Scõo rõne vanitatis.
Tercio rõne coactõis.

Prio itaq3 finale iudiciũ mal⁹ erit terribile rõne ingratitudis. p eo q optio deo z pio xpo ingti fuerũt in pñti vita nõ recogñscẽtes bificia dei. q̃nposi⁹ abutentes donis ei⁹ in sui 2tumeliã creator3. Apea xps dñs iproperãdo dicet illis vt dicit Aug. de vanitate mũdi i psona xpi. Ego inq̃t te bõ ō limo terre h⁹ manib⁹ meis formaui. in paradisum meũ qõ ñ merebar3 collocaui. sz tu me iussaq3 mea 2tẽnes. deceptozẽ seq3 voluisti. vñ et iusta pena dãnat⁹ i infernũ supplicijs deputat⁹ es. Postea tui miseri⁹ carnẽ assũpsi in terr3 degẽs vitã inter pctozes bitaui 2tumelias et vbera p te sustinui vt te eripem. colaphos et spura suscepi vt te bonozarẽ. acetũ cuz felle bibi vt dulcedinẽ paradisi degustares. veprib⁹ cozonat⁹. cruci affix⁹. lancea vulnerat⁹ suz. p te mortu⁹. in sepulchro posit⁹. ad inferna descẽdi vt te ad paradisum reducerẽ. Ag̃sce g̃ ipietas bũana q̃nta p te pruli. Ecce liuores q̃s p te suscepi. Ecce clauoz fozamia q̃b⁹ affix⁹ in cruce pepẽdi. Scõo iudiciuz finale erit tribile rõne vanitat3. qz tũc intelliget q̃z vane tps vite i pctis exp̃derat. Dic Piero. ad Eustochiũ. Ecce ait i manu potẽti venit a cũct3 vniuersali scare rõne certe de leuib⁹ et minis cogitatõib⁹. certe de leuib⁹ ociosisq3 v⁹bis. Tercio h̄ iudiciũ erit tribile rõe coactõis qz null⁹ se ab eo absentare poterit. sz i illi⁹ executõe psonalit̃ 2stituit. Et tõ Tercium mysteriũ tractandũ erit ō executõe generali iudicij. P⁹ q̃z ei sic citati resurgẽt z electi. pcedẽt obuiã xpo. z reprobi p suas ifelicitat3 turmas appebũt i valle iosaphat i terra. et iusti i aere. Quib⁹ pact3 apiet celũ et exies archãgel⁹ Michael deferet crucẽ dñicã. de q̃ dic saluator Matth. xxiiij. Tũc appebit signũ filij bois. Pe q̃ cruce dixerũt q̃dã q̃ nõ erit ipa crux materialis. et q̃ oia ligñ mũdi i cinerẽ reuertẽt. sz solũmõ signũ et⁹ i aere. Hz Rich. in iiij. di. xlviij. i expositõe lre dic. Q, de⁹ q̃ formabit corpa mortuozũ. silr reformabit lignũ crucis in q̃ pepẽdit. et erit sole lucidior. z deferet p angelos ad iudiciũ. ad 2futatõz maloz. et 2solatõz bonoz. Scõs angel⁹ pñtabit clauos Terci⁹ spineã cozonã. Quart⁹ lãceam. Quint⁹ flagella. Sext⁹ spõgiã. Septi⁹ cozdã cũ q̃ ligat⁹ fuit i passiõe xps. Deide cribit rex glie dñs ihs quẽ imediate sequt3 gl'iosa gẽitrix dei Maria. ac de mũ tota celest3 curia. de era ãt ibũt obuiã z rapiẽt ab angel' obuiã xpo i nubibus. j. Thes. iiij. z sic dic Rich. in. iiij. di. xlvij. Xps paulati descẽdet z succes-

Dominica prima aduētus

siue ō celo a pte oriētali.q; sic ascēdit vt ōz Act.j. Sic vēiet quēadmodū vidistis eū ascēdētē ī celū. Sicq; xps nō descēdet ī vallē iosaphat.sz vt dic̄ Richb.i iij.di.xlviij.q.vij.q; supra mōtē oliueti vñ ascēdit residebit xps in loco alto i aere vt ab oīb; possit videri.z vor eius audiri.q; pus venerat ī terrā z tūc fuit male tractat⁹.tūc vo ī aere ī nube lucida cū ptāte magna z maiestate z iude exequet iudiciū. Que q̄dez executio erit tribilis q̄druplici rōe.vicz

Primo ratōne apparitōis

Secūdo ratōe accusatōis

Tercio rōne sententiatōis

Quarto ratione ꝯclusionis

Primo dixi q; executio general' iudicij erit terribil'rōe apparitōnis.q; apparebit oīb; i forma hūana gl'iosus.z sic apparebit tripl'r.s.gl'iose.iustissime seuerissime. Prio inq; apparebit gl'iosus i forma hūana. Videbūt em̄ tūc nō solū electi sz etiā reprobi pulcritudinē gl'iosi corpis xpi i sua claritate.et ꝺ est qđ dic̄ saluator Luc.xxj. Tūc videbūt filiū hoīs venientē in nube cū ptā te mag̃ z maiestate. Ūñ pyssim⁹ xps licz sit māsuet⁹ electꝫ z dulcꝫ.est tñ terribil'reprob; vt dic̄ Hre.sup Ezech. Redēptor inq̄t hūani generꝫ cū iudex apparuerit apparebit gl'iosus iustꝫ z tribil'reprob.quē ei māsuetū aspicient electi hūc eūdē pauēdū z tribilē aspicient reprobi. Qui licz videāt hūanitatē xpi gl'iosā nō tñ videbūt ei⁹ diuinitatē.z hoc ꝑpē duo. Prio ꝑpē defectū dispositōis in videte.q; ipi carēt gr̄a q̄ diuinitas videri possit.ḋa natura sine gr̄a ad visionē dei ñ sufficit.vñ Esa.xxvj. Tollat⁹ impius ne videat gl'iaz dei. Scēdo ꝑpē carētiā dilectōis.q; deitas ipa tā dulcꝫ ē q; si videret btificaret z nō sentiret post ea penas iferni. Electi vo videt christi gl'iosā hūanitatē z etiā diuinitatē. De cūdo iudex apparebit iustissim⁹. Nā tūc nullo mō ōcliabit a sua iusticia. iuxta illō ps. Cū accepo tps ego iusticias iudicabo. Nā ꝑm Jsiō. q̄tuor modis ꝓsueuit puerti iudiciū.s.timore.amore.odio z munere. sz nullo istorum modoꝝ eq̄ssim⁹ iudex flectet a sua iusticia. Prio nō timore q; potētissim⁹. vñ Job.xxij.ōz Nūq̄d timēs arguet te aut veniēs tecū ī iudiciū.imo ꝯ potentes z tyrānos duriozē snīaz ꝓferet. Fz qō dī Sap.v. Potētes potēter tozm̄ta patiēt. Scēdo nec flectet amore ꝑpē suā iusticiā. nō em̄ curat tūc reprobos q; suo sāguie pciosо eos redemit z fratres suos istituit.sed ꝯ falsos xpianos durā sentētiā ꝓferet.iuxta illō ps. Frater ñ redimit redimet hō.q. d. Certe si frater eoꝝ xps nō redemerit nō ē qui redimat. Tercio iudiciū iustū iudex ñ puertet munere.ḋa ditissim⁹ ē.iō ōz ꝑuer.vj. Nō acq̄escet cuiusq̄ pcibꝫ.nec suscipiet ꝑ rēdēptōe dona plima Quarto ñ puertet iudex ille iudiciū odio. q; q̄tū ī se ē oēs diligit.iuxta illud Sap. xj. Diligis oīa q̄ sūt et nihil odisti eoꝝ q̄ fecisti. Ex q̄ dat intelligi q; solū pctm̄ odit qō ipe nō fecit.z vbicūq; inuenit ꝑdet illud.sz qz pctm̄ sine aia in q̄ ē ꝑdere nō ꝑt.iō ꝑdet sil'cū aia q̄si inuict⁹ ac coact⁹ a sua iusticia. Ūñ q̄si ꝓpassi ue dī Esa.j. Heu ꝓsolabor ꝑ hostibꝫ meis Tercio iudex oīm apparebit seuerissim⁹.pus em̄ venerat māsuetissime ad se vocare pctōres.z q; ptēpserūt vēiet iā cū mag̃ seueritate ad expellēdū eos de mōo. Nā tūc q̄stūcūq; ḋs pniaz ꝑmittat z doleat de pctis ñ placabit eū.qz pterijt tps penitēdi.imo si b.ẏgo z tota celestꝫ curia flexis genibꝫ z fusis lachrymis incederent ꝑ ynica aia saluāda nō obtinerēt. Dic̄ps. Nō dabit placatōz suā z pciū redēptōz aie sue. Ūñ Aug.li.iij.de simbolo. Judex

inqt ille nec gra puenieꝫ. nec miſicor/
dia flectet. nec pnia mitigabit. Dic er
go aia agat pniam vbi locꝰ eſt venie.
qz ibi erit locꝰ iuſticie. ¶ R. Scdo
generalis iudicij executio erit tribꝫ ra
tione accuſatois. Nã primo reꝰ accuſa/
bit. ſcdo attestabit. tercõ publicabitur
Primo tũc reus accuſabit ſpecialꝫ a
tribus. ſcilicet

¶ Primo a dyabolo.

¶ Scdo a ſcelere proprio

¶ Tercio a toto mũdo

¶ Primo dixi q̃ pcõr ibi accuſabit a
diabolo q̃ ei pſuaſit malũ ſm Bern.
Eqſſime iudex iudica iſtũ cẽ meũ qui
noluit eſſe tuꝰ. tuꝰ erat p naturã meꝰ fa
ctus eſt p maliciã. tibi inobediẽs. mi/
bi aũt obediẽs. O tũc ꝓgſcent pcõres
qd pfuit eis acqeſcere diabolicꝭ ſugge
ſtiõib. z fruire carni z mũdo. Scdo ac
cuſabit pcõr a ſcelere ꝓpo. vñ Bern.
Tũc loqntia ſil pctã dicẽt. O pa tua ſu
mus tu nos egiſti. nõ te deſeremꝰ ſed
tecũ ad iudiciũ pgemꝰ. Tercio accuſa
bit reꝰ a toto mũdo. vñ Bre. Si que/
reres. qs accuſabit. dico q̃ totꝰ mũdꝰ
qz offenſo creatore offendit oĩs creatu
ra. Nã tunc ſol dicet. O creator oĩm tu
me creaſti z ꝺdiſti mihi lucẽ vt illumi
narẽ terrã. iſte aũt pcõr meã lucẽ retor
ſit ad prauã delectatõez i q̃ mlta ma/
la ꝓpetrauit. g̃ iudica eũ z ꝺdẽna. Si/
militꝫ clamabũt alie creature. Jõ dicit
Job. xx. Reuelabũt celi iniqtatẽ eiꝰ. z
terra ꝙſurget aduerſus eũ. Et p̃s. Ad
uocauit celũ deſup z terã diſcernere po
pulũ ſuũ. Scdo ibi ꝙ pcõrẽ attesta/
bunt tres teſtes. Primꝰ teſtꝭ ẽ ipe ds
q oĩa videt. oĩa itelligit. vñ Piere. xxix
Ego ſum iudex z teſtis dicit dñs. Se
cũdꝰ teſtꝭ erit ꝓpa ꝙſcia. Vñ Auguſt.
Quiſqs futuꝝ iudicẽ formidas pñtez
ꝙſciam corrige. ſermo eñ cauſe tue te/
ſtimoniũ ꝙſcie tue. z Ro. ij. Teſtimo/
niũ phibẽte illis ꝙſcia eorum. Tercꝰ
teſtis erit ꝓpriꝰ angelꝰ ꝙ pcõrẽq vbiqz
ꝑſens fuit eũ adiuuit z cuſtodiuit. vñ
Job. x. dr. Inſtauras teſtes tuos ꝓtra
me. Dinc Origc. Vnuſqſqz angeloꝝ
in iudicio aderit. pducẽs illos qbꝫ pre
fuit. qs adiuuit. qs inſtruxit. Tercio
tal accuſatio et attestatio publicabit.
nã tũc oĩbꝫ manifeſtabit tuũ occultuꝝ
pctñ qs ꝙ mrez ꝙ frem ꝙ maritũ egi/
ſti. ſm q̃ dr Ezech. xvij. Ecce ego con/
gregabo oẽs qs dilexeras et vniuer/
ſos qs oderas z nudabo ĩgnĩniã tuã
corã eis. Et Nau. iij. Reuelabo pudẽ/
da tua corã facie tua. z oñdã gẽtibꝫ nu
ditatẽ tuã z regnis ignominiã tuam.
¶ Sz dr. vtꝝ pctã ſctoꝝ de qbꝫ pniam
egerũt manifeſta erũt in iudicio an ñ.
Rñdet Rich. in. iij. dr. xlij. ar. vij. q.
ij. q̃ ſic. vult eñ iuſtiſſimꝰ deꝰ vt vide
ant pctã ſctoꝝ q̃ in hac vita ꝓmiſerũt.
videant cũ ꝟ z eoꝝ pnie qs fecerunt.
vt ſic laudet dei miſcõia z iuſticia. vi/
deãt z dãnati q̃ ſi pniaꝝ egiſſent z ipſi
miſcõiam dei inueniſſent. Ngr tñ i
iij. dr. xlij. videt dicere ꝙrũ cui nõ eſt
aſſentiendũ. quia dicit. j. ad Thor. iij.
q̃ deus manifeſtabit cõſilia cordium.
Et Apocal. xx. dicit. Libri apti ſunt. i.
cõſcientie. Sed ſicut malis nullũ ge/
nerabũt gaudiũ bona que fecerũt. ſic
etiã bonis nullã generabũt cõfuſionẽ
peccata que cõmiſerũt: ſed potiꝰ lau/
dem. ¶ Tercio executio gene/
ralis iudicij erit terribꝫ ratõe ſenten/
tiationis. Ultima eñ ſaluatoris pdi
catio erit iſta ſententia. qz tũc predi/
cat per ſuos. ſm q̃ dicit Matth. x. Nõ
vos eſtis qui loq̃mini ſed ſpũs patrꝭ
veſtri qui loquit in vobis. Et idem.
Ego dabo vobis os et ſapientiã. Vñ
chriſtus in hac ſententiatõne tria fa/
cit. ſcilicet.

¶ Primo vocatõnem amoroſam

Dominica prima aduentus

Secõo exprobratõem pdigiosam Tercio dãnatiõem lachrymosam. Primo dixi q̃ xp̃s dñs in sententiatõne iudicij general' faciet vocatõz amorosam q̃n vocauerit electos ad se dicẽs Matb. xxv. Uenite bñdicti p̃ris mei possidete regnũ ꝛc. Prio em̃ ille rex regũ dicet genitrici sue. O genitrix mea veneranda z dignissima regina celorũz ecce iã adest tps vt totus mũd⁹ videat gloriã tuã z oĩbꝫ inotescãt merita tua. tu nẽpe tua hũilitate z caritate ad tuũ vtez me inclinasti. tu me in p̃sepio adorasti z tuis brachijs baiulasti. z tuo sãguine aluisti ex vbere tuo. Tu mecuz corde fuisti. z dũ derelict⁹ fui a toto mũdo tu mecũ crucifigebar' ĩ passiõe. Jã adest tps vt ego cũctis oñdã tuã gl'iaz Bñdicta igit̃ dilecta mr̃ mea z bñdicti sint oẽs labores tui. Ecce corã toto mũdo do tibi hodie regnũ eternũ vt sis regina celoz z vocẽris mr̃ reg' angelorũ z regnes ĩ spũsctõ. Tũc b. ꝟgo ex tãto dono bñdicet hũil' p̃ez z filiũ z.s.s. Post hec dicet apl'is z discipul'. Uos frẽs mei z discipuli q̃ pmãsist' mecũ ĩ tribulatõibꝫ sitis bñdicti z vẽite ad regnũ vob patũ. Deinde bñdicet martyres ꝓfessores virgines ꝛc. z dicz viduis z ꝓiugat'. et vos mei electi z dilecti venite z possidete patũ vob regnũ. qz esuriui z dedistis mihi mãducare. sitiui z dedistis mihi bibere. bospes erãz collegist' me ꝛc. Tũc rñdebunt iusti. Dñe q̃n vidim⁹ te esurientẽ aut sitientem ꝛc. z dicet. Q̃ vni exmimis meis fecistis mihi fecist'. Dic̃ igit̃ saluator. Uenite bñdicti p̃ris mei. In q̃bus ꝟbis quatuoz sup mel dulcissima cõtinent̃ Primũ inuitatio amorosa. cum dicit Uenite. O inuitatoriũ gaudiosuz. O verbũ gratiosum. O toris viribꝫ que rendũ. Uenite inquã et reficiamini. qz ꝓ me multa sustinuistis. Uenite vt honorẽmini. quia ꝓ me abiecti fuist'. Uenite ad eternas nuptias. ecce omnia parata sunt. Et Apocal'. vlti. dicit Spõsus z spõsa dicũt veni. z q̃ audit dicat veni. q̃si di. xp̃s sponsus z tota celestis curia sponsa amicabilit̃ quẽlibet nr̃m inuitat dicẽs veni. z q̃ istã dulcem inuitatõez audit nõ erit cõtentus q̃ solus veniat: sed ipe alijs sctis dicet veni. Secõm dulcissimũ qõ ꝓtinet sententia electorũ ẽ cõmẽdatio dulcoz cũ dicit'. bñdicti patris mei. O gl'iosa z amicabil' laudatio: qa benedicunt' a dño q̃ fecit celũ z terrã. Tercũ dulcissimũ qõ cõtinet est remũeratio gl'iosa cuz dicit'. possidete patũ vobis regnũ. Quartũ dulcissimũ qõ ꝓtinet est ꝑpetuatio deliciosa cũ dr̃. qõ vob patũ est a ꝓstitutõe mũdi. Tũc iplebit illõ Sapiẽtie. v. Accipiẽt regnũ decoris z diadema speciei de manu dñi. Tũc bis auditis oĩes sancti replebunt̃ leticia inenarrabili. z gratias agunt sanctissime trinitati z christo bñdicto dicẽtes illud Apoca. v. Redemisti nos dñe ĩ sanguine tuo ex oĩ tribu z pp'o z natione. z fecisti nos deo nostro regnũ z sacerdotes. z regnabimus sup terrã. s. viuentiũ. O q̃z gloriosũ erit illud regnum. in quo omnes reges z sacerdotes et optimi ex hominibꝫ cõueniunt z regnabũt cum christo rege glorie.

Secũdo dixi q̃ christ⁹ dñs in iudicio faciet exprobratõez prodigiosaz reprobis qui cõstituent̃ in terra versus partẽ sinistrã ei⁹. iusti ꝟo in aere ꝟsus dextrã ipius. Tñ dura facie ꝟtet se ad reprobos z dicet. Uos impij. vos crudeles. nũq̃ opa pietat' ipleuistis. desperastis me et sermonẽ meũ. Naz ego esurui z nõ dedistis mihi manducare ꝛc. Hec autẽ vox vt dicit Richar. ĩ quarto. dist. xlviij. modo supnaturali fit vt a tot milibꝫ hoĩm audiat'. qz dic̃

Idē ibidē di.xlvij.ar.j.q.ij. q̄ hec disceptatio erit mentalis z vocal'.nā sic̄ accusatio z testificatio erūt mētales z vocales sic z disceptatio. Nā dic̄ Augus. xx.de ci.dei.c.xiiij.q̄ vtute diuīa fiet vt cuiqz sua opa bona vl' mala ī memoriā reuocent'.z mentz intuitu mira celeritate cernant'.vt accuset scia ꝓsciam nō tm̄ ī speciali sz etiā ī singulāri. Vtz aūt de aliꝭ q̄z de opib⁹ miscōie vocal' disceptatio fiat certū nō ē nob.verūtm̄ Chryſ.sup Matḥ.ml'ta dic̄ q̄ xp̄s exprobrabit pcōrib⁹.sed vtz mētal' an vocalit' certum nō habem⁹. Ūñ dicet. Creaui vos ad imaginē z sil'itudinez meā.z vos eā neqter ꝓphanastz.angelozꝫ meoꝝ custodiā dedi vobis.z vos eoꝝ monita ꝓtēpsistis.pīarchas prophetas apl'os misi vob.z eos audire noluistz. Insup̄ bō fact⁹ sū p vob.trigintatrib⁹ annis seruiēs vobis salutē vestrā pcurādo discurrēdo ieiunādo pdicādo ī oꝛōe pnoctādo mea monita deristz.negleristis ꝓtēpsistz. Insup̄ p vobis vendit⁹ ligat⁹ ꝫsput⁹ flagellatus crucifix⁹ felle z aceto potat⁹ mortu⁹ sū Ubi est tāta ꝫ iniuria ꝫ mea ꝫ fruct⁹. ego paradisū vob aperui.gr̄am meā obtuli.sp iuuare pat⁹ fui.regni mei gl'iaz vobis reꝛomisi.nō coegi vos sz libertatē spūs vob dedi.amoꝛē solūmō et volūtatē bonā a vob req̄siui.Quid vltra debui facere z nō feci. Ecce ista colūna ad quā p vobis ligat⁹ fui. Ecce flagellū qō me cecidit Ecce h̄ caput qō p vobis spinis coꝛonatū ē. Ecce crux ī q̄ p vobis pepēdi. vos aūt me ꝓtēpsistis z res terrenas pl⁹ q̄z meā iusticiaz amastis. Insup̄ videbatz me ī mēbris meis p domos circūire z esurire z nō dabatz māducare:coꝛda vīa īdurātes Sitiui z nō dedistis zc̄. Tūc clamabūt z dicēt dānati. Dñe q̄n̄ te vidimus esurientem z nō misertauim⁹ zc̄.rñdebit Q̄n̄ non fecistis vni ex bis frib⁹ meis bñdictis nec mihi fecistis. Sz di. q̄ re ī disceptatiōe pncipal' opa miscōie z n̄ opa aliaꝝ vtutū ꝓmēoꝛāt'. Rñdet Tincē.in speclo moꝛali li.ij.pte.ij.dis. ix.q̄ ꝓpt̄ tres rōnes. Prio rōe oñsiōis vt oñdat' q̄ q̄cūqz saluabit' magz ex dimisericoꝛdia q̄z ex suis meritz saluabit'. z ei solū q̄ misericoꝛs fuit misericoꝛdia cōcedet' z nō impijs.iuxta illud Jaco.ij. Judiciū sine misericoꝛdia fiet ill'ꝙ non fecerint misericoꝛdiā. Scōo rōe omissionis.qz opa miscōie omissa aggrauāt rigoꝛē iusticie.vt ptz Mat.xviij.ī ꝓuneq̄z. Pēsandū igit' z valde pēsandum q̄ si dānat' sic q̄ nō dedit sua q̄d fiet illi q̄ rapuit aliena z oppꝛessit egenos. Tercio disceptatio fiet ī iudicio rōe p nitatz.vt xp̄s oñdat se pnū ad remūerādū exq̄ tā magē pmio remunerat⁹ ad q̄ hō naturalit' inclinat'.vt qz caliꝭ cē aq̄ frigide tm̄ erogatū in noie discipuli remūerat⁹ eēna britudine.q̄d fiet illis q̄ amoꝛe xp̄i carnē suā castigauerūt ieiunijs vigilijs vl' mūdū reliquerūt aut martyriū passi sūt. Sed d.q̄diu durabit iudiciū. Rñdz Aug.xx.de ci.dei.c.j.q̄ p q̄t dies h̄ iudiciū tendat' incertū est.pbabile tm̄ est q̄ nō tendet' p ml'tū tps ꝓlixū. Sz di.q̄s est iudex pncipalis in isto iudicio. Rñdet Rich.in.iiij.di.xlvij.q.vij q̄ q̄nqz modis pōt alicui iudiciū ꝫuenire. Prio auctoꝛitatiue.z sic tota trinitas iudicat q̄ habz ptātē sup omnia Scōo ōlegatiue.z sic sol⁹ xp̄s iudicat inq̄ztū hō.qz sibi ē cōmissum.iuxta illud Joh.v. Pr̄ oīne iudiciū ɗdit filio Tercio ōz iudex assessiōe.z sic iudicabūt apl'i z viri pfecti.z eminēt⁹ residēt tanq̄z melⁱ sciētes legem. Matḥ.xix. Amē dico vobis q̄ vos q̄ reliq̄stz oia sedebitis zc̄. Quarto ōz q̄s approbatiue iudex.isto mō oēs electi z angeli q̄

¶ Dominica prima aduētus

probātes sentētiā iudicis dicūt. Justꝰ es dñe z rectū iudiciū tuū. Quinto ꝺr ꝙs iudex cōpatiue vt qñ ex cōparatōe alicuiꝰ aliꝯ oñdit iudicādꝰ .z sic loqt saluator Matb.xij. Viri niniuite surgēt i iudicio et ꝓdemnabunt generatiōnē istā.z ꝫ iudicio iudicabūt boni et mali zc. Tercio xps dñs i iudicio faciet dānatōem lachrymosā. Nā pꝰ bñdictōem electoꝝ ꝓcedet cū suis ad dānandū reprobos.ꝓ ꝫ oñdens q ꝙtuꝫ in se ē difficil' est ad puniendū .O vos pctōres audite sniam dānandoꝝ.Dic em̄. Ite maledicti in ignē eternū ꝙ ꝓparatus est dyabolo z angel'is. Ubi ꝓmo ponit cōdemnatio vbi ꝺr. Ite. O vbū durissimū ꝙ sepanꝝ a visiōe diuia dulcissima z celesti pria z sctōrum ꝓsortio. Scōo ibi ponit reprobatio ignominiosa.cū dicit.maledicti. O ꝙntꝰ erit ruboꝝ z vecūdia qñ a filio z oibꝫ sanctis maledicunt. Tercō i hac snia ponitur pene inflictio.cū dicit in ignē. Quarto ponit tormētoꝝ duratio cū dic̄.eternuꝫ. Nā tūc miseri pctōres clamabūt cum audiēt Ite. dicētes. Si nos repell':saltem nobis bñdic.tunc xps dicet. Que ꝓcedūt de labijs meis nō facio irrita. sꝫ maledicti sitꝭ. Quo audito dicēt. Si nobis maledicis saltē nob ꝓpassione mouearꝭ et mitte i lacū ꝓsolatiuū .rñdebit xps.in ignē ꝙ vos deuozet. At illi.si nos mittis in tormētū ignis saltē pone terminū tormētoꝝ.rñdebit.eternū. Tūc dicēt.saltē da nob dñm ꝓpasiuū.rñdebit.diabol' sit vr dñs cui ꝑuluistis ꝑm voluntatē. O lachrymosa snia. O penosa colligatio. ꝓ quā luctꝰ sine fine.mors sine morte. ¶

¶ Quarto executio generalꝭ iudicij erit ꝛribil'rōe ꝓclusiōis. Tūc ei vt dic̄ Bre. in mora.exponēs illd dictū. Cūctꝭ videntibꝫ ꝓcipitabit. O ꝙle spectaculuꝫ illō erit.qñ illa bestia.s.lucifer cū toto suo exercitu ꝓcipitabit in ignē eternum. qz stati post iudicꝭ sniaꝫ ignis ꝓflagratōis iussu iudicis flatu potēt rapidꝭ inuolues reprobos cū mūdi fecibꝫ z fauillis scindet ꝛra sub pedibꝫ eoꝝ.z ꝓcipitabūt in ꝓfundū inferni .z ꝺsup imūdicia z cineres mūdi cozā oibꝫ electis et dei snia ꝓcludet ibidē eos ppetue ibi māsuros.z mox mūdꝰ innouabit z in formā pulcriozē redibit. O ꝺs eterne ꝙd illis ꝓfuit supbia.iꝓꝝ brevis leticia quā tāta subsequt supplicia eterna. Dis sic pactis xps dñs reuertet ad suā patriā añ oēs hoies tanꝫ pastoꝝ añ oues.z oues.i.fideles nominatim vocat ad pascua eterne vite. Tūc scūs Michael archāgelꝰ portabit crucē tāꝫ vexillū.z vnꝰ angelꝰ colūnā.aliꝰ flagellū.tercꝰ spineā cozonāzc.sicꝫ oēs electi in celū empyreū cū angel'cuolabūt vbi xps dñs se cinget z faciet eos discūbere i chozis angeloꝝ fm iꝓꝝ merita z trāsiens mīstrabit ill' pascua eterne vite.i.clarā diuīratis sue visiōem Qui incipiūt epulari gaudere z exultare z cātare canticū nouū Ad qꝺ nos ꝺducat xps filiꝰ dei viui ꝙ regnat cuꝫ eodē deo pre z spūscō i secla sclꝝ amē

¶ De eadem dominica

Sermo tercius

Erunt signa in solez luna z stellis.z i terr pressura gētiū ꝓ ꝓfusiōe sonitꝰ maris z fluctuū. Lu.xxj.c.z i euāgelio Verba pij saluatoris nri iesu xpi futura mala ꝓdicēt z de suo finali iudicio certificant.qꝺ ꝙdē ꝙꝫ terribile fiet declarat ꝓ ipm oim ꝓditoꝝ in hodierno euāg. dicēt. Erūt sig i sole zc. Ubi tria dicūt dei altissimi iudicia terribilia.s.

¶ Primū ꝯ supbiā i angelos i belles

¶ Scōꝫ ꝯ luxuriā i hoies ꝺrestabiles

¶ Terciū ꝯ auariciā i oēs crudeles

Sermo III

¶ Primū iudiciū dei terribile ꝺr factū ꝙ pcm̃ supbie in angelos rebelles diuie maiestati nolẽtes subdere se suo creatoꝛi ſz spū supbo sui iuris esse Jō diuīa maiestas aduersus eos iratа deiecit illos terribiliť. de qbꝫ Apoc. xij. ꝺr. Factū est pliū magnū in celo. michael z angeli eⁱ pliabanť cū ꝺraconе. i. lucipo z draco pugnabat et angeli eⁱ. z nō pualuerūt neqꝫ inuēⁱ est loc⁹ eoꝝ ampliⁱ i celo. z piecⁱ est draco ille magnⁱ serpẽs antiquⁱ q̃ vocať diabolⁱ z satbanas q̃ seducit vniuersū ozbẽ. z piecⁱ est ī terrā. z angeli eⁱ missi sūt cū eo. Et paulo ante ait ꝙ draco ille cauda sua trahebat tertiā ptem stellaꝝ. i. angeloꝝ celi. Ar. ij. Pe. ij. Si eīm deⁱ angel' peccātibꝫ nō pepcit ſz rudentibꝫ. i. funibꝫ inferni detractos in tartaꝝ tradidit cruciādos ī iudiciū. et seq̃ť infra. Magis eos q̃ post carnem in immūdicie ꝓcupīa ambulāt ¶ Secundū deniꝫ iudiciū factū ẽ ꝫ luxuriā ī boies. de q̃ Gen. vj. scptū est. Videſ deⁱ ꝙ mlta malicia boim essz ī terra. z cūcta cogitatio cozdis intēta eēt ad malū oī tpe penituit eū ꝙ boiem feciſſz in terra. z seq̃ť. Induxit diluuiū ad delendā oēm carnē. de qbꝫ octo boies saluati fuerūt. vt ꝺi. j. Pe. iij. Qui incredulī fuerūt qñ expectabāt dei patiētiā cū tū viginti annis cuz fabricareť archa noe in q̃ pauci. i. octo aīe salue facte sť. ¶ Tertiū ꝙo iudiciū fiendū erit ꝓtra auariciā in oēs crudeles. iuxta illō Ecclēs. xij. Cūcta q̃ fiūt adducet deⁱ in iudiciū ꝓ oīi errato siue bonū siue malū sit. Et. j. Cho. xj. Qēs nos mānifestari oz añ tribunal xpi vt referat vnuſq̃sqꝫ ꝓpa cozpis ꝓut gessit siue bonuz siue malū. z ideo primū fuit iudiciū terribile. qz mlti ad dānationē cozruerunt Secundū ꝙo fuit terribiliⁱ. qz omēs ꝓter octo boies mozrui fuerūt. Terciū aūt erit terribilissimū. qz nulⁱ se ab eo cauere poterit. ꝺ q̃ tribili iudicio xps dñs dicit. Erūt signa ī sole luna z stellī zc. Unde in hoc euãgelio duo spēalit' ī sinuanť documenta xpi gratia declaranda. scilicz

¶ Primū creaturaꝝ terribil' imutatio. ibi. Erūt signa in sole zc.

¶ Scōm iudicis mirabilis manifestatio. ibi. Tūc videbūt filiū zc.

¶ Primū documentū ex pñti euãgelio declarādū ꝺirit qꝫ insinuať creaturarū terribilis imutatio cū ꝺr. erūt signa in sole luna zc. ¶ Ubi ꝙ ordinē sep tē pcipua signa explicat saluatoꝛ. scz

¶ Primū in sole

¶ Secundum in luna

¶ Tercium in stellis

¶ Quartum in terris

¶ Quintū in aquis

¶ Sextum in hominibꝫ

¶ Septimū in angelis

¶ Primū itaqꝫ signū xps ꝺs nr̃ suū ad uētū ad iudiciū pcedēs dic fiēdū ī sole. z q̃le sit illō signū ꝺclarat Mat. xxiiij. ꝺi. Sol obscurabiť. z Apoc. vj. Sol factⁱ ẽ niger vt saccⁱ cilicinⁱ. Dic tñ Lyra sup Mat. xxiiij. qꝫ sol ñ obscurabiť per ꝓuatōz sui lumis cū sit ei ꝓnaturalis. cozpa aūt celestia tūc manebūt ī sua natura integra. sz ista obscuritas erit respectu nr̃i p interpositōz alicuⁱ cozpis opaci quēadmodū fit ī eclypsi. Dic ei pzefamilias moziēte tota familia eⁱ ꝺuitur nigro. ita tūc boie ꝺficiēte q̃ ad vtā istā tpalē sol lumie suo minueť nob subtrahēdo ꝓsuetā lucē q̃si ipi ꝓpties doleat ¶ Scōm signū sui aduētⁱ ad iudiciū xps pdixit fiēdū ī luna. z qꝺ signū istꝺ sit exꝑmiť Joheľ. ij. vbi ꝺr. Luna conuerteť ī sanguinē añ q̃z vēiat dies dñi magnⁱ z horribil'. z Apoc. vj. dicit Luna tota facta ẽ sic̃ sāguis. q̃stuz ad lraz ꝑt ꝺici ꝙ luna obscurabiť. z qz ꝛz

Domica prima aduentus

astrologos eclypſ seu obſcuratio ſol' z lune nō pōt eſſe ſil'. ideo dicēdū ꝟz tho. in. iiij. q' vl' erit ꝟ diuerſis tpib'. vel ſi ſil' tūc dei ⁊tute ſupnatural'. ¶ Vel ſm Orig. ex fumo ignis eleuato ſurſū obtenebrabit ſupior pars aeris circa lunā vt videat tota ſanguinea ad ſignificādū q' eccl'ia q̄ p luna ſignificat' replebit tūc ſanguie. i. pctō. qō p ſanguinē ſignificat'. iuxta illō Oſee. iiij. Sanguis ſanguinē. i. pctm tetigit. ¶ Nunc. ij Tbi. iij. In nouiſſimis diebꝫ iſtabūt tpa piculoſa. erūt hoies ſeipos amantes. cupidi. elati. ſuperbi. blaſphemi. parētib' inobedientes. ingrati. ſceleſti. ſine affectōe. ſine pace. criminatores. incōtinētes. imites. ſine benignitate. pditores. pterui. tumidi. voluptatū amatores magis q̄z dei. habētes q̄dē ſpeciem pietat' ⁊tutē ei' abnegātes. z hos deuita. ¶ Et i alia ep'la ait. In nouiſſimis tpib' recedēt q̄dā a fide attēdētes ſpiritib' erroris z doctrīs demoniorū. Certe m'lta videm' de iſtis fieri nr̄is tpibus. iō ꝓpinquū videt eſſe iudicium. ¶ Tercū ſignū aduēt' xp̄i ad iudiciū erit in ſtell'. z q̄ ſint illa ſigna dicit ipſe met xp̄s Mat. xxiiij. di. Et ſtelle cadēt de celo. Sup q̄ dic Orige. q' ſtelle non cadēt realit' q: b̄ē ipoſſibile. ex q̄ ſtella ē maior tota terra. z ſi caderet totā trāz occuparet. z iterficeret oīa viuētia ſup trām. ſz cadēt q̄ ad apparētiā. q: tūc erūt exalatōes ignite. Nā ſol caloze ſuo z ⁊tute radioꝝ i die attrahit groſſas materias ſurſū q̄ i nocte incēdūt ab igne: z ita cadūt ſup trām: vt vulgi dicāt ſtellas cadere. ¶ Tūc ⁊o tpis m'ltiplicabūt vt nō ſolū i nocte ſz etiā i die freq̄nt' videant ad terroꝛē hoīm ad ſignificādū q' doctores z pdicatores m'lti tūc cadēt a vera fide q̄ p ſtellas ſignificāt. iuxta illud Dañ. xij. Qui ad iuſticiā erudiūt plīmos q̄ſi ſtelle i ꝑpetuas eternitates. ¶ Tūc em̄ iplebit illa ꝓphetia Eſaie. iiij. c. Appbendēt ſeptē m'lieres. i. eccleſie virū vnū. i. ep̄m q̄ anulo ſubarrat eccl'iaz tō fert anulū. dicētes. panē nr̄m comedem'. i. cibū ⁊bi dei nō annūcies. z veſtimētis nr̄is opiemur. i. exēpla tua nō ſeq̄mur. tm̄ vt nomē tuum inuocet' ſup nos admiſtrādo. ſ. ſacramēta eccl'iaſtica in tāta neceſſitate. ¶ Quartū ſignū a xp̄o ſui aduēt' pdicū erit i tr̄' di. Et i tris p̄ſſura gentiū. Qual' aūt ſit hec p̄ſſura ipe ſaluator Mat. xxiiij. declarat d. Cōſurget gēs i gentē z regnum in regnum tē. z Lu. xxj. Surget gēs in gētē z regnū aduerſus regnū: z terremot' magni erūt p loca z peſtilētie z fames t̄roꝛeſq: de celo z ſig̃ magna erunt. Quāuis em̄ pugne terremot' z hmōi a p̄ncipio generis hūani diuerſ' tpib' fuerint. tm̄ ꝓpe finē mūdi mag' inualeſcēt. Nec etiam lōge añ pdixit Azarias ꝓpheta occurrēs aza regi iuda reuertēti a p̄lio cum magna victoria di. ij. paliꝑ. xv. Dñs vobiſcū q: fuiſtis cū eo. ſi q̄ſieritis eū inuenietis. ſi aūt dereliq̄ritis eū derelinquet vos. Trāſibūt aūt m'lti dies i iſrael abſq: deo vero. abſq: ſacerdote. abſq: doctoꝛe. abſq: lege. cūq: reuerſi fuerint i anguſtia ſua ad dñm deū iſrael. et q̄ſierint eū inuenīēt. In illo tpe nō erit pax egredīēdi z ingredīēdi: ſed t̄roꝛes vndiq: i cūctis habitatoribꝫ terraꝝ. pugnabit em̄ gens ꝑ gentē z ciuitas ꝑ ciuitatē. q: dñs ꝓturbabit eos oīmī anguſtia. Hmōi aūt ꝓturbatōis rōem dicit Bre. in ome. di. Quia i cūctis deliq̄mus i cūctis ferimur. z iſra Oīa nanq: q̄ ad vſū vite accepim' ad vſū cōuertim' culpe. ſed cūcta q̄ ad vſum p̄uitatis iflexim' ad vſū nobis ⁊trunt vltōis. trāq̄llitatē q̄ppe hūane pacis ad vſū ꝓuertim' vane ſecuritatis. pegrinatiōem terre p inhabitatōe

dilectiꝰ pric. salutē corpoꝝ i vsum re
degimꝰ vicioꝝ. vbertaſ abūdātiaz nō
ad neceſſitatē carnis. ſz ad puerſitatez
intorſiꝰ voluptaſ. Ipa ſerena blandi/
mēta aeris ad amorē nobis fuire coe
gimꝰ terrene dilectōis. Iure igit reſtat
vt ſil' nos oia feriāt. q̄ ſil' oia vicijs no
ſtris ſubiecta fuiebāt. vt q̄t pus i mū
do incolumes habuimꝰ gaudia. tot ꝺ
ipſis poſtmodū cogamur ſentire toꝝ/
mēta. ¶ Quintū ſignū aduētꝰ xpi ad iu
diciū erit in aqs cū dicit. Pze cōfuſiōe
ſonitꝰ maris et fluctuū. ſm ei b. Greg.
noua et inaudita maris fluctuū ptur
batio erit. Et dicit Lyra ſup. xxj. c. Lu.
q̄ refert Piero. legiſſe in annalibꝰ iu/
deoꝝ q̄ q̄ndecim diebꝰ q̄ndeciz ſigna
p̄cedēt iudiciū. Pzia die eriget ſe ma/
re. xl. cubitis ſup altitudinē montium
ſtans in loco ſuo q̄ſi murꝰ. Scōa die
tātū deſcēdet q̄ vix videri poterit. Ter
cia die marine belue appentes ſup vn
das dabūt rugitꝰ vſq̄z ad celuz. Quar
ta ardebit mare et aq̄ ei⁹. Quīta arbo
res et herbe dabūt rorez ſanguineū. et
ſm alios etiā oia volatilia celi congre
gabunt i campis nō guſtātia neq̄ bi/
bentia. ſed formidātia vtrimū interitū
Sexta fulmia ignea ſurgēt ab occaſu
ſolis vſq̄z ad ortū eius. Septima lapi
des ad inuicē collident. et in q̄ttuoꝝ p
tes ſcindent. Octaua fiet terremotꝰ ge
neralis adeo magnꝰ q̄ null⁹ hō vl' ani
mal ſtare poterit. ſed in terram cadet.
Nona equabit terra et montes oēs et
colles i pluerē redigent. Decima exi/
bunt homies de cauernis quaſi amē/
tes nec mutuo ſibi loqui poterūt. Un
decima oſſa mortuoꝝ ſalient de ſepul
chris aperti monumētis cūctis. Duo
decima cadent ſtelle de celo. modo tñ
quo dictū eſt. Terciadecima morient
viuētes vt reſurgāt cū mortuis. Quar
tadecima ardebit celū z terra. Quinta
decima die reſurgēt mortui ad iudici/
um. De his tñ ſignis dicit Lyra q̄ in
annalibꝰ hebreoꝝ in quibꝰ hec iueꝝit
Piero. licz ſint multa vera. tñ ſunt ibi
multa falſa admixta Et ideo de verita
tez falſitate iſtoꝝ relinquo iudicio ma
iorū ¶ Sextum ſignū aduentꝰ xpi erit
in homibꝰ quia p̄dixit ſic. Arefcētibus
hoibus p timore z expectatōe que ſup
ueniet vniuerſo orbi. Arefcere dicunt
hoies p timore z tribulatiōe. quia taz
comeſtio q̄z bibitio z pauſatio inſipi/
da erit eis. ſz et ſomnꝰ fugiet ab eis di/
centibꝰ. Statiz moriemur. ſtatiz pibi/
mus. nō em̄ placebit agricultura. nō
deniq̄z negociatio. quos ſic occupabit
mortis cogitatio ¶ Septimū ſignū p
cedens aduentū xpi ad iudiciū erit in
angelis q̄z dicit. Et virtutes celoꝝ mo
uebunt. ſm Tho. in. iiij. mouent ange
li qui dicunt virtutes ad faciēda mira
cula. qō forte erit poſt mortez antixpi.
quādo iudei videntes ſe deceptos cō/
uertent ad chriſtū. z fiet vnum ouile z
vnꝰ paſtoꝝ Job. x. qō p̄dixerat p̄s. di.
Cōuertent ad veſperā. i. in fine mūdi.
Cui conſonat euangeliū dicēs. Vide/
te ficulneā z oēs arbores cū p̄ducūt
ex ſe fructus ſcitſ quoniā ꝓpe eſt eſtas.
Ficulnea eſt plebs iudaica que in pa/
tribus p̄duxerat fructus bonos. ſz tē/
pore chriſti habebat tm̄ folia. Un̄ chri
ſtus ad hoc deſignandū cū in quadaz
ficulnea quereret fructuz z nō inueni/
ret niſi folia. maledixit ei z ꝓtinuo aru
it. Eſt igit ſenſus. Cum videritis ple/
bem iudeoꝝ totaliter cōuerſum. z ali
as natōes. ſcitote quoniā ꝓpe eſt eſtas
futuri iudicij. in qua qui ſemiauit bo/
na metet bona. qui vero mala metet
mala. Igit chariſſimi nunc eſt tēpus
ſeminādi bona ꝛc. Un̄ Piero. ad An
ſtochū. Expectetis magnū z terribile
iudicij diem. die vicz ire. diem calami/

Dominica prima aduētus

tatis et miſerie. vbi celū ſil' pauebit cū terra. celoꝝ oēs mouebūt virtutes. tremētes erūt angeli cum ſanctis. tūc ſingulos vite diſcutient. diſcrimia et merita apparebūt. ſp illa tuba terribil' veſtris obſtrepat in auribꝫ. ſurgite mortui venite ad iudiciū. O q̄z felix. O q̄z bta aīa q̄ ad illud ſe ſp ꝓpat. Scōm q̄z documētū ex euāgelio declarādū ſignuat iudicis apparitio mirabil' cuz dicit. Tūc videbūt filiū hois venientē in nube cū ptāte magā z maieſtate. veniet q̄ppe ei ptāte magā ad expellēduz inimicos de hac mūdo q̄ prius venerat cū būilitate ad reuocandū de pcō. vñ circa iudiciū huius iudicis iuſti tria notemus ſcilicz

Primū ipm iudiciū p̄cedētia.

Scōm ipm iudiciū cōcomitātia.

Tertiū ipm iudiciū ſequētia.

Primo itaq̄ circa iuſti iudicis iudicium notem⁹ ipſuz iudiciū p̄cedētia q̄ p̄cedent mīta ſicut ex ſacris colligim⁹ eloquijs q̄ ſpecialiter erūt q̄ttuor. ſ.

Primo mirabilis ignis ꝓflagratō

Scōo ſaluatoris diuialis p̄ceptio.

Tercio iudicis virtualis apparitio.

Quarto oīm terribilis citatio.

Primo ſiq̄dem p̄cedet iudicium generalis ignis mirabilis ꝓflagratio De quo p̄s. Ignis ante ipm p̄cedet z inflāmabit in circuitu inimicos eius. Et .ij. Petri .iij. Pe. iij. Veniet dies domini vt fur in quo celi magno impetu tranſibūt elementa aūt caloꝛe ſaluētur. Hinc etiā p̄s. In pncipio dñe terram fundaſti z opa manuū tuaꝝ ſūt celi. Ipi peribunt tu aūt pmanebis et oīes ſicut veſtimentū veteraſcēt. Et ſicut optoriū mutabis eos. Et Lu. xxi Celum z terra tranſibūt. Nō intelligēdū eſt ſane. Nō em̄ pibit celum aereū aut aqua vel terra quātū ad ſubſtantiā. ita q̄ nihil ſit. q̄ dicit Eccli. j. Terra aūt in eternū ſtat. Sed ideo dicunt perire. quia mūd⁹ aliquo mō ꝓpter hominē factus ē. z homo ꝓpter peccatuz deterioraf⁹. z inde etiā mūd⁹. ſz q̄ homo p xp̄m glorificabit. ergo z mūdus ſpeciē z formā exteriorē mutabit i pulchrioꝛē. Juxta illud. j. Choꝛ. vij. Preterit figura huius mūdi. vñ iſte ignis iſcendet totū mūdū. puta aerē aquā terram z oīa viuentia occidet. aurū argētum z oīa metalla cōflabit. veſtes z ꝛitualia in puluerē rediget. ꝓpter q̄ miti pierūt. O quātus tūc erit fragoꝛ. q̄n magni montes coꝛruent z petre ſcindent. O quātus vlulat⁹ quādo flāma voraꝝ oīa circūuoluet. O quātus terꝛoꝛ demonuz quos affliget ille ignis. quia purgādos purgabit. dānandos cruciabit. elemēta ſubtiliabit. z groſſitiem in cinerem reſoluet. ita vt nullus lignum. nullū ferrum. nullū q̄d tale inſtrumentū remanebit in terra. O de⁹ glorioſe q̄z metuendā viam trāſire debem⁹ z pene nullus noſtrū vt deberet recogitat. ſed obliuioni dati ſum⁹ tanq̄ mortui a coꝛde. Scōm q̄ p̄cedet generale iudiciū erit ſaluatoris diuialis p̄ceptio. Nā duz ſic tot⁹ mūdus mirabiliter ardebit. z tūc xp̄s de⁹ noſter p̄cipiet Michaeli archangelo cū ſuis angelis dicēs Ite recolligite oīes cineres coꝛpoꝛ z diſponite ſup coꝛ ſepulchra. Deinde ite z ꝓuocate oīes aias de purgatorio z de inferno cum maximo clamoꝛe tubarū. ſed z ite z vos de celo aie beate vnaquaq̄ ad cineres ſui coꝛporis. Et cum hoc archangel⁹ Michael terribili ſonitu tube cū ſibi ſubiectis angelis pfecerit z totum clangoꝛe cōmouerit mūdū. tunc chriſt⁹ iubebit angelis celū voluētibus vt ceſſent. et moꝛ motu celi ceſſante. ait chriſt⁹ tali voce virtuali. Surgite mortui. Et ſtatim vnuſq̄ſq̄z ſtabit ſup pedes ſuos in diuerſis ptib⁹ mūdi in igne. ſz electos nō ledet ſicut in noſtro igne pales i fa

millā vtitur. i quo aut rutilat. De oi/bus his loquunt scripture sacre. xps dixit Joh. v. Omnes qui in monumentis sunt audiet vocē filij dei. z qui audierint viuēt. Et Matth. xxiij. Et mittet angelos suos cum tuba z voce magna. z cōgregabūt electos ei⁹ a q̄tuor ventis. a sūmis celoz vsq; ad termios eoz. Et. j. Thes. iiij. Hec eni vob dicimus scz de mō future resurrectōis fm Apām. sicut reuelauit nob dñs. q; nos q̄ viuim⁹ q̄ residui sum⁹ in b mūdo a pfitb defunctis nō p̄uniem⁹ eos i resurrectōe futura q̄ dormierūt cui⁹ illis resurgēdo. q; resurrectio fiet vtute diuina q̄ opatur in instāti. qm ipse dñs ihesus in iussu di. Surgite mortui ad iudiciū. z in voce archangeli scz Michaelis q̄ est p̄nceps ecclesie. sub q̄ intelligunt alij angeli q̄ misteriuz adhibebūt i recolligēdo cineres. z magnuz sonū facient tanq; iudicij p̄cones z tuba dei. Ista tuba nō est aliud q̄ vox p̄dicta que dicit tuba ꝓpter silitudinē tube materialis veteris testamēti. qua fiebat vocatio ad ꝯcilium z p̄paratio ad bellū. z inuitatio ad festū. q; tunc oēs congregabunt in iudicio. et armabit creatura in vltionē inimicoz. z iusti inuitabunt ad festum angeloz. z hoc eti am insinuat apls. j. Thoz. xv. Omnes quidē resurgem⁹ sed nō oēs imutabimur in momēto in ictu oculi in nouissima tuba. Unde Chrys. sup Matth. Magna est vox illa cui oia obediunt elemēta. q̄ petras scindet. iferos apiet vincula mortis dirūpet. z de pfundis abyssi aias corpibus liberas assignabit. hec ille. Et Piero. Siue comedaz siue bibaz siue aliquid opis facīa semper videtur mihi illa vox aurib⁹ insonare. surgite mortui venite ad iudicium. ℂ R. Terciū q̄d p̄cedet generale iudiciū est iudicis virtualis apparitio. cum em̄ mortui oēs resurrexissent tūc rex glorie xps simul cū oibus suis angelis celestib⁹ exercitib⁹ incipit venire. ante se faciens deferri insignia sue passionis. Unus nāq; angelus portabit sanctā crucem splendidissimā. alius clauos. tercius columnā. quartus funes. quintus flagella. sextus spineā coronā. septim⁹ spongiaz et arundinē. Juxta illud Matth. xxiij. Et tunc apparebit signū filij hois in celo. Et ipse in glorioso corpe cum nubib⁹ celi pallatum descender. Un subditur. Videbunt filium homis venientē in nubibus celi cum vtute magna z maiestate. z stabit in eminēti loco i aere supra vallem ioſaphat. ℣ Quartū q̄d p̄cedet generale iudicium erit omniū terribilis citatio. tunc nanq; p̄cipiet angelis vt sine dilatione citent oēs tam bonos q̄ malos ad audiendū accusationem z sententiationē. z hoc est q̄d dicit Matth. xxv. Tunc sedebit sup sedem maiestatis sue z cōgregabunt añ eu oēs gentes. Hinc Bre. in omel. sic ait In extremo iudicij die cuz aptis celis misſtrātib⁹ angel⁹. ꝓsedētib⁹ apl⁹is. in se de maiestat⁹ sue appuerit xps. oēs hūc electi pter z reprobi videbūt vt z iusti de munere retributiōis sine fine gaudeāt. z iniusti de vltōe iudicij. z suppliciū i ꝑpetuū gemāt. hec ille. Q̄ntus timor mixis. O q̄nt⁹ meroz dānandis. ℣ Scdo notem⁹ iudiciū generale cōcomitātia z erunt q̄tuor. s.

ℂ Primū ab inuicē sepatio.

℣ Scōm reproboz accusatio

ℂ Terciū iudicis exprobratio.

℣ Quartū finalis sententiatio.

℣ ℂ Primū itaq; q̄d iudiciū generale cōcomitabit erit electoz̄ z reproboruz ad inuicē separatio. p̄cipiet etenim christus dñs q̄ in oibus latibulis p̄quirant oēs z diuidāt bonos a malis

Domica prima aduentus

z hoc erit qñ dicit Matth.xxv. Et sepa
bit eos ab inuicē.sicut segregat pastor
oues ab hedis.z statuet oues quidem a
dextris.hedos aũt a sinistris. O qz ama
ra erit sepatio patris a filio. z matris
a filia quaz genuit.fris a fratre. amici
ab amico.q̃s de cetero nũ qz videbunt
damnati. O amaritudo amarissima.
In vna acie erũt superbi sub vexillo luci
feri. In scõa auari.sub vexillo mãmo
ne. In tercia luxuriosi.sb vexillo asmo
dei. In q̃rta iracũdi homicide odiosi.
sub vexillo leuiathan. In q̃nta gulosi
sub vexillo beelzebub. In sexta inuidi
sub vexillo sathane. In septima acci
diosi.sub vexillo behemoth. Et b̃ ē qñ
dixit xp̃s Matth.xiij. de zyzania. Tũc
dicaz tpe messis messoribꝫ colligite p
mũ zyzania z alligate ea in fasciculos
ad cõburendũ. Et sil'r iusti ab angelis
rapient in aera in diuersis turmis.iu
xta illõ.j. Thes.iiij. Rapiemur obuiã
xp̃o in aera z sic sp cũ dño erim⁹. Re
probi vo remanebũt i terra, qz terre
na pl⁹ q̃z deũ dilexerũt Qui videtes se a
bonis sepatos alta voce incipient plã
gere.iuxta illud Matth.xxiij. Et tunc
plangẽt oẽs tribꝰ terre.i.in terra existẽ
tes. Vñ Chrys. Plangẽt iudei q xp̃m
crucifixerũt. plãgent gentiles q idola
adozauerũt.plãgẽt mali xp̃iani q mũ
dũ z ea q̃ in mũdo sũt pl⁹ q̃z deũ ama
uerũt.carnẽ pl⁹ q̃z aiam. pecuniã plus
q̃z iusticiã.inicitatẽ pl⁹ q̃z virtutẽ.plãgẽt
culpã quã cõmiserũt.bona q̃ omiserũt
stulticiã quã nõ cozrexerũt.gl'iam quã
amiserũt.penã quã incurrerũt. plãgẽt
inquã qz nulla erit eis virtus ad redeũ
dũ.facultas ad fugiendũ.loc⁹ ad peni
tendũ.tẽpus ad satisfaciẽdũ. nulla iu
dicis miscõia ad subueniẽdũ Tũc qp
pe aderit illa dies quã Sophonias.c.
j. dixit. Dies illa dies tribulatõis z an
gustie.dies calamitat̃ z miẽ. qꝛea
dicit Job.xiij. Quis mihi ꝺ tribuat vt
in inferno ꝓtegas me. z abscõdas me
donec pterãseat furoz tu⁹. z p̃s. Tu ter
ribil'es z qs resistet tibi ex tunc ira tua
zc. Scõm qõ iudiciũ generale cõco
mitabit erit reprobozꝫ accusatio.tunc
nãqz illuminabit abscõdita cordiũ.qz p̃
dixit Matth.x. Nihil occultũ qõ nõ sci
atur.accusabũt angeli z demões coz
q̃bus peccauerũt ipij.imo celũ z terra
z ꝑria ꝓscietia. Berñ. Dũ p̃sentaber
añ tremendũ iudicẽ accusaber de mꝑ
tis z magnis offensis.nõ vno vl' pau
cis.sz inumer crimiꝫ. nõ puis sz imẽ
sis.nõ dubijs.sz cert. Vñ etiã Hiero.
Quid facies pctõz cuz ꝓta te ꝓscia ꝑ
ꝑia loquet.scptura fatebit.accusabũt
te elemẽta.armabit ꝓta te ois creatu
ra.crux xp̃i ꝫ te orabit.xp̃us p vulnera
sua ꝫ te allegabit.q̃d igit rñdebis. cer
te obmutescẽs.p̃s. Muta fiant labia
dolosa. T. Terciũ qõ iudiciũ cõ
comitabit erit iudicis exprobratio. p⁹
tantã enĩ accusationẽ et attestationez
miseri amaricati.pudore pleni :excla
mabũt alta voce ad dei miscõiaz z xp̃i
pietatẽ.et ad gl'iose virginis intercessio
nẽ.ac sctõꝝ suffragia di. O infinite mi
sericordie de⁹. O clemẽs xp̃e.ne dene
ges nob orã⁹ miẽis tuis mariaz cha
ritatẽ.q̃ oẽs nos creasti.bonis dotasti
hõ fieri ꝑ nob voluisti.ꝑdicasti.flagel
lat⁹.et spinis coronat⁹. mori voluisti.
ne tant⁹ tuꝰ labor sit cassus miẽre mi
serere miẽis.tanta q̃ppe ẽ tua miscõia
q ad vnicũ gemitũ remisit eẽnã penã
z ad modicã pniam pene oĩbꝫ tuis ele
ctis. ꝓspice oculo pietat. vide nr̃m in
cẽdiũ quõ aia z corpe cruciamur. Sz
z o pia virgo Maria pctõzuz aduoca
trix.ora ꝑ nob. vos q̃z xp̃i amici inter
cedite ꝑ nob ꝑditis. Tũc rex gl'ie cũ iu
diciꝫ assessoribꝫ puta. aplis et viris ꝑ
fectis certabit.potissime cũ matre sua.

Maria dicēs forte. O mr̄ dulcissima vides hāc multitudinē copiosā in tra in flāma. audis ne clamorē reoꝝ quid facia eis. Tunc rñdebit Maria. Jesu dulcissime fili isti oēs sunt tui z cū hoc mei inimici te ꝓtēnentes. tuā bonitatē respuētes. tibi fuiētes psecuti sūt. sz mō indurato corde nō ex tui amore sz pene timore clamāt ad tuā miscōiam quā nunq̄ merēt. Sil'z interrogabit apl'os martyres ꝛc. q̄ dicēt. Transiuit astas: finita est messis. p̄dicabam⁹ eis istā calamitatē. nosq̄ q̄si mēdaces reputauerūt. petebam⁹ ꝓ nomie tuo: et neglexerūt. Et qa tāte iusticie es vt nullū bonū irremuneratū ꝑmittis. g̃ iusticia exigit vt etiā nullū malū ipunitū ꝑtāseas. Tūc angel⁹ ex xpi iussu ipo net eis silentiū di. Tacete silete. audite volūtatē regis gl'ie iudicis oim. Tūc xps dicet electis illō Mat. xxv. Venite bñdicti pr̄is. vt patz in alio ser. deinde vertet se ad sinistrā z alta voce exprobrabit eis dicēs illō Aug. li. de simbolo. Ecce boiez quē crucifixistis. agnoscite latus qō pupigistis. qō ꝓpr̄ vos aptū ē et intrare noluistis. videte q̄ redēpti estis p̄cio mei sanguis. z tūc eleuabit man⁹ Et fm Ber. dicet ill'. Ecce bethleē vbi nat⁹ z pānis vilib⁹ obuolut⁹ extiti. vbi ī psepio ī medio bouis z asini iacui sup fenū reclinat⁹. Et hier'm in q̄ flagellat⁹. vilissime elect⁹. clamātib⁹ iudeis crucifige coronā spineā portās adiudicat⁹ sū morti. Ecce caluarie loc⁹ vbi crucifixus fui. Ecce instra mee passionis qbꝫ tā dire cruciat⁹ fui. Ecce carnē quā ꝓ vob assūpsi. Ecce cicatrices q̄s ꝓ vob ꝓtuli. z filia dicet fm Abryf. sic ptz in alio fmōe Quartū deniq̄ qō iudiciū cōcomitabit erit finalis sentētiatio. Cui⁹ forma est descripta Mat. xxv. vbi dicit. Discedite a me ꝛc. Tūc clamor maxim⁹ exaltabit ex tāta amaritudine se excusantiū. Quidā dicēt sic gentiles ꝓut Aug. recitat ī fmōe d ad uētu. Nescuim⁹ te dñm deū esse. te nō vidim⁹. nō misisti nobis ꝓphetas. nō dedisti p̄triarchas. exēpla sctōrū nō legimus. in hūanitate tua in tra nostra nō fuisti. vestire nudum null⁹ mandauit. futurū iudiciū nemo p̄dixit. g̃ iuste dānabis xp̄ianos liberādo nos. et hoc ē qō ꝓdixit christ⁹ dñs Mat. xxij. dicēs. Viri niniuite surgēt in iudicio cū generatōe ista z cōdēnabūt eā. Deinū xp̄iani dicēt illud Matb. vij. Domine nōne in noīe tuo ꝓphetauimus z vtutes fecim⁹. q̄dā dicet. ego tot dies ieiunaui. ego tantā elēosynā feci. Postremū iudei dicēt. Dñe in plateis nostris docuisti. z de genere nr̄o carnem assumpsisti. miserere igit nob. Et generaliter oēs clamabūt. Dñe q̄n vidimus te nudū ꝛc. Tūc ꝯcludet eis dicēs illō Esa. j. Cū multiplicaueritis orationē nō exaudiā vos. qa q̄ ꝓcedūt d labijs meis nō facia irrita. O flendū damnū. O dolendū piculū. Tūc incipient se z diabolū z deū maledicere.

Tercio ips̄ iudiciū seqntia erūt mors eterna. mūdi renouatio z eterna brōx gl'ia. Ad quā ꝓducat nos xps ꝓ nobis passus q̄ cū p̄e et spūsctō viuit z regt p̄imensa seculoꝝ secula

Dñica scda de aduētu christi in carnē Sermo iiij.

Quesqui vē turus es an aliū expectam⁹ Mat. xj. Nec vba intima uit christo dño Johānes baptista de carcere herodis. q̄ ideo erat incarceratus qa arguebat eū d adulterio qa tulerat vxorē fratris sui viuentis philippi. z sic quasi de aduentu. s. in carnē volens certificare discipulos suos misit

Dominica secūda aduētus

eos ad ihesum di. Tu es q̄ venturus es zc̄. In q̄ q̄dē euāgelio tria tanguntur.s.

¶ Primo Johis interrogatio.

¶ Scōo xp̄i responsio.

¶ Tercio Johis cōmendatio.

¶ Primo igit̄ dicit q̄ in euāgelio tangit̄ Johis interrogatio dicēs. Tu es q̄ venturus es zc̄. de hac interrogatōe dicit⁹ Greg. Q3 Job. dubitauit vtrū xp̄s dñs ad infernū p̄ semetip̄m descēsurus eēt q̄ scire voluit vt etiā in lymbo patribus eū denūciaret. quē iā mōdo denūciauerat. sed certe impossibile videtur q̄ Jobes de hoc dubitauerit q̄ adhuc in vtero sctificat⁹ fuerit.s.s. replet⁹ fuerit zc in columbe specie sup̄ xp̄m baptizati s.s. vidit zc vocē p̄ris audiuit. Vñ melius dicit Hylari⁹ zc Ambr⁹. q̄ Jobes q̄ erat plusq̄ ꝓpheta non dubitauit sed saluti discipulorū ꝓsuluit. sciens suaz mortē vicinaz eos ad xp̄m misit vt ab ipso instruerent. Nam Johānis discipuli tres defect⁹ habebant. Primo q̄ xp̄o erant inuidi zc emuli p̄ magistro suo ip̄m indiscrete zelantes. quā inuidiā manifestantes Joh. iij. dicebāt Johāni. Rabbi qui erat trās iordanē cui testimoniū phibuisti. h baptizat zc omnes veniūt ad eū. Ecce quō xp̄o discipuli Johānis inuidebāt. Scōs defectus Johānis discipulorū erat q̄ rudes zc ignari erant ad intelligendū licet Johānes sept⁹ testimoniū phibuerit de xp̄i sublimitate p̄dicando. ideo eos redarguens dicebat Joh. iij. Ipsi vos testimoniū phibebitis q̄ dixeri z ego nō sum xp̄s sed missus sū ante illū. q̄ illū oportz crescere me aūt minui. Tercius ⁊fectus erat quia associabāt se pharisei zc sic reprehendebāt xp̄m di. Matth. ix. Quare nos zc pharisei ieiunamus. discipuli autē tui nō ieiunāt. Unde ꝓpter hos defectus misit Johānes discipulos ad ihm. q̄ in xp̄o erāt tria cōmendabilia. s. Exempla sancte vite. p̄ que inuidos edificabat. Verba sapiētie. p̄ que rudes docebat. Mirācula glorie. p̄ que incredulos conuertebat. ¶ Scōo tangit̄ xp̄i dñi responsio di. Euntes renūciate Johāni que audistis zc vidistis. ceci vidēt. claudi ambulant zc. Nam cōrā eis xp̄us multa miracula fecit. zc sic eos ꝓfectans remisit. ¶ Tercio in p̄senti euangelio tangitur Johānis cōmendatio. nullū ei hominē saluator tam magnifice cōmendauit sicut Jobānez. Nam discipulis abeūtib⁹ cepit dicere ad turbas de Johāne di. Quid existis videre in desertū arundinē vento agitatā. q. d. nō tal' est Johānes sicut arundo que si a vento agitatur cito flectit. zc significat homines instabiles quos si laudis vent⁹ tetigerit statim extollunt. Si autē detractionis aura tetigerit mox deficiunt zc ad ꝓuicia declinant. Item cōmendat eum de austeritate vite. de certitudine noticie. zc breuiter subdidit. Inter natos mulierū zc. Dicit igitur Johānes Tu es qui venturus es zc. Unde in p̄senti sermone de aduentu xp̄i in carnē tria notem⁹ documēta salutaria. s.

¶ Primo aduentus xp̄i rōnez.

¶ Scōo aduentus xp̄i ꝓlongatiōem

¶ Tercio aduentus xp̄i fructificatōez

¶ Primū dixi documentū q̄ notemus aduentus xp̄i in carnē rationē. id est q̄re deus voluit incarnari. Ad q̄ dicēdum. q̄ ꝓueniens fuit filiuz dei incarnari. imo necessariū fuit ex oi pte vicz.

¶ Primo ex pte dei.

¶ Scōo ex pte angeli.

¶ Tercio ex pte hois lapsi.

¶ Primo cm̄ cōueniens fuit filiuz dei incarnari ex pte dei. Pro quo sciēdum q̄ in cōsistorio beatissime trinitatis ab eterno fuit diffinitum vt deus ostenderet suā bonitatis naturā. vtpo

te potentiaz. sapientiã. miscõiam. et iu
sticiam: Primo ostendit suã potentiã
quia creauit talem creaturã que eẽt nõ
nalis vt angelus z homo. vt ipius õi
bonitatẽ ex rõne naturali intelligeret
z amaret. Et hoc est qõ dicit magr in
ij.di.j.c.v. Credim⁹ rerum creatarũ ce
lestium vel terrestriũ visibiliũ vel in
uisibilium nullã causam esse nisi boni
tatem creatoris qui est vn⁹ deus ver⁹
cuius tanta est bonitas vt sũme bon⁹
bitudinis sue quo eternaliter beatus
est alios velit esse ptícipes quã vidit z
cõmunicare posse z oino minui ñ pos
se. Igit fecit deus creaturam rõnalem
vt summũ bonũ intelligeret. intelligẽ
do amaret. amando possideret. possi
dendo frueret. Ad hoc ergo deus ostẽ
dit suã magnã charitatẽ. Magne eni
dilectionis est signuz si quis mittit ad
aliquem seruũ. maius si amicũ. maxi
mum si filiũ. sic deus pater ostẽdit ge
neri humano miscõiam z charitatez.
qui p homie filium suũ misit Joh. iij.
Sic deus dilexit mũdũ vt vnigenitũ
filium daret. vt oñis qui credit in eũ
nõ pereat. Dz di. vtrũ deus pater pl⁹
dilexit filiũ suuz qz totũ genus huma
num. Respondet Bonauẽtura in. iij.
di. xxij. q. v. q plus dilexit xpm qz to
tum genus humanũ. vt dicit Anshel.
quia talis erat vita innocẽtis homis
christi q ꝓpõderabat toti mũdo. Naz
sicut vnũ pomũ sanũ ꝑualet mille pu
trida. Sic in ꝓposito christ⁹ solus cuz
sua matre fuit innocẽtissim⁹ a peccato
aliꝭ aũt oẽs vicioſi. iuxta illõ. j. Joh. j.
Si dixerim⁹ quia peccatũ nõ habem⁹
nosmetipos seducim⁹ z veritas nõ est
in nobis. Sed vt deus pater ostende
ret suã maximã dilectionẽ erga homi
nes misit filiũ suũ. Dõ aduertens be
atus Grego. admirans dicit in q̃dam
pfatione. O ineffabilis dilectio charí
tatis vt seruũ redimeres filiũ tradidi
sti. Scõo necessariũ fuit filium dei in
carnari vt ostẽderet suã iusticiaz. sicut
ei fuit diffinitũ ab eterno in cõsistorio
bñssime trinitatis. vt ad gl'iose sue fa
cici visionẽ in qua oñis beatitudo cõ
sistit nullus admittat nisi p meritum
qõ fit p liberũ arbitriũ. z si declinaret
quis a voluntate dei p li. ar. nunq̃z di
mittat nisi satisfactiõe. sed tã angel⁹ q̃z
homo declinauit a diuina lege. ille su
perbiendo. iste inobediẽdo. Jõ diffini
tuz fuit a sũma trinitate vt hõ redime
retur z nõ angelus. si ꝓsiderat vt dicit
Bonauẽtura in. iij. di. ij. q. ij. dignitas
homis ꝓdicti. mod⁹ labẽdi. z stat⁹ lapsi
dignitas nãq̃z hois tanta erat vt ꝓpt
ipm facta sunt vniuersa. Si ergo hõ
careret fine suo. i. ñ pueniret ad õi dul
cissimã visionẽ iam oia creata suo fine
fraudarenť. quia sic creauerat de⁹ ista
vt p ea homo veniret ad deũ. Mod⁹
vo labendi fuit qz tota natura hũana
ccecidit sed angeloz q̃daz ꝑs solũ. Põ
alio suggerẽte. s. diabolo. Et ideo decẽs
fuit ipz p aliũ releuari. vt sicut filiꝭ pec
cauerũt i parẽte. z pentes diabolo sug
gerente. sic etiã hõ repetur a dño rele
uante. Status etiã hois lapsi repati
oni congruit. qz in illo statu simł fuit
penitẽtia z miſia. z penitẽtia qõãmõ
placabat diuinã iusticiã. miseria aũt p
uocabat diuinã miscõiam. Videẽs em
Adam se in luto pcti p diabolũ detru
sum volebat surgere sz nõ poterat ad
statũ salutz z innocẽtie. nõ petebat ma
num sibi di. Emitte dñe manũ tuã de
alto. Dz diabol⁹ postq̃z peccauit er p
pria malicia nõ suggerẽte aliq̃ statim
obstinat⁹ extitit nũq̃z reqrẽs miscõiaz
dei. z sic tã angel⁹ q̃z hõ peccauit. ille p
malicia. iste p ignrantiã. ille p se. iste per
aliũ. vterq̃z tñ mortẽ meruit. sz angel⁹
nõ potuit mori morte corporali. ergo

mortuꝰ est morte eternali inferni. vbi nulla est redēptio. hō aūt poterat mori morte corpali. Idcirco repatus est a morte eēna z dānatꝰ hūana. vñ Anſ. Qō est hois mors ꝟ est angeli casus post casum ei nō est pnia sīc̄ post mortē. Nullꝰ igr̄ q̄ntūcūq; scūs a snia mortis p̄t se eripe. ſz oīb; ꝓstitutū est semel mori Heb. ix. Oportuit etiā dei filiū z eꝰ genitricē mori nō ꝓp̄ pcā sua q̄ nūq; habuerūt. ſz xp̄s ꝓp̄ pcā nr̄a. ⁊ go ⁊o ꝓp̄ snīam diuinā. Hec aūt satisfactio fm iusticiā diuinā ꝟbuit fieri nō p hominē nec p angelū. Non p hoiez qz vt dic̄ Anſ. ij. li. cur deꝰ hō. Q, hō purus satisfacere nō potuit. qz pcm̄ hois fuit ℨ infinitū bonū z p̄uauit hoiem infinito bono. opus aūt hois est finituz Vñ Adam. dcccc xx. annis penituit z nō solū generi humano ſz nec p suo capite satisfacere potuit. nec angelꝰ debuit satisfacere. vt dic̄ Tho. in. iij. di. j. qz ex ꝟ duo incōueniēcia secuta fuissent. Primū qz hō salutis sue debitoz fuisset angelo. Scōm qz angelo in brītudine equari nō possz. qō est ꝓtra illud saluatoris Matꝟ. xxij. Erūt homies sicut angeli dei. Et iō dic̄ Anſ. li. ij. cur deus hō. Q, debuit satisfactoz fieri deus z hō. Illā inquit emendā facere nō potuit nisi ille q̄ esset deꝰ z homo. hō q̄ deberet. deꝰ q̄ posset. hec ille. Homo ei mītū debebat ſz nō habebat vnde solueret. deꝰ aūt habebat. sed nulli debebat. ideo deꝰ factꝰ homo vt paup dicaretur ad satisfaciendū Tercio deꝰ factꝰ hō ostendit suā sapiam. in consistorio deitatis sic fuit diffinitū. vt satisfactio fieret p iusticiā. z ita factū est dum nō p violēciā. sed p iusticiā z miseꝛiam tulit hoiem redimēdo. Sicut ei p lignū illata fuit mors homi. ita p lignū crucis mors ab eo expelleret. Itē sīc̄ Adā ad cibum vetitū manū extēderat. ita congruū fuit vt ſes Adam xp̄s in cruce imaculatas manꝰ extenderet. Et sīc̄ ille cibum vetitū z suauē gustauit. ita iste felle et aceto potatus satisfaceret. Quarto necessariū fuit vt deꝰ qui nulla necessitate ſz pietate tractꝰ redemit hūanū genꝰ Scōo incarnari deuz necessariū fuit ex pte angeli. nam ex casu angeli magna ruina facta est in celo empyreo que debebat restaurari ex hoibus. sed foze nō poterat vt p̄dictuz est nisi deꝰ incarnaret. z satisfaceret p peccato homis. ſz di. si Adaz nō peccasset vtrū xp̄s incarnatꝰ fuisset. Rñdet Tho. i. iij. di. j. ar. ij. q; sic. nō tamē ad patiendū z redimendū. ſz ad btitudinis cōplemētū. vt ſcz hō brificaret i corpe z ania. Hā btitudo p̄ncipaliē cōsistit in duob; s. in cognitōe dei z xp̄i. iuxta illō Joh. xvij. Hec ē vita eēna vt cognoscāt te solū verū deum z quē misisti iesum xp̄m. Tercio necessariū fuit deū incarnari ex pte hois. naz homo inobediēs p̄ceptis dei a via veritatis oberrauit. sicut ouis quē lupus infernalis diabolꝰ iniuste inuadebat. Ideo dicit p̄s. Errauī sicut ouis q̄ pīit Ideo necessariū fuit vt pastoz et epūs aniarū nostraz veniret p incarnatōez et reqreret doceret z saluaret ideo venit di. Lu. xix. Venit enī filius homis quereret z saluū facere qō pierat. Venit igiꝛ filius dei ad reuocandū de peccati erroze liberū arbitriū. q; vite exēplo maxime reuocauit nos a tribꝰ vicijs nephandissimis quib; totus mūdus inuoluit. Juxta illō. j. Joh. v. Oīne qō est in mūdo aut est ꝓcupiscētia carnis aut cōcupiscentia oculoz aut supbia vite. Primo igiꝛ deus dei filiꝰ xp̄s reuocauit nos a supbia qz venit in maxima humilitate in vestib;. verbis. et gestibus. vt ita omniū etiā miserozuz mendicoz se humiliratꝫ exemplū pre-

buit dī. Matḥ.xj. Discite a me qz mi/tis sum z humilis corde.q.d. Ecce ve/ni ad saluandū vos.z talē me vobis i vita p̄bui vt q̄ sequi voluerit illūinet z saluet. Juxta illō. Qui sequit me nō ambulat in tenebris. O benignissime doctor. O speculū vite licet leuissimaz lectionez cōmittas homib⁹ vicz duas dictiones mitritatē z humilitatē.tū nō places nūc supbis.ñ crudelib⁹.nō auaris.nō luxuriosis.nō denicz curiosis. qui sui z tui obliti.transitorijs z vanitatib⁹ dederūt se.z in vanitate vtile tē/pus salutis ꝓsumūt. Scdo xp̄s incarnatus reuocauit ab auaricia ideo ve/nit in summa paupertate. Nā elegit matrem pauperē.locū natiuitatis vilē.vitam simplicē Matḥ.viij. Vulpes fo/ueas habēt z volucres celi nidos.filius aūt homis nō habet vbi caput suū reclinet. O q̄z durum lectū filius dei habuit p̄mū z vltimū.quia p̄mū p̄sepe.vltimū vero aridum lignū crucis ꝓtra delicios⁹ diuites q̄ supbientes se btōs estimant.contra quos dicit Piero.in testamēto. Quid de his qui in caducis suis diuitijs gloriant dicam.qui post fetide carnis in cinerē reuersure volu/ptatez ambulāt. alios dep̄mūt ꝓtem nendo nobilitate z dignitate vana.et siqdem quozūdā stulto⁹ hominū in/sufflatione extollunt ac se ob hoc illaz credunt attingere gloriā.quā solis humilibus z mūdi ꝓcēptorib⁹ pius domin⁹ p̄pauit. De his igit quid vt cōuenit dixerim. Ue ve vobis qui ad celorum regna diuitiaꝝ itinere festinatis Quoniā facilius est camelū transire p foramen acus q̄z diuites intrare in regnum celorū.nō mea sunt hec verba. Si hec reuocabilis sentēcia est. xp̄us deus nō est. Celum idē inquit et terra transibunt. verba autē mea non transibunt. Tercio reuocauit a fedissima luxuria dicens Matḥ.v. Omnis qui viderit mulierē ad ꝯcupiscendum eam iam mechat⁹ est in corde suo. De hoc fedissimo vicio dicit in decret. xxxij. q.vij.c.nō solum. Inter cetera septem vicia capitalia maxime sceleris est luxuria.quia hoc vicio templū dei violatur. Naz si quis supbit in ecclesia aut piurat ecclesia nō violat.sed luxuria violatur. Quarto xp̄s incarnatus reuocauit a gula.quia ipe valde tempatissimus fuit. Un dicit p̄s.in psona eius. Infirmata sunt genua mea a iciunio z caro mea imutata est ꝓpter oleū. glosa lyre.i. ꝓpter defectuz olei. Ideo ebriosis z gulosis clamabat Lu.xxj. Attendite ne corda vestra grauent crapula z ebrietate. Sed heu qz miseri quoz deus venter est nō curant de tanti pastoris reuocatiōe. sed noctē vertunt in diē bibendo. q̄b dicit Esa.v. Ue q̄ potentes estis ad bibēdū z viri fortes ad miscendū ebrietatē. Ibidē. Ue qui surgit mane ad ebrietatē sectandā z potā/dum vsq̄ ad vesperā. Quinto reuocauit ab ira exemplo quia ipe inter tot p secutiones z penas patientissim⁹ fuit j. Pet.ij. Qui cū malediceret nō maledicebat.cum pateret nō cōminabatur Un etiā dicebat Matḥ.v. Oīs qui irascit fratri suo reus erit iudicio. Sexto reuocauit ab inuidia cū Mat. xx. dicit in pabola. In oculo⁹ tuus nequa est quia ego bon⁹ sum. Ipse em nulli inuidebat sed oēs volebat saluos fieri z ad agnitionē veritatis venire. vnde ꝓpendebat suam tribulationē vt homib⁹ benefaceret. Septimo reuocauit ab accidia suo exemplo.quia ipe currebat p ciuitates z castella z fatigatus sedebat sup fontem Joh.iiij. docebat verb. Quid hic statis tota die ociosi.ite z vos in vineā meā zc. Ecce patz q filius dī reuocauit ꝓditos homies

¶ Dominica secūda aduētus

ab offiliby pctis mortaliby. imo nō solum a mortaliby sed etiā a venialibus dicēs Math'.xij. De oīi vbo ocioso qđ locuti fuerint hoies reddēt rōem in die iudicij. Quid aūt sit vbū ociosum dicit Hiero .z habet.xxij.q.ij.c.Quicū qz vbi dr.q quotiēs qs nō oportuno tpe nō debito loco loquit reddet rōez strictā in nouissimo dei iudicio. ℣ aia padisi gēma attende et assurge in grārū actiones p oibus bis xpi filij dei vi ui bñficijs z disce ab eo si a ꝓpheț patriarchis vl'doctoribꝫ tanqz hoiby nō vis discere .qa iste est dei filiꝰ q nec fallere nec falli pōt. Ecce ducē tui itineris se fecit. ¶ y. Scōm salutare documentū notemus aduentꝰ christi plōgationē.i.qre deꝰ pater tā tarde misit filiū suū in mūdū et nō statim post hominis lapsū. Nam a creatōe mūdi iā efflurerāt q̄nqz milia centū z nonagītanouem anni qñ misit filiū suū. Uñ canit ecclia. Uergēte mūdi vespere vti spōsus de thalamo egre. ho.vir.mītis clausulā. Pro q sciendū q scīs Bonauen.in.iij.di.j.ar.ij.q.iiij.dicit inter alia septē ratōes buiꝰ plōgatiōis.s.

¶ Primo ꝓpter punitōem
¶ Secūdo ꝓpter curatōem
¶ Tercio ꝓpter ordinem
¶ Quarto ꝓpter christi dignitatē
¶ Quinto ꝓpē loci defectibilitatē
¶ Sexto ꝓpter pcti enormitatē
¶ Septimo ꝓpter amoris feruorē.

¶ Primo em̄ dico q christꝰ noluit venire in mūdū p incarnatōem ꝓpter pcti punitōez. Uoluit em̄ deꝰ vt manifesta ret diuie vltōis seueritas q tantos clamores z luctus z suspiria hoim tāto tpe sustinuit.z ipe Adā cū sua posteritate tāto tpe sustinuit in lymbo .℣ q̄n te deuote oratōes .quāta sacrificia. ℣ quāte lachrime fiebāt in mūdo z q̄n ta suspiria in lymbo;z tū iustissimꝰ deus nolebat eos attēdere.Sm illō Exo. xxxiij. Ego sum dñs visitās iniq̄tates patrū in tercia z q̄rtā generatōes. Ex demū victus illoꝝ p̄cibus deꝰ pr̄ misit filiū suū. Uñ dicit Bona.in.iij. dis. iiij.ar.ij.q.j.q sctōꝝ preces z suspiria meruerūt impetrare icarnatiōem xpi. nō certe gulositates:nō furta .nō superbia.nō auaricia qbꝫ quis merek infernū. ¶ Scōo xps distulit venire p incarnationē.ꝓpr morbi curationē.morbus enī spūalis nō curak debite nisi infirmꝰ prius eū agnoscat.z p curatōe eius gratus existat. Plꝰ ei bō peccat p ingratitudinē.p curatōe q̄z culpe cōmissione. Uñ san.Bonauē.vbi supza dis.j.ar.ij.q.iij. Ideo debuit differre bñficiū incarnatiōis vt bō q̄ncereꝰ de ipotentia z ignozātia tā in lege naturali q̄ in lege scpta.z sic q̄ncꝰ fugeret ad diuinā gr̄az Hinc dicebat Hieremi.xvij.Sana me dñe z sanabor.salui me fac z saluus ero.q̄si di.nō aliter ¶ Tercio plōgauit deꝰ pr̄ mittere filium suū ꝓpter vniuersi ordinē. Nā sic Adam fuit natus die sexto .ita ꝓgruū fuit vt in sexta etate mūdi hō recreare tur p xp̄m.ad Gal'.iij. At vbi vēit plenitudo tpis misit deꝰ filiū suū in mūdum. ¶ Quarto plōgauit pr̄ mittere filiū suū ꝓpter xp̄i dignitatē. Uoluit ei deus pr̄ vt filio suo honoz debitꝰ impenderek p patriarchas et ꝓphetas et figuras. sicut cū aliqs rex potentissimꝰ vult venire de longinquo ad aliqđ regnū suū nō sufficit mittere vnū p̄conē sed plēs q̄ pnunciēt aduentū eius; vt hoies se pparēt. sic deꝰ pater fecē filio suo. Uenit igit̄ p̄mo abrahā p̄iarcha z huic pmisit deus pr̄ filiū suū de semine eiꝰ nasciturū in mundū. dicēs Genesis.xxij. In semīe tuo bñdicenk oēs gētes. Et q̄n abrahā duos filios habuit.s. Ismael z ysaac.iō dubitabak: et

quo istorū duorū christ⁹ essz ventur⁹. Ideo secūdo venit Moyses z ꝓdixit q̄ de iudeis xp̄s nasceret dicēs Deutero. xviij. Prophetā de gēte tua z de fribus tuis suscitabit tibi dñs ds tu⁹ ipm audies .q̄ aūt v̄ba eius q̄ loq̄t nō audierit ego dñs vltor ei⁹ existā. Sed q̄a ad huc ig̃rabat de q̄ tribu filioz isrl' christus nasceret .ideo tercio venit dauid ꝓpheta cui dictū ē. De fructu vētris tui ponā sup sedē tuā. Quarto ig̃rabat ō g̃li mr̄e .ideo Esaias vēit z determinauit q̄ de mr̄e v̄gine essz nasciturus: nō de corrupta dicēs .c. vij. Ecce v̄go ꝑciet z pariet filiū .z vocabit nomē eius emanuel .i. nobiscū de⁹. z Iere. xxxj. Nouū faciet dñs sup t̄rā: femia circūdabit virū. Quito ignorabat ciuitas in q̄ tanꝰ rex nasceret. ideo venit Micheas q̄ determinauit q̄ nasceret i Bethleem dicēs .c. v. Tu bethleē effrata parvul⁹ es ī milibꝰ iuda .ex te em̄ egredietur qui sit dñator in isrl'. Sexto venit Abacuc q̄ determiauit in q̄ lecto ꝑmo esset locādus q̄a in p̄sepio dicēs .ca. iij. Dñe audiui auditū tuū z timui ꝓsideraui opus tuū z expaui i medio duoꝝ animaliū .i. bouis z asini. Et Esa. j. Bos cognouit possessorē suū et asin⁹ p̄sepe dñi sui. Octauo venit zacharias q̄ determiauit modū viuēdi xp̄i q̄a ī paupertate dicēs .c. ix. Ecce rex tu⁹ venit tibi iustus et mānsuetus et ipe pauꝑ. Nono venit Daniel q̄ determiauit q̄ christ⁹ debz regnare ī eternū .dicēs .c. vij. In diebus q̄rti regni suscitabit dñs regnū qđ nō corrūpet. Decimo vēit Esa. qui determiauit q̄ deberet miracla facere dicēs .c. xxxv. Tūc aperient⁹ oculi cecoruz z aures surdoꝝ patebūt. Undecimo venit Hieremias p̄dicēs ei⁹ crucifixionē .c. xj. di. Venite mittam⁹ lignū in panē eius z eradam⁹ eū de terra viuēntiū. Duodecimo venit Osee q̄ predixit eius resurrectionē dicēs .ca. vj. Viuificabit nos p⁹ duos dies z in tercio die suscitabit nos. Item eius ascēsiōez p̄dixit Dauid dicēs. Ascēdit deus in iubilo :et dñs in voce tube. Ultimo venit ille princeps prophetarū christi p̄cursoꝝ Johānes quo maioꝝ inter natos mulierū nō surrexit .q̄ Joh̄a. j. ait. Ecce agn⁹ dei ecce qui tollit pcā mundi. Et tunc ipe rex glorie ostendit se p infinita diuina miracla soli deo possibilia. Quito ds p̄ plōgauit filiū mittere ꝓpter loci ōfectibilitatē. Nā tali ac tāto regi nō inuenebat dignū ac quietū hospitiū in toto mūdo donec veniret v̄go gloriosa maria g̃tia plena. in cuius vtero q̄uit dei fil⁹ nouē mensibus. Unde Aug⁹ in quodā ꝑmone. Sūma dei sapientia nullaz in massa humani generis inuenit viā p quam vt dispositū in mundū veniens eius subueniret luctuose perditōni :donec ad illam de qua loquimur virginem ventū est. Unde audeo dicere q̄ si ad huc virgo nō fuisset nata christus adhuc nō fuissz natus .z si ante mille annos nata fuisset: christ⁹ ante mille annos incarnatus fuisset. q̄a ab eterno hec fuit predestinata mater dei. Sed forte queres q̄d dei filius reperit ī virgine vt pre cūctis sibi eā in matrē eligeret. Respōdeo q̄ quatuor virtutes Prima ē puritas incōparabilis que excedebat puritatē angelicā. ꝑm Anſ. Secunda humilitas ꝑfunda qua cūctis se inferiorē credebat. Ideo Luc. j. dicebat. Quia respexit hūilitatem ancille sue. Tercia obediētia ꝑfectissima q̄ deo obediebat. Lu. j. Fiat mihi ꝑm v̄bū tuum. Quarta fides firmissima Unā Lu. j. ōz de ea. Beata es q̄ credidisti zc. Sexto de⁹ p̄ plongauit filiū suū mittere ꝓpter pcī enormitatez nā ꝓp̄ viciū sodomiticū z ei⁹ abolatōz

Dominica secūda aduentus

intātū dei filiꝰ abhorrebat naturā humani generis vt nolebat eā iduere tāq̄ saccū stercoriby plenū.z nisi inuenisset hāc imaculatā vginē venire distulisset. Propt̄ qđ z in hora natiuitatis xp̄i exticti sūt morte subitanea oēs sodomite. vt dic̄ Hiero.sup illđ Isa. Lux orta ē. O pessimū pctm̄.o horrēdū vicīū z mlt̄is plagis dignū Septio plōgauit ōs p̄ mittere filiū i mūdū ꝓt̄ amoris feruorē. vt deuotio hūani generis magis ac magis crescat desiderio expectandi xp̄m. Vñ Greg. Sctā q̄ppe desideria dilatōe crescūt. Vñ ꝓ generali regl̄a teneas q̄ nullꝰ pōt deuotꝰ esse cui ñ sapit xp̄i incarnatio zc. ¶ Tercius salutare documētū ē aduētꝰ xp̄i fructificatio. Nā licz tāta ē fructuositas xp̄i incarnatōis q̄ q̄cq̄d boni collatū ē homini pꝰ lapsū ꝓt̄ xp̄i incarnatōez ē factū.tm̄ ad p̄sens sufficiat notare septē eiꝰ vtilitates. Pria igit̄ vtilitas ē hūane nature exaltatio.in illa em̄ bñdicta incarnatōe natura nr̄a ē ꝓiūcta diuinitati.z sup oēs choros angelorū exaltata Vñ ꝓpter hāc hūani generis dignitatē sūme dām̄ nr̄am naturā a pcō cauere q̄ sic ē sublimata. Vnde Leo papa i p̄mōe ō dñi natiuitate dic̄. Agnosce o xp̄iane dignitatez tuā .z diuie ꝑsors factꝰ nature noli i veterē vilitatē degeneri ꝙuersatōe redire, memēto cui⁹ corporis sis mēbrū. Qđ itelligentes angeli q̄ añ xp̄i incarnatōez se ꝓmittebāt ab hoib⁹ adorari adoratōe dulie.sz post xp̄i aduentū nō ꝓmiserūt. vt patet in Apocal̄.de Iohe.nō ido q̄ dignitas angelica sit in aliq̄ diminuta :sed p̄m Alex.de hal̄.in.iij.pte sūme ꝓpter exaltationē hūane nature i christo:qui etiā p̄m hūanitatē est rex et dominus angelorū. ¶ Secūda vtilitas est ptātis diabolice refrenatio vel ligatio.cū dicat Aug⁹.xiij.de trini. qñ sic deo cōiungi potuit natura hūana vt fieret vna ꝑsona :superbi et maligni spirit⁹ nō audent se homini ꝓponere. Vnde in vitis patrū legit̄. q̄ corā sancto Anthonio flebat diabolꝰ in specie pueri eo q̄ nō poterat eū supare .hinc Leo papa in sermōe vbi supra Remittere inqt quia erutus es de potestate tenebrarū.trāslatus es in dei lumē et regnum. noli diaboli seruituti te itez subijcere.q̄ p̄ciuꝰ tuꝰ sanguis christi est.qui veritate te iudicabit q̄ misericordia te redemit. ¶ Tercia vtilitas est nostra nobilitatio. Videm⁹ em̄ q̄ cuz de aliq̄ progenie exaltat̄ aliquis in regnū oīs eiꝰ fratres erūt nobiles ꝓpter promotōe regis.nos aūt ille q̄ sublimatus est i regē celorū vocat frēs Iob. vl. dicēs post resurrectionē Marie magdalene. Vade ad frēs meos z dic eis. Ascendo ad p̄rem meū et patrē vestrū. ¶ Quarta vtilitas est nr̄e fidei certificatio. Nam ex vbis christi plꝰ certificamur de fide q̄ cuiuscūq̄ homis vel etiā angeli. quis crederet futurā resurrectionē.peccatorū dānationē. eternaz fruitōem nisi christꝰ suo sacro eloquio cōfirmasset. Vnde Augꝰ.xij.de ci.dei. Ut homo fide eius ambularet ad veritatē ipa veritas dei filius homie assumpto cōstituit atq̄z fundauit fidem et nō solum fidem sed etiā vt erigeret spem nostram. Nam ꝓpter vnionem illam sanctissimā habemus spem q̄ diligamur ab eo et vniamur etiā post peccata. Vñ Bern̄. Scio q̄ me sperare non poterit :quia os eius de osse meo et caro eiꝰ ō carne mea. Dic beatus Augustinꝰ.xiij.de trinitate. Nihil em̄ tam necessariū fuit ad erigendum spem nostram q̄z vt demonstraret nobis quantū diligeret nos deꝰ.z nō solū vt erigeret spem sed etiā vt inflāmaret nostrā dilectionez. Nam charitas

p christi incarnatõez z passionẽ pl⁹ in
flãmat. iõ dic̃ saluator .Lu. xij. Ignez
veni mittere i t̃rã z q̃d volo nisi vt ar/
deat. ¶ Quita vtilitas ẽ intellect⁹ no/
stri illumiatio. Nã p suã gl'iosã incar/
natõnẽ xp̃s sic illumiauit fideles q̃ sci
unt si volũt euadere eẽnã penã z obti/
nere eẽnã bitudinẽ, z sciũt q̃d credãt z
quõ viuãt, qõ doctissim⁹ Aristo. z p̃u
dens plato ig̃rauit. iõ dr Joh. j. q̃ illu/
minat oẽm hoiem veniẽtẽ in hũc mũ/
dũ. ¶ Sexta vtilitas incarnatõis xp̃i
est mẽt̃ nr̃e bũiliatio. Nã si dei fili⁹ tã
tũ se bũiliauit q̃ formã serui accipet z
in ea fuiret. q̃d nos viles z miseri ifla
mur supbia. Vñ Aug. iij. li. de tri. dic̃.
Per tãtã dei bũilitatẽ q̃ dignat⁹ ẽ icar
nari redargui põt z sanari supbia ho/
minis q̃ maximũ ip̃edimẽtũ est ne be
reat. ¶ Septima vtilitas est eẽne vite
collatio. Nã p xp̃i incarnationẽ data ẽ
ptãs hoi vt q̃cũq; vult põt itrare in vi
tam eternã. Vñ Aug⁹. in q̃dã ſmone.
Fact⁹ ẽ de⁹ hõ vt hõ fieret de⁹. Roge/
mus igit̃ xp̃m vt p̃ meritũ sue passio/
nis et incarnatõis r̃c.

¶ De eadem dominica
¶ Sermo quintus

Hec est enim

hõ q̃ scriptũ ẽ. Ecce ego mitto
angelũ meuz añ faciẽ meã q̃
p̃parabit vi㈠ añ te. Mat. xj. c. z in euãge
lio. Hec nãq; ẽba dicebat xp̃s filio⁹ hõi
viui ad turbas de Jobe bap. quẽ deus
p̃ miserat añ faciẽ suã. i. xp̃m q̃ ſm di
uinitatẽ est figura substãtie ei⁹. vt p̃pa
raret hoies ẽbo z exẽplo ad digne su/
scipiendũ tãti regis aduẽtũ. ¶ A.
Qui⁹ q̃dez in sacro eloq̃o quadrupler
aduẽtus describit. iõ xp̃s aduẽtus i q̃
tuor celebrat dominicis scz
¶ Primus aduẽtus xp̃i in carnẽ q̃ est
¶ Secũd⁹ aduent⁹ ei⁹ (amoroſus
in mentẽ qui est gratioſus
¶ Tercius aduẽtus ip̃i⁹ in morte q̃ ẽ
¶ Quartus aduent⁹ (timoroſus
xp̃i i iudiciũ q̃ est formidoloſus.
¶ Primus xp̃i dñi aduẽtus dr in car
nẽ q̃ est amoroſus. Quia sic̃ de⁹ p̃ oñ
derat suã oipotentiã in mõi creatiõe.
et suã bonitatẽ in ip̃i⁹ gubnatiõe. suã
qz sapiam in rep̃ dispositõe. ita in xp̃i
aduẽtu oñdit suã caritatẽ maximã: q̃
nulla necessitate sua ſz se cogẽte pieta/
te morte p̃cij filij voluit hoiem ab eẽ/
na morte redimere. Et hõ ẽ qõ xp̃s do/
min⁹ declarabat nob̃ Joh. iij. d. Sic
de⁹ dilexit mũdũ vt vnigenitũ suum
daret vt ois q̃ credit in illũ nõ peat ſz
habeat vitã eẽnã. vñ Aug. tractãs illõ
Joh. xj. Ecce quẽ amas infirmat̃ dicit.
Si de⁹ pctõres nõ amaret ad t̃rã de
celo nõ descẽderet Vẽit igit̃ de⁹ in car
nẽ tanq̃z dñs ad suos vt eos corrige
ret. tanq̃z mg̃r ad discipl'os vt eos do
ceret. tanq̃z medic⁹ ad egrotos vt eos
sanaret. Sicq̃z de⁹ factus est hõ vt hõ
fieret de⁹. dñs factus est seru⁹ vt suus
fieret dñs. dñs de celo ad t̃rã descẽdit
vt hõ de terris ad celos ascẽderet. de⁹
fact⁹ est filius hois vt hõ fieret fili⁹ dei
imortal' factus ẽ mortal': vt mortales
fierẽt imortales. diues fact⁹ est paup
vt paupes fierẽt diuites. Et iõ p̃ p̃di
cta scti p̃phete magno desiderio p̃sto/
labant hũc xp̃i aduentũ. Esa. eni dice/
bat. lxiij. Utinã dirũpes celos z descẽ
deres. Et dauid. Dñe emitte manum
tuã de alto z eripe me. Nõ dei bñficiũ
inculcabat nobis xp̃s dicẽs Lu. x. Pi
co añt vobis q̃ multi reges et p̃phete
voluerũt videre q̃ vos videti. ¶ Se/
cũdus q̃z xp̃i aduẽtus ẽ in mẽtẽ q̃ est g̃
tioſus. de q̃ dicit ipe Joh. xiij. Si q̃s
diligit me sermonẽ meũ seruabit: z pat̃
meus diliget eũ z ad eũ veniemus et
mãsionẽ apũd eũ faciem⁹. De tali aduẽ

Dominica secūda aduētus

tu dicit Bern̄. de vbo inuisibili. p̄ oculos nō intrauit. q̄ non ē coloratū. sed neq; p̄ aures: q̄ nō sonuit. neq; p̄ nares q̄ aeri nō miscet̄ ſz mēti. nec ifcit aerē ſz reficit. neq; p̄ fauces q̄ ñ ē hauſtū. nec tactu corpis id p̄cipis: ḡa palpabile nō est. ℣ Terci⁹ deniq; xp̄i aduētus est in mortē ḡ est timorosus. q̄ quō vnūquēq; tūc inuenerit ita iudicabit. ℭ Quart⁹ xp̄i aduēt⁹ ē in iudiciū ḡ est formidolosus. ḡa tūc mali ēnis incendijs deputabūt. De his duobus dicebat p̄s. A iudicijs tuis timui. ℣ñ amorosū aduētū xp̄i p̄bat ille de quo dī. Dic est zč. Et q̄bo nāq; vbis duo notem⁹ salut⁹ documēta in p̄ñti fmo ne gr̄a dei declaranda. ſcz

℣ Primū aduētus xp̄i eternalē diffinitionē seu determiationē. ibi. Ecce ego mitto angelū meū

℣ Secōm aduēt⁹ xp̄i temporalē ꝓplerōz. ibi hic est de quo scriptum est. ℣ B.

℣ Primū documentū ex ꝓpositis vbis declarādū dixi aduent⁹ xp̄i eternalē determinationē cū dī. Ecce ego mitto angelū meū. i. Iohem baptistā: q̄ durit vitam angelicā. ante faciē meā. i. xp̄m filiū meū. z sunt vba p̄tis. Et q̄bo dat intelligi q̄ xp̄i aduētus fuit eterna ordinatōe determinat⁹. ḡ debuit tpe diffinito a p̄te venire. ℣ro cui⁹ clariori intelligentia q̄rit. Que fuit incarnatōis rō p̄cipua. Ad qō rñdet fm seraphicū doctorē Bona. sup. iij. dis. j. ar. ij. q. ij. Q. circa ꝟ duplex est mḡor opinio. ḋā tñ dicere volueruṅ. q̄ de incarnatōe est loq; duplicit. Est ei incarnatio carnis assumptio. de carne autē assumpta sic fiat sermo de ipa q̄ntū ad defectū passibilitatis z mortalitatis dicūt q̄ incarnationis p̄cipua ratio fuit hūani generis redēptio. nisi em̄ hō peccassz z lapsus essz z redimēd⁹ xp̄s carnē mortalē nō assumpsisset. Si aūt loq̄mur de incarnatōe fm q̄ dicit assumptiōz hūane nature loq̄ndo simpl'r sic dicerūt q̄ p̄cipua ratio incarnatōis nō est liberatio generis hūani. ḋa sic etiaz si hō nō peccasset xp̄s incarnat⁹ essz. sic em̄ fuerat in diuia p̄destinatōe ordiatū vt hō total'r brificaret. ꝟ est in aīa z corpe. sz ꝟ nō potuit fieri nisi q̄ de⁹ fieret hō. vt sic visiōe diuinitat' brificaret aiaz z corpus visiōe sue gl'ose carnis ad p̄templatōez hūanitatis pascua vite eēne inueniret. Et iō añ lapsū ꝟ deus p̄figurauit i sacro mīmonij q̄ō i p̄ñctōe seruū significat p̄ñctōem xp̄i z ecclesie q̄ntū ad naturā z vnionē p̄cipabilitatē: vt dic̄ ap'lus Eph. v. Sacramētū ꝟ magnū est. ego aūt dico in xp̄o z ecclia. ḡ si hō stetiss nō peccādo aut sacr̄z mīmonij fuiss falsū aut dei fili⁹ fuiss icarnat⁹. sz p̄mū ē ipossibile: ḡ secōm necessariū. Et vt p̄dicta clarī⁹ intelligaṅ in p̄sistorio sūme deitat̄ duodecim fuerūt determiata q̄ infallibiliter erāt tpe suo p̄lēda. vicz. ℣ Primū q̄dē fuit determinatū vt crearet angelica natura. Cui⁹ determiatōis cā fuit cōicatio diuie bonitat̄. q̄ Dyon. iiij. de angelica hierarchia ait. q̄ bonū inq̄tuz bonū ē suū p̄pi⁹ cōicatiuū. sz de⁹ ē sūma bonitas i abstracto. igiṫ debuit sūme cōicari. Verū ḋa inf̄ p̄ticipās z p̄ticipatū sic inf̄ potētiā z obiectū vt vult ph's ij. de aīa debz eē p̄portio. sz cū eēntia et cū bonitas diuia sit spūal'. necesse fuit aliquā spūalē creaturā p̄ducī capacez ad p̄ticipādū bōitatē diuinā. Quapro pter determiatū fuit q̄ angelica natura spūal' crearet. Q̄ō inmuit Aug. in lib. enchyridiō. z allegat mḡr in. ij. di. j. c. v. dices. Credim⁹ rez creatarū celestiū vel terrestriū visibiliū vl' inuisibiliū nullā cām esse nisi bonitatē creatoz̄. q̄ est vn⁹ de⁹ z ver⁹. cuius tāta ē bonitas vt sūme bon⁹ bitudis sue q̄ eternalit

brūs est alios velit esse ꝑncipes. quaz vidit z cōicare posse z oino minui nō posse. Illō igit bonū qō ipe erat et q̄ brūs erat sola bonitate z nō necessitate alijs cōicare voluit. ꝺa sūmi boni e rat ꝓdesse velle. z oportētissimi nocere nō posse. Et ꝺa non valet ei⁹ brūdio ꝑnceps exīstere n. si ꝑ intelligētiā. q̄ q̄to magis intelligit tāto plenū⁹ habeā. fecit de⁹ creaturā rōnalē q̄ sūmū bonū intelligeret. intelligēdo amaret. z amā do possideret. z possidēdo frueret. Cui ꝯcordat sapiēs ꝓuerb. xvj. di. Uniuersa ꝓpter semetipsū operat⁹ ē dñs ¶ Secūdo determiatū fuit vt crearet natura būana. Cui⁹ determiatōis cā fuit ꝓuisio ruine angelice. ꝺa ꝑm aplm Hebr. iij. Omia nuda z apta sunt oculis ei⁹. i. dei ꝑ uidētie. Igit et ꝑcō luciferi z suoz seq̄cū angelicā naturā ruiturā ac supnā patriā ruinā passurā determiauit ad ei⁹ restaurationē vt natura būana ꝓduceret. ex qb⁹ vacue sedes angeloz ꝑplerent. Quod ꝯfirmat mgr vbi. s. ca. xj. di. De hoie q̄z in scptura interdū repit qz fact⁹ sit ꝓpter repatōem angeloz ruine. qō nō est ita intelligēdū q̄si non fuisset hō fact⁹ si nō peccassz angel⁹. sed ꝺa ita sit hō institut⁹ vt. s. inter alias causas ꝓcipuas hec etiā nonnulla extitit. hec ille. Fuit tñ z alia cā pfectio vtiz vniuersi. vt sic erat creatura pure spūal z creatura pure corpal. ita etiā repiretur creatura ex spūali z corpali ꝯposita q̄ fuit creatura būana. Ex qb⁹ oib⁹ ptz falsam esse opinionē illoz q̄ dixerūt solū tot hoies saluari debere q̄t angeli ceciderūt. Ait ei Aug. i li. enchi. z ꝺcitat mgr i. ij. di. ix. Supna illa hierl'm mr nra ciuitas nulla ciuiū suoz nūerositate fraudabit. imo vberior copia etiā fortasse regnabit. Quapropt cōcludit Rich. in. ij. di. ix. ar. ij. q. v. q̄ nō est ꝺa opinio dicentiū oēs hoies assumi debere ad ordines angeloz. q̄uis ꝺcat dñs Mat. xxij. Erūt homies sic angeli dei Ista em ꝓpositio ē indefinita. ad cuius vificationē suffic vnā opinionē ꝓticulārē eē verā. Idcirco hec ē vitas q̄ ad quēlibz ordinē angeloz assumunt tot hoies vt sedes vacue repleāt ñ tñ oēs. sz sic aliq̄ pauci ꝓpter excellētiā meriti sup quēlibz ordinē angeloz qō exīsse de b. vgie tenz eccl'ia. ita erūt alīq̄ electi q̄ nō erūt tāti meriti vt cuiq̄ angelo ī gl'ia possint coeq̄ri. sz isti ꝯstituēt vnuz ōcimū ordinē sic pueri baptizati q̄ merito passionis xpi britudinē assequent. Quod bene figuratū est Lu. xv. p decimā ꝺagmā. vbi ꝺcit glo. q̄ mlier. i. eccl'ia siue celestis hierarchia habuit decē ꝺaginas. i. nouem ordines angelorū z naturā humanā que ꝯstituit decimū. ¶ Tercio in cōsistorio sūme deitatis determinatū fuit vt vna istarū naturarū repararet. Cui⁹ determinatōis causa fuit ꝑuisio ruine nature būane sicut et angelice. Nā deus ꝑuidens hoiem ꝓmū ruendū ad suggestionē diaboli iam ꝓditi determiauit vnā istaz reparī debere. z hoc quaꝺruplici rōe. Primo q̄ ꝺcit Anſ. i li. Cur deus hō. z Bonauē. in. iij. dist. ij. ar. j. q. j. Q. nullaten⁹ decz sūmam sapiētiam permittere nobilissimas creaturas vltimo suo fine fraudari. Finis em vltimus angeli z hois est ipe de⁹ creator. cuius participatōe beatificabitur. Sed nisi talis reparatio inteniret pars nature angelice z tota natura būana suo fine fraudate essent ac ita vane essent constitute si de eis ꝓpositum dei non perficeret. quod nō congruit diuine sapientie que nihil incōgruū facit. ergo zc. Secōo ꝺa nulla⁹ ten⁹ decet sūmā bonitatē ꝑmittere suū seruū ab alio ī sempiternū iniuste deteneri. sed nisi repatio interueniss mlti

serui dei detinerēt in limbo ḡ ꝛc. Tercia rō. nullaten⁹ decet sūmā benignitatē p pctō vnius hois totā posteritatē ei⁹ sempiternaliter dānare. sed tota posteritas sempiternalit dānaret nisi repatio interueniret. Quarta rō. nullaten⁹ decet sūmā stabilitatem ꝓmittere suū ꝓpositū infirmari. sed de⁹ ꝓposuit hoīem ad btitudinē ꝓducere. ꝓduci vero nō habz q̄diu manet i statu ruine. ḡ ꝛc. ¶ Quarto decimatū fuit vt natura būana nō angelica reparet. Cuius determinatōis cā triplex fuit. Prima ꝗa sicut angel⁹ nullo suggerēte cecidit nullo etiā releuāte erigeret. ita a ȝrio sensu sicut hō alio suggerēte cecidit. ita etiā alio repante releuaret. Et hāc rationē assignat Mgr̄ in. ij. di. xxj. vbi sic ait. Quia igit incitatōz habuit ad malū nō iniuste repatōz habuit ad bonū Diabol⁹ vo qz sine alicui⁹ tētatōe peccauit: p aliū vt resurgeret iuuari ñ debuit. nec p se potuit z iō irremediabile eius pctm extitit. Pctm vo hois sic p aliū habuit initiū: ita p aliū nō incongrue habuit remedium. Secūda cā fuit qz nō tota natura angelica sic būana fuit. z hec rō assignat ab Aug. in li. en chyridion. Tercia causa fuit grauitas pcti angelici. Quia vt ait Bona. in. iij di. xxj. q̄ ḡuius peccauit angel⁹ q̄ hō qz ille p malicia: iste p igrātia. ille sine suggestiōe: iste cū magna tētatōe. vterqz tm merebat mortē. sz angel⁹ nō potuit mori morte corpali. ḡ mortu⁹ est morte infernali eternali vbi nulla est redēptio. hō aūt poterat mori morte corpali. idcirco repat⁹ est a morte eterna. z dānat⁹ morte būana. Jō dic̄ dama. li. ij. Qō est hoiby mors b est angel' casus. p⁹ casū em̄ nō est pnia. Sic̄ ei boni angeli post ꝓfirmatōz nō possūt se auertere. ita mali post obstinatōz non pñt se ad pniaz veram ꝓuertere. Quia igit hoīem penituit: diabolū vo nūq̄ iō hoīem repari ꝓgruū fuit ¶ Quinto decimatū fuit in diuio ꝓsistorio vt rat repatio p satisfactiōem ꝓdignā fieret. Cui⁹ determinatōis cā fuit ꝓdecentia cōgrua tā ex pte dei q̄ ex pte nr̄i. Ex pte dei dico. qz fm sā. Bonauē. in. ij. di. xx. ar. j. q. ij. In oi ope dei debz manifestari misc̄dia z vitas. iuxta illud ps̄. Vniuerse vie dñi misc̄dia z veritas. i. iusticia. Sz si būanā naturā absq̄ satisfactōe repasset fuissz mānifestata misericordia sine iusticia. qō nō ꝓgruit ꝓprietatib⁹ diuis. In repatōne vo p satisfactionē fuit vtraqz manifestata. qz iusticia in iustificatōe. misericordia i reparatōe z modo repandi. qz cū purus hō non possz p se satisfacere: vt patebit infra. de⁹ pr̄ dedit filiū suū vt p nobis satisfaceret. in q̄ tanta misericordia fuit manifestata q⁹ maior excogitari ñ potuit. vt dic̄ Anſ. li. j. Cur de⁹ hō. Preterea liberior essz iniusticia fm eūdē Anſ. si sola misericordia dimitteret peccatū: qō valde inc̄ueniēs videt. sz oē inconueniēs fm doc. deo seq̄t ipossibile. ḡ ꝗueniēs fuit hoīem nō nisi p satisfactionē repari. Preterea fm Anſel. dimittere pctm̄ sine satisfactōe nō ē aliud q̄ nō punire. Si aūt pctm̄ ñ punitur inordinatū dimittit. sed non decet deū aliq̄d inordiatū in suo reḡ dimittere ḡ ꝛc. Ex pte vo nr̄a etiā fuit ꝗueniens. qz sic gen⁹ būanū cū lapsū ē deuz ihonorauit p culpā. sic cū releuatū fuit eū debuit honorare p penā. Sic em̄ certis paribz gl'iosi⁹ est habere vitā eternam p merita q̄ sine meritis. sic honorabili⁹ fuit nos p satisfactionē deo reconciliari q̄ sine ea. Jō dicebat be. Andreas apl's coram Pgea. Sic̄ inqt p lignū illata fuit mors generi būano. ita p lignū etiā mors ab eo expelleret. Jc̄ sicut Adā ad cibū vetitū incontinēter

manꝰ extendit. ita cōgruū fuit vt scōs Adā. i. xp̄s in cruce imaculatas manꝰ extenderet. z sicut ille cibū vetitū z suauem gustauit. ita cōgruebat vt satisfactor esca fellea cibaret. Sexto determinatū fuit vt hāc satisfactionē faceret ille qui eēt deꝰ z hō. Cuiꝰ determinatiōis rō assignat a sctō Bonauētura in. iij. di. xx. quia talis satisfactio nō potuit fieri p hoiez puꝝ. qz fm Anſ. li. j. cur deus hō. fm mensurā pcti oꝑtz esse satisfactionē. Vnde Deut. xxv. fm mensurā pcti erit z plagarū modꝰ. Sz pctm̄ hois fuit infinitū. tū qz ex tra bonitatē infinitā q̄ est deꝰ. tū qz naturā humanā p̄uauit bono infinito. tū qz rem infinitā corrupit saltē in potētia. qz si deꝰ placeret indiuidua nature hūane mltiplicari possent sine fine. purꝰ aūt hō nō potuit infinitā emēdā facere. qz vita cuiuscūqz hois finite bonitatis est. sz ij. phīsicoꝝ. Finiti ad infinitū nulla ē p̄portio. Et ideo dicit Anſ. ij. li. cur deꝰ hō. Q̄z illaz emendā facere nō potuit nisi ille qui esset deus z homo. hō qui deberet. deus qui posset. Sz neqz angelus potuit hanc satisfactionē facere eadē rōne. qz scz est finite potētie. z etiā qz ille debet satisfacere qui peccauit. sz quia hō peccauit. ergo ipe debuit puniri nō creatura alia. Unde magr̄. in iij. di. xix. Factus est inqt homo mortalis vt diabolū moriendo vinceret. nisi eē homo esset q̄ diabolū vinceret. nō iuste sed violēter homo ei tolli videretur qui se ei sponte subiecit. sed si eum homo vincit. iure manifesto hoiem p̄dit. z vt homo vincat necesse est vt deus in eo sit q̄ eum a peccatis īmunē faciat. hec ille. Cp̄. Septimo determinatū fuit q̄ q̄uis possibile fuerit p̄ez z spm̄sctm̄ incarnari. vt dicit magr̄ in iij. di. j. tm̄ sola p̄sona filij incarnaretur Ratio cuiꝰ est multiplex fm Rich. in iij. di. x. ar. ij. q. iij. Prima qz in trinitate magis cōgruū erat illū qui ab eterno filius est patris fieri ex tempe filiū matris. qz si pater vel spūsctūs fuisz incarnatꝰ tūc in trinitate fuissent duo filij. filius. s. eterni patris. z filiꝰ temporalis matris. qō incōueniens videbat. Secūda rō est qz cum ipe sit verbū dei q̄ se z oīa fecit. cōgruentiꝰ etiā fuit q̄ eosdē oīa reficeret. sz ista refectio fiebat p incarnatiōez. igit̄ rc̄. Tercia ratio fuit quia ille q̄ hanc satisfactionē debebat facere. habebat esse mediatoꝝ dei z hominū. rōnem aūt mediatoris inter p̄sonas in diuis tenet filiꝰ. igit̄ rc̄. Quarta rō fuit quia hec incarnatio facta est vt diuina oñdat misericordia. maior aūt misericordia oñdit quādo ille dimittit q̄ offendit. q̄z quādo alius p̄ eo. Sz hō peccando appetijt sapiam q̄ filio attribuit q̄ p̄propter p̄ncipaliꝰ cōtra eū deliquit. iō cōgruētiꝰ fuit filiū incarnari q̄z patrē vel s. s. Et iō sctūs Bonauē. i. iij. di. j. introducit filiū si ab eterno suo p̄ri dicētē illō Jone. ij. Propter me venit hec tēpestas qz. s. meam sapiam appetijt. iō p̄jcite me i mari. s. carnis mortalis Dis igit̄ rōnib⁹ determinatū extitit vt filij p̄sona incarnaret. Octauo determinatū fuit q̄ filiꝰ dei sumeret hāc carnē i sexu masculino cuiꝰ determinatiōis assignat triplex rō fm Rich. in. iij. di. xij. ar. ij. q. j. Prīa qz fm apl'm. j. Thoz. xj. Caput mulieris ē vir. sz fm eūdē apl'm Epb. j. Xp̄s ē caput totiꝰ eccl'ie. q̄ cōgruū fuit ei virilē sexū assumere. Secūda ē. qz sexꝰ masculinꝰ p̄fectior ē z honorabilior et p̄ncipalior de intētione nature. qz fm Aristo. li. de aialib⁹. Femia ē mas occasionat⁹. Tercia cā fuit. qz Joel'. ij. 8z. Letam i in dño deꝰ vr̄o q̄ dedit vob doctorē iusticie. sz p illū doctorē intelligit xp̄s. mulieri aūt docere nō p̄uenit. iuxta illud. j. Thoz. xiiij. Mulieres i ecclesia

Dominica tercia aduētus

taceāt. nō em̄ ꝓmittit eis loq̄ sz subdi/tas esse. Jgit cōgruū fuit filio dei sexū virilem assumere zc. ¶ E. Nono determinatū fuit q̄ filius dei hanc car/nem assumeret de muliere. Cuius determinatōis triplex ratio assignat ꝑm Tho. in. iij. ꝑte. q. xxxj. ar. iij. Prima causa fuit totius humane nature no/bilitatio. Sicut ei si rex nobilitare vel/let vnā domū totā necesse eēt q̄ z ma/scl'os z femias ꝓulegiaret. Sic de⁹ vo/lens totā naturā humanā nobilitare voluit ipe masculꝰ esse z de femina na/sci. vt ipe vere dicat deus. z illa mater de qua natus est mater dei. Vnde Au/gusti. li. lxxxiij. q̄stionū ait. Domis li/beratio in vtroq̄ sexu debuit appare/re. Scōa ratio fuit carnis hūane certi/ficatio. Sciebat nempe deus quia fu/turi erāt heretici dicturi ipm nō fuisse vez hoiem. q̄re si nō assūpsisset carnez de femia mlco videret opinionē falsaz ꝓbasse dicentiū. q̄ i hmōi signū oīes hoies nascunt de femia. Jste aūt q̄ nō est natꝰ de femia. sed̄ q̄ nō sit verꝰ hō. quā rōnē tāgit Aug. in epla ad Volu/sianū. Tercia rō fuit vniuersi cōpletio quātū ad modos ꝓducēdi. naz oīs hō aut p̄t ꝓduci sine viro z femia sic Ada aut de viro sine feia sic Eua. aut ō viro z femia sic oēs alij. aut de femia sine vi/ro sic xp̄s deꝰ nr̄ z nullꝰ alius. q̄ tal' decz/ptus deū ¶ Decio determiatū fuit vt istiꝰ hois natiuitatē ꝓ ꝓphas p̄nuncia/ret hoibz ac demū nascēs se diceret de/um z hoiez qō ꝓfirmaret diuis mira/culis. Cuiꝰ rō est ne būana ignorantia se de eiꝰ aduētu excusare posset. iurta illō Joh. xij. Si nō venissem z eis locutus nō fuissem pctm̄ nō haberēt. ¶ Undeci/mo ōtermiatū fuit vt ille bō deꝰ ex ma/xima charitate moreret. ꝓ hūano gene/re sic q̄ satisfaceret ꝓ pctō ꝓmi pentis sua morte. z tāde resurgēs cōprobaret vera sui resurrectionē. Siczq postea i celū ascēderet ibidē morarent⁹ quisq̄ bo/mines in sua lege tot saluarent̄ q̄t suf/ficerēt ad sedes vacuas replēdas z vl/tra q̄t peuenirēt. ¶ Duodecio determina/tuz fuit q̄ in fine mūdi veniret z iuste oēs hoies dijudicaret. bonos eēna glo/ria ꝑm sue diuitatis maiestatē ꝓmian/do. malos vo eēna morte occidēdo. et solū vltimū restat finale vicz iudiciuz qō erit oibz timēdū mortalibz. O igit ania xp̄i sanguie redēpta. O ania eius fide vera illuminata. labora totis viri/bus vt in die tā terribili ꝓtem dexterā obtineas. ne tibi dicat a xp̄o deo. Jte maledicti in ignē zc. ¶ Scōm docume/tū ex p̄missis themat' vbis declarādū erit aduent⁹ xp̄i tpalis cōpletio cū ōr. Dic est de q̄ scptū ē. Cuiꝰ rōnē z decla/rationē req̄re in ꝓmo ꝑmōe festi trāsfi/guratōis dñi nr̄i ihu xp̄i. cui est bonor in secula seculoz. Amē.

¶ Dñica tercia in aduentu dñi in mēte.

Sermo. vj.

Ego vox cla/mātis i deserto dirigite vi/am dñi. sic dixit Esa. Joh. j. c. z in euāgelio. Verba hec dixit Jo/hānes baptista sacerdotibz z leuitis ad se missis de hierlim. vbi tria notāt. s.

¶ Primo iudeoz inq̄sitio.

¶ Scōo Johānis respōsio.

¶ Tercio xp̄i cōmendatio.

¶ Primo inquā in euāgelio notat iude/oz inq̄sitio. audictes em̄ q̄ ille filius Zacharie mirabilit̄ p̄nūciatꝰ z a pueri/cia in deserto ꝙuersatꝰ ita redisset z ba/ptizaret. cogitauerūt q̄ ipe eēt xp̄s i le/ge ꝓmissus. iō de regia ciuitate hierlz solēnes nūcios vtpote sacerdotes z le/uitas destinauerūt. vt inq̄rerent si ipe eēt xp̄s. z sic interogabāt eū di. Tu q̄s es. vbi de q̄nq̄ interogauerūt eū. Pri/

mo si xp̃s eēt ipe. Scdo si ipe eēt Helyas. Tercio si ipe esset pphā. Quarto qs eēt. Quito gre baptizaret. Jō scdo notatur Jobis ad pdicta rnsio. Nam ad pmā qstionē dixit q ipe nō essz xp̃s scz in lege pmissus. Ad scdaz rndit q ipe nō esset Helyas. sz quō se negauit esse Helyam cum saluator dixit de eo Matb.xj. Oēs pphe vsqz ad Jobez p phetauerūt z si vultz scire ipe ē Helyas Ecce vitas ipm Helyā notat z ipe negat. valde em ōria videnť. Vbi sciēdū ſm Hyomisiuz q in oi re tria reperiunť. substātia virtus z opatio Jobes igit ñ fuit Helyas qntū ad substaz sz qtū ad virtutē z opationē. qz vterqz i dcto habitās. vterqz durz vestitus. vterqz austerā vitā ducēs. z vterqz p̃cursor xp̃i. iste p̃cucurrit aduētū ei⁹ i carne. ille vo p̃curret aduētū ei⁹ ad iudiciū. iuxta illō Malach. vlť. Mittā vobis Helyā p phetā añq̃z veniat dies dñi magnus. Ad terciū rndit nō suz pphā. gre b Johānes negauit se eē pphām cū Zacharias Luc.j. dixit. Tu puer prophēta altissimi vocāt. z saluator Matb.xj. Vic est pphā z plꝰ qꝫ pphā. Rndeť q pphā capiť triplr. s. generaliť specialr z singulariter. Generaliť capiť p qlibet p phēta. z sic dixit Johānes se nō esse p phētā ſm Greg. sz plꝰ qꝫ pphētā. Specialiť capiť pphēta p messia i lege promisso. de q Deuť. xviij. Prophētā suscitabit vob dñs. z sic vere negauit qz Johānes nō erat messias. Tercio capiť singulariť z sic capiť p Heliseo qui apud iudeos anthonomatice. i. excellēter pphēta dicebaťppť plenitudinez s. s. quē i duplo accepat ab Helya. Ad qrtā rndit Johānes se eē vocē clamātz in dcto. i. vox xp̃i q dr vbū p̃ris. Inter differētia ē inē verbū z vocē. qz vbuz ē ꝓcept⁹ mētz q exp̃mit pvocē. z sic Johānes erat vox p̃cedēs vbuz dei p̃ris et ducēs i ei⁹ cognitōez. Et dr vox clamātis. i. xp̃i p̃dicātz in dcto h⁹ mūdi. Ad qntū rndit. Ego baptizo i aq̃ iordanis medi⁹ aūt vestrū stetit xp̃s q p⁹ me venit z añ me fact⁹ ē. q. d. ego solū assuefacio ad baptismū ei⁹ sz ipe ē cui⁹ baptismus ē efficax interi⁹ mūdādi. qz ego lauo corp⁹ tm̃ qō pōt fieri p aquā. sz ille baptizat in spū lauādo aiam qō pt fieri tm̃ in s. s. z nō in aq̃. Tercio in euāgelio notať xp̃i cōmendatio a Johāne di. Cui⁹ nō sum dign⁹ vt soluā ei⁹ corrigiaz calciamēti. i. ppter xp̃i sublimitatē z mei punctē nō sum dign⁹ p̃dicare z reserare vnionē diuinitatis cū hūanitate q̃ p calciamētū intelligiť xp̃s ei nō habuerat calceos. vt dicit Piero. qz phibuerat etiā discipulis Lu. x. di. Nolite portare saculū neqz peraz neqz calciamēta. vñ etiā Maria magdalena i quinio nudos pedes lachrymis irrigabat. Dicit igiť. Ego vox clamātis. Via ei dñi p quā venit ad nos ē ꝓscia nra q̃ dr ꝑpari siē dignū hospitiū. vñ in pñti ſmōe de ꝓscia seu via dñi tres notem⁹ articulos scz

¶ Primū de ꝓscie q̃ditate.

¶ Scdm de ꝑpatois modalitate.

¶ Terciū de ꝑpate vtilitate.

¶ Primū dixi articulū q notem⁹ de ꝓscie q̃ditate q̃d sit. cui⁹ q̃ditatez triplr optime possum⁹ intelligere vicz diffinitōe diuisiōe z silitudie. Primo em̃ ꝓscie q̃ditatē possum⁹ intelligere diffinitōe. Dicit ei damascen⁹ q ꝓscia est lex intellect⁹ nāt̄ naturaľ opposita pctō. Hugo vo li. ij. de aia dic q ꝓscia est cognitio scia. vñ dr ꝓscia qsi cum alio scia. z subdit. Cor ei z se nouit sua scia z multa alia. qñ eni se nouit appellať conscia. qñ ꝑter se alia noscit appellať scia. vñ sacerdos qñ dic b dico ad conscias meā. i. ad meā aiam quā bñ scio. sed certe si est superbus. si est gulosus.

Dominica tercia aduentus

si pniciosus z se ignorās nō bz bonaz ꝙsciam. Uñ ꝙscia est qdā naturale iudicatoriū faciēdi hec vel nō faciēdi qz ꝙscia bz ortū ex naturali iudicio rōnis qđ dicit lex intellect⁹ z ab ea est deriuata vt qdā ꝙclusio verissima fit in aia hois q̄si qdam syllogism⁹. cui⁹ maiorē pmittit synderesis dicēs. Oīne malum est fugiendū. minorē vo hui⁹ syllogismi assumit rō dicēs. Adulteriū ē malū qz a deo phibitū. ꝙscia vo infert cōclusionē di. z ꝙcludēs ex pdictis. Ergo adulteriū est vitandū. ꝓterea ꝙscia dr q̄si ꝙcludēs scia. Uñ optimus creator de⁹ nullū dānat ad penā sensibilē q̄ sic syllogizare nescit. sicut fatuos pueros Unde est q̄ etiā pagani si male agunt cōtrā deo se nō possunt excusare de fratricidio di. Nesciui im⁹ q̄ pctm̄ esset qz ꝙscia sua dictabat nō faciendū. qz eo ꝓ rō sp ad optima dep̄cat. vt dicit pbus Chaym ei nō potuit se excusare de fratricidio di. Nesciui q̄ pctm̄ esset qz sua ꝙscia dictabat nō faciendū. licz adhuc de⁹ p̄ceptū in scpt̄ nō dederat. s. Nō occides. sz insc̄pt̄ sit in corde hūano. iō dic̄ ap̄l's Ro. ij. Gētes q̄ legē nō hñt q̄ legis sunt faciūt. hmōi legē nō habētes ipi sibi sunt lex. ostēdentes legē scp̄taz in cordib⁹ suis. Unde ps. querit. Quis oñdit nob bona. Idē rñdet. Signū est sup nos lumē vult⁹ tui dñe. Jō oīnes pagani z xp̄iani p naturalē instinctuz inducunt ad bonū z retrahunt a malo. Scōo ꝙscie qdditatē possum⁹ intelligere diuisione. Ubi est nobis sciēdū q̄ q̄tupler ꝙscia repit. q̄rū solū vna est salutifera. s.

Prima est ꝙscia dilatata.
Scōa est ꝙscia infirmata.
Tercia est ꝙscia pturbata.
Quarta est ꝙscia puersa.
Quinta est ꝙscia recta.

Prima nāq ꝙscia est dilatata quā habent illi q̄ nō ponderāt nisi grossiora mortalia pctā. nō curando de cōibus. vñ tales iuramēta nō curant cōia nisi sit p̄iurū solēnizatū. man⁹ ponēdo sup̄ per reliq̄as sc̄tō. vel sc̄m̄ euāgelium cū tñ dicat sc̄us Tho. ij. ij. q. xcviij. q̄ q̄cunq; sciēter iurat mēdaciter nō excusat a mortali. Etiā tales nō hñt p mortali luxurie cogitatōez cum ꝙsensu. vel ꝓba īpudica. aut tactū vl' oscula. si nō seq̄tur act⁹. cū tñ dñs dicat Math. v. Qui viderit mulierē ad ꝙcupiscendū eā iam mechat⁹ est in corde. Isti etiaz ebrietatē nō reputāt mortale nisi seq̄t vomit⁹. cū tñ vomit⁹ nō sit peccatū sed poti⁹ medicina. sz ois ebrietas a ꝓposito est pctm̄ mortale. O q̄t pctā cōmittunt q̄ alios cogūt ad bibendū vt inebrient eos. Item offensam fraternaz nō ponderāt nisi quādo vulnerāt aut occidunt. cuz tñ Math. v. dicat. Dis qui irascit fratri suo re⁹ erit iudicio. q̄ dixerit fratri suo fatue. s. eū ꝙfundēdo reus erit gehēne ignis. Cui⁹ tunc reus erit qui ex vindicta vl' ira ledit. primū verbis di. Tu fur. tu latro. tu nequaz tu adulter. Uel etiā factis. primū trudendo ꝓcutiendo vel p crines trahendo. Item nō habēt ꝙscientiā festa solūentes scz laborādo vel cum curru ad molendinū vel al's eundo. aut tabernas visitando. aut chorezando. aut ieiunia violando pura q̄ttuor tpa. vigilias ꝛc. Neq; tales reputant q̄ super be se ornant ad alliciendū alios ad cōcupiscentias malas. Aliqui nō habēt ꝙscientiā cōmittendo vsuras vel emēdo vel vendendo cū fraude. oīnes isti habent nimis dilatatā ꝙscientiā. z sūt in periculoso statu. Nam etiaz p mīmo peccato mortali damnat⁹ quis ita sic p magno. vt dicit de pe. di. v. Fratres q̄ cuius pena maior debet p maiori peccato. vt habet. xxiij. q. j. nō auferam⁹.

Secūda ꝓscia q̄ etiā est mala ē ꝓscientia infirmata vel nimis stricta. quā habēt illi q̄ faciūt sibi ibi pctā vbi nulla pctā eēnt. qō accidit ex instigatōne diaboli. qa ḡs ad manifesta pctā inducere nō pōt saltē pplexitate ligat. Nā si ꝓscia di ctat aliq̄d eē mortale qō nec eēt pctm̄. vt leuare festucā de terra. z si ꝑ hoc faceret ḡs peccaret mortal̄. talis est sīc capta cui cū ligat pān⁹ rube⁹ stati vt viderit claudicare icipit licz nil lesiōis habe/ at. Unde Aug. Quicq̄d fit ꝑ ꝓsciam edi/ ficat ad gehēnā. Nā tales diabol⁹ inq̄/ etat z ipedit etiā i bōis opib⁹ sic q̄ nec orare nec ꝓtēplari eis libeat. q̄ pua pec cata faciūt sibi magna q̄si ꝓtinuet i oi bus valde peccarēt. de q̄b⁹ ps. Trepi/ dauerūt timore vbi nō erat timor. iō hāc dīm viā. i. ꝓsciaz strictā dz q̄libz ꝓce pare tāq̄ magnā fossam iplere ꝓfidē/ do de deo. z dz tenere mediū. Unde. ij eth. dr. Mediū in oib⁹ laudabile est. Si vo aliq̄d iudicauerit vēiale qō nō esset etiā pctm̄ tūc ex tali ꝓscia venīale fiet. qa de⁹ ñ solū respicit op⁹ sz etiā ten/ tōz Tercia ꝓscia ē pturbata. z il/ lā hñt q̄ de pctis suis desp̄ant nō ꝓfi/ dētes de magā miscōia dei. z tal' despa tio ē pessimū pctm̄. Unde Isi. de sū. bo. Desp̄atio inq̄t ē pcior oi pctō. z Iero nym⁹ ait. Judas pl⁹ peccauit desp̄an do q̄ xp̄m tradēdo. vñ null⁹ dz desp̄a re q̄tūcūq̄ mlta. magna sint ei⁹ pctā Quia dic Bed. Maior est dei pietas q̄ q̄uis iniq̄tas. Nā misericordia dei ē infinita vt dr. xxvj. q. vj. Dis q. Misi cordie dei nec mēsuras possum⁹ pone re nec tpa diffinire. Quidā em̄ iō de/ sperāt qa mlte male z horribiles cogi tatōes eos ifestāt. q̄ put⁹ deberēt gau dere. q̄ ē signū p̄destinatōis. nō enim impedit tal' cogitatio meretrices non latrones non gentiles sz fideles. q̄ so/ lū q̄ doleāt hīe cogitatōes nec eisdez ꝓsentiāt nil eos nocebit. Unde Bre. Co/ gitatio q̄cūq̄ imūda mētez nō polluit si ꝓsensus animi ad eā ñ reflectit. Qui dā iō desp̄ant q̄ freq̄nt recidiuāt q̄s benign⁹ aiaꝝ medic⁹ xp̄s ꝓsolat ō pe tro q̄rēti. q̄tiēs i me peccabit fr me⁹ di/ mittā ei. vsq̄ septies. q̄ rndit. nō dico septies sz septuagies septies. Quidaz iō desp̄ant q̄a nesciūt si ōs eis remisit pctā licz ꝓfiteant doleāt z de ceto caue re ꝓpōnāt. Dz certe tales nō debēt de/ spare z si certitudīal' nesciāt. q̄a fides xp̄iana tenet q̄ pctā taliē cōfessa sunt dimissa. vñ Eze. xviij. dr. Quacūq̄ bo ra pctōr ingemuerit oīm iniq̄tatū ei⁹ nō recordabor. Sed q̄ nō hz spem re/ missiōis nihil pdest ꝓfessio. q̄a d. Am bro. Nō pt agere pniam q̄ nō sperat i/ dulgentiā Quarta mala ꝓscia ē ꝓscia puersa. quā habēt illi q̄ pctā pua pon/ derāt z magna nō ponderāt. tales fue rūt pharisei q̄ ꝓsciaz habebāt i domū pilati gentil' intrare z tradēres innocē tē xp̄m cōscientiā nō hēbāt. Sil'es fūt illi q̄ nō verent̄ ꝓximis detrahere. lites z discordias seminare. et se in super/ bia sup alios extollere. sed de puis vt de ⁊bis ociosis risib⁹ z iocis ꝓfitent̄ Quinta ꝓscia est ꝓscia recta z salu/ tifera. z eā habēt q̄ sunt puri securi mū di z trāquilli. z tales habēt ꝓtinuum gaudiū. Prouer. xv. Mens secura q̄ si iuge ꝓuiuū. Hoc sic ptz. nā sup̄ sevi dent deū quē nūq̄ offenderūt. z si offē derūt penituerēt exinde gaudiū habēt. Si vident infra se cogīscūt infernū ad quē null⁹ ⁊e penitēs intrabit. Si vi/ dent retro intelligūt q̄ tēpus i dei ser uitio expenderūt. Si ante se sciūt q̄ to tum tēpus in dei seruitio expendere i tendunt. Ista oīa cōferunt gaudia bonis. Unde Isid. de sūmo bo. Vis nunq̄ esse tristis bene viue. bona con scientia sp̄ gaudiū habet. Hinc Ber.

Dominica tercia aduẽtus

Magne diuitie sunt bona cõscientia. et reuera q̃d in reb⁹ meli⁹ et dulcius. aut quid in terra quieti⁹ hoc thesauro. Cõscientia eñ bona titul⁹ ẽ religionis. ager bñdictionis. ortus delicia⁹. archa dei gaudiũ angelo⁹. thesaur⁹ regni. habitaculũ spũsscti. liber signat⁹ z clausus z in die iudicij aperiendus. nil securius bona cõscientia. p̃mat corp⁹. trahat mũdus. terreat diabol⁹. tñ secura erit conscientia. Ecõuerso vt dic̃ Jsis. Nulla pena grauior cõscientia mala. vñ Aug. Justisti dñe z ita factũ est q̃ pena sit sibi ois anim⁹ inordinat⁹. Jo bec vermis infernalis que rodit aiam damnati z ẽ maior pena alijs Esa. vlc. Vermis eor nõ morietur. rodit ei sic. O maledicte quare p tam qua delectatõe p̃didisti deũ z incurristi tantũ malum.

¶ Tercio q̃ditatẽ ꝓscientie possumus intelligere silitudine. assilat aũt ipa inter alia q̃ttuor reb⁹. s.

¶ Primo libro testimoniũ ꝓtinenti.

¶ Scõo testi accusanti vel defendẽti.

¶ Tercio facies vel vultui apparenti.

¶ Quarto domo inhabitanti.

¶ Primo dicit q̃ ꝓscientia assimilat libro testimoniũ ꝓtinẽti. vñ Bern̄. in tractatu de tẽplo spũali dicit. Unicuiq; nostrũ liber est q̃ria ꝓscientia. z ad hũc librũ discutiẽdũ z emendãdũ oĩes alij reperti sunt. ania eñ cũ egredier̄ de corpore nullũ aliũ p̃ter ꝓscientie librũ secũ portare potest. atq; in illo cognoscit q̃ debeat ire z q̃d debeat recipere. Ex his eñ que scpta erũt in libris nostris iudicabimur ¶ Scõo ꝓscientia assilat testi accusanti vel defendenti. Ideo dicit Aug⁹. Quãdo inq̃t deus iudex erit alius testis q̃z ꝓscientia testis nõ erit. i iustum iudicẽ z cõscientiã tuã noli timere nisi causam tuã. q. q. iij. custodi.

¶ Tercio ꝓscientia assilatur facies seu vultui apparenti. Unde glo. sup illud Math. vj. Faciẽ tuã laua. i. ꝓscientiaz maculis peccatoz fedatã. Et dicit conscientia facies rõne diuersificatõis. q̃ sicut inter tot hoies nõ est dare duas facies oĩmode silles q̃ mirũ est. ita nec duas ꝓscientias oĩmode similes. i. idẽ sentientes. Scõo ꝓscientia dicit facies ratione denudatõis quia sicut facies nũ q̃z cooperit ita cõscientia cooperi nõ pot in iudicio. Juxta illud Dañ. ix. Libri aperti sunt. ¶ Tercio cõscientia dicit facies rõne dispositõis quia quõ q̃s cõponit faciẽ sic iudicat de cõpositõe interiori si sit letus vel tristis. ita fm opera cõuersatõis alicui⁹ cognoscit de p̃bitate vel malicia. iuxta illud Eccl. xix. Ab occursu faciei cognoscit sensatus.

¶ Quarto cõscientia assimilat domo inhabitãti. iuxta illud Eccl. xxvij. Nisi tenueris te instãter in timore dñi cito subuertet dom⁹ tua. i. cõscientia tua. z de hac domo dicit ps. Nisi dñs edificauerit domũ. i. cõscientiã. inuanũ laborauerũt q̃ edificãt eam. De hac domo etiã pot exponi illud Mat. ix. qñ dixit xps paliti⁹ sanato. Vade in domũ tuã scz discutiendũ. custodiendũ. mũdandũ. vñ Bern̄. Sanũ vas conscientia z seruãdis secretis idoneũ. nullis patens insidijs nullis violẽtijs cedens vtpote nec manu nec oculis accessibilis. q̃quid ibi posuero securus suz seruabit viuo restituet defuncto q̃cun. z iero mecũ erit semp̃ secũ ferens depositum qñ conseruandũ accepit.

¶ Scõm articulũ notem⁹ de cõsciẽtie pparatõis modalitate. vñ fm quadruplicẽ eius assilationẽ q̃dripliciter est ipa pparanda. s.

¶ Primo in q̃ntũ ꝺz carta ẽ corrigẽda

¶ Scõo inquantũ dicit accusatrix est placanda.

¶ Tercio inquãtũ ẽ facies ẽ lauãda.

¶ Quarto inq̃ntũ ẽ dom⁹ ẽ disponẽda

Sermo VI

¶ Primo dixi q̄ cōscientia inquātū ꝺꝛ liber seu carta sic debet p̄parari q̄ si cō tinet aliq̄d falsi vel nociui debet diligē ter corrigi z emēdari. Nam sicut q̄ ba bet magnā litterā vel cartam p̄ quam magnā hereditatē est acceptur⁹ diligē ter intendit ne q̄d falsi cōtineat z si est vera ne a tineis corrumpat. Sic cōsci entiā illesam seruare tenemur q̄z ē car ta p̄ quā possessionē celestē vendicam⁹ ne a tineis corrūpat. quia nullus rō ne vrens ꝓhibet a celesti possessiōe ni si qui libr̄ cōscientie nō habuerit bene emendatū z cōseruatū. Uñ sicut carta duob⁹ modis optime cōseruat. Pri mo si frequēter cōspiciat z tergat z mū de custodiat. Sic librū cōscientie dili genter discutiam⁹ cogitatiōes exami nando dicta facta exemplo bti ¶ Pauli qui dicebat Act. xxiij. ¶ Studeo cōscien tiam sine offendiculo habere ad deuz z ad homies. Secō cōseruat liber si p liniat gumi cedri. Dicit em Isiō. xix. li. etbiū. q̄ cedrina est resina cedri q̄ i cōseruandis libris adeo est vtilis vt p liniti ex ea nec tineā patiant nec tpe se nescant. Si pliniam⁹ librū cōscientie ce drina. i. sanguine xp̄i in cedrina cruce effuso z cōseruabit z mūdabit. q̄ dici tur Hebre. ix. Sanguis ihu xp̄i emū dabit cōscientias nostras ab opibus mortuis. O q̄z multi pdiderunt hanc litterā. O q̄z multi lacerauerunt. O q̄z multi impignorauerūt diabolo p̄ mo dica delectatōe peccati q̄ in baptismo virtute xp̄i sanguis fuit desc̄pta. nō in telligētes q̄ sicut idē est pdere litterā et hereditatem. sic idem est pdere cōsciē tiā z celestē patriā. ¶ Secō cōscientia in quantū dicit accusatrix sic debet p̄pari vt in quib⁹ remurmurat peniteam⁹. z deinceps facere desistam⁹. Uñ si rot⁹ mūd⁹ accusaret te. z solū iste vn⁹ testis cōscientie defenderit nō debes timere quia liberat⁹ es. Uñ Seneca de mort bus. Super cōscientia quicq̄d finxerit lingua. Hinc etiā Aug. z habet. xj. q. iij. Quid obest homi q̄ ex illa tabula vult eū delere humana ignorantia. si de libro viuentiū nō deleat eū iniqua cōscientia. Ex quib⁹ verbis btūs Aug. nō vult dicere q̄ de cōseruatiōe fame curā nō habeam⁹ ad edificationē alio rū quia tales reꝓhendit acriter dicēs. Nō sunt audiēdi viri sancti siue femie qui quādo reꝓhendunt er aliqua ne gligentia p̄ quā fit vt in malā veniāt suspitionē. vñ vitā suā longe abesse sci unt. dicunt cor̄ deo sufficere sibi cōsci entiā. estimationē hominū nō solū im prudenter sz z crudeliter cōtemnentes cū occidant alias alior̄. xj. q. iij. nō sūt Sed loquit btūs Aug⁹. quādo q̄ eos nolunt in bonis imitari tunc cuilibet sufficit sua bona cōscientia sz alias cer te tibi necesse est bona cōscientia z pri mo bona fama. Tercio cōscientia inqn tū dicit faciem sic debet p̄pari q̄ debet lauari p̄ cōtritionē. cōfessionē. z satisfa ctionē. ac etiā elemosyne largitionē. vñ Ambro. in sermone de aduētu dñi di cit. Portamur vt in his dieb⁹ elemo synas abundanti⁹ faciatis. z nō soluz ab oīni imūdicia sz etiā ab vroribꝰ p̄ p̄ris studiosissime vos cōtineat. odiū z iras indignationē clamorē z blasphe miā superbiam z iactantiā cuz oīni car nali delectatione p̄cul a vobis repella tis vt cum dies dñice natiuitat. adue nerit salubriter ip̄m celebrare possit. h⁹ille. Sicq̄ mūda facie poterim⁹ vi dere facie ad faciē gloriā diuitatis cuz gaudio. Quarto cōscientia inqntū dicit dom⁹ sic debet p̄parari ad modū ma terial' dom⁹. ad quā p̄paratiōz sic hortat b. Ambro. di. Icce si q̄s vīm seniorē su um in domū suaz recipe debuisset ab oīb⁹ sordibus z imundis rebus ipsaz

Dominica tercia aduentus

domū mūdasset z q̄cūq; honesta eēnt et necessaria ꝑm suā possibilitatē ꝓparasset. z si ħ facit mortalis susceptur⁹ mortalē. quāto magꝭ se mūdare debet creatura vt suo creatori appenti in carne nō displiceat. Dz igit oīs xp̄ian⁹ domū ꝓscie xp̄o ꝓꝑare sicut domū materialē vt ꝑmo ponat fundamētū ei⁹ su ꝑa petram. Nam saluator loquens de viro sapiēti di. Q, edificat domū suam sup̄ petrā Math. vij. id est ꝓscias suā ꝑ verā fidē doctrine ei⁹ vt ibidē subdit. Descēdēte pluuia tētationū flantibus vētis ambitionū. fluētibꝫ fluminibus ꝓcupiscētiaꝝ in illā domū nō cecidit ꝙ stetit. Jō dz. j. Thoꝛ. iij. Fundamentū aliud ſcz in domo ꝓscie nemo pōt ponere ꝑter id q̄ positū est. ſ. ihs xp̄s. Scdo in ꝑatōe hui⁹ dom⁹ dz q̄libet ꝓietes sursum erigere. i. spem p cedentē a vera fide z tendētē sursuz ad pmissionē dei q̄ ꝓies ad modū materialis dom⁹ dz esse q̄drupler. ſ. expectatio pmij in cel'. expectatio venie de peccatis. expectatio auxilij in agēdis. z expectatio refrigerij i aduersis Uñ apl's ij. Thoꝛ. v. Habem⁹ domū nō manufactā. i. ꝓsciam i celis vicz ꝑ spem. Tercio dz tectū apponi ad ꝓietes ꝓscie q̄ ꝓtegat domū ab estu z pluuia. z ħ est charitas. iuxta illud Prouer. x. Universa delicta operit charitas q̄ oīa suffert. Deinde dz hanc ꝓscie domū circūdare q̄druplici muro vicz. sobrietatis sapie. iusticie. z fortitudis. Contra vicia insup̄ dz apponere custodes vicz sctm timorē. z mortis meditationē. iuxta illud q̄ docet saluator Mat. xxiiij. Si sciret paterfamilias q̄ hora furveniret vigilaret vtiqz z ñ sineret ꝓfodi domū suaz. Studeat tandē xp̄ian⁹ xp̄m suū deū i domū sue ꝓscie receptū retinere tanq̄ dignissimū hospitē. Tria em̄ solent hospitē de domo expellere. vt dicit Sap̄. puer. xix. Fum⁹ stillicidiū z litigiosa mulier expellūt boiem de domo z ħ tō. qz inquietāt eū. Sic xp̄m expellit fum⁹ q̄ in altū tendit. i. mētis elatio Mulier litigiosa ē sensualitas ꝙ spm̄ stillicidiū est pctō ꝑ quoꝛ vilipēsio seu neglectio. vl' stillicidiū q̄ de diuersis rimis vēit: est erroꝛ ꝓscie qui diuersis ex causis accidit. specialiter tñ ex septem. Primo ex ignorantia circa em̄ q̄ ro appetit malū sub rone boni z bonū sub rone mali sequit erroꝛ in ꝓsciētia z peccatū in voluntate. de q̄bus dicebat saluatoꝛ Job. xvj. Venit hora in qua oīs qui interficit vos arbitret se obsequiū ꝓstare deo. Credebāt em̄ gentiles q̄ occidebāt xp̄ianos q̄ cū hoc deū suuz placarent. vñ ignorantia iuris naturalis vel diui nullū excusat habētē vsum rōnis. Ignorantia vo iuris canonici vel ciuilis q̄ñq; excusat z q̄ñq; non vt habet. j. q. iij. c. vlt. in textu z glo. Secūdo erroꝛ ꝓscientie causat ex negligētia sicut cū aliquis ꝑter laborē vel alias occupatōes negligit inq̄rere z addiscere ea que sunt necessaria ad salutē. z talis ignorantia est voluntaria q̄ causat malā ꝓscientiā. Uñ Augu. Illis oīno ignosci nō poterit qz habētes a quo discerent opam nō dederūt. dī. xxxvij. c. fi. Tercio erroꝛ ꝓscientie causat ex inordinata z nimia sui benivolētia. ex eo ei q̄ aliquis nimis seip̄z diligit ꝓcipitat ꝓscientiā ad illud q̄ appetit. z sic facit eam a sua rectitudie declinare. Unde Seneca. Perit oē iudiciū cū res trāsiit i affectū. Quarto erroꝛ ꝓscientie causat ex cordis pusillanimitate q̄ ds timet nō timēda. ꝑs. Trepidauerūt illic vbi nō erat timoꝛ. i. causa rōnalis timēdi. z talis ꝓscientia est nimis stricta. Et ꝑm Hostien. magis scrupulosa z erronea q̄ theologica. z ideo multum ꝓiculosa. quia facit de bono ma-

lum. de festuca trabē damnat saluandum. vnde deponēda est ad ꝓsiliū alterius. Quinto erroꝛ ꝓscīētie causaꝫ ex supbia quādo scz quis nō humiliat se vt velit credere prudētioꝛibꝫ. ſz sequit suū sensum ex quadā singularitate. de quibꝫ dicit. Num. xj. Extrema castroꝝ comedit ignis. Sexto ꝓscientie erroꝛ causaꝫ ex pplexitate. i. ex quadā dubietate ex qua quicqd fiat sequit ineuitabilitas peccandi vt quis iurauit occidere hoiem formaꝫ sibi ꝓsciam licz ex roneā vt si nō occidat piurat. Si occidit homicida est. sed talis nō est ꝑplexus simplr. quia de duobꝫ ineuitabilibꝫ malis minꝰ malū est eligendū. vt bñ. xiij. di. c. j. Septimo erroꝛ cōscīētie causaꝫ ex puritate coꝛdis. Vñ Grego. Bonaꝝ mēriū est ibi culpas cognoscere vbi nō ē culpa. di. v. ad eꝰ. vbi glo. agnoscere. i. timere. Nō em̄ debz quis ibi culpabilē se dicere vbi nō ē fm̄ estimationē. quia hoc ptinet ad mendacium. In ꝑmis ser. ꝓscientia semꝑ est reꝑhensibilis. In septimo aūt laudabilis. quia bonus homo nō solū hoc reputat culpaz quādo deficit a cōmuni iusticia sed etiā a pfectione iusticie qō quādoqꝫ culpa nō est. ¶ Tercū articulum notemꝰ de ꝑparate cōscientie vtilitate. magꝫ nāqꝫ vtilitas ꝓscie q̄ deuz habet in se habitantē ꝑ gratiā ad quaz ꝑparandā oīs nr̄ laboꝛ z cogitatio dz conari qz q̄cunqꝫ ꝓscīētiā in moꝛte habuerit inoꝛdinatā ponet̄ i infernū vbi nullus oꝛdo sed sempiternꝰ hoꝛroꝛ inhabitat. Vñ sciendū q̄ fm̄ Alexan. de hal'. Septē sunt differētie hominū in ꝓscientijs. Primi putant se bñe bonā ꝓscientiā qui tñ nō habēt sicut infideles hereticī z xp̄iani tepidi qui negligunt ꝓscientiā suā debite examinare. z sic ex ignoꝛātia crassa cū mortali peccato accedunt ad coꝛpis xp̄i sumptiō nē. de quibꝫ dicit. j. Choꝛ. xj. Probet seip̄m homo. i. suā ꝓscīētiā examiet. talis fuit beatꝰ Paulꝰ dum ꝓsequebat ecclesiam putabat bñfacere Act. xxiij. Ideo dicebat. ego oīni bona cōscīētia cōuersatus sum ante deū vsq; in hodiernū diem. Scōi sciunt se habere nō bonā cōscientiā vt qui sunt in mortali peccato actu vel ꝓposito. de quibꝫ dicit Eccī. vij. Scit cōscientia tua qz tu ecꝛo maledixisti alijs. Tercij dubitant se habere bonā cōscientiā quia habent rōnes foꝛtes ad hoc q̄ sint i gratia vl nō quia vident se tepidos ad amāduz deū. nec doloꝛē magnū de peccatis habere nec spūales cōsolationes habere in oꝛōe. In oppositū q̄ nō habēt volūtatē peccādi moꝛtalit̄ tales dicere possunt illud. j. Choꝛ. iiij. Nil mihi cōscius sum sz nō in hoc iustificatus sum. Quarti opinant̄ se habere bonā cōscientiā bi sunt qui sunt feruentes i amore dei z parati ad sufferendū aduersa bi dicere possunt illō. ij. Choꝛ. j. Gloria nostra hec est testimoniū cōscientie nostre. Quinti experiunt̄ se habere bonam cōscientiā qui sentiūt in oꝛōne diuine dulcedinis cōsolationē. iuxta illō ꝑs. Gustate zc. Sexti sunt qui sciunt se bñe ꝑ reuelationē sicut apl's Matth. v. Gaudete qz noīa vestra zc. Septimi sciunt se bñe bonā cōscīaz ꝑ apertā visionē. sicut Moyses z Paulꝰ qui dicebat Roma. viij. Certus sum q̄ nec moꝛs nec vita separabit zc.

De eadem dñica.
Sermo. vij.

Ego vox clamantis in deserto dirigite viam dñi sicut dixit Esa. ꝑpheta Job. j. c. z in euāgelio hodierno in quo tria euangelista insinuat. s.

Dominica tercia aduētus

¶ Primū iudeoꝝ motiuū rōnabile. ¶ Scōm iobis rnsum irreph̄ensibile ¶ Terciū saluatoris p̄conīū iexplica/ ¶ Primū inquā euāgelista i ꝟ (bile euāgelio insinuat iudeoꝝ motiuū rō/ nabile ad inqrendū iobem bap. si ipe esset xp̄s i lege eis p̄missus di. Tu q̄s es. z seq̄t. postea inf̄rogauerūt ipz. he/ lyas es tu. sil'r p̄beta es tu. Ad cuius inq̄sitōez rōnabilit̄ mouebant. Cū em̄ m'titudo hoim̄ veniret ad iobez iter/ rogantes eū et di. q̄d ḡ faciem⁹ vt sal uemur. Lu. iij. Et ió ne p̄cipes sacer dotū in capitali ciuitate hierl'm despi cerent a turb̄ miserūt ab hierl'mis sa cerdotes et leuitas ad iobem di. Tu q̄s es. Dicit em̄ san. Tho. sup Jobem q̄ tpe p̄dicatiōis iobis fuit opinio fa/ mosa in hierl'm vbi vigebat leg' stu/ diū z p̄betarū. q̄ tpus aduēt⁹ messie aut ess̄ p̄nquū aut iā trāsactū. quod habebāt ex scp̄turis p̄ph̄aꝝ potissime Dañ. ix. vbi di. Septuaginta hebdo/ made abbreuiate sūt sup ppl'm tuum z sup vrbē tuā sctām vt ꝯsumet̄ p̄uari catioz finē accipiat pctm̄. z deleat̄ iniq tas z adducat̄ iustitia. z implcat̄ pro/ pheta z vngat̄ sctūs sctōꝝ. z seq̄t. z de ficiet hostia z sacrificiū. z erit i tēplo ab ominatio desolatōis. q. d. Cū venerit sctūssctōꝝ cessabit vnctio vra. Simi/ liť moti fuerūt p illō Geñ. xlix. Nō au feret sceptrū de iuda: z dux de femore ei⁹ donec veniat q̄ mittēd⁹ est. vbi cal/ daica trāslatio hz. donec veniat messi as. Nō tpe iobis nō habuerūt regez de semie iuda. q̄ tūc alienigena bero/ des regbat idume⁹ hic p̄m⁹ fuit alie/ nigena rex. z p̄betacriter cōminati fu erāt ill'q̄ messiam nō suscipent Dañ. ix. P⁹ bebdomadas seragintaduas oc cidet̄ christ⁹ z nō erit ppl's ei⁹ q̄ eū ne/ gatur⁹ ē. Et Deute. xviij. dixit moyses minādo. Prophetā de gēte tua z ō frī bus tuis sicut me suscitabit tibi. z seq̄t Qui aūt ꝟba eius audire noluerit ego dīs vltor existā Jñ q̄a audierāt iobē mirabilē ꝯceptū et natiuitatē. z p̄geni ei nobilitatē ac vite ei⁹ sctitatē opina/ bant ipm̄ fore xp̄m. ió miserūt sacer/ dotes z leuitas vt ipm̄ inf̄rogarent ¶ Scōo euāgelista insinuat iobis rnsū irreph̄ensibile. q̄ negauit se eē xp̄m et helyā in p̄sona. ac p̄betā iudeis p̄mis sū. ſz ait. Ego vox clamant' ꝛc. Jn q̄b ꝟbis attendit̄ hūilitas iobis i q̄uo. Primo hūliauit se in suo eē cū dixit. Ego vox. z nō dixit. Ego sum hō. q. d. vox trāsit z ꝟbū p̄manet. sic q̄q̄d cer/ nitis in me nihil ē respectu ei⁹ de q̄ q̄/ ritis. q̄a ille p̄ficiet ego deficiā. Joh̄. iij. Illū oportz crescere me autez minui. Scōo hūilitas iobis attēdit̄ q̄ ad ori ginē cū ait. clamāt' q. d. vox nō ē sui ip̄i us ſz alteri⁹. f. clamāt' q̄ p̄m suū hūpla citū pōt formare vocē. Sic z ego ñ suz a meipo sed ab eo q̄ me misit. Tercio ei⁹ hūilitas attēdit̄ q̄ ad habitatōnem cū dixit. in dextro. q. d. Si vellē hīe ho noꝛē tūc q̄rerē habitare in ciuitatib⁹ vl vill' ſz ego habito i dextro honoꝛē fugi/ ens. Quarto ei⁹ hūilitas attēdit̄ q̄ ad doctrinatōez quā nō sibi ascp̄sit ſz esaie p̄bete di. Dirigite viā dñi sic p̄dixit esaias. Ecce allegauit eū q̄ ipo fuit mi noꝛ sctitate z sapia. ¶ Tercio euāgeli/ sta insinuat in euāgelio saluatoris p̄/ conium inexplicabile: cum dixit Jo/ hannes. Ipse est q̄ post me venit. qui ante me fact⁹ ē. cui⁹ nō sū dign⁹ solue/ re corrigiā calciamētoꝝ ei⁹. i. ad q̄cūq; pua misteria nō sū idone⁹ respectu sue dignitat'. ió dicebat. Ego vox clamā ſz i deſt. ꝛc Jñ i p̄nti fmōe ō vie dñi di rectōe tria ō̄clarem⁹ salut' documēta. ſ.

¶ Primū quid p̄paremus
¶ Scōm quō p̄paremus
¶ Terciū cur p̄paremus

¶ Primū documētū gr̄a dei declarādū qd p̄gem⁹ vt via dñi dirigat ad nos. Ad qđ dicim⁹ q̄ libex arbitriuz nr̄m p̄gem⁹ ad gr̄e suscepcōem. qz dic̄ Arist. ij. ō aia. q̄ act⁹ actuoz sunt i patiēte p̄disposito. Nā ois forma introducēda req̄rit matiā p̄dispositā. Loz vo bois ad suscipiēdū gr̄az disponit̄ p li. ar. qz dic̄ Damas. li. ij. q̄ rōnalia q̄ sūt liberi arbitrij sūt actuū suoz dñi. Pot est em̄ gr̄az suscipe vl repellere libere. Un dic̄ scūs Tho. in. ij. di. xxv. q̄ li. ar. ñ cogit̄ saltē coactōe sufficiēti. iuxta illō Ecci. xv. Deus ab initio p̄stituit hominē z reliq̄t illū i manu p̄silij sui. adiecit mādata z p̄cepta sua. z itex. Ap̄posuit tibi aquā z ignē. ad qđ voluerīs porrige manū tuā. Ex qbus ptz q̄ saltē bois nō fit in adultis sine libero arbitrio licz p̄ncipali⁹ fiat a dei gr̄a q̄ mouz li. ar. Bex. li. de li. ar. Tolle libex. ar. z nō est qđ saluet. tolle gr̄am z nō ē quo saluet. Et vt p̄missa clarius intelligāt z p fectū via dñi dirigat tria erūt dubia circa ipa declarāda. scz

¶ Primū vtx hō liberi sit arbitrij

¶ Secūz vtx cogi possit libtas arbitrij

¶ Tercīū vtx q̄libz pctōr facere p̄t p li

¶ Primū dubiū ōclarā (tatē arbitrij dū fore dixi vtx hō liberi sit ar. z q̄ sic ꝓbat. s. Tho. j. pte sū. q. lxxxiij. q̄n nisi sic esset frustra eēnt ꝓsilia exhortatōes p cepta z p̄hibitōes. p̄mia z pene. sic q̄z vane p̄dicass xp̄s filius dei viui frustra pass⁹ eet si hō p li. ar. ñ eet vtribil ad ipz Insup idipz colligit ex sufficiēti agētiū diuisiōe. q̄dā ei sic q̄ agūt absq̄z iudicio sic lapis mouet deorsū absq̄z ꝓgtōe. q̄dā agūt iudicio sz ñ libo sicā alia bruta. ut dicat ei ouis bōas herbas sibi p̄ficuas capiēdas. malas vo reijciēdas. silr vi des lupū iudicat fugiēdū nalt iudicio z ñ libo. ō dic̄ damas. q̄ bruta magis agūt q̄z agāt n⁹ dñanf̄ sup appetitū suū q̄n sp amēt nalr qđ amāt. Iz q̄n q̄z refrenēt ab appetitu. Nā tria sūt gña bonoz q̄ appetūt q̄z opposita fugiūt vicz hōestū vtile z ōlectabile. solū ei vtile z ōlectabile appetūt a bruta p q̄bus ēt pugnāt. puta p̄ locū cibū z cibū. Bonū vo hōestū appetit p̄t a sol⁹ rōnabili b⁹. iō q̄dā sc̄ q̄ agūt libo ar. vt hō ag el⁹ qz p vim cogitiuā iudicāt aliq̄d eē fugiēdū vl p̄seq̄ndū. hic Aug. d. Liberū ar. ē facultas rois z volūtatis. Iz i q̄cūq̄z ē facultas rōis z volūtatis ille libe agit. vñ Au. i li. ō ci. dei ait. Sūt nr̄e volūtates z ipe faciūt q̄cq̄d volēdo facim⁹. q̄ nō fieret si nollem⁹. ꝑa. Via mea i māibus meis sp. g̃ hō ē li. ar. z dñs sue opatōis

¶ Secūz ōnit̄z dubiū ōclarādū ē istō vicz vtx cogi possit libtas arbitrij. z circa ipm dubiū mlti errauer. q̄dā nāq̄z dixerūt q̄ cogi possit a p̄pa nalta. q̄dā q̄ ab alia creata. q̄dā q̄ a creatre diuina eēntia. Prio itaq̄z circa libtatē ar. q̄dā errādo dixer̄t q̄ i q̄busdā li. ar. violēta ri possit ab coz p̄pa nalta p̄t vehemētes q̄sdā passiōes z nalē ꝓcupias q̄bus pellūt inolūtarij sic pz ō q̄busdā q̄ nulla disciplia. nlta correctōe nlo oino timore emēdāt. sz p̄fecto ñ ipellūt a natura licz iclinēt. q̄a dic̄ Hyrald⁹ odōis sup. iij. eth. q̄ nlta nalt ꝓcupia q̄tūcūq̄z intēsa p ntitatē vl etatē necessitat hoiez ad malū. eo q̄ p rōez vnusq̄sq̄z supare p̄t passiōes suas. iuxta illō Hene. iij. Subt⁹ te erit appetit⁹ tu⁹ z dñabers illi. z Deū. ad lucillū ait. Errās ei si estias nobiscū vicia nasci. supuenert ingesta sc̄. nulli nos vicio nalta ꝓciliat. nos illa integros ac liberos genuit. hō ille.

¶ Quidā vo errādo dixer̄t q̄ li. arbi. cogi possit ab aliq̄ creata. puta ab influctia celestiū corpoz sine tētatōe dēmonū. Sz si influctia corpoz celestiū cogerz li. ar. mlta seq̄rēt incōueiētia. Primū q̄ aliq̄ stelle erūt malefactores qđ ē falsū. qz si eēnt tles aut a natura.

Dominica tercia aduentus

qđ est incōueniēs. aut essent a volūta te qđ ē falsū. qz cū sint inaiate nō habēt volūtatē. Scōm incōueniēs ē q̄ i mo dico tp̄e eadē stella essz bona z mala eo q̄ in modico tp̄e mutat dispositōnem Tercīū q̄ nō possit rō assignī q̄re aliq̄ sub eadē ꝓstellatōe fierēt boni z aliqui mali. ꝓp̄ea doctores sci dicūt q̄ si influētie violētarēt voluntatē liberā tria bona tollerēt. Prīo tolleret laus vir tutis hūane q̄ nulla ē si libere non agat. Scōo tolleret iusticia p̄miātz z puni entz si hō bonū vl malū nō libere age ret: z sic iuste fuissz dānat⁹ Judas: qđ aliter fieri nō potuit. Sil'z petr⁹ iuste p̄/ miat⁹ ē: qz ad bonū ipulit influentia. Tercio tollerēt circūspectōes i cōsilijs qđ de his q̄ de necessitate eueniūt fru/ stra tractarēt. Cōtra q̄ dic̄ Aug. Totū bonū habz q̄ habz bonā volūtatē. ipa est q̄ pōt sufficere si cetā nō sint. z iō nec celi influētia nec demonū malicia vel q̄uis creatā p̄t cogere hois libe⁹ arbi triū. Vñ Ptolome⁹ ait. Sapiēs dña bit astris. Et Petr⁹ apl's. j. epl'a. ca. v. Sobrij estote z vigilate qđ aduersari⁹ vr̄ diabol⁹ tāq̄z leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuozet cui resistite fortes in fide. Ex qb⁹ ptz q̄ debil'ē hostz q̄ nō vincit nisi volēte. Quidā etiā errādo dixerūt q̄ libe⁹ arbitriū cogi pōt a creatrice di uina ēntia. cui⁹ oīpotētiā ꝓsiderātes dicūt. ds cū sit oīpotēs oīa pōt facere libtatē q̄z arbitrij v. olētare. iuxta illō p uer. xxj. Cor regis i manu dñi q̄cūq̄z vo luerit imutabit illō. Cōtra qō clamat Ber'. li. ō libero ar. di. Volūtas ingeni ta sui nobilitate nulla cogit necessita te. Ad cui⁹ plenioꝛē noticiā dic̄ seraphi cus doctor Bonauē. in. ij. dist. xxv. Q, cū ꝺz li. ar. a deo nō posse cogi duplicit pōt intelligi. aut ita q̄ de⁹ ñ possz au/ ferre libtatē z supinducere coactōez. et ꝺ est falsū. qđ p imēsitate potētie sue ñ solū pōt ꝓditionē nature mutare sz etiam ipam naturā creatā i nihilū redi/ gere. Alio mō pōt itelligi q̄ de⁹ ñ pos/ sit libe⁹ arbitriū cogere salua ꝓp̄etate libtatis ei⁹. z ꝺ mō ver⁹ ē q̄ ipossibile ē deū posse violētare li. ar. p eo q̄ iplicat duo ꝯdictorie opposita. s. q̄ cogat z li/ be⁹ sit. Vno tñ q̄ differt dicere volūtatē iduci. volūtatē mutari: z volūtatē cogi. Tūc em̄ iduci dr̄ q̄n aliq̄ psuasio fit ei q̄ disponit vt ad aliqđ appetibile vl'tri stabile inclinet. vt puta munera fauo/ res ꝓmissiones ꝓminatōes q̄ nō habēt rōez cogētz sz iclinātz. Tūc ei volūtas mutat q̄n ipa nolēte aliqđ potēti vir/ te imittit ei affectio i ꝓriū z de nolente fit volēs. ita q̄ vna affectio expellit: et ꝓria iducit. sic cū ds amatorē tpalium facit ꝓcēptorē trenoꝛ. ꝺ q̄ dauid. Nec mutatio dextre excelsi. Tūc vo volun tas dr̄ cogi q̄n repugnāte volūtate de libatiua aliena vir̄ture cogit ad nolituz Volūtas igit inclinari pōt ab agente creato. mutari vo nō nisi a deo. iuxta illō Joh. vj. Nēo pōt venire ad me ni si pr̄ q̄ misit me traxerit illū. Cogi vo volūtas a nullo pōt. O magnū donū libtatis hoi a sūmo ꝺo collatū quē nul l⁹ cogere plene p̄t. ñ crudeles hoies. ñ bestie. nō cruciat⁹ nisi ꝓpa natura. nō deniq̄z hoies. nō angeli. imo nec ipe ex celsus ds. g̃ pcōr hō nullā plenarie po terit hr̄e excusatōz de pcō suo. qđ libe re elegit facere. CQuo Tercīū q̄z du biū ꝺclarādū erat istō vtr̄ qlibz pcōr redire pōt a statu pcti p libtatē arbitrij Et ñdēt sci doc. q̄ sic adiut⁹ gr̄a q̄ oi/ b⁹ redire volētib⁹ pstō ē. Vñ Aug. li. ō li. ar. dic̄. Nabuchodonosoꝛ pniaz me ruit fructuosā. nōne p⁹ inūeras ipieta tes flagellat⁹ rex ille r̄e penituit z reg/ nū qđ ꝓdiderat rurs⁹ accepit. pharao ār ipis flagell' durioꝛ ē effect⁹ z pjt. hic mihi ratōnem reddat q̄ diuinū ꝓsiliū

nimiū alto ꝛ sapiēti corde dijudicat cū medicamētū vni⁹ medici manu cōfectū alij ad infirmitū alij ad vitā valuerit ꝛ saluterē. nisi qa xpi bon⁹ odor alijs est odor vite in vitā: alijs odor mortis in mortē. Quātū ad naturā ambo boies erāt. q̄tū ad dignitatē ambo reges. q̄tū ad causaz ambo captiuū dei populū possidebāt. q̄tū ad penā ambo flagell' clemēter admoniti. Quid ḡ fines eoꝝ fecit eē diuersos nisi q vni⁹ manū dei supra se sentiēs in recordatōe ꝓpe iniq̄tatis ingemuit. alter vo libero ꝓtra dei mificordissimā vitatē pugnauit arbitrio. hec ille. Sūt q̄z filia exempla discipulo⁹ xpi. Petri negātis ꝛ iude pditoris. q̄z alter post petrī flēdo miseri cordiā xpi inuenit. ꝛ ī apl'atū restitut⁹ factus est apl'oꝝ ꝓnceps. regni celorū clauiger et in celo empyreo dign⁹ assistere iesu xpo filio dei. Ille aūt. s. Judas desperatōe vict⁹ laqo se suspēdit. Hi dicas q Judas maximū petrī ꝛmisit: ideo pijt. Ad h dicendū q si ve ad piū xpm cōuerti voluisset q crucifigi ꝓ peccatoribus voluit aci tali passiōe ꝓ inimicis orauit miscōiam inuenisset ꝛ lōginus q mortuū latus ei⁹ lācea pforauit. Hinc de pe. dis. j. c. His petris. ōr Arbitror q petrā iudas potuisset rāta mi fatōe dñi ñ excludi a venia si pniaz ñ solū apud iudeos sed apō xpm voluisset. ḡ ei⁹ pditio volūtati ei⁹ ascribēda ē. silr oim damnatoꝝ. qa mificors deus oibus sinū misericordie aperit. oēs vocat. oēs suscipit. oibus indulget. oibus grām donat. nec iproperat enormia petā: nec mititudinē q̄litatē nec q̄ntitatē sed solū expectat liberā volūtatē. Conuertamur ḡ charissimi ad eū ꝛ dirigam⁹ sic viā eius vt libera volūtate refrenem⁹ petā ꝛ eligam⁹ bona opa rē. Secūdo documētū declarādū quō ꝓpem⁹ nos ad xpi dñi aduētū. h est dicere. q modo dirigam⁹ viā dñi ꝓ libratē arbitrij. Ad qō dicendū q ꝓ tria scz

Primo ꝓ desiderio salutare

Secūdo ꝓ opus laudabile

Tercio ꝓ exemplū imitabile.

Primo dixi q viā dñi dirigamus ꝓ dēsiderio salutare. qa desiderio est triplex. s. naturale. rōnale ꝛ spūale. Primū desiderio ē naturale qō ex natura hēm⁹ nulla gra ꝛ nullo exercitio acqsitū. ꝛ isto oēs desideram⁹ bonum puta gras ꝛ glias. iuxta illō. j. ethic. oia bonū appetūt. ꝛ Boeti⁹ de ꝓsola. ait. Est em̄ mētib⁹ hoim veri boni naturaliter inserta cupiditas. Verūtū h naturale desiderio ipedit ꝓ pcti desiderio qō nō ꝓmittit hoi desiderare pure bonū. sz sicut ebri⁹ ignorat viā reuertēdi ad domū. ita pcti desiderio errare facit petōrē in desiderādo. vt qō debebat detestari h desideret. ad qs ōs nō venit. Secōm desiderio est rōnale eo q ex iudicio rōis oritr. qō tūc fit eū ꝓ rōnis iudiciū discernim⁹ naturas rez ꝛ ppendim⁹ finē actionū exq̄ desiderare icipim⁹ vicinioza saluti. puta aīe saluē pl⁹ q̄z corpis. eternitatē magis q̄z tpis brevitatē. ꝛ illas vtutes magis q faciūt sanctiores. sm illō ps. Cōcupiuit aia mea desiderare iustificatōes tuas tuas i oi tēpe. Tercio desiderio est spūale: qō oritr ex dei spēali gra qñ oia trāsitoria ꝓfutat: ꝛ desiderat magis ꝓ dilecto deo facere. Un̄ Jsid. li. ij. de sū. bo. Dressus sūt in corde hois inflationis. qz surgūt bōa desideria vt mala ꝓculcent. Et Bern̄. li. de li. ar. ait. Tria in nob opat de⁹. cogitare. sci bonū velle ꝛ pficere. ꝑmū si ne nobis. scōm nobiscū. tercio ꝓ nos. Quicūqz igit vult dirigere viā dñi exciter se ꝓ li. ar. ad desiderādū optimuz creatorē suū. oret: lachrymet: suspiret. vt deū q̄dāmodo violēter trahat ad se. Sz beu qz pl⁹ desiderāt boies dilecti

Dominica tercia aduētus

onē peccati q̄z dei. Scōo q̄z viā dei debem⁹ dirigere p op⁹ laudabile. ḋa nō sufficit hoi solū mō desiderare bonū sed facere. ḋa dic̄ Bern. sup Cant. Pauci p⁹te dñe iesu volūt ire cū tm nemo sit q̄ ad te nolit peuenire. Sz circa h̄ q̄rit. vtr̄z p opus bonū sine gr̄a opatū pōt q̄s placere deo. Ad q̄ rnd̄z bonauen. in. ij. di. xxvij. q⁹ triplex ē bonū q̄ hō pōt opari. Primū ōz moral' cōditōis. scōm dispositōis. tercīū ordinatōis. Primū bonū op⁹ ē q̄n act⁹ transit p materiā debitā nō tm ordinat' ad vltimū finē. i. ad deū. Sicut cū q̄s nō p pter deū nec vt p̄ceptis ei⁹ obediat sed solū eo q⁹ rō dictat subuenit misero seruat erga alios pacē z iusticiā zc̄. Vnde vt dic̄ phs li. polic̄. hō est aial politicū q̄z indiget diuersar̄ opatōnū. ī natura nos p̄misit sil' habitare vt alter alteri subueniat. Et ī phs. j. polic̄. post q̄z p̄bauerat hoiem ee aial ciuile subiūxit q⁹ ille q̄ refugit cōem habitatiōez hoim vel melioz est hoie: vl' bestia. ḋa si hō refugiat h̄ p pter maliciā suā non potēs cū alijs cohabitare p̄ defectū in moribꝫ cadit a dignitate hūana in bestialē vitā. Si aūt refugiat cōitatez hoim vt liberi⁹ vacet zc̄ plato ī excedit zc̄munē statū hominū z est q̄dā de⁹ int̄ hoies fm phm. Et tale opus pōt q̄s facere absq̄ h̄ q⁹ placeat deo. sic̄ gētiles phi q̄ fuerūt vtuosi mifico⁹des: iusti: tēperati zc̄. Scōm bonū op⁹ ōz dispositōis. z est q̄ō fit p amoꝛe dei tm extra caritatē. q̄ō de ꝛgruo disponit ad vltimū finē. z tūc nō pōt fieri sine gratia g̃tis data. licz absolute nō faciat deo acceptū. Tercīū opus dicit ordinatōis. z est q̄ō ordinat' in finē vltimū. z fit ex caritate. z est deo acceptū. q⁹ tale opus li. ar. post lapsū nō pōt facere sine g̃tia gratū faciēte. ¶ Tercio debem⁹ dirigere viā dñi p exēplū imitabile. nā de⁹ dei fil⁹ descendēs de sinu p̄ris nobis p̄buit exemplū imitabile ad ek̄nā patriā dicēs Joh. xvij. Exēplū eī dedi vob vt quēadmodū ego feci ita z vos faciatis. z. j. Pe. ij. Xp̄s passus est p̄ro nobis vob relinq̄ns exemplū vt seqūmi vestigia ei⁹. Unc. j. Joh. ij. Qui dicit se in xp̄o manere debz quō ille ambulauit z ipe ambulare. Vñ Greg. in ome. ait. Qui vestigia xp̄i dedignat' se q̄ q̄ temeritate sperat ad ei⁹ claritatis gaudia ꝛtuēda peuenire. Verūtn̄ dicit san. Bonauē. in apologia pauperum q⁹ in christo triplices act⁹ reperīt. Primi respiciūt dignitatem excellentie vt miracula facere. pōtifices arguere. secreta cordiū reuelare. z in his nō debemus ipm̄ seq̄. sicut null⁹ tenet' q⁹ dispensato⁹ fure habeat. sic̄ xp̄s dñs habuit. Scōi actus respiciūt ꝛdescensionem misc̄die. vt nuptijs interesse. iter hoies familiarit̄ ꝗuersari. z in his debemus ipm̄ imitari. ḋa dixit Matth. xj. Discite a me q⁹ mitis sum zc̄. Nam si xp̄i dñi q̄ntū ad apparentiā omnes actus fuissent p̄fecti z nō cōdescendisset humane infirmitati: heretici facile potuissent asserere oēs idistincte tenere ad act⁹ p̄fectos. sicq̄ dānassent tp̄ales dignitates. possidētes diuitias zc̄. Verūtn̄ actus imp̄fectōis qui videbant in christo q̄ntū ad apparentiam erāt p̄fectissimi q̄ntū ad existentiā. z sic ipius ꝗuersatio cū pcōribꝫ p̄fectioꝛ fuit q̄z Jobis solitaria habitatio i deserto. z cib⁹ z potus ei⁹ q̄z tobis abstinentia. q̄m hec z silia ꝓueniebant ex fonte sue mifico⁹die qua oīb⁹ vite viā ōmōstrabat. Tercij act⁹ in xp̄o respiciebāt informatōem vite p̄fecte. sic̄ ꝛgitates z pauptatē seruare. in his nō tenemur christū sequi nisi inq̄ntū volum⁹. vel voto astringim⁹ nos. q⁹ sunt cōsilia nō p̄cepta. Unde male faciunt simplices dū criminant̄ p̄latos cū magna familia dicētes. Nō sic incedebāt xp̄i disci-

puli.sil'z si qd puū in religioso reꝑben sibile viderint:dicūt.nō sic faciebāt pa tres sctī Frācisc⁹ Dominic⁹ Bñdi/ ctus z Aug⁹ ¶ Tercīū documētū erat declarādū. cur vicz nos ꝑparem⁹ viā dñi dirigendo. Et rñdet q' iō vt gr̄az dei recipe mereamur q̄ est arra vite eē ne.iuxta illud Ro.vj. Hr̄a dei vita eē na. Quā nobis concedat christ⁹ filius dei viui. Amen

¶ Dñica quarta aduentus dñi

Sermo viij

OMnis vallis

o implebit̄ ois mōs z colles būi liabit̄ z erūt prava in directa z aspa in vias planas. Lu.iij.z in euan gelio. Hec vba p̄dicās dicebat iohes bap.turbis ad se veniētib⁹ vt viā cor/ dis ipo⁹ ꝑpararēt xp̄o dño. Jn q̄ qui dē euāgelio euāgelista tria notat.scz

¶ Primo p̄dicatōis tēpus certū

¶ Scōo ipius predicatōis modū

¶ Tercio ei⁹ predicatōis effectū

Primo dicit euāgelista Lucas notat Iohis p̄dicatiōis tp̄s certū cū deseri/ bit initiū p̄dicatōis ipsi⁹ p tp̄s decimi natū z noia imperatoris tūc regnāt̄ z p̄ sidis iudee z tetrarchar⁹ z sacerdotuz: ad oñendū certitudinē hystorie z no tabilit̄ factū op⁹ iohis xp̄i p̄cursoris. Vñ dic̄. Anno q̄ntodecimo iperij Ti berij cesar̄. Iste em̄ tiberi⁹ successit au gusto sub q̄ nat⁹ ē xp̄s.s.xlij.āno iperij ei⁹. Et sil'r iob.bap.p dimidiū annuz añ. Augustꝰ āt impauit.lvij.ānis. Et q̄ ptz q' anno.xv. Tiberij iob.erat.xxx ānoz.et ꝑ ē obitū tp̄s p̄dicatōis.qz etiā Ezechiel ꝓpha erat tot annoz q̄n ice/ pit ꝓphare. Eze.j. Dic igit̄.pcurāte pon tio pilato iudeā. Iste em̄ pilat⁹ nō fu it iude⁹ sz gētil'de critorio lugdunensi oriūd⁹ fm Josephū.z ab imperatore fu erat missus ad regēdā iudeā. Romāi ei volētes frāgere supbiā iudeoꝝ z au ferre rebellādi occasiōez auferētes ab eis nomē regni z diuidētes i ꝑtes ꝓtes q̄ tetrarchie dicebāt̄.in tetrarchia gali lee erat herodes ꝑses. Philipp⁹ vo fr̄ herodis erat ꝑses tetrarchie yturee et traconitidis regiōis. Lysanias āt erat ꝑses tetrarchie abiline regiōis. Ponci/ pes vo sacerdotū nō sil'z alienati ꝑz q' obtinere poterāt a romanis anna z cayphas erāt qñ i dcto vbo dñi fa/ ctū fuit sup iohez filiū zacharie.i.reue latū fuit vt exiret de ōdcto ad p̄dicādū iā xp̄m veniētē.z assuefaceret ppl'm ad baptismū. ¶ Scōo q̄z euāgelista no/ tat iohis p̄dicatōis modū.d. Ois val lis iplebit̄ z ois mōs z coll'būliabit̄. Hec auctas hz Ysa.xl.quā iudei expo nūt ō reditu babilōis qñ valles dicūt eleuatas z mōtes būliatos.sz ꝑ ñ iue nit̄ i scꝑtura autētica.iō spūalit̄ ipleta ē tpe xp̄i p quē būiles q̄ p valles itelligū tur ipleri sc̄ bonis spūalib⁹.supbi vo q̄ p colles itelligūt̄ būliari sc̄.vt.b. vgo cecinit. Deposuit potētes zc. Vl'aliter Sic̄ via corpal'reddit̄ difficil' ad ābu lādū ꝓp̄ pfūditatē valliū z eleuatiōez colliū.ita via spūal' q̄ ōs gdit̄ sup cor/ da fideliū ipedit̄ p depssiōz frene cupi ditat̄ z p eleuatōz mūdane vanitat̄.z vtrūq; ipedimētū fuit amotū p xp̄m. Primū ptz i zacheo.scōz i matheo. Et erūt pua i directa.i.corda distorta p i/ iusticiā rectificabūt̄ p eqtatē.z aspa.i. corda indurata sic̄ b.pauli i vias planas. ¶ Tercio euāgelista notat p̄dicati onis iohis effectū fructuosū d.z vide/ bit ois caro salutare dei.i.xp̄m.z acci pit̄ b ois caro.i.ois hō visu spūali.qz vidēt̄ ꝙuersi ō oib⁹ gētib⁹ aliq̄.vl' ois hō visu corpali i iudicio.i q̄ i forma hu mana appebit. Vñ ō aduētu xp̄i i mē tētres notem⁹ articlos in pūcti finōe pertractādos.s.

Dominica quarta aduentus

¶ Primo eius aduent⁹ necessitatē
¶ Secūdo hoīs ꝓparāt⁹ modalitatē.
¶ Tercio suscipiētis vtilitatē

¶ Primū inquā articulū notem⁹ de aduētus xp̄i necessitate i mētē ¶ Nā iste xp̄i aduēt⁹ sic ē necessari⁹ q⁹ sine eo nullus vnq̄ saluari potuit. ꝛ sine baptismo multi salui facti sūt: nō tñ sine isto aduētu. ¶ Jō mirificos ōs neminē volens pire ꝛ oēs ad agnitōez vitat⁹ vēire. vt dic̄ Lyra sup. viij. c. Rom̄. q⁹ sic de⁹ p̄ fluxū mouet creaturas ad ꝑfectōes suas naturales .sic ꝑ influxū spūalē mouet creaturā rōnalē ad bonū supnaturale. ꝛ tal' influxus a doctoribꝫ vocat instinct⁹ diuin⁹. q̄ a nullo negat siue sit iudeus siue pagan⁹ siue xp̄ian⁹ mal⁹. Vñ q̄ hūc diuinū instinctū ꝓtēnit iuste damnat. ¶ Hinc ōr Apoca. iij. Ego sto ad ostiū ꝛ pulso. si q̄s aperuerit mihi intrabo ad eū ꝛ cenabo cuꝫ illo ꝛ ipe mecū. i. habebit fruitiōem gr̄e in p̄nti ꝛ gl̄ie in futuro. ¶ Huius igit aduētus necessitas ꝓsiderat triplici rōe vicz

¶ Primo ratione viuificatōis
¶ Scōo rōe illuminatōis
¶ Tercio rōne auxiliatōis

¶ Primo nāq̄ dixi q⁹ necessari⁹ ē aduētus xp̄i filij dei in mentē rōe viuificationis. q̄a aia nr̄a est mortua sine p̄sentia iesu xp̄i vt dic̄ Maxim⁹ i sm̄one. Discedēte fide discedit ab hoīe xp̄s. discedente xp̄o discedit ab hoīe vita. xp̄s ei est vita nr̄a vt dic̄ apl's. Cū christ⁹ apparuerit vita vr̄a tūc ꝛ vos apparebitis cū ipo in gl̄ia. ¶ Hinc etiā saluator Joh. v. dic̄. Sic̄ p̄ viuificat mortuos sic ꝛ fili⁹ q̄s vult viuificat. O ōs ecce q̄t sunt mō mortui in aia q̄ nō desiderāt aduētū xp̄i resuscitar⁹. certe multi.

¶ Scōo iste xp̄i aduēt⁹ in mētē ē necessarius rōe illuminatōis. q̄a i mēte null⁹ illumīabit nisi quē sue p̄nia gr̄e illuminauerit. vñ p̄s. Illumia oc'os meos ne vnq̄ obdormiā in morte. sic em̄ sol illumiat mūdū sic xp̄s aiaz. Vñ dicit Joh. viij. Ego sū lux mūdi. ꝛ spēaliter ꝓ tres act⁹ q̄s habz lux. vicz. manifestare. dirigere et delectari. q̄s act⁹ lucis ponit Bonauē. in. iij. Primus igit act⁹ luc⁹ ē mānifestare. q̄a oīa i luce clarescūt. vt ptz ad oculū. sic illustrat⁹ xp̄i gr̄a stati icipit videre etiā minima pcta in sua ꝓscia. malicia vo excecatus nō videt laq̄os diaboli. Vñ dic̄ Aug. li. soliloq̄oꝝ. Tu dñe lux mea reuela oc'os meos vt videā lumē ꝛ ambulē in lumīe vt nō impingar laq̄is diaboli. ¶ Hinc p̄s. Dñs illumiatio mea ꝛ salus mea. Scōs act⁹ luc⁹ ē dirigere. i. tenebris ei hō ō facili errat a via recta. Jō petebat ꝓpheta zacharias Lu. j. dicēs. Illumīare his q̄ i tenebris ꝛ i vmbra mort⁹ sedēt ad dirigēdos nr̄. Tercius act⁹ lucis ē delectari visuz. sic lux spūal' intellectū. Sed mō excecati peccatores mag⁹ ōlectāt in latebra peccati q̄s i luce. iuxta illud Joh. iij. Lux venit in mūdū ꝛ dilexerūt hoīes magis tenebras q̄s lucē.

¶ Tercio aduēt⁹ xp̄i in mētē est necessari⁹ rōe auxiliatōis ¶ Dic̄ em̄ Ray. i sūma ti. ō gr̄a q⁹ hō existens in puris naturalibꝫ p̄ li. ar. sine gr̄a n̄ sufficit ad q̄nq̄ sz necesse est vt adiuuet a xp̄o iesu ꝑ gratiā. scz

¶ Primo ad bene operādū
¶ Scōo ad vicū vitandū
¶ Tercio a peccato resurgendū
¶ Quarto in bono ꝑseuerandū
¶ Quinto ad p̄miandū

¶ Primo nāq̄ sine auxilio xp̄i nō sufficit hō ad bñ opandū. i. nullū op⁹ meritoriū pōt opari. Sed d. pagan⁹ vel malus xp̄ian⁹ nō est in gr̄a xp̄i. pōt nō opari. nā pōt iudiciū iustū facere. misericordiā impēdere. pōt denicq̄ arare domos edificare. q̄ oīa sunt opa bona ergo sine gr̄a pōt q̄s bñ opari. Ad q̄

rñdet Tho.j.ij.q.cix.ar.ij. Q, duplex ē bonū opus. vnuz qdcūqz naturale scz qđ nō excedit facultatez nature. z tale pōt hō facere sine gr̄a. Aliđ bonū op9 est qđ excedit facultatē naturez tale bonū opus nō pt quis facere sine gratia Clari9 tñ rñdet Bonauē.i.ij.di.xxviij. q op9 aliqđ triplr pōt dici bonū. Uno mō simplr. z hoc est bonū qđ est ordinatū i finē. z istud solūmō dicit eē meritoriū. z tale bonū nō pōt hō facere sine gratia xpi. Scđo mō dicit aliqđ bonū q aliquo mō de cōgruo dispōit ad bonū z tale bonū est qđ fit extra charitatē. nihilomin9 tñ cū recta intētione. z tale bonū nō pt facere sine gr̄a gratis data. p qđ dirigat illumineť z excitet. vt velit facere aliqđ qđ est deo placitū ideo ōr.ij. Thoz.iij. Nō sum9 sufficientes cogitare ex nobis sz sufficientia nr̄a ex deo ē. Tercio dicit aliqđ bonū qz in finē est ordinabile z habet a materia ordinē intra se. sic hō natalit bz i se materiā faciēdi aliqđ bonū op9. vt qz habet cōpassionē erga infirmos z eis seruit. vel circa pauperes z eis subuenit. et sic vt tale op9 sit meritoriū necessario requrit xpi gr̄a. qz dic̄ saluator Joh. xv. Sine me nihil potestis facere. vñ Anſ. li.ō gr̄a z li.ar. Sicut sine pr̄e z mr̄e ples nō pt nasci. ita sine gr̄a z li.ar. hō nō pōt saluari. Scđo nō pt hō vitare peccatū sine iuuamine xpi p gr̄am. Ad cuius intellectū Rayneri9 ponit sex documēta. q etiā notat Thomas i.ij. di. xxviij. Primū q si hō nunqz peccauit mortalit adhuc indiget auxilio gr̄e ad vitandū pctm̄. vñ Aug. li. de natura z gr̄a. Sicut inq̄t oculo corpis plenissime sano nō pt cernere nisi candore lucis adiuto9. Sic etiā hō pfecte iustificatus recte nō pt viuere nisi eťna luce iusticie adiuueť. Scđm documētū q si hō cecidit in mortale pctm̄. nō pt sine gr̄a xpi vitare pctm̄ cōmissuz. sz iteruz atqz iteruz plabit in id. cui9 rō q nō pt se absoluere a pctō et a reatu pcti sine gr̄a. vñ Grego. Pctm̄ qđ p pniam nō delet mox suo pondere in aliud trahit. Terciū documētū q exñs i pctō mortali nō pt se pcauere sine gr̄a diu ḡn in aliud cadat. Quartū documētū q existens in pctō mortali licz xpi passiones vehemētes z tētationes ac nature corruptionē inclineť ad pctm̄ sile vel aliđ ppetrandū. tñ ad b nō cogit. qz sic habens vtutē pt nō vti vtute. ita habēs habitū vicios̄um pt nō vti illo habitu. Quintū documētū q añqz hō peccat mortaliter pt de facili vitare pctā mortalia. postqz aūt mortaliter peccauerit nō pt sine difficili pugna. etiaz si vere peniteat. Sextū documētū q resistere pctō pt sine gr̄a. vincere aūt pctm̄ non pt sine gr̄a gratū faciēte. vñ dicit Bonauē. in.ij.di.xxviij.ar.j.q.ij. q aliud ē resistere aduersario z aliđ ē vincere aduersariū. pl9 ei ipoztat victoria q̄ resistentia. Resistētia enī ꝓsistit in b q̄ qs nō ꝓsentiat suggestioni diabolice. sz victoria ꝓsistit in assequēdo oppositū ꝫ qđ diabol9 intēdebat. Intēdebat ei diabol9 reddere hoiem inimicū deo z facere dignū eťno supplicio. tūc igit vincit hō aduersariuz qñ resistit tētationi vt efficiat maioz amic9 dei z mereat eťnū regnū. exēpli gr̄a. Si qs tētat de vindicta sumēda ō inimic̄ z nō sumit vindictā b resistit tētationi. Si vo tm̄mō ñ vindicat sz insup bñ facit inimico. tal' nō solū resistit sz z vincit. qđ sine gr̄a xpi nllo9 fieri pt. Tercio ñ pt hō resurgere a pctō mortali sine auxilio gr̄e. z b fit xpi tres causas. Primo xpi pcti grauedinē. nā pctm̄ ē tāte gravedinis q p se pt ad ima descēdere sic̄ lapis. sz sine auxilio alicui9 ascēdere nō pt. sic est de pctōre. vñ Job. vj. dicit sal

Dominica quarta aduẽtus

uator. Nemo vẽit ad me nisi pr̃ q̃ mit/ sit me traxerit eũ. Sup. q̃ Aug. Ille venit quẽ gr̃a dei puenit. Scõo resurge/re de pctõ mortali nõ pt ꝓpr̃ anie pua tionẽ. nã ania ꝓuaꝫ sua vita. i. xp̃o. Ui dem⁹ ei q̃ mortu⁹ p se: se mouere ñ pt. Jõ 0z Ezechiel. xviij. Ia q̃ peccauerit ipa morietꝫ. Tercio resurgere ñ pt ꝓpr̃ diabolicã illaq̃ationẽ qz quẽcũqz illa/ q̃are potit nõ facile euadet. Juxta illõ Job. xviij. Immisit in rethe pedẽ suuz O igiꝫ pctõres obstinati. O vincul' di/ aboli alligati vos ꝓfiditꝫ in vñis viri/ bus. dũ dicitꝫ aut cogitatꝫ. Perficiã h pctm̃ z tãdẽ peniteã ꝓfitẽdo. illud nõ põderatꝫ q̃ sine auxilio õi resurgere ñ potestꝫ. qõ petebat põ. Sana dñe ani mã meã qz peccaui tibi. Quarto hõ ñ põt pseuerare in bono sine auxilio gr̃e postq̃ ꝓfessus ẽ. lõ dic̃ Berñ. q̃ miltis daꝫ gr̃a ꝓuertẽdi a pctõ sz nõ daꝫ pse/ uerãdi in bono. Naz vt dic̃ Tho. j. ij. q. cir. q̃ Adã accepat donũ p qõ pote/ rat pseuerare. nõ aũt accepat vt pseue raret. Nũc aũt p gr̃am xp̃i nõ solũ daꝫ donũ vt possint boies pseuerare in bo no sz etiã vt pseuerẽt z saluent. Quito nõ pt hõ ꝓseq̃ vitã eẽnã z btãz sine au/ xilio gr̃e xp̃i. Nã dic̃ Rayneri⁹ vbi sup̃ q̃ de⁹ ordinauit hũanã naturã ad cõ/ sequẽdũ finẽ vite eẽne nõ ꝓpria vtute. sz p auxiliũ gr̃e. Unde 0z Ro. vj. Gratia dei vita eẽna. z. c. viij. Qui spm̃ xp̃i nõ hz h nõ est ei⁹. O vbuz duz. O sermo terribilis õ gulosos luxuriosos aua/ ros zc. q̃ spm̃ xp̃i nõ hñt. qz nõ sunt ei⁹ sz cui⁹. certe diaboli. Jõ 0z q̃libet atten dere qõ Jsiõ. ꝺ sũmo bo. di. In oi ope tuo dei auxiliũ posce. oia bona diuine gr̃e ascribe. nil meritꝫ tuis attribuas. de vtute tua nil p̃sumas. ¶ Scõm ar ticulũ notem⁹ hois p̃gantis modali/ tatẽ ad xp̃i aduentũ in mẽte. p cui⁹ arti culi declaratõe occurrit nob̃ q̃stio talis Utrũ aliqs in hac vita mortali exñs põt mereri aduẽtũ filij dei in mẽte p̃ser tim cũ dicat Ẽturio Mat. viij. Dñe nõ sum dign⁹ vt intres sub tectũ meũ Rñdet Bonauẽ. in. ij. di. iiij. ar. ij. q. ij. q̃ est loq̃ de merito ꝼm triplicẽ graduz z differẽtiã. Est eni meritũ cõgrui in q̃ dicit pctõz gr̃am sibi mereri cũ ad gra tiã se disponit. z sic q̃libz etiã i peccato mortali exñs põt mereri aduẽtũ xp̃i in aiam suã. dũ scz se disponit p orõnez z elemosynaz largitionẽ. vl' alia opa pi etatis. vñ Jaco. iiij. 0z. Approp̃inq̃te deo z approp̃inq̃bit vobis. approp̃in quate inquã p bõa opera z ipe approp̃inquabit vobis p gratiã. Male igi tur faciũt illi qui i pctõ mortali dissua dent opa bona facere. Scõo est meri/tũ digni q̃. s. fit. vt dum vir iust⁹ orat. p aliq̃ z mereat exaudiri. Tercio est meri/tũ cõdigni q̃ qs ex tãta castitate hũili/tate patiẽtia zc. mereꝫ tantã gr̃am. Ex isto tercio mõ solũ iusti põt mereri ad uentũ filij dei diuersas gr̃as eis infun dẽdo ꝼm opm merita. Uerũtñ vt ides Bonauẽ. dic̃. Btã vgo ꝓcipe filiũ dei añ incarnationẽ meruit merito ꝓgrui qz p suã nimiã puritatẽ hũilitate z be nignitatẽ idonea erat vt efficereꝫ mat dei. Post incarnationẽ vo postq̃ ꝓsen/sit z. s. in copiositate gr̃e in eã deficẽdit iõ tũc nõ solũ habuit cõgruitatẽ sz dig nitatẽ. z extũc meruit nõ solũ merito cõgruitatꝫ sz dignitatꝫ impregnari vir tute altissimi. Jõ in collecta. O sempi. de⁹ q̃ gliose vgis mr̃is marie corp⁹ et aiaz vt dignũ filij tui habitaculũ effici mereꝫ coopante. s. s. p̃pasti zc. Sz me rito condigni nõ potuit ꝓcipe filiũ dei qz h excedit oñe meritũ. siue eñ dica mus deũ fieri hoiem. siue dicam⁹ mu lierẽ fieri matrẽ dei. vtrũ. qz excedit q̃ de beꝫ creature. Relinquit g̃ ex supdictꝫ q̃ hõ pctõz põt se p̃pare ad xp̃i aduẽtuz specialiter p quattuor. s.

¶ Primo debet desiderare.

Secõ dz hospitiũ ppare.
Tercio dz se vere humiliare.
Quarto dz pie inuocare.
℟ Prio ei qlibet dz desiderare aduẽ tũ xpi i mẽte sic̃ scti pres desiderabãt aduẽtũ xpi in carnẽ. Nã Esa. lxiiij. dicebat. Utinã dirũperes celuz z descẽderes. z Dauid. Dñe inclina celos tuos z descẽde. sic hõ dz desiderare aduentũ ei⁹ in mentẽ qz ẽz desiderabilis Iggei). Adhuc modicũ z ego mouebo celuz z terrã. z veniet desiderat⁹ cũctis gentibus. Videm⁹ enĩ q hoies libenti⁹ diuertũt ad illud hospitiũ vbi sciũt se desiderari zc̃. Secõ si desideras ei⁹ aduentũ debes ei hospitiũ cordis ppare qz exẽ ipe est candor lucis eẽne Sap. vij. nõ inhitat nisi loca mũda Sap. j. In maliuolã aniam nõ intrabit spũs sapie nec habitat in corpe subdito peccatis. Si enĩ sicẽ q liq̃r pciosus nõ infundit in vas imũdũ. qnto min⁹ mũdissim⁹ s. s. Uñ Grego. Tergat sordes prauĩ opis q deo ppat hospitiũ mẽt. Jõ dicebat Dauid. Exercitabã z scopabã spm meũ. Tercio si qs vult xpm ad se venire p gram dz se hũiliare qz libenter diuertit ad illi⁹ domũ quẽ diligit. sz de⁹ mlt̃ũ diligit hũiles. vt dic̃ ps. Cor contritũ z hũiliatũ de⁹ nõ despicies Superbos ℞o spernit. iõ dic̃ Jac. c. iiij. De⁹ superbis resistit. hũilib⁹ aũ dat graz Gra ei hz aq̃ ꝓpietatẽ. sic̃ ei aq̃ nõ fluit ad mõtes sz pot⁹ defluit in valles. sic gra s. s. Dinc ps. Inter mediũ mõtiũ ptrãsibũt aq̃. Duo mõtes sunt due species superbie. s. ỗ re corpalit̃ de re spirituali. qdã enĩ superbiũt de diuitijs corporis pulchritudie z vestitũ ornatu Alij de scia deuotõe ieiunio zc̃. ad qs nõ ascẽdet aq̃ gre xpi. Quarto qcũq; cupit xpm ad se venire p gram dz pie inuocare vt veniat. ad qđ hortat Esa. c. lv. Querite dñm dũ inueniri pt. iuocate eũ dũ ppe ẽ. ppe enĩ est nr̃s in tpe miscõie. iuxta illud ps. Prope ẽ oib⁹ i uocãtib⁹ eũ. sz lõge erit a pcõrib⁹ i tpe iustic̃ie. iuxta illud ps. Longe a pcõribus sal⁹. intantũ tũc elongabit q nec memorabit eis di. idẽ ps. Nec memor ero nois eor p labia mea. Uñ p clariori noticia h⁹ ẽ sciẽdũ q xpo dño hospitiũ disponẽtes sũt i sextuplici dria. s.
Primo qdã sunt expellẽtes
Secõ qdã sunt negligẽtes
Tercio qdã sunt pturbãtes
Quarto qdã sunt recipe timẽtes
Quinto qdã sunt resistentes
Sexto qdã sunt retinẽtes
Primo dico q ad qsdam xps venit p gram sz expellit̃ p recidiuatõez. de qb⁹ Greg. in omel. di. In qrũdã corda domin⁹ venit. sz hitationẽ mime facit. qz bi nimiz ad ppetrãda pcã redeũt ac si ea mime plãxisset. b bñ est significatũ in hoib⁹ de nazareth q eiecerũt xpz q inter eos nutrit⁹ fuit z volebãt pcipitare eũ Lu. iiij. sz tales attẽdãt q turpi⁹ eijcit̃ hospes q̃s suscipit̃. Magnũ p fecto ẽ dãnũ eijcere eẽnũ bonũ creatorem oim deũ maiestat̃ quẽ toto corde die ac nocte ỗebãt qrere. qz dic̃ Aug. Null⁹ possidet deũ i futuro nisi b⁹ possideat ab eo. Secõi sũt negligẽtes ad qs venit xps p inspiratões q nõ curãt seq̃ licz loq̃t subtilit̃ anie. petẽs introitũ ad cor. dic̃ illud Prouer. xxiij. Fili p be mihi cor tuũ. Sz di. qre petit cor. respõdeo qz cor ẽ plenũ sanguie. z qz ipse cruẽtat⁹ p hoie libẽter hitat in sanguie deuoti cordis. vñ Bern. in qdã sm̃one in psona dñi dic̃. O hõ vide q̃ p te patior. vide penas q̃b⁹ afficior. vide clauos quib⁹ ꝓfodior. cum tantus sit dolor exterior. interior est planct⁹ grauior. cũ te tã ingratũ expior. Tercij sunt in hospitio xpz pturbãtes. nã mlti xpz admittũt ad hospitiũ sz ibi eũ pturbãt

Dominica quarta aduentus

diuersis pctis venialibꝫ vtpote iocis ꝫbis ociosis ꝛc. vñ ꝑt dicere illud ꝑs. Cū loqbar illis impugbāt me gratis. Loquit ei xp̃s p p̃dicatores ne bō oci etur ne mentiat ꝛc. ¶ Quarti sunt reci pere formidātes. mlti nāq; sūt ad q̃s xp̃s venit ꝛ bortat eos ad pniam ꝛ bo nā vitā ingerēs vtilitatē pnie ꝛ breuita tē vite ac acerbitatē pene. Sz hi hūa no timore aut pudore ducti nolūt xp̃z sic suscipe. timētes ne forte nō possint pniaz sufferre. ꝛ nō timēt onus diabo li grauissimū portare. i. pctm̃ ꝑ q̃ eter naliter sunt puniturī. Hoc significatū est in iudeis hierosolymitanis q̃ xp̃m tota die p̃dicantē in tẽplo ꝛ miracula facientē nō suscipiebāt hospitio timo re pontificū. ¶ Quinti sunt resistentes ad q̃sdam eīm venit xp̃s sz ipi resistunt portas claudunt nec intromittere vo lunt. hi sunt q̃ p̃dicatōez audire nolūt Hoc est figuratū in samaritanis q̃ no luerūt xp̃m intromittere in ciuitatē. p ut ptz Lu. ix. de q̃bꝫ dicebat bt̃us Ste phan⁹ ꝓthomar. Vos sp̃ dura cervice restitistis spūisctō. ꝛ Esa. c. j. Ue filijs sceleratis semini neq; pplo graui ini q̃tate dereliq̃runt deū factorē suū blas phemauerūt sctm̃ isrl. i. xp̃m. ¶ Sexti sunt q̃ xp̃m benigne recipiūt ꝛ in ad uersis ꝛ plsper; pacifice retinēt. ꝛ b̃ mul tipliciter. Primo p volūtatis dei ad impletionē vel dei dilectionē. nā vide mus q̃ si q̃s diligit aliquē libenter vi sitat eū. sic de⁹. vñ Joh. xiiij. Si q̃s di ligit me sermones meos ꝛuabit ꝛ pa ter me⁹ diliget eum. ꝛ ad eū veniem⁹ ꝛ mansionē apud eū faciem⁹. Scōo q̃ dā retinēt salutarē p instantē petitio nē. vñ Lu. vlt. ōr. Q, duo discipuli co egerūt eū vt cū eis ad hospitiū iret. q̃d factū est. Tercio p pietat; exhibitionē quidā retinēt xp̃m. sicut Martha ad cui⁹ domū frequēter declinabat. Ecce eīm iam dicet in istis diebꝫ q̃ xp̃s dn̄s in via sit nat⁹ vt oīes ad eū ituri mē te nos p̃pemus ꝛ retineam⁹ inuentū. ¶ Tercīū articulū notem⁹ suscipiē tis vtilitatē. nam aduent⁹ xp̃i p gr̃am nō est minor aduētu ei⁹ in carnē. ꝛ ad iudiciū. q̃d patz. Primo q̃ aduēt⁹ xp̃i p gr̃am est tm̃ bonor. sz aduent⁹ ei⁹ in carnē vel iudiciū est bonor ꝛ malor. Scōo ideo q̃ aduent⁹ xp̃i i carnē ꝛ ad iudiciū fuit circa nos sed aduent⁹ ei⁹ p gr̃am erit in nos. vñ Joh. xiiij. Ego ro gabo patrē ꝛ alū paclitū dabit vobis quē mūd⁹ nō ꝑt accipe. q̃ nō videbit eū. vos aūt cognoscetis eū q̃ apud vos manebit ꝛ in vobis erit. O q̃z magna securitas deū in se habere. Unde aplus Ro. viij. Si de⁹ nobiscū q̃s ꝙra nos. Hinc etiā Job. xvij. Pone me iuxta te ꝛ cuius vis man⁹ pugnet ꝙra me. de hoc etiā Aug. loquēs sup Job. di. Ju rū habēs in archa diues est. deum ha bēs in ꝙscientia diues nō est. q. d. certe ditior est. compa aurū ꝛ deum. archā ꝛ ꝙscientiā. iste eīm diues habet aurus q̃d perijt. iste habet deū q̃ rire nequit. Illud relinquet post mortē. iste vo nō relinquet sed assumit. Unde ꝑs. Pater meus ꝛ mr̃ mea dereliq̃runt me. dn̄s aūt assumpsit me. Si eīm homo tot⁹ mūdi thesauꝛ haberet ꝛ deū non ha beret. vere diues ñ esset. vt ōr Apoc. iij. Dicis quia diues sum ꝛ locupleta tus ꝛ nullius egeo. ꝛ nesc; q̃ miser es ꝛ miserabilis ꝛ paup. Tercio est aduē tus xp̃i in mentē vtilior quia aduent⁹ eius in carnē sine isto non ꝓdest homi imo nocet. Juget eīm pena si sine gr̃a decesserit ergo de tāto bñficio ingra tus fuit. Similiter aduent⁹ xp̃i in iudi cīū nocet ipis. mallent tūc reprobi vt inferno cruciarent. q̃z in iudicio appa rerent. quia dicent montibꝫ cadite su per nos. Quarto vtilior est aduentus

xpi in mentem q̄z aduentꝰ eiꝰ ī carnez vel iudiciū. qz pꝰ aduentū eiꝰ ī carnez vl' ad iudiciū itez reuersus est in celū. sz ī aduentu in mentē nō reuertet. manet em̄ in hoie vt dic̄ saluator Johan. xiiij. Rogabo p̄em z aliū paclitū dabit vobis vt maneat vobiscū inefnuz z tandē p̄ducat in celū Amen.

De eadem dominica
Sermo ix

Videbit oīis caro salutare dī nostri. Lu. iij. c. z in euāgelio Verba sūt p̄cursoris dñi iohānis vicz bap. dei bñficia hoi impēsa p̄mēdantia. q̄ q̄dem in trib⁹ potissime demonstrant. scz.

Primo in dignitate creatōis
Scdo in assumptōe carnis
Tercio in ppessione passiōis

Primo nāq̄z deꝰ suū beneficiū hoi impēsum demōstrauit in dignitate creatiōis: in q̄ ei maꝰ beneficiū impēdit q̄z alicui creature. qz ad suā imaginez z silitudinē creauit. Gen. j. Faciamus hoiem ad imaginē z silitudinē nr̄am. z ideo hois exēplar nō est sol. nō luna aut stelle deniq̄z nec angeli. sz ipe omnū deꝰ q̄ est creatrix trinitas. q̄re iure p̄tinꝰ vt ipm creauit dñm creaturaz visibiliū istituit d. Pñami piscib⁹ maris z volatilib⁹ celi z vniuersa aiantib⁹ q̄ mouēt sup̄ ērā. Dic p̄s. Oia subiecisti sub pedib⁹ eiꝰ oues z boues zc.

Scdo ds gliosus oñdit hoi suū bñficiū i assūptōne carnis ī q̄ magis dilexit hoiez q̄z oēz creaturā etiā iuisibilē. puta angelū. qd̄ triplex ptz. Prio i bonore. qz naturā eiꝰ assūpsit z non angeli. iuxta illd ad Heb. ij. Nusq̄z angelos apphēdit sz semē abrae. Ibidē. Cui angelox aliq̄n dixit. Tu es filiꝰ meꝰ ego hodie genui te. Et rursus. Et cū introduceret p̄mogenitū in orbē tre dixit. et adorēt eū oēs angeli eiꝰ. Scdo patz in amore. qz hoiez lapsū p̄pa morte repauit. qd̄ nō fecit angel' lapsū. imo nec vnico vbo reuocauit eos a pditiōe. prohoie vo mlta dicēs. miracla faciēs. et sanguinē fundens redemit. iuxta illd j. Thoi. vj. Empti em̄ estis p̄cio magno Qd̄ aūt sit illd p̄ciū explicat Petrus j. canonica. j. c. dicēs. Sciētes q̄ nō corruptibilib⁹ auro vl' argento redēpti estis sz p̄cioso sanguie q̄si agni imaculati xpi Tercio b idē patz in ꝓtēplatōe hūanitatis xpi. qa angelꝰ ea nō pfruit ī patria. sicut hoies q̄ videbunt suā naturā diuīe psone vnitā. Un Job. xix. ait. In carne mea videbo deū saluatorez meū. Certe b magnū erit bñficiū. s. videre deū in hūanitate. qd̄ insinuat Johānes bap. di. Videbit ois caro salutare dei. videbit q̄libz caput p se corona natū spinis. totū mēbz flagellatum. manꝰ z pedes pforatos. latꝰ aptū zc.

Tercio ds oñdit suū bñficiū ī ppessiōe passiōis. in q̄ plꝰ videt dilexisse hominē q̄z oēm creaturā visibilē et iuisibilē. imo plꝰ q̄z seipm q̄n p hoie tam acerbe morti exposuit corpꝰ z aiam. b est qd̄ dicebat Job. xv. Maiorē hac dilectōem nemo habz vt aiaz suā ponat q̄s p amicis suis. Ad qd̄ faciēdū disponebat se piꝰ xps ab instanti ꝓceptiōis sue dicēs deo pī illd Job. x. Aiaz meā pono p ouib⁹ meis Merito igit̄ z nos dēmꝰ aias nr̄as ponere ad deotā susceptōem aduētꝰ tāti bñfactoris vt videamꝰ saltē spūal' salutare dei. Ex q̄bus vbis tria notemꝰ saluti documenta gr̄a xpi declarāda. scz

Primū vidēdi modū mirabilē. ibi
Scdm videt statū (videbit eum fragilem. ibi. omis caro
Tercīū visi fructū desiderabilē. ibi. salutare dei.

Dominica quarta aduētus

Primū salutis documētū declare/mus ex p̄missis vbis the natis vidē/di modū mirabilē cū dr. Videbit eum. Deꝰ enī licz sit inuisibilis oculo corpa/li in p̄ti ab hoīe. videt tñ ipm q̄ vult quadrupliciter scz

Primo in speculo generaliter.

Scdo in enigmate specialiter.

Tercio in deuotōe suauiter.

Quarto i sua facie ineffabiliē.

Primo ita p̄z hō in p̄ti deū videre pt oculo mētis in speculo generaliꝫ. z b̄ p intellectū. ꝓsiderādo ei creaturaꝝ magnitudinē intelliget creatoris potētiaz q̄ tam magn̄ potuit creare. Cōsiderādo dispositionē eaꝝ intelliget eiꝰ sapiaz. q̄ tam pulchre ꝑm ordinez sciuit disponere. Cōsiderādo deinde ꝓseruationē creaturaꝝ intelliget dei clemētiā z bonitatē q̄ sine fatiga z tedio ꝓseruat taz multa magna z varia. sicq̄ in p̄senti vita creature sunt speculū creatoris. sz ecōuerso in futura creator erit speculū creaturaꝝ in q̄ creata oia z eaꝝ rōnes plene cognoscem⁹. Nūc aūt imꝑfecte z ex pte cogn̄scim⁹ deū in generali. eo q̄ creature nō solū dicūt speculū dei. sed etiā vestigiū. vt dic magr̄ i.j. di.iij. Vestigiū vo est q̄dā noticia de eo cui⁹ē vestigiū ꝑm gen⁹ vel speciē. nō aūt ꝑm individuū. vt dic scūs Tho. vbi s. Jo si cut videns vestigiū bois cognoscit q̄ sit bois nō tñ q̄ sit Petri vel Pauli. silr est dicendū de vestigijs alioꝝ animaliū Si ei plene vestigiū dei. i. creaturaruz naturā nō cognoscim⁹ mlto min⁹ creatorē. Dic ps. Vestigia tua dñe nō cognoscent. s. ꝑfecte. z Job. xj. Forsitan vestigia eiꝰ cōprehēdis. q. d. nō ꝑfecte sz in q̄dā generalitate. z ió cū intuemur altitudinē celi. latitudinē terre. magnitudinē vniuersi dicūt nob gnulis. maior nob est nr̄ creator. Si pulchritudinez ītuemur dicūt. pulchrior nob est creator nr̄. Si dulcedinē dicūt suauior est Si ordinē dicūt sapiētissim⁹ est nr̄ creator q̄ fecit nos. Vnde Aug⁹. x. li. cōfes. ait. Interrogaui de deo meo celū. solē. z lunā. z stellas. z respōdere mihi. neq̄ nos sum⁹ qs̄ q̄ris. et dixi oibꝫ q̄ circūstant fores carnis mee. Dicite de deo meo aliq̄d. z exclamauerūt voce mag̃ Ipse fecit nos. interrogatio mea intentio mea z respōsio eoꝝ spēs eoꝝ. de b̄ Job. xij. Interroga iumēta z docebūt te. volatilia celi z indicabūt tibi. loq̄re terre z rādebit tibi. z narrabūt pisces maris. Hac etiā visione deus viderūt gētiles p̄bi sic cām in effectu. ex q̄ intellexerūt ipm fore bonū infinitū. de q̄bꝫ dic apl's Ro. j. Inuisibilia dei a creatura mūdi. i. hoie p ea q̄ facta sūt intellecta ꝓspiciūt sempiterna q̄z diuitas eiꝰ z vetus zē. Ex b̄ q̄dā intellexerūt q̄ ipe deꝰ q̄ est sūm bonū sūme sit diligēdꝰ. ac ei ad suū b̄placitū seruiēdū. q̄ō tñ nō fecerūt victi ꝑuīs delectatōibꝫ. Jo de ipis subdit apl's ibidē. Qui cū deū cognouissent nō sic deū glorificauerūt. sz euanuerūt in cogitatōibꝫ suis z obscuratū est insipiēs cor eoꝝ. Nā etiā vgo prudēs katherina sic volebat Maxēntiū ipatorē reducere ad deū dicēs eidē. Mirare solē z lunā z stellas z eoꝝ fabricatū. z cū aduerterz dīsce q̄s sit eoꝝ potētior. cū aūt intellexerz ipm. nec illi sīlem inuenire potuerz ipm adora. q̄ ipe ē deꝰ deorū. Sz di. gre hac visione m'lti de catholicz nō videt deū. Rñdet q̄ ꝑ mētis excecationē. q̄ q̄dē mētz cecitas ꝑm san. Tho. ij. ij. q. xv. ar. ij. duplicit̄ puenit. Primo ex b̄ q̄ spōtanee auertit q̄s se a ꝓsideratōe p̄mi p̄ncipij intelligibilis. iuxta illud ps. Noluit intelligere vt bñ ageret. Alio mō fit p occupatōez mētis circa alia q̄ magz dilignt q̄z dictū p̄ncipiū. z talia cōiter sūt tria. s. opes voluptates z honores. de q̄bꝫ Jnno. li. de vilitate būane cōditionis ait. Tria maxie solēt boies affe/

ctare vicz opes voluptates z honores de opib⁹ ꝓtaua. de voluptatib⁹ turpia de honorib⁹ vana ꝓcedunt. Nã opes generãt cupiditatẽz auariciã. voluptates pariũt gulã z luxuriã. honores nutriũt supbiam z iactãtiã. Primo itaqz opes ipediũt ne ꝙs deũ videat qz sunt ꝙsi ꝙdã pulueres ꝓtinue i oculos mẽtis iniecti. j. Thim. vj. Qui volũt diuites fieri incidũt in tẽtationẽ z laqũz dyaboli z desideria mlta z vana q̃ mergũt hoiez i interitũ. Secõo hoiem ipedit ne deũ videat ex creaturaꝝ voluptas potissime venerea q̃ penit⁹ mentẽ excecat z rõnẽ subiicit sensui intãtũ vt ꝙcꝙd aliud audit aut cogitat sibi desipit z intelligere neꝙt. iuxta illud Eccl. xxj. Iuxta diet luxuriosꝰ z displicebit ei z ꝓficiet illꝰ ꝓ tergũ suũ. et Osee. v. dr Non dabũt cogitatões suas vt reuertãt ad dominũ qz spũs fornicatõis i medio eorũ ẽ. Dic b. Hze. i mozal. air. Si luxuria mẽtẽ sel occupauerit vix bonũ cogitare ꝑmittit Tercio q̃z ipedit hoiez ne deũ videat ex creatura bonoz seu elatõ q̃ intellectũ reflectit ad reputãdũ se. iõ dic Greg. Elatio mẽtis ẽ obstaculũ veritatiz. Digit cupidi voluptuosi z elati sine veri dei cognitione deuij. queritẽ dñm dũ iueniri ꝓt iuocate dũ ꝓpe est. Gustate z videte qm̃ suauis ẽ dñs oibus iuocãtib⁹ eũ in vitate. Ad cuius claritozẽ itelligẽtiã fm Tyrã sup. ix. c. Job. tria sũt b videnda. Primũ qd sit cecitas mẽtis. Secõm q̃le ꝑtm̃ excusat. Tercũ q̃lẽ excusat. Circa ꝓmũ sciendũ q cecitas nõ dic̃ simplicẽ negatõez visus in subiecto apto p tpe i q̃ visus dz inesse qz catul⁹ añ nonũ diẽ nõ dr cec⁹. nec hõ claudẽs oculos. Ad silitudinẽ b⁹ i spũa lib⁹ cecitas mẽtis nõ dic̃ simplicẽ negationẽ scie. sz negatõez scie q̃ dz alicui inesse z p tpe p q̃ teneꝙ id scire. qz nõ oẽs teneꝙ eadẽ scire. nec p eodẽ tpe. pl⁹ei tenẽꝙ scire sacerdos vel clericꝰ q̃z simplex laycꝰ. nec p q̃libet tpe. plꝰ ei teneꝙ scire idẽ hõ i etate pfecta z senectute q̃z i adolescẽtia. Circa scõm ꝙsiderãdũ q cecitas mẽtis ad actũ pcti se hꝭ ꝑt triplr vicz añcedẽter. ꝓcomitãter. z ꝓsequenter Añcedẽter se hz q̃n hõ p volũtatẽ sic inberet pctõ ppetrato p ꝙsensuz q ñ vel let scire ea p q̃ a pctõ ppetrando posset impediri. z sic vult talia nescire vt liberꝰ peccet. z talr pctm̃ nõ excusaꝝ p cecitatẽ mẽtis sz magz aggguaꝝ. qz talis cecitas ꝓcedit ex malicia intentiõe volũtatiz ad pctm̃. Cõcomitãter ad pctm̃ scz se hz cecitas mẽtis. qñ aliqs peccat nesciẽs tñ sic ẽ disposit⁹ q si sciret nibilomiꝰ idẽ faceret. sic aliqs ꝓcutiẽs hoiem credit ꝓcutere canẽ. nibilomiꝰ si deliniate cogẽ scꝛet illũ hoiez idẽ faceret. z talis cecitas nõ excusat nec aggguat actũ. qz nõ ẽ cã actꝰ sz tñm̃ ipz comitaꝝ. talr ei nõ peccat p igrãtiã licz peccet igrãs. vt hr. iij. etbico. Cõsequnꝫ se hz ad actũ pcti q̃n ẽ cã actꝰ. z b ẽ q̃n sic ẽ disposit⁹ hõ q si sciret id esse pctm̃ ñ ageret. z talr peccat p igrãtiã vl mẽtis cecitatẽ ꝓpꝫ qõ tale peccatũ p ipz excusaꝝ. Circa terciũ ꝙsiderãdũ q pdicta cecitas q̃ ẽ cã pcti ꝑt mltiplicit causari. Uno⁰ ex ruditate itellectus ipiꝰ hoiis z si sit tãta ruditas q illa cecitas sit iuincibil excusat totalit a pctõ. Alio⁰ causaꝝ ex negligẽtia studẽdi ea q̃ hõ teneꝙ scire. vtpote qz refugit laborẽ studij. vl qz vlt circa alia occupari. z tũc excusat pctm̃ nõ i toto. qz illa igrãtia nõ ẽ oino iuolũtaria. z q̃nto minꝰ hz de inuolũtario tãto minꝰ excusat. nõ tñ ꝑt certa regla põi sz dz ex cõstãtijs pẽsari. z iõ dr. ij. etbico. q ebrietis duplices maledictões debenꝫ. s. dũ peccãt i ebrietate Ierũtñ ille due pene nõ dñt esse tã magne sic̃ si i sobrietate fecisset illud pctm̃. Secõs modꝰ videdi deũ est i enigmate specialit. de q̃ dr j. Thoz. xiij. Tũc videꝰ ꝑ speculũ z i enigmate. qõ q̃dẽ specm̃ dr sacra scꝛa

Dominica quarta aduētus

fm Greg. in moral'. vbi sic dic̄. Sacra scp̄tura oculis mētis quasi qdā spe/culū opponit'. vt interna facies nr̄a vi deat'. ibi em̄ feda. ibi pulchra nr̄a cog/scim⁹. ibi deū videm⁹ tm̄ in enigmate. Enigma em̄ cū dr̄ p ip̄m tūc aliud in telligit'. vñ vulgo dr̄ enigma enigma. et aliud ē ei⁹ itelligētia. Nā methapho rice de⁹ dr̄ hr̄e man⁹ pedes oculos ꝛc. cui tm̄ mēbror̄ linea mēta ñ ꝓpetūt. qr̄ dr̄ Job. xiij. Spūs ē de⁹. hic aug. i epl'a De⁹ tot⁹ ocul⁹ ē qr̄ oia videt. tot⁹ man⁹ qr̄ oia opat'. tot⁹ pes qr̄ vbiq; ē. Quicū q; igit' ex sacre scp̄ture spec'o intuet' de um videt ip̄z ineffabilē incōprehēsibi lē vt cogat' dicere illud p̄s. Nō est sil'is tui i dijs dñe. et nō ē fm opa tua Hie. in moral'. De⁹ manet intra oia. ipse ex tra oia. ipe supra oia. ipe infra oia. Su perior est p potētiā. inferior p sustētati onē. exterior p magnitudinē. interior p subtilitatē. sursum tegens. deorsum ꝓtinēs. extra circūdās. interi⁹ penetrās Ecce enigma. itellige si potes. O q; bo nū enigma ē sacra scp̄tura ex q̄ de⁹ vi/det'. ex b̄ enigte videm⁹ initiū mōi. glo riam bonor̄. et suppliciū malor̄ ꝛc.

Tercⁱ⁹ mod⁹ deū videndi in pñti vi ta est in deuotōe suauiter. de q̄ p̄s. ait. Gustate et videte qm̄ suauis ē dñs. ex tali nāq; visione q̄cquid ania intelligit de deo ei sapit sicut de diuersis colori/bus visis diuersificat' et imutat' visus Sic de diuersis ōi bñficijs diuersimo de deuotōis suauitas ꝓcipitur. Unde Bern̄. sup can̄. ait. Non oīb; eodē mō data ē ista gr̄a. s. deuotōis. porro Tho mas in xp̄i latere. Jobes i pectore Pe trus in sinu p̄ris. Paul⁹ in tercio celo secreti bui⁹ gratiā sic assecuti. Cui⁹ q̄dē visionis Greg. ponit tres grad⁹. Pri mū vt ania se recolligat vt videat q̄d ap petat. quid refugiat. q̄d diligat. q̄d faci at. et quē finē intentio sua habeat. qr̄ dicit Hugo li. iij. de ania. Fruſtra cordis oculos erigit ad videndū deuz q̄ nōdū idone⁹ ē ad vidēdū seip̄m. Ibi dē li. j. Melior es si teip̄m agnoscas. q̄z si te neglecto cursus syderuz. vires herbaruz. cōplexiones hoim. naturas anialiū. celestiū oim̄ z terrestriū sciam haberes. Deōm vt recollecta q̄lis sit videat. si feda. si pulchra. Tercū vt su pra se assurgat p deuotā mētis eleuati onē in deū. vt dicat cū apl'o. Cupio dis/solui z esse cū xp̄o. O q̄z bti mētis ocu/li q̄ sic vident deū creatorē. O q̄z felicel anie que intuitu dei factoris sui oīs suos dirigit ad bñplacitū suū conat⁹.

Quart⁹ mod⁹ vidēdi deū in pñti ē fa cie ad faciē ineffabiliť. de hmōi visione dicit Aug. li. de videndo deū. Q, mor ses in pñti vidit diuinā essentiā. q̄ fuit veter⁹ legis ꝓmulgator. z Paul⁹ q̄ fu/it noui testamēti p̄dicator. de Moyse tm̄ dr̄ Deut'. xxxiij. Q, dñs dixerit ei cū peteret videre faciē ip̄i⁹. Nō videbit i/quit me hō z viuet. i. vtens sensib⁹. et Paulus de se. ij. Chor̄. xij. ait. Scio in xp̄o hoiem añ annos q̄tuordecim siue in corpe siue extra corp⁹ nescio de⁹ scit raptū hmōi vsq; ad tercū celuz. et audiuit archana verba. i. vidit diui/nā eēntiā q̄ nō licet hoi loq̄. Ubi Lyra dicit q̄ licz apl's sciuerit tūc se fuisse in spū in celo empyreo. z corp⁹ suū fuisse in terra. tm̄ nesciebat vtrū tpe illi⁹ visio nis ania fuisset sepata a corpe z iteruz reunita. Um̄ ꝓcludit' q̄ de⁹ in pñti in/effabiliter videt'. z iō Adā nō vidit di/uinā essentiā. de q̄ dr̄ Gen̄. iij. Quz de⁹ ambularet dñs ad aurā p⁹ meridiē in paradiso. Sil'r nec Esa. de q̄ eiusdez. vi. Vidi dñm sup̄ soliū excelsuz z eleuatū z plena erat ois tra maiestate ei⁹. Sil/miliť nec Jacob vidit diuinā essentiā. de q̄ Gen̄. xxxij. Vidi dñm facie ad faci em. Sil'r nec Stephan⁹. de q̄ dr̄ Act'

J. Stephan⁹ intēdēs in celū vidit glo/ riā dei z ait. Ecce video celos aptos et iesum stantē a dextris ꝟtutis dei. Sed vt dicē lyra ibidē. Vidit deū in q̄dā sili/ tudie repñtante. Aut⁹ rō est qz tūc vte/ bat sensibꝫ corpis. loqbat q̄dez. audie/ bat z videbat. z alij pdicti silr. Dz z so la aīa bn̄dicti ibu diuinā eēntiā vidit ꝛtinue ab instāti ꝛceptiōis sue. vtens sensibꝫ. ipe nanq̄ loqbat audiebat co/ medebat. z qñ pl⁹ē patiebat in pte sen sitiua. aīa tñ ei⁹ fruebat diuitate. vi/ dens oīa. etiñs adhuc ī vtero mris vi/ debat iudā. pditorē. pharisēos. pylatū crucē. clauos. flagella. spineā coronaz. pterita. psentia. z futura. Videbat ni/ mirū nos q̄ isto tpe sic audim⁹ pdica tionē de eo. videbat siq̄dē q̄rūdā nr̄m corda plena iniq̄tate. q̄rūdā plena pie tate z bona intentōe. z iō adhuc in vte ro mris etiñs ꝓponebat mori p hūa/ no genere z morte sua redimere. Et sic etiā tunc martyr fuit volūtate. O dei/ tas ineffabilis. O trinitas admirabi lis. q̄z subtilis suauis z dulcis es. tñ taz occult⁹ q̄ cū sis in oīb⁹ etiā lucip te vi/ dere in tua eēntia nō potuit. qz certe si te vidisset nūq̄z a te separi potuisset. sic ipm tua bonitas attraxisset. vt ō te ni/ hil appetisset. ¶ Scdo in p̄missis the/ matis ꝟbis insinuat deū videtis sta/ tus cuz ōr. Dis caro videbit salutare dei. i. xp̄z. z p̄m Lyrā accipit hic ois ca ro. i. hō. qz aliq̄ de oīb⁹ hoīb⁹ viderunt eū inter hoies cōuersantē. vel videbit ois hō xp̄z dñm ī finali iudicio. Quo circa ē sciendū q̄ hō est triplex scz

C Primus carnalis siue sensualis.

C Scdus sensualis silr z spūalis.

C Tercius spūalis silr z rōnalis

¶ Primus hō dixi q̄ est carnalis si/ ue sensualis. z ē qui viuit lege sensual' delectatiōis sicut aīalia bruta. de quo Bern̄. Cū nō vbi videt bestia bestiali/ or hō rōne vigens. z rōne nō vtens. et Ezech. sup Matth. Pze oīb⁹ inq̄t ma lus hō est pessimū malū. Quelibet ei bestia vnū ꝓprie hz malū. hō aūt oīa. O q̄z miseri sunt mali hoies q̄ carnez sequunt. O q̄z infelices q̄b⁹ demones dñant. oīm certe miserabiliores erūt. qñ caro a ꝟmib⁹ z aīa a demonib⁹ de uorabit. Hinc Bern̄. Cur carnē tuaz p̄ciosis reb⁹ ipinguas z adornas. quā post paucos dies vermes deuorabūt in sepulchro. Carnales igit hoies p̄pa re se ad xp̄i aduētuz neq̄q̄z poterūt. qz dicit apl's Ro. viij. Qm̄ sapia carnis inimica ē deo. legi enī dei nō est subie/ cta. qui ei in carne sunt deo placere nō p̄nt. ¶ Scōs hō est sensualis silr z spūa lis qui est ꝓtra quē insurgunt male cō cupiscētie. cogitatōes nociue. tñ taz co gitationib⁹ q̄z delectationib⁹ resistit vi riliter. z si ꝓprijs nō valet supare viri/ bus. clamat ad deū p auxilio ne ſua/ lescant. sicut btūs Bern̄. q̄ dicebat. Ad iuua me dñe de⁹ meus qm̄ circūdede rūt inimici mei aīaz meā corp⁹ mūd⁹ z diabol⁹. corp⁹ circūferre optet fugere nō possuz nec fugare interimere nō li/ cet. mūd⁹ vndiq̄z tetendit arcū suū. di/ abolū ꝟo eomin⁹ timeo q̄ min⁹ video vñ etiā btūs Greg. ait. Bestam⁹ laq̄z nr̄m nobiscū circūferim⁹ inimicū car/ nē nostrā loquar de pctō notaz in pctō nutritā corruptā nimis in origine. sed multo ampli⁹ prava ꝛsuetudine. O q̄z sapiens z spūalis q̄ hic recognoscens carnē suam mortificauerit vbi p ea su perādo ad deū deuote clamauerit. di/ cet de⁹ illi illud p̄s. Quoniā clamabit ad me exaudiā eū eripiā euz ⁊c. ¶ Ter cius homo est spūalis simil z rōnalis qui postpositis transitorijs non quas libet virtutes opatur. sed ad illas co/ natur que maxime deo cōiungunt. p rōnem nāq̄z intelligit mūdialia fore

Domica infra oct. nati. domini

intilia vilia z caduca respectu bonoꝝ spūaliū. iō dic̄ cum apl'o illō ·Phil'. iij. Oia arbitrat⁹ sū vt stercora vt xp̄m lucrifaciā. Uñ i spūalib⁹. puta caritate: būilitate patiēcia deuotōne z̄c sp̄ ꝓfice re festinat. nō supbit de anteactis bonis opib⁹. qz attēdit illō Aug. dictū. Non inq̄t respicit de⁹ qd es sed qd eē desideras. Idē. Ubi desideriū finit ibi nō est ꝓfect⁹ sed defect⁹. Et Bern̄. Ubi icipis nolle eē melior ibi desinis esse bonus. Tantū nimiꝝ placz deo desiderīū p/ficiēdi vt si impedit⁹ nō possz exeq̄ ōs oipotēs ꝓ desiderīū solū remūerat. teste Bern̄. sic dicēte. Būt m'ti q̄ tota vita ad ꝓfectōem tendūt z tñ nūq̄z at/tingūt. sed cū p vitā deficiūt reddit eis qō hic dispēsatorie negat. O q̄s diuin⁹ bō ille est q̄ sp̄ ꝓficere i bonis satagit il le q̄ppe gr̄osam xp̄i natiuitatē ꝑpatus expectat. ¶ · Tercio q̄z in p̄mis/sis themat⁹ ꝟbis notat xp̄i visi fruct⁹ desiderabil' cū dī. salutare dei. i. xp̄m. Quia i ip⁹ visiōe btificabit tot⁹ homo Joh. x. Egredie. s. ad ꝓcēplatōem xp̄i būanitat⁹. z ingredie. ad ꝓcēplatōz ei⁹ diuīt⁹. z pascua vite eēne inuēiet. qō xp̄s testat Joh. xvij. di. Hec est vita eē na vt cog̃scant te solū deū verū :z quē misisti ihesū christū. Sed z fruct⁹ aduē tus ei⁹ q̄ z q̄les sint in p̄senti vita expli cat Luc. iiij. sic dicēs. Uenit nazareth vbi erat nutrit⁹ z intrauit sm ꝓsuetu dinē suā die sabbati in synagogā. z sur rexit legere. z tradit⁹ est illi liber Ysaie ꝓphete. z vbi reuoluit librū inuēit lo/cū vbi scptū erat. Spūs dñi sup me ꝓpter qō vnxit me. euangelizare pau/pib⁹ misit me. sanare ꝯtritos corde. p/dicare captiuis remissiōez z cec̄ visuz. dimittere ꝓfractos in remissiōez. pre/dicare annū dñi acceptū z die retribu tionis. Ubi septē vtilitates sui aduen tus explicat dicēs p̄mo. qz via ad vitā reserat dicēs. Euāgelizare paupib⁹ misit me de⁹ sm Lyrā. i. būilib⁹. q̄bus sua doctrina ꝓficit: nō supbis. Joh. vj. ·Pauper euāgelizant. i. regno dei p̄di cant idonei. Mat. v. Bti paupes spi ritu qm̄ ip̄oꝝ est regnū celoꝝ. Scdo q̄a ꝯritos p pniam sanat di. Misit me deus sanare ꝯritos corde. Unde Cassiodor⁹. dñs nescit differre quem contrito corde sibi senserit supplicare. Tercio q̄a patres de limbo liberat di cēs. p̄dicare captiuis remissiōz. sm Lyrā p̄ib⁹ detentis i limbo liberatōnez Quarto q̄a gētiles excecatos illumiat ideo dicebat. deus misit me cecis da re visum. sm Lyrā. i. gentilib⁹ excecā/tis p errorem verā cognitōem. Quin to quia ab onere legis subleuat. ideo dicit. Misit me deus dimittere cōfra ctos in remissionem sm Lyrā. id est a pondere legis relaratōem. In lege ce rot cerimonie z p̄cepta ac iudicialia fu erūt vt cum maxima difficultate pote rant seruare. iuxta illud Actu. xv. Cur tētatis imponere iugum sup ceruices discipulorū quod neq̄z nos neq̄z p̄res nostri portare potuim⁹. Sexto q̄a ōs p passionē recōciliat. iō dicebat. Mi sit me deus predicare annuz domini acceptum. sm Lyraz. Iste est annus passionis christi quo de⁹ pater placa/tus est humano generi. soluta emen/da pcti primi hominis. Septio quia oim merita dijudicat. Unde dicebat ·Predicare die retributōnis misit me dñs. In quo reddet vnicuiq̄z nostrū sm opa nostra. vbi videbim⁹ tam bo ni q̄z mali salutare dei christū domi/nū in forma humana. Rogemus igi/tur eundē dñm nostꝝ vt b eū merea/mur videre oc'o mentis p gr̄am z in futuro p gl'iaz Amen

¶ Dñica infra octauā natiuitat⁹ dñi.

Sermo decimus

Sermo X

Erāt ioseph et maria mater iesu miran/tes sup his que dicebant̄ ō illo .Lu.ij.ca. et in euangelio. Nā au/dientes pastores laudātes z admirā/tes ineffabilem puerū quē angelo di/cente didicerūt fore filiū dei viui ac ei/am audientes tres reges infantē na/tum adorantes z mirabiliter cōmen/dantes. Insuper audierūt Symeonē z Annam ꝓphetissam mirabilia ō pu/ero dicētes mirabant̄. z potissime ma/ter virgo gaudiosa admiratōe reple/batur. Ideo de ea in hodierno euāge/lio tria notant̄. vidz

¶ Prio notat̄ titul⁹ magni honoꝛ

¶ Scdo notat̄ affect⁹ magni amoꝛ.

¶ Tercio notat̄ gladi⁹ magni doloꝛ

¶ Primo dixi q⁹ in euāgelio notat̄ titu/lus magni honoris in ꝺ q⁹ mater xp̄i noiat̄. Certe magnus honoꝛ est eūdez filiū habere cū deo ꝑe. ¶ Magn⁹ siq̄dē honoꝛ est mr̄em illi⁹ esse i terris cuius ꝑ est in celis. Ūñ hāc virginē singula/rem tota trinitas sublimit̄ honorauit ¶ Prio ꝺs pater ḡa filiū suū vnigenitū in sinū suū destinauit. Deinde spūssā/ctus honorauit ḡa eā impḡgnauit. Fili/us ꝺo tā ꝺḡ carissimā matrē multipli/citer honorauit. ¶ Primo i natiuitate sua. ḡa salua ꝺgnitate de ea nasci vo/luit. qō nulli ꝓcessum est. Scdo hono/rauit eā in vita. ḡa ei obediēs fuit. Lu.ij. Erat subdit⁹ illis. s. Marie z io/seph. Tercio honorauit i morte. quia sollicite eā tobi ꝓmēdauit dicēs Joh. xix. Ecce mater tua. Quarto honora/uit post resurrectōem vt pie credit̄. ḡa ꝑmo sibi apparuit z ꝑm Seduliū di/xit. Salue sctā parens. enixa puerpa/regē q celū trāqꝫ regit in sec̄la sec̄lorū. Quito honorauit eā post ascēsiōz suā eam ad gl̄iam deducēdo z a dexꝛ col/locādo. iuxta illud ꝑs. Astitit regina a dextr̄is tuis zc. ¶ Scōm notat̄ ō ꝺgine affect⁹ magni amoris cū ōr. Et tuā ip/si⁹ aiam ꝑtrāsibit gladi⁹ doloris. Qō pōt exponi tripl̄. Prio ꝑ put ē vna di/ctio ly tuā ip̄i⁹. i. tuā aiam. Scdo sic. ꝑ/ut sunt due dictōes tuā ip̄ius. i. tuam animā q̄ est ip̄i⁹ christi ꝑ intensū amo/rē. Tercio sic. tuā ip̄i⁹. i. aiam ip̄i⁹ xp̄i q̄ est tua ꝑ dilectōem. nūq̄ em̄ due aie sic fuerūt ꝑ amorem ꝓiūcte sic̄ christi z ꝺgis mr̄is. que tota liq̄facta fuit intu/endo filiū loq̄ndo cū eo. osculādo eu⁹. audiēdo eū. vt dicere poterat illō Cā/tico⁹. v. Anīa mea liq̄facta est vt dile/ctus meus locut⁹ est mihi. ¶ Terciuz notat̄ de ꝺgine gladi⁹ magni doloris cū dicit̄. ꝑtrāsibit gladius doloris. vbi oñdit̄ q⁹ magnū dolorem habuit tpe passiōis filij. Nam ex hoc aliq̄s habz magnū dolorē q⁹ amittit qō maxime diligebat. In xp̄o em̄ tripler substātia fuit. s. caro anīa z deitas. Erat igit̄ iter matrē z filiū tripler ꝓiūctio amoꝛ. vi/delicz carnis ad carnē ꝑm naturā. aie ad aiam ꝑm amicicia. spūs ad deita/tē ꝑm gr̄am. Amabat igit̄ btā ꝺgo fi/liū amore nature tanq̄ filiū suū. ama/bat amore amicicie tā̄q̄ amicissimū. et amore gr̄e tanq̄ creatorem. Unde dissecabat̄ cor ꝺgis q̄ videbat dulciss/imū filiū innocētē male tractari i cru/ce. ideo ōr. Erāt ioseph z maria mr̄ zc. In q̄ quidē euāgelio tria insinuāt̄ sa/lutaria documēta. s.

¶ Primū xp̄i a Symeone bñdictio.

¶ Scōm xp̄i ab Anna ꝓtestatio

¶ Terciū xp̄i pueri augmentatio.

¶ Primū documētū dixi qō insinuat̄ bñ/dictio xp̄i a symeōe cū ōr. Et bñdixit il/lis symeō z dixit ad matrē mr̄em eius. Ecce posit⁹ est hic in ruinā z in resur/rectōnem multoꝝ in isr̄l et in signum cui ꝯdicet zc. Nā cū mirarēt ꝺgo mr̄ z

Domica infra oct. nati. domini

ioseph de angelorū exultatione super nato puero z de cātico nouo ō aduētu pastorū z adoratōe magorū. de aduētu Symeonis et pphetica exultatōne eius. qz sic debuit fieri. Ūñ Ambrosi⁹ Non solū ab angelis pphetis et pastoribus et parētib⁹ sed etiā senioribus z iustis generatio dñi accepit testimoniū omnis etas z vterqz sexus. euentorūqz miracula fidē astruūt. virgo generat. sterilis parit. mutus loquit. elizabeth pphetat. mag⁹ adorat. vtero clausus exultat. vidua cōfitet. iust⁹ expectat. z ex virtute pueri quē gestabat in vlnis benedicēs Symeon Marie z ioseph cū affectu et gaudio ac ōne gr̄ias referendo. Quāuis em̄ Maria z ioseph essent maiores in scitate. ille tamen p̄cellebat q̄tum ad sacerdoz̄ officiū: ad quē spectabat bñdicere ppl'm Mos quippe erat in lege q̄ q̄n parētes p̄sentabāt puer̄ in templū sacerdos bñdicebat illis pentib⁹ z puero. z ideo bñdixit symeō parentib⁹ xp̄m p̄sentātib⁹. i. btōs eos dixit. Qui⁹ em̄ bñdictōis formā ex euāgelio nō habem⁹ expressam. sz pōt ista bñdictio eē laudis. sicut ōz q̄ creatura bñdicit creatorem dicēdo. Bñdicite sol z luna dño. Unō potuit dicere. O scē ioseph btūs es tu qui meruisti nutritor filij dei esse z p̄putatiuus ei⁹. Ex hōis ppl's bñdicet tibi. Loḡuit em̄ illo docente quē gestabat in vlnis q̄ maria vgo esset eius va mater ideo spēal'r conuersus ad eā bñdixit ei z pphetauit de puero z matre. z forte dicere potuit. O vgo regia ō stirpe danitica. o scīssima mater. o desideriū pphetarū. tu esse meruisti vera mater et genitrix filij dei hui⁹ iesu xp̄i in quo benedicent oēs gentes. Sz scio q̄ iste tam excelsus tā sublimis est q̄ maiestas eius excogitari nō potest tamē positus est hic i ruinā z in resurrectionē multoz̄ in israel z in signum cui cōtradicet. z tu innocēs z vgo mater sup ipm amaricaberis. z cor tuum de eo vulnerabit gladio cōpassionis. Sed di. quō christ⁹ positus sit in ruinam multoz̄. cum de eo scriptū est in psal. Judicabit in natiōnib⁹ implebit ruinas. nec deo auctore aliq̄s fit deterior. Rñdet q̄ put dicit p̄s. ipe implebit ruinas in celo p̄ deiectōnem angelor̄ sactas. sed causaliter p deū nemo fit deterior. Tamē occasionaliter multi p ipm fiūt deteriores: nō q̄ ipe det occasionē p̄ditōnis eorū sed ipi soli ex operib⁹ vel verbis dei assumunt sibi ex prauitate volūtatis eorū occasionē peundi. et sic p̄mittit deus ruinā magnorum vt ex eorū malis opibus aliud melius eliciat. Unde s̄m Aug. nunq̄s p̄mitteret de⁹ aliquod malū fieri in mūdo nisi aliud meli⁹ inde eliceret. et ergo christ⁹ posit⁹ est specialiter in ruinam illorū qui salubrib⁹ documentis z opibus eius ad suam p̄ditionē venirent z venunt p p̄senti. Nā tales excecant ex luce. moriunt ex odore. z infirmant ex medicamine. Christ⁹ em̄ ē lux mūdi. est odor vite post cui⁹ odorem currim⁹. z est medic⁹ salutis etne. Ipe em̄ se assimilat medico Math. ix. Nō est iūst valentib⁹ medic⁹ sed male habentib⁹. q̄ vo ruūt nō se vere reputāt egros. Unde hec vba. positus est hic i ruinam et in resurrectionē multoz̄ in israel itelligūt quadrupliciter. Primo sic q̄ filius dei positus est in ruinam viciorū et in resurrectōz̄ virtutū Nam p christū ruit supbia in ei⁹ hūilitate. ruit auaricia in eius paupt̄te. ruit inuidia in eius charitate. ruit ira in eius mansuetudine. ruit gula i ei⁹ abstinentia. et hoc in salutis nostre reparatione. Similiter p ipm resurrexe rūt oēs virtutes etiā in nobis. q̄. p

meritū ipi⁹ deriuat gr̄a in nos. Job.j
De cui⁹ plenitudie nos oēs accepim⁹
Scdo hec v̄ba sic intelligūt. posit⁹ ē d
in ruinā demonū z in resurrectiōez.i.
repationē ruine angelo⁹. Fili⁹ em̄ di
q̄ de celo lucipe⁹ deiecit iuxta illd Lu
ce.x. Videbā sathanā q̄si fulgur cadē
tē de celo ipe idē deiecit diabolū de al
titudine p̄cipat⁹ hui⁹ mūdi. Un̄ tpe
passiōis xp̄s dixit illud Job. xij. Nūc
p̄nceps mūdi hui⁹ ei̇ciet foras zc.

Tercio dicta v̄ba symeōis ꝓphete sic
exponūt. posit⁹ ē d in ruinā supbo⁹ z
in resurrectōem būiliū. Sm illd Lu.j.
Deposuit potētes de sede z exal.būiles
Judeos supbos būiliauit eo⁹ rit⁹ si
nagogā z sacrificiū destruēdo z ipos p
mūdū dispgēdo exq̄ noluerūt in vni
tatē fidei ꝯgregari .gētiles v̄o būiles
exaltauit. De d loquebat apl's Ro.xj.
Cecitas ex pte ꝯtigit in isrl̄ vt plenitu
do gentiū subiiceret. imo xp̄s dn̄s nō
solū posit⁹ ē in ruinā stulto⁹ iudeoꝝ
sed etiā in ruinā supbo⁹ naturaliū
pbo⁹. vniuerso⁹ hereticoꝝ z falsoꝝ
xp̄iano⁹. De his oib⁹ dī Zach. vl. Erit ru
ina eq̄ mulī cameli z asine. Spūal'r p
equū supbi pbi intelligūt de q̄b⁹ Ro.
j. Dicētes se sapientes stulti facti sē. Per
muluz heretici. sic em̄ mul⁹ a gentilb⁹
recedit. sic heretici a sancta mr̄e eccl'ia.
Per camelū iudei significāt. sic em̄ ca
mel⁹ i dorso habz gibbū sic iudei p a
ꝟicia sūt i corde gibbosi. Per asinaz
v̄o falsi xp̄iani intelligūt. sic em̄ asin⁹ i
scapul' habz crucē z posteriorib⁹ ē luxu
riosus z turpis. sic falsi xp̄iani i ore ge
rūt xp̄m crucifixū. sz in corde antixp̄m
id ē diabolū. de q̄b⁹ dī ad Titū.j. Cō
fitent se ore nosse deū fact̄ aūt negāt.
Quarto p̄dicta v̄ba sic exponunt. po
situs ē hic. s. fili⁹ dei i ruinā. i. mortem
m'tor⁹ martyrū q̄ ꝓp̄ eum diuers pe
nis affecti exticti sūt. z i resurrectōnem
m'tor⁹ fideliū. Notanc dicit m'tor⁹ z
nō oim q⁹ nō omes credūt euāgelio.
Un̄ xp̄s est resurrectio m'tor⁹ in se cre
dentiū fide formata caritate. iuxta illd
Job.xj. Ego sū resurrectio z vita q̄ cre
dit in me etiā si mor. fu. viuet. s. vita g̃
tie aut glie. vl' qa oēs resurgem⁹ i no
uissimo die zc. Scōm salutare do
cumētū est xp̄i ab Anna ꝓtestatio. nā
cū v̄go btā cū filio suo in die purifica
tōis s venisset in hierl'm vt offerret eu
ibi fm legē moysi inspirāte spūsctō sy
meon coḡuit dei filiū ibi eē. z ꝓperans
accepit i vlnas. z bñdixit ac ꝓphetauit
dicēs. Ecce posit⁹ est d in ruinā zc. sz z
mox eodē agitāte spū Anna vidua fi
lia phanuel' ꝓphetissa aduēit z ꝯfiteba
tur de illo oib⁹ q̄ expectabāt redēptōez
isrl̄. i. laudabat z annūciabat xp̄i ad
uentū. sed q̄d dixerit nō habet̄ ex euan
gelio tm̄ ex spūsscti reuelatōe cognosce
bat q⁹ iste hō xp̄s nō tm̄ erat hō sz etiā
de⁹. ideo q̄si infinitū bonū meruit ho
minib⁹. cui⁹ naturā in vnitate ꝓsone
diuie assumpsit. Cōsiderabat deniq⁹
q⁹ hoib⁹ merebat vitā eternā gr̄az glo
riā z stolā corpis z aptōem ianue cele
stis. ideo exultās magnificabat lauda
bat. z omes q̄si ebria spū ad eū diligē
dū z in eū credendū inuitabat.

Sed d. quō vex est q⁹ xp̄s meruit no
bis cū ipe cōꝑcebeso⁹ extitit. z sic extra
terminū meredi fuit. neq⁹ em̄ habuit
fidē nec spem q̄b⁹ mereri potuit vt dic̄
mgr̄ in. iij. Ꝓo q̄ sciēdū q⁹ tria req̄rūt
ad b q⁹ aliq⁹ mereat̄. s. actio ꝓ quam
mereat̄. z merces quā mereat̄ z agens q̄
mereat̄. Et ideo ad meritū tria exigūt.
Primū ex ꝓpatōe merēt̄ ad meritu⁹.
vt vicz ille q̄ mereat̄ sit in statu acq̄rēdi
mercedē. et ideo illi oino q̄ sūt i ēmino
nihil mereat̄ qa nō pñt acq̄rere. Scōm
est ex ꝓpatōe agent⁹ ad actōnem vt sit
dn̄s suc actōis. z ideo illi q̄ agūt ꝓ ne

Domica infra oct. nati. domini

cessitatē nature vl̄ p violentiā nō me/
rēt. sic ḋs ieiunat ḋa nō pōt comedere
zc. Tertiū ē fm ꝓpatiōem actōis ad
mercedē vt eq̄pareť mercedi nō ḋdem
fm eq̄litatē q̄ntitat̄ qz ꝑ req̄rit in iu/
sticia ꝓmutatiua q̄ ꝓsistit i emptiōib⁹
z vēditōib⁹ sed fm eq̄litatē ꝓportōis
q̄ req̄rit i iusticia distributiua fm quā
de⁹ p̄mia eťna partit. Actio aūt ꝓpor
cionata ad vitā eťnā ē actio cū carita/
te facta. z iō p ipam mereť ḋs ex ꝓdi/
gno ea q̄ ptinēt ad vitā eťnā. opa aūt
q̄ nō sūt cum caritate facta deficiūt ab
ista ꝓportōe. z ideo p ea ex ꝓdigno nō
mereť ḋs vitā eternā. sed impropꝫe dr̄
bis aliqs mereri fm q̄ habēt aliquaz
silitudinē cū opatōe informata carita
te. z si ḋdē sit silitudo in substātia act⁹
z in intentōe. vt cū aliqs in pctō mor/
tali exñs dat elēosynā ꝓpt deū dr̄ meri
tū ꝓgrui. Si vo sit silitudo in substā/
tia act⁹ z nō in intentiōe. sic dr̄ meritū
iterp̄tatū. sicut cū aliqs dat paupi ele/
mosynā ꝓpt inanē gl̄iam. Pectria p̄/
dicta in rpo inuenīť. ipe em q̄ꝫuis q̄ꝫ
tū ad aliq̄d in fmino vie z pfectōis fu
erit. scz q̄ꝫtū ad opationē aie q̄ btūs fu
it et ꝓhēsor. tū q̄ꝫtū ad aliq̄d defectū
patiebať eor q̄ ad gl̄iaz ptinent inq̄ꝫ/
tū erat passibil aia z corpe. z inq̄ꝫtum
erat in corpe mortal. z ideo fm ꝺ erat
viator z in statu acq̄rēdi. Sil̄ etiā ois
actus ei⁹ erat caritate informat⁹. z etiā
erat dñs sui act⁹ p libertatē volūtatis
ideo actu suo meruit. Iō ista sctā An/
na ꝓfitebať eū fore messiā in lege pro/
missum. ℂ B. Sed circa ꝺ queriť
vtr̄ sufficiat fidē i corde hre. Rñdetur
q̄ nō. ḋa ḋlibz xp̄ian⁹ p locoz tpe tene
tur fidē catholicā publice ꝓfiteri. z i si/
gnū hui⁹ pfessiōis bō recipit sacramē
tū ꝓfirmatōis i fronte. Vñ de ꝓse. dr̄.
iiij. dz. Cōfirmatio iō i fronte ponit vt
a recipiēte fides sine erubescētia publi
ce p̄dicet. Qō ē ꝫ illos timorosos q̄ di
cūt aut cogitāt q̄ si pagani inuaderēt
eos z p fide affligerent fidē oze negare
vellēt et tñ firmit in corde retinere. et
oēs i tali ꝓposito peccāt mortal. Naz
si scti ꝺ fecissent nūq̄ꝫ martyrizati fuis/
sent. Dz certe ḋlibz xp̄ian⁹ p̄us dz mo
ri q̄ꝫ sctāz fidē abnegare. Vnde. xxiij. q.
viij. Quenior. dr̄. Constātia fidei dz ce
tāta vt p̄us auferať vita q̄ꝫ fides. Vñ
etiā saluator dic Matb. x. Nolite ti/
mere eos q̄ occidūt corp⁹ aiaz aūt occi
dere ñ p̄nt. Nā nescit hō si illo sero vel
nocte illa aut die moriať. z vbi in illa
nocte manebit in purgatorio aut īfer
no vl̄ celo si simpl̄r moriť. Dz si p fide
occidit scit q̄ in celo manebit. ḋa dicit
xxxiij. q. viij. oī timore. Qui p xp̄i noie
martyrisanť. pculdubio vitā eťnā con
sequunť. Deide q̄riť q̄n ḋs audit ali/
quē loq̄ ꝫ fidē vtrū tal teneať defende
re fidē. Rñr q̄ sic. ḋa dr̄. xxiij. q. viij. hiis
q̄bz q̄ defensare teneť ḋlibz fidē. Vnō
si xp̄iani q̄rereť ad cruciatū vl̄ ad mor
tē poter fugere si impfect⁹ es. tñ si ḋs
te iterrogaret si xp̄ian⁹ es. debes te p/
fiteri xp̄ianum. qz si ex timore faceres
xp̄m negares. Nā dr̄. xxj. q. iij. Nō solū
ille negat xp̄z q̄ dicit eū nō esse christū
sz ille q̄ cū sit xp̄ianus se dic nō eē xp̄ia
nū. ℂ Tertiū salutare documētū in/
sinuať i euāgelio xp̄i pueri augmentō
cū dr̄. Puer aūt crescebat etatez sapia
Nō ē īm itelligendū q̄ sapia xp̄i fuerit
augm̄tata p studiū. ḋa ab instāti ꝓce/
pōis sic aia xp̄i fuit plēissima gr̄a ita
etiā sapia. nā adhuc q̄n erat i vtero ꝓgi
nis tātū sciebat aia illa diuitati vnite
sic q̄n fuit i cruce eleuata. sciebat ei tūc
p̄ncipes sacerdotū mortē ei⁹ pcurāres
z iudā se traditurū. z crucē z clauos z co
ronā z oia zc. sz crescebat p expientiaz
Vñ dic apl's Heb. v. Ex his q̄ passus
est didicit obedictiā. s. p expientiā. Vel

Sermo X

crescebat xps sapia. i. alijs manifestã/ do successiue suã sapiã; ad gliaz dei z vtilitatẽ hoim. Ideo sicut xps dns nr creuit corpalit ita z nos crescere dẽm⁹ spualr. qa sic dicit Aug⁹. de vbis apli Spu ambula sp pfice: noli i via dei de ficere. noli retroire. noli deuiare. remanet q non pficit. retrocedit q ad ea re/ uoluit vñ iã recesserat. deuiat q apostatat Vñ etiã b. Ber. Nũq iust⁹ arbitrat se pbẽdisse. nũq dic sat. ẽ. qz sem p esurit z sitit iusticiã. ita vt si sp viue/ ret sp q̃tũ i se ẽ iustior eẽ pẽderz. z sp ẽ bono in meli⁹ pficere tot viribꝫ conaret. ¶ Vñ sciẽdũ q septẽ sũt impedimẽta q impediũt hoiez a spuali pfectu. s. ¶ Primũ est nulla pficiẽdi intentio. ¶ Scõm est nimia animi diuisio ¶ Terciã est modica animi discretio ¶ Quartũ est nimia lingue relaratio ¶ Quintũ est animi assidua mutatio ¶ Sextũ ẽ venialiũ tepida neglectio. ¶ Septimũ est ad pximũ corp⁹ nimia ¶ Primũ dixi impedimẽtũ qõ (affectio impedit hoiez a pfectõe spuali ẽ nulla intẽtio z desideriũ pficiẽdi. Nam si qs haberet vez pficiendi desideriũ vtiqz de die i diẽ se emẽdaret. Vñ licz qs cõfiteat tñ exq̃ nõ habz intẽtionẽ pficiendi. ideo i nllo se emẽdat. hodie em facẽ sic beri z cras sicut hodie. Hoc aũt cõtingit sepe ex eo qa hõ psumit õ se q sit bon⁹ z pfect⁹. z reputat se esse aliqd cũ nihil sit. Vñ Sen. Jõo meliores fieri nolum⁹ qa optimos nos eẽ putam⁹. Et b. Aug. Oportet tibi displicere qõ es si vis quemire ad illõ qõ nõ es. Quicũ qz igit vult pficere spualr debz bẽ ferues desideriũ pficiendi z estimare q̃si vix adhuc inceperit bonũ. Hic ps. Di xi nũc cepi. Et b. Ber. Mime p certo bon⁹ ẽ q melior esse nõ vult. z vbi inci pis nolle fieri melior desinis esse bonus. vñ Aug. Tota vita xpiana desideriũ ẽ aie. ¶ Scõm impedimẽtũ crescendi spualit est nimia diuisio animi cir/ ca exñora z mũdana. de qbꝫ dicit pr illud Sen. xlix. Effusus es vt aq̃ ne crescas. Nõ sic aq̃ fluit hincinde z dispgit. sic z anim⁹ nimis dispsus ñ pficit. oportz em hẽ q̃tũ cozsecũ z cũ alijs vt caueat sibi a vanis pturbatoribꝫ z supfluis occupatoribꝫ. Prio a vanis pturbatoribꝫ. qz sũt nonnulli qbꝫ cura est de oibꝫ nõ aũt de se. q volũt oia arguere q̃ videt si fm affectũ suũ nõ sr: etiam si bõa sũt. ad singula mouet: garriũt. cõtendũt. nihil pati eqnimit volũt. Scõo debẽt eẽ qeti a supfluis occupatõnibꝫ qz sẽ ml'ti qbꝫ nõ sufficit õ pntibꝫ eẽ solicitos sz etiã sibi z suis volũt ad ml'ta tpa. puidere q̃si õs õ ceto ñ curaret õ eis z ẽra cessaret fructificare. Uns isti deũ a se clõgãt. pt cozdis inqetudinẽ. qz õs i qeto cozde qescit. fm illõ Sup quẽ qescit spũs me⁹ nisi sup hũilẽ z qetũ. hic Ber. Colũba cũ ñ iueniret vbi q̃ escaret pes ei⁹ reuersa ẽ i archã ad noe. sic s. s. vbi ñ iuenit cor qetũ fuertit ad cõgregatoz sctoꝝ i celũ vbi ẽ pax ptinua. ¶ Terciũ impedimẽtũ crescẽdi spualr est modica ani discretio. discretio ei ẽ mr vtutũ. idiscretũ feruorẽ hñtibꝫ qñ qz diabol⁹ suggerit artiorẽ vitã vt citoꝰficiãt. tles cito ifatuãt z iutiles fiũt si bi õo z prio. z postmodũ q̃rũt recreationes z exinde dissolutiores fiũt. vñ Cassian⁹ i col'. pim scribit q⁹ antiq̃ pres ad anthoniũ cũtes q̃rebãt q̃nã vt⁹ hoiez ad pfectoz recto tramite ducerz diabolũ isidijs euitarẽ. dsqz rñdit. Prim⁹ inqt i vigilijaꝝ z ieiunijoꝝ attenuatõe cõsistere. qa i his corp⁹ attenuatũ facilꝰ spũ obediret. Alij i pauptate dixit psistere. qz tles familiari⁹ õo iherere pñt Alius in opibus miscõie. qz sola tles xps in iudicio dixit remũerari. Deide btus Anthoni⁹ dixit. Hec oia bona z

Dominica ifra oct. nati. domini

neceſſaria ſūt. ſed his ſpēalē pfectionez tribuere caſus multorū nō ſinunt. ſola ergo diſcretio eſt virtus principalis ideoqz oīm virtutū generatrix cuſtos z cōſūmatio exiſtit. z narrauit eis exēplum de quodā antiquo pfe bero nomine q. l. annis in heremo cōmorat⁹ magne abſtinentie fuit. q tandē angelum ſathane pro angelo lucis ſuſcipiens z ſuis ſuaſionib⁹ acquieſcēs ī puteū pfundū ſe precipit credēs ſe illeſū inde exire put diabol⁹ ſuggeſſerat. extractus itaqz a fratrib⁹ licz ſemiuiu⁹ credere noluit ſe deceptū. ſicqz mortu⁹ ſepulturā difficulter pfunctio ex rogatu fratrū obtinuit. Un̄ Bern̄. Nō habet callidus hoſtis machinamētū efficacius ad tollendū de corde hois dei dilectionē q̄z ſi efficere poſſit vt ī ea incaute z nō exratōe ambulet. Et beat⁹ Gre. Neceſſe ait eſt vt nō ſolū intueamur q̄d agam⁹ ſed cum q̄nta diſcretione pagam⁹. pmū q̄dez ne mala cōmittam⁹. poſtmodū vo ne bona icaute faciam⁹. vñ ſcitas nō ꝓſiſtit in ieunio vigilijs zc. ſed in vrtutib⁹. ſ. hūilitate patiētia caſtitate miſericordia obediētia vt hō frāgat ppriam volūtatez Hoc ptz in diabolo q̄ ieiunat z durā vitā habet nō tñ eſt deo accept⁹ qz caret virtutib⁹. ſ. hūilitate zc. ¶ Quintus impedimētū creſcendi ſpūalit eſt vbo ſitas. Unde Job. vj. Nunq̄d vbosus iuſtificabit. z b. Gre. ſic ait. Multiloquio q̄ſqz ſeruiens rectitudinē iuſticie tenere nō pōt. q̄a dū in pō. Uir liguoſus non dirigēt in terra. Quilibz igit hō qui vult ſpūaliter pficere debz linguā ſuam cohibere a ſupfluis verbis. Nō qz p logācitatē pdit hō deuotōnem ſuā z religioſitatē. iuxta illud Jaco. j. Si q̄s putat ſe religioſū eſſe nō refrenans linguā ſuā hui⁹ vana ē religio. Idē ibidem. Sit inq̄t oīs hō velox ad audiēdū tard⁹ aūt ad loq̄ndū z tard⁹ ad irā. ¶ Quintū impedimentū creſcēdi ſpūalit eſt aſſidua animi mutatio q̄ hō iam vult vnū poſtmodū aliū. nā incipit vnū bonū z poſt triduū incipit aliud bonū agere. et ſic vir varius et inſtabilis eſt in oīb⁹ opib⁹ ſuis Unde Ber. Qui alicubi tēdit ſi vnā ex recta tenuerit viā cito puenit q̄ tendit z itineris z laboris aliqñ facit finem Si vo multas aggreditur vias errat nec laboris aliqñ facit finē. qz erroz ñ habz finē ¶ Sextū impedimentū ē venialiū peccatoz tepida neglectio cū q̄l nō curat qua pctā vitare. Unde puer. Qui minima negligit paulatim deſluit. Unde etiā Gre. in paſtorali. Qui mīnima pctā flere ac deuitare neglexerit a ſtatu iuſticie nō q̄dem repēte ſz paulatim cadit. Ergo q̄ vult veraciter pficere cauere nō ſolū mortalia ſed etiā venialia debz. qz dicit Gre. Uitaſti grandia vide ne obruaris arena ¶ Septimū impedimentū ē nimia affectio ad ppriū corpus. z inde fit hō puſillanimis vt nō audeat facere bona. puta ꝓpter aduerſitates z auſteritates. puer. xviij. Pigrū deſicit timor. Pro q̄ ſciēdum q⁹ caro ꝓpa nō eſt inordiate diligenda ſed poti⁹ odiēda triplici ratiōe. Prio q̄a eſt inimica aie. z q̄ corpus amat inimicū aie ſue diligit. iuxta illō Gal. v. Caro ꝓcupiſcit aduerſus ſpm̄. Scdo ideo q̄a caro eſt corruptio anie Unde Sap. ix. dr. Corp⁹ qđ corrūpit aggrauat aiam. Surgeret em̄ aīa ſepius ad orādū vigilādū zc. ſed corpus impedit eā. Tercio ideo qz amor ſui ē radix omniū malorū. Un̄ aplus. In nouiſſimis dieb⁹ erūt homines ſeipos amantes. Nam de inordiato amore quē hō habet ad ppriū corpus oriūt gula accidia luxuria. q em̄ non ieiunat ieiunia eccl̄ie aut non ſurgit mane zc

hoc venit ex inordinato amore ad cor/pus. qz si ei nō pceret, hec oīa spūs libē ter faceret. Rogem⁹ g̃ xp̃m dñm nr̃m vt p̃ merita sue passionis ꝛc̃.

De eadem dñica Sermo. xj.

Erant pater eius ꝛ mater Jesu mirantes sup̃ his que dicebañ de illo. Lu. ij. ca. ꝛ in euãgelio Jn quo duo cō sideremus. scz

Primū cur Joseph mirabaꝰ

Scōm cur de xp̃o sic testabañ

Primū inquã cōsiderem⁹ cur Joseph mirabaꝰ. ꝛ dicendū q̃ duplici ꝓsidera/tione mlt̄ū mirabaꝰ. Prima ꝓside/ratio erat de ỽginitate Marie. qz Jo/seph sctūs q̃ fm Diero. magꝫ fuit cu/stos Marie q̃z mariꝰ; videꝫ eã graui dã voluit occulte eã dimittere Mat. j Cui⁹ rōnez dicit Chrys. q̃ qñ ioseph vi dit mariã p̃egnantē nō cogitauit ma lū aliq̃d de ea. sz credēdo bonitati vir/ginis credebat q̃ aliq̃s dei op⁹ opatū esset in ea. ꝛ ideo timebat admirādo de tanto dono. seq̃z indignū mīstrū arbi/trabaꝰ. ideo angelus dixit ei ī somnis Joseph fili Dauid noli timere accipe mariã ꝓiugē. q̃d em̃ ī ea natū ē de spū/scō est. Dinc Chrys. Magꝫ em̃ crede/bat Joseph ỽginitati ei⁹ q̃z vtero ei⁹. ꝛ magꝫ credebat ỽginē posse concipe q̃z Mariã posse peccare. Alij ỽo dicunt q̃ ioseph vidēs p̃gnantē: cernebat q̃n/dã splēdorē ī ea q̃ eribat de ea. ꝛ nō po/terat eam intueri. ideo volebat eam di mittere. Scōo mirabaꝰ de pfectōe mo rū virḡis marie in q̃ nihil videbat nisi laude dignū. nihil audiebat nisi edifi/catoriū. Tercio mirabaꝰ de ỽgis de/uota oratiōe. credo q̃ freq̃nter videbat in oratōne eleuatā. ꝛ aliq̃n dulciꝫ lachry/mātē. cui se ꝓformare studebat. Scōa ꝓsideratiōe mirabaꝰ de puero xp̃o cui oēs taꝫ pauperes pastores q̃z diuites re/ges ac ꝓpha ꝛ vidua testimoniū phibe/bant. Scōo ꝓsiderem⁹ cur de chri/sto sic testificabañ. ꝛ dicenduꝫ q̃ iō q̃a licꝫ sctūs ioseph ꝛ gl'iosa mr̃ scirent q̃ morte sua redemptur⁹ esset gen⁹ hūa/nū ꝛ b̃ ex diuīa reuelatiōe. tñ nesciebāt totalē ordinē ꝛ modū. q̃s patꝫ. qz ī tri/duo btā ỽgo q̃rēs nesciebat vbi esset ꝛ q̃d ageret. q̃s explicabāt Anna ꝛ Sy/meō dī. Ecce posit⁹ ē hic ī ruinā ꝛ in re/surrectionē mlt̄oꝝ in isrl̄. q. dī. licet tā magn⁹ sit iste puer qz fili⁹ altissimi: tñ ip̃m oportebit crudelī morte mori. cu ius tñ mortē mlt̄i ꝓuidēbunt. Jō ipse ioseph ꝛ btā maria mirabañ sup̃ his q̃ dicebañ de illo. Unde ex p̃senti euā/gelio tria documenta ꝓponunt gr̃a dī declaranda. vicz

Primū stupendū, pdigiū. ibi. Erāt pater eius ꝛc̃.

Scōm futuꝝ p̃sagiū. ibi. ecce posi/tus est hic ꝛc̃.

Tercīū ỽtuosum testimoniū. ibi. et Primū dixi documē cerat anna ꝛc̃.

tū declarādū stupēdū, pdigiū cū dicit. Erāt p̃ ei⁹ ꝛ mr̃ mirātes. pat̄ itaqꝫ pu tatiu⁹. qz ðz Lu. ij. putabaꝰ fili⁹ Jo/seph qz nutrici⁹ eius erat. Maria ỽo erat vera mr̃ ei⁹ q̃ de sue carnis substā tia genuit eū. iuxta illud Gal. iiij. Mi sit de⁹ filiū suū factū ex mlt̄iere. Sed d. quō mirabañ bij cū dicat phs. ij. po/steriozꝝ. t. j. metaph. q̃ mirari est cau sam rei ignozare. mō ipsi bñ sciebant xp̃m fore deū. ꝛ ea q̃ facta fuerant scie/bant diuina ỽtute fore facta. quō igit tūc mirabañ. Rñdeꝛ q̃ nō mirabāt tanq̃z ignārates eū esse deū. sz mirabañ q̃ tā cito alijs inotuerat q̃ soli scire pu tabāt: vti pastoribꝰ: regibꝰ: symeoni et Anne. ꝛ b̃ vult Orige. ī omeꝛ. dī. Con/

Dominica ifra octa. nati. domini

gregemus in vnū ea q̄ in ortu ieſu dicta et facta ſunt: et ſciem⁹ ſingl'a digna admiratōe. mirabat ergo de his q̄ audierat ab Elyſabeth dicēte. Vñ mihi ꝫ vt veniat mr̄ dñi mei ad me. z q̄ puer Jobes i vtero clauſus exultabat i adventu ſaluatoris. ſō dicit. Erāt mirantes de his q̄ dicebant de illo. de q̄bꝫ et ſil'ibꝫ deū admirabilez glorificabāt.

Ad ꝟ dicit ſctūs Tho. j. parte. q. cv. ar. vij. q̄ ad miraculū tria req̄runt. Primū q̄ excedat facultatē nature. Secū dū q̄ ſit rar. Tertiū q̄ cām habeat oibus occultā. Prio nāq; ad miraculū req̄rit q̄ facultatē nature excedat. q̄ illud q̄ naturaliter euenit nō dr̄ miraculū. ſic eclipſis ſol' p interpoſitionē lune fit naturaliter. Sil'r eclipſis lune p interpoſitionē terre inter ſolē z lunā. ꝓterea q̄ceptꝰ z etiā partꝰ virgis fit ꝫ naturā. excedit ſiqdē nature facultatē q̄ virgo cōcipiat z ꝑgo pariat deū z hoīem. vñ Bern̄. in ſermone. Aſſ⁹ mirabile op⁹ ſingulare inē oīa et ſup̄ oīa q̄ de⁹ z hō in vnā q̄uenerūt pſonā. Secōo ad miraculū req̄rit q̄ ſit rarū. q̄ illud q̄ eſt vſitatū nullus mirat. vt ſolē oriri: z ſegetes multiplicari ex paucis granis. Vnde Aug⁹. in omel'. Mai⁹ inḡt miraculū eſt gubernatio totꝰ mūdi q̄z ſaturatio q̄nq; miliū hoīm de q̄nq; panibꝫ. et tñ ꝫ nemo mirat. Illō mirant hoīes nō q̄ mai⁹ eſt ſed q̄ rar. ē. Quis em̄ z paſcit vniuerſum mūdū niſi ille q̄ de pauc̄ granis ſegetes creat. ꝓterea filij dei natiuitas fuit miraculū. quia tm̄ ſemel z nō erit vlteri⁹. vñ Bern̄. in ſermone vigilie natiuitat̄. A ſeculo nō eſt auditū q̄ ſublimitas z vilitas q̄ueniret in vnū. nihil deo ſublimi⁹ z tm̄ deus deſcēdit in imū. Q̄ admirās Eſa. c. vl. air. Quis vnq̄z audiuit tale et q̄s vidit huic ſimile. z Bern̄. q̄ virgo fuit ſine grauamie gꝫida. pepit ſine dolore. ſol nat⁹ de ſtella. pr̄ de filia. creator de creatura. Tercio ad miraculū req̄rit q̄ habeat cām oibꝫ occultā. z ſic ſerpentes q̄s fecerūt magi pharaonis corā eo in egypto q̄s deuorauit ſerpens moyſi nō fuit miraculū. q̄ fuit arte diaboli q̄ multa p̄t facere celeriter. q̄ alii q̄ naturaliter fieri poſſent. ſicut de virga p putrefactionē poſſent fieri ſerpentes q̄ forte arte magica acceleratū fuit. ꝓterea filij dei natiuitas erat miraculoſa. q̄ habuit cām occultaz. Vnde Amb. Hūanū excedit ſenſum z intelligentiā. non capit rō ſed fidelis pfeſſio. ſcrutari nō licet ſupna myſteria ſz ſcire. Et iō erāt admirātes ꝛc. ꝟ Secōo dicit q̄ in pñti euāgelio notat futurꝫ p̄ſagium: cū dr̄. Et bñdixit eis ſymeō z dixit ꝛc. vbi duo dubia erūt declarāda vicz C Primū Utrū maior a minori poſſit benedici.

ꝟ Secōm quō xp̄s dñs poſit⁹ ſit in ruinam multoꝝ.

Ad ꝟ Primū inquā dubiū eſt declarādū Utꝝ maior a minori poſſit bñdici. Et vidē q̄ ſic. q̄ papa ꝓſecrat ab epo hoſtiēſe. z tm̄ papa ex ſua electōe eſt maior eo. etiā anteq̄z ꝓſecret. Itē archiepus ꝓſecrat a ſuis ſuffraganeis minoribꝫ ſe. Sil'r ſacerdos exiſtēs minor conſecrat corp⁹ xp̄i q̄ eſt maior q̄z ſacerdos Ad q̄ rñdet Lyra ſup. vij. ca. Hebr. q̄ circa hoc errauerūt q̄daz hereticī q̄ nominant pauperes de Lugduno dicētes q̄libet iuſt⁹ maior eſt q̄cunq; pctōre. Iō dixerūt q̄ ſacerdos petōr ñ p̄t bñdicere etiā puro layco. ſed ecōuerſo q̄libet layc⁹ iuſt⁹ ē ſacerdos ver⁹ z nullus alij⁹. Sz ꝫ erroz ē nimis p̄nicioſus. q̄ ſi ſctitas miniſtri ſit dr̄ neceſſitate ſacri nulla erit certitudo i ſacrīs eccleſie. q̄ null⁹ ſcit certitudinaliter ſe eſſe i ſtatu gr̄e et m'to min⁹ p̄t ꝫ ſcire de alio. z p ꝓns de nullo ſcirē vtꝝ eſſet baptiſatus vel

nō. z sic de alijs sacrīs. Et isto dr q; qñ aliqs agit ī vtute, pria tñ requrit ō ipso quis vel qlis sit. qz ei⁹ bonitas vel malicia variat, pria actōez. Sz qñ agit ī vtute alt̄ī⁹ nō variat. Bona enim eleōsyna dat̄ p malū seruū. z eodē modo dē⁹ ꝓfert bonū z vez sacrīm p malū mīstr. ideo vez ē dictū apl̄i Heb. vij. dicēs. Qd min⁹ ē a maiore bñdicī: qz qlibet institut⁹ mīster dei maior ē qcūq; alio inq̄tū est bon⁹. z sic elect⁹ in papā submittit se volūtarie inq̄ntū ē hō epō hostiēsi inq̄tū est mīster dei. eodez mō archiepiscop⁹ suis suffraganeis. Sil̄r sacerdos ꝓsecrat ipam materiā q̄ maior est. virt⁹ vo diuia secreti⁹ opatur ibi. Vñ dr. j. q. j. dictū ē. Sacerdotes nomē dñi iuocāt: dñs aūt bñdicti onem p̄stat. Ideo Hymeō ex officio sacerdotali bñdicebat Joseph sctm̄ z dei mrem Mariā laudādo z ꝓmēdādo.

¶ Sctm dubiū ōclarādū quomodo xp̄s dñs posit⁹ fit ī ruinā mlt̄or ī isrl̄. Rñdet q; b multiplr pōt exponi. Prio sic. xp̄s posit⁹ ē ī ruinā supborū z resurrectiōez hūiliū. Sm qd dixit brā Hgo Luce. j. Deposuit potētes de sede. Sctō sic exponit. posit⁹ ē xp̄s ī ruinaz nō credentiū z resurrectōz fideliū. q. d. mlti erūt ī isrl̄ q nō credēt ī eū qbꝫ ipse erit p occasionē ī ruinā. vñ Chryſ. Hic sol oculos debiles ledit. sanos delectat. Sz si q; oculī sē lippiētibꝫ his ꝓriū ē lumē sol̄ vt dic̄ Aug. Sic spūal̄ sol xp̄s a v̄gine aurora exort⁹. Malach. vlt̄. Orietur vob timētibꝫ nomē meū sol iusticie aliqbꝫ ē gaudiū z leticia vt angel̄ z iustis boibꝫ. Luc. ij. Euāgelizo vob gaudiū magnū qd erit oī ppl̄o. Mal̄ vo erat trīstīcia sic̄ Herodi Math. ij. Audiēs aūt Herodes rex turbat⁹ ē. z ois hierl̄yma cū illo. Et b ꝓsideras sctūs sy meō in spū q; aliq illumiarēt er aduēntu xp̄i ad fidē. aliq excecarēt ad o diū z iuidiā. Jō dicebat. Ecce posit⁹ ē hic ī ruinā ꝛc. ¶ Tercio sic expōit. xp̄s dñs positus ē ī ruinā vicioz z resurrectōz virtutū. ruit ei supbia ī ei⁹ hūilitate. auaricia ī ei⁹ pauptate. luxuria ī ei⁹ castitate. iuidia in ei⁹ benignitate. z iō posit⁹ ē in signū puritat̄. de q; Esa. vij. Ecce virgo concipiet z pariet filiū. Sz huic sig̃ ꝓdicūt luxuriosi. Eccl̄i. xxj. Audiet luxuriosus z displicebit ei. ¶ Sctō posit⁹ ē ī signū hūilitat̄. ō q; Phil̄. ij. Exinaniuit semetipm formā serui accipiēs. Nā dñs oim fact⁹ ē fu⁹ q; aquit liguas ꝓbax fact⁹ ē ifans. de b sig̃ hūilitatis dr Lu. ij. Hoc vob sig̃nū inuenietis infantē pānis inuolutū z positū ī ꝓsepio. Hoc sctm̄ signū nō solū ī natiuitate sz etiā ī tota vita fuauit z ī morte. iō hoc ē signū magni reg̃. ad qd docuit Mat. xj. Discite a me qz mitis sū z hūil̄ corde. Sz huic sig̃ ꝓdicūt supbi. iō nō erūt ō curia celest̄ reg̃. iuxta illd ps. Nō habitabit ī medio dom⁹ mee q; fac̄ supbiā. hic Aug. Erubescat supbire hūana ifirmitas cū se ita depsit diuia maiestas vt destruerz totā supbiā. vicz cordis oris z opis. Unde dr puer ꝓ supbiā cordis. infās ꝓ supbiaz locutōis vel oris. pānis inuolut⁹ ꝓ supbiā opis. ¶ Tercio xp̄s posit⁹ ē ī signū pauptat̄. qz ī vita sua non habuit vbi caput suū recliaret. Sm illd Mat. viij. Vulpes foueas habēt z volucres celi nidos filij⁹ aūt hois nō habz vbi caput suū reclīet. sed nat⁹ ī stabulo posit⁹ est in ꝓsepio. Unde Bed. Vide q; pauper fact⁹ ē. Si rex vbi aula. vbi thron⁹ vbi curia vbi regal̄ familia. Aula ei⁹ stabulū. thronus ꝓsepiū. familia bos et asinus. Idē. O homo qd sollicit⁹ es ō regali edificio cū deus tuus iacet in ꝓsepio. qd cogitas de ꝓcioso vestimēto cū deus tuus indutus est vili panniculo. quid laboras de clientū collegio

Dominica ifra octa. epipha.

cū saluator tuus iacet cū boue z asino Huic salutari signo cōtradicūt auari tpalia plᵒ q̄z eterna q̄rētes. iō in regno christi heredes esse nō pñt. iurta illud Eph.v. Scitote itelligētes q̄ oīs auarus q̄d ē idolorū fuitᵒ nō hz hereditarē in regno xpi z dei. Quarto xps positᵒ ē in signū maxie caritat̄ q̄ morte subijt z sāguinē p nob fudit. vñ Exo.xij. Erit aūt vob sanguis in signū. nec erit i vobis plaga dispdēs. Sz huic signo cōtradixerūt iudei in cruce Lu.xxiij. Alios saluos fecit: se saluū faciat si hic est xps dei electᵒ. Sz hij certe videbūt cui ptradixerūt. Et de ipsa xpi passiōe subdidit Symeō gl'iose virgini pphetans z dicēs. Et tuā ipsi⁹ aiam ptransibit gladius. i. dolor cōpassiōis. De mltiplici gladio q̄re i fmone de purificatōe. vbi inuenies q̄ntuplicē gladiū q̄ cor virgis ptrāsiuit. Tercio in psenti euāgelio notat virtuosum testimoniū: cū dr. Erat Anna pphetissa filia Phanuel de tribu Aser: hec pcesserat in diebꝰ multis z vixerat cū viro suo annis septē a virginitate. cuiᵒ q̄dē testis virtuositas h describit in triplici statu. scz

¶ Primo in matrimonio.

¶ Scōo in viduitatis statu.

¶ Tercio in sctitatis exercitio.

¶ Primo itaq̄z hᵒ testis ō xpi aduētu virtuositas describit a statu mūnōij. q̄ dr q̄ vixerat cū viro suo s. i pace z dilectōe. q̄ si virissēt i discordia sic mō mlti viuūt nō fuisset vita sz mors. iurta illō Eccl. xxx. Melⁱᵒ ē mors q̄z vita amara. Vñ q̄dā pbus dixit Uror aut ē ppetuus refrigeriū aut eternū tormētū. q̄cq̄d ei comedunt z bibūt nō pficit eis. Scōo hec sctā xpi testis pmendat a viduitatis statu cū dr. Et hec vidua erat vsq̄z ad annos octogintā q̄ttuor. j. Thi.v. Que vere vidua est z desolata speret in deū. q̄z vidua viuēs in delicijs viuens mortua ē. Tercio ipa pmendat a sanctitatis exercitio cū dr. Que nō discedebat de templo ieuniis z obsecratōibꝰ seruiens deo die ac nocte. z hec ipa hora supueniēs confitebat dño z loq̄bat de illo oibꝰ q̄ expectabāt redēptōnē isrl'. Que aūt dicebat euāgelista nō exprīsit sic pphetā Symeōis: ad insinuādū q̄ nō est officiū mlieꝝ publice pdicare. Vnde pse dr. Mlier q̄uis docta z scīa: in quētu tñ viroꝝ docere nō psumat. Rogemus igit dominū zc.

¶ Dñica infra octauā epiphanie

Sermo xij

Demāsit puer ihesus in hierl'm z nō cognouerunt parentes eiᵒ. Lu.ij. z i euāgelio. In quo tria salutaria documenta dant nobis. scz

¶ Primo btā virgo instruit pentes

¶ Scōo xps dñs istruit filios

¶ Tercio tā filiᵒ q̄z mr istruūt vniuer

¶ Primo em regina celi istruit parentes q̄ discretū amorē habeāt ad filios Tūc aūt amor pentū est discretᵒ cū a puericia eos instruūt salutaribꝰ disciplinis. Sic faciebat btā virgo dū xpm a puericia ad festa secū in hierl'm ducebat. Scōo q̄z btā virgo instruit mres vt de filijs magnū timorē habeāt ne i diaboli ptātem deueniāt. Btā em virgo sicut dicit hic glo. timuit ne Herodes filiū suū occideret, ideo iuit cū eo i egyptū. Jam aut̄ timebat ne filiᵒ herodis archelaus occidere laboraret. Sz nūc multe sunt mres que sciūt filios z filias ab herode. i. diabolo iam occisos z pacē aut nihil timere vident. z est mag̃ fatuitas. dolēt si lupᵒ asportat porcuz z nō dolent si lupᵒ infernal' occidit filios. dolēt si cadet asinᵒ z non dolēt si occidit filius. Unde Bernar. Cadet asinᵒ

et est q̄ subleuet: perit ania z nō est q̄ re
cogiter. Ideo tales parētes dicēt in iu/
dicio q̄n filios suos cū ipīs dānari vi
dent illud Lu. xxiij. Bē steriles z ven
tres q̄ nō genuerūt. Et saluator ibidē
Nolite flere sup me sed sup vosmetip/
sos flete z sup filios vr̄os. Tercio do/
mina mūdi Maria instruit parētes
vt ad filios habeāt debitā cor̄rectionē:
cum dicit filio suo cū benignitate. Fili
q̄d fecisti nobis sic. nō em̄ filio maledi
xit nec ꝓuiciata est. sed rōnez q̄siuit: cō/
tra eos q̄ nimis clamant ꝫ filios eos
vituperando. Vñ Eph. vj. Parētes no
lite filios vr̄os ad iracūdiaz ꝓuocare.
scz si boni sunt. si aūt mali sunt tūc nō
parcat vge. q̄r ille odit filiū q̄ peccantē
nō cor̄rigit. Prouer. xiij. Qui pcit vge
filiū nō diligit ille. ¶ Scō xp̄s dōs in
struit filios q̄liē se habeāt ad gentes. s.
celestē: spūalē: z carnalē. Puer em̄ Je/
sus se ad patrē celestē habuit reuerēter
q̄r carnalibꝫ ꝓposuit di. Quid ē q̄ me
q̄rebatis: an nesciebatis q̄r in his q̄ patris
mei sūt oportet me esse. vñ Aug. Amā
dus est genitor: sed ꝓponendus ē crea/
tor. Scō ad parētes spūales. s. sacer/
dotes se habuit sapienter. q̄r interroga/
bat eos z audiebat q̄si discens: cū nihil
ab eis didicit. qđ est ꝫ illos q̄ verba di
uina nolūt audire. Tercio ad parētes
carnales habuit se obedienter. q̄r dicit
Et descendit cū eis z venit i nazareth.
z erat subdit⁹ illis. vñ Bern. Quis erat
subdit⁹: deꝰ. q̄bꝫ: hoibꝫ. Nunc etiā Au/
gust. di. Erubescat q̄s q̄z esse superbꝫ q̄r
hūilis factꝰ est deꝰ. ¶ Tercio taz filiꝰ q̄z
mr̄ instruunt vniuersos. Prio in b vt
ad ecclesiā libēter eam⁹ sicut vgo cū fi
lio iuit in hierl'm. Scō in b vt vsq̄z in
finē sacrificij in ecclesia remaneamus
Tercio vt turbas fugiam⁹ si christus
amittere nolumus. Quarto vt verba
dei retineam⁹. q̄r ōr de btā vgie. Ma/
ria aūt ꝓseruabat oīa verba hec confe
rēs i corde suo. Unde in pñti euāgelio
tria notem⁹ documēta salutaria. scz
¶ Primo xp̄i dñi absentatiōez. ibi. re/
māsit puer iesus in hierl'm.
¶ Scō xp̄i dñi disputationē. ibi. iue
nerūt in tēplo audiētez illos etc.
¶ Tercio xp̄i dñi inq̄sitionē. ibi. ego et
pr̄ tu⁹ dolētes q̄rebam⁹ te.
¶ Primū igit̄ salutare documentuz
notem⁹ in euāgelio xp̄i dñi absentatio
nē: cū ōr. cū fact⁹ esset iesus annoꝝ du
odecim ascēdētibꝫ ill' hierl'ymā ꝑ in cō/
suetudinē diei festi. ꝓsūmatisq̄z diebus
remānsit puer iesus in hierl'm z non co/
gnouerūt parentes ei⁹. Vñ licet piā ma/
trē sup oēs hoies diligebat tñ absenta
uit se ab ea vt oibꝫ deuotꝫ daret ꝓstan/
tiā si xp̄m p deuotiōis dulcedinē in se
nō inueniāt. q̄r aliq̄n etiā a vgie maria
p̄sentia corpali fuit absentat⁹. ¶ J.
Pro q̄ sciendū q̄ deuotiōis dulcedo
subtrahit etiā a deuotꝫ septē de causis. s.
¶ Primo ꝓpter p̄sumptionē.
¶ Scō ꝓpter ꝓbationem.
¶ Tercio ꝓpter ꝓseruationē.
¶ Quarto ꝓpter hūiliationē.
¶ Quinto ꝓpter exercitationē.
¶ Sexto ꝓpter ꝓsolationem.
¶ Septimo ꝓpter reuelationē.
¶ Primo em̄ deuotiōis dulcedinē deꝰ so
let subtrahere ꝓpter p̄sumptionē etiā a
deuotꝫ. q̄r aliō est gr̄a et aliō ē dulcedo
gr̄e. sic aliō est cibꝫ z aliud ē sapor cibi.
Ne aūt aliq̄s ꝓpr̄ gr̄e saporē se reputet
ee aliq̄d cū nihil sit nec ō sua scientia cō
fidat: subtrahit deꝰ illā dulcedinē gr̄e i
q̄ ꝓfidebat. Vñ Gre. iij. moral. Scī
viri q̄ alti⁹ apō deū vtutū dignitate ꝓ
ficiūt: eo subtilius se indignos esse de/
pr̄hēdūt. q̄r duz luci primiores fiūt q̄/
dd in seipsis latebat inueniūt. Ne ḡ bo
nus hō i spūalē superbiaz cadat q̄ aliq̄n
peior ē z magꝫ nociua q̄s secl'ar⁹ pōpa.

Dominica ifra octa. Epiphanie

tūc deꝰ subtrahit sibi qñq; spūalē cōsolationē. z etiaz ne hō credat a seipo hr̄e talē ꝓsolationez gr̄e. vt sic recognoscat q; ista gr̄a dat sibi et sola dei bonitate z nō ꝓpter merita. nā mimaz gutram gr̄e non possumꝰ mereri z nobisipsis. ¶ Si cm̄ hō sp ꝓsolatōem spūalē ad libitū haberz forte hoc crederet esse a natura q̄d est a sola dei gr̄a. ¶ Secūa cā absentationis gr̄e est ꝓpt̄ ꝓbationez. qz deꝰ vult ꝓbare hoīem vtz. velit abire z cōsolatiōez a creatura q̄rere q̄n nō habet a deo ꝓsolationē diuinā. Facit cm̄ deꝰ sic spōsus q; vult ꝓbare ꝓstantiā z dilectionē sponse. vbi gr̄a. vt si mercator si mularet se ire ad nundinas z tñ se absc̄dēdo in domo maneret volēs videre q̄d vroz faceret eo absente. vel q̄d de eo loq̄ret. vl si de eiꝰ recessu doleret z ō reditu gauderet. Sic christꝰ tardat ali q̄n venire cū sua dulcedīe vt ꝓbet ꝓstātiā fidelis aīe. Sed aīa q; ꝓsolationē in creaturis q̄rit post q; diuinā dulcedinez amisit facit sicut mulier q; absente viro ꝓprio se ad aliū trāsferr. ¶ Tercia cā subtractionis spūalis dulcedis est ꝓpter ꝓseruationē ne hō seipm̄ destruat z corpus nimiū debilitet. qz si hō semper haberet istā gr̄am z spūalem dulcedinē: sp vellet ieiunare vigilare et orare z alios labores facere. qz q̄q̄d facit sp esset ei t ulce stāte illa cōsolatiōe. Ut aūt aīe obsequiū sit rōnabile deꝰ ab eo subtrahit spūalē dulcedinē. Sunt cm̄ aliq; qui in p̄ncipio ꝓpter dulcedinem gratie quā sentiunt destruūt sibi capita q; postea modicū possunt facere. sed sic homo debet hr̄e rōnabile obsequiū vt sic asinū suū. i. corpus suuz ꝓprū nutriat vt onera portet. z sic cū deo met discrete ne lasciuiat z pōdus ꝓiciat. nā cū xp̄s p̄sens est p suā spūalē dulcedinē oia leuia facit: vilipēsiōes: vigilias z. q̄re b nisi qz dñs supponit manū suā et subleuat totū onꝰ. sed subtracta dulcedīe id qō videbat leue sentir gr̄aue. ideo dic̄ saluator Joh. xv. Sine me nihil potestis facere. ¶ Quarta cā subtractionis gr̄e est ꝓpter hūiliatiōez: ne hō habens talē spūalē dulcedinem alios non habētes spnat z iudicet sed eis cōpatiat. Sūt cm̄ aliq; qn̄ deus eis aliquā gr̄am facit tunc statim iudicāt et despiciūt alios: q; forte si haberent illā gr̄am plꝰ facerēt qz ipi. q̄by ōr Luc. vj. Nolite iudicare z nō iudicabimi. nolite dēnare z nō dēnabimi. Vnde Bre. dic̄. Vera iustitia cōpassionem habet. Cōpati g̃ debemꝰ infirmis z debilibꝫ z̄c. ¶ Quīta cā q̄re subtrahit dulcedo spiritualis est ꝓpter exercitatiōem. qz. s. hō nō vult fortit̄ et feruēter operari et illa gr̄a sibi data. ideo deꝰ illā gr̄az sibi data subtrahit. Vñ nos admonet apl's ad Hebr. vj. dicēs. Hortamur vos ne in vacuū gr̄az dei recipiat. Qui igit nō vult laborare cū bonis sibi cōmissis a dño dignū est vt recipiant ab eo. sicut dicit saluator in euāgelio de fuo inutili q; vnū talētū acceptū foderat in terrā q̄ fuit ab eo ablatuz z alteri datū. Merito igit z nob auferr gr̄a si repidi fuerim. vñ sēptū est. Maledict hō q; facit opꝰ dei negligenter. ¶ Sexta cā subtractionis spūalis dulcedis est ꝓpter ꝓsolationē z delectationē in creatur. qz tūc nō pōt hr̄e diuinā ꝓsolationē. vñ Bern. Delicata est diuīa cōsolatio z nō dat admittēnby alienaz. Quidā in isto mūdo volūt delectari i cibo et potu z vestibꝫ p̄ciosis: in amicis: in vroze: in filijs: z in gaudijs mūdanis. z cū hoc q̄rūt ꝓsolationes diuinas i p̄ntī sed decipiūt seipos. qz dic̄ Aug. v. ꝓfes. Gaudiū diuīe dulcedis nō degustat si carnali delectatione coz maculas. ¶ Septia cā q̄re subtrahit dulcedo spūalis est ꝓpt̄ nimiā reuelationē. q̄n. s. hō

nimis reuelat gram sibi datā z iactat se inaniter de donis diuis. Uñ legit ō q̄dā q̄ruso ffe q̄ post multos labores orōes et ieiunia meruit q̄ in suscepcōe sacri eucharistie sentiret inenarabiles dulcedinē in corde z i toto corpe. ita q̄ ista delectatio fuit ei sup omnem mū di dulcedinē. q̄ veniēs ad q̄ndā fratrē petiuit sibi dari osculū: putās q̄ ille eti am sentiret illā dulcedinē. tūc statiz illa dulcedo euanuit z nunq̄z rehabere potuit. Ideo dic Ysi. de sū. bo. Nō te arroges. nō te iactes. nō te insolēter extollas: nil ō te p̄sumas. nil bom tibi attribuas ℣. ℟. Scōm saluare documentū notem⁹ ex euāgelio xp̄i dñi disputationē. z ℔ in questionū q̄positōne z solutōe. Nā ip̄e xp̄s puer exist̄s p̄ triduū in hierl'm i medio doctor̄ eis q̄stiones q̄ponebat. Cū aūt ip̄i nescirēt respōdere xp̄s soluebat eis. Uñ ōr i euāgelio. audiētē illos z inrogātē. i. introgabat p̄i⁹ z deide audiebat eor̄ respōsa. Sz cū nescirēt rñdere xp̄s prudēter rñdebat. ideo ōr in euāgelio. mirabāt oēs q̄ eū audiebāt sup prudentia z rñsis ei⁹. Ex quo ptz q̄ multitudo populi cōfluebat ad tā solēnem disputatōez p̄sertim cū fama exisset q̄ vn⁹ puer ita sapiēter disputaret ō lege q̄ oēs doctores legis i admiratōez vteret. Sz q̄ fuerūt ille q̄stiones euāgelista nō exp̄mit. ideoq̄z verisīle est q̄ nō fuerūt de aliq̄ vana z curiosa materia sed ad honorē dei z hois salutē. puta ō diuitate z xp̄i incarnatōe. Deide pie cōtēplādū ē q̄ xps illis trib⁹ diebꝫ posuit. xij. q̄stiones valde vtiles sup q̄s fundata ē fides catholica. q̄tuor p̄ma die. q̄tuor scōa die. z q̄tuor tercia die. p q̄b⁹ scripturas z dicta p̄phet̄ reuoluētes sufficiebāt q̄stiones ad tot⁹ diei decursum. Cū igitur parētes christi recessissent: z puer xp̄s remāsisset in tēplo q̄nerūt doctores legꝫ p⁹ sacrificiū matutinū solito more vt inuestigarēt ex scripturis p̄phetarū si iam venit messias an nō. Nā inc̄ aduentum in carnem z aduentū ad iudiciū nesciebāt distiguere. iō q̄dā dicebāt fm dicta Danielis p̄phete q̄ iā venit. alij aut̄ dicebāt q̄ nō. q̄z sol adhuc nō est q̄uersus in tenebras z luna in sanguinem vt ōr Joheł. iij. c. qō intelligit de aduētu ad iudiciū. Tūc puer ihesus accessit ad eos salutās et stādo in medio eorum dixit. Que sunt hec verba q̄ cōfertis ad inuicē de libris vestris. Rñderūt. nos loq̄mur de deo z de aduentu messie z de gestis ei⁹ que factur⁹ est dū venerit. Tūc ihesus. ℞ ē acceptū deo. q̄z sic dicit Dauid in p̄s. Effunde dñe irā tuā in gētes q̄ te nō nouerūt z indignatōez tuā in regna q̄ nomē tuū non inuocauerūt. Nūc igit̄ dicite mihi. q̄s creauit celū z terrā z oīa que i eis sunt. Rñderūt sapientes. puerile est q̄rere ℞ z ignorare q̄z in p̄ncipio libri moysi ōr. In p̄ncipio de⁹ creauit celū z terrā. Ihesus aūt dixit. Videatis si ē puerile q̄stū vtiq̄ de⁹ est vnus i essentia z trin⁹ i p̄sonis q̄ ē creator oīm. Rñderūt doctores. Sic inquunt de⁹ ē vn⁹ i essentia: ita etiā vn⁹ i psōa. q̄z dic Moyses Deut. vj. Audi isrl' dñs de⁹ tu⁹ vn⁹ ē. Quib⁹ ihesus ait. Quid g̃ dicit Dauid. Verbo dñi celi firmati sūt z spū oris ei⁹ oīs virtus eor̄. z Sapiens. Spūs dñi or nauit celos. hoc audito doctores tacebant. Ait eis ihesus. verbū eiꝰ dñi filiꝰ est p̄is. z spūs oris ei⁹ ē spūsctus. g̃ de⁹ vn⁹ ē i essentia sz trin⁹ i psōis. s. p̄r z filiꝰ z spūsctus Quib⁹ audit̄ admirādo doctores dicebāt. Quis ē iste puer taꝫ pu⁹ et tā sapiēs et vbi didicit scripturas legꝫ z ppha. cū i nris scol' nunq̄z iste visus fuerit. Deōaz igit̄ q̄stiones p̄posuit xp̄s. dicite igit̄ mihi inq̄t c⁹ filiꝰ erit xp̄s. rñderūt dauid. sic eiꝰ dictū ē in

ps. Jurauit dñs dauid ⁊ veritatē ⁊ ñ frustrabit eū De fructu vētris tui ponā sup sedē tuā. ait iesus. qđ ḡ dauid dic̄ ī ps. Dixit dñs dño meo sede a dextris meis donec. i. eē naliter ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ. Si ḡ filius ei⁹ quō est dñs ei⁹. q̄ audito doctores tacuer̄t. Tādē qđā ex eis dixit. Et quō videt tibi q⁹ illa scptura debeat itelligi. rñdit iesus. Messias ille expectādus ē de⁹ ⁊ hō. ingtū est hō: filius ē dauid. sz ingtū est de⁹: dñs est ei⁹. ⁊ sic de⁹ ⁊ hō est filius et dñs dauid. Hic eñ dicit Esa. ca. ix. Paruulus natus ē nob ⁊ filius datus ē nobis ⁊ vocabit de⁹ fortis. Sup qbꝫ vbis xpi mirantibꝫ Tercia etiā qstionem p posuit dñs. Cū xps venerit vtrū victurus sit in diuitijs: an ī pauptate. Rñderūt iudei q⁹ in maria abūdātia ⁊ diuitijs. q⁹ dicit Dauid in ps. q⁹ reges tharsis et insule ei mūera offerēt. Jtē. oēs gentes seruiēt ei. Rñdit xps. qđ ḡ dic̄ pphe ta Zach. ix. c. Noli timere filia syō ecce rex tuus venit tibi sedēs sup asinā et ipse paup. Et ps. ī ei⁹ psona. Paup sū ego et in laboribꝫ a iuuentute mea. Ut illi hec audierūt respiciētes sese mutuo dicebāt. Cuius filius est iste puer tā sapiens qui sic declarādo allegat scripturas.

¶ Quartā itez qstionē pposuit dicens. Dicite mihi o viri doctissimi ī isrl' qles erūt illi q xpo adherebūt vtrū diuites: aut paupes. Rñder̄t. diuites inquit cū qbꝫ subijciet totū mūdū. q⁹ dic̄ ps. Reges arabū ⁊ saba dona adducent Et itez Potestas eius a mari vsq; ad mare. ⁊ a flumie vsq; ad ēmios orbis terrarū. Ad hec Jesus. qđ ḡ dicit Esa. ca. vj. Spūs dñi sup me eūgelizare misit me paupibꝫ. Idē. Et paupes in ctrō isrl'. i. in messia lerabūt. ⁊ ps. Saluos faciet filios pauperuꝫ ⁊ hūiliabit calūniatorē. Ecce videtis inqt q⁹ pphe pnūciauerūt xpm viuere in pauptate ⁊ q⁹ paupes ei adherebunt. ideo vt dicit ne paupes opprimatis ⁊ despiciatis: nec diuitijs adhereatis. Rñdeūt doctores. ad aliū sensū dicit hoc pphet. nas de⁹ nob ī lege promissam dedit trā lacte ⁊ melle manātē. ⁊ ꝯcessit vt feneremus gētibꝫ vt sim⁹ ppl's iclitus. Ait iesus. Terra optima ideo data ē vob vt sine sollicitudie rex tpaliū liberi⁹ possitis ꝯ uire deo. ⁊ nō iō vt diuitias ꝯgregaretis. Hijs auditis quidā dicebāt q⁹ de⁹ loq̄t̄ p os ist⁹ pueri sic q̄ndā p os pueri Danie'l ⁊ hieremie. Alij dicebāt. hūc puez aliqs ad hec spēal' īstruit vt cōfūdat seniores isrl'. alij vo dicebāt non sz demoniū habz q̄ nouit scpturas. sic q⁹ soluta ē synagoga. i. ꝯgregatio. ⁊ q⁹ dulcis iesus pauptatē p oīb ꝯmendabat null⁹ eū ad ꝯmedendū iuitauit. sz cū iā esset hora vespaz hostiatim panē mēdicabat. Vic dicit Bernū. O q̄s det mihi illaz buccellaz mēdicatā. cē p ticipē. Et ipleta ē illa pphetia psalmiste. Et psecut⁹. s. iudas hodie mēdicū ⁊ inopē. Et btūs ille diuin⁹ frāciscus dic̄ i testameto. ⁊ si nō daret nob p̄iū laboris recurram⁹ ad mēsam dñi petendo hostiatim dēosynā. ⁊ i regula. Tadāri q̄t p dēosyna ꝯfidenē nec oportz eos verecūdari. q⁹ dñs fecit se paupem p nobis in hac mūdo. Alij vo dicūt q⁹ nō mēdicasset sz doctores eū aluissent sm q⁹ dr Deut. xv. Indigēs et mēdic⁹ oīno nō eriti te. sz certe dicū Bern. videt ver⁹. q⁹ dic̄ Hiero. q⁹ cū herodes sil'⁹ iudee fūt meditati mortē xpi tūc magi venerūt adorare eū. Nā iā in isrl' multi mēdicātes erāt q̄z vn⁹ fuit claud⁹ ex vro mris sue qui sedebat ad portā speciosā templi quē Petr⁹ ⁊ iohes sanauerūt. vt habet Actuū. iij. Chrys. sup Mat. Verecūdaris cū audis q⁹ xps mēdicat. verecundare cum mendicāti nō des. hoc eñ est verecundia: ⁊ suppliciū. mēdica-

rē eñ eū ei⁹ bonitatis est signū. Alia ãt die cū sacrificiū matutinū essz ꝓsūmatū ꝙuenerūt doctores vt iterꝝ inuestigarēt de aduētu messie. z puer iesus postlongã ꝑcū instantiã venit ī mediū eoꝝ dī. Pax vobis. Rñderunt. bñdict⁹ sit tu⁹ aduētus. z dederunt ei locū in medio eorū. Tūc puer iesus apiés os suum cepit profundissimẽ loq de messia scꝑta. ꝓphetaꝝ apiens z sensum elicies z addidit dī. Quero a vob cū messias vob locut⁹ fuerit nunqd audiet cum obedietes ei. Respõderūt q sic. qz dixit Moyses Deut. xviij. Prophetã de gẽte tua z de fratrib⁹ tuis suscitabit tibi dñs tuus ipm audies. q aũt ꝙba eius nõ audierit ego dñs vltor eriſtã. sic iesus ait. Moysen nõ audiſtz sic neqz ip sum audietz Nã dicit Esa. lxv. c. Tota die exp̃adi man⁹ meas ad pplm ꝺdicentẽ mihi. z Hiere. v. in ꝑsona ei⁹ ait. Nõ audierūt me. Dixerūt puero. qs de dit tibi o puer increpare z arguere senes isrl. Rñdit iesus. Dicite mihi quis dedit Hieremie q i pñtia arguerz reges z ꝓncipes Hiere. j. Et qs dedit ptãtez Danieli ī puericia iudicare senes. Nisi auditis tacuerūt senes Sedam igit q stionẽ sic eis ꝓposuit dicẽs. vtz insidiabunt ꝓncipes sacerdotū messie Rñderūt nõ: sz erūt ei fideles sicut regi excellentissimo. qz dicit Esaias. Ecce pueri mei qs dedit mihi dñs. Iesus ad hec. Quid igit ait Abdias. c. j. Qui comedūt mecū ponūt subt̃ me insidias. Et Micheas. c. vij. Qui ẽs i sanguinẽ insidiatur. z ps. Astiterūt reges ẽre z ꝓncipes ꝙuenerūt ī vnū aduersus dñz z aduersus xpm ei⁹. Idē. Cõsiliū fecerūt i vnū dicẽtes ꝑsequmī z comꝑhẽdite eu. qz ñ est q eripiat. Dixerūt doctores. Nescim⁹ qd loquit iste puer qz alienū sensū scripture adducit. Rñdit xps. Vic ẽ sensus verus z lr̃alis. Tertiã qz qstionez sic adiecit. Erq inqt ab initio mũdi fuerūt due leges. s. lex nature z lex scꝑture z in lege nature de⁹ ꝓcessit vt carnibꝰ oim aialiũ z piscium. Sed in lege scꝑture multa de hijs ꝓhibuit. Dicite mihi igit q viri docti dũ messias venerit vtz adijciet nouã legẽ aut fm istã cerimoniã ꝓfirmabit hanc legẽ. Rñderũt: nõ qz lex mosayca est fed⁹ eriũ. z sp debet seruari intacta. Ait iesus. Quid tũc dicit Hiere. xxxj. c. Dabo eis legẽ meam nõ fm legem quã dedi ꝓtibꝰ eoꝝ cum educerẽ eos de egipto. sz legẽ meã nouã dabo eis. q messias cessare faciet legẽ mosaycã z dabit legẽ nouã. His auditis ꝓturbati potuerũt ei dicere. Quis es tu puer q vis cõfundere senes isrl. Alij aũt stupebãt diuinã i eo sapiam. Alij vo dicere poterãt. demoniũ habz puer iste. Quarta isup qstionẽ ꝓposuit eis iesus dī. O viri docti dicite mihi q re⁹ mittet vob messiam. q rñderũt. vt redimat nos a subiectõe romanoꝝ z regnet in ptãte z gl̃ia sup oẽs gentes Tũc ait iesus. Quid g dic̃ Esa. dẽ eo. c. liij. Ipe aũt vulnerat⁹ ẽ ꝓp̃ iniqtates nr̃as. Idē. Tãqz ouis ad occisiõez ducet⁹ ẽ. z Dauid Foderũt man⁹ meas z pedes meos z dinũerauerũt oia ossa mea. Idē. Dederũt i escã meã fel z i siti mea potauerũt me aceto. Et q hec itel ligunt de messia certũ ẽ. qz Dauid nũqz foderunt manus vel pedes clauis. nec eũ potauerũt aceto aut felle. At illi tac ebãt z cogitabãt qd dicerẽt. Quibus iesus icepit ꝑfũdissime ꝓbare q messias nõ mittet ad regnãduz tꝑalit̃ sed ad patiendũ z redimendũ gen⁹ humanũ ꝑ suã passionẽ mirificor dicter. At illi videntes in puero tã ꝑfundã sapiẽtiã stupebant nõ audẽtes de scꝑturis obijcere. sz sic synagoga soluta est. z iesus vt ꝓpus ad mensam suã. i. mendicatẽ reuersus z postea forte ī tẽplo doz

miuit in lapide. Tercia die iterꝫ conue
nerũt vt p̃us ꝛ ꝙuenit maxima popl̃i
mltitudo. exierat ei fama q̃ ꝺaz puer
tã solẽniter disputaret cũ leḡ doctori/
bus q̃ oẽs ĩ admiratiõez eos cõuerte/
ret. ꝛ penit⁹ nihil valerẽt ꝫ illi⁹ sapiam
Tũc iesus accessit ad eos ꝛ dixit. Dici
te mihi cũ venerit messias vtꝫ iudeos
an gẽtiles magꝭ sibi eliget. Qui rñdẽt
dicẽtes q̃ nos iudeos q̃ de genere nr̃o
erit. Quib⁹ ait iesus. quid tũc ait Pie
re. ca. iiij. Assumã vnũ de ciuitate ꝛ duꝺ
os de ꝙgnatiõe ꝛ introducã vos ĩ syõ.
In b̃ eñ p̃dixit ꝙpha paucos respecti/
ue de iudeis ad messiã cõuersuros. ꝺa
vt p̃us dixit: iudei eũ negabunt. vt dicit
p̃s. ḡ q̃ ⁹ppl⁹ nõ erit. vt ỽz Pañ. ix. Nõ
erit ei⁹ ppl⁹ q̃ eũ negaturus est. merito
igit̃ gentiles sibi adherebũt. vt ỽz Osee
ij. Qui nõ ppl⁹ me⁹ nũc ppl⁹ me⁹. ꝛ q̃
nõ miscõiam ꝙsecuti nũc miscõiaz ꝙse
cuti. Iudiẽtes hec stupebãt sup̃ respõ̃
ei⁹. Cũ scõam q̃stionez ꝓposuit eis di.
Ego ꝓbaui vob q̃ messias vulnerabit̃:
crucifiget̃. sed q̃ro vtꝫ ĩ illa crucifixiõe
moriat̃. Rñderũt q̃ nõ. sed viuet ĩ eter
nũ. q̃ ỽz sic de eo Pañ. ij. q̃ regnũ eius
nõ corrũpet̃. Tũc ait illis iesus. Quid
igit̃ dicẽ Esa. c. liij. Tradidit in mortez
aiam suam et cũ sceleratꝭ deputat⁹ ẽ. ḡ
ꝑ pctis hoim mortiet̃. q̃ ibidẽ ꝓpha p̃/
misit. Propt̃ scelus ppl̃i mei pcussi eũ
cui⁹ liuore sanati sum⁹. Tercia q̃z q̃sti
onẽ eis adiecit di. Quid ampli⁹ factu/
rus erit si moriet̃. Rñderũt. Et q̃d fa/
ciet nisi sic alĩ mortui. de q̃b dicit p̃s.
Nunq̃d alicꝭ in sepulchro enarrabit
miscõiam tuã. Et q̃ videt̃ absurdũ q̃
tantus ꝙpheta ꝛ vt dicꝫ filius dei mo/
riat̃. q̃bus ait. Probaui iam vobis q̃
debet mori. ꝛ tercia die tandez resurget
educẽs sanctos patres de lymbo. ma/
los vo ibidẽ relinquẽs. ꝛ hoc est q̃d ỽz
Osee. xiij. c. Ero mors tua o mors mor
sus tuus ero iferne. Deinde certissime
ꝓbans suam verã resurrectiõem suis
seruis ascẽdet in celũ cum aĩab⁹ ỽ in/
ferno ereptis quas diabol⁹ tenet ĩ vin
culis. ꝛ hoc est qõ dicit p̃s. Ascẽdit ĩ al
tũ captiuã duxit captiuitatez. Et inde
mittet spm̃sanctũ q̃ illuminabit suoꝝ
discipulorꝝ corda ꝛ ipos ꝙphetas effi
ciet. ꝛ b̃ est qõ ỽz Iohel. ij. c. In diebus
illis effundã de spũ meo sup̃ oẽz carnẽ
ꝛ ꝙphetabũt filij vestri ꝛc. Et tũc indu/
ti dei virtute ab alto populũ nouũ si/
bi acquirẽt. Et demũ in fine mũdi de/
scendet cũ magna prãte. et oẽs tã boni
q̃z mali resurgent. ꝛ faciet iudiciũ ꝛ iu/
sticiã bonos pmiãdo ꝛ malos puniẽ/
do. ꝛ b̃ ẽ q̃ dicẽ p̃s. Reddz vnicuiq⁹ ꝛ
opa sua. Tũc sapientes admirãdo dice
bãt. Vere ꝙpe scẽpturã ml̃ta dicꝫ. vñ tñ
hãc sciam habeas penit⁹ ignoramus.
q̃ naturaliter tal̃ tua eas nõ patitur
tantã scientiã in te. Quartã quoq; q̃sti
onem addidit di. Quero vos o viri do
ctj dicite vtꝫ iã messias venit. Qui di/
xerũt. nescim⁹. Ait iesus. Videte dicta
ꝙpheta ꝛ que loquunt̃ de ei⁹ aduẽtu ꝛ
intelligetis oia esse ꝙplera. Dicit enim
Heñ. xlix. Non auferet̃ sceptꝝ de iuda
ꝛ dux de femore ei⁹ donec vẽiat q̃ mit/
tẽd⁹ ẽ. Nũc aũt herodes regnat sup̃ iu
deã. ḡ tpib⁹ vñs iã vẽit. Auditis his ỽ/
bis q̃dã dicebãt. Forte iste est messias.
Alij ỽo dicebant. Iste miser ideo loq̃t
talia doctus ad hec ab aliquo vt ꝓ
messia haberet̃. Nonnulli aũt clama/
bãt. Vere de⁹ ẽ cũ puero isto. ꝛ sic solu/
tũ est conciliũ. Et iesus iuit ad mẽsam
suã ꝑstinã. Interim ỽgo bã q̃rebat fi
liũ reuersa ĩ hierl̃m. Et facto mane q̃r/
ta die fiebat ꝙcursus vndiq; populoꝝ
ad tã magnũ spectaculũ audientes q̃
iam messias venit ꝛ cum doctorib⁹ in
templo in specie pueri paruuli disꝑu/
tat. ꝛ oñes in admiratiõem eos ꝙci/

tit. ¶ Tercīū salutare documen/
tū in p̄senti sermone notem⁹ xp̄i dñi re/
quisitiones. Cū eñ q̄rta die mane q̄re/
ret eū mater eius Maria z Joseph. q⁹
vno die recesserāt de hierusalem. et cr̄q
viri in vno comitatu ibant z mulieres
in alio: existimabat virgo mater q̄ cū
Joseph esset. q⁹ pueri indifferenter ire
poterant cum viris vel mulieribꝫ. Et
cum in hospitio non inuenissent. seci/
do die q̄sierūt inē cognatos z notos. z
tercia die reuersi sunt in hierl'm. z q̄rta
die mane inuenerūt eum. z hoc est qđ
dicit euangelista. Post triduū inuene
runt eum. Nam cum mane quererēt
puerū interrogantes omnes q̄ conflu
ebant ad templū. z illi dicebāt. Quidā
puer disputans in templo cū doctori/
bus eos omnes in stuporem induxit.
Statim intellexit btā virgo q̄ esset di/
lectus filius suus. ideo ꝓperauit illuc
Et ecce etiam cōuenerant doctores z ie
sum vocauerūt in medium eor̄. Et vt
vidit cuz mar̄ dolorosa: magno reple/
ta gaudio ait pie. Fili qđ fecisti nob̄ sic
ecce ego z pater tu⁹ dolētes q̄rebam⁹ te
Cogitabat v̄go btā ne forte iuit ad ce/
lum z postmodū ad moriendū ventu
rus eēt. Quibꝫ respondit chr̄ist⁹ Quid
est q⁹ me q̄rebat̄: an nesciebat̄ quia in
his que patr̄ mei sunt oportet me esse
id est in opibꝫ sacre doctrine. Symon
de cassia. Nunqđ tu mater audisti ab
angelo. Ecce ꝯcipies in vtero z paries
filium et vocabis nomen eius iesum.
hic erit magnus zc. Nunquid tu Jo/
seph angelica oracla recepisti. quod in
ea natū est de spiritu sancto est. Si igit̄
hominē purum me creditis: nō mirū
q⁹ me queritis. quia faciliter oīis ho
mo errat nisi deus cū dirigat. Si aūt
me deum creditis et queritis huma/
nitate vestitum quid doletis queren/
do. deus errare non potest. nec sine ra
tione aliquid etiam minimū facit. qđ
ḡ est q⁹ me querebat̄: nesciebatis zc. id
est descendi de celo non vt faciā volun
tatem meam sed ei⁹ qui misit me. vob
exemplū dando q⁹ oportet deo magis
obedire q̄z hominibꝫ Act̄. v. ca. Et ipsi
non intellexerūt verbum qđ locut⁹ est
ad eos. z descēdit cum eis in nazareth
O anima deuota cogita q⁹ post q̄z di/
misit doctores quesiuit eius mater di
cens. O fili mi Jesu quis pauit te hic
bis diebus. qui respondere potuit. O
dilecta mater ego hostiatim mendicā
do sum refectus. O mater dulcissima
de tanta gloria ecce ꝓ hominibꝫ ad
quantam paupertatem deueni. Et ite
rū mater ait. O mi dilectissime fili vbi
dormiuisti bis noctibꝫ. Cui filius. O
mater charissima in templo super pa
uimentum z lapidem. O cum quan/
ta compassione audiebat v̄gg pia mr̄
Unde statim empt̄ cibis eum refocil/
lauit. z deinde descendēdo in nazareth
virgo beata ob singularem deuotiōez
tenens eius sctissimas manus: dice/
bat. O mi fili lumē oculorum meorū
quare me matrē tuam in tanto dolo/
re p̄misisti. z cur voluntatem tuam re
manendi mihi non indicasti. Qui for
te pie dicebat. O mater dilecta scito q⁹
si hec modica mea absentia tibi dolor
compassiuus fuit dum me inter do/
ctores in templo inueniſti. quid tunc
erit quando in cruce me suspensuz: spi
nis coronatum: et sputis deturpatuz
in medio latronum conspicies. q⁹ hec
omn̄a in me filium tuū innocentez ꝓ
genere humano cōplebunt̄. sed sic nūc
iam oblita doloris in mea p̄sentia so/
cīdar̄: ita fiet post meam resurrectio/
nē a mortuis. z talibꝫ simonibꝫ iuerūt
in nazareth. et erat subdit⁹ illis. i. illis
obediebat. qñ eñ sancta eius mr̄ dice/
bat. Fili mi Jesu teneas hoc sericum

Dominica ifra oct. epiphanie

ita faciebat. z qñ dicebat. porta aquã: hoc faciebat. nã sil'r ioseph faciebat. qz nõ didicit lras nec ociabat sed op' ali/ qõ faciebat. z vt dicit Lyra sup. vj. ca. Mar. sup illo ẏbo. Nõne b ẽ faber. q illã artẽ vsqz ad. xxx. etat' annũ exercu/ it quã su' nutrici' Joseph q erat faber lignari'. Uñ qñ dicebat ioseph. Jesu bone scinde z apta hoc lignũ qz meli' nosti. z ita faciebat. O felix dom' quaz man' xpi pauit. Et mr ei' Maria con seruabat oĩa verba ei' ꝓferẽs in corde suo cũ ingẽti gaudio vidẽs in filio im pleri oĩa ꝓphaz dicta. Et Iesus ꝓficie/ bat sapia etate z gr̃a apũ deũ z hoies. id est ei' sapia z gr̃a manifestabat ad vtilitatem hoĩm z gl'iam dei. qz ab in/ stanti ꝯceptiõis sue vt dicit magn' Al bt' fuit plen' sapia z gr̃a. ita q aia illa sctissima adhuc in vtero ẏgis exist̃ens sciebat oĩa vẽtura. z videbat crucem z lanceã ac clauos z spineã coronã. z iu/ dã ꝓditorẽ. z iudeos sibi insidiaturos ideo nunqz legit risisse sed freqnẽ fleuis se. Rogemus igit̃ xẽ.

De eadem dñica Sermo. xiij.

Cum factus esset Iesus annoz duodecim ascẽdẽtib' illis hierl'ymã fm ꝯsuetudinẽ diei festi. ꝯsũmatisqz diebꝫ cũ rediret remãsit puer Iesus i hierl'm. Lu. ij. ca. z in euãgelio. In q euangeli/ sta duo insinuat. vicz

¶ Primũ pueri Iesu a missionẽ dolo/ ¶ Scõ ipsius reinuẽtio/ rosam. nem amorosam.

¶ Primũ in qz euãgelista in b euãge/ lio insinuat pueri Iesu a missionẽ dolo/ rosam dicẽs. Cũ fact' eẽt Iesus annoz duodecim. Uñ hic euãgelista qnqz dif ferẽtias tẽpoz describit de xpo dño no stro. Prio q fuit vni' dici. Lu. ij. Ho die nat' est nob saluator. Scõo q fuit octo diez. Luce. ij. Postqz ꝯsummati sunt dies octo vt circũcideretur puer. Tercio q fuit qdragĩta diez qñ fuit i tẽplũ presentat'. Lu. ij. Postqz imple/ ti sunt dies purgatõis Marie. Quar to q fuit duodecim annoz̃ sic in ho/ dierno euãgelio. ¶ M. Quinto q fu it triginta annoz qñ a Johe in iorda/ ne baptizat' est. Lu. iij. Ipse Iesus erat incipiens qsi annoz triginta. Dic dic Chrys. q ab etate xpi dici qdragesime vsqz ad duodecimũ annum non legit xpm qcqz fecisse. sil'r a duodecimo ãno vsqz ad tricesimũ nihil legit. Et q sequit q falsus est lib de infantia saluatoris q dicẽ xpm in infantia miracula feciss qõ est ꝙ Chrys. Lyra z san. Tho. iij. pte q. xliij. ar. iij. vbi ꝺr q miracla ordinã/ tur ad duo. s. ad sue doctrine cõfirma/ tionẽ. z ad sue diuitat' manifestatiõem z ꝙtum ad vtrũqz ꝓueniens fuit dif/ ferre opationẽ miraculoz vsqz p' ba/ ptismũ. Prio iõ. qz ꝓfirmatio doctrie nõ ꝑcedit actũ docẽdi sed sequitur. Ad doctrinã aũt reqrit etas pfecta saltem de ꝓgruitate. pfectio autẽ etat' ẽ triginta annoz. ppt qõ ioseph in tali etate rece/ pit regimen egipti. Heñ. xlj. Et Ezechi el in tricesimo anno incepit ꝓphetare Ezech. j. Ideo ꝓuenies fuit q xps dñs ante tricesimũ annũ nõ doceret. z p cõ seqns nec miracula faceret. Scõo idẽ ostendit inqztum miracula erãt sue di uinitat' ostẽsiua. qz vt dicit Lyra paris est piculi si negek in xpo vera humani/ tas sicut si negek in eo vera diuinitas. Sed si fecisset miracla in puericia tũc in dubio fuisset ei' hũanitas an eẽt ve rus hõ. z forsitan incarnatio ei' pura/ ret fantastica. q ꝓgruũ fuit differre opa/ tionẽ miraculoz. Unde dicit euãgeli/ sta. Remãsit puer Jesus in hierusalẽ.

ꝛ nō cognouerūt pentes eī. existimantes aūt illū esse ī comitatu venerūt iter diei et requirebant inter cognatos ꝛ notos ꝛ nō inuenientes regressi sūt i hierl'm requirentes eū ¶ Scdo euāgelista insinuat xpi dñi reinuentiōez amorosam di. p⁹ triduū inuenerūt eū in templo sedentē i medio doctorū audientē illos ꝛ interrogātem eos. Stupebāt aūt oēs q eū audiebant sup prudētia ꝛ rnsis eī. ꝛ videntes. s. sctūs ioseph ꝛ maria ego admirati sūt. ꝛ dixit mr ei⁹. Fili q̄d feciſti nobis sic. Ecce pr tuus. s. putatiu⁹ ꝛ ego dolētes requirebamus te. Et ait ad illos. Quid est q me requirebatis an nesciebat, qz in his q patris mei sunt oportz me eē Et ipi nō intellexerūt verbū. ꝛ ipe descendit cū eis ꝛ venit i nazareth ꝛ erat subditus illis. Et mater ei⁹ ꝓseuabat oīa verba hec ꝓferens i corde suo Et iesus ꝓficiebat sapia ꝛ etate ꝛ gra apd deum ꝛ hoies. i. ad gliam dei ꝛ vtilitatē hoim Un̄ ex euāgelio q̄tuor notem⁹ salutis documēta gre xpi declarāda. scz

¶ Primū xpi dñi segregatōez serio saz ibi. remansit iesus in hierusalē

¶ Scdm christi segregati inquisitōz dolorosam. ibi. ꝛ venerūt iter diei ꝛc.

¶ Terciū xpi inquisiti inuentōez gtiosā. ibi. post triduū inuenerūt ꝛc.

¶ Quartū xpi inuenti doctrinatōnem fructuosā. ibi. q̄d ē q me requirebatis ꝛc.

¶ Primū itaq salutis documētū declarādū ex euāgelio ē xpi dñi a pentibus segregatio seriosa. Ps enī sine cā remansit a dilecta sua mre. sz vt daret exemplū tribꝰ generibꝰ hoim. scz

¶ Primo religiosam vitā inchoātibꝰ

¶ Scdo fructuosā pauptatē amantibꝰ

¶ Tercio dulcorosā ꝓtemplatōis vitaz

¶ Prio nāq christ⁹ (sectantibꝰ de⁹ nr segregauit se a gliosa sua mre vt daret exemplū religiosam vitā inchoātibus. vt vicz irrequisitis pentibꝰ possint trare religiōem ad seruiendū deo. Un̄ Math. x. dixit saluator. Qui amat patrē vel matrē plꝰ q̄z me nō est me dignꝰ Et Aug. Amandꝰ est genitor sz ꝓponē dus est creator. Qđ modificat Tho. ij ij. q. clxxxix. ar. vj. dicēs. q si pentes nō sūt positi i magna necessitate ꝛ penuria licz religiōez intrare inuitis pentibꝰ qz dicit saluator Mat. x. Inimici hoīs domestici ei⁹. Si aūt i tali necessitate sūt q nō possint cōmode sustētari sine subsidio filij tūc debēt remanere i seculo ꝛ puidere pentibꝰ. qz ōr Exo. xx. Honora prez ꝛ matrē. Et hic honor nō tm cōsistit i exteriori signo reuerētie sz etiā in ope sustentatōis ꝛ beneficētie. Et iō ōr Eccl. iij. Male fame ē q derelinqt prez sz in necessitate. Uerūtm si videt q i seculo nō possit aiaz suā saluare tūc necessitas pōt eū coartare ad hoc vt perdat aiaz suā. Quid ei ꝓdest hoi si mūdū vniuersū lucret aie vo sue detrimētum patiat. Propter ea xpus dñs dixit cuidā Mat. viij. Sequre me Et ille. Domine ꝓmitte me pmū ire ꝛ sepelire patrē meū. Cui iesus ait. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. tu vade anūcia regnū dei. Propter hoc exemplū remānsit iesus in hierl'm ꝛ nō cogn̄uerūt parentes ei⁹. ¶ Scdo quoq xps dñs in hac sua segregatōe a pentibꝰ dedit exēplū fructuosā pauptatē amantibꝰ p eo q tūc rex celoꝝ ꝛ dñs angeloꝝ medicauerit Uerūtm q̄dā ꝓtēdūt ꝓbare acerrime q pl⁹ xps nusq̄z medicauerit. quia ōr Deut. xv. Ino mendic⁹ ꝛ indigens nō erit inter vos. Et Aug. sup illō ps. Persecut⁹ est hoiem inopē ꝛ mendicū dicē nunq̄z se legisse xpm mendicasse. ꝛ Volusian⁹ de Aug. dicē. Legi dei deest qđ contingit Augustinū ignorare. Itē nec Ambro. nec Greg. ħ dicūt alicubi. ꝛ fm Iero. loc⁹ ab auctē in sacra scriptura tenet di. Quicquid auctē sacre

scripture nō ꝑbaꝝ: eadē facilitate ꝓtēmtur q̄ ꝑbaꝝ. Sed z mēdicitas nō videꝫ ad ꝓfectionē ꝓtincre. qz dicit Salomō ex īnstinctu spūsscī Prouer. xxx. Mēdicitatē z diuitias ne dederis mihi: tribue tm̄ victui meo necessaria. Vñ mēdicitas freqnt generat inuidiam z discordiā vt videꝫ inter pauperes. Quare ecclesia ordiauit nullū ꝑmoueri in sacerdotē nisi fuerit ei, puisum in tpalibꝫ ꝓpter euitare mendicitatē. vt patz extra de ꝑben. z digni. c. nō licet. z c. eps. Ex plura istaꝝ obiectionuz dissoluit breuiter sctūs Tho. li. iij. ꝯ gētiles. dicens Illa oīa sunt vera de pauptate coacta verecūda z scādalosa. nō aūt voluntaria q̄ ab ecclia est approbata z religiones sup eā fundate. Nec sequit̄ q̄ iudeis fuerat ꝑceptū ne ꝑmitterent fratres suos mēdicare. qz sic̄ fuerant maiora ꝑcepta trāsgressi: ita etiaz hoc. Ideo ꝛ Aug. iij. q̄ claudus ex vtero matris ponebaꝫ q̄tidie ad portaz q̄ dicit speciosa vt elemosynā peteret ab introeūntibus. Sil'r Lu. xix. cecꝰ sedebat secus viā mēdicās. Nec hoc sequit̄ q̄ Augꝰ. christū dixit non legisse mēdicasse ḟa forte nō aduertit. qz Job. iij. aquaz mēdicauit a samaritana. Propterea ipse in epla ad Vincētiū donatistā dic̄. De doctrina sctōꝝ q̄ est extra scripturā canonicā hoc genus scripturaꝝ ab illis q̄ canonice nomiaīt distinguendū est. nō em̄ ex eis ita testimoniū ꝓferendū est vt cōtrariū sentire nō liceat: marie vbi aliter senserūt q̄s veritas se habeat. nos in illo genere sumꝰ vt nō dedignemur etiā ab apl'o dictū suscipe. Si q̄d aliꝺ sapitis deꝰ illꝺ reuelauit. Sil'r ab auctoritate arguere negatiue nō valet. qz ex ꝫ mlta se q̄renꝫ incōuenientia. sic̄ si diceret. Aresti. dicit nō esse mūdū creatū q̄ nō ē creatꝰ Sil'r illꝺ q̄d bī i canone. eleuatis oculis celū; nullꝰ euāgelistarū scribit. q̄ ita nō fuit. qz ꝺz Job. vlt̄. Multa q̄dē et alia signa fecit in ꝓspectu discipulorū suorū q̄ nō sunt scꝑta ꝛc̄. Et ideo tenēdū ē q̄ bñdictus ihesus i isto triduo mēdicauerit. Unde Beꝺ. in ome. sup ꝑti euāgelio dicit. Ubi eras bone ihesu. q̄s tibi ministrauit cibū aut potū aut hospitiū. Rñdet vt ꝑ oīa ꝓformares te nr̄e pauptati z oēs in te hūanas miserias suscipes q̄si vnꝰ de turba pauperū z ipe ꝑ ostia mēdicabas. Quis dabit me buccellaꝝ tuaꝝ ꝓticipē fieri. vl' saltē diuini illiꝰ edulij reliquijs saginari. Nunc ꝑs. i xp̄i ꝑsona. Ego aūt mendicꝰ sum z paup. Et iō xp̄s dñs ꝑm Beꝺ. tribꝰ diebꝫ mēdicauit. ꝓpter tria. scz

C. Primo ꝓpter diuitū exemplū

V. Scōo ꝓpter pauperū solaciū

C. Tercio ꝓpter omniū remediū

V. Prima inquā die mendicabat christꝰ dñs vt exēplū daret diuitibꝫ q̄s gētū sua pauperibꝫ subuenire qz hoc sibi xp̄s reputat factū. iuxta illud Mat. xxv. q̄diu fecistis vni de hijs fratribꝫ meis minimis mihi fecistis. Unde diuites nō ꝑnt ingredi celestē gl'iam nisi emanta pauperibꝫ: qz coꝝ est. Mat. v. Bti pauꝑes spū q̄m ipoꝝ est regnū celoꝝ. Ad qō emendū saluatoꝛ hortabaꝫ Lu. xvj dicēs. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis vt cū ꝺfeceritis recipiant vos i eēna tabernacla. Scōa die xp̄s dñs mēdicabat pauperibꝫ in solaciū vt q̄ ꝓpter ipm̄ voluntariā pauptatē eligerent inē mūdi aduersitates ne deficerēt nec inē notos mendicare erubescerent. Vñ btus Fran. in regula sua dic̄. Nō optet eos ꝛecūdari. qz dñs ihesus se fecit pauperē in hoc mūdo. Magnum igit̄ solacium est voluntariā pauptatem eligētibꝫ. sic̄ q̄ cū rege exulato voluntarie exiliū patiūt̄ reuocato rege honorificabūt̄. Sic q̄ voluntariā pauptatē eligūt ꝓpt̄ amorē xp̄i honorificabūt̄

iuxta illud Lu.xxij. Vos estis q̄ p̄mā/sistis mecū in tentationib⁹ meis.z ego dispono vob⁹ sicut disposuit mihi pat̄ regnū vt edat⁊ bibat⁊ sup̄ mensā meā ¶ Ds nō mēdicaret ob amorē illi⁹ qui p amore ei⁹ sitiēs felle z aceto potatus mori voluit. ¶ deniq; ds libenē nō ferret pauperatis tunicā a rege glie sibi benigne traditā. ¶ Tercia vo die xp̄s deus nr̄ mēdicabat.p̄ē oīm hoīm remediū vt sua inopia nos eternis diuitijs ditaret.iuxta illud.ij. Chor.viij. Scitis gr̄am dn̄i nr̄i ihesu xp̄i q̄m.p̄ vos egen⁹ factus ē cū esset diues vt illi⁹ inopia vos diuites esset⁊. Certe etiā ptunc cū pānīculis involut⁹ iacebat in p̄sepio erat diues sed z cū nudus pendebat in cruce spīnis coronat⁹. Jō diuitie xp̄i nox̄ vict⁹ et amict⁹. q̄rāt mōi diuitias q̄ terrenas reprōmissiōes a deo expectant. q̄rāt pagani qui sine deo viuūt. nobis em̄ oīs copia z sufficiētia ē paratas xp̄i:eius imitatio z dilectio.

¶ Tercio xp̄s dn̄s segregauit se a parentib⁹ vt daret erēplū dulcoroſaz cōtēplatiōis vitā sectātib⁹.q; nō sp̄ dabit deuotōis dulcedo.z tunc recordent q̄ etiā a pia mr̄e fuit q̄ndq; segregat⁹.z cū illa cogitatiōe alleuiēt suū merorez.q̄a magā amaritudo ē deuot⁊ esse sine spūali dulcedie.vñ Ber. Aia q̄ semel didicit ad seipam itrare et ītimis suspirijs suspirare nescio an ipsi gehēnā ad tp̄s expiri penali⁹ horribiliusq; extat q̄ cōsolatione spūali carere. Hinc p̄s. Auferes spīm eor̄ z deficiēt. ¶ ¶ Secū dū deniq; salut⁊ documētū declarem⁹ xp̄i segregati ināsitionē doloroſam cū or. Et venerūt iter dicī.z reqrebāt eum inter cognatos z notos.z nō inuenientes regressi sunt in hierlm reqrētes .de cui⁹ ināsitione tria notanť.scz

¶ Primo modus.

¶ Scdo tempus.

¶ Tercio locus.

¶ Prio nanq; de xp̄i segregati ināsitiōe notať modus quō vicz xp̄s debet inqri vt inueniať.z sūt tres modi. Prio vt inārať cū dolore. z hoc est qđ dixit btā ygo. Ego inqt pater tu⁹ dolētes qrebam⁹ te.dolebat siqdē de absentia tam dulcis filij.cuius visio z allocutio fuit gtissima.vñ Bern.i sīmōe q icipit. Si gnū magnū:dicit.q; btā ygo maiorez delectationē habuit ex eius ituitu q̄z primi pentes habuerūt ex amenitate paradisi.qm̄ fruct⁹ hui⁹ ygis excessit oēs fruct⁹ paradisi. Et Alex.sup̄ Cātica dic̄. et pie credendū est q; mat̄ dei plies est admissa ꝛ replari intuitiue diuinitatē filij.qz diuinitas redūdabat z resplēdebat in carne.ió doluit talē leticiā amisisse. Hinc Bern. Nihil digm⁹ ad qrēdū:nihil dulci⁹ ad inueniendū: nec vtilius ad habendū q̄z dn̄m iesum xp̄m. Treñ.iij. Bon⁹ ē dn̄s sperātib⁹ i eum aie qrēti illū.ḡ q̄cūq; vult inuenire xp̄m dn̄m p pctm̄ amissum: debet qrere cū dolore ꝛ tritiōis in familia marie z nō cū risu vel ioco. Scdo xp̄s inqrēdus est diligēter cū amore sicut q̄ vitaz qreret.qz or.ij. Paral.xv. Si q̄s non q̄sierit dn̄m deū israel moriať a mimo vsq; ad maximū:a viro vsq; ad mulierē Et p̄s. Querite dn̄m z viuet anīa vr̄a Sic btā virgo q̄ fuit diligēter inter cognatos z notos. z iterū ingressa est in hierusalē. Tercio christ⁹ qrēdus est humiliter cum fauore.qz supbis abscondit se. Vñ Mat.xj. Abscōdisti hec a sapientib⁹ z prudētib⁹ z reuelasti ea parvulis. Sic qrebat btā ygo.qz ingressa in hierlm vbi ip̄m amiserat. ¶ Scdo in ināsitiōe christi notať xp̄s: cū dicit. post triduū inuenerūt eum id est qrto die. Prima dies est inuētus⁊. scda virilis etatis.tercia senectus⁊. cui⁹ em̄ inuenit in iuuentute.qz or. Prouer.v. Qui

Dominica ifra oct. epiphanie

mane vigilauerit ad me inueniet me. post mortē aūt nō iueniť. sic nō iuenit ille diues Lu. xvj. q̄ dicebat. Pr̄ abraam miserere mei z mitte Lazarū zc. iō dr Esa. lv. Querite dn̄m dū inueniri p̄t. inuocate eū dū ꝓpe est. Grego. Modo em̄ nō videť dn̄s et ꝓpe est: tūc videbiť z ꝓpe nō erit. s. in iudicio. ¶ Tercio in xp̄i inq̄sitiōe notať locꝰ vbi vicz sit q̄rēdus. et put ex euāgelio docemur xp̄s dn̄s a gl̄iosa sua mr̄e nō fuerat inuentus inť cognatos z notos sed ī hierl'm nec ibi vbiq̄ sed in tēplo z ī medio doctoꝝ ad significandū q̄ nō inueniet in terrenis ꝯsolatiōibꝫ. qz vt elicit ex Job xxviij. Ubi q̄s inueniť ibi est locꝰ eius Et ibidē. Sapia vbi iueniť. z q̄s est locus intelligētie. subdit. Nō inueniť in terra suauiť viuentiū. iuxta illō Cañ. iij. In lectulo meo p noctē q̄siui quem diligit aia mea: q̄siui z nō inueni. Dic Job. xxviij. ca. Mare loq̄ť. nō ē mecū. id ē mēs supba q̄ intumescit vt mare. Esa. lj. Cor impij q̄si mare feruens q̄d q̄escere nō p̄ot. g̃ q̄ram⁹ in hierl'm q̄ interp̄tať visio pacis. z ibi inueniť. iuxta illud Pś. In pace factꝰ est locꝰ eius. z in tēplo p deuotā orationē. qz ꝓpe ē oībus inuocātibꝫ eū in veritate. Sci medio doctoꝝ. hoc est p studiosaz vbi dei auditōez. O q̄ multi q̄rūt vbi nunq̄ inuenieť. Audisti qz nō iuenies ī voluptate: nō in vanitate: nō in futura vita qz dicit Bern̄. sup cañ. Attēde tres esse causas q̄bꝫ q̄rētes frustrari solēt. cum aut nō ī tpe q̄rūt: aut nō modo q̄ oportet: aut vbi nō oportet. g̃ q̄libet videat si in die cū Maria Jesuz q̄rat: vel ī nocte cū mistr̄ sacerdotū ad crucifigēdū: q̄bꝫ melꝰ pfecto fuerat si nati non fuissent zc. ¶ Terciū documētū ex hꝭ euāgelio declarandū est xp̄i inq̄siti inuentio gl̄iosa. cū dr. post triduū inuenerūt eum in tēplo sedentē in medio doctoꝝ et audientē illos z interrogantē eos. stupebāt aūt oēs q̄ eū audiebant sup prudentia z respōsis eꝰ. z dixit mr̄ eī. Fili q̄d fecisti nob sic. ecce p̄ tuus z ego zc. Ubi Symō de cassia dic̄. Antia erat mr̄ de filio. sed cū repit eū alta agentez in tēplo in doctoꝝ medio sedētē stupebat z exultabat. z nō impediuit verba doctoꝝ suis ꝓmōibꝫ. sz filio p̄buit auditū fictisq̄ vbis alloquiť eum di. Fili q̄d fecisti zc. Ecce em̄ filiū tā gl̄iosū oblita fuit p̄stine tristicie quā in req̄rendo habuerat. z forte cōplexans oscula bať dulcissime. O pie xp̄e si tā dulcꝫ es te recogitātibꝫ z de te aliq̄d audientibꝫ q̄ dulcꝫ fuisti matri cū dolore q̄renti z inuenienti. ¶ Quartū documentuz ex p̄senti euāgelio declarādū est cbristi inuenti doctrinatio fructuosa: cū dr. q̄d est q̄ me q̄rebatꝫ: an nesciebatꝫ qz ī his q̄ p̄ris mei sūt oportet me esse. z ipi nō intellexerūt vbū q̄ locutꝰ est ad eos. z descēdit cū eis z venit ī nazareth. z erat subditꝰ eis. In q̄bꝫ vbis xp̄s dn̄s docet patrē z mr̄ez z quēlibet hoiez p̄rio patrē z matrē di. q̄d ē q̄ me q̄rebatꝫ. q̄ vbū nō est indignāťꝫ sed būiliter se excusantꝫ. q̄si di. Credit̄ me errare. an nō potꝰ q̄ venerim hoies salvare. nunquid tu mr̄ audisti ab angelo. Ecce ꝯcipies ī vtero z paries filiū z vocabis nomē eiꝰ iesum. hic erit magnꝰ z filius altissimi vocabiť. Nunq̄d tu ioseph angelica oracula accepisti. q̄ ī ea natū est ō spūsctō est. Si igiť hoiez purū me creditꝫ nō mirꝝ q̄ me q̄ritꝫ. qz faciliter oīs hō errat nisi a deo dirigať. Si aūt me deū creditis hūanitate vestitū: quid doletis. deus errare nō p̄ot nec sine ratione aliq̄d facit. Quid est ergo q̄ me querebatis: nesciebatis quia in his que patris mei zc. quasi di. descendi de celo non vt faciā voluntatez meam sed eius qui misit me. Et ipſi

nō intellexerūt ꝙ bū: erq̄ loq̄bat de sua diuinitate. tū qa pr⁹ nō ꝙsueuerāt talia audire. tū qz ita vehemēter erāt gauisi de inuētione q̄ nō pceperūt mente ꝙba ei⁹. tuz qz ex admiratiōe facti erāt q̄si extra se rapti. Nec Beda. Secūdo pius xp̄s docet quēlibet hoiem ad verā būlitatez: cū dr. Et descendit cū eis et venit in nazareth. z erat subdit⁹ illis Descendit dupliciter. vicz q̄ztum ad sitū tum z q̄ztum ad animi motū. Primo inquā xp̄s dñs descēdit q̄ztum ad sitū qz nazareth fm situz est in valle respectu hierusalē. p hoc dans intelligi q̄ q̄ ad celestē hierl'm vult ascēdere debet p⁹ in nazareth descēdere. i. in floridaz būlitatē. Vñ Bern̄. in fmone de ascēsione. Si ascendere desideras necesse ē vt descēdas. i. te veraciter būlies. Secundo xp̄s dñs docuit in p̄senti euāgelio quēlibet hoiem descendere q̄ztū ad animi motū vt sit vere obediēs: cū dr. Et erat subdit⁹ illis. Vñ Bern̄. Discat homo obedire. discat terra subdi. discat puluis obtēpare parentib⁹ z sup̄ioribus tuis. quia velis nolis sub obediētie lege ꝙstrictus es. Juxta illud Rom. xiij. Dis aīa potestatib⁹ sublimioribus subdita sit. Et iō de sancta obediētia tria declaremus documenta. scz

¶ Primo eius q̄dditatē.

¶ Scdo eius formalitatē.

¶ Tercio eius vtilitatē.

¶ Primo itaq̄ de obediētia declaremus ei⁹ q̄dditatē q̄d vicz sit fm rem sine q̄ nullus potissime religiosus saluari potest. Cui⁹ q̄dem q̄dditatē triplici ter optime poterim⁹ declarare. scz

¶ Primo diffinitione.

¶ Scdo diuisione.

¶ Tercio similitudine.

¶ Primo inquā obediētie q̄dditatē declarem⁹ diffinitiōe. Diffinit ei a Guil'. sic. Obediētia est spōtanea z rōnal' ꝓpꝛie volūtatis abnegatio. Dicit p̄mo spontanea. qz nullū absolute coactuz seruitiū est deo acceptū. Hinc hr̄. xv. q. j. nō est. Volūtariuz sibi militem eligit xp̄s. volūtariū sibi seruū actionat dia bolus. Et b. Bñdict⁹ in regl'a. Tunc obediētia est acceptabilis deo et hoib⁹ q̄ñ si q̄d iubeā nō cū murmure sed volūtarie ꝓficiat. Nam z demones obediunt deo. sed coacti. iō obediētia ipsoꝝ nō est meritoria. Aug⁹. Nemo iuitus bñ facit. Dicit scdo rōnalis vt i bonis obediat. Si vo dubitat an sit maluz vl' bonū q̄d iubeat debet nihilomin⁹ facere si dubitat fore veniale. si vo dubitatū esset mortale: nō deberet facere nisi cū p̄udētū ꝙsilio. Vñ Greg. z hr̄. xj. q. iij. c. q̄d ergo. Sciendū q̄ nunq̄ per obediētiā malū fieri debet. Aliq̄n autē debet ꝓ obediētiā bonū q̄d agit̄ intermitti. Et b⁹ Aug⁹. Sic tenēdus est modus obediētie vt malis i malo nō ꝙsentias z bonis in bono nō ꝯdicas. Dicit tercio: ꝓpꝛie volūtat̄ abnegatio. Nam nostre volūtatis libertatē abnegare nō possum⁹ q̄n sit libera. sed ꝓpꝛietatez possum⁹ abnegare. Propa eñ voluntas fm Bern̄. est. q̄ non est cōis cum deo z hoib⁹. sed nostra tñ q̄ñ q̄d volum⁹ libere nō ad honorem dei nec ad vtilitatem ꝓximi. sed satisfacere cupimus ꝓpꝛijs desideriis cui recta frōte cōtrariat charitas. que nō querit q̄ sua sunt. Hinc Ansel. li. de silitudinibus dicit. Sicut voluntas dei est origo omnis boni. sic ꝓpꝛia voluntas est origo omnis mali. Ideo dicit Bern̄. Quid odit deus aut quid punit in nobis nisi ꝓpꝛiam volūtatē. cesset ergo ꝓ ꝓpꝛia voluntas z infernus non erit. Et Osee. xiij. Confundetur israel in volūtate sua. ḡ tot̄ nisib⁹ laborandu⁹ est vt ꝓpꝛia voluntas frangat in nob⁹. z diuine ac plato⁹ volūtati nr̄e ꝙformem⁹

Dominica ifra octa. Epiphanie

Scdo fm Hugo. diffinit sic. Obedi/ tia est virtus q̄ homo ꝓpria voluntate postposita oīno amplectit iniūcta ope ra implere. ¶ Scdo deniq; obedictie q̄ddam tem declaremus diuisione. Du plex em̄ est obedictia. Una hois ad ho minē. Alia est homis ad deum. Et hec fm Anſ. est affectio voluntatis ꝓmpte deo. Sic cōtrario inobedientia est af fectio volūtat̄ diabolo instrumentali ter copulate. quia sicut hō p instrumē tū opatur. sic diabolus p inobedictiā sepat hoīem a deo. xj. q. iij. §. euidēter. Obedientia ꝙo que est hois ad hoīem est debita reuerētia minoris ad maio/ rem. Secundo obedientia sic diuidit. Quedam obedictia est simulata sicut hypocritaꝝ vt videant tales q̄les non sunt. Quedā imperfecta sicut eoꝝ q̄ solū obediūt in illis que eis p obedientiam iniungunt. Quedā ꝙo pfecta sicut eo/ rū qui in oīb; obediunt que nō sunt cō trā ala suam. ¶ Tercio q̄ddam tē obedi entie declaremus silitudine. Nam sa/ lutaris obedictia assimilat vie celi: cla ui paradisi. vnde Greg. Obedictia est via celi clauis paradisi. Si igit volum⁹ ire ad celū necesse est ire p viam obedi/ entie. Grego. in omel. ait. Regio q̄ppe nra paradisus est ad quā iesu cognito p viam q̄ venimus redire pbibemur. A regione etem nra supbiendo: inobedi/ endo: visibilia seq̄ndo: vetitū gustādo discessim⁹. sed ad eandez necesse est vt flendo: obediendo: visibilia ꝓtemnen/ do atq; appetitum carnis refrenando redeamus. Hac nimiꝝ via ambula/ uit q̄ primo celos ascendit xp̄s magi/ ster noster. de q̄ Matb. xxiij. Unus est magister vester xp̄s. pfectus aūt oīmis erit si sit sicut magister ei⁹. Lu. vj. Ipse ꝙo p hanc viam iuit in mundū veni/ ens: hic ꝓgrediens: t inde exiēs. Q, in mundū veniens hac via ambulaue/ rit ipse testat Joh. v. di. Nō veni facere voluntatē meā sed ei⁹ q̄ misit me p̄is Et q̄ hec sit via celi idem ꝓbat Mat. vij. di. Nō oīs q̄ dicit mihi dñe dñe in/ trabit in regnū celoꝝ. sed q̄ facit volū/ tem patris mei. Deinde in mūdo ꝓgre diens non solū patri obediuit. sed etiā homib; Luc. ij. Erat subdit⁹ illis. vbi sic exclamat Bern. Quis q̄b;. de⁹ hoi/ bus. Jesus Marie et Joseph. Unde Basili⁹ li. religionū dicit. q̄ christ⁹ la/ borem corporeū a parentib; sibi imū/ ctum humiliter t reuerenter sustinuit. Ideo q̄n btā mater ei⁹ ei dicebat. Mi iesu porta aquā: humiliter obediebat. q̄n ꝙo dicebat: tene sericuz vt compli/ cem tē. Sil'r quando Joseph dicebat Mi iesu porta dolabrā t incide hoc lignū q; tu meli⁹ nosti: ita faciebat. O imitandū exemplū. O saluriferum do cumentū: excelsus dei filius obedit ho mini ꝓpter homis salutē. t hō nō vult obedire ꝓpter deuz t suā salutē. Si q̄s dicat. Ego libēter obedirē deo sed val/ de duꝝ est obedire homib; mei silib; t q̄ñq; inferioribus in naturalib; et scien/ tia. sed certe falsum dicit q̄cunq; sit. q; etiam deo nō obedirer. iuxta illud Lu ce. x. Qui vos audit me audit. q̄ vos spernit me spernit. Ex quib; docemur q; non obedim⁹ hominib; q; homines sunt. sed deo p hoies inq̄stum vice dei sunt sup nos. Postremo magister no ster xp̄s obedientiam docuit de mūdo exiens. Nam de⁹ pater maiorē obedic/ tiā sibi imposuerat q̄z mō nob; impo/ nunt prelati di. ci. Fili charissime in af sumpta hūanitate crudeli morte mo/ riaris ex maxima charitate t maxima patientia pro humano genere. qui ita fecit. ideo in cruce capite inclinato emi sit spīm tanq̄z verus obedicns. de q̄ virg/ tute cōmendauit ipm apl'us Phil. ij. di. Christus factus est pro nobis obe

diens vsq; ad mortē. Vñ Bern. Me/mētote fratres xp̄s ne pderet obediētiā pdidit vitā. Vade igit & tu fac similit. q; dixit xp̄s Job. xiij. Exēplū dedi vo/bis vt quēadmoduz ego feci ita & vos faciatis. Aug. Illum diē te vixisse cō/puta in qua voluntatē ppriam abne/gasti & ppriis desideriis restitisti & su/pasti. ¶ Q. Scdo etiam de obedien tia declarem⁹ ei⁹ formalitatē in q̄ vicz forma debeam⁹ obedire. & circa eā tria occurrūt obſuāda. Primo vt sit volū taria et dicat cū Paulo illud Act. ix. Dñe q̄d mevis facere ne. p̄latus obedi at subdito potius & dicat qđ saluator dicebat ceco Lu. xix. Quid vis vt faci am tibi. q; dicit Gre. vt habet. viij. q. j. qđ ergo. Sciendū q⁹ obediētia aliquā do si de suo aliquid habet nulla est. ali quādo si de suo aliqđ nō habet mini/ma est. Et exemplificat in p̄mo de pro/sperisque appetunt. in secūdo de ad/uersis que horrent. Sed heu q; mul/ti sunt sub obedientia magis coacti q̄z volūtarij qui similes sunt Symōi cy/reneo crucē christi coacte portāti. Se/cūdo obediētia debz eē festina vt dicat cum p̄s. Paratū cor meū deus para/tū cor meū. Ubi dicit Bern. in p̄mō e capite ieiunij. Paratū ad aspa. patuz ad humilia. paratū ad aduersa. para tum ad sublimia. paratū ad vniuersa quecūq; p̄cipis. Idez. Ver⁹ obediens mandatū nō p̄crastinat: sed parat au/res auditui. manus opi. pedes itineri: & se totū int⁹ colligit vt mandatū pa/gat. Sed contra hoc faciūt multi de q̄ bus Bern. ait. Post p̄cipientis impiuz multos videm⁹ facere multas q̄stio/nes. Quare hoc. vnō h̄ venerit. quis h̄ psiliū dederit. inde murmuratio: ercu/satio: impossibilitas: simulatio & ami/corū aduocatio orit. Tercio obediētia debet esse firma. i. pseuerās. vñ Bern. Ad veraz obediētiā exigitur vt sit pati ens in corde et pseuerans in ope. et sic dicat dño illud p̄s. Ut iumentū fact⁹ sum apud te. Cui dñs dicet. Et ego sp tecum Legit enim in vitaspatz q⁹ qui dam volēs intrare religionez quesiuit a quodam patre quō se deberet habe/re. Qui respōdit. Tu & asin⁹ vnū esto/te. sicut asin⁹ indifferenter qōcūq; on⁹ recipit pacifice. sic religiosus onera si/bi imposita portare debz & imponen/da nō remurmurare. O q̄z felix obedi ens q̄ sic pseuerat q; ipe saluus erit. ¶ Tercio quoq; declarem⁹ obediē tie vtilitatē. magna pfecto est obedien tie vtilitas & multa. de qua Gre. Obe/dientia inqt sola est virt⁹ q̄ cereras v/tutes menti inserit: insertasq; custodit & pfectas facit. Cui consonat Augusti nus dicēs. Melior est vna obediētia q̄z virtutes oēs. quia omnia opa v/tutū sine obedientia sunt vicia. Nā ce/lebratio misse est opus salutiferū: ta/men si fieret contra obedientiam esset mortiferū. Ideo dicit Bernard⁹ ō no ua militia. Nec studiū bone actōnis: nec ociū sancte contēplatōnis. nec pe/nitentis lachryma valet sine obedien/tia. Vinc. viij. q. j. c. sciendum dicitur Si enim quasi peccatū ariolandi est repugnare: et quasi scel⁹ idolatrie nol le acquiescere sola est que fidei merituz possidet obedientia sine qua quisq; in fidelis conuincitur. etiā si fidelis eē vi/deat. Unde ex multis obediētie vtilita tib⁹ solum referamus quattuor. scz

¶ Prio quia christo fraternitate co pulat

¶ Secūda q; de hoste triūphat

¶ Tercia q; qō postulat impetrat

¶ Quarta q; merita cumulat

¶ Prima inquā obedientie vtilitas est quia christo domino regi glorie frat/nitate copulat. iuxta illud Math. xij.

Dominica secūda post epipha.

Qui fecerit voluntatē p̄ris mei q̄ in celis est ipse me⁹ frater soror ⁊ mater est. Et Joh.xv. Vos amici mei estis si feceritis q̄ ego p̄cipio vob. Q̄s mag̃ gl̃ia est regē angelo⁊ habere fratrē. ℣ Scōa vtilitas obedientie est. q⁊ de hoste triū/phat. ℣ Prouer.xxj. Vir obediēs loq̄tur victorias. pōt em̃ dicere vere obediēs. Ego vici me abnegādo ꝓp̄riā volūtatē p̄latū ei obedīēdo. deū sibi cōplacēdo. diabolū ei resistendo. Vñ legit de magno monacho Anastasio q⁹ centū demones habuit q̄dragīta annis ad tēptationē suā: q̄s post resistētias tāri tpis habuit ad obedientiā. ita q⁹ ad ei⁹ p̄ceptū cētū monachis fecerūt cenobium cū oīb⁹ officinis. aq̄s etiaz a lōge p aq̄ductū subterraneos ducētes. Et q̄ docemur q⁹ obedīēti oīa obediūt. ℣ Tercia vtilitas obedientie est. q⁊ q̄ postulat impetrat. Greg. Si obedientes fuerim⁹ p̄posit⁹ nr̄is ⁊ Aug⁹. Citi⁹ exaudit vna oratio obedīēt⁹ q̄z decē milia ꝓtēptoris Vñ legit in vitaspatrū q⁹ senex misit puer⁊ noviciū ad hauriendū aquā. Et ille ex obedientia accelerauit ⁊ oblit⁹ ē funiculi ⁊ anxiat⁹ est in se: ne si vacuū rediret ꝓtristaret senem. p̄missa oratione dixit O putee putee p̄cipio tibi vt ascēdas. vt de te hauriri valeā. ⁊ subito aq̄ ascendit ⁊ ille hausit. ℣ Quarta et vltia obedientie vtilitas est q⁊ merita pl̄ima cumulat. Vñ dīc Tho.ij.ij.q.clxxxiij.q⁹ post ⁊rutes theologicas q̄ sunt fides spes charitas: p nullā ⁊rutē sic hō mereꝝ sicut p obedientiā. Cui⁹ rōnem assignat dicens. Tāto aliq̄ ⁊rus est excellētior quanto magis p illā ꝓtemnit⁹ vt inhereat deo. Sed q⁊ inter bona tpalia corporis ⁊ anime p̄cipuū bonū est voluntas. q⁊ volūtate movent alia bona q̄ in obedientia cōtemnit⁹. Ideo.j. Regū xv. dicit⁹. Melior est obedientia q̄z victima. Cui⁹ rationē dicit btūs Gre. Invictima aliena caro. i obedientia ꝓ⁹ p/pria volūtas mactat⁹. Ergo charissimi/sim⁹ veri obedientes sz nullaten⁹ potes/rim⁹ nisi hūiles fuerim⁹. q⁊ mr̄ obedientie vere est hūilitas. Vñ ō hūili christo dr̄. Erat subdit⁹ ē. Rogem⁹ igit⁹ deū dei filiū xp̄m vt det nob verā obedientiā

Dñica scōa post epiphaniā dñi

℣ Sermo.xiiij

In Nuptie facte sūt i chana galilee ⁊ erat mater iesu ibi. Joh.ij.⁊ in euangelio hodierno. In quo legit⁹ q⁹ bñdictus iesus vna cū dilecta mr̄e sua ⁊ discipul' dignatus est interesse nuptijs nō sine causa sed vt hereticos futuros cōfundat sicut manicheos qui nuptias damnant. quia si nuptie essent dānabiles nunq̄z saluator mūdi nuptijs interfuisset. ℣ Pro quo est notādū illud q⁹ dicit sc̄us ⁊ seraphic⁹ Bonauētura in lib. q̄ dicit⁹ apologia pauperū q⁹ in xp̄o triplices act⁹ repiūt: quos hic in nuptijs ostendit. s.

Primi respiciūt dignitatē excellētie.

℣ Scōi respiciūt ꝓdescēsionē misēdie.

Tercij respiciunt informatōem vite perfecte.

℣ Primi act⁹ i xp̄o dixi q⁹ respiciūt dignitatē excellentie que ostēdit hic i aq̄ in vinum cōmutatōe qui respicit eius potentiā in quo nō debemus eū imitari sicut luciper q̄ dicebat illō Esa.xiiij. Similis ero altissimo ℣ Scōi act⁹ xp̄i respiciūt ꝓdescēsionē sue misēdie sicuti cōuersari cū pctōribus. vt oīb⁹ spem erigeret ⁊ interesse nuptijs. ⁊ ꝑ multiplici ō causa. vt dicit autor ꝓformitatū lib.ij. fructu.x. Primo vt sacr̄m mr̄imonij p Adā p̄conizatū ⁊ a deo institutū per sc̄os p̄triarchas debite obseruatū de/

clararet bonū z licitū ꝓtra hereticos.s. manicheos ipm ꝓdenantes. Scdo io vt sponsum.s.iohānē ad statū ꝩginitatis vocaret ac ꝩginē dignissimū cōsecrareꝛ.qꝛ vt dicit Beda. Bona est castitas ꝓiugalis.melioꝛ ꝓtinentia vidualis.optima pfectio virgialis. Tercio io qꝛ dñs iesus nō solū venerat ad inforꝫmādū pfectos sed etiā impfectos. ideo in suis actibꝫ ꝓformis esse voluit pfectis z impfectis.pfectꝫ se ꝩginitatꝫ exēplar pbendo.impfectꝫ vo q sic virginitatē nequnt seruare mrimoniū sacrm licitū esse demōstrādo. Erat em ipe huius mūdi monarcha:ideo legem dare debebat pfectꝫ z ipfectis. Tercij actꝰ xpi respiciūt informationē vite pfecte. sicut seruare artā pauptatē z castitatē. ideo iohannē volentes nubere(vt dicit Hiero)de nuptijs vocauit vt cūctꝫ innotescat q ꝩginitas pcellit matrimoniū. Qđ idē dñs declarat Math.xiij. dū ꝓiugalē castitatē ꝓauit terre bone facieti fructū tricesimū.vidualē meliori facieti fructū sexagesimū.sed virgini tatē terre optime facienti fructū centesimū. Nam z b. Hiero.i epla ad Nicolaū dic. Virginitas thesauro nobilissimo.s.auro cōpat.viduitas argēto et mrimoniū ferro. Exq igit tā cara z rara est ꝩgitas xps dñs ñ coegit oēs ad eā sed libere eligēdū cōmisit Mat.xix. Qui pt cape capiat. z.j. Cor.vij. apls ait. De ꝩginibꝫ ꝓceptū dñi nō habeo ꝓsiliū aūt do tanq̄ misericordiaz ꝓsecutꝰ a dño vt sim fidel. Bonuz est sic esse.s.in ꝩginitate.nec tñ malū est esse in matrimonio nisi bis q male tenēt illō. Idco dr. Nuptie facte sūt zc. Jn q̄ q dē euāgelio tria insinuant documta salutaria.s.

¶ Primū mrimonij recommēdatio. ibi. Nuptie facte sunt zc.

℣ Scdm xpi dñi miraculi opatio.ibi deficiente vino zc.

¶ Terciū discipulox suox cōfirmatio.ibi.hoc pmū signum zc.

℣ Primū nāq salutare documentuz dr mrimonij recōmēdatio.qꝛ dr. Nuptie facte sunt in chana galilee.i. i vico galilee. Et erat mr iesu ibi sine vocatōe tanē in nuptijs sui nepotis. sed iesus fuit vocatꝰ cū suis discipulis ne videreꝫ ad miraculū faciēdum se ingereꝛe. Ex q̄ patet cōmēdatio mrimonij in eo q xps sua pscntia exaltauit.

¶ Circa qđ ē nob notādū vt dic magꝰ Albꝰ q q̄druplex est mrimoniū.scz

¶ Primū carnale.

℣ Secundū morale.

℣ Tercium spūale.

¶ Quartum celeste.

℣ Primū dicꝫ mrimoniū qđ est carnale qđ fm Tyrā sup.xix.ca.Math.est ꝓiūctio marꝫ z femie inter legitimas psonas indiuiduā vite ꝓsuetudinē retinēs Ex q̄ dat intelligi q ꝺ inē vir z vir vl femina z femina esse mrimoniū nō poterit.sed inē marē z feminā potit etiaz si in ꝩginitate ppetua pmanēat.sic maria z ioseph. Dicit:inter legitimas psonas.qꝛ pr vl mr alicui⁹ sp excludebantur a filij vel filie mrimonio qđ ē de iure nature.licz olim fratres z sorores ñ excludebanꝫ qñ adhuc pauci fuerꝫ.qꝛ caym accepit sororē suā i vxorē zc. Vñ carnale mrimoniuz q̄tuoꝛ cōmendāt. duo necessitāt.z mlta vitiāt. ꝓio dixi q mrimoniū q̄tuoꝛ cōmēdant. vicz

℣ Primo institutōis dignitas.

¶ Scdo figuratōis nobilitas.

℣ Tercio fructificatōis bonitas

¶ Quarto xpi dñi pscntialitas.

℣ Primo em mrimoniū carnale ꝓmēdat istituētꝫ dignitas.nā alios ordies deꝰ istituit mediāte hoīe.sic ordinē bti bñdicti.Augustini.frāciscī.sz hūc solꝰ deꝰ di. Gen.j. Crescite z multiplicamī.z b añ oēs ordies dū adhuc terra nō erat

corrupta diuersis pctis siē nūc. Ideo etiā in delicioso loco paradisi voluit ħ sacr̄m deus instituere. vt a tpe z a loco ei⁹ dignitas attēderet. Scdo etiaz hoc sacr̄m cōmēdat figuratiōis nobilitas qz inter oīa ecclie sacra rōne figurationis maⁱ est sacr̄m mr̄imonij. licz realiter sacr̄m eucharistie sit maⁱ. Un hoc sacramētuz mr̄imonij pmo significat vnionē filij dei nature hūane q̄ indiui/sibiliter est vnit⁹ hūanitati sicut sponsus spōse. ita q̄ etiā in morte x̄bi vnio nō est diuisa ab aīa z carne. licet aīa fuerit sepata a carne. Ut em̄ dicit magn⁹ Albertus q̄ triplex fuit vnio ī christo. Una diuinitat̄ ad animam z ecōuerso. Alia diuinitat̄ ad carnē zecōuerso. nō tm̄ mediante aīa. alⁱs diuitas fuisset sepata a carne ī morte qm̄ aīa fuit sepata. Tercia vnio aīe ad carnē z ecōuerso. z hec ī morte fuit sepata. sed due pme vniones q̄s significat sacr̄m mr̄imonij nō. de q̄ dicit apⁱs Eph̄. v. Sacramētū hoc scz mr̄imonij magnū est in xpo et ecclia. Scdo significat vnionē seu desponsationē xpi cuz eccl'ia catholica. de q̄ ōr Apoc. xxj. Vidi ciuitatē sctām hierusalē nouā descendentem de celo a deo paratā sicut sponsam ornatam viro suo. z Eph̄. v. ca. Viri diligite vxores vras sicut z xps eccl'iam q̄ semetipm tradidit p ea. Tercio ħ matrimoniū carnale significat vnionem xpi ad aīam p gr̄am. de q̄ ōr Osee. ij. c. Sponsabo te mihi in fide. Quarto significat hoc mr̄imoniū psonaz diuinarū p̄cessionē. Nam siē adā a nullo ē genit⁹. z eua de adā formata. z alij homines de adā et eua geniti. Sic dei patr̄ psona a nullo. filⁱ⁹ a pr̄e genit⁹. z sc̄s. ab vtroq; p̄cedēs. Tercio hoc matrimoniū carnale ꝓmēdat fructificatiōis bonitas. bonus p̄fecto est fruct⁹ mr̄imonij; de q̄ nūer⁹ electoz̄ et ruina angelorū in celo empyrio cōplebit̄. Inde enizorti sunt oēs martyres; ꝓfessores; virgines; z generaliter oēs mūdi hoies ꝑtres. s. Adā Euā z christū; cui⁹ mr̄ licet mr̄imonio fuerit ip̄i ioseph ꝑūncta. nō tm̄ de illo mr̄imonio fuit genit⁹. Und⁹ post q̄z creauit adā in agro damasceno de terra rubea vt dicit magnus Albⁱ⁹ statim portauit in paradisum voluptatis. ibiq; imisit sopore in eū et de ei⁹ costa formauit mlierē. vbi dic̄ August. sup Gen̄. ad lr̄az q̄ mēs Ade p̄ceps extitit angelice societat̄ intrās in sanctuariū dei vt intelligeret nouissima in dei speculo. viditq; mr̄imoniū vnde erāt oriūdi tot et tāti scti vicz ap̄bē; p̄archē; apⁱli; martyres; ꝓfessores zc̄. ma-rime aūt btā virgo ex q̄ tandez filⁱ⁹ dei viui xps nasci debuit; tātū adamauit sacr̄m mr̄imonij vt a somno excitat⁹ vidēs euā elegātē puellā iuxta se exclamaret. Hoc nūc os ex ossibo meis z caro de carne mea. ap̄ē ħ hō relinq̄t p̄r̄ et matrē z adherebit vxori. Idcirco tātū amorē ꝓcepit ad eam vt potⁱ⁹ voluit de dei p̄ceptū infringere q̄s eā ꝓtristare; scies certitudialiter q̄ nō efficerent siē dij. qz vt dic̄ apⁱs. j. Thim̄. ij. Vir nō est seductus sed mlier. z ex amore benivolētie ad eā nō carnali ꝓmixtiōe quā nōdū senserat offendit deū. Sic̄ nunc multi faciūt ꝑ deū ap̄ē dilectionē vxoris vel primi.

VJ Scōs fruct⁹ bonus mr̄imonij est pcti exclusio. excludit em̄ pctm̄ mortale sacr̄m matrimonij. i. ille act⁹ q̄ extra matrimoniū esset mortal'; in mr̄imonio nullū est pctm̄. vel aliq̄n veniale. vel etiā pōt esse mortale. Sunt multi ꝓiugati q̄ actū mr̄imonij semp putant esse pctm̄. Alij vo estimant q̄ quōcunq; in matrimonio abutant non peccant mortaliter. sed certe hū errant. Unde pro huiusmodi est sciendum ſm magnum Albertum

saluo honore q̄ actus matrimonial' vel vita in matrimonio fit et quattuor causis. Prio causa suscipiēde plis. id ē ea intentōe vt dñs det ei plē q̄ celū repleat educādo ad dei honorem: et sic nullū est peccatū sz meritū. Scdo causa reddēdi debitū: qz vir z vxor obligati sunt sibīnuicē. ō nō licz illis debitū sibīnuicē ōnegare. sic etiā nō ē peccatū etiā festiuis diebꝫ illi q̄ reddit. qz ōz. j. Thoz. vij. Uxori vir debitū reddat. O q̄ multa pcā ꝓmittūt ꝓpter denegationē hmōi debiti. Tercio vsus mrīmonij fit cā vitāde incōtinētie. vt qz ꝓtinēt viuere nō pōt. z sic est pctm̄ vēiale saltē vel nō est pctm̄. Un Aug. Incōtinētia malū est q̄ vir cognoscit vxorē. etiā vltra intentōem ꝓcreādi filios. sz ibi ē nullū ꝓtiarū bonū. z illud malū fit vēiale ꝓpter bonū nuptiale. Quarto actꝰ mrīmonij fit cā explēde libidis. z h mō sp est peccatuz veniale vl' mortale. Et fm Thō. tūc ē veniale qñ itētio sistit circa limites mrīmonij. i. nullo mō vellz h agere si eꝰ vxor nō essz. Si vo ita ē abortus in delectatōe q̄ nō curaret si ue esset vxor eꝰ siue nō. tm̄ oīno suo appetitui vellet satisfacere z tūc ē peccatū mortale. O q̄ multi peccāt ī sacro matrimonij: illi maxime q̄ audiētes irrident z abominant dicentes. Ecce qualia p̄dicat nobis. Sz in vitate dico q̄ z ego libentiꝰ p̄dicarē de alia materia si tue saluti scirē fore tam vtilē. Et h ei intelligere potes q̄ si ego cum sim indignus sacerdos i sacratissimo misse officio peccare possuz. sic z tu in sacramento matrimonij. Nam si celebrarē ꝓpter pecuniā p̄cipaliter z nō ꝓpter honorē dei vel primi salutē. certe multum peccarē ꝓpter corruptā intentōez. vel si omitterē scienter aquā apponere vino in missa certe peccarē. Sic q̄ habet sensum intelligat de matrimonio.

Quarto cōmendat matrimonium christi dñi p̄sentialitas. eam gratiosuz eīm extitit christo domino nostro h sacramentū vt p̄sentialiter nuptijs interesse dignaret cum sua gloriosa matre z discipulis suis z sue diuitatis maiestatē ibi p̄mo p miraculū inciperet manifestare. O cōiugati magna ꝓfecto est gloria vobis q̄ christꝰ sic dignificauit vestrū statuz vt de matre despōsata nasci dignaret. Insup miraculo mutationis aque in vinū ꝓfirmaret ꝓtra hereticos qui dicunt thaciani z daciani dicētes matrimoniū nō esse viā salutis eterne. ideo p concilia damnati.

Scdo quoq; matrimoniū h causant duo p̄cipaliter. vicz ꝓsensus animoꝝ expssus p verba de p̄senti. qz si diceret quis alicui. Ego recipiā adhuc te in vxorē. vel si quenero in domum tē. nō esset mrīmoniū. Un qñcunq; aliq̄ nō consentit alicui nō est matrimoniū Hinc est q̄ nullus obligat ad hoc vt fm voluntatē parentū contrahat matrimoniū. sed si facit z placet ei illa cui coniungit bene facit. Si vero nō placet nō debet secū ꝓtrahere. Iste autem cōsensus in bono matrimonio debet esse in anima p dilectiōem. sic q̄ superbomines alios debent seinuicē diligere. licz parentes plus debeant honorare q̄z cōiuges. Ideo dicit apl's. Uiri diligite vxores vestras: et nolite amari esse ad illas. Contra hoc faciūt q̄ sunt in continuo odio. vnus dicit. Hoc fiat. alia ait. nequaq̄z. vnus dicit. hoc est album. alia certe est nigrū. z sic sunt vene nosi sicut serpentes. z crudeles sicut diaboli. Dij adhuc in hoc mundo inceperunt penam inferni seinuicem maledicendo. vel alter alterius mortē optando. Secūdo iste cōsensus debz eē in corpe p fidei obseruatiōem ne alteri se associet. quia nulla est maioz iniuria

cōiugib⁹ qñ hoc intelligere possit. Tercio iste ꝙsensus debet esse in reb⁹ p mutuā cōicatiōez. cōtra ꝟ faciūt viri q̄ ad vxores nihil de reb⁹ suis ꝙfidūt. sed tenent eas tanq̄z ancillas. z qñ q̄z etiā illa deuozāt q̄ ipse suo labore acq̄rūt: cū tñ tenerent eas alere. q̄ dic̄ apl's. Qui curā nō habet suoꝝ maxie domestico/rū fidem negauit. z infideli deterioꝛ est Scdo mr̄imoniū causat indissolubi/les sex⁹. Nā hoc sacr̄m dissolui nō pōt p aliquā creaturā si ꝙsūmatū fuerit ni si in morte. Vñ Lu. xvj. dicit saluatoꝛ Dis q̄ dimiserit vxorē z duxerit alterā mechat. z q̄ dimissā ducit mechat. licz iuxta dictū saluatoꝛ Math. xix. alter alteꝝ dimittere pōt ꝓpt̄ fornicationez q̄z tum ad thoꝝ. nō tñ pōt aliā ducere ipsa dimissa viuente. nec illa alio viro sociari. Errāt ḡ illi q̄ dicunt q̄ si vir ne scit vsq̄z ad septēnū expectat⁹ si ē moꝛ/tuus vel viu⁹ q̄ vxoꝛ pt̄ nubere ꝓpria autoꝛitate. q̄d ē falsum. vt patz extra ꝺ secūdis nuptijs. c. fi. Verūtñ ꝺ ꝟ ptās est dioc̄esanis iudicādi z discernendi z admittēdi. Sed nota ꝑm Albertū magnū q̄ p̄ncipal'r duplex est cōiūctio in matrimonio z duplex moꝛs illi coꝛre/spōdens. Est em̄ ꝙiūctio spūal'r ꝙsen/sum anioꝝ q̄ soluit̄ p mortē spūalem q̄ hō moꝛit mūdo p ingressum religi/onis. q̄z q̄diu carnaliter se non ꝙgno/scunt: sine licētia alter⁹ alter pōt intra re religionē. z alt̄ ꝙiugū debet expecta/re vsq̄z ad ꝓfessionē. Alia est cōiunctio carnalis q̄ soluit̄ p mortē coꝛpalem et al's non: nisi assit defectus. quia dicit Math. xix. Qd̄ de⁹ ꝙiūxit hō nō sepet. Unde si vir alicui⁹ mulier ꝙ resurgeret iam nō esset eius vir. sed denuo debe/rent iterū ꝙtrahere si vellent simul ma nere. Et sic ꝙiuges ita se ꝙiūxerūt q̄ vn⁹ sine ꝙsensu alteri⁹ nō pōt vouere lōgā pegrinationē. aut multā abstinētiā ie/iunij. vel ꝙtinentiā etiā diex festiuoꝝ q̄ dic̄ Aug. sup̄ ꝑs. cxlvj. Dicat vir cō tinere iā volo. nolo aūt vxoꝛ: nō pōt. s. ꝙtinere. qd̄ em̄ tu vis illa nō vult. nun quid p ꝙtinentiā tuā illa debz fieri for/nicaria. si alij nupserit teneris erit adul tera. nō vult de⁹ tali lucro tale dānuz cōpensari. redde debitū z si nō exigis ꝓ sectificatōe ꝓfecta de⁹ tibi ꝙputabit si ñ qd̄ tibi debeꝫ exigis sed reddis qd̄ de/bes vxoꝛi. Sed si ex cōmuni ꝙsensu p⁹ carnalē etiā coniūctionē volunt religi onem ambo intrare. aut vnus coꝝ in seculo remanens castitatē seruare ꝓ/mittit licite fieri pōt cū licētia dioc̄esa/ni. ¶ Tercio quoq̄ dixi q̄ mlta vi ciant mr̄imoniū imo etiā sepant. z sūt specialē duodecim vt patz i hijs vsib⁹ Error: ꝙditio: votū: cognatio: crimen. Cultus disparitas: vis: oꝛdo: ligame: honestas. Si sis affinis: si forte coire nequibis. Nec sociāda vetāt cōnubia facta retractāt. Vñ quilibz diligēt̄ ꝺs attēdere his que breuit̄ dicunt vt vide at si legitime est in sacramēto mr̄imo/nij. Primū est erroꝛ. Nam si q̄s inten/d t contrahere cū Lucia filia Petri et p̄sentat alia tanq̄z sit illa nullū est ma trimoniū nisi postea ꝙsentiat in illam. tñ erroꝛ fortune vel qualitatis non di rimit: vt putes eā diuitē vl' sanā. Secū dū impedimētū mr̄imonij est ꝙditio. Nam si quis intendit ꝙtrahere cū libe ra z inuenit eam seruā nullū est matri moniū nisi postea cōsentiat. Tercium impedimentū dicit votū. quod intelli gitur de voto ꝓfessiōis in religiōe solē ni. Verūtñ etiā simpler votū impedit nō tñ dirimit. vt si q̄s vouit religiōem se intratuꝝ vl' oꝛdinē sacerdotalē susce pturū aut castitatē ꝟuaturū. si postea ꝙtrahit stat in statu damnatōis. quia quotiens exigit debitū semp moꝛtaliꝫ peccat: teneꝫ tamen reddere debitum.

ꝛtales debent dispensatõem impetra re a diocesanis.ꝛ sic q̃diu si[illegible] in ma/ trimonio nõ peccant.sed potꝰ obitũ cõ iugis tenẽt ad castitatẽ. Quartũ im/ pedimentuꝫ est cognatio.quia consan guineus nõ potest consanguineã habe re in vxorẽ vsq̃ ad quartũ graduꝫ con sanguinitatis. Quintũ impedimẽtũ dicit crimen.ꝛ duo sunt talia scꝫ adul terium ꝛ homicidiũ nõ quodcũq̃ sed quãdo quis occidit virũ vel mulierez vt aliũ ipe habeat in cõiugem. Sextũ est dispar cultus. Nã cũ iudeo vel gen tili christianus nõ põt cõtrahere. Sep/ timũ est vis.i. violentia. Vñ qñ cogi tur aliq̃ cum verberibꝫ vt ꝓsentiat nul/ lum est matrimoniũ :nisi postea ꝓsen tiat. Octauũ impedimentũ est ordo.s. sacer. Nam qui ordinatꝰ est in subdya conatu ꝛ supra nõ potest ꝓtrahere ma trimoniũ ꝛ si cõtrahit separatur.ꝛ ẽ excõi catus. Nonũ impedimentũ est ligamẽ cum quis cõtrahit cũ aliqua ꝛ ligauit se illi nõ potest cũ alia contrahere etiã si est alligatus p sponsalia nõ debꝫ dis soluere.alias mortaliter peccat.similiꝫ omnes q̃ ad hoc cooperant. Decimuꝫ dicitur honestas .ꝛ intelligit qñ quis contrahit cum aliqua etiã sponsalia. sed postea dissoluit p mortẽ vel religi/ onis ingressum ille nõ potest cõtrahe/ re cum aliqua cõsanguinea illiꝰ vsq̃ ad quartũ gradũ ĩclusiue. Undecimũ impedimentũ est affinitas. Nam cuꝫ quis cõtrahit cum aliqua omes con/ sanguinei illius efficiunt affines muli eri.et nullus poterit vsq̃ ad quartum gradum habere in vxorem ꝛ ecõuerso. Duodecimũ impedimentũ est impotẽ tia exercendi actũ matrimonialẽ. de q̃ ꝛ etiam de aliꝫ ecclesia habꝫ iudicare nõ iudex secularis. Decũdũ matri/ moniũ est morale inter xp̃m ꝛ animaꝫ fidelem. de quo dicit. ij. Ihoꝛ. xj. Des/ spondi vos vni viro virginẽ castaꝫ exhi bere christo. Hoc aũt matrimoniũ dicit matrimoniũ similitudine.q̃ sic sponsus cum sponsa contrahẽs spon/ salia dotat eam .sic christꝰ dotat aiaꝫ fidelem virtutibꝫ.scꝫ fide spe ꝛ charita te :que sunt vere diuitie omnibꝫ opibꝫ pciosiores. Unde Hugo de arra spõ/ se dicit anime fideli. Sponsum habes ꝛ nescis pulcerrimũ omniũ ꝛ faciẽ eiꝰ non vidisti. Ille te vidit quia nisi te vi disset nõ te diligeret.noluit adhuc sep sum tibi pñtare sed munus misit.ar ram dedit pignus amoris. Nec ille. O q̃ multi istius sponsi amore defun cti sunt. Secũdo sicut p fornicatiõem dirumit matrimoniũ carnale.sic ꝟ ma trimoniũ per spirituale fornicatõnem que fit p peccatũ mortale.sed tamẽ piꝰ sponsus recõciliari vult suas sponsas Ideo clamat post se illud Hiereñ.iij. Tu autẽ fornicata es cuꝫ multꝭ ama/ toribus :tamẽ reuertere ad me ꝛ ego su scipiam te. Quidnam dulcius:q̃d sua uius audiri possit q̃ filius dei aiaꝫ in sponsam elegit. et fornicantẽ p peni tentiam recõciliat vt tandeꝫ ad celeste palaciũ introducat. A quo cõiugio oẽs infideles sunt extranei. Sed attẽde q̃/ modo iuramentũ pstitisti ei in baptis/ mo et vide quõ nunc serues si cõtradi cis diabolo ꝛ pompis eius. si sup om nes diligis sponsum tuũ qui sic te di/ lexit vt suo pcioso sanguine ꝛ charissi/ ma morte redimeret te. Unde in ꝟ ma trimonio aqua tẽporalis tribulatõis debet cõmutari in vinũ spũalis leticie Hinc dicit Bernꝰ. Quicũq̃ gustu cha ritatis semel inebriatus fuerit ad oĩa hilarescit.deridetur ꝛ nõ aduertit.fati gatur ꝛ non lassascit. Tercũ matri monium est spirituale quo christꝰ do minus desponsauit sibi ecclĩaꝫ catho licam.quod q̃dem dicit matrimoniũ

Dominica secūda post epiph a.

ad silitudinē carnalis matrimonij. qz sicut deus creauit adā in agro damascēno de terra rubea. z tandē posuit in paradisuz voluptatis. vbi misit sopozē in Adā z tulit vnā de costis ei⁹ z edificauit mulierē: quā dñs tandez piūrit sibi in vxozē. de qbz oēs ad vitam carnalez et mortalē sunt generati. Sic de⁹ fecit in secūdo adā. i. xpo quē de terra bñdicta virginis Marie formauit z posuit in crucē amaritudis: vt reparet cozrespōdeat lapsui. vbi īmisit ei sopozē mortis. z apiens lancea lat⁹ formauit inde sctām eccl'iam: cui⁹ spōsus est xp̄s q di cebat Joh. iij. Qui habet sponsam spōsus est. z Mat. ix. Nunqd pñt filij nuptiaz. ieiunare q̄zdiu sponsus est cum eis. Et qcūqz de isto spōso z ex ista spōsa natus nō fuerit: nō poterit videre regnū dei. z hoc p baptismū. ideo dicebat saluator Joh. iij. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ z spūsctō nō pōt videre regnū dei Et cū Nicodem⁹ q̄reret. quō pñt hec fieri: rñdit. Qđ natū est ex carne caro est et qđ natū est ex spū spūs est. Fm Lyrā p natiuitatē carnalē hō generat ad vitā carnalē. sed p spūalē ad vitā spūalē. Vñ rex celestis pr̄ q fecit nuptias filio suo christo Math. xxij. misit nuncios suos. s. patriarchas: ꝓphetas: z ap'los ac alios p̄dicatores vocare ad istas nuptias: dicens. Oīa parata sunt. O ania christiana noli morari. o xp̄i sanguine redempta noli recusare. trāsi. dam Aug. in his nuptijs tā aqua scp̄ture figuralis mutata est in vinū euāgelice veritatis. vbi q̄tuoz tabernarij q̄drupler vinum administrant. Johannes administrat vinum aurei coloris dum de eius diuinitate exp̄resse scribit Matheus album vinuz qui de ima culata hūanitate scribit. Lucas vinū rubeū dum de morte ei⁹ vbi sanguis eius fuit exp̄ssus scribit. Marcus vo mixtū vinū dum in carne z anima eū resurrexisse scribit. Ecce homo quilibet eoruz dicit tibi illud Prouer. ix. c. Venite comedite panē meum z bibite vinum quod miscui vobis. Qđ vinū debet homo bibere p vere fidei contēplationē. ¶ Quartū mr̄imoniū est celeste quādo anima pfectissima charitate cōiūgit inseparabiter deo trino z vno. Et hoc matrimoniū est ineffabiliter iocundū vbi angeli z sancti amici sponse dicunt illud Apoca. xix. ca. Gaudeamus z exultemus z demus gl'iam ei. q̄ nias venerūt nuptie agni. scz cū qualibz anima beata. In veteri eñ testamēto nondū venerāt be nuptie. qz nondum fruebāt deo. sed christo moriēte et ascēdente ac ianuam aperiēte iam fruunt Apocal'. xix. Beati qui ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. Para igit te ad has nuptias ne excludaris. qz dicitur Math. xxv. Et que parate erāt intrauerunt cū eo ad nuptias z clausa est ianua. Unusquisqz igit laboret ne inde excludat et dicat sibi. Amice quō huc trasti nō habens vestē nuptialem. ¶ Secundū salutare documentū insinuatur in euangelio domini xp̄i miraculi operatio cū dicit. Deficiēte autē vino zc. Unde intelligens scta mater p fectam etatē filij sui ad faciēda miracula vt se verum dei filiū demōstraret dixit. Filij vinū non habent. Ubi tria notat euāgelista. scz

¶ Primo mutuā allocutionē

¶ Secūdo aque in vinū mutatōem

¶ Tercio hui⁹ miraculi publicatōez.

¶ Primo dixi q euāgelista notat mutuam mr̄is z filij allocutōz. qz cū vinū cepisset deficere z adhuc nōdū dēfecisset dixit spūsctō replera scies filiū suū miracula facere. Filij vinū nō habēt. solū insinuat vini defectū nihil petēs. qz amati sufficit solū necessitatē insinuare. Vñ

filius respōdit mri. Quid mihi et tibi est mulier: nōduz venit hora mea. i. nō oēs sentiūt vini defectū. sine ḡ eos ꝑus hoc sentire. Et ꝑm Aug. facere miracula cōpetebat xp̄o ꝑm diuinā naturam quā a mr̄e nō habuit. ió p̄dicto mō respōdit. Quid mihi z tibi est mlier. Dura q̄dē videt dñi dicta respōsio. sed ꝑm Aug. instructoria est. qz in diuis q̄ dei sunt matrē recognoscere nō debem⁹. et qñ orem⁹ si statim nō obtinem⁹ desperare nō debem⁹. qz ꝑculdio faciet. Nā et mater nō desperat sed statim se exaudita intellexit ex his ꝙ dis. ió dixit ministris. Qd cūqz vob dixerit facite. Unde Bern̄. Quid tibi z illi dñe. nōne qđ filio z mri. Quid ad illā ptinet q̄r̄ cum sis bñdict⁹ fructus vēt̄r̄ sui imaculati. Nōne ipsa est q̄ saluo pudore concepit z sine corruptiōe pepit. Nōne ipsa ē in cui⁹ vtero nouē mēsib⁹ morat⁹ es. cui⁹ ꝙ gineis vberib⁹ lactat⁹ es. cum q̄ xp̄i. annoz factus ō hierl'm descendisti et subdit⁹ illi eras. dic̄. Quid mihi z tibi. multū ꝓ oēm modū. ¶ Scđo euāgelista notat aq̄ in vinū mutationē cū dicit. Erāt ser ydrie lapidee posite ꝑm purificationē iudeoz. i. ꝑm ritū lotōis q̄ crebro man⁹ z vasa epulatoria lauabant: capientes single metretas binas vel trinas. Et dixit iesus ministris. Implete ydrias aq̄. Aliqđ ei de aq̄ ibi posita inde sum: ꝑferāt ad purificatōez vasoz. z ideo iussit ipleri qđ erat amotū. Cūtes aūt ministri hauserūt aquam de puteo q̄ adhuc ibi ōz esse extra viculū. Que cū fuissent iplete aque cōuerse sūt in vinū. Nō tñ ōz hic q̄ aliq̄ ꝙba dixerit sicut in trāssubstātiatiōe panis z vini. sed occulta ꝙtute diuinitat̄ fecit.

¶ Tercio euāgelista notat hui⁹ miraculi publicationē: cū dixit. Et dixit Jesus ministris. Haurite nūc z ferte architriclino. In ḃ duo notanť. Primū dñi discretio. qz ꝓmo misit magis honorabili. Secundū notať humilitas christi: et eo q̄ sedebat lōge ab architriclino. cuz diceret. Ferte illi q̄si ab eo remoto. z ille sederet in primo loco: constat q̄ dñs residebat in loco būiliori Architriclinus em̄ est ꝓnceps triclinij. Triclinīū aūt est vbi sunt tres ordines mensaz. ꝑm ordines z gradus inferiores z supiores. Ut aūt gustauit architriclinus (z ꝓbabile est q̄ fuerit aliq̄s sacerdos ad bñdicendū nuptias z ad instruendū quō viuant in matrimonio) aquam vinū factū z nesciebat vn̄ esset: vocat sponsum ad arguendū eū. et dicit ei. Omnis hō pr⁹ bonū vinuz ponit. z cum inebriati fuerint id qđ deterius est. tu aūt seruasti bonum vinū vsqz adhuc. quasi di. cum arguendo. Prius debuisti bonū vinum ꝓpinare non vltimo sicut fecisti. Unde Chryſ. Generale est in omnibus christi miraculis q̄ semp ad aliq̄d melius terminant q̄z possit fieri per naturaz. z sic illud vinum fuit bonum in substantia et rubeuz in colore. Juxta illud qđ canit ecclesia in hymno. Aque rubescunt ydrie. ¶ Tercīū salutare documentū insinuat in euangelio discipulorū suorum confirmatio. cum dicitur. Hoc inicium signoz fecit Jesus in conspectu discipuloz suoz. z crediderunt in eum discipuli ei⁹. z manifestauit gloriam suā. Et sic patet falsum esse dictuz eorum qui dicunt christum in infantia miracula fecisse. vt dicit in libro de infantia saluatoris. z in euangelio nazareoz. Fecit aūt hoc in chana galilee id est in villa illius ꝓuincie. in qua villa ostendit locus vbi steterunt ydrie et triclinīū. z descēdit ad eas ꝑ plures gradus sub terra sicut est in plīb⁹ alijs locis sanctis. qđ forte accidit propter frequentes destructiōes z ruinas factas

Dominica secūda post epipha.

in illis. Ubi est sciendū fm Tho. q fides ex trib⁹ oriř. s. ex inēna ispiratōe. sic fides latronis q dixit latroni alti. Nec tu times deū. scis q in eadez dānatōe es. z nos qdē digna factis recipim⁹: hic aūt inocēs est. Memento mei dñe zc. Scōo ex externa admonitōe. sic samaritana pdicante iesu credidit Joh. iiij. Tercio ex miracl'oz opatōe. sic isti xpi discipuli viso miraculo crediderūt in eum. z ml'ti alij crediderūt in xpm deum. Qui cum pfe z spūsctō viuit z regnat in seculo seculoz Amen.

De eadem dominica

Sermo. xv.

HAmen amen dico tibi nisi qs renatus fuerit ex aq̄ z spūsctō nō pōt introire in regnū dei. Joh. iij. ca. Verba sunt Jesu bñdicti de baptismo loquētis Nicodemo pncipi iudeoz: q̄ venerat ad euz nocte dī. Rabbi scim⁹ q̄ a deo venisti mgr̄. nemo em̄ pt hec sig̃ facere q̄ tu facis nisi fuerit de⁹ cum eo. Respondit ei iesus. Amen amē dico tibi zc. vbi xp̄s dñs loq̄bař de baptismo q̄ est triplex. scz

Primus fluminis.

Secundus sanguis.

Tercius flaminis.

Prim⁹ qdē baptism⁹ est flumis q̄ fit in aq̄. de q̄ Joh. iij. dz. Venit iesus in terram iudeā z baptisabat. z iste solus dz pprie baptism⁹. alij aūt metaphorice. qz vterq; habet purificare aiam z isti⁹ supplere vicez qñ iste haberi nō possit. pterea dz Eph. iiij. Unus de⁹. vna fides. vnū baptisma. Secūdus vo baptismus est sanguis. de q̄ Joh. xij. Baptismo ō habeo baptisari. z de ꝫse. di. iiij. c. Cathecumin⁹ baptisat⁹. Terci⁹ ē baptism⁹ flamis siue spūsctī. de quo Act. ij. Vos aūt baptisabimi spūsctō nō post ml'tos hos dies. z iste est pprius suscipiēdi baptismuz flumis si alsit facultas. iō iste nō ꝫuenit nisi adultis habētib⁹ vsum rōnis. z iste baptismus nō eq̄pollet baptismo fluminis. qz p eum nō remittit tota pena debita pctis. sic in pmo. sed pl⁹ z min⁹ fm deuotiōez. nec p ipm imp̄mit caracř. Fm sup puař iste eccl'iastica sepultura sic z cathecumini: licz eccl'ia ozet p eis. Uñ nūc vidēdū est de pmo baptismo de q̄ spēal'r loq̄bař xp̄s dī. Amē amen dico tibi zc. Ex qbz verbis tria insinuanř salutis documēta xp̄i gra declarāda. s.

Prio baptismi necessitas. ibi. Amē amen dico tibi nisi qs zc.

Scōo baptismi modalitas. ibi. ex aqua z spūsancto.

Tercio baptismi vtilitas. ibi. non potest introire in regnū dei zc.

Primū itaq; documentū ex premissis themat⁹ verbis insinuař declarādū baptismi necessitas. cuz dz. Amen amen dico tibi nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄. Tāta nāq; ē sacri baptismi necessitas q̄ sine eo nō est salus si suscipi pōt iurta illō Marci vl. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. q̄ vo non crediderit cōdemnabiř. Et ideo ad clariorē hui⁹ documēti intelligētiā q̄nq; dubia sunt declaranda. scz

Primū vtrum omnes teneanř ad susceptionē baptismi.

Secūdū vtrū sine baptismo posset quis saluari.

Tercīū vtr̄ sit differendū vl' accelerandū sacramentū baptismi.

Quartū vtr̄ pctōres teneanř confiteri ante susceptionē baptismi.

Quintū vtrū pueri infideliū inuitis parentib⁹ sint baptisandi.

Primū dixi dubiū declarādū vtrū oēs teneāř ad baptismi susceptōez. Ad qō rñdet Aug. ō fide ad petz. q̄ sic: di.

Firmissime tene: z nullaten⁹ dubites excepti illis q̄ p xp̄i noie suo sanguie baptizāt nullū hoiez acceptuꝝ vitam eternā q̄ nō hic a mal' fuerit p̄ pniaz fi/ dēqz ꝙuersus z p sacr̄m fidei z pnie. i. p̄ baptismū libat⁹. Tāte aūt dignita/ tis est baptism⁹ vt etiā in vtero sctificati debēt baptizari. vt dic̄ Bona. in. iij. di. vj. z B triplicē rōe. Prima rō ē ꝓpter bonū obedic̄ie. q: de⁹ p̄cepit vt oēs renascant aq̄. Secūda est ꝓpē hūilitatē qa vnusq̄sq; debz se reputare pctōrē z indigere xp̄i redēptōe. Tercia rō est ꝓpter vnitatē vt ab alijs xp̄i mēbris hō non discordet. Vñ sctūs Tho. in. iij. pte. q. lxvj. dicit. q̄ baptismus instituꝝ fuit añ passionē xp̄i. sz necessitas vrēdi ad ipsum fuit post passiōez z resurrectōz tum q: in passiōe xp̄i termiata sunt figuralia sacra: qbꝫ succedit baptism⁹ z alia noue legis sacra. tū etiā q: p baptismū ꝙfigurat hō passiōi z resurrecti oni xp̄i inq̄ztū moriāt pctō z incipit noua iusticie vitā. z ideo oportuit xp̄m pati pro⁹ z resurgere q̄z boibꝫ ideceret necessitas ꝙfigurādi morti z resurrectioni. Et licz apli baptizassent añ xp̄i passionem Joh. x. tū nō publicabāt vt necessariū ad salutē. lex aut̄ nō obligat nisi pro⁹ sit ꝓmulgata. Nam xps dns añ passionē soluz in iudea discipulos ad baptizādū deputauerat dicēs. In viā gentiū ne abieritis. sz post passiōz pro mulgari fecit vbiq; di. Euntes i mūdū vniuersum p̄dicate euāgeliū oīb⁹ baptizātes in nomie p̄ris z filij z spūsscti. Rich. vo in. iij. declarat clari⁹ dicens q: xps baptismi sacr̄m ꝑmo instituendū insinuauit. scdo instituit. tercio istitutū obseruari p̄cepit. Primū fecit facto z vbo qñ a Iohe baptizat⁹ fuit. i q̄ insinuauit baptismū in aq̄ fiendū. qz ipe in aq̄ baptizat⁹ fuit. z in noie trinitatis in ꝑtū tūc apparuit p̄r in voce. filius in carne. spūsscts in colūbe specie. Verbo etiā insinuauit baptismū q̄ndo Joh. iij. Nicodemo dixit. Nisi quis renat⁹ fuerit ex aq̄ z spūsscto nō p̄t introire i regnū dei. Secūdo xps dns baptismū istituit. qd̄ fecit facto z verbo. Facto qñ Joh. x. baptizauit p̄ discipulos q̄ de ei⁹ mādato baptizare ceperūt z vt dicit Aug. Primo ipe discipulos baptizauit baptismo suo. s. aquaz spūs sancto. Deinde vbo instituit qñ misit discipulos suos binos ad p̄dicandū z baptizandū. Lu. x. Tercio xps instituꝝ baptismū obseruari p̄cepit. Matthei vlc̄. Euntes docete oēs gētes baptizantes eos in noie ꝛc̄. Secūm q̄z dubiū declarādū erit vtrū sine baptismo possit quis saluari. Ad qd̄ rñdz sctūs Tho. dicēs. q̄ sacr̄m baptismi p̄t dupliciter alicui deesse. Uno modo z re z voto. sicut illis q̄ nec baptizari nec baptizari volūt. et tales salutē ꝙsequi nō possunt. Alio mō p̄t sacr̄m baptismi alicui deesse re sz nō voto. sic cū aliquis desiderat baptizari: sz aliq̄ casu p̄uenitur morte añq̄z baptismū suscipiat. et tal' sine actuali baptismi susceptiōe saluari p̄t. Vñ Amb. de valētiniano q̄ cathecumin⁹ mortu⁹ fuerat ait. Quez ꝛgeneratur⁹ erā amisi. verūtm ille gr̄az quā popposcit nō amisit. Et Aug. d. cō/ se. di. iij. c. Baptismi vicē aliq̄n ꝛplere passiōez ptz ō latrōe illo cui ñ baptizato dictū ē. Hodie mecū eris i paradiso. z ideo doctores distinxerūt tria baptisma. s. flumis sanguis z flaminis vt nullus saluari volēs excludat. Tercio dubiū declarādū erit vtr̄ sit differendū vl' accelerādū sacr̄m baptismi. Ad qd̄ rñdz san. Tho. q̄ circa ꝑ est distinguendū de baptizādis. Nā aut sūt pueri aut adulti. Si sūt pueri tūc nō ē differēdū baptisma. Prio qz nō erpectat̄ in eis maior instructio aut pleni/

Dominica secūda post epipha.

or ꝙuersio. Scōo q̄dem ꝓpr̄ periculum mort̄ q̄b⁹ alit̄ subuenire nō pōt nisi p sacr̄m baptismi. Si vo de adult̄ loq̄mur q̄b⁹ subuenire pōt p baptismi desideriū: tūc non statim cū ꝙuertunt̄ est sacr̄m baptismi ꝙferendū. sed oportet differre vsq; ad aliq̄d tp̄s. ¶ Dño ꝓpter cautelā: ne ficte ꝙuersio cōferat. Scōo ꝓpter instructionē plenā baptisando ꝙ de fide z moribꝫ. Tercio ꝓpter reuerentiā debitā sacr̄i. ió antiq̄tus adulti baptisabant̄ in duabꝫ p̄cipuis solēnitatibus. pasce. s. z pent̄. vt habet̄ de cōse. dist. iiij. c. de cathecumīs. pōt tñ accelerari si videāt idonei. sic Act̄. viij. ¶ Philippus statim baptisauit eunuchum. et Act̄. xj. ¶ Petrus cornelium cum suis.

¶ Quartū dubiū declarandū erit vtꝫ pctores añ baptismi susceptionē teneantur sua pcta ꝙfiteri. Ad q̄d rēspōdet san. Tho. q̄ duplex est cōfessio. Una q̄ fit iterī⁹ deo. z hec req̄rit añ baptismū. vt. s. pcta sua recogitās doleat. q̄ dicit ¶ Aug⁹. Nō pōt inchoare nouā vitā nisi eū peniteat veter̄ vite. Alia vo ꝙfessio ē exterior q̄ fit sacerdoti. et tal' ꝙfessio nō req̄rit ante baptismū. q̄ baptism⁹ est ianua omnīū sacr̄oꝝ. et baptisandus nō indiget remissione pctoꝝ p ecclesie claues cui p baptismū remittunt̄ oīa pcta. q̄ baptisando sufficit ꝙfessio generalis. Unde Amb. z hr̄ ó ꝙse. dist. iiij. c. Sine pnīa. Gratia dei i baptismo nō req̄rit gemitū neq; plāctū vl' etiā opus aliq̄d sed solam fidem z oīa grat̄ condonat. ¶ Quintū dubiū declaranduꝫ vtꝫ pueri infideliū inuit̄ parētibꝫ sint baptisandi. Ad q̄d rñdet ¶ Rich. in. iiij. di. vj. q̄ filij infideliū aut habēt vsum rōnis aut nō. Si sic: tūc ꝓpria volūtate inuit̄ parētibꝫ sunt baptisandi. Si vo pueri nōdū habēt vsum rōnis. tūc nō debent inuit̄ parētibꝫ baptisari. q̄ filij tales sunt maxie sub cura parētū. z inde detrimētū fidei possit oriri si dū ad etatē adultā vēirēt fidē blasphemare inducti a pentibꝫ. ḡ nō vult de⁹ coacta bona sed ex libertate facta. z non solum baptisma sed et oīa alia opa accepta t inq̄ntū fiūt volūtarie. iuxta illō p̄s. Voluntarie sacrificabo tibi. Qui igit̄ habet bonā voluntatē z hāc opus bonum nō poterit sufficit ei ad salutē suam. q̄ dicit ¶ Luc. ij. ab angelo. ¶ Pax hoīb⁹ bone volūtatis. Grego. Nō vacat manus a munere si archa cordis plena sit bona volūtate. ¶ Secūdū salutare documētū ex p̄missis thematis vbis insinuat̄ declarandū baptismi modalitas cum dicit̄. ex aq̄ et spūsancto: q̄ baptism⁹ debz fieri ex aq̄ naturali. Circa cui⁹ modalitatez tria ꝙsideremus vicz

¶ Primū materie determinatōez
¶ Secōm forme obseruatōem
¶ Terciū cerimonie executōem

¶ Primū inquā circa baptismi modalitatē ꝙsiderem⁹ materie determinatōz. ¶ Nā dicūt cōit̄ doc. sup. iiij. di. iij. q̄ materia baptismi est aqua simplex naturalis potēs abluere. Ex q̄b⁹ pz q̄ i nullo alio fieri p̄t baptism⁹ nisi i aq̄. extra de bap. c. nō vt apponeres. Uñ nec in brodio nec i aq̄ mixta butyro q̄ ó aq̄ simplex. nec aq̄ in linteo vl' lana ē apta lauare nisi exp̄mat extra. ¶ Nā baptizare in greco tantū valet q̄tū lauare i latino. Hinc Judith. xij. dicit̄. q̄ descendebat in vallē betulie z baptizabat se. Deinde ó q̄ aq̄ debz fieri natural' z nō artificial'. ideo nec in aq̄ rosea nec aq̄ supnatāte cruor q̄ ó fleuma pōt fieri imo nec in vrina vel ceruisia bñ cocta.

¶ Secūdo circa modalitatez baptismi considerem⁹ forme obseruatōnem Cui⁹ q̄dem forma vt ó de ꝙse. dis. iiij. c. a. q̄dā. est hec. Ego te baptizo in noīe p̄ris z filij z spūsc̄ti. Amē. Et hāc fōz

mam nulli licet mutare. Verūtñ dicit Inno. de ꝓse. dist. iiij. c. j. ꝙ si dimittere tur hoc ꝓnomẽ ego fieret baptismus. sed si ly te dimitteret non esset. nisi loco eius poneret ꝓpriū nomen baptisandi vt ego petrū baptizo tẽ. Uñ si diceret sic. ego te limo i noīe pr̃is z filij z ſſ. nō esset baptism⁹. Similr si diceret. ego te baptiso in noib⁹ pr̃is z filij z ſſ. similiter si diceret. ego te baptiso in noīe trinitat̃. silr si diceret. ego te baptiso i nomine genitoris et geniti. silr si diceret. ego te baptiso in nomīe christi: nō esset baptism⁹. Licet dispẽsatū fuit apl̃is i primitiua eccl̃ia vt hñ Act. viij. ad honorē noīs xp̃i q̃d eos ꝑsū habebat apud iudeos. Greci vo sic baptisant di. Baptiset seruus xp̃i in noīe pr̃is z fi. z ſſ. et hoc ideo vt euitet error antiq̄ q̃ dicebant. Ego sum pauli. ego cephe. baptisma mistr̄ deputãtes. Verūtñ latinus si sic baptisaret mortalr peccaret. et deberet rebaptisari baptisat⁹ cū condiciõe. Uñ si ꝑfata forma v̄boꝝ. puta Ego te baptiso in noīe pr̃is et filij z ſſ. amẽ corrupte. ꝓferat et mala intentiõe tūc nō erit baptism⁹. si vo ex ioco: erit baptism⁹. sed ꝓferẽs grauit̃ peccaret. Si aūt ex impotẽcia: nō erit petñ. maxime si sit in fine dictionū. sec⁹ si in ꝑncipio vel medio. Uñ de ꝓse. di. iiij. c. reculerūt. Zacharias papa Bonifacio epo ita scribit. Reculerūt nuncij ꝙ fuerit in eadẽ ꝓuincia sacerdos q̃ latinã linguam penit⁹ ignorabat. z dū baptisaret nesciens loq̄ latine infringẽs linguã diceret: baptiso te in noīe patria et filia z spūssanctia. z ꝙ hoc tua reuerenda sc̃itas cõsiderauit eos rebaptisari Sed sanctissime frater si ille q̃ baptisauit non errorẽ inducẽs aut hereſim. z sequit̃. nõ possum⁹ ꝓsentire vt denuo baptiset ¶ Tercio deniq̄ circa modalitatem baptismi consideremus ceri/monie executionẽ. multe siq̃dem sūt cerimonie circa baptismū ab ecclesia ordinate. Unde dicit sc̃us Bonauen. in iiij. dist. vj. ꝙ iste est ordo ad solẽnitatẽ baptismi ptinens fm cõmunẽ eccl̃esie consuetudinẽ. Primo exufflat. z b̃ fit vt virt⁹ diaboli exterior expellat̃: z interior expellẽda significet. Secõo signū crucis fit in pectore z in fronte vt demõ cognoscat vas illud fore alienū. Tercio sal in ore ponit̃ vt per sal typicum sapiẽtie sale conditus fetore careat iniquitatis. vt feror fomitis in eo restringatur. Quarto fit linitio auriuz z narium cum sputo vt aperiant̃ ei nares ad accipiendum odorem noticie dei. z aperiantur aures ad audiendum mãdata dei. Quinto sacerdos debet puerum tenere per latera et versa facie ad aquam in signum humilitatis z reuerentie. Et debet aliq̄s leuare de sacro fonte. z debet esse vn⁹. vt dicitur de cõsecra. dist. iiij. c. Non plures. Verumtamen si plures fuerint: compaternitatem contrahunt omnes. Et qui sic leuat debet esse secularis: non monach⁹ non infidelis. vt patet de consecratione distin. iiij. Nõ licet. Et si de facto in necessitate infidelis leuaret: non cõtraheret comparternitatẽ. sicut fidelis q̃liscunq̄ peccator criminosus. de q̃b⁹ de ꝓse. dist. iiij. Vos ante oia taz viros q̃z mulieres qui filios in baptismo suscepistis moneo vt vos cognoscatis fideiussores apud deum extitisse pro illis q̃s visi estis de sacro fonte suscipe. ideo eos semp admonete vt castitatem custodiant: iusticiã diligant: charitatem teneant. Dicit tñ sanctus Thomas ꝙ patres spũales moderno tempore nõ ita stricte obligantur. quia hij qui baptisant parentes habẽt christianos de q̃bus ꝑsumendũ est ꝙ instruãt filios Si tñ ꝓriuz sciret tenet̃ filios spũaliter

Dominica secūda post epipha.

curā salutʒ impēdere. Sexto baptisandus inungiť inť scapulas ad designādū q̄ suscepit suaue xp̄i iugū. Math. xj. Jugū eī meū suaue est ⁊ on⁹ meus leue. Sup q̄ Hylari⁹. Quid iugo xp̄i suauiʒ. q̄d ꝺ onere leuius. s. a culpa abstinere. bonū velle. malū nolle. omnes amare. nullū odisse nec odire. eēna cōsecq̄. p̄sentib⁹ nō capi. nolle inferre alcui q̄ sibi ꝓpert sit molestū. Septio inungiť in vertice vbi est cella itelligentie ad designandū q̄ debet passionē xp̄i hr̄e i memoria. iuxta illō Heb. xij. Recogitate eū q̄ talē sustinuit a pcōribus aduersus semetip̄m ꝺictionē vt nō fatigemini aīs vestrʒ deficiētes. Octauo inungiť in pectore vbi ē sedes sapie ad designādū q̄ pfecta sapia est cogitatio crucifixi. vt dicit apl'us. j. Chor. ij. Nō eī iudicaui me aliq̄d scire inť vos nisi iesum ⁊ hūc crucifixum. ⁊. j. Chor. j. Nos aūt p̄dicam⁹ xp̄m crucifixū iudeis q̄dem scādalū gentib⁹ aūt stultitiā. ipsis aūt vocatʒ iudeis atq̄ grecʒ xp̄m dei v̄tutē ⁊ dei sapiaz. Nono baptisatus vestiť vestimēto cādido. de q̄ Raban⁹ ait. Post baptismū tradit xp̄iano vestʒ cādida q̄ significat innocētiā ⁊ puritatē xp̄ianā. quā post ablutas veteres maculas studio sctē q̄uersatiōis imaculatā seruare debet ad rep̄sentandā añ tribunal xp̄i. Decimo baptisato tradiť cere⁹ in manib⁹ ad designādū q̄ lucere debet oīb⁹ p bonū exēpluz. iuxta illud Lu. xij. Sint lūbi vestri p̄cincti ⁊ lucerne ardētes in manib⁹ vestris. vbi Bꝛc. Lucernas q̄ppe i manib⁹ tenem⁹ cū p̄ris nr̄is lucʒ exēpla mōstram⁹. O igiť aīa xp̄iana recordare rogo te p nomē dñi quēadmodū in baptismo tibi gr̄a dei ꝓcessa est vt de cetero xp̄m seq̄rʒ. recordare isup q̄d p̄miserʒ tūc vt diabolo ⁊ pōpis ei⁹ abrenūciares. Noli o infelix aīa tāto ꝙ dei bñficio ꝙ obliui sci ⁊ sathanā seq̄. q̄npot⁹ curre in odorē xp̄i: in cui⁹ es noīe sctificata. vt sis de cetero gens sctā. ppl's electa⁹. enarrans dei magnalia. nō certe decet rantā dignitatē pctis fedare in iniuriā tui redemptoris. ¶ D. Tercīū documēti ex ꝓpositʒ themat⁹ v̄bis notem⁹ declarandū baptismi vtilitatē. cū ōr. nō potest introire i regnū dei sz p baptismū oportebit itrare. Uñ q̄tuor p̄ncipales vtilitates baptismi notare possum⁹. s.

V Prima caracteris impssio.

C Secūa culpe deletio.

V Tercia pene remissio.

C Quarta gratie collatio.

V Prima inquā baptismi vtilitas ē caracterʒ impssio q̄ imp̄miť in aīa baptisati in signū fidelitatʒ. ⁊ est signū indelibile disponēs ad gr̄az. V Secūa baptismi vtilitas ē culpe deletio. per ip̄m eī oīs culpa deleť taz originalis q̄z actual' venial' vel mortalis. Si ei q̄s occidisset p̄rem matrē ⁊ sctōs dei oīa delet. et si a puericia vsq̄ ad senium pctā pctis addidisset oīa delet. Hinc san. Bonauen. dic̄ in. iiij. q̄ oīs culpa deleť in baptismo ⁊ restituit hō in p̄stinā innocentiā q̄tū ad aīam. Si aūt q̄rat⁹ ró hui⁹ dicit q̄ est diuina liberalitas q̄ tantaz huic sacr̄o ꝓtulit efficaciā. et licet p̄ncipali⁹ sit remediū institutū ꝙ originale pctū: tū si reperit alia pctā oīa sil' delet. C Tercia vtilitas ē pene remissio. vñ Aug⁹. in li. de baptismo puulo⁹. et hr̄ de ꝓse. dist. iiij. c. filij dei. Quicquid ab homine dictū factū ⁊ cogitatū est totū aboleť. q̄a xp̄s dñs p p̄cissimā suā passionē sufficiēter exoluit penā peccatʒ debitā. sic pctū nō remanet impunitum. Nō clari⁹ declarat sctus Bonauē. dicens. Quedā sunt pene eēnales. q̄dam v̄o pene tpales. A prima absoluit baptism⁹ total'r. De penis aūt tpalibus adhuc est distinguendū. q̄ q̄dā ꝙbunt

vt fames sitis ⁊c. que comitant naturā ⁊ be nō tollunt. q̄dā vero imponūt vt ieiunia. oꝛōnes. elemosyne. sicut in pnia. ⁊ be totalit tollunt in baptismo

¶ Quarta baptismi vtilitas est gratie collatio. Vñ apl'us ad Thitū. iij. ait. Saluos nos fecit p lauacrum regenerationis ⁊ renouationis spūssancti quē effudit in nos abunde. vbi glo. Lauacrum regenerationis est sacm baptismi in q̄ dat gra s.s. ⁊ copia vtutū oīb⁹ rite baptizatis p q̄bus īmēsas reddam⁹ gratiā actōes xpo saluatoꝛi nro. q̄ sua pia moꝛte nos viuificauit ⁊ cōtulit gratiā suam. Amen.

¶ Dñica tercia post epiphaniā dñi

Sermo. xvj.

HEn dico vobis nō inueni tantā fidem in israel Matb. viij. ⁊. ⁊ i euāgelio. Verba sunt redēptoꝛis aiaꝝ nostraꝝ quē sctūs euāgelista i p̄senti euāgelio q̄ꝛ fecisse subtiliter describit vicz

¶ Primo q̄ de mōte descēdit.
Scdo q̄ lepꝛosum mūdauit.
Tercio seruū Cēturionis curauit.
¶ Quarto Cēturionē cōmēdauit.
Quīto obstiatos iudeos p̄probauit

Primū inquā xp̄s dñs fecit q̄ de mōte descēdit vbi discipulos ad intellectū euāgelice vitat̄ docuerat. ⁊ significat incarnatōez ei⁹. vñ Chryſ. Jō dñs de altitudie celi q̄si de mōte excelso descēdit vt lepꝛā peccatoꝝ nostroꝝ curaret q̄ nisi fili⁹ dei p nobis icarnat⁹ fuisset ⁊ passus būanū gen⁹ saluatū nō fuisſz Dūc pfecto descensuꝝ filij dei petebat Dauid di. Dñe iclina celos tuos. i. virtutē supnā ⁊ descēde incarnat⁹. In secūdo actu xp̄s lepꝛosuꝝ mōdauit. lepꝛa eīm pcīm significat p̄ q̄ttuoꝛ p̄ꝛiecta tes. Pꝛio ab boiz cōsoꝛtio excludit. sic pcīm moꝛtale nūc a merito militātis ecclie. ⁊ tūc sepat a dei ⁊ sctoꝝ cōsoꝛtio Matb. xiij. Exibūt angeli ⁊ sepabunt malos de medio iustoꝝ. Scdo sic lepꝛa caloꝛe ⁊ siti ipedit. sic auaricia ⁊ luxuria insatiabilez reddit boiem. Hic Esa. v. Multitudo coꝝ siti aruit. Tercio sic lepꝛa vilē facit. sic pcīm coꝝ deo vñ p̄s. Coꝛrupti sūt ⁊ abomīabiles facti sūt. Quarto sic lepꝛa ē moꝛbꝰ paulatiz crescēs. sic pcīm p̄us coꝛrūpit p̄ malas cogitatōes coꝝ. deinde os oculos ⁊ alia exteꝛioꝛa Eccī. xj. A scintilla vna auget ignis. Sic igr lepꝛosus iste per tria fuit mūdat⁹. sic pctōꝛ debz facere. Pꝛio ei ad xp̄z venit. Scdo ip̄m rogauit. Tercio ptāt ei⁹ cōfessus ē di. Dñe si vis potes me mūdare. Pꝛio igr peccatoꝛ accedat ad xp̄m p fidē. roget p deuotā oꝛōnē. ⁊ fiteat̄ p firmū boni ꝓpositū. tūc xp̄s extēdet manū ⁊ tāget gr̄am dādo. Tercio xp̄s fuū Cēturiōis sanauit q̄ ifirmabat capharnaū. ⁊ significat aiaꝝ i delicijs manētē. qꝛ capharnaū ager pinguedis interp̄tat̄. in delicijs ei aia palitica efficit̄. ⁊ impotēs ad agēdū ⁊ sustinēdū. qꝛ gr̄a dī nō iueniet in ēra suauit̄ viuētiū. In sanatōe ei h⁹ fuit Cēturio p̄mo se būiliauit di. Dñe nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū Scdo fidē fuauit credēs q̄ ibi p̄ciper ⁊ ille fu⁹ in domo sanaret. Tercio sapienter rñdit di. Nā ⁊ ego hō suꝝ sub ptāte ꝓstitut⁹ hñs sub me milites. ⁊ dico huic vade ⁊ vadit. ⁊ alio veni ⁊ venit. q.d. Si ego fu⁹ hec possuꝝ facere. tu q̄ sub nulli⁹ es ptāte q̄nto magꝭ. Quarto xp̄s dñs fidē Cēturiōis cōmēdauit qꝛ oꝛ in euāgelio. Q̄z cū hec audisset a Cēturiōe ihs admirat⁹ ē ⁊ seq̄ntib⁹ se dixit. Amē dico vob nō iueni tātā fidē in isrl'. sz nūq̄d nō fuit tāta fides i vgine Maria. aut in apl'is. fuit p̄fecto ⁊ maioꝝ. sz dñs nō iuenit i p̄ncipib⁹ isrl'

Dominica tercia post epipha.

vt dicit Lyra tantã fidẽ. Quito salua tor obstinatos iudeos reprobauit di. Dico vob̃ q̃ mlti ab oriẽte z occidẽte. i. gẽtiles veniẽt. z recũbẽt cũ Abraã Isaac z Jacob in reg̃ celor. Filij aũt regni in qbꝫ dñs regbat mõ dyabol⁹. ejjcient in tenebras exteriores. ibi erit fletus z stridor dentiũ. Et dixit ihs Centurioni Vade z sic credidisti fiat tibi. z sanat⁹ ẽ puer ex illa hora. s. in fide aliena. s. dñi. Cui dixit dñs. Amẽ dico vob̃ nõ inueni tantã fidẽ in isrl'. Vñ in pñti fin̄e de fidei firmitate ẽ sciẽdus q̃ inf alia sunt tria fidẽ catholicã ꝛ firmãtia. s.

Primo miraculor excellentia.
Scõo martyr patientia.
Tercio testiũ cõcordantia.

Et Primũ sic̃dũ qõ fidẽ catholicã cõ firmat est miracul⁹ sublimitas. specialiter ei fidei catholice firmitas stat sup vet⁹ z nouũ testamẽtũ q̃ sũt verissima q̃ etiã innuũt miracula diuia virtute facta. Et nõ ista illibata fides ope esset implẽda nõ temerarie discutiẽda vt dic̃ Maxim⁹ in fin̄e de martyribus. Magni piculi res ẽ si p⁹ ꝓpharũ oracula. p⁹ apl'or testimonia. p⁹ martyrũ vulnera. veterẽ fidẽ q̃si nouellã discutere p̃sumas. z p⁹tã manifestos duces in errore pmaneas. Vñ ser miracula diuia virtute facta ad pñs ꝓpter fidei deuotionẽ excitandã adducam⁹ z quidẽ talia q̃ ipossibile est q̃ aliq̃ virtus creata opari posset. s.

Primũ est apl'or ꝛ fortatio.
Scõm est tot⁹ mũdi subiugatio.
Terciũ est mortuor resuscitatio.
Quartũ est pmissiõis adumpletio.
Quintũ est iudeor ꝛ pfusio.
Sextũ est ve fidei chorruscatio.

Primũ dixi miraculũ est apl'or ꝛ fortatio. Nã in die pẽtecostes aduenien te spũscto subito infirmi solidati sunt. indocti sapia pleni oim linguas intelligentes. Ante eiñ aduentũ spũsscti fuerunt tã infirmi z fragiles q̃ etiã prin ceps eorũ Petr⁹ dñm ihesum vite fontem ad voce vni⁹ ancille ter negauerat qui tñ robustior z feruentior in fide videbat. sz postmodũ nec terrore nec tormẽtis abnegauit. Vñ bñs Greg. Ad vni⁹ ancille voce Petr⁹ dñ mori nimuit vitã negauit. sz postmodũ ñ solũ ñ timuerunt voce vni⁹ ancille. sed neq̃ feroces ipatores. neq̃ crudelissima tormenta. neq̃ carceres. aut mortẽ. q̃ppotius oia tormenta ꝓpter amorẽ xpi cõuertebant in gaudiuz. vt Act̃. v. dicit. Ibant apli gaudẽtes a ꝓspectu ꝯsilij. q̃m digni habiti sunt ꝓ nomine ihesu cõtumelia pati. Et cum cõminarent eis ne sacrã fidem xpi ꝓdicarent. ipi Act̃. iiij. dicebãt. Nõ possum⁹ inquit q̃ vidimus z audiuim⁹ nõ loqui. Loquebant igr ꝓstanter corã oibus diuersis linguis cũ maxima sapiẽtia declarantes dicta ꝓpheter. Vñ Act̃. j. Loquebant varijs linguis apli. put spũs sanctus dabat eloqui illis. qbus nullus ꝓtradicere poterat. O deus me⁹ vnde hec qua arte. qua virtute facta sunt. certe tua virtute o xpe. qui ꝓmiseras Luxj. Ego dabo vobis os z sapientiam cui nõ poterunt resistere z cõtradicere oñes aduersarij vri. qõ vere impleti in discipulis. Scõm miraculũ est totius mũdi subiugatio. magnũ nanq̃ miraculũ fuit q̃ de⁹ ꝓ simplices z paucos homines totũ mundũ quasi idolis deditũ z delectatõib⁹ mũdi inebriatos subiugauit. nõ datis muneribus nõ exquisita sapientia. nõ tempali potentia. Unde Bern̄. Licz magna z diuina fuerint miracula que dñs gessit in terris. hec tamẽ sup oñia alia eminent. q̃ in paucis z simplicib⁹ hominibus totũ mundũ z eius omnẽ altitudinem subiugauit. Unde si quis hec

tria ꝓsiderat itelligere ꝑt diuinū mira culū s. Prio q̄ ꝑdicauerit. Scō qd ꝑ dicauerūt. Tercio q̄b⁹ ꝑdicauerūt. De bis trib⁹ dic̄ Aug⁹. li. j. de ciui. dei. c. v. Siqdē qō credim⁹ dicaī icredibile eē nō min⁹ icredibile ē hoies igbiles ifir mos pauciſſimos impitoſq; rez tam incredibilē. tam efficaciter mūdo z in illo doctis ꝓsuadere potuiſſe vt mōs illud crederet ſicut credidiſſe videtur. Prīmo inquā voluit oipotens deus totū mundū conuertere ꝑ paucos et ſimplices homies vt diuina virt⁹ oſtē datur. z ex hoc ipe glorificet. Naz ſi cō uertiſſet ꝑ mundanā potentiā. aut di/ uitias. vel ſapientiā. ſeu nobilitatē. de us nō glorificaret ſic. Sed dicerēt ho/ mines. Apoſtoli ꝓuerterūt mūdū per ſuam ſapientiā potentiā zc̄. Sed mo do q̄ ſciūt eos piſcatores fuiſſe dicūt. Deus fecit ꝑ eos. Unde. j. Thoz. j. di/ cit ap̄lus. Non multū ſapientes ſm carnē. nō multū potentes. nō multuz nobiles. ſed ſtulta mūdi elegit deus. vt confundat ſapiētes. z infirma mū/ di elegit deus. vt confundat fortia. et ignobilia z contēptibilia elegit zc̄. Nā ſaluatoz interrogauit beatū Philip/ pum apoſtolū Joh. vj. vnde emerēt panes ad reficiēdū q̄nq; milia homi/ num. nūmis ſimpliciter reſpōdit bea tus Andreas dicēs. Eſt puer hic vnuſ qui habz q̄nq; panes ordeaceos z du os piſces. ſed hec quid ſunt inter tan/ tos. Quando vero erat in ꝑdicatione poſt emiſſionē ſpūſancti loquebaī cū tanta ſapiētia z eloquētia q̄ nō homo ſed angelus videbaī. quia ꝓmiſerat dñs Matb. x. Non vos eſtis qui lo/ quimini ſed ſpūs patris veſtri qui lo/ quitur in vobis. Hinc. j. Thoz. j. di/ cit ap̄lus. Q; mundus per ſuam ſapi entiam deū nō cognouit. ſed ꝑ ſtultici am ꝑdicationū placuit ſaluos facere credentes. Secūdo quid ꝑdicauerūt certe nō carnaliter delectari. nō epula ri. z luxuriari. ſicut Machometh. ſed mundū contēnere. pauptatē z humili tatem eligere. iniurias relaxare. ieiu/ nare. vigilare. z ꝓpriaz voluntatē fran gere. que ſunt difficilia nature cozru/ pte. Unde Auguſt. li. xxij. de ciui. dei. Quid incredibili⁹ q̄ ad legem cōtrari am carni z ſanguini doctozes pauci z rudes z pauꝑes poſſent potentes z ſa pientes ꝓuertere. qō patz de multis fi delibus inimicis. poſtea fideliſſimis. vt Pau lo. Dyoniſio pbo. Cypriāo mago. Au/ guſtino hereticō. Tercio quib⁹ ꝑdica/ uerunt ſi cōſiderem⁹ intelligem⁹ diui/ nuz miraculū. Totus enī mūdus cū ſua potentia z ſapientia credebat ido/ lis ſeruiens demonijs in tanta deuo/ tiōe vt chariſſimos filios z filias imo larent eis. Inſup tota vita eoz vſaba tur in imūdicia luxurie. tota dilectio i diuitijs z ebrietate z gula. z nihil pen tus eiſdē ſapiebat niſi terrena. q̄ cele/ ſtia erāt eis incognita. venerūt diſcal/ ciati z pauꝑes. venerūt debiles z īgrā tes ſubiugauerūt diuia vrute potētiā būanā. ſapiam eⁱ⁹ cōfundebāt. diuiti/ as eoz deſpicabiles oñdebāt. luxuriā gulā z cetera carnis delectamenta ad deteſtatōez ꝓuertebāt. z cozda feruida ad xp̄m ab idolis attrahebāt. delicatiſ ſimos i caſtitate abſtinētia z ieiunijs ſtare cogebāt. z ſic ad appetenda cele/ ſtia dirigebāt. carnaliterq; ſape phibe bāt. vñ ipletū fuit illō Eſa. xxix. Perdā ſapiam ſapiētū z prudētiā prudētū re/ ꝓbabo. Terciū miraculū ad ꝓfir/ mādū fidē catholicā ē mortuoz reſu/ ſcitatō. m⁹ti nāq; mortui ſuſcitati ſc̄a xp̄o. z m⁹ta miracla fcā. z certe plura a ſuis fidelibus vrute noīs e⁹. null⁹q̄ppe ſani capitis dubitat q̄ vitā mortuo hoi null⁹ reddere ꝑt niſi de⁹. Nā egredīēte

Dominica tercia post epipha-

aīa a corpe desinet hō eē. iō corp⁹ pallescit. deinde putrescit z ⁊mescit. fetebit z deficiet. certe si q̄s sibi vitā nō p̄t dare nec datā ꝓseruare. q̄ oīb⁹ ꝓstitutū ē sel' mori Hebre. ix. Mlto min⁹ alteri p̄t dare. O q̄t mortui i hac sacra fide sūt resuscitati. O q̄t ceci illūinati. O q̄t lepr̄osi mūdati. O q̄t surdi. muti. z paralitici curati. in noīe ihu bñdicti. certe innumerabiles. q̄ nūq̄ sūt facta extra fidē catholicā. sz feē ⁊tus dei ad testificādū q⁹ in ista sacra fide sūt sal⁹ z vita. certū est ei nō posse deū falsa testificari n⁹ posse innumerabiles boies suis psuasionib⁹ mittere i errorē et p⁹ in dānatōz Uñ Aug. li. j. de trini. c. ij. dic. Dñe si error in nr̄a fide ē. a te decepti sum⁹. Nā tot z tātis signis ꝓfirmata ē q⁹ nisi p te fieri nō potuissent. O igit xp̄e de⁹ venisti i maria būilitate et pauptate. et docuisti hāc fidē in q̄ sum⁹. et eā ꝓfirmasti tātis signis diuis vt totū mūdū in admiratōez ꝙuertisti. q̄re hec fecisti. q̄ es ipa vitas. Certe ad ptestādū fidei ⁊itatē. de q̄ etiā de⁹ p̄ testimoniū phibuit di. Mat. xvij. c. Dicē filī⁹ me⁹ dilect⁹. Jō Joh. v. dicebas. Opa q̄ dedit mihi p̄ vt pficiā ea. ipa opa q̄ ego facio testimoniū phibēt ō me. Et eiusdē xiij. Si opa nō fecissez in eis q̄ nemo ali⁹ facit pctm̄ nō hr̄ent. Sz dicat quis Que fuerūt illa miracula. audiat talis Dico q⁹ sūt inumera ex q̄b⁹ pauca referam⁹. Nā ihs Lazaro q̄driduano z sepulto dixit. veni z viu⁹ redijt Joh. xj. c. zē. Taceam⁹ de dño. sz veniam⁹ ad suos Act. iij. c. Petr⁹ cuidā claudo ex vtero mr̄is sue dixit. In noīe ihu nazareni surge et ambula. Et ꝓfestim cō solidate sūt bases ei⁹ et exilīes stetit et ambulauit. Sz et athenis cū Dyonisi⁹ disputaret cū Paulo. forte trāsibat cec⁹ p viā corā eis. z ait Dyonisi⁹ Paulo. Si dixer⁊ huic ceco. In noīe dei tui vide z viderit. statiz credā. sz ne ⁊taris magicē ⁊bis. q̄ forte nosti ⁊ba q̄ hāc efficaciā. ego pscribā tibi formā ⁊⁹ bo⁊ di. In noīe ihu xp̄i nati de ⁊gine crucifixi z mortui. p salute hoīm. q̄ resurrexit tercia die et ascēdit i celū vide. Rñdit Paul⁹. Ut oīs suspitio tollat. ⁊ba ipa tuipe ꝓferas. Quib⁹ ille dicē cec⁹ visum recepit. et ille viso miraculo mox credidit. Jō ō⁊ Act. iij. Nō ē aliō nomē sub celo datū hoīb⁹ in q̄ opteat saluos fieri. Quartū fidē catholicaz ꝓfirmās ē ꝓmissiōis adipletio. Prōmiserat eēdem de⁹ dei fili⁹ Joh. xiij. Qui inḡt credit i me. opa q̄ ego facio z ipe faciet et maiora ho⁊ faciet. Mar⁹ eīm miraculū fuit q⁹ ad vmbrā Petri infirmi sanabāt Act. v. q̄z ad tactum vestimēti xp̄i mlier a fluxu sanguis sanata fuerat. Itē xp̄s dñs tres mortuos legit suscitasse. Andreas ⁊o apl's q̄ draginta. vt ptz i legēda. Saluator q̄ driduanū suscitauit. Heb. Petro dic. Inno. Q⁹ misit discipulū suū Marcialē cū collega in germaniā. et mortuo Marciali. collega ei⁹ venit ad Petrū socīū nūcias fuisse mortuū. Cui Petr⁹ ait. Accipe baculū meū et reuertere ad sepulchrū. et tāges cū baculo dices Petr⁹ mādauit vt resurgēs eam⁹ ad ꝓdicandū. z in his elapsis. xl. diebꝫ. sic factū est vt a mortuis resurgēs viu⁹ ꝓdicaret viuificū euāgeliū. et sic maius miraculū fuit. xl. dieꝫ mortuū suscitare se q̄z q̄driduanū. Silr promiserat Petro Math. xvj. di. Tu es petr⁹ et sup hāc petrā edificabo eccl'iaz meā. et porte inferi. i. hereses nō ꝓualebūt aduersus eā. Et vt cernim⁹ ita factū ē q̄ i eo q̄ ꝓmiserat erat potētia et ⁊tas et ⁊uacitas. Nā iō boies nō iplent ꝓmissa. q̄ nō hñt ptātez. aut nō tenēt ⁊ta. tē. aut añq̄z impleāt mortuī. Sicut si vnus rustic⁹ diceret filijs. vos facia re-

ges nō posset adimplere. qz nō habe/ret ptātem implendi. Sili' pdixit q occideret et sepeliret ac tercia die resur geret. z ita factū est. O xpe deus. o fi/dei catholice fundamētū lapis angu/laris. ecce vniuersi intelligere possent q nō sit alia fides i qua saluarenť bo mines. z tn negligūt fm formā fidei viuere etiā sanguie tuo pcioso loti. sz fm carnē sicut gentiles q non cogno/scunt te deū vez viuūt. Quintū mi raculū est iudeorū ?fusio. Confudit p fecto eos de⁹. quia quātum in eis fuit eius filiū christū confuderūt negādo: blasfemādo et mortē pcurādo. etiam discipulis suis. Prius em erat gens inclyta sup oēs hominū natōnes. qñ vero peccauerūt idolatrando z ?phe/tas occidēdo tradidit eos dns in cap tiuitatē: que captiuitas eorū aliquan do durauit septuagita annis. aliqn/do min⁹. ?pter mortē vero innocentū christi dispsi sunt pl⁹ qz mille qdringē tis annis. z nulla est alia causa nisi q maius peccatū fecerūt qz idolatria vl occisio ?phetaz esset. Vnc Baruch iij. O israel si i via dei ambulasses vti qz habitasses i pace sup terrā. Sz cer/te nunc vt dixi sanguis christi exqret ab eis. z adhuc remanēt obcecati. Se xtū z vltimū miraculū fidē ?firmans est vere fidei chorusca tio. Chorusca t nanqz multis miracul' in diuersis or bis ptibus. sicut ptib⁹ nostris plus qz rl. mortui sunt resuscitati meritis bea ti Bernardini. et multi btī Ladislai regis bungarie meritis. Rutilat etiā innumeris miracul' frater Johānes de Capistrano. ex quib⁹ ego aliqua fi dedigna notaui ad futurā fidelitū de/uotionē. Secundū nanqz quod fi/dē catholicā cōfirmat est martyz pati entia. Nam ob veritatē fidei catholi/ce sancti martyres multa passi sunt. quia depdati substātijs tpalib⁹. incar cerati. fame afflicti. flagellati. cōfusi z omniū tormētorū genera expti patiē/ter susceperūt quia in ?itate fuerūt. z vera fides qua credebāt maiora eisdē cōtulit. qz inestimabilē gloriā speraue rūt et moribz verbis pdicauerūt. vñ Hieroñ. ad pachomū z occeanū. Ex. putamus frēs q iocando pdicēt san/cti. ridendo loquanť apli. christ⁹ insā tiliter cōminet. sed ioci nō sūt vbi sup plicia intercedunt. Si iocādo passi sť credanť z iocando locuti. Esaias ser/ra secať. Daniel leonib⁹ deputať. pau lus truncať gladio. Petrus in cruce dñi exemplo suspendiť. et hoc totū vt nos a peccatis sua doctrina retrahe/rent. Dec ille. Ue ve ve oīmb⁹ q verā fidem catholicā nō credunt. z ve etiaz illis qui in fide catholica cōtra ipsam viuūt. Ecce dicim⁹ q de⁹ multū mise/ricors ē. Ecce clamam⁹ q gloria iner/plicabilis ē que bonos expectat. Ecce lachrymabiliter deterrem⁹ q prauos infinita inferni expectat pena. z vir in uenit qui suā vitā fidei ?formet. qz in creduli stulti z tardi corde ad creden/dū ?phetis z scripture sacre. imo dei fi/lio: solum visibilia z carnalia qa car/nales sť credūt. De quib⁹ Grego. qrto dyalogoz ponit exēplū naturale. Si inquit mulier pregnās poneret i car/cerem obscurissimū sub terra ibiqz pa reret filiū suuz z nutriret vsqz ad adul tam etatem. et tūc diceret filio suo. Fi/li mi supra nos est ali⁹ mūdus. terra cum multa varietate florū foliorum fructuū. lapidū pciosorū. ibi sunt mul ti hoies. animalia diuersa. auef. aque pisces. supra hos planete lucentes z stel le micantes. sol et luna illuminantes totū mundū ꝛc. certe filius qui nō vi dit nisi tenebras quasi stultā estima/ret matrē de luce mentiri. licz aliqua/

Dominica tercia post epipha.

liter crederet tñ ad plurimū dubitaret
Ita sctā mr ecclia dicit nob nutriꝛ in
carcere corpis et tenebris pctōꝝ. O fi
li charissime supꝰ nos est aliꝰ mūdꝰ vbi
rex glie deꝰ regnat cū oibꝰ angelꝭ z san
ctis. q hic fr passi ꝓpr ipꝰ z in bitudine
infinita glia maria zc. Certe nos q ea
ꝓtplatōe nō vidimꝰ ptim credimꝰ zc.
¶ Tercīū qꝫ fidē catholicā ꝓfirmat
est testiū ꝓcordātia. q̄tuor nāq; sūt ve
ridica testimonia fidem firmiter con
firmantia. s.

¶ Primo testimoniū creaturaꝝ.
¶ Scō testimoniū diuinū.
¶ Tercio testimoniū angelicū.
¶ Quarto testimoniū hūanū.

Primū sic dē testimoniū est creatura
rum. oīes em̄ creature in celo in ter
ra sub terra z in mari dant testimoni
um vitari nostre fidei. Un Grego. in
omel. epipha. Oia inquit elemēta au
torē suū venisse testata sūt. vt em̄ de bis
q̄si quodā vsu hūano loquamur. deū
hunc celi esse cognouerūt. qr ptimꝰ stel
lam miserūt. mare coguit qr sub plan
tis eius se palpabile pbuit. terra cog̃
uit qr tremuit. sol coguit qr lucis sue
radios abscondit. sara z pietes cogue
rūt qr tpe sue mortis scisse sunt. infer
nus coguit qr hos quos tenebat mor
tuos reddidit. Judei em̄ fuerūt sicut si
gnū in via demonstrās signatū alijs.
ipi vo imobiles z ceci pstiterūt. Et q̄
quādo Herodes ad req̄sitionē triū re
gum interrogauit eos vbi xps nasce
ret. Ac illi rñderunt. In bethlē iude.
Sicꝫ alijs demōstrato vite fonte ipi
mortui sūt siccitate. z vsq; nūc sitiūt et
famē patienr vt canes z murmurādo
circūibūt ciuitatē nostre fidei. sed tan
dem ꝙuertenr ad vespaz. i. in fine mū
di huius. Scō veritatē fidei catho
lice pbemus testimonio diuio. Tria
nāꝫ sunt testimonia diuia nimis cre
dibilia veritatē fidei pbantia vicz. pa
ter. filiꝰ. z spūssctūs. iuxta illud. j. Joh.
v. Tres sunt q̄ testimoniū dant in cę
lo. pater. verbū. z spūssctūs. Pr testi
ficatꝰ ē qñ dixit Matb. xvij. Hic est fi
liꝰ me⁹ dilectꝰ i q̄ mihi cōplacui ipꝰ au
dite. Spūssctūs testificatꝰ ē dū baptiza
to xpo in specie colūbe descēdit z man
sit supꝫ eū. ac in die pēthecostes i specie
linguaꝝ ignitaꝝ descendit supꝫ apl̄os
cū oim gratiaꝝ plenitudine. Filiꝰ testi
ficatꝰ ē se esse vꝝ deū dei filiū miracu
lis inumerꝭ z verbis. vt ptz i tota eua
gelij serie. Tercīū testimoniū est an
gelicū ꝓfirmās fidē. qđ nō pt esse testi
falsitatis. vñ in annūciatōe filij dei in
carnādi fuit angelꝰ Gabriel Lu. j. Si
militer i natiuitate eiusdē scō ait an
gelus. Ecce annūcio vobis gaudium
magnū qđ erit oīmi pplo quia natꝰ est
nobis saluator. z facta ē cū angelo mr
titudo celestis exercitꝰ. Itē in dñi resur
rectione Marc. vlc. Itē in ascensione
Act. j. z Marc. xvj. Quartū testimo
niū fidē sacrā ꝓfirmās est testimoniuꝫ
boim z q̄dez taliū q̄ nullis modis po
tuerūt decipi. Pro q̄ est sciendū q̄ sex
modis potest quis decipi ad falsuꝫ te
stimoniū reddendū. Primo p ignoran
tiam dicendo falsum p vero. Scō p
prauā ꝓscientiā nō curando falsum te
stificari. Tercio amore sui vel suoꝝm
ne in rebus fama vel corpe detrimen
tum patiant. Quarto odio vt de ini
mico suo vel suoꝝ se vindicet. Quinto
timore sicut serui dñis. z vxores suis
viris falsum ferūt testimoniū. Sexto
munere vt q̄ recipit aliqđ tpale. puta
pecuniā. tunicā. equū. zc. p falso testi
monio ferēdo. Sz mō videa nꝰ de ec
stibꝰ sacre fidei si tales fuerūt. certe nō
fuerūt ignorātes. sz sapiētes in oi sapi
entia z doctrina z lingua. imo scruta
tores cordiū sicut Petrꝰ Act. v. Ana

nie z Saphyre. Nec fuerūt iniq̄ sed tā sancti q̄ eoꝝ meritis infirmos curabāt z mortuos suscitabāt. Non ꝓfecto fuerūt amore vicioso infecti q̄ nullus supra deū diligebāt. di. Obedire oportet magis deo q̄z hoibus. Nō sunt etiaꝫ decepti timore quia neminē p̄ter deuꝫ timebāt. Neq̄z auaricia sunt subuersi quia terrena totaliter cōtemnebāt di. Matb. xix. Ecce nos reliq̄mus oīa. et Paul⁹ Phil. iij. Dīa inquit arbitraꝛ sum vt stercora vt xp̄z lucrifaciā. Sic/ q̄z patꝫ q̄ sancti ap̄li fidei fundatores fuerunt ꝛemptores terrena ꝛ pena rū. sapientiores oibus quia oēs docuerunt. nullū ꝓsus timentes. sꝫ veritatē fidei morte cōprobātes. Stultū ei essꝫ cū p̄dicione dei coꝛpis anie mūdi z rerū aliqua testificari falsa. z ideo isti sūt veri fidei testes. Jō Act. j. dicebat Petrus. Nos testes sum⁹ oim q̄ fecit xp̄s in regione iudeoꝝ z hierl'm. quē occiderūt suspendentes in ligno Hūc deus suscitauit z dedit manifestū fieri. nō oi ppl'o sꝫ testib⁹ p̄ordinatis a deo nob q̄ māducauim⁹ z bibim⁹ cū eo. Accedat in testimoniū z ille Jobes baptista. q̄ fuit tā scrissime vite q̄ a iudeis reputabat. ꝓ xp̄o. q̄ miraculose nat⁹ z missus in testimoniū nostre fidei Joh. j. z dicat suū officiū. Nā iudeis ip̄m interrogātib⁹ dicebat. Nō sum xp̄s neq̄z Helyas neq̄z ꝓpha. sed q̄d esset dixit. Ego vox clamātis i deserto. Et itez. Post me venit vir q̄ ante me fact⁹ ē cui⁹ non sum dign⁹ zc. Et itez. Ecce agn⁹ dei zc. Joh. j. Vidi z testimoniū ꝓhibui q̄z b est filius dei. Un xp̄s Joh. v. dicebat iudeis. Vos misistis ad Jobem z ip̄e p̄hibuit testimoniū veritati. Quō em̄ fuit deceptus btūs Tho. q̄ vidit eū z vulnera manib⁹ palpauit post resurrectionē. Quō fuit deceptus Paul⁹ q̄ supra modū p̄sequebat eccl'iam Gal. j. volēs extīguere hāc sacrā fidē xp̄i. quā postea magno feruore vbiq̄z cū mag̃ tribulatione p̄dicauit. ꝓ q̄ z mortu⁹ē. Un etiam Joseph⁹ hebre⁹ doctor maximus. Hisdē tpibus ihs sapiēs vir si tñ enim vir̄ noīare fas est. erat em̄ opm mirabiliū effector z doctor eoꝝ q̄ libenter q̄ vera sunt audiūt z mltos ex gētib⁹ sibi adiūxit. xp̄s hic erat. hūc accusatōe p̄moꝝ nostre gētis viroꝝ cū Pylat⁹ i cruce agendū decreuisset nō deseruit eū hi q̄ ab initō dilexerāt eū Apparuit ei eis itez viu⁹ ꝑm q̄ dixit⁹ ispirati ꝓ phete vel hec vel alia de eo miracl'a futura esse p̄dixerāt. hec ille. Et b. Aug⁹. xviij. li. de ciui. dei. describit dictū Sybille delphice dicēt sic. In vltima etate hūil'iabit de⁹. z hūiliabit ꝓles diuia iungēt hūanitati deitas. z puellari officio educabit deus z hō. Signa p̄cedent apud iudeos. mulier vetustissima scz Elyzabeth puez cōcipiet. stella orbis mirabilit ducatū p̄stabit. s. magis ad ortum scz xp̄i. hic hūs pedes .i. annos. xxxij. eliget sibi de piscatorib⁹ electi numerū duodenariū. vnū q̄z dabolū scz Judā. nō in gladio bellouc. eneadē vrbē. i. romā regesq̄z subiiciet. sꝫ in hamo piscatoris delectōe z pauperie superabit diuitias. z supbiam conculcabit. Hic q̄ttuoꝝ anialia. i. euāgeliste surgēt i testionū. sectātes iusticiā legēq̄z irrep̄hēsibilē. huic p̄dicet a bestia i. antix̄po. z surget stella mira. i. paul⁹ q̄ttuoꝝ aialiū hūs imaginē. Erit āt bestia horribil'. i. Machomet⁹ ab oriēte veniēs cui⁹ rugit⁹ vsq̄z ad gentes puncas audiet. hec ibi. In hystoriis etiaꝫ romanoꝝ legit q̄ tpe Cōstātini ipatoris z Helene matris ei⁹ in ciuitate cōstātiopolitana iuētū fuit sepulchꝝ qō dā i q̄ iacebat hō laminā aureā hūs i pectoꝛe. i q̄ sculptū erat. Jhs xp̄s fili⁹ dei nascet ō virgie ma. credo i eū. O sol

Dominica tercia post epipha.

sub Cōstātini z Helene tpibꝰ itez me videbis. Ecce luce clariꝰ ptz q̄ hec ē fi/des saluifica. quā rō dictat. miracula infincta ꝓbant. scī p̄dicant. martyres morte ꝛfirmāt. scī testificant. demōes clamāt. infideles laudāt. quā etiā filiꝰ dei in Cēturione cōmēdat di. Amē dī/co vobis nō inueni tantā fidez in isrl̄. quā z nobis donet zc.

De eadem dñica.
Sermo. xvij.

HAen dico a vobis nō inueni tantā fi/dem in israel Math. viij. c. z in euāgelio. In q̄ sc̄us euāgelista ria p ordinē insinuat. s.

Primo leprosi mūdationē.
Scōo Centuriōis cōmēdationē.
Tercio serui eiusdē sanationē.

Primo nāq; sc̄us Mathe⁹ euāgeli/sta in ℔ euāgelio insinuat leprosi mū/dationē di. Cū descēdisset ihs de mōte vbi legē euāgelicā discipul' declaraue/rat. q̄ q̄dez doctrina qz excellebat facul tatē hūani intellect⁹. iō debuit ꝛfirma ri p opa soli⁹ diuie vtutis oñsiua. cuz eñ de⁹ nō possit esse test̄ falsitat̄. sed q̄ infallibilem veritatē ꝛtinet talis do ctrina q̄ miraculis diuis ꝛfirmat. Iō subdit in euāgelio. Secute sūt eū turbe mlte. Alij ex curiositate vt viderent miracula z audirēt noua. Alij ꝓpē sanctitatē sue doctrine. Alij vt insidiarent sic̄ pharisei. Alij vt curarent. iō sequit. Et ecce leprosus veniēs adorauit euz di. Dñe si vis potes me mūdare. Ubi notat leprosi ꝑa et deuota fides q̄ ꝛfi tet⁹ potētiā. iō meruit curatōz. Cui p tin⁹ dixit saluator. extēdēs manū et tā/gens eū. Volo. mūdare. Et ꝛfestiz mū data ē lepra. z ait illi ihs. Vide nemi dixer̄. s; vade oñde te sacerdoti. z offer mun⁹ qđ p̄cepit Moyses. vñ licz in le ge erat ꝓhibitū ne q̄s tāgeret leprosuz vel mortuū. qz imūd⁹ fiebat. nō tñ ille q̄ poterat curare leprā vl̄ suscitare mor tuū. sic Helyas z Helyse⁹ nō fecerūt ꝙ legē tangēdo mortuū ad resuscitādu⁹ vt hr̄. iij. Reg. xvij. z. iiij. Reg. xlv. Se cūdo in ℔ euāgelio euāgelista insinuat Cēturionis cōmēdatōez di. Cū aūt in troisset capharnaū. accessit ad eū Cen turio p intēnunciū rogās eū z di. Dñe puer. i. seru⁹ me⁹ iacet i domo paliticꝰ z male torq̄t. Et ait illi ihs. Ego veni/am z curabo eū. z dū iret obuiā misit ei seruū di. Dñe nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū. scz. qz ex̄q̄ erat gentilis forte hēbat idola i domo. sed tñ dic vbo z sanabit puer me⁹. Nā z ego hō sum sub ptāte ꝛstitut⁹ hns sub me milites. z dico huic vade z vadit. z alis veni z venit. z ꝙ uo meo fac hoc z facit. q. d. Ergo tu q̄ nō es sub alicui⁹ ptāte potes p̄cipe infirmitati z sanabit. Iu dieꝰ ihs hec mirat⁹ ē. Sz quō i xp̄o fu it admiratio q̄ ꝛsurgit in hoie ex alicu ius incogniti z insoliti inspectōe. Xp̄s aūt ab instāti ꝓceptiōis plen⁹ fuit scia nec aliq̄d ō nouo coḡuit. Ad hoc dicit aliq̄ q̄ ibi in xp̄o nō fuerit admiratio fm rē. sz fm apparētiā tm̄. qz ad mo/dū admirātis se babuit. nec ibi fuit fal sitas q̄ designauit fidē Cēturionis et infidelitatē iudeoz. Sz veri⁹ dr q̄ in xp̄o fuit ve admiratio ad ostēdēdū ve ritatē hūane nature i eo. Nā in xp̄o fu it duplex scia. Una diuia q̄ est eterna. et fm hāc in eo nō p̄t eē admiratio. Alia hūana z beceſt duplex. Una visionis rez in vbo. z sic silr nō p̄t esse in eo ad miratio. qz aīa xp̄i ab instāti ꝓceptōis in vbo coḡuit oia. Alia exp̄imētalis. z sic p̄t esse admiratio. sic dr Hebreo. v. Didicit ex his q̄ passus ē obedientiā. iō seq̄ntibꝰ se dicebat. Amē dico vob nō inueni tantā fidē in isrl̄. Dico aūt vob

q̄ multi ab oriente z occidēte venīēt et recūbent zc. Tercio euāgelista insinuat seruī Centurionis sanationē dicens. Vade sīc̄ credidisti fiat tibi. z sanat⁹ est puer ex illa hora. Vñ ex ħ euāgelio de fide catholica tria notem⁹ documēta dei gr̄a in hoc sermōe declarāda. s.

Primū ē fidei sublimitate. ibi. Nō inueni zc.

Scōm de fidei varietate. ibi. multi ab oriente et occi. zc.

Terciū de fidei vtilitate. ibi. fiat tibi sicut credidisti zc.

ħ Primū documentū declarāduz ex hoc euāgelio dicit q̄ erit de fidei sublimitate seu magnitudine cū dicit. q̄ Iesus dixerit Centurioni. Non inueni tantā fidē in isr̄l. Sed valde mirabile videt q̄ dñs Iesus nō inuenit maiorē fidem in ꝟgine Maria. z in aplis filio huj⁹ Centurionis gentilis. Ad qđ dicit Chrys⁹. sup Matth. q̄ maiorē fidem in Centurione inuenit q̄z a nullo doctus fuit. Vñ subdit ibidē. Credidit Andreas. s; Jobe dicēte. Ecce agn⁹ dei. Credidit Petr⁹. sed euāgelizante sibi Andrea. Credidit Philipp⁹. sed legendo scripturas. Narbanael etiā primus signū diuinitat; accepit. Jayrus isr̄l̄ ꝓnceps. p filia sua petens nō dixit verbo dic. sed veni velociter. Nicodem⁹ ō fidei sacramēto audiēs ait. Quō possunt hec fieri Maria z Martha dicūt Dñe si fuisses hic nō esset mort⁹ frat meus. tanq̄ dubitātes q̄ vbiq̄ possit adesse xp̄i potētia. hec ille. Dicit tn̄ Ly; ra sup illo ꝟbo Lu. xvij. Domine adauge nobis fidem. q̄ fides augeī dupliciter. Uno mō extensiue sicut quādo plura cognoscibilia cognoscunt et credunt explicite sicut fideles litterati cognoscūt z credunt explicite. q̄ simplices credunt implicite. s. credēdo de talibus in quodā generali qđ tenet eccle sia. Alio mō fides augeī intensiue q̄n vicz credibilia clar⁹ cognoscunt et firmius et feruēti⁹ tenent. Vñ fides crescit quattuor modis. s.

Primo cognitione.

Scōo firmitate.

Tercio deuotione.

Quarto actione.

Primo nāq̄ fides crescit cognitione z pficiens in cognitōe diuinor̄ vel creabilium. z sic dic Tho. j. ij. q. cij. ar. iiij. Q, fides ex pte obiecti de quo est fides. i. deo. nō variat nec augetur nec minuit. Sz fides ex pte subiecti in quo est tā ex pte credentiū q̄z ex pte creditor̄ variat. augeī. et diminuitur rōne tpis. q̄z uis aūt sit eadē fides quā habem⁹ de xp̄o z quā habuerunt antiq̄ patres. tñ p̄cesserūt xp̄m z nos seq̄mur. eadē fides diuersis verbis a nobis et ab eis signat. Nā ab eis dicebatur. Ecce ꝟgo ꝯcipiet z pariet filiū z que sunt ꝟba futuri tpis. Nos idē dicim⁹ p̄ verba p̄teriti tpis dicēte. Quia ꝟgo ꝯcepit et peperit filiū. Vñ mortaliē peccaret mō q̄ xp̄m nasciturū crederet. sīc sine pctō imo meritorie antiq̄ p̄fes crediderūt. Et sic fides licz fuerit eadē de mysterio incarnatōis xp̄i. tñ diuersimode credebat fm diuersitatē tēpor̄ et psonar̄. Dic Hugo de sctō vict. sic dic. Fides mediatoris differenter fuit añ legē sub lege et tpe gr̄e. Nā añ legē creator credebat z ab eo sal⁹ et redemptio expectabat. p q̄ ꝟo et quō eadē salus cōplenda z pficienda eēt. exceptis paucis q̄bꝫ ħ scire singulariē in mune re datū erat a ceteris fidelibꝫ nō cognoscebat. Sub lege aūt psona mediatoris mittēda p̄dicabat. q̄ āt ipa psona mittenda foret hō vel angel⁹ vel de⁹ nōdū manifestabat. soli ħ cognouerunt q̄ p s. illūinati erāt. Sub gr̄a aūt manifeste

Dominica tercia post epipha.

litas psone mediatoris. Hūc qppe p dei gr̄am coḡuerat iste Centurio. de q̄ dictū est a xp̄o. Amen dico vobis. nō inueni tantā fidē in isr̄l. In patria vo fides nō erit sz euacuabit vt dic̄ apl's. Cui⁹ duplex est rō. Pria qa fides est nō apparētiū .sed i patria aduenīente gl'ia nihil erit nō apparēs eox quorū nūc est fides. Scōa ratio ē. qa mod⁹ fi dei ūmpfectōem z obscuritatē ipoztat qz in speculo z in enigmate ꝓsistit. sed aduenīēte gl'ia nec speculum nec enig ma erit. sz de⁹ tūc clare videbit. Se cundo fides dz magn̄ firmitate vt quā do qs vtute fidei ꝓtēnit trāsitoria bo/ na z eligit aduersa credēs q̄ p illis tri bularōib⁹ remunerabit. Talē fidē ha buit Moyses. de q̄ Heb. xj. Fide mo yses grādis fact⁹ negauit se esse filiū fi lie pharaōis magis eligēs affligi cuz pplo dei q̄z tpalis pcti hr̄e iocūditatē. Ubi dic̄ Aug. Marime fidei ē sperne re iocūditatē. Talē fidē nō habuit Pe trus dū in mari vent⁹ ꝓtrar⁹ esset ei z inciper mergi timuit z exclamauit. Cui dixit dn̄s Mat. xiiij. Modice fi dei q̄re dubitasti. Ubi Chryſ. ait. Ut demōstraret dn̄s qm̄ nō vēti imissio sz illi⁹ modica credulitas piculū opa/ bat. Et de talib⁹ dn̄s itez Lu. viij. dic̄ Ad tp̄us credūt z in tpe tētatōis rece/ dūt. z hi radices nō habēt. vbi Beda ait. Multi audiētes disputatōez ꝓtra uariciā vl' luxuriā vl' alia vicia dicūt cōtemptozes secli z castos hoies z v/ tuosos esse btōs. Sz vbi species ꝓcu/ piscibiles eox obtutib⁹ z aspectib⁹ p/ sentanť mor ab eis recedit q̄cq̄d recte cogitauerūt. Et tales sunt sil'es saul. q̄ int̄ ꝓphas erat ꝓpheta z int̄ stultos e/ rat stult⁹. His denīq; supflua sollici/ tudo ex defectu fidei fit q̄si de⁹ nollet suis ꝓuidere sicut suis inimic̄s. ō sal/ nator Matb. vj. Quid solliciti estis modice fidei Tercio fides dic̄t ma gna deuotōe. q̄lis fuit mlieris chana nee Mat. xv. Cui dixit christ⁹. O mu lier magna ē fides tua fiat tibi sic̄ vis. Cui⁹ q̄dē fidei deuotio ptz ex b̄ q̄ ean dē ꝑmo nō exaudiuit. Scōo ex b̄ q̄ eā cani assil'auit di. Nō ē bonum sumere panē filioz z mittere canib⁹. Tercō ex b̄ q̄ illa se magz hūiliauit cū se catulo assil'auit dicēs. Uez ē dn̄e. nā z catelli edūt d̄ mic̄ q̄ cadūt de mēsa dn̄oz su/ orū. Et tal' deuota fides ē deo ml'tū ac cepta. Un̄ Hugo d̄ scō victore. Quo rūdā fides affectu ē magn̄: cogitatōe p/ ua alioz ecōuerso. Alij vo cognitōe et affectu fidē habēt magnā. Alij vo co/ gitatōe z affectōe puā. Affectu magnū in fide magz ē laudabile eē q̄z cognitō ne magn̄. Et iō b̄ dn̄s manifeste oñdit Math. xiij. vbi cōpauit fidē g̃no sp̃na pis qō g̃ntitate puū ē sz vtute magnū

Quarto fides est magn̄ actōe qñ ex fi/ de future remuneratōis feruēter agit qa b. Greg. dic̄. Quātū credis tātū spe ras. quātū speras tātū diligis. q̄ntus credis speras z diligis tātū opar⁹. q̄ magnā hz fidē magna opar. Hic He bre. xj. Scī p fidē vicerūt regna. opa/ ti sunt iusticiā. adepti sunt repromissi ones. castra vterūt exteroz. zc. Un̄ fi egidi⁹ cuidā iudici dixit. Credis q̄ do na dei sunt magn̄. Qui rñdit q̄ sic. Cui ipe ait. Oñdā tibi q̄ nō credis. Quan tū valēt res tue. rñdit ille. Fozsitā mil le libras. Cui fr̄ Egidi⁹. nūc ꝓbo q̄ so lo vbo credis. Si ei dares illas cētū li bras ꝑ cētū milib⁹ marim lucz repu tares. z tn̄ eas nō das ꝑ reḡ celoz. q̄a te celestia respectu ꝛrenoz. ꝑ nihilo re putank. Cui iuder. Credis tu q̄ quili bet tātū opak q̄ntū credit. Rñdit ei il le. si bn̄ crederes bn̄ opareris sic̄ sancti faciūt. O igit̄ si crederēt hoies tā imen sam celi leticiā certe ferucnt⁹ bōa age

rent. O si crederēt firmiter eternas in ferni penas certe se a peccis oīb modis cauerēt. O si crederēt se de malis oīb rōēz reddituros certe se ad rōcināduz disponerēt. Sz ḡa hec vltima modi ce credūt tō incōsiderate se ꝓcul' expo/nūt. ¶ Scōm documēta ōclarādū erit ō fidei varietate. z ꝫ insinuat cū dicit Multi ab oriēte et occidēte venīēt. et recūbēt cū abrahā ysaac z iacob in reḡ celoz. Filij aūt regni eijcientur in tene bras exteriores. ibi erit fletꝰ z stridor dentiū. Ex ḡbus manifeste declarauit xp̄s dñs ꝙ status diuersitas in futu/ro causat ex fidei varietate. O

Uñ triplex est fides. scz

Primo aliquoz est viua

Secundo aliquorū est mortua.

Tercio aliquoz est ceca

Primo ḡdē aliquoz fides est viua. il la aūt ꝓprie dicunt viuere q̄ ex se mo/uētū z operationē habēt. Sic spūal' z illa fi des dicit viua que p dilectionē z opa/tionē meret z tendit in deū. Dic apo/stolꝰ ad Gal'. v. Fides est q̄ p dilectōez opat'. Et b. Aug. li. de caritate. Opꝰ fi/dei ipa dilectio. sine dilectōe fides in/anis ē. cū dilectiōe vera fides ē xp̄iani. sine dilectōe vo fides ē demōis. Nam demōes credūt z ⁊tremiscūt. Est igit fides viua sicut ignis calefactiuꝰ. mor tua vo sicut carbo cui insidēt muscę nec vrunt'. vñ Augꝰ. in sermōe. Fides appellata est ab eo ꝙ sic due syllabe so nant. Cum em̄ dicit fides p̄ma syllā/ba ē a facto. scōa a dicto Interrogo au tē te vtrū credis. dicꝫ credo. fac ꝙ dicꝫ z fides ē. Et Hre. i ome. sup illo verbo Qui crediderit z baptizatꝰ fuerit sal uus erit dicit. Fortasse autē vnusq̄sqz apō seip̄m dicit. Ego iā credidi. ego sū baptizatꝰ saluus ero. vez dicit si fidez oīb teneat. O q̄s mltoz. fides ē mor tua ꝙ putant habere viuā exquo oīs articl'os fidei ꝓfitent' z habent opā de genere bonorū. nō tñ cum caritate sz cū peccato mortali. q̄ cū sua fide z bo/nis suis opibus eternalit' damnabūt iurta illud. ij. Thoz. xiij. Si habeā fi/dem ita vt mōtes transferā. caritatez aūt non habeā nihil sum. ¶ Secūdo aliquoz fides est mortua. Sicut em̄ illa ꝓprie dicunt viuere que ex se mo/uent' et operant'. ita p oppositū illa di cunt mortua que carēt sensu motu vt opatione. vt dicit scūs Tho. sup. iij. dis. xiij. ar. iij. q. ij. Sic a sil' illa fides dicit esse mortua q̄ nec sensu viget di/lectōnis nec motū vel actū habz meri torie opatōis. Unō fides viua differt a mortua in quattuor. scz

Primo in viuacitate.

Secundo in luminositate

Tercio in mercede.

Quarto in felicitate.

Prio inq̄z fides viua differt a mor/tua in viuacitate. Sicut em̄ viuū ē ca lidū. mortuū vero frigidatū z rigiduz ita fides viua calefacit cor hoīs ad bo na. mortua vo ifrigidat. Scōo fides viua differt a mortua in lumīositate. sicut lumē qō est in vmbra est tenebr' admixtū infrigidatū ac mortuū ita fi des mortua. nā q̄ntūcunq̄ sit doctus fide mortua ñ videt debito modo su pra gl'iam beatoz. nec infra penā dā/natorū. nec ante iudiciū extremū. nec post pctm̄ ꝑpetratū. nec itelligit ꝙ de us z angeli vidēt sua mala opa. sz ip̄e sicut cecus coram eis facit abominan da ¶ Tercio differt fides viua a mor tua in mercede. quia cū fide viua om nitū bonoz lucrū habebit. iurta illud p̄s. Particeps sū ego oīm timētiū te. sz cū fide mortua ē rāq̄z membz absci sum quod non participat a corde sen/sū. Quarto differt fides viua a mor/tua in felicitate. quia q̄ntumcūq̄z ꝑpe

Dominica quarta post epipha-

faciat de genere bonorū cū fide mor/ tua nullā felicitatē habebit de illis: qz licz oīa faciat q̄ deus vult: nō tñ su/ cut deus vult cū charitate Tercio q̄ q̄z quorundā fides est excecata .z pro/ pzie illa nō dicit mortua que nūq̄z fu/ it viua fides .sicut malorz xp̄ianorum quorz aliqñ fides fuit viua: sed nō phi losophorū moraliū .q̄ licz fm ratōnis regulā vixerunt extollētes virtutes: vi cia reprobātes .tñ q̄a fidē non habue/ rūt eternaliter pierunt. De quib⁹ Ro. j. Inexcusabiles sunt q̄a cū cognouis/ sent deū nō sicut deū glorificauerunt: aut gr̄as egerūt .sed euanuerūt in co/ gitatōnibus suis .z obscuratū est insi/ piens cor eorū .z dicētes se esse sapien/ tes stulti facti sūt. O q̄z magna stulti/ cia est mores discordare cū fide .q̄a tal' est quoddā monstrū. ¶ Terciuz documētū ex euāgelio ꝺclarandū erit de fidei vtilitate .cum dicit .Fiat tibi sī cut credidisti. Et licz mlte sint fidei vti litates tñ inter alias referam⁹ tres .s.

¶ Prima q̄a qō postulat impetrat
Secunda q̄a filiū dei ordinat
Tercia q̄a finaliter saluat

Prima itaq̄z fidei vtilitas ē q̄a q̄ō po stulat impetrat .fm qō ait dñs Ma/ thei .xvij. Si habueritis fidē sicut gra nū sinapis .scz fortem .z humilē .dice/ tis monti huic trāsi et transiet .et nihil erit vobis impossibile. Et Math .xxj. Mirantib⁹ discipul' de arefactōne fi/ culnee maledicte: ait dñs illis .Amen dico vobis si habueritis fidem .z nō be sitaueritis nō solum de ficulnea facie tis .sed z si mōti huic dixeritis .tolle te .z iacta te in mare .z ita fiet .z oīa q̄/ cūq̄z petieritis in noīe meo et in orati/ one credētes accipietis. Vnde Jaco .j. Postulet in fide nihil hesitans .q̄ au/ tem hesitat nō estimet q̄ aliq̄d accipi/ at. Secunda fidei vtilitas est quia filiū dei ordinat et mēbris christi ꝺcor/ porat .iuxta illud Johā .j. Quotq̄t eni recepert eū ꝺdit eis ptātē filios ꝺi fieri bis qui credūt in noīe eius. Et beat⁹ Aug⁹ . Ille apud deū plus habet loci qui plus attulit .nō argenti sed fidei. q̄a sunt filij dei p fidem oīes in chri sto baptizati. Tercia fidei vtilitas est q̄z finaliter saluat .iuxta illū Mar. vlti. Qui crediderit .z baptizat⁹ fuerit saluus erit .z Apocal' .ij. Esto fidel' vs/ q̄z ad mortē .z dabo tibi coronaz vite. Vbi regnabim⁹ sine fine p dñm no/ strū ihesū christū. Amen

Dñica q̄rta post epiphaniā
Sermo xvij

A Bcendente ihesu in nauiculā secuti sē eū discipuli eius .z ecce motus magnus fact⁹ est in mari. Mat. viij. z in euāgelio . Ubi narrat euāgelista q̄ post q̄z christ⁹ dñs habito sermone in monte descendisset .z sanasset mul/ tos in terra .ascendit in nauiculam vt etiam ibi ostēderet sue diuinitat̄ po/ tentiā. Ubi quatuor insinuat euange lista .scilicet.

¶ Primo christi nauigationē
Scdo ap'lorū imitationē
Tercio maris cōturbationē
Quarto diuitat̄ xp̄i manifestatōez

Prio dixi q̄ euāgelista insinuat chri/ sti nauigatōz cū dicit. Ascēdēte ihesu in nauiculā Tribz em̄ vicib⁹ legit christ⁹ ascēdisse in nauiculā. In p̄ma dormi uit vt hic in euāgelio dī .z significat be atā vginē in q̄ nouē mēsib⁹ dormiuit. q̄ dicit nauis institoris ꝺ lōge portās panē. Prouer .vl.c. Institor christ⁹ fu it qui portauit saccū nostre mortalita tis in q̄ erat p̄cū nostre redēptōnis. In scda aūt naui xp̄s docuit vt ꝺ Jo. v. z significat sctāz ecclīaz .rbete ꝺbū ꝺi

Stagnū būc mūdū .pisces ⁊o boies
Prⁱ⁹ saluato⁊ tetēdit rbete p̄dicatōis
in q̄ cepit Matheū .zacheū Mariaz
magdalenā ⁊c̄. Et apl'is ait. Uēite p⁹
me faciam vos fieri piscato⁊es boim.
Postmodū dixit eis .Laxate rbete in
capturā pisciū Jn tercia naui xp̄s trās
fretauit ⁊ venit i ciuitatē suā. Joh .v.
⁊ significat sctāz crucē p quā moriens
venit i gl'iaz. Et nos i p̄ma naui ōbe
mus seq̄ p vite ꝛtinentiā. Jn scōa p ⁊
bi dei audiētiā. Jn tercia p verā peni/
tentiā. Uñ scōo euāgelista insinuat a/
postolo⁊ imitatōez di .Secuti sūt eū
discipuli eius. Et nos debem⁹ eū seq̄
ꝑter tria. Prīo q⁊ nibil bonorabili⁹
q̄ seq̄ xp̄m .Si em̄ p mag̃ bonore re/
putant milites seq̄ regē suū. iuxta illō
Ecc̄i.xxiij. Ulia mag̃ ē seq̄ dñm. q̄nto
magis regē gl'ie ⁊ dñm maiestat⁊. Sz
nūc q̄dā stulti sequūt mundū. q̄dā car
nē. q̄dā ⁊o diabolū. Qui em̄ sequūtur
mūdū sil'es sūt puer⁊ seq̄ntib⁹ rotulas
in arūdinib⁹ factas ad ventū. ex q̄ ni/
bil nisi fatigā acq̄runt. Jdeo ō⁊ Ecc̄l's
ij. Cūcti dies hois doloribus ⁊ erūnis
pleni sunt. nec p noctē mente req̄escit.
Et b̄ nōne vanitas. Qui aūt sequunt
carnē in voluptate sil'es sūt cozuis et
canib⁹ cadauera seq̄ntib⁹ vbi rema/
nent q̄diu habēt q̄d rodāt. sicut cozu⁹
emissus de archa noe remāsit i cada/
uere. Illi ⁊o q̄ sequunt diabolū p ōle
cationē sil'es sē furib⁹ ⁊ latrōib⁹ tozto
rē ad suspēdiū seq̄ntib⁹ q̄ fune delecta/
tionis trabit eos ad mortē. Uñ Gre.
in ome. Qui p̄sentiū oblectatōib⁹ tra/
bit q̄si p amena ꝑata ad suspendiuz
ducit. Scōo xp̄m seq̄ debem⁹. q⁊ ni/
bil ē ei accept⁹. iō sup oia exigit ab bo
mine vt eū seq̄t. Uñ cōminat ip̄m nō
seq̄ntib⁹ Luc̄.xiiij. Qui ait nō accipit
crucē suā et sequit me nō est me dign⁹
Tercio debem⁹ seq̄ xp̄m q̄a nibil ē tu
ti⁹. nā tute ambulat q̄ i die ambulat.
vt dicit saluato⁊ Joh .xj. Qui ambu/
lat in die nō offendit. Qui aūt sequit
xp̄m ambulat i luce. iuxta illō Jo. viij
Qui seq̄t me nō ambulat i tenebris.
Tercio insinuat euāgelista maris
ꝑturbatōz. q⁊ mox vt ingressus ē naui
culā cōmotū fuit mare. Sic postq̄z ve
nit in mūdū stati cōmotus fuit bero/
des. Mat.ij.c. Quarto euāgelista i/
sinuat diuitatis xp̄i manifestationez.
q̄a de somno excitat⁹ imp̄auit ventis
⁊ cessauit q̄ssatio. Sic ois tribulatio i
xp̄i noie tranquillat. ⁊ tūc xp̄s deuote
laudat. sic homies videtes dicebant.
Quis est hic cui mare ⁊ venti obediūt
⁊c̄. Uñ in p̄senti f̄mōe tria ꝓponam⁹
declarāda mysteria. scz

Prīo maris mysticā significatōez.
Scōo venti occultā impulsionem
Tercio saluato⁊is mirificā subuētōz

Primū em̄ mysteriū declarādū
ꝓposuim⁹ maris mysticā significatōz
Marenāq̄z aliq̄n accipit ꝑ pnīa. iu/
xta illō Treñ.ij.c. Mag̃ est velut ma
re ⁊tritio tua. Scōo mare accipit f̄m
Amb. ꝑ isto mūdo. ⁊ sic exponit illud
p̄s. Hoc mare magnū ⁊ spacioſuz: il/
lic reptilia. i. diuersa genera inimicoz̄
Tercio f̄m Bed. sup Cañ. ser. xiij. acci
pit ꝑ xp̄o dño .⁊ sic exp̄onit illō Ecc̄s. j.
Dia flumia intrāt mare. Prīo inquā
accipit mare ꝑ pnīa vel hoie penitēte.
⁊ b̄ multis ꝓpꝛietatib⁹ q̄s habēt ma/
re ⁊ pnīa. Prīo mare accipit ꝑ penitē
tia rōe amaritudis. Dī em̄ mare f̄m
Isi. ab amaritudie. q⁊ aq̄s bz ama/
ras. Sic vera penitētia licz sit suauis
ꝑfect⁹: iuxta illō Matb. xj. Jugū meū
suaue est ⁊ on⁹ meū leue. q⁊ ꝑmittit
venīā gr̄az ⁊ gl'iaz. cū i delicijs mundi
ꝑstitut⁹ et vicijs dedit⁹ valde amara ē
ideo pauci assumūt. iuxta illō Mat.
vij. Arta est via. i. pnīa q̄ ducit ad vitā

Dominica quarta post epipha.

z pauci inuenīūt eā: qa tales delectat peccare sz nō p pcīs penitere. ō qbus Aug. sup̄ ps. l. dīc. Gūt mlti qs pecca re nō pudet: agere penitētiā pudet. O incredibil' insania de vulnere nō eru/ bescere z de ligatura erubescere. Se/ cūdo mare accipīt p pnia rōe purgati onis. qa oia īmūda z mortua ejcit a se. vt dicit b. Gre. sic pnia ejcit a pscīē/ tia pctm̄ mortale. ō dicebat Petrus Act. iij. Penitemi vt deleant pcta vīa Tercio rōe extinctiōis. sicut em̄ aqua maris extiguit ignē. sic pnia pcupiam peti. vt ptz in bto Bñdicto z Frācisco. Quarto mare dī pnia rōe causatōnis qa licz mare i se sit fluidū tn̄ mlrum duroz. ē causatiuū. vt gēmaz. z pciosa rū lapidū. Sic pnia fragiliū corda in bonis fortificat. sic ptz i Maria mag dalēa zc. Quīto mare accipīt p pnia. qa sic in mari diuerse tēpestates insur gūt. sic in pnia varie tēptatōes ptigūt. sed tn̄ nō pualebūt pseuerāti. iurta il/ lud. j. Coz. x. Fidel' deus q̄ n̄ patiet vos tētari sup̄ id qō potestis sed faciet cū tē/ tatōibus puentū. Sexto qz mare my/ stice accipīt p isto mūdo. pē mltas p prietates qs habēt adinuicē. Prīo ra tōe instabilitatis. Mare em̄ ē instabile Sed certe mūd⁹ instabilissim⁹ qz nūc dat. pspera nūc aduersa. nūc letitias. nūc tristicias. nūc sanitates. nūc infir mitates. Un̄ Eccles. j. Vanitas va/ nitatū z oia vanitas. seqt. Oia vani/ tas z afflictio spūs. Hinc etiā Beꝛ. li. de meditatōibus dīc. Dic mihi vbi sunt amatores mūdi q̄ ante pauca tpa no bisc̄ fuerūt. nihil ex eis remānsit nisi se tor z cineres z vermes. boies fuerūt sic z tu. comederūt z biberūt. riserūt. i bo nis dies suos durerūt z in pūcto ad i/ ferna descēderūt. Hic caro eoz vmi/ bus: illic aia eternis est deputata cru ciatib. Sexto mare accipīt p mundo ratōe mōstroz diuersoz. qz sicut ma/ re habz multa mōstra. sic mūdus iste habet diuersi moris boies. Quidā ei habēt mlta capita. sicut q faciūt mlta mortalia pcta. Un̄ Aug. Pctoz est ser uus tot dñoz q̄t vicioz. Quidā habēt linguā acutā sicut detractores. ps. Li gua eoz gladi⁹ acut⁹. Quidā habent caput leoninū sic̄ supbi zc. Et sic tot⁹ mūd⁹ in malig̃ posit⁹ est. j. Johan. v. Tercio mare accipīt p mūdo rōe peri culoz. qz sicut mlti ibi peunt sic i mū do. Un̄ Beꝛ. dīc. Periculū maris p/ bat trāseūtiū raritas z peuntiū mlti/ tudo. Et ve mlto plꝰ peunt in sec'o q̄z in mari. Hinc dicit Aug. Amas se culū absorbebit te. amatores em̄ suos necare nouit nō portare. piculosꝰ est mare hui⁹ mūdi ait q̄z mare marsilie cozpi. In mari marsilie de tribꝰ nauti/ bus vix liberat vna. sz in mari hⁱ⁹ mūdi de q̄tuoz aniab⁹ difficulē saluat vna. Un̄ Beꝛ. Quid imbecillꝰ miseria hꝰ vite q̄ tot circūdat doloz z passionus agmib⁹ vt nulla pene hora sit in q̄ vi/ uens q̄cūq; hō liber a dolore trāseat. Si diues vndiq; angustiat timēs ne q̄ possidet amittat. Si paup nūq̄ q̄ escit. Si bonꝰ hinc diaboli timet peri/ culū. Idcirco nullꝰ sexꝰ vel etas vl' q̄di tio doloris trāsit expers q̄sq; manet in hac miseria vite. Heu q̄t naufragā tiū p̄ mare magnū. Et infra. Idcir/ co dū viuitis frēs timeatis. vita nr̄a mi litia est sup̄ terrā. q̄ hic vincit alibi co/ ronab. dū hac pelle tegimur nulla no bis est certa victoria. Merito igit ōz j. Job. ij. Qui amicꝰ est huius mūi mic⁹ cōstituit deo. Ibidē. Nolite dilige re mundū neq; ea q̄ i eo sunt. Cuius rationē assignat dicēs Si quis diligit mundū nō est caritas p̄is i eo. Pro quo est notandū q mundꝰ tripliciter capit. Primo p essentia vniuersi. de q̄

Sermo XVIII

dicit Job.j. Et mūdus p ipm fact⁹ est Et hic nō est odiend⁹. qa fm se est val de bon⁹. p q vēire poterim⁹ ad dei no ticiā. ad Rom.j. Inuisibilia dei p ea q facta sunt intellecta ꝓspiciūt. sempiter na quoq; diuinitas ei⁹. Secūdo hic mund⁹ accipit p homib⁹ delectatiōez sensualitatis sequētib⁹. de qbus dicit Job.j. Et mūdus eū nō cognouit. de q btūs Grego. Vita inquit mea na uigāti silis est. siue vigilē siue dormiā semp festin⁹ vado ad mortē. O vita p sens q̄s multos decipis: que dum fu gis nihil es. dū videris vmbra es. cū exaltaris fumus es. dulcis es stultis. amara sapientib⁹. q te amant nō te co gnoscūt. q te fugiunt ipi te intelligūt. alijs te. pmittis lōgā vt ōcipias. alijs breuem vt in desperatōnez inducas. Ad idē exclamat btūs Hieron⁹. dicēs Vita mūdi nō vita sed mors dicit. vi ta fallax: vita mēdax. nunc florens et statim arescit. que quāto mag⁹ crescit tāto magis ōrescit. O vita plena la queis quot in mūdo homines illaq; as. quot p te sustinent tormēta infer nalia. q̄s beatus q tuas cognoscit fal lacias. z tuas non curat vanas blan dicias. q̄s beatissim⁹ qui te bene ptua tus fuerit. Tercio mūdus capit pro deo patre. De quo Johā.j. dicitur. In mundo erat. id ē in patre. ¶ Quarto mare accipit pro mūdo rōne termini. Mare em̄ terminū habz arenā. Hie remie.v. Qui posui arenā terminum mari. Sic finis hui⁹ mundi est infru ctuosus sterilis z grauis sicut arena. Ideo dicuri sunt in iudicio filij hui⁹ seculi illud Sapiētie.v. Quid nobis profuit superbia: breuis leticia. inanis gloria. diuitiarū copia quid contulit nobis: trāsierunt oīa velut vmbra ¶ Tercio per mare intelligit diuini tas dñi nostri ihesu christi triplici rōne

Primo ratōne originis fontiū et flu minū. Nam sicut mare est origo om niū fluminū et fontiū. sic christus do minus est origo omniū virtutū z sci entiarū: que deriuāt tam ad angelos q̄s ad homes. Unde Bernard⁹ sup Lā tica. sermōe. xv. Origo fontiū et flumi nū mare est virtutū et scientiarū dñs Jesus. Quis est em̄ dom⁹ virtutū nisi ipe. Cōtinentia carnis z corporis z voluntatis rectitudo ex illo fonte e manant. Unde em̄ casta cōsilia. iusta iudicia. sancta desideria. nōne sunt ri uuli fontis illius Quicqd te virtutuz habere confidis totū dei virtuti et dei sapientie imputa christo. Hec Bern̄. Secūdo mare dicit christ⁹ ratōne im perscrutabilitat̄. quia sicut null⁹ mor talium potest. pfunditatē et longitudi nem maris pscrutari vel etiā latitudi nem: vt dicit Eccl'iastici.j. Altitudines celi z profundū maris q̄s dimensus est. Quasi di. null⁹. Sic sapiētie z sci entie dei christi z iudicioꝝ eius altitu dinē nullus cōprehēdere pōt. Iuxta il lud Rom̄.xi. O altitudo diuitiarū sapientie z scientie dei q̄s incōprehēsibi lia sunt iudicia eius z inuestigabiles vie eius. Tercio mare dicit christ⁹. qz sicut ex mari multa z mirabilia pro ducunt: sic a christo domino. Joban nis.j.c. Omnia per ipsum facta sunt. ¶ Secūdū mysterū propositum⁹ venti occultam impulsionē declaran dum. Pro cuius declaratōne est no bis sciendū q quatuor sunt vēti prin cipales z cardinales. et qlibz habz du os collaterales sibi. z sic in toto sūt du odecim venti. vt dicit in libro de pro prietatibus rerū. xj. Sic etiam quat tuor sunt inspiratōnes diuine prin cipales: z plures diaboli suggestiōes diuinas inspiratōes pturbātes: et in hoc mūdi mari tēpestates causantes.

Dominica quarta post epipha-

Prim⁹ igit vent⁹ ꝓncipal' ab oriẽte dicit̃ subsolan⁹ q̃si sub sole nat⁹ q̃ est i calore tpat⁹ .et significat spei inspiratoz in aĩa de dei mifficordia tpate.ſ.ſi non meminerit se hẽ mortale nec hz volũtatẽ ꝓmittẽdi.z sic de infinita dei misericordia spat eẽnã vitã.q̃ q̃dẽ misericordia totiẽs ẽ hoi volẽti suſcipe pata q̃tiẽs hõ vult eã.q̃ eñ diceret q̃ soluz totiẽs remittit pctã dei mifficordia q̃t sũt stelle celi ꝓuaret eã suo honore magno.q̃a ꝛ naturã diuitat̃ diceret. Nã pctã traxerũt eũ de celo i vtez ꝙginis z inde in mũdũ: z tandẽ in patibuluz crucis. Jõ dicit Bed. Sicut eñ scintilla i medio maris .sic oĩs malicia hominũ ad mifficordiã dei ꝓpata .Sed sicut vẽt⁹ subsolan⁹ habz duos collaterales.nã a dextris.i.ꝙsus septẽtrionẽ habz vulturnũ q̃ oĩa desiccat.z significat desꝑatiõis suggestiõez q̃ oẽz leticiã spũalẽ arefacit i corde hois.z hẽ ꝓuenit ex eo q̃a hõ nõ bñ ꝓsiderat diuinã mifficordiã q̃z larga ẽ pctõrũ. nec ꙵutẽ ꝓtritõis q̃z valida ẽ ad destruẽdũ pctm̃ ſz potẽ⁹ in corde suo pꝑſſimũ deũ crudelẽ estimat q̃ſi nolleт sibi idulgere.qõ est fatuũ z a fide alienũ.q̃a ꝛ j. Job.ij. Si q̃s peccauerit aduocatuz habem⁹ apõ pꝛez ieſũ christũ z ipe ẽ ꝓpiciatio ꝓ pctis nr̃is.z Ezech.xviij. dr̃ In q̃cũq; hora pctõr ingemuerit oĩm iniq̃tatũ ei⁹ nõ recordabor. Sine enĩ spe salut̃ nulla ꝓsus valz ꝓfessio vel satisfactio ad salutẽ. Unde Aug. Penitẽtia q̃ ex fiducia nõ ꝓcedit inutilis ẽ z sterilꝭ manet z sine mifficordia. Jõo dicit Jsiõ.õ sũ.bo. Desꝑatio ẽ peior oi pctõ. Quilibz igit hõ pl⁹ credere debz õo z sacre scꝑture q̃z ꝓprie fãtasie. imo si veniret scũs petr⁹ z diceret q̃ õs tibi nõ mifebit̃ dicere deberes. parcat̃ mihi q̃a nõ est vez.deus eñ siẽ seipm nõ põt negare ita etiã suã mifficordiã cui⁹ ꝓpriũ est misereri. Scõs ventus collateral'a siniſtr̃.ſ. i.ab austro habet curum nubẽ generãtẽ. z significat diabolicã ſuggestionẽ q̃ ſuggerit ibi esse pctã vbi nullũ pctm̃ ẽ. Nã diabol⁹ tales nõ valẽs inducere ad mãifesta peccata mortalia siẽ luxuriã homicidiuz, gulã.ebrietatẽ:tũc nitit̃ eos nube igñãtie ꝑturbare.vt ꝙba ociosa.mendacia iocosa.orões indeuotas putẽt mortalia z ꝛ legẽ dei.z hẽ ẽ valde piculosũ.q̃a inq̃etat̃ in bonis opibz intantũ vt nec orare nec ꝓtẽplari nec studere nec q̃ãq̃z bonũ libeat eis facere .q̃a qua pctã sine q̃bz hõ in hac vita viuere nõ põt faciũt magna.z timẽt vbi nõ est timẽdũ.põs. Trepidauerũt illic vbi nõ erat timor Talẽ eñ ꝓsciaz q̃libz dz deponere.q̃a licz aliq̃d essz veniale tñ cui⁹ conſciẽtia dicrat mortale fiet mortale. Uel etiã illud qõ nullũ essz pctm̃.vt ſpuere in eccl'ia.vl'leuare festucã. Unde Aug⁹. Dẽ qõ fit ꝛ ꝓsciam edificat ad gehẽnã. Uerũtñ illi nimis debẽt timere q̃ dubibũt nõ curarẽt bibere vſq; ab ebrietẽ si hẽnt vinũ. Et si irascunt̃ statim se vindicarẽt si possent .si emũt vl'vẽdũt nõ curãt de iustitia sed decipent ꝓximos si possent. Unde ſuggestiõi tali nõ debem⁹ ꝓsentire sed mediũ in oĩbz tenere.q̃a dicit Arist.ij.ethi. Mediũ i oibus laudabile ẽ. Scõs vent⁹ pricipalis a ꝑte meridionali ẽ auster q̃ pluuias largas gignit.z significat inſpiratiõnẽ diuie caritatis z ꝙsolatiõis.et hec diuĩa inſpiratio facit hẽ hoiez puram z trãquillã aĩaz z mẽtẽ lachrymoſã. Unde põs. Flauit ſpũs ei⁹ z fluẽt aq̃. ſcz lachrymaꝛ. z hẽ cũ ingẽti gaudio. prouer.xv. Mẽs secura q̃ſi iuge ꝓuiniz. Q̃õ sic pz.nã ſup̃ ſe ocul'mẽt̃ videt deum in ꝓtẽplatõe quẽ nũq̃z offenderũt vel ſi offenderũt tñ ꝑ pniaz placauerũt. Si videt infra ſe tũc vident infernum

ad quē nullꝰ ꝓpe penitēs ibit. Si vidēt retro. cognoscūt q̄ p̄teritū tp̄s i dei seruitio expēderūt. Si añ se. sciunt q̄ futuꝝ tp̄us in seruitio dei intendunt expēdere. Si a sinistris cognoscūt q̄ demones nō p̄ñr p̄tātez habere sup̄ eos nisi ip̄i libera volūtate subijciāt se. Si intuenť ad dexterā sciunt q̄ scī angeli vbiq; eos pati sunt adiuuare q̄ deuz sup̄ oīa diligūt. z ex his magnū gaudium z lachrymosuz generať. Uñ Isi. de sū. bo. Uis nūq; esse triſt; bñ viue bona ꝓscia sp̄ gaudiū hz. hīc etiā Gre. in moral. Absit q̄ tāta sit delectatio in vicijs. q̄nta in ꝓtuitib. Collateral' hꝰ venti a dextris. i. a pte orientali est affricus q̄ est calidꝰ z significat suggestionē diaboli q̄ suggerit i bono feruidis indiscretionē. vt vltra vires artiorē vitā sibi assumāt z sic cito deficiāt. vñ sepe tales in insaniā incidūt z inutiles fiūt sibi deo z p̄ximo. z postmodū q̄n debilitaňť tūc q̄rūt recreatōes z exinde dissolutiones erūt. Uñ Cassianꝰ in collationib; patrū scribit. Q, anticq̄ patres ad Anthoniū adeūtes q̄rebāt. q̄ nam virtus hoīem ad pfectionez recto tramite veheret diaboli insidijs euitatis. q̄sq; rñdit. Primꝰ inq̄t hoc in vigiliarū z ieiunioꝝ attenuatōe ꝓsistere. q̄ his cozpꝰ attenuatū facilꝰ spiritui obediet. Tertiꝰ in paupertate eo q̄ tales familiarisꝰ deo inhercre possent. Alij in operibus misericordie q̄ sola talia xp̄s in iudicio dixit remunerari. Hemū btūs Anthoniꝰ dixit. Nec oīa bona z necessaria sūt. sz his pfectōez attribuere casus ml' toz nō sinit. Sola ḡ discretio virtꝰ p̄ncipalis ē q̄ oīm generatrix custoditrix z ꝓsūmatio existit. Et narrauit exēplū de q̄daz Hero noie. q̄ q̄nquaginta annis in heremo cōmoranꝰ magne abstinētie fuit. q̄ tandē angelū sathane p̄ro angelo lucis susciptēs. ei⁹ psuasione se in puteū pfundū p̄iecit z ip̄e credebat se illesum exire. put diabolꝰ ei p̄miserat. Extractꝰ itaq; a fratrib; licz semiuiuꝰ. credere tñ noluit se eē deceptū. sic q̄ mortuꝰ. z a pafuntio sepulturā difficillime ex fratrū rogatu obtinuit. Et sic p̄tz q̄ scīas p̄incipaliť nō ꝓsistit in abstinētia. ieiunijs. vigilijs. ſz in ꝓtuitib. q̄ diabolꝰ nūq; comedit vel dormit zc. sed nō hz humilitatē pietatē patientiā zc. Jō dicit Cassianꝰ. Q, discretio sola hūilitate acq̄ritur. cuiꝰ p̄mū iudiciū est oīes cogitatiōes spūali patri reuelare a quo possit informari. vñ Bern̄. Discretio oibus ꝓtutibus ordinem ponit. tolle hanc. z virtꝰ vicijs erit Scōs ventus collateralis austri a sinistris. i. ab occidēte est notus. tpatus quidē. sed pestilētias inducit z significat diaboli suggestionē. Nam diabolus feruidis suggerit vt scrupulosa cōscientia inuestigēt vtrū sint sine peccato mortali. z q̄ hoc certitudinaliť nullus potest scire nisi ex diuia reuelatōe Jurta illud Eccēs. ix. Nescit hō vtrum odio aut amore dignꝰ sit. Jō tales dū murmurāt ꝓtra deū q̄si pestilētias generant. Sz sufficere debet eis p̄habita examinatio z diligens ꝓscientie z p̄ positū de cetero nō peccādi mortaliter cum spe venie de cōmisso. q̄ ita voluit deus vt q̄libet in hac vita timeat ne grauius p̄ elationē cadat sciens se sine mortali. Uñ Bern̄. Cōnexa sunt q̄dē timor z religio nec manere p̄t alterū sine altero. Tertiꝰ ventꝰ p̄incipal' a septentrione est aquilo frigidus. z significat diuinā inspiratione quando inuitat homi vt cogitet penas ꝑpetuas infernī. z sic infrigidet ab amore delectabiliū. Uñ Prouerb. xvj. Timore dei clinat oīs a malo. Et p̄s. Initiū sapientie timor dñi. Collateralis hꝰ venti a dextris. i. ab occidente est dacia. ni

Dominica quarta post epipha.

nes z tẽpestates faciẽs z significat dia
boli suggestionẽ. Nã diabol⁹ qñ sugge
rit blasphemiã pturbãdo fantasiã. z ex
ẽ inducendo timorẽ. qd aliud facit ni
si ex suo flatu nues ac tẽpestates gene
rat. qz tales hmõi tẽtationes patiẽtes
ex timore putãt se a deo derelictos. cũ
tñ chariores sint deo in ỽitate. sz has
tribulatões fieri pmittit ꝓpter q̃ttuor.
Primo vt pmoueat ad ỽtutes z ad
pfectũ specialẽ. qz cũ intãtũ p̃munt an
xietate q̃ nõ possunt bñ requiẽ. tũc q̃/
runt subleuamen a deo p exercitiũ ỽ/
tuosum. Deꝰ eñ scit qd est in homie. et
qd pdest vel obest homi. Nõ aliq̃ sũt
ex natura elate mẽtis. z illi vix citꝰ pos
sunt induci ad bũilitatẽ q̃ est initiũ vir
tutũ q̃z p tales tribulatões. Scõo p/
mittit deꝰ tales tẽtationes fieri vt pser
uet a ruina pctõꝝ. qz ipi intantũ occu/
pãtur in istis vt obliuiscũt superbie. gu/
le. luxurie. z sic nec diuitias nec bono/
res appetũt. iuxta illud Osee. ij. Sepi
am viã tuã spinis. Tercio deꝰ tales vẽ
to tẽtationis flare pmittit vt minuat
penã purgatorij cũ illis q̃ deꝰ nõ di/
mittit pctã ipunita. de pe. di. j. Quẽ pe
nitet. Et mlto facilꝰ est hic pati. q̃z i fu
turo qz dicit di. xxv. c. qui in aliud. O,
igni purgatorij nulla tpalis pena ẽ cõ
parabilis. Quarto deꝰ pmittit hec fie/
ri vt pmiũ in celo augmẽtẽt si patiẽter
sufferũt. Nã tales se pctõres estimãt z
malos q̃ qñq̃z sunt martyres coram
deo. qz plus ledit sic ꝯtinue puniri q̃z
semel decapitari. nollet eni sel in corde
habere p centũ ducatis. sz tñ patiẽter
ferr. z sic plus valet q̃z si centũ ducatos
ero gasset in elemosynã. Scõs ventus
collateralis aq̃lonis a sinistr⁹. i. ab ori
ente est boreas qui nubem ꝯstringit z
pluuiã. pbibet z significat suggestionẽ
diaboli timorosam de ariditate deuo
tionis. Nã diabol⁹ nititꝝ suggerere boi
deuoto quãdo nõ habz dulcedinẽ z la
chrymaꝝ. iundãtiã vt dimittat orõnẽ
qz nec ipe nec sua orõ est deo accepta,
qõ est falsum qz nõ in dulcedine est sa
lus hois sed in bona volũtate z gratia
dei. Nã talis ariditas potꝰ diuinã mi
sericordiã puocat. sic infirmꝰ iacens i
agone mortis. cuiꝰ vox vix audiꝝ citꝰ
accipit qõ postulat q̃z si sanꝰ eẽt. Quar
tus ventꝰ pncipalis ab occidente est
zephyrus flores pducens z significat
diuinã inspirationez q̃ inspirat homi
vt sue passionis mortẽ tanq̃z occidẽtes
deotiõ cõtemplẽt. z eadẽ patiẽdi volũ
tate armatꝰ refloreat in vite nouitatẽ,
sicq̃ redoleat coꝝ deo q̃si flos campi,
vt dicat illud Cañ. ij. c. Ego flos cam
pi z liliũ ꝯualliũ. hic ventꝰ habz duos
collaterales ventos. sicut z ceteri. Nã
a dextris habet chorũ tẽpestates z plu
uias generãtẽ. z significat diaboli sug
gestionẽ qua suggerit q̃ nũq̃z recte sũt
ꝯfessi q̃z uis diligentiã adhibuerint in
memorãdo z pitum ꝯfessorẽ eligendo
nũq̃z tñ bñt ꝯtum coꝝ. vñ ex tali tur/
batione insurgit in eis fletus q̃si plu/
uie z voluntas se occidendi q̃si tempe
stas nescientes q̃ quãdo pctõr q̃ntus
in se est vult meditari z sic confiteri. in
sup rogat deũ vt oblita ad memoriaꝝ
reducat. tunc etiã si mille pctã mortã/
lia obliuiscat deꝰ sibi nõ imputat neq̃
damnat p illis. quia deꝰ ab homie no
requirit impossibile. Scõs ventus col
lateralẽ a sinistr⁹. i. ab austro habet fla
uoniũ in oriente nubila. sed i meridie
serena facientẽ z significat diabolicam
suggestionẽ qua quis pncipaliter bo/
num opus facit ꝓpter penã inferni ne
damnẽt. ita q̃ si pena illa nõ esset nun
q̃z faceret talia bona que bona opa nõ
sunt ad salutẽ efficacia. Nã si nec mors
esꝝ nec iudiciũ nec pena adhuc bõ de
beret ob amorẽ sui creatoris facere bo

na. sed iste ventꝰ i meridie facit serena. quia tpis successu charitas fozas mittit timozē z recipit amozē. Tercium mysteriū declarandū ꝓposuimꝰ salua/ tozis mirificā subuentionē quia dicit in euangelio ꝙ tunc saluator dormiebat in naui sed ꝑ discipulos excitatus impat ventis z facta fuit trāquillitas z oēs admirati fuerūt di. Quis est b zē. Uñ saluator qbusdā semp dormit tempe tēpestatis sicut dānatis. qbusdam semp vigilat sicut beatis. qbusdaz aliquādo dormit et aliquādo vigilat sicut vere penitētibꝫ. quia ꝗsdam libe/ rat a turbine. quosdā tribulari ꝑmit/ tit vt ipe excitetur ꝑ deuotā oꝛōnez. et sic impet vento z tempestati. vt randē tribulatꝰ intelligat dei miscōiam z ad mirādo dicat. Quis est hic zē. q. d. ve/ re iste est deꝰ meꝰ. Rogemꝰ zē.

De eadem dñica.

Sermo. xix.

Ascēdēte ie/ su in naviculaz secuti sunt eum discipuli eius Mat. viij. z in euāgelio. in quo quattuoꝛ no/ tantur scz

Primo xpi nauigatio.
Scdo maris cōmotio.
Tercio discipuloꝝ oꝛatio.
Quarto venti sedatio.

Primo nanqz in euangelio notat xpi nauigatio cū dicit. Ascendēte iesu i na uiculā secuti sunt eū discipuli eiꝰ. quid ꝑ naviculā nisi pīsens eccl'ia z vera pe/ nitētia designat. quid ꝑ mare nisi iste mūdꝰ. vñ Chrysꝰ sup Math. Habe/ mus ꝑ mari mūdū. ꝑ naui eccl'iaz. ꝑ velo pniam. ꝑ gubernaculo crucez. ꝑ nauta xpm. z ꝑ vento spīm sctm. Ips igit dñs ingressus est ꝑmꝰ eccl'iam ca tholicā. z sequi ipm volētibꝫ clamat. z modū veniēdi post se explicat di. Qui vult venire post me abneget semetipꝫ z tollat crucē suam z sequat me. Se/ cundo in hoc euangelio notat maris cōmotio cum dicit. Et ecce motus ma gnus factus est in mari ita vt naticu la opirēt fluctibꝫ. Erat em ventꝰ cōtra rius. ipe vo ibs dormiebat ad signifi candū ꝙ sequētibꝫ xpm tribulatio tē/ tationis eoꝝit. Juxta illud. ij. Thim. iij. Oēs qui pie volūt viuere in xpo p/ secutionē patiēt. Et ps. Multe tribu/ latōes iustoꝝ. Jō ꝯcluſit Sapiēs his Eccl'i. ij. Fili accedēs ad seruitutē di. sta i timoze z iusticia z ꝑpa aiam tuā ad tē tationē z sustine. Tercio in b euange lio notat discipuloꝝ oꝛō cū ds. Et acces serūt discipuli z suscitauerūt ibm dicē tes. Dñe salua nos qz pimꝰ. Et dicit eis. Quid timidi estꝭ modice fidei. ad denotādū ꝙ boies i via salutꝭ nō dñt timere tribulatōes ꝗslibꝫ dū cū ipis ē xps dñs ꝑ grāz. q̄npotiꝰ gaudere dñt de tribulatōe. ꝑ noie dñi. sic apl's Act. v. Jbāt apl'i gaudētes a ꝯspectu ꝯcilij qm digni hīti sūt ꝓtumeliā pati ꝑ noie ibu. Quarto i euāgelio notat vēti se/ datio cū ds. Surgēs ibs iperauit vēt/ et mari. z facta ē trāqllitas mag. pozro boies mirati sūt di. Qual' ē b qz vēti z mare obediūt ei. Uñ in pñti ꝓmōe ex q̄ ꝑ mare intelligit mūdꝰ iste. iō ipiꝰ cō tēptum sex modis ꝓbemꝰ. s.

Primo scripture admonitōe.
Scdo eius mala cōditione.
Tercio ipm diligētiū ꝯsusione.
Quarto ipm ꝯtemnentiū exaltatōe
Quito ipꝫ ꝯtenentiū remuneratōe.
Sexto se amantiū illaq̄tōe.

M Primo inquā ꝯtemptū mūdi ꝓbemꝰ scpture admonitōe. clamat nā qz Jobes i ꝓma canonica. c. ij. di. Noli te diligere mūdū neqz ea q̄ i mūdo sūt Cuiꝰ cāz subdit di. qz oē qd est i mūdo. aut ē ꝯcupia carnis aut oculoꝝ et sup/

Dominica quarta post epipha-

bia vite. z hec tria sunt radices oim vi
cioz. Igit q nō vult pire cū mūdo de/
bet se ab eo alienare Clamat deniqz sa
cra scptura q pditor mūdi deū nō in/
telligit nō cognoscit Job. j. Et mundꝰ
eū nō coguit. Ergo q vult hre dei noti
cīā habeat pnus mūdi inimicicīā. Cla/
mat insup sacra scptura q q est in mū
do est sub pncipatu diaboli Job. xiij.
Uenit em̄ pnceps mūdi buꝰ z in me
nō hz q̄q̄z. Clamat etiā q mūdꝰ ptur
bat di. Job. xvij. xp̄s. In mūdo tribu/
lationē habebit in me aūt pacē. Cuꝰ
cām assignat Jacob in epla sua. c. iiij.
Adulteri an nescit. qz amicicia hꝰ mū
di inimica est deo. Quicūq; g̃voluerit
amicꝰ buꝰ seculi esse inimicꝰ dei ꝓstitu
etur. Et xp̄s dn̄s ait discipulis. Quia
de mūdo nō estis sz ego elegi vos de
mūdo. ꝓterea odit vos mūdꝰ. Unde
mūdꝰ in scptura fm̄ sctm̄ Bonauē. in
ij. di. j. multiplr accipit. Aliqñ accipit
p deo. Aliqñ p oīni creata natura. Ali
qñ p ipo hoie. Aliqñ p vita p̄senti. Ali
qñ p viciosa vita maloz. Primo ita
qz mūdꝰ accipit p bo. iurta illō Job. j.
In mūdo erat. fm̄ Aug. i. in pre. s. dei
verbū siue filiꝰ. Aliqñ accipit p oi crea
ta natura. vñ subdit ibidē. Et mūdꝰ p
ipm factꝰ ē. i. oē qd̄ repitur siue in celo
siue in terra. Aliquādo aūt accipit p
homie. ideo subdit. Et mūdꝰ eū nō co
gnouit. i. homo verbū incarnatū non
cognouit. qd̄ referr ad iudeos. q vero
noie mūdi bō intelligāt patz Job. iij.
vbi ait xp̄s dn̄s. Sic deꝰ dilexit mun/
dū vt filiū vnigenitū daret. vt ois qui
credit in eo nō peat sed habeat vitam
eternā. Aliquādo insup mūdꝰ accipit
p vita p̄senti. iurta illud Job. xvj. Exi
ui a patre z veni in mūdū. iterū relin/
quo mundū z vado ad patrē. Aliquā
do mūdꝰ accipit p viciosa vita maloz
de q̄. j. Job. ij. Nolite diligere mūduz
i. viciosam vitā hoim. z subdit. Oē em̄
qd̄ in mūdo est. aut est ꝓcupia carnis
aut oculoz aut supbia vite. Et qz here
siarcha maniche⁹ hec nescivit distingue
re ideo errauit ponens duo pncipia.
Unū bonū qd̄ est deꝰ oim inuisibiliuz
creator. Aliud sūme malū qd̄ ē diabo
lus oim visibiliū creator. qd̄ ꝓbare ni
tebat p illud Job. xij. vbi xp̄s ait. Nūc
iudiciū est mūdi. nunc pnceps mūdi
buiꝰ eiciet foras. Et eiusdē. xiij. Uenit
em̄ pnceps mūdi buiꝰ z in me nō ha
bet quicq̄z. Et. c. xix. dixit Pylato. Re
gnum meū nō ē de hoc mūdo. nō intelli
gens q loquebat de malis in qbꝫ dia
bolus regnabat p maliciā. qz qui facit
pcm̄ seruꝰ ē pcti. Et ꝓtra hūc mūdū. i.
viciosaz hoiz vitā clamat sacra scptura
Unū Aug. in fmōe. Ecce ruinosus mū
dus iste z sic amara q̄si dulcis esset. O
mūde in mūde tenēs me piens qd̄ face
res si maneres. quid faceres dulcis si
amarus alimēta mētiris. Idē in epla
Mūdꝰ trāsit z ꝓcupia eiꝰ. qd̄ vis. vrp
trāsire cū tempe. an xp̄m amare z secu
re viuere. Idē ad Dyoscoz. In mūdo
nō timere nō dolere nō laborare nō pꝫ
clitari ipossibile ē. sz plurimū interest
qua cā q̄ expectatiōe q̄ timore q̄sqz pa
tiat. Et Petrꝰ raueñ. Fallax est hꝰ mū
dus. finis dubiꝰ. exitꝰ horribilis. iudex
terribilis. z pena infinibilis.

Scdo q̄z mūdi ꝓtemptū pbemꝰ eiꝰ
mala cōditiōe. habet q̄ppe pditor mū
dus h tres malas ꝓditiones sc̄z

Primo ꝓditionē falsitatis.

Scdo ꝓditionē vanitatis.

Tercio ꝓditionē dānabilitatis.

Pria mala mōi ꝓditio ē falsitatꝫ. Nā
dic Piero. q si mūdꝰ cultrello veritatꝫ
apiret. nihil in eo nisi falsitas appare
ret. fallit maxime homies insipientes z
mūdi sapientes q se ꝓpetuū pollicet. vt
vite sue brevitatē obliuiscant. Filij igit

huⁱ⁹ mūdi plus laborāt ꝑ trāsitorijs mūdi q̄ eēnis vt ex h videāt plⁱ⁹ philosophi q̄ xp̄iani. Dicūt nāq; phi mⁱ⁹ti mūdū fore eternū. Sic̄ Plini⁹ lib. j. hystorie naturalⁱ ait. Mūdū mime eē credi par est eternū imēsū neq; genitū nec interituꝝ vnq̄. Et Arist. li. j. ō pla netis. Mūdus totalⁱ est ꝓpetu⁹ z sempiterno⁹, nec cessabit vnq̄ generare aīalia z plāras z oēs suas spēs. Et idē i. ij. de generatōe. Sp ꝯtinua erit generatio z corruptio z nūq̄ ōficiet. Et vt dicit Richar. i. iij. di. xliij. q. fuit opinio q̄rūdā phoꝝ q cū oia naturalia ꝑ influētiā corpoꝝ celestiū disponant. qñ oēs ptes redibūt ad p̄mū sue creatōnis locū tūc oia generabilia z corruptibilia eadē nūero q̄ ante fuerūt reuertent. z h ꝑ naturā vniuersalē. q̄ sic dic Auicēna in. vj. metaph. est ꝟtus influsa in subas celoꝝ gubernās vniuersitatem generationū. Illa aūt celi dispositio erit in ꝓpleméto. xxxvj. milibꝫ annoꝝ ab illo instanti q̄ creatū est firmamentū. De q̄ Aug. xij. de ciui. ait dereliquendo. Qui sic tenuerūt ꝓfitebāt platonē itaq; lecturū i achademia easdēq; futuras scolas. illosq; phos q̄ ante fuerūt q̄ dicūt qđ putāt nō quod sciunt. Sed absit a nob tenere tāta falsitatez q̄s sacra docz pagina. Dī certe. j. Joh. ij. Trāsit mūd⁹ z ꝯcupia ei⁹. Et. j. ad Thoꝝ. vij. Preēt figura mūdi huius Et Matb. xxiiij. Celū z tra trāsibunt. z p̄s. Opa manuū tuaꝝ sūt celi ipi pibunt tu aūt ꝑmanebis z oēs sic vestimentū veterascēt. z velut amictū mutabis eos z mutabūt. Ergo si iste mūdus maneret ieūnū tñ q̄tidie videm⁹ amicos z notos mori z nō reuerti. iō dimissis alijs mūdi curis hec deberet nobis ineſſe cura z sollicitudo quō bñ moriamur. z ad h docz nos ipa vitas xp̄s di. Lu. xij. Estote ꝑati q̄a qua hora nō putatis filⁱ⁹ hoīs veniet. z Marci. xiij. Videte vigilate z orate nescitis eī qñ tps sit. g̃ merito mūd⁹ iste ē ꝓtēnēdus z nō diligēd⁹ ꝓpter suā falsitatē. hic Bre. ait. Merito hic mūd⁹ ꝓtēnēdus essz etiā si reb⁹ ꝑspis abūdaret. sz cum tot calamitatib⁹ igeminat. tot aduersitatib⁹ pulsat q̄d aliō q̄z vt nō ametur clamat. z iō q̄ secure z sine mortis ꝑmeditatōne viuit z ꝑsentia pōderat. futura negligit sciat se a mūdo neq; sedūctū z sua fallacia ꝺceptū. O q̄z mlti totis viribꝫ laborāt ꝑ transitorijs et parū aut nihil ꝑ eēnis q̄ nec futura sint sic mūd⁹ infatuauit ipos. ¶ Secūda cōditio mūdi ē vanitas. vanū em̄ dicit qō nō ꝓsequit suū finē. Sic mūd⁹ iste ꝑmittit magnā suauitatē, magnā delectatōez. magnū gaudiū. magnā ptātē q̄ sunt q̄dā vanitates. z q̄si pterita voluptas: preteritū somniū. q̄d em̄ ꝓdesse si ab adā vsq; huc q̄s oīb⁹ delectatōnibus vixisset. certe nihil si iā essz moritur⁹. nec tñ tāta mūd⁹ ꝓfert suauitatē q̄ntā seq̄ns ipm̄ sperat sz suā delectationē admiscet tribulatōe. vñ Hieroñ. ad Heliodoꝝ ait. Ubiq; luct⁹ vbiq; gemitus z plima mortis imago. z Boeti⁹ li. ij. de ꝓsol. Quis est inq̄t tā compositē felicitatis vt nō aliq̄ ex pte cū statu sui q̄litate rixet. Anxia em̄ res est hūanoꝝ bonoꝝ ꝓditio et q̄ vl' nunq̄z tota perueniat vl' nūq̄z tota subsistat huic census eruberat. sz ē sibi pudori degener sanguis. hūc nobilitas notū facit sz anxia rei familiaris ꝺclusus malet eē ignot⁹. ille vtraq; circūfusus vitā celibē deflet. Ille nuptijs felix orbꝫ liberis aliene cēsum nutrit heredi. aliꝫ ple leraſ. filij filieve delict⁹ mest⁹ illacrimat. hec ille. Si q̄z in mundo cupis diuitias abomiabile bonuz est. q̄a ibi cecidit musca. exquo cū labore querit cū timore possidet. et cū dolore amit-

Dominica quarta post epipha-

tiē. Si ꝓiugiū q̄ris cecidit ibi musca. q̄ occupat solicitudo verax zelotypia si dūium affectas mīti tibi insidiabūt z iō vbiq̄ miſia. vbiq̄ tristicia. restat certe nihil meli⁹ q̄ in his paucis diebus deo fuiam⁹. mūdū ꝓtēnam⁹ nos humiliem⁹. sicq̄ pacē habebim⁹ q̄ dabit in terra hoīb⁹ bone volūtat. q̄ delectatio mūdialiū supflua ducit ad eā nā dānationē. Et vt Bre. ait. Momētaneū est qō delectat. eternū vo qō cruciat. Jō Aug⁹. in q̄dā ſmōe ait. Nulla maior insania q̄ ꝑ ōlectatōe momēta nea ꝑdere gaudia eterna z obligare se ad eterna supplicia. O vita mūdialis vita fallax. vita mēdax. q̄ mox vt flozet arescit. Hinc Piero. in testamēto clamat ꝓtra mūdi amatores. Sic vlulate o vos miseri vento instabiles fortune nobiles z potētes q̄ alios ꝓfundit z ꝓculcatis. q̄ b⁹ mūdi vanitatib⁹ z dignitatib⁹ excecati vestre breuis vite tela velut a texente forte hac nocte succidet z in inferno sine fine cruciabimini qui cū hoīb⁹ nō laboratis. sed z laborātes viuere nō ꝑmittitis. ideo nō cum hominibus. sed cum demonib⁹ flagellabimini. quanto em̄ in mūdo maior gl'ia z letitia. tāto i inferno maior ꝑparat pena. Si xp̄s verax ē z oīa que ex eius ore audiui mēdacia nō sūt hmōi hoīm vir vn⁹ de mille apt⁹ inuenit regno dei. q̄ vo mihi nō credūt p⁹ modicū in tormētis positi sentiēt. hec ille. Un ex his ꝑt mūdi vanitas. de q̄ dicit Bern. sup Can. di. Filij Adā genus auax. q̄d vobis cū terrenis diuitijs. q̄ nec vere nec vestre sunt. auax argentū vere terra est rubea z alba. quā sol⁹ error hoīm facit vt ea magis reputet ꝑciosa. deniq̄ si vere sunt cur nō faciunt vos bonos. si vestre sunt tollite vobiscū. Uelitis nolitis. sicut nihil in hunc mūdū intulistis. ita nihil de mūdo exportabitis. Uanitas igit vanitatū z oīa vanitas Eccē. j. Et eiusdē. ij. c. dixit Salomon. Magnificaui opera mea. edificaui domos. plātaui vineas. feci hortos z pomeria z conseui ea cūcti generis arboribus. extruxi mihi piscinas aquax. possedi seruos z ancillas multāq̄ familiaz habui. armēta q̄z z magnos ouiū greges vltra oīm q̄ fuerūt ante me i hierlm. coaceruaui mihi argentū z auz z substātias regū ac ꝓuinciax. feci mihi cantores z cantatrices z delicias filioz hoīm. z sequit. Cūq̄ me ꝓuertissem ad vniuersa opa que fecerāt man⁹ mee z ad labores in q̄bus frustra desudauerā. vidi in oīb⁹ vanitatē z afflictionē spūs z ani. z nihil ꝓmanere sub sole. Tercia mala mūdi cōditio est damnabilitas. namoīa mūdialia vane occupant z posteā damnāt. vñ Hugo li. j. de aīa. Dic mihi vbi sūt amatores mūdi q̄ ante pauca tpa vobiscū fuerunt. nihil ex eis remānsit nisi cineres z vermes. homines fuerūt sicut tu. comederūt. riserunt. biberunt. duxerūt in bonis apparētib⁹ dies suos. in puncto aūt descenderūt ad inferna. hic caro eoz vermib⁹. illic aīa eoz eternis deputat supplicijs. donec rursus infelici collegio colligant sempiternis iuoluant incēdijs. Quid illis ꝓfuit inanis gl'ia. breuis letitia. mūdi pompa. carnis voluptas. falsa diuitie. magna familia. vbi risus. vbi iocus. vbi chorea. heu de tanta letitia quāta nūc tristicia. heu post tantā voluptatē q̄z grauis miſia. heu ꝓ tot delicijs q̄nta sunt ꝓsoluta tormēta. Ecce miserabilis mūdi conditio zc. Tercio mūdi ꝓtemptū ꝓbem⁹ ipm diligētiū ꝓfusione. Iste em̄ est mod⁹ xp̄i saluatoris q⁹ omnē hoiem humiliatū in mūdo ꝓ se exaltat in futuro. Hi exaltatū tpaliter ꝓtra se oīb⁹ modis hūiliat. de q̄b⁹ pauca referam⁹. Ubi ē Cha ꝓn fratricida. nōne sagitta laniech in-

terijt. vbi gigãtes. nõne ĩ diluuio sub/
mersi. vbi Ninus p̃mus rex assiriox. nõne sagitta illisus obijt. vbi Nẽroth
turrim babylon edificare volens. nõ/
ne ꝓfusione diuersax linguax ab intẽ
tione sua frustratꝰ fuit. vbi Zoroastes
q̃ nigromantiã p̃mꝰ adinuenit. nõne
Nini gladio mactatꝰ interijt. vbi He
ctor fortis. nonne ab Achille pditorie
perimit. vbi Paris lasciuꝰ. nõne in p̃
lio mortꝰ sociat. vbi Sẽnacherib. nõ/
ne a filijs mactatꝰ est. vbi Tyrꝰ. nõne
cuz. cc. milibꝫ circũuentꝰ ꝓsax occisus
est. z caput in vtrẽ sanguine repletum
positũ vt sanguinẽ biberet. vbi Dariꝰ
rex ꝓsaruz q̃ ꝓpter vnã feminã de suis
amisit vltra cẽtũ milia. z postea a gre/
cis nõne iusto dei iudicio interijt. vbi
Xerses. nonne mille milibꝫ de suis a/
missis occisus ĩ grecia. vbi Nabucho
donosor rex babylonis. nõne mortuũ
cadauer eiꝰ in. ccc. frusta diuisuz. z. ccc.
vulturibꝫ datũ a filio. vbi Holofernes
nõne a sctã Judith capite trũcatꝰ. vbi
Alexãder magnꝰ. nõne post orbis tri/
umphũ in babylonia veneno interijt.
Sz z aliquos hungaroꝝ siue hunoꝝ
de p̃cipibꝫ cõmemorem. vbi Munꝰ
vbi Magor. q̃ duo in linguã banc p̃/
mũ venerãt latrocinia exercẽtes. nõne
pierũt. vbi Theorda. vbi filiꝰ eiꝰ Ben/
deguz. vbi huiꝰ filiꝰ Athila metꝰ orbis
flagellũ dei magni. nonne cruore suo
suffocatꝰ ẽ. vbi frater eiꝰ Buda z keui
nõne oẽs isti sunt pene de q̃bus dr Ba
ruch. iij. Vbi sũt p̃cipes gentiũ z qui
dñant sup bestias q̃ sũt sup terrã. q̃ lu
dunt in auibꝫ celi. qui argentũ thesau
rizant z auꝝ in quo ꝓfidũt hoies z nõ
est finis acq̃sitionis eoꝝ q̃ argentũ fa/
bricant z solliciti sunt nec est inuentio
opeꝝ illoꝝ. extermiati sunt z ad infe/
ros descenderũt. z alij in locuz illoruz
surrexerũt. Et q̃d nũc cogitare debent
moderni nisi z q̃ ipi ituri sunt z alij te
nebunt eoꝝ loca. O si hec intelligerẽt.
O si ad hec se diligẽter p̃parẽt. ꝟ eẽt eis
vtile Quarto mõi ꝓtẽptũ possumꝰ p
bare ipm̃ ꝓtẽnentiũ exaltatione. nam
oẽs q̃ mundũ ꝓtẽpserũt vbiq; exal/
tant sic apli z alij xpi discipuli ac mar
tyres. sicut Stephanꝰ. Laurẽtiꝰ. Be/
nedictꝰ. Frãciscꝰ. Dñicꝰ. Bernardꝰ et
alij quoꝝ noia viuent in secula. vide/
mus q̃ solẽniter eoꝝ memoria recoli/
tur. nõ in vno loco solũ sz p orbẽ. Certe
nõ impatoꝝ mẽoria q̃ vocauerũt noia
sua in terra. ĩo nõ memorat nominuz
eoꝝ dñs p labia sua. sz pijt memoria
eorũ cũ sonitu. z vbi iacent nec cineres
nec ossa ab alioꝝ discerni possunt. mũ
dũ aũt ꝓtẽnentiũ sepulchra deuote vi
sitant z ossa auro vel argento reclusa
honorant. Comparet igit Petrꝰ vilis
piscatoꝝ. tũ mũdi vere ꝓtemptor ad ĩ/
peratores famosos vicz Alexandrum
Octauianũ. Julũ. certe horũ null' sa/
nat infirmos nec suscitat mortuos. sz
frequẽter mũdi ꝓtẽptores. O va pru/
dẽtia mũdũ ꝓtemnere. O salutare xpi
ꝓsiliũ dicẽtis. Nisi q̃s renũciauerit oi/
bus q̃ possidet nõ pt meꝰ cẽ discipul'.

Quinto mũdi ꝓtemptũ. pbemꝰ ipm
ꝓtemnentiũ remuneratõe. q̃d ei expe/
ctant amatores mũdi nisi mortẽ vtri
usq; hois. iuxta illud Phil'. iij. Horũ
finis interitꝰ z glia i ꝓfusiõe q̃ ꝛrena sa
piũt. Cõtẽptoribꝫ mũdi dic̃ ipa vita
Mat. xix. Vos q̃ reliq̃stis oia z secuti
est me cẽtuplũ accipietꝭ z vitã eꝛnã pos
sidebitꝭ. Vita aũt eꝛna ẽ in visiõe sctẽ tri
nitatꝭ. Fm q̃ declarauit xps Joh. xvij.
Hec inq̃t ẽ vita eꝛna vt cog̃sc̃at te solũ
deũ patrem et quẽ misisti filium ihesuz
christũ. Hoc vero videre est tam dulce
tam iocundũ et suaue q̃ oculus non
vidit. auris nõ audiuit. nec in coꝛ ho/
minis ascendit que deus ꝓparauit

Dominica quinta post epipha.

huc mūdū amore dei ꝓtenentibꝫ ꝫ ei seruientibꝫ. Sexto mūdi ꝓtemptū ꝑ bem⁹ ipm mūdū amātiū illaqationē. q: amatores hui⁹ mūdi ex ipis rebus mūdi inordinate dilectꝭ illaqanť. Dic Sap. xiiij. Creature facte sunt in laqꝫ um ꝫ in tētationē pedibꝫ insipientiū. ꝫ Bern. in medita. sic ait de mūdo. Laqueos pauit in auro ꝫ argēto ꝫ psonarū pulchritudine. ꝫ in oibꝫ illis qbꝫ abutimur. nec solū pauit laqueū sed ꝫ viscū. visc⁹ est amor possessionis. affectus cognatōis. cupiditas honorīs. voluptas carnis qbus ania inuiscať ꝫ irretiť ne pēna ꝓteplatōis plateas supne hierl'm discurrere possit. O amatores mōi irretiti. O diaboli captiui clamate ad dñm ihm xpm qm benign⁹ ꝫ misericors est ꝫ dicet vobis. Fraudiā eoꝝ ꝫ erpiā eos q: clamabūt ad me. ſꝫ ꝫ liberati a mūdi nexibꝫ beneficiū dei recognoscētes. dicite illud ps. Adiutoriū nostrū in noie dñi q fecit celū ꝫ terrā. Ania nostra sicut passer erepta ē de laqueo venantiū. Et demū seqmi liberatorē xpm de q dicebať in euangelio. Ascēdente ihesu in nauiculā pnīe. secuti sunt eū discipuli ei⁹ ꝫ puenerūt ꝑ mundi ꝓtemptū ad eternū gaudiū. Ad qō nos ꝓducat q viuit in secula seculoꝝ.

Dñica quinta post epiphaniā dñi. Sermo. xx.

Colligite ꝓ mū zyzaniā ꝫ alligate ea in fasciculos ad cōburendum Math. xiij. Verba sunt terribilia sūmeq veritatis ihesu benedicti in hodierno euangelio in quo quandā pabolam ꝓposuit de agricola. vbi ꝗtuor tāgit ꝑ ordinem. s.

Primo bonū semē seminātē.
Scōo malū semē supseminātē.
Tercio custodē agri negligentē.
Quarto messorē triticū sepantē.

Primo dixi q: saluator tāgit hoiez bonū semē in suo agro seminātē di. Sille est regnū celoꝝ hoi q semiat bonū semē in agro. homo iste sicut saluator ꝑ se exposuit filius homīs est. ager mūdus iste. Dic enī xp̄s habet triplicem agrum scz. supiorem. inferiorē. ꝫ interiorez. Supior est celū. iuxta illud Prouerbio. vlt. c. Cōsiderauit agrū ꝫ emit illuz. Iste enī ager est alchedemach. i. ager sanguis xpi sanguine empt⁹. In isto agro semiauit bonū semen. q: angelicam naturā. sed supsemiauit lucifer zyzaniā superbie. ex qua secuta ē ruina angeloꝝ. Inferior ager est iste mūd⁹ vbi semiauit innocentiā in Adam. sed diabol⁹ supseminauit inobedientiā ex qua secuta est miseria in qua degemus. Interior ager est cor humanum. vbi seminauit intellectū ꝫ affectū. sed diabol⁹ in intellectu supsemiauit ignorantiā. ꝫ in affectu pnitatē ad malum. Ideo dñs xp̄s venit in hunc agrū relominandū portat secum duplex semen bonū. s. veritatis ꝫ gratie Joh. j. Vidimus eū plenū gratia ꝫ veritatis. vt veritatē supsemiaret i intellectu ꝫ grāz in affectu Scōo saluator tāgit inimicū malū semē supseminātē dicēs. Dū aūt dormirēt homies venit inimic⁹ eius ꝫ supseminauit zyzaniā. vbi notat astutiā inimici. qui quāto min⁹ timet tunc plus nocere festinat diabol⁹. qui omniū discutit ꝓsuetudies circūit queres quez deuoret. potissime insidiatur ad seruitiū dei se applicantibꝫ. Ideo dicit Eccī. ij. Fili accedens ad seruitutē dei sta in timore dei ꝫ ꝑpara aiam tuā ad tētationē. Tercio saluator tangit custodes agri negligentes di. Cuz autem creuissent herbe ꝫ fructū fecissent apparuerūt ꝫ zyzania. dixerunt serui.

Sermo XX

Dñe nõne bonũ semẽ seminasti ĩ agro. vnde ergo habet zyzania. Rñdit. Inimicus homo hoc fecit. Qui dixerunt. Vis imus z colligim⁹ ea. Qui ait. Nõ sz sinite vtraq; crescere vsq; ad messez. z isti significant ecclesie platos. Juxta illud Matb. xxiiij. c. Fidelis seruus et prudens quẽ ꝓstituit dñs sup familiã suam ꝛc. Ubi saluator tria repbendit spualiter in platis. Primo negligentiam dicẽs. quãdo vero dormirent homines. piculosa est gregi dormitio pastoris. i. q̃ nõ curat vicijs resistere. Secundũ repbendit ignorantiã di. Unũ g̃ habet zyzaniã. Terciũ repbendit indiscretũ zelum quo nimis celeriter ꝓfert sententiã excõicatõis. z hoc ibi intelligit. Vis imus z colligim⁹ ea. Quarto saluator tãgit messores triticũ a zyzania sepantes dicẽs. Tempe messis dicã messoribꝫ. colligite ꝓmũ zyzania z alligate ea in fasciculos ad comburendũ. triticũ aũt congregate in horreum meũ. Ubi spualiter ꝑps messis est dies iudicij. vltimi messores sunt angeli q̃ malos sepabunt a bonis. Juxta illud Matb. xiij. Exibunt angeli z separabunt malos de medio iustoꝝ. vt igit homo euigilet dicit saluator. Colligite ꝓmuz zyzania ꝛc. In ꝑsenti igit sermone de penis anie z damnatarũ tres notem⁹ articulos. s.

Primo notemus aie damnate afflictionem.

Secõ cõsiderem⁹ infernalis pene augmentationẽ.

Tercio attendam⁹ penalis flãme adustionem.

In ꝓmo dixi articulo q̃ notem⁹ anime damnate afflictionẽ q̃ in inferno affligit inestimabiliter. put saluator in ꝑsenti insinuat euangelio dicẽs Colligite ꝓmũ zyzanias ad comburendum. Ipe aũt aie ꝑdite affligunt acerbissime in tribus anie potẽcijs vicz

Primo in intellectu.

Secõ in memoria.

Tercio in volũtate.

Primo eñ anie dãnate affligunt i intellectu. q̃ nihil intelligũt delectabile. sz q̃cunq; intelligũt inferũt eis penaz maximã irremediabilit. Intelligẽt ei anie dãnate ibi hec tria vicz

Primo q̃ mala cõmiserũt.

Secõ q̃ circa nos fiunt.

Tercio q̃ in celo fiunt.

Primo dãnati intelligunt q̃ mala cõmiserũt. nã dicẽ scus Bonauẽ. in. iiij. di. xliij. q̃ dãnati multa pcã cognoscẽt ibi q̃ nõ cogñscebãt in ꝟ mũdo viuẽtes nõ ꝑ noui lumis donatoꝝ sz ꝑ pene afflictionẽ. q̃ sm Greg. Oculos q̃s culpa claudit pena aperit. Tũc eñ ꝑ experientiã multa pcã cogñscent q̃ mõ grossaz habẽt ꝓscientiã nõ curãtes de pctõ coram dis. oris. nec de oĩbus pctis opis. sed tñ de illis q̃ nõ possunt deglutire. vt homicidiũ. luxuriã ꝛc. Tunc ve intelligent pcã sua q̃ sunt importabilia q̃ mõ eis vident nulla. vel leuia. tũc irruent sup eos q̃si magni montes. Hoc eñ est magisteriũ diaboli q̃ magẽ pecata nũc suggerit ppetrare quasi leuia. Sz di. vtrũ dãnati vtunt sciẽtia i hoc mũdo acqsita. Rñdet Richar. in. iiij. di. l. q̃ vtũt maxime quãtũ ad aliqua cõsiderant eñ mala que fecerũt. z bona que omiserũt. qui scientie vsus fit ad maiorẽ eoꝝ afflictionẽ. Nam z ille epulo recordabat de voluptate sue gule quãdo micas Lazaro negabat. z similiter recordabat de quinq; suis fratribus Lu. xvj. c. dicẽs. Mitte Lazarum ꝛc. Cui Abraã. Recordare quia recepisti bona in vita. licz eñ dãnati inestimabilẽ penã sentiant tñ organa corpoꝝ illoꝝ ex volũtate dei seruabũt incorruptibilia ad maiorẽ afflictionẽ

Dominica quinta post epipha-

nō sicut nr̄a q̄ aliq̄n ex violēcia doloris ꝓtingit corrūpi .ō nos in igne positi nō possum⁹ recordari ꝑ̄ vehemētiā pene. ¶ Scō deniq; dānati cognoscent ea q̄ fiūt in b̄ mūdo Si dicas q̄ nō potest fieri q; int̄ nos et illos magnum chaos est. Respondz Richardus in .iiij .dist.xl. q̄ damnatos cognoscere q̄ circa nos fiūt potest intelligi tripliciter.scz

¶ Primo p̄ scientiam
¶ Secūdo p̄ coniecturā
¶ Tercio p̄ reuelationē

Primo mō p̄ sciam nō p̄nt cognoscere q̄ fiūt circa nos ꝑ̄ distantiā. Secūdo mō dānati mlta cognoscūt q̄ circa nos fiūt p̄ ꝓiecturā. Ex statu em̄ ꝑterito in q̄ homines viderūt postea ꝓiecturāt multa q̄ circa nos fiūt. z sic cognoscebat ille dānat⁹ diues adhuc q̄nq; frēs suos viuere.q; secū in tormētis ipos nō videbat.nec cū recipientib⁹ i sinu abrahe. Ista tn̄ nō erat cognitō certa .quia mortui ex spāli ꝓuilegio q̄nq; pniam agūt in locis vbi peccauerūt .z sic dānati multa cognoscūt p̄ ꝓiecturā. Un̄ pōt dicere.ve mihi q; aliq̄s mō possidet meos thezauros :domos vineas ⁊c.p̄ q̄b⁹ ego p̄didi deū z veni i possessionē ꝑpetuā diaboli. Aliq̄s mō laute comedit panes meos z bibit vinū. et iocūdat cū vxore mea .et ego fame siti z tristicia tabesco.ve mihi z iterum ve Tercio dānati aliq̄ cognoscūt p̄ reuelatōem q̄ circa nos fiūt.possūt em̄ mlta scire a demōib⁹ q̄ freq̄nter descēdūt ad infernū ad eos cruciādū .z etiā possunt ab aiab⁹ ibi descēdēt⁹ scire quō sunt i sec'o sui. ¶ Tercio dānati cognoscent q̄ fiūt in celo.quō aūt b̄ fiat dicit Richar.vbi.s.q̄ dānati gl'ia sctōrum nō vidēt. q; visio ē cognitio intuitiua z clara.sic em̄ nō posset videri gl'ia beatorū q̄n viderent beati z ipe de⁹. Cū em̄ gl'ia brōz ꝓsistat in p̄fecta ꝓiūctione cū deo.nō aūt potest videri ꝓiūctio nisi videant et ipa ꝓiūcta.s.de⁹ z btūs de⁹ vo est tā dulcis tā suauis q̄ si ipm videre posset dānati nō sētirēt tormēta inferni.sed certe nō vident. q; dr Esa. xxvj. Tollat impi⁹ ne videat gl'iaz dei tm̄ ꝑtim in generali z ꝑtim in speciali cognoscūt gl'iam brōz q̄si arguendo. nullū em̄ videt in inferno dānatū qui tenuit fidem z bonos mores .ō cogit eoz intellect⁹ ꝓsentire q̄ vera est sacra scꝑtura .z p̄ ꝓseq̄ns q̄ habebūt ea q̄ in ea ꝓmittunt.s.ineffabile gaudiū.ꝓsortiū angelor̄.z tot⁹ boni ꝑfectōnes. De hac em̄ cognitōe dānati tristant ꝑ̄ inuidiā aliene felicitat⁹ z carentia beatitudinis ꝑ̄rie.post iudiciū tn̄ eo q̄ ad ꝑ̄rias penas totaliter eoz cognitio reflecteret istā cognitōem nō habebūt nisi modo generalissimo.q; tūc eoz intellect⁹ nō vacabūt tali argumētatōi .O q̄nta erit tunc in damnatis amaritudo. O quāta afflictio:o quāta āgustia quis explicare poterit.certe null⁹. Job dicit ꝑs. Mors depascet eos. Et si tēporalis mors :que fm Aristo .nihil aliud est q̄z recessus aie a corpe ita hominem cruciat: vt nec stare nec sedere nec quicq̄z facere pōt p̄ dolore. o quid tunc faciet ꝑpetua mors in damnatis. Unde btūs Gregorius in omel'. Erit miseris mors sine morte. defectus sine defectu quia ibi mors semper incipit z deficere nescit. Unc Apocalipſ. ix.c. In diebꝫ illis q̄rent homines mortes z nō inuenient. Si em̄ dānat⁹ haberet oīa regna mundi libent̄ daret illi q̄ eum occidere possz qualicūq; veneno Un̄ fm Aug. in fmone. Quare in inferno mors querit z nō inuenit. quoniā dies in hoc seculo vita offert et nolunt accipe in inferno querent mortē z nō poterūt inuenire. O q̄z ꝑiculosus

igit est gaudere z viuere fm carnē z nō seruire optimo deo. z in illo solo nō delectari. Quia dicit Grego. Nemo pōt hic gaudere cū hoc seculo z illic regnare cū deo. Vide g quid facere debeas. modo habes tēpus inueniēdi dominū verū z euadendi penas eternas.

Secūdo damnati principalit affligunt in memoria. Recordabuntur em de delectatōibz quas in seculo habuerūt in diuitijs. honoribz. comestionibz ludis zc. z cū maxima amaritudine intelligūt quō se deceperunt. eternā leticiā p modica z caduca delectatione amittēdo. Insup eternaz penam acquirēdo. Unde eleuabūt voces ad inuicē et lachrymabili clamabunt illō Sap. v. Quid nobis pfuit superbia aut diuitiaz iactantia quid cōtulit nobis. Certe oīa transierūt velut fumus z vmbra. Un legit q quidam peccator veniēs ad virū dei quendaz in deserto periit ab eo penitentiaz: sed breuem dicēs q nō posset longā facere. Cum nō posset vir sanct⁹ ad aliud eū inducere dixit ad famulū suum Vade ad vallem illā vicinā et duces eū tecū z trades eū illi quē inueneris vt faciat eum facere penitētiā breuem. z recede ab eo. Quod cū fecisset audiuit clamorē miserabilē quasi verberātū durissime. z post modicū tēpus quasi ex animis relictus reduct⁹ est ad virum dei. Quē cū iussisset recedere dicēs q egisset penitentiā noluit recedere. sed oīmbus diebz vite sue remansit cū eo in mirabili timore pdurans: z vltra modū se affligens. Cum autē diceret vt interdū sibi parceret. ipe autē dicēdo faciebat nihil reputans in cōparatione ad illā penā quā viderat dixit. ima/ iora vidi. O deus eterne si tam terribilis est sola pene visio. quid tunc erit die et nocte eternaliter ibi in igne stare.

Tercio damnati puniunt in voluntate. quia voluntas in malis obstinata mouetur specialiter ad hec quatuor. scilicet.

Primo ad beatitudis appetitōez.
Secūdo ad pcōrum cōmissionem
Tercio ad iusticie dei deordinatōz
Quarto ad suūpi⁹ annihilatōem.

Primo inquā voluntas damnatorum mouet ad beatitudinis appetitōnem Optāt em videre deū n propter amorem sue bonitatis sed ppter desideriū ppriе delectatiōis. Nam ipi scīūt hoc q si dnm viderēt nullā penā sentirent Et ex hoc intelligūt q magnuz damnuz passi sunt pro modica peccati delectatōne. Unde Chrysost. sup Mat. Due sunt pene infernales. excidi et in ignem mitti. multi gehēnam horrent ego vero casum glorie multo maiorez ato. quia decem milia melius est sustinere fulmina q̄z christi faciem mansuetissimā auersam in iudicio videre. et ab ipsa separi. O, eni amarissimū sit excludi a deo et ab oīmbus electis dicit idem Chrysostom⁹ in quodā sermone. Excludi inquit a bonis eternis et alienum effici ab his que preparata sunt sanctis tantū cruciatum et dolorem infert vt si nulla extrinsecus pena torqueret hec sola sufficeret. Unde Hugo libro. j. de anima. Quis putas tunc meror erit: que tristicia cū separabunt impij a consortio sanctorum et a visione dei. et traditi in potestatem demonū ibunt cum ipis in ignem eternū. ubiq; semper erunt sine fine in luctu et gemitu. Secūdo dānatorū voluntas mouet ad peccatorum cōmissionē. Dicit em sanct⁹ Bonauentura in quarto. distin. l. arti. j. q. j. O, i damnatis semper remanet mala volūtas: liq; ad actū nō pūt pducere. ppter penā verūtn q̄ntū possūt

Dominica quinta post epipha-

faciũt blasphemãdo deũ z sctõs. Vñ
pñs. Superbia eoꝝ q̃ te oderũt ascendit
sp. Sz d. vtꝝ vellẽt se ñ peccasse. Rñdet
Bonauẽ. vbi. s. q̃ sic. nõ tñ ꝓpt̃ amo/
rẽ dei sz q̃a videt se ex hõ puniri. sic̃ z fur
cũ suspẽdi vellet q̃ illõ furtũ nõ fecisset
Vñ Sap. v. dr̃ de eis. Pniaz agẽtes
z p̃ angustia spũs gemẽtes. licz penite
ant tñ nõ merẽt veniã qz tã sẽ extra sta
tũ merẽdi. Tercio volũtas dãnatoꝝ
mouet ad iusticie dei deordinatõz. nã
tñ in eis viget dei z sctõꝝ odiũ q̃ vellẽt
oẽs viuos z defũctos ac sctõs esse i pe
nis. Si dicas q̃ incõgruũ fuit de epu
lone q̃ rogabat abrahã vt mitteret la
zarũ ad q̃nq̃ suos frẽs ne veniret i tor
mentũ inferni. Dicẽduz q̃ volebat ne
iret ad penã nõ ꝓpt̃ illos sz ꝓpt̃ se. scie/
bat em̃ q̃ illi fuerũt socij in malicia. z
sic ex eoꝝ dãnatõe augmẽtaret notabi
liter eius pena. Vellent insup q̃ sic deꝰ eẽt
iniustꝰ. ita iniꝑicoꝛs vt nulli misere/
ret sed oẽs dãnaret. Irẽ vellẽt q̃ deꝰ ñ
essz q̃ eos puniret. deinde vt si essz tũc
nõ esset sapiẽs vt eoꝝ pctã nesciret. de
inde ne esset tã potẽs vt eos posset tã
acerbissime punire. Quarto volũtas
damnatoꝝ mouet ad ipoꝝ ãnihilati
onẽ. nõ tñ h vellẽt volũtate naturali,
qz dr̃ Arist. ij. de aĩa. q̃ oia appetunt
esse z viuere. Et Aug. li. de li. ar. Non
esse q̃z misꝝ esse me mallẽ. rñdeo mẽ
tiris. Ideo dr̃ Bonauẽ. i. ij. di. l. ar. j
q. ij. q̃ dãnati vellẽt nõ esse nõ volũta/
te naturali sed p accidẽs inq̃tũ. s. ad ñ
esse seq̃t carẽtia pene. quã carẽtiã pene
ꝓpt̃ magnã acerbitatẽ appetũt etiã cũ
sui nõ esse. Videt em̃ q̃ ex suo esse nõ
pñt cõsecꝝ aliquã delectatõem vl̃ vtili
tatẽ sibi. ideo nõ est mirũ si tali eẽ vel/
lent carere. vt malꝰ q̃ essendo patiũt ca
rerẽt. Ex q̃bꝫ colligim⁹ q̃ tãta pena af
fligunt vt si possibile eẽt vellent nõ eẽ.
O si aures poneret q̃s ad os inferni
audiret dãnatos clamare. O deus q̃
re pmittis nos sic esse. O diaboli cur
nõ devorando annihilaꝝ nos. O flã
ma vrens cur nõ cõsumis nos. Sed
vt dicit Tho. ꝑma sc̃de. q. lxxxvij. arti.
ũij. q̃ nõ annihilant ꝓpter tria. Prio
q̃a redigi in nihilũ eũ q̃ peccat nõ con
uenit diuine iusticie. q̃a hoc repugna
ret ꝓpetuitati pene que infligit̃ ꝑm iu
sticiã dei. vt q̃ cõtra eternũ deũ morta
liter peccauerũt eternali morte puni
ant. Scõo qz esse p̃supponit ad meri/
tũ z demeritũ iusticia dictat vt q̃t mo
dis dicit vnũ oppositoꝝ tot modis z
reliquũ. sz si ꝑm iusticiã dei dãnati an
nihilarent tũc etiã beati. Tercio q̃a p̃/
uatio nõ põt esse pena debita alicui⁹
culpe. Quartã rõnem addit Scotꝰ in
ũij. q̃ dãnati intantũ odiũt deũ vt nol
lent annihilari vt possint blasphemare
diuinã bonitatẽ. Quinta ratio addit̃
q̃a si damnati annihilarent minueret
gaudiũ angelorũ in celo q̃ gaudent ꝺ
diuina iusticia. etiam si ꝑem z mi/
viderent forze in penis. qz illa genera/
tio iam ꝑiit sed melioꝛ subsecuta ẽ.
sz hereditas filiatõis dei. Unde dicit
p̃s. Letabit iustꝰ cũ viderit vindictã.

¶ In secũdo articulo ꝙsiderem⁹ infer
nalis pene augmẽtationẽ. Nam pe/
na infelicũ damnatorũ adaugebitur
vsq̃ ad finẽ mundi ex multorũ dãna/
tione. et tunc nunq̃ minuet̃. Salua/
tor tñ noster triplex augmentũ pene ꝺ
fernalis tangit i hodierno euãgelio. s.

¶ Primo sep̃ationem a bonis. ibi.

¶ Secundo ordinatiõ/ (Colligite.
nẽ in supplicijs. ibi. z alligate

¶ Tercio cruciatõnem in penis. ibi.
ad comburendũ

¶ Primo dixi q̃ saluator notat sepa
rationem malorum a bonis dicens.
Colligite. id est auferte de medio bo/
norũ ne cũ eis habeãt societatẽ z facie

dei ne videat. Utrūq; vt dixi est mag̃ pena. s. amittere visionē dei z societa/ tē sctōz in q̃ ꝓsistit o is bītudo oīm sā ctoz. Dicit em̃ Aug. sup Geñ. ad lr̃az q̃ sctī habebūt triplicē visiōem .s. coz/ ꝓalē q̃ videbūt xp̃i būanitatē z sctōs i coꝛpib; glificatis .z celū nouū z terrā nouā. Spūalē q̃ videbūt angelos et bt̄oz alias. Et intellectualē q̃ videbūt ip̃m deū. Dānati aūt ista triplici visi/ one carebūt. loco tñ ei⁹ habebūt visio nē coꝛpalē q̃ videbūt coꝛpa dānatoꝛū denigrata z cōbusta. z tal' visio faciet eis magnū stupoꝛē. Habebūt etiā vi/ siōez quodāmodo spūalē q̃ videbūt te terrimos demōes z tal' visio faciet eis magnā iracūdiā vel furoꝛē. Habebūt etiā vt ita dicā visiōez itellectualē qua videbūt lucipez̄ q̃ est quasi de⁹ z dñs infernal'. z tal' visio faciet eis magnuz stridoꝛē dentiū p̄ pauoꝛe. De his trib; dicit p̄s. Dentoꝛ videbit z irascet. Ecce quāt⁹ furoꝛ. dentib; suis fremet. ecce quāt⁹ stridoꝛ. z tabescet. ecce quāt⁹ stu poꝛ. ¶ Ūñ de tali visiōe legit q̃ abbas sctē Agathe cū q̃dā monacho suo z q̃dā ꝙuerso vēit Coloniā ad quā dam obsessam. z cū abbas demonē ō busdā inꝛogasset demō nō rñdit ei. Post hec abbas dixit ei. Adiuro te p eū quē hodie i missa tractaui vt rñde/ as mihi. Et statī demon rñdit ei de q̃ sitis. P⁹ ꝟ demō adiurat⁹ ab abbate vt exiret demō rñdit ei. Quo ibo. Re spōdente abbate. Os meū apui vt in/ grediaris. ait demon. Nō possū quia hodie altissim⁹ intrauit. Tūc ꝓtulit pollicē z indicē di. Ascēde sup hos di/ gitos. z rñdit. Nō valeo qz hodie cū il lis altissimū tractasti. Insistēte abba/ te vt exiret ait. Nōdū vult altissimus adhuc duob; anms ero i ea. qō postea ita factū ē. Rogat⁹ ꝙ abbas a mona/ cho z ꝙuerso vt ꝓcuret demōi quaten⁹ illi q̃ fuerūt sil'es in culpa sociāt i pena

in sua forma naturali eis se ostenderet. renuit ꝓmo abbas sz postea acq̃euit di. Precipio tibi i ꝟtute xp̃i vt in tua specie naturali nob̄ appareas. Rñdit demon. Nō vult' carere nisi me vide/ at'. z abbate dicēte. nō. Tūc cepit mu lier i ocul' suis turgescere z ad istar tur ris ascēdere. ita vt ocl'i ei⁹ scintillarent ad modū fornac' cādent' fumigantis. Quib; visis ceciderūt territi mōach⁹ z ꝙuersus i extasim positi. Abbas etiaz cecidisset si nō ꝓcepisset diabolo vt ꝓsti/ nā formā reciꝑet qō z fecit. z dixit dia/ bol⁹. Nūq̃z ita stulte ꝓcepisti. ꝓo cer/ to scias q̃ hodie si diuis nō cōicasses nullus vestꝝ vlli boim retulisset q̃ vo/ bis ingessissem. putas vt me bō possz videre z viuere-neq̃q̃z. Tādē illi refo/ cillati sunt aq̃ frigida tāq̃z semiuiui.

¶ Scdo saluator tāgit dānatoꝛ ordi nationē in supplicijs di. z alligate i fa/ sciculos ad cōburēdū. Bre. in moral'. Si null⁹ ordo i supplicijs fuād⁹ē cur ꝙburēda zizania in fasciculos ligant'. Sz nimirū fasciculos ad ꝙburēdū ē li/ gare bos q̃ eterno igni tradendi sūt pa res paribꝫ sociare. vt q̃s silis culpa in q̃nat par pena ꝙstrigat. z sic videt ꝫri um qō dī Job. x. Ubi null⁹ ordo sz sē/ piternus horroꝛ inhabitat. Sz dicēduz q̃ est ibi triplex ordo. Prim⁹ diuīe iu sticie. Ūñ Aug⁹. Pctōres i supplicijs ordinant' vt nūq̃z sit dedec⁹ culpe sine decoꝛe iustīcie. Nō ꝙbat triplici exēplo Pulcre em̃ gēma relucet in anulo in/ carcerata. pulcre apparet latro i furca pulcre seruus manet i cloaca. sic petōr q̃ est latro aie sue z fu⁹ diaboli pulcre stat i patibulo diaboli. Scdo ē ibi oꝛ/ do supplicioꝛ. qz nō equal' puniūtur oēs sz iuxta mēsurā petī. Ūñ Deutet. xxv. c. Pro mēsura petī erit z plagarū mod⁹. Tercio ē ibi ordo peccantiū. qa

Dominica quinta post epipha.

Zacha.xij.di. Plãget terra.s.infernal' familie z familie seorsũ. Nã ibi seorsũ plãget familia superboꝝ.seorsũ familia luxuriosoꝝ.familia auaroꝝ zc. Et illi q̃ ex certa malicia magʒ peccauerunt iuxta ordinẽ ordinãt̃ inferi⁹. Nã legit in vitasparꝝ.q̃ Machari⁹ trãsiẽs per beremũ inuẽit caput cuiusdã defũcti. adiuratũ ẽ ab eo cui⁹ essʒ.locutũ ẽ q̃ esset caput gentil'.req̃situ de pena rñdit. q̃ quãtũ distat celũ a terra tãtũ habẽt gẽtiles dãnati ꝺ igne sup capita z tãtũ sub pedib⁹ suis. Et req̃situ ẽ si eẽnt iferi ozes aliq̃. Rñdit.infra nos sũt iudei q̃ maiozẽ noticiã habuerũt de deo.z infimi sũt mali xp̃iani q̃ scienꝫ deũ offẽderũt in pctis viuẽdo q̃ habuerũt pleniozẽ cognitõez de deo z maiozẽ dignitatẽ acceperũt q̃ pagani z iudei. Eccepꝯ q̃ ibi ī inferno est ozdo. Dī aũt q̃ ibi nõ essʒ ozdo ī aĩab⁹ dãnatoꝝ q̃ deum nõ diligunt sup oĩa sicut dictaret ozdo rõis.z etiã elemẽta nõ fuãt ibi ozdinẽ.qz glacies nõ resolui⁹ ab igne sic̃ deberet. Añ ꝑs. Ignis grãdo nix glacies zc. ¶ Tercio saluator rãgit dãnatoꝝ cruciatiõez in penis dicens. ad cõburẽdũ. Sz vtrũ demões z aĩe dãnate crucienꝫ igne corpeo z quõ Circa ꝺ tripl'z dicũt doctozes. Quidã spũs sepatos cruciari igne corpeo inq̃ntũ vident ipm ꝓpatũ ad ꝺ vt eo crucienꝫ ī corpib⁹ suis.sic̃ latro suspẽdend⁹ i patibulo vidẽdo cruciaꝫ ī aĩa. Sz ꝺ dictũ nõ sufficit.qa ad angelos nõ põt applicari q̃ nõ habẽt corpa.z tñ illo igne ī ꝑpetuũ cruciabũ̃r. Quidã igit̃ alij dicũt q̃ cruciabũ̃r igne corpeo inq̃ntum eoꝝ intellectui impmet̃ supercellẽs illi⁹ ignis sili'tudo.quõ.s.cruciat vrit zc. Sz z ꝺ dictũ deficit.qa ꝑm ꝑhm.xij.ꝺ aĩa nõ sic excellẽtia intellectual' ledit ī tellectũ sicut excellẽtia sensibil' ledit sensũ. Tercij dicunt veri⁹ q̃ spũs patiũ̃r ab igne corpeo .nõ ꝑ vtutẽ illi⁹ ignis absolute sz inq̃ntũ ẽ instrm diuic iustic̃ie.q̃uis ania sepata sit spũalioꝝ igne corpali.z tõ ignis corpoze⁹ naturaliꝫ nõ possʒ i eã agere. Videm⁹ tñ res mlt̃as hãe actões supnaturales ī vtute ꝑncipal' agentʒ q̃ eis nõ ꝓpererẽt absolute. sic̃ securis i vtute motozis scindit arboze qd̃ ꝑ se facere nõ possʒ.sic ignis ille inferni cruciat nõ solũ corp⁹ sz etiaz aĩaz z demões. Quocirca q̃rũ̃t tria .s.

Primo q̃n creat⁹ fuit iste ignis.

Scõo quõ differt a nr̃o iste ignis.

Tercio quõ mitigari possit iste ign⁹ infernalis.

Prio q̃rit̃ q̃n fuit creat⁹ iste ignis infernalis. Rñdet Ray.i sũma.q̃ ẽ creat⁹ a ꝑncipio mũdi cũ alijs creaturʒ. creauit aũt de⁹ tũc q̃n adhuc nõ peccauerãt angeli z hoies.ĩõ vt de⁹ timeret̃ ab angel' z hoib⁹ z nõ peccarẽt. Nã angeli videbãt hũc ignẽ inimicʒ dei ꝓpatũ z videbãt gl̃iosã habitatõez celi amicʒ dei ꝓpatã. Sil'z Adã sciuit q̃ rerum oĩm ꝓprietates nouerat. Fecit igit̃ de⁹ mirificoꝛdie hũc ignẽ vt ꝑcaueret angelos z hoies sic̃ iudex facit fieri carceres z furcas q̃uis nõdũ q̃s peccauerit.

Scõa q̃stio.quõ differt iste ignis a nr̃o. Ad hãc rñdet Tho .in.iij.di.xl iij.z in suo quodlibz.q.xij.z b.Aug⁹. q̃ differt in q̃nq̃. Prio in lesiõis acerbitate.ledit em̃ ille ignis indicibiliter magis q̃ nr̃. sic em̃ se habz ī vtute ad nostr̃ ignẽ sic̃ ignis ver⁹ ad depictuz. Tãta est igit̃ illius ignis lesio q̃ sic dicit Auguſt. vna aĩa ab illo igne magis tormẽtũ bẽbit q̃ oĩa tormẽta z lesiões ab oĩib⁹ martiribꝫ raptoribꝫ z maleficʒ ꝓpessa.imo q̃t fuerũt ab adã. z q̃t erũt vsq̃ ī finẽ mũdi si vnius aĩe dãnate pena ꝑ tot hoies diuideret⁹ succederet oĩb⁹ q̃ oĩa tormẽta ī mũdo q̃ fuerũt vnq̃ inflicta. Scõo differt i detẽtõis vtute.qz nr̃ ignis solũ ꝑtinz

corpus.aiaz aũt nõ põt ī se retinere. sz ille ignis vrit sīl corpus z aiaz z faciet ignitũ tãꝫ ferꝫ cãdẽs. Tercio differt in delectatõe. qz nr ignis delectat exꝰ luczsz ille nõ.z si paꝫ q̃d luczb est ad penã dãnatorũ.ide cm̃ fumꝰ exire nũ ꝫ potit.ideo Job.x. dr terra miserie z tenebraꝫ. Quarto differt i succẽsiõe z extinctõe. qz nr ignis succẽdit z alit ꝑ ꝟbustibilia z ill subtract extinguit. sz nõ sic de inferni igne q̃ nullo macie pabulo idiget.ido dr Deut.xxxij. Ignis succẽsus est ī furore meo z ardebit vsq; ad iferni nouissima.sz z neqꝫ extinguet.iuxta illõ Esa.lxvj. Ignis eoꝝ ñ extinguet.imo vna eiꝰ scintilla totũ mare ꝟsumeret si ageret ī illõ. Quito differt ī ꝟfuatõe. qz nr ignis macriã quã deuorat ꝟsumit.sz ille nõ.ido dr Mat. iij. Palcas aũt ꝟburet igni iextinguibili. O pctõres q̃s vestꝫ potit stare ī igne inextinguibili. O q̃s manere poterit ī igne eternali. O delicati et impatientes q̃ vnũ ꝟbũ nõ potestꝭ sufferre z morsũ vniꝰ culicꝭ. Tercia q̃stio si aliq̃ mõ mitigari possit iste ignis q̃ patebit articlo.iij. ¶ In tcio articulo

¶ In tcio articulo

atrẽdam? penal flãme adustionẽ.vtꝝ vicz a tali ifernal ignis adustiõe potit q̃s libari ꝑ aliquã viã. Rñr q ꝑ nullã viã.i pñti cm̃ vita p̃t q̃s iusticie põ? euitare mltiplici via sz oẽs ille vie lõge erũt a dãnatꝭ. Pria igit via in pñti euadẽdi ẽ q̃n q̃s excessit z ido vẽit ī ma? nꝰ iudicꝭ.tm̃ sperat euadere ꝑ potẽtia ꝑ priã aut suoꝝ.sz q̃ ẽ potẽtia ꝰ deũ. hic Esa.xlvij. Ultõez capiã z nõ fristet mibi bõ. Scda via euadẽdi nũc ẽ clemẽtia cũ q̃s iudicẽ clemẽtissimũ bz et adpẽes idinatiuũ. Sz nec sic poterit dãnati euadere.qz si oẽs scti z etiã b. vgo ꝑ vno coꝝflẽdo inẽcederent ñ possent tũc iudicẽ flecte. Dic puer.j. Tũc iuocabũt z ego ñ exaudiã.igit si totꝰ mõs ꝑ vno dãnato orarsz.z milies mille mil sas celebrare facerẽt.orões ieiũia elẽosynas z alia nũq̃ illũ iuuare posset O dãnatoꝝ pẽa scpitna q̃ nullo mõ mitigari potit ñ ꝑ ꝟbis viribꝰ. ñ amicꝭ. nõ bõis opibꝰ rc. Tercia via euadẽdi est malicia cũ q̃s ꝑ mũera corrũpit iudicẽ.sz nec sic pñt euadere dãnati qz dr ꝑ uer.vj. Nec suscipiet ꝑ redẽptõe dona plima.p̃s. Bonoꝝ meoꝝ ñ eges rc. Quita via euadẽdi penã i b sclo ẽ amicicia.mlti ei sperãt libatorsz qz sẽ amici frẽs aut filij iudicꝭ.sz nec sic euadẽt dãnati.qz dato q̃ aliq̃ fuerit amiciz frẽs xpi tñ tũc sẽ capitales inimici neceꝭ ꝑ dest pristina amicicia.qz dr Eze.xviij. Si auerterit se iustꝰ a iusticia sua z fecerit iniq̃.oẽs iusti.eiꝰ ñ recor. Quita via euadẽdi penã nũc ẽ fuga cũ q̃s fugit ad alienã ꝓuinciã.sz neqꝫ sic pñt euadere dãnati.qz ds vbiqꝫ regt. Dic p̃s. Quo ibo a spũ tuo z q̃ a facie tua fugiam.si ascẽ.rc. Ex q̃ igit nlla ẽ via liberãdi ds dr oipotẽtꝭ manu euigilate q̃ pctõres pctoꝝ tenebrꝭ obcecati ac dulcedie hꝰ mõdi iebati z fugite a vẽtura ira vt ꝑ pniaz euitetꝭ eẽne mortꝭ sniaz irreuocabilẽ.qz ecce ipe filiꝰ dr xps ẽret di. Colligite ꝑmũ zizania z alligate ea ī fascicu los ad ꝟburẽdũ. A q̃ ꝟbustiõe libet rc

De eadem dominica

Sermo xxj

Tempore messis dicam messorib. colligite ꝑmũ zizania z alligate ea in fascicu los ad cõburendũ. Mat. xiij. Verba sunt ꝑme vitatis iesu bñdicti dei z hominis futurã reprobis penã p̃dicentꝭ in ꝓbola cõburẽde zizanie.ex qua indubie infert q̃ maloꝝ pena erit ī igne infernali tanqꝫ in vilissimo loco z carcere.q̃ ꝓbem? tripliciter.scz

Primo theologica ratõne
Secũdo scripture ꝟfirmatõe
Tercio fidei confessiõe

Dominica quinta post epipha.

Prio inquā q loc⁹ maloꝝ sit ifern⁹ q est i cētro terre pbem⁹ theologica rōe. Dicit em̄ san. Bona. sup. xiij. di. xl iij. q sic se habz miscōia dei ad electos ita se habz ei⁹ iusticia ad reprobos et malignos. sz mīficordia dei p̄pauit electis locū amenū celū. s. empyreū i q eternal⁹ pmanebūt z delectabunt. ita iusticia dei p̄pauit reprob locū vilissimū z horrēdū in q eternal⁹ cruciabūt Ista rō fundat in dictis Augustini. li. xix. de ciui. dei dicēs sic. Ordo ē pariuz disparilūq; rez sua cuiq; loca tribues dispositio. z li. v. ait. De⁹ nihil inordinatū reliquit. q̄ vnicuiq; locū tribuit suo pōderi q̄uenientē. Sz qō ē pōd⁹ i coporibz ē amor in spiritibz z creaturis rōnabilibz vt refert idē Aug. xiij. li. cōfes. sic ingens. Amor me⁹ pōd⁹ meuz eo feror q̄cūq; feror. Ergo de⁹ sic ordinat corpa i suis locis fm exigentiā suorū naturaliū pōderū. sic ordinat spūs in locis suis fm exigentiā amoris. Et iō sic electi sunt in celo qz celestia pl⁹ q̄z terrena amauerūt. ita reprobi erūt in loco infimo p̄ ē in tra. qa trena pl⁹ q̄z celestia dilexerūt. loc⁹ aūt oim infimior ē in cētro terre. q̄ infern⁹ est in cētro i tra Vñ Ysi. li. xiiij. etbim. Infern⁹ dī q̄si inferi⁹. Scdo q̄z q loc⁹ maloꝝ sit i fernus pbem⁹ scpture confirmatōe. ois nāq; scpture sacra tā vetis q̄z noui testamēti confirmat locū maloꝝ cē ifernū Dicit em̄ Job. vij. Qui descēdit ad inferos nō ascēdit Et eiusdē. xvj. Ducunt in bonis dies suos z i pūcto ad iferna descēdūt. Et p̄s. ix. Cōuertant pctōres in infernū. z p̄s. xlviij. Sicut oues in inferno positi sē. et Phil. ij. In nomine iesu oīe genu flectat celestiū terrestriū z infernoꝝ. Et saluator ait Luc. xvj. Mortu⁹ est diues z sepult⁹ ē i inferno. z in mltis alijs locis sacra scriptura clamat locū maloꝝ esse ifernū. Sed q̄dā increduli hec deridēt nolētes credere. sz q mō nō credūt stati p⁹ mortem eternal⁹ sentiēt. Quib⁹ itonat hieronym⁹ ad Palmachiū z ocheanū. An putam⁹ frēs q iocādo pphete p̄dicēt. ridendo loq̄nt apli. xp̄s iudiciū infantiliē cōminet. sz ioci nō sūt vbi supplicia intercedūt. Si iocādo passi sūt credant z iocādo locuti. Esaias serra secat. Daniel leōib⁹ deputat. paul⁹ crucat gladio. petr⁹ i crucē suspendit dñi exēplo. z b totū vt nos a pctis sua doctrina reuocarēt. hec ille. Tercio q loc⁹ maloꝝ sit infern⁹ pbem⁹ fidei catholice pfessiōe. Nā in symbolo apl̄oꝝ pfitemur xp̄m descēdisse ad ifernū z tercia die resurrexisse a mortuis. z in symbolo Athanasij pfitemur q q̄ bona egerūt ibūt in vitā eternā. q vo mala in ignē eternū. Qō declarat xp̄s in b euāgelio di. Dpe messis zc. Vñ ex his vbis p p̄sentē sermōis matia tria declaremus documenta

Primuz qd p messores significet. ibi. tēpore messis zc.

Scōm quid p zizaniā denotet. ibi. colligite primū zc.

Tercīū an reprobi ptinue in igne crement. ibi. z alligate zc.

Primū documētū ex ꝓposita vbis dixi declarādū. qd vicz p messores significet cū dī a xp̄o dño. Dpe messis dicā messoribz. Ad qō rñdet Lyra super iij. c. Jobis. q p messores ingrātū homines ꝓgregant pmū ad fidē intelligunt apli z discipuli xp̄i. iō dixit eis. Ego misi vos metere qō vos nō semistis. Ultima vo messis erit in iudicio qñ colligent fideles intra horreū glie. z tūc messores erūt angeli q separabunt bonos a mal'. modo tñ boni permixti viuūt cū mal': qō pmittit de⁹ vt dicit Aug⁹. multis de cauk. Primo ꝓpter exercitatōem. vt vicz boni exerci

tenk z purgenk ꝑ malos. qz dicit apls ij. Thim. iij. Oēs q̄ pie volūt viuere in xpo psecutionez patienk. Et ps. xxxiij. Multe tribulatōes iustoꝝ. vbi glo. q̄ nō patik iust⁹ nō ꝓbak. qz dixit xps dñs Job. xv. Si me psecuti sunt z vos psequenk. Nec aūt psecutio aliqñ fit ꝟ boꝝ irrisorio. aliqñ ope iniusto ꝛc. vñ Gre. Ad h̄ est tribulatio electoꝝ vt purgati secure trāseant ad regna celoꝝ. Quō em̄ Stephan⁹ fuisset coronat⁹ nisi fuisset a ꝓbanis iudeis lapidat⁹. Sic et Petr⁹ si nō fuisset a nerone crucifixus ꝛc. Jō bñ. xxiij. q. iij. c. hec aūt. Abel eē renuit quē Chayn malicia nō exercet.

Scō deniqz mali cū bonis esse ꝑmittūk ꝓpk bonoꝝ glorificationē. magna siq̄dē erit glia bonis q̄ ink malos bñ viverūt. vñ Loth cōmēdak q̄ inter malos sodomitas innocēter vixit. ij. Pet. ij. Aspectu z auditu iust⁹ erat habitans apud eos q̄ de die in diē aiam iustā iniqs operib⁹ cruciabāt. Silr Noe laudak Gen. vj. Cū ois caro corrupisset viā suā tūc Noe vir fuit pfectus et iust⁹. Et iā docet apls Phil. ij. di. Sine querimonia et sine repbēsione in medio nationis prave z puerse. Sic vitupabile ē inter bonos malevivere. ita laudabile ē ink malos bñ vivere. iuxta illud Eccl. xxxj. Btūs vir q̄ potuit trāsgredi z nō ē trāsgressus. q̄s ē h̄ z laudabim⁹ eū. Ter cio de⁹ ꝑmittit malos ē ink bonos ꝓpter eoꝝ emēdationē et meliorationē Aug⁹. in hmōc. Dis mal⁹ iō vivit vt qut corrigak. aut vt bon⁹ ꝑ eū exerceak Jō ei de⁹ misericors tolerat malos vt aliqñ quertanr Sap. xj. Dissimulas pcta hoim ꝓpk pniam. z Bern. sup ps. Misericordia dñi. dicit. O q̄z mag̃ est misericordia tua dñe. ego nō q̄rebam a sceleribꝫ. tu q̄rebas a ꝟberibꝫ. ego ꝑ lōgabā inīq̄tatē tu ꝟo pietatē. Quare to ꝑmittit de⁹ malos cū bonis ꝓpk ma lor⁊ inexcusationē si nō quertank. qz ꝑ visum z ꝑ auditū hñt exēpluz a bonis vñ Isid. Ad quersionē malor⁊ multuz pdest quersatio exēpli bonor⁊ ꝛc. Quito mali viuūt cū bonis vt eis diutius pcat de⁹ cū associatōe bonor⁊. nā si dñs pepcisset sodome z gomorre z alijs ciuitatib⁹ ꝓpk decē iustos si in illis q̄nq̄ ciuitatib⁹ z in oi natōe circūiacēti fuissent vt hī Gen. xix. Multo magis ꝑcet malis ꝓpter societatē mlt⁊ bonoꝝ. Dic Aug. Nonnullos toleram⁹ q̄s corrigere vel punire nō possum⁹. neq̄z ꝓpter paleā relinq̄m⁹ aream dñi. neq̄z ꝓpk pisces malos rūpim⁹ rhetia dñi. neq̄z ꝓpk hedos i fine segregādos deserim⁹ gregē dñi. ió ab initio dñs ꝑmisit habitare malos cū bonis. vñ Grego. xx. moral'. Adā duos filios habuit Abel z Chayn. vn⁹ bon⁹. alter mal⁹. Noe cū trib⁹ filijs i archa erat. s. Sem. Cham z Japhet. duo boni z disciplinati. tercius reprob⁹ z irriso⁹ pris. Deinde Abraam habuit duos filios. scz Isaac z Ismaelē. Isaac bon⁹. Ismael mal⁹. Deinde Isaac duos filios habuit Jacob z Esau. vn⁹ elect⁹ a deo. alt reprobatus Deinde etiā xps dñs. duodecim elegit vn⁹ ex his. s. Judas mal⁹. de q̄ Joh. vj. Nōne ego vos duodeci elegi. z vn⁹ ex vob diabol⁹ē. Sic hodie mali ꝑmiscetur cū bonis. sic zyzania cū tritico. Ergo vnusq̄sq̄ se custodiat a mal'ne eos imitet. Scōm documētū ex ꝑmissis thematis ꝟbis declarem⁹ q̄d ꝑ zyzaniā denotet cū dicit. Colligite ꝑmū zyzaniam. Nā ꝑ zyzaniā intelligūt dānati q̄ erūt pabulū ignis infernal'. q̄ sunt in q̄druplici differētia. s.

Primi sunt mali angeli.
Scōi sunt oēs heretici.
Tercij sunt infideles ꝑuli.
Quarti sunt mali adulti.

Primi dixi in inferno cōburendi

Dominica quinta post epipha.

q̄ sunt mali angeli q̄ sine fine post iu/
diciū in inferno cruciabunt. ſm illud
Apoc. xx. Diabol⁹ q̄ seducebat eos mis
sus est i stagnū ignis z sulpburis vbi
bestia z pseudo pphe cruciabūt die ac
nocte in secula seculoꝝ. z Matb. xxv.
Ite maledicti in ignē eternū q̄ p̄pat⁹ ē
diabolo z angelis ei⁹. z Augu. de fide
ad Petrū sic dic̄ de angel' malis. Fir/
missime crede diabolū z angelos ei⁹ i
ignē eternū a xp̄o eē mittēdos. vbi nū/
q̄ carebūt pena quā eis p̄pauit diuia
iusticia. Sz huic vitati ꝓtrariat errоr
Origenis. de q̄ Aug. li. xvj. de ciui. dei
ait Nūc iā cū mifico rdib⁹ nr̄is agēdū
esse video z pacifice disputādū q̄ vl' oi
bus illis hoib⁹ q̄s iustissim⁹ iudex di/
gnos gehēne supplicio iudicauit. vl' q̄
busdā eoꝝ q̄ nolūt credere penā sempi
ternā futurā. sz p⁹ certi tpis metas pro
cuiusq̄ peti lōgioris siue breuioꝝ q̄n/
titate eos inde estimāt liberādos. q̄ in
re miserico rdioꝝ pfecto fuit Origenes
q̄ z ip̄m diabolū z angelos eius p⁹ gra
uioꝝ supplicia ex illis cruciatib⁹ eruē
dos z sociādos sctis angelis credidit.
Sz illū ꝓp̄ b z ꝓp̄ alia nōnulla nō i/
merito reprobauit eccl'ia. hec ille. Ue/
rūtn̄ q̄dā excusare conāt Origenē. tū p
pter ei⁹ sctimoniā. tū ꝓp̄ profundā sciaz
tū ꝓp̄ feruētissimū zelū. Nā vt colligi
tur ex dict̄ Eusebij i hystoria eccl'iasti/
ca. z Hiero. in li. de vir̄ illustrib⁹. Ori
genes habuit patrē Leonidā xp̄ianū
z martyrē. post cui⁹ martyriū cū rebus
p̄monialib⁹ ob pfessionē nois xp̄i eēt
p̄uat⁹ cū m̄e vidua z sex fratrib⁹ pau/
per derelict⁹. hūs annos circiter. xvij.
etatis. studio l'aꝝ intēt⁹ se z frēs de eo
q̄s docēs lucrari poterat sustētabat. et
sep⁹ martyr migrass ad dn̄m. nisi m̄
ei⁹ pia fraude nocte vestes ei⁹ surripu/
isset. Cōsecut⁹ tandē ē a deo scie gr̄am.
eratq̄ potētissim⁹ in grāmatica z oib⁹
secularib⁹ l'r̄is. in oi q̄z p̄bia z naturali
eruditōe pfect⁹. q̄z instruct⁹ marie in le
ctione z doctrina diuioꝝ voluminu⁹.
Uñ p̄ icredibili scie sue p̄rogatiua do/
ctor eccl'ie alexādrine a Demetrio ip̄i⁹
loci ep̄o institut⁹ ē. vbi dū vbū dn̄i do
ceret palā tā viros q̄z femias instruxit
z vt ois maledicti turpis occasionē in
fidelib⁹ tolleret q̄s dā min⁹ pfecti sēsu
sz feruētis fidei castitatis op⁹ exercuit.
Nā illud euāgelicū attēdēs. sūt eunu/
chi q̄ se castrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ
mox illud in se cōpleuit. Lucq̄ nulla
detrahēdi occasiōe relicta vigilāter pre
dicatōi vacauit in abstinētia p̄lima. in
ieunijs. in vigilijs. Et ei⁹ vo audito/
ribus mlti martyres sunt effecti. Et nū/
q̄ p̄misit ea q̄ i eccl'ijs dissererat a no/
tatoribus excipi. nisi q̄n̄ seragesimū eta/
tis sue annū agēs. z Jsiō. in. vj. ethimo
li. sic de eo ait. Origenes i scp̄turaꝝ la
bore tā grecos q̄z latinos op⁹ suoꝝ
magnitudie supauit. Denicq̄ Hiero.
ser milia libroꝝ ei⁹ se legisse fatet. ꝓp̄
q̄ oia nō videt qbusdā q̄ Origenes tā
grauit̄ potuerit errare. vt diceret etiaz
dānatos angelos fore saluādos. Sz
certe his dicim⁹ q̄ null⁹ ē tā sctūs nam
iust⁹ tā doct⁹ tā exercitat⁹ in via dn̄i vt
cadere nō possit ſm legē cōem. sapien/
or q̄ppe z m̄idior erat ip̄o Origene lu
cifer z tñ ō celo expulsus ē. z ē nis igni
bus deputat⁹. iuxta illō. ij. Pet. ij. An
gelis peccātib⁹ nō pepcit de⁹. sz rudēti
bus inferni flāmis tradidit. ió de Ori
gene dic̄ Hiero. ad desiderū. Orige/
nes melioꝝ i bonis. peioꝝ i malis fuit.
z ad Uigilātiū sic ait. Origenes here/
tic⁹ q̄d ad me q̄ illū i pleriscq̄ hereticus
esse nō dubito. errauit ei de diaboli pe
nitētia. errauit z ō aīaꝝ statu. z q̄s bñ
deteri⁹ ē p̄ez z spūsctm̄ in cōmētarijs
Esaie seraphin eē testat⁹ ē. q̄ indubitā/
ter tenend i est diabolū eternis ignib⁹

cõburi. Dic̃ sc̃us Bonauẽ. in. ij. di. vj. q̃ mali angeli vsq; ad die iudicij non sunt deputati i infernũ. q̃ est locꝰ subterrane⁹. sz in aerẽ caliginosuz. Et dic̃ magr in. ij. q̃ alternat; vicibꝫ descẽdũt ad infernũ ad torq̃ndas animas. Secũdo i inferno cõburẽdi sũt oẽs homines. tria aũt req̃rũt ad hoc q̃ ds sit hominis. vt dic̃ Alexã. de hal. xxij. titulo de homi. Primũ credulitas i rõnali. ita q̃ credẽdo erret in articulis fidei z ecclesie sacramẽtis. Scõm puersa volũtas i concupiscibili vt ppẽ aliqd cõmodũ velit errorẽ. Tertiuz ptinacitas in irascibili. i. ptinaciter teneat hoc q̃ licet ds erret in fide z ptinentibꝫ ad fidẽ. nõ tñ est hereticꝰ si est paratꝰ corrigi. vt habet. xxiij. q. ij. dicit aplus. z oẽs tales nisi quertant ad veram fidez colligent p angelos ad cõburẽdũ. Tercij i inferno cõburẽdi sũt rationabiles infideles puuli q̃ siue xpianoz siue gẽtilũ filij sint. tñ sine vlla fide decesserũt qz in iudicio sepabũt de medio iusto rũ z mittent in caminũ ignis ardẽtis dicẽte xpo dño. Ite maledicti in ignem eternũ. nõ tñ ẽ intelligẽduz q̃ hi puuli añ vsuz rõnis puniãt pena ignis materialis. sz tm pena dãni q̃ noie ignis intelligit. Dic Aug. de fide ad Petrũ ait. Firmissime tene puulos q̃ sine sacramẽto baptismatis de hoc seculo trãseũt eterni ignis supplicio sempiterno puniendos. Qd dictũ suũ declarat i enchy. di. Mitissima sane eoꝝ erit pena qui pꝰ peccm̃ qd originaliter contraxerũt nullũ insup addiderũt. Sz si puniret pena ignis nõ esset mitissima. Io dic̃ sc̃us Bonauẽ. i. ij. di. xxxiij. q̃ q̃dã atrocitates rigoze diuine iusticie. ac sniam. q̃ hoiem p vno modico mortali in q̃ mometa neat q̃si nulla fuit delectatio cruciat eternaliter. dicit q̃ puuli cruciabũt igne materiali. lõge tm minꝰ q̃ illi q̃ peccauerũt pcto actuali. z hoc dicũt sensisse Aug. Sz hoc valde duz videt q̃ deus misericors tã dure agat cũ puulis sicut decedẽtibꝫ. lõ alia extat rõ q̃ magr pcor dat pietati fidei z rõni. q̃ qz puuli decedentes cũ originali pcto carẽt iusticia et spũsancti gr̃a q̃ est pignꝰ hereditatis eẽne lõ puant in eẽnũ visiõe dei. qz vo i carne fuit fedtas. lõ ponẽt in loco vili puta ifernali. Sz qz ñ habuerũt i se actuale delectatiõez pcti nec i spũ nec i carne lõ nõ sentiẽt pene ignis acerbitatẽ. nec tñ carẽt cognitõe. qõ pt rõnabiliter intelligi p hũc modũ. Decedentes ei in solo originali mediũ tenẽt inẽ hoies gr̃am z culpã actualẽ. z qm̃ statꝰ retributionis dz rndere statui vite pñti. lõ in tali statu dñt poni puuli. vt q̃si mediũ tenentes inẽ bonos z dãnatos igne cruciatos q̃m q̃ boni carẽt malo pene sensibili. z cũ bonis dñt dei visionẽ. dãnati ecõtrario sũt in tenebris z puniunt pena sensibili. puuli fm ordinẽ diuine eq̃tatis debent cõicare i vno cũ dãnatis z i alio cũ bonis Sz nõ pñt cõicare cũ bonis i dei visiõe. qz tũc i nullo cõicarẽt cũ dãnatis. exq̃ di visio excludit oẽm penã. lõ cũ bonis cõicant i hoc q̃ carẽt afflictõe exteriori z interiori. cũ dãnatis vo in hoc q̃ puant visione dei z lucis corpalis. z sic in tali statu ppetuant. vt nec tristent nec letent. z in hoc mirabilis ostẽdit ordo diuine sapientie. que cuncta nouit suis locis disponere et ad suam gliam ordinare. Unde dicunt damnati quia magnuz damnũ sunt passi exquo nõ peruenerunt ad dei omipotẽtis visionẽ et sanctorũz consortiũ. O crudeles matres que suos filios sine baptismate mori permittunt. O omi belua crudeliores q̃ fetus animatũ extinguũt. aut ppẽ suã verecundiã occultandã. aut suã iracundiam que priuant eos regno bto eterno. Quarti i inferno cõburẽdi

Dominica quinta post epipha.

sunt mali adulti siue pagani siue heretici siue mali xpiani. siue pfidi iudei. qz dixit saluator Matb. vij. Nõ ois q dicit mihi dñe dñe intrabit in regnũ celoz. z infra. Multi dicent mihi in illa die scz iudicij. nõne in noie tuo pphetauim⁹. z in noie tuo demonia eiecim⁹. z in noie tuo vtutes mltas fecim⁹. Et tũc pfitebor illis qz nũq̃ noui vos. Discedite a me oes q operamini iniqtatez. Quo audito dicũt alicq. Ecce oes boies damnat iste pdicator etiã xpianos baptizatos. cũ tñ dicat dñs Marc. vlc. Qui crediderit z baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. qbus ego dico q null⁹ ver⁹ xpian⁹ damnat. sz solũ falsus z mẽdax. mendax vo xpian⁹ ẽ q dicẽ se habere fidẽ cũ gra z bono ope z tñ nõ habet. Vnde Jacobi. ij. Fides sine opibꝫ mortua ẽ. Et btus Ambro. z ponit. xxij. q. v. c. Cauete. Cauete fratres mẽdaciũ. qz oes qui amãt mẽdaciũ filij sunt diaboli. mẽdaciũ nãq̃ est xpianũ se dicere z opa xpi nõ facere. mẽdaciũ nõ solũ i falsis verbis sz in simulatis pfitit opibꝫ. Et ppterea dico q mali xpiani nõ solũ dãnant sicut ceteri. sz pei⁹ z pfundi⁹ erũt in penis inferni. dicẽte dño. Seruus sciens volũtatẽ dñi z nõ faciẽs plagis vapulabit mltis. Vñ legit in vitaspatrũ q̃ dam die dũ Machari⁹ alexandrin⁹ deambularet i heremo repit caput cuiusdam defuncti. z dũ orasset interrogauit cui⁹ caput illud fuerat. z respondit se fuisse pagani cuiusdã. z dixit ei Machari⁹. Ubi est ania tua. respõdit in inferno. Cũq̃z reqreret si mlt̃ũ in pfundo eẽt. rñdit. q tãtũ q̃ntũ distat celũ a terra. Cui Machari⁹. sunt ne alicq pfundiores. Cui ille. sub paganis sunt iudei. z sub illis mali xpiani. q sanguie xpi redẽpti. ei⁹ vbo instructi ac sacro baptiſmate mũdati. tãta bñficia quipenderũt. O igit miserrimi xpiani mali. O pabulũ ignis inferni q ppe pauca bõa opa possent euitare infinita tormẽta. z obtinere sempiterna gaudia. Ue igit ipis z itez ve. q ppe vilissimas delectatões sepabunt a vo z dulci vo.

¶ Terciũ documẽtũ ex pmissis theorematꝫ vbis declarem⁹ an reprobi cõtinue i igne cremẽt cũ oz. Et alligate ea i fasciculos ad cõburẽdũ. z rñdet Augli. xxij. de ciui. di. q corpa reproboꝝ ac aie eternis ignibꝫ cremabũt sic di. Dñs. Dã vñ quincã increduli posse hũana corpa ania atq viuẽtia nõ solũ mortẽ nõ solui. sz i eternozũ q̃z igniuz durare tormẽtis. Nolũt ei bñ ad oiporẽ nos referre potẽtiã. sz aliq̃ exẽplo psuaderi sibi flagitare. qbꝫ si rñdebim⁹ eẽ ania pfecto corruptibilia. qz mortalia. q̃ nõ in medijs ignibꝫ viuãt. nõnullũ etiaz gen⁹ vermiũ i calidarũ aq̃rũ scaturigine repiri. q̃rũ feruorẽ nemo ipune contrectat. Illos aũt nõ solũ sine vlla sui lesiõe ibi eẽ. sz extra se nõ posse. z infra. De ipo ait igne mira qs explicet. q̃ q̃z aduſta nigrescũt cũ ipe sit lucid⁹. z pene oia q̃ ambit z lãbit colore pulcherrima decolorat atqz ex pruna fulgida carbonẽ teterrimũ reddit. neqz illo q̃z regularit diffinitũ ẽ. nã ecõtrario lapides igne cãdẽti decocti z ipi fiũt cãdidi. z q̃z ille rubeat. illi albescãt. cõgruit tñ luci qõ albũ ẽ. sic nigrũ tenebris. de qb⁹ mlta ibidẽ ponit exẽpla. pbãtia ergo nalit reprobos in igne cremari posse. iuxta illud Esa. vlc. Vermis eoꝝ non morietur et ignis eoꝝ nõ extinguet. O reprobi eternũ ignis ifernal⁹ pabulũ. cur nõ pẽsat⁹ vrm futuꝝ tãtũ. cur p trãsitoꝝ obligatis vos ad tãtũ tormẽtũ. Et quis vos liberabit de illis cruciantibus. nõ certe amici. nõ diuitie. nõ potentie vestre. nõ delicie. Credite igitur nũc tpe gre z agite pniam. vt dei gra⁹ tia eruat vos Amẽ.

Sermo XXII

Dominica in septuagesima
Sermo xxij

Simile est re
gnū celoꝝ hoī pīfamilias q̄
exīit p̄mo mane ꝛducere ope
rarios i vineā suā. Mat. xx. Verba sē
redēptoꝛ nr̄i pabolice loq̄ntis ad no/
strā faciliozē eruditōem. vbi a nob̄ iue
stigāda sūt q̄ttuoꝛ. scz

Prio pīfamilias significatio
Scdo ipius vinee denotatio
Tercio opariozꝝ vinee repñtatio
Quarto cozūdē mercedis receptio.

Primo em̄ inuestigādū ē significatio
pīfamilias. qz saluatoꝛ dic̄ q̄ regnuz
celoꝝ. i. militās eccl̄ia ē sil'e homi pīfa
milias q̄ exīit mane ꝛducere oparios
in vineā suā z quentōe facta misit i vi
neā suā. z egressus circa horā tertiā et
sextā nonā z vndecimā misit i vineam
suā. z tādem sero oīb̄ illis soluit diur/
nū denariū. z murmurātib̄ ait. An ñ
licz mihi q̄d volo facere. an oculꝰ tuus
nequā est q̄a ego bonꝰ sū ꝛc̄. Et subdit
Sic erūt nouissimi p̄mi z econuerso.
In hac igit̄ pabola p̄ p̄emfamilias si
gnificat deꝰ q̄ habz tria palacia fami
liarū. Primū est celū vbi ē solū fami/
lia filioꝝ letantiū. ps. Filij tui sicut no
uelle oliuaꝝ in circūitu mēse tue. Se/
cundū palaciū infimū est infernꝰ. vbi
est familia icarceratoꝝ z gemenciū vt
pt̄z de epulōe Lu. xvj. In medio pala
cio. i. in b̄ mūdo est familia militātiū.
Unde Job. vij. Militia ē vita hois sup
t̄rā. In p̄mo em̄ palacio sūt m̄ti boni.
i scdo tm̄ mali. in ꝛcio ꝛo mixti. Unde
Aug. ō fide ad petrū. Firmissime tene
z nullaten⁹ dubites i oīm statu hoim
ēe bonos z malos. Unde boni assumūt
ad p̄mū palaciū. mali ꝛo ad infimū.
qz ōz. Math. xxiij. c. Duo erūt i agro.
vnꝰ assumet̄ z alter relinq̄t. duo i lecto
vnꝰ ꝛc̄t. duo i mola ꝛc̄. z sic pꝰ iudiciuz
erit tm̄ palaciū z carcer. Scdo iuesti
gemꝰ vinee ōnotatōz q̄ significat vni/
uersalē eccl̄iaz. Unde Esa. v. Vinea enim
dñi sabbaoth domꝰ isrl' ē. Ista aūt vi/
nea fz Hze. tot palmites p̄rulit q̄t san
ctos habuit. Tria em̄ genera palmi/
tū saluatoꝝ distinxit. Quidā ei palmites
viti. i. xp̄o p fidē adherēt sz ñ fructificāt
p opatōez. Job. xv. Oēz palmitē i me
nō ferētē fructū tollit eū. Quidā palmi
tes nec viti adherēt nec fructificāt ō q̄/
bus subdit. Si q̄s i me ñ mānserit mit
tet̄ foras sic palmes z arescet z colligēt
eū z i ignē mittēt z ardet. z significat i
fideles hereticos ꝛc̄. Tercij sē palmites
q̄ viti adherēt z fructificāt. z significāt
bonos ō q̄b̄ dī. Qui manz i me z ego
i eo b̄ fert fructū m'tū. Tercio iuestige
mꝰ opariozꝝ vinee bꝰ repñtatōz. z sig̃fi
cat oēs fideles q̄ꝝ q̄dā veniūt mane. i.
i puericia ad ōi fuitiū. q̄dā hora ēcia se
xta nona z vndecia. qz i q̄lib̄z etate vo/
cat ds q̄sdā q̄zdiu viuūt nullū tm̄ sero
. i. pꝰ morte. vñ Aug. ō pe. di. vij. c. Nul
lꝰ expectet t̄ps q̄ peccare ñ p̄t. arbitriū
q̄rat libtatē vt dolere possit ꝓmissa nō
necitatē. Cuiꝰ rōez idē assigt i ser. ō ino
cētib̄ d. Nec aniaduersiōe pcutit pec
catoꝝ vt moriēs obliuiscat̄ sui q̄ dū vi
ueret oblit⁹ ē ōi. Quarto iuestigādū ē
cozūdē mercedis receptio. fz ei Remi
giū vnꝰ denariꝰ q̄ oīb̄ debet̄ significat
vitā eternā q̄ ab oīb̄ p̄cipit. i q̄ nō viuet
vnꝰ alio minꝰ vl' plixiꝰ. Dī aūt denariꝰ
q̄druplici rōe. Prio rōe noīs qz ōnariꝰ
ōz a decē. eo q̄ oli valebat decē vsuales
z fcat q̄ nullꝰ vadit ad mercedē eternaz
nisi p obfuatōz p̄ceptoꝝ decalogi fz il
lud Math. xix. Si vis ad vitā igredi
fua mādata. Scdo rōe imagis. ima
go ei dei imp̄mit̄ i btis p assil'atōz ad
deū. Tercio rōne scp̄ture. qz p scp̄turā
cog̃scit̄ denariꝰ. sici celo erit pfecta co/

Dominica in septuagesima.

gnitio.j. Cho.xij. Nūc cogōsco ex pte
tūc aūt cognoscā sīc cognit⁹ sum. Quar
to rōne sperice figure q⁹ vita eterna ñ
habebit finē, vñ saluato⁹ dicebat Job.
ix. Ego vitā eternā do eis. Dīc igr dñs
in euāgelio. Sīle est regnū celoꝝ hoi
pīfamilias zc. q̄ sūt ꝟba thematis.

In pñti nāq; dñica sctā mater ec/
clesia de triplici hois statu specialiť fa/
cit mētionē. Jō fmo pñs de triplici sta
tu hois in trib⁹ articulis gr̄a saluato/
ris assistente declarabiť.s.

Primo stat⁹ innocētie q̄nte fuit ex/
cellentie.

Scdo status culpe quāte extitit ob/
noxie.

Tercio stat⁹ miserie q̄nte sit tristicie

Primo dixi q⁹ in pñti fmōe decla/
rabiť stat⁹ innocētie q̄nte scz fuit excel/
lentie. erq̄ in ista dñica legiť hois crea/
tio z cōditio. Ubi hť q⁹ pm⁹ hō q̄diu
stetit in innocētia fuit oīm visibiliū cre
aturaꝝ excellentio⁹ potissime in q̄nq;
dignitatib⁹.s.

Primo in sui creatōe.

Scdo in sui locatione.

Tercio in dñatione.

Quarto in donatione.

Quinto in translatione.

Primo em hō tpe innocētie fuit alijs
excellētior i creatōe sui. q tāq; dñs oīm
creaturaꝝ pfectior alijs creatur creat⁹
est. z p̄ iō vt intraret i hūc mūdū z pos
sideret oēs creaturas tāq; dñs. vñ ōr
Gen.j. In pncipio de⁹ creauit celuz et
terrā. i. spūalē z corpalē creaturā. Ista
em q̄ttuor vt dicit magr in.ij.di.ij. sūt
sunt creata. s. angeli. tpa. celū empyre/
um. z materia q̄ttuor elemētoꝝ. q̄ fue/
rūt informes. Sz spūalis creatura for/
mata fuit p̄ q̄uersionē bonoꝝ ad deū.
Corpalis vo creatura fm opinionē q̄
rundā p̄ distinctōez fer dieꝝ. Un scdo
die de⁹ creauit firmamētū. sub appella
tione firmamēti creauit celos z oīes
speras. Tercia die aūt distincta sunt
q̄ttuor elemēta. vñ ōr. Cōgregēt aq̄ q̄
sub celo sūt in locū vnū z appareat ari
da. i. terra. pus em erat aq̄ admixta q̄
si lutū spissum. Quarta die creauit cor
pora sydera. s. solem. lunaz. z stellas.
Quita die creauit pisces mar. z aues
celi. Sexta deniq; die creauit bestias.
iumēta z reptilia. q̄bꝫ cōpletis creauit
de⁹ hoiem. Un hť Gen.j. dixit de⁹. Fa/
ciam⁹ hoiem ad imaginē z silitudinez
nr̄am. Secq̄. Formauit de⁹ hoiez de li
mo terre z sic fm corp⁹ hō format⁹ e de
terra. p̄ncipaliť tñ cū q̄ttuor elemētis
z fuit format⁹ de terra rubea i agro da
maseeno. fm vo aiaz ad imaginē z si/
militudinē dei fact⁹ e hō. nō em habu/
it pulchri⁹ z splēdidi⁹ exēplar i terra su
per z subt⁹ q̄z seip̄z sctā trinitas. ió sic
dignificauit vt ad suā silitudinē crea/
re voluit. Un Bed. in fmōe. Paruuz
ne tibi videā o hō cogita q̄lē te fecit. nē/
pe fm corp⁹ egregiā creaturā. fm aiaz
magī dei imagine insignē. rōnis prici
pē. bītudinis ei⁹ capacē. pozro aim/
bo sibi coherere fecit artificio incōpre/
hensibili. nec hoc homo promeruit. q̄
ante nō fuit. nec spes retributōis fuit.
q̄m bonoꝝ nr̄oꝝ nō indiget. Plantā
uit siq̄dē de⁹ in aia tres nobiles act⁹. s.
vt sit vegetabilis sensibilis z rōnalis.
Jō dic b. Ambro. q⁹ aia vegetabiľ ap/
petit ee. sensibiľ bñ ee. rōnal ät optime
esse. ió nunq̄z q̄escit donec optimo fini
p̄iungat. vñ Gen. Ad imaginē q̄ppe
dei facta ē ania rōnalis ceterī oīb⁹ oc/
cupari p̄ripleri aūt nō p̄t. capax ei dei
est. z q̄cq̄d deo min⁹ ē nō eā adiplebit.
vñ si de⁹ hoi daret terrā cū oīb⁹ aialib⁹
z celū cū syderibꝫ z oīb⁹ sctis hec oīa p
nihilo hēret q̄diu spōso suo xp̄o careret
p̄ his oīb⁹ dicit b. Aug⁹. q⁹ oēm corpo
reā creaturā nature dignitate aia p̄ce
lit. Erq̄ p̄z q⁹ vnica aia p̄ciosior est q̄
oīa regna mūdi z oē aur⁹ argēt⁹ z lapi

des p̄ciosi. Vic Bef. in meditatiōibꝫ. Tol⁹ ingt mūd⁹ illc p̄ciū vn⁹ anie esti mare nō valet. vñ sua nobilitate nobi litat z suū corp⁹. qz q̄cq̄d decoris habz corp⁹ ℔ hz ab aia. s. pulchritudinē fortitudinē locutiōez motū. z sic de aliis. vñ Bern. O corp⁹ q̄ nobilē hospitē habes a q̄ oia habes. Tū ei corp⁹ ē vacuū aia tūc est deforme z vile cadauer pdit for titudinē pulchritudinē z motū z p se ē imobile. vñ Aristo. j. de aia dic. Egre/diēte aia de corpe corp⁹ marcescit z expirat. O boies in ania mortui. O pctō res somnolēti. O penit⁹ vanitati dedi ti cur nō curatis de tā p̄ciosa creatura dei de q̄ solā vnā habet. plericq; vestrū (vt ita dicā) plus curāt sotulares mū/dare q̄ aiam pctis maculatā. sicq; rez tā p̄ciosaz sup oia puipēdēs. vñ Aug. Quid ē qđ velis bñe malñ dices mihi nil. nil oino. nō vxorē nō filiū. nō seruū nō ancillā. nō tunicā. postremo nō ca/ligā. z tñ vis bñe malā vitā. rogo te pone aiam tuā caligę tue. O inercogi/tabilis stulticia q̄rūdā. nā q̄dā aias su as vendūt. q̄dā ipignorāt. q̄dā p nibi/lo dāt. Diri q̄ q̄dā stultoz anias suas vendūt sicut auari q̄ p vsuris rapinis falsis mercātijs z alijs iniust⁹ diuitijs aias suas vēdūt. vñ Eccl. x. Nil ē iniq̄ us q̄ amare pecunias. b ei aiaz suā ve nalē hz. z certe valde mirabile ē qz vn⁹ ribald⁹ ñ daret vnū digitū p vno ꝓcu/bitu. z tñ p ℔ dat aiaz suā oib⁹ demōi/bus inferni. Scđo aliq̄ aias suas ipi gnorāt sic̄ p̄lati z curati q̄ anias suas obligāt. p̄laiab⁹ subditoz p modica p̄ bēda. de qb⁹ 8z. iij. Re. xx. Custodi viz. istū q̄ si lapsus fuerit erit aia tua p aia illi⁹. Tercio qđā anias suas p nibilo dāt sic̄ iracūdi inuidi. qz cupid⁹ recipit diuitias. lubric⁹ voluptates. sup⁹b ho nores p aia sua. ſz inuidi z iracūdi nil delectabile recipiūt. ſz bñt amaritudi/nē z dolorē. iō aias suas dāt gratꝭ dem̄onib⁹. Vñ illis v̄ificat illud Judic. v. Qui spōte obtulist⁹ aias v̄as ad pi culū. Pro his igit stulticijs exclamat btūs Bef. di. O aia mirabilis dei creatura quō te deijcis. si terrenā subam ꝓsideras melioz es. si angeloz gl'iam ꝓtēplaris eḡlis es. Quid dicā de te solo tuo creatore es iferioz. hec ille. Ez di. ḡre tā p̄ciosaz rez. s. aiaz de⁹ voluit vni re limo terre. Rñdet magr in. ij. di. j. h⁹rō nō est q̄renda qz ē voluntas dei. tñ idē rōnē assigt di. Ob ℔ de⁹ aiam corpi vnire voluit a q̄ separi ñ vult vt signi/ficaret creaturā vniri ℔o ex toto corde. Scđo iō vt in corpe dño famulantes maiorē gl'iaz mereāt. Scđo hō i sta/tu innocētie fuit alijs excellētioz i sui lo/catōe. qz hō collocat⁹ ē in paradiso volu/ptatꝭ. sic̄ Ben. ij. 8z. Tulit g̃ dñs hoiez de loco in q̄ formauerat z posuit eū in paradiso voluptatꝭ vt opareť z custodi/ret illū. z ibi dñs īmisit sopozē i Adā z tulit vnā de costꝭ ei⁹ ex q̄ formauit mu lierē Eua. Loc⁹ āt ille paradisi vt ait Da masce⁹ vniuerse exultatōis ē pmptua riū ēra excelsa posita. rpato ac puriss/mo aere circūfulget plantꝭ sp floridis comat⁹. bono odore plen⁹. nullūq; ir/rōnabile aial ibi bitat ī cui⁹ medio fōs magn⁹ erūpit q̄ diuidit in q̄ttuoz flu/mina z irrigat paradisuz. ibi ei nulla tē/pestas sz due hyemes lenes z due esta tes. Dic nāq; Bonauē. i. ij. di. xvij. cir/ca lī az. q̄ vniuersitas lig̃t sub tribꝰ dif ferētijs cōprehēdūt ibi ꝼm q̄ ad tripli cē vtilitatē hois porat ordinari. aut ex pte corpis. aut ex pte aie. aut ex pte vtri usq;. Si ex pte corpis tūc erant ligna fructifera q̄ p̄bebant ei nutrimēta. Si ex pte aie tūc erat lignū scie boni z ma li qđ erat ad obedientie hois ꝓbatiōez. Si ex pte vtriusq;. i. tam anie q̄ corpo/ris. tunc erat lignuz vite z faciebat

Dominica in septuagesima.

ad hois ppetuationē. Ista duo ligna sunt posita ī paradisi medio et erat vnū iuxta aliud. vt ex vno ꝯcipet hō affectū amoris. et ex alio affectū timoris. Tercio hō in statu innocētie fuit alijs excellentior in dñatōne q̄ habuit dñiū super oia materialia. vñ ōr Ben. ij. Qui p̄sit piscib⁹ maris z volucrib⁹ celi bestijs q̄z terre. Ubi dic̄ Nico. de ly. q̄ istud dñium hoi est naturale. Rō ꝑma q̄z ipse/cta sunt facta ppt̄ pfectiora vt plāte p̄ pter animalia. et animalia ppter hoiem. z hō ppt̄ deū. Hinc magr̄ in. ij. di. j. Fe/cit de⁹ hoiem rōnalē creaturā vt sūmū bonū intelligeret. intelligēdo amaret. amādo possideret. possidēdo frueret. Scōa rō q̄z hō fact⁹ ē ad imaginē dei iō iuste obediūt ei inferiora fm natu/rā institutā. Hinc Uincē. in spec'o na turali li. xxiij. dic̄. Creauit de⁹ mūduz vt hoi seruiret. hoiem vo vt deo seruiret. sz in penā pcti ista obedientia ē sub/tracta. Tercia rō ē q̄z pfectiora guber/nāt inferiora. vt angeli hoies. Regere vo est p̄ prudētiā q̄. ppriē ē in hoie in q̄ est prudētia generalis. In animalib⁹ au tē sūt q̄dā prudētie pticulares tm̄. vt i aranea ad faciendū telā. z sic de alijs. Et vt dic̄ Albert⁹ magn⁹. Ad regendū triplicē oculū hō a deo recepit vicz ocu lum carnis q̄ videret q̄ sunt extra se. oculū rōnis q̄ videret q̄ sunt intra se. oculū ꝓtēplatōis q̄ videret q̄ sunt supᵖ se. noticiā em̄ dei sui habuit nō tm̄ ita excellēter sic̄ in pria. nec ita in enigma te sic̄ mō in via. res etiā naturales no uit q̄z oib⁹ fm suas ꝓprietates nomē imposuit. Unde ōr Ben. ij. Adduxit q̄z de⁹ oia q̄ fecerat ad Adā vt videret q̄d vocaret ea. noticiā q̄z sui habuit q̄z q̄/lis fuit fact⁹ sciuit. z q̄d cauere. z quid agere deberet intellexit. Fuit etiaz sine penalitatib⁹ q̄z nō esuriuit nec sitiuit. ꝓterea frigus vl' est⁹ labor aut infirmi tas eū nō lesit. nec mortē expectauit. ve stib⁹ nō egebat. nud⁹ nō verecūdabat. O q̄nta dignitas homis ꝓpt̄ culpā est amissa. caueat inde maioribus. Quarto hō in statu innocētie fuit excellētior alijs in donatiōe. supza em̄ suā naturā hoi de⁹ donauerat triplicia dona. s.

Primo imortalitatis ꝑmanētiā.

Scōo originalē iusticiā.

Tercio ꝑcepti gr̄am.

Primo inquā de⁹ hoi donauerat ꝑ/manētiā imortalitatis. Dic̄ ei Bonauē. in. ij. di. xix. ar. iij. q. j. q̄ hō fact⁹ ē imor/talis nō p̄ naturā q̄si nō potēs mori si cut angel⁹. sed p̄ gr̄am. i. potēs nō mo ri q̄z poterat seruare innocentiā quā si seruasset necessitatē moriēdi nō incur/risset. Unde Aug. ī q̄stionib⁹ noui ac ve/teris testamēti. De⁹ inquit fecit hoiem qui q̄dū nō peccaret imortalitate vi/geret vt ipe sibi autor esset aut ad vitā aut ad mortē. Ideo dicit Scot⁹ in. ij. di. xix. q̄ si Adā ī statu innocētie ī igne ꝓiectus fuisset lesus fuisset naturalit. sed diuina puidētia fuisset custodit⁹ sic̄ tres pueri Dan. iij. Et sic patz q̄ imor talitas hois aderat ab arboze vite et a deo ptegēte. Dicit tm̄ Bonauē. in. ij. di. xix. in expositōe lr̄e. q̄ ꝟtus arboris vite vt hoiem ppetuaret nō erat a na/tura q̄z illud q̄ est corruptibile nō p̄/dare incorruptōez sed fruct⁹ illi⁹ arbo/ris erat corruptibil' q̄z mastigabilis z digestibilis. sz ꝟtute diuīe sibi data di sponebat ad imortalitatē sic̄ sacra no/ue legis nō ꝓferūt aliq̄d nisi p̄ diuinā ꝟtutē ibi assistentē. Scōo de⁹ hoi do nauerat originalē iusticiā vt vicz anie Ade z filioz si stetissent solūmō obedi ret deo. corp⁹ vo suū sue anie. z corpo/ri tandē oia creata. hec aūt nō fuit gr̄a gratūfacies. vt dicit Lyra sz gr̄a gratis data. q̄z Adā postq̄z ꝓsensit mulieri ve comederet de fructu statim mortali

peccauit añq̄ manū extēderet. Sz il/
la iusticia nō statim fuit ab eo ablata
qō fuisset si gr̄a gratūfaciēs fuisz. ideo
nō statim erubuit z bui⁹ iusticie amis
sio cū reatu vocāt originale pctm̄. sicut
em̄ ania p̄de p̄ris nostri in q̄ fuimus
oēs originaliť nō obediuit deo ita nec
corp⁹ bois obedit anīe nec alia aialia
corpori. Vñ apl's. Caro ꝯcupiscit ad/
uersus spm̄ z spūs aduersus carnem
Et Ro. vij. Videō aliā legē in mēbris
meis repugnātē legi mēt̄ mee. Ter/
cio de⁹ homi donauerat p̄cepti gr̄am
vt tā natura q̄ gr̄a z p̄ceptū stabiliret
libez arbitriū. Hinc Eccl. xv. dr. Deus
ab initio creauit hoīem z reliq̄t eū in
manu ꝯsilij sui. adiecit mādata z pce/
pta sua si volueris ꝯseruare ꝯseruabūt
te. Quinto hō in statu innocētie fuit
alijs creaturis excellētior in sui trāsla/
tione. Nā vt dicit magr̄ in. ij. di. xx. q̄
Adā cū vniuersa posteritate si in ino/
cētia stetisset fuerat trāsferēdus de pa/
radiso terrestri ad meliorē dignioremq̄
statū vbi celesti z eterno bono in celis
sibi pato frueret. Ad idē dic̄ Bonauē.
in. ij. di. xxij. in expositōe lr̄e. Q, Adaz
rapt⁹ in sopore qñ scz Eua fuit forma
ta de ei⁹ costa vidit totā curiā celestē et
ibi coḡuit xp̄i incarnationē ad suūp̄ius
brificationē. nō tñ sciuit xp̄z esse passu
rū q̄ nō fuit p̄scius sui casus. Sicut z
Joseph ꝑuidit se dñm eē futurū. nō tñ
ꝑuidit suā venditionē. Quocirca tria
vtiliter q̄runť. Primo vtrū siť an suc/
cessiue assumereť hoīes ī illo statu ad
regnū celoz. Rñdet Bonauē. in. ij. di.
xx. in lr̄e expositōe Q, successiue q̄ ma
gnū dispendiū esset penitō si coz gl'ia
differreť q̄sq⁹ numer⁹ electoz imple/
reť. q̄ spes q̄ differť affligit aiaz. Illa
rō. Cū em̄ numer⁹ electoz futur⁹ sit in
magna q̄ntitate tō nō possunt oēs ho
mines infra spaciū paradisi ꝯtineri. Di/
cit ei sctūs Tho. ij. ij. q. ij. ar. vij. q̄ xp̄s
incarnat⁹ añ oēs electos ascēdisset i ce/
lū z secuti fuissent eū sicut z fecit in die
ascēsionis. Scōo q̄riť vtrū solūmō ele
cti fuissent nati. Rñdet Scot⁹ sup. ij.
di. xx. q̄ tm̄mō electi. z sic in illo statu
null⁹ fuisset dānat⁹. nō etiā tūc fuisset
Judas p̄ditor. nō Pylat⁹ vl' Cayphas
Tercio queriť vtrū tūc fuisset xp̄s in/
carnat⁹. rñdet Tho. vbi supꝰ q̄ sic. nō
tñ ad hoīs liberationē sz ad hois be
atificationē vt hō in corpe z ania esset
btūs. Quidā aūt sancti dicūt q̄ nō fu/
isset incarnat⁹. qō intelligendū est q̄ ñ
fuisset incarnat⁹ ad patiendū. E

Scōo dixi q̄ in p̄ñti sermōe decla/
rabiť status culpe q̄nte extitit obnoxie
In q̄ q̄dez statu tria fuerūt p ordinē. s.

Primo dei p̄ceptio.
Scōo hois p̄uaricatio.
Tercio hoīs punitio.

Primo ei dixi q̄ in statu culpe hoī
data fuerūt p̄cepta. Nā dū Adā cū sua
ꝯiuge tāt⁹ esset sublimat⁹ dignitati/
bus in paradiso tria ei de⁹ p̄cepit. Prio
vt multiplicarenť di. Gen. j. Crescite z
multiplicamini z replete terrā. Scōo
vt comederent ex oīni ligno paradisi.
Tercio vt abstinerēt di. De ligno autē
qō ē in medio paradisi ne comedatis. in
quacūq̄ em̄ hora comedet⁹ morte mo
riemini. Et vt dicit Bonauē. sup. ij. di.
xvij. in expositōe lr̄e. q̄ hāc p̄hibitōez
fecit de⁹ ꝓpter tres rōnes scz

Primo ꝓpter obediētie meritū.
Scōo ꝓpter dominiū.
Tercio ꝓpter subiectōis debitū.

Primo de⁹ p̄hibuit ꝓpť obediētie me/
ritū. nā postq̄ vidit hō q̄ illa arbor nō
esset mala nec nociua sz esibilis absti/
nere tm̄ se ꝺbuit vt inde meritū acq̄rat
p qō in regno celoz gl'ieť. q̄ nō egeret
sic lucip. Nā z xp̄s ꝓpť obedientiā me
ruit suūp⁹ gl'ificatōz Phil. ij. Scōo

Dominica in septuagesima

B lignū de⁹ ꝓhibuit nō vt laqueū boi pararet sz ad oñendū suū dñū .ideo a tali re debuit ꝓhibere a q̄ hō nō ōbe ret manū retrahere nisi ad soli⁹ dei i/ periū.z sic hō ꝯgnoscat q⁹ de⁹ hz domi niū sup oēs creaturas q̄s q̄ vult ꝓhi bet z q̄ vult relaxat. Tercio de⁹ ꝓhi/ buit ꝓpē subiectōis debitū.vt.s. cogno sceret se hō fuū dei eē z debere obedīē/ tem ei eē.eo q⁹ fecerit eū dñm toti⁹ mū di ei nō recalcitrare sed poti⁹ se būilia re z cogīscere q̄tū bonū sit obedire deo q̄tū malū eē sz inobedīētia tā scie/ bat ex casu demonū .ō necesse erat vt sciret bonuz obedīētie in semetīpo. O de⁹ eterne q̄tū malū est inobedientia. ecce nōdū sciuim⁹ z p ea debem⁹ pati z moꝛi.isup nisi diuia miſicordia suc/ currat eternal⁹ damnabimur ꝓ vni⁹ hoīs inobedīētia. ¶ Scdo i statu culpe fuit hois ꝓuaricatio .postq̄z eni acceperūt mādatū a deo nō timuerūt trāſgredi illud. Cui⁹ trāſgressiōis tri/ plex fuit occasio.scz

¶ Prima diabolica tētatio
¶ Scda interna cōsensio.
¶ Tercia voluntaria actio

Prima eīm trāſgressionis occasio fuit diabolica tētatio.Dicit nāq̄z Bonauē. sup.ij.di.xxj.ar.j.q.j .q⁹ diabol⁹ videꝫ hoīem in statu ī q̄ poꝛat cadere sub di abolica ptāte z in q̄ poꝛat ascēdere ad supnā felicitatē de q̄ ipe ceciderat. tūc ex supbia mot⁹ ē z ex inuidia ad ipsuz tētandū.ex supbia nāq̄z vt ipm subij/ ceret.ex inuidia vo vt ipm de felicita/ te ipediret.Hinc Sap.ij.dī. Inuidia diaboli moꝛs itrauit in oꝛbē tre. Sz d.vtrū hō potuisset peccare si diabol⁹ eū nō tētasset. Rñdet Bona.in.ij.di.xx ij.in lre exposītōe.q⁹ absq̄z dubio nul/ la tētatōne impellēte hō peccare poꝛat sicut etiā lucip sine aliēo ipulsu q̄ erat excellētioꝛ hoīe ꝑmo. Rō buj⁹ ē. quia habebat libe ꝓ arbitriū ꝛtibile.nō ar/ tē dico q⁹ peccasset sz q⁹ peccare potuisset Diceret q̄s q̄re ds hoiem tētari ꝑmitt exq̄ sciret eū casuꝝ. Rñt Aug.q⁹ deus res q̄s ꝯdidit sic admīstrat vt eas ꝓ/ pos mot⁹ agere sinat .z ō iustū z rati onabile fuit vt dimitteret eū vti libta/ te arbitrīj sui ꝑm q⁹ dr. Eccl.xv. Deus ab initio ꝯstituit hoīez z reliq̄t eū i ma nu ꝯsilij sui .Et sic voluit eū ꝑ bonos angelos ad bonū ꝓmouere.ita ꝑmit teret a mal'angel' tētari maxie eū i sta tu illo posset de facili tētatōnez supare. Vnde dic Bonauē.q⁹ diuinū li.ar.ē def/ miatū ad bonū.angelicū vo ad libe/ re eligēdū sel'tm.būanū vo ē defmia/ tū ad eligēdū sepe.qa nō toral⁹ ꝑt se cō uertere ad bonū vl'ad malū .Videns igit diabol⁹ adā scia ꝑditū nō fuit au/ sus eū imediate tēptare sz ꝑ mlierem accessit ei in serpēte ad mlierē vt ꝺuce ret eā ad displicētia ꝑcepti z ad dubita tōez moꝛtis cōminate dī. Cur ꝑcepit vo bis ds ne comedat⁹ de lig̃ scie boni et mali. Rñdit mlier.De⁹ ꝑcepit nob ne ꝯmederem⁹ z ne tāgerē⁹ ne forte moꝛ/ riamur.apponēs dubie qd de⁹ dixe/ rat affirmatiue. Ad diabol⁹ ꝑmū mē/ dacīū ꝓtulit dī. Nequaq̄z moꝛiemi.scit enī de⁹ q⁹ q̄cūq̄z hora comedet sz ex eo apiēt ocl'i vri z erit sic dij sciētes bonū z ma lū. Scda q̄z occasio trāſgressiōis fuit interna ꝯsensio.ꝑmo mlier sz deide viri. Hinc Gen.ij.dī. Videns igit mlier li gnū pulchrū visu z ad vescēdū suaue. vbi dic Lyra q⁹ licz mlier ex vbis ꝺpē tis fuisset ꝓcipal'z decepta tñ exīt⁹ fuit illecta ex pulcritudie z sapoꝛe fruct⁹, ō comedit illa z dedit viro. Tercia oc casio trāſgressiōis fuit voluntaria actio qz tā adā q̄z eua volūtarie egerūt ꝯ dei ꝑceptū.Dic ei Bona.i.ij.di.xxij.q⁹ adā idē qd eua ꝯcupiuit sz ñ credidit .Naꝛ appetere ꝑt aliq̄d qs sz ñ credit ad ꝺp

uenire q̄ essz sic̄ de⁹ .ō dic̄ apl's.j. Thi mo.ij. Vir nō ē seduct⁹ sz mlier. In vi rō tū fuit q̄dā supbia dū nimis ma gni p̄cij se ap̄s deū existimauit vt ap̄ē co mestiōz illi⁹ cui⁹ supplicij sz de facili venīā ꝓsequi. Scdo i eo fuit q̄dā auaricia dū curio se scire voluit q̄d sibi cueniret ō gustu vetito. Tercio fuit q̄dā lasciua affectō q̄ freq̄nt̄ fit vt offendat ōs ne ꝓximū prim⁹ sic fec̄ adā ne ꝓximū sibi misera mr nra adulabat vt comederet. Q̄d fecit amicicia .nā int̄ deū z adā i padiso nō fuit nisi vna mlier q̄ nō q̄uit donec tñ labozauit vt ō padiso marit⁹ z ipa ejicer̄t z tādē xp̄s sup̄p̄deret. Sz d. gre mifico:s ōs p̄misit hoiez peccare cū potuissz eū p g tiā custodire. Rndit Alb⁹. q̄ iust⁹ ōs z mifico:s fec̄ ap̄ē ser rōes. Pria vt oñ dat dei potēcia q̄ sol⁹ imutabil'ē. ois ci creata ē mutabil' vt d. Bre. i moi. Se cūda vt ō clarare t dei sapia :q̄ ō malo sci telicere bonū. q̄ō ñ potuissz facer ni si ōs creaturā fecissz ꝓbilē i malum. Tercia vt mā̄festet ōi clemēcia q̄ xp̄s p mortē suā hoiez pditū lib̄auit. Unō Bre. O felix culpa q̄ talē ac tātū meru it hāc redēp:oz̄. Quarta vt oñdat dei iusticia q̄ nō solū iust⁹ reddit p̄mia sed etiā mal⁹ supplicia. Quita vt hō nō sit peio:is ꝓditōis q̄ alie create q̄s suis ap̄ijs motiū sinit gaudere. ió z hoiez arbitō relinq̄re ōbuit. Sexta rō vt oñ dat deco: vniuersi z mali bonos ꝓmē dēt. si ei adā nō peccassz nō fuissent tot martyres v̄ginesz solū ꝓiugati. z sic bñ factū ē. ¶ Tercio i statu culpe fuit hois punitio. q̄ q̄dē fuit in triplici dīnctia. s. Quedā fuit soli⁹ viri. q̄dā fu it soli⁹ mlier̄. q̄dā aūt vtriusq̄. Primo vir comedissz vetitū cibū itellexit stati m nudū ēē z cepit erubescere. fecitq̄ si bi p̄zoma ad se cooptendū. z sic se ab scōdit. In ipo āt die dū dñs i q̄dā sili tudie ip̄z repñtāte ābularet p⁹ meridiē i padiso cepit vocare ip̄m ad pniaz d. Adā vbi es. O detestāda fatuitas ab scōdere se a ō. Cui rñdit adā. Audiui vocē tuā z timui z abscōdi me. z dñs. q̄re comedisti. Rndit ip:obe excusādo Socia quā ōdisti mihi dedit z ꝓmedi q. d. tu es i cā q: ōdisti mihi talē socia. sil'z mlr cepit iculpare p̄cez. Uidēs igr̄ dñs q̄ ñ sē bñ ꝓfessi: nec se debito mō culpabiles cogscerēt ꝓplici pēa pu niuit viz. Prio sterilitate d. Maledi cta t̄ra i ope tuo. q: obedisti voci vxo: tue. Scdo anrietate culte di. In sudo re vult⁹ tui vescer̄ pāe tuo. q. d. cū pul sine labore viuere poras. Tercio puni uit āgustie acerbitate di. Spinas z tri bulos germiabit tibi donec reuer. i t̄rā vñ sūpt⁹ es q: puluis es z i pul. reuer. q. d. nō cognouisti dignitatē tuā ad quaz te exaltauerā. vñ ꝓs. Nō cū i honore essz ñ itel. vbi tāgit statū inocētie. ꝓpt̄ē iumēt̄ isipiētib⁹. tāgit statū culpe. et sil'is fact⁹ ē ill' tāgit statū mīe. Scdo mlr sola punita ē triplici pēa ad penā labo:z i portādo fetū di. Multiplicabo erūnas tuas z ꝓcept⁹ tuos. Scdo pe na dolo:z i pariēdo di. In dolore pa. f. Tercio pēa fuit uz i obseq̄ndo. d. Sb viri ptāte er̄ z ipe dñabit tui. Tercia pēa q̄ respic̄ vtrūq̄. s. viz. z mlierem ē sil'z tripler. Pria ē mortalitat⁹ eo:. sig̃fi catio. z B notat cū iduit eos dñs tūicā pelliceā q̄ facta fuit ex pellib⁹ aialium mortuo:. vt cogscerēt se morituros. et ō ceto ñ supbirēt. Scda pena ē vite ab breuiatio z eo:. derisio cū dñs ait ade Ecce adam fact⁹ est quasi vn⁹ ex nob: sciens bonū z malū. yronica locutio ē q: nō est assecutus q̄ō serpens ꝓmitte bat. Tercia pena est eo:. exclusio cum ō:. Et eiecit eū dñs de padiso ad yal

Dominica in septuagesima

lē miserie z collocauit añ paradisū gladi
um vibratilē.i.ignē maximū z cherubin
vt custodiāt viā legis vite. Vñ dic Bo/
nauen.i.ij.dist.xxix. q eq iudicio eiecit
de⁹ adā de paradiso .ita q ibi fuit sil'mi
sericordia z vitas. Veritas nāqz fuit
ibi.qz sic angel⁹ eiect⁹ est de paradiso qz
ibi peccauerat z sc indignū loco illo red
diderat sic z hō debuit ejci. Mirificor/
dia etiā ibi fuit vt hō i loco maioz ca/
lamitatis existēs sciēs se extra paradisuz
eē qsi exulē in h mūdo se reputet z pre
sentē vitā ptēnēdo ad bona inuisibilia
assurgat.si em tpalia amaret ipediret
ne spualia appbēderet. z si i hac valle
miserie amarz terrēa pcupia corrupt⁹
qnto magis tūc amaret qñ essz in ame
nitate paradisi. Tāta ei ibi qeti tpali ad
bereret volūtate vt nūqz eternā reqre/
ret. z sic mirificorditer actū ē cū eo ne h
sibi qs paradisū pstituat i medio bestia
rum z stercoz. Electus itaqz Adam z
Eua venit in terrā pmissionis et man
sit i Ebrō.i.ibiqz sepult⁹ ē i spelūca du/
plici vbi etiā sepulti sunt Abrahā ysa/
ac z Jacob. Eua Sara Rebecca z lya
Propterea in lib. Josue ciuitas illa vo
cat Cariatharbe.eo q ibi sepulti sunt
qtuor pīarche intelligētes q ibi san/
guis xpi p redēptōe mūdi essz funden
dus. O igit filij adā fragiles. O viri i
mūdo pegrini z exules qrite vob eternā
māsiōez celi h. qz velit nolit optz ide
recedere i breui .sic oēs pres nri reces/
serūt. Tercio declarabit status mise/
rie qnte sit tristicie Magnā pfecto tri
sticie miseriā ptraxim⁹ a pmis penti/
bus .scz mozīēdi necessitatē.petī pnita
tē.salutis cōtemptibilitatē.multiplicē
penalitatē.ignozātie cecitatē. z eternā
dānabilitatē. A qua nos liberet chri/
stus filius dei viui pia morte sua :qui
cum patre z spūsancto viuit in secula
seculoz Amen

De eadē dñica Ser. xvij

In principio

de⁹ creauit celū z trā. Gen.j.c
Exq ecclia scta hodie i officio
diuio agit ō mōi creatōe. iō videam⁹
de oim rez fontali existētia. Sola nā/
qz diuia eētia ē sempiterna incō prebēsi
bil' z imutabil' facies mutabilia Que
qdē diuia eētia cū sit sūma bonitas.
ideo ei⁹ triplex est effluxio.scz.

Prima per generatōem
Secūda p spiratiōem
Tercia per creationē

Pria inqz sūme bonitat⁹ deifice e/
manatio est p eternā generatōez. Ds ei
pr ab eno genuit sibi eqlē filiū cui sū/
me cōicauit ieffabil' diuitat⁹ eētiā. iu
xta illō Esa.lxvj. Si ego q generatōes
alijs tribuo ipe sterilis ero .q.d.nō. Vñ
dic Lyra sup.j.c. Job.q ō rōe filiatōis
ppe dicte ē q ibi sit pcessus viuēt⁹ a vi
uēte fm rōez silitudis i idētitate nate
saltē specifica vl' i ppinq genere.qō pz
qz i reb⁹ inaiat⁹ qlis vnū pcedat ab
alio sic ignis ab igne .ñ tñ ignis pdu
ct⁹ ab alio igne ōz ei⁹ filiꝰ Sil'z si res ñ
viua pcedat a viuēte ñ iuenit ibi rō fili
atōis .sic artificiatū pcedit ab artifice
nō tñ dz ei⁹ filiꝰ. z iō requrit q sit pcess⁹
viuēt⁹ a viuēte.nec h sufficit nisi sit pro
cessus fz silitudinē nate.qz pediculꝰ lz
sit viuēs z pducat ab hoīe ñ tñ dz ei⁹ fi
liꝰ sz ille q pcedit ab eo silis i spē In di
uina āt generatōe ē pcessus viuēt⁹ a vi
uēte fz eandē naturā z eūdē nūez. ista
āt generatio nō ē tpal' sz eēna. vñ sicut
añ mōi pstitutōez p genuit filiū sic et
modo z deiceps ineffabil'r. Secūda
emanatio diuitatis est p spirationem
nō p modū generatōis:sz p modū vo
luntatis.qz spūssctūs q pcedit a pre
filio est nexus z amoz patris z filij.a/
moz autez fm volūtatem procedit.et

he due emanatões sunt eẽne. Tercia vo sũme bonitatis emanatio est p̃ cre atõez. p̃ quã ex nihilo creauit oĩa .z sic differẽtia est int̃ facere generare et cre/are. qz facere est ꝺ aliq̃ materia aliq̃d p̃ducere tñ aliena a sua substãtia .ge/nerare vo est facere de suba p̃pa in si/militudine nature. creare aũt ex nihi/lo aliq̃d p̃ducere. z de ꝺ intelligit̃ ver bũ p̃positũ. In p̃ncipio creauit deꝰ ce/lũ z terrã. Unde de mũdi creatõe in ꝺ ser. tria declarem⁹ salutis documẽta. ſ.

¶ Primũ de mũdi causalitate

¶ Secũdũ de eius finis vltimitate.

¶ Terciũ de dei magna charitate

Primum documentũ dixi declaran dum de mũdi creatõe z eiꝰ causalita te. si vicz creat⁹ sit a deo vl̃ non. aut ab eterno vl̃ in t̃pe. z vt̃ oĩa sil̃ sint crea/ta z ordinata vl̃ successiue distincta. Ad cuꝰ clariozẽ intelligẽtiã tria ꝺcla/rabunt̃ dubia. scz

¶ Primũ vtrũ causa efficiens mũdi fuerit ip̃e deus.

¶ Secundũ vtrũ mundꝰ fuerit a ꝺo p̃ductus in t̃pe vel ab eẽno.

¶ Terciũ vtrũ oĩa simul fuerũt facta z dispositа aut successiue.

¶ Primũ dubiũ de mũdi crea/tõne declarãdũ est vtrũ vicz cã efficiẽs mũdi fuerit ip̃e deꝰ. Circa qꝺ dubiuz tres sũt opinões. Prima pꝺoꝛ. q̃ ne scientes intelligere quõ ex nihilo fieret aliq̃d sũt mlta falsa de mundo locuti. sicut Democritꝰ z Epicurꝰ. q̃ vt refert Lactancꝰ in li. di. instit. dixerũt oĩa fortuitu esse facta. ℨ quos licz alij phi dixerũt mũdũ esse factũ. vt ptz p̃mo ꝺ celo z mũdo .cr. ij. metheroꝛ. tñ erra/uerũt aliq̃ asserẽtes illũ esse factũ a ꝺo de sui essentia. Sed hec assertio alt̃s pꝺis apparuit impꝛobabil̃ q̃ dei no biliſſima eẽntia z oĩno imutabil̃ fue ret corpaliũ z mutabiliũ macia q̃ de se buꝰ secli esse inimicꝰ dei constituetur est imꝑfecta nisi p̃ficiaꝝ p̃ formã. Una ꝛagoze aũt opinio fuit vt dicit Pꝛisto. j. phisicoꝛ. z. ij. de aĩa q̃ mũdꝰ erat fa ctus ex p̃ncipijs existentibꝰ. ſ. forma et macia sz forme latebant in macia an/teq̃z itellectꝰ illas distigueret. Plato/nici vo posuerũt esse ex p̃ncipijs existẽ tibus macia et forma .sz materiã po/suerũt p̃ se z formas sepatas. ꝺo Ta les miloſiꝰ dixit deũ ex aqua cũcta foꝛ masse. Ergo ꝓpe varios errozes suos sileãt phi qz vitatẽ loq̃ꝝ fidelibꝰ spiritꝰ dñi p̃ moysen di. In p̃ncipio creauit. id ẽ ex nihilo ꝓduxit ꝺs celum z terrã Scꝺa opinio est hereticoꝝ. Nã manichei vt dicit Aug. in li. de natura bont ponẽtes duo p̃ncipia. vnũ .ſ. deũ oĩm iuisibiliũ. aliꝺ diabolũ oĩm visibiliuz dixerũt mũdũ istũ ꝓductũ fuisse a di/abolo. Hãc vo heresim conãꝝ ꝓbare auctẽ rõe z exemplo. Prio ꝓbare co/nanꝝ auctẽ sacre scripture di. q̃ diabo lus i sacra scꝑtura vocaꝝ p̃nceps z ꝺs buiꝰ mꝺi. sicut Job. xij. ait rps. Nunc iudiciũ ẽ mꝺi. nũc p̃nceps mꝺi bꝰ eijci etꝝ foras. Et Joh. xiij. Uãt em̃ p̃nceps mũdi buiꝰ z in me non habz q̃cq̃. Et Joh. xix. rps coꝝ pilato dixit. Regnũ meũ nõ ẽ ꝺe ist̃ mũdo. Scꝺo ꝗz q̃ mũ dus iste visibil̃ sit a diabolo manichei conanꝝ ꝓbare rõe tali. Nullũ malũ ẽ a deo .qz dñs Genñ. j. Uidit deꝰ cũcta q̃ fecerat z erãt valde bona. sz mundꝰ est malꝰ. g̃nõ ẽ a deo. Q, aũt mudus sit malꝰ ptz. qz si esset bonꝰ essz diligẽdꝰ. ꝗa dicit Dionꝝ. lib. de di. no. Bonũ est naturaliꝛ diligibile. sed scm̃ oẽs p̃dicãt mundũ odibilem. iuxta illꝺ. Joh. ij. Nolite diligere mũdũ neq̃z ea q̃ i mũ do sũt. ꝗa si ꝗs diligit mũdũ nõ ẽ cha/ritas p̃is in eo. Et Jaco. iiij. Adultꝛe/ri an nescitis qz amicicia buiꝰ mũdi imi mica ẽ deo. Quicũqz g̃ voluerit amicꝰ

Dominica in septuagesima

Tercio ꝺ idē ꝓbare conant exēplo qꝺ Mat.iiij.ꝺr. Hēdit oīa regna mūdi diabol⁹ deo z gl̄ias eoꝝ dicēs. Hec oīa tibi dabo si cadēs adorauerīs me. Sz bi hereticī certe nō intelligētes q mūdus ī scḟura sacra multipl⁹ accipit. Aliqñ ꝓ deo pr̄e. Job .j. In mꝺo erat Aliqñ ꝓ oī creata natura. Ibidem. et mūd⁹ ꝑ ipm fact⁹ ē. Aliqñ ꝓ viciosa vita hoim. Ibidē. Et mūd⁹ eū nō cog̃ uit. Pro mala vita hoim intḡtū accipit ꝺr mūd⁹ odiēd⁹. z diabol⁹ ꝺr dñs eius. Bre.xvj .moral'. Caput iniq̃tatis diabol⁹ est. Nec adductū exēplū aliqꝺ ꝓbat. qz diabol⁹ mēdax mēdacio volu it decipe xp̄m siē z Euā. ꝓpea Jobā. viij.dixit xp̄s de ipo. In vitate nō ste tit. qa vitas nō est i eo. Cū loqt̄ mēda ciū ex ꝓpr̄ijs loquit. qz mēdax est z p̄ ei⁹. s. mēdacij. Tercia igit opinio vera est fidei catholice q mūd⁹ est ꝓ duct⁹ a ꝺo. quā eccl'ia ꝓfitet ī symbolo apl'oꝝ dī. Credo in deū creatorē celi z terre. Et ī symbolo patrū. Credo facto rē celi z terre visibiliū oīz z iuisibiliū. q̄ qꝺē vitas colligit ex scḟura sacra vtr uſqꝫ testamti. Ꝺr em Eccl̄i.j. Un⁹ ē al tissim⁹ creator omps rex metuēd⁹ ni mis. z Judith.xiij. Bñdict⁹ de⁹ q̄ cre auit celū z ēr̄ā. Dauid qz in ps. lxxxviij Tui sūt celi z tua ē ēra orbē ēraꝝ z ple nitudinē ei⁹ tu fundasti. aqlonē et ma re tu creasti. Jdē. Initio tu dñe ēr̄ā fū dasti z opa manuū tuaꝝ sunt celi. Et Eccl̄.iiij. Dñe tu fecisti celū z terraz rē. Aug. deniq̄. xj. de ci. dei ait. Exceptis ꝓpheticis vocib⁹ mūd⁹ ipe ordiatissi ma sui mutabilitate z mobilitate z re rū oīm pulcherrima specie q̄dāmodo tacite z factū se eē z nisi a deo ineffabi liter atq̄ inuisibil'r se fieri potuisse ꝓ clamat. Et idē. x. cōfes. Interrogaui ꝺ ꝺo meo celū solē lunā z stellas. z rñderūt Neq̄ nos sum⁹ qs q̄ris. z dixi omnib⁹ q̄ circūstāt fozes carnis mee. Dicite de ꝺo meo aliqꝺ. z exclamauēt voce ma gna. ipe fecit nos. Interrogatio mea in tentio mea z rñsio eoꝝ spēs eoꝝ. O in finite potētie dñe deus. O ineffabil'is pientie. O desiderāde bonitat̄. q̄s ma gnificata opa tua oīa i sapīa feciſti. et qs coḡscere posit hec oīa vt sit tibi gr̄a de eis ¶ Scōm q̄z dubiū de mū di creatōe vr̄z. s. mūd⁹ fuerit a ꝺo ꝓ ductus in tpe vl'ab eēno. Quibusdaz visū est Aristo. tenuisse q mūd⁹ fuerit ab eēno ꝓductus a deo ꝓpea quia di cit in. ij. metheoꝝ. q mare sit factū. q si mare q̄ z alia elemēta. z si elemēta. q̄ z coꝝpa celestia. Et in .j. de celo mūdo q celū est ingenitū. z ꝓmo phīsicoꝝ q materia est ingenita. s̄z nullū ingenitus incipit eē. Et. ij. vegetabilū dic̄ ꝺ abru talū. Loq̄t vt ꝓbus mūd⁹ fuit sp ple nus aialib⁹ et plātis. Et qꝺ videt ali qꝺ antiqs p̄sertim doctoribꝫ q Aris stoteles errauit de mūdi ꝓductiōe. nā ponere mūdum eēnū z ponere factuꝫ ex nihilo iplicat ꝯdictōez. Propea di cit san. Bonauē. in. ij. dis. j. Excellētior inter pbos Aristoteles fm q sci ei i ponūt z ꝓmētatores exponūt z verba ei⁹ p̄tēdūt in būc errorē dilapsus fuit. Quidā tñ moderni dicūt illū neq̄ s̄e sisse neq̄ intēdisse ꝓbare q mꝺs oino nō cepit sed q nō cepit motu naturali Hec Bonauē. Et diē san. Tho. j. ꝑte. q. xlv. q non pōt ꝓbari demōstratiue mūdū sp fuisse. nec rōes q̄s ad ꝺ addu cit Aristo. fūt demōstratiue simpl'r sed fm qd. Sz qcqd Arist. senserit z cete ri pbi de eēnitate mūdi a fidelib⁹ no bis nō est curādū. exq̄ ipa vitas de⁹ in carnatus iesus xp̄s declarauit mūdū nō eē eēnū Job. xvij. dicēs. Pr̄ clarifi ca filiū tuū claritate quā habui ante q̄ mūdus fieret. Un apte demonstra uit mundū ab eēno nō fuisse. Cui⁹ra-

rionē dicit ſan. Tho. vbi. ſ. Quia inde volūtas dei eſt cauſa rez .oia igit̄ ſecū q̄ z ſlitercūq; voluit i celo z i tra fecit Et ſi dicat. Cur deꝰ nō cōdidit mūdū anteq̄ ꝓderet. Rñt Aug. ſup Gene. cō manicheos q; noluit. Et ſi adhuc q̄ra rur cur noluit. Ad ħ rñdz q; nō poſſu/mus aſſignare cām volūtaſ diuie q; cūceſſz dare aliq̄d maꝰ volūtate diui na q̄ eſt falſū. ſō dic̄ Magr̄ in .j. di. ij Volūtaſ dei cā q̄rēda nō eſt. cūc enim mūdū ꝓduxit cū voluit z ſibi placuit. Et q̄a oīm bonoꝝ cauſa eſt diuina vo/luntas que tam bona eſt q; nullo mo do poſſet eſſe mala vel velle abſolute mala. ergo optime ꝓduxit ſimul cum tempe vt admiremur diuinam boni tatem z laudemꝰ eius ſapientiam.

¶ Terciū deniq; dubiū declarādū de mōi creatōe eſt vtꝝ oia ſil̄ fuerūt fa cta z diſpoſita an ſucceſſiue. De ħ ſunt due opiniōes. Quidā dicūt q; i opib⁹ ſex dieꝝ nō debz itelligi ordo tpis ſed nature. ſic̄ dī q; ſonꝰ p̄cedit vocē. q; hi dicūt q; oia ſil̄ tpe ſunt creata z diſpo/ſita vł diſtincta. iuxta illō Eccl. xviij. Qui manet ineternū creauit oia ſil̄. ſz q̄a inq̄unt Moyſes ſcribebat rudi po pulo ſō diſtinctōem deſcꝛ̄ſit ſex dierū Cuiꝰrō ſm magnū Albtū in .ij. li. ꝓpē dij eſt. q; deꝰ dupliciť op̄at. aliq̄ nāz facit mediāte natura. z hec fiūt ſucceſ/ſiue. Aliqua facit ꝓ ſe imediate: vt cre/are. peccata dimittere. gratiā infunde re. et talia fiunt in inſtāti perfecte z cō plete. Cum ergo p̄dictas res nō ꝓ:o/duxit mediāte natura ſed imediate ꝓ ſe. patet q; in inſtanti fecerit eas z p/fectas et cōpletas. Et hec opinio ma/gis ſequitur ratōem. Alij vero dicunt q; deus omnia fecit ſimul in materia ſed non in tali forma ſicut ſunt nunc. quia ſex diebus diſtinxit ſm formas ſuas quib⁹ nunc videnť. Et hec opi/nio magis ſequiť litterā Geneſ p̄mo Nec enim quattuoꝝ fuerūt ſimul cre/ata. videlicz. Celum empyreū: angelii materia mūdi. et tempus. Unde q̄nz do ſempiterna maieſtas voluit ꝓduci/nus extēdit celos. diſtinxit illos pon/derauit elemēta. Reſpice ergo anima mea latum celū et altū ſideribus de/coratū. intuere terram germinib⁹ oꝛ/natam. vide volatilia celi. piſces ma/ris. beſtias terre. Intuere teipm dei magni imaginē. Deinde contempla/re creatorē oīm. z exclama oīmib⁹ di/cēs. Venite filij z narrabo vobis q̄n/ta fecit deus bonꝰ anime mee. Dinc Auguſt. in lib. ō ſpeculo. c. viij. Tu es deus inextimabiľ z potens. qui totaz huius mundi molē cū omni inſtrum̄/to elementoꝝ coꝛpoꝝ atq; ſpirituum verbo quo iuſſiſti. ratōne qua diſpoſu iſti: virtute qua potuiſti ex nihilo feci/ſti in ornamentū maieſtatis gl̄ie tue. Qui tempus ab ipſo tunc euo ire iu/bes. ſtabiliſq; manens das cūcta mo ueri. Qui terram multiplici germine fructuum: et celum pulchro decoraſti lumine ſiderū. Quoꝝ tu ſolus no mina: ſigna: poteſtates curſus z tem/poꝛa noſti. Et ſi omnia opera tua iſta ſunt magna et inſcrutabilia: pulchra et ſtupenda dicant qui volūt quō po/teris tu pulcherrimus creatoꝛ nō eſſe omniū eoꝝ. Conſtat enim opificē omniū lōge aliter ſe habere q̄ ea que a ſe fieri voluit. ¶ Secundum documentū de mundi creatōne decla randuz erit de eius finis vltimitate. qua vicz voluntate ſeu ad quem finē deus ipe gloriosius creauit totuz vni/uerſū. Quidā ſiq̄dem pbi hec neſcien/tes ſicut Anaxagoras z Democritꝰ di xerunt infinitos mūdos. Uñ cū coraz Alexandꝛo magō diſputādo ꝓcluderet q̄dā infinitos mūdos ꝓter hunc foꝛe

Dominica in septuagesima

ille ambicios⁹ rex suspirauit dicens O si possem oēs illos mee ptāti subij cere. Sūm⁹ tñ Arist. itellexit.xj. metaphisice ex vnitate ordis ī rebꝫ existentiā ꝓclusit vnū deū gubnatorē mōi d. A deo dependet celū z ēra z tota natura Uñ ḡrīt ꝙs sit finis creaturaꝝ omniū Et rñdet mḡr in.ij.di.j.sic dicēs. Mūdus fact⁹ ē vt fruiret hoi z hō vt fruiret deo. Ex qbꝫ intelligere potim⁹ q finis mūdi est duplex.s.hois vtilitas et dei gl'ia seu bonitas. Tñ fm san. Bona. in.ij.dis.j.ar.ij.q.j. p̄ncipalior finis est dei gl'ia siue ei⁹ bonitas.iuxta illō p̄ uer.xvj. Uniuersa ꝓp̄ semetip̄m operatus est de⁹.sz nō ꝓp̄ suā vtilitatē vl'i digentiā.qz dī in p̄s. Dixi de⁹ me⁹ es tu qm̄ bonoꝝ meoꝝ nō eges. ḡ ꝓpter suā gl'iam nō inquā augmētandā sed manifestādā z cōicādā. Qđ ꝓbat idez sctūs Bonauē. Pr̄io sic. Ille finis p̄n cipalior ē q est vltimior. finis em̄ vltimus potissim⁹ ē. sz vltimior finis ē dī gl'ia q̄z vtilitas nr̄a. qa nō gl'ia dei ꝓp̄ vtilitatē nr̄am :sed vtilitas nr̄a ad dei gl'iam ordiat. ḡ dei gl'ia est p̄ncipalior Hinc ap'lus.j. Thoꝝ.x. Oia ī gl'iaz dei facite. Hunc finē ignorauit Pictagoras q interrogat⁹ ad qđ eēt nat⁹ respōdit Cā videndi celuz. Ignorāt deniqz supbi q putāt finē vltimū suū ptātē dominādi. Silz voluptuosi auari q finē suū ꝓstituūt in creaturis. Jō Augus. finē hois et mūdi p̄ncipalē deū gl'iosū declarat in Enchyridion dicēs sic. Credim⁹ rez creatarꝝ celestiū vl' terrestriū visibiliū vel inuisibiliū nullā cām esse nisi bonitatē creatoris; q est vn⁹ deus z verus. cui⁹ tāta est bonitas vt sūme bon⁹ btitudis sue q eternal'r btūs est alios velit esse ptipes. quā vidit z cōicare posse z oino minui nō posse. Illō igit bonū qđ ipe erat z q btūs erat sola bonitate z nō necessitate alīs cōicare voluit. qz sūmi boni erat ꝓdesse vel le. et oiporētissimi nocere nō posse. Et ḡa nō valet ei⁹ britudinis ptceps esse nisi p intelligētiā. q ḡnto magis intelligit tanto plen⁹ habet fecit de⁹ creaturā rōnalē q sūmū bonū intelligeret intelligēdo amaret. amādo possideret. possidēdo frueret eo. Ex qbꝫ datꝫ intelligi q finis potissim⁹ creaturaꝝ ē gl'oria dei. Ad cui⁹ gl'iaz oia debēt ordiari etiā pene z afflictōnes. Mel⁹ ꝓfecto ē fm Aug. ꝙ ōo dilecto mori q̄z eo offenso viuere. Nā de⁹ optimus ī omnibꝫ ḡrīt suā gl'iaz ad quā oia ordinauit. z interdixit oibꝫ ne gl'iaz ꝓpriā ḡrerent. qz eū decet ois laus z gl'ia. Jdco dī Esa.xlij. Gl'iam meā alteri nō dabo. Hāc req̄rit etiā cū cena dānatōne malorꝝ. O de⁹ cene q̄z m'lti ista nō cōsiderāt. O supbi īsipientes cur spoliari deū viuū sua gl'ia vob illā vsurpātes .qui ad vīam vtilitatē tā m'lta bona ordiauit. Cur hec facitis cur sic offenditis.

Scōari⁹ deniqz finis creature ē vtilitas hois. Uñ mḡr in.ij.di.j.ait. Et si cut factus est hō ꝓp̄ deū vt ei seruiret ita mūd⁹ fact⁹ est ꝓp̄ hoiem vt ei fruiret. Positus ē ḡ in medio vt ei fruiret z ipe fruiret vt accipet vtrūqz z refūderet totū ad bonū hois. z qđ accipit obsequiū z qđ impēdit. Jta ei voluit ds sibi ab hoie fruiri vt ea fruitute nō de⁹ ipe sz hō fruiēs iuuaret. rorum igit bonū hois erat z qđ factū est ꝓp̄ ipm et ꝓp̄ qđ factus ē ipe. Hinc etiā Lactan⁹ in li. de di. instī. scdo. Deniqz scrē docent hoiem fuisse dei vltimū opus z sic inductū eē in hunc mundū q̄si in domū iā patam z instructā. Jll⁹ enī causa facta sunt oia. Uñ Thoꝝ. li. iij. ꝯ gētiles dicit. Quia oia corpalia qđā modo sunt ꝓp̄ hoiez ꝙsūmato electorū nūero necesse est vt totius creature corpee status imutet vt ꝙgruat statui

boim q̄ tūc erūt. z qz tunc hoies incorruptibiles erūt a tota creatura corpo/rea. tollet generatōis z corruptōis status. z extūc nō germiabit terra. nō ambulabūt i siluis aialia. ñ volabūt aues in aere. nō erūt ciuitates. nō castra. nō agricultura. nō regna zc. Tercīū do/cumētū declarādū est de dei magni erga hoiem magā charitate. q̄ nō indige/bat bois seruitute. sz ex sua bonitate et charitate ad suā imaginē ipm creauit oia corpalia ꝓp ipm fecit. mūdi dñm cōstituit. Vnde Aug⁹. de spū z lra ait. Miser ego q̄ntū deberē diligere deum meū q̄ me fecit cū nō erā. redemit cum perirem. nō em erā z de nihilo me fecit nō lapidē. nō arborē. nō aliqd de aialibus. sz voluit me esse hoiem. dedit vi/uere. sentire z discernere. reduxit me ō exilio. redemit me de seruitio. vocauit me noie suo vt memoriale suū sp esset apō me. vnxit me oleo letīcie quo ipe erat vnct⁹ vt ab vncto essem vnct⁹. z a xpo dicerer xpian⁹. Et nō solū sīc dictū est creauit. dotauit. z sublimauit. sed z ab eterna morte filij sui vnigeniti pia morte redemit. Hāc nimiā charitatē dei pris cōmēdabat xps filius dei viui Job. xij. di. Sic deus dilexit mūdū vt vnigenitū suū daret. vt oīs q̄ credit in eū nō peat sed habeat vitā eternā. Ad quā nos ꝑducat pius redemptor xps q̄ cum patre z spūsctō viuit zc.

In dñica sexagesime.
Sermo. xxiij.

Exiit qui seminat seminare semē suū Lu. viij. Nec sunt ꝟba redemptoris nostri nobis viā salutis p similitudinē terribilē declarātis. vñ i omelia hodierna dicit bīus Gregorius. Lectio sancti euāgelij frēs charissimi expositiōe nō indiget. sz admonitōe. quā em̄ veritas p semetipaz exposuit hāc discutere humana fragilitas nō ꝑsumit. z infra Si nos vobis semē verbū agrī mundū. volucres dēmonia dicerem⁹ ad credendū nob mens forsitan vra dubitaret. Vñ idē dñs p semetipm dignat⁹ ē exponere qđ dicebat. In q̄ qdē expositione se semiatori assimilauit. q̄ semiauit quadruplicē agrū. s.

Primo agrum celestem.
Scdo agrū padisi terrestrē.
Tercio agrum ꝟginalē.
Quarto agrū mūdialē.

Primo inquā seminator xps exiuit p creationē in agrū celestē z ibi seminauit angelicā naturā. sed aliq̄ eor facti sunt tāq̄z terra secus viā. dū superbe cogitatōes p eos trānsitū fecerūt. z iō malign⁹ volucer. i. superbia illō semē deuorauit q̄ ō celo deiecit. iuxta illud Esa. xiiij. Quō cecidisti lucifer q̄ mane oriebaris. Scdo semiator xps exiuit in agrū padisi terrestrē z ibi seminauit primos pentes. sz nō hēbāt humorē grē ꝓsūmate. iō orto sole tētatōis diabolice aruerūt amittēdo originalē iusticiā z incurrēdo magnā miseriā. Tercio bon⁹ seminator saluator exiuit de sinu pris z venit in agrū vteri ꝟginalis et ibi tria semina seminauit. s. semē eternū. antiquū. z nouū. Diuinitatē suā q̄ eterna est. Carnē suaz que est antiqua ab Adam traducta. Et aiam suaz q̄ erat de nouo creata. De his tribꝫ seminibꝫ factus est ille panis de quo dicit Job. vj. Ego sum panis viu⁹ qui de celo descendi. Quarto bon⁹ seminator xps exiuit de vtero virginis z venit in agrū mūdialē p gratiosaz nativitatez portans secū tria semia. s. semē gratie. doctrine. z misericordie. Mūd⁹ qdem erat multis erroribꝫ circūdat⁹ dei inimic⁹ z diabolī seru⁹. ideo xps attulit semen

Dominica sexagesime.

doctrine. vt oīs errores diaboli dis/ solueret .j. Joh. iij. In ꝟ appuit filꝰ ꝺi vt dissolueret opa diaboli. Scō attu lit semē gr̄e vt mūdū ꝺi iimicū recōcili aret. hic ad Titū. iij. Justificati gr̄a ipi us saluati sumꝰ. Tercio attulit semē miscōie vt mūdū de seruitute diaboli redimeret. Uñ ps. Apud dñm miseri cordia z copiosa apud eū redemptio. Ad designādū hec tria ꝺ corpe xp̄i dū esset i cruce tres fōtes emanauer̄t vicz aq̄. sanguis. z lachrime. Per aquā in telligit eiꝰ sapia vel doctrina q̄ mūduz ab errorib⁹ ablуit Ezechiel. xxxvij. Ef/ fundā sup vos aquā mūdā z mūdabi mini. z flurit sanguis q̄ nos redemit. de q̄ Apoc. v. Redemisti nos in san/ guine tuo. Deinde fluxerūt lachrime q̄bus nos recōciliauit p̄ri. Hinc dicit Hebreo. v. Cū clamore z lachrymis se offerēs exaudit⁹ ē p sua reuerētia. Di cit igit seminator bonꝰ de se. Exit q̄ se minat. In q̄ qdem euāgelio optimus xp̄s tria insinuat. ſ.

¶ Primo vbi diui assil'ationē. ibi. se/ men est verbū dei.

¶ Scō eiusdē pditionē. ibi. qꝺ autez cecidit.

¶ Tercio semis fructificationē. ibi. qꝺ in terrā bonā.

M Primo em̄ xp̄s in p̄nti euāge/ lio insinuat verbi diui assil'ationē cuz se assil'auit semiatori ꝺi. Exit q̄ semiat Uel verbū eiꝰ semi ꝺi. Semē est vbū dei. p̄dicator vo absolute nō dicit se/ minator. sz copbinꝰ semiatoris. Jō diē de eis saluator Matth. x. Nō vos est/ q̄ loq̄mini. Et btūs Aug. li. de doctri/ na xp̄iana. Ego q̄n ille semiat q̄ꝺ sum nisi copbinꝰ semiatoris. Ille semiator in me ponere dignat⁹ ē q̄s vob spargo Nolite attendere ad vilitatē copbini sz ad charitatē semis z ptātē semiatoꝛ Uñ verbū ꝺi assil'at p̄cipue sex rebꝰ. ſ.

¶ Primo semini.
¶ Scō armature.
¶ Tercio cibo.
¶ Quarto igni.
¶ Quinto malleo.
¶ Sexto speculo.

Primo in quā vbum dei assil'at semi/ sparso in terrā sic in p̄nti euāgelio. z p̄ter tres p̄rietates naturales q̄s se/ men hz sil'es cū dei vbo. Primo ei as/ sil'atur verbuz dei semi rōne originis q̄ in suo origine habz has naturales p̄rietates. Primo i suo origine trāsit a forma p̄ria in aliā q: pus mortifica tur q̄z fructificet. Juxta illud Joh. xij. Nisi granū frumēti cadēs i terrā mor/ tuū fuerit ipm solū manet. Sic vbuz dei audiētes mutat in bonū. vt ptz de iudeoꝝ mīstris Joh. vij. q̄ missi fuerāt ad capiēdū ihm. Cuiꝰ vba audientes mutati sunt. nec ipm cōprehēderūt sꝫ uersi sūt dicētes. Nunq̄z sic locutꝰ est hō. Scō semē in origine hz vtutē attra/ ctiuā. attrahit em̄ hūiditatē de ter/ ra. sic dei vbuz attraxit ap̄los z alios. Naz post q̄z Matheo dixit. seq̄re me. statim surrexit z secutꝰ est eū Mat. ix. Hinc ꝺr Joh. vj. q̄ dū saluator locutꝰ fuisset p̄funda mysteria de suo corpe multi nō intelligētes ex discipl'is abie rūt retro dimittētes xp̄m z ꝺi. Durꝰ est hic sermo q̄s p̄t audire. dicēte xp̄o apl'is Et vos vultꝫ abire. Rñdit Petrꝰ. Ad quē ibimꝰ. vba vite eē ne habes. Ter/ cio semē hz in origine vtutē mollifica/ tiuā. totū em̄ semē liq̄scit dimittēdo su am duriciā. Sic vbuz dei aiam pus durā liq̄facit. sic Cañ. v. ꝺr. Anima mea liq̄facta est vt dilectꝰ me locutꝰ ē mihi. O q̄z suauiter liq̄factū fuerat gelidus cor Marie magdalene audiēdo vbū xp̄i. O q̄z molle factū fuerat ania du/ ra Pauli apl'i q̄ dicebat Ace. ix. dicēs. Quid me vis facere. Scō vbuz ꝺi

assil'at semi rone diuersitat. hz em se/
men diuersas vtutes. habet em vtute
nutrendi. medicadi. z delectandi. Sic
vbz dei pmo nutrit aiam. sic Mat.
iiij. dr. No in solo pane viuit ho sed in
oi vbo qd pcedit de ore dei. Sco
medet. iuxta illud ps. Misit vbz su
um z sanauit eos. Et Sap. xvj. Neq
herba neq malagma sanauit eos. sed
sermo tu dne q sanat vniuersa. Ter/
cio eta vbz dei delectat. O q multu
delectabat Dauid dum dicebat. Quã
dulcia faucib meis eloquia tua super
mel ori meo. Hinc Ecci. xxiiij. dr. Qui
edunt me adhuc esuriet. qr qs q̃nto de
uot audit dei vbz. eo feruenti audi
re accendit. Tercio vbz dei assil'at se
mini rone mltiplicatois. nam ex vno
grano crescit multa. Sic p vbz xpi
multiplicata e eccla in fidei soliditate
Jo dr. Ro. x. Fides ex auditu. auditus
aut p vbz xpi. licz em xps de nr aliq
alio mo potuisset humanu gen salua
re ex sua imesa potetia. tñ ita voluit vt
fieret sal p verbu. exq ipe est verbu pa
tris. Et io iaz oia salutis sacra dant p
verbu. O igit xpiane p qd facti es xpia
nus. none p verbu dei. p quid confirma
tus. p quid in ordine sacerdotali osti/
tutus. p quid in mrimonio. p qd itu/
rus in regnu celoz. none p verbuz dei
certe sic. Sco verbu dei assil'atur ar
mature nre militie. sicut em miles in/
ermis no pot resistere aduersarijs. sic
nec fideles sine auditoe vbi dei. Nam
in hunc mundu ad campu plij z mili/
tie missi sum vt victores hic. corone/
mur in celis. Un Job. vij. dicit. Mili
tia est vita homis sup terra. Habem
em tres hostes ferocissimos q nituntr
nos occidere. s. diabolu qui est inuisi/
bilis z obsedit via celestis patrie. Car
nem que est insepabilis. Mundu qui
est infatigabilis. Quis no paueat ho
stem inuisibile. insepabile z infatigabi
le. Sed certe oes isti p verbu dei facili
ter supant. s. supbus diabol p humili
tate. Caro p macerationē. Mund p
temptu. Un magr militie Paulus
hortat ptra dictos hostes munitos ee
di. Eph. vj. Accipite armatura dei vt
possitis resistere z in oibus pfecti sta/
re. z infra. Assumite gladiuz spus qs
est verbu dei. hunc gladiuz xps rex re/
gum z dns dnantiu accepit ptra dia/
bolum Matb. iiij. di. Scriptu est no
in solo pane viuit homo. Item no te/
tabis dnm deu tuu. z sic tandez vicit.

Tercio verbu dei assil'atur cibo qr si
cut cibus nutrit corpus. sic verbu dei
aniam. z q̃q corpus z aniam. sicut
Moyse qui q̃draginta dieb no man
ducauit neq bibit. Sed sicut circa ci/
bum corpalem tria sunt picula homi
sic circa cibum spualez. Primu si om
nem cibu fastidit signu est mortis. sic
spualiter. qui omne pdicatione ptem/
nit. Juxta illud ps. Omne escam ab/
ominata est ania eoru. appropinqua
uerut vsq ad portas mortis. Qui ei
verbum dei no audit est pscisus a deo
Job. viij. Propterea vos no auditis
quia a deo no estis. qui aute ptemnit
est ppe infernum. qui vero insup con/
temnedo derident stat sup portas infer
ni. Secundu signuz mortis est si sum
ptum cibum retinere no potest. sic dei
verbu. vn Greg. in omel. Eterne mor
tis inct piculum formidare debetis si
cibu scte exhortatois accipitis z i vetre
memorie no retinet. sz h sane intelli
gedu q. s. no vult retinere. Na legit i vi
tas patru qp qda libter audies vbu hi
nihil retinere potat. sup q amaricatus
venit ad q̃da sctm senez z cam sue tri
sticie eidem reuelauit. qui prudenter
tacuit z ei vna sporta dedit di. Vade z
haurias aqua cum sporta. q trasiens

Dominica sexagesime

cū pluries tētasset nihil oīno retinebat Et reuersus dixit se nihil pfecisse. Cui ait senex. Cū pfecisti. qz si aquā sporta nō retinuit cū mōdata ē ex freq̄nti hausu. Sic est cor cuū qō mūdat ex deuota ꝟbi dei auditōe. iuxta illō Joh. xiij. Jā vos mūdi estis ꝓpt sermonē quez locut⁹ sum vobis. Terciū signū mozris sumpti cibi est qū ds sumptū cibū nō digerit. sed crudū retinet in stomacho. Sic spūal' q nō opaf iuxta auditū verbū dei. de q̄bus ōr Jaco. j. Estote factores verbi z nō auditores tātuz fallētes vosinetipos. Quarto ꝟbum dei assil'af igni. sicut em̄ ignis accendēdo humiliat alta. fortificat mollia. z incinerat dura. sic ꝟbū dei supbos būiliat. timidos ꝓfortat. negligentes incinerat. qū incinerandos clamat Beñ. iij. Cinis es z in cinerē reuerteris. Quito verbū dei assil'af malleo ꝓterēti. iuxta illud Hiere. xxiij. Nūquid nō ꝟba mea sunt q̄si malle⁹ cōterens petras. i. corda dura. Sexto ꝟbum dei assil'af speculo. sm illud Jaco. iij. Audiēs ꝟbum b compaf viro ꝓsiderāti vultuz natiuitat⁹ sue in speculo. Sicut em̄ in speculo hō videt turpitudinē suaz aut pulchritudinē. ita in audito ꝟbo dei. Pro q̄ est nobis sciendū q dē q̄drupler speculū fecit anime vt se videndo emendet. s.

Primū est ꝓscientia.
Scōm est sacra scꝑtura.
Terciū est creatura.
Quartū trinitas beata.

Primo em̄ de⁹ fecit speculū cōscientie vt hō frequēter ingrediaf in suā ꝓsciētiā emēdando. siue cū laudaf videat si ita sit. aut de eo ōr. z tūc deo attribuat gl'iam tanq̄ largitori ꝟtutū. siue cum vilipendit intueaf si ita sit z ꝓfundaf i se. si aūt aliter est tūc sufficit q ī celo testem deū habet. nec curet ī terra testes querere. qui frequēter etiā se nō vident nisi ex b generaret scandalū. De b speculo dicit Hugo li. ij. de arra anie. In speculo q̄dē ꝓscie oīs stat⁹ hois interioz z exterioz dinoscit. Dia q̄ sine speculo est sine ꝓsciētia est. s. beu qz hoc speculū intātū obtenebratū est q de pctis etiā magnis multi nō curāt. ex q̄ corpali oculo nō videt ei⁹ deformitatē. Unde Aug. in enchi. Peccata q̄uis magna z horrenda cū in ꝓsuetudinē venerint pua aut nulla esse credunt adeo vt nō solū ñ occultāda. verū etiā diffamāda p̄dicāda q̄z esse videant. Scōm speculū est sacra scꝑtura siue dei ꝟbū. de quo b. Greg. in moral'. Sacra scꝑtura mētis oculis nr̄e quasi q̄dā speculū opponit vt in eo interna nr̄a facies videatur. ibi em̄ feda. ibi pulchra nr̄a cognoscim⁹. Multi nāq̄z sua pcā in speculo ꝓscie nō viderūt. sed in isto q̄spexerūt sicut Maria magdalena. O ignīa xp̄i spōsa. respice vultū aie tue ne a sponsi excludaris amplexu. z infernī includaris cruciatu. Terciū speculū anie est oīm̄is creatura quia ꝓtemplādo creaturas videm⁹ deuz in eis. vidz. magnitudinē dei ex magnitudine creaturaz. pulchritudinē ex pulchritudine zē. Et sic de⁹ nunc videt p speculū creaturaz. tūc aūt de⁹ erit speculū creaturaz. in eo em̄ videbim⁹ quō creature fuerunt ordinate. Ūñ. ij. Chor. xiij. Nunc videmus p speculū z enigmate. tunc aūt facie ad faciem. Quartū anie speculū est ip̄a trinitas beata. sicut em̄ nūc creatura est speculū creatoris. ita ecōuerso tūc creator erit speculū creaturarū Sap. vij. Candor ē lucis eterne z speculū sine macula. Et i hoc oīa vident. Ideo dicit Greg. in moza. Quid est qō nō videant qui videntez oīa videt. Dicit tū Bonauē. sup. ij. di. xj. q boc speculū est voluntarium.

ideo q̄ntūcunq; in eo q̄s aspiciat nihil in eo videt nisi q̄tū ipm vult reuelare Et ideo dicit q̄dā doctor q̄ nō oēs angeli cognouerūt mysteriū incarnatōis sed in ascensiōe mirabant dicētes. q̄s ē iste q̄ venit de edom Unde ꝓpter hec q̄tuor specula spūalia q̄tuor modis solēt fieri specula marialia. Primū in medio eleuatū. z B rem minorē repñtat q̄ sit in ꝟitate. z significat ꝓscientiaz eleuatā p̄ superbiā que se nō bñ repñtat sed credit se meliorē q̄ sit. z penā iferni minorē. silr celi gaudiū minus zc. Secūdo speculū solet fieri rectū qđ significat sacrā scripturā siue dei ꝟbū que omnib⁹ recte oñdit sine psonaꝝ acceptōe dicens illō Ethanasy. Qui bona egerūt siue dñi siue serui ibūt in vitā eternam. q̄ ꝟo mala in ignē eternū. Tercio mō speculū solet fieri i medio depressū qđ rem repsentat maiorē q̄ sit. z significat creaturas. Dicit em̄ latū celū. maior me est creator me⁹. Silr pfundum mare. pfundior me est Quarto mō fit nimis depssum z ꝓcauū. qđ recipies lumen solis oppsita illi illumiat z cō burit. sic ꝓcēplatio diuitaꝝ z ei⁹ bonitatis potissime exēplū xp̄i in q̄ magis relucet ꝟitas moris q̄ in ꝓscia vl sacra scripture. O ania christi sanguie redempta si nō poteris intelligere acerbitatem penaꝝ inferni considera passionem filij dei q̄ nō ꝓ modico talis psona tāta sit passa. ipe em̄ videbat etnas inferni penas et eternū celi gaudium. Secūdo saluator in euāgelio insinuat verbi dei pditionē dicens Et dum semināt aliud cecidit secꝰ viā z cōculcatū est et volucres celi comederūt. Aliud cecidit inter spinas et simul exorte spine suffocauerūt illō. Et aliud cecidit supra petrā et natū aruit quia nō habebat humorē. Et aliud cecidit in terrā bonam et ortū fecit frūctum centuplū. Quod saluator ore ꝓprio exposuit. aliter exponere nō audemus. Quia dicit Grego. Quam ve ritas p se exposuit banc būana fragilitas discutere nō presumit. Exposuit em̄ quid significet per terrā secus viā quid p spinas. q̄d p petram. q̄d p terram bonā. vbi tres ptes seminis dicit perisse z vnicā ptem semis fructificasse. Pro quo est sciendū q̄ ania hominis tres habet potētias que si indisposite fuerint significāt tria loca semis p dicti que habet aia bois. scz.

Primo potentiā rationalem
Secundo potentiā irascibilē.
Tercio potentiā ꝓcupiscibilē.

Primo aia bois habz potentiam rationalē p quā discernit int̄ vez z falsū bonū et malū. que q̄dem ipedit̄ ab ignorantia. q̄ue generat a luxuria. q̄ luxuria obtenebrat potētiā anime rationalē ne ꝓpē modicā carnis delectationē ppendat peccati feditatē: et pene debite eternitatē. et creatoris voluntatem. Vi em̄ significant p terraz secus viā. quia sicut via cōmunis ē patens omnib⁹ transeuntib⁹. ita cor hominis luxuriosi nō habet clausurā in oculis. quia libenter videt illicita. nec in auribus. q̄a libenter audit scurrilia. nec in ore quia libēter loquit̄ carnalia. nec in corde quia libenter cogitat immūda. quia nullā habet clausuram. ideo demones frēq̄nter perambulant. In quorum psona dicit Job xxix. Uenerūt latrones z fecerūt viam per me. Et sic volucres celi. id ē demones qui habitāt vsq; ad diem iudicij in isto aere caliginoso comedunt. id ē tollunt p suggestionē verbū dei. Pro quo est sciendū q̄ via tripliciter dispon̄it vt fiat terra fertilis. Primo arat. Secundo fodit. Tercio circumsepit. Sic bō luxuriosus si vult vt verbum

Dominica sexagesime.

dei in se fructificet. aret cor suū p ꝓtriti
onē. fodiat p interiorū ꝓsiderationē. et
circūsepiat p mādatoꝝ obseruationez
Ad qō hortat dñs Jobel. j. di. Conuer/
timini ad me ī toto corde vro scz p mā
datoꝝ obseruationē. in fletu t plāctu
p interiorū ꝓsideratōez. t scindite cor/
da vestra p verā ꝓtritionē. Scdo aia
bois hz potētiā irascibilē q refutat ma
lū q impedit p rebellionē t hec genera
tur p superbiā. superbia em̄ indurat potē/
tiā irascibilē ne suscipiat salutis vba. t
significat p petrā humore gre carentez
Ūñ Chrys. Si pluuia īnāt sux lapi/
dem descēdat a foris lapis balneat in
tus aūt siccus existit. sic pluuia vbi di
vel inspiratōis diuine cor superbi attin
git foris q̄dez remanet intrare aūt ñ
pōt. Hinc Bern̄. ad Eugeniū notifi/
cat q̄d sit cor duxꝝ. Duxꝝ īnāt cor est qō
nec cōpūctōe scindit. nec pietate emol/
litur. nec mouet p̄cib. nec minis cedit
t flagellis indurat. de q̄ dicit Eccī. iij.
Cor duxꝝ male bēbit in nouissimo. Di
cit em̄ saluator in euāgelio q̄ cuz gau/
dio suscipiūt bi vbum dei. sz in tpe tē/
tationis recedūt a bono ꝓposito. O q̄z
multi audita p̄dicatōe ꝓposuerūt non
vti superfluo ornatu t tm̄ nō valuit ī eis
vbum dei qō triplici rōne fit. Primo
qz videt eis duxꝝ qō dicit. Et ideo di/
cunt in se illud Job. vj. Durꝰ est hic ser
mo t quis poterit audire. de q̄bꝫ Ber̄.
Videt vobis duxꝝ cū dicit. agite peni/
tentiā. erratis. sed aliq̄n audituri estis
verbū aspexꝝ t sermonē duxꝝ t auditio
nē malā. s. Ite maledicti. de q̄ iusti nō
timebūt dicēte ps. Ab auditōe mala ñ
timebūt. Scūda ratio quia factis eo
rum vitas est ꝓtraria. Ideo impij di/
cunt illud Sap. ij. Cōtrariꝰ est opib⁹
nostris t iproperat nobis peccata le/
gis. Hinc saluator Joh. iij. Qui male
agit odit lucē t nō venit ad lucē vt nō
arguant opa eiꝰ. Tercia ratio qz cor/
da eoꝝ sunt ad alia inclinata ad mo/
dum vasis qō habet os versus terraz
vñ. Prouerb. xviij. Nō recipit stultus
verba prudentie nisi ei dixeris vba q̄
versant in corde ipiꝰ. licz em̄ taliū cor
sit duxꝝ. tm̄ triplicit sicut lapis optime
potest frangi. s. malleo. igne t sanguie.
Primo cor duxꝝ sicut lapis pōt frangi
malleo. i. mortis frequēti memoria ex
quo sciūt se morituros. ignorāt tm̄ die
t horā. Jō de facili tales suuz possunt
emollire cor. Scdo cor duxꝝ frangi pe
igne sicut lapis. vt patz in cemēto. sic
cogitatōe ignis inferni Tercio sicut la
pis adamātinꝰ frangit sanguie hyrci.
sic cor duxꝝ sanguis recordatōe agni i/
maculati xpi. Tercio ania bñana hz
potētiā ꝓcupiscibilē p quā affectat bo/
nū. que impedit p̄ solicitudinē seu desi/
deriū rez tpaliuz q̄ generat p auaricia
am. Auaricia em̄ stimulādo inclinat
potentiā ꝓcupiscibilē ad amorē rerum
terrenaꝝ. t hec auaricia significat per
spinas. Jō dicit saluator. Q, aūt cecī/
dit inter spinas. i. in corda auaroꝝ. bi
sunt qui audiūt verbū. t a cura t soli/
citudine t voluptate vite suffocant et
nō ferūt fructū. i. bona opa. qz diuitie
sua fallacia suffocāt bonū ꝓpositū. Fm
em̄ b. Greg. in omel'. Diuitie dicūt fal
laces q̄ nobiscū diu p manere nō pos/
sunt fallaces sunt q̄ mētis nre inopiaz
nō expellūt. t qō p mittūt nō soluūt. p
mittūt abūdātiā t efficiūt inopiā. Un
diuitie cōpant spinis ꝓpter q̄tuoz. Pri
mo qz spine licz sint sub floze tm̄ pun/
gunt. sic diuitie licz foris habeāt floze
glozie mūdane pungūt tm̄ mētē in que/
rendo. retinendo. t amittendo. Se
cundo sicut spine sunt latibulū serpen
tum. sic diuitie latibulū serpentū infer
nalium. Ūñ qui volūt eas inēaute ac
cipere mordent ab eis. vt ōz. j. Thim.

vj. Qui volūt diuites fieri incidūt in tēptationē z in laqueū diaboli. Tercio sicut spine sunt materia ignis. sic diuitie sunt materia cupiditatis in p̄senti z ignis infernalis in futuro. Juxta illud p̄s. Exarserunt sicut ignis in spinis. Quarto diuitie compant spinis. Nam sicut spine complectēres se crudeliter. sic diuitie amatores suos crudeliter sanguine peccati. Hinc dicitur Eccli. xj. Si diues fueris nō eris īmunis a delicto. ímo diuitie auaros non solum cruciāt sed suspendūt. qui sūt similes iudicatis homib⁹ ad mortem quib⁹ tortor p̄mo ligat manꝰ z postea collū. Et dum puenerit ad scalam patibuli tortor cuz fune p̄cedit z semp de gradu in gradū ascendere cogit. tandem funē ligat in patibuluz z descendens scalam subtrahit. z sic suspensus manebit i patibulo. cuiꝰ carnes aues celi lacerant. Sic auaro manus ligātur a restitutione z largitione elemosynarū. ligat collum p malā ꝓsuetudinē ne a sua iniq̄ negociatione desistat. z sic ad patibuluz mortis diabolꝰ cum ascendere p̄curat. quādo de officio ad officium. de diuitijs ad diuitias anhelare īstigat. sicq̄ fune obstinatōis eum ligat quousq̄ p mortem corpalem ipm ascensuz subtrahat. z animā demones. carnē vero rodant vermes. O fallaces diuitie. O pungentes spine. O verbi salutaris suffocantie. q̄z a multis aufert deum suuz. z infert tormentum eternū. Beatus igit̄ qui a te bene liberabit̄ quia dicit saluator. Facilius est camelum transire p foramē acus. q̄ diuitez ingredi in regnum celorum. Tercio saluator in p̄senti euangelio insinuat semis fructificationem cum dicit. Q̄d aut̄ cecidit i terram bonā z tortū fecit fructū centuplū q̄d exponens idē saluator ait. Q̄d aūt in terraz bonā hi sunt qui in corde bono z optimo audiunt verbū dei z fructum afferunt in patiētia. z sicut dicit Matth. xiij. Aliud fecit fructuz tricesimum. aliud sexagesimū. aliud centesimum. Dicit em̄ sanctꝰ Bonauē. in. iij. di. xlix. q̄ fructus de quo loquit̄ dñs Matth. xiij. Et Lu. viij. quem diuidit in fructuz tricesimū sexagesimū z centesimū. Est q̄dam p̄mium q̄ debetur homi. ex hoc q̄ de carnali vita ī spiritualem transit. z respondet illi virtuti p̄cipue fructus. que virtus hominem a subiectione carnis liberat. hoc autez maxime facit ꝓtinentia. ideo cōiugatis debetur fructus tricesimꝰ. viduis sexagesimus. z virginib⁹ centesimus. Est igitur q̄dam p̄miū p̄ter quod debetur homi fructus centesimus. quia audita p̄dicatione quidam seruant cōtinentiā coniugalem. alij viduale. alij virginale. prima ē bona. secūda melioz. tercia vero optima. Dicit em̄ Petrus de palud. in. iij. di. xxix. Q⁹ illi qui nunq̄z fuerunt in matrimonio nec seruauerūt virginitatez nō gaudebūt de hoc fructu. quia sicut ad aureolā nō sufficit ꝓpositum sine effectu. sic in ꝓposito. Un̄ si talis penitēat tñ fructum non habebit. quia dicit Johānes nider ī p̄ceptorio. q̄ ideo debetur coniugatis fructus tricesimus. quia seruauerunt decem p̄cepta cuz tribus adiunctis matrimonio. s. quia continuerūt se tempe indebito. a ꝑsona indebita. z a circūstantia indebita. z sic ter decem faciunt triginta. In viduis vero duplicatur castitas q̄z in cōiugatis. quia maritum nō habent nec alium habere volunt. insuper sex operibus misericordie se occupant. Centesimus fructus debetur virginib⁹ ratione p̄fectionis. Nam sicut decies decem faciunt centū. qui ē numerꝰ p̄fectꝰ

Dominica sexagesime

ita hec ꝓtinẽtia est ꝓfecta. nũ q̃ aliquez cognoscẽs. Et sic binubũ z infantes i ỽginitate defuncti ñ gaudebũt de isto fructu in se. q. ꝓrie fructꝰ debeꝫ laborãti in agro corꝑis sui. ¶ Dñ ꝓpẽ ꝑdicta q̃ periculosum sit nõ audire verba dei ꝓz in q̃dam rustico q̃ nũq̃ voluit audire ỽbum dei. sz freq̃nter stabat in cimiterio clamãdo. z mortuꝰ est. Cũ aũt ad eccl'iam esset delatꝰ. z sacerdos cũ clericis officiũ circa corꝑ faceret. imago crucifixi cepit obturare aures suas cũ digit'. a cruce sepatis. Nõ cũ hoies aspicerẽt mirabant. Tũc sacerdos ait ad ꝑpl'm. Scitis q̃le signũ est. Vos debet' scire q̃ iste q̃ iacet hic mortuꝰ mõ est in manu diaboli. q. obturauit aures suas ne audiret ỽba ỽi Ita deꝰ obturat aures suas ne audiat preces q̃s iam ꝑ eo fũdim'. z oẽs ceſsauerũt ꝑ eo orare. q̃ sepultꝰ ẽ tandẽ extra cimiteriũ. De talib' ait Greg. xxvij. moral'. Peruersa q̃ppe aĩa reb' pñtibus dedita. in terrenis voluptatib' resoluta abscõdit sibi mala seq̃ntia q. futura puidere refugit. q̃d aliud q̃ clausis oculis ad ignẽ vadit. Rogem' igr altissimũ deũ z eꝰ pĩa ac misericordez genitricẽ zc.

De eadem dñica.
Sermo. xxv.

Hec dicens ꝑ parabolam iesus q̃ habz aures audiendi audiat Luc. viij. c. z in euãgelio. in q̃ xps deꝰ noster tria exꝓssit scz.

¶ Primo se semiatori assil'auit.
Scdo verbũ suũ semi compauit.
Tercio auditoꝝ corda ꝓ via lapidẽ z terrã designauit.

¶ Primo nãq̃ xps dñs se semiatori assil'auit in ꝫ euãgelio cũ dixit. Exiit q̃ semiat seminare semẽ. Ex q̃ dat intelligere q̃ ꝓrie semiatoꝝ xps ẽ. ꝑdicatores ꝑ potiꝰ ẽ copharꝰ semiatoris q̃s seminatoꝝ. Iste ꝫo semiatoꝝ xps semiauit in corib' hoim semia ỽbi sui messurus in die iudicij. vt triticũ reponat in horrea. paleas ꝫo. i. reprobos combuat igne. Scdo xps dñs ỽbuz suũ diuinũ semi compauit in euãgelio. q̃rẽtibus eĩ discipulis q̃ esset hec ꝑabola. q̃b ipe dixit. Vobis datũ est nosse mysteriũ regni dei. i. secretũ eccl'ie militantis. ceteris aũt in ꝑabolis. vt videntes mea miracula nõ videãt visu intellectus diuĩtatẽ meã. z audiẽtes nõ intelligãt. q. vulgaribꝫ nõ est ꝓcessuz ꝓcessum eccl'ie militãtis ita exꝓsse intelligere z miracula sicut apl'is. Jõ declarat dicẽs. Semẽ est ỽbuz dei. compar aũt semi. q. sicut semẽ in terrã bonã ꝑiecti surgit mlt'iplicatũ. sic verbũ dei in bono corde receptũ facit mlt'iplicẽ fructũ bonoꝝ opez. ¶ Tercio xps dñs in euãgelio auditoꝝ corda designauit ꝑ viam lapidẽ z terrã di. Et dũ semiat aliud cecidit secꝰ viã z ꝓculcatũ est z volucres celi comederũt illud. i. sup corꝝ deuiũ ꝑ errores. vagũ ꝑ lasciuias. attritũ ꝑ carnales affectõcs. ac demoniũ tentatõib' ad modũ vie exꝓsitũ. tale nãq̃ supbũ corꝝ volucres celi demões in hoc aere caliginoso exñtes comedũt ꝑ suggestionẽ. i. ipediũt ne fructificet semẽ ỽbi dei. Aliud cecidit sup petraz. i. duꝝ corꝝ z rebelle z natũ aruit feruore tẽtationis z viroꝝ ꝑdidit. q. nõ hẽbat humorẽ gr̃e z deuotõis. In corib' eiduris q̃nq̃ ad horã nascit germẽ compunctõis cũ audiũt ỽbũ cõminatõis z feruore ꝑsecutõis arescit. q. radices nõ hñt firmi ꝓpositi. z tõ ad xp̃m credũt z in xpe tẽtationis recedũt a ꝓcepto ꝓposito. Et sic arboz sepe trãsplãtata radices fixas nõ hz. sic hoies de bono in malũ mutãtes i bono nõ sunt stabiles

q̄s bene ꝓbat vene⁹ tēcatōis q̄liter fue
rūt radicati. Aliud cecidit inē spinas. i.
corda diuicia⁊ solicitudi ib⁹ lacerata ⁊
simł exorte spine. i. diuitie mł̄tiplicate
suffocauerūt illud. i. ipedierūt fructuz
p̄dicatōis. Aliud q̄z cecidit in terrā bo
nā. i. in cor fidele ⁊ deuotū. Un̄ Beda.
Terra aūt bona ē electoꝝ ꝙscīs q̄ oib⁹
p̄dictis trib⁹ terr̄ ꝓtraria facit. qz ⁊ cō
mendatū sibi semē ꝟbi libēter excipit.
⁊ exceptū inē aduersa ⁊ pspa ꝙstanter
ad fruct⁹ vsq; ꝙseruat. boc tō fructū af
fert in patiētia. ꝓterea ōr de xp̄o dño
bec dicēs clamabat. Un̄ ex p̄nti euāge
lio tria declaremus saluti vtilia docu
menta scz

Primū xp̄i p̄dicatoris moduz exē
plarē. ibi. Exīit q̄ semiat

Scōm ꝟbi auditoris ꝓpositū salu
tare. ibi. qō aūt cecidit sec⁹ zc̄.

Tercīū p̄dicati sermōis fructū sin
gularē. ibi. qō aūt cecidit in terrā zc̄.

Primū ita qz documētū ex euange
lio declarem⁹ xp̄i p̄dicatoris modū ex
emplarē quē dedit oib⁹ euāgelij p̄dica
toribꝫ cū ōr. Exīit q̄ semiat. exīit p⁹ xp̄s
ex vtero mr̄is f̄m būanitatē i būc mū
dū ad docendū q̄ f̄m diuinitatē nō potu
it exire nec de loco ad locuz ꝓgredi. vt
dic̄ Lyra. qz sic vbiq; est. Un̄ mod⁹ exē
plaris p̄dicatiōis xp̄i ex trib⁹ in euāge
lio expressat⁹ ostēdit. s.

Primo ex sua sapia.

Scōo ex sua feruētia.

Tercio ex sua patiētia.

Primo inquā mod⁹ p̄dicatiōis xp̄i dñi
oñdit ex sua sapia. qz sapiēter inchoa
uit. sapiēter ꝓsequi. ꝓ prudēter ꝙsū
mauit. Primo em̄ sapiēter inchoauit
in eo q̄ debitū tps ad p̄dicandū expe
ctauit. q̄ licz eēt plen⁹ sapia ⁊ gr̄a. tm̄ p̄
dicatiōnē suā incepit circa tricesimum
annū. iuxta illud Lu. iij. Erat ihs in
cipiēs q̄si annoꝝ triginta. Interim aūt
q̄d fecit dic̄ Lyra sup. vj. c. Marc̄. sup
illis ꝟbis. Nōne ꝟ ē faber filī⁹ Marie
⁊ frat̄ Jacobi ⁊ Joseph ⁊ Jude ⁊ Sy
monis. nōne ⁊ sorores ei⁹ ꝟ nobiscum
sūt. Jsti em̄ credebāt q̄ eēt eiusdē artis
cū p̄re suo putatiuo Joseph. q̄ ōr fuis
se faber lignari⁹. ⁊ ꝓbabile videt q̄ xp̄s
eandē artē exercuit. qz nō fuit occupa
tus i doctrina ⁊ miracul̄ vsq; ad trice
simū etat̄ annū. nec aī fuit inchoat⁹ stu
dio. f̄m q̄ ōr Job. viij. Quō ꝟ ḡras scit
cū nō didicerit. nec ē verisīl'e q̄ tāto tē
pore fuerit ociosus. magꝭ aūt verisīl'e
est q̄ fuerit occupat⁹ i arte p̄ris sui pu
tatiui q̄z in alia. ⁊ ꝟ videt ꝙ ꝟbū istoꝝ
q̄ erāt de nazareth q̄ modū suū viuēdi
cognoscebāt ⁊ fabrū eū vocabāt. hec ibi.
Et sic expectauit prudēter debitū tps
p̄dicādi. tō dicebat matri sue Marie
Joh. ij. Quid mibi⁊ tibi mł̄ier tps me
um nōdū aduenit. Tandē oportuno
tpe missis apl'is ad p̄dicādū dicebat
Joh. vj. Sic̄ misit me viuēs p̄r ⁊ ego
mitto vos. Ex q̄ꝟ exēpluz dat⁹ oib⁹ ne
q̄s se ingerat ad p̄dicandū nisi mittat
a deo vel ab eo q̄ ḥz ptātez id faciendi.
Gz mō pleriq; p⁹ volūt in alijs fructi
ficare q̄z i se. ⁊ qz radices ꝟtutū fixas ñ
bñt tō nō fructificāt. de q̄ꝟ apl's Ro.
x. dic̄. Quō p̄dicabūt nisi mittant. nec
etiā credi ḥz ei q̄ dic̄ se a deo missum. q̄
ab eccl'ia nō mittit nisi ꝓbet miracul'.
sic̄ Moyses. extra de hereti. c. Lū ex in
iūcto. Mittit ꝟo alios ab eccl'ia p pri
uilegiū vt frēs p̄dicatores ⁊ minores.
vt extra de sepultur̄. c. dudū. in clemē.
Uel ordinarie vt q̄libet curat⁹ subditos. de q̄ꝟ di. xj. Nico. papa
in q̄c. Dispēsatio celest̄ semis nob inīū
cta ē. ve si nō sparserim⁹. ve si tacuerī
mus. Et di. xlij. c. si rector. Greg. de cu
ratis sic loq̄t. Officiū p̄dicatōis susci
pit q̄sq; ad sacerdotiū accedit. vt ante
aduētū iudicis q̄ terribilit̄ seq̄t ipe scz

Dominica sexagesime

damādo. i. p̄dicādo gradiat. Ad hoc etiā figurā inducit Exo. xxviij. vbi dr. q̄ sacerdos ingrediēs tabernaculū tin tinnabula ambiat. vt audiat sonit⁹ q̄n ingredit z nō moriat. ḋa vt exp̄ōit Hre. c. Sit rector. Irā ꝯ se occulti iudicij exigit si sine p̄dicatōis sonitu incedit. z sic moriē spūaliter. Vñ dñs Eze. iij. c. dixit. Fili homis speculatorē dedi te domui isrl'. Si dicēte me ad ipiū morte morieris tu nō annūciauer ipe in iniq̄tate sua morieē. sanguinē v̄o eius de manu tua req̄rā. O q̄ p̄clar est p̄dicatōis officiū. O omni laude dignū qō et filij⁹ dei viui exercuit in fra. ideo prudenē valde est oib⁹ z fidel' exequendū Secō q̄ dñs iesus suā p̄dicatōem sapienē ꝓtinuauit. ḋa simplicib⁹ simplicia ꝓposuit. z hūiliter hūilib⁹ euāgelizauit. duris v̄o z pteruis acriter respondit. Hinc Hre. z habeē di. xlij. c. Sit rector discret⁹ in silētio. vtl' i v̄bo ne aut tacēda ꝓferat aut ꝓferēda reticescat. Nā sicut incauta locutio i errorē ꝓtrahit. ita indiscretū silētiū eos q̄ erudiri poterāt i errore derelinq̄t. Sepe nāq; rectores ip̄rouidi hūanā gr̄az amittere formidātes loq̄ libere recta p timescūt. hec ille. Vñ Mat. v. hūilib⁹ discipul' dicebat. Bti pauperes spū q̄m ip̄or est regnū celor. bti mites q̄m ip̄i possidebūt terrā. Bti q̄ lugent q̄m ip̄i ꝓsolabunt' zc. Ite Lu. xij. dicebat. Nolite timere pusill⁹ grex cōplacuit p̄i vestro vob dare regnū. De obstinatis v̄o pctōribus dicebat Math. xxij. Ligatis manib⁹ z pedib⁹ mittite i tenebras exteriores ibi erit fletus z stridor dētiū. Item pctōribus talib⁹ dicebat Lu. xiij. Nisi pniam habueritis oēs sil' p̄ibit. Sed z ei insidiātib⁹ pharisei Lu. xiij cū dixisset. Exi z vade hinc q̄r herodes vult te occidere ait ill'. Ite z dicite vulpi illi. Ecce ejcio demonia z sanitates p̄ficio hodie z cras. z tercia die consumor. Ubi lyra. Dicite vulpi illi. i. herodi. Vulpis em̄ est aīal dolosū. rapax. tortuose incedēs. z fetidū. sic ꝑnceps malus qual'cūq; iste herodes est dolosus p machiatōes mali. rapax eris alieni. tortuose incedens p querēdo. iudicij. fetid⁹ p infamiā nois sui. Ecce demonia ejcio z nō possunt mihi resistere cū tñ sint maioris ptātis q̄z herodes. q. d. nō habeo timere eū. z sanitates p̄ficio hodie z cras. q̄r xp̄s duobus annis p̄dicauit. ista būficia ꝓferendo. hec ille. Sil' Math. xxiij. dicebat obstinatis pharisēis. Ue vobis scribe et pharisei ypocrite q̄ clauditis regnū celorū ante hoīes vos em̄ nō intrat⁹ nec intrōeūtes sinit⁹ intrare. Ue vob scribe et pharisei ypocrite q̄ comeditis domos viduar⁹ orōēs lōgas orātes. ꝑp̄ē h̄ amplius accipietis iudiciū. Et infra. Ue vobis scribe z pharisei ypocrite q̄ similes estis sepulcris dealbat⁹ q̄ a foris appārent hoīb⁹ speciosa. intus v̄o plēa sūt ossib⁹ mortuor. z omni spurcicia. Sic z vos foris q̄dē paretis hoīb⁹ iusti. intus aūt plēi estis ypocrisi z iniq̄tate. Et infra. Serpēres genimina viperārū quō fugietis a iudicio gehēne. Verū tamen alij p̄dicatores nō debēt h̄ fra/ bere in exēplū vt publice corrigāt pctores z notatim. Quia nō oia facta xp̄i dēm⁹ imitari. sic null⁹ tenet scīēter dispensatorē h̄re sicut ipe habuit iudā. ita nō sic exp̄sse peccātes reprehendere. q̄r venit in hūc mūdū tāq̄ medicus ad egrotū. ideo publice sanabat. venit tanq̄ magr ad discipulos ideo publice corrigebat sicut ptātē habens sup oēs. Tercio denicq; xp̄s dñs suas p̄dicatōem prudenē cōseruauit. ḋa p vitare quā docuerat mori voluit ꝓsta ter dieē pilato Joh. xviij. Ad h̄ veni in mundū vt testimoniū ꝑhibeā veri/

tati. Impleuit em̃ qđ dixerat Mat.x. Nolite timere eos q occidũt corp⁹ ant maz aũt nõ possunt occidere. eũ time te q põt aiaz z corp⁹ pdere zẽ. ¶ Secundo⁹ modus xpi pdicatõis ostẽdit ő euãgelio ex sua feruẽtia cũ dr. Nec dicens clamabat zẽ. Que qdẽ xpi feruentia pdicatõis in tribo ppendit.s.

¶ Primo in suo labore.
¶ Secũdo in suo amore
¶ Tercio in suo clamore

O Primo nãq feruẽtia pdicatõis xpi ppendit in suo labore q tãto feruore afficiebat erga aiaz saluẽ vt nõ curaret pius suũ laborẽ z fatigã. Unde Lu.viij. Jpe iter faciebat p ciuitates z castella pdicãs z euãgelizãs regnum dei. z Joh.iiij. venit ihesus in ciuitatez samarie que dr sychar. Erat ãt ibi fons iacob. Jesus aũt fatigat⁹ ex itinere sedebat sic sup fontẽ. hora aũt erat quasi sexta. venit mlier de samaria hauri re aquã. dicit ei ihesus. Da mihi bibere. Discipuli aũt eius abierãt in ciuitatez vt cibos emerẽt. z tũc dimissa sua magna fatiga cepit illi soli mlieri tã pfunde pdicare z oia peccata reuelare. dein de q ipe esset messias in lege promissus q mlier relicta ydria cõmouit totã ciuitatẽ. O dulcis ihesu qđ mouebat te ad tantã feruẽtiã. certe amor aiaz nostraz. O mi pie christe cur pdicãdo exponebas te ad tantã fatigã. cur per te hec faciebas. certe qz amore aiaz languebas. O aia mea aia mea ituere regem regũ fatigatũ ex itinere q̃rẽtem z dicentẽ. Venit filiꝰ bois q̃rere z saluũ facere qđ pierat. O clemens xpe certe speciosa res est aia in se z tibi gta p q̃ tantũ laborẽ libenter subisti. hinc exẽplũ trahat ois hõ potissime pdicator q omnẽ laborẽ et tribulatõem putẽdat p lucro aiaz. quia teste Greg. nullũ sacrificiũ deo acceptꝰ q̃z lucz aiaz

Secũdo nanq feruẽtia pdicatõis xpi ppendit in suo amore. qz diuio amore inebriat⁹ feruẽti gestu z actu pdicabat. Unde dr Mar.iij. Uenit iterũ turba ita vt posset neq panẽ manducare Et cũ audissent sui exierũt tenere eum. Dicebãt em̃ qm̃ in furorẽ est ihesus. vbi Lyra dic. q illi q erãt de cognatõe sua ex pte mris videtes insolitũ feruorẽ in eo. qz sicut dictũ est zpi feruorẽ pdicãdi omittebat horã comedẽdi Uidebãt etiã in vultu ei⁹ insolitã claritatẽ ex tute diuinitatis ꝓcedentẽ. Jrẽ audiebãt eũ loq̃ntẽ de diuis ardua z insolita. et p ꝓseq̃ns eis nõ intelligibilia. ió credebãt eũ loq̃ sic arrepticiũ vl furiosũ. ió voluerũt tenere z ligare ne sibi vl alijs posz nocere. z isti mouebãtur pietate. hec ille. O dei pris sapia xpe. ecce zelo aiaz succesus furiosus reputabar. O exẽplar et norma veroz pdicatoz. O stupor z gaudiũ deuote hec recogitantiũ. qdnã nos facere debeam⁹ p salute aiaz nraz si tu tãto amore laborasti p eis. ve ve videbas ineffabilẽ gliam ad quã vocabas z eꝛnũ piculũ a q̃ caducbas. ¶ Tercio q̃z feruẽtia xpi pdicatõis ppendit in suo clamore. exq̃ em̃ cor ei⁹ sctissimũ plenũ erat feruore erga boies. ideo freq̃nter ore clamabat. iuxta illud Mat.xij. Ex abundantia cordis os loquitur. Nam Job̃. vij. dicitur. In nouissimo aũt die magno festiuitatis stabat Jesus et clamabat predicando verbũ dei. Et hoc inolescuit cõsuetudo vt turbis vulgaribꝰ fiat sermo stando. religiosis aũt sedendo. quia christus docebat discipulos suos sedendo. vt dicit Matth. v. cap. Et cum sedisset accesserũt ad eum discipuli eius. z apiens os suũ docebat eos zẽ. Si q̃s sitit. i. desiderat doctrinam vite veniat ad me p fidẽ forma⁊ bibat aquam sapiẽtie salutaris

Dominica in sexagesima

nō solū ad sufficientiā sed etiā ad redū dātiā. q3 fides z bonitas vni9 fidelis debz ad alios deriuari. Silr i isto cuā gelio. Hec dicēs clamabat. Qui habz aures audiēdi audiat. oēs em̄ habe/ bant aures. sed q̄ habz ꝓpositū saluā/ di audiat christū z modo clamātē per p̄dicatores. q̄b dixit. Nō vos est3 q̄ lo q̄mini sz spūs pr̄is vr̄i q̄ loquit i vob. Videte igit diligenter si audit3 claman/ tem xp̄m. q3 dr Prouer. xxij. Qui ob/ turat aurē suam a clamore pauris .i. xp̄i. z ipe clamabit z nō exaudiet. sz di cet illud puer. j. Vocaui z renuist3 vēi/ re. expādi man9 meas z nō erat q̄ aspi ceret. despexist3 oīm̄ cōsiliū meū ego q̄ q3 in iteritu vīo ridebo. cū euenerit vo bis q̄d timebatis. O q̄z magnū quid est xp̄i regis clamor quē diu ante pui/ debat Esa. lviij. cui z dicebat. Clama ne cesses exalta in fortitudie vocē tuaz z annūcia pp̄lo meo scelera eor3. Dō p9 dñs bñ implenit vsq3 ad mortē su am benignā. vñ Mat. xxvij. Circa ho rā nonā clamauit iesus voce magā di/ cēs. Heli heli lamazabatani. ḃ ē. De9 me9. deus me9 vt q̄d dereliq̄sti me. Et Heb. v. Cū clamore valido z lachry/ mis offerēs. s. se exaudit9 ē p̄ sua reue/ rētia. O clamor regis xp̄i O lachryme pij mg̃ri vere nō fuerūt trufe sic sono/ lenti petrōres cogitāt: potissime q̄ fm carnē viuūt. q̄b dicit Bed. Sic ascen/ dit in altū crucē vt ab oīb videretur. voce magna clamauit vt ab oīb au/ diret. clamori lachrymas addidit vt bō ei cōpateret. q̄ ad ei9 clamorē non excitar. ad eius vocē nō cōpungit q̄ui or est terra. durior petra. fetidior sepl' cro. quia tunc terra mota ē. petre scisse sunt z monumēta apta ¶ Tercio mo dus p̄dicatōis xp̄i dñi ostendit ex sua patiētia. p eo q̄ habuit patiētiā exā se/ men p̄dicatōis nō vbiq3 fructificauit sed solū quarta pe. Vñ p̄dicatoribus pius christus dat formā patiencie in tribus sclicet.

¶ Prio in supportatōe iuriosoꝝ ꝟ/
¶ Scdo in insidiatōe iniu/ (borū.
storum malorum

¶ Tercō i afflictōe illatoꝝ supplicioꝝ

R Prio inquā p9 christus dat for/ mam patiētie p̄dicatoribꝫ in suppor/ tatōe iniuriosoꝝ ꝟborū. Nam ei p̄di/ canti obstinati iudei iniuriose mlta il licita ꝟba itulerūt. sicut Luce. iiij. dice bant. Nōne hic est fil9 ioseph. Et ipe filius dei patiēter aiebat illis. Utiq3 dicet3 mihi hāc similitudinē. Medice cu ra teipm. Et Job. viij. dicebant ei. Tu de teipo testimoniū phibes testimoni/ um tuū nō est verū. Ipe vo patiēt re/ spondebat dicēs. Et si ego testimoniū phibeo de meipo vex est testimoniuz meū. quia scio vñ veni et q̄ vado. vos autem nescitis vñ venio aut q̄ vado. vos fm carnem iudicat3. ego nō iudi/ co quēq3. Et infra dicebāt. Nōne bene dicim9 nos q3 samarita9 es z demo/ niū habes. Rñdit iesus patiēter dicēs Ego demoniū nō habeo sz honorifico pr̄em et vos inbonorast3 me. O viui/ dū xp̄i exēplū patientie oīb oblatū. O q̄s ē quē q̄q3 dura ꝟba nō feriāt. iō/ ille ē btūs p̄dicator q̄ via regia gdit3 di recte p ifamiāz bonā famā. vñ Diero. ad nepotianū. Per ifamiā z bonā fa/ mū xp̄i miles gdit. nec laude extollit. nec vitupatōe frāgit. z leta ꝓtēnit tristia per diem sol nō vret eū neq3 luna per noctē. Secūdo pius xp̄s dat formā patiencie p̄dicatoribꝫ i insidiatiōe ma lorū. Nam ꝓtra suā piā p̄sonā insidias iudeorū ptulit patienter. Nam dicit Luce. iiij. q̄ homines de nazareth sui compatriote: repleti ira in synagoga surrexerūt et eiecerūt illum extra ciui tatem z duxerūt illū vsq3 ad supcilium

montis sup quē ciuitas illoꝝ erat edificata vt p̄cipitarēt eū. ipe aūt trāsiens p̄ mediū illoꝝ ibat. Vbi dicit Beda. q̄ cū dñs de manibꝫ eoꝝ elapsus de ꝓtice mōtis descēderet. z sub rupe latere vellet subito ad tactū dñice vestis saxum illō ad instar cere solutū quendā sinū effecit. i. ꝓcauitatē in q̄ dñicū corpus recipeꝝ. In q̄ loco oīa lineamenta z ruge vestis z vestigia pedū in rupe apparēt adhuc. sicut testant q̄ viderūt. Et sic Job. vij. dr sic. Miserūt p̄ncipes z pharisei ministros vt appḧenderēt ihesū: q̄ cepit tā dulciter p̄dicare q̄ reuersi et interrogati q̄re nō adduxissent illū rndeꝝ ministri. Nunq̄ sic locutꝰ est hō sic hic loquitur. Rndērūt ḡ eis pharisei. Nunq̄d z vos seducti estis. nunq̄d ex p̄ncipibꝫ aliq̄s credidit in eū aut ex pharisei. sed turba hec q̄ nō nouit legē maledicti sunt. Sed z ꝓditorē z insidiatorem iudā clemens ipe xp̄s nō solus patienter tolerauit sz etiā eidē pedes abluit et osculū p̄buit. Vnde Beꝝ. O patientia patiētia cibꝫ dñi es salꝰ mea. o regula mificordie nūc miro mō attrahis nob regem glie z q̄si frenū ip̄osui sti dñator intantū vt illa maiestas de xtra docta p̄cutere z nescia misereri. p̄pter te modo habeat i ꝓprietate misereri. ¶ Tercio deniq̄ pius xp̄s dat formā patiēdi in afflictōe illatorū supplicioꝝ. ipe em̄ patiētiā habuit ī solū in ꝓbis iniuriob sed etiā in ꝓberibus iniustis. Vñ Beꝝ. O bone ihesu q̄ dulciꝫ cū hoibꝫ ꝓuersatus es. q̄ mlta eis largiꝰ es. q̄ dura p eis passus es dura fuere ꝓba. durioza ꝓbera. sz durissima crucis supplicia. Jdē. Medit̄are passiōem crucifixi corpis z vide si aliq̄d in eo ē q̄ nō p̄oret p te ad p̄iem diuinū illō caput multiplici spinaruꝫ defixitate densatū vsq̄ ad cerebri teneritudinē defixū est. dura ꝓfigit spina. spinis. s. pctoꝝ tuoꝝ. Ad q̄d hoc ne doleret caput tuū: ne tua vulneraret intentio. Caligauerūt in morte ocli ei⁹. et illa lumiaria q̄ illumināt orbē ad horaz extincta sunt vt auerterent ocli tui ne viderēt vanitatē. Aures ille q̄ i celo audiūt angelicos cātus di. Sctūs sctūs sctūs dñs de⁹ audierūt in terrꝫ hoim insult⁹ di. Demoniū habz. z Crucifige crucifige eū. ne aures tue obstruerēt a clamore paupuꝝ. Speciosa illa facies p̄ filijs hoim sputis ē illita z alapis afflicta. Os q̄ angelos z hoies instruxit felle potatū est z aceto. Man⁹ ille q̄ fundauerūt celos extente sūt i cruce clauisq̄ affixe. pect⁹ gl̄iosū in q̄ sunt sapientie recōditi thesauri lācea militꝫ p̄ foratū est. Pedes quoꝝ scabellū adorare debem⁹ dura trāsfixiōe trāsfixi sūt. Quid pl̄a. nihil in eo remānsit libeꝝ ni si lingua vt mīrem cōmendaret ac p̄ peccatoribꝫ p̄iem deū oraret. Et i bis patiens extitit. vñ Esa. liij. c. Tāq̄ ouis ad occisiōem ducet. z sicut agn⁹ coraz tōdente se nō aperuit os suū. Et. j. Pe. ij. c. Cū malediceret nō maledicebat. cū pateret nō cōminabat zc. Secūdū z terciū salutis documentū claret in p̄cedenti Simone. Rogem⁹ igit dñm ihesū clamātem vt nobis aperiat aures zc

Dominica quinquagesime

Sermo xxvj.

Ecce ascendimus hierl̄ymā z ꝓsūmabūtur oīa que scꝑta sunt p̄ prophetas de filio hois. Lu. xix. c. Dec ꝓba loquebat bñdicte ꝓgis filiꝰ ihesus duodecim discipul⁹ suis q̄n de galilea ibat in hierl̄m. z in via assumpsit eos seorsū z cepit cū maxima cōpassiōe dicere. Ecce inq̄t ascendim⁹ hierl̄ymaz z implebūt oīa que dicta sunt a ꝓphetis de filio hois. i. de me q̄ sū filiꝰ soliꝰ ꝓgi

Dominica quinquagesime

mis. Tradet enī gentib⁹ z illudet z flagellabit z ꝓspuet. z postq̄ flagellauerit occidēt eū z ꝛcia die resurget. Discipuli vo tā manifesta ⁊ba dñi nō itelligebāt. ¶ Predixit aūt eis salvator suā passiōz ꝓpter tria. ſ.

¶ Primo vt eos ad tolerātiā aīaret.
¶ Scōo vt catholicā eccl'iam in fide
¶ Tercio vt sue caritatis (firmaret eminentiā declararet

¶ Prio enī xp̄s passiōz p̄dixit vt apostolos z oēs xp̄ianos ad passiōis tolerātiā aīaret. Dim nāq; hoīm afflictio z pēna passiōt xp̄i ꝓpara arena est exigua. Jō si rex gl'ie tāta passus ē ꝓ nob ꝓseq̄ns certe ē vt nos patiēter sustineamus ꝟ aliq̄d. exēplo ip̄i⁹ aīati Uñ ber'. Quātascūq; afflictōes z dolores patimur leuiť sustinem⁹ si recordamur q̄n tū ꝓ nobis bibit ad patibulū q̄ nos i vitat ad regnū. ō dic̄ Ecce ascēdimus hier'ỹmā. quasi di. multotiēs ascendimus ſz nūc venim⁹ ad faciēdū mirabilia. q; ꝓsūmabūť oia q̄sc̄pta sunt ꝟ filio hoīs. Dinc b. Gre. Si inq̄t passio xp̄i ad mēoriā reuocet nihil adeo ē durū qꝺ nō eq̄ aio tolerēť. Si fallat te aliq̄s de q̄ ꝓfidebas cogita xp̄m tradi tū esse a suo discipulo. Si optz te subditū eē idigno noli turbari cogita deū traditū fuisse gentib⁹: pilato. ſ. z ministris romanor. Si q̄s te stultū dicat cogita q̄ herodes xp̄m i veste alba illuserit Si q̄s te pcutiat cogita xp̄m fuisse flagellatū ꝓ te vsq; ad sanguinem De ꝟ dicebat apl's Heb. xij. Recogita te eū q̄ talē sustinuit a pctoribꝫ aduersus semetip̄m ꝓdictōem vt nō fatigemini animis vris deficiētes. Scōo saluator passiōz suā p̄dixit vt catholicā fidē ꝓfirmaret erq̄ scies suā mortez i prio iminētē volūtarie se tradidit ſm dicta ꝓphetar. inimicis. iuxta illꝫ Esa. lxiij. Tradidit in man⁹ inimici aiam suā z cū iniq̄s deputat⁹ ē. ¶ Tercō saluator suā passiōem ideo p̄dixit vt suā caritatē erga nos declararet q̄ inēstū dilexit nos vt ꝓ nobis bonrēda mortē mori dignat⁹ ē. Hāc caritatē ꝓmēdabat Job. xv. Maiorē hāc caritatē nēo hz q̄z vt aiam suā ponat q̄s ꝓ amicis suis Sic optim⁹ xp̄s plen⁹ caritate potuit aīaz suā ꝓ inimic⁹ suis. ſm illud Ro. v. Cū essem⁹ inimici reconciliati sumus ꝓ morte xp̄i. Uñ i p̄ñti tpe sancta mr̄ eccl'ia milites armis pnie armatos ꝓgregare volēs vexillū reg⁹ celi. i. passiōez xp̄i et p̄miū scz eiusdē resurrectiōem recitat vt sciat q̄ sūt ei⁹ ꝓ carnis mortificatiōnem. iuxta illꝫ ad Gal'. v. Qui xp̄i sunt carnē suā crucifixer'ť cuz vicijs z ꝓcupiscētijs ei nō obediendo. Sil'r aduersari⁹ erexit suuz vexillū. i. vanitatē. z p̄misit stipendiū. i. ēnam mortē. q; stipēdia pcti mors vt videat q̄ sūt ei⁹ ꝓ gulā chorēā ebrietatē ꝛc. Clamat igiť saluator oib⁹ d. Ecce ascendimus hier'ỹmā z ꝓsūmabūť ꝛc. In q̄ q̄dē euāgelio euāgelista tria innuit salutaria documenta scz

¶ Primo xp̄i passionis ꝓgruentiaz. ibi. Ecce ascendim⁹ hier'ỹmā ꝛc.
¶ Scōo xp̄i sanatōis gr̄am. ibi. Cec⁹ q̄dam sedebat sec⁹ viā
¶ Tercio diuie laudis copiā. ibi. z oīs plebs vt vidit dedit laudē deo

¶ Prio dixi q̄ euāgelista insinuat xp̄i passiōis ꝓgruentiā. cū dic̄. Ecce ascendim⁹ hier'ỹmā. z ꝓsūmabūť oia que sc̄pta sunt ꝓ ꝓphetas de filio hoīs. sic em̄ sc̄p̄serāt de eo ꝓphete q̄ ip̄e deberet mori in cruc⁹ patibulo. ſm illꝫ Dicite mie. vj. Venite mittam⁹ lignū in panē eius ¶ Prius tñ tradi illudi flagellari ꝓspui debebat triplici rōe. scz

¶ Prio rone satisfactiōis general'
¶ Scōo ratōe passiōis singularis
¶ Tercio rōe significatōis exēplaris.

Sermo XXVI

Primo nēpe xp̄s debebat mori rōne satisfactiōis generaľ et in redēptione oim generaľ illa debuit pati. Sic di cit seraphic⁹ doctor Bona. sup .iij. di. xx.ar.j.q.v.q⁹ modū istū satisfactōis vl tra ceteros de⁹ p̄ debuit acceptare. fu it ei iste mod⁹ acceptissim⁹ ad placādū deū. Scōo ꝯgruentissim⁹ ad curādū morbū. Tercio efficacissim⁹ ad attra hendū gen⁹ hūanū. Quarto prudētis simus ad vincēdū gener⁹ hūani inimi cū. Prio q̄dē fuit acceptissim⁹ ad pla candū deū. Sic em̄ dic Anſ. ij.li. Cur de⁹. Nihil asper⁹ z difficilius pōt hō pati ad honorē dei spōte z nō ex debi to q̄ morte. z nullaten⁹ se magis dare deo q̄ se morti tradere ad honorē ip̄i⁹. Sed saluator sponte vt ip̄e p̄dixit tra didit se i mortē ad honorē dei p̄ris. er go ꝯgruū fuit eū sic mori. Scōo etiaz fuit ꝯgruētissimū ad curādū morbuz. Prim⁹ em̄ hō peccauerat p superbiā et inobedientiā z gulā sic dicit Bre. Volu it em̄ assimilari deo p̄ scie sublimitatem gustādo ligni vetiti suauitatē ꝯ dei vo lūtatē. z q⁹ curatio habet fieri p̄ ꝯtriuz: iō ꝯgruū fuit p humiliatōez acerbe passi onis z diuie volūtat⁹ adimpletōez cu rari q̄ facta sunt in xp̄i passiōe. Unde ap̄ls ad Phil⁹. ij. Humiliauit semetip̄z fact⁹ obediēs vsq; ad mortē. Jure etiā ciuili adā merebat has q̄nq; pēas q̄s in euāgelio se passurū enūerat christ⁹ Prio debebat tradi tāq; pfugus q̄ ci tatus p deū nō cōparuit mīsericordie. sz abscōdit se a facie dñi dū ei dñs di ceret. Adā vbi es. Hec em̄ vba sz Au gust. sunt increpātis et ad penitentiā vocātis nō ignorātis. Sentēciat⁹ igit fuit ab imparore celesti vt vbicūq; iue nire⁊ debebat tradi. Secūdo debebat illudi q̄n coram facie dñi apparuit fo lijs ficus coopt⁹. Tercio debebat fla gellari tāq; stulte respondēs. q⁹ veri tatem supprimebat z crimē in deū ꝑ tebat. dicēs Mulier quā dedisti mihi socīā dedit mihi de pomo z comedi. q̄ si dicat. Tu es in culpa q⁹ mihi talem socīā dedisti O q̄z multi filij adā sequū tur p̄iem i ꝓfessiōe se excusando. Quar to debebat cōspui tāq; ignominiosus z tanq; excōicatus de paradiso eiectus. z tunica pelliceā ad modū bruti ani malis indutus Un̄ dñs exp⁹obrādo dicebat. Ecce Adam factus est q̄si vn⁹ ex nobis sciens bonū et malū. Quin to debebat occidi tanq; de morte cōui ctus. quia sub pena mortis fructus li gni fuerat ei interdict⁹. dicente domi no. Quacunq; hora comederis mor te morier⁊. Nec omnia i se p⁹ dñs xp̄s assumere voluit vt has penas heredi tarias a nobis amouer⁊ z pro nobis deo patri satisfaceret Tercio christū pati tl̄ia fuit efficacissimū ad attrahē dū genus humanū. Nis em̄ solū chri sti passio ad salutē valebat q̄ sua volū tate deo p amorem adherebant. Non em̄ decreuit aliter genus hūanū salua re nisi libero arbitrio volūtatis. liberū vero arbitriū nullo modo melio⁹ potu it attrahere ad suū amorē q̄z sustinen do p eo crucis patibulū. Ideo Johā nis. xij. dicebat saluator. Ego si exaltā tus fuero a terra omnia trahā ad me ip̄m. Quarto etiā fuit prudentissimū sic pati christū ad vincendū hūani ge ner⁊ inimicū. vt sicut diabol⁹ sua astu tia decepit primū hominē. sic sapiētia christi ars artem falleret. Un̄ magn⁹ ij. di. xix. Incideramus em̄ in p̄ncipē hui⁹ seculi q̄ seduxit adā et seruū fecit. z cepit nos quasi vernaculos possidere. Sed venit redēptor z vict⁹ est de ceptor. Et q̄d fecit redēptor captiuato ri nr̄o. tetēdit ei muscipulā crucē suam posuit ibi q̄si escaz sanguinē z corpus suū. ille autem sanguinem fudit non

Dominica in quinquagesima

debitoris ꝓpter qđ recessit a debitori/
bus. Scđo xp̃s debebat mori rõe
passiõis sue singularis. nulla em̃ pu/
ra creatura potuit satisfacere ꝓ toto
genere hũano. Qđ ꝓbat sera phic⁹ do/
ctor sup. iij. di. xx. ar. j. q. iij. p̃lib rõib
Primo sic. illa creatura q̃ deberet sa/
tisfacere ꝓ toto hoĩe aut esset hõ pur⁹
aut nõ. si esset hõ pur⁹ tũc esset pctõr. z
ꝑ conseqns debitor mortis. nõ igit̃ po/
tuit esse redemptor cũ ipe etiã sit recõ/
ciliatõe necessari⁹. Si esset nõ hõ: nec
sic potuit satisfacere. qz ꝓ homie nõ de
bet satisfacere nisi hõ. qz ad eũz ptinet
satisfactio in quo fuit trãsgressio. Itez
nulla creatura pura satisfacit nisi resti
tuat tantũ z ampli⁹ q̃ abstulit. sz nul/
la creatura pura valet totũ gen⁹ hũa/
nũ qđ ꝑ pctm̃ fuit deo subtractũ. ergo
nulla pura creatura potuit satisfacere
Itẽ null⁹ põt satisfacere ꝓ oĩ homie
nisi possz influere in oẽz hoĩez iusticiã.
sicut ꝑmus parens in oẽz hoĩem trãs
misit culpã. sz nulla pura creatura põt
alijs influere iusticiã z gliaz. q̃ nõ pos
set satisfacere ꝓ toto humano genere.
Magnas igit̃ gr̃as debem⁹ reddere
xp̃o dño q̃ pio cruore nos ab eterna
morte redemit. insup eũã gl̃iam p̃pa
uit. z ad illã obtinẽdã docuit v̈bo z ex
emplo. ac instituit eccl̃ie sacr̃a Ter/
cio xp̃s debebat mori z pati ea q̃ pre/
dixit in euãgelio rõe significatõis exẽ/
plaris. Sciebat em̃ ipe ꝙ in eccl̃ia ca
tholica pati deberet. iõ illa passus fuit
tũc in capite nũci mẽbris. Tradit̃ em̃
xp̃s gentib⁹ cũ xp̃ianitas tradit̃ ppl̃o
clero z religioso gentilit̃ viuentib⁹. de
qb⁹ ait p̃s. De⁹ venerũt gẽtes i hereditatẽ tuã polluerũt templũ scm̃ tuum
De hiſdẽ Job. xvij. dici põt. Bẽs tua
z pontifices tui tradiderũt te. Christ⁹
em̃ a trib⁹ fuit traditus ad mortẽ. vicz
a Juda. Mat. xxvj. a iudeis. Math.
xxvij. Et a pilato Lu. xxiij. Judas tra
didit eũ ex auaricia. iudei ex iuidia. pi/
latus ex iudeoꝝ fauore siue ꝓplacẽtia.
Siliib⁹ em̃ modis hodie spũal̃r tradi
tur xp̃s. Quidã ipm tradũt cũ iuda ex
auaricia. sicut symoniaci p̃simonium
xp̃i emẽtes vel vẽdentes. vl̃ mercato/
res z mechanici vẽdentes suis rebus
xp̃m dicẽtes. De⁹ scit ꝙ tãtũ valz. z sic i
suis reb⁹ vendũt xp̃m. Quidã ex mali
cia vendũt xp̃m q̃ scientes idignos ꝓ
mouent z dignos reiciũt aut q̃ iustis
calũniant. Quidã vo ex cõplacẽtia vẽ/
dũt xp̃m q̃ ꝓt̃ fauorẽ p̃ncipũ p̃ncipa
liter dant eccl̃iastica bñficia. aut ꝓpt̃
tales puertũt iustũ iudiciũ. Secũdo
xp̃s illudit hodie ꝑ mala exẽpla. Mas
q̃ruor vicib⁹ fuit xp̃s illusus. s. i domo
sacerdotis. Lu. xxij. Itẽ in domo hero
dis. Jte i domo pilati z i cruce Mar.
xv. Sic mõ illudit̃ ꝓlo ꝑ obstinatos
z recidiuos. de qb⁹ Jsa. Irrisor ẽ z nõ
penitẽs q̃ adhuc agit qđ peniter. Se/
cũdo illudit̃ ab ociosis. de qb⁹ Treno
rũ. j. Viderũt eã hostes z derisert̃ sab/
bata ei⁹. Tercio ab ypocrit̃. etiã illi ir/
rident̃. Un̄ p̃s. Qui habitat in cel̃o irri
debit eos. Quarto irridet̃ a superbe se
ornãtib⁹. De qb⁹ Ber̃. Nõ decz sub spi
nea corona mẽbra viuere delicioſe.
Tercio hodie xp̃s flagellat̃ a tyrãnis
q̃ angarijs z iniurijs pauper oppri/
mũt. de qb⁹ p̃s. ait. Fui flagellat⁹ tota
die. In facie flagellat̃ q̃ est pulcrior ꝓ
corꝑis dum sacerdotes z religiosi ꝑse/
quunt̃. In collo de q̃ cib⁹ spũal̃r trãsli/
dũ p̃dicatores ipediunt̃. In toto vero
corꝑe cũ vniuersal̃r eccl̃ia ꝑsequitur.
Quarto xp̃s hodie ꝓspuit̃. qz cult⁹ ei⁹
vilipendit̃. Un̄ de his õr Job. xxx. Sa
cie meã ꝓspuere nõ verent̃. Quito xp̃s
hodie occidit̃ ꝑ crucifixiones ꝑ illos q̃
de bñficijs dei ingti indices peiorant̃.
de qb⁹ apl̃s Heb. vj. Rursũ crucifigẽ

tes filiū dei i semetipis. sz sanguis ei⁹ innocēs certe adhuc reqret. Vñ Job. xxvj. Terra ne suscipias sanguinē ei⁹ q̄ effozḡbit a falsis xp̄ianis xp̄i inimicis. Scdo saluator innuit sue sanationis gr̄am. ibi. Factū est aūt cum appropinq̄ret hiericho cecus q̄dam sedebat sec⁹ viā mendicās. z cū audiret turbā p̄terēntē interrogauit q̄d h̄ eēt. dixerunt ei q̄ iesus nazarenꝰ trāsiret. qui clamās dixit. Jhu fili Dauid miserere mihi. Circa qō sunt nobis tria considerāda scz

Primo cecitatis inductio.
Scdo ei⁹ defect⁹ cōsideratio.
Tercio ip⁹ cecitatis curatio.

Primū dixi ꝓsiderandū cecitatē spūalis inductōez vñ vicz causek cecitas spūalis in aia boīs. q̄ dicit beat⁹ Greg. q̄ cecus iste significat gen⁹ būanū. Rm sc̄m Tho. ij. ij. q. xv. ar. j. causatur mētis cecitas ex duob⁹. Primo ex p̄te auertit se spōtance a ꝓsideratōe p̄mi p̄ncipij intelligibilis. iuxta illud p̄s. Noluit intelligere vt bñ ageret. Secūdo causak p occupationē mētis circa alia q̄ magis diligit q̄z dictū p̄ncipiū. i. deū z ei⁹ p̄ceptū. iuxta illud p̄s. Supcecidit ignis z nō viderunt solē. Excecak aūt hō mēte qñ occupat se circa hec q̄tuor vicz

Primo circa tumozē supbie.
Scdo circa pulueē auaricie.
Tercio circa ignē iracundie.
Quarto circa fetozē luxurie.

Primo em̄ hō excecak mente qñ occupat se circa tumozē supbie. vñ Grego. Tumoz mentis ē obstaculū v̄itatis z iste tumoz q̄si totū gen⁹ būanū occupauit. Primo em̄ hec albugo oztū habuit in celo duz lucip̄ q̄ deū intrumuit ꝯ ventiēs i mūdū invasit p̄mos parentes cuz tota posteritate sua. postisme tñ invadit celibes boies exq̄ i celo nata est p̄mo. Vnde Bern. dic. A, superbia latitat in cinere z alitio z nō cogiscitur. Sic em̄ macula q̄nto magis crescit in oculo. tāto min⁹ videt hō. sic superbia q̄nto maioz fuerit. tāto min⁹ p̄cipitur. q̄z alia p̄cā sunt de malis. sz superbia ē de malis z de bonis. Scdo hō excecak mente qñ occupat se circa pulueē auaricie q̄z sicut cui multū obijcik in oculū de puluere nō videt sz declinat oculū v̄sus terrā. Sic auar⁹ terre puluerē portat in sua mēte. ꝯ necesse ē vt deū celi nō videat. sz tm̄ terrena. iuxta illud p̄s. Oculos suos statuerunt declinare i terrā. Nec vo cecitas auaricie occupauit totā terrā. Vñ Hiere. viij. A maximo vsq̄ ad minimū oēs auaricie sequūt. Tercio hō excecatur mente qñ occupat se circa ignē iracundie. Vnde Sap. ij. Malicia excecauit eos. qñ em̄ oculi decremank tūc excecātur. Sic quāto magz hō ꝓtendit z iracūdiak tāto magz excecak mente. ita vt nō videat q̄d dicat. q̄d cogitet. vel q̄d faciat. sz necesse ē vt hō a talib⁹ se sepet. q̄z dicit Prouerb. xxxvj. Cū defecerint ligna extinguek ignis. Quarto hō excecak qñ occupat se circa fetozē luxurie. de q̄ Esa. xlij. Quis cecus nisi q̄ venūdatus ē scz p corpis turpitudinē z aie modicā delectationē. vñ Grego. Mo mētaneū est q̄d delectat sed eternū q̄d cruciat Scdo q̄z ꝓsiderem⁹ cecitatis defect⁹, corpaliter em̄ ceci multiformes patiunk defect⁹ vt ptz ad sensum. Naz ōz de isto ceco q̄ ꝑe hiericho sedebat secus viā mēdicās. de q̄ q̄tuor defect⁹ notat euāgelista. s.

Primo notat cecī pauptatē.
Scdo notat infirmitatē.
Tercio notat ductōis necessitatē.
Quarto notat sui loci piculositatē.

Primo iquā euāgelista notat hui⁹ceci pauptatē q̄z mendicabat. Cecus em̄

Dominica quinquagesime.

hostiatim querit victū z de inuētis nō
saciat. Sic spūalis cecus quē exocula/
uit auaricia. discurrit ad q̄rendū res z
diuitias nec tñ ō illis satiat. vñ Eccēs.
iiij. Un⁹ est z secūdū nō hz nō filiū nō
frē z tñ laborare nō cessat. s. in mercā
cijs. nec satiant oculi ei⁹. nec recogitat
cui laboro z fraudo aīam meā bonis.
z qō pei⁹ est licz tales in mūdo sint mł
ti. sibi tñ de his nō formāt ꝓsciaz q̄ ce/
ci sunt. nō igit videntañ se morte z iu/
diciū. nō post se pcā cōmissa. nō subt⁹
inferni supplicia. nec supza se brōzum
gaudia. Scō euāgelista notat ceci
infirmitatē dicēs. q⁹ sedebat. Sic cec⁹
spūaliter excecatus luxuria quiescit in
delicijs tanq̄ in fine vltimo. Vic feti/
dus sicut nō pōt ire ad cenā agni sed
dicit vxorē duxi. i. voluptatez elegi. ita
nec est dign⁹. Tercio euangelista no
tat hui⁹ceci ductōis necessitatē di. Se
debat sec⁹ viā. Cecus em̄ corpalis sine
duce aliqñ errādo diuertit de via. ali/
qñ impingit pede. aliqñ cadit in aquā
vel ignē vel foueā. Sic spūalis cecus
quē excecauit supbia declinat a via mā
datoz dei. Et iō errādo cadit qñq; in
aquā gule vel ignē inuidie. aut foueaz
luxurie. a qbz diuīa vtus poterit extra
bere. Un Esa. xlij. Quis ē cec⁹ nisi ser/
uus me⁹. z infra. Noluerūt in vijs ei⁹
ambulare z nō audierūt legē ei⁹ z effu
dit sup eos indignationē furoris sui.
Et certe peiozes sūt spūales ceci q̄z coz
porales q⁹ ceci ducē q̄runt solicite sine
qbus nolunt esse. S; spūaliter ceci ñ
curāt de duce. imo a se repellūt z indi/
gnant si qs ipos dirigat. Un Seneca
dicit. Ceci ducē q̄runt nos sine duce er
ramus. vñ tales nolūt habere ducem
vidzntē sed cecū vt ambo in foueā ca/
dant peccatoz. Quarto euangelista
notat ceci b⁹ loci piculositatē di. q⁹ erat
iuxta bierichō qō interp̄tat luna z si/
gnificat defectū q⁹ spūalis cec⁹ p mor/
tē pziuat bonis naturalibz z gratuitis
qō significat in illo q eundo ad bier/
cho inciderat in latrones. z fuit spolia
tus z vulnerat⁹ z semiuiu⁹ relictus. vt
ptz Lu. x. ¶ Terciū ꝓsiderem⁹ ipi
us cecitatis curatōez. ad curandū em̄
cecitatē humanā dei fili⁹ animaz me/
dicus venit cū q̄ttuoz remedijs cōtra
quadruplicē cecitatē. s.

¶ Primo ꝓtra cecitatē supbie porta/
uit excellentē diuitatez.

¶ Scōo ꝓtra puluerē auaricie porta/
uit sanguis p̄ciositatē.

¶ Tercio ꝓtra ignē iracundie porta/
uit sui spūs suauitatē.

¶ Quarto ꝓtra fetorem luxurie porta
uit sui corpis sapiditatē.

¶ Primo siq̄dez cōtra cecitatē supbie
xp̄s portauit excellentē diuitatez vt iā
hō qui subtile desiderat nō q̄rat in ter
renis rebz. sz in xp̄o dño ei fideliť adhe
rendo z obediēdo. Jō ad hoc denotāduz
iste cec⁹ deuote affectabat diuitatis ei⁹
miscōiam di. Jhu fili David miserere
mei. Scōo ꝓtra cecitatē auaricie por
tauit sui sanguis p̄ciositatē vt de cete/
ro hō nō solicitet de rebz terrenis mul
tū. sz de p̄cioso sanguine xp̄i q̄ redem/
ptus ē. Un apl's. j. Thoz. vj. Empti ei
estis p̄cio magno. qō q̄dē p̄cio Petr⁹
apl's explicat di. Nō corruptibilibz au
ro vel argēto redempti estis. sed p̄cio/
so sanguie agni incōtaminati. ad hoc de
notandū cec⁹ iste nō curabat turbe in/
crepatōes sz magis clamabat miserę/
re mei. Tercio xp̄s ꝓtra cecitatē ira/
cūdie q̄ est amara portauit spūs sui su
auitatē vt gustet z illumiet. sicut Jona
tha gustādo mel illumiat⁹ fuit. Jō ōz
Eccli. xxiiij. Spūs me⁹ sup mel dulcis
O q̄z lucide illumiat gustu mellis isti
us p̄cis excecat⁹. Un iuitat p̄s. ad gu
standū. O gstate z videte q̄m suauis ē.

dñs. certe suauior ꝗ̄ vindicta. ꝗ̄ fercula delicata. ꝗ̄ talis eminētia. Quare xp̄s ꝓtra cecitatē luxurie portauit sui corpis sapiditatē. vt de cetero nul⁹ corp⁹ inq̄naret. ꝙ̄ reuerētiā xp̄i corpis qō de nobis dignat⁹ est assume re in vnitatē psone diuie. ſz pot⁹ imitatē ip̄m in frute castitatis ad qō deo tandū cecus seq̄bat xp̄m postq̄ illūi nat⁹ fuit. Sic ⁊ nos hec salutaria re media debem⁹ apponere nostre mētis cecitati. ſ. vt credēdo amem⁹ xp̄i diuinitatē. reuereamur sanguis eius p̄cios corpis sapiditatē ip̄m imitemur ⁊c.

Tercīū salutare documentū insinuat saluator diuine laudis copiā. qz postq̄ cecū supplicantē illuminauerat statim ppl's ois dedit laudē deo. Dicit enī Bonauē. in li. de reformatōe mentis. ꝙ materia laudādi deū ortā ex ꝗ̄tuor vicz. ex admiratiōe diuie potētie. vt in creatōe ex ꝓsideratiōe diuie sapie vt ptz in rez gubernatōe ⁊ ordinatiōe ex cogitatōe diuie iusticie vt ī reprobōrū punitōe. Et ex ꝓsideratōe diuie misericordie. vt in incarnatione xp̄i passione. Ideo sērā mater ecclīa diuinam potentiā ⁊ diuinā misēdiam recitat in euangelio hodierno vt audita xp̄i passione ois plebs laudet deū ⁊ regratiet ei qui sua innocēti morte nos ab eterna morte liberauit. Sz vanissimi homines ⁊ xp̄o ingratissimi hec nō curā tes istis tribus ꝓtra dei volūtatē gaudent in tribus quos ⁊ laudāt. ſ.

Primo ꝙdam laudant mundū.

Scdo ꝙdam laudant carnē.

Tercio ꝙdam laudāt diabolū.

Primo nanq̄ nūc ꝙdam laudāt mūdū fallacē p diuersos ludos ⁊ inepcias leticias qō tñ nō competit loco nec tēpori nec statui. Primo nō loco qz summe in mūdo inter stercora ⁊ inter ludamenta qui deberem⁹ esse in celo. in hac lachrymarū valle flere potius ꝗ̄ gaudere deberem⁹. in cui⁹ signū puer a fletu incipit ⁊ tandē vitam cum fletu terminat. vnde Prouerb. xiiij. Extrema gaudij luctus occupabit. Dicit etiam saluator Luc. vj. dicit. Ve vobis qui ridetis quia flebitis. Scdo letitia nō competit statui nostro. sum⁹ enī in statu moriendi. ideo in statu timoroso qz nescimus quādo. vbi. ⁊ qualiter moriemur. Unde Aug. dicit. ꝙ nihil aliud est temp⁹ huius vite nisi cursus ad mortez. Ideo dicit ap'lus. j. Thoꝛ. vij Qui gaudent tanq̄ nō gaudētes sint ⁊ qui emunt tanq̄ nō possidētes ⁊ qui vtunt hoc mūdo tanq̄ nō vtant. Tercio etiā nō competit tempi quia p̄sens temp⁹ est nobis concessuz ad penitendum nō ad gaudendum. Juxta illud Apoc. ij. Dedi ei temp⁹ vt peniteret et nō vult penitere. Nullus enī scit si in quadragesima potest facere fructuosam penitentiā ⁊ tamē vult facere certū peccatū ⁊ infructuosaz letitiā. Ideo hic ridere nō est sani hominis. sed frenetici. qui quāto plus patitur tanto magis ridet. Scdo ꝙdam laudant corpus suū istis tempib⁹ cuz laudare deberent deū. quo neglecto ventrē deificant. Juxta illud Phil'. iij. Quorū deus est venter. Ubi dicit Augu. ꝙ hoc ab homie colitur quod p̄ ceteris amatur. Et certe fatuitas est ventrē ⁊ gutture colere escis ⁊ potib⁹. quia quomodocūq̄ ei seruiat nō meliorabit. ſz peiorabit infirmitate ⁊ insolētia. Sicut stultus esſz qui equū impinguaret de quo collifragium reciperet. ita est de guloso. Ideo dicit saluator Luc. xxj. Attendite ne corda vestra grauentur crapula ⁊ ebrietate. Unde tales peiores sunt paganis. quia illi adorabant aurum ⁊ argentum in simulachris.

Dominica quinquagesime

isti vo saccū stercoꝝ. Tercio q̄daꝫ laudant diabolū ducēdo choreas istis tēporib⁹. nā choreā p̄mū diabol⁹ adinuenit. vt ōr in hystoria ecclīastica. Apparebat eīm egyptijs in specie thauri babētis in humer⁹ signū q̄si lune cornīculate albe quā vocabāt abusiue seraphin quā asserit Plini⁹ se vidisse qui egrediēs de flumie in q̄ submerserūt egyptij pueros filioꝝ isr̄l. Quadā vo die ad eū ꝙueniētib⁹ egyptijs cū omni genere musicoꝝ eleuabat in aere sup eos mouēs se z saltās z faciēs motus z gestus quib⁹ gestib⁹ exītes in terra se ꝙformabāt vbi docuit eos diabol⁹ dantiaꝝ z sp̄ringationū gestus. Qui postq̄ se sic exercitauit ab oculis eoruꝫ euanescebat. Et h̄ ideo credit fecisse vt anīas chorizantiū illaq̄aret. qz ibi diabol⁹ tribus modis illaqueat. s. p visum p cantū z p tactū. hec tria sunt inimica castitat⁹. Vñ Hugo de claustro anie dicit. Impudicicia trib⁹ generib⁹ armoꝝ aggredit. s. telis hasta z gladio Telis oculoꝝ impudici aspect⁹. hasta locutōis seu cantōis. z gladio carnalis tact⁹ p que arma etiā pfecti corruunt. p̄s. Sacerdotes in gladio ceciderūt. Admiranda certe fatuitas ē ducere choreas hoīb⁹. cū etiā in brut⁹ essz ridiculū. Si eīm asin⁹ noster (saluo honore) in theatro saltaret sicut chorizās certe oēs irriderent di. Vere ꝙfusus est caput asini qz sic ꝙtra suā naturā saltat. Hanc aūt fatuitatez boies nō aduertunt vbi oīb⁹ sacramētis chorea ꝙtrariat. Primo baptismo qz abrenūciatōez sathane resumit. Scō confirmationi qz signū humilitat⁹ receptuz supbia deiecit. Tercō ordini sacro vbi clerici ꝙsecrant ad p̄cessiones z cantū z bi illud q̄si irrident. Sed certe vnaz cantionē cantabūt in inferno diuersis modulis di. Ue quia deū offendi. ve quia diabolo ꝙsensi. ve quia nat⁹ fui. ve qz ignis deuorauit ꝛc. Quarto contrariat pnie quā euacuat. Et q̄nto matrimonio qō violat. ꝛc.

De eadem dñica.
Sermo. xxvij.

Tradetur ei filius hominis gentib⁹ z illudet z flagellabit z ꝙspuetur z post p̄z flagellauerint occident eum. et tercia die resurget Lu. xix. z in euangelio. Verba redēptoris mūdi ibu bñdicti qui suā futurā passionē discipulis certitudinaliter p̄dixit. z scīā eccl̄ia isto tpe nobis ad legendū z audiendū instituit. z h̄ ꝓpt̄ tria inter alia. s.

Primo vt curemur.
Scō vt ꝙfortemur.
Tercio vt imitemur.

Primo ita qz scīa mater eccl̄ia xp̄i dñi passionē hac die introduxit qñ plurime solent fieri insolentie. z xp̄i passioi inimicicie vt curemur a pctis z alijs vanitatib⁹ resipiscere. In ipa certe xp̄i recogitata passione ꝙtra oia anie vulnera sunt remedia. Vñ Aug. Cū oīb⁹ modis quib⁹ medeat anim⁹ deus p tē poꝝ oportunitatē mira sapientia ordinauit. nullo mō tñ beneficēn⁹ consulu it generi humano. q̄ p ipa sapiēcia dei ꝙsubstātialis patri z coeternus totuz boiem suscipe dignatus est. satellites voluptatū diuitias ppl̄i appetebant. paup esse voluit. bonoribz z imperijs inbiabāt rex noluit fieri. carnales filios magnū bonū putabant. tale ꝙtuz um. plē p̄z ꝙtempsit. ꝙtumelias supbissime abhorrebāt. om̄e gen⁹ cōtumelia rum sustinuit. dolores corpis exectabant. flagellatus atq̄ cruciat⁹ est. mori metuebāt. morte mulctat⁹ ē. z infra. Nō eīm pctm̄ cōmitti pōt. nisi duz ap

petunt ea q̄ ille ꝛc̄pſit aut fugiūt que ille ſuſtinuit. Et be. Ambr. ait. Dia bem⁹ in xp̄o ꝛ oia nobis eſt xp̄s. ſi vul nerū curatōem deſideras medic⁹ eſt. ſi febrib⁹ eſtuas fons ē. ſi grauar̄ iniq tate iuſticia eſt. ſi celū deſideras via ē. ſi tenebras fugis lux eſt. ſi cibum q̄ris alimentū eſt. g̃ ſi curari deſideramus debem⁹ attētiſſimo coꝛde xp̄i paſſiōez reuoluere Scōo deniq; ſcta ecclia p̄ tpe xp̄i paſſiōez nobis oppoſuit vt cō fortemur ad opa virtutū i his diebus q̄ eſt neceſſe p̄ laboꝛē ꝛ paſſiōez venire ad deū. Ecc. xuij. Per mltas tribula tōnes oꝑtet nos intrare in regnū dei. ꝛ Bef. O bone ieſu ſi oꝑtuit te pati et ita intrare in gl̄iaz tuā. quō nos miſe ri credim⁹ itrare in gl̄iam nō noſtraz niſi patiamur. Et Beda. Qui dicit ſe in xp̄o manere debet ſicut ille ambula uit ꝛ ipe ambulare. i. ñ ambire ſrena nō caduca lucra ſectari. ꝛ fugere hono res. oēm mōi ꝛcemptū p̄ celeſti regno amplecti. libent̄ cūctis p̄deſſe. iniuriā nulli inferre. et ſibi illatas patiēter ſuf ferre: ſz ꝛ inferētib⁹ veniā poſtulare.

Tercio ſcta eccl̄ia reuoluit mō xp̄i dñi paſſiōem vt imitemur. ꝗa dicit oibus Qui vult venire p⁹ me abneget ſemet ipm ꝛ tollat crucē ſuā et ſequat̄ me. hic Bef. O q̄s bon⁹ ꝛ ſuauis es dñe ieſu aie q̄renti te redēptoꝛ p̄ditoꝛū. Attēde ꝛ rectoꝛē celi. qd dicat diſcipul⁹ in b̄ euā gelio. ait em̄. Ecce aſcēdim⁹ hierl̄ymā ꝛ conſūmabunt̄ oia q̄ dicta ſunt p̄ pro phetas de filio hois. tradet̄ em̄ gētib⁹ ꝛ illudet̄ ꝛc̄. Vñ in his v̄bis xp̄s de⁹. nr̄ tria oñdit ſalut̄ nr̄e documenta. ſ.

¶ Primū ſue pie paſſiōis acerbitatē ibi. Tradet̄ em̄ gentib⁹ ꝛc̄.

¶ Scōm ſue magne maieſtat̄ caritatē ibi. ꝛ poſtq̄m flagel. ꝛc̄.

¶ Tercū ſue grate paſſiōis vtilitatē. ibi. ꝛ tercia die reſurget ꝛc̄.

¶ Primū docum̄tū dixi q̄ oñdit chriſt⁹ dñs in p̄miſſis v̄bis ſue pie paſſiōis acerbitatē cū dic̄ ſe tradendū gētib⁹ il ludendū ꝛ flagellādū ꝛ ꝛſpuēdū. in q̄ bus magnā p̄tulit acerbitatem pene. Quocirca de ip̄i⁹ pene acerbitate tria querunt̄. ſcilicz

¶ Prio vtrū in xp̄o fuit doloꝛ paſſio

¶ Scōo vtr̄ in doloꝛe acerbiſſima le

¶ Tercio vtrū xp̄s neceſſitatē (ſio patiendi aſſumpſit.

¶ Primū igit̄ circa pene xp̄i acer bitatē dubiū ē vtr̄ in xp̄o dño fuit v̄e doloris paſſio. Quibuſdā videt̄ abſur dū q̄ tal̄ ac tant⁹ dei fil⁹ rex celoꝝ oi potēs pati potuerit p̄ſtim q̄ ab inſtā ti cōceptōis ſue fuit ip̄ius aīa et coꝛp⁹ vnita diuinitati q̄ eſt vera vita ꝛ pfecta beatitudo. Inſup tactus man⁹ ſue cura bat doloꝛes ꝛ paſſiōes. quō videt̄ q̄ tā ſanctū coꝛpus ꝛ tā ſcta aia pati poſſet. Ad qō rñdet ſcūs doctoꝛ Bona. ſup iij. diſt. xvj. ar. j. q. j. q̄ abſq; dubio ſic euangeliū dicit ꝛ fides catholica ſēnit vera doloris paſſio fuit in xp̄o. Ad p̄ bat̄ triplicit̄. vicz. Aucte. rōne. erroris ꝓfutatōe. Prio nāq; q̄ xp̄s fuit vere paſſus p̄bem⁹ auc̄te. Dicit em̄ Eſa. liij Vidim⁹ eū nouiſſimū viroꝝ. virū do lorū ꝛ ſcientē infirmitatē. Sed cōſtat q̄ nō intelligit p̄pheta de ſcia ſimpli cis notic̄ie. g̃ intelligit de ſcia expiēte. g̃ v̄e exptus eſt doloꝛes nr̄os. Et p̄s. i chriſti p̄ſona ait. Ego ſū paup ꝛ dolēs Scōo b̄ idē p̄bem⁹ rōe tali. In xp̄o fu it caro paſſibil̄ ꝛ p̄foꝛabil̄. fuit etiā vir tus ſentiēdi. hec aūt duo vez doloꝛes faciūt. ſ. vera leſio ꝛ ver⁹ ſenſus leſiōis Et hec vere fuerūt in chriſto. ſentiebat p̄fecto ictū flagelli. punctōes ſpinarū. p̄foꝛationes clauoꝝ cū ingenti doloꝛe Tercio q̄z hoc idem p̄bemus erroris cōfutatiōe. Articulus em̄ fidei catholi ce teſtat̄ chriſtū ieſum dicens Paſſus

Dominica quinquagesime.

sub pontio ꝑ Pylato. Et ꝓtrariū tenere est hereticū z erroꝛ antiquꝰ saracenoꝝ dicentiū q̄ si xp̄s videt dolere z pati ñ tñ veraciter habuit dolorē. q̄ erroꝛ nō solū euacuat fidē xp̄i z euangeliū. sed etiā euacuat redemptōez nostrā. z dicē ip̄m nō esse xp̄m. dū em̄ dicit ip̄m nō fuisse veraciter passuꝫ. dicit ip̄m nō sa/ tisfecisse. ac p̄ hoc nō esse redemptū ge/ nus hūanū. dū em̄ dicē ip̄z simulasse se pati. dicit ip̄m esse mēdacē. z ita nec ve re fuisse ip̄m dei filiū. nec dei nūciū. et ita nec mediatorē. ſz potius deceptorē Et ꝓterea q̄ dicunt xp̄m nō veraciter doluisse vel passuꝫ fuisse. z si videāt ip̄z exteriꝰ honozare ſm veritatē tamē blaſphemāt ip̄z impijſſime. q̄z licz ani ma z coꝛpus eēnt vnite deo in ꝟbo. tñ diuīa diſpēſatōe factū ē q̄ illa ꝑſona i humanitate pateret z doleret zē. Se cundū q̄z dubiū ē vtrū i doloꝛe xp̄i fu erit acerbiſſima leſio. z q̄busdaꝫ videt q̄ leſio xp̄i nō fuerit acerbiſſima. Cuiꝰ rōnez dicūt q̄z inq̄unt pena ignis acu tius affligit q̄ pena ferri. ſz xp̄s piꝰ ſu/ ſtinuit penā inter clauos. Bt̄us Lau rentiꝰ vero in igne. tū q̄z quāto hō ha/ bet maioꝛē charitatē. tanto faciliꝰ ſuſti net cruciatū. ſz xp̄s habuit maximam charitatē. ḡ eiꝰ leſio paſſionis nō erat acerbiſſima. Ad q̄s ñdet ſeraphicꝰ do ctoꝛ Bonauē. ſup. iij. di. xvj. ar. j. q. ij. q̄ doloꝛ paſſionis xp̄i inter ceteros dolo res fuit acerbiſſimꝰ ſi ꝯſiderent illa q̄ doloꝛē reddūt acerbioꝛē. Hec aūt ſunt tria vicz. cauſa paſſiōis. modꝰ patiēdi. z cōditio patientis. Primo ſi ꝯſideret cauſa ob quā xp̄s paſſus ē fuit i eo do loꝛis afflictio magna. nō em̄ p̄tiebaꝫ ꝑ culpa ꝓꝛia. imo ꝑ aliena. nō ꝑ ami cis tm̄. ſed etiā ꝑ inimicis. z etiā ꝑ his quos videbat ingratos. Scōo ſi cōſi/ deret modus patiēdi fuit in eo paſſio doloꝛis acerbioꝛ. tū ꝓpter generalitatē quia in oīb⁹ mēbris affligebaꝫ. tū etiā ꝓpter ꝯtinuitatē. q̄z ſuſpendiū eiꝰ ꝯti nuabaꝫ z clauī adeo affligēbāt pendē/ tem ſicut dū affluxerūt quādo manꝰ et pedes eiꝰ cōfodiebanꝫ in q̄b⁹ maxima erat afflictio ꝓpter neruos ibidē ꝯcur/ rentes. in q̄bus p̄cipue viget ſenſus. Tercio ſi ꝯſideret q̄litas ſiue conditio patiētis. maxia erat afflictio ꝓpter ma rimā cōplexionis eq̄litatē z ꝓpter ſen/ ſus viuacitatē. vñ q̄z nulliꝰ potuit ei eq̄ ri nec in eq̄litate cōplexionis nec in vi uacitate ſenſus. ī dolor ip̄iꝰ oim⁹ do/ loꝛū fuit acerbiſſimꝰ. Vnde Treñ. j. O vos oēs q̄ tranſitis ꝑ viā attēdite z vi dete ſi eſt doloꝛ ſicut doloꝛ meus Et in p̄s. ꝛz in ꝑſona xp̄i. Pēs fluctus tuos induxiſti ſup me. ſz nō oēs indu/ xit q̄ntū ad varietatē. q̄z nō penā ignis ſed q̄ntū ad acerbitatē. ḡ q̄ntas poſſu mus gr̄as z ſup̄ q̄z poſſumus refera/ mus. ſi quō donet nobis vt tā grauiē patienti cōpatiamur. Et ex his ꝑz q̄ doloꝛ paſſionis xp̄i fuit acerbiſſimus nec obſtat de igne z ferro. q̄z paſſionis acerbitas in patiēte conſiſtit. nō in in/ ſtrumētis paſſionis. nec hoc obſtat q̄ xp̄s habuit maximā charitatē. q̄z oīa i homie xp̄o p̄miſſa ſunt ſm naturā pa ti. Vñ Aug. O felix aīa nō auro vel ar gento coꝛruptibili es redempta. ſz ſan guine agni imaculati. attende quātū valeas z q̄d p̄te datū ſit. noli ḡ reipaz tradere i p̄ditionē ꝑ q̄ xp̄s ſuū effudit ſanguinē. ſatis te charā habuit q̄ te tā charo p̄cio redemit. B Tercio de niq̄ dubiū erat declarandū. vtrū xp̄s aſſumpſerit neceſſitatē patiēdi. Ad q̄s ñdet ſcūs Bonauē. vbi ſup̄. q. iij. D. xp̄s aſſumpſit iſtū defectū q̄ eſt neceſſi tas patiēdi. quātū em̄ erat de lege na/ ture coꝛpꝰ illud erat reſolubile z moꝛ/ tale. z niſi fuiſſet ꝓſeruatū miraculoſe aliquādo ſenio defeciſſet. Attendēdū ē

ñ q nō oīm mō fuit necessitas patiendi in xpo p quē modū est in nobis. sed q̄dā mō sic. q̄dā mō aliter. Si ꝓsideret p compationē ad causam. sic est in nobis ex duplici cā vicz. ppē feditatē corruptōis culpabilis. z ppter q̄litatē naturalis cōplexiōis. Jō eī babem⁹ necessitatē ad patiendū q̄ reatū originalis pcī. ꝓtrarium⁹. z q̄ ex ꝓtrarijs agentibus z patientib⁹ ꝓstituti sum⁹. ita q ꝓtinua in nr̄o corpe sit resolutio. Xps aūt necessitatē patiendi habuit ex hac causa. passibilis eī fuit nō ppter reatum originalis pcī. sed ppē modū talis cōpositōnis. z ex ꝑ nobis siue volumus siue nolum⁹ est necessitas patiēdi. xp̄o ꝙ volūtaria illa necessitas patiēdi erat. q̄ nihil inuit⁹ sustinuit. Sz q̄ vidit būanū gen⁹ se nō posse iuuare fm rigorē diuīe iusticie. vidit aūt se q ip̄m posset iuuare ad eternā bītudinē sua magna charitas coegit ad talē passionē pferēdā p nobis. Nec bñ cognouerat bēatus Bernā. q̄ dicebat. O bone ie su nō est amor tu⁹ ociosus. q̄ te diligūt nō repescunt. nō est amor tu⁹ transitorius. sed eternus. memoria tua sup mel dulcis. meditatio de te plusq̄z cibus suauis. de te loqui bona refectio est. te cognoscere ꝓsolatio optima ē. tibi adherere vita eterna. a te separari mors ppetua. nihil q̄so mihi dulce fiat nisi tibi placeat. nihil pciosum adbereat. vilescant oia p̄ter te. redeat audire p̄ter te. delector ꝓtristari p te. Hec pfecto voluntas patiēdi in xpo accēdit coꝛ gelidū z cōterit vt vilescat sibi z placebit illi q̄ ex charitate elegit p se tanta pati. Secundū saluatis documētū oñdit xps ex ꝓmissis thematis ꝙ bis sue magne matestat charitatē cū dixit. Et postq̄z flagellauerint occidēt eū. In q̄b suā ineffabilē exp̄mit charitatē qua inebriat⁹ tam horridū mortis supplicīū sponte voluit subire. q̄ fm pb̄m. iij. etbicoꝛū Mors est oīm terribilissimū. quā cuz modica charitate p̄gustare q̄s nō valet. Ideo ip̄e saluatoꝛ dicebat Job. xv. Maiorē charitatē nemo bz vt aniam suā ponat q̄s p amicis suis. Sz circa hoc dubitat virū xps fuit vere mortuus. z q̄ sic. pbem⁹ b̄ tripliciter. s.

Primo auctoritate.

Scōo rectificatione.

Tercio ꝓcuratōe.

Primo inquā q̄ xps sit vere mortu⁹ pbem⁹ auctoritate sacre scripture. Dicit eī Esa. liij. Tradidit in mortē aiam suā z cū sceleratis reputat⁹ ē. z ip̄e pcā multoꝝ tulit z p trāsgressoꝛib⁹ rogauit. Et Dañ. ix. 6ꝛ. Post hebdomadas sexaginta duas occidet xps z nō erit ei⁹ ppl's q̄ eū negatur⁹ est scz iudei qui coꝛā Pylato dixerūt. Regē nō habem⁹ nisi cesarē. Et ciuitatē z sctūariuz dissipabit ppl's cū duce vēturo. z finis eius vastitas. Et Matb. xx. Dum iret hieroſolymā dixit secreto duodecim discipul'. Ecce ascēdim⁹ hieroſolymā z filius hom̄is tradet ꝓncipib⁹ sacerdotū z scribis z ꝓdēnabūt eū morte. Scōo etiā q̄ xps vere sit mortu⁹ pbem⁹ testificatōe. testat ip̄i⁹ piā mortē sctā catholica fides di. Crucifix⁹ mortu⁹ z sepult⁹ ē Et Joh. xix. ait. Ad ibz aūt cū venissēt z vidissent eum iā mortuū nō fregerūt eius crura. Et Act. iij. Petr⁹ loquēs iudeis dixit. Jesum quē vos tradidistis z negastis ante faciē Pylati iudicāte illo dimitti. vos aūt sanctū z iustū negastis. et petistis virum homicidā donari vobis. autoꝛē vero vite interfecistis quē deus suscitauit a mortuis cuius nos testes sum⁹. Et idez Petr⁹. j. cano. iij. c. Xps sel̄ p pctis nr̄is mortu⁹ est. iust⁹ p iniustis vt nos offerret deo Et Imbro. sup epl'am ad romanos ait. Tātū fuit pcm̄ nr̄m vt saluari nō

Dominica quinquagesime

possem⁹ nisi vnigenit⁹ dei filius⁹ moreret ꝓ nob debitoribꝫ mortꝭ. Tercio q̄z q̄ xp̄s dñs vere sit mortu⁹ ꝓbem⁹ ꝓcuratione. Judei nēpe impij ꝓcurarunt vt xp̄s occideret. Ideo dicit Joh. xj. Cogitauerūt vt interficerēt eū. Et Matth. xxvj. Cōciliū fecerūt vt ihm dolo tenerent z occiderent. qđ z factū fuit. z dum videret i cruce mortuū. dixerūt ad Pylatū. Dñe recordari sum⁹ q̄z seductor ille dixit adhuc viuens. Post tres dies resurgā. Jube ḡ custodiri sepulchrū vsq̄ in diem tercij. Et ꝑm scm̄ Tho. iij ꝑte. q. l. ꝙueniens fuit xp̄m mori. Primo q̄dez ad satisfaciendū ꝓ humano genere qđ erat morti adiudicatū. Secundo vt nos a timore mortis liberaret. Tercio vt a mortuis resurgendo virtutē suā ostenderet q̄ mortē superauit z nobis spem resurgēdi ꝓbuit. Quis igit̄ possit explicare charitatē dulcē xp̄i qui dilexit nos z lauit sanguine suo a peccatis nostris Apoc. j. Hinc Bern̄. O q̄z vehemēti amplexu ampleraſti. O bone iesu quādo sanguis exiuit de corde. aqua de latere. z ania de tuo corpore. Idem. O deū si audeā dicere ꝓe amoris magnitudie inebriatū. nō vino qđ flauescit in vitro. sz mirrato z felico q̄ tam p̄ciosa dedit ꝓ re vilissima. Idē. O magister sancti amoris q̄z feliciter oneras q̄z dulciter illaqas. q̄z suauiter stringis. q̄z vtiliter vris. O bone iesu si dulce ē flere ꝓ te q̄z dulce erit gaudere de te. Si tam dulcis es q̄rendo. q̄z dulcis eris te inuenīdo. sed veanie nō querēti te. ve anie te nō amāti ve mūdū diligenti. ve peccatis seruiēti. cui⁹ causam ipe idē assignat di. Ubi tanta firma infirmis reqes nisi in vulneribꝫ saluatoris. tāto illic hereo securius. q̄nto ille potētior est ad saluāduz fremit mūd⁹. ꝓcurit corp⁹. insidiat̄ diabolus. nō cado firmat⁹ sum supra firmā petrā. peccaui petrm̄ grande. turbatur ꝙscientia. sz nō ꝓturbabor. q̄z vulnerum dñi recordabor. hec ille. O igitur ania mea ania mea misera z sitibūda quere fontē vite xp̄m dñm in cruce positū. z dū deuota mēte intueris inquire causaz dicēdo. Cur pie dñe stas inter duros clauos. cur rector celi pallet decora tua facies. cur coronaris spinis. cur es mortu⁹. rñdebit tibi. ꝓ te ania. O Terciū salutis documētū oñdit xp̄s dñs ex vbis thematis sue gracie passiōis vtilitatē cū dixit. Et tercia die resurget. Utilitas em̄ sue passionis et resurrectōis nostra fuit q̄z cum sua benedicta passione nobis inter alia tria meruit scz.

Primo aptionē ianue padisi.

Scdo remissionē nostri peccati.

Tercio liberationē a ptāte diaboli.

Primo nāq̄z cū sua passione z resurrectōe xp̄s nobis meruit aptionē ianue celestis padisi. iam em̄ anie peccato statim post mortē euolant in celum. nō sic ante xp̄i passionem. quia tunc q̄ntūcūq̄z fuissent purgate defec debāt in lymbū. Sed q̄dam ꝙtra hoc sic solent se opponere dicētes. Si xp̄s meruit aptionē ianue padisi. aut padisi terrestris. aut padisi celestis. Paradisi terrestris nō. q̄z morientes nō ingrediunt illuc. sz Enoch z Helyas viuentes ingressi sunt ante xp̄i passionē. Si militer nec padisi celestis. q̄m ꝑ peccatū Ade i celo nulla fuit custodia posita vel clausura. homo em̄ nō fuit de celo electus. ergo nō videt̄ q̄ ianua padisi fuerit ꝓ xp̄i mortē apta. Ad hoc respondet sctus Bonauē. sup. iij. di. xviij. ar. ij. q. iij. sic dicēs. q̄ est padisus terrestris z est padisus celestis. z Ada peccante vtriusq̄z ianua apta clausa fuit. Clausio aūt ianue padisi terrestris signū fuit clausionis padisi celestis. Est

aũt paradisus celestis aperta dei visio. clausio aũt huius ianue fuit impossibilitas videndi deũ facie ad faciẽ. que impossibilitas cõsurgebat ex merito peccati Ade. z ex decreto diuine sententie. quo deus decreuerat neminẽ ad sui aspectum venire. nisi facta esset ei emenda z satisfactio. p illo peccato. z quia emẽda z satisfactio facta est p iesu xpi morte. ideo iam ianua paradisi celestis ẽ aperta. Un gaudeam⁹ z exultem⁹ z regratiemur passioni xpi z laboremus vt bonis opib⁹ intrare curem⁹. Nõ ei intrãt cũ ebrietatib⁹ vanitatib⁹ chorcis sicut nunc faciũt q̃dam stulti. Scõo cum sua passione xps nobis meruit remissionẽ peccati. Juxta illud Hebreo. ix. Dia pene mũdant⁹ in sanguine z sine sanguis effusione nõ fit remissio peccator⁹. Ibidez. Sanguis xpi q̃ p s.s. se obtulit imaculatũ deo. emũdabit ꝯscientias vras ab opibus mortuis. nec obstat hoc ꝙ aliqui dicũt nullũ corpale influit gras in spũale. sed xpi passio fuit corpalis. ḡ ꝛc. Hinc ór in dei psona Esa. xlviij. Ego sum q̃ deleo iniquitates tuas ꝓpter me. Similiter ꝙ remissio peccator⁹ fit p gram quã sol⁹ deus dat dicit sctus Bonauẽ. ꝙ quẽadmodũ carо xpi p se nõ est cib⁹ anie. in se tñ est cibus ex vnione sui ad diuinã naturaz. sic z xpi passio z si nõ habeat potentiã iustificãdi inq̃ntũ est passio corpalis. habet tñ inq̃ntũ a voluntate optima p cedebat eius tolerãtia. z habebat fieri circa psonã dignissimã q̃ est oĩs iusticie z sctitatis ꝓncipium z causa. z sic ilia pia passio xpi meruit nobis remissionẽ peccator⁹. licz ipa deitas det gratiam iustificantẽ. tñ p meritũ passionis xpi. Tercio xps dñs cũ sua pia passione meruit nobis liberationẽ a ptate diaboli. Dicit enim sctus Bonauẽ. sup iij. di. xix. Diabol⁹ ante xpi passionẽ habebat duplicem manũ. s. impellentẽ z attrahentẽ. Manu trahente quẽlibet sanctũ trahebat ad lymbũ. z hanc xpi sua passione amputauit pen⁹. Manu vo impellente ꝯcipitabat homies p fallaciã z violentiã in peccatũ ita fortiter. ꝙ valde pauci fuerunt q̃ sibi resistere potuerũt. z hãc xps sua passione debilitauit. dum lumie veritatis interius p inspirationẽ. z exteri⁹ p humana instructionẽ eius fallacia est manifestata. Uerũtñ hec manus diaboli nõ est amputata. z ideo debem⁹ pugnare cuz eo. z si p nos nõ valemus supare. iuocemus piam passionẽ xpi. vt ipius meritis nos liberet qui viuit z regnat in secula seculoz. Amẽ.

Feria quarta cinerum.
Sermo. xxviij.

Cum ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes exterminãt enim facies suas vt appareãt homib⁹ ieunãtes Matth. vj. c. Uerba sũt redemptoris nostri ad veram virtutẽ inducẽtis vera aũt virtus sine vera humilitate esse nõ potest. sicut vinum vel aliquis liquor sine vase in quo reponat. Et iõ vt sancta mater ecclesia hodie inducat filios suos ad veram sui cognitionem aspergit caput cinere di. Puluis es z in puluerem reuerteris. Finis es ẽ. qõ facit ꝓpter tria. s.

Primo ꝓpter mũdi z sui ꝓtemptuz
Scõo ꝓpter vere virtutis intentũ.
Tercio ꝓpter veri thesauri obtentũ

Primo siq̃dez sancta mr̃ eccl'ia hodie filiorũ suorũ capita aspergit ꝓpter mũdi z sui contemptũ quia nunq̃z facilius lege cõmuni quis potest vicia vitare z se humiliare q̃z per frequentez mortis meditationẽ. Unde dicit sacer

Feria quarta cinerū

dos apponendo cineres. Memento homo quia cinis zc. Hinc Ecclīastici vij. dicit. In oībus operib⁹ tuis memorare nouissima tua z in eternū nō peccabis. Duo enim sunt hominis extrema cum fletu et paupertate. scilicet natiuitas et mors. de quibus ne superbia eleuetur debet memorari. Unde Ecclīastici. xj. dicit. Si annis multis vixerit homo et in omnib⁹ his letꝰ fuerit meminisse debz tenebrosi tēporis et dierū malorū. qui cum venerint vanitatis arguunt preterita. Nec profecto vtilis meditatio ejcit de corde superbiam dum attente cogitat quales ante eū fuerunt quoz officio ipse nūc fungitur. vel cum quibus letus vixit. De quibus btūs Bernardꝰ in meditatōnib⁹ dicit. Si inquit dicis: durus est hic sermo. non possum mundum spernere et carnem meā odio habere. dic mihi vbi sunt amatores mundi q ante pauca tēpora nobiscum erāt. nihil ex eis remansit nisi cineres et vermes. Attende diligenter quid fuerūt et quid sunt. homines fuerunt sicut z tu. comederūt biberunt. riserunt. duxerunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descenderūt. Nic caro corruit vermibus et illic anima igni deputat. Nec ille. Igit superbe delicioseet mundane certe ista frequens meditatio colerā excitat in te vt cuomas superbiam per tui contēptū. Unde Hieronymus in epistola ad Paulinum dicit. Facile contēnit omnia qui se sp cogitat esse moriturū. Ideo em̄ sunt tanta mala in mūdo quia hec cogitare nolunt. vt dicit btūs Augꝰ in Homine de Innocentib⁹. Sed ideo hec. i. rapinas z alia peccata faciūt quia diem nouissimū attendere nolunt. Sed veniet dies illa i qua nulli malo erit bene et nulli bono erit male. Tūc enim fm Bern̄. dicunt. Quid nobis profuit inanis gloria. carnis voluptas. falsa diuitie. magne familie. z magna cōcupiscētia. transierūt omnia z in nihilū sunt redacta. ¶ Secūdo sancta ecclesia suoz filiorū capita aspergit cinere propter vere virtutis intētū vt p mortis meditatōem ab amore mūdi et sui reuocatus intendat pure virtuti sine fictōne. Ideo hodie recitat dictū saluatoris hypocrisim reprehēdēs di. Cum ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes. exterminānt em̄ facies suas vt appareant hominib⁹ ieiunātes Amen dico vobis receperūt mercedē suam. quia ex hoc qō ab hoste vno scz carne subtrahunt duos inde pascunt scz mundū et diabolū. Tercio sancta ecclesia hodie cinere aspergit suos filios propter veri thesauri obtentū. vt p sui humiliationē et virtuosam operationē non fallacē sed veracem thesaurum acquirant: qui acquirit per virtutes. quia virtutes animā nō dimittūt sicut mundi diuitie. Ideo dicit saluator. Thesaurizate vobis thesauros in celo zc. Hinc btūs Greg. in ome. ait Si vere diuitias esse cupitis veras diuitias amate. que fiunt p ieiuniū orationem et bonam operatōnem debito modo factam. ideo saluator hortat nos dicens. Cū ieiunatis nolite fieri sicut zc. Unde in presenti sermone de ieiunio tres notemus articulos scz

¶ Primū ieiunij distinctōnem
Secundū ieiunij conditōnem
Terciū ieiunij fructificatōem

¶ Primū dixi articulū notem⁹ ieiunij distinctionē. Ubi est nobis sciendū q triplex est ieiuniū. vicz corpis a cibo materiali. Afflictiōis a gaudio tempali. z volūtatis a peccato mortali. Ad primū raro tenent homies. ad secundū sepe. ad terciū semp. Primum

igit ieiuniū est corporis a cibo materiali. quod ſm Goffredū sic diffinitur. Ieiuniū est subtractio prādij: et postcenā cuiuslibet cibi priuatio vsq; in diē sequentē. z abstinentia a carnibz z trabentibz sementinā originē ab ipis vt a lacte caseo z ouis. Dicit sctūs Bonauentura sup. ij. dist. xiij. q. dies prim⁹ ?putabat nocti sequēti. in quo vt dicit magister ?figurabat lapsus futurus a luce in tenebras. Et sic dicit. Factuz est vespe et mane dies z̄. z hoc modo ieiuniam⁹. qui a ieiuniū cōpetit tēpori miserie. Modo vero in tpe gratie nor pcedens cōputatur diei sequēti. quia eramus aliqñ tenebre. nūc autez lux i dño. Et hoc mō eccl'ia solēnizat. Pro quo sciendum q; greci cōputant diē a mane in mane quia tūc primo sol apparet. Hebrei vo a vespera in vesperam. q; tūc incipiūt solennizare Astronomi vero a meridie in meridiē quia tunc sol est in virtute. Eccl'ia vo a media nocte vsq; ad mediā noctem quia tunc natus est christus. Hoc igit ieiunium primū deus instituit in paradiso. promulgauit in veteri lege. sed cōsecrauit in istis quadraginta diebus. Quod quidem ieiunium tria cōmendant. tria viciant tria honestant. Primo nanq; dixi q; tria cōmendant ieiunium corporis. vicz

Primo vt sit orationi associatū
Secundo vt sit sanctū
Tercio vt sit verum

Primū quod ieiuniū hoc cōmendat est vt sit orationi associatū. Ista enim tria ita sunt associata oratio ieiuniū et elemosyna q; si facultas affuerit vnū sine alio quasi inutile est. Unde Isidorus. Qui oratōem suā ad deum vult volare faciat sibi duas alas. scz ieiunium z elemosynā. Sicut enī auis sine alis non potest volare. sic ieiuniuz non valet sine oratōne et elemosyna. Ideo dicit saluator Math. vj. c. Tu autem cum ieiunas vnge caput. id est christū tuum oleo. id ē deuota oratōe et elemosynarū largitione. Secundo ieiuniū cōmendat vt sit sanctum. Ideo dicitur Jobelis. ij. Sanctificate ieiunium. Nec autem sanctificatio debet fieri per veram contritōem cuz proposito confitendi. Quod saluator insinuat in euāgelio dicens. et faciem tuam laua. id ē coz a vicijs purga. Sz attende multorum stulticiā: qui quod primo deberent facere vltimo faciūt. quia vna hora possent conteri et confiteri et multa mereri. sed his neglectis amittunt tot⁹ quadragesime merita. Et sic in fine quadragesime volunt tunc conteri et confiteri cum iam tempus acceptabile expirauit. Et isti tunc volunt cordiū vasa mundare cū iam liquor gratie est effusus qui debebat infundi. Tercio ieiunium cōmendat quod sit verū et non fictum. id est debet fieri debita intentione. scilicet ad dei honorem. peccati remissionem. concupiscentie refrenationem et eterne vite adeptionē. Quod insinuat saluator in euangelio dicēs. Ne videaris hominibz ieiunans. Secūdo dixi q; ieiunium corporis tria viciant. scilicz.

Primo si tempus edendi custodiatur defectuose.
Secundo si cibus appetatur vilior
Tercio si sumat sepe vel (rose copiose

Primo ieiuniū corpis viciat si debitū tēp⁹ comedendi ptermittit ds. Nora aūt comedēdi ſm Rich. in. iiij. dis. xv. arti. iij. q. viij. est hora nona. Unde dicitur de consecratōe. dist. j. Solent.

Feria quarta cinerū

Q, nullaten⁹ ieiunare credendi sunt qui mād̄ucāt añq̄ vesptinuz celebret officiū .et infra In ieiuniis q̄tuoz tempoz̄ circa vesperias hozas ꝛc. Subvesperina ꝓzebendik tēpus ab hoza nona inclusiue et vltra. Nec oportet p̄ cise accipe hozā none .si enī p̄ modicū tpus añ hozā nonā comedak: nō ꝓp̄ t̄ frangik ieiuniū. maxime q̄ tā inualuit ꝯsuetudo comedere q̄si statī post sextā hozā. Uerūtm̄ dicit sc̄us Tho. ij. ij. q. cxl viij. q̄ si fit ex aliq̄ necessitate vt causa itineris ꝛ hmōi: nullū est pctm̄. Et si fit causa voluptatis adhuc ē peccatū veniale. Si tm̄ voluptas tāta est q̄ ex hoc ꝓtēnik ecclie p̄ceptū tūc ē mortale. Secūdo ieiuniū coꝛpis viciat si cibꝰ appetak viscerose. ita q̄ nimis ardenter ꝯcupiscēdo cibaria vel potus. Uñ appetitꝰ cibi vel potus q̄nq̄ modis pōt esse .vt dicit Alexāder de ales in suo ꝓpēdio. Prio mō cibū ꝛ potuz solū appetēdo ꝛ t̄ nullū est pctm̄ quia naturale ē. Secūdo q̄n tali appetitui adiungik delectatio in cibo vl̄ potu. et sic est veniale pctm̄. Tercio q̄n tali appetitui adiūgik trāsgressio alicuⁱ p̄cepti. puta q̄ frāgit ieiuniū ad q̄s obligak. sic est pctm̄ mortale Quarto q̄n tali appetitui finali affectu inheret. puta patus facere quecūq̄z vt cōsequak. Sic esau q̄ ꝓter vnā escā vēdidit primogenita. Uñ dicebat .En moꝛioꝛ ꝛc q̄a intātū desideraverat lētes q̄ ex ardoꝛe q̄si morti appꝛopinq̄bat. ideo et b̄ndictōe priuatus est .ad Hebre. xij. Talis aūt ardoꝛ nō solū pōt fieri in cibis delicatis sed etiā in vilissimis. sicut patet in lente de Esau .vnō Aug⁹. Meli⁹ est vt piscabꝰ more d̄ni q̄z legu miniꝫ more iumēti. Et tal ardoꝛ appetitus nō solū nocet anime sed etiaz coꝛpi. q̄ nō bene masticak ſz sumik nimis auide. maculādo man⁹ :inoꝛdinate scindendo ꝛ degustādo. Quinto q̄n ꝓpter talē delectatiōem appetitꝰ totā vitam ducit binōi delectatiōib⁹ deputare. sicut diues epulo quotidie epulabak. Unde tales ingrassati si tā ꝓpt nimiū suū adipem nō possunt comedere adhuc videdo viuas aucl̄as aut recentes piscik⁹ ꝓtractant et dolent q̄ amiserunt appetitū comedendi. habent tamē voluntatē delectādi i illis. Sextum addik quando quis scienter vti vult cibo vel potu qui nocumentum notabile p̄stat sue p̄sone. puta tantū comedit vel bibit aduertenter q̄ perdit vsum ratōnis vel incurrit infirmitatē .et tunc est mortale. Secus si inaduertēter ꝛ cum modico sui nocumēto quia tūc veniale est. sicut febricitans potius vult pati augmentum febris q̄z sitim. Unde p̄s. Fortitudinem meā domine ad te custodiam O deus q̄z multi sunt nūc qui totā suam vitam dedicauerūt gule. coꝛū q̄z deus est venter. et gloria eoꝛū in confusione Quia quidā ex supflua potatōne amiserunt oculū. quidā incurrerūt tremoꝛem manus. quidā podagram ꝛc.

Tercio ieiuniū coꝛpoꝛ viciat si sumak sepe vel sumptuose. ita q̄ tm̄ semel fiat comestio in die ieiunij. Ideo in dicta diffinitōne dicik. cuiuslibet cibi priuatio. Et hoc videk innui de cōsecra. dist. v. c. quadragesime. Et ideo comedens vltra q̄z semel in die ieiunij aliquid eoꝛū que cōmuniter in cibum solēt sumi. vt panes fructus herbas. quia etiā sancti herbis sūt vsi frāgit ieiuniū. nisi comestio ordinet potius ad medicinā q̄z ad cibū respectu in tētōis sumēt⁹. Pret̄ hāc intentiōez siue comedat quis electuarium siue confectū in fraudez ieiunij frangit illō. Cōtra hoc faciūt quidā qui medīū simule vl̄ ampli⁹ i sero nllā nēcitate ꝓpul-

comedūt electuariū in magna ḡntita te sumēdo dī. ideo comedo ne incurrā infirmitatē. Sed certe talʾ excusatio ridiculū est. qz sic oēs hoies possent comedere sero. exq̄ oīes hoies in crastino possent egrotare. Unde illoz ꝓsuetudo ē qꝫ tota intentio dirigat si q̄d ꝑcipere possit nō curādo de expēsis. Uerūtn dicit san. Tho. ij. ij. q. xl viij. q. si lauta ꝓcuratio fit ex necessitate infirmitatis vel ꝓstine ꝓsuetudis ñ est pctm̄ mortale. Un Aug. li. de vbis dñi in monte. vt hz. xlj. di. Nō cogant inq̄t diuites paupes cibis vesci. vtanť ꝓsuetudie infirmitatʒ sue sed doleāt se aliʒ nō posse sustentare. si ꝓsuetudines mutāt egrotant. vtanť superfluis. i. ꝑcipuis dent pauꝑbus vilia. Tercio ieiunīū corꝑale tria bonestāt. Primū est epulaz bñdictio. vt anteqꝫ q̄s sumat cibū debz laudare creatorē suuz q̄ dat escā oīni carni. z nō accedat ad cibū sicut aīal brutū. Unde ꝓ comestiōez pri mozpentū q̄ fuit sine laude dei totus mūdus est pcipitat. De b xp̄o nob exē plū relinq̄t. q̄ accipiēs panē bñdixit z fregit dicēs. Accipite z comedite. Mat. xxvj. Hinc p̄s. ait. Bñdicēs bñdicam paupes ei⁹ saturabo panib⁹. z Job. iij. Anteqꝫ comedā suspiro. i. surſū deum bñdicēdo spiro. Sed ꝫ b faciūt modo mlti incipientes prandiū a vanis cachinnis z fabulʾ et tandē veniūt ad ōtraciones oze comedētes dona dei. z lingua dilaniātes mēbra xp̄i. z postea terminānt in primi odio aut vēteris inglutie. Sedm qđ ieiunīū bonestat ē grā rū actio. vt cū comederit diuinū bñficiū recogñscens deo gras agat. qđ etiā ꝑcipit Deuteř. vj. Cū inq̄t comederʒ et saturatʾ fueris caue ne deū obliuiscaris. Qui em̄ sine oīni grazz actōe ꝓmedunt silēs sunt porcis. q̄ cū comedūt glandes sp facie inclināt ad terrā zvñ eoz cib⁹ veniat ad videndū caput nō eleuant. vñ ꝓs. Lōgatʾ ē iumētis insipiētib⁹ z silis factʾ ē illis. Sz z modernis tpib⁹ etiā viri ecclīastici ꝓsueuerūt post plixas epulas ita breues gtias agere ideuotas vt freq̄nť cū risu ſminēr. Terciū qđ ieiuniuz bonestat est pacto prādio bonoz occupatio. vt vicz post refectōez hō occupet se in aliq̄ vtuoso negocio ne dicat eis dñs illud Exo. xxxij. Sedit ppl's māducare z bibere z surrexerūt ludere. vñ Amb. An illū ieiunare putas q̄ ꝑmo diluculo ad eccl'iam nō vigilat. sz surgēs seruos ꝓgregat. rhetia disponit. canes ꝑducit. saltʾ siluasq̄ plustrat. Sedm ieiuniū est afflictōnis a gaudio tpali. Istis em̄ diebꝫ studiosiʾ debemʾ nos restrigere a ꝓsolatōe tpali. Ideo dicit hymno. Utamur gparciʾ vbis cibisz potib⁹ somno iocis z artiʾ pstemʾ in custodia. Et sic dēmʾ nō solū ab illicitis ieiunare sed etiā a licitis. maxime ab occasiōe pctī. qz dicit apl'us. j. Thes. v. Ab oīni spē mali abstinete vos. Spe cies vo mali ē loq̄ vel audire vba scurrilia. Et etiā nimiā familiaritatē multi erū. q̄a dicit Ber. Cum mlieribꝫ sepe ꝓsistere et se immunē seruare maʾ ē qꝫ mozituū suscitare. qđ minʾ sit nō poteris facere z qđ maʾ est vix credā. Tercīū ieiuniū est volūtatis a pctō mortali se abstinere. ad qđ tenemur oīni tēpore. z tāto magis q̄nto dies est solēnioz b em̄ est deo acceptissimū ieiuniū. vñ Esa. lviij. Nonne b est maʾ ieiuniuz qđ elegi. dissolue colligatōes impietatis. O xp̄e deʾ respice de solio maiestatis tue z vide tibi ieiunātes. z certe inuenies mlt⁹ q̄z os ieiunat a cibis z tñ animʾ epulat delicijs et superbia accoz odio inflāmat. qđ tibi mīme placz qz est ieiuniū diabolicū. vñ Isiō. Qui inq̄t a cibis abstinent z mala agūt de-

Feria quarta cinerũ

mones imitant. qbꝫ esca abest z neq/cia sp adest. Vnde etiã Hiero. Tũc p/clara est apd deũ abstinẽtia corpis cũ animꝰ ieiunat a vicijs. Quid em̃ p:o/dest corpus attenuare abstinẽtia cuꝰ animꝰ intumescat superbia. ¶ Se cundũ articulũ notemꝰ de ieiunãt cõditõe. qlis. s. debeat esse. Jeiunãs enꝫ debet habere ser ꝓditiões. vicz

¶ Prio vt sit in cõpleta etate.

¶ Secũdo vt sit in valida sanitate

¶ Tercio vt sit sine magna necitate.

¶ Quarto vt sit sine p̃ua societate.

¶ Quito vt sit cũ animi trãquillitate.

¶ Sexto vt sit cũ ꝓpositi firmitate

Primã em̃ cõditõem debꝫ ieiunans habere vt ieiuniũ valeat vt sit in com pleta etate. pueri em̃ ieiunare nõ tenẽt Tũ qa i eis est magnꝰ calor q̃ multuꝫ ꝓsumit de alimẽto. Tum qz nutrimẽ tũ eoꝝ opat ad opatõem duplicẽ. s. au gmentatõem z nutritõem. Tũ qa i eis nõ est necessaria oppssio viciorꝝ sicut i pfectis. ad quã maxime instituti ẽ ie/iuniũ. Ũñ fm san. Tho. ij. ij. q. xlvij. Quãdiu aliqs stat i augmẽto nõ tenẽt ad oñia q̃dragesime ieũia. s. vsq; ad finẽ tercij septẽnij. i. viceſimiprimi anni Cõueniẽs tñ est vt etiã in h̃ tpe inẽme dio se ad ieiunãdum exerceat plꝰ vel minus fm modũ etatis sue z possibi litatis. Ille igit q̃ est. xiij. annoꝝ plus debꝫ ieiunare q̃ꝫ q̃ est. xij. annoꝝ. Sil'z q̃ est. xvj. annoꝝ plꝰ q̃ꝫ qui est. xiij. an/nozũ. et sic de alijs. vt sicut crescit eta/te ita etiã p bonã consuetudinẽ crescat virtute. Ideo eni multi frangũt ieiu/nium in etate adulta qa ꝓsueuerũt tẽ/pestiue Secundã cõditionẽ debꝫ ha bere ieiunãs vt sit in valida sanitate. Illi enim q̃ sunt grauati ifirmitate ñ tenent ieiunare vel ad ieiuniũ. Ratio cuiꝰ est qz in egrotantibꝫ natura debil' est. z si daret eis in vna vice totũ qđ ẽ necessariũ sustentatõi ꝓuenieti nature grauaret fortze sua natura. Sed si da tur pluribꝫ vicibꝫ confortat z vigorat. Ecclia em̃ nõ psequit naturã que ẽ vi/caria dei sed potiꝰ fouet. pscquit tñ vi/cium. Pro q̃nta vero debilitate debꝫ quis ieiuniũ frangere fm Guil. stan/dũ est arbitrio boni viri. Eadem etiaꝫ ratõe senes in quibꝫ vtꝰ nature est de bil' nõ tenent ieiunare. Sil'r mulieres p̃gnantes z lactãtes si necessitas debi litatis eas ipedit nõ tenẽt ad ieiuniũ. imo si timeret de piculo vel aboꝝsu te/nẽt soluere ieiuniũ z etiã carnes z ous comedere. Vuiꝰ rõ est qz p̃gnãtes ha bere cõsueuerũt varia z inordiata des/sideria cibariorꝝ diuersorꝝ. z q̃ꝫ ita accensa q̃ nõ possunt aliq̃ mõ apperi/tui satisfacere. z sic posset euenire peri culũ fetꝰ. que tenent nõ solũ ꝓ se sz etiã ꝓ nutrimento fetꝰ cibũ sumere. Ter ciam ꝓditionẽ debꝫ habere ieiunans. vt sit sine magna necessitate. Nã q̃sdã necessitas cogit ad frãgendũ ieiuniuꝫ vt q̃ sunt in artissima pauptate ostia/tim mendicãtes z nõ possunt sel'tãtuꝫ colligere de elẽosynis q̃ sufficeret eis ad vnũ prandiũ. tunc nõ tenent. Si/militer pegrinãtes z multũ laborãtes si pegrinatio et labor nõ põt differri. fm san. Tho. vbi. s. nõ tenent ieiuna re. Ex quibꝫ patet q̃ illõ secularũ ꝓ uerbiũ nõ est vniuersaliter verꝫ q̃ nul li laboratori indictũ est ieiuniũ. q̃ di ues si habet sufficiẽtẽ substãtiam ita q̃ po test se sine magno laboze sustẽtare tũc eo die quo ieiunãdũ est debet minꝰ la borare vt cũ laboze possit ieiunare z ꝓ cepto ecclie satisfacere. Si vo paup ẽ. z necessitas cogit eũ ad grauiter labo/randũ alias nõ posset habere cũ vxore z pueris necessaria tũc frãgendo ieiu/niũ nõ peccat mortaliter. signanter si hã/bet in animo q̃ libenter vellet ieiunare si

Sermo XXVIII

posset. Quartã conditõem debz ha/bere ieiunãs vt sit sine prava societa/te. qz multi rõe prave societatis viola uerit eccliæ ieiuniũ. qz sicut scti viri mu tuo se instigãt verbis z erẽplis ad ab/stinentiã ciborũ. ita mali mutuo se p uocant ad gulã. Unꝰ pꝫ. Abyssus abys sum inuocat .z idẽ. Cũ scto sctũs eris z cũ puerso puerteris. Tales em̃ de ci bis in prandio dimittunt ad cras vel potꝰ ad sero di. seruaciꝰ vocatꝰ z p diẽ ociosis diabolꝰ ingerit qz habent qd manducẽt. Quintã ꝯditõem ieiunãs debet habere. vt sit cũ animi trãqllita te. Ieiuniũ em̃ debz fieri cũ dulcore et pietate. qa dr̃.ij.ad Ebor.ix. Nõ ex tri sticia aut necessitate. hilarẽ em̃ datorẽ diligit deꝰ. Sunt ꝫ hoc pleriqz q̃ tem pe ieiuniꝫ sunt incantũ amaricati z tri stes q̃ qñ volũt deũ xp̃m terrere q̃ di/cit Mat.vj. Cũ ieiunatꝫ nolite fieri si cut ypocrite tristes. scdm. Tu autẽ cum ieiunas vnge caput tuũ z faciẽ tuã la/ua ne videaris hoĩbꝫ ieiunãs. melius pfecto taliby foret nõ ieiunare q̃z ieiu/nare z torã familiã pturbare lites exci tare z odia. Unde Hiero. ad melãciã Quid pdest attenuari abstinẽtia. non bibere vinũ z odio z ira inebriari .q.d. nihil pdest. Esaias hinc ait. lviij. Ecce ad lites z ꝓtentões ieiunatꝫ vt audiat Aristo. ij. rhero. c. iiij. q ꝓcupiscẽtes ea q̃ desiderãt nõ assequntes facile fũt ira scibiles. Ideo dicit b. Gre. in pastora/li. ca. xliij. Admonẽdi sunt abstinẽtes vt sollicite sp aspiciãt ne dũ gule viciũ fugiũt acriora bis vicia q̃ ex ꝑtute ge nerent. ne dũ carnẽ macerãt ad impa tientiã spũs erũpat. Sextã ꝯditõem debz habere ieiunãs vt sit cũ ꝓpositi fir mitate ne curet diaboli z carnis sug/gestiões. qz mens voluptate decepta multa syllogizat z adducit. p carnis re fectõe. pbabilia z apparẽtia argumẽta di. O tu habes tot negocia expedire de bes vigilare debes orare. ideo meli9 ẽ vt comedas postea meli9 op9 tuũ pfi cies. tu em̃ tener z delicat9 es. Bonuz igit̃ est vt tibi puideas. sic misera caro ieiunantꝫ ꝓposituz murat. Unꝰ Bern. Caro sp mollia suggerit importune ꝺ cibo z potu z somno ceteriqz silibꝫ ad curã carnis ptinentibꝫ. Nec aũt caro q̃z subtiliter ingerat dicit Grego .xxx. moral. Voluptas inqt sub necessitate se palliat vt ea vix pfectus q̃sq discer/nat. O voluptuose. o gulose quẽ carnis ꝯcupiscẽtia decepit scias p certo q̃ q̃ i sacrꝫ ieiuniꝫ diebꝫ nõ vis abstinere ne aie tue inimicã carnẽ molestes ineẽnũ optebit te ieiunare. insup inexplicabi/li inferni flãma ardere. iuxta illꝺ Esa. lxv. Ecce serui mei comedent z vos esu rietis. Ecce serui mei bibent z vos siti etis. Uerũtñ vos p vino babebitꝫ fel et venenũ serpentũ sicut dr̃ Deutero. xxxij. Fel draconũ vinũ eoꝝ z venenũ insanabile. Pro pane vo babebitꝫ ig nitũ calculũ. Sap. xx. Suauis ẽ boi pãis mẽdacij z postea os eiꝰ iplebit̃ cal/culo Cal'ei pãis ñ pt masticari qz durꝰ vt lapis. nec ꝺ ore potit tolerari qz igtꝰ ẽ nec ab ore eijci qz os iplebit̃. O picu/lissima edacitas q̃ ꝓmutat̃ iferni tãta acerbitas. Jõ scti pres maxia se afflixe rũt iedia Unꝰ bꝰ ī vitaspatꝝ q̃ ꝺdã soli tariꝰ referebat. Perambulabã inqt ī solitudie z repi spelũcã z vestigia boũs igressus nullũ iueni. stãs ãt forꝫ ecce vi deo bubalos venientes z illũ fuũ ꝺi cũ eis nudũ z capill' suis cooptẽtẽ se. q̃ ap ꝓpinq̃ns estiabat me spiñ cẽ z stetit ad orõez. nã mltũ tẽtatꝰ fuerat a spiritibꝫ Ego ãt dixi. fue ꝺi z ego hõ sũ. z pꝰ orõ nẽ respexit me z ꝓsolatꝰ ẽ. Cũq̃z intro/gasse cũ quõ huc vẽissꝫ rñdit. Ego fui monachꝰ in cenobio thebaiõ .z opus

Dominica pria quadragesime

meū erat lini textura .z q̄ habere pote
rā pauplb⁹ distribuebā. Ez ecce tēta/
tione vict⁹ in fornicatiōem corrui. Ut
ego in me reuersus cogitaui dicēs .op
tet me mori et p bis ad iudiciū duci.
z sic in hanc beremū veni i hanc spelū
cam.de bis palmis habui victū z de
isto fonte potaui. Nam hec palma fe/
cit mihi p singulos mēses dactilū vnū
z isti.xij.dactili sufficiūt mihi p annū
ad victū. Referebat ali⁹ patrū q̄ cum
penetraret interioza deserti causa visē
di aliquē ex patrib⁹.pactis .xx.dieb⁹ iti
neris inuenit tuguriūz arbozē palme
z vir̄ stantē.cuius capilli erāt p indu
mento ipi⁹.q̄ capilli canicie cādidi e/
rāt p totū .Cūq; vidisset me venientē
stetit ad ozōnē. expleto amē cognouit
me esse hoiem. Cūq; post dulce collo/
quiū inrogarē cur ad hāc vastā soli/
tudinez venissz cepit flere z dicere mi/
hi. Ego ep̄s erā z p̄secutōe facta mul/
tis illatis tozmētz cū sufferre nō possez
postea sacrificaui deīde p̄ūctus dedi
me ad mozīēdū in hac beremo. Jam
em̄ sunt anni.xlix.exquo h̄ habito pec
cata deplozās. z victū mihi de⁹ p̄stat
ex hac palma. Cōsolatōem aūt pctō⁹
meo⁹ remissiōis nō accepi nisi h̄ āno
Hec aūt dicēs repēte surrexit z exīt fo
ras z stetit in oōe diu .Cū aūt p̄lesz
set ozōem venit ad me. Intuit⁹ ego fa
ciē ei⁹ trepidaui.erat em̄ tāq; ignis et
sit. Noli timere de⁹ te misit vt sepul/
ture tradas corp⁹ meū. His dictz sta
tim extēdēs man⁹ et pedes finē vite fe
cit. Recōdito illo statim palma aruit
z tuguriū illō cecidit. Ego aūt flēs oza
bam deū q̄ si mihi p̄staret palmā re/
siduū ep̄is mei p̄plerem ibidē. Ut au
tē hoc nō est factū coḡui voluntatē dei
sicq; tendebā ad frēs Terciū articu
lū nōtem⁹ de ieiunij fructificatōe .mꝛ
ti q̄dē sc̄i.sz q̄nq; referam⁹ solūmō.s.

Primo naturā alleuiat
Secūdo diabolū supat
Tercio mentē eleuat
Quarto peccata purgat
Quinto p̄mia cumulat

Prim⁹ em̄ ieiunij fruct⁹ est q̄a natu/
rā alleuiat. Est em̄ regula i medicinis
q̄ abstinētia est optima medicina .vñ
Eccli.xxxvij. Qui abstinens ē adijciet
vitā. Dinc Piero.in q̄dā ep̄la dicit.
Mater sanitatz est abstinētia.mꝛ egri
tudinis voluptas.ml'ti em̄ diuites e/
gri tādē depaupati ?ualuerūt. Scōs
fructus ieiunij q̄a diabolū supat. vñ
saluator post ieiuniū supauit diabolū
Ideo Mat.xvij .dixit discipul'. Hoc
gen⁹ demonioz nō ejicit nisi oōe z ie
iunio. Dicit em̄ Amb.q̄ sicut spurum
ieiuni hois serpentē interficit. sic ieiu/
niū serpentē infernalez de cozde ejicit.
Terci⁹ fruct⁹ ieiunij q̄ mentē eleuat.
Nā corpus ieiunijs attritū mēs facili
us supat. sic̄ auis macilēta facili⁹ volat
q̄s pinguis. Quart⁹ fruct⁹ ieiunij ēq;
pctā purgat. Vñ Bern̄.in fm̄one de ie
iunio. Pro eo inq̄t q̄ a licitz abstine/
mus ea q̄ illicita ?misim⁹ nob ?donā
tur. Dinc etiā Bre.in ome.dic. B pa/
disi gaudijs p culpā cecidim⁹ ad h̄ p
abstinentiā resurgam⁹. Nā p̄ma via
salutz est abstinētia .sicut p̄ma via dā/
natōis gula extitit. Quint⁹ fruct⁹ ieiu
nij est q̄a p̄mia cumulat. Vñ Greg.in
p̄fatōe. Qui corpali ieiunio vicia com
p̄mis.mentē eleuas virtutē largiris et
p̄mia. Quod suadet saluator dicens.
Cū ieiunatis zc̄

Dñica prima in quadragesima.

Sermo xxix

Hec omnia ti
bi dabo si cadēs adozaueris
me. Tunc dicit ei ihesus.va/
de sathana. scptū est em̄. Dñm deum

tuū adorabis z illi soli seruies Mat. iiij.c. z in euāgelio. In q̄ describit mo/ dus tētatōis xp̄i. qz dr q̄ ꝑus ip̄z tēta/ uit de gula. deinde de supbia. postea de auaricia dī. Hec oia tibi dabo zc. In qbꝫ ꝓbis tria exp̄mit. s.

¶ Primū diaboli arrogās ꝓmissio.

¶ Scōm xp̄i potēs repulsio.

¶ Tercīū xp̄i sapiēs instructio.

Primū dixi q̄ in his ꝓbis exp̄mit di aboli arrogās ꝓmissio cuz dixit. Hec oia tibi dabo si cadēs ado. zc. Supbꝫ em̄ diabol⁹ modis oibꝫ conat hoies p̄ sertim sctōs a veri dei seruitute aliena re z sibi subiugare. saltē falsa ꝓmissiōe Ūñ Iero. Arrogās et supbꝫ de iactā tia loquit. nō em̄ pt oia regna dare cū sciam⁹ plerosq̄ sctōs viros a ꝺō reges factos. Dicit tñ dare i mūdo aliq̄d di/ abol⁹ in q̄ntū instigat ad male obtinē/ dū aliq̄d. Hinc Chrys. sup Matth. Ea q̄ p iniq̄tatē fiūt i mūdo vtputa p fur/ tū. aut p ꝓiuria acquisitas diuitias di abolus dat. nō ergo diabol⁹ diuitias dare potest. sed bis qui volunt ab illo recipe. miranda igit est arrogātia dia/ boli. Ecce illi ꝓmittebat dare reḡ ter/ rena q̄ suis fidelibꝫ dat regna celestia. q̄ si illi ꝓmittebat estimas q̄ te nō in/ stiget ad appetendū terrena. inde ē q̄ ista terrena chara p̄ciosa z magna esti mant hoies. virtutes vero mīme pen sant. Scōo in ꝓpositis verbis exp̄i/ mit xp̄i potens repulsio. xp̄s em̄ tole/ rauit sathane tētationē q̄diu diuinaz reuerentiā sibi nō vsurpauit. sed mox vt se adorari suggessit repulit dī. Va/ de sathana. Ūñ Iero. Nō em̄ vt ple rīq̄ putant eadem sathanas z Petr⁹ cōdenat sentētia. Petro em̄ dicit va de retro me sathana. i. sequere me qui ꝓtrarius es mee volūtati. Vic aūt ꝺr Vade sathana. z nō ꝺr ei retro vt sub/ audiat. Vade in ignē eternū qui ꝑpa tus est tibi z angelis tuis. Diabol⁹ ve ro nō quasi obediens ei. sed ip̄ius xp̄i diuinitas repulit euz inde. Ideo sub/ ditur. Tunc reliquit eū diabol⁹. Ter cio in p̄missis ꝓbis exp̄mit xp̄i sapiēs instructio cū dixit. Dñm deū tuū ado/ rabis z illi soli seruies. Aug. Un⁹ dñs de⁹ noster est ip̄a trinitas cui soli seruī tutē pietatis iure debem⁹. noīe aūt ser uitutis cult⁹ deo debit⁹ intelligit quē si bi diabol⁹ vsurpare laborabat dī. Hec oia tibi dabo zc. Ūñ ex his ꝓbis tria notem⁹ salutaria documenta xp̄o ꝓpi tio declaranda. s.

¶ Primū diaboli fraudulentiā ma/ lignā. ibi. Hec oia tibi dabo zc.

¶ Scōm xp̄i reuerētiā dignā. ibi. do/ minū deū tuū ado. zc.

¶ Tercīū nr̄am obedientiā benignā. ibi. z illi soli seruies.

¶ Primū nāq̄ documētū ex p̄miss is themat ꝓbis notem⁹ diaboli frau dulentiā malignā cū dicit. Hec oia ti bi dabo si cadens zc. Sciens em̄ dia/ bolus q̄ fideles supare nō potest. nisi quis p̄ ꝓsensum peccati ei se subiiciat. Ideo dicit Jaco. iiij. c. Resistite diabo lo z fugiet a vobis. z ideo sue fraudu/ lentie potestatez duobꝫ modis exercet vicz. p obsessionem corpoꝝ. z p excecā tionē mentiū. Et hec mira calliditate. Aliquādo se transformādo in angelu lucis. Aliquādo suggerēdo mala sub specie boni zc. Et ideo vt clari⁹ intelli/ gatur ip̄i⁹ fraudulēcia vnū dubiū de/ claremus. s. Utrum latria siue cultus soli deo debitus possit exhiberi aduer sario sine peccato. z quibusdā videt q̄ sic. quia vt dicit. ij. Chor. xj. q̄ angel⁹ sathane trāsfigurat se in angelum lu/ cis z sic decipit. ideo talis deceptus si adoret ip̄m nō peccat. sicut q̄ emit cu/ pz̄ū intendens emere suū nō damni/ ficatur in iudicio. sed adiudicat sibi sa

Dominica pria quadragesime.

tiffieri. Sil'r mlier q̄ ꝓsentit in Petꝛ volēs ꝓsentire in Paulū nō bꝫ ꝓ ꝓsentiente. errorē eiꝰ plone impedit mlīmoniū ſm q̄ iura dicūt. Ita q̄ diabolus adorat ꝓ deo videt q̄ excuſet a peccato. Sz certe diabolꝰ nūq̄ ſe trāſfiguraret in angelū lucꝭ. niſi videret hoiem i illa adoratōne peccare. Ad b̄ ſic rñdet ſcūs doctor Bonauē. ſup. iij. di. ix. ar. j. q. vj. Q, honor latrie pōt exhiberi aduerſario duplicit. aut ſimpl'r. aut ſub cōditione. Si ſimpl'r dico q̄ nō ꝑt eē ſine pctō. offert eiꝰ cultꝰ latrie alteri q̄ deo. z iō eſt ibi pctm̄ idolatrie. Nec excuſat rōne ignorātie. bz em̄ triplex adiutoriū ꝓ q̄ pōt errorē deuitare. Pmū remediū eſt p̄monitio ſacre ſcīture q̄ multotiēs dic̄ q̄ multi in noie xp̄i venturi ſūt mēdaciter. z ꝓpterea nō oi ſpiritui eſt credendū. Scōm remediū eſt oratio int̄na q̄ ad deū dz hō recurrere vt cor eiꝰ illumiet. Tercīū remedium eſt ſuſpēſio credulitatꝭ ſue vt ꝓbet ſpm̄ ſi ex deo ē. q̄ ei cito credit in talibꝰ leuis corde ē z fortaſſis etiā inflatꝰ cor de dū ad tales viſiones z reuelatiōes idoneū ſe eē eſtimat Uñ tl'es apparitiones potiꝰ ſūt formidāde q̄z deſiderāde. Narrat em̄ de q̄dā ſcō pr̄e q̄ cū ei diabolꝰ i ſpecie xp̄i appareret. ille clauſis oculis dixit ſe i hac vita xp̄m nolle videre. Et diabolꝰ ei⁹ hūilitate ꝓfusus euanuit. Ecōtra de plurib⁹ narrat q̄ ſe ad viſiōes idoneos reputauerūt z deſiderauerūt q̄ i mltas inſanias z etiā errores p̄cipitati ſūt. z iō ſi ſimpl'r adorat q̄s xp̄i aduerſariū nō excuſat a peccato etiā ſi credat ip̄m eē xp̄m. nec ē ſil'e de emptōe cuprī ꝓ auro. vel ꝓſenſu in Petrū ꝓ Paulo. q̄ ibi nō pōt euitari errorꝭ ſicut b̄. Si aūt q̄s adoret ſub cōditiōe b̄ pt eē duplicit. aut q̄ illa cōditio habitudinalit. aut actualit ꝓſidera ta fuit appoſita. Si actualr ſic nō adorat ip̄m lucifer. ſz magꝭ xp̄z. q̄ nō ſtat adoratio niſi ſtante cōditōe. Si aūt illa adoratio ſub ꝓſideratōe habitudinali ſit b̄ mō nō ſufficit ad vitādū peccatuz idolatrie reſpectu hmōi apparitōis ſiue trāſfiguratiōis. ſic̄ eſt reſpectu ſacri altaris. Nā talis trāſfiguratio ē inſolita. z iō nō dz ad eā p̄cipitāter ſeq̄ adoratio. ſed cū maturitate z p̄uia ozōne. Sz ꝓſecratio hoſtie ē ꝓſueta. z iō ſufficit q̄ adorās in hītu habeat bāc cōditionē vicz. ſi ꝓſecratio debito mō facta ē. vñ pauci vel nulli fideles peccāt i hac adoratōe. q̄ oīes accedūt cū cōditōe iſta. ¶ Uñ ſathan tali mō aggreſſus fuerat xp̄z dñm q̄ ſcō die epiphanie poſtq̄z baptizat⁹ eēt a Jobe iuit in deſertū. z q̄d ibi faciebat. certe nō erat otioſus licz manib⁹ nō opabat. Et li exp̄ſſe nō deſcribāt euāgeliſte. dicit tñ Lucas. c. vj. Factū eſt i dieb⁹ illis exiſſe in montē orare. z erat pnoctās i ozōne dei. in ſomno q̄ z ozōne expēdebat tp̄s noctis. ō die aūt in trib⁹ ſe occupabat. ſcz in legēdo. in ꝓtēplando. z in ozādo. Primo nāq̄z legebat i libro vite quez ſp ſecū portabat in q̄ ſcīpta ſūt oīa que vnq̄z fuerūt ſūt z poſſunt eē. Et q̄libet die xp̄s legebat totū libꝫ illū. Primū capitulū de gl'ia padiſi. Scōm de ordinatōe angelorꝫ. Tercīū de pena dānatorꝫ. Quartū de pnia purgandorū. Quintū de actib⁹ hūanis. Sextuz de naturis creaturarꝫ. puta volatiliū. piſciū. beſtiarꝫ. herbarꝫ. ſydez z̄c. Deinde oīa iſta ꝓtēplabat nō ſolū in genere. ſz etiā in ſpecie z in indiuiduis. nō ſolum vt de⁹ ſz etiā vt hō. Poſt p̄dictā volutionē z ꝓtēplationē orabat illā ozōnem quā poſtea docuit. ſ. pater noſter. Naz cepit ieſus p̄mo facere z docere Jcē. ſ. Et in nr̄a ꝑſona ip̄e dicebat. Dimitte nobis debita z̄c. Sic̄ os loq̄tur ꝓ pe/ dib⁹ z alijs mēbris. ita xp̄us vt caput loquebat ꝓ ceteris ſuis mēbris. In his eīm debem⁹ xp̄s q̄dragesime expēdere

Sermo XXIX

Uñ in isto deserto frondoso erāt vrsi. lupi. z leones. qz ꝺr Marc. j. Erat i deserto. xl. diebꝫ z. xl. noctibꝫ. z tēptabat a sathana. eratq; cū bestijs q̄ fozte veniebāt ad ipm in die z pstrabāt se adozātes eū. sic bos z asin⁹ in die natiuitat⁹ sue. Diabol⁹ vo videns hec pertim cuz audisset illā vocē pris dū baptizaret i iozdane Lu. iij. Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ in te cōplacuit mihi. suspicabat deū eē q̄ postq̄ esuriuit estimauit foze sanctū hoiez solū. Et voluit expiri de eo. assū̄ pta forma viri deuoti salutauit xp̄m. Cui forte rñdens xp̄s. Nō credaris q̄ ita trūcate dixerit xp̄o. Si fili⁹ dei es zc. Sz euāgeliste dimittūt cetera nr̄e deuotōi ruminānda. Dixit igit sathan. Mlti opinant de te q̄ tu sis fili⁹ dei. nā fili⁹ dei antiq̄⁹ mutauit virgā Moysi in serpētē. aquā egypti in sanguinē Exōs. vij. vrozē Lotb in statuā salis Gen. xix. Si igit filius dei es dic vt lapides istiz̄. Et rñdens Ihesus dixit. Scptū est nō in solo pane viuit hō. sz in oi vbo zc. Uidēs diabolus q̄ allegauit scpturā. ex hac occasiōne sumpsit sēde tētatōnis foztē di. Uis vt eam⁹ in ciuitatē ad tēplū. Cui xp̄s. Uibenter ibo. Et cū irent. secut⁹ eū diabolus vsq; in platea z tēpluz vbi erat populi mltitudo. tunc dixit xp̄o. Uis vt ascēdam⁹ in pinnaculū tēpli. qz ibi magis secrete poterim⁹ orare. Et duz ibi essent dixit diabol⁹. O q̄t gētes sunt hac q̄ te nō credunt esse filiū dei. iō mitte te deorsuz. scriptū em̄ est de te. qz de⁹ pat angelis suis mādauit zc. Ad quē xp̄s. Scptū est nō tētabis dñm deū tuum. Uidens aūt diabol⁹ q̄ neci gula nec vana gl̄ia potuit decipere. ait intra se. Adhuc habeo rhete q̄ vir aliq̄s potest euadere. vicz rhete auaricie. ideo dixit ad xp̄m. Uis iam vt vadam⁹ ad desertum in montē vnū altū. Et q̄n fuerūt in mōte diabol⁹ ondit xp̄o oīes ptes mūdi. Hec oīa tibi dabo si cadēs zc. Mox xp̄s exclamauit di. Uade sathana. scptū est. dñm deū tuū adorab. tuc reliq̄t eū diabol⁹. Et ecce angeli accesserūt z mīstrabāt ei cibū necessariū. Hic dicūt quoti q̄ sancti angeli iuerūt ad virginē Mariā. z dicūt ei Ecce fili⁹ tuus dñs nr̄ ieiunauit. xl. diebꝫ z noctibꝫ in deserto tali. vbi diabol⁹ aggressus ipz vbiq; superauit. De q̄ victoria o q̄ntum gaudebat vgo Maria. Scōm denique salutis documētū ex p̄missis thematis vbis notem⁹ xp̄i dñi reverētiaz dignā cū ꝺr. Dñm deū tuū adorabis. qz cult⁹ latrie soli deo ē exhibēd⁹. Ad cui⁹ clariozē intelligētiā q̄nq; dubia h̄ erūt declarāda sez.

¶ Primū vtrū cult⁹ latrie sit exhibendus xp̄i hūanitati. (beat imagi xp̄i

¶ Scōm vtrū cult⁹ latrie exhiberi de

¶ Tercio vtr̄ cult⁹ latrie sit exhibēd⁹ cruci xp̄i. (tri ei⁹ exhiberi.

¶ Quartū vtr̄ cult⁹ latrie debeat ima

¶ Quintū vtr̄ latria sit exhibēda mēbris xp̄i.

R Primū itaq; dubiū declarāduz erat istud vtrū cult⁹ latrie sit exhibēd⁹ xp̄i hūanitati siue carni ei⁹. aliq̄ dixerit q̄ sic. qz inquit sic eo dez timoze timet ignis z ferrū ignitū. ita eadē adoratōe adorat xp̄i hūanitas ꝺo vnita. Ad qō rñdet s. Bonauē. sup. iij. di. ix. ar. j. q. j. di. q̄ caro xp̄i mltiplr̄ ꝓsideratr̄. Uno⁹ caro xp̄i ꝺr tot⁹ ille hō. iuxta illud Job. j. Uerbū caro factū est. h̄ mō qz ille hō de⁹ ē rōne vni⁹ ꝓsone. adoratr̄ de⁹ adoratione latrie. Alio⁹ caro cōsideratr̄ put noiat ipam̄ ptem hūanitat⁹ p se nō vnitā. z h̄ mō nō debet ei adoratio latrie sed dulie. Tercio modo cōsideratur caro quasi medio modo put nomināt ipaz naturā creatā diuinitati vnitam. z hoc modo dixerūt aliqui q̄ est

Dominica pria quadragesime

adorãda dulia digniozi. q̃ q̃dem est iperdulia. qz sicut nõ est dicendũ bũa/ nam naturã in xpo esse eternaz. qz est vnita eterne nature. sic natura huma na nõ est adorãda latria. q̃uis sit vni ta sũme maiestati. Sz qz nobis nõ de cet simpliciꝫ sic distinguere: ideo iesuz xp̃m natũ virginis adoremꝰ adoratio ne latrie exq̃ est vna psona diuia. La/ trie cultꝰ aũt in duobꝫ ꝓsistit. s. in cultu interiozi. z in cultu exteriozi. Cultꝰ vo interior est fides. spes. et charitas. Jõ dicit Aug. in enchi. Fide. spe. z charita te colit deꝰ. i. illa sũma bonitas credat q̃ ipe sit creator z gubernator oĩm. et speret ab ea eterna beatitudo. z ꝑpt su am bonitatẽ sup oĩa diligat. Cultꝰ vo exterior ꝓsistit in sacrificio. z sub sacri/ ficio compbendit oĩs reuerẽtia soli deo debita. qz latria est honor soli deo de/ bitus. hunc cultũ exigit a nobis. Ado/ remꝰ igit dñm deũ nr̃m ibm xp̃m.

Scõm dubiũ declarãdũ erat. vtrũ cultꝰ latrie exhiberi debeat imagini xp̃i z q̃busdam videt q̃ nõ. qz inq̃unt me lioz z nobilioz est imago diuinus im/ pressa q̃z ab boiꝫ sculpta. Sz si q̃s ado/ raret diabolũ vel boiem pctõrem in q̃ est imago dñi impressa peccaret. ergo multo magis q̃ adoraret hmõi ima/ gines. Siliter dicũt melioz est creatu/ ra viues q̃z nõ viuens. qz silioz est sũ/ me vite. ergo sculpte vel scripte imagi nes minꝰ sunt digne honore. q̃z talpe vel vesptiliões. Si ergo impiũ ẽ ado/ rare hmõi. multo magꝫ imagines. Ad q̃ rñdet sctus Bonauẽ. dist. p̃dicta. Q, imagines sunt introducte ꝓpter triplicẽ causam vicz. ꝓpter simplicium ruditatẽ vt in illis legant q̃ lras igno/ rant. ꝓpter affectuũ tarditatẽ vt ex visu magis accendant. Et ꝓpter memorie labilitatẽ. ne diuia bñficia z sctoꝝ vir/ tuosa opa obliuiscãt. Et qz imago xp̃i introducta est ad rep̃sentandũ eũ qui ꝓ nobis ẽ crucifixus. nec offert se ima/ go ꝓ se sz ꝓ illo. Jõ oĩs reuerẽtia q̃ ima gini offert exhibet xp̃o. z ideo imagini xp̃i debet cultus latrie. nõ inq̃ntũ ma terie imaginis. sz inq̃ntuz rep̃tat. Et sic licz hõ vel alia creatura viues sit no bilioz imagine realiter. nõ tñ rõne si/ gnificatõis. Veneremur igit imaginẽ qz nobis rep̃tat xp̃z crucifixũ. Ter/ cium dubiũ declarandũ erat. vtrũ cul/ tus latrie sit exhibendꝰ cruci xp̃i. q̃busꝫ dam videt q̃ nõ. qz aiunt. Crux xp̃i est pura creatura nõ vnita ẏbo. q̃si latria nõ debet nisi soli deo. ꝓ q̃ seq̃ns nõ de/ bebit cruci xp̃i. Ad q̃ rñdet ꝑm scm Bonauẽ. Q, de b̃ multiplex est modus dicẽdi. q̃dã eñ dicere voluerũt q̃ ipi cruci debet honoz. q̃ ꝺz ipdulia. i. excel lens honoz. Et rõ huiꝰ ẽ. qz ipa crux fu it instrumẽtũ totiꝰ redẽptõis hũane. et iõ oẽs hoies debẽt ei esse subiecti subie ctione speciali. Et ꝓpea dicũt q̃ ꝺz ei excellẽtioz honoz ipedi q̃z sit dulia. q̃ de bet rõnali creature. sz qz ipa crux nec ẽ deꝰ nec aliq̃d deitati vnitũ. iõ nõ est ei cultꝰ latrie exhibẽdꝰ ꝓpt̃ b̃ q̃ tenet me diũ inc̃ dulia z latria ꝺz ei ipendi. z il/ lud ẽ ipdulia. Alij direrũt eã nõ ẽ ado randa nisi inq̃ntũ i ea adorat xp̃s. sic imagini nõ est exhibẽda aliq̃ reuerẽtia nisi rõne imaginati. qz adoratio ꝺz fie ri rei rõnali q̃ intelligat. z sic dicimꝰ. O crux aue spes vnica. z ita xp̃z adoramꝰ Uerũtñ dic̃ q̃ illi cruci in q̃ xp̃s pepẽ/ dit est q̃dã honor exhibẽdꝰ. etiã ei ꝓpt culis. sz alijs tñ rõne significatõis. vñ si crux ꝺ auro resoluat nullꝰ honoz ei exhibẽdꝰ. Quartũ dubiũ declarãdũ erat. vtrũ cultꝰ latrie debeat mr̃i xp̃i ex hiberi. z q̃busdã visuz fuit q̃ sic. qz in/ quiũt. Caro xp̃i silis fuit carni ẏginis sz xp̃s ꝑm hũanã naturaz adorãdꝰ ẽ ado ratiõe latrie. Jte crux xp̃i vt ꝓdictũ est

adozaꝛ adozatõne latrie. mlto magis mr̃ xpi. qz mr̃ ipsa magꝫ fouit z bono rauit xpz q̃ ipa crux. Nã btã ꝟgo xpz pãnis inuoluit cũ nat⁹ essz z fascia liga uit z in psepio collocauit. crux ꝟo ipm xp̃m dñm denudãdo spoliauit. vestibus q̃s ei fecerat ac carnẽ de ꝟgine sũ ptam lacerauit z duris clauis affixit. Itẽ btã ꝟgo trãsportauit in egyptũ ne occideret ab herode. crux retinuit in se donec moreret. Itẽ btã ꝟgo dulci suo lacte pauit: crux ꝟo felle z aceto potauit. Itẽ btã mr̃ pura aqua balneauit. crux ꝟo xp̃m suo sanguie cruẽtauit. ergo videt q̃ btã mr̃ magꝫ debeat adorari adozatõe latrie q̃ crux xpi. Ad qõ rñdet sctũs doctoꝛ Bonauẽ. di. p̃dicta q̃ btissima ꝟgo maria pura creatura est. z iõ ad honorẽ z cultũ latrie ñ ascẽdit. Sed qm̃ excellẽtissimũ nomen hz qz dz mr̃ dei q̃ excellentꝫ pure creature q̃uire nõ potest. iõ ñ tm̃ debet ei dulia sicẽ alijs sctis sz hyperdulia. qa est tante dignitatꝫ q̃ nõ solũ viatores sz etiã cõprehẽsores excellit. z nõ solũ hoies sed etiã angeli oẽs reuereant tãq̃ omni laude dignissimã aliq̃ speciali honore. Huic nõ obstat caro ei⁹ fuit silis carni xpi. qz nec carni xpi inq̃tũ carni debet cultus latrie. Sed z neq̃ sctẽ crucis inq̃tũ ligno sed inq̃tũ repñtat xpz.

Quitũ dubiũ declarãdũ erat vtruz latria sit exhibẽda mẽbris xpi. qbusdã videt q̃ sic dicentibꝫ q̃ eadẽ adozatõe adozaꝛ caput regꝫ q̃ alia mẽbra. sz xps dñs est caput nostꝝ nos mẽbra eius. vt dr̃ Eph. j. Si g̃ xps existẽs caput nostrũ adozaꝛ adozatõe latrie. g̃ z nos q̃ sum⁹ ei⁹ mẽbra. Sil̃ hõ ẽ imago xpi. z imago eadẽ adozatõe adozaꝛ sicut cuius est imago. g̃ hõ q̃ est xpi mẽbꝝ videt q̃ debeat adozari adozatõe latrie. Ad qõ rñdet sctũs doctoꝛ Bonauen. sup. iij. dis. ix. q̃ absq̃ dubio cul⁹ latre mẽbris xpi nõ est exhibẽd⁹ p eo q̃ mẽbra xpi sum⁹ fm hũanã naturã. et sic sum⁹ mẽbra vt rõ mẽbri nõ rollat rationez fuitutꝫ. nec ponat eq̃litatẽ dignitatis. Et qm̃ latria debet creatoꝛi rõe sue maiestatꝫ z excellẽtie. hinc est q̃ mẽbris xpi mysticꝫ nõ debet cul⁹ latrie. qa est multa distãtia inẽ corpus christi diuitati vnitũ z corp⁹ mysticũ. Nec est silr̃ de hoc qõ dicebaꝫ. caput regis eadẽ adozatõe venerat cũ ceterꝫ membris. qz caput regꝫ est eiusdẽ nate cuz mẽbris alijs. xps aũt q̃ est caput nr̃m p̃ter naturã hũanã q̃ cõicat nobiscuz habz naturã diuinã. rõe cui⁹ ei debet cul⁹ latrie. nec ideo qz hõ est imago ei debet latria sicut imagini sculpte. qa honor nõ refert imaginato in imagie tali sicut in imagine sculpta. cũ talꝫ nõ sit alicui⁹ honoris p se susceptibilꝫ sicut hõ. Uñ adozatõe latrie solũ dñm deũ nr̃m. sctãm trinitatẽ et xp̃m hominez adorem⁹ tanq̃ creatorẽ redẽptorẽ z in futura vita remuneratorẽ Terciuz documentũ ex p̃missis thematis verbis notemus nostrã obedientiã benignã cum dicit. z illi soli seruies. in q̃bus vero debeamus deo excelso fuire obligauit nos in decẽ p̃ceptis. z fecit b ratiõabiliter. Quia sicut decet sũmam maiestatẽ a creatura ratõnali oi reuerentia coli. sic etiã decet q̃ rational' creatura ad manifestatõez illi⁹ sume maiestatis p obedientiã famulet. z sic meritum vite eterne acq̃rat. Nã alias creaturas irratõnales obligauit instictu nature sue. z ideo oẽs hyrũdines vniformiter faciũt nidos z sic de alijs. sz hõ exq̃ est rõnalis et ad oia se ꝓferre potens ideo debuit in p̃cept⁹ ad deũ suũ obligari vt p obedientiã veniret ad vitam. iuxta illud Matb. xix. Si vis ad vitã ingredi serua mandata. Ergo charissimi ecce nũc tpus acceptabile: ecce

Dominica prīa quadragesime.

nūc dies salutis. In istis em̄ diebꝫ sacris ꝛ deinceps em̄demꝰ nos ꝙ veraz pniam. ꝛ sic tota deuotōe seruiamꝰ bō optimo. ꝙ ꝙducat nos ad vitā eternā.

De eadem dñica. Sermo. xxx.

Ductus est ihesus in desertū a spū vt tēptaret a diabolo Mat. iiij c. ꝛ i euāgelio. Charissimi saluatoꝛ nr̄ añcessit nos i via salutis vt nos ad se sequēdū aniaret di. Joh. xiij. Exēplū dedi vobis vt quēadmodū ego feci ita ꝛ vos faciatis. Dicetiā b. Greg. di. Dīs xp̄i actio est nr̄a instructio. Et Vñ euāgelista i pīncī euāgelio fideliby ḡtuoꝛ actꝰ xp̄i insinuat. s.

Primo carnis xp̄i maceratōez.
Scōo tēratōis ꝓpessionē.
Tercio tērantis supationē.
Quarto angelicā mistratōez.

Primo ei euāgelista insinuat carnis xp̄i innocētis maceratōez di. Ducꝰ ē ihesus i desertū a spū scō suo sctō fm Gre. vt tēptaret a diabolo. Et cuz ieiunasset xl. dieby. ꝛ xl. nocteby postea esurijt. ostēdēs ꝙ nr̄a ieiunia sūt arma spūalia ꝙ bus diabolꝰ vincit. mūdꝰ cōtēnit. ꝛ caro subiugat. Jō saluatoꝛ nr̄ dux ꝛ cozona certātiū vt nos assecuraret ꝙ ieiunio inimicꝰ nr̄. s. diabolꝰ supat. ipemet ꝓsonaliē ad locuz certamis ingressus vbi inimicū supauit. Scōo euāgelista insinuat tēratōnis ꝓpessionē di. Et accedēs tērator dixit ei. Si filꝰ dei es dic vt lapides isti panes fiāt. Naz fm Ayrā duplex motiuū habuit diabolꝰ tēptandi xp̄m. Unū vt erpiret vtz ipe sit xp̄us in lege promissus. Aliud vt si esset purꝰ hō. ipm in petīm ruere faceret. Videbat diabolꝰ instare tp̄s aduentꝰ xp̄i. tū qz fm ꝓphetiā Jacob Gen. xlix. Alienigena regnabat in regno iudeoꝝ tū. tū etiā qz ꝓphetia Danielis fuit ꝓpleta de bebdomadis. Videbat em̄ xp̄m esse sctissimū ꝛ ideo opinabat ꝙ ipe sit xp̄s messias. Ex qz vidit ꝙ pꝰ. xl. dies esurijt opinatꝰ fuit ipm puꝝ hoiem. nō tēptauit. Nā tērare est de aliq̄ experimēta capere. Sed dicas dictū fuit Esa. vij. ꝙ xp̄s nasceret de vgine q̄re b diabolꝰ ñ inuestigauit. Rñdet Aug. iij. de trinit. Q, diabolꝰ mlta p̄t vtute sue nature a q̄b impedit vtute diuia. Nō em̄ intelligebat Mariā vginez ex̄ fuit desponsata Joseph. Ubicūqz em̄ diabolus videbat opa diuitatis ibi videbat infirma opa hūanitatis ꝛ sic spi dubio remanebat. Uñ ip̄m aggressus in spe cie hūana nō serpētina ne deplēderet ꝛ triby illis tēptauit q̄by ꝛ pentes pmos Primo eos tēptauit de gula vt cibū vetitū comederent. Scōo vana gl̄ia vt gl̄iam diuitatis appeterēt di. Eritis sic dij. Tercio vo auaricia vt scie alritus dinē affectarēt di. Sciētes bonū ꝛ malū. De gula p̄mū incepit xp̄s tērare di. Si filius dei es dic vt lapides isti cōmitte te deoꝛsum. Tercio de auaricia di. Hec oia tibi dabo si cadēs adoraueris me. Tercio euāgelista insinuat tēptatis supationē di. Scptū est non in solo pane viuit hō. Iterū scptū est. Dominū deū tuū adorabis. Duplici ei cautela supauit xp̄s inimicū. Primo etētatōi statiz in pncipio resistēdo. Uñ b. Piero. di. Lubzicꝰ ē serpēs antiquꝰ ꝛ nisi capite teneat statim totꝰ elabit. ꝛ Eph. iiij. Nolite locum dare diabolo. Scōo supauit vba dei eidē obijciēdo di. Scptū est ꝛc. Sic em̄ David tribus lapidiby de torrente supauit Goliā. sic xp̄s triby testimonijs scpture diabolū q̄bus fides btē trinitatis nobis pdicat. Dic. j. Joh. v. Hec ē victoria ꝙ vincit mūdū fides vra. Quarto euāgelista insinuat angelicā mistratōez di. Tūc

relict eū diabol⁹. Et ecce angeli acces⁊ serūt z mīstrabāt ei. Ira erit fidelib⁹ di abolū supantib⁹ scpture testimonio.

M Ūñ in pñti sermōe de tērationē tria notem⁹ salutaria documēta. ſ.

Primo tērantiū diuersitatē.

Secōo tērationū modalitatē.

Tercio tērationis vtilitatē.

Primū igit salutare documētū note⁊ mus tērantiū diuersitatē. In via ei p⁊ sentis vite ḡtuor nos tērant. ſ. de⁹ mū dus caro z diabol⁹. Prio ei tērat nos de⁹ nō iō vt aliqd sibi innotescat qō p⁊ us ignorabat. nec iō vt nos pdat q oīs hoies vult saluos fieri. ſz iō vt ḡlis sit bō sibīpi pareat. z etiā alijs sit i exem⁊ plū. Sic tērauit Abrahā vt alijs exēplū sit obedientie Beñ. xxij. Tērauit deus Abrahā. Similiter tērauit filios isrl. Ūñ Deut. viij. 8z. Tērauit te de⁹ vt nota fi erent q in cor tuo vsabant. Et eiusdez xiij. Tērauit dñs vt palā fiat vtrū dili gatis eū an nō. Sil⁹ tērauit Thobiā z Job in exēplū patiētie. Jō 8z Thob. xij. Quia accept⁹ eras deo ideo necesse erat tēratio vt probaret te. Et de sanctis martyrib⁹ 8z Sap. iij. De⁹ tērauit illos z inuenit eos dignos se. Secūdo tērat mūd⁹ obijciēdo oculis nr̄is pulchra. gustui dulcia et delectabilia. auditui placida. tactui mollia vt in eis capiat aīa. Res enī ?cupiscibiles ḡs oñdit mūd⁹ sunt q̄si esca q ponit in laqō. vñ Sap. xiiij. 8z. Creature dei facte sūt in odiū z muscipulā z tērationē pedib⁹ i⁊ sipientiū. q⁊ hoies sic delectāt i creatu ra sic deberet delectari in creatore. Ui dit iō b. Anthoni⁹ in extasi posit⁹ mun dū plenū laqīs. z exclamauit di. O do mine ḡs euadet hos laqōs. Rñdit ei q⁊ būiltas. i. paupras spūs. q mūda⁊ dana ?tēnit. ab hac tērationē ñ capit bō nisi q indebite cape nitit. Sic nec pisc⁊ bamo. nec auis laqō nisi ea tāgāt. Sz certe mlti spōte illaqant affectionū pe des. iuxta illud Job. xviij. Immisit in rbete pedes suos. Tercio tērat caro. i. carnal' cōcupīa. sic 8z Jaco. j. De⁹ inḡt neminē tērat. ſ. vt puerat. ſz vnusq⁊ tērat a ?cupīa sua. Caro eni q̄sdā tērat būano timore aduersa nimis timēdo z horrēdo z ī illo timore suadet ea q sūt saluti ?ria. O magna fatuitas timere opa vtutū p q̄ sal⁹ acqrit. z nō timere pcā p q̄ eēna mors obtinet. De ist⁹ di cit ps. Trepidauerūt illic vbi nō erat timor. Quosdā tērat ōlectatōe lasciua eo q⁹ nimis amat delectabilia sibi. z p ea suadet spiritui vt sbjciat se ei. Hoc mō decepta fuit Eua. q vidit fructum ad vescendū suauē. Sz pfecto vt dicit Hre. Ūñ mō caro suauiter viuit inde spūs i eternū interibit. Quosdā tērat p impatiētiā murmurādo i tribulatiōe laboze vel austeritate pnie. De q⁊ 8z Prouer. xxix. Qui delicate a puericia nutrit fuū suū postea sentiet cum ?tu macē. Quarto tērat diabol⁹. z h⁹ tērato est mlt̄ipler. vñ Leo in ſmōe q̄dā dic Nō desinit hostis antiqu⁹ deceptionuz laqos vndiq⁊ pētdere. Nouit cui adhi beat est⁹ cupiditat⁊. cui gule illecebras ingerat. cui apponat incitamēta luxu rie. cui infūdat vir⁹ iuidie. Nouit quez merore ?cutiat. oīm discutit ?suetudi nes. vētilat curas. scrutat affect⁹. z ibi q̄rit causas nocēdi vbi quē viderit stu diosi⁹ occupari. hec ille. Nulla psona ē in hac vite via secura. null⁹ loc⁹ null⁹ ordo. nullū tps. nll'a etas. Jō dicit be⁊ at⁹ Bern. Nusq⁊ est securitas fratres mei neq⁊ i celo neq⁊ i paradiso. mlto mi⁊ nus i mūdo. In celo ei cecidit angel⁹ sub pncia deitat⁊. Edā in paradiso i loco voluptat⁊. Judas i mōo i scola salua⁊ tor⁊. Sz si h⁹ quipēdis audi mirabile Ecce ipz creator⁊ oīm ipz tērauit i de serto. in templo. z in mōte. vt oñdat q⁹

Dominica pria quadragesime

nullibi est securitas. potissime aggredi ꝯ suos dei in va pnia tāqꝫ in deserto Jō 6z Eccl. iij. Fili accedēs ad seruitē dī sta in timore z pāra animū tuū ad tēptationē z sustine. Legit em in vitas patrū q angel⁹ duxit solitariū ad locū fratrū vbi erat cōgregatio mōachoꝝ z vidit oēs officinas plenas multitudie demonū volitātiū ad modū muscaꝝ Venit aūt ad ciuitatē vbi erat forus. vidit ibi vnū solū demonē sat ociosus sup portā ciuitat. Cū q heremita miraret. respōdit angel⁹. Quia in ciuitate oēs voluntatē diaboli faciebāt. ideo ibi vn⁹ sufficiebat In abbatia oēs resistebāt. ideo ibi multi erāt. Quādo em aliqs castrū in pace possidet. ibi vn⁹ castellan⁹ sufficit q castrū custo diat. 6z si castrū rebellet tūc illud obsidet multitudine exercitus donec subiugauerit. Un Brego. dicit. Diabol⁹ illos pulsare negligit q̄s iure q̄eto possidet. O filij Adā increduli. O stulti z ociosi. O demonis mācipia nō credētes tēptatōes z demōes. sz z in fide xpi somniātes nō aduertūt qō in euāgelio legit. qz dñm maiestat tēptauit. Dic ei Lyra sup Gen. c. iij. q etiaz btāz vginē tēptauit. Un saluator voluit tētari ꝓpter tria. Prio ideo vt nos certificaret q habem⁹ inimicos spuales. magnū certe piculū est hoi bre inimicos capitales z ignorare iurta se cē eos z ñ videre. qz nō regnat q se impugnre ignorat. Un Hero. Tūc marie ipugnat cū te impugnī nesc. Hic Eph. vj. Nō ē nob colluctatio aduersus carnē z sanguinē sz solū. sz aduersus pncipes z ptātes. aduersus rectores tenebraꝝ haꝝ. Secūdo ideo tētari xps voluit vt ei⁹ tēptatio tētatis ꝓsolatio fiat. null⁹ igit 6z indignari si tēptatione amaricat. sz recordet q dñs su⁹ tētatus sit. Jō dic saluator Math. x. Non est discipul⁹ sup magistrū nec seru⁹ sup dñm suū. Ad b dicit Aug. Magna ꝓsolatio mēbris ex capite. Cōsidere 6z q tētat q ei subuenit dñs q etiā tētatus ē. q em diabolus vicit ptra se. patus ē vincere ꝫ nos pugnātē. qz 6z Hebreo. iiij. Nō habem⁹ pontificē q nō possit cōpati infirmitatibꝫ nr̄is tētatū p oia p silitudine absq; pcō. Tercio xps tētari voluit ideo vt in ei⁹ tēptatōne discerem⁹ modū pugnādi. Sic em xps pmo tētauit de gula q est culpa ad carnē ptinēs. ita nos primus tētat ex pte carnis q est ps infirmior. z in via comestiōis q̄tidie oportet ambulare. Un ps. ait. In via hac q̄ ambulabā absconderūt superbi laqueū mihi. Nec est em pma pugna saluādorū z q in hac defecerit nec ad vlteriorē cōflictū apt⁹ erit. ¶ Quocirca tria (ueat. q̄runt hic sc3

¶ Prima vn diabol⁹ ad tētandū mo

Scōa quare de⁹ boiem a tam forti tētari patiat.

¶ Tercia vtrū diabol⁹ sci⁹ vice⁹ vltra nō insidiet.

¶ Prima dixi q q̄stio est hec. vn movet diabol⁹ ad tētandū boiem sic incedit sanct. Rūdet Tho. j. pte. sūme. q. cxiij. ar. j. q b⁹ sunt rōnes tres. Prima è superbia demōis. sic em angeli boni ministrāt deo in determīatis officijs ad salutē boim. sic demōes ꝓpter eoꝝ superbiā diuise ptātis silitudinē vsurpātes determinānt sibi certos z determīatos ministros ad ipugnatōes boim. Un sup bi demōes ad h nitūt vt bō sit eis subiect⁹ i inferni tormēt. z licz aliqñ i pñti obedire videāt hoibꝫ. vt ptz i nigromāticis. tñ simplr nō obediūt nec se bñlicant. sz vt plures aīas sibi p h acqrāt q̄s i pēis torqant. Scōa cā q̄re mouētur ita fortē tētare boies ē demonū inuidia. nā tāta inuidia viget i eis q̄ velēt oēs sctōs q̄ sunt i celo dānatos ee vt eoꝝ loca nō possent possidere. Jō toto

conamīe ipedire volūt salutē eox. Jō
ō; Sap.ij. Invidia diaboli mors intra
uit i orbē terrax. Invidēt ei ñ solū hoi
bus sz z saluatori ne eiº passio hret effi
cacīā. Tercia cā est vt plures dānarēt.
z sic iudiciū generale plongarēt ne ipi
tūc oēs i infernū clauderēt. qz vt dicit
Bonauē. sup.ij. Adhuc demões ñ cru
ciant pena ignis sz pº iudiciū. Jō dice/
bāt b. Jacobo apl'o. Ecce añ qz veniat
tps incēdij nīi tā ardemº Scōa q̄stio
ḡre deº pmittit hoiez fragilē tērari a tā
forti inimico cuiº ptāti ñ est i ēra ptās
cōpata. Videt qº deº exq̄ ē tustissimº ñ
deberet h pati. Rñdet s. Tho. vbi supꝰ
in solu.ij.ar. Q, licz ꝓditio pugne inē
eos ñ sit eq̄lis. cñ sit recōpēsatio p diui
nā gr̄az z angelicā custodiā. Un Aug.
Diabolº vult plerūqz tērare sz ñ pt. qz
ptās eiº ē sub ptāte dei. imo qđ ē plº. di
abolº ñ pt nocere nisi in q̄ntū hō ei con
sentit. Jō dic̄ Gre. Debilis ē hostis q̄ ñ
pt vincere nisi volēt. Est ei diabolº sic̄
canis latrās q̄ ligatº ē. cui si appropin
q̄s pt te ledere. si vo ñ. latrare qdē pt sz
nō ledere. ꝓpēa dic̄ Aug. Cōtra resistē
tē est tanq̄ inirmileon. vulgo formica
alata. sz q̄ ꝓsentientes tā q̄ leo. Hinc. j.
Cbox. x. Fidel' deº q̄ ñ patit tērari sup
id qđ potest. sz etiā cū tēratōe faciet p/
uentū. Tercia q̄stio vtz diabolº in tē
tatōe sel' victº vltra ñ insidiet illi hoi a
q̄ pfecte victº ē vel etiā alij. Rñdit Gri
ge. z hr in. ij. di. vj. qº ñ pt. vñ dic̄. Nō ē
inq̄t phas vlli spūi q̄ victº ē impugre
aliquē. sz Bonauē. i. ij. di. vj. in exposiri
one lr̄e tenet q̄nū di. Q, circa h vitatē
dec̄inare difficile ē. nā diabolº q̄ tēta/
uit xp̄m tērauit z Adā. z p xp̄m victº ē.
Et cñ de isto lucifo ḡr i apoc̄. qº in an/
tixp̄o faciet se adorare z seducet mūdū
vñ dic̄ magr̄ i. ij. di. vj. qº siue sic sit siue
nō. credēdū est qº ñ hz ptātem tērandi
nos sic̄ tūc bēbit xpe antixp̄i. Et subdit
ibidē di. Q, diabolº q̄ de aliq̄ vicio tē/
tauit hoiem z supatº fuerit. deinceps
nullū hoiez de illo vicio licebit tērare.
nihilominº de alijs vicijs poterit. Ad
qđ ē notādū ſm Bonauē. qº differētia
est inē resistere diabolo z vincere dia/
bolū. Victoria ei plº ipoztat q̄z resisten
tia. Resistētia ꝓsistit in h qº aliqs ñ cō
sentiat suggestiōi diabolice. Sz victo/
ria ꝓsistit in assequndo oppositū eiº qđ
diabolº tērando intēdebat. Diabolº ei
intēdebat hoiez reddere inimicū deo z
dignū eēno supplitio. Tūc igit hō vin
cit aduersariū q̄n sic resistit tērationi vt
efficiat maioz dei amicº z mereat eter/
nū regnū. hec Bonauē. Si igit tērarit
de ira vel odio. tūc resistas ire z coner
in ꝑnū rē. O Scōm salutare do/
cumēti notemº tērationis modalitatez
modºei tērādi inimici licz sit mltiplex
qz ē mille artifex z in tērādo ꝓtinuº. vt
dic̄ Gre. Assidua tērationē tērat vt saltez
tedio vincat. cñ oēs tērationū modi eº
pñt reduci ad q̄ttuor. sic̄ di. gl. sup illō
ps. Nō timeb a timo. no. Agit rē. s.

Primo q̄dā ē leuis z occulta.

Scōo q̄dā ē leuis z apta.

Tercio q̄dā ē grauis z occulta.

Quarto q̄dā ē grauis z manifesta.

Primo nāqz q̄dā tērationes est leuis z oc/
culta q̄n de leuioribꝰ tērat inuisibilit vt
ꝓducat ad grauiora. sic̄ cū tērat aliqs
vt videat aliquā mlierē. deinde vt al/
loq̄t. z tādē vt ꝓuerset cū ea. vñ Augº.
de hmōi tērationē dic̄. li. de singlaritate
clericox. Crede inq̄t mihi eps loq̄r vi/
di pestē illā ḧscere cedros libani ō q̄x
lapsu ñ minº dubitabā q̄z Dieronymi
z Ambrosij. Jō dic̄ Jobes abbas. Ne
credas luto carnis tue in oibꝰ diebꝰ vi
te tue donec etiā xp̄o ihu obuiaueris.
Nō ꝓfidas i ea. ñ ei es fortior Sāpso/
ne. nec sanctior Dauid. neqz sapiētior
Salomone q̄s hec pest' mirabilit de

Dominica prima quadrage.

lecit. Sil'z hac tẽtatõe diabol⁹ tẽtat qñ sub specie vtutꝫ vicii obscõdit. vt sub specie hũilitatꝫ educat hypocrisim. sub spẽ hõestatꝫ superbiã. sub spẽ iusticie crudelitatẽ. sub specie necessitatꝫ gulã. hoc mõ tẽtabat xp̃m di. Dic vt lapides isti panes fiãt. O q̃z mlti sub hac spẽ sunt decepti z effecti sẽ pcuratores diaboli. dñi vicii defẽdũt p vtute. Scõo que dã tẽtatio ẽ leuis z apta vt qñ tẽtat de vbis ociosis vt ad grauiora pducat. qa sepe vnũ puũ vbũ ita accẽdit diabol⁹ z põderosũ sic facit vt exinde oriant rixe. deide vbera z qñqz mutilatio et occisio. Jõ Bre. vij. moza. Dũ ociosa v ba negligim⁹ ad noxia dilabimur.

Tercio q̃dã tẽtatio est ḡuis z occulta qñ diabol⁹ ex crudelitate sua tẽtat ḡ/ uiter. sed ex astutia sua laqueos abscõ dit. que fit multipl'. scz

Primo in imaginatione.
Secũdo in memoria
Tercio in intellectu
Quarto in ratiocinatõe

Primo eñ tentatio grauis et occulta fit ĩ imaginatiõe vbi diabol⁹ imp̃mit diuersaꝝ rez imagines sic in spec'o. Unde Aug. li. de diuinatõibꝫ demonũ dic. Demões terrenoꝝ amatoribꝫ ma lefica suadẽt. z se cogitatõibꝫ eoꝝ p q̃/ dam imaginaria immiscẽdo siue vigi lantibꝫ siue dormiẽtibꝫ. Hoc mõ dece ptẽ mlieres a diabolo purãt se in no/ cte eẽtare cũ innũeris viris z mlieri/ bus. ac diuersa quiuia facere z q̃sdam ledere z alia inexplicabilia facere. Pro q̃bꝫ scribit. xxvj. q. v. c. Epi. Quedã sce lerate mlieres post sathanã q̃uerse de monũ illusionibꝫ z fantasmatibꝫ dece ptẽ credũt se z p̃fitent cũ dyana dorsis nocturnis dea paganoꝝ cũ innume/ ra multitudie equitare sup quasdã be stias. z multaꝝ terraꝝ spacia in tẽpe/ ste noctis silẽtio ptrãsire. suis iussiõibꝫ obedire. z certis noctibꝫ ad ei⁹ fuitiuꝫ euocari. Sed vtinã be sole in perfidia pissent. Naz innũera multitudo hac falsa opinõe decepta hec v̄a eẽ credit et credẽdo a vera fide erroꝝ paganoꝝ inuoluit. cũ aliq̃d diuinitatꝫ extra vnũ deũ arbitrat. Quapropẽ sacerdotes p ecc'lias sibi cõmissas pp'lo dei oñi in stantia p̃dicare debẽt vt nouerint hec oia falsa esse et nõ a diuino sed a maligñ spũ talia fantasmata mẽtibꝫ fideliũ ir rogari. hec ibi. Dicit eñ Aste. sanct⁹ i suo li. j. ti. xv. q. diabol⁹ hec faciẽdi nõ ha/ bet ptãtem nisi pri⁹ q̃s erret in fide. et credat hec ita fieri posse. Q, añ ludifi cet ptz sic in vita patꝝ. vbi legit q cũ q̃dã fratres indiscrete abstinẽtes vide rẽt visiões venerũt ad Anthoniũ ab/ batẽ vt q̃rerent de visiõibꝫ suis. quoꝝ asinus mortu⁹ est in via. q̃ puenientes eos dixit eis de morte asini. Et cũ gre/ rent quõ b̃ sciret. Rñdit q diabol⁹ b ei reuelauerat p somniũ. Et ait q eoꝝ visiões nõ erãt dei reuelatões sz õmo nũ illusiões. Scõo tẽtatio diaboli ḡ uis z occ'ta ẽ i mẽoria qñ dyabol⁹ peu rat vt p̃terite delectatões in memoria veniãt q̃ fecit audiit aut vidit. Sicñ erũt tẽtati filij isr'l in deserto q̃ dicebãt Nũeri. xij. Recordamur piscũ i men/ tem veniũt cucumeres z̃. Tercio tẽ tat graui tẽtatõe diabol⁹ in intellectu qñ obscurat intellectum ita q̃ in ma gnã tristiciã vẽiat aut accidiã vt timo rẽ. et qñqz ĩ desp̃atiõz q̃si p̃ceps⁹ sit a fa/ cie miseꝛie diuie vt dicat illõ Job. xxi. Murat⁹ es mihi ĩ crudelẽ z duricia man⁹ tue aduersaꝝ mihi. Finalz omni tẽtatio ad b̃ tẽdit. sic pugil ñ mittit ad/ uersariũ nisi dicat se victũ. Quarto tẽtat diabol⁹ ḡui tẽtatõe i rõcinatõe. sic cũ tẽtat cũ ap parẽti rõe sic suggerẽs q meliozes fuerũt dãnati q̃z ru. sic Dei/ genes. Ut q ris⁹ ifidelitũ sit melioꝛ q̃

fides xp̃iana. qz eos mlt̃ iuuat tpali
ter. Sz hec̃ decepcio qa ira decreuit
deꝰ q̃ sic̃ filiꝰ suꝰ xp̃s b tribulatõez est
passus ira etiã sui electi. ¶ Quarto q̃
dã tẽtacio ẽ grauis z manifesta qñ ocu
lis corpalibꝫ visibiles res offert vt b.
Fracisco bursam plenã denarijs i via
q̃ postea vt fumꝰ euanuit. z ꝺ ea ertuit
serpẽs. Uel cũ se trãsfigurat in angelũ
luc̃ sic̃ legit in Uitaspatr̃. q̃ demões
seduxerũt quẽdã frẽz in sil̃itudie ange
lor̃ multa ei secreta reuelantes. ad vlti
mũ cũ pr̃ suus veniret ad visitãdũ eũ
secũ ferẽs securim ad scindendũ ligna
diabolꝰ p̃uẽit di. Ecce demõ venit ad
te in specie pr̃is tui ferẽs bipẽnẽ vt oc̃
cidat te. Occurre igit̃ ei z occide eũ. qõ
cũ factũ fuisſz ille tãdẽ despat̃ suffoca
tus ẽ a diabolo. Uñ siue in p̃ncipio si
ue in medio siue in fine quis suggerat
malũ intellige diabolicã suggestiõem
fore zc. ¶ P Tercũ salutare docu
mentũ notemꝰ tẽtacõis vtilitatẽ. Naz
licz sit amara nũc. est tñ multũ dulcis
Jõ ꝺz Jaco. j. Dñe gaudiũ existimate
frẽs mei cũ i tẽtacões varias incideritſ
Valet igit̃ ad multa de q̃bꝫ referamꝰ
sex. scilicet

¶ Primo ad nr̃am humiliationẽ
¶ Scõ ad hois ꝓbacõem
¶ Tercio ad corpis excitacõem
¶ Quarto ad primor̃ ꝓpassionẽ
¶ Quinto ad pcti purgationem
¶ Sexto ad meriti acquisitõem

¶ Uño diti q̃ tẽtacio valet ad hois ten
tati bũiliacõez. Exq̃ em̃ diuia iusticia
decreuit q̃ ad supbor̃ angelor̃ sedilia
et hoibꝫ nullꝰ introducat nisi b fuerit
bũliatꝰ. mlti em̃ in spũali pficere su
ꝓbiẽt z pderẽt fructũ bone opacõis.
insup etiã vitã eñã. iõ deꝰ pmittit tles
tẽtari. Uñ Gre. Dũ vicia nos tẽrãt pfi
ciẽtes i nob̃ vtutes bũliãt Scõa vti
litas tẽtacõis est ad hois ꝓbacõnem.
Quid em̃ est aliꝫ tẽtacio q̃z ꝓbacio tẽ
tati manifestans vtutẽ vl fragilitatez
tẽtati. Multi em̃ añq̃z tentanꝫ putãt
se patientes. fortes i bono. castos zc.
ſz supueniente tẽtacõe deficiũt. Sicut
Petrus q̃ dicebat Matth. xxvj. Dñe
tecũ paratus sum z i carcerem z i mortẽ
ire. Et ide p̃riũ factũ fuit. Dic̃ ei Augꝰ.
q̃ animus hois soli deo est notꝰ. z iõ
ne lateat in se bonũ vtutis aut malũ
vicij sed p tentacõez manifestet sibũp̃i
z etiã alijs hoibꝫ. sicut florenꝰ nõ re
ponit in archa nisi pbet. sic hõ sine ten
tacione nõ debz saluari. Hinc p̃s. Ig
ne nos examinasti sic̃ examiaꝫ argẽtũ
O hõ mortal̃ ꝓpa te omi tpe ad tenta
tionẽ. qz sine aliq̃ tẽtacõe hinc nõ exib.
Sz ꝺ. si adã tẽtacõi restitisſz vtz dein
ceps in gra virisset. Ñdet Bonauẽ.
in. ij. di. xxiij. ar. ij. q. ij. q̃ nũq̃z deiceps
cecidisſz. Hinc Anſ. li. ij. Cur deus hõ
dicit. Si p̃mi pentes sic virtissent vt p̃
mo tentati non peccassent ita ꝓfirma
ti fuissent cũ omni pgenie sua vt vltra
nõ possent peccare. Sed dicit Scocꝰ
in. ij. di. xx. arti. j. q̃ filij in statu innocẽ
tie fuissent sic cõfirmati in iusticia si p̃
mã tentationẽ vicissent. sicut p̃mꝰ pa
ter si tentationi restitisset fuisset cõfir
matus in iusticia. ideo oñes filij adã
fuissent tentati prima tentatõne. sed
nullus eorũ cecidisset. quia mirabili
ter fuissent adiuti ne peccarent. Tum
propter originalẽ iusticiam. tum pro
pter sollicitã curam parentuz. Quod
dictũ Scoti potest roborari auctorita
te z ratõne. Primo auctoritate apli. ij
ad Thimo. ij. Nõ coronabit nisi q̃ le
gitime certauerit. Si obijcis de puerſ
baptizatſ. Dico q̃ suffragat eis meri
tũ passionis xp̃i qz ñ bñt vsũ rõis vt ob
uiarẽt tẽtatõni. Secundo ratione sic.
Filij em̃ ade nõ fuissent maiorſ digni
tatis q̃ angeli boni. Et tñ oẽs angeli

Dominica pria quadragesime

fuerūt in celo tētati. z xp̄s z btā v̄go sē tētati. Alij aūt dicūt q̄ in ipa victoria Ade omes filij fuissent confirmati Sed b videt fm Scotū qa iusticia originalem nō trāsfūdisset Adam i posteros. eo q̄ sit donū supnaturale qđ fm naturā trāsfundi nō pōt. Ad dictū autez Anſ. vbi sup̄ dicit Scot⁹. q̄ hoc dicit opinādo. Vel ideo q̄ filij mirabiliter p donum dei z pentes fuissent adiuti

Tercia vtilitas tētatōis est cozpis excitatio. Nā si p̄sideram⁹ inter q̄s mlt̄os inimicos sum⁹ bonū est nobis vt tētatio instiget nos ad currēdū de tot piculis. vñ Hiero. Quis em̄ i via serpētib⁹ z scorpionib⁹ plena secure dormitat, aut corpēs lēto gdu icedit. sic ei aq̄ fit spissa si nō fuerit mota .sic bō pgrescit si secur⁹ sine tentatōe viuit

Quarta vtilitas tētatōis ē p̄ior cōpassio. mlti nāq̄z q̄ nō sūt tētati nesciūt cōpati alijs i tētatione posit⁹. Jō dr Eccli. xxxiij. Qui n̄ ē tētat⁹ q̄lia scit, vir exctus in mltis cogitabit mlta. Quinta vtilitas ē pcti purgatio. Null⁹ em̄ ē in hac vita q̄ nō peccet. saltē venialiter Ideo fm legē dei oīe pctm̄ dr puniri aut h aut i futuro. Hec aūt magnā mificordiā facit illis quos purgat p tentatōes. Unde Aug. Nō lima ferro. forbar auro. flagellū grano .h̄ facit tribulatio hoi iusto. Vult igit̄ de⁹ vt hō tēret z ad ip̄m supplicādo purget Sexta vtilitas tētatōis ē meritor⁹ acq̄sitio q̄d em̄ dr cozonaret in te si nō resistēres tētationi. Ideo nūc sum⁹ i stadio pugne vt vincam⁹ p resistentiā vt meritū acquiram⁹. Hinc Aug⁹. sup̄ ps. Profect⁹ nr̄ p tentatōez nr̄am fit nec sibi q̄s innotescit nisi tētatus. nec p̄t cozonari nisi vicerit. nec potest vincere nisi certauerit. nec pōt certare nisi inimicū et tentatōes habuerit. Nam vigilantib⁹ z nō dormiētib⁹ iura subue/

niūt. ff. ex q̄bus causis. l. ab hostibus. Unde legit̄ in vitaspatr⁹ q̄ abbas Jo hānes petijt a dō q̄ auferret ab eo oēs impugnatiōs. qđ z fecit. Et cū retulisset cuidā seni q̄ secur⁹ q̄escceret: arguens eū p̄suluit vt peteret a dño i se moueri pugnā. qz inq̄t in pugna pficit ais. qđ cū fecisset pugna redijt. z postea orauit vt de⁹ daret ei gr̄az tolerādi z nō oranuit vt auferret. Sil'z legit̄ q̄ discipul⁹ cuiusdā senis grauit̄ tērabat̄ q̄ resistebat z se. affligebat. Senex videns ait. Vis fili vt rogem dñm vt auferat a te hāc tētatiōem. Rñdit. nō p̄ qz senrio ex ea in aio meo pfectū. qz bui⁹ occasione ampli⁹ ieiuno vigilo z oro. Uerū/ tñ ora p me vt det mihi fortitudinem Dō audiēs senex gauisus ē. z cū p̄mēdauit deo q̄ est sp cū tētatis resistēt⁹. teste p̄s. Cū ipo sū in tribulatōe eripiā eū ꝛc. Rogem⁹ igit̄ deū vt sit nobiscū hic tentatis z p̄stare dignet ꝛc.

De eadem dominica

Sermo xxxj

In Si penitentia babueritis oēs sil'z pibitis Luce. xiij. Verba sunt redēptoris nr̄i peccantiū cordia ad penitētiā trahēt⁹ Quidā ei dicebāt q̄ q̄busdā galileis miscuit pilat⁹ sacrificiū cū sanguine eoz z ita interfecti sūt. Et ihs rñdit. Putat⁹ q̄ hi galilei p oib⁹ galileis pcōres fuerūt. Nā dico vob. Nisi penitentiā habueritis oēs sil'z pibitis. Dis eternū vbis creator oīm inducit ad verā pniam q̄si salutis necessariā viā

Que q̄dem habet tres ptes integrales ex quibus integrat. s. p̄fessionem z satisfactionē. Dō p̄bare possum⁹ triplici ratōne. scz

Primo ratōne sepationis

Secūdo ratione offensionis

Tercio ratione iniuriatōis

Primo q̄ vera pnīa in re vel in ꝓpo/
sito habet tres ptes ꝓbem⁹ rōe sepati
onis. Nā pctm̄ separa tribꝫ bonis. vi
delicz a deo. ab eccl'ia z a brīcudie. Pe
nitētia g̃ p̄mo habz efficaciā recōciliā/
di deo rōe ?tritōis. Scōo habz effica/
ciā recōciliādi eccl'ie rōe ?fessiōis. Ter
cio habz efficaciā merēdi q̄ nō differa
tur brīcudo rōe satisfactōis. Scōo
q̄ vere pnie sūt tres ptes ꝓbāt ratiōe
offensiōis. ?z em̄ Sap̄. xj. Per q̄ quis
peccauit p hec z ?z quet'. Sed triplici
loco siue triplici mō offendit de⁹. s. pec
cato cordis oris z opis. g̃ triplex debz
esse punitō pctī cōrnīdens triplici mō
peccādi. s. punitio cordis q̄ fit p ?triti
onem. punitio oris p ?fessiōz. punitio
opis p satisfactōez. Tercio q̄ va pe
nitētia ingñtū est vnū ō septē sacris ba
bet tres ptes ꝓbāt rōe iniuriatōis. De
em̄ pctm̄ fit i iniuriā dei z eccl'ie. Justi
cia aūt req̄rit q̄ emēda fiat illi cui iniu
ria facta est. s. in satisfactōe. ?z ō satis/
facit p ?tritionē. eccl'ie p satisfactōem.
satisfactio ?o sine delicti recognitōe ñ
est iusta. nec est satisfactio ?z satispassio
g̃ necessaria ē z ?fessio vt se reū ?fiteat
Et sic fm legē dei altissimi hec pnia q̄
de tribꝫ cōponit est necessaria ad salu
tē. Ideo dulc⁹ dei fil⁹ inuitat nos ad
eā multiplicit'. vtpote ꝑmissis Mat.
iiij. Pniaz agite appꝛopinq̄bit regnū
celoꝝ. Et cetā terroribꝫ di. Nisi pniam
babueritis ?z. Et q̄bꝫ claret g̃tū deside
ret nr̄am salutē. q̄a eterno⁹ z sūm⁹ venit
ad nr̄as miserias. ō diuitijs ad penu
rias. de sūma gl'ia ad ?tūelias. vt hō
factus filijs nobis hoibꝫ magꝭ attra/
beret nō solū p nūcios aut scꝛpturas ſz
viua voce p semetipm̄ nō solū ꝛbo: ſz
etiā exēplo: rōibꝫ pabolis et miraculis
ꝑmissionibꝫ z terroribꝫ di. Matth. ix.
Nō veni vocare iustos ſz pctōres ad
penitētiā. Recusantibꝫ pniaz dicebat
Mat. xj. Ve tibi corozayn ve tibi bet
sayda. q̄z si in tyro et sydone facte fuis/
sent virtutes que in te facte sunt olim
in cilicio z cinere pniam egissent. Ve
rito certe z nunc pōt dicere obstinatis
xpianis Ve vobis. q̄z si inē saracenos
z thurcos sic fides ꝛba rutilaret. sic mi
racula chozuscarēt. sic me p̄dicarēt oli
pniam egissent. Ideo dic̄. Nisi pniam
babueritis ?z. Unde i p̄senti f̄mōe de
penitētia tres notem⁹ articl'os. scz

Primo penitētie acceleratōnem
Scōo penitentie declaratōnem
Tercio pnie ?ditionem

Primo dixi q̄ notem⁹ pnie ac
celeratōem. Vera em̄ pnia nō debz eē
dilata sed festina. q̄z dic̄ Aug⁹. Vera
pnia nō est vera. Uerūtn̄ dic̄ idem q̄
nulla pnia est sera dummō sit ꝛba. Pe
nitentia igit' verā ōbz accelerare q̄libz
ꝓpter tria. scilicz

Primo ꝓpter piculositatē
Secūdo ꝓpter difficultatem
Tercio ꝓpter dilatōis fatuitatē

Primo pnia debz accelerari ꝓp̄ picl'o
sitatē. piculosū est boi stare in pctō z eē
sine ꝛba pnia. exquo oēs q̄ sine penitē/
tia moriūt i mortali pctō etnal' dāna
bunt. Nos em̄ vnā die vl' vnā horam
nō babem⁹ certā ꝓp̄ quā deberem⁹ p
crastinare pniaz. Eccles. ix. Nescit hō
finē suū sed sic pisces capiūt hamo sic
hoies tpe malo. Hinc Aug. De⁹ q̄ p/
misit venia nō spopondit vnā horam
De⁹ em̄ ꝑmisit pctōri. q̄z q̄cūq̄z hora
pctōr ?uersus fuerit ad se mifebit ei⁹.
sed nō ꝑmisit vt vnū annū aut vnum
die ei adderet. Periculosū igit' ē differ
re pniam z bonū ē in via dei viuere. iu
xta illud Treñ. iij. Bonū est viro cuz
portauerit iugum dñi ab adolescētia
sua. Quia dic̄ btūs Bernñ. Si hodie
nō es pat⁹ cras eris: Cras ei iūcta hora
est. Quō igit' scis si crastinū hre poteris.

Dominica prima quadrage.

piculosū ē valde hoī plōgare pniaz vſ qz ad hozā mortis. Quia ſic dīc de talib⁹ Aug. Si qs posit⁹ i vltīa neceſſitate pniaz voluerit accipe z accipit z hīc vadit. fateoz nō ei negam⁹ qđ petit: ſz nō p̄ſumim⁹. pniam dare poſſum⁹ ſe curitatē aūt nō. nūqđ dico dānabit. ſz nec dico ſaluabit. Utis ḡa dubio liberari age pniaz dū san⁹ es. ſi ſic ag⁹ dico tibi q̄ ſecur⁹ es: qz pniam egiſti eo tpe q̄ peccare potuiſti. Utis agere penitētiā qñ peccare nō potes petā te dimiſerūt nō tu illa. Due cīm res ſt. aut ignoſcit aut nō ignoſcit. qđ boz tibi futuz ſit neſcio: tene certū z dimitte i certū. Sz d. vez pnia i extrēis valeat ad ſalutē. Rñdz Scot⁹ ſup. iiij. di. xiij q. i iſta q̄ſtiōe due ꝯcluſiones ſt certe. Pria eſt hec. Pnia ſiue inſtioz ſola ſine extioz cū ſuſceptōe ſacī i p̄nie ſufficit ad ſalutē alicui⁹ i extremis. Scda ē q pnia q̄ videt in extrēis haberi vir ē va pnia ad ſalutē ſufficiēs. Pria igit q hō in fine vite ſue ve poſſit penitere ptz p illō Ezech. xviij. Jn q̄cūq hora ꝯuerſus fuerit petōr zc. ſz hora mort⁹ cadit ſub illo ſig̃ q̄cūq. vt ptz in latrōe. Secūda etiā. ſ. q vir poſſit hō i extremis hīc verā p̄niam ptz p Aug. de pe. diſt. vij. c. Null⁹. Que ſero penitet optz nō ſolū timere iudicē ſz iuſtū dilīgere. nō tm̄ penā timeat ſz anticip gl'ia. debet eīm de crimīe dolere z ō oi ei⁹ p̄dicta varietate. hec ille. Ubi tria inſinuat Auguſt. vere penitēti neceſſaria. vicz q cōuertat ad moze iuſticie z gl'ie z doleat ō ſingul' petis. Sz hec cōit ñ aſſūt penitēti i extrēis. qz vt pl'imū ꝯuertūt p̄ncipalit moztē mort⁹ z ſic deficit p̄mus. tū qz nō ꝯuertūt principal'. ꝓpt gl'iam: ſed ꝓpt penā euitādā. z ſic deficit ſecūdus etiā qz ex ifirmitate ñ p̄nt dolere de ſingul' petis ſuis z ſic deficit tertius. Sicq; vez ē dictū bti Hiero. i trāſitu Utir inqt de cētū milib⁹ hoim q̄z mala fuit vita i moze diuinam idulgētiā obtinebit vn⁹. Dic etiā Aug. i ſer. ō innocentib⁹. Nac ait aīa duerſiōe peccati petōr vt moriēs obliuiſcat ſui q dū viueret oblit⁹ ē dei. Sz dic⁹. ecce iſte p dicatoz oēz pp'm in deſpatōez inducat ſic z ipe deſpar⁹ ē talia dicēs z populo publice p̄dicādo. O petōr inſenſate. O dei inimice. o ētis ignib⁹ depurāde. audis ne q ego ſolūmō dicta ſctōz recito q adhuc dū viuerēt angeloz me/ ruerūt colloq̄a. Nec dico quēpiā deſperādū de dei infinita miſcōia q̄ vniuerſa terra plena ē. z quā null⁹ explicare poterit. iuxta illō p̄s. Quis enarrabit miſcōias dñi. ſz dico iſta iō vt terreant/ bis audit⁹ z ꝯuertaris. qz ſtari veniet dies mort⁹ tue z tūc p̄būt oēs iſte cogitatōes tue. Et ipa petā q̄ ridēdo ꝯmiſti adducet ad te diabol⁹ q̄ſi magnos mōtes. Jō hozoz in dño vt ſi ñ vis deſpare viue bñ. z tunc nō timeas male mori. vñ Aug. Utir inqt bñ moriſ qui male vixerit. cozrige igit male viuere time male mori. Cū eīm cozrexer⁹ male viuere noli timere. nō p̄t male mori q bñ vixerit. Et b. Hiero. Qui dum san⁹ ē z iuuenis deū offendere nō formidat i moze nō merebit diuinā indulgētiā. Que dilectiſſimi filij ē p̄nia quā ſolū qs accipit qz ampli⁹ ſe viuere nō poſſe cernit. Qui ſi ex ifirmitate ꝯualuerit peioz q̄z p̄us fiet. Ꝟ teneo. Ꝟ vez puto. Ꝟ mltiplicī expientia dicīt q ei nō eſt finis bonus cui⁹ vita ſemp ſuit mala. Bene igit moz addiſcit p vltīa penitentiā. Uñ legit q q̄da mercatoz trāſiens per ſiluā inuenit beremitā centenariū ibi degentē. Et q̄ queſiuit qđ ibi faceret. Cui beremita Diſco mori. Et mercatoz. Que neceſſitas cum tu ſis ſenex quia z al's te opoztet cito moz. Et beremita. Et hoc ē qđ timeo.

quia scio me moriturū z tñ nescio mo
ri. Dixit mercator. Quid ē tūc scire mo
ri. Cui heremita. Uicia dimitterez bo
na opa facere. Juxta illō ps. Declina
a malo z fac bonū. Mercator vltra q̄
rit. Quid comedis q̄ ita senex es. Cui
heremita. Tibū optimū. Et mercator
Quis tibi pparat hunc. Et heremita.
Coc⁹ optim⁹. s. fames. Mercator ite/
rū q̄rit. Que ē deductio tua. Heremi/
ta. Recogito oēs annos meos i ama
ritudine aie mee z vbi inuenio me bñ
vixisse ago gr̄as dño deo meo. vbi āt
male dol'eo. Et iterū mercator. Es ne
diues. Cui ille. Plus habeo q̄z volo.
scz corpus. Et mercator. Ergo velles
mori. Cui heremita. Uellē libēter bñ
mori q̄ ad vitā ēternā quemrē. Et mer
cator. Potes ne me istruere vt ad vitā
ēternā puenīā. Cui heremita. possū. Et
subdidit. Quid opis scis. z ille. Mer/
cator sū. Et heremita. Si mercari vis
z dare p maiore min⁹ respice celū qō
est maⁱ toto mōdo z eme illō p tēpali
suba tua. z fac bonū. Quo audito mer
cator oīb⁹ derelict⁹ fact⁹ est deuotus.
Scias igit̄ q̄ natura diuitat⁹ pctm̄ si
ne punitōe dimittere nō pōt. sed circa
oñe pctm̄ colligata ē vindicta fm de/
licti modū. Hinc Aug. Pctā enīz siue
qua siue magna sint ipunita cē ñ pñt.
qz vel a penitēte hoīe vel a deo vindi/
cante plectūt. Cessat aūt vindicta di/
uina si pcurrat cōuersio būana. Idez
sup̄ ps. Punitur⁹ est deus pctm̄ pre/
ueni illū. si ñ vis vt ipe puniat puni tu
Si igit̄ tu p verā penitentiā pctā non
punieris incides in man⁹ dei viuētis
De qua dicit ap'ls ad Heb. x. Horrē/
dū est incidere in man⁹ dei viuentis.
Si vo punieris nullaten⁹ morte ti/
mere debes. sicut ille de quo legit̄ i vi/
ta patrū. Q. quidā sanctus pater i bo/
ra obitus sui aspiciētib⁹ discipul' suis
subito cepit hilarescere z cādid⁹ appa
rere. z in lēta vba prūpere. Querētib⁹
illis cui loq̄ret Rñdit. Nonne videt
scōs pñiarchas Ihesu loq̄nte z illis in
terrogātib⁹: respōdit. Nonne videtis
sāctos ꝓphetas. Tercio dixit. Ecce ve
nīūt scī apli. Quarto dixit q̄a veniūt
sancti angeli. Ultimo dixit. Surgite
q̄a venit Ihesus. z inter hec vba migauit
ad dñm. O felix penitētia que merek̄ p
sentiā reg̃ glie z sanctoꝝ. ¶ Scdo pe
nitētia debz accelerari ꝓpter difficulta
tem. Nā q̄ differt cōuerti ad dñm per
pñiam de die in diem indurabit. sicut
enī cera mollis est susceptibil' impssio
nis. z vgula tenera facil⁹ inclinatur.
Sic pueril'etas facilius suscipit virtu
tes q̄z senil' indurata. q̄ difficulter pōt
flecti sicut inueterata arbor. Hinc p/
uer. xxij. Adolescēs iurta viā suā am/
bulās etiā cū senuerit nō recedet ab ea
Quia sicut materia que habz aquam
difficil⁹ suscipit ignē. vt patz in lignis
aquosis. qz ignis inuenit ibi qō repu/
gnat sibi. s. aquam. z castrū qō habet
repugnantiā difficil⁹ capit̄ q̄z illō qō
nō habet. Sic mens assueta mal' dif
ficilius suscipit bonū. Ūñ Bre. Diffi/
cile resurgit quē mola male ꝓsuetudis
premit. Rōez cui⁹ idē assig̃t di. Pctm̄
qō pniaz ñ diluit: mox suo pōdere in
aliud trahit. Ūñ in vitas patr̄ legit̄ q̄
dictū est Arsenio. Egredere z oīdā ti/
bi opa hoīm. Qui egressus vidit ethi
opē cedētē lig̃ faciētē sarcinā. quā leua
re tētās nō potat p magnitudie. q̄ de/
ponēs plura cedebat adiūgēs sarcine
facte z iter leuare tētabat. Aliū vidit q̄
volebat iplere qōdā vas aq̄ qō fūdū
nō habebat z sic tota aq̄ decurrebat.
Terciū vidit q̄ cū lig̃ trāsuerso volebat
tēplū itrare sz ñ potat. qz lignū longi⁹
erat latitudie porte. Cui āgel⁹ exponēs
visiōz ait. Prim⁹ significat eos q̄ būt

Dominica pria quadragesime

sarcinā pctō ꝙ congregatā. nec attēdunt ad diminuendū p pniaz: sed addunt. Uli⁹ significat eos q faciūt opa bōa et mala z sic pdūt meritū. Tercio⁹ significat supbos q nolūt sibi inuicē cedere z cōcordāt i bonis. z isti ouerti non pñt. nec tēplū dei ingrediūt qz null⁹ ibi intrare potit nisi cū pnia bono ope z būtilitate. ¶ Tercio pnia debz accelerari ꝓpt dilatōis fatuitatē. nulla ei maior fatuitas inē mortales q̄z differre pniaz sine qua velit nolit ad eēnū qui nūq intrare nō potit. Sūt nāq; q̄nq; fatuitates q̄ boies a vā pnia pagēda retrahunt. scz

¶ Prima fatuitas intolerabilitatis.
¶ Scōa fatuitas pſumptuositatis
¶ Tercia fatuitas desperabilitatis
¶ Quarta fatuitas exēplaritatis
¶ Quinta fatuitas cōsiderabilitatis

Pria inq̄z fatuitas pniaz differentiū est intolerabilitatis. Cōsiderāt mlti q amara est pnia z nō pñt tolerare z nō cōsiderāt q dē⁹ penitētiā q̄dā dulcedine pmiscuit vt dicit Gre. in mor. Absit q tanta sit delectatio i vicijs q̄z ta i vtutib⁹. Hinc Mat.xj. dic saluator. Jugū em meū suaue est z on⁹ meū leue. Magis pfecto ē fatuitas modicita tē pene respuere z eligere pene imēsitatē. leuitatē respuere z eligere acerbitatē. breuitatē dimittere z eligere pene eēnitatē. p modica delectatōe z momentanea z amaritudie plena mutare eēnā z ienarrabilē delectatōz. p q̄ si oportet nō solū ieiunare vigilare orare: sz etiā tormētari z mori adhuc minus essz. Uñ apls Ro.viij. Nō sūt condigne passiones hui⁹ tpis ad futurā gl̄iaz. O magna fatuitas differre pniam ꝓpter ipi⁹ intolerabilitatē. Nā si ⁊ modicuz nō potes tolerare quō pōtis eēnū tormētū. i. si iugū diaboli leue existimas: q̄d est tūc iugū xpi. Scōa fatuitas ꝓcrastinantiū pniaz est pſumptuositas. Pleriq; iō differūt pniaz: qz pſumūt q adhuc diu viuūt. z tāde mificordiā cōsequnt. sed taliū fatuitas ē incerta pro certis recipe. q̄d incerti⁹ hora mortis Uñ.ij. Thes .v. Dies dñi sicut fur in nocte ita veniet. Hinc Eccl.xxix. Repromissio nequā mlt⁹ pdidit. Tales insup pſumūt a deo mificordiā cōsequi vt nolūt penitere. q̄z fatuitas ē q̄a volūt haurire aquā miscōie: z nō curant bīe vas pnie. z sic sine merit⁹ volūt saluari cōdei excelsi legē. Et certe bi habēt aliū deū q̄z nos qz alēt⁹ nature vt eriā cū pctis eoꝝ velit saluare. qō nr deus licz sit mificordissim⁹ tñ null' modis facit sz pius p pniam optz pctā dereliqui. Hinc Eccl.v. Ne dicas mificatio dei magna est multitudis pctōꝝ meoruz misebit. mificordia em z ira ab eo proximabūt. Fatu⁹ em est q tūc vadit q̄rere lanā z linū q̄ deberet ire ad nuptias. q̄a forte oportebit ire sine veste nuptiali. Ubi dicet ei illō Mat.xxij. Amice quō huc intrasti nō habēs vestē nuptialē. deide. Ligat⁹ manib⁹ z pedib⁹ mittite in tenebras exteriores ibi erit fletꝰ z stridor dentiū. O pſumptuose si intelligeres q̄s hec dicit. qz fili⁹ dei q est ifallibilis vitas. Si xpian⁹ es tūc crede q xps est fili⁹ dei. Et vā dixit. Et nisi penituer⁹ sup caput tuū recitabūt dicta vba. qz fides xpiana tenet q q̄ bona egerūt ibūt in vitā eēnā. q vo mala in ignē eēnū. ¶ Tercia fatuitas ꝓcrastinantiū pniaz est desperabilitatis. Multi em nō penitēt qz [illegible] feceūt z dicūt. pdidi iā semel [illegible] nō subuenit iam mihi mificordia dei Juxta illō Ben.iij. Maior est iniquitas mea q̄z vt veniā merear. Sz magna pfecto fatuitas ē cogitare crudelitatē in dulcissimo deo cui⁹ ꝓpriū ē misereri. Cui⁹ mificordie cōpata malicia

totius mūdi arena ē exigua. vñ Aug. li.lxxxiij.qstionū. Deꝰ oia pt nō aūt pt nō misereri gemitibꝫ pctōꝝ q̄ ad se cō/uertunt. Hinc etiā Grego. in registro Maior est miscōia dei q̄z quis mali/cia. Et sicut scintilla in medio mari. sic ois malicia ad dei miscōiam cōparata. Quarta fatuitas penitētiā differētiū ē exēplaritaſ. Videt em̄ vani hoies mꝫ tos peccātes z nō penitētes in cōpatōe illoꝝ sua pctā alleuiāt di. Nec nō solū ego facio ſz q̄si oēs. Talū aūt fatuitaſ patz in Ď q̄ si illi z ipe dānabunt socie tas i inferno nō minuit penā. vñ Au/gu. Nō minꝰ ardebūt q̄ cū mltis arde būt. Ibi em̄ fallit illa regula. Solaciū est miseris socios hꝫ penaꝝ. Quita fatuitas pniam ꝓcrastinātiū ē ꝓsidera bilitaſ. ꝓsiderāt nāq̄z delectatiōez pcti q̄ ipos cū p̄zauo ꝓsuetudine retrahit. Momēraneū est qđ delectat zc. In scđo articulo notem⁹ pnie decla ratōz. i. q̄d sit ipa pnia ſz suā q̄ddītatē q̄ tā necessaria est ad salutē vt sine ipsa post pctm̄ nō sit salꝰ. Cuiꝰ q̄dē q̄ddītaſ triplr pt declarari. ſ.

Primo diffinitōe.
Scđo diuisione.
Tercio filitudine.

Primo nāq̄z pnie q̄ddītas p̄ declara ri deſeptōe. pnia ei inq̄ntū ē ꝟtus diffi nit̄a magro in. xiij. di. xiiij. sic. Penitē/tia est gr̄a vel ꝟtus q̄ cōmissa mala cū emēdatōis ꝓposito plāgim⁹ z odim⁹ z plāgēda itez̄ cōmittere nolum⁹. Dicit p̄mo gr̄a. inq̄ntū gratificat. nō tm̄ est p uet ad opa bona. z ꝟtuosa inq̄ntū fit p electionē. Et sic pnia nil aliud est q̄z illud qđ male egit impunitū esse nō si/nat. Differūt tm̄ pnia z iusticia vindi/catiua. qz iusticia vindicatiua infligit iudex in penā reo etiā inuito. ſz pniam assumit reꝰ p se volūtarie. Dicit scđo i diffinitōe pnie q̄ cōmissa mala cū emē datōis ꝓposito plangim⁹ z odim⁹ vbi duo actꝰ ꝟe pnie exp̄mūt. ſ. respectu p/teriti doloꝝ. respectu fururi cauēdi ꝓpo sitū. Iste pnie doloꝝ est ꝓpositio ꝑditi/onata. vellet em̄ pctōꝝ si esset possibile q̄ Ď nō fecisset. qz stultū esset dolere de eo qđ nō p̄t nō eē. sed nullꝰ penitēs est stultꝰ g̃ zc. Penitētia aūt inq̄ntū est sa cramentū ſm Scotū sup. iiij. di. xiij. diffinit sic. Penitētia est absolutio ho minis ꝑfitētis facta certis ꝟbis cū de bita intētione platis a sacerdote iuris dictionē hñte in eū ex instituōe diuina efficaciter significans absolutōez a pec cato. Dicit p̄mo absolutio. qz exq̄ pnia sacꝛalis hz tres ptes integrales in con fessione infundit gr̄a p Ď sacm̄ vbi est materia z forma. Materia aūt ibi est actꝰ exterior penitēdi vt ꝑfessio. Forma ꝟo verba sacerdotis illa. Ego te zc. Di/cit scđo hoīs ꝑfitentis. quia in hoc fo/ro nullus absolui nisi cōfitens se pec/catorē. In foro ꝟo iudiciali etiā inuit⁹ p̄t absolui ab excōicatione sicut inui/tus potest excōicari. Naz ſm Ray. tri plex est iudiciū. ſ. dei Petri z celi. In p̄/mo iudicio absolui peccator p ꝓfiti/onez. In secūdo p absolutionē. In ter/cio p approbationē. de pe. di. j. c. nūq̄z Chayn. Dicit certis ꝟbis. ſ. Ego te ab/soluo a peccatis. Dic nō oportet ita p̄ci sa verba esse sicut in sacramēto baptis/mi vel eucharistie. quia ibi fit ꝓsecratō alicuiꝰ rei. hic aūt amotio mali. Dicit cum debita intentōe platis. qz si ꝓfer/retur a dormiēte. vel a casu. vel nimiū ebrioso. nihil ageret. Dicit a sacerdote qui si oēs reges z p̄ncipes vellēt vnū peccatorē absoluere nō possent. qz ſm Petꝝ de palu. triplex est clauis regni celoꝝ. Prima est autoritaſ. z hāc ha/bet sūma trinitas. pater z filius z ſpi/

Domica secūda quadragesime

rituſſanct⁹. Uñ dicebāt iudei Luc.v. Quis ē hic q̄ etiā pcā dimittit. q̄ oīe pcm̄ sol⁹ de⁹ auctoritatiue remittit. z sic nullū remitti p̄t sine ꝓfessorio sc̄e trinitatis. Scōa clauis est excellētior et hanc hz xp̄s inq̄ntū hō q̄ aperit z nemo claudit. claudit z nemo aperit Apoc.iij. Tercia clauis est misterialis z hāc hz Petrus z sui successores. iuxta illō Mat. xvj. Tibi dabo claues regni celorū. q̄ merito sacerdotib⁹ cōpetit. q̄ sic ipi soli hñt ptātez sup corp⁹ xp̄i ver. ita soli dñt hr̄e ptātem sup corp⁹ xp̄i mysticū Dicit iurisditionē hñte in eu. q̄ nihil facit sacerdotis absolutio nisi habeat iurisditionē. Dicit ex institutōe diuina efficaciter significās absolutionē a peccato. q̄ hec absolutio nō fit naturaliter sed gratuite. Scōo pnie q̄ddītas p̄t declarari diuisiōe. nam pnia multipliciter accipit. Dicit em̄ Petr⁹ in. iiij. q̄ capit vno mō put est virtus informis id est sine charitate q̄ est quedā dolentis vindicta puniens in se q̄ dolet cōmisisse. z ista penitētia in adultis debz p̄cedere baptismū in infantib⁹ nō ē necesse qui nōdū aliq̄d mali ꝓmiserunt Alio modo penitētia inquātū est virt⁹ charitate formata. i. cum gratia sic nō req̄ritur ante baptismū. quia tunc baptism⁹ nō esset ianua oim sacramētorum. Alio modo penitētia accipit. put est sacramētuz. tunc aliquādo capit ꝑ actu interiori z exteriori simul. i. cū displicentia peccati ꝓfessione z absolutōe Aliquādo ꝑ actu exteriori solū que iungit a sacerdote. z hec ē triplex. Quedam solēnis. quedā publica. z q̄dā p̄uata. Solēnis est que fit in capite ieiunij cū illa solēnitate que habet di. l. in capite. q̄ clericis z religiosis nō debet imponi. Alia est que fit publice sine p̄dicta solēnitate vt pegrinatio cū bacculo cubitali que nō debet imponi si peccatū oīno est occultū. Uñ male faciūt illi ꝓfessores q̄ mulieribꝫ ꝑ extinctione puerorꝫ penes se posito ꝓ lecto publicam vel solēnē iniungūt. exq̄ nescīūt vicini nec ꝑ se debito mō quō sit mortuꝰ Tercia est pnia p̄uata q̄ ꝑ peccatis petratis in secreto imponit a sacerdote. Et regl'arit̄ ꝑ q̄libz mortali septēnio dz iniūgi. vt hr̄. xxxiij. q. ij. b ipz. v. Dicetiā. Cui⁹ due sunt rōnes q̄ ꝑ peccatū mortale septiformē gr̄am amittit spūs sancti. iō ꝑ septēnē pniaz recuperet. Alia q̄ p̄cepat dñs Num. xij. vt Maria soror Aaron poneret extra castra ꝑ septē dies. z sic dies accipit ꝑ anno Uerūm talis pnia nūc est arbitraria. bonū tm̄ est vt dicat ꝓfessor ꝓfitenti. hec vnq̄t penitētia nō est sufficiens ꝑ tuis peccatis q̄ si vnū pctm̄ mortle haberes ōberes septē annis penitere regulariter. si bis fecisses. xiiij annis. si ter. xx. annis etc. sz resīduū exolues i purgatorio aut ꝑ indulgētias relaxabit̄ tibi ꝑ bona opa. Jō oia q̄ facis z es factur⁹ iniūgo ꝑ pnia. z hec pnia est tāte virtutis q̄ oīa pcā ve penitēti p̄t curare q̄diu est in mortali carne. ¶ Prō q̄ est sciendū q̄ sex generib⁹ hoīm cōuenit pnia sz diuersimode. Primo beatis q̄ penitent nō fm actū sed fm habitū pnie. nō em̄ bti plangēt vel cauent de futuro q̄ nō est necesse. sed deo gr̄as agūt de misc̄ia z libenter volūt q̄ penitue runt ac pati essent vindicare peccatū si ue in se siue in alijs q̄ optimo deo sciunt sic displicere. q̄ notat Tho. i. iij. di. xiiij. ar. iij. Scōo penitētia est in damnatis qui nō detestant peccatū inquātum est offensa dei sed inquātū ei debet talis pena Jō dicit de eis Sap. v. Intra se gemētes z penitētiā agentes ꝓpter ardorē ei eterne pene clamabūt flent z se maledicunt z̄c. Tercio penitentia est in innocentib⁹ nō fm actū sz

ſm habitū vt diſpliceat eis peccatum
Quarto eſt penitētia in peccatoribꝫ ve
ꝝſis ꝗbus pctm diſplicet inquātū
eſt offenſa dei z inquātū eſt irreueren/
tia dei z inquātū ꝑtra iuſticiā. ita ꝙ ſi
nunqꝫ puniret deꝰ z nūqꝫ ꝑ illis dāna
rent. tm ob ōi reuerētiā ſemꝑ dolerent
peccatū z cauerēt de cetero. Et hec pe/
nitētia eſt deo tā accepta ꝙ ſi ſp a iuuē
tute ſpecialis dei inimicꝰ fuiſſet. ſi ſic i/
cipit penitere ſtatim dei amicꝰ efficiet.
Ad hāc pniam deꝰ plus facit ꝗ ſi oēs
ſancti z angeli ac btā virgo ꝑ peccato
re in celo intercederēt z ipe nollet peni
tere. quia illi nūqꝫ venīā poſſent obti/
nere. Similr ſi a iuuētute pniam egiſ/
ſet z vna hora ſolū peccaret z nō peni/
teret ſtatim odiū dei incurreret. Quin
ta penitētia eſt in falſe penitētibꝫ q̄ aut
nō habēt firmū ꝓpoſitū cauēdi. aut ſic
agunt pniam ꝙ vnū aut duo peccata
nolunt deſerere. Et tales ſunt dei irri/
ſores. de ꝗbus Iſiꝰ. Irriſor eſt z nō pe
nitens qui adhuc agit qō peniteat n⁹
videt deus poſcere ſubditꝰ ſed ſubſan/
nare ſupbus. Vnde btūs Gre. Qui ad
miſſa plangit nec tm deſerit pene gra/
uiori ſe ſubjicit. Sexta pnia ē in deſpe
ratis ſicut in Juda fuit q̄ doluit ꝙ dei
filiū tradiderat. nō tm ſperabat venīā.
Vñ Matth. xxvj. dicit. Judas penitē/
tia ductus reculit triginta argenteos.

Tercio penitētie q̄ddītas declarat ſi
militudine. nam pnia aſſimilatur tabu/
le ſcōe poſt naufragiū. vt dicit magnꝰ
Albertus. z ad hanc anīa poteſt recur
rere q̄diu eſt in ſtatu p̄ſentis vite qm/
cunqꝫ z q̄tiēſcūqꝫ diuinā clemētiā vo/
luerit implorare. Duplex eſt em nau/
fragiū ſcz peccati originalis z peccati
actualis. De ꝓmo liberamur ꝑ ſacra/
mentū baptiſmi que efficaciā accepit
a tabula crucis xpi. De ſcōo liberamur
ꝑ tabulam penitētie quā diuīa clemē/
tia ꝓuidit homī. quia ꝑ peccato actua
li rebaptizari nō poteſt. Baptiſmꝰ em
efficaciā habet a xpi morte. Sicut em
xp̄s tm ſemel eſt mortuꝰ. ita ſemel tm
debet homo baptizari. Sed penitētia
habet efficaciā a diuina clemētia que
ſemꝑ eadez eſt. ideo pluries poteſt hō
ad eaz recurrere. Vñ Bern. O felix la/
uacrum penitētie que totiēs valet ad
lauandū quotiēs purgatione indiget
cor humanū. O igr peccatores in ma
ri huius mūdi ſubmerſi. O dei veri ꝑ
peccatū inimici effecti. currite ad hāc
tabulam vt ad portam ſalutis poſſitis
peruenire. quia ꝑ hanc venit Petrꝰ de
ꝓfundo negationis. Mathe⁹ de vora
gine cupiditatis. Dauid z Maria ma
gdalena de carnalis peccati abomina/
tione ad portus ſalutis. Sine hac igit
teſte ſaluatore nullus peccator b̄ ma/
re enauigare poterit. In tercio articu
lo notem⁹ penitētie ꝓditionē. nam ve/
re penitētie conditio eſt ꝙ ſit de pecca/
to ꝓprio voluntario p̄terito mortifero
z recolito. Primo vera penitētia debz
eſſe de peccato ꝓprio z nō de alieno. et
quia peccatū originale nō eſt a nobis
cōmiſſum ſed contractū. ideo de eo ab
ſolute nō eſt penitendū. ſed ſufficit diſ
plicentia de illo. Scōo vera penitētia
debet eſſe de peccato volūtario. nā de
inuoluntario fieri nō debet qr nec eſt
peccatū. Vñ Aug. Omne peccatū adeo
peccatū inq̄ntuz voluntarium. Si igit
aliq̄ oppzimat ꝓvim nō erit peccatuz.
ſicut dicebat beata Agnes. Tercio ve
ra penitētia debet fieri de peccato p̄te/
rito z nō de futuro qō nondū fecit nec
vult ꝓpetrare. alioq̄n nō poſſet penite
re ve. erq̄ eſſet in mortali pctō cū ꝓpoſi
to malo. Quarto reqrit ꝙ penitētia fi
at de peccato mortifero. i. mortali cui
debet pena eterna. nā de veniali nō teneꝰ
quis abſolute penitere z confiteri. ſed

Dominica secūda quadragesime

sufficit q̄ solū illud detestet. nec requirit q̄ in futurū ꝓponat se a talibꝫ cauere. qz sine illis humana infirmitas viuere nō pōt. Uerūtñ ve penitēs dz etiā a talibꝫ se custodire. qz frequenter sunt occasiones pctōꝝ mortaliū. Jō dicit de pe. di. v. c. j. Cohibeat se a ludis z spectaculis seculi q̄ vult pfectā ꝙseq̄ remissionis gr̄am. Illi em̄ q̄ exercent officia vl negocia qb̄ fit cū pctō mortali nō dñt absolui donec pmittant q̄ resignabūt talia. Quia dicit magr̄ in. iiij. di. xvj. q̄ miles vel negociator vel alicui officio dedit⁹ qb̄ sine pctō exerceri nō possit si culpis grauioribꝫ irretitus ad pniam venerit. vel q̄ bona alteri⁹ iniuste detinet. vel q̄ odiū in corde gerit recognoscat se verā pniam nō posse pagere nisi negociū relinq̄t vel officiū deserat et odiū ex corde dimittat. z bona q̄ injuste abstulit restituat. nec tñ despet. Interim q̄cq̄d boni facere pōt hortamur vt faciat vt de⁹ cor illi⁹ illustret ad penitentiā. Quito debet fieri de peccato recolito. qz de illꝰ se q̄ nescit fecisse nec existimat nō pōt penitere nisi in generali di. Scio q̄ multa pctā cōmisi q̄ꝝ tñ nō recordor ꝛc. Debem⁹ igit̄ charissimi citissimaz agere pniam ne nobis dicat illud Hiere. viij. Nō ē q̄ agat penitentiā sup pctō suo di. Quid feci. Et ne peam⁹ eternaliter pijssim⁹ saluator aliq̄n ad pniam inuitat ꝓmissionibꝫ di. Penitētiā agite appropinq̄bit enī regnū ꝛc. Aliq̄n terroribꝫ di. Nisi penitētiā habueritis. Habeam⁹ igit̄ verā penitētiā p quā hic dabit gr̄a. z in futuro glīa. quā nobis ꝙcedat ꝛc.

Dñica scōa quadragesime.

Sermo. xxxij.

Assūpsit ie

sus Petrū z Jacobū z Johānē fratrē ei⁹ z duxit illos in montē excelsum seorsum z trāsfigurat⁹ est añ eos Matb. xvij. Duxit nanqz istos familiares discipulos s̄ps in montē vt oraret ibidē. In q̄ q̄dē euāgelio q̄tuor tangit euāgelista. i.

Primo saluatoris trāsfiguratione

Scōo ꝓphetaꝝ allocutōez.

Tercio Petri feruidā petitōez.

Quarto dei p̄ris prestatione.

Primo dicit q̄ euāgelista in euāgelio tāgit xp̄i trāsfiguratōz cū dicit. Et trāsfigurat⁹ est añ eos z resplenduit facies ei⁹ sicut sol. vestimēta aūt ei⁹ facta sunt alba sicut nix. Et certe m̄lto splēdidiu⁹ erant facies ei⁹ sicut sol. z candidi⁹ vestimēta q̄z nix. sz nihil inuenit splēdidius z candidius visui humano cui cōpararet. Ubi Aug. dicit q̄ candor vestium ꝓcedebat a faciei splendorez ita fuit vera mutatio in facie sed nō in vste. Nō em̄ substātiā vere carnis amisit. nec corpis veritatē subtraxit q̄z splēdorem addidit. Et vt dic̄ Leo papa. Non assumpsit doris claritatē sed dotis silitudinē. Scōo euāgelista tangit ꝓphetaꝝ allocutōez di. Et ecce apparuerūt eis Moyses z Helyas loquētes cuz eo. Moyses em̄ de lymbo patrum veniens in corpe assumpto fm quosdā. sicut angeli quādo apparent hominibꝫ. Scōm alios vo in corpore ꝓprio Helyas in corpore z ania. de paradiso terrestri allatus. loquētes excessum eius. vt dicit Lu. ix. Quē cōpletus erat in hierl'm. i. passionē eius in qua fuit excessus amoris supra mālis raz. Jurta illud Job. xv. Maiorē hac dilectionē nemo habet vt aniam suaz ponat q̄s ꝓ amicis suis. Excessus doloris sup̄ ꝙsuetudinē. Fm illud Treñ. j. O vos oēs qui transitis p viam attendite z videte si ē dolor similis sicut dolor meus. Excessus humiliat̄ supra estimationē Phil. ij. Humiliauit se

metipm factus obediēs vsq; ad mor/
tē. Loqui aūt ipor est futurā passiōez
testimonijs legis et ꝓphetarū oñdere.
nō ideo indicabāt christo q̄si nesciret.
sed ei gras agentes de tāta clemētia.
videbāt em̄ q̄ tam gl'iosa facies debe
bat ꝛspui. z tam excellētissima ꝑsona
flagellari z crucifigi. ideo de tāta gr̄ia
loqbant dicētes. O xp̄e redēptor mirā
rēes hoibꝫ z angel' factur⁹. q̄ eā p̄cio/
sam facē ꝓ hoibꝫ ꝛspui ꝑmittis. Ter
cio euāgelista insinuat petri feruidaz
petitōez di. Rñdens petr⁹ dixit ad ie/
sū. Dñe bonū ē nos hic esse si vis facia
mus hic tria tabernacla. tibi vnū mo
ysi vnū z helye vnū. Cū em̄ iesus sta/
ret in medio apl'orꝫ ꝓphetarꝫ tāq̄ dō
abrabā z audiret petr⁹ xp̄m talia pas/
surū expauit q̄ tal' mortuor. resuscita
tor. cecor. illuminator. infirmitatum
oim solo vbo curator tl'ia debebat pa
ti. Dñe dicebat. Si vis dñe maneam⁹
hic z noli ire in hierl'm q̄ in tāta dul/
cedine bonū ē nos hic esse. Et nō dice/
bat q̄ faceret sibi z socijs tabnaculum
sz cogitabat q̄ ipe maneret cū xp̄o. ia/
cobꝫ cū moyse z iohānes cū helya. Et
vt dicit Lucas ⁊ Petr⁹ nesciebat q̄d di
ceret. s. q̄ in via patriā q̄rebat. vmbrā
future gl'ie quā viderat verā gl'iaz esti/
mabat. z absq; gustu mortꝭ btūs fieri
desiderabat. ac btitudinē in solo aspe/
ctu hūanitatis xp̄i credebat. ō stupe/
fact⁹ nesciebat q̄d diceret. sz tū inebria
tus tāta dulcedine vn⁹ gutte celestis
suauitatꝭ oblit⁹ erat de ꝓdiscipulorū
ꝛsolatōe. imo de genitrice xp̄i btitudi/
ne. Quarto euāgelista insinuat dei
patris ꝓtestatōem di. Adhuc loquēte
petro ecce nubes lucida obūbrauit eos
Et vox de nube di. Hic est filꝰ meus
dilectus in q̄ mihi bene cōplacui ipm
audite. Audiētes discipuli ceciderūt i
facie z timuerūt valde. Et accessit ihs
z tetigit eos di. Surgite nolite time/
re. Leuātes aūt oc'os neminē viderūt
nisi solū iesū. Et descendentibꝰ de mōte
ꝑcepit iesus di. Visiōem quā vidistis
nemini dixeritis donec filꝰ homis a
mortuis resurgat. Spiritual' z q̄cūq;
vult trāsfigurari assumat petrū q̄ in/
terꝑtat cognoscēs. Debet em̄ saluād⁹
cogscere deū se z primū. Et dei cogni/
tione dilectio dei generat. z ōsparto ca
uet. ex cognitōe sui būilitas oriat. z ꝓ
sumptio fugabit. Ex cognitōne primi
cōpassio oriat. z crudelitas excludit. Ut
sumat z iacobū q̄ et supplātator inter
ꝑtat. z significat verā ꝛfessiōem vbi hō
seip̄m vincit. Et Jobem assumat q̄ gr̄/
tia dei interꝑtat. z significat satisfactō/
nem quā explet qui ꝑ gratiā cōuertit.

Unde in p̄senti fm̄ōe de spūali trās/
figuratōe id ē de ꝛtritōe ꝑ quā de sta/
tu culpe z dānatōis fit trāsfiguratō ad
statū gr̄e z salutis tria notem⁹ myste/
ria. scilicet

Prio ꝛtritōis quidditatē
Scōo notem⁹ ei⁹ modalitatē
Tercio ꝛsiderem⁹ ipius vtilitatem

Prio inquā notem⁹ trāsfigura/
tōis spūalis. i. cōtritionis quidditatē
quid sit fm̄ rem. z quō sciat vnus/q̄sq;
si habuit vel habz aut habebit veram
cōtritōem de peccatꝭ suis vt totis vi/
ribꝫ laboret habere. q̄a sine ea adultis
nō erit remissio pctōrū loq̄ndo modo
cōmuni. Cuius q̄dē quidditas tripli/
citer optime pōt declarari. vicz

Primo diffinitione
Secūdo diuisione
Tercio similitudine

Primo nanq; quidditas cōtritōnis
potest declarari diffinitione. Primo
ab Jsidoro sic diffinit. Cōtritio est cō/
punctio et humilitas mentis cū lachri
mis veniens de recordatōe peccati et
timore iudicij. Que quidem diffinitio

Domica secūda quadragesime

tangit q̄nq; ꝺm q̄ q̄nq; sūt in peccato mortali. ſ. assensio. delectatio. elatio. infectio. z inconsideratio. Primo ī peccato ē assensio. q̄ oīe pctm̄ p assensū ꝓpetrat. ió dicit mētis. Sic igit pctm̄ consūmat p cōsensū volūtat̄. ita deletur p dissensū ei⁹. Dissensus aūt iste ñ est aliud q̄ displicētia ei⁹ qō fuit. nā sic pctā qñ acciderūt volūtaria fuerūt. ita qñ eis dissentim⁹ z ō eis conterimur volūtaria ñ sūt. ñ ꝺm illā volūtatē quā tūc qñ fecim⁹ habuim⁹. ſz ꝺm illā quā nūc habem⁹. q̄ vellem⁹ q̄ nūq; fuissēt z sic illā p̄mā volūtatē cū ista scōa deseruim⁹. Scōo ī pctō est delectatio. z ꝫ ō ꝺr in diffinitōe. Cōtritio ē cōpunctio mentis. sic in peccato est mot⁹ a deo p delectationē ad pctm̄. sic in ꝓuersione ē mot⁹ a pctō p ꝓtritionē ad deū. vñ Augu. li. de pnia di. Ubi dolor finit defi/cit pnia. vbi deficit pnia nihil relinq̄t de venia. z sic ꝓz q̄ sine dolore nō remittit pctm̄ de lege cōi. Nō dico iō. q̄ tāta dulcedinē charitatis q̄s p̄t hr̄e p specialē dei gr̄az vt pctm̄ oino deleat. In illa tñ dulcedie ē dolor in hītu z si nō in actu. Hic vo dolor ꝺm Greg. in moral'. causat ex q̄ttuor ꝓsideratiōib⁹. Primo cū pctōr cogitat vbi fuit q̄ in gr̄a. Scōo cū ꝓsiderat vbi erit q̄ in iudicio. Tercio cū ꝓsiderat vbi ē q̄ in b mūdo pnicioso. Quarto cū ꝓtēplat celestē p̄riam vbi nō est. Tercio dic Isido. in diffinitiōe būilitas mētis. q̄ in pctō est elatio mētis dū in suo sensu p/manēs efficit dur⁹ ad pfistēdū in culpa z p ꝓsequēs inept⁹ ad suscipiendū gratiā. Quarto in pctō mortali est infectio. q̄ pctm̄ maculat mētem z carnē. z ꝓtra b ꝺr in diffinitōe. veniens cū lachrymis q̄ lachryme ꝺm Ambro. sordes pctōr̄ lauāt. Quinto in pctō mortali est incōsideratio q̄ pctōr nec aspicit pctī vilitatē nec supplicij acerbitatē attēdit. ſz z diuinū iudiciū quipēdit. Jō ꝓtra b dicit in diffinitōe. veniēs ex recordatiōe pctī z timore iudicij. Scōo contritio a doctoribꝫ sic diffinit. Cōtritio est dolor p pctis volūtarie assūp⁹ cū ꝓposito cōfitēdi z satisfaciēdi. Que q̄ dē diffinitio q̄ttuor tāgit necessaria cōtritioni. ſ. contritōis actū. obiectū. modū. z effectū. Primo dixi q̄ diffinitio tāgit ꝓtritōis actū di. Cōtritio ē dolor Ubi nota q̄ dupler est dolor. vt dicit Aug. xiij. de ciui. dei. ſ. dolor sensibilis z mētalis. Primo⁹ dolor sensibilis consistit ī pte sensitiua vt lachrymari z tal' nō est de necessitate cōtritiōis. ſz de ꝑfectione cū nō sit in nostra p̄tāte. vñ insipiētes putāt se nō ꝛe cōtritos exī nō lachrymāt. Scōs dolor est mētal⁹ siue volūtar⁹. q̄ nihil aliud est q̄ displicentia peccati rōne deformitat̄ in/quātū est offensa dei. vel dolor volūtar⁹ est q̄dam tristicia de pctō. Alia vo oia cōtristātia sunt de ꝑfectione z satisfactoria. Scōo diffinitio tāgit contritionis obiectū de q̄. ſ. est cuz dicit. dolor p pctis. Ideo si q̄s dolet de aliena felicitate nō dicit contritio ſz inuidia. q̄ ñ est de pctis. silr si q̄s dolet lesionē nāture tm̄ sicut infirmi dū flagellant̄ a deo put de Anthiocho ꝺr. ij. Machab. ix. Orabat sceleſtus dñm a quo non fue/rat veniā consecut⁹. Hoc modo fures z latrones dolent de pctis dum suspē/dunt. z talis dolor nō ē meritor⁹. Si/militer si quis dolet de peccatis timore dānationis p̄ncipaliter. q̄ ꝺm Richar. in. iiij. di. xvij. talis dolor non est deo acceptus quia ꝑfecta charitas fo/ras mittit timorē. Hic est q̄ pauci salvabunt solūmodo in extremis penitentes. Silr dolor nō est contritiōis q̄ quis dolet amisisse vtutē puta virginitatē p̄ luxuriaz. vel q̄ diffamat⁹ est. vel etiā q̄ regnū celeste amisit. quia ei

am Judas dolebat Matth. xxvij. Ubi dens Judas q̄ damnat⁹ est. Sed vt dicit Alexan. de hal'. iij. pte sū. Q̄ pn cipale motiuū contritionis debet esse amor diuinus q̄ peccatorē mouet do/lere de peccatis ꝓter offensaz diuinā. Tercio diffinitio tangit contritionis modū di. Est dolor voluntarie assum ptus. Ratio em̄ dicta vt sicut pecca/tum fuit voluntariū. ita dolor sit volū tarius. Ideo dicit assumpt⁹ nō impo/situs. Hec aūt assumptio est dissensus voluntatis a malo cōmisso. z ideo cō/tritio a deo datur quātū ad gratiā. sed a li. ar. quantū ad substanciaz actus. Quarto diffinitio tangit contritōis ef fectum di. cum ꝓposito confitendi z sa tisfaciendi. Nam vere contritioni sem per annexū est ꝓpositum confitendi et satisfaciendi de lege cōmuni. Ideo q̄/cunq̄z nō habent ꝓpositum confitendi z satisfaciendi nō sunt vere contriti et hoc exꝓresse vel implicite. sicut in repē tina morte posset fieri q̄ quis actu nō cogitaret de confessione. Scdo con/tritionis quidditas potest ōclarari di uisione. Nam sm Francis. maro. du/plex est differentia inter dolorē attriti onis z contritionis. Prima quia at/critio ē dolor imꝑfectus. Contritio ve ro ꝑfectus. Secunda differentia est. quia attritio est dolor sine gratia gra/tum faciente. sed contritio est cum rali gratia. Et ideo contritio z attritio ma terialiter idem sunt. sicut domus ob/scura z domus illuminata. vel sicut fi des informis z fides charitate forma ta. sic se habēt attritio et contritio. Ter cio cōtritionis quidditas potest decla rari silitudine. nam contritio assimi/latur pulueri cōminuto. attritio vero fragmento alicuius rei. Unde sup. iij di. xvij. tres doctores scz sanct⁹ Tho. Petrus de tharan. z sanct⁹ Bonauē. sic dilucidant. Primo sanct⁹ Tho. sic dicit. Initium oīs peccati est super/bia p quā quis sensui suo multum in/herens recedit a mādatis dei dure stā do in malicia. z talis p similitudinez dicitur dur⁹. frangi autez dicit quādo a sensu suo diuellitur z mandatis dei se intendit conformare. z ideo dolor q̄ ipsum a suo sensu diuellit dicitur fra/ctio. sed inter fractionez z cōminutio/nem in materialib⁹ differentia est. vn de hec similitudo translata est. Fran/gi enīz dicitur res quādo in magnas partes diuiditur. Sed conteri quan/do ad minutias redigitur res que in se solida fuit. Et quia ad peccati remis sionem requirit vt homo affectuz non in parte sed totaliter dimittat. z ideo actus quo peccatum remittitur con/tritio dicitur per similitudinē quo ho mo a sensu suo recedit dolens ꝓteri/ta z cauens futura. Secūdo Petrus dicit q̄ sicut in materialib⁹ durum di citur quod non cedit tactui. hoc fran/gi dicitur quod p aliqđ fortius agens in magnas partes diuiditur. conteri vero quādo in minimas. Ita metha phorice cor durum dicitur quando di uine inspirationi quasi manu tangen ti non cedit dum in affectu peccati mo ratur. Frangi quando a ꝓposito resili re incipit tamē non totaliter. Conteri vero quando totaliter. Tercio Bona uen. dicit q̄ in contritione tria sunt at tendēda. s. q̄d conterit. q̄ conterit. z ad q̄d contritio termiat. Illud ei q̄đ con/terit ē cor pctōris q̄đ ē tanḡz vas fictile plenū pcti veneno. Illud vo q̄ conteri tur sūt q̄si due mole. s. supior z iferior. supior deorsum dep̄mēs z hūilians ē timor pene veniens ex consideratione diuīe iusticie. Inferior mola sursuz ele uās ē spes venie veniēs ex considerati one diuine miscōie. In cui⁹ figura dr

Domica secūda quadragesime

Deuē.xxiij. Nō accipies loco pignoris inferiorē z supiorē molaz.i.nō subtrabas timorē relicta spe. nec spez relicto timore. Illud aūt vas cordis nri iō cōterit vt emolleſcat z pcī delectatio de eo totaliter effundat. z iō dr ꝓtritio nō cōfractio. qz fractio eſt ī maiores ptes ꝓtritio in minores. vñ qñ vas in maiores ptes frāgit sapor vel res ibi reseruat. ſz in ꝓtritōe nihil remanet qz ī minimas ptes ꝓuertit. de qbꝫ puluerib tandē aliud vas solidū humore gratie aptat. vt fiat vas in honorē vt patz de btō ap'lo cui dictū eſt Act.ix. Vas electionis. z taliter ꝓtritū cor z humiliatū deꝰ nō deſpiciet. ſz ꝓtritū z nō būiliatū deſpiciet. Quia licet delectatio peccati totalit expellat in pena inferni z ī puluerē redigat cor dānatoꝝ. nō tñ vt inde aliud vas fiat qz nō būiliabit. iuxta illud ps. Supbia eoꝝ q te oderūt aſcēdit ſp. ſz cōminutū remanet. Vinc ps. Nō sic impij nō sic ſz tāꝫ puluis quē proicit ventꝰ a facie terre. Ad hāc cōtritionē o aīa sanguie xpi redēpta tāꝫ saluti necessariā monet te ſcta mr ecclesia mltipl. ſ. vbo p̄dicatōis. sepultura imaginis. sacrificio altar. exemplo deuotōis. Nōne audis qd dr in p̄dicatione qz sine ꝓtritione pctōr eternaliter pibit. Juxta illud Eccl.iij. Cor duruz male habebit in nouiſſimo. Nōne vides imaginē xpi in latere. t. ī corde vulneratū p te. Nōne vides ḡtidie oñderi corꝰ xpi in altari z do pri offerri vt te ei totalit offerres. Nōne vides ī iſtꝫ diebꝫ q̄dragesime lugubriter pctōres deplorare ſctām eccliam. vt tu ad cor tuū redires z pctā detestareris vt verus filꝰ mris eccliē eē diceresꝫ z esses. O q̄ multi duro corde pseuerāt. de qbus Bed. li. v. de ꝓsideratōe dic. Quid est cor durū. ipz ē qđ nec cōpunctōe scindit nec pietate mollit. nec mouet pcipōt bñ ꝓtritōez de oibꝫ pctis z tūc recbus. minis nō cedit. flagellis indurat Ingratū ad bñficia. infidū ad cōsilia. deuiū ad iudicia. inuerecūdū ad curpia. impauidū ad pricula. inbūanū ad būana. temerariū ad diuina. pñtia negligēs. p̄terita obliuiscēs. futura nō puidēs. Jpm ē cui p̄terito ꝝ p̄ter solas iniurias nihil oino ñ p̄terit. futurorū nulla nisi ad vlciscendū pspectio ē. hec ille. ¶ In scō mꝰterio nostre ꝓtritōis modalitatē. quō vicz cōtritio sit ad salutē valida. erq̄ tā necessaria dicit foze. Pro q̄ est notādū q ꝓtritio vera dr habere tres modos. ſ.

¶ Primo vt sit distincta.

¶ Scōo vt sit intensa.

¶ Tercio vt sit ꝓtinua.

Primo dixi q va ꝓtritio dr esse distincta de q̄libet mortali pctō. qz in oi peccato mortali ē actualis auersio voluntatis a deo ad pctm. z ꝓtraria cōtrarijs curāt: oportet q ī oi remissione pcti mortalis sit actual' auersio a pctō ad deum q̄ q̄dē auersio ꝓtritio appellat. De peccatis tñ oblitꝫ sufficit ꝓtritio generalis cū conatu ad recordandū z dolēdū nō solū de pctō ſz etiā de obliuiōe eiꝰ dolēdū. Dic tñ ſctūs doce. in. iij. di. xvij. q. ꝓtritio pt ꝓsiderari q̄ntū ad duo vicz. ad eiꝰ p̄ncipiū z q̄ntū ad eiꝰ terminū. Pro ſi ꝓtritio ꝓsidereꝫ q̄ntū ad eiꝰ principiū siue cognitōez pcti q̄ eſt p̄ncipium ꝓtritōis qñ qs cogitat ō pctis z dolet saltē dolore attritōis. z sic necessaria ē ꝓtritio. qz sic requirit ꝓtritio ī pcti remissione. ita z ꝓfessio. ſz ipossibile ē plura ꝓfiteri sil. q̄ ipossibile ē ꝓteri de oibꝫ sil. Scōo mō ꝓtritio pt ꝓsiderari q̄ntum ad eiꝰ terminū q ē gra dei informās. z tūc sufficit q sit vna ꝓtritio de oibꝫ peccatis. qz ille morꝰ agit ī vtute oim dispositionū p̄cedētiū. Nā deꝰ nō requirit ab hoie ipossibile sz possibile. aut ghō

rīt specialis z distincta cōtritio de oīb⁹ aut nō p̄t bē.z tūc sufficit vna generalis cōtritio de oīb⁹. Scō ad cōtritio nē verā req̄rit q̄ sit intēsa.i. dolor ei⁹ sit maxim⁹ int̄ oēs dolores volūtat̄. qđ declarat seraphic⁹ doctor Bonauē.sup iij.di.xvj.ar.ij.q.j.di. Q, duplex ē dolor de pctis. vn⁹ in volūtate. alī⁹ in sensualitate. Dolor ei q̄ est i volūtate nō ē aliud q̄m displicētia pctī. z iste dr eē maxim⁹ in cōparatōe ad oēs dolores tpalīū vñ in casu in q̄ cōtingeret vel cōmittere pctm̄ mortale vel incurrere mortez aut dānū tpale siue mortē vnigeniti.q̄ libet tenet eligere mag̃ penā talem q̄z peccare vel peccasse. Scōs dolor est in sensualitate q̄ causat er p̄mo dolore vel flet⁹ cōfusio cerebri īmutatio colōris q̄ nō est cōtritio sz por⁹ satisfactio sic̄ ieiunīū z orō z cetera hmōi.z tal⁹ dolor nō est necesse q̄ sit maxim⁹. imo nec ē necesse ad salutē dolere isto dolore. Isto ei dolore incōsolabiliē flet hō sup mortē p̄ris fris vl' filij z nō sup mortl'e pecatū. licz fm volūtatē pl⁹ dolet cōmissis se mortl'e q̄m mortē p̄ris vl' fris. vñ istū dolorē sensualitat̄ dr hō tpare si sit nimi⁹. iuxta illō Ro.xij. Rōnabile sit obsequiū vr̄m. Multi igit sūt rudes putātes se ñ bē ꝓtritōez erḡ nō p̄nt flere q̄z libēter vellēt. sz tales sciāt q̄ cōtritio in volūtate ē si doles z ꝓpōis de cetero cauere. iā bē potes verā contritionē.

Tercio ad verā cōtritionē req̄rit q̄ sit cōtinua. q̄z dic̄ Hugo de sctō vict⁹. Q, qñ de⁹ absoluit boiez de vinculo pcti. ligat eū vinculo ꝑpetue detestatōnis. Sz detestatio ꝑpetua pctī duplex ē. q̄dā in habitu. s. pctōr qñcūq̄z cogitet ō peccat̄ q̄ fec̄ tenet de eis dolere z cōtritōz bē. q̄z sic̄ pctm̄ ē velle peccare. ita pctm̄ est velle peccasse. O q̄s mlti dānant⁹ p⁹ pctō q̄ cōfessionē q̄bus rursus ꝑpetrata pctā placēt z delectāt de eis. imo qñq̄z spicies. glo. q̄si dicat. De⁹ spernit thau-

glianī. iuxta illō p̄s. Terat pctor i deū derīs aie sue. Alia pctī detestatio est in actu. s. vt cōtinue doleat siue comedat siue bibat vel aliq̄d faciat. z ad hāc cōtritionē seu pctī detestatōz nō tenet⁹ hō q̄z melī⁹ ē vt p loco z tpe alijs ꝓtutū exercitijs vacet. vñ ōr Treñ. ij. Deduc q̄si torrēs lachrymas p̄ die z nocte. Torrēs ei nō sp̄ vno eodēq̄z ipetu currit. sz sic̄ iundatio de celo fluit. sic̄ lachrymarū q̄si diuia inspiratōe z cordis cōpūctione generat. z p loco z tpe ꝺfluit. O pec catōr negligēs bñ attēde q̄ si i p̄nti cōteri de pctis tuis noluer⁹ eternal'r sine ꝓa cōtritōe maneb. q̄z h̄ē loc⁹ ꝓtritōis Nō cui⁹ē q̄z in contritōe tria sūt. s. gr̄a dolor z meritū. ꝓpt̄ hec nec reprobi nec electi i celo nec i purgatorio ꝓtritionez hēbunt. ñ dānati i inferno. q̄z ibi ñ erit gr̄a. ñ electi i celo. q̄z ibi ñ erit dolor. nec q̄z aie i purgatorio. q̄z ibi ñ erit meritū licz inestimabilē penā sentiāt i purgatorio. tñ nullū p̄miū hēbunt ex h̄ in celo. sz solūmō soluūt debitū pene. sz penitētie op⁹ in p̄nti z penā soluit z p̄mium meret. ¶ In tercio mysterio notem⁹ cōtritionis vtilitatē. tres ei sūt vtilitates ꝑ contritionis. s.

¶ Prima remissio culpe.
¶ Scōa ablatio pene.
¶ Tercia collatio glorie.

Prima sic̄dē contritōis vtilitas ē remissio culpe. Nā vt dic̄ sctūs Tho. in iij.di.xvij.ar.v.q.ij. Q, i pctō tria sūt sz actio mala. interior macula. z pctī seq̃la. i. pena. Actio mala tollit timore pene. Interior macula tollit rōne gr̄e Pctī seq̃la tollit charitat̄ ardore. Q, aūt contritōis vtilitas sit remissio culpe. ꝓbat triplicit. s. auctoritatiba rōnibus z exēplis. Primo ꝓbem⁹ auctoritatibus Nā vt dic̄ p̄s. Sacrificiū deo spūs cōtribulat⁹ cor ꝓtritū z būiliatū de⁹ ñ de-

Dominica secūda quadrage-

rū z bircū vl'oia que tps habuer̄t duz
aliq̄d ꝓmitter̄t futuꝝ. Sz tu deꝰ non
despicies cor ꝓritū displicēdo offensā
z humiliatū sacerdoti ꝓfitendo. Nic
etiā Orige. dicit. Quāto amplꝰ com/
pūgimur rāto amplꝰ pcōꝝ vincula
relaxant. Secūdo ꝓbemꝰ hoc ratiōi
bus. virtꝰ em̄ et vicīū ex quib⁹ causis
generant et corrūpunt. vt dicit. ꝛ. etb.
sed peccatū cōmittit ꝑ amorē inordia
tū. ergo z delet ꝑ dolorē ordinatū ꝓtri/
tionis. Scōa ratione sic ꝓbemꝰ. Con
tritio est dolor gr̄a informat⁹. sed gr̄ia
gratū faciens omnē culpā delet. g̃ zc.
Si dicas q̄ solꝰ deꝰ dimittit pcā. iu/
xta illō Lu. v. Quis pōt dimittere pec
cata nisi solꝰ deus. Dicendū q̄ vex est
sed tripl'r dicit pcm̄ remitti. ſ. ꝑncipa
liter z effectiue. z sic solus deꝰ remittit
Scōo mō dispositiue. et sic cōtritio re
mittit. Tercio mō instrumētalit̄. z sic
sacerdos remittit. Tercio q̄ ꝑ ꝓtri
tionē remittat̄ peccatū ꝓbemꝰ exēplis
multis q̄dem ꝓbare possumꝰ sz tm̄ de
multis vnū notabile referamus: qđ
refert Cesariꝰ in dialogo. ¶ Ro. D,
germanus cuiusdā epi effectꝰ est mōa
chus i ordie cistercien. vbi ordinat⁹ est
z sacerdos. q̄ tādē reiecto habitu ordi/
nis apostatauit z int̄ stipēdiarios q̄ ro
ta dicunt̄ habitare cepit. vbi tot mala
tot adulteria stupra fornicatōes depꝰ/
datōnes faciebat vt oēs alios suis sce
leribꝰ excederet. Et si cui alij stipēdia/
rij parcebāt ipe spoliabat z insup occi
debat. Quid pl'a. Cū qđā castꝝ iussu
capitanei obsideret vulnerat⁹ est ꝑ sa/
gittā ad mortē. Cui cū alij suaderet cō
fessionē nll'o mō assentiebat di. Quid
mihi ꝓdest ꝓfessio. Tādē coact⁹ eorꝝ
rbis assensit. vocat sacerdos z sedz vt
audiat ꝓfessionē. Mira res subito tā/
ta ꝓritio affuit q̄ ex abūdātia lachry/
maꝝ vir scelera sua confiteri valebat.
Cui sacerdos stulte dixit. Nō vales tu
facere tantā pniaz q̄ deꝰ tui misereat.
Ut ille ait. Dñe ego sū hō l'ratus et sa/
cerdos illi⁹ ordis: et scio q̄ in q̄unq⁹
hora pcōr ꝙuersus fuerit deꝰ miser/
bit eius. Cū aūt sacerdos nec ei peni
tentiā ꝙponere nec absoluere vellz: ait
infirm⁹. In noīe dñi Ego eligo pati i
purgatorio ꝑ spatiū duoꝝ milliū ānoꝝ
rū ꝑ remissione pcōꝝ meoꝝ. Vis di
ctis mortu⁹ est. Tūc frater ei⁹ ep̄s au
diēs sui germani mortē z ꝓritionē ꝑ
annū integꝝ ꝑ eo missaz celebrauit ꝑ
se z ꝑ alios. z pñjs se ꝑ eo afflixit. In
no ꝙpleto aia illa sibi apparēs dū sta
ret in oꝛōe dixit q̄ mille anni sūt rela/
xati ꝑ ei⁹ pnia z oꝛōe. Audiēs hec ep̄s
ꝑ annū altꝝ cū m̄ltis p̄sbyter̄is missas
celebrare fecit oꝛōes z iciunia zc. In
no itꝝ cōpleto aia splēdida apparuit
z i celū se ascēdere asseruit. O brā ꝓtri/
tio. O felix ꝙpūctio. ꝑ quā pcā relaxāt̄

Scōo ꝑ ꝓritionē fit pene ablatio.
Nā dic̄ Petr⁹ de tarā. sup. iiij. di. xvij.
q̄ deꝰ pl⁹ acceptat interiorē cordis affe/
ctū q̄z exteriorē actū. ſz ꝑ actꝰ exteriꝰ
pnie absolutit̄ hō ab oi pena z culpa ve
ꝛz i maria magdalēa. g̃ m̄lto magis
ꝑ affectū interiorē cordis. i. ꝑ ꝓritionē.

Ūñ legit̄ i cronic̄ fratꝝ mioꝝ q̄ dū q̄
dā frater nr̄ deuotꝰ z sc̄tus ꝑdicaret in
alemania ppl'o ip̄m audiēte z vidēte
q̄dā m̄lier peccatrix mirac'ose cōpun
cta diuia gr̄a ex nimio dolore occubu
it. z dū frater finē sermoni faceret ꝯdixit
ppl'o oꝛōes vt si bonū foret q̄d actum
eēt cū m̄liere deus reuelaret. O mira/
bile dictu illa q̄ mortua fuerat resurre
xit. Frater cepit rogare vt si q̄d vidisset
aperiret. Deu inq̄t sciant boies q̄ nunc
mortui sunt mille boies sine vꝛa ꝓtri/
tione q̄ oēs damnati sunt. exceptis q̄/
tuor q̄ ꝓritī sunt z ad purgatoriū de/
scenderūt. Ego vero ꝑ verā ꝓritōnem

euasit penã. ¶ Tercio p contritionẽ fit collatio glie. qz latroni q̃ merebat per culpã eternã dãnationẽ p ꝓtritionem meruit remissionẽ culpe z pene ac collationẽ glie. Ũñ saluator Lu. xxiij. ait Ãmẽ dico tibi hodie mecũ eris i paradiso. Nõ dixit. p̃ mille annos. nõ dixit. ieiunabis decẽ annos ꝛc. Sic Christ. in q̃dã ꝑmone oñdẽs vtutẽ ꝓtritionis ait. Cõtritio deo miserãte pctã relaxat ꝓtritũ sanat. tristẽ exhilarat. paditum reserat. Nõ p̃ mlta exẽpla oñdit dicẽs Per pniaz ciuitas niniue nõ solũ pi/culũ mortis euasit: sed vite incognite z eterne coronã accepit. Per penitentiã filiꝰ. pdigus postq̃z oia male viuẽdo ꝛsumpsit paternũ amplexũ meruit adipisci. Dauid post flagitiũ felix factꝰ iterũ recepit spiritũz. Petrus postq̃z ꝑm negauit indulgẽtiã recepit. Nullus igit dãnabit nisi q̃ verã noluerit agere pniaz. O igit misericordia dei. o pietas xpi. q̃ oẽs pctores nõ solũ suscipis: sed etiã hortaris mille modis vt ꝙuertãt paratus eis dare grãm hic z gliaz in futuro. Ad quaz nos p̃duc. ꝛc

De eadem dominica
Sermo xxxiij

Redde quod debes

Mat. xviij. Verba sẽ redẽptoris mũdi ad satisfactiõez inducẽtis sine q̃ nullꝰ saluari potest Nõ pbemꝰ tripliciter. scz

Primo auctoritatibus
Secũdo rationibus
Tercio similitudinibꝫ

Prio ita q̃z q̃ satisfactio sit necãria ad salutẽ pbemꝰ auctib. Dicẽ ei Aug. sic Si res ꝑ quã pctm ꝑpetratũ ẽ reddi p̃t z ñ restituit pnia ñ agit sz silet. sz si vt agit pctm non dimittit donec ablatũ restituat. Et saluator. Redde qđ debes. Dña em ẽ inẽ restitutiõz z satisfactionẽ. Pria qz restõ debet ꝺ iure naturali. satisfactio vo iũgit a ꝓfessore. secũda qz restõ p̃t fieri sine recõciliatõe alicuiꝰ. nõ sic aũt satisfactio. vt ꝓz de mutuis q̃ p̃t reddi inimico etiã manẽte inimicicia. Tercia differẽtia inẽ satisfactiõez z restitutiõez ẽ. qz restitutio requirit añ cõfessionẽ z satisfactionẽ. siẽ cessatio a pctõ requirit añ oẽs ꝓtes penitẽtie. alias idigne suscipit q̃s sacm penitentie si fieri p̃t sine restitutiõe. quia q̃diu tenet q̃s aliena tãdiu est i mortali. Ũñ Aug. Teneꝰ aliena teneriz a diabolo. z iõ restitutio nõ ẽ ps pnie sacrãẽtalis sed ꝑambulũ. Sz satisfactio ẽ ps pnie q̃ post cõtritiõez z satisfactiõem iniũgit a sacerdote. Scõo q restitutio sit necessaria ad salutẽ ꝓbemus rõib. Prio sic. q̃cũq vult saluari necesse ẽ vt habeat vtutẽ iusticie. sed iusticia ꝛm Macrobiũ ẽ reddere vni cuiq̃ qđ suũ ẽ. z sic ꝛuare iusticiã est de necitate salutiz ita restõ q̃ ẽ actꝰ iusticie Scõo sic. sine q̃ pctm ñ remittit ẽ necessariũ ad salutẽ sz restõ ẽ hmõi. g̃ ꝛc. Tercio necitatẽ restitutõis ad salutẽ ꝑbemꝰ sili'tudie. nã sic vulnꝰ corꝑis ñ ꝑt ꝑfecte sanari q̃diu ẽ i eo ferꝝ. sic vulnꝰ pcti ñ p̃t sanari q̃diu ñ restituit alienũ qz dicẽ Scotꝰ sup. iiij. q sic mortle pecatũ ẽ auferre rẽ alienã inuito dño. ita pctm mortle ẽ retinere inuito dño. Cõsiderate igit q̃z mlti sẽ q̃ tenẽt alijs. ꝓfitẽt eucharistiã recipiũt i pctõ mortali licz intẽdãt i articlo mortiz legare. i restam̃to restituere. qz secũ portare ñ p̃t. ideo saluator piꝰ monet ad restõez dicẽs. Redde qđ debes ¶ Ũñ i p̃ti ꝑmone de restitutõe q̃tuor ꝓsiderem⁹ salutis documenta declaranda. scz

Prim ꝺ ꝑsona q̃ ad restõez obligat
Scõm de re q̃ reddi teneat
Tercũ de ꝑsona cui restituat
Quartũ ꝺ tpe qñ reddi teneat

Domica secūda quadragesime

Primū nanq; documētū declarem⁹ de restitutōe de psona que obligat ad restitutōez. Nā spēal⁹ tria genera hoīm obligant. scz

Primo qui alienū abstulit
Scdo qui damnū intulit
Tercio q̄ assensum p̄buit

Primo inquā ille restituere tenet qui alienū abstulit. vt fur latro vsurarius Cui⁹ rō est q̄a ille tenet restituere qui peccauit. sz q̄ rē alteri⁹ abstulit peccauit. qz fecit ꝯ illō p̄ceptū Nō furtū facias. in q̄ fm Lyrā p̄hibet ois rapina z oīe dānū qō hō facit aut fecit vl' retinet inuito dño. Jō dic̄ Bed. de dispensatōe p̄cepto⁹ q̄ nec papa posz dispensare q̄ auferre alienū nō esz pctm̄. Et san. Tho. in. iiij. di. xv. ar. j. q. v. q̄ nec ꝓfessor p̄t dispēsare cū ꝓfitente ne tenear restituere. licz p̄t dispēsare in penitēciali satisfactōe. Rō qz inq̄t sacerdos ēi audiēcia ꝓfessiōis vice dei z ñ vice hoīs dānificati. iō de satisfactōne p̄t dispēsare sz nō tollere obligatōnem satisfactōis. cū etiā qz est ꝯ legē nature illā vicz. Ne feceris alijs qō tibi ñ vis fieri. cū qz est ꝯ dilectōz. pri. Mat. xxij. Diliges primū tuū sic̄ teip̄z. Scdo tenet ad restitutōem q̄ dānū intulit licz nihil inde habuerit. vt q̄ icēdit domū alteri⁹. vel destruit semen in agro p se vel p iumēta. aut q̄ fecit iniuriā p̄rio captiuando verberādo mutilādo occidendo vituperando infamādo. Tercio tenet ad restitutōez q̄ dāno assensuz p̄buit. Unde in vndecim casibꝰ q̄libz tenet restituere. Primo tenet restituere cōsentiēs sine cuius cōsensu nō fuisset damnū factū. z hoc insolidū. i. totaliter p se. Vnde ad Ro. j. Digni sūt morte nō solum qui talia agunt sed etiā qui ꝓsentiūt facientibꝰ. Secūdo tenet restituere q̄s p̄cipiēdo. ita q̄ tale dānuz p̄ncipaliter ex illius p̄cepto fiat. de q̄ dī. Qui occasiōem dat dāni dānuz dedisse videt. Tercio tenet q̄s restituere ptic̄ipando in p̄da vel crimine. siē q̄ latrōibꝰ se associat. z illi q̄ in vna cōmitiua vadūt ad damnū ꝓpetrādū quilibet insolidū. i. p se totaliter tenet ad restitutōem dānificato. alij ꝯ suā partē illi qui sic satisfacit. Quod intelige si sine illo damnū nō fuisset factū Si vero participat in preda nō crimine tunc tenetur restituere quantus inde habuit. O q̄z magnū periculum est vxori et familie de rapina viuere. Melius pfecto esset fm Hostiensem mēdicare ostiatim et ita se sustentare. Quarto tenet quis restituere occultā rem alienam. Unde Piero. ait. Non fur soluz sed ille reus tenet qui consciꝰ furti q̄rēti possessori. i. domino nō indicat. Quinto tenet restituere qui sine piculo potuit obstare rapine z nō fecit. p̄sertim si competit ei ex officio. Ideo dicit sc̄us Tho. secūda secunde q. lxij. ar. vij. q̄ principibus ex hoc magnū imminet piculum. ꝓterea cū in potestate publica ponūt vt piculo obuient: nō tm̄ ideo vt voluptuosius viuant. Sexto tenet ad restitutōem q̄ consulēdo adulat ad faciendū malum ita q̄ suum consiliuz vel adulatio sit causa principalis damni perpetrati. Septimo tenet ad restitutōnem scienter emens rem alienā: que etiam si violenter ab eo auferat vel per furtum: nihilominus tenet restituere. Octauo tenet qui alū false accusat z ex hoc dānificatur quis. Nono tenet restituere dānificato falsus testis quātū ex suo testimonio ē dānificat⁹. Decimo tenet restituere verberās iniuste ꝟberato ad oīa q̄ ꝓpter hoc p̄cessus q̄ misit. z ad oēs impensas quas i medicos et medicinas exposuit. Undecimo tenet restituere qui alū ifamauit.

vt vicz cozā qb⁹ infamauit cozā ill' re/
tractet. Hec ponit Ray. in sua sūma.
Sz i sūma angelica expmūt mlte pso
ne q̄ ad restitutōez obligant ex qb⁹ ali
q̄s referam⁹ ne forte aliq̄s audiēs z i/
telligēs obligāt̄ se alicui satisfaciet ne
peat eternal'. Qui em̄ in foro isto mi/
ficordie nō restituerit i foro iusticie ñ
habebit vñ soluat. ꝓpea sp̄ ōbiroz ma
nebit. Vñ q̄cūq; bñficiū eccl'iasticum
ꝓfert idigno tenet restituere q̄stū ex h̄
eccliaz dāmificauit. Itē q̄cūq; bñficiat⁹
in mortali pctō notorio pcipit fruct⁹
bñficij tenet restituere. Itē q̄cūq; alīm
ta denegat ill' qb⁹ obligat tenet ad re
stitutōez. Itē comedēs de aliēo nisi in
extrema necessitate vel nisi tunc indu/
cat raptozē ad restituēdū tenet restitue
re. Itē incarcerās aliquē vl' captiuans
iniuste tenet ad restitutiōez. Itē mlier
ꝓcipiēs de adulcio tenet viro de alīm
tis q̄ puer spuri⁹ cōsumit. nec pōt hz̄e
ptē de possessiōe hereditaria cū alijs fi
lijs. sz mlier dz ꝓsulere vt resignet. vel
si scit virū suū erga se tā fauozabilē re/
uelet ei z petat vt illū legitimet. Item
fraudās decimā tenet ad restitutōem
Item denarios falsificās tenet. Item
emens vl' vendēs iiuste tenet restitue/
re. O q̄ q̄ peccat q̄ in necessitate cō
stituz vnū vel triticū car⁹ vēdit q̄ a/
lijs. Itē executoz vltīe voluntaz tenet
restituere illis qb⁹ legata sē. Si vero
alijs dat nihilomin⁹ tenet qb⁹ legata
sūt. Itē vsurpās de alieno fūdo tenet
restituere vl' edificās in alieno solo sil'
tenet. Itē iniuste ipediens a ꝓsecutōe
alicui⁹ bñficij tenet q̄stū pōt nō tm̄ te/
net ad totū bñficiū recupandū. tū qa
esset impossibile. tū qa adhuc nōdū fu
it i tota possessiōe. Itē q̄ inuenit rē ali
enā tenet restituere si scit illi⁹ dñm. Si
aūt nescit tenet publicare. Itē iudex in
iustā ferēs sentēciā aut in nocumentū
alteri⁹ ꝓtis differēs iustā tenet ad re/
stitutōem. Itē l̄as vel ꝓuilegia falsifi
cās tenet. Itē ꝓnceps faciēs exactiōes
indebitas tenet restituere. Itē impo/
nētes subditis iniuste ne vina sua vel
grana aut aliq̄ vendāt sz sua. z sic one
rat⁹ tenent. Itē vxor vel fu⁹ faciēs no
tabil' elēosynam de bonis dñi ꝯ eius
volūtatē tenet eidē. Itē lusor lucrās te
net restituere ñ illi q̄ plusit sed paupi/
bus erogare. Itē vendēs rē vicioſaz ꝓ
bona si vicia ē intrinsecū tenet ad resti
tutōez. Itē officiales vsurpātes aliq̄d
de puentu dñi sine ei⁹ scitu tenet sicut
dicatozes z pulsozes curie solēt facere
Itē emēs aliq̄d a furioso ꝓdigo vl' pu
ero tenet restituere. Itē theloneū exigēs
a psona eccl'iastica siue de suis rebus
q̄ ꝓ sua necessitate nō cā mercātie de/
fert tenet restituere siue denarios siue
cādelas. insup est excōicat⁹. Et breuit
q̄cūq; tenet rē aliēnā vl' pdidit vel con
sūpsit cui⁹ ipe legitim⁹ dñs nō ē tenet
ad restitutionē. Vñ si decē hoies sub/
traherent vnā ouē z nollēt restituere:
oēs ꝓ illa damnarēt. O de⁹ eme q̄ ar
ta via saluaz raptoribz furibz z q̄busli
bet iiust' q̄ nō solū magna sz etiā pua
tenent restituere aliena. Vñ legit i dy
alogo Cesarij q̄ q̄dā ꝓuersus ordinis
cistercien. cū ab abbate suo missus fu
isset ꝓ negocio monasterij z ptrāsisset
quendā fluuiū ibi naute ꝓmisit dare
vnū obolū eo q̄ ꝓtūc nō hz̄et. quē post
ea neglexit reddere tanq̄ q̄d modicuz
z ita defunct⁹ ē. Qui p⁹ ei⁹ obitū illum
obolū habebat q̄ intrātū creuit vt ma/
ior toto mūdo videret. z cū ei nihil ali
ud obsisteret qō ipediret ingressū celi
videns q̄ nō posset euadere q̄n ille o/
bolus i eo puniret ad petitōz tāde san/
ctoz et angeloz q̄b⁹ fuerat ꝓmissuz ē
redire ad cozpus. z ꝓfessus abbati: q̄
ꝓtinuo misit reddi obolū naute. quez.

Dominica secūda quadrage.

vt nauta recepit ptin⁹ quersus expira uit. ¶ Scōm salutare documtū declarādū erit de re q restituī dz. Naz tria sunt bona hois in qb⁹ damnificari poterit, scilicz.

Prima bona fortune
Scōa bona psone
Tercia bona fame

Primū bonū dixi bonū fortune. i. res tpalis in q dānificari qs potit. vt sūt pecunia victualia vestimēta domus ager vinea fenetū pmotoriū. silua molendū iumēta z his silia. q si male auferant vel iniuste possideant debēt restituī cū oib⁹ fructib⁹ z vtilitatib⁹ ptis deductis tm pus suis laboribus et expēsis qs fecit in vtilitatē illaz reruz ¶ dñe de⁹ in qnto pcl'o sūt vsurarij tenentes res fructuosas in pign⁹ qz n solū ipi sz z eoz filij tenent vsqz ad mltiplices gdus restituere oia pcepta de bmōi reb⁹. qz hz extra ō solu. c. Ad hec qz filij⁹ debita pris soluere tenet. z. c. is q. Quicūqz alī aliq debito obligatur tenet iuste nō defraudādo. sed tenens bona alī⁹ z recipiēs fruct⁹ defraudat q tenet restituere. Un legit li. de dono timoris. qd qdā sacerdos monebat qn dā vsurariū infirmātē de salute dicēs eidē qd tria essent necessaria ad salutē. scz ptritio z confessio z satisfactio fm suuz posse. Ait ille ait. p ma duo libent faciā terciū quō faciā. qz nihil mihi nec pueris meis remaneret. Et sacerdos sine his inqt nō potis saluari. qz sic dicūt scpture z sapientes. Qui dixit. ego volo pbare vtrū vez dicāt qa nihil restituā. z sic mortu⁹ ē magz timēs tpalem penuriā qz eternā. ¶ Scōo restitutio ē facienda de bonis psone. psona vo duplicit pōt dānificari. s. spual'r z corpal'r id ēi aia z corpe. In bonis tm aie n pōt qs aliuz directe z absolute dānificare auferēdo bōa aie puta vtutes. sic auferūtur erroza aut infūdendo vicia. qz vt dic̄ Aug. li. de vera religiōe. Dñe pctm adeo pctm inqtū volūtariū. sz directe z qdāmodo in aia pōt qs aliū dānificare. s. retrahēdo a bonis opib⁹ qb⁹ generāt vtutes z inducēdo ad mala qb⁹ corrūpunt z vicia generāt. Ō fit multis modis vt pz i his vsibus Jussio psilij psensus palpo recursus. Participās mut⁹ nō obstās nō manifestās Que sic intelligūt. Jussio. i. p ceptio ad pctm ppetrādū licz ille in p pria psona nō faciat. Cōsensus. s. illorū sine qz psensu pctm nō fieret. Silz psiliū. i. psiliator sine q pctm nō fieret. Participās. s. in crimie. palpo. i. adulator inducens ad pctm. Recursus. i. qñ apud aliquē pctm ppetrat. Dut⁹ id ē tacēs fieri pctm qñ p reclamatōez possz impedire. Nō obstās. s. pcō. non manifestās. s. illū q impedit aliū i bonis aie. In his dānificēs aliū in bonis aie grauī⁹ peccat qz auferēdo ctena bona. z tō tenet ad restitutōnem fm Scotū mō sibi possibili. vt vicz dānificatus p se vl p aliū inducat ad vtutes. Ō de⁹ iuste qz malū ē aliū inducere ad pctm qz vix pt illi restituere puta volūtatez depuatā inducere ad bonū. etq natura boīs ē pna ad malū. Sic qlib⁹ vi deat qz grauis ē restitutio iuuenibus vtriusqz ser⁹ q seducūt. Silz retrahēs qs aliū ab ingressu religiōis intētione dānificādi religiōez in q regularit vi uūt tenet illū vl aliū eqlē inducere ad religiōem. fm vo Scotū sup. iiij. dist. xv. si iā fuit in religiōe z inde retractat tenet p se itrare si illū ad reintrādū iducere nō pōt. Scōo in psone bonis dānificat qs corpal'r scz mutilādo. z fm Rich. in. iiij. di. xv. si irremediabile dānificauit puta abscindēdo mēbrū tenetur nō solū ad placatōes z expensas i medicū sed ad omne lucz qō potuit

set acqrere. Si vo remediabiliē vulne
rauit tūc tenet ad placatōes ꝛ expēsas
in medicū insup ad lucrū qō pdidit tē
pore infirmitatis si fuisset lucratur⁹.
Si vo occidit qs hoiem tūc dic Sco
tus q̄ tenet totā vitā suā exponere con
tra infideles vel hereticos ad satisfactō
nem occisi. vel in ieiunijs et orōib⁹. Et
si nō vult ꝫ facere tenet ad arbitriū bo
ni viri satisfacere. insup qs sustētabat
alere. ¶ Tercio restitutio ē facienda de
bonis fame. grau⁹ em̄ peccat qs ause
rēdo primo bonā famam q̄ auferēdo
quācūq; rē tpalē. qa fama ē melior q̄
ēnt res tpales. Hinc puer. xxij. dicit.
Meli⁹ ē nomen bonū q̄ diuitie. Un̄
b. Amb. Tolerabiliores inqt sunt fu
res q bona tpalia diripiūt q̄ detracto
res q bonā nostrā famā dilacerāt. ido
tam detractores q̄ libenter auditores
scienter tenent ad restitutōem. qz dicit
Bern̄. Detrahere aut detrahentē audi
re qd horū damnabili⁹ sit non facile
dixerim. Propterea inter cetera pcā
difficilius dimittunt ista duo. scz de
tractio et rep inusta ablatio. qz ibi nō
sufficit pcritio ꝛ pfessio tm̄ nisi etiā fiat
restitutio que rarissime fit. Nā mltos
scimus aliena auferēres ꝛ detinentes.
Similiter multos audim⁹ detrahē
tes sed raro vidim⁹ ꝛ audiuim⁹ resti
tuentes qui tm̄ nō sunt in statu salut⁹
qui nolūt restituere res alienas et fa
mam infamat⁹. Unde triplicit̄ potest
qs infamare aliū. Uno modo falsū al
teri imponēdo crimen ꝛ tūc si vult bn̄
restituere famā debet dicere coram illis
quib⁹ dixit. Falsc inqt dixi hoc de isto
homine. Secundo modo pōt quis
alium infamare vera dicendo: sed ta
men occulta reuelando. ꝛ tunc debet
dicere sic. Hec ꝛ hec male dixi de tali
homine. Tercio modo peccatum au
gendo ꝛ tunc debet dicere inquantuz
auxit illud peccatū. Unde ſm oēs
theologos sup. iiij. di. xv. magis tenet
iuste proximo seruare famā q̄ sibi in
iuste. ideo nō debet curare q̄ si hec di
ceret coram hominib⁹ notaretur de mē
dacio. quia prius debebat ponderare
quid diceret. Uerūtamen in sex casib⁹
non tenet ad restitutōnem fame. Pri
mo quādo talis restitutio nō posset fi
eri sine periculo pbabili alicuius pec
cati mortalis vel mortis corporal⁹ et
hmōi. quia tūc exquo tale sit preponē
dū fame nō tenet restituere. Secūdo
quādo dixit illis q̄bus debebat. puta
plato aut patri vel matri qui sciūt vo
lunt et possunt pdesse. sicut si fornica
tōnem filie diceret matri. Tercio non
tenet ad restitutōnem quādo talia de
sui natura nō erant infamatoria quia
poterant interpretari ad venialia. vt
si dixit. Iste est multū superb⁹. Quar
to nō tenetur restituere quādo dixit se
audisse nihil aliud addendo exquo fa
ceret credulitatē. quia tunc ſm Sco
tum non tenet restituere pro eo q̄ vi
detur veniale peccatū. exquo ex incōsi
deratione talia profert. Quinto nō te
netur restituere quādo ille cui qs di
xit peccatū alicuius scuit per aliā viā
tunc vl̄ postea publicatū est per alios
Sexto etiā nō tenet ad restitutōnem
quādo ille de quo dicit malum omni
no erat infamis saltem apud illos co
ram quibus crimē fuerat dictū. quia
sicip̄e se infamia dignum fecit. Ecce
vides o homo dei q̄ multiplex est la
queus diaboli soluz in restitutōe Ua
de igitur o anima saluanda in domū
tuam ꝛ circūspectis omnib⁹ clenodijs
vtēsilibus ꝛ suppellectilib⁹ tuis vide
si aliquid ibi inuenies de alieno siue
in disco scutella mensali manutergio
cipho ꝛc. ne timeas ibi illum dyabo
lū sed redde. Similiē ꝑsidera si quem

Domica secūda quadragesime

offendisti i psona vl' fama restitue ill' ne eternal' peas. ℟ Tercīū salu tare documentū erit declarādū de p/sona cui debz fieri restitutio. Nam di/cūt cōīt doctores sup. iiij. dis. xv. q illi psone debz reddi q̄ est ver⁹ dñs rei ab late. aut si nō est verus dñs rei: tñ ad ipm res ptinet tūc sic mutuū. Si vo dñs rei ablate nō est p̄sens debz illi de stinari p̄cio auferentis si domicilīū ñ trāstulit vnō res fuerat ablata. Si āt res est parui valoris z m'kū distet do minus illi⁹ tūc pōt reddi heredib⁹ illi us. Si aūt dñs rei ablate est mortu⁹ debz reddi suis heredib⁹. si heredes sī in toto totū si in pte ptē. Si vo nesciū tur heredes debz paupib⁹ distribui vt cui reddi nō pōt cozpal' restituat sal/tem spūal'. O q̄z ipie z damnabil' fa/cīūt tyrāni z milites q̄ iniuste exto⁹q̄nt a suis vl' alienis. z inde ꝓstruūt alta/ria. faciūt indumēta sacerdotalia seu calices. q̄si de⁹ cox̄ spoliis indigeat ne scientes miseri q̄ nihilomin⁹ obligāt ad restitutōz nec altissimo deo talia g̃ ta fuerūt. vñ Hiero. Ingratū inq̄t ē spūisctō q̄cq̄d obtuler⁊ eo neglecto ad q̄ tenebar⁊. Et Ecci. xxxiij. Qui offert sacrificiū ex suba paupis q̄si q victumat filiū in ꝓspectu p̄ris. Notandū q̄z q i q̄ngz casib⁹ non teneī q̄s rē aliena suo dño. Prim⁹ si illi cui⁹ ē vl' alī noce/ret. z ideo gladi⁹ deposit⁹ nō debz red di furioso. Scōs si impali edicto vel eccl'iastico sit inedicta restitutio. Ter/cius si dñs rei ē pupill⁹ vel minor q̄tu ordecim annis q̄ tūc tutori vl' pcura tori ē restituēda. Quart⁹ q̄n dñs rei ē mortu⁹ vt p̄dictū ē. Quint⁹ casus q̄n dñs rei fecit se indignū illa re. sic q sy/moniace dedit aliq̄d vt habeat aliq̄d spūale vl' spūali annexū. aut plusit bo na sua. q̄ tūc debz i pios vsus erogari vl' si meretrix recipit aliq̄d a psona eccl'i/astica de reb⁹ eccl'ie seu p̄uentib⁹. quis tūc illi eccl'ie est restituēdū si idigz. al's in pios vsus z̄c. ℟ Quartū salu/tare documentū erit declarādū de p̄/sona cui debz fieri restitutio. p q̄ dicit Sco/tus sup. iiij. di. xv. q restitutio licz vi/deat p̄ceptū affirmatiuū tñ cadit sub p̄cepto illo negatiuo. Nō furtū facies q̄s obligat p̄sp z ad sp. Et b ē q̄s vo/luit dicere san. Tho. ij. ij. q. lxij. q sicut accipe rē aliena est ꝯ iusticiā. ic et deti nere eam inuito dño. ideo nisi imine/at piculū corp⁹is vel aīe debz ſtati resti tui res aliēa. z si fieri bono mō pōt añ ꝓfessiōem. vñ ꝓfessor nō dz absoluere ꝓfitentē obligatū ad restitutōez nisi p⁹ restituat aut cū bona cautōe vt fidelit gerat negociū illi⁹ cui fieri dz restitutō al's grauit peccat. q̄ post absolutōez rari restituūt. cogitāt em̄ stulti q sic ip sum ē. Uñ legit q dū q̄dā obsessus ad duct⁹ fuisset ad quendā virū sanctū vt libaret ip̄m a demonio. Qui adiura/uit demonē vt diceret q̄t in boie esset. z q̄b⁹ noib⁹ vocarent. ℟ndit cox̄ vn⁹ Dic inq̄t tres sum⁹. z vn⁹ nost⁹ vo/cat cordis obturatores. ali⁹ oris obstru/ctor. tert⁹ vo burse colligator. Qui tā/dem ad viri dei inrogatōez declara/uit di. Nos inq̄t alia noia nō habem⁹ nisi ex officio nobis iniūcto. Officius igitur p̄mi nost⁹ ē inducere homines ad pctm̄ z postea cor indurare ne cōe rant. Officiū scōi ē os z guttur obstru ere ne pure confiteant etiā si p̄terunt. Officiū vo meū est colligare bursā ne satisfaciāt etiā si ꝓfiteant. Prim⁹ igit multos lucrat. sed scōs m'tos p'les. e/go vo p'limos. ita vt vix aliq̄s euadet de manib⁹ meis. ꝓ̄cea saluator bñ p/suadet di. Redde q̄ debes

℟ De eadem dominica

Sermo xxxiij

Sermo

Domine bo
nuz est nos h esse. si vis fa
ciam⁹ h tria tabernacula. ti
bi vnū. Moysi vnū. z Helye vnū. Matth. xvij. c. z in euangelio.
Hec siqdem ꝙba dicebat b. Petrus apls dño nr̄o iesu xp̄o in monte excelso thabor cū videret ip̄m trāsfigurat̄. tā pulchr̄. tā placidū. tā splendidū. q̄ q̄dē voluit coram eis trāsfiguratione facere. ꝓter tria. s.

¶ Primo ꝓ fidei ꝓfectu ꝓ oblocutione.

¶ Scdo ꝓ discipulor̄ confortatōe

¶ Tercio ꝓ sue ꝓmissionis ipletōe

¶ Primo dixit q̄ xp̄s dñs trāsfigurat⁹ ē coram tribus discipul'. Petro viz Jacobo z Johe. ac Moyse z Helya ꝓ fidei tū oblocutione. turbe em̄ iudeor̄ dicebāt ip̄m ee Helyaz vel Hieremiā aut vnū ex ꝓphet̄. vt h̄r Matth. xvj. Et iō Chrys. capitā ꝓphar̄ secū ducit vt ter iudei accusabāt xp̄m tāq̄ blasphemū z legis trāsgressorē. z p̄r̄is dei gl̄iam sibi usurpātē. z iō vt oñdat q̄ ab illis accusatōibz ē inocēs. eos q̄ i vtroq̄ testamēto fulsēr̄ adducit i testioniū Moyses ei legē dedit. z Helyas p gl̄ia ōi emulator fuit. Silr̄ xp̄s dñs vt oñderet iudeis sermōibz xp̄i detrahentibz q̄ ip̄e erat dominus vite z mort̄. ꝓ h̄ moysen q̄ az mortē gustauerat. z Helyā q̄ nōdū mortuus erat adducit in medium.

Scdo xp̄s dñs trāsfigurat⁹ ē coram discipulis suis ꝓ fidei ꝓfectu. discipuli em̄ mlt̄ timebāt ꝓpalē mortē. iō ne ꝓ paupes timerēt regē gl̄ie dñm maiestat̄ tā pulchr̄ tā decor̄ ibi audiūt passiū. Hinc Chrys. Aliaz cām z ip̄e euāgelista revelat. s. monstrare crucis pulos passionē timētes. Loqbant̄ em̄ vt aliꝰ euāgelista dic̄ de excessu quē cōpletur⁹ erat in hierl'm. vñ eos i mediū ducit q̄ se morti exposuerūt ꝓ his q̄ ꝏ placebāt z ꝓ plebe credētiū. eteni tyrānis vterq̄ se libere p̄ntauit Moyses q̄dez ꝓ pharaoni. Helyas aūt Achab.

Tercio xp̄s dñs ē trāsfigurat⁹ coram illis ꝓpt̄ sue ꝓmissiōis adipletionē. superi⁹ em̄ ꝓmiserat discipul' di. Sūt q̄dā de h astātibz q̄ nō gustabūt mortez donec videāt filiū hois venientē in regno suo. vñ Remigi⁹. Quod g̃ h̄ ꝓ impletū est i tribz discipul' q̄bz dñs trāsfigurat⁹ est i mōte gaudia eterne repromissiōis oñdit. q̄ viderūt eū in reg̃ suo venientē. i. in ea claritate fulgentē in q̄ ꝓacto iudicio videbit̄ ab oibz sctis. q̄ est tā dulc̄. tā pulchra. tā iocūda. q̄ Petrus visa illa claritate oblit⁹ fuerat cōdiscipulor̄. z filie sue Petronelle. sz et bte v̄ginis. iō dicebat. Dñe bonū ē nos hic eē. si vis faciam⁹ h tria tabernacula eē. Vñ ex ꝓmissis thematis v̄bis tria nr̄e salutis (auxilio dei) notem⁹ documenta scz

¶ Primū de pnie vtilitatez. ibi. Dñe bonū est nos h esse.

¶ Scdm grate pnie modalitatē. ibi. si vis faciam⁹ h tria eē.

¶ Terciū dilate pnie dānositatez. ibi. Moysi vnū eē.

¶ Primū nāq̄ documētū ex ꝓmissis thematis v̄bis notem⁹ declarādū de pnie vtilitatē cū ꝏ. Dñe bonū ē nos h esse i mōte iustic̄ siue pnie. q̄ ꝓ mōtē in sacro eloq̄o iustic̄a designat. Juxta illud p̄s. Justicia tua sic̄ mōtes dei. g̃ oib⁹ saluari volētibz necessaria ē mansio in mōte pnie. q̄ dixit xp̄s Luc̄. xiij. Qui nō baiulat crucē suā. i. pniam z sequit̄ me nō ē me dign⁹. bonū ꝓfecto ē esse i mōte pnie. de q̄ itur in celū. Et iō audiam⁹ h xp̄z dicētē. Pniaz agite appropinquabit enim reg. ce. g̃ dicit Petr⁹. Dñe bonū est nos h eē. Cui⁹ q̄dē bonitas seu vti-

o

Domica secūda quadragesime

litas inter alias vtilitates apparet in tribus scz

Primo in viuificatōe spūali.
Scōo in delectatōe mētali.
Tercio in glificatōe supnali.

Prima nāq; pnie vtilitas in spūali attendit viuificatōe. qz dic̄ Aug⁹. xiij. de ciui. dei. q; mors aie fit cū ea deserit deus. sic̄ corpis dū id deserit ania. tūc vero de⁹ deserit aiam ipam cū pctō mortali ꝓsentit. iuxta illō Sap̄. j. Peruerse cogitationes scz cuz ꝓsensu separant a deo. z sic ania morit̄ morte culpe sicut corp⁹ morte nature. Hic em̄ corp⁹ primo infirmat. deinde languet. z postea recedēte ania morit̄. Ita aia morte culpe primo infirmat mala cogitatōe. deinde languet delectatōe prava. postea vo morit̄ ꝓsensu i delectatōez vel opationē pcī mortalis. iuxta illud Jaco. j. Cōcupia cū ꝓcepit parit pctm̄. peccatū vo cū ꝓsūmatū fuerit generat mortez z Sap̄. xvj. Hō p malicīā occidit aiaz suā. Ecce qd facit miser hō ꝓpt modicā pcī delectationē. occidit filiū mris sue fm ptem nobiliorē. s. aiaz. quā nec inimicus hō nec bestia. nec diabol⁹. ampli⁹ dico. nec pl⁹ de⁹ cū sua mag̃ potentia p̄t occidere sic. sz in ictu oculi aia se p̄t occidere cū vna tm̄ cogitatōe. vel locutione. Juxta illud Ezechiel'. xviij. Aia q̄ peccauerit ipsa morietr. sic certe morietr qz licet sit in corpe comedat. bibat. gaudeat. tm̄ ia est separata a va vita id ē deo. z deputata ad eternū ignē infernī. qd faciet misera. oēs mūdi sapiētes nō p̄nt resuscitare. oēs angeli dei. z si mille milia monasteria ꝓstrueret eā cū illis nō resuscitaret. Insup si corp⁹ xp̄i sumeret sine va pnia eā nō resuscitaret. z qd restat pctōr facere nisi clamet illud dictū sci Amandi in hora. Sap̄. li. j. c. iiij. Quis det mihi mēbranas celi bñtes latitudinē. attramētū; qz maris excedēs q̄ntitatē. z calamos tot q̄t arboz folia z pratoz gramina: vt p̄stringere possem dolorē siue damnū qō incurri. qz dilectū meū pdidi. z certe maz⁹ dānū facit vn⁹ mortalit̄ peccans z in eo pseuerās. q̄s si solē luna et stellas annullaret. insup oēs thesauros terre in puluerē redigeret zc. Deꝰ vidēs clemēs xp̄s oculo pietat̄ venit i hunc mūdū pctōres saluos facere. cuius dē morte sua pia medicinā ꝓficiens. ꝑ pctm̄ originale p̄ncipaliē instituit sacramētū baptismi. Verūtm̄ si in hoc i uenit mortale actuale delet totū. qz si ne illo originale remitti nō possz. qz ne gr̄a nō fit remissio pcī. gr̄a vo cū mortali pcō stare n̄ p̄t. Cōtra mortale vo actuale instituit sacz pnie. Oigr̄ aia xp̄i sanguie ab eꝛna morte redēpta. cū angel' deputāda si vitā inocētie p⁹ baptismū pctō mortli macl'asti. vade ad sacerdotē gr̄e q̄ ē in pnia. si de naue inocentie cecidisti sta in tabula pnie. qz pnia est scōa tabula p⁹ naufragū. Dico tibi vnū notabile q; q̄cunq; te vtras q̄s vis facias post pctm̄ mortale nulla via est ad celū nisi pnia. nulla medicina curat aiam nisi pnia. Et dico notabilius q̄ b sum⁹ adulti si pniam nō habebim⁹ oēs pibim⁹ Lu. xiij. ipa veritas xp̄s dixit. Et qd sit pnia q̄ tā necessaria ē ad salutē. dico q; duplr capit pnia. Uno mō in q̄ntū est vtus q̄ est p̄terita mala plāgere z plāgēda iterū nō ꝓmittere. z sic ista sp fuit p⁹ pctm̄ Alio mō pnia accipit̄ p sacramētali pe nitētia q̄ a xp̄o ē instituta. z bz tres partes q̄ sunt ꝓtritio. cōfessio. z satisfactio. Prima pnia debite acta curabat pctm̄ sz nō ducebat ad celū qz q̄ntūcūq; magni sceī cū illa descēdebāt in lym bum. Scōa vo viuificat z ducit in celū. z iō hodie trāsfigurato dño in mōte venit vox p̄r̄is de nube di. Hic ē fili

nus me⁹ dilect⁹. ip̄m audite. Audiam⁹ igit dilectissimi q̄ cupim⁹ ire ī celū q̄d dicat dei fili⁹. ip̄e nāq; Math. iiij. sic ī/cipit suā p̄dicationē. Pniam iuāt agite appropinq̄bit regnū celoꝝ. O saluatoris salutare vbuz. O oī reuerētia dignū. O anie saluāde desiderīū pniam agite. Agite igit dilectissimi in xp̄o pietātē q̄ aiaz vestrā mortuā viuificat nō solū ip̄am. sz etiā oia bona opa prius in charitate facta. Sz q̄ b videt q̄ licz ania mortua p pniam reuiuiscat. nō tñ opa p̄us facta in charitate. qz cū ania morit oia bona opa prius facta moriunt. z sic dicit Ezechiel. xviij. Si auerterit se iust⁹ a iusticia sua z fecerit iniq̄tatē. oēs iusticie ei⁹ q̄s fecerat ñ recordabūt. sz si p seq̄ntē pniam viuificat eū recordabit. Ad q̄ rñdet s. Tho. iij. pte. q. lxxxix. ar. v. q̄ bona opa ī charitate facta licz nō maneāt actu manēt tñ merito ī diuia acceptatōe dū reuertit q̄s ad pniaz. z sic nō oino peunt. sz tñ eo tpe q̄ est ī mortali pctō. Et cōiter tenēt theologi super. iij. di. xiij. q̄ illa opa q̄ fuerūt facta in mortali pctō nō reuiuiscūt qz nū q̄z fuerūt viua. sz facta in charitate reuiuiscūt sil cū ip̄a aia. de quib⁹ extant isti versus. Sepe reuiuiscūt q̄ mortificata fuerūt. Viuere non p̄nt q̄ mortua nata fuerūt. Sz di. an pctōr penitēs sp reuiuiscat in eccl̄i charitate vl ñ. z q̄busdā videbat q̄ sp ī eccl̄i charitate. iuxta illud Hiere. iij. Convertimini filij isrl sic in p̄fundū recessistis suū. Positū exēplū naturale. Dic em̄ Aristo. li. aialiū. Q⁹ fenix ē vnica auis in mūdo. q̄ sine pari viuit trecētis vl q̄n gētis annis. q̄b⁹ cōpletis cū suū defectū sentit ex mlt̄ siccis lignis aromaticis facit sibi q̄si nidū. q̄ in estate exferuore sol⁹ flante vēto fauonio accēdit. z ī illo nido fenix cremat z incinerat. ex q̄ cinere infra triduū q̄dā vmicul⁹ nascit. q̄ paulatim plumas recipiēs ī auē p̄ me eccl̄ē reformat. Sic pctōr colligit ligna aromatica sicca dū recogitat sua pcta delectabilit cōmissa q̄ sūt eterni ignis materia. z ea circūponit sibi p iugē memoriā. z flāte calido vēto. i. aduenīente s. s. gr̄a succēdit. i. in magnū dolorē pnie q̄uertit. vbi pctōr cremat z ī cinerē reuertit dū būiliabit z incinerāduz se veracit recogn̄scit. tādē q̄dā vmicul⁹ de cinere exurgit. dū de tali sui būiliatōe spez remissiōis recipit. z sic mortu⁹ reuiuiscit. Verūtñ ad q̄situz p̄ncipale reuertamur vicz. an hō resurgat ī eccl̄i charitate. Ad b rñdet s. Bonauen. sup iij. di. xxj. q̄ de⁹ dat gr̄az p̄m q̄ hō se p̄parat z disponit. sz possibile ē q̄ pctōr q̄ resurgit p̄pet se mag⁹ vel min⁹. z p̄m b aliq̄n resurget in eccl̄i. aliq̄n in minori aliq̄n in maiori charitate. qz q̄ntitas charitatis in ip̄o hoie attēdit p̄m libertalitatē di q̄ nō est artata ip̄i pctōri ad dandū suū donū. nec plus nec minus sed p̄m q̄ homo se disponit ad ip̄z. ergo est bonū esse ī monte penitētie vbi homis ania reuiuiscat. bona opera in charitate facta recupant. z gratia dat.

¶ Secūda vtilitas penitētie attendit in delectatōe mentali. est em̄ penitētia miro modo anie delectatiua. Cum eī ania p̄m theologos nō possit stare sine delectatione de sui natura. sed aut in infimis. aut ī sūmis delectat. Agēs aūt pniam nō vult delectari z gaudere in carnali z mūdiali delectatione. p pter dolorē vere penitētie restat q̄ delectetur delectatōe mētali. q̄ ē mlt̄ū dulcis z suauis. Unde p⁹. Secūm mlt̄itudinē dolorū meorū cōsolatōes tue letificauerūt aiam meā. Et Aug. Pctōr sp de peccato doleat z de dolore gaudeat. In penitētia nanq; sp̄ūscī gr̄a infundit q̄ miro mō animā letificat. Hic

Domica secūda quadragesime

Eccī. xxiiij. Spūs me⁹ sup mel dulcis
Et Sap. xvj. O q̄ suauis z bonus est
dñe spūs tu⁹ in nobis. quē si q̄s gusta
uerit de mūdi dulcedie nō mltū cura
bit. iurta illud Hze. Gustato spū desi⁊
pit ois caro. Jō dic̄ Ber. Quē nō tēta⁊
bit dulcedo illa q̄ morte facit dulcissi⁊
mā. Quō ei scī tantā artā pniam suf⁊
ferre potuissent. Quō martyres tanta
tormēta supassent nisi spūali dulcedie
repleti fuissent. Un legit̄ abbate Sy⁊
soi q⁹ tātū delectabat i arta pnīa z vir⁊
tuosis opib⁹ q⁹ q̄n frat illi serviēs cibū
afferret. ip̄e diuīa dulcedie replet⁹ dice
bat. Nunq̄d nō comedim⁹ hodie fili.
Cui ille. nō p̄r. Et ille rñdebat. Si nō
comedim⁹ comedam⁹. Jō dic̄ Hze. xj.
li. moral. Spūs deficit vbi caro reqe⁊
scit. Ut em̄ caro mollib⁹. sic aia asper⁊
nutrit. Illā blanda refouēt bāc aspera
exercēt. Illa ōlectatōib⁹ pascit b⁹ ama
ritudinib⁹ vegetat. Et sic carnez dura
sanciāt. sic mollia spm̄ necāt. Et i. xxxj.
moral. aut. Quo pl⁹ caro p̄mit. eo de ce
lesti spe anim⁹ securi⁹ letat. Tanto em̄
mēs ad sūma appetēda cōponit. q̄nto
ab illicit⁊ corp⁹ arct⁹ edomat. Delectat
siq̄dē penitēs. q⁹ cū deo pacificat⁹ z cū
angel⁹ ac cū semetip̄o. z sic secura mēs
q̄si iuge puiuiū Prouer. xv. Est igit̄ pe
nitētia q̄si q̄dā mōs amenissim⁹ deli⁊
ciosis fructib⁹ ꝓsit⁹. floribꝫ z suauitati
bus ornat⁹. sz infert⁹ spinis sept⁹. volē
tib⁹ ascēdere graue videt. sz in illo exi⁊
stētib⁹ delectabile. g̃ charissimi bonū ē
nos b esse. z inde nūq̄ ōscēdere. sic nec
xp̄s descēdit de cruce. sz ibi vitā p nob
finiuit. z postea sic ē deposit⁹. ita z nos
in cruce pnie stem⁹ Tercia deniq̄ pe
nitētie vtilitas attendit in gl̄ificatōne
suprnali. q⁹ ipa eternalit̄ glorificat z du
cit ad beatam dei oipotētis visionez.
qui tā dulcis est tā suauis tā bon⁹ q⁹ si
quolibet die morte subīisset bō p tan⁊
to bono q̄si nihil fuisset. Jō dicit ap̄l⁹
Nō sunt condigne passiōes p̄ntis tēpo⁊
ris ad futurā gl̄iam. Magnas igit̄
agam⁹ ōo pio gr̄as q⁹ tā modico labo⁊
re ducit ad vitā eternā. ¶ Sc̄ō
deniq̄ documētuz notem⁹ ex p̄missis
themat⁊ vbis grate pnie modalitatez
cū ōr. Si vis faciam⁹ b tria taberna⁊
cula tibi vnū. mons em̄ est va penitē⁊
tia vbi debēt fieri xp̄o tria tabernacla.
hoc ē tria sunt req̄sita ad verā pniam.
Faciēs em̄ tabernaculū seu domicu⁊
lā tria habet in mēte. vicz formā. mate
riā. z finē. i. quō faciat tabernaculū. de
quibus faciat. z ad quē finē facere intend⁊
dat. Sic debem⁹ xp̄o facere tabernacu⁊
culū in pnīa. Primo debem⁹ b̄re for⁊
mā talē q⁹ oēs act⁹ nostros recogitem⁹
iurta illud Esa. xxxviij. Recogitabo ti
bi oēs annos meos i amaritudie aie
mee. Scō debem⁹ b̄re materiā pnie
tētie. z fra⁊ gilitatē humanā vt inde oriat vera pe
nitētia. Dicit ei scīus Bonauē. sup. iij⁊
di. xiiij. q⁹ ozigo pnie deus ē. q⁹ nemo
venit ad eū nisi trahat. sz ozigo dispo⁊
sitiua a nobis est. q⁹ q̄ creauit nos sī⁊
ne nobis. nō iustificabit nos sine nob
dispositio aūt b ordie p̄cedit. Primo
est necesse cognoscere bonitatē z iusti⁊
cia⁊ dei. cui displicet oīne malū. z nol⁊
li relinquit impunitū. z cognoscens se
aliquid fecisse q̄ displicet diuine bo⁊
nitati. hec est cognitio culpe. et ex b co⁊
gnoscit se homo ex diuina sentētia ob⁊
ligatū ad penā. Deinde cognoscit mi⁊
sericordiā dei magnā qua paratus est
oīm reuertēti z dolēti de culpa remit⁊
tere. Ex p̄ma cognitōe generat timor.
Ex secūda generat spes remissionis.
z ex his generat voluntas reuertendi
a peccato confitendi. z deo satisfacien
di p gemitū z alias penas. Un clari⁊
us declarat Richar. sup. iiij. di. xiiij.

ar.ñ.q.ñ.quō tria tabnacula sūt parā da di. Cū fm hamasce.pnia sit reuer sio hoīs ad deū necesse ē vt aliqd p̄ce/ dat i hoie vt illuminās vt iclinās z vt reuocās. Pnia igit cā i nob pnie ē vt il luminās ad pcti cognitiōez z ip̄i⁹ dei. z sic pnia. ?cipit i intellectu a fide eo q̄ fides illumiat intellectū z dicrat deuz esse iustū z pctm̄ punitur. Scōa cau sa pnie est aliqd in nob z inclinās ad deū. z sic ?cipit pnia ab ipa spe. q: ex ?sideratōe diuie mifi coz die q̄ de⁹ pa/ tus ē penitēti remittere generat spes remissiōis z volūtas penitēdi. Tercia cā pnie ē aliqd in nob vt reuocās z se/ pans a delectatōe pcti. z h̄ ē timo: pe/ ne d̄ seq̄t. ió 3r Ecci.ij. Qui timēt dñz p̄parāt coz da sua. z i ?spectu illi⁹ san/ ctificāt anias suas. Et eiusdē.xxj. Qui timet dñm ?uertit ad coz suū. Et ego in pſona xp̄i dñi hortor oēs vos per amarā passiōem ip̄i⁹ vt ?siderem⁹ di ligēti⁹ mifi coz diā dei q̄ gat⁹ ē mō oib⁹ idulgere. Cōsiderate dcide scueritatē ei⁹ iusticie q̄ oēs malos seu reprobos dānat eēnalr. Cōsiderate hortor itex in noie dñi nr̄i iesu xp̄i pene acerbita/ tē imēsitatē z eternitatē i q̄ p̄cipitat im penitentes p̄ modica pcti delectatōne z faciatis dño ex his ?sideratōib⁹ tab naculū in coz dib⁹ vr̄is vt possit ihabi tare. q: nullū p̄mittet habitare i reḡ ce lesti nisi illū q̄ b ei tabnaculū fecit in mēte sua. qđ facere pōt p̄ pniaz. Unde glo. sup illō Esa.lij. nō adijciet vltra: ait. Via si p̄ pniaz p̄stinū robur acce/ pit vocabit̄ habitaculū spūsscti. z fiet tēplū dei. hec ibi. Et nūc aia i tali mō/ te pnie exist̄s ex claritate xp̄i. i. gr̄a ip̄i us illustrata cadet i facē suā. i. ?side/ ratōz pctōz suoz dolebit: z erubescet ?siderādo pcti vilitatē. anie sue fedita tē. pene acerbitatē. regnī celestis p̄diti amenitatē. ðī mifi coz die im̄ctuatē.

Et talis in spū dicet. Dñe faciam⁹ hic tria tabnacula. Jesus aūt accedēs p̄ spez venie excitabit illū di. Noli time re surge de statu culpe ad statuz gr̄e z glie. ¶ Tercū documētū ex p̄missis thematis vbis notem⁹ dilate pnie dā/ nositatē cū 3r Moysi vnū z helye vnū Moyses ei iā diu mortu⁹ fuerat z he lyas ad paradisū rapt⁹. Qui igit differt pniaz facere ḡsi moysi z helye faciat ta bernaculū. Illi igit dicūt facere moy/ si tabnaculū q̄ nūq̄z volūt querti. Et illi vo helye q̄ i fine vite vl̄ senectutis tpe volūt penitere. z tales nesciūt q̄d dicūt. q: nullū die habem⁹ certū. ideo dic Jaco.iiij.c. Que ē vita nr̄a. vapor ad modicū parēs z deiceps extīmiabi tur. Et dñs Mat.xxv. Uigilate nesci tis ei qū dñs dom⁹ veniat sero an me dia nocte an gallicātu an mane ne cū venerit repēte iueniat vos dormiētes. Hinc etiā Aug. i li. de xa inocētia ait. Remedia quersiōis ad deū null' sūt cūctatōib⁹ differēda. ne tps correctiōis pcat tarditate. Qui ei penitēti indul/ gentiā p̄misit dissimulāti die certū nō spopōdit. Et ideo bonū ē nob esse in monte pnie cū dño iesu xp̄o vt ip̄m vi dcam⁹ ibi p gr̄am nūc z tādē p gl̄iam. Ad quā nos p̄ducat xp̄s filiꝰ dei zc.

¶ Dñica tercia quadragesime

Sermo xxxv

ERat Jesus eiiciēs demoniū. z illō erat mutū. Lu.xj.c. z i cuāgelio. In q̄ sctūs cuāgelista tria insinuat. scz

¶ Primo demōis electiōem
¶ Scōo calūniatorū cōfutatiōem
¶ Tercio piculosam recidiuatōez

¶ Primo dicit q̄ euāgelista insinuat de/ monis electōez q̄ erat mutus. sed z vt 3r Matb.xij. fecerat obsessum etiam cecū. z fm Chryſ. fecerat isup surdum

Dominica tercia quadragesime

qui nat ois mut⁹ naturaliter ē surdus ⁊ nā facit diabol⁹ sicut latro. q̄ cū in aliquā domū spoliatur⁹ ingredit vadit latēter ne q̄s eū audiat. lumē extinguit ne q̄s videat. ⁊ os obstruit ne q̄s auxiliū petat. Sic diabol⁹ domū anie ingressus claudit auditū cordis ne audiat verbū dei. extinguit lumē fidei ne videat suū interitū. ac obstruit os ne clamet p̄ peccī ꝓfessionē. Scōz euāgelista insinuat in euāgelio calūniatorū ꝓfutatōez. nā p⁹ saluator postq̄z eiecerat demoniū turbe simpliciū admirate fuerūt p̄sertim q̄ mut⁹ loq̄batur. Quidā pharisei q̄rebāt signū de celo. q̄dā vo ex eis dicebant in beelzebub p̄nci pe demoniorūz ip̄m eijcere demonia. Quibus dñs oñdit q̄truor rōnibus falsa fore dicta phariseorū. Prima sumit ex p̄te demonū. ⁊ est talis. Si in aliq̄ ciuitate vel regno diuisio orit necesse ē q̄ cadat ⁊ ad nihilū redigat. vñ si demones mutuo se expellūt sibiipis ꝓtrij sunt. ⁊ iam fluxerūt plusq̄z q̄nq̄z milia annorū q̄ sunt deiecti. iam diu debuissent destrui. sed videm⁹ q̄ constāter in suis malicijs regnāt. igit nō sunt sibiipsis ꝓtrarij. nec se mutuo expellunt. Scōa ratio sumit ex p̄te ap̄lorūz ⁊ iudeorū ⁊ est talis. Filij vestri ⁊ apostoli mei de vobis p̄genīti demones expellunt virtute nomis mei. exorcistē etiā eijciunt demones virtute exorcismi qui sunt filij vestri. Ego aūt eijcio in digito dei. i. virtute spūssancti. si igit illorū eiectionē deo attributis meaz q̄z deo attribuere debetis. Tercia ratio sumitur ex p̄te xp̄i ⁊ diaboli ⁊ est talis. Diabolus tanq̄z fortis armat⁹ mūdū velut castrū pacifice possidebat q̄ null⁹ sibi ꝓtraire ⁊ potestatē minuere poterat. Sz ego fortior existēs ip̄m supaui castrū cepi. i. cor humanū ⁊ arma illius. i. tēptamēta ꝓfringaz ⁊ spolia. i. sanctos patres educēdo de lymbo distribuam in diuersis angelorū chorīs. ex quo igit ego sum diabolo fortior ideo ip̄ius auxilio nō indigeo in demonis eiectiōe. Quarta ratio sumit ex p̄te diaboli ⁊ xp̄i ⁊ est talis. Ego ⁊ diabolus habem⁹ cōtrariā voluntatē ⁊ cōtrariā operationē. Igit q̄ nō est mecū ꝓtra me est q̄ ip̄e mecū in volūtate nō cōuenit sz vult ꝓtraria. Ego eīm volo oīme bonū. Ille oīme malū. ego humilitatē diligo. ille superbiā. ego castitatē. ille luxuriam. ego colligo homies ad fidei vnitatē. ille dispergit p̄ erroris varietates.

Tercio euāgelista insinuat periculosaz recidiuationē cū dicit. Cū imūdus spiritus exierit ab homie ambulat p̄ loca arida querēs requiē ⁊ nō inuenies dicit. Reuertar in domū meā vñ exiui. ⁊ vadit ⁊ iuenit vacantē scopis mūdatā ⁊ ornatā ⁊ vadit ⁊ assumit septez alios spūs nequiores se ⁊ ingressi habitant ibi ⁊ fiunt nouissima hois illius peiora p̄oribus. Ad p̄t intelligi p̄mo de iudeis vt sit sensus. Quos dicit me eijcere demones vtute beelzebub. sz ego possez dicere de vob q̄ vos añ legē habebatis vnū demonē q̄ vos faciebat idolatrare. mō haberī septē. i. oēs qui vos instigant me p̄seq̄ ⁊ occidere. Alio mō de recidiuātibus p̄t intelligi vt sit sensus. Cū imūd⁹ spūs exierit ab hoie penitēte vadit ad alios p̄fectiores būone vicio p̄ carētes ⁊ ibi nō inueniēs requiē redit ad p̄mū quē iuenit negligētē seu ociosum scopis mūdatū p̄ contritionē ⁊ ornatū p̄ satisfactionē ⁊ tunc vadit et assumit oēs modos tēptādi donec vincat ip̄m et ingressus habitat et efficit illum peiorē p̄ recidiuū. Et cū hec diceret saluator. quedā mulier extulit vocem de turba dī. Beat⁹ venter qui te portauit et vbera que tu suxisti. Et ille dixit. q̄nimo beati qui audiūt verbū

dei et custodiunt illud. Uñ ex toti⁹ bu
ius euangelij tenore tria ꝓsideremus
mysteria in p̄senti sermone gr̄a xp̄i de
claranda scz

¶ Primū de demonis crudelitate et
malignitate.

¶ Scōm de saluatoris benignitate z
equitate.

¶ Tercīū de hom̄is puersitate vel bu
manitate.

¶ Primū sic̄dz mysteriū declarem⁹
de demōis crudelitate cui⁹ crudelitas
claret ex .ij. qr hoiem obsessuz tā crude
liter verat in p̄senti. sz certe multo cru
deli⁹ torq̄bit i inferno. qz vt dic̄ Liber
tus magn⁹. Exp̄ diabol⁹ cecidit de lu
ce in tenebr̄as. de sciēcia in ignorātiaz
de innocēcia ad culpā. de felicitate ad
penā. de dilectione ad odiū dei z suoz
qz eos exigente iusticia diuina deputa
uit ad penā. ac loco ipoz assumit ho
mines in celi felicitatē. Igit̄ ꝓtra eos
totis viribꝫ laborāt vt oino impediāt
ab eterne felicitatis ꝓsecutione. z si tota
liter nō p̄nt saltē quosdā verent tpali
ter. ¶ Uñ ipsoz demonū mali
gnitatē possum⁹ cognōscere ex q̄ttuor. s.

¶ Primo ex eoz abomīabili essentia

¶ Scōo ex eoz infestatōis iniusticia.

¶ Tercio ex eoz insidiatōis neq̄tia.

¶ Quarto ex eoz veratōis seuicia.

¶ Primo itaq̄ demonū malignitatez
possum⁹ cognoscere ex eoz abomīabi
li essentia. q̄ licz fm suā creatā essentiā
essent subtilissimi decori z lucidissimi
tñ p culpā se fecerunt impuros horri
biles z abomīabiles intantū vt diuie
pietatis oculo nūq̄z mererent intueri
neq̄z em̄ oculo corpali possunt h̄ et in
futuro ꝓpter nature sue spiritualitatē
qz sunt imortales. obiectuz aūt visus
corpalis est color. obiectū vo colozis ē
aliq̄ materia. Uerūtñ i inferni obscu
ritate repñtant demōes oculis corpa
libꝫ dānatoz tribiles figuras z ima
gines q̄ eis maximū timoz incutient
quoz aspectū null⁹ i hac vita sufferre
possit q̄diu vnū pater nr̄ finiret. sz sta
tim mozeret. Uñ refert Grego. iij. di
alogo. exemplū. Q⁹ q̄daz diues vicio
sus venit ad extremā hor̄ā z vidit co
ram se astare teterrimos demones q̄
rū aspectū nullo mō sufferre poterat.
sz vertebat se ad pietem alīū. itez ade
rant. z cepit nimis clamare petēs idu
cias vsq̄ mane. inducias vsq̄ mane.
replicādo. sz nō date sē sibi inducie. q̄n
imo statiz de taberna culo carnis aia
eiulsa ē z ruit ad thartara Scōo cru
delitatē demōis possum⁹ cogn̄scere ex i
festatōis iniusticia. nullū ei ius habu
it in hoies. qz si hō peccauit tñ ex h⁹ de⁹
dñiuz suū sup eū nō amisit. Nā post q̄z
peccauit ꝓtēnēdo dei p̄ceptū dei iusti
cia exegit vt gratuit̄ spoliaret. s. orīgi
nali iusticia z dimitteret prop̄ijs suis
naturalibꝫ. qđ vides diabol⁹. s. hoiem
sic a deo derelictū sic̄ ouē errātē. Juxta
illud p̄s. Erraui sic̄ ouis q̄ perīt. stati
hoiez iuasit tāq̄z leo z latro rapiēs in
iuste z detinēs i captiuitate. tñ q̄ntuz
ad diuinā iusticiā iuste p̄mittebat de
tineri i alteri⁹ captiuitate. q̄ suū p̄muz
creatorē ꝓtēpserat. donec vt dic̄ Amb.
tanta iueniret in vno hoie hūilitas vt
oibꝫ sufficere posset. z diuinā placare
valeret indignatōnez: sic̄ tāta fuit sup
bia in hoie vno vt oibꝫ nocuit. Et h̄ est
qđ dic̄ Aug. z notat magr̄ in .iij. di. xix
Incideram⁹ inq̄t in p̄ncipē h⁹ seculi q̄
seduxit Adā z seruū fec̄ z cepit nos q̄si
vnaculos possidere. Sz venit redem
ptor z victo⁹ ē deceptor. Et h̄ saluator tā
git in euangelio di. Cū fortis armat⁹
custodit atriū suū i pace sūt oia q̄ pos
sidet. Cum aūt fortior supuenerit vni
uersa ei⁹ arma auferet z spolia distri
buet. Ideo gratias agamus pio redē

Dominica tercia quadragesime

ptori xpo q̄ a tam neq̄ssimi bost̄ ptāte nos redemit. Sz di. a q̄ z p quē redemit nos xp̄us. videt q̄ a deo nō redemit qz null⁹ emit qđ suū est. Sic ei hō ita z diabol⁹ sūt creature dei z sic sub ptāte ei⁹. A diabolo nō redemit qz sum sanguinē nō diabolo attulit. Ad qđ rñdet seraphic⁹ doct. Bonauē. sup ij. di. xix. q̄ hō seip̄m fecerat seruz pcī z diaboli qñ suasionib⁹ diaboli pl⁹ q̄z dei p̄cept̄ obediuit z in his detinebat auctoritate diuie sentētie z iusticie. z iō p̄ciū redēptōis oportebat ei offerri q̄ dānū z iniuriā passus fuerat. z b est de⁹. Jō xp̄s offerēdo suū sanguinē eo redemit nos a seruitute pcī z supplicij. ita q̄z man⁹ miscōie redemit boiez de manu seueritatis z iusticie. trāsierat ei hō peccādo de manu miscōie diuine. ad manū iusticie ei⁹. Hinc etiā magr in ij. dicit. Nō inq̄t tenebat nos in vinculis pct̄oz nr̄oz. Iste em̄ erāt cathene captiuoz. venit ille alligauit fortez vinculis passionis sue. intrauit in domū ei⁹. i. in corda eoz vbi ipe hītabat z vasa ei⁹ scz nos eripuit. q̄ ille ipleuit amaritudie sua. De⁹ aūt nr̄a vasa eripiēs z sua faciēs. induit amaritudinē z ipleuit dulcedine z adoptionē filioz largiēs p mortē suā. hec ille. ¶ Tercio crudelitatē demōis possum⁹ cog̃scere ex ei⁹ insidiatōis neq̄tia. nā neq̄tia diaboli volūtati ita adhesit q̄ ꝛtinue est i neq̄tia. ita q̄ nulla tp̄is mora nec die nec nocte minuit vl̄ recedit neq̄tia ab eo. quā q̄dē exercere solet tripl̄r. s.

¶ Primo inuisibilit̄ insidiando.
Scōo visibilit̄ deludēdo.
Tercio intelligibilit̄ decipiēdo.

Primo ei diabol⁹ exercere solet suā neq̄itiā inuisibilit̄ insidiādo sicq̄z mira subtilitate astucie oīb⁹ boīb⁹ insidiat. 1. Pet. v. Aduersari⁹ vester diabol⁹ tā q̄z leo rugiēs circūit q̄rens quē deuorret. et Leo papa. Dim inq̄t discutit cōsuetudines. ventilat curas. scrutat affectu⁹. z ibi q̄rit causas nocēdi vbi quęs viderit studiosi⁹ occupari. Un̄ legit̄ et emplū. Cū q̄daz in obsesso adiuraret diabolū vt diceret q̄s vocaret. q̄ rñdit q̄ milleartifex vocaret. eo q̄ haberet mille artes nocēdi z seducēdi boies. et vt scias ait q̄ vex̄ dico. ego suz q̄ decipio magos theologos. ꝛcretistas. philosophos. barones. milites. p̄positos. z mercatores. z cepit singlos modos gestos officia z ꝛba repñtare vsq̄z ad domicellas q̄ seruiūt in camer̄ dñe z blandit̄ do adulādo. Scōo diabol⁹ exercere solet suā neq̄tiā visibilit̄ deludēdo duz trāsformat se in alienā effigiē visibilit̄ apparēdo. de q̄ aplus. j. Thoz. xj. ipse angel⁹ sathane trāsfigurat se in angelū lucis. sic̄ bt̄ō Martino apparebat in specie crucifixi gēmis coronati z purpura induti. Sz di. vtrū in tali apparitōe q̄n assumūt sibi corpa ō aere posint sentire p organa illa. Rñdet doc. sup. ij. di. q̄ q̄daz apparitōes sunt in organis vt mot⁹. q̄daz vt pfectio motuū. Un̄ Aug. Unitur corpi nō vt pfectio sz vt motor. Nā si comedat nō ore comedit licz exerceat actū p formē cibatioui. Potest em̄ diuidere cibū z trāicere in os nō tñ ꝗuertere i nutrimētum illi⁹ corpis. Xp̄s tñ ꝛe comedit p ꝛresurrectionē q̄uis cib⁹ ꝗuersus nō fuerit. qz illa diuisio fuit hñtis nutritiuāz cōuersiuā. Silr in risu ē q̄daz oris z labioz̄ hylarz distēsio quā demōes i assūpto corpe exercere p̄nt tñ interiorē leticiā quā gest⁹ tales indicāt hr̄e nō p̄nt. Locutio etiā corpal⁹ eis ꝗuenire nō pt pfecte nisi p̄m motuz oris. Silr visio pfecte nisi p̄m motuz oris. Silr visio qz p illos oculos assūpti corpis ñ videt alioq̄n i tenebris nō videret nec a terrago cognoscerēt boiez. qđ ē falsuz. nec p os loquūt pfecte. sz ē ibi q̄daz similitudo

locutōis dū i intellectu imp̄mūt q̄busdaz sonis q̄ ꝓprie nō sūt voces. Sz dicerē. ita q̄ res videaf aliter q̄z sit. Rñdet Alexā. de bal'. i sua ꝑte sēa. z Scotus sup. iiij. di. viij. q. demones mlt̄iplicīt pñt sensus nr̄os ludificare. Primo ondendo pñs eē q̄ nō est. Scōdo ostēdēdo aliſ esse q̄z ē. Tercio abscōdēdo q̄ pñs est. Primo ei diabol⁹ deludit hois sensus ostēdēdo pñs eē q̄ nō est. vt offerēdo fantasmata ad intētiōz fortiſ. z intētionē ad fantasmata q̄ diuersimode mutant z sic diuersa facere z ꝟ mō vtiſ freq̄ntissime. z b⁹ signū q̄z nūq̄z faē hoiez aliq̄d sentire cui⁹ imaginē nō habeat i interiori organo. Leones ei natura liſ nūq̄z faē sōniare de cornibꝫ. nec surdos de sonis z sic ō alijs Scdo mō pt deludere oñdēdo aliſ eē q̄z si sub alia dispositōe appareat sentiri q̄z sit naturaliſ. z ꝟ pt ꝓtingere ꝓpt aliquā variatiōez ex ꝑte orgāi. sic q̄n humor sanguin⁹ vel vapor igne⁹ descēdit ad oculos videt hoi q̄ q̄ exteri⁹ sūt alba. videāt rubea. vel ꝓpt variatiōnē aliquā ex ꝑte mafie visibil'. nā aliq̄n ex cōpositōe cādele vl̄ dispositōe palee z videt palee ꝑtes eē opatōe naturali. z iste mod⁹ noscit a ōmōibꝫ q̄s ꝓpt nature velocitatē repēte pñt pfice re. Tercio deludere pñt sensus hois abscōdēdo q̄s pñs ē. inꝛponēdo aliq̄d inē rē visaz z ipm visuz. z sic aliq̄n inponit spēz capre inē videtes z rē volētē videre. vt aliq̄n bō appeat capra. Unde legit exēplū in vitaspatrū. Q, cū q̄daz habuisset q̄ndā ꝟginē sibi dissentientez fec̄ p maleficos vt mutata videret in equā. quā addurerūt ad Machariū di. Nec eq̄ quā vides fuit filia nr̄a. igr supplicam⁹ vt tuis orōnibꝫ q̄uertat i puellā. Rñdit machari⁹. Nāc ego puellā video z ñ equā. Cū āt diabol⁹ ludificasset z oc'los discipl'oꝝ macharij. de ꝟ arguit eos. Ungēs igr oc'los eoꝝ oleo bñdicto viderūt z ipi forē puellā.

Tercio diabol⁹ decipe solet intelligibiliter deludēdo nō tñ visibil'r. sic deludit infideles m'lieres in somnis ita vt intelligāt i vitate ita eē sic ex variatōe fantasmatū itelligūt Cōtra q̄s dr. xxvj q. v. c. Epi. Utinā he sole in pfidia sua pisseñt z nō m'tos secū ad infidelitatē interitū ptraxissent. de q̄b exēplū hr̄ i legēda sctī Hermāi epi. Quarto cruditatē demonū possum⁹ cogscere ex vexatōis seuicia. nā demōes z angeli ꝓpt nature sue subtilitatē pñt q̄cunq̄z corpa penetrare. qr cū sint imateriales nō accipiūt locū. z sic in vna faba posset eē decē milia demōes. sil'r i vno digito hois. Nā in vno hoie fuit legio demonū. q̄ scōm Jsiō. sūt sexmille sexcenti septuagintasex. non tñ possunt vexare hoiem nisi ꝑmittant a deo. qr dic Grego. ij. moral'. Voluntas diaboli mala a se est. ptās pficiendi nō a se sed a deo est. Igit quōcūq̄z penetrarēt homines cor vel alia mēbra nō est timēdū. Fuerūt tñ q̄dā heretici dicentes q̄ demon nō vexat hoies. sz inquunt tales patiunt quasdā infirmitates. q̄s ē ꝛtra magistrū in. ij. di. viij. z euāgeliū vitatē. qr dr in ꝟ euāgelio q̄ Jhs erat eiciēs demoniū. Et Marc. ix. q̄dam dixit xpo. Magr attuli filiū meū ad te hñtez spm̄ mutū. q̄ vbicūq̄z apphēderit eū allidit z spumat z strident dentibus z arescit. Et ait ibs. O generatio incredula q̄diu vos patiar. afferte illū ad me. Et cū vidisset eū statim spūs ꝛturbauit illū. z elisus in terra voluta bat spumās. z interrogauit ꝑrem eius q̄ntū tp̄is est ex q̄ ꝟ accidit. Et ille ait. Ab infantia z freq̄nter etiā eū in ignē z aq̄s misit vt eū ꝑderet. Sz si q̄d potes adiuua nos. Jesus ait. Si potes

Dominica tercia quadrage.

credere oia possibilia sūt credēti. z cōti
nue exclamās pī ait cum lachrymis.
Credo dñe adiuua īcredulitatē meaz
Dixit iesus spūi īmūdo. Ego tibi pręci
pio. exi ab eo. z ille exclamās z multū
discerpēs eū exīit ab eo. z fact⁹ ē sīc mor
tuus ita vt mlti dicerēt qz mortu⁹ est.
Jesus tenēs manū ei⁹ eleuauit eum. z
surrexit. Ecce ptz crudelitas demonū
in hoīm veratōe. Hz dī. ḡre benign⁹
iesus ꝓmittit hoīes vexari a demōib⁹
tā crudeli. z ꝑ ꝗd dignat⁹ ē mori Rīnde
tur q de⁹ ꝓmittit hoīm veratōes a de
monibus ꝓpter quatuor. scz

Primo ꝓpter tumorē superbie.

Scōo ꝓpē ꝓfuatōis salutis humane

Tercio ꝓpē eruditōis nīe ignorātie.

Quarto ꝓpē oīsiōem glie diuine.

Primo inq̄ de⁹ hoīes ꝓmittit vexari ꝑ
pter tumorē superbie aut cuiuscūq; alte
rius pcī enormis. vt ptz. j. Reg. xv. ō
Saul. ad quē dixit dñs. Cū esses par
uul⁹ i ocul' tuis ꝓstitui te regē sup po
pulū meū isrl'. Ic si dicat. Cū qu⁹ eras
corā te magn⁹ fuisti corā me. mō aūt
qz magn⁹ fact⁹ es corā ocul' tuis qu⁹
a me reputaris. Et ꝓpt ipi⁹ superbiā z in
obedientiā nō solū abiect⁹ ē a regno:
sed etiā spūi maligⁿ tradit⁹ ē q eū exagi
tauit. ꝓpē pcā sua Scōo veratio de
monis accidit hoi ꝓpē ꝓfuatōem sa
lutis hūane q̄n bonis hoib⁹ ꝓmittit
deus ꝓpē leuia pcā vt ex sua mīficor
dia ꝑ puniat ꝑ veratōnes diaboli. vt
ptz in collatōib⁹ patz ō abbate moy
se q ꝑ abbatē Macharīū i modico ⁊
bo ex sua opīnōe q̄dā ⁊ba dura ꝓtu
lit. quē ꝓpter ea demō statim arripiēs ve
xauit: z postea ꝑ orōes bti macharīj li
berat⁹ fuit. Jē scribit b. Bre. i dyalo
go q ꝗdā ⁊go lactucā sine sīg̃ crucis co
medit. z sic dyabol⁹ eā intrauit. z ista
solū sē venialia pcā. Et iō dīc Bona.
q bō q̄nq; posset a diabolo ad pcī
punitiōes. qō fit ex imēsa dei miscdia.
Pro q̄ sciēdū q triplr dī diabol⁹ cē i
hoīe. Primo ꝑ nature subtilitatē. z sic
oīa membra pōt penetrare vt dictū est.
Scōo ꝑ mortal' pcti feditatē. z sic ⁊
pcā mortalia q̄s habz tot dēmones hz.
Vñ dr Marci vl. de maria magdalē
Nec ē maria de q̄ dñs septē demonia
eiecit. Et b. Bre. dic. Maria septē de
monia habuit qz vniuers vicijs ple
na fuit. Nel⁹ eīm esset q decē milia
demonia q̄s in se haberet q̄z vnū pec
catū mortale vt dic Hieron. Rō ē. qz
cū illis demonijs saluari possz cū vno
pcō mortali nō nisi ꝑ pniaz diluerit.
Nā vt dictū est q demon hoīes pe
rare deo ꝓmittēte sine pcō mortali Jō
in decret. vij. q. ij. dr. q si sacerdos ca
dit freq̄nter cū ꝓfusa voce z spumans
nō celebret. Si vo nō multū confuso
sonitu nec spumās tūc q̄n nō infestat
pōt celebrare zc. Tercio diabol⁹ dicit
esse in hoīe ꝑ lesiōis acerbitatē. qū
deo ꝓmittēte verat illū in q̄ est siue ꝓ
pter pcīm siue ꝓpē ꝓfuatōes a futuris
pcīs. ideo tercio est in hoīe ꝓpē erudi
tionē nīe ignorātie vt terreamur deū
scienter offendere q̄ ꝓpē peccata tra
det pcōres tā crudelib⁹ inimicis. D
superbe. o luxuriose. o auare quādo vi
des obsessum a demonio verari. scis
as ꝑcerto q etiā in te est talis hostis
sed adhuc nō cepit verare sed tpus ex
pectat vt acerbius veret. Quarto ta
lis veratio ꝓtingit ꝓpter ostēsiōes glie
diuine vt quādo ꝑ merita sctōz vl in
uocatōem diuini noīs expellunt: tūc
glificat de⁹ Vñ fm Lyrā ex q̄ istaz rō
nū tale ꝓtingat ñ possumus iudicare
ex quo iudicia dei abyssus multa. ideo
nō debem⁹ sic obsessos iudicare dam
nādos. qz de⁹ mīficor dīc scit suos elec
tos ad salutē ordiare ꝑ punitēdo. Hz
dī. quō in dubio ꝓbari possit an quis

sit demoniac⁹. Rndeť q̄ sic trigita dies carnib⁹ indifferenter vesci cogať et habeť in.c.ij.vij.q.ij.in textu z in glo. si nulla sen. ier lesionem apparebit q̄ ñ sit demoniac⁹. ¶ B ¶ Sed di. vtrum demones aiab⁹ hoim illabi pñt. Rñdz mgr in.ij.di.viij.q̄ demones nullo mō illabi pñt aiab⁹ hoim sz sol⁹ deus ad cui⁹ imaginē sunt create. pñt tñ ptur/bare potestias q̄ affixe sūt organis vt memorie fantasie zc. sed nō voluntatē q̄ voluntas nō depēdet ab organo cor/pli. sz obiectū suū ab intellectu acci/pit. Sic enī de⁹ volūtati dedit tāram potestā vt null⁹ pōsideat nisi de⁹. ita de dit tali ?scientie secretū vt pfunda eius null⁹ penetret nisi diuina sapia. Et q̄m pauca sūt ita secreta in aia q̄n p̄deāt sos affectus diuersimode mouet aut cetia appareat p aliū exteriozē motū vt i muratōes faciei zc. Un dicit Lyra su/p illo Heb.iij. Deus ē scrutator cordiū z discretor cogitationū q̄ diabol⁹ co/gitatōes intelligit sz nō intētōes. ō de/mones mlta ?iecturāť de nobis. z sz tēāť. nō tñ pñt imittere malas cogi/tatōes. q̄ sic tantas imitteret q̄ null⁹ saluaret. Sed q̄n mēs vagať z ē ocio/sa tūc dyabol⁹ offert ei imaginē turpē et vanā. ideo qui vult malas cogita/tiones euadere debet bonis cogitatō/nib⁹ vacare. quia tales diabol⁹ non potest pmutare. q̄ ipe nō habet bōas cogitationes. nemo ei dat q̄ nō ha/bet. Nec pfecto est dignitas hois vt ī presenti vacet cogitatōibus bonis

¶ B ¶ Secundū sermōis mysteriū cō/sideremus de saluatoris benignitate zq̄tate. Nam dyabolus domū anie p peccati delectatōnem sibi cōdurit. sz saluator videns malignū hospitez ex benignitate eiecit. Dicit em Innocēt⁹ tercius in quadā decretali. q̄ tria sūt que malā remuneratōnem exhibent hospitibus. videlicz mus in pera. Ig/nis in sinu. serpens in gremio. Per murem significať peccatū superbie. iste enim mus superbie ascēdit in celum: vbi angelos sic corrosit q̄ demones eos fecit. Per ignem in sinu intelligi/tur auaricia. sicut si ignis ligna reci/pit semp augetur. sic auarus quan/to plus cōgregat tanto magis ardet ad alia. Unde Eccliastici. xxvj. dicit. Cū defecerint ligna ignis extingueť. Per serpentē in gremio intelligiť lu/xuria que venenū diffundit. ideo fu/gienda est familiaritas mulier⁹ sicut vicinitas serpentis. Quia dicit beat⁹ Hieronym⁹. Quis vnq̄z iuxta serpē/tem securus dormit. Nam si aliquan/do nō mordeat tamē timore sollicitat Ideo pius saluator iuste eiecit murez ignem et serpentem infernalē. Sunt autem quattuor cause fm Hostien/sem p̄opter q̄s cōductor potest expel/li iuste de domo cōducta. scz

¶ Primo quia pensionē nō soluit
¶ Secundo quia domū in malam officinam conuertit.
¶ Tercio quia domus reparatōe in/
¶ Quarto quia dñs eam ī/ (diget habitare vult

Primo dici q̄ quis a cōducta do/mo expelli potest dū pensionē nō sol/uit. Nam diabolus p̄hibet pecca/tori ne pensionē soluat. Deus em̄ ho/mini tria cōcessit de quibus vult sibi pensionē solui. scilicz corpus. animaz z res tēporales. De corpore enim vult habere ieiuniū. de aia deuotas orō/nes. de reb⁹ largas elēosynas. Ipse vo phibz ieiuniū q̄ sibi ē venenū. vñ Amb. Sputū homis ieiuni est vene/num serpenti. Prohibet oratōes. q̄a sūt sibi incēdia. Prohibz elēosynas q̄a

Domica tercia quadragesime

sibi sunt lancea et iaculū. Vis igitur inimicū intoricare. vis incendere. vis trāsfodere ieiuna: ora z elēosynā da. ꝫ est op⁹ boni xp̄iani. Dic Aug. i omel'. Nō dicāt xp̄iani: comedam⁹ et bibam⁹ cras em̄ moziemur. sz dicāt. ieiunem⁹ ozem⁹ z donem⁹ : cras ei moziemur. Scdo diabol⁹ iuste expelli pōt de domo cordis: qz domū dei i turpez officinā quertit. facit em̄ eā ꝓstibulū z stabulū dū in eā im̄dicias petōrz ponit. iuxta illō Apoca. xviij. Facta ē babylon habitatio demonū. Tercio diabol⁹ iuste ejcit de domo aie qz eaz destruit z opteret vt repareť. de⁹ ei edificat domū aie de q̄dratꝫ lapidib⁹. Fm illō Esa. ix. Lateres ceciderūt z q̄dis lapidib⁹ edificabim⁹. Isti em̄ q̄dri lapides sūt. fides. spes. charitas: et bonū opus. Vñ Grē. Quātū credis tantū speras. q̄ntū credis z speras tātum diligis. quātū credis speras z diligis tātū bn̄ oparis Quarto iuste expellit dyabol⁹ qz de⁹ ipaz domū aie vult inhabitare. iuxta illō Job. xliij. Ad eum veniem⁹ z mans̄iōez apd eū faciemus. Quā q̄dē domū ds̄ ihabitās ruinā repabit. qđ notat i isto obsesso. cui⁹ linguā aquit vt tria officia cū eaď pficerz Prio ei vt deū laudet. iuxta illō Esa. xliij. Populū istū formaui z laudem meā enarrabit. Scdo vt primū edificet. Esa. l. Dedit mihi liguā eruditā vt sciā resuscitare eū q̄ lapsus ē. Tercio vt corā deo se accuset. sic̄ Job. xlij. dicit Me reprehēdo z ago pniam. Dis igit petōr q̄ ad ista tria nō vtit sua lingua demoniū bz z mut⁹ ē corā do Vñ oēs creaturas p̄s. ad dei laudē inuitat etiā dracōes z fp̄ētes. nō aūt supbos: auaros: luxuriosos: qz tales deū nō laudāt sz blasphemāt. qz nō loquūt liguā diuia vel hūana sz diabolica. cui⁹ ꝓprium est detrahere mēdacia dicere ꝛc.

Scdo hāc aie domū saluator ihabitādo illumiat dū facit hoiez videre ante retro a dextr̄ z a sinistr̄. sic̄ dicit Apoc. iiij. de sctis aialib⁹ q̄ erāt plena oculis ante z retro z i circuitu. Ille habet oc̄los retro q̄ ꝓsiderat pēta sua et dolet. Ille habz añ q̄ cogitat de dei iudicio z habet timorē. Ille habet a dextris q̄ cogitat mundi ꝓspa q̄s sint ea ꝛtris q̄ cogitat mundi ꝓspa q̄s sint ea duca. Ille hz a sinistr̄ q̄ itelligit mundi aduersa q̄s sint breuia In hui⁹ figura cū filij isr̄l egiptios fugerēt vt dicit Exo. xiij. habebant retro nubē cōdensam. ante se columnā lucidā. a dextris z a sinistris mare stans ranq̄ mur⁹. quia p̄dictoꝝ sollicita cogitatio defendit ab aduersario ¶ Tercū mysteriū cōsideremus de hois puersitate vl'pietate. Peruersoꝝ em̄ hoim malicia semp̄ cōtrariat pietati. sic̄ pietas congaudet bōitati vt oñdit i p̄ti euāgelio. Cū em̄ optim⁹ saluator ejecisset demonium ab obsesso. z ille loq̄ cepisset quē mutū effecerat boni gaudebāt ō ꝛto bn̄ficio z laudabāt dn̄m. Mali vo insidiabant di. In beelzebub p̄ncipe demoniorū ejcit demonia. Contra quos acutissime disputauit xp̄s: oñdēs mlt̄is rōib⁹ q̄ nō i virtute ōmonis sz dei ejceret. Que cū audissz marcella ancilla b. martbe fm opiniones cōmuniorē cepit z ipa p̄ē xp̄i alta voce defendere. Btūs venter q̄ te portauit. siccq̄ mrēz laudat a filio. Rogem⁹ ꝛē.

¶ De eadem dominica

Sermo xxxvj

Et cū ejecisset demoniū locut⁹ est mutus. Lu. xj. c. Post pcm̄ ei mortale ꝑpetratum necessaria est confessio vocalis ad salutē. Quod notat in isto demoniaco. quia q̄diu demoniū nō fuit ab eo per saluatorem ejectum

¶diu remāsit mutus. Sed statim vt est lib erat⁹ cepit loq. Sic in q̄ē demonū ꝓ effectū pcī mortal' non ꝑt ad salutē loq nisi ei͗ciat' ꝑ verā ꝓfessionem.

¶ Primo ꝓpter scrōꝝ assertiones.
Scdo ꝓpē nocumentoꝝ rationes.
Tercio ꝓpter dñnūū siłitudines.

Prio em̄ ꝓfessionē q̄libz debz accelerare ꝓpē scrōꝝ assertōes. oim siq̄dē sanctoꝝ dicta asserūt ꝓfessiōez acceleran/dā. Unū Amb. z bñ de pe. di. j. c. Nō ꝑt q̄s iustificari a pcō nisi pcm̄ añ fuerit ꝓfessus. Idē in ſmone q̄dragesima li. Ecce nūc tp⁹ acceptabile in q̄ ꝓfes/sio aiaz a morte libat. ꝓfessio paradisum apit. ꝓfessio spem saluādi tribuit. Vic eriā Job. os auri. In corde ↄtritio. in ore ꝓfessio. in ope tota būilitas. hec est fructifera pnia. Silez sniaz dic̄ Aug⁹ li. ō pnia. Agite inq̄t pniam q̄lis agit in ecclia vt oret ꝑ vobis eccl'ia. nēo si/bi blandiat' z dicat. occulte ago. apud deū ago. nouit de⁹ q̄ mihi ignoscit q̄ i corde ago. Ergo sine cā dictū ē. quē/cūq; ligueri i cra erit solut⁹ z i celo. Ergo sine cā date sūt claues eccl'ie dei. q̄si di. non Idē ibidē. Cōfessio ē salus aiaz. diſſi/patrix vicioꝝ. oppugnatrix demonuz Ouid pl'a. obstruit os iferni z portas apit paradisi. Scdo ꝓfessiōz accelerari est m'lūū necessariū ad salutē, ꝓpē nocumentoꝝ rōes. Pria rō nocumēti q̄a q̄nto ampli⁹ differt ꝓfessionē tanto magis elongabit' a deo. z q̄nto quis elōgabit' a deo tāto piculosi⁹ se habet. iuxta illō ps. Qui se elōgāt a te pibūt Hinc eriā Ouidi⁹. Qui nō ē hodie apt⁹ cras min⁹ apt⁹ erit. Nā dic̄ Sco/tus in. iij. ꝙ pcōr lōge ē a deo. Si ei duo extrēa debēt ꝓiūgi necesse ē vt fiāt ꝑ mediū. duo extrema sunt de⁹ z pec/cator. z mediū sacerdos. Scda rō nocumēti q̄ differt ꝓfessionē. q̄ q̄nto am/pli⁹ differt tāto magꝭ indignatōr dei sibi aggregat. Nā qui i hac vita nō exaudierit deū clamātē. Penitemi z ꝓfitemi: ipe postmodū clamabit ad deū z nō exaudiet' ab eo. sic̄ clamauit dives in iferno z nō est exaudit⁹. Tercia ratio nocumēti. qz q̄ nō vult ꝓfiteri ab scōdere se q̄dāmodo nitit' a dō. sic̄ adā in padiſo post pactū pcm̄. ideo deus abscōdet a talib⁹ miſicordiā suā. Unde Aug⁹. O bō si te videres tibi displiceres z mibi placeres. sed qz te nō vides tibi places mibi displices. Veniēt ād dies in q̄b⁹ z mibi z tibi displiceb. mibi qz dānaber'; tibi qz ardebis. Quarta rō nocumēti est qz b̄ q̄ nō vult ꝓfiteri coz̄ vno sacerdote: tal' ꝓfitebit' coz̄ rege regū xp̄o v̄gine maria z oib⁹ angel' z hoib⁹. iuxta illō Mau. iij. Reuelabo pudēda tua i facie tua. z oñdam gēt⁹ nuditatē tuā z regnis iḡminiā tuā. ¶ Tercio debz q̄libz accelerare cō fessionē ꝓpē differētiū siłitudines. Nā q̄ differūt cōfiteri sil'es sunt hospitib⁹ q̄ suo regi ianuā nolūt apire z hostem suū et regis ꝑ annū vel ampli⁹ grauē hospitāt. Rex est xp̄s q̄ petit hospitiū ꝑ aptōez lingue in ꝓfessiōe dicēs illud Cañ. v. Aperi mihi soror mea sponsa mea. z huic peccatoz ꝓfiteri plongās obstruit hospitiū lingue. Ez ostium diabolo apit ꝑ detractōes vituperationes ꝛc. Et ibi hospitat' ꝑ annuz z āpli⁹. Unde postq̄z apuit hospitiū lingue ꝑ ꝓfessionē tūc exibit host' z mut⁹ loq̄t ꝑ verā ꝓfessiōez. Presens eni ſmo de cōfessiōe in trib⁹ solūmodo articulis gr̄a auxiliāte saluatoris inchoabit' ꝓsequet' z terminabit'. scz

¶ Prim⁹ erit de ꝓfessiōis vtilitate
Scōs erit de ꝓfessiōis modalitate
Terc⁹ erit ō ꝓfessionis vtilitate

¶ Prim⁹ dixi articul⁹ erit de ꝓfessionis q̄dditate. q̄d. s. sit ſm rē. Cuius q̄

Dominica tercia quadrage.

dē q̄ddītas triplicit̄ optīe declarari p̄t
sc̄z diffinitōe diuisiōe z sillitudie. Prio
em̄ diffinit̄ ab Aug. sic. Confessio ē fas
sio p quā mozb latēs spe venie apit̄.
In q̄ diffinitione docet b. Aug. ō qua
maria debeat fieri ꝓfessio. qz de pctis
nō ō ꝛrutib. Scō doc̄ modū quō
debeat fieri. qz debz apire non celare.
Tercio ꝛo doc̄ finē ad quē dz fieri qz
ad sperādū remissionē coz. Scō ab
Hostiēse sic diffinit̄. Cōfessio sac̄al' ē
legitima coz̄ sacerdote pctōz accusa
tio ex erubescētia p claues eccl̄ie satis
factoria obligās ad pagēdū pniaz in
iūctā. Scō ꝓfessiōis q̄ddītas p̄t de
darari diuisiōe. fm em̄ intētōz Scoti
sup. iiij. dist. xvij. dupler ē ꝓfessio. vicz
laudis z fraudis. Prima ꝓfessio ē lau
dis. z fit q̄n deo ōuota mēte attribuūt
sua. vt dicēdo. Mificoz es dn̄e de⁹.
pūssim⁹ es. iustissim⁹ es. sapiētissim⁹
Et ad hāc ꝓfessionē tenent pctōres. et
maxime scti angeli in celo q̄z ꝑ est p
cipuū officiū. iuxta illō ps. Cōfitemi
ni dño q̄m bon⁹. Cōfitemi dño oēs
angeli ei⁹. Hāc ꝓfessiōez fecit xp̄s fm
hūanitatē Matth. xj. Cōfiteoz tibi p̄
dn̄e celi z t̄re. z faciet eternal' etiā btā
ꝛgo q̄ sup oēs laudat deū. Confessio
nē ꝛo sacramentalē nūq̄z fecit ī psona
sua. qz si fecisset statim pcm̄ icurrisset
exq̄ nec originale nec actuale nec mo
tale nec vēiale pctm̄ habuit. Scōa cō
fessio ē fraudis. i. pcti q̄ ē dupler. s. coz
dis z oris. Cōfessio cordis ē ō lege na
ture nō aūt ꝓfessio oris. Patz q̄a ō di
ctamīe nature ē celare amici delictuz.
vt ōz. puer. xvij. Un̄ i diuersis tpib⁹ di
uersimode ꝓfitebant̄ boies. In ei tps
legꝫ. i. i lege nature sufficiebat corde. i.
ꝛteri soli deo. In lege ꝛo scpta erat ad
cordis contritionē sacrificiū institutuz
p pctis manifestis. Sz ī noua lege. id
est euāgelica req̄rit̄ oris ꝓfessio. Aut⁹
tripler ē rō. Prima rō est būilitas. q̄
em̄ lucip⁹ z Ada p supbiā ceciderūt: ō
decreuit sūma trinitas q̄ null⁹ ascen
dat ad chor̄ angelor̄ nisi p būilitatez
Sed q̄ būiliatio coz̄ deo tm̄ sufficie
bat tūc q̄n de⁹ hō fact⁹ nōdū fuit. nūc
ꝛo exquo fact⁹ ē vult vt hō se būiliet ñ
tm̄ coz̄ ꝺo p cordis ꝓtritōz ꝫ etiā coz̄
sacerdote xp̄i vicē gerēte Scōa rō cō
fessiōis oris ē doctna. In veteri em̄ le
ge nō erat q̄ pctōr ē ad deū duceret. q̄a
nullus pctōr secretū alicuius sciebat.
Nūc ꝛo q̄a mediator nr̄ xp̄s vēit. iō
voluit vt pctōr suū defectuz sacerdoti
sciēti ꝓsiliari ō̄clarare vt ipe cognito
defectu i viā salutꝫ dirigeret. De origi
nali ꝛo nō ē necessaria ꝓfessio qō oēs
vnifozmit̄ ꝛrerūt. sed de actuali moz
tali qō diuersimode agūt Tercia rō
ꝓfessiōis oris ē ꝓpt̄ iudiciū discretōem.
pctōr em̄ p se difficulē pōt scire si mor
tal' peccauit. ideo xp̄s voluit vt sacer
doti crimē reueleť q̄ sup ꝺ habeat arbi
trari z discernere inter leprā z lepram
Nec aūt oris cōfessio instituta fuit v⁹
bi saluator̄ ꝓmisit Mat. xvj. Tibi da
bo claues regni celor̄. Adipleuit aūt
hāc ꝓmissionē suā p⁹ resurrectōz dum
dixit Joh. xx. Accipite spm̄sctm̄ q̄z re
miseritꝫ pctā remittūt. Sz qz rpe chri
sti null⁹ fuit ꝓfessus. nec petr⁹ pctm̄ ne
gatōis. nec paul⁹ pctm̄ psecutōis. q̄a
nōdū fuit ꝓfirmata z publicata cōfes
sio. ideo Jacob⁹ ap̄l's ex xp̄i volūtate
publicauit dicēs. Cōfitemi alterutrū
pctā vīa. Sz qz nec xp̄s nec ap̄li tpus
ad ꝺ determinarūt iō eccl̄ia determiat vt
q̄libz ꝓfitear saltē sel'in anno. vt hī ex
tra de pe. z re. c. Dis vtriusq̄z sex⁹ fidel'
postq̄z ad annos puenerit discretōis
oia pctā sua solus semel in anno ꝓfite
atur q̄pio sacerdoti. suscipiēs reuerēt
admin⁹ in pasca eucharistie sacrame
tū. alioq̄n z viuens ab ingressu eccl̄ie

arceat ꝛ mortes xp̃iana careat sepul/
tura. Circa hui⁹ p̃cepti eccl̃iastici de
claratõez multa sũt ꝓsiderãda. Primo
dz. Dis veriusꝫ serus. Ab ꝟ generali
p̃cepto vt dic̃ san. Bona uẽ. in .xiij. di.
xvij. ꝙuor genera hoim excipiũt. Pri
mo amentes q̃ nõ habẽt lucida inter/
valla. Scõi sunt muti nisi tales ꝓfite
ant̃ p signa alĩq̃ vel scꝑta. Tertij sunt
pueri ante annos discretiõis. Quarti
sũt illi q̃ꝫ idioma in aliq̃ regiõe nulli⁹
intelligit. Di. post̃ꝫ ad annos discre/
tõis quenerit. Discretõis anni ꝛz glo.
dicũt cũ puer vl̃ ancilla est doli capax
ꝛz cum est septẽ annoꝝ ꝛ supꝝ. vt notat
glo. extra de delict̃ puerorꝝ. Male igr̃
faciũt ꝓfessores q̃ puulos mltos ꝛ am
plius q̃uor vel vltra sic̃ audiũt. qa ta
les mortal⁹ peccãt freqnt̃. Dr deinde.
Dia petã sua. ex ꝟ dicũt qdã q̃ si qui
mortalia nõ hẽrent tũc etiã venialia te
nerent ꝓfiteri ex vi hui⁹ p̃cepti. Si vo
habẽt mortalia ꝛ venialia tũc sufficit
ꝓfiteri mortalia ꝛ venialia i generali
vt dicẽdo pecca ui etiã vba ociosa dicẽ
do. vl̃ mendaciũ officiosũ dicẽdo. vel
in cibor potu aliq̃ntulũ excedẽdo. hoc
tenet sc̃us Tho. in .iiij. di. xvij. Sco/
tus tñ dic̃. xvij. di. q̃ nõ sit necessariũ
venialia cõfiteri. etiã si nullũ habeat
mortale. qa ꝑ pẽ p̃cm venile etiã i p/
posito hõ nõ põt eternal⁹ piciari. pe
nitencia vo est scõa tabula p piciãti
bus igr̃ nõ obligat̃ ad eã nisi habens
mortale. imo dicit Petr⁹ ō palude q̃
nec etiã papa posset ad ꝟ obligare. qr
hoc esset mutare sacr̃i materiã. Unde
dicit Scor⁹ q̃ ille q̃ nõ habz mortale
circa pasca debz accedere ad parochi/
anũ di. Ꝟas ago dño deo qr me ꝓser
uauit p annũ iudicio meo sine morta
li. iõ porrige mihi sacm̃ corpis christi
Cui credendũ est. extra ō offi. ordiar̃.
Significat. Secũs tñ Bona. dic̃. sup̃
tiij. di. xvij. ar. ij. q. ij. Q, in aliq̃bꝰ casi
bus teneat̃ qs cõfiteri etiã veniale. Pri
mo ratõe periculi ad quod ducit. tũc
si aduertit periculũ teneat̃: alias non.
vt quãdo ex loco suo credit euẽire pos/
se mortale; sibi vel alteri. Secũdo ra
tione dubij quãdo dubitat an sit mor
tale aut veniale. quia si tunc confiteri
omitteret discrimini se exponeret. Ter
cio ratõne ꝓfessiõis. quia ꝓfessus
est aliquã religionem que ad hoc obli
gat. aut ex voto vt quãdo ꝓmisit obe/
dire in omnibꝰ que nõ sunt contraria
anime suc. ꝛ si ꝓlatus p̃cipiat cõfiteri
tunc teneat̃. Ideo in decretali ille termi
nus oia distribuit ꝓ mortalibꝰ pecca/
tis solum et nõ ꝓ venialibꝰ. Scõm
Scotũ dicit̃ randẽ in decretali. pecca
ta sua. vbi dat̃ intelligi q̃ etiã pecca/
toꝝ circũstãtias peccatũ aggrauãtes
teneat̃ quis ꝓfiteri. Circũstãtie vo vt di
cit Aug. de pe. di. v. ꝛ sũpsit ab Aristo.
iij. ethicoꝝ sũt iste. Quis. qd. vbi. ꝓ q̃s
cur. quotiẽs. quõ. quãdo. Que sic itel/
liguntur. Quis scz si religiosus vel secu/
laris. presbyter vel laicus. Quid scz fe
cisti furtũ aut homicidium. Ubi scz in
loco cõmuni vel sancto. Per quos. i.
per se vel per alios. Cur. id ẽ quo ani/
mo vel qua intentõne. Quotiens scz
semel aut pluries. Quomodo scz an
naturaliter vel cõtra naturã. aut pre/
uentus tẽratione vel ex malicia. Quã
do scz an in die festo vel ieiuniorum.

Ubi est notandũ q̃ circũstãtie pec
catorum sunt in quadruplici differen
tia. Quedam sunt impertinentes q̃ nec
aggrauant nec alleuiant. vt dicendo.
Furtum feci: erta quo recepi Johan/
nes vocabatur. Uel sic dicendo. Cũ
manu dextra extraxi per fenestram.
Et tales circumstantie non sunt con/
fitende: quia tedium generant confes
sori. Quedã circũstãtie sũt alleuiãtes.

Domica tercia quadragesime

vt fractio ieiunij ꝓpē grandē laborem vel inopiā aut infirmitatē q̄ sūt min⁹ pctm̄ q̄z si fierēt sine tali circūstātia. Et tales circūstātias vt dicūt san. Bonauen. Tho. z Sco. non ē necessariū cō fiteri. qz ibi nō est bonū se excusare nisi ad req̄sitionē sacerdot̄. vl' qñ scāda/lizaret sacerdos putās mortale qđ ē veniale. vt si in q̄dragesima ꝺs comedisset carnes ex infirmitate. Quedā circūstantie pcōz̄ sunt trahētes in aliđ genus pcti. vbi gīa. Si accepit ꝺs caliē de ecclia nō sufficit dicere. furat⁹ sū tātū de auro. qz est ibi etiā aliđ genus pcti. s. sacrilegiū Silz si ꝺs peccauit cū ꝙsanguinea. Silz si ꝺs in festo inebriatus vel irat⁹ fuit aut foznicat⁹. ñ sufficit dicere. Ego fui inebrat⁹ vl' irat⁹. ſz debz dicere q̄ b̄ factū fuit in festo. ꝺa ibi ꝺm Lyrā sup Exo. xx. c. duo mortalia sūt ꝙmissa. Primū ebetas. scōm violatio festi. Quedā circūstātie pcōz̄ sunt q̄ nō mutāt spēm pcti sed notabiliter aggrauāt sicut furto q̄ accipit multū vel parū totū est ꝯ vnū ꝑceptū scz. Nō furtū facies. tñ grau⁹ peccat si hō multū accipit de alieno q̄z q̄ parū. qz ꝓpē b̄ mag⁹ ꝛcedit ab equalitate iusticie. mal⁹ etiā damnū ꝓximo infert Dī tandē in decretali. sol⁹ p b̄ dans intelligere q̄ ꝙfessio nō debz fieri ꝑ nūcū vel ꝑ scptū aut plib⁹ ꝑsentib⁹. Si vo ꝺs audierit pctā in ꝙfessiōe a casu vel a ꝓposito tenet celare sub pēa mortalis pcti. q̄ ius nature dictat celādū scz. [illegible] vis fieri alijs ñ faciaſ Dī[illegible]de in decretali. semel in anno Ex b̄ dicit Sco. sup. iiij. di. xvj. z Richar. ibidē q̄ homo pctō mortali perpetrato stati tenet ad ꝓpositū ꝙfitendi qñ pctā mortalia occurrūt. nō aūt ad actū ꝙfessiōis nisi semel ī anno. Sūt tñ alīq̄ casus in q̄b⁹ añ ꝙpletū annuz ꝺs tenet confiteri. Prim⁹ qñ vult cōicare vel celebrare. qz tūc null⁹ debz p⁹ mortale sine ꝙfessiōe accedere vbi necessitas nō vrget. sicut fit qñ īcepit canonē. Sc̄os casus est ꝺm Rich. si pīculū mort̄ iminet. sic̄ m̄lieri ꝺ in ptu. aut q̄ vadūt ad bellū. vel nauigāt per longū tpus ī mari. Terci⁹ ꝺm Rich. si dictat ꝙscia q̄ stati ꝙfiteat. Quart⁹ ꝺm Rich. qñ ꝓbabilr videt q̄ ano ille copiā idonei ꝙfessoris hr̄e nō posit q̄ eū absoluat. Quint⁹ casus ē si pctū est publicū tūc tenet ꝺs ꝙfiteri sub pena mortal' pcti vt dicit glo. de pe. di. v. Sext⁹ casus ꝺm Sco. qñ ꝺs est i articulo mortis. qz tūc imminet ei iudiciū dānatōis vl' saluatōis. Septim⁹ ꝺm Tho. i. iiij. di. xxiij. qñ ꝺs aliq̄ sacramentū recipit: vt ꝙfirmatōez: ordines sacerdotale m̄rimoniū z extremā vnctionē. Octau⁹ qñ ꝑ statutū obligatur ꝺs plies in anno ꝙfiteri vt sē religiosi.

Sed d. vtz confessio sel' facta sit necessario iterāda. Rñdet Rich. in. iiij. di. xvij. q̄ ve z legitime ꝙfessus nō tenet reiterare ꝙfessiōez de necessitate. nec tenet ꝺs obedire ꝑcipiēti sibi vt iterū talia cōfiteat. nec papa posset cōdere legē b̄ ꝑcipientē ꝺm Pe. de paludeni si ꝺs velit ex bono ꝙsilio cōfiteri vt facilius inueniat remissionē. vt patz de pe. di. vij. Mēsurā. Sūt aūt ad min⁹ q̄tuoz casus in q̄b⁹ ꝺs tenet ītare confessionē. Quoz duo sunt ex pte ꝙfessoris z duo ex pte confitēt̄. Primus casus ē si confessori desit clauis potēcie. qz nō habuit sup penitētē iurisdictōez vel nō habz auctē absoluēdi. Sc̄os si desit clauis sc̄ie. pura nescauit discernere. Terci⁹ casus si penitens dimidiauit confessionē. qz oplz vt vni fiat ꝙfessio oīm q̄ habuit in memoria. Si vo aliq̄ exciderūt de mēoria nō ideo dicat dimidiata cōfessio. Quart⁹ casus est si contēpsit vel oblit⁹ est punaz iniūcte

pficere. nã si sciret z vellet satisfacere ñ
oporteret ꝓfessionẽ iterare. pōt addi etiã
q̃ si q̃s pfecte cōfessus z vno retēto ab
oibꝫ est absolut⁹ ctīc q̃dē nō teneꝫ totã
ꝓfessionē iterare. ſz nō dz eucharistiaz
sumere nisi ꝑus etiã ab illo absoluat.
vt dic̃ Richar. i. iiij. quia q̃ accedit ad
sacrã cōionē oꝑtet vt recōciliet ꝺō z ec
clesie. deo p̃ ꝓtritionē. ecclie p absoluti
onē. dicit postea in decretali. cōfiteat
ꝓprio sacerdoti. Prop⁹ aūt sacerdos
dicit multiplr. Prim⁹ papa in toto oꝛ/
be. Scōs ẽ sūm⁹ pniarī⁹ pape. Terci⁹
est legat⁹ pape in sua legatōe. Quart⁹
vicari⁹ legati. Quint⁹ epūs in sua dioce
si. Sext⁹ pſbyter i sua ꝓchia. Septi/
mus frēs p̃dicatoꝛes z minores. vt pa
tet in clemētinis. de sepul. c. dudū. vbi
ꝓcdit eis libere audire ꝓfessiones z pe
nitētias iniūgere. nec tales ꝓfitētes te
neaſ licētiā petere a curatꝰ. Cōfessionē
igit facere laicis etiā in necessitate nō
est necesse exā tales absoluere nō pñt.
ſz si fit tūc est q̃si q̃dā prestatio. Ter/
cio ꝓfessiōis q̃ditas p̃t declarari sili/
tudine. sic̃ em̃ veri ꝓfitētes assiliant bo
mini vulnerato q̃ medicꝰ sanare volē
tib⁹ vuln⁹a quunt. ita celātes se assiliantur leuiathan. Leuiathan ẽ pisces ma
gnus cui⁹ squamis cōpримētibꝫ se to/
tū corp⁹ cōpactū ꝺr. ita vt iaculo feriri
nō possit. Ita nec corp⁹ diaboli q̃ p le/
uiathan intelligit iaculo verbi diuini
possit penetrari. vñ Grego. xxxiij. mo/
ral. Dīne corp⁹ diaboli cū de iniq̃tate
corripit q̃b⁹ valet tergiuersatōibꝫ excu
sare conat. z q̃si q̃sdā defensiōis squa/
mas obijcit ne trāsfigi sagitta veritatis
possit. he squame de oculis Saulī ceci/
disse dicit Act. ix. Hinc idē būs Gre.
xxij. moral. di. Usitatū hūani generis
vicio est z libēdo petīm cōmittere z ne/
gādo cōmissuꝫ abscōdere z quictū de/
fendēdo multiplicare. Cui⁹ defensiōis
modū Ber. li. de gdib⁹ superbie di. Mul/
tas facīūt aliq̃ excusatōes i petis. aut
em̃ dic̃ nō feci. aut si feci bñ feci. aut si
male nō mltū male. aut si mltū male
nō mala intentōe. Si aūt de illo sicut
Ada z Eua quincꝫ aliena suasione se
excusare nitꝫ. Legit de Bi dialogo Le
sarie. q̃ q̃daꝫ matrona venit in q̃dra/
gesima ꝓfiteri. z flectēs genua coꝝ sa/
cerdote q̃dq̃ bōi se cōmisisse nouit ce/
pit narrare di. Dñe tot sextis feriis so/
leo i pane z aq̃ ieiunare z tales elemo
synas dare. z ecclias freq̃ntare z mlta
bona facere Cui sacerdos di. Ad quid
dña veniſti. nūq̃d p istis opib⁹ vis ac
cipere pniaz. ãre nō dic̃ pcā tua. Re/
spōdit illa. nihil ꝓscia suz. Dit sacerdos
Cui⁹ es officij. Rñdit. Ferrū vēdere so
leo. Ad quā ille Soles ne aliq̃ñ mino
res pticulas in ligatur⁊ maioribꝫ inꝛ/
miscere z sic vēdere. Dicēte illa soleo. re
spōdit sacerdos. Certe ꝺ crimiale pec/
catū ẽ. q⁊ dol⁹ z fraus. Scōo inꝛrogat
di. soles ne aliq̃ñ mentiēdo iurare z p
iurare z aliq̃ñ maledicere emulis tuis
z alīs pl⁹ vendētibꝫ iuidere. Rñdit. in
bis sepe delic̃. Et sacerdos. Ista oia si
pcā mortalia z nisi de bis pniam ege
ris dānaberꝰ. Illa territa ex bis ꝓfes/
soris se peccasse multiplr recogūit. z q̃d
ꝓfiteri ꝺberet ꝺ cetero didicit. Ecce ptz
q̃ excusatio in petis ab Ada z Eua de
scēdit in posteros. ¶ Scōs fmo
nis articul⁹ erit de ꝓfessiōis modalita
te q̃liter. s. ꝓfessio fieri debeat. nā in cō/
fessione sacr̃ali triplex mod⁹ dz fieri. s.

Prim⁹ generalis.

Scōs specialis.

Tercius singularis.

Prim⁹ mod⁹ q̃ dz fieri in ꝓfessiōe ẽ ge/
neralis. i. ꝓfitens dispositꝰ ad ꝓfitēdū
coꝝ confessore sup cum potestatē ha/
bente absoluendi flexis genib⁹ roget
vt cum ob dei amorē audiat in confes

Domica tercia quadragesime

fione. postea incipiat generalē cōfessio nē di. Cōfiteor deo oipotēti ⁊c. vsq; ad mea culpa. Scōs mod⁹ q̄ fieri dz ibi dē Cōfitens descēdat ad pcā specialia q̄ cōmisit. Primo ꝯ decez pcepta dei. De ꝓmo pcepto sic dicat si scit se cōmisisse aliq̄ dicēdoꝝ. Primū ei pceptuz dei est. Nō hēbis deos alienos .i. vnū deū cole. Sic igit incipiat. charissime pater spūalis dico culpā meā deo ⁊ vestre paternitati in psona xp̄i quōcūq; offendi ꝯ dei pcepta. Dicat tādē si dubitauit de fide catholica. si laudauit sectam Machometi vel alioꝝ hereticorū. si dubitauit de sacro altaris. si dubitauit de remissiōe pcoꝝ. si adorauit aliquā creaturā vel lunaz cū ꝓmo apparet. si inuocauit demōes. si vsus est nigromācia. si sortilb⁹ ad iueniēdū furta vel hmōi. si vsus est incantatōib⁹. si fudit plūbū ad sciēdū futura. si cerāzē. si qñ obuiauit lepori vel alteri animali. ⁊ credidit aliq̄d psagiū futuꝝ. si cartilū ꝓiecit ad inuestigādū futura. si obseruauit somnia extra cursuz sue nature. vt q; ei⁹ dens cecidit. nō char⁹ ei⁹ morieꝛ. si vsus est herbis ꝯ ōmōes. si vsus est ligamiboꝝ caracteribꝫ p sanitate dāda. si herbas apud se portauit vel alibi abscōdit vt inimic⁹ ei nocere nō posit. si carmiauit infirmos. si ptulit aliqua vana ꝟba vt sanguis fluꝝ⁹ cesset si cartas portauit ad collū cū ignotis noibus. si aliq̄d fecit vt saret fortuniū aut infortuniū alicui⁹. si ꝑ maleficiuz aliq̄ malū destruxit. si credidit femīnas ire de nocte. si hz libros de pdict⁹. si dedit poculū vt amaret. si vsus ē sacrāmēt⁹ vel sacramētalib⁹ p dāda sanitate. si obtulit vel acceptauit duellū vel fecit causaz. si fuit dubi⁹ i fide. si fuit hereticꝰ vel fautoꝝ eoꝝ. si apostatauit a fide. si fecit actū infidelitat⁹ timore mortis. si nimiā practicā habuit cū iudeis. si balneū intrauit cū eis. De scōo pcepto q̄ est. nō assumes nomē dei tui in vanū. si vota nō iplenit. aut nō deliberauit implere. si assensit impedimēto nō implēdi votū. puta cum inter clericū votiuū ꝑcurauit nuptias si vota facta sine deliberatiōe ctpis nimis tardauit. si impetrauit dispēsatiōnē voti sine causa. si fecit votū ō re male fienda. si fecit votū de re bona sed ꝑ ter malū finē. si apostatauit ab aliq̄ religione. si blasphemauit deū vel sanctos. si maledixit alicui vel sibīpsi. si noiauit deū vel sanctos obprobriose. si sacra recepit vel admīstrauit in pcō mortali. si iurauit falsum q̄ credebat. si iurauit ve⁊ q̄ credebat falsum. si iurauit cōmuni sermōe sine debita deliberatōe. si iurauit ꝑ verbū credo q̄ tū non credebat. si iurauit ex metu falsum. si induxit aliquē ad iurādum quē sciebat falsum iurare. si iurauit ꝑ intētionē dandis iuramētū. si murauit in flagellis ctra deū vel sanctos. si maledixit ventū aut pluuiā. si quādo tenebat orare volūtarie pecauit se i hīs q̄ distrahūt mētē. si sumpauit se ꝑ hīs q̄ distrahūt mētē. si sumlauit sanctitatē. De tercio pcepto scz sabbata sanctifices. si existens sanct⁹ stetit ociosus. vel i ñ die festo stetit ociosus in diebꝫ festiuis de peccatis nō habuit attritionē. si vacauit ludis vl̄ choreis. si fecit fieri aut ꝑ se fecit opus manuale. si nō audiuit missam integraz si nō audiuit pdicationē dum potuit. si in diebus festiuis cōmisit aliq̄d peccatū mortale. si emit aut vendidit pter necessaria vicē⁹. si litigauit vel iudicio interfuit. De quarto pcepto. s. honora patrē tuū ⁊ matrē tuā. si nō dilexit patrē ⁊ matrē. si dure se habuit ad eos. si dixit eis verba iniuriosa vl̄ verberauit. si nō obediuit eis in licitis. si nō subuenit eis indigētib⁹. si nō seruiꝝ

uit in infirmitatib⁹ eoꝝ. si nō fuit exe/
cutus testamēta ab eis facta. silr si pa
tres spūales irrisit. ꝛ sic de alijs. ¶ De
ḡnto p̄cepto vicz. nō occides. si habuit
ꝓpositum verberādi. mutilandi. occi/
dendi. si de facto fecit. si occidit ñ ordie
iuris. ſz ex odio vel libidine effundēdi
sanguinē. si ꝓcurauit abortum. si desi/
derauit mortē alteri⁹. si incarcerari fe/
cit aliquē indebite. si puer oppressit i
nocte. si induxit aliquē ad pcīm mor/
tale. si occidit aliquē in fama. ¶ De se/
xto p̄cepto vicz. nō mechaberis. si con
iugem legitimā ꝓtra naturā cognouit
si cognoscens vxorē cogitauit de alia.
si cōmisit adulteriū. si incestum. si con
sensit taliū cogitationib⁹. si fuit medi/
ator peccatorū carnaliū. si seduxit san
ctimonialē vel virginē. De septimo
p̄cepto. ſ. nō furtū facias. si furādo re/
cepit rem alteri⁹. si cōmisit rapinam.
si inuenit ꝛ nō restituit. si theolonēū in/
iuste exegit. si paupes vltra debitū sol
uere coegit quōcūqz. si cōmisit vsuraz.
si mutuauit pecuniā. granū aut vinū
vt postea plus inde habeat. si vendi/
dit ꝓ pcio charioꝛi ꝓpter dilationē. si
accepit sub vsuris sine necessitate. si cō
sensit in peccatū mortale vt inde ali/
quid habeat. si rem valentē ꝓ puo pre
cio emit ab ignaris. si eisdem charius
vendiderat. si falsificauit mensuram.
si scienter falsis monetis vsus fuit.
De octauo p̄cepto. ſ. nō falsum testi
moniū dices. si dixit mendacium in
iudicio. si falsus testis fuit. si menti/
tus est in ꝓfessiōe. si imposuit alicui
falsum crimen. si ad crimen alteri⁹ si/
bi narratum addidit. si occultum pec
catum manifestauit ad diffamandū
si veritatē nō fuit fassus prece vel pcio
aut fauore. si manifestū peccatū alteri
us narrauit ex odio. si audiuit detra/
ctiones. De nono p̄cepto. ſ. nō con/
cupiscas domū ꝓximi tui. si desidera/
uit rem alterius habere etiā iniuste. si
desideravit res tempales ad malū fi/
nem. puta luxuriā. superbiā. ꝛ sic de alijs
si detraxit rei alterius vt eam facilius
habere posſit. De decimo p̄cepto vicz
nō ꝓcupiscas vxorē ꝓximi tui. si deside
rasti ꝓcupisci ab alijs. si ideo te ad fe/
nestram locasti vt te videant ꝛ ꝓcupi/
scant. si indutus es vt ꝓcupiscaris. si
luxuriose aliquid tetigisti. vel oscula/
tus es. aut aliqua ad talia incitantia
dixisti. si munera misisti. si morose de/
lectatus es i talibus. ¶ Tercius mo
dus qui debet fieri in ꝓfessione est sin/
gularis. nō em̄ p̄dicta sufficit genera/
liter confiteri. pura ꝓnunciādo ꝛ dicē/
do. peccaui in ira vel gula ꝛ sic de alijs
Sed debet ad singularia descendere
vt dicat causam quare fuit iratꝰ. ꝛ mo
dum sic. vno die dñico iui ad tabernā
ꝛ quidaz dixit mihi sic. Tu es talis q̄/
lem scimus. Et ego cōmotꝰ er̄ b̄ pcussi
eū in facie. ꝛ alia q̄liter fuerūt facta. qz
si sic nō ꝓfitet̄ est quasi generalis con/
fessio dicēdo peccaui i gula. Et postq̄z
oia dixit tūc dicat. In istis ꝛ in oib⁹ q̄/
libet cunqz offendi deū meū reddo me
culpabilē deo ꝛ vestre paternitati. Jō
p̄cor beatissimā ꝛ gl'iosam virginem
Mariā ꝛ oēs sanctos ꝛc. Et post sa
cerdos interroget specialiter de trib⁹
sez si dolet de peccatis. Scōo si habet
ꝓpositum p̄cauendi. Tercio si sperat
veniam. qui si rñdet ad p̄missa tūc in
terroget de quibus existimat peccasse
ꝛ imposita penitentia absoluat. Ter
cius fmonis articulus erit de ꝓfessio
nis vtilitate. Nam fm Alexā. de hal'.
super. iiij. di. xvij. nouem sunt vtilita
tes cōfessionis. Pria est pcī cognitio.
Nā sacerdos tenet̄ ꝓfitētē instruere et
eidē oñdere q̄litatē pcī. qñ. ſ. aliqō pec
catū mortale ē vl' veniale. sicqz fit vt q

Dominica tercia quadragesime

sepl⁹ confitet clari⁹ petā cognōscit. Scōa vtilitas ē qz satisfacit de peccato i cōfessione. verecūdia ei i pfessiōe est qsi qdā palliū qd oppit petā. vñ Augu. z bñ de pe. di. j. c. Quē penitet ait. Qui per vos peccasti p vos erubescat. Erubescētia em̄ ptez hz remissionis. Tercia vtilitas ē mētis securatio. nā pfessio p spem venie assecurat mētē. vñ ps. In voce exultatōis z cōfessiōis son⁹ epulātis. Quarta vtilitas ē pene diminutō nā sacerdos ex vi clauiū pt aliqd pene relaxare. licz nō totā penā. Quinta vtilitas est intercessiōis mltiplicatio. nam sacerdotes tenent orare p sibi cōfessis Sexta vtilitas ē gre augmētatio. sepe em̄ in cōfessione devota de⁹ augmētat gram i cōtritōe collatā. Septima vtilitas est culpe remissio. qnqz ei hō nō cōtritus ꝛ solū attrit⁹ accedit ad cōfessonē de attrito cōfitēdo fit cōtrit⁹. nisi ponat obicē. i. accedat cū ꝓposito mortalis peccati. Dic em̄ Astelan⁹ in sū. li. v. ti. xvij. q q̄daz sacra sunt ordinata ad gram acqrendā. vt baptism⁹ z penitētia. q̄dam ad gram habitā pmouendā vt confirmatio z eucharistia. Sicut igit sacra grām pmouētia nō hñt efficaciā nisi i hñtib⁹ charitatē. Sic n⁹ pnia nisi i hñtib⁹ dispositōz ad charitatē. hec aūt dispositio ē attritio q̄ p cōfessionē z absolutiōez formal vt fiat cōtritio. Nemo em̄ recipit effectū cōfessionis nisi habeat charitatē saltē in fine. multi aūt hēbunt in fine q nō habuerāt in pncipio. z aliq credūt se habere charitatē et in pncipio z in fine q forte nō habēt z bi offensam euadunt licz gram nō acqrant. Et multi sunt q nō credunt habere charitatē nec in pncipio nec in medio nec in fine. qz accedunt cū ꝓposito mortalis peccati. z bi offensaz incurrūt. quia dicit de pe. di. iij. c. Sane. q sicut gratiā merēt peni/tentia vera. sic deum irritat falsa et simulata. Octaua vtilitas cōfessionis est peccatoꝝ euitatio. p cōfessionē mēlius euitat petā. Nona vtilitas ē. qz confessio deū glorificat. quia qñ quis se reum confitet. deuz ex hoc iustificat eius iusticiā cōmendādo. ipiusqz misericordiā z bonitatē recognoscēdo quā ipm reū ab eterna pseruauit dānatione. z ad vitam pdestinauit eternam. Ad quaz nos pducat pater z filius et spiritussanc⁹. Amen.

De eadem dñica.
Sermo. xxxvij.

In digito

Dei eiicio demonia pfecto puenit in vos regnuz dei Lu. xj. c. z in euāgelio. Verba sunt eclesiastici mentis xpi qui blasphemiā maligno rum iudeoꝝ bis verbis pñs mitigare volebat. Nam cum demoniacos liberaret virtute diuinitatis sue. illi virtuti demonū deputabant di. In beelzebub pncipe demoniorꝝ eiicit ōmonia. Et ideo clemens xp̄s aiebat. Si in digito dei eiicio demōia rē. Ubi tria notemus documenta scz

Primū quid p dei digitū significet

Scōm quō demon coarctet.

Tercium quid p regnū dei hic importetur.

Primū documentū dicti hic declarandū quid p dei digitum significetur. Et sm omes doctores sanctos intelligit spūssanc⁹. quia iudei callidi nose imponebāt xp̄o q̄ in beelzebub eiiceret demonia. quā calumniā excludit dī. Si ego in beelzebub eiicio demonia. filij vestri in quo eiiciunt. id ē discipuli mei qui sunt iudei quib⁹ dedi potestatem sup demones. Et ideo si in digito dei. id est i spūssancto eiicio.

demonia ⁊c. Hinc Aug⁹. Dicit autez spūssctūs digit⁹ dei. fili⁹ em̄ brachiuz ⁊ man⁹ pris dicitus est. opatur enim pater cūcta p eum. sicut igit⁹ digit⁹ nō est alien⁹ a manu ⁊ ei naturali⁊ insit⁹ sic spūssctūs ⁊substantiali⁊ cōnex⁹ ē filio ⁊ p. eū oīnia filius opat quem nō mittit frequenter blasphemari. sic Exodi. xvj. legit. q aaron proiecit virgam: ⁊ mutata est in colubrū. Sil⁊ fecerūt ⁊ magi pharaōis. qñ ⁊o cinifices faceret Exod. viij. magi ⁊o dū ⁊ facere nō potuerūt tunc dixerūt. digit⁹ dei ē hic. Scōm documentū notanduz erat quō demon coartet ⁊ cogat exire ab hoie. Ad qō dixerūt ḋam q posit cogi etiā reb⁹ sensibilib⁹. sicut Tho. vj. dixit angel⁹ Raphael thobie. Si iecur piscis posuer⁊ sup ignē fum⁹ eius extricat oīe genꝰ demoniozum Et sibi. j. Reg. xvj. dī. q Saul eragitabat spūs malus. sed qñ dauid psalebat cozā eo recedebat ab eo. Sz fm ⁊pra hoc nō videt q⁹ dī Job. xlj. Nō est ptās sup terrā que ei cōparet. ⁊ cū sit spūalis nature p materialia cogi nō potest. ⁊ sic nec p melodiaz nec p alia talia. Uerūtn dī. ij. de aia Act⁹ actiuo rū sunt i patiēte p̄dispōsito. Et demō exercet suā vexatōez p̄ organa humana que qñq magis sunt ad illā dispōnatici. q⁹ fm lunatōes cerebrū hois ē dispositū vel indispositū. qō iuuari pt melodia vel aliqua alia medicina: et minus vexat a demonio. Uel pōt dici q p deuotā psalmodiā dauid repimebat malicia diaboli. ⁊ p fumū nō principaliter sed angel⁹ religabat illi⁹ prātem. ¶ B Tercū documentū notandū erat qd p regnū dei hic intelligit ecclia militāte fm bn̄ Grego. aliquādo p triūphāte. aliqñ p dei gīa iuxta illud Lu. xvij. Regnū dei intra vos est. Aliqñ p ipō xpō dño fm qō dicebat Mat. xxj. Auferet a vobis regnum dei. ⁊ dabit genti faciēti fructū. ⁊ ita accipit hic cū dixit. Si in digito dei eijcio demonia ⁊c. Unde ex his verbis de vera contritiōe duo gratia dei declaremus salutis documēta. scz

¶ Primū de ꝓtuosa ipi⁹ vtilitate. ibi si in digito dei eijcio ⁊c.

¶ Scōm de seriosa eius modalitate ibi. pfecto puenit in vos ⁊c.

¶ Primū igit documētū declaranduz de ꝓa ꝓtritōe ex p̄missis ꝓbis thematis erit de ipi⁹ ꝓtuosa vtilitate cū dī. si in digito dei eijcio demonia. Sane xp̄s p digitū suū. i. gīam spūssceti in cōtritiōe datā eijcit demonia de cozdib⁹ penitentiū. Nam quot mortalia peccata qs habz tot demonia habz. sicut Maria magdalena ꝓ habuisse scp̄tem demonia. i. septē vicia capitalia. Bre. Septē demonia maria habuit q̄ vniuersis vicijs plena fuit. ¶ Oz autē ꝓtritio tante sit vtilitat⁊ q⁹ diabolū expellat a cozdib⁹ penitentiū ꝓbem⁹ q̄drupliciter. scz

¶ Primo auctozitatib⁹
¶ Secundo rationib⁹
¶ Tercio factis rebus
¶ Quarto reuelatōib⁹

¶ Primo inquā q⁹ vera ꝓtritio expellat mortale petīn̄ siue demonium ab hoie ꝓbemus sacre scripture auctozitatib⁹. Dicit em̄ in p̄s. Sacrificium deo spūs ꝓtribulat⁹ cor contritū ⁊ humiliatū de⁹ nō despicies. Itē. Qui sanat oīes ꝓtritos corde. Et Esaie. lxj. Ad quē respiciā nisi ad pauperculū ⁊ cōtritum spū. Sed ⁊ saluator Luce. iiij. Spūs dñi sup me eo q⁹ vnxerit me dñs ad annūciandū mansuetis misit me vt mederer cōtritis corde et predicarē captiuis indulgentiā. Quod ꝺ.

Domica tercia quadragesime

ꝓpo fuerat ꝑdictū Esa. lvij. q Luce. v. di. Nō egēt q̄ sani sūt medico sz q̄ male hūt. Nō em̄ veni vocare iustos sed pctōres ad pniaz. i. ꝑtritiōz pctōz. Et i mltis alijs sacre scpture autoritatib ꝛp̄mit vtilitas ꝓtritōis. Scdo q̄z q̄ cōtritio sit tāte vtilitat̄ q̄ pctm̄ mortale eijcit. ꝓbem⁹ rōnib⁹ trib⁹. s.

¶ Primo rone dei.

Scdo rone arbitrij liberi.

¶ Tercio rone bois cōtriti.

Primo inquā q̄ ꝓtritio expellat dia/bolū siue pctm̄ mortle. ꝓbem⁹ rone ōi. sicut. iij. de ania ōr. Natura nihil fac frustra. qđ intelligit de natura naturata siue creata. Ergo a fortiori natura naturās siue creās nō facit frustra. Dei em̄ ꝓtra peccati mortalis morbū instituit hec duo sacra. s. baptismuz et pniaz. Si g̃ p hec mors anie nō curaretur. cūc seqret̄ q̄ dei filij frustra fecisset ipa. Dei em̄ misericors videt aiaz humanā z īmortalē fm suā substātiaz mortalē tm̄ p accidēs. i. p peccatū posse curari. instituit ei post lapsuz ꝓtritiōez p quā curet. z ad hanc monet quelibz di. illud Apoc. iij. Ego sto ad ostiū ꝛc.

Scdo deniq̄z ꝓbem⁹ b idem rone liberi arbitrij sic. Sicut ꝑ pctōr recessit a deo male delectādo volūtarie. ita iustū est vt ad deū reuertat̄ dolēdo libere. iuxta illud Zach. j. Cōuertimini ad me z ꝛuertar ad vos. Et sic q̄n peccator facit qđ in se ē puta dolet de peccatis cōuertit se ad deū p oronez. z p/ponit de cetero cauere. taliter se dispōnēti nūq̄z pōt gratiā denegare. cū pius z tā misericors ē. iuxta illud. ij. Thim. ij. Dei seipm negare nō pt. sz si reuertēti ad se ex toto corde nō suscipet p gratiam. se negaret misericors dē esse. Dic Aug⁹. li. de trij. q̄stionū. Deus oia potest facere. nō aūt pt nō misereri gementibus pctōr. q̄ ad se ꝛuertunt. Si tu dicas quō ē hoc q̄ altissim⁹ deus sit alicui obligatus cū dicat Ansihel. i li. cur deus. Nulli q̄cq̄z debet. Ad hoc respōdet Richar. sup. iij. di. xv. Q, aliquez esse alicui debitorē pōt esse tripl̄r. Aut qz sibi aliquid cōmissuz est. sicut tenet debitor creditori. z sic deus nō tenetur alicui. qz dicit apl's. Quid habes qđ nō accepisti. Scdo mō tenet̄ q̄s alteri qz ꝓtra ipm deliquit. sicut q̄ iniuste leedit primū z nec sic tenet̄ deus. qz nulli aliquid fecit mali. sz oīne bonū est ab ipo Jaco. j. Oīne donū pfectum desursum est. Tercio modo tenet̄ quis alteri qz ei. pmisit. z sic pius deus tenet̄ oibus peccatorib⁹ ad se veraciter cōuertis. qz pmisit Ezechiel'. xviij. di. Quācūq̄z hora peccator ingemuerit omnium iniqtatuz eius nō recordabor. Et ideo charissimi reuertamur ad dm̄m deū nostrū qm̄ pius z misericors est z remittet tribulatis corde. ¶ Dī Ter/cio rone bonis ꝓtriti ꝓbemus ꝓtritiōnē tante virtutis q̄ possit expellere demonū tm̄ peccatū mortale inhabitās quia ꝓtriti bonis tristicia dicit̄ ē maxima pena. qđ declarat̄ q̄ruoz respōsa cubus. Nam pena demonū est maxima cū pctm̄ eorū fuerit maximū. p̄ sequēs pēa dz corrūdere pctō. vñ Ezech. xviij. de lucipo. Tu sigculū similitudinis plenus sapia plen⁹ decore. i delicijs dei fuisti. z i mltitudie negociatiōis tue repleta sūt interiora tua iniqtate. z peccasti z eiecit te de monte scto dei. Si igit tal' diaboli q̄ se opposuit deo i celo z sedurit mltitudinē angelorū nō ē aliq̄ pena sēsus nisi tristicia fm q̄sdā ñ ei pēna sēsus nisi tristicia fm q̄sdā ñ ei pēna ab igne calefieri vl' cōburi cū spūs sint nec deleri vl' imutari cū sint spūs icelligēs separati. nec punibil̄ i natā vl' intellectu. sz solū i volūtate in q̄ peccauerūt in qua nō est aliq̄s afflictiuū nisi tristicia. q̄ ipa tristicia est maxima penarū. Scdo b idez. ꝓbem⁹ respectu purgatorij. Nā pena purgatorij excedit oēm

penā hui⁹ mūdi. vñ Aug. z habet. xxv. di. c. fi. ait. Qui in aliud seculū distulit fructus quersiōis pr⁹ in inferno purgabitur igne purgatōis. Dic ignis z si nō sit eternꝰ miro tñ mō grauis est. supat em̄ penā quā vnq; passus est in hac vita aliquis vel pati potest. hec ille. Cū igit existētes in purgatorio fm ḡdam anie nō possint ibi pati in sua essencia ab igne materiali cū puri spiritus sint. sed in volūtate. cuius pena est tristicia. ergo tristicia ē maxima penarū. z talis q̄ si infernꝰ z purgatoriū possit esse sine tristicia nulla est pena. Tercio q̄ ꝓtriti homis tristicia sit maxima pena ꝓ pbemus respectu vite p̄sentis. Nam dicit. iij. ethicoꝝ. q̄ vltimū terribiliū est mors. z tñ videmꝰ in hac vita q̄ aliqui magis eligūt mortem ḡ magnā tristiciā. sic. j. Reg. xxx Saul irruit in suum gladiuz. z Ethbosel. ij. Reg. vij. se suspendit p̄ tristicia. exḡ consiliū suū nō fuit receptum ab Ysbalon. z alios ml̄os videmꝰ se occidere vt euadant magnā tristiciaz. ergo tristicia est maxima penarum.

Quarto q̄ contriti homis tristicia est maxima pena ꝓ pbemꝰ respectu gaudij celi. quia sicut ait Richar. de scto vict. Si pena inferni cuz amore z voluntate posset assumi pena nō esset. Et ista a contrario sensu si felicitas paradisi esse posset cū tristicia z displicētia gloria nō esset. ḡ tristicia ꝓtritōis est maxima pena ꝓ. ad quā iust⁹ deus expellit demoniū. hoc est peccatū mortale.

Tercio q̄ deꝰ in ꝓtritōe expellat peccatū mortalis demoniū pbemꝰ factis rebꝰ. Nā Petrꝰ apl's petōr erat qr ter dñm negauerat. z p̄ cōtritionē gratiā dei inuenit. de q̄ dicit. Egressus foras fleuit amare. Itē Maria magdalena peccatrix erat de qua dr q̄ dñs ab ea ejecerit. vij. demonia. qō ꝓtritōz factū fuit. vñ dr de ea Lu. vij. Stans retro secus pedes dñi. lachrymis cepit rigare pedes. z capillis capitis tergebat et osculabat. z de alijs multis. Jō dicit Bern. Dino ꝓpter māsuetudinē q̄ dete p̄dicat currem⁹ in odorē vnguētorū tuorū post te bone iesu. audientes q̄ nō spernis petōres. nō horres pauperes. nō spreuisti cōfitētē latronē. nō lachrymantē peccatricē. nō chananeā supplicantē. nō deprehensaz in adulterio mulierē. nō sedentē in theloneo. nō orantē publicanū. nō p̄secutorē discipulorū. nō negantē discipulū. nec tuos crucifixores. q̄n poti⁹ p̄ eis pie orauit di. Pater ignosce illis. ¶ Et de b̄ pius rp̄s pharisēis murmurātibꝰ q̄ petōres recipet dixit pabolam Lu. xv. di. Hō q̄dam habebat duos filios. z dixit adolescētior p̄ri. P̄r da mihi portionē substātie mee. Et diuisit illis substāz cōgregatā oiba adolescētior filiꝰ p̄fect⁹ est peregre i regionē lōginquā. z ibi dissipauit substāz suā viuēdo luxurioſe. facta ē fames valida i regiōe illa. z ipe cepit egere. z adhesit vni ciuiū regiōis illi⁹ qui misit illū in villā vt pasceret porcos. z cupiebat iplere vētrē de siliqs q̄s porci māducabāt. z nemo illi dabat. In se aūt reuersus dixit. Quāti mercēnarij abūdāt i domo p̄ris mei panibꝰ. ego aūt h̄ fame pco. Surgā z ibo ad p̄rem z dicā. P̄r peccaui i celū z coram te. iā nō sū dignꝰ vocari filiꝰ tuꝰ. fac me sic vnū ex mercēnarijs tuis. Et surgēs vēit ad p̄rem. Cū aūt lōge eēt vidit illū p̄r z misericordia motꝰ accurrēs cecidit sup collū ei⁹ z osculat⁹ ē eū. dixitq; ei filiꝰ. P̄r peccaui i celū z coram te. iā nō sum dignꝰ vocari filiꝰ tuꝰ. dixit aūt pat ad suos. Cito pferte stolā primā. z induite illū z date anulū in manu eius et calciamenta in pedes eius. z occidite vitulum saginatū z manducemus z epu/

Domica tercia quadragesime

kemur. quia hic filiꝰ meus mortuꝰ fuerat z reuixit. pierat z inuentꝰ est. Ita faciet deꝰ pater oīi peccatori q̄ se p̄ peccatū elongat ab eo. z p̄sumptis bonis nature adheret diabolo. q̄ facit pascere porcos. i. vicia sectari. Et dū cōsiderat penuriā spūalitz ait. O dñe deus quō me p̄didi. erā filiꝰ tuꝰ. z ecce factꝰ sum inimicꝰ. tñ confido in te q̄ suscipies penitentē qui toleraſti peccantē. et de cetero nū p̄ recidiuabo. tūc deꝰ nū q̄ negabit illi miscōiaz suā. sz osculās id est in dilectionē recipit. vestibꝫ gratie induit. z epulak in cōione eucharistie zc. Quarto q̄ vera p̄tritio sit tante vtutis vt pctm̄ mortale siue demoniū expellat. pbemꝰ reuelatōibꝫ. Lesaiꝰ em̄ scribit sic. q̄ q̄dā scolaris pisius enormia cōmiserat pctā que p̄ verecūdia pudebat p̄fiteri. tandē verecundiam vincens. cum p̄ori sancti Vitalis vellet cōfiteri. tanta fuit in corde eiꝰ cōtritio. suspiria in pectore. singultꝰ i gutture. lachrymē in oculis q̄ vor deficeret. nec aliq̄d pferre posset. Dicēte ḡ illi p̄iore. Vade inq̄t fili scribe pctā tua. Scripsit ille z rediit. tñ sicut p̄us voce p̄fiteri nequit. scripturā vero tradidit confessori. Qui legens z videſ tā grauia peccata. de licētia scolaris abbatē voluit p̄sulere. Qui cedulā recipiēs et nihil oīno scriptū repiens. dixit p̄iori. Quid possum hic legere vbi nihil est scriptū. Qō videns p̄or stupensq̄ dixit abbati. Scias p̄ certo illū iuuenē i hac cedula sua peccata sēp̄ fisse z me illa legisse. sz vt video misericors deꝰ cōtritionē suā aperit. z ideo peccata remisit. Qō scolari retulerūt. z ille cum magno gaudio spūs gratꝰ recessit. Ecce patz q̄ p̄tritio cū ꝓposito p̄fitēdi meretur remissionē peccatoꝝ. Silr̄ Petrus de paluō. p̄triarcha hierosolymitan⁹ dicit sup. iij. sentē. Q3 in ciuitate lugduni reptuz est a fodientibꝫ fundamentū vniꝰ palacij vnū caput cuiꝰ os. labia z lingua ac dentes erāt recētia z viua. z audierūt ab eo vocē dicētē. Ite ad eos vt huc veniat ad saluādū vnā aiam. Ad qō eos veniens interrogauit q̄s esset z q̄d vellet. Caput respondit. Ego fui iudex legū z viri virtuosi put cognoui. z circa officiū gradꝰ mei neminē offendi. q̄ nullū p̄silium falsuz dedi. nū q̄ feci p̄tra iusticiā. nunq̄ contra legē eccłie si aliq̄d. gentilis fui. absq̄ xp̄i baptismo decessi. i fine vite mee dolui de oibꝫ pctis meis. z q̄ ad me ñ. pueniet ler illius dei p̄ quā possem saluari. p̄ter qō misericors deꝰ aiaz meam reseruauit in hoc capite. Nūc ergo p̄cor te vt miserearis mei dando sacrū baptisma. q̄ suscepto anīa volabit ad celum. z hoc caput rediget in cineres. z ita factū fuit. Ecce q̄nta vis p̄tritōis

¶ Scōm documentū de vera p̄tritione. ex p̄missis thematis verbis erit declarandū de p̄tritōis seriosa modalitate cū dicit. p̄fecto p̄uenit in vos regnum dei. i. cum ejcit peccatū infundit gratia p̄ quā delebit. De cui⁹ seriosa modalitate q̄liter. s. debeat fieri contritio. declarat Scotꝰ i. iij. di. xiij. di. In pctō tria p̄sideranť. s. actꝰ. habitꝰ. z reatus. Primū est actualis culpa q̄ peccat. De qua Jaco. j. Cōcupiscencia parit peccatū. pctm̄ aūt cū p̄summatū fuerit generat mortē. z quātum ad actuz nō requirit pnia qui p̄cerijt. Secundū est habitualis culpa derelicta in anīa ex actu peccati frequēter iterati inclinans ad maluz. iuxta illud. ij. ti inclinans ad maluz. iuxta illud. ij. ethicoꝝ. Et frequētatis actibꝫ generatur habitꝰ. de difficili mobilis a subiecto. De ꝟ habituali culpe dr̄ Job. xiij. Qui facit pctm̄ seruꝰ est peccati. q̄ seruit malo habitui ip̄m ad malū inclinanti. nec ꝟ expellit totaliter p̄ pen-

tentiã. sed portꝰ p virtuosuꝫ actũ. qz pꝰ pactam pniam habet inclinatõez pe/nitens ad peccatũ ꝑius factũ. Terciuꝫ reatus siue obligatio ad penã. tũ ex di uina offensa. tũ aie macula. q aut ob/ligat ad penã eternã aut tpalez. Eter/na remittit p doloꝛẽ siue tristiciã inte/rioꝛẽ. Tpalis vo remittit p pniam ex teriozẽ q ꝓsistit in doloꝛe sensibili. Ex qbus oibus recipe vnũ documẽtũ qꝫ natura diuitatis est qꝫ oĩa peccata qñ qz puniat. z si aliqñ dissimulat. tñ pu nitio debet peccato ꝑm dei iusti iusti/ciam aut bõ p se puniat aut deꝰ. sz nũ qz inultũ remanebit. Uñ Augꝰ. Pu/niturus ẽ deꝰ peccatũ. ꝑueni euz puni su nõ ille Quõ aũt debeat fieri ista pu nitio p ꝓtritionẽ. dicendũ qꝫ p actũ vo lũtatis. qz dicit extra de regu. iu. li. vj. Dis res p quas causas nascit. p easdẽ dissoluit. sz qz oĩe peccatũ adeo pec/catũ inqntũ voluntariũ. iõ oĩe pecca tũ in pñti poterit deleri p actũ volũta/tis. vt sicut homo voluit aliqd cũ dele ctatõe. id nolit cũ displicẽtia z dolore. Uñ si vis hãe verã ꝓtritẽez ꝑmo cũ do loꝛe recogita petã tua. p qbꝰ incipias timere. qz iturus es coꝛã iusto iudice. vbi de oĩbꝫ peccatis recipies penã. de inde ꝙuerte te ad dei magnã misedi az bumiliꝫ eidẽ supplicãdo di. Tu deus meus multe misedie respice me misẽ/rũ z insipientẽ peccatoꝛẽ. te creatoꝛẽ of fendẽtẽ. penas inferni acqrentez. esto ꝑie deus ꝑpicius mihi peccatoꝛi. in fu turo em nũqz tale facere intendo. con fido de tua bonitate q p me redimen/do dignatꝰ es mori qꝫ dignaberꝭ z mi sereri. Et si habes mltũ induratũ coꝛ. tũc freqnter ꝓtere ipm malleo igne z sanguine. malleꝰ supra caput. medita tio moꝛtis ignis inferni sanguis ẽ ie/su xpi. z ꝛ freqnti boꝛ cogitatõe emol litur qõdã qz coꝛ. Ad b faciẽdũ clamat deꝰ de celo di. illud Joheli. ij. Cõuerti/mini ad me in toto coꝛde vestro. z scin dite coꝛda vestra z nõ vestimẽta vꝛa. Clamãt etiã oẽs sancti angeli di. Re/uertimini a via vestra mala. nobis ei ꝑceptũ est a dño vt dirigamꝰ vos i vi/am salutis. iuxta illud ps. Angelis su is deꝰ mãdauit de te. Clamãt deniqz anie beate exñtes in celo z dicũt. O fi/lij Adã miseri reuertimini z agite pe/nitẽtiã vt pueniatꝭ ad b ineffabile bo/nũ vitã eternã dulcẽ. Nos inqunt hac via venimꝰ ad hãc felicitatẽ. Clamãt insup oẽs damnati di. O stulti z tar/di coꝛde in oĩbꝫ q loquunt scꝑture. cur nõ agitis penitẽtiã. cur nõ creditꝭ filio dei. cur nõ sacre scꝑture. vt eripiatꝭ vos ab hac eterna morte in q̃ sumꝰ vbi cru ciamur die ac nocte in secula seculoꝛũ Bz z clamãt ꝑdicatoꝛes di. Reuerti/mini ad deũ piũ dei filiũ xpm q p nias Ecce expãsis in cruce manibꝫ expectat vt ad se trahat p gram hic z in futuro q gliam. Amen.

Dñica quarta quadragesime.
Sermo. xxxviij.

Quum sublevasset ihs oculos z vidisꝭ qz mltitudo magna venit ad eum. dixit ad Philippũ. Uñ eme mus panes vt mãducent hi Joh. vj. c. z in euangelio. In quo euangelista tria insinuat. s.

Primo cuiusdã miraculũ antecedẽs
Secõ idẽ miraculũ ꝓficiẽs.
Tercio ipm miraculũ subsequẽs.

Primo nãqz euãgelista cuiusdã mira culuz antecedẽs insinuat qõ ꝙdez tria antecesserunt. Primũ abiit xps trans mare galilee. Secõm qz sequebat euz multitudo magna qz videbant signa que faciebat sup his qui infirmabant.

Dominica quarta quadrage.

Terciū q3 subijt.i.occ'te ascēdit ī mō/
tē 7 ibi sedebat cū discipul' suis. Spū
alit' p mare itelligit mōs xp̄e suā ama
ritudinē.mōi ei amaritudinē trāsiuit
p nauiculā crucis.7 secute sē m'te turbe
in mōtē celestē. vbi residet cū suis disci
pul'. Scōo euāgelista īsinuat ip̄z mi/
raculū pficiētē.s. xp̄m de q̄ tria p̄mēda
bilia notat. Primū xp̄i pietatē di. Cū
subleuasset oc'os suos. Xp̄s enī hz du
os oc'os.s.sapie ō q̄ dī Eccl. xxiij. Oia
videt oc'us illi⁹. Et oculū m'fico:die
de q̄ Sap. iiij. Gra dei 7 miscōia est ī
sctōs ei⁹ 7 respect⁹ in electos illi⁹. Nos
oc'os hēbat clausos añ icarnatōez sz
mō aperuit quia suos sapia 7 gra illu/
strauit. Scōo p̄mēdat euāgelista chri
sti hūilitatē cū dixit ad philippū. Un
emem⁹ panes vt māducēt hi. Ipe enī
sciebat q̄d essz factur⁹. Magē siq̄dē xp̄i
hūilitas .q3 magē de discipl'o scrutat.
dñs a suo iterrogat.facto:e de factura
q̄rit. Tercio p̄mēdat euāgelista xp̄i pi
etatē. Cū enī philipp⁹ dixissz etiā si ibi
essent panes tñ ducētor denarior nō
sufficerēt eis etiā si modicū sumerent.
Et b.andreas dixissz. Est hic vn⁹ puer
q̄ habz q̄nq3 panes ordeaceos 7 duos
pisces sz hec q̄d sunt ī tantos. tunc
xp̄s fecit hoies discūbere sup fenū qui
fuerūt q̄nq3 milia.7 accepit panes 7 gr̄
tias egit.sua p̄rāte m'ltiplicauit et di/
stribuit illis. v.milib⁹ hoīm. 7 sil'r pi/
sces M'ltiplicabāt ār isti panes ī ma
nib⁹ xp̄i dū frāgerēt.i manib⁹ ap'lor
dū apponerent.in dētib⁹ edētū dū co
mederēt. Istō ei miraculū q̄tidie fit et
nēo mirat. hic Aug. Un ei m'ltiplicat
de paucis granis segetes ide ī māib⁹
suis m'ltiplicauit 7 q̄nq3 panes. Et b.
Gre. Mai⁹ inq̄t miraculū ē gubnatō
tot⁹ mōi q̄z saturatio q̄nq3 miliū ho/
minū de q̄nq3 pāib⁹ 7 tñ b nēo mirat.
Spūal'r q̄nq3 panes xp̄s sua bñdicta
incarnatōe m'ltiplicauit. Primū pa/
nē pnie.q3 iā m'lti faciūt fructuosā pe/
nitētiā. de q̄ pane dī in p̄s. Cibab nos
pane lachrymar. Scōm panē.s.sacra
mētalē m'ltiplicauit: qa ī m'ltī loc' p̄ie
crādū p̄misit. de q̄ Joh. vj. Ego sū pa
nis viu⁹ 2c. q̄ panis triplici igne fuit
coct⁹.s.igne diuitat' passiōis 7 amor/
Tercū panē .s. martiale m'ltiplicauit
p̄ incremēta segetum quē petim⁹ q̄tidie
Mat. vj. Panē nr̄m q̄tidianū 2c. Et
de isto pane dī Esa. lviij. Frāge esurīē
ti panē tuū. Quartū panē.s.ifernalem
m'ltiplicauit bis q̄ nolūt panē pietat'
recipe iurta illō puer. iiij. Comedunt
panē ipietat' 7 vinū iniq̄tat'is bibunt
Quitū panē.s.celestē m'ltiplicauit per
meritor cumulatōz ō q̄ Lu. xiij. dicit
Btūs q̄ māducabit panē ī reg̃ dei. de
hmōi māducatōe dic̄ saluator Lu. xxij
Ego dispono vob sic̄ disposuit mihi
p̄ me⁹ reg. vt edat' ibi sup mēsā mea
ī reg̃ meo. Tercio euāgelista īsinuat
miraculū subsēqns di. Ut ār ipleri sūt
dixit discipul'. Colligite fragmēta ne p
eant 7 ipleuer̄t. xij. cophinos. Jgr hoiem
illi cū vidissent signū dicebāt. Quia b
est pe ap̄ba q̄ ē v̄ctur⁹ ī mūdū. R
Un ī p̄nti f̄mōe de eleōsina tria note/
mus documēta salutaria.scz

Primo notem⁹ eleōsine inducātez
Scōo p̄siderem⁹ ei⁹ modū 7 actū.
Tercio videam⁹ ip̄i⁹ fructificatōez.
Primū dixi documētū saluratre q̄ not
tem⁹ eleōsyne inductōz Erq̄ ī b euāgelio
fit mētio de eleōsina 7 miscōia nr̄i sal/
uator.q̄ innata pietate 2passus esurīē
tib⁹ q̄nq3 milia hoīm saciauit ō q̄nq3
panib⁹ 7 duob⁹ piscib⁹. Est igit nobis
sciēdū q⁹ ad eleōsine largitōem spēal'r
inducimur ex quatuor.scz

Primo ex scriptura
Scōo ex nature conformitate.
Tercio ex diuina benignitate
Quarto ex sctōr exemplaritate

Primo eteni ad elemosynā largiti

onē iducimur ex auctē scpturarū. Nā
inūerabiles scpture clamāt monēdo
ad opa pietatis. aliqñ pmissiōib⁹ .aliq
qñ ſtroribꝫ. Dr em Thob.iiij. Nō auer
te faciē tuaz ab vllo paupe: ita em fiet
vt nō auertat a te facies dñi. Et Eccle
siastici.iij. Ignem ardētē extinguit aq
z elemosyna resistit peccatis. Ibidem
ca.xxix. Conclude elemosinaz in sinu
pauperis z ipa orabit p te .z liberabit
te ab omni malo. Unde etiā Piero.
z habet.lxxxvj.dist.c. Qui clementiaz
nō habet nec inductus est viscera mise
ricordie z lachrymaz cuius spiritual'
sit em nō adimpleuit legē christi, quia
dicit.vij.q.j.c. Oīnis. Qui negāt mise
ricordiā faciendā necessitatē patientib⁹
ipm christū negant qui est misericor
dia. Idcirco saluator maxime impro
perabit reprobis defectū operꝫ miseri
cordie di. Math.xxv. Discedite a me
maledicti in ignem eternū .q parus ē
diabolo z angelis eī. Esuriui em z ñ
dedistis mihi māducare zc. Sed di.
verū quilibet obligat sub pena eterne
damnatōis dare elemosynā. Rñdet
fm Richar.sup .iiij.di.xv.ar.ij.q sic.
Sed qz pceptū est affirmatiuū nō ob
ligat nisi p loco et tpore. z ideo ꝓsidē
rāda est facultas habentis z copia in
digentis. dom⁹ em aut est deficiēs. scz
in victualib⁹. z ista non obligat dare
elemosinā. qz qlibet plus obligat sibi
z suis. puidere cū extraneis. iuxta illō
Eccli.iij. Miserere anie tue placens
deo. Secō mō domus aut est suffici
ens. z nec ista obligat nisi in causa ex
treme necessitatis. Tercio mō dom⁹
aut ē supabūdās. z ista obligat facere
elēosynā ō supfluis. fm illō Lu.xj. Oō
supest date elēosinā .alioqn dānabis.
qz dicit ei. Ite maledicti in ignē eternū.
Secō i largitōe elēosynaz ꝓsiderā
da ē copia idigēs. vt si idiget puideat
primū sibiipi. deinde suis. postea no
tis. demū bonis z deiceps extraneis
Uerūtamē pater malus debet ꝓponi
cuiqz bono in equali necessitate .et ꝓ
pter pceptū dei. Secō ad elemosi
narū largitiōem inducimur ex natu
re cōformitate. sum⁹ em inuicē mēbra
vt dicit ad Roma .xij.et. j. ad Thozi.
xij. Si qd patit vnū membrū cōpati
unt ei oia alia membra. Si qs igitur
misericors nō est nō est de corpe christi
sti cuius ꝓprium est misereri .et sic crude
lis est dissimilis christo. Quia dr Ec
clesiastici.xiij. Omne aial diligit simi
le sibi. Unde lex natural' pcipit proxi
mū vere diligere non tm voce sed etiā
ope. Non em est vera dilectio nisi se
quat effectus .vt dicit.j. Joh. iij. Qui
habuerit substantiā hui⁹ mūdi et vi
derit fratrē suū necessitatē habentez z
clauserit viscera sua ab eo quō caritas
dei manet in illo. Propterea dic Ri
char.in.iiij.di.xv.ar.ij. q elemosinaz
largitio est de pcepto legis nature.
Tercio ad elēosynaz largitōem indu
cimur ex dei benignitate q suo exēplo
alios ad misericordiā puocat. qz ex sua
misericordia oīnia creauit z admīstrat
Uñ Aug. dicit in qstiōib⁹ ve.te. Bon⁹
est q fecē existere qō nō erat. i ꝺ ei se imi
tari voluit. nō i potentia sic imitat⁹ fu
it lucip. nec in scia sic eua sz in misēdis
di. Lu.vj. Estote misericordes sic et pr̄
vr̄ celestis misericors ē. Et iō hāc legē ꝓsti
tuit vt q noluerit facere misēdiaz ñ me
reat eā. iuxta illō Jaco.iij. Judiciū si
ne misēdia fiet illi q ñ fecē misēdiaz. Id
circo ds pr̄ misēdiaz nūcupat. j. Lozj. Quia ex misēdia īmēsa creauit ange
lū. demū ad custodiā deputauit .isup
vbiqz pat⁹ ē dare auxiliū sue gr̄e dicēs
Lu.xj. Qui petit accipit z q qrit iuenit
z pulsāti apiet. Certe ois q qrit iuenit
siue iust⁹ siue iust⁹. nā z lōgin⁹ qrēdo
misēdiaz dei iuenit q lat⁹ saluatoris
lācea pforauit. Quarto ad elēosinaz

Dominica quarta quadragesime

largitõem inducimur ex scriꝑ exemplaritate. Dēs em̃ quotquot fuerūt t erūt fuerunt et erunt misericordes et largitores elemosinarꝝ. t q̃nto maio rē gr̃am a deo receperūt tanto magis paupibus puiderūt. Sic ō be. Fran. legit q̄ nō parcebat tunic̃ t mārellis. sed quicq̄d habere poterat paupibus erogabat. Silr ō Jobe elemosinario legit t de omnib⁹ alijs. Rō est qr consiserabāt ex vera fide hec tria .s. qđ petebat. scdo qđ petebat. tercio q̃re petebat. Primū scī cōsiderabant qđ petebat qr solus dominus ihesus christ⁹ in persona pauperis .m q̄ ipe dixit Math .xxv. Qđ vni ex mīmis meis fecistis mihi fecistis. Jdeo saluator repellet a se i iudicio repellēres paupes. iurta illō puer .xxj. Qui obturat aurē suā a clamore paupis t ipe clamabit t nō exaudiet. Scdo scī consiserabāt qđ petebat ihs qr suū t nō illorū Nā oia bona dei sūt t ea dedit hoib⁹ tanq̃ dispensatorib⁹. Jurta illō apli. Quid habes qđ ñ accepisti. q. d. nihil. Magna pfecto est dei misericordia q̄ sua dona gratis dedit hoib⁹ t de illis petit vt se debitorē maior̃ faciat. Un Aug. de vbis dñi sm̃one. xlij. De meo vtiq̄ q̃ro ait dñs. da mihi t reddā tibi. habuisti me largitorē fac me debitorē. pauca mihi das celestia vtiq̄ reddā. tpalia das eēna restituā memento ipsum addā. Tercio sancti pſiderabāt quare ihs in paupe petebat elēosinā. qr nō ꝓpr̄ suā vtilitatē sed scīor̃. Unde ps. Bonor̃ meor̃ nō eges. Terre saluator nō indiget tua buccella. nec cōtentat tuo pane solū sed vult et esurit animā tuā p bonā voluntatē. Si igitur nō habes substātia da ei beniuolētiā. Si nō habes rē mūdanā da ei animā tuā p bonā voluntatē t sufficit ei t tibi. et benediceris hic a paupib⁹ t i futuro a saluatore. Sicut legit de petro thelonario. Semel em̃ paupes i hyeme sedebāt ad solē vt se calefacerēt t ceperūt elemosinatores collaudare t p eis orare. similiter elēosinas non facientib⁹ derogare. Inter quos venit in medū t Petr⁹ thelonari⁹ duces t ceperūt singuli interrogare inſe si vnq̄ quis eorū recepisset ab eo elēosinas t null⁹ inuent⁹ est. Dixit vn⁹ ex eis. qđ dabitis mihi t ego recipiā elēosinam hodie ab eo. t alij fecerūt cū eo pactū. Ille paup stabat foris expectans qñ thelonari⁹ reuerteret domū. et dilpē satōe dei simul puenerūt ipe thelonarius t vnus seru⁹ eius portās siligines panes. Videns igit paupem nō ingrediēs lapidē arripuit p furore siliginē t iactauit in facē paupis. Itaq̄ post duos dies egrotauit ad mortē t vidit in somnis oēs act⁹ suos. i statera appendere. In vna ei acie aggregabātur mauri viri nigerrimi. i altera fuerūt qđam candidi. q̄ nihil inuenient. e boni qđ ipi apponerent aduersus mala opa que collecta erāt ab illis nigris. Tūc illi cādidi ad alteruꝝ dixerunt. Nihil hic habem⁹ nisi vnā siliginem quā dedit añ duos dies ihs q̄ius ñ volūtarie. et mittentes siliginē in statera equaliter facta est. Tunc dixerunt thelonario cādidi viri. Vade et adde ad siliginē ne isti nigri appreheñdant te. Et euigilās cognouit que visa sunt nō esse mēdacia sed vera. Omnia em̃ que a iuuentute fecerat t que oblitus fuerat videbat cōgregata ad libram. et dicebat. Adiuua me domine vere adiiciam ad siliginē que tantum valuit t pōderauit licz per furorem iacrauerim. Et quantum tūc valent elemosyne bona intentōe facte, cepitq̄ de cetero oia bona erogare p pr̄ deū. Cōtigit eū sel'ire ad thelonciū

et obuiauit ei nud⁹ q̄ petidit añ eū ro/
gās vt eū ꝓtegeret. Ille vo expoliauit
se z ꝺdit ei vestē rogās vt deū p eo ora
ret. Paup vo erubuit tā p̄ciosā vestez
hīe ideo dedit cuidam negociatori vt
vēderet. Vidēs añ dñs Petr⁹ vestez
illā suspēsam ad vēdēdū ꝓristar⁹ē di/
cēs. Dñe de⁹ me⁹ en nō fui dign⁹ vt
paup mēoriā mei bñet. z veniēs domū
flebat amare Cūq; sic anriaret obdor
miuit. viditq; quēdā pulcerrimū sup
solē ferētē crucē i collo. q̄ dixit ei. Quid
ploras dñe Petre. Cui cāz sui fletus
cū retulisset dixit illi dñs ieſus. Ecce e/
go indu⁹ sū illa veste quā egeno dedi
sti. z oñdit ei dicens. Bñas ago bone
voluntati tue qm̄ frigore affligebar et
coopuisti me. petr⁹ vo ad se reuersus
admirās cepit btificare egenos z di/
cere. Viuit dñs si inops dñs ieſus fu
it nisi moriar fiā sic vnus ex eis. Et ac
cersito notario suo quē pecunia eme/
rat dixit ei. Duc me in scām ciuitatez
z vēde me vni xp̄iano z p̄cium eroga
pauplb⁹. Notario vo id recusanti ait
Si me nō vēdideris vēdā te barbar⁹.
Qui pduxit ip̄m in scām ciuitatē hie/
rusalē vbi dñs ieſus olim fuerat vēdi
tus. ibidē notari⁹ dñm suum vēdidit
vni argētario triginta argēteis. z illos
dedit pauplb⁹. nulli tñ b manifesta/
uit. Dñs añ petr⁹ coquebat dño suo
z lauabat scutellas. q̄a ꝓfuis iniuria
bat. Et dñ argentari⁹ vidiſſz se pspa/
ri. pē ip̄m dixit ei. Volo būilis petre
eliberare te vt de ceēo sis frater meus
Videbat enī q̄ seruī sui babebāt illuz
q̄si factuū. Petr⁹ vo noluit fieri frater
dñi sui sed pot⁹ in tribulatōe eē. Un/
de q̄tiēscūq; tribulabat apparebat ei
in vīsu dñs ieſus i illa veste quā dede
rat egeno tenēs in manib⁹ trigita ar/
genteos dicēs ei. Noli meſt⁹ cē frater
petre. ego suscepi p̄cū tuū. z in futuro
restituā tibi z ꝓsolabor te. Cōtigit añ
vt imperator doleret de amissiōe tanti
viri. Cūq; ip̄m inq̄ri mādasset nō inue
nerūt. Interim ꝓtigit q̄ vicini dñi pe
tri de Cōstātinopoli cā deuotiōis trēt
hierl'ymā. q̄ apud argētariū hospitari
videtes Petr⁹ dicebāt mutuo. q̄s ill'is
est iste coq̄nari⁹ dño petro. Alter ait.
Certe surgā z videbo. Nō audiēs pe/
trus exiliuit. Et ostiari⁹ erat surdus z
mutus z nō nisi p signa apiebat. Cui
dixit api. z ptinus apuit. Et ꝙersus
ostiari⁹ cepit clamare z dicere. Vide/
te ne forte hō dei sit iste coq̄narius. q̄
mox vt mihi dixit. api. statim audiui
z loq̄ cepi. Surgētes igit oēs z ip̄z in
q̄rentes nusq̄ inuenerūt. Tūc cepe/r
ei⁹ vicini narrare illi⁹ bonorē diuitias
ac industriā. Isti vo ei⁹ būilitatē pa/
tientiā z pbitatē. z ml'tū se culpantes
p eo q̄ ml'z opprobriſt ip̄z affecissent
Petr⁹ vo būilitatis z patiētie vtutez
quā p mīficordiā inuenerat p fugam
suā ꝓfuauit. ¶ Scōm doctrinē/
tū de elemosyna ꝓsiderem⁹ ei⁹ modū
Nā elēosyne septē sūt modi qualiter fi
eri debet. q̄s notat zache⁹ Lu. xix. scz

Primo vt sit pmpta
Secūdo vt sit copiosa
Tercio vt sit ꝓpria
Quarto vt sit bona
Quinto vt sit pura
Sexto vt sit libera
Septimo vt sit discreta

Primū igit modū notat elēosyne vt
sit pmpta di. Ecce. q. d. zache⁹. q̄ cum
pōt fieri elēosina nō est tardāda. sicut
ml'ti faciūt q̄ pauperes ad ianuas diu
stare z clamare pmittūt. q̄bꝰ consulit
sapiēs puer. iiij. Ne dicas amico tuo.
vade z reuertere z cras dabo tibi cuz
statim possis dare. Uñ elēosyna non
est differēda p⁹ mortē. q̄z elēosina q̄ p⁹
mortē dat est sic lucerna. q̄ post boiez.

Dominica quarta quadrage.

portaꝝ.q̄ nō cyſtodit boiez q̄n in foue am cadere poſſit. Et ſi ceciderit ide eū nō extrahet. qz i inferno nulla ē redēp/ ptio .ḡ vn⁹ denarius quē dat hō i vi/ ta ꝓpt deū pl⁹ valet hoi q̄ centū poſt mortē. imo pl⁹ q̄ ſi daret poſt mortē vnus mons ō auro: vt ōz i legēda ſcti Adalberti. qz de vno denario quē viuēs dedit eternal⁹ gaudebit in celo. Bo/ nū igit̄ eſt hoi vt in hac vita exiſtens puideat ſibi de futuro. qz dicit Ambꝝ. Bona hois nō ſunt q̄ ſecū ferre non pōt. z inſup bona q̄ hic p̄mitt̄ ibi inue/ nies. Vñ Petr⁹ raueñ. O hō ſi hic p/ māſurus es q̄ tua ſūt ō reponas. Si aūt illuc itur⁹ es cur ea ō relinq̄s. ma nus paupis eſt gazophilaciū xp̄i. qđ q̄cq̄d accipit xp̄i paup xp̄s accipit. da paupi t̄rā vt accipias celū. da numū vt accipias regnū. da paupi vt det ti/ bi. q̄cq̄d paupi dederis tu habeb. Et q̄d a te nō accipit paup habebit alter. Nō igit̄ p̄ſus ꝓfidas ad frēz tuū vt fi liū reip̄m qz tibi fiet ſic de quodā legit̄ q̄ erat diues z habebat vnicū filiū. q̄ i agone fecit teſtamētū plebano religi/ oſis z paupib⁹. Poſt cui⁹ mortē cepe rūt petere a filio ei⁹ legata a p̄e. Tūc fili⁹ rñdit. Nulli q̄cq̄ dabo. vos dicit z cū ſacra ſcp̄tura ꝓbatis q̄ ſi q̄s ē in inferno nihil illi p̄ſūt ſuffragia. z ſi in celo tūc nō indiget. mō ego neſcio ſi p̄ meus eſt in inferno vl̄ in celo. Et ſi eſt i purgatorio tūc purget. igit̄ nihil da bo vobis. qz illa bona q̄ iure beredi/ tario poſſideo nō expēdo ſub dubio.

Secūduz modū elemoſine notat zacheus vt ſit copioſa dicēs. dimidiū bonoꝝ meoꝝ do' paupib⁹. De hoc ei optime docet Thobias. iiij. di. Quā/ tum potueris eſto miſericors. Si fue/ rit tibi multū abūdanter tribue. ſi au/ tem exiguuz z ō impiti libenē ſtude. Dicit eñ ſcūs Tho. ij. ij. q. xxxij. ar. x. q' abūdantia elēoſyne trib⁹ modis p̄t ꝛſiderari. Primo ex pte charitatis. et ſic laudabile eſt q̄ fiat abundanter. i. ex magno affectu. Vñ Piero. Que offe runt nō ſuo pōdere ſed offerētis volū tate pēſant. Idē. Nō quantū ſz ex q̄n to deſiderio dederis de⁹ pēſat. Secū/ do pōt cōſiderari abūdantia elemoſi ne ex pte facultatis dant̄. et ſic fm p portionē facultatis laudabile ē elēo/ ſynā dare abūdanter. qz laudauit do min⁹ viduā paupculā duo era minu ta dantē. vñ Lu. xxj. ōz. Omnēvictum quē habuit obtulit. ió pl⁹ q̄ oēs miſit Null⁹ ḡ de pauptate dz ſe excuſare qz paup libenē emeret ſi i fozo tantū da ret ei p vno denario ſiē diuiti p. r. flo rentis z nō retraheret illū ab emptōe pauptas Si igit̄ paup nō habz dena riū det fruſtū panis. Si vo nec panē habz det haustū aq̄ frigide. qz dic̄ ſal uator: Mat. x. Qui ōderit calicē aque frigide ñ p̄det mercedē ſuā. imo ſi nec aquā habz det bonā volūtatē z ſuffic. Quia dicit Aug. ſup p̄s. Coronat de⁹ int⁹ volūtatē vbi nō inuenit facultatez Tercio elēoſine abūdātia pōt ꝛſidera ri ex pte recipiētis. z ſic dz eē tā copioſa vt ſuppleat indigentiā recipiēt̄. Ter ciū modū elēoſine notat zache⁹ vt ſit bona cū dicit. bonoꝝ meoꝝ. Nā fre/ q̄nter hoies dāt de vilioribꝫ cū p̄ofe/ cto deberēt dare de melioribꝫ. z ſic ōs habz iter hoies equū claudū aut mo/ noculū z fuū ſil'. qz ſi ſer filios vel fili as q̄s habuerit vellet q̄ deformioz eſſ ficeret religioſus z pulcrioz fuiſz mū do. ideo vir de⁹ talibꝫ dat in celo locū melioꝛē. qz qua mēſura mēſi fueritis re metiet̄ vobis dicet ſaluator. nō tū di/ co q̄ etiā vilioꝛē nō acceptaret. ſed q̄ ñ ita remunerat. Vñ dicit Aug. li. de ꝛ/ bis dñi. Et habet di. xlj. c. Nō cogant diuites vrant ſuperfluis. i. ꝓciosis dō

126

paupib⁹ vilia. Et saluator. Qđ sup⁊ est date elemosinā ⁊ ecce oia mūda sūt vobis. ¶ Quartū modū eleōsine notat zacheus vt sit pria cū dicit. meorum bonorū. Elemosina eñ accepta debz fieri de bonis nō de rapina vel furto. nisi cū dñs ignoraret ⁊ in restitutōem erogaret. Unde Aug. Quale est illud munus qđ alter cū gaudio accipit ⁊ alter cū lachrymis amittit. ⁊ Ec⁊clesiastici. xxxiij. Qui offert sacrificiū de suba pauperis qsi q victimat filiū in cōspectu patris. Sicut eñ aqua q est mūda lauat sed immūda coinq̄nat. sic est eleōsyna de pr̄ijs bonis ⁊ de iuste acq̄sitis q pdit ⁊ nihil iuuat. Et qbus patet q nec fr̄uus nec filius nec vxor posset facere elemosinā de bonis dñi si eis interdicit nisi in quib⁹ rebus vl' in extrema necessitate. Si vo mulier habet res paternales vel ē q̄stuosa: tūc talis ꝫ viri volūtatē pōt facere elemosinā. Sil⁊ nec religiosus pōt facere elemosinā q nō habz administratiōnē sine scitu pl̄ati vel pūmptōe q ñ doleret si sciret. nisi ex spēali instinctu spūssci sicut bt̄us Francisc⁹ Unde refert Vincēt⁹ in speculo morali q q̄dā conuersus cistercien. q̄ndoq⁊ repiebat nudū statim tunicā suā dabat ei. licz abbas phiberet et pter ꝫ puniret. Sup quo cū ꝓsuleret Alexāder papa qui tūc veneratur in frāciā: videns q fratrē obedientia phiberet ⁊ caritas suaderet Rndit. tu conuerse quotiēscūq⁊ suadebit tibi caritas sp̄s da. Tu abba q̄tiēscunq⁊ inueneris inobedientē cōuersū sp̄s castiga. Quintū modum eleōsine notat zacheus vt sit pura cū dicit Domine. Debet eni elemosina fieri cū dulcedine sermonis et hilaritate. Unde dic̄ apl's. q. ad Choz. ix. Hilarē eni datorē diligit deus. Et sic cum tali vultu restituet christ⁹. Debet insup esse pura sine mortalis culpe macula. alioq̄in displicet deo. Iuxta illud Eccli. xxxiij. Dona impiorū nō probat altissim⁹. Et j. ad Chorinc. xiij. Si distribuero oīes facultates meas in cibos pauperū. charitatē autē non habeam nihil mihi prodest. scilicz quantū ad meritum vite eterne. prodest tñ quantū ad tēporalia. Sollicite igit⁊ deberēt se magni dñi examinare si sunt in peccato mortali quādo faciūt fieri vestes sacerdotales. calices. altaria. ecclesiast. ¶ Sextū modū notat zacheus vt elemosyna sit libera: cum dicit. do. Elemosyna eñ non debet fieri pro susceptis beneficijs aut pro recōpensa expectanda sed liberaliter pauperib⁹. qđ docet saluator Luce. xiij. ca. Cum inquit facis conuiuiū voca pauperes debiles claudos et cecos ⁊c. qui non habent vnde tibi retribuant. retribuetur autē tibi in retributōne iustoꝝ. ¶ Septimū modū elemosyne notat zacheus vt sit discreta: cum dicit. pauperib⁹. Debet enim erogans bene discernere cui dat elemosynā: quia non illis pauperibus: qui suis manibus possunt laborare. nec ioculatoribus. Quia dicit Hieronym⁹. Da indigenti et non sentanti. vt nō cum tuis pecunijs animā illius perdas. Tu eñ causa es illi⁹ cui occasionē prestas peccatorū. Non debes nutrire illū in suis peccatis cū tuis elemosynis. sed illius naturā potes nutrire quādo de tua elemosina non peiorat sed nutritur. Unde glo. sup Eccli. xiij. Qui indigenti peccatori non quia peccator: sed quia homo est tribuit: nō peccatorē sed iustum nutrit. quia nō culpam sed naturam diligit. ¶ M ¶ Tercīū documētū de elemosina considerem⁹ ipius fructificatōes. Nam elemosyne inter alia fructus sunt sex. scz

Dominica quarta quadragesime

Primꝰ ꝗa tpalia multiplicat.
Scōs qz remissiōem impetrat.
Tercꝰ qz ab hoste defensat.
Quartꝰ qz intercessores mltiplicat
Quintꝰ ꝗa meritū cumulat.
Sextꝰ qz finaliť beatificat

Primꝰ fructus dicti eleōsyne qꝫ ē iste. qz tpalia bona mltiplicat. z ideo dicit Prouer.xxviij. Qui dat paupi nō indigebit. Et eiusdē.c.xj. Alij diuidūt ꝓ ꝓria z diuitiores fiūt. alij rapiūt nō sua z sp in egestate sūt. Et be. Bre. Terre ne ait subeꝛ ꝓ b qꝫ paupib⁹ distribuūť mltiplicanť. Et saluator Lu.vj. Date z dabiť vob. De b refert Cesariꝰ i dyalogo suo. qꝫ cuiusdam cenobij pr erat mltū liberal' ad paupes. z ex b mōasteriū abūdabat vino frumēto z oleo Mortuo abbate aliꝰ ꝑficiť. q sub specie ꝓuidentie i futurū cū fratꝝ ꝓsilio cepit auarꝰ esse ad paupes. z sic factū est vt mōasteriū ad tāta deueniret inopiā vt vix bient frēs vite necessaria. Quodā die vēit angelus dñi ad monasteriū in specie senis .quē portariꝰ timore abbatis clam introduxit. eiqꝫ ōn tū potuit necessaria mistrauit. Et ait. Habe patientiā qz nō habemꝰ ꝗd tibi amplꝰ demꝰ. ego eīm scio b monasteriū in tāta abūdātia fuisse qꝫ mltis satis dare potuimꝰ nūc vo vix habemus vite necessaria. Cui senex. Scis vñ b acciderit. Rñdit. nescio. Ait angelꝰ. Duo frēs morabanť in b monasterio vñ erat abūdātia. ꝛ postꝗ vnꝰ eoꝝ exiuit alť stare nō potuit ꝛ cū secutꝰ est. Cui frater ait. Et ꝗ sūt illi fratres Rñdit angelus. vnꝰ vocabať date alter dabiť. Egressus ē date z alť stare nō potuit. Quo dicto angelꝰ dispariut. z frēs ad ꝓra pietatis opa reuersi sunt. z mōasteriū iteꝝ abūdauit Secūdus fructus eleōsine ē. qz remissionem pcōꝝ ipetrat. Ideo dī Ecci. iij. Ignē ardētē extīguit aq̄ z eleōsina restit pctō. Hinc z b. Bre. dicť sic. Quotiēs ꝓ culpa eleōsinā facimus q̄si ꝓ ꝓnis actib⁹ pcūm solumꝰ. Ñ igiť cōsulebat Daniel nabuchodonosoꝛ.c. iij. di. Pctā tua eleōsynis redime. Tercius fructus eleōsyne ē ꝗa ab hoste defensat. ipa eīm se opponit aduersario. sicť manꝰ opponiť ne oculꝰ ledat. Ñ Aug. sup illū ps. Misericordia mea z refugiū meū dicť. De nullo ita viať diabolus sicť de misericordia .nihil plus odit in hoīe q̄ misericordiaz exq̄ ipe crudelis est. Vincentia Thob. iij. Eleōsina a pctō z a morte libat. Jō dicť Nicro. Non memini me legisse mala morte moꝛtuū q̄ libenť opa pietatis exercuit. habet eīm mltos intercessores. z ipossibile est preces multoꝝ non exaudiri.

Quartꝰ fructus eleōsine ē qz intercessores mltiplicat ideo dicť saluatoꝛ Luce.xvj. Facite vob amicos de māmona iniq̄tatis vt cū defeceritis recipiant vos in eīna tabnacla. Regnū ei celoꝝ in cena tabnacla. Regnū ei celorū paupeꝝ ē. iuxta illū Mat.v. Beati paupes spū qm ipoꝝ est regnū celoꝝ. Jō sedent añ foꝛes ecclie vt qui volūt emere possent. Quintus fructus eleōsine est qz meritū cumulat. ió saluator dicebat Lu.vj. Mēsurā bonā z ꝓfertā z coagitatā z supefluētem dabūt in sinū vestꝝ. Mēsura bona ē qꝫ angeli aiaz misericordis hois i celū ꝓducēt. Mēsura ꝓferta qꝫ angeli z homines i celo honorifice suscipiēt. Mēsura coagitata est qꝫ angeli z homies imo ipe xps sua bōa secū diuidēt. ꝗa hic ipe cū paupib⁹ diuisit. Mēsura superfluēs est ꝗa oēs sancti regratiabūť ei qꝫ hic mēbra xpi adiuuit. Sextus eleōsine fructus ē ꝗa finaliť beatificat quib⁹ i iudicio dicet saluatoꝛ. Venite bñdicti ptis mei ꝑcipite regnū. Ad qs nos introducat pꝰ xps q̄ cū ꝑe z.

Sermo XXXIX

De eadem dñica.
Sermo. xxxix.

Effunde sicut aquā cor tuū Treñ. ij. c. In qbꝫ verbis ꝓpheta ostendeles docet quēadmodū ꝯfessio debeat fieri. Ubi ꝯfitēti tria innuit studiose obseruanda. s.

¶ Primo vt oīa pctā explicet.
Scōo vt oēm occasionē resecet.
Tercio vt pctī reatū ꝯsideret.

Primo dixi q ꝓpha Hieremias ip̄missis ꝟbis insinuat obseruāda in cōfessione vt ꝯfitēs oīa pctā sua explicet cū dicit. Effunde. Quidā em̄ pctā sua nō effundūt sz stillant. qdā dicēdo z qdā retinēdo p verecūdia. Talis em̄ cōfessio nō mereť remissionē. sz oino exp̄ssa. Uñ p̄s. dicebat. Dixi. i. ꝓposui cōfitebor aduersum me iniusticiā meā. glo. nō alienā. z tu remisisti ipietatem pctī mei. Silr qdā suā ꝯfessionē sic diuidūt. ita q vni sacerdoti dicunt aliq̄ pctā z alteri itez aliq̄. aut exp̄mūt sub ꝟbis colozatis ne ꝯfessor intelligat vt ipi min⁹ pctōres appeant. q̄z ꝯfessio ē nulla. qz dic̄ Aug. li. de vera pnīa. Caue ne pctōr ne verecūdia ductꝰ diuidat ꝯfessionē. qz tūc venīa a deo nō ꝯsequť. Nicetiā Bed. di. Cōfessionē diuisi z me fructu ꝯfessionis p̄riuaui. Et p̄s. Delicta mea a te nō sunt abscōdita. sup q̄ dic̄ Lyra. Q. ꝙps pctā fideliū reputat tanq̄ sua si nō abscōdunť i ꝯfessiōe sacramentali. Scōo ꝓpha Hieremias insinuat vt in ꝯfessiōe pctī occasionē resecet cū dicit. Sic aquā effunde cor tuū. acsi dicat. Ceteri liq̄res cū effundunť aliq̄ pinguedie suplinita vel sapore vl colore infecta vasa reliquūt. Sola aq̄ sic effundiť vt nullis exp̄ reliquijs maculeť. Illi igiť q negligētie vel erubescētie cā pctā i cōfessiōe detinēt q̄si in vase cordis spissi liq̄ris reliq̄as retinēt. Illi vo in vase cordis sapozē retinēt qui actū q̄dē ꝯfitenť. sz affectū nō detestāť. Sic illi q dū recordāť de pctis etiā cōfessis delectāť z eis cōplacet. iuxta illō p̄s. Dm̄ laudať pctōr in desideriꝯs aie sue. Illi vo q de cordis vase pctā sua effundūt nō mltū curāt hoim ꝯfusionē. sic Maria magdalena q̄ inť cōuiuātes flere nō erubescebat. sed lachrymis pedes dñi lauabat. Tercio hieremias ꝓpha in p̄missis ꝟbis ꝯfitētibus insinuat vt pctī reatū ꝯsideret cū dixit. Effunde cor tuū. i. pctā q̄bꝫ debetur eternū rozmētū ꝟm dei iusticiā. z illa de corde ꝓcedūt. vt dic̄ saluator. De corde ꝓcedunt falsa testimonia. blasphemie. adulteria ꝛc. z hᶜ coinquināt hoiez. Merito igiť p̄sua det ꝓpha a talibꝫ abomiabilibꝫ rebus euacuari di. Effunde sicut aquā. In q̄bus q̄dem ꝟbis tria salutaria insinuat documēta in p̄ñi ꝟmōe declarāda. s.

¶ Primū erit de ꝯfessionis actu. ibi. Effunde.
¶ Scōm erit de ꝯfessiōis subiecto. ibi cor tuum.
¶ Terciū erit de ꝯfessiōis modo. ibi. sicut aquam.

Q. ¶ Primū siq̄dem documentū erit de ꝟe ꝯfessionis actu. z ꝑ notať in tbemate cū dr. Effunde. Debet em̄ ꝟe penitēs in sua ꝯfessione q̄druplicē actuz bñe. si venīa vult ꝯsequi pctōr suos. s.

¶ Primo actū p̄meditatōis.
¶ Scōo actū electōis.
¶ Tercio actū detestatōis.
¶ Quarto actū būiliatōis.

Primo dixi q ꝯfitēs i sua cōfessiōe dz bñe actū p̄meditatōis. z sic tādē effundere cor suū sacerdote. qz q̄cūq ip̄rouise accedit ad cōfessionē talꝰ vir vel nūq̄z bñ cōfiteť. Nō qz nō occurrūt memorie oīa pctā tpe cōfessiōis. qđ est valde

Domica quarta quadragesime

piculosum. Dz di. vtrū hi q̄ sine suo⁹ p̄ meditatōe peccato⁹ accedūt ad ꝓfessionē excusent si q̄d obliti fuerint ꝓfiteri. Rñdet Richar. in. iiij. di. xvij. q. cō fitens aut adhibet diligētē p̄meditationē suo⁹ pctō⁹ aut nō. Si p̄mū. i. adhibet diligentē p̄meditatōez tūc excusat coram deo. etiā si milia pctā mortalia obliuiscat qz fecit qō potuit tm nō occurrerūt memorie. z ſō mīficoz de us nullū hoiem obligauit ad ipossibile. nec req̄rit ab hoie qō nullo mō pōt facere. Si vo nō adhibuit diligētē p̄meditationē ſz ꝓsuetudine vel verecūdia seu negligētia duct⁹ accedit nullo mō excusat. qz dic apl's. Ignoras ignabit. Nā sic dispēsatoz coram dño suo nō excusat p ignorātiā de reddenda rōne di. Nescio pecuniā tuā ad q̄d exposui. Sic ꝓfitēs coram deo nō excusat q̄ ipo nisi accedit. Dz igit q̄libet xp̄ian⁹ hre p̄meditationē octo ꝓditionū sequētiū Primo habeat p̄meditationē sue etatis. ſ. puericie. iuuētut⁹. senectut⁹. in q̄bus q̄nq; aggrauat pctm. Scōo habeat p̄meditationē sui stat⁹. ſ. virgitat⁹. ꝓiugalitat⁹. z viduitatis. Tercio habeat p̄meditationē fortune. ſ. psperitat⁹. aduersitatis. locupletatōis. z paupertatis. Quarto habeat p̄meditatōez soci etatis. ſ. dñoz⁹ ꝓciuiū z seruo⁹ cū q̄b⁹ cōuersat⁹ est. Quinto habeat p̄meditationē artiū seu officio⁹ vtputa si est sutoz. sartoz. mercatoz. z quō i illis se bauit. Sexto habeat p̄meditatiōez locoz⁹. vicz ciuitat⁹. villa⁹. eccliā⁹. campoz⁹. silua⁹. domo⁹. lecto⁹ ꝛc. Septimo habeat p̄meditationē tpis. ſ. anno⁹. die⁹. festo⁹. feria⁹. vel ieiunio⁹ vt dicere possit illud Esa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine anie mee. Et notāter dic oēs annos. Octauo habeat p̄meditatōez diuino⁹ p̄cepto⁹. pctō⁹ mortalium q̄nq; sensuū ꝛc. Et sic tandē effundat coz suū cozā sacerdote vel ꝓfessore. z b seriose. Scōo ꝓfitēs dz hre actū electionis in sua ꝓfessione. Nā multi sunt q̄ p̄meditant oia pctā sua. ſz nō habēt discretionē in eligēdo ꝓfessorē idoneū. cū tm dicat Aug⁹. q. q̄ vult ꝓfiteri pctā sua vt inueniat gr̄am q̄rat sacerdotez scientē ligare z soluere. ne cū negligēs circa se extiterit negligat ab illo q̄ eum salubriter monet et petit ne ambo in foueam cadant si cecus cecum ducat Unde confitens debet querere ꝓfessorem z eligere qui habeat bas tres conditiōes. ſ.

Primo vitā honestā.

Scōo sciam illuminatā.

Tercio auctoritatē ꝓcessam.

Primo nāq; ꝓfitēs eligat ꝓfessorē habentē vitā honestā. Ille pfecto dz eē vite honeste cui⁹ misterio iustificant impij. viuificant mortui. Jō talib⁹ dicit ap'lus. j. Cho⁹. iiij. Sic nos existimet hō vt mīstros xp̄i z dispēsatozes mini sterio⁹ dei. Hinc etiā Aug. z hr de pe. di. j. Sacerdos cui oīs ptās offert et añ quē oīs languoz ꝓstituit i nullo eo rū iudicād⁹ sit q̄ in alijs iudicare ꝑmptus ē. Judicās em aliū q̄ iudicād⁹ est seip̄m cōdemnat. Scōo confitēs eligat cōfessorē hñtez sciam illuminatā. sic em medic⁹ ignar⁹ nō excusat si quē sua male dispositā medicina ex ignorātia occiderit. Sic nec medic⁹ spūalis. i. cōfessor. Uñ Aug. de pe. di. vj. c. j. Lauet cerdotes veter⁹ testamēti. vt dz Leuit. xij. tenebant scire discernere int lepraz z nō lepraz. Sic sacerdotes noui testamenti inter mortale z veniale. ne ye niale iudicēt mortle z ecōuerso. Tercio confitēs eligat confessorē hñtez auctoritatē concessaz ligandi z soluēdi. q

esñ absoluit aliquē sup quez nō habet iurisdictionē peccat mortalit̃.qz dat intelligere cōfitēti q̄ sit absolut⁹ cū tñ absoluere nō potuit. Silr̄ q̄ absoluit aliquē de illis pcīis de q̄b⁹ nō potest absoluere. Unde de hmōi dr̄ Deut̃.xxvij. Maledict⁹ qui errare facit cecū in itinere.z tales sicut filij Heli maledicti/onē merent̃.j.Reg.ij.de ipis dicit̃.q̄ erant filij belial nesciētes dñm nec officium sacerdotū ad pplm. Sz di.nū quid excusat̃ sic absolut⁹. Rñdet Richar.vbi supr̄.q̄ nō nisi p ignorantiaz inuincibilē seu pbabilē.quia de confitente z cōfessore dicit̃ Lu.vj. Si cecus ceco ducatū pstet ambo in foueam cadunt. Quō excusat̃ ille q̄ magis solicitus est querere consiliū p emptōe vni⁹ bouis vl̄ capre q̄z p q̄ria salute cē.

Tercio confitēs debet habere actuz detestatōis vt confitēs quādo de peccatis recordabit̃ nunq̄z velit peccasse. nec delectet̃ in peccatis.qz dicit Alexā. in.iiij.pte sū.q.cxxxiij.q̄ licz deus absoluat hoiem a peccatis.tñ ligat eum ad ppetuā detestationē oīm peccatoz. Porius esñ vellet amisisse oia bona sua pura visum.auditū.tactum cē.q̄z peccasse vel peccare mortaliter. Unde Hiere.vj. Luctū vnigeniti fac tibi plāctum amarum. Hic vo luctus sufficit vt sit voluntat̃ nec requirit̃ vt sit sensualitatis.quia hoc nō est in potestate hoīs.multi esñ boies nō possunt lachrymari. ℟ Quarto confitēs debet habere actū vere humiliatiōis. multi etesñ accedūt ad confessionē cū supbo ornatu vbi se modis oibus deberent būiliare. Unde sm Tho.ij.ij.q. xvj.tria sunt que inducunt hoiem ad sui būiliationē. Primū est noticia sui defectus. Un̄ Berñ. Humilitas ē virtus qua homo veracissima sui cognitione sibi ipi vilescit. Scōm inducens ad humiliationē est displicentia vicij. Nam vitupabile est vt quis suū defectum recognoscens amaret.quia sic dicit Aug. O homo si te videres tibi displiceres z mihi placeres.sz quia te nō vides tibi places z mihi displices.venient aūt dies in quib⁹ z tibi et mihi displicebis. mihi quia dānabe/ris.tibi quia ardebis. Tercū inducēs ad būiliationē est timor dei z supplicij.qui esñ timet deū z supplicia humiliat se cū publicano di. Luc̃.xviij. Deus ꝓpitius esto mihi peccatori. Itaq̄z confessio supborum est sicut confessio demonū qui libenter confitent̃ peccata.sed nō se humiliant. Un̄ narrat Cesarius in suo dyalogo q̄ cum quidaz plebanus in q̄dragesima audiret cōfessiones ꝓchianoz.quidā iuuenis vt videbatur robust⁹ corpore stabat euicino expectans populi confessionē vt z ipe confiteret. Cum aūt iuuisset populus accessit iuuenis z genua in terram figens cepit confiteri tot piuria. homicidia.deceptiones. supbias. rixas cē. vt sacerdos tedio afficeret̃ in audiendis tot criminib⁹ Cui ait sacerdos. Si mille annos haberes mirū esset q̄ tu tot scelera ꝑpetrasses. Cui ait iuuenis. Plus sum q̄z mille annorum. Et sacerdos. Quis es tu. Respōdit. Diabolus sum. Cui sacerdos. Si tu diabolus es que pars est tibi in cōfessione. Respondit. Stans nō longe vidi q̄ veniebant ad te peccatores nigri z facta confessione fiebant splēdidi. Simulq̄z considerans q̄ ꝑmittebas vitam beatā ipsis. intuitus me ipsum vidi teterrimū z a beatorum consortio exclusuz.accessi itaq̄z huc vt confitear peccata. quatenus lucidus inueniar z vitam beatam percipiam. Si igit̃ vis audire peccata mea. adhuc dicam multo plura q̄z dixi. Cui

Domica quarta quadragesime

sacerdos. Vis pniaz accipe quã iniũ/
go tibi. Rñdit. quãcũqz ipo suer/ suscipiam dñi possibilitas affuerit. Tui sacerdos. Iniũgo tibi bzeuẽ z leuẽ pniaz quã si cõpleuer/ absqz dubio vitã btãz possidebis Tui diabol⁹. dic pniaz. Tuit sacerdos. Vade ad mediũ eccl'ie z p/strat⁹ in terra dicas trib⁹ vicib⁹. De⁹ q me creasti. esto ꝓpicius mihi pctõri. qz tu bon⁹ z iust⁹ es. ego vo pctõr z iniũ/stus. Rñdit diabol⁹. Aliã pniam mi/hi iponas qz ista est nimis aspa. quaz implere nũqz volo. Tũc cõmot⁹ sacer/dos dixit. Vade diabole qz tibi nõ est ps in celo cũ seruis xpi. Sicqz dispa/ruit. Bñ igit ỏz de ipis i ps. Supbia eoz q oderũt te ascẽdit sp. z iõ veniam cõsequi nõ merent. Sic neqz homies supbi z elati. Scõm documẽ tũ erit de cõfessionis subiecto cũ dicit. Coz tuũ effunde. Quidã em effundũt sciam suã q cõpositis vbis cõfitent. q/dã genealogiã. qdã effundũt os. sed i corde retinent rancorẽ. Debet em confitens suũ subiectũ. i. coz suũ in cõfessione declarare q̃druplicit. s.

Primo misericorditer.

Scõo veraciter.

Tercio integraliter.

Quarto firmiter.

Primo dixi q cõfitens coz suũ dz declarare mifico rdit vt sic effundat coz suũ q rancor vel vindicta de inimico nõ remaneat in eo. qz dic dñs Mat. xvij. Si nõ dimiseritis hoib⁹ pctã eoz nec pr vr celestis dimittet vobis peccata vestra. Vñ etiã in ozõne dñica sic ozam⁹. Et dimitte nob debita nra sic z nos dimittim⁹ debitoribus nris. vñ Aug. in ẽmõe. Unusqsqz talẽ indulgẽtiã hẽbit a deo qlẽ ipe dederit primo. Sz certe mlti sũt in cõfessiõis tpe q dimittũt ore. sz ñ corde. de qbus Chrys. sup Matth. di. Nil pdest ore dimitte/re si seruat ira in mente. Qui igit vult suũ coz effundere in cõfessione dz q̃tum oz suo inimico exhibere. vt dic Hiera. de bal'. in .iij. pte sũ. Primo vt optet sibi gram in pñti. z gliaz in futuro. qđ nõ faciũt illi q dicũt. Ego remitto illi. sz de⁹ videat z iudicet si iuste fec. Secũdo nõ dz de cõibus ozõnib⁹ excludere licz specialit nõ teneat ꝓ eis ozare. Tercio dz remittere ei offensam si dignę petit. Quarto dz familiaritatẽ cũ eo hre si se ingerit. Scõo cõfitens dz coz suũ effundẽdo declarare veraciter qz de⁹ veritatẽ z eqtatẽ diligit. Jõ dicit saluator Job. viij. Veritas liberabit vos. Necesse est vt in confessione hõ se pctõrez cõfiteat etiã si in se nõ recordet aliqõ mortale. nec tñ peccat qz nõ recolit de oibus. Vñ apls. Nihil mihi conscius sum. nõ tñ in hoc iustificat⁹ sum. j. Job. j. Si dixerim⁹ quia peccatũ nõ habem⁹ nos ipos seducim⁹. z veritas in nobis nõ est. Certe si bene conspicere/mus coz nostrũ inuenirem⁹ ibi q̃ confiteremur nos veraciter peccatores. In hui⁹ figura dicit Leuit. xiij. O, leprosus cõtaminatũ z imundũ se esse clamabat. Debet em cõfessio vera esse tripliciter. Primo vt de vero coz de/ferat nõ de ficto. vt si vere dolet dicat doleo Si aũt min⁹. dicat nõ multus doleo. Scõo confessio debet esse vera vt nõ dicat que nõ fecit. quia dic Aug. z habet. xxij. q. ij. Tum causa hũilitatis mẽtiris. z si nõ eras ante peccator efficieris. Et dicit Petr⁹ de palud. in iiij. di. xxvij. O, qui mentit i sacramẽtali confessione semp est peccatũ mortale. sicut z piurium deliberatũ ꝓter dei irreuerentiã annexã. Attamẽ dicit etiã angelus de clauasio. q tũc ẽ mortale quãdo peccatum qđ confitet esset mortale si fecisset. Vñ illi qui fm ẽñdam cõsuetudinẽ sic cõfitent di. Pctã

mea sūt tā multa sicut stelle celi z are/ne maris. z sunt tā ḡuia et rotūda sic̄ celū z terra. peccāt saltē venialiter si sic nō pōderāt i cozde. ꝓt tm̄ hyꝑbolice dicere sicut dicebat manasses. Pecca/ui sup̄ numer̄ arene maris z nō sum dign⁹ videre celū. Un̄ legit de mēdo ꝓfitentibꝫ q̄ q̄dā sc̄imonial' cepit i ꝓfessiōe se sup̄flue excusare di. Bratio rixosa. impudica indeuota. detractrix zc̄. Qui ꝓfessor ait. Carissima filia cer te z ego ista audiui de te. Illa vo mox ꝑturbata cepit furēdo dicere. Et quis demon dixit tibi q̄ ego essem incon/stās impudica zc̄. certe ille q̄cunq̄ sit mentit'. Ad hec ꝓfessor. Et tu filia pri/mo tu dixisti. z mox credidi q̄ mētia/ris. z ipa ꝓfusa cepit ve ꝓfiteri Ter cio ꝓfessio debz fieri vera. ne aliū accu set ꝯz se inculper. Nec em̄ est pessima hereditas ab Ada et eua ad nos deri uata q̄ mox vt ꝯculpamur statim re/tozq̄mus in deū aut in diabolū aut i hominē. Nos nolum⁹ pcti pudorem vl' penā sufferre sed tm̄ delectatōz pec cati. Sic adā cū dns q̄reret cur come disset de ligno de q̄ dixit ne comederz Ndit. Mlier quā dedisti mihi sociā dedit mihi z comedi. q.d. Si nō ꝺdis ses mihi mlierē p̄ceptū tuū trāsgres/sus nō essem. sicqz deū culpabat. Et cū q̄reret a mliere. cur fecisti. Respon dit. Serpens decepit me. q.d. Si ser/pentē nō creasses ñ decepissz. z sic am bo excusauerūt se de pctis in deuz re/tozq̄ndo suā culpā. Un̄ Amb. sup̄ ps. Malū ē peccare pei⁹ ē defendere. pes/simū est culpā in deū refundere. Ergo ad satisfaciēdū ꝑ tali excusatōe xp̄s co rā pilato z herode cum accusaret non se excusauit sed velut ouis obmutuit Adhuc etiā in p̄senti aliq̄ filij Adam imitant patrē se et alios excusantes z dicētes. De⁹ sic voluit ergo fieri opor/tuit. Et hoc est cōtra fidē catholicam tenere fatū. Deus em̄ dedit liberā vo luntatē vt qui nō vult peccare morta liter nō peccet. Unde Aug. Dñe pec/catū adeo peccatū inēztū voluntariū Alij impingunt suū peccatū diabolo dicētes. Diabol⁹ ꝑsuasit. Alij in homi nem di. Dns meus p̄cepit vel ille ma lus hō me decepit. Cōtra quos dicit Seneca. Dimitte excusatōez q̄z nemo peccat inuit⁹. Si em̄ alio mō se excu/sare nō pōt saltē pluraliz̄at se dicens. Irati fuimus vel inebriati zc̄. vt duo pond⁹ pcti facili⁹ portēt. Quib⁹ debz cōfessor dicere. Charissime fili dic tuā culpā. q̄z ego tecū tūc nō fui q̄n̄ hec fe cisti. z tm̄ mō duo sum⁹ vbi me z te ac cusas. Tercio dixi q̄ ꝓfitēs cor suū debz effundere. i. declarare cozā sacer/dote integ̃liter. Multi em̄ sūt qui sua scelera ꝓfitent̄ ꝯz nō integraliť. q̄z vnū aut duo p̄ verecundia reticēt. Quidā adhuc in puericia vl' in iuuētute fece/runt aliquod enorme peccatū qđ pro pter etatē forte nec est peccatū. z tali/bus ꝓpter cozū conscientiā quantūcū q̄z defleant deus nō miserebit nisi ve re confiteant̄ et integre. quia dicit ꝑ/uerb. xxviij. Qui abscondit scelera sua non diriget. Et beatus Augustī. dicit Mira dei bonitas venia nō dimidi/at. nam aut totum aut nihil propici/atus donat. Unde refert Cyrillus ō quodam suo nepote Rufo nomine: qui eidē apparens dixit se damnatuz pro eo q̄ omiserat scienter confiteri q̄ in ludo nimis delectabat. ¶ Quar/to dixi q̄ peccator in cōfessione debet cor suum effundēdo declarare firmi/ter. Nec autē firmitas tria cōprehen/dit. scilicz de futuro cautionē. de pre/senti venie sperationē. z condignā sa tisfactiōem. Primo inquā hec firmi/

Domica quarta quadragesime

tas cõprehẽdit de futuro cautõez. mlti eñ sunt qui dolent de peccatis z cõfitent. Sed nõ habent firmũ ꝓpositũ se in futuro ꝑcauendi. z tales nõ sunt vere confessi. nec absoluti. Ratio est. quia sacerdos nõ absoluit aliquẽ nisi illũ quẽ credit diuinitus absolutum. vt dicit Tho. j. ql̃ibe. q. xvij. Sed bus̃imo di deus nõ absoluit in celis ꝓter suã fictionẽ. ergo nec sacerdos in terris. Hoc ẽ qõ dñs ait Joh. viij. Vade amplius noli peccare. Sup quo Aug. Nõ dixit dñs nõ pecces. sed nec oriatur in te voluntas peccandi. Signum eñ hmõi ꝓpositi est cũ confitẽs abijcit a se occasionẽ peccati. vt supbũ ornatus. nec suis reseruat nec ꝓnas secũ stare ꝑmittit que ẽ occasio ad peccandus. Oꝑtet igitur ad ꝓfessionẽ ita firmiter accedere ꝙ nec amplius vxorem vel vicinos velis iniuste molestare. nec aliqõ peccatus mortale vsqz ad mortem cõmittere. alioquin tãtũ valebit tibi tua confessio cuz ꝓposito peccandi sicut illi de quo refert Cesarius in dialogo. Q, cuz quidã adolescens cuperet ire ad obsessam vt noua audiret que publice peccata occulta manifestabat. Unde ne sua scelera manifestaret. facta confessione iuit. Ut vbi diabolus eum vidit statim cepit tripudiare z dicere. Bene veneris amice. tu ei es amicus nr̃ fidelis. quia hic z tibi cõmisisti tale z tale crimen. Et sic cozã oñibz crimen eius ꝓpalauit. Ut ille confusus venit ad confessorẽ dicens. Vos dicitis ꝙ peccatũ confessum diabolus nõ potest homi obijcere. z ecce que ad te sum cõfessus oñia mihi obiecit. Cui sacerdos. Forte habuisti ꝓpositus peccandi vel recidiuandi. Respondit. Sic. Ait confessor. Confitere modo cum ꝓposito nõ recidiuandi et vade secure. Qui sic confessus. cuz vemisset ibi dixerunt circũstantes diabolo. Ecce venit tuus amicus cui tot peccata obiecisti. Ait diabolus. Quid est qõ dicitis. ego huic nullum peccatus obieci nec in eo aliquod peccatus cernno qui nõ est amicus noster ꝛ inimicus. Sicz factum est virtute confessionis vt oñes astantes crederent diabolum ꝑ̃us fuisse mentitus. Ideo dicit Grego. Penitentia est ꝑterita mala plangere z plangenda nõ cõmittere. Secũdo cõfessio debet habere firmitatẽ remissionis z venie. Nas multi confitentẽ sed considerantes peccati enormitatẽ diffidunt misc̃ordiam consequi. Et istorũ confessio est sicut Judeꝓditoris qui cõfessus fuit peccata. Matth. xxvj. Peccaui tradẽs sanguinem iustũ. Sed nõ habuit spez venie ideo laqueo se suspendit. Et aliqui eueniunt ideo hoc ꝙ cõsiderãt sua enormia peccata z diuine iustitie inflectibilitatẽ z ꝓcludũt in animo ꝙ deus nõ vult eis misereri. z sic summã misc̃oiaz in deo crudelitatẽ credunt. qui est ꝑfectissimus z benignissim⁹. ac oẽs homines vult saluos fieri quos z redemit. Igitur firma debet esse penitentiã confessio ꝙ si eñ vnus deberet saluari se debetillum credere. Tercio confessio debet habere firmitatẽ satisfactionis. vt vidz ꝝ ꝑceptum ꝓfessionis peccata ꝓfessa punias ieiunijs. vigilijs. pegrinacõibus. ac elemosinis. Insup vt peccatorum causas euitet. quia dicit Augus. ꝙ satisfactio est peccato ꝙ causas excidere z eozum suggestionib⁹ aditũ nõ indulgere. Si eñ ꝑdictis modis cozsuum nõ declarat quis. vana erit illius confessio. T Tercium documentum in ꝑsenti sermone erit de cõfessionis modo cuz dicit. Sicut aquã effunde cozruum. Nam quãdo de vase effundit mel. tunc aliquid remanet

bit sibi ꝓpter spissitudinē mellis. Si/militer si oleū effundit remanebit pinguedo. Similiter de balsamo odor. Sed quando aqua effunditur. tunc nec sapor nec odor nec substantia remanebit. Necesse igitur est vt confitēs effundat de vase cordis totalem affectionem z voluntatē peccati. actotalē actum z modū peccati ꝓperrati. Posissime septem mortaliū peccatoꝝ incipiendo p superbiā dicēdo de ipa superbia z filiabus sic. Si ꝓpter inordinatum amorē excellentie egit aliquid contra diuina precepta. Si estimauit bona habere que nō habebat. Si despectis alijs singulariter voluit videri. Sunt autem he filie superbie. Prima est derisio. Si derisit parentes iā senes. Si prelatos. Si viros ecclesiasticos. Si cecos claudos pauperes Nam si quis derider alium intendēs ex hoc iniuriam vel vilificationē. aut notabilem ꝓturbationē est peccatum mortale. quia est contra charitatez ꝓximi. Si derisit penitentes cōuersos a via mala. Si derisit socios humiles. Secunda filia superbie est ambitio. et est inordinatus appetitus honoris. sicut lucifer z Adam inordinate exaltari appetierunt. Si desideravit aliquā dignitatem seu beneficiuz solum ꝓpter tempale cōmoduz. vt lautius viuat z honorabilioꝝ fiat. Si desiderauit honorari supra sua merita. in mensa. in sede. in foro. in concilio ꝛc. Si ad prelationē nō elegit magis dignum. Si laborauit vel ecclesiastica beneficia perijt ꝓ indigno as. Si quesiuit dignitates p illicitas vias. Si emit officia. Si seruiuit ꝓtinscipaliter alicui domino seculari. vt sibi det vel obtineat beneficiuz ecclesiasticum. Tercia filia superbie est presumptio. Si presumpsit facere vltra suam facultatem. vt inuadere quatuor vel quinq; homies. Si exercuit officium qō nesciebat in periculum proximi. Si exposuit se ꝓbabiliter periculis peccatorum mortaliuz vt conuersari cum mulieribus ꝛc. Si nimis p̄ sumpsit de dei misericordia. Si omisit facere que debuit expectans a deo per miraculum fieri sicut medicinas facere vel cibum nō prouidere. Quarta filia supbie est iudicium temerarium Si ex leuibus signis iudicat aliquez superbum aut luxuriosum vel auarū Si aliozum facta iudicat in malum. Si vsurpauit iudiciuz nō habens potestatem super ipsum. sicut faciunt officiales qui aliozum iobagiones vexant captiuant arestant iniuste. Quinta filia superbie est inanis gloria. Si quesiuit laudez de opere peccati mortalis. Si bona puta ieiunia. orationes. elemosynas fecit ꝓpter laudes humanas. Si gloriatus in ornamētis vestiuz. Si in vitris. Si in peplis Si in calceis. Si in crine. Si in pulchra facie. Si in corpore albo. Si in statura. Si in nobilitate. Si in diuitijs. Si in multitudine famulozum. Si in ornamentis suozum. Si in pompa quoruz complacentie exceſſerunt diuinū amorem aut ꝓpter huiusmodi neglexerunt in festo missam predicationes sunt mortalia peccata Si vana intentōne ornauit se. Si nimis superflue. Si nouas adinuenti ones inuenit. Sexta filia superbie est hypocrisis. Si simulauit sanctitatez ieiunando. orando. elemosynas dando. vt liberius peccare possiz. Si simulauit amiciciaz vt alium decipiat. Si simulat sanctitatez existens malus vt sibi elemosyne dentur. Septima filia superbie est iactantia. Si iactauit se de peccato mortali. Si laudauit se vt

Domica quarta quadragesime

alij ꝓtēnant. Octaua filia supbie ē cō tentio. Si contendit contra iusticiaz Si vbis clamorosis. Nona filia sup bie ē ptinacia. Si nō acq̄uit aliorūz sentētijs. si nō obediuit superiori. si fe/ cit cōtra conscīam. Decima filia sup/ bie est ingratitudo. Si quipendit dei bñficia. si nō retribuit bñfactori. si in/ iuriat⁹ ē bñfactori. De scdo peccato mortali sic cōfitear. s. de auaricia. qđ fit tripl'r. Primo in acq̄rendo. si ꝓpu ras acq̄siuit. si p fraudē. si p iniustā li/ tem. si p indebita munera. Si p taxil lum. si p adulteriū. si cōduxit mulie/ rē alicui. Si fecit artē ꝓhibitā vt taxil/ los cartā ꝛc. Si habuit nimiā solici/ tudinē in acq̄rendo tpalia relinq̄ndo saluti necessaria. Scdo auaricia com mittit⁹ in retinēdo. Si indigentibꝫ de superfluis non dedit. si pauper frigore aut fame mori pmisit. si alimētū pu/ trescere pmisit. Si laborātibꝫ aut ser/ uis soluere mercedē noluit aut mōtuz distulit aut eos decepit. Tercio auari cia cōmittit⁹ in nimio amore rer. tpa/ liū. huius signū est qñ paratus ē facere qđ ꝓtra legē dei ne amittat tpalia. Si res suas superflue exposuit in ludis ꝛ orna mentis ac delicijs ꝛc. Terciū mortale pctm̄ ē luxuria q̄ tripl'r fit. s. corde. ore. ope. Primo corde qđ ptz in primo ser/ mone. Scdo fit ore. Si locut⁹ ē vba ad luxuriā incitātia. si aliquē seduxit. si cantilenas amatorias dixit. Tercio fit ope. Si osculat⁹ ē aliquē affectione carnali. si tetigit. si munera ei misit. si se ornauit intētōe subuertēdi aliquē. si nimis appecijt viuere in seculo vt vo luptati sue satisfaciat. Si incātatiōes fecit vt amet. Quartū mortale pctm̄ est ira. Si ꝓtra aliquē tenuit rancorē. si appetiuit vindictā. si noluit recōcili ari, primo nec ei loq̄. si ꝓtumelias fecit alicui. si pcussit. si mutilauit. si occi/ dit. Si sanguinē effudit alicui etiam vxori. si vituperauit. si maledixit. si blas phemauit. si discordias seminauit.

Quintū peccatū mortale ē gula. Si pūenit borā. si nimis laute comedit. si nimio appetit⁹ ardore. Si inebrias/ tus fuit. si aliū ad mensurā parē bibe re coegit. si scurrilia vba supflue pora tus dixit. Si fecit vomitū. vomit⁹ p se nō est peccatū. sed aut est signū ebrie tatis aut infirmitat⁹. Si comedit aut bibit vt possit luxuriari. si secretū reue lauit. si inepte leticie se totaliter dedit.

Sextū pctm̄ mortale est inuidia. Si desiderauit mortē primi aut dānū. si ꝓtristat⁹ de primi ꝓsperitate. si gau/ sus est de ei⁹ aduersitate. si dixit malū de primo falsē. Si minuit famā qđ do laudaret. Septimū pctm̄ mor/ tale ē accidia. Si dimisit audire mis/ sam in festo ꝓpter accidiā. si penituit se bñ fecisse. si incurrit infirmitatē ꝓpē tediū. si ociosus fuit. si dimisit bona facere ad q̄ tenet. Si negligēter se ha/ buit circa saluti necessaria. si mēs ad illicita euagat. si nō correxit q̄s debuit si nō fuit ꝓsolatus tribulatos. Si fu/ it negligēs in addiscēdo saluti necessa ria. si nō dedit ꝓsilium petenti. si nō vi sitauit infirmū. si opa misericordie facere neglexit. si dimisit dicere horas cano/ nicas. si dicendo volūtarie se occupa/ uit tunc in alio negocio. Si nō bene/ dixit mensam nec gr̄ias reddidit. si ce/ lebrauit corā interdictis excōicatis, vt sup altare fractū. aut sine debit⁹ pamē tis. Si nimis raro celebrauit. si cum euagatione mētis. si sepeliuit interdi/ ctos vel excōicatos. Si obtinuit bene ficium p symoniā. Si cōfessiones au diuit aut baptizauit vel aliqđ officiū executus est in mortali peccato. si ne/ gocijs secularibꝫ se occupauit. Si ab soluit manifestos vsurarios. si nesci/

entes ꝓfiteri nō interrogauit aut modicam diligentiā adhibuit. Si celebrauit ꝑncipaliter aut confessiōes audiuit ꝓpter lucrum tempale ꝛc. hmōi sūt mlte interrogatōes que nūc omitto. O clementissime deꝰ quis est hominū ꝙ aliqō bonū aut ñ fecit aut facere nō ꝓposuit. Et tñ ista sūt mortalia ad plurimū nisi cito repellant a corde. qz tunc sunt venialia. quia dic magister in. ij. di. xxiij. ꝛ sūt verba Hieronymi. Q; ꝑmus pulsus cogitatōis nō punitur a deo eternaliter. qō de genesi asserendū est Cham enim peccauit irridens nuditatē patris. ꝛ sententiā non ipse sed filius eius accepit. Vñ Noe. Maledictus Chanaan puus fratrū suoꝝ erit. que em iusticia est vt peccauit pater ꝛ filius eius puniꝰ sit. Sed in mysterio illud dictum est. Jdco in exodo dñs ait Moysi. Ego sum dominus fortis zelotes visitans iniquitates patrū in filios vsqz in terciaz et quartā generationē his qui oderunt. Prima igit generatio est motus naturalis. Secūda motus sensualitatꝭ. Tercia consensus. Quarta ꝑpetratō operis. Prima ꝛ secūda nō visitant eternaliter puniēda. Sed tercia et qrta. Ergo effunde cor tuū ꝛc. vt deꝰ det gratiam. Amen.

De eadem dñica.
Sermo. xl.

Ecce dimidium bonorum meoꝝ dñe do paupibus ꝛ si quē defraudaui reddo quadruplū Luc. xix. Hec verba dicebat Zacheus publicanus christo dño. dum apud se hospitaret. sciens ꝓ certo ꝙ nullus vere possit penitere sine restitutione rei ablatarum. Nō ꝓbemus triplicit. ſ.

Primo rōnibus.
Scdo autoritatib.
Tercio actionib

Primo quidē ꝙ nullus vere penitere possit absqz condigna satisfactōe ꝓbemus rōnibus. Primo rōne legis naturalis. cuius duo sūt ꝑcepta. Unuz negatiuū scz. Nō tibi nō vis fieri alteri ne feceris. qō habet Thob. iiij. Aliud affirmatiuū scz. Oia quecūqz vultis vt faciant vobis homies ꝛ vos eadem facite illis. qō habet Matth. vij. Et Lu. vi. que lex oīno seruanda est ab illis qui saluari volunt. Sed ꝙ detinet aliena rez facit alteri qō sibi nolet fieri. Ergo si vellet rem suā ab alio detentam sibi restitui. ita ꝛ ipe faciat. Secunda ratio est legis charitatis. ꝙ libet em saluandꝰ debet diligere ꝓximū sicut seipm Matth. xxij. Sed qlibet sic diligit seipm vt nolit damnificari seipm iniuste. ḡ ꝛc. Tercia est cōmunis equitatꝭ. Naz iusticie equitas est de necessitate salutis. Juxta illud ps. Iniusti aūt pibunt. Justicia vero ſm Macrobiū est reddere vnicuiqz qō suuz est. Ergo qui nō reddit erit iniustus. ꝛ ꝓ ꝙsequens pibit. Secūdo deniqz ꝙ nullus vere penitere potest absqz satisfactione ꝓbemus autoritatibus. Dicit em Num. xx. Si quis fuerit furatus ouē aut bouem. ꝛ occiderit vel vendiderit. qnqz boues ꝓ boue restituat. ꝛ quattuor oues ꝓ vna oue Et Leuit. xxiij. Qui ꝑcusserit iumentum redder aliud. qui ꝑcusserit hominem puniet. qui ꝑcusserit aial reddet vicariū. id est animā ꝓ aia. Et Mat. xviij. Oblatus ē ei vnus qui debebat decem milia talentoꝝ. Cum aūt nō haberet vnde redderet. iussit eum dominus venūdari ꝛ vxorē eius ꝛ filios ꝛ omnia que habebat ꝛ reddi. Hinc xxiij. q. vj. Si res ꝑ quā peccatuz

Dominica quarta quadrage.

est cū reddi possit z nō reddit penitentia nō agit sed simulat. Si aūt vacat agit nō remittit petīm nisi restituatur male ablatū Tercio ꝫ ꝓbem⁹ auctoribus iā ꝓteritis. Nā.ij. Reg.ix. dauid dixit Misboseth filio ionathe. Ne timeas qz faciā in te mificozdiā ꝓpt ionathā ꝑrem tuū .z restituā tibi oēs agros ꝑris tui Saul. Sz z i noua lege Zacheus publicanus ꝙuersus ad xp̄m.sciens q⁹ sine ꝙdigna satisfactōe nō possit saluari dicebat. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dñe do paupibus ꝛc. In qbus qdem vbis de restitutōe tria notem⁹ salutz documēta in ꝫ sermone gr̄a dei declarāda. scz

¶ Primū ꝫ restitutōis grauedie. ibi. Ecce dimidiū bonoꝝ ꝛc

¶ Scōm de bonoꝝ ablatōis multitudine. ibi. Et si quem ꝛc.

¶ Terciū de restitutōis ꝓmptitudie. ibi. reddo quadruplū

¶ Primū ita qz documētū declarandū ex vbis thematis notem⁹ de restitutōis grauedine cū dicit. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dñe do paupibus. Ex ꝫ insinuat q̄z graue sit homi abdicare a se res tpales. Debebat ꝓfecto totū ꝓmittere z non tm̄ partē .sic petr⁹ fecerat. qui et dixerat Matth.xix. Ecce nos reliq̄mus oīa ꝛc. Un̄ circa restitutionis gr̄uedinē tria ꝙsideremus. s.

¶ Primū restituētis discretionē

¶ Scōm restituentis intentionē.

¶ Terciū restituōis fructificatōem.

¶ Primū dixi circa restitutiōis grauedinē ꝙsideran dū restituētis rē alienā discretōem. ita q⁹ in restituēdo sit prudēs z discret⁹ q⁹ ꝙsideret in q̄nto periculo sit q̄diu retinet aliena. Nā sm Scotū in.iiij.di.xv.q.ij. Nō licet alienū inuito dño suo aliquo tpe retinere. Cui⁹ tripler est rō. ¶ Pria ex pte dei hoc p̄cipientis. Licz em̄ affirmatiua p̄cepta ip̄i⁹ dei nō obligent ad sp. obligāt tm̄ p̄cepta negatiua. Et q̄uis p̄ceptū de restitutōe faciēda sm vba videat affirmatiuū .aplicat tm̄ aliqō negatiuū q̄ qs ꝓhibet detinere alienuz. Et ideo sicut auferre alienū ē mortale ꝫ p̄ceptū dñi negatiuū Nō furtum facies. ita z tenere alienū .z iō necessariū est vl statim actu reddere vel vel le reddere cū fuerit opoꝛtunū. Scōa ratio hui⁹ est respectu ꝓximi .qz eadē iniuria ē rem inuito dño retinere. sic eandē inuito dño auferre .extra ꝫ resti. spo.c.sepe. Ubi vltima glo. inquit Jura ꝓ eode reputāt auferre z detinere iniuste. Tercia rō est respectu sui. qz vt ꝑ possit penitere necesse ē vt statiz cesset ab actu cuiuscūq; mortal⁹ culpe nō tm̄ exn̄ioꝛi sz etiā inn̄ioꝛi. qz pnia sine Gre. ē ꝓterita pctū plāgere z plāgenda iterū nō cōmittere. qđ nō fit nisi restituat ablatū. iuxta illd Aug. Petm̄ nō remittit donec restituat ablatū. Sic enim tenēs adultera nō ē capax pnie sed irrisoꝛ. z si tal⁹ ad pniam venerit peccatū pctō addit. sic detinēs alienuz nō est capax pnie. Ex his lucide ꝓz q⁹ hō absolui nō debz nisi ꝓus aliena restituat iuxta posse. tū ꝓp̄ ꝓtinuationez. qz ꝓtinue ē in mortali pctō donec rediderit. tū ꝓpter obduratōem qz constat q⁹ q̄ pōt z nō vult statim restituere q⁹ nō sit ꝑ contrit⁹ sed q̄dāmodo indurat⁹ dū nō vult facere sine q̄ vera pnia agi ñ ꝓt. tū etiā ꝓp̄ ligatōem qz obligat⁹ ad restitutōz sp ligat⁹ manet sm iudiciū dei q̄uscūq; restituat q̄tū ꝓt. q̄ q̄ntūcūq; absoluat a sacerdote absolut⁹ nō ē. null⁹ ei ē absolut⁹ qui te absolut⁹ nō ē. null⁹ ei ē absolut⁹ quē dñs ñ reputat absolutū. Un̄ cec⁹ ētabis ꝓfessoꝛ z cecū ducit q̄ talē absoluit qz experientia clamat q⁹ tal⁹ bō oi anno ꝓmittit restituere sz nō ipler. nec sufficit ꝓpositū restituēdi tali hoi cū ꝓ redde

re, sic nō sufficit ꝓtritio de futuro. O de⁹ eſne i ꝯnto ꝑiculo ſt̄ retinētes rem aliena. de qbꝫ dic̄ Aug. Tenes aliena teneris a diabolo. Uerūtñ restituens dz eē discret⁹ i restituēdo alica. qz ſi in restituēdo imineret ꝑiculū mortis capitalis: ifamie scādali vl' mortal' culpe tūc triplici remedio vtat. Prio vt reponat prudēter i domo illi⁹ cui⁹ erat res ablata. Scō vt restituat ꝑ iteriū cautelā ne creditor sciat debitorē. Tercō vt saltē satisfaciat illi cui⁹ est res ꝑ donatōz. sic tñ q ex mō donādi nullam grāz expectet. Caueat oīno obligar⁹ ad restōez alicui ne distribuat pauperib⁹ vl' ꝙstoribus nec calices deferi faciat. nec ꝑ missa sacerdotib⁹ det. qz ñ satisfec̄. ff. ō furtis. l. falsus. Si qs alij ꝯ creditori soluit ꝑtñ auget. qz ille ꝙ recꝑit furtum cōmittit. ī certa vo pōt distribuere pauperib⁹ z infirmis Scō ꝙz circa restitutōis ḡuedinē ꝙsiderem⁹ restituēdis intentiōez. vt vidz pure intendat restituere ꝑ se sine dilatione z sine diminutōne. Primo intendat restituere si fieri poterit bono modo ꝑ se. Sunt nanqz qdam insensati qui fratres vel filios suos instituunt restitutores rerū male possessaz cuz ꝑ se restituere possint. putant stulti alios facere ꝑ salute aie sue. qō ipi nō fecerūt. cū tñ illi minus faciūt De quibus dicit christus Luce. vij. c. Eadem mensura qua mensi fueritis remetietur vobis. z ita nō solum sibi sed etiā filijs sunt causa damnatōnis Scō debent ve penitētes restituere aliena sine dilatōe. iuxta illud Leuit. xix. Non remanebit op⁹ mercennarij tui apud te vsqz mane. Sed ꝯ hoc ml'ti excecati cupiditate dū infirmant ꝑponūt restituere si cōtingat eos mori Uel qui dā nec sibi faciūt conscientiā de retentōe testamēti vel rei aliene cogitantes qꝫ tempore mortis oia bene ordinabūt. z sic in ꝑiculo viuūt et ꝑiculo se exposuerūt cū nesciant si tunc habebūt facultatē id faciēdi. Tercō restitutio debz fieri sine diminutōe. nā sunt nōnulli q̄ bene possent soluere sz aut ꝑ se aut ꝑ interpositā ꝑsonā cōueniūt cum creditoribus refalcātes de precio. z illi qñqz timore cōsentiūt ne oīno ꝑdant qui tñ integre tenent restituere. O de⁹ iuste et ꝙ restituit. sic ml'tos videm⁹ male auferre aliena: tamen vix vl' neminē integre restituētē. Et q̄ est istoꝝ ꝓnia nisi dei veri magna irrisio. Tercio circa restitutōnis ḡuedinē cōsiderem⁹ restitutōis fructificatiōem. Nam licz graue sit cupido restituere aliena ꝓpter iordiatū amorem ad ea tñ si cōsiderat restitutionis fruct⁹ facilius restituere poterit. cui⁹ tres sunt fruct⁹. Prim⁹ est ꝙa hō obligatus ad restitutōem cū ꝓposito nō restituendi est captiu⁹ diaboli. iuxta illud. Tenes aliena teneris a diabolo. sed ꝑ restitutōem liberabit. qō est magna vtilitas imo maxima: qz ꝓcellit totū mundi thesaurū. Hinc saluator Matb. xvj. Quid enī ꝓdest homi si mūdū vniuersū lucret aīme vo sue detrimentū patiat. Secūdus fruct⁹ restitutōis est. qz restituūt sibi ecclīastica bona. anteꝯ enī restituebat aliena a bonis spūalib⁹ fuerat exclusus. puta ñ habebat partē in missis. i oratiōnib⁹. in elemosynis. i ieiunijs rē. sz postea ō oīnib⁹ ꝓmūicabit. iuxta illō ꝑs. Particeps sū ego oīm timentiuz te. Tercⁱ fructus est restituōnis. ꝙa mirificos deus restituet post hāc vitam eternā hereditatē. angelor⁹ societatē. dicēdo ei illud Judicū.). Sic fiet fieri tibi. qz tu reebuisti aliena reddā tua Scōm documētū ex ꝓmissis the mat. Ubis ꝙsiderādū erit de ablatōis

Dominica quarta quadrage.

bono⁊ mlt̃itudine. ℔ est .q̃ multi ali
oꝝ bona sibi iniuste vsurpãt. cũ dicit
Si quẽ defraudaui. Hec eniz pestis
adeo inundauit ⁊ ꝓualuit vt vix in ci
uitate inueniãt q̃ in ꝓximũ fraudem
nõ cõmittãt. M Ñ q̃ppe nunc
habet locũ illũ ꝑs. Nõ defecit de pla
teis vsura ⁊ dol⁹ Et illũ. Dẽs declina
uerũt simul inutiles facti sũt. Uñ de
mult⁹ aliq̃s spẽales notem⁹. ⁊ sẽ sex .s.

¶ Primi sunt cõtumeliantes
Secũdi sunt furantes
Tercij sunt rapientes
Quarti sunt detrahentes
Quinti sunt perimentes
Sexti sunt scandalizantes

¶Primi nãq̃z q̃ ꝓximũ defraudãt ⁊ ob
ligant⁹ ad restitutõem sunt ꝛcumelian
tes. ⁊ sũt illi fm san. Tho. ij. ij. q. lxxij.
q̃ ꝛ bonorẽ alteri⁹ iniurioſe pcm̃ pro
ximi deducit in noticiã aliorũ coram
ipo. vt dicẽdo. tu male fur. tu pessime
latro. Cõuiciũ vo differt a ꝛcumelia
q̃a cõuiciũ est qñ ꝓfert q̃s coꝝ alijs de
fectũ nature. vt dicẽdo. tu cece. tu clau
de. tu gibbe ⁊c. ⁊ si talia q̃s cũ obijcit
ꝓximo coꝝ alijs aio iniuriãdi peccat
mortal⁹ ⁊ tenet⁹ ad restitutõem. iuxta
illud saluatoris Matth. v. Si offers
mun⁹ tuũ ad altare ⁊ ibi recordat⁹ fu
eris q̃a frater tu⁹ habet aliq̃d aduer
sũ te relinq̃ ibi mun⁹ tuũ ⁊ vade ꝓus
recõciliari fratri tuo. D, añ talibꝫ ꝝ
bis frater offendat⁹ docet ibidẽ ipa ꝝ
tas di. Quicũq̃z dixerit fratri suo ra
cha re⁹ erit ꝓcilio. qui dixerit fatue re⁹
erit gehẽne ignis. Racha vo est inter
iectio irascẽtis. sicut si diceretur vaya.
Si vo cadẽ ꝝba dicat nõ animo in
iuriãdi sed causa docendi nõ erit pec
catũ. sicut christ⁹ Lu. vlt. dixit discipu
lis. O stulti et tardi corde ad credẽdũ
Similiter nõ erit peccatũ mortale si
dicat animi leuitate vel leui ira ad cõ
tristandũ leuiter. q⁊ fm san. Tho. vbi
supra. in peccatis ꝝbꝫ maxime attẽ
dendũ est quo affectu ꝝba ꝓferantur
Uerũtñ magna discretio est adhibẽ
da in talibꝫ vt hõ moderate ꝓferat ꝝ
ba ad irã. puocãria etiã in ludo seu io
co. q⁊ possent ꝝba taliter dicta esse tã
grauia q⁹ etiã ꝑter dicentis intentõez
auferrẽt honorẽ illi cui diceret. ⁊ sic ñ
careret culpa. sicut ꝑuiter ꝑcutiẽs i lu
do nõ caret culpa. ⁊ tũc tenet⁹ ꝓuicia
tor ad restitutõem vltra pcm̃. vt fm
Lyrã ꝑ se vel ꝑ interpositã ꝑsonã di
ceret culpã cõtẽeliato. vel saltẽ signa
equalẽtia ei oñdere. nisi dep̃hẽdat⁹ q⁹
ꝛtumeliat⁹ ei remiserit. puta q̃a ridet
cum eo ⁊ hmõi ⁊c. D de⁹ omps q̃s ar
ta est via salutis. ⁊ q̃s facit hec. Certe
multos videm⁹ calũniantes ſz valde
paucos satisfaciẽtes. Putãt miseri q⁹
postq̃z ꝓfessi fuerint statim ab oĩb⁹ re
stitutõibꝫ liberi erũt. ¶ Secũdi qui de
fraudãt ꝓximos ⁊ tenent⁹ ad resti
tutionẽ sunt furantes: qui occulte rẽ
alienã auferunt inuito dño. Et rales
licz sint multi tamẽ potissime quinq̃
genera hominũ solẽt cõmittere furtũ
¶Primi sunt filij vel filiefamilias qui
auferunt de bonis parentũ notabilẽ
rem contra eorũ voluntatẽ q̃ peccant
mortaliter ⁊ tenent⁹ ad restitutõnem
fm Ray. Secũdi qui furtũ cõmittũt
sunt vxores que si cõtra voluntatem
virorũ suorũ in notabili quãtitate si
ue de pecunia siue de substãtia expen
dũt in cõsanguineos suos. vel in su
is vanitatibꝫ vel in pios vsus. puta
dederit pauperibꝫ. ⁊ tenent⁹ ad restituti
onẽ exceptis octo casibꝫ. ¶Primus est
qñ dat de pane vel de vino in parua
quantitate. Secũdus est qñ mulier ẽ
lucrosa sciens aliquaz artem et exer
cens vltra gubernatõem dom⁹ de il
lius artis lucro põt alijs subuenire.

Tercꝰ est qñ mlier habz res paterna les .vtputa successiões hereditarias. sic villã castr̃ vineã domũ ꝛc. Quartꝰ fm Petr̃ de palude in .iiij .ad vi tandũ dãnũ .mler eni hz ꝓpetatẽ i bonis cõiũg.z iõ si p negligẽtiã viri videat sibi iminere piculũ põt ipa obuiare sic Abigail dauid.j. Reg.xv. Quiꝰ est si vir pegrinꝰ raxatasꝫ pecũias vl̃ res alias dedit vxori. Sextꝰ ẽ si vir sit fatuꝰ tũc dispẽsatio domꝰ ptiet ad vxorem.nisi p supiorẽ aliter fuerit ordiatum. Septimꝰ casus ẽ si vir absens ñ posuit aliũ dispẽsatorẽ sue domꝰ loco sui. Octauꝰ ẽ si ꝗs est ꝓstitutꝰ i extrema necessitate illi vxor ꝓter volũtatẽ viri põt subuenire.z in istis casib⁹ nõ tenet ad restituẽdum sz in alijs bñ ¶ Tercij ꝗ furtũ cõmittũt sẽ deceptores z fraudãtes .puta discipuli cuiuscũqz artis magros suos cũ ꝛ eor̃ volũtatẽ aufert de pecunia vel venalib⁹ reb⁹ tenet ad restituẽdum. Sz d.ille ꝗ nõ põt rem suã rehabere ab aliq̃ p viã iuris nunqd põt sibi soluere p occultũ furtum Rñdet Henricꝰ de gãdauo in ꝗlibet suo ꝙ talꝫ nõ peccat exq̃ nõ põt p aliaz viã recupare. Sz aduertẽdũ ꝙ ipius dictũ ẽ intelligẽdũ nisi occurrat aliqđ istor̃ picl'or̃. Primũ est scãdali frater ni.qz primo innocẽti p furto possit ponꝰ ꝗ culpã nõ haberet. Scõm ẽ p̃ prie ifamie ꝗ ꝗs fur defacili possit credi. Tercũ piculũ est ꝓpe ꝓsone. qz si p testes pbaret tãqz fur iuste puniri posset. Quartũ piculũ est ipiꝰ aie.qz si daret sibi iuramentũ si abstulisset rem ablatã.aut si sciret ꝗ eã recepisset defaculi ꝑiurij incurri possz.z ideo statutũ est ne liceat cuiq̃ facere sibi iusticiam C.ne ꝗs in causa ꝓpa.l.j. In duobus tñ casib⁹ põt recuparе sua .Prio si est dispẽsator debitoris. Scõo si res aliq̃ debitoris ad ipm venit p aliam viaz.

¶ Quarti ꝗ furtũ cõmittũt sũt ꝗ re accõmodata vtũr ad aliũ vsũ ꝫ volũtatẽ cõmodãtis. puta qz equꝰ cõmodatus ẽ vt iret i villã z ipe durit i bellum z talꝫ teneꝫ ad restitutõez. Quinti ꝗ furtũ cõmittũt sũt ꝗ res inuẽtas sibi retinent.de quib⁹ Aug. z habeꝫ.xiij .q.v. Si ꝗd inuẽisti z nõ reddidisti rapuisti ¶ Tercij ꝗ defraudãt ꝓmũ z tenẽt ad restitutõez sũt rapiẽtes sic latrões ꝑdones .z tales peiores sũt q̃z fures. qz fures occulte auferũt bona latrões vo cũ violẽtia fm pbm.v.ethicoꝝ. q̃z oes ꝙsiliarij z fautores sine q̃b⁹ non fuisset cõmissum latrociniũ obligant ad restitutõez :z breuit tã vsurarij q̃z alij ꝗ possidẽt rẽ alienã obligãt reddere. Quarti ꝗ defraudãt ꝓmũ z tenẽtur ad restitutõem sũt detrahẽtes qui famã infamãt vl̃ minuũt siue verbis siue factꝫ.puta scptis .z bi plꝰ peccant q̃z fures vl̃ ꝑdones qz maiꝰ dãnũ inferũt. Vñ puerb.xxij. Melꝰ ẽ nomen bonũ q̃z diuitie mlte. Maiꝰ certe bonũ est qđ est in nob⁹ q̃z qđ ẽ extra nos. Sz bona fama i nobis ẽ. substantia vo tpalis extra nos .g̃ ꝗlib⁹ maxie tenet ad restitutiõez fame fm formã in alio fmõe exp̃ssatã. Verũm fm oms doctores i.iiij.di.xv.nõ tenet restituere in septẽ casib⁹. ¶ Primꝰ quãdo seqret maior infamatio.vtputa qz forte iã amplꝰ nõ recordãt ꝺ illo malo qđ detrahẽs dixit.z si satisfacerz renouaret.z ꝓtea si vult oia restituere dicat. de eo malo qđ dixi nõ credatis nec exp̃mat malũ. Scõs casus ẽ qñ restitutio nõ posset fieri sine periculo mortal' pcti vl̃ mortis corpal'. Tercꝰ casus ẽ q̃ dixit his ꝗbus debebat.puta plato ꝗ potuit pdesse z non obesse Quartꝰ casus ẽ q̃ talia dicta de sui natura nõ erãt infamatoria qz potẽrãt iterp̃tari in pcm vẽiale. Quintus

Dominica de passione

casus est qñ dixit se audisse nihil aliō addendo ex quo credulitatem faceret qz dr̄ Sap̄. xix. Qui cito credit leuis ē corde. Sext⁹ casus ē qñ ille cui dixerat sciuit p aliā viā. vtputa qō tūc fuit secretū nūc est publicatū p alios. Septimus casus ē qñ ille se diffamauit faciēdo pctm̄ publice de quo peccatū in sui absentia narrat. Quinti q defraudant primū z tenent ad restituti/onem sunt perimētes siue occisores z homicide vel vulnerātes seu mutilā/tes. vt patz in alio sermōe Sexti q defraudāt primū z tenent ad restitu/tionē sunt scādalizātes qui alijs ma/lum exemplū pbent. de qbz dixit xp̄s Math. xviij. Ve illi p quem scanda/lū venit. Quidā eni scandalizāt alios auaricia: sicut vsurarij z lusores. qui dam luxuria: sicut mulieres meretri/ceo ornatu incedētes ad capiēdas ani mas. Quidā scandalizāt ira sicut illi qui odiū retinent zc. quibus plenus est mūdus iste. et nisi desistant eterna liter peribūt. Juxta illud Grego. Tot mortibz quisqz dignus est quot post se prauitatis exēpla reliquit. Ergo de auaricia satisfaciat elemosynaz largi tione. de superbia sui būiliatōne. de lu/xuria pudicicia. et sic de alijs. Ter cium documentum ex premissis the/matis verbis considerandū erit ō re/stitutōnis pmptitudine cum dicitur Reddo quadruplū. Debet nāqz qui libet vere penitēs reddere de peccatis quadruplū. puta debet satisfacere deo p ptritōez. eccl'ie p absolutōez. primo p restitutōem. sibi p ꝺdignā satisfacti/onē. si sic facit tūc deꝰ misericors ei hic gr̄am suā p̄stat z i futuro gl'iam. Ad quam pducat nos zc.

¶ Dominica de passione
Sermo xlj

QVis ex vo
bis arguet me de pcō. Si
ritatē vobis dico ꝙre non
creditis mihi. Job. viij. z in euāgelio. in quo sapiētia dei p̄ris malignis in deis se ꝓponēs ꝙsi optimū mgr̄m et quodlibetariū scientē de oibz rndere di. Quis ex vobis arguet me zc. Ubi euāgelista tria insinuat de christo. s.

¶ Primo q suā veritatē pclamauit
Secōo q iudaicā p̄uitatē sedauit.
Tercio q suā p̄ntialitatē celauit

¶ Primo inq̄z saluator suā veritatē pcla mauit di. Quis ex vobis arguet me de pcō. Nā sm Piero. triplex est veri tas. vicz vite docēne z iusticie Veritas vite ꝙsistit in virtutū opatōe. pura bū/litate. patiētia castitate misericordia zc ¶ Prouer. xiij. Misericordia z veritas nō te deserāt. Et Thob. j. dicit. q in ca ptiuitate positus viam veritatis nō deseruit. Veritas vo doctrine ꝙsistit in loq̄ndo siue docendo sine erbozan do. de q̄ dicit Zacha. viij. Loq̄mini/tatē vnusq̄sqz cū primo suo. Veritas aūt iusticie ꝙsistit in eqtate iudicandi De qua Esa. xvj. ¶ Prepabit in mise/ricordia soliū eius z iudex sedebit sup illū in virtate iudicans et querēs iudiciū. z velociter reddens qō iustum est. Et iō alijs doctoz nō audit. aut quia nō habet veritatē in ope seu vita qz pecca/toz est. aut qa nō habet veritatē in do ctrina quia falsū docet. aut nō habet veritatē in iusticia: qz iniuste ꝓcedit. Sz saluator hec oīa excludit dicēs Si veritatē dico quare nō credit⁹ mi bi. q̄si di. Nō ex parte mea est defect⁹ quia me nō auditis sed ex parte via. quia qui ex deo est verba dei audit. ꝓ pterea vos nō auditis qa ex deo non estis. Sup q̄ btūs Grego. Si em̄ ver ba dei audit q ex deo, est et audire vi/

ba eius nō pōt qsqs ex illo nō est: iter roget se vnusqsq; si verba dei in aure cordis pcipit z intelliget vnde sit. eccle stē patriā desiderare vitas iubet: car nis desideria pterere. a mundi gloria declinare. aliena nō rape. ppria largi/ri. Penset vnusqsq; vestrū apud se si hec vor dei in cordis aure cōualuit. et qa iam ex deo sit cognoscit. Veritatez eiꝰ xps dixit vite dū ō omni vbo oci oso reddēdū rationē dixit. Matb. xij. Item vitatē doctrine dixit dū vita et miracul' cōprobauit. Veritatē iusti/cie dixit dum remuneratiōnē aut pu/nitionē sine plona; acceptōe vnicui/q; reddēdū repromisit. Mat. xvj. Sz vitati vite ptradicūt supbi. auari. gu/losi luxuriosi zc. Veritati doctrine cō tradicūt mendaces z fallaces. Veri/tati iusticie ptradicūt obstinati et ne/gligētes q nolunt attēdere vēturā dei iram q profecto nō sunt a deo per gra tiā ḡles erāt iudei. ¶ Secundo salua tor iudaicā proteruitatē sedauit. Ju/dei eiꝰ vt hec a christo audierūt con/turbati sūt valde et respōderūt. Non/ne benedicim⁹ nos qa samaritanus es z demoniū habes. Rñdit ihesus cū māsuetudine ad tale iniuriosū vbuz. Ego demoniū nō habeo sed honorifico pꝰem. q.d. Ego sū filiꝰ dī. nō hēo demoniū sed vos q inhonorastiz me. Sz hec pīssimi saluatoris vba ne p uipēderēt iudei dixit vtilitatē sui fmo nis dī. Amen amē dico vobis si qs f monēm meū seruauerit mortē nō gusta bit ieternū. Ad hꝰ rñderūt iudei. Nūc cognouimus qa demoniū habes. q/si dī. Prī⁹ suspicabamur sz nūc in tu is verbis cognouim⁹. Quia Abrahā z prophete mortui sunt z tu dic'. Si quis sermonē meuz seruauerit zc. nū qd tu illis maior es. Jesus autez ait ipsis. Abrahā pater vr exultauit vt vi/deret diem meū. Ac si dicat. certe ma/ior sum. qa abrahā exultauit vt cog/sceret diē incarnatiōis mee. cognouit in limbo z gauisus est. Econtra iudei obiecerunt dicētes. Quin qginta an/nos nōdū habes z abrahaam vidisti. Bñdictus ihesus erat. xxxiij. annorum sed ppt labores apparebat q essz ppe qnqgesimū annū. Rñdit ihs. Amen amen dico vobis. anteqz abrahā fie/ret ego sū. ¶ Tercio saluator suā pīsen tialitatē celauit dū iudei tulissent la/pides vt iacerent in eū. ipe abscondit se z exiuit de tēplo. Jesus eī aliqndo fugiebat. aliqñ occurrebat. aliquādo se occultabat. dans exemplū suis vt fugerent platōnis ambitionē. Johā. vj. Dum cognouisset q eū regē face/rent fugit. occurrit vo crucifixionibus Matb. xxvj. Surgite eamus. scz ob uiam eis. Abscondit se a furentib⁹ iu deis sicut hic vt occasionē furendi ab eis subtraheret. sicqz nos doceret. Di cit igitur. Quis ex vobis arguet me me de peccato. Uñ in psenti sermone tria notem⁹ de fraterna correctōe sa/lutaria documenta. scz

¶ Primo correctōis fraterne modi/
¶ Secō correctōis fra (ficatōez.
terne dissimulatōem

¶ Tercō correctōis frne fructificatōz

Primo dixi q notemus fraterne cor rectōnis modificationē. qmodo vicz fienda sit delinqntiū correctio an pie an dure. a qlibet vel solū a plato ¶ t

Pro q sciendū q homies q alios ba bent corrigere sunt i triplici dñntia. s.

¶ Prio qdam sūt in statu platānis
¶ Secō qdā sunt in statu subiectōis
¶ Tercio qdā sūt i statu eqlitatis

Primo dixi q qdam sunt q alios de bent corrigere in statu platōnis. z isti tenentur subditos corrigere si delin/quunt. alias dānabūr simul cuz suis

Dominica in passione

subditis. qz Ezech. iij. de eis dī. Si dicēte me ad impiuz morte morieris. s. p tua superbia auaricia luxuria ꝛc. z tu nō annūciaueris ei neqz locut⁹ fuer. si in iniqtate sua moriet aiam ei⁹ de manu tua requrā. Dia igit pctā q̄ plati possunt corrigere z nō corrigūt ipis ipuitabūt z p eisdē etiā si alias iuste viuāt dānabunt. Quia dic Greg. i registro. Cū in subdito pctm̄ nō corrigit eos q̄ psunt pctm̄ retorquet. Idē. Tot pso nas occidim⁹ q̄t ad mortez ire q̄tidie tepidi z tacentes videm⁹. O de⁹ etne qz tremēdū onus ē officiū platois bis q̄ credūt iudiciū futurū. qz dī Sap. vj. Judicium durissimū fiet his q̄ psūt. Unde legit de sacerdote heli. j. Regū iiij. q qz nō correxit filios suos inique agētes punit⁹ est hic p mortē tpalem. qz cadens retrorsū de sella fracto cervice expirauit z dānat⁹ ē. Nō inuenimus aliā cām nisi q̄ filios sic debuit nō correxit. Prelat⁹ sicut tenet ad correctōem ita obligat vt in corrigendo habeat debitū modū z diligētiam. qz ibi agit medela aie creature nobilissime. q̄ si nō agit vt optz occidit eterna morte. Debet igit plat⁹ corrigere subditos tripl'r. Prio cū lenitate. qz dicit Gal'. vj. Instruite hmōi in spū lenitatis. Anim⁹ em̄ delinqnt̄ ē superbus. z isto cū q̄s ei supbe loq̄t nō emēdat. sz potius intumescit in rirā. iuxta illd puer. xiij. Inter supbos sp iurgia sūt. Est ei anim⁹ supbi sic maturū vle⁹. qō plane debz palpitare q̄ vult sanē eduere. Debz igit platus dicere. Carissime fili desidero salutē tuā et honorem ꝛc.

¶ Scdo platus debz corrigere cū discretōe. qz alit sūt corrigēdi maiores z alit mediocres z alit miores alit paupes. qz qō vbū vnū edificat idē vbuz aliū destruit. Un Gre. dic q̄ ad sibilū equus māsuescit z canis latrare incipit Tercio platus dz corrigere sine mortali crimie. Nā plat⁹ existēs i mortali crimine etiā occlto peccat corripiēdo subditos vel etiā q̄cqd aliud p̄o p̄ officij exequat. Quod p̄bat triplr. ex rōe. s. rōe abusiōis. rōe p̄sumptiōis. z rōe pturbatōis. Primo q̄ plat⁹ corripiēs subditū in mortali peccat. p̄bat rōne abusiōis sic. Qui abutit. i. indigne vtit officio suo peccat. sz plat⁹ existens in pctō mortali etiā occulto cū aliuz corripit abutit officio suo. qz indigne z iniuste corripit. Un Amb. in pastorali. Qui inqt cordis sui domū nō valet excolere quō adhibebit diligentiaz p̄limozū. Et q̄ peccati trabē de oculo suo nō pōt eruere: quō ab alī⁹ oculo festucā poterit amputare. Et salvator Mat. vij. Quō dicis fratri tuo frater sine ejciā festucam de oc'o tuo et ecce trabs in oc'o tuo est. ypocrita ejce p̄mū de oculo tuo trabē. z tūc poteris ejcere festucā de oc'o fratris tui. Secūdo hoc p̄bo rōe p̄sumptōis sic. Qui iudicat pctā sua parua z aliena magna cū sit oppositū nō recte iudicat. sz platus pctōr p̄pa pctā puipendēs p̄ceptm̄ p̄imo. z eius pctā cū severitate iudicat. g̃ peccat. Tercio idē p̄bo rōe pturbatōis sic. Quicūqz actiue scandalizat peccat. iuxta illud Mat. xviij. Ve hoi illi p quē scandalū venit. Sz b facit platus pctōr aliū corripiēs. qz ex b sequit scandalū z alioz pturbatio. eo q̄ tūc nō ex caritate sz magis ad ostentatōez videt corripe pctōrem. p tū plat⁹ pctōr admonere subditos cū memoria p̄pe fragilitat. z caritate fraternitatis dices. Carissime nō cures de exēplo meo p̄auo sz inciteris exēplo xp̄i. nō em̄ tu redditur⁹ es de mea negligētia rōem. sed certe ego de mea et tua. Videas igit carissime ne z me et te oneres. Sed di. quare tam caute et

secrete est in correctõe pcedendũ. Rñ/
det Lyra sup illud Math. xviij. Si
peccauerit in te frater tu⁹. Et Tho. ij.
ij. q. xxiij. q⁹ tõ q⁹ cũ ꝺs peccat illud no
cet anie z si publicat nocet fame. Cuz
aũt ꝺs pdit famã efficit iuerecũd⁹ ad
peccandũ. Sic igit pzudẽs medic⁹ co
nat sanare vnũ mẽbzũ sine lesione al/
terius mẽbzi. Sic corrector dz cona/
re vt sanet aia sine lesione fame si fieri
pt. Si aũt ff p secretã correctiõez nõ
emẽdat tũc pot⁹ est diligẽda ania q̃z
fama. vt corã duob⁹ vel trib⁹ corrigat
Si aũt nec sic emẽdat tũc fama ẽ abij
cienda z aia custodiẽda. sicq; in publi
co pcõr corrigat. Si vo pcm̃ est pu/
blicũ tũc correctio dz fieri publice. iu/
xta illud. j. Thim̃. v. Peccantẽ corap
oib⁹ argue vt ceteri timorẽ habeant.
Scõo q alios ꝺñt corrigere sunt i sta/
tu subiectõis. z tles vt diẽ sctus Tho.
vbi sup. nõ ꝺñt corrigere suũ platum
correctiõe illa q̃ est actus iusticie. vicz
infligendo penã vbis aut factis. Sm
illud. ij. Thim̃. iiij. Seniorẽ ne increpa/
ueris sz obsecra vt pr̃em. Et sic pt in
occulto cũ mãsuetudie reuerẽtia z cha
ritate eũ monere. In duob⁹ tñ casib⁹
pot subdit⁹ platũ suũ corrigere publi/
ce corã mltis. Primo si p pcm̃ platꝰ
imineret piculũ fidei. vñ z Paul⁹ qui
erat subdit⁹ Petro xpi iminẽs piculũ
scãdali circa fidẽ ipm Petrũ platũ su
um publice redarguit. Et Petr⁹ correc
tionẽ bũiliter z patiẽter accepit Gal'.
ij. vbi dicit Aug. q⁹ Petr⁹ maioribꝫ de
dit exẽplũz q⁹ si in aliq̃ deuiarẽt nõ de
dignarent ab inferioribꝫ corripi. sz cer
te nõ ibi sum⁹ mõ. Scõo tũc ꝺñt pla/
ti corripi publice qñ xpi inordinatos
mores eẽnt publice scãdalosi. vt hr. ij.
q. v. Paul⁹ dicit. Tercio q̃ ꝺñt alios
corrigere sunt in statu equalitat⁹ z ta
les debẽt corrigere frẽm tñ ex charita/
te quã hñt ad primũ vt ipi⁹ bonũ p/
moueat ex odio pcti qõ ꝺñt detestari
z plequi si videt in primo. Uñ fraterna
correctio sic diffinitur. Correctio fra/
terna est admonitio fratris de emen/
datõe delicto⁹ ex fracta charitate p/
cedens. Dicit̃ pmo admonitio q⁹ ob/
iurgatio vbi z castigatio ptinet ad p/
latũ. Sz admonitio. i. ad mẽtẽ reuo/
catio ptinet etiã ad primũ. Dicit̃ scõo
de emẽdatõe delicto⁹ q⁹ ille ꝺz eẽ cor/
rectionis finis. Dicit̃ ex charitate pce
dens vt nõ ex ira vel odio. Circa quã
declarationẽ duo notem⁹ de necessita
te salutis fienda. s.

Primo correctõis pceptum.

Scõo correctõis modũ.

Primo nimi⁹ notem⁹ correctõis fra
terne pceptũ. diuinũ em̃ pceptũ obli/
gauit sub necessitate salut⁹ quelibz ad
fraternã correctionẽ Math. xviij. Si
peccauerit in te frater tu⁹. vade corri/
pe inter te z ipm. q̃ pbat triplr. s. au/
toritate. rõne. z silitudine. Primo p/
bem⁹ autoritate Eccl. xxxvij. Unicui/
q⁹ mãdauit de⁹ de primo suo. s. de nõ
ledẽdo sz diligẽdo corripiẽdo. Primo
mandauit de⁹ de primo nõ ledendo
Exod. xx. Nõ ꝯcupisces rez vel domũ
vel vxorẽ primi tui. nõ furaberis. nõ
occides zc. Scõo mãdauit deus de p
rimo diligendo Math. xxij. Diliges
primũ tuũ sicut teipm. Tercio man/
dauit de⁹ de primo corripiẽdo Mat.
xviij. Si peccauerit in te frater tuus
corripe eum. Et Augu. de verbis dñi
sic ait. Si negligeris corrigere peior
eo factus es qui peccauit. Scõo hoc
idem pbem⁹ rõne sic. quia glo. sup il/
lud Math. xviij. sic dicit. Ita peccant
q̃ fratrẽ suũ peccare videt z tacẽt. sicut
qui peccanti nõ indulgent. Sz oẽs
ex pcepto charitatis tenent̃ ad indul/
gendũ peccanti. ergo z ad corripiẽduz

r

delinquẽtes. Tercio idem sititudine sic ꝓbemus. Elemosyna spũalis magis est necessaria ꝙ corpalis. Sz elemosyna corporalis suo loco z tempe scz necessitatis cadit sub ꝓcepto. ergo correctio fratris cuz sit elemosyna spiritualis cadit sub ꝓcepto. Temp⁹ quo ꝗlibet tenet corripe pcorem ex p̃cepto est tripler. s. cũ pcor est pñs. cuz p̃lat⁹ est absens. z cũ plat⁹ est negligẽs Scõo notem⁹ correctois modũ. modus eñ fraẽ correctois est vt ponit saluator Math. xviij. vt ꝓmo fiat secreta admonitio. Scõo vt plato tam ꝙ psone pticulari ostẽdat z vt eccl'ie. Tercio vt testes adhibeant. Quarto vt si ꝫ nõ ꝓficit dz eccl'ie denũciare. et ab eccl'ia p censurã separi. et fieri sicut ethnicus z publican⁹. Sic igit correctio fraẽa est de p̃cepto inqntũ ordinat ad emẽdationẽ fris. ita etiã mod⁹ correctois est de p̃cepto inqntũ fac ad emẽdationẽ fris. qz q debitũ modum z ordinẽ nõ seruat in corripiẽdo nõ lucrat frez. Uñ legit i vitaspatrũ. ꝙ duz ꝗdã tpe abbas Machari⁹ ad montẽ nitrie ascẽderet. discipulo suo vt ꝓcederet ipauit. q dũ pret obuiauit cuidaz sacerdoti idolorz ꝓcito cursu venienti z lignũ grande portãti. Cui exclamãs ait. Quo curris demon. Et ille iratus tãtis plagis eũ affecit vt pene eũ exanimẽ relinqret. z relicto eo sacerdos idolorz itez currebat z obuiauit beato Machario q ait ad eũ. Saluer's liberator saluer's. Et ille admirat⁹ rñdit. Quid in me boni cõsperisti vt ita salutes. Cui sener. Ego vidi te laborãtẽ z currere ignoãter. Cui sacerdos dixit. Et ego salutatõe cõpunct⁹ magis dixi seruũ te eẽ cognoui. nã alter nescio ꝙs mirabilis monach⁹ mihi occurres iniurias fecit. Sz illi plagas p vbis iposui. Tũc tenẽs pedes Machariꝰ p clamauit di. Nisi me monachũ feceris nõ desistã. Pergẽdo igit venerũt ad locũ vbi cesus frat iacebat quẽ vtriqz tollentes q gradi nõ poterat. manibz i ecclesiã detulerũt. Cuz aũt ceteri frẽs vidissent sacerdotẽ illũ btm Machariũ comitãtẽ stupefacti monachũ illũ cuz admiratõe pficiũt ac mltis ꝓpẽ illũ xpi ani facti sũt. Dicebat aũt abbas Macharius qz sermo supbus z malus etiã bonos viros ꝙuertit in malũ. sermo vo bũilis z bonus etiã bonos mutat i melius. ¶ Scõm documentũ notemus fraterne correctois dissimulationẽ. nã q alios corripiũt sũt in tripliciꝫ differẽtia. mali. boni. z indifferẽtes. i. nec nimis bõi. nec nimis mali. Et tõ quidam eorum correctionẽ fraternaz omittũt. s.

¶ Primo q̃dã omittũt piculose.

Scõo q̃dã omittũt studiose.

Tercio q̃dã omittũt serioſe.

Primo dixi ꝙ q̃dã correctionẽ fraternã omittũt piculose. qñ. s. quis sperat posse delinqnti vt qñ corã se ꝗs loquit detractõez. aut facit aliqõ pcm̃. qui si tũc corripet emẽdaret z tacerz. vñ Esaias. Ue mihi qz tacui. glo. qz Ozias z alios libere nõ reprehendi. Si igit duct⁹ ꝗs verecundia siue q̃dam cõplacẽtia siue amicicia siue omittes correctoez siue in secreta collocutõe. siue publica tractatõe sp peccata xpi pceptũ. O xpe de⁹ ꝙs mlti ꝓ bũanũ fauorẽ omittũt ꝫ salutare pceptum tuũ q nõ solũ nõ corrigũt eos sz z adiuuãt suis adulatiõibz. Et quis ẽ nũc q aliqñ ex charitate frẽm corripiat. de qbz dic Grego. Qui primi malitiã ꝓspiciũt z silẽtio ptereũt qsi ꝓspecti vulneribz vsum medicamis subtrahũt. z tõ mortis autores fiũt q qõ curare poterãt nolũt. Nã b. Tho. dicit sup. iij. di. xix. ꝙ omissio correctois fraẽe sit

cū mortali pcō. cū frāc mortaliē pec/
cauit z est ps opportunū z sperāt ei⁹ emē
da nec timeāt aliqs malā inde euenire
z nō est alius pīens cui ex officio incū
bat cōrigere. vel si est pīns tñ est negli
gens. Si igit sic negligat qs corrigere
aut ppē timorē hūanū ne odio habea
tur vel ne in reb⁹ dānificet talis mor/
talē peccat. Modernis ei rpīb⁹ omit
tit correctio fraterna ex pte corripiēt⁹ p/
ter malicīā. ex pte delinquēt⁹ ppē ve/
ritat⁹ repugnātiā. Primo em̄ omittit
correctio fraterna ppē corrigere debētis
malicīā. Exē em̄ in filiab⁹ vel maioribꝫ
pcīs tacet ir retit⁹ nō audet corripe. qz
sic ster corre sordidat⁹ nō dicit. primo si
militē sordidato. Charissime ḡre sic es
sordidat⁹. Un̄ glo. sup illud ps. Ne au
feras de ore meo vbuz veritat⁹ dic̄. Ob
mutescet eloquētia si rea sit pscia. Nic
Greg. viij. moral. Subiectas sordes
tergere n̄ valet man⁹ q̄ lutū tenet. Se
cūdo omittit fraterna correctio ppē ve/
ritatis repugnātiā ex pte delinq̄ntis.
nā filij hui⁹ seculi si de malefact⁹ corri
gunt mox irrident z ipugnāt. Et ipleē
mō illud Hiere. xx. Fact⁹ est sermo dn̄i
in obprobriū z in derisuz. Quidā igit
incarcerāt vera dicētē. sicut Herodes
Jobem. Quidaz dilacerāt mēbratim
qz aliqui oculos veritati eruūt ne vide/
ant vt cū numis z muneribꝫ. Illiq dē/
tes frangūt ne mordeat. aliq manus
amputāt ne ledat. aliq pedes ne ptra
eos pcedat. aliq linguaz ne ptra eos
aliqd dicat. aliqui os obstruūt ne cla
met. Sicqz vt dicit Esa. lix. Corruit i
plateis veritas. z Dan. viij. Proster/
net veritas i terra. Hinc ps dic̄. Sal
uum me fac de⁹ qm̄ defecit sanct⁹. qm̄
diminute sunt veritates a filijs hoim.
Et iō inimicant miseri pctōres etiā ve
ritatis pdicatoribꝫ. sicut Paulo apl'o
qui dicebat Gal. iiij. Ego inimic⁹ fa/
ctus sum vobis vez dī. Hāc em̄ verī/
tatē sic in terra pstratam sic incarcera
tam truncatā iminutā venit de celo es
sentialis vitas dei patris xps erigen
dū. Sz duri cordis iudeiz fallaces ne
veritatē erigeret veritas. lapidib⁹ ob/
stiterūt z nocere voluerūt multipliciter
Tribus vicib⁹ mortē xpo intēt auerūt
Primo Herodes qui voluit eum oc
cidere. sed pia mater duxit eum in egy
ptum. Scōo sui cōpatriote qui xpm
voluerūt de mōte precipitare. vt dicit
Lu. iiij. Sz iesus p mediū illoz⁹ ibat
ipsi nō videtes. Tercio iudei q eum la
pidare voluerūt. vt patz in hodierno
euāgelio. Sed quare hoc ipi xpo pīsi/
simo faciebant. certe ppter veritatem.
quia dicebat. Propterea veni in mū/
dum vt testimoniū phibeam veritati
Modo igit christū lapidant qui veri
tati resistunt. Secundo quidā correc
tionem fraternā omittunt seriose et
meritorie. quando scz quis differt cor
rectionem vsqz ad tempus oportunū
ne propter verecundiā vel impatien/
tiam delinquens efficiatur peior. Un̄
legitur in vitaspatrum reprehensum
qui nimis celeriter z crudeliter corri/
puerat fratrem. Cum em̄ quidaz fra/
ter de congregatione offendisset. Ab/
bas de consilio cuiusdam solitarij ex/
pulit. qui cum quasi flendo despera/
ret. abbas Pastor ad se eum adduci
fecit. quem benigne consolans misit
ad illum solitariuz dicens. Audiens
de te videre te desidero fatiga ergo te
vsqz ad me. Qui cuz venisset dixit Pa
stor. Duo homines erant qui ambo
habebant mortuos suos. reliquit au
tem vnus mortuuz suum z abijt plo/
rare mortuum alterius. Quod solita
rius audiens z intelligens in sermo/
ne eius compunctus est. Tercio qui/
dam fraternaz correctionem studiose

Dominica in passione

omittūt q̄ in suis frib⁹ venialia solū/
mō sciūt. Nō em̄ tenet de talib⁹ aliq̄s
corripe aliquē de venali nisi eēt pcm̄
venialē occasio mortalis. qz humana
fragilitas sine venialib⁹ etiā in viris
pfectis nō p̄t eē. Et iō si cogīscūt i se ta/
les defectū alios de b̄ nō corrigūt. Sz
sunt q̄dā min⁹ pfecti imo incōsiderati
z arrogātes q̄ de festucis faciūt trabes
z alios pctā ponderāt z sua quipēdūt
De q̄b⁹ Greg. xxiij. moral'. sic dic̄. Ar/
rogātes supiores videri desiderant. z
mag⁹ gaudēt cū eor animū ira leuat
quā charitas exeq̄t sp̄ inuenire optāt
que increpādo rigide feriant. Un̄ scri
ptum est. In ore stulti vga superbie qz
viz pcuti rigide scit sz cōpati būiliter
nescit. Pro eo legīt in vitaspatrū. Q/
cū fratres de q̄dā fratre culpabili loq̄
rent. abbas pastor tacebat. Cū ḡacce
pisset saculū plenu arena retro. z de
ea dē arena modicū añ se ferret. inter/
rogat⁹ q̄d esset dixit. multa arena sūt
peccata mea q̄ post me ferens ipa nō
p̄sidero nec p eis doleo. modica vero
arena sūt peccata fratris ante me po/
sita que sp̄ p̄sidero z ip̄m iudico. cū tñ
peccata mea ante me sp̄ portare debe
rem z de ip̄is cogitare ac deū orare p
illis. ¶ Terciū documentū note
mus fraterne correctōis fructificatio
nē. tanta nanq̄ est fraterne correctio/
nis vtilitas vt anim⁹ peccans nisi a
deo p̄ infirmitates seu aduersitates
corripet vix saluaret. Ratio hui⁹. qz
vt dicit p̄bs. ij. ethicor. Dis peccans
aliqualiter est ignorās. Ignorat q̄ppe
peccator quātū bonū p̄ peccatū dimi
sit z quātū malū incurrit. Un̄ de mul
tis correctōis fraterne fructibus fera/
mus tñmō septē. s.

Primus est anie saluatio.
Scūs est diaboli effugatio.
Tercius est peccati cognitio.
Quart⁹ est puritatis augmētatio.
Quint⁹ ē futuro⁹ cautio.
Sext⁹ ē fauoris acq̄sitio.
Septim⁹ ē eterna p̄miatio.

Primus fruct⁹ fraterne correctōis di
ri q̄ est anie saluatio. qz vt dicit salua
tor Matth. xviij. Si peccauerit in te
frater tuus corripe eum inter te z ip̄z
solū. z si te audierit lucratus es aiaz
fratr̄ tui. Si aūt te nō audierit lucra
tus es animā tuā absoluēdo eā ab ob
ligatiōe p̄cepti. Jō dr Ezech. iij. c. Tu
vo aiam tuā liberasti. Sz di. vtrū hec
fraterna correctio intelligīt de occult⁹
peccatis an de manifest⁹ Rndeo. q̄dā
dixerūt q̄ intelligīt de pctis occult⁹ qō
nemo scit nisi tu. Sz b̄ nō videt. qz dr
corripe eū inter te z ip̄z solū. postea ad
hibe tecū vnū vel duos. Et sic pcm̄ oc
cultū publicaret. Alij dicūt q̄ intelli/
gīt de pctis manifest⁹. Sz nec b̄ vide
tur qz dr corripe eū inter te z ip̄m solū
Fm aūt ap̄lm. manifesta pctā sūt cōa
oib⁹ corrigēda. Jō alij dicūt q̄ intelli/
gīt de pctō p̄tis qō ē occultū z p̄tis ma/
nifestū. i. scīt illud pcm̄. s; a pauc⁹. Et
hec ē sntia Job. an. z etiā Tho. z alij.

Scōs fruct⁹ correctōis fraterne ē diaz/
boli effugatio. diabol⁹ est sic lup⁹ q̄ fu
git dū inclamat. sic diabol⁹ dū in q̄la
tet corripit. q̄scit vbi null⁹ sibil⁹ in
credit tēt ator vbi null⁹ timet repbēsor.
Hinc est q̄ in p̄ncipib⁹ quiescit quos
nullus audet repbendere. sed potius
adulādo laudare. Et quia tales b̄ no/
lunt repbendi. ideo se tenēt ad iudici/
um xp̄o repbendēdū acerrime di. Je
maledicti in ignem eternū. nunq̄ em̄
boies audierūt nec audituri sunt acri
us verbū q̄z ite maledicti. Tercius
fructus correctōis fraterne est peccati
cognitio. frequēter em̄ peccans nō ad
uertit suum pctm̄. aut si aduertit nō

Sermo XLII

rogitat se tam malū egisse. potissime cū multos videt similia facere. Sed certe nō est maior indignatio dei fm sanctū Bonauen. q̄z dū aliquē peccare libere p̄mittit deus. nec p se nec per aliū corripit. Quartus fructus correctionis fraterne est puritatis augmentatio. Sicut em̄ vas argenteū quāto plus fricat tanto purius redditur. ita anima iusti quanto frequētius corripit: Ideo dicit Eccli. x. Vir prudens et disciplinatus nō murmurat correctus Unde be. Aug⁹ dicebat. Ego senex et epūs parat⁹ sum ab oīb⁹ corrigi et emēdari. z illū amicū meū estimo cuius lingue beneficio ante diē extremi iudicij anime mee maculas tergo. Quintus fructus correctōnis fraterne est futurorū cautio. homo em̄ cautius se custodit ibi vbi aliq̄ndo scit se plapsum. Sextus fructus correctionis fraterne est fauoris acq̄sitio. nā bonus z saluand⁹ regratiat correctori. Sicut Aug⁹ in epla ad Hieron⁹ mū scribit dicēs. Obsecro te p̄ mansuetudinem ihesu christi si lesi te dimittas mihi. nec me vicissim ledas reddendo malū p̄o malo. Ledis autē si racueris mihi errorē meū quē in factis meis vel in dictis inueneris. Septimus fructus correctōnis fraterne ē eterna p̄miatio. Quia hic in terra magnus lucrus homo nō potest acquirere q̄ homis animā p̄ qua sanguis saluatoris fuit effusus. q̄z p̄ ea laborauit: p̄dicauit: obp̄probria p̄tulit z mortē. vt ꝺ lucrū haberet in celo reponendū vbi est gaudiū sine fine. Ad quod nos p̄ducat christ⁹ p̄ nobis occisus. q̄ cū patre z spūsancto viuit z regnat in secula seculo⁹ Amen

De eadem dominica Sermo xlij

Ffacite dignos fructus penitētie. Luc. iij. ca. Nec verba intonabat beat⁹ Johānes p̄curso⁹ saluatoris ip̄is iudeis qui exibant ad eū audiēdū. z ip̄e diuino igne succensus aiebat. Quis oñdit vobis fugere a vētura ira genimina viperar⁹. Facite dignos fructus penitentie. ¶ In quib⁹ verbis ostendit q̄ satisfactio sit necessaria ad salutē. Nō p̄hat ex hoc q̄a punitio culpe p̄terite z vitatio future est act⁹ triū virtutum. scz

¶ Primo iusticie vt elicientis.

¶ Scōo amicicie vt impantis.

¶ Tercio p̄udentie vt dirigentis

Primo siq̄dem p̄terite culpe punitō est actus iusticie vt elicientis. Ideo a p̄s. penitentia vocat sacrificium iusticie. Ubi dicit glo. Quid est iust⁹ q̄z hominē p̄ penitentiā peccata plmere z se ip̄m punire. Unde fm omnē iusticiā satisfactio necessaria est ad salutem. Triplex enī est iusticia. quedā est distributiua. quedā cōmutatiua. et q̄dā vindicatiua. Justicia distributiua ē qua dñs retribuit sibi seruientib⁹ fm eorū merita. z sibi iniuriantib⁹ fm ip̄sorū demerita. iuxta illud Matth. xvi Filius homis venturus est in gl̄ia patris sui cū angelis suis. z tūc reddet vnicuiq̄ fm opa sua. Modo igit q̄cūq̄z peccauit z vult bona eterna a dño accipe necesse est vt de p̄cīs satisfaciat z bona agat. q̄z iust⁹ est dñs et rectū iudiciū eius. Justicia vo p̄mutatiua p̄sistit in p̄tractib⁹. puta si recepisti ab aliquo equū iustū est vt restituas pecuniā eius p̄ciū. Sic q̄z p̄ p̄tritionem deus tibi eternā penā inferni cōmutauit in tēporalē penā purgatorij q̄ est acerbissima. z confessor⁹ frute claue illam acerbā penam tibi cōmu-

Dominica in passione

rauit in mitioꝛem p̄ p̄sentis vite satisfactionē. quā si negleꝛeris. necesse erit vt cōmutatio dissoluat. Hinc Eccī. ij. dicitur. Si penitentiā non egerimus incidemus in manus dei et hominū Et certe vt ait apl's. horrendum est incidere in manꝰ dei viuentis. Justicia vero vindicatiua est vel ad puniendū malum in alio. z sic ptinet ad iudices. vel est ad puniēdū malū in seipso. z sic pertinet ad penitentē. vt peccatoꝛ ipse met vindicet offensam diuinā. vt hoc modo requirat diuinā amicicia. Uñ Augu. Puniturus est deus peccatuꝫ preueni eum. nō vis vt ipe puniat puni tu. Secūdo punitio culpe est actus amicicie. vt impantis. Nam punire p̄terita peccata z cauere futura. a charitate impante. pcedit. Et quo eīm peccatoꝛ diligit deum et amoꝛe ipius bonitatis mouet ad puniendū offensaz in deum cōmissam. Tercio punitio culpe seu satisfactio est actus prudentie vt dirigentis quia scire purgare p̄terita z cauere futura est actus prudētie. Uñ pbus. j. ethico z. cautelā ponit actum prudentie. z vt dicit q secm prudentiā mediuz accipit in singulis virtutibus moralibꝫ. Quilibet igitur prudēs si pensat quē offendit. quia deum patrē suum creatoꝛē z redemptoꝛem. Si pēsat que amiserat. quia eterna z ineffabilia gaudia. Si pensat q̄ incurrit. quia eterna toꝛmēta. Si pēsat quibus bona recupare poterit et mala euitare. certe illud mediū pre oībus eligit. z hoc est satisfactio. Ideo il le angelicus vir. penitētie forma. amicus sponsi. lucerna ardens. pheta altissimi. p̄cursoꝛ christi dicit. Facite dignos fructꝰ zc. ¶ Unde p̄sentem sermonē de satisfactōne gratia nostri saluatoꝛis assistēte in tribus solūmō articulis declaremus. s.

¶ In primo articulo declarek satisfactionis quidditas.

¶ In secundo declaretur satisfactionis qualitas.

¶ In tercio declaretur satisfactionis vtilitas.

¶ In primo ei articulo declarem⁹ satisfactionis quidditatē. quid sz sit satisfactio secm rem. Cuius quidez quidditatē tripliciter bene poterim⁹ declarare vicz. diffinitione. diuisione. z similitudine. Primo dixi q̄ quidditatē satisfactionis ōclarare poterim⁹ diffinitione. Nam satisfactio diffinit duobꝰ modis. Uno modo respectu culpe p̄terite. z sic satisfactio est iniurie illate recōpensatio. z sic Anshel. li. cur deus homo. ita diffinit. Satisfactio est ōo debitū honoꝛē ex cōmissa culpa impēdere. Alio mō diffinit respectu future culpe. Et b̄ mō Augꝰ. sic diffinit. Satisfactio ē causas p̄cōz excidere z ei⁹ suggestio nibꝫ aditū nō indulgere. Et q̄bus intelligere possum⁹ q̄ satisfacere est penā p pctis volūtarie assumere cū ꝓposito cauēdi a pctis. Uñ satisfactio nūq̄z fieri p̄t sine pena. qō. pbat q̄ druplici rōne. s.

¶ Primo rōne diuie ordinatōis.

¶ Scōo rōne hūane curatōis.

¶ Tercio rōne aliene subtractionis.

¶ Quarto rōne ꝓprie p̄seruatōis.

Primo inquā satisfactio nē fieri nō nisi p penā. pbem⁹ rōne diuie ordinationis. Nā diuia bonitas ordinauit sic vt dicit Bonauē. sup. iij. di. xx. q. ij. Q. nullū pctm̄ siue originale siue actuale siue mortale siue veniale remittat nisi p penā. z hec est via pctoꝛibꝫ accedēdi ad deū. Illi igit q̄ i p̄tinuis ōlectationibꝫ vite hꝰ esse volūt. aut ad deū ire nolūt. aut ordinē dei querere volunt qz vt p̄dixim⁹ deꝰ sic ordiauit. Cui⁹ rō hec ē. Nā illa via accedēdi pctoꝛibꝫ ad deū est magꝛ queniēs in q̄ relucet diuina iusticia. sapiētia. potētia. z bonꝰ

rificentia. Sz in via satisfactois p pe
nã hec relucet. ḡ ꝛc. Relucet ꝓmo diui
na iustitia q̄ nullū malū ipunitū reli
quet. Relucet scdo sapia diuia in pe
nali satisfactõe q̄ nõ patit vniuersum
sine ordine esse. sz etiã de malis bona
elicit. Scire em̄ ordinare bona cũ bo
nis nõ est tante sapie. sic scire ordina
re mala cũ bonis. qõ fit p penalẽ satis
factionẽ. Vnde Aug. dic. De⁹ qui ẽ sũ
mũ bonũ z incõmutabile ñ sineret fie
ri malũ. nisi ex malo eliceret bonũ. O
sapientissime de⁹ certe nõ misisses luci
pez cũ suis libere peccare. nec Adaz et
Euã si nescisses eos in penis aut i glo
ria ordiare. sz qz sciebas petrm̄ p penã
reordinare. ideo eos in libera potesta
te pmisisti. vt si vellẽt peccare possent.
Relucet etiã in penali satisfactõe diui
na potentia. Si em̄ malũ nõ punire
tur tũc malũ sine lege esset. z esset q̄si q̄
dam de⁹ cui nihil p̄sideret. Sed quia
diuina potestas que ẽ infinita oibus
p̄sidet. z etiã peccato qõ astringit sub
acerba pena. ḡ satisfactio debet fieri p
penã vt reluceat diuina potẽtia. Re
lucet etiã in satisfactõe diuina honori
ficentia. peccator em̄ p peccatũ deum
inhonorat dum ei⁹ legi se nõ subijcit.
sed ꝓpria dei voluntatẽ suam facit. Si
aũt peccatũ dimitteret sine satisfactio
ne penali. esset pmissio absq; honoris
ablati restitutõe. sz cum satisfactio fit
honor dei recompẽsat. Et ideo ꝓpter
has diuine bonitatis ꝓprietates vt. s.
locũ teneãt diuina iustitia. sapia. po
tentia. z honorificẽtia. de⁹ dei filius p
humano genere voluit satisfactionez
facere p penosam mortẽ. Sicq; beni
gnissim⁹ deus cuius vniuerse vie mise
ricordia z veritas. ex misericordia relaxat
culpam. z ex iustitia exigit penã. Sed
di. vtrũ homo possit deo satisfacere p
quacunq; culpa. Respõdet Richar.
in. iiij. di. xv. q̄ hoiem satisfacere posse
deo dupliciter intelligit. Aut cum al
terius adiutorio. Aut sine adiutorio
alteri⁹. Primo mõ pot satisfacere ho
in vtute meriti xpi. cui⁹ ꝓticeps ẽ hõ p
veram fidẽ. Secdo mõ nõ pot satisfacere
sz sine adiutorio. sicut n⁹ diabol⁹ qui
nõ habet mediatorẽ. Nam z si diabo
lus haberet mediatorẽ z vellet: posset
deo satisfacere. sicut z hõ. Vñ Aug. in
enchi. dicit. Nec antiquoz q̄cunq; iu
stoz p̄ter xpi fidem salutem potuit in
uenire. Sicq; multi erant qui dicunt
qz homo nõ potest satisfacere de cul
pa. qz inquiũt. Ille cui⁹ totũ qõ hz nõ
sufficit ad vnũ debitũ soluendũ. talis
nõ potest p alio debito satisfacere. Sz
q̄quid hõ est z hz z pot nõ sufficit ad
soluẽdũ de bñficio creatois. redẽptois
Solutio. Ad qõ rñdet Tho. i. iiij. q. li
cet nõ possit hõ do satisfacere q̄ ad eq̄
ualentiã. p tñ q̄ ad sufficientiã. quia
q̄uis hõ teneat deo de bñficio creatois
redẽptois. ratõne decẽtie z honestat̄.
tñ debito p̄cepti z necessitat̄ nõ tenet
Noi em̄ q̄dam mensura cõstituta est
a deo ad quã tenet. s. obseruãtia decez
p̄ceptoz. de alijs aũt superogationis
opibus pot satisfacere. qz de⁹ nõ obli
gauit nos ad ipossibile. Vñ Hiero.
Qui dic deũ aliq̄d ipossibile hoi p̄ce
pisse anathema sit. Secdo oportet q̄ sa
tisfactio fiat p opa penalia rõne cura
tois. qz p satisfactõez sanat vuln⁹ peri
Pene xo vt dz. ij. ethico. q̄dã medici
ne sunt. ḡ ꝛc. Tercio oportet q̄ satisfa
ctio fiat p opa penalia rõne subtracti
onis. qz sicut iustitia hũana exigit vt i
recõpensatõe offense subtrahat ab eo
q̄ ab alio pi⁹ iusto accepit z restituat ei
a q̄ iniuste ablatũ ẽ. Ita dꝫ iustitia exi
git vt pctoz honorẽ debitũ deo restitu
at. quem quantuz in se fuit abstulit a
deo. Quarto oportet q̄ satisfactio fiat

ꝓ ora penalia ratione ꝓseruatōnis
Satisfactio ei duo facit vicz. purgat
a peccatis z precauet a futuris. quia
ꝓscindit causas futurorum peccato/
rum. Quicunꝙ igit vult deo satisface
re de peccatis. nō risu. nō delectatione
nō iocis. sed penosis operib⁹ siue fla/
gellis a deo imissis studeat satisface/
re. quia etiam flagella a deo inflicta
si voluntarie et patienter suscipiātur
sunt satisfactoria. Unde Petr⁹ dami
ani. Quisquis ꝑ suis scereribus se bic
nō afflixerit nec a deo flagellatus fu
erit a consortio filiorum dei alienus
erit. Idem testat beatus Auguſt. di/
cens. Flagellat deus oēm filiū quem
recipit. z tu excepт⁹ eris. Si excepт⁹ fue
ris a passione flagello ꝝ. nec eris i nu/
mero filiorꝝ. O terribilis ſnia delecta
tionib⁹ mūdi inebriat/ q ꝑ multimo
dis culpis ꝺ nō flagellant. sz in infer/
no eternaliter punient. Scōo satis/
factōis q̄ddam ꝑt declarari diuisiōe
nā satisfactio capit dupl'r. Uno mō ꝑ
pene inuolūtaria passiōe. sic dānati i
inferno. vel malefactores i tortura. et
ista ſm Sco. sup. iij. magis ꝺr satis/
passio q̄z satisfactio. Alio modo ca/
pit ꝑ pene volūtaria passiōe. z sic iterꝝ
duob⁹ modis. Uno mō ꝑ reconciliati/
one. z sic qr oēs ptes pnie ordināt ad
reconciliatōez. q̄libet earꝝ satisfactio di/
ci ꝑt. Alio mō capit ꝑ iniūcte pene vo
lūtaria solutōe. z sic est tercia ꝑs pnie.
Scōo mō satisfactio sic ꝓsideraꝝ ꝑ ali
quib⁹ scz solū meritū passionis xpi. sic
ꝑ baptizatis statim decedētib⁹. z ple/
narīa indulgētiā ꝓsequētib⁹. ꝑ aliq⁹
ꝓpria passio assumpta volūtarie cuz
merito passionis xpi. ꝑ aliq⁹ satisfa
ctio ꝓpria ꝓtritio cū alteri⁹ passione z
merito xpi. Tercio satisfactio sic ꝓsi/
deraꝝ. q̄dam satisfactio ē inflicta a ꝺo
vt infirmitas dānū zē. sic Dauid, vt
dicit Lyra. ꝑ adulterio mors filij par
uuli. ꝑ homicidio Urie mors sc̄i fi/
lij. ꝑ numeratione ppli. pest/ zē. que si
patiēter tolerēt sūt satisfactoria. Que/
dā satisfactio ē iniūcta a ꝓfessore. sta/
tuerūt em̄ sc̄i pres vt ꝑ vno pct̄o mor
tali iniūgat pnia septēnis. xxtij. q. ij.
hoc tm̄. Et ista pnia ꝺr imponi fm
maiorita̅ vel miorita̅ crimis z cti/
am dispositionē penitēt/. sz q̄nta pnia
iniūgebat ꝑ annos septē et decret/ nō
habem⁹ nisi ꝑ aliq⁹ pctis enormib⁹
Sz Innocēti⁹ papa ꝑm⁹ talē pniam
tarabat sic. q ꝺnico die vrebat lactici
nijs bis i die. feria sc̄a ieiūabat vno
ferclo ieiunali. feria tercia vrebat bis
lacticinijs siue ouis. feria q̄rta pane
z ceruisia sel' in die. feria q̄nta sicut die
ꝺnico. feria sexta ibat ad pegrinādus
panē z aquaz tm̄ sel' sumēdo. sabbato
itez ibat ad pegrinādū comedēdo la/
cticinia sel' in die. O de⁹ iuste. O salua
tor xp̄e. certe si nūc pnia imponeret vt
sic faceret q̄s ꝑ septenniū. ꝑ mortali p
q̄ttuordecim annos. ꝑ duob⁹ mortā/
lib⁹. ꝑ xx. annos. ꝑ trib⁹. z sic de alijs.
pauci inuenirēt vere penitētes. Sz o
pctor dico tibi ne p̄sumas i eo q̄ nunc
pnie imponūt ad arbitriū cōfessoris.
qr ſm iusticiā diuinā q̄cūd fuerit reli
duū de pena. ꝓsolues acerbi⁹ i purga
torio. Quedā satisfactio est assumpta
sicut faciebāt sancti patres fugiendo
hoim ꝓsortiū i magna austeritate vi/
uebant. Sicut legit de quodaz Jobe
penitentiario q̄ fuit beremita magne
sanctitatis z fame q̄ ruit in fornicati/
onē. sz timēs ne suū scelus publicaret
occidit z mulierē. Qui ingemiscēs ta/
li pnie se dedit q̄ ꝑ septē annos nud⁹
in beremo reptando manib⁹ z pedib⁹
ibat. domiciliū nō habuit sed ꝑ frig⁹
noctis z calorē solis se puniebat. ber/
bas comedebat. nō manū ad os por/

rigebat. sz more bestia ꝙ ore z dentib cibum carpebat. Sicq flebat, oraʒ bat. ieiunabat. vigilabat. z dei miseri cordiā magnā inuocabat. Completo septennio quidā rex venit ad venan/ dum z hunc inter fruteta tanq̄ besti am capiunt. z fune ad collum ligato ad ciuitatē ducunt. Qui reptando p/ ut poterat equestres regis sequeba/ tur. Cum aūt esset in ciuitatis medio z ad tale spectaculū tota ciuitas ꝯflu eret quasi nouā bestiam visuri. filiuz regi nouiter natū nutrix porrauit ad fenestraz vt videre posset predicta nu trix bestiaz. Sed infans clamauit di cens Jobānes. Ad hāc vocem infan/ tis oēs expauescunt. Heremita ve/ ro Jobānes in corde misciam postu labat creatoris cum fletu. Iterum in fans clamauit Jobānes. sed plus po pulus stupet. Et facto interuallo ite/ rum clamauit infans Jobānes sur/ ge. quia dimissa sūt tibi peccata. Qui exurgens de terra coram oībus suuz scelus est confessus. z ad cellam cū po pulo ciuitatis ꝓgens orauit dicens. Dñe tbu christe in hoc cognosco ꝙ me um scelus remisisti si mulierē quā oc cidi. z sepeliui resuscitabis. Que statiz resurrexit. quo viso oēs deum glo/ rificauerunt. Quedam satisfactio est sententiata seu eterna quā soluūt dā/ nati. sicn̄ ꝙ semp remanebunt obli/ gati. O clementissime dñe deus tri/ bue hic satisfactionez peccatoribꝫ vbi est fozum misciē. nō vbi est fozuz iu/ sticie. vt merito filij tui passione z no/ stra modica afflictione placemus tu am maiestatē. Tercio quidditas sa tisfactionis potest declarari similitu/ dine sic. Sicut em dānificans alium in rebus fama aut membro. z tandē composita pace z amicicia remanet offenso obligatus ad damni satisfa/ ctionē. Sic qui ꝓ mortale peccatū dā nificauit ecclesiaz eius mēbra subtra/ hendo z mēbra diaboli efficiendo ac deo viuo iniuriā faciendo. quantū in se est eius precepta violando. tenetur ad solutionē in foro dei. Et ista solu/ tio dicit satisfactio. quā vt dixim⁹ nō potest natura diuitaz dimittere sine pena saltem passionis christi. ¶

¶ In secūdo sermonis articulo decla remus satisfactionis qualitatē. Qua lis autē debet esse satisfactio ꝓ pecca/ tis sanct⁹ Tho. declarat dicēs. Q, sa/ tisfactio debet esse talis ꝓ quaz aliqd nobis subtrahim⁹ ad bonorem dei. nos autē non habem⁹ nisi tria bona scz bona anie. bona corporis. z bona fortune. id est res exteriores. Ex bonis corporis subtraham⁹ nobis aliquid ꝓ ieiuniuz. Ex bonis fortune ꝓ elemo synaz. Ex bonis anie nō oportet ꝙ ali quid subtraham⁹ nobis quātū ad es/ sentiam. sed vt submittam⁹ eam tota liter deo ꝓ orationē. Ex quib⁹ datur i/ telligi ꝙ tres sunt ꝓncipales sa/ tisfactionis vicz. oratio. ieiunū. z ele/ mosyna. Omnia aūt carnem affligen/ tia reducunt ad ieiuniū. vt pegrina/ tiones. vigilie. discipline zc. Omnia ve ro spiritualia reducunt ad orationez vt meditatio contēplatio zc. Opa eti/ am opera misericordie reducunt ad elemosynā. Ratio autē ꝙ ꝓ ista tria deo satisfacere tenet peccator est mul/ tipler. Prima quia vt dicit Jobānes in cano. sua. Quicquid est in mundo aut est cōcupiscentia carnis. aut ocu/ lorum. aut superbia vite. Et ideo pro concupiscentia carnis satisfacim⁹ per ieiuniū. Pro concupiscentia oculorū id est auaricia. satisfacimus ꝓ elemosy/ nam. Pro superbia vite satisfacim⁹ per humilem orationē. Secūda ra/ tio est quia peccator offendit deuz. se..

z primū. Ideo per oratiōē satisfacit deo. per elemosynā primo. z per ieiunium sibipsi. Tercia ratio est. quia oīmis satisfactio tribus modis solet fieri. scilicz per punitōnem. redemptiōnē z supplicatōnem. Per punitōez satisfacimus ieiunādo. per redemptiōnē elemosynas dando. iuxta illō Danielis .iiij. Peccata tua elemosynis redime rex. Per supplicatōem oratōes faciēdo. Unde de istis tribꝰ satisfactōnis ōlitas debz fieri triplicit. s.

Primo discrete.
Secūdo viuide
Tercio integre

Primo dixi q satisfactio de p̄dictis tribus debet fieri discrete. Nā vt dicit magnus Albertꝰ Elemosyna inq̄ntū fit intentōe subleuandi primi necessitatē sic nō habet ratōnem satisfactōis sed est opus misericordie. Sed inquātum fit intentōe recōpēsandi p debito diuine offense sic est pars satisfactionis. Sed pfecto eleōsyna est triplex et oīmis talis est satisfactoria Prima est cordis que cōsistit in ꝓtritione qua quis se offert deo. De qua dicit Eccli. xxx. Miserere aie tue placens dō. Secūda est que cōsistit in ꝓximi cōpassione qua cōpatimur alienis aduersitatibꝰ tanq̄z nostris. De qua Grego. xx. moral'. dicit. Plus nōnunq̄z eē dicimus cōpati ex corde q̄z dare. quia q̄s quis pfecte indigenti cōpatī minus existimet esse oīe qđ dat. Tercia elemosyna ꝓsistit in manuali largitōne. de qua August. dicit. Elemosina mūdat peccata z interpellat ipa p nobis quia q̄cquid dedimꝰ ip̄m integre possidemus. Et ē magis satisfactoria elemosyna talis q̄z oratio vel ieiunium. quia quodāmodo in se cōtinet orationē et ieiunīū inquantū obligat recipientē. et si recipiens nō oraret tamē ipa elemosyna orat. Unde Eccliastici xxix. dicit. Cōclude elemosynā in sinu pauperis et ipa orabit pro te. Secunda pars satisfactōnis vicz oratio debet fieri discrete. Nam dicit idē magnus Albertus q si oratio fit pro impetratōne bonorū tūc est opꝰ contemplatōnis. Si autē fiat pro amotōne malorū sic est opus satisfactōnis. Ex certe oratio q̄uis sit suauis spiritui z opus contēplatōnis tamē est afflictiua corporis: et ideo est satisfactoria. Hinc Gregoriꝰ Dum inquit crescit in nobis fortitudo amoris intimi infirmatur pculdubio fortitudie carnis.

Tercia pars satisfactōnis .scz ieiunium debet fieri discrete: vt mens ieiunet a culpa z caro a crapula. ita q natura debet sustētari sed vicium debet domari. Faciendū eīm est de corpore nostro sicut de equo agro et apto bus. Equus eīm si nimis delicate pascitur recalcitrat. si pabulū necessariū subtrahit non laborat. Si vero proutet necesse est pascit tunc et recalcitrat. Similiter ager si nimis impiguatur vitiosas herbas ꝓducit. si non impinguatur fructum non facit. sed si debite impinguatur fructū bonum facit. Similiter de apibus legitur q si eis nimis de melle dimittit dant se ignauie. si nimis parum dant se indignatōni et vacatōni. si temperate dant se operatōni. Eodem mō de corpore nostro est faciendū. Hinc Hugo de sancto victore. Qui carnem suam ꝓua modū affligit ciuē occidit. si pluꝝ q̄z oportet alimentis reficit. hostē nutrit. Sic ergo nutrieda est vt seruiat: et sic domanda vt nō superbiat. Sed sunt nōnulli qui per ieiuniū nolūt satisfactōem suscipere: excusantes se multis modis. Quidam ratōne tēporis,

quidã ratõne ciborũ qualitatis. plerũq; ratõe cõplexionis. Primo quidã excusant se a ieiunio ratõne tẽporis. De quibus dicit beat⁹ Ambro. Esti⁹ mensibus dicunt. dies longa est. torrentio: sol est. poculis nos refrigerare debemus. Hyemis vero tempore dicunt. Graue frigus est. frigores pessimi sunt. escis calefieri nos oportet. Quidã a ieiunijs se excusant. tempora creatoris accusant. non fallat te ista excusatio. non em̃ te excusabit: sz potius accusabit. Secundo quidaz se excusant ratõne ciborũ qualitatis De quibus btũs Bernard⁹ sup cãtica sic dicit. Legumina inquit vento/sa sunt. potũq; nõ sustinet pectus. caules nutriunt melancoliã: porri colleram accendũt. pisces de stagno aut ẽ lutosa aqua mee penitus cõplexioni nõ competũt. Quid dicitis ciborum obseruatores. morũ neglectores. nõ de euangelijs vel ꝓphetis has differẽtias legistis. Tercio quidã se excusãt ratõne cõplexionis. De quibꝫ sic dicit btũs Hieronym⁹. Multo meli⁹ est stomachũ dolere qz mentẽ. imperare corpori qz seruire. gressũ vacillare qz pudicicią amittere. Et btũs Bernardus. Epicur⁹ at; ypocras alter corporis voluptatẽ. alter bonã habitudinem p̃fert. magister me⁹ vtriusq; rei cõemptũ p̃dicat. Ex quibꝫ vbis conciudit; q; qui vult christũ magistrũ audire. z eius discipul⁹ dici. z esse debet regulã eius seruare. z qui vult discipulus epicuri aut ypocratis illis se conformare. Magister me⁹ christ⁹ ait Luce. ix. Qui vult venire post me abneget semetip̃m. z tollat crucẽ suaz z sequat̃ me. ypocras dicit. Ut stomachus nõ euacuetur nec somnus minuat̃ et labor parcus assumat̃. O xp̃e fili dei viui. o norma vera viuendi vide de solio maiestatis tue qz pauci sunt nunc tui discipuli re et qz multi nomine. quia quasi omnes querũt que sua sunt non que ieſu christi. Secũdo dixi q; de p̃dictis tribus satisfactio debet fieri viuide. id ẽ penitentia a cõfessore imposita debet expleri dũ est i charitate que ẽ vita anime. Quia dicitur cõmuniter q; sicut ꝑles mortua nata non viuit ita bona opera i mortali peccato facta nõ placent. Ideo q̃ritur vtrũ satisfactio in mortali peccato facta sit iterãda. Rñdeo. de hoc duplex est opinio. Una sancti Tho. z se sequentiũ qui sic distinguit. q; scz satisfactões penitẽtie ex quibꝫ manet aliqs effectus post satisfactiõis actũ non sunt iterande. sicut est ieiunium elemosyna et hmõi. Alie autẽ satisfactiones que non relinquũt aliquẽ effectum oportet iterare. vt sunt orationes ẽ. Alia est opinio Scoti super iiij. dist. xl. q. j. dicentis. q; q̃ vere semel penitet et recipit penitentiã condignã impositã sibi ab ecclesia claue non errante: quantũcunqz postea recidiuet non tenebit̃ postea ꝓ illis peccatis ꝓ quibꝫ illam penitentiã recepit nisi ad illã impositã penitentiã. Et si illam implet in charitate non solũ soluit penam. sed merek gratiã. Si autem impleat extra charitatẽ voluntarie soluit penam sed nõ merek gratiã Si vero illa penitentia ab eo exigat̃ scz ꝑ violentiã extra charitatẽ pena q̃dem soluit̃ licz ipe nõ soluat. Pria q̃dẽ est satisfactio simplicit̃ qz placãs z recõciliãs. Scda ẽ satisfactio qz volũtaria redditio sz ñ simplicit̃ qz nec placãs nec recõciliãs. Tercia ẽ satisꝑassio vltra quã nõ exigit̃ aliq̃ pena. Ex quo ꝛcludit q; nõ est necessariũ satisfactoz

in mortali factam iterare. Et ponit exemplū de eo q̄ cōmisit crimen pro quo pāse meret abscisionē man⁹. cui si abscindat satis patit z satisfacit regi sufficienter. nec ꝑm iusticiā cogitur ad vteriorē penam q̄uis nō recipiat eum rex i amiciciā z gratiā. Sic multo magis satisfacit qui sibi iniunctaz penitentiā implet extra caritatē. Uñ si talis ꝓpter nouū mortale damnaret anteq̄z totam satisfactōem impleret non puniret eternaliter sed solum ꝓ residuo quā nō expleuit. ḋa exquo ei semel pena tēporalis fuit taxata nunq̄z ei debet nisi tēporalis pēa. z ista soluta nulla debet alia ꝓ illis peccatis sed tm̄ ꝓ alijs. Et banc opinionē cōmuniter tenent doctores. Tercio satisfactio ꝓ peccatis p ieiuniū oratiōnem z elemosinā debet fieri integre: ita q̄ nullū peccatum mortale dimittat sine satisfactōne. alioquin nō esset vera penitentia. Unde Gregor⁹ sup illud. Facite dignos fructus penitentie. dicit. Unusquisq̄z cōscientia cōuincit vt tanto bonorū operū lucra querat per penitentiā: quāta sibi damna intulit p culpā. Sic integre satisfecit Maria magdalena. dū ō omnibus quib⁹ peccauerat satisfecit. ita q̄ nullum peccatū impunitum reliquit. De peccato oculorū satisfecit lachrymis. De peccato oris osculis pedū christi. de peccato capilloz capitis pedes xp̄i extergendo. Ideo dicit Grego. Quot prius in se habuit oblectamēta tot in se inuenit bolocausta. ¶ Tercio sermonis articulo declarē satisfactōnis vtilitas. Licz em̄ satisfactionis mlte sint vtilitates tm̄ ad presens ponā solūmodo quattuor. scz

Primo innocentiā recupat
Secūdo deo reconciliat
Tercio meritū cumulat
Quarto primū edificat

Primo eni satisfactio innocentiā recupat. Dicit em̄ Richar sup. xiij. dist. xiij. ar. ix. q. j. q̄ penitētia reddit homīnē ad statū innocentie quē habuit in baptismo. ita q̄ si statim moritur statim euolabit. nō tamē reddere potest decorē accidentalē. puta virginitatē. Hinc Ezechiel. xxxiij. Si dicente me impio morte morieris z egerit penitentiā de pctō suo vita viuet z non morietur. Scōa vtilitas satisfactōnis est q̄ deo reconciliat. Quantūcūq̄z em̄ deus fuerit offensus p peccatuz z odiat peccatorē. Juxta illud Psal. Inimicos odio habui. ꝓ penitentiā tamē omnis offensa remittit z in amorem dei recipit. sicut dicit Eccli. xij. Altissimus odio habet pctōres. et misertus est penitentibus. Quod ostēdit saluator mūdi exemplis z verbis. Exēplis dixi ḋa nullū penitentē abiecit. ita vt inuidi iudei dicerent ei Luc. xv. Hic peccatores recipit z māducat cū eis. Verbis etiā ostendit cū dixit Matth. ix. Non veni vocare iustos sed pctōres ad penitentiā. Tercia satisfactionis est vtilitas q̄ merituz cumulat. Nam quedam satisfactio est quesolum satisfacit verbo que meritū non acquirit. sicut sunt indulgentie. q̄ sūt quedam satisfactōnes seu redemptōnes de pena purgatorij. non aute augent meritum in celo: nisi illa opera que quis facit ꝓ obtinenda indulgentia. quia si indulgentie augerent meritum: tunc papa apud quem residet plenaria potestas posset alicui facere tantam indulgentiā q̄ equipararetur in merito beato Petro apostolo. Quedā vo satisfactio est que nō solum satisfacit ꝓ pena debita sed etiaz meritum acquirit in celo. sicut sunt penitentie iniuncte a sacerdote: que si

ꝺdigna fuerit ꝓ culpa statim illa so/lura euolabit. Si minor tūc resiꝺuū eroluer. Dicit tñ Aluar⁹ sup. c. mēsurā de pe. diſ. j. q. sacerdos in foro pniali pōt facere indulgētias annoꝝ aut di erū dūmodo discrete faciat Si vo penitētia iniūcta fuerit maior tūc totuz cedet in p̄miū. Quarta satisfactōis vtilitas est qz primū edificat. qz ex b̄ animaꝝ ad illē opus. Un dicit Gre. Pctōr nunq̄z ad lamēta penitētie re/direret si bonoꝝ exēpla nō videret. Ro/gemus igit dñm ꝛc.

De eaꝺē dñica Sermo xliij.

Ego gloziam meā nō q̄ro. est q̄ querat ꝛ iu/dicet. Joh. viij. c. ꝛ in euāge/lio. Verba sunt dñi nr̄i ihesu xp̄i ad iu/deos dicētes ei. Nōne bñ dicim⁹ nos qz samaritan⁹ es tu et demoniū ha/bes. qbꝫ xp̄s deus nr̄ ait. Ego demo/niū non habeo sꝫ honorifico p̄rem. et vos inhonoraſtis me. Ego gl̄iaz me am nō q̄ro ꝛc. Et nos carissimi q̄ su/mus xp̄i discipuli nō debem⁹ gl̄iaz ꝓ pria q̄rere sed dei. qz gl̄iam suā b nō dabit alicui iniuste q̄rēti. dei aūt gl̄iaz ꝙ pctōr manifestoꝝ ꝛ occultoꝝ ꝓfes/sionem. qz ē necessaria ꝓp̄ tria. scz.

Primo rōe sacerdotis audientis.

Scōo rōe pctōris confitentis

Tercio ratōe saluatoris acceptātis.

Un Prio siq̄dē ē necaria pctōꝝ pub/licoꝝ et occultoꝝ cōfessio rōe sacerdo/tis audiētis ꝓfessiōem vt cog̃scat pec/catū nō vt hō sꝫ vt dei vicar⁹. s. ꝓ testi/moniū ꝓscie accusantis q̄ ē testis diui/nus. nā quousq̄z sic nō nouerit ꝓfes/sor nō est ei⁹ soluere aut ligare. qz non suffiꝰat aliq̄d ee notū iudici nisi sit no/tū ei in forma iudicij. qz vt ꝺr. iij. q. vij. c. Judicet. Judet ꝺz iudicare ſm alle/gata ꝛ pbata. ꝛ iō necessariū ē pecca/tū ꝓfiteri q̄z tūcūq̄z fuerit publicū. Si milit ſm Rich. in. iiij. di. xvij. ar. iij. q. ij. necessariū est ꝓfiteri pctm occultum Cui⁹ ratio ē absolutio a culpa ꝛ obli/gatio ad penā. certū em ē q̄ ꝓ oi mor tali mereꝝ q̄s eternā penā. iō satisfa/ctio imponēda est ſm arbitriū sacer/dotis. ꝛ iō vt sciat penā pōderare ne/cessaria ē etiā occultoꝝ pctōꝝ ꝓfessio.

Scōo q̄z necessaria est ꝓfessio rōe pctōris ꝓfitentis vt iustificet. q̄ntūcū q̄z hō ab aliq̄ accuset nō ꝓp̄ hoc iust⁹ iudicaꝝ sed potiꝰ iniust⁹. sꝫ q̄n hō qui dignus ē accusatōe seip̄m vbi ꝺz accu sat exercet opus iusticie. iuxta illō ꝓ/uer. xviij. Just⁹ in p̄ncipio est accusa/tor sui. Et de occultis sil̄z se accuset. vt sicut intra tal amū cordis i ꝓspectu di uine p̄sentie pctm cogitauit voluit vl̄ ꝓsensit inuerecūde. nūc apiat in cōspe ctu hois erubescēdo. ne pl⁹ erubescat oculos hois q̄ dei. vñ Gre. i ome. de diuite epulone. Quid ē em pctōꝝ ꝓfes/sio nisi quedā vulneꝝ aptio. qz vuln⁹ peccati salubrit aperit in confessiōe qđ pestifere latebat in mēte Tercio de niqz necessaria est oim pctōꝝ confes/sio rōe dei acceptātis. qz iustus ē dñs ꝛ iusticias diligit. iō vult q̄ pctōr to/taliter se hūiliet in qbꝫ peccauit. Dic Chryſ. Perfecta inqt pnia cogit pctō/rem oia libenter sufferre. i corde ꝙ tritio in ore ꝓfessio. in ope tota humilitas. Nec ē fructifera pnia vt sicut tribꝰ mo/dis deū offendim⁹. s. corde ore ꝛ ope. ita tribꝰ modis satisfaciam⁹. ꝛ tūc ꝺe penitens pōt dicere recta fronte. Ego gl̄iam meā nō q̄ro ꝛc. Unde et his ꝺ/bis tria de sacra ꝓfessiōe notem⁹ salu/tis documēta gr̄a saluatoris decla/randa. scilicz

Primū de cōfessiōis ꝓpria ꝓpatōe

Secūdū de ꝓfessiōis de (ibi. ego bita declaratōe. ibi gl̄iam meā ꝛc.

Dominica de passione

Tercio de ꝓfessiõis magna fructi/ficatõe. ibi. est q̃ querat et cẽ.

Primũ documentũ exp̃missis vbis thematis de sacra ꝓfessiõe dixi declarãdũ de ꝓfessiõis ꝓria ꝓpatõe cũ ꝺr ego. nã ly ego cũ sit ꝓme psõe demonstrat ꝓriã psonam. Uñ exꝓte ꝓprie psone tria sunt ad verã ꝓfessiõez necessario intelligenda. scz

Primũ admissio in aĩa

Scõm actus ordinatio in aĩa

Tercio exꝑssio oĩm i psona ꝓpria.

Primũ dixi qꝺ necessario ẽ intelligẽdũ ad verã ꝓfessiõem faciẽdã ẽ admissio in aĩa. Ista eñ supponi z admitti ſm Fran. de marõe i tractatu de ꝓtritõe marie magdalene debẽt. Primũ q̃ in volũtate nr̃a duo actꝰ reperiũt ꝺr/riꝝ. s. actus volẽdi z actus nolẽdi. Primus est ad bonũ ꝓseq̃ndũ. Secũdꝰ ẽ ad malũ fugiẽdũ. sic i intellectu ẽ actꝰ affirmãdi ꝑ vꝝ. z actꝰ negãdi ꝑ falsũ. ita z in volũtate est actꝰ velle ꝓpter bonũ. z actꝰ nolle ꝑ malũ. Actꝰ aũt volendi se habz ꝑ modũ tendẽtis in obiectũ. z actꝰ nolẽdi ꝑ modũ fugientis ab obiecto. qz natural'incliatio volũtatis est ad bonũ ꝓseq̃ndũ z malũ fugiẽdũ. iurta illꝺ phi. 1. ethicoꝝ Bonũ est qꝺ oĩa appetũt. Isti igitur duo actꝰ ꝺr/riꝝ volũtatis licz sint a natura tñ ex culpa sunt aliq̃liter debilitati vt vir possit discernere vꝝ bonuz. Uñ Salomõ sapiẽtissimꝰ q̃ hãc debilitatem in se sentiebat Eccl. iij. dicebat ꝺrãs. Habis fuo tuo coꝝ docile vt sciat discernere inẽ bonũ z malũ. s. eligẽdũ z fugiẽdũ. Nã q̃liqꝝ hõ scit aliquid esse malũ sz victꝰ ꝑpa passiõe nõ põt eligere. sic luxuriosus scit fornicatiõez foꝝe pctm̃ sz victꝰ delectatõis passiõe ꝓpetrat. Scõm admittẽdũ ẽ q̃ istoꝝ duos actꝰ volũtatis ꝺr/riꝝ ꝓseq̃nti volũtate due ꝺr/rie passiões. qz. s. actũ volendi seq̃t delectatio. z actũ nolẽdi seq̃tur tristicia. Uñ sicut tristicia ẽ de illis rebꝰ q̃ nolẽtibꝰ eueniũt. ita delectatiõ ecõuerso. Q, aũt actũ nolẽdi naturaliter seq̃tur tristicia ꝺr. 1. Macha. iiij. vbi ꝺr. q̃ Iesias ꝓsternat' est aio. qꝺ in talia q̃lia voluit facta sunt. Et q̃ actũ volũtatis ꝓseq̃t delectatio ꝺicit̃ ps. Et ultẽt z letent̃ q̃ volũt iusticiã meam. Tercio qõ admittẽdũ ẽ q̃ q̃nto maioꝝ est actꝰ volẽdi tãto maioꝝ seq̃t delectatio. z q̃nto maioꝝ est actꝰ nolendi tãto maioꝝ seq̃t tristicia. Cuiꝰ signũ ẽ qꝺ in bonis eq̃libꝰ aliq̃ ineq̃liter delectãtur ſm q̃ ineq̃liter desiderãt illa bona. Et in malis eq̃libꝰ inequaliter tristãt ſz q̃ ineq̃liter odiũt illa mala. Et tõ sic̃ficatis ẽ sũme volita. ita i ea sũma delectatio repit̃. Et sicut miseria ẽ sũme nolita. ita sũma tristicia i ea repit̃. Et qꝺ intelligam' q̃ ad verã ꝓfessionez nõ veniũt pctõres nisi illa pctã q̃ pus voluerũt tã nolint. z i qꝺ delectati fuerũt de illꝺ tristent̃. z illa q̃ in eis percõplacentiã viuebãt ꝑ tristiciã mortãt Quia ꝺic̃ Au. Pctm̃ vbi ortꝰ ibi morit̃. sz oĩ pctm̃ ortꝰ i volũtate. ꝯ q̃ vult verã facere ꝓfessiõem ibidẽ mortificet ꝑ tristiciã. Scõm de vꝝ ꝓfessiõem necessario intelligendũ est actuũ ordinatio in aĩa. qa q̃tuoꝝ actꝰ ordinari sunt i anima nr̃a q̃ req̃rũt ad verã ꝓfessionem. Primꝰ est actꝰ recordatõis ꝓpetrati sceleris. null' certe vnq̃ peniteret ꝺ pctõ cato nisi pctm̃ ꝓpetratũ ad mẽoriaz reuocet. Uñ Apocal'. ij. ꝺr. Memẽto vñ excideris z age pniam. sc̃i ꝺicat. si imemoꝝ fueris nunq̃ ꝺe penitebis Et tõ ad faciẽdã verã ꝓfessiõez necessaria est pctõꝝ recordatio. vñ pctõ debet recordari pctõꝝ suoꝝ sub q̃druplici cõsideratõe. Primo vt est gre diuine remptiuũ. qz in mortal' pcti ꝓpetrati one a nia spoliat' gra dei z olꝺ donis

Sermo XLIII

spūalibus. Scōo debem⁹ recordari pcōz nostroz vt est diuīe maiestatis offensiuū. qa ōz Eccli. xij. Altissimus odio habet pcōres. Ber. Tolerabili us ferret in ꝓspectu hoim canis putridus ꝙ i cōspectu dei hō peccatz ifect⁹. Tercio debem⁹ recordari pcōz nr̄o/rū vt est supne glie amissiuū. qz null⁹ in pcō mortali habz hereditatē in regno dei vbi est eēna felicitas. eēna suauitas. eēna vita. angelozū eēna societas. desiderata satietas. dei angelozū z scōz imēsa caritas. z tāta iocunditas q si solūmō ad mozā decime ptis boze vni⁹ ibi ꝓmitteret q̄s ꝓ tā modica mozula libent deberet crudeli mozte mozi. Quarto ōbem⁹ recordari nostroz pcōrū vt est pene infinite lucratiuū. qz pcō mortali debet eterna infernī pena. vbi mozs sine morte. defectus sine defectu. cruciatus sine intervallo. vbi maledictio sui demonū et dei viuētis. Et iō istis q̄tuoz ꝓsideratis oīb⁹ q̄ impozrat pctm̄ volūtas pctī sauciata clamet fortit ad memoriā si desiderat facere verā ꝓfessiōem dicēs Recordare pauptatz mee z trāsgressionis mee absinthij z fellis. Treno. iij. Pauptas ait. qz ꝓ pctm̄ est diuīa gra spoliata. trāsgressiōis iniqt qz ꝓ pctm̄ est sup ipm diuīa ira ꝓuocata. Dicit absinthij. qz ꝓ pctm̄ dulcedo celestis patrie ē amissa. Dicit fell'. qz ꝓ pctm̄ ē ꝓpetua pena dānata. Et iō seqt ibidē. Memoria mea⁹ ero z tabescet i me aīa mea. Nulla certe memoria seu intelligētia ē q̄ ista q̄tuoz ꝓsiderans nō tabescet. Debz igit pcōz recordari etatis sue. puericie iuuentutz senectutis. Itē debet recordari statꝰ. pura ꝙgitatz. ꝓiuclarꝰ habenti oia ista. ¶ Scōs actꝰ q̄ reqrit ad verā ꝓfessionē est actꝰ odiū ad memoriā reductū odiabilis nullus vnq̄ vere penitere potest. Nā actum nolendi sequit tristicia. iuxta illō ps. Peccatū meum cōtra me est semper. Unde quadruplici respectu solet aliqua res odiri. Primo qz est feda. sic honest⁹ abominabilis ꝓ dicū. Secūdo q̄a est anxia. sic bestia fugit aculeum. Tercio quia onerosa est. sic merēnarius fugit maximū laborez. Quarto q̄a est nociua. sic medic⁹ fugit cibum mortiferū q̄ suis sit dulcis. Dicistis q̄ tuoz rationibus peccatuz est maxime odiendū. Est eīm fedū q̄a dei imaginē denigrat. iuxta illud Trenoz. iij. Denigrata est sup carbones facies tua. Deinde est anxiū. qz synderesis ꝙ punigit aiam existentz in pcō mortali vt ipm nō ꝓmittat q̄escere. iuxta illō ps. Cōuersus sū in erūna mea dū ꝓfigit spina. i. aculeus stimulātis ꝓscientie. Est etiā onerosū peccatū. qz aggrauat aiam z deꝑmit vt resurgere nō ꝓmittat. iuxta illud ps. Oīa iniqtates mee supgresse sunt caput meū et sic̄ onus graue grauate sunt sup me. Est insup nociuū. sicut eīm intoricū cum dulcedine interficit hominē corpaliter. ita peccatū cum delectatōe animā. Jacobi. j. Peccatū cū cōsūmatū fuerit generat mortē. Tercio actus q̄ reqrit ad verā ꝓfessionē est actus attritōnis siue tristicie. qz sicut post recordatōem pctī sequit odiū. ita odiōnem tristicia. Et talis tristicia a theologis vocat attritio. Et isti act⁹ sunt pure naturales liberi arbitrij. q̄ de ꝓdigno nō merēt remissiōez culpe q̄ ē supnaturalis sed bene merent remissiōem culpe de ꝓgruo. qz ꝓgruit diuine misericordie vt homini facienti quod in se est infūdat graciam: per quam remittatur culpa. et ira de attrito fit cōtrit⁹ maxime i ꝓfessiōis absolutōe. vbi spāl' attrito

infundit gra semp er vi absolutonis nisi ponat obex.i.habeat ppositu per petrādi in futuro aliqō pcm mortale. O igit diuia mifficordia q copiosa es oib⁹ q̄q para oib⁹ facientib⁹ qō in se ē.z ve.p nihilo saluos facies nos Clamat nāq magna dei mifficordia Uenite ad me oēs pctores. ecce pstolū vobis subuenire. ecce reqro vos et nō inuenio locū in vob.q null⁹ se excusare pōt si dānabit. sic ille q habēs oculos in meridie nō vult aperire vt lumē recipet a sole. Sol iusticie xps deus nr ortus est oīnib⁹ cū magna sua misericordia. Tercio necessario intelligendū ad verā confessionē ē explsio omnū pctorū in ppria psona z nō p nuncium neq; p scptū neq; p signū dūmodo possit voce ppria exprimere. q̄ dr de pe.di.j.c.scōa. Secūda post naufragium tabula ē culpā simpliciter confiteri. Sz di.vtq possit fieri aliq dispēsatō de confessione ne fieret. Et rñdet Richō. in iiij.di.xvij.q confessiōem possumus cōsiderare q̄tū ad duo.s.q̄tū ad essentiā z q̄tū ad circūstantiā. Quātū ad essentiā q ē q pctor obligat ad cōfessiōz pcti mortal si vult de ipo remissiōez. Et q̄ b ē de iure diuio z euāgelio pcepto ꝫ qō papa dispēsare nō pōt. xxv. q.j. sunt qdā. Et quo seq̄t q q̄ntū ad b nulla pt fieri dispēsatio. Et ista rō cōfirmat sic. Aut pōt hō fuare illō precptū aut nō. Si nō pōt nō indiget dispensatōe. q̄ extra de regul iuris. nēo obligat ad impossibile. Si pt fuare rōnabile est q fuet. q̄ ꝫ rationē nō ē fienda dispēsatio fm Bō. li. de dispēsatione z pcepto Prelati sine ratōnabili cā vel saltē dubia sed p sola volūtate dantes licentiā viuēdi ꝫ legē sūt dissipatores nō dispensatores. Quātū vo ad circūstantias tpis decimiati ab ecclia :qō est vt qlibet sel in anno ꝓfiteri teneat. z in hoc papa dispēsare potest. q̄ ē lex positiua. Un q̄uis cōtra statuta apl̄oz possit papa dispensare nō tn ꝫ statutū diuinū. hec Richar. Sed salua reuerētia Rich. z aliox doctox in b pcepto aliqs dispensauit. Nam plerosq vidim⁹ sterilesli ne ꝓfessiōe p tres annos. qsdā p decē. qsdā p viginti. qsnam dispēsauit cum illis. non papa. nō legat⁹. nō epūs. nō deus. nō angel⁹. nō pleban⁹. Sz qs fuit dispēsator. Rñdeant illi q ficonfiteri distulerūt. O infelix rpiane qui p septē vl. x. ānos ñ es ꝓfessus. qs dispensauit tecū exquo nō es ꝓfessus. Et istim dicet. Ego nō fui cōfessus propter luxuriā q̄ finem nō posui. Ali⁹. ego p pter rem alienā q̄ iuste detinui. Ali⁹ ego ideo q̄ nihil oīno curaui ō mea salute. z graue etiā fuit cogitare de cōfessione. ḡ cū ralib⁹ dispēsauit diabol⁹

Scōm saluris documētū ex pmissis thematis vbis erit declarāduz de ꝓfessiōis debita ppatōe cū dr. gliam meā nō q̄ro. Quilibz ꝓfitens ne suaz gliam ppriā q̄rat debz ꝓfiteri cū triplici vtute. scz

Primo cū charitatis dilectōe
Scōo cū sui pmpta subiectōe
Tercio cū decenti verecundatōne.

Primo inquā ꝓfitens debz confiteri cū charitatis dilectōe. q̄ tūc valz ad salutē. qa charitas nō q̄rit que sua sūt. Extra charitatē facta ꝓfessio nō proficit ad salutē sed magis nocet. q̄ iniuriā facit sacro. Tunc fit ꝓfessio sine caritate qñ nō conterer⁹ de pctis. t qñ vis abstinere ab vno pctō sine alio. vl qñ de vnico solo mortali nō doles. et qñ ad cōfessionē accedis cū volūtate peccādi Et fm Bonauen. in. iiij. dist. xvij. ar.j. tūc sic peccas mortal. quia sacrm irritū facis. Dicit tn Aler. q̄ dupliciter pt fieri ꝓfessio. Uno mō solus

ne statutū eccl'ie trāsgrediat. z hāc nō est necesse fieri i charitate z nec peccat mortaliť. Alio mō vt satisfaciat deo z eccl'ie de offensa pcī. z illā oꝑtet fieri i charitate. alias peccaret vt supza dicū est. Uerūtn̄ dicit Astesan⁹ in sūma li. v. In absolutōne peccatoꝝ nō reqrit q̄ habeat ꝓfitēs charitatē. sz sufficit q̄ habeat dispositōez. i. attritio/nē z in absolutōis platōe vbi ifundit gīa nisi ponat obex. de attrito fit contrit⁹. z sic multi bēbunt charitatē in fine ꝓfessiōis q̄ nō bēbant i pncipio. q̄ si etiā facta ꝓfessiōe añ sacerdotis absolutōz mortui fuissent dānati fuissent Magna igit est dei misēia erga ꝓfessis. qz securi sūt fidei securitate de pcōꝝ remissiōe. Scdo nāqz ꝓfitens dz ꝓfiteri cū pmpta sui subiectiōe. Bē dicere q̄ sit paratus ꝓfessori in oib⁹ obedire q̄ ptinet ad suā salutē. vñ Aug. et bī de pe. di. v. c. ꝓsideret ait. Ponat se penitēs oino in manu iudicis. z in iudicio sacerdotis nihil sibi reseruās sui. vt oia eo iubente patus sit facere ꝑ recuperanda vita aie q̄cūqz faceret ꝑ euitāda morte corꝑis. Et iō merito q̄rit vtrū penitēs teneat tēt̄one necessitatis suscipe pniam a ꝓfessore sibi ipositaz Ad qō rñdet Rycb. i. iiij. di. xvij. ar. j. q. v. q̄ aut sacerdos iniūgit pniam rōnalē z discretā. aut iniūgit pniaz irrōnalē z indiscretā. Si pmo mō tunc penitēs tenet tēt̄one necessitatis suscipere z ꝑ viribz explere. qz pniam talez iniūctā do recte vtit clauibz. z q̄libet tenet sui iudicis iustā sniam obseruare. Uñ si penitēs talē pniaz sciēter z ex deliberatōe omiserit explere absqz legitima dispēsatōe peccat mortaliť. Si vo ꝓfessor iniūgit pniam indiscretā tunc nō tenet penitens suscipe. nec explere. qz abutit claue scie z potēt̄ie. hec ille. Ad b̄ facit qō bī extra de maledicis. c. statuim⁹. vbi dr. Si pniam renuerit pcōr infligeraz a sacerdote. interdicat ei ingressus eccl'ie. z vltimo careat ecclesiastica sepultura. nullā misēiam habitur⁹. Scot⁹ vo totū oppositū tenet in. iiij. di. xvij. di. q̄ sacerdos tali renuēti nullā pniam iponere debz. qz postq̄z penitēs ē ꝓtrit⁹ sufficit ei ad remissiōnē culpe. qz maiorē ptez pene sustinebit in purgatorio. qz ille q̄ est cōtrit⁹ z ꝓfessus z h̄ pnā n̄ soluit. soluet in purgatorio. Hostien. etiā de pe. et remis. §. ad qd dic̄. Tu teneas q̄ ꝑ q̄libet pcō mortali duplex pena debet sz eterna q̄ ꝑ ꝓtritionē dimittit. z tpalis q̄ ꝑ eccl'iam ponit. Si g̃ dñs ē largus in dimittēdo pnā eternā. misterno dz cē pcus in dimittēdo pnā tpalē. vt ptz. xxvj. q. vij. c. alligāt. Bern. etiam dicit. Deli⁹ē ꝓpt misēiaz redderē rōnē. q̄z ꝓpt crudelitatē. ex his ꝓfessor discret⁹ iponat pniam cōfitēti ꝑm ipi⁹ dispositōez. vt poti⁹ ad purgatorium mittat cū qua pnia q̄z cū magē ad infernū. Pnie ei arbitrarie sūt. Tercio q̄z penitēs dz ꝓfiteri cū decēti ✱cūdatiōe. ita q̄ suffocāte mentē ✱cūdia ne aliq̄d de pcīs omittat. nec iuerecūde delectādo recitet. Hinc de pe. di. j. c. quē penitet. Precepit dñs mūdatis vt oñderēt ora sacerdotib⁹. docēs cozpozali pñtia ꝓfitēda pcā. nō p nūciū nec scīptū manifestāda. Dixit ei z ora mōstrare. z oēs. nō vn⁹ ꝑ p vobis. nō aliū statuat nūciū q̄ ꝑ vobis offerat munus a Moyse statutū. sz q̄ ꝑ vos peccastis ꝑ vos erubescat. erubescētia ei ptez hz remissiōis. hec ibi. Q̄ multi ꝓfitētes istis tpib⁹ vincēte ✱cūdia diuidūt ꝓfessiones. z tales sunt stulti qz nō ✱cūdant sozdidari. sz ✱cūdant emēdari. Terciū salutis documētū ex p̄missis thematis ✱bis erit declarādū de ꝓfessiōis magē structificatiōe cū dr.

Dominica palmarū

est q̄ grat z iudicet. Deꝰ em̄ pater req̄/rit ab hoīe ꝓpriā dispositōez ad cōfessi/onē. z oris vecūde cōfessionē oim pec/cato. z talē iudicat dignū sua gr̄a ac peccato. remissiōe z postea eterna vi/ta. q̄ clariꝰ habēt in p̄mo m̄one de cōfes/sione. Uerūtm̄ q̄cūq; debite dicere p̄nt hec vba themat̄ in cōfessiōe. Ego glo/riā meā nō q̄ro. sed dei p̄ris z filij z s. s. scrissime trinitat̄ cui est honor z glo/ria. zc. hic saluꝰ erit.

In dñica palma.

Sermo. xliij.

Ecce rex tu/us venit tibi māsuetꝰ z se/dens sup asinā z pullū fili/um subiugalis Matth. xxj. Hec siqui/dē verba de rege regū xp̄o diu añ ip̄i/ incarnatiōnē p̄dixerat Zach. ix. c. que hodie sūt implēta vt testat euāgelista Mathe⁹. Et licz ip̄a vitas p essentiā xp̄s nō indigeret alicui⁹ cōfessiōe testimo/nio p se. nr̄ tn̄ intellect⁹ plurimū indi/guit. Un̄ Leo papa i sermōe. Ne infir/mitat̄ nr̄e p turbemur angustijs. euā/gelice nos z cōfortice adiuuāt voces. q̄bus ita accēdimur z docemur. vt nob natiuitatē dñi z passionē. z oia eꝰ opa tā p̄terita q̄ p̄ntia videamur inspice/re. Intueamur igit̄ charissimi xp̄z re/gē ad nos istis diebꝰ p sacrā cōionem venientē triplr. s.

Primo potenter.

Scōo clementer.

Tercio liberaliter.

Primo nimirꝝ intueamur piū regez xp̄m ad nos venientē potēter. nā in sa/cramēto eucharistie oñdit suā potētiā q̄ nō ē maioris p̄tis mūdū de nihi/lo creare. q̄ totā substā panis in suū cor̄p⁹ incorruptibile cōuertere. Nō in/telligēs diuina illustrat⁹ gr̄a p̄s. dice/bat. Memoriā fecit mirabiliū suoꝝ mīficoꝝ z mīsatoꝝ dñs escā dedit ti/mētibꝰ se. mirabilia em̄ opa declarāt diuinā potētiā i xp̄o. Jō dicebat Job. x. Opa que ego facio testimoniū ghi/bēt de me. cuiꝰ testimonia credibilia facta sūt nimis. z ip̄e dicit. Ego. s. res celestis suz panis viuꝰ q̄ de celo desce/di si q̄s māducauerit ex ḥ pane viuet in eternū. Scōo rex nr̄ xp̄s venit ad nos in sacra cōione clemēter. Nā tā p cios um thesauꝝ ex sua imēsa clemētia dedit tā dignis q̄ indignis, Uerūtm̄ de dignis dixit Job. vj. Qui mandu/cat ex ḥ pane viuet in eternū. De indi/gnis āt apl's. j. Cho. xj. ait. Qui māducat z bibit indigne iudiciū sibi mā/ducat z bibit nō dīudicās cor̄p⁹ dñi. i. nō discernēs ab alijs cibis. Tercio q̄z rex regū xp̄s venit ad nos in sacra cō/munione liberaliter. q̄ fec nob tā pcio/sum zuiuiū q̄ in se pl⁹ hz pciositatis q̄ totū suū regnū. ac in ḥ saluari fer/culo zcludit oīe bñficiū bñano ge/neri impēsuz: puta bñficiū būilitat̄ in natiuitate. prāt̄ in mira culoꝝ opari/one. charitat̄ in sua passiōe. Jō ad hc recolēda nos indurit Matth. xxvj. di. Hec q̄cienscūq; fecerit̄ in meā cōme/morationē facietis. Un̄ pl⁹ rex nr̄ xp̄s sic tūc in die palmaꝝ venit sup asinaz sedens. ita z nūc veniet ad nos idēter sub specie panis. z sicut tūc bono⁹ifice fuerat suscept⁹ cuz hymnis z laudib⁹. ita mō debem⁹ sumere cū deuotiōe et gr̄aꝝ actiōe regē nr̄m xp̄m. q̄ ecce rex tuus fidelis ania venit tibi māsuet⁹ zc. Ex q̄bꝰ q̄dē vbis de sacra cōione tria declarem⁹ (gr̄a ōi) salut̄ documēta. s.

Primū sacrib⁹ mirādā pciositatez ibi. Ecce rex tuus.

Scōm id sumētiū magnā utilita/tē. ibi. venit tibi.

Tercīū id sumētiū dispositā q̄lita/tē. ibi. māsuet⁹ zc.

Primū documētuz ex ꝟbis ist⁹ thematis dixi declarādū b⁹ sacrī eucharistie mirādā pcessitatē cū ōz demonstratiue z admiratiue. Ecce rex tuus. Sic em in regē rex ē cūctis honorabilior z pciosior, ita ℔ sacm in int oia ecclie sacra pcios⁹ z mirabilius. Ad cuius dariorē intelligētiā tria exp̄mūt p̄missa ꝟba. de ℔ sacro. s.

Primo mirabilitatē singularē.

Scdo dignitatē regalē.

Tercio pciositatē salutarē.

Primo nāq; ꝟba p̄missa thematis exp̄mūt sacri eucharistie mirabilitatez singularē cū dic̄. Ecce demōstrādo alias admiratōe dignū. z certe tā admirādū est ℔ sacm salutare. q; nulla buana rō inuestigare z intelligere pōt ad plenuz. s; sola ꝟa fide capit. q; fm Frācis. de maro. i fmōe. ibi sub specie panis credit ee vez xp̄i corp⁹ ex vi ver boz. q; ꝟba ꝓsecratiōis de solo pane xp̄i ver⁹ nō ex vi ꝟborū absolute. s; ex ꝓcomitātia imediata. q; sanguis dispōnit corp⁹ ad vitā. Est etiā ibi aia vera ex ꝓcomitātia ꝓpinqua. q; aia nō viuificat corp⁹ nisi mediāte sanguine. Est deniq; ibi diuitas ꝟbi ex cōcomitātia remota. q; licz diuitas cū carne sanguie z aia faciat vnū suppositū tñ nō p̄tinet ad vnā naturā. sic p̄dicta. Silr sub specie vini in calice ē ibi sanguis ex vi ꝟbor. Est etiaz corp⁹ ex ꝓcomitātia imediata. Est ibi aia ex cō ꝓcomitātia ꝓpinq. Et est ibi diuitas ex ꝓcomitātia remota. Et iō q̄cūq; ē sub specie panis totū est sub specie vini. z econuerso. s; alia z alia rōne. Jō dic̄ bene Greg. in omel. paschali. Illud est qđ cernit z aliud ē qđ credit. Illud qđ cernit ē spēs panis i hostia z spēs vini in calice. Sz illud qđ credit est vitas carnis z sanguis xp̄i. vñ licz xp̄s ibi nō videat. nō tñ errāt fideles q̄ dic̄t servi disse deū in manib⁹ sacerdot. q; nullus errat cui⁹ ꝟba p̄nt ꝟificari. eo mō q̄ ꝟificat sacra scp̄tura in q̄ōz q; aliq; viderūt dñm oculo corpali. sic Moyses cernēdo corpalit rubū Exod. iij. nō q; ibi videret diuitatē. s; q; diuitas assistebat illi rubo. Ita corp⁹ xp̄i suo mō assistit spēb⁹ in ℔ sacro q̄ cernūt. Et cū q̄rit demōstrādo hostiā ꝓsecratā. Credis ℔ ee corp⁹ xp̄i de ꝟgine natū z i cruce passuz. ōz rñderi. credo. s; intētio ōz ad illud qđ credit dirigi. Et iō dicebat btūs Francis⁹. Sicut xp̄m dñ corpalit fuit in mūdo q̄cūq; viderūt oculo corpali z nō spūali ei⁹ diuinitatez oīes dānati sunt. sic q̄cunq; oculo corporali solū vidēt species panis z vini z nō oculo spūali ei⁹ corpus. sanguinē aiam. z diuinitatē. s. credendo oīes dānabunt. O igit fidelis xp̄i regis serue quādo oculo corpali vides species panis z vini. tūc oculo fidei intra sub specieb⁹. z ibi adora tuū regē xp̄m. nec tñ debes adorare q̄lsq; sacerdos nō eleuat. q; nō es certus de consecratione. Scdo deniq; verba thematis exp̄mūt sacramēti eucharistie dignitatem regalē cū dic̄t. Ecce rex. Ibi q̄ppe nō solū est ꝓsona filij sed etiā p̄fis z spūssci. Et sic tota trinitas est p̄ns in hac sacri ꝓsecratiōe. z ꝟtute ip⁹ ꝟficit tā mirabile sacm. Cui⁹ rō ē fm Aug. q; opa trinitatis ad extra sūt idiuisa. Et iō ℔ regale sacm venerandū assistūt etiā angeli celoz. vñ Greg. Quis fideliū dubiū hre possit in illa imolatōis hostia celū apiri. z angelor⁹ chorōs adesse ad vocē sacerdot. O igit aia xp̄i sanguie redēpta p̄pa te ad tātā dignitatē sumēdā ne ꝓfundar. Nā si ad regis terreni mēsam esses itur⁹. vtiq; te p̄parares quātū posses vbi nō daretur eterna vita quōcūq; te p̄pararet.

Dominica palmarum

nec eterna mors. si ip̄rep[ar] accederes sic ħ dabit eterna vita digne mãducãtibꝫ. z indigne eterna mors. Tercio ꝓba thematis exp̄mit sacri eucharistie p̄cio sit ate salutare cũ dicit. rex tuus. nõ angelo nec p carnis assumptõez sz hois. z iõ maximã amicicią ꝓtrahit cũ hoie in hac sacra cõione. Nã amicicia dinoscit ex oblato munere. vt si qs dederit mun[us] magnũ. mag̃ amicicia seruat inter eos si maximũ maxima sic fecit xp̄s cũ seip̄z nob dedit. Fecit certe ip̄e sic solet facere q vinũ bñ venale. p̄mo vocat amicos z dant illis p̄mo de vino ꝓbare. ita q̄ p̄us cõicãt eis vinũ q̄z exponat venditioni. Sic xp̄s in vltima cena discip̄los ꝓuocauit z eis cenã p̄parauit in q̄ tã p̄cioſuz ferculũ cõfecit q in celo z i terra p̄cioſi[us] inueniri nõ poterit. qõ ẽ caro filij dei z sanguis z ibi tãtũ biberũt q inebriati sunt. et fecerũt q̄lia solet facere ebrij. qui solet dormitare z interim ritari. z q̄nq̄z flere. vñ Jobes statiz dormiuit i xp̄i pectore. Petr[us] postea gladium eremit z ampurauit auriculã sui pōtifi[cis]. Alij ꝓo amarissime flebãt de xp̄i captione Sz dñs vini in crastino illud vinũ. i. sanguinẽ suũ oibꝫ exposuit. z vt omnes possent bibere z inebriari. vas corpis sui in q̄nq̄z locis p̄forauit. z ipse dñs vocabat voce mag̃ omnes ad ħ vinũ. ita vt terra tremeret. petra scinderet. sol obscuraret. De ħ poculo etiã Esa. lõge añ clamãdo dicebat. Oēs sitientes venite ad aq̄s z q nõ habet argẽtũ venite z emite absq̄z vlla cõmutatione vinũ diuitat[is]. z lac bũa nitat[is]. O hõ eterni reg[is] famule. O ania deo chara. attẽde charitatẽ tui regis. z esto ei grata de tãtis donis. ꝓpera ad ip̄z deuote p debitaz eucharistie sumptõez. q̄ iste est panis angelorũz Sap̄. xvj. oñe delectamẽtũ in se bñs. Sed heu quia talis suauis dulcedo delipit mentis carnis z mũdi delectatoibꝫ inebriatis z p̄ctis inueteratis. q̄ dicere p̄t illud qõ. ij. Reg. xix. Berzellai dixit ad Dauid q offerebat ei cibos mẽse sue. octogenari[us] sum hodie nõ vigẽt i me sensus ad discernẽdũ suaue vel amarũ. nec delectari p̄t seruũ tuuz cibꝫ vel potꝫ. hec ibi.

¶ Scõm deniq̄z documẽtũ ex p̄missis thematis ꝓbis erit declarandũ de sumẽtibꝫ sacr̃m eucharistie magna vtilitate cũ dr. venit tibi maronis quartuor vtilitates ip̄ius ponit scz

¶ Prima q ẽ gr̃a augmẽtatio.

¶ Scõa q ẽ gr̃a ꝓseruatio.

¶ Tercia q est p̄cõz remissio.

¶ Quarta q ẽ p̄mioz p̄missio.

Prima dicit vtilitatẽ digne cõicantis gr̃az augmẽtationẽ. q cũ reqrat bonũ augmẽtationẽ. q cũ reqrat bonũ mine in gr̃a ecclẽ. gr̃am p̄mo nõ donat. sz ip̄am datã augmẽtat. Et ió eucharistia q̄si bona gr̃a. q ꝓficit gratiã collatã ex dyonisiũ. Dicit ẽ scõs Tho. iij. pte. q. lxxix. q digne cõicãtibꝫ ꝓfert gr̃a. cũ q in ħ sacro ꝓtinet xp̄s q sic venies in mũdũ venit cũ gr̃a. iuxta illud Job. j. Gr̃a z vitas p ibm xp̄s facta ẽ. cũ q in cõione repsentat xp̄i passio q fuit gr̃e effectiua. Scõa vtilitas cõionis h[ui]s sacri ẽ. q gr̃az hitaz p̄ẽ conseruatio. p̄seruat q̄ppe digne cõicantes a p̄ctis futuris. vt em̃ scr̃us Tho. vbi supra dicit. Pctm̃ est quedã mors spiritualis anie. vñ ħ mõ p̄seruat aliqs a p̄cõ futuro q̄ p̄seruat corp[us] a morte futura. Nõ q dẽ fit duplicit. Uno mõ in q̄ntũ hois natura. interi[us] roborat ꝓtra inclioza corruptiua. z sic p̄seruat a morte p cibũ z medicinaz. Alio mõ p ħ q munit ꝓtra exteriores impugnationes. z sic p̄seruat corpus p arma q bus corp[us] munit. vtroq̄z tñ mõ docta

tamentū ꝓfuat a pctō. Nā ꝓmo ꝙ b ꝙ ꝫūgit xpo ꝙ ḡraz roborat vitā bo/ minis ſpūalē tāḡ ſpūal'cib⁹ z ſpūalis medicia. fm illud ꝑs. Panis cor bo/ minis ꝓfirmet. z Aug. ſup Joh. Se/ curus accede panis ē nō venenū. Se cūdo mō inḡtū est ſignū passionis q̄ vlci ſūt demōes repellit ipō⁹ impu/ gnatōnem. vñ Chryſ. ſup iob. ait. Ut leones flāmā ſpirātes de mēſa dñi re cedim⁹ terribiles demōib⁹ facti. No/ tādū tñ est ꝙ licz b ſacm̄ ḡtū ē de ſe habeat vtutē ꝑfuatiuā a pctō. nō tñ auſert homi possibilitatē peccādi. eo ꝙ hō in statu vie ēhui⁹ ꝙditōis ꝙ po test flecti i bonū z i malū. Debz ꝓrea q̄libz digna ꝑpatōe accedere ad h̄ di/ uinū ſacm̄ vbi intriſecū recipit z ex/ triſecū tuamen. ¶ Tercia vtilitas re cepte cōionis est pctō⁹ remiſſio. q̄ ſic aggūare habz pctā mortalia q̄ñ inue nit ea. ira delere vēialia. vt hī de ꝓſe. di. ij. c. cū omne. ſō in ꝓſecratōis forma adiūxit xp̄s. ꝙ ꝓ vob z ꝓ multis effū/ det in remiſſiōz pctō⁹. Quārū ꝯo bo nū sit remiſſio pctō⁹ venialiū patere pōt si ꝓſideret ḡtū ipa venialia aiaz grauāt. Nā licz ernaliter nō dānēt tñ duo ꝑcipua inferūt nocumēta. Pri/ mū ḡa diminuūt feruozē charitatis. Scōm ḡa obligant ad penā tpalem Exquo dic̄ ſcūs Bonauē. in. iiij. diſt. xx. ꝙ ſi ḡs mozīt tñ venialia habens vadit ad purgatoriū. vbi fm Aug. ig nis z ſi eternꝰ nō sit miro tñ mō cru ciat. excedit em̄ omnē penā mundi.

Quarta vtilitas deuote recepte ꝓmu nionis est ꝑmio⁹ ꝓmiſſio. quā vtili/ tatē ſaluato⁹ ipe ꝓmittit digne ſumē/ tibus Joh. vj. dicens. Si q̄s mādu/ cauerit ex h̄ pane viuet in eternū. Et ꝓpter ꝑmiſſa dicīt in themate. Rex tu us venit tibi zc. ¶ Tercū salu/ tis documentū ex ꝑmiſſis themat⁹ ꝯ bis declarem⁹ sacm̄ eucharistie ſu/ mentiū diſpositā q̄litatē cum ōz. mā/ ſuetus sedens ſup aſinā zc. Quicūq; em̄ vult alicui cōmūicare aliquo mō debz se ei cōformare. sz q⁹ ōz ꝙ chriſt⁹ dñs sit māſuetus z hūilis ac innocēs ideo cōmūicans debet habere has ꝓ petates. q⁹ ille plꝰ cōicat qui innocē/ tiam ad altare portat. Vñ cōicantiuz ser sunt qualitates. ſ.

Primi q̄ habent cōſciaz ſcrupuloſā
Scōi q̄ habent ꝓſciaz timoroſam.
Tercū q̄ habēt ꝓſcientiā cecā
Quarti q̄ habēt ꝓſciam indiſcretā
Quinti q̄ habent ꝓſciam prauam
Sexti q̄ habent ꝓſcientiā bonā.

Prīa q̄litas cōmunicantiū est q̄ ha/ bēt ꝓſciam ſcrupuloſam ſicut ſūt illi q̄ irrōnabiliter fantaſtice atq; de leui ti ment delectatōem ne fuerit d'pa mor talis. z cōicando cū tali conſcia mini me peccāt. q⁹ talis ꝓſcia fm oēs do ctores tanḡ vana z erronea dz abij/ ci. Vñ de talib⁹ dī. Illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. z tal' timor ōz nocturnus timor. de q̄ ꝑpheta dic̄. Nō timebis a timore nocturno. De nocte ſic̄dē timet hō ampli⁹ errare q̄ in die. eo ꝙ sepe rupes et arbores pu tant hostes. Sic tales timent ea que vere nō sunt timēda. q⁹ xp̄s nō conſe/ crauit ſuam carnēm ſanguinē humi/ libus z māſuetis z faciētib⁹ qđ est i ſe in occaſionē piculi. Et ideo in perſo na taliū dicit ꝑpheta. Collocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſeculi. i. ſi/ cut qui in ſeculo mortaliter peccant. z anxiatus est ſup me ſpūs meꝰ in me turbatū est cor meum. ſez timore iani

Secūda q̄litas cōmunicantiū est qui habent conſcientiā timoroſaz de mortali. Unde fm Richar. in. iiij diſt. ix. ar. ij. q. j. Quicūq; bonꝰ timet se esse i mortali culpa et ſic ſumit ſan

ctissimuz sacramentū hoc mortaliter peccat. etiam si nō esset in mortali peccato. quia periculo se exponit. Tercia qualitas cōmunicātiū est qui habent cōscientiā cecam. s. quia habent peccatū mortale z nō aduertūt. quia conscientiā nō bene discutiūt. Ūñ fm Sco. in. iiij. di. ix. Si quis est in peccato mortali z nō videt nec credit esse se aut hoc puenit ex omissiōe debite diligentie in examinādo ꝓscientiā z ꝓsulēdo ꝑitos. z tunc dico q mortaliť peccat nō tñ ita grauiter sicut ꝑus. aut ꝫ nō puenit ex omissione debite diligentie quā tenet homo adhibere. qz sez diligenter examinauit ꝓscientiā. ꝓsuluit ꝑitos. z tūc nō peccat accedēdo ad cōmunionē in peccato mortali. imo virtute sacramēti meret peccati oblīti remissionē z plerūqz eius recordationē. Si forte aliqs dicat q Eccs. ix. scptū est. Nemo scit vtrz odio aut amore dignus sit. z in ꝑs. Delicta qs intelliget Rñdet fm Sco. q nō reqrit ad peccati piculū ꝑcauendū ꝓscientie certitudo. sed pbabilis cōiectura. que fm Beriñ. sunt qtuor. s. ꝑterito ꝑ peccatorum ꝓtritio. abstinendi dispositio. bene opandi pmptitudo. z diuini verbi deuota auditio. Quarta cōicantiuz qlitas est qui habēt ꝓscientiā indiscretam. qui vicz ꝓtriti z nō confessi ad sacram cōionē accedūt. Hā fm Sco. et Rycb. in. iiij. di. ix. ar. ij. q. j. tales aut habent copiā ꝓfessoris idonei z tpus sufficiens ad ꝓfitendū. z liberā loquelam. z tūc mortaliť peccant sine ꝓfessione cōicando. quia ad ꝫ sacrm sumēdum requirit fm iudiciū ecclie reconciliatio ecclie. Hinc Hugo de scto victore ait. Si absqz sacerdotis absolutione crimiosus ad corpis xpi cōionē accedat. ꝑ certo iudiciuz sibi mandu/cat z bibit. etiā si eum ante multū pe/nitcat. etiā si vehemēter doleat z ingemiscat. Aut tales supdicta nō habent z tunc etiā distinguendū est. qz aut ꝫ minet aliqz necessitas celebrādi vel cōmunicādi timēdo scandalū ꝓsone ꝓ/prie vel populi si nō cōicent. vel tā inceperūt sacrū mysteriū vel amiserunt loquelā. z tunc nō peccant ꝓtriti cum ꝓposito ꝓfitendi. Idem qz dicendū est fm Sco. de aliquo cōicaturo qui nō celebrat. sicut vbi est ꝓsuetudo q oēs nō sacerdotes cōicent. aut nō imminet necessitas. z tunc peccat fm ꝑdictos doctores. qz tenet expectare quousqz habeat copiā sacerdotis. Quinta qs litas cōicantiū est eoz q habēt ꝓscientias prauā seu temerariā. scientes se esse in mortali peccato. z hi mortalissime peccant ad cōionē accedētes. quibus fit et qs ꝑ ꝑs. dicit. Fiat mensa eoz coram eis in laqueuz. i. dñica mensa fiat eis in laqueus peccati in retributōez z in scandalū. s. alioz. obscurent oculi eoz ne videant. s. lumē gratie z glorie z dorsuz eoz. i. intentionē semp incurua. s. ad terrena z tempalia. Effunde supra eos iram tuā z furor ire tue cōprehendat eos. s. ad eternā dānationē. Secta qualitas cōicantiū est eoz qui habent conscientiā bonā z ꝑdispositā cū ꝓtritione z confessiōe deuota suscipere regem mansuetū xpm dñm nostrū Et ad hanc susceptionē oēs obligant saltē semel in anno. vt habet extra de ꝑe. z re. c. Quis vtriusqz sexus. Aliōqn viuēs arceat ab ingressu ecclie z moriens ecclīastica careat sepultura. qz ipius anīa sepelitur i inferno. exquo fuit prochianus diaboli z cōtemptor regem suū xpm creatorē z redēptorez. cui in iudicio dicet xps dñs illud Lu. vj. Qui me erubuerit hunc filius ho/

minis erubescet cum venerit in maie state sua. Nos vero charissimi toto conatu ꝑparem⁹ nos odia oia relarã tes. ablata restituentes. ꝓpositũ cauẽ di habentes vt digne cõicem⁹ bic xpo z tandem feliciter in celo.

De eadem dñica. Sermo. xlv.

Ece rex tuus venit tibi mansuet⁹ et sedẽs sup asinã z pullũ filiũ subiugalis Matb. xxi. Hodie nã ꝙ saluator mũdi z dñs sabbaoth ostẽdit exemplũ magne humilitatis duz cum humilũ turba voluit ciuitatem ingredi regiam hierusalẽ sedendo sup asinã z eius pullũ z se ab innocẽtibus digno honore laudari. nũq̃ tñ aliquẽ honorẽ sibi voluit exhiberi nisi cũ hodie ad locũ passionis ibat. sup cuius passionẽ compatiẽdũ z gaudendũ est quia z ipe leticiã hodiernã fletu tpauit. z suo pio exemplo nos erudiuit sedens sup asinã. Asina em̃ est caro subiecta quã tunc ascendim⁹ quãdo rõni subiicimus eaz mortificando. Unde sciendũ ꝙ quadrupler est hõ residens sup banc carnis asinã. s.

Primus est brutalis.
Scõs est rõnalis.
Tercius est spũalis.
Quartus est diuinalis.

Primus homo residens sup asinaz carnis est brutalis qui viz viuit more bestiarum. Bestia em̃ semp ad terram respicit. tales sũt auari qui semp terrena concupiscũt. Juxta illud ps. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Bestia vna femia nõ est contenta. sic luxuriosi. Bestia nõ regit ratione. sed ferrur impetu sue nature. tales sunt supbi qui nõ regunt rõne. sed ꝓpria voluntate dicẽtes. Sic volo sic iubeo. sit ꝓ ratione voluntas. Unde Bern. Cn nõ tibi videt bestia bestiali or homo rõne vigẽs z rõne nõ vtens.

Scõs homo qui residet sup carnis asinam est rõnalis. qui viuit fm imperium rõnis qui tam inter coniugia q̃ inter diuitias z honores discrete se habz. De quib⁹ dicit. j. Thoz. vij. Qui habent vxores tanq̃ nõ habẽtes sint z qui vtũtur hoc mũdo tanq̃ nõ vtãtur. z qui gaudent tãq̃ nõ gaudentes sint. Ille habet vxorẽ tanq̃ nõ habeat qui ea vtitur nõ ad voluptatis cõpletionẽ sed ad plis ꝓcreationẽ in dei laudem. Ille vtitur hoc mũdo tanq̃ nõ vtatur. qui diuitias retinet nõ ad vanitatẽ sed ad necessitatẽ z ad paupe rum sustentationẽ. Ille gaudet tanq̃ nõ gaudeat qui inter ꝓspera nõ extollitur per elationẽ sed humiliter recognoscit sue infirmitatis imꝑfectionez

Tercius homo spiritualis siue angelicus est qui residet super carnis asinam qui ab oñi actu carnali subtrahitur. Juxta illud Lu. xx. Filij huius seculi nubent z tradunt ad nuptias. Illi autez qui digni habent in illo seculo non nubent nec ducunt vxores. equales em̃ angelis sunt. Unde Hieron. in sermone de assumptõe virginis. In carne ꝓeter carnez viuere nõ est vita humana sed angelica. Ille ergo am est homo angelicus qui cũcta inferiora despiciens solo amore dei pascitur. sicut angelus dicebat Thobie xij. Cum essem vobiscuz videbar quidem manducare z bibere sed ego cibo inuisibili z potu qui ab hominibus nõ potest videri vob. Quartus hõ qui residet super carnis asinam est diuinalis qui toraliter est conuersus in deum. Deus quidem est charitas

Dominica palmarū

ignis z amor. Ille igr ē hō diuin⁹ q̄ totus ꝓuersus i charitatē. sic Chrys. oīc̄ de hō Paulo. Ut eñ ferrū missuz in ignē totū efficit igneū. sic Paul⁹ cha/ritate succēsus tot⁹ effect⁹ est charitas. Ille deniqz ē diuin⁹ q̄ totus feruet per ardorē. Ille etiā ē hō diuin⁹ q̄ tot⁹ liq̄/scit p amorē dei. vt dicat illud Can. v. Nunciate dilecto qz amore langueo. Xp̄s vo dñs nr sessor asine nō fuit hō dñic⁹. sz fuit hō de⁹. et apli hoies diui ip̄m seq̄ntes. turbe vo hoies rōnales q̄ reuerebāt dñm mūdi. pueri vo lau dātes fuerūt hoies angelici. Sz pha risei rep̄hendentes dñm fuerunt hoies brutales tñm̄ō terrena sapientes.

¶ Uñ in p̄nti sermōe q̄ttuor capia mus documēta salutaria ex m q̄ q̄ttu or insinuāt vba thematis p̄missa. s.

¶ Primū admirabilē dignitatē. ibi. Ecce rex.

¶ Scōm ineffabilē ꝓfundtatem. ibi. tuus.

¶ Terciū inestimabilē vtilitatez. ibi. venit tibi.

¶ Quartū amabilē ꝓpietatē. ibi. mā suet⁹ sedens ꝛc.

¶ Primū nimiz documētū salutare dixi qō insinuat ē admirabilis xp̄i di gnitas cū dr. Ecce rex. De cui⁹ sūma di gnitate dr Apoc. xix. hñs in vestimē/to z in femore scptū. Rex regū z dñs dñantiū. Sub hac eñ dignitatis de noiatōe venit in hunc mūdū. Jō tres reges ip̄m natū sic regē noiando coz Hero de req̄rebāt di. Matth. ij. Ubi ē q̄ nat⁹ est rex iudeoz. Sub hac deno/minatōe vixit. Jō dicebat Nathana/el Joh. j. Tu es fili⁹ dei. tu es rex isrl. Sub hac denoiatiōe de mūdo exiit. tō hēbat titulū scptū sup caput. Jesus nazaren⁹ rex iudeoz. A cui⁹ regis gu/bernatōe iudei se exceperūt cū dixerūt Joh. xix. Regē nō habem⁹ nisi cesarez Rex eñ nr xp̄s est māsuet⁹. qz christ⁹ dicit christmate vnct⁹. Cesar vo dicit a cedēdo. Recte igit xp̄iani hñt regem māsuetū xp̄m. Judei aūt cesarē crude lē diabolū cui seruiūt in infidelitate z ꝓtinacia sua. Dignitas siqdē nr̄i regis cognoscit specialiter ex tribꝰ. s.

¶ Primo ex eius imēsitate.

¶ Scōo ex ei⁹ incōprehēsibilitate.

¶ Tercio ex ei⁹ potestate.

¶ Primo dixi q̄ dignitas nr̄i regis co gnoscit ex ei⁹ imēsitate. Nā vndecūq̄ ꝓsideret sp apparebit imēsus. Si eni ꝓsideret in se sic ē infinit⁹ qz die nocte/qz oia ꝓspicit. oia regit sine fatigatōe. oia sustētat. oia administrat etiā suis inimicis. oia viuificat. oia numerat etiā atho mū. oia pōderat nō soluz fa/cta sz etiā cogitata. Jdeo dicebat ps. Magn⁹ dñs z laudabilis nimi. Si vo ꝓsideret in cōpatione ad nr̄m in/tellectū sic est incōprehēsibilis. q̄ q̄n/tūcūq̄ bonū cogitare valet intellect⁹ iste rex est melior. q̄ntūcūq̄ pulchrus, est pulchrior. q̄ntūcūq̄ dulce est suaui or. q̄ntūcūq̄ scibile ē pfundior. Uñ di cebat sapientissim⁹ apls Ro. xj. O altr tudo diuitiaꝝ sapie z sciēcie dei q̄s in/cōprehēsibilia sunt iudicia ei⁹ z inue/stigabiles vie ei⁹. Si aūt ꝓsideret in compatōe ad durationē sic est eter⁹. qz ei tam ꝓterita q̄ futura sunt p̄nti z añ oculos sue maiestatis astantia. vñ. j. Thim̄. j. Regi seculoꝝ imorta/li z inuisibili soli deo bono; z glia i se cula seculoꝝ. Et Ber̄n. di. Ubiq̄ rex vbiq̄ imperat. vbiq̄ maiestas eius re/plet oia. cōplectit vniuersa. Scōo di gnitas nr̄i regis cognoscit ex ei⁹ incō/prehensibilitate. nr̄a eñ sciēcia eū com prehendere nō possum⁹. nostra ꝓdicati one declarare nō valem⁹. q̄diu in pe/grinatōe vite p̄nt̄is fuerim⁹. qz dicit Aug. Cū de deo loq̄mur q̄d mirꝝ si nō

cõprehẽdis. qz si cõprehẽdis deꝰ nõ est vel tu es deꝰ qõ est ipossibile. solꝰ enim deus cõprehẽdit seipm. Vnde Bern. Est ait in creaturis mirabilis. in hoibus amabilis. in angelis desiderabilis. in seipo incõprehẽsibilis. in repro bis intolerabilis. Et brũs Aug. Qui te regẽ dimittit quo it nisi a te placato ad te iratũ. nullꝰ igit huiꝰ regis dominiũ exire poterit q̃cunq; erat. qz dicẽ ps. Quo ibo a spũ tuo z q̃ a facie tua fugiã. Si ascẽdero in celũ tu illic es si descẽdero in infernũ ades. Oz sũt pleriq; excecati z carnales q̃ solũ ea credunt q̃ oculis carneis vidẽt iõ deum oim regẽ nõ colũt qz nõ vidẽt. Vnde q̃b Grego. xxj. mozal. Sũt ait pleriq; ita ebetes vt formidare nesciant nisi q̃ corpaliter vidẽt. inde fit vt deũ nõ me tuant quẽ videre nõ possunt. Oz q̃s de deo ista suspicet qui nimiꝝ cũ sit spũs sic intendit oibus vt assit singulis. sic adest singulis vt simul oibꝫ nũq̃ desit. Tercio dignitas regĩ xpi cognoscit ex eius prãte cuiꝰ potestati oia subiũcunt nolle z velle. z nõ est q̃ possit resistere volũtati eiꝰ. qz vt dicẽ ps. Oia q̃cunq; voluit fecit in celo in terra z in oibus abissis. Iõ vbiq; ẽ metuendꝰ. Iuxta illud Phil. ij. In nõie iesu oñe genu flectat celestiũ terrestrium z infernoꝝ. z ois lingua ꝓfiteatur quia dñs ihs in gl̃ia est dei patris. Iste igit rex habet triplex regnũ scz celeste. terrestre. z infernale. Et ꝑm differenti am regnoꝝ habet tríplicem familiã. In regno em̃ celesti sũt triũphatores z ibi nullus alius admittit. iuxta illud. ij. Thim. ij. Non coronabit nisi qui legitime certauerit. Hoc intelligens Dauid aiebat. Rex meus z deus meus. Beati q̃ habitãt in domo tua in secula seculoꝝ laudabũt te. In regno vero terrestri sunt soluz pugnantes. Unde Job. vij. dicebat. Militia est vita hoiis sup terram. Hinc etiã Aug. ait sup ps. Vita nostra in pegrinatione hac nõ potest esse sine peccato siue tẽtatione. quia ꝓfectus noster p tẽtationẽ nostrã fit. nec sibi innotescit nisi tẽtatus. nec potest coronari nisi vicerit. nec potest vincere nisi certauerit. nᶜ potest certare nisi meritũ habuerit. De quoꝝ numero erat apls q̃ dicebat Eph. vj. Non est nobis collutatio aduersus carnẽ z sanguinez scz solum. sed aduersus ꝓncipes z potestates aduersus rectores tenebrarum harũ. Rex em̃ noster ostẽdit hodie certãdi modũ. vt sicut ipe honorẽ lachrymis miscuit Luc. xix. Videns ciuitatem fleuit sup illã. ita z sui ꝓsentẽ leticiam tristicia tempent. Mũdanũ ei gaudium inebriat hoiem z insanire facit. nisi aliqua aduersitate tempet. Ideo dicit Eccl. vij. Cor sapiẽtis vbi tristicia. z cor stulti vbi leticia. Vñ refert Lactantiꝰ q̃ poete tres furias eẽ direrunt vicz libidinẽ. cupidinẽ. z iraz Sed deꝰ istis certos terminos dedit vt homo vtat concupiscẽtia ad filioꝝ procreationẽ. Cupiditate ad necessariã pusionem. Ira ad subditoꝝ correctionem. Talibus furebant q̃ dicebant Sap. ij. Vino p̃cioso z vnguẽtis nos repleamus z nõ ꝑtereat nos flos temporis. nemo sit expers luxurie nostre. z infra. Opprimamꝰ pauperem iustũ z nõ pcamus viduis. nec reuereamur canos mlti temꝑis. fortitudo nostra sit lex iniusticie. Sic furebãt ꝓncipes sacerdotũ dum regẽ glorie rephendebant. In regno siq̃dem infernali sunt solum demõi quasi in carcere. Vnde q̃b dicit Esa. xxiiij. Congregabunt in cõgregatiõe vnius fasciis in locũ z claudent in carcere. O curia celestis. O familia triũphatrix vẽite. ecce rex vester

Dominica palmarū

hodie flet. Ecce p asinā residēs tāte po tētie tāte diuitie rex vēit hierlimā. re/ stauratur ruinā regni vī. O homi/ nes deuoti de curia terrestri ite z vide te regē vestr. ecce venit soluere pcium aiaz vestrarū. O obstinati de curia i fernali fugite qz ecce rex māsuet vēit spoliatur regnū vestr z imperium. ¶ Secūdū salutare documentū i/ sinuat in vbis thematis ineffabil pa/ pinctas cū dī. Rex tuus. Est eīn non solū rex sz z pinqu z frater nr. Jō di cit zacharias pheta. tu. i. de tua stir pe pcreat. Talē nāqz parentelā nolu it christ cū angelica natura ꝯhere sed cū būana. Unū ōr Heb. j. Nusqz ange los apphendit sed semē abrahe. Ex q patet q maior pinctas est inter deū z hoiem qz inter deū z angelū. Nam quintupler est pinctatis vinculū. scz

Primū vinculū fraternitatis
Secūdū vinculū affinitatis
Tercīū vinculū ꝯsanguineitatis.
Quartū vinculū firmitatis
Quintū vinculū vnitatis

Primū vinculū pinctatis dixi q ē fraternitatis. z hec est maior iter deū z hoiem qz inter deū et angelū. qz fra ternitas que tīn causat ex altero pa/ rentū firma est. sed que causat ex vtro qz firmissima est. Angel eīn est frater xpi tīn ex pte pīis eterni qui est pī xpi p eternā generatōem z angelo p cre ationē. homo vo est frater christi taz ex pte patris qz matris. Ex pte pīis p creatōnem. ex pte mris qz vgo beata fuit mater xpi z nostra. Ideo xps nus qz vocat angelos fratres suos sed ho mines dicens in ps. Narrabo nomē tuū fratrib meis. z Job. xx. dixit ma rie magdalene. Die fratrib meis z pe tro. Unde hō maiorē portōnem bere/ ditatis christi merer qz angel. Hō fu it figuratū Gen. xlij. cū ioseph in con/ uiuio maiorē ptem dedit beniamin/ qz fuit frater suus ex vtroqz pente qz ceteris q erant ex altero pente tīn frēs sui. Sic christ in cōuiuio celesti dota bit hominē dote aie z corpis. angelos tīn dote spūs et nō corporis. Secū dum vinculū est affinitat. z hec etiaz est maior inter deū z hominē qz inter deū z āgelū. Magna etenī affinitas ꝯtrahit qn qs dat filiā suam aut acci pit. scdo maior qn dat z accipit. Deus filiam suā. i. imaginē et similitudinē suā dedit angelo qn ipm ad imaginē suā creauit. homi vo z imaginē suā ōdit. sup sororē nr am. i. hūanā naturā filio suo accepit. iuxta illō Hiereī. ij. Recordat sum tui miserās adolescē tiā tuā et charitatē desponsatōis tue. Tercīū vinculū pinctat est ꝯsan guineitatis. q silr est maior inter de um z hoiem qz angelū. Magī qdem est ꝯsanguineitas qn qs attinet ali/ cui ex vna linea ꝯsanguineitatis. ma iorvo qn ex duab. Unī eīn angelū cre auit ad suā imaginē de tūc qdāmo/ do ipm fecit de sua pgenie. hoiez silr de sua sic creando fecit pgenie. vt di/ cat illō Actuū. xvij. Ipi z genus sum. Insup de nostro genere de sefecit. iu xta illud ad Ro. j. Qui factus est ei ex semine dauid fm carnē. ¶ Quartus vinculū pinquitatis est cognatōnis firmitas. Cum eīn tripler sit cognatō scz legalis que fit p adoptiōez. carnal q fit p ppagatōem. spūal q fit p bap tismi susceptōem. angeli attinet christo legali cognatōe: quia illos de in filios adoptauit. et non alijs duab cognationib. Sed hō omnib trib attinet. Adoptauit siqdē nos deus in rta illō ad Epb. j. Predestinauit nos deus in adoptōem filiorū p iesū chri stū. Jtē regenerauit nos p baptismū. Joha. iij. Nisi quis natus fuerit denuo.

nō potest vidēre regnū dei. Itē carnali cognatōe attinet. qz ex pgenie hois carnem z sanguinē accepit. Quintū vinculū ꝓpinquitatis est vnitaſ. Nā magna est vnitaſ angelo ꝛ ad xp̄m qz dicit caput angelo ꝛ et hoīm. qz sicut vnū corpus habet vnū caput. sic sīl tudinarie vna multitudo ordiata ad vnū aliq̄d fm diuersa officia dicit habere vnū caput. sed corpus xp̄i mysticū quod cōsistit ex angel' et hoīb⁹ ordinat ad vnū finem qui est fruitōnis glie. ergo christ⁹ est caput angelorum z hoīnū. Ideo dicit ad Eph. j. Cōstituit eū. s. xp̄m deus p̄ ad dexterā in celestib⁹ sup omnē p̄ncipatū z potestatē z virtutē z dñatōem. et oīe nomē q̄ nomiat non solū in hoc seculo sed etiā in futuro. Ibidē. Ip̄m dedit caput sup omnē ecclīam. Sicut igit caput influit ad mēbra sensum z motū. sic xp̄s ad angelos. Ideo dicit Greg. in p̄fatione. Per quem maiestatē tuā laudant angeli. adorāt dñatōes tremūt potestates. Multo magis tū xp̄s dicit caput hoīnū in quos influit ḡn tū ad aiam sicut ad angelos. z vltra hoc ad corpus. Ideo mediator dei et hoīnū factus nō autē angelo ꝛ. Si enī angeli p̄dīti possent habere talez mediatorē possent z ipi saluari. Unde sicut sub vno capite mēbra non habent eūdem actū. sic hodie deuoti xp̄o et⁹ membra diuersa obsequia exhibebant. quia nō oīb⁹ oīa cōpetūt. Hinc dicit Ambro. li. de officijs. Hoc q̄ altꝛ decz alterū non decet. alii iuueni aptū aliud seni. aliud in pueris aliis in reb⁹ seculi. Unde fm philosophū Terentiū dia in iuuene est laudabilis nō in sene. Ideo hodie xp̄o domino vnus oīa nō faciebat sed alij asinā adducebāt. alij vestimenta i via sternebant. alij iumento vestimēta ponebant. alij iubilabāt. alij ramos cedebant de arboribus sternentes in via. Per hoc datur intelligi q̄ vnusquisq; officium sibi magis idoneum assumat. Quidam enī sunt quibus magis competit opera penitentie assumere per carnis mortificatōnem. Et illi significant per illos qui asinā adducebant cum pullo ad christum. Ille vero adducit asinam et pullum qui carnem dat christo per mortificatōnem z cor per contritōnem. Alij sūt quibus magis cōpetit assumere opera virtutū z exemplorū. sicut sunt viri perfecti. et hi significant p illos qui vestimenta sternebāt in via. Ista vestimenta tunc in via sternim⁹ quādo ea alīs in exemplum p̄bem⁹. Unde Cesarius dicit. Benedicta deo illa anima cuius humilitas alterius confundit superbiam. Cuius patientia proximi extinguit iracundiā. cuius obedientia alterius pigriciā tacite increpat. Alij sunt quibus magis competit se exercitare circa opera misericordie. Isti significant per illos q̄ ramos oliue ferebant. Oleum eminet liquoribus vniuersis. sic opus misericordie magis placet deo. iuxta illō Mathei. ix. Quid ē: misericordiā volo et nō sacrificiū. Alij sunt quib⁹ magis cōpetit intendere circa victoriā tentatiōnū. sicut sunt de nouo conuersi qui multas patiunt tentatōes. Et isti significant p illos qui ramos palmaꝝ ferebant. et significat victoriam iuxta illud Apocal'. vij. Et palme in manib⁹ eoꝝ. Alij sūt q̄b⁹ magis cōpetit circa expositōem scripturaꝝ. z isti significāt p illos apl'os q̄ vestimēta sua iumēto imposuerūt. Nā vestimēta iumēto imponūt q̄ p suas exhortatōes aias erudiūt a pctis abstrahūt z virtutib⁹ ornant z ꝓponūt vt xp̄s ibi sedeat z q̄escat. Alij

Dominica palmarū

sunt qbo magi cōperit intēdere circa ꝺ uotōem oratōnis. sicut sunt viri prē/ platiui. z isti significant p illos q cla/ mabāt dicentes. Osanna filio dauid Bñdictus q venit i noīe dñi. ¶ Ter cio saluatare documērū insinuat in v/ bis thematis iestimabil' vtilitas. ibi. venit tibi. i. ad tuā vtilitatē. Nō em̄ ve nit vt auferat nr̄a ſz vt daret sua. oīa em̄ q habuit dedit nobis aut pmisit. regnū. s. suū in possessionē. Mat. xxv Possidete vobis patū regnū a cōsti/ tutōe mūdi. Corp⁹ suū in refectōem. Jo. vj. Caro mea vere ē cib⁹. Sāguinē suū i ablutiōz. Apoc. j. Dilexit nos z la uit nos a pctis nr̄is in sanguine suo. Animā dedit in redemptōem. iuxta il lud Job. x. Animā meā pono p ani/ bus meis. Diuinitatē suā in fruitōez sm illud Job. xvij. Nec est vita eī na vt cognoscant te solum deū verū z quē misisti iesum. Sic ergo breuiter vtili tas hui⁹ regis nostri est qr ipe de⁹ fa/ ctus est hō vt homo fieret de⁹. de⁹ fa/ ctus est seruus vt seru⁹ fieret de⁹. de⁹ de celis descēdit ad terrā vt homo de terra ad celū ascēderet. deus fact⁹ est fili⁹ hominis vt hō fieret fili⁹ dei. Im mortalis fact⁹ est mortalis vt morta les fierēt immortales. diues factus est pauper vt paupes faceret diuites. Al tissimus fact⁹ est humilis vt humiles sublimarēt. descendit em̄ a sublimita te diuina vsqz ad hūanā infirmitatē Non em̄ amplius descendere potuit quod inde manifestat. quia infra na turā diuinā est natura angelica. infra naturā angelicā est natura hūana. in fra naturā hūanā est pena. infra pe/ nam est culpa. infra culpā est nihil. qz nihil est vilior et inferior pctō. Chri/ stus em̄ descendit infra diuinā natu/ ram. quia carnē assumens minor se/ ipō factus est. Ideo dicebat saluator Pater maior me est. ad Phil. ij. Se metip̄m exinaniuit formā serui. acci/ piēs. Scōo descendit infra naturam angelicā. qz paulomin⁹ ab angel'is no/ratus inq̄tū. s. angeli habēt natu/ rā immortalē et ipe habuit naturam mortalem z passibilē. iuxta illud ps. Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis glozia z honoze coronasti eū. Tercio descendit infra naturā humanā inq̄n tum obprobriū hominū factus est. Psal. Ego aūt sum vermis z non hō. obprobriū hominū z abiectio plebis Videbat em̄ christus minor oīm alio homine. q sic fuit despectus z spur⁹ z sic hūiliatus. Juxta illud Esaie. liij. Non est species ei neq̄ decor. vidim⁹ eum z nō erat aspectus in eo. vñ nec reputauim⁹ eum. Quarto sicqz descē dit vsqz ad penā. nō aūt potuit descē dere vsqz ad culpam que est nihil. iu xta illud psal. Ad nihilū deductus est malignus. Sed diceres. nihil quod spectat ad contēptibilitatē et abiectō/ nem decet diuinam maiestatē. q sup omnia creata z omnes naturas est eleuata. Quia em̄ sicut vituperabilis est nimia elatio. ita vituperabilis est nimia humiliatio. sed tanta est humi liatio cum deus sit homo quāta fuit elatio cum homo appetijt esse deus. ergo ita vituperabilis est vna sic alia. Ad qō rñdet sctus Bona. sup. ij. dis. j. ar. ij. q. j. qꝯ hec contēptibilitas seu hūi liatio pt intelligi dupl'r. aut rōne sue diuie essentie. aut rōe sui vnioni. Rōne diuie essentie. quia nunq̄ pt hūiliari nec exaltari i se cū sit ineffabil'r et invaria/ bil' natura. Rōe vo sui vnioni pōt hūi liari ad maiorē manifestatōz sue glo/ rie. sic pōt ifirmari ad maiorē ma nifestatiōem sue fortitudinis. In hoc enim q in humanitate se humiliauit supbissimū diabolum detexit; et

humilē hoiem exaltauit. Et ex hoc facta est manifestatio diuine potētie sapiētie bonitatis z iusticie dñi. p culpa appetē tis fieri des satisfecit de q̄ factus est hō qđ sapienter z mifico2diter est factum. Magnas igit grās debemus agere deo sūmo regi nr̄o q̄ tantā vtilitatem p̄tulit nobis sua būilitate. vt iā ipm deū in hac vita imitātes ad eū pueire possem⁹. Quartū salutare documē tū insinuat in p̄missis vbis amabil' p̄ietas cū dr. māsuetus. cui⁹ p̄petatē olim p̄dixerat Zacharias p̄pheta. ca. ix. sic dr. Exulta satis filia syon iubila fi lia hierlm ecce rex tuus veniet tibi iust⁹ z saluator ipe pauper z ascendēs sup asi nā z sup pullū filiū asine. Ubi notat p̄ietas christi. s. q̄ sit māsuetus: iust⁹ saluator et pauper. Prio dr. māsuetus dicit q̄ hō est naturaliter animal man suetū. Quedā masuetudo est a natura. Quedā māsuetudo est a gra q̄ est q̄dā vt⁹ infusa. de q̄ dr. puer. iij. Mā suetis aūt dat gratiam. Quedā ab hūa na industria siue experientia lōga sicut animalia domestica dicunt māsueta q̄si manu assueta. Xps em dr. mansuetus a natura diuina. q̄ deus naturaliter est mā suetus et pius ac mitis. iuxta illd ps. Tu aūt suauis et mitis es. Et a nāta hu manā. q̄ a pissima mre maria gratia plena natus. Scdo fuit māsuetus a gra tia. Spūsctus eū adeo vnxit q̄ fecit eū totaliter mansuetū. Hinc de eo dicit Esa. lxj. Spūs dñi sup me eo q̄ vnxit me. Tercio factus est xps māsuetus a ma gna experientia. q̄ longo tpe exercitus ē in infirmitates nr̄as. Et iō māsuetus fa ctus est valde. sic auis q̄ diu domestica statim currit ad carnes. sic māsuetus xps statim currit ad desideriū cor te mansuetū. Et p se pissim⁹ xps hortat vt ab eo discam⁹ mansuetudinem

Mat. xj. Discite a me q̄ mitis sum et būilis corde. Un lyra. Māsuetus nullū ledendo. būilis nullū p̄tēnēdo. De cūdo dicit iust⁹. et ideo hodie fm suā iusticiā voluit p̄phetias de se factas implere. Tercio dr. paup. cui⁹ paupertas hodie tpe sue solēnitatis claruit q̄ sedit sup asinā circūdat⁹ turba paupe rū. Et b fecit p̄ tria. s.

Primo vt plato p̄ supbiā p̄fūderet

Scdo vt suis exemplū p̄beret

Tercio vt p̄phetiā impleret.

Prio dixi q̄ rex glie voluit hodie sup asinā sedere vt plato p̄ mlt̄os super biam p̄fūderet q̄ delectant i mlt̄is eqs in frenis argēteis et alijs secli pōpis. Cōtra quos etiā be. Bern. sic clamat. Magna inquit abusio et nimis magnū vt diues esse velit p̄micul⁹ vilis p̄ quē dñs maiestatis et dñs sabbaoth voluit fieri paup. Et b. Aug. Dia terrena p̄tēpsit hō deus vt p̄tēnēda mō straret. et oīa aduersa sustinuit vt nec in istis timeret aduersitas. nec in illis speraret felicitas. Scdo būilit⁹ et pau prime sedēdo sup asinā venit vt ōmō straret se sup simplices et q̄etos reqe scere. Un Cbryf. Nō sedet i curru aureo p̄cioso purpura fulgēs. nec ascendit sup feruidū equū discordie amatorē et litis. sed sup asinā trāq̄llitat⁹ et pacis amicā. Tercio xps hodie sedit sup asinā vt p̄phetias adimpleret. s. zacharie. ix. et ps. Modū aūt hodierni facti scribūt euāgeliste. Math. xxj. sic scribit. q̄ cū appropinq̄sset ihs hierosolymis et venisset bethphage ad montē oliueti. tūc misit duos ex discipulis suis. s. petrū et philippū dicēs eis. Ite i castellū. i. hierlm qđ vos ē. i. ex opposito et statim inuenietis asinā alligatā et pullū cū ea. soluite et adducite mihi. Et si qs vob aliq̄d dixerit dicite q̄r

In cena domini

tet eos. Vocaũt totũ factũ est vt ad
impleret qđ dictũ ẽ p ꝓphetã zachariã
ca. ix. Dicite filie syon Ecce rex tu⁹ vẽit
tibi mansuet⁹ z sedens sup asinã z fi/
liũ subiugal'. Eũtes aũt discipuli eius
fecerũt sicut ꝓcepat illꝭ. Direrũt aũt illꝭ
vt dic̃ Lucas. Cur soluitis pullũ. di/
rerũt qa dñs his opus habz. Et au/
dito noie dñi tacuerũt. Et adduxerũt
asinã z pullũ. z iposuerũt sup eos ve/
stimẽta sua. tũ qz erat rudis. tũ qz pro
pter reuerẽtiã. z eũ desup sedere fecerũt
Plima aũt turba audito q⁹ saluator
veniret strauerũt vestimẽta sua i via
exeũtes obuiã ei. Alij cedebãt ramos
de arboribꝰ z sternebãt i via. Et sub/
dit Lucas. c. xix. q⁹ cũ approp̃inq̃sset
iã ad descẽsum mõtis oliueti ceperũt
oiñes turbe descẽdentiũ discipulo⁹. i.
deuoto⁹ gaudẽtes laudare deũ voce
magna sup oibꝰ q̃s viderãt vtutib⁹.
di. Benedict⁹ q̃ venit in noie domini
pax in celo z gl'ia in excelſ. Tũc q̃daz
phariseo⁹. s. inuidentiũ direit. Mgr̃
increpa discipulos tuos. s. ne sic lau/
dent te. Quibꝰ xps dixit. Dico vob qz
si hi tacuerĩt lapides clamabũt Et vt
approp̃inq̃uit videns ciuitatẽ fleuit
sup illã d. Quia si coḡuisses. s. o hieru
salẽ subuersionẽ tuã z tu fleres q̃ mo/
do exultas in hac die q̃ ad pacez tibi
sũt. mõ eiñ abscondita sunt illa mala
vẽtura ab oculis tuis. qz futur⁹ ẽ q⁹ cir
cũdabũt te inimici tui vallo z coan/
gustabũt te z ad terrã ꝓsternẽt te z fili
os tuos. z nõ relinq̃nt lapidẽ sup lapi
dẽ. qz nõ coḡuisti q⁹ ego fili⁹ dei a pro
phetis p̃nũciat⁹ visitauerim te in pro
pria ꝑsona. Deide dicit Matth. c. xxi,
q⁹ cũ venisset hierl'ymã cõmota ẽ vni
uersa ciuitas di. Quis ẽ hic. ppl'i autẽ
dicebãt. Dic ẽ ille ꝓpheta a nazareth
galilee. z intrauit iesus in tẽplũ z eũci
ebat oẽs vẽdẽtes z emẽtes in tẽplo. z
mẽsas numulariox z cathedras ven
dẽtiũ colũbas euertit di. eis. Scꝛiptũz
est. dom⁹ mea dom⁹ oꝛois vocabitur
vos aũt fecistꝭ illã spelũcã latronuz.
Et accesserũt ad eũ ceci z claudi z sana
uit eos Uidẽtes aũt ꝓncipes sacerdotũ
z scribe mirabilia q̃ fecit z pueros cla
mãtes in tẽplo dicẽtes. Osanna filio
dauid idignati direrũt ei. Audis q̃d
isti dicũt. Jesus aũt dixit eis. vtiq;. nũ
q̃. i. ne forte legistꝭ. s. ps. viij. q⁹ ex ore i
fantiũ z lactentiũ ꝓfecisti laudẽ. Et vt
scribit Lu. q⁹ ꝓncipes sacerdotũ z scri
be z seniores ppl'i q̃rebãt iesũ ꝑdere z
nõ inueniebãt ꝓpt̃ qđ mozi deberz. Dis
eiñ ppl's suspẽsus erat audiẽs illum.
Et vt scribit Marc⁹. c. xj. circũspect,
oibꝰ cũ iã vespa boꝛa essz exijt i bethe
niã cũ. xij. Occurramus igit huic regi
mãsuero p fidẽ z ꝟuoꝛoz. z tãdẽ q eĩna
laudem. Ad quã nos ꝑducat xps z.

In cena domini
Sermo xlvj

Si quis mã
ducauerit ex hꝭ panem viuet i
eũnũ. Jo. vj. Verba sẽ redẽ
ptoꝛis nr̃i ad mãducãdũ se pio ꝓmisso
iuitantis Nihil eiñ car⁹ videt hoibꝰ
in hꝭ mũdo q̃s vita ꝑpa. p q̃ obtinẽda
aut retinẽda aiaz suã dabit. iuxta illũ
Job. ij. Cũcta q̃ possidet hõ dat p aĩa
sua et tñ etiã dz mozi. sz saluator nos
inuitat ad diuinũ viuiuiũ cũ ꝓmissiõ
hꝭ saluare sacm̃ iustituere ꝓpt̃ eĩa. s.
Prio ꝓpt̃ diuinã liberalitatem.
Scõo ꝓpt̃ hũanã infirmitatẽ
Tercio ꝓpter nr̃am penalitatẽ
Primo dixi q⁹ decuit deũ istituere hꝭ
aie sacm̃ seu alimentũ ꝓpt̃ diuinã li/
beralitatẽ. Nã liberalissim⁹ deꝰ oibus
vitã instituerat vt angel' suã clarã vitã
onẽ q̃ ẽ vita eĩna iuxta illũ Job. xvij.

Nec̃ vita essna vt cogĩscãt te solũ pa/
trẽ z quẽ misisti iesũ. Hestijs carnes z
iumẽtis herbas. auibꝰ vines zc. et sic
oia habebãt suã alimẽta. iurta illud
ps. Qui dat escã oi carni. Sz hõ ãtea
nõ habuit sibi totaliẽ ꝙuenientẽ cibũ.
qz ipe ꝙuenit cũ angel' inq̃tũ ẽ rõnal'
z itellectual'. z ꝙuenit cũ brut' inq̃tũ
est sensual' z carnal'. iõ hoiez nõ decu
it relinq̃re sine debito cibo qõ z fecit.
z ei ꝙueniẽtẽ cibũ diuitatẽ. s. carni vni
tã istituit. ad quẽ iuitat di. Si qs mã
ducauerit ex hõ pane viuet ineternuz.
Hinc ps. Gustate z videte qm̃ suaꝭ
uis est dñs. Et iõ dr eucharistia. i. bo
na gr̃a. ab eu qõ est bonũ z charis q̃/
tia. z sic noiaf̃ ꝑm q̃ realr̃ ꝓtinet xp̃m
q̃ est plen⁹ gr̃a z vitate. ¶ Scõo deũ
decuit istituere hõ alimẽtũ aie. ꝓpẽ hu/
manã infirmitatẽ. hũana em̃ mẽoria ẽ
infirma ad iugiẽ memorãdũ bñficiũ
incarnatõis z passiõis xp̃i qõ inflãma
re õberet totaliẽ nr̃m affectũ. iõ vt ho
rum hõ freq̃nter recordaret i hõ sacra
mento p̃sentiã suã nobis ꝓtulit. in q̃
dcẽd boni vnq̃z hũano generi fuit col
latũ totaliẽ inclusit. Unde et dicẽ Lu. xxij
Hoc facite in meã ꝙmẽorationẽz. Su
per q̃ vbo Basilꝰ sic dicẽ. Discat autẽ q̃
pacto deceat edere corꝑ xp̃i. i. mẽoriam
sez obedientie xp̃i. vt q viuũt nõ ampli
us in se viuãt sz in eo q̃ p eis mortuꝰ
est z resurrexit. Et apl's. j. ad Thor. xj
Quotiẽscũq̃ ma̅ducabit panẽ hũc et
calicẽ dñi bibetis mortẽ dñi annũcia
bitis. Et sic ꝑm q̃ ẽ signũ remẽorati/
uũ passiõis xp̃i dr sacrificiũ. qõ olim
rotũ in altario ad honorẽ dei incẽde/
bat. quia christꝰ in ara crucis ad hono
rẽ dei pr̃is totaliꝫ fuit oblatꝰ. Unde dicit
Sctus Bona. in. iiij. di. xij. ar. j. q. j. q̃ si
Sctus mẽtis nr̃e. i. rõ nr̃a vult inflam
mari ab hoc spũali carbõe necesse ba
bet ad ipm dirigi z ꝙuerti, sic ad viuũ
memoriale passiõis xp̃i. s. in scripto i
vbo z in sacro. In scripto habemus
eꝰ memoriã q̃n ꝑ picturas imaginũ
exꝑmit eꝰ passio. z hõ est q̃si mortuũ
mẽoriale. qz habet fieri ad visũ quoꝝ
mẽoriale apꝑhendit de longinq̃. Se
cundũ mẽoriale est in vbo. vt cũ qs
vbo ꝓdicat aut narrat passionẽ chri
sti. z illõ partim est viuũ z ptim mor
tuũ. Uiuũ ẽ in corde z ore deuotoruz.
sed mortuũ i indeuotoꝝ. Terciũ me/
moriale passiõis xp̃i est i sacro vbi rea
liter ꝓtinet. z ẽ viuũ qz offert se gustui
Si igit excitat mẽtes pictura: quãto
magꝭ vox viua. z certe mlto fortiꝰ ca/
ro xp̃i ꝺuote sũpta Tercio ꝺcuit deꝰ
istituere hõ alimẽtũ aie. ꝓpẽ nr̃az pena/
litatẽ. Exq̃ ei mlt̃ penalitatibꝫ sumꝰ
subiecti z iõ q̃tidie peccamꝰ. vñ salua
tor dedit nob hõ sacm vt hõ pctis q̃tidi
anis q̃tidie remediũ hẽamꝰ z ꝓpea dr
ꝙmũio. Inq̃tũ vo vltio. s. i mortꝭ artí
culo sumit sic dr viaticũ vt qz nos de
pñti via ducit ad patriã vbi ẽ vita vꝛa
ad quã saluator iuitat di. Si qs mã/
ducat ex hoc pane zc. In qbꝰ q̃dẽ vbis
saluatoꝛ tria insinuat mysteria. scz

¶ Prio sumẽtꝭ p̃paratoem. ibi. si qs

¶ Scõo p̃parantis sũptõez. ibi. mãdu

¶ Tercio sumentꝭ fructifi (cat ex hõ
catõem. ibi. viuet ineternũ

¶ Prio saluator in p̃missis vbis insi/
nuat sumentis p̃paratõez dr. si qs. q̃/
si dicat. nõ indifferẽter sed bñ dispoſi/
tus manducauerit ille viuet ineternuz.
Non se p̃parantibꝫ dicit apl's. j. Thor.
xj. Qui em̃ manducat z bibit indigne
iudiciũ sibi mãdu. zc. Sup q̃ Aug. ẽ.
Ue inquit homini illi cui salꝰ mundi
iudiciũ est. cui vita mors est. cui ablu
tio damnatio. cui gratia ira. cui calix
ꝓpiatõis est vas indignatõis. Uñ
tria requirunt ad dignã p̃patõez sũ
mentis hoc sacramentũ. scz

In cena domini

Primo diligentia eraminis
Secūdo carentia criminis.
Tercio reuerentia mentis

Primo dixi q̄ ad p̄paratōem sumētis ꝫ sacr̄m req̄rit eramis diligētia. quia dicit ap̄l's. j. Cor. xj. Probet seip̄m hō z sic d̄ pane illo edat z de calice bibat. Notanē dicit ap̄l's q̄ volēs sumere corpus x̄pi seip̄m p̄bet nō corp⁹ x̄pi qđ est verissimū. Debz igit sumēs se p̄bare q̄ꝫtū ad septē. Prio probet sumens se si est fili⁹ dei p verā fidē. q̄ ei verā fidē habet fili⁹ dei dicit. iuxta illud Joh. j. Quot q̄t autē receperūt eum dedit eis p̄tātē filios dei fieri. Qui vo nō habet nō debz sumere. q̄ dic̄ saluator Mat. xv. Nō est bonū sumere panem filioꝝ z mittere canib⁹ ad māducandū. Unde etiā de agno paschali d̄r Exo. xij. Omnis alienigena aduena z mercēnarij nō comedent ex eo. glo. ibidē. Vis alienigena. i. gentil' iudeus hereticꝰ vel excōicat⁹. Secdo sumens debz se p̄bare si est x̄pi discipul⁹. cuius signū est si p̄imū sic̄ seip̄m diligat. iuxta illd Joh. xiij. In h̄ cognoscent oēs q̄ mei estis discipuli si inuicē diligeritis. si vo odiosus ēnō d̄z sumere. q̄ d̄r Mat. xxvj. Accepit ihs panē z fregit. z dedit discipul' suis z̄n alijs. Tercio debz p̄bare se sumēs si ē amicus x̄pi. amico ꝝ em̄ idē velle z nolle. Si igit q̄s odit qđ x̄ps odit z diligit qđ ille diligit secur⁹ accedat. z dicat illud Luce. xj. Amice x̄pe accōmoda mihi tres panes. q̄ in h̄ pane sunt tres subste. s. caro anīa z deitas. Quarto sumens p̄bet se si est grādis in volūtate. i. pat⁹ est magna facere aut pati p dilecto. Unde Augustino dict̄ ē. Cibus sum grādiū. cresce z māducabis. n̄ tu mutabis me in te sz tu mutaberis in me. Quito sumēs debz se p̄bare q̄ꝫtū ad sensū vt oēs sensus abneget et x̄po solo pl⁹ credat q̄ꝫ oib⁹ sensib⁹. Interroga igit sensum visus dicēdo. q̄d videS Rndet panē zc̄. Interroga gustū qđ comedis. Rndet panē. Interroga olfatū qđ sapis. Rndet panē zc̄. Sed x̄ps dicit. Ego sum panis viu⁹ q̄ de celo descendi. Joh. vj. Nā h̄ sacramēto est tā p̄fundissimū q̄ nulli⁹ hois intellectus intelligere pōt quō ibi sit tam magna x̄pi p̄sona sicut fuit i cruce extensa. Bñ igit sufficere pōt tibi qđ sufficit v̄gini marie angelū inq̄rēti. Nō erit ait angel⁹ apud deū ip̄ossibile oē v̄bū. Sexto sumens p̄bet se q̄nte sit maiestatis quē sumit. q̄ ois creatura deus. rex angelor̄. dñs sabaoth. tot⁹ p̄ssim⁹. totus suauissimus ideo debz poni sup cor. iuxta illd Cannē. viij. Pone me sicut signaculū sup cor tuū. Septimo sumens debz se p̄bare q̄ ad actū seu opus. iuxta illd Bal. vj. Opus suū p̄bet vnusq̄sq̄. Probet igit si viuit de illicitis. si arrē facit illicitā. si officiū vel negociū qđ sine mortali p̄cō fieri nō pōt. q̄a in tali statu sumens eternā dānatōz recipit. qđ fit nō ex p̄te sacr̄i sed ex p̄te sumētis. sicut mel de floze apis colligit. z tñ aranea de eodē venenū capit. Un̄ dic̄ mḡr i iij. di. xij. Intereꝫ accedis dimitte deliroribus. si dimittis dimittet. et sic sacerdos accede. panis em̄ salūtaris est nō venenū. Si ita accedis sp̄ualr̄ mā ducas. sp̄ualiter em̄ manducat q̄ innocentiā ad altare portat. Secundo ad p̄paratōem sumentis hoc sacramētū req̄rit carentia criminis. q̄ nullus p̄hibet a cōione tanq̄ indignus nisi p̄ceptum q̄ omisit vel cōmittit aut cōmittere p̄ponit. ita q̄ peccatus facit hoiem indignū cōmunione tribus modis. s. in habitu. in actu z affectu. In habitu q̄n de facto habet reatum peccati mortalis licz tranſierit actu.

sicut iratus indebite se vindicat. In actu cū rācōrē tenet ꝓtra aliquē. In affectu ꝯo cū ꝓponit cōmittere aliquod mortale i futuro. Et sic q̄dā idigne sumūt q; sunt ī pcō mortali nō ꝓtriti. q̄dā sunt ꝓtriti de pctis ſz nōdū ꝓfessi. q̄dā sunt ꝓtriti ⁊ ꝓfessi ſz ꝓfessionē dimiserūt. q̄dā ⁊ ꝓfessionē pure fecerūt ſz de vno vel duob⁹ pctis nō sūt absoluti. q̄dā sūt ꝓtriti ꝓfessi ⁊ absoluti. sed nolūt satisfacere. q̄dā volūt ⁊ satisfacere ſz adhuc nō ꝓponūt peccādi putare se vindicādi aut luxuriādi. vñ Petr⁹ aureoli. in. iiij. di. ix. q. ij. cōmemorat q̄ndeciz q̄ reqrunt ad idoneā cōpositionē xpi sumptōez. ſ. vt sit hō. viator. adultus. fidelis. mēte p̄dit⁹. ieiun⁹. deuotus. apparitōe miraculosa nō ꝓhibitus. sine ꝓscīa pcī mortalis. legitime ꝓfessus. in ꝙersatiōe crimie nō notatus. cōpe mūd⁹. a mīstro idoneo tpe debito ⁊ recta intētōe sumēs. Dicit ꝓ mo hō. q; licz angeli māducēt xpm in ēntū ei vniūt pfecta charitate. tñ eis sic in sacō velatū sub spēb⁹ q̄ est ꝓpter meritū fidei sumere nō ꝙenit. ſz manifesta visiōe i celo. Dicit scdo viator. q; nulli mortuo dz dari ⁊ si petit illusio est. Dicit tercio adult⁹. q; pueris q̄ nō ꝓnt discernere ab alijs cibis dari nō dz. Et as aūt debita vt dic Tho. i iiij. di. ix. ꝓ esse in. x. vel xl̄ē. xij. anno Dicit ḡrro fidelis. q; nulli infideli dz dari q; talis nō ē mēbrū xpi. Dicit q̄n⁹ to mēte p̄dit⁹ q; demoniacꝰ ⁊ amēt⁹ nō dz dari. Dicit tñ scūs Tho. in. iij. ꝓce. q. lxxx. q; illis qui habēt lucida intervalla pōt dari tunc quādo habent vsum rōnis. Dicit sexto ieiun⁹ q; quicunq; post mediā noctē aliq̄d sumpserit nō potest cōicare. Infirmi in articulo mortis excipiunt. qui etiā post cibuz sunt cōicandi ne sine cōione decedant. vt habet de cōse. di. ij. c. ꝑsbyter. Dicit septimo deuot⁹. nā sicut q̄ cibuz corpalē nō potest digerere nō est apt⁹ ad manducandū. sic q̄ deuotionē nō habet nō est dignus cōicare. Vñ dicit scūs Bonauē. in. iiij. di. xij. ar. ij. q. ij. q; maiorē efficaciā recipit hō in vna māducatōe cum bona ꝓparatiōe q̄ ī multis si se nō ꝓparet diligenter. Dicitur octauo apparitōe miraculosa nō ꝓhibitus. Nā si apparet in forma pueri vel hmōi nō debz sumere q; nō apparet sub specie ꝙenientī hūane refectioni. Dicit nono sine ꝓscīa pecca ti mortalis. Dicit cōm Ray. in sum. q; nō debet dari bistrionib⁹ vel iocula toribz notorijs. ⁊ manifestis infamibus ⁊ corrupta intentōe se ornātib⁹. ⁊ chorearticib⁹ q̄ habent in ꝙsuetudine nec a leatoribz vsurarijs excōicatis interdictis ⁊ suspēsis. Infamib⁹ pōt dari post pactam penitētiā sed nō statiz Illis vero qui suspendunt aut decapitant ꝓ suis maleficijs potest dari si vere penitēāt ⁊ ꝓfitean⁹ pure. Dicitur decimo legitime ꝓfessus. quia vt p̄dictum est nō sufficit sola ꝓtritio ad sūptionē huius sacramēti. Dicit vndecimo in ꝙersatiōe crimie nō notatus. quia vt predictū est infamib⁹ ⁊ bistrionib⁹ dari nō debet. quia dicit Cypri an⁹. Puto nec maiestati diuine nec euangelice discipline cōuenire vt decus ⁊ honor ecclesie scz xpi corpus ꝓfanis talibus conferat. Dicit duodecimo corpore mūdus scz ab imundicia que tolli potest vt lutosa ora habētibus ⁊ similia. Immūdicia vero que tolli nō potest vt lepra fluxus sanguinis aut seminis ⁊c. nō impedit sūptionem. sed bene quādoq; celebrationē misse. De pollutione aūt nocturna dicit Bonauē. in. iiij. di. xij. ar. ij. q. iij. q; si se sentiat aggrauatū ⁊ animū ex tali pollutiōe inclinatū. debet ꝓpter reue-

In cena domini

rentiã sacri abstinere. si vero sentiat se potius alleuiatũ z expeditã naturã z deuotio aut solẽnitas aut charitas p xim9 aut cõpassio aniaz celebrãdũ trahat fieri poterit. Dicit tercio decimo a ministro idoneo. s. sacerdote. vt 8z de conse. di. ij. quenit. qz null9 alius etiã dyacon9 tangere debet nisi in necessitate. puta si caderet in terrã. Dicit q̃rto decimo tpe debito. qz ad celebrationẽ misse requirit dies quo ad horã mane est cõgruentior hora. Dicit quinto decimo recta intẽtione. qz nõ debet dari ad accipiendũ aliqõ experimentũ. nec p purgatõe infamie. sed ea intentione vt p tales sumptionẽ vniat xpo p charitatẽ z muniat cõtra diaboli tentationes. sicqz sumẽs nõ debet dentibus atrociter pterere. nec statim post sumptionẽ spuere. Tercio dixi qd pparationẽ sumentis corp9 xpi req̃rit reuerẽtia mẽtis. Nã magna req̃rit reuerẽtia ad tã diuinũ sacrm sumendũ in quo de9 z homo nõ solũ nob alloq̃tur aut cõicat. sz sol9 xpus de Maria natus sumit. Ad cui9 reuerẽtiã cõicantes inducũt tria. s.

¶ Primo exempla.

Scõo dicta.

Tercio picula.

Primo eñ ad reuerẽtiã sumentẽ corpus xpi exempla inducũt. Jobes eñ baptista q tãte sctitatis fuit vt ipe xps cõmendãs diceret Matb. xj. Inẽ natos mulier9 nõ surrexit maior Johanne baptista. Nõ audebat ꝑ reuerentiã solũ verticẽ xpi tangere di. Mat. iij. Ego a te ꝺbeo baptizari. Unde de eo canit ecclesia. Baptista ꝛtremuit z nõ audet tangere sanctũ dei verticez. sz clamabat cũ tremore. Sctifica me saluato9. Quãto magis nos reuereri debem9 eundẽ qui nõ solũ tangim9 sz z sumim9. Jtẽ btus Francisc. ob reuerentiã hui9 sacri nõ fuit ausus ordinari ꝓsbyter. Silr Marc9 euãgelista pollicẽ sibi amputasse dicit Hieronymus vt sacrificio reprob9 haberet. Bz z sctus Bonauẽ. semel dũ fratres cõmunicarẽt ex reuerẽtia in capite chori existens nõ audebat ipe cõicare. cõsiderans tantã maiestatẽ. sz ozabat dicens. O sume de9 mille anni nõ sufficerent ad ꝓpationẽ meã vt te digne sumerẽ. mira res. Ecce corp9 xpi surgẽs de altari z veniẽs p aera seipm illi tãq̃ ꝛe se humilianti obtulit. qz dicit sapiẽs Eccl. xxxij. Pro reuerẽtia debet bona gratia. Scõo ad reuerentiã sumentẽ corpus xpi inducũt verba. Dicit eñ ap̃ls. j. Chor. xj. Probet seipm hõ et sic de pane illo edat. Et btus Augustin9 aduertite sacerdotes cum quãta puritate z tremore ac reuerẽtia debeas accedere ad illud sacrificiũ ad qđ xps accessurus fuit dũ pati voluit. z p angustia sanguinẽ sudauit. in q̃ sacrificio ipe sacerdos ẽt z sacrificiũ mirabiliter z ineffabilit. In hui9 reuerẽtie signũ xps dñs suam passionẽ habuit igno minioſaz sed sepulchrũ glorioſuz Juxta illud Esa. xj. Et erit sepulchrum eius glorioſum. Bl'ioſe eñ dñi corpus post mortẽ triũphuz mirra aloe z aromatibꝫ punxerũt. tandẽ sindone mũda inuoluerũt. ac deinde i sepulchrum nouũ excisum de petra posuerũt. z saxum magnũ desup aduoluerũt. Cõmunicãs q̃libz est xpi sepulchrũ. ideo debet suscipe deuotõne punctũ ac mũdicia inuolutũ. z ꝓposito bono quasi grandi lapide firmatũ.

¶ Tercio sumere volentẽ corpus xpi ad reuerentiam ei9 inducũt picula indigne sumẽtiũ. Primũ eñ piculũ irreuerẽter sumẽtis est qđ am9 xpi occisio. qz q irreuerenter sumit peccat ac si xpm interficeret. iuxta illud. j. Chor. xj. Qui mãducat

cat z bibit indigne reus erit corpis et sanguinis dñi. Hic dic Guil. lugdu. Si quis sciret q fidē haberet se semel xpm crucifixisse ipe vellet toto tempe vite sue agere pniam. quid illi qui taz multoties indigne cōicauerūt. z pec/ catū simile illi peccato rotiens cōmise runt. Un Grego. Magis em peccat qui spernit regentē in celo q qui cruci fixit degentē in terra. Nō pbatur mul tipliciter. Naz tales irreuerētes sunt peiores ipo Juda. ipis iudeis. z imo oibus peccatoribz. Primo dixi q sūt peiores ipo Juda. quia ipe xpm tra/ didit iudeis. isti vero sumētes. Unde Aug. Magis peccant q xpm tradūt peccatoribz q qui eū tradiderūt iude is crucifixoribz. Scdo irreuerētes sūt peiores ipis iudeis. quia ipi aut saltē multi ex ipis xpm ignoranter crucifi/ xerunt. Un aplus ait. Si cognouissent nūq dñm glorie crucifixissent. Ideo salvator de cruce orans p eis dicebat Pater ignosce illis quia nesciunt qd facūt. Sed xpiani irreuerēter sumen tes credūt creatorē fore oim ac Ma/ rie filiū. z sic tanto grauī peccant q̄n/ to scienter hoc facūt. Ideo nō debet salvator p eis orare sic sicut p iudeis dī. Pater ignosce eis quia nesciūt rē. In hoc etiā peiores sunt iudeis. quia iudei xpm semel crucifixerūt. isti vero frequēter irreuerēter sumendo. De q/ bus dicit aplus. Rursum crucifigen tes filiū dei. Un xps dicere pōt illud ps. Et sup dolorē vulnerū meorū ad/ diderunt. Tercio irreuerēter corpus xpi sumētes peiores sūt z infeliciores ceteris peccatoribz. quia ipz sūmū bo num est eis nocīū. z ex ipa vita mo/ riunt vnde alī viuificant. iuxta illud Job. vj. Qui manducat hūc panē vi/ uet in eternuz. Valde em ingratū est tantam maiestatē inhonorare qui ex magna charitate se dat homi. ¶ Scdo saluator in verbis themat. insinuat p parantis sumptionē cū di cit. manducaverit ex hoc pane. Ille eī qui decenter se examinauit z fm apli am z discretam ꝓscientie ꝓbationem inuenit se sine mortali tunc debz mā/ ducare. Un scīdū fm sctm Bonauē. sup. iiij. di. ix. ar. j. q. j. ū. z. iij. q triplici ter manducat corp xpi. s.

Primo spūaliter tm̄.

Scdo sacramētaliter tm̄.

Tercio spūal' z sacrale sil'.

Primo dixi q corpus xpi manducat spūaliter tm̄ que manducatio trāsla/ ta est a corpalibus. z ideo sicut in mā ducatione corpali sunt duo p̄ncipali ter scz masticatio z incorpatio. Sic in spūali manducatōe duo sunt scz reco gitatio p fidē passionis xpi seriose. q̄n ta p nobis sustinuit. quāta charitate prulit. quanta bona nobis sua bene/ dicta passione acq̄siuit. ideo dī. Nec q̄tienscunq̄ feceritis in mei memori/ am facietis. Scdo sic. recogitatio est vnio seu incorpatio p charitatē in spi rituali manducatōe. Un Aug. Crede z manducasti. i. corpori xpi mystico i/ corpatus es. Et ista māducatōe vbi/ q̄ poteris manducare. siue in agro si ue in domo siue in eccl'ia dūmō sis si/ ne mortali peccato. q dicit magnus Albert⁹. O, spūaliter manducare est rem sacramēti. i. gratiā z nō ipz sacra/ mentū sumere. Sic igit sumēs q̄n̄q̄ pl⁹ sumit q̄ sacerdos in missa. Et ista sūptio spūal' siue incorpatio corpi xpi est tā necc'aria q sine hac māducatōne null⁹ oīno saluabit. z si recogitādo ma sticare nō poterit saltē incorpet sic in fans. Sic ei in figuris māducauerūt oēs ꝓphete pīarche z electi dei etiā añ xpi incarnationē. q̄z q̄dā figura denū ciabat sic fieri. Un aplus dicit de eis

In cena domini

ꝯ. Chorꝫ. r. Oēs patres eandē escā spi/ritualē māducauerūt z oēs eundē po/tum spūalē biberūt. bibebāt āt de spi/rituali consequēte eos petra. petra aūt erat xp̄us. Sacm igit hoc nō māducauerūt qz nōdū fuit īstitutū. spūaliter tn̄ xp̄m māducarūt p fidē z charitatē. z hoc figurabāt in māducatione agni paschalis. Circa cuius māducationis obseruātiā. xij. obseruabāt. vt pz Exod. xij. z declarat Tho. ꝯ. ij. q. cij. ar. v. que iure xp̄i corpus māducans debet obſuare. Primū q ōbebāt comedere carnes agni nocte ad significandū q hoc sacm in nocte huius seculi sumi dz dū adhuc ꝓpias aut alienas ꝓsciētias nō videm⁹. Scōm q agnus ille i domo edebat ad significādū q corp⁹ xp̄i in eccl'ia tn̄ ab eius filijs sumi dz. z non ab hereticis paganis ꝛc. Tercū q nō crudas carnes aut aq̄ coctas sed igni tn̄ assas illius agni carnes comedebāt qđ exponēs Greg. di. Carnes crudas comedit q xp̄z puꝝ hoiem credit. Carnes coctas comedit q icarnatōis mysteria humana sapia discutit. Que tn̄ carnes igni assande sunt qz carnes q̄s aq̄ coquit dissoluit. ignis vo sine aq̄ roborat. qz vis passionis ad resurrectionē valētiorē reddidit. Quartū est q cum agno panes azimos comedebant ad significādū q sine zima peccati debēt fideles viuere post sumptionē b⁹ corpis xp̄i. iuxta illud. j. Chorꝫ. v. Epulemur in azimis sinceritatis z veritatis. Quintū q cū lactucis agrestib⁹ comedebāt carnes agni q̄ amare sūt ad significādū q corp⁹ xp̄i debet sumi cū amara pnia. Sextū q renes accingebāt ad significandū sumētiuz corp⁹ xp̄i mūdiciā. sm illud Matb. v. Sint lumbi vestri p̄cincti. Septimū q agnū calciati māducabāt. ad significandū q exēpla sctōꝝ mortuoꝝ i sū/ptione corpis xp̄i i affectionū pediby habere debem⁹. Octauo agnū comedendo baculū in manib⁹ tenebāt ad significandū q sumēs xp̄m nō dz vacare desiderijs deijci. iuxta illud Greg. Qui alijs fortia p̄dicat mollib⁹ delderijs nō succūbat. Nonū q agnū festināter comedebāt ad significādū q sumēs xp̄m in bonis ferues debz esse. Vnde Greg. Nemo in q̄t in bui⁹ vite itinere torpeat ne locū in patria ꝑdat. Decimū q caput agni cū pedib⁹ comedebāt. ad significādū q sumēs xp̄z dz credere ei⁹ diuinitatē ac vestigia hūanitatis ei⁹ imitari. Undecimū q nihil ex eo in crastinū reseruabāt vsq̄ mane. sed cū intestinis comedebāt. ad significādū q nihil idiscussuz dz remanere vsq̄ ad mane resurrectōis. sz fide firma occulta xp̄i mysteria oñt credi. Duodecimū q si qđ residuū fiebat igni cōburebāt. qđ exponēs Greg. dicit. Quod ex agno remanet igni cōburim⁹. qñ ḃ qđ de mysterio incarnatōis intelligere nō possum⁹ nō ꝓtemnim⁹ sz spiritui sctō relinqm⁹ z sic nō māducādo māducabim⁹. Sexto corpus xp̄i manducat sacr̄aliter tn̄ z fit qñ sacm sumit mik sine effectu. i. sine gratia vel incorporatōe mēbris xp̄i. qđ tunc fit quando quis sine debita ꝓparatōe in mortali sumit. z talis māducās nō māducabit. Tercio corpus xp̄i manducatur spūaliter z sacramētalit simul. qđ tunc fit quādo sumens debite ꝓparatus accedit z sumit sacramētū z cū eo gratiā qz incorporat mēbris xp̄i. qđ ē maximū signū amicicie xp̄i. Magnū pfecto est signū amicicie si quis p alio quo liberādo porrigat verba. Maius si aliquis p alio liberando a quo nullum sperat auxiliū traderet sua bona aurum scz z argentū. Maximū vero amicicie signū esset si quis p alio redi

mendo nō solū xbū et thesaurꝫ sz etiā
tradi z vendi ꝓmitteret seipm. Insoli
tū autēt nature ꝛrīū signū amicicie
esset si qs seipm in cibū daret. qō fecit
saluator. Unde dicit extra ō reliquijs
z veneratōe sctōꝝ in clementina. Uni
genit⁹ siqdem dei fili⁹ sue diuitatꝭ vo
lens nos esse ptcipes nīam naturaz
assumpsit vt hoies deos faceret fact⁹
hō. Et hoc insup qō de nro assumpsit
totū nobis cōtulit ad salutē. Corpus
nangz suuz in ara crucis obtulit deo
patri. sanguinē in pcū et lauacrū: vt
redempti a mirabili seruitute a pec
catis oīnib⁹ mūdaremur. Sz vtꝫ sic
sacramētalit sumere quotidie sit lau
dabile oprime rñdet be. Aug. li. de ec
clesiasticis dogmatib⁹ recitās primo
diuersoꝝ opinionē. Et tandē determi
nans dicit. Dixit qspiā nō ḡtidie acci
pe eucharistiā. ali⁹ affirmat quotidie
esse sumendā. ego autē ḡtidie eucha
ristie ꝛmunionē pcipe nec laudo nec
repbēdo. faciat vnuscqz qō fm fidez
suam pie credit esse faciēdū. Et conclu
dit in fine dicēs. Tu autē sic viue vt q
tidie merearis recipe. Quocirca dicit
sctūs Tho. q si qs exprimentaliter co
gnosceret ex ḡtidiana sumptōe feruo
rem amoris augeri z reuerentiā non
minui ḡtidie deberet cōmūicare. Si
aūt nō sic sentiret tal deberet interdū
abstinere vt postmodū cū maiori de
uotōe accederet tō vnuscqz arbitrio
suo dimittit. hec Tho. sup. iiij. dis. xij.
Uñ aliē cōicabant in ꝓmitiua eccl'ia.
aliē modo. Nā in ꝓmitiua eccl'ia ḡn
do sanguis xpi recenter effusus feruc
bat in cordib⁹ fideliū. ac pugna fidei
maioz erat dū ḡtidie qdā ad mortez
ab infidelib⁹ trahebāt statuerūt apo
stoli vt dicit Anacletus papa vt fide
les quotidie cōmūicarēt. postea dimi
nuto feruoze deuotōis et fidei ordia
uit Fabian⁹ papa vt oīes fideles sal
tem ter in anno cōicarēt. s. in pasca. in
natali z in pentē. postea magis di
minuto deuotōis feruoze ordinauit
Sater papa vt oēs fideles in cena do
mini cōicarēt. Nouissime xo charita
te refrigescēte et malicia abūdāte or
dinauit Innocenti⁹ papa tertiꝰ vt oēs
fideles saltē semel in anno. s. in pasca
cōicarent. O deus cene adhuc multi
semel in anno tm̄ idonei nō inueniūt
sed qa pceptū ecclie est ptenire nō licz
Ideo hortor in noie saluatoris omniū
vt vnuscqz diligenter se ꝑparet ad cō
municandū. Tercio saluator
in xbis thematis insinuat sumentis
fructificatōem cū dicit. viuet in eternuz.
q̄ vtile sit hoc sacm sumere possum⁹
elicere ex his ptic'l'q ibi sumūt. Qua
tuor em̄ sumunt ptic'pal'r i b sacto. s.

Primū caro quā de xgine sūpsit.
Scōm sanguis quē i cruce effudit
Tertiū aia quā i cruce emisit
Quartū deitas quā hūanitati vni

Primū dixi q̄ sumim⁹ in b sa (uit
cramento carnē quā xp̄s de xgīe ma
ria sumpsit. cui⁹ fructꝰ est q q digne
sumit efficit ptceps ille oim bonoꝝ
que xp̄s optꝰ est in carne viuēdo ic
iunādo orādo pdicādo vigilādo. In
sup pcipit meritū cotꝰ ecclie. in b em̄
sacto habem⁹ xtrutes pziarchaz. re
uelatōes ꝓpheraz. dignitates apl'oz
victorias martyrū. sctitates ꝓfessorū.
mundicias xginū. caritatē āgeloz etc.
ideo dicim⁹. Credo sctōꝝ cōmunionē
Dicq digne sumens dotabit tantis
virtutib⁹ participādo. Unde christus
dicere potest ad quēlibet digne sumē
tem illud quod dixit iacob ad laban
Genes. xxx. Modicū habuisti anteq̄z
venirem ad te. z nunc diues effectus
es. benedixit tibi dñs ad introitū me
um. Secūdo sumendo sanguinem

De passione domini

xpi que effudit in cruce quis mundabi
tur a peto scz veniali fm ppationē su
meris . vel a mortali oblito . Jo dicit
Hebre.ix. Sanguis xpi emundabit
cōscientiā vestrā ab opibus mortuis
ad seruiendū deo viuenti. Tercio qñ
qs debite sumit aiam xpi quā in cru
ce p peccatoribus emisit recipit pignus
eterne vite. Jo canit eccl'ia. Et future
glie nob pignus dat, Pignus vo sp
est charius qz id p quo est pign⁹. quia
aia xpi ē charior celo empyreo vbi est
vita btā. Hinc dicebat saluator Joh.
vj. Qui mānducat meā carnem z bibit
meū sanguinē hz vitā eternā. Quar
to qñ quis sumit deitatē xpi quā hūa
nitati vniuit implebit dulcedis gra
tia aniam eiñ hois null⁹ satiare pote
rit nisi de⁹. ps. Satiabor cū apparue
rit glia tua. Et Bernā. ait. Ad imagi
nē dppe dei facta est ania rōnalis. cete
ris oibus occupari pōt impleri nō pt
oino. Lapar eiñ dei est z dcdd deo mi
nus est nō eaz iplebit. Uñ pissimus
xps vt aniam impleret z sibi vniret. z
vt tandē mūdialia nō curaret dedit si
bi suū corp⁹ z sanguinē aniam z deita
tem sub sacramēto. ad qs inuitat di.
Si qs mānducauerit ex hoc pane viuet
in eternū. Ad quā vitā nos pducat q
cū patre z spūsto viuit.

Modus deuotissim⁹ passiois dñi
nri iesu xpi. Sermo. xlvij.

Egredimini z videte filie syon regē Sa
lomonē in diademate quo
coronauit eū mater sua in die despō
sationis illi⁹. Cañ. iij. Ad hodierne diei
flebilez lugubritatē merito dicta vba
assumunt. in qbus recolit q verus il
le rex Salomon xps spinis p peccato
ribus nobis coronat⁹ in cruce eleuat
vt oibus ostendat pciū ania nr̄aruz
Nā vt dicit Lyra q in isto libro canti
co cantico. z. p Salomonez intelligit
messias siue xps. p sponsaz synagogā
siue eccl'ia. que hodie p pdicatoz. ora
clamat xpi fidelib⁹ di. Egredimini filie
syon. i. z̄templatiui z deuoti. z videte
regē xpm Salomonē in diademate. i.
spinea corona q coronauit eum mater
synagoga. de q nat⁹ est fm carnē in die
desponsationis illi⁹. i. in die passionis
sue qñ factus ē eccl'ie sponsus. qz sicut
de Adā dormientis latere formata fu
it Eua Ade sponsa mater oim gentiū
fm carnē. Sic de xpi dormientis late
re formata ē eccl'ia xpi sponsa z mater
oim electoz. que hodie lachrymabili
ter inuitat suos predilectos filios ad
tria z̄sideranda. s.

Primo ad considerandū regis xpi
maiestatē.

Scdo ad z̄siderandū generis hu
mani iniqtatē.

Tercio ad z̄siderādū p̄sentis diei
lugubritatē.

Primo dicit q mater eccl'ia xpi spō
sa inuitat suos in vbis p̄missis ad cō
siderandū xpi regis maiestatē dicens
Egredimini filij charissimi de vra igno
rantia. Egredimini de vra negligentia.
Egredimini de mūdiali cōplacentia. z vi
dete tale spectaculū cui nūq fuit simile
visum. sz neq auditū. sicut hodie fecit
rex celoz. Ille inquā rex cui⁹ maiestas
nec incepit nec desinit in eternū. Ille
rex glie quē adorāt angeli. venerant
dnationes. tremūt potestates. z oēs ce
loz virtutes. Ille rex qui vbo cūcta cre
auit z̄seruat z gubernat. Ille rex q vbi
qz regnat vbiqz impat. heu hodie tan
ta maiestas voluit inter claues. heu
hodie euersis oculis in spinea coro
na supin⁹ z mortu⁹ iacet ante matrez
heu nō est q ipm debite recogitet vide
at z defleat. oñes amici z noti eius de

reliquerūt eum. Nō tecū o pie rex xpe
video petrū q̄ dicebat. q̄ si oēs alij
scandalizarent ipse nō. ſz patus esset
mori tecū. Sz z dereliq̄t Thomas q̄
dicebat. Eamus z moriamur cuz eo.
Digit rex magne xpe ecce video quō
amore mei inebriat⁹ tantā maiestatē
tradidisti in man⁹ peccatoz. Scō
ſz ſctā eccl'ia inuitat suos charissimos
filios ad ꝯsiderandū lachrymabiliter
humani generis iniq̄tatē q̄ranta fuit
vt solūmō sanguie ihocēt filij dei po⁹
tuit deleri. Clamabat q̄ppe Ihā cum
sua ple misera di. Redime me dñe et
miserere mei q̄m inops z paup sum
ego. Qui vidēs humanā inopiā non
posse satisfacere. venit ille p̄diues fili
us dei afferens in sacco būanitatis p̄
cium nostre redemp̄ois. Hinc Epb.
ij. Deus q̄ est diues in miscōia ꝓpter
nimiā charitatē q̄ dilexit nos cuz ini⁹
mici essem⁹ mortui peccatis. viuifica
uit nos in xpo. Vñ etiā brūs Aug. sic
de p̄ exclamat di. Ecce p impio pietas
flagellat. p stulto sapiētia illudit. pro
mēdace veritas negatur. damnat iu⁹
stitia. p iniquo. miscōia affligit. p cru⁹
delī. p misero sinceritas. acero z felle
inebriat dulcedo. morit vita. p mortuo
O miscōia regi nostri. O charitas xpi
crucifixi magnū certe esset charitatis
indiciū si vnicum verbū fecisses. p no
bis morte damnatis. Sed modo q̄s
recogitare potest sine lachrymis quā⁹
ta locutus es ihba. quāta passus toz⁹
menta. heu quia etiā mortis supplī⁹
cia. Et cur talia pati voluisti. cur ad
tantam afflictionē te dedisti. vbi sunt
tua peccata. vbi homicidia. vbi rixe
odia. An forte ideo quia dulciter p̄e⁹
dicasti. infirmos curasti. mortuos su
scitasti. vere pro nobis peccatoribus
mori voluisti. Ideo nostrum quilibz
recto verbo potest dicere illud. ij. Re.
xxiij. Ego suz qui peccaui ego qui inī
que egi. z tu innocens christe quid fe⁹
cisti. O peccatuz peccatū horrendum
malum. O iniquitas iniquitas filij
dei acerbitas. O maledicta peccati de
lectatio. pro qua christo est inflicta tā
ta passio. O coz durum. O coz pecca⁹
toris saxeum quod nō attendit tanti
regis supplicium. vel si attendit tamē
paruipendit ideo non plangit. Sed
certe anima que hac die afflicta ñ fu
erit peribit de populo suo. Ne igitur
charissimi peamus intueamur ocu⁹
lis mentis christum regem crucifixuz
z scindamus coz nostrū. Tercio san
cta mater ecclesia inuitat filios ad cō
siderandum presentis diei lugubrita
tem in quo sue desponsatōnis die sua
veste denudatus. insuper sua pia car
ne lacerata flet z clamat oīnibus no⁹
bis illud Treno. j. dicens. O vos om
nes qui transitis per viam attendite
z videte si est dolor sīmilis sicut dolor
meus. Cuius fletui compatiunt om
nes creature. Nam vt dicitur Viere.
xxiij. Angeli pacis amare flebant. sol
fleuit quia suos radios abscōdit. flet
terra quia tremuit. petre flent q: scin⁹
duntur. monumenta quia aperiun⁹
tur. super oīnibus fleuit virgo mater
Maria. Ista quippe sunt que homi⁹
nem ad flenduz mouent. quando scz
videt quis gloriosum humiliatum.
aut cum videt quis innocentē iniuste
occidi. vel cum ipse deberet illa pati.
aut cuz mīros videt flentes. Nec om
nia bodie facta sunt q: gloriosus rex
noster xp̄s pater noster frater noster
humiliatus est ꝓpter nos. Ideo con⁹
gregati sumus huc vt piam mortem
eius defleam⁹. Si igitur rex tuus est
christus defleas mortez eius. Si fra
ter tuus compatere ei. Si credis te
per ipius fletum z mortem ab eterna

morte liberari nō erubescas cū eo fle/
re. quia si cōpatimur z conregnabim⁹
ꝓterea nō tm̄ nos fleam⁹ hodie. sz z
vocem⁹ oēs creaturas ad flendū xp̄i
morte dicētes. Venite z videte quāta
fecit de⁹ anie mee. ecce narrabo vobis
Venite igit̄ celestes milites scī ange
li z videte mai⁹ spectaculū q̄z habui/
stis cuz lucifero z eius angelis in celo
Egredimi in admirationē ecce rex ve
ster i nostre infirmitat̄ armis certat
z pia sua morte triūphat. Egredimi
homies deuoti z videte quō saluator
vester soluit p̄ciū aiaꝝ vestraꝝ. Egre
dimi reges terre cozona regni insigni
ti z videte regē regū spinis pūgitiuis
in die nuptiaꝝ suaꝝ cozonari. Egre/
dimi o fortes milites sanguie vestro
iusticiā defensantes. z videte regē om
niū p iusticia z charitate sanguie suo
tabefactū. Egredimi pontifices z pa/
stozes z videte p̄ncipē pastoꝝ z ponti
ficē quō aiaꝝ suā posuit p ouibꝫ ac san
guinē ꝓpriū offert deo p̄ri p suis ouī/
bus. Egredimi ꝓtēplatiui z religiosi
z videte deū suauē in humanitate tri
bus clauis cruci affixū. Egredimi in/
creduli iudei z videte hodie mai⁹ mi/
raculū q̄z olim diuisio mar̄ rubri fue
rit. aut aque emanatio de petra. aut
statio solis quia illa in creatura pura
istud i creatore. Egredimi postremo
infideles z pct̄ozes z videte clemētiaꝝ
xp̄i q̄ p vobis mori dignat hodie. z ñ
adijciatis vltra peccat̄ vestr̄ item cru
cifigere ꝯpotius fusis lachrymis fle
te. quē flet sol terra z petra. Sz et vos
o pie matres egredimi z videte regi/
nā vestrā v̄ginē matrē cuius fili⁹ vni/
cus suos ante oculos in cruce eleua/
tus gyrat se inter clauos. z cōsiderate
deuoti⁹ qua amaritudine scindebat
coz maternū quādo videbat recentez
sanguinē copiose effluere de capite de

pb 64

scendentē sup oculos facies z barbaꝝ
de manibꝫ vo cadentē in terrā. videte
mestissimā matrē inspiciētē filij inno/
cētis vulnera. audiētē in eum blasphe
miā. intuētē flere. audientē sitire. ocu/
los euersos habētē. os aptum. nec po
tentē ei subuenire. O deuoti xp̄i passi
oni z matri v̄ginī. O xp̄i veri discipu
li hoꝛtoꝛ in crucifixi charitate vt flca/
tis lachrymami z scindite pia vestra
corda. abijcite verecūdiaꝝ amoꝛe xp̄i.
nec sint chariozes oculoꝝ vestroꝝ la/
chryme q̄z sanguis xp̄i bñdicti. p ocu/
lis mētis habētes crucifixū ac ei⁹ ma
trē cui⁹ magna est ꝓtritio velut mare
Treñ. j. Un̄ ad eandē ꝓfugere cū an/
gelica salutatōe p impetrāda gr̄a tp̄s
dissuadet hodiernū p eo q̄ illi salutā
tio iocūda v̄sa est i amaꝝ luctū. ꝓpter
si dicerem⁹ aue. i. sine ve. dicere p̄t. ho/
die coꝛ meū doloꝛe repletū est. Si di/
cerem⁹ dn̄s tecū. posset dicere. videris
ne q̄ dn̄s z deus me⁹ a me est ablat⁹
z beu cruci affixus Idcirco ibi q̄ram⁹
fontē gr̄e vbi inuenire poterim⁹. s. in
cruce vbi fluunt riui gratiaruz de xp̄i
oculis p lachrymas. de oꝛe p locutōes
pias. de vulneribꝫ p sanguinē z passi
ones m̄tas. de q̄bus etiā ille latro bi
bit qui iā i eternū nō sitit. Z deam⁹ igit̄
ad thronū miscōie cū fiducia z ibi fon
tem gratie ac crucē xp̄i saluterm⁹ prece
cōsueta dicentes. O crux ave spes vni
ca ꝑ passionis tpe auge pijs iusticiaz
reisq̄z dona veniaz. Et tu oipotēs de⁹
pater respice sup hanc familiā tuā ad
morte filij deflendā cōgregatā z tōces
de cū lachrymāte lachrymari. cū pas/
so cōpati. z tādē cum eodē eterna feli/
citate iocundari.

Egredimini z videte filie syon regē Sa
lomonē in diademate. vñ

deuotū xp̄i mēbrū z cōpassione plenū si querat, a me vnde egrediamur. dico q̄ de ꝓsideratōe vilitatis z infirmitatis vestre. Deinde si q̄ratis cur egrediamur. dico q̄ ad vidēdū oculis mē tis regē pacificū xp̄z in diademate de spinis plero qua coronare ꝓcurauit mater synagoga. Nouissime si q̄ratis quo egrediamur. dico vobis ad septē theatra. s.

¶ Prio ad theatrū diuie ꝓfunditatis videre cām ꝓ q̄ mortis.

Scdo ad theatrū diuie charitatis videte sacrm̄ qđ instituit.

Tercio ad theatrū oliueti montis videte irreuerētiā q̄ afflict.

Quarto ad theatrū hūane ipietatis videte obprobriū qđ patit.

Quinto ad theatrū cuitatis vidēlīm insigniū qđ ponit.

Sexto ad theatrū mortis. videte vexillū qđ eleuat.

Septimo ad theatrum sīe matris videte sepm̄ corp⁹ qđ sepelit.

Primo sēta mater eccl'ia hortat vt egrediamur ad theatrū diuie ꝓfunditatis. z ibi videam⁹ cām ꝓ q̄ innocēs xp̄s dñs nr̄ mortit. cui⁹ q̄dē innocētiaz ꝓclamauit ꝓditor Judas di. Matth. xxvij. Peccaui tradēs sanguinē iustū Jhesu ꝓclamauit ipe⁹ iudex Pylat⁹ di. Job. xix. Nullā cām mortis inuenio i hoie isto. Idē lauās man⁹ dixit Innocens ego suz a sanguie iusti hui⁹. Similiter latro ꝓclamauit xp̄i innocentiā di. Luc. xxiij. Nos q̄dē digna factis accipim⁹ hic aūt innocēs est. Silr vox Pylati di. Matth. xxvij. Nihil tibi et iusto huic. Et licz xp̄s dñs fuerit innocens tñ tradit⁹ fuit. z tradit a septem ꝓsonis. s.

¶ Primo a pr̄e ex nimio amore.

Scdo a filio ex obedientie feruore.

Tercio a Juda ex auaricie ardore.

Quarto a iudeis ex iuidie rācore.

Quinto a Pylato ex būano timore

Sexto a symōiacis ex pecūie fauore.

Septio a pplo ex prauo dulcore.

Primo dixi q̄ innocēs xp̄s ex ꝓfunditate diuie sapie fuit tradit⁹ a pr̄e ex nimio amore. Nā de⁹ vidēs hoiez captiuū eterna charitate ordinauit ꝓ eo filiū suū tradendū optuno tpe. vt sua pia morte redimat hoiez a morte eterna. Hāc siqdem dei patris charitatē p̄dicabat xp̄s Job. xij. di. Sic de⁹ dilexit mūdū vt vnigenitū suuz daret vt omis qui credit in eū nō peat sed habeat vitam eternā. Et apl's Rom. viij. ait. Proprio filio suo nō pepcit deus sed ꝓ nobis oīb tradidit illū. Vñ saluator in cruce clamās ad patrē dicebat. Deus meus deus me⁹ vt qđ dereliquisti me. i. de tanta passione nō ꝓteristi me. z sic ex pte dei pr̄is causa mortis xp̄i fuit magna charitas.

Scdo q̄z innocēs xp̄s fuit tradit⁹ a seipō ex obedientie feruore. Nā sicut p̄m⁹ hō ex inobedientia corruit cū oīb posteris i mortē. sic xp̄s ꝓ obedientiā suā deo patri repauit ad vitā. vñ nō ex necessitate sz libera volūtate se obtulit ad mortē. iuxta illud Esa. liij. Oblatus est qr ipe voluit. Videns eīm filius dei voluntatē patris q̄ modis oīb hoiez vult ad bitudinē introducere. sed ad hoc nullus idone⁹ mediator inuenit in celo vel in terra. ideo voluit satisfacere voluntati patris di. Vadā p incarnationē meā z recōciliabo deo patri hoiem satisfaciendo ꝓ eo ꝓ meam morte. venit igit ꝓ vtez virginis z statim cepit satisfacere dū in p̄sepio reclinatus clamabat ad patrē vagiendo di. Respice dñe deus pater sup faciez xp̄i tui. Ecce q̄ntam pauptatē fuscepi ꝓ hoie iacens in p̄sepio z post trigīta tres annos būiliabo meā dignaz

De passione domini

ꝓfonā ad crucē patibulū. z hoc est qđ apl's dicebat ad Phil. ij. Christ⁹ factꝰ est ꝓ nobis obediēs vsq; ad mortem

Tercio innocēs xp̄s traditꝰ fuit a iuda suo discipulo ex auaricie ardore dicēs p̄ncipib⁹ sacerdotū. Quid vultis mihi dare: z ego eū vob⁹ tradam. Cuiꝰ mortuū tale fuit. Nā cū ista ret tēpus passiōis dulcis iesu añ sex dies pasce venit bethaniā. i. sabbato añ diem palmarum. z in domo symōis leprosi factū fuissē conuiuiū. z lazarꝰ erat vnꝰ ex discūbentib⁹ quē suscitauerat iesus a mortuis ꝙ discūbētib⁹ narrabat ea ꝙ apud iferos viderat ex dñi iussu In eodē conuiuio z p̄sens erat mr dñi. vbi Martha mīstrabat ob duo tēm magnā quā habebat ad christū Maria vo magdalena alīa sororꝫ lazari videns magr̄m suū ex imaginatōe horride mortis pallere ei ꝓparēs volut refrigerare eū. Accepit igit alabastꝝ vnguēti p̄ciosi. ꝙa illō vnguentū ꝓtinebat i vase de alabastro facto. effudit sup caput xp̄i. deinde vnxit pedes discalciatos xp̄i ꝙ ob vie aspiratē erāt fessi z forte attriti. z statim dominꝰ ipleta ē ex odore vnguēti. Dicrecollige ti bi ꝙ xp̄s dñs quatuor bis caruit ꝙbus cōit vtunt boies. s. pileo. camisia cingulo de corio z calcio. Ubi dic Augu. ꝙ in domo symōis leprosi ꝙ erat ꝓsobrinꝰ lazaro z sororib⁹ z vicina eorū domui bis vnxit maria magdalena pedes dñi Primo cū ꝓuersa fuit ad penitentiā. Secūdo post suscitatiōnem lazari sabbato palmarꝫ. Tunc impiꝰ iudas mox vt sensit odorē vnguenti statim ardore auaricie succensus exclamauit dicēs. Ut quid pdītio vnguenti facta est. poterat enī venūdari trecentis denarijs z dari pauperibus. Hoc autē nō ideo dixit vt ō egenis curā haberet. sed ꝙa fur erat z ea que christo dabant⁹ per modum elemosyne portabat et furabat vxori z filijs forte mittendo. Alij quoq; discipuli murmurare ceperūt mori ex vbis proditoris iude. Dinc est ꝙ si i aliqua curia vnus impatiēs z murmurās fuerit etiā alios ꝓuocat ad simulia. Judas enī non solū in hoc⁹ p̄bendebat mulierē sed et ipm christū ꝙ tā delicatus esset ꝙ tanti valoris vnguento vteret z mlier tam ꝓdigaac si pdidisset tale vnguentū. Discipuli vero solū de muliere conquerebāt. Ideo iesus dixit. Quid molesti estis huic mulieri. opus enī bonū operata est in me. Nam pauperes sp habebitis vobiscum. z dū volueritis eis bñ facere poteritis. me aūt non sp habebitis. Mittens enī hec vnguentū hoc ad sepeliendū me fecit. id ē. hec vnguēti effusio erit causa mee sepulture. Sic si dicat. tantū de hoc vnguento ozicē ꝙ ego tradar occidar z sepelitar ꝓ eo. In crastino. i. dñica palmarū veniēs ihesus ī hierusalē sup asinū et a populo honorifice suscept⁹ est. Venies q; in templū inde eiecit omnes vendentes z ementes vbi multa fecit miracula. ac ibidē predicās vsq; vesperā. Et vt dicit Lu. xix. principes sacerdotū z scribe z seniores populi querebant eū ꝓdere z non inuenieb⁹ quid illi facerent. omnis enim populꝰ suspēsus erat ad illum. Demū vt dicit Marci xj. Circūspectis oīb⁹ fm Bedā. si quis eum hospitio reciperet. cū iam vespera hora esset exijt in Bethaniaz cum duodecim. Jam enim conspirauerant iudei vt si quis eum confiteretur extra synagogam fieret. sicq; sine cibo et potu post tantos honores et labores de ciuitate egressus est. iuit qz ad domum marthe lazari z marie magdalene vbi deuote expectabat eū

dulcissima mr eius. que audiēs a di/
scipulis filij cū ḡnto honore fuit recep/
tus a pplo q erierat obuiā illi z fleuit
ipe amare. deide q sederit sup asinū.
voce magna laudātiū turbis. et q re
phendebāt pncipes sacerdotū de tan
to honore sz ipe eosdē confutauit. Insu
lementes z vēdentes eiecit de tēplo.
vbi z claudos z ceos mltos sanauit
z ibidē feruentissime p̄dicauit tñ a nul
lo fuit inuitat9 sed inde ieiun9 venit.
Quib9 auditis potuit pia mr dicere
filio. O fili mi dulcissime. o lumē ocu
lor meor. O vita aie mee scio q iaz
in primo implebit in me scti Spūs
onis pphetia quā p̄dixit dū te post q̄
draginta dies a tua natiuitate pśen
tare in templū dicēs de te. Ecce posit9
est hic i ruinā z in resurrectōez mlto/
rū iisrl. et mihi ait. Et tuā ipi9 aiaz p/
trāsibit gladi9. Nec q̄ppe pphetia nūc
cepit ipleri. q2 antea tātū honorē tibi
exhiberi nō p̄misisti sic hodie. z certe
iste honor fili mi in breui cōuertet in
vituperiuz z mihi i magnā amaritudi
nem. scio tñ fili mi tue diuitat9 bōita/
tē q nihil facias sine cā. q2 me tecū sic
alts nō p̄mittis ire in ciuitatē. z forte
ideo q tā vna die2 mater erit sine fi/
lio. O dilecte fili mi q̄d faciet tua mi/
sera mater. Ideo dico fili dulcissime
q2 certissime audiui iudeoz cōspira/
tionem contra te. Verūtamen nolo
dilecte fili addere amaritudinē super
quam amaritudinē. quia video q ar
duum opus habes perficere. et quo
tam frequnter facies tua gratiosa pal
let preter morem. Et filius potuit re/
spondere mri. O dilecta genitrix mea
necesse est vt omnia pphetaruz di/
cta in me compleant. O chara mea
mater tu bene scis quomodo et quez
genuisti. Ecce fratres mei iudei spre/
uerunt me quibus tanta bona feci q
ex eoz genere nasci volui. ideo eosdē
per multa miracula eduxi de egipto.
et in deserto quadraginta annis mā
na pauī. et vere impletum est illud di
ctum Esaie. j. in persona mea dicen/
tis. Filios enutriui z exaltaui. ipi au
tem spreuerunt me. Sed hec omnia
bono fine concludam: interim habe
as patientiam. quia me oportebit ta/
lia facere que nunq̄ fuerūt facta: nec
imposterum fienda potissime pro di
lectiōe tua mea chara mater que me
diligentissime nutristi: ac in omnib9
meis tribulatōnib9 particeps fuisti.
Que respondere potuit. Fiat dulcissi
me fili tua voluntas. Nam per pau
pertatem z tribulationez incepisti. et
credo q per tribulatōez peragis obe
dientiam tuā. anima tamen mea tur
bata est valde super te. Die lune. id est
feria secunda diluculo venit in hieru
salem vbi per totam illam diem pre/
dicauit. sed a nemine fuit inuitatus
ad hospitium. ideo oportuit ipsum
iterum redire in Bethaniam. Cunq̄
egrederetur inuenit ficulneam: que/
rens in ea fructum z non inueniens
preter folia maledixit illi dicens. Jaz
nunq̄ ex te nascatur fructus imper/
petuū. z statim anteq̄ iterum ibi ve/
nirent aruit. In hoc facto christus do
minus maledixit gentem iudaicam:
que tunc verba legis tanq̄ folia ba/
bebat z non fructus boni operis. nā
dicit Marcus capl'o. xj. q non erat
tempus ficuum. sed sicut antiqui pro
phete aliquādo prophetabant signis
sic fecit et christus. Et tādem venit be
thaniaz. vbi a pia matre charitatiue
susceptus fuit. Die tandem martis
id ē feria tercia iter vēit xps in hieru
salē doctur9 vbi plures insidias ē pas
sus. Primo q̄dē a pncipib9 sacerdo/
tū vt h3 Mat. xxj. dicētib9. In q̄ prāte

adiuster e
alfolutio
gentilia admitio

hec facis. Et qs dedit tibi hāc ptātem
Quā qstiōem eo⁊ magr angelo⁊uz ⁊
hoim xps questiōe soluit dices .Bap
tism⁹ iobis vnde erat.a deo an ab ho
minib⁹. Illi vo nequā cogitātes q si
dicerēt ab hoib⁹ lapidarenr a populo
Si vo dicerēt q a deo diceret eis xps
Ille de me testioniū phibuit. Et ideo
dixerūt.nescim⁹ vñ erat. Et saluato⁊
ait. Nec ego dicā vobis vñ habeo po
testatē. Scdo pi⁹ christ⁹ insidias pas
sus est ab herodianis. Mat.xxij.tētā
tibus ipm ⁊ dicētib⁹. Licet censū dari
cesari an nō. Quos redarguēs dixit.
Quid me tētat⁊ ypocrite.⁊ infra. Red
dite q̄ q̄ sunt cesaris cesari et q̄ sunt dī
deo. Tercio xps dñs insidias ē pas
sus a saduceis q̄rētib⁹ de mlíere quā
septē frēs vxorē habuerūt post sese i re
surrectiōe cui⁹ esse deberet. Quib⁹ ait
pi⁹ magister. Errat⁊ inqt.nā in resur
rectōe neq⁊ nubent nec tradūt ad nu
ptias sed erūt hoies sicut angeli dei.

¶ Quarto xps dñs est verat⁹ a pha
riseis q̄rentib⁹ qō esset mai⁹ mādatū
in lege .qbus bñ declarat⁊ ⁊ ipe q̄siuit ō
xpo cui⁹ fili⁹ deberet esse .⁊ illi dixerūt
dauid. qui p dictū dauid declarauit
eis q xps esset de⁹ ⁊ hō iō ꝓfusi ampli
us ipm interrogare nō sūt ausi. Sed
vt dī Job. vij. Pontifices ⁊ pharisei
miserūt mīstros vt capent iesū. Qui
audiētes suauissimū xpi fmonē mu
tati a ꝓposito ideo reuersi dixer⁊ q̄ren
tib⁹.q̄re nō adduxist⁊ eū. Nunq⁊ inq
untsic locutus est hō sicut hic loq̄tur.
Et dū nulli⁹ ad māducādū eū iuitass
egressus de ciuitate sedit in mōte oli
ueti ꝯ hierlm et pdixit illi⁹ destructio
nem ⁊ futurā antixpi psecutōez ac iu
dicij extremi diē i multi⁊ pabol'. Et i fi
ne hoꝝ vbo⁊ dixit. Scitis q⁊ post bi
duū pasca fiet.i.feria q̄nta a gn⁹ pasca
lis īmolabit.⁊ ego.s.addo qō nescitis
q⁊ tūc filius hois tradet vt crucifigatur
Quib⁹ audit⁊ discipuli ⁊ tristati sūt val
de. Et veniētes verbamā rei uerūt ma
rie mri xpi oēs iudeo⁊ insidias. Ex
certe oib⁹ ita o⁊a obturauit q de cete
ro null⁹ eo⁊ interrogabit. Sz ⁊ mira
bil ia valde pdixit in monte oliueti ō
hierlm ⁊ de fine mūdi .⁊ postea apre
pdixit suā mortē q crucifigeret. Vide
as igit charissima mgia mr qd cogi
tes de filio ⁊ dño nro.nos cm ñ aude
mus ei loq̄ scētes q oino vult mori.
Tūc mr pia amaricato corde potuit
dicere. O filio meo iā iudei nō audēt
loq̄ sz ipm psumūt occidere. O filium
meū carissimū vir ampli⁹ videbo .cu
morietur morietur ⁊ reuera morietur. ⁊ qd
faciā filio meo de⁹ eterne pr.morietur
de fili⁹ meus et si forte mater cū filio
moriar vt vnū sepulchr⁹ suscipiat qs
tātus amor ligat. Et aliqs flētē mrem
si consolabatur dicebat. Morietur fili⁹
meus. Unde christus pie eam conso
lans ait. Consolare dilecta mater q⁊
die crastina non ibo in hierusalem sz
hic mutuo loquamur. Et quib⁹ ma
ter consolata consedit. et continuo et
amore magno filiuz respiciebat. Die
autē mercurij .id ē feria quarta ꝯgo
adijt ad filium :et scrutata est de secre
to mysterio sue passionis. sciebat cm
ipsum passurum pro humani gene
ris redemptōne. sed totalem modu⁊
⁊ seriem ignorabat. Que autem tunc
mutuo collocuti sunt nulli mortaliū
ad plenum est scitum sed ratiōnabili
ter opinamur q christ⁹ dñs pie tota
seriem passiōis sue cum ratōnib⁹ effi
cacibus exposuerit matri sue Nam si
angel' et ꝓphetis scire dedit multo ma
gis regine āgelo⁊ et hoim. Videntes
itaq⁊ summi sacerdotes et pharisei q
xps nō vāt i hierusalē putauerūt ipm
fugisse. Congregati igitur sunt cum

seniorib⁹ ppli q erāt iudices ordiarij in atriū caypbe z conciliū fecerūt vt ie sum dolo tenerēt z occiderēt. qz nullā causaz mortis in eo inuenieb̄at nisi eā dolose ꝓfingerēt. prius em̄ detmīaue rāt eū interficere. s. in dñica de passio/ ne. In scdo vero suo ꝓcilio. s. sabbato palmaꝝ diffinierāt vt nō solū xp̄m sz z lazaꝝ interficerēt. qz multi ppt ip̄m abib̄āt z credebāt i ihesū. In hoc autez tercio ꝓcilio scz feria q̄rta de modo id sacēdi tractab̄āt. Et io dicebāt. Non in diefesto ne forte tumult⁹ fieret in populo. qz mlti afficiūt ad eū io libe/ rāt z nos occidūt. sz postq̄z ppl's ad p/ pria recesserit occidem⁹ eū. Tūc Iu/ das scies eos ꝓgregatos ex diaboli i/ stinctu dixit alijs discipul' q deberet ire in hierl'm: et p die festo disponere necessaria. Hoc io dixit ne suspectus esset apud ꝓdiscipulos. Et vt q̄daz di cūt b̄ra vgo filiū ei ꝓmēdauit di. La/ rissime fili iuda tibi recōmēdo ihesum meū vt pscruter in ciuitate si q̄d ad/ uersus eū audire poteris. tu em̄ es bñ nos in ciuitate. Cui ille. O dña mea bñ dispona ego omia filij tui negocia O vas iniq̄tat. O pditor maiestat' q modo disponis q statim magistr̄ vi tat' vēdere intēdis. O maria pia ne/ scis certe q lupo cōmisisti agnū custo diendū q statim deuorabit vendendo. Tūc Judas accessit ad sūmos ponti fices nō vocat⁹ nec coact⁹ sz inic̄ vo/ lūtate. z dixit eis. Scio bñ vīm consi liū de ihesu meo. sz q̄d vult' mihi dare ꝓ ego eū vobis tradā sine strepitu. ita q̄ nihil curabit' vos. ego em̄ scio om/ nes vias ei⁹. Ecce malign⁹ iste ꝓdi/ tor non postulauit certā sūmā pecūie sed in volūtate emēdū ꝓmisit. quili bet volēs vendere vnā ouē sic nō facit sed tarato vēdit pcio. fm Chryſ. ac si dicat Judas. Ita vilis ē mihi q si da retis mihi vnicū denariū ego eū vob tradam. His auditis pontifices ga/ uisi sunt eo q inuēissent optimū mo/ dū ad capiēdū innocentē xp̄m p suuz discipulū. ideo statī murauerūt ꝓsiliū q nō expectarēt expletōez festiuitatū. Jude vo ꝓstituerūt dare trigita argē teos. Qui extinde q̄rebat oportunita/ tē loci z tpis vt eū traderet sine turb. O malig̃ne iuda q̄d fecit tibi dulc̄ ie/ sus q eū tradis. nōne fuit tibi famili ariter pi⁹ ordinādo suū discipulū dei/ de ap'lm dādo tibi diuinā ptātē infir mos curādi z baptizādi. Hinc Beda O iuda oim sceleratissime b̄ te magr̄ tuus nō docuit. O latro puerse z infi delis fur si nolebas ei miseri debebas miserere mī. Quid fecit tibi mgr̄ tu⁹. nūquid ꝓpt̄ b̄ tradis eū q a malo sta tu te reuocauit. O stulte z cece si vēde re voluisti cur nō magr̄ q̄z mille dena rijs vēdidisti cui⁹ vna gutta sanguis p̄ualet toti mūdo. Et si vēdidisses ma tri ei⁹: certe labore manuū vl' ostiariz mendicādo tantā tibi ordiasset pecu/ niā. Tū aūt reuersus fuisz iudas de ꝓditōe sua in bethaniā venit ad xp̄m quē iā vēdiderat. salutauit eū z fallaci osculat⁹ est ore. O q̄nto tūc dolore do lebat xp̄s pi⁹ iude iniq̄tatē. O dulcis mgr̄ xp̄e ecce tui insurrexerūt ꝑ te. gēs tua z iudas cū q̄ dulces capiebas ci/ bos. Ūñ Beꝛ. O bone ihesu tot⁹ mun dus videt ꝑ te ꝓiurasse. z hi in pscutō ne tua ꝓmi sunt q̄ vident regere popu lū. Vidēs aūt pia mr̄ iudā a filio beni gne susceptū secrete cepit inq̄rere si q̄d in ciuitate audisz ꝑ filiū suū. Qui foꝛ te ait. Nō curet' dña. vez est q fuit ō tor non postulauit certā sūmā pecūie eo alīq̄ mētio. sz ego optime disposui. O iniq̄ fur iuda ve disposuisti salua/ tori mortē tpalē sz tibi eternā. nob ꝙo sa lutē. ¶ Quarto innocēs xp̄s fuit tra/ dit⁹ a iudeis ex iuidie rācore. nā vidē/

De passione domini

tes iudei q̄ vita z doctrina xp̄i esset ꝯ/
ria ipoꝝ vite male iō odiū ꝓceperunt
ꝯ eū. z intantū ferbuit eoꝝ malicia q̄
xp̄m iniuste captiuauerūt z illuserūt ac
vinctū eū tradiderūt pontio pilato p̄
sidi. Dō xp̄s p̄dixerat Mat.xx.dicēs.
Tradet gentibꝫ ad illudēdū z flagel
landū z crucifigendū. ¶ Sz di. vtruz
coḡuerūt iudei xp̄m fore messiā a deo
pmissum. Rñdet ꝑm Lyrā sup.xxj.c.
Mat. q̄ iudei habuerūt verā estima
tionē de xp̄o z in habitu z actu i p̄n/
cipio. qz videbāt q̄ scripturas tps ei⁹ ī/
pletū Dañ.ix. z ei⁹ vita z miracla te/
stimoniū phibebāt de eo. sz q̄n icepit
ꝯ eos p̄dicare excitati fuerūt ꝯ eū pas/
sionibꝫ ire rāconis z inuidie. qbꝫ passi/
onibꝫ ipediebant ab actuali ꝯsidera/
tōe virtutis. iō in ei⁹ morte machinati
sūt. sic ebriosus vl luxuriosus scit ebe/
tare vl luxuriā pcm̄ esse. sz victi⁹ passi
onibꝫ iudicat bibēdū vel fornicāduz.
z si passio sp sic duraret sp sic iudicarz
Et h̄ est q̄ dixit xp̄s Job.xv. Nūc vi/
derūt et oderūt me z p̄em meū. Illō
aūt q̄ videt manifeste cognoscit. Et
in pabola Mat.xxj. Hic ē heres veī/
te occidam⁹ eū z habebim⁹ hereditā/
tē. Ubi dicit Hiero. Manifeste ꝓbat
dñs his vbis iudeoꝝ p̄ncipes non p̄
ignorātiā sz p̄ inuidiā dei filiū crucifi/
xisse. Scōm aūt q̄ tal cognitio fuit i
iudeis de xp̄o ipedita passiōibꝫ ire rā
conis z inuidie dicūt xp̄s iudei ignoras/
se sic dr.j. Cor.ij. Si ei coḡuissent nū/
q̄ dūm glie crucifixissent Sil r Actu.
iij. dixit b. Petr⁹ loq̄ns iudeis. Scio
frēs q̄ p̄ ignorātiā fecistis sic z p̄ncipes vr̄i
Et saluator de cruce dicebat Lu.xxiij
Pr̄ dimitte illi q̄ nesciūt q̄d faciūt. s.
excecati passiōibꝫ ire z inuidie nō cōsi
derāt q̄ me innocentē. me filiū ✠gis.
me filiū dei p̄fis. me in lege ipis p̄mis
sum crucifigūt Quito xp̄s dñs fuit

traditus a pilato militibꝫ ex hūano
timore. Pilatus em̄ cām mortis xp̄i
nullis modis inuenies voluit ipm li
berare. Sz cū dixissent iudei. Si hūc
dimittis nō es amic⁹ cesaris. cuius
amicitiā pilat⁹ ꝓdere timuit: iō vt dī
Job.xix. tradidit eis xp̄m vt crucifige
ret. O q̄z multi mō sunt pilati iudicel
q̄ hūano timore vendūt. virtutē que ē
xp̄s. q̄ ait Job.xiij. Ego sum via vi/
tas z vita Serto innocēs xp̄s nūc
tradit a symoniacis et pecūie vl mūe
ris fauore. Isti em̄ sunt xp̄i traditores
q̄ vendūt vel emūt ecclīastica. būficia
missas baptismū z alia ecclīastica sa
cramēta. Et hi freq̄nt peiores sunt q̄
iudas. qz ille triginta argēteis xp̄s vē
didit. isti vo qñqz ꝓ tribꝫ denarijs vē
dūt. de qbꝫ sic dicit b. Ber. O q̄nti bo
die de bis q̄ anias regere susceperunt
(qō sine miserabili gemitu dicēdū nō
est) xp̄i obꝓbria flagella clauos lan/
ceam crucē mortē in formace auaricie
cōflant. Et infra. Infinitas ingerī/
gūt pecunias. his inhiāt. timent ne
amittāt. in hac amore q̄escūt. amiarū
apud eos casus nec reputat necessa⁹,
cū sint de p̄timonio xp̄i crucifixi nimi
um ipinguati icrassati dilatati Se
ptimo innocēs xp̄s tradit a milit̄ po/
pul ex ꝓuo dulcore. Et isti sunt qui
ꝓpter aliquā delectatōem peccāt mor
taliter. Et hi quodāmodo tradūt xp̄m
dū magis eligunt sibi illā ꝓuā dele
ctationē q̄z christū. Exempli gr̄ia. dat
mihi quis pecuniā qua allicit me ad
peccatū mortale mihi aufert christū.
z ego cōsentiēdo vendo christū. Sil⁹
adulator dat laudē falsam ex qua cor
boīs extollit. z ille ꝯsentiēdo vēdit ꝑ va
na laude xp̄z. sz tñ n⁹ ille emēdo recipz
nec iste vēdēdo. sic fuit ꝭ iuda z iudei
q̄z null⁹ sibi ꝓfuit sz trāsiuit ad ino
centes xp̄ianos. Detti vēditōe die Vrig.

Sermo XLVII

Omnes q̄ p̄ talibꝫ rebꝫ iustitiā dese
rūt deū q̄ est iustitia vendūt. Hñ in p̄
sentis vite foro ꝓponit mūd⁹ venalez
suū dulcorē p̄sentē et breuē cū acerba
morte futura z eterna. z deus p̄ xp̄m
suū cū breui amaritudine penitētie z
eterna vita futura. Et ecce o de⁹ gl'io
se vir inuenit inter mlt̄os vn⁹ qui eli/
gat xp̄m: sed vendūt et paruipendūt
p̄ momēta nea delectatōe. p̄ cena mor
te vitaz sempiternā. Ideo recte exp̄o
brat illis saluator vt dicit Chrys. sup
Matth. Ecce vi inquit vos ad ima/
ginē z sillitudinē meā. et vos eam ne/
quiter ꝓhanastis. angelox meoruz
custodiā dedi vobis z eox monita cō
tēpsistis. p̄triarchas ꝓphetas z ap̄los
p̄dicatores misi vobis: z eos audire
renuistis. Insup homo factꝰ sum pro
vobis. triginta annis fui vo/
bis saluatē vram. p̄curādo: discurrēdo
ieiunādo: p̄dicādo. in orōe pnoctādo
mea monita deriserist̄ negleristis con/
tēpsistis. Insup p̄ vobis vendit⁹ liga
tus cōspuctus flagellat⁹ crucifixus et
mortuus. felle z aceto potat⁹ sū. vbi
est tanta z mearū passionū fructus.
Ego padisum vobis aperui. gratiaz
meā obtuli. semp iuuare vos paratus
fui. regni mei gl'iam vobis ꝓmisi. nō
coegi vos: sed libertatē spiritꝰ vobis
dedi. amorē solūmodo z bonā volū/
tatē a vobis requisiui. Quid vltra de
bui vobis facere z nō feci. Ecce ista est
colūna ad quā p̄ vobis ligatus fui.
ecce flagellū quod me cecidit. Ecce h̄
caput spinis ꝓ vobis coronatū. Ecce
crux in qua ꝓ vobis pepēdi. vos me
cōtempsistis et res terrenas pl⁹q̄ me
am iustitiā amastī. Nec ille. Ne igit
charissimi xp̄i dnoī hoc imp̄operiū
audire mereamur egrediamur et vi/
deam⁹ mentis oculi dei patris imen
sam charitatē erga nos qua filiū tra/
didit vt seruū redimeret. Videam⁹ di
lectissimi xp̄i discipuli obedientiā filij
dei. q̄ cū esset excelsus de⁹ et hō potēs
diuēs optim⁹ z sapientissim⁹ z sibi suf/
ficiēs. ex obedientia tñ pijs se ligari tra
bi ꝓspui flagellari z crucifigi ꝓmisit.
O obedientia inercogitabil'. o beniuo/
lentia inenarrabilis. O mansuetudo
imitabil'. ecce vendit⁹ a suo collega iu
da cui multa impēdit bñficia. Heu
heu nō solū a iuda z pilato vēdit⁹ dul
cis iesus me⁹ sed etiā a symoniac⁹ z fal
sis xp̄ianis. Videte o filie syon cōmer
tiū damnosū. negociū lachrymosuz
vēdere vitā eternā ꝓ modica p̄ci de/
lectatiōe. O dolendū malū. O eterno
incēdio dignū. ¶ Secūdo sctā mr̄ ec/
clia hortat filios suos vt egrediamur
ad theatrū charitat⁹. z ibi videam⁹ sa
cramētū qō istituit. h̄ q̄ppe sacro alta
ris oñdit xp̄s nob suā magnā carita
tē i q̄ totā suā passiōz recogitādā iclu/
sit. ió di. Doc facite i meā ꝓmēoratōz
Hñ in sacro caritat⁹ theatro ꝓspicia/
m⁹ septē caritatiua xp̄i opa. s.

¶ Primo amabilē sep̄atōnem
¶ Scōo desiderabilē ꝓuiuatōem
¶ Tercio ꝓpassibilē p̄turbatōem
¶ Quarto admirabilē exēplatōnem
¶ Quito memorialē doctrinatiōem.
¶ Sexto affabilē ꝓsecratōem
¶ Septimo diuinalē explanatōem.

Primo dixi q̄ i theatro caritat⁹ xp̄i vi/
deam⁹ amabilē mr̄is a filio sep̄atōez.
Hā die iouis. i. feria q̄nta accesser̄t di
scipli ad iesū di. Ubi vis parem⁹ tibi
comedere pascha. i. agnū pascalē. q̄ di/
xit petro z iohi Lu. xxij. Ite i ciuitatē
z occurret vob hō aq̄ lagenā portās se
q̄mi eū q̄cūq̄ introierit z dicite dño do
mus. Tēpus meū ꝓpe ē vbi est diuer
sorīū vbi pascha cū discipul' meis mā/
ducem. z ipe ostendet vobis cenaculū
grande stratū z ibi pate nob. Dicunt

De passione domini

enim ꝺ̃ dã ꝙ hec fuit dom⁹ Nicodemi ꝙ fuit ꝓnceps iudeoꝝ z doctor legis. sed nõ ꝓsenserat ꝓsilio iudeoꝝ.tñ siue iste siue ali⁹ fuerit ſz erat xp̃i discipulus occult⁹.ꝙ ex spũsscti instictu nõ curauit de sũmis sacerdotib⁹: ſz puidit xp̃o de hospitio z de agno pascali z tota cena vt die lyra Mar .xiij. In hoc cenaculo pasca comederũt z p⁹ resurrectõem discipuli ibi latuerũt ꝓ̃ metũ iudeoꝝ.z in illo die penthecostes.ſ. ſ.receperũt. Interim in bethania xp̃s vocat pia mr̃em z eidez verisil'e est ꝙ totã seriẽ sue acerbe passiõis declauerit di. O dilecta genitrix mea tu scis bñ me ꝺs ego sum qz fili⁹ dei.z tu pre cũctis mlieribꝫ mũdi es electa vt me deũ et hoiem pareres et mr̃ dei esses. z tu mihi sp gtissima fuisti.scis bñ ꝙ̃z amoroſe me nutristi.ſz iã die crastina tale opus faciã.ꝟ ẽ talẽ amarã mortẽ sustinebo.ꝓ hũano genere vt oẽs angeli celoꝝ mirenꝯ. O dulc̃ mea mr̃ vide hoc corpus xp̃i tui z diligẽti⁹ ꝓsidera qz die crastia lacerabiꝯ. O genitꝛ mea hec facies mea velabiꝯ z ꝓspueꝯ. hoc caput spinis coronabiꝯ.he man⁹ z hi pedes clauis ꝓfigunꝯ. Et heu me.ꝺa tuũ piũ cor de mea passiõe ꝓpassiõe amaricabiꝯ qñ hec oia fieri i tuo ihesu videris. O pia ꝟgo maria mr̃ iesu audis ne ꝺd tu⁹ dilect⁹ fili⁹ dicit. O dñe de⁹ me⁹ ꝺs possꝫ lachrymas cõtinere qñ tã dulciꝯ collo ꝙ̃ntes audiret. Unꝺ ꝟgo mr̃ ꝓfecto dicere potuit O fili mi ihesu Jesu fili mi dulc̃ scio ꝙ ꝓ te redimet gen⁹ hũanũ z ꝙ amaritudo mee ꝓpassiõis erit amarissima.tñ ñ possũ aliꝺ velle ꝙ̃z de⁹ pr̃ z tu fili mi. est certe mihi gaudiũ de hoĩs redẽptõe ſz et dolor de tua ꝓpassione.z ꝟe si necesse esset fili mi recũ libẽter vellẽ mori. Uñ nõ est ꝟisil'e ꝙ btã ꝟgo fm rõez noluisset filiꝫ mortẽ.qz exꝯ sciuit diuinã volũtatẽ peccasset ꝙ trariũ volẽdo qꝺ̃ est absurdũ dicere z repbẽdisſz eã xp̃s sibi petrũ Mat .xx. dicẽs illi. Uade p⁹ me sathana .nõ em̃ sapis q̃ sũt dei .tñ vere doluit btã ꝟgo sup mortez filij fm qꝺ̃ ꝓdixerat ei Symeõ Lu.ij. dicens Tuã ipi⁹ aiam ptrãsibit gladi⁹ Uñ ãctus Bona.j.sen.di .vlti.dic̃.ꝙ dolere de aliquo est dupl'r. aut ira ꝙ dolere volũtate rõis velit ꝛriũ ei⁹ de ꝙ dolz. z sic nulli licz dolere de passiõe christi Et ꝺa petr⁹ sic dolebat ꝺ̃ redargutus fuit. Alio mõ dolere de aliq̃ ẽ ferri ad ꝛriũ volũtate pietat⁹. nihilomin⁹ tñ ꝟ vellet volũtate absoluta. sic bonũ ẽ cõdolere xp̃o z affici ei pie.iõ.ij. Thi. ij.ꝺz. Si ꝓpatimur z cõregnabimus. Sic scti magnas gr̃as agũt xp̃o: z tñ pie mouenꝯ ꝓsideratiõe dolorum ei⁹. Sic pijssima aia ꝟgis dilecto filio patiẽti cõpatiebaꝯ.tñ nullo mõ est dubitandũ ꝺn viril'anim⁹ ei⁹ et rõ ꝓstãs sima tradere vellet etiã vnigenitꝫ ꝓ salute hũani generis. vt mater ꝓia ꝓformis esset pr̃i .z in ꝟ miro mõ deꝟ bet laudari z amari ꝙ placuit ei vnigenit⁹ suus ꝓ salute hũani generis offerreꝯ.z tãtũ etiã ꝓpassa ẽ vt si possꝫ oia rozmẽta ꝙ̃ fili⁹ ptulit ipa libenter sustineret. Uere igiꝯ fuit fortis et pia: dulcis piter seuera sibi z parca ſz nob largissima Nec igiꝯ post sũmã trinitatem z ei⁹ plẽ est amãda et veneranda hec ille. Igiꝯ o aia mea aia mea vide quõ fili⁹ a mr̃e ad mortẽ recipit licentiã. Vide deniqꝫ quõ mr̃ filiũ licẽtiat. vide inquã dextrerã filij in dextera matris .vide sese amplexari z flere .z videre dicere mr̃i. O pia genitrix mea. o maria mea iã remaneas ꝟ in pace. qz ecce iã vado imolari ꝓ hoĩb⁹ .ecce iã vado implere dicta ꝓphetaꝝ.iã statim oẽs discipuli mei scandalizabũt in me et fugiẽt me solũmõ in vinculis

dimittetes. In te aūt dilecta mr mea
vera fides remanebit. Sicq; separati
ab inuicē ibat ihesus cū discipulis suis
versus hierlm. Et pia mr respicies p9
xpm dicere poterat. O dilecta Mar/
tha en magr tu9 vadit immolari. O ma
gdalena charissima en fili9 me9 mori
etur. O Lazare dilecte iā nat9 me9 se/
parat9 est a nob. O sozores mee filie
mris mee iaz frat vester relict vos. iō
flete mecū z de cetero in fletu mecū re
manete. Ecce tps est boza fletus oim
fideliū. Ipa vo dicere poterat. o quis
det filiū meū viuū videre vt aia mea
solet deco. cetere q3 sctē mlieres cuz
flente mr e amari9 flebant. Sctō in
theatrū charitatis egredietes videa/
mus xpi ōsiderabilē pturbationē. Cū
em oia necessaria ad cenā para essent
intrauit dns ihesus cū discipulis. post
lotionē manuū afferf agn9 assat9 cuz
suco lactucaz agrestiū. Nā in solēni/
tate paschali qtuoz erant vicz agn9
paschalis. azim9 panis. vinū. z ius la
ctucaz agrestiū. Dicit em Comestoz i
hystoriis q9 nusq3 legit dnm ibm car
nes comedisse nisi agni paschalis. sz
ab fecit in figura. Alij vo dicūt q9 co/
niederit. ppbantes ex eo qz cōem vitaz
duxit in mltis ppr pctōres. iō b ipone
bāt ei iudei Matb. xj. de qbz dic xps
Venit Johānes nō māducās z nō bi
bens z dicūt demoniū bz. venit filius
bois comedēs z dicunt. Ecce poratoz
vini z voratoz. Deinde singuli recepe
runt baculū in manibz z clemēs xps
discubuit cū discipulis suis tāq3 dns
cū seruis. magr cū discipulis. pater cuz
filijs. z b est qō dr Lu. xxij. Cū facta est
ser boza discubuit z duodeciz apli cū
eo. z ait illis. Desiderio desideraui b
pascha māducare vobiscū anteq3 pa/
tiar. s. vt vet9 testamētū finiā z nouuz
incipiā. Jō subdidit. Dico em vob qz
ex b nō māducabo illud donec impleat
regnū dei. i. iā b pascha nō comedā vo
biscū quisq3 in eccl'ia militāte impleat
corpis mei institutio. In h9 figura fi/
lijs isrl' defecit māna postq3 comede/
rūt de fructibz terre. pmissiōis. Nam
postea xps dns nō comedit in figura
sz in vitate sūpsit corp9 suū sub sacro.

Tercio in theatrū charitatis egredie/
tes videam9 cōpassibilē pturbationez
xpi. q videt Judā pditorē sui. audacē
sedere i mēsa nec ei cōpati nec sue ma
tri. tūc turbauit se spū z cōpatiēs illi9
pditōi vt ipm reuocaret ptestat9 è dī.
Amē dico vob qz vn9 vestr tradet me
in ista nocte iudeis. Fili9 q̄dē hois va
dit sic scptū est d̄ eo. ve aūt homi illi p
quē tradet. meli9 em erat illi si natus
nō fuisset hō ille. Turbati sunt b discī
puli hesitātes de q̄ xps b diceret. iō ce/
perūt singli dicere. Nūqd ego sum dne
Ūn xps scdo specialī9 dixit. Un9 ex du
odecim q̄ māducat mecū in mēsa hic
tradet me. z ptristati discipli ceperūt
q̄rere. Nūqd ego sum dne. ac si dicāt. li
cet nūc nō habeā volūtatē tradēdi te.
tñ tu q̄es de9 oia futura nosti. Et ait
illis ihesus. Qui intinget manū mecū
in parapside. i. in vase ficili in q̄ fuit
ius lactucaz b me tradet. Tūc etiaz
Judas dixit. Nūqd ego sum rabbi. Cui
dns. Tu dixisti te ꝓdendo seu mani
festādo. Qd tñ apli nō intellexerūt qz
forte duo sil' direct. nūqd ego sum dne
qz si scauissent dentib ipm discerpsis/
sent. Recūbebat aūt Jobes iuxta ibm
cui Petr9 innuit oculis vt interroget
qs eū sit traditur9. Et Jobes ait ad ie
sum. Dne qs ē q̄ tradet te. Cui saluator
Cui inct intinctū panē porrexero. hic
me tradet. z intinctū panē dedit Jude
Jobes vo admirat9 ē q9 tā familiaris
discipul9 dñz traderet. Jō volēs rēsum
dare Petro. traxit ipz dulcis ibs ad se

De passione domini

ꝛ reclinauit caput ad sacratissimū pectus suū vbi statim obdormiuit ꝛ ibi hausit ꝛ bibit diuinā sapiam quā postea toti mundo cōicauit. O brē aqla q̄ alte posuisti nidū tuum. O felix caput cui⁹ ceruical ē pec⁹ xp̄i diuinitate plenū. Tūc ihs dixit Jude nō p̄cipiē/do sz libez arbitriū ei p̄mittendo. qđ facis fac citi⁹. Alij tñ discipli ꝟ nō intellexerūt. qz estimabāt q ió diceret vt egenis aliq̄d daret. aut vt necessaria ad festū disponeret. O xp̄i dñi patientia. O oībus imitanda doctrina. ecce hūc pessimū sui homicidā tolerauit i mēsa. ecce p̄ditorē ñ manifestauit q̄n/imo monuit ad bonū. hec q̄ppe ē salūdis addiscēda doctrina. ¶ Quarto in theatrū charitatis xp̄i egredientes videam⁹ admirabilē exemplatōez. vt ei ꝺr Job. xxij. Surgit xp̄s a cena. i. a comestione agni paschal ꝛ deponit vestimēta sua p̄cinxit se lintheo misit aquā in peluim ꝛ cepit lauare pedes discipulo⁹ ꝛ lintheo quo erat p̄cinct⁹ extergere. Et vt dicē Lyra venit p̄mū ad Symonē. añ quē dū dñs ozb genuflectere/ret obstupuit ille. ió alta voce dixit. Dñe tu mihi lauas pedes. Rñdit ie/sus. Petre qđ ego facio mō tu nescis scies āt postea. Rñdit petr⁹. Nō lauabis mihi pedes in eternū. Rñdit iesus Amē dico tibi Petre q si ñ lauero te nō hēbis p̄tez mecū. Petr⁹ ex xp̄i vbis tremefact⁹ dixit. Dñe vt tecū p̄tem habeā nō tm̄ pedes sz ꝛ man⁹ ꝛ caput lauues. Rñdit ihs. Qui lot⁹ ē. s. p bapti/smū nō idiget reb aptizari sz vt pedes i. affectōes lauet p̄ verā p̄niam p̄ceavos mūdi estis. sz ñ oēs. hoc āt dicebat de eo qz sciebat q̄s eū traderet. ꝛ ita singulo⁹ pedes lauit ꝛ extergebat ꝛ dulci ore suo osculabat. Cumq xp̄s dñs ad pedes Jude flexis genib⁹ staret volēs ip̄z reuocare respexit i faciē illi⁹ cū magna pietate. q. d. O fili mi. O mi amice Juda tu indiges maiori lotōe. s. lachrymaz. ꝛ vt dicē Aug. Lachrymate ihs sup̄ p̄ditionē Jude di. forte. O iusta cura nō cōsideras meā maiestatē q̄ a deo exiui ꝛ oia scio. O ingrate iudas vñ ꝟ demerui vt me traderes. nā tibi p̄ficiduū pepci. discipulū ꝛ ap̄lm ac p/curatorē meū instituī. p̄tez sanādi i/firmos ꝛcessi. En pat⁹ium tibi p̄cere. en p̄sidera q̄ntā mālueru diez tibi offerro. en ad pedes tuos os meum scissimū pono ip̄os osculo amoris vincalo te mihi ligādo ne in eis tradas me tuū dulcē magr̄m. Ūñ clemēs xp̄s mi/plicit voluit ip̄m reuocare. s. pudore. timore. ꝛ amore. P̄rio inquā pudore cū dixit. man⁹ tradēt me mecū ei mēsa. Scdo timore cū ait. ve homi illi p quē filius hois tradet. bonuz illi erat si nat⁹ nō fuisset. Tercio amore reuocabat xp̄s dñs Judā dū genibus fletus lauit pedes ei⁹. ac suū sacrū co:p⁹ eidez dedit. Hec q̄ppe sūt q̄ declarāt xp̄i pietatē ꝛ Jude iniq̄tatē cui⁹ cor duz ꝛ tāta bñficia ñ emolliebāt. Jō bñ dicere poterat saluator illud p̄s. Si inimicus me⁹ maledixisset mihi sustinuissez vt qz tu vo vnanimis nor⁹ ꝛ dux. s. vide barz q̄ sil'dulces capiebas mecū cibos ambulauim⁹ cū ꝓsensu i domū dñi magnificasti supplātatōz mihi. Dñs q̄d ihs post q̄z lauisset discipl'o ꝛ pedes ꝛ eterisset; ac osculat⁹ fuisset. vt ꝺr Job. xxij. resūpsit vestimēta sua ꝛ sterit i me dio eo ꝛ. ꝛ dixit. Scitz q̄d fecerim vob bodie. vos vocatis me magr̄ ꝛ dñe ꝛ bñ dicitz. sum⁹ etenim. Si ego lauī pedes vr̄os magr̄ ꝛ dñs ꝛ vos debetz alter alteri⁹ lauare pedes. exēplū ei dedi vob vt quēadmodū ego feci. ita ꝛ vos faciatis. O xp̄e dñe. O magr̄ bone. O xp̄e plar hūilitatis ve q̄z pū q̄z gratū erem plū tuis dedisti. ꝛ ecce nō ē q̄ faciat hō

est q̃ addiscat nō ē q̃ pauper lauet pe
des nō ē q̃ te i p̃ imitet. ſz milti imitāti
purpura z biſſo gl'iatōe epulatōne q̃
eis facere ñ cōmiſiſti q̃nport⁹ phibui
ſti. Quito i theatrū charitat⁹ xp̃i egre
diētes videam⁹ mēoriale doctrinatōz
quā mūdi ſaluator teſtamēt alit legā
uit Joh. xiij. di. Mādatū nouū do vo
bis vt diligat⁹ inicē ſic dilexi vos. ma
iorē hac dilectionē nēo hz vt aiam ſuā
ponat q̃s p amicis ſuis. in h̄ cognoſcēt
oēs q̃ mei eſt⁹ diſcipli ſi dilectōez ad i
uicē habuerit⁹. O rex gl'ie xp̃e O magī
ſalut⁹ ecce vide de ſolio maieſtat⁹ tue
q̃t mō h̄ ſūt ſub noie tuo odiū hñtes
vel iniuſte litigātes ſeu ip̃i pauperū
oppſſores. q̃ ve ſolo noieten⁹ ſunt de
tuis. Igit vnuſq̃q z ſe interroget quō
frēm ſuū diligat z ſtatiz intelligere po
terit de cui⁹ familia exiſtat. Sexto in
theatrū charitat⁹ xp̃i egredientes vide
am⁹ deſiderabile ꝓſecratōz. q̃ ab exor
dio mūdi q̄ figurabāt ꝓbe i hac ce
ne ꝓſecratōe pfecit ſaluator. Melchi
ſedech eni p̃figurauerat i oblatōe pa
nis z vini. filij iſrl in īmolatōe paſcha
lis agni. Ñ facta agni paſchal come
ſtione ac pedū lotōe itez ꝓſederūt ad
māducādū agnū vez. i. corp⁹ xp̃i poſt
calios cibos cene. Nic Mat. xxvj. dr.
Cenantib⁹ āt illis accepit ihs panē bñ
dixit ac fregit dedit q̃z diſcipul' ſuis et
ait. Accipite z comedite h̄ ē corp⁹ meū
Et accipies calicē gīas egit z dedit ill'
di. Bibite ex h̄ oēs h̄ ē ei ſanguis me⁹
noui teſtamēti q̃ p mlt⁹ effundet i re
miſſionē pcōz. Licz ei ab euāgeliſt⁹ ñ
ſit ſcptū tñ pus xp̃s dñs oculos ſuos
eleuauit i celū ad deū p̃ez ſuū. z tādē
ita cōſecrauit h̄ ſacrī in deliderabile ac
ipe ſūpſit z diſcipul' ſuis ſumēdū dedit
ubi oēs apl'os epoſ ꝓſecrauit. Primā
miſſā ipe ſūm⁹ ſacerdos celebrauit.
z receſſit⁹ ab eis ipis celebrādū cēmi
ſit. O q̃nta charitate h̄ diuinū donuz
dedit hoib⁹. O q̃ntā vtilitatē vidit ex
h̄ hoib⁹ largiēdā. Dicebat q̃ppe ſecuz.
redēptor mūdi. O q̃t anias p hoc ſa
cramētū corpis mei ad me trahaz. O.
q̃t dona diuia p hoc fidelib⁹ largiar q̃
debite ſe ad hoc p̃parant. q̃cquid paſ
ſurus ero in corpe et ania cū eiſdem in
hac cōione cōicabo. Septimo i the
atrū charitatis egredientes videam⁹
diuinalē explanationē. Nā poſtq̃z im
pius Judas ſumpſit corpus dñi dia
bolus maiorē ptārem accepit ſup eu⁹
Ideo hz q̃ diabol⁹ intrauit in cor ei⁹
nō p eſſentiā ſed p malicīā. z cepit co
gitare quō opturne eum traderet. Jō
egreſſus de medio apl'or iuit ad p̃n
cipes ſacerdotū. Tunc clemēs xp̃s ce
pit ſuis diſcipulis ſanctā trinitatem
dulciter declarare. z de regno dei ſu
auiter loqui. vt habet Joh. xiij. z. xv.
c. Ultimo p̃dixit ſuis q̃ iaz in p̃mo
imolandꝰ eſſet p eis. z ita coſdem de
relicturus. Ideo facta eſt ꝓtentio id ē
diſquiſitio quis corum videret maior
ſiue p̃latus poſt ip̃ius receſſum. Qui
bus ait ieſus. Reges gentiū domi
nant eorū z qui poteſtatē exercent ſu
per eos benefici vocant. Jn vobis au
tem nō ſic. ſed qui maior eſt veſtrum
fiat veſter miniſter. Et adduxit ſe i exē
plum dicēs. Nunq̃d maior eſt qui re
cumbit an qui miniſtrat. Ego aūt in
medio veſtrū ſum ſicut qui miniſtrat.
nō aūt venit filius hominis miniſtrari
ſed miniſtrare z dare aiam ſuā z pro
multis. O dñe ieſu q̃ multi ſub tuo
nomie nō te ſed gentes imitant⁹ quia
appetunt p̃matū z ſubditis domi
nari ſeq̃z ab illis vanis laudibus ex
tolli z ſic benefici vocari. Poſt h⁹ chri
ſtus dominꝰ orauit pro oīb⁹ ſal
uandis dicens. Nō pro eis rogo tm̃.
ſed p eis q̃ p totū mūdū credituri ſūt

De passione domini

in me. deide subiūrit di. Quotiēs mi/
si vos sine pera ⁊ calciamētis nunqd
aliqd defuit vob. Rt illi dixerūt nihil.
Quibꝫ ipe. nūc aūt qs qd hz tollat. et
q hz duas tunicas vēdat vnā ⁊ emat
sibi gladiū. s. ad se defendendū. Rt illi
dixerūt. Dñe ecce duo gladij h. Rit illꝭ
Sufficit. s. ptās secularꝭ ⁊ spūalis. nā
gladiū materiale siue secularē hñt pn
cipes seculares ⁊ tra infideles ⁊ here/
ticos. Gladiū spūale hñt plati eccl'ie
⁊ tra malos xpianos eos excōicādo.
interdicēdo. suspēdēdo. Egredimi igr
filie syon xpi dñi deuoti discipuli ⁊ vi/
dete ipm regē celi quō a mre sepak. vi
dete inquā quō flexis genibus pedes
pauperum lauat. videte quō extergit
quō osculak. videte suā charitatē q se/
ipm vob dedit sub sacro eucharistie
nō solū ad osculū vel amplexū sz mā/
ducandū ⁊ bibēdū. vt diuinos faciat ⁊
sui memoriā p h cordibꝫ vris ipimat
Tercio sctā mr eccl'ia hortak vt egre
diamur in theatrū mōtis oliueti. vt
ibi videam⁹ irreuerentiā xpi q afficik.
Cui⁹ maiestas licz a iudeis mltis cō/
tumelijs deh onestata fuerit in hbis
bo die tñ post hba venerūt ad hbera
in factis. Et iō i hoc theatro videam⁹
xpi septē facta notabilia. s.

Primo ei⁹ deuotā orōnē.
Scdo angelicā ꝓfortationē.
Tercio diffinitiuā passionē.
Quarto pditoriā executionē.
Quinto penosam captionē.
Sexto inhonestā deductionē.
Septimo aplicaz disp̄sionē.

Primo nāq; in h theatro videamus
xpi dñi nri deuotā orōnez. nā cena fa/
cta ⁊ hymno dicto exiuit cū discipulis
suis in mōtē oliueti sm ꝓsuetudinez
ad orādū. qr dieb⁹ docebat in rēplo. et
noctibꝫ orabat i horto. ⁊ vt hz Mat.
xxvj. dixit discipulꝭ. Oēs vos scādalū i
me patiemi in hac nocte. i. occasionez
ruine habebitꝭ. s. dū videritꝭ me viole/
ter rapi trahi ⁊ ligari de medio vīm.
qr scptū est Zach. xiij. percutiā pasto/
rē ⁊ dispgent oues gregꝭ. Petr⁹ vo q
erat ceterꝭ feruētior dixit illi. Et si oēs
scādalizati fuerint ego nūq; scādaliza
bor. Xps vo volēs Petri audaciā re
pbendere ait. Riam tuā. i. vitā tuā po
nes p me. Rmē dico tibi qr in hac no/
cte añ gall⁹ bis vocē dederit ter me
negabit⁹. Trina ei Petri negatio
incepit añ pmū gallicātū. sz ēmiata ē
añ scōm. Petr⁹ tm ampli⁹ loqbat di.
Et si oportuerit me mori tecū nō te ne/
gabo. O petre qd dicꝭ. qd p̄sumis. vi/
tas ipa dicit q negab ⁊ tu vitarē falsi
ficare conarꝭ. videb statiz qd fiet dete
Sz bñ credo qr tibi dulcꝭ ē magr̄i rui
quersatio xpi ea nolles ab eo separi.
Ceteri q; discipuli dicebāt se moritu⁹
ros cū dulci magr̄o. Venit aūt ihs sic
loqns cū illis i villā mōtꝭ oliueti q hz
gethsemani. ⁊ erat ibi hort⁹ in qué in/
troiuit ipe cū discipul' suis Job. xviij.
⁊ dixit eis. Sedete hic donec vadā illuc
⁊ orem. orate ⁊ vos ne intretis in tē
tationē Lu. xxij. Et assūpto Petro ⁊
duob⁹ filijs Zebedei cepit tedere ⁊ pa
uere, ⁊ dixit illis. Tristis ē aia mea vsq;
ad mortē. sustinete h ⁊ vigilate mecuꝫ
Marc. xiiij. Ipe vo ab ipis auulsus
est q̄ntū iact⁹ ē lapidis. ⁊ pcidēs i faciē
suā sup terrā orauit di. Rbba pr. i. pr
pr. oia possibilia sūt tibi. Si possibile
est. h ē. si vis. trāsfer a me hūc calicē. i.
exp̄mētū passiōis. verūtm nō sic ego
volo. sz sic tu Mat. xxvj. Et surgēs ab
orōne venit ad discipulos q̄s inuenit
dormiētes. ⁊ dixit Petro. Symō dor/
mis sic. nō potuisti vna hora vigilare
mecū. q. d. pmo dicebas q p me pa/
tus es in mortē ire ⁊ in carcerē. ⁊ ecce
vna hora nō potuisti vigilare mecuꝫ

ira fragilꝭ es ex te. Uñ xp̃s dñs subdi/
dit. Uigilate z orate vt nō intretis i tē/
tatōem. Mar. xiiij. Trex abūt zora/
uit di. Si nō pōt hic calix trāsire nisi
bibā illū. i. gustū mortꝭ expiar. fiat vo
lūtas tua. Ubi ē sciēdū q̄ xp̃s dñs ve
re z absolute nō timuit sz tristiciā ha
buit. Quia fm Tbo. j. ij. q. xlij. differē
tia est inē timorē z tristiciā. qz tristicia
est de malo p̃nti. timor vo ō malo fu
turo. malū aūt cū appb̃ēdit vt p̃sens
Jō dicit p̃bs. ij. rhetо. q̄ illi q̄ decapi/
tant nō timēt mortē vidētes imminere
mortꝭ necessitatē sz tristant. sic xp̃s do
min⁹ certitudinaliꝫ videbat flagella co
lūnā spineā corōnā crucē clauos spō/
giā lanceā. iude malicia ac iudeoꝝ i/
uidiā. cō tristabat illa sctā būanitas.
redebatꝫ pauebat a pena p̃time susti
nenda. Nā sicut dicit magn⁹ Albert⁹
in cōpendio suo z sctūs Bonauē. sub
rilius in. iij. di. xv. q̄ triplex fuit i xp̃o
volūtas. s. diuina. būana rōis z huma
na sensualitatꝭ. z vnaq̄q retinuit q̄d
suū erat. Nam xp̃s fm diuinā volun
tatē q̄d iustū ē voluit sp. ita q̄ de pcō
re rōis iuste ꝓsensum p̃buit dicēs. Fi/
at volūtas tua. fm volūtatē aūt sen/
sualitatis mortē recusauit. ideo dixit
Pī si fieri pōt transeat a me calix iste.
z sic diuina volūtas in xp̃o retinuit iu
sticiā. volūtas rōis obedientiā. volū/
tas vo carnis penē recusatōz. z ideo
in xp̃o be volūtates nō fuere male et
p̃rie sed naturales. Uñ xp̃s dñs vo/
luit sic orare p̃iez ꝑpē q̄druplicē istru/
cōem nr̄az. Primū vt sciam⁹ nō esse
p̃cm aliq̄d ex sensualitate velle q̄d ē
p̃riū volūtati diuie dūmō rō nō con/
sentiat. Secm q̄ martyres nō despe
rent si mortē horreāt erḡ eā etiā dei fi
lius horruit. Terciū q̄ ꝓbaret veraz
xp̃i humanitatē. Unde Hieron⁹ sup
Matb. Dñs nr̄ vt veritatez ꝓbaret as
sūpti hois vere ēdem ꝓtristat⁹ est. sed
ne passio in aīo illi⁹ dñaret ꝑ passio/
nē cepit cōtristari. Aliud est em̄ contri
stari. aliō incipe ꝓtristari. qz imperiū
rōis hec tristicia nō puertebat sz sub/
debat. Quartuz ḡre voluit orare sic
xp̃s dñs est nr̄e orōis directio. vt q̄c/
q̄d petimus a deo sue volūtati cōmit
tam⁹ dicētes. Fiat volūtas tua. Hic
Leo papa in fmone de passione ait.
Hec vox oēs fideles instruxit. oēs cō/
fessores accēdit. oēs martyres corona
uit. nā q̄s mūdi odia. q̄s tentatōnuz
turbines. q̄e posset p̃secutoꝝ superare
terrores. nisi xp̃s in oib⁹ diceret. Fiat
volūtas tua. Discāt igit̄ hāc vocē oīes
eccl̄ie filij. hec ille. Cōsiderem⁹ igit̄ pi
um pontificē dñm q̄z benigne dūs or
bis freq̄ntat orōnes z toties reuertit
ad tres discipl'os suos. z forte ample
xando nūc sup vnū nūc sup aliū dexte
rā extēdēdo cū suspiriꝭ dicebat. Heu
filij mei. heu discipuli mei tristꝭ ē ania
mea vsq̄ ad mortē. qz statim capiar.
statim trahar de medio vestr̄. Heu
mei dilecti frēs statim dimittetis me.

Secundo in hoctheatrū egredien
tes videamus regis salomōis ange
licā confortatōnē. Tam em̄ vehemēs
erat doloꝝ eius vt ad ip̄m confortan
dum darek angelus. Apparuit inq̄t
Lucas ei angelus ꝓfortans eū. Que
quidem apparitio vt dicit Lyra fuit
in visiōe corꝑali. z potuit dicere. No/
li tristari rex angeloꝝ ꝓpter amaram
mortꝭ passiōez iminentē. nōne ido fa/
ctus es hō vt faceres pacē inē deuz et
hoiem a ruinā repares angelicā. Re
cordare q̄z abraham ysaac z iacob ac
oim ꝓphetarū z fideliū q̄ magno desi
derio expectāt te vt liberes eos de te/
nebris ducasq̄z i lucē sempiternā vt lau

dent te ī ppetuū. Tūc dulcis iesus factus in agonia. Agon eiī grece dicit pugna latine. z factꝰ sudor illi⁹ sic gutte sanguis decurrētis in terrā. Nā ex vehemētissima imaginatōe fm frāciscū maronis tam de sua passiōe qz oīm martyꝝ q erunt passuri vsqz ad diē nouissimū causabat talis sudor. fuit eiī tā fortis becimaginatio q rota medulla ossiū eius mouebat z oia mēbra eiꝰ conq̄ssabant exteriꝰ. z oia interiora tremere ceperūt. ita q inde sāguineꝰ sudor causabat z p tunicā diffillabat z inde decurrebat in terraz. Uñ nō debemꝰ mirari q q̄dā ex sanctis martyribꝰ gaudēter ibāt ad passiones. hic vo sanctꝰ sanctoꝝ sic horore ꝓtiebat. q alīj ꝑ se patiebant iste vo p alijs. tum q illi peccatores iste vo innocēs. tū q illos diuia consolatio ꝓfortabat. Huic vo in qbus pati poterat oia ꝑmittebant pati. tū q nullꝰ martyꝝ tā acerbā passionē sustinuit sicut martyr martyꝝ rps. q ī oibus patiebat in qbus qs pati pōt. scz in amicicia. q amici eū dereliq̄rūt In fama q eū blasphemarūt. In honore q eū irriserūt. In suba q eū spoliauerūt. In natura q ipm flagellauerūt. vulnerauerūt. z occiderūt. In ania q eū ꝓtristauerūt. Uerūtñ dicit sctus Bonauē. in. iij. di. xvj. Q. q̄uis dolor rpi nō fuit maximꝰ simplr cum dolor damnatoꝝ sit eo maior. fuit tñ maximꝰ oīm dolorꝝ hui⁹ vite ꝑtria Primo ꝓpter causaz passionis q p ingratis z inimicis patiebat. Secō p pter modū patiēdi quia turpissimaz mortē patiebat. Tercio ꝓpter ꝓditionē patiētis q ei⁹ fuit tenerrimū. tō magis passiuū. sicut plꝰ dolet oculꝰ si cū festuca tangat q̄ dorsuz cū flagello. Uide igit o aia mea aia mea dilīgēter eiꝰ p'ōnī tui quō ꝑ te sanguine sudat pauet tedet z acerbā mortē assumere disponit. Tercio in bthesmā egredientes videamꝰ regē veri Salomōis rpi diffinitiuā passionē si iuridice mori debuit p nobis an nō. p eo ꝑtim q oīat vt calix passiōis trāsferat ab eo. vñ tā dignissimā ꝓsā nā sine causa magna nō expedit mori. Igit fm humanū moduz loq̄ndo eterne deꝰ pat. ecce filiꝰ tuꝰ tedet z pauet z sapiam. pcurator vo seu aduocat⁹ rpi sit ipa innocētia. pcurator aūt humani generis sit ipsa charitas. Apone igit tu innocētia in psona rpi cōtra iudicibꝰ si debeat mori innocēs rps. an nō. vt ex allegatis diffiniant iudices. Tūc innocētia sic ꝓponit. Innocēs dei filiꝰ nullo mō debz mori. qđ pbo auctoritate z rōne. Primo auctoritate qz Exod. xxiij. Innocentē z iustū ne occidas. Sz qz rps dñs est innocentissimꝰ ió mori nō debet. Secō b idē pbo ratiōne. ler diuia q est infallibil dicat vt vnusq̄sqz p se debz puniri. iuxta illud Ezech. xviij. Filiꝰ nō portabit iniq̄tatē ꝑris. sz aia q peccauerit ipsa morietur. Sz innocēs rps nō peccauit. g nō debz mori. qz nō hz causaz mortis. Idā ei peccauit z inimicꝰ dei est ꝓstitutꝰ cū oi sua posteritate. g ipe puniat aut saltē faciat si pōt. Tūc hūani generis pcurator charitas ꝓdicti ꝓtra dicēdo sic ponit. Ego iuḡt dico in psona totius hūani generis q rps innocēs mori debz. z pbo rōnibꝰ naturalibꝰ z testibꝰ fidedignis. Primo rōe naturali. tali. lex nature est q q̄libet faciat primo q̄ sibi vult fieri. sz rps dñs sibi glificationez vult. g debz velle z primo. i. hūano genere. cuiꝰ se primū fecit. sz illiꝰ glificatio fieri nō pōt nisi p eiꝰ innocentē mortē. g debz mori. Secō ite ꝑ pbo rōne tali. in

xpo ẽ pfectissima charitas q̃ erigit vt aiaz suã ponat p amicis suis. sic ipse pdixit Job. xv. ergo dz mori. Qõ scõo pbo testimonijs fidedignis. Accede p me parens Adaz z dic testimoniũ de innocẽte xpo si obeat mori z quõ. Respõdet ille. Ego dico q̃ dz mori z suplignũ crucis. cuj rõ. qz sũma diuitas uit. cuj decretũ est inuariabile. Deẽ nõ mutat sicut hõ. sz firmũ est ej̃ positũ. Ego eñ peccaui ꝓtra deũ. p̃hibitũ arboris fructũ comedẽdo. ꝓpt̃ q̃ illã bitudinẽ fm dei iusticiã amisi cũ oi posteritate mea. q̃ vt nullj dei decretũ possit imutare sz stet firmuz vt hõ bificẽ xps dz mori alias fieri nõ pot. Et mori dz p lignũ vt satisfactio correspondeat culpe. sicut eñ noxias manus ego ꝛ dei. pbitionẽ extendi ad lignũ. ita xps suas innocẽtes manus dz extẽder ex obedientia ī ligno. Accede ꝛ o Noe ꝛ dic testimoniũ de xpo si debeat mori an nõ. Qui rñdet. Dico inãt q̃ dz mori nudj spoliatus ꝛ derisus. rõ ẽ qz ego tenui figurã ejj. Et gressus eñ de archa plãtaui vineã ꝛ inebriatj iacui nudj ꝛ derisus fuz a filio meo Cham. Ita xps q̃ plãtauit vineã Vinea aũt dñi domj isrl̃ in q̃ amore inebriatj p salute hoim denudatj dz deridẽri a ppl̃o isrl̃. Accede Abraã et tu dic testimoniũ de xpo q̃d tibi videt si mori debeat an nõ. Rñdet q̃ dz mori ꝛ crucẽ portare ad locũ mortis sue. Rõ qz in filio meo Isaac sic p̃figurauit Deñ. xxij. qui in ꝓprio dorso portauit lignũ ad se imolandũ. postea ipse nõ fuit imolatus sz aries. Sic xps debz portare lignũ crucis sup se. ejj tñ diuitas nõ patiẽt sz caro tñ p arietẽ figurata. Deinde accede ppheraz eximie Dauid ꝛ dic testimoniũ de xpo si mori debeat an nõ. Rñdet q̃ mori dz p crucẽ extẽdi ꝛ clauis ꝓfodi. Rõ ẽ qz p os meũ s.s. sic pdixit di. Foderũt manus meas ꝛ pedes meos ꝛ dinumerauerũt oia ossa mea. Nec ât de mea psona nõ dixi q̃ nũq̃z sic ꝓfossus sum. sz de ejj. Accedite igit oẽs ppbe ꝛ vna voce dicite si xps mori debeat an nõ. ecce eñ oẽs dic. Spũs q̃dẽ ꝓmptj ẽ caro aũt infirma. Tũc vnanimit ipsi clamãdo dicũt. Mori dz mori dz domin ꝛ dej acredẽtoz nr̃ xps vt ppbete sui fideles inueniant. qz ipm mori debere ppbetauim. Salomõ nãq̃z Sap̃. iij. dixit. Morte turpissima cõdemnemj eũ. Et Esa. j. A plãta pedis vsq̃z ad vticẽ nõ est i eo sanitas. iõ flagellari dz. O tu legislator Moyses q̃d circa hõ dicis. Rñdet ꝓfecto mori dz. Rõ ẽ qz ego p̃figurauí Exoð. xij. i imolatione agni paschalis ejj mortẽ mortisq̃z modũ. ideo ipse statim capiendus erit de medio gregis apostolorum ꝛ ligabit ꝛ postmodũ imolabitur. qui dicit agnus Iere. j. Ego quasi agnus mãsuet qui ducit ad victimaz. tamẽ nõ erat vere agnus sed similitudinarie ꝓpter agni ꝓprietates qui dum victimat nõ clamat. sed flebilem gemitũ dat. Sic xps dñs in sua passione. Item quia matrẽ inter oues mille balatu agnoscit. Ipse etiam xps dñs cognouit piã matrẽ sub cruce stantem cui ꝛ dixit. Mulier ecce filius tuus. Et ideo. ecce iam implebũtur oẽa ꝓphetaz dicta de eo quia statim turpiter trahetur ꝛ ducetur ꝛ imolabit. ita q̃ media pars passionis fiet in ciuitate. ꝛ media pars extra ciuitatem. Unde subiunxit humani generis ꝑcurator charitas dicens. O iudices veraces si hec pauca videntur testimonia. accedant alij et ne innocẽtia xpi aduocatus dicat q̃ isti fuerunt boies ideo p se testificant

De passione domini

Accedite igit veracissimi angeli celo/
rũ z dicite vtrũ xp̃s rex vester debeat
mori an nõ. Qui vnanimiter clamãt
mori oino dz dñs nr̃. qz sic diffinitũ ẽ
in ꝓsistorio sct̃e trinitatis. vt ruina p
demões facta in palatio sũmi dei re/
staurek p homies. vbi laudek in secu/
la seculoz. qõ fieri nõ ꝑt nisi innocẽs
xp̃s moriak. Tũc silentio iposito iu/
dices sic diffiniũt sentẽtiã. q xp̃s dñs
debet mori. Dicẽs iusticia. mihi pla/
cet vt satisfactio fiat de pct̃õ. Miseri/
cordia ait. placet z mihi vt moriak p
inimicis. Veritas inqt. z mihi placet
vt dicta ꝓphetaz z figure impleank.
Sapia ꝓfirmauit dicẽs. placet mul/
tũ z mihi vt moriak. qz sic de malo eli
cit bonũ. Et iõ ad obiecta dico q nul
lus dz mori inuit9. sz si se volũtarie et
charitate offert ad mort̃e dz accepta/
ri. Tunc xp̃s cepit pauere z tedere z
sanguine sudare. iõ angel9 confortа/
bat di. O rex celoz z dñs oim noli tri
stari sz accepta mort̃e. ecce oẽs ꝓphete
te expectant. Tunc acceptãs dicebat.
Pater fiat volũtas tua. Qui redeun
do ad discipulos dicere poterat sibi
metip̃i. O iesu marie quõ tua turpis/
sima morte amaricas matr̃e dilect̃a.
O innocẽs hũanitas q̃z amarã mor/
t̃e degustas statim beu me filiũ mis
mee statim capiar iã statim ligab9 du
car ad illudendũ z flagellãdũ ac cru/
cifigẽdũ. beu mei discipuli dilecti sta/
tim dimittetis me solũ i vinculis. Et
tũc venit ad discipulos z inuenit eos
dormiẽtes. qbz ait. Surgite. qd dor/
mitis. q̃s vidẽs somno grauatos. pa
terna pietate cõpatiẽs dixit. Dormite
iã z requescite. Quarto in h̃ theatruz
egredietes videam9 Jude pditoriam
execution̄e. Interim em dũ xp̃s dñs i
cena docuisset discipulos. z inde egre
diens orasset in mõte oliueti. Judas
accessit ad ꝓncipes sacerdotũ petens
ab illis auxiliũ cũ qbz pditionẽ suam
erequak. Et cũ accepisset cbortẽ. cho/
ors ꝓtinet q̃ngẽtos armatos z mini/
stros a põtificibz z aliis ꝓncipibz iu/
deoz. z tribunũ q̃ erat mille viris.
Jõ ei Judas se sic muniuit tot arma
tis ne vulg9 vel alij resistere possent. z
fuit cũ forti societate ab vtraq; auto/
ritate sz impiali z sacerdotali. q veni
ebant cũ armis fustibz facibz z later/
nis. Traditor vo Judas dedit eis si
gnũ dicẽs. Quẽcũq; osculat9 fuero te/
nete eũ z ducite caute ne possit euade
re. Hoc aũt signũ dedit Judas ne lo/
co xp̃i capek Jacoby mino. q aliq; mo
silis erat xp̃o in facie. Venit igit Ju/
das impi9 cũ armatis ꝓus in cenacu
lũ vbi xp̃m religiat. sz cũ ibi nõ repis/
set cepit ire versus hortũ dicens illis.
Jam bñ scio vbi inueniem9. Jdeo dz
Job. xviij. Sciebat em Judas locũ il
lũ qz frequẽter illuc ꝙuenerat ihs cuz
discipulis suis causa sz orõnis. Cuz
vo appropinq̃ret Judas cuz turbis
dixit ihs discipulis suis. Sufficit sz
q̃ntũ dormistis. ecce appropinq̃t ho/
ra z filius hois tradek in man9 peccato
rũ. surgite eam9. s. obuiã pditori. ecce
em appropinq̃t q me tradet. Adhuc
eo loq̃nte venit turba quã ascendebat
Judas z ingressi sunt hortũ. Ihs aũt
cũ suis discipulis venit obuiã eis. vo
luit em capi in horto vt sic satisfaceret
de pct̃o Ade q̃ peccauerat in horto pa
radisi. z dixit illis. Quẽ q̃ritis. Illi aũt
dixerũt. Ihm nazarenũ. Et accedens
Judas ad Ihm osculat9 ẽ eũ di. Ave
rabbi. Cui ihs. Amice ad qd venisti.
q. d. O Juda quẽ ego dileri. quem ad
apl'atum vocaui. cui me familiarẽ ex
hibui cur ista ꝓtra me agis. cur oscu
lo me tradis. O Juda ecce agnũ mũ/
suetũ q̃ tollit peccata mũdi tradis. tu

si ad pniam redire voluerꝫ paratus suꝫ re in pstinā dignitatē recipe. Cur enim nō ꝓsideras ꝙd agis. O pietas xpi salvatoris. O māsuetudo redēptoris. certe sciebas ꝙ impius Judas recepat iā pcū tuū triginta argenteos. videbas vere illi⁹ malicā z tñ sctissimū os tuū diuitate plenū eidē osculandū pbui sti. insup amicū appellasti. Et mō ꝙs nostrū sui occidā nō repelleret. nō pcuteret. nō amaris vbis afficeret. O mirāda tua patiētia. O imitāda tua clemētia ꝙ afficeris ad pctores. ꝙbus certe nō est despandū qz etiā tali inimico tuo sic te exhibuisti benignum. Quinto in ꝫ theatrū egredientes videam⁹ xpi penosam captionē. Nā p⁹ Jude pditoris osculū milites z mini stri ceperūt ꝓperare ad capiendū z ligandū xpm innocētē. Hic Joh. xviij. dicit. Sciens ibs oia ꝙ ventura erāt sup eū pcessit scz ab osculo Jude. et dixit ad eos. Quē qritis. Rnderūt ei. Iesum nazarenū. Dicit eis. Ego sum. Ad hāc vocem abierūt z ceciderūt retrorsum in terrā. mali em sicut isti cadūt retrorsum. boni vo sicut apli in trāsfiguratōe dñi in facies suas. vbi Augst. dicit. O si vna vox tm terruit iudeos ꝙ ceciderūt in terrā. ꝙd erit i iudicio ꝙñ dicet. Ite maledicti in ignem eternū. Nā dicit Hiero. ꝙ quidā sulgor egressus est de facie xpi z ei⁹ ocularis ꝙ intātū eos terruit sil cuz voce ꝙ stare nō potuerūt. sz i terrā ceciderūt. Cū vo xpo dño volēte iudei de terra surrexissent. interrogauit itez eos dicens. Quē qritis. Quādiu em iudei i terra iacuerūt se de loco nō mouit vt ostenderet volūtarie se passuꝫ. cū nō fugit licz potuisset. Et illi itez dixerūt Jhm nazarenū. Rndit ibs. Dixi vobis qz ego sum. si igit me qritis sinite hos abire. Ut impleret sermo quē dixit iesus Joh. xvij. Quos dedisti mihi pater nō pdidi ex eis quēqz nisi filium pditionis. Nā si tunc aliqs aplorum fuisset occisus fuisset dānat⁹ pter fidei defectū. Et illi vehemēt⁹ ceperūt festinare ad capiendū iesuꝫ. qs vidēs Symon dixit. Dñe si pcutim⁹ gladio. z nō expectauit xpi responsuꝫ sed statim eremit gladiū z pcussit seruum pōtificis cui nomē erat Malchus. z amputauit auriculā ei⁹ dexteram quē volebat capite ꝓuare. Rndit iesus. Sinite vsqz huc z dixit Petro. Mitte gladiū in vaginā suā. omis qui gladiū acceperit scz ꝓpria autoritate gladio scz iudicis vel dei pibit. an putas qz nō possuꝫ rogare patrē meum z exhibebit mō pluscz duodeciz legiones angelorū. legio apud veteres cōtinebat sexmillesexting̃tosseragintaser. Et subdidit xps. Quō ergo iplebunt scpture ppheraꝫ. calicē quē dedit mihi pater nō vis vt bibā illū. Et apprehēsum sanauit auriculā. Nam xps dñs in sua captione tria signa fecit. Primo vbo eos pstrauit. Scōo auriculaz amputatā sanauit subito. Tercio nullū de suis discipulis capi pmisit. Sz dixit turbis. tanqz ad latrōē existis cū gladijs z fustibus cōprehendere me. ꝙtidie apud vos eram i templo docēs z nō tenuistis vbi scz sine tali apparatu tenere potuissetis. sz iō nō fecistis qz tūc nolui. sed hec est hora vestra z ptās tenebraꝝ vobis ꝓcessa ad me cōprehēdēdū. z diabol⁹ ꝓtinceps tenebraꝝ incitauit vos ad hoc. Tūc illi irruētes in ihm cōprehenderunt eū. vt em pie possum⁹ contēplari alij ceperūt ipm p capillos z vehemēter i terrā pieceruūt. alij man⁹ ei⁹ post tergū grauerūt. alij cū pugnis pcussērūt. alij dorsum cū fustibꝫ verberaue

De passione domini

fabricauerūt pcō̄res .pleriq; contūe
liosis ỽbis affecerūt .nōnulli ad ꝓz
eū cōp̄resserūt. O lachrymabile nego/
ciū. O opus stupendū.o spectaculū i/
auditū deū a pcō̄ribꝫ z ꝑ pcō̄ribus
ledi. O aīa mea.o aīa mea attēde de
q̄ loq̄mur .q̄d audis .q̄d cogitas. q̄d
cor tuū induras.egredere et vide re/
gē salomonē.regē angelor̄.iesum ma
rie redemptorē tuū quō tractāt. quō
laniāt:quō ỽberāt. Cur igit̄ sup eum
nō ploras. Cur vsq; ad sidera alta vo
ce nō clamas. Cur celestes ad cōpatiē
dū nō inuitas angelos q̄ ꝑ te talia su
scepit tor̄mēta ne tu patereris eterna
O pie christe.o fili marie. O redēptor
aie mee nō frustra sudabas. non sine
causa pauebas. nō ꝑ modica re tristā
baris. Sexto in ꝫ theatrū egredien
tes videamus xp̄i inhonestā deducti
onem. Nā postq̄ in terrā collisissent
z ꝓstrassent ac ibi voluēdo lesissent. tā
dē ligatis ibidem manibꝫ post tergū
funē q̄z in ei⁹ collo missō obꝓbosis
z clamorosis vocibꝫ alij trahebāt. alij
ꝑpellebāt sine miseric̄ordia calcitrādo z
currere cogēdo de mōte oliueti in val
lē iosaphat vbi totū iudicabit mūdū
O aīa mea dilecta aīa mea xp̄i sāgui/
ne redēpta occurre saltē in spiritu ob/
uiam pio saluatori tuo.z scrutare ab
eo causā cur ista patit.dicēdo illi. O ie
su marie.o innocēs vincte. O redem/
ptor aīe mee.quo vadis.q̄d agis.cur
ista pateris. Et ꝑfecto dulcis rūdebit
tibi dicēs. O aīa deuota hec aīa pati
or ꝑ tua magna dilectōne.en ꝑ tua li
beratōe ducor vinctus.ꝑ tua exaltati
one būiliatus trahor.ꝑ tua gl̄ificati
one sicut cernis ꝓfūdor. Sed tu dile/
cta aīa q̄d reddes mihi ꝑ his oīb. vi/
de vide diligent̄ que ꝑ te patiar z q̄ a
te ꝑ his merear. Septimo in ꝫ the
atrū egredientes videam⁹ aplicā disp

sionē .postq̄ eor̄ magistꝝ de ꝓsortis
ipor̄ sic ligauerūt ac pcusserūt. extūc
oēs discipuli eius relicto eo fugerūt
statim. Sz q̄ vadis petre q̄ paulo an
te dicebas q̄ parus es ꝑ eo mori z ire
in carcerē. z si oēs scandalizarēt sed tu
nunq̄. Quo trāsis thoma q̄ dicebas
aliq̄n. Eam⁹ z oēs moriamur cū eo.
Quo deniq; dimittitis magīm vīm
boni discipuli q̄ oēs dicebāt sic petr⁹.
q̄ pati est cū eo mori. Et vt dī Mar
ci .xiiij. Dolescēs q̄dā amict⁹ sindone
sup nudo seq̄bat eū z tenuerūt eum.
At ille relicta sindone nud⁹ fugit ab
eis.de q̄ q̄dā dicūt q̄ fuerit Johānes
euāgelista.sz nō est verisile q̄ stati ali
am vestē inuenisset in q̄ ire seq̄retur
dn̄m. Ideo alij dicūt q̄ fuerit Jacob⁹
minor. Quidā vo q̄ fuerit alic̄s ō fa
milia illi⁹ apud quē cenā fecerat xp̄s.
Sicq; xp̄s quēadmodū p̄dixerat pa
stor ꝑcusso dispse sunt oues. Qui vi
dētes dn̄m tā crudelit̄ et inhoneste tra/
di ipi aliq̄ntulū elōgati z abinuicē se/
q̄strati .vbi duo.vbi tres .vbi q̄tuor
cū eiulatu dicere poterāt. O dulcis ma
gister oi melle suauior. O pie ꝓdica
tor q̄d faciemus iā nos miseri. ecce ꝑ
pter dulcedinē tuā reliq̄m⁹ oia. et vi/
tra te nō videbim⁹. Quo iā ibim⁹. O
q̄z amara fuit ista nox dñe iesu tibi et
nobis oīb. hec fecerūt ꝫ te odia pha
riseor̄.hec replicabas nobis sepius.
Egredere igit̄ o deuota aīa z vide in
theatro mōtis oliueti regē christū in
diademate būanitat̄ qua coronauit
eū mater ỽgo maria .quō i facie pro/
strat⁹ orat. vide quō sanguie sudat. i/
tuere quō ꝓtror cū suis discipul'ob
uiā ꝓperat. respice quō eidē osculū nō
negat. respice quō i terra manibꝫ ipio
rū voluit. pcutit et ligat. Vide horor
amor̄ xp̄i quō gemit⁹ gemiat z suspi
rat sub ỽberibꝫ. O vos fīmi dei an/

Sermo XLVII

gelī egredimini z videte regē vestrū ligari trahi z impelli ac a suis derelī/ qui. associate ipm qz pia mater eī⁹ ig/ rat nūc quō filī⁹ ipius tractat. O ma cē surgeres et venires videre ac vidē do diceres. Olim dixi. erultauit spūs meus. mō dicā. gladi⁹ doloris pertran sit spīm meū videndo sic filiū z deum meū. ¶ Quarto sctā mr ecclīa suos hortat vt egrediant in theatrū impie/ tatis z ibi videāt opprobriū inhone/ statis qđ magr nr christ⁹ patit. Ma/ gna. pfecto z inestimabilī fuit irreuerē tia creatorē oim ac regē angelorū sic li/ gatū ducere. z tantā maiestatē ledere z cruciare. Ez reuera iudeorū ipietas maiora his inhonestat. opprobria mo lit eidē inferre. Ut in ō theatro septez honestates xpo dño a iudeis illatas hodie intueamur. scz

¶ Primo inhonestatē alapizatiōis.

Secōo inhonestatē blasphematōis.

Tercio inhonestatē accusatiōis

Quarto inhonestatē irrisiōis.

Quito inhonestatē flagellatōis

¶ Sexto inhonestatē sententiatōnis

Septimo inhonestatē coronatōis

Primo inquā egredientes videamus impietatē theatro ihonestatē alapi/ zatōis xpi. Nā impij iudei dixerūt ie/ su ad annā primū. vt dī Job. xvij. cui⁹ causa subdit cū dr. Erat em socer cay/ phe. Et qz ducēdo xpm ad cayphā pri/ us habebāt ire añ domū anne iō itra/ uerūt domū eī⁹ ob ipī⁹ anne reueren/ tiā. z vt captarēt mistrī illī⁹ beniuolē/ tiā. Petr⁹ aūt confidens fiducia secūdā eū a lōge vt videret finē et alī⁹ discipu/ lus quē diligebat ihesus. Erat em no/ tus pontifici. propterea ipe audacter intró iuit. Petr⁹ aūt stabat ad ostiū foris. Qui egressus dixit hostiarie z introdu/ xit petrū. Cum ancilla vidisset pe/ trū timidū intrare dixit ei. Nunquid z tu ex discipulis es hominis isti⁹ q̄ stat ante dñm meū crudeliter ligat⁹. Cui petrus respōdit. Non sum. In q̄ ap/ paret Petri fragilitas qui ad vnius ancille vocem cōpassiue interrogan/ tis negauit christū. z statim gall⁹ can tauit. Sed hoc Petrus nō aduertit pter tumultū multitudis. Interim autē Annas interrogauit ihesum ō du obus. scz de discipulis z de doctrina eius dicēs forte. Ubi sūt discipuli tui quos tibi aggregaueras. Christ⁹ do/ min⁹ de his nihil respōdit. quia bo/ nū de illis dicere ñ poterat exquo oēs in eo scādalizabant. dans suis exem/ plū vt de quib⁹ bona dicere nō possūt nec mala dicāt. Secūdo iterū interro gauit ihesum annas de doctrina for/ te sic dicēs. Que est hec tua noua do/ ctrina qua totā iudeā cōmouisti. nō/ ne sufficere debebat moysi doctrina: cui contrariū predicas. Respōdit ie sus probādo suam doctrinā esse sanā dicens. Ego palā locutus sum mun do. Ego sp docui in synagoga q̄ omēs iudei cōueniūt. quid me interrogas. interroga eos q̄ audierūt. ecce hi sci/ unt qđ dixerim eis. qz in occulto locu tus sum nihil. Tūc ex astantib⁹ qui/ dā sciens voluntatē dñi sui q̄ egrefer ret responsionē christi dedit ei alapā dicens. Sic respōdes pontifici. Illa tūc pia christi facies sanguine repsen tabat vestigia palme z digitorū. De q̄ alapa dicit Ambro. q⁹ hec sola suffe/ cisset ad liberatōnem hūani generis. Cui alapizat⁹ xps cū magna patiētia rūdit pie emendans z dicēs. Si ma/ le locut⁹ sū testimoniū phibe de ma/ lo. si autem bene cur me cedis. scilicet qui sum creator tuus. Cur me cedis regem glorie qui nunc i vinculis pro tua liberatōne. mai⁹ op⁹ fecisti me si

tangẽdo q̃ si tenigisses terrã cũ tanta
potestate vt cũ omĩb⁹ bonis i fauillã
redacta fuisset. Mai⁹ inquam feci sti
meã mãsuetã faciẽ pcutiẽdo :q̃ si solẽ
lunã z stellas de celo deiecisses. Ma
ius reuera fecisti mei creatricẽ psonã
ledẽdo q̃ si oẽs hoies z angelos occi
disses. qz illã pcussiõem in creatura fe
cisses hãc in creatore. Cur igit me ce
dis. Licz iniuste ẽ fecisti tñ reuertere
z penitcas. z ego tã magnũ pctiñ re
mittã tibi statim qz tor⁹ pi⁹ z miseri
cors sum. Scõo egredientes videa
mus in ẽ theatro ipietatẽ inhonesta
tem accusatõis. Nã annas illo anno
nõ erat sũm⁹ sacerdos sz cayphas. iõ
iesũ ligatũ misit ad caypbã põtificem
Petr⁹ aũt sequebat a lõge vsq; i atri
um põtifici vt videret finẽ negocij. In
cẽso aũt igne in medio atrij mistri sta
bãt ad pruinas qz frig⁹ erat. cũ eis sta
bat z petr⁹ calefaciẽs se exteri⁹. qz ig
nis diuin⁹ extinctus fuerat interius.
Quẽ cũ vidisset q̃dã ancilla sedentẽ ad
ignẽ dicit. Et tu cũ illo eras. At ille ne
gauit cũ iuramẽto dicens. Mlier ne
scio q̃d dicis qz nõ nosco hoiem hunc
Tũc vnus de seruis põtificis cognat⁹
ei⁹ cui petr⁹ absciderat auriculã dixit
Nõne ego vidi te cũ illo in orto. z for
te dicebat. Vere tu effudisti sanguinẽ
fratris mei ꝓ q̃ mori debes. Ad hãc
vocẽ petr⁹ tacuit timore pterrit⁹. Pⁱ
pusillũ accesserũt q̃ astabãt ad ignem
z cepert ꝓcurrere z dicere. Vere tu ex
illis es q̃. f. erant cũ iesu: cur denegas.
nã z galileꝰ es z loq̃la tua te manife
stũ facit. At ille cepit anathematizare
id ẽ sub maledictõis imprecatõe iura
re. Qui forte dicebat. Deꝰ patrũ no
strorũ abrahã ysaac z iacob sic parti
cipet in ꝓmissiõib⁹ .lex quoq; dñi sic
me cõseruet. ac moriẽs ita descendaz
ad sanctos patres q̃ nõ noui hoiem
hũc. O Petre recordare q̃d ante ho
ram dicebas. q̃ si oportuerz te mori cũ
eo nõ negares qui iã ter negasti piuz
magistrũ sicut ipe prediterat. Ubi di
cit Lyra q̃ quidã voluerũt dicere q̃
Petrus christũ ñ negauit timore pc̃
ne sed amore nolẽs ab eo separi. Sz
cõtra hoc manifeste sic dicit Dieron⁹
mus. Scio quosdã pro affectu erga
apostolũ Petrũ locutũ hunc ita inter
pratos vt dicerẽt petrũ hoiem negas
se nõ deum. z esse sensuz nescio hoiem
quia scio deum. hoc q̃ friuolũ sit pru
dens lector intelligit. Si em̃ iste non
negauit. ergo mentitus est ille q̃ dixit
Ter me negabis. Domin⁹ aũt pmisit
Petrũ cadere ꝑter quatruor. Pro
vt nullus de se psumat ex quo etiam
princeps ecclesie cecidit. sed se humiliã
do gratiã dei imploret. Scõo ideo vt
Petrus q̃ futur⁹ pastor erat ecclesie
alijs cõpati discat facilitatem ruendi
in se ex ꝑtus. Tercio ideo vt ostendat
q̃ periculosum sit stare in petrõ q̃ ibi
ud trahit. Petr⁹ enim primo negauit
simplici verbo. Secũdo cũ iuramẽ
to. Tercio cũ detestatõe z anathema
tizatiõe. Quarto iõ petr⁹ cadere pmis
sus est vt null⁹ pctor despet sed agat
vt petr⁹ penitentiã z dimittet ei. Uñ
dicit Luc. xxij. Conuersus iesus. sa iu
sticia ad mi ficordiã. respexit Petruz
oc'o misc'die. z mox recordat⁹ ẽ petr⁹
vbi dñi q̃ dixerat. Añq̃ gall⁹ bis vo
cẽ dederit ter me negabis. z stati gal
lus cãtauit. Et egressus foras fleuit
amare in quadã fouea se abscondẽs.
que galli cantus vocat. vbi continue
fleuit non manducans neq; bibens
quousq; audiuit q̃ dominus resur
rexit et ei specialiter nũciauit suaz re
surrectionẽ. Interea dum hec sic age
rentur Jobes euãgelista de domo an
ne iuit ad mez virginẽ mariã hec eidẽ

nũciare. Qui cũ magno fletu pulsans ad ostiũ. Quẽ cũ brã ꝯgo audisset que tũc vigilabat z de dilecto filio cogitabat vocat magdalenã. Et illa cum famulia apto ostio iobem ĩtromisit. quẽ cũ pia maria videret amarissime flẽtẽ z alt⁹ ipm vidẽs clamãtẽ ac p timore facie ĩmutatũ ĩnrogabat d. Quid habes fili. vbi ẽ magr tu⁹ et nat⁹ me⁹. Qui p amaritudie cuz aliquãdiu rñdere nõ possz tãdẽ alte eructãs. Heu maria mr dñi mei oẽs hac nocte perimus. heu vẽit iudas cũ mltitudie armator. heu tradidit ill' dñm meum ꝙ prin⁹ i ẽrã deiocerũt. suã maiestatez turpit pcusserũt ligauerũt traxerunt. Heu nos oẽs ipm derelicq⁹ z fugitiui. heu ꝓnceps nr Petr⁹ ipm coram mltis negauit. heu ꝙz dur⁹ nũci⁹ suz ubi mr dñi mei. heu ꝙz amara nox fuit ista dño meo z mri et⁹ z mihi. Heu qd iã facie⁹ eam⁹ oẽs sil'si forte viuũ videre saltẽ set' valeam⁹. Heu qd vltra dicã qd facã. Hec audiẽs pia mr expauit z se in trã demisit p admiratione nimia. Que elevata a sctis mlte/ribꝰ cepit tã dulciꝭ flere filiũ ꝙ oẽs de familia ad fletũ cõpũxit. alĩnatisqz vltio duotissime flebãt. Mr ei dñi forsu mi o mi iesu. o mi iesu. o iesu mi. o creator oĩm. o dulcedo aie mee. ds ista in te ausus ẽ facere. O fili mi dilecte p me suauiꝭ educate. O infirmitatũ oĩm curator. o mortuoz resuscitator. o fili dei altissimi ds te pstũpsit ligare. Surgã igiꝭ et vadã z circũibo ciuitatẽ si forte viuũ vidẽã iesũ quẽ diligit aia mea. O magdalena dilecta vbi est mgr tu⁹. Et illa. O dulcissimũ magrm meũ qñ videbo. vbi ipm inueniã. certe nõ ꝺescam donec ipm videã. Ad marthã ꝯo dña dicere poterat O martha xpi bonesta hospita. vbi ẽ iesus dulcis hospes tu⁹. cui iã ō ceto seruies. At illa. O dilectõ aĩe mee qñ iã tibi pabo refectõnem. Deinde dña ad lazaz. O lazare charissime vbi est resuscitator tu⁹. vbi ipsũ iueniem⁹. Ad iobez ꝯo. O fili mi iobãnes vbi est dñs z frr tu⁹. putas adhuc viuit. putas videbo eũ quẽ amorose educaui. deuote ei fuiui. nũqz ipsuz offendi. i oib⁹ dulcis fuit. Flete igiꝭ oẽs creature vim dñz. z ita mr flebat filiũ. Iobes dñm. Magdalẽa magistrũ. Martha hospitẽ. Lazar⁹ resuscitatorẽ suũ. et sic flẽtes ibãt ysus hierusalem. O aĩa deuoca. o xpi discipula. sis mõ de familia marie. z flens ꝙras cũ ea dñm. Nec eñ sctã societas prĩmũ iuit ad annã vnde iobes recesserat ad ꝙginẽ. z cũ ibi nõ inueniss̃et extinctũ putauerũt. Sed forte aliqs tãdẽ dixerit eisdẽ ꝙ duct⁹ sit ad caypbã vbi ꝓtin⁹ ꝙerãt. ibi eñ iesus stabat i vinculꝭ z affligebat. Et vt dicũt qdam ꝙ Petr⁹ flẽs ibat post negatõez z obuiauit Marie. Cui dña dixit. O dilecte mi petre vbi est fili⁹ me⁹ z mgr tu⁹ Videns ꝯo petr⁹ mrem dñi flentem z filiũ ꝙrentem ampli⁹ cepit flere. nec matri mlta loq̃ p singultu potuit. nisi. ora p me dña qz pñ. heu dñz z mgr z meũ dilectũ ter negaui. Et hac petri rñsiõe btã ꝯgo filiũ putauit mortuũ. veniẽtes nihilomin⁹ ad domum caypbe z ingredi nõ valẽtes audiebãt tñ p foribꝰ ictus pcussiõis z colaphizatõnis. quotiẽs eñ pia mater audiebat: totiẽs gladi⁹ doloris coz ipi⁹ ptransibat. Stabat ꝯo iesus coz caypha. senioribꝰ scribis z phariseis ꝙrẽtibꝰ falsũ testim oniũ ꝛ eũ vt occideret. Tũc forte caypbas dixerit. Iã vnusqsqz dc qd scit dicat ꝛ iesũ. Et ecce mlti falsi testes accesserũt. ꝙz qdã dixit. Ego euz dico magũ. z sic pbo. qz ipm sui com-

patriore duxerūt ad supcilīū mōtis sui
pra quē ciuitas eoz erat sita vt p̄cipi
tarēt. z se inuisibilē illi fecit. Alius ait.
Ego dico q̄ blasphemq̄ dic̄ se filiū
dei esse. Tercius ait. Ego dico q̄ iste est
p̄uaricatoz legis z pbo q̄ sabbatū n̄
custodit sz sic alijs diebꝫ mlt̄os ab in
firmitatibꝫ eoz curauit. nā etiā cecuz
natū tūc curauit. Quartus intulit. Ego
dico ip̄m demonia cū q̄ cogitatōnes
hoim p̄nosc̄it. Et talis alij mlti falsi te
stes accedebāt fatētes aduersus iesuz
Et nō erāt ꝙuenientia testimonia eoz
ad mortē xp̄i. Nouissime aūt venerūt
duo falsi testes dicētes. Hic dixit. pos
sum dēstruere tēplū dei b̄ manu factū
z post triduū aliud nō manu factum
reedificare. Et isti dicūt falsi testes eo
q̄ mutauerūt v̄ba z sensū. ac q̄ ma/
lā habebāt intentōez. xp̄s cū dixerat.
Soluite. i. soluet̄ tēplū h̄ z p triduū
reedificabo illud nō manufactū. hoc
aūt dicebat de tēplo corpis sui. Uidēs
aūt Cayphas q̄ hec nō essent suffici
entia testimonia ad occidēdū xp̄m cō
turbat̄ q̄ xp̄s dn̄s ad hec nihil rn̄de
bat. z dixit furiose. Nō rn̄des ad ea q̄
isti aduersū te testificant. xp̄s aūt tace
bat. q̄ vt dicit Aug. apta mēdacia nō
sunt rn̄sione digna. Et vt scr̄ptura im/
pleret Esa. liij. Quasi agn̄s coram tōden
te se obmutescet. Ideo cayphas dixit.
Adiuro te p deū viuū vt dicas nobis
si tu es xp̄s filiꝰ dei bn̄dicti. Illo. non
q̄rit vt v̄itatē ꝺsideraret sz vt calūniā
p̄paret. Rn̄dit iesus. p̄ reuerentiaz
diuini nois. Tu dixisti. s. v̄itatē ō me
Uerūtamē a modo videbit̄ filiū ho/
minis sedentē a dextr̄ v̄rtutis dei z ve
nientē in nubibꝫ celi. Quo audito Cay
phas scidit vestimēta sua i signū dolo
ris q̄si n̄ potēs audire dei blasphemiā
dicēs. Blasphemauit q̄d adhuc desi/
deram⁹ testimoniū, ecce nūc ip̄i audi
stis blasphemiā q̄d vobis vidē. Et il
li dixerūt oēs. Reꝰ est mortis. Tūc acci
piētes iesū ceperūt spuere in eū ranc̄is
in vilissimū z mozte dignū. Alij p̄cus
ebant facie eiꝰ amabilē. alij colaphis
eū cedebāt. Sed q̄ xp̄i facies erat val
de gratiosa z plena clemētia. iō crude
les iudei ne afficerēt ad ip̄m sed crude
lius cedere possent velauerūt eiꝰ faciē
z oculos. z ita ala pis p̄cutiētes dice/
bāt. Prophetiza nobis xp̄e q̄s est q̄ te
p̄cussit: vindica te de illo si pores. Alij
sacratissimos crines z barbā euelle/
bāt. O patiētia mirabil'. o passio hoz/
ribil'. o caritas inestimabil'. O agnus
dei innocēs christe q̄d tacei
cur obstinatos punire dissimulas:
Magna p̄fecto est caritas tua erga
hoies q̄ te sic deuicit vt talia patiēter
feras. Ubi Berñ. Ubi tuū dn̄e iesu
desiderabilē in quē angeli desiderant
p̄spicere spurtis ipioz maculauerunt
necnō amaris v̄beribꝫ p̄cusserūt. Et
alia mlta blasphemātes dicebāt eū.
Ubi dicit Hieroñ. q̄ passio quā xp̄s
dn̄s sustinuit illa nocte p̄sertim tribꝫ
horis aū diez nunc̄is reuelabit nisi in
nouissimo die. O deꝰ eterne. o pie xp̄e
O redēptoz aie mee q̄d ego miser pec
catoz reddā tibi p his tant̄ iniurijs:
lesionibꝫ et blasphemijs. Quas agas
gr̄as p his omnibꝫ. ecce arido corde au
dio tuā passionē. z beu siccis oculis per
trāseo. ideo certe timeo ne excludar a
tuo gladio. sed vt pie xp̄e sentiat mēs
brū q̄s sentit caput infunde tuū amo
rem in coz meū. Tercio egredientes
videam⁹ i theatro ip̄ietat̄ ihonestatē
accusatōis. Dic enī Lu. xxij. q̄ māe fa
cto ꝙuenerūt p̄ncipes sacerdotū z scri
be zc. z ꝙlibet inierūt quō accusarent
iesū coram pilato. Tūc q̄da de p̄ncipib⁹
iudeoz surgēs dixit. bn̄ ꝑsiderate q̄d
incepist̄ z q̄d faciet̄ de iesu. q̄si ei cau/

mein mortis nō poteritis obijcere rei
mortē, erit eo q̄ innocētē hodiez capti
uastis z afflixistī. Nec q̄ppe testionia
q̄ferē i foro impiali nō sē sufficiētia
ad mortis dānatōez. sz ego ꝓsulo vo
bis vt cozā pilato vnanimiter in h̄ vos
firmetis q̄ hic iesus est ꝟr⁹ cesari. et
moliē sibi vsurpare regnū iudeoꝝ. et
in regē ꝓmoueri a pplō quē iā p mag̃
ꝓe seduxit incipiēdo a galilea vsq̄ huc
Insup se fecit filiū dei qō ē petrū bla
sphemie. ois aūt blasphem⁹ fm legē
nīam debz mori. z sic modis oīb⁹ occi
dar. Tūc q̄dā direrūt. educam⁹ i mediū
palū z interrogem⁹ cozā mltitudie. Tūc
sic scribit Lucas. xxij. duxerūt iesū in
palū z dixerūt ei. Dic nobis palā si
tu es ip̄s filius dei. Et ait ill̄. Si dixe
ro vobis nō credetis mihi. si aūt inte
rrogauero nō rūdebitis nec dimittet
me. Et h̄ aūt erit filius hois sedēs a de
xtris dei. Dixerūt g̃ oēs. Tu es g̃ filius
dei. ait ill̄. Vos dicitis q̄ ego sū. Tūc
illi dixerūt. q̄d adhuc desideram⁹ testi
moniū. ipi em audiuim⁹ ex ore eius.
Dicit Joseph⁹ q̄ ꝓsuetudo fuit iude
oꝝ cū aliquē morti tradere volebant
q̄ ligabāt manꝰ retroꝝsū z cathenam
magnā ferreā q̄ q̄tidie pēdebat in me
dio ciuitat̄ ponebāt ad collū ei⁹ z ita
trahebāt a d iudicē. Et forte sic fecerūt
xp̄o dño rāḡ reo mortis. Surgēs igi
tur ois mltitudo cepit trahere iesum
vinctū p ciuitat̄ plateas ad pilatum
vbi dilecta mr̄ sua amaricato corde
fiebat videre filiū. Quē videns sic cru
entatū ac ligatū z facie imuratū pote
rat dicere eleuat̄ in celū oculi. O deꝰ
pi scissime est ne iste filius tuus z natꝰ
meus quē p̄dixit angelꝰ gabriel q̄ re
gnaret i domo iacob in etnū z regni
eius nō fieret finis vbi est honor. vbi
regnū. ecce captiuus z vinctus ducit
p ciuitatē. Interdū sermonē vertebat
ad iudeos dicēs. O iudei ingrati deo
q̄d fecistis. cur regem glie ligare illu
dere et ꝓspuere p̄sumpsistis. nonne te
gentē inclytā fecit dū de tua progenie
carnē assumpsit. nōne ꝓpter hūc te de
egipto deꝰ p̄ libauit. nōne ꝓp̄ hūc ti
bi legē z ꝓpheras dedit. Aliq̄n ad filiū
solita pia voce clamabat. z forte dice
bat. O mi iesu. o iesu mi. o vnice ma
tris tue. dic dilecte mihi q̄d fecisti iu
deis. vel cui vnq̄ nocuisti. q̄re te sic li
gauerunt. Ideo ne fecerūt hec tibi q̄
eoꝝ ifirmos oīm curasti diuinitatis
tue potētia. cecos eoꝝ illumiasti. le
prosos mūdasti. mortuos resuscita
sti. verbū salutis dulciter p̄dicasti. O
iesu mi q̄d fecisti. cur tui discipuli te i
tāta amaritudine dereliq̄runt. vbi est
Petrus. vbi Thomas. Audiēs aūt
dulcis iesus sue mr̄is lamentū mag̃
cōpassiōis vinculo trahebat int⁹ ad
mr̄ez q̄z illo vinculo q̄ trahebat ad iu
dicē. Unā Ber. ait. Presentia tue ma
tris dñe cruciatū tuū duplicabat ita
q̄ aiam tuā gladi⁹ doloris ptrāsibat
Cūq̄ duxissent eum ad domū Pila
ti ipi quidem nō introierūt ne conta
minarent: sed vt mundi manducā
rent pascha. id ē azymos panes pasca
les. Ecce magna cecitas iudeoꝝ: q̄a
timent ꝓtaminari de ingressu ad dō
mum gentilis pilati. z nō timent pec
care in occisione innocentis filij dei.
Culicem colant et camelum cum aū
re et cauda deglutiunt. Tunc pon
tifices nunciauerūt pilato vt egrede
retur ad eos. Interim videns iudas
q̄ christus ad mortem damnaretur
se intellexit damnatū quia filium dei
tradiderat cepit contristari et despe
rare. Ideo penitentia ductus ipe Ju
das retulit triginta argenteos dicēs.
Peccaui tradens sanguinem iustum.
Cui dixerūt sacerdotes. quid ad nos

ſcz ſi hic eſt innocēs. nos eñ eū a te pe
cunia emim⁹. tu vider ſ. i. ad te pīnet
ꝺ videre q̄d feceris. Ait ille piect ſ argē
teis abīt z deſperās laqō ſe ſuſpēdit.
Ubi dic Hieroñ. q̄ iudas pl⁹ pecca/
uit deſperādo q̄z xpm tradēdo. q: ipz
tradēdo p̄ncipalit peccauit ꝫ ei⁹ bīa/
nitatē ſed deſperādo ꝫ ei⁹ diuitatem.
Nā clemēs xps ipm in gr̄az recepiſſet
ſi iudas ꝓuerſus fuiſſz ſic Lōginus
q̄ xpi lat⁹ ꝓfoꝛauit. Dicit eñ Aug⁹. q̄
iudas poſt xpi reſurrectōem ſe ſuſpē/
dit. Tūc pontifices acceptis argēteis
dixerūt. Nos nō licet mittere i carbo
nā q: p̄ciū ſanguis eſt. Et ꝯſilio inito
emerūt cū illis agrū figuli in ſepultu
rā pegrinoꝛum. q̄ ager vocat achelde
mach. i. ager ſanguis. Poſtea pilat⁹
egreſſus foras dixit. Quā accuſatōez
affertis aduerſus hoīez hūc. Videns
pilat⁹ ieſū ſic afflictū naturali pieta/
te mouebat erga eū. p̄ſtim q̄a ſciebat
q̄ p̄ inuidiā tradidiſſent eū. q: vicia
maloꝛ arguebat. Rñderūt iudei Si
nō eſſz hic malefactoꝛ nō tibi eū tradi/
diſſem⁹. Quaſi dicāt. nos ſum⁹ tal'le
gis z ꝯſcie hoīes q̄ deberes nob̄ cre/
dere et examinatōi nr̄e. q: inuenimus
hūc dignū morte. Tūc pilat⁹ dic ill'.
Accipite eū vos z ꝑm legē vr̄am iudi/
cate. q. d. Si examinaſtſ iudicate ſi po
teſtis. Romani eñ iudiciū mortſ ab
ſtulerāt a iudeis. z q̄dā qua negocia
eis p̄miſerāt iudicare. Et iō dicūt. No
bis nō licet iterficere quēq̄z. ſz tu es no
bis dat⁹ in iudicē a ceſare. Hūc enim
inuenim⁹ ſubuertētē gentē nr̄am. p̄ro/
hibentēq̄z tributa dari ceſari z dicere
ſe regē eſſe. Tūc pilat⁹ dixit ad ieſum.
Nō audis q̄nta iſti aduerſū te dicunt
teſtionia. Jeſus āt nō rñdit ei ad vllū
*bū ita vt miraret p̄ſes vehemēter. q:
ſciebat ipm eloq̄ntiſſimū z i tāta neceſ
ſitate ꝯſtitutū nō ſe excuſare. Tūc pi/
latus fecit ieſū introduci in p̄toꝛium
z interrogauit eū dicēs. Tu es rex iude
oꝛū. q. d. Jn b ꝯdēnant te iudei q: tu ꝫ
decreta romanoꝛ te facere vis regz.
eſt ne b vez. Rñdit ieſus. B temerip̄o
b dicſ an alīj b tibi dixerūt de me. q. d./
Si tu b vidiſti q: ego me p̄ rege geſſi
tūc dicas q̄ñ z vbi vidiſti. Si aūt ab
alīj b audiſti fac oꝛdinariā inq̄ſitōez
z interroga diligenē vbi z q̄ñ z quō b
feci. alioq̄n nō iuſte p̄cedis. Rñdit pi
latus. Nūq̄d ego iude⁹ ſū. vt. ſ. vidiſſ
ſem z audiſſem quō te reriſti. iō a me
ipo b nō dico ſz gens tua z pontifices
tui tradiderūt te mihi. q̄d feciſti. videt
q̄ magnū q̄d feciſti. q: nūq̄z tā notabi
les viri ꝫ aliquē ſic inſurrexerunt ſicꝫ
te. O pilate neſcis q̄ maioꝛes vt fre/
q̄nt ſūt peioꝛes. Rñdit ieſus. Regnū
meū nō ē ex b mōo tpalia. ſ. q̄rēdo. nā
ſi ex b mūdo eſſz regnū meū miniſtri
mei vtiq̄z decertarēt p̄ me vt nō trade
rer iudeis. nūc aūtem regnū meū nō
eſt hinc. Dixit ei pilat⁹. Ergo rex es tu
Rñdit ieſus. Tu dicis q: rex ſū ego.
z in b nat⁹ ſum z ad b vēi in mūdum
vt teſtimoniū p̄hibeā *itati. i. doceaz
*itatē. oīs q̄ eſt ex *itate audit voceꝫ
meā. i. obedit ei. Tūc dixit illi pilatus
Quid ē *itas. Ad q̄ reſpōſionē xpi ñ
expectauit ſz ſtati exiuit foras. tū q: ñ
ſuit dign⁹ audire *itatē. tū q: pontifi
ces z ſenioꝛes timētes ne pilat⁹ chri/
ſti dulcab⁹ *bis inclinaret ad dimit/
tēdū ideo reclamabāt ad pilatū intrā/
tū q̄ ipm optuit exire ad ſedādū eos.
Tūcz exiſſz pilat⁹ dixit. Ego nullā cāz
mortis iuenio in eo. Et illi clamauē/
rūt dicētes. Cōmouit vniuerſū popu
lū a galilea vſq̄z huc. q. d. Mirū val/
de ē q̄ nō iuenies in eo mortſ cauſam
Nā vt dic Joſeph⁹ iudei ſtatuerāt vt
q̄cūq̄z ſeditōnem ꝯcitaret moꝛeretur.
O pauꝛ ieſu. ecce in cauſa mortſ tue

nō habes vnū aduocatū nisi tuos inimicos. s. Judā z Pylatū q te innocē/ te clamāt. O pie xpe q̄z fortiter stas p vitate in vbis z vberib⁹ z qs est mō dus tuis q etiā tpalē dānificationē pa niat p vitate. Quarto egredientes videam⁹ i theatro ipietatis inhonestationē xpi. Cū em Pylat⁹ a iudeis audisset galileā nosari interrogauit si hō iste galile⁹ esset. z cū didicisset q sic. tūc dixit ministris. Vinctuz hūc ducite ad Herodē. est em de eius ptāte z dicat illi q faciat sibi q̄cquid voluerit. Et illi duxerūt ihm ad Herodē q tūc regebat galileā. z erat hie/ rosolymis illis diebꝫ pē solēnitatem pasche. Videns aūt ihm Herodes rex gauisus ē eo q desiderabat a multis diebꝫ eū videre pē miracula q̄ audierat eū facere z sperabat aliq̄s signū ab eo videre. Et iō interrogabat eum multis sermonibꝫ dicēs forte. Es ne tu ille p quē pater me⁹ multos pueros occidit. Hu tacēte iterꝫ interrogat. Es ne tu ille q cecuz a natiuitate curasti. Et iterꝫ. Es ne tu ille q Lazaꝝ a mortuis resuscitasti. Sz xps dns nihil respōdit ne passio sua impediret. Stabāt aūt z pōtifices pstāter eū accusantes. Spreuit aūt eū Herodes ranq̄z ignorantē q nulla fecit miracula z tanq̄z ignozantē q racuit. rāq̄z stultuz q se nō defendit. in cui⁹ signū induit eum veste alba q tunc induebant fatui. et sic remisit ad Pylatū. Dulc aūt iesus qñ induebat z irridebat sustinebat i/ nocēter q̄si agn⁹ dicēs in corde. Quicq̄d potest excogitare obprobriū z cruciat⁹ sup me exercete q̄ oia patus suz sufferre p hūano genere. Uñ cū duceret ad Pylatū tūc ebriosi de tabernis vocibꝫ damozosis ei insultabant. qō Dauid in xpi psona longe añ pdixerat. Et in me psallebāt q bibebant vinū. O pia Maria mater dñi nri q/ li corde talia audiebas ō filio. q̄li dic queso corde videbas sic dei filiū illusum. credo bñ q dicere poteras. O fili mi dilecte. nōne tu es ille quem laudant angeli. archangeli. throni. dñationes. cherubin. et seraphin. Et cur te sic illudi pateris. nōne tu es q herbas z arbores diuersis adornas coloribꝫ. z quō sustines te modo illudi. Magn̄ pfecto ē tua charitas erga humanū gen⁹ p q̄ tam pfunde te hūiliasti. Quinto egredientes in theatrum impietat⁹ videam⁹ inhonestatē flagellatōis. Postq̄z ei xps dns illusus alba veste reduct⁹ fuisset ad Pylatū p/ tinus facti sūt amici Herodes z Pylatus q antea fuerūt inimici. pē interfectionē q̄rundā galileoz a Pylato. Videns Pylat⁹ q Herodes vinctū ihm remisisset. cōuocatis pncipibꝫ sacerdotū ait illis. Obtulist⁹ mihi hūc hoiem q̄si dignū morte. z ecce ego coram vobis interrogās nullā causaz mortis inuenio in eo. sed neq; Herodes. ideo remisit ad nos. emēdatuz ḡ eum dimittā. ac si dicat. Ecce durissime flagellabo ip̄m z tandē ei p̄cipiaz vt de cetero caueat de vestra offensa. z sic dimittā eū. Per diē aūt solennez solebat eis dimittere vinctū vnū quē petissent z aliū occidere in memoriaz q filij isr̄l in egypto fuerūt liberati ab angelo percutiente qui oia p̄mogenita egyptioz occiderat. Habebat autez Pylat⁹ vinctū insignē nomie Barrabā qui pē seditionē z homicidiū missus fuerat in carcerē quem credebat Pylatus q pter multā illius malitiam nullo modo peterēt iudei. ideo hunc statuit iuxta ihm z ait. Quem vultis vt dimittā vobis Ihm an Barrabā. Principes aūt sacerdotū psuaserunt populo vt peterent Barrabā

ibm vo pderet. Tūc clamauerūt oēs dicētes. Tolle hūc z dimitte nob Barrabā. Et ait Pylat⁹. Quid g̃ faciā de iesu q̃ dicit xp̃s. Dicūt oēs. crucifigat. Ego inq̃t Pylat⁹ nullā causaz mortis inuenio in eo in q̃bꝫ eū accusat⁹. corripiā g̃ eū z dimittā. O ipie iudex si nullā mortis causaz inuenis in xp̃o. cur ip̃m innocentē flagellas. Tūc ap̃hē dit ibm Pylat⁹ z fecit eū vestibꝫ exui z ad colūnā ligari corā iudeis. z q̃tuor fortes milites sibi inuicē succedentes ceperunt tā crudelissime vberare cū vgis z duris flagellis innocentē z tenerrimā xp̃i carnē. vt ad ictus flagelli scinderet z sanguis copiose ebullíret z bincinde dispgeret in terra z i vestimēta flagellantiū. Et q̃z pē manuū ligaturā latus ei⁹ nō poterāt laniare flagellis. iō soluētes z man⁹ suprā ligātes sic tandē pcusserūt in toto corpe q̃ a planta pedis vsq; ad vticē nō fuit in eo sanitas. Innocēs vo xp̃s sub ictibus vbez solūmō gemebat suspirabat z forte flens dicebat sibi ipsi O mater mea dilecta ad q̃ntā afflictiōnē nutrieras corp⁹ meū. O q̃z dura ē solutio p̃cij humani generis. O q̃z mīti nō aduertūt tātū meū cruciatū. O igit ania mea aia mea xp̃i dñi sanguine redēpta egredere z vide denudatā xp̃i carnē liuoribꝫ z sanguie plenam quō gyrat se inf flagella. vide inquaz ip̃ius sanguinē p̃ciosum p te in terra coagulatū z pedibꝫ impioꝝ pculcatū Audi obsecro aia mea flagelloꝝ sibilū z senti cū xp̃o dolorē ac fleas cū flēte. si vo nimis dura es pone te ad recentē xp̃i sanguinē. Sexto egredientes in theatrū impietat⁹ videam⁹ inbonestatē coronatōis. Nā post talem flagellationē soluerūt ibm de colūna fatigatū intātū q̃ stare vix poterat z tremebat sctā ei⁹ caro. z forte statiz demisit se cadere in suū sanguinē in terra quē leuātes z ex volūtate Pylati clamidē coccineā. i. tunicaz rubeā sibi ue vestē purpureā circūdederūt ei. et sic fecerūt ip̃m sedere q̃si in solio regali erq̃ se dicebat regē. z coronā plectentes de spinis ipo suerūt sup caput eius fortiter imp̃mētes vt sanguis flueret de capite p oculos. aures. barbam. z collū vndiq;. tandē dederūt arundinē in dextera ei⁹ loco sceptri regal. z tūc genuflexo añ eū dicebant. Aue rex iudeoꝝ. z sic dabāt ei alapas. Alij ip̃sum ebant in eū. Alij crines z barbā fortiter euellebāt. Alij arūdine pcutiebāt caput ei⁹ dicētes. Prophetiza xp̃e q̃s ē q̃ te pcussit. Hec oīa redēptor aie mee merens patiēter tolerabat. Vñ videns Pylat⁹ sic turpiter ip̃m afflictū q̃ vix appareret in eo forma hois exiuit foras z dixit iudeis. Ecce educo vob vt sciatis quia nullā causam mortis inuenio in eo. Tūc p̃cepit Pylat⁹ vt educerēt iesus z iudei visa ei⁹ passiōe saciarent. Exiuit ergo iesus portans spineā coronā in capite vestem purpureā sup se z arundinē in manu oi bus mēbris tremēs stetit corā multitudine. z dixit Pylatus. Ecce homo. id est iste est homo in q̃ nō videt ip̃ecies homis. sed est pcussus ac cruentatus tanq̃ lepr⁹osus effectus. Ecce homo sc̃z in quo nihil videt diuinitatis sed infortunitatis. Ecce homo z vide te si vnq̃ taliter afflictū vidistis. ideo estote ꝑtenti de istius pena. Et illi clamabant dicentes. Crucifige crucifige eum quia filiū dei se fecit. Erat enī hora tercia diei quādo sic clamabāt Fin August. quib⁹ dixit Pylat⁹. Regem vestrū crucifigā. Respōderūt iudei. Regē nō habem⁹ nisi cesarē. Ecce impletā vbi dicit. Nō auferet sceptrū

de iuda z dux de femore eius donec ve/
niat q mittendus est z ipe erit expecta/
tio gentiū. Et subdiderūt iudei dicētes
pylato. Si hūc dimittis nō es amic⁹
cesaris. ois ei q se regē facit ꝓtradicit
cesari. O xpe flagellate. O spinis coro
nate cū ad hoc deuenit tua hūilitas
tua patientia. q̄nimo tua maiestas q
nulli placeas. Ecce o pie xpe iudaica
gens auaricie supbie z voluptati de/
dita latronē sibi postulat dimitti z te
crucifigi z certe ppls xpian⁹ nūc petit
sibi latronē z te crucifigi cum appetit
carnis voluptatez q̄ q̄si latro occidit
aiam Rom. viij. Si sm carnē vixeri
tis moriemi. O ygo mater Maria.
O amaritudine repleta placeat saltē
tibi cū tua familia ista dei altissimi fi
li⁹. vñ charissimi xpi discipuli egredi/
amur cū yginis familia z mēris ocu
lis intueamur regē glie stantē in coro
na spinea illusum veste purpurea af
fictum mirabili tortura. Ad hoc in/
uitat hodie beata Maria di. Uide/
te videte filij charissimi natū meū dei
filiū angelo annūciatū. vestrū salua/
torē q̄ntā penā suscepit ꝓ vobis. vide
te inquā diligēter z deflete mecū feruē
ter. Serto egredieres in theatrū im
pietatis videam⁹ inhonestatē sentēti
arios. Cū em audisset pylat⁹ ex ore
iudeoꝝ q filiuz dei flagellari fecisset
magis timuit. facile em potuit suspi/
cari dei filiū cū esset gentilis q mltos
homies dei filios arbitrabant sicut
iouem mercurīū zc. Et vt dicit Job.
xxi. Ingressus iter⁹ pylat⁹ in pretori
um dixit ad iesum. Unde es tu. i. vnde
ducis originē voles scire si esset de ge/
nere deoꝝ. Jesus aut ē responsum nō
dedit ei. Quartuor em viciis in passi
one tacuit xps. Primo coram pontifice
accusatus. Secdo coram pside a pon
tio iuda z dux de femore eius donec ve/
niat q mittendus est z ipe erit expecta/
tio gentiū. Et subdiderūt iudei dicētes
pylato. Si hūc dimittis nō es amic⁹
cesaris. ois ei q se regē facit ꝓtradicit
cesari. O xpe flagellate. O spinis coro
nate cū ad hoc deuenit tua hūilitas
tua patientia. q̄nimo tua maiestas q
nulli placeas. Ecce o pie xpe iudaica
gens auaricie supbie z voluptati de/
dita latronē sibi postulat dimitti z te
crucifigi z certe ppls xpian⁹ nūc petit
sibi latronē z te crucifigi cum appetit
carnis voluptatez q̄ q̄si latro occidit
aiam Rom. viij. Si sm carnē vixeri
tis moriemi. O ygo mater Maria.
O amaritudine repleta placeat saltē
tibi cū tua familia ista dei altissimi fi
li⁹. vñ charissimi xpi discipuli egredi/
amur cū yginis familia z mēris ocu
lis intueamur regē glie stantē in coro
na spinea illusum veste purpurea af
fictum mirabili tortura. Ad hoc in/
uitat hodie beata Maria di. Uide/
te videte filij charissimi natū meū dei
filiū angelo annūciatū. vestrū salua/
torē q̄ntā penā suscepit ꝓ vobis. vide
te inquā diligēter z deflete mecū feruē
ter. Serto egredieres in theatrū im
pietatis videam⁹ inhonestatē sentēti
arios. Cū em audisset pylat⁹ ex ore
iudeoꝝ q filiuz dei flagellari fecisset
magis timuit. facile em potuit suspi/
cari dei filiū cū esset gentilis q mltos
homies dei filios arbitrabant sicut
iouem mercurīū zc. Et vt dicit Job.
xxi. Ingressus iter⁹ pylat⁹ in pretori
um dixit ad iesum. Unde es tu. i. vnde
ducis originē voles scire si esset de ge/
nere deoꝝ. Jesus aut ē responsum nō
dedit ei. Quartuor em viciis in passi
one tacuit xps. Primo coram pontifice
accusatus. Secdo coram pside a pon
tio rode interrogat⁹. Quarto de sua ori/
gine a gētili requisit⁹. Un Aug. Ubi
xps tacet vt agnus tacet. vbi xps loq
tur vt pastor docet. Naz tacuit de sua
origine quia Pylatus cum esset gen
tilis nō erat capax eius. Dixit ergo ei
Pylatus. Mihi nō loqueris. nescis
quia potestatē habeo crucifigere te z
dimittere te. Ubi Chrysо. ait. In his
verbis Pylatus ꝓdemnauit se. Re/
spondit iesus. Non haberes potesta/
tē aduersum me vllam nisi tibi datū
essz desup. z quia iudices sm allega
ta iudicans. ideo qui tradidit me ti/
bi maius peccatū habet. Pontifices
em ex odio z inuidia eum tradiderūt
Pylatus vero ex timore cesaris. z ex/
inde Pylatus q̄rebat occasiones vt
dimitteret iesuz. Q̄ cū ꝓcepissent iu/
dei ad ꝑmā accusationē redeūtes cla
mabant dicentes. Si hunc dimittis
nō es amicus cesaris. nos dicim⁹ q
nō habem⁹ regē z tu ꝓtra cesarez vis
nobis regē imponere. Uidēs aūt Py
lat⁹ q nihil ꝓficeret ꝑcurādo xpi libe
rationē sz magz tumult⁹ fieret i ppl'o
accepta aq̄ lauit man⁹ suas coram po/
pulo di. Innocēs ego suz a sanguine
iusti huius vos videritz. i. vos videatz
q̄d agetis. Et sic dr Matb. xxvij. rñ/
dit vniuersus ppls. Sāguis ei⁹ sup
nos z sup filios nros. O infelices iu/
dei q̄z amarā hereditatē acq̄sistis ve/
stris posterz. iā em inocēs xpi sanguis
est sup caput vestrū. qz de merito xpi
crucifixi estz alieni. ē etiaz sup cor vi m
ꝓ obstinatōez. sup faciē ꝓ pallorē. sup
pedes ꝓ deuiatōz. iā certe nō bētis ci
uitatē z regnū. Tūc pylat⁹ sedēs ꝓ tri
bunali fecē adduci ibm flagellatū. spi/
nis coronatū vt sentētiaret. Interim
misit ad eū vxor sua di. Nihil tibi z iu
sto illi q.d. nō te itromittas i ei⁹ mortē
qz mlta passa sū ꝓ visuz hodie ꝓpt eū

De passione domini

Nā diabol⁹ videns xp̄i magnā patiē/
tiā in tantis penis. scpturaꝝ adimple
tionē de xp̄i aduētu. scrōꝝ exultatōez
in lymbo opinat⁹ē esse xp̄m messyam
pmissum in lege. Jō voluit ꝙ mulierē
ei⁹ passionē impedire. sicut ꝙ mulierē
bois pditionē. pauauerat. Nec igit
mulier dū dormiret mane diabolus
apparēs ei terruit eā dī. Jste hō quez
vir tu⁹ vult occidere est magn⁹ sanct⁹
corā deo. iō labora ne occidat. alioqn
pibitis ꝓpter illū. Sz Pylat⁹ magis
timēs irā cesaris ꝓtra xp̄m ꝓtulit sen
tentiā i loco qui dr licostratos. in būc
forte modū. Nos Pylat⁹ ab imperato
re romano ꝙ iudeꝫ ꝓstitutus iudeoꝝ
būc iesum nazarenū ppli subuersorē
regni q̄z ipoꝝ vsurpatorē adiudica/
mus cū latronib⁹ crucifigi. O magne
rex angeloꝝ xp̄e. O fili v̄ginis Ma/
rie. O redēptor anie mee. q̄d nunc sup
tuū caput spinis coronatū corā iniq̄
iudice recitat. Egredimini igit sancti
xp̄i discipuli eiusq̄ sanguie redēpti vi
dea⁹ regē Salomonē xp̄m añ Py/
latū stantē spinea corona habentē. et
ita sentētiā mortis ignominiose sup
se recipientē. Interrogem⁹ dn̄m nr̄m
ihū regē cur b̄ patit. Et rn̄debit vt vos
oēs ab eterne mortis sn̄ia eripiā. Pa
tior inquā pro te aīa peccatrix. pro te
ingrata. iam defeci in tātis tormētis
saltē nūc cōpatere mihi vt possim ire
ad locū mort̄ z ibi soluere p̄ciū tuum.
Audita aūt sn̄ia dilecta mater sua de
fecit a marit⁹die. z vt poterat dicebat
O ceci. o claudi. o demoniaci. o infir/
mi. o p filiū meū dilectū curati. o mor
tui p ipm resuscitati. accedite velociꝰ
ad Pylatū z appellate ꝺ iniustā sentē
tiā. qr oēs amici z apli ac discipuli ei⁹
dereliq̄rūt eū. O fili mi dilecte rex ce/
loꝝ. ecce null⁹ē q̄ pro te faciat vnū bo
nū verbū in tāta necessitate. ꝺz z vix in
ueniet in posteꝝ de tuis mēbris xp̄is
nis q̄ hec recogitet. q tibi cōpatiat. q
tecū fleat rē. Quito sctā mater eccle/
sia hortat vt egrediamur ad theatrū
ciuitat̄ hierlm z ibi videam⁹ insigni
um maiestat̄ qō a xp̄o portat corona
vicz z crucē. Ūñ in isto theatro septez
inspiciam⁹ in vero xp̄o rege. s.

Primo quō afflixit.
Scōo quō reinduxit.
Tercio quō onerat.
Quarto quō educit.
Quinto quō alleuiat.
Sexto quō compatit.
Septimo quō alloquit.

Primo dixi q⁹ in theatro ciuitat̄ hie
rusalē intueamur in rege xp̄o quō af/
fligit. nā publicata sentētia mort̄ xp̄i
gaudebāt pōtifices z solicitabāt mili/
tes vt citi⁹ ipm crucifigerēt. Qui pro/
pter iudeoꝝ fauoꝛ arripiētes innocē
tē xp̄m eruerūt eū clamide violenter
dolorē flagellatōis ei⁹ renouātes. Jā
em̄ p coagulatū cruoꝛ carni sue ad/
heserat illa vestis. vñ sanguis iterꝫ ce
pit effluere de corpe xp̄i z videbat̄ filii
ercoriat⁹. O ania mea aīa mea. vide
q̄so denudatū tuū redēptorē. Scōo
in b theatrū egredientes videam⁹ xp̄m
regē quō reinduxit. portātes em̄ vesti/
mēta ei⁹ induūt ipm vestib⁹ suis. coro
nā q̄z spineā imp̄m̄unt capiti ei⁹ sine vl
la misceōia tā q̄z statim occidēdo. Vide
deuota ania būc regē glie ter coronā
tū spinea corona. Primo in pretorio
Pylati post flagellationē. Scōo b p⁹
sentētiationē. Tercio in cruce post de/
nudationē. Tercio deniq̄ egredien
tes in b theatrū videam⁹ xp̄m regem
nostrū quō onerat. Nā crucē ponūt
in humeros ei⁹ ad baiulandū. vt iple
rex illud Esa. ix. Factus ē p̄ncipat⁹ sup
humer⁹ ei⁹. Et ecce xxij. Dabo sup
humer⁹ ei⁹ clauē Dauid. Que q̄dem

crux tūc ado fuit ignominiosa q̄ nul
lus cortoz̄ voluit portare. ¶ Quar/
to egredientes videam⁹ in b̄ theatro
quō xp̄s educit de ciuitate ad occidē/
dum. Postq̄ em̄ magnū crucis lignū
puta q̄ndecim pedū in longitudie ex/
cepto ligno trāsuersali imposuissent
sup̄ christū miserūt funē in collū eius
sicq̄ trahebant p̄ plateas hierusalē.
Alij deridebāt, quidam lutū in eū for
te p̄iciebāt. Nonnulli pcutiebant: tru
debāt vt celeri⁹ trāsiret. ducebantur se
cum z alij duo latrones vt implerēt il/
lud Esa. j. Cū iniq̄s deputat⁹ē. Qui
to egredientes in b̄ theatrū videamus
quō xp̄s dñs alleuiat. Videntes nan
q̄ mulieres q̄ xp̄s defecisset in tormen
tis magnis ita q̄ nō possz crucez ad
fue mortis locū portare. ideo ne pila
tus sniam suā de xp̄i morte retracta/
ret, vl̄ ne in via moreret anteq̄z cru/
cifigeret angariauerūt Symonē quē
dā Cyrreneū p̄rem Ruffi z Alexandri
q̄ fuerāt christi discipuli vt tollerz cru
cem ei⁹. z sequebat eū coacte. Ubi dic
Ira q̄ p̄tius xp̄s dñs p̄ se portauit
postea Symō post se. z iā charissimi
christi discipuli nobis portādū dere/
liqt. Sz certe multi nost̄z coacte por
tant. illi sunt bi q̄ libenter malefacerēt
si deberēt vel possent. libenē non face
rent bona si nō vererēt. Sexto egre
dientes in hoc theatrū videam⁹ quō
mater virgo maria christo cōpatitur
Nā postq̄z ceperūt xp̄m p̄phetaz ma/
gnū ducere ad mortē ceperūt populi
cōcurrere. tubis cōcrepare. alij voci/
bus clamare. alij in equis cursitare.
Que videns z audiēs gl̄iosa mater q̄
rebat iohannē et magdalenā cur po/
pulus sic cōcurreret z tubis canerent
z quid de filio suo iā ageret. Qui re/
sponderūt. Heu dña nostra oēs cla
mant q̄ Jesus nazarenꝰ filiꝰ marie z
Joseph moriat. Qs audiēs pia ma/
ter amaricato corde poterat dicere O
filiū dei. o dilectū vnigenitū meū. O
pium iesū meum. quis audebit suaz
maiestatē ledere. O q̄s p̄sumet occi/
dere. O mi iohānes fac me videre ie/
sum meū viuū anteq̄z moriat: vt di/
cam aliqua secreta ꝓba eidem q̄ ali/
quādo solit⁹ fuerat loqui. Johānes
ꝓo duxit eam p̄ viam compēdiosam
obuiā filio suo spinis coronato z liga
to. Que videns dilectū filiū suum li/
q̄facta est ania eius. z p̄tinus ruit in
amplex⁹ filij. z filius in amplex⁹ ma/
tris gratiose. vbi nutu diuio turbe tā
diu steterūt q̄z diu iesus matrē filium
q̄z mater iñ amplexus tenuit. Dice/
re quippe tūc poterat mater filio. Di
lecte mi iesu. iesu mi. q̄s te sic afflixit.
cur hec tibi fecerūt Ubi sunt scē bar/
be tue. vbi sancti crines. en fili mi pau
ci crines residui pleni sunt sanguīe. z
gratiosa facies tua plena sputis. di/
mitte fili mi dulcis iesu tergere sputa
de facie tua. p̄mitte mi dilecte excipe
spinas pungētes de tuo capite. Qui
dicere matri poterat. Cessa pia mea
genitrix tuoq̄z fletu ne amarices cor
filij tui. abundanē certe habeo ama/
ritudinē. Sed reuera omnia hec pa/
tior p̄ humani generis salute. dimitte
igit̄ charissima mater mea me pati.
dimitte iesum tuum mori. Tūc ꝓgo
mater dicere poterat. O filie hierlm
venite z flete mecū sup̄ filiū meū dile
ctum. En gl̄iosus p̄dicator est hūilia/
tus in tormētis. en sūm⁹ p̄pheta est il
lusus. en filius dei altissimi corā oculꝫ
matris statim moriet ignominiose i
cruce. Sicq̄z tam dulciter flebat ꝓgo
filium q̄ oēs mulieres ad fletū cō/
mouebat. Et vt in quadā hist̄oria le/
betur. in loco vbi mater filiū ample/
xata fuerat postea fideles capellā edi

ficauerāt.quā Mariā de spasmo no
miauerāt. Tandē post dulcēs lachry
mas ambox sepauerunt filiū a mīre.
que dicere poterat. Jam mater ē sine
filio.z filiꝰ sine mīre.iam ptū ihm me
um sepauerūt a me. Quid iam faciet
mater sine filio. Septimo egredien
tes in ꝫ theatrū videamꝰ xpm regem
quō mulieres sequētes z flētes alloq
tur. tā quidē paulatim ire poterat qz
defecerat in penis z cōpassio mīris fa
tigauerat. Et vt dr Lu.xxiij. Seqbāt
aūt illū turba multa ppli q plāgebāt
z lamētabant eū. ex qbus qdam gau
debant sicut iudei. qdam cōpatiebāt
ei sicut deuote mulieres.q bene recor
dabant de xpi dulci pdicatiōe.de mi
raculo.z opatione.de illius sancta cō
uersatōe.ideo forte flentes dicebant.
O deꝰ eterne ecce iste sanctꝰ.z innocēs
ꝑhera qꝫ turpiter ducit ad crucifigē
dum. O Maria iesu mater amarica
ta qd facies. certe nō i mūdo genitrix
est sic amaricata sicut tu.que talem fi
lium vides duci ad crucifigendum. O
iesu bone magister qꝫ magna amari
tudo fuisti matri tue. Ūñ pius xpus
ꝓuersus ad eas flentes dixit. Filie sy
on nolite flere sup me.q.d.quia fletu
vestro sententia mortis mee nō revo
cabit.nec mater mea ꝓsolabit.sed su
per vosmetipas z sup filios vestros
flete.q ex odio me occidi.paurauerūt
Quoniā ecce venient dies scz tpe Ue
spasiani z Thyti in quibus dicetis.
Beate steriles q nō genuerunt z vbe
ra que nō lactauerūt. z dicetis mon
tibus. Cadite sup nos.z collibꝰ. Opi
te nos.quia si in viridi ligno hoc fa
ciunt. in arido quid fiet. q.d. Si me
oñi virtute floridū sic afflixerūt.quō
tunc affligent aridos vtutibus. Vi
dentes aūt milites q pius iesus dul
citer loqueret turbe.timuerūt ne po
pulus cōpateret ei z ꝑ violentiā ipsum
eriperet.ideo ceperunt subito trahere.z
impellere ad locum mortis sue. qō vi
dentes deuote mlieres alius flebāt
Egredimī nunc filie syon z videte re
gem vestrū in spinea corona illusum
flagellatum.cruce oneratū. a matre
pia sepatum. O veri xpi discipuli au
dite vestrū magistrū dicentē. Super
vosmetipos flete. Associate igit ma
trem flentē z cum ea flendo rogate cru
cifixum xpm vestro ꝑ peccato vt mise
reatur. ne in iudicio cum damnatis
mōtibꝰ dicatis. Cadite sup nos.z col
libus zc. ¶ Secto sancta mater eccle
sia hortatur nos vt egrediamur i the
atrum caluarie montis vt ibi videa
mus hodie verillū salutis nostre qō
eleuak.in quo qdem theatro septē de
flenda cōspiciamus scz.

¶ Primo xpi denudationē.
¶ Scōo xpi ꝫdauationē.
¶ Tercio crucifixi eleuationē.
¶ Quarto xpi blasphematōez.
¶ Quinto xpi doctrinationē.
¶ Sexto xpi anie cōmēdationē.
¶ Septimo christi lateris vulnera
tionem.

Primo nāqꝫ in hoc theatro montis
caluarie videamꝰ christi dñi denuda
tionez. Dum eñ milites cum ligato
xpo puenissent ad locum caluarie for
te truserunt xpm sic fortiter q corru
it quem pallidū ac tremulus eleua
uerunt.cui vt dicit Matb.dederunt
bibere vinum cū felle mistū. Ubi di
cit Lyra q aliqui dicunt ideo sic xpm
potasse vt citius moreret.z sic milites
ab eius custodia citius expedirent q
debebāt custodire quousqꝫ expiraret
Alij dicunt q hoc ideo fecerunt quia
Salomon dixerat Prouer.xxx. Da

re ſpeceram merentib⁹. z vinum bis q̄ amaro ſunt amio. vt bibant z obliui⁹ ſcantur egeſtatis ſue. Propterea ſemi ores iudeoꝝ ſtatuerant vt damna⁹ tis ad mortē daretur vinum aroma ticum ad bibendū. vt ſic facilius tole rarēt paſſionē. In hieruſalē aūt erāt mulieres deuote que hoc vinū z ſpece ram id eſt potum inebriatiuū dede⁹ rant ex deuotōe. ſz milites hoc bonuz vinum ebiberunt. z acetum cuz felle miſcuerunt xpo z duobus latronib⁹ ſm q̄ dictum erat Amos. ij. Vinum damnatoꝝ bibebant. Et tunc erue⁹ runt pium ihm tunicā que eius vul⁹ neribus conglutinata ſanguine fue⁹ rat. z tunc denuo apiebant vulnera ſua ſanguine fluentia ſpineaz quoq; coronam cum tunica extraxerunt de capite ſuo z rurſus reimpſerunt. O ania deuota conſpice xpm nudū ſtā⁹ tem p te ſanguine tabefactuz. ſpinis denuo coronatū. ſuam crucē triſtem reſpicientē. quomō ſm ſuam menſu⁹ ram terebro pforabant. Nam euan⁹ geliſte nō oīa de xpo pſcripſerūt. vt dicit Johes. c. vltimo. Sed veriſimi le eſt q̄ pius ieſus nudus oculis i ce⁹ lum eleuatis genu flexo orauit patrē dicēs. Sancte pater eterne deus cre⁹ ator celi z terre ſuſcipe hodie ſacrifici⁹ um filij tui. hoc eſt innocētē mortem meam quā tibi offero pro redemptio ne humani generis in ſacrificiū lau⁹ dis tue. non ſicut olim in lege carnes thaurorum z vitulorum offerebant. Ideo eſto placabilis ſup peccato hu⁹ mani generis. z aperi ei hodie ianu⁹ am regni celeſtis quā pro culpa primo rum parentū clauſeras. Reſpice que ſo pater mi ad meam obedientiam z paſſionem amarā quā patior p hu⁹ mano genere vt miſericordiā tuam magnā inueniat z laudet te cum an⁹ gelis in perpetuū. Triginta eīm tres anni ſunt quibus reſpiciens hāc cru cem deſideraui mori ſup eam. ¶ Se⁹ cundo egredientes in hoc theatrum videamus xpi conclauationē. poſtq̄ eīm menſurauerūt crucem ad ieſum nudatum primus piecerunt ad cru⁹ cem ſupinū z irruerūt peccatores ſu⁹ per ipſum cōpreſſerūt fortiter ad cru cem. extrahenteſq; ſiniſtram manuz ad foramē menſure facte acceperunt clauum magnū oblonguz ac repcuſ⁹ ſum z fixerunt palmā eius ad crucez Sanguis aūt qui in venis fuerat re⁹ rentus cepit ebullire. Chriſtus vero quaſi agnus innocens oculos figēs in celum gemebat z ſuſpirabat z pre acerbitate pene tremebat. nō tamen clamabat. Deinde cum clamore z ca⁹ chinno manū dexteram extrahentes cum ſune ad foramen menſure vio⁹ lenter. affixerunt z illam crucī. Dein⁹ de ligauerunt in pectore ad crucem. z tunc venerūt ad pedes eius ſanctiſ⁹ ſimos quos cum ſune fortiter trare⁹ runt ad foramen z cū clamore z riſu affixerunt ad crucem. ſicq; trahentes extenderūt q̄ dinumerari poterant oīa oſſa eius. Sanguis autez vi⁹ uus aſpergebat milites crucifigētes. Mater vero pia quotieſcūq; audie⁹ bat malleorum ictus. toties cor ſu⁹ um configebatur. Crucifixi aūt ſunt cum eo duo latrones z q̄ diu hoc pe⁹ gerunt tamdiu chriſtus cruci confi⁹ xus iacuit in terra. Scripſit autem Pylatus titulum. id eſt cauſaz mor⁹ tis ipſius chriſti. quem iuſſit figi ſu⁹ pra caput crucifixi. Erat autem ſcri⁹ ptum. Jeſus nazarenus rex iudeoꝝ rum. litteris hebraicis grecis et lati⁹ nis. vt oīs nationes legere poſſent Dicebāt ḡ Pylato pōtifices iudeoꝝ noli ſcribere rex iudeoꝝ. ſed q̄z dixit.

De passione domini

rer sum iudeoꝝ. Rñdit Pylatꝰ. Qđ scripsi scripsi. Tūc milites diuiserūt sibi vestimēta sua sorte mittētes ꝙs qđ tolleret. Erat ei tunica incōsutilis desup ꝓtexta p totū. de q̄ dixerī. Nō scindam̄ sz sortiamur cuiꝰ sit. Egredere nūc ania mea dilecta z respice piū xp̄m super crucē nudū extēsum z cōclauatuz suo ꝓcioso sanguie terrā rigantē. sicz p te deo patri se offerētē vt eterna habeas hereditatē. Tercio egredierēs in b̄ theatrū videamꝰ dñi xp̄i ielu cuz cruce eleuationē. Postq̄z em̄ latrōes crucifixerūt cū clauis ferreis. vt dicit Aug. z titulū xp̄i supza eiꝰ caput affixerunt in tabula. tūc cū clamore magno ceperūt eleuare sctām hostiā deo patri imolandā. Corpꝰ aūt illud sacrū cepit moueri z volui inē clauos. nūc ad dexterā nūc ad sinistram. caliduſq̄z sanguis cepit effluere sup crucē terrā z capita ac militū vestimenta sicq̄z stipitē crucis posuerūt in locū cōcauatū vbi firmiter fortificauerūt. Jazeturꝛ ge ania xp̄iana. nūc erige te ania deuota z vide vexillū regis glie. vexillū xp̄i anoꝝ. vexillū salutiferꝝ qđ eleuatū est in altū. Sub b̄ dđpe vexillo triūphauerūt apli. martyres. ꝓfessores et ỽgines. Petrꝰ sub b̄ triūphauit crucifixus. Paulꝰ capite cesus. Stephanus lapidatꝰ. Frācisc⁹ stigmatizatus Vide ania mea ania mea dilecta veru crucī i q̄ assat verꝰ agnꝰ. vide signū sub q̄ iudicabit totꝰ mundꝰ. vide aia mea misera vulnera pendētī q̄ sūt festre celi. vide fructū b̄dictū ỽginis Marie. quē nō solū vide sz z audi et ad disce clamātē cū Bern̄. z dicētē. O hō vide q̄ pte patioꝝ clamo z ꝓte morioꝝ. vide penas q̄b̄ afficioꝝ. vide clauos q̄b̄ ꝓfigoꝝ. vide lachrymas q̄s p te fundo z tot vt dicere possim. Caligauerūt oculi mei a fletu. licz tantꝰ sit dolor exterior tū eo grauioꝛ dolor interior dū te inuenio ingratū. Ne aūt arguamur de magꝝ ingratitudis cui pa. aduocemꝰ celū z terrā z oia q̄ i eis sunt ad b̄ salutē nr̄e spectaculuz di. O angeli sūmi dei. o archangeli. o virtutes. o throni. o cherubin. o seraphin. egredimi hodie ad theatrū mōis caluarie z videte ipassibilē dñm z regem vr̄m in sua corona spinea et altarū sup crucē lignū. O boies veri discipuli xp̄i z eiꝰ membra vos diligētꝰ conside rate ꝙs patiat. q̄lia z p q̄bus patiat. te nos sumꝰ causa huiꝰ passiois. Igit volue z reuolue sacrū xp̄i corpꝰ z non inuenies in eo nisi dolorē liuorē z cruorem. ió lachrymosis vocibꝫ dicite. O magna obedictia. O pia clementia q̄ p nobis miseris patri coegit. Videtur z tu sancte pater eterne deꝰ de sco lio maiestatis tue si hec est tunica filij tui. z da nobis eius freq̄ntē z dulcē memoriā in nostris cordibꝫ z nūc vt hic scissis cordibꝫ eius mortez oculis mentis videam. Tu vo gliosa mater xp̄i Maria diligentꝰ intuere z vide si hic est ille cui nato angeli exultauerunt. vide inquā si hunc in ꝓsepio reclinasti. si hunc pannis inuoluisti. si hunc lacte sancto pauisti. si hūc balneasti. Ecce p pannis nuditas. p balneo cruoris horribilitaſ. p lacte fellis z aceti acerbitas. Fleamꝰ igit z deuotius defleamꝰ huiꝰ passionē amaraz vt cū ipo tandē cōgaudeamꝰ. Quare to egredientes in hoc theatrū audiamus xp̄i blasphemationē. multi enim ꝓtereuntes blasphemabāt eum frendentes dentibꝫ suis z mouentes capita sua dicētes. Vah qui destruis templum dei z in triduo reedificas illud salua temetipm si filius dei es descē de nūc de cruce. Similit̄ z ꝓncipes sacerdotū illudentes cum scribis z seni

oribus dicebāt. Alios saluos fecit. se/ ipm nō potest saluū facere. si rex isra/ el est descendat nūc de cruce vt videa mus z credam⁹. confidit in deo libe/ ret eum nūc si vult. Dixit em̄ quia fili us dei sum. Improperabāt ei etiā la trones qui crucifixi erant cū eo Job. xix. vbi dicit Hiero. Q, p̄mus vter⁹q blasphemauerit. deinde vn⁹ credide/ rit in xp̄m z priorē negationē sequēti confessione emendauerit. Egredere igit ppl'e xp̄iane z vide in cruce regē tuū vndiq amaricatū. caput pūgūt spine. man⁹ z pedes claui. totū sacruz corpus crucis extensio. cor scindit ma tris compassio. auditū vero suum iu deoz blasphematio. Vide ōniq quō oēs amici z noti eius stant longe ab eo. Quinto in hoc theatrū egredien tes videam⁹ z audiam⁹ xp̄i septez ver borū plationē. Cum em̄ pius xp̄s sic ab oibus blasphemaret z maledice/ retur inter tot aduersa ostēdit sue di/ uinitatis clementiā cuz dixit. Pater ignosce illis quia nesciunt quid faci/ unt. Vbi Beda ait. Esto placabilis deus pater sup̄ malicie nostre multi/ tudinē. ecce sanguis frīs nostri Abel clamat ad te. p nobis de terra dicens Pater ignosce illis. O pie xp̄e crucifi xe magna certe ē true misericordie dul cedo q nūq̄ p tuis crucifixorib⁹ oras ses si me dānares. sed ideo vt mihi ex hoc spem dares qui in tantis dolori/ bus p peccatoribꝫ curares. Quod ad uertes latro a dextris eius pendens ad tantā xp̄i benignitatē cor illi⁹ emol litus est. Unde latroni a sinistris xp̄i pendenti dixit. Nec tu times deum. scis q in eadem damnatōe es. nos q dem digna factis accepim⁹. hic autez innocens est. sicq ad pium xp̄m con/ uersus ait. Memento mei dñe duz veneris in regnū tuum. Cui p̄tinus rex meus xp̄s spinis coronat⁹ ac nu/ dus crucifix⁹ ait Lu. xxiij. scōm verbū dicens. Amen dico tibi. hodie mecuz eris in paradiso. nō dixit certe plenus pietate xp̄s. ieiunabis decem annis in pane z aqua. vel detineris centuz annis i purgatorio p̄ tuo latrocinio. p̄ homicidio. p̄ sanguinis effusione. nec dixit. dimitte modo me nōne vi/ des in quāta sum amaritudine vna/ cum matre mea cui adhuc nullū ver bum de cruce locutus sum. Sed ait. Hodie mecum eris in paradiso. ac si dicat. plus p̄resto q̄ tu petas. quia ex quo in vero corde q̄uersus es ad me ecce ego p̄ peccatis satisfacio intantū q̄ hodie mecum eris in dulci dei visi one. Nam paradisus interp̄tatur q̄/ si parans dei visionem. Curramus igitur oēs peccatores subtus hāc cru cis arborem. z p̄ manū fidei z spei ac charitatis capiamus fructum ven/ tris virginalis Jesuz xp̄m. cuius gu stu illuminamur ad claraz deitatis visionem. Demū dissipatis concur/ rentium turbis. beata virgo appro/ pinquauit ad crucem vt videret fili/ um. ideo de ea dicit Job. xix. Stabat iuxta crucez Jesu mater eius. z soror matris eius Maria cleophe. z Ma ria magdalena. Recens vero xp̄i san guis distillabat de cruce sup̄ terram z super virginis vestimenta. Quē di/ ligentius intuens videbat caput an/ gelis reuerendū spinis coronatū. In tuebatur deniq faciem eius dilectaz z videbat pallidam rumidā z cruen/ tam. ac spuris iudeoz p̄ deturpataz. Aspiciebat deinde manus z videbat illas cruci affixas. pedes quoq; con/ fixos. Aspiciebat reuera totuz filij sui corpus sacrum fusis lachrymis et vi debat flagellis laniatum. de quibus cor maternū compassione scindebat.

De passione domini

O quotiens cadebat in terrā. O quotiens clamabat ad crucē dicens. O fili mi O fili mi. o mi iesu. o iesu mi qd est hoc q̄ ego hodie tibi in tāta necessitate subuenire nō possum. O dulcis fili mi q̄s strictū lectum moriēdi elegisti. O rex glorie vbi ē ceruical. vbi lintheamina. cur in brachijs mātis moriri noluisti sicut alia p̄ filij. O fili dilecte cur amaricatā mātem cruentat. oculis non respicis. Cur matri tue nō loqueris qui p̄ tuis inimicis taz pie patrē in tanto dolore eroras z latroī padisuz p̄mittis. Nōne ego genui te. in p̄sepio reclinaui. z dulciter te lactaui. Nonne in natiuitate tua angeli dulciter cātauerūt z pastores adorauerūt. ac magi venerati sunt. Nonne tu dulciter in infantia mātī loqui consueueras z deinceps. Loquere nunc matri quā eadē crux: idem claui cruciant qui te fili mi. Terciū vbū tunc ptulit de cruce pi⁹ christ⁹ dicēs. Mulier ecce filius tu⁹: cū capite demōstrādo iobānē. Sed cur amorose christe nō dixisti matri O mea maria. o mea dulcissima genitrix: sed virilit dicens Mulier. Credo reuera q̄ ideo ne resoluat cor matris dulcis filij sermōibus. Uñ ad Johannē dixit. Ecce mater tua. ac si dicat. Carissime iobānes tibi recōmendo meā matrē vt eius curam vice mea habeas. q̄z ecce iaz ego morior sicut vides. Consolare igr̄ eā. assocīa z adiuua. Propterea Johānes de se dicit. Et ex illa hora accepit discipulus eā in suā. s. curam. Postea sciens iesus q̄z oīa cōsūmata sūt vt ꝑsūmaret scriptura ad salutē nostrā necessaria. s. Dederūt in escā meā fel z in siti mea potauerūt me aceto. Ideo quartū verbū dicit. Sitio. Uas ḡplenū erat aceto. z filij diaboli fel miserūt ad acetū de quo spongiā impleuerūt quā ysopo circūponētes ac in longarūdine obtulerūt ori eius. z cū gustasset noluit bibere. q̄z residuuz nobis dimisit bibendū p̄ aduersitatū tolerātiam. Ideo statim ptulit quintū vbū d. Cōsūmatum est. s. vbuz ꝑphetarum de me dictum. Deinde renebre facte sunt sup̄ vniuersam terrā a sexta vsq̄z ad horā nonā. Nam z sol de celo plāgebat mortē xp̄i cū maria mīe ei⁹. Et circa horam nonā clamauit ie sus voce magna sextū verbuz dicens Hely hely lamazabathani. qō est iter p̄tatū. Deus meus de⁹ me⁹ vt qd dereliq̄sti me. s. ñ pregēdo. Quidā d̄ astibus dixerūt. Helyā vocat iste. sinite si veniat ad deponēdū eū. Et Sexto de niq̄z egredientes in ꝟ theatrū videamus z audiam⁹ in vbo septimo christi anie recōmendatōem. Circa horā enī nonā xp̄s in cruce diutius orauit ad p̄rem celestē cū lachrymis p redēptione hūani generis: vt d̄z Heb. v. Finita oratōe z sui patri oblatōe cū valido clamore dixit. Pater in manus tuas cōmendo spiritū meū. Et hec dicens inclinato capite emisit spiritum. Et ptinus patribus in limbo existentibus resulsit lumē diuinitatis. q̄z corpore christi in cruce remanēte aīa ei⁹ descendit ad limbū patrū. z statim terra mota est. z petre scisse sūt z monumenta apta sunt. z velū templi quod pēdebat ante atriū scissum ē a sūmo vsq̄z deorsū. In quo significat velum legis veteris amotū. z q̄ dura pectora hominum corda sicut sara scinderent ad penitentiā. Unde Bernū. Ascendit altum vt ab oibz videret. clamauit vocē magna vt ab oībz audiret. clamorē lachrymas audiuit vbō ei cōpateret. Qui igitur ei non compatit durior est petris. fetidior sepulchris. z grauior terris. que scisse apte z mo-

tesum. Quem q̄dem clamorem filij vt audiuit dolorosa mater sup corpus sum sicut gladius ptrāsiuit. Et respiciens filiū in cruce capite inclinato expirasse. os z oculos aptos habere et clamauit z ipa dicens. O dulcis fili si tibi placet moriar mater cū filio. o q̄s mihi det vt ego moriar z tecū dilecte fili sepeliar. O omne meū gaudium tu trāsisti z me hic dimisisti. O fili dei viui. z nate mi amorose da mihi iam saltē mortuuz corpus tuū tangere in meā consolatōem. qō diligētissime tri gintatribus annis nutriui ad hanc penā. ¶ Septimo egredītes in b the atrū videamus christi lateris vulneratōnem. Centurio eñ z q̄ cū eo erāt custodientes iesum quousq; in cruce morereť viso terremotu z bis que fiebant. z q̄ sic clamans expirasset timuerūt valde. et glorificauit deū dicens. Vere filius dei erat bō iste. Et eis turba eorū qui simul aderāt ad spectaculum istud pcutiētes pectora sua cum silēcio reuertebanť. Judei ergo quia parasceue erat. i. feria sexta vt non remanerent corpa in cruce sabbato rogauerunt pilatū vt frangerent eorum crura z taliter crurifragio mortui tollerent de cruce. Uenerunt ergo milites z amborū latronū fregerūt crura quia adhuc erant viui. Ad iesum autem cum venissent videntes eū mortuum nō fregerūt eius crura: vt impleret illud Exodi. xij. de eo. Os ñ cōminuetis ex eo. Sed cōtinuo vn⁹ militum scz Longinus volēs experiri ō more eius: lancea sua latus illi⁹ aperuit z exiuit sanguis et aqua. Nō quidem vulnus nō sensit christ⁹ quia iā erat mortuus. Sensit vero mat pia quia tunc gladius doloris fm aphetia sancti Symeonis ptransiuit aiam eius. Egredere iā anima christiana z vide in monte caluarie regē Salomonē christū in spinea corona: nudum: cruentatū inter clauos: capite inclinato mortuum. et in suo latere vulneratū. Uide bene z considera diligenter quis sit ille: quia filius dei. quid passus sit: quia acerbā mortem. pro quo passus sit quia pro te dilecta anima. cur passus sit q; vt eas deres tu eternā mortem. et peruenires ad iocundissimā dei visionem: q̄ dicitur paradisus animarū. ¶ Septimo sancta mat ecclesia hortať suos vt egrediamur ad theatrū sinus matris vt ibi videamus corpus christi quod iam post mortem sepelitur. Ubi septem flenda considerem⁹. scz.

¶ Primo quō deponit
¶ Scdo quō deplangit
¶ Tercio quō delinitur
¶ Quarto quō sepelitur
¶ Quinto quō circūcingit
¶ Sexto quō mater reuertit
¶ Septimo quomodo sepulchrum munitur.

¶ Prio inquā in hoc theatrū egredientes videam⁹ quō christus de cruce deponit. Cum eñ appropinquaret sol ad occasuz venit Joseph ab arimathia vir nobilis qui erat discipulus xp̄i licz occultus expectans z ipse regnū dei. hic nō consenserat cōsilio z actibus iudeorū. audacter introiuit ad pilatū et petijt corpus iesu vt sepelirer. Pilatus autē mirabať si iā obisset. z accersito centurione interrogauit eū si iam mortuus esset. z cū cognouisset a centurione donauit corpus ioseph Uenit itaq; Joseph z Nicodem⁹ cū eo ferens mixturā mirrhe z aloes q̄si libras centū. Quos videntes a longe hi qui cuz matre maria erant sub cruce. et ignorantes qui essent dixerunt matri domini q̄ quedaz turba

iterū veniret illuc. Que timēs ne iam
corpori filij sui aliquam iniuriam fa
ceret vertens se ad crucem dicebat. O
fili mi ecce iterꝝ veniūt ad te: ſz nescio
qd de te facturi sint. Sed tandē Johā
nes eos recognoscēs ait virgini. Noli
timere dilecta dñi mater qz isti qui ve
nūnt flētes sunt filij tui discipuli .scz
Joseph et Nicodem⁹ cū suis. veniūt
itaqz ad crucē dñi vbi pendebat cor/
pus christi ibiqz ꝓstrati in terrā ama
re fleuerūt. tū qz videbant corp⁹ dñi i
corona spinea nudū z cruentatū ac i
latere vulneratū .tū quia videbāt do
mini matrē amare flentē vna cū suis.
Tūc demū surgētes et scalā appodiā
tes ad crucē ligauerūt honorifice cor
pus sanctissimū christi ne corrueret.
z postea ceperūt clauos de illi⁹ ma/
nib⁹ z pedib⁹ .sicqz paulatim nō sine
lachrymis demiserūt in terrā .z illi et
istētes in ꝑra tenebāt lamētantes .O
christe verus de⁹ meus quō te būilia
sti ꝓ nostra salute. O nos miseros qn
tuz tibi obligasti ꝓ tali z tāta tua pas/
sione. Certe si totā vitam nostrā in as
pera penitētia finirem⁹ quasi nihil re
tribuerem⁹. Ideo dicam⁹ vna voce
illud pſ̄ .Quid retribuā dño ꝓ omni
bus que retribuit mihi. ¶ Secūdo i
hoc theatrū egredientes videam⁹ quō
christ⁹ dñs deplangit. quem postqꝫ ꝺ
cruce deposuerūt locauerūt primo su
per quendā lapidē rigidū et adhuc ex
passis manibus sicut fuerat in cruce
extensus. Tūc pia sua mater recepit
sanctū caput filij sui in sinū suum cū
spinea corona. Johes dextrā. maria
cleophe sinistrā;. Maria magdalena
vero sctōs dñi pedes vbi olim grām
magnā inuenerat. et vnanimiē cepe/
rūt tam deuote flere vt resoluerēt cor
da ioseph z nicodemi ac suorū. Nā ꝟ
go mater flēs dicere poterat. O gau/

dū anime mee mi Jesu a tuis pueris
cia semp te persecuti sunt iudei. Sed
quid tuum sanctissimū os fecit eis vt
felle et aceto potaret. nonne eternam
eis vitā predicauit. Nunc veniēs ad
sanctas filij manus quas deosculās
dicebat. O mei Jesu sancte manus
quid iudeis fecistis. nonne corp infir/
mos tactu sanastis. ideo sic ab ill'de/
bebatis vulnerari. Deinde ad sctōs
pedes filij veniens z eos deosculans
dicebat. O sanctissimi pedes mei ie/
su qui supra mare ambulabāt. ac ci/
uitates z castella circūibāt ꝑdicando
cur sic vulnerauerūt vos. Deinde/o/
tum corpus respiciēs alta voce dice/
re poterat. O rex glorie quō supinus
iaces coram me tua matre spinis co/
ronatus z totus cruētatus z nuda/
tus. O fili mi dilecte a tua natiuita/
te semp in pauptate viristi .z ecce nūc
ad hoc deuēisti vt nō haberes vbi ca/
put reclinares. O amaror animarū.
O amaror sancte pauptatis. vere nu
dum intueor te q̄ vestis totum mun
dum varijs coloribꝫ. Egredimini igi
tur anime deuote z videte filiū dei ꝓ
vobis mortuū in sinu sue dilecte ma/
tris rigidū et frigidū sanguine tabe/
factum ac spinis coronatū. et deflete
cum sua pia matre. ¶ Tercio egre/
dientes in hoc theatrū videamus q̄
modo dominus Jesus delinit. Dum
eñ virgo mater vna cū alijs flcama/
re flerent sup sanctū christi corp⁹ mor
tuum dixerūt tandem Joseph z Ni/
codemus matri dñi. O dolorosa ma
ter tempus est vt iā sanctū filij tui cor
pus honorifice sepeliamus. Quere/
uera dicere poterat. Permittite que
so fideles filij discipuli paululū vt re/
neā et deosculer mortuū quem rene/
re viuū nō potui. postmodū exterseit
cum mūdissimis pānis lineis cruor

sacrū de facie: de capite: de barba. de manib⁹. de pedib⁹. de latere ⁊ toto cor pe vt deuoti⁹ potuerūt. tādē linieb̄āt sūdo cū aromatib⁹. postea aūt sācti⁹ corpus inuoluerūt ꝑm mozē iudeoꝝ sindone mūda quā mercat⁹ fuerat io seph. Cūq; sic inuoluissent xpi faciem vt vgo gliosa nō videret cepit arden tius flere. Egredere igit ⁊ tu aīa chri sti sanguie redēpta. ⁊ tuis lachrymis erter ge residuū cruoꝛē de xpi coꝛpoꝛe. ⁊ deuota tua oꝛatiōe punge illud.

Quarto egredīētes in b theatrū vide amus quō xps dns sepelīt. dicit enim Mat. xxvij. q̄ erat in loco vbi crucifi xus est xps oꝛtus ⁊ iꝛto monumen tū nouū ipi⁹ ioseph excisū de petra in quo nondū quisq̄ posit⁹ fuerat. Tūc receperūt inuolutū xpi coꝛpus ⁊ poꝛ tauerūt cū magno fletu illud ad sepul chrū. ⁊ posuerūt ibi. ⁊ aduoluerūt sa xū magnū ad ostiū monumenti. Dō videns gliosa vgo dixit. Jā sepultus est gaudiū meū. iā ꝛclusa est sub lapi de letīcia mea. Egredere ⁊ tu aīa mea ⁊ sepeli dnm deū redēptoꝛē tuū. quia iā ꝛplacuit ser dieb⁹ ome op⁹ suū. ⁊ se primo die necesse ē vt reꝛescat in sepl chro. qō figurabat sabbatū iudeoꝝ in lege eoꝝ. ¶ Quito egredīētes in b theatrū videam⁹ quō sepulchꝝ christi circūcingīt a sctis mulieribꝫ. Jā post q̄ dnm maiestat⁹ locauerūt ⁊ ꝛclusę rūt in sepulchro circūcirca sedēt mu lieres cū matre xpi dolozosa lamētan tes dnm. Virgo gliosa flebat filium Johānes dnm. maria magdalēa ma gistrū. Quidā flentiū dicebat. O me dicū aniaꝝ. quidā. o ꝓphetā magnū. q̄dā. o ꝓdicatoꝛē sanctū. quō innocē ter pdiderūt ex inuidia. Dicere q̄ip pepoterat bta mater maria. O filij ia cob audite. o hoies homicide ad coꝛ redite ⁊ bñ pēsate q̄d dilecto filio ma rie fecistis. O ingtissimi ꝑ dei bñficijs cui⁹ filiū occidistis. q̄ vos ꝑes er oi natōe sibi elegit. ipe ꝑ vob egiptū fla gellauit. ⁊ inde vos in multis mira culis ꝑ diuisiōez maris rubri eduxit. ipe inimicos vos pseq̄ntes submer sit. in deserto q̄draginta annis man na pauit. ipe vobis legē dedit. ipe in terrā lacte ⁊ melle fluentē introduxit. ipe ꝓphetis eruditit. ipe ꝑ vīs pctis pnaliter castigauit. ⁊ penitētes vos iteruꝝ pie suscepit. Et si filij iacob hec pauca sunt audite iaudita. Ipe dei fi lius descēdens ex vīa ꝓgenie carnem assumpsit. solus vob ꝓdicauit. infir mos vros curauit. moꝛtuos resusci tauit. regnū celeste vob ꝑmisit. Quid vltra debuit facere ⁊ nō fecit. Nunc q̄ habitatoꝛes iuda ⁊ hierlm iudicate i ter vos ⁊ filiū meū vnigenitū. en ipꝝ captiuastis. flagellast⁹. en eū negast⁹. en iniuste occidistis. en lat⁹ lācea ꝑfo rastis. en mihi ipm moꝛtuū reddidi stis. reuertimi tñ ad coꝛ ⁊ fusis lachri mis implorate ei⁹ mīsericoꝛdiā ne pro tātis vīis malicijs peat⁹. Maria ma gdalena vo flens dicere ꝓcat. O bie rusalē hierlm ciuitas famosa ꝛ faci noꝛosa cur iduxisti sup te b malū vt occideres iniuste magꝝm piū meum q̄ frēm meū lazaꝝ q̄driduanū resusci tauit. cur b fecisti. Venite igit filie bie rusalē ⁊ plorate sup iesum marie iā se pultū. flete inquā sup vos ⁊ filios ve stros vt remittat vob mīsericoꝛs deus boc vestꝝ malū. ¶ Sexto egredīētes in b theatrū videam⁹ quō xpi dns mꝛ reuertit⁹ a sepulchro. Post mltas siq̄ dē ⁊ pias lamentatōnes dixit iobes. O mr dns mei tps ē vt iā reuertamur ad hospitiū dimittam⁹ i sepulcro do minū iesū. Dō audiēs vgo gliosa sur rexit. ⁊ cācellatis manib⁹ facie ⁊ oculꝫ cum ꝑcussione pectoris. ⁊ ꝛuptis vestib⁹ ꝛcepit ꝛclamare dicēs. O dne sctē pā

eterne dē tibi recōmendo corp̄ filij tui z mei ne qs ō ceō ei nocere possit Et dilecte fili mi tibi recōmēdo aiam meā z oim fideliū q̄ crediturī erūt in te vsq; ad finē mūdi Egressa cū fletu regressa est a monumēto. Et venientes ad crucē adhuc erectā ibidē adorauerūt crucifixū. z q̄tū potuerūt sanctuz xp̄i sanguinē recollegerūt. Deide post magnū fletū ibāt z freq̄nter retrō respiciebāt vsus sepulcrū xp̄i. ibi enī erat eoz thesaurus z cor eoz. Egrede re z aia mea z custodi xp̄i sepulcrū et recollige sanguinē residuū pciū tuuz. z reserua i archa memorie assidue reuoluēdo. ¶ Septimo egredientes i hortū theatr̄ videam⁹ quō xp̄i sepulcr̄ munit. Nā Mat. xxvij. ōr sic. Altera autē die q̄ est post pascheuen. i. sabbato conuenerūt pontifices sacerdotū et pharisei ad pilatū di. Dñe recordam⁹ quia seductor ille dū adhuc viuer⁹ dixit. Post tres dies resurgā. iube g̃ custodiri sepulcrū vsq; in diē terciaz. ne forte veniāt discipuli eius z furēt euz. z dicāt plebi. surrexit a mortuis z erit nouissim⁹ error peior priore. Dixit illis. Habetis custodiā. ite g̃ custodite eūz sicut scitis. Illi aūt abeūtes munierūt sepulcrū signātes lapidē cum custodibus. Trib⁹ enī modis iudei munierūt xp̄i sepulcrū ad fidei nr̄e firmitatem. s. Primo lapide aduoluto. Secūdo suo sigillo. Tercio custode adhibito. Egredimī iā hodie discipuli veri crucifixi ac sepulti z obseruetis diligētius vidētes oculī mēt̄ quō spinis coronatus. cruci affixus. in latere vulneratus iacet in sepulcro pāno mūdo i uoluto. Videte inquā quō vigilāti⁹ custodib⁹ intacti⁹ pmanentib⁹ lapide z sigillis resurget die tercia sicut p̄dixit rex vester iesus xp̄s. Videte de nigz quō glia z honore coronatus fulget in sua stola īmortali. Ipo q̄z lacrimante lacrimamini. z ipo viuēte viuatis. vt sic videatis in die desponsatōis eius eū in diademate sue glorie carnis qua coronauit euz mr̄ eius maria amara. que hodie cū sua turba humili z paupcula astitit filio morienti et multoties ad crucē clamauit z vocauit hoc nomie dulcissimo Jesu mi. mi iesu. iesu mi. mi iesu. q̄z hoc nomen quod q̄cunq; inuocauerit saluus erit. Hoc q̄ppe est nomē saluifi cum in quo et sub quo nos oportz saluos fieri. q̄z nō est aliud nomen datū hominib⁹ in q̄ saluenī. Hoc pfecto ē nomen iesus qō est mel in ore. melos in aure. iubil⁹ in corde. Hoc denicz ē nomen sanctū iesus qō terret aduersantes demōes. adiuuat fideles pugnātes. Hoc reuera ē nomē iesus qō dat mortalib⁹ vitā. peccatorib⁹ grām iustis gloriā. angelis letitiā. Et vos vera iesu christi mēbra audistis quō p nobis rex glie xp̄s Jesus se in ara crucis obtulit deo p̄ri cū clamore valido z lachrymis se offerēs z exaudit⁹ est p sua reuerētia. Ideo ip̄m oīmo imitātes corde ore z ope. hoc est affectu sincero. ore deuoto z pio fletu loco cōmunis confessiōis ter ad ip̄m in celū clamemus voce magna z plena. ac manib⁹ z oculis in celū elevatis dicendo pariter. Jesus iesus iesus saluet nos hic: z ad vitam p̄ducat eternam Amen.

¶ De eadem passione dñi nr̄i Jesu christi. ¶ Sermo xlviij.

Egressus est iesus trās torrentē cedron vbi erat ortus in quē intrauit ip̄e z discipuli eius. Joh. xviij. c.

¶ Hodie dilectissimi christi domi

ni veri discipuli p̃uenistis huc vt dñi saluatoris vestri flebile opus redemptõis vestre. hoc est pia mortẽ crucia/tus z ei⁹ obp̃robria deuota z p̃passi/ua mẽte audiatis. ac vt ipm spũali pe/de. i. intellectu z affectu vsq; ad captionem flagellatõem illusionẽ. crucifi/xionẽ. de cruce depositõez z sepulturã seq̃mini. Ad ꝟ btus etiã Petrus hor/tat dicens. Christ⁹ p nobis passus ẽ vobis relinq̃ns exemplũ vt seq̃mini vestigia ei⁹. Unde seq̃ntibꝫ vobis re/gem vestr̃ necesse ẽ pscrutari vnde sit eius egressus. Quocirca est nob fra/tres charissimi sciendũ q filij dei viui dñi nr̃i q̃ntuplicẽ egressum specialit i sacra sc̃ptura notare possum⁹. scz

¶ Primo egressum mirabilẽ p eter/nam generationẽ.

¶ Secũdo egressuz potentialẽ p oim

¶ Tertio egressum ama (creatõez bilẽ p maternã gignitõem

¶ Quarto egressuz imirabilẽ p diui/

¶ Quinto egressuz fle (nã istructõz bilẽ p piam redemptõem

¶ Primo nãq; charissimi xp̃i hodie mortui veri discipuli dixi q̃ notem⁹ er sacra sc̃ptura egressum xp̃i dñi fm diuinitatẽ mirabilẽ p eternã generatõz q̃ eternaliter genit⁹ z gignit a pa/tre z tñ in patre pmanens sp nascit i effabiliter z feliciter. De qua egressione dicit Michee. v. Egressus ei⁹ ab ini/tio a diebꝫ eternitatis. Hec autẽ gene/ratõis egressio q̃ sit suauis ꝺlectabil' z beata in futura scola discemus dũ facie ad faciẽ videbimus. Juxta illud Ysaie. xxvj. Generatõez eius q̃s enar/rabit. q. d. nullus. quia ẽ tam inexpli/cabilis q̃ nullus enarrare p̃t. Unde Hilarius dicebat. Ego nescio q̃ non requiro. cõsolabor tñ me quia archã/geli nescierunt. angeli nõ intellexerũt. Xpbete non senserũt. apostoli nõ p̃e/dicauerũt. hic scimus tamen q̃ hec e/gressio christi sit. in futuro videbim⁹ sed nec hic nec in futuro comp̃rehẽde/mus qualiter pater gignit filium. fi/lius nascit a patre et spiritus sanct⁹ p/cedit ab vtroq;. intelligemus quidez sed non cõp̃rehendem⁹ ad plenum.

¶ Egressus igit̃ iesus per eternã gene/ratiõem de torrente. id ẽ de patre qui dicitur torrens Esa. xxx. Spũs ei⁹ ve/lut torrens inundans. quia spirit⁹ est deus Job. xiij. Et de isto torrẽte egres/sus p personalẽ distinctõnem eterna/liter de quo torrẽte bibent omes san/cti angeli troni et dñatões. Juxta il/lud ps. De torrente voluptat̃ tue po/tabis eos. Et Esa. lxvj. Ecce ego de/clinabo super eaz quasi fluuiũ pacis z torrentẽ inundantẽ gl̃iam gentiuz quam sugetis. sicq; torrens de tor/rente christus. quia deus de deo.

¶ Secũdo deniq; dilectissimi christi domini discipli ex sacra scriptura no/temus egressum christi potentez per omniũ creationez. Nam deus pater omnia operat̃ per filiũ; tanq; artifex per sapientiã. quia filius dicit sapien/tia patris et verbũ patris. de q̃ ps. Verbo domini celi firmati sunt. Nã cum nulla adhuc esset creatura: non celum. non terra. nõ angeli. non ho/mines. nõ aer. non mare. non bestie. non arbores zc̃. nisi sola sancta trini/tas: vidit suam infinitam potentiaz q̃ creare posset aliquã creaturã que posset suam bonitatem participare. ideo mor voluit z sic erexit altissimũ celum quod repleuit pulchris ange/lis. distinxit orbes. creauit postea to/tum vniuersum. De hoc egressu di/citur Osee. vj. Quasi diluculũ p̃para/tus est egressus eius. q. licz omes creature ab eterno fuerũt in deo p di/uinã noticiam exierũt tñ in creatione

De passione domini

p nature existentiã. Ecce discipule xpi
dñi intellige tã q ex oib creaturis nul
tã ad suã amiciciaz voluit recipe nisi
angelos z hoies .z iste dei filius q eter
naliter nascit a pre p quẽ oia facta sunt
z sine q factũ nihil hodie p vob crude
li morte mortuus ẽ. z ideo oes clamem⁹
deuotissime ad alteru z illũ. ij. Reg.
xviij. Filius regis mortuus ẽ. Cuius regis.
regis inquã celestis. regis eterni. regis cre
atoris. Pro q ẽ mortuus .p nob. mise
ris vt redimeret ab eterna morte. ab e
no igne. ab eterno cruciatu. z pduceret
ad noticiã btãm dei pris omnipotẽtis

¶ Tercio q̃z carissimi discipuli chri
sti dñi ex sacra scptura notem⁹ xpi e
gressuz amabilẽ p mrnã gignitonem
Videtis em de⁹ dei filius q hõ appetẽ
do sapiaz dei q ipe est. z ideo iobedies
deo existes piectus esset a facie di pa
tris mortiqz adiudicat⁹ nisi qs pro eo
satisfaceret. quã satisfactoez null⁹ ãge
lor aut hoim puror facere poterat.
ait ipe illud Jone. j. Propt me facta
est hec tẽpestas. ideo vadã z ex vna be
ata vgie carnẽ assumẽdo nascar z do
cebo oes hoies vbo z exẽplo confirma
bo ope diuino. Tãdẽ pia morte satisfa
ciã p eis. et post mortẽ meã sepelire fa
ciã sctũ coꝛp⁹ meũ: vbi trib⁹ diebꝫ ia
cere pmittã z tãdẽ gl̃iosũ reassumam
Et hoc est qđ dixit ipe xps Mat. xij. Si
cut Jonas fuit in vẽtre ceti trib⁹ die
bus z trib⁹ noctib⁹. sic erit filius hois i
corde terre trib⁹ diebꝫ z trib⁹ noctib⁹
De isto xpi egressu dicit in ps. A sum
mo celo egressio eius zc. Alibi. Exiui a
pre meo z veni in mũdũ. ¶ Quarto
demũ dñi nri saluatoris discipuli di
lectissimi ex sacra scptura notem⁹ e
gressum xpi imitabilẽ p diuinã istru
ctõem iuxta illũ Ezech. xvj. Egressuz
est nomẽ tuũ in gẽtes. Sed z ipe dñs
ihesus de se dicebat Lu. xiij. Exijt q se
minat semiare semẽ suũ. Sic egressus
xps circũibat ciuitates z castella pdi
cãdo. miracla faciẽdo z ifirmos cura
do. seqz p nobis mirabiliz fatigando.
vt imitaremur bũilitatẽ pauptatẽ pi
etatẽ caritatẽ et patientiã. necnõ eius
misericordiã. ¶ Quiro charissimi di
scipuli iesu boni ex sacra scptura note
m⁹ egressum xpi regis flebilẽ p ama
rã passiõez. De quo Abacuc. iij. Egres
sus es in salutẽ ppli tui .z i themate.
Egressus iesus trãs torrẽtẽ zc. Igitur
aia christi pcioso sanguie redẽpta do
minũ iesum seqre hodie .p te occisum
lachrymãtib⁹ oculis. flebilib⁹ vocib⁹. al
tis suspiriis. sine em incitatõne reali
vel sine gi̇a speciali id fieri nõ põt. Cõ
siderem⁹ igit flentiũ multitudine. flea
amus cũ flentib⁹. Nã si Joseph ruit
sup faciẽ pris sui defũcti flens z osculã
lans eũ. Deũ .vlẽ. Si dauid plangit
sup Saul z Jonathã interfectos i pliо
ri. Reg. j. Si idẽ cũ audissz mortẽ filij
sui absalon fleuit dicẽs. Absalon fili
mi fili mi absalon qs mihi tribuat vt
ego moriar .p te fili mi absalon absa
lon fili mi. ij. Reg. xviij. Si filij israel
mortuũ aaron fleuerũt trigita diebꝫ
Num. xx. Nonne maioꝛ est rex celoꝛ
hodie mortuus qs isrl. Nõne maioꝛ qs
saul z Jonatha. nõne amabilioꝛ qs
absalon. nonne sanctioꝛ qs aaron. O
igit sacerdotes dei excelsi. O milites
fortissimi. o ciues iusti. o mlieres bo
ne. O vgines z vidue caste. O senes z
iuuenes plorem⁹ ante deũ q fecẽ nos
q: ecce mortuus ẽ z ignominiose occi
sus. ecce spinis coronatus. ecce felle z
aceto potat⁹ stat extẽsus in cruce. la
chrymosis sic oculis queram⁹ gram in
exordio sermõis solitã. Verũtn medi
atricẽ nr̃am mariã vereamur hodie
solita pce pulsare. nec ei dicam⁹ Zuc
sed ve Maria mr̃ dñi nri mortuus ẽ

Sermo XLVIII

Egressus ie[sus] trans torrẽtẽ cedron zẽ Uñ ꝑ pñtis sermonis materia, tria attente audiam⁹. intelligam⁹ z discam⁹ respõsa salutaria. a tribꝰ generibꝰ ꝓsonaruꝫ solennũ inquisita scz.

¶ Primo a dei filio gl̃oso Jesu xp̃o domino nostro.

¶ Scõo ab hoĩe puro vtuoso q̃libet doctore catholico.

¶ Tercio ab cuãgelista gratioso Johãne xp̃i dñi discipulo.

¶ Primo inquã attẽte audiam⁹ z discam⁹ q̃stionẽ z ei⁹ respõsionẽ salutarẽ a dei filio gl̃oso iesu xp̃o dño nro. z ẽ talis. Cur tu xp̃e pie q̃ cuncta creasti. cũcta nosti. q̃ oibꝰ ꝓuidisti. tã ignominiose mori voluisti. es nãqꝫ oipotẽs z gen⁹ bñanũ solo vnico vbo liberare potuisti. cur ita nõ fecisti. sz sic crudeliter occidi elegisti. Ad hanc q̃stionẽ rñdet in ꝓsona xp̃i fm Alexan. in iij. ꝑte sũ. Et s. Tho. iij. ꝑte. q. xlvj. ar. j. Qꝫ simplr z absolute loq̃ndo possibile fuit deo alio mõ hoĩem liberare. q̃z ꝑ passionem xp̃i. qz nõ est impossibile apud deũ oĩe verbũ Lu. j. Et Aug. xiij. de trini. c. x. ait. Si vo q̃rat vtruz alio mõ potuisset repari genus hũanum q̃z ꝑ mortẽ filij dei. Dicim⁹ z alium modũ ei fuisse possibilẽ cui⁹ potestati cuncta subiacent. sed nostre misserie sanande nullũ ꝙuenientiozẽ nec fuisse nec optuisse. Si igr loq̃mur de necessitate redẽptõis. tunc fm Alexã. necesse fuit christuz dñm pati: distinguens inter liberationẽ z redẽptionẽ Redimere cñ est rem suã iusto ꝓcio recupare. Et nisi esset passio nõ essz ꝑ iustũ ꝓciũ recupatũ qõ erat amissuz. tñ si alio mõ liberasset q̃z ꝑ passionez esset liberatio ꝙdem. sz nõ satisfactio.

tuus dulcis filꝰ. qz si dicerem⁹. Ave Maria dicere possz. Ubi est vra prudẽtia. vbi discretio. nõne videtz amaritudinẽ meaz amarissimã. qz vbiqz causa mei fletꝰ. Si respicitis Jobem euãgelistã. ecce ipe flet. Si sctãs mulieres. ecce flẽt. Si dñi vestri caput iuenietis spinis plenũ. Si sctõs crines ab euulsione residuos cruore videtz coagulatos. Si respicitz sctõs oculos videtis caligari z albugine euersos. Si pulchrã z gratiosam respicitz dñi faciẽ. videtis cruẽtatã z spuris plenã. Si scrãm eiꝰ barbã. videtis euulsam. Si sctm pectus. videtis lancea transfixũ. Si manꝰ z pedes. videtis clauis cruci ꝓfixos. Et q̃d plura. A plãta pedis vsqz ad vticẽ nõ est in eo sanitas. Quibꝰ ꝓsideratz mea ania gladio doloris z cõpassiõis vulnerata ẽ. ꝓpter q̃ibꝰ imꝰ charissimi xp̃i discipuli ꝑ imprecranda gra. Eamꝰ ad electã arborẽ vicz crucẽ sctãm. de q̃ octo riui grarũ largissime emanarũt hodie. puta q̃n qz de q̃nqz xp̃i vulneribꝰ riui sanguinis ꝑciosi q̃ emundabit ꝓscias nras ab opibꝰ mortalibꝰ Hebre. ix. Sextꝰ de oculis riuꝰ lachrymarz. Septimꝰ de ozeriuꝰ ꝓdicationũ piarz. de q̃ laro bibit. z tã in eternũ nõ sitit. Octauus nõ solũ riuꝰ. sz etiã copiosus fluuꝰ de toto xp̃i corpe i illa electa arbore extensa. Igr hãc reflectam⁹ ad nos humillima prece. cõcordi voce. alta mentẽ dicẽtes. O crux cunctis astris ꝑciosior hominꝰ multũ amabilis. qz sanctior vniuersis. Flecte ramos arboz altra. te adoramus cum tuo fructu. te veneramur vt per te nobis detur hodie z deiceps gratia lachrymarum. Et tu pater omipotens eterne deus respice super banc familiaz tuam ꝓ qua dominus noster iesus christus zc.

De passione domini

Jō dicit sctūs Bonauē.in.iij.di.xx.q. redēptio generis hūani debuit fieri p satisfactiōz sūme pene z mortis. quā q̄dem satisfactionē nulla pura creatura facere potuit. Unde fuit sic necessariū xp̄m pium pati mortē septēplici rōne scz.

Primo rōne dei p̄ris sūmi.
Secōo rōne ip̄i⁹ dei filij.
Tercio rōne ip̄i⁹ spūssancti.
Quarto rōne diaboli maligni.
Quinto rōne vilis peccati.
Sexto rōne horridi inferni.
Septimo rōne desiderabil' padisi

Primo nāq; necessariū fuit xp̄m piū mortē turpissimā pati rōne dei p̄ris. Nā p peccm de⁹ pater multū offensus z inhonorat⁹ fuit. q; vt habet extra de sentē.excō.c.cū illo z. O, culpa tanto grauior est q̄nto ē psona maior q̄ offendit. Cū igit de⁹ sit infinit⁹. sequitur q; culpa mortalis sit infinita. quāto magis em dei filius diligebat deū patrē. tanto magis tenebat diligere eius gliam z honorē. z odire eius inhonorationē. Et q̄nto ei⁹ inhonorationē odiebat. tanto magis de ei⁹ iniurijs z inhonorat̄oē satisfacere tenebat. Qđ facere melius nō potuit. q̄z p passionē. q; dicit Anſ.ij.li.cur de⁹ hō. Nihil a pe/rius z difficilius pōt hō pati ad honorē dei sponte z nō ex debito q̄z mortē. z nullatenus magis p̄t seip̄m dare deo q̄z cū se morti tradit ad honorē ip̄ius. Unde ēs vo de⁹ dei filius xp̄s iesus q; deus p̄ exigit satisfactionē ab hoie. ipse ex magna charitate ad honorē dei patris sui pelegit būc modū satisfactionis in q̄ declararet ei⁹ iusticiā. misericordiā. z sapiam. Justiciā certe in sua pia morte xp̄s declarauit. q; peccatū ipune nō dimisit. natura em dei requirit vt pcm̄ reordinet p penam. Unde Aug.li.de natura boni ait. Peccantes in supplicijs ordinant. Miseri/cordiā deniq; declarauit. q; cum hō p se satisfacere nō posset dei filius adhonorē p̄ris seip̄m satisfactorē obtulit. Unde Anſ.li.cur de⁹ hō. dicit. Jllā emendā nō potuit facere nisi de⁹ z hō. q; hō debebat. sz reddere nō poterat. deus poterat. sz nō debebat. oportuit q; solueret ille q̄ esset de⁹ z hō. hō q̄ deberet. de⁹ qui posset. Sapiam insup declarauit pi⁹ xp̄us sua pia morte. q; er multis malis bona mlta sciuit elicere. Ecce charissimi xp̄i dñi va membra. q̄ntū bonū est h̄ q; hodie cōueni/mus ad audiēdū pīa xp̄i mortē. Qui/dā ex nobis/cōpungit audita crudeli morte filij dei. q̄dam odiū z rancores remittit audita xp̄i patiētia. q̄dam superbiā abijcit audita xp̄i būilitate. q̄dam in amorē xp̄i accendit audita tā magna charitate redēptoris sui. q̄dā z pene q̄libet nostrū in lachrymas resoluit audito fletu xp̄i dñi z ei⁹ crucis tu. O q̄z duz cor foret q̄ nō cōpungeret. O q̄z gelidū q̄ nō inflāmaret. O q̄z aridū q̄ nō lachrymaret. O q̄z superbū q̄ nō būiliaret hodie audita serie passionis sui redemptoris quaz hodie passus est.

Secōo deniq; xp̄s dñm necessariū fuit pati rōne sup̄ma. Nā p suā pīa passionē meruit sui corporis mortalis glificatiōez. ac sui nominis p orbē terraz honorificā diffusionē. q; p suā mortē meruit glificari suū corp⁹ z nomē suū honorari. Unde Phil'.ij.dz. Xp̄s fact⁹ est obediēs vsq; ad mortē. mortē aūt crucis. Propē q̄ z de⁹ exaltauit illū. s. p corpis glificationē. z dedit illi nomē q̄ est sup omne nomē. vt in noie iesu oīe genu flectat celestiū terrestriūm z infernoz. z oīs lē. Insup p suā pīa passionē tota suā eu āgelicā doctrinā confirmauit. Dixerat ei Matth.x. Qui nō accipit cru/

cem z secꝝ me nō est me dignꝰ. Mul
ꝙ pfecto dicerēt ꝙ ipe xp̄s docuit sol
facere recusauit. multa nāqz de eo di
cunt ꝙ pati debeat Esa. liij. Oblatus
est qz ipe voluit. Et in p̄s. Foderunt
manꝰ meas z pedes meos ⁊c. ꝙ oia i
sua passione b̄dicta ipleuit. nos ōz
ad passionē aiauit. qz fm Ambro. du
ra erat via mortꝭ. sz xp̄s fec̄ lenē dū se
mediatorē interposuit inter deū pa
rē z pcōres. vñ Anſ. in li. cur deꝰ hō
dicit. Gratias deo oipotēti agumꝰ. qz
sicut cecidimꝰ grauit releuati sumus
mirabilit. z miscōiaz oē debitū trāsce
dentē p mediatoris morte repimus.
nēpe ꝙd misericordi intelligi valet ōz
cum pcōri dānato eternis tormētis
z vñ se redimat nō b̄ñti deꝰ pr̄ dic. Ec
ipe vnigenitū meū z da p te. Et ipse
filiꝰ. Tolle me z redime te. ꝙsi em̄ hoc
dicāt dū ad xp̄i anā fidē vocāt. hec ille
Necesse igit fuit xp̄z pati rōne suiꝰ
vt corꝑ suū glorificaret ac nomē san
ctū suū apud oēs sctm̄ haberet. Ter
cio ōz necessariuz fuit xp̄m pati rōne
spūsancti. vt scz in xp̄i passione oēs
ſſ. magna charitas. Vnde Bern̄. in
fmōe d passiōe ait. Propē nimiā cha
ritatē suā ꝙ dilexit nos deꝰ. nec pat fi
lio. nec filiꝰ sibiꝰ p̄i pepcit. Maior cha
ritas ē cū ꝙs ponit aiam suā p amicꝭ
suis. Illa xo maxia fuit ꝙ etiā p inī
micis ponere nō desperit Ro. v. Cō
mēdat deꝰ pater charitatē suā. qz cum
essemꝰ inimici reconciliati sumꝰ p mor
tē filiꝰ sui. Vñ Hugo de arra sponse
ait. Vt oēs deret tibi dñs ibs ꝙntuz te
diligeret nō nisi moriēdo a morte li
berauit. vt nō tm̄ pietatꝭ ipenderet be
neficiū. verūetiā charitatꝭ mōstraret
effectū Et. j. Joh. iij. dr. In b coḡuimꝰ
charitatē dei qm̄ ille p nobis aiam
suā posuit. vñ etiaz modꝰ mortis sue
magnā clamat charitatē. dū exp̄ans
manibꝰ mori voluit. vt oēs ad se tra
hat. Vñ ꝙdam devotus doctor ait ī
xp̄i psona. O hō vide ꝙ p te patior nō
est dolor sicut ꝙ crucior. ad te clamo
ꝙ p te morior. vide penas ꝙbus affi
cior. vide clauos ꝙbus ꝑfodior. cū sit
tantꝰ dolor exterior. intꝰ tñ planctꝰ est
grauior cum te tam ingratuz experi
or. De hoc etiam Hugu. ꝓtra quinqz
hereses dicit ī xp̄i psona. Ego inquit
cum essem longe. veni p̄pe vt reduce
rem te. cum inter siluas errares. sque
siui te. iter lapides z ligna inueni te
ne luporum ferarūqz auido ore lani
areris collegi te. humeris meis por
raui te. patri meo reddidi te. labora
ui. sudaui. caput meum spinis oppo
sui. manus meas clauis obieci. lan
cea latus meum aperuit. tot nō dicā
iniurijs. sed asperitatibus laceratus
sum. sanguinem meū fudi. animam
posui vt mihi coniungerē te. z tu re
cedis a me. becille. O igitur ineffabi
lis dilectio spūssancti qua nobis ta
lem mediatorē christum instituit qui
tantā passionez pie eligeret p nobis.
audeo dicere ꝙ etiaz si fuisset media
tor demonū cuz tanta benuolētia il
los saluare potuissz Quarto p̄terea
necessarium fuit christū dñm patri ra
tione diaboli maligni. Nam Adam
peccante dimissus est a diuina iusti
cia errare sicut ouis que nō habz pa
storem. quē diabolus iniuste rapuit
z ad lymbum cum oīb suis sanctꝭ
posteris ꝓduxit. Vñ Aug⁹. z allegat
magr in. iij. di. xix. di. Nihil inuenit di
abolꝰ in xp̄o vt morcret. sz p voluntate
patrꝭ xp̄s mori voluit nō b̄ñs causaz
mortꝭ de pctō. sz obedientia z iusticia
morte gustauit. p quā nos redemit a
seruitute diaboli. Incideramꝰ em̄ in
p̄ncipem huiꝰ seculi ꝙ seduxit Adam
z seruū fecit. cepitqz nos ꝙsi ꝑnacios

De passione domini

possidere. sed venit redemptor et victus est deceptor. Et qđ fecit redēptor captiuatori nr̄o. tetēdit ei muscipulā crucē suā posuit ibi q̄si escam sanguinē suū. Ille aūt sanguinē fudit nō debitoris q̄ nō recessit a debitoribꝫ. Un̄ ꝑm sctm̄ Bonauē. i. iij. di. xix. q. iij. Diabol⁹ añ xp̄i passionē habuit duplicē manū seu ptātem. vicz manū trahētē ⁊ impellentē. Manu em̄ trahēte iustos om̄s trahebat ad lymbū. ⁊ hanc manū xp̄s sua passiōe penit⁹ amputauit. qz nullū iustum pōt ampli⁹ ad lymbū trahere. Manu vo ipellente inducebat ad peccatū ita fortit̄ q cū magna difficultate posſz qs ei resistere. Dēs em̄ aut supabat ꝑ fraudulentiā. aut ꝑ violentiā. ⁊ hec man⁹ nō est amputata ꝑ xp̄i passionē. ſz debilitata. qz iā lumē vitatis apitur ꝫ diabolī fraudulētiā. ⁊ adiutoriū vtuꝫ crucis tribuit ⁊tra ei⁹ violentiā. ita q nisi interueniat nr̄a negligētia supare nō pōt. iuxta illud. j. Cho. x. Fidelis est de⁹ q nō ꝑmittit vos tētari supra id qđ potestis. Et Aug. ait. Debilis ē hostis. neminē eni pōt vincere nisi volentē ꝓsentire. Magnas igit agam⁹ gr̄as xp̄o dño q̄ sua pia passione nos eruit a fauce draconis. ei⁹ maxillas ꝓfringēdo. Quinto etiā necessariuꝫ fuit xp̄m pati rōne vilis peccati. naꝫ peccatū vilificauerat hoiem ⁊ in dei odiuꝫ posuerat. de q̄ pctō ꝺr̄ Apoc. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nostrꝭ in sanguie suo. Et Rom̄. v. ꝺr̄. Mor tui eram⁹ pctō. ſz ꝑ mortē filij ei⁹ reco ciliati sum⁹ deo. Nā tātū bonū fuit q xp̄s volūtarie passus ē. q ꝓpter h̄ de⁹ placat⁹ ē sup om̄i offensa hūani generis q̄ntū ad eos q̄ xp̄o dño ꝑ charitatē cōiunguñt. Tertio etiā necessariū fuit xp̄m pati rōne horridi inferni. nā xp̄s dñs sua innocenti morte satisfecit ꝑ eterna inferni pena. ac inde eduxit sctos patres. iuxta illud Zach. ix. Tu q̄z in sanguine testamēti eduxisti vinctos de lacu. Insuꝑ ꝑseruat a pcipitio inferni passio xp̄i dum intuitu talis passionis custodit se hō a pctō. qz nullū remediū est efficati⁹ ad cauēdum peccatū. sicut xp̄i passionis in fi de recogitatio. Un̄ Aug. in li. de q̄tuor uirtutib⁹ ait. Relinque mūdū. ꝓfugge ad crucis lignū. nō mergas ꝓcellas ⁊ turbines hui⁹ diluuij. nō merge ris si a ligno portaberis. Et Hiero. in epl'a ad Eusto. Quia inq̄t impossibile est in sensu hois nō irruere monū ⁊ medullaꝝ calorē. ille laudat ille prēdicat beat⁹ q̄ statim vt cepit cogitare interficit cogitat⁹ ⁊ allidit eos ad petram. Petra aūt erat xp̄s. O salutifera medicina recordatio xp̄i passiōis, que si intenta mente recogitet omēs anie pestes effugat ⁊ medelā salutis confert. Septimo ⁊ vltimo necessarium fuit xp̄m pati rōne paradisi. nā ante xp̄i passionē ianua regni celestis erat clausa. ꝓpter peccatuꝫ. ita q nullus ingredi poterat. Unde ꝑm sctm̄ Tho. in. iij. ꝑte. q. xlix. ar. iij. peccatū dupliciter est impediens ab ingressu regni celestis. Uno mō generaliter. ⁊ istud fuit peccatū p̄mi pentis per quē oibus p̄cludebat aditus regni celestis. Secō mō specialiter. ⁊ istud ē pctm̄ vnīuscuiusq; psone. p quē ei singulari ter p̄cluditur via regni celestis. Sed ꝑ xp̄i passionē liberati sum⁹ nō solum a pctō totius humane nature. ſz etiā a peccatis ꝓpꝛiis singuloruꝫ q̄ cōicat ei⁹ passiōi ꝑ fidē charitatē ⁊ fidei sacra. Jō scptū est Job. xj. Qz ibs morit⁹ erat p gente. ⁊ nō tm̄ p gente. sed vt filios dei qui erant dispersi cōgregaret in vnum. O igitur pie xp̄e attende inos ⁊ respice de solio maiestatis tue.

Sermo XLVIII

Et respõde nobis hodie si sic tã crude
li morte talis ac tãtus rex p nob vili
bus debebas mori. Et rñdet Lu. vlc.
Oportuit xpm pati z ita intrare in glo
riã suã. Nos qs mũdasti a pctis z re
cõciliasti deo pri ac ianuã regni apui
sti quõ optreat intrare si tu dura mor
te intrasti. certe nõ cũ risu. nõ cũ dele
ctatõe pcti. nõ cũ supbia sz cũ patiẽti
passiõe aut cũ animi ppatõne et mã
dator ũ obseruatiõe. Magnus em rex
xps magnã vtilitatẽ acquisiuit sua in
nocenti passiõe vt pdictũ est. z hãc v
tilitatẽ nobis reportomisit. tñ sub bona
pditõe. Unde Aug. in scõo sermone de
ascẽsiõe ait. Puram nõ cũ nob red
diturũ vitã suã q p nobis iam eroga
uit morte suã. hũilitatẽ passiõis. iniu
rias. cõtumelias. oẽs indignatões i ter
ra suscepit p nobis. regnũ. felicitatez
imortalitatẽ. eternitatẽ nõ dabit nob
ad hãc spem. qz promissor est verax. se
curi ambulem⁹. sz sic viuam⁹ vt secu
ra fronte illi dicam⁹. Fecim⁹ qõ iussi
sti redde qõ promisisti. O q̃z felix. o q̃z be
ata est illa aia q̃ recogitãdo freqnter
passiõem xpi dñi aliqd patit p amo
re sui dilecti. pura in vbis z pñijs zc.

Secũdã deniqz qstionẽ
interrogem⁹ circa xpi passio
nẽ ab hoie ꝛtuoso. qlibet vicz
doctore catholico. z ẽ ista. Utz qlibet
xpianus debeat hodie audita christi
passiõe ei cõpati. lachrymari i corde.
ac velle pro eo pati: flagellari z mori.
Ad quã qstiõez rñdent oẽs doctores
vniformit. q null⁹ põt dici ve xpian⁹
z rex xpi mẽbr nisi hodie singulariter
sentiat p cõpassionẽ christi dñi passi
onem. z nisi velit cũ ipo pati z mori.
etiã si mille vitas haberz. Qõ optime
ꝓbat quadrupliciter. scz

Primo auctoritatib⁹

Secũdo rationib⁹

Tercio similitudinib⁹

Quarto exemplis

Prio inquã attẽte audiam⁹ doctorũ
sentẽtiã pbantẽ auctib⁹ q qlibz ver⁹
xpianus tenet hodie cõpati xpo dño
suo pio redẽptori. Dic ei saluator ipe
Mat. x. Qui nõ accipit crucẽ suã z se
quit me nõ ẽ me dign⁹. Quasi di. cuz
crux dicat a cruciatũ z ego hodie q ca
pite ad pedes p mũdi salute tot⁹ sum
cruciat⁹ qcũqz hodie p cõpassiõem z
caritatẽ in se nõ suscipiet cruciatũ me
um tal' pfecto nõ ẽ dignus mea glia
z glia q̃ facta est p meam passiõez. Et
idẽ Matb. xvj. Si qs vult venire p⁹
me abneget semetipm. oẽs. s. mundi
voluptates ppr me ptẽndo et tollat
crucẽ suã. i. me in cruce positũ z seqt
me. Et Lu. xiiij. Qui nõ baiulat cru
cẽ suã z venit post me nõ põt me⁹ esse
discipulus. Ubi glo. ait. Qui nõ sen
tit penã mortis xpi nõ sentiet glia z de
resurrectõe christi. Et Job. xij. salua
tor ipe ait. Si quis mihi ministrat me
sequatur. scz per crucẽ. qz passionẽ xpi
fidelis põt facere suã p cõpassionem.
ideo subdit. Et vbi ego sum scz in eter
na glia illic z minister meus erit. Et. j.
Pe. ij. dicit. In hoc em vocati est⁹ qz
christus passus est p nobis vobis re
linqns exemplũ vt sequami vestigia
eius. Et apls ad Phil'. ij. dic. Fres b
em sentite in vobis qõ z in xpo Iesu.
Et idem ad Eph. v. ait. Estote imita
tores dei sicut filij carissimi z ambu
late in dilectõe sic z xps dilexit nos et
tradidit semetipm p nob oblatõez et
hostiã deo i odorẽ suauitat⁹. Nic etiã
Aug. z hi di. xj. c. eccliastica. Scptu
ra sacra qslibet fideles veros salutife
re crucis xpi signaculo docet tã corpe
rẽ corde insigniri. Et di. lvj. c. dñs nr
Piero. ait. Qualicũqz modo nasca
mur ideo nascimur vt christi vestigia

De passione domini

imitemur z ab ipius corpe nō separe
mur. cui⁹ p fidem mēbra effecti sum⁹
Idem li. de diligēdo deo ait. Dedec⁹ ē
z ptra rōnem q dñs tristet z moriat.
seru⁹ vo viuat z letet. De hac qppe fi⁊
guratiua die dicebat Moyses Leui.
xvj. Aīa q nō fuerit afflicta in hac die
pibit de pplo suo. glo. id ē excludet a
pplo saluādo. Ideo dñs ibs inducit
ad sue passiōis mēoriā p Hieremiaz
Treñ .iij. di. Recordare pauptatis
mee absinthij z fellis. Et Treñ.j. oib⁹
clamat di. O vos oēs qui transitis p
viā attendite z videte si est dolor sicut
sicut dolor meus. ac si dicat. O populе
meus. O gens mea dilecta. O xpiani
mei electi et oibus boibus mūdi q⁹
ego sanguine meo pcioso laui. p qbus
tam ignominiose mori elegi. qbus cele
stem patriā moriēdo q̄siui. Attendite
bodie passionē meā. intēdite ad dolo
rē meū. z sentite mecū. lachrymamini
mecū. moriami mecū. sepeliami me⁊
cū si vultis resurgere mecū. qr si cōpa
timini z conregnabiti. qr meā ama⁊
rā passionē vestrā cōpatiēdo facitis.

Scōo doctores catholici. pbāt q̄n⁊
qr rōnibus q qlibet ver⁹ xp̄ian⁹ teneť cō
pati passo bodie in cruce xpo z dolo⁊
res ei⁹ portare in corde. s.

Primo rōne ꝯiunctōis.

Scōo rōne intentōis.

Tercio rōne acq̄sitōis.

Quarto rōne transformatōis.

Quinto rōne glificatōis.

Primo q̄dē q qlibet ver⁹ xp̄ian⁹ tene
tur xpo cōpati doctores ꝓbant rōne
ꝯiunctōis. qr xp̄s taliter est ꝯiunctus
nobis q ipe est caput nostrū. nos vo
mēbra ei⁹ Rom. xij. Sicut i vno cor⁊
pore mlta mēbra habem⁹. oia āt mē⁊
bra nō eūdē actū bñt. ita mlti vnum
corp⁹ sum⁹ in xpo. Et Eph.j. ait apls.
Oia subiecit sub pedib⁹ ei⁹. s. xp̄i. z ipz
dedit caput sup oēm eccl̄iam q̄ est cor
pus z plenitudo. Et Eph.v. ait. Sic
vir est caput mlieris sic xp̄s est caput
eccl̄ie z saluator corpis ei⁹. Et rō qre
xp̄s dicit caput nr̄m ē ꝑm. scm Tho.
in .iij. pte. q. viij. Quia sic i materiali
capite tria ꝓsiderāt vicz. ordo. influē⁊
tia. z directō. Ordo qr oia alia mēbra
ordinant ad ipm. Influētia qr caput
influit in oēs sensus exteriores z inte
riores. Directio qr dirigit oia alia mē
bra. Sic a sil̄i hec tria spūaliē sunt in
capite xpo. Primo qr oēs xp̄iani cuz
sint sub xpo ordinant p vitā ad ipsum
Scōo ipe xp̄s influit in xp̄ianos gra
tias suas. vt dicāt illud Job.j. De ple
nitudine ei⁹ oīes accepim⁹. Tercio
ipe xp̄s dirigit totā eccl̄iam p viā ve⁊
ritatis. qō si sic ē. qr ita est q ipe est ca
put nr̄m. nos vo ei⁹ mēbra. Et dicit
phs. j. de regimie ꝑncipū. q sil̄ cura
naturaliter gaudēt vel tristant de eis
dē. Nā qr oculi sunt iuncti cū capite z
corpe. tō si vuln⁹ notabile recipit ca⁊
put vel corp⁹ lachrymant ex cōpassio
ne. Et qr bodie caput nr̄m xp̄s est vul
nerat⁹ z attrit⁹. Igit nos q sum⁹ eius
mēbra debem⁹ ei cōpati z cū eo ama⁊
ricari. alioqn nō sum⁹ ei⁹ mēbra. Et p
cōsequēs q bodie ei nō cōpatim⁹ tan-q
mēbrū absciſum nō pōt recipe aliq
de influētia gratie z ei⁹. vt bñ. xviij. q.
vij. c. Quēadmodū mēbrū cū pscidit
ab hoīs viui corpe nō pōt habere vi⁊
tam corpis. Sic q diuisus est a xpo
nō pōt habere spem gr̄e. Igit charissi
ma xp̄i dñi mēbra patiamur cuz xpo
passo z gaudeam⁹ cū gliōso. qr dicit
apls Ro. xij. Si q̄d patit vnū mēbrū
cōpatiūt oia mēbra. sive cū gliat vnū
mēbrū cōgaudēt oia mēbra. Vos āt
est⁊ corp⁹ xp̄i z mēbra mēbro. vbi glo.
ait. Indecens valde est vt mēbrū car⁊
nis patiat cū capite. z ania q̄ est mē⊽

bꝛũ xp̃i nõ patiat̃ xp̃o patiente. O pie
xp̃e in cruce hodie posite. O caput re/
ligionis xp̃iane. nõne videbas tua fu
tura putrida mẽbra p iustã sentẽtiaꝫ
a te amputãda. quia arida ꝛ indura
ta. q̃ tibi nõ compatiunt̃ q̃n potiꝰ q̃n
cum in eis est rursum crucifigunt su
is malicijs. de q̃bus aplus Phil'. iij.
ait. Multi ambulãt quos sepe dice/
bam vobis nũc aũt ꝛ flens dico ini/
micos crucis xp̃i. quoꝝ finis interit
ꝛ quoꝝ deus venter est ꝛ gl'ia in ꝓfu/
sione coꝝ qui terrena sapiũt. hec ille.
Qui igit̃ xp̃i sunt sentiũt eius passio/
nem. Scõo doctores catholici ꝓ/
bant rõne intentiõis q̃ libet verus
xp̃ianus tenet̃ hodie cõpati xp̃o dño
crucifixo. cuiꝰ fundamẽtũ ponit pbs
politicoꝝ dicẽs. Debemꝰ simpliciter vti
rebus ad id ꝙter q̃s dare sunt a sapi
entissimo datore. Patꝫ hecrõ. q̃ sic
qui ordinat̃ in ep̃m. iam nõ licet ei ex
ercere artem militarẽ alias posset pri
uari beneficio. vt habet̃. xxj. q. v. c. de
forma. Et extra de exce. ꝓla. c. grauez.
Quo admisso peto vt dicas O xp̃ia/
ne quare hodie dei filiꝰ voluit crucifi
gi. ꝛ certũ est q̃ ideo vt nõ tm̃ nos xp̃i
anos saluaret. sed insup vt sui imita
rent̃ ip̃m. Juxta illud. j. Pet. ij. Chri
stus passus est̃ p nobis vobis relinq̃ns
exemplũ vt sequamini vestigia eius. O
xp̃iane deinde dic. cur dedit tibi deus
coꝝ intellectuale. ꝛ clarũ est quia ideo
vt id ei tempe suo offeras. Juxta illõ
Prouerb. xxj. Fili p̃be mihi coꝝ tuuꝫ.
O xp̃iane rogo dic cur deus tuꝰ te na
sci fecit inter xp̃ianos cum potuisset
vt natus fuisses inter infideles vl' he
reticos. ꝛ certũ est q̃ ideo vt xp̃o iun/
garis p̃ charitatẽ ꝛ compassionẽ. De/
inde o xp̃iane cur dedit tibi deꝰ tuus
auditũ visum sensum rc̃. ꝛ claꝝ est q̃
nõ ideo vt vanitates audias aut vi/
deas. sed vt creatori tuo cũ eisdẽ deser/
uias. Ergo xp̃iane vtere cũ corde tuo
ad hoc ad q̃d datũ est. Oculis similit̃
vñ conspiciat oculꝰ xp̃m in cruce ꝛ la
chrymet̃. Coꝛ dolore afficiat̃ ꝛ dicat il
lud p̃s. Fuerunt mihi lachrime mee
panes die ac nocte dũ dicit̃ mihi vbi
est deꝰ tuꝰ. q̃ ecce in cruce. ecce sub fla
gello. ecce sub spinea corona. ecce in/
ter clauos. Tercio q̃z doctores ca/
tholici ꝓbant rõne acq̃sitionis q̃ q̃li/
bet xp̃ianus tenet̃ de necessitate salu/
tis cõpassionẽ ꝛ tristiciã in corde hꝫ
de morte sui saluatoris Nã sicut mer
cator pauper anteq̃z ditet̃ necesse est vt
die noctuq̃z laboret. Similiter si granũ
debet generare plura grana viua op
tet q̃ prius ip̃m moriatur. Juxta il/
lud dictum saluatoris Joh. xij. Nisi
granuꝫ frumẽti cadens in terrã mor
tuũ fuerit ip̃m solũ manet. Si autez
mortuũ fuerit multũ fructum affert
Et. j. Chorꝫ. xv. ait apl's. Insipiẽs q̃d
tu seminas nõ viuificat̃ nisi ꝓus mori
atur. Sic cum in xp̃o fuerunt duo. s.
mortificatio ꝛ glorificatio. necesse su/
it q̃ ante acquisitionẽ glorie corpis.
ꝓus ip̃m corpus fuerit verberib⁹ at/
critũ ꝛ mortificatũ. Q̃d si sic est. q̃m/
possibile est q̃ aliq̃s xp̃ianus ꝑcipet
de gl'ia xp̃i nisi ꝓus in hac vita fuerit
ꝑceps passionis eiꝰ. salt̃ ꝑ cõpassio
nẽ. iuxta illud. ij. Chorꝫ. j. Si socij pas
sionũ estis eritꝭ ꝛ ꝙsolationũ. Et alibi
Si cõpatimur ꝛ conregnabimꝰ. Q̃d
ꝓfirmãs Diero. sup illud Lu. vlc̃. Nõ
ne oportuit pati xp̃m ꝛ ita intrare i glo
riã suã ait. Si xp̃m deũ ꝛ regem regũ
oportuit pati vt sic intraret in gl'iaꝫ su/
am. quãto magis optet nos pati ꝛ cõ
pati vt intremꝰ gl'iam alienã. Ecce o
xp̃iana anima auribus ꝑcipe q̃ nun
q̃z mereberis cum xp̃o glorificari. nisi
hic mente crucifigaris cuꝫ eo. Cuꝫ

rōnem assignat s. Bona. in. iij. dices. Q, cū oñe meritū xp̄iano z̄ simplr̄ p cedat a merito passiōis xp̄i. tāto magis vel min⁹ de merito eterne gl'ie q̄s accipit. q̄nto magis vel min⁹ xp̄i penas p cōpassionē i corde recipit. Propter ea legit̄ q̄ xp̄s apparens sctō Alberto dixit q̄ octo erāt ei mag⁹ grata q̄ fieri possent ab hoie in hac vita. q̄z vnū dixit. Scito fili mi Alberte q̄ si q̄s solā lachrymā fuderit p̄ amorez passionis mee. b̄ mihi est grati⁹ q̄z si post hāc vitā funderet tot lachrymas q̄t sunt gutte aq̄ maris. Et lachrymā ti dabo p̄miū q̄ excedit oia sil' bona p̄ntis vite. O ania xp̄iana attende diligenter q̄ntū p̄miū acq̄rere poteris hodie lachrymādo pīā xp̄i mortē. z ei⁹ cōpatiēdo dolori. ¶ Quarto etiā doctores pbant rōne trāsformatiōis q̄libet xp̄ianus tenet hodie corde cōpati xp̄o z lachrymari. q̄ dic̄ Dyoñ. li. de diui. no. q̄ amor est q̄dam vis trāsformatiua copulās amantē cū amato seu in sil'itudinē amati. q̄ patz ad oculū. Nam sint duo veri amici manifestū est q̄ si vni accidit aliq̄d tristabile seu delectabile statim ali⁹ trāsformatur in eandem tristiciā vel delectationē. q̄ si moriē ei fili⁹ cū eo tristat. si ho nascit cū eodē letat. Jō dicit pbus ix. ethico z̄. Amic⁹ se habz in oibus ad amicū tanq̄z ad seipm. eo q̄ amicus est alter ego. Si aūt accideret q̄ non doleret cū dolēte. nec gauderet cum gaudēte. pfecto nō esset ver⁹ amicus sed falsus. O igit̄ ania mea ecce hodie verus amic⁹ ille iesus dei filius p te flagellat̄. illudit̄. crucifigit̄. z moritur Si em̄ cum eo p compassionē flagellaris. illuderis. z morieris. verus es amicus ip̄ius. z oia ei⁹ bona tua sūt. Si vero nō ei cōpateris nec doles. nec lachrymaris. pfecto ficte ip̄m diligis quia in eius sil'itudinē nō trāsformaris. z sic solūmō xp̄m dn̄m linguā diligebas. O xp̄e pie. O fili v̄ginis Marie. O spinis cozonate. ecce multi ex hominib⁹ nobis dolent z flent amissionē pecunie. p dition̄ pecudis. mortez patris z matris q̄ genuerūt ad mortē. separationē fratris. sororis z̄c. Nōne melioz es nobis q̄z pecunia. q̄z pecus q̄z pater. q̄z mater. q̄z fratres z sorores? Sed certe valde vilis reputaris in q̄ rundā cordib⁹ q̄ tibi hodie nō cōpatunt. ¶ Quinto pbant doctores rōne glorificatiōis q̄ quis xp̄ianus tenet compati xp̄o z cōmori secuz corde. q̄ dicit Seneca li. de bñficijs. q̄ q̄cunq̄s equalens p bñficio nō ip̄edit viciū ingratitudis incurrit. Nā ad sensuz videmus q̄ si q̄s paup̄ recepit seu seruo a dño aliq̄d bñficiū pluries vitā suaz exponit. p illo vt sit ei grat⁹. hoc idem faciunt canes irrōnabiles. Considera nūc o ania xp̄iana quotiēs dei filius p te fleuit potissime hodie cū fletus z lachrymis ac clamore valido se offerens Hebre. v. Lachrymare igit̄ z rudere ei⁹ morte ne sis ei ingrata. ¶ Tercio insup doct. catholici pbant sil'itudinib⁹ trib⁹ q̄ quisq̄z ver⁹ xp̄ianus tenet xp̄o dño hodie morienti cōpati. Prima sil'itudo ex natura est. nā docet experientia q̄ quādo vn⁹ magn⁹ rex siue diues siue sapiens moritur. tota familia sua lachrymabit̄ sup eo lugubrib⁹ vestib⁹ se induēres. Ecce anima mea dilecta. hodie mortu⁹ est ille rex tuus. q̄ celum terrāq̄z regit in secula. ille pater familias q̄ cuncta disponit. ille sapiēs q̄ oia nouit. Ideo si hodie te cōtines a lachrymis de ei⁹ morte ostendis p hoc q̄ tu nō es de familia eius. Scōa sil'itudo est ecclesie q̄ hodie. p̄ter xp̄i sui sponsi mortē ornamēta sua. puta altaris deponit. cam

panis nō sonat. sed velut gemens spirat. Tercia silitudo est Hieronymi sup illud Zach. vij. Posuit cor suum sicut adamantē dicētis. Adamas est lapis durissimus z intātū durus vt oia metalla cōfringat ipe vero a nullis dicit. z si taz durissimus sit hyrcino sanguine frangibilis est. Cor aūt ipius obstinati qō z carneuz est. ipso adamāte durius ē. quia a nullo frangi potest. nec etiā xpi sanguine emolliri. hec ille. Si igit sanguis hyrci cōterit lapidem. cur sanguis agni imaculatus xpi nō pterat carnea corda xpiano z vt nō lachrymēt ad effusionē cōpiosam sanguis xpi. ¶ Quarto deni doctores catholici pbant exēplis q̄libet verus xpianus debet hodie in corde mortem xpi dñi deflere. Primū exemplū habem⁹ de sctis angelis Nam legit in quodaz libro qui dicit horologiū sapiētie. cuius auctori apparuit quida angel⁹ in oratione sua z dixit ei. Scias frat mi q̄ quādo saluator plagar⁹ in cruce pendebat multi angeli de padiso egressi sunt. z corpa bona suscepērūt stantesq; iuxta crucem fortiter lachrymati sunt. vt ipse refert pheria Hiere. xxxiij. di. Angeli pacis amare flebunt. O si illi bti angeli qui ex natura tristari nō possunt nihilomin⁹ nos ad cōpatiendū xpo inducunt q̄d tunc debz facere homo. Scōm exēplum est de sanctis oibus p̄ diuersi vbi duo vbi tres vbi vn⁹ flebant amarissime. Nam de bto Petro dicit Matth. xxvj. Egressus foras fleuit amare. de q̄ Innocent⁹ dicit q̄ continue portabat secū sudariū vsq; ad mortē. z si millies in die recordaretur passiōis xpi totiens lachrymari cogebat. Creditur tñ abundan tius fleuisse Johes tam sup mortem xpi q̄z etiā sup flentē matrē virginem Sed z pater noster Fraciscus adeo fleuit sup xpi passionē q̄ q̄si cecus effectus lumē oculoz pdiderat. Cui cuz medicus diceret. Si vis sanari oportz q̄ a lachrymis te ptineas. Respōdit Potius patus sum mille oculos pdere si tot haberē. q̄z cessare plangere mortē saluatoris mei. O mirabilis amor Fraciscī ad xpm dñm suū. qui se a clamore cōtinere de passione xpi nō poterat. sed egrediebat in agrum z alta voce flebat. vnde meruit xpi stigmatibus suauiter insigniri. vt q̄ō babebat in corde gestaret z in suo corpe Tercīū exemplū habem⁹ de gloriosa vgine Maria. cuius fletui compatientes res insensibiles ad fletū xpi z ei⁹ matris ipe flebant. Sā sol obscuratus est. terra mota ē. petre scisse sūt que oīa clamant xpianis vt suum dñm christū regez angeloz hodie defleant z ei compatiant ac incorporentur. Ecce o ania christi sanguine redēpta. virtutibus dotata. cuz angelis deputanda. audisti certe q̄ doctores catholici pbant sanctoz autoritatibus firmis rōnibus. silitudinibus z exemplis. q̄ si vis regnare cum christo debes ei hodie cōpati z lachrymari super eum.

Tercia siqdem q̄stione attentius z deuotius ingrauimus ab euāgelista Johāne gratioso xpi discipulo. z ei⁹ responsionem cordinsec⁹ pcipiamus que est talis. Exquo o beate xpi euāgelista Johannes audiuim⁹ ab ipo xpo dño in pma questione q̄ ipe rer celoz conditor omniū debebat necessario ad nostram vtilitatē talem iniuriosaz mortem pati. Deinde a doctoribus catholicis intellexim⁹ q̄ q̄libet xpian⁹ bo-

De passione domini

die debeat mortez sui dñi xpi deflere de necessitate saluatis. dicit igit bt̃ē christi euāgelista z apl'e q̄ iuit hodie. q̄d fecit. z quō passus est vt defleam⁹ mortem dñi nr̄i. tu eñ melius nosti q̄z petrus. melius q̄z magdalena. meli⁹ q̄z ipa dei genitrix Maria. qz recedētib⁹ discipul' tu christū secut⁹ fuisti ac mariā v̄ginem ad videndū filij sui passionē duxisti. z in passiōe z ei⁹ sepultura p̄sens fuisti. Dic igit nobis seriē et textū passiōis dñi nostri. vl' pot⁹ nobiscū veni z duc nos in p̄sortiū virginis Marie vt cū ea amarissime ōfleamus xpi dñi nr̄i piā mortē. Dic igit q̄ iuit. quid fecit. quō nostrā redēptōnem pegit. Ad qō ex serie sui euāgelij rñdet nobis manifeste dicens. q⁹ hac nocte z hodie amator aiaz nostrarū xp̄s tres vias difficiles pambulauit. z in q̄libet via ser lachrymosa opera egit. scilicz

Prima viā fecit a cena ad ortū vt ibi capiatur

Secunda viā fecit ab orto ad hierusalem vt ibi illudatur.

Tercia viā fecit ab hierusalē ad locū caluarie vt ibi crucifigat.

Primo beatus Johannes euāgelista omnibus christi discipulis ex euangelio ostendit q⁹ christus dominus primam viam fecit hac nocte a cenaculo de hierlm ad ortū vt ibi capiatur viculet pcutiat z trahat dicēs Egressus iesus trās torrētem cedron vbi erat ortus in quē introiuit ip̄e et discipuli ei⁹ cū eo. Rursus interroga deuota aia ip̄m. q̄d ibi fecerit p⁹ xp̄s. Rñdet q⁹ ser opa deuotiōe plena ibi fecit. scilicet.

Primo apl'os p̄emonuit

Secūdo se valde cōtristauit

Tercio deuote orauit

Quarto p̄ditori osculū p̄buit

Quinto serui auriculā sanauit

Sexto se capi p̄misit

Primo dixi q⁹ btus Jobes euāgelista vna cū alijs euāgelistis iesū querebāt i re volētib⁹ nobis dicit q⁹ pi⁹ christ⁹ i via p̄ma hac nocte apl'os p̄monuit dicens. Egressus iesus trās tc̄. Et licz dicat Lu. xxij. q⁹ exierūt in montē oliuarum Johanni non contradicit sed idem redit. quia dicit Tyra q⁹ torrēs cedron inter ciuitatem hierusalem z montem oliueti currit per vallez iosaphat que ē intermedia. z dicebatur torrēs cedron eo q⁹ in ripa illi⁹ torrētis nascebant multi cedri. Dicat aut̄ torrēs q⁹ q̄nq̄z habebat aquā. q̄nq̄z ñ q⁹ fuit fluuius pluuial' z vtra illum fluuiū fuit mōs oliueti. Villa v̄o gethsemani erat sita in pede montis oliueti. In fine etiā illi⁹ ville erat quidam ortus cōtēplatōi aptus z illuc intrauit. Sciebat aūt z Judas q̄ tradidit eū locū. Ex quo p̄z aptitudo loci ad capiēdū xp̄m ex tribꝰ. Prima q̄a erat a ciuitate remotus. z iudei q̄rebāt eū cape sine strepitu turbaruz. Secūda q̄a erat clausus. Tercia q̄a erat p̄ditori cognitus Tūc cepit iesus discipulos exhortari di. Dēs vos scādalum patiemī in me in ista nocte. Mat. xxvj. Scādalū aūt pati i xp̄o est cadere a xp̄i fide z sequela. Scriptū est enim Zacha. xiij. Percutiā pastorē z dispgēntur oues gregis. post q̄z aut̄ resurrexero p̄cedā vos in galilea. Et tūc Luce xxij. dixit specialiter Symōi petro. Ecce satbanas expetiuit vos vt cribraret sicut triticū. ego aūt rogaui p̄ te vt non deficiat fides tua. z tu aliq̄n p̄uersus confirma fratres tuos. Qui dixit ei. Et si oēs scandalizati fuerint in te. ego nunq̄z scandalizabor. Ait illi ihs Amen dico tibi q⁹ in hac nocte aīq̄ gallus cantet ter me negabis. Ait illi

Petrus. Et si oportuerit me mori te cum nō te negabo. Ubi glo. Quid dicis petre. duplicē peccas. q; omībus te pponis dicēs. Et si omēs scandalizati fuerint ego nunq̄. Et rursū dño te opponis. q; ille dicit. tu me negabis. tu dicis. nō negabo. merito q̄ cades Gregoriꝰ tamē dicit hoc petrum nō dixisse ex psumptōe sed ex feruēti dilectione. Unde similiter oēs discipuli dixerūt. Et exhortatus eos dicēs. Sedete hic donec vadam illuc et orem. Quasi di. Etiā tu vos vigiletis et vadetis mecum oratōni. ¶ Scdo btūs Johes euāgelista vnacū alijs euāgelistis dicit Jesum querere volētibus q̄ in hac via pma christꝰ se valde cōtristauit. vt habet Matth. xxvj. Tūc assumpto Petro z duobus filijs zebedei cepit cōtristari z mestꝰ esse. Si dicas tamē hoc nō dicit Johes euāgelista. sed Matheꝰ. Dicendū q̄ et ipe dicit licz nō sit scriptū in suo euāgelio. quia ipe vltimo scpsit suū euāgeliū vt dicit Hieronymꝰ in plogo. Et ideo alios euāgelistas dicta plegens approbauit z omissa supplenit. Tūc ait iesus discipulis suis. Tristis est aia mea vsq̄ ad mortē. sustinete hic z vigilate mecum. Hec autē tristicia magnitudinē ptendebat amoris vt intantū scias nos ipm diligere q; leticia tristat̄ p pma via christꝰ deuote orauit. Nazaulsus ē ab eis q̄tum est iactꝰ lapidis z pcidit in faciē suā orans z dicēs. Pater mi si possibile est trāseat a me calix iste. si autē aliter fiat voluntas tua. Nā fm omēs theologos i christo quadruplex volūtas fuit. scz volūtas carnis. et hec nullo modo volebat pati. Voluntas sensualitatis. et hec remurmurabat z timebat. z ideo cepit cōtristari. Volūtas rationis. z hec cōsentiens dicebat. Fiat voluntas tua. Voluntas vero diuina imperabat z sententiam dictabat. Et venit ad discipulos. z inuenit eos dormientes. z dixit Petro. Sic non potuisti vna hora vigilare mecum zē. Quasi dicat. Ubi est feruor tuus petre qui pauloante volebas mori pro me. z nunc p modicū tēpus nō potuisti vigilare mecū. Et ideo infert omnibus. Vigilate et orate mecū ne intretis in tentationē. Secundo iterum abijt z orauit dicens. Pater mi si nō potest hic calix transire nisi bibam illum fiat voluntas tua. Quasi d. Pater iuste clemens et pie: tu misisti me in mundū vt morte mea liberem humanum genus. fiat tua voluntas licet caro mea sanctissima tam magnam penam phorrescat tamen compleatur tua magna volūtas. Et fm Matthēū iterū venit ad discipulos z inuenit eos dormientes: erant enī oculi eorū grauati. z ignorabant q̄d illi respōderent. Unde btūs Bernardus ait. O magna cōfusio nā ardentius desiderant seculares pernicioſa q̄s nos vtilia. Alacrius ipi currunt ad mortem q̄s nos ad vitam. Unde cum discurreret cū sollicitudine tradendi christū ipe Judas: tunc discipuli somno grauabāt. Tercio abijt Jesus relictis illis et iterū orauit eūdem sermonē fm Matth. z fm Lucam. xxij. factus in agonia prolixius orabat. z factus est sudor eius sic gutte sanguinis decurrentis in terram. Et ecce angelus astitit confortās eū. O anima christiana intuere cruentatū christum. cōspice vestimēta sanguine tincta. vide terrā christi sanguine madefactā. vade in spiritu et roga dominū iesum dicēs. O domine iesu video q̄ magnus est labor tuus pro

me.sed rogo supplex vt tua pia mor/
te redimas me ab ęterna morte. z ego
p hac tua fatiga fideliter seruiã.oia p̃
cepta impleã. oñes hoies diligã. ne/
minem odiã.diabolo z ei⁹ pompis ꝺ̃
dicã. Quarto btūs Johãnes dicit
cum alijs euãgelistis q̃ in p̃ma via
christ⁹ pditori Jude oscula prebuit.
Nã sanguineo sudore madefact⁹ ve/
nit ad discipulos :z dicit eis. Dormi/
te iam z requiescite. videbat iã ipe chri/
stus iudã venientẽ ad se capiẽdũ cuz
turba multa.cum laternis z facibus
z armis. Et dũ approp̃inquaret dixit
discipulis suis.sufficit.i. satis dormi
stis. Ecce q̃ me tradet approp̃inq̃t. ve
nit hora z filius hois tradet in man⁹
peccatoꝝ. Qui p̃rinus surrexerũt ti/
more magno p̃territi .z vultu palli/
do stabãt q̃e iesum vt eum defende/
rent aut cum eo morerẽt.z vt dicitur
Math .xxvj. Adhuc eo loq̃ẽte eccę
Judas vnus de duodecim .z cum eo
turba multa cũ gladijs z fustib⁹ mis/
si a p̃ncipib⁹ sacerdotũ z senioribus
populi. Qui autẽ tradidit eum dedit
eis signũ dicens .Quemcũq; oscula/
tus fuero ipe ẽ tenete eũ z ducite cau
te. Prevenit igit Judas maledictus
ne appareret q̃ ipe esset de consortio
malorũ.z ideo dedit illis hoc signuz.
Primo q̃ mos erat discipulis in re
cessu a christo bñdictiõem recipe et in
regressu oscula pacis accipe. Secun
do q̃ iesus assimilabat Jacobo mi/
nori ne vn⁹ p alio capet. Tercio ne
posset aliquo mõ aufugere.z ne iudei
decipentur in eius trãsfiguratõe. Ve
nit igit Judas vt dicit Math .xxvj.
salutans z dicẽs. Ave rabbi.z oscula/
tus est eum. Dixitq; illi iesus. Amice
ad q̃d venisti. q̃si di. Me multa bñ/
ficia recepisti p̃terea amicicie signo
me tradis. Ubi deuot⁹ Berñ.ait. O
Juda oĩm inanissime tu cito re dñ/
natoꝝ ꝑpetue mãcip asti dum dic⁹ tuo
magistro Ave.magist̃ vocas menti
to ore cui⁹ doctrinã z correctiõem to/
taliter contẽpsisti :portans mel in ore
z venenũ in corde. Ecce magna chri/
sti pietas q̃ osculũ pditori nõ nega/
uit sz z ipm amicũ nominauit. Quid
igit facies pie xp̃e nobis adre faciter
conuersis. Certe extẽsis brachijs am
plecteris sicut in cruce oñdisti. Ma/
gna q̃ppe z nimis magna est tua pie
tas vt etiã mẽbr̃ sathane Judam ab
eterna dãnatõe revocabas nõ curan
do de eius pditõne. Ideo dicit Luce
xxij. dixit illi iesus. Osculo filiũ homi/
nis tradis.q.d. Ma Juda discip̃le mi
cur tradis magist̃ tuũ innocentez.
cur serue dñm piũ .pot⁹ eĩ deberes
cũ eo mori vl̃ p eo occidi. bonũ pro/
fecto fuisset si nat⁹ nõ esses q̃z talia fa
ceres Quito btūs Johãnes cũ aliꝭ
euãgelistis dicit q̃ i p̃ma via xp̃s ser/
uo pontificꝭ auriculã sanauit. Nam
Johã .xviij. dicit. Jesus sciẽs oia que
vẽtura erãt sup eum ꝓcessit z dixit ad
eos. Quẽ queritis. Rñderũt ei. Jesuz
nazarenũ. Stabat aũt z iudas cum
eis. Ut ergo dixit. Ego sũ. abierunt re
trorsũ z ceciderũt in terrã. Hoc feĉ ie
sus vt ostenderet q̃ sponte moriebat
Jterũ interrogauit eos. Quem que/
ritis. Illi autẽ dixerunt. Jesum naza
renũ. Respondit iesus. Dixi vobis q̃
ego sũ. Si ergo me queritꝭ sinite hos
abire vt impleret sermo quem dixit.
q̃z q̃s dedisti mihi ñ pdidi ex eis quẽ
q̃z. Symon ergo Petrus habẽs gla/
dium eduxit eũ z percussit pontificis ser
uum. et abscidit auriculam eius de
xtram. Erat autẽ nomẽ seruo Mal/
chus. Dicit ḡ iesus petro. Mitte gla/
dium tuũ in vaginam .omnes enim
qui gladiũ acceperint gladio pibunt

Calicē quē dedit mihi pr̄ nō vis vt bi
bā illū. In puras q̄ nō possum roga
re pr̄em meū z ebibebit mihi modo
pl⁹ q̄ .xij. legiones angelor̄. q. d: Per
alia vīa possez euadere si vellē. Et ido
Lu. xxij. dixit. Sinite vsq; huc. Et cū
tetigisset auriculaz ei⁹ sanauit. eum.
In q̄ apparet xp̄i magna pietas sa
nādo eū q̄ venerat ad cōprehendēdum
ip̄m. Judei obstinati de tāto signo ni
hil curarūt. Dixit aūt ihs ad eos qui
venerāt ad se p̄ncipes sacerdotum z
magistraⁿ tēpli z seniores. Quasi ad
latrōnē exist; cū gladijs z fustibꝫ cum
q̄ die vobiscū fuerim i tēplo z nō extē
distis manⁿ i me. sz hec ē hora vīa vo
bis p̄cessa ad me capiēdū. z p̄as tene
braꝝ. q̄ diabol⁹ p̄ncepſ tenebraꝝ ad
eos incitabat. ¶ Sexto deniq; cuz
alijs euāgelistis btūs Jobes dic̄ q̄ i
p̄ma vīa hac nocte xp̄s se capi p̄misit
Quādiu em̄ noluit tādiu capi ip̄m nō
potuerūt. vñ dr̄ Job. xviij. Cohors ār
mator̄ eū. Et p̄tinus vt dr̄ Mar. xiiij. di
scipuli ei⁹ relinq̄ntes eū oēs fugerūt.
Adolescēs aūt q̄dā seq̄bat eū amict⁹
syndone sup nudo. z tenuerūt eū. At
ille relicta syndōe nud⁹ pfugit ab eis
Et vt dr̄ Matb. xxvj. Hoc totū factū
est vt adimplerēt scripture p̄phetarum
Dicit em̄ in p̄sona xp̄i Job. xix. Noti
mei q̄si alieni recesserūt a me. Et p̄s.
xxij. Lōge feciſti notos meos a me.
Tūc crudeles stipēdarij gētiles z mi
stri iudeor̄ arripientes ihm tāq̄ lupi
rabidi agnū piecerūt i trā. cepemūt p
cutere. crines z barbā euellere. manⁿ
post tergū ligare. cū pugnis z baculis
cedere. O mi ihu pie saluator. o mor
tuor̄ suscitator. O lāguidor̄ curator
O deniq; cūctor̄ cōditor z dominā
tor. vbi sūt mortui quos resuscitasti.
vbi infirmi q̄s sanasti. vbi ppls q̄ bus
regnū dei dulciter p̄dicasti. vbi apli qui
ad̄ horā dicebāt oēs se tecū mori. vbi
Petr⁹ q̄ dicebat. Et si oēs scādalizati
fuerīt ego nūq̄ scādalizabor. vbi tho
mas q̄ dicebat. Eam⁹ z moriamur cū
eo. vbi pia mr̄ tua Maria. O si sciresꝫ
ego maria q̄liter tractat dulc̄ filiⁿ tu⁹
i p̄ma captōe certe mirarer̄ z flebilibꝫ
vocibꝫ clamares post ip̄m dicēs. O fi
liū meū. o natū meū q̄s ausus ē cape
re z q̄s manⁿ ei inijcere. O dilecte mi iā
vadis ad imolādū p hūano genere.
O vos xp̄i veri discipuli q̄ estis ip̄ius
mēbra. trāsite ad locū mente deuota:
vbi xp̄m dn̄m vīm p̄strauerāt in ter
rā: pcusserāt z leserāt. z ibi recolligite
scīos ei⁹ crines z barbā q̄s euulserūt
z gr̄anter rekurate apud vos i pia mēte
vīa. ac ibidē plorate sup dn̄i vīi ignō
miniosam captiuitatē flēteq; dicite.
Rogam⁹ te pie xp̄e dn̄e vt p tuā cap
tiuitatē nos absoluas a vinculo pcto
rū. ¶ In scōa vīa q̄ram⁹ deuoti chri
sti dn̄i discipuli a btō iohe euāgelista
q̄d actū sit cū dn̄o nostro ihu xp̄o. vl
potiⁿ instem⁹ vt ducatnos in p̄sortiū
pie marie. z cū ea p̄tēplemur filiū ip̄i⁹
z dn̄i nr̄i passionē pariter̄q; defleamus
Quibꝫ iste scīus apl⁹ z euāgelista io
hānes rñdz ex euāgelio cū alijs euan
gelistis q̄ ser opa lachrymosa in vīa
secūda facta sunt cū xp̄o dn̄o q̄n iuit
de orto in hierlm vt ibi illudat. scz

¶ Primo apud annā a lapis cedit
Secōo apō cayphā iniurijs afficit.
Tercio apō berodez alba veste il
Quarto apud pilatū (ludit
iniuste flagellis ceditur
Quinto apud eundē spinea coro
Sexto ibidē examia (na leditur.
tus ad mortem sentēciat.

¶ Primū nanq; opus lachrymosuz
in vīa scōa factū est cū xp̄o dn̄o. q̄n. s.
de orto ligat⁹ iuit i hierusalē. iō dicit

De passione domini

Job.xviij. Cohors aũt ⁊ tribun⁹ ⁊m Lyrã.i.milites ⁊ q eis p̃erãt ⁊ mini/ stri iudeoꝝ ꝙ prehẽderũt ihm. ⁊ adduxerũt eum ad Annã p̃mũ. Cui⁹ rõnẽ dicit euãgelista. erat em̃ socer cayphe q̃ erat p̃tifex anni illius. Seq̃batur aũt eũ Symon petrus ⁊ alius discipul⁹.s. Jobes. Licz em̃ isti sicut ⁊ alij fugissent p̃mo. tm̃ postea secuti sũt ie/ sum q⁹ feruẽtiores erãt alijs. discipulus aũt ille.s. Iobes not⁹ erat p̃tifici. ⁊ introiuit cũ iesu in atriũ pontificis. Petrus aũt stabat ad ostiũ foris. Exiuit g̃ discipul⁹ q̃ erat not⁹ pontifici ⁊ dixit ostiarie ⁊ introduxit Petꝝ. Dixit g̃ petro ancilla ostiaria. Nũq̃d et tu ex discipul'es hois ist⁹. Dicit ille. Non sũ. P̃tifex g̃ interrogauit ihm ỗ discipul'suis ⁊ ỗ doctrina ei⁹. ⁊m Lyrã vt videret si possz eũ deph̃endere q̃ fuissent ab eo seducti. ⁊ ad vidẽdũ si posset in doctrina ei⁹ inuenire falsitatẽ vl̃ calũniã ⁊ aliq̃d dictum ꝓtra legẽ. Rñdit ei ihs. Ego palã locut⁹ sum mũdo. ego sp̃ docui i synagoga ⁊ i templo q̃ oẽs iudei ꝙueniũt ⁊ in occulto locut⁹ sũ nihil. q̃d me interrogas. interroga eos q̃ me audierũt q̃d locut⁹ sim ipis. Ecce hi sciũt q̃ dixerim ego. Nec ãt cũ dixisset vn⁹ assistens mistroꝝ. ille ei minister sceleris accepit rñsionẽ ihu q̃si notasset p̃tificẽ de stulta interrogatõe ideo subdit. dedit alapã iesu di. Sic rñdes p̃tifici. O facies deuota. o facies p̃clara in quã desiderãt angeli p̃spicere q̃z inuiste pcuteris p mea misera facie. O si possemus illã pcussionem facici tue redimere ecce bone ie/ su omniũ nostrũ facies darem⁹ vt ñ tm̃ cũ manu sed etiã cũ baculo q̃n/ tius cũ gladio pcuteret. O igit lachrymosa pcussio christi. O ad hec bũilis responsio. Vñ subdit. Rñdit ei iesus. Si male locut⁹ sum testimoniũ p̃bi be de malo. si aũt bene q̃d me cedis. O q̃z brũs discipulus xp̃i est ille q̃ hãc xp̃i patientiã hic studuerit. Secundum op⁹ lachrymosũ in via secutus factũ est cũ christo dño vt dicit Johãnes cũ alijs euãgelistis cũ ap̃ Lyphã iniurijs afficit. Unde ỗz Johan. xviij. Et misit eũ Annas ligatũ ad cayphã pontificẽ. Ex h̃ loco vt pie credit iohãnes iuit in Bethaniã nũciare v̄/ gini Marie lachrymosam xp̃i caprigini Marie lachrymosam xp̃i capturatẽ. vt patz in alio ſmõe. Ideo ỗz Math.xxvj. Petr⁹ aũt seq̃bat ieſum a lõge. et ingressus intro sedebat cũ mistris vt videret finẽ. Ubi Lyra. Licz Petrus nõ auderet xp̃m ꝓfiteri aut defendere tm̃ volebat videre q̃d finaliter fieret de eo. Principes aũtez sacerdotũ ⁊ oẽs ꝓciliũ quer̃ebãt falsũz testimoniũ ỹ ihesum vt eũ morti traderẽt ⁊ nõ inuenerũt cum multi falsi testes accessissent. Nouissime aũt venerũt duo falsi testes ⁊ dixerũt. Hic dixit. possum destruere tẽplũ dei ⁊ post triduũ reedificare illũ. Dicunt aũtez isti falsi testes ideo q⁹ xp̃s dñs Johãnis.ij. dixerat de tẽplo corpis sui sic. Solui/ uite templũ hoc. i. soluetz corp⁹ meũ p mortẽ. ⁊ in tribus diebꝫ excitabo illud. Nõ em̃ dixerat destruã sed soluite. nec dixerat reedificabo sed excitabo. Excitare ei ẽ a somno mortz reuocare. Et seq̃t Mat.xxvj. Et surgẽs ꝑnceps sacerdotũ ait illi. Nihil rñdes ad ea q̃ isti aduersuz te testificant. Iesus aũt tacebat. Et p̃nceps sacerdotũ ait illi. Adiuro te p deũ viuũ vt dicas nobis si tu es xp̃s filius dei. Dic illi iesus scz xp̃s reuerẽtiã diuini nois inuocati. Tu dixisti. verũtm̃ dico vob amodo videbitis filiũ hois sedentẽ a dextris virtutz dei venientẽ in nubibꝫ celi. Tũc p̃nceps sacerdotũ scidit vestimẽta sua dicẽs. Blasfemauit: q̃d adhuc

egemus testibꝫ. Ecce nūc audistꝭ blas
femiā. qd vobis videt. At illi rndētes
dixerūt. Reꝰ est mortꝭ. Tūc expuerūt
in faciē eiꝰ. z colaphis eū ceciderunt.
Alij aūt palmā in faciē eiꝰ dederūt di
cētes. Prophetiza nob xpe qs est q te
percussit. Ubi xp̄o dño ip̄ijssimi iudei
duplicit sunt iniuriati facto vicz z v̄/
bo. Prio facto qz expuerūt in faciē eiꝰ
rangꝫ in hoiem vilē z morte dignum.
z colaphis eū ceciderūt. Scdo verbo
ip̄m vituperando z dicēdo. Prophetiz
za nobis xc̄. Petrꝰ v̄o sedebat foris i
atrio. Ubi Lyra dic̄. Nō ei petrꝰ erat
simplr extra domum sz erat extra do
mū vbi xp̄s illudebat i q̄dā atrio in q̄
erat ignis accēsus i medio. Et accessit
ad eū vna ancilla dicēs. Et tu cū iesu
galileo eras. At ille negauit coram oi/
bus di. Nescio qd dicis. Exeūte āt il/
lo ianuā. i. disponēte se ad exitū quia
adhuc erat. qz ignē vt dic̄ Johānes.
vidit illū alia ancilla z ait his q erant
ibi. Et hic erat cū iesu nazareno. z ite/
rū negauit cū iuramēto qa non noui
hoiem. Et post pusillū accesserūt qui
stabāt z dixerūt petro. Uere tu ex illis
es. nā et loq̄la tua te manifestū facit.
Tūc cepit detestari z iurare qz nō no
uisset hoiem. Negauit eīm petrꝰ xp̄m
p tres vices sm Lyrā. Prio simplici
v̄bo in domo annē. Scdo cū iuram̄
to i domo cayphe. Tercio ibidē cū de
testatōe. i. execratōem. qs est qñ ali
qs nō solū iurat p deū sz etiā imp̄cat
sibimet aliqd malū nisi illd qd dic̄ sit
verū. De negatiōibꝰ petri maxime de
scda z tercia vident euāgeliste diver/
simode scribere. qz scda dicit hic q fu
it ad vocē ancille. Lucas aūt dicit q
fuit ad vocē vnius hois. Johānes dic̄
q fuit ad vocē plurīū. sil̄z ō tercia Jo
hānes dicit q fuit ad vocē vnius qui
erat cognatꝰ illi⁹ cui petrus abscidit
auriculā. Marthe⁹ aūt ēb dicit q fuit
ad vocē illorū q astabāt. Dicēduz igit
sm Lyrā q principal' intētio euāgeli
staꝝ erat trinā negatōem petri descri
bere. z in ꝫ conuenīūt oēs euāgeliste. Et
p̄mere aūt psonas accusantes petrū
nō erat p̄ncipal' eoꝝ intentio sz tm̄ ex
accidenti. tm̄ nō ꝫriank in ꝫ qz visil'e ē
q multi ad illa v̄ba ꝯcurrebāt ipsuꝫ
accusando. z sic vnꝰ euāgelista vnaꝫ
psonā noiat aliꝰ aliā vel pl'es. Et seq̄t
Mat. xxvj. Et ꝯtinuo cātauit gallus
z vt dicit Lu. xxij. Et conuersus dñs re/
spexit Petrū. z Mat. xxvj. Et recor/
datꝰ est petrus v̄bi iesu qd dixerat. Pri
us q̄ꝫ gallus cāret ter me negab. z egres
sus foras fleuit amare. Interim aūt
v̄go mater capti iesu cum flebili tur/
ba venit ad domū cayphe vbi xp̄s cō
spuebat. in faciē cedebat: illudebatur
O xp̄i dñi veri discipuli state nūc z iū
gite vos in p̄sortiū flentiū marie Jo
hānis magdalene z Marthe z audi
atis p̄mū qualiter beata v̄go flet su
um piū natū dicēdo. O iesu mi. mi ie
su. O lumen oculorum meorū. quō te
bo die amisi. O quis te audet pcutere
O qs spuere in generosam faciez filij
mei. Et forte Johānes dicebat flens.
O mi dñe iesu Ecce oēs discipli tui
te in tanta necessitate sm qd predixe
ras dimiserūt. sed z Petrus ter iam
te negauit. Et Magdalēa. O sanctis/
simū caput qd ego vnxi. O sanctissi/
me manꝰ. O sanctissimi pedes quō
aliqui vos ligare ausi sūt. Hec z his
silia forte flentes dicebant. Sz z mar
tha flens dicebat. O mi Jesu dulcis
hospes: non sic te tractaui ego in bo/
spitio meo sicut modo tractar̄ a cru/
delissimis torꝰoribus iudeis zc̄.

¶ Tercium lachrymosum opus fa/
ctum fuit cum christo iesu apō hero
dem vbi alba veste fuit illusus vt dic̄

btūs iobes cū alijs euāgelistis. Ñpz vt dr Mat.xxvij. Mane aūt facto cō cilio inierūt oēs pncipes sacerdotū z seniores ppli aduersus ihesuz vt eum morti traderēt. Et fm Lucā duxerūt eū in ꝯciliū suū dicētes. Si tu es xps dic nob. Et ait illi. Si vob dixero nō credet mihi. si aūt z interrogauero nō rndebit mihi neqz dimittetis. Dixe rūt aūt oēs. Tu g es filius dei. Qui ait. Vos dicitis qa ego sū. Et illi dixerūt Quid adhuc desideram⁹ testimoniū ipi eī audiuim⁹ de ore ei⁹. Et vt dr Matb.xxvij. Tūc vinctū adduxerūt eum z tradiderūt pōtio pilato psidi. Tūc vidēs iudas q tradidit eū q dānat⁹ esset. Ubi die Ira q Jude ōspe ratio ꝓcessit ex duob⁹. Prio ex magni tudie sceler tradēdo ad mortē illū cu ius tantā scītatē exptus fuerat. puta vidēs ipm turpit ligatū duci. Secun do qa dānatōez suā audierat a xpo. iō subdit. Pnia duct⁹ retulit trigita ar gēteos pncipib⁹ sacerdotū z senioribꝫ dicēs. Peccaui tradēs sanguinez iu stū. Et illi dixerūt. Quid ad nos .i. ñ curam⁹ si peccasti vl nō .tu vider .i. ad te ptinet videre factū tuū. Et pro iectis argēteis i tēplo recessit z abiēs laqō se suspēdit. Principes aūt sacer dotū acceptis argēteis dixerūt. Non licz eos mittere in corbanā .i. ad locū oblationū q offerebant p recuperatōe tēpli. Cui⁹ rō subdit. qz pciū sanguis est. Cōsilio aūt inito emerūt ex illo agꝝ figuli in sepultura pegrinoꝝ. vt hoc vocat⁹ est ager ille acheldemach. h ē. ager sanguis vsqz in hodiernū diem Tūc implet⁹ est qd dictū ē p Hiere. ꝓphetā dicentē. Et acceperūt triginta argēteos pciū appciati quē appciaue rūt a filijs isrl. z dederūt eos i agruz figuli sicut ꝓstituit mihi dñs. Et vt dr Job.xvij. Ipi iudei nō introierūt in ꝓtoriū pilati vt nō cōtaminarēt. sz vt māducarēt pascha. Seqt. Exiuit g pi latus ad eos foras z dixit. Quā accu sationem affert aduersus hoiez hunc. Rndērūt ei. Si nō esset h malefactor nō tibi tradidissem⁹ eū. Dixit g eis pi latus. Accipite eū vos z fm legē vīa iudicate. Dixerūt g iudei. Nob nō licz interficere quēqz. vt sermo ihu ipleret significās q morte esset moriturus Ipse cū suā mortē ꝓdixerat Mat. xx. q̄ tradēd⁹ esset gēnib⁹ pncipib⁹ sacerdotū Et subdit. Tūc ceperūt illū accusare dicētes fm Lucā .xxiij. Hūc inuenim⁹ subuertētē gētē nr z prohibentez tributa dare cesari. z dicētē se xpm re gē eē. Et vt dr Job.xviij. Introiuit er go iterū in ꝓtoriū pilatus ió vt ibi xps magis pacifice examiaret fm Lyram extra tumultū iudeoꝝ. qz ñ audebāt intrare ꝓtoriū. Et vt dr Matb .xxvij. Et cū accusaret a pncipib⁹ sacerdotū z senioribꝫ nihil rndit. Tūc dic illi pi latus. Nō audis q̄nta aduersū te dī cūt testimonia Et nō rndit ei ad vllū ihū ita vt miraret pses vehementer Propt qd dicit Job.xvij. Pilat⁹ vo cauit i ꝓtorio ad se ihesū. z dixit ei. Tu es rex iudeoꝝ. Rndit ihesus. A temet ipo h dicis an alij dixerūt tibi de me. Rndit Pilat⁹. Nūqd ego iude⁹ sum. Gēs tua z pōtifices tradiderūt te mi hi. qd fecisti. Rndit ibs. Regnū meū nō est de h mōdo. si ex h mūdo esset re gnū meū milites mei vtiqz decertarēt vt nō traderer iudeis. nūc aūt regnū meū nō est hinc. Dixit itaqz ei pilatus Ergo rex es tu. Rndit ibs. Tu dicis qz rex sum ego. Ego in h nat⁹ sum. et ad h veni in mūdū vt testimoniū p bibeā vitati. Dis q est ex vitate audit vocē meā. Et vt dr Lu.xxiij. ait pilat⁹ ad pncipes sacerdotū z turbas. Nil bil inuenio causē in h hoie. At illi ua

lescebāt dicētes. Cōmouit ppl'm docens p vniuersaz iudeā incipiēs a galilea vsq; huc. Pylat⁹ aūt audiēs galilea. interrogauit si homo galile⁹ eēt et vt cognouit q; de Herodis ptāte est. remisit eū ad Herodē q; ipse hierosolymis erat illis diebꝫ. Herodes aūt viso iesu gauisus est valde. Erat enī cupiens ex multo tpe videre eum eo q; audiret mlta de eo. z spabat si gnū aliqđ videre ab eo fieri. Interrogabat aūt Herodes eū multꝫ sermonibꝫ. Ipse nihil illi rñdebat. Stabant aūt pncipes sacerdotū z scribe ꝓstanter accusantes eū. Spreuit aūt illū Herodes cū exercitu suo z illusit indutū veste alba. z remisit ad Pylatū. Et facti sūt amici Herodes z Pylat⁹ ipa die. nā antea inimici erāt ad inuicē. O vos oēs xpi dñi discipli. O vera mēbra xpi. O oēs vos de turba ginis gliose intuemi ligatū regem gloie q; pctōꝝ vincula venerat solvere. intuemi inquā z videte quō pla teas ciuitatꝫ ppl'o se hierl'm ducit cōrā pia mīe sua. z cōsiderate ālī corde videt mater filiū sic ligatū. z filius matrē amaricatā. Cōsiderate ōniq; quō innocētissim⁹ a pctōribꝫ accusat. Cōsiderate z videte stupēdū miraculū q; ille q; pulchra astra ꝓdidit. ille q; angelos formosos creauit. ille q; totā terrā diuersis coloribꝫ decorauit. Ecce vestē alba illusus ducit. ecce nō est q; recogitet. ecce nō est q; cum flente matre amaricat⁹ defleat. Quartū insup lachrymosum op⁹ cū xpo dño actū fuit vt brūs Jobes dic vnacū alijs euāgelistꝫ. dū apō pylatū flagellis ceditur. Nā postq; ꝓduct⁹ fuisset ad Pylatū: mox vt dr Lu. xxiij. Pylat⁹ cōuocatꝫ pncipibꝫ sacerdotū z magistratibꝫ z plebe dixit ad illos. Obtulistꝫ mihi hūc hominē q; auertētē ppl'm. z ecce ego coram vob interrogās nullā cām inuenio in hoīe isto ex his in q; vos eū accusatꝫ. sz neq; Herodes. Nā remisi vos ad illū. z ecce nihil dignū morte actū est ei. emēdatū g; illū dimittā. Et vt dr Mar. xxvij. q; p diē solēnē ꝓsuerat pses ppl'o dimittere vnū vinctū quē voluissent. hēbat aūt tūc vinctū insignē q; dicebat Barrabas. q; vt dicitur Mar. xiij. in seditōe fecerat homicidiū. Cōuocatꝫ g; ill' Pylat⁹ dixit. Quē vultꝫ dimittā vob Barrabā an Jēm q; dr xps. Sciebat em q; p iuidiā tradidissent eū. Exclamauit aūt turba. Tolle hunc z dimitte nob Barrabā. Dicit eis Pylat⁹. Quid igit faciā de iesu q; dr xps. Dicūt oēs. Crucifigat. Dixit illis pses. Quid em mali fecit. Et illi magꝫ clamabāt di. Crucifigatur. Tūc vt dr Job. xix. Apprehēdit Pylat⁹ ihm z flagellauit. Quintū q; lachrymosū op⁹ actū ē cū xpo dño. q; apud Pylatū spinea corona ledit. Pylat⁹ vt dr Marc. xv. volēs ppl'o satisfacere dimisit illis Barrabā. Et ihm flagellis cesum tradidit vt crucifigeret. Milites aūt duxerūt eū in atriū prorij z vocāt chorte z induūt eū purpura z ponūt ei plectētes spinea corona z arūdinē in dextera ei⁹. z genuflexo añ eū illudebāt ei di. Aue rex iudeoꝝ. Et expuerūt in eū z acceperūt arūdinē z percutiebāt caput ei⁹ z dabāt ei alapas. O bone Jesu rex celoꝝ q; dd cogitabas q; denudabarꝫ. q; dd pie iesu dū ad colūnā ligabarꝫ. q; dd cū i dorso flagellabaris. q; dd cū in latere z vētre acī pediby. q; dd deniq; cū sanguinē tuū pciosuz videbas in terra coagulari. Et q; dd dū spinee corone penetrabāt truū scīm caput. certe credo q; ꝫ i tuo corde dicere poras. O q; magn⁹ dolor ē mihi. o quō ledit sz oīa libēter sustinebo ꝓp amorē būani generꝫ. vt

De passione domini

liberē illā ab eterna morte. Uerūtñ mīhi de ipis fiēt mihi ingrati de tāta mea passiōe. Deide vt dr Job. xix. Exiuit itq; foras Pylat⁹ z dicit eis. Ecce adduco eū vob vt cognoscatis qz nullā inuenio in eo cām. Exiuit ḡ ihs portans spineā coronā z purpureū vestimētū z dicit eis Pylat⁹. Ecce hō. O virgo Maria vide si iste cruēt⁹. spinis coronat⁹. vestib⁹ spoliat⁹ suis. z alienis indut⁹. z sic illusus ē fili⁹ tu⁹. vide si ē pi⁹ ihesus tu⁹. Ecce nulli placet tā ad ß deuenit. O veri xpi discipli ag̃scite regē vīm. videte caput vīm. sentite in vobis in aia qđ ipse p vob sensit. dolete cū dolēte ihesu. Certū op⁹ lachrymosum actū ē apud Pylatū cū xpo dño vt dicit Job. euāgelista. dū examinat⁹ itq; ad mortē sentētiabit. Nā vt dicit Job. xix. Cū vidissent ibm in spinea corona z veste purpurea. pōtifices z ministri clamabāt dicētes. Crucifige crucifige eū. Dic eis Pylat⁹. Accipite eū vos z crucifigite. ego ei nō inuenio in eo cām. Rñderūt ei iudei. Nos legē habem⁹ z fm legē dr mori qz filiū dei se fecit. Cū ḡ audisset Pylat⁹ hūc sermonē magis timuit. z ingressus ē prozū itq; z dic ad ibm. Unde es tu. Jesus ār rñsum nō dedit ei. Dicit ḡ ei Pylatus. Mihi nō loqr̄. nesc̄ qz ptātez habeo crucifigere te. z ptātē habeo dimittere te. Rñdit ihs. Nō hres ptātez aduersum me vllā nisi tibi datū eēt desup. p̄terea q̄ me tradidit tibi maī⁹ pctm̄ hz. Et exinde q̄rebat Pylat⁹ dimittere eū. Judei ār clamabāt dicētes. Si hūc dimittis nō es amic⁹ cesar̄. Dis ei q̄ se regē facit dicit cesari. Pylat⁹ ār cū audisset hos ſmōes. adduxit foras ihesum. z sedit p tribunali i loco q dr licostratos. hebraice aūt gabatha. z vt dr Matth. xxvij. Sedēte aūt illo p tribunali misit ad eū vxor ei⁹ dicēs. Nihil tibi z iusto illi. multa enī passa sum hodie p visum ꝑ eū. z vt dr Job. xix. Erat aūt parasceue pasche hora q̄si sexta. z dic eis. Ecce rex vester. Illi ār clamabāt. Tolle tolle crucifige eū. Dicit eis Pylat⁹. Regē vīm crucifigā. rñderūt pōtifices. Nō hem⁹ regē nisi cesarez. z vt dr Mat. xxvij. Uidēs ār Pylat⁹ q̄ nichil pficeret. sz magis tumult⁹ fieret. accepta aq̄ lauit man⁹ coram pplo dicēs. Innocēs ego sum a sanguie h⁹ iusti. vos videritis. z rñdēs vniuersus pplus dixit. Sanguis ei⁹ sup nos z sup filios nros. Un Pylat⁹ ꝑtimorē cesar̄ pertulit sniam mortis sup dñm ihesum. Johs subdit Job. xix. Tūc ḡ tradidit eis ihesum vt crucifigeret. z hāc sniaz publicauerūt oibz cū voce pconica. O pia xpi mr̄ Maria q̄d ē q̄ mō audis. ecce iā sine aliq̄ q̄stiōe morit ihesus tuus occidet amor tu⁹. crucifiget saluator. O miscōdia. o miscōdia dñi nr̄i ihesu bñdicti. O charitas. o charitas ipi⁹ ineffabilis q̄ in se recepit mortis sniaz vt nos ab eēne mortis sntia liberet. In via deniq; tercia q̄ram⁹ xpi dñi deuoti discipuli a btō Johe euāgelista qđ actuz sit cū dño nro ihesu xpo. Dicit xpi dilecte ap̄le qđiam actū sit cū xpo dño. vt sciam⁹. videam⁹. z fleam⁹ cuz flēte ei⁹ morte. Qui prim⁹ rñdet et euāgelio q̄ fer opa lachrymosa facta fuerūt in hac via cū dño z magistro nro ihesu xpo scz

¶ Primo cruce est onerat⁹.

¶ Secdo cū iniqs est deputat⁹.

¶ Tercio cruci ē affixus.

¶ Quarto vestib⁹ ē priuat⁹.

¶ Quinto in cruce ē blasphemat⁹.

¶ Sexto de cruce deposit⁹ z sepult⁹.

Primū itaq; op⁹ lachrymosuz actū ē cū dño nro ihesu xpo dū p⁹ mortis sniaz cruce fuit onerat⁹. vt dic̄ b. Johes cū alijs euāgelist̄. nā Matth. xxvij. dicit

Exuerũt clamidẽ. z induerũt eũ vestimẽtis suis. z Joh. xix. Tũc ḡ tradidit eis ihesum vt crucifigerẽt. Suscep̃erũt aũt ihesum z eduxer̃t z baiulãs sibi crucẽ. z Mar. xv. dr. Et angariauer̃t pretereũtẽ quẽpiã Symonẽ cyreneũ venientẽ de villa. pr̃z Alexãdri z Rufi. vt tolleret crucẽ ei⁹. vbi dic̃ Piero. q⁹ nomẽ isti⁹ Symõis hic exp̃mit rõne filiorũ suor̃ q erãt discipli xp̃i. Hũc Symonẽ vt dic̃ Lyra Lu. xxiij. cogerunt ad portãdũ crucẽ vt cũ⁹ veniret ad locũ crucifixionis. q⁹ ihesus videbat nimis debilitat⁹ et afflictõe p̃cedẽti. Et tñ illi q eũ ducebãt acceperũt eã. z posuerũt sup Symonẽ. Ille ãt iuite portabat. tũ q⁹ ꝑ erat turpe. tũ q⁹ fortitã. discipul⁹ ihesu occulte⁹ tñ erat. vt dicit Luc. vbi sup̃. Seq̃bat aũt illũ turba multa ppli. z mlier̃ q plãgebãt z lamentabãt eũ. Cõuersus ãt ad illas ihesus dixit. Filie hierlm nolite flere sup me sz sup vosip̃as flete. z sup filios vr̃os. qm̃ ecce venient dies i qb⁹ dicẽt. bt̃ steriles z vẽtres q nõ genuer̃t. z vbera q nõ lactaueri. Tũc incipient dicere montib⁹. Cadite sup nos. z collib⁹. Opite nos qz si i viridi lig̃ hec faciũt. i arido q̃d fiet. Hic xp̃s dr lignũ viride faciẽs frutẽ. ppls ãt iudaic⁹ hic dr lignũ aridũ z p̃ p̃ns indignũ absciss̃õe p mortẽ z cõbustionẽ gehenne. O igit amaricata xp̃i mr̃ Maria. vide filiũ tuũ crucez baiulãtẽ. vide corõnã de spinis hñtez vide crines z barbã euulsaz hñtẽ. vide mlitudinẽ sup ip̃i⁹ passiõe mirãtẽ. ñ dicẽt. aut miracla facientẽ videbãt. sz vt ei insultarẽt. O vos xp̃i xi discipli videte de turba xpi Marie regẽ vim z angelor̃ tormẽtatuz vix ambulare potentẽ. z crucẽ p⁹se portare a Symõe ipe p̃us ḡntũ potuit portauit. z iã vobis portãdũ recõmisit. Scdz q̃z op⁹ lachrymosuz actũ ẽ cũ dño ihesu i hac tercia via. qr cũ iniq̃s ẽ deputat⁹. Hñ Lu. xxiij. Ducebãt ãt z alij duo nequã cũ eo vt interficer̃t. magꝝ vtiq̃z ꝓfusio est regẽ gl'ie cũ sceleratis sociare morte. Terciũ dnicz op⁹ lachrymosuz actũ est cũ xp̃o dño. qr crucifix⁹. Nam mor vt pueneret ad locũ de q̃ Joh. xix. ait sic. Exiuit in eũ q dr calvarie locũ. hebraice ãt golgatha. vbi pieceret magnũ crucis lignũ. z xp̃m angelor̃ regẽ supinũ extẽderũt sup ipaz z cũ funiculis ligauer̃t man⁹ z pedes. z accipientes vnã manũ z forte sinistrã z malleum z duos clauos de ferro. z ita i viuã palmã man⁹ infixer̃t. O q̃d facis xpo Maria. q̃d vos xp̃i xi discipli dũ sonitũ pcussionis claui audit. sil'r z aliã manũ ꝓfixer̃t. et fortiter trabẽtes pedes ip̃i⁹ piter cruci affixer̃t. et sic iacere p̃misert donec illos duos latrones ꝓfixissent. z vt dr Joh. xix. Scp̃sit ãt z titulũ Pylat⁹ z posuer̃t sup crucem. Erat ãt scptũ Jhs nazarenꝰ rex iudeorũ. Hũc ḡ titulũ multi iudeor̃ legert qr ppe ciuitatẽ erat locꝰ vbi crucifix⁹ ẽ ihesus. et erat scptũ hebraice. grece. z latine. Dicebãt ḡ Pylato pontifices iudeorũ. Noli scribere rex iudeor̃. sz qr ipe dixit. Rex sum iudeor̃. Rñdit Pylat⁹ Quod scpsi scpsi. Et cũ clamore magno in mediũ latronũ eleuaueri. et tũc cepit sanguis emanare de vulneribꝰ. O xp̃e fili dei viui. O nate xpis Marie q̃z dur lectũ mortis elegisti ꝓ dilectõe hũani generis. q̃esce ihesu pie si potes. sz certe ñ habes locũ vbi caput reclinares. nõ ẽ libera man⁹ tua vt sanguinẽ z spurcicias de oculis et facie tua extergeres. neq̃z pedes sũt liberi vt ires et amaricatã mr̃ez ꝓsolarer. sz tu pia Maria veni ad filium et vide caput

De passione domini

ipius. vide oculos. vide facies. vide manꝰ. vide pedes. vide totū corpꝰ fi/lij sctissimū quō stat in aere eleuatus Uidete z vos xpi veri discipuli z dicite. O magr optime amoze nri stas sic in cruce. O qd debemꝰ nos facere p amoze tuo. certe si necesse esset z possibile millies mori ꝓberemꝰ O magnꝰ amoz tuꝰ xpe. Quartū opus lachrymosuz actū est cū xpo dño qz vestibꝫ ē nō solū spoliatꝰ. sz oīno ꝓuatꝰ. Ut ꝺr Job. xix. Milites g̃ cuz crucifixissent eū acceperūt vestimēta eiꝰ z fecerunt qttuoꝛ ptes vnicuiqꝫ militi ptem et tunicā. Erat aūt tunica incōsutilis desup ꝓtexta p totū. dixerūt ad inuicem Nō scindamꝰ eā sz sortiamur de illa cuiꝰ sit. vt scptura ipleret di. Partiti sunt vestimēta mea sibi z in vestē meam miserūt sortē. Sup ꝫ passu dicit Lyra. qꝺ dicūt er ꝫ alicꝙ qꝺ xps ꝓciosis vestibꝫ vtebat. Gz Chryſ. dicē ꝓtrariū dicēs. qꝺ i palestina paupes vtebant talibꝫ indumētis reticulato ope factj ad modū cilicio ꝙ. z ꝫ videt veriꝰ. qꝺ xps cōmēdauit vilitatē vestimēto ꝙ i Johe baptista Matth. xj. Quid existj in desertū videre boiez mollibꝫ vestitū. q. d. nō. ita ꝓciositatē ibidē repꝛobauit di. Ecce q̃ mollibꝫ vestiunt i domibꝫ regū sunt. Jhs cepit facere z docere Act. j. Et iō nō est verisiℓe qꝺ vsus fuerit ꝓciosis vestibꝫ. iō dixerūt. Non scindamꝰ illā qz ptes nihil valuissent sz sortiamur de illa. Quintū opꝰ lachrymosum actū est cū xpo dño i via bactercia. qz i cruce erīs est blasphemaꝰ. vñ ꝺr Matth. xxvij. Pretereuntes aūt blasphemabāt eū mouentes capita sua z di. Uah q̃ destruis templū dei z i triduo illud reedificas. salua temetipm si filiꝰ dei es descēde de cruce. Silr z ꝓncipes sacerdotū illudētes cū scribis z senioribꝫ dicebant. Alios saluos fecit seipm nō ꝓt saluū facere. si rex isrl est descēdat de cruce z credimꝰ ei. cōfidit in deo liberet nunc eū si vult. dixit enī qz filiꝰ dei sum. Et vt ꝺr Lu. xxiij. qꝺ vnꝰ de bis q̃ pēdebāt latronibꝫ blasphemabat eū di. Si tu es xps saluū fac teipz z nos. Rñdēs aūt alter increpabat eū di. Neq̃ tu times deū q̃ in eadē dānatōe es. z nos qdē iuste. nā digna factj recipimꝰ. hic ꝺō nihil mali gessit. Et dicebat ad ieſum. Dñe memēto mei cū veneris in regnū tuū. Et dixit illi ihs. Amē dico tibi hodie mecū eris in paradiso. Et erat fere hora sexta. z vt ꝺr Job. xix. Stabāt aūt iuxta crucē iesu mr ei. z soror mris eiꝰ Maria cleophe. z Maria magdalene. Cū g̃ vidisset ihs matrē z discipulū stantē quē diligebat. dicit mri sue. Mulier ecce filiꝰ tuꝰ. Deide dic discipl̃o. ecce mr tua. Et ex illa hora accepit eā discipulꝰ in suā scz curā. Postea sciēs ihs qz oia ꝓsūmata sūt vt ꝓsūmaret scptura dic. Sitio. Uas aūt plenū erat aceto. Illi aūt spōgiaz plenā aceto hysopo circūponētes obtulerūt ori eiꝰ. Cū g̃ accepisset ihs acetū dixit. Cōsūmatū est. z vt ꝺr Matth. xxvij. A sexta āt hora tenebre facte sūt sup vniuersaz terrā vsqꝫ ad horā nonā. z circa horā nonā clamauit ihesus voce magā di. Heli. heli. lama zabatani. ℔ est. deꝰ meꝰ. deꝰ meꝰ. vt qd dereliquisti me. Quidā aūt illic stātes z audietes dicebāt. Helyā vocat iste. Cete ri vo dicebāt. Sine videam an veniat helyas liberās eū. Et vt ꝺr Lu. xxiij clamās ihs voce magā ait. Pr in manꝰ tuas cōmendo spm meū. Et hec dicēs expirauit. z Matth. vbi sup. Et ecce velū tēpli scissuz ē in duas ptes a sūmo vsqꝫ deorsuz. z tra mota ē. z petre scisse sūt. z monumēta apta sūt. et multa corpa sctoꝝ q̃ dormierāt surre/

rerũt. z exeũtes de monumẽtꝫ pr̃ resurrectõem ei⁹ venerũt i sctã ciuitatẽ et apparuerũt mltꝫ. Et Lu. xxiij. dr̃. Ui/des ãt cẽturio qđ factũ fuerat glifica/uit deũ dr̃. Vere ꝟ hõ iust⁹ erat. z ois turba coꝛ q̃ sil'aderãt ad spectaculuꝫ istũ z vidẽbãt q̃ fiebãt pcutiẽtes pectora sua reuertebãt. O ꝟuoti xp̃i disci/puli discite saltẽ a cẽturiõe gẽtili z tur/ba cõi z pcutite pectꝰ vr̃m. z glificate deũ pr̃ez. cui⁹ filij mortuũ coꝛp⁹ sãgui/ne obuolutũ pepẽdit i cruce quẽ ꝟfle/uit sol z fra lapides z sepulcra lachry/marũt. z vos q̃ qđ mori digt⁹ ẽ qđ portas padisi aputt. ¶ Sextũ nouiꝭ/sime op⁹ actũ ẽ cũ xp̃o dño i hac ꝛcia via: qr de cruce deposit⁹ ẽ z sepult⁹. nã vt dr̃ Job. xix. Judei g̃ qm̃ pasceue e/rat vt ñ remanerẽt coꝛpa i cruce sab/bato. Erat ei magn⁹ dies ille sabbati rogauerũt pilatũ vt frãgerẽt eoꝝ cru/ra z tollerẽt. Uenerũt g̃ milites z pmi qđẽ fregerũt crura z alt̃ q̃ crucifix⁹ ẽ cũ eo. Ad iesũ ãt cũ vẽissent vt viderũt eũ iã mortuũ nõ fregerũt ei⁹ crura. sz vn⁹ militũ lãcea lat⁹ ei⁹ aputt. z conti/nuo exiuit sanguis z aq̃. z q̃ vidit testi/moniũ pbibuit z verꝝ ẽ testioniũ eius. Facta sũt ei hec vt scꝑtura ipleret. Os ñ ꝓminuet̃ ex eo. z alia scꝑtura dicẽ. Ui/debũt i quẽ trãsfixerũt. ¶ Post hec ãt roga/uit pilatũ ioseph ab arimathia eo q̃ esset discipul⁹ iesu: occult⁹ tñ pr̃ metũ iudeoꝝ vt tolleret coꝛp⁹ iesu. z pmisit pilat⁹. Uenit g̃ z tulit corp⁹ iesu. Uenit aũt z Nicodem⁹ q̃ venerat ad iesũ no cte pmũ ferẽs mixturã mirrhe z aloes q̃si libras cẽtũ. Acceperũt g̃ coꝛp⁹ iesu z ligauerũt eũ i linteis cũ aromatib⁹ q̃ pr̃ ꝟ statutũ ẽ q̃ coꝛpa lia sup q̃ cõ ficit coꝛp⁹ xp̃i nõ fiãt de pãno serico sz tñ lineo vt hr̃ ꝟ ꝓse. dis. j. Ex consultu oim. Uñ subdit ibidẽ Job. Erat aũt i

loco vbi crucifix⁹ ẽ ortus. i. pr̃e locum crucifixiõis z i orto monumẽtũ nouũ in q̃ nondũ q̃sqũ posit⁹ erat. Ibi g̃ pr̃e pasceuẽ iudeoꝝ qr iuxta erat monu/mẽtũ posuerũt ibm. Et vt ꝟ Mar. xv. Joseph posuit iesũ i monumẽto qđ ẽ/rat excisũ ꝟ petra z aduoluit lapidẽ ad ostiũ monumẽti. Maria ãt magdalene z maria ioseph aspiciebãt vbi ponerẽt. et Mat. xxvij. dr̃. Erat ãt ibi maria magd̃. z alt̃a maria sedẽtes ꝯ sepulcrũ. O vos oẽs discipuli ñ occi/ti sz mãifesti discipuli ꝓsedete cũ ama/ricatꝫ xp̃i discipul' z ꝟuotꝫ mlieribꝫ de turba ꝟgis marie z deflete dñm vr̃m iesũ xp̃m dicẽdo cũ maria mr̃e ibu. O iesũ meũ. O dei filiũ. o vnicũ solaciuꝫ quõ tractauerũt. ecce totũ dorsũ lani/auerũt. ecce oẽ caput vulnerauerunt. Deu totũ lat⁹ lãcea penetrauit. O ie/sũ meũ. o dei filiũ. veite vniuersi z plã/gite mecũ. Quibꝫ auditꝭ iobãnes Jo/seph z Nicodem⁹ ac coꝛ serui necnõ z mlieres deuote leuãtes voces suaꝭ flebãt. ita z vos faciatꝭ vt i celo cũ xp̃o gaudeatꝭ gr̃as ei agẽdo eternaliter qui tã magno suo cruciatu redemit vos qui viuit z regnat zc.

¶ In die Pasce ¶ Sermo. xlix.

Hec dies quã fecit dñs exultemus z lete/mur i ea. ps. cxvij. Ad gl'iaz hodierne festiuitatꝭ ꝟba hec rõnabili/ter assumũt. q̃ qđẽ ꝟba sctã mr̃ eccl'ia in singul'horis canonicꝭ iterserẽdo de cãtat. Ex qbꝫ siqđẽ ꝟbis duo nob ilꝭ/nuat. scilicꝫ

Primo incitat vt exultemus

Scõo iuitat vt diẽ hũc ꝓsiderem⁹

Prio dixi q̃ eccl'ia sctã ex freq̃nti ꝟcã/tõe hui⁹ psalmi icitat nos vt exulte/mr̃i dño dr̃. Exultem⁹ z letemur. qr. s. oẽz causã exultãdi hẽm⁹ Quicꝫ ei cau/

In die pasce

ſe exci:tãt boiez ad exultandũ. Prima cũ bõ a captiuitate diuina z mortli liberat iuxta illõ põ. In quertẽdo dominꝰ captiuitatẽ ſyon facti ſumꝰ ſicẽ cõſolati. Sic exultemꝰ z letemur qz crucifixꝰ nr̃ pia ſua morte vinclã aiaz di rupit. z captiuos de carcere eduxit cũ magñ gaudio di. Aduenijſti deſideratꝰ quẽ expectabamꝰ i tenebris vt educeres vinculatos de claustrj. Scõa cã incitãs hoies ad exultãdũ cũ victoriã obtinebũt in bello de inimicj. iuxta illud Eſa. ix. Sic exultãt victores capta p̃da dũ diuidũt ſpolia Sic exultemꝰ z letemur qz ſpinis coronatus rex nr̃ xp̃s. z vicit bũani generis inimicũ. z ſpolia eiꝰ diſtribuit z arma abſtulit. Tercia cã incitãs ad exultãdũ cũ aliq gr̃az regj ꝓſequntur mlta bona eis p̃mittẽtis. põs. Magnificauit dñs facere nobiſcũ facti ſumꝰ letãtes. Sic rex regũ xp̃s p̃miſit nos filios dj ꝓſtituere Job. j. Dedit eis ptãtẽ filios dj fieri Quarta cã incitãs ad exultãdũ cũ homines bona amiſſa recupant. iuxta illõ Lu. xv. Cõgratulamj mihi qz iueni dragmã quã pdideraꝫ. Sic hodie p xp̃m nr̃m aduocatũ recupauimꝰ hereditatẽ celeſtẽ q ia poſſidet occupando. Quinta cã incitãs ad exultãdũ duz q recipiũt frẽm aut p̃inquũ cuz pace de lõginquo reuertẽtẽ. fm illud Lu. xv. Gaudere z letari oportet. qz b mortuꝰ fuerat z reuixit. perat z inuẽtꝰ eſt. Sic frẽm nr̃m regẽ gl'ie mortuũ z ſepultũ hodie viuũ coronatũ gl'ia z honore recepimus. exultemꝰ igit z letemur in hac die. ¶ Scõo dixi q ſctã eccl'ia nos inuitat vt diẽ hãc ꝓſideremꝰ dj. Nec dies quã fecit dñs. q. d. hũc diẽ dñicũ dñs ihs incarnatꝰ mortuꝰ z ſepultꝰ feẽ ſolẽnẽ ppl'o xp̃iano. q olim iudeis fecerat diez ſabbati celeberrimũ Exod. xx. Et vt ibidẽ dr q obſeruatio ſabbati erat data i ſignum. Sabbata mea dedi eis i ſignũ. Sed hodie aduenijẽte ſigno ceſſare debuit ſignũ. ſignificabat ſabbatũ l'rali ſignificatõe ceſſatõez dei a creatõe. Significatõe vo ſpũali ſignificabat reqem xp̃i i ſepulchro i ſabbato q̃ expirauit p xp̃i reſurrectõez. ió dñs ihs feẽ nob hãc diẽ dñicũ celebriozẽ ſabbato miſtplici cõgruẽtia. Primo qz i hac die ſuſcepſit mũdꝰ exordiũ. z i hac die ſoziet reſurrexit. ſic eadẽ die mẽbra reſurgẽt. z ſic nõ habuit p̃cedẽtẽ. neqz hẽbit nocrem ſubſeqntẽ. Scõo qz i eo celi z tra ſũt creata. z angeli ad deũ hac die ſũt cõuerſi. Tercio qz hac die data ſũt mãdata filijs iſrl'. Quarto qz xp̃s dñs in ea natꝰ ẽ. Quito qz i ea dẽ reſurrexit ſic qz ſctificauit. Sexto i hac die ſpũlan ctũ miſit apl'is. ſicqz ꝓfirmauit vt eẽt feſtiuitas feſtiuitatũ. Vñ Greg. Dãc recte nobilitatẽ ſolẽnitatj dicã qz eiul ſolẽnitas ceteras añcedit. Sicẽ cñ in ſacro eloqo ſctã ſctõꝝ vel cãtica cãticorũ p ſui magnitudie dicũt. ita hec rete dici p̃t ſolẽnitas ſolẽnitatũ. Hinc etiã Aug. ait. Dlacrio: dies ille reſurget nõ dẽſitate ſol' circul' illũinata p̃clariꝰ. ſz de lumie agni reſurgẽtj illuſtrata ſublimiꝰ. Hac ei die ſol iuſticie xp̃s aſcẽdit ab inferj. ió pulſem ꝓphatã Dauid canẽtes. Hec dies quã fecit dñs ex. z le. i ea. ¶ Vñ in p̃ri ſermone tria notemꝰ ſalutaria documẽta declaranda. ſ.

Prio reſurrectõis xp̃i neceſſitatez.

Scõo reſurgẽtis xp̃i iocũditatẽ.

Tercio reſurgentis q̃litatẽ.

Primo dixi q̃ notemꝰ documẽtũ reſurrectõis neceſſitatẽ. xp̃m ei reſurgere a mortuis fuiſſe neceſſariũ ſi bñ ꝓpiderem ꝰ oibꝰ modis fm q̃tuoz cõgruentias. ſ. Primo ſcẽpture z figuraruz veritatẽ. Scõo determinati xp̃is operationẽ. Tercio xp̃i crucifixi dignitatẽ.

Quarto nře fidei firmitatē. Primo
sic̄dē necessariū fuit xp̄m resurgere si
2sideram⁹ scp̄ture z figure vitatē. nā
Roza ꝓbaꝛ suo⁹ p̄nūciauerat suaz
resurrectōz. ſō necessariū fuit vt ꝓbe
sui fideles iueniāt adimplere Dauid
cū dixit. Nō dabis sctm̄ tuū videre cor/
ruptōez. qđ de xp̄o dixit ꝓbat b. Pe/
trus Act. ij. qz sepulchrū Dauid apō
nos inq̄t est. q. d. Corp⁹ ei⁹ corruptū ē
Spa q̄z vitas suā resurrectōez añ pas
sionē p̄dixerat. ſō necessariū fuit. Dixe
rat nāq; Mat. xvij. Nemi dixerit vi/
sionē hāc donec a mortuis filius hois
resurgat. Et eiusdē. xx. c. Postq̄z dixit
q̄ filius hois erat crucifigēd⁹ subdidit.
z tercia die resurget. Et eiusdē. xxvj. i/
minēte passiōe dixit. q̄ filius hois erat
crucifigend⁹. Postq̄z resurrexero p̄ce
dā vos i galilea. Deinde figur̄ mīt̄is
de xp̄i resurrectōez p̄mōstrauit. ptz i
Samsone Judicū. xv. vñ Aug. sup il
lud Math. Q̄m nazare⁹ vocabit. et
Samson vir potēs i spū z vtute ro/
boris. sz in tipo h⁹ gesta si 2sideremus i
eo q̄z erēpla p̄figurata cognoscim⁹. Ille
crines septē habuit. huic septiformis
spūs z septē eccl'ie. Illi vtus ois in ca
pite fuit. huic ois vtus in deo ē q̄z ca/
put xp̄i deus ē. vt ait ap'ls. In illo vtus
obscura. in hoc celata diuitas. Sam
son iter faciēs manib⁹ leonē necat. et
dñs ac saluator p̄ suscepti corpis sa/
cramētū leonē extēsis in cruce mani/
bus interemit. Samson de ore leōis
fauū mellis abstraxit. dñs de⁹ de fau
cib⁹ diaboli plebē suā sibi p̄ fidē factā
q̄ est dulcis eripuit. Samson ppl'm
isr'l debellat̄ hostib⁹ saluauit. dñs ex
cussis demonijs ppl'm suū de morte
ꝑpetua liberauit. Samson obserat̄
portis claudit in ciuitate. dñs obliḡ/
to claudit monumēto. Samson fra/
ctis seris subtractisq; portis securus
exurgit. dñs inferni ruptis obicib⁹ ru/
ptoq; sepulchro. receptoq; corpore a
morte liber egredit. Silr xp̄i resurre/
ctio fuit p̄figurata in fenice. cui⁹ na/
turā de⁹ sic instituit. vt scribit Aug. in
epl'a ad frēs heremitas. Q; fenix est
vna auis in mūdo q̄ postq̄z senuerit
sicca ligna ad mōtē fenicē cōportat in
q̄z medio dū sol incaluerit alis suis
vberās ligna accēdit. seq; ibidē cōbu/
rit. ex cuius cinere alia fenix generat.
Sic xp̄s nr̄ q̄ est sol⁹ de⁹ z hō cōporta
uit lignū crucis in q̄ brachijs ꝓtēsis ac
cēso igne charitatis ꝓsumpt⁹ ē q̄ hodie
reuixit. Scōo necessariū fuit xp̄m re/
surgere si 2sideremus determiati tpis
opportunitatē. Determiauerat em̄ xp̄s
vt nō statim p⁹ suā morte resurgeret.
sz vt sepelirēt. z sic ꝓbaret vitatē mor/
tis ei⁹. generalē em̄ oim resurrectionē
nō expectaret sz tercia die resurgeret.
z B ꝓpter tres rōnes. Primo ꝓp̄ scri
pture adimpletōez. qz ōz Osee. vj. Vi
uificauit nos post tres dies. Resur/
rectio ei xp̄i est cā nře resurrectōis. Jō
dicebat Math. xij. Sic Jonas fuit i
vētre ceti trib⁹ diebus z trib⁹ noctib⁹. sic
erit filius hois i corde trē. i. i sepulchro
trib⁹ diebus z trib⁹ noctib⁹. Scōo ter/
cia die resurgere voluit ꝓp̄ diez trium
significationē vt scilicet significaret q̄
lux sue mortis curauit nostrā dupli/
cem mortez. z ideo vno die integro z
duab⁹ noctib⁹ iacuit in sepulchro. vel
ideo trib⁹ diebus iacuit in sepulchro
vt restauraret q̄ sunt in celo z in ter/
ra z apud inferos. Tercio die tercia
resurgere xp̄s voluit ꝓp̄ sue diuīe po
tētie oñsionē. Magē em̄ potētia ē q̄n
viu⁹ homo suscitat mortuū sicut Pe
trus Thabytā Act. ix. Maior quādo
mortu⁹ suscitat mortuū sic corp⁹ Pe
lisei ꝓbe suscitauit cadauer defuncti
exīt̄ i sepulchro vbi ip̄e posit⁹ fuerat

In die pasce

vt ꝺr.ūū. Reg.xiiij. Maria aūt potē/ tia est si mortuꝰ suscitat seipm. z istud nū ꝙ fuit reptuz nisi in xpo iesu q est ꝑmogenitꝰ mortuorūz Apoc.j. Et.j. Cho.xv. dic apls. Xps resurrexit a mortuis ꝑmitie dormiētiū qz aū ipz nullꝰ ad vitā pfectā resurrexerat vt sp viueret sz vt iterꝝ mozeret. Uñ xps su scitauit mortuū dū viueret sic Laza rū Joh.xj. Et mortuꝰ suscitauit mor/ tuos Mat.xxvij. ꝺr qꝺ mlta corpa sā ctoꝝ q dormierāt surrexerūt z introie rūt i sctām ciuitatē. s. hierlm z appue/ rūt mlt. qꝺ fuit pꝰ xpi resurrectōz. mo numēta vo eoꝝ tpe passiōis xpi fuerī apta. z xps mortuꝰ suscitauit seipz. iu xta illud Job.x. Ptātē habeo ponēdi aiaz meā. z iterꝝ sumēdi eā. Nō dictuz nō ꝓriak ei qꝺ ꝺr Act.iij. Hūc deꝰ resu scitauit a mortuis qz pīs z filij ea dē est potētia. Tercō necessariū fuit xpz resurgere si ꝓsideremꝰ xpi crucifixi di/ gnitatē. Cū ei illud corpꝰ dignissimū eēt diuitati vnitū. nō fuit decēs vt vs/ qz ad generalē resurrectōez sub terra iacerz. qꝺ pnūciauerat Dauid di. Nō dab sctm tuū videre corruptōez. Idez Surge dñe i requez tuā tu z archa scti ficatōis tue. Archa sctificatōis fm Ly rā ꝺr corpꝰ xpi. qz diuitati vnitū ē. Jō resurgēs xps oīa q fuerūt ꝺ vitate hu mane nature reassūpsit. vt dic Tho. i iij. pte. q. liij. Et sic dispsum sanguinē xps resurgēs reassūpsit. qz ē de vitate būane nature. nō tn fuit necē totū sā guinē reassumere. qz dic idē Tho. in qlibeto. l. q. iij. q cū xps aū passionez comederit z biberit nihil ꝓhibet i eo fuisse aliquē sanguinē nutrimētalem q ad vitatē būane nature ñ ptinet. et iō nō optet ad corpꝰ redire i resurrecti one. Uñ i mlt. loc oñdit de sanguie xpi. sic in capella regis frācie de xpi san guie z spinea corona sanguie intincta Alia vo spinea corona ē racaneti i cō uētu fratrū heremitaꝝ sanguie sit i/ tincta. In ciuitate vo mātue i abba/ cia sctī bñdicti ē de sanguine xpi. quez aspoztauit Lōgin⁹. cuiꝰ corpꝰ reḋcit ibidē. In ciuitate insup nyrēberge est ferrū cū q Lōgin⁹ lāceauit corpꝰ xpi sā guie respsuz. z sici alijs mlt. ꝓtibꝰ xpi ano ꝝ oñdit verꝰ sanguis xpi. Si aūt diuitas a tali sanguie sit sepata aue nō ab eccl'ia nō ē diffinitū. Plꝰ ei pa/ pa scōs disputari fecit istā materiā in sui pñtia ꝑ doctissimos viros. z ꝺr di/ nauit q nullꝰ de cetero sub pēa excōi/ catōis auderet dānare quācūq opi/ nionē exq vtra ꝝ sustineri possit sine erroze. Dic tn Frācis. de maro. q san/ guis xpi sepatꝰ a corpe et ꝓti erat se/ paratꝰ a diuitate. cuiꝰ signū ē cōicatio idiomatū qz licz dicam q filiꝰ dei fu/ it sepultꝰ z filiꝰ dei descēdit ad inferos. nō tn dicim⁹ filiꝰ dei fuit effusus sup terrā. nihilomin⁹ tn cū mag reveren/ tia tal' sanguis ē habēd⁹ Quarto ne cesse fuit xpm resurgere aū generales resurrectōez si ꝓsideremꝰ fidei nře fir/ mitatē. Cū ei fides nra ē de xpo q ē ve rus deꝰ z verꝰ hō iō nō sufficit ei⁹ diui tatē credere sine hūanitate. neq; hūa/ nitatē sine diuitate. Et iō vt ꝓfirmare tur fides ꝺ xpi diuitate optuit q cito resurgeret. Et vt cōfirmaret fides de xpi hūanitate optuit vt ñ staiz resur geret. sz eēt mora inter resurrectiōez z mortē. Si ei nō resurrexisset xps fidei nra pisset. nec veꝝ deū aliqs ipm cre/ didisset. qz iā etiā de corde⁹ discipl'oꝝ fides fuerat euacuata. iō dicebāt Lu. vlt. Nos spabam⁹ q ipe eēt redēptu/ rus isrl. q. ꝺ. nō est ita factū. vñ ps. in xpi ꝑsona dicebat. Que vtilitas i san guine meo. i. in effusiōe sanguis mei dū. i. si descēdo i corruptōz z nō me re suscitab. q. ꝺ. nulla fiet vtilitas i meo labore z passiōis amarissimo dolore Jō dic apls. j. Cho.v. Si xps nō re

surrexit vana est fides nra. Exultem⁹ igit⁹ z letemur xp̄iāi in hac die q̄ xp̄s sua bodierna resurrectōe fidē veram nr̄am ꝓfirmauit de sua diuitate z humanitate. qđ ꝓbauit triplr vicz. vbo. nūcio. z argumēto. Primo suā veraz resurrectōez xp̄s ꝓbauit vbo di. Lu. vlē. Nolite timere ego ip̄e sū. q. d. ego sum quē añ tríduū de medio vr̄m ca/ pnauerūt. ligauerūt. traxerūt. pcusserūt flagellauerūt. spinis coronauerūt z occi derūt. ego sū vr̄ magr̄. ego sū q̄ sic p̄dixi resurrexi. Scđo suā verā r̄surrectōz xp̄s ꝓbauit nūcio āgelico q̄ mētiri nō potuit Mar. vlē. di. mlieribꝫ. Jhz q̄ quē nazarenū crucifixū. surrexit nō est hic. ecce locꝰ vbi posuerūt eū. Similiter Mar. xxviij. z Job. xx. Tercio xp̄s ꝓ/ bauit suā resurrectōz argumēto Iacē. ꝓbuit scip̄m viuū in mlīs argu mēt⁹ p⁹ passionē suā apparēs eis. Dic̄ eīm s. Tho. q⁹ rō est ista cur xp̄s p⁹ suā resurrectōez nō quersabat ꝓtinue cuz discipl̄is sic añ. q⁹ inq̄t circa resurre/ ctionē xp̄i duo erāt declarāda discipu lis. s. ip̄a vitas resurrectōis z gl̄ia re/ surgēdi. Ad gl̄iaz resurgēdi mānifestā/ dā noluit ꝓtinue quersari cū eis sic ꝑ us fecerat. ne videret eis ad talē vitā resurrexisse q̄lē pr⁹ habuerat. iō dice/ bat Lu. xx. Nec sūt vba q̄ locut⁹ sum vob̄ dū adhuc essez vobiscū. q. d. iā nō suz vobiscū cū mortali vita sic añ. Ad vitatē aūt resurrectōis manifestādaz sufficit q⁹ pluries eis apparuit figu/ rā pstīnā eis oñdēs. Oñdebat ei se eis vestitū. qđ ptz ex b. q⁹ Maria magda lena estimabat ortulanū. z duo disci/ puli pegrinū. Nō solū āt oñdebat eis suā figurā ꝫ etiā ip̄m corp⁹ palpāduz Lu. vlē. di. Palpate z videte q⁹ spūs carnē ossa nō bz sic̄ me videt⁊ bre. Et vtibidē habet. cicatrices etiā eis ostē debat di. Videte manꝰ meas z pedes meos. q⁹ ego ip̄e suz. q. d. Ecce b cepit clauꝰ penetrare z vsq̄z huc venit. z fo/ te caput inclinabat dicēs eis. Jā i glo rioso corpe meo sanate sūt lesiōes ca/ pit⁊ mei z alioꝝ mēbroꝝ. ꝫ cōseruaui hec vulnera ad certificādū vos. Nā i capite crudelit̄ impsserāt coronā spi/ neā. z totū corpꝰ turpit̄ flagellarāt. vñ in maꝰ testimoniū comedit cū eis. tñ illa comestio resoluta fuit i placentez materiā. q⁹ corpꝰ gl̄iosuz nō idigebat cibo corpali. nec ei incorpari poterat. O q̄ntū gaudebāt discipuli his visis. Jpa eīm die q̄nq̄es apparuit eis. ¶ Scōm dixi documētū q⁹ notemus xp̄i resurgēt⁊ iocūditatē. Hac ei die re surrectōis dñi iocūdati sūt i q̄ntuplī/ ci statu existētes. s.

¶ Primo vincti.
¶ Scđo mater dñi.
¶ Tercio mlieres sancte.
¶ Quarto xp̄i discipli.
¶ Quinto bti angeli.

Primo nimiꝝ iocūdati sūt in lymbo reatu originalī pcti detēti seu victi q̄s inde resurgēs xp̄s eduxit. put Iacb. ppba p̄dixerat. ix. c. di. Tu q̄z i sangui ne testamēti tui emisisti vinctos tuos de lacu in q̄ nō erat aq̄. q̄ vba intelli/ gunt fm Lyrā de xp̄o. Un̄ dic̄ Bona uē. in. iij. di. xvij. q⁹ q̄z uis passio xp̄i oi/ bus suffecerit. nō tñ libauit nisi aias electoꝝ suoꝝ z eoꝝ q̄ erāt mēbra ip̄i⁹. q⁹ meritū sue passionis ad bas solū/ mō influit. Igit̄ nec dānatos nec pu/ eros cū originali pctō decedēres libe rauit q⁹ nō erāt ei⁹ mēbra. Jō dic̄ Gre go. in omel. qđ añ passionē suā dixit i resurrectōe sua dñs ipleuit. Si exal/ tat⁹ fuero a terra oia trahā ad meip̄z Oia eīm trahit q̄ de electꝫ suis apud i/ feros nullū relinq̄t. Oia ei vtiq̄z abstu lit electa. Un̄ etiā p os Osee recte dic̄. Ero mors tua mors. morsus tuꝰ ero inferne. q⁹ eīm in electꝫ suis fundit⁹ oc cidit mortē. mors mortꝫ extitit q⁹ vo

in inferno ptez abstulit ptē relict. nō occidit fundit⁹ ꝫ momozdit infernū hec ille. Dic ei Tho. iij. pte. q. lij. q. etiā de purgatozio xp̄s i die resurrectōis nō libauit oēs aias ibi existētes ꝫ eas solū q̄ ꝑpleta satisfactōe debebāt liba ri. Cui⁹ rōez dic. qz īnt passio xp̄i tūc nō habebat maiozē efficaciam q̄ ba/ bet nūc. Quidā tñ dicūt q ex ꝑuilegio spēali oēs aias ptūc ō purgatozio eli berauit. Qui videtes gl'iosū xp̄i co:p⁹ diuitati vnitū gaudebāt z exultabāt z vbiqz intuētes seq̄bāt. Adā eni dice/ re potat. Hoc os de ossibus meis z caro ō carne mea. Abrahā vo. Hūc p̄figu rauī i īmolatōe filij mei. Moyses ār Hūc ꝑbetaui ego nō deis. z alij ꝑbe te sil: dicere poterāt. O q̄tū gaudiuz habuerūt hodie sci p̄res. certe null⁹ explicare potīt nisi q̄ viderit gl'iosum xp̄i co:p⁹ z dulcedinē eiusdē senserit. Legit em̄ i euāgelio Nicodemi q Carin⁹ z Leonci⁹ filij symeōis cū xp̄o re surrexerūt z anne z cayphe z Nicode mo et Joseph et gamalieli apparue/ runt. z ab eis adiurati que xp̄s apud inferos gessit narraueīt dicētes. Su/ pueniat genitor nr̄ Symeon z exultās dixit. Glificate dñm qz ego xp̄m infā/ tē natū in manib⁹ suscepi in tēplo. et ꝑpulsus spū sctō dixi. Nūc viderunt occ'li mei salutare tuū. Qō pasti añ fa/ cie oim pp'lozū. Post hec supuenit q̄/ dā q̄si heremicola z iterrogat⁹ a nob q̄s essez dixit. Ego suz Iohānes q̄ xp̄m baptizaui z ante facie ei⁹ pare vias p̄ iui. z ip̄m oñdi digito di. Ecce agnus dei. z descēdi nūciare vob: qz ī primo est visitare vos. Et tūc subito fact⁹ est aure⁹ colo: purpureaq̄ z regal'lux il lustrās sup nos. Statiqz Adā hūani generis p̄ exultauit di. Lux ista au/ ctozis lumis sempit̄ni q̄ ꝓmisit nob mittere coet̄nū lumē suū. Et exclama uit Esa. di. Hec est lux p̄is filius dei sic p̄dixi cū essem viu⁹ i terri. Popu⁹ lus q̄ ambulabat i tenebr⁹ vidit lucē magnā. O lux luc⁹. o illustrato: deuo te ment⁹ q̄ dulc⁹ es. z q̄s pōt explica/ re tuā suauitatē. Scō hodie iocū data est mr̄ dñi maria qō triplicit ꝑ/ bare possum⁹. s.

Primo auctozitate
Secūdo actōne
Tercio ratōne.

Primo dixi q̄ marie ꝑgis hodiernā io cūditatē ex sui filij resurrectōe ꝓbem⁹ auctē. Dic em̄ Imb. li. de virgib⁹. Ubi/ dit maria resurrectōem dñi z primo vi dit z credidit. vidit maria magdalia q̄uis ista adhuc nurarer. O, aūt euā geliste apparitōez factā marie nō scri pserūt duplici rōe fecerūt. q̄ euāgeli/ starū intentio fuit testes resurrectōis xp̄i scribere. mr̄em vo ad testificādus xp̄i scribere. mr̄em vo ad testificādus ꝑ filio inducere nō decuit. Si em̄ ver ba extranea⁹ mlier delira mēta vila sunt quō crederet mi i ꝑ filio. Secun do ideo obmiserūt. qz h̄ ꝑ indubia vi tate ꝑsupposuerūt. s. q̄ ei apparuerit Scō io cūdatōnem Marie hodier/ nā ꝑbare possum⁹ actōe. Igit h̄ sctā mr̄ eccl'ia romana statōe. quia hodie apud sctām mariā maiozē facit stati/ onē ad insinuādū q̄ xp̄s resurgēs ap paruit matri sue. Qō etiā ipa decla/ rauit q̄ hodie cū ceteris mulieribus ad sepulchrū filij ire z corpus ei⁹ vngere nō venit. z cur hoc. In nō dolebat fi/ lius matri sicut alijs. Absit. sed quia resurgēre iam viderat. Tercio hodi/ ernā iocūditatē Marie ꝓbem⁹ ratōe tali. Nā si filius dilect⁹ iret peregre z reuertens ad suā ciuitatē p̄i⁹ in do/ mū aliēnā declinaret z ibi cōuersaret hoc nō videret rōnabile. qz ex h̄ mez contenere videret. Quod certe christ⁹ nō fecit sue matri que nunq̄ eū offē/

dit verbo facto vl'etiã cogitatu, sed p
mo omniũ pie matri apparuit. Cõ/
templare igit̃ o aia mea quõ pia ma
ter existens in oratõne dicebat forte.
O filii mi Jesu iam aduenit tercia di
es. O mi iesu tu scis quia desidero te
super omnia videre ꝙ tu es vita anie
mee. O si videã filiũ meũ viuum quẽ
iam vidi mortuũ. Et dũ virgo mater
desiderio vidẽdi esset succẽsa ecce ani
ma regis angelorũ redies cum omni/
bus aiab⁹ sanctorũ patrũ ad sepul
chrũ de limbo. z ibi corpus reuniuit
anime. z saluis sigillis z lapidib⁹ eri
uit de sepulchro. Et postea angel⁹ de
scendit et cõfregit sigilla sepulchri. ac
lapidẽ reuoluit z sedit super eũ. Chri
stus vero leta facie apparuit mti ei⁹
dicẽs. Salue sancta parẽs enixa pu
erpera regem qui celũ terrãqꝫ regit in
secula. Gaude nũc mea mater grati
osa. Exulta mea maria de viuo filio
que cõpassa fuisti filio mortuo. Jocũ
dare o mi genitrix: quia ego rex ange
lorũ ad gliam ineffabilez resurreri. z
omnes animas sanctorum de infer/
no liberaui. celum aperui. et genus
humanum pia morte liberaui. z re/
demi. Vide genitrix mea manus fi/
lij tui. vide latus nati tui. vide caput.
vide totum corpus quod est sumptũ
de carne tua. Gaude venerãda ma/
ter quia sicut ego rex celorũ sic tu re/
gina celorũ eẽ meruisti. O virgo ma
ter fm multitudinẽ dolorũ tuorum
cõsolatus est te filius tu⁹. O anima
deuota intuere gaudiũ maternũ de
filio. respice etiã animas sanctorum
congaudẽtes matri. Certe null⁹ pos
set explicare dulcia filij et matris col/
loquia. ¶ Tercio hodie iocũdate sũt
sancte mlieres. que sicut dicit Mar
ci. xvj. Maria magdalene et maria
Jacobi. scz mater. et Salome. scz fi/
lia emerũt aromata dum transisset
sabbatum vt venientes vngerẽt Je/
sum. Et valde mane vna sabbatorũ
id ẽ die dñica: sicut modo dicimus se
cunda feria. ita dies dñica tunc dice/
batur vna sabbati. feria secũda secun
da sabbati: z sic de alijs. Et valde ma
ne ceperunt ire. sed iam orto sole ve/
nerunt ad monumẽtũ quod erat ex
tra ciuitatem. quia in eundo pausa/
bant z flebant vbiqꝫ dũ ad notabile
factum christi pueniebant. videlicet
vbi obuiauerat matri cũ cruce. vbi
Symon angariatus fuit tollere cru
cem. vbi cõuersus locutus fuerat ad
flentes mulieres. z vbi crucifixus fu
erat et eleuat⁹ ibi prolix⁹ flẽtes dice/
bãt. O magistrũ nostrũ christum hic
eleuauerũt. O dominũ nostrũ hic oc
ciderũt. Et tandẽ ad sepulchrum ire
ceperunt. z dicebant adinuicẽ. Quis
reuoluet nobis lapidẽ ab ostio mo/
numenti. Erat quippe magnus ille
lapis. Et viderũt reuolutum lapidez
a longe quia iam angelus descẽderat
z terremotus factus fuerat ac lapidẽ
reuoluerat. Et intro eũtes in monu/
mentum mlieres qõ erat quasi q̃dam
domũcula viderũt iuuenem. id ẽ. an
gelum in specie iuuenis indutuz al/
ba veste z sedentem a dextris. que ob
stupuerũt. id ẽ timuerunt. Qui conso
lans eas dixit. Nolite expauescere. Je
sum queritis nazarenũ crucifixum:
surrexit non est hic. Sed ite dicite di/
scipulis eius z Petro quia precedet
vos in galilea. et ibi eum videbitis si
cut predixit vobis. Et ille cum gau/
dio et admiratõne exeuntes de mo/
numẽto. z vt dicit Math̃. xxviij. Cũ
he mulieres abissent abierunt z cu/
stodes monumenti. z q̃dã eoz venientes
in ciuitatẽ nũciauerũt sacerdotib⁹ q̃ fa
ctꝫ fuit. s. tremotũ z xpi resurrectõz. ¶

In die pasce

li aūt ꝯcilio inito ō derūt pecuniā mi/
litib⁹ di. Dicite q⁹ discipuli ei⁹ venerūt
nocte ⁊ furati sūt eū nob⁹ dormientib⁹. et
nos securos vos faciem⁹ ap̄ō p̄sidez
Et ita fecerūt Incꝛea vt ō⁹ Job. xx. ma
ria magdalena ad Symonē petꝛ et
ad aliū discipulū quē amabat ihs cu
currit ⁊ dixit eis. Tulerūt dñm ō mo
numēto, ⁊ ibi vidim⁹ angelū ⁊ q̄ sur
rexit dixit. ⁊ in galilea occurret nobis
Mis auditis ceperūt currere petr⁹ ⁊
Jobes. ⁊ Jobes p⁹ us vēit ad monūm
tū q̄ petr⁹. nō tū fuit ausus itrare. Et
veniēs petr⁹ stari intrauit. ⁊ viderūt
linthea mia pulchre iuoluta ⁊ sudari
um qō erat sup caput iesu. ⁊ admirā/
tes reuersi sūt. Interim maria magda
lena ⁊ Johāna cū alijs mlieribꝫ itez
vēit ad monūmētū. Et vt ō⁹ Lu. vlti.
Ecce duo viri. i. angeli steterūt iuxta
illas i veste fulgēti. Cūqꝫ timerēt ⁊ de
clinarēt vultū in ꝛra dixerūt ad illas.
Quid q̄ritis viuētē cū mortuis. nō est
hic sꝫ surrexit. Recordami qualit lo/
cut⁹ est vob dū adhuc viueret. q⁹ op/
tet filiū hois tradi ⁊ crucifigi ⁊ tercia
die resurgere. Et recordate ꝟbox ei⁹
regresse sūt a monūmēto. Maria āt
stabat foris ad monūmētū plorans
⁊ respiciebat in monūmētū itez atqꝫ
itez. O felix Maria q̄ recedētib⁹ mu/
lieribꝫ nō recedebas. Dū ḡ fleret incli
nauit se ⁊ pspexit in monūmētū. ⁊ vi
dit duos angelos sedētes. vnū ad ca
put ⁊ vnū ad pedes vbi positū fuerat
coꝛpus iesu. Dicūt ei angeli. Mlier
q̄d ploras, Dt illa. q⁹ tulerūt dñz meū
⁊ nescio vbi posuerūt eū. q. d. Cur nō
plorē cū ñ videā quē ō sidero. O dñe ie
su respice lachrioſe teq̄rentē ⁊ oñde te
ei. Et dic Crist. q⁹ āgeli videntes iesū ad
esse p⁹ mariā magō. ꝓpter reuerētiā ei⁹
assurrexerūt. q⁹ videns maria magō.
ꝙuersa ē retroꝛsū vt videret quē āgeli
reuerebāt. ⁊ vidit iesū stātē ⁊ nesciuit
q⁹ ihs eēt. sꝫ estimauit q⁹ ortulan⁹ eēt. et
dic ei iesus. Mlr q̄d ploras. quē q̄ris
O pie iesu tu ipe scis q⁹ te q̄rit quē in
triduo viderat crucifixū ⁊ sepultū. ces/
ce p te oīa ꝙtēpsit. re solū q̄rit. Dicilla di
xit. Dñe si tu sustulisti eū dicito mihi
vbi posuisti eū ⁊ ego eū rollā. Ecce ptz
q⁹ amoꝛ ver⁹ ñ cogitat opis difficulta
tē. nō ei cogitabat. quō ego sola tā ma
gnū coꝛp⁹ rollere possū sꝫ dic ego rollā
eū. Interim ꝙuertit oculos itez ad se/
pulchrū. ⁊ dixit ei iesus ꝙsuero sono.
Maria. Ut ḡ audiuit maria dulcis/
simū xpi ꝟbū liqfacta ē aia ei⁹. ⁊ ꝙuer
sa ad loqntē ait. Raboni q⁹ ō⁹ mgr.
⁊ moꝛ cecidit ad pedes ei⁹. vbi ei inue
nerat p⁹ us gīaz etiā mō ibi q̄rebat cū
lachrīs. sꝫ doloꝛ lacrie ꝙmutate fuerī
iā in lacrias amoꝛ. voluit ei aplexari
pedes ei⁹ sꝫ ait ei xp̄s. Noli me tāgere
nōdū em̄ ascēdi ad p̄ez meū. i. i corde
tuo nō ascēdi ad p̄ez. q⁹ ñ credis ad/
huc q⁹ sim eqlis p̄ī. ⁊ addidit salua/
toꝛ. Sꝫ vade ad frēs meos ⁊ dic eis.
Ascēdo ad p̄ez meū ⁊ p̄ez vīm deum
meū ⁊ deū vīm. Et his dictꝫ stari disꝫ
paruit. maria i maria ꝙsolatōe relin/
q̄ns. Et dū sctē mlieres paulati icede
rēt ꝟsus ciuitatē ⁊ aliq̄n sedebāt expe
ctātes mariā magō. q̄ festinās clama
bat ad eas dicēs foꝛte. Expectate ⁊ au
dite mirabile. ego inquit vidi domi/
num viuū. et hec et hec dixit mihi. La
mus igit celerius ad discipulos. que
dum simul festinarent gaudentes vt
ō⁹ Mat. vlti. ecce ihs occurrit eis di/
cens. Ille āt gaudio ꝛplete cū lachri/
mis accesserūt ⁊ tenuerūt pedes ei⁹. O
pieras xp̄i mei q⁹ gliosos pedes suos
ñ negat palpare ꝟbo q̄rentib⁹. Et ait illi.
Nolite timere. ite nūciate frib⁹ meis
vt eāt i galileā ibi me videbūt. ⁊ Mar
ci vl. ō⁹ q⁹ veneit ⁊ nūciauerūt discipul⁹
hec oīa. ⁊ visa sc̄a illos sic deliramē
ta ꝟba ista ⁊ non crediderunt illis

Quarto hodie iocūdati sunt chri/ sti discipuli ex resurgētis xpi appari/ tōne. Hodie siqdē apparuit duobus discipul' eūtibꝫ i emaus i specie pegri ni exponēs eis ꝓpheraꝫ dicta vt dicit Lu. vlē. q cognouerūt eū i hospitio ifra/ ctione panis. z mox regressi sunt i hie rusalē ad alios discipulos z inuenerūt eos congregatos clausis ianuis. z collo/ qntes dicebāt. Surrexit dns z appa ruit symoi. Et statim illi duo ceperūt narrare quō eis apparuerit i via. z q modo cognouerūt eū in fractōe panis. Et duz hec loqrent venit ihs ianuis clausis z stetit i medio eoꝝ z dixit. pax vob:ego sū nolite timere. Cōturbati illi existimabāt se visū videre. Et dixit illis. Quid turbati estis et cogitatōes ascēdūt i corda vra. Videte manꝰ me as z pedes meos qr ego ipe sum. z palpa dite eis manꝰ z pedes. Illis adhuc nō credentibꝫ z mirātibꝫ p gaudio dixit. Habetis aliqd qō manducet. At illi obtulerūt ei ptem piscis assi z fauum mellis. z cū māducasset reliquas ōdit eis. z ait. Hec sunt ꝑba q locutꝰ sum vobis dū adhuc essem vobiscū. qm̄ ne cesse est impleri oia q scripta sunt in lege et psalmis z ꝓphetis. Et tūc aperit palpā tes xpm osculātes pedes z manꝰ. Et qnte lachrymefuere ibi pserim petri di. O dne ihu ignosce mihi qr ego infelix ter te abnegaui. O qnte grauactōnes ibi fuerūt. dicebāt forte. O dne ihu g tias agimꝰ de tua sctissima passiōe. g tias agimꝰ ꝺ tuis vulneribꝫ qbꝫ nos redemisti. Sicqꝫ consolās eos reliqt eos cū ingēti gaudio. Quito hodie iocū dant fm̄ bri angeli videtes regē suū in stola cādida būanitat. qbꝫ z si gaudi um est suꝰ vno pctore pniaz agēte qd tūc de resurgēte redēptore pctoꝝ. Ler te ineffabile e gaudiū. Tercio no tem xpi resurgētis qlitatē qō erat ciū documentū. Resurrexit nāqꝫ xps ad vitā sempitnā cū corpis glia. in qⁿ re/ gnat cū pīe z spūsctō. Ad quā nos p/ ducat p meritū sue passiōis z resurre ctionis. Amen

De eodē festo gliose resurrectōnis dñi Sermo I

Iesum queri tis nazarenū crucifixū surre rit nō est hic. Ecce locus vbi posuerūt eū. Marci. vlē. Ad gliaz ve re resurrectōis xpi dñi nri dicebat an gelꝰ hec ꝑba sctis mlieribꝫ. puta ma rie magdalene. marie iacobi z Ma/ rie salome. q ob singularē deuotōnez ad xpm venerāt ad monumentū cuz vnguētis pciosis vt sanctū corpꝰ per ungerent. Ubi tria notem⁹. scz

¶ Primo iudeoꝝ magnā de xpo in Scōo sctāꝝ mlieꝝ (fidelitatē. deuotam erga xpm caritatem.

¶ Tercio sancte ecclie indubiā fidei firmitatem.

¶ Primo inquā notem⁹ iudeorum magnā de xpo infidelitatē ꝑ eo q vi/ derūt obscuritatē solis z tremotuz in xpi pia passiōe z tn̄ nō crediderūt i ip sum qnpotꝰ indurati corde etiā mor tuo insidias parabāt. Un̄ ꝺr Mat. xx/ vij. c. sic. Altera aūt die q est post pa/ sceuen. i. sabbato sctō cōuenerūt pnci pes sacerdotū z pharisei ad pilatū di cētes. Dne recordati sumꝰ qr seductor ille dixit adhuc viues. post tres dies resurgā. iube g custodire sepulchruz vsqꝫ i diē tciū ne forte veniāt discipu/ li eⁱ z furēt eū et dicāt plebi surrexit a mortuis. z erit nouissimꝰ error pe/ ior ꝓore. Ait illi pilatꝰ. Habetis custo/ diā ite custodite sic scitis. Illi aūt abeū tes munierūt sepulchrū signātes la/ pidē cū custodibꝫ. Scōo deniqꝫ no temus sctārū mulieꝝ erga xpm duo

In die pasce

ram ceritatē. qñ emptis aromatib⁹ voluerūt inungere co:p⁹ dñicū. sz re/uera hab⁹ fides ptūc nō erat recta: qz nō credebāt certitudialr q tercia die resurgeret sicut añ p̄dixerat. qz si cre/didissent vngere mime vēissent. verū tamē quādā pietatē habebāt erga piū xp̄m. Un̄ post q̄z xp̄s exiuit de clauso sepulchro tūc fact⁹ est magn⁹ tremo tus z angel⁹ dñi descēdit de celo z re/uoluit lapidē magnū ab ostio monu mēti. z dixit mlieribꝫ. Nolite timere. scio q ihesum q̄ crucifixus ē q̄ritis. nō est hic. surrexit sicut dixit. ¶ Tercio q̄ qz notem⁹ setē eccl'ie fidei indubiā vi/tatē. qz tā certi sum⁹ de nr̄a resurrecti one futura ex q̄ caput nr̄m xp̄s resur/rexit sciētes q mēbra secutura sē ipm vt impleat illō Job. v. Dēs q in mo/numētis sūt audiēt vocē filij dei z qui audierit viuēt. Dicit igit angel⁹. Jesū q̄ritis nazarenū crucifixū. Un̄ ex p̄e/missis thematis ꝓbis ad gl'iaz resur rectōis xp̄i tria notem⁹ salutis docu menta gr̄a ip̄ius declarāda. scz

¶ Primū resurrectōis xp̄i necitatez. ibi. nō q̄ritis nazarenū crucifixū.

¶ Scōm resurrectōis xp̄i q̄dditatez. ibi. surrexit non est hic.

¶ Terciū resurrectōis xp̄i localitatē. ibi. ecce loc⁹ vbi posuerūt ⁊c.

¶ Primū nāqz documētū decla rādū erit ex verbis thematis christi re/surrectōis necessitas. cū dicit. Jesū q̄/ritis nazarenū crucifixū. Quasi di. an/gelus. Sicut xp̄s dñs p̄dixit suā pas sionē in cruce ita z resurrectionē tcia die sic. p̄dixit. sed sicut primū fuit im/pletū ita necessario secundū. Et ideo ꝑm sctm Tho. in .iij. pte. q. liij. ar. j. fu/it necessaria xp̄i resurrectio triplici re spectu. scilicet

¶ Primo respectu sui

¶ Secūdo respectu nostri

¶ Tercio respectu angeli

Prio itaqz resurrectio xp̄i fuit necess/saria respectu sui triplici rōne. scz

¶ Primo ratione ꝯiūctionis

¶ Scōo ratione pfectionis

¶ Tercio rōne cōmendationis

Primo fuit necessaria xp̄i dñi resur/rectio respectu sui rōe ꝯiūctōis. Nam ꝑm Bona. in. iij. di. xx. z alios theolo gos. q̄uis xp̄s ve mortuus fuerit nō diuitas non fuit separata a carne mor tua. quapropt nō fuit ꝯiūcta diuitati remaneret in mise ro ꝯiūcta diuitati remaneret in mise ria mortis. qz diuitas tā pfecte fuit vni ta nature hūane pura anie z corpi q nūq̄z fuit separata. z ideo si ve⁹ aliqua creata vnita corpi nō partk ipm corp⁹ pi sicut aia. q̄ mlto magis ve⁹ deus vnita corpi xp̄i nō patiebat ipz corp⁹ pi. z b ē qđ dicit pphēta. Nō dabis sā/ctū tuuz videre corruptōez. Ubi glo. Corpus xp̄i sctificatū p qđ alia sctifi/cāt nō patiet corrūpi. ¶ Scōo fuit ne cessaria xp̄i resurrectio respectu sui rō ne pfectōis. qz oē totū ē nobili⁹ sua p/te. z vna pars sine alia ē impfecta. sz i xp̄o debuit esse ois pfectio q̄ repit in na tura hūana. cū q̄nia sine suo corpe sit impfecta z ecouerso sic ꝑs sine suo toto. q̄ppt necessariū fuit q anima xp̄i vni reī suo corpi. qđ fuit i sua resurrectōe.

¶ Tercio xp̄i resurrectio fuit necessa ria respectu sui rōe cōmendatōnis. sc. di uine iusticie. qz ad iusticiā dei pertinet exaltare illos q se hūliāt. ꝑ deū. iuxta illō Lu. xviij. Qui se hūliat exaltabit. sed xp̄s hūliauit se fact⁹ obediēs vsqz ad mortē mortē aūt crucis. Phil. ij. er go diuina exigebat iusticia. q xp̄s exal tarer vsqz ad gl'iaz resurrectōis. Jō p pheta i xp̄i psona sic dic. Dñe ꝓbasti me z coḡuisti me. tu coḡuisti sessiōem meā. i. hūiliatōez meā ap̄probasti. z re surrectōez meā. Et Ebrij. sup Mat.

ait. Si xp̃s nō resurrexit nō hō simul
z deꝰ censer. si nō resurrexit ois xp̃i
acrio ad salutē nr̃az .p̃sus inutil' fuit
Scdo etiā necessaria fuit xp̃i resur
recno respectu nr̃i tribꝰ rōibꝰ. s. rōe cō
firmatōis. rōe ꝓciliatōis. rōe istructi
onis. Pzio inquā necessaria fuit chri
sti dñi resurrectō respectu nr̃i rōe ꝓfir
matōis fidei z spei. qz p ei⁹ resurrecti
onē ꝓfirmata ē fides nr̃a circa ei⁹ diui
nitatē. Hinc .ij. Cho⁹. vlt. Nā z si cru
cifixus ē ex infirmitate sz viuit ex vir
te dei. Et ꝓpheta in ei⁹ ꝑsona ait. Que
voluptas i sanguie meo dū descēdā in
corruptiōem. q. d. nulla. Si em̄ statiz
nō resurgo z corꝓ⁹ meū corruptū fue
rit nemi annūciabo⁹. nullū lucrabo⁹
vt exponit glo. Et .j. Cho. xv. Si xp̃s
nō resurrexit sic̄ ꝑdicat. inanis ḡ est ꝑ
dicatio nr̃a. Ideo dicebat Job .xix. c.
Scio qꝝ redēptoꝛ meꝰ viuit. s. a moꝛ
tuis resurgēs. z i nouissimo die ō̄ra
surrectur⁹ sum. z i carne mea videbo
deū saluatorē meū. z se ipꝝ. Reposita ē
hec spes mea in sinu meo. Scdo ne
cessaria fuit xp̃i rsurrectio respcū nr̃i
rōe reconciliatōis. vt. s. nos ꝑ pcta nr̃a
a deo auersos reconciliaret. Unū apl's
ad Heb. ix. ait. Xp̃s introiuit i ipꝝ ce
lū vt appeat vultui dei ꝓ nob. Et Ro
ma. viij. Christ⁹ ihs q̄ mortu⁹ ē. imo
z q̄ resurrexit q̄ est ad dextrā dei q̄ etiā
interpellat ꝓ nob. z ita mirificoꝛdiaz dei
pfis inclinat ad nos ostēdēs sua sacra
stigmata. z dicēs illud Zach. xiij. His
plagis plagat⁹ sū i domo eoꝝ q̄ dilige
bāt me. Tercio necia fuit xp̃i resurre
ctio respcū nr̃i rōe istructōis. s. vite nr̃e
Pzio vt sic̄ xp̃s resurrexit a mortuis
ita etiā nos debem⁹ resurgere a pctis
iuxta illō Col. iij. Si ꝓsurrexist⁹ cum
xp̃o q̄ sursū sūt q̄rite. Scdo sic̄ xp̃s re
surrexit ad nouā vitaz sp victur⁹. ita
etiā nos sp dēm⁹ resurgere i spū. iuxta

illud Ro. vj. Xp̃s resurgēs ex mortu
is iā nō morit̄ moꝛs illi vltra nō dña
bit̄. Tercio sic̄ xp̃s resurrexit lapide
magno clauso. sic nos resurgam⁹ in
coꝛde cū ꝓposito nūq̄z recidiuādi. Et
hec ē ꝓma resurrectio. q̄ ita nō resur
gūt illi i die nouissimo ad vitā brām
nō resurgūt. ꝑ s̄. Ideo nō resurgunt
impij i iudicio neq̄z pcōres in ꝓsilio
iustoꝛuz. Tercio q̄z fuit necessaria
xp̃i resurrectio respectu angeli z bea
ti vt cresceret gl'ia bris. qz glificata xp̃i
hūanitate dupler delectatio repit̄. v
na in ꝓtēplatōe hūanitatis in quā de
sideraūt angeli ꝓspicere. j. Pe. j. Scdo
in ꝓtēplatōe ei⁹ diuitat̄. iō dicebat ip
se xp̃s Job. x. Ego suz ostiū ꝑ me si qs
introierit saluabit̄. z ingrediet̄. s. ad cō
tēplandā diuitatē. z egrediet̄. s. ad con
tēplandā humanitatē. z pascua inue
nier. i. delectatōnez vite eē. O q̄z pie
nūc contēplank illā piā xp̃i faciē olim
velatā z sputis maculatā. O q̄z suaui
ter intuenk nūc serm̄ caput ei⁹ oli spi
nis coꝛonatū. O q̄z dulcit ei⁹ man⁹ tē
O Scōm documētū ex ꝓmissis the
matis vbis notem⁹ resurrectōis xp̃i
q̄dditatē cū dī. Surrexit nō ē hic. ꝑ qō
inuēs q̄ xp̃i resurrectio fuit excellētis
sima inē alia oia ipi⁹ miracla. q̄ legū
tur aliq̄ resuscitati vrute alīa sic la
zar⁹. sz null⁹ ꝓpa vrute nisi xp̃s Unū re
surrectōis xp̃i q̄dditatē ꝓcim⁹ itelli
Pzio ex distinctōe (gere ex tribꝰ s.
Scdo ex diffinitōe
Tercio verificatione
Pzio inq̄z q̄dditatē resurrectōnis xp̃i
possum⁹ bñ itelligere ex resurgētiū di
stinctōe. Nā ẽm s. Tho. i. iij. ꝑte. q. liij.
q̄dam eripiūt̄ a morte solum i actu.
vt scz aliquis viuere incipiat qualit̄
cunq̄z postq̄z mortuus fuerat. Alio
mō vt aliqs liberet̄ nō solū a morte sz
etiam a necessitate. et quod plus ē. a

In die pasce

possibilitate mortēdi. z hec est ꝟa z pfecta resurrectio. qz q̄dīu aliqs viuit mortuꝰ q̄dāmō mors illi dñat. qa ſm Greg. Vita p̄sens est solū dilatio mortis. ideo dicebat apl's Rom. vij. Infelix ego hō qs me libabit ō morte corpis huius. Ex qbꝫ elicere possumus q̄ q̄dā resurgūt ficte. q̄dā impfecte. et q̄dā pfecte. Prio q̄dā resurgūt ficte sicut Samuel .j. Reg. xxviij. vbi dicit q̄ Saul uuit in endor ad mlierē phitonē habētē nocte. z ait illi. Diuia mihi in phitone z suscita quē dixero tibi Et ait mlier. Ecce tu nosti q̄nta fecerit saul z quō eraserit magos de trā z ariolos. quare q̄ insidiaꝝ aīe mee vt occidar. Et iurauit ei saul di. Viuit dñs qz nō eueniet tibi q̄cq̄ mali ꝓpt̄ hāc rē. Dixitq; ei mlier. Quē suscitabo tibi. Qui ait. Samuelē. Cū aūt vidisset mlier samuelem exclamauit voce magna z dixit ad Saul. Quare ſpo/ suisti mihi. Tu es em̄ saul. Dixitq; ei rex. Noli timere. Quid vidisti. Et ait mlier ad saul. Deos vidi ascēdētes de terra. Dixitq; ei. Qualis ē forma eius. Que ait. Vir senex ascēdit z ipe amictus ē pallio. z intellexit saul q̄ samuel esſz. z inclinauit sup faciē suā in terra et adorauit. Dixit aūt samuel ad saul Quare inq̄etasti me vt suscitarer. vbi duos modos resuscitādi notat Aug. in epla ad felicianū. Primū dic̄ q̄ fuit aīa Samuel ipi saul apparēs. qđ potuit esse dupl'r. Uno mō p demonem eā adducētē. tm̄ ex pmissiōe diuina ex aliq̄ rōe nob occulta sicut pmisit xps se a diabolo assumi i sctāz ciuitatē. Mat. iiij. ibi nullū incōueniēs fuit q̄ talia pmissus sit facere i aīa Samuelis cū lōge minor fuit ipi christo Alio mō q̄ ista apparitio nō fuit magica arte sz diuina vtute b̄ facīte ex vna dispositōe q̄ phitonissam z demonem latebat. vt Saulī ꝓpt̄ sua demerita sentētia diuina sup ip̄m futura de primo p Samuelē nūciaret. sicut p viuētē reprobatō a regno ei fuerat denūciata. Aliū vo modū dicit Aug⁹ q̄ nō fuit Samuel sz malignꝰ spūs apls parēs i eiꝰ effigie. Dixit em̄ apls .ij. ad Thoī. xj. q̄ ipe sathanas trāsfigurat se i angelū lucis. z mlīs fortis potuit se trāsfigurare in silitudinē samuelis tm̄ deo b̄ pmittēte sine q̄ nihil pōt fieri. Et b̄ tangit. xxvj. q. v. c. nec mirum. Dicit tm̄ lyra absq; tm̄ assertōe q̄ anima samuel' vtute diuina z eiꝰ dispensatōe apparuit mō p̄dicto ad annūciādum sauli diuinā sentētiā. qz huic dicto resonat biblie mlīs tm̄ ꝙ Ecci. xlvj. vbi dr ō eo. Post b̄ dormiuit z notuit tm̄ fecit regi. z oñdit illi finē vite Secūdo aliq̄ resuscitarunt impfecte iterum morituri sic Helyas resuscitauit q̄ndam .iij. Reg. xvij. Et filiū Helyse .iiij. Reg. iiij. Et xps dñs Job .xlj. lazarū vtute diuina. Tercio aliq̄ resuscitāt pfecte ad vitā imortalē. sic xps dñs resuscitauit ē ptāte p̄pria suā. qz p̄ius z filij vna est ptās. z in tali resurrectione ꝓmus oim fuit xps .iuxta illō .j. Cho. xv. Christꝰ resurrexit ex mortuis ꝓmitie dormiētiū. Si forte dicas q̄ b̄ videt impossibile. p̄cipue cū pbus dicat in post p̄dicamēt. q̄ a ꝙarōne ad habitū impossibile ē regressus. Dicēdū q̄ sic ista non est bona ꝙsequentia. Seruꝰ vl ancilla non possunt facere militē. q̄ nec rex vel regina pūt facere militē. Sic a silī nō est bona ꝙsequentia Natura q̄ est q̄dā ancilla dei nō pōt illuminare cecos vl' suscitare mortuos q̄ nec deꝰ. imo oppositus ꝙcludit. qz sicut rex z regia possunt facere militem licz nō seruus. sic deitas suscitare mortuos licz hoc non possit facere natura. Secūdo aūt q̄ditatē resur/

rectõis declarem⁹ diffinitõe. Diffinit aũt sic Tho. iij. pte. q. liij. ar. iij. di. Resurrectio ẽ repatio a morte in vitã. et tõ exã xpi resurrectio est resuscitatio nõ ad q̃lẽcũq; vitã sz ad imortalẽ. igit̃ isp⁹ resurrectio est cã resurrectõis omniũ. q2 ðz. ij. methaphi. Illud q̃s ẽ pn̄ũ in q̃libz genere est causa oim que sunt̃ eo. Primũ aũt in genere resurrectõnis pfecte fuit xpi resurrectio vt patuit. q̃ est cã aliozuz resurrectionũ. Dinc. Tho. xv. Nñq̃dez p boiem mors z p boiez resurrectio mortuoz. Naturalis em̃ ordo rez sic est institutus a deo vt q̃libet cã p̃mo opet̃ in illud q̃s est sibi ꝓpinquꝰ z p illud opet̃ in alia remotiora. sic̃ ignis p̃mo calefacit ꝓpinq̃ora. deinde p illa remotiora. Sic dei verbũ p̃mo tribuit vitã imortalẽ cozpi sibi vnito z p ipm opat̃ resurrectionẽ i oibus alijs. Dic Joh. v. dicebat xps. Sic pat̃ suscitat mortuos z viuificat. sic z filꝰ q̃s vult viuificat. Tercio q̃dez resurrectõis q̃ddã rate poterimꝰ declarare verificatiõe. oẽ ẽni dubiũ erpit̃ seu vificat p tria. s.

¶ Primo p testimoniũ.

¶ Scõo p sigillũ.

¶ Tercio p miraculũ.

¶ Primo vtiq; dubiũ q̃cũq; verificat p boim testimoniũ veridicoz. vt hꝫ extra de testi. z attesta. c. causaz q̃ vertit. Et extra de testi. cogẽ. vel nõ cogẽ. c. cũ sup causa. Et Matth. xviij. In ore duoz vel triũ testiũ stat oẽ verbũ. i. duoꝝ testiꝝ veridicꝝ fides ẽ adhibẽda. Resurrectionẽ xo dñi angeli attestati sũt. deinde apli, p quoꝰ veres vt patz in alio sermõe. Sed dicẽs q̃li habitu apparuit xps dñs discipulis z mulierib⁹ sanctis. Respõdet Innocẽtius i sermõe sic di. Queriꝫ vtrũ xps post resurrectionẽ nudꝰ apparuit an vestitꝰ. Rñdeo vestitꝰ. sicut z angelꝰ q̃ resurrectionẽ nũciauit apparuit stola cãdida coopt⁹. Si aũt q̃riturꝫ q̃bus vestib⁹ xps apparuit. rñdeo q̃ nõ illis q̃bꝫ induebat cuz adhuc esset passibilis. q2 illas crucifixozes diuiserunt. Sz vñ xps vestes assũpsit cũ in pria sic̃ nõ est vsus ciboꝝ ita nec vsus vestimẽtoꝝ. ps. q̃stionẽ hãc determinat di. Dia q̃cunq; voluit dñs fecit i celo z i terra. hec ille. Itẽ custodes sepulchri xpi. nã ipi, p̃ris oculis viderũt q̃ exiuit ō sepulchro xps saluis sigillis. de q̃bꝫ ðz Matth. xxviij. Ecce q̃dã de custodib⁹ venerũt in ciuitatẽ et nũciauerũt p̃ncipib⁹ sacerdotũ oia q̃ facta fuerãt. z congregati cũ senioribus cõsilio accepto pecuniã copiosaz dederũt militib⁹ dicẽtes. Dicite q2 discipuli eiꝰ nocte venerũt z furati sunt eũ vobis dormientib⁹. z si hꝫ auditũ fuerit a p̃side nos suadebimꝰ ei z securos vos faciemꝰ. At illi accepta pecunia fecerũt sicut erãt edocti. z diuulgatuz est x̃bus illud apud iudeos vsq; i hodiernũ diem. hec ibi. O maledicti iudei q̃z chare emistis falsuz testimoniũ de xpi resurrectõe. O q̃z bonã bẽditatẽ amisistis. g̃iam mõ in empto mẽdacio p̃sistitis. z ipa veritas vobis nõ patrocinat. O iudei videte manifestũ mendaciũ. q2 si custodes sepulchri dormierũt quõ viderũt q̃ xpi discipuli furati fuissent cozp⁹ xpi. Deinde testificati sunt xpm surrexisse mortui resuscitati. de q̃bus ðz Mat. xxvij. O, mlta cozpa sanctoꝝ q̃ dormierãt surrexerũt z exeũtes de monumẽtis post resurrectõez eiꝰ venerũt in sctam ciuitatẽ z apparuerũt mltis. hec ibi.

¶ Scõo q̃z dubiũ xificat p sigillũ. nã hꝫ extra de fide istru. c. scpta xo. Scripta xo autẽtica si testes inscripti decesserint nisi p manũ publicam facta

Feria secūda pasce

fuerint ita q̄ appareāt publica. aut autenticū sigillū habuerint p̄ qđ possint ꝓbari. nō videnť nobis alicuius firmitatʒ robur bre. vbi glo. Autēticū sigillū dicim⁹ sigillū epi cui credit. Itē sigillū capituli. Itē sigillū alicui⁹ p̄ncipis. Si igit sic est q̄ credit sigillis epi tūc merito credēda ē xpi resurrectio q̄ existēs pōtifex futuroꝝ bonoꝝ semel introiuit p̄ p̄priū sanguinē in sctā eternā redēptione inuēta Hebre.ix. Habēs q̄nq; sigilla .i. q̄nq; vulnera p̄cio/sa in pergameno corpis sui sctissimi. q̄ q̄dem viderūt apli. man⁹ Thome attrectauit ⁊ approbauit Jō dic̄ Leo papa. Quis dubitat a morte redisse saluatorē cui⁹ p̄ntiam agnouit ocul⁹ attrectauit man⁹ ⁊ digit⁹ p̄scrutatus est. ℣ Tercio aliq̄s dubiuʒ verificat p̄ miracula. q̄ habet extra de relīq. ⁊ ve ne. sctoꝝ. c. audiuim⁹. Et extra de testi. ⁊ attesta. c. venerabili fratri nr̄o Honori⁹ dicit. Mādam⁹ q̄ten⁹ testes idoneos habeat sup̄ vita ⁊ miracul' pie memorie. M. abbatis ꝛc. Et q̄b̄ claret q̄ miraculis fides ē adhibēda, ergo resurrectōi xpi mkto magʒ. q̄ vt ꝺr Matb. xxviij. in ei⁹ resurrectōe terremot⁹ factus est magn⁹. Item corā apl̄is ascendit in celū. Itē in die pentecostes sp̄ūsctūs in signo visibili descendit sup̄ apl̄os. deinde vsq; in hodiernū diem nō cessant miracula ei⁹ resurrectionē ꝓfitentib⁹. ʒ cessant dubitātib⁹ nationib⁹. O gl'iose xp̄e q̄n/ta miracula fecisti solum tp̄ibus nostris. O q̄nta audiuim⁹. O q̄ multa legim⁹ in sacris codicib⁹, O q̄nta sumus erpti. Quis oīa illa explicare valet. certe nullus. ¶ Tercio er p̄missis thematis vbis notem⁹ documētū resurrectōis xpi localitatem. vñ vicz resurrexit cū ꝺr ab angelo. Ecce locus vbi posuerūt eū demōstrando sepulchrū. Venit nāq; ret celo⁹ xp̄s in ais cū multitudine aniaꝝ sctoꝝ patrū de lymbo ⁊ angeloꝝ exercitu ⁊ in sepulchro reuniuit scīm corp⁹ anie. De q̄ dē sepulchro ꝺr q̄ fuerit alienū. q̄ iuꝺēi Joseph. ad denotādū q̄ diu nō debebat retinere in morte illud sanctuʒ corp⁹, ʒ reddere tanq̄ alienū. Siue ad denotandū q̄ sic cām mortis nō habebat p̄priā. etiā habitaculū mortis nō haberet p̄priū. sepulchrū ei est habitaculū. Siue ꝺō vt sicut aliena domo voluit nasci. ita ⁊ in alieno sepulchro sepeliri. vt implerʒ qđ dixerat Matb. viij. Vulpes foueas habent ⁊ volucres celi nidos. filius autem hominis nō habet vbi caput reclinet. q. d. nec in morte mea habui p̄priam foueam vbi sepelirer. Ideo notā ter dicit angelus. Jesum queritis ꝛc. Rogemus igit crucifixum vt hic det gratiam ⁊ in futuro gloriā. Ad quaʒ nos ꝑducat ꝛc. Amen.

¶ Feria secūda post pasca.

℣ Sermo. ij.

Scio enim q⁹ redemptor meus viuit ⁊ in nouissimo die de tra surrecturus sum ⁊ rursum circūdabor pelle mea ⁊ in carne mea videbo deum saluatorē meū Job. xix. qui illustrat⁹ spiritusancto preuidit redemptiōez nostram p̄ christi mortem ac ip̄ius resurrectionē ad vitam imortalē, ⁊ er hac resurrect. ōe sua generalē oim resurrectionē. q. xp̄i resurrectio est cā nostre resurrectōis. vt docudit apl's. j. Thoꝝ. xv. Si xp̄s p̄dicat q̄ resurrexit a mortuis. quō q̄daʒ in vobis dicūt q̄ resurrectio mortuorū nō est. Si aūt resurrectio mortuo

rū nō est. neqz xp̄s resurrexit. Et ſō vt nostrā fidē de sua resurrectōe z p̄ ꝯſis de nra resurrectōe ꝯfirmaret. sepi⁹ p⁹ suam resurrectionē apparuit. Cōfirmauit aūt triplr̄ suā z nostram resurrectionē. ſ.

¶ Primo frequēti apparitōe.
¶ Scdo aplo⁹ p̄dicatōe.
¶ Tercio miraculo⁹ opatōe.

¶ Primo nāqz ꝯfirmauit suā z nostrā resurrectionē ex frequēti apparitione qz sicut ex euāgelice veritat̄ serie colligim⁹ post diē resurrectōis sue vsqz ad ascensionē suā ⁊quies apparuit ¶ Primo em̄ apparuit die octauo sue resurrectōis reclusis discipl̄is z Thoma p̄sēte. Cui cū dicerēt alij discipuli Vidim⁹ dn̄m. Ille aūt dixit eis Joh. xx. Nisi videro in manib⁹ ei⁹ fixuram clauoꝝ z mittā digitū meū in locum clauoꝝ. z mittā manū meā in lat⁹ ei⁹ nō credā. Venit aūt ibs ianuis clausis z ait Thome. Infer digitū tuum huc z vide man⁹ meas. z affer manū tuā z mitte in lat⁹ meū z noli esse incredul⁹. z ita factuz est. Scdo vt dicit Joh. xxi. Apparuit xp̄s septē discipulis ad mare tyberiadis scilicz Petro Thome Nathanaeli Johi z Jacobo z duobꝫ discipulis q̄ꝝ noia nō exprimunt. Qui cū p totā noctē piscantes nihil prendidissent. Mane stetit ibs in litoze. discipuli tñ nō cognouerūt dixit eis. Pueri nūq̄d pulmētū habetis. Respōderūt ei. nō. Et dixit eis. Mittite in dexterā nauigij rhete z inuenietis. Miserūt ḡ z nō valebāt trahere rhete p̄ multitudie pisciū. Et dixit Jobes Petro. dn̄s est. Qui statim tunica se succinxit qz nud⁹ erat z misit se in mare. Alij vo nauigio venerūt. z ꝑsolati sunt cū dn̄o z comederūt ibi simul. Tercio q̄z apparuit xp̄s p⁹ suaz resurrectōez vt ꝛ Matb. vlt. vndecim discipulis in galilea vbi ꝓstituerat illis dn̄s z videtes eū adorauerūt. q̄dā aūt dubitauerūt. z accedēs Jbs locutus ē eis. Fuerūt em̄ ibi plusqz q̄dringenti fratres vt dicit ap̄l's q̄n xp̄s eis apparuit. Quarto z quinto vt dicit Mar. vlt. z Lu. apparuit in die ascēsionis sue. semel in cenaculo z semel in monte oliueti q̄n videntib⁹ illis publice ascēdit in celū. ¶ Scdo xp̄s ꝯfirmauit suā nostrāqz resurrectionē ap̄lo⁹ p̄dicatōe. Quib⁹ em̄ post suā resurrectōez apparuit sic certificauit vt apōes tam sapientes q̄z diuites p̄dicarēt z p hac veritate. i. resurrectiōe mortuoꝝ mortē subirent sperantes se resurrecturos. Vnde Petrus dicebat Act. iij. Nos inquit testes sum⁹ oim que fecit xp̄s in regione iudeoꝝ z hierusalē quē occiderunt suspendētes in ligno. hunc de⁹ suscitauit a mortuis tercia die. z dedit euz manifestū fieri nō oīmi populo sed testibus p̄ordinatis a deo nobis qui manducauim⁹ z bibimus cū eo. ¶ Tercio xp̄s ꝯfirmauit suā z nr̄am resurrectionē miraculoꝝ opatione. Nam in nomine xp̄i resurgentis p̄ozbem terrarū dispersi fecerunt tot z talia miracula q̄ nulla humana potentia fieri poterant. mortuos suscitantes. cecos illuminātes. infirmos repente curantes. demones expellētes. sicqz sermonem confirmātes sequentib⁹ signis. quā resurrectionē olim p̄dixerat Job dicēs. Scio q redemptoꝛ meus ꝯ christus viuet id est ad vitam eternaz resurget. sed z ego in nouissimo die resurrecturus sum coꝛpoze ꝑpio. z in carne mea videbo deum saluatoꝛez meum. Unde in p̄emissis verbis de generali omniū resurrectione ꝑphēta tria insinuat documēta salutaria xp̄i gratia declaranda. ſ.

Feria secūda pasce

¶ Primo resurrectōis oīm vitatez. ibi. z in nouissimo die resurrectur⁹ sū
℣ Scōo resurgētiū q̄litatē. ibi. z rursum circūdabor pelle mea.
¶ Tercio resurgētiū finalitatē. ibi. z i carne mea videbo deū.

℟ ℣ Primo dixi q̄ sctūs Job in premissis vbis ilinuat resurrectōis omniū veritatē dī. In nouissimo die resurrectur⁹ surg. ió Hiero. ō eo ad Paulinū dicit. Ut de ceteris sileā resurrectionē corpoꝝ sic ꝓbetauit vt null⁹ de ea vel manifesti⁹ vel clari⁹ scripserit. Cui⁹ q̄dem veritatē z nos triplicit̄ luc̄ide poterim⁹ ꝓbare. s.

¶ Primo rōibus.
℣ Scōo auctoritatibus.
¶ Tercio exemplis.

℣ Primo sic̄dez corpoꝝ resurrectōz. i. nūero electoꝝ cōpleto q̄ oēs homines in suo corpe z aīa resurgent ꝓbem⁹ rōnibus trib⁹ vic̄z. Rōne diuīe eq̄tatis Rōne būane nobilitatis. Rōne vniuerse cōgruitat̄. Primo rōne diuine eq̄tatis ꝓbem⁹ generalē resurrectiōez futurā. nā sicut de⁹ potētissim⁹ est i cōstitutōe nature. ita est clemētissim⁹ in collatōe gratie. z iustissim⁹ in retributōe stipendioꝝ. Et q̄ hō meruit vel demeruit sil̄ in aīa z corpe. Igit in vtroq; p̄miabit̄ vel puniet̄. qō fieri nō posset nisi homines aīa z corpe resurgeret. Cū em̄ mali p sua corpa multa mala egerūt. eq̄tas iusticie dei exigit vt sil̄ puniant̄ corpe z aīa. ſz mō videm⁹ q̄ corpus non patit̄. q̄ zc. Vnde Greg. Sicut inq̄t auctori suo corpe z aīa deliq̄rūt. sic aīa z corpe puniet̄. Et econuerso iusticia diuīa remunerabit sctoꝝ corpa q̄ fuer̄t spūssancti instrumēta. Nūq̄d caro sctissima Bartholomei apl̄i excoriata erit absq; merede. certe nō. q̄ dicit Aug. in p̄mōe de martyrib⁹. Ipa martyꝝ corpa bēbūt magna ornamēta in q̄bus passi sunt magq; ornāta. Scōo resurrectionē p bem⁹ rōne būane nobilitat̄. de⁹ ei sic decreuit ab eīno in ꝓsistorio sūme trinitat̄ vt homem btificet corpe z aīa. et ob hoc sic cōdidit naturā būanā vt habeat naturalē inclinationē aīa ad corpus. vñ videm⁹ i mlt̄is q̄ misera aīa intrātū inclinat̄ corpi q̄ legē dei pl⁹ infringere z diuinā vult offensaz incurrere q̄z appetitui carnis cōtradicere. Sz q̄ vt dic̄ Aristo. iij. de aīa. Nacura nihil facit frustra. Si igit̄ nō resurgeret hō frustraret̄ appetit⁹ nature. Nō etiā natura oīm vegetabiliū clamat. nā arbustaz herbe q̄si morīūt in hyeme z q̄si resurgūt i vere. Similiter semina. piecta in terrā moriūt̄ z putrescunt z p⁹ itez viuificant̄. Vnde apls dic̄. j. Chor. xv. Insipiēs tu q̄ seminas nō viuificat̄ nisi pus moriat̄. Si igit̄ sic agit natura naturata. ideſt creata. cur non possit facere resurrectionem natura naturās. Tercio generalem resurrectionē ꝓbem⁹ rōne vniuerse congruitat̄. vt em̄ dicit Rych. Resurrectio corpoꝝ facit ad pfectionem vniuersi. Est em̄ triplex substantia. s. pure corpalis. pure spiritualis. z ex corpali z spūali cōposita. Si igit̄ anie separate corpibus iterum nō vnirentur. tūc vniuersum ꝑpetuo sua pfectione careret. z q̄ām⁹ deum creatorez nō sic laudaret cuius pfecta sūt opa. Qui voluit vt suam maiestatez laudabilē clamet pure corpalis substantia pure spūalis z exillis composita. Q, aūt oīes moriunt̄ homines z incinerabunt̄ p̄ius. hoc vt dic̄ Rychar. in. iiij. di. xlij. q. ij. ꝑpter originale peccatū quo separatur aīa a deo fit. Vel ſm Bonauē. in. iij. di. xx. ar. j. q. ij. fit ꝑpter diuinā sententiā diffinitaz de morte corpis z incineratiōe eiusdē.

que fuit lata irreuocabilit. ideo nul/lus vnq̃ ab hac sententia excipit. Sed sententia eterne dānatōnis fuit dilata vsq̃ ad generalē resurrectōez si qs re/mediū inuenire voluerit. ¶ Secun/do generalē resurrectōez ꝓbem⁹ sctō/rū auctib⁹. Veniāt igit oēs ꝓphe apli z scī z dicāt qd spūsctō illustrati sen/tiāt. Dic Esaia qd tibi videt de resur/rectōne generali. Rndet. xxvj. ca. Vi/uent mortui iterfectiq̃ vri resurgent Dic etiā tu sctē Daniel qd tibi videtur Rndet. vij. c. Multi ō bis q̃ dormiunt in terre puluere euigilabūt alij in vi/tā eternā. alij in obprobriū vt videāt sp. Quid tu patientissime Job sentis ō hoc Rndet ca. xix. In nouissimo die resurrectur⁹ sū. Accede z tu sctē Pau/le electōis vas et dic qd tibi videt. Di/cit. j. Thoz. xv. Oēs quidē resurgem⁹ Et. j. ad Thes. iiij. Nolum⁹ vos igno/rare de dormientib⁹ vt nō ꝓtristemi/ni sic et ceteri q̃ spem nō habēt. Si ei credim⁹ q̃ Iesus mortu⁹ ē z resurrexit ita z deꝰ eos q̃ dormierūt p Iesū ad/ducet cū eo. Et quia lōgū esset singu/lorū dicta recitare ideo accedat chri/stiana vera fides que omniū dicta te/net ex quib⁹ scit mundi initiū mediū z finē. scit quoq̃ quid debeāt bonis qd vero malis p̃ que altissim⁹ deus pla/cabit z p̃ que recōciliabit. dicatq̃ qd sentiat de generali resurrectōne. Que respōdet in symbolo Athanasij dicēs. Oēs homines resurgere habēt cū cor/poribus suis z reddituri sunt de factis ꝓpijs rationem. Quod saluator mū/di et primitie dormiētiū qui est ꝓmo/genitus mortuoꝝ cōfirmat Joh̄. v. Procedēt hi qui bona fecerunt in re/surrectōnem vite. qui vero mala ege/runt in resurrectionē iudicij. ¶ Ter/cio generalē resurrectionē ꝓbemus innumeris exēplis resuscitatoꝝ tam veteris q̃ noui testamēti. Scribitur nāq̃. iij. Regū. xvij. q̃ Helyas ꝓph⁹ suis filiū vidue suscitauit qui tā mor/tuus erat. De quo dicit Hieron⁹. in prologo sup Jonam. Sanctū Jonā hebreī affirmāt filium fuisse mulier/vidue sareptane quem Helyas ꝓph⁹ pheta mortuū suscitauit. Et. iiij. Re/gum. iiij. ca. habet Q; Helyseus ex/tinctum filiū mulieris precibus suis ad vitā reuocauit. Et eiusdē. xiiij. c. di/citur. q̃ mortuū corpus Helysei mor/tuum suscitauit. Veniamus autem ad campū noui testamenti et ibi con/spiciam⁹ flores sanctoꝝ: quoꝝ odo/re mortui reuiuiscunt. Incepit siqui/dem caput nostrū christ⁹ et tres mor/tuos suscitauit: vt habet Luce. vij. c. Matb. ix. z Johānis. xj. Deinde Pe/trus multos. Andreas quadragin/a mortuos semel suscitasse legit. Pau/lus vt habet Actuū. xx. apud troadē nomine Eutychū suscitauit. O quot in diuersis partibus per sanctoꝝ merita sunt resuscitati: certe null⁹ ex/plicabit. Nam etiā nostris tēporibus multos audiuimus z scimus resuscita/tos. que omnia clamāt resuscitati/onem corpoꝝ futurā Unde potentiā diuinā et ad resuscitandū efficacē cō/memoremus in septem dormientib⁹ qui in ciuitate Epheſi orti sunt. scilicz Maximianus. Malch⁹. Marcia/nus. Johannes Serapion Constā/tinus. rē. Di cū accusati fuissent Dy/cletiano existenti Epheſi q̃ essent xpi/ani dato eis resipiscendi spacio vsq̃ ad reditū Decij qui prouinciā visita/tur⁹ erat dimittunt. Atilli patrimo/nium suū interim in paupes expen/dentes inito concilio in montē Cely/on secesserūt z sibi esse secretius decre/uerunt. Diu ergo sic latentib⁹ vnus eoꝝ Malch⁹ mutato habitu ne

Feria secūda pasce

cogīceret ad emēdū panes ciuitatē intrabat. Cū aūt Decius redisset et eos ad sacrificādū reqri iussisset Malchus retulit ad socios rediit. q̄ sedētes et colloquētes i luctu et lachrymis dixit Maximianus. Hoc deus scit q̄ nunq̄ sacrificabimus. et sic in lachrymis sicut deus voluit dormierunt. Hanc autem facto cuz innotuisset Decio illos in spelunca latere. iussit os speluncē lapidibus obstrui vt ibi fame morerentur. Mortuo ergo Decio post annos. cccvj. tempe Theodosij imperatoris pullulauit hereſis eoruz qui negabant resurrectionē mortuorū. Ihū contristatus Theodosius indutus cilicio per singlos dies flebat. q̄ misericors deus videns thesaurum suę pietatis aperuit. Misitq̄ in coruiusdā burgensis ephesi. vt in illo mōte edificaret stabulum pastoribus suis Lementarijs ergo aperientibus spelūcam surrexerunt sancti et putabant se vna nocte tm̄ dormisse. Malchus vero ad vrbem descendere disposuit vt panes emeret. et quid de ipis dicere/ tur sentiret. Et cum deuenisset ad os speluncē videns lapides miratus est Veniens autez ad portam vrbis vidit signum crucis superius depictuz Quz admiratione igitur et timore ingreditur vrbē in qua neminē cognoscebat. Audiebatq̄ homies loquentes de christo. sic stupefactus accessit ad eos qui panes vendebant. et cum argenteos ptulisset: mirati vendito/ res dicebant ad inuicem. q̄ ille inuenis antiquum thesauruz inueniſſet. Malchus vero eos ad inuicem loqui videns territus rogabat eos vt ipsum dimitterent et panes et pecuniam retinerent. At illi tenentes eum dixerunt. Unde es tu qui thesauros imperatorū inuenisti. indica nobis et erimus socij tecū et celabimus te. At ille quasi insanus stabat. Illi vo clamare ceperunt q̄ thesauz inuenisset Adduxerūt eū ad ep̄m ciuitatis nomine Mamertinū et ad pconsulē nomine Antipatrē. qui cū vidissent argenteos interrogassentq̄ Malchus vbi illos inuenisset. pcidēs ante eos dixit. Pro deo dicite mihi vbi est Decius imperator qui heri fuit in hac ciuitate. Ep̄s ait. Fili nō est in terra hodie q̄ Decius imperator noiatur. hic fuit qdam sed ante longū temp⁹. Malchus dixit. in hoc stupeo et nullus mihi credit. sed seq̄mini me et ostendā vobis socios meos q̄ mecū sunt in mōte celyon et ipis credite. Docem̄ scio. ego em̄ heri vidi q̄ Decius in hāc vrbem ingressus est et nos fugim⁹ a facie eius. si tamē hec est ciuitas ephesi. Tunc ep̄s dixit pconsuli. Visio est. quā nobis vult dn̄s ostendere in iuuene isto. Perrexerunt g̃ cū eo multi tudo populi. et inuenerūt sicut Malchus dixerat. Videntesq̄ facies ei⁹ rum glorificauerūt deū. nūciauerūtq̄ rem tā grandē imperatori. qui mox ex constātinopoli ephesum veniens iuit ad locum vbi sancti morabant. Ampleratusq̄ illos dicebat. Sic video vos tanq̄ si viderē dn̄m resuscitantē Lazarum. Tunc dixit sanctus Maximian⁹. Credo nobis q̄ pter te suscitauit nos deus. Et his dictis ꝓsolatus est totus pplus xpianoz. et cūctis videntibus inclinātes capita sua in terrā spm̄ dño reddiderūt. Surgēs aūt imperator cecidit sup eos flēs et deosculās eos. Cūq̄ iussisset fieri locum los aureos in quibus mitterent. in ipsa nocte apparuerūt imperatori. vt sicut hactenus in terra iacuerunt de terra surrexerant. ita eos dimitteret. donec illos deus iterum suscitaret

Jussit ḡ impator locū illū in honorez z memoriā corr ornatis lapidibꝫ decorari. qđ z ita factū est. ¶ Scđz salutare documētū isinuat de resurgē tibꝰ ḡlitate cū dr z rursum circūdabor pelle mea. s. z nō alia. Vñ circa resurgentiū ꝓpetates notem⁹ ḡtuor ḡlitates. s.

¶ Primo qualitatē loci.
¶ Scđo qualitatē tpis.
¶ Tercio qualitatē modi.
¶ Quarto ḡlitatē dispositōis.

¶ Primo nāq; circa resurgentiū ꝓpietates notem⁹ ḡlitatē loci in q̄ victz locabuntur resurgāt. Et dicit Rycb. in iij. di. xliij. ar. v. q. iij. q si corpa mortuoꝝ siue illoꝝ pulueres fuerint in monumētis ibidē reformabunt z resurgēt. iuxta illud Ezech. xxxvij. Ecce ego aperiam tumulos vros z educam vos de sepulchris vris ppl'e me⁹. Si aūt corpa nō erūt in monumēt⁹ resurgent in illis locis i qbꝰ tpe resurrectionis erit ps ꝑncipalior corpis. Si aūt tpe ꝓtingat alicui⁹ corpis ptes eē in pluribꝰ locis. vtpote q; medietas cordis esset in vno loco. z medietas i alio. et sic de capite z alijs membris: tunc resurrectio fiet in loco vbi deus voluerit. Si aūt in vno loco esset corpus totum z in alio totū caput. tūc q̄daz dicunt q resurrectio fiet in eo loco vbi erit corpus. q; ipm formabit priusq; cetera membra. vt dicit Aristo. iij. de aiali bus. Et sic est ꝑmū viuens z vltimus moriēs in boie. Jō circa corpora alia mēbra congregabunt. sic circa centrū. Aliꝫ vero dicūt q bō resurget vbi tūc erit caput q; vt bñ. ff. de religiosis z sumptibꝰ funer. l. cū in diuersis. Ibi ē bominis sepultura vbi est caput hominis sepultū. Quicqđ aūt de bac fit relinquam⁹ ipi deo cui⁹ ꝛture fiet mortuorum resurrectio. ¶ Scđo q̄z circa resurgentiū ꝓpietates notem⁹ qualitatem tpis quo vicz tpe fiat resurrectio mortuoꝝ. Ubi sciendū q resurrectionis temp⁹ ꝑtim est nobis cognitū et ꝑtim ignotum. Est cognitū q̄ ad hoc q erit in fine mūdi. Juxta illud Joh. xj. Resurgent in nouissimo die. Similiter Matb. xx. dicit saluator. Cū sero factū esset dicit dñs vince ꝓcuratori suo. i. deus pater xp̄o. voca operarios z redde illis mercedē. Ignotū vero oīno est nobis quo anno fiet mortuoꝝ resurrectio oīm. cuz dñs dicat Marc. xiij. De die aūt illa z bora nemo scit. neq; angeli. neq; filius. Est aūt filius dei q̄dam naturalis. i. xp̄us. z iste scit oīa que scit pater. Alius filius est adoptiuus sicut sunt oēs sancti. et sic voluit xp̄s dicere q diem resurrectionis nec angeli nec sancti sciūt. vel licet sciant tñ vt boibꝰ reuelent sic nescīunt. Quidā tñ rōnabiliter opinantur annū. mensem. diē. z horaz resurrectiōis. Primo opinant annū. de q̄ dicūt q i septimo millenario a mūdi creatōe finiet mūd⁹. z tūc erit resurrectio. eo q septimo die de⁹ a creatōe requieuisse dr. vñ z septē diebꝰ tot⁹ ann⁹ reuoluit. sz certe bꝰ q autoritatē ex sacra scp̄tura nō bz ea dē facilitatē ꝓbat ꝓsertim cū saluator discipul'bꝰ q̄rentibꝰ dixit Act. j. Nō ē vr̄m nosse tpa vel' momēta q̄ pr̄ posuit i sua ꝓtate. De mēse vo opināt q resurrectio oīm in marcio fiet. eo q tunc xp̄s resurrexit. De die aūt dicūt q erit die dñico. vt sic illa dies ē initiū mūdi: z erit finis sine fine. q; die pbs q pfectissima figura ꝛ. ē circul⁹. q vbi incipit ibi finit. sic op⁹ dei ē pfectissimū qđ vbi incipit ibi dr terminari. De hora ei resurrectōis dic Rycb. in. xliij. di. xlij. ar. vj. q. ij. q motus sol' cessabit circa ortū solis luna existente in occidente. quia in tali dispositione sol z luna creduntur circa

Feria secūda pasce

rī fuisse. z quia in illo instanti in quo cessabit motus celi erit cōmunis resurrectio mortuorū. exceptis paucis qui in aduentu iudicis inuenientur viui. Et sic concedendū est q resurrectio cōmunis nō erit i nocte. quia tñ existentibus in oriente citius est dies q̄ existentibus in occidente. Et mortuorum quidā resurgunt in oriente. quidā in occidente. Jō q̄dā resurgūt in nocte p cōpationē ad locū in q̄ resurgunt. p compationē aūt ad locū i q̄ tenebit iudiciū erit sol in ortu añq̄ quis resurgat. De illo vo q̄ dicit in euāgelio. Media autē nocte clamor factus est. Et de illo. Dies dñi sic̄ fur ita i nocte veniet. dic̄ glo. Aug. Media nocte. i. nullo sciēte aut sperāte. et tō aduēt⁹ dñi compar furis aduentui. q̄ sicut fur hora q̄ nō putat venit sic est de xp̄i aduēt⁹ ad iudiciū. Et sic sicut iudiciū fiet in mane ita z resurrectio mortuo⁹ z. iurta illud Sopho. iij. Dies illa magna dies ire diei calamitatis z miserie &c. ¶ Tercio circa resurgentiū ꝓprietates notem⁹ q̄liratē modi. quō vicz mortui resurgēt. Circa q̄rum resurrectionē tria erūt. s.

¶ Primo oīm incineratio.

¶ Scōo filij dei apparitio.

¶ Tercio tube vlulatio.

¶ Primo dixi q̄ in resurrectōe erit oīm incineratio. añq̄ veniat em̄ xp̄s ad iudiciū mittet ignē magnū p totū mūdū. q̄ purgabit aerē aquā z terraz iurta illud p̄s. Ignis añ ipm̄ p̄cedet. Et. ij. Pet. iij. Aduēiet dies dñi vt fur in q̄ celi magno impetu trāsiēt. elemēta vo calore soluent. Jste ei ignis vt dic̄ magn⁹ Albert⁹ hēbit q̄druplicē actū. Primū actū hēbit q̄ purgabit mūdū incipiēs in supiori pte vbi altitudo aq̄ diluuij attigerat. z descēdet deorsum q̄ naturā ignis tāq̄ instrumentū diuie iusticie. Scōm actū ille ignis hēbit actū ignis purgatorij. nā vt dic̄ magr̄ in. iiij. di. xlvij. q̄ electos purgabit q̄ sunt purgādi. eos aūt qui nō indigēt purgatōe nō leđet. Tercīū actū habebit actū nature nostri ignis q̄ corpa z ossa oīm incinerabit. fm illud Gen. iij. Cinis es z i cinerē reuerteris. exceptis corpib⁹ xp̄i z bte virgis vt dicit Rych. in. iiij. di. xlij. ar. iij. q. ij. Insup oīes arbores incinerabit. herbas. metalla. vestes. O de⁹ eterne tūc q̄nta erit amaritudo dānatis videntib⁹ q̄ ꝓter cineres ꝓtēpserūt opimū deū. Quartū actū hēbit ille ignis actū ignis infernalis q̄ cruciabit reprobos post q̄ resurrexerint. iurta illud p̄s. Et inflāmabit in circuitu inimicos ei⁹. Nā oēs tam electi q̄ reprobi resurgēt in igne. fm q̄ canit ecclia. Dū veneris iudicare seculū p ignē. tū nō cruciabit electos sic̄ noster ignis nō lesit tres pueros in fornace ardenti Dan. iij. Scōo in resurrectōe generali erit filij dei apparitio. post q̄ ei corpa oīm incinerabunt. tūc apiet celum z exeūtes oēs celoꝝ virtutes. Archangel⁹ Michael deferet crucez xp̄i de q̄ dicit saluator Math. xxiij. Tūc apparebit signū filij hois. Alij⁹ angel⁹ p̄sentabit clauos. Tercij⁹ spineā coronā. Quart⁹ lanceaz. Quint⁹ flagella. Sext⁹ colūnam z cordam. Septim⁹ spongiā. Deinde ecibit rex glorie xp̄s quē imediate comitabit bta virgo Maria. Deinde tota celestis curia. Et vt dicit Rych. in. iiij. di. xlvij. xp̄s paulatim succedentiq̄ descēdet de celo a parte orientali. quia sicut ascēdit ita descēdit. Actuū. j. sic veniet quēadmodū vidistis eum euntem in celum. Et tunc mittet angelos suos p̄cipiendo eis vt colligāt oīes cineres corporū. z collocent iuxta sepulchrum. Tunc p̄cipiendo di

cet solus xps Surgite mortui. Et statim stabunt omes super pedes. boc ē qđ dicit Joh. v. Mortui audient vocem filij dei. & qui audierint viuent

¶ Tercio in resurrectione generali erit tube vlulatio. Dicit em Rych. in iij. di. xliij. q. post ḡ anie corpib erūt vnite. statim archangeli qui fuerunt custodes .xuinciarū quas custodie/runt clamabunt fortiter & sensibiliter sono articulato mediāte aliqua sensibili creatura formata. Quid vero hec vor tube sonet dic Hiero. sup Mat. Quotiens diem illuz considero toto corpore contremisco. Siue em come dam. siue bibam. siue aliquid aliud faciam semp videt illa tuba terribilis sonare in auribus meis. surgite mortui & venite ad iudicium. O pec/cator dulcedine mundi inebriate qđ audis quid cogitas. si tam magnus sanct⁹ cuius sanctitas Johāni baptiste comparatur. & qui quotidie sanguinez p christo fundebat. & etiā de aqua cum mensura bibebat sic iudiciuz ti/mebat. Quid deberes tu facere qui i sordibus iaces peccatorū multoruz. O cecitas pessima filiorū Adam qui vix credunt iudicium. cum tñ dei filius totam seriem exposuit Matth. xxiij. Et aplus. j. Thes. iiij. dicit. Ipe dom⁹ in iussu & voce archangeli et in tuba dei descendet de celo.

¶ Quarto circa resurrectiōis ꝓprietatē notemus resurgentiū dispositiōis q̄litatem. quales vicz erunt qui resurgent. Circa quod notemus tres coz qualitates. s.

¶ Primo qualitatem etatis.

¶ Secdo qualitatē q̄ntitatis.

¶ Tercio qualitatē formositatis.

¶ Primo siquidez notemus qualitatē etatis in qua vicz etate oēs resurgent. Et dicendum fm intentionem Rychar. in. iiij. di. xliij. q. in etate virili fm q Adam fuit factus in etate virili. Nam & christus dom⁹ mortuus fuit i etate virili. Ideo dicit magister in. iiij. & habet Epb. iij. Q, omnes in eadem etate resurgent in qua xps mortuus est & resurrexit cuiuscū qz etatis mortui fuerint. Unde in iudicio nullus erit puer nec senex. sed virilis. ¶ Secūdo quoq notem⁹ qualitatem quātitatis. in quāta vicz magnitudine resurgāt. Et respōdet Rychar. q nō oēs erunt in simili quātitate. sed quilibet resurget in ea quātitate & statura que vnicuiq debebatur naturaliter. Nam quidaz naturaliter maiores fuissent q̄z videmus nunc. sed aut per infirmitatē. aut per nutrimenti defectum sunt rales. Ibi igitur nō erit gygas. nec gnauus. Alt quis tñ altero erit maior. fm q natura se extenderit. Ut em dicit magnus Albertus. resurrectio tria corrigit in natura scz defectū sic in pueris & mutilatis. siue in diminura natura sicut defectum manuū vel peduz vel huiusmodi. aut supfluū sicut vnguium crinium & huiusmodi. aut errorem sicut est menstruositas membrorum.

¶ Tercio nanq notemus qualitatem formositatis. oēs enim homies tam electi q̄z reprobi resurgent sine diminutōne. Iuxta illud. j. Thoz. xv. Mortui resurgent incorrupti. Q, autem christus resurrexit cum cicatricibus hoc fecit ex singulari priuilegio. De corpoꝝ autez damnatorum deformitatib quidā dicūt q manebunt ad maiorem eorū confusionem. Alij vero dicunt q resurgent sine illis. Quod August. in enchyri. reliquit indeterminatū. Uerū tamē corpus damnati erit tam deformē q ania resumens ipsuz stupebit

Feria secūda pasce

et ipm videre abbo:rebit. z vellet po/ tius habere co:pus tale qđ erat quā/ do dimidiū co:rosum fuerat a vmi/ bus. et erit ita passibile q si cū vna fe stuca tangerek pl⁹ lederek q si mō cū gladio vulnerarek. O stulti filij Adaz post carnē ambulāres: audite qđ fiet de vobis. Cur igit carnis appetitum nō frangitis. Cur ad seruiendū deo nō cogitis. Beato:ū vo co:pa dota/ bunk quatuo: dotib⁹. Primo ipassi/ bilitate. fm em Richar. sup .iiij. ex vir/ tute aie resultat tanta vis in co:pus q a nullo exterio:i agente valebit im mutari. nec vnq ledi aut co:rumpi. Unde dicit. j. ad Cho:. xv. O portz co/ ruptibile hoc induere inco:ruptōem z mortale hoc induere imo:talitatez. Si igit ponerent in ignē infernalem nunq lederent. ¶ Secūdo electo:ū co:pa dotabunt subtilitate. ita q oīa metalla poterūt penetrare. Co:pus tñ gl'iosum nolente eo cui⁹ est nō po/ terit. Dinc dicit. j. ad Cho:. xv. Se/ minat co:pus aiale surget co:p⁹ spū/ ale. i. spiritui sūe quodā modo ¶ Ter cio electo:ū co:pa dotabunt agilita/ te. Nam in ictu oculi in ma⁹ spaciū poterit co:p⁹ gl'iosum moueri q̄ ocu lus videret. Unde Aug⁹ lib. de ciuit. dei. Ubi volet spirit⁹ ibi p̄nus erit z co:pus. Dicit em Durand⁹ q co:/ pus gloriosum mouek motu o:gani co nec mouek simul. quēadmodū gra ue deo:sum. verūtamē mouek fm aie voluntatē cui penit⁹ obedit. ¶ Quar/ to co:pa electo:ū dotabunt dote cla ritatis. Nam erania redūdabit mi/ ra claritas in co:p⁹. Iuxta illō Mat. xiij. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris co:ū. imo septies clarius erit co:pus gl'iosum q̄ modo sol. qz vt di cit Esa. xxx. Erit tūc lux lune sicut lux solis z sol septempliciter fulgebit. O deus eterne qs nō seruiet tibi. certe ni si deceptus. ¶ Terciū saluare docu/ mentū in vbis themat⁹ insinuatur resurgentiū finalitas: cū dicit. zi car/ ne mea videbo deū saluato:ē meum. Electi enim ad hūc finem resurgent vt videant deū semp in q̄ est oīs be atitudo. z beatificati ex visiōe tali cē/ naliter deū laudent. Ideo post p̄/ surgent mox pcedent obuiā xp̄o i ae/ ra. Rep:obi vero ideo resurgēt vt vi deant gl'iosam saluato:is facie ipsis terribilē quez hic cōtempserūt. Ideo accepturi irreuocabilē mo:tis senten tiā merenk. Qua quidē sententia pro lata mor terra scindek sub pedib⁹ eo/ rum. z iussu dei ignis conflagratiōis inuoluet eos cum omnib⁹ fautillis et ecibus mūdi ac demonib⁹ et p̄cipi tabit in infernū. O deus eterne qua/ le erit spectaculū. Electi quidez hec vi dentes incipient laudare diuinā iu/ sticiam z misericordiā. Et cū immen so gaudio reuertent ad eternā gloriā Ad quaz nos p̄ducat dn̄s iesus xp̄s qui resurrexit a mo:tuis p̄gnās cuz patre z spūsancto in secla seclo:ū amē

De eadē feria sēda Pasce

Sermo liij

O Stulti et tar/ di corde ad credendū in oīm bus q̄ locuti sunt Ap̄bete. Nō ne hec oportuit pati xp̄m z ita intrare i gloriā suam Luc. vlti. c. z in euange/ lio hodierno. Verba sunt resurgent⁹ xp̄i duob⁹ discipulis. s. Cleophe z fm btm Greg. luce: loquēt⁹ q̄ ipa die re/ surrectōnis dn̄i ibāt ab hierusalē ver/ sus castellū Emaus qđ distat ab hie rusalē stadijs. lx. id ē septē miliaribus ytalicis cū dimidio. In quo euange lio euāgelista tria specialiter insinuat

discenda. scilicz

¶ Primo discipuloz dubitationē z oblocutōez

V Secūdo christi dñi ꝓditionem et resurrectōis ꝓbatiōem

¶ Tercio discipuloz deuotiōez zxpi cognitōnem

V Prio euāgelista insinuat discipulorū dubitationē. z de hac alternatiuam collocutiōem dicēs. Et ipi discipuli loquebant ad inuicē de his oīb⁹ q̄ acciderāt. Et factū est dū fabularent z secū q̄rerēt. z ipe ihs appropinquās ibat cū illis. Oculi aūt eoz tenebant ne eū agnoscerēt. Ubi dicit Greg. Quia amabāt videbāt. q̄ vero dubitabāt eū quē videbāt nō agnoscebant. ¶ Scōo euāgelista insinuat xpi dñi ꝓditionē z sue resurrectōis ꝓbationē dicēs. Et ait ad illos. Qui sunt hi ꝑmones quos ꝓfert⁹ ad inuicē ambulātes z estis tristes. Et rñdens Cleophas dixit. Tu solus pegrin⁹ es i hierusalē et nō agnouisti q̄ facta sunt i illa bis diebus. Dicut em̄ i cordibus eorum xp̄s erat pegrin⁹ a vera fide ita eisdē se repsentabat. Quib⁹ dixit. Que facta sunt. z dixerūt. De iesu nazareno q̄ fuit vir ꝓpheta potēs in ꝑmone z ope. z quō tradiderūt eū sūmi sacerdotes z crucifixerunt eū. Nos autem sperabam⁹ eū q̄ ipe esset redemptur⁹ isrl. Et nunc tercia dies hodie q̄ hec facta sunt. Uz z mulieres q̄dam de nr̄is fuerūt ad monumētū z nō inuento corpe dixerūt se visiōem angelorū vidisse. z abierūt q̄dam et nobis zita inuenerūt sicut mulieres dixerāt. Et Jesus dixit ad eos. O stulti z tardi corde ad credendū. z incipiēs a moyse et oīb⁹ ꝓphetis interꝑtabat illis in omnib⁹ scpturis q̄ de ipo erāt. Et dū appropinquassent castello finirit se longi⁹ ire. z coegerūt eū dicētes. Mane nobiscū dñe q̄m aduespascit.

¶ Tercio euāgelista insinuat discipulorū deuotōem et christi cognitōnem dicens. Et intrauit cum illis. z factū est dum recumberet cum eis accepit panē et benedixit ac fregit. et porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum et cognouerūt. Et ipe euanuit ex oculis eorum. Et dixerūt ad inuicē. Nonne cor nostrū ardēs erat in nobis dū loquerē⁹ in via. Unde si spiritualiter in nobis habemus que isti peregrini habebant erit christ⁹ comes itineris nostri. Isti em̄ ambulabant: tristabātur et de christo fabulabant. sed christus se eis iungit: cor vrit. scripturas aperit. et se ire longius fingit si tales essemus laborando cōtra accidiam. tristando contra vanā leticiā. de christo loquendo contra vaniloquium: tunc christ⁹ se nobis iūgeret. cor accenderet. scripturas aperiret et intellectum daret: licet aliquādo longi⁹ se ire fingeret vt nos probaret. Peregrinus em̄ ab oīb⁹ ad se non pertinentibus se exonerat. viam querit. toto desiderio patriam appetit. Esto talis pegrinus. et christus tibi sicut illis tpus abbreuiat. p dulce vie colloquium. viam instruit dans vez intellectum. pane benedicto reficit intellectum. et si coegeris fingentē se longius ire manebit tecum qui prius dicebat. O stulti z tardi corde ad credendū zc. Unde ex his thematis verbis anime immortalitatē (dei gratia) triplicīter vtcunq; probare poterimus scilicet.

¶ Primo veris ratōnib⁹. ibi. O stulti z tardi corde ad credendum

V Secundo autēticis auctoritatib⁹ ibi. in oīb⁹ q̄ locuti sunt ꝓphete

Feria secunda pasce

Tercio exemplor ostensionib. ibi
Nõne hec oportuit pati xpm

Primo itaqz ex pmissis thematis
bis aie rõnalis imortalitatẽ poteri
mus pbare veris ratiõib cũ dicit. O
stulti z tardi corde ad credendũ. stul
tus eñ est valde hebetꝫ ingenij z tar
dus corde q ea tñ credit q sensibilit
demõstrant. z qa aia est inuisibil. idõ
pleriqz de ipi9 imortalitate dubitant
In quor psona dicit Eccles. iij. Un9
interit9 est hoim et iumentor z equa
vtriusqz ꝓditio. sicut morit hõ sic z il
la moriunt. Et iõ veris rõib9 pbem9
aie rõnalis immortalitatẽ. potissime
triplici genere rõnũ vera z. s.

Primo theologicalib9 rõib9

Scõo phisicalib9 ratiõibus

Tercio ciuilib9 ratõibus

Primo inqꝫ aie imortalitatẽ pbe
mus rõib9 theologicalib9 quas põit
Rich. sup. ij. dist. xix. ar. j. q. j. z sã. Bo
nauen. ibidẽ. ac sctus Tho. li. ij. c. gen
tiles. c. lxxviij. z sunt septẽ bmõi rões
scz. Rõ corruptõis. rõ pfectõnis vni
uersi. rõ remũeratõis. rõ iustificatõis.
rõ glificatõis. rõ opatõis. rõ cuacua
tõis. Prio aie imortalitas pbatur
rõe corruptõis. Oẽ eñ qõ corrũpitur
ąnqz modis destruit. Prio sepatõne
forme a matia. sicut cũ aia sepatur a
corpe. vel cũ ignis extinguit. sed ania
nõ põt sic destrui qa nõ est ꝓposita ex
materia z forma. nec ẽ in matia sicut
aie plante vl bruti. Secundo potest
aliquid destrui diuisione partiũ inte
graliũ. vt cum lapides z ligna remo
uent destruit domus. Et nec sic po
test ania rationalis destrui cũ sit sim
plex z nõ habeat ptes. Tercio potest
aliquid destrui destructõe subiecti vt
destructo pariete destruit pictura et
superficies in eo existens. Et nec sic po
test ania rõnalis destrui. qa nõ ha
bet aliud subiectũ ꝗ corpus. in ꝗ cor
pore ipa nõ est vt accidens sed vt for
ma substantial'. Q, autẽ anima non
sit accidẽs patz ꝑ diffinitionẽ acciden
tis. Accidẽs est illud qõ põt adesse vl
abesse ꝑter subiecti corruptionez. qõ
nõ competit anie. qa absente ipa cor
pus corrũpit. Sed q anima sit sub
stantia. pbat ꝑ philosophũ in postꝑ
dicamẽtis. Substantia est que mai
me z ꝑncipaliter accidentib9 substat.
sed ania substat accidentib9. sicut gau
dio. tristicie. sciẽtie. ignorantie. virtu
tibus z vicijs ẽ. Quarto potest ali
quid destrui ratõne deferentꝭ. vt fra
cto vase fundit liquor. et nec sic ostrui
tur anima. cum nõ indigeat deferen
te sicut liquor. nõ eñ ipa continetur
a corpore. alꝫ nõ posset extra corpus
intelligere amare ire. imo cõtinet ipa
corpus intantũ q ea recedẽte destrui
tur corpus. Cum aũt est ꝑsens ania
sensum tribuat corꝑi vt viuere id effi
ciat fieri nõ potest vt ipa per se nõ vi
uat z sentiat. quoniã ipa est sensus et
vita. Quito potest aliqd destrui ab
sentia cause. sicut subtracto sole de
struit dies. z nec sic potest anima de
strui. qa sicut nõ habuit causaz aliaz
efficientẽ nisi deũ. ita nullã habz cau
sam influentẽ nisi deũ cuius essentia
nõ destruitur sed semꝑ influit super
creaturas maxime sup animã. Cum
igit anima nullo ꝓdictorũ modorum
destrui possit nec alꝰ modus destru
endi inueniꝫ sequit q aia est imortal'

Secũdo hoc idem. pbat rõne pfe
ctionis vniuersi. qz dei pfecta sũt ope
ra. et in quib9 si est repire extrema ne
cesse est etiaz repire mediũ. z iõ tres
vitales spirit9 repiunt quos recitat
Gregor. xiij. dyal'. dicẽs. Tres vitales
spũs creauit oñipotẽs deus. Unũ q
carne nõ tegit nec morit. Aliũ q carne

regit sed nō cū carne morit. Tercia q carne tegit z cū carne morit. spūs nā qz q carne nō regit nec morit ē angelo rū. scōs boim. terca ī umērozū. Ex qbus ptz imortalitas aie rōnal'. ¶ Tercio ibidē. pbat rōe remūeratōis. Deus enī est adeo sūme iust' z bon' q apō ipz nullū bonū remanebit irremūeratū. nec aliqō malū ipunitū. sz si aīa mo/rere. morīēte corpe mlta bona rema neret irremūerata z mlta mala ipu/nita. qz mlti sunt in hac secl'o boni būi les virtuosi q tñ in egestate z tribulati one vixerūt. z ita mortui sūt. Econtra/rio mlti flagiciose z deliciose viuētes gl'iose sepulti sūt. z sic i hac vita nō re ceperūt pmiū vite. ideo necesse ē q in alia vita recipiāt qō fieri nō posset si aīa imortal' nō essz. ¶ Quarto ibidē. p bari pōt rōe iustificatōis. Nā ad diui nā iusticiā ptinet q id qō ē bñ z iuste factū nō vgat i malū finē. Sed fm phm. iij. ethicoz. meli' ē se morti sub icere qz malefacta vel turpia ppetra re. z hoc est vez fm oēs leges q potius debz hō pati mortē qz recedere a sum ma virtute z iusticia. Si g destructo corpe destrueret aīa destrueret z iusti cia q est in ipa tāqz in subiecto. qz de/structo subiecto destruit accidēs. g ta lis mors ppessio quā laudat oīs rō malū haberet finē. qō ē z diuinā iusti ciā. sed deū nō decet facere cōtra suaz iusticiā g aīa rōnal' est imortal'. ¶ Qui/to ibidē. pbat rōe glificatōnis. Nā fm phm. iij. de aia z philosoz. ij. Nihil ē ociosum in fundamēto nature. z Cō mētator. ij. meta ph. ait. Desiderū na turale nō esse frustratorium. sz oēs ho/mines naturalit appetūt bitudines fm Aug. xiij. de trini. Si autē mor/tuo corpe moreret aīa hoc desiderium essz frustratorium qō est impossibile. Q, aūt esset frustratorium. pbat p Boecium qz bitudo est status oīm bonoz ag/gregatōe pfectus. Et fm Aug. xxij. de ci. dei. Felicitas est vbi nihil adest ma li z nihil abest boni. sz hoc nō inuenit in hoc seculo. g necesse ē q inueniat i fu turo. qō fieri nō possz si aīa imortal' nō esset. ¶ Sexto hocidem. pbatur ra tōe opatiōis sic. Alia ē opatio corpis z alia aie. Alia qz ē natura vni' z alia alti'. Un Lactāti' ait. Nō ē par vti usqz ratō. solidū est enī z cōprehēsibile corpus et oculi z manu. aīa vo tenu/is z tact' vilūqz fugiēs. g aīa sua tenu itate oēz tactū fugit. nlīo igit ictu dis/solui pōt. ¶ Septio idē. pbat rōe euacu atōis. s. morsus ?scie. Si enī mortuo corpe aīa moreret vacuū videretur z vanū i bonis opib gauderet i malis dolere. Cum igit naturaliter ita sit fm Piero. ad demetriadē q i oīm bono ope leti ?stātes z intrepidi sum'. ad oēaūt pcm aut erubescim' aut time mus. z culpā facti nūc rubore vultus nūc pallore mōstram' ac trepidante aio. nec i minimis delict' z testē fugi/mus z cōscia remordemur. g natura mōstrat vitā sempiternā expectare pro bonis. z penā p mal' opib. sz b nulla tenus fieri possz si aīa imortal' nō es/set. g ve imortalis ē. ¶ Secdo b idē. p/bem' rōnib philīcalib tribz. s.

¶ Primo rōne debilitatōis

¶ Secdo rōe reflexionis

¶ Tercio ratione ꝓportionis

¶ Prio imortalitatē anie rōnalis pbe/mus rōe debilitatōis sic. vnūqōqz na turaliter seqt' ꝓprietatē sue nature. z cū oīne destructibile paulatim deficiat donec ad vltimā corruptiōez veniat. Virtus aūt intellectiua sua duratōe ꝓfi ciat vt tāto sit intelligere validior qn to fuerit anticōr. iuxta illud Job. xij. In antiqs est sapia z mlto tpe prudē tia seqt' ex b q aīa intellectualis ē imor/

¶ Feria secūda pasce

talis. Si vo aliqs dicat q debilitato corpe virt⁹ aie deficit vt ptz in semiv. Dicendū q ꝺ nō est p se sz p accidens. qz aīa indiget organo corpis ad intelligendū. z tō illo debilitato ipa p accidens debilitat. qz fm phm. j. de ania Qui dixerit aīaz p se intelligere dicet ipam filare z texere. Et idē phs ibidē dicit. q si senex accipiat oculū iuuēis videt vtiqz sicut iuuenis. z sic aīa ē incorruptibil. ¶ Secōo imortalitatem aie pbemus rōe reflexiōis. Nā nulla vtus material z corruptibil pōt supra se reflecti. sicut oculꝰ nō pōt supra se reflecti vt seipm videat. sz aīa rōnalis nata est supra se reflecti seipaz cognoscēdo ac se z actū suū amādo. ḡ vtus aie nō habz ꝓditōez materialiū z corruptibiliū. ḡ est incorruptibil. ¶ Tercio ꝺ idē pbem⁹ rōe ꝓxīmōis. Nā fm phm ij. de aīa. necesse ē esse ꝓxīmōem inter potentiā z obiectū. Ut em aliqd videatur oculo corpis necesse ē q sit coloratū. Si audiat aliqd necesse ē q sit sonorosū zc. qz color nō audit nec sonꝰ videt. Si ḡ obiectū ē corruptibile potētia erit corruptibil. sz aīa rōnal intellectualis ꝑ obiecto habz vitatē q est incorruptibil. qz fm Aug. i soliloqo. vitas est tal nature q ipa vitat negatio vitatē pōit. ꝓfirmant pdicta taliōe. Quis virt⁹ sensibil z corruptibilis ledit ab obiecto excellēte sicut oculꝰ a splēdore solis. quia virt⁹ sensibil magis delectat in medio q̄z in extremo. fm phm. ij. de aīa. sed aīa rational intelligens maiora z maxima magis delectat z magis pficit. cū em intellectꝰ capiat suū creatorē z in eo magis delectet. ḡ est imortalis: quia nō habz cōtrīū a q̄ corrūpat. intelligēdo em verū z falsū vbiqz delectat ¶ Tercio ꝓterea q aīa sit imortalis pbem⁹ rōibus ciuilibus. Nā dicit ij. ethicoꝝ q intētio cuiuslibet legislatoris est ciues facere bonos sed si aīa mortal essz modicū iuuarēt leges hūane. necessent tante leges sz solū ille q ptinerēt ad pacificū statum z nō que ad mores z vtutes. Itē si ania esset mortalis cur mori se exponeret milites ꝑ patria sed ꝓsiderāt q ꝑ vtilitate cōitatis ruēda pstemtem vitā exponūt vt aliā recipiant.

¶ Secōo ex pmissis thematis vbis ꝓbem⁹ aie rōnalis imortalitatē auctoritatis dictis. cū dr. In oibus q̄ locuti sūt pphete. Aie em imortalitatē pdixerūt pphete z nō solū pphete sed z ipe dei filius ac etiā pbi gentiles. Ūñ tribus generibus auctoritatū aiaz fore imortalē pbemus. sz

¶ Primo codicū sacrorū

¶ Secūdo dictorū pborum

¶ Tercio scriptorū politicoꝝ

¶ Primo aie imortalitatē pbem⁹ sacris scripturis. Dr em Dañ. xij. Multi de his q dormiūt in terre puluere cubilabūt. alij in vitā etnā. alij in obprobriū sempiternū. z Sap. v. Justi aūt in ppetuū viuent. Et Joh. xj. ait christus pphetā magn⁹. Qui credit in me etiā si mortuus fuerit viuet. z ois q̄ credit in me nō morietur in etnū. Deinde Mar. x. Aiam aūt nō possunt occidere. Ecce ipa vitas rps q ꝑ animaby mortalem. tus ē clamat animā fore imortalem.

¶ Secōo ꝺ idē pbem⁹ dictis pborum. Dixit nāqz Macrobi⁹ exponēdo somniū scipiōis. Sic habeto oiby q̄ patriam fuauerūt quoadusqz viterūr certum esse in celo diffinitū locū vbi beati sempiterno euo fruunt. Et Empidocles vt recitat Aristo. in phemio libri de vegetabilibus z plāt dr. Future felicitatis appetitu nihil ē felicius. Vnde Plato in fedrone ait. Perfect⁹ z purgatus hinc trāsiens cū deo habitabit. Et in Tymeo sic dr. Ania est imortalis q

fm q̄ vicerit passiões vl̄ victa fuerit p̄mia habit̄ vel puniet̄ post hāc vitā. De inde Arist. ꝓnceps pbozū .j. de aia sic dic̄. Intellect⁹ videt esse q̄dā suba ⁊ ñ cozrupt̄. Et irez in. ij. Sepat̄ b̄ ab b̄ tanq̄ ꝑpetuū a cozruptibili. Et irez ī ij. Aia sepata habet aliū modū intelligendi. Et in li. de secret̄ secretoz ait Aleāder noli appetere illō qō ē cozruptibile ⁊ trāsitoziū. ⁊ qō re optz cito relinq̄re. sed appete diuinas incozruptibiles. vitā incōmutabilē. regnū etnū. cogitatōnesq̄ sp in bonuz dirige. Et Socrates dicebat discipul⁹. Despicite mozte et viuet aia vra. non timet eam nisi q̄ mltā fecit iniq̄tatē. ¶ Tercio etiā aie immoztalitatē ꝓbem⁹ scriptis politicozū. Didym⁹ sic scꝑsit Alexandro. Nos inq̄t nō sum⁹ mūdi incolesed aduene. nec ita in ozbē t̄rarū venim⁹ vt in eo libeat ꝑsistere. ⁊ trāsire. ꝑeram⁹ em̄ ad patriā by̆larē nullis delictoz ponderib⁹ ꝑgrauati. Et Chyri⁹ moziēs vt refert Tulli⁹ de senectute ꝙ uocatis filijs ait. Nolite arbitrari filij mei charissimi me cū a vobis discessero nūq̄ aut nullū fore. nec em̄ cū essem vobiscū animā meaz videbatis. ⁊ cū essem in h̄ cozpe ex his rebus q̄s apud vos gerebā adesse itelligebat̄ ea. ndē esse arbitroz ⁊ si nō videritis. hec ille. Ecce ꝝ stultos ⁊ tardos cozde ad credendū aie imoztalitatem clamat sacer coder. clamat deniq̄ vi uoz ⁊ moztuoz iudex. clamāt phi. clamant ratōes. q̄ igit̄ his nolūt credere statim post pauca ipi in se sentiēt dū ei na punient̄ pena. O q̄s stultū est aie imoztalitatē dubitare. O q̄s ꝛiclosuz est imoztali aie verā vitā nō q̄rere ⁊ ꝑ quę peccauerit ipa moziet̄. ¶ Tercio ex ꝑmissis thematē ꝙbis ꝓbem⁹ aiam̄ immoztalitatē exēplo ꝙ ostensiōi b⁹cū dz. Nōne hec opoztuit pati xp̄m ⁊ ita intrare in gl̄iam suā. Si em̄ moreret cū cozpe frustra xp̄m de⁹ pater ī mundū misisset. frustra ꝓdicass. frustra miracla fecisset. frustra passus fuisset. frustra sacra eccl̄ie instituisset ī q̄bus ꝙferunt aie remedia. frustra esset vita virtuosa. ⁊ q̄ aia est imoztal⁹ iō dei fili⁹ ꝓ ea tātā passionē laborē sub ijt. Quod ꝓbem⁹ triplici exēplo. ſ.

¶ Primo exemplo passionis

℣ Secūdo exemplo reuelatōis

¶ Tercio exemplo electōis

℣ Prio inquā anime immoztalitatem ꝓbemus exēplo passionis sic. Si enim moztuo cozpe ania moueret nullare⁹ cū tanto feruoze martyres moztem elegisset. quid em̄ charius hac vita. quid suauius q̄ viuere. ℣ Secundo hoc idem ꝓbem⁹ exēplo reuelationis. Nam legit̄ de mult⁹ sanctis q̄ post moztem reuelauerunt se viuere: sicut in legenda sancti Pauli legitur. q̄ cum duceretur ad locuz passionis cuidā matrone noie Plantille vel alio noie Lemobie ei⁹ discipule obuiauit. a q̄ ploꝛāte petijt velū capitis sui quo ligaret oculos decollandus. et tēpoze capitis abscisionis extendit velum ⁊ collegit sanguinē in ipo. et obuolutum tradidit dicte femine. Que reuertentibus militibus ostendit velum cruentatum dicens. Nunc intrauerunt Petrus ⁊ Paulus induti veste preclara. et coronas fulgentes habebant in capitib⁹ suis. ꝓpter q̄ multi fuerūt ad chr̄istū conuersi. Hilz in legenda sct̄e Lucie scribit q̄ ꝓzāte ipa cū matre iuxta sepulchrū sancte Agathe Lucia somn⁹ arripuit viditq̄ agathā i medio āgelorū gēmis ornatā stātē ⁊ dicētē sibi. Soroz mea Lucia quid a me petis q̄ ipsa poteris ꝑstare cōtinuo matri tue.

Feria tercia pasce

Nã ecce p fidẽ tuã sanata ẽ. Euigilãs Lucia ita iuenit. Nã mr ei⁹ passa fuerat mltꝫ annis fluxuꝫ sanguis. Silꝫ Amb. refert de brã Agnete q ei⁹ peracto martyrio dñi pentes eius octauo die iuxta tumulũ vigilarẽt. viderunt choꝝ ꝑ ginũ vestib⁹ fulgentib⁹ radiãtem. int' ãs videruñ brãm Agnetẽ sili vestẽ fulgẽtẽ. a dextrꝫ ei⁹ agnũ niue cãdidiorẽ stãtẽ. qb⁹ illa ait. Videre neme q̃si mortuam lugeatꝫ ꝙgaudete mecũ. ꝙgtulami. q: cũ his oib⁹ lucidas sedes accepi. Cõstãtia aũt ꝑgo filia Cõstãtini cũ esset leprosa. hãc visionẽ audissꝫ tumulũ eius adijt. ibi dñi orõi insisteret obdormiuit. viditqꝫ brãz agnetẽ sibi dicẽtẽ. Si ĩ xpm credideris ꝙtinuo libaberis. Ad quã vocẽ euigilãs pfecte se sanatã iuenit. Que baptismũ suscipiẽs sup corp⁹. agnetis basilicã fecit. ibi ꝑgitate pmãsit. Et de alijs mltis silia legũt. sẽ ō brõ paulo ꝓmo beremita scribit. Piero. Debtõ Bñdicto Grego. ō b. Frãcisco Bonauẽ. q cã breuitatꝫ omittũt nũc.

Tercio q̃s imortalitatẽ aie ꝓbem⁹ exẽplo electõis gentiliũ q aie imortalitatẽ intelligẽtes elegerũt sibi mortẽ. Nã Theobrot⁹ discipul⁹ platõis vt recitat Aug. xrij. de ciui. dei legẽs lib⁹ platõis de imortalitate aie dicẽtẽ inter alia. Aia ex se mouet. q ō ex se mouet ꝓncipiũ mot⁹ ẽ. q ō ꝓncipiũ mot⁹ est natũ nõ ẽ. q ō natũ nõ ẽ imortale ẽ. ideo ille de muro se ꝑcipitẽ dedit ita q se iterfecit desiderio vite alẽ⁹. Silꝫ Marc⁹ catho anias ꝓpetuas exisṫimãs seipm occidit cesari subijci nolẽs Victãte ꝙstãtie vir fuit vt gl'ie null⁹ vnq̃ laudando pfuerit. nec vitupando nocuerit. Silꝫ Zenon pbs ō q̃ refert Sen. q dixit mortẽ ee gl'iosam. ideo seipm iterfecit vt post mortẽ beatius viueret. Silꝫ Empedocles aias imortales arbitrat⁹ esse athenis se iecendijs ō dit. ibiꝫ mortẽ intulit. iõ dicebat Mercuri⁹ pbs. Anie post dissolutõez corpis cogenṫ credere penis q̃ in hac vita noluerũt credere ꝓbis. Sz sup oib⁹ pbis q se occidẽdo dãnauerũt ẽ magis credendũ filio dei viui iesu bñdicto q vt se ꝛe resurrexisse ꝓbaret in eadẽ carne q̃ passus redẽpti onẽ nr̃am pegit. apparuit discipulis suis q̃s de incredulitate pulcre redarguit di. O stulti. et tardi corde ad credẽ dñ in oib⁹ que locuti sunt ꝓphete. Nõne oportuit pati xpm. et ita intrare in gl'iam suã. Ad quã nos p meritũ sue passiõis. et resurrectõis ꝙducat q cuꝫ pre. et spũsctõ viuit. ꝛc.

Feria tercia post pasca

Sermo liij

Oportebat pati christũ. et resurgere a mortuis die tercia. et ꝓdicari ĩ noie ei⁹ pniaz. Lu. vl. Verba sunt nr̃i redẽptoris a mortuis resuscitati discipulos suos ꝙsolãtis. vbi duo eisdẽ insinuat. scz

Primo p⁹ passiõz resurrectõz ꝓbat.

Scõo post resurrectiõez ad pniaz ꝓmio nimirũ post mortẽ (inuitat.

viuus xp̃s suã resurrectõem ꝓbat discẽs. Oportebat xp̃m pati. i. sic magi⁹ conueniẽs fuit. et ita tandẽ a mortuis resurgere tercia die. ꝙ ō docens nos q spũaliṫ post tres dies. i. post ꝙsensuz delectatõis post pctm̃ opis et ꝓ pctm̃. ꝙsuetudis resurgam⁹ facit. Nã q̃dã resuscitanṫ ficte sicẽ Samuel. j. Reg. xxviij. q licz sauli apparuerit vt dicẽ ecclesiastica historia. tm̃ vt q̃dã dicãt nõ ꝛe resuscitat⁹ fuit q significat pniam ypocritaꝝ. Quidã ꝛo resuscitanṫ ꝛe sz imꝑfecte sicẽ lazar⁹ iterꝝ moritur⁹. et significat pniaz recidiuantiũ. Quidã resuscitãṫ ꝑfecte vt xp̃s dñs spũctus

ꝛ significat pniam ꝺe ꝙuersoꝛ ꝺ̃ spũ xpi viuũt. Ut aũt hõ veraciter viuat duo sunt signa. vicz sensus ꝛ motus. Spũs aliqñ ꝙiungit coꝛpi q̃ntuz ad motũ ſz nõ q̃ntũ ad sensum. ſ. q̃ñ spiritus bonꝰ vel malꝰ aliqꝺ coꝛpꝰ assumit ꝛ mouet ꝺe loco ad locũ. nõ tñ videt ꝙ illiꝰ coꝛpis oc̃los. nec auditus auris. ꝛ sic ꝺ alijs sensib⁹. Aliqñ ꝙiungit q̃ntũ ad sensuz nõ tñ q̃ntũ ad motuz sic ꝺic̃ Aug. ꝙ spũs mali sũt cõiuncti igni infernali nõ ꝺantes igni motuz sed recipientes ab eo sensum lesionis Aliqñ spũs ꝙiũgit coꝛpi q̃ntũ ad sensum ꝛ motũ. sicut rana oꝛganico coꝛpoꝛi qꝺ qꝺem mouet ad suas opationes ꝛ sentit. ꝛ tale soluz ꝺicit coꝛpꝰ viuum. Est em̃ aliqꝺ coꝛpꝰ qꝺ caret oi sensu ꝛ motu sicut lapis. Xps igit oñ ꝺixit suũ coꝛpꝰ ꝙ vere viuebat. qz moꝛiebat ꝺe loco ad locũ. videbat. audiebat. comedebat ꝛc̃. Si igit qs vult scire vtrũ vere spũaliter sit resuscitatꝰ videat si hz sensum fidei ꝛ motuz bone opatõis. Quiꝺã em̃ hñt sensum fidei sine motu opatõis sicut mali xpiani ꝛ tales moꝛtui sunt. qz ꝺr Jaco. ij. Fides sine opibus moꝛtua ẽ. Quiꝺã nõ hñt sensum vere. sz motũ opatõis de genere bonoꝝ sic̃ heretici infideles. et isti etiã moꝛtui sũt. ꝺe qbus Apoc̃. iij. Scio opa tua qz nomẽ habes vt vivas ꝛ moꝛtuꝰ es. Quiꝺã sensuz ꝛ motũ hñt sicut boni xpiani. qbꝰ ꝺr Thitũ ij. Sobrie ꝛ iuste ꝛ pie viuam⁹ in h̃ seculo. Illi soli veracit̃ viuunt ꝙ pie viuunt ꝙ ad ꝺeũ. sobrie q̃ ad seipos. iuste ꝙ ad primos. Quiꝺã nec hñt sensum nec motũ. vt mali xpiani ꝛ pagani ꝙ nil curant ꝺe futura vita. ꝛ tales sunt sicut lapides. ꝺe qbꝰ ps. Simulachra gentiũ argẽtũ ꝛ auꝝ. Et infra. Siles illis fiant ꝙ faciũt ea ꝛc̃. ¶ Secũdo viuꝰ xps post suã resurrectionẽ ad pniam inuitat ꝺi. Optebat p̃dicari in noie eius pniam in remissionez peccatoꝝ. qz solũmõ illis pcñ remittit ꝙ i noie xpi penitẽt. Hz ꝓfecto mlti sunt sub noie xpi gentilit̃ viuẽtes i ꝺelectatõibꝰ ꝺiuersis negligẽtes penitere exñtes in tali statu in ꝙ nõ auꝺẽt mori. cũ tñ vna hoꝛa nõ habeãt securam ꝺe vita pñti. tales stulti ꝺimittẽtes verã vitã ꝛ pati ire vitra. xl. milia ꝛia ꝓ labili vita ꝛ breui. ꝺe q̃ Job ꝺic̃. Breues ꝺies hois sunt. ꝺic̃ igit viuꝰ xps. Optebat xpm pati. q. ꝺ. si me taz ꝺignissimũ pati optuit. cur vos vilesꝑcõres q̃ritis ꝺelectatões ꝛ fugitis pnie austeritates ꝛc̃. Tñ in pñti sermone tria salutaria notem⁹ ꝺocumẽta ꝺe recidiuatõe scz.

¶ Primo recidiuãtiũ piculositatẽ.

¶ Scõo recidiuãtiũ multiplicitatẽ.

¶ Tercio recidiuãtiũ firmitatẽ.

¶ Primũ ꝺixi ꝺocumentũ ꝙ notemus recidiuãtiũ piculositatẽ q̃z periculosum sit redire ad pcñm siue post baptismũ siue post pniam. Cuius piculositatẽ ꝓbare possum⁹ q̃ꝺruplicit̃. ſ.

¶ Primo autozitatib⁹.

¶ Scõo rõnibus.

¶ Tercio siltudinib⁹.

¶ Quarto exemplis.

¶ Primo sic̃ꝺez piculositatẽ recidiuãtium possum⁹ ꝓbare autozitatib⁹. Dicit̃ em̃ Eccl. xij. Ue vobis impijs ꝙ ꝺereliq̃stis legẽ ꝺñi altissimi ꝛ si moꝛtui fueritis i maleꝺictõe erit ps vestra. Et Hal. v. Strate ꝛ nolite iterꝝ iugo seruitutis ꝛtineri. Sic̃ em̃ vuln⁹ curatuz ꝛ postea reincisum difficilꝰ curat. sic vuln⁹ pcti iteratũ difficilius remittit fm ꝙ ꝺic̃ saluatoꝛ Mat. xij. ꝛ Lu. xj. Erũt nouissima hois illiꝰ peioꝛa priorib⁹. In h̃ signũ ꝺixit ibs cuiꝺã sanato Job. v. Ecce sanꝰ factus es. caue ne pecces ne ꝺeteriꝰ tibi aliqꝺ cõtingat.

Feria tercia pasce

¶ Dicere.q. Quã vilis facta es nimis iterãs vias tuas. Ecce tota sacra scriptura clamat ꝫ recidiuãtes. Noli igr iterꝫ peccare ꝑ breui delectatiõe. noli ꝑ honore mõi. noli denigꝫ ꝑ vita tua qz dñs deꝰ abominabit̃ te. z ira eris impotens q difficilꝰ resurges ad gram in q̃ pus stabas q̃ ꝑma vice. ¶ Scõo piculositatẽ recidiuantiũ possumꝰ ꝑbare rõnibꝫ q̃tuor. ſ.

¶ Primo rõne ingratitudis.

¶ Scõo rõne dãnificatõis.

¶ Tercio rõne induratõis.

¶ Quarto rõne cruciatõis.

¶ Primo recidiuantiũ piculositatẽ ꝑ bemꝰ rõne ingratitudis. Nõ em̃ ꝓ pcto mortali debitor erat eẽne mortꝫ. deꝰ ãt ex sua bonitate illã eternã mortẽ penitẽti remisit. insup ei gram dedit z eternã vitã repromisit. cui maiꝰ bonum fecit q̃ si totũ mũdũ ei dedisset. qz quid ꝓdest homi si mũdũ vniuersum lucret. anie vo sue detrimẽtũ patiat Matth. xvj. Vñ hoiez cui eternã mortẽ relaturi deꝰ suis bñficijs obligauit q si mille annis viueret ei seruire in artissima pnia fm bñplacitũ ipius deberet. qõ patz ex h. qz ꝑ relaxatione tpalis mortis q̃ est momẽtanea seruiret hõ libẽter alicui oib̃ diebus vite sue. mlto magis tenet ꝑ dimissione eterne mortis. q̃ non durat centũ annis aut mille nec millemilibus. sz q̃sq deus erit deꝰ. i. eternaliter. Nõ piculosissimũ est tãtũ bñfactorẽ ꝑ modica pcũ delectatõe ꝓtemnere. Jõ ꝓtra talẽ clamat scꝑtura di. Num xj. Cito obliti sunt bñficiorum. Et Deut. xxxij. Incrassat⁹ est dilectus z recalcitrauit dereliquit deũ benefactorem suum z recessit a deo salutari suo. Et Eccl. xxix. Ingratus sensu dereliquit liberantẽ se. Vnde Bern. sermone. xlij. Nihil inquit ita deo displicet in filijs gratie sicut ingratitudo. Et Aug. in li. soliloq. c. xx. Scio ait q ingratitudo displicet tibi q̃ est radix oim spũalium malorum. O deꝰ eterne. O xp̃e pie. si penitẽs pensaret tũ benefitiũ certe nũq recidiuaret sz ardentius inflãmaret ad te. z qz ingratissimi sunt. iõ merito eis dicere potes illud Esa. j. Filios enutriui z exaltaui ipi aũt spreuerũt me. Et illud Mar. xvij. Serue nequã o me debitũ dimisi tibi q̃m rogasti me. nonne oportuit gratũ esse de illis zc. ¶ Scõo piculositatẽ recidiuantiũ possumꝰ ꝑbare rõne dãnificatõis. recidiuatio em̃ aufert fructũ ꝑterite ꝓtritionis. confessionis. z satisfactionis. imo si tot bona opa quis haberet sicut btũs Petrus apls Insup si tot merita bonaq opa quis haberet q̃t sunt stelle celi. arene maris. totũ ꝓdit sic q oia illa nihil sibi ad salutẽ ꝓficiunt si sic decedit. Jubi ad illud Ezech. xviij. Si iustus auerterit se a iustitia sua z fecerit iniqtatẽ omẽs iustitie eiꝰ q̃s opatus est nõ recordabunt. Et h̃ intellige si homo sic moriat. Nã si post recidiuationẽ iterꝫ resurgit ꝑ pniam tunc oia bona illa merita q̃ ante pctm̃ fecit reuiuiscũt z erunt meritoria. sed illa que fecit existens in mortali peccato nunq̃ reuiuiscunt. sicut puer q̃ viuus nasci potest viuere. sed q̃ mortuus nõ potest vivificari. z sic recidiuans separatur a merito passiõis xp̃i z pticipatõe omnũ bonorum que sunt in celo z in terra z priuat gratia. Eritq; sicut palmes abscisus a vite. vel membrũ abscisum a corpore. sicq; arescet vt magis ardeat in igne inferni. Vñ recidiuans tãtũ damnũ incurrit q̃ si omes hoies fierent sanguineas lachrymas. insuper si oia animalia terre z oẽs bestie ter reac volucres celi pisces mar z oia

ligna z oēs lapides . imo oīs creatu/
ra fleret.nō tm sufficiēter flere possent
damnū qō recidiuans incurrit. Ter/
te nō esset sibi tam dānabile si decem
milia demonia in se haberet. si rota/
ri.comburi.suspēdi deberet. qz oīa
ista dāna sunt transitoria z finita.sed
damnū qō incurrit hō p pctm mor/
tale est eternum z infinitū. ō pcludit
Aristo.iiij.phīlico. Finiti inḡt ad infi
nitū nulla est ꝓportio. ¶ Tercio pcu/
lum recidiuantiū ꝓbemus rōne idu
rationis. Est em natura peccati q si
iterabitur cor indurat intātū q nō ce
dit de facili diuine inspiratōi.sicut pa
ret in Juda qui ꝑus furabat.deinde
xpm tradidit q licz multipliciter reuo/
cauerit.sz ipe induratus tandem la/
queo se suspēdit. Jō de talib dic Job
xl.c. Indurabit cor eius qsi lapis et
stringet qsi malleatoris incus.q quā
to plus pcutit tanto magis indurat
Un Bern. Cor durū est qō nec cōpū/
ctione scindit. nec pietate mollit. nec
ꝓbis mouet.nec minis cedit. Tale p
fecto est cor recidiuantis qō nec infer
nū timet nec deū veret. Jō de difficili
us remittit talib ꝓpe ingratitudinez
sic legit i vita scti Andree apli. Q, be/
atus Andreas.xl.iuuenes qui venie
bāt ad suū fmonē a diabolo submer
sos i mari.breui oratione suscitauit. Hz
cuidā seni Nicolao q p.lxx.annos re
cidiū fuerat in pctm luxurie difficul
ter veniā obtinuit. Naz cū brūs apls
se qtuor diebus afflixisset p illo in ieiu
nio z nec exaudit fuisset ait ad dñm.
Dñe p mortuis suscitādis obtinem
misericordiam. qre nō p isto q vult salua
ri Dñs dixit. Jō est puus Andreas qz
exaudit es p sene.sz optz q añ se p ser
mones oratiōibus z ieiunijs fatiget. Si
to talis inḡt rursus recidiuabit.di/
missa sibi pcā redeūt. vt ptz Matb.
xviij. Licz dñs remiserit vniuersū de
bitū suo suo tm postea ꝓpt ipi crude
litatē tradidit eū tortoribus qusqz red/
deret vniuersum debitū.sup q dic Ra
ban. Cōsiderādū ē qz dicit vniuersum
debitū . nā nō solū pcā q hō egit post
baptismū iputabunt ei ad penā.sz eti
am originalia q ei i baptismo dimis/
sa erāt. Quō aūt ꝓ pniam vel baptis/
mū pcā dimissa dicant redire. sctus
Tho.in.iiij.di.xvij.post mltas opini
ones determinādo dicit. Q, pcā di/
missa sel nūqz realit redeūt ad aiam
nec q ad culpā nec q ad penā. vt scz ꝓ
oibus dimissis sustineat penam ac si
nūqz fuissent dimissa . nec etiā seqns
culpa recidiui est tante gravitatis si/
cut simul oia pcā dimissa. Sed redi
re dicunt nō simplicit sz fm qd.i.fm
quendā effectū aggravatōis ꝓpter il
lā circūstantiā ingratitudis. Habet
em illa culpa recidiui maiorē graui/
tatez ꝓpter ingratitudinē quā nō ha/
beret si beneficiū illud nō pcepisset.et
sic sequit q p eodem peccato ceteris
paribus grauius punit qz qui semel tm
peccauit z religiosus qz secl'ar.z xpia
nus qz infidelis.qz melius erat vīā veri/
tatis nō agnoscere qz postea retroce/
dere. ¶ Quarto pciculum recidiuātiuz
ꝓbemus rōne cruciationis. Recidi/
uans em quantum in ipso est renoꝝ
vat vulnera et passionem xpi dum
hoc agit propter quod ipe mortuus
est.de quibus dicit apl'us Hebre.vj.
Rursum crucifigentes sibimetipis
filium dei et ostentui habentes. Pri/
mo nanqz talis circūdat eum turba
malarum cogitationum sicut Ju/
das. Secūdo flagellat ipsum z delu
dit per turpium delectationem. Ter
cio sententiat eum per peccandi pro/
positum . Deinde crucifigit per mali
perpetrationem. At specialiter caput

pungunt in psecutione prelatoꝝ. manus in psecutione ministrorum scz sacerdotum. pedes in psecutione pauperum. latus iam mortui in psecutione ptemplatiuo. ꝙ a qbꝫ pfluere dz sanguis pietie z aq̃ clemẽtie. ¶ Merito igit dicit Bern. Deteri9 ẽ rem incidere q̃z icidere. Et saluator. Erũt nouissima hois illius peiora prioꝝ. ¶ Tercio piculo sitat̃ recidiuãtiũ possium9 pbare silitudinꝫ. Primo recidiuans silis ẽ stulto illi q̃ cũ euasisset captiuitat̃ marimi inimici sui postmodũ tradit se sponte ei in captiuitatẽ. Sic facit recidiuãs. nã diabol9 voluit ipm eterna morte occidere. sz diuina miscõia liberauit eũ. Ille vo iterum diabolo se captuandũ z ligãdũ dedit. Vñ Aug. de vbis dñi. Qui peccatũ pctõ addit funẽ nectit cũ q̃ ligẽt. Sc̃do talis recidiuãs assilat bestijs Prouer. xxvj. Sicut canis q̃ reuertit ad vomitũ sic ipudens q̃ iterat stulticiam suã. imo vt dicit Aristo. vij. etb. Prau9 hõ deterioꝛ est bestia. Deteriꝛ ꝙppe est oi creatura. qꝛ ois creatura bona est. sz recidiuãs malus est. ió nõ est dign9 calcare terraꝫ. comedere panẽ de terra generatũ. vñ Aug. Peccatoꝛ nõ est dign9 pane quo vescit. Et Aristo. vij. politico. Dic inquit optimũ animaliũ est homo fruens lege. sic pessimuꝫ omniũ est hõ a lege z iusticia separatus. Tercio recidiuãs assilat irrisoꝛi. q̃ pcussisset dñm in maxilla z veritã obtinuisset. z iterꝫ atqꝫ iteruꝫ p cuteret. talis dñs posset dicere tu subsannas me. Sic de9 potest dicere recidiuanti. iam frequẽter eracerbasti me z remisi tibi z vis offendere z veniam petere. vñ Ysi9. Irrisoꝛ est z nõ penitens qui adhuc agit qõ peniteat nec videt deum placare subditus. sz subsannare supbus. ¶ Quarto picu/ lositat̃ recidiuantiũ. pbemus exemplis. Legit eẽ in libro sũmoꝝ ponti ficum q̃ quidã post festum pasce z sacram cõmunionẽ sunt lapsi in ebrietates z lasciuias sz nõ impune. Nam ecce eoꝝ sanguis fluxus emanauit fetidissim9 q̃ ad interioꝛa eoꝝ refluẽs itꝫ eosdem suffocabat. Subito etiã aqua cũ pluuia inundauit z eoꝝ possessiones z segetes penit9 extinxit. Vñ exorti dracones pestiferi nec egredi nec ingredi sinebãt boies nisi ad mortem. Pro qbus dũ q̃dam vir deuot9 oraret. ecce angel9 astitit z dixit. Quesso te si qs tradit̃ozie filiũ impatoꝛis i fetidissimo z obscuro carcere ꝯcluderet q̃d de tali fieri deberet. Rñdit ille. q̃ talis deberet dilaniari. Cui iterum angel9. Sz q̃d de illo qui piridez coꝛis xpi coꝛã oibus in luto fetidissimo involueret. Cui vir dei. Talis vereticus z sacrilegus cõburi deberet. Rñdit angelus. Nunq̃d nõ talis cõmiserunt ꝓ quibus oraꝫ. in die pasce sacram cõmunionẽ receperunt et postmodũ in cboꝛeis z ebrietatibus ac similib9 deliquerunt. quoꝝ exemplo quidaꝫ compuncti penitẽtiã egerũt. Legitur etiã de beato Francisco q̃ dum arete iaceret infirm9 prebendarius quidaꝫ nomie Bedeon. lubricus z mundan9 infirmitate coꝛrepens z ad ipm fuisset deductus lachrymose rogabat cum simul astantib9 vt si/ gno crucis signaret eum. Ad q̃d ille. Cum olim viueris fm desideria carnis nõ vereꝛis iudicia dei. nõ ꝓpter te sed ꝓpter intercedentiũ preces. crucis signo te hoc modo signabo vt tibi insinuez q̃ sis grauioꝛa passurus. si ad vomitũ redieris liberatus. Sic/ gno ita ꝙz crucis facto supeum a capite vsqꝫ ad pedes. insonuerunt ossa eius audientib9 cunctis veluti cum

manu ligna frangunt. z stati ille con
tractus surrexit san⁹. ¶ Paucis tñ tem
poribꝫ dei oblit⁹ corp⁹ ipudicicie red
didit. Et cū ḡdā sero cenasset i hospi
tio cuiusdā canonici z illa nocte ibidē
dormiret tectū dom⁹ sup oēs subito
corruit z ceteris euadentibꝫ illū solum
interemit. O pple xp̄iane xp̄o i sacro
altaris incorpare caucas tibi de reci
diuo tot⁹ viribꝫ qz sicut sacra scptura
clamat. rō dictat z exēpla insinuāt ira
dei viui veniet sup te affligēdo te bo
nis tpalibꝫ corpalibꝫ z etiā freq̄nter i
spūalibus retrahēdo a te sue gr̄e istin
ctum. ¶ P. Secūdū documētū no
temus recidiuantiū multiplicitatē. li
cet enī modernis tpibꝫ ita sint recidi
uantes multiplicati vt vix videant q̄
post confessionē in vera penitētia ps̄e
uerent de qualicūq; peccato cōsuero
tamē septē genera hoīm vt freq̄ntius
solēt recidiuare. scz.

¶ Primo mercatores z vsurarij
¶ Secūdo ambicioſi et supbi
¶ Tercio paupes oppssores z tyranni
¶ Quarto incātatores z supstitioſi.
¶ Quinto detractores z odioſi
¶ Sexto adulteri z luxurioſi
¶ Septimo guloſi z voluptuoſi.

¶ Primo dixi q̄ solēt recidiuare merca
tores z vsurarij. et quilibꝫ qui aliorū
bona iniuste receperūt: sicut fures la
trones. quia si tales cōfitent̄ promit
tunt satisfactionē. al's nō possent ab
solui. sed quia multū amant res tpa
les ideo se nō possunt ad h̄ vincere vt
reddāt. ḡa tales diabol⁹ illaq̄uit Ju
xta illud .j. ad Thimo. vj. Qui volūt
diuites fieri incidūt in laqueū diabo
li et desideria multa z vana que mer
gunt hominē in interitū. Nonne scis
aliquē confessum tenentē alteri⁹ agr̄
aut domum aut vineā aut molendi
num aut villā. qui tamē etiā post con
fessionē sic retinet sicut ptius in dam
nationē anime sue. Quia dicit Aug⁹
Peccatū nō dimittit donec res abla
ta restituatur. ¶ Secūdi qui solēt re
cidiuare sunt ambicioſi et superbi. qz
tale peccatū corq̄ occupauerit facit
instabile. nec admittit salubre consi
lium. Unde quidā philosophus dice
bat. Hoc maximū malū habet ambi
cioſus quia nō respicit deū vel se vel
alios sed p pbas et nepbas z mille pi
cula ad dignitatē tendit quam appe
tit. Nō em̄ cōsiderat talis q̄ damna
ti supbi dicturi sunt illud Sapiētie. v
Quid nobis profuit supbia z diuiti
arū iactantia quid cōtulit nobis. trā
sierunt oīa velut vmbra. Ideo di
cit Chrisost. sup Matth. et habet dist.
xl. Multi. Qui desideraverit primā
tū in terra inueniet cōfusionē in celo.
nec iter sanctos dei computabit̄ qui
de primatu tractaverit. Similit sup
bi licz confiteant̄ tamē postmodū sta
tim recidiuāt. quia in pasca iā super
bum ornatū non solū resumūt sed
etiā ampliant. Unde cū quedā muli
er cōfiteret̄ ad quendā discretū cōfesso
rem de supbo ornatu nō eam absol
uit dicens. Quid prodest tibi hec cō
fessio si adhuc retines materiā talis
peccati. Et illa. Vere sic est dñe ¶ Ter
cij sunt qui cito recidiuāt oppssores z
tyranni. qui postq̄ consuevcrūt pau
pes subditos exactionare z ab eis ser
uitia extorquere difficile est hoc eis di
mittere. z ideo tales raro agunt verā
penitentiā. licz aliquādo infirmitate
grauati penitēat z promittant ō cetero
talia nō facere z ablata restituere tñ
statim vt cōualescūt ad pterita pecca
ta redeunt. Sicut pharao quē flagel
lauit deus pter oppssionem populi
israel erquo cū illis edificare faciebat
ciuitates phyton z Ramases i. magā

Feria tercia pasce

angaria. Un dñs exaudiuit clamo/ rem pauper⁊ misit Moysen ⁊ Aarō ad pharaonē p quos ōs decē plag; fla gellauit egyptū.et Pharao ꝓpter di/ ctas plagas sepi⁹ dicebat eis. Ire ⁊ o/ rate p me. Finaliter tamē ipis recedē tibus ꝓsecutus est eos.⁊ sic in recidi/ uo submersus est. Sic timendū est ō illis qui indebitis exactionib⁹ oppri/ mūt suos.qa si volunt saluari tenent ad restitutōnem. ¶ Quarti q solēt re/ cidiuare sunt incātatores ⁊ supsticio si,sicut.j. Regū.xxviij.mlier phitonis/ sa licz fuisset ꝓhibita ab incantatiōi/ bus tamē ad rogatū regis saul reci/ diuauit.q; suscitauit Samuelē. Un/ de Saul die crastina interijt ⁊ filius ei⁹ Jonathas. ¶ Quinti qui solent re/ cidiuare sunt detractores ⁊ odiosi. et tales vir ve penitēt.qa dicūt. Qui ve/ ritatē dicit nō dānabitur. Sed certe si peccatū est occultū et tu manifestas: licet verū dicas: tamen dānari pote/ ris.quāto magis si falsē impug; ali/ cui aliquod peccatū. Unde Hieron⁹. Noli diligere detrahere ne eradicer⁊. pauci em̄ sunt qui huic vicio renunci ent.quia exquo cōtinue est inter ma/ los nec cōfitentur ideo vix dimittitur eis. Hieronym⁹. Nō facilis venia p/ ua dixisse de rec⁊.qa tales tenentur non solū ad cōfessionē: sed etiā ad re/ stitutōnē fame quod nō faciūt. Mul tos vidi detrahentes: sed valde pau/ cos famā restituētes. Et ideo licz con fiteant tñ frequēter recidiuant. ¶ Se xti qui frequēter recidiuāt sunt adul teri ⁊ luxuriosi. Quia vt dicit Greg. Quem luxuria semel ceperit nihil ali ud cogitare pmittit.⁊ sic nō curat fa/ mam parentū. nō bonorē.non deni/ q; corporis mortē.nō aduertit infer/ ni penas: sed et paruipēdit pijssimuz deum suū creatorē. nec appetit eter/ nam beatitudinē.quia mala cōcupi scentia ligauit ipm ⁊ tradidit diabo lo. Sicut Dalida ligauit Samsonē ⁊ tradidit philistēis. Judicū.xvj. Un Bernū. Voluptas habita cito repent repetita blandit.consuetudo ligat.et sic cito recidiuat. In cuius figura li/ cet angelus p̄dixerat vxori Loth ne retrospiceret dum Sodomā ⁊ gomor/ ram subuertebat.que tamē nō conti/ nuit sed retrospexit.quia vt dicat dele/ crabat manere inter pessimos hoies ⁊ dolebat eos.ideo mutata fuit in sta tuam salis .⁊ sic nō ꝓpter retrospectio nem fuit mutata solū: sed qa etiā ani mo voluisset redire. Sicut in euāge/ lio dicit saluator. Nemo mittēs ma/ num ad aratrū et aspiciēs retro apt⁹ est regno dei. Quod non intelligit de co:pali retrospectōne sed de recidiua tione.quia hō arando potest retrospi cere ⁊ obtinere regnū dei. Illi tamen dicūt vxorem Loth prius peccasse i sale.eo q̄ angelis nō dedit sal. Unde hmōi voluptuosi dicūt. Nullo modo possum me cōtinere .⁊ ego dico q̄ fal sum dicis.quia possis si velis qa de⁹ a te nō requirit impossibile. Un Hie ronym⁹. Anathema sit qui dicit deus impossibile p̄cepisse. Nam si tantā di ligentiā haberes te cōtinere: quantā vinū tuum custodire ne defluat pos/ sis bene cōtinere. Postq̄ em̄ p̄cipis vinum stillare vel effluere stati omē opus tuum dimittis et obstruis. Si sic obstrueres malas cogitatōes pos/ ses cōtinere. sed quia nō habes fortē voluntatē: ideo superaris ab inimico. Doc oīno paret falsū dicere q̄ ho/ mo se nō potest cōtinere.q; si sciret.p/ pter actū luxurie vnū pedem aur ma/ num amittere: certitu dinaliē ꝓfecto se cōtineret.⁊ si sciret q̄ in cratic[illegible] as/ saretur sicut btūs Laurentius. nūq̄

luxuriaret. et tamē stultus totū corp⁹ z animā dat assare eternis ignibus. Unde refert Vincētius in speclo mo rali. lib. xij. Q⁹ quidā multū luxurio/ se viuens in fine niger factus ē vt car bo :et torquebat a diabolo maxime i genitalibus. Qui petebat rasorīū vt membra amputaret ne torqueret. Sed cum sibi nō daret nec fugere valeret blasphemans deū cū dyabolo expira uit. Alius quidā adolescēs multū lu bricus defunctus est .qui cū fuisset col locatus i grabato :videntib⁹ cunctis venit diabol⁹ in specie porci z ascen/ dit super corpus mortui abscidensq; dentib⁹ genitalia recessit. O abomīa biles filij Adam qui sordēt i luxuria hec audientes derident z nō credunt. sz ridendo in hac septimana vel post re/ cidiuant vt peant. ¶ Septimi q ci/ to recidiuant sunt gulosi et voluptu/ osi. Et tales ebriosi gulosi licz confite/ antur :tamē cito recidiuāt ea consue/ uerunt. Unde Arist. vij. ethicox. Dif ficile inquit est resistere consuetudini que assimilat natute. Et. ij. Ethicorū. Ex actu multoties iterato fit habit⁹. Habitus vero difficulter mouetur a subiecto. Vidisti ne aliquē ebriosum cōfessuz qui se sobrietati de cetero de dicasset .Credo q si vidisti q valde paucos. Unde si emēdas ipm ebri etate efficiet procurator diaboli defē/ dendo peccatū dicens .Nō potest hō viuere q nō comedat et non bibat. et tamē non de hoc increpat q comedit z bibit. sed de hoc q supra modū et q inebriatur grauat z amittit rationez.

¶ Primo mortis cōsideratio
¶ Secūdo xpi passiōis meditatio
¶ Tercio timor in iudicio
¶ Quarto horror in supplicio.
¶ Quinto patrie iocūda māsio

¶ Primo igit qui vult in vera peniten tia pseuerare debet habere ante ocu/ los mētis horā mortis .quia dicit Ec clesiastici. vij. Memorare nouissima tua z in eternū nō peccabis .Et btūs Augustin⁹. Nihil sic reuocat hominē ab omni auaricia z ab omi peccato sicut mortis meditatio. Quid est enī hō voluptuosus qui carnem delicate nutrit nisi cocus vermiū :quia randē erit cibus eorū .Sed quid pfecto pro desset si ab Adā quis vixisset in omni bus delicijs et mō mori deberet .heu quasi somniū fuisset. ¶ Secūdo qui nō vult recidiuare valet ad hoc chri/ sti passiōis meditatio. Quia si dei fi/ lium talia p peccatorib⁹ oportuit pa ti qd tūc peccatorē oportebit pati Uñ si passio xpi deuote recogitet omnem maliciā effugabit ab anima .ad He bre. xij. Recogitate eū qui talē sustinu it a pctōribus aduersus semetipm ꝛ dictōem vt nō fatigemini animis ve strris deficientes. ¶ Tercio ne hō recidi uet valz cogitatio iudicij extremi vbi de omni verbo ocioso rationē reddi/ turi sumus. Unde Gregorius .In ex tremo iudicij die cum apertis celis. ministrātibus angelis .consedentib⁹ apostolis in sede maiestatis sue chri/ stus apparuerit .omnes hunc electi parit et reprobi videbunt .vt iusti de retributōnis premio sine fine gaude ant. z iniusti de vltōe supplicij gemāt O q̄ anguste erunt vndiq; vie repro borum. superius erit iudex iratus. inferius horrendū chaos zē ¶ Quar to preseruat hominem in bono nec cidiuet si cogitat quantus erit horror

¶ Feria tercia pasce

in supplicio. qz momētaneū est qđ delectat sz eternū qđ cruciat Un Aristo. ij. de generatō. Impossibile est infinita ptrālire. V Quinto reseruat a pctō ꝓsideratio qz iocūda mansio sit celestis patrie vbi deꝰ videbit qui est vita eterna. Ad quā nos ꝓducat xp̄us bñdictꝰ q cū pfe z s. f. regnat zc. Amē.

¶ De eadē feria tercia post pasca.

Sermo. liij.

¶ Palpate et videte quia spiritus carnē z ossa nō bz sicut me videtz habere Lu. vlt. c. z in euāgelio. Verba sunt xp̄i filij dei viui a morte resuscitati. q sicut pus testat euāgeliū intrauit ad discipulos z stetit in medio eoꝝ di. Pax vobis ego sum nolite timere. Illi aut tē existimātes se spm̄ videre ꝓturbati sunt. Quos cōsolans ait illis. Quid turbati estis z cogitatiōes ascēdunt ī corda vestra. videte manꝰ meas z pedes meos q ego ipe sum. palpate et videte q zc. Ubi xp̄s dñs discipulos suos de sua vera resurrectōe certificauit p tria. s.

¶ Primo p visum.

V Scō p tactum.

¶ Tercio p gustum.

A V Primo saluatoꝛ suos discipl'os certificauit p visum di. Videte manꝰ meas z pedes. q ego ipe sum. s. quez de medio vr̄m ligatū abduxerunt. et pꝰ illusiōnēz flagellatiōnē crucifixerūt. Ondit ōniqz mō qbuslibet vulneratas manꝰ suas vt viriliter agant. nec a pugna desistant. sūt aut aliq̄ diaboli impugtōes. Primū telū eiꝰ ē amore culpe. cui fortiꝫ est resistēdū Jaco. iiij. Resistite diabolo z fugiet a vob. Secū dū est pudoꝛ opatiōis bone qñ instigat qꝫ boies deridēt ipm̄ si oratiōnē longꝰ. si elemosynā facit copiosiꝰ zc. Tercū telū diaboli ē iniusta rei vendicatio qñ instigat vt retineat vel vsurpet aliena. vt ipe illiꝰ occupet aiaz Jug. Telones aliena teneris a diabolo V Scō xp̄s dñs certificauit discipulos suos p tactū di. Palpate z videte q spiritꝰ carnē z ossa nō bz sic me videtz habere. q. d. p b potestz cōgnoscere me bñe verū corpꝰ nō fantasticū. ad dubitatiuz eñ corda sanāda vulnerū seruata sūt vestigia. V Tercio xp̄s dñs discipl'os suos certificauit p gustū di. mirātibz z nō credētibz. Habetz h aliq̄d qđ mādūcem. At illi obtulerūt ptez pisc assi z fauū mellis. z cū māducasset coraz eis reliq̄as dedit eis di. Hec sūt vba q locutꝰ sum ad vos cū adhuc essem vobiscū. qm̄ necesse ē ipleri oīa q scripta sunt in lege Moysi z pphetz z psalmis de me. Tūc aperuit illis sensum vt intelligerēt scripturas. qm̄ sic scriptū est. Et sic oportebat xp̄m pati z resurgere a mortuis tercia die. z pdicare in noie eiꝰ pniam zc. Un ex pmissis thematis vbis duo saluti declarāda. cumēta ꝓponūt de imortali ania humana. s.

¶ Primū aie imortalis cognitio. ibi palpate z videte q spūs zc.

V Scōm aie imortalis redēptio. ibi. sicut me videtz bñe.

¶ Primū itaqz documentū ex vbis thematis declarādū erit aie imortalis cognitio cū dr. palpate z videte q zc. Nā qñ spūs angelici siue diabolici assumūt corpa de aere ī illis nō sūt ossa nec caro ꝓprie. sz solū ꝓdēsant aerē vt visui repsentēt. z ō mirabil'res ē ania. q carne z ossibz caret ꝑm seipam. Un p eiꝰ cognitōe vа tria sūt pscrutāda. s.

¶ Primo a q̄ z de q̄ sit creata ania.

V Scō qñ z vbi sit creata ania.

¶ Tercio q̄liter z ad qđ sit creata ania.

B V Primū de aie imortali cognitōe.

diri pscrutādū a q̄ z de q̄ sit ipsa ania creata. Circa cui⁹ creatōz tres fuerūt opinsones. due pme falsе z tercia vra. Prima opinio de creatiōe aie ē aliq̄z pbozq̄ est talis. q⁹ intellect⁹ human⁹ nō esset ali⁹ q̄ intellect⁹ diuin⁹. sz diui nus intellect⁹ dicebat. put ꝓsiderat in se. būan⁹ vo put pficiebat aliqō cozpus. sz cū de⁹ nulli⁹ sit ps ꝓstitutiua p ter suā sūmā pfectionem. hec opinio fuit stulta z erronea. Scōa q̄z opinio erat q̄rūdā hereticoz. s. maniche oz̄ q talis erat. q⁹ spūs rōnalis sit de dei subst̄ātia z natura. Dicebāt em̄ vt recitat Aug. li. de duab⁹ aniab⁹. q⁹ in hoie est duplex ania q̄z vna inclinat ad bonū z illa erat de subst̄antia dei. Alia q̄ iclinat ad malū. z illa nō erat de subst̄ātia dī. z illa q̄ inclinat ad bonū nūq̄z pōt facere malū. z ecōuerso. Sz hec opinio est mltiplr reprobāda tāq̄ falsa. Primo q̄z ponit deū eiusdē nature eē cū creatura. ꝓterea seq̄t ex illud incōueniens q⁹ duo opposita sint vna dū ponit aiam a deo factā et de subst̄ātia diuīa esse. Jō dicit Aug⁹. de fide ad Petz. Nō vni⁹ nature pñt esse q̄ fecit z qō factū est. Scdo etiā error ista opinio. q̄z ponit duas anias esse i vno hoie. Tercia opinio vra est ista q⁹ ania nō est pducta de dei suba sz imediate creata z mox corpi vnita qō pbat triplr. Primo sic. si ania est de dei natura z suba cū ipa sit ps hominis. seq̄tur q⁹ natura dei venit ad ꝓstitutiōez hois. sz ps ē min⁹ nobilis q̄z totū. q̄z q̄cūq̄ est in pte ē in toto z vl falsuz z impiū ē. g ania nō ē de suba dei Scdo idē pbat sic. aia mltiplr deprauat p affectiōes iordiatas. g si aia eēt de suba dei ꝓtingit ipaz diuinā subaz deprauari. qđ ē impiū. Tercio pbat locū ab auctozitate Gen. j. 02. Faciamus hoiem ad imaginē z siltudinē nr̄am. qō dictū est fm aiam z nō fm corp⁹. g aia hois est facta. Tenēdū igit tur ē q⁹ aia nō est facta ō suba dei nec de terra nec de alia materia. sz de nihilo creata. Si queras a q̄ q̄ sit facta ipa aia. dicēdū etiā q⁹ circa b tres fuerūt opiniones. due falsе z vltima vra. Prima ē q̄rūdā pboz dī. anias eē pductas a deo mediāte intelligētia siē corpa. pducta sūt mediāte corpe celesti. Juxta illud. ij. phisicoz. Sol z hō hoiem generāt. z b⁹ opiniōis vidēt fuisse auctoz in li. de causis. z Plato cum suis sequacib⁹. Scōa opinio fuit quorūdā hereticoz dī. q⁹ anie pductio ē p traductōez. ita q⁹ aia traducat ex aia. siē caro ex carne. quēadmodū ex vna cādela mlte accēdunt. sic ex vna ania p sui mltiplicationē mlta corpa viuificant. Nā de b etiā aliqū Aug. dubitauit. siē in li. sup Gen. z in li. de libero arbi. z in li. retractationū. Rō aūt q̄ eū dubitare fecit. trāssusio originalis pcti fuit. sz postq̄z coḡuit vñ originale pctm̄ inficeret aiaz. tūc in li. de eccl̄iasticis dogmatib⁹ reprobauit. Tercia vo opinio vera est theologoz. Bonauē. Rych. in. ij. di. xvij. z alioz. q⁹ aie nō seminār. sz formatis corpib⁹ a deo creant imediate z infundūt. Sz dicat qs. videt q⁹ nō sp de⁹ formatis corpib⁹ infūdat aiaz. q̄z nihil inordiatū pōt facere de⁹. sic em̄ i adulterio nō dat gratiā. ita etiā p adulteriū generato videtur q⁹ nō debeat infūdere aiam. qō si infūdit videt reph̄ēsibil' eē z acceptare coitū adulteri. Sz dicēdū q⁹ i b potiꝰ oñdit laus diuīe bonitat̄ q̄z reph̄ēsio ei⁹. q̄z tūc ñ ꝓsiderat pctm̄ put tūc puniendū. sz expectādo q̄usq̄z puniri pōt absq̄z detrimēto maioris boni. q̄re creationē aiaz q̄liter disposuit aduerto q⁹ dispositis bn̄ materijs infūdat

Feria tercia pasce

dꝫ seruare nec pcm̃ alicui⁹ dꝫ ipedire in sua opatõe. ꝑdicta ꝓfirmãdo dicit Esa. lvij. in ꝓsona dei. Dẽm flatũ ego feci. ꝓstat ât q nõ de flatu corpali intelligit. Glr Beñ. j. Inspirauit in faciẽ ei⁹ spiraculũ vite. vbi glo. inspirauit. i. spm̃ feč. Scõm pscrutãdũ ẽ circa aíe imortal' cognitõez vbi z qñ creata sit aía. Dicẽdũ q circa ħ fuerunt tres opiniones. due false z vna vera. Prima fuit ḡrũdã phoꝝ scz Platonis z seq̃ciũ. marie Macrobij exponẽtis somniũ Scipiõis di. q aíe siuerũt sil' create cũ stellis corpalibꝫ z post formatꝫ corpibꝫ sibi idoneis ad h' corpora viuificãda descendũt ꝑ lacteũ et alios orbes planetaꝝ. z postmoduꝫ ruptꝫ corpibꝫ illuc reuertunt. Deinde suo loco z tpe iterꝫ descẽdũt. scz cũ descẽdũt oĩm ꝑoꝝ cognitoꝝ obliuiscũt. et cũ ascẽdũt obliuiscũt malꝝ q in corpore habuerũt. scz hec opinio q̃ falsa sit ipe phs. ij. de aía reprobat di. Q, ꝑ pri⁹ actus fieri dꝫ in ꝓpria materia. scz dicta poneret opinio q aía nõ sit va pfectio corpis. Scõa opinio fuit ḡrũdã hereticoꝝ z manie manicheoꝝ di. q aíe hũane sil' fuerũt create i celo cũ angelis. vtpote qz sũt eiusdẽ nature z postmodũ ad suggestionẽ tenebrarũ peccauerũt z ió i corpa sũt detruse rã̃ q̃z in carceres vt ibi purgent z cũ purgare fuerint ad celestẽ pfiaz reuocent. Sz hec opinio ẽ ꝫ sensibilẽ experientiaz Nã videm⁹ aíam q̃ntũcũq; bonã nolle a corpe separi qõ miꝝ eẽt si ad corpus naturalẽ inclinatõez nõ haberet. Tercia opinio va ẽ scroꝝ z theologorũ cõiter. q aíe nõ sũt create añ corp⁹ scz sil' in creãdo infundũt. z infundẽdo creant. qõ ptz. qz aía ad cognoscendũ indiget sensibꝫ. sic experientia docet ſm phm. ij. de aía. Intelligẽtez oꝑtet fantasmata speculari. Jdeꝫ ibidẽ. Qui caret vno sensu caret scia q̃ ſm eundez sensus ẽ. sensus ât sine organis corpis nõ opat. q̃ aía sil' cũ corpe creat.

Tercio q̃z inuestigãdũ. aía q̃liter et ad qd sit creata z q̃re corpi vnita. Discendũ ad pmũ q ipa ẽ facta nobilissima oĩm creaturaꝝ excepto ipo angelo. qõ sic patz. qz excedit oẽs res creatas in ordie magnitudie z pulchritudine. Dico ordine qz i supmo loco lo⁹ cãda creata fuit. Nã sapientissim⁹ de⁹ infimo loco. z nobilia supi⁹ colloca uit. In imo terrã z terrena grauia pmo gradu posuit. In scõo aquã ãq̃ leuiorẽ. post aquã aerẽ. p⁹ quẽ ignẽ. p⁹ ignẽ posuit lunaz. deinde mercuriũ. postea venerẽ. postea solẽ. p⁹ solẽ martẽ. p⁹ martẽ iouẽ. p⁹ iouẽ saturnũ. post celũ stellatũ cũ. xij. signis z innumeris stellis. p⁹ firmamẽtũ siue celuz stellatũ. celũ crystallinũ. vltimo z supmo loco posuit celũ empyreũ. vbi sũt formosi angeli laudãtes. bñdicẽtes. z glificãtes deũ. ibi collocandã creauit aiam hũanã. Juxta illud 2 Mat. xij. Erũt hoies sicut angeli dei. vbi eternaliter aía laudabit deũ cũ angelis. Hoc vo celũ ſm q̃sdã est ita remotũ a terra vt si massa plũbea a celo stellato descẽderet. vix i q̃ngẽtis annis ad terrã veniret. z ẽ ita amplũ celũ empyreũ. q̃ cuilibet aíe si diuideret pl⁹ sufficeret. Jó admirãs dicebat Baruch. iij. Q̃ ist' q̃s magna est dom⁹ dei. z ingens loc⁹ possessionis ei⁹. magn⁹ z nõ hz ꝑfũmatõez. In pulchritudie etiã aía rõnalis excedit oĩa creata ꝑter angelos. mira qdẽ pe ẽ terre pulchritudo rot floribꝫ ozna te. arboribꝫ. fructibꝫ. lapidibꝫ ꝑciosis. auro. argẽto. ex qbꝫ fiũt fistule. orgãna z̃c. scz aia oĩa illa excellit. Vñ Aug. Si aiam videres derideres oĩa que

sunt sup terram sup & infra eam. In magnitudine q3 ania sup at alia creata, quia ipa est taz lata & alta q3 magnum & totū mū dū in se recipere potest. & qđ maius est ipsuz deū. Juxta illud Job. xxxvj. Si quis diligit me sermonē meū seruabit & pater meus diliget eum & ad eū veniemus & mansionem apud eum faciemus. Ad secundū dicendū sm Aleran. de hal'. in ij. pte. q3 anima tribus de causis ē creata a deo. Primo ꝓpter suam beneplacitam voluntatē. Juxta illud ps. Omia quecūq3 voluit dns fecit. Secūdo ꝓpter angelice ruine repationem Un magr in. ij. di. j. c. ix. dicit. De bonitate quo3 in scriptura interdū reperit quia factus sit ꝓpter repationez angelice ruine. qđ nō est intelligēduz qsi nō fuisset bō factus si nō peccasset angel9. sz quia inter alias causas hec etiā nō nulla extitit. hec ibi. Tercio ꝓpter ꝓticipationē btitudis eterne anima est creata. vt scz essentiā suā de9 ei ostēderet in qua est ois dulcedo & beatitudo. Un magr vbi sup. Fecit inquit deus rōnalem creaturā vt summū bonū itelligeret. intelligēdo amaret. amādo possideret. possidēdo frueret. hec ibi zē. ¶ Terciū deniq3 dubiuz erat. qre ania tam p̄ciose creata tam vili rei scz corpi sit vnita. Ad qđ respōdet scūs Bonauē. in. ij. di. xvij. q3 b ei queniebat q̄ttuor rōnibz. Primo rōne ipius hois. Secdo rōne inferioris. Tercio rōne paris. Quarto rōne finis. Primo ita q3 de9 oiportēs vniuit aiam p̄ciosam creaturā vili corpi de terra formato rōne ipius hois. Naz bō ꝑditus fuit vt nat9 m'ta cognoscere nō solū cognitione intellectiua. sz etiaz sensitiua. ideo debuit ei dari corpus multiformē. vt diuersa organa diuersitati sensuum deseruirēt ad cognoscenda diuersa obiecta. Quia etiam conditus in vertibilitate arbitrij vt possit viuere p iusticiam & mori p culpam. ideo corpus illud nō esse debuit celeste. sed corruptibile si peccaret. Secdo ania vnita est corpi rōnei inferioris. Nam nature corpales inferiores facte sunt vt deseruirēt creature rōnali. iō talis debuit esse creatura rōnalis q3 obsequiū creature q3 inferiorū eēt ei vtile. Tercio p̄ciosa aia vnita ē vili corpi rōne paris. req̄rebat eī ordo debit9 vt sicut facta est vna creatura rōnalis ꝓpe deū & in loco supremo sc̄z celo empyreo. ita debuit fieri alia creatura rōnalis in loco infimo sc̄z terra. & iō debuit eē homo talis vt in ania q3ueniret cū angelis & i corpe cū inferioribz & sic q3ueniret sue beatitudini sc̄z terre. Quarto ania ē vnita corpi rōne finis. Debebat ei bō subiici deo p humilitatē vt sic ascenderet vnde angelus ceciderat p elationē. ideo debuit ei dari corpus qđ haberet materiā hūiliationis vt se puluerē reputans p hmōi subiectionē deo ei9 gratiam implorar et. q3 natura diuitatis est q3 superbis resistit & hūilib9 dat gr̄az O de9 pie q̄ magnaz materiā dedisti hūiliatōis hoibus dum corp9 terreū anie vniuisti. & ecce cū tanta deiectione superbiūt te creatorē ꝓtemnūt & sancta p̄cepta infringūt. & nō solū ingrati de tuis beneficijs. sz etiā illis te impugnant. ¶ Scōm q3 documētū ex p̄missis verbis themat' declarādū erit anie imortalis redēptio cū ōr. Sicut me videtis hr̄e. Tūc ei xp̄s dns oñdebat illis suū sctissimū corp9 stigmata i se hns. ac si diceret. videte h sctm corp9 meū & stigmata cū q̄nta passione mea redemi alias hūanas q̄ p̄ciose mihi sūt. ¶ Cui9 qđem p̄ciositatē ex tribz intelligere possum9. s.

Dominica in albis

¶ Primo ex amissione
℣ Secundo ex emptione
¶ Tercio ex iocūdatione
℣ Primo itaqz anime p̄cīositatē intelligere possum⁹ ex ip̄i⁹ amissiōe. Vaz de pditōe seu amissiōe vilis rei ñ multū dolet bō sed ō amissione rei p̄cīose multū afflīgit. Sic xp̄s hō tm̄ doluit de aīe amissione q̄ p ea incarnari voluit. Unde cantat eccl̄ia. Qui condolens interitu mort̄ pire seculū salua/sti mundū lāguidū donās reis remedīū. Cuius rei manifestū signū patet ex hoc q̄ xp̄s rex angelorū p anie salute vīsus est flere z nunq̄ ridere. neqz enī fleuit p destructiōe mūdi. p acerba sua passione sed p aīa. cū etiā sup hierl'm fleret Lu. xix. dicēs. Si cognouisses et tu. s. fleres. Itē sup resuscitatiōnē lazari. z significat pctōres obstinatos. Job. xj. Item fleuit etiā in cruce. Heb. v. ideo dicebat. Sitio. s. salutē vr̄am. Sup quo Bern̄. O bone ie/su q̄d est ō qō loq̄ris. q̄d est qō dicis. in cruce cū iniq̄s suspēderis. in ligno clauis affigeris z dicis sitio. Nō em̄ sitis aquaz liquorē sed fidē z salutem pctōrū p quoz salute sic aspere cruciaris. O igīt aīa mea misera interroga tuū creatorē. tuū redēptorē dicens Cur dñe mi rex fles. z dicet tibi. Pro aīa tua fleo. illam deploro. q̄a i me ñ habeo q̄d plāgam. ℣ Secō p̄cīositas anie intelligi pōt ex ip̄ius emptiōne. Nā viles res vili p̄cio cōparant̄ sz p̄/cīose magno thesauro redimunt̄. O aīa mea certe tui p̄cū nūq̄ potes estimare. s. sanguinē et vitā iesu xp̄i regis angelorū. De quo apl's. j. ad Thoī. vj. Empti em̄ estis p̄cio magno glificate z portate deū i corpe vr̄o. De q̄ p̄cio ait Petr⁹. j. epl'e. j. c. Scientes q̄ nō corruptibilib⁹ auro vl' argēto redēpti est̄ ō vīa vana cōuersatiōe p̄ne traditōis sz p̄cioso sanguīe q̄si agni incōtamīnati iesu xp̄i. Hinc etiā Bern̄. ait. Subtī lime ē aie p̄cū q̄ nō nisi sanguie christi redimi potuit. quā ō mutatiōem p aīa tua dabis q̄ p nihilo das illā. Nōne dei filiꝰ cū esset i sinu p̄tis a regalib⁹ sedib⁹ p ea descēdit q̄ eā liberaret a ptāte diaboli. O q̄s studiose tebet p̄cīosa aīa se custodire a p̄cīs p q̄ bus tradit inimicis cū q̄b⁹ occidit et depurat supplicijs. Un̄ Hugo de arra spōse dicit. Implꝰ mihi vilis cē nō debeo q̄ tantuz deo placui vt et mori eligeret p me ne pderet me. Nec ille.

¶ Tercio p̄cīositatē anie intelligere possum⁹ ex ei⁹ iocūdatōe. Nam si aīa vilis res esset nulla vel modica esset iocūdatio in ei⁹ recuperatōe. Sed q̄ ē valde p̄cīosa ideo de ip̄i⁹ recuperatōne a diabolo iocūdant̄ angeli imo z ip̄e de⁹ p̄ eternus. De angel' q̄dē ō: Luc. xv. Gaudiū est angel' dei sup vno peccatore penitentiā agente. De deo patre dicit ibidem de filio. p dīgo q̄ peccatoris tipū tenet. Cum esset adhuc longe. id ē nō plene cōtritus mificoꝛdia motus est. Et accurrēs cecidit sup collū eius z osculatus est eum. O igīt miserrimi peccatores cur de vīa anima nō curatis. cur p modica peccati delectatōne p̄cīosam rem vendi tis. cur eam beata vita priuat̄ quā sic dilexit deus vt p̄ro ea vnigenitum suum daret. Cur nō consideratis q̄ solam vnicā animā habeatis. Certe tenemini vt omnia faciatis opa z sustineatis aduersa quib⁹ eam p duca/tis ad locum eternū gaudiū sempiternum: quod oculus nō vidit. auris nō audiuit. nec in coꝛ hominis ascendit. Ad quod nos p ducat qui viuit et regnat cū deo patre. ℟.

¶ Dominica in albis
℣ Sermo lv

Venit ihesus et

Venit ihesus et sterit i medio eoz z dixit Pax vobis. Joh.xx. Verba hec vi/ uēs cū mortuis aiebat de termio eē/ ue pacis ꝫ falsam mūdi pacē que sa/ luti inimica est z xp̄o ꝫria. ¶ ¶ Que quidem est triplex.scz. ¶ Prima est fantastica ¶ Secūda est sophistica ¶ Tercia est dyabolica ¶ Pria pax mala ꝫ quā clamat salua tor est fantastica di. Matb.x. Nolite putare qm̄ veni mittere pacē i terraz non veni pacem mittere sz gladium. Et hec a filijs mūdi huj⁹ credit eē ꝥa nō nō est in terrenis aliō nisi pax fan/ tastica que apparet sz nō est. Dicit em̄ saluator Joh.xvij. In mūdo pssuraz habebitis i me aūt pacē. Certe pax e/ rat fantastica quā habebat ciuitas hie rusalē Lu.xix. Vidēs ihesus ciuitatem fleuit sup illā di. Quia si coḡuisses et tu z nūc i hac die tua q̄ ad pacē tibi st Ciuitas em̄ illa gaudebat pspitate z ignorabat excidiū iminere. Sic etiā moderni diuites licz videant populꝰ dñari z in mūdo nō esse qō timeant. nō tñ habēt verā pacē .qa si redeūt ad ꝓsciam ibi habēt rixam z extꝝ timorē ne forte veneno occidant. timēt nāq; amicū ne decipiat. dom̄ ne violenter rapiat. seruū ne subtrahat. vmes ne corrodant. incendiū ne cōsumat. z sic implet illō Esa.lvij. Nō ē pax impijs dicit dñs. et Job.xv. Cū sit pax ille sp i fidias suspicat. Sicut eni captiuꝰ nō habet pacē. ita diues diabolilaqueis irretitus desiderat pla habere z habi ta ꝓfuare. Hñ igit dicit apls de eis. j. Thi.vj. Qui volūt diuites fieri inci/ dūt in laqueū diaboli. ¶ Scdo pax ve ra nō est in delicijs. qz qm̄ magj nollēt delicios sit tūc amaricant. iuxta illud. j. ad Thes.v. Cū dixerint pax z securi/ tas tūc repentinus eis supueniet in/ teritus. Et demū vt dī Apocal'.xviij. Quātū glificauit se z i delicijs fuit tā/ tū date illi lamentū z luctuz. Tercio vera pax nō est i mūdi fastigijs vbi q̄/ rit ambicios⁹ .qz habito honore mū dano statim altioza ambit. sicut abs/ lon ꝫ naturā sanctū prēm suū dauid ꝑsequebatur .ꝓter regnū .ij. Reg.xvij ¶ Secundo quedā pax est sophistica q̄ apparet sz nō est sicut i amicicijs mū danis videm⁹ q̄ a quo sperabat pax parat inimicicias .iuxta illō ꝑs. Dō pacis mee in q̄ sperabā magnificauit aduersū me supplātatōem . Idē. Lo/ quunt pacē cū primo suo mala aūt i cordib⁹ eoz̄. ¶ Tercio quedā pax est dyabolica q̄ est latronū z alioz̄ male factoz̄. z oīm maloz̄ ꝓcordia est pax diaboli. de q̄ dicē ꝑs. Velaui sup iniq̄s pacē pctōz̄ vides. Ne igit laboz̄es mūl tū pacē mūdi in delicijs diuitijs z vi/ cijs reformare qz est pniciosa .sz pacē cordis tui ꝫ aduersa .vt si forte tribu/ laris ꝓpē viā dei int⁹ retincas trāql/ litatē animi q̄ est vera pax quā attu/ lit xp̄s di. Pax vob⁹ zc. ¶ Cū in ꝑsenti euāgelio saluator noster se mediato/ rem dei z hoim oñdit triplicit. s. ¶ Prio situ .ibi. sterit i medio eoz̄um ¶ Scdo dicto .ibi. z dixit. pax vobis. ¶ Tercio actu .ibi. Dicit thome. In/ fer digitum zc. ¶ ¶ Prio dixi q̄ saluator noster oñdit se mediatorē vez̄ dei et hoim si tu .exquo venēs ad discipulos sterit i medio eoz̄. officiū em̄ mediatoris ꝑ oib⁹ maius erat xp̄i q̄ sol⁹ est media/ tor dei et hoim .qđ voluit in ℔ euāge/ lio ꝓbare. Nā ver⁹ mediator ē ille qui exercet officiū mediatoris .sz xp̄s hm̄ naturam hūanā hoc fecit. qz tria fecit q̄ sunt officia mediatoris. s. ꝙiungere

Dominica in albis

remota.pticipare extrema z ordiate existere inter illa. Primū officiū mediatoris ē pūgere remota siue distincta. Nā extrema que ab inuicē sepant in medio pūgunt. Sic vnū extremū est deitas q̄ est initiū oīm. aliud est hō q̄ est vltim⁹ creatura.z. z omag⁹ elōgatus a dei filiitudie p̄ peccm̄ ito nō poterat venire ad vltimatū finē. i. deuz nisi p̄ mediatorē xp̄m q̄ se inponēdo fm̄ hūanitatē int deū et hoīes deo sacrificauit p̄ suā mortē. p hoīe quē reconciliauit deo z ei pūxit. Un̄ Aug. ō qn̄q̄ hereses dicit in p̄sona xp̄i. Cū esses inimic⁹ p̄ri meo p me reconciliaui te. laborauī. sudaui. caput meuz spinis subiecī. iniurijs z aspritatib⁹ lacerat⁹ fū. sanguinē meū fudi. aīam morti exposui. cū int̄ mōtes z siluas errares q̄siui te. humeris meis portaui. manus meas clauis obiecī. lācea latus meū aperuit vt pūgerē te mihi. z tu diuideris a me. z sic implet illud vulgare dictū Thebiuth az vedenek. Unde dicit ap̄l's de xp̄o. j. ad Thim̄. ij. Mediator dei z hoīm hō xp̄s ihs cui⁹ testionīū p̄firmatū ē tp̄ib⁹ suis. Hoz officiū medij seu mediatoris ē p̄ticipare extrema vt habeat p̄uenientiā cū vtroq̄ extremo. Sic xp̄s int̄gtū hō a deo q̄dē p̄ticipat brītudinē. ab hoīb⁹ autē p̄ticipat infirmitatē. Patz ḡ q̄ mediator sit duoz̄. z sit nō solū deus sz z hō et de⁹ vniēs extrema diuisa. Hinc oz Gal'. iij. Mediator aūt vnius nō est. deus aūt vn⁹ est. Unde Aug. i omel'. Iste doc⁹ euāgelicus fratres vbi se domin⁹ dicit vitē z discipulos suos palmites fm̄ hoc dicit q̄ est caput eccl'ie nosq̄z mēbra ei⁹ mediator dei z hominū christ⁹ iesus. Un⁹ quippe nature sunt vitis et palmites. p̄ter q̄ cū esset deus cui⁹ nature nō sumus facti est hō vt in illo esset vitis hūana natura cuius z nos hoīes palmites esse possemus. Terciū officiū seu p̄ropetas mediatoris est vt ordinate se habeat inter extrema. Mediatoz eiī est inquantū est sub p̄imo z supra vltimū. Sic mediator christ⁹ fuit fm̄ naturam humanā sub deo inquantū ē creatura. z est sup̄ omnes hoies z angelos inquantū est assumpt⁹ in p̄sonā filij. Unde vt dicit sc̄tus Tho. sup̄ iij. dist. xix. ar. v. q̄ neq̄ demōes: neq̄ angeli neq̄ hoies sancti sunt mediatores inter nos z deū. Primo demones mediatores esse nō possunt. q̄ liācet participēt nobiscū i miseria nō tñ cū deo in brītudine ad quā rendim⁹ tanq̄ ad finem vltimū. z ideo si interponūt se inter nos z deū conant trahere ad eternā miseriā sepando a deo in quo est vera beatitudo. z sic dicunt sep̄atores nō mediatores. Secundo etiā angeli nō possunt esse mediatores. q̄ deficit in eis secundū officium mediatoris. qui licz p̄ticipent cū deo in beatitudine nō tñ nobiscū in miseria. et sic nō sunt mediatores licz sint admīstratores seu mīstri mediatoris. Tercio quoq̄ nullus sanct⁹ pōt esse mediator. q̄ deficit terciū officiū mediatoris. scz q̄ deberet esse sup̄a oēs homines. z ideo licz sint cooperatores mediatoris seu inductores ad mediatorem tñ totā naturā hūanā nō possūt adducere ad beatitudinē sine mediatore. Sicut Moyses fuit mediator veteris testamēti. ramē nec se nec etiā alios p̄fiarchas seu p̄pheras potuit ad beatitudinem p̄ducere sed stabant in lymbo expectāres christū dominum verū mediatorē qui sua morte eos valeret adducere ad deum. Et hoc est quod dicit ad Heb. ix. Christ⁹ nouī testamenti mediator est vt mortē intercedente in redēptōnem earū

Sermo LV

Purificationū que erant sub priori te/ stamēto repromissionē accipiāt q̄ fūt vocari eterne hereditatis. ¶ U. Et quo igit̄ christ⁹ solus est ver⁹ media/ tor dei z hominū. qđ est maximū ip⁹ officiū. ideo tenuit titulū mediatoris in quinq; suis opibus. scz.

¶ Primo mediatoris officiū inchoā/ Secūdo mediatoris offi, (ando cium ordinando

¶ Tercio mediatoris officiū consū/

¶ Quarto mediatoris of/ (mādo. ficium publicando.

¶ Quito mediatorꝭ officiū ꝓfuādo.

¶ Prio dixi q̄ titulū mediatoris tenu/ it in inchoādo mediatoris officiū i tē/ pore in loco z i modo. ¶ Prio tenuit of ficiū mediatoris i tpe. q̄ dicit Sap. xviij. Dū mediū silentiū teneret oīa z nox in suo cursu mediū iter haberet oīpotēs sermo tuus dñe ecclīes de ce/ lo a regalib⁹ sedib⁹ venit. Ut em̄ pba bilius dicūt q̄ angel⁹ venit ad v̄ginē hora cōpletorū. z ideo tūc pulsat pro Aue maria. durauitq; sacra collocu tio vsq; ad dimidiū noctis. Et virgi ne dante cōsensum sermo dei patris. filius venit in vterū virginis z̄. Venit etiā in medio magnor⁹ anno/ rū Iuxta illud Abacuc. iij. Dñe opus tuū in medio annorū vivifica illud in medio annorū notum facies. De vtero etiā virginis egressus est in me dia nocte. quia vt dicit Luc. ij. Tunc pastores custodiebāt vigilias noctis Secūdo inchoādo officiū mediato/ ris tenuit mediū in loco. quia venit i mediuꝫ vteri virginalis. Nam sicut christus dñs est mediator dei et ho/ minū. ita beata virgo est mediū inter christū z homies. Un Bern. Ad ma/ riam velut ad mediū dei recurrūt q̄ i celo sunt z q̄ in inferno. z qui nos pre cesserunt. z nos qui sum⁹. z q̄ nos se/ quunt z nati natorꝫ z q̄ nascent et il/ lis. Unde beata virgo nō solum fuit mediū locale sed etiā logicale. Que/ rūt eni logici mediū ad cōcludendū maiorē extremitatē de minori. vt dic Aristo. ij. priorū. Maior extremitas est de⁹. minor extremitas i genere ra/ tōnabiliū hō est. Perquisierūt igitur patriarche z ꝓphete ac alij iusti medi um vt cōcluderēt maiorē extremitatē de minori z nō inuenerūt Sed beata v̄go z facta est mediū in quo v̄bū ca ro factū est vt maior extremitas p̄di/ cetur de minori. z ecōuerso. q̄ bñ dici tur. hō est de⁹. similiter de⁹ est homo. Mor etiā vt natus est xp̄s elegit me/ dium. quia positus est in medio bo/ uis z asini. Abacuc. iij. In medio duo rū animaliū. Tercio mediator xp̄s inchoādo suū officiū tenuit mediū i modo. nascēs em̄ de v̄gine sic oñdit suā infirmitatē vt ostēdere suā diuitatem nō ptermisit. Nat⁹ vagit fascis colli/ gat⁹. Ecce ḡnta infirmitas. Sz z impa ror celestis duce stella magos ad se a/ dorādū trahit. isup celestē exercitū ad se laudādū venire iussit. Ecce ḡnta ma/ iestas ¶ Scō titulū mediatorꝭ tenu it christus in ordinando seu exequen do suum officiū. Quia vt dicit Luce ij. Cum factus esset annorū duodecī inuentus est in medio doctorū audi ens illos z interrogās. Sedēt. Stu/ pebant autē sup prudentia z respon/ sis eius. q̄ nunq; viderāt puer tante etatis tāte sapiētie. p̄sertim cū scirent q̄ lras nō didicerat. Deide incipiens p̄dicare vt dr Lu. iiij. cū voluissent ip sū p̄cipitare. q̄ nō ōbebat mediator ḡ genere mortꝭ mori. iō ipe trāsiēs p̄ me diū illor⁹ ibat. Ubi dic Sed. q̄ cū p̄ci pitaretur rupis ad modū cere liq̄fa/ cte cessit z fec̄ qōdā cōcauū i q̄ recept⁹ ē xp̄s. et adhuc manēt ibi ruge vestigia

Dominica in albis

vestigia ei⁹ sic asserūt illi q̄ viderunt. Silr in vltima cena discipul⁹ ministrās eo sdē erudiēs quō platū eligerēt dicit Lu.xxij. Ego in medio vestr̄ sū sic q̄ ministrat.q.d. Ille sit vobis supior q̄ fuerit hūilior. ¶ Tercio titulū mediatoris xp̄s tenuit suū officiū ꝓsūmādo qz in medio latronū emisit spiritum. vt dicit Job.xix. Crucifixerūt cū eo duos latrones hinc z inde mediū aūt ie/sū. ideo ꝟ fecerūt vt cogitaret popul⁹ q̄ fuerit malefactor erā cū ill' fuit crucifixus. ¶ Dz diuia dispensatōe factuz est vt implerēt ꝓphetia Esa.liij. Cum sceleratis deputat⁹ ē.q̄ ante fuerat vacua. Positus etiā fuerat in medio latronū vt null⁹ q̄ntūcūq; pctor despet de venia si voluerit cōuerti.z iō i medio cre ꝓsūmauit suū officiū vt oīs ad se traheret. Vñ ps. Rex nr̄ aī secula.i.cēna ordinatōe rex opat⁹ est salutē in medio tre. ¶ Quarto titulū mediatoris xp̄s tenuit suū officiū consūmatū publicādo.qz resurgēs a mortuis stetit in medio discipulor vt dr i ꝟ euāgelio.z dixit eis. Pax vob.q.d. iā est pax inē deū z boiez ꝓsūmata per passiōez meā. ¶ Quito titulū mediatoris xp̄s tenuit z tenet pacē ꝓsūmatā ꝓfuādo. Nā vsq; ad seculi finē stat i medio nostr̄ q̄ ait Mat.vl. Ecce ego vobiscū sū oib⁹ dieb⁹ vsq; ad ꝓsūmatōez seculi.sz quō sit i medio.vidit Job.euāgelista Apoc.j. septē cādelabra aurea z i medio septē cādelabror aureor⁹ silem filio hois.i.xp̄o filio ✠gis. Ista septē cādelabra aurea sūt septē sacramēta eccl'ie i q̄r medio ē sacim eucharistie vbi ꝓsinēt ver⁹ mediator de⁹ et hō xp̄s.q̄ inē deū z boiez pacē ꝓfuat. z nō solū inē deū z boies sed etiā inter boiez z boiez.iō dicit Mat.xviij. Ubi duo vl tres ꝓgregati fuerint i nomie meo in medio eor̄ sū. Dicq; xp̄s ibs ver⁹ mediator inchoādo pacē ordinauit.ordinatā cōsūmauit.cōsūmatam publicauit.publicatā ꝓfuauit.q̄ ꝓbauit hodie situ suo dū i medio discipulor̄ stetit p⁹ suā resurrectōz. ¶ Secūdo ieſus christ⁹ resurgēs oīdit se verū mediatorē dicto cū dixit. Pax vob Ad ꝟ q̄dē fili⁹ dei fact⁹ est hō mediator dei z hoīm vt pacē reformet.iō conato angeli cāuerūt Lu.ij.di. Gloria in altissimis deo Et i terra pax hoib⁹ bone volūtat. Et xp̄s amator pacis i tota vita sua pacē fuauit di. Matth. v. Bti pacifici qm̄ filij dei vocabunt. Pacē etiā salutādos discipulos docuit di. Mar. x. In quācūq; domū intraueritis ꝓmū dicite Pax huic domui. Et Job.xliij. in testamēto pacez suis legauit dicēs. Pacē relinq̄ vobis pacē meā do vob. Ire mortē deuicta ap̄los pace salutauit tanq̄ ver⁹ mediator d. Pax vob. Ro est q̄ ps. ꝟ eo ꝓdixerat. Oriet in dieb⁹ ei⁹ iustitia et abūdātia pacis. Vñ ad verā pacē requirunt tria scz

¶ Primo vnitas cum ꝓximo.

¶ Secdo ꝓformitas cum dño

¶ Tercio trāquillitas in animo.

¶ Primo dixi q̄ ad verā pacē requirit vnitas cū ꝓximo. ne ab eo diuidat⁹ discordiā.qz dic Aug.ꝟ xbis dñi. Nō potit ad hereditatē dñi puenire q̄ restamētū pacis noluerit obfuare. Nec potit ꝓcordia hīe cū xp̄o q̄ discors voluerit eē cū xp̄iano. Debem⁹ em̄ eē cōcordes cū ꝓximo ꝓpt tria. Primo ꝓpter nature inductōez.qz natura ad ꝟ spem cialit inducit sic videm⁹ q̄ ꝓformes i natura associāt se.sic volucres bestie pisces ꝛc. Nihil igit rei create suauis, nihil dulcis, nihil ꝓnaturali⁹ ipa pace. Vñ Aug.xix.de ci.dei dic. Tātū est pacis bonū vt etiā in terrenis reb⁹ at qz mortalib⁹ nihil grat⁹ solet audiri,

nihil delectabili⁹ cõcupiſci. nihil meli⁹ inueniri. nihil felici⁹ poſſideri. cur bellũ a bonis geritꝝ niſi vt pax habeaꝫ? Hinc beſtie ſiluas repetũt. hic volu⁹ cres ad aera ſe ſuſtollũt. piſces ad p⁹ funda maris ſe demergũt. reptilia in viſceribꝫ ꝛre ſe abſcõdũt vt pacẽ hẽant Jõ ꝛcludit Aug⁹. di. Pax ẽ bonũ ſine q̃ nihil eſt bonũ. Secõ debem⁹ ꝛcor⁹ des eſſe cũ primo ꝓpꝛ ſpũalẽ cognati onẽ. qz dic̃ Aug. de diſciplina xp̃iana Oẽs ſm qꝫ xp̃iani ſum⁹ fratres ſum⁹ qz pater nr̃ eſt de⁹ celeſtꝭ. Tercio debe mus ꝛcordes eſſe cũ primo ꝓpter ꝛſi milẽ eſtimationẽ. qz oẽs tã diuites q̃ egeni ꝛſili p̃cio ſum⁹ redẽpti. Juxta il lud. j. Thoꝛ. vj. Empti eñ eſtis p̃cio magno. Et qz vnũ dñm habem⁹. in vna fide ſumus. vno pane veſcimur vnã bꝛitudinẽ erpecram⁹. iõ pacifici eſſe debem⁹ vt de⁹ pacis ſit nobiſcum qz dicit Aug. in epl'a ad frẽs heremi⁹ tas. O par. btũs q̃ te hz. maledict⁹ q̃ odit te. z q̃ te ipedit z frangit inter ho mines. qm̃ talis antixp̃s eſt z filꝰ p⁹ ditõis. O par q̃ te hz teneat. q̃ te nõ hz p̃rat ſi filꝰ dei eſſe ꝓoptat. hec ille. Nullꝰ em̃ iniuſtꝰ verã pacẽ habere po terit. qz iuſticia z par ſunt due amicis ſime ſe mutuo oſculãtes. Juxta illud p̃s. Juſticia z par oſculate ſunt. Se⁹ cũdo ad verã pacẽ reqrit cõformitas cũ dño vt inferior obediat ſuo ſupio⁹ ri. tũc em̃ eſt vera pax qñ caro ſubiicit anie. ania vo deo. qñ aũt caro ſeu ſen ſualitas dñaꝫ anie z volũtas ꝛtraria tur deo. tũc vera pax nũq̃ põt fieri. vt ꝺr Job. ir. Quis reſtitit ei z pacẽ habu it. q. d. nullꝰ. Tercio ad verã pacẽ req⁹ rit⁹ trãquillitas in aio ita qꝫ mens nullis paſſionibꝫ agitet. ſ. ira. odio. ti more. amore. aut aliq̃ crimie. Quicũ qꝫ em̃ aliꝺ tpale appetit ſtatim inqe tus fiet. Unꝺ Greg. Quid qer⁹ qꝫ in b mõo nihil appetere. qꝺ laborioſi⁹ q̃ꝫ frenis reb⁹ z deſideriis eſtuare. Hãc igit pacẽ nõ poſſunt hre ſuꝑbi qz cor deſideriũ varijs vanitatibꝫ plena ẽ. iõ ꝺr Prouer. xj. Ubi ſuꝑbia ibi z ꝓtũa cia. Et eiuſdẽ. xiij. Inẽ ſuꝑbos ſp iur gia ſunt. Deniqꝫ hãc ptãtez nõ pñt ha bere delicati. qz dicit Berñ. O delica te q̃ delicijs circũfulc⁹ cõfuſionẽ expe ctas. nõ eſt regnũ dei eſca z pot⁹. pur pura z biſſus. qz diues his plenus ſe pultus eſt i inferno. ſed regnũ dei ẽ iu ſticia. Tales pacez habẽt in oꝛe nõ in anio. ſm p̃s. Qui loquũt pacẽ cũ pri mo ſuo mala aũt in coꝛdibꝫ eoꝛum.

¶ Tercio ſaluatoꝛ oñdit ſe in b cuã gelio verũ mediatoꝛẽ tactu cuz dixit Thome. Infer digitũ tuũ huc z mit te in locũ clauoꝝ z affer manũ tuaz z mitte in lat⁹ meũ z noli eſſe incredu lus ſz fidelis ac ſi dicat. qz non credis viſui nec auditui tuo. ſaltez crede me eſſe vez mediatorẽ p tactũ cicatricuz quas in officio mediatoꝛis ſuſcepi. In generali em̃ reſurrectõe nõ reſur gunt homies cuz vulneribꝫ. qz reſur gunt incoꝛrupti. alias q̃ decapitat⁹ eſt reſurgeret ſine capite. ꝓter mediatorẽ xp̃m q̃ in ſua reſurrectiõe retinuit ci catrices. nõ ex impotẽtia curãdi.

¶ Hz vt dicit Rayne. in ſũma titulo de reſurrectõe. qꝫ ꝓpter q̃nqz. ſ.

¶ Primo ꝓpꝛ fiduciã pctoꝝ p̃bendã.

¶ Secõ ꝓpꝛ ſui triũphi gl'iam.

¶ Tercio ꝓpꝛ fidẽ ꝛfirmãdã.

¶ Quarto ꝓpꝛ miſcoꝛiaz oñendã.

¶ Quinto ꝓpꝛ iuſticiã faciendã.

¶ Primo dix qꝫ ſaluatoꝛ reſeruauit ci catrices ꝓpter fiduciã p̃bendam. ma gna oino eſt pctoꝝibus fiducia qꝫ ipſi habent in curia celeſti p ſe talem me diatorẽ qui ſeder a dextris dei patris intercedendo p eis cum ſuis cicatri cibus. Unꝺ Roñ. viij. Qui eſt ad de⁹

Dominica in albis

rterā dei etiā p nobis interpellat. ℣ Tercio saluator reseruauit vulnes
sc̄z ostēdendo patri quale genus mor
tis p peccatoribus sustinuit. vt inter de
um z hoiem pacem tāq̄ verus media
ator reformaret. z diceret illō ps. Re
spice in faciez xp̄i tui. Hinc. ℣. Job. ij.
dr. Si q̄s peccauerit aduocatū hēm⁹
apud p̄rem ihm xp̄m. z ipe ē ꝓpiciatio p
ctis nr̄is. Un etiā Ber. O bō securū
habēs accessum ad deū vbi habes fili
um a ñ p̄rem z a ñ filiū matrē. filiꝰ ostē
dit p̄ri latꝰ z vulnera. mr̄ oñdit filio pe
ctus z vbera. nec vlla poterit eē repul
sa vbi tot charitatis ꝓcurrūt insignia.
¶ Scōo saluator mōi fuauit sua vul
nera resurgēs ꝓpē sui triūphi gl̄iaz. iō
ipa vulnera nō fuit necerūt ꝓfusibilia
Nā vulnꝰ aliq̄d ex tribꝰ est ꝓfusibile.
Prio q̄n cāt ex ipotētia resistēdi. Scōo
q̄n causat ex ig̃rātia curandi. Tercio
q̄n causat ex ig̃minia delinq̄ndi. Sz
xp̄s dn̄s nō habuit sua vulnera p̄di
cis caus. Primo eiꝰ nō habuit cica
trices ex ipotētia resistēdi. q̄ sic̄ potat
nō mori. ita potat nō vulnerari q̄ so
lo vbo inimicos ꝓstrauerat. Scōo
cicatrices nō habuit ex ig̃rātia curan
di q̄ etiā mortuos scit suscitare. Ter
cio cicatrices xp̄s nō habuit ex ig̃no
minia delinq̄ndi. q. nō ꝓ pctis suis
sz nr̄is passus ē. z iō gl̄iosuz ē ei habe
te vulnera. sic̄ militi reuertēti de p̄lio
gl̄iosum ē fractū scutū hr̄e. Un Beda
sup Lu. sic dic̄. Xp̄s nō ex ipotētia ci
catrices curādi seruauit. sz i ꝑpetuz
gl̄ie triūphū. Et Chryſ. ita ait. Etiaz
crux z cicatrices radijs solis erūt lu
cidiores. z subdit. Considera q̄nta sit
virt⁹ crucis. sol obscurabit̄ z luna ñ da
bit lumē suū. Ipa aūt crux luna z so
le p̄clarior erit z lucidior. Tātū enim
gaudiū habebim⁹ de visiōe q̄n ꝓ cica
tricū xp̄i q̄ nun ꝓ digne possem⁹ b re
gratiari z defuire. etiā si mille ānos
b viuerem⁹ z laudabilit̄ seruiremus
mōstrauit nō credēti vt tāgeret z vide
ra ꝓfidē ꝓfirmādā. sic̄ in b euāgelio
fidē Thome z in Thoma nr̄am ꝓfir
mauit ita vt diceret. Dñs me⁹ z deus
me⁹. tā hūanitatē q̄ diuinitatē ꝓfitēdo.
Un Greg. in omel. Egit nanq; miro
mō diuina clemētia vt discipul⁹ dubi
tans dū in magr̄o vulnera palparet
carnis. i nob sanaret vulnera infide
litat̄. pl⁹ei infidelitas Thome ad fi
dē q̄ oim discipl⁹oꝝ fidelitas ꝓfuit. q̄
dū ille ad fidē palpādo reducit. mens
nr̄a oi dubitatōe post posita i fide soli
dat̄. ℣ Quarto xp̄s vulnera refuauit
ꝓpē miscōiaz oñendā vt ipa eadem
vulnera redēptoris oñderet q̄ illis
ex miscōia suscepit. Nā magꝭ esset pie
cas z miscōia si q̄s ꝓpē aliquē ꝑmitte
ret sibi manū vel pedē abscindere vel
oculū eruere vt illū liberaret. Sic xp̄s
nulla absolutus necessitate nō solū pe
dē aut manū. sz totū corp⁹ ex miscōia
dedit ad dilatiādū z ꝓfundū. vt iam
sanguis z vulnera misericordie susce
pta nob miscōiaz ipetrarēt. Dicit enī
Isteſan⁹li. iij. z vlē. q̄ bri dupl⁹ dicūt
orare p nob. Uno mō exp̄sse dū vot
z desideriꝭ suis aures diuie clemēte
pulsant. q̄ nō faciūt nisi gr̄ā videt di
uinā clemētiā dare p eoꝝ pces z deli
deria. Alio mō dicūt orare q̄si interp
tatiue. s. p eoꝝ merita q̄ in ꝑspectu di
etia nō tm̄ eis cedūt ad gl̄iaz. sz etiā
nob ad veniā. Sicz q̄r pcussiones z
vulnera habuit xp̄s i corp̄e. q̄ties su
dit sanguinē sunt suffragia p nobis ef
lo inſecdētia. Dic Hebre. xij. Accessi
stis ad sanguinē meli⁹loquēte q̄ san
guis Abel. Sāguis enī Abel petebat
vindictā sup Chayn. sanguis xp̄i pe
tit miscōiaz. ℣ Quinto saluator refua
uit cicatrices ꝓpē iusticiā faciendā. vt
vicz i iudicio oñdat damnatis q̄ iuste
dānent. Un Aug. Sic ei Thome de

ret. ira etiã inimicꝫ suis vulnera sua demõstratur⁹ est. nõ vt eis dicat sicut Thome qz vidisti me credidisti. sz vt ꝓuinces eos ꝓpter fidem dicat. Ecce hoiem quẽ crucifixistꝫ videtꝫ vulnera q̃ inflixistis agnoscitꝫ lat⁹ qõ pupugistꝫ z p⁹ pter vos apertuz ẽ nec intrare voluistꝫ Et terrã Abyss. sup Mat. sic dic. Pro pter vos hõ fact⁹ sum z ppẽ vos alligatus z delusus z cesus z crucifix⁹. z sub dit. Ubi ẽ trãsactꝫ iniuriaꝫ meaꝫ fructus. ecce pciũ sanguis mei quẽ dedi in redẽptoꝛ aiaꝫ vraꝫ. vbi ẽ seruit⁹ vestra quã p pcio sanguis mei dedistis mihi. ego sup oia vos dilexi cũ essem deꝰ apparẽs hõ. z vos me oibꝫ rebus vris vilioꝛẽ fecistꝫ. q. d. ego sum media toꝛ verꝰ deꝰ z hoim. videte q̃nto labore disposui amicitiã inẽ pꝛez meũ deum. z vos quipẽdistꝫ iõ vobis nõ erit pax in eternũ qz eã pacẽ p me restaurata violastꝫ. Ite igr in ignẽ eternũ ꝛc. a q̃ eripiat mediatoꝛ nr̃ ꝑs z pducat ꝛc.

¶ Decadẽ dñica in albis. ℣ Ser. lvj.

Nolli esse incredul⁹ sed fidelis. Rñdit Thomas z dixit. dñs me⁹ deꝰ me⁹ Job. xx. c. z in euangelio. In q̃ria insinuat euãgelista. s.

¶ Prio qd sit actũ Thoma absente.

℣ Scõo qd sit gestũ ipo ꝑsente.

¶ Tercio qd sit credẽdũ euangelista referente.

℣ Primo nãqz euãgelista insinuat qd sit actũ Thoma absente. Nã ipsa die resurrectõis discipli duo cognito xpo in fractõe panis redierũt i hierlm ad cõdiscipulos qs inuenerũt cõgregatos vnacũ Thoma. z referẽtibꝫ quõ dñm vidissent z coꝛuissent. z illis referẽtibus q xps resurrexisset z apparuisset Petro. vt ptz Lu. vlẽ. Interim Thomas exiuit ꝺ medio discipl'oꝛ z mox venit ibs ianuis clausis z stetit i medio z dixit. Pax vob. ad insinuãdũ q nũqꝫ pt eẽ pax i collegio. nisi pl⁹ sit in medio. ita q nõ pl⁹ ad vnã pteꝫ inclinet qꝫ ad aliã. sic colũna nũqꝫ sustinet benedificiũ si nõ sit i medio. vt dic. Ludoꝛ pbus. Et cũ xps pacẽ nunciasset discipul'. ondit eis man⁹ z lat⁹. gauisi sũt discipli viso dño Quibꝫ iterꝫ dixit. pax vob. sic misit me viuẽs pr̃ z ego mitto vos. z insufflauit z dic eis. Accipite s. s. q̃ re. pec. re. z b ẽ qõ sup dictũ ẽ. Thomas aũt nõ erat cũ eis qn̄ vẽit ibs. iõ dixerũt ei alij discipli. Vidim⁹ dñm. Ille aũt dixit eis. Nisi videro i mãibꝫ ei⁹ figurã clauoꝝ z mittã digitũ meũ i locũ clauoꝝ z mittã manũ i lat⁹ nõ credã. ℣ Scõo qd sit gestũ Thoma pñte euãgelista insinuat cũ dic. p⁹ dies octo i. hodie erãt discipli int⁹ z thomas cũ eis. vẽit ibs ianuis clausis z stetit i medio eoꝝ z dixit. pax vob. Deide dic thome Infer digitũ tuũ huc z vide man⁹ meas z affer manũ tuã z mitte i latus meũ. z noli eẽ incredul⁹ sz fidel⁹. Rñdit Thomas. dñs me⁹ z deꝰ me⁹. Dic ei ibs. qz vidisti me thoma credidisti bti q̃ nõ viderũt z crediderũt ¶ Tercio euãgelista insinuat qd sit credẽdũ ipo referẽte cũ dic. mlta qdẽ z alia sigña fec i cõspectu discipl'oꝝ suoꝝ q̃ nõ sũt scpta i libro hõ. h. sãt scpta sũt vt credatꝫ. qz ibs ẽ filꝰ deꝰ. z vt credẽtes vitã hãtꝫ i noie eꝰ Uñ ex ꝓmissis ꝛbis de fa catholica fide tria õclarem⁹ salutꝫ documẽta. s.

¶ Primũ de ipa fidei necessitate. ibi noli eẽ incredul⁹.

℣ Scõz õ ipa fidei ꝛitate. ibi. sz fidel'

¶ Tertiũ de xpiane fidei ꝛitate. ibi. rñdit Thomas. dñs ꝛc.

℣ Primũ documẽtũ declarãduz dixi ex ꝓmissis ꝛbis q erit de fidei catholice necessitate cũ dr. Noli eẽ incredul⁹ Iãta q̃ppe ẽ fidei necessitas q sine ipa nõ ẽ salꝰ maxie adultꝫ. iõ ne Thomas i infidelitate piret xps rex ãgeloꝝ

Dominica in albis

miſericorditer p̄ ſua ſacra ſtigmata z ipius verba reduxit ad verā fidē. z iō q̄ ipa fides de nō viſis ſit neceſſaria ad ſalutē pbem⁹ tripl̄r. ſ.

¶ Primo auctoritatib⁹.

¶ Scōo rōnib⁹.

¶ Tercio exemplis.

¶ Primo q̄dem q̄ vera fides ſit neceſſaria ad ſalutē pbem⁹ auctoritatibus dicit eñ apl̄s Hebreo. xj. Sine fide impoſſibile eſt placere deo. credere eī oꝑtet accedentē ad deū q̄ de⁹ eſt. z inquirentib⁹ ſe remunerator ſit. Et Aug. in li. de fide ad Petr̄ ait. Fides ē omniū bonoꝝ fundamētū hūane ſalutis initiū. ſine q̄ nemo p̄t vnq̄ ad filiozū dei numerū puenire. Idē. z hr̄. xxviij. q. vij. c. Ubi ſana fides nō ē nō p̄t eſſe iuſticia. q̄ iuſt⁹ ex fide viuit. Idez ſup epl̄am Hal̄. ait. Nullū implet mādatū. nullū opus bonū facit q̄ fidem nō hz. Vnde etiā Grego. z hr̄. xxiij. q. j. c. Quia ex ſola. Niſi q̄s fidei ſoliditatez tenuerit diuinā p̄ntiā nūq̄ agnoſcit. De q̄ ſoliditate dñs dicit. Sup hanc petrā edificabo eccl̄iam meā. Idez et hr̄. j. q. j. c. Cū paul⁹ dicat. fundamentū aliud nemo pōt ponere p̄ter id qđ poſitū eſt viz ihs xp̄s. cōſequenter p̄obat q̄ vbi xp̄s nō eſt fundamētū nullū pōt eſſe boni op̄is ſuꝑedificium. Et Athanaſi⁹ in ſimbolo ait. Quicunq̄ vult ſalu⁹ eē ante oia opus ē vt teneat catholicā fidē. Quā niſi q̄sq̄ fideliter firmiter crediderit ſalu⁹ eſſe nō poterit. Que oia ipa vitas cōfirmat Math. vlt̄. di. Qui vo nō crediderit cōdemnabit. Et q̄b⁹ patet q̄ vera xp̄iana fides eſt neceſſaria ad ſalutē extra quā oēs damnabunt. Scōo b idez ꝓbemus rōnib⁹ ſer. ſ.

¶ Primo rōne cognitōis.

¶ Scōo rōne dilectōis.

¶ Tercio rōne veneratōis.

¶ Quarto rōne gratificatōis.

¶ Quinto rōne acq̄ſitōis.

¶ Sexto rōne euitatōis.

¶ Primo inquā pbem⁹ rōne cognitōis q̄ fides ſit neceſſaria ad ſalutē. cuius fundamētuz ponit phs. q̄. phicoꝝ di. Cognitio finis oī opanti neceſſaria ē q̄ finis ē cui⁹ cā fiūt alia. z cā finalis ē cauſa ꝓp̄ q̄ō. hec ibi. Doceñ ē manifeſtū q̄ ſic agricola vl̄ mercator. ni ſi cōgſceret lucrū ſui laboris neq̄q̄ ſic deſudaret. ſic niſi xp̄ian⁹ crederet inuiſibilia bona. certe tāta bona opa nō faceret. vltim⁹ eñ finis hois ē ipe de⁹ inuiſibilis ad quē p fidē dz tēdere. z q̄ ad illū finē nō tēdit errat z dānabit q̄nta. ethico. di. Sic ſe hz finis ad opantes. manifeſtū ē ait q̄ varito ſig̃ variat ictus ſagitta. q̄ ſi ſignū ponit ſurſum ſagitta mittit ſurſum. ſi deoꝝſum. deoꝝſuz ſurſuz ihm xp̄z filiū dei viui. de q̄ Iuuenalis. Ecce poſit⁹ ēt in ſignū. Saraceni vo z thurci. ac alij infideles ſignū ſcz Machometū hñt deoꝝſuz i̇ inferno. q̄ nō p̄nt attingere ad britudinē vbi ē ſignū xp̄iāe fidei xp̄s ſeu ſcta trinitas cū celeſti curia. Doc ät ſignū. ſ. xp̄i diuinitatē nō poſſum⁹ cōgſcere niſi p fidē. Un dic Alexā. de hal. in. iij. pte tractatu de fide. q̄ illa q̄ a nob cōprehenduntur tripl̄r diſtinguunt. Quedā eñ cōpēdim⁹ ſenſu vt corpalia. q̄dā intellectu p rep̄ſilitudinē. q̄dā vo p experimentū vt gaudiū. triſticiā. timoꝝ. amoꝝ. rē. zc. Sz diuina maieſtas nō cōprehendit a nob p ſenſū. q̄ nō ē corpea. nec p intellectū. q̄ oēm ſilitudinē creaturarū trāſcēdit. nec p experientiā naturales q̄ nō ē de eēntia aie nr̄e. g̃ ſola va fide cōgſcit. Un Aug. li. j. de trini. ait. Mētis hūane acies iualida in tā excellēti

luce nō figit nisi p iusticiā emēdet. Et Sap.j.dr. Apparet aūt dñs eis q fidē bñti ipm.

Scdo etiā fidē necessariā ad salutē pbem⁹ rōe dilectōis. Nā qli bene saluād⁹ tenet deū diligere. qz Au. dicit li. de vbis dñi q sine amore dei nulla pōt eē spes salutis. Deⁿ ām amari nō pt nisi pri⁹ cōgscat. qđ dicit pbs. iij. de aia. t. xij. metaph. Volūtas nō fertur in aliqđ p amorē nisi p⁹ cognitū. sz cū deⁿ nō cognoscat nisi p fidē. ḡ fides necaria ē vt ds cognoscat t diligat. Q. si dicat q ds cognoscit pōt p suos effectus. iuxta illd Ro.j. Invisibilia dei a creatura mundi p ea q facta sūt intellecta conspiciūt. sēpit na. dr diuitias tē. Dicēdū q tal' cognitio ē ipsecta de⁹ ām vult se pfecte diligi. iuxta illd Mat.v. Estote pfecti. s. i amore erga deū sic t pr vr celestis pfectus ē. s. erga vos. ḡ requrit fides de necessitate salutis. qz dicit Auctor li. de caus q effect⁹ simplr nō ducit i pfectā cognitōez sue cause. sic vestigiū cognoscit cuius aial' sit i genere vl' specie nō ām i nūero creature vo dicūt vestigiū creatoris. Vestigia ei⁹ nō cognoscūt.

Tercō si des necessaria ē ad salutē rōe veneratōis. nā dicit pbs. j. topicoz. Deū venerari vtz optet vl' pentes honorare si qs dubitat idiget pena. sic q dubitat vtz nix sit alba idiget sensu. Et. v. etb. dicit. Sacrificare dijs simplr ē naturale. sz sacrificare ⅁ vl' ⅁ ē ad placitū. Deum vo tūc ve veneramur t honorāmus qñ tria facim⁹. Prio cū credim⁹ ipm excellētiozē oibus q cogitari pñt. et ⅁ fit cū cognoscit q diuina eēntia hūanā cognitōz excedit. t ita solū veneramur deū p fidē. Scdo veneramur deū p obedientiā qđ tūc facim⁹ qñ ipm nostrū creatorē t deū cognoscim⁹. t ei⁹ mādatis sic seruī obtpam⁹. Nā dicit pbs. j. poli. Seruus qsq nō ē sui sz alterius cui natura sic obtpat. Et. viij. etb. Seruus ē corporalis nū aiatū dñi sui t subiectū sibi. manifestū ē q oia creata dñt subici deo et obedire ei vt volūtas p amorē se subiiciat. intellect⁹ vo p fidē. oēz naturalē soli vbo ei⁹ credat. Dic. ij. Cor. iij. In carne ei ambulātes nō fz carne militam⁹. Nā arma militie nre nō sūt carnalia. t infra. In captiuitatē ei redigētes intellectū i obsequiū xpi. t i promptu bntes vlcisci oēz inobedientiā. Si ei solū rōibus t miraculis crederet hōr nō nūs vbis dei. tūc pbi viderēt maiores esse deos. Nā vt legit li. d moribus pbor. q ypocras t socrates legē hāc ididerūt discipulis suis vt nūq̄z eēnt ausi i sentētijs eoz rerere xpi. qđ. sz simplr credēret. t essz eis p rōe dicēt auctas. certū est ām q ds qcūqz dicit va st siue intelligam⁹ siue nō. propter iudeis simplicib⁹ vbo xpi nō credentibus sz sigis petentibus xps dure rādit Mat. xij. di. Generatio pua et adultera signū qrit t signū nō dabit ei nisi signū Jone pphe. t subdit. Et ecce pl⁹ q̄z ionas h. Tercio deū dēm⁹ venerari p sacrificia ipēdendo ei cultū latrie. Nā nisi creatura rōnal' cognoscit deū eē p fidē creatorē t dñm neq̄z et ipendit cultū latrie nec oziones ei obtas neq̄z alias reuerentias. cū tñ dicat Actāt⁹ li. d ira dei. Primā cāz veneranti oportz qcūqz salutis sue expers eē nō vult. Et hec ērō qre oēs infideles damnāt.

Quarto necaria ē fides ad salutē rōe ḡtificatōis vt sit deo suo t bñfactori grat⁹. qz dicit pbs. ix. etb. Bñficiat⁹ naturali amabil' t ḡt⁹ ex merito boni vtil' recepti erga bñfactorē suū eē tenetur. Nā si oēs sui regū ducū t platorū ḡtū pñt qrūt fauorē dñoz suoz. imo etiā bestie. sic canes obsequūt bñfactoribus suis. certe magis dz creatura rōnalis suo creatori ḡta eē. qz ipe fecit nos. t oia ipi⁹ sc. aia corp⁹ honores possessiones diuitie tē. nec pr t mr potuisset

Dominica in albis

generare nisi de⁹ dedisset virtutē gene/
rādi. Dic dic pbs. viij. pbico x. Ome
a gēs agit i virute pmi actiui. Et j. de
celo z mūdo. A pmo eē singul' cōicatū
est eē z viuere. bis qdez clarū bis ob/
scurū. Et iō dixit xps dns Mat. xviij.
Un⁹ ē ei pr vr q in celis ē. Si igit filij
credūt pentibo q sint eox pncipiū iō
diligūt eos z obediūt z gti sūt cū tm ne
sciūt eos eē pentes nisi p fidē. ānro ma
gis deo vo dnt credere hoies q sit co
rū creator z eē gti ó tātis bñficijs. Sz
heu sūt pleriq qs z ipe audiui dicere
vtinā de⁹ me nō creasset ad tātā mise/
riā z penā. O maledicta ligua q tā in
grate loq̄t de dei bñficijs. Sz z boni
fideles credūt deū remuneratorē suū
iō oia mala gratāter sufferūt amore
dei. imo z maiora pati cupiūt. Quito
fides necessaria ē ad salutē rōne acq̄si
tōis. nā regnū celeste null⁹ hoim obti
nere pt nisi q efficit filⁱ⁹ dei p adoptio
nē. iuxta illud Rom. viij. Si filij z he
redes heredes qdē dei. coheredes aūt
xpi. p fidē vo homies efficiūt dei filij.
Job. j. Quotq̄t āt recepert eū ōdit eis
ptātez filios dei fieri. Et Gal'. iij. Oēs
vos filij dei est⁹ p fidē. Dic. j. Job. iij.
Sz. Videte qlē charitatē dedit nob de
us vt filij dei noiemur z sim⁹. q oēs i/
fideles pagani. scismatici. heretici. et
falsi xpiāi in pctō mortli viuētes sūt fi
lij diaboli. dicēte dño eis illud Job.
viij. Vos ex pre diabolo estis. z iō re/
gnū pris cox iure hereditario acq̄rēt
scz ifernū vbi ē mors sine morte. finis
sine fine. Certo necessaria ē fides va
ad salutē rōne euitatōis. nā null⁹ eui
tare pt eternā dānatōez nisi p veram fidē.
cur caues te a pctis. qz credis q odit
z punit de⁹. cur fac⁹ bona qz credis q
vult z remunerat de⁹. null⁹ igit mira
ri dz si pauci sūt tles q talē fidē habe/
ant. z sic pauci saluabūt. qz dicit pbs
iij. ethico. Qual' vnusq̄sq̄ ē talis na/
turaliter vult. talia loq̄t. z tlia opat. de
vo iust⁹ ē z reddet vnicuiq̄ iuxta opa
sua. Sic igit qs nō deberet mirari si
dns aliqs aliquē seruū felle potaret,
q dño potū felleū pbus procuraret. Sic
pctōres felle potāt deū qntū in eis est
igit z ipi felle dānatōis ecine potabūt.
Tercio q fides sit necessaria ad sa/
lutē pbem⁹ exēplis. nā pr infidelitatē
suā Moyses z Aaron puniti fuerūt
Num. xx. dixit dns ad Moysen z Aa
ron. qz nō credidist⁹ mihi vt sctificare
tis me coram pplo nō introducet⁹ hos
pplos i terrā quā dabo eis. Et
Lu. j. dixit angel⁹ Zacha. Eris tacēs
z nō poter⁹ loq̄ vsq̄z i diē q hec fiēt p eo
q nō credidisti vbis meis. Insup vi/
dem⁹ q inf' infideles nulla fiēt va mi
racula qz deo nō placēt. sz inf' fideles.
ideo clamat xps oibo infidelibo illud
Math. xvij. O generatio incredula z
puersa vsq̄q̄ ero vobiscū. vsq̄q̄ pati/
or vos. Et qbo oibo ptz q fides recta ē
ad salutē necessaria. sic ptz i oibo electi
Hebre. xj. Scti p fidē vicerūt regna. ope
ti sūt iusticiā adepti sūt repromissioēs
mat⁹ vbis notem⁹ fidei vnitatē cū ore
Sz fidel'. s. sis. Alle āt fidel' ē q dnm iu
um vaciter recogn̄scit p fidē. nā multi
putāt de diuers secs posse saluari di/
cētes. De⁹ ē misericors z vult oes hoies
saluos fieri. g qcūq̄ vnū deū colūt eri
am i diuers sect⁹ saluāt. iuxta illō Jo/
hel'. ij. Dis qcunq̄ inuocauerit nomē
dñi saluus erit. Sz q b sit falsissimū. p/
bem⁹ q druplr. s.

Primo auctoritate. Secōo rōne.
Tercio exēplo. Quarto reuelatōe
Primo nāq̄ q vna sola sit va fides i q̄
saluant hoies pbē⁹ auctoritate. Dr ei ex/
tra de sū. trini. z fide catho. c. i Una est
oim fideliū vniuersal' eccia extra quā
null⁹ oino saluat. Et ap'lus ad Eph. iij.
Un⁹ deus. vna fides. vnū baptisma.

¶ Scdo ꝫ idē ꝓbem⁹ vnica rōe. nā dic̄ ꝓbs. i. posterio⁹. z. iij. metha. q affir matio z negatio nūq̄ sūt ✠a de eodē. q⁹ vbi ē albū nō ē nigrū. vbi calidū nō est frigidū z̄c. vbi vez nō ē falsuz. ¶ Dic̄ etiā ꝓbs. vij. metha. ¶ Bonū z malū sūt in reb⁹. vez z falsuz sūt i intellectu. cer tū ē q fides q̄ ds saluaꝝ nō ꝑt sil' ee ✠a z falsa. qm̄ vt ds. x. metha. ¶ uo ꝛria ñ stant sil'. ¶ Dz aliq̄ pura iudei affirmāt suā fidē ee verā. z aliā quācūq̄ falsam Saraceni sil'. xp̄iāi recte dicūt z tenēt q hec ꝑ⁹ fides ē ✠a z nulla alia. ¶ Naz lex Machometi ꝛcedit. xij. vroꝛes. qđ lex xp̄iana vetat ꝑter vnā. z tanta ē di ſtātia inē diuerse secte hoies ꝓfitē fidei varieratez q⁹ vn⁹ aliū circa suā fidem ignez gladio ꝓsequi vsq̄ ad mortē. ¶ Dz impossibile ē q vna z eadē fides sit sil' ✠a z falsa. ſz oꝑtet q vna illaꝝ sit ✠a. z alie secte oēs false. z hec ē fides xp̄ia na. ¶ Tercio ꝫ idē ꝓbem⁹ exēplo oim martyꝝ. q̄ mortui sūt ꝓ fidei vnitate. Vñ legit⁹ in li. ꝺ moꝛib⁹ pboꝝ. q Socrates cū accusatus eēt atheniēsib⁹. q derideret apollinē tāq̄ canē z hyrcuz coꝝ deū. ꝓhiberet eq̄ ei fieri sacrificiū. incarceratꝰ fuit ab eis triginta dieb⁹. eo q vnum deuz coleret vbi carcer z moꝛs eꝝ aim imutare nō ꝓtuerūt. n' vultū ꝑturbare. ¶ Diceti ei cuidaz. Ecce atheniēses ad mortē te ꝺdēnauerūt eo q⁹ colis aliū deū q̄ suos. ¶ Rñdit. Et il los naſa. ſ. ꝺdēnauit ad mortē. Quar to ꝑterea ꝓbem⁹ reuelaꝛōe q⁹ vnica so la ē ✠a fides i q̄ saluāt hoies. ¶ Tā z̄c. x. reuelatū ē Cornelio. qz oꝑib⁹ miseri cordie erat plen⁹ z deuote oꝛabat dñz xp̄ei reuelaret ✠itatē fidei. Et angel⁹ venit ad eū ꝺ. Cornelī mittez ioppen z accersi Symonē. hic dicet tibi qđ te oꝑteat facere. ¶ Hil'r i legēda scē Leci lie hꝰ. quō senex qđā. i. angel⁹ apparu it Valeriano cū libello i manib⁹ vbi erāt scꝑta ✠ba ap'li. Epb. iij. Un⁹ de⁹ vna fides. vnū baptisma. vn⁹ de⁹ z pr̄ oim q ē sup oēs z ꝑ oia bñdict⁹. ¶ Ter ciū er ꝓmissis themat' ✠bis docume tū notem⁹ fidei xp̄iane ✠itatē. cuz ꝺz. Rñdit Thomas. dñs me⁹ z de⁹ me⁹ vbi ꝓfiteꝛ ei⁹ verā hūanitatē z diuini tē di. Dñs ꝑ redēptōez. z de⁹ ꝑ creatōz. Vā ✠itas fidei xp̄iane duodeciz rōni bus validissimis ꝑt ꝓbari sup oēs se ctas. q̄ ꝫ cā ꝫeuitat' omittim⁹. ¶ Ro gem⁹ igit⁹ dñm ihm z̄c.

¶ Dñica scꝺa p⁹ pasca. ¶ Ser. lvij.

Anima mea

a pono ꝓ ouib⁹ meis Iob. x. c. z i euāgelio hodierno. In q̄ q̄dē euāgelista ꝺ ḡttuoꝛ facē speciale mentionē. ſ.

¶ Primo de pastoꝛis bonitate.

¶ Scdo de ouis ꝓtectate

¶ Tercio de mercēnarij repiditate

¶ Quarto de lupi ferocitate

¶ Primo nāq̄ ꝓnceps pastoꝝ xp̄s i ꝫ euāgelio spēal'r facē mētionē ꝺ pastoꝛ bōitate di. Ego suz pastoꝛ bon⁹. cui⁹ bonitat' tria sig̃ ponit. ¶ Primū q⁹ ꝓ ouib⁹ aiaz suā ponit. Tria ei bona hz bō. ſ. res. ꝓpinq̄s. z ꝓpriā ꝑsonā q̄ oia sūt ponēda ꝓ ouib⁹. vñ Bed. sup cañ. ait. ¶ Nō ocioſe repetitū ē totiēs ¶ Petro a dño. ¶ Petre amas me. in cōmissiōe ouiū. ac si diceret ibs. Nisi me valde ꝑfecte ames. ꝫ ē pl⁹ q̄s tua pl⁹ q̄s tuos ꝓpinq̄s et pl⁹ q̄s teip̄z. neq̄q̄ suscipias curā hāc neq̄z intromittas te ꝺ ouib⁹ meis ꝓ q⁹ sanguis me⁹ effus⁹ ē. Hec oia fec̄ saluaꝛoꝛ. de q̄ Diere. xij. ꝺz ¶ Re liq̄ domū. i. familiā meā. ſ. āgelos: di missi hereditatē meā. i. totā subaz cele stē: ꝺi dilectā aiaz meā i man⁹ inimi coꝝ Ihū bñ dicebat. Ego suz past. b. z a. m. p. ꝑ o. m. ¶ Dcdz signū bōi pasto ris xp̄s pōit q⁹ oues cog̃scit di. Et cog̃ sco oues meas: ꝛg̃scit ei ꝑ ꝺcoꝛē caritа

Dominica secūda post pasca

ꝑ doctrinā. Cōtra illos ꝙ hec nō hñt dicere i iudicio ſm Chryſ. ſup Matth. P: coḡscit filiū ꝑ imaginē ſuā. rex milites ꝑ arma. pastor oues ſuas ꝑ ſig. magr̄ diſcipl'os ꝑ doctrinā. Ego ät ñ coḡsco eos tāq̄ pr̄ filios qr imaginez meā nō hñt. nec tāq̄ rex milites qr arma mea abiecerunt. nec tanq̄ pastor oues qr ſigna mea ñ portauerūt. nec tāq̄ magr̄ diſcipl'os qr doctrinā meā ꝓtēpſerūt. ¶ Terciū ſignū boni paſtoris ponit xp̄s qr oues ad ouile ducit Nā ꝙdā ſūt intra ouile ſic̄ boni xp̄iāi. ꝙdā ꝓtim intra ꝓtiz extra ſic̄ mali xp̄iani ꝙ ſūt noie t ñ re. ꝙdā totalit̄ extra ſic̄ infideles t heretici q̄s bonꝰ paſtor dz īducere ad ouile fidei. Scōo ſaluator facē mētionē de ouis ꝓpetate. de q̄ bus tria ſig̃ ponit. Primū qr paſtor ē coḡſcūt. Vñ dic̄. Et coḡſcūt me mee. ſ. p fidē t dilectionē. Scōm ſignū qr vocē eiꝰ audiūt. vñ ōr. Oues mee vocez meā audiūt. vñ Ber̄. Vocat caro. vocat diabolꝰ. vocat mūdꝰ. vocat t xp̄s Mūdꝰ dic̄. ego deficio. caro dic. ego inficio. diabolꝰ dic. ego interficio. xp̄s aūt dic. ego reficio. Terciū aūt ſignū est q pastorē ſequūt̄ iō ōr. Et ſequunt me ꝑ viā hūilitat̄. ¶ Tercio ſaluator facit mētionē de mercēnarij tepidita/te cuiꝰ tria ſig̃ pōit. Primū q ō ouib⁹ nō curat. iō dic. mercēnariꝰ videns lupū veniētē. Scōz ſignū q fugit qō tat̄ cū ōr. mercēnariꝰ ät fugit. qr mercēnariꝰ ē. vñ Aug. O mercēnarie lupus vidiſti t fugiſti forte dic̄. Ecce b fuz ñ fugi. fugiſti qr tacuiſti. corpe ſteriſti. ſpū fugiſti. Terciū ſignū mercēnarij qr tñ lanā q̄rit vt ōr. Et nō ptinet ad eū de ouib⁹. Dic Aug. Sūt i eccl'ia q̄dā ꝓpoſiti nō deū q̄rentes ſz tpalia cō/moda ſectātes. honores ab hoib⁹ ap petētes. q̄libet talis ōr ē mercēnariꝰ.

¶ Quarto ſaluator facē mētionē de lu/pi ferocitate cuiꝰ tripler officiū ponit ſcz qr rapit diſpgit t mactat. lupꝰ ei⁹ in fernal'aniam diſpgit ꝑ diuerſa vicia. Scōo rapit ad penā. Tercio interfi/cit cū eēna morte a q̄ cuſtodit piꝰ pa/ſtor ꝙ dic. Vitaz meā pono ꝓ ouib⁹ me is. Vñ i pñti ſm hōe ō aia rōnabili tria ꝓſiderem⁹ myſteria gr̄a boni paſtoris xp̄i aſſiſtēte declarāda. ſ.

¶ Primū de aie rōnalis q̄ddītate.

¶ Scōm de aie rōnalis dignitate.

¶ Terciū ō aie rōnalis īmortalitate

¶ Primū ſiq̄dē myſteriū declaran/dū ꝓſideremꝰ de rōnal'aie q̄ddītate. q̄ lis. ſ. res ſit ꝑ q̄ deꝰ dei filiꝰ xp̄s dicebat Vitam meā pono ꝓ ouib⁹ meis. Ex q̄ ei aia eſt res ſpūal' t inuiſibil' t ſubtilis iō m'lti ſapiētes de ipi⁹ q̄ddītate erra/uerūt. q̄dā ei phi ſil' et heretici dixerūt aiaz de dei ſuba eē ꝓductā. put refert Aug. li. vij. ſup Ben. ad lr̄az. vñ Tul/li⁹ li. tuſculanarū q̄ſtionū ait. Spūs hūanꝰ est diuina mente diſertꝰ cū nullo alio niſi ab ipo dō cōpari ꝓt. Idē dicit Seneca i epl'a ad Lucillū. Nihil inq̄t aliud ē aia q̄z ps diuini ſpūs i corpꝰ no/ſtrū merſa. Sed hūc errorē reprobat Aug. li. de origine aie di. Anī ſi ita eēt aia nec i melꝰ nec i peꝰ labi poſſet. Et itez. Deꝰ mlta ꝑ anias laceratōe for/maret. Alij vo phi dixerūt aiaz esse ele/mētis ꝓstare. vt ení ſcribit Xriſto. ſ. de aia. Democritꝰ dixit. aniaz eē ignē q̄n dā. t Dyogenes dixit. aiaz eē aerē. q̄ ſi ne aere nō viuit. ſz eo ſubtracto ōfciat Sz hunc errorē xp̄iana ꝓdēnat fides di. q̄ aia a deo imediate et nihilo cre atur. t ſic̄ inſtāti corpi vnit. Vie igit rōnal' q̄ddītatē triplr vtcūq̄ declara/re poſſumꝰ ſcz

¶ Primo diffinitōe.

¶ Scōo diuiſione.

¶ Tercio ſilitudine.

¶ Primo dixi q̄ q̄ddītatē aie rōnal' po/

terim⁹ ꝺclarare ꝺiffinitõe. qz ꝺic Tyce
ro. li. j. ꝺe officijs. Dis q a rõne ſuſci/
pit ꝺe aliq̃ re inſtitutio ꝺz a ꝺiffinitio
ne pficiſci vt facili⁹ intelligat qꝺ ſit ꝺe
q̃ diſputet. Jngram⁹ igit aie qꝺꝺitatẽ
ꝺiffinitõe Ambro. li. ꝺe bono mortis
ſic ꝺiffinit. Aia ẽ vita cui ei aia inſun/
ꝺit vita infuꝺit a q̃ aia recedit vita re
cedit. Ar Ariſt. ij. ꝺe aia ſic ꝺiffinit. Aia
eſt q̃ viuim⁹ mouemur z ſum⁹. ex qbꝫ
cog̃it aie ꝺignitas. qz hõ ſine aia nec
eſſe ꝺz. z ĩo vita hois mime appciat ꝺi
uitijs. vt ꝺz Job. ij. Cũcta q̃ hz hõ ꝺat
pro aia ſua. Jte aia recedẽte recedit ois
valor z formoſitas hois qz puabitur
rubore. auꝺitu. viſu. olfactu. tc. z peni
tus nihil remanet ꝺe eo niſi feꝺitas.
Uñ q̃ntucũq; qꝺ char⁹ frat⁹ ꝓpinqu⁹ ret
ſapiẽs ſtatiz vt mortẽ ab oĩbꝫ horret z
nõ honore ſz ſepultura eſt dign⁹. Se
neca aũt aiam ſic ꝺiffinit. Aia ẽ ſpũs
intellectual⁹ ad brituꝺinẽ in ſe z i cor/
pore ordinat⁹. vbi oñdit q⁹ finis aie ſi
mul cum corpe ẽ eẽna britudo. Et cõi
ter ẽa fides tenet catholica q⁹ aia ẽ ꝺi
imago z eiuſdẽ ſilitudo. vt ꝺz Genẽ. j.
Uñ Aug. li. ꝺe cognitõe vitat⁹ aiam
ſic ꝺiffinit. Aia ẽ ſuba incorpea corpis
ſui vita iuiſibil⁹. ſenſibil⁹. mutabil⁹. illo
cabilis. paſſibil⁹. nec q̃ntitat⁹ mẽſure.
nec q̃litat⁹ forme ſuſceptibil⁹. mẽorial⁹
rõnal⁹. intellectual⁹. Prio ꝺic q⁹ ania ẽ
ſuba incorpea ſic angel⁹. Scõ ẽ cor/
poris vita. qz corp⁹ ſua pñtia viuifi/
cat. Tercio ẽ iuiſibil⁹. qz aia cũ egꝺit
ꝺe corpe ñ vi ꝺet. ex q̃ nõ ẽ colorata. qz
nihil vi ꝺet ocul⁹ niſi colorat̃. qz obie
cti viſus ẽ color. Quarto ẽ ſenſibil⁹. qz
tactui aſpa vel leuia ſentire pſtat. vi/
ſui colores. auꝺitui ſonos. oꝺoratui
oꝺorẽ. gu⁹tui ſapor ẽ. z ſic vnic⁹ organiſ
corpis q̃ſi imeꝺiat⁹ inſtrumẽt⁹. Quin
to ẽ mutabil⁹. qz ſm Aug. Oẽ qꝺ meli
orat vel peiorat mutabile ẽ. Sexto ẽ
illocalis. eo q⁹ locũ nõ occupat qz nec
corp⁹ nec mẽbrũ hz. ſz ſic calor illocali
ter ineſt igni. ita aia totũ corp⁹ occu/
pat licz ꝺicat eẽ in corꝺe. tñ ẽ tota i q̃li
bet pte corpis. z ſi ĩ manu bret talis ĩ/
ſtrumẽta ita loq posſet ſic in ore. Se/
ptimo ania ẽ paſſibil⁹. qz interꝺũ gau
ꝺio z interꝺũ merore afficit. Octauo
q̃ntitatẽ mẽſure nõ ſuſcipit. qz nec al/
titu ꝺie. nec pfunꝺitate. nec lõgitu ꝺie
nec latitu ꝺie. nec añ. nec retro. nec ali
is circũſtãtijs metit. nec i maiori cor/
pore maior. nec i minori minor repit
ſic ſcia vni⁹ rei ẽ eq̃lis i puo vel i mag̃
boie. vñ ſi abſcinꝺãt man⁹ vel pedes
aia nõ abſcinꝺit nec retrocedit. Nono
q̃litatẽ nõ ſuſcipit qz nulla formaz
materialẽ hz. Decio ẽ mẽorial⁹ qz pteri
ta recolit. Unꝺecio ẽ itellectual⁹ qz fu
tura itelligit z hz facultatẽ eligẽꝺi qꝺ
vult. Scõo anie qꝺꝺitatẽ ꝺeclarem⁹
diuiſiõe. Dic ei b. Greg. in. iij. li. ꝺial⁹.
Tres vitales ſpũs creauit oĩpotens
de⁹. vnuz q̃ carne nõ regit nec mort. ꝺ.
aliũ q̃ carne regit z cũ carne mort. ꝺ. ter
ciũ q̃ carne regit. ſz cũ carne nõ mort.
Prim⁹ ẽ agelor. Scõs brutor. Ter
ci⁹ horiz. q̃ ſm magnũ Albertũ hz tres
potẽtias. ſ. vegetabilẽ. ſenſibilẽ. z rõna
lẽ. De qbꝫ b. Ambro. ꝺic. q⁹ aia vegeta
bilis appetit eẽ ſenſibil⁹ bñ eẽ. rõnalis
aũt optime eẽ. Agſce igit aia teipaz qz
rõnal⁹ es z ſm rõnẽ viuere ꝺebes. Quã
diu te nõ cog̃ſcis tãꝺiu male viuis. vñ
Ber⁹. ſup can. Quo meli⁹ inq̃t aia cog̃
ſcit ſuã originẽ eo ampli⁹ erubeſcit vi
tam bñe ꝺegenerẽ. Ar b. Aug⁹. li. pfeſ.
Lunt hoies mirari alta mõtiũ ingen
tes fluct⁹ maris z altiſſimos lapſus
fluminũ. oceani ambitũ. gyros ſyde/
rũ. z ſeipos relinquũt nec mirant. Et
b. Ber⁹. in meꝺita. Alti mlta ſciũt z
ſeipos neſciũt. z infra. Quãto i cogni

Dominica secūda post pasca

dei accedo. Fm ät iteriorē hoiez tria in mēte mea iuenio p q̄ deū recolo 2 spi/cio z 2cupisco. Hūt ät hec tria mēoria itellect⁹ z volūtas. p mēoriā remiscor. p itelligētiā itueor z p volūtatē ample ctor. O mag̃ res aia. O ieplicabilis dei silitudo q̄ tm̄ salit vt i ictu ocl̄i añ facīt diuīe maiestat̄ astet z i pūcto in ferna penetret tm̄ corp⁹ aniat. facīt⁹ pfecto ē girū celi addiscere. cursus si/dez scire. vires herbaz itelligere q̄z rō nalē aiaz q̄ etiā seipa igrat se. vere si ñ igraret a q̄bz inimic⁹ ipugnāt nō se ex tolleret sz supplex cū brō Bef. diceret. Adiuua me dñe de⁹ qm̄ inimici mei aiaz meā circūderūt. corp⁹. s. mūd⁹ et diabol⁹. Corp⁹ fugere nō possū nec fu gare. circūferre necesse ē mihi. p̄imere nō licz qm̄ alligatū ē mihi. Cū vo illō ipiguo hostē meū mihi nutrio. Mūdus vo circūcingit me vndiq̄. z p q̄n q̄z portas corpis. i. p q̄nq̄z sensus sa/gittis suis me vulnerat. respicit ocul⁹ z mēt⁹ sensū auertit. audit aur⁹ z intē/tionē cordis sui inflectit. Odorat⁹ co/gitatōez bonā ipedit. Os loq̄t⁹ z fallit. tact⁹ tāgit et male agit. Porro diabo lū velut incorporeū videre nō possuz tō min⁹ caueo. q̄ mēte vaga sic eū cir/cūstare desino. retēdit arcū suū z in eo posuit sagittas suas vt sagittet. Sa/gitte diaboli sūt ira: gula. iuidia luxu/ria rē. Hz z laqos posuit i auro argē to z psonaz pulcritudie adoptata. z i oīb⁹ ill⁹ q̄bz abutimur z male delecta/mur. O misera aia ignara. o incōsiderata o morti ꝓpinq̄. q̄ aliq̄n sagittat i turcia. aliq̄n i hūgaria. aliq̄n i ytalia. aliq̄n in eccl̄ia rē. Tercio aīe q̄ddi/tatē declarem⁹ silitudie. Silitudo ei eius nō est sol luna vl̄ stelle. sz ipe de⁹ z creatrix trinitas. Audi igit̄ fm Bef. Primo q̄a sic de⁹ ē imortal. sic z aia. Se/cūdo sicut de⁹ vbiq̄z ē tot⁹ z vnicus vt habet Dicere. xxiij. Celū z trā ego impleo. sic aia est tota in toto corpe z in q̄libz ei⁹ pte vt dic phs. ij. de aia. Ter/cio de⁹ ñ inq̄nat sordib⁹ orbis. sic nec aia sordib⁹ corpis. Quarto sic deus i dissilib⁹ creaturis dissilia opat. sic et aia totū corpus viuificat. artū dissil/opat. q. i aure opat audiēdi actū. in ocl̄o actū videndi. z sic de alijs. Quinto sic deus ē vn⁹ i ecētria z trin⁹ i ploīs. sic etiā aia vna ē sz tres hz potērias. s. itel/lectū volūtatē z mēoriā. Cū igit̄ aia i rebz creat̄ nihil sibi sic inuēit sz in deo inueniet suā silitudinē. digne igit̄ totū amorē suū debz reflectere i deū. z imagini dei in se reuerētiā exhibere. iuxta illud Eccl̄i. x. In mānsuetudie fua ani mā tuā. Indignū q̄ppe ē vt aia rōnal̄ in deū ihonoret in q̄ de⁹ eā p ceteris creaturis honorauit. si nephas ē ima ginē brē vgis in luto pūcere q̄nto ma gis imaginē sūme trinitat̄ turpitudi ne peti inq̄nari. Un glo. sup illō ps. Dñe i ciuitate tua imagines ipoz ad nihilū rediges. dic. q. ipi inic⁹ in sua ē rena ciuitate imaginē dei ad nihilū redegerunt. ideo in sua ciuitate cele sti imaginem ipōrum ad nihilum re/diget. quia de vā beatitudie nihil ha bebunt. O imago dei viui. O silitudo creatoris te horat̄ oīs scptura. te iui/tat tua natura. te allicit diuīa gra vt reformes imaginē dei ne tātū bñficiū dei ociosū sit in te. q̄nport⁹ sis ad beatitudinē ad quā mirabiliē creata es.

¶ Secūdū quoq̄ mysteriū decla/remus de aīe rōnal̄ dignitate. Cui⁹ q̄ dē dignitatē possū⁹ declarare tripl̄. s.

¶ Primo auoritatib⁹

¶ Secūdo rationib⁹

¶ Tercio silitudinibus.

¶ Primo nimirū aīe rational̄ dignita tē diui declarādā auctib⁹ q̄ oñdūt q̄ p cios⁹ sit ipa ania dei excelsi creatura. Aui⁹ dignitatē clamātā gēriles pbi

ꝫ fideles xpiani. Dic nāq; Aristt. j. de aia. Aia aliq̄d esse melꝰ z antiquꝰ. i. nobilꝰ ipossibile ē. Impossibilius ad hoc intellectu. s. esse aliq̄d nobilius. Et b. Aug. in li. lxxxiij. qstionū dic. Omnis aia melioꝛ est oi coꝛpe. Idē in li. solilo qoꝛ. Quicq̄d eñ celi ambitu ꝓtinet i/ feriꝰ būana aia ē. Et ad b etiā Chryſ. li. de lapsu mūdi. Quāto inq̄t celū ter ra pulcriꝰ tāto aie pulcritudo oēz foꝛ mā pulcerrimi coꝛpis supat. Aug. de spū z aia. Q ania nobil creatura q̄ te deificis. si erā amas melioꝛ es. si solem mirarꝛ pulcrioꝛ es. si celū ꝓplarꝛ alti oꝛ es. solo creatoꝛe tuo iferioꝛ es. Uñ etiā b. Bernñ. ait. Si aiam videres de rideres oia q̄ sūt subtꝰ trā sup z sup p eꝰ pulcritudine. Nulla eñ creatura ita pciosa ē sicut aia. qđ ꝓfirmat ipsa ꝛitas Mat. xvj. Quā ait ꝓmutatōez dabit hō ꝓ aia sua. Igit o aia tā pcio/ sa margarita erp̄ gisci z audi q̄d dic Aug. li. de salute aie. Aia inq̄t insigni ta dei imagine. redēpta xpi sanguine. spōsata fide. dotata spū. ornata vtuti bus. deputata cū angel. fulcita diuis dilige illū a q̄ dilecta es. intēde illi q̄ i/ edit tibi. q̄re q̄rē. ama amātē te. cuꝰ amoꝛe pūcta es. esto sollicita cū sollici to. cū vacāte vacās. cū mūdo munda cū btō btā. cū sctō sctā. Scias q̄ q̄lem te pauerꝛ deo talē optz vt appareat ti bi. Deꝰ eñ q̄ suauis z mitꝛ z mlte mi/ sericoꝛdie ē suaues mites z dulces et hūiles req̄rit. ¶ Scdo aniersonal' di/ gnitatē declarem⁹ rōibꝫ aliꝫ omissis q̄tuoꝛ ratōinbꝫ ostēdam⁹ eius digni tatem. scilicz

¶ Primo ratōe creatōis
¶ Scdo rōe redemptōis
¶ Tercio rōe custoditionis
¶ Quarto rōe ꝓpationis

¶ Primo dignitatē aie ostēdam⁹ eē ma gnā rōe creatōis. Creauit eñ excelsuꝫ deus aiaz būanā ad suā imaginē. tōo tā lata ē q̄ nulla creatura eā iplere pōt. tā cara q̄ nihil deo ē ꝓpinqus. vñ Au gust. xj. de ciui. dei. In rebꝫ a deo crea tis nihil ē deo ꝓpinqus imagie sua. et er b̄ pcellit oēz creaturā coꝛpeaz. Ita sic dic Ber. in meditatōibꝫ. Toꝰ ille mūdꝰ q̄ ad pciū vniꝰ aie estimari ñ pt Et Aug. Si possibile essz infinitos eē mōos aia vna pciosioꝛ ē illꝰ. Qđ sic ꝓ demōstrari exēplarē. Deꝰ q̄ ōs creauꝛ quēdā boiez tāte pulcritudis q̄nte fz oꝛdinatā potētiā creare posſz. Insup crearet pioꝛē tante pitie q̄nte fm di ctā potētiā creare posſz. Addit etiā q̄ dictꝰ pictoꝛ totū studiū apponeret vt quādā imaginē pigeret ad silitudinē illiꝰ pulcri bois nec aliq̄ impedimētū bēret. Dic q̄so quāta esset pulcritudo il lius imaginis. certe pictura pulcrioꝛ illa inueniri nō possz. z tñ ve pulcri/ oꝛ est anima humana. quia eius pi/ ctoꝛ sapiētissimus deus. exemplar ve ro creatrix trinitas. Mensura igitur pulchritudinē dei si potes. mensura eius potentiam. mensura sapientiā. mensura voluntatē: quibꝰ potuit no uit et voluit sic eā creare. Et sic pote/ ris intelligere aīne dignitatē. Ideo dicit btūs Bernardꝰ. O coꝛpus q̄ no bilem hospitem habes a quo omnia habes. ¶ Secundo anime dignita/ tem ostendamus magnam esse rati/ one custoditōnis. Exquo eñ altissi/ mus deus tam pciosam rem in fra gilem coꝛporis domum reclusit: imo etiam mirabili artificio vniuit. Ideo ne stultum coꝛpus et dyabolus deci/ piat persuadet btūs Bernñ. dicēs. Dy/ abolus confūdit in aditoꝛio carnis. quoniā magis nocet domesticꝰ hostꝫ Illa vero ad subuersionē aie laboꝛat. fedus cuz illo iniit. vtpote de pctō na/ ta. i pctō nutrita nimis coꝛrupta. Et

Dominica secūda post pasca

ígit hō iste quē gesto iformare ñ valeo cec⁹ ē ꝫ t mut⁹ surd⁹ iueterat⁹ dieruꝫ malorꝫ. rebell' vtuti t vitati. inimic⁹ crucꝭ xpi. vēdet innocētē. hec ille. ꝓpea ne tā pciosā rē pdat dedit ds angelū i custodiā ei⁹ militē regꝭ celestꝭ pcipies ei vt vbiqꝫ tueat. iuxta illō ps. Angel' suis ds mādauit ō te vt cust. te i oib⁹ vijs tuis. Vere si modica res erat aīa de⁹ i custodē tā nobilē āgelū nūqꝫ de⁹ putassꝫ. Jō dic Piero. Mag̃ dignitas aīarꝫ vt vnaqqꝫ ab exordio natiuitat' sue habeat angelū sibi deputatū. ℣ Tercio aie dignitatē oñdamus rōe redēptiōis. Nā ex pcio pensat' valor rei empte. si aliq̃ res emit' cētū florenis cara res dī. si vo mille carior. mō aīaꝫ hūanā dei filius xps cariorī pcio redemit q̃ tot⁹ mund⁹. qz pciosō suo sāguie. iō dic apls. j. Thoī. vj. Empti em est' pcio mag̃. Ecce patꝫ q⁹ xps aīaꝫ coequit ad suū sanguinē. Insup laborauit m'tū p aīa redimēda. O pciosa aia tui tā ignara ꝓsidera qz carnē p te suscepit xps. p te paup nat⁹ in pspio reclinat⁹. circūcisus p te. i egiptū pegrinat⁹ p te. ieiunat p te. orat p te. lachrymat' p te. patit' p te. sanguinē fundit. Jō dic Ber. in meditatiōibus Sublime est aīe pciū q̃ ñ nisi sanguine xpi redimi potuit. Quā cū vidisset petrꝰ. funibꝰ irretitā. tā iaqꝫ demōibꝰ tradēdā vt morte dānaret ppetua. fleuit sup illā q̃ flere se nesciebat. non solū aūt fleuit sꝫ etiā se mori pmisit vt sui sanguis pcio redimeret Vic Hugo in li. ō arra spōse ait. Impli⁹ mihi esse vilis nō debeo q̃ tātū deo placui vt mori dignaret' ne pderet me Et be. Ber. Attēdat hō q̃ntū valeat q̃ntū debeat t cogitet pciū ipi⁹ aīe t nō sit sibi ipi vilis. nec reputet se vilē. qz si vilez se reputauerit fact⁹ erit re⁹ sāgui: morti t aīe xpi. O cecitas puersa t ingrātia dānosa filiorꝫ Adā q̃ aīaꝫ sic dignificatā sup oia vilificāt. qz oia volūt habere bōa pter aīaꝫ. Vñ Aug. i ser. Quid est qđ velis hīe malū. dices mihi. nihil oīno: nō vxorē. nō filiū: nō filiā. nō seruū: nō ancillā: nō tunicā: postremo nō caligā t tñ vis hīe malā aīaꝫ t vitā rogo te pponе aīaꝫ tuā calige tue. O ds eēne respice t vide ō celi sede quō stultissimi filij hoim aīaꝫ pciosaꝫ a te creatā t redēptā putpēdunt: turpiē vilūt ac si nec aīaꝫ hīent. p vno calceo aliq̃n p vno prādio. q̃nq̃ p vno visu vl'risu vēdūt eā diabolo q̃ die noctuq̃ laborat p aīa. eā magꝭ q̃ oēs mundi thesauros diligēs. Juxta illō Beneſ xiij. Da inqt mihi aīas ceta tolle tibi ¶ Quarto aie dignitatē oñdam⁹ fore magnā rōe ppatōis. Nā i pñti ppauit pciosissimū cibū ei. s. corp⁹ t sāguinē suū. Juxta illō Job. vj. Caro mea vere ē cib⁹. t sanguis me⁹ vere ē pot⁹. In futuro vo reprimisit ei eīnā brītudinē t seipm q̃ tā dulcꝭ tā suauis tā delectabil' ē q⁹ explicari ñ potit. Vñ apls j. Thes. ij. Oculꝰ nō vidit. aurꝭ ñ audiuit nec i cor hoīs ascēdit q̃ ppauit deus diligētib⁹ se. O q̃s felix illa aīa. o q̃s pies q̃ ad illa se ppat ℣ Tercio aie dignitatē possum⁹ declarare siliūdib⁹. Venite iā filij t audite me t narrabo vob q̃ntā fec deus aīe mee. Et fm Ber. i meditatiōib⁹ ab inferioribꝰ ad superiora ascēdā. vñ possim cogscere vñ vēlo aut q̃ vado. qđ sū aut vñ sū. t ita p cognitōem mei pueniā ad cognitōez dī. Tāta siqđē ē dignitas aie vt oēs corpales creaturas excedat vt pdictum est. sed quia oculis corporeis videri non valet docet igit apls ad Ro. j. quomodo eius formositas comprehendi possit dicens. Inuisibilia dei. i. aīa a creatura mūdi. i. ab hoīe pea q̃ facta sunt intellecta conspiciuntur. i.

pres corpales. De qbꝫ vt facilꝫ ascendere valeat ad suũpiꝫ cognitoꝫ faciat scalã triũ graduũ vnõ ascẽdat. s.

¶ Prio ꝓsiderãdo creaturaꝝ ordinẽ

¶ Scõdo ꝓsiderando creaturaꝝ ma/

¶ Tercio cõsiderãdo (gnitudinem creaturaꝝ pulchritudine

¶ Prio dicit ꝙ vt ad sue dignitat; cognitoꝫ aia facilꝫ ascẽdat ꝓsideret creaturaꝝ ordinẽ corpaliũ. Cõsidera igr mẽs deuota mirabilẽ ordinẽ creaturaruꝫ quẽ creator ꝑ te fecit i suis creaturis. cuilibꝫ em locũ dedit sibi corespõdentẽ. Impfecta em posuit i inferioribꝫ locis. pfecta vo in superioribꝫ collocauit. Nã ꝓmo terrã terrena gunia z corruptibilia qsi stabulũ fimo plenũ a paradiso remotũ z inferno ꝓpinquũ collocauit. Secundo i superiori loco posuit aquã pcipies ei ne terminũ ꝓteriret. sic ꝓpheta ait. Terminũ posuisti quẽ nõ trãsgrediũr nec ꝓuertunt opire terrã. Tercio i altiori situ leuẽ aerẽ diffudit. Quarto qdẽ ignẽ mire caliditatis iõ lõge fecit a nobis ne noceat. Quinto loco posuit lunã. deide mercuriuꝫ. venerẽ. solẽ. martẽ. iouẽ z saturnũ cuꝫ speris suis. Postmodũ statuit celuꝫ stellatũ qõ firmamẽtũ dr cũ duodecim signis. Supr illõ ordinauit celũ cristalinũ qõ ꝓmũ mobile vocaꝝ. Supr oẽs celos statuit celũ empyreũ pulcrũ. luciditissimũ tãꝫ nobilꝫ z ꝓuenies tanto regi ac filio z spõse eiꝰ. Ad hũc enim locũ finalꝫ deꝰ formauit aiaꝫ vt gliã frueret eẽna tanꝫ oib inferioribꝫ nobiliorem. Perito igr admirãter clamare põt illud ps. Quid est hõ quia magnificas eũ. aut filꝰ hoiꝫ qm sic reputas eũ ¶ Scõdo aia mea ascẽde ad scõm gdũ scale creaturaꝝ z cõsidera eaꝝ magnitudinẽ. Magna ꝙppe est terra vt nullꝰ hoim pambulare potuit totã. sz i decuplo aq excedit eam. Tãtũdẽ aer excedit aquã. sicꝫ ignis aerẽ. z spera lune ignẽ z sic de singul'. ex qbus iuenies ꝙ ista lata terra ẽ qsi pũctũ respectu celoꝝ. qz minima stella vt dicit Lyra sup. vij. Pañ. notabilꝫ maior ẽ tota terra. Jõ dr Baruch .iij. O isrl' qꝫ magꝫ est domꝰ dei z ingẽs locꝰ possessiõis. magnꝰ z nõ habꝫ ꝓsumationẽ. ¶ Tercio aia mea ascẽde ad terciũ gdũ scale creaturaꝝ z ꝓsidera earũdẽ pulcritudinẽ. Rumiare trã z vide qnta pulcritudie polleat. e viscerib⁹ eiꝰ qppe egrediũr colores. odores flores. lilia: rose. necnõ oia genera metalloꝝ. ex qbꝫ fiũt vestimẽta clenodia zc. Ex ipa qꝫ pducũr ligna diuersa ex qbꝫ fiũt fistule. cithare. tympana z diuersa genera musicoꝝ. z qs posit exprimere qꝫ mirabili armonia iubilent. Ista em tra infima z vilissima tãte suauitatis est causatiua. Nõne mirabilia odoꝝ fragrãtia generat. In quis cariofilo. cynamomo. croco. zyngibere. balsamo. muscato z ceterꝫ odoribus vnguẽtoꝝ. Quot ibi suaues saporꝫ gignit i ficub⁹. amigdal'. piris. vinis pomis zc. Quot deniqꝫ herbarũ virtutes. quot genera bladorum. qt genera arborum. qt genera lapidũ pciosoꝝ. qt etiaꝫ alioꝝ bonoꝝ. Terre nullꝰ explicare poterit. Magna igr est nobilitas z vtilitas tre q tñ respectu supioꝝ est tã vilis ꝙ pedib⁹ pculcam⁹ z oia imũda in eam ꝓijcimus. Quid qso est in superioribꝫ. qlis ordo. quãta magnitudo. qnta pulcritudo. O insensata aia. o hax delectatõibus inebata. o fallacia inimici decepta. at tẽde dignitatẽ tuã. qz omnib⁹ illis melioꝝ es. maioꝝ es. z pulcrioꝝ es. Nõ ei supant pulcritudinẽ aie milliesies celi empyrei qz oia ista creata sẽ. ꝓ corꝰ corpus vo. ꝓter aiaꝫ. aia vo ꝓ deũ Jõ oia ista creata deũ intelligere non

possunt neqz capē sz rōnal' aīa. Unde Aug. fmōe. lxxiij. sup Joh. dīc. Nihil potēti⁹ atqz sublimi⁹ mēte rōnali. qa q̄cūq̄d sup eā ē creator est. O magnum dānū. O lugubre piculū tā p̄ciosā rez pdere z a suo pio creatore eā alienare Dignitas aie ptz ex casu īpossibili tali. Nā si essent tres dij quoz vn⁹ creasset totū vniuersū p̄ter angelū z aiam z alī⁹ vnicā solā aiaz. z tercī⁹ dīiudicaret illoz duoz sapiaz z potētiā ex talium creatōe diceret q̄ vterqz h̄ret infinitā potentiā. magl tū in creatōe vnius aie reluceret diuia sapīa z potētia q̄z in creatōe toti⁹ vniuersi. Nō qa totū vniuersū nō posset intelligere creatorē, seipm z aliō a se sed aīa poterit rē.

¶ Tercīū mysteriū declarādum ꝓsiderem⁹ de aie rōnal' īmortalitate. Cui⁹ q̄dē īmortalitatē ꝓbare possumus tripliciter. sc̄z

¶ Primo auctoritatib⁹

¶ Secundo rationib⁹.

¶ Tercio reuelatiōibus

Primo dixi q⁹ aie īmmortalitatē possumus ꝓbare auctōrib⁹ scr̄ōz. Dicit enīz Salomō Sap. iij. Justoz aie i mānu dei sunt z nō tāget illos tormētū malicie. Visi sūt oculis īsipiētiū mori. illi aūt sūt in pace. Et ei⁹dē. v. Justi aūt imppetuū viuent. Et Thobias dicebat. c. iij. Filij scr̄oz sum⁹ z illā expectamus vitā quā de⁹ dabit⁹ est his q̄ fidē suā nūq̄z mutāt ab eo. Et Apoc. xix. In diebꝫ illis hoies q̄rēt mortē z nō inuenīēt. z Gre. loq̄ns de malis īferni dicit. Ibi moz sp viuit. finis sp īncipit. z defect⁹ deficere nescit. Et saluator Joh. vj. Qui mānducat meā carnē z bibit meū sanguīnē viuet ineternū. Et Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus aiam aūt nō p̄nt occidere. Hz z fides catholica dicit. Vitā eīnā credo. ¶ Secūdo aie īmortalitatem possum⁹ ꝓbare rōibus. Primo rōne conditōis. Nam si bois aīa moreret cū corpe hō mortu⁹ nō timeret sīc nec lupus nec canis mortuus. Hz mortuus hō timet q̄a aīa nō mozit. qualī di. aīa bois. Iste nō est moraliter mortuus sed viuit sm aiaz. g̃ nocere pōt. Secūdo ꝓbemus rōe retributionis. Cū em̄ deus sit iust⁹ boni habebūt p̄miū z mali supplicū. sed h̄ nō fit in h̄ mūdo. cū mali hic florere videāt z boni tribulari. g̃erit i futura vita. Unde Beda. Mali nihil habēt in celo z boni nihil in h̄ mūdo. Tercio aie īmortalitatē ꝓbem⁹ rōe creatōis. de⁹ aiaz bois fecit ad sīlitudinē suā. sz sīc de⁹ ē īmortal' ira z aīa. ¶ Tercio anie īmortalitatē possum⁹ ꝓbare reuelatōibus multoz q̄ p⁹ suā mortē reuelauerūt se viuētes. sicut Mat. xvij. i tr̄āsfiguratōe Moyses apparuit. Et in legēda scī pauli heremite habet q⁹ sanctus Anthoni⁹ vidit eius aiaz. z sīl' h̄ bt̄ō Frācisco z de bt̄ō Martino z alīs innumeris rē. qui verbo et facto ostēderūt suā animā fore īmortalē dum appetitū sensualitatis restrinxerunt. Quid fecit Anthoni⁹. quid Hilarion. quid Macharius. q̄d Dominic⁹. q̄d Frācisc⁹. O sancti dei z amici dicere nobis cur tot vigilijs abstinētijs z disciplinis carnē vram mortificastis. Respondebūt oēs. certe ꝓter animā. O vos martyres cur tot cruciatib⁹ z morti vos exposuistis. qui dicūt. ꝓ animā. O pie iesu cur triginta annis famē. sitim. labores. sudores z acerbas passiones subīsti. dicit. propt animā p⁹ qua et animā meā posui. Ro gemus igit rē.

¶ De eadē dñica ¶ Sermo. lvij.

Bonus pastor

Bonus pastor animā suaz dat p ouibus suis. Joh. x. c. z in euāgelio. Verba hec dixit saluator mūdi generalīt oīs

Sermo LVIII

bus fidelibꝫ suis. ꝓspecialiter tñ eccl̃ie pastoribꝫ, z cũ necesse fuerit ꝓ gl̃ia dei manifestãda: eccl̃ia edificãda atq; fide cõmendanda sine coactõe manibꝫ infidelium se tradãt. vt aut illos cõuertant aut mortẽ subeant. Hz q̃dã sue rũt verbis dñi ꝺictores. q̃ vicz talis nõ est ꝺoptanda. q̃ eoꝝ dictũ sit falsũ ꝓbemus quadrupliciter. scz

¶ Primo auctoritate
V Secundo ratõne
¶ Tercio cõparatione
V Quarto similitudine

¶ Primo inquã q̃ mors merito sit eligenda ꝓ fide z primi salute ꝓbem⁹ auctõe. Dicit enim Joh. xv. Maiorẽ hac dilectõem nemo habz q̃z vt aiam suã ponat qs ꝓ amicis suis. g̃a fortiori mauoris meriti ẽ vitã exponere ꝓ xp̃o domino. V Secõo hoc idẽ ꝓbemus rõe tali. Quãto qs rẽ magis amatã ꝓtemnit. z rẽ magis odiosaz pati eligit tãto magis videt esse ꝓfectus i caritate z fide. sed certũ est q̃ inter oia bona hõ maxie amat vitã suã. Vñ Job. ij. 82. Cũcta q̃ habz hõ dat ꝓ aia sua. Econtrario aũt q̃. iij. etb. 82. Mors ẽ vltimũ ẽribiliũ hõ oia aialia eã odiũt dicẽte Boet. o li. iij. psa. ij. sic. Dẽ nãqz aial tueri salutẽ laborat. mortẽ vo pniciẽqz deuitat. ꝓterea inter ocs actꝰ hũanos mortẽ pati ꝓ fide est maxie caritatis z fidei signũ

¶ Tercio hoc idẽ ꝓbem⁹ ꝓpatõe. Nã Aug. li. de vgitate facit ꝓpatiõez inter ꝓfectiõem martyrij et vgitatis. z tãdẽ ceteris par. hoc ꝓcludit dicens. Perfectio martyrij ẽ excellẽtior oi ꝓfectõe vginitatis. q̃ tẽ

V Quarto hoc idẽ ꝓbem⁹ ix. diẽ. q̃ actus maxime ꝓfectois virtutis debet esse ꝓ aliqs supiori obediat ꝓpter xp̃m. si q̃ mortẽ suscipit. ꝓ xp̃m hoc maiorẽ in se ꝓfectiõez habz. Nã taliacit si cut fecit xp̃s. ad Phil. ij. Factꝰ est obediens vsqz ad mortẽ. z hoc q̃ dicebat in hoc euãgelio. Bonꝰ pastor aiaz suã dat ꝓ ouibꝫ suis. Vñ in huiꝰ rmõis materia declarem⁹ (gr̃a dei auxiliãte) q̃ q̃libz saluãdꝰ magr̃ teneat mortẽ suscipe corpis q̃z pcm̃ mortale ꝓpetrare. z ꝓbemus quintupliciter. scz.

¶ Primo auctoritatibꝫ
V Secũdo ratõibus
¶ Tercio distinctionibꝫ.
V Quarto exemplis
¶ Quinto similitudinibꝫ

O V Primo itaqz q̃ q̃libz teneat mortẽ corpis magr̃ eligere q̃z peccare mortaliter ꝓbem⁹ auctibꝫ. Nã dicit cõit doc. spãl. Tho. ij. ij. q. xij. ar. iiij. q̃ q̃sq; fidelis tenet ꝓ fide sua i oĩ loco z tpe diplicẽ mortẽ suscipe. vicz mortẽ habitu alẽ q̃ ꝓsistit in dispositõe volũtatis ad suscipiẽdũ sp si casus accideret. Item actualẽ qñ ista necessitas. iõ hr. xxvij. q. v. c. Jta ne. Cũ pudicicia sit vt⁹ animi comitẽq; habeat fortitudinẽ potius ꝺz qs z mortẽ z q̃libz mala tolerare q̃z malo ꝓsentire. Et. xj. q. iij. c Nõ peritorũ. ait Hie. Sãctꝰ est ꝓ vitare pati supplicii q̃z ꝓ adulatõe ꝓseq; beneficii. Vñ Aug. Cũ casu articulꝰ venerit vt hec ꝓditio ꝓponat aut faciendũ eẽ ꝺ ꝺi ꝓceptũ. aut et hac vita mignd̃ũ q̃z duoz hõ cogat alterz eligere ibi magr̃ eligat ꝺo dilecto mori q̃z eo offẽso viuere. ibi oderit aiaz suã vt i vitã eãm custoꝺiat eã. Piero. isup in te stamto ait Nõ se cogitet eẽ xp̃ianũ q̃ ꝓ xp̃o se mori ñ inuẽrit patiũ. si q̃s diligit xp̃z. si q̃s verꝰ eẽ xp̃ianꝰ nece ẽ vt mortẽ nillatenꝰ formiꝺet suscipe ꝓ xp̃o. iõ et saluator ꝺixit Mat. x. Nolite timere eos q̃ occiꝺũt corpꝰ aiaz aũt ñ pñt occiꝺere. Ubi glo. ait. Qui mortẽ ꝓ xp̃o ñ timet suscipe aiaz z corpꝰ custoꝺit in vitã eãm. qui autẽ christum offendit

Dominica secūda post pasca

in fide xp̄s pdet aiaz z corpus ei⁹ ī ge bennā. Et Job .xij. ait saluator. Qui amat aiam suā in h̄ mūdo pdet eā. z q̄ pdiderit in h̄ mūdo in vitā eternā cuſtodit eā. Vnde .j. Pe. iij. dr. Nēo vestrū patiat q̄si homicida aut fur aut aliq̄d hmōi. si aūt vt xp̄ianꝰ pati non erubescat. glificet deū ī isto nomīe. Nec nō tm̄ sacra clamat scptura. sz et phoꝝ moral'. dicta. Nā .j. etb. dic phs Meli⁹ ē mori q̄z agere ꝯ bonā vtutē. Idē ibidē. Duob⁹ amicis existētib⁹ plarone z illitate sctm̄ ē phonorare vtutē. Idē li. de secretis secretoꝝ ait. Pri⁹ eligēda ē nobis mors q̄z offensio p̄claríssime vtutis. Et Sene. ad Lucillum. epla. xxxij. Magna clemētia ē mortez p vtute eligere quā ex natura vitare nō possis. Idē li. de bñficijs. Sic̄ pessimū ē viuere ꝯ deū ita ex vitate p bo mori optimū ē. Idē li. vj. ait. Optāda iugit mors ē q̄z vtutis offensio. Sed z Tulli⁹ li. ij. de offi. ait. Nēo iust⁹ nēo pt bon⁹ eē q̄ exiliū. q̄ dolorē. q̄ egestatē q̄ mortē timet. aut ea q̄ sē bis ꝯria eq̄tati aūponit. Idē lib. de padoxis dic. Mors terribīl' est bis q̄z cū vita oia extinguūt et nō bis q̄z laus z virtus emolliri nō pōt. Vnde etiā Plotin⁹ phs in sentētijs suis ait. Ad bñ viuēdū ois gl'ia spernēda ē. ois mors ē sucipienda. Ecce ois scptura clamat tz sctoꝝ q̄z phoꝝ q̄ pori⁹ ē mors eligenda q̄z pctm̄ ppetrādū. Sz ob z iteruz boh solo noie xp̄ianis q̄ xp̄m habēt in ore. diabolū vo ī corde. q̄ nō solū mortē nō peligūt vt se caucrēt a pctō. sed etiā cū pcio infamia z q̄ñq̄z mortis piculo ac eterna dānatiōe emūt pctm̄ cuz modica z turpi sua delectatōe. q̄bus dicit b. Bre. Momētaneū est q̄d delectat eternuz aūt q̄d cruciat. ¶ Secōdo ōnīq̄z q̄ pori⁹ dz fidel' q̄lcq̄z eligere mori q̄z peccare. pbem⁹ q̄nq̄z rōib⁹. scz.

¶ Primo rōe supationis
¶ Secūdo ratōe ꝑformatōis
¶ Tercio ratione electionis
¶ Quarto rōne benefactōis
¶ Quinto ratione minoratōis

¶ Prīo itaq̄z q⁹ pori⁹ eligere debēt fideles oēs tribulatōes z mortē q̄z peccare. pbem⁹ ratōe suparōis. qa dic̄ scīs Bona. i. q. di. xvij. ar. j. q. iij. q⁹ nihil dz amari supra deū nec eq̄ deo. nec extra deū. i. ꝯ volūtatē mādatoꝝ. dei. eo q⁹ sup oēs creaturas est bon⁹. Quicūq̄z aūt amat aliq̄d supē deū vl' eq̄ bo mortalit' peccat. Nā fm Bona. i. iij. di. xxv ar. j. q̄libz tenet pl⁹ diligere deū q̄z oēs sil' creaturā z q̄z etiā seipm q̄rūcūq̄z sil' effectus sit. Cui⁹ rō est. q⁹ vbi maior ē bonitas ibi maior ērō dilectōis. sī vero bonitas ē maria z infinita. bonitas vo oim creaturarū ē finita. q̄ infinitus supat bonitas diuia bonitatē creature intātū magꝫ debz diligi z ei⁹ offensa caueri. Nā de⁹ plus diligit vnūquēq̄z hoiem q̄z diligat ab oib⁹ sil'. Vñ dicit Rich. in. iij. dist. l. ar. iij. q. ij. q⁹ fm rectū iudiciū rōis volūtas q̄libz magis debz fugere illō q̄d est ꝯ rē quā magis tenet diligere q̄z fugere illō q̄d nō tm̄ tenet diligere. sz qa mors q̄d finitum est z momētaneū z ꝯ seipm. de⁹ vo ē infinit⁹ bonitate. et peccare ēz diuinā bonitatē quā magis teneāt diligere q̄z seipm. q̄ zc. Qđ ꝯfirmat Laū. vij. vbi dr. Fortis ē vt mos dilectio dura sicut infernus emulatio. lāpades eius lāpades ignis atq̄z flāmaꝝ. aq̄ multe nō potuerūt extinguere charitatē. nec flumia obruēt illā. Si dederit hō oēz subam dom⁹ sue p dilectōne q̄si nihil despiciet eā. Vbi glo. Tria spernit dilectio fortis. s. oēm dom⁹ subaz. oēz aduersitatē z tribulatōnez z etiā seipam mortē. Vnde Aug. Ois tribulatio est optanda q̄n xp̄s ē in causa. q̄ magꝫ dz

quilibet oñe dānū. oēm ꝓfusionē. oēz tgalē tribulationē. imo penas infernj eñas si eēt possibile. vt dic̄ Rycb. sup. iij. q peccare mortaliꝝ z ira deuz optimū. deū dulcē. deū mīficordē offendere ab eo se separare. hīc apls Ro. viij. Quis inq̄t separabit nos a charitate xpi. tribulatio aut angustia. an fames. an nuditas. aut periculū. aut psecutio. aut gladius. O deꝰ pie respice de celo excelso z vide vanos filios Adaz q̄z pua delectatōe peccati te despiciunt suū creatorē p qua vendūt tuam bonitatē p̄cepisti inbibuisti sub pena eterne mortis. z ecce nō est q̄ curet.

¶ Scōo etiā ꝑbemꝰ rōne ꝓformatōis q̄libet magꝫ tenet mori q̄z peccare eligere. Nam dicūt theologi sup. j. di. xlviij. q quelibet rōnalis creatura teneat suā volūtatē ꝓformare volūtati diuie p̄cipue q̄druplici respectu. s.

¶ Primo respectu bonitatis.

¶ Scōo respectu rectitudis.

¶ Tercio respectu offensiōis.

¶ Quarto respectu ꝓsecutōis.

¶ Primo inquā q bō tenet suā voluntatē ꝓformare volūtati diuine respectu bonitatis. q dicit Tho. j. ij. q. xix. ar. ix. q q̄libet tenet velle illud qđ bonū est. Cū igit deꝰ etiā fm ꝑbm. j. ethi coꝝ sit qđā bonū optimū nobilissimū z delectabilissimū nō p̄t velle vel opari nisi bonū. q. iij. ethic. 2. Qualis vnusq̄sq̄ ē talia vult. talia dicit. talia opat z diligit. qđ si sic est tūc deꝰ nihil vult nisi sub rōne boni. z cū q̄libet tenet velle qđ bonū est. g̃ suā voluntatē diuie ꝓformare tenet. ¶ Scōo q̄sq̄ tenet suā voluntatē ꝓformare diuine rōne rectitudis. Nā dicit Aug. in enchyri. Ut salui sim⁹ nos optet volūtatē rectā habere. cū rectitudo volūtatis sit eius bonitas. Ex nulla voluntas potest eē recta nisi q̄ conformat diuie voluntati. g̃ q̄libet tenet ꝓformare sitam volūtatē diuine. ¶ Tercio hoc ꝑ bat respectu offensiōis. nā diuina voluntas vult ne offendat. Juxta illud Eccī. xxj. Quasi a facie colubri fuge peccatū. cui etiā hūana volūtas hz se ꝓformare. q. 2. Ezech. xviij. Alia que peccauerit ipa morietur. Quarto rōne ꝓsecutōis ꝑbat q volūtas hūana debet ꝓformari volūtati diuie. Nā ꝓsecutio vltimi finis hūane volūtatis ē summū bonuz. Dicit enī Tho. j. ij. q. xix. ar. iv. q bonitas volūtatis hūane dependet ex intentione finis. g̃ ad b q sit bona volūtas hūana requirit q cōformet se diuie volūtati. z ita pōt ꝓsequi finem suū vltimū. Ex q̄bus q̄tuor respectib⁹ ptz q homo de necessitate salutis tenet suam volūtatē ꝓformare diuine voluntati. Diuia vo volūtas vult vt bō magis eligat mori q̄z peccatum cōmittere. Matb. x. dicit xps. Nolite timere eos q occidūt corpus animam aūt nō possunt occidere. alias dānabit. iuxta illud Matb. vij. Non oīs q dicit mihi dñe dñe intrabit i regnū celoꝝ. sz qui facit volūtatē patris q in celis ē ipe intrabit i regnū celoꝝ. Propterea dic̄ sc̄us Bonauē. in. ij. di. iiij. ar. j. q. iij. q si deꝰ daret p̄ceptuz cuicūq̄ q occideret filios suos sicut p̄cepit Abrae Gen. xxij. teneret occidere. imo si deꝰ p̄ciperet alicui q occideret semetipm teneret. sicut Samsoni inspirauit vt se cū philisteis occideret Judicū. xvj. Qui si nō occidisset mortaliꝫ peccasset. Si aūt dicas durum z terribile eē mihi meipz occidere. Rñdeo. multo durius erat xpo ꝑ te mori fm corpis sensualitatē. z tñ ne a p̄fis volūtate discordaret voluit mori z ei obedire. Phil. ij. Xps factꝰ est p nob obediēs vsq; ad mortē. Jō dicit glo. sup illo vbo Rom. xij. Renouamini

Dominica secūda post pasca

minīi nouitate sensus vīi vt ꝓbet ꝙ
sit volūtas dei bona. tō nihil ē anie sa
lubriꝰ nec vtiliꝰ ꝙꝫ se ꝓformare cū diui
na volūtate. qr ḋcūqz discors est i pu
gna. erit discors i victoria. z ḋcūqz in
pena a diuina volūtate discordat. erit
discors z in glia Ex his ptz ꝙ hō ma
gis tenet mortem eligere ꝙꝫ peccare.
¶ Tercio hīdē ꝓbo rōne electōis. naz
dic phs. v. ethico. ꝙ duoꝝ bonoꝝ ap
positis ꝗz vnū meliꝰ ē altero. maiꝰ sp
est eligēdū. Certū ē aūt ꝙ vita anie ꝙ ē
deꝰ melioꝛ ē ꝙꝫ vita corpis ꝙ ē tpalis z
mortꝫ plūritas. qō si sic ē ꝙ vita corpo
ris mom̄tanea ē. vita vo aie eīna. ꝙ
vita aie magꝫ ē eligēda. iuxta illud. iij.
phisico. Bonū ḡnto pmanētiꝰ tanto
magis meliꝰ z eligibiliꝰ. Si aūt ḡras
ḋd est vita eīna aie. Rñdit xp̄s Job.
xvij. Dece vita eīna vt cog̃scāt te solū
verꝝ deū z quē misisti ih̄m xp̄z. vñ ois
pena nō ꝓt eq̄pari huic dāno qō ꝓue
nit ex amissiōe visiōis diuie qō incur
rit ꝓ pcti electionē. Vñ Chrys. Pluri
mi ei sola ꝓtimescūt gehēnā. ego aute
illiꝰ glie amissionez multo amariꝰ ꝙꝫ
gehēne eē dico supplicīū. Intolerabiℓ
est gehēna. verūetiā si ḋs exponat mil
le gehēnas. nihil tale erit ḡle est a btā
illa gloria excidi. odio xp̄i hīi. audire
nō noui vos. Etem̄ decē milia meliꝰ
esset sustinere fulmia ꝙꝫ facie dei mā
suetā a nob videre auersaz ¶ Quarto
ꝓbo rōne bñfactōis ꝙ ḋlibet teneꝝ ꝓ
us morte suscipe ꝙꝫ xp̄i fidē denegare
aut pcm̄ cōmittere. Nā dic Tho. ij.
ij. q. cvj. ar. vj. ꝙ ex recōpēsatōe alicuiꝰ
bñficij recepti teneꝝ ḋs bñfactori suo
nō tm̄ eḡle. sz etiā rependere maiꝰ bñ
ficiū ꝙꝫ accepit ab eo vt sit gratꝰ. cuiꝰ
rō est. Quia sic bñfactor gratꝫ bñficiū
dedit bñficiato ad qō nō tenebat. ita
ꝙ bñficiū accepit obligat ei ad sīle er
debito honestatꝫ vt ḡtis sīle aliq̄d im
pēdat. nō aūt videt gratꝫ aliq̄d ipēdere
re nisi excedat bñficiū ipēsuz. qr q̄diu
minꝰ vel eq̄le repēdit nō videt gratis
facere. Et si nō ꝓt teneꝝ bñe volūtatez
hoc faciendi si possibilitas adesset. O
aia mea ḋd recepisti a deo tuo. certe
oia visibilia z iuisibilia. ꝙ ad ḋn ꝙꝫ so
lūmō reducam⁹. Recepisti certe a do
ꝑmo bñficiū creatōis. ꝙ de nihilo ad
eiꝰ imaginē z sīlitudinē es creata. ḋd
ꝓ bñ reddes ei. vñ Bern. Di me totū de
beo ꝓ me facto ḋd addā ꝓ me redēpto
Scdo recepisti bñficiū ꝓseruatōis ne
annihilerꝫ. Tercio bñficiū dñatōis
ꝙ oia subiecit sub pedib⁹ tuis. Quar
to bñficiū ꝓmissiōis ꝙ se tibi repromi
sit datuz. Quinto bñficiū redēptiōis ꝙ
ab eīna morte te filij sui morte rede
mit. ḋd ꝓ bis reddes ei. Ecce ꝓ te mor
tuo morte obligarꝫ. tibi fuiēti fuitu
te. te diligenti dilectiōe. ꝙ ꝓꝰ debes
morte eligere ꝙꝫ talem tuū bñfactorē
peccādo offendere. ¶ Quinto hīdē ꝓbo
mus rōne minoratōis. Nā dicit ꝓbs
iij. topico z. ꝙ minꝰ malū sp ē eligibi
le maiori malo. sz minꝰ malū ē mors
corpis ꝙꝫ mors aie. qr triplex ē mors
scz corpalis. spūalis. z eternalis. Pri
ma fit ꝓ sepationē aie a corpe. Scda
ꝓ sepationē diuie gre ab ania. Tercia
ꝓ sepationē eternalē a ꝙꝺrio bro ꝙ z di
visiōe. Prima ē mala. scda peior. ter
cia pessima. ḡ ne incurrat ḋs scdam z
tertiā eligat ꝑmā. ¶ Tercio ꝙ ḋlibet
magꝫ ḋz eligere morte ꝙꝫ peccare aut
fidē negare. ꝓbem⁹ distinctōe. Scūs
ei Bonauē. in. iij. di. xxx. ar. j. q. ij. talē
distinctionē di. Subire morte inctōe
placēdi deo pōt eē triplr. Uno mō qñ
adest necessitas vel defendēdi iusticiā
vl amittēdi vitā Alio⁹ si se offert opti
nitas manifestādi dei gliaz. aut edifi
cādi eccliaz. Tercio⁹ solū est b ꝙ hz vi
tā exosaz qr sepe recidiuat. tō dic le ꝙ

cidēdo sufficiat tibi vsq; huc viuere. Primū ē nēcitat;. scōm ē pfectōis. rer; cīū est crudelitat;. Ūñ Aug⁹ illos q̄ se pfocāt vel p̄cipitio collidūt, p̄ vite p̄ senti; odiū dic ē sceleratissimos z cru delissimos homicidas. g̃ q̄libet teneť pus mori q̄ peccare vel fidē abnega; re. Quarto ꝟ idē pbem⁹ exēplis sctō; rū inumer;. Cur b. Petre crucis sup pliciū prulisti. cur Paule capitalē sen tētiā subisti. cur Laurēti ignēā cratez elegisti. cur btā Katherina mori vo luisti. Uenite igit oēs dei dilecti mar tyres z dicite cur tātas passiōes assū; pſistis. Qui oīs vno ore clamant di. Ne peccarem⁹. ne deū nr̄m offendere mus. ne pctm̄ cōmitterem⁹. g̃ exēplo bo; sctō; q̄; meriť; mlta de⁹ i diuer lis terre ptib⁹ fac miracula. q̄libet dz pot⁹ eligere mortē q̄; peccare morta; lit. Quinto ꝟ idē pbem⁹ sillitudīb⁹. pri maz ponit saluator Joh. xij. di. Nisi granū frumēti cadēs i terrā mortuuz fuerit ipm solū manet. si aūt mortuū fuerit mltū fructū affert. qđ declarat deinde di. Qui amat aiaz suā p . . . eā Ille male amat vitā suā q̄ nō . . . alt eā dare, p xpo vl' ei⁹ lege. Secūa si . . tudo ē in regib⁹ z nobilib⁹ q̄; famli añq; ab neget dñm. vel inhonorēt mori se ex ponūt. Ūñ Valeri⁹ maxim⁹ li. vj. nar rat de q̄dā suo Panaptonis. Cū em̄ ad panaptonē occidēdū domestico; iudicio certitiores factores milites i reatinam villā venisse cognoscerent. com mutata cum eo veste. pmutato etiaz anulo illū postico clā emisit. Ipe aūt in cubiculū ac lectū recepit. z vt panapi onē se occidi crudeli morte passus est O si sic fec̄ gētilis fu⁹ cui nō ē data vi ta eterna. q̄d tūc dz facere xp̄ian⁹ cui vi ta eterna. promittit. Certe bon⁹ pastor zc.

Dñica tercia post pascha.

Sermo. lix.

Modicū z nō videbitis me. et modicū z videbit; me. Verba sc̄ redēptor; ni i scri pta Joh. xvj. c. z i euāgelio hodierno. In q̄ q̄dē tria insinuat saluator scz

Primo p̄dicit discipl'o; statū

Scōo patefacit eo; intentū

Tercio inducit ad ꝟ exemplū

Prio dixi q̄ saluator in euāgelio p̄dicit suo; discipl'o; statū cū dic. modi; cū z videbit; me. tex; mo. zc. Nā discipuli fuerūt i q̄druplici statu. In prio fuerūt i mltiplici timore. z ꝟ añ passi onē. Timebāt enī ne xp̄i pñtia pderēt Jstū timore gēnerabāt ꝟba xp̄i q̄ eis sepi⁹ replicabat. sic Joh. xiij. dicebat. Filioli mei adhuc vobiscū modicū sū Et ei⁹dē. xiiij. Adhuc modicū z mū; dus me ñ videbit. In scōo statu apli fuer̄t i magna meroze. s. i triduo passiōis in q̄ xp̄s nō viderūt. z ꝟ ē q̄d dic. Amē amē dico vob plorabit; z flebit; vos. In tercio statu apli fuer̄t i magna ardo re, p̄ xp̄i resurrectōz. Gaudebāt ei ex q̄ xp̄i pñtia videbāt. z ꝟ ē q̄d dic. Iter; modicū z videbit; me. In q̄rto statu apli fuer̄t z sc̄in ineffabili dulcoze i eter na. s. bītudie. vbi facie ad faciē vidēt dulcissimā xp̄i diuitatez. z ꝟ ē q̄d dicit Iter; ā videbo vos z gaudebit cor ve strū z gaudiū vm nemo tollet a vob Scōo saluator i euāgelio patefecit discipl'o; intētū. ꝟba eni xp̄i ipis ita erāt obscura q̄ ea itelligere ñ potant ió dicebāt. q̄d ē ꝟ q̄d dic nob. modicū z vide. zc. nescim⁹ q̄d loq̄t. fm Chrys. duplex cā potuit eē q̄re ñ intelligebāt Prio p̄ tristiciā. sensuz ei ñ potant elcuare ad itelligētiā ꝟbo; Scōo p̄ ēsideratē q̄ videbat i ꝟbis. s. videbit; z nō videbitis. Similiter duplex ē causa quare modernis tēpib⁹ etiā homi nes ꝟba xp̄i nō intelligunt. Primo

Dominica tercia post pasca

qz cor ad aliud declinat. qdaz ad auariciã. qdã ad superbiã. qdã ad luxuriaz zc. Dic Eccl. xxj. Audiuit luxuriosus z displicebit illi z pjciet illõ post dorsum suũ. Scõo qz est factis eoz ztrariũ. Ũñ Job. iij. Omis q male agit odit lucẽ z nõ venit ad lucẽ vt nõ arguant opa eiꝰ. Et ℣ Prouer. xviij. Nõ recipit stultꝰ verba prudẽtie nisi ea dixeris q̃ versant in corde eiꝰ. Dicit eñ Chrysꝰ. Sic cũ ostẽdit leoni herba viridis ñ aduertit qz eiꝰ natura nõ est ad illam inclinata. Cogitat igit ibs p speculuz diuitatis q vellẽt eũ interrogare z dicit eis. De hac q̃ritis inter vos. qz dixi vobis modicũ zc. Amẽ amẽ dico vob qz plorabitis z flebitis vos. mũdꝰ ãt gaudebit. vos vo ztristabimi. sz tristicia vra zuertet in gaudiũ. Tristicia eñ q̃ cõuertet in gaudiũ est tristicia de peccatis vel de incõstãtia bois Jõ dicebat aplus. ij. Chor. vij. Gaudeo nõ qz ztristati est. sz qz cõtristati estis ad pniam. Hinc etiã Ber. Minime illũ decet esse securꝰ qui laqueũ portat secũ. ℣ Tercio saluator ad dicum suũ inducit exemplũ di. Mulier cũ parit tristiciã habet zc. Mulier id est eccl'ia seu mlt'itudo apl'oz. cuz parit. i. rpõs patit tristiciã habet. cum aũt peperit. i. resurrexerit ad vitã immortalẽ. iã nõ meminit pssure qz natus est hõ. i. rpõs z nõ infans vt dic Ty ra. Ũñ ex psenti eu ãgelio tria possumus capere salutaria documẽta xpi gratia declaranda. s.

℣ Primũ vite bomis breuitatẽ. ibi. modicũ z nõ videbitis me.

℣ Scõm gaudij bois diuersitatẽ. ibi mũdus aũt gaudebit.

℣ Tercio boni opis difficultatẽ. ibi. mulier cũ parit.

℟ ℣ Primũ dixi salutare documẽtũ qõ possumꝰ capere ex euãgelio vite bois breuitatẽ cũ dr. modicũ z nõ videbis me. z certe modicũ tpus est vita bois sup terrã. qõ pbare possumꝰ triplr. s.

℣ Primo autoritatiby.

℣ Scõo rõnibus.

℣ Tercio similitudiniby.

℣ Primo inquã vite hꝰ breuitatẽ pbemus autoritatiby. Dicit eñ Job. xiij. Hõ natꝰ de muliere breui viues tpe repletꝰ mlt'is miserijs. Idez. Breues dies homis sunt. Hinc etiã Jaco. iiij dr. Que ẽ vita nra nisi vapor ad modicũ parẽs. Et b. Greg. in moral. Omis logitudo tpis vite pntis punctꝰ ẽ cognoscit cũ fine terminat. Et Seneca ad Lucillũ. Pũctũ ẽ omne qõ viuimꝰ z adhuc pũcto minꝰ. Idem ad eũdez. Quotidie morimur. qtidie demit ali qua ps vite. z tũc q̃z cũ crescimꝰ vita decrescit. Et. j. Chor. vij. Itaqz frẽs tẽpus breue ẽ. Jõ q hz tpõs breue z viaz longã dz festinare si vult ad terminũ puenire. Nos viã hẽmꝰ logaz qz pria nra ẽ celũ q̃ ire cepimꝰ. tpõs vo tã breue ẽ q nec hora vnica ẽ certa. opz igit currere p viã vtutũ si vult qs puenire. Dic Bal'. vj. Hũ tpõs hẽmꝰ opemur bonũ ad oẽs. Scõo vite hũane breuitatẽ rõne poterimꝰ pbare taz ex pte dei q̃ ex pte primi z etiã ex pte sui. Prima nãqz rõ breuitatꝭ vite sumit ex pte dei. q ẽ infinite bonitatꝭ z potẽtie actu stície creãs hoiez z ei pceptũ instituẽs cõminatꝰ ẽ ei sub pena mortꝭ ne transgrederet di. Gen. ij. Quacũqz hora comederꝭ morte morierꝭ. q di pcepto cõtpto puaricatꝰ ẽ. sicqz aia eiꝰ a deo p inobediẽtiã separata. Justũ igit ẽ vt aia a tali corpe sepet. iõ dr. Rom. v. Per vnũ hoiez pctũ intrauit i mũdu. z p pctũ mors. Et vt dic Tho. ij. ij. q. liij q mors duplr pt ꝓsiderari. Uno mõ ex pte q est qdã malũ nature hũane. z sic mors nõ ẽ a deo vt auctore. Hinc

Sap.j. Deꝰ mortē nō fecit. sz est q̄daz defectꝰ incidēs ex culpa būana. nō enī habuit bō a natura q̄ nō posſz mori. ſz si non peccabat ex dei bñficio ꝓua bat. Alio mō mors pōt ꝯsiderari ſm q̄ habz quandā rōem boni. scz ,put ē iusta pena. et sic est a deo. Ūñ Aug. dicit q̄ deus nō est auctor mortis, nisi iniq̄tū est pena. Est igit̄ mors a deo sic̄ infligēte. z ab hoie sic̄ ꝓcurāte seu merente. Ūñ diuina sentētia est diffiniti ua z tā acuta vt nulli boim parcit nec iuueni nec seni. nec viro nec mulieri. nec sancto nec pctōri. Nō ei pepcit etiā dei filio ex quo verꝰ hō fuit. sed in breui inuasit eū. In cuiꝰ ꝑsona dicebat Esaias. xxxviij. Dū adhuc oꝛdirer succidit me. de mane vsq̄ ad vesperam finies me. Scdō ex pte primi patz vite bꝰ breuitas. Nā primi nīi q̄ fuerūt nob fortiores potētiores ditiores z sapiētiores. mortui sūt. q̄ credebāt. vñ icipiēdo ab Adā scrutari de eoꝝ vita sp inuenies in fine et mortuꝰ est. exceꝑto Enoch z helya q̄ adhuc nō sūt mortui. Adam em̄ vixit nongētis z. xxx. annis z mortuꝰ est. Seth vixit nōgentis et duodecim annis z mortuus ē. Mathusalē vixit nōgentis. lxix. annis z mortuus est z̄. Et sic fm aplm nos sumꝰ in quos fines seculoꝝ deuenerūt Jam vt dicit ps. etiā in potentatibus octoginta anni et amplius eoꝝ anni labor z dolor. Siue comedat bo siue q̄ scat bo dicit. O deus etne cur filij adā habitātes in regiōe mortis nō cogitāt de morte. Cur tam securi aduersant tibi. Ideo ꝓfecto q̄a vite eoꝝ breuitatem nō attendūt. De q̄bus Ihre. i moraliby. Reprobi idcirco multa nequiter agūt. q̄ se diuturnꝰ viuere arbitrant. Idem ibidē. Carnales mētes idcirco ꝑsentia diligūt q̄ vita carnalis q̄ fugitiua sit minime attendūt. O diez bō paucoꝝ vides quotidie boues citius mori q̄ arbitrabant. Magnū certe signū diuine gr̄e est se cito moriturꝰ cogitare. Et ecōuerso signū carētie gr̄e ē se diu viuere credere z cū mūdo letaz vitā ducere. De q̄bꝰ Ber. i meditatōibus sit. Dic mihi vbi sunt amatores mūdi q̄ ante pauca tpa nobiscū erāt. nihil ex eis remānsit nisi cinis z vmis. Attēde diligenter q̄d sunt z q̄d fuerint. boues sicut et tu. comederūt. biberunt riserūt. z in bonis dies suos duxerūt. et ipi ad infernū descenderūt. Dic caro vmib z illic aia eoꝝ ignib depūtant donec rursū infelici collegio colligant sempitnis inuoluant incendijs. q̄ socij fuerūt in vicijs. Quid ꝓfuit eis inanis glia. breuis leticia. mūdi potētia. carnis voluptas. falsa diuitie. vbi risus. vbi iocꝰ. vbi iactātia. vbi arrogātia. Heu de tāta leticia ḡnta tristicia. post tantā voluptatē tā ḡuis misēria. de tāta exultatōe in magna tormēta ceciderūt. Quicq̄d eis accidit tribi accidere potest. q̄ homo es de humo. limꝰ de limo. de terra es z de tra venies z in terrā reuerteris q̄n dies vltima venerit subito z forsitan hodie erit. hec ille. Tercio ex pte nīi patet breuitas vite. Exquo em̄ bois corpus cōponit ex ḡrijs. vicz terra aq̄ aere ig̃ne. ideo necesse est vt illis ḡriātib z se vincentib resoluat in ꝓiacētē matiā. scz terrā. ideo dixit deꝰ ꝓmo hoi Gen. iij. Terra es z in terrā reuerteris. Jō solū currimꝰ añ mortē bis diebꝰ. vt ꝓz de eo quē vnicornis pellebat. q̄ duz a facie vnicornis ne ab eo deuoraretur velociꝰ fugeret ī quoddā barathꝝ magnū cecidit. Dū aūt caderet manibus arbustulā quādā apꝓhēdit. z ī base q̄dā lubrica z istabili pedes fixit. Respiciēs ꝯ vidit duos mures vnū albuz

Dominica tercia post pasca

lequā appēhēderat corrodētes .z iā p/ pe erat vt eā absciderēt. Jn fundo aūt baratri vidit draconē terribilē spirātē ignē z apto ore ipm deuorare cupiētē Sup basem vo vbi pedes tenebat vi dit qtuor aspidū capita inde pdeun tia. Eleuās aūt oculos vidit eriguum mellis ō ramis illi⁹ arbustule stillās oblitusq; piculū q̄ vndiq; posit⁹ erat seipm dulcedini illi⁹ modici mell' to/ tū dedit. Unicornis aūt mortis tenz figurā q̄ boiez sp pseq̄t z appēhēdere cu pit. baratz vo mund⁹ ē oibo mal' ple nus. arbustula vo vnius cuiusq; vita est q̄ p horas diei z noctis q̄si p murez albū z nigrū incessanter psumit. z icisio ni appropinq̄t. Basis vo qtuor aspi/ dū corp⁹ et qtuor elemētis pposituz q̄bo inordinatis corpis ppago dissoluit. Draco vo terribil' os iferni cūctos de uorare cupiēs. Dulcedo aūt mell' mo dici i ramusculo fallax mūdi est dele/ctatio p quā hō seducit vt sui piculuz mine intueat. ad delectatōz carnis z mūdi aspirādo. Hec in legenda Bar laam Tercio breuitatē vite poteri/ m⁹ pbare siltudibo Vita eñ homis in sacra scriptura assil'atur reb⁹ q̄ sūt breuis pmanētie. Primo eñ assil'at feno. iuxta illō Esa. xl. Omnis caro fe/ num z omnis gl'ia eius sicut flos feni. exiccatū est fenū z flos eius decidit. z pulcritudo vultus illi⁹ deperijt. Sic eñ fenū hodie viret z cras in clibanū mittit. sic hō hodie viuit et cras mo/ritur z sepelit. Et sicut flos hodie flo/ret et cras decidet z arescet. Sic hō in iuuentute floret z in senio arescit z in morte decidet et in puluerē reuertet. Secūdo vita hois assimilat aque defluenti. Juxta illud .ij. Regum. xiiij Omnes morimur et quasi aqua i ter ram delabimur que n reuertet vltra. Vincetiā Gregorius in registro. Na/ stra vita nauiganti similis est. Is nā/ qz qui nauigat. stet. sedeat aut iaceat semper vadit quia impulsu nauis du/citur. Ita ergo z nos sumus qui siue dormientes siue vigilātes siue iacen/tes siue ambulātes: siue volentes si/ue nolentes p momenta tēporū ad fi/nem ducimur semp. Et bt⁹ Augus. Vita nostra nihil est nisi cursus ad morte. in quo nēo nec domin⁹ nec di/ues nec pauper nec nobilis stare per mittit sed semp dietam vnā qualibet die quisq; nostrū facit. Tercio vi/ta hominis assimilatur vento sm il/lud Job. vij. Memēto mei dñe quia ventus est vita mea. Undebt⁹ Gre/gor⁹. O vita presens q̄s multos de/cipis: que dū fugis nihil es. dum ep/s altar⁹ fum⁹ es. dū appares vmbra es q̄ te diligūt illi nō te intelligūt. z q̄ tefugi unt illi te intelligūt. dulc⁹ es stultis z amara sapientibo. Considera g̃ q̄si in morte iacebis quid tūc tibi proderit si habuisses fortunā Alexandri. potē/tiam Augusti. pulcritudinē Absa/lonis. sapientiā Salomonis cum et/bis omnibo nihil tecum feras nisi tā tūmodo opera tua mala vel bona. iu rta illud Apocal'. xiiij. Opa enim illo rum sequunt illos. Hinc Augustin⁹ in sermone. Adam si adhuc viueret et hodie moreret quid illi longitudo vite profuisset. Considera etiam q̄ si iam mori deberes quid noceret tibi q̄ ita infortunatus fuisses sicut Job. ita infirmus et paup sicut Lazarus Si tot vigilasses sicut bt⁹ Franci/scus. Si cōsumpsisses corpus in ser uitio dei. Certe gauderes Sicut legi tur in vitas patrū. O, quidā sanctus pater in hora obitus sui aspicientib⁹ discipulis suis subito cepit hilarescere et candidus apparere z in leta ver re ba prumpere. Querentibus illis cui

loquerēt. Respōdit. Nōne videtis sanctos patriarchas. Iterū illo loquente et eis interrogantibꝰ Respōdit. Nō ne videtis sanctos ꝓphetas. Tercio dixit. Ecce veniunt sancti apli. Quarto ait. quia veniūt sancti angeli. Ultimo dixit. Surgite eḡa Jesus venit. Et inter hec verba migrauit ad dñm cui et seruierat. ¶ Secundū salutare documentū ex euāgelio possumus capere gaudiū bonis diuersitatē: cum dicit. Mundus autē gaudebit vos vero cōtristabimini. sed tristicia vestra vertet in gaudiū. Quocirca est sciendū q̄ triplex est gaudiū. scz

¶ Primū mūdiale qō ē vicioſum.

¶ Secundū spūale qō est ꝑmixtum.

¶ Tercū eternale qō est purū.

¶ Primū gaudiū dixi q̄ est mundiale et vicioſum. quia cōcipit de diuitijs: delicijs: voluptatibꝰ et honorib⁹ hui⁹ mundi. De quo dicit Grego. in ome. q̄ homo de cōsuetudine illud sp appetit vnde animꝰ gaudere soleat. Ideo dicit scūs Bonauētura in quodam tractatu q̄ mundanū gaudiū nunq̄ perfecte cognoscit nisi cū perfecte despicit. Unde est despicabile tale gaudium ꝓpter tria. Primo quia habet vilitatem in obiecto. id ē de rebꝰ vilibus oritur. vt de ebrietatibꝰ. vanitatibus et mendacijs. Omnis em̄ ioculator ꝓfert mendaciū si aliquē laudat dicens. Est multū solacioſus. ac si diceret. est multū mendax. q̄ multum consolatōnis nō potest fieri sine mendacio. ideo est vicioſū tale gaudium. De quo Augustinꝰ. Quid est seculi letitia. scz inebriari. comesatōibꝰ vacare luxurijs: nisi ipunita nequitia. Ideo idem dicit. Nihil infelicius felicitate peccantiū: qua penalis incurritur infirmitas. ¶ Secundo tale mūdi gaudium est despicabile quia habet impuritatem in subiecto. Anima enim peccatis deturpata est subiectū huiusmodi gaudiū. Unde Prouerb. ij. dicit. Letantur cum malefecerint. et exultant in rebus pessimis. Et beatus Hieronymꝰ dicit. Gaudiū mūdi est gaudium freneticorū infirmitatem eorum non cognoscentiū. Unde etiā beatus Bernardꝰ dicit. Gaude re de diuitijs et mundi delicijs est q̄si molam magnā in collo ligare vt ar tius demergaris. ¶ Tercio tale gaudium est despicabile: quia habet breuitatem in seipo. vt dicit Job. xxj. ca. Tenent tympanū et cytharam et gaudent ad sonitum organi. Ducunt in bonis dies suos et in pūcto ad infernа descendunt. Sicut patet de illo diuite Luce. xvj. ca. qui dicebat. Anima mea habes multa bona reposita in annos plurimos. requiesce. comede bibe epulare. Cui responsum ē. Stulte hac nocte animā tuam repetent a te. que autē paraſti cuius erunt. Ecce q̄ breue gaudiū eius fuit. Similiter patet hoc de diuite epulone q̄ quotidie epulabat splēdide et induebat purpura et bisso. et tū in breui sepultꝰ est i inferno. Lu. xvj. Ideo Augꝰ dic. Nullius seculi letitia vanitas est. cum magna expectatōe sperat vt veniat et nō potest teneri cū venerit. Unde Hugo de sancto victore lib. de vanitate rerū mundanarū. Cum discipulꝰ diceret se videre nauigantes in mari in magna tranquillitate canentes in citharis et liris. Hugo dixit. Quid tibi videtur. Discipulus respondit. Magnum ecce gaudium. quod si posset esse diuturna esset felicitas. Cui iterum Hugo. Fige paulisper oculū donec videas finem. Et post paululuz interrogauit discipulū dicens. Quid vides. Respondit discipulus. Video

Dominica tercia post pasca

vndiq; nubescere z nubes ventis agi rari. mare conturbari. nauimq; fundit⁹ euerti. Cui Hugo. Quid tibi videt. Respondit discipulus. Deu q; cito letitia vra imutata est z vita vra ad quā miseriā. Cui Hugo. Quid tibi videt gaudiū mūdi q̄le ē. Rñdit discipul⁹. Vanitas vanitatū. ō Hugo ad discipulū dixit Respice miser; mū dū z mag; eos miseros q̄ diligūt mū dū. iste ē quē putauim⁹ amicū inuenimus inimicū. iste ē q̄ i tpa lōga nob p misim⁹. z breuia iuenim⁹. Ibi pace q̄ rim⁹ z lōge a nob est. Ecce q̄d video nisi oia vana z nūq; a sapientib⁹ z vtutū amatorib⁹ appetēda. Vbi sūt q̄ añ tē pora ista fuerūt. vbi diuites potētes z gloriosi Baruch. iij. Extermiati sūt z ad infernū descēderūt. z alij in locus eor; surrexerūt. Qui tā in pena positi clamāt illud Sap̄. v. Quid nob pfuit superbia aut diuitiar; iactātia q̄d cōtulit nob. trāsierūt oia velut vmbra.

Secūm gaudiū est spūale q̄ ē p̄mittum z causat de spūalib⁹ p̄fectib⁹ videlicz de remissiōe pcti vel dilectōe dī. de oratiōe boni. iuxta illud Prouer. xxj. Gaudiū iusti est facere iudiciū et iusticiā. Et tale gaudiū est i interiorib⁹ affectib⁹ sic gaudiū tale i exteriorib⁹ sensibus. Q̄ q; iocūdū est gaudium de deo z vtutū oratōe. Un Ber. Multi vident nras miserias sz nō vident nras ꝓsolatōes. Nag em̄ multi tudo dulcedis sue quā largit de⁹ seq̄ntibus se. z nō inuenit in terra suauit viuentiū. Absit h̄ a nob vt maiores i spū nō inueniam⁹ cōsolatōes q̄s in q̄libet corpis fedit⁹e. Et b. Greg. Dulce est eē in hūanis reb⁹ sz eis tm̄ q̄ spiritualia nō gustāt. q; gustato spū desipit ois caro. Sic etiā dic Bern. in q̄dā sermōe. Reuera illud ē bonū z sūmū gaudiū q̄s nō de creatura sed de creatore ꝓcipit. cui cōpata ois alia iocunditas mer⁹ est. ois suauitas dolor. omīe dulce amar. omne decor; fedū. omīe postmodū q̄cūq; delectare p̄t molestū. hec ille. Et licz spūale gaudium vt dictum est sit magnū. tamē adhuc in vita p̄senti est tristicia permixtuz. q̄s ꝓbare possumus quadruplici rōne. s.

Primo rōne offensiōis.

Secō rōne dilatōis.

Tercio rōne afflictōis.

Quarto rōne amissionis.

Primo gaudiū spūale tristicia q̄ sit p̄mixtū pbem⁹ rōne offensiōis. licz ei virtuosus hō possit eē sine graui pcō null⁹ tñ inuenit q̄ absq; leuib⁹ pctis vitā ducat. Iuxta illud .j. Job. j. Si dixerim⁹ q; pctm̄ ñ habem⁹ nosipos seducim⁹. Vnde Bern. in medita. Si inq̄t me nō inspicio meipm̄ nescio. si aūt meipm̄ inspicio me tolerare non possuz. tāta in me iuenio q̄ digna sūt reꝑhensione z q̄nto sepi⁹ z subtili⁹ me discutio tāto plures abominatiōes in angulis cordis mei inuenio. Et q̄ nā q; peccare cepi nunq; vnū diem sine peccato transire potui. Et hoc est q̄d iustis tristiciā causat. Secō gaudium spūale habet tristicie admixtionē rōne dilatōis. q; dicit Aug. ñ. ij. q. vij. Sicut em̄ ex charitate qua deo q̄s ꝓiungit z habet p̄sentē deum seq̄tur gaudiū. sic de dilatione pfecte cōiunctōis deo causat tristicia. Iuxta illud p̄s. Deu mihi q; incolat⁹ meus ꝓlongatus ē. Nam spes inq̄ntū imꝑportat certitudinē q̄ndaz p̄sentie dei causat gaudiū. Ideo dicit Rom. xij. Spe gaudētes. inq̄ntū vo spes caret p̄ntia boni habet afflictionē. Iuxta illud Prouer. xiij. Spes que differt affligit animā. Tercio gaudiū spūale habet tristicie admixtionē rōne af-

flictōis. licz eñ aliq̄ mō in p̄senti vita gaudeam⁹ de deo inquātuz habem⁹ eum p̄ gratiā. tñ multipler miseria p̄sentis vite impedit. nunc infirmitas nunc fames. nūc sitis. nūc somnus. nūc primo p̄tribulatōis cōsideratio. Et ideo pure nō possum⁹ hic gaudere. ¶ Quarto gaudiū spūale habz trifticie admixtionē rōne amissiōis. q̄nto eñ magis bonū est p̄sens. tanto efficit maius gaudiū. z quāto magz q̄s diligit dei p̄sentiā tanto magis timet eius absentiā. Hinc est q̄ mali nō curant de dei p̄sentia nec dolent de absentia. qz nō habent p̄sentem. Ez boni maxime laborāt ne amittāt. quia nullus in p̄senti vita est totaliter certus q̄ deum amittere nō possz p̄ter liberi arbitrij vertibilitatē que semp̄ē flexibilis ad statū beatorū z damnatorum. vñ ex hmōi timore causat tristicia. ¶ Tercīū gaudiū est eternale qđ est purum. z fit quādo beat⁹ vere cognoscet suū creatorē. z q̄ nunq̄z ab eo separabitur. iuxta illud Job. xvj. Gaudium vestrū nemo tollet a vobis. vñ Bern̄. Doc inquit gaudiū est tā magnum q̄ nō potest mensurari. tā multum q̄ nō potest numerari. tam pretiosum q̄ nō potest estimari. tam copiosum q̄ nō potest finiri. Ad hoc inducit Aug. di. Illuc festinate vbi semper viuetis. Bi enī amatis miseram z fluidaz vitam vbi homo nascit cuz dolore. viuit cuz labore. morit cū merore. quāto magis vbi sempiterna securitas z felicitas. sed nō sine tristicia habebitur ista letitia. ideo di. Mundus gaudebit vos aūt cōtristabimini sed tristicia vestra verterur in gaudium. q. d. dulcia nō meminit q̄ nō gustauit amara. ¶ B. Tercīū salutare documentū ex euangelio norem⁹ boni opis difficultatē cuz dicit. Mulier cū parit tristiciam habet quia venit eius hora. moraliter eni p̄ mulierem intelligit ania que p̄ affectuz cōcipit. p̄ effectum parit. z p̄ pfectuz nutrit. quod insinuat Esa. c. xxvj. di. A timore tuo p̄cepimus z peperimus spiritū saluris. Licz ania bonū opus cū delectatiōe concipiat cū p̄ponit. tñ cū difficultate parit postea. quia corpus aggrauat animā. Dicit eñ Chrys. super Matb. q̄ ania in hac vita est potens sed pegrina. caro aūt infirma sz in domo p̄pria. In futuro autē ania erit potens z in domo p̄pria. Et quia ania est in domo aliena. ideo sepius impedit ab hospite scz carne. ne quicquid vellet faciat. Unde sicut quedā mulieres sunt que nūq̄z cōcipiūt nec pariūt. quedā sunt que cōcipiunt sed nō pariunt. quedā vero pariūt monstra. quedā masculos. z quedā feminas. Ita moraliter sunt quedā anie que nunq̄z cōcipiunt bonū p̄posituz sed obstinata mente in sterilitate permanēt. Et tales sunt maledicti sicut in lege veteri steriles erāt. quodāmō maledicti. Quedā anie cōcipiūt quādoq̄z bonum p̄posituz sed nunq̄z pariunt pficiendo. De quibz Esa. xxvij. Venerunt filij vsq̄z ad p̄tum z virtus nō erat pariēdi. O deus eterne quot anie voluerunt intrare religionez. O quot vidue castitatez. O quot discordes conceperūt pacem. z tamē adhuc sunt tales sicut p̄rius. Quedā anime sunt que pariunt monstra que peccatum perpetrāt. Magnū siq̄dem mōstrum esset si quis faciem haberet retro z tergum ante. talis est peccator q̄ vertit se ad mundū facie z dorsuz ad deuz. Piere. ij. de bis dicit. Uerterūt ad me tergum z nō faciem. Maius monstrū esset si quis oculos z os haberet in pedib⁹. talis est auarus qui

Dominica tercia post pasca

semp ad terrā respicit pōs. Oculos suos statuerūt declinare in terrā. Animū monstrū esset si q̄s pedes haberet sursum z caput deorsum. talis est supbꝰ q̄ capite terrena ambit. z pedeꝰ recalcitrat. de q̄ Deut. xxxij. Incrassatus ē dilectus meꝰ z recalcitrauit. Quedā aīe pariūt femias que vicia femiea cōmittūt sicut iracūdiā ad quā mulieres sunt ꝓne. Juxta illud Eccī. xxv. Nō est ira super iram mulieris. Silr illa anīa parit feminā q̄ inc̄stans est in bonis opib. q̄ dicit Eccī. xlij. Virum de mille vnū reperi. mulierē aūt ex oib ꝑstantez nō inueni. Quedā vo anie sunt q̄ masculos pariūt q̄ bonū opus discrete faciunt cum bona intentōe. z si ē mulier postq̄z pepit iam nō meminit ꝑssure ꝓp gaudiū q̄ natꝰ est bō. sic anīa devota obliuiscit laboris difficultatē ꝓp meritū boni opis. q̄ modicū est q̄ facit sed multū q̄ recepit q̄ vitā eternam Ad quā nos ꝓducat piꝰ saluatoꝛ qui cum ꝑre z s. s. viuit in secula Amē.

De eadē dñica tercia post pasca.

Sermo. lx.

Quid ē hoc q̄ dicit nobis modicum. nescimꝰ quid loquit Joh. xvj. z i euāgelio. In quo saluatoꝛ mūdi discipulos ꝓfortabat de sua passione z inducebat eos ad virtutē pseuerantie. que oib sanctis hoibus ē valde necessaria ad tria scz

Primo ad retinēdū iusticiā.

Scōo ad euitandū tristiciā.

Tercio ad obtinendū gl̄iam.

Primo dixi q̄ virtus pseuerantie est oibus necessaria ad retinendū iusticiā. Nam q̄ aliq̄diu bene vixerūt i penitentia z iusticia si desistant z dicant sufficit nobis. ꝓdunt suam iusticiaꝫ Ñ Berñ. in quadā epla. Nunq̄ iustus arbitrat se comprehendisse. nūq̄ dicit satis est. ꝫ semp esurit. semp sitit iusticiā. vt ō bono in melius ꝓficere z pseuerare conetur. Idem. Tibi dixisti sufficit. ibi pisti. quia dicit dñs p Ezechielē. xviij. Si iustꝰ auerterit se a iusticia z fecerit iniq̄tatē oēs iusticie eiꝰ quas operatus ē nō recordabunt. Vnde Grego. sup Ezech. z habet. xvij. q. j. c. q̄ bona. ait. Qui bona agunt z meliora agere deliberāt z post deliberata nō faciūt. licz in bonis ꝓpōb pseuerent in ꝓspectu tñ dei ceciderūt. Scōo q̄z virtus pseuerantie ē necessaria ad euitandū tristiciā. ō dicebat xp̄s suis discipulis. Iterū videbo vos z gaudebit coꝛ vr̄m. Magē certe est tristicia relinquere bona opa de q̄bus ipa ꝓscientia amaricat. Vñ Jsiē. Nulla pena gravior ꝓscientia mala. Nā alios infestantes euitare pores. ꝫ nō ꝓsciam ꝓpriaꝫ Jō dic̄ Aug. Jussisti dñe z ita factū ē. q̄ pena sit sibi oīs inordinatꝰ animꝰ.

Tercio necessaria ē cuilibet virtꝰ ꝑseuerātie ad obtinēdū gl̄iaz. q̄ dixit saluatoꝛ Matb. xiij. Qui pseuerauerit vsq̄z in finē h̄ saluꝰ erit. z h̄ ē q̄ dic̄ saluatoꝛ i euāgelio. Et gaudiū vr̄m. ſ. ſi pseuerabit i bono nemo tollet a vob Jgit charissimi modicū ē xp̄s vita ꝑsens ad acq̄rēdū eternā gl̄iaz. q̄ pauci intelligūt. Jō tales dicere ꝑsūt sicut xp̄i discipuli. q̄d est h̄ q̄ dic̄ nob modicū. nescimꝰ q̄d loq̄t. Vñ p pñis sermonis materia notemꝰ hāc ꝓclusiōez O, si q̄cūq̄z h̄ret oēs virtutes oim sctōrū z angelorꝫ q̄ coꝛā ō sūt z q̄ adhuc in h̄ mūdo deguat z post nos futuri sunt. tñ si in bono vsq̄z in finē nō ꝑseuerauerit nō saluabit. Hanc cōclusiōnē oprime ꝓbem. quintuplic. ſ.

Primo auctoritatiba.

¶ Scdo rōnibꝫ.
¶ Tercio figuris.
¶ Quarto sillitudibꝫ.
¶ Quinto exēplis.

¶ Prio sicdē q̄ i bono nō pseuera/uerit q̄ dānabit q̄ntūcunq; mlta bo/na fecerit pus pbem⁹ auctoritatibꝫ.di/cit ei Ber̄.i epl̄is. Scias diabolū xp̄i mules soli pseuerātie iuidere z sp̄ insi/diari. quā solā vtutē nouit a dō coro/nari. Idez ad q̄ndā monachū scribit Unū ad vltimū ad mētē tuā reduco. pseuera. pseuera. pseuera. Naz nō co/ronabit nisi q̄ legitime certauerit. Il/le q̄dē legitime certat q̄ vsq; ad finē in bono pseuerat. qz teste dño. Nō q̄ in/cepit sz q̄ pseuerauerit vsq; i finē b sal/uus erit. hecille Et b. Hiero. ad furiā dānat. Dīce etiā Isido. de sū. bo. air. Sal⁹ solū pseuerātibꝫ dat. nō ei est be/atus q̄ bonū incepit sz q̄ incessabilit facit. Et ad b apl̄us. j. Thoz. vij. dicit Unūquēq; ambulare oportet sic voca/uit de⁹. z vnusq̄sq; i q̄ vocatōe vocat⁹ esti ea sp̄ pmaneat. Et de pe. di. iij. In cassum bonū agit si añ vite terminū deserat. qz z frustra velocit̄ currit q̄ p/uscq; ad metas venerit bīficit. Et apl̄s Gal. vj. air. Bonū aūt faciētes n̄ defi/ciam⁹ tpe ei suo metem⁹ nō deficiētes ad finē tps hēm⁹ opemur bonū ad oēs Apoc. ij. Esto fidelis vsq; ad mortē et dabo tibi coronā vite. Et q̄bꝫ pz q̄ cui libz saluādo necessaria ē ad salutē vir/tus pseuerātie. qz nō inchoata sz p̄fū/mata vtus laudat. Scdo b idē pbe/mus septē rōnibꝫ scz

¶ Primo rōne bonitatis.
¶ Scdo rōne augmētatōis.
¶ Tercio rōne assil̄atōis.
¶ Quarto rōne gratificatōis.
¶ Quinto rōne pfectōis.
¶ Sexto rōne q̄ditōis.
¶ Septimo rōne remuneratōis.

¶ Prio nāq; q̄ pseuerātia sit ad salutē necessaria pbem⁹ rōne bonitat̄. Dīc̄ Sco. in. iij. di. xxvij. q̄ bonitas rei est mēsura amoz̄ ei⁹. exēpli gr̄a. Si pus vl' magē tpe durat bonitas alicui⁹ eq̄ vel vestimēti tādiu amat. Certū ē aūt q̄ bonitas rei seq̄t entiaz rei. vt dz. j. ethico. qz ens z bonū conuertūt. sz dī bo/nitas ē ens. z qz q̄libz bonitas tm̄ dz diligi q̄ntū durat. g̃ diuia bōitas sine fine dz diligi. Sz qz vt dīc Greg. Pro/batio dilectōis exhibitio ē opis. g̃ q̄li/bz vt oñdat se diligere diuinā bōitatē sp̄ dz bñ opari. pinde dīc Sco. vbi s. Q, cū bonitas dei sit infinita intēsiue z extēsiue. iō q̄libet tenet eū diligere. z p eo opari mō infinito si possibile eēt ¶ desidio suz gen⁹ hoim. ¶ insensati delicijs mōi inebriati. ¶ auaricie de/diti. cur diuinā bōitatē nō diligit̄ z p honore ip̄i⁹ bona ñ agit̄. q̄ ē tota sua/uitas. tota dulcedo z delectatio ¶ Se cūdo q̄z q̄ pseuerātia necessaria ē ad salutē. pbem⁹ rōe augmētatōis. nā dīc̄ phs. ij. physico. z. iiij. ethico. q̄ si q̄s te/neat ad min⁹. m'to pl⁹ tenet ad maj⁹. possa si q̄s fuit eq̄ dñi. m'to pl⁹ tenet fuire ip̄i dño suo. Sz necesse ē vt q̄z/diu viuit q̄libz fuiat corpi suo. qō ē q̄ si q̄dā equ⁹ aie. qō si ip̄inguabit insole scit z i terrā collidet dñm. i. aiaz i pec/catū ruere facē. g̃ dño aie z corpis toto tpe q̄libet tenet deuote fuire. z si ñ ser/uiet ej̄icet a familia dñi ¶ Tercio b. p bem⁹ rōe assil̄atōis. nā hī de ipse. di. j. c. Uestimēta eccl̄ie q̄bꝫ dño mistrat z sacrata dñt eē z honesta. q̄bꝫ i alijs vsi/bus ñ decet frui q̄z eccl̄iastic̄. nec dñt ꝓtingi aut offerri nisi sacrat̄ hoibꝫ Et extra ō rex. pmu. c. mācipia dz. Qō sec̄/do ꝓsecratū ad būanos vsus trāsferri

Dominica tercia post pasca

nō decet. Sic a silī hō deo consecrat i baptismo magis q̄z eccl'iastica vestimēta. g̃ p⁹ baptismū vl' pniaz ñ dz hō iterū a dei fuitio se retrahere. al'as hō rūpet amicicīā cū deo inuitā. Ihñ Isiō. li.ō sū. bo. ait. Vera z pfecta amicicia ad deū nulla vnq̄z arte excludit. nll'o tpe abolet. sz vbicunqz tp̄s se ꝓtit sp firma est stabil'et pseuerās. Cui ꝓcor dat Tull⁹ li. de amicicia di. Vere amicicie sempiternę sūt. Et puer. xvij. 8z. Qui tpe diligit q̄ amic⁹ ē. ℣ Quarto p̄terea q̄ pseuerātia sit ad salutē necessaria ꝓbem⁹ rōe g̃nificatōis. Nā dicit Bene. i ꝑmo de bñficijs. q̄ bñficiat⁹ vt sit grat⁹ debet eē lis eē i bñficio erga bñfactorē suū. Nā q̄ ꝓtinue reciperet ab alīq̄ bñficiū certe deberet continue bñfactorē diligere z ei i q̄b possz cōplacere. Sz qz vt dic̄ sc̄tus Bona. in. iij. di. xxxij. q̄ de⁹ ab eterno amauit quālibz creaturā rōnalē z eā ꝑpetuo sine vllo fine et termio pseuerāter amabit sine interpolatōe annoꝝ mensiū dieꝝ horarū et momēti tp̄is dic̄es illō Dicere xxxj. In caritate ꝑpetua dilexite. Q⁹ si de⁹ omp̄s sic ꝓtinue quē libet amat z ꝓtinue ei bñficiū p̄stat iugiter mouēdo celos solē lunā rē. miniſtrādo aerē ad spirādū z respirādum. panē ad vescēdū. potū ad bibēdū. alio q̄n q̄sq̄z vna hora moreret. g̃ q̄libz q̄z diu dei bñficia et amorē recipit teneat ei fuire. z ī ei⁹ dilectōe ꝑmanere. aut certe respuere ei⁹ dona. q̄ fieri nunq̄z p̄t. Hinc Boe. metro. xlij. li. sc̄i ait. O felix hoim gen⁹ si vros amicos amor q̄ celū regit regat. Si q̄s āt alic̄ facit nō tm̄ vicīū ingritudis icurrit sz ꝑfecto meret q̄ ōs stati ab eo subtrahat oēz suū amorē z tiā oia sua bñficia. vicz q̄ ꝑuet illū ingratū visu audītu odoratu tactu. mēoria rōne intelligentia rē. O miseri. o mlt̄ deo suo ingrati q̄ nōdū dño ō fuierūt. sz miserimi q̄ fuire ñ ꝓponūt z re ifelicissimi q̄ a diuio fuitio se itez retrahūt. ℣ Qui to etiā ꝓbem⁹ q̄ pseuerātia sit ad salutē necessaria rōe pfectōis. dic̄ ei Saluator Mat. v. Estote pfecti sic z pr̄ vr celest⁹ pfect⁹ ē. sz sm ꝑbm. iij. phīp. pfectū ē simpl'r cui nll'a p̄tū sua ꝑ dest. z. ij. yconomice ait. pfectū ē simpl'r qō bz p̄ncipiū mediū et finē. q̄ si sic ē ūc certū ē q̄ si q̄s habeat ꝓtutes oēs sil'z nō habeat tādē pseuerātiā i ill'ꝰ ōi vo lūtatē fac̄. z ió de ꝓtib⁹ ꝓtutib⁹ nihil ōs acceptat. q̄nimo ꝑ instabilitatez dānat. ℣ Sexto ꝫ idē ꝓbem⁹ rōe pdictōis. nā si q̄s bñet oēs ꝓtutes angelorū z hoim z i ill' pseueraret cētū annis z deberet adhuc vno die tm̄ supuiuere. z nollz illa die i ill' ꝓtutib⁹ pseuerare. dico q̄ tal'totū meritū suū p̄deret. q̄ ō ꝑ ill' bēbat ap̄ deū. q̄ dic̄ Bona. i ij. dis. xxvij. q̄ meritū oim ꝓtutū atq⁹ bonoꝝ opm depēdet a g̃a z caritate q̄ p vnū pctm̄ mortale p̄dit. q̄ pctm̄ mortale directe ꝛriat g̃i et caritati. z nūq̄z sil'stare p̄nt. ió aia hois p vnum pctm̄ mortale spūal'r moritur. iurta illō Ezc. xviij. Aia q̄ peccauerit ipa morietur. Sz sic̄ morte corp̄is p̄uāt oēs sensus stati ita morte aīa p pctm̄ p̄uabitur oib⁹ ꝓtutib⁹. z ió meritō dānabit. Vñ Aug. li. de moribꝫ eccl'ie ait. Etiā si pseueraueris ī oib⁹ bonis et deficias in vno. iustitia dei iudicabit te acsi nullū vnq̄z fecisses bonū. hec ille. ℣ Septimo deniq⁹ ꝫ idē ꝓbem⁹ rōe remūerationis etne. Nā dic̄ Aug. i epl'a ad ianuē sem. Absq⁹ pseuerantia nec q̄ pugnat victoriā nec palmā victor ꝓsequit. Nutrix ē ad meritū. mediatrix ad p̄miū. tolle pseuerātiā nec obsequiū mercēdē habz. nec bñficiū gl'ia. nec laudes fortitudo. Sola est pseuerātia. cui ceniras concedit. vel por⁹ que etiam rari

boiez reddit. dicēte dño. Qui pseuera/ uerit vsqz in finē hic salus erit. Sz o pctōr q nō pseueraſti in bonis dic ōſo ſi tibi ꝓmitterz ꝗs veridic⁹ vnū regnū nūqd velles ei fuire .xl. annis. credo q sic. O miſer forte morieris die cra/ ſtina. z nō habebis illō regnū Sz ipa vitas dei filius xps inestimabile bo nū ꝓmiſit pseuerātibꝫ. de q Aug. Nō deus ꝓmauit diligentibꝫ se fide nō ca/ pit. ſpe nō attingit. caritate nō comꝓ hendit. deſideria oia z vota trāſgredi tur. acq̄ri pōt eſtimari ñ pōt. Ecce q̄n tū qdit incōſtans ſi nō in bono pseue rat. ¶ Tercio h idē pbem⁹ figur/ Nā in figura hui⁹ dñs ꝓcepit Leuit. iij. q filij aaron offerrēt in ſacrificio to/ tū adipē cū cauda. cauda vo cū ſit fi/ nis animalis ſignificat q qlibz teneť vſq in finē vite i bono pseuerare. Dicit ñ sctūs Tho. ij. ij. q. xiij. ar. iiij. q du/ plex eſt pseuerātia. Una ↄtinuatio in bonis opibꝫ. Et ad hāc null⁹ teneť qz impoſſibile ē. optz em̄ q̄q̄z interrūpere dormiēdo z̄. Ad impoſſibilia vo nemo obligat vt dr extra de regul. iur. li. vj Alia eſt qdā ꝓpoſitū pseuerādi in bo no ꝓ loco z tpe. De hac d. xps Pat. z Nō q incepit ſed q pseueraverit vsqz i finē h salus erit. Alia figura hr Gene. xix. de vroze Loth q ideo in statuā sal' ↄuersa ē post egreſſum d societate ma lorū sodomitico⁹ qz qz nō ſuauit ange li ꝓceptū. ne vicz reſpiceret retro. ſed mor vt retro ſpexit mutata fuit i ſta/ tuā salis. Ex q dat intelligi q q d ma lis ſuis extiterit tal' mutabit a priſti/ no ſtatu ſi itez recidivabit. g pseuerā tia eſt multū neceſſaria ad salutez.

¶ Quarto h idem pbem⁹ ſil'tudiby. Pria ſil'tudo de celo empyreo qd eſt nobile fm oēs theologos. z fz phm de celo z mōo dicēt. Quātūcūq celi i feriores iugit diuerſ motiby agitenť. celū tm̄ ſupmū nullo mō movet. Per qd dat intelligi q licz ſenſualitas ſicli net ad vicia tm̄ ratio debz eſſe firma i bono. Alia ſil'tudo eſt de itinerāte. q nūqz pueniet ad tm̄inū pcōceptū qm̄ retro gradit. ſic in via mor. q nō pſe/ uerat nō puenit ad vitā etnā. Sz di. vnde ꝓcedit mlt⁹ impseuerātia i bo nis. Dicēdū q ſpēalit er triby. ſ.

¶ Primo ex inordiata affectōe

¶ Secūdo ex horrida tribulatōe

¶ Tercio ex subtracta delectatōe.

¶ Primo dixi q incōſtātia in bo/ nis ꝓcedit ex inordiata affectōe. dū ei hō inordinate afficit ad iſta trena. pu ta diuitias. honores pentes z̄. incō/ ſtans efficit. z recedit a bono ꝓpoſito ꝑassumpto ¶ Gre. ij. moral. Sepe q̄ſdā vidim⁹ mūdū z ope z. pfeſſiōe re liqſſe. z tm̄ ꝓ inordiato affectu ꝓpinq/ rū ꝓtoria irrūpe. terrena ꝓ. rep. iurgij vacare. libertatē intime q̄etis relinq/ re. et mūdi ſtudia iā detracta repare

¶ Scōo incōſtātia ꝓcedit ex horrida tribulatōe. m'lti em̄ ꝓponūt firmit' ſta re in bonis ira q nec ꝓp' pſpa nec ꝓ/ pter aduerſa relinq̄re intendūt. tm̄ ex magna tribulatōe recedent a ꝓpoſito Sicut petr⁹ dicebat xpo. Et ſi oportu erit me cōmori nō te negabo. z poſtea timore pene pculſus negavit ipz ter i vna nocte. Sil'r sctūs Juſtinus mar tyr et medic⁹ ſuſtinuerat m'lta. ꝓ' de um. ſz ductus ad decollādu cepit ex/ pavescere et q̄ſi a ꝓpoſito recedere. tm̄ ↄfortatus vbis ſcti vital' morte ſuſce/ pit. z poſtea coronā gl'ie. Apoc. ij. Esto fidel' vſq ad mortē. z dabo tibi coro/ nā vite. ¶ Tercio incōſtantia ꝓcedit ex ſubtracta delectatōe. Cōtingit plerū/ q z q aſſuetus mūdi delectatōnib cō pūctus abſtinere ꝓponit a vicijs z fir miter ſtare i via vtutū. ſz tact⁹ triſticia de ſubtractōe ↄſuete delectatōis rece/

Dominica quarta post pasca

dita boni ꝓpositi. Hinc Jaco. iiij. Ubi zel⁹. i. amor inordiatus ibi z ꝑtētio. ibi incōstātia. ibi z oē opus ꝑuum Dicit nāq; Tho. ij. ij. q. liij. ar. v. q⁹ nō recedit aliq̄s a ꝑori ꝓposito nisi ꝓpter aliq̄d qđ ei iordiate placet. ℣ Quito p bemus exēplis oīm fidelīū q⁹ pseuerātia sit necessaria ad salutē. Nā sanct⁹ Job in tot tribulatōibꝫ multis z magnis sp pseuerauit ī bōis. licz ad blasphemandū deū īstigaret ipm nō tm diabol⁹ sz z vxor dicēs. Bñdic. i. maledic deo z mozere. Ipe dicebat. vij. c. Donec deficiā nūq̄ recedā ab innocētia mea. z iustificatōem meā quā acce pi tenere nō deserā. Silr de brō Jobe euāgelista legit q⁹ inducebat nomen dñi iesu ad abnegandū. ipe vo dicebat. Nec nomē dñi iesu negabo. nec a ꝑdicatōe nois ei⁹ q̄escā donec cōsumē cursū misteriū qđ accepi. Silia legūt de btis vgiꝫ mrtis. s. katheria Margareta zc. Principale tm exēplū habemus ī filio dei iesu xpo q̄ ꝓpt aliquas tētatōem z tribulatōez noluit cessare a doctna nre salutis. sz a natiuitate vsq̄z ad crucis patibulū laborauit ī tribulatōe z dolore z postea de cruce ad irrisiōem iudeoꝝ dicentiū. Si rex isrl ē descēdat nūc ꝺ cruce vt videam⁹ z credam⁹: noluit descēdere. sz nec ad ꝓsolādū pia mrem. sz oiꝫ pactis ad salutē nram necessariis dixit. ꝓsūmatū est. z tandē emisit spm̄. Nec certe nō itelligūt voluptuosi mūdani zc. ī dicūt Quid est b qđ dicit nobis modicum: nescim⁹ q̄d loq̄t. Sz ꝓfecto scient q̄ eis ī iudicio dicet. Ite maledicti in ignem eternū. Ad q̄ nos liberet Jesus christ⁹ fili⁹ dei. Amē

℣ Dñica gr̄ta post pasca ℂ Ser. lxj.

Vado ad eum

q̄ me misit. Joh. xvj. c. z in euā gelio. Nec vba saluato⁹ mundi dicēbat suis dilectis discipul' in vltima cena. Ite si dicat illud Esa. xl. Euāgelizare pauꝑibꝫ misit me de⁹ pater vt me/derer cōtritos corde. z ꝑdicarē captiuis indulgentiā. qbꝫ iam pactis volo redire ad ꝑiem. sicut legat⁹ pacto negocio. Dans in b nobis exēplū trāseū di ad deū q̄ nos misit p creatiōem in hūc mundū. Reuertamur igit p eadem vias p quas xps iuit. Et he sunt tres. scilicet

ℂ Prima est via puritatis

℣ Secūda est via hūilitatis

ℂ Tercia est via penalitatis

℣ Prima via xpi dixi q⁹ est via puritatis p quā iuit ad ꝑem. iuxta illō prouerb. iij. Vie illi⁹ vie pulcre. Et nos si volum⁹ ire post eū optz p eam viā ire q⁹ p viā imm̄ mūdicie puenit ad imundos q̄ sunt in inferno. z nō ad mūdos q̄ sunt in celo. q⁹ dicit Apoca. xxj. Nec intrabit in eā aliq̄d coinq̄natū aut abominatōem faciēs. sz vt dic̄ saluato⁹ Mat. v. Btī mūdo corde q⁹ ipi deū videbunt. qđ olim Dauid petebat dicēs Cor mūdū crea in me de⁹. Mlti siq̄dē sc̄ q̄ magnā curā habēt de mūdicia corꝑis sed nullā vel valde modicā de aie mūdicia. q̄ sil'es sunt sepulcris dealbatis: que foris apparēt hoibꝫ pulcra. intus aūt plena sunt ossibꝫ mortuoꝝ. Matb. xxiij. ℂ Secūda via xpi est via hūilitatis p quā iuit ad patrē. Iuxta illud ad Phil'. ij. Exinaniuit semetipm̄ formam serui accipiēs. Ipe idem dixit Apoca. j. Ego sum primus z nouissim⁹. Ubi glo. Prim⁹ i eternitate z nouissim⁹ in hūilitate. Hinc Piero. Quantūcūq̄z te hūilia/ueris xpo hūilioꝝ nō eris. q̄ dic̄ Mat. xj. Discite a me quia mitis sum z hūilis corde. Non igit vereamis ire i via q̄ christus iuit. qui veniēs in hūc mū

dum ꝓgrediens z egredies de mundo semꝑ hac via ambulauit. Jo August. dicit. Erubescat superbire humana infirmitas qꝝ se tã humiliauit diuina maiestas. Ad vitã igit̃ hũilitatis reuocat magister hũilitatis Matth. xviij. dicẽs. Nisi conuersi fueritis. s. a via superbie z efficiamini. s. hũiles sic̃ puulli nõ introibitis in regnũ celoꝝ. qꝝ natura diuitatis est hũilibus parcere te spẽs. Excelsus inqt dñs z hũilia respicit, sicut respexit beate vgis hũilitatem. Luc. ij. Nunc Bernũ. Magna virtus hũilitas cui se facile incliat diuina maiestas. ¶ Tercia christi via ꝑ quã iuit ad patrẽ est penalitatis. Sic esũ dicit Luce vlti. Nõne hec oportuit pati xp̃m z ita intrare in gl̃iaz suaz Nos quoqz eadẽ via nostrũ regẽ debem⁹ seq. Juxta illõ Actuũ. xiiij. Per multas tribulatões oportet nos intrare in regnũ dei. Uñ z saluator pmouit Matth. vij. Intrate ait ꝑ angustã portã qꝝ lata porta z spaciosa via est que ducit ad pditiõem. z mlti sunt qui intrant ꝑ eam. q̃ angusta porta z arta via est que ducit ad vitã z pauci inueniũt eam. Reuera valde pauci. ideo conquerit Bernũ. dicens. Dñe oĩes volũt ad te venire z pauci post te ire. omnes cupiũt eternia sanctorũ sed pauci imitant vitã eoꝝ. cum nõ de delicijs ad delicias sed ꝑ tribulati/ ones et labores debz sequi ille q̃ dicit Luce. ix. Qui vult venire post me abneget semetipm et tollat crucẽ suam et sequat me. Ideo p̃iens dicit. Vado ad eũ qui me misit. Uñ in psen/ ti eũ ãgelio saluatoꝝ mũdi duo salutaria documẽta insinuat. scz

¶ Primo suoꝝ discipulo ꝝ statũ declarat. ibi. Vado ad eũ zc.

¶ Secundo dono ꝝ spũssti effectuz explicat. ibi. Expedit vobis vt zc

¶ Primũ diti documentũ quod saluator insinuat quia discipulorũ suorũ statũ declarat. cui⁹ vicz intentõnis erant sui discipuli. quia tria in se habebant. scz

¶ Primo quia erant habiles ad imitandum

¶ Secũdo qꝝ erãt dociles ad inuestigandum.

¶ Tercio quia erant cõpassibiles ad contristandũ.

¶ Primo discipuli erãt habiles ad christũ imitandũ. Ideo dicit eis. Vado ad eũ qui me misit. Ac si dicat. Ui distis meam sanctã vitã. audistis meam doctrinam. habiles igit estis me seqndũ. quia estis paupes: pacifici et humiles. Jam ego vadã per acerbaz mortem ad patrẽ qui me misit ei⁹ voluntatẽ implendo. Unde omnib⁹ vobis necesse est vt voluntatẽ dei patris impleatis. post me veniatis: et mihi obediatis. ¶ Primo nanqz vult omnipotens deus vt quilibet patris voluntatem impleat. que in multis cõsistit. ¶ Primo vt verã fidem teneam⁹ Juxta illud Johãnis. vj. Hec est voluntas patris mei qui misit me vt qui videt filium et credit in eum habeat vitam eternam. Uera enim fides est omniũ bonorũ fundamentũ. Quod sic probat bẽũs Gregoriꝰ. Non inqt virtutibus ad fidem peruenit sed fide ad virtutes pertingitur. Et quia misericors deus vult omnes homines saluos fieri. quod sine fide fieri non potest. ad Hebreos. xj. Sine fide impossibile est placere deo. Ideo hec est volũtas dei vt habeamus veram fidẽ. ¶ Secũdo volũtas dei patris est vt de peccatis peniteamus. Exm illud Ezechielis. xviij. ca. Nunquid voluntatis mee est mors impij et non magis vt conuertat a vijs suis z viuat. z

Dominica quarta post pasca

ps. Nō de⁹ volēs iniqtatē tu es. Tercio volūtas dei pfis est vt mādata ei⁹ impleam⁹ Hinc ps. Tu mādasti mādata tua custodiri nimis. Et Matb. xix: Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Quarto volūtas dei ē vt mundi maneam⁹. j. Thes. iiij. Hec est volūtas dei sctificatio vra zc. Nō em̄ vocauit nos in īmūdiciā q̄ est saluti ipedimentū. Quito volūtas dei ē vt exhibeam⁹ misericordiā primo. iuxta illō Osee. vj. Misericordiā volo et nō sacrificiū. Scdo xps dns vult vt discipulus eius post ip̄m eat. z b triplici rōe. Primo rōe honoris. qz valde honorificū est seq xp̄m dn̄m. qz dr Eccl. xxiij. Glia magna est seq dn̄m. lōgitudo ei diez assumet ab eo. Contra b faciunt multi q̄ in bonis opib⁹ imitari xp̄z erubescūt. qb⁹ clamat ī euāgelio. Qui me erubuerit coz̄ hoib⁹ hunc fili⁹ hominis erubescet coz̄ patre celesti z angelis ei⁹. Qō illi nō attēdūt q̄ hūilit incedere in vestib⁹ erubescūt q̄uis male agere intelligāt. qz seruire in vestibus caudat⁹ lōgis z scissuris mūdo et diabolo videt eis honoz: z hūilitas dedecus. Sed renera veniet dies qñ talē pompa q̄uertet in ignīniā. z hūilitas in gliam. Hm qō dic̄ saluator Job. xiij Si qs mihi mistrauerit honorificabit eū pater me⁹ q̄ in cel̄ est. Scdo dns xps vult vt discipul⁹ suus eū seq̄tur rōe vtilitatis. Quicūq; em̄ ip̄m secutus fuerit in lumīe gē ibit z ad vitā eternā pueniet. dicēte dño. Qui mihi ministrat me sequat. et vbi ego sū illic z minister me⁹ erit. Et Job. viij. Qui sequit me nō ambulat in tenebris: sed habebit lumē vite. Tercio vult xps vt ip̄m seq̄t su⁹ discipul⁹ rōe exēplaritatis. Ad b eni venit ī p̄sortiū nostrū vt formā daret eūdi in celū. vñ Aug⁹ de vā religiōe. Tota vita xp̄i in terris q̄ p hominē gessit disciplina mor fuit Hinc etiā Bre. Dis inqt xp̄i actio nostra est īstructio. Tercio vult xps dns vt q̄libet ei obediat exq̄ ipe redemit oēs vt null⁹ seq̄t p̄priā volūtatē. quā valde odit in boie. Vñ Bernar. Quid odit deus aut q̄d punit nisi p̄priā volūtatē. cesset g̃ p̄pria volūtas z infernus nō erit. Hinc Anſ. li. de simtudinib⁹. Sicut volūtas dei est origo oīs boni sic p̄pa volūtas est origo oīs mali. Dicit em̄ Bed. Tolle libez arbitriū z nō erit q̄d saluet aut damnet tolle gr̃am z nō erit q̄ saluet. tolle peccatū z nō erit q̄ damnet. Sed differūt libez arbitriū z p̄pria volūtas. vt enī dic̄ Bed. in p̄mō de Naama. q. p̄pria volūtas est q̄ nō est p̄ mūis deo z boib⁹ sed nra tm̄. qñ qō volum⁹ nō ad honorē dei. non ad vtilitatē primi. sz q̄ solū vt satisfaciam⁹ p̄ijs motib⁹ animoz. Cui recte p̄traria caritas q̄ nō q̄rit q̄ sua sūt sed q̄ ihesu xp̄i z aliorum Ideo dr Osee. x. Confundet⁹ isrl̄ī in volūtate sua. Scdo discipuli xp̄i erāt docibiles ad inuestigādū. libenter em̄ audiebāt ihū dulcissimi xp̄i qō penetrabat aiam ip̄oz. ad Heb. iiij. dicit. Viuus est sermo dei z penetrabilior omni gladio ancipiti. Vñ cum multi discipuli reliq̄ssent xp̄m p eo q̄a dicebat eis. Nisi manducaueritis carnē filij hominis et biberitis ei⁹ sanguinē nō habebitis vitam in vobis dixit saluator alijs discipul⁹ Job. vj. Nunq̄d et vos vultis abire. Rndit Petr⁹. Dñe quo ibim⁹ ihba ei vite habes. Et ideo audiebāt ihū. z vbi nō intelligebāt interrogabāt. Hoc insinuauit saluator q̄ ita palā ascendit in celū q̄ nō erit eis necesse interrogare q̄ vadis. Et b est qō dicit. Et nemo ex vobis interrogat me q̄ vadis. Quicūq; vult cē xp̄i discipul⁹ debet libēter audire xp̄i ihba

q; dicit Greg. sup Ezech. Nēs q̄ viaz vite desiderāt ꝟba vite audire dñt Et notāter dicit oēs. ad designdū frātos tillitteratos. Nā frāti nō dñt excusare se di. Legā ego illā carthā. vel scio ego illa. q; viua vox docet nō pellis mortua. Tercio saluator declarat statū discipulox. q; erāt cōpassibiles ad ꝓristādū. ſō dicit. Dz q; hec locutus sum vob tristicia ipleuit cor vr̄m Audientes discipuli dñi receſſuz tristabant. q̄s nō tristaret qñ talis sanct⁹ imo scūs scrox q̄ coram eox oculis mortuos resuscitabat. infirmos curabat ꝛc. diceret se receſſurx. Ubi ē sciē dū q; triplex tristicia inuenit in sacra scḟra. ſ. tolerabilis. dānabilis. ꝛ cō mēdabilis. Prima tolerabilis ꝛ illa est naturalis. qñ hō ex naturali affectu nullo extrinseco accidēte ꝓsueuit esse tristis. Et q; fm pbm ex natura libo hō nō meret nec demeret. iō p talem tristiciā nec bonū nec malū ꝓsequit Dz tñ eadē naturalia si ad bonuz inclinam⁹ meremur. si vo ad malū demeremur. ꝟbi gr̄a. Quidā naturalit sunt tristes sicut melācolici. q̄ si p bāc tristiciā excludūt vanā leticiā ꝛ b pla cet eis merent. Si vo ꝓpter bāc se nō disponūt ad spūalem ꝓsolationē studioseq; demerēt. Scōa est tristicia dānabilis q̄ ꝓcedit ex ipatiētia q; fla gellant a deo infirmitate vel alit. aut quia molestant ab hoibo. aut q; non obtinebūt q̄d cupiebāt. vel q; inuidēt felicitati aliene. de hac dr. ij. Thoz. vij. Seculi tristicia mortē opat. Et ꝓro uerb. xxv. Ptinea vestimēto ꝛ vermis ligno. ita tristicia viri nocet cordi. Et Eccl. xxxviij. Tristicia festinat mox. Tercia tristicia est cōmēdabil Juxta illud. ij. Thoz. vij. Que fm deum ē tristicia penitētiā in salutē stabilem opat. Que q̄dē oritex triboꝰ. ꝓio ex pctox recordatōe q̄lis fuit tristicia Pauli Ro. ix. Tristicia ē mihi magꝝ ꝛ labor ꝛ ctinu⁹ cordi meo. Tal tristicia erat Petro p⁹ negatione q̄ egressus fleuit amare. ō hac dic apl's ij. Thox. vij. Gaudeo nō q; cōtristati estis. sz q; ꝓtristati estis ad pniam. Dic Aug. ait. Ver⁹ penitēs sp doleat ꝛ de dolore gaudeat. q; ista tristicia vertet in gaudiū. Juxta illud Lu. xv. Gaudiū est angelis dei sup vno pctore penitētiā agēte. O de⁹ eme q̄s nō ꝟberet pctox ꝓtristari. q̄ peccādo te deū suauissimū dñm amisit. donū tue gr̄e perdidit. diabolo se subiecit. pene eterne se obligauit. Scōo tristicia oritex defectū ꝓsideratiōe. nā i corpe sum⁹ debiles ꝛ morituri. in aia instabiles ꝛ vicioſi. Jō dic Aug. Terret me vita mea q; nisi sterilitas ē in ea. Nā dicit nūc b nunc illud. p⁹ b nec b nec illud. Et b. Bef. ait. Deu q̄t sunt obstacula q̄ phibent q̄t ipedimēta q̄ retardāt ne volūtas nr̄a volūtati diuie valeat inherere. objcit i gr̄antia. vndiq; bella. vndiq; tela. vndiq; tēta menta. Tercio tristicia oritex ꝓximox cōpassiōe mlt̄as ei videm⁹ nūc oppssiōes pauperox. mlt̄os peccādo occidere suas animas. ꝛ q̄d nisi vbiq; tristicia. vñ Jsid. Magis est cōpatiēdū ꝛ ꝓtristādū malefaciēt̄ibꝫ q̄z male patiēt̄ibꝫ. Nā sicut aia nobilioꝛ ē corpe sic maioꝛ tristicia dz adhiberi. potissime ār xp̄ian⁹ dz cōpati ꝛ ꝓtristari xp̄o. q̄ sic tristat⁹ ꝓ nob illus⁹. flagellat⁹. crucifix⁹. ꝛ nud⁹ mortu⁹ ē. de q̄ Bef. i tractatu de sacro. Si mēbrū xp̄i es cōdole capiti. si discipulus es cōdole magro. si xp̄ian⁹ cōdole xp̄o. Discipuli ei ei⁹ videtes xp̄m tristē dicentē. Vado ad euz q̄ me misit. Jō amaritudie pleni ꝓtristabāt.

Scōm salutare documētū salutoꝛ. isinuat dū donox spūssti effectū

Dominica quarta post pasca

explicat dicēs. Expedit vobis vt ego vadam. si eī nō abiero paclitus nō veniet ad vos. q. d. ſm Beř. Niſi carnis preſentia ſubtrahať paclitus nō datur. Nam affectus carnalis impedit gratie plenitudinē. Iurta illud Job. vj. Spūs eſt qui viuificat caro nō pdeſt quicq̄. Iō dicit Bernā. Si apli carni diuie adherēdo ei⁹ q̄ ſcti ſācto⁹ erat ſpūſctō repleri nō poſſant. Quid carni tue q̄ ſordidiſſima ē ita cōglutinat⁹ es z vis recipe ſpīmſanctū Expediēs igiť fuit vt recederet ab eis q̄ q̄diu erat cū eis fuit q̄ſi vn⁹ ex illis ſi recedēs oñdit ſuā diuitatē dādo ſ.ſ. Iō dixit. Cum venerit paclit⁹ arguet mūdū. vbi xp̄s triplicē effectū ſpūſcti declarat ſcz

¶ Primo q̄ malos arguit
¶ Scōo q̄ bonos inſtruit
¶ Tercio q̄ xp̄i gl̄iam extollit

¶ Primū effectū ſ.ſ. xp̄s dicit q̄ malos arguit di. Ille mūdū arguet de pctō ſcz q̄ nō bñt. de iuſticia quā ñ bñt. de iudicio quā nō timēt. Primo ſ.ſ. arguit mūdū. i. mūdanos q̄ ꝫ dei legē ſm ſuū appetitū viuūt ō pctō q̄ ppetrāt Et talia ſūt infinita. Iurta illud p̄s. Circūdederūt me mala q̄z nō eſt numer⁹. Natura ei gr̄e ſ.ſ. eſt q̄ illud cor q̄ō intrare poterit nō ſinit increpare q̄ſq̄z aliq̄ō pctīs ibi iueniet. vñ Beř. De q̄nto pfundi⁹ ingredimur de tāto clari⁹ cōſpicim⁹ q̄ oculi nr̄i pleni ſunt vanitate: aures detractōe: man⁹ ſanguine: os maledictōe. Illi ei q̄ neſciūt pfiteri ſua pctā ideo ē. q̄z nō ingrediūtur cor ſuū nec dāt locū in eo ſ.ſ. Illis aūt q̄ dant ei locū illa pctā q̄ p⁹ quā aut nulla videbanť magna z multa videbūť. ſicut Manaſſes. ij. Paral. xxxvj. dicebat. Peccaui ſup numerū arene maris. ꝓterea dic̄ Rycḥ. Quāto maiorē gl̄iam a dño accipim⁹: tāto maiorī remorde⁹ pſcie ſtimulo vr geremur q̄tiens peccam⁹. Vñ licz ſ.ſ. oia pctā vt dixim⁹ arguet. ſpecialiť nō arguit mūdanos de pctō infidelitať vt declarat ſaluator di. De pctō q̄des arguit mūdū ſ.ſ. q̄z nō credūt in me: z taliū incredulo⁹ q̄ttuor ſūt genera: Primi ſūt auari nimiā ſolicitudinēs bñtes ō tpalib⁹ ptinue cogitādo quō cōgregēt. quō expendāt. quō pſeruent ita q̄ bono mō orare nō valēt. Extra/ lis ſolicitudo facit xp̄ianū ſile⁹ paga/no. q̄ nō querit celeſtia ſed tm̄ terrena q̄bus dicit xp̄s. Hec oia gētes requirunt. pfecto ſi xp̄i verbis crederent. ſe ſta nō violarēt. miſſaz audire ñ omitterent. quia dicit ſaluator Matth. vj. Nolite ſoliciti eſſe dicētes quid manducabim⁹ aut q̄d bibem⁹. ſcit eī⁹ pater veſter quia his oibus indigetis. Vñ Rabau⁹. Serui eſt ſolicitū eſſe quō dño ſuo ſeruiat. dñi vero eſt cogitare vt ſeru⁹ ſuus neceſſaria habeat. ſed ſi ſeru⁹ de ſeipo cogitat z nō de domino nō eſt mirū ſi dñs ei nō puideat. Secūdi ſunt arguēdi tan q̄ increduli qui res iniuſtas detinēt z ſcienter poſſident. Contra quos dñs dicit. Facili⁹ ē camelū p foramē acus trāſire q̄ diuitem regnū celorum intrare. O mania inſania. inter miſeros pauc⁹ diebus vult ditari vt in eternum mēdicet z cū diabolo crucietur. quia dicit Aug⁹. Peccatū nō dimittit niſi ablatum reſtituat. Tercij ſunt increduli gulo ſi ideo arguēdi quia volunt hic viuere in delicijs corpis nō credētes nec intelligētes q̄ dicit ſaluator Luc. vj. Ve vobis qui nunc ſaturati eſtis q̄z eſurietis. ſi iſti crederēt q̄ eternam famē z ſitim paťiant. p ebrietate quō auderēt ita viuere. Hinc Job. vj. Quis guſtare poteſt q̄ guſtatū con/fert mortē. q. d. O delicioſi. nō iocoſe

dixit saluator: Lu. xvj. de diuite q̄ gut
tam aque nō potuit obtinere. siue ei
credatis siue nō. sed tñ ita erit z de vo
bis nisi penituerit̄is. Quarti sunt in/
credituli arguēdi supbi qui honores et
gliam querūt mūdi. naz si verbis xp̄i
crederent vere humiliarent̄. qz ipe di
xit Lu. xiij. Omis qui se exaltat humili
abitur. Et chrys. sup Matb. Quicun
q̄ desiderauerit p̄matū in terra inue
niet confusionē in celo. nec inter seruos
xp̄i computabit̄ qui de primatu tra/
cauerit. O deus oipotens si crederēt
homies xp̄o meo q̄ solū p vno mor/
tali peccato demonib⁹ tradunt̄ eter/
naliter cruciandi. certe prius eligerēt
igne comburi. vel gladio mēbratim
dissecari. aut aquis submergi q̄ vnū
peccatū ꝓpetrare. Un Grego. Mor/
te corporis ois homo potius ōberet
eligere mori q̄ cuz vno peccato mor/
tali deum offendere. Dic Aristo. iiij.
ethicoz. Melius ē mori q̄ facere cō/
tra bonū virtutis. O vere melius est
si crederent homies qz peccatū tā mi/
serum facit hoiem q̄ si omes creatu/
re sez lapides. ligna. animātia terre.
aues celi fierent. nō possent digne mi
seriā illius homis deflere q̄ ridendo
facit peccatū. cui melꝰ esset q̄ decē mi
lia demonia in se haberet q̄ vnū pec/
catuz. ¶ Scōo spūssctūs arguet de iu
sticia quia xp̄m quē vocauerūt pecca
toꝛē ꝛ domniacū ac occiderūt iniuste.
iniusticia horū apparuit mānifeste qñ
publice ascendit in celum. z inde spm̄
scm̄ misit. Et hoc est qō dicit. arguet
mundū de iusticia qz ad patrē vado.
Quicūq̄ em̄ vult vt nō arguat̄ oz ba
bere verā iusticiā. que fm Macrobi
um est virtus reddēs vnicuiq̄ qō su/
um est. Quā ꝑmo habeam⁹ ad nos
vt peccatis q̄ fecim⁹ reddam⁹ pniam
quia ꝓie peccato pena cōuenit fm
iusticiā dei. aut hic aut in futuro. sed
ꝑfecto melꝰ est hic q̄ in futuro. Unō
Thob. xiij. dicit. Couertimi peccato/
res z facite iusticiā coram dño sez vos
ipos puniēdo. Juxta illud Rom̄. vj.
Sicut exhibuistis mēbra vestra serui
re immūdicie z iniq̄tati ad iniq̄tatē. sic
nūc exhibete mēbra vestra seruire iu/
sticie i sanctificationē. vt possit dicere
cū ps. Feci iudicium z iusticiā nō tra
das me calūniantib⁹ me. Deinde fm
iusticiā debem⁹ reddere plato obedi/
entiā q̄ ei tenemur. iuxta illud Rom̄.
xiij. Omis ania potestatib⁹ sublimioꝛi/
bus subdita sit. Nō ei est potestas ni/
si a deo. itaq̄ qui resistit potestati dei
ordinationi resistit. Et hoc est verus
q̄ debemus prelatis obedire in illis
que contra deum nō sunt. Debemus
etiam fm iusticiā reddere paupibus
pietatem. subditis correctionē. pri/
mis charitatez. alioquin arguemur
z puniemur. Juxta illud ps. Iniusti
punientur z semen impioꝛū peribit.
¶ Tercio spūssanctꝰ arguet mūdū de
iudicio. quia ꝓnceps mūdi huius id
est diabolus rex malorū iam de celo
electus est. z ad penam sententiatus
quasi dicat. Si iudicium dei nō pe/
pcit tā nobilissimo ꝓncipi z incole ce/
li. quomō parcet peccatoꝛib⁹ miseris
ergo spūssanctꝰ arguit mūdanos de
iudicio qō nō timent quia est terribi
lis. Juxta illud Hebre. x. Terribilis
est expectatio iudicij. Reuera terribi
lis. Primo quia iudex tunc erit inex/
orabilis. Ideo dicit Prouerb. vj. Ze/
lus z furoꝛ viri nō parcet in die vin/
dicte. nec acquiescet cuiuscūq̄ precibus
nec suscipiet pro redemptione dona
plurima. sed reus erit inexcusabilis.
In cuius ꝑsona dicit Job. xxxj. Quid
faciā cū surrexerit ad iudicandū dñs
q. d. nullo mō erit legitima excusatio.

Dominica quarta post pascha

Sed implebit illud ps. Muta fiant labia dolosa. Tercio quia sententia erit irrevocabilis Mat.xxv. Ite maledicti in ignē eternū. De q̄ sñia dicit ps. In eternū dñe permanet verbū tuū. O terribile dei iudiciū q̄z pauci petōres timēt te. vere vere si vitati crederēt et iusticiā hrent timerēt. sicut b. Piero. Scōm effectū s.s. xps dicē q̄ bonos instruit di. Docebit vos oēm veritatē. Nā in qbz s.s. habitat eos triplicē vitatez instruit vicz vitatē vite. vitatē doctrine. z vitatē iusticie. Sine ei s.s. nō pōt hō recte viuere. bñ alios docere. z iusticiā alijs facere. Jō petebat Dauid ps. cū dicebat. Bonitatē z disciplinā z sciam doce me. i. bonitatē vite. sciaz doctrine. z disciplinā iusticie. Terciū effectū s.s. xps declarat q̄ ipi⁹ gl̄iaz extollit di. Ille me clarificabit. i. pri me eḡlem docet. q̄z de meo accipiet z annūciabit vob. Sicē em̄ ignis naturaliter sursum tēdit. ita s.s. cū sit ignis diuin⁹ oia facit opari ad gl̄iaz dei. Fm illud. j. Cho x. r. Siue comedatis siue bibatz siue aliq̄d aliud faciatz oia in laudē di facite. q̄z ad h̄ specialit̄ sum⁹ creati. vt dr Esa. xliij. In gl̄iaz meā creaui eum. Jō suā gl̄iaz nemo nr̄m sibi vsurpet h. q̄z illā nō dabit alteri. Quapropt̄ laborem⁹ frēs charissimi q̄ in oibz q̄ram⁹ gl̄iam dei vt tandē ipe dignet nob dare suā gl̄iam in eterna beatitudine. Ad quā nos p meritū sue passionis introducat xps q̄ cū pre z s.s. viuit z regnat Amen.

De eadē dñica ḡrta post pascha. Sermo.lxij.

Ille arguet mūdū de pcō z de iusticia z de iudicio Joh.xvj.c. z in euāgelio. ℣. In q̄ saluator nr̄ ostendit vtilitatē sui trāsit⁹ ex h̄ mōo ad ps trem. q̄z tūc missur⁹ erat s.s. q̄ argueret mūdū de pcō z de iusticia z de iudicio. Q, aūt xps nō dedit plenitudinē s.s. aplis duz fuit cū eis. nec immediate post suā resurrectionē. sz post ascēsionē suā. fuit fm Lyrā sup. xv.c. Joh. ppter tria. s.

Primo ppē xpi pātem.

Scōo ppter xpi charitatē.

Tercio ppter xpi diuinitatē.

Primo nāq̄z plenitudo s.s. nō fuit data añ xpi passionē: nec añ ipi⁹ ascēsionē. ppē ei⁹ pātez. Nā ad h̄ dat boibus s.s. vt corda eoz trabant sursum p appetitū celestiū. Appetit⁹ aūt bois nō tēdit efficaciter ad aliq̄d nisi illud apphendat possibile. z iō possibilitas p̄uenīēdi ad celestia debuit pus hoib declarari q̄z daret plenitudo s.s. Illa aūt ptās fuit declarata in xpi ascēsiōe fm q̄ dr Michee. ij. Ascēdit añ eos pandēs iter. Et iō plenitudo s.s. nō debuit dari añ ascēsionē xpi. ppter q̄ dr Joh. vij. Nōdū erat s.s. dat⁹: q̄z nōdū fuerat ibs gl̄ificat⁹. Scōo plenitudo s.s. data fuit post xpi ascēsionē. ppē ei⁹ charitatē. q̄z s.s. amoz est spūalis: et ideo apli pus debuerūt disponi p aliquē spūalem amorē ad xpm añq̄z reciperēt plenitudinē s.s. Talis aūt dispositio facta est subtracto amore carnali ad xpm qui causabat ex pñtia corporali ipius xpi cum aplis. q̄ q̄dez pñtia subtracta est in eius ascensiōe. ergo ꝛc. Tercio plenitudo s.s. nō fuit data aplis ppter xpi diuinitatē. Nā xps nō dat s.s. inq̄ntū homo. sed inq̄ntum deus. z ideo pus debuit ei⁹ diuinitas declarari p ascensionē ad patris equalitatē anteq̄z daret s.s. plenitudinē. nec tñ debuit multū retardari. vt fundatores ecclie apli qui pdicaturi erant fidem xpi in maiori s.s. plenitu

dine eā efficacē ꝓdicarēt. et ꝟ est qꝫ dicit saluator in euāgelio dicēs. Cū venerit spūs veritatis arguet mūdū de pctō. de iustitia z de iudicio. Ūñ ꝓphetā missus spūssctūs mūdū istum malitiā de tribꝰ fm xpi ꝓmissū arguit. scz

Primo de pctō infidelitatis. ibi. arguet mundū de pctō.

Scdo de pctō inconsiderabilitatis. ibi. et de iustitia.

Tercio de peccato temeritatis. ibi et de iudicio

Primo dixi qꝫ spūssctūs a xpo ꝓmissus arguit mūdū de pctō infidelitatis ꝓ eo qꝫ dicebat saluator de pctō infidelitatis. ille ꝺ̄ dē arguet mūdū ꝺ̄a nō credūt in me. Nā spūssctūs arguet omnē mūdanā sectā q̄ i .v. ptes ꝑt diuidi. s.

Primo sectā paganoꝝ

Scdo sectam pharisеoꝝ

Tercio sectā saracenoꝝ

Quarto sectā iudeoꝝ

Quinto sectā sil̄ omniū alioꝝ

Primo itaqꝫ veritatis spūs arguit infidelitatē paganoꝝ. i. arguēdū docet. qꝫ ibo nestatē tpi⁹ demōstrat. Naz tpe passiōis xpi ꝓ magna ꝑte totꝰ mūdus idola colebat ꝺ̄a manuū suaꝝ. faciebāt ꝺ̄ppe fm eoꝝ stulticiā diuersōs de diuersꝫ metall̄ statuā. sic̄ soli ꝺ̄ auro qꝺ̄ sibi ꝙuenire videbat. ꝺ̄ lune de argēto. martī de ferro zc. z ill̄ vanis metallis z lapidibꝰ siue lignis tā ardēter sacrificabāt qꝫ nō solū sua bona ill̄ offerebāt sz etiā filios z filias. iuxta illud ꝑs. Immolauerūt filios z filias suas ꝺ̄monijs. Ayra ꝺ̄ē qꝫ pagani ponebāt filios puulos viuos i brachijs idoloꝝ q̄ erant de metallo. z i ꝓcauo idoloꝝ ponebāt ignē q̄ statī filios cōsumebat. z ne pentes audirēt fletuz z clamoꝛes filioꝝ suoꝝ z ꝛ ꝟ fortē penitere ceſos paganos cū timpānis chorīs z orgānis z bmōi fortissime ꝓsona bāt sacerdotes. Qui erroꝛ nō solus fidei xpiane fuit ipiū sz z ipis moralibꝰ phis stultissimū. Nā ꝺ̄ē Aug. li. ō ve religiōe. qꝫ socrates a pplo occisus est ꝺ̄a noluit idola adoꝛare. ꝺ̄ē se potius adoꝛare canē q̄ eop⁹ nature q̄z idola q̄ erāt opa hoim. Et b. Amb. li. ō figibꝰ ait. qꝫ cū Dionysi⁹ tyrān⁹ sicilie ei⁹ trasset tēplū iouis amictū aureū q̄ eⁱ⁹ opiebāt simulachꝝ detrahi iussit z ꝓponi laneū ꝺ̄. Aureū hyeme est frigidū estate ꝟo onerosū. deū aūt suū sic irrisit vt nec onⁱ ferre possz nec frigus portare. Itē cū esculapiū vidissz cum barba aurea z apollinē pſem eⁱ⁹ nondū hñtē. tolli mādauit. incōgruū iudicās vt filiꝰ barbā hꝫ q̄ pr̄ carerz. Etiā simulachr̄ tenētibꝰ pateras aureas ademit. allegans se accipe debere qꝺ̄ alij darēt. z ita ludibꝰ habiti sē vt se vindicare nō possent. Hāc potissime demētiā s. s. ꝙ apl̄os z xpi discipulos fere de toto orbe extīmiauit rōibꝰ mltis et miracul̄ demōstrātes fore demonia. sic̄ b. Bartholomeꝰ. bea. Mathe⁹ zc. Sed z ꝟgo prudētissima katherina impatori Maxētio hūc errorē stulticiā demōstrauit di. O impator q̄re incassum ꝙgregasti hāc mltitudinē ad colēdū stulticiā idoloꝝ. miraris ꝺ̄ tēplū manu artificū opatū. mirar̄ ꝑcipsa ornamēta q̄ velut puluis añ faciez vēti erūt. mirare potiꝰ celū et terram mare et oīa q̄ i eis sūt. mirare ornamēta celi. solē vicz stellas z lunā. terrā mare z oia q̄ i eis sūt. mirare famulatū eoꝝ quō ab initio vsqz ad finē mūdi die noctuqz ad orientē currūt et redeunt z nūqz fatigāt. z dū hec aniaduertis increoga z disce qꝺ̄ boꝝ oim sit potētior. cū aūt illū ipo donāte intellexeris nec silez illi iuueneris ipm adoꝛa. ipsū glifica q̄ hz ptātē coꝛp⁹ z aiaz ꝑdere in gehēnā. ipe eīm est deꝰ deoꝝ z dñs doꝰ

Dominica quarta post pasca

minantiũ. Clamabat siquidē s.s. p apostolos z xpi discipl'os q ipa idola manu facta nō ēnt dij sz demonia. z er b fidē xpi extollebāt. in q nihil falsuz nihil ē stultū. sz omi vitati ꝓsonū. Si dicat qs infideliū. nōne z fides xpi adorat deū z credit ipm eē sub spēbus panis z vini. sic ei z gētiles faciebāt adorādo deū in simulachris. Dicēdū q ñ est sile. tū qz ipi ꝓfitebant mlt̄os deos tū qz sub sacro fit xpi corp⁹ z sanguis p ꝓsecrationē vrute vni⁹ dei. qđ pbatū est mlt̄is miraclis z efficacib⁹ rōnibus. Nā ille q diuitatē suā diuis miraculis demōstrauit xps dixit. Hoc ē corp⁹ meū. h est sanguis me⁹. Et ipse suis discipulis ꝓsecrādi h sacm̄ ōdit ptātem. Deōo deniq; spūs vitat̄ arguit secrā pbor̄ ꝓpr̄ suā inhonestatē z irrōnabilitatē. nā honestior z moralior inter oēs pbos Aristoteles fuit. q alijs min⁹ errauit. in mlt̄is tū inhonesta dixit. Nā si qs legit in. q. politicor̄ dicit ibi mlt̄a inhonesta z pcipue tria Primū inhonestū dicit q expedit adultantiā coitū facere senioribꝫ. qđ vtiq; s.s. reprobat Eccl. xxv. di. Tres spēs odiuit aia mea. senē fatuū. i. luxuriosum. z Tullius lib. de senectute. senes luxuriosos vocat fatuos. qz cuz sint frigidi nihil ē qđ habeat ad actū bos ipos inclinare. Deōm inhonestū qđ dicit ē. nullū orbatū ōbere nutriri. qđ nō tm̄ reprobat a s.s. sz etiā er vbis suis alio loco dicit. Nā idē ipe dic. q. etbi cor̄ q er bis q habem⁹ a natura nec laudamur nec vituperamur. z er bis sequitur q nec puniri debem⁹. Si igr naturalit̄ orbat̄ ē z sterilis. z de q mane dolet nec p̄t remediū iuenire. igre nō est nutriēd⁹. g̃ rō dictat b esse inmutū. Tertiū q̃z inhonestissimū ē z horrēdū Si qs genuerit filios vltra diuitiaz sufficientiā añq; sentiat vita fiat abor̄ sus. O Aristoteles vbi ē sapia tua. vbi est scia tua. O Aristoteles stulte qđ ei dicis. nōne. q. de ania ruipe dixisti. q opus generalissimū tot⁹ nature est generare sibi sile in spē. Quz si b qō dicis fieret. nōne frustraret intētio tot⁹ nature. Ideo ꝫ te clamat s.s. p os apli Pauli Rom̄. iij. Nō sūt faciēda mala vt veniāt bona. Unū ipe Aristoteles nō solū in his sz etiā in alijs mlt̄is legit errasse. p̄sertim de articulis fidei. puta de mūdi creatōe. Nā dic s. Boēcius. i. q. di. j. q excellētior inter pbos Aristoteles fm q sci ei imponūt z cōmētatores exponūt z vba ei⁹ p̄tēdūt i hūc errorē dilapsus fuit. q mūd⁹ fuerit eter n⁹. qz. j. phīcor̄ dic. q materia est ingenita. z in. j. de celo z mūdo q celū ē ingenitū. z nullū ingenitū incipit eē. g̃ vniuersitas rer̄ nō incepit esse. Quidā tm̄ moderni dicūt illū neq; sz illō sensisse. sz pbare conat̄ fuisse q nō cepit eē motu naturali. Dicit tm̄ Aug. suz illud p̄s. Absorpti sūt iudices eor̄. Aristoteles omnium petre iudices eor̄. Aristoteles omnium pbor̄ pbs sedet i inferno. vbi est stridor dētiū z flet⁹ oculor̄. Er p̄missis pz q si moraliores hōestior fuit Aristoteles inter pbos nihilomin⁹ tñ inhonesta dicta sua ꝓtineāt. sed q̃ tota secta pbica m si nō in toto tñ in pte arguit s.s. tanq; inhonesta. Tertio q̃z spūs vitatis arguit secrā saracenor̄. q̃ qđē secta seu ler a spurcissimo machometo tradita ē plena oi inhonestate. p̄sertim cū p vltima brutudie eis p mittit coitū ac delicias ciborꝫ z potuum qđ pozes z asinis ac alijs ꝓuenit. Cōtra quā sectā neq̃ssimā clamat s.s. p̄ Paulū ap̄lm. j. Thes. ij. dicēte. Oculus ñ vidit nec auris audiuit nec i cor hois ascēdit q̃ de⁹ ꝓparauit diligētibꝫ se. j. Joh. iij. Charissimi filij dei sum⁹. sz nōdū apparuit qđ erim⁹. s.s. in celo. Et p btm̄ Aug. exclamat sic s.s. Dñe fecisti nos ad te z iō inq̃etū ē cor nr̄m donec

reſeſcati te. Et Beſ. Ala oib⁹ occupa
ri pt ipleri vo nō. capacē dei nibil ci⁹
ra deū faciare pt. B eſt qō dicebat xp̄s
Job. xvij. Nec ē vita etna vt coḡſcāt te
ſolū deū pīez z filiū tuū ihm quē miſi
ſti. Et nō ſolū ſ.ſ. clamat hāc peſtiferā
ſectā. ſz z ſpūs rōnalis de ipius ſecta
Auicēna. ix. methaphi. ſue dicit. Lex
nīa quā Machomet⁹ dedit oñdit p⁹
fectionē felicitat⁹ z miſie q ſūt fm cor
pus. Sz alia ē pmiſſio q ſolū appbē⁹
dit intellectu. z addit. Sapiētib⁹ mul
to mag⁹ fuit cupiditas ad oñdendū
aiaz felicitatē q̄z corpoz. q q̄uis da⁹
ret eis nō tñ attēdūt nec appciati ſunt
eā cōparatōe felicitat⁹ q eſt ꝛiūctio ꝑme
ritatis. hec ille. Quarto ſpūs vitat⁹
arguit ſectā iudeoz. Nā ceci iudei no
uū teſtamētū ꝓdēnant qō totū in veti
teſtamēto fuit eis pmiſſuz. ꝓut decla
rat apl's Hebre. ij. Ultra m̄tos erro
res ſecta iudeoz tenet q ania hūana
deū videre nō pt. ſz ſolū b mō aīa bti⁹
ficat⁹ qz hēbit oēs delectatōes q̄s vult
ſic anriq⁹ i deſto ſumebāt māna. qō
hēbat in ſe oē delectamētū Sap̄. xvj.
oz. Panē de celo p̄ſtitiſti eis oīne de⁹
lectamētū in ſe hñtē. Inſup expectant
Meſſyā venturū vt dīcet eos. Cōtra
ōs clamat ſ.ſ. ꝓ Zach. c. ix. di. Ecce rex
tu⁹ venit tibi manſuet⁹ z ipe paup. Et
Eſa. lxj. in ꝑſona vi meſſye ait. Pau⁹
peribꝫ euāgelizare miſit me dñs. per
Paulū vo. ij. Thoz. viij. ait. Scitis
frēs gr̄am dñi nr̄i ihu xp̄i q cū eſſet di
ues ꝓpē vos egen⁹ fact⁹ ē vt illi⁹ iopia
diuites vos eſſet⁹. Quito ōz ſpūs vi⁹
tat⁹ arguit ſectā ſil oim alioz. Claruz
nāqz ē q añ pdicatōez apl'oz. z ſ.ſ. miſ
ſionē tot⁹ b mūd⁹ varijs erroribꝫ erat
inuerſus. Quidā ei dixerūt q de⁹ eſſet
aia mūdi q informat celū z terrā z oi
bus viuētibꝫ miſtrat vitā. z q ꝑ q̄tu⁹
oz elemēta vniuerſa ſub celo gignat ꝓ
tegat z corrūpat. fm illud Virgilij in
vj. pncipio. Celū z tras cāpoſqz liqn⁹
tes. Lucentēqz globū lunā tytaniaqz
aſtra. Spūs int⁹ alit totāqz infuſa p
art⁹ Mens agitat molē z mag̃ ſe cor
pore miſcet Inde boim pecudūqz cor
pus gen⁹ vite volātū Et q marmorea
fert mōſtra ſub eq̄re pont⁹. Sz hec ſe
cta ipia ē z falſa. qm̄ de⁹ ꝓpē ſuā ſimpli
citatē nō ꝑt eē formale neqz materiale
pncipiū creature. licz ſit cā efficiēs z fi
nalis oim rex. q ē alpha z o. pncipiū
z finiſ. Illi vo tenuerūt celeſtia corpa
eſſe dos. de qbꝫ Lactā. li. ij. diui. inſti.
Phiſtoyce diſcipline in ea ſūt opinio
ne vt oia celeſtia q mouēt i deoz nu⁹
mero hūda eē ꝓſtāt. z infra ſeq̄t. Vos
o phi nō ſolū indoctos z ipios rex ce
cos z ineptos z deliros ꝓbam⁹ qm̄ ig
rātiā ipitoz vanitate viciſt⁹. Illi ei ſo
lē vos etiā ſydera dos putat⁹. Illi vo
ad hāc veneſt demētiā vt boies deos
fuiſſe putaueſt. vñ Lactā. li. j. ait. Lo⁹
luerūt egyptij Iſidē. mauri iubā. ma⁹
cedōes cabyrū. peni vranū. latini fau
nū. ſabini ranctū. romani q̄rinū. athe
nienſes mineruā. ſamij iunonē. paphij
venerē. lēnij vulcanū. nartij libez. del⁹
phici appollinē q oēs fuerūt boiel. Sz
ſup oēs ad hāc ſtulticiā romani deue
nerāt vt etiā meretrices deas colerēt.
Nā vt ait Lact̄. Romuli nutrix lupa
honoribꝫ ē affecta diuis. Fuit ei Fau⁹
ſtuli vroz. ſz iuē paſtores lupa nūcu⁹
pata ē. vñ etiā lupanar ōz. Quedā iſu
per meretrix Lecna dicta cū tyrānuz
occidiſſet ꝓ dea eſt habita. Et q⁹ ne⁹
phas erat meretricis ſimulachrū in
templo ꝓſtitui. appollinis effigiē po⁹
ſuerūt cuius nomē gerebat. Et ſiliter
Flozā coluerūt romani q meretricio
magnaz ſummā pecunie congſiram
ipis dereliquit. de qbꝫ apl's Rom.
j. ait. Mutaueſt glīaz incorruptibil⁹

Dominica quarta post pasca

dei in silitudinē imaginis corrupti/bilis hois z volucrū z q̄drupedū z serpētiū. Cōtra q̄s etiā clamat s. s. Bap. xiij. Vani iḡt sūt oēs hoies in q̄bus nō subest scia dei. Et de his q̄ vident bona nō potuerūt intelligere eū q̄ ē. neq; op̄ib attendētes aḡuerūt q̄s eēt artifex. Gz aut igne. aut spīm. aut citatū aerē. aut gyz stellaz. aut nimiā aquā aut solē. aut lunā. aut rectores orbis terrarū deos putauerūt. q̄z si specie delectati deos putauerūt. sciāt: q̄nto bis dñator eorz speciosior ē. speciei em̄ generator hec oia cōstituit. hec ibi. Alij aūt colebāt diuersa idola z ob hūmera pctā ppetrabāt: z ritus detestabiles obseruabāt. De q̄bus dicit Euse/bius pāphili li. j. ō euāgelica p̄paratōne. Perse mīres ppas nephādis nuptijs cōḡscebāt. scithe carnib vescebant humanis. massagethe z derbices ꝓpinquos z affines suos senectute ꝓfectos miserimos putātes interficiebāt: imolādo ipos idolis deniq; comedebāt. tybareni seniores suos viuos p̄cipitabāt. hec ille. Dia aūt hec z silia errorū deuia spūs veritatis a xp̄o dño p/missus (sic̄ cernim⁹) eliminauit. redarguēdo p apl'os ac vitat̄ euāgelice p̄dicatores. O igit̄ pmissio saluatar̄. O effect⁹ spūs singular̄. O spūs potētia vtilis q̄z pie q̄z clemēt dispositi oia z q̄z dulciē consolar̄ tuoz fideliū feruida corda. z q̄z vaciter ipleti oia a xp̄o pio redēptore apl'is pmissa.

Secōm salut̄ documētū ex p̄missis ¶bis themat̄ notem⁹ q̄ s. s. a xp̄o dño pmissus arguit mūdanos hoies de pctō inconsiderabilitat̄ cū dr. Arguet mūz de iustitia quā scz ñ bz. Justū q̄p pe ē vt hō faciat triplicē ꝓsideratōez. s.

Primo ꝓsideratōez ꝓprie miserie.

Secōo ꝓsideratiōnē opis diuie.

Tercō ꝓsideratōz quersatōis aliene

Primā dixi inconsideratōz s. s. arguit ꝓprie miserie q̄n em̄ hō nō ꝓsiderat defectū sue cōditōis tūc existimat aliq̄d se eē. cū nihil sit ex se fm aplm. Gz ad uenīēte spūsctō incipit ꝓsiderare suaz miserā cōditionē fm corp⁹. suā culpabilē offensionē fm aiam. suā impfecti onē fm vtrūq;. Un̄ li. de ꝓsideratione Ber. ait. A te incipiat ꝓsideratio tua nō solū sz in te finiat q̄cūq; euageī ad te reuocauer̄ cū salut̄ fructu. Hinc Diero. de pe. di. iiij. c. Hoc nob ꝓsiderandū est. q; cū multa mala cōmittimus sine causa vtilitate bona transacta ad mētē reuocam⁹. q; in ppetratione malo⁹ nulla dz eē fiducia p̄meritoz bono⁹. Et Greg. in moral. Cōsideret hō elatus q̄d mereat in terra si angelus a celo in terrā pstern̄it. si illi pcere noluit quē in celo in tanta glia sublimauit. Secōo spūs vitatis arguit inconsiderationē opis diui q; bomines nō faciūt. de q̄bus Esa. v. ait. Opa manuū eius nō ꝓsideratis. vñ q̄libet dz cōsiderare magnā dei misericordiā erga penitētes Eccī. ij. Respicite filij natōes hoim z videte q; nullus spauit in dño z derelict⁹ est. Itē dz etiā ꝓsiderare iudiciū diuini pfūdita/tē Eccī. vij. Cōsidera opa z vide q; nemo pt corrigere quē de⁹ dspexerit. Despicit aūt illū quē deserit sua gra. nullū vo de⁹ deserit nisi pus ipse deseratur eū. Nos q̄ppe deū deserentes arguit spūs veritat̄. Tercio spūs vitatis arguit ꝓsideratōez ꝓuersatōis aliene. q̄n vicz q̄s relicta ꝓprij defect⁹ discussi one aliena mala pēsat. q̄si trabē i suo oculo nō ꝓsideras festucā de alterius oculis conat eijcere. Tales siq̄dez spiritus vitat̄ arguit. z ad ꝓsideratōem exemploz bonoz inducit. potissime saluatoris iesu bñdicti. Un̄ apl's Hebreo. iij. Cōsiderate frēs pontificē ꝓfes/

sionis nře ieſum q̄ fidelis eſt. q̄ tanq̄ fidelis magr̄ nō tm̄ docuit ꝟbo. ſz ſuo gratiſſimo exēplo. qz in moralib⁹ pluſ monēt exēpla q̄ ꝟba qz bñ loqui facile eſt. p̄ſtare aūt difficile Uñ ſaluator humilitatis magr̄ Joh. xiij. Poſtq̄ diſcipulor lauiſſet pedes dixit illis. Exemplū enī dedi vobis vt quēadmodū ego feci ita z vos faciat. O q̄ bta ania. O felix xp̄i ſerv⁹ q̄ eius ſtudet imitari veſtigia. Tercio ex p̄miſſis themat ꝟbis docemur q̄ ſpiritus vitatis arguet mūdū de peccato temeritat cū ōr. Arguet mūdū de iudicio ſcz temerario. q̄ nō timēt diuinū iudiciū. qđ tā acutū eſt vt etiā ſublimes angelos d̄ijudicauit ad eternā penā vt ptz in alio ſermone. Aq̄ nos liberet xp̄s filius dei viui zc.

Dñica quinta poſt paſca.

Sermo. lxiij.

HRen amen dico vobis ſi quid petieritis patrē in noīe meo dabit vobis Joh. xvj. z in euāgelio. In q̄ nr̄ ſaluator ſuos fideles aſſecurat ad oran dū fiducialit dicēs cū iuramēto. Āmē amen dico vobis zc. ¶ Quo circa eſt notādū ſm b. Aug. q̄ tria ſunt bona petēda ſcz

¶ Primo infima.
¶ Scōo media.
¶ Tercio ſumma.

¶ Primo inquā infima ſūt petēda cū cōditōe puta ſanitas. fama. poſſeſſio hereditas. qbus bō z bene z male vti pōt. z frequēr illis bō male vtit. z iſta nō ſunt qđ. ſz reſpectu ſpūaliū dicunt nihil. Juxta illud Diere. xiij. Aſperi terrā z ecce vacua erat z nihil. ſō ſunt petenda cū cōditione z cū moderamine di. Si dñe deus p̄uides mihi ad ſalutē fore vtile tunc da q̄ntū expedit. Uñ Bern. in q̄dam ſmone. In petēdo tpalia cauenda ē ſuperfluitas z voluptas. ſicut Salomō Prouerb. xxx. petebat di. Mēdicitatē z diuitias ne dederis mihi ſz tm̄ victui meo tribue neceſſaria. Dinc Chryſ. ſup Math. Illa pete a deo q̄ z tibi expediāt accipere z illi deceat p̄ſtare. Si ei petis terrena difficile impetras aut nec ipe trabis. quō enī illa p̄ſtabit liberter nō habēti q̄ ſi habes admonet vt ptēnas Pulchre igit docet talia petere Aug. di. Quādo a deo petit tpalia cū modo. i. mēſura petite. z cū timore illi cōmittite vt ſi p̄ſint det. ſi ſcit obeſſe nō det. Quid p̄ſit vel obſit nouit medicꝰ nō egrotꝰ. Nō ei decet ſp tā excelſuz deum ita vilia dare ſic tpalia. ſz magna Uñ Seneca refert q̄ Alexāder cuidā petēti denariū dedit ꝟbē. z cū ille diceret tātū donū ei nō ꝓuenire. Rñdit Alexā. Nō q̄ro qđ te deceat accipe ſed q̄ro quid me deceat dare. ¶ Scōo media ſunt petēda cū attētione vt ꝟtutes puta hūilitas. caſtitas. pauptas. obedientia. gr̄a zc. cū qbus bō male vti nō p̄t. Nā de illis q̄ talia petūt ſine attentōe dic Eſa. xxix. z Math. xv. Populꝰ hic labijs me honorat cor aūt eorū longe eſt a me. Dic Aug. Sicut inq̄t vox ſine modulatōe. i. fractōe eſt q̄ſi vox picarū vel ranarū. ſic oratio ſine attentōe eſt q̄ſi mugitꝰ boū. Nam dic Cyprianꝰ. Quō te audiri a deo poſtulas cū teipm̄ nō audias. Tercio ſūma bona ſunt petenda ſine p̄ſūptione vt ſunt viſio dei q̄ eſt eterna beatitudo z celeſte gaudiū zc. Sicut enī ſtultus eēt ille mēdicus q̄ manuz aptam auro plenā hēret z ſic mēdicaret. ita ille q̄ p̄ſumeret q̄ er ſe z ſuis meritis eſſet dignus ad tam ineffabile bo-

Dominica quinta post pasca

nũ.ideo cũ humilitate debẽt talia pe/ ti. Juxta illud Luc.xvij. Cũ feceritis oĩa que p̃cepta sunt vobis dicite. ser/ ui inutiles sum⁹ :quod facere debui/ mus fecim⁹. Si igit sic petim⁹ tũc di/ cet saluator. Ame amẽ dico vobis ꝛc. Vñ in p̃senti ꝓmone de oratione tria notemus salutaria documenta. vicz.

¶ Primũ de orationis conditione.
¶ Secõm de oꝛõis impeditõne
¶ Terciũ de oꝛõis inductõe.

B. Primũ dixi salutare documẽ/ tũ notandũ de oꝛõis cõditõne. Nam pñissim⁹ saluator i p̃missis vbis hoꝛ/ tat nos ad oꝛõem. sed a multis ignoꝛ/ atur quõ oratio deo accepta fieri debe ret. ideo circa h̃ tria notem⁹. vicz

¶ Primo oratõis ordinationẽ
¶ Secũdo oratõis exp̃ssionẽ
¶ Tercio oratõis attentionẽ.

Primo nãq; circa oꝛõis conditionem notemus ip̃i⁹ ordinationẽ. Debz enim esse ordiata vt hõ intẽdat a deo ipe/ trare oñe bonũ tanq̃ a fonte bõitatis. et nõ intẽdat a sanctis impetrare grãz vel gl̃iam q̃si a seipis sed roget q̃ si intercessores ad obtinendũ. Vñ p̃s. Gram ꝛ gl̃iam dabit dñs. Sancti em̃ q̃ sunt in patria deũ p nobis oꝛãt. q̃a vident deũ velle aliq̃d facere: non tamen absolute nisi ipis roganti⁹. q̃/ dam em̃ vult deus facere p se. ꝛ ꝛ hoc ipm nõ rogant. quedã vero p oꝛões alioꝛũ et de his rogãt. Dicebat ei sanctus Petr⁹ adhuc viuẽs. ij. Pe. j. Da bo op̃am vos habere in mẽoria post obitũ meũ. Oꝛant vo sancti p nobis ꝓpter magnã charitatẽ qua feruẽt p/ pter necessitatẽ nostrã quam vident. ꝛ ꝓpt̃ diuinã voluntatẽ quã implent. Vult em̃ de⁹ q̃ mẽbra seinuicẽ iuuẽt Et hoc deus voluit vt sancti oꝛent p nobis ꝓpt̃ ria int̃alia vt dicit Bona uen. in. iij. di. xlv. ar. iij. q. iij. scz.

¶ Primo ꝓpter nr̃am inopiã
¶ Secõ ꝓpter sui reuerentiã
¶ Tercio ꝓpter sanctoꝛũ gl̃iam

¶ Primo em̃ deus voluit vt sancti interce/derent p nob ꝛ nos rogarem⁹ ipos ꝓpter nr̃am inopiã. inopes em̃ sumus siue in ꝛtẽplãdo siue in amãdo siue i merendo. Sum⁹ inopes in ꝛtẽplando sũmã lucẽ que ipe deus est q̃ habitat lucẽ inaccessibilẽ. Sumus em̃ inopes in amando. qr miser hõ magis q̃nq; afficitur ad vnũ sanctum q̃ ad deum q̃ est p̃ter ordinẽ caritat̃. q̃a deus sup oĩa debz diligi. Sum⁹ inopes ꝛ in merẽdo eo q̃ q̃a sunt meri/ta nostra. voluit ih̃ deus vt scẽos rogarem⁹ vt i ipis eũ cõtẽplarcmur. ꝛ p ipos fiduciã haberem⁹. ac p eoꝝ me/rita nr̃am indigentiã suppleremus.

¶ Secõ voluit hõs vt scẽos rogarem⁹ intercessores ꝓpter sui reuerẽtiã. vt hõ fragilis ꝛ peccatoꝛ q̃si p reuerẽtia nõ audẽs ꝛfugere ad deũ iploꝛet auxiliũ amicoꝝ ei⁹ q̃s valde honoꝛauit. Vñ p̃s. Nimis honoꝛati sunt amici tui deus. ¶ Sed di. vtrũ oꝛões scẽoꝝ p nobis a deo semp̃ eraudiant. Rñdz Isaie⁹ in sũma li. iij. ti. vlti. q̃ sancti dicunt duplicit̃ oꝛare p nobis. Uno mõ exp̃sse. alio mõ interp̃tative. Exp̃sse em̃ oꝛant dũ votis suis p nobis aures diuine clemẽtie pulsant. Alio mõ oꝛant q̃si interp̃tative. i. p eoꝝ merita i ꝛspectu dei existẽtia. q̃ nõ tm̃ eis cedũt ad gl̃iaz: sed etiã nob suffragia sunt ꝛ q̃dã oꝛões. sicut etiã saguis rp̃i p nobis effusus dicit veniã petere. Uno q̃ aũt mõ scẽoꝝ oꝛões sũt efficaces q̃/ tum est i seipis ad impetrãdũ q̃d petũt. Sz quãdoq; est defectus ex pte nr̃a q̃ nõ cõsequamur effectũ meritoꝝ ip soꝝ. sed in q̃tũ oꝛant votis suis tunc sp̃ cõsequmur effectũ. quia sic nihil petunt nisi quod deũ videt velle. ¶ Ter

cio voluit deus vt rogarem⁹ sanctos ad intercedendū p nobis ꝓpter sctō/rum gl̄iam vt ipe gl̄ificet in suis san/ctis .quo ꝙ amore deuotis gr̄as do/na et beneficia multa digna cōferre. sicut q̄tidie exp̄imur mlta bōa accipe p sanctoz̄ intercessionē: p̄sertim vir/ginis gl̄iose. O q̄ multi sunt liberati ab egritudinib⁹ moztiferis. O q̄ ml̄/ti a piculis maris .alij a tentatōibus diaboli .alij ab infamijs .alij a capti/uitatib⁹ ꝛc. Narrēt illi q̄ talia expti sē. ꝛ dicāt deuoti erga btm̄ Frāciscū q̄n ta beneficia receperūt qui ꝓi⁹ fuerūt male vite ꝛ in piculoso statu damna tōnis .sed ipius meritis statū salutis sunt adepti. Alij meritis bt̄i anthonij aut beati Bernardini . Nam tribus nostris fm q̄ dixit frater Jobes ō ca pistrano .lv. mozt⁹ sē resuscitati me/ritis bt̄i Bernardini . Et vt idez dixit cum .xij. de resuscitatis locutus fuit. Plerig̃ meritis gl̄iosi regis Osualdi. O q̄ btūs ē ille bō q̄ p̄cipuos sanctos habet erga deū intercessores ꝓ quoz̄ gloria facit oz̄ones et elemosynas. Un̄ Job. v. Voca si est q̄ tibi rñdeat Et ad aliquē sctōz̄ cōuertere. Et p̄s. Leua/ui oculos meos in montes .i. ad ma/gnos sctōs vnde veniet auxiliū mihi Dicit tm̄ sctūs Tho. ij. q. lxxxij. art. iij. q̄ implozatio inferioz̄ sanctoz̄ efficacioz est q̄nq; q̄ superioz̄um .cū q̄ deuotius inuocank .cū etiā quia a bo/noz̄ sanctitas declarat. Sed di. vtz existentes in purgatozio ozēt ꝓ nobis Rñdet Astesan⁹ vbi .s. q̄ sic. Prare ei ꝓ alio est opus caritatis. Ipi aūt iaz cōfirmati sunt i caritate . Nā si q̄ndo fuerūt hic nobiscū in charitate nōduz cōfirmati et ozabāt ꝓ nobis. Vltimi/le ē q̄ efficaci⁹ ozent nūc iam in chari/tate p̄firmati. Di em̄ ozōnes coz̄ vt q̄ dam dicūt nō ꝓsunt. aut ideo q̄a in pena sunt .z tūc similit nr̄a ozatio nō ꝓdest q̄ sum⁹ in diuersis penis. Aut ideo q̄a iam extra statū merēdi sunt. z tūc etiā oz̄ones beatoz̄ nō ꝓdessent. qō falsū est fm vitatez catholice fidei que dicit. Sancte petre oza ꝓ nobis. Secundo vt deo accepta sit ozatō notemus oz̄dis exp̄ssionē .ita q̄ oz̄as debet exp̄imere voce qō gerit in pe/ctoze. Juxta illō p̄s. Voce mea ad do/minū clamaui voce mea ad dñm de/p̄ecat⁹ sum. z Math. vj. saluator ait Cum oratis dicite Pater noster. nō dixit. cogitate. Jō ecclia ad inflāmā/dū coz̄da fideliū adinuenit diuersas dei laudes .vt hymnos oz̄atōnes ꝛc. Sed quidā in contrariū dicūt q̄ ora tio non debet esse exp̄ssa voce sed suf/ficit affectū mentis deo repzesentare. Unde Ambrosius libro de sacramē/tis. Quando inquit oras noli verbis clamare. Et Jsidorus de summo bo/uo. Oratio coz̄dis est non labioz̄um. Non enim verba deprecantis de⁹ at tendit: sed oraⁿc̄ coz̄ inspicit. Et banc varietatem doctoz̄um que potius est vniformitas cōcoz̄dare declarāt Ale xander de ales. in quarto volumine summe. Richard⁹ sup. xiij. disti. xvij. z sctūs Thomas scōa scōe. q. lxxxij. dicentes q̄ dupler est oratio . Pria ē cōmūis .scōa singularis. Oz̄ō em̄ cō/mūis est q̄ fieri habz p ecclie mīstros in ꝑsona tot⁹ populi .q̄ ad boraſ dicē das obligank .vt bī extra de cele. miſ. c. p̄sbit. z talis oz̄ō debz innotescere po/pulo ꝓ q̄ offerk vt excitek ad deuotōez Unde clerici qui obligank ex ecclesie statuto .et religiosi qui ex voto tenen tur regule dicere boraſ debēt illas vo ce exp̄imere .et si q̄n extra chorum di cant tam alte verba ꝓferant .vt ipi saltem itelligant que loquuntur. Nā reprehendunk syncopantes Extra ꝓ

Dominica quinta post pascha

cele. mis. c. dolentes. Dolētes referim⁹ q⁹ non solū q̄dā minores clerici. verū etiā aliqui eccl'iarū prelati circa comessationes superfluas z confabulatōnes illicitas (vt de alijs taceam⁹) fere me dietatē noctis expendūt: z somno residuū relinquētes vix ad diurnū concentū auiū excitant: trāscurrētes vndiq; cōtinua syncopa matutinū. Et infra. Dec igit z sil'ia sub pena suspensionis inhibemus districte p̄cipiētes in virtute sancte obedientie vt diuinuz officiū nocturnū pariter z diurnum q̄tū eis de⁹ dederit studiose celebrent parit' z deuote. ¶ Secūdo oro est singularis. z q̄n p̄sona orat p se vel alio. z talē orōem nō est necesse sensibili voce erp̄mere sed sufficit mentis affectū deo apire. ¶ E. Adiungit tū vox talī orōi triplici ratōne. scz,

¶ Primo rōe deuotōis excitande

¶ Secūdo rōe reuerentie exhibende

¶ Tercio rōe affectōis explicāde

¶ Primo eīm addit vox orōi rōe deuotionis excitāde. vt vicz p vbor. sonuz cor excitet ad deū magn̄ timendū colēdū diligendū vl' ꝓsiderādū. ex q̄dā eīm vniōe aie ad corpus motus corporis diuersimode aie affectōnes excitat. et affectōes fortes anime diuersas mutatōnes faciūt in corpe. Exquo igitur sep⁹ ꝓtingit q̄ orare volētes ꝓpt pondus carnis et occupatōes seculi ac tētationes diaboli mentē habeāt aridā debilē insipidā z de deo parū cogitantem. aut certe nihil. adiungēda est talīū orationi vox viua. in qua nos māt magnus excelsus bon⁹ pi⁹ clemēs et misericors. vt sic sensus cuigilent interiores. Idē intelligendū est de genuflexionib⁹. tonsiōe pectoris z pstratione ad terrā et cōsimilib⁹. q̄bus nō indiget ille qui omniū corda scrutatur. sed ideo fiūt vt p tales gestus corpor mentis excitet. et mēs efficacius deo vniatur sic inflāmata. Dū autē mēs inflāmata fuerit: talia nō sunt necessaria. sicut ignis cā diu insufflat donec accendat. et postea sibi se cōburēdum dimittit. Secūdo vox oratōni adiungit ratōne reuerentie. vt scilicet deo reuerentiā impendam⁹. non tm corde sed etiā lingua. vt ait Damascenus in. iiij. li. quia ex duplici natura cōpositi sumus. intellectuali scz z sensuali. ideo duplicē honorē debem⁹ deo offerre. vicz spūalem z corporalē. si tm ds esset ita pfectus in cōtemplatōne vt impediret p voces deberet dimittere voces. ¶ Tercio adiūgit vox orōi rōe affectiōis explicande. Nā vt dicit Matth. xij. Ex abūdantia cordis os loquit'. Quīq; eīm aia feruet i dei amore ac recordatōe beneficiorū ei⁹ q̄ quasi. vim patiēs prumpi in vba cogit'. sicut legitur de beato Francisco. Quez semel audiuit frater Leo socius eius z confessor per longū spacium in oratione eleuatū a terra clamantē et dicentem. Quis es tu. et quis sum ego. Et dum hec eadez verba sepius repli caret: suspirabat gemebat. z totus videbat liquefactus in dei amore. Ille enim postea ipe fratri Leoni qui explorauerat eum retulit predicta verba totiens replicasse. quia in suo corde profunde versabat cognitio sue vilitatis ac diuine maiestatis. a quo ip se tam paruus et minimus tam copiosa beneficia susceperat. sperabatq; vberiora susceppturum. Ideo ex vehementi admiratōne deum laudabat et benedicebat dicens. Quis es tu domine deus meus qui nullo indiges. in quo est omne bonum. Et quis sum ego. qui nihil boni habeo nec habere potero nisi tu dederis mihi. Quis es tu q̄ tm ꝓ tm etiā mihi dare ꝓmittis.

z multa talia bulliebāt in ipi⁹ corde. Ideo di. qs es zc. Sil⁹ frat Bernar⁹ dus q fuit miles ō Assisio. z p̄m⁹ fili⁹ bti patris. dū adhuc secularis iuitas⁹ set ip̄m quodā sero in domuz suā vbi ipe pnoctabat seqz pia cautela dormi re sil'uit stertēdo vt explorarz qd age ret. Qui surgēs ad orōem audiuit eū cū suspiriis z lachrymis sepi⁹ replicā⁹ tem. Deus me⁹ z oia. deus me⁹ z oia. In qbꝫ vbis vt ipe postea retulit taz p̄funde z tēplabat diuinā bonitatem z maiestatē vt nihil ampli⁹ dicere valebat nisi De⁹ me⁹ zc. ℣ F. Tercō vt orō sit deo accepta notem⁹ orōnis attentōem. debz nāqz orō fieri attēta q̄z tū p̄t fore. Un̄ Piero. z hz̄ ō pe. di. vij. c. Nō mediocriē. q nō vbis tm̄ sz corde orād⁹ est de⁹. Qua p̄pt melior est qnqz psalmo⁹ decātatio cū cordis puritate z serenitate z spūali hilaritate: qz psalmo⁹ decātatio cū āxietate corporis z tristicia. Hinc etiā. j. ad Thom. xiij. Orabo spū orabo z mēte. Sed tu miser q es arid⁹ corde q̄ vis dimittere orōnem tuā q̄si infructuosā. Absit. Nā etiā inter dū viri pfecti detrimētū attēdis patiunt. Un̄ ps. Cor meū dereliq̄t me. Ideo circa ꝫ tria notāt fm Rich. Alex. z Tho. vbi ō. Prio q̄ assistit intentio debita z actualis in p̄ncipio orōis vocal⁹ q̄ quis nō cōcomitet postea tñ orō est meritoria z ipetratoria p vtutē p̄me intentiōis. nisi infrūpat postea p intentōem cōtriā. sic cū aliqs incipit pegrinari vl' eleōsynā facere tot⁹ act⁹ seqns est meritori⁹ rōe p̄me intentionis. Scōm notandū q tripler ē orōnis effectus. Prim⁹ ē merendi. et ad hūc sufficit vis p̄me intentōnis vt dictū ē. Secūd⁹ effectus ē impetrādi z ad hūc sil'r sufficit. Tercius ē spūalit⁹ delectādi i dei z tēplatōe. z ad talē effectū necessaria est attētio. At q̄nto maior est tāto maiorē delectatōem sentit q orat. Si aūt mens taliū rapiat: nō p̄pter ea reputet orōez infructuosaz Un̄ legit in legēda scti Ber. q̄ q̄dā vice dū ipe eq̄tās in itinere cuidā rustico obuiasset. mātia sic se offerēte de instabilitate cordis q̄stus ē bernard⁹. Ds rustic⁹ audiēs mox eū despexit z se fi⁹ gum cor i orōe hīe dixit. Volēs aūt eū Ber. q̄incere de elatōe eidē equū p̄misit si tota intentōe vnū .p̄r nr̄ dicere ret. sed adiurauit vt euagatōez mētis eius si q̄ tingeret reuelaret. q seqstrat⁹ et se recolligēs dñicā orōnem inchoauit. Et vix mediū dixerat tūc cogitatio de sella z freno eū inuasit vtrū habere posſz. Qui rediēs ad btm̄ Bern̄. cogitatōez suā ei retulit. z tādē de se ñ plūpsit. Terciū notādū q tripler ē attētio in orōe. Una ē q̄ ds attēdit ad vba ne i eis erret. Scōa ē q̄ attēdit ad sensum vborū. Tercia q̄ attēdit ad finem orōis. s. ad deū vel ad rē p̄pt quā orat. q maxie ē necessaria. Et hāc attētionē habere p̄nt etiā idiote. Pria enī attētio est bona. scōa melior. sz tercia optima. Quicūq igit ad orōem ea i⁹ tentōe accedit vt bonorē deo impendat aut veniā petat vel adiutoriū aliqs nō diffidat si mente euagabit. q̄a vtute p̄me intentōis orōis fructu nō fraudabit. Si vo nec in p̄ncipio nec in medio nec i fine intēdebat. sz dicit orōes ex ꝫsuetudie solū nihil facit.

Ō Scōm simonis documētū notemus de orōis impeditōe. q. s. impediant ne orātes a deo exaudiāt. Et circa ꝫ tria ꝫsiderem⁹ impedimenta. scz

℣ Primū dicit iniusticia

℣ Scōm dicit malicia

℣ Terciū dicit impatiētia

Primū igit impedimētū quare deus nō audit orātes dī iniusticia. q tripler esse pōt. Pria ex pte orātis. Scōa ex

Dominica quinta post pasca

ptę oꝛõis. Tercia ex ptę eꝰ p q̃ oꝛat. Primo ex ptę oꝛãtis est qñ oꝛãs a deo est iniustꝰ vt exaudiri nõ mereat. vt dicitur Esa. j. Cũ extẽderitis manꝰ vras auertã oc̃los meos a vobis. Et cum multiplicaueritis oꝛõez non exaudiã manꝰ eẽ vre sanguĩe plene sunt. Et eiusdẽ. lix. Ecce nõ est abbreuiata manus dñi vt saluare neq̃at. neqz aggrauata ẽ auris eiꝰ vt nõ exaudiat. sz iniq̃tates vre diuiserũt inter vos z deũ. z pcta vra abscõderũt facie eiꝰ a vobis ne exaudiat. Nic̃ps. Iniq̃tatẽ si aspexi in corde meo nõ exaudiet dñs. Et Chryſ. sup Mat. Qui oꝛat et peccat deũ nõ honoꝛat sed ỽludit. sic milites pilati pcutiẽtes dicebãt. Aue rabbi.

Quocirca ẽ notandũ ſm Alex. in. iiij. volumine ſũme. q oꝛãtes i triplici varietate pſiſtẽ. Nã q̃dã licz pauci iusti sunt. i. sine pcto mortali. z oꝛõ eoꝝ vtilissima est. De q̃bꝫ Jaco. v. Multũ ei valet oꝛõ iusti assidua. Quidã sũt peccatoꝛes obstinati q̃ diu i malicia pſeuerãtes a deo vocati nõ se coꝛrigunt. neqz i posterꝝ habẽt ꝓpositũ se emẽdandi. Qui em̃ i iudicio dei flagella sentiẽtes clamãt dicẽdo. Dñe dñe. z dñs auertit faciẽ ab eis dicẽs illis. Prouer. j. Vocaui z renuistis. extẽdi manũ meã z nõ fuit q̃ aspiceret. despexistis oĩe ꝯsiliuz meũ. ego quoqz in interitu vꝛo ridebo. Vel etiã si exaudit erit ad maloꝛẽ dãnatõem. Vñ Aug. Deꝰ q̃dã negat ꝓpicius quę ꝓcedit iraꝝ. Aliꝭ oꝛãtes sũt pctoꝛes hũiliati q̃ licz qñqz peccẽt nõ tñ sp retinẽt ꝓpositũ male voluntatis sed deũ timẽt z hũiliãt aĩas suas. z alia q̃ bona faciũt ob eiꝰ reuerẽtiã. bos ds ex mirificoꝛdia sua interdũ exaudit nõ ex ipoꝝ merits. Vñ de pe. di. iij. ca. ad huc. dr. Cur docuisti oꝛãtes dicere. dimitte nobis debita nꝛa nisi mirificoꝛes ipe nob̃ ꝓsuaderet q̃ ab hac petitõe nũ vult nos deficere. Et Aug. sup Johã. Si deꝰ pctoꝛes nõ exaudiret frustra publicanꝰ dixisti. Deꝰ ꝓpicius esto mihi pctoꝛi. Pctoꝛes igit obstinatos nõ exaudit sz hũiliatos z se coꝛrigere vo/ lẽtes. Scda iustitia ẽ ex pte oꝛãtis. qñ scz oꝛõ nõ habz rationẽ vtilis. qñ vicz q̃s petit ꝛ̃ria saluti sue z diuie volũtati. sicut filij zebedei. q̃bꝫ dixit saluatoꝛ Mat. xx. Nescitis q̃d petatis. z iterꝝ peritis z nõ accipitis eo q̃ male petatis. Sz dz hõ ꝓmittere diuie volũtati. sic fecit xp̃s di. Pr̃ si possibile ẽ trãseat a me calix iste. sin aũt fiat volũtas tua. Qui sic oꝛat et si nõ sp ipetrat: munꝰ tñ oꝛat sine merito. q̃ sic oꝛãdo deum honoꝛat. vnde deꝰ illi denegat q̃ petũt sed melioꝛa dat. sicut xp̃s bonum petiuit ne moꝛeret: sz melius obtinuit vt moꝛeret. Vñ in legẽda scti Petroꝛnelle legit q̃ sctus Petrus pr̃ ipi eiꝰ salutẽ. ideo iter ad lectũ egritudis cãs ostiauit. Tercia iustitia ẽ ex pte eiꝰ p q̃ oꝛat. Fiũt qñqz oꝛões p illi q̃ nõ mereũt bñficia dei. Vñ ds dixit ad Piere. de ppl'o iudaico idurato. Tu noli oꝛare p ppl'o h. nec assumas p eis laudes z oꝛõez z nõ obsistas mihi. q̃ ego non exaudiã te. Ds etiã pz i exẽplo b. bartholomei. Nã anno dñi. cccj. saraceni siciliã inuadẽtes z eiꝰ sepulcꝝ ꝓfrigentes ossa dispserũt. q̃ apparuit cuidã ỽnoq̃to dicẽs. Surge z collige ossa mea q̃ dispsa sũt. Cui ille. q̃re colligã z honoꝛẽ erq̃ nõ ỽstendisti patriã. q̃ air. Per multos ãnos meis meritis preces: sz iã multiplicata fuerũt pcta ad deũ clamãtia. z nõ valui ãpliꝰ. surge igit z inter ossa ista q̃ vides fulgẽtia solũ recollige que sũt mea zc. Scõm ipedimẽtũ di malicia q̃ triplicat. Est ei malicia irremissibilitatis: crudelitatis z infidelitatis. Ma/ licia eñ irremissibilitatis ẽ qñ oꝛantes

nolūt primis suis venīā īdulgere. ḋḃꝫ dīc saluator. Mat. xviij. Sic z pr̄ vr̄ celestꝭ faciet vob si ñ remiserītꝭ zc. Se cūda malicia ē crudelitatis qñ ozātes deū volūt sibi eē libalē. et ipi sīt primis auari z crudeles. Jō dr̄ Thob. xij. Bona ē ozō cū ieiunio z eleōsyna. Tercia malicia ē ifidelitatꝭ qñ ozātes nō hñt fiduciā q̄ ipetrēt. vñ Jac. j. Postulet ī fide nihil hesitās. q̄ āt hesitat nō estiet q̄ aliq̄d accipiat. ℣ Terciū ipedimētū dr̄ ipatiētia: qñ ozātes statī q̄ ñ exaudiūt deū renacē z auarū putāt. q̄ ñ ad uerēūt q̄d dīc saluator. Lu. xj. Quis vestrū hz amicū z ibit ad illū media nocte di. Amice accōmoda mihi tres panes q̄a amic⁹ me⁹ vēit de via et ñ habeo q̄ ponā añ illū. Et ille deintꝰ respōdēs dicat. Noli mihi molestꝰ eē. Iā clausū ē ostiū z pueri mei ī cubili. nō possum surgere tibi. Et si ille pseuerauerit pulsans dico vob. z si ñ dabit illi q̄a amic⁹ eiꝰ ē. p̄pt̄ iportunitatē tñ eius surget z dabit illi q̄t̄q̄t hz necessarios. Ego dico vob. petite z dabit vobis. q̄rite z iuēietis. Ubi xp̄s docz nos p̄ seuerāter ozare. si ei sp̄ daret q̄ petīt nō eēt ozo sz potius p̄ceptio. ℣ Terciū ꝑmōis documētū notem⁹ de ozionis iductōe. Licz ei mltiplex ozōis vtilitas īducat ad eā. tñ spēaliꝰ īducūt sctōꝝ dicta z eoꝝ facta. ozei Ecci. xxxv. Ozō būiliātꝭ se nubes penetrat. z Dne. xxiij. Clama ad me z ego exaudiā te dīc dñs. Dic Jac. v. Ozate pinuicē vt saluemi. Pr̄. j. Thes. vlt. Sine intermissiōe ozate. z Lu. xviij. Oportz sp̄ ozare z nūq̄ deficere. Q̄d ei docuerīt sctī ꝑbo oñderūt exēplo. Nā oēs sctī si q̄d magni diuia vtute voluerīt facere ad ozōez se conuerterūt. spēaliꝰ xp̄s vt ozet Lu. vj. Erat pnoctās ī ozōe dei vt nobis exēplū daret ac vt nob impetraret gr̄iaz eīnā. Ad quā ꝓducat q̄ cū pr̄e zc.

De eadē dñica ⁊ nta ℣ Ser. lxiiij.

Petite et accipietis vt gaudiū vestꝝ sit plenū. Joh. xvj. z in euāgelio. Verba sunt pr̄i saluatoris ad studiū ozationis inducēt. Nā deꝰ omps fm Alexā. de ales est ozandꝰ specialiꝰ ꝓpter tria. scz

¶ Primo ꝓpter suā maiestatē

℣ Scōo ꝓpter nr̄am vtilitatē

¶ Tercio ꝓpter humanā necessitatē.

℣ ℣ Primo nanq̄ deus oīm ē meritoꝝ ozādus ꝓpt̄ maiestatē suā. sīc enīz dignū ē deū amare z venerari. ita etiam dignū est ipm̄ ozare ꝓpter suā maiestatē: quia ipe est alpha z o principium z finis. vtpote a quo est influctia omnis boni. Finis etiā ad quē est regressio eiusdē boni. z ideo creatura rationalis debet ipm̄ ozare et honoz̄re vt principiū a quo exitus. z vt ad finem rediens. Quādo vo quis deum ozat tūc eum honozat. quia se humiliat z insufficientiā suam fatet. deum exaltat a quo omnia bona se recepisse confitet. et alia supnaturaliter recipere sperat. z eo securius quo deuotius. Psal. Ascendet hō ad coz altuz et exaltabit deus. nō quidem ī se: sed in corde recogitātis. Nam ozans in oratione nō solum confitet dei omnipotentiam sed etiam eius bonitatē qua vult subuenire indigentijs suoꝝ. Insuper confitet eius sapientiā qua nouit modū et ptimū subuentōis. ℣ Secundo quoq̄ deus excelsus est ozādꝰ ꝓpter nostrā vtilitatē. Nam illa q̄ vtribus nostris efficere nō possumus ozatōne impetram⁹. Ozauit ei Josue z sol stetit. Josue. x. Similiter Jacob. j. Helyas erat similis nobis. et oratione ozauit et non pluit annis tribus z mensibus sex. Iterꝝ ozauit z pluuia

Dominica quinta post pasca

descendit. Ire orõibꝫ apli mortuos
suscitauerũt. sed z be. Bre. sua efficaci
oõe infidelẽ Troianũ impatorẽ diu
defũctũ saluauit. Ideo dr Jacobi. v.
Multũ em valet oratio iusti assidua.
Tercio deꝰ orãdꝰ ẽ ꝓpt hũanã necessitatẽ. Tãtã ꝓfecto hõ hz necitatẽ. tuz
er pte corpis tũ er pte aie q̃ er pte vtri
usqz q̃ necesse est vt clamet ad deum
suũ creatorez. Infestat em a diabolo
multiplicit. Unde Bed. ait. Diabolũ
quem vt incorpeum videre nõ pos/
sum z ideo minꝰ caueo. qz mẽte vaga
sic eũ circũstare desito. tetẽdit arcũ su
um z in eo pauit sagittas suas vt sa/
gittet me. Sagitte diaboli sẽ ira gula
inuidia luxuria zc. qbꝫ aia vulnerat.
sicut corpꝰ p ferrũ saucia. Heu mihi.
ve mihi. qz vndiqz bella. vndiqz tela
sũt mihi. vndiqz tẽtamẽta. vndiqz pi/
cula. nõ habeo q̃cũqz vtã me bucilluc
nulla securitas. hec ille. Ideo necesse
est vt qlibet clamet ad deũ. et ipe dicz.
Petite z accipietis zc. In qbꝫ qdẽ v/
bis tria saluti notemꝰ documẽta gra
dei declarãda de oõe. scz

¶ Prio orõis cõgruẽtiã. ibi. petite.

¶ Scõo eorũ ꝓ qbꝫ orat differentiã. ibi. z accipietis.

¶ Tercio orõis magnã efficaciaz. ibi z gaudium vestr zc.

¶ Primo em exp̃missis thematis vbis de oõe declarem orõis cõgruentiã. cũ dr. petite. ipe nãqz mundi redẽptor i his vbis inducit nos ad orandũ deũ vez zc. Et ideo circa orõnis congruẽtiã tria dubia declarem. scz

¶ Primũ vtrũ tã bonis q̃ malꝰ ora/

¶ Scõm vtrũ existen (re ꝓueniat. tibus i pctõ mortali orare liceat

¶ Terciũ quõ orãtibꝫ orare expediat

¶ Primũ itaqz dubiũ declarãdũ ẽ hoc. vtrũ vicz tam bonis q̃ malꝰ cõueniat orare. Ad qõ rñdet Alex. de ales q̃ si/ ne dubio tã bonis q̃ malꝰ q̃ãt orare
Nõ ꝓbat auoritatibꝫ rõibꝫ z exẽplis.
Prio q̃ misericors deꝰ exaudit tã bonos q̃ malos ꝓbat auctibꝫ. Pe bõis dr in ps. Clamauerũt iusti z dñs exaudiuit eos. Et. j. q. j. c. Jpi. dr. Quanto digniores fuerint ipi iustorãtes. tanto facilius in necessitatibꝫ p qbꝫ clamat exaudiũt. z Jaco. v. Multũ em valet oro iusti assidua. Et iõ rogamꝰ oẽs sãctos vt orẽt p nobis. De malꝰ etiã ait Aug. sup Jobem. Si deꝰ pctores nõ exaudiret frustra ille publicanꝰ oculos demittẽs z pectus suũ pcutiẽs dicerz Dñe ꝓpicꝰ esto mihi pctori. Secũdo etiã ꝓbat rõibꝫ q̃ deꝰ misericors tã bonos q̃ malos exaudit. iõ ipis q̃uenit orare. Nã sm Jsi. de sũmo bono. li. iij. Orõ in p̃senti vita tm̃ p remedio peccato p effundit. Sed boni z mali in p̃senti vita b remedio indigẽt. iuxta illõ iij. Reg. viij. Nõ est hõ q̃ nõ peccet. ḡ oibꝫ q̃uenit orare. Secõ sic ꝓbat sm Aug. ad ꝓbam. Nulla est orõ vbi nulla est tẽtatio. tũc sic ꝓbãdo. Ubi mlta est tẽtatio ibi plimũ est orãdũ. z in viatoribꝫ tã bonis q̃ malis ẽ mlta tẽtatio. ḡa tẽtatio est vita hois sup terraz ḡ zc. Tercio ꝓbat b idẽ sic. Oẽs tam boni q̃ mali possunt de pctis satisfacere. sed oratio inꝰ opera satisfactoria cõputat. ḡ oẽs debẽt orare. Quarto ite ꝓbat sic. Judex sp ante ꝓbatõnem diffinitiue sñie est exorand. Gz ante mortẽ nõ pferr sñia de dãnatõne vel saluatõe. ḡ ante mortẽ ipe clemẽs deus valde ab oibꝫ exorand. Tercio b idem ꝓbem exẽplis. Nã nullus i mũ do melior fuerat q̃ rps filius dei viui. z ipe pnocta uerat in orõe. Unde z in loco orõis ;pura in orto capi voluit Pe mal q̃z legunt mlta exẽpla. sic Lu. xviij. de publicano. z õ latrõe Lu. xxiij. q dicebat. Memẽto mei dñe dũ vene

ris in regnū tuū. Sz ꝫ ꝑmissa videnť clamare sacre scꝑture q̄ vicz pcōribꝫ nō ꝙueniat ozare. Dicit enī Job.xxxv. Clamabūt z nō exaudiet dñs eos ꝓ/ pter superbiā illozū. Et Prouerb.j. ōz. Clamabūt z nō exaudiā eos co q̄ ero saz habuerūt disciplinā. Et Esa.j. Cū mltiplicaueritʒ ozōnes nō exaudiaz. manꝰ enī vre plene sūt sanguie. Dein de Job.xx. dicebat cecꝰ natꝰ. Scimus q̄ pcōzes deꝰ nō exaudit. Ad hec z cō silia rñdet sctūs Tho.ij.ij.q.lxxxiij. q̄ pcōz ñ exaudiť in q̄ntū pcōz. puta q̄ a deo petit cōplemētū alicuiꝰ pcī. tūc talis nō ipetrat nec mereť. imo talis peccat ꝟ desiderādo z petendo. Unde Abyꝑ.sup illo ꝟbo Abeūtes pharisei ꝙsiliū inierunt dīc Colonꝰ diaboli au xiliū dei z si q̄rit nō iuenit. z ponit exē plū di. Vidisti aliq̄n cunte ad furtuz deū ozare vt bñ ꝓsperet in furto. aut q̄ vadit ad fornicatiōez nūquid signū crucis sibi ponit i frōte vt nō cōprehē/ dať in crimīe. qđ si fecerit nō iuuat q̄ nesciť iusticia dei patrociniū dare cri miniby. hꝯ ille. Uerūm dīc Aug. q̄ ali q̄n deꝰ q̄dā negat ꝓpicꝰ q̄ ꝓcedit iratꝰ scz ad maiozē vindictā pcōz. i. ꝑmit/ tet cadere in pcā. Juxta illud ps. Di/ misi eos sm̄ desideria cozdis eozū Et Rom.j. Tradidit illos deꝰ in deside/ ria cozdis eozū. i. ꝑmisit cadere i pcā zc. Et ī dīc Aug. in.ij. sm̄e de ozōne q̄ triby modis ozōnes impediunť. aut cū q̄s a deo petit qđ sue saluti resistit. vel cū ozat z ab iniq̄tate nō cessat. aut delinq̄nti i se debita nō relaxat. qđ tri pler malū duz a se vnusq̄sq; studioſ abstraxerit. securꝰ ozet q̄ntūcūq; ma/ gnus pcōz fozet. q̄ exaudiť i suis oza tionib. O ꝟbuz dulce. O snīa cōsola/ toria pcōribꝫ. q̄ ipi ozātes exaudiūť. z iō secure dicant illud Matb. vj. ad qđ saluatoz docuit d. Dimitte nobis debita nr̄a zc. Scōm dubiū decla/ randū vtrū exīntib i pcō mortali oza re liceat. Ad qđ rñdet Alexā. de hal. q̄ nō ois ozō exīntis i pcō mortali ē pec catū. sz orādo q̄nq; peccat. q̄nq; ꝙ o nō Nā q̄nq; de cauſ peccat q̄ ozat i mor tali. Prima ē q̄n pertillicitū. iuxta illud ps. Inicq̄tatē si aspexi i cozde meo nō exaudiet dñs. Et Jaco.iiij. Petitʒ z nō accipitis eo q̄ male petatʒ vt i cō cupiscētijs vr̄is viuatis. Scōa est q̄n ozō ꝓcedit ex ꝑsūpcōne vt cū se dignioz ē reputat cēterʒ exaudiri. sic.ij. Paral. xxvj. Ozias voluit adolere incēsū sup altare thimiamatʒ. Tercia est q̄n ozō fit ex hipocrisi. Juxta illd Matb.vj. Cum ozatis nō eritis sicut hipocrite qui amāt ꝑmas cathedras i synago/ gis: z in platearū angulis stātes oza/ re vt videant ab hoibꝫ. Quarta ē quā do fit ex amoze pecunie vl̄ ex vicio va ne glozie. iuxta illud Matb.xxiij. Ue vobis scribe z pharisei hypocrite qui comeditis domos viduarū lōga oza tione ozantes. vbi glo. ait. Ue vobis qui vestra supstitione nihil intēditis nisi vt ꝓdā de substantia plebis fa/ ciatis. Quinta causa est cum ex ozati one oritur scandalū: vt quia notozi/ us peccator accedit ad diuīa. de quo ps. Peccatozi aūt dixit deus: quare tu enarras iusticias meas? Preter ōt ꝑdicta impedimēta peccatoz existens in mortali nō peccat sed disponeť ad gratiā Prouerb.xxj. Fili peccastī ne adjcias itez. sz de ꝑteritis deprecare vt tibi dimittanť. z reuera faciet deus sicut publicano pectus ꝓcutienti.

O Tercīū deniq; dubiū declaran dum erat quō ozare volentibus ozare expediat. Ad qđ rñdet Rych. in.iij. di. iiij. ar. iij. q.j. q̄ ꝙttuoz cōditiones req runť in ozōne vt sit exaudibilis scz q̄

Dominica quinta post pasca

cessaria. Tercio q̄ petat pie. Quarto q̄ petat pseuerāter. Prio igr̄ ꝓditio q̄ in oꝛōne exaudibili reqrit̄ ē q̄ petat p se. qz nō sp exaudit̄ bō. p altero. Cui⁹ rōnē assignr̄ Alexā. tā ex pte oratis q̄z ex pte. p q̄ orat. Ex pte orantis rō est ista. qz dic̄ glo. sup illud ps. Exultate iusti in dño Recti sūt q̄ dirigūt cor suū fm volūtatē dei. Ex q̄ arguit̄ sic. Just⁹ ex eo q̄ iust⁹ ē tenet volūtatē suā ꝓforma re diuie in his q̄ scit deū velle. Sī igr̄ rogat. p alio dz petere qđ vult de⁹. z quō vult. z ex q̄ cā vult. alit̄ nec iust⁹ nec rectus eēt i volēdo. sz qz iust⁹ dū ē in via nescit volūtatē dei maxime petēdo. p alio. tō petit mltoties vel qđ ñ vult deus. aut nō eodez mō sine cā. z tō nō sp exaudit̄ p alio rogās. qz aut ignorat dei volūtatē credēs deū velle qđ nō vult. Hinc Hiero. sup Hiere. ait. Frustra rogat qs p alio cū ille demerear. Verū tñ orās merito oꝛōnis nō frustrabit̄. sz fm ps. oratio ei⁹ i sinū suū ꝓuertet. Ex pte ei⁹ etiā p q̄ orat q̄ nō sp exaudi tur. pbat sic. quia q̄ntūcūqz oret qs p alio si ille noluerit nō ꝑt ipz facere dispositiuz vt mereat exaudiri. Jō dicit Aug. sup Joh. Exaudiūt oēs scī p seipīs nō aūt p oibz amicz z ínimicz. qz vra dño dictū ē. Si qđ petieritis pꝛem in noīe meo. nō dixit simplr̄ dabit̄. sz ait dabit vobis. Scōa ꝓditio oꝛōnis exaudibilis q̄ petant ad salutē necessaria. cui⁹ rō est. qz illud soluz cōgruit būane dignitati. Jō dic̄ Damascen⁹. Oratio est petitio decētiū a deo exclusōes oīm trāsitoꝛiū z caducū solū salutifeꝛ inuendo. Appellat aūt ibi salutifeꝛ ñ solū regnū celeste sz oēp qđ ad regnū illud puenit̄. z tō saluator̄ b de signās ait Joh. xvj. Si qđ petieritis. fi qđ ait. i. aliqđ. qz tpalia nibil sūt respectu celestiū. Tercia cōditio oꝛōnis exaudibilis ē q̄ fiat pie z in b includit cōditōes i oꝛāte req̄site. q̄ sunt tres sz Prio q̄ oret fidelit̄ Jaco. j. Postulet in fide nibil hesitās. Et Aug⁹. Nemo orat accipe qđ se acceptuꝝ ee ꝺsperat Scōo q̄ oret hūilit̄. iuxta illud Eccli. xxxv. Oꝛō hūiliantz se nubes penetrat Tercio q̄ oret freq̄nt̄. qz fm Aug. tāto dignioꝛ seq̄t̄ effect⁹ q̄nto feruēcioꝛ p̄cedit affect⁹. Quarta ꝓditio oꝛōnis exaudibil̄ est. q̄ fiat pseueranter. Un Aug. sup Joh. ait Quedā ñ negāt. sz vt ꝓgruo tpe denegt̄ differūt. dic̄ enī Tho. vbi s. q̄ q̄druplici rōe petita differēt Prima ē vt crescat desiderīū ei⁹ q̄ petit. Greg. Sctā desideria dilatōe crescūt. Scōa vt donū sit grati⁹ z acceptius. iuxta illō Senece. Nō gratū vis bꝛe raro effice. Tercia vt meli⁹ custodiat datū. Greg. Facilitas venie incautū tribuit delinq̄ndi. Quarta est vt meli⁹ purget cor ꝓcauū. Dic Gre. ait Differēs cruciat et cruciādo purgat. Igit̄ q̄libet tā bon⁹ q̄z mal⁹ fiducialit̄ depcet suū piū creatoꝛē. p se pie z pseueraēter. Et ille ait Lu. xj. di. Petite z dabit̄ vob. q̄rite z inuenietis. pulsate z apiet̄ vob. ¶ Scōm salutz documēt̄ z p̄missis thematis vbis declarem⁹ eoꝝ differētiā. p q̄bz oꝛat cū ꝺz. Et accipiet̄. Audiuim⁹ nēpe q̄ i oꝛōne sp est audimur q̄n oram⁹. p nob ad salutez necessaria petēdo piez pseueraēter. Sz z p alijs oꝛōnes exaudiūt freq̄nt̄. z tō oꝛandū ē p triplici statu etñibz. s.

¶ Primo p bonis z deuotis.

¶ Scōo p infidelibz z ínimicis.

¶ Tercio p aiabz purgādis.

¶ Primo dixi q̄ oꝛādū est. p bonis z deuotz. qz sic̄ mali indigēt diuia gra vt ꝓuertāt. ita boni vt i bono ꝓficiāt. qđ qđ apls b intelligēs dicebat Ro. xv. Adiuuetz me in oꝛōnibz vris. vbi glo. sic ait. Bō rogat apls miozes p se oꝛare. mlti eñ minimi dū cōgregāt

pnanimes fiũt magni.z mlt̃oz p̃ces
ipossibile ẽ q̃ nõ ipetrẽt qõ ipetrabile ẽ
becibi. Potissime tñ tenemur oꝛare
p nr̃is bõis supioꝛibꝫ. iuxta illõ apl̃i
j. Thim. ij. Obsecro p̃mum oim fieri
obsecratões. oꝛõnes. postulatões. gra
tiarũactões. p oibꝫ hoibꝫ. p regibꝫ z
oibus q̃ in sublimitate sũt ꝓstituti vt
q̃etã z trãquillã vitã agam⁹ in oi pie
tate z castitate. B ei bonũ est z acceptũ
coꝛã deo nr̃o. hec ille. Scõo etiã oꝛan
dũ est. p infidelibꝫ z inimicis q̃ indiget
gr̃a dei vt ꝙuertãt a mal'. Ad B salua
toꝛ z magr̃ nr̃ xp̃s de crucis cathedra
edocuit nos Lu. xxiij. di. Pat dimit
te illis qꝛ nesciũt q̃d faciũt. Et iterum
Math. v. docuit sic d. Oꝛate p̃ sequn
tibꝫ z calũniãtibꝫ vos. Ubi Chrys. dic̃
Qui p̃ se oꝛat nõ gr̃e sz nature op⁹ exe
quit. q̃s enī p̃ se nõ oꝛat. Qui p̃ inimi
co oꝛat digne exaudit qꝛ gr̃e op⁹ exeq̃t
Tercio q̃s oꝛandũ ẽ. p aiaꝫ purgan
dis q̃ acerbissime affligũtur ab igne
purgatoꝛij. Nic. ij. Machab. xij. Sã
cta z salubꝛis ẽ cogitatio p defũctis exo
rare vꝛa pctis soluãt. Ex q̃bꝫ datꝫ intel
ligi q̃ i duplici statu exñtibꝫ nllo mõ ẽ
oꝛandũ vicz. exñtibꝫ i beatitudie z exñti
bus i ẽna dãnatõe. Prio p̃ bris oꝛã
dũ nõ ẽ fm Alexã. de bal'. triplici rõne
Prio qꝛ in eis nulla ẽ necessitas. nul
la misia. z tõ nulla req̃rit miscõia. n⁹
releuatio ẽ necessaria ad q̃ oꝛõ ẽ intro
ducta. Scõo qꝛ i eis nlla ẽ ipetrãdi in
dignitas. qꝛ p̃ statu in q̃ sũt bñt q̃cq̃d
bñe volũt. vñ Ansbel'. li. ꝓlogion ait
Sic potit de⁹ qõ voluerit p̃ seipz. ita
potẽrũt illi qõ volẽt p̃ ipm. Tercio qꝛ
in eis nulla ẽ cupitus dubietas. nõ ei
est dubiũ q̃n exaltãt in ipa beatitudine
sint pmãsuri. z tõ p̃ bris oꝛãdũ nõ est.
Hinc Aug. ait. Iniuria ẽ p̃ martyre i
ecclia oꝛare. Scõo deniq̃ nõ ẽ oꝛãdũ
p̃ dãnatis. qꝛ p̃ illis solũ oꝛare debem⁹
p̃ q̃bꝫ ipetrare p̃sumim⁹. tales aũt dã
nati nõ sũt qꝛ penit⁹ ipossibiles sũt ad
salutẽ. tõ p̃ ipis oꝛare nõ debem⁹. Nã si
ꝓsiderem⁹ pctm̃ dãnatoꝛ̃ ẽ inexpiabi
le. qꝛ cũ totali obstiatõe. j. Joh. iij. Est
pctm̃ ad moꝛtẽ nõ dico vt p̃ illo q̃s ro
get zc. Silr si ꝓsiderem⁹ diminã iusti
cia q̃ extra statũ mercedi imutabiliter
reddet vnicuiq̃ fm opa sua nõ ẽ p̃ ill'
oꝛãdũ. Et iõ charissimi. Ecce nũc tps
acceptabile. ecce nũc dies zc. vbi glo.
Quia statꝫ in obitu fidel' sal⁹ datꝫ. nõ
cras nõ p⁹ annũ differt. Quicũq̃ ei b
gr̃e tps ꝓtẽpserũt sicq̃ decesserũt. sic p
diabolo ita p̃ illis ẽ oꝛãdũ. O magna
magni dei iusticia. O pditoꝛ maria
misia quã incurrerũt Terciũ salutꝫ
documẽtũ ex p̃missis thematis vbis
declarem⁹ oꝛõnis magnã efficaciã cũ
oꝛ. Ut gaudiũ vr̃m sit plenũ. qꝛ ad gr̃e
ctũ gaudiũ p̃ eã deueniem⁹ Ad quod
nos ꝓducat ille rex celoꝛ meritis sue
passiõis q̃ ait. Petite z accipi. zc.

De ascensione dñi nr̃i iesu xp̃i.

Sermo. lxv.

Ascendo ad patrẽ meũ z pr̃ez vr̃m deũ
meũ z deũ vr̃m Joh. xx. Ad
hodierne solẽnitatꝫ gr̃az hec vba di
cunt. Que q̃dem solẽnitas est
totius anni ꝓfectioꝛ z consũmatio. In
nascẽdo ei ꝓsoꝛtiũ inũt nr̃e nature. in
redimẽdo bñficiũ ꝓtulit gr̃e. sz i ascẽsi
one iter oñdit z locũ ꝓparauit gl̃ie. Ju
xta illud Joh. xiiij. Vado vobis pa
rare locũ. Decigit solẽnitas est.

Primo iocunda.

Scõo fructuosa.

Tercio memoria digna.

Primo inquã hec solẽnitas ẽ iocũda
multiplici de cã. Prio q̃ magne p̃de
captionẽ. solẽt nãq̃ bellãtes exultari
de magne p̃de captõne. fm illud p̃s.

In die ascensionis domini

Letabor ego sup eloqa tua sic̄ q̄ inue
nit spolia multa. z Esa. ix. Sicut exulta
ri solent victores capta pda dū diui
dūt spolia. Et xps dns hodie deuicto
hūani generis inimico z ablatis armis
spolias. i. anias sctōz i celo distribuē
das induit. Unde ps. Ascēdēs in altū
captiuā duxit captiuitatē. Scdo solēt
boues iocūdari ꝓpē inimici victoriaz.
Iuxta illd Zopb. iij. Jubila filia bie
rusalē letare z exulta i oīi corde tuo
auertit inimicos tuos rex isrl. Iste ete
nim rex isrl bñdict⁹ q̄ venit i noie dñi
deuicto hostibus mūdo vicz z diabolo
victor hodie rediit ad sua. Jō de eo ca
nit ecclia. O rex glie dñe vtutū q̄ triū
phator hodie sup oēs celos ascendisti
ne derelinq̄s nos orphanos. sz mitte
pmissuz pris i nos spm̄ virat. Ter
cio solēt boues iocūdari ꝓpē magni re
gis coronatōez. iuxta illd Cañ. iij. Ue
nite filie syon z videte regē Salomo
nē i dya demate q̄ coronauit eū mr ei⁹
in die desponsatōis sue. Hodie nāq̄ sic
materia magni gaudij ē. q: rex regū z
angelo⁹ glia z honore coronat⁹ i cele
sti cathedra ē intronizat⁹. Unde ps. Ju
bilem⁹ deo salutari nr̄o qm̄ deus ma
gnus dns z rex magn⁹ sup oēs deos.
Quarto solēt boues iocūdari ꝓpē mlti
plicē in iubilo ꝓsortē. Hodie eni etul
tāt scti letāt angeli terra aer ignis z ge
neralit̄ oīs creatura ps. Jubilate i cō
spectu regis dñi moueat mare z oia q̄
in eis sūt. Scdo hodierna solēnitas
est fructuosa. hodie q̄dē iuxta liberali
tatē sue maiestatis largit⁹ ē magna dona
ps. Ascendit i altū dedit dona hoibus.
Que āt sint illa dona dicit apls Epb.
iiij. Ipe ei ascēdit sup oēs celos vt ad
impleret oia. Quosdā q̄dē dedit apl̄os
alios ꝓphas alios pastores z doctores
rē. Tercio hodierna solēnitas ē
memoria dig. voluit pfecto xps vt mūd⁹
elabat hec dies memorial⁹ ab hoīm cor
dibus. iō dū recederet increpauit dubi
os. vt q̄ recedens diceret arcis impissa
cordibus remanerēt. dicebat igit̄. Ascen
do ad pr̄em meū rē. In qbus q̄dē rbus
tria notare possum⁹ documēta salu
taria circa dñi ascēsionē declarāda. s.

Primo notem⁹ ascēsiōis xpi actus
glioſuz. ibi. ascendo.

Scdo notem⁹ ascēsiōis xpi modus
gaudiosum. ibi. ad patrē.

Tercio notem⁹ ascēsiōis xpi termi
nū glioſuz. ibi. deū meū.

Prio dixi q̄ notem⁹ xpi ascēsiōis actū
glorioſuz in eo q̄ dic̄. Ascēdo. Qui q̄
dē pacto redēptōis nr̄e ope debuit re
dire ad locū sibi decētē. i. gliaz tāq̄ ve
rus obediētie filius ad pr̄em. vñ buc xpi
ascēsiōis actū tria bonestāt. s.

Primo ordinata cōgruitas.

Scdo p̄maria nouitas.

Tercio discreta tarditas.

Prio dixi q̄ actū xpi ascēsionis bone
stat ꝓgruitas ordiata. p q̄ q̄rit̄ vtruz
ꝓueniēs fuit xp̄m i celū ascēdere. Et vi
detur q̄ nō. q: maiori affectiōe curreret
tot⁹ mūd⁹ ad eū vidēdū z audiēdū ḡli
ter stāt scti in celo. z quō dānati i infer
no z declararet cogitatōes hoīm z fa
ceret magna miracula. Ad qō rñdet
Tho. suz. iij. di. xxij. ar. j. in corpe q̄sti
onis. q̄ fuit cōgruētissimū ipm i celū
ascēdere z nō in terra remanere ꝓter
septem rōnes. s.

Primo ꝓter amoris exactionē

Scdo ꝓter spei eleuationē.

Tercio ꝓp̄ fidei augmētationē

Quarto ꝓpter locati ꝓportionē

Quito ꝓpter p̄missi adipletionē

Sexto ꝓpter loci ꝓpationē

Septimo ꝓpter dei ordinationē

Primo nāq̄ cōgruētissimū fuit
xp̄m ascēdere ꝓp̄ amoris exactōz seu
erectōez. iō ei xps ascēdit vt nr̄m affec

cū erigat ad celestia. Nā si habitasset in terra ñ sic optarem⁹ celestia. sz nūc dic apls Col. iij. Que sursuz sūt q̄rite ubi Ambro. i glo. Que sursum sūt nō tm̄ loco sz merito q̄rite affectu z actu. Et b. Aug. in glo. dicit. Ubi ē thesaur⁹ ni. s. dei filⁱ ibi d: eē et cor ni m. i. amor z desideriū ni m. Hic canit eccl̄ia. Ibu ni a redēptio amor z desideriū. Si igit mālisset i tra desideriū ni m tra xisz ad terrā. Scdo cū gruū fuit xp̄m ascēdere ꝓp̄ spei elevationē. Si eni xp̄s illuc nō ascēdisset nō habuissem⁹ spez illuc ascēdēdi. z q: natura ni am collocauit i celo hm⁹ spez similr cū eo illuc veniēdi. Jō b: Matb. xxiij. Ubicūq; fuerit corp⁹ illuc cōgregabūt z aqle. z Job. xxiij. Veniā z recipiā vos ad meipz vt vbi ego sū z vos sitis. Jā magnā spez habem⁹ exp̄ frater ni occupauit regnū celeste et residet i dextera p̄tis sui. vt ꝓ nob ꝓtinue intēdat. Un Hebreo. ix. Ibs introiuit in ip̄m celū vt appareat vultui dei ꝓ nob. Et. j. Job. ij. Advocatū hēmus apud p̄tem ibm xp̄m iustū z ipe erit ꝓpiciatio ꝓ pctis nr̄is. Tercio cōgruū fuit xp̄z ascēdere ꝓp̄ fidei augmētatiōne nā si vidissem⁹ eū in forma q̄ mi: nor ē p̄ie nō ita de facili crederem⁹ cū eḡes p̄i. vt dic glo. sup Job. Sz mō brificamur quez nō vidētes credim⁹. Un b nō intellexit fm̄ materiā loci dicta illud Job. xx. Bti q̄ nō viderūt z crediderūt. Qui ꝛo ei⁹ ascēsionē ñ credidit ꝓdēnabit. vñ Aug. sup illo ver bo Jacūū. Elevat⁹ ē in celū dic. Ascensio xp̄i i celū catholice fidei ꝓfirmatio fuit vt securi ꝓ postea crederem⁹ Nā tota sides catholica hodie ē cōfirmata. Quarto cōgruū fuit xp̄z ascēdere ꝓp̄ z te nobis pas qñ locū pas z tibi i ꝓpriōne locati. i. xp̄i corpis. Naturalit ei gliber res suū locū req̄rit. et cū corp⁹ xp̄i cēt gliosuz et ꝓ pñs ipassibile

nō erat ei loc⁹ cōgruus. et cū eēt subtilis⁹ oi elemēto iō ꝓgruū fuit vt eēt sup oia elemēta. Et cū eēt splēdidissimū iō in celo empyreo decebat eū locari. Nā si stetisset nobiscū ei⁹ claritatē null⁹ ocu lus sustinuisset. nō ei aplis ostēderat p⁹ resurrectionē suā claritatē. sz illam formā q̄ pius viderāt vt facili⁹ coḡscēdo crederēt. Quinto cōgruū fuit xp̄m ascēdere ꝓp̄ ꝓmissi adiplerionē. Ꝓmiserat eni ascēdēs i celū s.s. se daturū dicens Job. xvj. Si nō abiero paclit⁹ nō veniet ad vos. Si aūt abiero mittam eū ad vos. Nō ē intelligēdū q: nō potuisset dare s.s. xp̄s i p̄ntia sic cū Job. xx. insufflauit die resurrectōis dicens. Accipite s.s. sz sic decuit vt de celo mitteret gīam s.s. habūdāter vt oñdat q: a p̄re z filio ꝓcedit. z etiā ip̄e xp̄s ad apostolor⁹ ꝓsolationē sufficiebat dū cum eis erat sz postea licz recessit cor⁹ palit. tñ ꝓfect⁹ cū eis fuit. vñ dicebat Job. xiij. Nō relinquā vos orphanos venio ad vos. Certo cōgruū fuit xp̄m ascēdere ꝓp̄ loci ꝓparationē. nā iō xp̄s ascēdit vt nob locum in celestib⁹ ꝓparet Job. xiij. Vado vob parare locū. Sz dicit. quō parat nob locū in sua ascēsiōe cū dicatur Matb. xxv. Venite bñdicti patris possidete regnū q̄ vob patū ē ab origine mūdi. Rādet Lyra sup Job. xiij. q̄ b nō intelligit fm̄ materiā loci dispositionē sz fm̄ gr̄e donationē. q: xp̄s ꝓ suā ascēsionē disponit vnicuiq; gratiā q̄ mediāte possit venire ad celi sedilia pl⁹ vel min⁹ fm̄ vniuscuiusq; op⁹. Un Aug. Tūc loc⁹ pat si ex fide viuat credit⁹ desiderat vt desiderat⁹ habeat

In die ascẽsionis domini

rabit. Et ꝓuer. xvij. Aũꝯ glificet
coꝛ hois hũliat. ꝓio ei ösẽdit p hu
miliatẽ z postea ascẽdit p gl'iaz Eph.
iiij. Q, aũt ascẽdit qđ ẽ nisi qz z descen
dit. Primũ qđẽ in inferiores ptes ſre
ꝑtra illos q ꝑus volũt ascẽdere p sup/
biã ꝯz descẽdere p pniaz. de qbꝫ ẽ illud
ps. Ascẽderũt vsqz ad celos z descẽde/
rũt vsqz ad abyssos sic̃ Lucip. Igit o
lucip ascẽdere vis sz ordinẽ ꝑtermittꝫ
z ió accidit tibi qđ Aug. dic. Qui nõ te
net ordinẽ iusticie i agẽdo, tenebit ab or
dine iusticie i patiẽdo. Si vis ḡo xp̃i/
ane ascẽdere pꝰ xp̃z ösẽde pꝰ z tãtũ de
scẽde q̃ntũ xp̃s descẽdit. De q̃ ps. In/
clinauit celos z descẽdit et caligo sub
pedibꝫ eiꝰ. Inclinauit celos. i. celestia
diuitatꝫ z descẽdit ad ima hũanitatis
Oẽs ei ꝑditões nobiles inclinauit vi
delicz altũ ad ímũ. plenũ ad vacuuz.
fortẽ ad infirmũ. locupletatẽ ad mẽdi
citatẽ. sapiaz ad stulticiã. gl'iaz ad ob/
probriũ. vbuz ad carnẽ. ipassibile ad
passibile zc. Vade igit z tu facsil'r. de/
scẽde ad infernũ p attritã cogitationẽ
macelli z ignes dãnatoꝛ. vt ex his eri
garis ad bonũ q̃ declines talia toꝛmẽ
ta. Vñ Bef. Qui descẽdũt ad infernũ
viuẽtes. nõ descẽderũt morientes. ¶ L

Scõo nãqz actũ ascẽsiõis xp̃i bone
stat ꝑmaria nouitas. nõdũ eni gleba
terrestriũ mẽboꝛ itrauerat curiã an
geloꝛ. vñ Michee. ij. Ascẽdit pãdens
iter añ eos. Et seqt̃. Et trãsibit rex eoꝛ
coꝛã eis z dñs i capite eoꝛ. Q qs ꝑ
debuit ascẽdere q̃z ille q̃ portaz potuit
aperire. h est xp̃s q̃ hz clauẽ Dauid qui
aperit z nẽo claudit. Sed heu qđ ꝓdest
hẽ apertaz portã si nolumꝰ intrare. Et
si dicas. imo intrare volo. caue ne mẽ
tiarꝫ. si ei velles te dignũ faceres. Nã
q̃cũqz vult intrare i aliquã societatez
ad illã studet. vt si vult eẽ doctoꝛ iurꝫ.
studet in iure. si doctoꝛ legis studet in
lege, si medicine studet i medicinis zc,

q vult eẽ clericꝰ studet lr̃as zc. si qz tu
nõ studes i vtrutibꝫ qbꝫ i celũ intrat. q̃
vnũ e duobꝫ seqt̃. aut intrare nõ vis et
q̃ intrare nllo mõ studes. aut credis
introitũ tibi sine meritꝫ donãdũ. cum
etiã xp̃s mlt̃ passiõibꝫ debuit intrare
Lu. vlt̃. Nõne sic oportuit pati xp̃z ita
intrare i regnũ celoꝝ. Nõ ei est dignꝰ
supbꝫ i taz hũile ostiũ intrare q̃ ẽ xp̃s.
iuxta illud Job. x. Ego suz ostiũ. Nec
inuidꝰ intrabit qz ꝓticipatio illiꝰ ciui/
tatꝫ ẽ in idipm. i. cõe bonũ. Inuidꝰ ho
z bona q̃ hz inuidet hñti z q̃ nõ hz nõ
dat illi. Nec intrat iracũdꝰ. qz ibi est
sũma pax q̃ erupat oẽm sensuz. z bre/
uiter nullũ pctũ intrat Apoc. vlt̃. Fo
ras canes z venefici z icãtatores ipu
dici z homicide z idolis fuientes z qui
amat z facit mẽdaciũ. Dic Aug. in ser
mone hodierno ait. Scire tñ ohemꝰ
frẽs qz cũ xp̃o nõ ascẽdit supbia ñ ava
ricia nõ luxuria nullũ viciũ nim ascẽ
dit cũ medico nr̃o. Et ió si pꝰ medicuz
desideramꝰ ascendere debemꝰ vicia z
pctã ꝓponere. ¶ C Tercio xp̃i ascẽ
sionẽ hõestat discretia tarditas. q̃re sez
intãtũ xp̃s tardauit suã ascẽsionẽ pꝰ re
surrectõz et nõ statim ascẽdit. ꝓio cuiꝰ
cõgruitate tres possũ assignerões. s.

C Primo ꝓpt̃ resurrectõis ꝓbatõez.

¶ Scõo ꝓpt̃ discipuloꝝ informatõz.

C Tercio ꝓpt̃ tpis obseruatõez.

¶ Prio qđ cõgruũ fuit vt tardaret sua
am ascẽsionẽ ꝓpt̃ vt resurrectõis ꝓba
tionẽ. ꝓbauit ei suã resurrectõez p oẽs
q̃nqz sensus. s. p visuz eis se ꝑsentãdo
p auditũ cũ eis loq̃ndo. p gustũ cum
eis mãducãdo. p tactũ eis se palpabi
lẽ ꝓbẽdo. Dicebat ei. o mi discipli cha/
rissimi recordami qz hec oia ꝑdixi vo
bis. ecce hẽ ẽ corpꝰ qđ p redẽptõe vra et
oim crucifuerat affixuz. hẽ caput qđ
spinis fuerat coronatũ. hec sũt vulne
ra q̃ p dilectõe vra z oim gtuli. Jã hz
Act. j. Quibz ꝑbuit seipz viuũ. i. ꝓba

uit seipm cē viuū in mlt argumētis
p dies .xl. appens z loquēs eis de reg̃
dei. Poruit nāq dicere. ecce iam ad
eternā vitam resurrexi z vos seqmini
me p passionēz pueniet ad me. nō cu
retis de rozmēt afflictōib z morte. qz
ineffabil est gl'ia q̃ p his dabit sic scri
ptura testāt. z tūc aputt eis sensum vt
intelligerēt scpturas. ¶ Scō ꝓgruu
fuit vt retardaret suā ascēsionē. ppt di
scipulo z informationē. nā pie ꝓtēpla
ri possum q̃ replicauit eis totā seriez
euāgelij q̃ spectabāt ad statū fidelium
dicendo. Scit mei charissimi amici
ego rer angelo z i q̃nta pauptate hu
militate pietate z austeritate viti. ita
z vos faciat marie sit benigni ergo
pctōres p q̃bꝰ sanguis meꝰ ē effusus.
z sic vniuersum mūdū cōuertet vtute
mea quā ego mittā vob de celo. qz da
ta ē mihi ois ptās i celo z i tra ¶ Mar.
vlt. Euntes igit in mūdū vniuersum p
dicate euāgeliū oi creature. i. homi. et
nō solū de statu militāt ecclie eos p
docuit sz etiā ecclie triūphāt. Jō Act.
1. Appens eis z loq̃ns de reg̃ dī. s. quō
angeli laudāt diuitatez q̃nta illi dul
cedie replent ex tali laude zc. ¶ Tercio
cōgruū fuit vt retardaret suā ascēsio
nē ꝓpter tpis obfuatōez. nā deꝰ pī ab
etno disposuerat ascēsiōis filij sui ānū
mēsez diē z horā i q̃bꝰ cū mlt scōz tur
mis intraret hereditatē celestē. Prio
igit disposuit annū qz annꝰ currebat
in sexto millenario a creatōe mūdi vt
sic Adā creatꝰ erat sexto die a creatōe
mūdi z eo dē die lapsus. sic introduce
ret ad gl'iaz i sexto millenario annoz.
O q̃ntū fuit pondꝰ pcti pmi hois qui
ad esum vniꝰ pomi intātū fuerat exu
lasꝰ cū oi sua ꝓgenie. z nō intrauerūt
nisi p mortē dñi xpi. Scō disposuit
deꝰ pī mēsez qz i mēse maij. v. die mēs.
Nā xps passus ē in festo annūciatōis
Marie. q̃ etiā die ꝓceptꝰ ē. z resurrexit
tercia die. deinde cōputēt .xl. dies z sic
restabit iste mēsis i q̃ elemēta z arbu
sta ac herbe solēt renouari ac hoies io
cūdari. Sic isto mēse sūt renouata ce
lestia z ibidē hoies eterno gaudio letati
¶ Tercio deꝰ pī disposuit die ascēsiōis
xpi. Nā feria q̃nta ascēdit q̃ dies mlti
plicit ē ꝓsecratꝰ qz hac die fuit pūratꝰ i
templū. Jtē hac die reliqt suū corpꝰ in ec
clesia militāte p ꝓsecratōez. iō debuit
ipo die gl'iosus corpꝰ trāsferre i ecclīaz
triūphātē. numerꝰ ei q̃dragenariꝰ est
mlt'iplr ꝓsecratꝰ. Nam xps .xl. hebdo
madib stetit i mūdo vtero. Jtē .xl. die
bus ieiunauit. z. xl. mēsib ꝑdicauit.
ac .xl. horis fuit mortuꝰ z .xl. diebꝰ mā
sit i mūdo pꝰ suā resurrectōez. Quar
to disposuit deꝰ pī ascensiōis horā. qz
hora nona ascēdit. vt cōster tz eccl'ia.
Nā hac hora Adā fuit eiectꝰ de padi
so. qz ōr Gen. iij. Dū deābularet dñs
ad aurā pꝰ meridiē iō ꝓgruū fuit vt il
la hora Adā introiret i celū. Jtez xps
hac hora emittēs spīm. descēdit ad in
ferna in lymbū pīm. Jō hac ipa hora
ascēdere debuit in celū. Un eccl'ia dei
xpo gr'as agens canit. O rex gl'ie dñe
vtutū q̃ triūphator hodie sup oēs ce
los ascēdisti ne derelinq̃s nos orpha
nos. z sic ptz hōestas ascēsiōis. ¶
¶ Scō notemꝰ ascensiōis xpi modū
gaudiosuz cū ōr. Ad pīez. Nā bonꝰ fi
liꝰ beniuole fuertit ad pīez suū pacto
ope sibi a pie iniūcto. sic xps. Igit mo
dus ascēsionis fuit gaudiosus. s.
¶ Primo aiabꝰ btis.
¶ Scō hoib bonis.
¶ Tercio spiritib sctis.
¶ Prio nāq modꝰ ascēsiōis fuit gaudi
osus aiabꝰ btis. nā magn̄ desiderio in
tuebat Adā dei genitricē vginē q̃ po
tuit dicere. O scissima vgo bec de pge
nie mea ē. z in eternū sit bñdicta qz fuit
digna parere hunc filiū dei p quez li
berati sumus de vmbra mortis z nūc

In die ascensiõis domini

ituri ad eternã celi mãsionẽ z silr bñ/ bonis. Ad cumulũ igr gaudioz suis
dicebãt alij. qz oẽs anie de lymbo libe bo die xps mlta iocũda exhibuit. Pri
rate erãt plencialiẽ cũ xpo licz scti apli mo hora comedẽdi eis appuit z q̃dã
nõ viderẽt. Et forte q̃dã erãt in corpe de incredulitate increpauit. z postea
glioso cũ xpo resuscitati. qz 9 Mat. ex magĩ charitate q̃ bulliebat ꝓmedit
xxvij. Mlta corpa sctoz q̃ dormierãt cũ eis. z deinde iniũxit eis pdicatiõis
surrexerũt z intrauerũt i sctam ciuta officiũ di. Eũtes i mũdũ vniuersũ p
tẽ z appuerũt mlti. Ad. Hz di. vtz dicate euãgeliũ oi creature. q̃ credide
cũ corpe z aia ascẽderũt illi cũ xpo i ce rit z baptizat9 fuerit salu9 erit. q̃ vo nõ
lũ. an itez deposuerũt corpa in q̃bus crediderit ꝓdẽnabit. Et demũ mãda/
surrexerunt. Ad qõ rñdet Tho. in. iij. uit eis Lu. xxiij. ne discederẽt a hier/
pte sũ. q. liij. dicẽs. q de b sũt opinio/ donec vtute s. s. induerẽt ex alto. Et sic
nes. Alĩ dicũt q resurrexerũt ampli eduxit eos foras versus bethaniã ad
us ñ morituri. sz xpo ascẽdẽte ppetue mõtẽ oliueti. Dicẽ ei magr in hystoriis
victuri ascẽderẽt cũ ipo. z b voluit Re q̃ hodie xpus dñs bis apparuit eis.
migi9 suz Math. di. Quereret q̃s q̃d Primo in cenaculo z inde eduxit eos ꝑ
factũ ẽ illis q̃ resurgẽte dño resurrexe/ cipiẽdo vt irẽt in mõtez oliueti visuri
rũt vt testes eẽnt dñice resurrectiõis. ascẽsuz in celũ. Alij aũt dicũt q corpa
subiũgit Remigi9. Quidã direrũt q liter ibat cũ eis loqns dulcissima ver
itez mortui sũt. sicẽ Lazar9 z ceteri re/ ba de regne celesti. Tũc dulcedie inebria
suscitati. sz illoz dicẽ nullo mõ ẽ fides ti q̃dã interrogauerũt di. Dñe statiz red
adhibẽda. q̃n mai9 eẽt illis tormẽtuz des nob b regnũ. q̃bz ipe ait. Nõ pti/
resuscitatio si itez mortui fuissent q̃z net ad vos scire tpa vel mometa q̃ pr
si nõ resurrexissent. Incũctãter g̃ crede me9 posuit i sua scia. q. d. sufficiat vob
re debem9 q̃ q̃ resurgẽte dño resurre/ scire tpa de b er scẽptura expssa. Nõ ei
xerũt ascẽdẽte dño piter cũ eo ascẽdert est vob necesse futura scire. q. b regnũ
Hz Aug9. huic opiniõi ꝺicitur epla israel nõ carnaliẽ sz spũaliẽ erit restitu
ad Elnodiũ di. Scti q̃ cũ xpo surrere endũ. Cũ aũt venissent ad mõtẽ oliue
rũt pacto suo testimonio itez i terre ti nõ statiz ascẽdit. sz sicẽ dicẽ Nicodem9
puluerẽ redierũt. Et dicẽ s. Tho. q rõ/ in euãgelio. ibi cõsedit cũ mre pia z di
nes Aug. sũt mlto fortiores. z ḡ magĩ scipul' ac copiosa turba. z cepit dulcis
stãdũ ẽ sue pti. Ad Remigiũ dicẽdũ q sime allo q̃ eos. z forte dixit ꝑmo mri.
scti potuerũt sine dolore itez mori. sicẽ O amantissima genitrix mea. tu fuisti
dicẽ Piero. in plogo sup Jobez. q Jo pticeps i hac vita oim laboz z tribu/
bãnes tã extranea9 a dolore mortis q̃z a lationũ. tua sctissima z placida vgini
corruptõe carnis. z addit pt de Moy tas ꝺcepit me. mũdi saluatorẽ aluisti
se q̃ resurgẽs locut9 ẽ cũ dño i trãsfigu z sctissimis vlnis tuis gestasti. vñ ma.
ratõe de ei9 excessu Lu. ix. Et visus fu/ terna dilectio redderet vt sicẽ amplexa
ist ab aplis visiõe corpali q̃ itez mor/ ta sepesepi9 fuisti me ita amplexarer z
tu9 fuit pacto suo testimonio. Vñ de vnamecũ corã oibz angelis z ab oib⁹ iu
resuscitat vn9 fuisset Jobes baptista stis z corã ist. discipul' meis i celũ du/
q̃ venit vt testimoniũ phiberet vitati cerẽ. Nũc igr o dilecta mea mr b re de
Ei9 tñ caput rome oñdit. Secdo mo relinq̃ fidelibz meis mrez ꝑsolatricez.
d9 xpi ascẽsiõis fuit gaudiosus boibz Itez aũt veniã z assumã te ad me. vt

vbi ego sum ⁊ tu sis mecū. ¶ His dictꝫ
eleuauit sctissimas manꝰ ⁊ bñdixit ge
nitrici sue dñi. O genitrix gratiosa sis
bñdicta i aia ⁊ corpe ⁊ bñdicta sint oia
cogitata tua ꝟba ⁊ facta. O q̄s libēret
mr̄ cuz filio recessisset de ħ mūdo nisi
volūtas filij ⁊ necessitas fideliū deti
nuisset. Ūñ Anſ. Sz o bone ihesu istꝰ
tue dulcissime mr̄is pijssime fili quō
pati potuisti vt te i regnū gl̄ie tue re
meāte illā q̄si orbatā i miserijs mūdi
relinq̄res ⁊ nō eā statiz regnaturā as
sumeres. Erat vt mihi videt necessa
ria nr̄e fidei ꝙuersatio sua pꝰ ascēsio
nē int̄ apl̄os. Tūc gl̄iosa mr̄ solita pi
etate ait. O fili mi dulcissime tu es de
us ⁊ filiꝰ meꝰ tu nosti q̄ iocūdissimuz
fozet mihi tecū eē. sz q̄ p vtilitate illo
rū q̄z amoze ⁊ redēptōe sanguinē p̄ci
osuz fudisti placz mihi remanere ꝑm
tuā volūtatē. Deinde xp̄s vultu placi
do ait ad Petruz. Dilecte mi Petre
esto fidel ⁊ solicitꝰ de ouib⁹ sanguine
meo ꝙsitis. Ecce dedi tibi claues re
gni celoz ⁊ instituit te i terra meū vi
cariū vt obediāt tibi oēs reges ⁊ mōi
tesꝰ hoies. Deinde ad Jobez. ⁊ tu mi
Jobes memēto dilectōis mee ⁊ gr̄e. ⁊
sic tibi cōmēdaui charā meā genitricē
sic eiꝰ curā habe. Deinceps ad oēs. O
mi chari discipuli ⁊ frēs estote fortes
in bello ⁊ pugte cū antiq̄ serpēte ⁊ ac
cipietꝫ regnū. Nolite timere eos q̄ oc
cidūt corpꝰ aniam aūt nō p̄nt occidere.
Ego em̄ vobiscū suz vsq̄ ad ꝙsūmati
onē secli. Et postmodū dixit. Deꝰ eter
ne p̄ scrē tibi cōmēdo hos ⁊ oēs q̄ cre
dituri sūt in noīe meo. Quib⁹ auditꝫ
oēs se pstrauerūt. O q̄nta leticia. O q̄n
tū gaudiū audire colloqui filiū dei ⁊
mr̄z ꝟginē. O q̄nta exultatio videre
deū in hūano corpe ⁊ eis bñdicēē. O
q̄s pōt enarrare gaudiū cordis certe
nullꝰ. Dictꝫ bis osculatꝰ ē suā genitricē
suauit̄ ⁊ singillatim oēs. ħ fuit cumulū
maximi gaudij. ¶ Tercio modus xp̄i
ascēsiōis fuit gaudiosus spiritib⁹ sctis
Nā pꝰ dulcissimū collo q̄z ⁊ bñdictio
nē eleuatꝫ manib⁹ vt eos bñdiceret ⁊
inimicos pſterneret ꝟsa facie ad oriē
tē ꝓpria ꝟtute cepit a ꝥra eleuari pau
latiz ⁊ cū eo oēs brē aie. ac ō celo egres
si sūt ei obuiā oēs angeli tāq̄ regē suū
gl̄iose associātes ⁊ inclinātes se ei offe
rētes ppetuū suū famulatū. q̄diu em̄
potuit videri ocl̄o corpali ascēdit mo
rose ꝓpt̄ ꝙsolatōez mr̄is gl̄iose ⁊ disci
pulozꝫ. q̄ intuēres admirabāt̄ ⁊ p̄ gau
dio lachrymabāt̄ stātes erectꝫ oculꝫ et
cordib⁹ i celū i sūmitate aerꝫ q̄dā luci
da nubes eū iuoluit. ⁊ tādē i momēto
celū empyreū p dotē agilitatꝫ cū oib⁹
in aiab⁹ btis ⁊ angel̄is iuit. Et dū de ter
ra mirarēt. ecce duo angeli i forma vi
rozꝫ steterūt iuxta illos i vestib⁹ albis
⁊ dixerūt eis. Viri galilei q̄d statꝫ bic
aspicientes i celū. ac si dicerēt. Stratꝫ hz
in celū aspicitꝫ repleti gaudio ⁊ admi
ratōe q̄si obliti q̄d facere debeatꝫ. Re
dite i cuitatē ⁊ expectate ꝑmissuz pa
tris ibi. nec expectate ibm regē vr̄m vt
mō redeat sz i fine mūdi sic veniet sic
vidistꝫ eū in nube eūtē in celū. Dis ⁊
alijs mysterijs declaratꝫ angeli dispa
ruerūt ⁊ ipsi i loco vbi steterūt pedes
ibu adozauerūt deū ⁊ boiez. Et sic re
uersi sūt cū ingēti gaudio i hierl̄z a mō
te oliueti. ⁊ tūc collo q̄ bāt̄ sibijnuicē d.
Dñs meꝰ sic locutꝰ fuit mihi sel̄. Aliul
ꝟo. ⁊ mihi etiā sic rē. O q̄ntū gaudiū
tūc erat illis. De loco aūt ascēsiōis dic
Sulpitiꝰ eps hierosolymitanꝰ. q̄ cuz
ibi edificata eēt postea eccl̄ia vestigia
tū gaudiū audire colloqui filiū dei ⁊
xp̄i vbi fuerūt nūq̄z potuerūt sterni pa
uimēto. sz resiliebāt marmora in ora
collocātū. Audit̄ gaudijs terrenoz
boim audiam⁹ gaudiū ⁊ admiratōz
celestiū militū. Videtes ei deū ⁊ boiez

In die ascensionis domini

in vna psona tã gl'iosissimã admirã/ tes angeli fecerũt tres q̃stiões q̃s po/ nit Pyoni.li.de angelica hierar.c.vij. Primã fecerũt maiores angeli ad in uicẽ dicẽtes illud Ysa.lxiij. Quis ẽ iste q̃ venit de edom tinct' vestib' de bozra Vbi dic̃ glo.q̃ q̃dã angeli nõ plene co gnoscẽtes misteriũ incarnatõis passi onis z resurrectõis.sz videtes ascẽde/ re cũ tãta gl'ia admirabãt. Dic̃ ei Bo nauẽ.sup.ij.di.xj.q̃ in angel' duplex ẽ cognitio.s.a natura z a gr̃a.cognitõe ei naturali angeli nõ pficiũt nec defi/ ciũt nisi inq̃ntũ p experientiã pficiũt.sic̃ bz de xpo Luc.ij. Puer aũt crescebat etate z sapia cũ tñ ab instãti ꝓceptõis fuit plen' sapia. Silr dic̃ aplus de eo q̃ didicit ex bis q̃ passus ẽ obedictiaz didicit.s.p experientiã. Alia cognitio in angel' ẽ a gr̃a.z hec ẽ dupler. Aut a gr̃a fira q̃ ẽ eox̃ etna ꝓfirmatõ. Aut a gr̃a influẽte q̃ ẽ gr̃a reuelatõis .q̃ iõ bz in/ fluẽs q: nõ sp reuelat de' mysteriũ sz p loco z tpe.z sic angeli dicũt ꝓfecisse in cognitõe.de' ei ẽ speculũ volũtariũ iõ q̃ntũcũq: qs i eo aspiciat nihil i eo vi det nisi q̃ntũ ipm vult reuelare. Alij vo tenẽt q' coguerũt oia illa .sz ex de/ uota admiratõe dicebãt. Quis ẽ iste q̃ venit de mũdo sanguineo p pcrim̃ z munito p maliciã. Edom enim sangui nea interp̃tat. Bozra vo munita. Rñ dit dñs ihs. Ego q̃ loq̃r iustitiã z iudi cũ z apugtor sum ad salutẽ.q: fuit iu stitia i redẽptõe hũani gener'.z iudici um i electõe diaboli de mũdo q: iua/ serat fraudulẽter alienũ kuũ. Scõaz q̃stionẽ fecerũt ãgeli medij superiozib' d. Quis ẽ iste gl'iosus sua forma speci osus mira pulchritudie. Rñderũt an geli sũmi. Dic ẽ rex̃ p creator. Ade la/ psus reparator sua fortitudie. At illi di xerũt. Quid ẽ istud q̃ vestit' cur maie/ stas opit' q̃ nõ eget tegmie. At illi rñ/ derũt. Nec ẽ vestis illa pura caro sup̃a de Maria sine virili semie. At illi di/ xerũt. Cur ẽ vestis lacerata z bicinde ru bricata q̃si tincta sanguie. Rñderunt. De sũt plage q̃s portauit. hẽ sanguis q̃ manauit moriẽs p hoie. Tũc iterũ q̃rũt. Quis tã magn' comitat' tã solẽ nis appar' q̃ ꝓcedit rex vallat' tanta mlt'tudie. Rñderũt. De sũt anie brẽ de inferno liberate q̃ fuere captiuate pentali crimie. Tercia q̃stionẽ fecerũt angeli ihim medijs di. Quis ẽ iste rex gl'ie q̃ ascẽdit tã gl'iose tã portenter tã io/ cũde. Rñderũt di. Dñs vtutũ ipe est rex gl'ie. Dic ẽ ille q̃ nõ hẽbat spẽm ne q: decorẽ q̃ fuit infirm' i lig̃ sz fortis i p/ lio. Dis audit' dixer̃t oẽs aie brẽ.q̃ cã/ tẽt in hac die tres celestes hierarchie natu vginis Marie laudes z ꝓconia Qui naturã ꝓlugatã sua morte repa rã q̃si spõsaz adornatã tradunt ad p/ pria. Dicq: oẽs ãgeli z sci ineffabilit z eternalit gaudẽt. ¶ P. Tercio notẽ mus ascẽsiõis xpi terminũ gl'iosuz cũ bz. Deũ meum. Dodie nãq: xps dñs ascẽdit sup oẽs celos q: ad deũ pẽs q̃ est sup̃ oẽs celos dignitate. iõ bz Eph. iiij. Ascẽdit sup oẽs celos de'. Pro q̃ sciẽdũ q: sic dic̃ auct' ꝓformitatũ lib. iij. ꝓformitate. ix. q: celũ accipit in scri ptura quadrupliciter. s.

¶ Primo p celo materiali.

¶ Secõo p celo rõnali.

¶ Tercio p celo intellectuali.

¶ Quarto p celo supsubstãtiali.

¶ Primo inquã celũ capit̃ p celo mãiali de q̃ bz Gen̄.j. In ꝓncipio creauit de' celũ z terrã. z isto mõ accipiẽdo bodie xps sup oẽs celos ascẽdit de mõte oli/ ueti in q̃ mlt'ties steterat ad oñdus Lu.xxij. in q̃ fuit capt' Mat.xxvj. in q̃ antixp̃s interficiet Zach.xiij. z mũ/ dũ iudicabit. Vñ canit ecclesia. O rex gl'ie dñe vtutũ q̃ triũphator bodie su

per oēs celos ascēdisti. Quo circa tria possum⁹ cōsiderare q̄ in trib⁹ q̄stioni bus ꝓtinent scz

Primo celoꝝ orbicularitatē.

Scdo celoꝝ numerositatē.

Tercio situs xp̄i rōnabilitatē.

Prio nāq; ꝓsiderem⁹ celoꝝ orbicularitatē seu rotūditatē. Lvtrū celū sit rotūdū siue orbiculare. Et vid̄r q̄ nō. qz si sic aut aliq̄ el⁹ ps erit vacua aut mł copl⁹ distabit corp⁹ xp̄i ab aliq̄b⁹ bꝰ q̄ celū a ēra. cū ab vna circūferētia celi ad aliā terra i medio ꝓsistat. qđ ꝓz ad oculū. si ḡnō ē ꝓgruū ponere q̄ ali qua ps celi empyrei vacua sit a ꝓtinē tia bt̄oꝝ. nec ē ponere tātā distātiā inē xp̄s z alia corpa bta. Videt igit̄ q̄ em pyreū nō sit figure orbicular⁹ z p ꝓns cristallinū n⁹ firmamētū. Ad h rndet doct⁹ q̄ celū hz orbicularē figurā q̄ si bi cōpetit tā rōne simplicitat⁹ q̄z rōne capacitat⁹ pfectōis z mobilitatis. Q, aūt q̄rit quō empyreū si orbiculare ē replebit sctoꝝ corpib⁹. Dicendū q̄ z si nō sit certū q̄liter z p quē modū locēt ibi secti. tñ quōcūq; dicat. siue q̄ sint i vno semicirculo empyrei. siue q̄ i to to nihil impedit vtrūq; poni. Si eni in toto sūt tūc vtutē visiuā hēbūt intātū potērē q̄ dilectissimū regē suū xp̄m vi dere poterūt de longinq̄ sic de xp̄inq̄. Si vo sūt i media pte celi altera nō ē vacua nec supflua sic magnū palaci um nō ē vacuū qñ ē vn⁹ magn⁹ inha bitator cuius nō repleat omes ptes. Magnitudo ei curie z spaciositas et si nō impleat totalit facit tñ ad ostēsionē regalis magnificētie qđ meli⁹ sciem⁹ qñ videbim⁹. Verūtū hec scda positio est mag⁹ ꝓsona scpture q̄ vsus ptem aq̄lonarē fiat bt̄oꝝ localis māsio qđ videbat appetere lucip dī. Esa. xiiij. Ponā sedē meā ad aq̄lonē. Hinc ps. Fundat exultatiōe vniuerse tre mōs syon latera aq̄lonis. Scdo ꝓsiderem⁹ celoꝝ nūerositatē. distinctio eiū celoꝝ aut distinguit p diuersitatē ꝓpriaꝝ formaꝝ. aut p distinctōez motuū z lumiariū ꝓtēoꝝ. Si distiguat p diuersitatē ꝓpaꝝ formaꝝ sic distin guim⁹ tres celos. aut ei viget i eo natā pfecte lūinositat⁹ z sic ē habile ad statū glie z iō q̄etū qđ ōr empyreū. Aliud ei celū n ē q̄etū nec pfecte lumiosū fm se aut viget i eo natā pfecte ꝓspicacitat⁹ z effectiue frigiditat⁹ z sic ē cristallinū siue aqueū. qđ qđē celū fac ad ꝓfuati onē rer̄ corpaliū. z iō ē habile ad mo tū qz aliud celū naturalit nō moueat. sz violēter. aut viget i eo natura ꝓspi cacitat⁹ z lumiositat⁹ z effectiue cali ditat⁹. z sic ē celū sydereū. qđ qđez facit ad trāsmutationē rer̄ iferioꝝ. iō ē mł riforme z mortuū qz aliq̄ ps eiusdē ce li mouet ꝑtio motu alteri ꝑti eiusdez celi. sic in aere videm⁹ q̄ vna nubes mouet ꝑ aliā. Si vo fiat distinctio ce loꝝ penes distinctōez lumiariū. sic est distinctio orbiū. aut orbis ꝓtinet mł titudinē sydeꝝ. sic est celū stellatū. aut ꝓtinet vnitatē sic cū septē sint planete fm q̄s regit vniuersitas tpm q̄ in se ptenario numero claudit. sic septē sūt orbes. Et ē sciēdū q̄ q̄uis celū cristal linū careat stellis. tñ mouet qz ipm ē ꝓmū mobile qđ vniformit mouet ab oriēte i oriēs p occidēs z illi⁹ vtute tra hit firmamētū z oēs orbes inferiores vno die naturali vt reuoluāt ab oriēte i occidēs q̄uis celū b n appeat nisi sen sui. Tercō ꝓsiderem⁹ sit⁹ xp̄i rōnabili tatē. i. q̄re xp̄s dñs ascēdit sup oēs bos celos. Rndet Tho. iij. pte sū. q. lvij. ar. iiij. q̄ ꝓpter tres rōnes. Prio rōne gl'ie. nā corp⁹ q̄nto maiori refulget gl'ia tā to supiori sublimat⁹ loco. sz corp⁹ xp̄i oib⁹ alijs ē gl'iosior. ḡ ꝓgruū fuit q̄ in loco alto sup oīa corpa cōstituat⁹. nō

In die ascensionis domini

nit ē intelligendū q̄ eēt extra celū q̄ extra celū nihil ē. vt dicē phs. j. de celo et mūdo. Scdo xp̄s ascēdit sup oēs celos rōe ꝓtinētie. nā ꝓtinēs supioꝛ ē ꝓtē to saltē dignitate. Xp̄s vo ē cōtinēs et portās oia vbo vtutis sue. g̃ ꝓgruū fuit xp̄m exaltari supꝫ celos. Tercio cōgruū fuit rōne aie vt exaltaret supꝫ celos. q̄ cuiꝰ aia ē beatioꝛ illū oꝑtz exaltari i locū eminētioꝛē. sz aia xp̄i būdicti est infinite bitudis cuiꝰ bitudo ꝛ coꝛpꝰ brificauit p redūdātiā. Coꝛpꝰ ei gl̃iosum vt dicē Tho. iij. pte sū. q. lvij. nō hz ex ꝑncipijs nature sue q̄ possit esse i celo aut supꝫ. sz ꝫ hz ex aia de qua gl̃iaz recipit. g̃ q̄nto aia fuerit beatioꝛ tāto coꝛpꝰ erit i loco eminētioꝛi. Unū ꝛ in ps ōz. Eleuata ē magnificētia tua id ē filiꝰ tuꝰ deꝰ ꝛ hō. eleuata ē de ꝛena būilitate supꝫ celos ad dexterā tuā.

Scdo capit celū ꝑ celo rōnali. i. ꝓpoic. nā ōz Esa. lxvj. Celū ē sedes dei. Et alibi ōz. Aia iusti sedes ē sapie. ꝛ sic hō iustꝰ celū vocat̄ ꝑ ꝓpetates q̄s celū ꝛ aia hz. Dicē ei magnꝰ Albertꝰ q̄ celū ē coꝛpꝰ puꝫ ēntia subtilissimū incoꝛruptibile solidissimū. q̄ntitate maximū. figura spericū. creaturaꝫ alia rū in se ꝓtētiuū. Dz ꝓmo aia iusti celū q̄ ēntia purissima ꝛ pulcherrima. excedit nāq̄ incōparabilit̄ sol' ꝛ lune pulchritudinē. imo oīz syderꝫ ꝛ reꝫ coꝛpaliuꝫ. Unū Bed. Si aiaz videres deride res oia q̄ sūt subtꝰ terrā supꝫ ꝛ supꝫ p̄ eꝰ pulchritudie. Idē. Attēdat hō q̄ntuz valeat. q̄ntū debeat ꝛ cogitet p̄ciū ipꝰ aie. i. xp̄z dn̄m ꝛ nō sit sibꝫ ꝑi vilis nec reputet se vilē. q̄ si vilē se reputauerit factꝰ erit reꝰ sanguini mortꝫ ꝛ aie xp̄i. Scdo sic celū ē incoꝛruptibile. sic aia est imoꝛtal'. iuxta illud Sap. iij. Justi aūt in ꝑpetuū viuēt. Et saluatoꝛ Mat. v. ait. Aiaz nō p̄t occidere. Tercio sic celū est solidissimū Job. xxxvij. Tu fabricat̄ es celos q̄ solidissimi q̄si ere fusi sūt. Sic aia iusti ē solidissima ꝑ libere volūtat̄ firmitatē in bono ita q̄ a nullo p̄t cogi q̄ sūt infra deū. Nic. Ber. li. de li. ar. Voluntas ꝑ ingenita sui nobilitate nulla cogit̄ necessitate. Quarto sic celum ōz maximū fm illud Baruch. iij. O isr'l' q̄z magꝫ ē domꝰ dei. Sic aia iusti ē magꝫ imo ꝑ intellectū q̄dā mō infinita q̄ infinita p̄t cogitare et intelligere. Quinto sic celū ē spericū. sic aia iusti circūit oia sua facta ꝛ dei bn̄ficia ꝛ celi gaudia. inferni supplicia ꝛ tādē it̄ꝫ reuertit̄ ad deū p amoꝛē a q̄ est creata. Unū ps. Circūibo ꝛ imolabo hostiā laudis. Sup hos eni celos rōnales ascēdit xp̄s. i. vltra loca aiaꝝ bn̄s debita. Hz dicit q̄re vltra oēs aias pꝰ pastoꝛ aiaꝝ xp̄s ascēdit. nōne melius fuisset i medio oīū suaꝫ manere

Rñdet Tho. i. iij. pte sū. q. lvij. ar. v. q̄ xp̄z eleuari supꝫ oēs aias ꝙuenies fuit ꝓpter tres rōnes. s.

Primo rōne būilitatis.

Scdo rōne vnionis.

Tercio rōne nobilitatis.

Primo dicit q̄ ꝙuenies fuit xp̄z ascendere supꝫ oēs aias rōe būilitat̄. Diuina ei lex statuit vt q̄nto magꝫ ꝗs se humiliauerit i p̄nti vita. tāto magꝫ exaltet i futa. sz xp̄s se būiliauit vltra oēs aias. Nā se būiliauit tanto maiestas vsqꝫ ad formā serui. Deide būiliauit vsqꝫ ad obꝓbria ꝛ vsqꝫ ad mortē turpissimā crucis. iuxta illud Phil. ij. Factus obediēs vsqꝫ ad mortē mortē aūt crucis. Postremo būiliauit se vsqꝫ ad infernū ad quē descēdit. Jō merito exaltari, legē diuinā debuit supꝫ oīa exaltari. Nic Amb. supꝫ Bri ima cl'ari. Quāto ei ꝗs ē abiectioꝛ i b secl'o tāto magꝫ exaltabit̄ i futo. Et b. Aug. de vbis dñi. Vis cape celsitudinē dei cape ꝓus humilitatē dei. q̄ deꝰ digē ē būilis esse ꝓpter te. dignare ꝛ tu humilis ee ꝓpter deū. Christus eīm intātū se būiliauit

vt oīb⁹ se daret in exēplū vere būilitatis in ꝟbis gestꝫ z vestib⁹ dī. Matth. xj. Discite a me qz mitis sū z būil' corde. q. d. Ego ecce ad celi sublimia ante vos vado p viā būilitatꝫ. Qui igitur volūt mecū esse p eādē viā veniāt. O xpe de⁹. O pie pastor z būilis respice ō solio maiestatꝫ tue z vide q̄z pauci sint ve būiles sub būilitatis. i. xpiane religiōis regula. Ecce q̄si oēs hic volunt exaltari honorib⁹ diuitijs vestib⁹. z ō cepti purāt te nudū seq̄ cū supbis se q̄nt diabolū. ℣ Scdo ꝙueniens fuit xp̄m sup̄ aias exaltari rōe vniōis. Illud em̄ qō magꝫ est vnitū deo oz esse in loco supiori. ꝫ corpus xp̄i ē magis vnitū q̄ aliqua aīa imediate z ī vnitate psone. qō nulli creature sic factū est. Vñ apl's Eph. j. Cōstituit illū sup oēm p̄ncipatū z ptātē. z sup oē nomen qō noiat⁹ siue in b̄ sec'lo siue ī futuro. ¶ Tercio ꝙuenies fuit xp̄m exaltari sup oēs alias rōe nobilitatꝫ. q̄nto aliq̄ res est nobilior vel pfectior tāto debet ei loc⁹ altior. ꝫ xp̄i corpus ē oi creatura spūali nobilꝫ. q̄ rē. ℣ Tercio celū capit p celo itellectuali. s. p angelo supra quos ascēdit. iuxta illō ps. Ascendit sup cherubin z volauit: volauit super pēnas vēto⁹. De b celo dicit Job xxvij. Ubi eras cū me laudarēt astra matutina et iubilarēt oēs filij dei. Dicunt aūt celi angeli metaphorice iq̄ntū in eis de⁹ reqescit. q̄ natura spirituales z iō oīb⁹ subst̄atijs corpalib⁹ dignior⁹ z supior⁹. Et sic corp⁹ xp̄i ꝫ erat dītōe nature, corpee sit ifra substātias spūales. tñ er cōsideratiōe dignitatis et vniōe q̄ corpus xp̄i est ōo pſonaliter ꝙcūctū excellit dignitatem oim substātiaꝝ spūaliū. q̄ supra oīnes celos spūales debuit sublimari. Dicit Lyra sup. xiij. c. Eph. sup illo. Ip sceēdit q̄ ascendit sup oēs celos. Ascēdere inqt z descēdere nō ꝙuenit xp̄o ꝙrie fm diuitatē q̄ de necessitate pſes ẏbi qz ꝫ fm būanā naturā oz ascēdisse super oēs celos. nō sic intelligēdo q̄ ascēderit toralit' sup celū empyreū vbi nullus est loc⁹ nec creatura aliq̄. vt dicit pbs in. j. celi et mūdi. sed sic intelligēdo q̄ ascēderit supra angelos ad dignitatē celi empyrei. qō est loc⁹ btō ꝙ celūqz sūmū. Ad b dicit idē Lyra sup ij. c. j. Reg. q̄ q̄nto aliq̄ sunt diuinitati ꝙpinq̄ora tāto alia fūt ei magꝫ subiecta. sicut ptz de elemētari regiōe que tota subiecta ē latōi astro⁹. vt ois vt⁹ eius inde gubnet. vt dī. j. metheor. ō: Corpa vo celestia subiecta fūt angelis siue intelligētijs mouētib⁹ ea. z iteruz angeli inferiores sūmis. Natura aūt būana i xp̄o ab instāti vniōis ꝙpinq̄or fuit deo oīb⁹ angel'. qz vnita est i esse ypostatico. Angeli aūt q̄ntūcūq̄ sūmi nō sunt ei sic vniti. qz nullq̄ apl̄s dicit vt dī ad Heb. ij. Dī tñ minoratus modico ab angel' in q̄ntū mortale corpus assūpsit in q̄ mysteriū nre redemptōis pfecit. z sic in q̄ntū fuit mortalis dicebat minor respectu immortaliuz angelo⁹. sed tñ dignitate supior. vt oz ad Heb. j. Excelsior cel' fact⁹. i. oīni rōnali creatura. ¶ Quarto celū capit p celo supsubali. i. p celo diuitatis. de q̄ celo dicit ps. A sūmo celo egressio eius. Hoc siq̄dem celū est celū celoz alt⁹ oīb⁹. pulcrius vniuers. desiderabil⁹ cūctis q̄ cogitari vel dici possunt. Qō q̄dē lucip apperebat cū dicebat. Ascēdā i celū z sil'is ero altissimo. Esa. xiij. Qū em̄ esset in celo empyreo. id ei sūmo celo vltra qō nō est aliō. q̄ igit volebat ascēdere. Rñdet Bonauen. i ij. di. ij. q̄ celū est nomē ipositū corpori fm suā p̄mā impositiōem. z corpus qō est surſū dicit celū. qz est ꝙtinuū secretū et q̄tū. Et q̄a hec triplex ꝙrietꝫ

¶In die ascensiõis domini

tas repitur in celsitudie diuitatis iõo ipã dz celũ. Est eñ ampla diuitas im mẽsitate trũ. secreta. pfũditate cog nitõis. qera trãqllitate delectatõis. Hoc igit ẽ celũ ad qõ lucip voluit ascẽ dere qõ est extra oia nõ exclusũ. intra oia nõ inclusũ. supra oia nõ elatũ. in fra oia nõ depssum. oia cõtuẽs. oia in tuẽs. oia põderãs. cui⁹ cognitio etna btitudo. Uñ dicim⁹ i symbolo. Ascen dit ad celos sedet ad dexterã dei patr oiporent. Et quõ possum⁹ ẽ intelligere q de⁹ pi habeat dexterã cũ saluator dicat Job. xiij. Spũs est de⁹. z si spũs est tũc nõ est corpe⁹. z p pseqns nõ habet dexterã. Ad qõ rñdet magn⁹ Alber tus q p dexterã dei pãis duo intelligũt Primũ ẽ equalitas maiestat ad quã sedet xps fm diuitatẽ qz est equal pi fm diuitatẽ. De hac dexta dr Heb. xiij Talẽ habem⁹ põtificẽ q sedz i dexta maiestat in excelsis. Scõo p dexterã itel ligũt potiora bõa glie in qbꝫ sedet fm hũanitatẽ qm̃ collatũ ẽ ei qcqd pferre potuit. õ hac dexta dr Col. iij. Que sur sum sũt qrite vbi xps est i dexta dei se dẽs. Ibi dic glo. q surstũ vbi sedet xps sũt potiora bõa gie z glie. z sic xps est i altissimo z dignissimo loco celi empy rei. z ideo p dexterã nõ dz intelligi ma terialis dexta. qz sicut dicit Aug. Qui carnal z credit q xps sedet ad dextraz dei pãis ille i futuro iudicio erit ad si nistrã ℣ Sz dr. vtz in celo xps sedeat aut stet silz z btr. Rñdet Tho. in. iij. q stat. qz ibi ẽ magis quẽt dori agilita tis qz sedere vl iacere. z etiã ibi nlla se des ẽ. Et iõ stephan⁹ pthomartyr vi dit stantẽ eũ. nos vo dicim⁹. sedet ad dexterã. i. qescit. sicut dicim⁹. rex sedet Bude q forte tũc ambulat Et merito qescit qz mlta laborauit ẽ i era p nra salute. iuxta illõ ps. In laboribꝫ a iu uẽtute mea. z iõ merito nũc ẽ ad dexte rã. i. in potioribꝫ bonis glie. q in terra fuit ad sinistrã aduersitat fm illõ ps Afflictus sũ z hũiliat⁹ sũ nimis. Con teplare igit o aia õuota celũ empreũ z in co ordines angelor in nouẽ cho ris. supra quos btã vgo. z supra hãc scrissimã xpi hũanitatẽ i ineffabili gla bodie collocatã. Ad quã pducat nos xps p nobis occisus. Amen

¶ Dc eadẽ festiuitate ascẽsiõis dñi.

Sermo lxvj.

Qui credide

rit z baptizat⁹ fuerit saluus erit. q vo nõ crediderit cõdẽ nabit Marci vlti. c. Eri euãgelio. x ba sunt xpi filij dei viui q bodie cũctis suis videribꝫ pria trute celos adijt. pt⁹tũ suos discipulos i vniuersũ mũ dũ pdicaturos verã fidẽ destinauit. q bus ptãtẽ magnã dedit z fidei vtilita tẽ declarauit dr. Qui crediderit et ba ptizat⁹ fuerit zc. Uñ ad audiẽdũ fidei vtilitatẽ tria nos induc̃t. s.

¶ Primo sacra scriptura

℣ Scõo ipa natura

¶ Tercio magna iactura

℣ Dño inquã ad audiẽdũ vtilitatem fi dei pdicatã ab aplis iducit sacra scri ptura. Nã dicat Petr⁹ Act. iij. Nõ ei est i alio sal⁹. nec ẽ aliõ nomẽ sub celo datũ hoibꝫ i q oporeat saluos fieri cre dẽtes. Et Aug. li. de fide ad Petr air. Necz anticz ẽz tũc ũqz iust ẽz qsqz po tuit vnqz pter xpi fidẽ saluatẽ inuenire.

¶ Scõo ad audiẽdũ fidei vtilitatem inducit natura. Nam naturaliter vt. j. ethicoz. dicẽ pbs. Oia appetũt bonuz cognitio vitar ẽ bona q addiscẽ p pdicatõez. iõ stati dz addiscẽ. qz dr. iij. ro picoz. Illud er q bonũ seqt statim fie ri debet. illud aũt er q malum nunqz Certũ est aũt q ex vera fide oẽ bonuz venit. qz etna sal⁹. iuxta illud Joh. xv.

Sermo LXVI

Qui credit ī me habz vitā eñā. | Tercio nāqz ad audiendū fidei vtilitatem inducit magna tractātia siue dānū. qz sine fide amittit vita eña. Insup acq rit eña mozs. ꝯ ferueñ docebat z ī/ducebat pius xps ad intelligendam fidei vitatē cū maxima mina dicens Job. iij. Qui incredul⁹ ē filio dei ñ vi/debit vitā sz ira dei manet sup eū. Et Job. viij. ait xps. Si nō crediderit/ in me qz ego sū. s. fili⁹ dei moziemi ī pcō vō. z eiusdē. xx. Si nō venissem z eis locut⁹ nō fuissem pcm nō bñent. nūc aūt excusatōem nō habēt de pcō suo. Ad aptū dicit in ꝑbis themat/ dicēs Qui vo nō crediderit ꝛc. Uñ ī ꝑsenti ꝥmōe notem⁹ sex rōes efficaces q̄bus pbem⁹ q̄ oēs infideles iuste dānāt. s.

¶ Primo rōe incircūspectōnis,
Secūdo rōe inquisitōnis.
Tercio ratōne supplicatōnis
Quarto ratōe baptizatōis
Quinto ratōne tremefactōis
Sexto rōe falsificationis

¶ Pria rō nanqz incircūspectiōis demōstrat q̄ oēs infideles a deo iuste damnañ. q licz habeāt ignozātiā de vera xpi fide. tñ eoz ignozātia in hoc eos nō excusat. qz tal⁹ eoz ignātia vo/lūtaria est. Et q̄ hmōi ignozātia ñ ex cuset pbem⁹ tripliciter. s.

¶ Primo distinctione.
Secūdo ratione
¶ Tercio siltudine.

Prio ita qz q̄ ignozātia infideliū eos nō excuset pbem⁹ distinctōe. Nā Aler ander de ales in. iij. pte sūme tracta/tu de legib⁹ dic. Cū q̄rit vtz infideles excusenť a dānatōe ꝓpť ignozātiā re/fidei. Rñdeo q nō. cū sit dupler ig/rātia q̄tū ad ꝑsens spectat. vicz inuin cibil⁹ z causal⁹. Si ignātia coz ē inuici bil⁹. qz nulla via mō z rōe potuerūt p/uenire ad fidei cognitōez z tūc excusāť a dānatōe. Si aūt coz ignātia ē causa/lis. i. ipi causa ignātie fuit qz diligēť nō requrūt tūc nō excusant. ideo dic ꝑbus iij. etb. Ignātia q̄ est i electōe nō ē cau/sa inuolūtarij sz malicia. vñ z penam meret. Idē ibidē. Ignātes puniūť si i eis causa videať ignozātia. puta ebri⁹ duplices ꝓmeret increpatōes. qz ꝑn/cipiū ebrietatis in ipo increpať. igit ꝓpť ebrietatē z ꝓpter defectū quē ex tali ignātia agit. sic infideť damnať ex ig/rātia vt fidei. Scōo ꝥ idez ꝓbemus rōe finalitat⁹. Dicit enī ꝑbs. j. politico rū. Debem⁹ inqt vti rebꝫ ad id ꝓpť qđ date sť a sapiētissimo datore Ut āt dic Richar. in q̄libeto. Intellect⁹ būan⁹ dat⁹ est homi ꝓpter triplicez finē. Pri/mo ꝓpter finē auersiōis. Scōo ꝓpť fi/nē cōuersiōis. Tercio ꝓpť finē adhesi/onis. z ideo q̄libz hō tā fideľ q̄ infideľ debet ad ꝥ vti suo intellectu. fidelis i missa qñ eleuať corpus dñi tūc debet auertere intellectū a q̄libet vanitate. Scōo auertere ad ipz dñi coz⁹. Ter/cio rota deuotōe ei adherere. Sic q̄s/qz ifideľ tenek auertere itellectū ab oī falsitate ita q̄ ñ credat aliq̄d falsū. qz ꝥ essz qđā malum itellect⁹. qz dī. vi. etb. vez est bonū itellect⁹ sic virt⁹. fal/sū vo est viciū intellect⁹ sicut viciū. sz ī oi secta intellect⁹ būan⁹ inuenit falsita/tē ꝓter xpi verā fidē. Scōo dz intelle/ctū auertere ad vitatē. z hāc veritatē ī uēiet i fide xpiana. Tercio dz huic vi/tati adherere. alꝫ nō excusať a dānati one eña. Unde Job. xxi. dic. Si ig/rauī. s. vitatē mecū erit ignātia mea. O dñe ds si vellēt intelligere fidē xpianā ipi infideles certe ꝛgscerēt q̄ hec sola est salutifera. que nihil absurdū. nihil falsū. nihil inhonestū ꝓtinet. q̄n ꝓt⁹ sup ērā i nlla secta tā hōeste laudať de us sic ī ista va fide. q̄ infideles nō excu/sanť a dānatōe. Tercio hoc idem

In die ascensionis domini

pbemus silitudie. Nã si qs vellet cor palit ire ad aliquẽ locũ et nollet ꝓui dere vie picula. puta ꝑcipitia. isidias. crudeles bestias ꝛc. sed incõsiderate clausis oculis aut auersis iret a recta via. nõne malũ qõ ei ꝓrigeret sibi im putaret. certũ ẽ ꝙ sic. Sic oẽs infideles ꝑ intellectũ et rõem possent ꝓcipe suũ errorẽ si vellẽt ꝛ toris conatibꝫ labo rarẽt. sz ꝫ nõ faciũt. ideo iustꝰ deꝰ iuste eos ꝓpter suã infidelitatẽ dãnat. Nõ enĩ est deꝰ iniustꝰ aut crudelꝰ ꝙ iuste vel sine demeritis eos dãnaret. Unõ ꝗro a te. quare nõ dãnat deꝰ oĩpotẽs leões q̃ hoies deuorãt. q̃re nõ feras ñ indomitos eq̃s. Rñdet ꝙ nõ habent itellectũ ꝛ rõez ꝛ volũtatẽ sic infideles

V Scõo deniqz iustꝰ deꝰ dãnat oẽs in fideles iuste rõe inq̃sitõis. qz fidei vi tatẽ cũ possent ab alijs inq̃rere nolũt. ideo nõ excusant di. nesciuimꝰ ꝛ quõ potuimꝰ itelligere tã ardua credenda nisi aliqs docuissz ꝛa nemie docti ad hec fuimꝰ. cũ tñ dicat apl'us Rom. x. Quõ credent ei quẽ nõ audierũt. quõ audiẽt sine ꝓdicãte Ad qõ dicũt docto res ꝙ adhuc infideles sũt iexcusabiles qz habuerũt auditũ ꝛ potuerũt inter rogare ab alijs. fm ꝙ dicit pbs. j. me taphisice. Auditũ nõ habẽtia idiscipli nabilia sunt. sic habẽtia auditũ disci plinabilia. Et ideo ꝺa iudei spõte no lũt audire vitatẽ fidei. thurci ꝺo non solũ nolũt audire sed sicut eoꝝ ler ꝑci pit statim occidũt volentẽ eos istrue re. et ꝓꝛea inexcusabiles sunt ꝛ iuste dãnant. Qõ pbemꝰ tripl'z. s. autoritatibꝫ rõe ꝛ silitudine. Primo infidelũ iustã damnatõez ꝺa nolũt vitatẽ inq rere pbemꝰ autoritatibꝫ. Nã di. di. xxx vij. c. Ideo phibet. Elaborandũ est sa cerdotibꝫ xpianis vt ignorãtiã a se q̃ si quandã pestem abijciant. ꝺa vt ait apl's. Qui ignorat ignorabit. Qõ de eo intelligendũ ẽ ꝙ noluit intelligere vt bñ ageret. Vincetiã Aug. in li. q̃ stionũ. Nõ inq̃rois ignorãs imunis est a pena. ille enĩ ignorãs põt excusa ri a pẽa ꝙ ꝙ qõ addiscere nõ inuãt. Et Bernñ. in quadã epla ait. Multa ne sciunt aut sciẽdi desidia aut ꝛecũdia. q̃ aũt hꝫ hmõi ignorãtiã apud deũ excu sationẽ nõ habz. V Scõo b idẽ ꝓbemꝰ rõe. Nam recta rõ dictat ꝙ amicꝰ q̃ rat amici sui salutẽ ñ ꝓpus suã. ꝺa pꝛ tenet se diligere q̃ aliũ. ideo ꝺr. ix. eth. Amicabilia q̃ sunt ad alterꝝ veniũt pꝛ ex amicabilibꝫ q̃ sunt ad seipm. g̃si ñ q̃rit ꝺa salutez ꝓpriam iuste dãnabit. Tercio b idem ꝓbemꝰ silitudie. naz si ꝺa vult ire ad aliquẽ locum ꝛ viã ig rat. ꝛ si nõ interrogat viã cuz possitꝫ habeat hoiem scientẽ dirigere sed nõ vult. si tal'errat merito sibi iputabit. Sic faciũt oẽs infideles thurci sara ceni. greci scismatici heretici q̃ nolunt viã vitatis inq̃rere. iõ iuste damnãt. C Tercio q̃z iustꝰ ꝺs iuste dãnat oẽs infideles sine legitima sui excusatõne rõe supplicatõis. Nã si dicat infidelis Ego q̃rerem ꝛ libenter audirẽ ab aliq̃ q̃ esset ꝛa fides sed cũ ego sim remotꝰ simus a xpianis. ita ꝙ nunq̃ eos vel eoꝝ fidẽ audiui nolare. ꝛ ideo mihi i possibile fuit scire. et si aliq̃n qd modi cũ audiui de side xpiana mihi ꝑ possi bile fuit ire in terrã xpianoꝝ vt instru rer ꝛ suscipem fidẽ. ꝓpꝛ mlta ꝑ impedimta. cur igit iuste deꝰ dãnas hũc infidelez. Ad im Aũ dicak extra de regul'iuris. Ad qõ di possibilia nẽo põt obligari. Ad qõ di cendum ꝙ hec allegatio seu excusatio nulla est. nã in tali casu in q̃ nescit qd certi teneat debz deũ supplicatõib ro gare vt det sibi itelligere q̃ sit ꝛa fidei aliter inexcusabil'erit. qõ ꝓbo q̃dru plicit. s. ꝓmo auctre. Secõo rõe. Tercio silitudie. Quarto exẽplo V Primo dici

auctoritate ꝓbare volo. Dic ei apls. ij Thoz. x. sic. In carne ei ambulātes nō fm carnē militam⁹. nā arma militie nre nō sūt carnalia. sz potētia deo ad destructōez munitionū ꝓsilia destruentes z omnē altitudinez extollentē se aduersus sciam dei. in captiuitatē redigentes oēm intellectū nīm in obsequiū xpi. vbi glo. ait. Qui lumen fe dei ipetrat poscat ab autore vitaz z ipe trabit. ¶ Scōo b idez ꝓbo rōne. nā vt dic Aug. li. retractationū. Fides xpi nō est virt⁹ acq̄sita. sz est donū dī infusiuz. Si ei fides esset natural' vtiqz eēt idē apud oēs. z sic nō essz tāta diuersitas in fide. Sz est donū dei supnaturale. Hinc aplus ꝓpb. iij. ait. Gra saluati estis p fidez z hoc nō ex vob. dei ei donū. Et q̄ impossibile est aliquez p se ꝓcipe fidem supnaturalē. sz dz q̄ cupit eā hre būliē petere z dabit ei. iuxta illō Lu. xj. Petite z accipietis. Nā vt dic Pla to in thimeo. In ꝓuis mīmisqz reb⁹ diuinū p̄sidiū sp dz iplorari. Nō si sic est mlto magis tenet̄ qs diuinū p̄sidium inuocare in reb⁹ maximis q̄lis est donū fidei. ¶ Tercio b ꝓbo silitudine videm⁹ ei p expientiā q̄ materiał sol a nllo p̄t videri. nisi ex influentia sui splēdoris. q̄a silī. sol iusticie de⁹ a nullo p̄t videri nisi ipe infūdat lucē fidei p q̄ deuote exorād⁹ est. ¶ Quarto b idē ꝓbo exēplo. legit ei Mar. ix. q̄ pī infidelis cuiusdā demoniaci rogauit xp̄z vt ei fidez daret di. Dñe adiuua incredulitatē meā. z meruit exaudiri. Silr exēplū bt Act. x. de Cornelio. q̄ dū deū oraret vt eū illūinaret ō melioz fide. misit de⁹ ei āgelū dicētē sibi. O Cornelī orōnes tue z elemosyne tue salierūt in ꝓspectu dei. z postea a Petro baptizat⁹ fuit. Et q̄ oranti deū p fidei veritate indubitāter de⁹ det fidem verā. aut p inspiratōez. aut p angelū. aut p boiem. ptz p mlta sctōrū dicta. Nam apls ait Rom. x. Nō ei est distinctio iudei z greci. nā idem dns oīm diues in oīs q̄ inuocāt illū. ois enī q̄cunqz inuocauerit nomen dñi salu⁹ erit. Et ps. Prope ē dns oīb⁹ inuocātib⁹ eū oībus inuocātib⁹ eū in vitate. Un z Richar. in. iij. di. xv. ar. iij. q. v. dicit. q̄ oraōs si habeat has q̄tuor ꝓditōes sp exaudit. puta. Primo q̄ petat fidelit nihil hesitās. Scōo q̄ petat būlit se indignū existimans. Tercio q̄ petat ad salutē necessaria. Quarto q̄ petat pseuerāter. Et qz sic q̄libz infidelis pōt orare deū. g̃ si sic deū nō orat nō p̄t se excusare de sua infidelitate. Dic Alexan. de hal'. in. iij. pte sū. tractatu de fide articul'. q̄ illi ꝓbi q̄ moralit viuebāt vnū deū credētes facientes primis qō sibi volebāt si sapiam deo attribuerūt saluati sūt. Illi vo q̄ sapiam sibi ipis z nō deo attribuerūt dānati sūt. Thoz. j. dicētes se sapiētes stulti facti sūt. Un Aug. li. de ciuitate dei dic. q̄ Job sctūs cū eēt de gēte idumea et nō de pplo dī electo z iugiter deū oraret vt ipm illumiaret i vera fide moraliter z naturalit exaudiri ꝓmeruit vt intātū illumiaret a deo q̄ fidē non solū implicite sz etiā explicite intelligeret. vt patz in suo libro luculēter. Un Bed. li. de diligēdo deū ait. Inexcusabilis ē etiā ois infidel'. si nō diligit deū ex toto corde. tota aia. z tota vtute. clamat nēpe int⁹ ei innata iusticia q̄ ex toto corde illū diligere debeat. cui totuz se ōbere nō ig̃rat. g̃ infidel' iuste dānatur. ¶ Quarto ꝓbem⁹ q̄ infideles iuste dānēt rōne baptizatōis. Nā si aliq̄ infideles excusando se dicerēt. Ecce deū orauim⁹ de vt fidei illumiatōe. z tādē p diuinā inspiratōez de vta fide sum⁹ illumiati. sz cū nō habeam⁹ modū sup scipiēdi sacm baptismi quō saluabi-

In die ascẽsionis domini

mur.cũ dicat Marc. vlt. Qui credi/
derit z baptizat⁹ fuerit saluus erit. Et
Joh.iij. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̃ et
s.s.nõ pt videre regnũ dei. Ad qõ dicẽ/
dũ q̃ null⁹ p̃ b excusare se pt a sua dã/
natõe.qz q̃ nll'o mõ pñt suscipe baptis
mũ excusank.qz tũc baptizank a s.s.qõ
q̃drupliciter ꝓbak.s.

¶ Primo autoritate.

¶ Scõo rõne.

¶ Tercio distinctione.

¶ Quarto exemplo.

¶ Prio q̃ infidelis faciẽs qõ in se ẽ z nõ
valẽs suscipe baptismi sacrm põt sal/
uari,pbem⁹ autoritatiby. Dicit enim de
ꝓsecra.di.iiij.c. Baptismi vicẽ aliqñ i/
plere passionẽ de latrone illo ptz cui
nõ baptizato dictũ ẽ. Hodie mecũ er/
in paradiso. Et glo. sup vba ꝓbe. Cor
ꝓtritũ z bũilitatũ de⁹ nõ despicies dic.
Vera hũilitas z ꝓtritõ cordis supplet
defectũ visibil' sacri baptismi ¶ Scõo
b idẽ pbem⁹ rõne.nã dic pbs.v.etic.
q̃ voluntate bñ disposita arguit pfe/
ctio opis. Sic q̃ hz volũtatẽ bñ dispo
sitã faciẽdi elemosynas ꝑ deo vel fui
tiũ p amico.z adest oino impossibilitas
certũ ẽ q̃ tã a bo q̃ amico sic reputak.
ac si realit' fecisset. Sic si infidel' habe
at volũtatẽ se baptizare faciẽdi z ñ pos
sit excusak oino.qz tũc volũtas p facto
capit. ¶ Tercio b idẽ pbem⁹ distinctõe
dic nãq; Rych.in.iiij.di.iiij.ar.ij.q.ij.
q̃ triplici pt qs baptismo baptizari z
saluari.vicz baptismo flumis siue aq̃
sic ẽ baptism⁹ xpianoz. Itẽ baptismo
flamis.i.s.s.puta cũ qs infidel' deside
ret baptizari in aq̃.sz nõ hz possibilitat
tẽ ad b pueniẽdi. Itẽ baptismo sãguis
puta cũ aliq occidunt ꝓ xpo.sic oran
tes qs quertertat ad fidẽ btã Katheri
na.qz tales sanguie suo baptizank.

¶ Quarto b idẽ pbem⁹ exẽplo qõ põit
Innocẽti⁹ tertiꝰ scribẽs epõ cremonẽ/
si.extra de ꝓbr̃o ñ baptizato.c.aplicã
di. Presbyter q̃ quez sine vnda baptis/
mat, extremũ diẽ clausisse significasti
qz in sctẽ mris eccl'ie fide z xpi nomie
pseuerauit ab origiali solutũ pcõ z ce
lest, pãe gaudiũ cẽ adeptũ asserim⁹ i/
cunctãter. Lege sup b.viij.li.Aug. de
ciui.dei. vbi int cetera legit. Inuisibi/
liter ei baptism⁹ mistrat quẽ ñ ꝓtepe⁹
religiõis excludit. sz termi necessitas.
hec ibi. g̃ null⁹ infidel' se excusare pt si
dãnabit zc. ¶ Quito q̃ qlibet infidel'
sine sui vã excusatõe dãnet,pbem⁹ rõ
ne tremefactõis. nãvltra pdictas excu
satões dicat infidel'. Ego qdem cogui
xpi fidẽ salutiferã. sz si ego ad eã quer/
terer oibꝰ bõis tpalibꝰ z honore meo
spoliarer. insup crudeliter occiderer.qõ
m'ri iudeoz̃ z hereticoz̃ dicũt. Sz p/
fecto ista excusatio q̃ sit inualida,pbe
mus tripliciter.s.

¶ Primo autoritatiby.

¶ Scõo rõnibus.

¶ Tercio exẽplis.

¶ Prio ita q̃ pdictã infidelitũ excusatõz
pbem⁹ esse insufficienter autoritatiby.
Dr ei.j. Joh.iiij. Timor nõ ẽ in chari/
tate sz pfecta charitas foras mittit ti
morẽ. Et dñs Lu.xij.ait. Ne terreami
ab his q̃ occidunt corp⁹ z p⁹ hoc nõ bñt
ampli⁹ q̃d faciãt. oñdaz ãt vob quẽ ri/
meat, timete eũ q̃ postq̃z occiderit hz
ptãtez mittere i gehẽnã. Idẽ saluator
Lu.xij. Qui me ꝓfessus fuerit coram
hoibꝰ ꝓfitebor z ego eũ cora pie meo.q̃
ãt me erubuerit hũc z filiꝰ hois erube
scet corã angel' dei. ¶ Scõo b idẽ pbe
mus rõnibꝰ. Prio rõne electõis. naz
fm pbz.vj.rbo pic.tripler ẽ bonũ vicz
fortune corpis.z aie.z corp⁹ cũ sit me
li⁹ bono fortune.z aia corpe. g̃ nõ est i/
cõueniẽs int duo mala mi⁹ malũ eli
gere.sz min⁹ malũ est mors corpis q̃
aie zc. Scõo pbem⁹ idẽ rõne hũane i/

potētie sic. Ille hoſtis ē nō timēdꝰ q̄ nō pt̄ ledere nisi i mimis. ſz tyrānꝰ nō pt̄ ledere aiam nisi corpꝰ. g̃ nō ēm timēdꝰ. imo talꝫ cederet ad maximū meritū patiēt̄. qz si deo cura ē de vita aia liū irrōnabiliū. mlto magis rōnabiliū Ihn̄ saluatoꝛ dicebat. Nōne duo passeres veneūt dispondio z vnꝰ ex illis n̄ est i obliuiōe coꝛā deo. Ubi Chꝛyſ. ait Si passer euētu nō ocꝛit nec mocꝛit. q̃nto magis nr̄ bō inſtꝰ. ſz potiꝰ oēs capilli capitis numerati sūt. ita q̄ nullꝰ de ipis pibit q̄ p deo abscisus fuerit. g̃ q̄libet dz vitā morti exponere p fidei veritate. Alioq̃n coꝛā deo se excusare nō poterit. ¶ Serta rōne ꝫ idē pbemꝰ rōne despectois sacre scꝑture. nā infideles ꝑtenūt sacre scꝑture veritatē dicētes eā būanitꝰ cōfictā. ꝛō fidē illi nō adhibēt z merito dānanꝝ. qz ꝑtenunt s. a quo data est. Sed q̄libet saluandus debet credere sacre scꝑture pbemus triplr. s.

¶ Primo auctoritate.

¶ Scdo rōne.

¶ Tercio sillitudine.

¶ Prio inquā pbemꝰ auctoritate q̄ sacre scꝑture necessario sit fides adhibēda. Dr ei Job. v. Scrutamini scꝑturas in q̄bꝫ vos putatꝫ hr̄e vitā eternaz. Ille eni testimoniū pbibēt de me. Et Ber̄. ad frēs de mōte dei ait. In oib scꝑturꝫ cuilibet legēti tā fideli q̄z infideli initiū dz eē timoꝛ dñi z reuerētia cū credulitate. ſz qz infideles nec reuerent nec credūt nec deuz ex ꝫ timēt. ꝛō merito ipi dānanꝝ. ¶ Scdo ꝫ idē pbemus rōne. nā s. s. dedit sacrā scꝑturaz vt ꝑ eā quenīāt hoies ad cognitōz veritatꝫ z vite. iuxta illud saluatoꝛꝫ Joh. vi. Verba q̄ ego loq̃r spūs z vita sūt. ſz q̄ ꝑtenūt scꝑturā sacrā ꝑtenūt z vitā Nā si credūt scꝑturꝫ būanitꝰ inuētis. puta instrumētꝫ cronicꝫ z sciētijs. cer/te magis dñt credere q̄ a sūma vitate data sūt. iuxta illud. j. Per. j. Spūsā cro inspirati locuti sūt scti dei hoies. z ꝛō q̄cūq̃z credere nolūt scꝑturꝫ sacris deum q̄ntū in ipis ē facilt̄ mēdacē. ꝛō iuste vitas eos dānabit. ꝓ eoꝝ incredulitatē. ¶ Tercio ꝫ idē pbemꝰ similitudine tali. Dic mihi infidel'ſi tevrgeret inedia famis z xp̄ianꝰ vellet tibi cibū dare. nūq̃d nō recipes ab eo. certuz q̄ sic. alias dignꝰ esses morte. g̃ a silī q̄ nō vult recipe vbuz vite aie Matth. iiij. Nō in solo pane viuit hō ſz in oī vbo qđ ꝓcedit ab oꝛe dei. g̃ dignꝰ est morte eterna. O igit̄ vos infideles. O gētes sine deo. O materia ignis eīni. q̄ dicitis illō Job. xxj. deo vo. Recede a nobis sciaz viaꝝ tuaꝝ nolumꝰ dānabimini indubitāter ꝛc. A qua nos custodiat xp̄s ihesus filius v̄ginis Marie ꝛc.

¶ In dñica infra octauas ascensionis dñi. ¶ Sermo. lxvij.

QVm venerit paclitꝰ quē ego mittaz a patre spīm veritatꝫ qui a patre ꝓcedit. ille testimoniū pbibebit de me Joh. xv. Nec sunt verba redēptoris nostri xp̄i in vltima cena dicta z in hodiernuz euangeliū translata. In q̄ qdem euāgelio tria innuit. s.

¶ Primo spīm sctm̄ discipul' ꝓmittit.

¶ Scdo ꝓsecutionē discipulis p̄dicit

¶ Tercio eos attentos reddit.

¶ Primo nanqz redemptoꝛ noster spīm sanctū discipulis suis ꝓmittit dicens. Cum venerit paracl'ꝰ. vbi ostēdit eternam eius a patre z filio emanationē. et eo q̄ dicit. Ego mittam et a patre ꝓcedit q̄ est paclitꝰ. i. ꝓsolatoꝛ. Quicūq̃z eīm būc cōsolatoꝛē habuerit

Dominica infra oct. ascen.

ercrabit carnis ꝙsolatões. qz ſ. aiaz letificat de remiſſõe pctõz. de ſpe filiozũ dei ꝛc. Jõ 6z Hap. xij. O q̃z bonꝰ z ſuauis ē ſpꝰs tuꝰ dñe in oibꝫ. Dicit notãter in oibꝫ. qz tã in pnia q̃z in penuria z paſſiõis tolerãtia dulcꝫ ē. Deinde ſaluator hũc ſpm̃ quẽ nomiauit paclitũ vocat ſpm̃ vitatꝫ quẽ q̃ babuerit mẽdaciũ z falſitatẽ excludit ab eo. Nã ſm Aug. Veritas opponit falſitati vanitati z duplicitati. Eſt igr̃ ſpuſſãcꝰ ſpꝰs vitatꝫ q excludit falſa vana z duplicia. i. terrenoz amoꝛẽ q̃ ſũt falſa z mẽdacia. Jõ dicẽ Hiero. Si mũdꝰ cultello vitatꝫ aperꝛet nihil in eo aliud q̃z falſitas appareret. qz q̃cq̃d in mũdo ē aut ptꝛitũ eſt tã nõ eſt. aut futurũ eſt z incertũ ē. aut pñs eſt z inſtabile z mometaneũ ē. O, terrena ſũt vana ex pte pncipij qz de nihilo creata. ex parte medij mltiplici mutabilitati ſubiecta. ex pte finis qz cito trãſitoria Jõ 6z Eccl. iij. Cuncta ſubiacẽt vanitati de terra facta ſũt oĩa z in terrã ptꝛ reuertent. Tercio ꝛrena bñt duplicitatẽ. ille ei dupler ē q̃ aliud pmittit et aliud facit. Mundꝰ añt tria pmittit amatoꝛibꝫ ſuis. ſ. longeuitatẽ. ſatietatẽ. z ſuauitatẽ. Iſta tria pmiſerat illi q̃ dicebat Lu. xij. Bona mea habes mlta bona poſita i annos plũmos. ecce ẽn ꝛa lõgeuitas. bibe. comede. ecce ẽnta ſatietas. recelce. epulare. ecce quanta ſuauitas ſed male ſoluit. qz p. pmiſſis dedit breuitatẽ p longeuitate. vacuitatẽ p ſatietate. acerbitatẽ p ſuauitate. Vñ ſequit. Stulte hac nocte. ecce ẽnta breuitas. repetent aniam ſcz demões ad puniẽdũ. ecce quãta acerbitas. que añt cõgregaſti cuiꝰ erũt. ecce quãta vacuitas. qz nihil hõ de mũdialibꝫ ptꝛ peccatũ auferre poteſt.

¶ Scõo ſaluator in ꝑſenti euãgelio diſcipulo z ꝓſecutionẽ p̃dicit cum qũ

Dec locutꝰ ſum vobis vt nõ ſcãdalizemini abſq̃ ſynagogis faciẽt vos. ſed venit hora vt oĩs q̃ interficit vos arbitrẽ ſe obſequiũ ꝑſtare deo. z hec facient vobis qz nõ nouerũt patrẽ neq̃ me ¶ Tercio ſaluator eos attẽtos reddit di. Dec locutꝰ ſu; vob vt cũ venerit hora eoꝝ remiſcami qz ego dixi vobis. Ad hũ dicẽ Greg. Dimꝰ ei iacula ferũt q̃ p̃uidenꝫ z nos tolerabiliꝰ mũdi mala ſuſcipimꝰ ſi ꝫ hec p. puidẽtie clipeũ munimur. Jõ eos ꝙſolãs certificãdo. pmittit diuinũ auxiliũ et cũ hũ p̃dixit tribulatões piculũ cũ dicẽ. Cũ venerit paclitꝰ quẽ ego mittã ꝛc. Vñ er euãgelio hodierno tria capiamꝰ ſalutaria documẽta in hũ ſermõe declaranda ſcz

¶ Primo ſpũiſctõ hoſpitij ꝓpationẽ ibi. cũ venerit paclitꝰ.

¶ Scõo vtilẽ ſpũſſctõ opationẽ. ibi. ut te ſtimoniũ phibebit.

¶ Tercio ve fidei ꝙfirmatões. ibi. hec locutꝰ ſum vobis ꝛc.

¶ Primũ documẽtũ dixi q̃ erit de hoſpitio ſpũſſctõ ꝓpatõne q̃ in primo futurꝰ eſt. quã q̃dem ꝓpatiões homo p ſe facere nõ poteſt niſi adiuuet a diuina gratia. Nã ſm Aug. Nõ poteſt homo bonũ velle niſi adiuuet ab eo qui nõ poteſt malũ velle. Et ps. Miſericordia eius ꝓueniet me. Hic Auguſt. Volentẽ gratia ꝓuenit vt velit. volentẽ ſubſequit vt poſſit. Et ideo petit eccl̃ia in collecta. Tua nos gratia ſemp ꝓueniat z ſequat. ꝓueniat inſpirando z ſequat adiuuando. ſ. in opõ bonũ. quia dicit Aug. li. de correctiõe z gra. Gratie dei eſt q̃cquid boni agimus. Et Eſa. xxvj. Omnia opera nra operatꝰes in nobis dñe. Et ſaluator confirmat di. Job. xv. Sine me nihil poteſtis facere. Quõ igit ei ꝓparemꝰ hoſpitiũ. nõne oĩpotens eſt. nõne ſa-

pientissim⁹ ē. nōne clemētissim⁹. igit̄ pōt scit̄ z vult hospitiū cordis nr̄i sibi ꝑpari. Ad qd em̄ in tali ꝑpatione necessariꝫ sum⁹. Rñdet Tho. in. iiij. dis. v. q. j. ar. ij. q. q̄ttuor modis alicui agēti coopari pōt aliqd. s. Primo sicut iuuās. Secdo sicut ꝑsiliās. Tercio sic̄ instrumentū opans. Quarto sicut materiā disponens. Primo inquā aliqd coopat sicut adiuuās eū q aliqd opat z sic nulla creatura nec angelica nec būana deo coopat. qa i eo ē pfecta potentia z ei⁹ volūtati oia subiecta sunt sm illud ps. Oia q̄cūqz voluit de⁹ fecit. Secdo aliqd coopat alicui sic consiliās coopat recipiēti ꝑsiliū. nec sic aliqua creatura coopat deo in q̄ ē pfecta sciēcia. q nō eget ꝑsilio. iuxta illd Esa. xl. Quis adiuuit spm̄ dñi aut qs ꝑsiliarius ei⁹ fuit. Tercio coopat aliquid alicui i aliqbꝫ nō tm̄ in oībꝫ sic instrumentū mediās. z natura sic agit tāqz instrumētale dei. Hz q̄dā sunt q de⁹ sibi retinuit imediate ea opans. sicut creationē iustificatōem ꝛc. Quarto coopat aliqd alicui vt materiā disponēs z sic sacerdotes siue ꝑdicatores cooperant deo disponēdo pctōrem ad ꝓpū ctionē z ad gr̄e susceptōez. iō 2. j. Thorin. iij. Dei adiutores sum⁹. Hō etiaz pctōr coopat deo ad gr̄e susceptionē se recogīcendo penitēdo orādo. bona ꝓponēdo. Cooperemur igit̄ deo disponēdo hospitiū tā in aia q̄z in corpe. licz sedes ei⁹ est tota aia. tm̄ quodāmō ad hoc disponit etiā corpus. Cx. Ertq̄ enīz aia habz tres ꝓncipales vires seu potentias ideo tria hospitia scē trinitati debem⁹ ꝑpare dispositiue. s. memoriā. intelligentiā z volūtatē. Prio memoriā memorādo beneficio⁹ dei z caritatis z nr̄e infirmitatis. debem⁹ studiose memorari q̄z nobiliter creauit nos qa ad imaginē suā. q̄z excellenter sublimauit qa mūdi dñm instituit. q̄z excellenter bonorauit qa naturā nr̄ā assumpsit. q̄z ꝑciose redemit quia ꝓprio sanguine. j. Thor. vj. Empti estis ꝑcio magno. qō ꝑciuz explicat Petrus. j. canonica j. c. dicēs. Scientes q nō corruptibilib⁹ auro vl̄ argēto redempti estis ſ ꝑcioso sanguie q̄si agni imaculati christi. Memorare etiā tā piū dñm q̄tiens exacerbasti peccatis tuis. quotiēs inhonorasti. q̄tiens ab eo recessisti. et in tali meditatōe euacuas memoriā a vanis cogitatōibus q̄ sunt inimice gr̄e dei. statiqz adueniet spūssctūs. iuxta illd ps. In me 39
ditatōe mea exardescet ignis. Secdo ꝑpa hospitiū s. s. in scda camera aie. s. in intelligētia. Intellige o aia mea q̄n tū malū p peccatū incurristi. qz a deo vero recessisti. eīne pene te obligasti. regia dignitate te ꝑuasti. de nūero filiorū dei excidisti. Intellige deniqz p q̄z breui delectatōe hec egisti. Intellige benivolentiā dei quō expectat monz et q̄ñqz trahit vt ad ip̄z redeas ne peas. Intellige o ania xp̄iana q̄z leue sit iugum xp̄i q̄z laudabile q̄z vtile Jugum vo diaboli q̄z sit dur⁹ vitupabile z dānabile. Ecce q in pctis sordent erubescunt sua facta qa mala sunt. Job. iij. Omis q male agit odit lucē. O q̄z beata aia que hec intelligit et facit vt vita mōētanea acqrat eternā. ps. Intellectus bonus oīb⁹ faciētib⁹ eū. Certe bonus. qz talē aiaz occupat spūssctūs z dirigit. iuxta illud Job. xxxij. Spūs est in hoīb⁹ z inspiratio oipotentis dat intelligētiā. s. boni et mali. boni ad operandū. mali ad fugiendū. De his etiā dicit Deut. xxxij. Utinā sapent scz p memoriam. z intelligerēt p intelligētiam. ac nouissima ꝓuiderēt. Tercō ꝑpara hospitiū spūisācto in tercia camera. s. in volūtate vt libera volūta-

Dominica infra oct. ascen.

te abominer; pctm̃ z eligas ⁊ tutes z deū cū sua lege. z sic gr̃a nū q̃ negak facieti qō in se ē. Facere ⁊o qō in se ē tria cōplectit. s. vt qs se būiliet. ad bonū conek. z deuz p his exoret. z iō nulꝰ se excusare pt si gr̃a careat. sic ille q̃ oculos claudit ne lumē solʾ videat. Silr sic q̃ in tēpestate remū pjcit z ille q̃ cibum ad os ponere ñ vult. Ūñ Aug. de spū z gr̃a. Semp̃ pst̃o ē gr̃a si nō ērepulsa z si aliqñ habeꝫ vl ꝫferꝫ. cā esse pt inusta eē nō pt. Scdo si volumꝰ s. s. suscipere tūc debemꝰ p eꝰ hospitio z corpꝰ ꝓpare. qz dic Aresto. ij. de anīa. q actꝰ actiuo ꝫ sūt i patiēte pdispositō. Hāc aūt pgationē ꝫformemꝰ apl'o ꝫ discipulo ꝫ xp̃i pgationi q̃ fuerūt ꝑmo casti. scdo ieiuni. tercio pace vniti. q̃rto oꝛōne feruidi. q̃nto verbo dei attenti. Primo dixi q apli corpalit erāt casti z sic pstolabant aducētū s. s. qō notak i eo q ⁊go Maria erat cū eis. vt dicit Act. j. Deꝰ eni pater mūdissimū z suauissimū balsamū s. s. nō infundit vasi imūdo. i. cordi pctis sordidato Sap̃. j. In maliuolā aiaz nō introibit spūs sapie. nec habitat i corpe subdito peccatis. Dinc apl's. Nescitꝫ q corpa vestra tēpluz sūt s. s. Et b. Aug. Vas es. sed plenū es. effunde qō habes vt recipias qō nō habes. Scdo apli s. s. recepturi erāt ieiunātes vt pie creditur ꝑm illud Matb. ix. Nūquid pñt filij spōsi lugere q̃diu spōsus ē cū illis. venient aūt dies cū auferet ab eis sponsus z tūc ieiunabūt. Ūñ etiā Bed. Jeiuniū nō solū est ablutio pctoꝝ. sz etiam ertirpatio vitioꝝ. nō solū obtinet veniā sz etiā meret s. s. gr̃am. Ūñ laudabilis ꝫsuetudo ē apud aliquos ab scēsiōe dñi ieiunare vsq ad pentbe. sicq se ꝓpant ad s. s. gr̃az. Nā ignis ꝺz s. s. z sicut ignis materiā facilꝰ agit i ligna sicca. Dic s. s. in corda dispositā ꝑ ieiuniū zc. Tercio apli s. s. recepturi erāt pace vniti. qō notak in eo qz dicit Erāt vnanimit. Vnanimes ei erāt inter se dū s. s. sup eos venit. Jō p̃s. ait. In pace factꝰ ē locꝰ eiꝰ. Et b. Aug. Nō pōt eē ꝓcoꝛs cū xp̃o z ꝑ ꝓñs cū eiꝰ spū q̃ discoꝛs ē xp̃iano. Idez de vbis dñi. Pax ē serenitas mētis vinculū amoris ⁊ sortiū charitat. Igit hanc q̃ accipit teneat q̃ ꝑdit repetat qm̃ q̃ i ea recipert nō fuerit abdicak a pīe. exheredi tak a filio. z a spūsctō alienꝰ efficitur. Quarto apli s. s. accepturi erāt oꝛōne feruidi. dō de ipis aplis ꝺz Act. j. Q erant cū mlieribꝫ pseuerātes i oꝛōne. Ūñ canit eccl'ia. Oꝛātibꝫ aplis deum venisse nūciat. Dinc saluatoꝛ Lu. xj. ait. Dabit p̃ spm̃ bonū petētibꝫ se. Et p̃s. Aperui os meū. s. in oꝛōne z attraxi spm̃. Ūñ Cassianꝰ sup p̃s. Oratio serenat coꝛ. abstrabit a terrenis. mūdat a vitijs. subleuat ad celestia. reddit capatiꝰ z dignꝰ ad spūalia bōa. ac cipiēda. Dinc Sap̃. vij. Vocaui z venit in me spūs sapiēcie. Quito apli s. s. accepturi erant verbo dei attenti. qō notak i eo q̃ btūs Petrꝰ de brī Dathie electiōe longū sermonē fecit alijs audiētibꝫ. Et Act. x. ꝺz. Adhuc loquēte Petro cecidit s. s. sup oēs qui audierūt vbum dei. Qui igit vult spūi scto ꝑpare hospitiū debz verbū dei audire. ¶ Scdm̃ documētū saluatore de vtili spūsscti oatione qō notak ibi cū ꝺz. Ille testimoniū phibebit de me z vos testimoniū phibebitis qz ab initio mecū estis. Nā saluatoꝛ in euāgelio tres oatōes tangit s. s. scz

¶ Primā qz in fide illumiat.

¶ Scdam qz in aduersis roborat.

¶ Terciā qz in bonis pseuerātiā dat

¶ Primā oationē s. s. tāgit saluatoꝛ q̃ in fide illumiat di. Vos testimoniuz phibebitis scz gr̃a s. s. illustrati. Post

aduentū nāqz s.s. fuerūt apli illumiati vt oim hoim linguas intelligerēt z dicta ppbaz scirēt z docerēt. qd crederent. qd agerent. qd vitarent. Sz mō lumē fidei in miltis obtenebratū ē. qō fit p qttuor. sic lumē solis qttuor modis nō bñ radiat. Primo p noctis tenebras. sic aīa nō illumiat lumie s.s. ppē pcm̄ mortale. Un Aug. Sic lux z tenebre sūt opposita sic pcm̄ mortale z dei gra. nisi vnū eradicet aliud ñ plantaī. Scōo sicut p eclipsim impedit splēdor. i. p interpositionē lune inter solē z aspectū nīm. Ira amor pīentis mūdi impedit lumē gre. Un Aug. Si in te est amor mūdi ñ est q intret amor dei. Et Jaco. iiij. Amicicia bui⁹ mūdi inimica ē deo. z qcūqz voluerit amic⁹ esse seculi bui⁹ inimic⁹ dei cōstituit. z sic obfuscat lux gre. Tercio sic p nebulā q est vapor grossus ascēdēs de ra impedit lumē solis. ira p auaricia z terreno p nimiū appetitū. De q Eccl. x. Nihil iniquius q̄ amare pecuniam. Jō dicit saluator Lu. xij. Caute ab oīi auaricia. Cui⁹ rōnem dicit apls. j. Thim. vj. Radix omniū malox est cupiditas. Nam etiā saluatorem mūdi ideo nō receperūt q̄ eis p̄dicabat pauptatez. z ipi eum deridebant quia auari erant. Quarto sicut nubes impediūt lumē solis ita superbia in altum tendēs impedit lumen gratie Jaco. iiij. Superbis deus resistit būlibꝫ aūt dat gratiā. Et Judith ix. Nec supbi ab initio placuerūt tibi. Supbi em̄ sīles sunt humanis oculis qui alia a se bene vident z seipos si sunt albi vel nigri nō vidēt. Sic superbi bñ sciunt alioz facta reprehendere sed sua nec aduertūt. q̄bus dic̄ saluator. Quid vides festucam in oculo fratris tui trabē aūt in oculo tuo nō p̄sideras. Ipiani em̄ gratia illumiati testimoniū phibēt de xp̄o nō solum ꝛbo sed etiā opere. Un Grego. Vera fides est que hoc qō dicit verbis moribus nō ꝓtradicit. Tunc veraciī fideles sum⁹ si qō verbis ꝓmittim⁹ hoc bonis operibꝫ adimplem⁹. Ille eteni vere credit. Unusq̄sqz aūt q̄ntū credit tantū sperat tantū amat tantū operat. O peccatores excecati. O superbia inflati. O miseri auari cur nō ꝓparatis vos ad lumē gratie. cur solū occupatis vos in terrenis z nō ꝓspicitis sutura. ideo certe caretis lumen gratie. quia dicit beat⁹ Aug⁹. Gratia est lux anie faciens hoīem peccatū suum cognoscere z deū sup oīnia diligere z illi firmiter adherere. Scōam opationem s.s. tangit saluator quia in aduersis roborat di. Nec locutus sum vobis vt nō scandalizemi abstqz synagogis facient vos. i. tanq̄ excōicatos vos habebūt. sed spūsctūs roborat i aduersis vt possitis tolerare. vñ apls Rom̄. viij. dicebat. Spūs adiuuat i firmitatē nostrā. Et Phil. iiij. Omnia inq̄t possum in eo qui me ꝓfortat. Nā spūsctūs in specie ignis datus est. p ꝓprietas vero ignis est vt mollia ꝓsoldat. sicut limū. Sic spūsctūs Petrū cōsolidauit vt gauderet in ꝛberibꝫ q̄ añ in ꝛbis timuit. Ad vnā em̄ ancille vocē inq̄sit⁹ dū mori timuit vitā negauit. Dic Greg. Mūdi bui⁹ ptātibꝫ ꝓtraire nō potuiss̄t nisi eos s.s. fortitudo solidass. Idē. Fortes fcti sūt. fortes vincūt. occidi pñt. flecti neq̄unt. Bñ igit clamat s.s. p os Dauid. Ego cōfirmaui colūnas ei⁹. Hoc petebat apls fidelibꝫ Eph. iij. Det vob dñs virtutē corroborari p spīm ei⁹ i interiori hoīe. Sz di. q̄re romāi q̄ in toto orbe dñabāt pseq̄bāt xp̄i discipl'os. Dicēdū q̄ ppt mlta. Prio vt ꝛi bisto. eccle. q̄ cū Poplar⁹ ad Tyberiū epl'as mīsiss. z

Dominica infra oct. ascen.

Tyberi⁹ ei⁹ fidē a romānis recipi assen
tiret. senat⁹ oīno respuit ex eo q̄ ñ sui
autoritate de⁹ vocat⁹ fuit. Ꝓcōo vt in
quadā cronica legit ideo q̄ romanis
ꝑus nō apparuerat. Tercō iō q̄ oim
ōz cultū cui romāi ifuiebāt euacua
bat. Quarto iō ꝑm Jobem beleth q̄
videbat romanis xp̄s nimis auar⁹ z
supbꝰ ac inuid⁹ q̄ pauptatē volebat.
z ꝓsōrtez hr̄e dedignabat. Quīto ꝑm
Oroſiū. q̄ senat⁹ indigne tulit q̄ Py
latus nō ad senatū ſz ad Tyberiū mi
sit ep̄lam de xp̄i miracul'. z iō ei⁹ cōse
crationē inter deos fieri noluit. Unō
Tyberi⁹ q̄sdam ex senatoribꝰ occidit
q̄sdam exilio dānauit. ¶ Terciā opa
tionē ſ. ſ. saluato⁹ tāgit q̄ in bono ꝑse
uerātiā dat di. Venit hora vt omis q̄ in
terficit vos arbitret se obsequiū ꝑsta
re deo. q. d. ip̄i ꝑseq̄nt vos tot⁹ viribꝰ.
vos vero ꝑseuerare faciet ſ. ſ. vsq; ad
mortē. Nec aūt iō dicebat eis xp̄s vt
magis eos ad ꝑseuerātiā aniaret. sic̄
etiā Matb. x. dixerat. Tradet frater
frēm in mortē z p̄ filiū z insurgēt filij
in parentes z morte eos afficiēt z eritis
odio oīb⁹ hoīb⁹ ꝓp̄ nomē meū. Et seq̄
tur. Qui aūt ꝑseuerauerit vsq; in finē
hic salu⁹ erit. Et q̄ō dixerat discipulis
vbo oīndit etiā facto cū inter iniurias
ꝑseuerauit in cruce. Uñ Bernñ. Nos
q̄z q̄ seq̄mur caput nr̄m nō cessemus
agere pniam nō cessem⁹ tollere crucē
nr̄am ꝑseuerātes in ea sic̄ ip̄e ꝑseuera
uit. neminē audiam⁹ frēs descēsuz de
cruce sua dēte ꝑsistam⁹ in cruce moria
mur in cruce. ℭ Z. Dicit ei s. Tho.
ij. ij. q. clxxvij. ar. iiij. q̄ ꝑseuerātia vno
mō ōz habit⁹ q̄dā ꝑm quē hō hz ꝓpositū
ꝑseuerādi in bono vsq; i finē. z isto
mō ꝑseuerātia infundit cū gr̄a sic̄ pri
nētia z cetere vtutes. Alio mō ꝑseue
rātia ōz ꝓtinuatio q̄dā boni vsq; in fi
nē vite. z ad talē ꝑseuerātiā habēdā in
diget speciali diuio auxilio. nec suffi
cit gr̄a habitualis. q̄ dic̄ Bed. Mul
tis dat gr̄a q̄uertēdi. ſz paucis datur
gr̄a ꝑseuerādi. Iste aūt defect⁹ vt dicit
Alex̄. de hal'. ij. pte sū. q. xxv. ar. v. est
ex pte volūtatis nr̄e q̄ mutabilis est.
vel nō tenēdo q̄ hz. vl' indebite q̄uer
tēdo se ad id q̄ nō hz. sic̄ lucip. vel q̄
bō nō p̄pat se ad gr̄am ꝑseuerātie re
cipiendā. De⁹ ei q̄ntū in se ē ꝓfert oīb⁹
hāc gr̄am. Necesse igit̄ est charissimi
vt petam⁹ a dño b donū ꝑseuerātie vt
ꝑseuerem⁹ in bono z cozonemur. q̄z
miles q̄ntūcūq; pugnet viriliter nō re
portat gl'iam triūphalē nisi ꝑseuereti
pugna. Et iō ōz. ij. Thim. ij. Qui cer
tat in agone nō cozonabit̄ nisi legiti
me certauerit. Et Apoc. ij. Esto fidel
vsq; ad mortē z dabo tibi cozonā vite
Null⁹ ei triūphat de mūdo carne z di
abolo nisi ꝑseueret. Nā diabol⁹ nō p
seuerauit iō de celo cozruit. Adā nō p
seuerauit iō de paradiso eiect⁹ ē. Judas
nō ꝑseuerauit iō dānat⁹ est. z sic de to
tius mūdi hominibꝰ. q̄z ōz Ezech. xviij.
Si iust⁹ auerterit se a iusticia sua z fe
cerit iniq̄tatē oēs iusticie ei⁹ q̄s opat⁹
est nō recordabunt. Et ꝑs. ait. Male
dicti q̄ declināt a mādat⁹ tuis. ¶ Ter
ciū salutare documentū insinuat sal
uato⁹ de vē fidei ꝓfirmatiōe di. Sed
hec locut⁹ sum vob⁹ vt cū venerit hora
eoz remiscami q̄z ego dixi vob⁹. Mul
tū ꝓfecto ꝓfirmauerūt catholicā fidē
apl'i sua passiōe. q̄z ip̄i nō sūt passi. p
pter mūdi bonorē ꝓ quē p̄dicabāt. nec
ꝓp̄ terrenā subam quā vt sterc⁹ cōte
nebāt. nec ꝓp̄ delectatōel carnis quā
mortificabāt. ſz pure ꝓp̄ vitatē z cha
ritatē. vñ Maxim⁹ in ꝑmōe ait. Ma
gni piculi res ē si p⁹ ꝓphaꝝ oracula p⁹
apl'oꝝ testimonia p⁹ martyꝝ vulne
ra veterē fidez q̄si nouā discutere ꝑsu
mas. z p⁹tam manifestos duces i er

more pmaneas. Ridiculosus ſimo fa/ tuū eſſet q̄ ſcti apl̄i cū dāno rex̄ z mor/ te corpor falſum p̄dicarēt z p falſita/ te morerenť. ſz vitatē docuerūt. vbo oſtēderūt. ope teſtati ſūt. miraculis z morte ꝓfirmaueřt. vñ Piero. An pu/ tam⁹ frēs q̄ iocādo p̄dicēt ſcti. ridēdo loquāť apl̄i. xp̄s infantiliť cōmineť. ſz ioci nō ſūt vbi ſupplicia intercedūt. ſi iocādo paſſi ſūt credāť z iocādo lo/ cuti. Eſaias ſecať ſerra. Daniel leoni/ bus deputať. Paul⁹ truncať gladio. Petr⁹ in cruce dñi exēplo ſuſpēdiť. hec ille. Rogemus deū p̄iem vt p merita xp̄i mittat b nobis ſp̄ūſcti gr̄am. z tā dem ꝓducat ad gl̄iam. Amē.

De eadē dñica infra octauas aſcen ſionis dñi.

Sermo. lxviij.

Venit ho/ ra vt om/ nis q̄ interficit vos arbi/ trer̄ obſequiū ſe p̄ſtare deo neqz me Job. xvj. Hec verba dicebat redēptor mūdi in cena vltima ſuis di ſcipulis dilect⁹ cū iam ibat ad mortē. vbi duo inſinuat eiſdem. ſ.

Primo ſup eos veniētē tribulatio nem denūciat.

Secō eiuſdē magne tribulationis cauſam aſſignat.

Primo nāqz xp̄s dñs tribulatōes ſup ipos ventura diſcipulis denūci/ at cū dicebat. Venit hora vt omis q̄ in/ terficit vos arbitrer obſequiū ſe p̄ſta/ re deo. q. d. Ecce ego vadā ad acerba/ mortē p vob. z deinde mittā vob pa/ clitū ſ. ſ. q̄ ꝓſolabit̄ vos. qz nō poſſetis p vos ſufferre tales tribulatiōes ſup vos vēturas. Nam tanq̄z excōicatos vos abſqz ſynagogis faciēt. z abſqz vl la miſcdia occidēt. nec būt ꝓſciam in vlla occiſione. ſz potiꝰ credēt bñfacere. z p b deo placere. Magna nēpe ꝓſo/ latio dz eſſe xp̄ifidelib⁹ ſi qd amore ōi bic pati p̄ñt. Vñ Aug. Cur ſe mēbruz ſup̄ verticē extollit. recuſas eſſe in cor/ pore ſi odiū nō vis ſuſtinere cū capite et ſaluator ait. Nō eſt ſeru⁹ maior do mino ſuo. ſi me p̄ſecuti ſūt z vos p̄ſe/ quenť. vbi glo. Nō p̄t placere ſeru⁹ q̄/ bus diſplicet dñs. Dicit ei apl's. Oēs q̄ pie volūt viuere p̄ſecutionē patienť

Secō in p̄miſſis vbis ſaluator aſ/ ſignat cauſaz tāte tribulatōnis diſci/ pulor di. Et hec faciēt vob qz nō noue rūt p̄iem neqz me. Iſta tñ ig̃rantia nō iudeos nec gentiles excuſauit. Nō iu deos qz credebāt q̄ ex occiſiōe diſcipu lor placerēt deo vo quē colebāt. z b p pter miracula mag̃ q̄ faciebāt z opa virtutū q̄ exercebāt. Vñ dicebat ſalua/ tor. Si nō veniſſem z eis locut⁹ nō fu iſſem pctñ nō bñrent. Et infra. Si opa nō feciſſem i eis q̄ nemo ali⁹ fecit pec catū nō bñrent. nūc aūt z viderūt z ode rūt z me z patrē meū. Jtē gētiles talis ig̃rantia occiſiōis diſcipulor nō excu ſauit q̄ arbitrari ſūt falſo deo. puta ſa turno. ioui. marti ꝛc. obſequiū ſe p̄ſ/ ſtare. qz errabāt z in cultu dei z in p̄ſe cutiōe xp̄i diſcipulor. ꝛ illos q̄ dicunt cur dānank infideles q̄ mlt̄as elemo ſynas faciūt. mlt̄a deniqz ieiunia ꝛc. Vñ ex his themat⁹ vbis (gr̄a xp̄i fa/ uēte) de iuſta infidelīū dānatiōe duo declarem⁹ fidei documēta. ſ.

Primū ſi infideles ſaluarēť inconuenientiā. ibi. venit hora ꝛc.

Secōm qz infideles dānāt diuinaz iuſticiā. ibi. z hec faciēt ꝛc.

Primū diri documentuz ex p̄miſ/ ſis themat⁹ verbis declarandū ſi in fideles ſaluarenť multe incōueniētie ſequerenť cū dicit. Venit hora vt om/ nis qui interficit vos arbitrer obſeq/ um ſe p̄ſtare deo. Certe mlt̄a mala

Dominica infra oc. ascen.

possent impune ptrãsire si hec ratõ excusaret malos di. Ego putaui q̃ õo b̃ esset acceptũ ideo feci. Iz certe q̃sq; debet pũidere suũ opus z suã intẽtõem Uñ si infideles cũ tali intentõe vel q̃libz bono ope saluarent tũc ex b̃ duo decim inconuenietie seq̃rent. s.

Primũ inconuenietia excusatõis.

Scõm inconuenietia opatõnis

Terciũ inconuenietia laudatõis.

Quartũ inconuenietia p̃miatõis.

Quintum inconuenietia annibilatõnis.

Sextũ inconuenietia euacuatõis

Septimũ inconuenietia defectõis.

Octauũ inconuenietia consiliatõis.

Nonum inconuenietia inordinatõnis.

Decimũ inconuenietia redẽptionis

Undecimum inconuenientia custoditõnis

Duodecimũ inconuenietia offẽsiõis

R Primũ itaq; inconueniẽs q̃d sequ̇ret ex b̃ si deus iust⁹ saluaret infideles etiã cũ suis bonis opib⁹ inconuenientia excusatõis Nã dicit pbs. iij. ethi. q̃ ois mal⁹ est ignãs. Et Aug. li. de v̄bis dñi ait. Nullũ petrñ cõmittit q̃d aliq̃ ignoratia nõ cõmittat. q̃d si sic ẽ. g̃ oia pctã cordis oris et opis etiã xp̃i anorũ essent excusabilia. z tãto magis ẽnto essent maiora. q; maiora peccata maiores errores z tenebras causãt Et sic null⁹ dãnaret ad mortẽ. nullus iuste flagellaret. q̃d maximũ inconueniẽs ẽ z̃ dñi iesu sentẽtiã. null⁹ excluderet a vita btõz. q; q̃libz posset dicere. testor te deũ meũ q̃ nũq̃z sciui q̃ tanta pena sit peccãtib⁹ ꝓpata. z q̃ tantũ bonũ amitterẽ p̃ modica pcti delectatione. Cõtra q̃d inconueniẽs ne fiat dicit apl's. j. Thoz. xiiij. Ignorãs ignorabitur. q. d. q̃ ignorauerit deũ z ei⁹ legem siue infidel' siue fidel' ignorabit. nõ q̃ dem ad penã sed ad remuneratõnem eternã. sicut dr̃ Math. xxv. Amẽ dico vobis nescio vos. i. nõ approbo vos

Scõm inconueniẽs q̃d seq̃ret si deꝰ fi dãnaret oẽs infideles inconuenietia operatõis. dato q̃ pctã taz fidelitũ q̃z etiã infideliũ excusabilia eẽnt apud deum necessario seq̃ret etiã b̃ inconueniẽs q̃ oia mala essent opabilia apt̃ omnes z pctã nõ solũ cordis sed etiã oris z operis essent licita. z p̃ cõseq̃ns superflue essent leges et ꝓhibitões si null⁹ esset error. Licitũ igit̃ erit thurcis z sarracenis. xij. vxores habere fm legem coz. z sil'r iudeis licitũ erit vsuras exigere. Cõtra quos clamat apl's Ro. viij. d. Prudentia carnis mors est. z prudẽtia spũs vita. q̃m sapia carnis inimica ẽ deo. legi enim dei nõ est subiecta. q̃ aũt in carne sunt deo placere nõ p̃nt. Ergo frẽs debitores sum⁹ nõ carni vt fm carnẽ viuam⁹. si enim fm carnẽ viueritis moriemi. Si aũt spũ facta carnis mortificaueritis viuetis. hec ille. Et Sapiẽs Eccl. xlj. clamat z̃ carnales di. Ue vobis viri impij q̃ opando iniq̃tatẽ dereliq̃stis legẽ dñi. q; si nati fueritis in maledictõne nascemi. et si mortui fueritis in maledictõe erit pl vita Tercia inconueniẽtia q̃ seq̃ret si deus iustus saluaret infideles qui ex ignorãtia peccãt dicit laudatõis. Nã dicit pbs. ij. ethi. Laudamur simpliciter fm v̄rutes. fm aũt malicias vituperamur. ergo si deus malos saluat sicut bonos tũc nõ est laudabilior v̄itas q̃z falsitas. nec bũilitas q̃z superbia nec castitas q̃z luxuria. nec fides sicut infiditas z sic de alijs. imo fm hũc errorẽ eque coleret de⁹ vicijs sicut v̄tutibus. z eque essent laudabiles mores vicioſi sicut virtuoſi. Per hãc etiã viam eque colẽdi erũt demões sic ös si credãt equaliter esse colẽdi. imo lau

dabiliter negabit deus si credat ne/
gãdus esse. z sic honorãdus erit q̃ ho/
micidia iniusta ꝑpetrabit et alias ma
licias. Contra qõ inconueniẽs etiã na
tura clamat. cũ pbs. iiij. ethicoꝝ dicat
Honor z laus est simplr̃ pmiũ ⁊ trut̃
z attribuit nobis. pauus aũt existẽs
nõ est laude dign⁹ ¶ Quarta inconueni
entia dicit pmiationis. Nam si de⁹ ac/
ceptaret opa infideliũ z eis nõ impu/
taret nec ꝑ illis dãnaret. z si vicia z ⁊/
tutes equaliter fozent laudabiles. seq̃/
ret q̃ eque remunerarent a deo z eq̃/
le pmiũ haberẽt. et sic ita remunerare
tur q̃ idola colit sicut q̃ deo in arta pe
nitentia seruit. z tantã gl̃iam in felici
tate haberet superbia sicut humilitas.
z q̃ tũc nõ esset infernus. nõ demões
nõ peccatũ zc. Quod etiã ratio abhoz
ret. Ideo dicit pbs. r. ethic. Felicitas
est simpliciter pmium virtutis. zin. j.
ethic. Felicitas iquit hui⁹ vite estima
tur solũ in bene viuere z bene operari.
ergo oẽs male viuẽtes z male ope/
rãtes sunt infelices zc ¶ Quita incon
uenientia q̃ sequeret si deus acceptaret
opa infideliũ et saluaret eos dicit in/
cõuenientia annihilatõis. Nã si ipos
de⁹ nõ damnaret tũc q̃si ois vniuersi
status annihilaret. quia tũc virt⁹ nõ
esset ⁊tus nec peccatũ: peccatũ. quod
sic patet. credenti ꝺ ⁊tute q̃ essz viciũ
viciosũ esset agere virtutẽ. z ecõtra cre
denti de vicio q̃ esset virtuosũ agere
peccatũ esset ⁊tuosũ. z sic virt⁹ z viciũ
nihil essent. Exempli gr̃a. iudei repu/
tant virtutez cõcedere ad vsuras. xp̃i
ani vero reputãt viciũ. Similiter tur
ci reputant magnũ peccatũ comede/
re carnes porcinas. christiani ⁊o nõ
reputãt. z sic nulla differẽtia esset int̃
sectas. inter peccatũ et viciũ. int̃ bonũ
z malum. quod esset maximũ incon/
ueniens. Jo cõtra hmõi clamat Esa.
v. Ue qui dicitis malũ bonũ z bonũ
malum. ponẽtes tenebras lucẽ z lucẽ
tenebras. amaz dulce z dulce amaz.
¶ Decima inconuenientia que seque/
retur si deus acceptaret opera infide/
lium et saluaret eos dicitur inconue/
nientia euacuatõnis. Nam si sic esset
tunc oporteret ad tantã dementiam
venire vt pro dirigẽdis moribus nul
la esset lex data. et per consequẽs nul
lus obligaretur ad opera diuine legis
Cum enim leges peccata prohibeant
tanqz malum. et precipiant virtutes
tanquam bonum. si virtus est viciũ
z econuerso frustra est lex vetus. fru/
stra prophete prophetauerũt. frustra
christus dñs noster dedit legem euã/
gelicam. frustra esset omnis lex posi/
tiua et ciuilis que damnat malos et
quo vicia sunt excusabilia coraz deo.
Contra quod inconueniens clamat
natura que naturaliter abhorret pec/
catũ et erubescit. De quo ⁊ Psal. ⁊ Pec/
catum meum contra me est semper.
Et ⁊ Philosophus. iij. de anima dicit.
Deus nihil agit frustra. Et. r. ethico/
rum dicit. Lex est necessaria ad hoc q̃
homines boni fiant. quia habet co/
actiuam potestatẽ. et est sermo proce
dens ex aliqua prudentia. et intelle/
ctum dirigens ad bonum. Hec ibi.
Et Urbanus papa tercius. xix. q. ij.
c. Due sunt. ait. Leges necessarie vna
publica. alia priuata. ⁊ Publica lex ẽ
que a patribus sanctis scriptis est cõ
firmata. vt lex canonũ. ⁊ Lex vero pri
uata est que instinctu sancti spiritus
in corde scribitur. sicut de quibusdaz
dicit apostolus q̃ habent legem dei
scriptam in cordibus suis. ⁊ Decille.
¶ Septima inconuenientia que se/
q̃retur si de⁹ opa infideliũ acceptaret
z ipos saluaret ꝺz icõueniẽtia ꝺfectio
nis. si ei vicia z pcã sufficerẽt ad salutẽ

Dominica infra oc. ascen.

tūc supflue eēnt omnes ⁊tutes mora
les. puta iustitia. ⁊pantia fortitudo.
p̄udētia. sil⁹ ⁊tutes theologice. puta
fides spes charitas. ꝯ qđ incōueniēs
clamat fides catholica di. Qui bona
egerūt ibūt i vitā eīnā. q̄ ⁊o mala in
ignē eternū. ⁊ Aug. de fide ad Petrū
ait. Quicūq; habuerit oēs ⁊tutes et
morales ⁊ diuias ⁊ deficiat i vna vti⁹
q; re⁹ erit tā pena eterna q̄z ꝓuatōne
visiōis diuie. ¶ Octaua incōueniētia
q̄ seq̄ret si de⁹ opa infideliū acceptarz
⁊ eos saluaret dī ꝓsiliatōis. Nā si pctā
sunt ⁊tutes neq̄q̄z alicui erit necessa⁹
riū ad q̄rere ꝓsiliū ab alio inter lepā
⁊ lepā exq̄ vtrūq; pducit ad salutem
⁊ sic nō erit necessariū cōsiliū p̄dicato
rū nec ꝓfessorū nec theologoꝝ. Con⁹
tra qđ incōueniēs clamat pbs. iij. eth.
di. Cōsiliatores assumim⁹ i magnis
⁊ arduis discredētes nobilmetipis ve
lut ñ sufficiētibꝫ dinoscere. Et. vj. eth.
ait. Bonū ꝓsiliū q̄rēdū est p qđ finis
bon⁹ adipiscit. ⁊ Sap. Dia ꝓsilio fac
⁊ post factū nō peniteb. ¶ Nona incō⁹
ueniētia q̄ seq̄ret q⁹ ds saluaret infide
les eoꝝ opa acceptādo dī incōueniē⁹
tia iordiatōis. si em̄ sic saluāt nō reci⁹
piētes imo ꝓtēnētes sacā eccl'e. sic̄q̄ il
la recipiūt ⁊ venerāt manifestū ē q⁹ tūc
oia sine causa sē ordiata. sic̄ baptism⁹
ꝓfirmatio pnia eucharistia. ordo. ma
trimoniū ⁊c. ꝯ qđ incōueniēs clamat
Hugo li. de sacris di. Sine fide sacro
rū nō dak sal⁹ alicui. nec venia pctoꝝ
q̄ñ. s. ꝓtēpt⁹ nō necessitas excludit ⁊c.
¶ Decima incōueniētia q̄ seq̄ret si deus
saluaret infideles etiā igrātes eoꝝ opa
acceptādo dī incōueniētia redēptōis.
Si em̄ de⁹ saluat infideles xpi fidē nō
tenētes. q̄notis⁹ blasfemātes tūc tot⁹
cursus incarnatōis xpi pegrinatōis
atq; mortis supfluus fuit ⁊ inutilis.
Cui⁹ rō est. q⁹ si pctā reputarēt virtu
tes et vt ⁊tutes p̄miāt. tūc xpi passio
fuit supflua ⁊ inutil'. cū sine ea quisq;
saluari potuiss⁹. Cōtra qđ incōueniēs
clamat apl's Heb. ix. d. Sine sangui
nis. s. xpi effusiōe nō fit remissio pctō⁹
rū. Et Gre. in p̄fatōe. O ineſtimabilis
dilectio charitat⁹ vt seruū redimeres
filiū tradidisti. ¶ Undecima incōueni
entia q̄ seq̄ret si infideles saluarz de⁹
opa eoꝝ etiā ex ignorātia facta accep⁹
tādo dicit incōueniētia custoditōnis.
Si em̄ nō est necesse q⁹ ds coneī ad ⁊
tutes ⁊ caueat se a pctis cū peccata ira
sunt accepta sicut ⁊tutes supflue de⁹
putauit de⁹ angelos ad custodiā ho⁹
minis ⁊ retrahāt a mal' ⁊ adiuuēt i
bonis. sed ⁊ nec est necesse q⁹ de⁹ deī
spiratōes suas hoibꝫ exq̄ sine talibus
saluari possunt. Cōtra qđ incōueniēs
clamat p̄s. di. Angelis suis de⁹ man⁹
dauit de te vt custodiāt te i oibꝫ vijs
tuis. Et apl's. ij. Thoꝝ. iij. Nō sumus
sufficiētes cogitare aliq̄d a nobis tan
q̄z ex nobis. sz sufficiētia nr̄a ex deo ē.
¶ Duodecima incōueniētia que seque⁹
ret si deus saluaret infideles dicit of⁹
fensionis. Nam si eoꝝ opera essent
excusabilia ⁊ nō punirent⁹ a deo necef
sario sequeret⁹ q⁹ deus esset pctōr. quia
dicit dist. lxxxvj. c. faciētis. Proculdu
bio culpa⁹ z habet q̄ negligit corrigere
quod potest emēdare. extra etiā de in
iurijs ⁊ dam. dato. c. Si culpa. Qui
causam dāni dat damnū dedisse vide
tur. Quod si sic est cū deus posset ⁊ cau⁹
ret; et non puniat cum possit; causa
peccati est. ergo cum infideliby equa⁹
liter damnari deberet. Quia dicit. ij.
q. j. c. Notū. Facientes et cōsentientes
pari pena puniunt. Contra quod in
cōueniens clamat August. lib. lxxxiij.
q̄stionū dicēs. Deo auctore hō nūq̄
fit deterior. Et Plato in thimeo dī⁹
cit sic, Deus liber est ab omni malo

er ab oīb⁹ animi passiōib⁹. Ex p̄dictis igit̄ .xij. incōueniētijs ptz q̄ nllo modo pōt de⁹ aliō facere nisi q̄ oēs infideles dānet eternis ignib⁹ cruciādos z nō solū ifideles sz etiā xp̄ianos criminosos. qz natura diuitat̄ ē tā optima q̄ nullū malū ipunitū p̄mitteret et nullū bonū irremūeratū vt dic̄ Aug. Nō igit̄ excusare poterūt iudei se qui xp̄i discipulos p̄secuti sūt. nō deniqz i fideles q̄ eos occiderūt. qz debebāt scire q̄d facerēt. O de⁹ oim.o largitor bonoz̄ .ꝑ magnā charitatez exhibuisti xp̄ianis verā fidē de te .z ecce i ipa gēte viuūt mlti.z istis q̄d facies .certe dānabis. ¶ Scōm salut̄ documēū er p̄missis thematis vbis declarādū erit.qz ifideles dānāt diuinā iusticiā exā faciūt aliqua opa ō genere bonoz̄.ideo dicūt .de⁹ non iuste dānat nos.iō xp̄s dic̄ .Et hec faciēt vob⁹ q⁹ nouerūt p̄cem neqz me.q.d.q̄a naturā p̄is z mei est q̄ retribuo vnicuiqz ꝑm opa sua. Et q̄ infideles qz etiā ex ignorātia peccāt.z tñ i sua secta faciūt bona multa .pura eleōsynas ieiunia damnent̄ ꝓbem⁹ quadruplicit̄.s.

¶ Primo auctoritatib⁹
¶ Secūdo rationib⁹
¶ Tercio similitudine
¶ Quarto exemplo

¶ Prio itaqz q̄ infideles oēs cum suis bonis opib⁹ iuste a deo damnent̄ ꝓbem⁹ auctib⁹. Dicit em̄ Esa.lx. Gēs et regnū q⁹ non crediderit z fuierit tibi sz xp̄o pibit. Et p̄s. Effunde dñe iraz tuā i gentes q̄ te nō nouerūt.z i regna q̄ nomē tuū nō inuocauerūt. Dic Au. extra de hereticis.c. Firmissime.ait. Firmissimeter ne z nullaten⁹ dubites oēz hereticū z paganū vl' scismaticū cum diabolo z angel'is ei⁹ eterni ignis incēdio cremādū.nisi añ finē vite catholice fuerit inco⁹porat⁹ z reintegrat⁹ eccl'ie. Oī sentiūt oia ei attribuūt.i.oēs p̄fectōes igit̄ hoī q̄ nō tenet eccl'ie vnitatē neqz baptism⁹ neqz eleōsyna q̄tūlibz copiosa.neqz moz̄ ꝑ xp̄i noie suscepta ꝑficere pōt ad salutē. Et Gre. extra ō sū.trini.z fide catho.i.c. §. vna est .ait Una est fidelīū vniuersal' eccl'ia extra quā null⁹ oīno saluat̄.in qua idez ipe sacerdos est z sacrificiū. Hinc etiam Athanasi⁹ in symbolo suo ait. Quicūq; vult salu⁹ esse añ oia op⁹ est vt teneat catholicā fidē. Quā nisi q̄sq; integrā inuiolatāq; ꝓuauerit absq; dubio ineternū pibit. Que oia ꝓfirmat ipsa vitas Mar.vlti.di. Qui vo nō credi derit cōdemnabit̄. Ex q̄b⁹ auctib⁹ itel ligere possum⁹ q̄ oēs ifideles scismatici hereticī absq; dubio eternaliter pibunt. ¶ Scōo b idem ꝓbem⁹ rōib⁹ ¶ Prio rōe fundamēti q̄a oē edificium stat sup illud fundamētū ꝑ q⁹ erigit̄. z si fundamētū fuerit stabile edificiū stat.si aūt debile tūc ruit.mō fundamentū infidelīū est debilissimū. quia aīa oīm infidelīū z hereticoz̄ falso inititꝰ p fidem.sicut turci z saraceni fidē ponūt in machometū q̄ fuit dei ꝓphēta .z ipi⁹ dicta fuerūt vera .z vbi ipe ē ibi z ipi ibūt. sz q̄a ipe fuit seductoz̄ et mendax z est i inferno.ḡ aīa oīm q̄ talī fundamēto innititꝰ ad infernū vadit xp̄ianoz̄ vo aīa stat sup xp̄m firmuz fundamentū q̄ ipe sit fili⁹ dei viui .et redemit gen⁹ hūanū.z.a.c. resurrexit et ascēdit i celū.z b fundamentū ē tā stabile q̄ aīas ei adherentiū nō ꝑmittet ruere ad iferna. sz ducet vbi ipe ē.hoc fundamentū ꝓmo ꝓfitēdo posuit ꝑ trus Mat.xvj.di. Tu es xp̄s fili⁹ dei viui. Tūc xp̄s ait ei. Tu es petr⁹ z su ꝑ hanc petrā quā ꝓfessus es edificabo eccl'iam meā. ¶ Scōo ꝓbem⁹ rōe eōrtis q̄ oēs ifideles damnant̄. Dic enim Dyony.li.de di.no. Qui de deo recte

z oīa ab eo remouēt. i. oēs impfectōes. Certū est q̄ iusticia q̄ est q̄dā pfectio q̄ reddit vnicuiq3 qđ suū ē deo attribui tur. peccati aūt suū est pena. s3 oīs infi delitas ē pctm̄. ergo de necessitate oēs infideles dānabit deꝰ iustꝰ. Jō dic̄ Augus. li. de vitate credēdi. Si deꝰ īfide les saluaret ī sua īfidelitate moriētes nec xp̄o crederē nec eiꝰ euāgelio. z ideo dicet oībꝫ infidelibꝫ. imo z xp̄ianis in gr̄is z sceleratis illđ Mat. xxv. Jte ma ledicti ī ignem et̄nū. Tercio h̄ idē p bemꝰ sil'itudine. Nā sicut habet Gen. vij. Oēs q̄ fuerūt extra archā noe mor tui fuerūt. z illi q̄ intra fuerūt saluati ab aq̄s. Sic mō nullꝰ saluꝰ eē poterit q̄ extra fidē z nauē petri remanebit s3 pibit et̄nalit̄. Quarto h̄ idē pbemus exēplo. Legit̄ in legēda sctī Macharij q̄ pgens p desertū qđdā caput iuenit. qđ dū adiurasset cuiꝰ fuiss3. Respon dit q̄ fuit caput cuiusdā sacerdotis ido loꝝ. Jnt̄rogatus an ess3 dānatꝰ. Rn̄ dit q̄ sic. z sil' cū eo oēs īfideles q̄ fide3 xp̄i nō tenuerit. Jnterrogatꝰ an de xp̄i anis damnarent̄ Rn̄dit q̄ sic. q2 oēs q̄ fidem xp̄i habēt z nō opa. Jnt̄roga tus q̄ʒtū pfunde ess3 in pena. rn̄dit. q̄ʒ tum distat celū a terra. Jnt̄rogauit si essent pfundiores. Rn̄dit. infra infi deles sūt iudei. z infra eos in pfundo sunt mali xp̄iani. O infideles pabulū eterni ignis. O heretici inimici christi nois. O xp̄iani falsi z solo nomīe xp̄m ɔfitentes. statim pꝰ mortē ibitis ad et̄ nū tormentū. vbi die ac nocte crucia bimini in secl'a secl'oꝝ. A q̄ nos eripi at xp̄s filius dei viui. Amen

In die Penthecostes Sermo lxix

Repleti sunt oēs spūsancto. z ceperūt lo qui varijs linguis. Actuum. ij. capl'o Ad gl'iam p̄sentis solēnitatis optime ɔgruūt p̄missa v̄ba. Jn q̄bꝫ sup̄mi di trini et vniꝰ ieffabilis libalitas decla rat̄. Terreni siq̄dē regis libera litas in tribꝫ specialiter ɔsistit. vi3. cū dat multū. multis z p̄ciosa. Sic reg̃s celestis z gl'ie libalitatē erga hoīes in telligere possumꝰ ex his tribꝫ. s.

Primo q2 repleuit eos sufficienter.
Scđo q2 dotauit oēs decenter.
Tercio q̄a adoptauit eos clement̄.

Prio nāq3 dixi q̄ libalitas reg̃s gl'ie i telligit̄ ex h̄ q̄ suis multū donū dedit. q2 repleuit eos sufficiēter. ideo d̄r de ip sis. Repleti sunt oīs. Uas eīm aliq̄đ tribꝫ modis d̄r esse plenū aliq̄ liquore sic vas cordis nr̄i. sc3 f̄m sufficientia3 f̄m capacitatis ɔgruētiā. z f̄m effluen tiā. Prio f̄m sufficientiā corda disci pulorū xp̄i fuerūt repleta spūsctō. qui sufficiēs fuit ipis ad salutē ppriā z ad ɔuersionē alioꝝ. q2 h̄ dono succēssi ha bebāt scripturaꝝ intelligētiā. vbi elo q̄ntiā. in aduers̄ ɔstantiā. i faciendis miracul' magnā potentiā. z ī linguis oīm intelligentiā. Un̄ d̄r de eis. Loq̄ bant̄ varijs liguis put spūsctūs da bat eloq̄ illis. f̄m v̄o capacitatis ɔgruē tiā plena fuit btā v̄go vt d̄r Lu. j. Aue gr̄a plena. Jn quantū eīm d̄bebat m̄r veri dei dignitate alios p̄cellere i tan tū a deo dotata et repleta extitit gr̄ia. Scđo3 aūt effluētiā fuit gratia plena ab instanti sue ɔceptōis sctissima aīa christi deo vnita intantū vt oīne do num gr̄e ab ea est in genꝰ humanu3 deriuatū. Unde Johā. j. Uidimꝰ eu3 plenū gratia. Et sequit̄. De cuiꝰ pleni tudine nos omnes accepimꝰ. lic3 sem per accepimus tamē hodie euidentiꝰ in apl'is in signo visibili dū eos spūs sanctus visibiliter repleuit. Secūdo liberalitatē regis gl'ie intelligere pos

Sermo LXIX

summus. qa dotauit oēs decenter. ideo dicit omnes. Nullū em ex eis irremuneratū dimisit nisi pctōres obstinatos qui nō dicunt de numero vniuersi. Quia omia aut habēt esse aut viuere. aut sentire aut ratiocinari. aut itelligere. Pctōres aūt quodāmodo nō habent esse. qz forma dat esse rei. forma aut spūalis est charitas. quā peccatores nō habētes non dicūt ee. Hz qd dicit ps. Ad nihilū deducta est i cōspectu ei⁹ malign⁹. Item nec habent viuere pctōres cū duo sunt signa vite scz sensus z motus. Ipīo nō habent sensum ꝓprie cognitōis nec dilectōis diuie. nec habēt motū operatōis bone. Ideo saluator tales mortuos appellat dī. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Itē nō habent pctōres sentire. nō em sentiūt diabolicas tentationes vulneratōes ꝛc. De qbꝫ ꝓuerb. xviij. Vulnerauerūt me z ñ dolui. traxerūt me z nō sensi. Item nō habent ratiocinari sed fm sensualitatē viuentes faceri sūt sicut equus z mul⁹ qbus nō est intellect⁹. Item nec habēt intelligentiā que ꝓsistit in declinatōe mali z tioze dī. Job. xxviij. Ecce timor domini ipe est sapiētia et recedere a malo intelligentia. C Tercio libalitatez regis glie itelligere possum⁹ et hoc qz adoptauit eos clemēter. ideo dī. Repleti sunt oēs spūsctō. p quez adoptat qs in filiū dei. iurta illud. ij. Petri. j. Magna z pciosa dona donauit nobis vt essem⁹ ꝓsortes diuine nature. Unde ex imensa liberalitate tota trinitas se totam nobis exhibuit. pater em cūcta que habuit nobis dedit. qa sicut dicit Aug. Misit nobis filiū suū in pciū nostre redemptōis. spiritus sanctū in priuilegiū nre adoptōnis. z scipm totū reseruat in hereditatē adoptantis. Silr z filius se nobis totū dedit. Bern. Dedit em nobis aiam in pciū. corpus in cibū et sanguinē i potum. Silr z spūsctūs se totū nob dedit. qz sicut dicit. j. ad Thoz. xiij. Alij p spiritū dat sermo sapiētie. alij autez sermo scientie fm eundē spiritū. alteri genera linguaꝝ in eodē spiritu. Merito igit dicit verbū ꝓmissuz ad spūsancti gliam. Repleti sunt oēs spū sancto z ceperūt loqui ꝛc. In qbꝫ quidem verbis tria ad gliam spūsancti insinuant mysteria tractanda. s.

C Primū missio consolabilis. ibi. repleti sunt omnes

V Secundū perfectio muneris. ibi. spiritusancto

C Tercium opatio mirabilis. ibi. et ceperunt loqui.

V Primū mysterium ad spirituſſancti gloziam in verbis thematis insinuatur missio consolabilis. quia dicitur. Repleti sunt. scilicz per spiritus sancti infusionem z consolatōnem. q expellit tristiciam vanā. z inducit leticiam veram. Unde btūs Bernard⁹. Spirituſſanctus inquit spirit⁹ dulcis est. infirma robozans. aspera planans. cozda purificans. et quicquid in seculo nequam videtur difficile leue facit. Ipe eniz spūsanctus datro bur vite. vt quod tibi per naturā impossibile est per gratiā ꝓsentez non solum possibile fiat sed et facile videatur. vt in laboribus: vigilijs: in fame z maledictōe z ꝓsecutione hominuz. z in omnibus obseruantijs regularibus hilariter incedas sicut in omnibus diuitijs ꝛc. C B Pro quo sciēdum q spirituſſanct⁹ duob⁹ modis mittitur. scz

C Primo inuisibiliter

V Secundo visibiliter.

In die pēthecostes

Primo dixi q̄ spūsctūs mittit inuisibiliter cū mentibꝫ castis illabit. De q̄ missiōe dr Job. iij. Spūs vbi vult spirat z vocē eius audis sz nescis vñ vēiat aut q̄ vadat. Nec mirū q̄ sicut dicit Ber. de vbo inuisibili. Per oculos nō intrat q̄ nō est colorat̄ū. sz neq; p aures q̄ nō sonuit. sed neq; p nares q̄ aeri nō miscet sed menti. nec inficit aerē sed fecit. neq; p fauces q̄ nō ē haustū. nec tactu corpis illud pcipit quia palpabile nō ē. Queris igit cū ita inuestigabiles sunt vie eius vnde adesse norim. Nempe ex motu cordis intelligi psentiā eius. et ex fuga vicioꝝ aduerti potentiā eius. et ex discussiōe siue redargutōe occultoꝝ meoꝝ admiratus sū pfunditatē sapie eius. z ex emēdatione morū exptus sū māsuetudinē bonitatis eius. De ista missiōe 2solabili s. s. etiā btūs Aug. sic dicit. O q̄ iestimabile gaudiū in se pcipit cor humanū p spūscti intra se dulcissimū felicissimū q̄ aduentū. nulla em voluptas ac dulcedo maior corpis z aie q̄ dū mēs suum senserit sibi p gram spūscti aduenisse creatorē. De h etiā btūs Iero. ad paulā sic dicit. Tute assero nunq̄ maiorē fore corpis aut aie voluptatē q̄ dū spūsctūs p suā dulcissimā mētī aduenerit caritatē. Nic em spūsctūs mor vt mentē hospitiū occupauerit: sūū ibi vexillū erigit. Un Greg. in lib. dyalogoꝝ. Mens inḡt quā spūsctūs implet habz euidentissima sua sig virtutes. s. z būilitatē. que si vtraq; i mente 2ueniāt pfecte liquet q̄ de pntia s. s. testimoniū ferūt. O ania saluāda para hospitiū tali hospiti q̄ nūq̄ sine diuino munere ad te veniet. Sz heu q̄ tantū hospitē multi aut suscipe nolūt aut 2fusibiliter expellūt. q̄ stat ad ostiū cordis. pulsat p inspiratōes dicens sic Api mihi soror mea cenare tecū volo

Qui āt ei aquerit vt dicit Ber. ibi hospes s. s. familiare efficit. Crebra ait visitatio dat familiaritatē. familiaritas ausum. ausus gustū. gust̄ famem. fames cōtēptū. ꝛcēptus ociū. ociū deuz. ¶ Secūdo spūsctūs mittit visibiliter in aliq̄ signo visibili. pē alioꝝ vritatē. Dicit em Pe. de tharātasia sup s. q̄ missio inuisibil̄ fit hoi pē seipsum sz ad ostendendū plenitudinē suffitie in se. Missio aūt visibil̄ fit hoi pē alterum. s. ad ostendendū plenitudinem redūdantie. vbi gra. sicut cellarium sine circulo implet ad sufficiētiam p̄rie familie sz cū appositōne circuli ad oñendū plenitudinē redūdātie i alios. Un dicit Ray. in sua sūma. q̄ s. s. missus est in q̄ntuplici specie ad denotandū q̄ hab̄ rex. pperates i eorū cordib̄ ad quos venit opat. s.

¶ Primo missus ē in specie colūbe

¶ Secōo missus ē i spē nubis lucide.

¶ Tercio missus est in flat⁹ specie

¶ Quarto missus est i ignis specie

¶ Quinto missus est i linguis specie

¶ Primo spūsctūs missus ē visibiliter in specie colūbe vt sup rām baptizatū Mat. iij. Colūba em hz q̄tuoꝝ p̄rietates. Prima q̄ habz gemitū p cāru Sic s. s. gs replet gemere facit de pctis z dulcit orare. Un Ro. viij. Spūs postulat p nob gemitib̄ inenarrabilib̄. i. nos facit gemere z postulare. Secōo colūba felle caret. sic s. s. a cor de q̄s replet excludit irā z inuidiā z inducit spūalē letitiā. Sap. xij. O q̄ bonus z suauis est dñe spūs tu⁹. Et eius dem. viij. vocat̄ s. s. suauis benign⁹ bumanus. eo q̄ hoies facit suaues i vorce. benignos i corde. z būanos in opere. Un ecclia canit de eo. Dulcis hospes aie dulce refrigeriū. Tercia p̄rietas colūbe q̄ manet in foramib̄ petre. sic spūsctūs quē replet facit habitare in

xpi ibu vulneribꝫ Cañ.ij. Surge amica mea colūba mea i foramibꝫ petre. id ē in vulneribꝫ xpi. Quarta ꝓrietas colūbe qz nec mimas auiculas inuadit. Sic ſ.ſ. quē replet ñ ſinit ab eo rapere aliena. imo facit charitatē ſuā cōmunicare Acē. iij. Multitudis credentiū erat coꝛ vnū z aia vna. Hz di. verū illa colūba fuit verus z naturale anial. Silr ille ignis in q̄ ſ.ſ. apparuit fuit verꝰ ignis. Rñdeo q̄ de b̄ varie ſentiūt doctoꝛes. Dicē ei Tho. in .j. di. xvj. ar. iij. q̄ nō fuit vera colūba. ſz tm̄ fuit ſilitudo colūbe viſibiliē oñſa i alia qua materia ad h̄ ꝑpara. Cuiꝰ rō ē qz illa ſilitudo nō oſtēdebaꝫ ad aliquaz veritatē manifeſtādā in ipa colūba. ſz ad manifeſtādas ꝓrietates inuiſibilis ſ.ſ. vt patz. Un ibi nō fuit fictio qz ibi nō fuit falſitas ſigni. licz eni illa colūba nō haberet veritatē nature. hēbat tm̄ veritatē figure. z ſic erat ad ſignificādū nō ad opandū. Et ſilr de linguis igneis ē intelligendū. i. nō cōburebat Et hec ē cōiter opinio doctoꝛum. qz dicit Au. iij. Deſcēdit ſpūſctūs coꝛpali ſpecie ſic colūba in ipm. Alij aūt dicūt q̄ fuit vera colūba. Rō eſt vt p ipam veritatē colūbe ſignificeꝫ veritas ſ.ſ. z effectus eiꝰ. Quiꝰ opinionis fuit idē Tho. in. iij. pte ſū. q. xxxix. ar. vij. Scōo ſ.ſ. miſſus ē viſibiliē in ſpecie nubis lucide. vt in xpi trāſfiguratōe Matḥ. xvij Nubes ei hz tres ꝓrietates. Prima qz eleuaꝫ a terra. ſic ſ.ſ. quez replet eleuaꝫ a terrenis p eoꝛ z tēptum. Unc Ezech. viij. 8z. Eleuauit me ſpūs inter celū z terrā. Et Greg. dicē. Dulce ē eſſe i būanis reb. ſz his tm̄ q̄ ſpūalia ñ guſtant. guſtato em̄ ſpū deſipit eis caro Scōo nubes in eſtu refrigeriū p̄ſtat. ſic ſ.ſ. coꝛ qō replet z tra eſtū vicioꝝ refrigerabit. Un Luc. j. 8z. Spūſctūs ſuperueniet i te z virtꝰ altiſſimi obūbrabit tibi tibi. i. ab oīm eſtu vicioꝝ refrigerabit. Tercio nubes generat pluuiā. ſic ſ.ſ. in coꝛde repleto. p̄ſ. Flauit ſpūs eiꝰ z fluent aq̄. ſ. lachꝛymaꝝ zc. ¶ Tercio ſpūſctūs viſibiliē miſſus eſt in ſpecie flatꝰ Job. xx. q̄ hz tres ꝓrietates. Prima qz flatꝰ eſt lenis. ſic ſ.ſ. facit boies veloces ad bonū. Un Ambro. Neſcit tarda molimia ſ.ſ. gr̄a. Scōo flatꝰ eſt calidꝰ ad inflāmāduz. ſic ſ.ſ. inflāmat coꝛ poſſeſſum Au. xij. Ignē veni mittere in terrā z q̄d volo niſi vt ardeat. Tercio flatꝰ eſt neceſſariꝰ ad reſpirandū intrātū vt ſi ad hoꝛā ſubtraheret cōtinuo hō moꝛeret. ſic ſ.ſ. neceſſariꝰ eſt ad vitā ſpūalē. ꝑs. Auferes ſpīm eoꝝ z deficiēt zc. ¶ Quarto ſ.ſ. viſibiliē miſſus ē in ſpecie ignis. nā ignis hz multas ꝓrietateſ. Primo purgat vt patz in ferro a q̄ rubiginez rollit. ſic ignis ſ.ſ. mūdat coꝛ homis a rubigine pcti. Hoc ei igne vri petebat Dauid dicēs Ure igne renes meos z coꝛ meū dñe Scōo ignis ſp eſt i motu. ſic ſ.ſ. nō ſinit hoiez roꝛpere. ſz excitat ad bñ opādū. Un Greg. Amoꝛ dei nūq̄z eſt ocioſus. opaꝫ eni magē ſi eſt. Tercio ignis alta būiliat vt pꝛ. in edificijs. ſic ſ.ſ. de ſuꝑbis hūiles facit. Quarto ignis ſ. ſ. dura emollit vt patz in ferro z lapide. ſic ſ.ſ. coꝛ duꝝ liquidat. Quinto ignis ſuſum tēdit. ſic ſ.ſ. facit hoiem celeſtia cōtēplari. ¶ Quinto ſ.ſ. miſſus ē in ſpecie lingue viſibiliē ſcz bodie ſupaplos. et h̄ ꝓter tres rōnes. Primo qz ſic linguaꝫ vt dicē Jacobꝰ aplꝰ erat inflāmata a gehēna. ſic nūc ſuccēdit a ſ.ſ. igne. Scōo iō ſ.ſ. in lingua apparuit quia difficile eſt linguā regere a mēdacio z detractiōe zc. iō indiget ſpū vitatꝫ vt ſit eiꝰ ductoꝛ. Tercio iō apparuit ſ.ſ. in lingua vt aplī liguis igneis igneā legē charitatꝫ p̄dicarēt. Hz di. ad xpi nē Mariā z ceteras mulieres hodie

In die penthecostes

spūsscūs vēit visibiliť vl' inuisibiliť. Rñ
det Tho. i. j. di. xvj. ar. ij. q visibiliť etiã
nõ tñfctã fuit ad ipaz missio specialť li
cet singularē plenitudinē gře ꝓsecuta
sit qz nõ ordinabať gřa sua ad plãtati
onē ecclie ꝑ modũ doctrine. Unde. j.
Thim. ij. Mulierē in eccľia loq nõ ꝑ
mitto. Sz pfecto videť ꝓgruũ q ma
trētãti dei nõ exceperit a ceterꝭ aplis.
sz potꝰ ad eã in signo visibili missione
speciali descenderit q̃z alias q̃ erat do
ctrix aplorꝫ z magřa euãgelistarꝫ. ad
quã de diuersꝭ ꝓtibus mũdi vbi ꝑdi
cabãt aplí. veniebãt deuoti xpiani ad
videndũ eã q̃ deũ parere meruit lacta
re z portare q̃s linguis eorꝫ loquẽdo
instruebat de fide z ꝓsolabať eos. Itẽ
Maria magdalena marsiliã cõuer
tit ibidẽ ꝑdicãdo: qõ facere nequisset
nisi intelligibiliter eis locuta fuisset z
specialiť missa. z videť q ad eorꝫ vtili
tatẽ. z scrẽ mlieres receperũt ſ.ſ. in sig̃
visibili hodiẽ cũ mag̃ ꝓsolatiõe. ió bñ
dz. Repleti sunt omes ſ.ſ. ¶ Scdm
mysteriũ ex ꝑmissis vbis insinuať ꝑ
fectio muneris cũ dz. q ſ.ſ. sunt reple
ti q est ꝑmũ z maximũ donuz q̃ nihil
maꝰ excogitari ꝑt qz deꝰ ẽ. q aũt ſ.ſ. sit
deꝰ z ꝑ ꝓñs sũmũ donũ. ꝑbať tripliť. ſ.

¶ Primo rõnibꝫ
¶ Scõ autoritatibꝫ
¶ Tercio similitudinibꝫ

Primo dixi ꝑbare possumꝰ q ſ.ſ. sit
deꝰ pluribꝫ rõnibꝫ q̃s ponit Tho. li.
iij. ꝓra gẽtiles. c. xvij. Prio rõne cre
atõis. nã creatio dei ẽ opꝰ solíꝰ eo q re
q̃rit potẽtiã infinitã facere aliq̃d de ni
hilo ad esse. Unñ oẽs angeli z homies
nõ possent creare vnũ pulicẽ. etiã q̃lẽ
cũq; potẽtiã daret eis deꝰ ad ꝺ agẽdũ
qz illa potẽtia esset finita. ió ad deũ so
lum ꝓtinet aliq̃d creare. Creatio erq̃
attribuiť ſ.ſ. ió deꝰ est. Juxta illud ꝓs.
Emitte spm̃ tuũ z creabũť. i. spũsscũs
q̃ hz creare de nihilo z iustificare ho
minẽ pꝰ lapsum. ió subdiť. Et renoua
bis faciez terre. glo. Cassiod. Scõo
ſ.ſ. esse deũ ꝑbemꝰ rõne viuificatiõis.
nã potẽtie diuie est mortuũ viuificare
marie spũaliť. ℔ aũt facit ſ.ſ. Unñ Job.
vj. dixit saluatoꝛ. Spũs ẽ q viuificat
caro aũt nõ ꝓdest q̃cq̃. Siłr dz Ro.
viij. Si spũ facta carnis mortificaue
ritꝭ viuetꝭ. q. d. aliť nõ. ſ. ꝑ vitã iusticie.
Tercio ꝑbemꝰ ſ.ſ. esse deũ rõne cõpre
hensiõis. nã q̃cũq; ex se cognoscit oia
ꝑterita pñtia et futura z etiã occulta
cogitata ille est deꝰ. De q̃ dz Eccli. xxiij
Oia videt oculꝰ eiꝰ. Sz ſ.ſ. oia cogno
scendo comprehẽdit. igiť ẽ. Pinc. j.
Thoꝛ. ij. dz. Spũs dei oia scrutať eti
am ꝓfunda dei. Unñ vlẽ. c. Job dice
bat. Scio q nulla te lateat cogitatio
O ſ.ſ. q̃z milias ĩmũdas cogitatiões
vides nũc in cordibꝫ hoim ẽ. Quar
to ꝑbemꝰ ſ.ſ. deũ esse rõne inhabitati
onis. nã inhabitare mentẽ bois solꝰ
dei est. Juxta illud. j. Thoꝛ. vj. Vos
estis templũ dei viui sicut dicit dñs
qm̃ inhabitabo in vobis. Et magr̃ in
di. viij. dicit. q etiã demones menti
bus illabi nõ possunt sz solꝰ deus
ad cuiꝰ imaginẽ bõ creatꝰ est. sz qz ſ.ſ. il
labiť menti humane q̃ est deꝰ. Unñ. j.
Thoꝛ. iij. dz. Nescitis q templũ dei estꝭ
vos z ſ.ſ. inhabitat in vobis. Quinto
ſ.ſ. ꝑbemꝰ esse deuz rõne pfectõis quã
ponit magr̃ in. j. sniarũ. Mens inq̃t
rõnalis intelligit esse vnũ deũ vnam
essentiã vnũ ꝓncipiũ. Intelligit ei qz
si duo dij essent vel vterq; insufficiẽs
vel aliť superflueret qz si aliquid deesset
vni qs alter haberet nõ esset ibi supre
ma pfectio. Si vero nihil deesset vni
qs alter haberet cũ in vno essent oia
alter superflueret. Intelligit q̃ mens ra
tionalis vnũ esse deũ z vnũ esse oim
auctorẽ. Et videt quia absq; sapiẽtia

nō sit nisi qsi quedā res facta Et ideo intelligit eū habere sapiam q̄ est filius ab ipo est genitā. Et qz suā sapiēā diligit iō ibi intelligit esse z amozē qui s.s. est. Ex q̄bus patz q̄ duplex est emanatio in diuis. Una p modū nature que est generatio fm quā filius est a pīe. Alia p modū volūtat fm quaz s.s. est a patre z filio. qz s.s. est amoz patris z filij. Pater ei z filius diligūt se amoze ab eis pcedente q̄ nō est pater nec filius, sed s.s. Sed dī. qre filius dicit minoz pīe exq̄ apparuit in hūanitate z ceteris angelis. z s.s. nō dicit minoz patre vel angelis aut hoie. cū z s.s. appariuit in irrōnali creatura. vt dicit magister in .j. dī. xvj. in lra. Dicendū q̄ illa minoritas ꝺz de filio nō qz in creatura apparuit sz ꝓpter modū apparēdi. qz em filius vnit est homi in vnitate psone. ideo pōt dici q̄ filius factus est homo. z cōicauit sibi suas ꝓprietates vt dicat. Vere filius dei est passus. vel manus xpi fabricauit celos. Sed s.s. nō apparuit i creatura vt vnitus. vñ cū apparuit in colūba nō est factus columba. z sic nō cōicauit sibi suas ꝓprietates, colūba em illa postea conuersa est in placentez materiā de qua facta fuit. ¶ Scdo ꝓbare possum⁹ hoc magnū donū vicz s.s. esse deum auctoritatibꝫ. nam ꝺz Joh. iiij. Spūs est deus z eos q̄ adorant eum in spū z veritate opter adorare. Ubi Aug. sic dicit Si corpus esset deus opteret adorare in monte z templo. sed spūs est deus ergo noli montē querere vel templū totum intus age queris aliquē locū sanctū te exhibe templū deo in q̄ adores deū. Et btūs Bernā. sermōe. lxxiij. dicit. Spūssanctus est deus ergo bonus rectus fortis infirma roborans aspera planans z corda purificās. Ūñ de s.s. ꝓut ex euāgelica veritate habem⁹ credere debem⁹ q̄ s.s. cuz patre z filio est vnus deus in cētia. j. Joh. v. Tres sunt qui testimoniū dant in celo pater verbū z spūssctūs. z hi tres vnū sunt. Scdo debem⁹ credere q̄ s.s. est alius in psona a pīe z filio. iuxta illud Joh. xvj. Ego rogabo patrē z alium paclitum dabit vobis zc. Tercio credere debemus q̄ s. s. ꝓcedit a patre z filio vt testatur saluator Joh. xv. Cum venerit paclitus quez ego mittā vobis a pīe. Spūssctūs em amoz ē q̄ pater diligit filium z filius patrē. Quarto credere debem⁹ q̄ ecclesia catholica a spiritusctō dirigitur. ideo dicim⁹ in symbolo. Credo in spm̄sctm̄ sanctā ecclesiam catholicā. Quinto debemus credere q̄ extra ecclesiā nulli remittitur peccatū quia a nullo possidet s.s. ideo dicimus remissionē peccatoꝝ credo. Sexto debemus credere q̄ post generalem resurrectionē iustis p spm̄sanctum dabitur vita eterna. vnde credēdo dicimus vitam eternā. ¶ Tercio probatur similitudie q̄ spūssanct⁹ sit deus z donuz. Nam sicut filius sua natiuitate est deus z filius. ita spūssanctus sua ꝓcessione est deus z donum Nec est cogitandū q̄ spūssanct⁹ sit minoz patre z filio exquo mittitur ab eis vel quia in creatura irrōnali apparuit. qz quādocunqz sic missus fuit semper talem missionem p̄cessit instructio de eo. Nam Joh. j. dicitur. Super quem videris spm̄sanctū descendentem sicut columbā zc. Similiter cum in flatu missus est Joh. xx. insuflauit z dixit. Accipite spm̄sanctū zc. Similiter cum in igne missus est p̄missit saluator Joh. xvj. Si ei nō abiero paclitus nō veniet ad vos. Unde Petrus z Johānes non fuerunt minozes aliis apostolis z tamē missi fuerūt ab eis ad samaritanos Act. viij.

In die Penthecostes

D Tercīū mysteriū in p̄missis verbis insinuat operatio mirabilis s.s. cuius ōr. Et ceperūt loq̄ varijs liguis. Tria eīm mira inf alia receperunt hodie apli ad tria eoz operatōis officia vicz

¶ Primo constantiā vt intrepidi p̄manerent

¶ Scōo sapiam vt recte dicerēt.

¶ Tercio eloq̄ntiā vt clare docerēt.

¶ Primo vt dicti apli receperūt pstātiā inter dona alia s.s. vt intrepidi essent in vitate astruēda q̄ ex se timebāt. iō in domo reclusi hactenꝰ mānserūt. Unde Greg. in omel. apl'oz. Uirtꝰ hodie de spūsctō sumpta est q̄ mūdi huiꝰ ptātibus ꝛtraire nō p̄sumerēt nisi eos s.s. fortitudo solidasset. Post acceptū nāq̄ s.s. cū cesis denūciarēt ne in noie ielu loq̄ deberēt. Petrꝰ magā autoritate rādit. Si iustū ē in ꝓspectu dī vos potius audire q̄ deū indicate. Ecce fortitudo Petri ex s.s. qui añ sine eo ad vni⁹ ancille vocē territꝰ dū mori timuit vitaz negauit. ¶ Scōo apli acceperūt sapiam ex dono s.s. vt recte dicerēt Nā apli fuerūt homines simplices ꝛ rudes ꝛ illiterati piscatores. vñ Aug. de ciui dei. xviij. li. Ineruditos liberalibus disciplinis piscatores xp̄s cū rbetib⁹ fidei ad mare huiꝰ seculi paucissimos misit. vt ex oīi genere mkos pisces etiā ipos phos cepit. cū in s.s. aduentu tā sapientes facti sunt q̄ nullꝰ mortaliū valuit eis compari sic eis p̄missum fuit a dño Lu. xxj. Ego dabo vobis os ꝛ sapiam cui nō poterūt resistere oēs aduersarij vestri. ¶ Tercio apli receperūt ex dono s.s. eloq̄ntiā vt clare docerēt. nam ex s.s. aduentu repente loquebant omniū gentiuz linguis. Unde Leo papa. O q̄z velox est sermo sapiētie vbi deus magister est q̄z cito discitur q̄d docet. Modus vo buiusce modi s.s. operationis talis ꝛtē plari poterit. Naz dum q̄nquagintadies a pascate cōplerent que erat celebris apud iudeos i memoriā date legis in monte synai q̄nquagesimo die egressiōis in p̄ncipio de egipto Exod. xx. Et cōuenienter illa die infusum fuit apl'is s.s. donuz p q̄d lex euāgelica ipsa fuit et firmiter radicata in cordibus eoz. vt dicit Lyra. Erāt genuflectētes in oratōne nō sedētes q̄ ibi sedere capitur p manere. sic dr Deut. ij. Sedistis multo tpe in cades barne: ꝛplantes eoz q̄dam dñi suauē p̄dicationē: qui dam p̄digiosa eiꝰ miracula: q̄daz ipius amorosam ꝛuersationē ꝛ oscula tionē: q̄dam p̄stinam eiꝰ acerbā passiōnē: aliꝰ iocundā resurrectionē: aliꝰ desiderabilē ascensionē: nōnulli in p̄is dextera sessionē inenarrabili glia. Et tunc repente venies ventꝰ ꝛtonitrui sonus factꝰ est ita vt oēs habitatores hierl'm terrendo cōmouit Nō tñ apostolos. quia vt dic Lyra spūsctūs ad roborandū eoz corda mittebat Et ecce sup domū vbi erant spūsctūs i specie visibilis ignis descendit ranq̄ globus magnus sicut sol: ꝛ in domo illo ignis diuisus est in tot linguas quot ibi fuerūt vicz cētū ꝛ quasi viginti idest paulo minus ꝛ sedit sup capita singulorum ea penetrādo: ꝛ mox repleti sunt gaudio s.s. in corde fortificati et edocti de oibus ad salutē necessarijs Et foris ceperunt varijs linguis loqui. put spūsanctꝰ dirigebat eoz linguas Petrus tāq̄z xp̄i vicarius monuit homines igne spūsancti succēsus foras p̄cedere: ꝛ p̄cesserunt. Erant autem tunc in hierusalē iudei deuoti ex omni natione que sub celo est: qui cū audissent tam terribilē sonum conuenerunt ibi iudei inuidia ducti dicentes. Ecce discipli seductoris sine tem pestate fulminati sunt nolens deus

vlterius eoꝝ errorē tolerare. Et cum
populi nationuꝫ audissent vnusq̄sq;
diuersaꝝ linguaꝝ lingua sua eos lo-
q̄ntes stupebāt. qz nūq̄z tale factū vel
auditū fuerat q̄ vna lingua dū loq̄rē
tur diuersa idiomata intelligerēt. ido
dixerūt. q̄dnam vult h. alij vo inuidē
tes dixerūt. Isti iā oēs vino inebriati
sunt. Nesciūt igit̄ q̄d loquūt. Petrus
aūt cū. xj. ascendisset gradū vt ab oī po-
pulo videri posset alta voce dixit. Vi-
ri israelite q̄ habitatis hierlm audite
vniuersi. isti sancti viri vt vos arbitra
mini nō ebrij sunt exquo adhuc ma-
ne est. sed nūc impleta ē ꝓphetia Jobel
ij. c. di. Erit in nouissimis diebꝫ dicit
dñs. Effundā de spū meo sup omnez
carnē z ꝓphetabūt filij vestri z filie vr̄e
Et oīs q̄ invocauerit nomen dñi sal-
uus erit. Vñ viri israelite audite hec
Jesū nazarenū virū a deo approbatū
virtutibꝫ z pdigijs q̄ fecit inē vos scitis
Hūc consilio diffinito dei traditū in
teremistis. quē suscitauit dñs a mor-
tuis. Dauid em dicit i ꝑsona ei⁹. Nō
derelinques aiam meā in iferno. nec
dabis sanctū tuū videre corruptōem
Hūc de⁹ suscitauit cui⁹ nos testes su
mus. Dextra ḡ dei exaltat⁹. et ꝓmissio
ne s. accepta effudit i nos sicut vide-
tis. His auditis cōpuncti sūt corde
z dixerūt petro z reliq̄s aplis. Quid
ergo faciemus viri fratres. Petrus
aūt ad illos. Penitentiā agite et ba-
ptizetur vnusq̄sq; vestrum in nomie
Jesu in remissionē peccatorū vestrorū.
z accipietis donum spūssancti. Et ba
ptizati sunt illa die circiter tria milia
Erant aūt ꝑseuerantes in doctrina
apostolorū et cōmunicatōe fractiōis
panis z oratiōibꝫ. Fiebat aūt oī ani-
me timor. Multa quoq̄z signa fiebāt
ꝑ apostolos in hierusalē. z augebat q̄
tidie numerus credentiū in domino
et gaudentes in dño oīa habentes
cōmunia. Et quibus ptz q̄ hodie sā
cti apostoli et christi discipuli repleti
sunt spūsancto oīes. et ceperūt loqui
varijs linguis. Rogemus et nos de
um patrē et filiū vt mittat nobis ho-
die spiritūsanctū. Amen

¶ In eodem festo Penthecostes

Sermo lxx

Spiritussan
ctus quē mittet pater i no
mine meo ille vos docebit
omnia. Joh. xiiij. z in euāgelio. Ver-
ba sunt redēptoris mūdi aduentū vri
lem spūssancti ꝓmittentis. q̄ corda il
lustrauit discipulorū ad intelligētiaꝫ
scripturaꝝ. confortauit ad tolerātiaꝫ
aduersitatū. z dotauit efficacia ꝓdi
catōnis. ¶ Quocirca est sciendū
q̄ in sacro eloquio spūs accipit̄ mul-
tipliciter. scz

¶ Primo ꝑ anima rationali.
¶ Secūdo ꝑ vento seu aere labili.
¶ Tercio ꝑ angelo inuisibili
¶ Quarto ꝑ trinitate ineffabili
¶ Quinto ꝑ tercia ꝑsona diuinali

¶ Primo nāq̄z spiritus sumit̄ in sacra
scriptura ꝑ anima rōnali homīs. de
qua ipe christ⁹ de cruce in hora mor-
tis dixit Joh. xix. Pñe in manus tuas
cōmendo spiritū meū. et Actuū. vij. di
xit btūs stephan⁹ in sue mortis arti-
culo. Pñe iesu accipe spiritū meū. Et
ps. Homo est spūs vadens z nō redi
ens. ¶ Secundo spirit⁹ accipit̄ ꝑ ven-
to seu aere labili. iuxta illud ps. Spi
ritus procellaꝝ pars calicis eoꝝ. idē
Os meū aperui et attraxi spiritumz. i.
aerem. ¶ Tercio quoq̄z spūs sumit̄ ꝑ
angelo inuisibili. Fm illud ps. Qui fa
cis angelos tuos spūs. Idem. Oīnis
spiritus laudet dñm. ¶ Quarto deni-
q̄z spiritus accipit̄ ꝑ trinitate ineffa-

In die penthecostes

bili.iuxta illud Job.xiij. Spūs ē de⁹. Et q⁹ de⁹ sit spūs z nō corp⁹ declarat sctūs Tho.j.pte.q.xij. Primo q⁹ nullū corpus mouet nō motū. z de⁹ ē pncipiū mot⁹ imobile. Scdo q⁹ de⁹ ē id qō ē nobilissimū in entib⁹ qō cūcti sapiētes pfitent. Impossibile aūt est aliqō corp⁹ dari nobilissimū oim entiū. Nā corpus aut est viuū aut nō viuū corpus viuū nobili⁹ est corpe nō viuo Corp⁹ aūt viuū nō viuit in qntū corpus q⁹ sic etiā lapides viuerēt cū sint corpa. oportet q̄ q⁹ viuat p aliqō aliō sīc corpus nostrū viuit p aīam. Illud q̄ p qō viuit corp⁹ nobilius est q̄ corp⁹ Et q⁹ deus ē nobilissimū entiū. q̄ impossibile ē deū esse corpus ſz spm nobilissimū. z sic tota diuitatis eētia ē spūs ¶ Quinto demū spūs sumit⁹ pro tercia pſona diuiali. de q̄ Lu.xij. dicit Descendit spūssanct⁹ corpali specie sicut colūba in ip̄m. Et in themate ſz sic. Spūssanct⁹ quē mittet pater i nomine meo zc. Uñ ex his verbis p̄ presenti solēnitate de ipo spūsancto (ceius gratia fauēte) tria declarem⁹ salutis documēta scz

¶ Primū de spūssancti clara cognitione. ibi. spūssanct⁹.

¶ Scōm de spūssctī pia missione. ibi quē mittet p̄ in noīe zc.

¶ Tercium de missi spūs desiderata operatione. ibi. ille vos do. zc.

¶ Primū itaq⁹ documētū ex p̄missis thematis ꝟbis dixi declarādū de spiritussancti clara cognitōe cum dicit. Spūssctūs. Arguo em̄ nō est corpalis vel materialis. iō difficile ē cognoscere spm̄sctm̄ p̄pē suā spūalitatē. Nazlicz q̄dam pbi naturali cognitiōe cognouerint vnitatē diuine eētie. non tñ pſonaꝝ trinitatē. Uñ Hylari⁹ lib. de trinitate ait. Nō putet hō sua intelligentia sacramētū generatōis z p̄cessiōis se posse conseq̄. Et apl's.j. Thoī. ij. dixit. Loq̄mur dei sapientiā quā nemo p̄ncipum hui⁹ seculi. i. phor⁹ nouit. Et Hyoñ. in li. de diuis noiib⁹ ait. Nō est audendū dicere aliq̄d nec cogitare de supsubstātiali occulta diuitate p̄ter ea q̄ diuitus nobis ex sacr' eloquijs sunt exp̄ssa Et q̄dam suo sensui nimiū innitētes sacraz scpturā nō sīc spūssanct⁹ flagitat intelligētes sed ad suū p̄positū applicātes errores de spiritu scō inuenerūt. Et bi i triplici differētia fuerūt scz

¶ Primi indocti arriani

¶ Scōi puersi macedoniani

¶ Tercij vani greci

¶ Primi dixi q⁹ de s.s. errores iuenerūt indocti arriani. q̄ fm s. Tho. li. p̄tra gētiles. xiij. c. xvj. dixerūt filiū s.s. creaturas alijs tñ creatur' excellētio res. z ꝟbare conati sūt ex sacra scriptura litteraliē intellecta. nō attēdentes q⁹ simplex seu littera l' theolog⁹ est pur⁹ hereticꝰ. Uñ p̄mo suuz errorē p̄bare p̄tendunt. Dicit em̄ Amos. iij. fm lr̄am septuaginta. Ecce formans mōtes z creans spm̄. z annūcias hoī verbuz eius. Ubi inquunt apte habet q⁹ spūssctūs sit creatura. q̄bus rndet sctūs Tho. iij. li. c. gentiles. c. xxij. Q. q̄nq⁹ vt p̄dictū est nomie spūs veteris significat. fm illud p̄s. Ignis grādo nix glacies spūs p̄cellaꝝ que faciunt verbū ei⁹. Et ideo vbi Amos dic̄ creans spm̄ supple de⁹. de vento intelligit. sicut nostra trāslatio exp̄resse habet q⁹ habet ventū. q̄s eriaz consonat ei q̄ p̄mittit. formās montes q⁹ de⁹ formauit montes z ventū. ergo false intelligūt scpturas. Scdo dicit⁹ quiz sic volunt suū p̄positū p̄bare. In deū in quiunt tristicia cadere nō potest cuz tristicia sit q̄dam passio. Deus aūt i possibilis est pati. Sz tristicia i s.s. ca-

dit. dicente ap'lo Eph. iiij. Nolite ꝛtristare s.s. dei. Et Esa. lxiij. dr. Ipi ad iracundiã puocauerũt ꝛ afflixerũt spm̃ sctm̃ eius. g̃ videt q̃ sit creatura. Ad qđ sil'iter rñdet sctus Tho. vbi sup. q̃ sicut patz ex ꝛsuetudine scripture sacre p quãdã sil'itudinẽ huanã passiones animi trãsferunt in deũ. sicut dicit in ps. Furat⁹ est dñs furore i pplm suũ. Dicit em̃ dñs de⁹ irat⁹ p sil'itudinẽ effectus. Sicut em̃ irati solent punire sic de⁹ punit. Un ibidẽ subdit. Et tradidit eos in man⁹ gentiũ. Sic etiã s.s. dr ꝛtristari p sil'itudinẽ effect⁹. sic ꝛtristari deseruit ꝛtristãres. sic s.s. peccãtes Tercio q̃z indocti arriani volũt pbare sic suũ errorẽ. Deo inquit nõ cõuenit orare sz magis orari: qz orans petit maiorẽ sui. Dz spusctus orare postulat fletibꝫ qđ est ꝓpriũ creaturaꝝ Rom. viij. Ipe spus postulat p nob gemitibus inenarrabilibꝫ. g̃ s.s. nõ est de⁹ sz creata. Ad qđ sil'r rñdet idẽ Tho. vbi sup. q̃ est ꝛsuet⁹ mod⁹ loquẽdi i sacra scptura vt do attribuat illud qđ i bomine facit. sicut Gen. xxij. dixit Abrae Nũc cognoui q̃ timeas deũ. z tñ nõ tũc sz ab eterno cognouit de⁹ oĩa. sed tũc cognouit. i. cognoscere fecit ab alijs z b mõ dicit q̃ s.s. postulat qz postulãtes facit. Facit em̃ amorẽ dei in nris cordibꝫ erq̃ desideram⁹ ipo frui: z desiderãtes postulam⁹. qz amor dei dicẽte Grego. nũq̃ est ociosus. opat em̃ magna si est. facit tempestiue surgere ad deũ in oratione clamare. opa pietatis facere. se affligere. cor mũdũ custodire. linguã cohibere. quia est spiritus veritatis, neminẽ ledere. nulli⁹ bona iniuste retinere. sz z de suis bonis miſis subuenire. Et qz o indocti arriani spusancti diuinã denegãstis essentiã ac eius opotentiã. q̃ cuncta creauit, qua peccatores cõuersos gemere facit. qua obstinatos in malo deseruit. Ideo vos infideles z obstinatos deseruit nec gemere facit b suauiter z ꝛsolabiliter. sed in inferno eternaliter z incõsolabiliter. quia ꝛsolatorem optimũ aniarũ contẽpsistis duz creaturã fore dogmatizast⁹. Nam cõtra vos est Athanasi⁹ in symbolo dicens. Deus pater de⁹ filius de⁹ spusctus. ¶ Scõi ꝓterea sunt macedoniani qui de spusancto errorẽ inuenerũt. qui licet de patre z filio recte sentiant q̃ sint eiusdẽ z vnius substãtie. tamẽ hoc de spusancto credere nolũt. sed cõtestantes ipm̃ creaturã fore. Et ideo macedonianos quidã semiarrianos vocãt. ex quo in pte concordãt cũ illis z in pte discrepant. Contra quos clamat xps Matth. vlc. dicens. Euntes docete baptizantes eos in nomie patris z filij z spusancti. Sed si spusanctus de⁹ nõ esset. nõ includeret sub nomine patris z filij. ergo ꝛc. O q̃z multi in ista maledicta secta damnati fuerunt. Nos oĩs ꝓter sequent⁹ qui in suis cordibꝫ spusancto hospitiuz nõ ꝓparant. ¶ Tercij insup sunt greci vani siue nestoriani qui confitent⁹ spm̃ sanctũ cum patre z filio eiusdem substantie fore. sed negant hoc q̃ ꝓcedat a filio. z contendũt ꝓbare diuersis scripture autoritatibꝫ. Nam in legenda sancti Andree dicitur. Pax vobis z vniuersis qui credunt in vnuz deum patrẽ. z in vnum filiũ eius dominũ nostrũ iesum cristũ. z in vnuz spm̃ sanctũ ꝓcedentẽ ex patre z in filio ꝑmanentẽ. Qđ aũt ꝑmanet in aliquo procedens ab alio: nõ ꝓcedit ab alio in quo ꝑmanet. ergo ꝛc. Item inquiunt q̃ in q̃tuor conciliꝭ apud ipos grecos celebratis in quibus fides sufficienter est explicata dicitur spm̃sanctuz ꝓcedere a patre vbi nõ fit aliqua

In die Penthecostes

mentio q̄ pcedat a filio. ḡ videt q̄ a
pīe solo pcedat. Preterea xp̄us dixit
Joh.xv. Cū venerit paclit⁹ quē mittā
vob a pīe spīm vitat⁹ q̄ a pīe pcedit. et
ibi nō fecit mētionē q̄ etiā a filio pce-
deret. ḡ ꝛc. Ad q̄ dicēdū. ad p̄mū p̄mo
fm Rych.in.j.di.xj. q̄ exq̄ in legēda p̄
dicta dicit q̄ i filio pmanet s.s. p̄ nō
excludit q̄n pcedat ab eo. qz ꝛ filius dici
tur manere in pīe q̄ tñ p eternā gene-
ratōez est a pīe. Hinc Joh. xiiij. dice-
bat xp̄s Philippo. Nō credis q̄ pat
in me ē ꝛ ego in pīe. Et iō in dictis tūc
nō fuit mētio facta pcilijs. qz forte tūc
nō erat tāta necessitas exp̄ mēdi pcessi
onē s.s. a filio sic mō. Vñ p̄ q̄ dic sal
uator. Cū venerit paclit⁹ quē ego mit
tā vobis. p̄ dat intelligere q̄ etiaz a
se pcedat. sic ꝛa patre. ꝛ p̄ testant etiā
greci doctores. Primus Athanasius eps
q̄ dicit i symbolo fidei. Spūsscts a
pre ꝛ filio nō fact⁹ nec creat⁹ nec genit⁹
sz pcedēs. Scds Didimus greco⁊ doc-
tor maxim⁹ in li. de spūsctō ait. Spi
ritusscts ipm ē qđ pfert a filio i. pce
dens de⁹ de deo. Terci⁹ Cyrillus eps in
epla Nestorio directa ait. Spūs veri
tatis noiat ꝛ pfluit ab eo sez filio sic
ex deo pre. veniam⁹ aūt ad fidei radi-
cē. Nā in symbolo aplorū fit mētio de
psona prīs cū dr. Credo in vnū deuz
patrē oipotētē. Itē de psona filij cū dr.
Et in ihm xp̄m filiū ei⁹. Itē de psona
spūsscti cū dr. Credo in spīmsctm. Dic
j. Joh. v. dicit. Tres sunt q̄ testimoni
um dāt in celo. pater. verbū. ꝛ spūssā.
ctus. ꝛ hi tres vnū sunt. Vera igit fi-
des ꝛ salutifera credit deū vnū in eēn
tia. ꝛ trinū in psonis. s.patrē. ꝛ filiū. et
spūmsctm. Vñ de spūsctō q̄libet debz
credere sacre scripture ꝛ nō q̄rio sen-
sui q̄ spūs ē. Et nō itelligit nisi de scri-
pturis sacris q̄s idē spūs inspirauit
sanctis dei hoibus. p̄ quas in vera fi
de intra eccl̄iam exītes diuersa fac-
unt miracula. extra quā nullus vtiq̄
miraculū veraciter fit. Miracula vo
sunt dei testimonia credibilia. Se-
cundū salutis documētū declarem⁹
ex p̄missis themat⁹ vbis ō spūssancti
pia missione cū dicit. Quē mittet pat
in nōie meo. Vñ ō eius dē spūssancti mis
sione duo notem⁹ documēta. s.

¶ Primū de missiōis distinctōe.

¶ Scōm de trpis determiatōe.

¶ Primū itaq̄ documētū de spūs-
sancti missiōe declarem⁹ missiōis di-
stinctionē quā declarat magr̄ in.j. di.
xiiij. dicēs. Femina est pcessio spūssā-
cti eterna vicz. q̄ ineffabilis ē. q̄ a pre ꝛ
filio eternaliē ꝛ sine trpe pcessit. Et tpa
lis qua a pīe ꝛ filio ad scrificandā cre-
aturā pcedit. Hec ille. Que q̄dem mis
sio fm eundē magr̄m est dupler vicz.
Uno mō visibilis. Alio mō inuisibil.
Sicut eīm filius duobus modis dr mitti
vno mō q̄ visibiliter apparuit. altero
quo inuisibiliē castis mentibus pcipit.
Ita ꝛ spūssctūs a pre ꝛ filio p̄ter illam
ineffabilē ꝛ eternā pcessionē mittit si-
ue donat a pre ꝛ filio ꝛ a seipo duobus
modis Uno modo visibiliter. Altero
mō inuisibiliē. Dat⁹ eīm est visibiliter
creature demōstratōe. sic in specie co-
lūbe ignis ꝛ nubis ꝛc. de q̄bus dictū
fuit in alio fmone. Inuisibiliē datur
q̄tidie illabēdo mētibus fideliū. Hec
aūt missio siue datio fm s. Bonauē. ꝛ
Rych.in.j.di.xiiij. nō solū fit fm suus
donū sed etiā fm seipm. ita q̄ spūssā-
ctus ve datur fm se ꝛ nō solū fm do
num creatū sibi appropriatū q̄ est gra-
tia ꝛ charitas. Cuj⁹ ratio est fm Bo-
nauē. vbi supꝛ. Quia inq̄t nō minori
virtute q̄scit aliquid in termio q̄ q̄
mouet ad terminū. sz pctor vtute spi
ritusscti q̄ est infinita mouet ad termi-
num iustificatōis. ḡ necesse est vt sicut

ois aīa moueꝫ surſuz.i. extra pcīm p ꝑtutē infinitā.ita etiā deſcat in illo eē p eandē ꝑtutē. Scōa rō est Rycḥ. vbi supꝰ dicētis. Pare ſ.ſ. rōnali creature ē facere q illa creatura habeat facultatē ad fruendū eo. ſed hāc facultatē hz creatura rōnalis p charitatē. Et ideo cū sibi daꝫ donū charitatꝭ vere etiā sibi daꝫ psona ſ.ſ. hec Rycḥ. Qō intelligē psonā ſ.ſ. nō p vnionē hypostaticaz dari sicut psonā filij in xpō. ſed p charitatē dilectōis. exemplū. Licet deus vbiqz sit p eēntiā pſentiā z potētiā. nec tñ habeꝫ ab irrōnabilibꝰ z etiā a peccatoribꝰ gr̄a carētibꝰ p facultatē fruendi eo. ſed qñ charitas alicui creature rōnali datur iam hz datoꝛē p amoꝛē. qz pfecto qō amat iam hz. vt dicit beatus Greg. z apls. j. Thoꝛ. vj. Nescitis inqt qz mēbra vestra templū sunt ſ.ſ. Et Roñ. v. Charitas dei diffusa ē in coꝛdibꝰ nr̄is p inhabitātē ſ.ſ. q datꝰ est nobis. Ñ qui ß dei pcioſum donum. imo ipm ſ.ſ. vult br̄e. necesse est vt diſponat se ad recipiendū illis conditionibꝰ q̄ dicūt. ij. insinuant. Prima q̄ sit anio q̄etus z ß est qō dicit. Duz cōplerent dies penthecostes. i. dies requietōis. Illud em̄ festū erat ad quietem depuratū. iō dixit deꝰ p Esa. c. lx. Supꝑ quē requieſcet spūs meus. nisi supꝑ humilē z quietū. Scōo debet eē dilectioni vnitꝰ qō notat in hoc qz dicitur. Erant oēs piter. Erat ei eis coꝛ vnū z ania vna. Naz sic spūs hominis nō viuificat mēbra coꝛpis nisi vnita. ita ſ.ſ. nō viuificat mēbra spūalia diuisa. Tercio q̄ sit loco secretus. Ñ subdit. Erant oēs in eodē loco. ſ. in cenaculo. Hinc dicit dñs p Osee. Ducā eum solitariū z loquar ad coꝛ eius. Quarto q̄ sit oꝛōne assiduus. ideo subdit. Erant pſeuerātes vnanimit i oꝛōne. Hinc Prouer. viij. Vocaui z gna illa vt visibiles missiones fuerūt venit in me spūs sapie. Quinto q̄ sit hūilitate p̄ditus. qō notat cū dr. Erāt sedētes. i. humiles. Sexto q̄ sit pacificus qz erant in hierl'm que visio pacis interp̄tat. p̄s. In pace factus ē locus eius. O igit' ania rp̄i sanguie redempta. attende dei liberalitatē quā oībus patus est dare. O deuota ania intellige doni p̄cioſitatē. O fragil' natura humana ꝓsidera tuā pauptatez z tandē humilit' z deuote exclama ad deū tuū p hoc dono z certe dabit tibi libenter quo fias ciuis celi. filiꝰ dei. beres spūs angelici. Hz beu qz dñs cir cūit cum suo p̄cioſo dono gratie z nō inuenit q̄ recipet: pōt causari ipa gr̄a dicēs. Parata sum oībus ſz nō ē cui placeam. Scōm documētū notemꝰ de ſ.ſ. missionis tp̄is determinatione quo vicz tpe datus sit in specie visibili. Et rñdet magr̄ in. j. di. xvj. q nō tpe legis veteris. Ubi Rycḥ. ait. q q̄uis in veteri testamēto aliqui scti haberēt plenitudinē gratie ad sufficiētiā z ad redundātiā in alios: nōdū tñ venerat status plenitudis temp̄is gratie. Juxta illud Gal'. iiij. Ut vbi venit plenitudo temp̄is misit deus filium suum. Nam tunc plenitudo gr̄e deriuata ē in oīes nationes: nō fuit autem ita in veteri testamēto. Sed neqz modo mittitur visibiliter in p̄latos ecclesie sicut i p̄mitiua ecclia: duplici de causa. Prima ides qz naturalis oꝛdo est q̄ ex visibilibꝰ inuisibilia veniāt. Ñ p̄mis tanq̄z rudibꝰ in dei cognitione ostēdebaꝫ visibiliter. Hz ideo mō publicata fide sufficiēs cognitio i inuisibilibꝰ signis q̄ sūt dona gr̄aꝝ mētibꝰ infusa. Videm⁹ ei aliqd pficere nouellis plātis qō postmodū ei nō adhibeꝫ qñ ad pfectū venerit sicut aq̄ irrigatio vl' pali sustētatio z sillia. Scōa rō est quia si oꝛōne. Hinc Prouer. viij.

In die penthecostes

sufficiēs argumentū ad fidei vitatez ꝓbādū. Cui⁹ aūt ꝓbatio semel facta ē nō oꝑtet ꝓbatōem iterari. ſz erſuppoſitōe ꝓzis ꝓbatōis ꝓcedere. Ita etiaz nō eſt neceſſe q̄ p̄ noua ſigna fides ꝓbet modo. ſz eis q̄ tūc facta ſūt. hec Tho. ſup. j. di. xvj. Et ideo ꝟ dei donū imo ſpūſcūs datus eſt apl̄is mlt̄ro⁊ tiens nō tm̄ i ſigno viſibili. Primo cū fuerūt vocati ad xp̄i ſeqlā z apl̄atū receperūt ſpm̄ſanctū ad ꝓpriā iuſtificationem. Deinde q̄n miſit eos ad p̄dicādū añ ſuam paſſiōez i iudea tm̄. tunc receperūt ſpm̄ſctm̄ ad ifirmoꝝ curatiōnē z miracl'oꝝ operatiōz. Mat. x. ōdit eis p̄tē curādi lāguozes z vt demonia eiȝcerēt. Poſtea vo p⁹ ſuā reſurrectōem inſufflauit z dixit. Accipite ſpiritūſanctū q̄ꝝ remiſerit⁊ peccā ꝛc. tunc receperūt in ſigno viſibili ad pctōzuz remiſſiōem z ſacramentoꝝ adminiſtratōem. Et vt refert Aug. li. de trini. Flatus ille corpoze⁹ ſuu ba ſ. ſ. nō fuit ſz demōſtratio ꝓgruā ſignificatōz nō tm̄ a p̄te ſz etiā a filio ſpm̄ſctm̄ ꝓcedere. Et ibi nō accipit ſpūſcūs ꝑt ē tercia ꝑſona i trinitate ſz ꝑ dono ei⁹. vt ſit ſenſus. Accipite ſpm̄ſctm̄. i. donū ſpūſcti Hodierna vo die apl̄i receperūt ſpm̄ſctm̄ i ſigō viſibili. puta i ſpecie lingue ignee ad intelligentiā ſcpturaꝝ z linguaꝝ. ad opationē miracl'oꝝ. z ad tolerantiā tormentoꝝ. Et ꝟ bñ ꝓgruebat figure veter⁊ legis. Nā in veteri teſtamēto q̄n q̄geſima die poſtq̄z eduxerat moyſes filios iſrl' de egypto deſcēdit de⁹ i igne i monte ſinay dās legem Sic q̄n q̄geſima die poſtq̄z xp̄s reduxit p̄res de limbo deſcēdit ſ. ſ. in liguis ignēis legē nouā i cozdib⁹ eoꝝ ſcribēdo. Et iō h' ſolēnitas apō iudeos magna habebat. Nā Leui. xxv. habetur. q̄ numero q̄n q̄ginta annoꝝ cōpleto iubile⁹ dicebat ille in q̄ debita remittebant. Ita ꝓ ſpm̄ſctm̄ petā remittūt. Sil' in illo anno iubileo ſerui donabant libtati. Ita mō ſ. ſ. libat a ſeruitute diaboli i ſpem glie filioꝝ dei. Jtē in illo anno recupabant hereditates amiſſe. ita ꝓ ſpm̄ſctm̄ q̄ eſt pign⁹ hereditatis nr̄e recupat hereditas celeſtis. Propterea chariſſimi exultem⁹ et letemur in dño. z magnas agam⁹ gr̄ias ſpūſcō. q̄ nos ſic adoptauit. a dā nādis infidelib⁹ ſegregauit i vnitatez fidei xp̄iane. z ſeip̄m nobis dedit

B Tercīū documentuz et p̄miſſis thematis vbis declarem⁹ miſſi ſ. ſ. de ſideratā opatōem. cū dī. Ille vos docebit oīa. ſ. ad ſalutē neceſſaria. q̄cūq̄z eiñ habz gr̄am ſpūſcti q̄liſcūq̄z rudis ſit. tm̄ ſcit ad ſalutē neceſſaria ptinētia. Tñ inē alia ſeptē efficit in hoie. ſcz

C Prīo caritatem donat
V Secūdo coz hoīs inhabitat
C Tercio ſecreta ſua reuelat
V Quarto bona ſua cōmunicat
C Quinto peccata relaxat.
V Sexto mentē renouat
C Septimo in filios adoptat

V Primo itaq̄z dixi q̄ ſpūſcūs hoī ſe ad ꝟ diſponēti diuinā caritatē donat. q̄ eſt q̄dā habit⁹ creat⁹ q̄ deū diligit ſup oīa et primū ſuū ſicut ſeip̄m. ſine q̄ nō eſt ſalus. Rō vo q̄ ꝟ caritas⁊ donū a ſpūſcō eſt. q̄ caritas q̄ deū diligimus eſt ꝓriū repugnatiuū. ſ. ſ. q̄ ipe eſt amoz p̄ris et filij. z ideo caritas q̄ē in nobis q̄dā ſpēali rōe dicit in nobis ꝓ ſpm̄ſctm̄. Hinc apl's ait Ro. v. Caritas dei diffuſa ē i cozdib⁹ nr̄is ꝑ ſ. ſ. q̄ datus eſt nob. V Secōo deniq̄z ſpūſctūs coz hoīs inhabitat. Cui⁹ rō eſt. q̄ cū ꝑ ſ. ſ. dei amatoꝛes efficimur. et oīe amatū ſit in amante z ecouerſo. neceſſe eſt q̄ ꝑ ſ. ſ. et p̄r et filius i nob habitent. ſō dicebat ꝟ xp̄s Joh. xiij. Si q̄s diligit me ſmonē meū ſuabit z p̄

meus diliget eū z ad eū veniem⁹ z mā sionē ap̄d eū faciem⁹. Et .j. Joh.iij.dī. In hoc scim⁹ qm̄ manet in nob q: s.s. de dit nobis, qm̄ diligim⁹ deū. Unde p caritatē nō solū.s.s. erit in nob sz etiaz nos i deo, iuxta illd .j. Jo.iiij. Qui manet in caritate in deo manet z deus i eo ¶ Tercio q̄z s.s. secreta sua hoi reuelat Cui⁹ rō est, q: cū amicicia coniungat duo⁹ affectus z faciat eo⁹ cor vnuz. nō videt extra cor suū aliq̄s illd p̄tu/lisse eq̄ amico reuelat Un̄ saluato: di cebat Joh.xv. Jā non dicā vos seruos sz amicos, q: seru⁹ nescit q̄d faciat do minus ei⁹, vos aut̄ dixi amicos zc. Hinc Bre.xxvij.moral'. ait. Amicus q̄ppe aie custos ōr. Un̄ nō imerito q volūtatē dei custodire in p̄ceptis illi⁹ dicit ei⁹ amic⁹ vocet. et talib⁹ secreta reuelat dicēs. Oia q̄ audiui a p̄re meo nota feci vob.i.ip̄m deū p̄rem meū et meip̄m q̄ sū de⁹ oia in oib⁹, z mlto ma gis reuelat ea q̄ sunt infra deū. pura eternā brītudinē.j. Thor.ij. Q̄d oculus nō vidit, nec auris audiuit nec in cor hois ascēdit q̄ p̄parauit de⁹ diligentib⁹ se, z hec oia reuelauit p s.s. ¶ Quarto insup s.s. bona sua hoib⁹ cōicat. Nam amicicie nō solū p̄riū ē vt amicū dili gat z cū eo maneat, z ei sua secreta pa tefaciat, sz etiā eadē vnitas animi exi/git q̄ ea q̄ habz suo amico cōicet. Cu/ius rō est, q: cū hō amicū habeat vt al terū se necesse ē vt illi subueniat sic si/bīpi. Unde p̄riū amicicie ē velle z fa cere bonū amico suo. iuxta illd .j. Joh iij. Qui habuerit substantiā hui⁹ mū di z viderit frēz suū necessitatē patiētē z clauserit viscera sua ab eo. quō cari tas patris est in eo. Et ideo oia dei do na nobis p s.s. dari dicūt. fm illd .j. ad Thor.xij. Alij q̄dē p spīm dat fmo sapi entie. Alij fmo scie. alij genera ligua/rū. alij interp̄tatio fmonū. alij fides. ¶ Et subdit. Nec aūt oia opat vn⁹ at/q: idē spūs diuidēs singul' put vult

¶ Quinto s.s. pctā relaxat. Nam p hoc q aliq̄s amic⁹ alteri⁹ efficit z bona sibi cōicat oīs offensa remouet. eo q offē/sa amicicie p̄riat. Hic puer.xvj. Uni uersa delicta operit caritas. Ideo dñs dixit Job.xx. Accipite s.s. q̄z remiseri/tis pctā remittūt eis ¶ Sexto s.s. men tē renouat. Pā erq̄ culpas relaxat sta tim mētē seu p̄sciam vtutib⁹ adornat Un̄ Chryf. sup Matb. ait. Sicut in cōspectu hoim gratiosa ē species pul chra. sic i ocul' dei speciosa ē p̄scientia mūda. Hinc etiā ap̄l's ad hoc hortatur Eph.iiij. Renouami inq̄t spū mētis vre. Tal'nēpe aia renouata sentit spi/ritus sancti dulcedinē degustādo. i sacra scriptura meditādo Psal.xij. Spiri/tus me⁹ sup mel dulc'. Et hij currunt p⁹ deū attracti odore suauissimo. Sz reuera sic ceruū a venatore vulnera/tū ñ oēs canes p sāguinē sentiēdo se/quūt. sz illi tm̄ q̄ ad hoc edocēt. sic ñ oēs q rūt vulneratū xp̄m p s.s. q̄ suis dic illd Can.iij. Filis ē dilect⁹ me⁹ capree hi nuloq: ceruoq:. Septio s.s. i filios ad optat. iuxta illd Ro. viij. Accepistis spm̄ adoptōis filioq: zc.

¶ Feria sexta p⁹ pentb. ¶ Ser lxxj

Sic deus di/lexit mūdū vt filiū suū vni genitū daret. Joh.iij. z i e/uāgelio. Verba sunt p̄fissimi redem ptoris z amatoris aiaq: nostraq: cari tatē p̄is erga nos cōmēdantis z dicē tis. Sic deus pater dilexit zc. ¶ Unde in p̄senti euāgelio breuiter tria tangunt. vicz

¶ Primo caritatis amāt' immēsitas ¶ Secdo hois amati vilitas ¶ Tercio hois obstinati malignitas

¶ Primo dixi q: in p̄nti euāgelio tāgit

Feria secūda post pēthe.

pfis amantʒ erga boies imensa cari/ tas.q; hūanū genus suā egregiā crea turā tanti pcij estimauit vt p eo satis/ faciēdo ñ sufficerēt sol luna stelle bru/ ta zc.nō patriarcha.non sctūs quiuis ꝓpha.imo nec etiā gliosus angelus.ſz vnigeniti filij sui morte estimauit re/ dimendū. Exquo aūt ꝓpetua carita/ te dilexit hoiem ideo ꝓprio filio suo ñ pepcit sed tradidit eū in redemptōem Et hāc inestimabilē dei pfis caritatē ꝓmēorat saluator dicēs. Sic de⁹ dile xit mundū vt illū gliosum filiū suum vnigenitū daret in redemptōez vt oīs q̄ credit in eū nō peat sed habeat vitā eternā. Proinde exclamat be. Gre. in p fatiōe. O ineffabil' dilectio caritatʒ vt fuū redimeres filiū tradidisti. licz em deitas xpi mori nō potuit sed hūani tas ei⁹ solū. tm̄ q̄a vna psona est de⁹ z hō. ideo q̄ sunt dei attribuunt homi. z q̄ sunt hois attribuunt ꝟbo dei. Ñ sicut bene dr. filiꝰ hois descēdit de ce/ lo cum tm̄ caro xpi nō descēderit ō ce/ lo. sic filius dei ōz morti traditus i na tura hūana nō diuina q̄ est ipassibilis

¶ Scōo in euāgelio tangit hominis amati vtilitas. cū saluator dic. Nō ei misit de⁹ filiū suū in mūdū vt iudicet id ē cōdemnet mūdū. ſz vt saluet mū/ dus p ipm. Nā rātus dei filiꝰ nō ocio se venit in mūdū ſz cū maria vtilitate, boim. ideo mltū est diligēd⁹. Ad qs i/ uitat Aug. li. de catheziz̄dis rudibꝰ di. Ama illi⁹ amorē q̄ amore tui amo ris descēdit in vterꝫ ꝟginis. z ibi amo rē suū amori tuo copulauit hūiliādo se sublimādo te. ꝓiūgendo lumen sue diuitatis limo tue mortalitatʒ. Con/ stans igit et pfect⁹ dz esse amor nr vt si necesse fuerit amore illi⁹ moriamur q̄ amore nri placide z benigne mori dignatus est. hec ille. Saluator ei nr in ꝓmo aduentu venit ad miserendū z pcā dimittendū. z de illo loqf ibi. In scōo vo aductu veniet cū magna maiestate et non ad miserendū sed iu ste pmiandū vel puniendū. Juxta il/ lud Psal. Cum accepo tēpus ego iu/ sticias iudicabo. ¶ Tercio in euāge/ lio tāgit obstinatorū malignitas. nā propter amorem aduentus tāte ma/ iestatis homines noluerūt sicut z mo do feditatē peccatorū relinquere vt di uinam reciperēt gratiā qua viderent lucem increatā de qua sic loquit sal/ uator. Lux venit in mundū et dilere/ runt homines tenebras peccatorum magis q̄z lucem. quia nunc homies sicut tunc inuoluti tenebris ignoran tie auaricie superbie et luxurie nō ac/ cedunt ad eum filiū dei lucem increa tam animarū medicū vt amarent illu/ luminarent z curarent. Profecto bo nus est medicus q̄ scit sanare corpus Melior q̄ aiaz. ſz optim⁹ q̄ vtrūq; sal' est sol⁹ filiꝰ dī quē ex imēsa caritate dꝰ pr̄ i mūdū misit vt saluator p se dicit. Sic de⁹ dilexit mū. zc. In qbꝰ q̄dē ꝟbis duo documēta saiutaria de scrisima dei pfis caritate notare potim⁹. vicz.

¶ Primo caritatʒ quidditatē. ibi. sic deus dilexit mūdum.

¶ Secūdo caritatis vtilitatē. ibi. vt filiū suū vnigenitū zc.

¶ Prio inquā notare possum⁹ ex themate ꝟbis caritatʒ q̄ditatē. q; dr. Sic de⁹ pater dilexit mūdū. Quid āt sit caritas optime declarat tribꝰ mo dis. scilicet

¶ Primo diffinitione

¶ Secūdo diuisione

¶ Tercio similitudine

¶ Primo dixi q⁹ caritatʒ q̄ditas po/ test declarari diffinitōe. Sicem̄ getiū doctor Paulus diffinit. j. Thimoth. j. Caritas est finis p̄cepti ō corde pu ro et cōscientia bona z fide non ficta.

Ex qua diffinitõe elicitur quinq; documenta. Primũ est quod nullus actus vel habitus potest hõ venire ad pfectõez nisi assit caritas. ideo dr in diffinitõe. Caritas est finis pcepti. i. pfũmatio siue pfectio pcepti. Scõm documẽtũ q; caritas nullũ pctm admittit. nec miscet amori carnali. Unde Aug. Si inquit habitat in te amor mũdi nõ est quo intret amor dei. vas es sed plenũ es. fũde qđ habes vt recipias quod nõ habes. funde amorẽ secli vt ipleat amore dei. Nã amor dei et mũdi pariter habitare nõ pnt. cepisti deũ diligere. cepit in te deus habitare. ideo in diffinitõe dicit. de puro corde. Nã multi sẽ diligũt deũ et seruiũt ei. sed timore do. ꝓpter pmẽtẽ. pspitatẽ. aut diligunt primũ ꝓpter pulcritudinẽ ꝙ sanguinis. aut tpale cõmodũ qđ potꝰ tpalia diligũt qz deũ vel primũ. Tertiũ documentũ q; caritas dat hoi spem de eterna beatitudine. ideo dicit apls. Cõscientia bona. i. spes. qz qđ pura habz cõscientiã securꝰ sperat. Unde ꝙdã glo. dicit. Qualiscunqz sit amor scire põt. nã si terrenꝰ est aiam ad ꝙcupiscẽdum terrena inclinat. Si vo celestis est ad celestia subleuat. Alligata eñ aia terreno amori viscũ habz in pẽnis. volare nõ põt. Unde dicit Aug. Caritatis venenũ est spes adipiscẽdoꝝ. Quarum documẽtũ est q; habẽs caritatez nõ põt deo esse infidel de bonis sibi ꝓmissis. nec põt eẽ simulator aut ypocrita. ideo dicit apls. fide nõ ficta. hic beatus Fraciscꝰ fribo dicebat. Pctõr potest orare ieiunare vigilare. sed nõ potest deo eẽ fidelis. Rõ qz pctm mortale inimicũ nutrit i castro. i. in corde si ꝓmisso. Unde sola caritas nõ pt stare cũ pctõ mortali. fides ei informis stare põt. qz dicit Jaco. c. ij. Fides sine opibo mortua ẽ. Sil; spes stare pt cũ morteli petõ. alꝰ ois mortlis peccãs est desperatus. vt dicit Tho. in. iij. di. xxvj. ar. iij. Caritas sola vt dictũ est stare nõ põt cũ mortali. Ratio ẽ qz nõ põt esse informis sicut alie vtutes. Nã caritas est forma oim vtutuz qz pficit eas vt sint meritorie. Alia rõ est qz ista duo nõ pñt sil; esse vt qs in eodẽ tpe dignꝰ sit vita eterna btõrum et morte eterna dãnatorũ. Tercia rõ qz hec duo sil; stare nõ pñt vt in nob habitet spũssctũs. et recedat a nob. Quarta rõ est quia hec duo sil; stare nõ pñt vt qs viuat spũaliter et moriat. Q, aũt caritas nõ stat cũ pctõ mortali. pbat apls. j. Thorin. xiij. Caritas patiẽs est. benigna ẽ. non emulat. nõ agit pperã. nõ inflat. non est ambiciosa. non q̃rit q̃ sua sũt. non irritat. nõ cogitat malũ. nõ gaudet sup iniqtate. Ex qbo claret q; caritas eũcit oia vicia. supbiã eñ excludit qz nõ est ambiciosa. inanẽ gl'iam eũcit. qz nõ q̃rit q̃ sua sunt sed q̃ ihesu xpi. Auariciã excludit qz benigna ẽ ad oẽs. Auarus vo crudelis. Invidiã qz nõ emulat. luxuriã qa nõ agit pperã. i. puerse. gulã et ebrietatẽ excludit. qz non cogitat malũ. deceptões qz nõ gaudet sup iniqtate sed ꝙgaudet vitati. Incredulitatẽ abiicit qa oia credit q̃ sunt fidei. Desperatõem reiicit qa oia sperat que sũt a deo ꝓmissa. Aduersitates nõ curat qa oia sustinet q̃ sunt ꝓ xpo sustinenda. Un ꝓlo. li. de vita ꝓplatiua. Caritas inqt est salꝰ mortuꝰ. mors criminũ. vita vtutũ. virtꝰ pugnantiuz. palma victoriaz. causa meritoriaz. gaudium pfectoriaz. sine q̃ deo nullꝰ placuit. cũ q̃ nõ potuit qs peccare. Secũda diffinitõem caritatis ponit Aug. li. de trinitate di. Caritas ẽ vita copulans amantẽ cũ amato. Hinc dr. j. Joh. iiij. Deꝰ caritas est et qđ manet i caritate in deo manet et deꝰ i eo. Tercia diffini-

Feria secūda post pēthe.

tionē ponit magr̄ in. iij. di. xxvij. dicēs Charitas est virt⁹ q̄ diligit de⁹ ꝓpr̄ se et primus ꝓter deū vel in deo. Nec aūt dilectio fm Tho. in qōlibet. q. xiij ar. j. nihil est aliō nisi deo velle id qō ē in eo. Et q⁹ p⁹ vellet bō qōcūq; detrim tū pati q̄ peccare ꝓtra deū. ¶ Scōo q̄dtas caritatis pōt declarari diui siōe. Nam amor q̄dā vocat ꝓcupiscē tia. q̄dā caritas. q̄daz dilectio. Amor eīm ē generale ad licitū z illicitū amo rem. Et qñ aliq̄d amat q̄s vt rei ama te nō velit bonū sz ipi⁹ rei bonū velit sibi. Sic dī q̄s amare vinū equū do mū z cetera hmōi. Et talis ñ dr amor amicicie sz ꝓcupiscētie. Caritas aūt ē amor sup cōicatiōe supne btitudinis. Cū ei deus cōicat cū hoīe suā britudi nem oportz inter deū z hoiem aliquaz amicicīā esse. Et hec amicicia vocatur caritas. Dilectio aūt dr actus ipi⁹ ca ritatis que est habitus q̄dā. z sic cari tas est q̄dā amicicia nō q̄cūq; sed ho minis ad deū. ¶ Scōa diuisio caritatis fm Tho. ij. ij. q. xxiij. Tripler est ꝓ fectio caritatis. s. diuine cētnie. supne patrie. z militātis ecclie. Prīa pfectō in b ꝓsistit q⁹ diligat aliq̄d quātū dili gibile ē. de⁹ aūt est diligibilis intātuz quantū est bon⁹. bonū aūt ē obiectuz amoris. j. ethico ꝓ. Bonū ē qō oīa ap petūt. bonitas aūt dei ē infinita. g̃ in finite est diligibil'. Nulla aūt creatu ra est infinita. z fm b nulli⁹ creature caritas pōt esse pfecta sed solū dei q̄ se ipm diligit. Mathei. v. Pater vester celestis pfectus ē. s. in dilectiōe de qua loq̄r. Scōa pfectio caritat⁹ in b consi stit q⁹ tot⁹ affect⁹ creature ferat ī deū sp. vl nihil actu cogitet vel amet nisi deū vel relatū ad deū. Et ista ē pfectio sanctoz̄. Prīmo qz nō grauant neces sitatib⁹ corpis. vt cibo somno rē. De q̄ j. Chorin. xiij. Cū venerit qō pfectū est euacuabit qō ex pte ē. Tercio pfectio caritatis est vie. z est qñ bō totū cor su um ponit habitual'r in deo. ita q⁹ ni hil cogitet vel velit qō sit diuie volūta ti ꝓriū. sed z cupit dissolui z esse cū xpo De b dr. j. Joh. iij. Perfecta caritas foras mittit timorez. ¶ Tercia diuisio caritat⁹ est ista. Caritas alia essential' alia ꝓsonal'. alia vtual'. Caritas eēn tialis est ipa sancta trinitas pr̄ z fil⁹ z spūssctūs. q̄ est tot⁹ suauis. dulc⁹ to tus delectabil' amabil'. De ista carita te dr Piere. xxj. In caritate ꝓpetua dilexi te ait dñs. Caritas aūt ꝓsonal' est spūssctūs. q̄ dicit caritas excellarit. qz sicut pr̄ diligit filiū p amorē q̄ ē spi ritussctūs. z dr nerus pr̄is z filij. qz p cedit p modū amoris. ita vtus cari tat⁹ nos vnit deo. iuxta illd Joh. xvij. Ut sint vnū sicut z nos vnū sumus. Caritas vtual' ē amor creature i crea torē gr̄a formatus. De q̄ Ro. v. Cari tas dei diffusa ē in cordib⁹ nr̄is p spm sanctū. Nō qz magr̄ dic nob⁹ a spūsctō q̄z a pr̄e z filio. sed qz gr̄tis dar. z amo re. g̃ magis attribuit s. s. q̄ est amor. Unde tota trinitas mēt boni hois ī habitat. iuxta illd Joh. xiiij. Ad eū ve niem⁹ z māsionē apud eū faciemus. Et b nō imediate sz mediāte q̄dā habi tu creato p quē volūtas hois inducit ad dilectōis actū. Pinc dr de pe. di. ij. Caritas est habit⁹ mētis. et p ꝓsequs aliq̄d creatū in aīa accidentalit. que ē tale donū qz nulla aīa ē bona sine ea z cara. imo etiā z aīa xpi inquantū bo na ē habz a caritate dei. Iste aūt carita tis habit⁹ nō infundit sz q̄ritatē na turaliū. vt. s. q̄ habz naturalia melio ra ille pl⁹ recipiat. z q̄ debilioꝛa min⁹. s; fm bñplacitū dei. iuxta illd. j. Thoz. xij. Hec oīa opat vn⁹ atq; idē spūs di uidēs singul' put vult. Hoc aūt donū dat dr fm conatū z dispositiōez hois

Sermo LXXI

ad ipm. Mat. xxv. Dedit vnicuiq; fz
pria vtutē. q; vt' ē ppatio pcedēs. O
de' oim largitor bonoz q; largo' es i
dādo tua pciosa dona. z tū fecisti filij
adā pfectim illi q; magis idonei erāt per
bona naturalia ad hoc donū suscipien/
dū nolūt se ppare licz sint sapientes foz
tes z sani ꝛc. Hz certe tu dñe infirma
mūdi eligis vt confundas fortia. j. Choz.
j. Fortes em z sani fuiūt mūdo. z fre/
quenter diabolo. q; ad recipiendū magnā
caritatē se disponere possent. Infirmi
aūt vt frequēt caput dolētes claudicā
tes ceci gibbosi paupes parū scientes
se disponētes donū dei recipiūt. Cari
tas em dei est causa oīs boni nri. Nā
tāto vnusq;sq; plo hz de bonitate q;/
to plo diligit a deo. Precipue septē sē
q; valēt ad hoc vt qs diligat a do. Prim
est sapientia. Sap. vij. Infinitus thes
saurus ē hoibus sapia quo q; vsi sunt
pticipes facti sunt amicicie dei. Et ibi
dē. Neminē diligit ds nisi q; cū sapien
tia gdit. Scom ē mentē mūdicia. pro
uer. xxij. Qui diligit cordis mūdiciaz
ppē gram labioz habebit regē amicū
Et Sap. vj. Incoruptō facit ppinquū
deo. Tercio ē māsuetudo q; multum
assimilat deo. cui' bonitatē alicui' mali
cia nō pturbat Eccl. xlv. do. Dilect' deo
z hoib' moyses scz ppē māsuetudinē.
De q; dī Nu. xij. q; erat mitissim' ho/
minū sup trā. Quartū ē libalitas que
etiā multū assimilat hoiem deo. qz q;q;d
facit de' et libalitate facit. vñ Seneca
Qui bñficiū dat imitat deū. Quintus
est būlitas q; assimilat deo Mat. xj. Di/
scite a me qz mitis sū z būll' corde. Se/
cūdū est tpaliū ptēptus. Sen. Nēo dig/
nus est deo nisi q; opes ptēpserit. Se
ptimū est dilectio. Ideo dī puer. viij.
Ego diligētes me diligo. Tercio q;d/
ditas caritat' pōt declarari sili'tudie.
Nam silitudinē caritat' habem' i ca/
lore ignis. Aliud est em ignis. aliud ca
lor eius. aliud res calefacta. Sic ignis
est spūssctūs vl' tota trinitas. calor ei'
est caritas a xpo pcedēs. res calefacta
est aia hois caloze caritatis succensa.
De isto ignecaritat' dic̄ saluator Lu.
xij. Ignē veni mittere in terrā z q;d vo
lo nisi vt ardeat. Et q;cūq; h ignē non
arserit igne gehēne ardebit. ¶ H
Scom de scta caritate documētū no
tare possum' caritat' vtilitatē. Mul
te nanq; sunt caritat' vtilitates de q;/
bus assignem' ser. videlicz

¶ Prima vtilitas ē opez alleuiatio.
¶ Scda vtilitas est opez acceptatio
¶ Tercia vtilitas ē filioz dei pstitutō
¶ Quarta vtilitas ē iimicoz supatio
¶ Quinta vtilitas ē diuia ihabitatio
¶ Sexta vtilitas ē etna glorificatio.

¶ Prima dicit vtilitas scte caritatis est
opez alleuiatio. Caritatem em habē
tib' null' labor est difficil' p suo dile/
cto deo. sed nō habētib' labor qui ad
spūalem vitā ptinet est grauis. Unō
Bern. Ubi amor est nō labor sed sa/
por est. qm̄ amanti nihil difficile. De
hoc etiā btus Aug. ita dic̄. Qui amat
non laborat. omnis em labor ñ amā
tibus grauis est. solum amor est q; no
men difficultatis erubescit. Quis q;/
so terribiles lapides beato Stepha
no dulces fecerat. nōne caritas. Quis
cratem ignitā bto laurētio facilē fece/
rat. nōne caritas. Quis teneris vgi/
bus katherine doxorthee ꝛc. mortē hi/
larē fecerat. nōne xpi caritas. Jo dicit
Hiero. Nil amantib' durū. null' la/
bor difficil'. amem' z nos xpm z faci/
le videbim' omne difficile. breuia puta
mus vniuersa que longa sunt. Hinc
Ber. Si qs gustu caritat' inebat' fu
erit ad oē op' bonū hilarescit. laborat
z nō lacescit. dolet et nō sentit. deridet
et nō aduertit. O iugū amoris xpi q;

Feria secūda post pēthe.

dulciter capis z q̄s gliose illaq̄as. q̄s fortiē stringis z q̄s suauiē p̄mis. q̄s de lectabiliē oneras. Proinde saluator dicebat Mat. xj. Jugū em̄ meū suaue est et on⁹ meū leue. Et Job. p̄ma canonica j. Scribo vob filioli q̄ mādata ei⁹ gūia non sūt. Glo. nō sunt gūia amāti. Sed d. vtq̄ liceat deū diligere ꝓpter hoc q̄ redemit aut creauit vl' qa vitā eternā ꝓmisit. z sic de alijs bñficijs dei. Rñdet Bona. sup. iij. di. xxxij. q. nō licz deū affectiue diligere ꝓpter bñficia sua. put ly ꝓpē dicit causā finalē. qa sic ipa bñficia ei⁹ pl⁹ diligerent. z sic de⁹ ex toto corde nō diligeretur q̄ referūt ad salutē hois. i. ꝓpē scipz nō diligeret. Si vo ly ꝓpter dicit cāz motiuā tūc licet diligere deū ꝓpē bñficia q̄ ipa sunt occasio ad dei dilectionis incitationē. Verbi gr̄a. dicim⁹ famē vl' sitim excitatā in nob ꝓpē odorem cibi vl' pot⁹. licz nō sit final' causa odoz sz saturitas. Sepe tñ est cā effectiua vel incitatiua. qa p odorē sentit bonitas cibi vl' potus q̄ cognita facit appetere eū. Sic in ꝓposito p bñficia dei q̄si p q̄sdā odores sentit z ꝑgscitur bonitas ipi⁹. z ita finaliē nō ꝓpē bñficia sed p ea de⁹ diligit. Vñ Bed. ex dei bñficijs excitatus sup illō p̄s. Quid retribuā dīc. Qñ ingrabā me istruxit. qñ errauī me reduxit. qñ veni ad ipz me suscepit. z subdit. Nec p his oibus q̄d rependā habeo nisi tm̄ vt diligā. Nō em̄ meli⁹ ac decēti⁹ q̄s p dilectionē repēdi p̄t q̄s p dilectionē donatū ē. Hoc em̄ tributū de⁹ spēaliter req̄rit ab hoie vt ipe amet ne q̄s miseriā q̄ extra ipm est incurrat. Vñ Aug. Quid tibi sum o bone iesu vt amari te iubeas z p̄cipias. z nisi faciā irascaris z minaris mihi ingētes miserias. de⁹ caritatem z amorē nostr̄ petit a nobis suis bñficijs. petit sue nature bonitate. petit magno terrore et petit q̄si euaginato gladio dicēs. aut tu mihi amorē tuū dabis. aut tu etialiter pibis. Dic p̄s. Nisi ꝙuersi fueritis. s. ab amore mūdi gladiū suū vibrauit et parauit illum Insup vrget miserijs z tribulatōibus. Vñ Bre. Mala q̄ nos hic p̄mūr ad deū ire cōpellūt. Vñ licet deus ꝓpē sua bonitatē ineffabilē a nobis pncipaliter sit diligend⁹. tm̄ inter alia tres odores excitāt nos ad amandū eū. scz

¶ Prim⁹ odor creatōis

¶ Secūs odor redemptōis

¶ Tercī⁹ odor pcī dimissiōis

¶ Prim⁹ odor dicit q̄ excitat nos ad deum diligēdū bñficiū creatiōis. q̄ ipse nulla necessitate sua sz īmēsa bonitate de nihilo creauit ad suā imaginem rōe ditauit. sup iumēta z volucres et pisces instituit. Vñ Aug. de spū z līa. Miser ego q̄ntū debere diligere deū meū q̄ me fecit cū nō erā. redemit cuz perierā. nō em̄ erā z de nihilo me fecit non lapidē nō arborē. nō aliq̄d de aialibꝫ. sed voluit me esse hoiez. dedit mihi sentire z discernere. redurit me ō extilio. redemit me ō furtio. vocauit me noie suo vt memoriale suū semp esset apud me. vnxit me oleo letitie q̄ ipse erat vnct⁹ vt ab vncto essem vnctus z a xp̄o dicerer xp̄ian⁹. Secōo ad diligendū deū excitat odor redēptiōis. sic beatū Bed. iste odor excitauerat ad ipsum deū diligēdū cū sic dicebat. O, si totū debeo p me facto q̄d addam iaz ꝓfecto. Non em̄ tā facile sum refectus q̄ fact⁹. sic q̄d de me nō solū sz de oibꝫ ē sceptū. dixit z facta sūt. Zit vo q̄ semel me dicēdo fecit in reficiēdo pfecto z dixit mlta z gessit mira z ptulit dura. nec tm̄ dura sz etiā indigna. Quid ḡ retribuā dñō ꝓ oibꝫ q̄ retribuit mihi. In primo ope me mihi dedit. in secūdo se z oīa sua. me q̄s mihi reddidit.

Tercio dor excitat ad amādū deū bñficiū pcti remissionis. Nā pñssim de oia pcā gratis relaxat. z ḃ solū exigit vt p tanto bñficio diligat. vt dicit bt̄us Ambro. Qñ nihil est qđ digne referre possim deo p pcō nisi dilecti onē reddamus ergo amorē p debito. amplꝰ vo diligere dz cui donat amplius. Hinc bt̄us Augꝰ. hec dei beneficia recogitādo excitat di. O aia mea si cogitare potes qt̄ z qles in opatiōe tui abiecti sunt q̄ gr̄am q̄ data est tibi cōsequi nō valebūt. Iudisti certe ab initio vsq3 nūc q3 multe generatiōes transierūt q̄ oēs sine cognitōe dei z p̄cio sui sanguis in interitū delapse sūt oibus illis redēptor tuꝰ amator tuus te ptulit qñ gr̄az tibi largiꝰ ē quā nullus illorū pcipe meruit. z q̄re id in te factū sit. nulla p̄ter amatoris tui charitatē cām poterī assignre. Nūqd fortior. dītior. nobilior. aut vtuosior oibus illis fuisti. q̄ gr̄az p̄ oibꝰ ꝓsequi meruisti. O qr̄ fortiores nobiliores illi fuerit z tñ vniuersi abiecti pierūt. Qñ valde ingratꝰ ē z ꝓfusione dignꝰ q̄ bñficia dei nō vult ꝓsiderare. z p bis oibꝰ ipz amare. vt dic̄ idē Aug. Diliges dñm deū tuū q̄ pcis tuis seruire fecit vnigenitū suū q̄ tibi determinauit angelos in misteriū. q̄ tibi dedit celū cū syderibꝰ. aerē cū volatilibꝰ. terrā cū animalibꝰ z gramibꝰ. aquā cū piscibus. Maiorē ḡ eiꝰ charitati iniuriā facī si dona illiꝰ accipis z dilectōis vicissitudinē nō repēdis. Aut ḡ dona illiꝰ si postes respue vel si respuere nō potes dilectionis vicissitudinē rependē. O benigne dñe deus meꝰ. ecce peccatores qui in seculo obtinuerūt diuitias nō solū te p tuis donis nō diligūt. sz etiam nec recognoscūt a te data q̄n potius irritant z ad vindictā ꝓuocant p ingratitudinē z peccati magnitudinē z Scōa charitatis vtilitas est opm a deo acceptatio. Nullū eñ opus nostrū acceptat deus nisi ex charitate ꝓcedat. vt dicit Greg. Nihil hz viriditatis ramꝰ bonis opis nisi mancat i radice charitatis. Si vo ex charitate ꝓcesserit q̄ntūcūq3 modicū opus deꝰ nō dimittet sine mercede. Qñ nō tm̄ bonū opus charitas facit meritoꝝ. sed etiā solā volūtatē bonā. Dicit ei Ponauē. in. ij. di. xxx. Ponat q̄ iste dat elemosynā cōstruit eccl̄ias vestit nudos z̄c. q3 hz vñ hec faciat. Alter vo ꝓsili eñis charitate q̄ nō p̄t hec facere q3 nō hz. Verūtñ hz volūtatē dādi. tūc dic̄ q̄ iste de p̄mio eēntiali rātū habebit p bōa volūtate sicut ille p bona volūtate z opem i. ita clare videbit deū. Nō tñ habebit tantū de p̄mio accidentali. i. iste gaudiū hēbit de ope bono. Et sic solū volūtas remunerat in celo cū charitate. imo dico tibi q̄ si hoies occidas ex charitate. remunerabēr in celo. vt dic̄ Aug. Breue p̄ceptū tibi p̄cipit. habe charitatē z fac q̄ vis siue taceas dilectōe taceas. siue clames dilectōe emēdes. siue pcas dilectōe pcas. Radix sit inꝰ dilectōis. nō p̄t de ista radice nisi bonū exire. habere oia sacra z malꝰ esse p̄t. habere aūt charitatē malꝰ esse nō p̄t. Tercia charitatis vtilitas est filiorū dei ꝓstitutio. nam charitas hōiem q̄ntūcunq3 sceleratū filiuz dei ꝓstituit p adoptōz q̄ pus filiꝰ erat diaboli. Ro. viij. Misit deꝰ spm̄ filij sui i corda nra in quo clamam. Abba pater. O mira potētia charitatis q̄ de dīstātia infinita ꝓiungit pctōrez ad amplexū diuinū. hoc est ei signū inter filios dei z diaboli. vt dicit Aug. de laude charitatis. Dilectio sola discernit inter filios dei z diaboli. Dignēt se oēs

Feria secūda post Pentheco.

signo crucis, cantēr oīs alleluia. baptizenť. oēs intrent eccliam. repleant parietes basilicaz. nō discernunť a filijs dei filij diaboli nisi charitate. qui hñt charitatē nati sūt ex deo. q nō hñt charitatē nō sunt ex deo. O magnū iudicium. O magna discretio. qcq̄d vis habe. h̄ solū ñ habeas nihil tibi pdest.

¶ Quarta vtilitas charitat; est inimicoz superatio. nā in hac via tres capitales inimicos habem⁹ q occidere festināt sc; mūdū, carnē. z diabolū. Qñ enī indebite appetitū carnis diligenter facim⁹ aiam occidim⁹ Rom. viij. Si fm carnē viveritis moriemi. Hz charitas dei nō solū terrena sz etiā seipz facit ptēnere. Itē diabol⁹ p aduersa z pspera laborat charitatē impedire. Un Greg. Antiqu⁹ hostis nō curat vt terrena a nob tollat sz vt charitatē in nob feriat. Et btūs Jaco. in testaméto suo dicit. Scitote frēs q si non habetis charitatē sub diabolica estis ptāte, nec vltra de⁹ vobiscū habitat. z q sine deo ē in inferno ē. ¶ Quinta charitatis vtilitas ē diuina inhabitatio. q enī hz dei charitatē hz deū in suo coz de habitātē p charitatē Joh. xiiij. Si qs diligit me sm̄onē meū seruabit et pater me⁹ diliget eū z ad eū veniem⁹ z mānsionē apud eū faciem⁹. Nā q manet in charitate in deo manet z deus in eo. qz de⁹ charitas ē. Un sola charitas est tā excellēs vtus vt de⁹ appellaret. Nō enī dicit patiētia de⁹ licz bona sit. nec būlitas. nec paupras zc. sz sola charitas. Profecto igit illa aia diues ē q deū oim creatoz ē hz i hospitio qz dic Aug. In charitate paup ois diues. sine charitate ois diues paup ē. Et vere pauz ē ille q nō hz vnū denariū q vni⁹ diei horā ad requiē in eterna mānsione possit emere. Hinc etiaz Hugo de sctō victore dic. Nescio qd maius in laude tua dicere possem o charitas q vt deuz de celo traheres: z hoiem de terra ad celum eleuares. Magna vtus vt p te hucusqz būlitas rect de⁹ z vsqz ad h̄ eraltaret hō. ¶ Secreta charitat; vtilitas ē eterna glificatio. Qui ei h̄ deū in hospitio suo charitatiue tractauerit. iusticia di erigit q i dei habitatiōe. i. in btitudine z ipi tractenť charitatiue. Qui aūt h̄ delectanť terrena diligēdo nō merenť ibi delectari. Un Greg. Tāto vnusqsqz a supno amoze disiungit. q̄nto inferi⁹ delectat. Idē. Inquātū qs amat i tantū ad ingressum regni appropinquat. In q̄ntuz vo amare negligit in tātū ingredi recusat. Nā ad idē dic beatus Aug. Duas ciuitates duo fecerūt amores. Hierusalē facit amor di. Babylonē facit amor seculi. Interroget q quisqz se q̄d amet z inueniet vñ sit ciuis. Quidā em̄ sciūt se ciues infernales vicz. illi q hñt i se mortale peccatū vel. ꝓpositū cōmittendi. qz tales nō hñt charitatē. Quidā dubitāt se esse ci ues celi vel inferni licz ꝓfessi sint oia pcā sua z cū ꝓposito cauendi. De tali bus fides catholica tenet q sunt futuri ciues celi. Quidā erpiunť se esse ciues celi. q̄bus scz deus reuelauit vt beato Francisco. btō Paulo zc. ramē oēs sperem⁹ nos fore ciues sanctoz; p dei miscōiaz. q sic dilexit nos vt vnigenitum filiū suum daret. in quo nobis omnia dabunť. Rogemus ergo dñm nostrum zc.

De eadez feria scda post pentbe. Sermo. xxvij.

Ic deus di
lexit mūdū vt vnigenitu⁹
suū daret vt ois q credit in

illū nō peat Job. iij. c. z in euangelio. Verba sunt xpi filij dei viui donū dei cōmendātis. q filiū vnigenitus dedit ꝑ eterna salute hoim in q̄ p s.s. oia donauit nob. imo z ipm s.s. q ꝑie dī donū. Nā ꝑsona ꝑis nō dicit donū. qz nō originat ab alio. sed nec ꝑsona filij ēt donū. qz licz originet ab alio. nō tm ꝑ modū volūtat. sz ꝑ modū nature. Donū ēo est pure volūtatis. Et iō qz s.s. procedit a patre z filio ꝑ modū volūtatis dicitur absolute donus. Unde circa spūssancti dona q̄tuor considerem⁹. s.

¶ Primo affectū largitoris.
¶ Scdo excessum muneris.
¶ Tercio statū receptoris.
¶ Quarto modū recōpensatōis.

¶ Primo inquā circa s.s. dona ꝓsidere⁹ mus affectū largitoris. affectū ēo interiorē dātis videre nō possum⁹. sed ꝑ exteriora signa deꝑhendim⁹ puta. si dat hylariter. celeriter. z liberaliter. Sic de⁹ pater dat s.s. ex magno amore nullū cōmodū suū inde expectās. qui bonoruz nostroꝝ nō indiget. Unde Seneca li. v. de bñficijs. Multū inquit interest vtrz quis beneficiū nobis det causa sui vl causa nostri. Ille em̄ qui totus ad se spectat scz ꝓuenire vtilitatē z nobis ꝑdesse eo mō z loco habendus videt quo pecori suo ꝑspicit pabulum ¶ Scdo nanqz circa dona s.s. considerem⁹ excessum siue laudē muneris. quia sine donis spūssancti nullus oino saluabit. z bene cū illis. iuxta illud ꝑs. Spūs tuus bon⁹ deducet me in terram rectā. Et Rom. viij. Qui spiritu dei agunt hi filij dei sunt si filij: z heredes. Et ideo dona s.s. absolute nō dicunt aur. argentū. vestes z̄. sine q̄bus saluari possunt homies sed ea sine quibꝫ nō. Que cōmendās beat⁹ Petr⁹ ait. Magna z ꝑciosa donauit nobis vt essem⁹ consortes diuine nature. Unde Seneca li. de beneficijs ait. Utiqz videamus ne munera supuacua mittam⁹. vt femine arma. aut rustico libros. Idē. Cōsideremus ne dum grata mittere volum⁹ suū cuiqz morbū exprobratura mittam⁹ sicut ebrioso vina. valitudinario medicinā. sunt em̄ talia vana z inutilia. Sed certe nō talia dedit nobis deus dona. sed oino necessaria.

¶ Tercio deniqz circa dona s.s. considerem⁹ statum receptoris. Nam nos ad mortē infirmamur septem mortiferis infirmitatib⁹. puta supbia. auaricia z̄. z ideo septem sunt dona spiritussancti. Nam cōtra supbiam est timor ad humilitatē inclinans. Contra auariciam est scientia. cuius ꝑtium est bene conuersari facere cū hominibus reddēdo vnicuiqz quod suum est. Contra luxuriam est sapiētia id est sapida scientia. quia gustato spiritu delipit om̄is caro. Contra iram que agit ꝑcipitanter est donum consilij. Contra gulam que sensum bebetat est donum intellectus. Contra inuidiaz que nescit compati ꝓximo est pietas. Contra accidiam est fortitudo ¶ Quarto circa dona spiritussancti considerem⁹ modū recompensationis. Nam dicit ꝓbus. j. topico. q̄ donum est quedā datio irreddibilis nō quia recompēsari nō possit. sed quia recompensationē nō querit. Et ideo charissimi si consideramus charitatem dei z ꝑciositatem doni. qua sine meritis dat nobis tale donum quo efficimur reges celestes. debemus ꝑterea ei seruire z eius mandata adimplere ac redamare. Quia sic dicit saluator. Sic deus dilexit mundus vt vnigenitus z̄. Unde ex his thematis verbis ō donis spūssancti duo ceius

Feria secūda post Pentheco-

auxilio) ōclarem⁹ salutē documēta. ſ.

¶ Primū donoꝝ ſpūſſcti declaratio nē. ibi. Hic de⁹ dilexit mūdū vt cē.

¶ Scōm donoꝝ eiuſdē ſ.ſ. fructifica tionē. ibi. vt ois q̄ cre. in il. cē.

¶ Primū dixi documētū declaran dū ex p̄miſſis themate vbis donoꝝ ſpūſſcti declaratōez cū ōz. Hic de⁹ di lexit mūdū vt vnigenitū ſuū daret. q. d. Si vnigenitū ſuū dedit ex charita te. dabit etiā ſ.ſ. cū ſuis donis. ℔ eī no bis meruit filiꝰ ōi. Et ió ſciendū eſt no bis q̄ dona ſpūſſcti ſūt ſeptē. ſ.

¶ Primū donū ſapie.

¶ Scōm donū intellectꝰ.

¶ Terciū donū ſciētie.

¶ Quartū donū ꝓſilij.

¶ Quintū donū fortitudis.

¶ Sextū donū pietatis.

¶ Septimū donū timoris.

¶ Primū inquā donū ſ.ſ. ōz donū ſapi entie. Verūtn̄ nō ois ſapia ōz donuꝫ ſ.ſ. Nā triplex ē ſapia vicꝫ. tolerabilis dānabilis. z diuīalis. Pria itaqꝫ ſa pientia eſt habitꝰ intellectual' acq̄ſitꝰ z talis p̄t applicari ad bona z mala ió eſt tolerabilis. Scōa ſapia ē dāna bilis q̄n q̄s creaturis delectabiliē ſic vtit ſicut cū creatore vel ſup̄. Nā dicit pb̄s in p̄ncipio methaphi. q̄ ad ſapi entē ptinet ꝓſiderare cām altiſſimā p quā de oib⁹ iudicat z fm quā de oib⁹ ordinat. Malꝰ vo accipit p cā altiſ ſima aliq̄d creatū z in h̄ delectat. de q̄ bus Piere. iij. ōz. Sapientes ſunt vt faciāt mala bñ aūt facere neſcierunt. De hac ip̄a ſapiētia dicit Jacobꝰ. iij. c. Que deorſum nō ē ſapiētia terrena aīa lis z diabolica ē. Cuiꝰ rō talis eſt. q̄ q cūq; auertit a fine debito neceſſe ē vt aliquē finē idebitū ſibi ꝓſtituat. quia oīe agens agit ꝓpter finē. Vñ hec ſa pientia mala auerſa a fine debito. i. deo. ſi ꝓſtituit finē in exterioꝛib⁹ tunc vocat ſapia terrena. Si vo in bonis coꝛpalib⁹ tūc vocat animalis. Si aūt i aliq̄ excellētia vocat ſapia diabolica p pter imitationē ſuꝑbie diaboli Job. xli. Ip̄e eſt rex ſup oīes filios ſuꝑbie.

Tercia vo ſapia eſt diuīalis que do num dei eſt a ſ.ſ. mētib⁹ bonis infuſū que facit diuia ſapide cōſcere. inferi oꝛa recte iudicare. z agibilia debite oꝛ dinare. Primo nāq; ſapia purē do num nō dabit niſi bonis z charitatez habētib⁹. iuxta illud Sap̄. j. In mali uolā aiaz nō intrabit ſapiētia nec ha bitabit in coꝛpe ſubdito peccatj. Et q̄ patz q̄ boc dei donū habere neq̄unt i quib⁹ regnat odium. ira. accidia. iui dia. z alia ſpūalia pcā. q̄ ōz. In mali uolā aiaz cē. Hz z neq; habentes car nalia peccata vicꝫ. gule. luxurie cē. ha bere poterunt. quia ſubdit. Nec habi tabit in coꝛpe ſubdito peccatis. Dicit deinde ſapientia donū p eo q̄ nō eſt acquiſitū quia datur ſupza merita z gratis. Ideo dicit Jaco. j. Si q̄s indi get ſapiētia poſtulet a deo nibil heſi tans z dabit ei. Dicit poſtea que facit diuina ſapide cognoſcere. q̄ ſapiētia dicit quaſi ſapida ſciētia. habet ei quē dam ſaporē a charitate qua deo vni tur z ſpeciales dulcedines in oibus factis puta ieiunijs. vigilijs. p̄ſertim in oratione vbi ſpecialit̄ intelligit de um et ſapit ei. Iuxta illud Sap̄. viij. Nō habet amaritudinē ꝓuerſatio il lius. nec ꝓuictus ip̄ius tediuꝫ. ſz gau dium z leticiā. Dec nempe ſapientia facit p̄dicationē dulcem. penitentiaꝫ leuem. z religionē delectabilē ſup mel Dicit poſtea q̄ ſapientie donū facit i ferioꝛa recte iudicare. Dicit enī Tho. in. iij. di. xxv. q̄ ſapiens de diuinis p ea que euidenter nouit poteſt de oim nib⁹ iferioꝛib⁹ iudicare. Dic. j. Thoꝛ. Et ſup̄ ibidē.

Spūs em̄ oīa scrutat etiā pfūda dei. Hoc ꝺppe dono iudicat fidel' tēpora/ lia trāsitoria. z tō ꝓtēnenda. Frutes iu dicat etnas tō amplectēdas. Pī vltio q̄ sapia docet agibilia debite oꝛdiare q̄ nō solū docet diuia suauit' ꝓplari z pea iudicare inferioꝛa. sed etiā diri/ gir agibilib' z oꝛdiat actꝰ hūanos. tō dicit Jacob' in sua epl'a. c. iij. Quc au tē surſū est sapia ꝑmū ꝺdem pudica ē. deinde pacifica. modesta. suadibil'. bo nis cōsentiēs. plena mīsicoꝛdia z fru ctib' bonis. iudicās sine simulatōne. Ex qb' oñdit q̄ hō ꝑ donū sapie oꝛdi/ nat actꝰ suos z passiones mō debito. Huic aūt dono sapie attribuit septia būitudo q̄ est. Bti pacifici qm̄ filij dē. Un Aug. in ſmone dn̄i de monte ait Sapia ꝙuenit pacificis in qb' nullꝰ moꝝ ē rebellis sed obtpans rōi. Et ꝺ petimꝰ ꝑmo in oꝛōe dn̄ica di. Scrifi/ cet nomē t. sapiat sanctū nomē tuū oi/ bus qū in se sp̄ est sanctū. Secōm s.s. donū est donū intellectꝰ. qū facit ꝙgni tionē intimā diuinoꝝ ad salutē necess sarioꝝ sup̄ modū hūanū. puta q̄ deꝰ sit vnus i essentia z trinus i ꝓsonis. z q̄ filiꝰ dei sit incarnatꝰ. Hoc ꝓfecto sapiēs Aristoteles ignauit. et eloquēs demosthenes nescuit. de qb' ipa veri/ tas dicit Mat. xj. Cōfiteoꝝ tibi ꝑ do mine celi z terre q̄z abscōdisti hec a sa piētib' z ꝓudentib' z reuelasti ea par uulis. Un Aristoteles interrogatꝰ a q̄ tor̄ tanta didicisset. Rndit. a reb' q̄ mentiri nō nouerūt. si rndisſz q̄ a deo didicisset. tūc ipe donū intellectus ha buisset. Quod ꝺdem donū ſm Un/ centiū in speculo morali. li. j. ꝓte. iiij. nunq̄ subtrahit ab his q̄ sunt in cha ritate quantūcūq̄z sint idiote. sed ad/ est eis que sunt ad salutē necessaria. Exoꝛatur in habentib' hoc donū q̄t tuoꝝ bona. Primo mentē hominis eleuat ad cognitōem diuinoꝝ z sacre scripture intellectū. Hoc petebat da/ uid dicens. Da mihi intellectū et scru taboꝝ legem tuā. et custodiā illā in to/ to coꝛde meo. Hoc dono doctoꝛes il lustrati declararūt sacrā scripturam. Secundū donū opat quia peōrē du cit ad penitentiā. dū em̄ peōr illumi natꝰ ꝺ dono incipit intelligere q̄d ē q̄z multū fragilis. vbi est q̄ in loco. picu loso. quid agit quia turpia. quo tēdit quia ad inferna. cōtra ꝓpetrauit ma/ la. quem offendit q̄a pium creatoꝛem. tūc incipit cōteri z penitere ꝓponēs de cetero se ꝑcaucre. O deus diues in donis. vide q̄z multi legūt sacrā scꝑtu ram aut audiūt in ſmone eternū suū interitū et tñ nō intelligunt q̄z breuis sit mūdi delectatio. q̄z intolerabilis z durabilis eterna inferni afflictio. z q̄z inexplicabilis celestꝭ iocūdatio. O q̄z beatus qui hec intelligit. q̄a dicit ꝑs. Intellectus bonus oībus facientib' eum. Certe tam bonus q̄ de filijs di/ aboliſacit filios dei. Terciū bonum facit hoc donū spūs sancti q̄ habēs ip/ sum facit supplicare deo. exquo enim intelligit se nō posse ꝙuenire ad dei ꝑ/ missa absq̄z adiutoꝛio diuine gratie ideo oꝛat ipm̄ vt iuuetur ab eo. q̄ ait. Sine me nihil poteſtis facere. Quar tum bonum hoc donū spiritus sancti facit intelligere miserias miseroꝝ puta. esuriem et sitim pauperū. frigi/ dationem nudoꝝ. afflictōnem cap/ tiuoꝝ cē. Et huic dono conuenit septa beatitudo puta. Beati mundo coꝛde quoniā ipi deum videbūt. Hij enim purgato coꝛdis oculo videt q̄ oculus non vidit nec auris audiuit. vt dicit Augustin' in sermone dn̄i de monte. Et huic conuenit secūda peti/ tio in oꝛatōe dominica cum dicit. Ad ueniat regnuz tuum. id ē gratia tua

Feria secūda post Pentheco.

nūc z gl'ia tua intellecta tūc. ¶ Terciū spūssancti donuz est scientie quod dirigit hominē in omnibus tempalibus z arduis ac cōmunibus ad salutem necessarijs. vt dicit sanctus Tho. j. ij. q. lxviij. ar. vij. Unde sicut sciēcia que est vtus intellectualis hz certitudinē de reb⁹ creatis ex rōne demōstratiua p rōnis discursum fm humanū modum. Ita sciēcia q̄ est donū spūssancti hz certitudinē de reb⁹ credendis z agendis supᵖ humanū modū er pīsentia s.s. Quādo enī deū cognoscim⁹ p res creatas hoc ptinet ad sapiam. Et iō dono scie dirigimur in agibilib⁹. Unde dicit magr sentēcia z q p donū sciētie scimus quersari in medio praue z querse natiōis z abstinere a malis. Hinc Aug. ait. Actio q̄ bene vtimur rebus tpalibus sciētie deputat. Cui⁹ ratio ē qz creature sunt occasiones ex q̄bus homo a deo auertit. iuxta illud Sap. xiiij. Creature facte sūt in odiū z muscipulā pedib⁹ insipientiū. Sūt autē oēs q̄dāmō insipientes q̄ nesciūt tpalibus vti ad debitū finē. z ideo eis infidelis z moralit̄ peccans potest dici insipiens. q⁹ nō habet illam sciam. de q̄ dicit Sap. iiij. Justus deduxit dñs p vias rectas. z dedit illi sciam sctōrum quā scz decet sctōs habere. puta vt in nullo declinare a rectitudine iusticie sed eligere tpaliter cruciari z eternaliter gl'iari. Aliqñ vo hec scia datur a deo ad quersionē alioz. q̄ actus nō ē necessarius oibus gratiā dei habentib⁹ de quo. j. Tho z. xij. Alij datur sermo scientie fm eundē spm̄ zc. Et huic dono quenit tercia beatitudo puta. Beati qui lugēt qm̄ ipi solabunt. Hic Aug. li. de sermōe dñi in mōte. Sciētia quenit lugentib⁹ qui didicerūt q̄ibus malis victi sunt. qui quasi bona petierūt. z hoc petim⁹ in dñica orōne di. Fiat voluntas tua sicut in celo z in terra. Magna vere sciētia est scire dei voluntatem. qz hec est voluntas eius vt in terra homo cōtristetur z in celo gaudeat eternaliter. ¶ Quartū s.s. donum est donū consilij. qō fm sanctus Tho. in. iij. di. xxxiij. ar. ij. est quo homo dirigit in agendis z cauendis nō p inq̄sitionē rōnis. sed q̄si consilio accepto a s.s. Nam scire oia agibilia et cauere oia p̄cipitia impediēcia psecutionē vite eterne nō est ex dictamine rōnis. sed ex vtute s.s. Nam q̄druplex est cōsiliū vicz diabolicū qō bodie mlt̄ sequunt. humanū qō ptinet ad prudentē. euangelicū qō est electio melioris boni. Aliud diuinū qō i agendis dirigit. z huic dono quenit q̄nta beatitudo q̄ est. Bti misericordes qm̄ ipi misericordiam psequent. Cui⁹ rō est quia consiliū p̄cie est de his que sunt vtilia ad finē. Sz misericordia marie est vtilis ad finē. iuxta illō. j. Thim. vlt. Pietas ad oia vtilis est. z p hanc beatitudinē perfit in dñica orōne. Panem nostruz q̄tidianū da nobis hodie q̄ pertinet ad misericordiam dei z primi ac ad necessitatē vite p̄sentis q̄ puenimus ad p̄missa. ¶ Quicū s.s. donū est donū fortitudis qō aiam firmat i bonis arduis faciēdis z in malis arduis psequendis vel sustinēdis. z vt boc meli⁹ intelligat tripler ē fortitudo. videlicz criminalis. virtualis. z diuinalis. Criminalis est obstinatio fortis animi in malis. sed remissio animi in bonis. Un Grego. in moral. ait de bis. Terreno iudici tota die astare fortes sunt. z in seruitio dei vnius hore spacio lassant. Scōa fortitudo est virtualis que est animi firmitas in illis q̄ fm vires humanas fieri possunt. ita q̄ ea que supgrediunt vires hūanas nec aggreditur nec sustinet. z hec for-

titudo nō semp pducit ad finē inchoati opis vt finem intentū assequatur vl vt pcula euadat, quia qnq; opprimitur morte. Et ideo dicit pbus .iij. ethico. q fortis est insupportabilis z interribilis que sunt fm hoiem. Tercia fortitudo est diuinalis que est donum spūssancti. z hoc facit animū firmū in oibus arduis faciendis vel tolerandis ꝓfidens de auxilio dei. etiaz supza facultatē humanā. Juxta illud Pbil'. iiij. Oia possuz in eo q me confortat. Hac virtute cōfortate sunt virgines Katherina. Margaretha. Dorothea, z alie q superauerunt tormēta z blandicias. Et huic dono ꝓuenit qr̄ta beatitudo que est. Beati qui esuriunt z sitiunt iusticiā qm̄ ipi saturabūtur, vbi glo. ait. Esuries iusticie spiritu fortitudinis sulcitur ne in via lacescat. Et subditur. Esuries z sitis iusticie sine spiritu fortitudinis nō implebitur quia p cum esuriendo ad satietatem qnq; venim⁹. Et hoc petimus in dñica oꝛōne di. Et dimitte nobis debita nostra sicut z nos scz spiritu fortitudinis nos vincentes dimittim⁹ debitoꝛibꝫ nostris. ¶ Sextum s.s. donum est donū pietatis que monet ad hoc vt quendā affectum habeam⁹ ad deum. iuxta illud apli Rom. viij. Accepistis spiritū adoptionis filioꝝ dei in quo clamam⁹. Abba pater. Unde pietas est tripler scz. naturalis. virtualis z diuinalis. Prima pietas dicitur naturalis qua quis motu naturali compatit aliozum miserijs z redimere etiam extraneos. De tali pietate dicebat Job. xxj. Ab infantia mea cum creuit miseratio. Nam misc̄ia et pietas fm Grego. idē sunt. Secūda pietas est virtualis qua quis ex politica virtute seu iusticia subuenit parentibus consanguineis z cōciuibus

De ista dicit aplus. j. Thim. iiij. Exercete ad pietatē. Nam exercitatio corporalis ad modicuz vtilis est. pietas aūt ad oīa valet. Unde Ambro. dicit occasiōaliter z nō causaliter. quia qui mortaliter peccat nihil meretur de bonis opibus causaliter, sed occasionaliter. Uir male moriꝫ opera pietatis exercens. Juxta illud Hieroñ. Non memini me vidisse neq; legisse mala morte moꝛtuū qui libenter exercuit opera pietatis. quia talis habz multos intercessoꝛes z impossibile ē preces multoꝝ nō exaudiri. Tercia pietas est diuinalis que est donū s.s. z ipa facit deo z sanctis reuerentiā exbibere z scripturis sanctis siue intellectis siue nō nō contradicere. ac miseris oīnibꝫ subuenire. vt notat s. Tho. in .iij. di. xxxiij. Et huic conuenit scōa beatitudo que est. Beati mites quoniam ipi possidebunt terraz. vbi glo. sup illud Matb. xj. Jugum em̄ meum suaue est et onus meuz leue. ait. Pietas conuenit miribꝫ. qui em̄ pie querit honozare deum z sancta non reprehendit nō resistit eisdem quod ē mitem fieri. Et hoc petimus in oratione dñica di. Et ne nos inducas in tēptationem. id est ex pietate preserua nos a tēptatione videns nostram miseriam z fragilitatem. ¶ Septimuz z vltimum spūssancti donum est donum timoꝛis. cuius actus est facere vel dimittere boc vel illud ꝓpter fugam alicuius mali cuius est timoꝛ. z sic bene dicitur Prouerb. xvj. Per timoꝛem declinat oīnis a malo. Differt tamen actus isti in timoꝛe mūdano humano seruili vel mrtali siue filiali. Timoꝛ enim est de malo. sed malum diuiditur in malum culpe z malu; pene. Quādo igit̄ hō ꝓpter malum pene timet sic q recedit a malo

Feria tercia post Pentheco.

tũ talis timor mũdan⁹ vel human⁹ z pascua inueniet Job.x. Verba sunt
q̃ timore Petr⁹ negauit xp̃m. Quãdo saluatoris mũdi ihesu bñdicti. post q̃
vo hõ timet penã z ihõ ad deũ ꝙuertit em de⁹ filius ꝓpter humani generis sa
Iste timor ẽ seruilis q̃ ea s.s. iz nõ est lutẽ incarnat⁹ fuisset. in ea dẽ carne in
cũ s.s. sicut aur ora est a sole iz nõ est cũ cepit q̃rere z reuocare oué q̃ pierat. i.
sole. Quãdo vo hõ tã ꝓpter timorẽ pe humanũ gen⁹ vbo p̃dicatõis z passi/
ne q̃z ꝓpter timorẽ culpe ad deũ ꝙuer onis ope. Qua q̃dem passiõe vicit di/
titur. talis timor ẽ initialis. Quãdo abolũ quẽ ligauit. infernũ quẽ spolia
aũt hõ ad deũ ꝙuertit ꝓpter timorẽ of uit. celũ q̃s aquit. ihõ dicebat. Ego sum
fense diuine. iste timor ẽ filialis. q̃ fili ostiũ p me si q̃s introierit saluabitur.
oz est patrũ offensas cauere. Et huic Uñ dñs in p̃ri eu ãgelio tria facit. s.
dono ꝙuenit ꝑma bitudo pura. Bti ¶ Primo se ostiũ appellat.
pauꝑes spũ qñ ipoz est regnũ celoz ¶ Secõ fideles oues vocat.
Uñ diẽ Aug. q timor dei ꝙuenit hu/ ¶ Tercio malos latrones vocat.
milibꝰ. Et petim⁹ in ozõne dñica. Sz ¶ Primo nãq̃ saluator in p̃senti euan
libera nos a malo. q timem⁹ pire. O gelio se ostiũ appellat q̃ officiũ ostij ẽ
igit q̃z brã aia. O q̃z locupletata. O q̃z saluare ea q̃ sunt intra domũ. et q̃ p
pciosa q̃ hec s.s. dona in se habuit. q̃ il ipm fit ingressus z egressus. Sic aũt
li sapit de⁹. sapiũt sermões de deo. sa est de xpo q̃ p ipm fideles saluant et
piũt deniq̃ bona opa p deo facta. ille seruant. Et p ipm est ingressus ad fi/
nimiz intelligit mũdi hui⁹ picula. et dẽ z egressus ad gl̃iam. Per xp̃m em
scit laq̃os diaboli euadere ac se ꝙ hu q̃ solus est ostiũ si quis introierit sal/
miliare z in p̃speris z a duersis inocẽ/ uabit. q̃ nõ est aliud nomen sub celo
tiam verã retinere. ¶ Secõm saluꝫ do datũ hoibus in q̃ opteat saluos fieri
cumẽtũ et p̃missis thematꝫ verbis de Act. iiij. Quicũ q̃z igit p ip̃m ostiũ ingre/
clarem⁹ dono z s.s. fructi ĩcationẽ cuz dietur in fidẽ catholicã z eccl̃iaz inueni
dicit. Ut ois q̃ credit in illuz nõ peat. et pascua bone opatõis. studiũ ꝑtem
Uñ p dona s.s. hõ ꝙueniret ad vitã bea platõis. secretũ ozõnis. Et egredietur
tã. iuxta illud ps. Spũs tu⁹ bon⁹ de/ dem de miseria ad gl̃iam z de mo/re
ducet me in terrã rectã. Terra vo re/ ad vitã eternã. vbi pascua inueniet. s.
cta est terra viuentiũ. i. patria celestꝫ. mel diuitatꝫ z lac xpi hũanitatꝫ. q̃ be
vbi nullũ est curuũ seu tortũ. sed oia ati reficiunt interi⁹ et aspectu diuita/
recta. quia ibi videbit omniũ bono⁹ tis. exteri⁹ et aspectu xpi hũanitatis p
largitor deus. Ad cui⁹ visionẽ intro/ quã fuit saluati. Et dicit pascua i plu/
ducat nos xp̃s filius dei viui cui⁹ pas rali. vel in eccl̃ia militãte inuenie pa
sionis merito dank nobis dona spiri scua doctrine z gratie triũphãte gau/
tussancti. Amen. dij z glorie. Festinem⁹ igit fratres p ip̃
ostiũ ingredi q̃ ꝓfractũ fuit in passio
¶ Feria tercia post pentheco. ne cũ crucis fuste ita q̃ in duas ptes
fuit diuisum q̃ corpe in cruce rema/
¶ Sermo. lxxiij. nente ania eius in lymbũ descen dit.
z sic aptum fuit celũ. oia iam delecta
Ego suz ostiũ p me si q̃s itroierit sal hilia mũdi z carnis ꝓtemnam⁹ vt q̃
uabit ingrediet z egrediet hoc ostiũ ingredi valeam⁹. nec in via

torpeam⁹ ne locū in patria ꝑdamus. vñ Greg. Ab eterne solēnitat⁹ gaudio nulla vos aduersitas reuocet. nulla vos ꝓsperitas blādiēs seducat q⁹ stul tus viator est q̄ in itinere amena pa ta ꝓspiciēs obliuiscit q̄ tendebat. Ecce ei vocat ꝙ pastor ꝓ ꝙ ostiū ad pascua di. Si q̄s sitit veniat ad me z bibat et de vētre ei⁹ fluent aq̄ viue. Sz heu q⁹ pauci sunt ꝓ ꝙ ostiū intraturi. Nam hoc ostiū est humile. nō superbo. ambitiosus. onerat⁹. auar⁹. intrare nō possunt. ¶ Scdo in ꝑsenti euāgelio salua tor fideles suos oues vocat. z multiplicāter cōmēdat. Primo ex eo q⁹ vocem veri pastoris audiūt. i. scām ꝑdicatōz. Et scdo ex eo q⁹ pastor xp̄s dñs ante eas vadit ꝓ exemplū hūilitatis. paupt⁹. pietatis. charitat⁹. Tercio ex eo q⁹ oues sequūt ip̄z pastorē q⁹ sciunt vocē eius. sequunt in ꝑmissis virtutib⁹. Quarto ex eo q⁹ alienū. s. mundū. carnē. z diabolū vel hoiem puersum nō sequūt sz fugiūt ab eis. q⁹ nouerūt vocē alienoz. ¶ Tercio salua tor in euāgelio malos marie ꝓlatos furib⁹ z latronib⁹ assil'at q̄ nō viuunt in fide humiliter exēplariter z recte. sz sunt fures ꝓ hypocrisim decipiēdo. latrones violēter dignitatē occupādo. dicendo euangeliū. Clamat nāq⁹ saluator diuinis vocib⁹ di. Ego sum ostiū z. Per hoc ostiū nō incōgrue gratia intelligi pōt ꝓ quā est introitus ad patriā cuius plenitudo est xp̄us Job. j. Unde ex ꝑmissis vobis de gratia tria notare poīmus saluataria documēta vicz

Primo gre diuie sublimitatē. ibi. Ego sum ostiū.

¶ Scdo gre diuie fructuositatez. ibi. ꝓ me si q̄s introierit saluabit.

Tercio ꝓparōis hūane facilitatez. ibi. z pascua inuenies.

¶ Primo dici q⁹ salutare documētū de gratia notare possum⁹ ipi⁹ sub limitatē q̄z bona res sit gratia. patz ex hoc q⁹ filio dei assil'at cū dr. Ego sum ostiū. i. a me z ꝓ me est vobis gratia generi hūano collata. Proinde ꝓ meaz gratiā fit introit⁹ ad fidem z egressus ad gl'iam. Uñ sublimitas gre ꝓpendi pōt ex trib⁹. s.

Primo ex ei⁹ necessitate.

¶ Scdo ex ipi⁹ formositate.

Tercio ex ei⁹ ꝑciositate.

¶ Primo ei gratie diuie sublimitas cognosci pōt ex ei⁹ necessitate. Nā ad bonū gratie sine qua nō est homi salus null⁹ pōt ꝓ se venire cū nō sit ꝑ fm limites nature. sz fm influentiā largitatis diuie. Jō dr gratia quia gratis dat. Sicut ei⁹ vobis creatura indiget ꝓ suo defectibilitate suo ꝓncipio seu creatore vt ꝓseruet⁹ q⁹ in q̄cunq⁹ momēto deus subtraheret suū adiutoriū mor in nihilū redigerent⁹. vt dicit beatus Greg. Sic idem ꝓncipium ꝓ sua bonitate influere nō cessat creature rōnali vitam spūalem vt bene sit inesse gratie quā habere nō potest sine deo largitore. Uerūtn inexcusabilis ē homo si gratiā gratūfacientē nō recipit. quia gratia gratisdata semp ꝑsto est liberum arbitriū ad bonum excitare vt sic liberū arbitriū faciat q̄s in se est z ex post mereatur gratiā gratūfacientem. Facere aūt quod in se est tria cōplecti⁹ vt actum peccati z voluntatem peccandi deserat z ꝙuertatur ad bonum vt dr et scz humiliter deuz. habeat magnā voluntatē seruiendi deo z faciat opera pietatis sicut faciebat Cornelius Centurio Act. x.

¶ Ubi est sciēdū q⁹ gratia dicit ꝛtripliciter. Primo generaliter. Et sic gratia est adiutoriū diuinū creature gratis impēsum z indifferēter ad quēcū

Feria tercia post pēthe.

qz actum siue malū siue bonum sine
bui⁹ gr̄e adiutorio nihil possum⁹ fa
cere nec in esse durare. j. Tho. xv. Pfa
dei sum id qđ sum. Secundo gratia
dicit specialiter. z sic dicit gratia gra
tis data. s. donū diuinū quo se vl' ali
os p̄par hō ad suscipiendū spūssci do
nū. Properates hui⁹ gr̄e sunt reuoca
re libez arbitriū a malo z excitare ad
bonū. sine q̄ null⁹ facit sufficienr vt se
p̄pet ad salutē. p̄s. Misericordia ei⁹ p̄
ueniet me. Hinc z apl's. Gratia ei⁹ i
me vacua nō fuit. et glo. sup illō Apoc.
Ego sto ad ostiū dicit. Ego. s. dñs sto
ad ostiū. s. cordis hūani et pulso sup
natural' monēdo. si qs audierit vocē
meā monitōi mee p̄senrēdo z aperue
rit mihi ianuā p conatum liberi arbi
trij ad bonū introibo ad illū. s. p gr̄az
gratūfacienrē habitabo in illo z cena
bo cū illo z ipe mecū. Nam de⁹ in ra
li homie delectar z ipe in deo. hec glo.
Nam sicut artifex p̄mo solus instru
mentū opar. postea nō solus sed p in
strumentū opar. Sic spūssctūs p̄mo
bonā volūtatem in hoie sol⁹ opar. sz
postea p bonam voluntatē opar. Ūñ
Ber̄. Deus tria hec. ℔ est bonū cogita
re velle pficere opar in nobis p̄mum
sine nobis. scōm nobiscū. tercū p nos
facit. Qis igit sal⁹ hois a gr̄ia ē z a li
bero ar. principaliter tñ a gr̄a vt qcū
qz nostz saluabit in eternū deo grati
as agere nō cesset. Hinc q̄rit Ber̄. li.
de gr̄a z li. ar. Quid agit li. ar. breuit
rñdeo. tolle li. ar. z nō est qđ saluetur.
tolle gratiā nō est quo saluet. Opus ℔
sine duob⁹ effici non pōt. vno a q̄ fit.
alt̄o cui vl' in q̄ fit. de⁹ auctor salutis ē.
li. ar. tm̄ capar. nec dare illā nisi deus
nec capere valet nisi li. ar. O imēsa diui
ne bonitat' miseratio. O ineffabil' diuīe
largitat' liberalitas q̄ oēs mones. qua
oēs ad salutē istigas. largiris sine nūe
ro sine mēsura donū diuinū. ecce non
est q̄ suscipiat q̄ li. ar. disponat. Et per
p̄seqns nō erit qđ i eis remuneres. qz
dicit Aug. Cū coronat de⁹ merita no
stra nihil aliud coronat q̄z mūera sua.
Etb. Bre. xvj. moral'. Supna pietas
pri⁹ agit in nobis aliqđ sine nobis vt
subsequnte quoq; nr̄o libero arbitrio
bonū qđ appetimus agat nobiscū. qđ
tñ p impēsam gr̄az i extrēo iudicio ita
remunerat i nobis ac si. p̄cessissz ex no
bis. ℣ Tercio dī gr̄a a p̄rie scz donum
datū diuinus ad meredū. qđ qdē gra
tūfacies vocar. sine ista gr̄a nullus
pōt mereri nec i bono p̄ficere. nec ad
gl'iam puenire. Quidā em̄ hāc ℣rutez
dicūt ee charitatē. ita q̄ ea deēres sit g̃
tia z charitas. sed solū rōe differūt. ca
ritas ideo dī q̄z care venit deo. gr̄a ℣o
inq̄tū gratis dar. Dicit glo. extra ō sū
ma trini. z fide catholica i clementinis.
super illis ℣bis Informās gratia. q̄
multi theologi dicūt idē in re habitū
gr̄e z caritat'. qz caritas z gr̄a hōt eas
dē operatōes. tū qz dicit Aug. xv. ō trini
tate loqns de caritate q̄ nullū ē ista
dono excellēti⁹ sz oī dono distincto a g̃
tia ipa ē excellētior. tū qz si sic distingue
rent possent a dei ℣rute separi. Et sic
aliqs esset deo gratus sz nō car⁹ z ecō
uerso. Alij ℣o dicūt q̄ gr̄a est habitus
Tho. j. ij. q. cx. ar. iiij. dicit. Gratia nō
est idē cū caritate. qz caritas ē in potē
tia aie gr̄a ℣o in ipi⁹ essentia. q̄ p gra
tiā regeneramur i filios dei. sed gene
ratio p⁹ terminat ad eēntiā q̄z ad po
tentias. Unde gratia gratūfacies cō
munit̄ sic diffinit. Gratia est qđā aie
nitor a deo imediate creat⁹ z creature
rōnali infusus dignū faciēs vita eēna
li. Dicit p̄mo nitor seu splēdor aie q ipa
illuminat z dirigit i suis actib⁹ sine q̄

nitore aia debite nō pōt cōgīscere suaz fragilitatē. dei maiestatē. pene acerbi/ tatē. glie celestis imensitatē. Hebo dī a deo imediate creat⁹. qz si oēs ange/ li z btōz aīe ac btā ⁊go cū eis vellent talē nitorē in aia bois creare nō pos/ sent impetrare tñ possunt. qz dic̄ ps. Hram z gliam dabit dñs. O pcellen tia doni dei q̄ solūmō a sctā trinitate daf. z p meritū xpi bois ostiū in nos diriuaf. Tercio dī creature rōnali i/ fusus. qz gratia nusq̄z habz locū nisi i angelo z bois aia. Uñ nec ī vestibus deo ꝓsecratʒ. nec ī eccl̄ie lapidib⁹. imo nec in aqua baptismaʒ realit̄ gra cō/ tinef. licz p illō sacramētū gratia infū daf. Quarto dicit dignuz facies vita eēna. Sine ꝫ ꝓfecto dono nec carnis maceratio. nec elēosyna⁊ largitio nec martyrij passio est deo accepta vt cō/ cludit apls. j. Cho. xiij. Magnas igit gratias agam⁹ deo gl̄ioso q̄ tale do/ nū nobis dignaf ꝓferre sine meritis. et q̄tēs p mortale pctm̄ pdim⁹ totiēs gratus est ex sua bonitate reddere. vñ ij. Pe. j. dī. Maxima et pciosa dona donauit nobis vt p ꝫ efficiamur di/ uine ꝓsortes nature. Et sic ptz diuine gratie magna necessitas. ¶ M ¶

Secūdo sublimitas diuie gr̄e cogno sci pōt ex tp⁹ formositate. Hā inf̄ alia q̄tuor sunt creata a deo fm decoris ordinē admirāda inchoādo ab inferi ori. Primū est sol q̄ est pulcrior oib⁹ visibilib⁹ z materialib⁹. Secōm ē celuz empyreū q̄ trāscēdit solē in pulcritu/ dine sic̄ sol oēs stellas. Tercīū est aia rōnal' ad dei viui similitudinem creata. quā si videres vt dic̄ Bef. deridere/ oia q̄ sunt subt⁹ terrā sup et sup̄. Idez dicit. O anima mirabil' dei creatura quo te dejicis. si terrenā substantiā cō sideras melior es. si solis pulcritudi/ nem miraris pulcrior es. si altitudi/ nem celi altior es. si angelor gloriam cōtemplaris equalis es. Quid dicaz sicut celū empyreū transcendit solē in pulcritudine. sic aia celū empyreum. Quartū est angelica natura q̄ trāscē/ dit aiaz in nature subtilitate z pulcri/ tudine sicut sol lunā in claritate. Hz gratia diuia pulcrior est sole q̄ est cō/ munis hominib⁹ z brutis. O, aūt sol sit obscurior gratia ptz q̄a sol animaz illumiare nō pōt sed gratia illuminat eā. In hui⁹ signū dum btā agnes fuis set ducta ad lupanar loc⁹ ille cepit ir/ radiare celesti lumine vt null⁹ eā in/ tueri posset. eo q̄ ei⁹ aia erat decorata lumine gr̄e. Itē ania est pulcrior celo empyreo. qz illud celū ideo est creatū vt in eo bti maneāt. et sic finis celi est be/ atoz mansio. Unde illō celū ornatur a coꝛpib⁹ beatis. z eoꝛ coꝛpa ab aia/ bus z aie a gratia. Itē gr̄a est pulcri/ or aia rōnali. qz aia sine gratia est de/ formis. nā gratia est anie pulcritudo. Similiter est pulcrior q̄z angelica na tura. q̄a minor angelus in celo cum gratia est pulcrior q̄z lucifer q̄ fuit oi/ bus natura nobilior. Unde animaz decorā gratia de⁹ pater acceptat in fi/ liū. deus filiꝰ in sponsam. spūssanct⁹ i habitaculū ꝓpter eius pulcritudinez. De qua dicit Ecci. xliij. Pulcritudinē candoris ei⁹ admirabitur omis ocu/ lus. scz angelicus et humanus. O igi tur aia saluāda būc gr̄e cādore req̄rez ꝓfua. bāc vestē nuptialē idue. ne tēpe iudicij dicat tibi. Amice quō huc itra sti nō habēs vestē nuptialē. ligat⁹ ma/ nib⁹ z pedib⁹ mit. rē. ¶ Tercio sublimi tas diuie gr̄e ꝓgnosci pōt ex ei⁹ pciositate. nā pciositas gr̄e cognoscit ex ꝓpatōe oiz pciosoꝛ. q̄tuor ei sūt genera bonoꝛ p/ cioſoꝛ. Primū ē coꝛpaliū inf̄ q̄ pcipu um est vita. q̄ tam pciosa est cuilibet

Feria tercia post pēthe.

q̄ oīa que habet hō dat p̄ nia .i. vita sua. Job. ij. Sc̄ōm est sensibiliū int̄ q̄ p̄mū locū tenet sapīa. Sap̄. vij. Infinitus em̄ thesaur⁹ sapīa quo q̄ vsi sūt p̄tīpes facti sunt amīcīe dei. Tercīū est bono⁹ spūaliū inter q̄ p̄mū locū tenet angelica natura. Quartū est bono⁹ sup celestiū sup̄ que ponit diuina ēntia. Sed pfecto maio⁹ est p̄ciositas diuine gr̄ie co⁹palīū bono⁹uz imo z ipa vita hoīs. Ideo scti martyres magis voluerūt amittere oīa co⁹palia z ip̄a vitā q̄z gr̄am fm saluatoris ꝓsiliū. Mar. x. Nolite timere eos q̄ occidūt co⁹p⁹ aiam aūt nō possunt occidere. q⁹ gr̄a dei est vita ēna. Itez p̄ciosio⁹ est gr̄a q̄z bonū spūale. q⁹ certe meli⁹ est esse in gr̄a q̄z in sapientia z sc̄iētia. q⁹ multi habēt sciam vel sapientiam et etiam spm̄ pphetie. z mīracula faciēdi donū sed nō habēt gratiā gratūfaciēt̄e, vt patz de Balaam Numeri. xxiij. De q̄bus dicit Bern̄. in meditatōib⁹. Multi mlt̄a sciūt z seipos nesciūt. Itē p̄ciosio⁹ est gr̄a q̄z bona celestia. q⁹ pfecto meli⁹ est esse hoī in gr̄tia q̄z esse angelū sine ea. Sil⁹ p̄ciosius est esse i gr̄a q̄z esse equalē deo. Unde meli⁹ fuisset lucipo si appetisset esse in gr̄tia q̄z esse equalē deo. Vincest⁹ q⁹ dñs volens p̄ciositatē sue gr̄e oñdere ait paulo. Sufficit tibi gr̄a mea. Ecce patz gr̄e sublimitas. ¶ Secundo ex vbis thematis possum⁹ notare gr̄e diuie fructuositatē exq̄ dicit. Per me si q̄s introierit saluabit. Sal⁹ em̄ hoīs est totus fruct⁹ vite p̄nis. Un̄ gr̄tie ser fructus inter alios ponam. scz.

¶ Primo q⁹ op⁹ acceptū reddit
¶ Secō q⁹ mortale pctm̄ expellit.
¶ Tercio q̄a in bono firmū efficit.
¶ Quarto q⁹ in deo delectari facit
¶ Quinto q⁹ hostes anime vincit.
¶ Sexto q̄a in celestē patriā ducit.

¶ Primus diri fruct⁹ est gr̄e q⁹ bo op⁹ acceptū reddit. Ubi ē notādum q⁹ duplex est opus bonū. Quoddā ē op⁹ naturale qđ nō excedit facultatē nature. z tale pōt hō facere sine gr̄a gr̄ūfacīte sicut est edificare domū. plātare vineā ieiunare orare. imo deū sup oīa diligere. Aliđ est bonū opus. s. meritoriū z deo acceptū qđ excedit facultatē nature. z tale nō possum⁹ facere sine dei gr̄a. Unde Aug. li. de correctōe z gr̄ia. Sine gr̄a nullū p̄sus siue cogitādo siue volēdo siue agēdo z amādo faciunt homies bonū sed z meritoriū. Dic Ber̄. sup cāti. Sciāt int̄ hostes gr̄e nequ ad bonū cogitandū sufficere co⁹ hūanū. iō canit ꝺ eo eccl̄ia. Sine tuo numie nihil ē i hoīe nihil ē inocuū. Dui⁹ ei sil̄itudinē ponit Inf. li. ꝺ gr̄a z li. ar. q⁹ t̄ra spinas z tribulos z herbas ñ nēcarias ꝑ se germiat. vite vo necessaria ñ sine semie. q⁹ aia nr̄a ē sic t̄ra. volūtas ē sic semē. gr̄a ē sic ros vl aq̄. nil⁹ a ci t̄ra q̄nrūcūq⁹ bona cū q̄licū q⁹ semie bono germiat si hūiditate careat. ps. Ania mea sic t̄ra sine aq̄ tibi. ¶ Secōs diuie gr̄e fruct⁹ ē q⁹ mortle peccatū expellit. Nūq̄z ei gr̄a gratuita stare pōt cū pctō mortali. z nullū peccatū mortal⁹ tenebra sine luce gratie expellit. vñ Beda. In q̄cūq⁹ corde ds p gr̄am adest mor vicio⁹ vniuersa z aduersitat⁹ mōi siue spirituū malignor⁹ bella q̄escūt. z Ro. iij. Justificati gr̄a ꝑ gr̄az ipi⁹. Hoc āt sic ꝺclarat b. Tho. j. q. criij. Nō peccādo deū offendit. offensa āt ñ remittit alicui nisi ꝑ q⁹ animo⁹ offēsi pacat⁹ offendēti. z tō p̄s ꝑ pctm̄ remitti ꝺr q⁹ de⁹ nob pacat⁹ q̄ qđē paꝺsistit i dilectōe q̄ de⁹ nos diligit. dilectōis vo effect⁹ ei⁹ i nob p pctm̄ tollit. z cuicūq⁹ remittit offensa fit p offēsi benuolētiā q̄ dī gr̄a. ¶ Tercī⁹ diuie gr̄tie fruct⁹ est q⁹ in bono op̄e firmū efficit

Sermo

Sine em̃ diuīa gr̃a null⁹ p̄ōt motus
corp̄is z aīe supare. qz hr̃ Hen̄. vj. q sē
sus et cogitatio cordis hūani sunt p̄/
ni ad malū ab adolescētia sua. Hinc
et Ber̄n. Multis ait dar̄ gr̃a cōuer/
tendi sz paucis p̄seuerādi. Uñ null⁹
dei p̄cepta sine a diutorio gr̃e p̄ōt adi/
plere vt dicit b. Aug. Nemo viribꝫ su/
is iplet qđ de⁹ iubet nisi ip̄e iuuet ad
faciēdū qđ fieri iubet. Quart⁹ diuīe
gratie fruct⁹ est qz in deo delectari fa
cit. Nā qlibz in gr̃a em̃s de bono ope
gaudet. qz em̃ si bñplacitū intelligit fa
ctū. Ideo dicebat Sap̄. xij. O q̄s sua/
uis ē dñe spūs tu⁹. Ania em̃ sine dele/
ctatōe esse nō p̄t. aut em̃ delectat i sū/
mis z contēnit infima. aut i infimis
z despicit sūma. Uñ Ber̄. Delicata in
qt z p̄ciosa est diuīa ?solatio sz nō da
bit admittentibꝫ aliena. qz ōr Job. x/
viij. Nō inuēiet i terra suauit viuētiū.
qz talis delectatio terrena ē vitiosa. z
cū diuina delectatōe sit̄ esse nō potest.
Sap̄. j. In malivolā aīam nō intrabit
spūs sapie. nec habitabit in corp̄e sub
dito peccatis. Et bene dicit subdito
peccatis. qz aliō est subditū cē p̄ctis.
aliud supiorē. aliō cū peccato. Ille nā
q̄ subditus est cui p̄cā dominār̄ p̄ s̄
Iniq̄tates mee supgresse sunt caput
meū. Ille p̄ctis supior est qui ea supa/
uit. p̄s. Confringā illos nec poterunt
stare cadent subt⁹ pedes meos. Cum
p̄ctis vo sunt oēs. j. Job. j. Si dixerī/
mus q⁹ p̄ctm̄ nō habem⁹ nosmetip̄os
seducim⁹ z vitas in nobis nō ē. Qui/
v⁹ diuīe gr̃e fruct⁹ ē. qz hostes aie vicit.
Nam vnus nr̃ hostis. s. ppria caro in
sepabilit̄ nos circūcingit. alij vo. s. mū
dus extra se viuū ire nō p̄mittit. Ter
cius aūt vicz diabol⁹ die noctuq; cir/
cūit q̄rēs quē deuoret. Et sic ita sum⁹
vallati istis inimicis q⁹ ppria z trute
euadere nō possum⁹ nisi gr̃a dei ad/
iuti. Ideo dicebat p̄s. Adiutoriū no/
strū in noie dñi q fecit celū z terrā. laq
us cōtritus est z nos liberati sumus.
Sextus diuie gr̃e fruct⁹ est qz in cele/
stem patriā ducit. Null⁹ em̃ i illā glo/
riam dei intrare potit sine gr̃a. iuxta
illud Ro. vj. Gratia dei vita eter̄na. Et
si intrare p̄mitteret sz tñ ille i ipa gl̃ia
gaudere nō posset. qz gl̃ia est gr̃a ?sū/
mata. sed ei dicet. Tollat impi⁹ ne vi
deat gl̃iam dei. Ideo monet vnūquē/
q⁹ apl's. ij. Cho. vj. Hortamur inquit
vos ne in vanū gr̃iā dei recipiatis. gr̃/
tiam vicz creatōis redemptōis iusti/
ficatōis. ac celestis boni p̄missiōis et
diuie charitatis. Tercīū ex p̄missis
vbis saluatoris documētū notare pos
sum⁹ būane p̄patōis facilitatē. cū ōr.
pascua inueniet. Inueniet p̄fecto q̄li/
bet p conatū li. ar. pascua gr̃ie h z pa/
scua gl̃ie in futuro. Nā sicut ostiū q̄li/
bet facilit̄ i domo p̄t inuēire. vt ōr. iij.
metaph̄. In forib⁹ q⁹ delinq̄t. sic p no
strū ostiū rp̄m facilit̄ inuenire p̄t ois
hō gr̃iam. Uñ p rp̄m facili⁹ est inuēire
gr̃am q̄ lucrari vnū florenū. imo fa/
cili⁹ q̄ vnā ouē. Et certe citi⁹ q̄ lucra/
ri vnū denariū. Nō est. in negociatōe
talīū moza req̄rit z labor exterior. sz i re
cuperatōe gr̃e ex pte nr̃a solū debit⁹ mo
tus li. ar. q motus nō req̄rit vnā bo/
ram. qz dicit bi. Bre. Nulla penit⁹ mo
ra inter penitētē z p̄cā remittētē. inter
gementē z gemit⁹ exaudientē. z Ezech.
xviij. Quacūq; hora p̄cōr ingemue/
rit oīm iniq̄tatū ei⁹ ñ recordabor. Nō
in ingressōe gratie nō p̄cipit tibi chr̄ist⁹
meus dī. Vade romā bierlimā vl' ad
fines terre. vl' centū miliaria aut tria
z ibi tale donū inuenies q̄ ad mei a/
micicīā deuenies q̄ opa tua oīa meri
toria crūt. q vitā eter̄nā acq̄rere potes sz
solūmō ad tuuz cor dirigit vt illud ei
būiles z ei p̄pes p p̄cī detestatōnem.

Feria tercia post pēthe.

et contritōem. z de cetero nō ꝓmitten di ꝓpositū. qz tūc deꝰ coꝛ contritū z hu miliatū nō despiciet. ¶ Quocirca ē notādū q̄ inꝛ alia gr̄am deꝰ ꝑ q̄tuoꝛ solet boibꝫ largiri. scz

¶ Primo ꝑ cōcreationem

¶ Scōo ꝑ internā sanctificatōnem

¶ Tercio ꝑ sacramēt̄oꝝ susceptōem.

¶ Quarto ꝑ cuiuslibz vtuꝫ operatōez.

¶ Primo dixi q̄ pīssimꝰ deus donuꝫ siue gr̄e solz largiri boibꝫ ꝑ ꝓcreatōem sic̄ ꝑmis pentibꝫ. q̄bꝫ mox vt creauit sup̄ naturā largitus est gr̄aꝫ: vt dicit Ecci. xvij. Deꝰ creauit hoiez rectum z fm se vestiuit eū vtute. Sed in hac g̃ tia paꝛ steterūt. Circa q̄ dic̄ b. Tho. j. ij. q. cix. ar. x. q̄ maꝰ donū ꝓcedit mō ꝑ gr̄am xp̄i q̄ in statu innocētie habu it ꝑmus hō. qz in statu innocētie ac cepit ꝑmus hō donū ꝑ q̄ posset i bo no ꝑseuerare. non aūt accepit vt ꝑse ueret. Verūtn̄ hō in statu innocentie facilꝰ poꝛat ꝑseuerare i bono per do num gr̄e q̄ nūc possumus. eo q̄ tunc nulla erat rebellio carnis ꝛ̄ spm̄ sicut modo ¶ Scōo clemēs deꝰ solet gr̄am suā largiri boibꝫ ꝑ internā sctificatōez Sicut ptꝫ Viere. j. Priꝰ q̄ vtero foꝛ marē te noui te. z añq̄ exires de ven tre sctificaui te. Sil̄ ptꝫ Lu. j. de Jo hāne baptista ¶ Tercio deꝰ solz suam gratiā largiri boibꝫ ꝑ sacramēt̄oꝝ de bitā susceptōem. Nā vt dic̄ Astesanus i sua sūma li. vij. ti. xvij. q̄ hec duo sa cramenta directe sunt ordiata ad g̃ti am acq̄rendā. s. baptism̄ z penitētia. Et in ist̄oꝝ sacꝛoꝝ susceptōe nō req̄rit de necessitate accedere cū caritate vel gratia sed cū ꝑuia dispositōne. s. cū at tritōe. Alia aūt sacramēta sūt ordiata ad gratiā habitā ꝓmouendā. ad q̄ cū gratia habita vl̄ credita de necessita te est accedēdū. Quia dic̄ Tho. in. iij. dis. xxiij. q̄ existēs i pct̄o mortali siue occulto siue manifesto z accedēs ad su sceptōz cuiuscūqz sacr̄i gr̄a ei nō infun dit̄ sz peccat mortal̄. Et ire ꝑ dic̄ Sco tus in. iiij. di. xxiij. q̄ q̄cūqz digne acce dit ad q̄cūqz sacr̄m infundit̄ ei g̃tia.

¶ Quarto deꝰ mīficoz solet boibꝫ suaz gratiā largiri ꝑ quālibz vtutē. Prio ꝑ verā ꝓtritōem. vt ptꝫ in Iatrōe. Lu. xxiij. Scōo ꝑ vbi diuini deuotā audi tōem. vt ptꝫ Act̄. x. Adhuc petro loq̄n te coꝛnelio z q̄ cū eo erāt vba hec ceci dit̄ s. s. sup oēs q̄ audiebāt vbū. fm ly rā in sig̃ visibili. s. in linguis igneis. Tercio ꝑ penalē ꝓsumatōz ꝑ xp̄o. vt ꝑ in inocētibꝰ z martyribꝰ. z sic̄ aliꝭ vtutibꝰ. Vñ Noe inuenit gr̄am ꝑ vtutē puritat̄ z inocētie. Gen. vj. Abra ham ꝑ vtutē libalitatis. Genesis. xix. Loth ꝑ vtutē hospitalitatis. Gen. xx. Moyses ꝑ vtutē mititatis. Nūe. xij. Dñi nr̄i iesu xp̄i mater vgo ꝑ vtutem hūilitat̄. Lu. j. ¶ O diuia gr̄a q̄ ꝑciosa es. O diuia clemēcia q̄ liberal̄ es q̄ oi bus hoibꝫ etiā tuis inimicꝭ sic̄ Logi gricia q̄ stulta es q̄ te nūc i ist̄o tēpoꝛ re accepto z salutis ꝑ aliquā vtutē ad gratiā suscipiendā nō disponis. Ecce deꝰ tuꝰ benignꝰ ē. Ecce sacr̄a q̄si gr̄e va sa ꝑata sunt. Ecce nūc habes sanitatē Accꝛe igit̄ nūc qz certe nō inuenies in foꝛo iusticie. in die. s. iudicij. O si nunc vna aīa damnata veniret huc z que reres ab ea quō se ad gr̄aꝫ ꝑparz si pos set. Vere rñdeꝛz q̄ vsq̄z ad finē mūdi i colūna acutissimis raſoꝛibꝰ ascēderet z descenderet vt q̄tidie mozeret vt tm modo mīmā gratiā inueniret. vel in foꝛnace ignito tot annis eligeret cre mari quot sūt herbe ēre. arboꝛes silua rū z arene maris. O igit̄ deꝰ cīne respi ce nūc fatuitates hoim pct̄oꝝ q̄ꝛom studiū ē in pctis delectari. nō curādo de tua gr̄a. imo nesciētes etiā si ē g̃tia

vel nō. Tales certe nō introibūt per ostiū xp̄m sed solū illi q̄ se disponūt ad grām. Quā nobis p̄stare dignet xp̄c

¶ De eadem feria tercia p̄ penth.

Sermo lxxiij.

Per me si quis

introierit saluabit z ingredietur z egrediet z pascua inueniet. Joh. x. et in euāgelio. Verba sc̄i cleamentis xp̄i se ostiū nominātis z dicētis. Per me. i. p̄ gratiā meā si q̄s introierit ad fidem. z egressus fuerit ō hac vita saluabit. q̄ inueniet pascua vite eterne ex visiōe mee diuitatis z būanitatis. Nō sicut ad corp̄alē cunctria sunt necessaria. ita ad eundū spiritualiter. scilicet

¶ Primo termin⁹ a q̄ recedat.

¶ Scōo termin⁹ ad quē p̄ficiscat.

¶ Tercio quō conatus reguleť

Primo inquā ad corp̄al⁹ eūdū est nec̄ssari⁹ termin⁹ a q̄ recedat. Sic spiritualiť eunti ad vitā necesse ē recedere ab eo qō est siue p̄cōr siue erūtēs infa. nō dico q̄ gīam p̄dat sz cū gratia ad p̄fectōem vadat. Doc ē qō dic̄ Augu. li. de vbis dñi. Sp tibi displiceat qō es si vis puenire ad id qō nonduces. Nā vbi tibi placuisti ibi remānisti. si aūt dixisti sufficit p̄isti. Et Ber. Ubi incipis nolle esse melior ibi desinis ee bonus. Nā teste btō Grego. in omel. Nō sufficit mala nō agere nisi etiā q̄s studeat se in bonis opibus exercere. Et Bern. in q̄dā epl'a ait. Nemo p̄fectus est q̄ p̄fectior esse nō appetit. z eo p̄fectior se q̄s approbat vt ad melioꝛē p̄fectionē tēdat. z b̄ ē qō dic̄ apl's j. Thoꝛ. xij. Emulamini charismata meliora. De hoc etiā Aug⁹. li. de vbis dñi sic dicit. Semp̄ p̄fice z noli in via deficere. noli retroire. noli deuiare. r̄ectur et pascua xp̄c

manet in via qui nō p̄ficit. retrocedit a via qui ad ea reuoluit vnde iā recesserat. A via deuiat q̄ a fide apostatat.

¶ Scōo ad eundū corp̄aliter est necessari⁹ termin⁹ ad quē p̄ficiscat. Sic spūaliter debem⁹ tēdere ad terminuz vite nostre q̄ est de⁹. Qui em̄ terminū vite sue deū nō ponit vita bestiali vi uit. Propterea dicit Aug. Tu fecisti nos ad te. ideo inq̄etū est cor nostrum donec requiescat in te. ¶ Tercio quo q̄ ad eūdū corp̄al⁹ ē necessariū vt ad recedendū a malo et p̄ficiendū in bono p̄ conatū reguleť z sollicite laboꝛet p̄ficere. Quia dicit Aug⁹. Nō respicit de⁹ q̄d es sed q̄d esse desideras. Idē ait Ubi desideriū finit ibi nō est p̄fectus sz defectus. Intantū q̄ppe est deo accepti desideriū p̄ficiendi vt si impedit⁹ q̄quo modo nō posset exequi de⁹ largus ip̄m tm̄mō desideriū remūerat. Quod p̄obat Bern. sic inq̄ens. Sūt multi qui tota vita ad p̄fectionē tendunt: et tamē nūq̄z attingūt. sed cum p̄ vitam deficiūt reddit eis quod bic dispensatoꝛie negat. Et q̄ nos oēs conamur p̄ christū ostiū introire in sancta sanctoꝛū in celestib⁹. ideo necesse ē nobis vt recedamus a malo et p̄ficiscamur ad deum dei filium christum qui dicit. Per me si quis introierit saluabit. et ingredietur et egredietur z pascua inueniet. Unde ex bis verbis de effectu spūssancti tria declaremus (ip̄ius gratia) salutis documenta. scilicet.

¶ Primū spūssancti beneficiū impēsum intrantibus. ibi. Per me si q̄s introierit sal. xp̄c.

Secundū spiritussancti beneficiū impēsum p̄ficientib⁹. ibi. ingredietur

¶ Tercium spiritussancti beneficiuz impensum egredientib⁹ ibi. et egredietur et pascua xp̄c.

Feria tercia post pēthe.

Lrimū documētū dixi declarā/dū ex pmissis vbis themat̄is spūsscti bñficiū impensū intrātib⁹ cū dr̄. p me si qs introierit saluabit. null⁹ vo saluabit nisi spūsctō trahat. Ūñ intrātes ad statū salutis qb⁹ bñficiū spūsscti i/pendit sunt in triplici statu. scz

Primi sunt peccantes

Secundi sunt penitētes

Tercij sunt incipientes

Primi intrātes ad statū salutis qb⁹ beneficiū impēdit sunt peccātes. z bis spūsctus ml̄ta bñficia ipēdit. qz pmo dat subsidiū. scdo differt supplicium. tercio expectat ad saluādo⁹ ꝓsortium. Primū nāqz spūsscti bñficiū intrare volentib⁹ ad statū salut̄ qđ ipendit ē. qa dat subsidiū ill'. Ut em dic̄ Augus. Pctōr nō est dign⁹ pane q̄ vescat. Sz vt dicit Sap̄. xij. O q̄s bon⁹ ē spūs tu⁹ q̄ largit pctōri bona sua. Ūñ Matth. v. dicit. Qui solē suū oriri facit sup bonos et malos z pluit sup iustos z iniustos. Ubi Aug. ait. Non solū dixit. q̄ facit oriri solē sz addidit suū. scz quē ipe fecit. ex q̄ mouemur. ex q̄nta libalitate ex pcepto dei pstare debemus q̄ nō creamus sed ex muneribus accepimus. Secūm deinde bñficiū s. l. peccantib⁹ ipensū ē. qz differt ill' supplicū q̄ statiz vt peccāt mererent excecari. infatuari z oib⁹ bonis naturalib⁹ puari. z isup eternal̄ dānari. Sed spūsctus clamat p ezechielē. c. xviij. di. Nolo mortē pctōris sz vt magis ꝙuertat z viuat. vita. s. gr̄e. Tercūm s. l. bñficiū peccantib⁹ ipensū ē q⁹ eos expectat ad saluādo⁹ ꝓsortiū. quosdā p mensem. q̄sdaz p annū. quosdā etiā p decēniū ꝛc. qō spūsctus facit ex benignitate sua. z ñ ideo qz nō oderet pctm vel nescirz aut nō posset punire. sz qz benign⁹ est. hic Sap̄. j. dr̄. Benignus est em spūs sapiētie. s. qz ad pniam expectat z ñ malignus vt nō indulgeat. Et ꝑs. Spūs tuus bon⁹ deducet me in trā rectam. Sz heu pleriscz peccātib⁹ q̄ vñ debēret recipe occasiōem ꝙuertēdi se ad penitētiā inde indurāt. vicz ex spe remissiōis peccator̄. Si em scirēt sibi nūqz remitti pctā nō tā facile peccarēt. et tenūt diuinā bonitatē. De q̄bus ait apl's Ro. ij. An diuitias bonitat̄ patiētie z longanimitat̄ ei⁹ ꝙtēnis. Ignoras qm benignitas dei ad penitentiā adducit z tu thesaurizas tibi irā dei. Ubi Amb. ait. Grauiē ei peccat q̄ impunitatē sibi ꝓmittit. Cui⁹ q̄ dei bñficia ꝙtēnit. grauissime q̄ranqz ignoras ipam dei benignitatē spernit.

Secūdo siqdem intrātes ad statū salutis sūt ve penitentes. q̄bus spūsctus bñficia quatuor impēdit. Prio baptizat. Secdo baptizatos ꝙsignat. Tercio ꝙsignatos edificat. Quarto edificatos xpo incorpat. Primo inqz spūsctus baptizat seu lauat a pctis tam originalib⁹ q̄z actualib⁹. iuxta illud Act. j. Vos aūt baptizabimi spiritu sctō nō post multos hos dies. Nec aūt baptizatio mai⁹ ē q̄z trāsitus filiorū isrl̄ p mare rubꝝ siccis pedib⁹. qz ille trāsitus fuit figura hui⁹ baptismi: ꝛs q⁹ dicit apl's. j. Chorꝝ. x. Oēs mare trāsierūt z oēs sub moyse baptizati i nube et mari. z subdit. Necaūt in figura facta sunt nr̄i. Et qz vt ad Eph. ij. dr̄. Omnes nascimur filij ire. ió q̄si qz ex spūsctō nō renascit in crīa morte manebit. put xp̄s declarauit Nicodemo Joh. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua z spūsctō nō pōt videre regnum dei. Et cū q̄reret Nicodem⁹. quō pōt hō intrare in vtez mr̄is z renasci etz sit senex. ait illi xp̄s. Nō natū est carō ne caro est. et qđ natū est ex spū spūs est. i. q̄ natiuitatē carnalē boies generant ad vitā carnalē. sed q̄ natiuitatē

spūalē ad vitā spūalē. ℣ Scdo ſ.ſ. baptizatos ꝓſignat ſignū caracteris imꝑmendo in aniam baptizati. de q̄ ſig dicit apl's Eph.j. In q̄ credētes ſignatiestis ſpū ꝓmiſſiōis ſcto. Dic igr res ſigta alicui⁹ magni regis ſig̃nō de facili pdit. ita aia ſ.ſ. baptizata. iuxta illd Apoc.vij. Nolite nocere terre z mari neq; arboribꝫ q̄ duſq; ſignem⁹ ſuos dei nr̄i in frōtib⁹ eor. Et iō q̄libet fideliſ ß ſig̃ caracter ſignat⁹ dr ſ.ſ. porta re ſup cor ſuu. qđ ipe petit Can. vij. di. Pone me vt ſignaculū ſup cor tuum. ℣ Tercio deniq; ſ.ſ. ꝓſig̃tos edificat in dei bīraculū. iuxta illud Eph.ij. In q̄ z vos coedificami in bīraculū dei in ſpūſcto. pax nāq; eſſet baptizari z ſignari niſi ſ.ſ. poſtea inhabitaret cor z poſſideret a baptizato. iuxta illud j. Thor. iij. Neſcitis q̄ templū dei eſtis vos z ſ.ſ. habitat in vob. ℣ Quarto ſ.ſ. edificatos incorpat xp̄o. Iuxta illud j. Thor. xij. Dēs nos in vno ſpū vnū corp⁹ ſum⁹. Et j. Thor. vj. Qui adheret deo vn⁹ ſpūs efficit cū eo. Nā ſic corp⁹ organicū eſt inſtrumētū anie ad opandū. ita ala eſt inſtrumētū ſ.ſ. ad op⁹ ſalutis ꝓficiēdū. z ita oēs fideles p ſ.ſ. ſūt vnū corp⁹. ſinguli aūt alt alt⁹ mēbra. Uñ bō ſi vis cog̃ſcere an ſis mēbrū xp̄i. cog̃ſces i ſ q̄ ſi nullū ledis z nullū ſpernis. nulli inuides ſz cōpateris afflictis. Dic em̄ apl's. q̄ ſi gl'iat vnū mēbrū cōgaudēt cetera. Et ſi patit vnū mēbrū cōpatiūt oia. Uideat igit q̄libet ania q̄ntum ſe vilificat p pctm̄ mortale q; abijciet a xp̄i corpe ei⁹ ſpūs nō hīs. Juxta illud apli. Qui nō hīt ſpūm xp̄i hūj nō ſūt ei⁹. ſz accipiūt ſignū diaboli in ipor aniab⁹ polluētes dei excelſi tēplū. z iō merito pibūt. De q̄ bus dic apl's. j. Thor. iij. Si q̄s tēplū dei violauerit diſpdet illū de⁹. Ecce patz quō benignitas ſ.ſ. dat penitēti bus auxiliū reuertēdi. iō differt inferre vindictaz. q̄nport⁹ expectat ad numer filioz dei. Inſup penitētes baptizatos ꝓſignat in tēplū deo edificat ac xp̄o ſuauiſ incorpat vt vno ſpū ei dē vniant. ℣ Tercij intrātes ad ſtatū ſalutis ſūt incipiētes bona opa ad dei gl'iam z ipor ſalutē. Et hīs ſ.ſ. tria ſpecialia bñficia ſua impēdit. ſ.

¶ Primo carnē mortificat.

℣ Scdo ſpm̄ fructificat.

¶ Tercio volūtatē deo ꝓformat.

℣ Primo dixi q̄ ſ.ſ. dona incipiētiū carnē mortificāt. q; ſtatim facit auſteraz vitā ducere ac carnē ſpūi ſbdere. Dic ait apl's Rom. viij. Si ſm carnē vixeritis moriemi. ſi aūt ſpū facta carnis mortificaueritis viuetis. Ubi Aug. in ſoliloq̄o dic. Deus⁹ eſt ſūmū bonū. anima vo magnū bonū eſt. nō tñ ſūmū bonū. Caro aūt noſtra nec ſūmū bonuz eſt nec magnū bonū eſt. ſed puū. Et q̄ bus verbis vult oñdere q̄ ania exīs inter ſūmū bonū z puū bonū. id ē inter deum z carnē eſt inferior deo z ſuperior carne. iō debitrix eſt deo vt ſm deū viuat. nō aūt carni vt ſm carnez viuat. ſed q; caro ꝓcupiſcit aduerſus ſpm̄. ideo ei reluctar intrātū q̄ aia virtute ꝓpria nō poteſt illā ſupare ſed indiget ſ.ſ. auxilio. qđ petebat ps. di. Et ſpm̄ ſctm̄ tuū ne auferas a me. q; canit ſic eccl'ia. Sine tuo numine nihil eſt in hoīe nihil eſt inoxiū. ℣ Scdo ſ.ſ. dona incipiētiū anias fructificāt. Nā dicit ſctus Tho. j. ij. q. lxx. q̄ actus ſiue opatio duob⁹ modis ꝓcedit ab homine. Uno mō ſm facultatē rōnis. z talis opatio dr fruct⁹ rōnis. Alio mō opatio ꝓcedit ab hoīe ſm altiorē virtutem. que eſt virtus ſ.ſ. z talis opatio dicit fructus ſ.ſ. De quo dicit apl's Gal'. v. Fructus aūt ſpūs eſt charitas gaudiū. pax. patiētia. longanimitas.

Feria tercia post Pentheco.

fides.bonitas.benignitas.mãsuetu/ do.modestia.cõtinẽtia.castitas. Hĩ sũt duodecim fructꝰ q̃s hic colligim9 z in eternũ illis fruimur. Fructus vo carnis ẽ coꝛruptio de q̃ colligũt vmes z cineres. Tercio q̃z s.s.dona incipiẽ tiũ volũtates deo ꝓformãt.cuꝰ figu/ ra Ezech. ij. sic ꝺr. Ingressus ẽ in me spũs postq̃z locutꝰ ẽ mihi z statuit me supꝑ pedes meos. vbi glo.interli. ait. Hic est rectꝰ oꝛdo.vt postq̃z bõ audie rit z didicerit q̃d sit agendũ recipiat spm̃ in coꝛde.i.spũale volũtatẽ ad faci endũ vt sit instructꝰ in audiẽdo q̃ntũ ad intellectũ z inflãmatꝰ q̃ntũ ad affe ctum s.s.recipiẽdo. vt dicat illud apli Epb.iij. Nos sum9 circũcisio q̃ seruí/ mus in spũ z gl̃ia in xpo fiduciã ha/ bẽtes. Salutꝫ fiducia vo infundit a spũsctõ qñ volũtas bois ꝓformaꝫ di uine.vt qõ illa velit fieri ista impleat. Scõm documẽtũ declarãdũ ex pre/ missis thematꝫ vbis est spũsscti bñfici um impẽsuꝝ ꝓficiẽtibꝫ in bono cũ ꝺr. Ingredieꝫ qz ꝓficiẽtes ibũt de vrute i vrutẽ donec videãt deũ deoꝝ in syon Uñ s.s.q̃ttuoꝛ bñficia specialia ipen/ dit in bono ꝓficientibꝫ.s.

Primo qz ipos fecũdat.

Scõo qz illos delectat.

Tercio qz eos libertat

Quarto qz ipos oꝛare instigat.

Primo nãq̃z s.s.ꝓficiẽtes i bono fecundat bonis cogitatiõibꝫ rectis lo cutiõibꝫ z iustis opatiõibꝫ. Hinc Esa. xvj.ꝺr. Dñe a facie tua cõcepim9 z q̃si pturiuim9 z peperim9 spm̃ salutꝫ. Nã s.s.fecũdat z impꝛegnat cogitatũ ꝓ fi/ dem Matth.j. Qõ em̃ in ea natuꝫ est de spũsancto est.quia Maria ꝑus cõ cepit xpm̃ mẽte q̃z carne.z beatioꝛ fu/ it xpm̃ ꝙcipiẽdo coꝛde.i.fide q̃z carne. Scõo deniq̃z spũssanctꝰ ꝓficientes in bono delectat, iõ dicit sapiẽs Eccl. xxiiij. in dei ꝑsona. Spũs meus sup/ mel dulcis.vñ Bern̄.i sermõe. lxxiij. ait. Quicqd amaꝝ videt vnctio spũs/ sancti dulce facit.molestꝰ est qñq̃ pe/ nitẽtie labor. coꝛpis afflictio grauis abstinẽtia onerosa.z in psalmis z vi/ gilijs doꝛmitat aia nr̃a p̃ tedio. Et q̃/ re.nõ ob aliud sane q̃z ꝑter inopiam spũs. Et infra. Spũs em̃ sanctꝰ adeo dulcis est q̃ moꝛtẽ facit dulcissimã at q̃z suauissimã.hec ille. Qz quare hoc. quia ania deuota inuenit locum vbi requieuit delectabiliter. Pro quo est sciendũ q̃ aliquis quiescit in aliquo loco tripliciꝛ rõne.s.ꝑter delectatõis ignoꝛantiã.delectatõis vehemẽtiã.ac delectatõis affluentiã. Primo inquã aliquis requiescit in aliquo loco ꝑ delectationis ignoꝛantiã. nescit ei ali um locũ quo ꝑ melioꝛi delectatõe tẽ/ dat.z sicut bꝛutũ quiescit in delectati one cibi.quia nescit aliã delectationẽ melioꝛẽ. Hinc Aug.li.lxxiij. qstionũ diẽ. Fructes q̃libꝫ coꝛpis voluptate nõ absurde estimanꝫ bestie. Scõa ratio quare aliquis quiescit in loco non q̃ nesciat aliũ locũ melioꝛẽ sed ꝑter de/ lectatõis vehementiã que detinet ipꝫ in loco illo.sicut quãdo locus est deli ciosus tunc homo desistit etiã ab iti/ nere incepto. Sic etiã peccatoꝛ quie/ scit in delectatione peccati.nõ q̃ nesci at aliam delectationẽ melioꝛẽ sed i ilꝫ la ratio absoꝛbet z detinetur. Tercio aliquis quiescit in aliquo loco ꝑter ois boni affluentiã.q̃ quidem affluẽ/ tia oñis boni tripliciter habet. Pri mo in spe z sic habent iusti in via per gratiã valde dulciter. Jucta illud ps. Gustate z videte q̃m suauis est dñs. Scõo affluentia ois boni habet ꝙ p/ sentiã glorie sicut habẽt beati i patria z hĩ inebriabunt. Jucta illud ps. In/ ebriabunt ab vbertate domꝰ tue. ita

ꝓ nihil vltra illud bonū appetāt. ſm qđ dicit ꝑs. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Tercio affluentia oīs boni eſt ꝓ oīmodā ꝙuenientiā eſſentie diuine. z talis ſolūmō eſt ī ſancta trinitate zc. O de⁹ glorioſe. O pie xꝑe. ſi ſic es dulcis te recogitantib⁹. quid tunc te vidētib⁹. certe illud qđ oculus nō vidit. auris nō audiuit. nec in cor hominis aſcēdit. ¶ Tercio ſ. ſ. ꝓficientes in bono libertat. quia nulla lege cogitur ſed libere agit bona. iuxta illud. j. Thim. j. Lex iuſtis poſita nō eſt. ſz iniuſtis z nō ſubditis. Sed vt dicit ap'ls ij. Thor. iij. Vbi ſpūs dñi ibi libertas. q.d. licet demones z peccatores vim faciant in corpe. tamē vim inferre nō poſſunt in mēte. Ynia eīm ſ. ſ. illuſtrata eſt libera a ſeruitute peccati z diaboli z regnat in dei ſeruitio. ¶ Quarto quoqz ſ. ſ. ipos in bono ꝓficientes orare inſtigat diſcrete. mūdani eīm et carnales neſciūt diſcrete orare. ſed qđam petūt diuitias. quidā honores. quidā ſanitates. quib⁹ dicit dñs illō Math. xx. Neſcitis quid petatis. Sz ſpūſſanct⁹ inſpirat homi quid debeat petere. Iuxta illud Rom. viij. Nam quid orem⁹ neſcimus ſed ſpūs poſtulat ꝓ nobis. id eſt poſtulare facit nos gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Vnde etiaz Job. xxvij. dicit. Spūs eſt in hoibus et inſpiratio oipotentis dat intelligētiam zc. Et talium orōnes ſunt exaudibiles quia ſunt veri adoratores. iuxta illud Johā. iiij. Veri adoratores adorabūt patrē in ſpū z veritate. Vbi Theoph. adoratores veros dicit ad differentiā falſoz. Et ſubdit. q⁹ falſi adoratores ſunt aliqui tripliciter. Primo quia in orōne tempalia z caduca querunt. Secō quia ꝓtra hoc quod adorāt agere nō ceſſant. Tercio quia in certo ritu z nō in ſpū colunt deum.

¶ Tercū documētū er ꝑmiſſis thematis verbis declarem⁹ beneficiū ſ. ſ. impenſuz egredientib⁹. id eſt ꝓfectis. qui iam cupiūt diſſolui z eſſe cuz xꝑo cum dicit. Et egredietur. z paſcua inueniet. z hec paſcua ē in q̄druplici ſ. ſ. fructu ſcz

¶ Primo amore infatigabili.
¶ Secō gaudio ſpūali.
¶ Tercio cibo inſatiabili.
¶ Quarto ꝑmio ineffabili.

¶ Primo nāqz egredientes ſiue ꝓfectos ſ. ſ. reficit amore infatigabili q̄ tante virtutis eſt q⁹ oia dura facit leuia. Vnde Aug. ait. Solus amor eſt qui nomē difficultat⁹ ignorat. q̄cquid fecerit boni nō penſat amore dilecti. Et ad hūc amorē xꝑs deus noſter docuerat diſcipulos Lu. xvij. di. Cum oia fecerītis que p̄cepta ſunt. dicite. Serui inutiles ſumus. Et hic amor tante eſt fortitudinis q⁹ nihil ei reſiſtere poſſit. ſed oia ſibi ſubijcit. oīa ſuis ꝓfectibus ſeruire cogit. inimicos amando ſupat z ſibi amicos efficit. ſicqz quia deum ſup oīa diligit. oia ei cooperantur in bonum. De quo amore dicitur Cañ. viij. Fortis eſt vt mors dilectio. dura ſicut infernus (qui nemini parcit) emulatio. Vnde ad hunc dei ignitum amorē itur ꝑ tres gradus. Primus eſt dei meditatio ꝑ quā inflammatur affect⁹. Juxta illud ꝑs. In meditatione mea exardeſcet ignis. Secundus gradus eſt imitatio vt nō ſolum corde. ſed etiā verbo z facto imitetur xꝑm. vt ſicut ille portat amātes ſe deſcriptos in manib⁹ z pedibus et corde ꝑ cicatricū reſeruationē. ita homo portet xꝑm in corde vbo z ope. vt dicat cū ap'lo illō Gal. v. Ego ſtigmata domini ieſu in corpore meo porto Tercius gradus eſt ſeparatio vt ab omnib⁹ mundanis delectationib⁹

De sancta trinitate

sepetur. sicut mors sepat aiam a cor/ pore. ita dī amor a mūdo. vt dicat cū aplo. Viuo ego iam nō ego viuit vo in me xp̄s. ¶ Scdo s.s. egrediētes refi/ cit gaudio spūali. Nā amor dei efficit in hoie gaudiū. Hō em̄ de deo dupli ci mō gaudet. Primo in se ꝯsiderato q̄z bon⁹. q̄z misericors. q̄z dulcis ⁊c. re plet gaudio recogitātē aiam. iuxta il/ lud Sap̄. viij. Nō hz amaritudinē cō uersatio illi⁹. nec tediū ꝯuict⁹ illius. sed gaudiū ⁊ leticiā. Alio mō bō gau/ det de deo a nobis ꝓticiparo. q ei spe/ rat pūtiam diuitatis p⁹ hāc vitā gau det de ea ¶ Tercio s.s. egrediētes reficit cibo insatiabili quē efficit p̄dictū gau diū. Erq̄ em̄ de deo optimo gaudet. iō ip̄i⁹ satiari affect⁹ nō p̄t. sz itez esu/ rit. iuxta illō Eccī. xxiiij. Qui edūt me adhuc esuriēt. O bone de⁹. O dulcis de⁹. O pie de⁹. vere te amare edere ē. tu em̄ es cibus angelo⁹ ⁊ q̄ amor eorum ¶ Quarto s.s. reficit p̄mio ineffabili. q̄ gl̄ia est ꝯsūmata gr̄a. ⁊ b̄ꝯoīa operatur vnus ac p̄ idez spūs p̄ris ⁊ filij q̄ nos dotet p̄mio ineffabili ī celestibus Amē.

¶ In festo scissime trinitatis.

¶ Sermo. lxxv.

Sanctus sanctus sanctus dñs de⁹ exer/ cituū plena ē oīs terra glo/ ria ei⁹ Esa. vj. Erq̄ charissimi sctā ma ter eccl̄ia hodie solennizat festū sctissi me ⁊ indiuidue trinitat⁹ dei q̄ est vn⁹ in essentia ⁊ trin⁹ in p̄sonis. s.pater. fi/ lius. ⁊ spūssctūs. Jō p̄missa verba me rito accipiunt ad laudē eius. q̄bus q dem angeli in celo incessabiliter lau/ dant deum. quia in illis verbis exp̄i mūt trinitatē p̄sonar⁹ cum triplicant sanct⁹. ⁊ vnitatē essentie cū subiungūt dñs deus exercituū. ℣. Unde de tam p̄fundissima ⁊ glorioſa re loq̄ et audire debem⁹ tripl̄r. s.

¶ Primo pure ⁊ fideliter.

¶ Scdo attente ⁊ reuerēter.

¶ Tercio charitatiue ⁊ būiliter.

¶ Primo em̄ de sctissima trinitate de/ bem⁹ loqui pure ⁊ fideliter eo q̄ men tis puritas necessaria ē ad tā subtilis rei ꝓtemplationē. Sic em̄ dicit Aug. li. de trini. Btā trinitas scz pater ⁊ filī us ⁊ spūssctūs. est vn⁹ deus ⁊ sūmus bonū q̄ nō nisi purgatissimis men/ tibꝰ cernit. Et subdit ibidē di. Mens em̄ hūane acies inualida in tā excellē tissimā lucē nō figitur nisi p̄ iusticiā fi dei emēdet. Qui igit carent lumie re fidei oīno intelligere nō valēt. q̄ di cit Esa. c. vij. Nisi crediderit⁹ nō intel/ ligetis. ¶ Scdo de btā trinitate debe/ mus loq̄ attēte ⁊ reuerēter. q̄ erupat oēm intellectū ⁊ est sup̄ rōnem. nō tñ p̄ter rōnem. Nā dicit magn⁹ Albert⁹ q̄ q̄daz cognoscibilia sunt infra rōnē vt albū nigrū. q̄ bō videt facilē p̄ co gnoscere. q̄dā iuxta rōnē vt vez falsuz bonū malū. iustū iniustū ⁊c. q̄ bō ma gno labore ingenij p̄t cogn̄scere debite q̄dā sūt sup̄ rōnē q̄ naturali intelligē/ tia cognscere nō possum⁹. vt sctām trī nitatē nisi er diuia reuelatōe vel sacra scp̄tura. Jō dic̄ Aug. li. ō trini. De hac re sup̄ma ⁊ excellētissima cū modestia ⁊ timore agēdū est. q̄ nec piculos⁹ ali cubi errat. nec labor⁹ aliq̄d q̄rit. nec fructuos⁹ aliq̄d inuēit. Nonulli ꝓfecto sapientes p̄sūptuose sctām trinitatē p/ scrutātes in h̄ pelago diuitat⁹ piclitā/ ti sūt sic̄ Arri⁹ q̄ diuinā ēntiā q̄ntū i se fuit diuisit. Et Sabelli⁹ q̄ diuias p̄so nas negauit. ¶ Tercio de sctā trinita/ te debem⁹ loq̄ charitatiue ⁊ būiliter. vt dicam⁹ cū Aug. li. j. de trini. Nō pige/ bit me sicubi hesito q̄rere. nec pudebit me sicubi erro vl'igno discere. vñ debem⁹ amare ⁊ laudare d. Sctūs sctūs sctūs

quia sūme est amād⁹ timēd⁹ z glificā dus. qz ḡnto alīqd ē magʒ sctm̄ ranto magʒ ē amādū. ſz sctā trinitas est illa res quā sic canim⁹. Tu sol⁹ sctus. ſ. p ēntiā. tu sol⁹ dñs. tu sol⁹ altissimus Dis em̄ sctas ab ꝫ fonte emanat. si militer prās z dñatio. Jō ꝓcipit Deu tero. vj. Diliges dñm̄ deū tuū ex toto corde tuo. Jtē est sūme timēd⁹ qz dñs de⁹ exercituuz. Hinc Malach. j. Si ego dñs sū vbi est timor me⁹. Jtē ē sū me laudād⁹ ideo subdit. plena est ois terra glia ei⁹. Nā ois creatura ꝑ mo dulo suo ad laudādū deū iuitat. vt dr Dañ. iij. Bñdicite oīa opa dñi dño laudate z superexaltate eū in secla. Op time ig̃it seraphin clamādo laudat ād deū trinū z vnū dicēs. Sctus sctus sctus dñs de⁹ exercituū zc. ¶ In qbꝫ q dē ꝟbis tria salutaria documēta oc currūt ꝓsideranda. scz

¶ Primū trinitatis deifice cognitio ibi. sanct⁹ sanctus sanct⁹

¶ Secm̄ vnitatis saluifice confessio ibi. dñs deus exercituū

¶ Tercīū vtilitatis mirifice fructifi catio. ibi. plena est oīs terra

¶ Primū dicti documētū salutare ex ꝓmissis ꝟbis ēsinuat nobis tractā dū deifice trinitatʒ cognitio exq̄ sancti angeli triplicabāt sctus insinuātes p sonaꝝ diuinaꝝ trinitatē q̄ nīam intelli gentiā excellit. Nā intellect⁹ nr vt dr. ij. metaph. se habz ad manifesta nature sic ocul⁹ noctue ad sol'lumē. si infirmi tatis nre vl' sanitatʒ cām in nīo corpe ad plenū cognoscere nō valem⁹ mltomi nus ꝑfectū vel defectū aīe nre Jdo no bis nō est temerarie scrutādū de sctā trinitate. qa dic Bef. Scrutari teme rarie de sctā trinitate ꝓsumptio ē. cre dere pietas. nosse vita eīna Nihilomi nus tñ pie z hūiliꝫ necessariū est ad sa lutē sctām trinitatē exp̄sse ꝓfiteri vt di cit Tho. ij. ij. q. ij. ar. viij. Unusquisq; mō possibili z ꝓgruo obligat scire z i telligere mysteriū sctissime trinitatʒ ex plicite. i. ñ sub generalitate ꝟbor dicēs Credo sctāz trinitatē. ſz dr dicere. Cre do i vnū deū q̄ ē vn⁹ i ēntia z trin⁹ i p sonis pr̄ z fili⁹ z s. ſ. z a pr̄e fili⁹ nascit. ſ. s. a pr̄e z filio z pr̄ a nullo ꝓcedit. Et hec subtilissima res excellit vt dixi nr̄m in tellectū. Jō ꝫ ds ē trin⁹ i psōis z vn⁹ in ēntia tripliciter ꝓbem⁹. scz

¶ Primo scripturaꝝ testimonio

¶ Scdo creaturaꝝ vestigio

¶ Tercio rationū iudicio

¶ Prio nāq; trinitatē vni⁹ dei ꝓbemus scripturaꝝ testionio exq̄ facilitatē nr̄i intel lect⁹ excellit. iō ad hmōi ꝓbatōz ad sa cre scripture testionīū ve. z noue legʒ est recurrēdū. Jgit ꝓbem⁹ vni⁹ dei trini tatē i psōis testionio ve. legʒ. q̄ qdez vt dic lyra i q̄da q̄stiōe ꝛ iudeos ō xp̄i in carnatōis ꝟitate q̄ nutu dei tripl'r ē ꝓscripta. Uno mō pure hebraice z lr̄is hebraicʒ. z sic ꝓmo tradita ē. Alio mō hebraice ſz nō pure vicz ꝑmōe caldai co ſz lr̄is hebraicʒ. ſz qa hebraica z cal daica sunt idiomata ꝓpinq̄ cūdē nūe rū lr̄aꝝ hūtia. q̄ lre licz discrepēt i figu ra tñ ꝓcenūt i sono z ꝟtute. Et sic scri psit ꝓcipue Jonathā fili⁹ Oziel cuius scptura ē ita autētica apō hebreos q̄ nullus ausus fuit adhuc ꝛdicere qa declarauit q̄ magʒ erāt obscura. Ter cio tpe ptolomei regʒ trāslatio. lxx. int ꝑū q̄ fuerūt electi de toto pp'lo isrl' pi tl'ra hebraica z greca. vt dic Josephꝰ xij. antiq̄tatū. z b. Aug. q̄ seoꝛsū abin uicē diuisi nutu dei vnifoꝛmit̄ trāstu lerūt de hebreo i grecū. nō tñ ſp ꝟbuz ex ꝟbo ſz freq̄nter sensū ex sensu mutā tes aliq̄ q̄ possent esse cā erroꝛis pro lomeo regi. q̄ scpture i mltis fidei ꝓ batōib⁹ sūt vtiles. Dis sic ꝓmissis ac cedam⁹ ad ꝓbādū dei ēntie vnitatē.

De sancta trinitate

epsonaꝝ trinitatē. In ꝓncipio ei vete
ris legꝭ manifestissime claret veritas
trinitatꝭ. nulꝭ tñ i ve. le. ra erpsse san
cta trinitas ēreserata sic in nouo. qz il
la vmbra hec vitas. Ūñ fm hebraꝭ
cā vitatez in ꝓncipio Heñ. sic hr̄. In
ꝓncipio creauit deꝰ celū zterram. vbi
nos hēꝰ deꝰ ipi hñt dū tale vbuz he
braicū. sic ps. Ego dixi dij estis. Dicit
igit dū in plurali. ad designandū pso
naꝝ pluralitatē. Dicit vo creauit ad
designādū essentie vnitatē. Moyses
tūc scribebat rudi ppło z puo ad ido
latrandū. Jō subtilit scpsit erpmēs p
sonaꝝ pluralitatē z eēntie vnitatem.
Silr ibi Heñ. j. Faciamꝰ hominē ad
imaginē z silitudinē nr̄am. cum dixit
Faciamꝰ. erpssit psonaꝝ pluralitatē
silr nr̄am. Sz cū dixit ad imaginē in
singulari. erpssit eēntie vnitatē. Jtē ꝑ
idē ꝓbare possumꝰ angelico eloquo. qz
Esa. vj. ōz q angeli laudabāt deū di.
Scūs scūs scūs dñs deꝰ sabbaoth
cū triplicāt scūs erpmūt dei trinitatē
cū in singulari dicūt dñs. erpmūt es
sentie vnitatē. Silr ꝑ idē ꝓbare possu
mus testimonio no. le. in q̄ est dictuz
angelicū ꝓpheticū z diuinū. vñ deifi
cā trinitatē ꝓbemꝰ testimonio angeli
co. Nā vt hr̄ Lu. j. Angelꝰ Gabriel ex
pssit trinitatē psonaꝝ cozā vgie Ma
ria dū filiꝰ dei incarnari voluit cū di
xit. Spūs scūs superueniet in te. Ecce p
sona s. s. z vtus altissi. ob. ti. Ecce pso
na pīs. Jōqz z qō nasceꝰ ex te scm̄ vo
cabit filiꝰ dei. Ecce psona filij. Jtē hoc
idē ꝓbemꝰ testimonio ꝓphetico. Naz
Jobes euāgelista q fuit ꝓpha. vicz in
Apoc. scpsit. j. Joh. v. Tres sūt q testi
moniū dāt in celo. pr̄. verbū. z s. s. z hij
tres vnū sūt. Jtē ꝑmissa confirmemꝰ te
stimonio diuio qz facultatē būani in
tellectꝰ excedūt. Jō de deo nulli crede
re debemꝰ nisi q spū dei locuti sunt. sic
ꝓphete z aplī. ij. Pet. j. Spūsctō inspi
rati locuti sūt hoies dei. aut soli deo
Ūñ Hylariꝰ. Soli deo de se credēdū
est q solꝰ nouit se. iuxta illud Matb.
xj. Nemo nouit filiū nisi pr̄. neqz pīez
qs nouit nisi filiꝰ z cui voluerit filius
reuelare. Venit igit dei filiꝰ in huma
na carne cū sūma potētia q mortuos
suscitabat. cū sūma sapia q secreta cor
dis reuelabat. cū sūma miscdia q pec
cata relaxabat z ōclarādo nob dei tri
nitatē dixit. Joh. x. Ego z pr̄ vnū sumus
sup q Aug. Cū dicit vnū. liberat te ab
Arrio q diuidebat diuinā eēntiā. Cū
dicit sumꝰ. liberat te a Sabellio q con
fūdebat psonas diuinas. Et ꝑ firmā
do dixit ille dei filiꝰ q nō ꝓtē testꝭ falli
tatis Matb. vlt. Eūtes in mūdū uni
uersū baptizātes eos in noīe pīis z fi
lij z s. s. Quic igit ecclia vitati indubie
tur assentiēs pfecta fide clamat di. illud
symbolū Athanasij. Alia ē psona pīis
alia filij. alij s. s. Sz pīis z filij z s. s. una
est diuinitas eglis glia coeterna maie
stas Qualꝭ pr̄ talis filiꝰ talis s. s. Incre
atꝰ. pr̄ increatꝰ filiꝰ increatꝰ s. s. Deus
q̄z vnitatē eēntie z psonaꝝ trinitatē p
bemꝰ creaturaꝝ vestigio. nā sic cā rei
lucet in effectu. sic sapia artifici mani
festat in ope. Et tō q est oim cā z artifi
fex creaturaꝝ p ipas cognosci pt. z ipis
marie indigemꝰ in via ad cognitionē
dei ꝓpr̄ intellectꝰ nr̄i infirmitatē q nō
pōt illā supsplendentē lucē in sua spūa
litate z subtilitate intueri nisi mediā
te nube creature. sic sol meliꝰ intuet
mediāte nube. Et sic p vestigiū creatu
raꝝ deū cognoscere possumꝰ q̄z impfecte
Quia vestigiū est q̄da notitia de illo
cuiꝰ ē vestigiū fm genꝰ vel spēm. nō ūt
fm individuū. Nā vestigiū bois vi
des cognoscis q sit bois. nō aūt scis si ē
Petri vel Pauli. Silr vestigiū equi
vides intelligꝭ. Sz nesciꝭ si ē albi vl rufi
aut nigri zc. Ūñ fm Tho. in. j. di. iij.
ar. iij. q. ij. Vestigiū ꝑ accipit metha

phorice. z sumit ad silitudinē vestigiū ꝓprie dicti. qđ ē impssio q̄dā ꝓfuse du/ces in cognitionē alicui⁹ nō repsentās eū nisi fm ptez inferiorē. s. pedē. Jō dr in ps. Vestigia tua dñe nō cogscent. s. manifeste. z Job. xj. Forsitan vestigia dei cōprehēdis. q. d. nō. Ūñ q̄ntū va/lem⁹ inq̄ram⁹ vestigia dei trini z vni⁹ in creaturis. Nā creature sūt in tripli differētia. q̄dā sūt supiores. q̄dā me die. q̄dā inferiores. z vbiq; artifex sa/pientissim⁹ i oi sua creatura sua arma seu imaginis sigillū impssit. vt n' mi nima res creature inueniat vbi nō re luceat vestigiuz dei trini z vni⁹. Pri/mo dixi q̄dā creature sūt supiores. nā fm Dyon. tres sūt hierarchie. z in q̄li bet hierarchia tres chori angelo⁹. z i q̄libet angelo sūt simplicitas essentie arbitrij libertas. z intelligētie pspicaci tas. Ecce vestigiū trinitat⁹ ineffabilis deifice. Nā hierarchia vna repsentat diuie eētie vnitatē. tres vo chori in eadē psona⁹ trinitatē z sic de alijs de scēdam⁹ infra ad solē. q hz subam lucē z calorē. z tñ vn⁹ ē sol. Lux ē a suba so/lis. calor vo a substātia z luce. substā/tia vo nec a luce nec a caloze. Sic est de sctissima trinitate. pī a nullo. filio a pīe solo. spūsctūs a patre z filio. z tñ vn⁹ est de⁹. Scdo brissima trinitas re lucet in creatur⁹ medijs. Primo i ho mine ad dei imaginē creato z fozis et intus sigillo scē trinitat⁹ sigillato vel ꝓsignato. Nā in ipo⁹ facie trib⁹ lr̄is est ꝓscriptū nomē suū. duo enī oculi sunt duo o. nasus vo cū supcilijs ē m. z sic er tribus lr̄is ꝓstituit hec dictio omo. Sic in vna deitate tres sūt psone. silr in ipa hois facie relucet vestigiuz scē trinitatis. qz in vna facie vt sit pfecta tria req̄rūt. s. caro color z figura. Ista aūt tria distinguūt p tres ꝓprietates qz caro a nullo illoz duoz ꝓcedit. qz nec a figura nec a colore. Color ād ori tur ex carne ñ ex figura. Figura a neu tro gignit. z tñ ab vtroq; ꝓcedit. qz da ta ꝓportōe carnis ad colorē z ecōuer/so. statim resultat figura. z tñ tñ vna est facies z non tres. Sic pī a nullo. filio a pīe. spūsctūs ab vtroq;. z tñ est vn⁹ de⁹. Silr int⁹ in hois aia relucet vestigiū scē trinitatis. qz cū sit vna hz tres potētias. s. memoriā. intellectū. z volūtatē. Nā si aliq̄d vis scire vel bīe ꝓpus memorar⁹. deide ex memoria in telligā. tādē ex memoria z intellectu cō cludis vis vel nō. Et sic ipa memoria a nullo generat illoz. sz intellect⁹ a me moria. z voluntas ab vtroq; ꝓcedit. Sic pī a nullo. filio a pīe. s. s. ab vtro/q;. Nec igit imago deifice trinitat⁹ p tria ceciderat. s. p demōis suggestionē sensualitat⁹ delectatōez. z rōnis ꝓsen/sum. z p xp̄z ē repara: i q̄ tres sube fue rūt. s. caro. aia. z deitas. mediātib⁹ tri bus vtutib⁹ repata ē. s. fide. spe. z cha/ritate. z glificata trib⁹ dotib⁹ dotabit cognitōe. dilectōe. z fruitōe. Silr i oī re mafiali iuenit scē trinitat⁹ vestigiū qz oīs res materiat hz lōgitudinē. la titudinē. z rotūditatē. Silr in oī men surabili trinari⁹ numer⁹ ē pfect⁹. qz hz ꝓncipiū. mediū. z finē. De ḡ triuū pfe/ctū. Tercio q̄dā creature sūt iferiores ibi etiā scē trinitat⁹ relucet vestigiuz. Nā infern⁹ ē loc⁹ infim⁹ z ē vn⁹. tres gūt hz ptes vbi aie cruciāt. In pte su/periori cruciāt illi q cū gr̄a decesserūt. tñ cremabilia secū portauerūt. In se/cūda pte cruciāt pueri sine baptismo pena dāni. In ēcia vo pte cruciāt pēa sens⁹ z dāni q cū mortli pctō decesser̄t z sic ptz q i oi creata relucet de⁹ trin⁹ z vn⁹. nō tñ pfecte q̄diu i hac via sum⁹ qz nūc videm⁹ p speculū z in enigma te. tunc aūt facie ad faciē. Humiliter igit credam⁹ in deo vnitatē ei⁹ ētie

De sancta trinitate

z psone trinitatez. qz alias extꝫ est supꝫ facultatē intellectꝰ. intelligere nō possumꝰ Esa. vij. Nisi crediderit nō intelligetis. Insupꝫ accedat vniuersitas artiū z ostendat vestigiū sctē trinitatꝭ Nam grāmatica est vna in essentia. sed tres sunt psone de qbus tractat. scz pma scda z tercia vel lra sillaba et dictio. Item loyca cū sit vna ꝓcludit syllogismū p maiorē mediū z minorē z terminos. sic in sua qpositōe habet subiectū copulā z pdicatū. Sic rhetorica cū sit vna in essentia cōsiderat tria scz psonā de q loquit. psonaz cui loquit. z mediū p qđ loquit. Itez methaphisica cōsiderat ens inqntū ens qđ est vnū fm entiā. tū in ea tres sūt positōes distincte scz vnū verꝫ bonuz vnū repsentat patrē tāqꝫ pncipiū. verū qđ est obiectū intellectꝰ repsentat filiū q est sapia pris. bonū repsentat s.s. qđ est obiectū volūtatis qz s.s. pcedit p modū volūtatis. Accedite igit vniuerse creature z ostendite in vob sctissime trinitatꝭ impssum sigillū. Accedat specialit tu o bō imago dei excelsi. ꝑ quē facta sūt vniuersa. et intelligēdo recognosce in oib vestigiū trinitatis pser tim in te. z exulta. lauda. glorifica ac admirādo cuz apl'o exclama di. O altitudo dei qꝫ incōprehēsibilia sūt iudicia tua z inuestigabiles vie tue Tercio trinitatē dei in vnitate essentie ꝑbem rōnū indicio. Nā licet sctā trinitas sit supꝫ hūanā rōnē nō tñ pter rōnē. Nā vt dicit magr in .j. di. iij. Mēs rōnalis intelligit vnū esse deū. vnam essentiā vnū pncipiū. intelligit eīm qz si duo dij essent vel vterqz insufficiēs esset. vel alter supfluerꝫ qz si aliqđ deesset vni qđ alter haberet nō eēt ibi suprema pfectō. Si vo nihil vni deesset qđ alter hēret. cū in vno eēnt oia alter supfluerꝫ. g̃ si sūt duo vel plures dij vnꝰ pōt facere de altero qꝫ nihil possit ille z ecōuerso. sz cui potētia pt auferri nō est deꝰ. intellexit g̃ vnū esse deuz z vidit qz absqz sapia nō sit nisi qsi rel fatua. z iō intellexit eū hre sapiaz q̃ ab ipo genita ē vel sit. Et qz sapiam diligit. intellexit ibi z esse amorez. Dis g̃ sic pmissis triplici rōne ꝓbari pt trinitas psonaꝝ dei in vnitate eēntie. Primo rōne pfecte bonitatꝭ. suppositō ei qꝫ in ꝺo sit sūma z pfecta bonitas tūc arguit sic. Perfecta bonitas ꝓsistit in sui cōicatōe sz cōio nō est eiusdez ad se sz alteri ad altez. g̃ vbi ē sūma z pfecta bonitas. ibi erit sūma cōio vnius ad altez. Et sic pluralitas psonaꝝ in eēntie ideptitate. Scōo ꝓbat rōne pfectōis vniuersi. est ei repire plures naturas pluriū psonaꝝ. sic pt z demonstrato vno boie z vno angelo. Similiter est repire plures naturas vnius psone sic patz in vno boie in q̃ alia ē natura cerebri. alia naīa stomachi. alia oculo rū. alia manuū zc. g̃ vt vniuersuz pfectiat qz pfecta ꝺi sūt opa. est repire medii scz plures psonas vnius nature. et talis ē sctā trinitas. Tercio trinitas psonaꝝ dei ꝓbat rōne fecūditatꝭ. cū in deo sit natura fecūdissima nō pōt nō ꝓduci psona. s. filius. iuxta illō Esa. lxvj Si ego generatōes alijs tribuo steri lis ero ipe. q. d. nō ꝓuenit nature mee Et itez. Cū in deo sit volūtas liberalissima nō pt nō ꝓduci psona. s. donū Nihil aūt vere donū ē nisi qđ ꝓcedit a liberalitate. Ulñ qđ ꝓcedit a sūma liberalitate erit sūmū donū. z qđ pmo ꝓcedit pmū donū. Donū ät qđ ꝓcedit a liberalitate ē amor q̃ ē donus in q̃ oia donata donant. Qui ei vere amat oia cōicat. Et nihil ꝓprie donat nisi ex amore. qz qđ dat ex timore potius ꝺr redēptio qꝫ donū. Et q̃ dat aliqđ vt sibi det aliqđ magꝭ ē emptio qꝫ

donū. Amor aūt est donū intrinsecus qz est in eo a q̄ procedit. z sic ille amor ē deꝰ. cuz nihil sit in deo qđ nō sit deꝰ. q̄ fuit ab eterno. qz cū donū amoris p̄cedit oīe donū extrinsecū. qz nihil donaf alicui nisi ꝑ hus amef ille interius ꝑamor dei q̄ est s. s. omnē creaturā p̄cessit. CT. Scōm documētū salutare insinuaf ex verbis themat̄ vnitatis dei ꝓfessio cū dicif in singulari. Dñs deus exercituū. Naz vera fides catholica credit esse vnū deuz in sua entia. qz dicif Deuf. vj. Audi isrl dñs deꝰ tuꝰ vnꝰ est. Et Deuf. xxxij. Videte q ego sum solus z nō sit aliꝰ deus ꝑter me. Et sic ita ē simplicissima z vnita natura diuinitatis q̄ solus ꝑ tantꝰ est q̄ntū filiꝰ z s. s. z ecōuerso vna illaꝝ ꝑsonaꝝ tāta ē q̄nta tres ꝑsone. Ibi aūt debet capi solꝰ nō exclusiue sz circūspective. vt dicūt docf. sup. j. di. xxj. qualiter aūt ꝺ sit nō est datū hoibus intelligere in hac vita sz in futuro. ex cui⁹ visione dei dulcissima beatificamur. Sz di. quare cogit nos deꝰ mitissimꝰ sub necessitate salutis credere tā obscura de se q̄ nullꝰ intellectꝰ capere potest. q̄re nō contentaf deus vt solūmō credere mus vnicū deū oīm creatorē. z credere⁹ de eo solū ea q̄ capere possem⁹. Respōdēt docf. q ꝺ vult deꝰ ꝑter q̄ttuor specialiter. Primo ꝑter sui excellentissimā dignitatē quia deꝰ q̄ est omnium creator oēs creaturas excellit. vt ois mens de eo cogitās deficiat ne tā ta excellētia vilescat. sz quo qs plus ō eo cogitat altior appareat. ꝑs. Exaltabit dit bō ad cor altū z exaltabif deꝰ. Secūdo vult pi⁹ deus tā ardua credi de se ꝑter fidei certissimā veritatē. Naz siue credat bō siue nō. i rei veritate sic est. q̄ deus vnꝰ in essentia est z trinus in ꝑsonis. Cum igif deus sit sūma veritas q̄ nec fallere nec falli potest. aliud de se credi nō vult. nec velle potest nisi quod verū est. Dic fides xp̄iana in symbolo ꝓfitetur vnū deuz di. Credo in deum. id est credo q deꝰ sit vnꝰ in sui essentia. Item credit ipa vera fides ꝑsonarum diuinaꝝ trinitatē scz patrē z filium z s. s. Item de patre credit q est oīpotens. z q de se gignit filium eiusdem nature. Nec aūt oīpotētia nō est minor in filio vel in s. s. Nec magis creauit deus pater mundū q̄z filius vel s. s. Licz credendo dicamus de patre. Patrē oīpotentē creatorez celi z terre. Ubi est sciendū q duplex ē ꝓprietas in deo scz impropria z ꝓpria Impropria est que sic ꝓuenit vni ꝑsone q nō negatur alteri sicut potentia sapientia clementia. Nam iste sunt ꝓprietates improprie. licz attribuatur patri potentia. filio sapientia. spūisancto clemētia. tamēvni ita ꝓuenit sicut alteri ꝑsone. Attribuif aūt patri potētia ꝓpter hereticos qui dicebant patrem antiquiorē filio z ꝑ ꝓsequēs imꝑpotentiorē. filium vero dicebant posteriorem patre z ꝑ ꝓsequens minus sapientem. spūsanctū aūt ꝓpter vehementiā dicebant terribilē z timitē. iō ei attribuif clemētia. Propetas ei ꝓpa est q̄ sic ꝓuenit vni q nllo mō ꝓuenit alteri. Nā paternitas sic ꝓuenit patri q nec filio nec s. s. ꝓuenit. Silr filiatō sic ꝓuenit filio q nec ꝑi nec s. s. ꝓuenit Silr ꝓcessio sic ꝓuenit s. s. q nec patri nec filio ꝓuenit. Itē de ꝑsona filij fides xp̄iana credit z ꝓfitef q sit natꝰ de ꝑre eternalit fm deitatē. z de Maria ꝟgine ꝓcreatꝰ. z magisterio s. s. fm hūanitatē est ꝓceptꝰ. natꝰ passus ꝑ redēptione hūani generis sub Pylato pontio crucifixꝰ mortuꝰ sepultꝰ fm corꝑ. fm aiaz vo descēdit ad inferos. i. ad lym bū patrū. tercia die resurrexit. Ascēdit ad celū sedet. z in potiori glia fm hu

manitatē. ſm deitatē vo i eqlitate dei patris. z inde vēturꝰ ē iudicare bonos z malos. Silz de ſpūſctō xpiana fides ꝓfitet q ſpūſctūs in diuitate ſit vna ꝑſona a ꝑre z filio ꝓcedēs. cuiꝰ clemētia dirigit ſctā eccl'ia. in q̄ ſolum fit remiſſio petō. reſurrectio. z p cuiꝰ bonitatē dabit vita eternā. Tercio vult piꝰ deus tā ardua credi de ſe. ꝑ ſcripturas. diuinas. infallibilitatē. vt homo plꝰ inniteꝝ ſacre ſcpture q̄ ꝑrio itellectui quā ſ. ſ. inſpirati locuti ſunt ſcti dei hoies. ij. Pe. j. Quarto vult piꝰ deꝰ tā ardua de ſe credi ꝓter multiplicē vtilitatē nāz q̄ ſtati ſequit i articulo tercio. U. Terciū ſalutare documētū inſinuat in vbis themat. cōfeſſiōis vnitatis mirifica fructificatō cū dicit. plena eſt oīs terra gl'ia eius. Nā fidelis ꝓfeſſio vniꝰ dei z trini inē alia valet ad q̄ttuor. Prio ad demonū repulſionē. Demōes audito noīe ſctē trinitat. terrent. ps. Sctm̄ z terribile nomē eiꝰ. Un legit q apō cōſtantinopolim q̄dā magꝰ quendā notarium duxit ad q̄ndā locū vbi mīrtudo erat demonū. Unꝰ eoz i throno ſedēs interrogauit eū ſi ei vellet fuire. z iſte ſignauit ſe ſigno ſctē crucis dicēs. Ego ſū ſeruus ſctē trinitat. Quo audito oēs demōes auſugerūt. Cū tādem dictus notari ad eccl'iaz ſctē Sophie vēiſſet imago crucifixi q̄cūq̄z ibat ad ipz oculos ꝙuertebat. ac ſi diceret. Quia ꝓfeſſus fuiſti me coz̄ demōibꝰ i terr. ego ꝓfitebor te coz̄ ꝑre in cel'. Silz dicit q dū q̄dā hereticꝰ in pfidia mortuꝰ fuiſſet z mltos libros in ſua libraria reliq̄ſſet vbi freq̄nter fribiles voces audiebāt. q̄dā magꝰ catholicꝰ intrauit i ipſam libraria. z dū ibi de ſctā trinitate legeret terribilit aīa illi hereticī ei apparuit di. Quō credis ſctāz trinitatez. Qui territꝰ dixit. ſic ſctā eccl'ia catholica. Cui rñdit. bñ q2 ſtati moziebaris. ego em̄ in b̄ errauī in meā dānatōem. Quo dicto diſparuit. Scōa vtilitas eſt mētis nře būiliatio. Nā cū videm9 q deū nřo intellectu ꝓzehēdere non poſſum9 ſz credim9 tm̄ ſubijciem9 noſ deo nō eleuātes ſup̄ nos ſic ꝓmi parē tes. Un Chryſ. Mlta dicim9 q ſūt ſi dei q nō intelligim9 ad plenū. q2 dz p uer. xxv. Sicut q̄ mel comedit mltuz nō eſt ei bonū. ſic q ſcrutator eſt maieſtatis oppzimet a gl'ia. De b̄ exēplū beati Aug. de puero cū cocleari. Tercia vtilitas cōfeſſiōis ſctē trinitat. ē mentis nře illumiatio. Nā p fidē ſctē trinitatis illumiamur intrātū vt nūc vna vetula plꝰ ſcit de ſancta trinitate q̄ꝝ p us ſapiētiſſimꝰ phs. q̄a deuote oza2do penetrat celū z iocūdat cū angelis. Quarta vtilitas eſt finalis ſaluatio. Marci vlti. Baptizātes eos i no. pa. z filij z ſ. ſ. Seq̄t. Qui crediderit ſaluꝰ erit. Rogemus g̃ xp̄m tē.

De eadē feſtiuitate ſctē Trinitat. Sermo lxxvj.

IN hoc gloziet̄ q gloriat ſcire z noſſe me quia ego ſum dñs. Hiere. ix. ca. Que q̄dē vba ſanctꝰ ꝓbeta in ꝓfona altiſſimi dei. ꝓtulit ne fragilis homo gloziet̄ in ſua ſapiētia fortitudine z diuitijs. ſed in dei veri noticia. Exquo em̄ hō eſt creatura rōnalis nec eſſe igit eſt ei coḡſcere hec q̄ttuor. ſ.

Primo a q̄ eſt ne ei ſit ingratus

Scōo ſub q̄ eſt ne ſit inutil ſeruus

Tercio ad q̄d ē ne ſit vil z abiect9

Quarto a q̄ tenet oīa ne ſit ꝺceptꝰ.

Primo ſiq̄dem neceſſe eſt cognoſcere a quo eſt ne ei ſit ingtuſ. quia b̄ p omnibꝰ optimus creatoꝛ exigit a creatura rationali vt ſe intelligat et cognoſ

scat ac glificet. iuxta illō Osee. vj. Mi
sericordiā volo z nō sacrificiū z sciam
dei plꝰ q̄ holocausta. Ad hūc certe fi
nē creauit deꝰ hoīez vt se recognoscat
Un mgr in. ij. di. j. Deꝰ creauit hoīem
vt sīmū bonuz itelligeret itelligendo
amaret. Hinc Hiero. sup ps. Hoc a
beluis z bestijs discamꝰ q̄z nos itel
ligim⁹ creatorē nostr̄. ille nō intelligit
Sed z ipe status corpis nī i suū que
rit artificē. Hani igit sūt oēs homies
qbo nō est dei scia. q̄ est oipotēs clemēs
mificoz. s. dulcis. suauis. z toti⁹ boni
tatis fons z origo. q̄ ē vn⁹ i essentia. et
trin⁹ in psonis. Ne q̄ hodie sctā mater
eccl̄ia gliose solēnizat. Scdo homi
necesse ē cognoscere sub q̄ est ne sit ser
uus inutil̄ z ira dei dign⁹. si ei debite
nō seruiat audiat illō dñi dicteuz sup
se Mat. xxv. Inutilē seruū ꝓijcite i te
nebras exteriozes ibi erit fletus z stri
doz dentiū. vbi deniq̄z nec se cognoscit
nec deū glificat. Tercio hoi necesse
est cognoscere ad q̄d est ne sit vil̄ z abie
ctus. vt p modica pcti delectatōne p
dat dulcissimā dei visionē ad quā fi
naliter creatꝰ est. Un Aug. de doctria
xp̄iana O aia xp̄iana euigila. et si q̄ in
te sit virtus charitatis q̄ oīa sustinet
dñi tui imitare vestigia. Cōsidera q̄
milia martyrū trita tibi fecerūt viam
trāsierūt virgines. trāsierūt matres.
Trāsierūt pueri z puelle z adhuc times
Trāsi q̄z ducet te ille q̄ est via veritas
z vita. via nō errās. veritas nō fallēs.
vita nō deficiēs. Via in exēplo. Vitas
in pmisso et vita in pmio. Ideo sub
isto domino omnis homo obligatur
fm suam voluntatē viuere sub pena
eterne mortis. ad Roma. xiij. Omis
anima potestatib⁹ sublimioꝛib⁹ sub
dita sit. Quarto necesse est homi co
gnoscere a quo tenet omnia. ne sit de
ceptus. vt cōtra domini sui benepla
citum trāsitoꝛijs vratur pro eternis
sed potius pentibus vratur tanquā
dispensatoꝛ accōmodatis. vt dicatur
ei illud Math. xxv. Euge serue bone
z fidelis quia in pauca fuisti fidelis:
supra multa te ꝓstituam. intra i gau
dium dñi tui. Iste pfecto noticie sunt
homini saluādo necessarie. Ideo hoc
pegit deus noster a nobis dicens.
In hoc glorieť qui gloriať scire et nos
se me. quia ego sum domin⁹. In qui
bus quidē verbis spūssanctus per os
Hieremie pphete duo salutis insinua
at documēta. p pnti solēnitate (eo ad
iuuante) declaranda. scz

Primū diuinitatis sue gliosaz no
ticiam. ibi. In hoc glorieť qui gloria
tur scire zc.

Scōm diuitatis sue fructuosaz cōn
tiam. ibi. q̄z ego sum dñs.

Primū itaq̄z documentū di
ri q̄ spūssctus insinuat diuinitatis sue
noticiam cum exprimit in quo sit ho
mini gloriandū dicens. In hoc glo
rietur qui gloriatur scire z nosse me.
Sed q̄ deus infinite bonitatis a no
bis cognosci nō possit scriptura testa
tur. Dicit em̄ Aristoteles libro de cau
sis. Prima causa supioꝛ est oīm nar
ratione. Et b. Augustin⁹ libro de ver
bis domini ait. Deus est ineffabilis
quia nō potest fari. Et Dionysius li
bro de diuinis nominib⁹ inquit. Ne
um neq̄z dicere neq̄z intelligere pos
sibile ē. Et Job. xj. Excelsioꝛ est celo z
quid facies. profundioꝛ inferno z vn
de cognosces. longioꝛ terra mensura
eius z latioꝛ mari. Ecōtra scīptura cla
mat deum verum diligere. Hz dicit
Augustin⁹ q̄ iuisa diligere possum⁹:
incognita vo nō. Idē dicit Bernard⁹
Ita dō est in irrōnabilib⁹ creaturis vt

De sancta trinitate

tñ nō capt̃ ab ip̄is. a rationabilib⁹ oñibus capi pōt p cognitōez ſz a bonis tñ p amorē. Et Piere. ix. dic̄ dñs In h̄ glie q̄ gl̄iat̃ ſcire z noſſe me. Si em̄ deū intelligere vl̄ coḡſcere nō poſſem⁹ fruſtra eſſent p̄dicatōes in q̄buſ docemur deū coḡſcere z diligere. Nō q̄dē dubiū ſic declarat ſeraphicus doctor Bona. ſup. j. di. xxij. q⁹ dupliciter dī intelligere ſeu coḡſcere. ſ. p effectam cōprehēſionem. Scōo p ſemiplenā cognitionē. Primo mō vicz p effectā cō p̄henſionē de⁹ ſol⁹ ſcit z coḡſcit ſeip̄m. z ſic intelligūt auctes p̄mo dicte. Jō dicebat ver⁹ de⁹ chriſt⁹ Mat. xj. Pa trē nemo nouit niſi fili⁹. z Joban. xiij Vos adoratis q̄ neſcit⁹: nos adoramus q̄ ſcim⁹. Nunc Euſebi⁹. Trinitas ſibi ſoli nota ē z boi xp̄o. Et b. Auguſt. Creator a creatura ad plenū cognoſci nō pōt nec hic nec i patria. Hic em̄ coḡſcim⁹ q⁹ ē. in patria aūt quō ē. ſz nec h̄ nec i patria q̄d ē. Eſt em̄ intelligentia nr̄a ad illā lucē ī acceſſibilē m̄lto minor q̄z viſus noctue z veſpertilionis ad ſolē. vt dī. ij. metaph. Un de⁹ i Daniele d⁹ ambulare ſup pēnas ventor. h̄ eſt ſup intelligētias etiā angelicas. Propt̃ q̄ ap̄ls in terciū celū raptus vidit ineffabilē diuitat̃ ēntiaz. z admirās ait ad Ro. xj. O altitudo diuitiaz ſapie z ſcie dei q̄z incōprehēſibilia ſunt iudicia ei⁹ z iueſtigabiles vie ei⁹. Quis em̄ coḡuit ſenſū dñi. aut q̄s conſiliari⁹ eius fuit. aut q̄s p̄ior dedit illi z retribuet ei. q̄m ex ipo z per ipm z in ipo ſunt oia ipi bonor z gl̄ia in ſecl̄a ſecl̄oz. Ame. Regi igit̃ ſcl̄oz̄ imortali z inuiſibili ſoli deo bonor et gl̄ia in ſecl̄a ſecl̄oz. Scōo mō deū cognoſcere poterimus ſemiplene ſiue imp̄fecte. z ſic cognoſcimus ex tribus. ex ſcriptura. ex natura. ex ratōis cēſura. Prio deū coḡſcimus ex ſcptura. q⁹ ſcti doctores m̄tra ſep̄ſerunt de deo. Un Anſ. li. monologiō ait. Credimus te eſſe quoddā bonū quo nichil maius cogitari pōt. Et Aug. li. j. q̄ſtionuz noui z veteris teſtamenti ait. Deus hoc eſt quod nulla attigit opinio. pl⁹ eſt em̄ q̄z q̄cq̄d dici aut cogitari pōt. Et li. meditationū. De⁹ inq̄t eſt cui⁹ potentia nō exhauriť. cui⁹ miſericordia non exinanit̃. cui⁹ ſcientia nō deficit. cui⁹ ptās q̄ vult efficit. Idem in li. de ſpeculo. Deus ſup̄a quē nichil extra quē nichil. ſine quo nichil. infra quē nichil. deus ſub quo totū. cum quo totum in quo totū. Idem in ſoliloquijſ Deus eſt vera z ſūma vita in quo z a quo z p quem bona ſunt q̄ bona ſunt oīa. deus a q̄ euerti cadere. in quē cōuerti reſurgere. in q̄ manere cōſiſtere eſt. deus a q̄ exire mori z in quē redire reuiuiſcere z in quo habitare viuere eſt. deus quē nemo amittit niſi deceptus. nemo q̄rit niſi admōnit⁹. quē nemo iuenit niſi purgatus. Idez ſup p̄ noſter. Deus eſt i ſeipo ſicut alpha z o. in mūdo ſicut auctor z rector. i angelis ſicut ſapor z decor. in eccl̄ia ſicut paterfamilias in domo. in ania ſicut ſpōſus in thalamo. in iuſtis ſicut auitor z p̄tector. in reprobis ſicut pauor et horror. Et beatus Bernard⁹ de conſideratōne. Quid eſt deus. longitudo. latitudo ſublimitas et profūdum. Longitudo p̄pter eternitatem. latitudo p̄opter charitatem. ſublimitas p̄opter maieſtatē. profundū p̄opter ſapientiaz. Talia nanq̄z de deo teſtant̃ etiam philoſophi morales. ſicut Ariſtoteles. xij. metaphiſice dicat. Deum dicimus eſſe optimū et ſempiternū. Et cōmentator p̄mo metaphiſice. Deū dicim⁹ eſſe ſempiternū nobiliſſimum et optimū. Et Apule⁹ de d̄o ſocratis inquit. nichil eſt deo potentius

ꝛ pfectꝰ.ꝛ Plato ī thimeo ait. Deus est ſūmū bonū oēm ſubſtātiā omnēqꝫ naturā q̄ cūcta q̄ exp ediūt ipe ſcit. Et Albumaſar i ſuo itroductorio ī aſtronomiā. Deꝰ eſt mouēs oia imobilis. cuiꝰ nomen eſt bñdictū ꝛ exaltatū ex altatōe maxima. ¶ Scōo deū cognſcimus ex creaturaꝫ natura. Nā ſi ꝓſiderem ꝰ qꝫ nobilīe poterer ꝛ ſapienē creauit oia celeſtia. terreſtria bruta ꝛ rationabilia. cōſidera igit o aia mea fertilem terrā in cuiꝰ viſceribꝫ creſcūt metalla. aurū vicꝫ ꝛ argentū. cuprū lapides p̄cioſi. ſal ꝛc. In ſupficie herbe flores virgulta. arbores diuerſi generiſ. q̄ oia ſunt mlta et q̄ſi innūera. q̄s creauit iſta. nōne optimus deꝰ. cōſidera deniqꝫ fluidā aquā in q̄ natāt piſces ꝛ mes vbi creſcūt gēme ꝛc. q̄ ē maior terra. ꝛ tū nō ꝓuertit opire terrā. q̄re deꝰ oipotens b̄ ſic ē. qꝫ terminū poſuiſti quē nō trāſgrediunt. Cōſidera deide aerē liq̄dū vbi volitāt volucres celi p quē cauſat ſonꝰ terribil vel demulcens. quē aſpirādo ꝛ reſpirādo viuūt aialia. Cōſidera poſtremo ignē ꝛ planeras ſidera ꝛ ſtellas ac duodecim ſigna. ex q̄bꝰ canſank pluuie vēti generatōes ꝛ peſtilētie dies nocteꝫ calida ꝛ frigora. ꝛ q̄s dat illis vtutē. nōne optimus deꝰ nr̄. poſtremo ꝓſidera p̄mū mobile quō motu ſuo mouet orbes. deide celū criſtallinū ꝛ celū empyreū plenū angelꝫ ꝛ aniab⁹ bris. q̄ laudant glificāt ꝛ bñdicūt deū ſuū ī ſeculoꝝ. Unde Aug. vij. de ciui. dei. c. xxx. dicit. Illū deū colimꝰ q̄ naturis a ſe creatis et ſubſiſtēdi atqꝫ mouēdi iſtia fineſqꝫ ꝓſtituit. Qui reꝝ cauſas nouit atqꝫ diſpoſuit. Qui vim ſeminū ꝓdidit. Qui rōnales aīam q̄ d⁹ animꝰ q̄b⁹ voluit viuentib⁹ ididit. Qui fmonis facultatē vſūqꝫ donauit. Qui munus futura dicēdi q̄bus placuit ſpiritib⁹ ī partiuit. ꝛ p q̄s placet ipa p̄dicit. ꝛ p quos placꝫ malas valitudies pellit. Qui vniuerſaꝝ aq̄ꝫ creatoꝝ ꝛ gubnatoꝝ eſt. q̄ ſolē fecit corpaliū clariſſimū luminū. eiqꝫ vim ꝛ gruā ꝛ motū dedit. Qui ipis inferis dñatiōem ſuā ptātē qꝫ nō ſubtrarit. Qui ſemia ꝛ alimenta mortaliū ſiue arida ſiue liq̄da naturis ꝓpetentib⁹ attributa ſubſtituit. Qui terrā fundat atqꝫ fecūdat. q̄ fructus eius aialib⁹ hoibuſqꝫ largitur. Qui cauſas nō ſolū p̄ncipales ſꝫ etiā ſubſeq̄ntes nouit atqꝫ ordiat. Qui humanis ingenijs q̄ creauit etiā ſcientiaſ artiū variaꝝ ad adiuuādū vitā naturāqꝫ ꝓceſſit. Jdē li. xj. Et ꝓpetuitate creaturaꝝ intelligit creatoꝝ eternus. Et magnitudie omp̄s. et ordie ꝛ diſpoſitione ſapiēs. et gubernatōe bonꝰ. Jdē ibidē. Tria q̄dē maxime ſcīēda de creatōe vob⁹ oportuit itimari. ſ. q̄s eaꝫ fecerit. p q̄d fecerit. ꝛ q̄re fecerit. Si q̄ q̄ rimus q̄s fecerit. deꝰ eſt. Si p q̄d. dixit ꝛ facta ſūt. Si q̄re fecerit qꝫ bonus eſt. Nec em̄ auctoꝝ eſt excellētioꝝ deo. nec ars efficaciꝝ dei vbo. nec cā melioꝝ q̄ꝫ vt creareť bonū a deo bono. O bō vilis boni dei factura. o p̄ſūptuoſa. o peccatrix ꝛ maliuola. cur deū tuū taꝫ bonū oim creatorē deſpicis. cur ꝫ oipotentē peccādo calcitras. cur ipiꝰ bñficia nō recogitas. cur ad ipꝰ p̄miſſa nō aſpiras. cur nō eiꝰ metuis minas cur nō apponis vt ip̄m recognoſcas. O flendū malū pctm̄ q̄d excecat. o dolendū p̄culū q̄d a tam pio deo ꝛ benefico ſepat. Un Ber. in ſmōe. Conſidera ſeptē in bñficio creatōis. q̄ creauit te ſine cōmodo ſuo. p̄s. dicēte. Bonoꝝ meoꝝ ñ eges. Sine merito tuo qꝫ nihil añ p̄meruit q̄ penitꝰ nihil fuit. Cogita q̄lē te fecit ſm corpꝰ egregiā creaturā. ſm animā magꝫ egregiam. vtpote imagine creatoris inſignē. ra-

De sancta trinitate

tōnis ꝓticipē britudinis sempiterne capacē. Cōsidera z dñatōis ptātē terroꝛ eīm bois supꝛ cūcta aialia imincre decernit. Cōsidera ḡ largitaſ admiſtratōem quāta tibi largit⁹ ē ad eruditōꝛ. quāta ad ꝓsolatōem .quāta ad coꝛreptionē.quāta ad delectationē vt inde grās agas. Q igit hō dei nulla suadet ratio, nulla docet via ꝓtēnere deum tuū ꝑ oīm delectatōe pcōꝛ. q̄n poti⁹ recogīscere amare z diligere ac ei fideliter z deuote fuire. ¶ Tercio deū impfecte cogīscere possum⁹ ex rōis censura. qꝛ ratio nr̄a cogit nos deū intelligere optimū oīpotētē suauissimum z oīm bonoꝛ fontalē oꝛiginē. vñ Bern. Miraris in sole splēdoꝛē. i floꝛe pulcritudinē. in pane sapoꝛē. i terra fecūditatē. sz a deo hec vniuersa data sunt Nec dubiū q̄n multo ampli⁹ refuauit sibi q̄ dederit creaturaſ. Q de⁹ altissime q̄ subtilis es z q̄ btūs. quem etiā sapientissim⁹ angel⁹ lucifer pfecte nō coḡuit. qꝛ si nouisset nūq̄ cecidiſſz ¶ Scōm documētū ex thematis vbis declarādū notem⁹ diuitaſ fructuosaz essentiā cū dī. qꝛ ego sū dñs. s. vniuersal' oīa creās. oīa puidēs z oīa gubnās. Uñ de natura diuitaſ tria sunt firmiter tenēda. sc̄z

¶ Primo q̄ deus vn⁹ sit

¶ Scōo q̄ in vnitate nature trin⁹ sit

¶ Tercio q̄ a p̄re filiꝰ ab vtroq̄ spūs sanctus procedit

¶ Primo dixi q̄ firmit̄ tenendū ē q̄ diuitatis natura vnica est .qđ ꝓbare possum⁹ auctoritatibꝫ z rōibꝫ. Prio itaq̄ vnitatē diuie eēntie ꝓbem⁹ auctoritatibꝫ. Dicit nāq̄ Deut. xxvj. Uidete q̄ eo sū sol⁹. z nō sit ali⁹ de⁹ ꝓter me. Et eiusdē. vj. Audi ysrl. dñs de⁹ tus vn⁹ ē. z Eph. iiij. Un⁹ dñs. vna fides. vnū baptisma. vnus de⁹ z p̄ oīm nūq̄ sup oēs z ꝑ oīa z in oibus vobis Et b. Beē. Qđ si dici pōt de⁹ vniſſim⁹ est. ¶ Scōo vnitatē diuie nature ꝓbemus rōibꝫ. Primā ponit Tho. i. pte sūme. q. xi. ar. iij. dicēs Si eēnt plēs diuj oporteret abinuicē differre. qꝛ aliq̄d ꝓueniret vni qđ nō ꝓueniret alteri Et si b qđ ꝓueniret vni esset ꝓuatio nī esset simplr pfectus. Si aūt b essz plēctio alteri eoꝝ deesset. z sic iterꝫ nō essz simplr pfectus. sz qꝛ de⁹ est infinite pfectōis cōprehēdens i se totā pfectōem essendi. ḡ impossibile est esse plēs deos. Scōa rōne vnitatē diuie nature ꝓbemus tali. Si sūt plēs diuj aut sūt eiusdē nature aut nō. Si nō tūc vn⁹ ē de⁹ z ali⁹ nō. qꝛ nō habz naturā diuinaz. Si aūt habēt eandē naturā diuinam z cū in deo idē sit natura z eē tūc habēt idē esse. sz q̄ habēt eādē naturam z idē esse sunt vnū. ḡ impossibile ē esse plures deos ¶ Tercia rōe creaturaꝝ ꝓbem⁹ vnitatē diuie nature. Dicē magnus Albert⁹ in suo cōpēdio q̄ i creaturis inueniūt q̄tuoꝛ. s. multitudo. ordo. ipfectio z ꝓnexio. z fm q̄libet istoꝝ ipfectio z ꝓnexio. z fm q̄libet istorū ꝓbat vnū tm̄ esse ꝓncipiū. Q. aūt creaturaſ sit multitudo ꝑ ad sensū. sed oīs multitudo ab vnitate trahit oꝛigine. ḡ necesse ē oīs multitudis vnū ē ꝓncipiū. Sil'r q̄ oꝛdo sit i creaturis videmus ad sensū. sz oīs oꝛdo habet ꝓncipiū. Itē q̄ impfectio sit i creaturaſ patz ad sensū. qꝛ aliq̄s defect⁹ inuenit i omni creatura. ꝑ eo q̄ indiget ab alio cōseruari. sz oīe impfectū ab aliq̄ simpliciter pfecto trahit oꝛiginē. q̄ ē vn⁹ deus. Sil'r in creaturis est ꝓnexio patet ad oculū q̄ vnū habz respectuz ad aliud. qꝛ inferiora ad superiora. sed oīs cōnexio diuersaꝝ habz cām sue cōnexionis z ꝓpuatōis ad aliq̄d vnū q̄ ē deus. ḡ natura dei ē vnita. Unde Leo papa. Credim⁹ sc̄ām trinitatē p̄ez et

filiū z spm̃sctm̃ vnū deū oīpotentem. vni⁹ substãtie. vni⁹ ptatis. ¶ Secūdo ꝙz ꝙ i vnitate nature diuie deus sit trin⁹. ꝓbem⁹ tripliciter. s. scpturaꝝ testimonio. creaturaꝝ vestigio. z rationi iudicio. q̃ pulcre patẽt in fm̃one p̃cedenti anni. articlo pmo. ¶ Tercio deniqz a diuina natura est ꝙ pater a nullo filio a pfe. z s. ab vtroqz sit. Cū em̃ de⁹ sit sapiẽtissim⁹ potẽtissimus et optim⁹ pōt scit z vult se sūme cōicare. Baū est alij sue maiestatis plenitudinem dare in eadē natura. q̃ deus pat ab ẽno filiū equalẽ sibi genuit. cui diuinitatis sue essentiã sūme ꝛmūicauit. iuxta illō Ysa. lxvj. Si ego q̃ generationes alijs tribuo ipe sterilẽro. Modo de⁹ pr̃ genuit sibi equalẽ filiū quẽ sūme diligit z a q̃ sūme diligit. z illa dilectio q̃ se diligūt dicit spūssactus. q̃ cū pr̃e z filio i vnitate eẽntie regnat sine fine seculoꝝ. Cui ẽ honor z̃.

¶ In festo sacratissimi corpis xpi.

¶ Sermo lxxvij.

Ego sum panis viuus q̃ de celo descẽdi si quis manducauerit ex hoc pane viuet ineternū. Joh. vj. Ad gloriosam huius diei solẽnitatem verba hec dixit vita hominū z angelorū Jesus benedict⁹ de sacramẽto eucharistie in quo cōtinet verū z viuidū corpus suū q̃ dedit escā omni carni. s. iumentis herbas. timentibꝰ se casto seu filiali timore vicz angel'nude diuinitatis suauitatẽ. hoibꝰ autẽ se timentibus qui ꝑticipãt cū brutis fm̃ corp⁹ et cū angelis fm̃ intellectum nouissime mirabili magisterio ꝓfecit terrenã substantiã cum angeloꝝ esca vt dicat fidelis christian⁹ illud ps. Panẽ angelorū manducauit hō. In quo pane hominis sic dato suã ineffabilẽ charitatem nobis exp̃ssit. z nostꝝ affectū cuncta eodem dulciter inflãmauit. Merito igit̃ p̃sentis diei solẽnitas existit venerãda inter alia ꝓter tria. scz

¶ Primo ne ingrati videamur

¶ Secõdo vt officiū ãgeli ãplectamur.

¶ Tercio vt in dulgẽtiã festi ꝓsequamur

¶ Prio nãq̃ p̃sens solẽnitas est venerãda ideo vt i ista die xp̃o dño nr̃o de tanto bñficio generi hũano exhibito g̃as referamus ne ingti videamur. Nã clemẽtissim⁹ saluator nr̃ i die natiuitatis sue veniẽs in substãtia nr̃e carnis se nobis tunc dedit in sociũ. Nũc vo in sacramẽti institutõne se dedit i cibum. Ideo dicebat Jobis. vj. Caro mea vere est cib⁹. z in futuro se reseruat in p̃miũ. Unde eccia canit i hymno. De nascẽs dedit sociũ cõuescẽs in eduliũ. moziens in p̃ciũ. se regnans dat in premiũ. Hec considerãs beat⁹ Berñ. i libro meditatõnũ dicit Quid retribuã dño pro oībꝰ que retribuit mihi. Mihi eteni deficit spirit⁹ me⁹ prorsus in tanta beneficiorũ consideratõne. Et licz nõ sufficiã gratias agere sed ingratitudinẽ odit anima mea proinde oportet animã esse gratiosam z deuotã. q̃ libenti⁹ dona multiplicanꝫ si priora tanq̃ dona gratuita suscepi z cõseruari videnꝫ. Hinc z beatus Aug⁹. lib. de ciui. dei dicit. Quisq̃s beneficia dei non videt cec⁹ est. nec laudat ingrat⁹ est. quisq̃s in laudando reluctaꝫ insan⁹ ẽ. Totis igit̃ viribus cauere debem⁹ ingtitudinez. q̃a vt dicit Petr⁹ rauẽnas. Nihil ẽ adeo qõ idignatoꝝ. quocetalt̃issimi sic ingratitudo. vñ Ber. Dignũ ẽ sp gras agere q: de⁹ nob nũq̃ cessat bñfacere. Proinde ꝺz in officio hui⁹ festi. Unigẽit⁹ si q̃dẽ dei fili⁹ diuitatis sue nos volẽs ee ꝑticipes nr̃e naturã assũpsit vt hoies

In festo corporis christi

deos faceret factus hō. Insup qō de nr̄o assumpsit totū nobiſ ꝑtulit ad salutē. Nā corpus suū i ara cruc̄ obtulit deo pr̄i. sanguinē suū fudit i ꝓciuz nr̄e redemptōis. z vt tāti bñficij iugiſ i nobis maneret mēoria corp⁹ suum z sanguinē sub specie panis z vini sumendū fidelib⁹ dereliq̄t ¶ Scōo hui⁹ diei solēnitas est venerāda vt officiū angelo⁹ amplectamur. vt sic̄ angeli habent ꝑtinuū festū in celo de gloriosō xp̄i corpe. sic nos hodie de ipō christi corpe iocūdū faciam⁹ festū. vñ Bern̄ Piscam⁹ in fr̄is q̄s facturi sum⁹ laudes in cel'. Et be. Aug. li. ꝑfec. Vere felix esset q̄ posset diuie laudi sp̄ iſistere. ¶ Tercio p̄sens solēnitas est venerāda vt indulgentiā ip̄i⁹ festi ꝑseqūmur. nā vt habet extra de reliquijs z ve. scrō⁹ in clemētina. Urban⁹ papa q̄rt⁹ dotauit hoc festū indulgētijs. z ꝑcessit oibus ve penitētib⁹ z ꝑfessis q̄ matutinali officio in eccl'ia i q̄ ist̄ festū celebr̄ interfuerint centū dies. q aūt in ꝑmis vesꝑis totidē. q in scōis vesꝑis totidē. q vo ꝑme tercie sexte none z cōpleto⁹ rij officijs interfuerint ꝑ qualibz horarū ip̄a⁹ quadragīta. eis aūt q infra octauā vesꝑis misse ac dict⁹ horar⁹ officijs interfuerit centū dies de iniūctis penitentijs mifico⁹dit relaxauit Martin⁹ vo papa q̄nt⁹ ex spāli ꝺuo tōe ad ist̄ festū dictas idulgētias duplicauit. merito q hodie illū honoramus spāl'r q clamat. Ego sum panis viu⁹ q de celo rē. In q̄bus vbis de sacramēto eucharistie tria mysteria ꝓponunt tractāda. vicz

¶ Primo corpis xp̄i idubia veritas ibi. Ego sum panis viuus

¶ Scōo corpis xp̄i sub sacro magna mirabilitas. ibi. q de celo descendi

¶ Tercio corpus xp̄i sumēti vera vtilitas. ibi. si quis mād̄ucauerit rē

¶ Primo dixi mysteriū qō tractādū ꝓponit in ꝓmissis vbis corpis xp̄i indubia vitas. cum dei fili⁹ ꝑ se dicat Ego sū panis viu⁹. Et ꝺ saluatoris vbo q̄dā heretici sūpserūt errorē negantes xp̄i verā carnē sub sacro dicentes. q hec locutio ē metaphorica. sic̄ cū dixit. Ego sum vitis z vos palmites. z sic asserebāt q caro xp̄i sic est in ꝺ sacramēto sicut i sig̃. z q mād̄ucāt tm̄ eis signū accipiūt Sed reuera fallūt. q̄a q̄n xp̄s dixit se pastorē. lapidē angulare. vitē. statim aliq̄d subiūxit. ꝑ qđ ꝺdit intelligere q metaphorice loq̄retur. cū dixit. Ego sum vitis addidit. et vos palmites. Sil'r cū hec loq̄ret saluator. s. Caro mea ve est cib⁹ z sāguis me⁹ ve est pot⁹ multi ex discipul' dixerūt Joh. vj. Dur⁹ est hic sermo q̄s pōt eū audire z abierūt retro Dixit ibs adxij. Nūq̄d z vos vultis abire. Rñdit symon Petr⁹. Dñe ad quē ibim⁹ vba vite eē ne habes. Vñ licz idubia fide teneamus q in sacro sub speciebus panis z vini vex corpus et sanguis xp̄i neak. tñ ꝑ cōtentiosos aut in fide tubātes q̄nport⁹ ꝑ deuotos vt magis ad tā deificū sacm afficiant ꝓbemus tripliciter. scz

¶ Primo sanctor⁹ auctoritatib⁹

¶ Secūdo doctor⁹ ratoibus

¶ Tercio miraculor⁹ exemplis

¶ Primo eteni verū corpus xp̄i eē sub sacro ꝓbem⁹ auctib⁹. Nā oēs theologi. s. Bonauētura Tho. Richardus Scotus z ceteri q ibi sit vex xp̄i corp⁹ tenent in. iiij. di. x. Vñ dicit Francisc⁹ de maroñ. in q̄dā ſmōe de corpe christi q sub specie panis q̄ ibi videt quatuor credūt in hostia. Primo vex corpus xp̄i ex vi verbor⁹. i. ex trāssubstantiatiōe. Scōo ex cōcomitātia q ibi sit verus xp̄i sanguis. Tercio vera christi aia. Quarto diuitas. Similiter in

calice sub specie vini est verus xpi sanguis ex vi ꝓbor.i. ex trāssubstātiatōe qz solū i sanguiez ꝓuertit vinū sic pāis in solū corp⁹. sz ex ꝓcomitātia ibi ē vera xpi caro cū ossibꝫ z neruis z venis in qbꝫ ꝓtinet sanguis. Et est ibi etiam xpi aia qz viu⁹ sanguis z viua caro sine aia esse nō ꝑt. Est z ibi diuitas inseparabilit vnita corpi sangui z aie xpi Jō ꝺr extra de cele.miſ.c. Cum marthe. Hoc sacm ꝺr mysteriū fidei qm aliud ibi credit ꝙz cernat. z aliud ibi cernit ꝙ credat. Spēs panis et vini cernit z credit vitas carnis z sanguinis xpi. Et extra de sūma trini.z fi.catho.c.j.sic hꝫ. Una est fidelīū vniuersalis ecclia extra quaz null⁹ oino saluat.in q̄ idē ipe sacerdos ē z sacrificiū ibs xps cui⁹ corp⁹ z sanguis in sacro altar sub specieb⁹ panis z vini ꝓsecrat ter ꝓtinet. Un z Ambro.li.de sacris.z habet de cōse.di.ij.c.panis. Panis ē in altari vsitat⁹ añ verba sacrāmz vbi aūt accessit cōsecratio de pane fit corpus ¶ Scdo verū corp⁹ xpi ꝓbem⁹ eē sub sacro doctorū rōnibꝫ tribꝫ.s.

¶ Primo rōne cōgruentie.

¶ Scdo rōne ꝓcomitātie.

¶ Tercio rōne distātie.

¶ Primo em vez corp⁹ xpi ꝓbem⁹ sub sacro rōne cōgruētie. sic em sūme de⁹ bon⁹ se ex sua bōitate cōicauit pfertiz aie vegetatiue dedit potētiā generatiuā p quā res viuēs efficit. z augmēta rat. z nutritiuā p quā nutrit z in esse ꝓseruat q̄diu viuit. Sic a silī ꝓuenit ens fuit deū inter sacra istituere tria p ꝙz vnū aia efficit viuēs vita spūali z supnaturali. z hꝫ est sacm baptismi. z est aliud p qđ vita spūalis in viuēte spūaliter augeat z roboret. z hꝫ ē sacrāmētū cōfirmatōis. Et p aliud viuens spūaliter in vita spūali nutriat z pfi-ciat. z hꝫ ē sacramētū eucharistie cuius sumptōe indiget viuēs vita spūali q̄ est vita gr̄e q̄diu ē in statu in q̄ ꝑt illā amittere. hꝫ est hoc toto tpe vite. Ideo Scot⁹ huj⁹ sacramēti q̄ttuor ꝓrogatiuas notat in.iij. Prima qz simplicit est veracissimū in significādo. Alia ei sacramēta veracia sūt q̄ntū est ex se tñ qñqz nō hñt effectū significatōis ꝓpt indispositionē suscipiēt⁹. sic absolutio sacramētal⁹ significat absolutōz a peccatis interi⁹ z tñ eū nō absoluit q ꝑ obicē. z sic de alijs. Scda sacramēti ꝓrogatiua quia qđ significat hoc sacramentū scz xp̄z realiter ꝓtinet. Tercia quia alia sacramēta significāt gratiā accidentalē in ania suscipientis inherētem. ꝙz hoc significat gratiā subsistentem. i. vez corpus Ideo dicit eucharistia. i. bona gratia Quarta ꝓrogatiua qz alia sacramēta ꝓsistunt in vsu z fiunt ita q ibi idē est sacramētū z ꝓceptio eius. vt ꝑt de baptismo z alijs. vt q̄ cessat vsus baptismi tunc nihil remanet qđ sit sacramētū. hoc aūt est qđ dā pmanēs etiā ante vsuz ei⁹ ¶ Scdo verum corpus xpi sub sacramēto ꝓbemus rōne distantie. vt em dicit Bonauē.in.iij. di.x.ar.j.q.j. Maior di-stantia est inter ens z nō ens. ꝙz inter ens z ens. Si ergo deus ꝑducere omnia de nihilo potuit que sunt in celo z in terra sub terra z in mari. cur nō potuit vnū ens mutare in aliud ens vt ꝙuertere panem in carnē. z vinum in sanguinē. Un Ambro. li. de sacramentis. De totius mūdi opibus legistis z ipe dixit z facta sunt ipe māda-uit z creata sunt. Sermo igit qui potuit de nihilo facere qđ nō erat. nō poterat ea que sunt in id mutare qđ nō erat. q.d. potest. Idem Ambro., ꝓbat ꝑ locum a minori nec videat incōueniens si verbuz xpi sic est vtuosum qz

In festo corporis christi

verbū etiā humanū aliqñ ē magꝭ vir/ tuosum q̄z ip̄m p̄ferēs. vbuz ei pape p nūciū suū cōgregat ep̄os qō a se pla tū nō audiret. ¶ Tercio vex corp⁹ xp̄i pbem⁹ fore sub sacro rone ꝓcomitātie vt q̄si p locū a minori. Si id de q̄ mi nus videt ineſſe t ineſt. t id de q̄ ma/ gis. ſz min⁹ ē vtuosa natura natura/ ta q̄z natura naturās. q̄ si natura na/ turata vnā rem p̄t mutare in aliā co magꝭ natura naturās. Nā p naturā creatā oia elemēta bñt vtutē mutādi Terra ei in q̄ p̄ſcit semē mutat i her/ bā. Jtē aq̄ mutat lapidē i lignū. Sil⁹ ignis mutat lignū in cinerē. Jtē vapo res aſcēdētes i aere ꝙuertūt in pluuiā t grandinē. hec oia natura facere p̄t. Quid tūc facit autor nature q̄ hāc cō uersiōez o pat. certe pl⁹ p̄t o pari q̄z nos intelligere fm Auicēnā. Un de ſacra ſcptura q̄ mētiri neſcit adducam⁹ de opib⁹ diuis sup̄ naturā factꝭ. In vete ri testamēto legim⁹ mltas mutatōes de vna re i aliā factas. Nā vga Moy ſi ad iuſſum dei vſa eſt in colubrū. Et itex Moyſes de dei mādato colub⁹ p caudā accipiēs ꝙuersus ē in virgaz Exod. iiij. c. Helyas ꝓpha de celo ignē fecit deſcēdere. iij. Reg. j. c. Nūquid p ter naturā ē q̄ petra duriſſima pcuſ/ ſa cū vga Moyſi daret copioſiſſimā aquā Num. xx. Aque egypti nōne ad verbū Moyſi ꝙerſe ſūt in ſanguinē Exod. vij. Si igit viri ſancti vbo suo rex mutatōes fecerūt. nōne magꝭ do min⁹ ꝓpheta⁹ t ſctūs ſcrōrum rps con uertere p̄t panē t vinū in corp⁹ t ſan/ guinē. Un habet de ꝓſe. di. ij. quia cor pus. Sic ingrad nutū p̄cipietis do mini repēte ex nihilo ſubſtiterūt exerci ſa celoꝝ. pfunda fluctuū. vaſta terra rum. ita pari ptāte in ſpūalib⁹ ſacra/ mētis vbi p̄cipit ſeruit effect⁹. ¶ Ter/ cio vex xp̄i corpus fore ſub ſacramē/ to pbem⁹ miraculoꝝ exemplis. Nar licz in diuerſis p̄ib⁹ mūdi ſūt infini/ ta miracula in ſacramēto euchariſtie facta. ñ pauca de mulꝭ notem⁹. Al/ bert⁹ ep̄s de pruſcia refert. q̄ q̄dā mu lier nō credēs in ſacramētū altaris q̄ ibi eſſet vex xp̄i corpus. Jpa g̃ cū acce piſſet ip̄m ante porcos in ſiliquis po ſuit. Ecce mirabile dictu. oēs porci mox genu flexerūt t adorauerunt ſa/ cramētū. Nec aūt miſera voluit pluſ expiri. t poſuit corp⁹ xp̄i sup̄ veru t al ſauit iuxta ignē tāq̄ aſſaturā. Et ecce gutte ſanguis exinde fluere ceperunt. Hoc facto adhuc miſera nō cōtenta. Accipiēs corp⁹ xp̄i fodit in terrā. t san guis nimi⁹ p foſſaz emanare cepit q̄/ ſi ectra terrā ebulliendo. Ad q̄ tunc cōpuncta venit ad ep̄m cōfitens pec/ cata. ac ꝑpetuaz penitētiā ab eo ſuſce/ pit. Item aliud exemplū tpe Gregoꝛ rij pape. patz in ſua legenda. Silit̄er quidā deuotus ep̄s. t quidā hereticꝰ obligarūt ſe inuicē de veritate corpo/ ris xp̄i. vñ eucharistiā in dolium sup̄ auenā poſuerunt t adduxerūt equuz bouem t aſinū. qui pabulū nō tang̃/ tes ſed potius flectēres genua. dñm quaſi rōne vtentes adorauerūt. Quo viſo hereticus fidelis effectus eſt. O ſaxis durioza corda quozūdā nō cre/ dentiū. O pudenda cecitas infideliū nō credere dñm maiestatis in ſacra/ mento altaris vbi tot miracula cla/ mant. bruta adorant. apli predicant. rps affirmat di. Ego ſum panis vi/ uus. Sed di. Quare benigniſſimus dñs voluit occultare ſuū corp⁹ t ſan guinē sub ſpecie panis t vini. Ñdet q̄ triplici rone. Prima vt fides exer/ ceatur. Nam ſi viderem⁹ nudam xp̄i carnē poſt cōſecratiōnē nō haberem⁹ meritū fidei. ſed mō ſic nō videres cre/ dim⁹. igit magnū eſt fidei noſtre me/

ritum Job.penul'.c. Beati q̄ nō vide runt z crediderūt. Scdō ideo vt horꝛ roꝛ auferaꝛ. Magnꝰ eīm horꝛor est co medere crudā carnem hois. Uñ z ex xpi discipulis carnaliter intelligētes multi abierunt retro Job.vj. Paga nis etiā ridiculū esset q̄ nos viui ho minis carne vesceremur. Tercio ne sensus decipiaꝛ.nam sensus decipi pt sicut qui qñ sedet p currū circūspicies circūquaq; apparet ac si mōtes mo uereñ z silue cē.sed xps verus decipi nō potest qui dixit. Caro mea vere est cibus Job.vj. ¶ A. Scdm mysteri um tractādū ꝓponit corꝓoris xpi sub sacramēto magna mirabilitas cū di citur.de celo cē. Nam valde mirabili ter nobis loquit saluatoꝛ eo q̄ dicit q̄ corꝓus suū de celo descenderit cuꝛ prunc adhuc in celo corꝓus suū nūq; fuerit.sꝛ dicit ꝓpter cōicationē idioma tū.q̄ fm diuitatē descēdit de celo maie statis sue in terreā carnē humanitatꝭ nostre.in qua sub sacramēto sunt mꝭ ta mirabilia. Uñ Ambro li.de sacris Reuera inquit mirabile fuit q̄ man na pluit dñs patribꝫ in deserto. qui q̄tidiano pascebanꝫ celi alimēto. Scꝛ illud qd̄ miraꝛ vmbra est.quāto ma gis illud cuiꝰ est vmbra scꝛ mirandū est.de ꝙse.di.ij. Jō dicit ps. Memoriā fecit mirabiliū suoꝛ misericoꝛs z miseratoꝛ dñs escaꝛ dedit timētibꝫ se. Et licꝛ oia mirabilia sunt opa dei. tñ tria sunt p̄cipua quoꝛ memoriā in b sacramēto rememorari ordinauit vicꝛ opus creatiōis.opus redemptōis.et opus glorificatōis. O deus eterne q̄ꝛ mirabile est q̄ cū nihil esset nisi tu oi poteñ virtute tua mūdū z q̄ in eo sūt creasti ex nihilo.nulla eīm maria erat de q̄ feciſti.sꝛ infinita potēcia tua subi to.vt horꝛ Eccī.xviij. Qui viuit i eternū creauit oia sil'. scꝛ in materia z forma essentiali fm Aug. Dicit sacꝛo alta ris pꝰ cōsecratione tota maria panis ꝙuertit in totū xpi corꝓ⁹.quō aūt con uertit mirabiliꝫ deꝰ opaꝛ.ps. Bñdi ctus dñs deꝰ q̄ fecit mirabilia solꝰ. et certe tā mirabile vt nec oculꝰ angelicꝰ sine lumie gre b possit intueri. Scdꝛ opꝰ mirabile e opꝰ redēptōis nre. Qd̄ natura nesciuit igrauit rō. mens nō capit hūana.cra pauet.celū stupet. et ois creatura miraꝛ etiā celestꝭ q̄ deus dei filiꝰ natꝰ de ꝟgine fatigaꝛ.esurit.si tit.tristaꝛ.blasphemaꝛ.capit. flagella turꝛ occidit.q̄ oia saluatoꝛ inclusit in b sacꝛo di. Hoc facite i meā cōmemo rationē. Tercīū opꝰ mirabile e glīfica tionis qō oculꝰ nō vidit nec auris au diuit nec i coꝛ hois ascēdit.qō deꝰ p̄pa uit diligētibꝫ se.ad qō ꝓueniūt fideles p b diuinū sacrm. Jō ōr in officio coꝛ poris xpi. O mirādū ꝙuiuiū salutife rū z oī suauitate repletū q̄ xps ꝓponit nob sumēdꝰ verꝰ deꝰ. nullū est eo salu bri⁹q̄ pcā purgāt ꝟtutes augent. Et oīm carismatū gra mēs impinguaꝛ. Memoriā igit fecit dñs mirabiliuꝫ suoꝝ q̄ oia mirabilia sua in b sacꝛo inclusit vt q̄libet fidel' oēm sensuꝫ abne get z intellectū ponat in sinū matrꝭ ecclie catholice. Quero te xpiane vtrū pl⁹ credis oculis.aut manibꝫ. aut gu stui.aut naribꝫ tuis q̄ꝛ filio dī. certe si fidelis es pl⁹ debes credere filio dei q̄ꝛ sensui tuo. Interroga oculū tuū dicit panis est.tāge manu.dicit manꝰ pa nis ē.z sic de alīs. Scꝛ xps dic corꝓus meū est b. Debemꝰ igit abnegare cir ca b sacrm sensum z rōnē ni am speci aliter circa septem.s.

¶ Primo circa quātitatē.
¶ Scdo circa q̄litatē.
¶ Tercio circa actualitatē.
¶ Quarto circa passibilitatē.
¶ Quinto circa localitatē.

In festo corporis christi

Sexto circa pſentialitatē.
Septimo circa durabilitatē.
Primo eñ dixi q debem⁹ abnegare sensum nostrū circa ħ sacramē/tū q̄ntū ad q̄ntitatē. Naz sensus z rō hūana dicit. quō tā magnū corp⁹ xp̄i sub tā pua hostia ꝓtineat cū corp⁹ xp̄i sit organicū Jō hz ꝓtes distātes ab in uicē sic̄ oculꝰ ab oculo manꝰ a manu zc̄. Et si sub q̄libet pte hostie xp̄s totꝰ ē videt q vbi est manꝰ ibi etiā caput pectus vēter z pes. Certe si xp̄ianꝰ es debes ħ abnegare tuū sensum z rōnē. qz in ħ sacramēto corp⁹ xp̄i vel sanguis nō est naturaliē sed sacramētaliē. z iō nō est ibi sic̄ locatū in loco. nec est ibi sub dimēsionib⁹ ꝓpꝛijs. sz sub dimēsionib⁹ q̄ erāt panis z vini. Nā z substātia panis in q̄ntū substātia ē locū nō occupat nisi inquātū ē sub dimēsionibus quātitatis. Q, aūt sub q̄libet pte hostie in ħ sacramēto sit totꝰ xp̄s verꝰ deꝰ z hō nō coartatꝰ pbat triplr. s.

Primo naturaliū exēplis.
Scōo sanctoꝝ dictis.
Tercio patrū figuris.

Primo xp̄m ibi esse posse pbemꝰ naturaliū exēplis. Nam in pua pupilla oculi nostri ꝓtinent p visionē magne ciuitates z mōtes q̄ nō sūt in eo dez p modū dimēsionū suaꝝ. Jtez in corde tuo habes magnā celestiū sciam. Jtē in quo corpe ira magna aia ē sic̄ i magno. z tota ē in q̄libet pte corpis. Secū do vez xp̄m ibi eē realiē pbat scōrū dictis. Nā 8z de cōse. di. ij. c. Reuera. Vera vtiq; caro xp̄i q̄ crucifixa et sepulta est. vere illiꝰ carnis sacramētū ē Jpe ei clamat. ħ ē corp⁹ meū. Et magr in. iiij. di. xj. recitat vba ambrosij di. Si ordinē q̄rimꝰ sacramēti hꝰ viro iūcta femia generare ꝓsueuerat. licz igr q ꝓter nature ordinē virgo generauit. et ħ qō ꝓficimꝰ corp⁹ ex virgine est. quid g̃ h q̄ris ordinē nature i xp̄i corpore. cū ꝓter naturā sit ipe ꝓtus ex virgine. Hinc z Hugo. ij. li. de sacramētis dic̄. Nō est mirū si mirabilis miracula opat. q locū fecit z locū in corpe z corpꝰ in loco. z q fecit vt corp⁹ vnuz i vno loco eēt. fecit vt voluit. aliē z si voluisset aliter facere potuisset. Nā z q̄n vult aliter facit. Et infra. Cogita facientē z desinet esse mirabile q̄q̄d illud fuit. Et si forte mirabile eē nō desierit tñ incredibile nō erit. si facto: oipotēs cogitat impossibile nō erit q̄q̄d erit.
Tercio ħ pbemꝰ patrū figuris. bat enī de ꝓse. di. ij. q figura bꝰ sacramēti ꝓcessit i māna. Māna aūt erat res qua z tñ in ea occulta bant oīa fercula. Vñ Sap. xvj. 8z. Panez de celo misisti eis oē delectamētū in se hñtez. Scōo debem⁹ abnegare sensuz nr̄m z rōnē circa bꝰ sacr̄i q̄litatē. naz rō nr̄a z sensus dic̄. Quō suba panis trāssubstātiat cū ibi in accidētib⁹ remaneāt sine subiecto exñtib⁹ sapoꝝ figura et color. sz vera fides cogitat intra se di. Et q̄ ei deꝰ ē ꝑma cā sube z accidēt. q̄ suaz vtutē infinitā ꝑt ꝓduare i esse accidēs sine subiecto. i. subtracta suba. Et licz aliud sit z aliud videat nō tñ ē ibi vla falsitas. qō ꝓbemꝰ triplr vicz

Primo naturaliū exēplis.
Scōo sctoꝝ dictis.
Tercio patrū figuris.

Primo eni ꝓbemꝰ naturaliū exēplis q in sacro sit vez xp̄i corpꝰ licz nō videat. nā videmꝰ in naturalib⁹ q multa aliē apparēt q̄ sint. Sol ei apparet parua recta in aquā missa appet curua q̄ tñ ē recta. Jtē febricitāti dulcia vident amara. Scōo ħ idē ꝓbemꝰ patrū figuris. hī Gen. xxvij. q Jsaac decepꝰ fuit visu tactu z olphatu. quia Jacob his sensib⁹ nō cogit. sed solo auditu.

nō fuit decept⁹.qz dixit .Vox ḋē vox iacob.sic tu o aia xp̄iana audi xp̄m q̄ dicit.H est cor⁹ meuz.Et si ḡras .quō pōt H fieri sufficiat rn̄sio angelica qua trām ⁊ginē q̄rētē ꝛtentauit di.Nō erit apud deū impossibile oē ⁊bū. Tercō H idem pbem⁹ sc̄ōz dictis.qz dī ō cō se.di.ij.Accidētia in H sacro sūt sine sō iecto vt fides locū habeat. Hz di.ap paret ne xp̄s aliq̄n in H sacro in ꝓpria specie eo mō q̄ ibi ē.Rndz Rich.i.iiij. di.x.q nūq̄z.licz aliq̄n miracl'ose speci es panis circūfundat specie carnis vl' pueri.tn̄ illa nō ē species xp̄i.qz quō ibi est null⁹ intellect⁹ hūan⁹ cape possz si sic appareret. Vñ dicit Cesari⁹ in suo dialogo q in H sacro nunq̄z fit aliq̄ miraculū nisi ꝓpē defectū fideī missaz celebrātis vl' audiēt⁹.aut ꝓpē aliq̄ fa cinus ꝓpetratū. Q igit hō noli mira culosam apparitiōem desiderare i al tari Tercio debem⁹ abnegare nr̄m sensū ꝛ rōem circa hui⁹ sacri actuali tatē. Nā nr̄ sensus dicit.si ēibi ve cor pus xp̄i et nō panis hz sole spēs rema nent.q̄re tūc pōt tantū sumere de cor pore ⁊ sanguie q de his hō pōt inebri ari ⁊ saciari.quā nō vident hāe species solūmō.sed certe tenz fides catholica vt dic̄ Tho.ꝛ Rich.in.iiij.q licz speci es sacramētales nō sint ō suba.habēt tn̄ virtutē substātie miracl'ose.vñ q̄c q̄d possit generari de suba panis ꝛ vi ni H pōt de ipis accidentib⁹.Q nō ꝓbat tripliciter.scz

Primo naturaliū exemplis.

Secōo sanctorū dictis

Tercio patrū signis

Primo inquā ꝓbem⁹ virtutē speciez in sacro fine substātia naturaliū exem plis. Videm⁹ enī in specio ꝛcauo.vbi licz ignis nō sit substātialit tn̄ opposi tū sibi incēdit sicut ignis .Sil'ꝛ ignis licz substalit nō sit in ferro vl' lapide .tn̄ ꝓ fortē collisionē lapis accēdit ignem. Secōo H idē ꝓbat sc̄ōz dictis. Nā di cit Amb.li.de sacris. Nō iste panis ē q̄ vadit sed panis vite eine q̄ aiaz no strā reficit. Et btō Augu.dixit dns. Ci bus sū gndiū.crescez māducabis.nec tu me mutabis i te sz tu mutaberis i me. Ex his ptz q tm̄ species ca:nē nu triūt ⁊ nō caro xp̄i Tercio ꝓbem⁹ pa trū signis.habetur em̄ .iiij. Reg.ij. q dns helyā trāstulit ⁊ tn̄ ⁊rutē eius du plicē in helyseo relict Aliq̄n em̄ sic mu tat aliq̄d q substātia remanet sed tm̄ accidētia mutant.sic cū alb⁹ hō efficit niger .Aliq̄n tā suba q̄z accidēs muta tur.sic q̄n de ligno fit lapis. Aliq̄n so la substātia mutat remanēte acciden te sicut in hoc sacramēto est Quar to debem⁹ abnegare nostrū sensū ꝛ ra tionē circa hui⁹ sacri passibilitatē.naz mens nr̄a dic̄ illō q̄ frangit diuidit ⁊ dentib⁹ cōterit H patit ⁊ sic ledit si vi uū corpus masticat. Hz ꝓfecto hanc hūanā cogitatōem debem⁹ abnegare qz dicit vera fides.q cor⁹ xp̄i nō frā git licz spēs diuidāt.qz cor⁹ xp̄i est im passibile ⁊ īcorruptibile .ꝛ ea rōe totū est sub qualibet ꝓte hostie.q̄ est ꝑ ra tionē eius q̄ frāgit. Dū em̄ frāgit ad vnā ꝓtem nō diuidunt pedes.ad aliā manus.ad terciā caput ⁊c. Quod ꝓ bat tripliciter.scz

Primo naturaliū exemplis.

Secundo sancto⁹ dictis

Tercio patrū figuris

Primo scz q cū cor⁹ xp̄i frāgo sacra mentū nō frangit ꝓbem⁹ naturaliuz exēplis. Dicit em̄ Aug.li.de spū ⁊ ani ma q cū vnica aia sit in toto cor⁹ tn̄ nō diuidit ad diuisiōem cor⁹is. si em̄ amputat bois man⁹ aia nō amputat nec retrocedit. Sil'ꝛ cū speculū diuidi tur ꝓ ples ꝓtes bois imago ñ diuidit ⁊ tn̄ in oib⁹ ꝓtib⁹ fracti speculi imago

bois videt integra. Scdo ꝫ idē ꝓbemus sctōz dictis. dicit enī Tho. in p sa. Fracto demū sacro ne vacilles sed memēto tātū eē sub fragmēto ꝯntum toto tegit. Hinc z Aug. z magr in. iiij di. xij. Forma ibi frangit z in ptes diuidit. xps vo integer manet z totꝰ in singlis. qñ enī xps māducat vita māducat. Sz qs audeat māducare dñz suū z tñ vitas inuitas nos ad māducandū ait. Qui māducat me viuet ꝓpter me. nec occidit vt xps manducet sz mortuos viuificat qñ māducat. reficit nō deficit. viuit māducatꝰ qz surrexit occisus. Tercio ꝫ idē ꝓbemus patrū figurꝫ. habet enī Gen. xxij. q cū Abraā imolare vellet filiū suū Isaac nō ipm imolauit sed arietē. Sic sacerdos nō xpm frangit nec eiꝰ corpꝰ. sed tm̄m̄ spēm panis. ¶ Quito debemꝰ abnegare nr̄m sensum z rōnem circa huius sacramēti localitatē. Mea enī mens dicit q idē corpus nō potest eē in diuersis locis sicut corpꝰ xpi quia hoc implicare videret ꝯdictionē. Sz certe vera xpiana fides tenet z credit q xps in sacramēto est in tot locis in quot ꝓsecrat. quia deus dedit bāc legem corpori vt sit tm̄m̄ō in vno loco. z quādo ipe vult de ista data lege potest dispēsare vt sit ī pluribꝫ locis. Nā quedā sunt i loco circūscriptiue sicut res materiales vt lapis lignum. z occupant locū. Quedā sunt in loco nō circūscriptiue sed diffinitiue vt angelus anīa. que sic est in vno loco q nō in alio. nō tñ occupāt locū. Quoddaz ens ē in loco incircūscriptiue. sic diuinas q ēvbiqz nō tñ occupat locū. Qdam est in loco ptim circūscriptiue z ptim incircūscriptiue. sicut corpꝰ xpi qō nec est vbiqz nec est in vno loco. sz in tot locis in quot imolat. Exquo eī est creatura nō debet creatori equari q sit vbiqz. exquo aūt est vnitū diuinitati debet excellere alias creaturas vt nō solū in vno loco sit. vñ Helyseus existens in cella erat ꝑsens giezy in via quādo accepit vestimenta z talēta a Naamā syro. iiij. Reg. v. ¶ Secto debemꝰ abnegare nostrū sensum z rōnem circa huius sacramēti ꝑsentialitatē. noster enī sensus dicit. hoc ē impossibile q xps tam subito descendere possit de celo hic z ibi z etiā in ceelo maneat. Sz vere xpiana fides credit q est ꝑsens in celo z in sacramēto quia ista cōuersio vt dicit Rych. est instantanea virtute diuina. vt dicē Gregorius. iiij. dialogoꝝ z in omel. Quis fidelium habere dubiū possit in ipsa immolatōis hora. ad sacerdotis vocē celos apiri. in illo xpi mysterio angelorum choros adesse. sūma z ima sociari. Nam z radius solis in instanti ab oriente diffundit se in occidentē. quāto magis dei filius qui est vbiqz z tocius mundi potest facere. ¶ Septimo debemus abnegare nostrū sensum circa buiꝰ sacramēti durabilitatē. mens enī nostra dicit. nō possum intelligere ꝙdiu maneat sub sacramēto xps. Sed certe fides xpiana tenet q tādiu quousqz species ibi manēt etiā i boīs gutture sub illis speciebus. O igitur diuina bonitas. O xpi imensa charitas erga homies q cū homie z in homine iusto libenter vis esse z ei vnirī p tuaz gratiā. id est eucharistiā. Et sic patet huius sacramēti magna mirabilitas vbi deus z homo supza omnē humanū sensum mirabiliter existit. ¶ Tercīū mysteriū tractandū ꝓponitur in verbis thematis corpus xpi sumenti vera vtilitas quia dicit. Qui māducauerit ex hoc pane viuet in eternū. Si enī vita tempalis z mundica tam vtilis est z dulcis q quicqd

habet homo daret illi vt hanc posset conseruare Job. ij. Cūcta que habet homo dat p ania sua. O quantā vtilitatem putas eterne vite que ita dulcis est q̄ ania beati Petri ad vnā boram nollet ea retineri p delicijs bonoribus z bonis totius mūdi. Unde sciendū q̄ duplex est vtilitas huius sacramenti sumptionis. s.

¶ Prima temporalis.

¶ Scōa eternalis.

¶ Prima dicit vtilitas est temporalis. nā alijs dimissis quinq; sumunt in hoc sacramēto. Primū corpus xp̄i q̄ de virgine sumpsit. Scōm sanguis quē in cruce fudit. Terciū aia quā in cruce emisit. Quartū est vita quā cū anima habuit z habet. Quintū est diuinitas que hūanitatē assumpsit. Primo itaq; q̄cunq; corpus xp̄i sumpserit digne efficietur ꝓticeps omniū bonoꝝ que xp̄s opatus est in vita sua nascendo. ieiunādo. p̄dicando. discurrendo. orando. vigilādo. Insup ꝓticeps erit ois meriti xp̄i passionis et ecclesie. Nam dicit sanct⁹ Abo. q̄ in qualibet missa inuenit omnis vtilitas quā xp̄s in die pasceue opatus est in cruce cum morte sua. Hinc etiā Albertus magn⁹ dicit. Per vez corpus xp̄i oīs nos oibus gratijs xp̄i z omnium fideliuz cōmunicam⁹ ꝓpter q̄s cōmunio dicit. Uñ ex sumptiōe hui⁹ sacramēti habem⁹ virtutē patriarcharum. reuelatiōes ꝓphetarū. dignitates apostoloꝝ. victorias martyꝝ. sanctitates ꝓfessoꝝ. mūdicias virginum. charitatē angelorū. z meritum omniū electoꝝ. Ideo christ⁹ dñs dicere potest ad quēlibet digne cōicantē illud Gen. xxx. Modicū habuisti añ q̄ venirē ad te z nūc dines effect⁹ es. benedixitq; tibi dñs ad introitū meū Scōe q̄cunq; digne sanguinē xp̄i sū pserit z vbicūq; ē viua caro ibi ē viu⁹ sanguis ille a pctō mūdabit. q̄a dicit Hebreo. ix. Sanguis xp̄i emūdabit ꝓsciam nr̄az ab opib⁹ mortuis ad seruiendū deo viuēti. Tercio q̄cunq; acceperit digne aiam xp̄i tūc accipit pignus vite eterne. vñ canit ecclia de hac sacro. Et future gl̄ie nobis pign⁹ dat. Pign⁹ aūt ē chari⁹ q̄ illud p quo pignus accipit. Sic aia xp̄i est charior q̄ vita futura. Et si deus dedit nobis maius dabit z minus Johā. vj. Qui mā ducat meā carnem z bibit meum sanguinē habet vitam eternā. s. in spe Quarto quicūq; accipit digne spm̄ xp̄i. id est vitā xp̄i cum corpe mutabitur in deū. sicut potus z cibus mutant in hominē. Ideo vox diuina ad Augu. dixit. Nō tu me mutabis in te sed tu mutaberis in me. Sic xp̄s dicit cuilibet digne cōicanti. Cum autē christ⁹ habeat potentiā maximā ideo per hanc digne cōmunicatē efficit potentē z̄tra tētamenta carnis. mundi. z diaboli. p̄s. Parasti mensaz aduersus oīes qui tribulant me. Quinto quicūq; acceperit digne deitatē xp̄i replebitur gratia z dulcedine. O q̄ dulce z suaue est mel diuinitatis. gustate igit̄ z videte q̄ suauis ē dñs ieſus xp̄s Uñ māna habebat in figura dulcedinē mellis bonis cum q̄ descēdebat pariter z ros. ¶ Tercia vtilitas in digna sumptione huius sacramēti est eterna scz vita. gaudium infinitū. angelorum consortiū. que constituit dei filium z diuinitatis ꝓpetuum laudatorem. Propterea summ⁹ deus dei filius oīb⁹ supzema bona desiderans ad sui ꝓceptorem clamat dicēs. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. si quis manducauerit ex hoc pane viuet in eternum. Ad quam nos perducat ieſus z̄. Scda.

In festo corporis christi

De eodē festo corpis xpi.
Sermo. lxxviij.

Hic ē panis de celo descendens vt si qs ex ipo mā ducauerit ñ moriat Joh. vj. t. Ad gl'iosam solēnitatē hui⁹ diei hec verba a xpo ratōnabiliter dicta assumunt ꝙuenienter ꝓpter duo. s.

¶ Primo ꝓpter diuinā exp̄ssaz reuerentiam.

Secō ꝓpter nostrā concessam indulgentiam.

¶ Primo nāqz dicta ẏba ꝙueniūt p̄sentis diei solēnitati ꝓpt dei exp̄ssaz reuerētiā q̄ ibi sub spēb⁹ panis z vini cōtinet. vbi oia optima i celo z i mūdo q̄ sūt ꝓtinēt. ibi nāqz est vera deitas et sctissima xpi aīa diuitati vnita. ac caro xpi de gl'iosa ẏgine Maria sūpta q̄ sūt oi reuerētia digna. nō solū hoibz et angelicis spiritib⁹. Unde Chrys. Circūstāt angeli sacerdoti z tribunal atqz altar; loc⁹ celestib⁹ vtutib⁹ adimplet in honorē illi⁹ q̄ imolat. Secō huiꝰ diei solēnitati ꝙueniūt dicta xpi. verba q̄ est panis de celo descēdens ꝓpter ꝙcessam nob⁹ indulgētiā. Sctā ei ecclia vt fideles deuoti⁹ celebrandū h festū redderet. thesauro spūali dotauit celebrātes h⁹ diei solennitatē. s. indulgētijs. Ut em̄ hī in clemē. extra de reli. z vene. sctō ꝓ. Urban⁹ papa q̄rtus cōcessit oib⁹ vere penitētib⁹ z ꝓfessis q̄ matutinali officio in ecclia in q̄ istud festū celebrat interfuerint. centū dies q̄ ātī p̄mis vespis totidē. q̄ misse totidē. q̄ vo p̄me. tercie. sexte. none. z completorij officijs interfuerint. p q̄libet horaꝝ ipaꝝ quadraginta. Eis aūt q̄ infra octauā vespis misse ac dictarū horaꝝ officijs interfuerint centū dies de iniūctis penitētijs misericordit̄ relaxauit. Martin⁹ vo papa q̄ntus ex speciali deuotōe ad istud festū dictas indulgētias duplicauit. Uñ ꝓsiderādū q̄ indulgētie sub triplici ꝓsideratione solent dari. Aliqñ em̄ dicit. dam⁹ indulgētiā oim peccatoꝝ vel centum annoꝝ de pnia sibi iniūcta. z tūc solū remittit pnia imposita a cōfessore. sic in istis solēnitatib⁹. ō si moreret q̄ indulgētias hmōi ꝓsequit nō statiz euolaret. Aliqñ ōr cū dant indulgētie. dam⁹ indulgētiā oim pcōꝝ de q̄b⁹ cōtriti z ꝓfessi sunt. z sic oblita vel ignorata nō remittunt. Aliqñ simplr dat remissio oim pcōꝝ. z tūc si nullū peccatū post cōmiserit statim ad gl'ias euolat si moriat. Cui⁹ q̄dem indulgentie fons z origo est xp̄s fili⁹ dei viui q̄ est panis de celo descendēs. Uñ in p̄missis ẏbis ad honorez sacratissimi corpis xpi (ip̄i⁹ gr̄a) duo salutaria documēta insinuant declarāda. s.

¶ Primū corpis xpi sub sacro indubia vitas. ibi. ē est panis de ce. cē.

Secūm ip̄i⁹ sūptōis pia vtilitas. ibi si qs ex ipo mā ducauerit.

Q ¶ Primū do cumētū ō clarādū ad honorē xpi corpis ex themate ẏbis dixi q̄ insinuat corpis xpi sub sacro indubia vitas cū ōr. Dic ē panis de celo descendēs demōstrādo ei p̄m. Ob quo audientes discipuli ei⁹ turbati sūt dicētes. Dur⁹ est h sermo q̄s p̄t eū audire. z abierūt retro mlti ex eis. Deinde cōtra vitatē indubiā existētie corpis xpi sub sacro insurrexerūt q̄dā heretici dicētes. q̄ corp⁹ xpi nō est realit̄ sub specie panis ne ꝙ sanguis sub specie vini. sz tm̄ significatiue. z ꝓtendūt ꝓbare multiplici rōne. s.

¶ Primo autoritate.

Secō impossibilitate.

¶ Tercio incōgruitate.

Primo itaq; heretici ꝓtendūt ꝓbare q; sub sacō nō sit verꝰ corpꝰ xpi sacre scripture autoritate. Nā xps dixit demōstrato pane. Hoc ē corpꝰ meū. ac si dicat. ħ est signuz vel figura corpis mei. Et q; dicit māducari. ħ iō. q; panis rōne cuiusdā similitudis significat xpm. Et ꝺr māducari q; signū eiꝰ māducat. z ħ volūt hīe ex sili. q; sic in alijs sacris sicut in aq̄ baptismi nō est gra sic ꝓtenta. sz solū sicut i signo. Ita etiā dicūt q; xps nō sit realit sub ħ sacō. sz tm sic in signo. Et illud Math. xxvj. Hoc ē corpꝰ meū. ħ est sanguis meꝰ figuratiue sunt dicta. sic illud Joh. xv. Ego suz vitis vera. Et illud. j. Chor. x. Petra aūt erat xps. i. figura xpi Et ad hūc intellectū referūt q̄d i sacra scriptura reperiunt de ħ sacō dictum. Cuiꝰ occasionē sumūt ex verbis dñi q; de sui corpis comestiōe z sanguis potatione vt scandalū discipulorꝫ qō de ħ ortū fuerat sopiret q̄si seipz exponēs dixit Joh. vj. Verba q̄ ego locutꝰ sum vobis spūs z vita sūt. q̄si ea q̄ dixerat nō ad litterā sed fm spūalem sensum intelligenda essent. Sed q; verba xpi nō ita sint intelligēda sicut intelligūt heretici. dicit Aug. q; intellectꝰ verborum xpi vtrum loquat figuratiue an nō. colligi potest ex p̄cedentibꝫ aut sequētibꝫ ibidē. vel ex alijs scripture sacre locis. Uñ cum xps ait. Ego sum vitis vera zc. statim subiunxit. z vos palmites. Cōstat aūt q; discipuli nō erant palmites naturalit sed figuratiue. ita z xps dñs ibi figuraliter fuit vitis. ergo figuratiue loquebat. Sed cum dixit Lu. xxij. Hoc est corpꝰ meum. subiunxit qō ꝓ vobis tradet. Si militer cū dixisset. hic est calix sanguinis mei. subdidit. qui ꝓ vobis effundetur. qō fuit realit nō figuratiue factum. z ꝙ sequēs litteralit de xpi corpore dictum. Q, aūt dixit saluator discipulis suis. Verba q̄ ego locutꝰ suz vobis spūs z vita sunt. nō vult ꝙ ħ intelligi q; verba sua de suo corpe z sanguine sint figuratiue intelligēda. sed fm btm Aug. est sensus illi⁹ lre. Ipm quidē. z nō ipz corpꝰ. māducaturi est. ipm q̄dem inuisibilit. sz nō ipm visibiliter. Hoc etiā senserūt z sentiunt oēs catholici z sancti viri q; sub sacramēto realiter sit corpus xpi vez. qui clamat, hoc est corpꝰ meum. Et Joh. vj. Hic est panis de celo descendēs. ergo contrariū sentire est hereſis. quia sub specie panis post cōsecrationē est verum corpꝰ xpi de virgine Maria natum. Scdo infideles z heretici cōnātur ꝓbare ipossibilitate q; nō sit sub sacramēto verum xpi corpus dicētes Primo impossibile est q; in idem corpus xpi cōuertat substātia panis qō prius fuit in celo. Quibꝫ dicendū ē q; in consecratōe incipit habere esse ex illo pane ħ nouo. ex quo ꝑ nō habuit esse. z illud debet esse fideli facile ad credendū. quia deus istā conuersionē operatur qui est oipotens. z apud quē nō est impossibile vllum verbū. Naz facilius est corpꝰ xpi facere ex pane q̄ ex nihilo. Secūdo dicūt ipossibile ē q; maiꝰ corpus in loco minori ꝙcludat. sed corpus xpi est maioris quātitatis q̄ panis qui in altari offert. Si aūt ibi nō est totū sed aliqua pars eiꝰ. tūc cum hoc sacramētū agit corpus xpi ꝑ partes dissipatur. Similit impossibile est q; vnuz corpus sit in diuersis locis. Quibꝫ dicendū est q; totum corpus xpi simul z semel est sub qualibet parte hostie consecrate z est in diuersis locis. nec hoc est incredibile. Naz dicit pbus q; ania rōnalis est tota in qualibet parte corporis. nam deo cōuenit ee vbiqz. pure creature vero cō-

In festo corporis christi

uenit esse in vno loco tm̃ .corpus ve/ ro christi medis mõ se habz .cũ em̃ sit creatura nõ debet coequari deo in b q̃ sit vbiqz.cũ vo sit vnitũ diuinitati de/ bet in b excellere alia corpa vt simul z semel in mltis locis possit esse sub sa/ cramẽto. Tñ Ambro.li.ij.de sacramẽ tis dicit. Non est mirum si mirabilis mirabilia opaf.quomodo inqt corp⁹ vnũ eodemqz tpe in diuersis locis sit. Sil'z noli mirari q̃ locũ fecit z corpus in loco.z qui fecit vt corpus vnũ i vno loco esset fecit sicut voluit.z si voluisz aliter facere potuisset. Nã et qñ vult aliter facit .cogita q̃ facientẽ et desinet esse mirabile q̃cq̃d fuerit. z si forte mi/ rabile esse nõ desierit tm̃ incredibile nõ erit. si factor oipotens cogitaf nõ erit impossibile q̃cq̃d erit.hec ille. ¶ Ter/ cio dicũt infideles. impossibile ẽ q̃ di uisa hostia nõ diuidaf corp⁹ xpi.quia videm⁹ q̃ sic diuidit hostia p̃secrata si cut nõ p̃secrata'. Sz nec hoc debz esse incredibile.qz etiã pbi posuerũt ỗ aia humana q̃ nõ diuidef ad corpis diui sionẽ. Unde cui manus amputaf aia non amputaf nec retrocedit: sed solũ desinit abscisum membrũ informare ¶ Quarto dicunt infideles .impossi/ bile est q̃ idem corpus moueaf mo/ tu cõtrario. Nã videmus ỗ hostia cõ secrata q̃ quãdo vn⁹ sacerdos eleuat alius tũc demittit.mõ impossibile est idem corpus ascẽdere z descẽdere i eo dem tẽpore. Quibus dicenduz q̃ nõ est incredibile.quia vt p̃dictũ est diui na virtus operaf in motõne corporis christi. Unde q̃ndo sacerdos mouet hostiã consecratã corpus christi nõ a sacerdote mouef :sed a deo imediate vel ab anima christi. quia ipm corp⁹ nõ est speciebꝫ p̃sens vt actus potẽtie sicut anima corpori.nec aliqua necessitate naturali sicut graue est presens illi cui innitit.et quo moto simul mo uetur.sicut homo existens i naui mo tu nauis mouef.sed corpus christi ẽ p̃sens speciebꝫ volũtate. De quo Sco tus in quarto ponit tale exemplum. Si inquit angelus volũtarie se face/ ret presentẽ lapidi .cũ si moueo lapi/ dem nõ propter hoc moueo angelus. quia nec est mobilis p se a virtute mea. Si ergo angelus esset p̃sens lapidi a me moto hoc nõ esset per motũ meum sed per actionẽ propriã. Oportet igit omnes sensus homis abnegare in cõ fessione hui⁹ salutiferi sacramẽti. Nã si queras oculos.Quid videtis in sa/ cramẽto .dicũt panem.si olfactum rẽ. Sed vera fides pl⁹ credit filio dei ic/ su benedicto.q̃ dicit. Caro mea vere ẽ cib⁹ ãp̃ suis sensibꝫ et intellectui. ¶ Ter cio heretici z infideles .p̃bare conten/ dũt cõgruitate q̃ vez corpus xpi non sit sub specie panis dicẽtes q̃ nõ con/ gruit vt ds tanti filij dei corpus tra/ ctet fragilibꝫ manibꝫ .z in suũ os p̃ci endo laceret.quia hoc esset crudelissi/ mũ z magnã faceret deo irreuerẽtiaz. Quibus respõdendũ q̃ esset crudeli/ tas z irreuerẽtia si corpus xpi ad mo dũ cibi corpalis mãducãdo lacerarẽt dentibꝫ et lederẽt.sed in sacramenta/ li manducatõe species tm̃ diuidunt: z christi corpus itegrũ sumit absq; vl la lesione siue irreuerẽtia.q̃nto⁹ cuz maxima reuerẽtia .Ad cui⁹ sumptio nẽ ipe iuitat sub pena eterne damna/ tionis dicẽs Joh .vj. Nisi manduca/ ueritis carnẽ filij homis z biberitis eius sanguinẽ nõ habebitis vitam i vobis Quod facit.p̃ter multiplicẽ mãduca tionis sacramẽtalis vtilitatẽ z cõgrui tatem V Primo q̃a per hoc q̃ per suã p̃sentiã vult vniri nobis ostendit no bis maximã suam charitatẽ,vt inflã/ maret nostraz deuotionẽ p̃ presentia

proprie carnis. O quāta deuotio. O quanta affectio accendit oīm tā diuitū q̄ pauperū. quia dū volūt possunt stare ante ꝓspectū sui creatoris z redemptoris z eū alloq̄ ac petere q̄ desiderāt z necessitates suas ei exponere. z tam cito veniā ab eo sub sacrāmento existente petere q̄m cito Maria magdalena veniā obtinuit ante pedes eius dum adhuc in terra morabat in ꝓpria forma. qz idem christus est hic sub sacramēto sic ibi fuit. z eadē miscōia z pietas ē hic sicut ibi fuit z p cōsequns par remissio erit dūmodo par fuerit dispositio. Secūdo p suā p̄sentiam realem z cōionez nostre spei fiduciā subleuat. z quis nō speret exaudiri dum ipm deo patri pro nobis in missa offerimus qui oblatus fuit in cruce. Tercio q boc q̄ p̄sentialiter voluit nobiscuz esse auget meritū nostre fidei cū credūtur multa in hoc sacramēto. que sunt sup naturā rationem et supra nostrum sensum. Quarto p suam p̄sentiā declarauit sub sacramēto suā omnipotētiam qui plus potest facere q̄m nos intelligere. Sil̄z declarauit suā sapientiā qua q̄tidianis defectibus homis quotidiana sui corpis oblatōe curauit subuenire z dulciter animabus z corpibus deuotorū vniri dicens Matth. vlc. Ego vobiscū sum oibus diebus vsq; ad consūmationē seculi. Magnas q̄gamus deo nostro grates de tā inaudito suo beneficio. Quinto ꝓgruebat vt corpus suū nobis ad manducādū p̄beret. ꝓpter suā liberalitatē q omnibus alimenta tribuit ſm decentiā. iuxta illō p̄s. Qui dat escā omni carni. mō angelis rationalibus dedit deus seipm. brutis z irrōnalibus dedit materialia z corpalia solū. tō hoīb̄ q constat ex corpe z aīa debuit dare ꝓuenientez essā vnde corpus z aīam reficeret. qō fecit in hoc sacramēto. Psal. Escā dedit timētib̄ se. Sexto p̄sentia sui corporis sub sacro cōgruebat ꝓpter ordinem vniuersi. Nā deus sic ordinauit vt de imperfecto veniat ad pfectum. ideo i veteri lege fuerūt figure sole sine re figurata. In noua vo est res cū figura id ē corpus xp̄i verū: tñ sub sacro. In patria aut ē erūt solum res sine figura id ē clara dei cognitio. z delectabilis humanitatis christi visio. O q̄m suauiter videbimus tunc caput christi p nobis spinis coronatū. O q̄m pie facie p̄ciosam ꝓ nobis alapis cesam. O q̄m pie totū corpus flagellis laniatum si modo fusis lachrymis intuemur b diuinū sacramentū sub specie panis occultatū. quid tunc erit intuendo facie ad faciē. certe tūc erit tam iocūdū q̄ oculus nō vidit. auris nō audiuit. ℟ Secundū salutis documentum est verbis thematis declarabit sūptiones corpis christi pia vtilitas cū dicit Ut si qs ex ipo manducauerit nō moriat. qđ est contra errorē hereticorū q̄ dicūt q̄ sub necessitate salutis tenent oīes homines tā laici q̄m sacerdotes sub vtraq; specie cōicare sic ꝓbare volentes. Sicut inquunt de baptismo dicit Joh. iij. Nisi qs renatus fuerit ex aq̄ z. s. nō p̄t introire reg. celoꝝ. Ita etiā dictū est de sūptōe sub vtraq; spē Joh. vj. Nisi māducaueritis carnē filij hominis et sanguinē nō bēbitis vitā in vob. Ex ꝓpter p̄dicta verba baptismi et sacramētū necessitatis. igit eadē rōe māducatio corpis xp̄i z bibitio eius sāguis ē de necessitate salutis. qđ fieri nō p̄t nisi sb vtraq; spē sumat. Nō z dñs ibs qñ instituit h sacrm sub vtraq; spē sumēdū dedit Mat. xxvj. z oēs fideles i p̄mitiua ecclesia sic ꝓficiebant. Ideo dicit. j. ad Corinth. xj. Quotiescunq; manducabitis panem hūc z calicem bibetis

morte dñi annũciabit⁊ donec veiat. et
ifra. Probet at seipm hõ et sic de pane
illo edat⁊ ẽ calice bibat. Ex ⁊ hereti⁊
cos est q dom⁹ ẽ sola specie panis
loquit dicẽs. Hic est panis de celo de
scẽdẽs vt si qs ex ipo mãducauerit nõ
moriat. ⁊ nõ facit mẽtionẽ hic de san⁊
guine. Ad meli⁹ intelligẽdũ notãdu⁊
q barões regni bohemie Sigismun
do regi romano ⁊ bũgarie Lõstãtie i
generali ⁊cilio existẽti miserũt libellu⁊
⁊tinẽtẽ plẽs q⁊ nonagita auctes. qb⁹
putabãt ꝓbare q ess⁊ de necessitate sa
lutis sub vtraq⁊ specie cõicare. Et cõ⁊
pilator libelli subiũgit ꝓpria ẽba post
allegatas auctes dicẽs. Ex p̃dict⁊ san
ctorũ scptis ecclie institutis ⁊ decret⁊
patet luce clari⁹ q ⁊mũio venerabilis
sacramẽti corpis ⁊ sanguis dñi nr̃i ie
su xpi sub vtraq⁊ specie panis et vini
cũctis fidelib⁹ mistrãda est. ẽbum et
lex ẽitas ⁊ institutio ac euãgeliũ dñi
nr̃i iesu xpi suo⁊ ap̃lo⁊ ac eccl'ie p̃mi⁊
tiue que p nullã ecclie romane ⁊sue⁊
tudinẽ quãcũq⁊ vetustã vel cuiuscũq⁊
romani pontific⁊ aut ⁊cilij ⁊stitutõe⁊
potest infringi tolli aut q̃uis mõ cas⁊
sari. In qb⁹ ẽbis cõpilator libelli du⁊
as innuit ⁊clusiões falsas. Prima ẽ
q de necessitate salutis ⁊ ẽ p̃cepto xpi
⁊ institutõe ẽ fideles ppl'os cõmũica⁊
re sub vtraq⁊ specie. Secũda ẽ q istũ ri⁊
tũ ⁊mũicãdi nõ põt tollere constitutõ
sũmi põtificis aut vniuersal'ecclie cõ
suetudo. Que ⁊clusiões ambe sũt false
⁊ erronee. qõ ꝓbat quadrupliciter. sc⁊

℣ Primo auctoritate
℣ Secũdo ratione
℣ Tercio similitudine
℣ Quarto reuelatione

℣ Prio nanq⁊ dictas cõclusiões probe
mus esse falsas sanctoꝝ auctoritati⁊
bus. Nã san. Bonauẽ. Tho. de aqui
no. Alex̃. de ales. Richd. ẽ media vil⁊
la. Petr⁹ de tharãtasia ⁊ cõiter oẽs
catholici ⁊ theologi tenẽt sup. iiij. sen.
di. xj. q sufficit ad salutẽ sumere la. cis
sub specie panis tm̃. Sil⁊ decretũ In
nocentij tercij. extra de pe. ⁊ re. c. Quis
vtriusq⁊ sexus p̃cipit sub vna spẽ cõ⁊
candũ. ⁊ Joh. vj. sicut dñs dixit. Nisi
mãducaueritis carnẽ filij hois et bi⁊
beritis ei⁹ sanguinẽ nõ habebit⁊ vitã
in vobis. Sic idẽ dñs dixit ibidẽ. Ego
sum panis viu⁹ q̃ de celo descẽdi. si q⁊
mãducauerit ex hoc pane viuet inẽ⁊
nũ. vbi nullam facit mẽtõem de sãgui
ne vl' potu. Ideo capio aliquẽ q̃ digne
mãducat xpm sub specie panis tm̃. et
q̃ro an tal' habeat vitã in se. i. ex ẽ⁊se
quat gram. si dicit q sic tunc nõ rec⁊
rit sumptio sacri sub vtraq⁊ specie cũ
ille sub vna specie sumẽs habeat vitã
in se. Si aũt dr̃ q tal'i se nõ habeat vi
tã nec saluet ẽ est ⁊tertũ p̃dictũ euãge
lij. Et itex dicit dñs ibidẽ. Sic misit
me viuens pater ⁊ ego viuo ꝓter pa
trem. et qui manducat me viuet pro⁊
pter me. Ubi iterũ non facit mentiõ⁊
de potu. Similiter cũ post pauca sub
dit. Qui manducat hunc panẽ viuet
in eternũ nõ facit mẽtõe⁊ de potu. Et
si aduersari⁹ vult illos textus glosare
tũc etiã alit⁹. s. illi⁹. nisi mãducauerit⁊
⁊c. admittit glosas autẽticas Hiero.
Aug. ⁊ inũerabiliũ docto⁊. Et his p⁊
q falsa ẽ opinio tenẽtiũ q̃ sit de necel⁊
sitate salutis sub vtraq⁊ specie cõica⁊
re. Secõ hoc idem ꝓbem⁹ rõe. Pri⁊
mo rõe cõicantiũ. cũ em̃ catholici lai⁊
ci nõ cõicauerũt a lõgissimis tpib⁹ sb
vtraq⁊ specie. et eccl'ia nõ potuiss⁊ hu⁊
iusmodi ritũ ⁊mũicãdi tollere vl' mu
tare tunc oẽs damnati fuissent tã lai⁊
ci q̃ clerici. clerici quia sic mistrauerẽ
tãtũmodo. Sed hoc est falsum quia
in nostris temporib⁹ tam laici q̃ cle⁊
rici fuerũt scti diuia miracl'a facientes.

Scdo hoc ꝑbem⁹ rõe sacramẽti. nã vt dicit magr̃ in .iiij. di .viij. tria sunt sub sacro .s. spẽs visibil' panis et vini. Scõm caro xp̃i et ei⁹ sanguis .terciũ caro xp̃i mystica z ei⁹ sanguis mysticus ꝙ est eccl'ia. Primũ est sacm tm̃. Scõm res z sacm. Terciuz res tm̃ ibi nõ contẽta sz significata. Uñ duplicit sumit hoc sacm. s. sacramentaliter et spũaliter. Sacramẽtalit̃ sumitur sub specie panis corpus christi. z sub specie vini sanguis xp̃i. z ꝙcũqz sumit sub specie panis corpus xp̃i sumit etiã sanguinẽ. qz in corpe ei⁹ sunt vene z in venis ver⁹ sangnis ꝓ ꝓcomitantiã. Spũalis aũt mãducatio vel bibitio ẽ duplex fm ꝙ duplex ẽ caro xp̃i z sanguis. Prima mãducatio vel bibitio corpis z sanguis xp̃i veri fm sctm̃ Bonauẽ. est deuota z fidelis recogitatio passiõis christi. et recogitanti ad cogitatũ vnio q̃ correspondz mãducatõi. eo ꝙ amor vnit amãtez cũ amato. Et de tali mãducatõe non intelligit illõ ꝟbũ. Nisi mãducaueritis. qz sic ꝓuuli baptizati nõ manducant. De ꝟ intelligit illõ Aug⁹. Quid paras ventrẽ aut dẽtẽ. crede z mãducasti. ꝟ est. si etiã nõ sumis sacramẽtaliter ĩos ꝓficiendo sumis tm̃ spũaliter deuote recogitãdo. Alia ẽ mãducatio z bibitio scde rei hui⁹ sacri. s. corpis et sanguis xp̃i mystici. z est incorporatõ mẽbris eccl'ie. z de hac intelligit illud xp̃i ꝟbũ. Nisi mãducaueritis. Nõ q̃dẽ ꝟbũ oẽs obligat tã pueros q̃z adltos. Taliter etiã sũpserat ille latro iuxta crucẽ pendẽs. Hinc Aug. Deniqz iã ex ponit dñs quõ fiet qõ loq̃t. z q̃d sit mãducare ei⁹ carnẽ z bibere ei⁹ sanguinẽ dicens. Qui mãducat meã carnez et bibit meũ sanguinẽ i me manz z ego in eo. Subdit Aug⁹. Hoc est ḡ mãducare illã escã z illũ potũ bibere in christo manere z xp̃m in se hẽre manentez ac ꝙ ꝟ ꝙ ñ manet i xp̃o ꝓculdubio nõ mãducat ei⁹ carnẽ nec bibit ei⁹ sanguinẽ sicut ois heretic⁹ infidel' scismatic⁹ z ois xp̃ianus criminosus. Tercio ꝙ non sit de necessitate salut̃ cõicare sub vtraqz specie ꝓbem⁹ silitudie. nã licz in ꝑmitiua eccl'ia oẽs sub vtraqz specie cõicabãt. mõ tñ nõ expedit. Et ꝙ eccl'ia dispẽsauit i ꝟ potuit pz a sil'i qz vt dr̃ Act̃. ij. et. v. apl'i ad rpus bap tizabãt in noie xp̃i. z ita nõ solũ nõ debem⁹ nũc baptizare. sed nec est licituz imo nec forte essz baptizat⁹. Sil'z in ꝑmitiua eccl'ia eucharistia sumebat a fidelibꝫ prauis. z nũc eos i ꝟ imitari nõ est licitũ sed ꝓbibitũ. Sil'z in ꝑmitiua eccl'ia fideles cõicabãt sub vtraqz specie sz mõ nõ ẽ licitũ. Prio ꝙa iã mltiplicat̃ fidelibꝫ veniũt i mario nũero ad ꝓmũionẽ iuuenes z senes rusticani z min⁹ discreti nescientes adhibere cautelã. z possit ꝓtigere piculũ effusiõis sacri sanguis. Scdo sic nõ ꝓmunicãt mõ ꝓpẽ piculũ erroris. possent ei simplices credere ꝙ sub specie panis nõ sumerẽt sanguinẽ nec sub spẽ vini corpus xp̃i. ꝓterea vt dicẽ san. Bona. ĩ die pasceye sacerdos officians sumit solũ sub specie panis. qz tũc pl⁹ sumit ad refectõez q̃z ad significatõez. illa em̃ die nõ oportz passionẽ xp̃i significari ꝙ sacm. qz tota illa dies ẽ mẽorial' passionis xp̃i. Tercio mõ fidel' ppls non cõicat sub vtraqz specie ꝓpẽ irreuerentiã mltiplicẽ. si em̃ portaret̃ ꝺ loco ad locũ ꝙ magnã distãtiã ꝙ ifirmis possit facili effundi. sil'z in vase sordidari spes vini. sil'z possit i barbis laicoꝝ remanere. sil'z in ꝓfuãdo ꝙ infirmis in estate possit acetũ de spẽ vini generari z bibliones z parue musce. etiã aliq bus fieret abomiabile ad bibẽdũ ꝓptim ifirmis z ꝑgnãtibꝫ z nauseã ꝓua

¶ Dominica secūda post penthe-

care. nec inueniret tātū vas in q̄ p̄ q̄n
q̄ milib⁹ hoim sufficienē ꝓfici posset.
ideo ñ est necessariū exā sub specie pa-
nis sumi sanguis xp̄i z tantū sub v-
na specie quantū sub vtraq̄ q̄tū ad
efficaciā licz non q̄tū ad significatōz.
¶ Quarto q̄ nō sit de necessitate salu-
tis ꝓmūicare sub vtraq̄ specie ꝓbem⁹
reuelatōne. Dicit em̄ magnus doctor
Alexāder de ales su p. iiij. q̄ alicq religi
osi obtinuerāt vt sub vtraq̄ specie cō-
mūicarēt. quodā pio sacerdote coraz
eis celebrāte cū frāgeret hostiā conca-
uū patene totū visum est repleri san-
guine. ad qō obstupuerūt sacerdos z
circūstantes. Iz cū ꝓmūicarēt visuz est
totū sanguinē reintrare sub specie pa
nis. Sic oñsū fuit q̄ sub specie panis
nō solū sumerēt xp̄i corpus Iz etiā san
guinem aiam ac diuitatē. O q̄nta est
vtilitas sic sumētis. q̄ vitā eternā su-
mit q̄ idonee sumit. ideo dic xp̄s. Hic
est panis de celo descēdens vt si q̄s ex
ipo māducauerit nō moriat: sed ha-
beat vitā pfectā. vitam beatā. vitā an
gelicā. Ad quā nos pducat christ⁹ fi-
lius dei viui zc.

¶ Dominica scōa post Penthē.

℣ Sermo lxxix.

Homo quidā
fecit cenaz magnā. z vocauit
multos Luc. xiiij. Verba sūt
redēptōris iesu christi. q̄ suam cenam
generi hūano p̄patā magnam dicit.
ad quā multos vocauit. z recusanti-
bus venire vocatis: infirmi claudi z
debiles cōpellunt intrare ad magnā
cenā. Unde licz quadruplex cena iu-
xta sensū sacre scripture distingui possz
scz. corpalis que est toleranda. spiritu
alis que est desideranda. infernalis q̄
est detestāda. celestis que est iocunda

Tamē specialiē loq̄mur de cena spū-
ali. id ē de quinto incarnatōis. Quaz
cenam deus pater fecit filio suo in v
ginis vtero. Ad quā multos vocauit
p inspirationē. flagellatōem. donoz-
largitionē. p̄dicatōez. ꝓmissionē z cō-
minationē. Et misit seruos suos pre-
dicatores vt dicerēt inuitatis hemi-
bus vt venirēt quia iam oīa para-
ta sunt. s. redēptio facta est. celū apt⁹
est. sacramēta instituta sunt. gra p̄sto
est. Sz vt euāgelica testat veritas tria
genera hominū cenam incarnatiōis
xp̄i z p ꝓñs e⁹ gliaz nolūt degustare. s.

¶ Primi pessimi superbi

℣ Secūdi maledicti auari

¶ Tercū fetidi luxuriosi.

℣ Primi nolētes cenā incarnatio
nis gustare sunt pessimi superbi q̄ dese-
gnant p illū q̄ se excusando dixit. Vi-
lā emi. i. dñatū multo labore acq̄sui.
vel p̄cio anie mee cōparui. Rogo te ha
be me excusatū. Nul⁹ fatuitas nō rēi
in b̄ apparet q̄ tam care emit. Iz eriaz
in b̄ exā p̄us emit añq̄ vidisset. q̄ di-
xit. necesse habeo videre eā. s. villā. pri
us em̄ debuisset vidisse añq̄ emisset. Et
certe null⁹ dñatū terrenū tam care e-
meret si bñ videret q̄ breuis ē. Unde
Eccl. x. dicit. Dis poteratus breuis vi
ta. Itē si videret q̄ periculosa est. nā q̄n
to gradus altior tāto casus grauior.
Hinc est q̄ q̄ de alto cadit magz ledit.
Petr⁹ em̄ de infimo cecidit: ideo cito
surrexit. Ada de alto padiso iō cū dif-
cultate surrexit quia cū morte christi
Luciper vero de altissimo celo ceci-
dit ideo nunq̄ surgere potuit. ¶ Se-
cundi qui venire ad cenā magnaz in-
carnatiōis christi nolūt sunt maledi-
cti auari. qui designant per illū q̄ di-
xit. Juga quinq̄ boum emi. per que
signant quinq̄ sensus corpis. Et di-
cuntur iuga fm beatū Augu. quia sic

quinqz iuga colla decẽ boum conne/ ctunt. sic quinqz sensus cõbinantur. Duo em̃ sunt oculi. due aures. due manꝰ ꝛc. Sicut ergo boues circa ter ram versant. sic sensus auari circa ter rena delectant. Magis em̃ delectan tur oculi eius in vidẽdo auruz q̃ coz pus christi. Unde Eccli. xxiij. Insa/ tiabilis est oculus cupidi. Plus dele ctant eius aures audiendo aurũ aut numũ q̃ dei verbũ. Pares eiꝰ semp a remotis odorãt nũdinas sicut vul tures cadauera. quia diuitias lilia ꝛ rosas purant et tangũt. ideo frequen ter peccatis pũgunt. quia teste salua/ toze diuitie sunt spine. Nã fm Berñ. Aurum terra rubea est. argentũ ve/ ro terra alba. sed malicia hominũ fe/ cit ea tam chara ¶ Tercij q̃ venire ad cenam magnam incarnatõnis christi nolũt sunt fetidi luxurioſi. qui de/ signant per illũ qui dixit. Uxorem du xi et ideo non possum venire. id ẽ car/ nali voluptati me astrinxi: ideo veni re simplicit non possum. Quia quẽ/ cunqz hec pestis illaqueauerit obliui scitur sui dei ꝛ futuri iudicij. vnde ab omiabit ꝛ nõ est dignus ire ad talẽ ce/ nam. De quib⁹ dicitur Joel. j. Com putruerũt iumenta in stercoribus su is. Ideo de istis dicit saluator. Nemo virorum illorum gustabit qui vocati sunt cenam. Ad hanc ergo cenam di gnos iudicauit paupes debiles. clau dos cecos. Unde fm beatũ Gregoriũ quidam peccant per negligentiã. ta/ les sunt pauperes parũ habentes de meritis. Alij per fragilitatẽ. tales de/ biles sunt. Alij per certã maliciam. tales claudi sunt. Alij per ignoranti/ am. tales ceci sunt. Adhuc quia lo/ cus erat in cena vacans. ideo ꝛ de spi nis peccatores compellẽt intrare ad cenam ex dei misericordia. Unõ Se/

neca. Infirmitati mee gratias ago q̃ cogit me non esse que nõ debeo velle. Nobis nãqz omnibus parauit deus cenam eucharistie. ad quã oẽs inuitat dicens. Homo quidam fecit cenam magnam. et vocauit multos vt supꝝ. In quibus verbis tria documẽta ꝺ missa insinuant declaranda. scz

¶ Primo necessaria misse celebritas

℣ Scõo maxima misse vtilitas

¶ Tercio ꝓuia misse sagacitas.

℣ Primum ibi. Nõ q̃dam. scõm ibi. ce nam magnam. terciuz ibi. ꝛ vocauit multos.

¶ Primũ dixi documẽtũ de missa q̃ est necessaria misse celebritas. qõ insi/ nuat in ꝺ q̃ in p̃missis vbis dicitur Nõ q̃dã. i. xp̃s deus hõ factꝰ fecẽ hanc misse cenã vsqz ad finẽ mũdi ꝓtinuã/ dam dicẽs. Quotiẽscũqz fecerit⁹ i mei ꝯmẽoratõz faciatis. Quasi ꝺ. Ego pri mus celebraui ꝛ vobis sacerdotib⁹ in psona mea celebrãdũ dimisi. Uñ de/ bemus q̃tidie celebrare fm Innocẽ/ tiũ q̃nqz de cauk. Primo vt sp. medi/ cinã patam ꝫ quotidiana petã habea mus. Scõo vt lignũ vite. s. eterne sit ĩ medio paradisi. i. ecclie. Tercio vt nob q̃tidie saluator vniat sacramẽtalit̃ et nos ei spiritualiter. Quarto vt sit a/ pud nos iugis memoria eius passio nis. Quinto vt vero agno vtamur q̃/ tidie loco agni tipici. ℣ Ad ce lebritatem autez misse debitam tria requrunk. scz.

¶ Primo quedam ad sacramẽti ne cessitatem

℣ Scõo q̃dã ad ꝓgruã solẽnitatem.

¶ Tercio quedam ad celebrãtis ido neitatem

℣ Primo dixi q̃ q̃dam requirũk ad sa/ cramẽti necessitatẽ i misse celebratõe si ne q̃b⁹ missa nllo mõ celebrari põt. q̃/ uoz em̃ sunt vt dicit hugo q̃ notanꝺ

Dominica secūda post penthe.

in thematis vbis.s. Vir ordinat⁹ ad
b.iō dicit.hō q̄dā. Secō ꝓsecrādi intē
tio.vñ ōr fecit. Tercio debita mācia.
iō dicit cenā. Quarto vbor forma.iō
ōr.magnā. Primū nāq; ad necessari
am misse celebratōz requrit vir ad hoc
ordinat⁹.s.sacerdos. Nā ptās celebrā
di missam z corp⁹ xpi ꝓficiēdi nō ē da
ta femis.nō laicis q̄ntūcūq; sctis.nō
regib⁹.nō imparatoribꝫ.nō denīq; ange
lis sctissimis vt dic Aler.in.iiij. Unde
stoēs hoies mōi nō sacerdotes essent
sancti z iusti.imo etiā oēs angeli celo⁄
rū p decē annos ꝓtinue diceret verba
ꝓsecratōis cū oi intētōe ꝓsecrandi sup
debitā materiā.i.panē triticeū z vinū
vitis nūq; ꝓsecrarēt.qz nō brent cha⁄
racterē sacerdotalē.iō dī i hymno Sic
sacrificiū istō istituit cui⁹ officiū ꝓmit
ti voluit sol pr byter q̄bꝫ sic ꝓgruit vt
sumāt z dent ceteri. Et extra de sū.tri.
z fi.catho.c.j. Hoc vtiq; sacm nemo
pōt cōficere nisi sacerdos q̄ rite fuerit
ordinat⁹. Sacerdos nanq; etiā pcōz
imo vt dic seraphic⁹ doctor Bona.in
iiij.di.xj.qr etiā hereticꝰ scismaticꝰ ex⁄
cōicatus degdatus pōt ꝓficere.licz ad
suā damnatōz. O sacerdotū sublimis
ptās. O ineestimabil dignitas. O chri
sti erga ipos magna largitas vt q̄cūq;
hora volūt a desse filiū dei statiz ad
est z colloquunt ei sic eoz ania deside
rat. Unde b. Fracisc⁹ pr byt̄os p oibꝫ re⁄
uerebat qr eoz dignitatē. nō qr sub
tilitatē vestiū.nō qr generis nobilita
tem vl locupletatē aut stature pceri⁄
tatem sicut mō faciūt ml'ti q̄ pauper
sacerdotes vili veste cōtectos abomi
nant. Secō ad necessariā misse ce⁄
lebratōez requrit ꝓsecrādi intētio. nā si
sacerdos habeat intētiōez ꝓsecrādi.et
attētio interrūpat rñ cōsecrat.qa aliō
est intētio z aliō attētio.debz em habe
re intētionē q faciat qō facit eccl'ia.qr
vt dic Aug.sine intētōe nulla sacrām
ta ꝓferūt. Unde si sacerdos lunatic⁹ sur
gat in somnis indut⁹ vestib⁹ sacerdo
talib⁹ ꝓsecret dicēdo vba sup debitaz
materiā nihil facit qa nō habz intētio
nem. Silr si ebriosus carēs rōis vsu
vel qs baptizet.mīmonitū ꝓbat ni⁄
hil facit z ceta.etiā si intēdit delusorie
vba dicere sup debitā macīā.maxime
si pus oīdisset suam intētōem nō cō⁄
secrādi nihil faceret ad ꝓsecrationem
Unde intārū intentio ē necessaria vt si
vellz ꝓsecrare decē hostias z a casu ibi
essent.xij.nulla eaꝝ esset cōsecrata.qr
q̄ rōe non est ꝓsecrata vna eadē ratōe
oēs alie. Q, si bret intētiōez nō ad nūe
rū sed ad totū.tūc totū ibi appositum
esset ꝓsecratū. Si vo vni⁹ hostie ptez
vellz ꝓsecrare non intēdēs quā ptē ni⁄
hil ꝓsecraret. Sz si intēderet supiorem
mediā ptem vl'inferiorē dextrā vel si⁄
nistrā dicūt q̄dā q nō essz ꝓsecrata eo
q esset ꝓtinuū z nō diuisū.z sic nō bñ
possit discerni q̄nta esset media pars.
Alij vo dicūt q sufficit tal determina⁄
tio fm intellectū z nō requrit determina
tio fm sensū.qa nec p visū erq cec⁹ pos
sit ꝓficere.nec p tactū.qa sine tactu ma
nus pōt ꝓficere ve.z sic vt dicū ē suf⁄
ficit determinatio fm intellectū.qr intel⁄
lectus ptē indiuisibilē pōt apphende⁄
re. Unde si aliq⁹ ps hostie adheret pedi
culis vel vinū in infusiōe int⁹ in la⁄
tus calic'.si sacerdos tales nō intēdat
ꝓficere tales nō sunt cōsecrate. Ter⁄
cio ad necessariā misse celebratōez re⁄
quirit debita macīa q̄ est panis triti⁄
ceus cū aq naturali ꝓfectus z vinum
vitis. Rō est qr dñs se assil'auit gra⁄
no frumēti z etiā viti.z etiā qr per pa⁄
rietates tal panis z vini. Nā panis
tritice⁹ est nutritiu⁹ medicinal z dele
ctatiuus. Primo panis tritice⁹ habz

Joh.vj. Ego sum panis viu⁹. Scdo farina tritici cū aq̄ cocta purgat pect⁹ Sic corp⁹ xp̄i Hebreo.j. purgationez peccato⁹ faciēs. Tercō delectatiu⁹ q̄z vt dicūt medici. oēs alij cibi fastidiuz generāt excepto pane. Sic corp⁹ xp̄i ecclī. xxiij. Qui edūt me adhuc esurient. Sili⁹ vini ꝓprietas est. q̄z letificat hoiem. p̄s. Et vinū letificet cor hois. Sic sanguis xp̄i tollit cordis amaritudinē Sap. vij. Nō hz amaritudinē uersatio illi⁹. Nocem̄ triticū fuit semiatū in agro vteri v̄ginalis in annūciatōe. exortū in natiuitate. purgatū in circūcisiōe. collectū in panni inuolutōe. cribratū in diaboli tētatōe ac iudeoz ꝑsecutōe. ventilatū in falsoz testiū accusatōe. mollitū in flagellatione. decoctū in camino crucis in crucifixione z positū in domo militat̄ ecclesie. Ūñ nec de siligine nec spelta nec de agresto nec de acero p̄t corp⁹ z sanguis xp̄i ꝓficere. Quarto ad necessariā missē celebratōez req̄rit debita forma v̄boz q̄ hec. Hoc est em̄ corp⁹ meum. Illa ꝓiunctio em̄ nō est de necessitate sz de bñ esse. igit̄ omittēs peccaret omittēdo. Forma vo ꝓsecrationis sanguis fm Ambro. li. de sacrīs hec ē Hic est em̄ calix sanguis mei noui et eterni testamēti mysteriū fidei q̄ p vobis z p multos effundet̄ in remissionez peccatoz. Dic ei Rych. i. iij. di. viij. ar. ij. q. j. q̄ sacerdos dicēs formā v̄boz sez. Hoc est ei corp⁹ meū nō peccat n⁹ mentit̄. Sic angel⁹ duz dixit Moysi Ego sum de⁹ Abraā. z est sensus. h est corp⁹ meū i. aliq̄d sub hac specie ꝓsens vel de. ꝓpinq̄ futuz. est corp⁹ meum. z sic semp vez est. q̄z ad veritatez disiunctiue sufficit altera ꝑtem esse veram. Scdo ad celebratiōz missē debita q̄dā req̄runt ad cōgruā solēnitatē sacramēti vt certus loc⁹. certū tē⁹ pus. z certus mod⁹. Quantū ad locū dicit Ray. q̄ missa nō debet celebrari nisi in ecclia ꝓsecrata. vel saltem in altari ꝓsecrato. vl' ad mīn⁹ in pua tabula consecrata. z debet esse lapidea. nec ꝓsecrari debet nisi habeat capsulā. Dicunt q̄daz q̄ etiā fieri potest de latere exq̄ Joh. in catholi. dicit. q̄ lapis ē terra indurata. Et dic̄ Pet⁹ de palu⁹. q̄ debet tanta esse latitudo lapidis et longitudo in capsula q̄ i ea possit capi pes calicis z hostia ꝓsecrāda. vel q̄ in ꝓficiēdo cū tenet in manib⁹ panez vel calicē sup lapidez teneat vt sic sup lapidē ꝓficiat. Scdo quātū ad horaz z temp⁹ debet dici de die z nō de nocte quia hoc sacramētū ad temp⁹ gratie ptinet q̄ p diem designat. Juxta illd Roñ. xiij. Nox p̄cessit dies approp̄in quabit tē. Dies aut̄ hic iudicat' dum incipiūt signa oriētal' solis mānifesta/ri. Dicit eni Guil'. q̄ qui scienter ante diem celebrat mortaliter peccat non tñ irregularis efficitur. Hora misse vt habet de conse. di. j. nocte est hora tercia sexta z nona. Tercio quātū ad modum requiritur calix vestes pal/le altare lumen. sine quib⁹ potius debet quis dimittere missam etiā die festo q̄z celebrare. quia sic celebrātes aduertent: q̄uis sine dubio conficerent existentib⁹ illis que sunt de substan/tia consecratōis tamē peccarēt mortaliter. Et idem tenet Anthonin⁹ florentinus de missali z canone. quia alias periculo se exponit. Unde quātuz ad ista dicit magnus Albertus q̄ missa suo modo tam plena est mysteri⁹ sicut mare guttis. sol athomis. sicut firmamentū celi stellis. sicut celum empyreum angelis. Tamē in missa vsq̄z ad finem eius notem⁹ trīgintatres actus siue ceermonias fm q̄ christ⁹ trigintatrib⁹ annis fuit cōuersatus

M

Dominica secūda post penthe+

in mūdo cū hoīb⁹. que si deuote attendant aīa p quēlibet actum inducet ad deuotionē. p quosdā ad humilitatem. p quosdā ad patientiā. p quosdā ad pauptatē z charitatē. Ut aūt facilius intelligam⁹ diuidam⁹ missam in tres ptes. Prima ps durat vsq; ad p fationē. Scōa a pfatione vsq; ad cōmunionē. Tercia vsq; ad finē. In prima igit̄ ptē sunt vndecim act⁹ pleni mysteriis. Nā pmo sacerdos ingreditur sacristiā z ibi induit̄ vestibo sacris qō signat ingressum vteri virginalis vbi xp̄s fuit indut⁹ illa sctissima carne et vgine. de q̄ Joh.j. Verbū caro factū est. O nobilis sacristia in q̄ fuerūt recōditi thesauri sapiētie dei. Secūdo sacerdos egredit̄ indut⁹ z ad sacrificandū patus. in quo natiuitas xp̄i significat. De qua Hiero. ad Eustochiū. Dei inquit filiꝰ p nostra salute hoīs factꝰ est filiꝰ. nouē mensibus in vtero vt nascat expectat cruentandus in ligno. z ille q̄ mūdū pugillo cōcludit pēpis ptinetur angustijs. Tercio facit pfessionē ante altare. ecce xp̄i circūcisio in qua xp̄s se assimilauit pctōribus. Vnde apl's. Propē nimiā charitatē qua dilexit nos deꝰ misit filiū suū i similitudinē carnis peccati. Quarto adorat z osculat altare. ecce magorum adoratio Matth.ij. Et pcedētes adorauerūt eū. Quinto ad cornu altaris dextrū pcedit z inchoat missaz. ecce pēsentatio xp̄i in tēplū Malach. iij. Statiz veniet ad tēplū sanctū suū dñator dñs. Sexto ab altari vadit ad sedē. ecce fuga xp̄i in egyptū Mat. ij. Fuge in egyptū z esto ibi vsq; dum dicā tibi Septio reuertit̄ ad eu āgelū ecce reuersio de egypto vt ꝓdat euangeliū. Octauo accedūt mīstri z circūdant eū. ecce inuentio xp̄i i medio doctoꝝ. Nono offert oblationē. ecce ministratio xp̄i penūbus Lu. ij. Et erat subditus illis. Decimo accedit sacerdos ad lauandū. ecce baptismus xp̄i Matth.iij. Undecimo secrete orat. ecce xp̄i secreta ꝙuersatio z oratio ac ieiunatio in deserto. xl. dieb⁹ z noctibus Matth.iiij. Scōa ps incipit a pfatione z durat vsq; ad cōionē. in qua sūt sedecim act⁹. Prio sacerdos alta voce dicit. p oīa secula seculoꝝ. ecce xp̄i manifesta pdicatio Matth.iiij. Cepit ihesus pdicare z dicere. Pniam agite, appropinq̄bit regnū celoꝝ. vñ dulcis ihesus clamabat. Ad vitā q̄ vult venire veniat qz regnū celoꝝ vim patitur. Secundo laudat deum dicēs. Sanctus sctūs sctūs. ecce collaudatio xp̄i de miraclis Lu.xix. Osanna filio Dauid bñdictus q̄ venit i noīe dñi. Tercio inclinat se di. Te igit̄. ecce vltime cene celebratio in q̄ hūiliauit se vsq; ad lotionē pedū discipuloꝝ Joh. xiij. Quarto secrete pnunciat canonē di. In pmis. ecce sermo xp̄i pⁿ cenā Joh. xiij. In b̄ cognoscēt oēs q̄ mei estis discipuli. Quinto ter signat sacrificiuz. ecce trina oratio xp̄i in horto. Itez si gnat bis. qz orauit p se z p nobis oībus. Sexto diuti⁹ orat. ecce agonia xp̄i in plita orōne Lu.xxij. Factꝰ ē sudor illi⁹ q̄si gutte sanguis. Septimo accipit hostiā in manib⁹. ecce captio ligatio z passio. Octauo eleuat hostiam. ecce eleuatio xp̄i in cruce. Nono diuti⁹ orat extensa manu. ecce oratio xp̄i in cruce Luc.xxiij. Pater ignosce illis Nā tunc fecit xp̄s orōnē secretā cū lachrymis Hebreo. v. dicit apl's. Decimo factꝰ q̄nq; cruces. ecce xp̄i q̄nq; vulnera. Undecimo ōr. Pater noster. in quo sunt septē petitōes. ecce septē verba xp̄i i cruce. Duodecimo diuidit hostiā in tres ptes. qz xp̄s fuit diuisus i cruce in tres ptes. Nā corpꝰ in cruce

mãsit.sanguis in terrã fluxit.ania ad lymbũ descendit. ℣decimo vnam ptez mittit ad calicẽ. ecce descẽsus aie xpi cũ diuinitate ad lymbũ. ℣decimo q̃r/to duas ptes recipit ad manus. ecce corpus xpi cũ modico sanguie i sinu ℟ginis mris. ℣decimo q̃nto ponit hostiã in os.ecce positio xpi in sepulchz. ℣decimo claudit os q̃ monumẽ/tũ fuit clausum magno lapide. ℣Ter cia ps misse habet ser actus. ℣primo vadit sacerdos ad dextrũ cornu altaris p̃ gratiaz actõe.ecce gratiaz actõ sancto z patrũ in lymbo existentium. ℣scõo inclinat calicẽ z plicat corpale ecce xpi resurrectio vbi angel⁹ ostẽdit mulieribꝫ sepulchrũ vacuũ z linthea mina involuta. ℣Tercio salutat ppl'm dicẽs. ℣ñs vobiscũ. ecce xpi salutatio in die resurrectõis dicẽs. ℣pax vobis. ℣Quarto dicit orõnes.ecce xpi doctri/natio ad apl'os Act.j. ℣per dies.xl.ap parẽs eis z loquẽs de regno dei. ℣Qui to itez salutat ppl'm di. ℣ñs vobiscũ ecce xpi salutatio octauo die resurre/ctionis. ℣Sexto dicit.ite missa est z benedicat ppl'm. ecce missio apostoloz Marci vlẽ. ℣untes in mũdũ vniuersum. z tunc eleuatis manibꝫ benedixit z ascendit in celum. ℣cce significatio misse quãtũ ad xpi passionẽ z conuersationẽ. ℣ed quãtũ ad totius ecclesie repsentationẽ ceremonie misse sic possunt intelligi. ℣alceus bũanã naturã significat ℣umerale pãnũ q̃ sancti oculi fuerunt ligati. ℣tola columnã ad quã fuit ad flagellandũ ligatus. ℣anipul⁹ funẽ quo manus erant ligate. ℣lba vestis albam quam ℣erodes illusit. ℣asula vestẽ purpuream qua ℣ylati ministri illuserunt Introitus desideriũ de aduentu xpi z quia in xpi aduentu vene misericordie sunt aperte ideo nonies dicit ℣yrieeleyson. ℣peeleyson. ℣yrieeleyson. quia p̃ christũ nouem choris angelorum associamur. ℣einde gloria in excelsis signat cantũ angeli pastoribus nunciantis. ℣ostea chorus psequitur quia facta est cum angelo multitudo celestis exercitus. ℣rationes significant xpi oratões. ℣pistola p̃dicationẽ ℣ohannis baptiste. que precessit xpi p̃dicationẽ. ℣uangeliũ xpi p̃dicationẽ. ℣ffertoriũ cum silentio significat illud temp⁹ quo xps nõ in palam ambulabat inꝫ iudeos. ℣refatio cuz sanct⁹ repsentat honorẽ xpi in die palmarum. ℣leuatio hostie xpi eleuationem in cruce. ℣alix sepulchrũ. ℣patena lapidem suppositũ. ℣alle syndonem mundã. ℣etera patent vt pus.

℣Tercio ad debitã misse celebratio/nem quedam requirunꝫ ad celebrantis idoneitatem.z hec specialiter sunt tria fm ℣ho.in.iiij.di.viij.q. vltima sez puritas mentis.deuotio actualis z mundicia corporalis. ℣ℓ ℣ñ circa ꝫ tria querunꝫ ad salutẽ vtilia.s.

℣primo vtrũ missa melioris sacerdotis melior videatur.

℣ℓ ℣scõo laicus missaz quõ z quãdo audire teneatur.

℣Tercio quõ missa a laico z clerico audiri debeaꝫ.

℣ℓ ℣prima dicti questio vtilis ad salutem est.vtrum missa melioris sacerdotis sit melior. ℣d hanc respondet ℣ho. in.iij. parte summe.q. lxxxij. q̃ in missa duo sunt considerãda scilicz ipsum sacramentum quod est principale.z orationes que fiunt p̃ viuis z mortuis in missa. ℣uantum ad sacrificium nõ minus valet missa mali sacerdotis q̃z boni. quia vtrobiqz idem conficit sacramentũ. ℣ed quãtuz ad orationẽ dupliciter p̃ ꝓsidera ri. ℣no mõ inq̃ntũ bz efficaciã ex de/

¶ Dominica secūda post penthe.

uotione sacerdotis ozātis. z sic missa melioris sacerdotis est magis fructuosa. Alio mō inquātū pfert ozatio a sacerdote in psona totius ecclie cui⁹ sacerdos minister ē. z quātū ad hoc ē fructuosa etiā mali sacerdotis. ¶ Scōa qstio vtilis ad salutē est quō z qñ laici⁹ missam audire teneat. Rndet q dñicis z festis diebus pm glo. vt hr de pse.di.j. c. Missas die dñico secularī audire totas speciali ordie pcipim⁹. ita q añ bñdictionē sacerdotis egredi nō psumat. Ubi nota q etiā clerici ad hoc tenent limo stricti⁹. debēt aūt oēs tā clerici qz laici audire missam de die etiā si sacerdos diceret missam de virginē gl'iosa. qz ozz extra de cele. misse. c. qdā. Quidā laico z habēt in psuetudine vt p singulos dies audiāt euāgeliū. In pncipio erat vbuz. z missas peculiares ē est de sctā trinitate. vl de sancto Michaele. z iō statutū est vt vlteri⁹ nō fiat nisi suo tpe. ¶ Tercia qstio vtilis ad salutē est quō missa audiri debeat. Rndet q cū deuotōe z attentōe vt scz attendat ad vba q sacerdos alte dicit. nō tunc dz orare. Et dicat qs. nō intelligo sacerdotis vba qre ḡnō debeā orare. Dico q pter effectū diuini verbi. Nā z serpēs nō intelligit verba incantātis. sz si audierit nō pt incātanti nocere. Multo maiorē vtutē habz verbū diuinū. vñ ridiculū est os bīe i eccl'ia z coz in foro. De qbus Esa. xxix. Populus labijs me honorat coz aūt eoz longe ē a me. Jō ozz de mō missaz audiēdi de pse.di.ij.c. Aplica autoritate mādam⁹ dū sacra euāgelia leguntur in eccl'ia vt sacerdos ac ceteri nō sedentes sz venerabilit' in pspectu euāgelij stātes dñica vba intente audiāt z fideliter addozēt. hec ibi. Uñ qlibet debz festinare ad missam z diuina officia. qz dicit saluator Joh. x. Oues mee vocem meā audiunt z sequunt me. vocat pastor oues cū quodā signo z statim sequunt eum. Vocant xpiani cū pulsu campane z q statim vadūt sūt oues xpi. ps. Populus eius z oues pascue eius introite portas eius in confessione. Notāter dicit ppl's eius qz duo sunt ppli scz dei z diaboli. Populus dei festinat ad eccl'iam. sz ppl's diaboli currit ad foz. ad tabernas ludos zc. qz ibi ē eccl'ia diaboli. vbi fiunt detractiones irrisiones ebrietates rixe. quā eccl'ias abominabilit' deus. Jurta illud ps. Odiui eccl'iam malignantiū. Isti etiā si veniunt ad eccl'esiā dei tñ tarde z ibi inde uote stant vagis oculis. z post elevationē corporis xpi statim vnus post alium currit quasi diabolū vidisset. O dulcis mi iesu nō places eis. sz certe nec ipi tibi. ¶ Q. Scōm vtile documentū ex verbis themat' insinuatur tractandū maxima misse vtilitas quia dicit q ille fecerat cenā magnā ad quā multos vocauerat. Magna pfecto est cena missa vbi quicqd melius esse poterit inuenit. nihil melius excogitari vel esse potest qz deus qui ibi est. Deinde nil in spūalibus creaturis melioz qz aia xpi que ibi est. nil in corporalibus melioz creaturis qz corpus z sanguis xpi que ibi sūt. Uñ licet multe sint misse vtilitates tñ ad pñs notem⁹ tres vtilitates ei⁹. s. ¶ Prima vtilitas quia est peccatoz. satisfactio.

¶ Scōa vtilitas quia est xpi passionis memoria.

¶ Tercia vtilitas quia est piculoz⁹ euasio.

¶ Prima dicī vtilitas misse est peccatorum satisfactio. Nam p missarū deuotam auditionē nō solum remittuntur peccata venialia sed etiā mortalia oblita. z insup satisfacit deus pri

de peccatis mortalibꝫ cõtritis. Quia dicit Tho. iij. parte sũme. q. lix. q. sacramentũ altaris est simul sacrificiũ z sacramentũ. Ratõem sacrificij habet inquantũ offert. rationẽ sacramẽti inquantũ sumit. Et ideo effectũ sacramenti habz i eo qui sumit. effectũ autẽ sacrificij in eo qui offert vel p q̃bus offert. et sic habet virtutẽ satisfactiuam. p quibꝫ offert siue sint viui siue mortui. Certũ est autẽ q̃ specialr offertur. p his q̃ sunt in missa. qz dicit in canone misse. Suscipe hoc sacrificium. p omnibꝫ circũstantibꝫ. Et sic satisfacit. p pena debita p peccatis siue i p̃senti siue in purgatorio fiẽda. Ideo dicit de conse. dist. ij. c. Nihil in sacrificijs maius esse põt q̃z corpus z sanguis christi. ¶ Secũda misse vtilitas ẽ. qa est christi passiõis memoratio. Nã in hoc sacramẽto specialiter christr im/ pressit memoriã sue dilectõis ad nos z passionis pro oĩbus. Vñ dicebat. Hoc facite in meã cõmemorationez. Dicit eĩ sctus Bonauen. q̃ si sensus mentis nostre. id ẽ nostra ratio vult i flãmari ab hoc spũali carbone z eius effectus cõsequi necesse est ad ipm dirigi z conuerti. sicut ad viuũ xpi passionis memoriale. Tripliciter aũt habemus memoriale passionis xpi. scz. In scripto p picturã imaginũ cum exprimitur. z hoc est quasi mortuũ memoriale christi passiõis. Et habz se ad visum. quoꝫ memoriale appẽhendit de lõginquo. Cum eni homo vidz flagellationẽ vel crucifixionẽ christi depictam intelligit passionẽ christi. ꝯ tepide. Secundũ passiõis christi mẽoriale est in verbo. vt cũ quis verbo p̃dicat passionẽ christi. z istud partim est viuũ z partim mortuũ. viuum est in ore z corde deuotorũ. sed mortuũ i corde et ore obstinatorũ. O xpe deus ecce deuoti quãdo tuã passionẽ audiunt cõpassione inflãmant q̃ viuis i eorum cordibꝫ. quãdo vo alij audiunt nihil curãt quasi de agno vel lapide loquerent. quia nõ viuis i eis Tercũ memoriale christi passiõis est i sacramẽto sub specie panis z vini. z est memoriale viuũ. quia christus ibi se offert gustui viuũ qõ mẽs ꝺ. prio apꝑhẽdit nõ ꝙ̃ speculatõe sed quadã experientia memorat eius passionem. Si ergo affectũ nostrũ accendit christi passio depicta. amplr certe accendit feruent predicata. sed maxime i sacramento recogitata si quis mentez habeat ad hoc sacramentũ. Vnc est q̃ Damascenus hoc sacramentũ assimilat carboni ignito. Ut igit mẽs nostra inflãmet ab hoc igne sacerdos in missa eleuat corpus z sanguinẽ christi. Quasi dicat. Iste est filius dei qui pro nostra redẽptõne ab eterna morte crucꝭ mortẽ subijt sic in cruce eleuatus. O deus pater respice in faciez xpi tui et miserere nobis. vt si nos peccatis pleni veniã nõ meremur istr filij tui passio. p nobis meruit. ¶ Tercia misse vtilitas ẽ qa ẽ pcl'orũ euasio. ab omnibꝫ pculis quantũ in ipo ẽ liberat ram corpis q̃z aie. Ideo dicit psal. Parasti mẽsam aduersus oĩs q̃ tribulant me. Nã liberata a pculo mortis subitanee. vt ptz in illo quẽ rex iussit pijci in fornacẽ calcis. quia ille deuote missam audiuit. ideo loco sui fuit prectus su⁹ accusator. Item liberat a spũalibus nostrr inimicis. ideo homini in mortis tẽpore dabit corp⁹ xpi ne inimicus ei nocere valeat. quia si deus fm apostolũ nobiscũ est q̃s contra nos. Vnc dicit sctus Tho. q̃ tẽpore veteris legis veritas erat p̃missa tm̃. Sed in statu noue legis veritas est inchoata per christum tm̃. In

Dominica secūda post penthe-

patria aūt erit veritas ꝑsummata. et ideo ī veteri lege figure sole ꝓponebā/tur sine re figurata. In noua aūt lege ꝓponunt figure cum re. In patria vero erit res sine figur. Ideo orat ec/clesia ꝙ nunc gerim⁹ in spe. in via. rez veritatē capiam⁹ in patria. Et sic ptz ꝙ xp̄s dñs est nobiscum in missa sub specie pāis z vini. iō nō debem⁹ ꝓtecti ei⁹ auxilio timere nostros inimicos.

¶ Terciū vtile documentū ex verbis thematis est tractandū puta mis/se sagacitas vt scz celebrare volēs mis/sam ꝑus ad hoc se disponat. quia di/cit ꝙ ille homo ad cenā multos voca uit. Nā si rex terren⁹ quēpiā ad suū cō uiuiū inuitaret. certe ille videz si aptū cultrū ad scindendū panem haberet. Multo magꝭ debet quis accessurus ad cenā regis angelo⁹ cōsiderare su/am intentionē circa quid magis ver satur. suā voluntatē circa quid magꝭ occupat. quia si cupit exaltari vel dña ri tunc villā emit. Si terrena sup̄ de/um diligit boum iuga emit. Si dele ctatio carnalis supauit vxorem du/xit. ideo tales ire ad cenaz dñi nō pos/sunt. O deus me⁹ q̄z multi sunt tales in ho mūdo de q̄bus. ī. Job. xj. Omne qđ est in mūdo aut est �concupiscētia car nis. �concupiscētia oculo⁹. aut sup̄bia vi te. Vñ puta misse in celebrante inter alia sunt tria. s.

¶ Primū carētia criminis.

¶ Scōm diligentia examinis.

¶ Terciū feruentia ozōnis.

¶ Primū puium ad celebrationē mis/se in sacerdote est carentia crimis in habitu in actu z in affectu. vt nullus habeat qđ ꝓfessus nō fuerit ante. Nā fm Astesanū in sūma li. xiij. Celebrās aut habet copiam ꝓfessoꝝ aut nō. Si habz z nō ꝓfitetur licz ꝓteratur ꝺ mor tali peccat mortaliter celebrādo. Ad debitam ꝓceptionē huius sacramēti etiam requirit reconciliatio ecclesie. Aut nō habet copiam ꝓfessoꝝ z timet aliqua necessitas vel timet scāda/lum ꝓsone aut populi z tūc celebrās cū ꝓtritione z ꝓposito confitēdi nō pec cat. signanter qñ incepisset missam.

¶ Scōm puium ad misse celebratio nem requirit diligentia examinis vt celebrans se examiet si est fidelis z cre dit fidem catholicā. quia dicit Ezech. xlij. Dis alienigena nō vescetur exeo. i. gentilis. iudeus. hereticus. excōicat⁹ sed scz deuotus. Vñ dicit Lyra sup̄ il lud p̄s. Manducauerūt z adorauer/unt oīnes pingues terre. ꝙ ille qui vult cōicare ꝑmo debet adorare cor/pus christi. z sic deuote sumere z cū risu vel dissolutione nō debz ad sume/dum accedere.

¶ Terciuz puium in/misse celebratione est feruētia ozōnis. Nam seraphicus pater noster Fran/ciscus cōicaturus hanc ozōnem dice re ꝙsueuerat. Dñe iesu christe quis sū ego vilissimus peccator z quis es tu taz magnus z imensus dñs. rogo te vt tu venias ad me z ego te creatorez meum sumā. Mille anni nō sufficer/rent lachrymarū ad tam nobile sacra mentū sumendū. Quomō inquit ego qui quotidie pecco z impatus accedo sed in infinituz maioz tua misericordia q̄z mea miseria. Confisus igr̄ de tua pie tate sumere ꝑsumo. Et sic sumebat in ista cena gratiam tunc. nunc vero in celesti cena gloriaz. Ad quā nos ꝙ/ducat pater z filius z spūsscūs. Amē.

¶ De eadē dñica scōa post penthe.

Sermo. lxxx.

Oico autem

vobis ꝙ nemo virorū illo/rum qui vocati fuerant gu/stabit cenam meā. Luc. xiiij. c. Verba

sunt pñſſimi ieſu chriſti gabolice lo/
quentis in qua ait. q̄ q̄dam homo fe
cit cenam magnā z vocauerat mul/
tos ad eam. Illis vero venire nolen/
tibus dixit ſeruis ſuis vt debiles pau
peres cecos z claudos de plateis in/
troducerent vt impleret ipius men/
ſa. quia nemo viroꝝ illorum guſtatu
rus eſſet cenaꝫ venire nolentiū. In ħ
nangꝫ euāgelio filius virginis Ma
rie tria notat. ſ.

¶ Primo dei liberalitatē.

¶ Scōo veniēdi opunitatē.

¶ Tercio negligēciū dānabilitatē.

¶ Primo nangꝫ in euangelio chriſtus
notat liberalitatē dei cum dicit. Ho/
mo quidam. id eſt ego qui ſuꝫ homo
factus. fecit cenam magnā. quia car
nem in cibum z ſanguinē in potū tri
buit pignus future glorie Vñ Rycb.
Cum audio deum hominē factum q̄
ſi de graui ſomno ad ſpez ſalutis eui
gilo. quaſi cōfortatus vires reſumo.
quaſi reuocatus ad me redeo. quaſi
viuificato caloze caleſco. et deo meo
gratias ago. Et merito. quia dicit be
atus Auguſt. in ſermone de natiuita
te. Qui me in principio per maieſta/
tem creauit in humanitatis carneve
nit z ſaluauit. Deſcendit deus vt ho/
mo aſcenderet. in quo oſtendit diui/
tias glorie ſue ¶ Scōo quoꝫ chriſtꝰ
in euangelio notat veniendi opturni/
tatem dicens. Vocauit multos z mi
ſit ſeruum ſuū hora cene dicere inui/
tatis vt venirent. quia iaꝫ parata ſūt
oīa. Vocat oīes ad fidem veram
p predicationes z ad ſui coꝛporis pce
ptionē. Primo nangꝫ parata eſt ſcri/
ptura que docet quid fugere quid fa
cere debeam⁹. ſicꝫ docꝫ venire ad ve
ram vitam Job. v. Scrutamini ſcri
pturas in quibus puratis vitam ha
bere. Et beat⁹ Grego. ſuper Ezechielē

Qui viam vite deſiderant verba vite
audire debēt. quia dicit Roñ. x. Que
cunqꝫ ſcripta ſunt ad noſtrā doctrinā
ſcripta ſunt. Secūdo pata eſt dei ſū/
ma miſcōia per xp̄i paſſionem. vt di/
cat quilibet illud Bern. Deficiēte mi/
hi ſanctitate z iuſticia ſuccurrat mi/
hi paſſio tua. Vinc Abitū. iij. Appa/
ruit benignitas z humanitas ſalua/
toꝛis dei noſtri. nō ex opibus iuſticie
que fecimus nos. ſed ſm ſuam miſe/
ricoꝛdiā ſaluos nos fecit. Ideo dicit
Chryſ. ſuper Matħ. Quicquid req̄ri
tur ad ſalutem paratū eſt p eius moꝛ
tem. Tercio parata eſt menſa celeſtiꝭ
Lu. xxij. Ego diſpono vobis ſicut di/
ſpoſuit mihi pater meus regnum vt
edatis z bibatis ſuper menſam meā
in regno meo. ¶ Tercio vero ſalua
toꝛ in p̄ſenti parabola tāgit venire ne
gligentiū damnabilitatē dicens Et ce
perunt ſe ſimul oīes excuſare. Pri/
mus dixit villā emi. Scōs iuga boū
q̄nqꝫ emi. Tercius ait. vxoꝛem duxi iō
nō poſſum venire. p quos ſignifican
tur ſuꝑbi. auari. z luxurioſi. De p̄mis
dicit Greg. xxv. moral. Qui de terre/
nis rebus ſuperbiunt celeſtis regni
aditum ſibi claudunt. De ſcōis ſalua
toꝛ ait Matħ. xix. Facilius eſt came/
lū p foꝛamē ac⁹ trāſire q̄ diuitē intra
re in regnū celoꝝ. De tercijs Aug. ait
Voluptas carnis ē maximū impedimē
tū ſalutis. Jō de his iudex oīm ꝛcludit
di. Dico aūt vob nemo viroꝝ il. ꝛc.

¶ Vñ q̄ cenā incarnationis xp̄i nō
guſtāt in p̄ñti p gram nec in futuro p
gl̄iam ſunt in triplici differētia. ſ.

¶ Primi qui errant circa diuinitatē
xp̄i eternalē.

¶ Scōi qui errant circa animā chri/
ſti rationalē.

¶ Tercij qui errāt circa naturā chri/
ſti coꝛporalem.

Dominica secūda post penthe.

¶ Primo inquā cenaz incarnati xpi nō gustant illi q errāt circa diuitatez xpi eternalē. Fides siq dē catholica firmiter credit z fideliter tenet q xps iesus Marie nat⁹ est verus de⁹ z verus hō fm diuitatē eternaliter a pīe genitus. sz fm būanitatē tpaliē a mre natus. Circa cui⁹ diuitatē eternalē homines potissime sunt ybi pl⁹q̄z oportet sapientes tripl'r errauerūt iō pierūt. s.

¶ Primi crediderūt xpm nō esse filium dei substantialē.

¶ Secōi tenuerūt xpm nō bīe distinctionē psonalē.

¶ Tercij asseruerūt xpm alterz a pīe p distinctionē naturalē.

¶ Primi nāqz sunt q nō gustant xpi dei nostri cenā illi q crediderūt xpz nō esse filiū dei substātialē. nō tñ simplr negabāt filiū dei esse. sz dicebāt q esse fili⁹ dei p grām adoptiōis quēadmodū alij sancti. Per hūc q̄ modū opinantes ibm xpm puꝛ hoiez esse z ex Maria initiū sumpsisse z p btē vite meritū diuitatis honorē p ceteros fuisse adeptū. Hūc aūt errorē vt dicit Tho. li. iij. q̄ gētiles. c. iiij. aucītate sacre scripture confirmare nitebant di. Dicit ei dñs Math. vlt. Data ē mihi oīs potestas in celo z in terra. q si inquit añ tpa deus esset ptātem ex tpe nō accepisset. Et Phil. ij. Christ⁹ factus ē obediens vsqz ad mortē mortez aūt crucis. Propter qō de⁹ exaltauit illū z dedit illi nomē qō est sup oīe nomē. ex q vi det ostēdi q ꝓpter obedientie z passionis merita sit diuino honore dotatus z sup oīa exaltat⁹. Ad h̄ videt Petrus dixisse Act. ij. dicens. Certissime sciat oīs dom⁹ israel q et dñm eū z xpz deus fecit hūc iesum quē vos crucifixistis videt igit ex tpe de⁹ esse factus et non añ tpa natus. Adducūt etiā in fulcimentū opinionis sue ea q̄ in scpturis de xpo ad defectū ptinere videt. sic q femineo portat⁹ sit vtero z p incrementa ꝓfectū etatis accepit. esurie passus est. lassitudine fatigat⁹ z morti subiectus. iudicij die se nescire ꝓfessus est z morte terroze cōcussus z alia hmōi adducētes. ex qbz ꝓcludūt q p meritū honorē diuinū adept⁹ est. iuxta illō Lu. ij. Jesus ꝓficiebat sapia z etate et gratia apud deū z hoies. Hūc vo errorē ꝑmo adinuenerūt antiq heretici Cherint⁹ z Ebion. sz postmodū cōfirmauit Fotin⁹ q̄ z addidit q fm denoiationē ꝓsuetu dis scpture dicit filius dei: fm illud Job. j. Vos dixistis porstatē filios dei fieri bis q̄ credūt in nomine ei⁹. Et Rom. viij. Ipe em spūs testimoniū reddit spūi nr̄o q sumus filij dei. Et. j. Joh. iij. Videte q̄lez charitatē dedit nobis pater vt filij dei nominemur z sim⁹. q̄s etiā a deo geniti dicit scptura Jaco. j. Voluntarie genuit nos vbo veritatis. Et Joh. iij. dicit. Dis qui nat⁹ est ex deo peccatum nō facit qm semen ipius in eo manet Hñ deus ad Moysen dixit. Ego cōstitui te deuz pharaonis. Et ps. Ego dixi dij estis z filij excelsi oēs. Hi nāqz errauerūt quia distinguere inter filios dei naturalē z adoptiuuz nesciebant. Jesus em Marie filius est dei patris vnigenit⁹ naturalis z ꝓsubstantialis ab eterno genit⁹. Alij vo dicunt filij dei p adoptiōis gratiā. Q, aūt xps dñs sit dei filius ante lucifer genitus ꝓbemus auctoritatibz z rōnibz. Primo inquā q xps est ve dei filius naturalis ꝓbem⁹ auctoritatibz. Dicit em Esa. ix. Paruul⁹ natus est nobis z filius datus est nobis fact⁹ est pncipatus eius sup humez eius z vocabit nomē ei⁹ admirabilis. ꝓsiliarius. deus fortis. pater futuri seculi. pnceps pacis. Cōcludit q sit etern⁹ dei filius na-

turalis. ꝛō ꝑetr⁹ sic ꝓfessus ē Matḥ. xvj. Tu es xp̄s filiꝰ dei viui. Et deꝰ pater voce de celo in baptismo ꝓtestatꝰ ē di. Hic est filiꝰ meus dilectꝰ in quo mihi cōplacui. Hinc ꝑhil. ij. Cū in forma dei eēt nō rapinā arbitratꝰ est esse se equalē deo sz semetipm exinaniuit formā serui accipiēs in similitudinē hominū factus. z habitu inuentꝰ vt hō. q̄si dicat. nō est purꝰ homo tm̄ sed deus z hō. Ideo Joh. j. dicit vnigenitꝰ. Vidimꝰ inquit eius quasi vnigenitū a patre. Si aūt eadē rōne diceret filius dei sicut alij. tūc vnigenitꝰ dici nō posset. Dicit etiā ꝑmogenitꝰ vt q̄dam deriuatio filiatōis in alijs ostēdat Roviij. Quos ꝑdestinauit z ꝑsciuit fieri ꝓformes imagini filij sui vt sit ipe ꝑmogenitꝰ in multis fratrib⁹. Et Gal. iij. Misit deus filiū suū vt adoptionē filio⁹ recipem⁹. Scdo q̄z ꝙ xp̄s sit filius dei naturalis ꝓbem⁹ rōnibus. Primo rōne creatōis. nā creatio soli deo eterno ꝙuenit. xp̄s tm̄ fm̄ diuinatē oia creauit. Juxta illud Joh. j. Omia ꝑipm facta sunt z sine ipo factū est nihil. qđ verū esse nō posset nisi realiter ante mūdū extitisset. Vñ ipse dixit Johā. iij. Nemo ascēdit in celū nisi q̄ descēdit de celo filius hominis qui est in celo. Et Joh. vj. Descendi de celo nō vt faciā voluntatē meā sed voluntatē eius qui misit me. Constat aūt eum fuisse anteq̄ de celo descēderet. Scdo b idē ꝓbem⁹ rōne sctificationis aniaꝝ seu remissiōis peccatoꝝ que opa alijs q̄z deo ꝙuenire nō possunt. Juxta illud Leuiti. xx. Ego dn̄s q̄ sanctifico vos. Et Isa. xliij. Ego sum qui deleo iniquitates vestras ꝓpter me. Utrūq; autē horum xp̄o scꝑtura attribuit. Dicit ei Hebre. vlē. Jesus vt sctificaret populum ꝑ sanguinē suum extra portā passus est. Et christꝰ de se dixit Matḥ. xx. Ut aūt sciatis quia filiꝰ hominis habet potestatē in terra dimittēdi peccata. z hoc est qđ angelꝰ dixit de ipso Matḥ. j. Ipse saluū faciet populū suum a peccatis eoꝝ. Ergo nos catholici confitemur in christo duas naturas. diuinā scz z hūanā. id est eternā z tempalez. z q̄dam dicunt de eo que ꝓprie conueniunt nature diuine. sicut creatio iustificatio ꝛc. q̄dam vero que cōueniūt humane nature vt humiliari fatigari pati ꝛc. Et q̄bus patz responsio ad dictas autoritates. Hoc̄i nanqz illi sunt q̄ nō gustant christi cenā qui erronee tenuerūt xp̄m nō habere a patre distinctionē ꝑsonalem. sicut Sabellius hereticus. q̄ confessus est christum vez deuz z vnū deū esse qui ante natiuitatē ex Maria ṽgine nō dicebatur filius dei. sed postea nomē accepit. Et iste pessimꝰ hereſiarcha confudit ꝑsonas diuinas. patrem. s. filiū z spm̄ sanctū. licz nō negat xp̄i diuinitatem. tm̄ omia que christꝰ fm̄ carnez sustinuit deo patri attribuebat quez esse filium ṽginis asserebat. q̄ ꝓbare volebat sacre scripture autoritate. Dicitur em̄ Deut. vj. Audi israel dn̄s deus tuꝰ vnus est. Et eiusdem. xxxij. Videte q̄ ego sim solus z nō sit alius deus ꝓter me. Et Joh. v. Pater in me manēs ipse facit opera. Et. xiij. Qui videt me videt z patrē. Ego in patre sum z pater in me est. Et q̄bus cōcludebat q̄ ipe deus pater dicit filius et virgine incarnatus. Sed q̄ opinio hec sit falsa. ꝓbat autoritate sacre scripture. Dicit em̄ christus. Ego z pater vnum sum⁹. g̃ nō est filius ipe pater. Item in sacra scriptura xp̄s nō solum dī virgis filiꝰ sz etiā dei filiꝰ. vt patuit supꝝ. Hoc aūt esse nō pōt vt idem sit filiꝰ suiipsius. Vñ si filius a patre nō distinguitur nisi ꝑ incarnationē. tunc ante

Dominica secūda post pēthe.

incarnatōem oīno nulla distictio fu/
isset.sed ex sacra scptura inuenīt filiu⁹
etiā ante incarnatiōem fuisse distict⁹
Dicit em̄ Joh.j. In pncipio erat v̄bū
t verbū erat apud deū t de⁹ erat ver/
bum. Igit verbū qō apud deum erat
aliquā distinctōez habebat. Dicit enī
Aug.vj.de ciu.q verbū sol⁹ fili⁹ acci/
pit. Dicit autē fili⁹ v̄bū metaphorice.
qz v̄bum fm san. Bonauen. super.j.
di.xxvij. vor significatiua in nobis di
cit. sed tm̄ large inquantū significat i/
teriorē mentis conceptū. t ideo signifi
cat mentis ꝯceptuz qō p vocem signi
ficat. Tm̄ Aristoteles.j.periermenia.
Voces inq̄t sūt note. i. signa ea. que
sunt in aia passionū. Est tm̄ differētia
v̄bi nostri ad v̄bū diuinū .qz v̄bū no
strum in mente pluificat. q̄t em̄ sunt
ibi concept⁹ pfecti tot sunt v̄ba .i deo
aūt est vnicū v̄bū. qz nō est ibi nisi vni
cus ꝯcept⁹ pfectissim⁹. Jtē v̄bū in no
bis est accidēs et qd trāsiēs. qz non sp
actu itelligim⁹. sed in deo idem est qō
substātia diuina. et est sp manēs t eter
num. et vt ait Aug. Nos freq̄nter co/
gitamus que nescimus. t sic v̄bo no
stro coīūcta est fallacia. freq̄nter q̄ no
lumus. t tūc iuncta est dīsplicētia. q̄
nō possum⁹ t tūc iūcta est importētia.
Verbū aūt diuinū est verissimū placē
tissimū t oīporētissimū. ō cui⁹ psonali
distictōe dic̄ Jo. In pncipio erat v̄bū
t verbum erat apud deū. t deus erat
verbū. Ergo fili⁹ est verbū patris. t p
ꝓseq̄ns alius a patre p psonalē disti/
ctionē. quod v̄bū caro factū est t ha/
bitauit in nobis. ¶ Tercij q̄ non gu/
stant cenā dn̄i sunt illi qui christū cre/
diderūt alterū esse a patre p distīncti/
onem naturalē. Erquo em̄ vt dictum
est scriptura sacra dicit q̄ fili⁹ fuit añ
mariā. quod Fontin⁹ negabat. et q̄ fi
lius est alius a patre deo in psona qō
Sabelli⁹ negabat. Quidā vero here/
tici fuerūt qui concedūt filiū dei fuisse
ante mariā. t q̄ pater nō sit fili⁹. Ij qz
distinguere inter naturā et psonā ne/
scierūt. ideo dixerūt. filius est aliud a
patre p naturalē distīctōem. Et hu/
ius erroris inuēto⁹ fuit Arrius q̄ vo/
lebat hoc scripture sacre aūcte ꝓbāre
dicens. Filius dicit ad patrē loquens
Joh.xvij. Hec est vita eterna vt cog̃/
scant te solū deum verum Sol⁹ ergo
deus pater est verus de⁹. cū filius nō
sit pater ver⁹ deus nō potest esse. Si
militer apls dicit.j.ad Thimoth.vl.
Serues mādatū sine macula irrep/
hensibile vsq; in aduentuz dn̄i nr̄i ie/
su xp̄i. quem suis tpibus ostēdet bea/
tus t solus potēs rex reguz t dn̄s do/
minantiū. q̄ solus habz imortalitatez
t lucē habitat inaccessibilē. Et q̄b vi/
det q̄ solus pater sit potēs imortalis
ē. Et ideo dicebat xp̄s Joh.xvij. Pa
ter maior me est. Hz q̄ h̄ sit erroneuz
patet. quia cū dicit sol⁹ pater non ex/
cludit filius cū sint vni⁹ nature. Et h̄
ostendit Jobes in fine sue canonice.
exponēs qō dictū fuerat in euangelio
sez hec est vita eterna dicēs. vt cog̃sca/
mus vez deū et simus i vero filio ei⁹.
hic est ver⁹ deus t vita eterna. Simi/
liter cuz dicit Matth.xj. Patrē nemo
nouit nisi filius. pater ibi nō excludit
a noticia sui. Nec igit est vera fides
catholica vt vnū deū in trinitate t tri
nitatem in vnitate veneremur. ne/
q; cōfundentes psonas neq; substan/
tiā separātes Alia est psona patr̄. alia
filij. alia spūssancti. sed pr̄is et filij et
spūssancti vna est diuinitas. equalis
gloria coeterna maiestas. qualis pa/
ter talis filius talis spūssanctus ē.
¶ Secundo ineffabilē cenā dn̄i nō
gustant illi q̄ errant circa animā chri
rōnalē. Pleriq; heretici negaue/

runt christū animā rationalē habuiſ/
ſe.quorū primꝰ fuit Appollinarꝰ he/
reticus dicens.q̄ loco aie christi fuit
diuinitas carni vnita .ꝓbare volens p
illud Job.j. Verbū caro factū est.ex q̄
arguebat q̄ ſi habuiſſet aiam rōnalē
nūc euāgeliſta dixiſſet.verbū aia facta
est.cum denoiatio fieri debz a digniо
ri.et anima est dignior corpe .Sed ꝫ
ipm est ſacra ſcriptura.Dicit em̄ apo
ſtolus.j.Thimo.ij. Unꝰ est deꝰ z bo/
minū mediatoꝛ homo christꝰ ihs.mō
ſi animā rōnalem nō haberet hō cer/
te nō diceret.q̄ verus hō est ex ania z
corpoꝛe. Ideo vera fides clamat illō
Athanaſij. Perfectus deꝰ pfectꝰ hō
ex aia rōnali et hūana carne ſubſiſtēs
Ad illud autē q̄ Job. dicit. Uerbuz
caro factū est. Rñdet ſctūs Bona.in
ij.dī.ij. q̄ ibi Johānes loq̄t ꝓ ſynodo
chen .acciptēdo ꝓtem ꝓ toto.ſicut fre/
q̄nter hmōi locutio inuēit i ſacra ſcri
ptura. Unū Eſa.xl. Omis caro fenū.i.oīs
hō.z Lu.iij. Uidebit oīs caro.i.hō ſa
lutare dei. Et Mat.xxiij. Niſi abbre
uiati fuiſſent dies illi non fieret ſalua
oīs caro.i.oīs homo. Et Gene .vj.
Omis q̄ppe caro corrupat viā ſuā. z ſic
de aliis. Johes vo denoiauit ipaz v/
bi vniones in christo a carne tanq̄z a
notioꝛi .quia cognitio noſtra incipit
ab his que ſunt magis nota .ergo nō
debet ſꝑ denominatio fieri a digniо/
ri ſed quādoq̄ a notioꝛi. Unde dicit
Rayneriꝰ in ſūma Incarnatio .xxx
iij. q̄ inter animā z corpus naturaz
diuinam z humanā dupler est ſimili/
tudo z vna diſſimilitudo. Prima ſimi
litudo est.qz ſic̄ anima z corpus non
predicāt̄ adinuicē. quia nec anima
est corpus nec ecōuerſo. ſic nec natu/
ra humana ē natura diuina nec econ
uerſo. Secunda ſimilitudo est .quia
ſicut anima z corpus vnꝰ est homo.
ita deus et homo vnus est christus.
vt dicit Athanaſius .Una autē est diſ
ſimilitudo.quia anima z corpus cō/
ueniūt in natura et in ꝓſona.et q̄ cō/
mixta adinuicē faciunt vnam naturā
z vnā perſonā .deus autē et homo cō
ueniunt in ꝓſona et non in natura.ḡ
anima illa christi digniſſima dei crea
tura ſm omnes theologos in.iij .diſ.
xiij.fuit gratia z ſapientia plena z di/
uinitati coniuncta.z ſm portionē ſu/
periozem beata ab inſtanti concepti/
onis ſue.naturā omniū creaturaruz
ſciens.omnia ꝓſpiciens z intelligēs.
¶ .Tercio dulciſſimā domini ce
nam non guſtant illi qui errant circa
naturam christi corporalē :qui preci/
pue ſunt duo. Primi Manichei qui
dicunt christū aſſumpſiſſe corpus fā/
taſticū et apparens. Unde nec verus
homo eſſe potuit (vt dicunt) ſed ap/
parens .et q̄ ea que ſm hominē geſ/
ſit.ſcilicet q̄ natus est .q̄ comedit .q̄
ambulauit .q̄ mortuus est et ſimilia
in veritate non fuerunt ſed in quadā
apparentia .Quam quidē ſectam ꝓ/
bare nitebant ꝓ illud apoſtoli ad Ro
manos.viij. Miſit deus filium ſuū
in ſimilitudinē carnis peccati. Et per
illud ad Phil.ij. In ſimilitudinē ho
minuz factus et habitu inuentus vt
homo.nō aduertentes q̄ non dic̄ ſim
pliciter in ſimilitudinē carnis.ſed ad
dit peccati. quia christus verā carnez
habuit ſed non peccatricē. Ideo con/
tra būc errorē clamat latiſſima ſacra
ſcriptura dicens Johā.j. Uerbum ca
ro factum est. ſez ſm exiſtentiam nō
ſm apparētiā. Et Rom.j.apl's dicit.
Factus ex ſemine dauid ſm carnem.
Et Luce vltimo ca. Palpate z videte
q̄ ſpiritus carnem et oſſa non habet

Dominica tercia post penthe.

sicut me videtis hꝫe. Seqꝝ enim fm istos bestiales hereticos qꝫ mysteriuꝫ incarnatois fuisset ficticiū nec ve redemisset nos christꝰ. Cōtra qs dicit Apoc.j. Dilexit nos t lauit nos a peccatis nris in sanguine suo. Insup isti pessimi heretici deū fallacē t mēdacē t deluſorē p̄dicarēt cū oib⁹ xp̄i discipulis. cū tm dicat Act.iiij. Virtute magꝝ reddebāt apli testimoniū resurrectois ihesu xp̄i. ¶ Scdo circa corpus dñi nri ihesu xp̄i errāt Valentiniani q̄ dicunt xp̄m vexp corpus habuisse sed nō terrenum. qz portauit inquiūt illud ō celo. t nihil de mre maria accepit sed p eā exiuit q̄si p aqueductū. Cui⁹ erroꝛ occasionē acceperūt ex vbis sacre scripture male intellectis. vicz Job.iij. qz dicit. Nemo ascēdit in celū nisi q̄ descendit de celo filiꝰ hois q̄ est in celo. t Joh.vj. xp̄s dixit. Descendi de celo. Et j. Cho.xv. Primꝰ hō de terra terrenus scds hō de celo celestis. Sed ꝫ hoꝛrorem clamat sacra scptura. Dic nanqꝫ apls ad Gal.iiij. qꝫ misit deꝰ filiuꝫ suū factū ex mliere. et Matth.j. ꝛ. qꝫ Jacob genuit ioseph virū marie de q̄ natꝰ est ihesus q̄ vocat xp̄s. Si ei ex ea corpus nō assumpsisset nō posset vere dici mater ihesu qz p eam sic p fistulaz trāsisset. Sed reuera non de celo: sed de semine ade p̄uaricatoris carnem assumpsit redemptoꝛ hoīm verus hō christus. Unde cū dixit. Nēo ascendit in celū zc. subdidit. filius hois qui est in celo. ostendens p hoc qꝫ sic descēdit de celo qꝫ tm in celo esse nō desierit. qz ipius diuitas regnat vbiqꝫ. t totū celum t terrā implet. Hiere.xxiij. Ergo charissimi accedam⁹ p verā fidez ad gustandū cenā magnā corpus domini nostri ihesu xp̄i. q̄ deus habēs rōnalem aiam t terrenū corpus cū patre t ſ.ſ. viuit t regt i secla seclo⁹ p̄ Amen

¶ Dñica tercia post penth̄.

¶ Sermo lxxxj

Erāt appropinq̄ntes ad Jesū publicani t pctores. Luce.xv. Pleniens dei filiꝰ ihesus benedict⁹ in hunc mundū p suam piam incarnatōnem pctores saluos facere vocabat eos et trahebat ad se tripliciter .scz

¶ Prio peccati malicia eis ꝺclarādo

¶ Scdo sui beniuolētia eis ostēdēdo

¶ Tercio doni affluētia eis largiēdo

Primo nanqz clemētissimus dei filius inclinabat ad se peccatores. eis peccati maliciaz declarādo. quia pro modica peccati delectatōne altissimi dei odium incurrūt t reatum eterne pene dicens peccatoribꝰ. Cur vultis fieri preda demonum ac eterni ignis pabulū. Cur dei vestri creatoris odiū non formidatis. Cur iniquitatē diligitis. Non potestis venire ad amiciciam dei nisi odio habueritis iniquitatem. De hoc loquit Augustinꝰ super psalterio. Iudis quia deus odit iniquitatē et times. Si ergo odit iniquitatem nunquid te. Sed in te est iniquitas. odit illā deus oderis et tu. Tu enim deo eris amicꝰ si odisti qꝫ odit. puniturus eiꝫ est deus peccatū preueni illū. non vis vt ipe puniat pu ni tu. Nec multi ex oze saluatoris intelligentes dimissis mundi voluptatibus currebant ad fontē misericodie sitibundi bibebant. de oze christi hauriebant et saturabant intrantū vt vana mūdi leticia fiebat eis insipida.

¶ Secundo pñssimus dei filius ihs christus trahebat ad se peccatores sui beniuolentiā eis ostendendo. Nullꝰ enim vnquaz tam grandis peccator et abominabil' accessit quē non paterna caritate accepisset Uñ vt securius

eū ad eundū haberēt occasiōez come/
debat cū eis. ꝙuersabat. loqbat. cozaz
eis miracla faciebat ideo qz naturaz
suā negare nō poterat q̄ ē misereri. vt
dicit de pe. di. j. c. Quia natura diuita
tis clemēs est z pia. magisqz ad indul
gentiā pna q̄z ad vindictā q̄ nō vult
mortē pctōris sed vt magis cōuertat et
viuat. De ista eī misericordia loqbat
gabolice i hodierno euāgelio de oue
pdita z de dragma. Quib⁹ auditis pec
catores afficiebant ad ipm. z curre
bāt post ipm. Dicere eī poterāt illud
Bernī. sup Cañ. fmōe. xxij. Dino ꝓpter
māsuetudinē q̄ de te p̄dicat currem⁹
post te dñe iesu audiētes q̄ pauper ñ
spernas. pctōres nō horreas. nō hor/
ruisti latronē cōfitentē. nō peccatricez
lachrymātē. nō chananeā supplican/
tem. nō depbēsā in adultio. nō seden/
tē in theloneo. nō supplicantē publica
nū. nō negātē discipulū. nō psecutorez
discipulor. nō ipos crucifixores tuos
Tercō pi⁹ saluator pctōres trahebat
ad se doni affluētiā eisdē largiēdo. nā
pctōrib⁹ pctā ī mittebat. gratiā dabat.
z ād am ex ill⁹ dignitate sublimabat.
sicut btōs Petrū paulū z matheum
Ideo inuidi pharisei z legispiti dice/
bant. Hic pctōres recipit et māducat
cū illis. Ac si dicāt. Hic credit scūs iu
stus z bon⁹ ꝫ nō ita ē qz malor tenet
plorū cū qbus z māducat z bibit. cū
ī scptū sit. Cū puerso puerteris. Sz
reuera nō sic pharisei nō sic. ꝫ cū san/
ctosanctor ō filio sancti erūt etiā pec
catores. Si igit vultis scire q̄re man
ducat z bibit cū pctōrib⁹. qz ex innata
pietate. Audite igit de hoc pabolā ei⁹
Dicit euangeliū. Ibī ex ꝓsenti euāgelio
tria insinuant salutis documēta chri
sti gratia declaranda. scz.

¶ Primū pctōrum pia susceptio. ibi
hic peccatores recipit.

¶ Scōm pharisеor⁹ digna confuta/
tio. ibi. Quis ex vobis hō zc.

¶ Terciū dictor⁹ benigna pclusio. ibi
Ita dico vobis zc.

¶ Primū nanqz documētū ex hoc euā
gelio declarandū insinuat pctōr⁹ pia
susceptio. cū dr. Erāt approp̄inquantes
ad ihm publicani z pctōres vt audi/
rēt illū dulciter loq̄ntem. viderēt cum
pctōrib⁹ suauiter cōuersantē. cozā ipis
miracla facientē. ꝓtēa supbi phari/
sei pctis pleni se iustos nō esse dici af/
fectantes vero iusto xpo calūniabāt
dicētes. Hic pctōres recipit. qō facie/
bat xp̄s ex maxima misericordia suavi
patz in hui⁹ euāgelij pabol. Tria q̄p/
pe consueuerūt hoiez pij cordis incli/
nare ad misericordiā. scz

¶ Primū simplicitas

¶ Scōm ꝓprietas

¶ Terciū ꝓpinquitas

¶ Prio dixi q̄ hoiez bone ꝓpletiōis idu
cit ad miserēdū simplicitas. qm̄ vidēs
aliquē simplicē ab astuto decipi in sua
psonali ꝓpatia illi z misericordiē libera
re conat. Sic misericors xp̄s de⁹ homo
fact⁹ videns nīam simplicitatē ipotē/
tiā z ignorātiā z astuti hostis nīi dia/
boli neqciā q̄ frequēt decipit et facit er/
rare a via mādator dei. vt qlibz dicat
illō p̄s. Errauī sicut ouis q̄ ꝑit requi
re seruū tuū dñe Sic eī ouis errabū
da nisi inueniat cito erit esca lupor⁹
qa nō habz acutos dētes nec vngues
zc. qbus se defendat. sic hō nō habz vires
ꝓrias qbus neqcias diaboli euadat.
ideo valde est ei vbiqz timēdū. Vnde
Hiero. Dū inq̄t viuitis frēs timeat⁹.
vita nra militia est sup terrā. q̄ hic vi/
cerit alibi coronabit. Et Bernī. li. ō cō
deratōe sic dic. Hō nat⁹ de mliere bre
ui viuēs tpe replet miltis miseriis tē/
poris mētis z corpis. homo de humo
lim⁹ de limo. cra viuēs. ī terrā rediēs

Dominica tercia post pēthe.

natus ad laborē nō ad honorē. de mu
liere ideo cū reatu. breui tpe viuēs iō
cum metu. replet multis miserijs. di
co miserijs q̄ cūq; te vertas. qm̄ i sor
dibus es generat⁹. in tenebris format⁹
in laboribus educat⁹. Quid g̃ superbis vi
lis cinis z puluis. cui⁹ ꝓceptus culpa
nasci miseria. viuere pena. mori ā gu
stia. hec ille. De siq̄dē miserie. hec sim
plicitas iclinauerūt deū misericordē
ad miserēdū. Dicit nāq; sctūs Bona.
in. iij. di. xx. ar. j. q. j. q⁹ penitētia ade q̄
dāmodo placabat diuinā iusticiā. mi
seria vo ꝓuocabat diuinā mīficordi
am. Sed q; vniuerse vie dñi mīficor
dia z veritas. iō in ira sua ꝓtinere ñ po
tuit mīficordiā suā. sed aduenīēte tē
poris plenitudine incarnat⁹ cepit vo
care pctōres z eos q̄rere circūeūdo ci
uitates z villas dicēs. Nō veni voca
re iustos sed pctōres ad penitētiā. Jō
de h̄ parabolam de oue pdita ꝓposuit i
sto euāgelio dicēs. Quis ex vobis hō
q̄ habz centū oues z si pdiderit ouem
vnā nōne dimittit. xcix. i deserto z. p
centū oues significāt nouē chorī ange
lorū z hō decim⁹. q̄ totalit̄ pierat p pec
catū. Sed iste hō de⁹ incarnat⁹ dimi
sit. xcix. id ē nouē chorōs in deserto. i. in
celo qō fuit desertū ab apostat̄ angel'
z venit ad q̄rēdū hoiem quē inuēit p
suam pdicatōem. nō pcutiens. nō ve
rans. nō lanians. nō occidēs. sed pie
imposuit in humeris. dum p lignuz
crucis. p eo mori voluit. z ita reportā
uit in domū. i in celū. vbi est eterna be
atorū habitatio. O elemētia saluator̄
q̄ magna es. O benivolentia redem
ptoris q̄ feruida es etiam ingrat̄ ho
minibus. non certe attendūt tuuz be
neficium illis impēsum qui nō tius
paruipendūt. De quibus Aug. cōtra
q̄nq; hereses in christi psona ait. Cuz
esses inimic⁹ patri meo recōciliaui te
per me laborauī. sudauī. caput meuz
spinis subiecī. iniurijs z aspitatibus
lacerat⁹ sum. sanguinē meum fudi
animā meā morti exposui. cum inter
montes z siluas errares q̄siui te. et in
ter lapides z ligna. i. idola lapidea et
lignea adorantē inueni te. humeris
meis portaui. manus meas clauis
obiecī. lancea latus meum aperuit.
vt coniungerem te mibi. et tu diui
deris a me. Secundo quoq; ad mi
serendū pium hominē inducat prope
tas. Dicit em̄ pbus. q⁹ similitudo vel
dissimilitudo est causa dilectōnis vel
odij sicut ad sensum videm⁹ q⁹ ania
lia quāto magis cōueniūt aliq̄ pro
prietate tanto familiari⁹ conuiuunt
vt patet in volatilibus et bestijs ac ver
mibus. Unde Eccl̄i. xiij. dicit. Jo
latilia ad sibi similia ꝓueniunt. Sed
q; nos sum⁹ creati ad imaginez z sili
tudinē dei. Beneꝑ. j. ideo nos perdi
tos quesiuit. Et de hoc posuit secun
dam parabolā dicens. Que mulier
habens dragmas decē. et si perdide
rit vnam z. Mulier ista est sapiētia
diuina habens nouē ordines angelo
rum quasi nouē dragmas. z decima
dragma est humana natura ad ima
ginez dei facta. Ista decima dragma
fuit perdita per peccata primorū pa
rentū. Sed diuina sapientia lumen
deitatis accēdit in testa nostre morta
litatis ad querendū humanā natu
ram pditam. Et per suā passionē ever
rit synagoge domū vt inueniret natu
ra humana. quā inuentā reportauit
in celum. vbi cōuocauit amicos z vi
cinos dicēs eis. Cōgratulamini mi
bi quia inueni dragmā z. Et hoc ē
quod dicit saluator. Venit enim filꝰ
hominis quereret z saluū facere quod
perierat. De cuius inuentōne gaudēt
societates angelorū. Ideo subditur.

Jta dico vobis .gaudiū erit angelis super vno peccatore penitētiā agente Scīl dicat phariseis. Si hō vl' mulier tantū facit pro vna oue aut denario vno nō deberis murmurare si ego tā familiariter querēdo hominē conuersor cū peccatoribus. Tercio demq̄ piū hominē inducit ad miserendum .pinquitas. Videś eī q̄s suus fratrē in magna necessitate miserebit eius. Sic christ⁹ deus hō factus noluit cōtrarie .pinquitatē in incarnatione nostrā naturā assumēdo in vnitatem psone p quā frater noster est effectus vt in eius psona dicat illō ps. Narrabo nomē tuum fratribus meis. Ac per se post suā resurrectiōem dixit Marie magdalene Joh. xx. Vade ad fratres meos z dic eis. Ascēdo ad patrē meū z patrē vestrū. deum meum z deū vestrū. Hinc Bern⁹ ait. Scio q̄ iam me spernere nō poterit q̄ os ei⁹ de osse meo z caro eius de carne mea. Et apls ad Eph. v. Nemo carnē suam odio habet. Unde Leo papa in sermone. Agnosce inquit o christiane dignitatē tuam z diuine psors factus natus re noli in veterē vilitatē degeneri conuersatiōe redire. memēto cui⁹ capitis z cuius corpis sis membrū. Unde p̄pter hanc .pinquitatē angeli iaz post incarnationē christi se non prmittunt adorari sicut in veteri lege. Propter hoc prōpinq̄tas inclinat deū ad miserendū. Et de hoc tertiā parabolam proposuit imediate. licz nō sit in hoc euāgelio dicēs. Homo quidā habuit duos filios. et dixit adolescētior p̄ri. Pater da mihi portionē substantie q̄ me contingit. z diuisit illis substantiam. Et adolescētior filius pegre profect⁹ est in regionē longinquā. z dissipauit substantiā suam viuendo luxuriose. Facta est autē fames valida in regione illa. et cepit egere. z adhesit vni ciui regionis illius. et misit illum in villam suaz vt pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrē suū de siliquis quas porci manducabāt. z nemo illi dabat. Jn se autez reuersus dixit. quāti mercēnarij in domo patris mei abūdant panib⁹. ego āt hic fame pereo. surgam z ibo ad pātem meum z dicaz ei. Pater peccaui in celū et coram te. Jam non sum dign⁹ vocari filius tuus sed fac me sicut vnū ex mercēnarijs tuis. Dixit autē pater ad suos Cito proferte stolā primaz et induite eum. et date anulū in manu eius. et calciamenta in pedes. et adducite vitulum saginatum. et occidite. et māducemus et epulemur. quia hic filius meus mortuus fuerat et reuixit. perierat et inuentus est. Hec sunt verba pij saluatoris. Que parabola moraliter sic intelligit. Dō xps dō fact⁹ habet duos filios. iustū vicz et peccatorem. Peccator diuidit secum substantiam dū bona nature et fortune alicui nat ab eo. z longe pficiscit p peccatuz vbi dicta bona dissipat. vbi est fames et inopia spiritualiū bonorum. ibiq̄ adheret vni ciuiuz. id est diabolo. qui ipsum mittit ad porcina vicia. vbi nō potest implere appetitū delectatione peccati. Qui tandem incipit cogitare. Quanta suauitate in presenti et in futuro reficiuntur deo seruientes. et incipit flere ac dolere. z ita reuertit ad deum. qui ipsum non exasperat. non contristat sed osculatur. virtutib⁹ induit. et angeli de ipso iocundantur.

Dominica tercia post penthe.

O magni dei magna misericordia. O saluatoris nri magna clementia quo ad se inuitat verbis .inclinat paboł. trahit suis gestis cū pctoribꝫ cōuersā/do.de q murmurabāt pharisei dicentes. Hic pctores recipit. O dñe ieſu tu te es receptator pctoꝝ. Ecce oēs h existentes sum⁹ pctores tecū ꝙuersari cupientes. suscipe igit nos ad te p tuā misericordiā. ¶ U. Scōm saluatꝛ documentū ex h euāgelio insinuat pharisеorū digna ꝙfutatio p xpm q sic de sua misericordia murmurātes ꝙfudit p pabolā vni⁹ ouis errātis ex centū. Ac si dicat. Si q̄s ouē pditā postea reinuētā libenter recipit nō dz q̄s mirari. sic vos nō debetis idignari si ego peccatores recipio ad pniaz q̄ pus pditi fuerāt p culpā. Uñ saluator i hac pabola ser sua dona hoīb ipēsa ꝑmēdat. s.

¶ Primū libalitatꝫ donū in creatōe.

¶ Scōm lōganimitatꝫ donū in ꝑua

¶ Terciū pietatis donū ricatōe in requisitione

¶ Quartū caritatꝫ donū i passiōe

¶ Quitū grositatꝫ donū in ascēsione.

¶ Sextū iocūditatꝫ donū i ꝓgtulatōe

¶ Primū itaqꝫ donū suū i dicta pabola ꝑmendat donū libalitatꝫ in creatione di. Quis ex vob hō q̄ habz centuz oues. Nā sicut rpalia homis sūt p successionē vel negociatōez. sic oīa rpalia z spūalia dei sunt p creatōnez. iuxta illud Ezech. xviij. Nōne oēs aie mee sūt. Et licz oīa p ipm deū facta sint. hic tamen spēaliter loq̄t de hoie sub silitudine ouis. quē sic alias creaturas nulla necessitate sz ex sue bonitatis libalitate creauit. Insup mirifice sup alias decorauit rōe intellectu z mēoria. mūdi dñm ꝓstituit. z seipm in ꝑmiū eidē repromisit. Quisnā estimet q̄ntū bonū sit esse i nūero creaturaꝝ rōnabilium quullo certe ꝓcio vn⁹ ocul⁹ vl manus possit emi. eo m̄lto mi⁹ aliq̄ ex anie potētijs. Et q̄s q̄so dedit corp⁹ cū membris. et aiam cū suis potētijs tā bonis q̄ mal. nōne liberal de⁹. Et cur dedit q̄ nōne ex sua bonitate. Uñ Bern. in sermone. Pax ne tibi videt o hō. cogita q̄le te fecit. nēpe fm corp⁹ egregiā creaturā. fm aiam magꝫ imagine creatoris dei insignē. rōis ꝓticipē. britudinis eēne capacē. Postro ambo sibi cohere fecit artificio i comprehensibili. nec hō añ. pmeruit q̄ ante nō fuit. nec spes retributōis fuit. q̄m bonoꝝ nr⁹ nō indiget. hec ille. Cui ꝙcordat b. Aug. i enchyridiō. z bī in. ij. sen. dist. j. dicens Credim⁹ rez creatoꝝ celestiū vel terrestriū visibiliū vl inuisibiliū nulla cām esse nisi bonitatē creatoris q̄ est vn⁹ deus ver⁹. z infra. Illō bonū q̄ ipe erat z q̄ btūs erat sola bonitate z nō necessitate alijs cōicare voluit. Et q̄ nō ebtitudinis ꝓticeps existere aliq̄s pōt. nisi p intelligentiā. q̄ q̄nto magis intelligit tāto plen⁹ habeb. Fecit igit creaturā rōnalē q̄ sūmū bonū intelligeret. intelligēdo amaret. amādo possideret. possidendo frueret. Bene igit dr Prouer. xvj. Uniuersa ꝓpter semetipm operatus est dñs. Quis igit est ille libal⁹ domin⁹ q̄ tibi grat tanta actalia dedit. Quis corpus cū organis. Quis aiaz cū suis potētijs quā tam ꝓfundā creauit q̄ citra deū nihil eā implere valeat. nōne de⁹. Quis q̄so deinde p corpore vestimēta z alimenta ordinauit nōne ille bon⁹ pastor q̄ habz centum oues. Cōsidera aīa mea ad dī tui imaginē facta z exclama cū Job sic dicēs. Quid est hō qa magnificas eum. aut qd apponis erga eū cor tuū. Pichus/go de arra sponse ait. Respice o aniа vniuersū mūdū z ꝓsidera si aliq̄d sit in eo gd tibi nō seruiat. nā angeli tibi seruiūt. custodiendo. sol luna z stelle z.

Dilige igit̄ aīa mea tā liberalē deuz tuū. aut si ꝓtēnis ꝓtēne et dona sua si potes. noli tūcvti tra sua acre cibo potuzē. ſz qz B est ipossibile. q̄re ipz dilige

¶ Sedm suū donū xps in pabola exp̄mit donū lōganimitat̄ in p̄uaricati/one cū dicit. Et si pdiderit vnā ex illis Nā ex angelis q̄dā oberrauerūt z bō totaliť scz tā Adā q̄z Eua errauit. Sz iust⁹ de⁹ nullū xps pnie dedit ipis angelis q̄nimo ꝓtin⁹ ad eternā moztem sentēciauit. tra q̄ nū q̄z ad aulam sue maiestat̄ in celo intrēt. hoīem xo nō ī. ñ tolerauit ſz etiā mozt reuocare cepit dī. Adā vbi es. Cui⁹ rōnē dicit Beraphic⁹ doctoz Ponauē. in. iij. di. xx. ar. i. Quia hō post lapsum resurgere voluit ſz nō potuit. iō decuit deuz sibi manū porrigere. Hāc petebat Dauid dī. Emitte manū tuam de alto z erue me. Cur sic expecrauit de⁹. z mō cur ñ oēs mortaliť peccātes in infernū stātim p̄cipitat q̄ ꝓtin⁹ mererent q̄n potius expectat p annū q̄sdam p duos plerosq; p decē. cur B facit. an forte nō displiceret ei ſ e. catū. vel nō videt. aut ñ pōt vindicare. Sz absit B ab optimo sapiētissimo z oīpotenti deo qz facit p ꝓter suā lōganimitatē. Vñ. ij. Pet. iij dicit. De⁹ patiēter agit ꝓpter vos nolens aliquē pire. Verūtñ ista dei potēcia nō ꝓderit obstinat̄ in peccatis. qz dicit Ezech. Quos diuti⁹ expectat hos duri⁹ dānat.

¶ Terciū suū donū xps ī pabola exp̄mit donū pieratis in inq; sitōe dī. Dimittit. xcix. in deserto z vadit ad eā q̄ pierat. Nonagintanouez oues. i. nouē chozos angelo⁹ in assū pta hūanitate dimisit in deserto. i. in celo. Celū eīm dicit deserū. i. derelictū ab angelo apostata in quo fuerat creatus. Vl dicit celū desertū quia sicut in deserto sunt dulces cant⁹ auiuz. sic ibi angelo⁹. z sicut ibi in deserto varij flozes sic ī celo sanctoz diuersi status. Attende igit̄ diligēter populē dei z ouis pascue ei⁹. quid ꝓ te q̄rendo filius dei dimisit. quid egit. quid suscepit. quid sustinuit. De p̄mo dicit Hiere. xij. Dimisi domū reliqui hereditatem meā z dilectā aīam meā dedi in manus inimicoz. Certe p̄ciosa res ē aīa ꝓ qua dei filius de celoz sublimitate venit. Deinde nat⁹ statim cepit reuocare cum suo vagitu dicēs. a. a. a. Suscepit postmodū penalitates. fame. sitim. fatigā. calozē z frigus. Postremo sustinuit obꝓbria. detractiones. irrisiones. flagellatōes. coronationē. z crucifixionē. O q̄z duz lectuz habuit in p̄mo die quādo nat⁹ fuit. sz reuera durioꝛē habuit vltimū lectuz quia aridū crucis lignū. O igit̄ aīa deuota si interrogas deū dei filiū xp̄z dicēdo. cur fles pie xp̄e. cur fatigaris. cur famē z sitiz pater. cur obꝓbria. cur amarā mozte. Rūdebit. qz inquit pdidi ouem. qz quero ouem ne esuriat. ego cibaria angeloz esurio ne ꝓtristetur. ego leticia angeloz fleo. ne occidat eterna morte en morioꝛ ꝓ ea.

¶ Quartū donū homī collatū xps in pabola exp̄mit donū charitatis ī passione dicēs. Et cū inuenerit imponit ī humeros. Hoc q̄ppe fecit quādo peccata nostra in coꝛpoze suo ptulit sup lignū crucis in quo maximā charitatem suam ostēdit erga nos quā ante p̄dixerat Job. xv. Maioꝛē hac dilectionem nemo habet vt aīmā suaz ponat quis p amico suo. Hō ipe fecit qz dixit Job. x. Aīmā meā pono p ouibus meis. Sed diceres vtrum deus magis dilerit hominē q̄z angelū. Respondet sctūs doctoz Bonauē. in. iij. di. xxij. q. iij. Q, dilectio dei maioz et mīnoz dupliciter potest cōsiderari. Est eīm effectus sue creatōis et est effe

Dominica tercia post penthe-

cus repationis. In effectu cõditiõis maxime manifestat dei potentia. In effectu aũt repatõis diuia miscõia. In vtroq; aũt diuia sapia. Si igit loquamur de dilectõe dei q̃ntũ ad effectum cõditionis sic magis dilexit angelos. q; maiora naturalia eis ꝓtulit z potẽtiores effecit vbi magis claret diuina potẽtia. Si aũt loq̃mur q̃ntũ ad effectum repatõis sic magꝫ dilexit homes q̃ angelos. qõ multis claret rõnibus. Primo sic. illud fuit potissimũ signũ dilectõis z familiaritatꝫ diuie q; assumeret naturã creatã in vnitatẽ psone sue. ꝫ assũpsit hũanã naturã z nõ angelicã. iuxta illud Hebre. ij. Nusq̃ angelos appẽdit ꝫ semẽ Abrae. g̃ magis dilexit de⁹ homes. Scõa rõ talis ẽ maiorẽ charitatẽ nemo hz vt aiam suam ponat q̃s p amicis suis. Sz deus aiam suã posuit p homibus z nõ p angelis. g̃ homes magis dilexit. Tercia rõ est talis. illã naturã de⁹ magis diligit quã in altiori gradu bonoris eternaliter ꝓstituit. Sz hũanã naturã in vtro ꝓ ferũ angelis in celo ꝓposuit. s. rpm z btaz virginẽ. g̃ de⁹ humanã naturã magis diligit. Quarta rõ hec est illã naturã de⁹ magis diligit quã diligit in statu amicicie z inimicie. q̃ illã quã solũ diligit in statu amicicie. humanã naturã dilexit i statu amicicie z inimicicie. De q̃ Apoc. j. Dilexit nos z lauit nos in sanguie suo. Nõ sic autẽ angelicã naturã. g̃ cc. Q igitur humanũ genꝰ recognosce charitatẽ tui creatoris. qui p reprobis angelis nec vnũ verbũ fecit reuocãdo. nec vnũ passuꝫ pedis reḥrẽdo. Vñ Aug⁹. Tu inquit ania rpiana insignita dei imagine redempta christi sanguine. despõsata fide. ornata virtutib⁹. deputata cũ angelis. dilige illum a quo dilecta es. intende illi qui intendit tibi. ama illum a quo amaris. cuius amore ꝑuenta es. ama illũ qui te eduxit de lacu miserie z de luto fecis. Dilige illũ amicũ ꝓ oibus amicis tuis. quia cũ omia ti bi subtracta fuerint solus tibi ille fidẽ seruabit in die sepulture tue. z tuebitur te a leonib⁹ infernalib⁹ ꝓparatis ad escam z ꝓducet ad regionẽ ignotã p plateas supne syon z ibi collocabit cum angelis ante faciẽ maiestatis sue. Quintũ donũ suum rps erpmit i parabola homi impensuꝫ donũ gratio sitatis in sui ascensione exhibitũ cum dicit z veniens domũ. Nam ipe i sua ascensione captiuã captiuitatẽ reduxit z hoiem addidit nouez chozis angelozũ. sicut ouem vnã. rcir. Sed dicere⁹ vtrum oĩs saluãdi assumunt ad nouẽ chozos angelo ꝝ. an fiat decimus chozus ex homib⁹. vt ꝑsens parabola testat. Ad qõ respondet sanctꝰ Bonauẽ. in. ij. di. ix. q. vij. q; supra nouem ozdines angelo ꝝ adderetur decimus. licet quozũdã opinio huic sit cõtraria ita vt ad quẽlibet ozdinẽ aliqui assumenṫ. sed nõ oĩes. qm̃ sicut sunt aliqui (licet pauci) qui ꝓter excellentiam meriti sunt sup oĩs chozos angelo ꝝ vt christꝰ dñs z beata virgo. ita erunt aliqui electi qui nõ erunt tanti meriti vt equenṫ cuicunq; angelo in gloria. vt pueri ꝓmo baptizati qui solum in merito christi saluantṫ. z isti decimũ ozdinem cõstituunt. Et hec sa cimũ videtur esse ꝓbabilis. tum ꝓpter ipfectionẽ meritozũ quã habuerunt i vita. tum etiã ꝓpter ꝓfectiones electorum quãtũ ad numeꝝ qui erit in hierusalem supna. Sũma autez ꝓfectionis numeri maxime consistit in denario. vnde etiã decimati o ordinata eccleſia z decem ꝑcepta ad saluẽm data sunt. cui positioni saluatoz concordat in ꝑsenti parabola de decem di-

gmis. Ubi glo. dicit. Decez dragmas mulier habuit sed decimā pdram inuenit. cum nouem ordinib⁹ additus est homo decimus vt cōpleat numerus electorum. Ex predictis datur intelligi q⁹ tot saluabunt quot sufficiūt repare ruinam angelicā. z vltra istos tot q⁹ ex eis fiet decimus ordo. Unde Rychar. in. ij. di. ir. ar. ij. q. v. cōcludit q⁹ nō est vera opinio dicentium oīs homies assumi debere ad ordies angelorum. cuius dicat dñs Matth. xxij Erunt homies sicut angeli dei quia illa est ꝓpositio indefinita z verificat in aliquib⁹. Hinc magr. distinctōe p̄dicta ait. Supna hierusalē mater nostra ciuitas nulla ciuiuz suoz numerositate fraudabit. imo vberior copia etiam forsasse regnabit. Sextus donum suū xps i pabola exprimit homī impensum donū iocunditatis cū dicit. Et veniens domū conuocat amicos z vicinos dicens. Congratulamini mihi quia inueni ouem meā que pierat. Ubi amici z vicini dicunt angeli diuersis tamē rōnibus. Dicunt enim amici dei angeli ideo quia continue faciunt eius voluntatē. Nam vt dicitur. viij. ethicoz. Amicoz̄ est idem vel le z idem nolle. Vicini ideo dicunt qz claritate visiōis eius pfruunt. O anima mea considera quō letificat nunc angelos ania Petri Pauli. z Maria magdalene. Dicit nanqz saluator angelis z beatis. hec ouis pierat sed ego quesiui rex vester z dñs omniū inueni z in domū repostaui. Congratulamini igitur mihi z congaudete ac laudate meam magnam misericordiam. Tercium saluatis documentum ex euangelio insinuatur dicrozum per christum benigna conclusio cum dicitur. Ita dico vobis. gaudium est in celis angelis dei sup vno peccatore penitentiam agente q̄z sup nonagintanouē iustis q nō indigent penitentia. Quomō autē hoc sit verū q⁹ vnus peccator penitens mai⁹ gaudium faciat angelis in celo q̄z nonagintanouē iusti. Dicuz istud certe videt mirabile. Ex hoc sequeret q⁹ oīs peccemus z postea agamus penitentiam vt maius gaudium faciamus angelis. Sed hoc sm beatū Grego. dupliciter potest intelligi. Uno modo de vno peccatore conuerso feruenter agente z nonagintanouē iustis repidis. Et sic simpliciter verū est. Pl⁹ enim gaudent angeli dei de sanctis Petro Paulo z Maria magdalena conuersis qui fortissimā egerunt penitentiam q̄z de nonagintanouē quibusdam repidis. quod beatus Greg. probat duobus exemplis dicēs. Dux in prelio plus illum diligit militē qui post fugam reuersus hostem fortiter premit q̄z illum qui nunq̄z terga vertit. z nunq̄z quicq̄d fortiter fecit. Sic z agricola illam terram plus amat q̄ post spinas vberes fructus facit q̄z illam que nūq̄z spinas habuit sed semper sterilem messez ptulit. Secundo modo potest intelligi de iustis feruētibus z tunc distinguēdū ē inter affectum z effectum. Naz sm Gerñ. Melioꝛi maioꝛ affectus debetur. magis aūt indigenti maioꝛ est tribuend⁹ effectus. Videmus em̄ q⁹ si aliqua mulier decē filios habeat de quibus si vn⁹ post infirmitatē pualescat mai⁹ gaudiuz ostēdit de istius sanitate q̄z de sanitate alioz̄ qui nūq̄z egrotauerunt. De hoc btūs Aug⁹. li. ꝓfes. tria ponit exēpla ita dicens. Triūphat imperator z nō vicisset nisi pugnasset. z quanto maius periculum fuit in ꝓlio. tanto maius gaudiū est in triūpho. Jactat nauigātes tēpestas z minat naufra-

Dominica tercia post penthe.

gium. oēs futura morte pallescunt tranq̄llat celū z mare. exultant oēs nimis. qz timuerūt nimis. Char⁹ ali⁹ quis infirmat oēs anio egrotant cuz eo. fit eis tale gaudiū de sanitate quale nō fuerat ante. qz magis gaudēdū est de repdita z recupata q̄z de re secure possessa. Gaudet igr xps dñs de cōuersione peccatoris xpc duo. Primo quia ei⁹ ira in illo placat. Secō qz p/ciū sui sanguis in eo nō frustrat. Irez angeli q̄z gaudēt xpi vicini z amici qz eoz cōciuis de laqueo inimici eripit Berñ. Peniqz angeli gaudēt in q̄uersione peccatoz z salutē hominū sitientes. Lachrymę em penitentiū vinuz est eoz. hoc certe vinū letificat cor hominis. Hystat z angelos bibere cum leticia. Gaudiū igit est angelis dei super vno peccatore penitētiā agēte nō cogitante nō p̄dicāte nō ostēdente sed agente. qz ad hāc de⁹ plus facit q̄z ad omniū sanctoz z angelo⁹ intercessionem. Vis o hō magnū z̄uituiū facere in celo sanctis angelis z oibus beatis age penitentiā. Vis saluare aiam tuam age penitentiā. H est sacrificiū deo sic acceptum q cuz illa a ꝓspectu suę maiestatis null⁹ repellitur. q̄n potis oīs cū ea ad gl̄iam introducit. Ad quā nos pducat zc.

De ea. Ic dñica tercia post penthe.

Sermo. lxxxij.

Decpctores

Recipit z māducat cum illis Lu. xv. c. Nec verba dicebant scribe z pharisei supbi z crudeles pio xpo dño volentes repbendere ipm. pter inmanā suam miscdiam erga peccatores qui vult oīs homies saluos fieri z ad agnitionē veritatis venire. Vbi sciendū q aliquis dr misericors triplicit. ſ.

Primo ille cuius affectus cōpassione pungit.

Secō ille cui⁹ opatōne pfectus acquiritur.

Tercio ille cui⁹ dilectione defectus excluditur.

Primo em ille dicit misericors cuius affect⁹ compassiōe pungit videns miser. Vñ Grego. in moral. Miseri cordia a misero corde vocata est eo q vnusq̄sq; intuet quēpiā miser cognoscat esse z ei cōpatiēs dolore eius animus tangit ipe cor miser facit. Et talis miscdia est deo mltū acceptra z bomini pficua. quia dicit Piero. ad Ephesianū. Nō memini me legisse martyra mortē mortuū q̄ libenter opa pietatis exercuit. habet em multos intercessores. z impossibile est multoz preces nō exaudiri. Et btūs Ambro. air. Dis sūma disciplīne xpiane i miscdia z pietate est. qua aliqs sequēs si lubrit cū carnis patit sine dubio vapulabit sz nō pibit scz si q̄uertat. Et isto modo de⁹ nō dr misericors qr null⁹ defect⁹ seu miseria pt esse in deo Secō mō ille misericors dr cui⁹ opatōe pfect⁹ acqrit sic medic⁹ q̄ misereť egro repellendo ab eo morbū. nihilomin⁹ tñ aliq̄d lucrat ex sua practica. Et b etiā mō dr us nō dr misericors. qr nulla indigētia est i eo cū eēntialiter sit btūs. Et dicat ps. Bonoz meoz nō idiget. Vbi Augu. q̄si dicat. bonis meis nō expectas fieri btūs. Vñ nec dānato⁹ pditōe letat. nec btoz saluatōe melioratur Tercio mō ille dr misericors cui⁹ dilectōne defect⁹ excludit. z b mō de⁹ dr miser/cors. qr absq; sui vtilitate miseriā maculā penā z omnē culpā repellit. Vñ Bre. De⁹ quē diligit z cui intēdit liberare a miſia. z hec ē mltā fm illud ps. Miscdia dñi plena ē terra z ē magē qz excellit alia dei opa. Juxta illud. ps.

rius sup oīa opa ei⁹. z Jaco. iij. Sup/ exaltat aūt mīficordia iudiciū. Unō Bern. pctō cōmisso iusticia allegabat ds iust⁹ es. g gen⁹ būanū debes dā/ nare. ecōtrario miscōia allegabat. do mine benign⁹ es g debes ipm salua/ re. z sic obtinuit miscōia q xp̄s domi nus incarnat⁹ sine sui necessitate ali/ qua ambulabat p⁹ pctōres ex sua ma gna mīficordia. cū ipis nō solū loque bat sed cōuersabat z māducabat. ō q eū reprehendebāt iudei dī. Hic pctōres recipit z māducat cū illis zc. In q̄bus q̄dē vbis tria tangūt documēta salu/ tis necessaria. scz

¶ Primū erit de termino a quo fit re cessus. ibi. peccatores

¶ Secundū erit de medio p q̄ fit re/ gressus. ibi. recipit

¶ Tercīū erit de termino ad quez fit accessus. ibi. z māducat zc.

¶ Primū saluratre documērū dixi q̄ insinuat⁹ ex p̄missis vbis de ēmio a q̄ fit recessus cū dī. pctōres. Nā pctō res mortal⁹ peccātes recedūt a vo bo a fonte tot⁹ bonitat⁹. a suo creatore. ab oīm bonor⁹ ptīcipatōe. Nia em̄ pec catrix nō recedit a deo factore suo loci spacijs exq̄ vbiq̄ est de⁹ sz recedit affe ctib⁹ deo ꝓtrarijs. q̄b⁹ dī Esa. lv. Sic exaltant celi a tra sic exaltate sunt vie mee a vijs vestris. Et ps. Loge a pec/ catorib⁹ sal⁹. z Esaie. lix. Iniq̄tates vie diuiserūt inter vos et deū vīm. hic Hie ro. in epla ad damasū papā de filio p digo. Si de⁹ tenet celū palmo z mun dū pugillo. z Piere. dic. De⁹ appropi q̄s z nō de⁹ de lōginq̄. p Dauid q̄z q̄ null⁹ absq̄ eo loc⁹ p̄dicat quō fili⁹ pegre. pficiscit. ¶ A. Sciendū ē igit nō loco z spacijs sed affectu aut nos esse cū deo aut ab eo recedere. hec ille. Sed z̄ b quidā heretici dicūt q aīa cō iūcta deo p caritatē z grām nūq̄ rece/ dere pōt ab eo. Dō ꝓbare conāt auto ritatib⁹ z rōib⁹. Dicit em̄. j. Ihoī. xiij. Caritas nūq̄ excidit. Et. j. Joh. iij. ois q in eo manet nō peccat. et ois q pec/ cat nō vidit nec cognouit eū. Et infra. Dis q est ex deo pcm̄ nō facit. q̄m̄ se/ men ipi⁹ in eo manet. z nō pōt pecca/ re q̄m ex deo nat⁹ ē. Sc̄do ꝓbare conā tur rōe dicētes q maioris vtutis ē v tus q̄z viciū z gr̄a q̄z peccatū. g gratia expellere nō pōt peccatū. Sed hoc er ror est fidei catholice z̄ri⁹. Un̄ nec sa/ cra scptura nec rō b ꝓbat q hō n pos/ set peccare existēs in gr̄a. sz pot⁹ b q nō pōt peccare fm eā viuēs. pōt tn̄ cō tra eā agere z ab ea discedēdo peccare. Sic em̄ dictū est. q nat⁹ ē ex deo nō pt peccare. sicut si diceret q calidū nō pt infrigidare. illud tn̄ q̄ ē calidū pōt in frigidari. z sic infrigidabit Uel sicut si diceret. iust⁹ nō iniusta agit. s. in q̄tū ē iust⁹. vn̄ nec rō cogit. q vt⁹ z vicium nō se oppugnant materialiter. sed de/ fectus causat ex tribilitate liberi arbi trij z volūtate quā habz hō existens i gr̄a. Sed q aīa existēs i caritate z gr̄a pōt recedere a deo vero ꝓbem⁹ triplr. s.

¶ Primo auctoritatib⁹

¶ Secundo rationib⁹

¶ Tercio exemplis

¶ Primo nāq̄ q aīa p caritatē deo cō iūcta pōt relinq̄re deū ꝓbem⁹ auctib⁹ sacre scpture. Dicit em̄ dns. Si q̄s pec cauerit añ me delebo eū de libro vite in q̄ scptus est Exo. xxxij. Aia q̄ pecca/ uerit ipa morietur Eze. xviij. Et. j. Ihoī. r. Qui existimat se stare videat ne ca/ dat. Et ap̄lus de se dicit. Castigo cor pus meum z i seruitutē redigo ne fo/ re cum alijs p̄dicauerim ipe reprob⁹ efficiar. Secūdo hocidem ꝓbem⁹ ratōnibus. Primo ratōe voluntat⁹. Nam volūtas hoīs est vertibilis pro pter libertatē eligēdi. que nunq̄ imu/

Dominica tercia post penthe.

tabit eē poterit, nisi finē vltimū. i. suū creatorez attingat q̄ de infinit⁹ satiēs appetitū volūtat. Juxta illō ps. Satiabor cū apparuerit gl̄ia tua. Scdo q̄ hō p̄t gr̄am dei pdere ꝓbem⁹ rōne ign̄rantie. Q̄ me ei pctm̄ er q̄dā ignorā/tia ꝓtingit. qz dic̄ phs. iij. ethic. q̄ ois mal⁹ est ignorās. Et in puerbijs. Errant q̄ opant malū. Tūc hō solū securus p̄t esse a pctō. qñ intellect⁹ ei⁹ se/curus ē ab ign̄rantia z errore q̄diu autē viuit oim sciens eē nō poterit. sz tūc cū inspexerit originē oim virtutū deū. Q̄ de⁹ sūme si pctōr scīret quō se p pec/catuz vilificat, certe vsqz ad mortē caueret peccare. Dicit ei. j. Pol. Plura mala faciet mal⁹ hō q̄ bestia. Et i. vij ethico. boies dicūt sic dū ꝓpt̄ virtutis excellētiā. hō ātē prau⁹ deterior ē bestia. Cui rōnē assignat di. Q̄ passiones pra/ue bestie sūt ex natura. q̄ passiones vo prauoz ꝓ hoim sūt ex ꝓsuetudie z volū tate. vñ q̄ñ vult z q̄ō vult malū peccā do facere p̄ōt. Q̄ dñi mei vob loq̄r ad vos clamo q̄ estis i pctō mortali. z di co q̄ oēs stulti estis. oēs fatui estis. et vltra dicam bestijs deteriores estis. z ampli⁹ eternis incēdijs digni. z peius dicere nō valeo estis in creatoris ve/stri pijssimi dei magno odio z abomi natione siue doleatis siue nō. sz in ve/ritate sic ē si sapiētes fueritis nō mihi q̄ veritatē clamo: scpturas recito indi/gnami sed illi vñ vobis hoc euenit. i. vobismetipis oēs penitemi z ꝓuerti/mini. p̄s. Jrascimini z nolite peccare. Q̄, aūt ita sit ecce patus sum vobis p bare. Dicit em̄ p phm in li. p̄dicamen toꝝ. ab eo q̄ res est vel nō est dicit ꝓ/positio vera vel falsa. Cū igit sic est in re q̄ vos existētes in pctō mortali est⁹ fa tui. Stult⁹ em̄ est q̄ caret vsu rōnis. quapropt̄ insanit. nec verba rōnabi/lia suscipit. sm illō Prouer. j. Sapiē tiā atq; doctrinā stulti despiciūt. Ecce ego ad aiaz meā clamo vitatez q̄ oēs vsurarij. fornicarij. adulteri. odiosi. sor domitici. p̄dones. fures. latrōes. eter naliter nisi ꝓuertant dānabunt. heu affligent. heu die ac nocte crema būt. heu heu a societate btōr ꝓ modica de lectatōe pcti eternali excludūt. Q̄ de⁹ eterne. ecce ex stultis filijs Adā nō est q̄ intelligat. nō est q̄ pctm̄ dimittat. de q̄bus dicit btūs Greg. Quid insan⁹ q̄ ꝓ modica delectatiōe carnis etnis se obligare supplicijs. Jdē. Stultū est seruire diabolo offenso ꝺo qui nullo placat obsequio. q̄nto ampli⁹ q̄s ei ser/uierit tanto ampli⁹ ipe eū torquebit. Bñ ign̄ dicit Eccs. vj. Quid bz ampli us sapiēs stulto z qd paup nisi vt per gat illuc vbi est vita. q̄ ꝓ pctm̄ stult⁹ p/uabit vera vita. z tādez morietur morte pessima qz etna. Tercio q̄ hō dei gra tiā p̄t pdere ꝓbem⁹ exēplis. Jā Judas fuit in xp̄i gr̄a qz ei⁹ discipul⁹ z tādem ap̄lis. postmodū dispēsator. ad q̄ offi/cia nūq̄ a xp̄o fuisset elect⁹ si tūc mal⁹ z sine gr̄a fuisz. sz postea fact⁹ fuit fur z homicida. Jtē Petr⁹ ap̄lus z alij di/scipuli xp̄i in cena fuerūt in gr̄a sume tes corp⁹ xp̄i vez. z tñ postea oēs scan dalizati fuerūt. Petr⁹ vo in illa nocte ter dñm negauit. Jñ deb exēplū legi tur in vita spatrū. Q̄, in heremo erat quidā monachus in spelūca habitās sūme abstinētie quotidianuz victum opere manuū querens in ozōnibus die noctuq; psistens cunctisq; ani vir tutib⁹ florens. sed cepit elect⁹ non deo sed sibi q̄ pfecerat deputare. Panc aūt psumptionē intuens diabol⁹ con tinuo tētator accessit z laqueos parat Quadā die aduesperāte fingit spēz de coze m̄lieris oberrāt⁹ p heremū. q̄ ad hospitiū spelūce lassitudinem sil̄ans seipam. piecit z obuoluta ad genua

virí vt sui miserear exorat. nor inquit me infelicē in heremo latitantē appre hendit. iube me requiescere in angu lo cellule tue. ne forte efficiar noctur nis bestijs p̄da. At ille primo misera tionis obtentu recepit eam inter spe luncam requirens que ei causa erra di p heremū fuit. Illa causam fingit valde accurate. z interim illecebre vi rus p omnē textum narrationis in terserit. z nunc se miserandā. nunc eti am defensione dignam ostendens su auitate sermonis inclinat animū ho minis et illecebroso amore deflectit. Dinc blandiora colloquia risus io cuiusq; miscent manus ad mentū bar bāq; p tendit. cum vero palpare inui ces molli⁹ collūq; leuigare. Quid mu lier ad vltimū captiuū ducit rpi mili tem continue libidis fluctibus estua re cepit. nequaq̄ p teritoz labozum. nequaq̄ p fessionis z p positi memoz atq; vbi cōscenos iam conabat intre complexus. illa vlulatus dire vocis emittens vmbra vt erat tenuis p ma nus amplectāt; elabitur. ipsumq; cū derisione deseruit. tūc multitudo de monū in aere ad hoc spectaculū con gregata elato exprobrantes cum ca chinno. O inquiunt monache qui te vsq; in celum extollebas quomō de mersus es vsq; in infernū. Discе ergo quia qui se extollit humiliabit. Tunc ille pudore confusus grauius seipsuz q̄ fuerat decepit. Cum eni lachrymis de priori culpa debebat satisfacere. ip̄ miser nō fecit. Sed desperans semet ipsum sicut aplus dicit tradidit omi impudicicie z iniquitati reuersus est ad vitam secularē preda demonū fa ctus. Refugit em̄ conspectuz omniū sancto z ne quis possit eum salutari bus monitionib⁹ de precipitio reuoca re. Si em̄ se priori vite reddere volu isset recuperasset p culdubio z locum z gratiam. verū igitur est illud Jaco. j. Peccatū cuz p summatū fuerit gene rat mortē. mortē amarā. mortē eternā mortē mortis. O igit q̄z metuēd⁹ loc⁹ ē vita p̄s vbi tot dei amici pclitāt. O q̄z multi de filijs glie erūt filij gehēne. de q̄bus Aug. de singularitate clericoz dic. Vidi pestē illā scz luxurie descere cedros libani. de q̄z casu nō min⁹ q̄z Hieronymi z Ambrosij dubitabā. O iniq̄tas pessima O culpa diaboli esca O inferni flāma q̄ a deo vno separat aiaz j. Paral. xxviij. Si dereliq̄r eū p̄ici et te in eternū. i. ad etnā dānatōez vbi nulla ē redēptio. Acce igit scptura cla mat. rō mōstrat. exēpla indicāt q̄ qli bet p̄t deū derelinq̄re. ¶ B. Scōm salutare documētū insinuat ex p̄mis sis thematis vbis medīū p q̄s fit re gressus ad deū pīū cū dz. Recipit pec catores. Nā medīū p q̄s fit regressus ad deū p⁹ pctm̄ ē vera pnia. iuxta illd Joel. ij. Conuertimini ad me in toto coz de vro in ieiunio z fletu z scindite coz da vra z nō vestimēta vra. Debemus igit ad deū puerti z ip̄m tot; nisibz q̄ rere. vñ Ambro. in p̄mōe. Si aut ti bi offerā nō mibi dic; cras veniā. scz ia engis. nemo differt. nemo excusat. re dēptio anie p̄mittit scz nemo festinat. Dinc Bed. in p̄mōe. Si nolum⁹ fru stra q̄rere dīm q̄ram⁹ veracit. q̄ram⁹ freq̄nt. q̄ram⁹ p̄scuerāt. Facili⁹ ei ē ce lū z terrā trāsire q̄z vt sic q̄rēs ñ inueni at z petēs ñ accipiat. z sic pulsanti nō apiat. Sed p̄ hāc di magnā miscōiaz q̄dā heretic⁹ Nouac⁹ noie insurrexit di. Q. pi⁹ de⁹ peccātes p̄ sacm baptis mi pceptū ñ recipet ad gr̄az suā n' eis misereret. qd̄ p̄bare conabat triplr. s.

¶ Primo autoritate.

¶ Scdo rōne.

¶ Tercio exempli inductōe.

¶ Dominica tercia post penthe.

¶ Primo dixi q̄ hereſiarcha nouacius voluit ꝓbare ſacre ſcripture autoritate q̄ peccātib⁹ q̄uerſis ad penitētiā p̄ſertim poſt baptiſmū de⁹ clemēs nō idulget dicēs ſic. Nā dicit Hebre. vj. Impoſſibile ē eos q̄ ſemel ſunt illumiati z guſtauerūt donuz celeſte z ptīcipes ſunt facti ſpūſſancti. guſtauerūt nihil omin⁹ bonū verbū dei vtuteſq̄ ſeculi venturi z plapſi ſunt renouari rurſum ad penitētiaz. Ad qđ dicit ſanct⁹ Tho. li. iiij. ꝯra gētiles. c. lxxj. q̄ apls nō vult dicere q̄ nō poſſit p̄itere peccator poſt baptiſmū. ſz vult q̄ impoſſibile eſt renouari iterꝫ p baptiſmū q̄ vna fides vn⁹ deus vnū baptiſma. renouatio vo baptiſmo attribuit Thitum. iij. Scōm ſuā miſcōiaz ſaluos nos fecit. p lauachrū regeneratōis et renouatōis ſpūſſcti. ¶ Scōo dict⁹ nouaci⁹ voluit ꝓbare q̄ de⁹ p⁹ baptiſmū pctōres nō recipet ad pniam rōne tali di. Si inq̄t de⁹ totiēs dimitteret peccatori q̄tiēs peniteret. tūc de⁹ faueret pctō z ei placeret pctm̄. q̄ pctōribꝫ occaſionē daret. q̄ ſepe ꝓpatus eēt remittere eis. Sz ad ꝫ dicendū q̄ de⁹ mltū odit peccatū q̄ totiens ē ꝓpatus deſtruere ipm̄ q̄tiens pctōr fuerit ad ſe ꝙuerſus ꝓ pniaz nec dat er ꝫ peccādi occaſionē ſz poti⁹ cauēdi er amore tāti bñficij. q̄ nūq̄ p̄cepit de⁹ peccare. Iurta illud Eccī. xv. De⁹ nemini dixit impie agere. ¶ Tercio hereticꝰ voluit ꝓbare q̄ de⁹ nō indulget penitētib⁹ exēpli ſili tudine di. Dicit ei Hebre. xij. q̄ Eſau nō inuenit locū pnie q̄uis cū lachrymis inq̄ſiſſet eā. Silr. ij. Machab. ix. dicit de Antiocho. Orabat ſceleſt⁹ ille dñm a q̄ nō fuerat venīā ꝙſecut⁹. Similiter de Juda 9r Matb. xxv. Penitētia ductus retulit triginta argenteos z tñ dānat⁹ eſt. Ad hec dicēdū q̄ iſti nō vere penituerūt. q̄ Eſau baburit ꝓpoſitū pcti mortal'. iō dicebat. Ueniet dies luct⁹ p̄ris z occidā Jacob fratrē meū. Itē etiā Antioch⁹ nō vere penituit licz doleret de culpa ꝓterita. tñ nō ꝓpt offenſam dei ſz ꝓpt infirmitatē corꝑalē quā patiebat. q̄ pniam non bñ egit. Silr Judas q̄ nō habuit ſpez remiſſiōis z venie. Digit pctōr q̄ūq̄z ſis. ſi doles ꝓpt ꝫ pctm̄ q̄ dānificatuſ es vel q̄ ꝙfuſus es. vel q̄ corꝑalit affligeris p ipo. aut q̄ dānaber. aut q̄ gaudiū celi pdes. nō ve penites. ſz iō doleas q̄ tā piū deū tuū creatorē offendiſti. q̄lli⁹ irā incurriſti. z ſic ſp miſericordiā ꝙſeq̄ris. qđ ꝓbem⁹ triplr. ſ.

¶ Primo autoritatib⁹.

¶ Scōo rōnib⁹.

¶ Tercio exemplis.

¶ Primo nāq̄z q̄ pctōr ſp p̄t q̄ verā penitētiā dei magnā miſcōiam ſuenire ꝓbemus autoritatib⁹ ſacre ſcripture. Dicit em̄ Ezechiel'. xviij. Cū auerterit ſe impi⁹ ab ipietate ſua quā opat⁹ ē z fecerit iudiciū z iuſticiā ipe ſaluabit ſua viuificabit. Un̄ Matb. xviij. Pen⁹ req̄ſiuit xp̄z di. Dñe ſi peccauerit in me frater me⁹ dimittā ei vſq̄z ſepties. Reſpōdit ieſus. Nō dico tibi ſepties. ſz ſeptuagies ſepties. i. totiēs q̄tiēs peniuit. Et. j. Joh. ij. Filioli mei ꝫ ſcribo vobis vt nō peccet. ſz z ſi q̄s peccauerit aduocatū habem⁹ apud p̄z ihm. xp̄z iuſtū z ipe eſt ꝓpiciatio ꝓ pctis noſtris. ¶ Scōo ꝫ idē ꝓbem⁹ rōib⁹. Prīo rōe diuie miſcōie q̄ eſt magn̄. de q̄ dicit Joel'. ij. Quīn benign⁹ z miſericors eſt z mlte miſcōie z p̄ſtabil' ſup malicia. Scōo ꝫ idē ꝓbem⁹ rōne efficacie paſſionis xp̄i q̄ tāta ē q̄ ꝓ toti⁹ mūdi pecc̄ ſufficit ad remiſſionē. iurta illud j. Joh. ij. Ipe eſt ꝓpiciatio ꝓ pctis noſtris. z nō ſolū nr̄is ſz z totius mūdi.

¶ Tercio q̄ hō poſt pctm̄ p̄t ſp iueni re dei miſcōiaz ꝓbem⁹ exēplis inume-

ris. Jñ legit de Bonifacio martyre. q̃ cũ esset procurator rex cuiusdã nobilis matrone noie Aglaes. z cũ ea in stupro miscerer. tãdẽ vterq; cõpuncti cõfiliũ habuerũt vt ad reqrendũ corpa martyr Bonifaci mitterer. si quõ p eor orões saluari mererer. q̃ quies tharsum ciuitatẽ dixit ad socios Viri eũtes q̃rite hospitiũ. ego ãt vado ibi videre martyres q̃s valde diligo. Festinãsq; ad locũ vidit aliũ suspẽsum p pedes igne z fumo supposito. Aliũ in q̃tuor lignis extẽsum. Aliũ manibus abscisum. q̃ magnũ deũ ꝯfessum martyr cepit clamare. z ꝓsedit ad pedes eor osculãsq; vincula eor dicẽs. Certate martyres xpi puul q̃dem labor sz multa requies z ineffabilis satietas. ista em̃ remuneratio in momẽto trãsmittẽt vos ad gaudia eẽna Cui Simplici iudex dixit. Quis es tu. Sctus Bonifacius dixit. Christian sum. Jũc iussit eũ suspẽdi z tãdiu laniari donec ossa apparerẽt z sub vnguls calamos acutos figi. iussit insup os eius aperiri z plumbũ feruẽs infũdi. Sctus Bonifacius ait. Gratias tibi ago xpe fili dei viui. Deinde caput eius iussit amputari. Quo facto. terremot facus est magnus. z mlti infideles crediderũt xpo. Cõserui vo eius q̃rẽtes dicebãt ad inuicẽ. Ille mõ in adulterio aut in taberna epulat. Et inuenies vnũ de torturis q̃sierũt si vidisset virũ romanũ. Ille ait eis. Hesterna die vir pegrin absciss ẽ capite. Et ite rũ q̃rũt q̃lis erat aspect eius. Et ille. vir q̃drat z grossus robusto capillo coma cinea armelasia indut. quẽ pcio redimẽtes duxerũt romã. cui Aglaes ecclesiã edificãs in eadẽ se deo obtulit p quẽ deus mlta fecit mirabilia. Ecce ptas naues iuxta litt z ascẽdit in vnã q̃ erat Symõis. z inde docebat turbas. vbi tria notanr vicz

sit pctã. certe nemo scit numerare. sed vtinã gras agere sciret deo suo de tanto bñficio recepto z de cetero eẽt firmus in bono ope. Terciũ salutare documẽtũ fit de termio ad quẽ fit accessus cũ ór. Dic ibs mãducat cũ pctoribus Ipe nãq; nõ solũ miseri ẽ patus peccatoribus. sz z clamat q̃tidie p pdicatores ad se reuerti ne peant miseri di. O dilecta creatura mea ania xpiana. O sanguie meo redẽpta. O ad visionem meã ordinata i q̃ est eẽna felicitas. redi ad cor tuũ z pensa amorẽ meũ erga te. pẽsa insup laborẽ meũ. pẽsa amarã passionẽ. pensa eius mãsuetudinẽ. q̃ ór de eo. Dic pctores recipit. Et ipe de se ait. Nõ veni vocare iustos sz pctores Dic igit aia peccatrix cũ cordis amaritudine. O misericors deus me pie xpe. si pctores recipis. ego sum vnus z marimus pctor. recipe me ad te p meritа recẽtis tui sanguis. z p q̃nq; vulnera tua. z punctões spinar corone tue. ecce patus sum tota vitã meã emẽdare. z fm tuã legẽ de cetero viuere. O q̃z felix aia est illa. O q̃z btã aia. q̃ huic statim clemẽtia diuia cõdescẽdit nec se tã ta pietas ꝓtinere pt q̃n statiz miserear tur dãdo h̃ gram z in futuro gloriaz. Ad quã nos pducat zc.

¶ Dñica quarta post penthe. Sermo. lxxxiij.

O Pc in altũ dorare herba vra i captuã Lu. v. c. z i euãgelio Ver ba sunt redẽptoris nri dicta b. Petro apl'o dũ turbe mlte irruerẽt in eum vt audirẽt ab eo dei vbum z ipe staret secus stagnũ genezareth seu mare galilee vel tyberiadis. qđ idẽ est. Vidit duas naues iuxta litt z ascẽdit in vnã q̃ erat Symõis. z inde docebat turbas. vbi tria notanr vicz

Dominica quarta post pēthe.

¶ Primū xpi dñi pdicatio
¶ Scōm discipulo⁹ doctrinario
¶ Tercīū euāgelij mistyca significatō
¶ Primo nanq; in ℞ euāgelio notatur feruēs christi pdicatio turbis que ira audiebat auide vt ex magno feruore irruebat in iesum. Qui licet circūibat ciuitates z castella euangelizans regnum dei. vt dicit Luce. ir. principaliter tamē soluz pdicabat ipīs iudeis z non gentilibꝫ nisi valde paucis .qō faciebat ſm Tho. iij .parte. q. xlij .tri/plici ratōne. Primo rōne implerēt̄ois Promiserat em̄ deus scīis patribus xpm dñm q̄ filios israel doceret ad salutem . Ideo saluato⁹ etiā apostol' iunxit vt iudeis solū pdicarēt Matheī. x. dicens. In viā gentiū ne abieritis Ubi Piero. ait. Oportebat p̄muz aduentū christi nūciare iudeis ne iustā haberēt excusationē . verūtamē nō oīno oportuit repellere gentiles ne eis spes salutis pcluderet. Secundo ratione ordinis. Exigebat q̄ppe debitus ordo vt christi doctrina primum proponeret iudeis qui erāt propinq/ores p cultum vnius dei. iuxta illō ad Roma. j. Virtus dei est in salutē oīm credenti iudeo prim̄ et greco . z Hie/rony. sup illud Math. xv. Non sū missus nisi ad oues q̄ pierunt dom⁹ israel dicit. Non hoc dicit q̄n ad gētes missus sit sed q̄ primū ad israel missus ē. Tercio christus dñs pdicauit solū iudeis p̄ncipaliter in sua psona ratōne honoris. nam maior honor est christo q̄ apli simplices mūdū sua potestate conuerterūt q̄z si p se conuertiss. Ipe em̄ q̄ dixerat Math. vlē. Data ē mihi oīs potestas. dixit Mar. vltimo Euntes in mūdum docete oēs gētes baptizantes eos zc. ¶ Scōm in euangelio notat christi doctrinatio er ℞ q̄ dixit. duc in altū. i. in pfundū disputationum. q̄d est em̄ tam altū q̄z scire filiū dei altissimi . Dicit igit̄ christ⁹ quo rhete sit tendenduz. q̄z in altū. qualiter hoc sit agendū quia ad latanduz. cur hoc faciendū quia in capturā . Per q̄ tria predicatoris officia designauit. Primo vt eius cōuersatio sit sancta. Esa. xl. Sup montē excelsū ascende tu qui euangelizas syon. Predicatio sit plana nō inuoluta. ps. Declaratio sermonū tuoz̄ illuminat. Intētio sit recta vt non spumas. i. laudes humanas sed pisces capiat. ¶ Tercīū i euāgelio notat mystica significatio. Nam q̄ christ⁹ ascendit in nauim p̄ bocali q̄d innuit. qui tribꝫ vicibꝫ legit̄ ascēdisse in nauim . In pria dormiuit Marci. vj. z significat btām virginem in q̄ nouē mensibꝫ q̄euit. que dicit̄ nauis instructoris de longe portās panē suū. proꝫ uerb. vlti. In secūda naui docuit verb z significat ecclīam . rhete verbū dei. pisces homies. In tercia christ⁹ trāsfretauit z venit in ciuitatē suam . z significat sanctā crucē p quam debem⁹ ipm sequi. id ē p veram penitētiā. z trāsdem ducere in altū :hī e spem ō remissione peccatoz̄. Ideo dicit xps. Duci altū. Unde ex hoc euāgelio tria saluti declaremus documēta. scz

¶ Primo ℣bi diuini sublimitatē. ibi. duc in altum zc.

¶ Scōo boni opis sine gratia infructuositatē. ibi. pceptor p totā zc.

¶ Tercio ℣bi pdicatī necessitatez. ibi. q̄ cū fecissent zc.

¶ Primū dixi documētū esse declarādū ex ℞ euāgelio diui ℣bi sublimitatē. cū dz a saluatore. Duc in altū z laxate rhetia vra in capturā. z significat pdicatōnez ℣bi diuini quā aplis iposuit Mar. vlti. di. Euntes i mūdū vniuersū pdicate euāgeliū oi creature. q̄ crediderit z baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit &

magna certe ē diuini ꝟbi sublimitas q̄ saluant boies. Cui⁹ q̄dem sublimitas ex q̄tuor cognoscit. scz

¶ Primo qz est fidei fundamentū
¶ Secūdo quia est anie speculū
¶ Tercio qa est dei p̄ciosum donū
¶ Quarto qz est aie ornamentū

¶ Prio nāq; sublimitas ꝟbi diui cognoscit ex hō qa est fidei xp̄iane fūdamentū. Licz em̄ omps de⁹ multipliciter possit boies saluare. tñ ipe meli⁹ ordinauit vt p ꝟbi sui p̄dicatōes homines veniāt ad salutē. Jō dixit Matthei vlti. Cūtes docete oēs gētes baptizantes eos in noīe p̄is z filij z sp̄ūs sancti. docētes ꝟuare oīa quecūq; mādaui vobis. Dēs q̄ppe ꝟtutes theologice dant p dei ꝟbū. sicut fides. qō pbat apls ad Roñ. x. di. Fides ex auditu auditus aūt p ꝟbum xp̄i. Sil⁹ spes dat p ꝟbū dei. qō pbat ps. dicēs. Memor esto ꝟbi tui seruo tuo in q̄ mihi spem dedisti. Multi em̄ pcōres desperarēt de salute ex consideratōe suorū pcōm nisi confortarent p dei ꝟbū. Ezech. xviij. Quacūq; hora pcōr ingemuerit omniū iniq̄tatū ei⁹ ñ recordabor. Q, aūt caritas det p ꝟbū dei pbat btūs Pre. in ome. Predicatio inquit p̄cenit z tūc ad mētis nīe habitaculū dñs venit. In cui⁹ signū dr Lu. x. q̄ xp̄s misit binos discipulos ī oēm ciuitatē z locū q̄ ipe erat venturus. Jō oīa aie bona dant nobis p dei ꝟbum Dic mihi cur oparis bona nisi qz audisti q̄ talia sūt deo accepta z eterna mercede remunerāda. Tū demū ab omniatio pcōm. nōne qz audisti in p̄dicatōe q̄ talia deus sic odit q̄ eternalit̄ p illis dānat. vñ casta q̄ugia. vñ arta pnia. vñ ingressus religiōis. nōne qa hec audisti in predicatōe. Ideo saluator ait de nauicla Petri. id est fide christiana. Tarate rhetia. i. ponite ꝟ monem. Significat autē per rhete p̄dicatio. quia sicut piscator mittit rhete in aquā nesciēs q̄s z q̄ntos pisces extrahit. sic predicator ponit sermonem nesciens quor corda diuin⁹ sermo trahat. Verūtamen si aliqui nō capiunt p p̄dicatoris verbū. p̄dicator nō min⁹ pterea mercedē habebit. iuxta illō. j. Thoř. iij. Unusq̄sq; mercedē accipiet ꝟm suū laborē. vbi nō dicit q ꝟm suū pfectū. Ex p̄senti nāq; euāgelio tripliciē defectū possum⁹ notare q̄re p̄dicatores nō capiūt alias. scz defectū tp̄is loci z instrumenti. Prio inq̄ p̄dicatores nō capiūt alias sicut nec piscatores pisces. p̄ defectū tp̄is. ideo Petr⁹ in p̄sona taliū dicebat. Preceptor p totā noctē laborātes nihil cepimus. Illi pfecto piscant ī nocte q̄ nō habēt lumē sapiētie sacre scripture: sz sūt ī tenebr' ign̄ātie. tales nō puertunt boies sed ierrorem submergūt. Hinc Hre. nazāzen⁹ ait. Mūdari p̄i⁹ oportet z sic alios mūdare. sapiētes p̄i⁹ fieri z sic alios facere sapiētes. lumē effici z ita alios illumiare. accedere ad deum z sic alios adducere. J Secūs defectus q̄n piscatores ñ capiūt ē defect⁹ loci. vbi. s. a q̄ nō est pfunda. ió dr ī euāgelio. duc in altū. Sic p̄dicatores nō capiūt q̄n ī infimo loco z de infimis et p̄ infima p̄dicāt. Nā tra ē locus infimus. aer medi⁹. celum alt⁹ locꝰ ē. Illi igit q̄ piscant terrena. i. p̄dicant p tpalibus nō capiūt nisi lutū. Habacuc. ij. Ve qui multiplicat nō sua. vsq; quo aggerat contra se densum lutū Illi piscant in medio loco. i. aere q̄ predicāt pro acquisitōne honoris. Tales sicut aranea non capiunt nisi muscas. honores enim mūdi assimilant muscis tum quia pungūt mentes. tum quia maculant. tum quia cito auolant. Isti piscant in alto qui laborant pro

Dominica quarta post penthe-

celestibus. z hij capiunt vitam eternā
¶ Tercꝰ defectus quare spirituales
piscatores nō capiūt est defectus in-
strumenti. hoc est qa nō habēt rhetia
integra ad capiendū. Jō dicit Mat.
iiij. Reficientes rhetia sua. Illi sua rhe
tia lacerāt: qui quod voce p̄dicāt ope
non implent. Et hij nō capiūt. qa dic̄
Grego. Cuius vita despicit restat vt
z eiꝰ p̄dicatio cōtemnat. ¶ Secūdo
deniqz sublimitas verbi diuini cogno
scitur ex hoc quia est anime speculuz.
Sicut em̄ boies in speculo materiali
vident pulcritudinē vel turpitudinez
suam. ita in verbo dei anime qualita
tem. Jacobi. iiij. Judiens verbū com
parat viro considerāti vultū natiui-
tatis sue in speculo. Fecit em̄ deꝰ ho-
minis anime tria specula. Primū est
conscientia. de qua Hugo li. ij. de ar-
ra aie dicit. In speculo quidē conscie-
tie oīmis status homis interioz z ex-
terioz dinoscit. anima que sine specu
lo est sine cōscientia est. O dñe deꝰ me
us hoc certe speculum anime nōnulli
ita habent peccatꝭ obtenebratū qꝫ nō
vident suā deformitatē p peccatū. De
quibus Augꝰ in enchyridion. c. lxxxij.
ait. Peccata q̄zuis magna z horren-
da cū in ꝓsuetudinē venerint pua aut
nulla esse credant. adeo vt nō solū nō
occultāda verētia diffamāda p̄di-
candaqz esse videant. Secūdū quo-
qz speculū anime est sacra scriptura.
De quo Hre. in moza. Sacra inquit
scriptura mētis oculi nostre quasi qō
dam speculū opponit vt i ea interna
facies videat. Ibi em̄ feda ibi pulcra
nostra cognoscim⁹. multi ꝓfecto se ñ
vident in speculo ꝓscientie q̄ se recogno
scūt in specl'o sacre scripture seu p̄dica-
tiōe. sicut Maria magdalena. O aia
xp̄i sanguine redempta si intueris ī
sacre scripture speculū in eo videre po-
teris deum creatorē tuū. gaudia celi.
penas inferni. defectꝰ tuos z alia que
sunt ad salutem necessaria. Tercium
aie speculū est cōsideratio oīs creatu-
re. Unde apl's. j. ad Ebꝛ. xiij. ait. Vi
demus nūc ꝑ speculum z in enigma
te. qz in p̄senti vita creature sunt spe-
culū dei. in futura vita aut̄ deus ipe
erit speculū creaturaꝝ. In ꝫ qppe spe
culo videri potest oip otentia dei q̄ tā
magna z mlta creare potuit. eiꝰ sapi
entia que tā serioſe creata ordinauit.
eiꝰ clemētia z bonitas que tā pulcre
ordiauit. Tā de isto specl'o deū vnuz
oipotentē z piū cognouerūt etiā genti
les philosophi. de qbꝰ apl's ad Rom.
j. ait. Inuisibilia dei p ea q̄ facta sunt
intellecta cōspiciunt. sempiterna quo
qz diuitas z̄. et infra ait de illis. Qui
cū deū cognouissent nō sicut deū gli
ficauerūt sz euanuerūt in suis deside-
riis. ideo obscuratū est insipiēs cor eo
rum: dicētes se sapientes stulti facti sē
O dñe deꝰ eterne si tm̄ sciuissent ō re
z de tua lege sapiēs aristoteles z pla-
to. si eloqns demosthenes sic nos nūc.
qd fecissent p tuo amore. nos ingrati
z tepidi in vera fide torpemus. Ter-
cia diuini vbi sublimitas est qz est dei
p̄ciosum donū. cuius qdem p̄ciositas
in trib⁹ cognoscit. Primo in illumiatō
ne. Preciosus profecto esset lapis ille
quo illumiaret ceci sed multo p̄ciosꝰ
est verbum dei de christi pectore gene
ratum quo innumerabiles ceci corpo-
raliter sunt illuminati. sed plures spi
ritualiter. p̄s. Declaratio sermonum
tuoꝝ illumiat z intellectum dat par
uulis. Secūda quoqz dei verbi p̄cio
sitas cognoscit in viuificatōne. Fōsi-
dera quanta fozet p̄ciositas illius ber
be qua mozrui viuificarentur. Ista
reuera est illa benedicta herba. Dei v
bum que de corde saluatoris crescēs

ꝛex eiꝰ ozę ꝓdiēs oēs homines viuificabit eriā corpalit in iudicio. Joh. v. Venit hora ꝛ nūc est qñ mortui audient vocē filij dei ꝛ q audierint viuēt. Q, vero ſpūaliť viuificet ꝓbat xp̄s Joh. vj. dicēs. Verba q̄ ego loquor ſpūs ꝛ vita sunt. ℣ Tercia dentꝫ x̄bi diui p̄cio sitas cognoscit ex eiꝰ cōfuatōe. qz ꝑe fuat hoiem fideliť audiētē a morte et na. iuxta illō Joh. viij. Si qs ſmonē meū fuauerit mortē nō gustabit in eternū. O q̄ magna reuerētia. o q̄nta ferūētia deberet hō audire x̄ba dei si myſteria illoꝝ intelligeret. Quia dic̄ Augus. ꝛ hī. j. q. j. Interrogo vos frēs ꝛ sorores dicite mihi q̄d pl̄ videť esse vobis corpus christi an x̄bū dei. Si vultis x̄e rndere b̄ dicere debetis q̄ nō sit minus x̄bū dei q̄ corpꝰ xp̄i. ꝛ iō quāta sollicitudie obſuamꝰ qñ nob corpus xp̄i miſtrať vt nihil ex ipo de manibꝰ ni is in terrā cadat. tāta sollicitudine obſuare debemꝰ ne x̄bū dei q̄ nobero gať de puro corde depeat. q̄a nō minꝰ reꝰ erit q̄ x̄bus dei negligēter audierit q̄ corpꝰ xp̄i sua negligētia in frā cadere pmiserit. ℣ Pro cuiꝰ itel/ lectu ē notādū q̄ tripl̄r pōt cōpari verbū dei ad xp̄i corpꝰ. ℣ Pmo fm sue eēntie dignitatē. ꝛ isto mō verbū dei ē minus corpe christi in q̄ est ipe deꝰ cui nihil pt cōpari. j. q. j. multi. Quid meliꝰ corpe et sanguie xp̄i. Secōo mō x̄bus dei compať ad corpus xp̄i fm repñtatiōem. ꝛ isto mō x̄bū dei est eq̄le cū xp̄i corpe. qz i eo repñtať ipe xp̄s. ideo dicebat Lu. x. Qui vos audit me audit q̄ vos spnit me spnit. Tercio mō verbū dei cōpať ad corpꝰ xp̄i fm effectus q̄ est iuſtificatio seu mūdatio a pecca ti macłe. ꝛ isto mō maiꝰ ē x̄bū dei q̄ corpus xp̄i. qz in pctōre maiꝰ effic̄ bonum. Ideo dic̄ glo. sup dictū ca. Inq̄/ rogo. q̄ p̄dicatio est maioris effectus q̄ plures comuertit q̄ corpus xp̄i. Unde corpꝰ xp̄i nocet sumēti i pctō mortali ſz p̄dicatio ꝓdest. Sic ei aq̄ magi mūdat q̄ aurū. licz aur̄ sit p̄cioſiꝰ apō bomines. sic x̄bū dei pctōres plꝰ mūdat q̄ corpus xp̄i. ℂ Quarta sublimitas x̄bi diui. qz est aie ornamentū. nā aliq̄ ornat tunica castitať. aliq̄ palio charitať. aliq̄ calceo exēplaritatis. ℂ D · Secōm ex euāgelio declaremus documētū boni opis sine gī a q̄nta sit ifructuositas. exq̄ dixit beatꝰ Petrꝰ. Per totā noctē laborātes nihil cepimꝰ. Qui em̄ i tenebr̄ pctōruz mortaliū laborāt siue ozāt siue ieiunēt siue elēosynā faciāt nihil valēt ad vitā eternā. j. Thoi. xiij. Si liguis hominuz loq̄r ꝛ angeloꝝ caritatē aūt nō habeā factꝰ sū velut es sonās aut cimbaluz tinniēs. Et ifra. Si distribuero oēs facultates meas i cibos paupex. ꝛ si tradidero corpꝰ meū ita vt ardēā caritatē aūt nō habuero nihil mihi ꝓdest. Et Gre. in omel. Nec habz aliq̄d viriditať ramꝰ boni opis si nō manserit in radice caritatis. ℣ Pro cuiꝰ igit clariozi intelligētia tres q̄stiōes circa hoc erūt declarāde. scz

℣ Pria q̄ diu ōz q̄s sine gr̄a esse

℣ Secūda q̄d est dicere bonū esse meritoziū vite eterne.

℣ Tercia an valeat aliq̄s bonū opꝰ sine gratia factū

℣ Prima ita q̄z q̄stio est bec. q̄diu ōz quis sine gr̄a esse. i. in statu dānatōis post pcm̄ mortale. Et circa hāc multi solēt errare. Quidā em̄ dixerūt q̄ pꝰ pctm̄ mortale cōmissuz vsq; ad sequētem ꝓfessiōem sp hō sit extra caritatē. Sed vt dicit Rich. in. iij. di. xvij. q̄ pꝰ peccatū mortale ppetratū vsq; ad cōtritōem seq̄ntē hō est in statu dānatōnis ꝛ pcti. ita q̄ si vnus nūc peccet. et hinc ad vnā ozā vel ad vnū dic̄. aut

Dominica quarta post pẽthe.

ad vnũ annũ vel plꝰ nõ ꝓterit tãdiu semp est extra gr̃az z caritatẽ. et bona p eũ facta in pctõ fieri dicunt z ñ meritoria vite eterne. Si ꝙs vero pꝰ pec catũ mortale cõmissum postꝙ ꝓterit cito vl'tarde deinde vsq; ad ꝓfessiõem seqntẽ vl'aliõ mortale sp est in gratia. z opa bõa p eũ fcã st meritoria vite eẽ ne quasi viuida. ¶ Secũda q̃stio hec est. Quid est dicere ꝙ bonũ i gr̃a factũ est meritoriũ vite eẽne. Rñdet ꝙ i be/atitudine sctõrum dent diuersi gr̃dus Nã scti nõ sunt eq̃les in btitudine. iu xta illud .j. ad Thoꝛ. xv. Stella differt a stella i claritate sic erit z resurrectõ mortuoꝝ. Qz quãto plꝰ bona operatur ꝙs i caritate tãto plꝰ gradꝰ illiꝰ btitudis merek. verbi gr̃a. Iste opat decẽ bona i caritate possibile est ipsuz ad equalitatẽ ãgeloꝝ sublimari. si idẽ supadderet decẽ bona opa possz equari gl'ie archangeloꝝ. Et q̃nto plꝰ bõa bonis opib adderet tãto altꝰ in be/atitudie ascẽderet. De illo aũt q i pctõ mortali opat bonũ dicũt doc. ꝙ nihil merek de ꝓdigno q̃ntũ ad meritũ vite eterne. Ñ posito ꝙ aliqs opatus sit tot i pctõ mortali q̃t oẽs scti ab exordio mũdi si ad pniaz redierit z in statu saluris moriaꝛ ex opib bonis tam multis nullũ gradũ btitudis mere/bit. qz illa bona fuerũt tanq̃z aborti/ua z mortua nata. Alij aũt scti p pau cioꝛib bonis opib meruerũt locũ in btitudine cũ dñatõibus vel seraphin zc. Et sic ptz ꝙ opus bonũ i mortali factũ nil valz ad meritũ vite eẽne. Q igi tur stulti filij adã q̃ nõ ꝓsiderãt cordа sua si sint in mortali vl'nõ faciẽtes ml'ta bona opa q̃z meritũ pdũt. ¶ Tercia questio circa h̃ hec ẽ. an opꝰ bonuz extra gr̃am factũ valeat ad aliq̃d. Rñ det Aug. li. de li. ar. di. ꝙ nullũ maluz ipunitũ. nullũ bonũ irremũeratũ. nõ eñ patrẽ lib alissimꝰ deꝰ aliqõ opꝰ bo nũ sine aliq̃li mercede. si fiat intẽtõe deũ honorãdi aut eiꝰ ecclie obediẽdi. Aler. eñ de hal. in. iiij. volumie ponit nouem vtilitates q̃ pueniũt ex bono ope in mortali facto. Pria vtilitas de lectatõis. ral'eñ op ratio etiã extra cã/ritatẽ delectat mentẽ hoĩs. qz dic Aris. iiij. eth. Nullꝰ est q nõ ꝓgaudeat bõis oparõib. Si igit vis letã ducere vitã siue sis in pctõ siue nõ bonũ opꝰ fac. qz tal'est natura aie ꝙ in bonis dele/ctat. z etiã in mal'. ß fit rõe boni. Se/cũda vtilitas boni opis in pctõ facti est satisfactio. Nã existẽs ꝙs i peccato mortali teneꝛ missam audire. vl'diui nũ officiũ dicere. si illõ obmittit mor/taliꝛ peccat. si vo ꝓsoluit satisfacit pre/cepto ecclie. De satisfactõe vo sacrafi/tali quã iniũgit sacerdos. p pctis si sa/tisfaciat explẽdo in pctõ mortali vl'nõ diuersimode loquũt doctꝛ. Dicit ei Ri/char. in. iiij. dis. xv. ꝙ nõ satisfacit ꝙs i/plẽdo pniam iniũctã i mortali. qz nos/tra bona deo nõ placẽt nisi nos pla/ceamus. iuxta illõ Gen. iiij. Respexit ds ad Abel z ad munera eiꝰ. Thoꝛ. vo dic ꝙ illa bõa opa q̃ ñ reliquũt pꝰ se aliquã diminutõz vt ozõ zc. ñ satisfaẽ. De ill'vo q̃ relinquũt. vt elẽosyna pe/grinatio zc. satisfacit. Sed Scoꝰ ad pdicta dic ꝙ oĩa bona opa q̃ sibi iniũcta sunt si in mortali expleat satisfacit/ta ꝙ nõ oꝛtz iterare denuo. imo si dã neꝛ ꝓ illis pctis si pnia fuit ꝓdigna ñ puniẽt i inferno ¶ Tercia vtilitas de diminutio. Valet eni bonũ i mortali factũ ad diminutõem tpal'pene. me/renꝛ sic̃dem pctõres puniri nõ solum eternaliꝛ sed etiã tpaliter flagellari. p pter bona ñ que faciunt deꝰ mitigat tpalis pene seueritatez. Q q̃ puram nũc esse vsurarios. sacrilegos. symoni/acos. sodomitas. adulteros. homici/

das .qui rds .quos nisi bona que faci/unt q̄ fuarent .exterminaret eos potentissim⁹ de⁹ de cra . Ideo q̄ntomag⁹ q̄ sentit se inclinatū ad aliquod morta/le in q̄ iacet . tanto magis debz bona agere vt saltē tpalem penam euadat si nō eternā . Unde legit q̄ q̄dā mercatores nauigabāt in mari . et cū i portum applicuissēt viderūt vnuz mortuum iacere . quē vn⁹ eoz sepeliuit . z eadem nocte angel⁹ apparuit ei dicens q̄ crastina die nullo mō deberet navigare . Quod mane narrauit socijs sz illi noluerūt acq̄escere . sz cūtes hij cū mercimonijs submersi sūt . z sic iste euasit mortē . Et idem cū esset in q̄daz taberna vbi inebati deū blasphemabant vocauit eū angel⁹ extra p q̄ndā q̄ cū erisset vt nunciū q̄reret mox domus corruit z blasphemos occidit . z sic iste sol⁹ ꝑpē bonū in mortali factuz bis euasit mortē . ¶ Quarta vtilitas ē augmētatio . adauget siq̄dē de⁹ bis q̄ in mortali bona faciūt tpalia bona duo ferriles agros . armēta fecūda . lectā familiā . amicoz copiā . honoris excellentiā z silia dat . Propēea de⁹ dicit pcōibus illō Esa . j . Si voluerit̄ . s . ad/ducite in pcō existētes bona facere z audieritis me bona tre comedet̄ . Et hec est rō vna p̄ncipalis q̄re mali in hoc mundo prosperant̄ in diuitijs bonoribus zc . Dicit enī de pe . dis . iij . c . Qui q̄ mali ꝑpter bona que faciūt p̄sentez prosperitatē accipiunt . Unde Greg . Magnus affluxus tēpaliū rerū eterne damnatōis est indiciū . Exquo enī in futuro nō sunt remunerādi saltem in p̄senti remunerent̄ . ¶ Quinta vtilitas dicit liberationis . Liberat proiecto bonū a peccatorib⁹ factū a potestate diaboli . Quāto enī quis magis abundat peccatis tanto maiorē potestatē sumit diabolus contra eum . Et fm dei iustū iudiciū permittit̄ vexare corpus et animā ledendo . Sed cum inter tot peccata aliquod bonū opus fit . propter hoc pissim⁹ deus restringit audaciā diaboli . imo etiā quādoq̄z expugnat . vt patet libro dialogoz Grego . de iudeo illo nō baptizato . q̄ nocturno tēpore existens sub quodā tecto antiquo et in heremo sito idolis consecrato signo tīe crucis cōmunit⁹ demones omnes qui ibi cōuenerant terruit atq̄z fugauit . Qui demōes pro pter signum crucis nocere nō potuerunt ¶ Sexta vtilitas dicit dispositio Valet etiā ad hoc bonū a peccatorib⁹ factum vt magis dispositi sint ad gratiam dei vocātis . Ideo dicit de pe . di . v . c . Falsas . de illo qui nō est paratus peccata dimittere . nec tīe desperet . ite rim faciat quicq̄d boni facere pōt horatur vt faciat . vt deus oīpotens cor illi⁹ illustret ad penitentiā . Nocer emplariter patet in Maria egiptiaca . que ex Alexandria vbi . xvij . annis libidini deseruierat publice decessit vt iret hierosolimā cū his qui ibant ad adorandū crucē christi . non eo proposito vt a turpitudine sua desisteret . sed tīe vt bonū modicū cum alijs operaret̄ . Cunq̄z hierosolymā venissz : tertentās ingredi templū prohibita est a dño inuisibiliter tanq̄z meretrix . Procidens a dño tacta ad lachrymas se cōtulit . que iā cognoscebat z detestabatur pctā deflere cepit dicens ad dominū . Miserere mei q̄a peccaui nimis nūq̄z amplius factura . Itē clamabat ad v ginem matrē misericordie dicēs . Succurre z tu mihi genitrix dei clementissima . Ecce iā ter tēplū ingredi nō valui vt adorare crucē filij tui i q̄ ꝑ me pcce pepēdit . Et audiuit voce dicētē sibi Si trāsier̄ iordanē salua er̄ . Qua voce ꝑfortata tēplū igressa nllo ipediēte

Dominica quarta post penthe.

adorata cū lachrimis cruce exiuit Et ecce q̄dā venerabil' ꝑsona tot numos ei dedit q̄b tres panes emere potuit. q̄b empt' trāsiordanē petijt. z ibi. xvij annis ꝑtēplatōi et orōi vacās tres tm̄ illos panes cōsūpsit. Tandē ibi iterū xvij. annis sine cibo z potu corpali g̃/tia dei z cibo celesti recreata. Abbatē aūt zozimā cogitatio sua vexabat i cel la vt dext̄ū peteret si quē sct̄oꝝ ibidem iueniret. Et dū cogitatōi nō valerz re sistere abijt trāsiordanē itinere. xxx. di erū. z vidit quādā ꝑsonā cui⁹ crines al bi erant sicut nix. z pellis q̃si ethiopis currentē añ eū. Quā cū inseq̄rek ira q̄ euadere nō posset. ꝑpō noīe spū ꝓphe rico vocauit eū dicēs. Zozima p̄ōpo ne palliū et abscede paululū vt iduar q̄ mlier nuda sum. Quo idura cepit orare. z eleuata a tra cepit abbas ti/mere ne forte illusio essz. Cui illa ad cor locuta est dicēs. Parcat tibi altissi mus pater q̄ me spm̄ existimasti. Et demū bñdictōe accepta adiurauit se/net vt diceret cām tāte pnie. Que rn̄/dit. O pater si ego loq̄ cepo cōmouebi tur tra sup iniq̄tate mea. z obnubila/bit̄ aer. Tādē p̄cibꝰ senis deuicta ait. Ego infelix puella sui i egipto z ipu/dicicie me dedi. et i alexādria. xvij. an nis sic publice vixi ꝛc. Oz mi p̄ rogo vt in die resurrectōis dn̄i sacm̄ eucha ristie ad ripā iordanis defer mihi. qđ zozimas fecit. Et illa facto sig̃ crucis sup iordanē siccis pedibꝰ ad eoz iuit. Quo ꝓcepto p angelos statī ad ꝑsti/nū locū ē ꝓportata. Seq̄nti anno zo zimas ad videdū eā iuit. viditq̄z i tra mortuā iacentē. ad caput vo septurā q̄ndā dicētē. Sepeli zozima marie cor pusculū q̄ die pasce q̄ a te venerabile sacm̄ suscepit migrauit ad dn̄m. Intel lexit q̄ angeli eā ibi tā cito portauer̄t p. xxx. dietas. Et cū de sepultura ei⁹ zozimas cogitaret nec haberet instrum̄ tū fodiendi terrā vidit leonē ad seveni entē q̄ fortit̄ cepit fodere intantū q̄ se/pulture locum ꝑpauit. In q̄ recōdito corpe sct̄o leo viā suā tenuit z zozimas ad cellā suā redijt. O āmirabil' boni/tas dei q̄ ñ respicit pctā hoīm cū rede unt ad pniam pat⁹ pctōres illustrare si z ipi bonis opibꝰ se iuuare voluerit

Septima vtilitas ōr ꝓtinuatio. va let em̄ bonū in mortali factū ad cōti/nuandū z pseuerādū i bona vita. faci lius ei pōr bn̄ facere q̄ didicit q̃s ille q̄ nūq̄z cōsueuit. Vnde Ecci. xij. Nō est ei bene q̄ assidu⁹ ē i malo Octaua dici tur alleuiatio. posito q̄ q̄s in mortali faciens bonū ꝓpr̄ipenitentiā essz dā nat⁹ virtute illi⁹ boni minorē penam haberet i inferno. q̄z ptunc peccatū fe/cisset. p q̄ puniret. Aug. i enchyridion. Tale bonū fac vt tolerabilior fiat dā/natio. Nona ōr glificatio. Nā si pec catoꝝ bn̄facies i mortali mortal tan/dem i vera pnia habebit gaudiū de q̄ tūc q̄n in mortali bn̄ fecit nō pecca/uit. z deo sūmo iniuriat⁹ nō sit. vn̄ nū q̃s deberet a bono ope cessare. q̄a etiā si volūtatē malā habeat q̄z pfectissimus de⁹ non patit̄ sine mercede. Et.

Tercīū documentū et euāgelio ē ver/bi feruētis ꝑdicati q̄nta sit necessitas. q̄a dī q̄ cū vidisset Symon petr⁹ pci/dit ad genua ihesu. Quiq̄z em̄ necessa/rie notāt vtilitates ꝟbi dei. Pria q̄a boiem capit z retrahit a mala sua vo lūtate. qđ notat cū dr. Cōcluserūt pi/scīū multitudinē copiosā. Per pisces q̄ in aq̄s nutriunt intelligūt hoies in aquis delicia⁹ viuētes q̄ rheribꝰ ꝑdi/cationū retrahunt. Scōa necessaria vtilitas ad salutē. q̄z se z deuz ꝓfitere veraciter facit. Hoc notat cū petr⁹ di xit. Exi a me dn̄e q̄z hō peccatoꝝ sum. Nam pctōr ex ꝟbo dei intelliget suaz

vtilitatē z dī sui maiestatē.iō ꝓcidit ad ihm in deuota orōne. Tercio qz verbū dei vez timorē iducit qđ notat cuz dicit ꝙ stupor circūdederat Petrū et oēs q cū eo erāt in captura piscīū. Nā pctōr ex ẏbo dei intelliget pene infernī eternitatē.acerbitatē z magnitudinē. Quarta qz p verbū dei ꝙfortatur pctōr de spe venie.iō dicebat saluator Petro. Noli timere ex hō iā hoīes eris capiēs. Quinta vtilitas qz oīa terrena z seipm facit ꝓtēnere.iō dr. Relictis oibz secuti sūt eū. Nā q pus delectabatur in gula.superbia.honore. p verbuz dei despicit tanq vana z trāsitoria. Sz dī.qre oēs pctōres ꝓverbū dei nō capiūt. Rndet ꝙ triplici de causa sic pisces capi nō pnt. Prima qz pisces sunt nimis astuti z circūeūt rhete. sic pctōres obstinati sp aliqđ op9 sibi fingūt ne audiāt pdicatōez z ne reprehendant.sic superbꝫ ẏba hūilitatis nō libēter audit.auar9 ẏba pietatis.luxuriosus ẏba castitatis.sz certe capiet xps in iudicio tales.z tradet diabolo ad cruciandum Job.v. Appēdet sapientes in astucia eoz. Scōa cā qre pisces capi nō pnt qz sunt lubrici qz etiā e manibus elabūt.sic anguilla. Sic pctōres malū assueti p ẏbū dī capi nō pnt. Et si qñ cōpunguūt rursus ad vomitū reuertūt. dic mihi si ebriosus p9 confessionē vel auar9 vel superbꝫ dimittit suā cōsuetudinē.certe raro. Iō dr Treñ.iij. Lubricauerūt vestigia nra in itinere platearuz nrarum. De talibz dr Job.xxj. Ducūt in bonis dies suos z in pūcto ad inferna descēdūt Tercia causa qre pisces capi nō possunt qz sunt nimis parui penetrātes rhete.sic peccatores verbū dei capere nō possunt quia pusillanimes sunt timētes penitentiā sē posse nō ꝓtinuare. De qbus ps. Trepidauerūt illic vbi nō erat timor. Vñ clamabat de istis saluator. Propterea ait verbū meū nō capit in vob, qz nō estis de ouibz meis. Ques ei mee vocem meā audiēt Job.x. Humiliem9 igit charissimi aīas nras ẏbo dei vt istud sanctū rhete capiat nos hic z pducat vsqz ad portū glie celestis. quā nobis pstare dignet ꝙ cū pīe zc.

De eadē dñica quarta post penthe. Sermo.lxxxiiij.

Receptor

p totā noctē laborātes nihil cepim9 Lu.v.c. z ieuāgelio.in q euāgelista tria notat.s.

Primo modū docēdi.

Scōo modū laborādi.

Tercio modū xpm sequēdi.

Primo inquā euāgelista notat ieuāgelio modū debite docēdi in bꝰ dicit xpm ascēdisse in nauiculā Petri. z in de docebat turbā. ad innuendū ꝙ illa doctrina est salutifera que docetur de nauicula Petri.id est in vera xpi fide in qua Petr9 gubernator est institutus a xpo. In alijs aūt sectis oīnibus est falsitas z deceptio. Juxta illō Jer.xiij. Nō est aliud nomē sub celo datū hoibus in quo opteat saluos fieri. In hac pfecto nauicula sedet xps filius dei viui p veram fidē z docet p pdicatores sm qđ dixit eis. Non vos estis qui loquimi.sed spūs patris vestri qui loquit in vobis. Scōo euangelista notat modū laborandi in hoc ꝙ dixit xps Petro. Duc in altū z laxate rhetia ad capiendū. Cui Petr9 ait. Preceptor p totā noctē laborātes nihil cepimus.qz laborātes in tenebris peccatoz nihil oīno capiūt vtilitatis sz afflictōis z pene. Vñ dicturi sūt peccatores in iudicio illud Sap.v. Errauim9 a via veritatis z iusticie lumē nō luxit nobis.z sol intelligētie nō est oz-

Dominica quarta post penthe+

tus nobis. lassati sum⁹ in via iniqta/tis z pditōis. z ambulauim⁹ vias difficiles. viā aūt dñi ignorauim⁹. Quid nobis pfuit superbia. aut qd diuitiarū iactātia ptulit nobis. trāsierūt oia tā/qz vmbra. Ūñ bñ a dūrit⁹ petr⁹ dicēs In vbo aūt tuo laxabo rhete. qō cuz fecisset pcluserūt pisciū mltitudinē co pioſaz. rūpebaf aūt rhete eo⁹ z annuerūt socijs q erāt in alia naui vt adiuarēt eos. z impleuerūt naucl'as ita vt qſi mergerenf. qz in labore salutis z verbi dei satiabif affect⁹ deuotiōe et intelligētia admiratōe. Jō sequit. Qō cū videret Symon petr⁹ pcidit ad genua ihu d. Exi a me qz hō pctōr ego sū dñe. lucz Petr⁹ ex hūilitate hec vba diceret. sicut Job. xlij. dicebat. Nō lauabis mihi pedes in eternū. Attamē nō debebat dñm maiestatē repellere. qn poti⁹ totis nisibꝰ ad se inclinare. sz hoc nō pōt ei imputari qz faciebat ex stupore. Ūñ subdit. stupor ām circūdederat eū z oēs q cū illo erāt in captura. iō nec xp̄s ei imputauit sz dixit. Noli timere. ex hoc iā eris hoies capiēs. ¶ Tercio euāgelista notat modū xp̄m seqn/di di. Et subductis ad terrā nauibꝰ et relictis oibꝰ secuti sunt eū. qui em xp̄z pfecte sequi voluerit. necesse est vt relinquat peccata. relinquat sua vana desideria. relinquat insup oīa terrena. sicqz nō laborabit in nocte sed in die z capiet multitudinē pmioꝝ. Illi vero q laborant in nocte peccati id dicuntur in iudicio. Preceptor p totam nocte laborātes nihil cepim⁹ scz vtilitatis. In qbus qdem vbis duo notem⁹ salutis documēta (xp̄i gra) declaranda scz

¶ Primū peccati declaratōnez clarā ibi. Preceptor p totā noc. la. zc.

¶ Scōm pctī corruptionē amaram ibi. nihil cepim⁹.

¶ Primū salutis documētū et theo/matis vbis notem⁹ peccati declarati onē claraz ex eo q dr. Preceptor p totā noctē laborātes. z si nos laboram⁹ p tenebras pcti z nihil boni inuenie/mus in peccato. qz ip̄m nihil dicitur Joh. j. Et sine ipo factū est nihil. i. peccatū. Et dicit peccatū nihil. pter tria. Primo. pt defectū qz pctm nō est res aliqua materialis. sz defectus boni sine corruptio. Scōo pter effectuz qz peccatū deficere facit boīem a vero ee Tercio pctm dicit nihil qz vilez facit hominē z indignū pmio. Circa p̄dicta tñ est sciendū q aliud est pcti act⁹. aliud habitus. aliud reatus. Pcti act⁹ aliqd est. sz qñ nō amplius fit esse desinit. z B. qz ie nō dicit pctm. qz ois act⁹ inquātū actus est a deo. g est bonus. sed inqntū deformat a volūtate dicit mal⁹ qz illā deformitatē. Habitus vo peccati est q remanet in aia ex actibus freqnter iteratis. z est qdaz inclinatio ad peccādū. que qñqz p remissionē peccati etiā remanet. Pcti vo reatus siue macula fm rem nihil est. et tñ deformat aiam p modū p̄uatōis sicut cecitas nulla suba ē. tñ deformat sil'r sicut abstinētia fm Aug. nulla substātia ē tñ er ea languet corpus. Dis/positis accedam⁹ ad peccati declarationē. qō qdē tripliter pt declarari. s.

¶ Primo diffinitione.

¶ Scōo diuisione.

¶ Tercio silitudine.

¶ Primo dicī q peccatū pōt declarari diffinitōe. sz qz pctm vt dictū est nō est aliq res formaliter sz defect⁹ in aia. Ūñ fm intentionē scti Bonauē. sup. ij. di. xxxv. ar. ij. Pctm est defect⁹ modi spē/cieī z ordinis. Volūtas em rūe est bonū qñ habet modū spēm z ordinē sibi debet. i. qñ in motibꝰ ptinuat diuine voluntati z ꝓformat ei vt regule dicti

genti. z vnitur ei vt fini quietāti . z sic mod⁹ in rebus est inq̄ntū habet deus p causa efficiente. ex b̄ em̄ mensura ta ē. species inq̄ntū hz deū p causa exē plari. ex b̄ eni specios ē. ordo inq̄ntū habet deū p causa finali. ex q̄ ordina ta est. Primo igit peccatuz est defect⁹ modi. Nā deus tale modū imposuit homi vt si recte regulet deus ab eo su per oia diligat. nihil hō p̄ter eius vo lūtatē audeat appetere. nihil ꝓtra ipz desiderare. sz semp dicere. Fiat volun tas tua sicut in celo z in terra. Sup q̄ Aug. in li. de ozōne dn̄ica dicit. Volū tas dei quā xp̄s fecit z docuit est būli tas in quersatōe. stabilitas in fide. ve recundia in vbis. in factis iustitia. in opibus miscōia. in moꝛib⁹ disciplina iniuriā nō nosse facere. z sibi factā pos se tolerare. cū fratrib⁹ pacē tenere. deū ex toto coꝛde diligere. amare in eo q̄ pater est. timere q⁹ de⁹ est. xp̄o nihil p̄ ponere oīno qz nec ille vob q̄cq̄ p̄po suit. charitati ei⁹ insepabilit adherere cruci ei⁹ foꝛtiter assistere. Ecce q̄z pul cher mod⁹ ꝓponit volūtati humane. Ecce q̄z desiderabilis. iuxta illud p̄s. Doce me facere volūtatē tuā qz deus me⁹ es tu. Sz peccatū hūc modū de struit vt sic desiderare debebat bonū. hō petō. desiderat z facit malū. Ideo Aug. cōtra Faustū peccatū sic diffinit Peccatū est dictū vel factū vel ꝛcupi tū ꝓtra legē dei. z sic oīe illud est pec catū q̄d de⁹ ꝓhibet z nō vult fieri. Un alio mō ꝛsiderant peccatū phi. z alio mō theologi. Quia phi ꝛsiderāt inq̄n tū est ꝓtra rōnē. Theologi inq̄ntū est ꝓtra dī legē seu volūtatē. O de⁹ eterne q̄z multi sunt in mūdo q̄ suā sequunt volūtatē. nō se ꝛformātes diuie legi. sz ipi sibi lex sunt. Aliter peccauit luci per q̄ noluit se subdere legi diuie. ideo dr. Secdo volūtas humana ē bona inquātū habet spēm z mala inquātū deficit a specie. i. a pulchritudine. De coꝛ vo anie nō est sciētia. nō eloquētia nō foꝛtitudo. nō diuitie. nō nobilitas sed gratia gratū facies z virt⁹. Un licz dicat Seneca. Unū bonū homis est ipa virtus. Et ió dicebat Apule⁹ phs Generosus ē pentes laudas. diues ē nō crede foꝛtune. validus ē egritudie fatigabit. iuuenis ē abit in senectutez formosus ē expecta paulisp z nō erit. At si bonis vtutib⁹ z actibus doctus apud me erudit⁹ est tūc ip̄s hoiez lau das. b̄ em̄ nec a patre hereditariū est. nec a casu pendulū. nec a coꝛpe cadu cū. nec ab etate mutabile. hec ille. Sz nec talis vtus est oīno decoꝛ anie. qz p peccatū ista nō pdunt. sz decoꝛ ip̄i⁹ ē gratia gratū facies. ad q̄ significādū puer⁊ i baptismo regenerat⁊ dat vest⁊ cādida dicēdo. Accipe vestē hāc candi dāz imaculatā quā pferas añ tribūal xp̄i. vbi spēat intētio dicēt⁊ ē ad gl̄az q̄ ania in baptismo decoꝛat. qz illa vest⁊ coꝛrūpit etiā ex se. sz illa gl̄a infusa nō nisi p petm̄ moꝛtale. z tunc ania erit deo abominabilis vt q̄diu illa turpi tudo i ea fuerit nūq̄z ad vidēdū dei fa ciē admittat. Vic Treñ. iiij. Denigra ta est facies tua sup carbones. z ꝓpter pditionē tāte pulchritudinis pcōres dicūt inimici dei. Un Aug. xij. de ciui. dei. c. iij. Dicūt aūt in scꝑturis inimici dei q̄ nō natura sz vicijs ei⁹ aduersant impio. nihil ei nocere valēres. sz sibi. Tercio volūtas hūana ē bōa inq̄n tū hz ordinē. z est mala inq̄ntū deficit ab ordine. i. se z sua oia nō oꝛdinat ad deum tanq̄z ad vltimū finem. Debe ret nāq̄z hō oēs cogitatōes. locutiōes z opatiōes suas ad dei honoꝛē dirige re. iuxta illō. j. Coꝛ. x. Oia i gl̄iaz dei facite. z qñ h̄ nō facit tūc pdit oꝛdinez suū ad quē factus est. ió peccat. O bō

Dominica quarta post penthe-

nō es tu creat⁹ vt būc cāpū ararēs. vl' vt ꝓmontoria coleres. sed vt dei be/ neplacitū impleres. z eternā būtudi/ nē possideres. Ūñ Aug⁹. in enchi. Fe cit de⁹ creaturā rōnalē vt sūmū bonū intelligeret. intelligēdo amaret. amā do possideret. possidēdo frueret. ḡ fi/ nis vltim⁹ hois ē de⁹. a q̄ recedere ē pec care. qz dic̄ Augu. Peccare est ꝑtero incōmutabili bono reb⁹ cōmutabili bus adherere. O maledicta delectatō O iniq̄ culpa ꝑ quā aia sepak a deo vi uo. a deo pio. a deo dulci. a deo crea/ tore oim. z obligak eternis supplicijs Ecc̄i. xlj. Ue vob impijs q̄ dereliq̄stis legē dñi. z si mortui fuerit⁹ in maledi ctione erit ps vīa. ḡ ꝓctm̄ nihil ē aliō q̄z defect⁹ boni zc̄. ¶ Scōo q̄z pctm̄ ꝑt declarari diuisiōe. de q̄ m'tipler diui/ sio dak. Prima ē hec. pctm̄ qōdā dic̄k originale. qōdā veniale. qōdā morta le. Originale fm Anſ. li. de ꝓceptu vir ginali. nihil aliud ē q̄z carētia originā lis iusticie debite in p̄mo pente acce/ pte. z est iuoluntariū oīno. qz sine nr̄a volūtate id ꝓtrahim⁹. Est tñ a volun tate p̄mi pent⁹. z iō ꝑt remitti sine vo/ lūtate illi⁹ in q̄ est sicut infantib⁹ in ba ptismo. Cui⁹ duplex ē pena. Una ta/ xata pctō scz carētia originalis iusticie z carētia visiōis diuie. Alia ē pena cō/ comitās sicut infirmitas fames sitis mors zc̄. Dic̄ si iudex imponeret ali/ cui eruitionē oculo z. ad quā seq̄rent multa dāna. sic ad carentiā original' iusticie secuta sūt mors ifirmitas zc̄. Pctm̄ vo veniale vt ait Aug⁹. est q̄ vsq̄z ad reatū pene mortis nō obligat hoiem. sz tñ penā merek z facile indul gek. qō q̄dē ſp est a volūtate ad b mo/ uente vel ꝓmittente vel nō ꝓhibente. Ūñ peccata venialia trib⁹ modis fi/ unt. Primo ex genere sicut verbū oci osum. Scōo ex euentu sicut ꝑ penitē tiā de mortli fit veniale. Tercio ex cā vt quādo quedā fiunt ignorantia vel infirmitate. que licz ecēt mortalia q̄ñ q̄z si fierēt ex certa malicia. veniale tñ nūq̄z pōt fieri mortale si intelligak idē fm se. pctm̄ vo mortale est q̄ separa deo z cui debek pena eterna. Scōa di uisio peccati est ista. pctm̄ aliud ē cor/ dis. aliud oris. aliud opis. Tercia di uisio ipius est. peccatū aliud in deu. aliud in seipm. aliud in primū. Pec/ catū in deū aliud in p̄iem. aliud in fi/ liū. aliud in spm̄sctm̄. In deū peccak ꝑ infidelitatē de deo male sentiēdo vel blasphemādo. vel sacramēta indigne tractādo. vel deū tētādo de potētia vt cū signa petit de miscōia. cū stultꝫ peri culis se cōmittit. vel de iusticia q̄ñ per ferrū candēs vel ꝑ duellū iudiciū que rit. In seipm peccat quis tribus mo/ dis. puta necessaria sibi subtrahēdo. vel superflua sumendo. vel vltra vires aliquid aggrediendo. In primū pec cat quis tripliciter. s. primo sua aufe/ rendo. vel sua sibi in necessitate nō dā do. vel suo malo exemplo ipm in pec catū trahendo. Tercio peccatū pōt declarari silitudine. assil'atur em̄ pri mo veneno. qz sicut venenū sumptuz occidit corpus. sic peccatū mortale de liberatū occidit aiam. iurta illud Ja/ co. j. Peccatū cū ꝑsūmatū fuerit gene rat mortē. Ubi nota q̄ p̄mus pulsus cogitatōis. z scōs sine ꝑsensu nō gene rat mortē. sz cū ꝑsūmatū fuerit ꝑ ꝑsen sum. Jō dī in Exo. xx. Ego sum deꝰ fortꝫ zelotes visitans iniq̄tates patrū in fi lios in tercia z quartā generationez. Prima generatio naturalis cogita/ tio. scōa est cū mala imaginatōe sine tñ ꝑsensu qui nō puniūt. Ūñ Hiero. O, p̄mus pulsus cogitationis a deo eternaliter nō punit. illud de Beneſi asserendū est. Cham em̄ peccauit irri

dens nuditatē patris z sententiaz nō
ipe sz filius ei⁹ accepit. Maledict⁹ cha
naan seruus erit fratrū suoꝝ. q̄ em̄ iu
stícia est vt pī peccauerit z filī ei⁹ pu
nitus sit cū dicat Ezech. xviij. Filī⁹ nō
portabit iniq̄tatē p̄is. sed i mysterio
illō dictū est. Dec. ij. li. sen. dist. xxxij.

¶ Scdo peccatum assilat macle abo
minabili. Aia ei cū caritate ē tanq̄ ta
bula imagine dei pulcre depicta que
pctō maculata deo abominabil' efficit.
z ad eternū ignē apta. Vnde Baruch
iij. Deputat⁹ es cū descēdentibꝫ in iferꝝ
nū q̄z dereliq̄sti fontē sapie. Et Diere.
ij. q̄s vilis facta es nimis iterās vias
tuas. z Ezech. xvj. Abominabilē feci
sti decorē tuū. Inf. Tolerabili⁹ fetet
canis putrid⁹ hoibꝫ q̄z ania peccatrix
deo et angel' ei⁹. De hꝫ exēplū i vita spa
trū habet de angelo q̄ aspnabat iup
pū pl⁹ q̄s cadauer. Per totā igit̄ noctē
laborāt q̄ in mortalibꝫ pctis viuūt nō
habētes lucez gr̄e. Nos vo abijciam⁹
opa tenebraꝝ et induamur arma lu
cis vt in die honeste ambulem⁹ nō in
sozdib⁹ noctiū. ¶ H. Scōm salutis
documentū ex p̄missis thematꝫ vbis
notem⁹ pcti corruptōez amarā cū dr.
nihil cepim⁹. qz q̄ in tenebris pctōꝝ la
borāt nihil vtilitatis capiūt sz potius
nocumētū. Vñ qz pctm̄ inf. alia homi
ni in se triplex infert nocumentū. s.

¶ Primo mortem parat,
¶ Scdo naturā mutat
¶ Tercio mentē alienat

Prio dixi q̄ pctm̄ mortē parat. mors
em̄ est priuatio vite. Vita aūt triplex ē
sez vita nature gr̄e z glr̄ie. cui corrñdet
triplex mors. s. nature culpe z gehēne
Sed plerīq̄ dubitāt a q̄ morte ex hīſ
pctm̄ dicat mortale. Nā si dicerē mor
tale a morte nature. sic nullū aliō dice
rē mortale nisi ad qd̄ ex debito p̄seq̄
rē mors. z illud est tm̄ originale. qz ex
hoc introducta est mors nature. iuxta
illō Ro. v. Per vnū hoiez pctm̄ intra
uit z p pctm̄ mors. Si vo dicerē mor
tale pctm̄ a morte culpe. nec hꝫ videtur
qz mors est p̄uatio vite sz hō pctō vi
uit mouet z sentit. signa vo vite sunt
sensus z motus. Si aūt dicerē mor
tale pctm̄ a morte gehēne. nec hꝫ pōt di
ci ꝓuenire. qz aliq̄s peccās crimina
liter si pniam egerit nō morietꝫ morte
gehēne. q̄ nō videt vnde pctm̄ dicatur
mortale. Ad qd̄ rñdet Alex. de ales. ij.
pte sūme. q̄ pctm̄ mortale dicit respe
ctu duplicis mortis. s. respectu mortꝫ
culpe. z respectu mortis gehēne. quia
mors nature que est separatio aīe a cor
pe venit ex pctō adā. i. ex pctō originali
Cui⁹ ratio est dei iusta punitio. Sic
em̄ aīa ade fuit separata a dō. ita iā oīm
qui fuerūt in adā aīa separabit a corpe.
qz dixerat dñs Gen. ij. In q̄cūq; hora
comederis morte morieris. i. ad mo
riendū disponer⁹. z sic pctm̄ mortale i
nobis dr̄ a morte nature p accidens.
qa p nostꝝ actuale pctm̄ vita breuiat
z mors appropinq̄t. Vñ fallit illa vul
garis regula. fac male pl⁹ viuis. qz dr̄
Job. xxj. Impij sublati sunt ante tem
pus suum. Et p̄s. Viri sanguinū z do
losi nō dimidiabūt dies suos. Ire ꝓ
uerb. x. Anni ipioꝝ breuiabunt. vt pz
p exemplū in diluuio ꝛc. Bene igit̄ di
cit Aug. li. j. questionū veterꝫ z noui te
stamenti. Nō est deus mortꝫ inuentor
sed iudex. quia mortis inuētor pecca
tum est. O deus iuste nec ꝓsiliū habu
imus de pctō parentis ade. z ecce q̄n
tam miseriā p eo sustinemus. famē. si
tim fatigā z mortem. z nisi tua succur
rat misericōdia eternam mortē tunc susti
nebimus p nostro peccato ꝓpetrato.

¶ Secundo quoq; mortale peccatū
dicit ꝓprie a morte culpe. sicut mors
corporis fit ex separatōe anime a corpe

Dominica quarta post penthe.

ita mors anie ex separatõe gre ab ania. qz vita anie est gra z dei dilectio. Dic Deut. xxx. Elige vitã vt z tu viuas z se mẽ tuũ z diligas dñm deũ tuũ. Et Au gu. xiij. de ciui. dei. Mors anie fit cuz eã deserit de⁹, sicut corpis cũ idem de serit ania. Tũc vo de⁹ deserit aniam cũ pctõ mortali ꝓsentit Sap. j. Per uerse cogitatões separant a dõ. z Sap. xvj. Dõ p malicĩa occidit aniam suã. O peccator crudelis fratricida q̃ suaz aiam occidit. quã nec inimic⁹ hõ nec bestia nec diabol⁹. amplꝰ dico nec pi us de⁹ cũ sua oĩpotẽtia eam ꝑt occide re ꝛ in ictu oculi ania occidere põt se ipam Ezechiel. xviij. Ania que pecca uerit ipa morie. Dic em morie. q̃ li cet sit in mortali corpe comedat cor pus bibat rideat. tñ mortuã aiam ad sepulchrũ inferni q̃si in lectulo por tat. Dic Apoc. iij. Nomẽ habes q̃ vi uas z mortu⁹ es. O xpe pie. ecce banc mortẽ pctõres quipendũt q̃ maior est morte mille corpor. Ecce mortẽ car nis plangũt. mortẽ vo anie ridẽt. nec est qui recogitet. ¶ Tercio q̃z mortale peccatũ dicit ꝓprissime a morte gehẽ ne que fit p separationẽ aie z corpis eter nam a vera vita ihesu xpo filio dei vi ui qui ait Joh. xiij. Ego sum via veri tas z vita. Insup ligabit eẽnis ignis ardoribꝰ. De qua ps. Mors peccato rum pessima. qz mala mors nature qz amara. peior culpe. z pessima gehẽ ne vbi mors sine morte. finis sine fine z certe tã pessima q̃ si tot⁹ mũd⁹ cũ iu mentis z plantis lachrymis sangui neis flerent vnã aiam sic mortuã nõ possent pditionẽ ipius flere. O pecca tores loquor ad cor vestrũ z qro. Au distis que dico que in auribꝰ vestris clamo. Ecce quero qui moriunt hac morte. certe oẽs vos nisi penituerit is pibitis eterna morte. pessima morte. morte mortis amare. O xpe deus nõ ociose pendẽs in cruce girabas te inẽ clauos recentẽ sanguinẽ fundẽs. z nõ ad ꝓsolandũ matrẽ amaricatã desce disti de ea. sed ibi mori voluisti. vt ab hac morte redimeres hoies. ru eñ vi debas penã eternã. mortẽ amarã. ad quã p peccatũ hoies sine timore ꝓpe rant. Et ecce nõ est q̃ tibi regratietur. ¶ Scõo deniq; peccatũ naturã imu tat. Nã fm Rich. sup. ij. di. xxxv. natu re bonũ triplic iter capit. Primo p pn cipijs integrãtibꝰ z cõponẽtibꝰ natu ralibꝰ. i. p aia z corpe z hoc p peccatuz nõ imutat. Scõo mõ capit bonũ na ture p originali iusticia z hoc bonuz fuit ablatũ p peccatũ pmi pentis fide Tercio mõ capit p naturali aptitudi ne ad virtutẽ z hoc bonũ minuit per peccatũ. Nam hõ p bona naturalia z virtutes fact⁹ est ad imaginẽ z simili tudinẽ dei. sed p peccatũ assimilatur bestijs iuxta illud ps. Homo cuz in honore esset nõ intellexit compar⁹ est iumen tis insipientibꝰ z similis factus est illis. Vñ dicit phs. j. Pol. q̃ tripler fuit vi ta posita a phis. Prima voluptuosa Scõa politica. Tercia contẽplatiua. Considerabãt eñ hoiem esse mediuz inter inferiora. i. bruta. z superiora. i. an gelos. Considerabãt deniq; q̃ homo simpliciter est nobilior oĩbus inferio ribus quia est finis eor. Vñ. ij. phisi cor. z. j. de ania. Finis oim q̃ãmõ ẽ homo. ideo nobilior. qz. ij. phisico. dz. q̃ nobilior est finis his que sunt ad fi nem. Dõ em quia est mediũ inter bruta z angelos ideo ꝓticipat cũ vtrisq; qz mediũ ꝓticipat cũ extremis. Si igi tur viuit vita voluptuosa tũc viuit vi ta bestie. Dic Chrys. sup Math. Si pctor hõ es inqt manifeste nõ possuz dicere. Cũ ei calcitres vt asin⁹. saltes vt haur⁹. fremas nibilomi⁹ vt equ⁹ z castrimargia patiaris vt vrsus. im pingues carnẽ tuã vt mulus. rapias

vt lupus. ira scaris vt canis. dolosus sis vt vulpis. Ille aūt qui viuit vita politica. i. fm rōnē hō est. Vñ. j. Pol'. Intātū qs hō est inq̄ntū habz rectitudinē in seipo p subiectionē viriū inferiorū. Ille vo q viuit vita ꝓemplatiua angel⁹ dicit. Iuxta illō Piero. ad Eustochiū. In carne ꝑter carnē viuere nō terrena sz celestē vita est. O pessima mutatio deponere dignitatē ꝓpriam. t assumere alienū dedec⁹. O q̄z multi intrinsecus sunt lupi rapaces. O q̄z multi p peccatū mēbra diaboli cui dicuz est. terrā comedes. Peccatori vo dr dñs Heñ. iij. Terra es z in terrā reuerteris. Peccatoz igit dat⁹ est diabolo ad deuorādū ipm. ¶ Tercio natura peccati est q mētē alienat. Vñ dicit Tull⁹ in tusculanis q̄stionibus li. v. q sapiētis ꝓpriū est nihil q̄ penitere possit facere nihil inuitū. sed splēdide ꝑstāter. grauit. z honeste oia. Peccatoz vo p delectatōes infatuat⁹ bis ꝓtraria facit. Cui⁹ q̄dem stulticia i q̄n q̄ cognoscit. s.

¶ Primo in cura.
¶ Secdo in mensa.
¶ Tercio in pedica.
¶ Quarto in mercācia.
¶ Quinto in via.

¶ Primo peccatoris stulticia cognoscit in cura. q. z maiorē curā gerit ō re vilissima sc. corpe q̄ nobilissima aia. Vñ Her. Hic stulti eramiatores de maximis minimā de minimis maximā curā gerūt. Maiorē em curā gerūt de carne morbida q̄ de imortali ania. imo vt corticē carnis custodiāt nutriāt z impinguēt. anie nucleū sepedūt. ¶ Secūdo peccatoris stulticia cognoscit in mēsa. Ille nimiz stult⁹ ē q. ꝓpr modicā stillā exteriozis dulcedis mortifez venenū comedit. tale certe est peccm. Vñ Her. Via pcti ingredientibz ꝓpinat mel sophisticū. ꝓgredientibz fel z acetū. egredientibz insanabile venenū aspidū.

¶ Tercio stulticia peccatoris cognoscit i pedica. stult⁹ em iudicat q spōte se illaq̄ at in manibz inimici. talis ē peccator. de q̄ Job. xviij. Immisit i rhete pedē suū. Vbi Greg. ait. Qui pedē in rhete mittit nō cū voluerit eijcit. Sic q̄ in peccō se deijcit nō mor cū voluerit surgit. iō dr Prouer. v. Iniq̄tates sue capiūt impiū. ¶ Quarta stulticia peccatoris cognoscit in mercācia. stult⁹ ē q. p buccella vēdit regnū. sic peccator. vñ Her. Ue ve ve vapore ē ad modicū pens q̄ eterne felicitatis aditū intercludit. ¶ Quinto stulticia peccatoris i via ē q̄n ꝑiclitat latā viā q̄ ducit ad mortē. sic peccator Matth. vij. Lata est via q̄ ducit ad mortē. Jō charissimi laborem⁹ nos in die gre vt capiamus interminatā vite eterne gliam. Ad quā nos z̄c.

¶ Dñica quinta post penthe.
Sermo. lxxxv.

OMnis qui iracsciꝫ fratri suo reꝰ erit iudicio Matth. v. z in euāgelio. Verba sūt salutē aīaꝝ nr̄aꝝ sitientis ihesu bñdicti q̄ tan q̄z bonꝰ magr ad nos būana carne indutꝰ venit ad videte vespam videre discipl'os si lectionē legis dare ꝑ Moysen didicissent z inuenit q i ipa lectōe errarēt. Vñ i pñti euāgelio eis subtiliter declarādo tria facit. s.

¶ Primo edictuz generale. ibi. Nisi abundauerit.
¶ Secdo supplementuz speciale. ibi. audistis q̄.
¶ Tercio ꝓsiliū salutare. ibi. si offers
¶ Primo equidē saluatoz facit edictū seu p̄ceptū generale di. Nisi abūdauerit iustitia vra plꝰ q̄z scriba. z pha. nō intra. in reg. cc. Justitia accipit duo/

Dominica quinta post penthe.

dus modis. Uno mō qui est virt⁹ ab alijs vrtutib⁹ distincta. z sicē vrtus reddens vnicuiq; qō suū est. talis hic nō accipit. Alio mō accipit qui est virt⁹ generalis ad oēs vrtutes z oīa opa vrtutū sunt iusticia vt h accipit. Circa hāc iusticiā iudei mltiplicē defectum habebāt. qpterea intrare regnū celoz nō poterāt. Et q̄s nām hos defect⁹ habuerit ibi intrare phibet. Prim⁹ defectus cū iusticia est tm̄mō extrinseca z nō intrinseca. talis erat phariseoz. Jō saluator fortiē clamabat ptra eos Math. xxiij. Ue vob qui similes estis sepulchris dealbatis. q̄ foris apparent hoib⁹ pulchra. intrinsec⁹ āt plena sūt oīm spurcicia. Hūc lectio xp̄i dicit. Ut cor sit mūdū int⁹ z opus bonū foris. q̄ dicit saluator Math. v. Bti mūdo corde q̄m ipi deū vidēt. Et Hiero. Sīlata sanctitas dupler est inq̄tas. Secūdus defect⁹ iusticie phariseoz erat. q̄ iusticiā habebāt mercēnariā. q̄ do seruiebāt solū qpter terrenā remunerationē. s. diuitias. honores. q̄s mlti xp̄iani imitant. Sz xp̄iāis saluator in sua lectōe dic. Penitam agite appropinq̄bit em̄ regnū ce. Tercⁱ⁹ defect⁹ erat iusticie phariseoz. q̄ habebāt iusticiaz ventosam z nō vtuosam. q̄ opa sua faciebāt ad laudē hūanā nō ad dī gloriam. De q̄b⁹ dicebat ips Math. vj. Exterminant facies suas vt appareāt hoib⁹ ieiunantes. Sz nobis nr magr ips dedit talē lectionē di. Cū facis elemosynā noli tuba canere añ te. Et infra. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. Quart⁹ defect⁹ iusticie pharisеoz erat q̄ fuit ad alios nimis austera z ad se nimis remissa. De q̄bus xp̄s Mat. xxiij. Alligāt onera grauia z ipoztabilia z iponūt ea in humeros hoim digito aūt suo nolūt ea mouere. Sz ptra hāc saluator dedit lectionē benignā di. Math. ix. Euntes discite q̄d est misericordiam volo z nō sacrificium. Secō ver⁹ magr noster xp̄s in h euāgelio fecit supplementū speciale di. Audistis q̄ dictū est antiq̄s nō occides. Ego aūt dico vob. Quis q̄ irascit fratri suo zc. Docebāt em̄ phariseiq̄ habere irā i corde nō cēt ptm̄. dūmō quis nō noceret exterius alicui. quod saluator reprobat h dī. Qui irascitur fratri suo zc. Tercio saluator in hoc euāgelio dat q̄siliū salutare di. Si offers munⁿ tuū ad altare z ibi recordatus fuer⁹ q̄ frater tu⁹ habet aduersū te aliquid. relinque munⁿ tuū ante altare z vade p̄us reconciliari fratri tuo z tunc veniēs offeres munⁿ tuum. q̄ cum iracundia nullū placet sacrificium. Hūc ex hoc euangelio de ira tria salutis documēta notem⁹ declarāda. s.

¶ Primū ire varietatem. ibi. Qui irascitur.

℣ Secōm ire malignitatem. ibi. reus erit gehenne.

¶ Tercīū reconciliatōis vtilitatē. ibi. si offers zc.

℣ Primū nanq̄ documētū de ira dī declarandū ire varietatē cum dicit Qui irascit fratri suo reus erit iudicio Qui aūt dixerit fratri suo racha reus erit cōcilio. Qui aūt dixerit fatue reus erit gehēne. Pro quo est nobis sciendū q̄ triplex ira i sacro distinguitur eloquio sc̄z

¶ Prima dicit excusabilis.

℣ Secūda ꝺz laudabilis.

¶ Tercia ꝺz vitupabilis.

℣ Prima ira dīi que in sacra scriptura inuenit dicit excusabilis siue tolerabilis. Dicit em̄ Hieron. de bal. in. ñ. pte sūme. q̄ ira de se nō est malū siue peccatū. imo aliquādo est bonū naturē. Hūc Ambros. sup illud ps. Irascimini z nolite peccare ait. Iraſci concessit

pheta sed peccare phibuit. glo. etiaz ibidem dicit. q naturale est hominez ad iram moueri. Nam et de filio dei dicitur sic Marc. iij. Obseruabāt euz phariſei ſi ſabbatis curaret vt accuſarent illum. z ait homi habenti manū aridam. Surge in medio. z dicit eis. Licet ſabbatis bene facere an male. animā ſaluam facere an pdere. At illi tacebant. Et circūſpiciens eos cū ira contriſtatus eſt ſup cecitatē cozdis eorum. Et vtinā Adam fuiſſet iratus i ſtatu innocentie cōtra peccatū Eue. quia certe meruiſſet erquo vis iraſcibilis mota fuiſſet ordinate ſm rōnis impium. Ūñ ira tunc eſt tolerabilis quādo habet tres bas conditiones. Primo ſi habet tarditatē ad cōmotionem vt vicz homo bene deliberet ſi ſit decens iraſci an nō. z bene ponderet vbi. cui. quādo ſit iraſcendū. quia dicit Jaco. j. Ira viri iuſticiaz dei nō operatur. cui p̄miſit di. Sit oīs hō velox ad audiendū tardus aūt ad loqndum z tardus ad iram. Oñi eñ beſtia ſeuior eſt ſine rōne ira. ꝓterea dicitur Prouerb. xviij. Spiritū ad iraſcendū facilem quis poterit ſuſtinere ꝯſi dicat. nullus. nō vroz. nō frat. non filius. nō familia zc. Scdo ira fit tolerabilis ex breuitate durationis quādo vicz ſtatim ire impetus eiicitur de cozde. ſicut breuis infirmitas facilius toleratur. Hinc Epb. iiij. dicitur Sol nō occidat ſup iracundiā veſtrā Tercio ira fit tolerabilis ex puitate ad intentionē. vt ſcz nō turbet rōnem z nō intendat alijs nocere Job. xxvj. Nō ſuper ira vt alios oppmat. Secundo ira eſt laudabilis ſcz ira p zelū que contingit rōne offenſionis diuine. Nam quilibet poteſt de peccatis ꝓprijs laudabiliť iraſci. vtpote quia offendit deum. leſit primū. violauit ꝑceptum. Ūñ glo. ſup illud ps. Iraſcimini. dicit. Iraſcimi vobiſmetipis de ꝓteritis peccatis veſtris. qō eſt penitere. Ideo ſequiť. que dicitis in cozdibus veſtris. id eſt de his que tractatis in cozde p ſpūales nequitias. z in cubilibus veſtris. id ē de bis que voluitis in carnalibz delectatōnibz compungimini p penitētiā. Similiter poteſt quis iraſci laudabiliter de aliena offenſa que fit cōtra deū. ſicut Moyſes ꝓpter adoratione vituli. z Finees ꝓpter fornicatione ꝓncipis Num. xxv. Ideo dicit btūs Grego. in omeť. Alia eſt ira quā ipatiētia excitat. alia quaz zelus formať. illa ex vicio. hec ex virtute generať. Ūñ plati ira zeli debent et tenenť iraſci. id eſt ſigna ire oſtendere contra peccantes. ſed debēt eſſe tranquilli in cozde. quia dicit Tho. ſuper iij. ethico. q oīno nō iraſci eſt vitupabile triplici rōne. Primo rōne inſipientie. quia laus prudentie eſt contra mala iraſci. ſed ad inſipientiaz ꝓtinet quādo quis nō iraſcitť nec contriſtať p aliquo delicto ſm temp⁹ z ꝓnam quia er hoc cōſentit malo. Ideo dicit iij. ethico. Nō iraſci in quibz optet inſipientis eſſe dicit. Secdo rōne vindicte. ira eſt appetitus vindicte. qui eñ nō iraſcitur in quibz debz iraſci ſequitur q nō vindicet ea que debet vindicare. quod eſt vitupabile. Tercio rōne pigritie. Nam ad pigritiaz ꝓtinet q aliquis ſuſtineat ſibi ſubditos iniuriari deo z ſibi z nō repellat culpas nec ꝓmat. Tercio ira eſt culpabilis ſeu vitupabilis quādo fit cum rōnis ꝓturbatione. C R. Pro quo nota ſm Tho. ij. ij. q. lvj. z pbm. ij. rbetoz. q ira habet ſeptem gradus. Primus eſt imaginatio vera vel falſa de leſione vel quipenſione facta alicui in p/

Dominica quinta post pēthe.

mentū omnis ire. qz quelibet a tali ī/
cipit imaginatōe que sepe falso inniti
tur. Et talis ira nō est peccatū sed ē pe
na peccati pueniens ex trāsgressione
p̄moz parentū. Nā si Adam nō pec/
casset talis ire cōmotio cōtra rōis im
perium nō esset. Unde z nūc ver⁹ hu/
milis difficile irascit qz ad iniurias z
paruipensiōem se dignū estimat. Ūñ
tria genera hoim solent irasci. P̄rio
excellentes in dignitatib⁹. Nām videm⁹
q̄ si reges z p̄ncipes quipendunt de/
facili irascunt. de qua quipensiōe ru/
stic⁹ nihil curaret. Unc. j. Reg. xvij.
Rex Saul irat⁹ est ꝓtra dauid qz di/
cerēt. Saul pcussit mille z Dauid de/
cem milia. Si igit despicit nobil ab
ignobili. diues a paupe. dñs a seruo.
cito irascunt. Sed certe altissim⁹ dei
filius iesus hominū māsuetissim⁹ et
humiliū forma. qui despiciebat a mi
seris ab inutilib⁹ seruis nō irascebat.
quinpoti⁹ p̄pis orabat dicēs. Pater
ignosce illis zc. Scōo irascunt excel/
lentes in scia. Nam docti viri cuz ab
indoctis deridunt facili irascuntur
Eccl'es. j. In multa sapiētia multa sit
indignatio. z P̄rouer. xxj. Superb⁹ et
arrogans vocat indoct⁹ q̄ in ira ope/
rat superbiam. Tercio cito irascūt illi
quoz volūtas a ꝓposito impedit. nā
videm⁹ q̄ q̄ firmiter ꝓponit aliq̄d fa/
ciendū vl' dimittendū si ipediat a suo
conatu. vt auar⁹ a suo lucro. aut va/
negloriosus a laude optata. Unde ta
les magnates vel superbos plane ōbes
palpitare. sicut vlcera dolētia paula/
tim palpitant dicendo eisdem verba
būilia ex tua parte z excolenda ex par
te eoꝝ. Tu inquit multa bona fa/
cis z multa scis. z non es necesse mea
psuasiōe cum ego sim talis idiota zc.
Secund⁹ gradus ire est appetitio
vindicte subita. quia cum q̄s videt se

lesum vel paruipēsum mox animus
concitat⁹ appetit vindictā z repulsaz
iniurie illate. Et q̄a est subita z inera
tionis deliberatōe vocat prim⁹ mot⁹
Talis aūt motus fm p̄bm nō est in
ptāte nr̄a. z sic nō ē peccatū sz pena pcti
vt p̄m⁹ gd⁹. verūtamen q̄libet huic
debz resistere alias peccatū incurrit. vt
dicit Aug. sup psal. Et hic mot⁹ ex tri/
bus oritꝝ. Primo ex cuaꝓatōe fellis
Unc Aug. ad Nebridiā. Assiduitate
inquit irascēdi fel crescere etiā medici
affirmant. cremēto aūt felle q̄si nullis
causis irascimur. Scōo oritꝝ ex ascen/
sione z accessiōe sanguis circa cor. Ter
cio sequitꝝ ex p̄missis turbatio z inor/
dinatio spirituū z humoꝝ. Tercius
ire grad⁹ est reprehensiōis neglectio cū
sez ratio posset pcipe talē ire motū ior
dinatū z volūtas posset extinguere et
nō facit. talis neglectio a quibusdā di
cit veniale peccatū si vltra non pgre/
ditur notabiliter. Verūtamē Bona. i
ij. di. xliij. videt consulere q̄ talis negli
gens agat penitentiā tanq̄ de morta
li. Quart⁹ ire grad⁹ est appetit⁹ vin/
dicte cū animi deliberatōe vt si pos/
set vel auderet vindicaret. z cupit aut
depcatur vt deus aut beata v̄go vin/
dicet. Et de hoc dicit saluator in euan
gelio. Omnis q̄ irascit fratri suo reus
erit iudicio. Et talis ira fm Tho. vbi
supra est mortale si fiat appetit⁹ vindi
cte notabiliter z iniuste. Dicit ñ Ales.
de Ales in. ij. pte sūme q̄ vindicta in/
iusta fit quadruplicit. Primo q̄n q̄s
ex ira punit vl' vult illū punire q̄ non
meruit. Secundo quādo punit illum
q̄ meruit sed ex ira maiorē penā infert
q̄z meruit. sicut meruit verberatōem
z ipe iligit mutilationē. Tercio si pu/
nit vel de aliquo vindicat quātū me/
ruit sed nō fm ordinē iusticie. qz vult

deus meus quot sunt mō tales. Naz in vna villa vel oppido est officialis z estimat q̄ sup omēs quos supare p̄t habeat potestatē. Bestialis potestas est hec. Quarto licz vult iustā vindi/ctam z fm ordinē iusticie infert non tñ bona intentōne. vtpote non p̄ bonum finem scz iusticie cōseruationez. aut dei honorē. vel vt peccans aut alij ex hoc corrigant. sed ex superbia vt bonus iusticiarj dicat. vel ex auaricia vt bona illius rapiat. aut vt p̄prie iniurie satisfaciat. talis vindicatio mortalis est. ¶ Quintus gradus ire cū nō solum appetit vindictā in corde scz z mō strat in signo. Nam Tho. dicit vbi. s. q̄ si quis ardenter irascit exterius z interius nimis manifestat signa ire est peccatū veniale ō se nisi decidat p̄ b a dilectione dei et p̄mi. Pō potest fieri triplicit̄er. Primo qñ interius multum turbat cōtra deū z primū cruditer agit exterius vel agere disponit. vel etiā cōtra seipm. vt penitendo vel vulnerādo se ex ira. vl' iurat q̄ se sic vindicabit de isto. Ratio huius est. q̄ caritas patiens est. benigna est. ¶ Thoz. xvij. Vel cū aliquis agit aliquid cum reprehensibili scandalo. vt vituperādo se vel alium. aut destruēdo aliqd̄ opus vile vel iumēta multū penitendo ex ira intantū vt videntes alij notabilit̄ scandalizant. De talibus dicit Matth xviij. Ue illi p̄ quem scandalū venit. Secundo cū ex ira decidit in odium. nam qualēcunq; carū amicū habeas cuius ois facta tibi placent si irascer ptra eum oia bona opa eius tibi placita displicebūt Et inuenies detractiones et reprehensiones cōtra eū. z videbitur tibi q̄ ex quo ptra talē mouer vtile est quia dign⁹ est iniurie. z p̄ ē ex ira z odio. De quibus. ¶ Johā. iij. Qui odit fratrem suū homicida est. Tercio si lō go tpe ira teneat fm Alexā. si psecuerauit p̄ diem naturalē. iuxta illud Epb. iij. Sol non occidat super iracūdiā vestram. Vel dū est sufficiens temp⁹ deliberādi. Unde de isto signo ire dicitur Matth. v. Qui aūt dixerit fri suo racha reus erit concilio. ¶ Sext⁹ gradus ire est quādo non tñ irascit i corde etnec tñ signa ire ostendit sz et vindictam infert. Minimū autē nocumētorum est qō fit solo verbo. z q̄tū ad hoc dicit saluator. Qui aūt dixerit fatue. sub quo verbo cōprehendunt oēs iniurie que fiūt p̄ximo verbo vl' facto ex ira. z oīa talia sūt mortalia. Jō concludit saluator dicēs. reus erit gehēne ignis. Vel primus motus ire mortalis est i corde tm̄. ideo dicit. q̄ irascit fratri suo. Scōs i voce tm̄ z corde. iō dicit. Qui aūt dixerit racha. Tercius in ope ideo dicit. q̄ autē dixerit fatue zc. ¶ Septimus gradus ire cū q̄s post vba ppedit ad verbera z occisiōes qō magis est. Unō glo. sup hūc locū. Creuit gradus culpe creuit z gd⁹ pene. Ecce p̄z ire varietas. ¶ Secundū documentū ex euāgelio ponit tractādum ire malignitas cū dicit. Reus erit gehēne ignis in quo est oīe nocumētū qō possit excogitari z vltra. malignitas tamen ire ex tribus ppendi pōt. scz

¶ Primo ex eius assimilatōe

¶ Secūdo ex eius germinatōe

¶ Tercio ex eius punitōe

¶ Primo dicit q̄ malignitas ire pōt p̄pendi ex eius assimilatōe. Nam ira i sacra scriptura assimilat incēdiario. Secūdo pluuie tēpestuose. Tercio aq̄ turbate. Quarto cani rabienti. ¶ Primo em̄ ira assimilat incendiario. q̄ sicut ille q̄ haberet domū lignea pulcrā omnibus diuitijs plenam z incēderet eam p̄deret oēs suos z incurreret egestatez. z si dominus naturalis

Dominica quinta post penthe.

in domo esset incurreret capitale sen/
tentiã. Sic ꝙ oia facit iracũd⁹ igne ire
succesus ꝙ habz domũ mẽt⁹ plenã diui
tijs z virtutibꝫ spũalibus. vt de ea pos
set dici illud ꝑs. Glia z diuitie i domo
eius. De tali incẽdio ꝑt dici illꝫ Job. j.
Et ignis descẽdit ꝺ celo z ꝓsũpsit oues
qz ꝙ vnũ verbũ in aere platũ qꝺ est ꝙ/
dam hoim sibil⁹ incẽdit dom⁹ mẽtis
z ꝓsumunt oues. i. innocẽtie z ⁊rutes
Hinc Gre. v. omel'. Per irã inqt amit
tit mãsuetudo .tollit sapia vita iusti/
cia gra societatis ꝓcordia z s. splẽdor
Quid em̃ tibi obest si qs tibi dicat ꝙ
es mal⁹ eb⁹us zc. si vex dicit corrige
te. sinaũt nõ tibi nocet. sicut si aliquis
te diceret nigrũ cum sis alb⁹. colũbaz
cũ sis bõ. nihilomin⁹ tu es qꝺ es. z ⁊
bũ ei⁹ nõ minuit nec addit de tua es/
sentia. Magnũ ꝓfecto damnũ est ꝙ
ad intuitũ vnũ ocl⁹ ꝙ vel auditũ vni⁹
⁊bi sup caput dñi maiestat⁹ incendit
bospitiũ suũ. ad qꝺ forte ampli⁹ vix de
clinabit. Unde ps. Incenderũt igne
sanctuariũ tuũ. polluerũt tabnaculũ
nois tui. Certe nõ est mirũ si reus erit
gehẽne ignis ꝙ sic talẽ dñm ꝓfusibilit
erpellit. Scꝺo ira assilat pluuie tem
pestuose. Sic em̃ tẽpestuosa pluuia z
grando destruit segetes. sic ira tempe
stuosa rõis iudiciũ. vt dic Gre. li. mo
ral'. Ira ipetuosa rõis iudicium ledit
z omnem mãsuetudinẽ tollit. Hinc
Prouer. xxvij. Ira nõ habz miserico/
diam. Et Catho. Ira impedit animũ
ne posset cernere verũ. Ideo Arestoc.
ij. elenco ꝙ docet ꝓ speciali cautela q
sophista debet soci ũ ad irã prouocare
quia tũc facil⁹ poterit eũ supare. pro
pterea dicit Aug. sup Jobem. ꝙ cũ qꝺ/
dam infestaret a muscis alius supue
niens z videns eũ turbatũ ex musca
rum infestatõe ait. Habe patientiam
quia z de⁹ muscas creauit. At ille ira
plenus dixit ꝙ diabol⁹ creauit. At ille
Si muscas diabol⁹ creauit qs oues
z boues zc. Rñdit. diabolus. Et ille.
Quis solez et luna. Et ille affirmauit
fortiter ꝺa erat sciẽtia inflatus. ꝙ oia
visibilia diabol⁹ creauit. z ꝓbare nite
bat ꝓ illud Job. j. Et sine ipo factũ est
nihil. i. res corporales que in cõpara/
tõne spũaliũ rez tam vilia et modica
sunt quasi nihil. vt dicit phs. ꝙ modi
cum quasi nihil est zc. Et ex ista mu/
sca ꝓ punitõe hereseos pessima est sub/
orta ꝙ visibilia diabolus creauit. z ꝓ
parte corporis nos diabol⁹ creasset,
ac priuans deũ vniuersali dominio
ista heresis ẽztum in se fuit. Ideo ad/
ditũ est ad credo. visibiliũ et invisibili
um creatorẽ credim⁹ deum. O ira sine
ratõe quot aie sunt ꝓ te submerse i in
fernũ. qt ꝓ te ꝓ leui ⁊bo homicidia. qt
vulnera. quot veneficia. dicat q pot.
Tercio iracũdus assimilat aque tur
bate. Nã in aqua turbida vultus ispi
cientis nõ apparet sicut in qeta et cla
ra. Sic iusticia in aia cõmota. Jaco. j
Ira viri iusticiam dei non operatur.
Hinc est ꝙ antiqui noluerũt se vlci/
sci dum fuerũt irati. Narrat Valer⁹
de Platone ꝙ cum fuisset iratus con
tra seruum. et sua manu vellet illum
cedere steterit. Et cum se irasci intelle/
rit manũ continuit. Et Seneca li. iij.
de ira recitat de Socrate ꝙ ire impe/
tum tantũ cohibebat ꝙ tunc parcius
loquebatur. z ad mitigatẽ se deducere
contendebat. Si igitur hec fecerunt
pagani quid nos facere debem⁹ chri/
stiani. quos rex angelorũ docuit ad
mitigatem Quarto ira assimilatur
cani rabienti. Dicit Constantinus in
viatico. ꝙ canis rabidus verbo et ex/
emplo suo soliuagus incedit. turba
aliorum canum ipsum fugit. aperto
ore, lingua pendente, salliua fluente

oculos rubicūdos gerit, i oē obiectū
ac si sit cec⁹ impigit. ꝫ vmbrā ꝓriā la
trat. Sic reuera hō iracūd⁹ soliuag⁹
incedit qz null⁹ eū suscipe põt. puer.
xiij. Noli esse amic⁹ hoi iracūdo. Itez
apto ozę z ligua pēdere currit. vba liti
gij maledictões z vituperiū ꝓferēdo.
Nā in vna vicinitate nō põt manere.
sz dicit q vicin⁹ est i culpa. ibit alias z
ibi itez litigat. et etiā ibi dicit q vicin⁹
est i culpa. et nūq recognoscit se nisi ḡ
tia dei sed sp excitat lites. De qbꝫ Ecci.
xvij. Dō iracūd⁹ incēdit litē. Itē qsi ce
cus impingit. qz ꝫ oia que videt vel
audit pugnat z irascit. Et freqnt vbi
nō esset irascendū. Un talis ad lram
oculos habz rubicūdos. vt dic̄ Xrist.
in ꝓbleu. qz ira est accēsio sanguis cir
ca cor. z sic ptes inferiozes infrigidāt.
eo q calor ascēdit ad ptes supioz. et pu
ta facies z oculos. Itē ꝫ vmbrā latrat
ꝓriā. qz bō iracūd⁹ apō se existēs mur
murat. De q Boet⁹ de ꝯso. ,psa. iij. di
cit. Qui ferox est z inqet⁹ linguā litigi
is exercet cani cōpabil'. Tal' fuit q̄daz
frater iracūd⁹ q in ꝯgregatōne fratꝝ
pacifice habitare nō potuit. sed recogi
tās se vt habet i vitaspatꝝ accepit la
gunculā z abijt sol⁹ habitare. Et cuz
hausiss z i fonte effusū ē sel' scōo z cio.
q irascens cōminuit lagūculā. Et ad
se reuersus ait. Reuertar ad frēs. q̄a
z hic ab eodē demōe ipugnor. Et fuer
sus habitauit pacifice. Ideo dicit aga
thon abbas. Iracūd⁹ etiā si mortuos
suscitauerit nō placz deo ꝓter iracun
diā suā. O de⁹ ei ne duꝝ vbū. Scōo
malignitas ire põt ppēdi ex ei⁹ mala
germiatōe. Nā ex ira mlta mala pul
lulāt. Prim⁹ ram⁹ ē blasphemia. quia
hō irascēs maledicit diei natiuitatis
sue. i. opi dei. z aliqn redarguit deuz.
Qñ em fili⁹ vl' filia mozit dicit ex ira.
O de⁹ pot⁹ nec dedisses si tā cicio au
ferre volebas. Uel solū me ꝓsequr z cē.
Scōs ram⁹ ire est ꝫtētio fm Tho. ij.
ij. q. xxxvij. ar. j. Sicut discordia ipoꝫ
tat q̄ndā ꝓtrietatē in volūtate. ira ꝫtē
tio ipoꝫtat quādā ꝫtrarietatē i verbis
Tera⁹ ram⁹ ē emulatio. Fit aūt emu
latio qñ qs iratus ꝯ aliquē vult eum
excedere. sic faciūt artifices cē. Quar
tus ram⁹ est ꝙuiciū. et ꝫtūelia. qō fit
fm Tho. ij. ij. q. lxxij. ar. ij. cū repsentāt
ꝯ aliquē defect⁹ nature culpe vl' pene
vt dicēdo. O tu cece. O tu fur. O tu de
spoliate. Quint⁹ ire ram⁹ ōr rixa. z fit
qñ ex ira mutuo se pcutiūt. Sext⁹ ra
mus homicidiū. ¶ Tercio maligni
tas ire ppendit ex ei⁹ punitōe. nā q̄ ira
scit ꝯ aliū z euz offendit digne merēt
eternal' puniri ex snīa saluator. Ma
thei. xviij. sicut ille ser⁹ nequā q̄ suffo
cabat ꝫfuū suū. iō dixit saluator. Sic
z pr̄ vester celest' faciet vob. Et in boc
euāgelio. q̄ irascit fratri suo cē. Hoc
idem ptz exēplis. Refert Cesari⁹ i suo
dyalogo q ꝙdā puella sic fuit iracūda
vt nulla mlier posset eā pacifice ptrā
sire. nūc maledicebat. nūc rixabat. tūc
mortua est z sepulta i cimiterio. Alte
ra die cū veniret pop⁹ ad eccl'iaz vi
derūt de ei⁹ tumulo egredi flāmaz ig
nis vt cūctis innotesceret q aia ei⁹ in
inferno patit dū ante oc'os būanos
caro igni cōburit. Itē narrat ibidez q
duo rustici diuites non sinebāt facere
ꝯcordiā int duas cognatōes. z q̄a ipi
erāt iuicē iimici capitales ābo mortui
sunt sub vna die. placuit plebano vt i
vno sepulchro ponerēt. q sic positi cal
ce iuicē pcutiebant q̄si equi indomiti
Nullo igit mō cessauerūt donec cada
uer vni⁹ de fossa eductū est. In q̄ cla
ruit q̄ mortui se inuicē cruciāt in infer
no q noluerūt ꝯcordes esse i terra. O
de⁹ clemētissime quid erit nūc ist' mlti
tis iracundis. Ecce vir est int boues q

Dominica quinta post pēthe.

ínímícos nō habeat. ¶ M Tercīū saluare documētū ꝓponit ex euāgelio tractādū de recō ciliatōis vtilitate cū dicit saluator. Si offers munꝰ tuum et ibi recordatꝰ fueris q̄ frater tuus habz aliquid aduersū te relinque ibi munꝰ tuū añ altare zc̄. Ubi sciēdū q̄ fm Jobem nyder ī ꝑceptorio. v. ꝑceptō. Triplū est aia mūda z corpus q̄ p baptismū ē deo ꝓsecrata. j. Thoꝛ. vj. Nescitis q̄ templū dei estis vos. Altare est fides vera zfirma. Heb. xiij. Habemꝰ altare de q̄ edere nō habēt potestatē q̄ tabernaculo deseruiūt. Munera z oblatōes sunt actꝰ ī teriores z exteriores. sicut orō contēplatio. ꝑdicatōnū et missaꝝ audītio. eleōsyne largitio. q̄ nō sunt deo accepta nisi hō sit ī caritate deiz primi. fm illō. j. Thoꝛ. xiij. Si linguis hoim loq̄r z angelorꝝ caritatē añ nō habeā nihil sū. Et ideo ista bona opa nō sunt dimittēda. sz vt dicē dominus in euāgelio. q̄ relinq̄nda sūt añ altare. et ꝓgendū ad recōciliādum frēm offensū pedibꝰ corpis si possibile est. vel pedibꝰ aie. zrecōciliato verbo vel facto vel vtroq̄ mō tūc offerēduz est munꝰ. i. bonū opꝰ. Ubi notādū q̄ tribꝰ modis cōtingit q̄ frater tuꝰ habeat aliq̄d ꝑ te. Attēde diligenē. Prio si fratri tuo nō nocuisti sed ipe ex prōpria opinīoe vl̄ vbis suspitionū habz irā aduersū te. in ꝟ casu nō obligaris vt frēm tuū recōcilies. est tñ magne perfectōnis z meriti si excusas te coraz eo Et nunq̄z facilꝰ inimicū diabolū poteris vincere. nec tñ debes te corā eo culpabilē reddere. q̄ nō peccasti ꝑ ipm. Quia dicit Aug. Cū causa hūilitatis mētiri. si nō eras pctōr mentiēdo efficieris. Secundo si iuste habet aduersum te irā quia ei nocuisti. In hoc casu obmissis oīnibus actibꝰ bonis curre ad reconciliandū. Unde Abryf. b dicit in ꝑsona dñi. Ego libenē honoris mei patior damnū. ego dñs expecto seruos. tñmodo vos famicicia veniatis. Tercio si tu iniuriaz fecisti primo sed ipe nescit. in hoc casu nō est petēda venia. Nō q̄ forte statim indignareꝰ ꝓtra te qui prīꝰ fuit amicabil. sed in hoc casu sufficit corā deo petere veniā. Sed di. vtrū inimicis petentibus veniā debemꝰ remittere. Rñdet Petrꝰ sup. iij. di. xxv. Et iniuria aut dāno dato tria solēt ī hoie oriri. s. Rancor in affectu. signa rācoris ī effectu. z actio iuris ꝓtra iniuriantē. Primū. s. rāco rē teneē hō remittere siue petat siue nō imo nec in corde habere. Matth. xviij. Sic z pater vester faciet zc̄. Secūz. s. signa rācoris teneē hō remittere inimico veraciter veniā petēti. i. paro emendare fm facultatē suā. Lu. xvij. Si peruersus fuerit ad te dicēs. penitet me dimitte illi. imo etiā si nō petat q̄ñ est cōstitutꝰ in magna necessitate dimittendū est. Tertiū. s. actōem iuris nō tenetur remittere de necessitate salutis nisi satisfecerit ꝓ posse. Uñ si rogasti frēm offensum vt remitteret in dño iram z si velit agere in iudicio ꝓtra te sufficit tibi ad salutē. Nullus igit debet ꝑpriam vindictā oprare. q̄ hoc deus in hac vita nulli cōcessit sed mīsericordiā voluit. Aria eñ sunt que deus sibi reseruauit. Primū est gloriatio de bonis. Esa. xlij. Gloriā meam alteri nō dabo. Secundū est iudiciū secretorꝝ. j. ad Thoꝛ. iij. Nolite añ tēpus iudicare quousq̄z veniat dñs. Tertiuz est vindicta vt nullus sumat vindictaz de iniuria sibi facta. Nec dicat. domine iniuria sibi facta. Nec dicat. quia hoc esset vindicare. ad Roma. xij. Mihi vindictā sz potꝰ vt reuertat z deus sibi ígscat ne in ígne gehenne crucieē. Rogem⁹ igit dñm zc̄.

Sermo LXXXVI

De eadē dñica cōtra post Pentēb.

Sermo lxxxvj

Si offers munus tuū ad altare z recordaris ibi fueris q̄ frater tuus habz aliq̄d aduersū te. relinq̄ ibi munus tuū añ altare z vade pr⁹ reconciliari fratri tuo. Matth. v. z in euāgelio Verba sunt xp̄i dei nr̄i pacē inter deū z nos reformantis. ac inter frēs pacem amātis z pcordiā. ideo dicit. Si offers munus tuū zc. ¶ N. Ūñ hō in oib⁹ suis opib⁹ tria intēdere debz. scz

¶ Primo honorē dei

¶ Scōo edificatōem p̄rimi

¶ Tercio meritū sui

¶ Prio nanq̄z hō in suis opib⁹ debz intēdere honorē dei p̄ oib⁹. q̄a de⁹ tante bonitatis est q̄ pl⁹ respicit ad nostrā vtilitatē z p̄rimi edificatiōez q̄m ad sui honorē. Offerre em̄ mun⁹ ad altare p tinet ad honorē dei. Iz q̄ illud offert cū odio p̄rimi nō erit deo acceptū. z p cō sequens nec habebit meritū. Ūñ Chrys. Disce mīficordiā dei q̄ pl⁹ respicit hominū vtilitatē q̄m suū honorē. pl⁹ ei respicit z diligit concordiā frat̄ q̄m mūera sua. Dinc Gre. Mun⁹ nō accepta tur nisi añ discordia ab aio pellat. Et Eccl. xxxiij. Dona iniquoz nō approbat altissim⁹. ¶ Scōo hō debz in suis opib⁹ intēdere edificatiōez p̄rimi. vt si ipm scādalizasti ei nocēdo vl malum exēplū pbēdo edifices reconciliādo. q̄ dr Matth. xviij. Ne illi p quē scādalū venit. Quō añ primū edifices dic̄ Aug. Si frater tu⁹ quē offendisti absens ē valde vt si pedib⁹ corp̄is nō possis ire ad eū tūc aio pternas re i ꝓspectu dei. cui oblatur⁹ es. Si q̄pe vl p̄sens ē reuocand⁹ ē ad amorē ab eo venia petēdo. si lesisti vl si te leserit dimittēdo cordis rācore. ¶ Tercio dz hō intēdere in suis opib⁹ meritū sui p q̄s pōt puenire ad vitā btām. Nā ꝓpt̄ pctm̄ de⁹ abominat oia nr̄a bona q̄tū ad eternā remuneratōem. Ūñ ip̄e clamat genere būano Esa. j. Ne offeratis vltra sacrificiū frustra. incēsum abominatio ē mihi. neomenias z sabbatū z alias festiuitates nō feram. iniqui sunt cet⁹ ve stri vt ambularetis i atrijs meis. kalēdas vestras et solēnitates vias odit anima mea. Et infra. Cum multiplicaueritis orōem non exaudiā. manus em̄ vestre sanguine plene sunt. Quod tractās btūs Greg. dicit. Attēdite q̄ntum malū sit peccatū. ꝓpter q̄s etiā illa abijciunt̄ p quē culpe relaxant̄. iō clamat oīb⁹ christ⁹ dicēs. Si offers munus tuū ad altare zc. In q̄b⁹ verbis ostendit pctm̄ mortal' abominatōnem. De cui⁹ abominatōe tria in presenti fm̄ōe declarem⁹ salutis documenta (diuina fauente gr̄a) scz

¶ Primū vtrū deus bonus ve odit peccatū. ibi. Si offers mun⁹ zc.

¶ Scōm q̄re deus benign⁹ p̄mittit pctm̄. ibi. z recordat⁹ fueris zc.

¶ Tercīū q̄re hō malign⁹ facit pctm̄ ibi. relinq̄ ibi munus zc.

¶ Primū salut̄ documentū dirī declarādū ex p̄missis thematis v̄bis

O ¶ Vtrū optim⁹ de⁹ vere odiat peccatū cū dicit. Si offers mun⁹ tuū ad al. z ibi zc. videt q̄ odiat. q̄z si diligerz nunq̄z oblationē ad ip̄ius honorē faceram ꝓpter peccatū despiceret. Ad quā q̄stiōem rñdet scūs Tho. li. j. cōtra gēiles. c. xcvij. q̄ odiū alicuius rei deo ꝓuenire nō pōt. z pbat auctib⁹ rōib⁹. Pr̄ imo Sap. xj. Diligis oīa q̄ sūt et nihil odisti eoz que fecisti. Secundo Job. xxij. Quid ꝓdest deo si iust⁹ fueris. aut quid ei cōfert si maculata fuerit ania tua. Secundo p̄ idem ꝓbat rōib⁹. Pria talis est. Sicut inq̄t amor

Dominica quinta post penthe-

se habet ad bonū. ira odiū ad maluz. nā hūs q̄s amam⁹ bonū volum⁹. hūs vo q̄s odim⁹ malū. Si igit volūtas dei ad malū inclinari nō pt cū sit sū/ma bonitas. ipossibile est q ipe rē ali quā odio habeat. Scōa rō est qz oia a deo sūt facta. et sūt valde bona. Si igit aliq̄d odit tūc suā actōem odit qō est impossibile. Tercia rō tal̄ē. Nam odiū ex ira nascit. ḡa ira est appetitus vindicte cū quadā tristicia. sed ḡa sic tristicia ira ira. et sicut ira ira odiū in deo nullaten⁹ esse potest. Sz de⁹ dicit aliq̄ odire silitudiarie. et ꝟ dupliciter. Uno mō ex ꝟ q de⁹ vult bonuz creaturaꝝ suaꝝ. qz amat eas vult ꝓtrarium malū nō esse. Nā que esse nō volumus dicim⁹ odio bre. iuxta illō zach. viij. Unusq̄sq malū ꝓtra amicū suuz ne cogitetis in cordibꝰ vris. z iuramētū mēdacis ne diligatis. Hia em̄ hec sunt que odi dicit dñs. talia puta mēdaciū malū nō sūt res subsistētes quorū ꝓriū est odiū vel amoz sed defect⁹. Alio modo dicit de⁹ aliq̄d odio habere ex ꝟ q de⁹ vult aliqō mal⁹ bonum qō esse nō pōt sine ꝑuatōe boni minoris z sic dicit odire cū mag ꝟ sit amare. sic em̄ in x̄tū vult ordinē iustīcie vl̄ bonū vniuersi. qō esse nō pōt sine punitōe z corruptōe alicui⁹. z tūc ōz illō odire cui⁹ corruptōez vl̄ punitōz vult fm illō Malach. j. Esau odio habui. Et illud ps. Odisti oēs q operant iniq̄tatē. Idē. Iniq̄s odio habui. Nā etiaz bō iust⁹ sine pctō odire pōt peccatum pctōris z velle eius punitōez. siue ꝓpter ipius correptōz siue ꝓpter bonuz cōmune. sed qz de⁹ ē iustissim⁹ iō ipossibile est ipm pctm̄ nō punire. Un̄ Augu. li. iij. de li. ar. Uniuersal̄ pulcritudo nec pūcto tpis tpaī. vt sit in ea decor pctī sine decore iustīcie vel vindicte ꝟz in futurū iudiciuz ſuaī. z infra. Sicut em̄ q vigilat nō dormit. sic q̄ꝟ q nō facit quod debz sine intermissione patīt qō debz. Idē sup ps. Judis qz ōs iniq̄tatē odit z times. li ḡ odit iniq̄tatē nunq̄d te. sed in te ē iniq̄tas odit illā de⁹ oderis z tu. tu em̄ deo eri amicus si odisti qō odit. punit⁹ est enim deus pctm̄. puenit illū. ñ vis vt ipe puniat puni tu. Un̄ dulcissim⁹ de⁹. mitissim⁹ mifico rdissim⁹ deus in q̄ nec ira nec odiū nec iuidia absolute ee possunt odio habz pctōres fm vsū būanum loq̄ndo ꝓpter tria. scz

¶ Primo ꝓpter hūanam oditōnez

℣ Scōo ꝓpter diuinā iniuriatōez

¶ Tercio ꝓpter diuinaz occisionē.

℣ Primo siq̄dē deus gl̄iosus odit pctōres ꝓpter hūanam oditōez. ḡa hō mortalit peccās odit dulcē deum sine causa. qz in ipo nihil est odio dignum. qui est totus suauis bon⁹ rē. Iz solū ideo ḡa bonus deus oprima vult z pcipit. pctōz vo mala vult. et gue est ei se volūtati diuīe ꝓformare. dz em̄. viij etb. q silitudo est cā dilectōis. seq̄t q dissilitudo est cā odij. mō inter deuz z pctōrē est maxima dissilitudo cū deus velit obſuantiā mādato rum suoꝝ. iuxta illud Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Insup velit iustā peccato rum punitōez. iuxta illud Mat. xvj. Reddet vnicuiq̄ fm opa sua. Pctōrē vo velit totū ōriū. inde in pctōrē odit odiū ꝓtra deū z legē ei⁹. qz deus pcipit vnū pctōr facit aliō. ideo deus odit affectu z effectu punitōis. Hinc est q pctōribꝰ oī die maledicit z facit male dicere in eccl̄ia sua dicēdo Maledicti q declināt a mādatis tuis. Un̄ enim dicit Sap. xiij. Abominabil̄ ē deo impius z impietas eius. z Eccli. xij. Altissimus odio habz pctōres. z Judith. v. De⁹ illoꝝ odit iniq̄tatē. Cui⁹ quidem odij signa sunt ser. Primū quia deus

nihil odit in mundo nisi pctm. Ihs etiam maximu suu inimicu diabolu no odit nisi ppt pctm. Juxta illud Sap. xj. Nihil odisti eoz q fecisti. Et sic peccatu de⁹ plus odit qz diabolu. qz diabol⁹ creatura sua e. pctm vo no. Itez diabol⁹ est tortor dei z seruit ei. sed no pctm. Scom signu odij ad pctm e q no hz de⁹ ita bonu amicu in celo vel i terra que no oderet ad mortem si ueniret in eo mortale pctm. licz Petr⁹ ardenti⁹ amauerit xpz qz ceteri apli. tm si in pcto negatois pmansisset sicut Juda danasz. z vt lucipez secu manere n pmisisset. Tertiu signu odij est q de⁹ ad pctm respicere no pot. iuxta illud Habacuc. j. Mundi sunt oculi tui ne videas malu z ad iniqtate respicere noteris. Quartu signu q de⁹ odit peccatu est q null⁹ pot esse de adultis hominib⁹ amic⁹ di q peccatu no odit. iuxta illud ps. Qui diligitis dnm odite malu. Et qcuqz odire incipiunt peccatu statiz in amicicia dei recipiunt. fm illud. ij. Machab. iij. Propter animos odio hites mala fiebat vt ipi reges z pncipes locu su mo honore dignu ducer. Quintu signu odij ad pctm e q dei fili⁹ pprio sanguie macula peti voluit delere Apoc. j. Dilexit nos z lauit nos a pctis nris in sanguie suo. Sextum signu q de⁹ odit peccatu est qd in om loco psequtur. Na primo in celo cepit z inde deiecit. deinde in paradiso i pmis pentib⁹ io eos expulit. tandem in hoc mundo io venit dei fili⁹ in pria p sona vt inde eradicaret. j. Joh. iij. In hoc apparuit fili⁹ di vt dissoluat opa diaboli. z qz adhuc remansit in mundo pterea misit suos apl'os z discipl'os spuscto ignitos vt destruerent peccatu q ita feruenter laborauerunt ptra ipz q crudeli morte occisi sut vt peccatu destrueret. O peccatu peccatu dei altissimi ad vindicta irritatiuu. O malicia malicia eterna pena digna. O neqtia neqtia pessima odio dulcj dei digna, cur te hoies ridendo ppetrar. cur te pacio accersiut. cur te no odiut. cur no p sequunt vt dei amici fierent. certe ideo qz malicia excecauit eos. potⁱ⁹ pfecto deberet an peccatu se sub terra abscondere vel morti crudeli tradere ne dei creatoris odiu incurreret. Sexto qz de⁹ pi⁹ odio hz pctores ppt diuina iniuriationem. sic eni mag est iniuria pii dn filij⁹ ei⁹ coram se occidi. ita dn aia xpiana filia dei existens p mortale peccatu occidit. Ezechiel. xviij. Aia q peccauerit ipa morietur. Unde Greg. sup Ezechie. Pedit eis ptatem filios dei fieri. Quid hac patre altⁱ⁹. qd hac altitudine sublimi⁹. in q qsqz creat⁹ efficit creatoris filij⁹. Ite sic ille regi magna iniuria faceret q eutes ad sue bitatois ciuitate deportaret z via puerteret. Sic q pctm committit. Nam pns vita e via ad vita eterna. vn Greg. omel. xj. ait. In pnti etem vita qsi i via sum⁹ q ad patria pgim⁹. Heu pctores dei regis eni inimici qd facit aias deportates. qd in fine expectat. Tercio oniqz de⁹ optimus odio hz pctores ppt diuina occisione. pctor ei no solu aiam sua z filiu oportet dei occidit vt dictu est. sz z qntu in eo e z possibile e ipaz diuina materiale occidit. pterea de⁹ destruet eu. Quo ait h fiat odit Bern. in fmone bte Lucie di. Permanes in iniqtate tua pctm tuu vis ee impunitu tu vis deu ee iniustu. Exigit eni iusticia ei⁹ vt reddat vnicuiqz fm opa sua. q aut vult deu ee iniustu. no vult deu ee deu. z q deu desiderat no ee deum. none qntu in ipo e deu occidit. Insup pctor peccando xpz crucifigit z qntu in se e sanguine ei⁹ fudit du pciu redeptois sue ab ij cit Hebre. vj. Rursus crucifigentes si

Dominica quinta post penthe.

bimetipis filiū di z ostētui hītes. vbi glo. ait. Xps crucifigūt z ptumelie habēt q gram ei⁹ vilipēdētes i pctis iacēt Et alia glo. dic. Pl⁹ peccāt q ptēnūt re gnātē in celis q̄z q crucifixerūt ambulantē i terr. Dicūt aūt pctores xpm crucifigere qz q̄ntū in eis ē itez causaz cō mittūt siue crucifixionis. l. pctm. ꝓpter qd mortu⁹ ē. Un etiā Aug. sup. xxvj. c. Math. Nō min⁹ peccāt q xpm blasphemāt regnātē in celis q̄z q crucifixerūt ambulātē in terr. Dic Hiero. in epla ad Palmachiū z Occeanū. Quāti inqt inc vos iude Judā dānāt. q̄nti in semetipis duz p cupiditatē suas anias eēnis cruciatib⁹ tradūt z tradi tores fiūt piter z occisores. Et Beda sup Math. z hr. xj. q. iij. c. abijt Judas Mīri hodie scelus Jude qz dīm ac magistrū deū dīmq̄z suū pecunia vēdidit velut imane z nephariū erhorrēt nec tñ cauēt. Nā cū p muneribꝰ falsum ꝺ quēlibet testimoniū dicūt. pfecto qz vitatē p pecunia negant. deū p pecunia vendūt. Ipe ei dixit. Ego suz via vitas et vita. Et infra. Qui charitatꝫ z vitatꝫ iussa spernūt. deū vtiq̄z q charitas ē spernūt z pdūt. marie cum nō infirmitate vel ignātia peccāt. sz in silitudinē Jude q̄rūt optunitatē q̄lic mēdacio vitatē z vtutē crimie arbitrꝫ absentib⁹ mutēt. hec ille. Qō ꝓfirmās btūs Her. sic ait. Si voluptas cruci opponit z crux voluptati. quō se pñt excusare voluptatuz amatores. q̄ nō sint xpi crucifixores. Et nō solū crucifigūt. sz z sanguinē xpi sic ipi⁹ flagellatores pediby ꝓculcāt. teste btō Paulo Hebreo. x. Irritā q̄s faciēs legē Moy si sine vlla misatōe duob⁹ vel trib⁹ testib⁹ moriat. q̄nto magꝫ putatꝫ deteriora mereri supplicia q̄ filiū dei ꝓculcauerit z sanguinē testamēti pollutū duxerit in q̄ sctificat⁹ ē z spūi gre ptumeliam fecerit. Sup q̄ dic Ambro. Locul cat xpm q libere peccat absq̄z timore z pnia. z q eo indigne ptcipat sanguinē testamēti pollutū ducit si ab eo mūdat⁹ ad vomitū redit z penitere negligit. hec ille. Insup pctor q̄ntū in se est nō solū deū piem occidit z filiū ei⁹ xps crucifigit. sz etiā teste apl'o. j. Thes. v. spm sctm extinguit. vbi sic dicit. Spm nolite extinguere. Un Aug. ad Bonifaciū ait. Nō ī dicit apl's q spūsctūs q est vnit⁹ sube cum pie z filio extingui possit. sz q̄ntū in ipis ē extinctores et vocant. merito q ita agūt vt extinctū velint. Spm q̄ sanctū q dat ē nob extinguim⁹ dū peccādo a nob fugam⁹. hec ille. O igit pctor inimice dei altissimi. O crudelis fratricida. O flagicio sissime innocētis sanguis xpi ꝓculcatoz. ecce ꝺ te tot scti dei amici clamāt. vide tuū reatū. revolue diligēter tuaz cām qd dices in iudicio. ¶ Q. Secūdū q̄z salutis documētū declarādū est ex pmissis themaꝫ vbis. q̄re scz ds benign⁹ pmittit pctm fieri si sic odit. tātā iniuriā ei facit z tantā irreuerētiā er eo qd dr. Et recordat⁹ ibi fuer. Recordari eni debem⁹ in oīb⁹ opib⁹ nris pticm in orōne z oblatōe q optim⁹ de⁹ oia bñ fecit z recte pmittit fieri. Dicit eni sctus doctor Bonauē. in. ij. di. xxiij. ar. j. q. j. q si ipa diuia opatio nō indigeat approbatōe p eo q q̄cūq̄d deus fecit bñ fec Uerūtñ ad excitāda devotionē fideliū. z cōpēsandā rabiē. deū in suis opib⁹ culpātiū. phem⁹ er triplici pte mlt̄is rōnib⁹ q de⁹ bñ fecit hoiem peccabilē scz

¶ Primo ex pte nostri.

¶ Scdo ex pte vniuersi.

¶ Tercio ex pte dei.

¶ Primo nā ex pte nr̄i fuit melius q deus crearet hoiem peccabilē triplici rōne vicz. rōne bonoratōis. rōne glificā

tionis. z rõne exercitatõis. Rõne enī bonoz atõis meliº fecit deº hoiez peccabilē. qz si deº creaturā rōnalē nō feciſſz peccabilē nulliº iuſtº q ñ peccat estimaret. Quis eī laudādº est. si ea nō agit q̄ sua facultate facere non valet. neqz mutº ab aliq̄ laudandº est q tacet. qz loq nō valet. Sz ille merito laudari dz q potuit facere mala z ñ fecit Eccī. xxxj. Et iō qz bonoz est p̄miū vtutis. Ethico. Virtº vo est circa difficile. ij. ethicoz. si bō facere malū nō potuisset. nulla difficultas in bono fuisset. z p ons nec laus. nec meritū. si bonoz fuisset. Hñ g̃ dicit Greg. Deº fecit naturā bonā eo q mutabilē. Qs declarat Augu. in li. Cur. quō. z qñ. hō. c. ij. di. Quia deº angelū quē tā egregiū cōpoſuerat ex copia pulchritudis atqz magnitudinis vidit supbiēdi occasiones sumpſiſſe ad restauratōez supnoz ciuiū. noluit uez angelos creare. q silī mō possent supbire. nec ad bonū valerent vlteriº redire. iō hoiem breuiſſimū de vili luto voluit fingere q si vellet supbire vñ supbiret bīe nō posset. quē si forte aliq̄ mō ꝓtingeret supbire ad bonū facilioꝝ angelº posset redire Et infra. O q̄z rōnabiliē rōnale a nial in sua dimittit libertate vt ob sue eletōis meritū vel viueret felicit vel infelicit mozeret. Si angelº vel hō liberi nō fuiſſēt tā apud deū nulliº meriti eēnt. sz sic (vt ita dicā) iustū illoz eēt creatio. ita inutilis illoz videret esse conuersatio. hec ille. Scdo deº fecit hoiez peccabilē ex pte nostri rōne glificationis in futuro. qz fm doctoꝛes. p̄mia in futuro dant fm merita hoiū. Juxta illud Matth. xvj. Reddet vnicuiq̄ fm opa sua. Hinc dic̄ sctūs Bona uē. sup. ij. di. ix. q pueri p̄mo baptizati qz saluant vtute z merito alteriº scz xp̄i. iō nō merent locū inter angelos. sed ipi faciunt decimū choꝛ infra angelos. Un etiā Aug. li. de vera religione tales seruos suos meliozes iudicauit si ei seruiret liberaliter qō nullo mō esset si nō volūtate sed necessitate seruirent. Tercio deus fecit hoiem peccabilē ex pte nostri rōne exercitationis vt mali exercitaret bonos tribulando z psequēdo. boni vero coronarentur patienter sustinendo. Nam si mali nō fuissent tot martyres nō eēnt Ideo dicit Aug. in sermone de innocentib. Ne credam⁹ ociose eē malos oīs malus ideo viuit vt aut ꝓficiatur aut boni p eum exercitentur.

¶ Scdo ex pte vniuersi deus bene fecit hoiem peccabilē rōne decoratiōis seu pulchritudinis. Nā dicit Aug⁹. li. de li. ar. c. iij. q ad plenā pfectionē vniuersi decuit fieri omnē creaturā q a recta rōne potuit excogitari. quia dicit Deut. xxxij. Dei pfecta sunt opa. Sed in mūdo aliquid inuenit qō nō nisi bonum agere potest. sicut angelº confirmatus in gratia. Aliquid inuenit qō nō nisi malū vt sathanas obstinatº i malicia. Cōgruū igitur erat aliquid inueniri qō malum z bonum facere posset vt ex merito cōfirmaret in gratia vel damnaret in pena. z sic homo nō ideo damnabit quia potest peccare. sed quia peccat. quare autē peccat quia vult illud. ¶ Tercio deus optimus ex pte sui fecit hominē peccabilē quadruplici rōne. s.

¶ Primo rōne diuine potentie ostensionis.

¶ Scdo rōne diuine sapientie manifestationis.

¶ Tercio rōne diuie misericordie declarationis.

¶ Quarto rōne diuie iusticie demonstrationis.

¶ Primo nāqz deus fecit hominē pec-

Dominica sexta post penthe.

eabilem rõne diuine potentie ostensi
onis. Voluit ei homi oñdere qz sicut
sine eo fact⁹ nõ fuerat. ita n⁹ sine ipo p
sistere potat ac i bono stare. Dic Gre.
Sola incõprehẽsibil' natã a statu suo
nescit moueri. Scõo de⁹ fec̃ hoiez pec
cabilẽ ex pte sui rõe diuie sapie. Scire
ei bona. cũ mal' oz diare ex mal' bona
elicere maioris ẽ sapie q̃ solũ bõa cuz
bonis oz diare. Idcirco cũ nõ deceret
deũ mala agere rõnalẽ creaturã talez
decuit facere q̃ i opando deficere pos
set. q̃ten⁹ oz dinãdo mala cũ bõis z ex
eis bõa eliciẽdo suã oñderet sapiam.
Vñ Aug. De⁹ adeo ẽ bon⁹ vt nõ sine
ret fieri malũ nisi de mal' eliceret bo
nũ. Ptz ꝟ in lucifer casu de q̃ creatio
nẽ hois elicuit. z ꝟ hois lapsu filij sui
incarnatõz disposuit. Propꝛea btus
Greg. Ade culpã felicẽ appellat di. O
felix culpa q̃ talẽ ac tãtũ meruit hr̃e re
dẽptorẽ. ℣ Tercio ꝟ fec̃ rõne diuie mi
sericordie q̃ nob intrãtuz oñsa nõ eẽt si
bũanũ gen⁹ nõ peccasset. qz si nõ pec
casset miseria nõ fuisset. mõ vo sum⁹
miseri qz sum⁹ eẽnt ignis pabulũ. nisi
sua ineffabili succurrat miscõia q̃ in
pñti oib⁹ pata ẽ recipe volẽtib⁹. iõ dic̃
xp̃s Matth. ix. Misericordiaz volo z ñ sa
crificiũ. Et p̃s. Apud dñm miscõia et
copiosa apud eũ redẽptio. ℣ Quarto
de⁹ fecit hoiem peccabilẽ ex pte sui rõe
diuie iusticie q̃ de⁹ mala punit z bõa
remunerat. Vnde p̃s. Just⁹ es dñe et
rectũ iudiciũ tuũ. Et Anf. Si parcis
iuste pcis qz ꝟ cõdecet tuã bonitatẽ. si
punis iuste punis. qz ꝟ vult exigẽtia
meritoz. Vz si pctm̃ nõ eẽt iusticia di
uina i ea⁹ punitõe nõ sic mõstraret. O
aia xp̃iana sanguie xp̃i ꝑus lota. tan
dẽ pctis macꝛata adhuc ñ vidisti esse
ctũ oino diuie iusticie. sz certe nisi pe
nitueris videb⁹ z in te experis i die iu
dicij q̃ infinita multitudo cũ oib⁹ mũ
di sordib⁹ descẽdet ad eẽnũ ignẽ infer
ni eẽnaliẽ arsura cũ demonib⁹. z dicẽt
oẽs electi. O de⁹ eẽne q̃z acuta ẽ tua iu
sticia. O q̃z magẽ in nob tua miscõia. z
in oib⁹ tua diuia sapia. ℣ Terciũ salu
tis documẽtũ ex p̃missis thematĩ ver
bis ꝺclarat. q̃re vicz malign⁹ pctoꝛ fa
cit pctm̃ cũ oꝛ. Relinq̃ ibi mun⁹ tuuz.
Sciẽs ei ex va fide xp̃iana q⁹ deo nul
lũ bonũ placet cũ pctõ moꝛtali. Insu
per eẽnis cruciatib⁹ obligat. p eo. ac p
det filiatõis dei dignitatẽ. Miꝛ viꝺz
q̃re fac̃ bõ pctm̃ p̃sertiz qz modica est
in eo delectatio z null⁹ ipm cogit. Ad
qõ sic rñdet Ber. di. Quare peccas. qz
nesc̃ q̃d facis. absit. qz cogeꝛ vt faciaꝛ
absit. sz qz placet vt sic facias. z hec est
totalis pctꝛi cã. Veniet stati dies moꝛ
tis in q̃ voluisses nõ peccasse. sz p me
rita gl̃iaz q̃sisse. Ad quã nos pdu. zẽ.

¶ Dñica sexta post penthe.

℣ Sermo. lxxxvij.

In illo tẽpoꝛe cũ turbã
multã qz ecce iã triduo sustinent
me Marc. viij. z in euãge
lio. Nec⁹ba dixit ille altissim⁹ fili⁹ dei
suis discipul' cũ mlta turba essz cũ eo
z nõ haberẽt q̃d comedere. qz iã tribꝰ
dieb⁹ expectauerãt eũ. vñ misericoꝛs
xp̃s z nũc sic̃ tũc miserer supꝛ triplicez
hoim turbã scz

¶ Primo supꝛ turbã peccãtiũ.

℣ Scõo supꝛ turbã penitẽtiũ.

¶ Tercio supꝛ turbã pficientiũ.

℣ Primo nãq̃z saluatoꝛ bũani generis
miser supꝛ turbã peccãtiũ. z ꝟ triplicit

Primo expectãdo eos ad pniaz Esaiꝛ
xxx. Expectat nos de⁹ vt misear nr̃i Et
Ezechie. xviij. Vlno ego dic̃ dñs. Nolo
moꝛtẽ pctoꝛis sz vt magꝭ cõ. zc. Nã
si misericoꝛs de⁹ pctoꝛes ad pniam nõ
expectaret. certe nec Petr⁹ nec Paul⁹
nec Maria magdalena eẽnt i celo co

ram facie diuie maiestatis. Secūdo pcōzibꝰ miserek tpalia bona eis dando. Nā dicit Aug. q pcōz nō est dignꝰ pane q̄ vescāt. z tñ misericors deꝰ non ꝓsiderat q abutāt suis bonis ineban/do luxuriādo supbiēdo zc. sz dat eis o/pes ñ solū ad necessitatē sz etiā ad ab/undantiā imo vtilia mūdi q̄ eēnt fili/oꝝ dei deuozāt z ꝓsumūt. de quibus Bern. O clemētissima circa filios adā diuie recozdatio pietatꝭ q̄ sua bñficia largiri nō desinit. nō solū vbi nullum inuenit meritū. sed plerūq; vbi totuz vidēt ꝯriū. Si em deꝰ misericors nō esset tūc oēs pcōres fame. siti. frigore mozi deberēt. Tercio miserek pcōzi/bus deꝰ eis statim vt ꝙersi fuerit ḡti am dādo. Ideo dī Joel. ij. Cōuertimī ad dñm deū vestꝝ qm benignꝰ et mi/sericors ē. ℣ Secōo miserator dñs mi serek sup turbā penitētiū pcā relaxan do ac etnā penā i tpalē mutādo. vl' oi/no remittēdo. Ex magna nāq; miseri/cozdia facit deꝰ q etnū inferni ignem terribile ꝓsortiū diaboli ꝓmutat in le iuniū oꝝem eleōsynā vigiliā q̄ sc̄mo/dica respcū illaꝝ pēaꝝ. Un apl's. Nō sē cōdigne passiōes pśentꝭ vite ad futu/ram gl'iaz. Dinc z Isiō. Attēde etiā in mente q̄scūq; huiꝰ secli penas. q̄scūq; tozmentoꝝ. dolozes. q̄scūq; penarum acerbitates z cōpara b totū gehēne. et leue erit tibi oīe qō paterꝭ. ¶ Tercio miserator deꝰ miserek sup turbā in bono pficientiū eos in bonis opibus ꝓseruādo. Nā si deꝰ boiem in bono ñ seruaret facilē recidiuaret. Difficlt'as em pseuerādi in bonis patz in lucipo Jdā z Juda. lucipeꝝ em vent' vane gl'ie deiecit ō celo. Idā mlier expulit ō paradiso Judā auaricia sepauit a xpo Quid tūc nos fragiles boies i b mū do facerem⁹ inf tot inimici laqos. ni si dñs conseruaret. ps. Nisi dñs custo dierit ciuitatē frustra vigilat q̄ custoꝝ dit eā. Cōseruat aūt dñs iustos aut af flictiōem eis imponēdo vt amaricati desināt peccare vt supbire. aut dulce/dinē vt attrahant ad eū. Dinc Eccli. xxiij. Spūs em meꝰ sup mel dulcis qz dulcedo spūal' excellit oēz delectati/onē carnalē. Aug. li. ꝓfes. Qui spūsan/cto semel inebatꝰ ē ad oīa bona hilare scit. si labozat nō lacescit. si dolet nō sē/tit. si deridet ñ aduertit. Merito z nūc sicut tunc pōt dicere misericors salua toz. Misereoz sup turbā qz iā zc. In b q̄dē euāgelio saluatoz tria spēalit' nob insinuat discenda. scz

¶ Prio diuine nature ꝓditōnem. ibi Misereoz sup turbā

℣ Secōo būane nature imitatōez. ibi accipies panes ac gr̄as agens fre. zc.

¶ Tercio diuie potētie admiratōem. ibi. Māducauerūt z saturati sūt.

℣ Prio saluatoz ilinuat in euāgelio nobis discēdū diuie nature ꝓditōem. cuiꝰ. s. ꝓditōis z ꝓprietatis sit diuia na tura. qz tota clemēs. tota pia. tota dul cis. tota suauis. q̄d patz ex b q̄ cū vi/disset fragiles boies ad se turmati cō currētes eū deuote expectātes et victu carētes dixit. Misereoz sup turbā. q̄si di. Et si nō habēt natural' q̄d mandu cent z vñ saturēt. nō tñ mee nature cō ditionē possuz ꝓtinere q̄n supnatura/lit' recreem eos. qz ꝓprium meū ē misere ri sp z parcere. ℣ R. Un pissim⁹ sal uatoz ex triplici sua ꝓditōe nō pōt ꝓti nere q̄n misereat pcōribus. vicz

¶ Prio ex ꝓprietate naturali

℣ Secōo ex potētia vniuersali

¶ Tercio ex expientia singulari.

℣ Prio inq̄z saluatoz miserek boiby nec se ꝓtinere pōt ex ꝓpetate natali. sic em natural' ꝓpetas ignis ē calefacere. z so lis lucere. ignis ↄ o suā ꝓpetatē nega/re nō pt q̄n ardeat z calefaciat. nec sol

Dominica sexta post penthē.

ḡn luceat z illumiet. Sic dē suā na/ turā negare nō pt. cui ꝓuiū ē miseri sp. vt ōr in collecta. Quia igit deo ē p/ priū miseri. iō punire alienū est deo. vt ōr Esa. xxviij. Alienū ē op⁹ ei⁹ ab eo vbi loq̄t de ope punitiōis. Apis ei hz ꝓuiū officiū mellificare. hz etiā z pun gere cū sez molestat. q̄ hō ē alienū Sic z dē⁹ qñ dat mel sue miscōie facit ꝓpri um officiū. qñ vo adhibet stimulum sue iusticie facit officiū sibi alienū z in uolūtariū q̄si iuite punit Esa. j. Neu z solabor sup hostibus meis. vbi dicit glo. Moze pij pris eos licz inimicos plāgit z pcutit. vñ est tard⁹ ad punien dū. q̄ sic dicit Chrys. Illud q̄ hō fm naturā facit cito facit. Sic dē⁹ op⁹ mi sericordie cito facit q̄ hō ē ei ꝓuiū. sed op⁹ punitōis tarde. q̄ ē ꝑ suā volūta/ tē. Iō q̄rit Chrys. sup Math. Quare ḡ punit dē⁹ Rñdeo. q̄ cōpellit. vñ ait Dē⁹ inuit⁹ z cū mag̃ doloze cōpellitur pctōres dānare. Nō ei sic dolet q̄ ipse ab eis offendit. sz q̄ violēter cogit pde re ḡs oīs cupit saluare. Deinde q̄rit dr. Cū in ptāte sua habeat dē⁹ pdere z saluare. q̄s eū inuitū cōpellit. Rñdet Tu q̄ nō desideras miscōiaz dei. Nā sic q̄ desiderāti miscōiaz denegat cru/ delis ē. Sic q̄ nō desiderāti miscōiam p̄stat iniust⁹ ē. Deinde tercio q̄rit. Quis est hō q̄ nō desiderat miscōiaz dei. Re spōdet. Tu q̄ pmanes i pctis. Deside rare ei miscōiam dei ē ꝓuerti ad deuz Ille ei desiderat miscōiaz dei q̄ timet irā ei⁹. q̄ aūt nō timet miscōiaz nō de/ siderat sz ꝓtenit Rom. ij. In diuitias bonitat⁹ ei⁹ z patiētie z lōganimitat⁹ ꝓtenis. ¶ Secōo dē⁹ cogit misereri boi bus ex potētia vniuersali. nā q̄nto q̄s est magnanimio⁹. tāto ad miserendū pnio⁹. q̄ videm⁹ i aialib⁹ z hoib⁹. vñ leo rex aialiū a catulo ꝓuocat⁹ se nō vindicat. ꝓ suā magnitudinē z catu/ li vilitatē. Sz si catulus ꝓuocat catu/ lū statiz se inuicē mordēt. q̄ aīalia vi/ lia sūt. Similr hoies magnanimes sūt ad indulgēdū faciles. Iō ōr. ij. Re. xx Reges dom⁹ isrl clemētes sūt. ecōtra rio q̄ mlieres fragiles sūt. iō ad iraz fragiles. vt ōr Eccl. xxv. Nō est ira sup irā mlier. Dē⁹ eñ cū sit oipotēs z nos viles ⁊ miculi nr̄as iniurias quipen dit. z si eas recog̃scim⁹ statim repellit. ps. Excelsus dñs z hūilia respicit. ac si dicat. q̄ ē excelsus p potētiā maiesta tis. iō humiles respicit oculo pietat⁹. Dic Sap. xj. ōr. Miseris oīm q̄ oīa potes. q. d. q̄ tu bēs ptātē vniuersalē. iō habes miscōiaz generalem. Et fm hūc sensuz orat eccl̄ia. Dē⁹ q̄ oipotētiā tuā pcendo maxie z miſando mani/ festas. De⁹ ei oēs pfectōes suas intrin secas miſando mānifestat. Primo su am oipotētiā impiū gfose z miraculo se iustificādo. nā creādo celū tale z ter/ rā talē manifestauit suā potētiā. sed in miscōia q̄ est sup oīa opa e⁹ mag̃ ma nifestat dū impiū gratis iustificat. vt dic Aug. sup illud Job. Et maiora ho rū faciet. Mai⁹ opus ē vt ex impio iu stus fiat q̄z creare celū z terrā. Judicet q̄ pt vtrū mai⁹ sit iustos angelos crea re q̄z impiū iustificare. Certe si vtrūq̄z eq̄lis potētie tñ ḃ est maioris gre. Rō isto z est q̄ in cūcto z creatiōe suffecit sola volūtas diuia. sz in iustificatōe i/ pij vltra illā req̄rit etiā volūtas būa/ na. ps. de pmo dicit. Cuncta q̄cunq̄z voluit fecit. de scōo Aug. dic. Qui cre/ auit te sine te ñ iustificat te sine te. De cūdo manifestat dē⁹ miſando suā iu sticiā. Justicia enī diuia exigit vt red/ dat vnicuiq̄z fm suā cōditionē q̄ indi get ad suā pfectionē. sz hoiem creauit ad eternā bītudinē. ad quaz puenire nō pōt nisi p miscōiam dei. q̄ vt dicit Bonauē. Benefacere bñfactori iustū

est. bñfacere aũt gratꝫ pfectũ. ſz bñfacere demerẽti z ꝓtrariũ volẽti diuinũ est. Ecce mifícors deꝰ ambulat pꝰ peccatores q̃ nolũt ad se uerti. vocat eos er ĩmẽſa miſcõia. Bñ igĩt dicit Jaco. apls. Superaltat aũt miſcõia iudicium. Tercio manifestat deꝰ ſuã ſapiẽtiã qz ex malis ſcit elicere bona. Deꝰ ei cũ ſit vniuerſalis ꝓuiſor totꝫ entꝫ ad ꝓuidentiã ſuã ꝑtinet vt ꝑmittat aliq̃s defectꝰ eſſe in ꝑticularib⁹ rebꝫ ne impediat bonũ vniuerſi pfectũ. Si eni pſecutio malozꝫ nõ eſſet patiẽtia martyrũ nõ fuiſſet. Deꝰ ei facit ſiẽ prudẽs medicus q̃ i remediũ maiozis morbi patitur infirmũ i leuiozẽ morbũ incidere. Et bñ igĩt ope miſatõis dũ de malis elicit bona manifestat ſuã ſapiam Ihñ Aug. in enchi. dicit. Deꝰ oipotens nullo mõ ſineret aliq̃d mali eſſe i opibus ſuis niſi adeo eſſet oipotẽs z bonus vt bñ faceret etiã de malo. Quarto deus manifestat ſuã bonitatẽ miſerando quã nulla ſupat malicia. Luz eſt deus ſit creator z ꝓma cauſa oĩm Job. j. Dia q ipm facta ſũt. iõ q ſe omniũ defectus ſupplet. marime creatura rõnali que ꝓpter vertibilitatẽ liberi arbitrij indiget ſepe miſcõia eiꝰ. Dic Treñ. iij. Bonus eſt dñs ſpantibus in eum anie querenti eũ. O igĩt peccatores aridi gratia. O ſceleratꝫ indurati malicia. O maligni patꝫ ad prẽdam demonũ z eſcam ignis inferni. reuertimini ad deũ. venaz gratie. fontem miſcõie patus eſt. nec poteſt ſerenam ſuã miſcõiam denegare a vobiſ vt dicit Aug. li. lxxxiij. q̃ſtionũ. Deꝰ autẽ oĩa poteſt. nõ inquit poteſt nõ miſereri gemitib⁹ peccatoꝝ qui ad ſe cõuertunt. Tantã eni dei miſcõiam admiratus beatꝰ Ambro. di. De benignitate dei nõ ſufficio admirari eo q̃ bene ꝑcere poteſt boĩ peccatozi. Mirandũ certe z valde mirandũ ſed indubia fide tenẽdũ. Ecce ſi totus mundus eſſet globꝰ igneus z in medio eiꝰ ſtipula tĩi pugillus vnus. bic ex naturali ſua inclinatõe nõ tam cito flãmaꝝ incendia reciperet ſicut miſerato dei peccatorẽ penitentẽ z ꝓuertentem. Quia in illa actiõe naturali aliqua licz minima z imꝑceptibilis reſtetur mozula. ſz nulla penitus inter peccantẽ z reuertentẽ z gemitꝰ exaudientẽ. Dinc z btũs Grego. de tanta dei miſcõia in regiſtro ſic dicit. Maioz ẽ dei miſcõia q̃ queuis malicia. Et ſiĩ ſcintilla in medio mari ſic oĩs malicia ad dei miſcõiam compata. Nec mirũ quia oĩa peccata q̃uis multa et enozmia ſunt in numero z menſura. Miſcõia vero dei ſine numero z mẽſura eſt. ergo vincere eam peccata nõ poſſunt. Qõ ſic ꝓbat Aug. di. Reuertere o peccatoz ad deũ cũ fiducia. Nõ eñ vincit oĩa pcta tua magnitudinẽ miſcõie dei. q̃ntacũq̃ eñ ſũt in numero z ſub mẽſura ſũt. miſcõia vo dei ſine numero z mẽſura eſt. nõ g̃ vincere pot qõ cũ mẽſura eſt. hec ille. O miſericordia altiſſimi dei q̃ magna es. q̃ copioſa. q̃ ꝓmpta indulgere. Nõ ẽ locus deſpandi pctoꝝib⁹. etiã ſi ſolũmõ in fine vite iue peniterẽt qz tu ꝑſto es eiſ. iõ dic Aug. li. ō ritu eccie. Dis inqt ab hoie xpiano tollat deſpatio. Nã ſi inf oẽs hꝰ mõi hoies ſolũ vnꝰ hõ ſaluari deberet. vnuſq̃ſq; ſpare ỏberet ſe eẽ illũ q̃ ſaluet. Ecce o peccatozes hec ꝑdicans repbenſus ero ꝓ vobis. q̃ potius ꝓdeo. Dicũt eni mihi. q̃re ſic ampliſſimã dei ꝑdicas miſcõiam. ecce totus mũd⁹ plenꝰ ẽ cũ pctoꝝib⁹ obſtinatꝫ q̃ audientes dei tam copioſam miſericordiã indurati z ſine timoze perpetrant mala. Quib⁹ ergo ego rurſus dico. Dis vt ſua uitatẽ miſcõie dei cru

Dominica sexta post penthe.

delitatē p̄dicem. vt piū deū seuerꝫ dicā pfecto nec debeo nec volo . si q̄ ex his vbis audaciꝰ peccāt. sibi iputēt nō mi bi. Aptа ei est ianua inferni . incēsaqz ei⁹ flāma si nō ꝓuertēt. Tu vo me nō reꝑhendis q̄ miscōiam dei in eternū cātabo. sz eū q̄ dicit. Nō vos est⁊ q̄ loq̄ mini. Reꝑhēdis ei z eos a q̄b⁹ hec di dici. Primo ꝓphetas. p̄s. Et miscōia ei⁹ sup oīa opa eius. Nō cui⁹ est. qz ad miserandū nihil req̄rit ex pte hois . sz tm̄ beniuolētia ex pte di. g̃ miscōia ei⁹ sup oīa opa eius. Scōo apl'os. vnde Paul⁹. Scōm suā miscōiam saluos nos fecit. Deinde deiferā vginē Ma riā matrē miscōie di. Et miscōia ei⁹ a ꝓgenie in ꝓgenies. Precipue deū fili um dei di. Math. ix. Discite quid est miscōiaz volo z nō sacrificiū. Nos igi tur x̄piani mīficordes magr̄i discipl'i q̄ in medio tēpli ei⁹ suscepim⁹ miscōiā ei⁹ q̄ viuimus z quā speram⁹ nō nege mus tātā miscōiam q̄si ingrati. sz di cam⁹ cū p̄s. Miscōie tue multe dñe. Et certe tā m'te q̄ explicari nō p̄t. Ju xta illud p̄s. Quis sapiēs z intelliget hec z enarrabit miscōias dñi. Un nō curem⁹ puersoꝝ scādalū qz ꝑ scādalū nō est actiuū sz passiuū. extra de re. iu. Utili⁹ scādalū nasci ꝓmittit q̄z vitas deserat. Nā magr̄ noster x̄ps vitatez nō subtricuit de corpe suo Job. vj. Li cet audito vbo ei⁹ abierūt retro m'tri di. Dur⁹ ē hic sermo q̄s p̄t capere? Ter cio cogit ad miserandū de⁹ expientia singl'ari. nā molestiā morbi trib⁹ modis p̄t q̄s scire. Aliq̄n p sciam theori cā. i. speculatiuā. Aliq̄n p sciam practi cam z exercitationē longā. Aliq̄n p ex periētiā ꝓpriā in ꝓpria psona. Primo talis est m'tū misericors ad infirmū. Scōo magis. Tercio marie. Sic de us p̄mo nostrā miseriā sciuit p eēnaz scientiā q̄si p quādā scientiā speculati uā. z tūc quasi benignissim⁹ pater fu⁊ it misericors. p̄s. Quō miserē⁊ pater filioꝝ miserꝫ est dñs timentib⁹ se. qm̄ ipe cognuit figmētū nostrū. Recorda⁊ tus est q̄m puluis sum⁹. Post incar⁊ nationē vero p quādā practicā z etiaz p expientiā dolores cognuit z portauit in corpe suo. Et sicut medic⁹ valde cō tristarē⁊ si diu circa infirmū nihil ꝓfi ceret. sic x̄ps dñs. De q̄ p̄s. Contristat⁹ sum in exercitatōne mea z ꝓturbat⁹a voce inimici. z a tribulatōe pctōris. q. d. de trib⁹ reb⁹ doleo z ꝓtristor. s. quā⁊ do mea exercitatio nihil valet. Et vox inimici. i. diaboli pl⁹ valet q̄z mea in⁊ spiratio . Et q̄n ego pctōrem tribulo. qz eīm nr̄as infirmitates scit . ꝛō vult oīb⁹ misereri Hebreo. ij. Debuit p oīa fratrib⁹ assim'lari vt misericors fie⁊ ret. O hō q̄ habes firmū ꝓpositum ad malū si scires q̄s te ad miscōiam suaꝫ deret z expectaret. certe nō ꝓcrastina⁊ res. sz ꝓpositū z actū dimitteres. Nō ē tā stulc⁹ q̄ offendisset dñm intanctū q⁹ mortē mereret. q̄ si sciret offensam re⁊ mittentē q̄ sei nō būiliaret. Sic debe tis facere qz dñs multū benignus est Esa. lv. Impi⁹ reuertat ad dñm z mi serebit ei⁹ . Et ad dñm deū nr̄m quia mult⁹ē ad ign̄scendū. Quid igit differs pctōr ꝓuerti. an cogitas q⁹ ita fiet tibi sic cuidā militi crimioso. Certe potes est miscōia di z tibi subuenire. sz raro ꝑ faciet. qz dic̄ Aug. in ꝑmōe de inno⁊ cētib⁹. Nec aniaduersiōe pcutit pctōr vt mortēs obliuiscat sui. q̄ dū viueret oblit⁹ ē dei. Legit em̄ q⁹ q̄dā nobilis erat genere sz crimino⁊sus. q̄ capt⁹ ab hostib⁹ dū occidere festinarēt. videns si bi mortē imminere z nullū remediū ad esse. dixit illis. Rogo vos incuitu dei vt differat⁊ mortē meā q̄usq⁹ ꝓficear. q̄ dixerūt. Nō est nob⁹ tutū ꝓpter tuos amicos. sz extrēde collū. q̄ ꝑ verbū dixit

Dñe tu scis voluntatē meā. z subiūxit. Fiam meā ꝟginis filio cōmēdo. Sic qz decollat⁹ē. Erat aūt i ciuitate q̄dā obsessus cui dixerūt ciues. Nodie vob magnū gaudiū ē ō aīa tyrāni z crimi nosi milit⁹ subito interfecti. rñdit demō Neqq̄. vnū ꝟbuz ꝓtulit dū mozi debuit. ꝛō saluat⁹ē. ¶ Scōm saluatoz in sinuauit discēdum nobis in euangelio. hūane nature imitatōez. i. in q̄ debeat hō imitari saluatorē. Et ō cū accepit septē panes bñdixit fregit. z iussit distribui esurientibz. Doc etem factū ei⁹ cōcordat cū ipi⁹ ꝟbis. q̄bus nobis discēdū psuasit Matb. xv. di. Discite a me qz mit⁹ sum z būilis corde. Septē panes igit ipe bñdixit. i. septē opa mi sericordie ipe fecit. z nob faciēdū reliqt sub maxia districtōe. qz finale iudiciū cū eisdē examinādū Matb. xxv. se pdi xit. Ubi est sciendū q̄ opa miscōie sūt septē in toto. licz saluato⁹ Matb. xxv. solū set nomiet. tñ septimū scz sepelire mozt⁹ assūptū est de libzo Thobie In istis cī miscōie opib⁹ saluatoz imitandū se insinuauit cū septē panibus turbas refecit q̄ sunt septē scz

¶ Primū cibare esurientes.
¶ Scōm potare sitientes.
¶ Terciū colligere hospites.
¶ Quartū vestire nudos.
¶ Quintū visitare infirmos.
¶ Sextū redimere captiuos.
¶ Septimū sepelire mozt⁹os.

Primū dixi op⁹ miscōie in q̄ imitari debem⁹ saluatorē est cibare esurientes. nam elemosyna paupi data liberat a mozte etna. vt ꝛō Thob. iiij. Elemosyna a mozte liberat z nō patit ire aīaz ad tenebzas scz etnas. Jō saluatoz ad ꝺ nos faciēdū instruxit Lu. xij. Date elemosynā z ecce oīa mūda sūt vobis Elemosynā eni paupi data xps sic reputat ac si sibi i dextra pīis sedēti dare tur Matb. xxv. Qō vni ait ex mīmis meis fecist⁹ mihi fecistis. Hāc ꝓfecto lectionē saluz⁹ solū intelligūt et iplent mīsicordes. Legit de scto Osualdo rege anglox q̄ p⁹ mlt̄a elemosynas data pauplb⁹. b cū scto Aydano epo ad mēsā ꝓsederet. nūciatū ē ei q̄ pegrini elemosynā petituri venissent. Lucrex pissim⁹ scutellā aureā q̄ stabat coz̄ se de q̄ ipe legumīa comedebat ꝺ dit ministro di. Da eis scutellā hāc. nō eni expedit mihi vt dñs me⁹ ibs xps q̄ i forma pegrini vēit ad me vacu⁹ recedat. ne forte cū ego ad eū venero vacuū dimittat di. Ego ñ coḡsco te qz tu ñ coḡuisti me. b vlso z audito epi ꝺosculās dexterā regis igne diuio succēs⁹ ait. Hc dextera regis Osualdi q̄ tātas elemosynas dat nūq̄ putrescat. z ita factū est Sz sūt q̄dā adeo duri z imisericordes q̄ poti⁹ dāt porcis z canib⁹ q̄ xpo i pso na paupex. Plēs ei diuites pl⁹ curāt de suis canib⁹ eis cibū ꝓpando vl̄ carnes ponēdo q̄ de paupib⁹. p q̄ districtā rōnē reddituri sūt i iudicio. Insup sūt nōnulli tā auari q̄ poti⁹ putrefieri ꝓmittūt alimēta q̄ paupib⁹ dāt. vñ tl̄es dñs xps a mario ꝙiuio repellet mag̃ ꝙfusiōe nihil eis dādo. qz de sua mēsa b nihil dederūt ei. vt ꝓz de diuite epulone q̄ vnā aq̄ guttaz accipe nō meruit Lu. xvj. Hic Bze. Dei āt misericordiā nō pt ꝓmereri q̄ b misericors nō fuerit. qō ꝙfirmat Beda sup epl̄az Jacobi. Sine miscōia iudicabit ille q̄ cū posset ñ fecit miscōiaz. Ex his ꝓz q̄ i piculoso statu sūt tenaces z imisericordes q̄ deū grauit offendūt ꝫ charitatē ꝓximi faciūt. z aias ꝓpias mlt̄is bonis ꝓuāt. imo tl̄es furib⁹ z latronibus assil'ant. vñ Amb. vt hī. xlvij. di. sic hi. Nō minozis ē crimis būti tollere q̄ cū possis idigētib⁹ denegare. Esuriētū panis ē quē detines. nudo⁹ ve/

Dominica sexta post pēthe.

stimētū est qđ tu recludis.miseroꝝ re
dēptio ē pecunia quā i ērā ꝺfodis. Ūñ
Basiliꝰ. Nōne iuſt spoliatoꝛes q̄ diſ
pēsanda suscepiſti ꝓpa reputando. O
dñi būgari intuemi ſpecia vta ꝟ ē ve/
stros añcessoꝛes qm̄ copioſi extitere i
miſcōia.ita vt pio regi Stephāo bar
bā i elēoſynaꝝ diſperſione paupes e/
uulserūt.z be.rex Adiſlaꝰ oim̄ iopiā
suā foze credebat.z brā Elizabeth sua
oia pauplbꝫ et se totā xp̄o obtulit. Ne
igit̄ ſitis ōgeneres a tā p̄clara ꝓgenie
imitami eoſdē i miſcōie opibꝫ tāq̄ ve
ri filij p̄es. qꝛ de durꝫ coꝛde dī. puer.
xxj. Qui obturat aurē suā ad clamoꝛ ē
paupis z ipe clamabit z nō exaudiet.
Facite vobis igit̄ amicos ō māmona
iniq̄tat̄ vt cū defecerit̄ recipiāt vos i
eēna tabnacla. Ūñ Dieroñ. i epla ad
nepocianū. Nō memi iniq̄ me legiſſe
mala morte moꝛtuū q̄ liberet opa pie
tatis exercuit.ꝟ ei mlt̄os itercessoꝛes
z ipossibile ē p̄ces mlt̄oꝝ nō exaudiri.
Uti em̄ miſericoꝛdes qm̄ miſericoꝛdiā
ꝓſeq̄t̄. Ūñ Aug.dicit sup Mat. Si
q̄s essz q̄ ō tota sacra scp̄tura nihil ali/
ud sciret niſi solūmō iſtā lectōem. ſcilz.
Esuriui z dediſt̄ mihi māducare.sitī/
ui z dediſt̄ mihi bi.zc. ꝟ sibi sufficeret
ad salutē. Sc̄om opꝰ miſcōie i q̄ ōbe
mus imitari saluatoꝛē ē potare sitien
tes. Nā dī puer.xxv. Si sitit inimicꝰ
tuꝰ potū da illi. Et mlto magꝭ amico
z marie xp̄o i ꝑsona paupis .qꝛ ipe tā
miſicoꝛs est q̄ p̄cioſū regnū celoꝝ su/
p vnū picariuꝫ aq̄ frigide dimiſit tibi
ſi vis emere z vltra nō habes.iurta il
lud Mat.x. Quicūq̄ potū dederit v/
ni ex mīmis meis calicē aq̄ frigide tm̄
nō ꝑdet mercedē suā. In huiꝰ signum
brā elizabeth cū porasſz paupeꝝ mlt̄i
tudinē ō ceruisia vas plenū inuētū est
Tercīū opꝰ miſcōie i q̄ dēmꝰ imita
ri xp̄m ē colligere hospites. ad qđ do/
cet xp̄s dñs Mat. x. Qui vos recipit
me recipit.seq̄t̄. Qui aūt vos ñ recipit
amē dico vob q̄ tolerabiliꝰ erit i die iu
dicij tre sodomoꝝ q̄ ciuitati illi. ꝟ em̄
opꝰ miſcōie tā vtile ē q̄ q̄dā visibil̄ an
gelū meruer̄t suscipe i hospitiū suū. vt
Abrahā z Loth.q̄dā etiā xp̄m vt scri/
bit b. Bre. i omel. de se tāq̄ ō alio. Q,
cū q̄dā pīfamilias suscepiſſz hospitio
quēdā pauperē.z aquā ei dederz ma/
nibꝫ. vtēs se ad accipiēdū viceum ille
paup nō cōparuit.qđ cū miraret seq̄n
ti nocte ei dñs apparēs ait. Alijs die/
bus me suscepiſti i mēbr̄ meis. hester
na die i memetipō. Nā q̄ ꝟ opꝰ iaē ma
gis ex ꝟ q̄ſcit viā salutꝫ z xp̄m q̄ſi mlt̄
tū fmonē audiret. vt b. Bre. dic de du
obꝫ discipul̄ q̄ i via dñm cū eis loq̄nte
nō coguerūt .ſz qꝛ ad hospitiū coegerūt
ibi ꝟ q̄uerūt. Juſte ei saluatoꝛ p̄t illi dī/
cere q̄ paupes repellūt illō Mat.xxv.
Amē dico vob neſcio vos. Aug. Da te
ctū z accipe celū. Quartū opꝰ miſcōie
in q̄ dēmꝰ xp̄m imitari ē vestire nudos
qꝛ dic Jobes bap. Lu.iij. Qui iniq̄ hz
duas tunicas vnā det ñ hñti. Hoc ei
opꝰ miſcōie nō ita facile pagit̄ sic alia.
qꝛ facilꝰ ē frustū panis dare paupi q̄
tunicā.z iō mlt̄i ꝺiuites nō ꝺberēt
ociose sedere ſz filare z telā facere q̄ xp̄s
vestirēt. exēplo b. Martini q̄ dimidiū
pallij sui dedit egeno i porta ciuitatis
ambiēſiū q̄ xp̄s gl̄iabat̄ iduꝰ cozā an
gel̄ dī. Hac veste me ꝓtexit martinus
ꝺe q̄ Ber. dic. O martine ſi sciuisses
vbi palliū dimidiū ponebas puto ñ
dimidiasses ſz integre ꝺdisses.iō dic sal
uatoꝛ i iudicio Mat.xxv. Nudꝰ erā z
cooperuiſt̄ me. Et nūc superbi z crudeles
q̄ de sudoꝛe paupeꝝ rāta vestimēta col
ligūt i domꝰ suas q̄ sufficerēt̄ ſer boibꝫ
rūc rndebūt. Ego nullū paupez vesti/
ui sed mlt̄os spoliaui. ego raptoꝛ z la
troꝛ erā. nō ꝓſideras q̄a scp̄tū erat i dez

cret. Nudo ꝓ vestimẽtũ ẽ qꝫ tu recludis beratõe filij vidue. Septimũ op⁹ mi
Q misericors de⁹ qꝫ multi sc̃tales i mõo sericordie ẽ sepelire mortuos. i q dẽm⁹
qbꝫ i iudicio dicet. Ite maledicti i ignẽ saluatorẽ imitari cui⁹ hortẽda z ĩgmi/
eternũ q: nud⁹ erã z ñ cooperuistis me vel nios̃a erat mors. sepulta ẽ laudabilꝫ
pauperẽ. Quitũ mie op⁹ i q xp̃z imite/ iuxta illõ Isa. xj. Erit sepulchꝝ ei⁹ gl̃io
mur ẽ visitare infirmos. Nã tã grum ẽ sũ. Uñ etiã mꝫez ei⁹ gl̃iose voluit sepeli
xpo bõ op⁹ q illoꝝ oẽs passus diuñera ri. tõ Eccl. vij. Mortuo ñ phibeas gr̃i
refacit cũ suis angel'q infirmis fuiunt am nec desis plorãtibꝫ i ꝑsolatõez. Nã
vt i vita eẽna remũeret. Legit' i vitas/ corp⁹ hois xp̃iãi bõi ẽ tã p̃cios ũ q: i q̃cũ
patꝝ q: qdã fr̃ in cꝛogauit abbatẽ cui⁹ qꝫ sepl'cro sepelit' sic sc̃tificat illõ vt nũ/
meritũ eẽt mai⁹ an fris q ieiunat ꝑ sex q̃ vẽdi possit. vt bĩ. xiij. q. ij. Questa est
dies i septimana z multũ laborat an il Ecce xp̃iane hec ẽ regl'a tua. hec ẽ reli/
li⁹ q seruit infirmãtibꝫ Rñdit senex q si gio tua si vis fuare ꝑfuabũt te in die
ille q ieiunat ꝑ sex dies suspẽderet se ꝑ ire magni dei pauc̃ diebꝫ hec fact⁹
nares nõ ita placeret õo sic̃ fuit uꝫ se/ sz sine fine gauisur⁹ Terciũ saluator
q̃nt̃. Uñ valde male faciũt q infirman i euãg. insinuat nob discẽdũ diuie potẽ/
tes famlos z ãcillas expellũt de domi tie admiratõez. q: dĩ. accipies panes.
bus suis. vl'si retinẽt vt canẽ sub gdu vbi mãducauerũt z saturati sũt q̃tuor
locãt. nec meli⁹ ei q̃z cani subueniũt cũ milia hoim de. vij. pãibꝫ. z de fragm̃tꝫ
ñ deberẽt eis fuire sic̃ dei angel'vt me panũ repleuerũt. vij. sportas. Spũalit'
rerẽt audire illõ saluator. vbũ dulcissi q̃cũq; de. vij. opibꝫ mie ꝓmederit satu
mũ. Infirm⁹ erã z visi. rẽ. Tertiũ op⁹ rabit' ꝑ deuotiõz. z isup. vij. vtilitates
misericordie ẽ redimere captiuos in q acq̃ret q̃si. vij. sportas fragm̃toꝝ. Pri
dẽm⁹ xp̃z imitari q captiuas scõꝝ aias ma vtilitas multiplicatio tpaliũ. qa ꝺ
libauit de libo redimẽdo ꝓpo sanguie. crudelibꝫ dicit' puer. xj. Alij rapiũt nõ
Igr̃ z nos ꝑ posse dẽm⁹ visitare z liba sua z sp in egestate sũt. Alij diuidũt ꝑ/
re captiuos si boni sc̃i z inocẽter capti/ pria z ditiores sũt. Decũda a seruitu
uati. iuxta illõ p̃s. Egenũ de mãu pcõ te diabolica libatio. Isa. x. Cõputrescz
ris libate. ꝑ ꝺ ei op⁹ mie si les erim⁹ ꝺo iugũ a facie olei ꝑ ei oleũ mificordia
testãte p̃s. Dc⁹ ꝺs sili⁹ erit tibi. Rñdz. q: sic̃ oleũ supnatat liq̃ribꝫ. sic mia p̃e
Eripies iopẽ de mãu fortioꝝ ei⁹. Si minet alijs opibꝫ. Uñ Ber. Bonũ est
ꝺo captiui sint mali tũc saltẽ libemus vnguẽtũ ꝓtritõis qꝺ ꝺ recordatõe pec
ab eẽna morte eos ad ꝑtõez iducẽdo. cato ꝝ ꝑficit. meli⁹ deuotiõis qꝺ fit de
Cũ q̃ta sollicitudie ꝺ op⁹ mie sit iplẽ/ recordatõe bñficioꝝ dei. porro vtrũqz
dũ bĩ. xxij. q. ij. c. Iuxta ecclia ñ vt ser vicit vncio pietat'. q: diabol⁹ multa ꝑt
uet sz vt pauperibꝫ eroget. z infra. Nõne facere. s. vigilare ieiunare laborare. sz
dicitur⁹ ẽ dñs. cur passus es tot iopes ñ mifert. Tercia aditoꝝ multiplica/
fame mori z certe habeas auꝝ vñ mi tio pauer stipẽdiarios fac̃ Hre. Pau
strares alemoniã. cur tot captiui i cui pes ñ sc̃ cõrẽnẽdi vt egeni sz exorãdi vt
ciũ ducti nec redẽpti ab hoste occisi sc̃. patroni. q: eoꝝ ẽ gnũ celoꝝ. Quarta
meli⁹ erat vt vasa viuẽtiũ seruares q̃z mortẽtiũ associatio. Amb. Nõ sũt bo/
metalloꝝ. Ecce ptz q etiã caluit i q xpi na hois que secũ ferre nõ põt sola mi/
sanguis ꝑsecrat ꝑ redẽptõe captiuoꝝ sericordia comes est defũcto ꝝ. Quin
bonoꝝ ꝺz vẽdi. Dic ẽ q⁹ Paulin⁹ epc̃s ta a pctis custoditio. Ecci. iiij. Ignez
vt scribit Hre. i dyal'. li. vẽdi se fecit ꝑ li ardentẽ extiguit aq̃. z eleosyna resistit

Dominica sexta post penthe.

pctē. Sexta sentētie reuocatio vt ptz in niniuitē. Jaco. ij. Superaltat miserīcordia iudiciū. Septima xpi benedictio. Nā in extrēo iudicio qñ sepabūtur miserīcordes a crudelib⁹ dicet misericordibus. Venite bñdicti pris mei possidete regnū qđ vob patū est a constitutōe mūdi. Esuriui eī z dedistis mihi zē. Sed ecōtrario crudelib⁹ maledicet di. Discedite a me maledicti in ignē eternū q patus est diabolo zē. Esuriui eī z nō dedistis zē. O q̄ntus clamor. o quātus dolor. O quāt⁹ cruciatus habitare in eterna flāma cū diabolo. Et quare pīssime xpe plen⁹ misericordia sic pdes eos in eternā mortem. Rñdet. qz ñ fuerūt misericordes. Laborem⁹ igīt charissimi auxilio dei in opibus misericordie vt eternaz penam euitem⁹ z ad vitā eternā puenia mus. Quā nobis ꝓcedat zē.

De eadē dñica sexta post pentb.

Sermo lxxxviij

Misereor supbā Marci. viij. c. et i euāgelio. Verba hec loq̄bat christ⁹ filius dei vi ui suis discipulis intuēs q̄tuor miliū hoīm turbā magnā famelicoz q̄ iā tribus dieb⁹ fuerūt cū eo vt possent deuotā ei⁹ audire pdicatōez modicū curātes de corpis refectōe. q̄s tū xps ex innata clemētia refecit etiā corpal' ō septē panib⁹ z pauc' piscicul' miracl'ose. sicqz misericorditer refectos dimisit. ¶ I. Unde in pio redēptore nr̄o oim vtutū fonte spāl' sē vtutes due. s.

Prima magna misericordia

Secunda sūma iusticia

Pio itaqz in xpo est magna misēdia Quō aūt i eo sit misēdia fm deitatez sic declarat doctor san. Bona. super iij. dist. xlvj. ar. ij. q. j. q̄ misēdia dic effectū bonitat' i altez fm merita vel sup̄ merita. z eū q effluit ꝓ passiōz vel debitū. p mū qđē nobilitat' ē. scōz vo i pfectōis. z qz oīe qđ nobilitat' est do attribuēdū est. qđ vo imperfectōis nō. ideo in deo ē misericordia q̄tuz ad b q̄ bonitatē effluit in altez fm merita z supra merita. Quātū aūt ad b q̄ cōpatiat' vel debitor sit deo misereri nō ꝓuenit. Nā misericordia duo importat vnū tanq̄z essentiale. altez tāq̄z accidētale. Primū est ꝓmptitudo volūtat' ad subueniēdū miser' in q̄ est tota essentia vtut' misēdie. Secōm est passio tristicie que oritur ex cognitōe miserie alteri⁹. et hec neq̄q̄z est i deo. Et q̄by itelligimus q̄ i deo est misēdia fm effectū z nō fm passibilitatis defectū. Propterea dic Inf. li. monologiō ad deū. Misericors es qz miseros saluas et pctōrib⁹ parcis. misericors nō es q̄a nulla miserie nostre cōpassiōe afficier'. Hinc Exo. xxij. Dñator dñe mīficors z clemens patiēs z multe mīficordie z ver⁹ q̄ custodis mīficordiā i milia. qui aufers iniq̄tatē z scelera z peccata. Nunq̄z ꝓfecto tā abominabil' peccator in mūdo fuit cui recipe volēti suā cōtinere potuerit misericordiā. Secundo in christo dño fm diuitatez est sūma iusticia. fm illud ps. Uniuerse vie dñi misericordia z veritas. Idem Justicia z iudiciū ꝑparatio sedis tue. Et ideo ipe post dulcedinē sue miseri⁹ cordie ostēdet z seueritatē sue iusticie. Unde Aug. sup ps. xxxij. sermōe primo Misericordie tps modo est. iudiciū tēpus tūc erit. Un de⁹ nūc vocat auersos donat pctā ꝓuersis. patiēs ē sup peccatores donec ꝓuertāt. q̄ncūq̄z ꝓuersi fuerint ꝑterita obliuiscit. futura ꝓmittit hortat pigros. ꝓsolat afflictos. docet studiosos. adiuuat dimicātes. nemi nem deserit laborantē z exclamantez ad se. Idez in sermōe q̄nto de passiōe

dñi. ꝙuis multū ꝑsumere debeat ꝯ de
misericordia dei nō tñ negligēter debet ꝯ
ei⁹ timere iusticiā. cū iusticia eñ te iu
dicabit q̄ cuz misericordia te redemit.
Nā q̄ tā lōgo tpe peccam⁹ et pcit non
negligentia ē sed patiētia. nō ille potē
tiam pdidit sed ad misericordiā fuauit
Timeam⁹ ḡ iusticiā ei⁹. miscdiaz desi
derem⁹. pcit modo z tacet ꝫ nō sp ta
cebit. Audiam⁹ eū dū tacet in p̄cepto
si volum⁹ vt nobis parcat cū nō tacu
erit i iudicio. mō eñ ꝓgat misericor
dia dei. tūc a nobis exigēt iusticia. et
reddet vnicuiq; ꝛm opa sua. Fletq;
qđ apl's ait. Judiciū sine misericordia
fiet illi q̄ nō fecit misericordiā. Dim⁹ ḡ
misericordes vt deū mereamur hīe ꝓ
piciū. hec ille Ad hāc misericordiā salua
tor inuitat di. Misereor ſup turbam.
Et qđ verbis duo nře salutis declare
mus documenta. scz

¶ Primū quō dei relucet misericordia
in pcti relaxatōe. ibi. misereor ꝛc.

¶ Scōm quō dei claret iusticia i pec
cati eterna punitiōe. ibi. ſup turbā ꝛc.

¶ Primū saluz documētū ex themate
nr̄is v̄bis declarādū est quō dei miseri
cordia relucet i pcti relaxatōe cū dicit
Misereor. q̄ dei ꝓpriū est misereri ſp
z parcere. z ideo solū illis nescit vl nō
vult misereri q̄ nolūt pcta dimittere z
deū p illis rogare. iuxta illō Eccī. xvj.
Nō exorauerūt ꝓ pctis suis. vñ cogit
obstinatū dānare a sua iusticia Quia
dicit Chryſ. Sicut q̄ misericordiā de
sideratī denegat crudelē. sic q̄ nō desi
deratī p̄stat misericordiā iniust⁹ ē. Si
dicas q̄s nō desiderat misericordiam
dei. Rñdet Chryſ. q̄ volūtarie i pctis
iacet. Nā desiderare dei misericordiā
est ad eū ꝙuerti. vt dicat illud p̄s. De
sideriū cordis ei⁹ tribuisti ei. Desideri
um eñ volūtatis obstinate i malo tri
buere nō p̄ōt. ex̄q causa pcti effectiua
nō p̄ōt. ¶ Quocirca est sciēdū ꝙ
q̄druplex peccati causa inuenit. scz

¶ Prima causa pcti ōr ꝓmissiua

¶ Scōa causa pcti dicit ꝓsuasiua.

¶ Tercia causa pcti dicit inclinatiua

¶ Quarta cā pcti dī totalis z ꝯpletiua.

¶ Prima cā pcti dixi q̄ inuenit in sacra
scp̄tura causa ꝓmissiua sic de⁹ q̄ nisi p
mitteret nullū malū fieri posſz. Unde
Aug. xx. de ciui. dei ait. Null⁹ hominū
agit recte nisi diuio adiuuet auxilio.
null⁹ demonū aut hoim agit iniq̄ ni
si diuio eodēq; iustissimo iudicio ꝓmit
tat. Idē ait ibidē. Nō dubitauit apl's
dicere. Mittet illi de⁹ operatiōez errorz
vt credāt mēdacio. Ubi ait Alex. De⁹
eñ mittet q̄a diabolū ista facere ꝓmit
tet. Un Job. j. Mitte manū. i. ꝓmitte
et da ptātē. Unde glo. ſup illō p̄s. In
dignatiōem z irā z tribulatiōz imissio
nes p angelos malos. dicit. Nec imit
tit in eos deus nō ipartiēdo malicia
sed gr̄e subtractōe i h̄ eadē ꝓmittēdo.
Et Aug. in enchyridio. Nō fit aliquid
nisi omp̄s fieri velit vel sinēdo vt fiat
vel ipe faciēdo. Idē ibidē. Si de⁹ nol
let mala fieri nō essent nec fierēt. verū
tamē ꝓpter ea de⁹ nō est causa pcti effecti
ua. qđ pbemus triplicit. scz

¶ Primo auctoritatib⁹.

¶ Secūdo rationib⁹.

¶ Tercio exemplis.

¶ Prio etenī q̄ ōs gl'iosus nō sit cā pec
cati effectiua. pbem⁹ auctē sacre scp̄tu
re. Dic ei Salomō Eccī. xv. Ne dicas
ille me iplanauit. nō eñ necessariū sūt
ei impij. q̄si dicat. ne dicas q̄ ille me i
planauit. i. planū fecit sine v̄rutib⁹ ne
ꝑficere possem et resistere pctis. Cui⁹
rōem subiūgit dicēs. nō eñ necessariū
sūt ei impij. ḡ de⁹ nō est causa pcti effec
tiua. Itē idem ibidē. Nemi mādauit
deus ipie agere. z nemi dedit spaciuz
peccādi. In q̄b ostēdit duplicit ꝙ de⁹

Dominica sexta post pēthe.

nō est causa pcti. Prio ex pte pcepti d. Nemi pcepit de⁹ ipie agere. qz oia p/cepta dei inducūt hoiem ad vitāduz malū vel ad faciēdū bonū. Scōo q⁹ de⁹ nō est causa pcti oñdit ex pte spacij dicēs. Et nemi dedit spaciū peccandi. imo dedit spaciū penitēdi ꝛz illō Apo cal'. ij. Dedi ei tps vt penitētiā agerz et nō vult penitere a fornicatiōe sua. Et Job. xxiiij. Dedit ei dñs locū peniten/tie z ipe abutit eo in superbiā. Itē idem Eccl'es. viij. Solūmō ꝟ inueni q⁹ deus fecit hoiem rectū. et ipe se infinit̄ mi/scuit q̄stiōibꝫ. vbi insinuat q⁹ ex pte dei q̄ fecit nos habem⁹ rectitudinē. sz nos ipos depuamus p turpitudinē pcti. Silr Aug. li. lxxxiij. q̄stionū. q. xxj. Au/ctor mali de⁹ nō est q̄ oim q̄ sunt au/ctor est. que in q̄tū sunt tm̄ bona sunt. Scōo quoq⁹ q⁹ de⁹ nō est cā effecti ua pcti ꝓbem⁹ rōibꝫ mult̄ fm sā. Bo nauen. in. ij. di. xxxvij. q. j. Et Scoruz eadē di. ac sctm̄ Tho. ibidē. q. iij. Pri ma rō sumit ex pte creatōis. z est talis Illud q̄ de⁹ facit diligit. i. approbat. iuxta illud Gen. j. Vidit de⁹ cūcta que fecerat z erāt valde bona. sz de⁹ pctm̄ non fecit ne: approbauit. iuxta illud Sap̄. v. De⁹ peccatū nō fecit sz impij manibꝫ z pedibꝫ accersierūt. et ps. Odi sti oēs q̄ opant iniq̄tatē. ḡ de⁹ nō ē cā peccati effectiua. Scōa rō sumit ex p/te vltōis. z est tal'. De⁹ nō est auctor il/li⁹ rei cui⁹ est vltor. sed de⁹ ē vltor om niū maloꝝ. qz ipe reseruauit sibi vidi ctā Ro. xij. Mihi vindictā z ego retri buā. ḡ de⁹ nō est cā pcti. Tercia rō su/mit ex pte pfectōis. z est tal'. Illō q̄ ē pfectissimū z in q̄ null⁹ pōt esse effect⁹ alicui⁹ mali nō pōt esse cā pcti. sic a so le nō potest esse obscuritas. sz deus est oim pfectionū origo. ḡ zc. Quarta rō q⁹ de⁹ nō p̄t esse cā pcti effectiua sumit ex pte iustificatōis. z est tal'. Quicunq⁹ facit iniusticiā iniustus ē z offēdit deū ac elongat a deo. sz deus nō pōt esse i/iustus nec se offendere nec a sereccde re. ḡ zc. Quita ratio sumit ex pte lau/datōis. z est talis Quicq̄d est a do lau dat z bñdicit deum. fm illud Dañ. iij. Bñdicite oia opa dñi dño. sed iniusti cia z peccatū ñ laudat deū. Vñ Aug. i fmone de vno martyre ait. Oia q̄cūq⁹ q⁹ fecit de⁹ laudant deū. audist̄ in bñ dictōibus z in offi solēnitate qñ legū tur. qñ oia laudāt deū celestia. terre/stria. angeli. homines. lumina celi. arbo/res terre. flumia. maria. q̄cq̄d de⁹ crea uit siue in celo siue i terra laudat deū. nūq̄d aliq̄n ibi audist̄. qz laudat deū auaricia. nunq̄d ebrietas. nūq̄d luxu ria. nūq̄d heresis. oia ista q̄re nō lau/dant deū qz nō sūt creata a deo. et ar/bor seruauit qđ creata est. hō deleuit qđ erect⁹ est. si seruasset in se bonū qđ in illo creauit de⁹. i. imaginē suā sem̄ per laudaret deū nō solū lingua sed z vita ḡ zc. ℣ X. Sed contra pdicta q̄ dam sic arguūt z pbare ꝓtendunt q⁹ de us sit effectiua causa pcti. z ꝟ tripl'. ſ. Auctōibus. rōnibus z similitudinibꝫ. Prio pbare cōtendūt auctōib. Dicit em̄ Exo. ix. Indurauit ḡ cor pharaōis. Itē Esa. lxiij. c. Quare nos fecisti de vijs tuis. Item ad Roma. j. Tradidit illos de us in reprobū sensum vt faciāt que nō conueniūt. Item dicit Amos. iij. Nō est malū in ciuitate qđ deus nō faciat. Quibus dicendū est q⁹ hic malū non accipit̄ p peccato sz pena. De alijs vo dicendū q⁹ deus dicit indurare vel er rare facere aut tradere in reprobū sen sum nō malicia immittēdo sed demer/ritis gratia subtrahēdo. ℣ Secundo q⁹ deus sit causa peccati cōtendūt pro/bare rationibus. Prima talis est. Qui adiuuat aliquē ad actionē furti scien/ter ille est particeps illi⁹ peccati. sz de⁹

adiuuat ad oēs actiones hoīes. qz si deus non adiuuaret nec ambulare possent, nec manū leuare, nec cogitare zc. Ad quod dicendū q licz omnis actio inquantū actio sit a deo, non tñ ipm peccato deformata sz ab ipa voluntate. Secūda ratio talis est. Dicit philosophus. j. de causis. Qđ est causa cause est causa causati sed deus est causa liberi arbitrij, liberum arbitriū est causa peccati. g zc. Dicendū q talis effectus non reducit in causam pmā. sicut si seruus facit aliqđ cōtra mandatū dñi sui, non reducit hoc in dñm quia licz deus creauerit liberum arbitriū tamē phibuit ne faciat malū. Tercō dicendum q deus sit causa peccati ptendunt phare similitudinibus. Prima talis ē. Qui porrigit gladiū alicui vt occidat reus est homicidij. sed deus dat libertatē zc potestatē peccādi qua occidit anīa. ergo zc. Dicendū q vera ē ista similitudo. sed deus nō dedit libertatem vt peccet sed vt q̄cquid facit libere faciat, sicut faber nō est homicida qui facit gladiū. Secūda similitudo est talis. Sicut qui posset phibere malū ne fiat et nō phibet est particeps illius mali cie. sed deus posset phibere ne fieret. ergo zc. Dicendū q verum est q deus posset phibere non tamē debz, sed sicut bene creauit voluntatē in libertate ita statuere sinat, sicut leonē nō facit volare sic nec liberum arbitriū phibere. qz tūc non diceret liberū sed coactū. Ergo ds gloriosus cū sit sūme bonus imo ipa bonitas per essentiā nunq̄ pōt esse causa peccati effectiua sed solūmō pmissiua, zc hoc pter maius bonū vt patuit in alio sermone. Quilibet igit duos ciuis perat diuinū auxiliū vt se a peccato custodiat. ipe quo q rotis viribus laborer ne dei veri inimicus efficiatur.

¶ Tercio q deus non est causa effectiua peccati, phemus exemplis mlt̄orum. qui vt peccata destruerēt mortī se exposuerūt. vt de ceteris taceā exemplo filij dei. cui sic displicuit peccatum qui peccatū non fecit nec dolus inuētus est in ore eius. vt cōtra ipm predicans amara morte sua et sanguis effusione voluit sanare vulnus peccati Vnde Hieronym⁹ ait. Cōspui voluit vt velamen culpe z ignoratie a cordibus nostris auferret. in capite percuti vt caput nostrū. i. Adam sanitati restitueret. Ex quibus itelligere possum⁹ q nullo modo de⁹ optimus peccatum facere potest. O igit anima saluāda. O christo desponsata. O beatitudine doranda. si vis ad id puenire ad qđ es facta tūc diligenter vigila ne peccatū cōmittas cū quo deo tuo despicabilis fias z intereas. ¶ Secūda deniq̄ causa peccati dicit psuasiua. z est diabol⁹ q die noctuq̄ sine fatiga. sine sopore. sine cibo circuit q̄rens quē deuoret. hoc em̄ est ei⁹ officiū. a creatōe hoīs sp ad hoc laborauit nec vsq̄ in finem mundi cessabit. Vnde Aug⁹. iij. de trini. ait. Diabolus siue societas malignos inspirat. Et Isidorus de sūmo bono Diabolus corda hominū occultis cupiditatibus replet. Et Apocal. xij. Ve terre z mari quia descēdit diabol⁹ ad vos habens iram magnā. id ē appetitum persequendi genus humanum. Et Beda sup Actus ap̄lor̄ dicit. Diabolus animā in affectum mali trahit fm san. Bona. in. ij. di. xxv. nō liberum arbitriū cogendo sz psuadendo. Vic mgr̄ sent. dicit in. ij. li. q diabol⁹ nō ē imissor malarū cogitationū sed incentor. z ideo diabol⁹ nō est causa effectiua peccati sz psuasiua. Vnā fm sanctum Tho. pma scde. q. lxxx. ar. j. Volūtas a duobus pōt moueri. s. ab interiori z ab exteriori. Ab interiori nō pōt moueri nisi

Dominica sexta post penthe.

s deo.q vt dictū est nō pōt esse cā pcti. vel a seipa que est effectiua cā pcti Ab exteriori mouet tangz ab obiecto.sic dicimus q appetibile apphēsuz mouet appetitū.qō fit tripl'r. Uno mō ipsuz obiectū mouet.sicut cib⁹ excitat desiderīū bois ad comedēdū. res pulcra ad videndū.nouitas ad audiendum Scdo mō volūtatē mouet q offert ipsum obiectū. Tercio mō q pluadz obiectū habere rōem boni. z istis duobz modis diabol⁹ pluadet pctm diuersa obiecta repsentādo fantasie z inclinādo ad ipi⁹ appetitū. De q Aug. in meditatōibz sic ait. Diabolū quē velut in corporeū videre nō possum z iō minꝰ caueo qz mēte vaga sic eū circūstare hosito.tetēdit arcū suū z ieo pauit sagittas suas vt sagittet. Sagitte diaboli sunt ira.gula.inuidia luxuria ꝛc.qbꝰ ania vulnerat sic corpꝰ p ferꝝ saucīat Heu mihi ve mihi qz vndiqz bella vndiqz tela.vndiqz tēptāēta.vndiqz pericula. Idē ibidē. Laqos pauit in auro z argēto z i pſonaꝝ pulcritudie.et in oibz ill' qbz abutimur. nec solū pauit laqueū sz z viscū. Uisc⁹ ē amor possessiōis.affect⁹ cogītōis.cupiditas honoris.voluptas carnis. ¶ Tercia cā pcti ōr inclinatiua.z ē appetit⁹ sensitiuus. De q pulcre loqt Aug. i meditatiōibz dicēs . Caro ipa de subuersione mea fedus iniit cū diabolo.vtpote de pctō nata.in pctō nutrita.nimis corrupta ab ipa origine.sz mlto ampliꝰ viciata prauo ꝙsuetudie. Hinc ē q iugiter malū machinat. imo nō ē vnuz momentū q decipe nolit.ipa suā ibabitat regionē.aia aūt erul quā pulsare nō cessat.hec est q baculo nr̄o noscdit z manꝰ nr̄as cingulo ligat.grauis lucta et gue piculū aduersus domestico hostē pugnare .q si ocul' viderem⁹ ad quantā maliciā nos mouet:mirū esset toti mūdo q vir saluaret vnꝰ hō O q̄z mltos xpi milites captiuos tradidit in manꝰ diaboli ipa sensualitas Ergo q vult in cel' coronari necesse est vt diabolū z sensualitatē suā vincat.h diaboli issidias superet.insup dei gaz ꝙplozet.sicqz se rōe gubnet ¶ Quarta cā pcti dr effectiua q est ipa bois volūtas Quia dic Aug.q oē peccatū adeo peccatū inq̄tū volūtariū. Cuiꝰ rō est .qa volūtas ipa mouet alias aie potētias Un mgr in .ij. di. xxxiij. dicit. Cā z ordinis primi pcti res bona extitit.qz antepmū pctm nō erat aliqō malū vñ oriret. Cū ei origine habuit aut ex bono aut malo habuit.sz malū añ nō erat. ex bono igit ortū ē. Priꝰ em̄ in angelo ortū est pctm̄.postea in boie.z qd erat angelꝰ nisi bona natura dei q̄uis et mala volūtate ortū sit.sed mala volūtas nō nisi ex bono. g̃ nō nisi in bono malū esse dr.i.in natura bona.maluz em̄ est corruptio vel ꝓuatio boni.vbi autem bonum nō est non potest esse corruptio vel priuatio boni. bonum em̄ minui malum ē. q̄uis q̄tūcunq̄z minuat necesse ē q adhuc aliq̄d remaneat si natura ē. Ideoq̄z in bis ꝛrijs q̄ mala z bona vocant illa dialetici ꝛuz regula deficit q dicūt.nulli rei duo sit' inesse ꝛria.nullū sit' vbi albū ibi et nigrū.z boc q̄si in oibꝰ repit ꝛrijs. Cum aūt bona z mala nullꝰ ambigat contraria esse.nō sit' esse ꝛria pñt.sz mala oino sine bonis z nisi in bonis ee non pñt.z bec ꝛria sit' ita sunt vt nisi bonū essz in q̄ esset malū.ꝓsus nec malum esse potuissz.qz nō mō vbi ꝙsisteret sed vnde oriret corruptio nō haberet.hec ibi. Nec sic dicēdo malū esse bonū in eidemꝰ in illā sentētiā ꝓpherica .Ue q dicitis bonū malū et malū bonū. qa h fm Aug.de reb⁹ intelligit g̃ois malo rigo est ipa volūtas deprauata

¶ Scōm saluatis documētū ex pmiſſis themat. vbis declarem⁹ quō dei clarat iusticia in pcti eterna punitiōe cū dicit. Sup turbā. Multi nāq; q̄si turbe nō intelligūt cur p tpalī z qua delectatōe pcti iusticia dī mīsericordis ad eternā penā ignis sentētiet animā peccatricē. vbi vt dicit Aug. tantā penā sentiet q⁹ si oēs hoies nati ab Adā vsq; ad hodiernū diē. z ād ampli⁹ vsq; ad nouissimū diē nasciturī sunt. z oia gramia q̄ vnq; exorta fuerūt eēnt hoies. z si vnā penā quā patīt ania p vno pctō mortali i inferno sustineret tūc q̄libz psona p sua pte haberet maiorē penā q̄ oia tormēta q̄ oēs sancti martyres. z oēs raptores. z oēs malefici vnq; passi sūt. Et q⁹ hec iuste z eternaliter patiant anie peccatrices. pbemus tripliciter. s.

¶ Primo autoritatib⁹.

¶ Scōo rōnibus.

¶ Tercio silitudinib⁹.

¶ Primo itaq; q⁹ aie iuste cruciēt eternaliter pbem⁹ autoritatib⁹. Dicit enī Ysa. vl. Vermis eor ñ morief z ignis eor nō extinguef. Et saluator Mat. xxv. Ite maledicti i ignē eternū. O ineffabile verbū filij dei viui. O durum verbū pctoribz iuste platuz. O cui de nobis b̄ amar verbū dicef. Ite maledicti. certe cuilibet i pctō mortali decedenti. ¶ Scōo b̄ idem pbem⁹ rōnib⁹. Primo ex pte dei q̄ est eter⁹. mō peccatū fit ꝛ deū eternū. g̃ pena dz eē eterna. q⁹ dr. v. ethico. Pena tanta fm dignitatē in quē fit. Scō a rōne pbem⁹ ex pte volūtatis male. q⁹ mala volūtas reprobor est eterna. g̃ dz esse eterna⁹ pena. ¶ Tercio q̄z eternitatē pene damnator pbem⁹ silitudine. Sicut em̄ venditio mometanea ius possidē dī dat eternū. Sic peccatū p quo venditur eternū bonū z emit pena eterna. O dei eterne nihil est tā chare in mōdo sicut delectatio pcti. p qua vendit eternum regnū celeste z gaudiū ineffabile. insup obligat se emens eterne pene. ¶ Scōo sicut offensio oculor momētanea ppetuā cecitatē opatur. sic momētanea peccati delectatio eternā penam. z quid facit b̄ nisi mala volūtas ergo ipa punit eternaliter. Dic Bef. Quid punit in inferno nisi ꝓpria volūtas. Et Anf. dicit. q⁹ nihil ꝓprie punitur nisi sola volūtas rōnalis. q̄ nō solū punit in se sed etiā in oibus potē tijs sibi subiectis. vñ ipa nullā excusationē rōnabilē pōt habere. licz clamet ad deū de penis dicēs. O altissime deus tu me pdidisti q⁹ sub tali cōstellatione nata sum vt peccatū euitare nullaten⁹ potui. z dicūt angeli z bti. Mētiris. q⁹ nō coacte sed libere peccasti. Alius clamans dicet O deus magne tu me pdidisti. quia tu mihi diuitias z possessiones ac honores in copia dedisti. que inclinauerūt me ad peccandum z euitare nō potui. z dicent illi. Mentiris. quia de illis deo vero ingratus fuisti nec ab eo tenuisti. sz libere cum illis peccasti. Alius clamans dicet. O deus dure me pdidisti quia mihi pauptatē dedisti. z ī ea perij. cui z dicent. Mētiris. quia z dñs noster saluator paup fuit. z sancta virgo mater eius ac sui amici apli. z tamē ideo nō pierunt sed ex volūtate tua peristi. Tūc incipient carmē lugubre imperātes sibi z dicentes anie ad corp⁹ O maledicti pedes vos duxistis ad peccatū. O maledicte manus vos scristis hec. O maledictū os tu bibisti ad ebrietatē z ego damnabor eternaliter. cui illi dicent. O maledicta volūtas nōne nobiscum vt voluisti viristi ergo rogemus dñm ihm vt eruat nos a tali morte eterna. Amē.

Dominica septima post penthe.

Dñica septima post penthe.
Sermo. lxxxix.

OMnis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet z ī ignē mittet Matth. vij. c. z in p̄senti euāgelio Dec eīm terribilia verba loq̄bat pīs̄lim⁹ saluator ad corda pct̄ōz vt ex his intelligerent boni opis fructū z euaderēt inferni intolerabile supplicīū. vbi ania z nostraz redēptor xp̄s in p̄senti euāgelio triplicē arborē distinguit vicz.

¶ Primā fructū bonū facientē.
¶ Scōam fructū malū facientē.
¶ Tercīā in sterilitate p̄manētē.

Primā saluator arborē distinguit fructū bonū facientē. de q̄ dicit Chrisf. super Matth. q̄ sicut de ramis nascunt gēme de gēmis flores ō floribz poma Sic de sensibz bone anie nascunt bone cogitatōes q̄ sunt corā deo velut gēme. de bonis cogitatōibz nascunt bone volūtates q̄ sunt corā deo sicut flores o dozifere. de floribz bone volūtatis nascunt bona opa q̄ sunt corā deo sicut poma dulcia. Et dicit ibidē q̄ sepe de arbore etiā bona vent⁹ tēratōis aufert gēmas bōaz cogitationū. aliq̄ quādo flozes bonaz volūtatū. aliq̄n poma bonoz opez. Quid aūt pdest in arbore esse gēmas z flores si nō fructificet. certe modicū vel nihil. Sic qd pdest cogitatio z volūtas bona si nō fructificet ope. ad hoc eīm sum⁹ vocati Joh. xv. Ego ait saluator elegi vos ō mūdo vt eatis z fructū afferatis. Dec eīm arbor xp̄i electa scz homo nō habz radices ad terrā declinātes cui⁹ rami sursuz tendunt q̄ homo grece antropus dicit. i. eversa arbor. quia bō i celo est plantand⁹ si in terra facit fruct⁹ in celo soluz gaudendū est. Dinc Augu. in q̄dam omel. Nemo in celo tibi dicturus est. Pasce fame morientem vl̄ pota sitiētē. q̄ nulli⁹ ibi esuriet aut sitiet zc. Scōam saluator in euāgelio distinguit arborē fructū malū pducē tem. de qua dicit. Attendite a falsis pphetis qui veniunt ad vos i vestimētis ouiū. intrinsecus aūt sunt lupi rapaces. Isti falsi pphete sunt caro mūdus z diabol⁹. Ūn diabol⁹ pheterat ō p̄terito sic suggerens. Multi fuerūt peccatores magni z ñ facti sūt sancti sicut Dauid. Paul⁹. Petr⁹ zc. quare ergo tibi nō licz hoc modicū facere respectu illoz. Item caro pheterat de futuro dicēs. vt homo in carnalibz delicijs z voluptatibz delectetur. z postea quādo abhorrebit tunc agat pniam. Tercī⁹ vero falsus pphet⁹ mūd⁹ pheterat de pūti di. Ista mūdialia sunt chara p̄ciosa z valde diligēda z sollicite q̄rēda. p q̄bus sic honorant hoies. Isti pphete sunt falsi et a fructibz eoz cognoscunt. Caz caro pducit fructū corruptiuū. Dinc apl⁹. Quē ergo fructum habuistis in illis in quibz nūc erubescitis. mūdus pducit fructum inflatiuū. diabolus vero fructū interpretatiuū Gal. v. Qui talia agunt regnum dei nō consequunt. Sed vt dicit apl⁹. Fructus spūs est pax gaudium zc. Tercīā saluator in euangelio distinguit arborem in sterilitate p̄manentē que solum pducit quedā folia virentia quibz vtunt homines tanq̄ fructibz quia sic videntur eis. tales sunt su. qbi quibus folia virentia dīnatus vident dulcis fructus quē oīnes appetunt. vj. thopico. Oīnes appetūt honorez. De tali fructu ō Esa. x. Ulsitabo sup fructū magnificī cordis Et saluator exp̄ssius dicit illam visitationem cuz ait. Pis arbor que nō facit fructum bonū excidet z in ignē mittetur zc. Ūn ex p̄senti euāgelio tres no-

temus articulos vtiles saluti.s.

¶ Primo pene inferni eternitatē.ibi arbor q̄ nō facit fructū excidet.

¶ Scōo pene inferni acerbitatē. ibi. z in ignē mittet.

¶ Tercio pene euasionis possibilitatē.ibi.q̄ facit volūtatē patris mei.

¶ Primꝰ dixi q̄ articulus erit de pene inferni eternitate.quia dicit saluator q̄ oīs arbor que nō facit fructum excidetur. Excisio aūt dicit p̄uationē a radice.vt eī dicit in postp̄dicamētis. De p̄uatiōe nō est regressus ad habitū. Et illa arbor q̄ de hoc mūdo excidetur z ī ignē mittetur eternaliter ibi eremabit. Juxta illud Eccī.xj. Si ceciderit lignū ad austrū aut ad aquilonē. ī quocūq; loco ceciderit ibi erit.qō pbare possumꝰ triplr.s.

¶ Primo magnis rōnib⁹.

¶ Scōo veris auctoritatib⁹.

¶ Tercio manifestis reuelatōib⁹.

¶ Primo inquā eternitatē pene inferni pbemus p̄pter incredulos z obstinatos magnis rōnibus specialiter septem rōnibus scz.rōne pfectionis.rōne suppletionis.rōne administrationis.rōne offensionis.rōne male volitionis.rōne obligatōis.rōne iocundationis. ¶ Primo eternitatē pene inferni pbemus rōne pfectionis.quia sicut in deo est sūma misēdia ita est et sūma iusticia. Sicut igit deus ex sua summa misēdia electis ordiauit eternum gaudium in cēlo empyreo in q̄ nō est aliquod malum. sed inestimabile imo oīe bonum. Ita ex sua summa iusticia ordinare debuit aliquez locuz reprobis inferni.in quo est eternum malū. Et sicut eternum gaudium nō est in hoc seculo beatorum. nec etiam pena eterna hic reperitur.sed restat vt vita bonoꝝ z eterna mors malorum sit in alia vita. Quod p̄firmat saluator Math.xxv. Ibunt hī in supplicium eternum. iusti aūt in vitam eternam: Scōo pbemus eternitatez pene rōne suppletionis. Nam defectꝰ requirit supplementū. sed hic deficit iusticie plenitudo quia multi sceleratissimi z bonoꝝ cōculcatores nō puniunt hic. Ad summā aūt iusticiā dei p̄tinet vt quod hic in foro misēdie defuit iusticie in foro iusticie suppleatur p eternam penā.quia iusticia est reddere vnicuiq; q̄ suum est. Dei enim vniuerse vie misēdia z veritas. Via nāq; p̄sens est via misēdie in qua terra plena est dei misēdia quia ad modicam p̄nitentiā z penitentiā eternaz penam relaxat z eternam p̄mittit vitam.sed in futuro erit foꝝ iusticie vbi nihil remittetur de mortali peccato. Sicut em̄ videmus q̄ in diuersis regnis z nūdinis diuersimode p eodez furto puniunt fures in vno foro.p̄o quo furto fustigant.in alio p eodem suspendunt. Sic est de peccatoribus Hic em̄ in via misēdie leui fuste amaricantur.in via iusticie eterna morte suspendunt. p̄s. Cum accepero tempus ego iusticias iudicabo. Q̄ vos peccatores nolite contēnere dei misericordiā hic.quia in futuro nō poteritis euadere eternam penam: Tercio eternitatē pene inferni pbemus rōne administratōnis.deus est iustus iudex.z de hoc sancti sūme laudāt ip̄m dicentes. Justus es dñe z rectum iudicium tuū. Isti vero tui z nostri inimici innocentes oppꝛesserunt te contempserūt. p̄cepta tua violauerunt. reatum pene coram te eternū deum portauerunt. nunquid nō vindicabis in tuo eterno regno. Certe vindicabis.quia dicitur Job.xxiij. Anime vulneratoꝝ clamabūt z deꝰ inultū abire nō patit. Nec autē dei vltio rādin

Dominica septima post penthe.

ipas vindicabit cremādo q̄diu ma/ teria cōbustibilis manebit. sed mala volūtas in inferno remanebit q̄ ē pa bulū ignis. In pctō nāq; mortali q̄n/ q; sūt sc; act⁹. delectatio. macula. pra ua volūtas. z reatus. i. obligatio ad penā eternā. Prima duo cito trāseūt. s; reliqua tria eternaliť remanebūt. p pter q̄ etnaliť cruciabūť. Vñ Piero. Ignis ille tādiu succendiť q̄diu habz materiā q̄ vorar flāma pascať. Quar to eternitatē pene. pbem⁹ rōne offensi onis. Vñ pena tāto maior est q̄nto p/ sona ꝑ quaz fit offensa est dignior. vt dicit. v. ethico. Pena tarať fm digni tatē in quē fit sicut ea dē iniuriosa ver/ ba si q̄s dicat cōciui q̄ dño. illa eadez verba maiori pena puniunť q̄ra re/ gē vel dūm plata ꝓpter dignitatē ei⁹. Sic iniuria facta p peccatū mortale deo q̄ est infinite ptātis dignitať bo/ nitatis puniet eterna pena. vñ Deut. xxv. Pro mēsura delicti erit z plaga ꝓ mod⁹. Quinto pena inferni erit eter na rōne volitōis. Vñ malis in h mū/ do sic placet pcti delectatio q̄ nūq̄ vel lent carere ea si sp viuere possent. s; q; cū fine viuūt ió cū fine peccāt. de⁹ autē finē nō ꝓsiderat s; illā malā volūtatez q̄ sine fine vult q̄s peccare. ió sine fine debet puniri. Dic Greg. in omel. Ad districti iudicis iusticiā ptinet vt nū/ q̄ careant supplicio. q̄ mens in hac vita nūq̄ voluit carere pctō. Petro pbemus penā inferni eternā rōne ob ligatōis. Vñ de⁹ erq̄ nobis impciabi/ le bonū ex sua bonitate dedit sc; aiaz z corpus. insup fouet suis creaturis ideo obligauit nos ad diligendū euz sup oīa z in eternū ei seruiendū. sed q; homo contēpto deo optimo ꝓ vili et caduca peccati delectatōe nō seruit ei in bonis suis ꝓceptis. ideo iusticia di exigit vt seruiat sue iusticie in penis eternis q̄diu donū dei. i. ania z corp⁹ durabit ꝓ que impugnauit deū ania et corpus post resurrectionē eternaliter durabit. ergo pena erit eterna. Iuxta illud Job. xx. Luet oīa que fecit nec ta mē ꝓsumet. glo. Cui⁹ vita mortua fu/ it in culpa eius mors viuet in pena.

Septimo pena inferni erit eterna rōne iocunditatis. Scti enī videntes diuine sapie dispositionē q̄ bonis de dit infinitū bonū z malis infinitū ma/ lū iocundant de h q̄ nō patiť dedec⁹ culpe sine decore iusticie. ps. Letabit ius tus cū viderit vindictā. Ad decorē em cōitatis ptinet vt fur pendeat in patibulo z iustus epuleť i q̄uio. sic erit in eterna vita. ecce penā patz esse eternā. Secdo penā inferni eternā p bemus veris auctoritatib⁹. Dicit enim Esa. vlť. Vermis eo⁹ nō morietur et ignis eorū nō extinguet Grego. Erit miseris mors sine morte. defect⁹ sine defectu. Hinc Bern. Res mira s; ve ra nec sine tonitruo signi timor. s; au/ dienda ibi mors immortalis defectus indeficiens. Et Apoc. ix. In diebz illis homies querēt mortē z mors fugiet ab eis Aug. Quare in inferno mors queritur z nō inuenit qm̄ quibus in hoc seculo vita offertur z nolūt acci/ pere in inferno q̄runt mortē z nō po/ terunt inuenire. Unde dicit saluator Matb. xxv. Ite maledicti in ignē eter num. O deus me⁹ si tediosum est sta/ re in vna domo viginti annis. certe grauius est in tenebrosо carcere. Vñ oino intolerabile est i igne eterno. Vñ si daretur optio vni anie soluz ꝓter vnicaz iram dānate q̄ tot annis cru ciarеť in igne q̄t sunt herbe. q̄t arbu/ sta. q̄t arene. q̄t ad homi. q̄t stelle. libē/ ter acciper. q; hic aliq̄n licz diu finem haberēt. s; illa nūq̄. q; dicit in ſymbo/ lo. Qui mala egerunt ibunt in ignez.

eternū. O dei mīsericordia ad te clamamus vt ab isto igne nos eripias.

Tercio penā inferni eternā pbemus manifestis reuelatōibꝫ. Narrat ei Bre. in .iij. dial. de q̄dam tinctore qui rome cū esset defunct⁹ et sepultus i ecclesia brī laurentij martyr⁹ iuxta por/tā scī Laurentij. seq̄nti aūt nocte ex sepultura eadē custos audiuit clamārē ardeo ardeo. Cū has diu voces emitteret custos ꝺ eius nūciat vxori. vxo/re ꝺo ad eccl̄iam mittēs volens factum cognoscere. apientesq; hij q̄ missi fuerāt sepulchrū vestimēta q̄dez intacta rep̄pererūt sed corpus nō inuenerūt ac si in sepulchro eodē positū nō fuisset. ex q̄ colligēdū ē cui vltiōi aīa deputata sit cui⁹ z caro ab eccl̄ia p̄iecta fuit.

Negit similit terribile p̄digiū qꝺ contigit i saxonia ciuitate Magdēburg. vbi erat q̄dā scolaris noīe Udo. q̄ cuz esset obtusi ingenij sepe a magistris verberabat. Qui q̄daz die intrās eccl̄iaz brī mauricij q̄ erat eccl̄ia metropolis coram imagine v̄ginis p̄strat⁹ orabat. vt sibi gr̄a lr̄ax infunderet. q̄ obdormi/ens i oratōe apparuit ei beata dei genitrix dicēs. Audiui oratōem tuā z ecce nō solū scie mun⁹ tibi do verūetiam post mortē archiepi q̄ nūc p̄est eccl̄iam p̄n cipis militis mei mauricij tibi ꝓmendo. quā si bene rexeris grādem p̄miū cōsequeris. si aūt male in aīa z corpore morieris. Euigilās iuuenis more solito lectōem repetit. Cūq; ad loq̄ndū os aperuisset cepit oēs ꝓcludere z in omni scientia peritissimus apparere. Stupebant aūt oēs q̄ eum audiebāt dicentes. Nōne iste est Udo q̄ beri v̄berabat vt pecus. et hodie p̄bat esse sūmus pbs. Post biennū archi/episcop⁹ mortuꝰ z ab oībus Udo in archiepm eligit et consecrat. Qui aliq̄n tulum bene viuēs tādē dedit se oī inq̄ namento luxurie. cepit voluptatibus deffuire. facultates eccl̄ie dissipare. et nō feminas seculares tm̄ sz z velatas violare. sicq; facta est vita eius oīmibꝫ odiosa. Cū aūt post multoz annoz̄ curricula nocte quadā cum abbatissa dormiret audiuit vocē terribilē dicentem. Fac finē ludo q; satis lusisti vdo. Dis auditꝫ multū cachinnās ficticiū suspicabat. Seq̄nti nocte vocē sil'em audiuit sed pax curauit. Tercia no/cte post ei⁹ pctm̄ ꝑpetratū iterꝫ illa vox cum ingēti fragore intonuit di. Fac fi/nem ludo q; satis lusisti vdo. Ac ille p timuit z aliq̄ntulū ingemuit sz iteruz recidiuauit. Igit post tres menses canonicus q̄dā nocte in choro scti mauricij p̄seuerās orabat deū q; aut Udonē caput tanq̄z morbidū p̄ interitū ō medio tolleret aut vitā suā in melius mutaret. Et ecce mor vēt⁹ venēs valido oēs lāpades eccl̄ie extinxit. Cūc venerūt duo iuuenes duos cereos gestantes z ad altare p̄cedētes hinc inde iuxta cornu altarꝫ steterūt. Post hos ingressi sunt alij duo quoz vn⁹ tapetiā añ altare strauit. alter v̄o duas cathedras aureas desup collocauit. P⁹ hos q̄dā sol⁹ venit pugil strēnuus tenēs euaginatū gladiū. z stās i medio eccl̄ie fortiter clamauit di. O vos oēs sancti quoz reliq̄e hic habent surgite z venite ad iudiciū. Dis auditꝫ apparuit maxima multitudo z p̄fulgida vsqz sex⁹. q̄ omēs ad chorꝫ ingressi sūt. Cūc apparuerūt. xij. viri gl̄iosi in q̄z medio gradiebat q̄dā sole splēdidioz. z diademate regio decorat⁹. et hij erāt apl̄i z dñs ih̄s xp̄s. quē mox oēs sancti adorauerūt z sup cathedrā sedere fecerūt. Affuit tandē regina celoz cum turba v̄ginū. quā oēs scti honorauerūt. Cui xp̄s mox occurrēs z manum tenēs iuxta se collocauit. Et postremo

Dominica septima post penthe

venit btūs Mauriciꝰ cū suis socijs
vicz ser militū sexcentis sexaginta sex.
qui se pstrātes dixerūt. Equissime iu/
dex z cōditor seculoꝝ da iudiciū. Dis/
dictis surgētes steterūt reuerēter pō/
lātes. Quib⁹ dñs ait. Scio quē q̄ritis
date Udonē archiepm. Cōtinuo qui
dā ex astantib⁹ abierūt z misex Udo/
nem de latere abbatisse trahētes ad/
duxerūt. Quē btūs Mauriciꝰ severi⁹
intuēs dixit. Equisse iudex iudica iu/
ste. iste Udo nō epūs sz lupus. nō pa/
stor sz raptor z deuorator gregis tui.
Iste ē cui dña nr̄a mater tua sciaz do/
nauit. cui bāc eccl̄iā i honorē nois tui
z mei sociorū. pz meoꝝ factaz cōmēda/
uit pdicēs ei pmiū bone vite z meritū
male. Insup ter monitus se corrigere
noluit. z nō solū hanc eccl̄iam. sz z oia
sibi cōmissa dissipauit z spōsas tuas
turpiter violauit. Ergo equissime iu/
dex iudica iuste. Et iudex respiciēs san
ctos dixit. Quid vobis videt. Pugil
mox clamauit di. Reus ē mortis. qō
oēs annuerūt. sz tractabant q̄ morte
mori deberet. Tunc ait dñs. Caput
amittere meruit. qr sine capite vixit.
Quo dicto pugil pcepit Udoni vt cer
uicē tenderet. sicqz decollat⁹ est. z mor
tis illa mlt̄itudo disputit. Canonic⁹
supradict⁹ hec oia nō i somnis sz ocu/
lis corporeis aspiciebat. Tūc lumē in
cripta repiens oēs lāpades reaccen/
dit. z caput Udonis a trunco Udo/
nis longe repit z pauimētū sanguine
madefactum. Tūc exclamās dixit. O
tremendū dei iudiciū qr q̄s diu expe/
ctat durius dānat. Post hec oīs fo
res eccl̄ie fortiter obserauit vt nullus
ingrederet donec solueret. z sic oīes
clerici z ciues viderūt Udonē decolla
tū. Eodē die q̄dā de capellanis Udo/
nis pacta legatiōe cū reuerteret gra/
uat⁹ somno sub arbore se deposuit et
equi frenuz suo brachio alligauit. Et
ecce vidit globū spirituū imūdoꝝ cuz
tubis z tympanis gladijs z fustib⁹ ve
nire. z vni eoꝝ q̄ erat terribilioꝝ soliuz
sub dicta arbore collocauerūt. z sede/
re fecerūt. Hec mora alter cune⁹ ma/
gnus tripudiās clamauit di. Date lo
cū date locū qr ecce pnceps Udo ve/
nit. Et ecce demōes Udonis animaz
ignea cathena ligatā pncipi psentāt.
Quē sathan salutās dixit. Veniſti bñ
pnceps z dilatatoꝝ nr̄i regni. ecce pa/
ti sum⁹ tibi dare eternā dānatōez. Cū
qz Udo taceret sathan astantib⁹ ait.
Fatigat⁹ est iste pnceps iō ꝓsolet. date
ei māducare. Illo igit̄ caput auertēte
ecce ministri diaboli oris ei⁹ bufones z
serpētes violēter ipz esserūt z liquoꝛez
sulphureū infuderūt. Adhuc illo tacē
te sathan pcepit di. Ad balneū princi/
pū tant⁹ pnceps ducat. z p⁹ horā illico
reducat. Et qpe erat pure⁹ oculū ba/
bēs. q̄ amoro flāma vsqz ad celū erū/
pebat. z infelicē aiam Udonis illuc p
cipitauerūt. Et postmodū extraxerūt
totā ignitā in modū ferri. pncipiqz de
tulerūt. Qui subridēs ait. Nōne sua/
ue balneum habuisti o pnceps. Tūc
Udo dānatū se intelligēs cepit blasphe
marez dicere. Maledict⁹ o tu sathan
z ois familia tua z ois suggestio tua.
Maledict⁹ de⁹ q̄ me creauit. Male/
dicta terra q̄ me portauit. Maledicti
pentes q̄ me genuerūt. Maledicta sit
ois creatura q̄ est i celo z i terra. Tūc
oēs demones cū suo pncipe ceperunt
māibz plaudere z dicere. Vere dign⁹ ē
iste nobiscū manere. qr optime scit no
strū canticū. Mittat q̄ ad pncipales
scolās dānatoꝝ vt sentiat z discat z non
ereat in secla seculoꝝ. Vir vba finie/
rat sathan. z mox oēs in eū irruētes i
baratrū imerserūt cū tāto fragore ac
si totū celū z terra ad inuicē congtes

renť. Hoc vídēs capellanꝰ timuit ve/ bemēter. Tūc sathan digito ostēdens eū dixit. Videte ne effugiat ille. vt sīc fautoꝛ culpe fuit sic fiāt ꝛ ptceps pe/ ne. Quo dicto cū demones vellēt euz capere ꝛ ipe conaret fugere repēte euigi lat. Sicqz equꝰ territꝰ tādiu bincinde saliebat secū donec bꝛachiū a iūctura solueret. Qui tandē difficulter equuz ascendens venit ꝛ Udonē moꝛtuū vi dens. visionē cūctis enarrauit. osten dens in argumētū bꝛachiū euulsum atcíues cadauer Udonis ꝓcul ab vr be in paludē iactauerūt. quē demões cū plausibꝫ exceperunt. ꝛ habitatoꝛes vaꝛijs teꝛꝛoꝛibꝫ molestare ceperunt. Tandē ꝓsilio inito illā maledictā gle bam extrahētes cōbusserūt ꝛ in fluui um eiꝰ puluerē ꝓiecerunt. Mira res. moꝛ oēs pisces aquā reliḡrūt. donec leranijs ꝛ ieiunijs deū ppꝫs placauit ꝛ vir post decēniū redierūt. Mō igit ḡcū qz eps in eccl'ia ꝑdicta eligit tpe cō secratōis sanguis Udonis ꝓ pauimē tū oñdit ne sibi silr ꝓtingat. sic viuat dicūt. Hec facta sūt anno dñi nona/ gēteſimo inpante Ottone tercio. O supbe si scires quō ꝓfuderis. O gulo/ se si cogitares q̄diu esuries. O auare si crederes q̄liter cruciaberꝭ eternaliť certe ꝓauū tuū opus ꝛ ꝯ dei volūta/ tē dimitteres ꝛ bona ageres. qz intole rabilis est pena ꝛ intermiabilis in in ferno. Cōtremisce igit tu q̄ in soꝛdibꝰ pctōꝝ iaces ꝛ sup te irā magni dei ꝓ/ uocas qz indicibilis ē infernalis flā/ ma. nō ei ocioſe tātas penas passus ē saluatoꝛ mūdi altissimꝰ dei filiꝰ xps sz vt tantas penas sui sanguis effusiōe extingueret oib⁹ q̄ euadere volūt. Un Diero. ad Palmachiū. In putamꝰ frēs q̄ iocādo ꝑdicēt scīi ridēdo loq̄ť apli. xps infantiliť cōminet. sz ioci nō sunt vbi supplicia intercidūt si iocan do passi sunt credanť ꝛ iocādo locutť. Hec ille. Utile eīm ꝓsiliū nūc credēdo declinare pene eternitatē q̄z expiendo sentire qz ꝓculdubio sic momētanea dimēbꝛatio ꝓpetuā facit ꝓuationē. et sicut momētanea ē ꝑcio possessiōis ꝓ/ petuū ius possidendi causat. sic qui ꝓ moꝛtale pctīm emūt infernū sp possi/ debūt ¶ Scōs articulꝰ erit de pe ne inferni acerbitate qz ꝺr in euange/ lio. ꝛ in ignē mittet. Hoie aūt ignis ꝓ pter actiualitatē suā intelligit oīs pe na tā sensus q̄z dāni. vt dic Tho. i. iiij. ꝛ Math. xxv. Ite maledicti in ignem eternū. Ad presens eni notem⁹ soluz acerbitatē penarum illaꝝ q̄bus dam nati in inferno affligūtur in quinq; sensibꝫ. ſ.

¶ Primo in visu.
¶ Scdo in auditu.
¶ Tercio in odoꝛatu.
¶ Quarto in gustu.
¶ Quinto in tactu.

¶ Primo dico q̄ dānati in visu affligū tur acerbissime triplici afflictōe. Pri mo affligent afflictōe tenebꝛositatis. Scdo terribilitatꝭ. Tercio lachrymo sitatꝭ. Primo affligent pena tenebꝛo sitatꝭ qz nūq̄z videbūt lumē delectabi le. Un ps. Introibit in ꝓgenies p̄m suoꝝ ꝛ in eternū nō videbit lumē. Et Job. xxxviij. Auferet ab ipijs lux sua. Hinc etiā Math. xxij. Mittite eum in tenebꝛas exteꝛiozes. Sz dī. quō sūt ibi tenebꝛe cum sit ibi ignis. an dam nati nihil videbunt i inferno. Respō/ det Rychar. in. iiij. di. l. ar. v. q. j. q̄ in inferno sunt lux ꝛ tenebꝛe fm qō spe/ cat ad miseriā damnatoꝝ. licz enim infernus quantū est ex se sit locus te/ nebꝛosus eo q̄ est sub terra nec potest ibi lucere sol luna ꝛ stelle. Item ignis ibi nō lucet quia nō potest ibi esse nisi ignis turbidꝰ ꝛ fumosus eo q̄ fumꝰ

Dominica septima post penthe.

inde egredi nūq̄ pt. Tñ ex diuina di/ spēsatione est ibi aliq̄d lumis q̄ntum sufficit videre illa q̄ aiam z corp⁹ toz̄q̄ re possunt. Tñ Greg. ix. moral. Qua/ uis ingt ignis ifernalis nō luceat ad ꝓsolationē. lucet tñ ad aliq̄d vt dāna/ ti videāt vñ magʒ torqueant. O acer/ ba visio vbi videbit pater filiū eterna liter cruciari z mater filiā z vir vroz̄. z frater fratrē. amic⁹ amicū z inimicū Tñ ps. Pctōr videbit scz q̄ punietur ipe z sui. z irascet. dentib⁹ suis fremet z tabescet. Scōo dānati affligent i vi su acerbitate terribilitatis. Nā in illa obscuritate videbunt terribiles figu/ras z imagines demonū qui eis ma/ximū timoz̄ incutient. quoz aspect⁹ null⁹ in hac vita sufferre posset q̄zdiu diceret vnū pater noster. sed stati mo reret. Refert Greg. in. iiij. dyalo. terri bile exemplū. q̄ q̄daz diues vicios⁹ venit ad extremā hoz̄ z vidit coz̄ se stare teterrimos demōes quoz aspe/ctum nullo mō sufferre poterat. Si vertebatur ad q̄etem aderant. si ad alium aderant itez̄. z cepit clamare z dicere. Inducias vsq̄ mane induci/as vsq̄ mane. sed nō sunt date indu/cie. q̄nimo statim vt de tabernaculo carnis aīa euulsa est. iuit ad tartara. Tercio dānati affligent acerbitate la chrymositat̄ quia vani oculi q̄ hic il/licitis infixi fuerunt ibi flere nō cessa/bunt Matth. xxij. Ibi erit fletus z stri dor dentium. Sed di. vtrum dānati flebunt oculo corpali. Rñdet Rych. in. iiij. di. l. ar. v. q. ij. q̄ in inferno erit fletus corpalis. In fletu aūt duo sūt scz lachrymaꝝ resolutio. z hoc nō erit post diem iudicij. quia cessante motu celi nulla tunc generatio vel alteratō fiet. Nam si ibi lachrymarēt damnati vnus homo plus lachrymaꝝ emitte ret q̄ est aqua maris ꝓpter eternitatē pene. Scōo in fletu est capitis z ocu/lor̄ turbatio. z hic fletus erit post iu/dicij z tant⁹ erit hic dolor q̄ etiā stri/dorē dentiū ifert ducit. Tñ Greg. Ejicie/tur reprobi in tenebras exteriores vt illic dentes strideāt q̄ hic de edacitate gaudebāt. Nam etiā Cyrill⁹ refert de trāsitu scti Piero. de quodā mortuo suscitato. q̄ ꝓtinue flebat. Cui⁹ causaʒ cū q̄reret ipe Cyrillus. rñdit Si mei fletus causam q̄ris. timoz̄ penaꝝ est. deū em̄ iustū iudicez nō dubito. noli igit̄ mirari si ego fleo. sz potius mi/rare cur peccatores nō flent. q̄ q̄tidie peccant z coz̄ iusto iudice stare oppe/bit. Tñ in vitaspatrū legit̄ q̄ congre/gati sunt frēs ad abbatē Arsenū z ro/gauerūt vt diceret verbū edificatōis. Qui fleuit dī. Producāt oculi nostri lachrymas z cōburant coz̄da nostra hic ne comburant̄ in futuro. z sic oēs fleuerunt. Scōo dānati punient̄ in auditu. Audient em̄ tria valde dura vicz terribilē strepitū. horribilē luctuʒ z horribile imperiū. Primo audi ent terribilē strepitū z rumoz̄ cū hor/ribilib⁹ vocib⁹ ac si tot⁹ mūd⁹ cōbure/retur. nec auditū est aliq̄n tonitruuʒ tam grande q̄ sic boies terrere potu erit sicut erit ille clamoz̄ z strepitus. Scōo damnati audient horribilē lu ctum vlulatū z gemitū. q̄ dicit salua toz̄ Lu. vj. Ue vobis diuitib⁹ q̄ h̄ ba/betis ꝓsolationē vestrā quia ploxabi tis z flebitis. nullū ibi audient cantā tem. sed maledicētes diabolū suū do/minū. deū gloriosuʒ. pentes. scōs. ce/lum z terrā. solem. lunā z̄c. Apoc. xvj. Blasphemauerūt deū celi. Nam dic̄ Tho. ij. ij. q. xiij. q̄ post resurrectionē dānatis erit vocalis blasphemia. sic̄ in sanctis vocalis dei laus. O de⁹ pijs sime q̄ amare est talē cantionē audi/re vbi misericors xp̄s blasphemabit.

z eius pia mater. Tercio dānati audient horribile imꝓperiū. nam sepe demones faciūt imꝓperia ꝓtra dānatos cū sono forte aliq̄ horribili dicentes tibi z nobis lucip. qz p tuam suggestionē electi sum⁹ de altissimo celo z recluſi in hanc penā. Ve vobis dānati quia acq̄euistis ꝓsilijs nostris. ecce adest tps retributōis vestre. Unde Esa. xvj. ōr. Ululabit moab ad moab z moab ois ululabit. moab scz demones. Nā maiores ululabūt saltē spiritualiē. z ceteri rndebūt ꝓtra eos. Itez imꝓperāt dānati nunc deo qz creauit eos. nūc pentibꝫ qz genuerūt. nūc creaturis q̄bus male vsi sunt. nūc demonibus q̄bus ꝓsenserūt. Juxta illō Zach. xij. Plangent terra familie z familie seorsum. nā familia supboꝝ seorsuz. z familia auaroꝝ. itez seorsuz. z familia luxuriosoꝝ seorsum. O quātus ibi erit dissonꝰ q̄dam infra q̄dam supꝑ di. Ve nobis qz nati sumꝰ ve nobis qz ꝓ modica delectatiōe pdidimꝰ vitam zē. Tercio dānati puniunt in olphatu fetoris acerbitate. Fetor aūt intolerabilis causat er trib⁹. Primo a ferenti loco. Dicit enī Jobes nyder in declaratōe decimi p̄cepti. q̄ post iudiciū infernꝰ replebit imūdicijs spurcicijs z sterq̄linijs z penosis abominationib⁹. q̄s peccatū fecit ex elemētis generari. Et fit iō quia boies in hoc mūdo florum z fructuū odoribus abusi sunt. Cōsidera nūc quāta esset pena si quis vsq̄ ad oc'os imergeret ad cloacam stercoribꝫ plenaz. Unī Apoc. xvj. Pena eoꝝ in stagno ardenti z igne z sulphure z ascendet fetor eius. Scōo fetor causat a ferenti fumo. Dicit enī Henricus de hassia sup Beñ. Quis inquit dicere pōt abominatiōnē infernaliū sulphureaꝝ flāmaꝝ z fetorē earum que si exirent infernū corrūperēt totum elementoꝝ globū. Unde Esa. v. Erit ꝓ suaui odore fetor. Tercio fetor causat a ferenti corpe. quia nunq̄z in hac vita fetidius cadauer visuz est sicut erunt corpa dānatoꝝ. vt dicit Albertus magnꝰ li. de mliere forti. Non fiet fetor ex corruptiōis exalatione qz nō putrescūt ibi corpa. sed ex ignobilitate. Unī Esa. xxxiij. De cadaueribus eoꝝ ascendet fetor. Quarto damnati puniunt in gustu. z ꝑ triplicē. Primo ꝓ famē z sitiz quia talis ibi erit fames q̄ si totū mūdū deglutiret nō satiaret. z talis sitis q̄ si totū mare bibere non sufficeret. z tñ nunq̄z dabit ei gutta aque. vt patz de diuite Lu. xvj. Unde saluator Lu. vj. Ve vobis q̄ saturati estis qz esurietis. Nā ex famis penuria irascunt z comedēt linguas suas. vt ōr Apoc. xvj. Comederūt linguas suas p̄ doloribꝫ. z insup vnꝰ alium mordebit Esa. ix. Unusq̄sq̄z carnem brachij sui vorabit. tūc libēter comederēt bufones z serpētes q̄ nūc abominant cibos paupeꝝ. Nec aūt famis tunc includet intra eoꝝ ossa eternalit. Jō ōr Treñ. iij. Pellis nra q̄si cliban⁹ exusta a facie tēpestatū famis Et Job. xviij. Attenuet fame robur eꝰ z inedia inuadet costas eiꝰ. Tūc ei intelligēt gulosi q̄d sit ieiunij. Potꝰ aūt eorum erit teste ps. Ignis grando nix glacies spūs procellarū ps calicis eorū Et ōr ps. qz plures erunt potꝰ. Dicit enī Deut. xxxij. q̄ fel draconū vinū eorum z venenū aspidū insanabile. Secūdo puniunt ꝓ amaritudis degustatiōnē Nā dic Ecclesiastici. iij. q̄ deꝰ gustū brōrum in patria satiabit ꝓ cuiusdam humidi dulcoris degustatiōnē. Sic incōtrariū potest dici q̄ i gustu damnatorum erit q̄dam humidū amarissimū eos cruciās. Tercio puniūt ꝓ diuersoꝝ torrētiū potatiōnē. Nā fm

Dominica septima post pẽthe-

poetas in inferno sunt q̃nq; torrẽtes. scz stix. acheron. letbe. coccitus z flege/ton. de qb; si nõ materialr tñ fm hoz ꝓprietates potabũt. Stix eñ odiũ in terp̃tat de quo post q̃ dãnati biberint mor suauem deũ xp̃m dñm v̈ginem mariã. oẽs angelos z sctos ac selpos eternaliter odire incipiũt. Vñ Hugo de sctõ victore. Qui cũ odio dei õ hac vita discedit sub eodẽ odio in eternuz tabescit. Pcõs torrens acheron. i. tristẽ. quẽ q̃cũq; sumpserit mor eternaz tristiciã sentiet in corde q nunq; ridere nũq; ꝙsolari põt etiã si duceret i celũ. Tercꝰ torrẽs est letbe. i. obliuio. q̃ cũq; de isto biberit obliuiscit stati dei bonitatẽ z miscõiaz z suã delectatõem in ẽ mũdo. Quartꝰ torrẽs coccitꝰ. i. luctus. qz post q̃ qs de isto biberit statiz incõsalibiliter lugere incipiet. Quintus torrens vocat flegeton. i. ardẽs. quia mox ardere sine intermissiõe incipiet q̃ de isto sũpserit. O superbi O auari O luxuriosi zc. potꝰ vester i inferno nisi penituerit erit amarissimꝰ. ¶ Quinto damnati affligent in tactu. qz i nullo eoz mẽbro erit sanitas. Nã i tactu babebũt multiplicẽ penã. Prio eorum corpa erũt turpissima vt dic Anf. lib. de similitudiby. q̃libet eoz erit sceno z oi cadauere fetidioz z oi fuligine turpioz. Vnde Esa. xxx. Faces cõbuste vultꝰ eoz. z Treno. iiij. Denigrata est facies tua sup carbones. Scõo erit in corpoziby eoz põderositas. Dicit ei Anf. vbi. s. q impiꝰ in iferno tãto penarũ puniet põdere vt nec pedẽ nec manũ nec aliqs mẽbz corpis possit mouere Sed quõ in die iudicij in magna procella ibi ceciderit eternaliter sic manebit siue sup caput siue sup pedes. siue sup latꝰ. iuxta illõ Ecci. xj. Lignũ si ceciderit ad austz siue ad aq̃lonẽ zc. O q̃tꝰ dolor tũc erit eternaliter. Si eñ ifirmꝰ hic. xx. annis se vertere etiã in lecto nõ posset magna essz amaritudo. sz quid erit ibi eternaliter vbi nõ in lecto sz igne Tercio erit cruciatꝰ in qualibz pte corpis et talr vt si qs tãgeret caput aut pedem dãnati cũ festuca plꝰ lederet q̃s si in p̃senti vita vulneraret cuz gladio. O dolor imẽsus. O cruciatus infinitꝰ q̃s te euadere poterit. ve bene penitẽs

¶ p. Tercꝰ articulꝰ erit de penalitatis possibilitate. qz dicit saluator in euãgelio. Qui inq̃t facit volũtatem p̃tis mei q̃ in celis ẽ ipe intrabit in regnũ celoz. Volũtas aũt dei p̃tis nob innotescit in decẽ p̃ceptis. q̃ q̃cũq; obseruauerit fide bona decẽ p̃cepta euadz bas inferni pẽas. qz trãsibit ad vitaz eternã. iuxta illõ Matb. xix. Si vis ad vitã igredi serua mãdata. et sic nullus alꝰ euadet etiã si sit xp̃ianꝰ. qz nõ ois q̃ dicit mihi dñe dñe intrabit i regnum celoz. sz ter dz dicere. i. corde ore z opere p̃bet se xp̃ianũ z fuũ xp̃i Quid igit erit de violatiby dei p̃cepta. q̃d de periurij. q̃d de blasfemiis. q̃d de falsꝰ iudiciby. q̃d de p̃curatoziby. quid de raptoziby. q̃d de paupez oppressoziby. quid de meretriciby. quid õ luxuriosꝰ. q̃d de ebriosis. quid de symoniacꝭ. sodomitꝭ. adulteris vsurarijs. incãtatoziby. malꝭ dñis. malis subditꝭ. malꝭ clericꝭ. malꝭ religiosis. malꝭ pastoribꝰ nisi fuerit corde ore z opere diuina p̃cepta z suã regulã. heu infelices heu miseri oẽs cũ diabolo eternaliter dãnabũt. heu dãnabũt. heu dãnabũt p modica delectatõe. p pua suauitate mõi emũt eternũ supplicium z vẽdũt vitã sine fine btãz. Aug. de fide ad petz. Firmissime tene nõ oñs q̃ extra ecclias catholicã baptizant accepturos esse vitã eternã sz eos q̃ pcepto baptismate recte viuũt. i. abstinẽt se a vicijs z ꝙcupiscentijs carnis. regnũ eñ celoz sic hereticis et infideles atq; scismaticis nõ babebunt

sic catholici crimiosi possidere nō po/terūt. Nō confirmat beā. Piero in epla ad filiā mauricij di. Si scōz cupis habere cōsortiū a malicie z neqtie cogita/tu pect⁹ emūda. nemo te circūueniat nemo te fmōe seducat. nō nisi sctōs z simplices z innocētes z pueros celestis aula suscipit. nullū apud deū malicia habz locū. ab oīmi malicia z dolo mū dū necesse est esse q̄ cupit regre cū xpo. Haude igit tu arboz alta q̄ recte viuis būiliē z deuote p̄cepta implēdo. qa tu trāsplantaberis ī celesti paradiso. Quo nos p̄ducat christ⁹ iesus ī arboze crucis p nob pie mortu⁹. q̄ cū p̄re zc.

De cadē dñica septima p⁹ pāth.

Sermo xc

OMnis arboz q̄ nō facit fructū bonū excidetur z in ignē mittet. Mat. vij c. z in euāgelio. Verba sunt filij ✠gis marie vniuersal⁹ oīmib⁹ loqntis et dicētis. Qis arboz sine psonax acceptōe que nō facit fructū sine alicui⁹ excusatione. excidet sine euasiōe. z in ignem mittet cum oīmi afflictōe. ¶ Q. Ubi tria notemus. scz

¶ Primū arboris significatōem

¶ Scōm arboris fructificatiōem

¶ Tercū similitudinis verificatōnem

Primū nanq; notem⁹ arboris significationē. Per arborē eīm christ⁹ filius dei viui significauit hoiem. Vñ i greco hō dicit antropos. i. plāta vl arbor uersa. Nō igit assimilat arbori spūalit cui⁹ radices sunt affectōes z cogitationes q̄bus figit siue in celo sursū siue in terra deorsum. humor est deuotio. stips intentio. cortex conuersatio. rami ✠crures z porrēctic. folia z flores opinio fructus opa. terra in q̄ debet plantari dicit esse celū. iuxta illud p̄s. Plātat⁹ in domo dñi in atriis dom⁹ dei nr̄i. Et itez. Et erit tanq̄ lignū q̄ plantatū est sec⁹ decursus aquax. i. fluēta gr̄tiax z scripturax debz hec arboz p̄mo plantari vt irrigeta a bo patre. q̄ dicit xp̄s Matb. xv. Qis plātatio quā nō plātauit pater me⁹ celestis eradicabit.

Scōm notem⁹ arboris fructificationē. Sicut eīm q̄dā arbores sunt q̄ nō faciūt fructū vt vlm⁹ z alie arbores silueſtres q̄ sūt ad ignē apte z significāt ociosos q̄ nihil boni faciūt. De tali infructuosa arboze dr̄ Lu. xiij. Succide eā vt q̄d etiā terrā occupat. Quedā vero faciūt fructū sed nō aptū vsui hūano sz porcino. vt q̄r⁹. rales sūt filij bulius secli in comessatōib⁹ ebrietatib⁹ et voluptatibus viuētes. Quedā vo faciūt fructū bonū. de quib⁹ p̄s. Fructū suū dabit in tpe suo. Nā quidā faciūt fructum sed non suum. sic hypocrite. quidam faciūt suum sed nō in tēpore suo. sicut qui añ tpus volūt fructificare. id ē in initio p̄uersiōis sue dum adhuc nō habent firmā radicē. Et hij p̄sumunt cōtra legis p̄cepta arare in p̄mogenito bouis z asini. et ouis tōdere p̄mogenita festinantes. ¶ Tercio notemus similitudinis verificatiōez. Nam Manichei et his ✠bis christi dicebant animā bonam nō posse fieri malam nec ecōuerso. Quē errorem reprobat Augustinus dicens. Non enim dicit saluator q̄ bona arbor nō possit fieri mala. sed dicit q̄ bona arbor nō potest facere fructus malos z ecōuerso. Quod infallibiliter verū est conditionaliter. scz q̄diu arbor. id est voluntas bona est non potest fructū facere malos. sicut q̄diu nix est non potest calefacere. sed potest fieri q̄ nix fiat aqua. et tunc potest calefacere. Sic similiter est de voluntate bona: que potest fieri mala. Ad cui⁹ bōitatē

Dominica septima post pēthe.

vt dicit Tho. in .ij. di. xlviij. ar. ij. duo reqrunt. s. intentio z electio vt voluntas velit bonū et ꝓter bonū. z ad hoc eligat debitū mediū. alioqn excideꝫ et in ignē mittet talis arbor. In qbꝰ quidem vbis tria insinuant salutis nostre documenta gra xpi declarāda. scz

¶ Primū peccati nocumentū. ibi. omis arbor que non facit zc.

¶ Scōm inestimabile dānuz. ibi. ex

¶ Terciū intolerabile tor (cidet zc. mentum. ibi. z in ignem mittet.

¶ Primū documentū dixi ex p̄missis thematis vbis declarādū peccati nocumentū. z b̄ a cōsimili sensu: cum dicit. Omis arbor que nō facit fructum bonū. i. facit fructū malū. i. amarū peccatū. Vñ peccatū vltra illa que dicta sunt in alio modo tria nocumenta causat. scilicet

¶ Primo naturā vulnerat

¶ Secūdo decorem maculat

¶ Tercio hereditate spoliat

¶ Primū peccati nocumentū est q̄ naturā vulnerat. sicut patz Lu. x. in figura. Dō quidam descēdebat ab hierusalē in hiericho z incidit in latrones q̄ etiā despoliauerūt eum. z plagis ꝓpositis abierūt eo semiuiuo relicto. Naz sm san. Tho. ꝑma scōe. q. lxxv. ar. iij Quatuor sunt potētie anie que p̄ñt eē subiecta virtutū que sunt vulnerate. Prīa est intellectꝰ seu rō in q̄ est p̄udētia q̄ est vulnerata ignorātia. iuxta illud Sopho. j. Ambulabūt vt ceci q̄ dño peccauerūt. Glo. q̄ pdiderunt lumen vtutū et pctis vixerūt ambulabūt vt ceci nō inuenientes locū penitentie z misericordie. Scōa potētia aie est volūtas in q̄ est iusticia q̄ vulnerata ē malicia in affectu. ꝑ quā deꝰ hoiem pulcre ꝓditum delere voluit. Gen. vj. Videns igit deꝰ q̄ multa malicia hoim esset in tra z cūcta cogitatio cordis eēt intēta ad malū oi tpe. delebo inqt homine. Tercia potētia aie est ꝯcupiscibil' in q̄ est tpantia. que vulnerata est appetitu illicito iuxta illō Gal'. v. Caro ꝯcupiscit aduersus spm et spūs aduersus carnē. Quarta potētia aie est irascibil'. in q̄ est fortitudo que vulnerata est impotētia seu infirmitate. Nā ad peccādū sumus ꝓni z fortes. sz ad bene opandū infirmi z debiles. iuxta illud Michee. j. Infirmata est in bonis que habitat in Maroth. glo. Infirmata est in vtutib; q̄ habitat i amaritudinib; pctoꝝ. Jam siqdem nō est sanitas in carne nra. nō pax in ossib;. z nō est facultas eūdi aie ad te dñe deꝰ nisi tua gra adiuueris eā. Sana igit dñe eam z sanabit'. qz tu es dñs deus eiꝰ. z ideo magna misericordia tua dñe sup nos quam in ira ꝓtinere nō poteris. ¶ Secūdo quoq; peccatū mortale nocet. quia decorē maculat. Sicut enī res corpalis suam pulchritudinē habet duplici ratōe. scz ratōe debite ꝓportionis corpalis qñ corpus habet debitā dispositōem z formā. Secōo ratione coloris z refulgētie lucis. sic anima duplicē decorē habz. Unū naturalē industriā q̄ in suis actib; dirigit. aliū diuini lumis gram qua in actib; interioribus perficit Unde sicut corporis macula fit ꝓprie quādo corpus decorum ex contactu alicuius rei pdit suū nitorem. Sic metaphorice ania maculatur ex cōtactu alicuius rei per inordinatū amorem Unde Eccli. xlvij. Dedisti maculā in gloria tua. Nam in lege veteri sub figura quadrupler macula prohibebat. scilicz in domo. in veste. in oblatione. in offerēte. Primo inquam macula prohibebat in domo. Leuitici. xiij. Per quam maculam peccatum in familia designatur j. Regum. iij. dicit q̄ ꝓpt̄ b̄ pctm̄ hely

sacerdos q̄ nō plene cōrexit filios fractis ceruicib⁹ est punit⁹ z mortu⁹. De q̄ mac'a dr̄ Eccl. xiij. Qui tetigerit pice coinq̄nabit ab ea. z q̄ ꝓmūicauerit superbo induet superbiā. qz tota familia corrūpit p prauā cōsuetudinē. Secū do p maculā in veste mac'a pcī infamie designat. de q̄ Jude. j. Odientes illam q̄ carnal' est mac'atā tunicā. Et Nūeri. xxxv. Nō polluatis trā habitatōis. i. corpus vestr̄. qō polluit maritme pctō luxurie. Tercio p maculā in oblatiōe pctī in ope designāt. de q̄ Job xxj. Si manib⁹ meis adhesit mac'a. q. d. Fm glo. q si aliqñ illicita cogitauit puenire illa vsq; ad opa nō ꝓmisit. Quarto p maculā in offerēte pctī in intentōe seu cogitatōe designat. De q̄ dicit saluator Matb. xv. De corde exeunt cogitatōes male. homicidia adulteria fornicatōes. furta. falsa testimonia. blasfemie. hec sūt q̄ inq̄nāt hoiez Ad cui⁹ clariorē intelligētiā nota quiq; documēta. Primū ē q̄ res viles z inferiores vtute ea⁹ nō maculāt aiaz q̄ in natura est superior z nobilior eis. Si cut radi⁹ solis nō maculat p ꝓtactuz corpor⁹ fetido⁹. sz aia coinq̄nat seipaz p inordinatū amorē. qa amor ꝓūgit aiam rei amate. z ex b aia mac'atur. qa ꝑ ordinē rōnis z diuie leg⁹ amauit Un Osee. ix. Facti sūt abominabiles sic ea q̄ dilexerūt. Vnde Aug. Si trā diligis terra es. si celū celū. si deū de⁹. nō q̄dē p essentiā sz p pticipatōem. Secū dū documētū est q̄ rō vl' intellect⁹ nō maculat ex ꝓsideratōe quarūcūq; rer⁹ viliū sed magis ꝓficit. maculat vo si i ordinate diligat qz amor rer⁹ ꝓiungit volūtati. vñ intelligere pctī nō ē pec catū sz amare pctī est. Tercū documētū ē q̄ macula aie nō ē sil'is vmbre qz trāseūte obstaclo corpis nō remanet vmbra. sed remoto actu pctī adhuc remanet macula i aia. ideo dicit Josue. xxiij. Usq; in ꝑsentē die mac'a bul⁹ sceleris in nobis ꝓmanet. Quartū documentū est q̄ postq̄ hō peccauerit discedendo ab ordie rōis vl' diuine legis nō statim redit ad illū statum in q̄ pri⁹ fuerat aia sed req̄rit alias mot⁹ ꝓri⁹ volūtatis ꝑmo motui. scz tristicie z trītōis de ꝑmo motu delectatiōis. Sicut si aliquis distaret p aliquē motū ab aliq̄ nō statim fit ꝓpinqui⁹ cessante motu sed oportz q̄ ꝓpinquet p ꝓriū motū. Quintū documentū est q̄ sic vnū pctī causat vnā maculā ita diuersa pctā diuersas. z tanto abominabiliores q̄nto pctā fuerit ꝓtrariora. hec Tho. j. ij. q. lxxxvj. O aia saluāda intuere te z vide te si dei etni imaginē in tua aia mac'asti et reformā. O de⁹ me⁹ q̄t sunt nūc b ꝑsentes q̄z aie sunt deo z angel' ac btis aboīabiles. et tñ nec intuent̄ se. O aie decepte hec vba audiūt q̄si in somnis nihil curādo de suo ꝓnicioso statu. O deus etne ecce ꝓperāt ad etnū ignē z rident. gaudent z epulāt. cur b. qz tu scis domine mi q̄ nō credūt tibi z mihi dicēti Tercū pctī nocumentū est qz hereditate spoliat. Nā p pctī mortale aia ꝓuat bonis gr̄ie. ad quā nisi penituerit nō admitt̄. z bonis gr̄e. insup spoliat oīb⁹ virtutib⁹ z gratijs. Si ei tot bona opa q̄s haberet et vtutes q̄t padisus babz nobiles arbores flores herbas z radices. Jrē quot celū stellas quot mare guttas hec oia p vnū solū mortale pctī pdit. sic q̄ nūq̄z habebit aliq̄s bonū in celo p eis nisi p pniam recupauerit. iurta illud Ezc. xviij. Si auerterit se iust⁹ a iusticia sua z fecerit iniq̄tatē nūq̄d viuet. oēs iusticie ei⁹ q̄s fecerat nō erūt in mēoria. Secū dū salutis documentū declarāduz est ꝑmissis thematis vbis insinuat pctī i

Dominica septima post pẽthe-

estimabile damnũ.cũ dicit.excidet de vita p̃senti.de eccl̃ia militãte z de triũphãte.ideo triplex ẽ dãnosa occisio per peccatum.scilicz

¶ Pria nature p diuisiõz aie a corpe.

¶ Scõa gr̃e p exclusionez a gratuito

¶ Tercia gl̃ie p sepatõez (adiutore deo saluatore

¶ Prima dãnosa excisio p pctm̃ dicit q̃ est nature p diuisiõez aie a corpore. qõ fit p mortẽ.qz fm Arest.li.õ pomo z morte. Moꝛs nihil aliud ẽ q̃z recessus aie a corpe.tũc em̃ pdet tpalẽ substantiã.amittet tps merẽdi vitã etn̄ã. derelinq̃t amicos fratres filios vxorẽ Dinc p̃s. Ne timueris cũ diues factꝰ fuerit hõ.qm̃ cũ interierit non sumet hec oia secũ.neq descẽdet cũ eo gloria eius. Idem. Relinquẽt alijs diuitias suas. Dinc etiã Arest.ait. Separi ab amicis z p̃suetis miserabile est .O q̃z miserabile et amaꝛ relinq̃re ea p̃ q̃ pdidit animam suaz z deũ suũ. O q̃z triste est relinq̃re filios frẽs vxoꝛez zc. quos plꝰ dilexit q̃z deũ.et ñ habere ad q̃d ire ad futurũ seculũ nisi ad penaz. De hac excisione dicit saluatoꝛ Lu.xiij hanc similitudinẽ. Arborẽ ficꝰ habebat q̃ dam plãtatã in vinea sua.z vẽit q̃rens fructũ i illa z nõ inuenit. Dixit aũt ad cultoꝛẽ vinee. Ecce iã anni tres sũt exq̃ venio q̃rens fructũ i ficulnea hac z ñ inuenio.succide g̃ eã vt q̃d etiã terram occupat. Rñdens dixit illi Dñe dimitte illã z b anno vsq̃dũ fodiã circa illã. z mittam stercoꝛa.et siq̃dez fecerit fructũ.sinaũt in futuro succides illaz. De hac etiã succisiõe dicebat Jobes Lu. xiij. Jã securis ad radicẽ arboꝛz posita est. Facite g̃ dignos fructꝰ pnie. Jam ramũ tuũ succiderũt.s.filios.z truncũ puta p̃em. ¶ Scõa arboris p peccatũ succisio est gr̃e p exclusionẽ a gratuito dei adiutoꝛio que est dãnosioꝛ q̃z succisio p naturalẽ mortẽ.qz hic aia mortis ibi vo corpus Et sicut i corpe mortuo non remanet aliq̃s decoꝛ z viuacitas ad lucrãdũ.sic in aia p peccatũ a dei gr̃ia succisa.qz si mõasterũ edificet aut se castiget deo nõ placẽt.iuxta illõ.j.ad Choꝛ.xiij. Si distribuero oẽs facultates meas in cibos paupeꝛ.caritatem aũt nõ habeã nihil mihi pdest. Si tradidero corpus meũ ita vt ardeã caritatem aũt zc. De tali arboꝛe dic̃ Gre.i ome. Nec habet aliq̃d viriditatis ramꝰ boni op̃is si nõ manet i radice dilectionis.z saluatoꝛ. Arboꝛ mala fructus malos facit. Cuiꝰ q̃dem excisio figurat Dañ.iiij.vbi habet.z sunt vba nabuchodonosoꝛ. Videbã z ecce arboꝛ i medio terre et latitudo eiꝰ nimia.magna arboꝛ et fortis .z pceritas eiꝰ contingens celũ.aspectꝰ illiꝰ erat vsq̃ ad ẽ minos vniuerse terre.folia eiꝰ pulcerrima.z fructꝰ eiꝰ nimiꝰ.z esca vniuersoꝛ in ea.subter eã habitabãt animalia z bestie.et in ramis eiꝰ p̃ uolabãt volucres celi.z ex ea vescebat oĩs caro.z ecce vigil z sctũs de celo descẽdit z elamauit fortit̃. Succidite arboꝛẽ z frangite ramos eiꝰ.excutite folia eiꝰ z dispdite fructus eiꝰ.z fugiãt bestie z volucres de ramis eiꝰ. Verũtn̄ germẽ radicũ eius in tra sinite .z cũ feris sit pps eiꝰ.coꝛ fere deꝛ ei. septẽ tpa mutẽt sup eũ donec cognoscãt viuetes qm̃ dñat excelsus in regno hoim Ista igitur arboꝛ alta hõ intelligit̃ gratiosus est enim p sciam pulcra sunt folia vba doctrie fructus vniuersoꝛ in eo p bona exempla.bestie.i.vita voluptuosa subter eũ sed volucres.i.dociles siue contẽplantes in ramis. Qui cũ se delectauerit p superbiam tũc vigil .i.xps facit succidere a statu gr̃e.z sic dispgũt vtutes.germen tn̄ in terra dimittit.qz habz aptitudinem cõuertendi ad gr̃am. coꝛ im-

mutaꝝ de bono in malū. z tunc ꝺr̃ babere cor̃ bestie. Dicq; septē tpa mutabunt sup eū. i. eternaliter in pcō pmanebit nisi cognouerit altissimū suum creatorē p humiliatē. V Tercia arboris succisio p peccatū est glie p separationem a saluatore. z hec̄ dānosissima. Ps̄ Chrys. sup Mat. Due sunt pene eternales. excidi z in ignē mitti. mlti gehennā horrēt. ego aūt casum glorie mlto maiorē fore aio. etern̄ decez milia multo melꝰ esset fulmia sustinere ꝙ xpi facie auersam in iudicio nō videre z ab ipa separari. Idem in q̄dā sermone. Excludi a bonis eēnis z alienū effici ab his q̄ pparata sunt sctis tātū cruciatū z tantū dolorē infert vt si nulla pena extrinsecus rorq̄ret hec sola sufficeret. Sic em̄ separabunt a scis oīb⁹ za pia vgine maria et a statu penitē rie z miscōie q̄ nunq̄ eis coniūgi pūt nec penitere nec miscōiaz inuēire. vñ si beata vgo cū oīb⁹ angel' z sanct' vs̄ q̄s ad nouissimū diē supplicaret xp̄s eā nullaten⁹ exaudiret. z ꝟ ꝓpter duas causas. Prima est. qz dānati extra terminū gr̄e et miscordie sunt. ira q̄ nulla gr̄a pōt ad eos pringere. dicēte dño Malachie. j. Iste vocabunt termi impietatis z pp̄s cui irat⁹ est dñs vsq; i eternū. z Lu. xvj. Inter nos z vos. i. inter electos z dānatos chaos magnuz firmatū est. vt hij q̄ volūt hinc trāsire ad vos nō possint neq; inde huc trāsmeare. Secūda causa est qz de⁹ q̄ est ei⁹ ipa veritas firmissimū iuramētū prestitit sup hoc tam in veteri q̄ noua lege. De veteri lege habet Hieremi. xv. Dixit dñs. si steterit moyses z samuel coram me nō est aīa mea ad populū istū. eieci eos a facie mea. Ergo dic̄ dñs oīb⁹ electis tam in celo q̄ in terra existentib⁹ illud Hiere. xliij. Noli orare ꝓ populo isto. qz nō exaudiam te. Item in noua lege dicit xp̄s filius dei vi ui Mat. v. Amē dico vobis non recedent inde donec reddāt nouissimū q̄drāte. Ideo nō habētib⁹ reddere dicet xp̄s illud Mat. xxv. Item maledicti i ignē eternū q̄ ꝓparat⁹ est diabolo z angel' eius. vbi nullū suffragiū prodesse poterit eis. Quia dicit Aug. Si scirē patrem meū in inferno nō plus orarem ꝓ eo q̄z ꝓ diabolo. O de⁹ pyssime quātum damnū facit vilissimū peccatuz. qō separat a te deo dulci creatore. a beata genitrice z oīb⁹ bonis. z tū infelices homines rotis viribus laborāt vt libere possint peccare. O maledicta peccati delectatio. O fatua hominū intētio nōne melius esset mori q̄z peccatis inq̄nari z a tātis bonis separari. Unde septem sunt cōsideratiōes faciēde in q̄b⁹ oīa alia cōprehēdunt ꝓ q̄b⁹ nō debet hō mortaliter peccare. Attende diligēter z fige in corde tuū stabiliter. Pria cōsideratio est mūdi stat⁹. Secūda rei vitalis. Tercia creature sensibilis. Quarta fame et vite hominis. Quinta vniuerse cōmunitatis. Sexta pene infernalis. Septima et vltia oīm possibilitatis. Pria ḡ cōsideratio erit mūdi stat⁹ scz corporaliū. q̄ sūt elemēta. stelle celi. sol et luna. aurū. lapides pciosi. z alia q̄ habent purū esse. Nam celi animā non habent nec sensuz vt dicunt theologi sup. ij. di. xxiij. licz Auicēna. ix. metaphisice mentiat⁹ q̄ celū sit magnū aial. Habēt ḡ celi puz esse q̄s de⁹ nobiliter fecit i immēsitate pulcritudie z ordie. Primo deus statū mūdi corporaliū fecit in immēsitate nobilissimū adeo q̄ nemo vnq̄z mensurare potuit. cuius exemplū habetur in legenda scti Andree de diabolo q̄ venerat ad ep̄z i forma iuuēc'le qū sc̄us Andreas dixit q̄ sol⁹ ille demō q̄ sedebat i mēsa epi mē iurauerat q̄nta est distātia a celo vsq;

Dominica septima post pēthe.

ad terrā. ideo Eccl. j. 82. Altitudinē celi latitudinē terre et pfundū maris qs dimēsus est. deinde oia supradicta sūt pulcerrime facta. terra eīm ē vilioz omniū elementoz. z tm̄ de ea generat aurū argentū zc. flozes arboz̄ pulcre zc Deinde fm ordinē sūt facta oia ita q̄ infima est terra. supza quā est aq̄ post ea aer deinde ignis zc. Nā natura sp nobiliora supza ordinauit. z ita ascēdēdo vsq; ad celū empyreū vbi sunt angeli z btē aie. et sp vnū excedit alīō i decuplo. Sed si oia ista puta totā terraz oē aurz et argentū z cū oibus suis geminib⁹ aquā cū piscib⁹. aera cū volucrib⁹. celū cū sideribus tibi darent ideo vt vnū pctm̄ mortale ppetrares. vl' si oia hec habuisses z pdidisses z cū vno mortali pctō recuperare posses nunqd peccatū ꝓmitteres. O aia sanguīe xpi lota dico tibi q̄ si mille milies mōdos hīe posses cū vno pctō mortli nllo mō ōberes facere ob amorē tui creatoz̄. cū rō ē. qz melius ē ptēnere creaturā q̄z creatorē. peccādo eīm creatoz ptēnit. qz dicit Aug. q̄ peccare est sprzeto incōmutabili bono rebus cōmutabilib⁹ adherere ¶ Scōa deniqz cōsideratio ē rei vitalis q̄ habēt esse z viuere q̄ sūt nobiliores antedict̄. Dicit eīm Aug. vij. de ciui. dei q̄ herbe z plāte q̄ habent aiam vegetatiuā sūt nobiliores his q̄ nō habēt. adeo q̄ pl⁹ valet ram⁹ vni⁹ arboris vel vna herba vrtice q̄z totū ad naturē pciositatē q̄z totū auz mōdi. verūtn̄ q̄ntū ad hoim necessitatē nūc pl⁹ ponderat aurū. Sicut licz mus pciosioz̄ nature sit q̄z panis tm̄ melius est hīe panem in domo ꝓpē vtilitatē q̄z mures Un̄ si daret tibi optio vt si mortaliter velis peccare. puta inebriari. luxuriari piurare zc. oēs silue arbores plāte herbe tibi darent. aut oia ista possideres z nisi peccares amitteres nūqd peccare velis. O dilecta aia noli p his oib⁹ peccare qz ibis ad eternū incendiū vbi te ista iuuare nō poterūt ¶ Tercia cōsideratio ē creature sensibil'. vt sūt aialia irrōnabilia. boues vicz oues equi asini fere bestie q̄ fm naturā sunt pciosiozes q̄z aur̄ argentū arboz̄es herbe zc. Sed nunqd p oib⁹ brutis velis peccare vt tibi dent. vel si haberes nec amitteres. certe nō deberes nō debe/res. sed respectu offēse dei oia arbitrari vt stercora. O insensata filioz̄ hominū stulticia. qz p duob⁹ bobus interdū p vno. et heu qñqz p vna oue capr̄ vel cane nō tm̄ pjurant sed boies vulnerāt z occidūt. ¶ Quarta ꝓsideratio est vite bois z fame. Dicit eīm Frācisc⁹ marōis q̄ fama pl⁹ est q̄z diuitie mūdi imo pl⁹ q̄z vita corpal'. Q̄z pone q̄ nisi cōmittas pctm̄ mortale ōbeas occidi tu pr̄ tu⁹ mater fratres et oīs pentela. aut nisi cōmitteres pctm̄ mortale incurreres cū tota pentela criminosam infamiā. aut si pctm̄ ppetrares recuperares sanitatē qua victur⁹ esses vsq; ad finē mūdi noli peccare. iterū dico noli p his oib⁹ peccare ne pdas optimū tuū creatorē z redemptorē xpm̄ q̄ait. Qui nō odit pr̄em suū z mr̄em z uxorem z filios z frēs et sozores. adhuc aūt z aiam suā non pōt me⁹ esse discipul⁹. Ideo dicit Aug. Melius ē deo dilecto mori q̄z eo offenso viuere. z christ⁹ Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus aiam aūt nō pnt occidere. ¶ Quinta ꝓsideratio est vniuersi cōitatis ciuitatū regnoz̄. puincia z̄. z ponamus q̄ totū hoc regnum imo tota xpianitas ab infidelib⁹ esset destruenda z fides xpi delēda. mlieres z virgines violāde. boies occidendi nisi ꝓmitteres peccatū mortale. et tūc oēs infideles cū pctō tuo ad fidē conuerteres. O aia dei viui imago pciosa q̄z margari

ta nolí peccare.p tanto bono obtinendo.qz dicit apl's. Nõ sunt faciẽda mala vt veniãt bona. Et xps Math.xvj. Quid.pdest hoi si mũdũ vniuersũz lucref anie vo sue detrimẽtũ patiaf.aut quã dabit hõ cõmutationẽ.p aia sua. Pterta ꝓsideratio est pene infernal'. vt nisi peccares mortaliẽ eternaliter deberes ĩ inferno torqri. peccãdo vo euadere. Dico tibi q nũq̃ ꝓpf hõ deberes peccare. qz dicit Inf. Si hinc cernerẽ pcti pudorẽ illinc inferni horrorez z necessario deberẽ vni ĩmergi. Nallẽ innocẽs gehẽnã intrare q̃z sor de pollut' celestia regna tenere. Secunda ꝓsideratio ẽ oĩm possibilitatis ptma vt totũ vniuersũz possis vno pctõ cõseruare. qõ nisi peccares deberet annihilari. O q̃ntũ dãnũ esset tot angelos tot scõs. z btãm ẽginẽ. solẽ. lunã. terrã. aquã. ignẽ. z hũanitatẽ xpi annihilari. Sz certe.p borz oĩm ꝓseruatione nõ deberes mortaliẽ peccare. O igit infelices aie peccatrices. O dei vestri ꝓptrices cur.p modica delectatõne peccatis ꝓtra deũ vestrũ. Tercio in pmissis thematis vbis insinuat intolerabile inferni tormẽtũ cũ dr. In ignẽ mittet.q est eternus. acerbissimus. intolerabilis. a quo nos eripiat xps filius dei viui zc. Amen.

Dñica octaua post penthe.

Sermo.xcj.

Homo quidaz erat diues q habebat villicũ z b diffamat' ẽ apud illũ q̃si dissipasset bona illius Lu.xvj z in euãgelio. Verba sunt redẽptoris hoim iesu bñdicti peccatores terrẽtia. O In qbus silitudiarie tria insinuauit peccatoribus discẽda.s.

Primo suũ bñficiũ in officij assignatõe

Scõo bois viciũ in rem dñi dilapidatione.

Tercio bonis studiũ in futurorũ ordinatione.

Primo cũ saluator insinuauit suum bñficiũ boibus gratis impẽsum. Ipe est hõ ille diues in q̃ sunt abscondite oẽs thesauri sapie z sciẽtie. q habz villicũ. i. quẽlibet boiez sup bona sua ꝓstitutũ. Est ei villic' ꝓxie custos ville. sz hic accipit' p dispẽsatore. vñ dicit Hõ q̃dam. i. de' p nobis hũanatus. erat diues. qz glia z diuitie in domo ei'. habet villicũ. i. dispẽsatorẽ cui tradidit bona ad dispẽsandũ. hic hõ xps triplicẽ hz villicũ. vicz. In spũalib' prelatũ. In temporalib' pncipẽ. In vtriq̃z quẽlibet xpianũ. Quilibet ei hõ est villicus dei. cui triplex villa cõmittit' gubernãda. q̃z fruct' prudẽter dz dispẽsare. Prima villa ẽ mũd' iste cui' fructus sunt bona tpalia q̃ qlibet videat ne putrefieri ꝑmittat. sz ad sui dñi mẽsam z seruis ei' admistret. i. psonis ecclesiastic' z paupib'. Scõa villa ẽ corpus ꝓxiũ cui' fruct' sunt sanitas. fortitudo. pulchritudo zc. q oĩs ad dñi honorẽ sunt dispẽsandi. Tercia villa est ania q̃ a prauis cogitatõib' est custodiẽda. cui' fruct' sunt intẽtio. volũtas. rõ. sapia. iustitia zc. q oĩs ad honorẽ dñi sunt dispensandi fideliter.

Secũdo saluator in pnti pabola insinuat bois viciũ in rem dñi sui dilapidatõe di. Dic diffamat' est apud illum q̃si dissipasset bona illius. quia bona nostra dei sũt autoritate. sz nostra sunt vtilitate. nulli em̃ sic dat temporalia bona q̃n sibi reseruet sp dñiũ ergo q̃nto plus de tempalib' q̃s dicit esse suũ tanto plꝰ mentit'. Dec aũt bonorz dñi dissipatio tripliciter ꝓtingit fieri. Primo cũ quis declinat a veritate. Scõo cum q̃s declinat a pietate Tercio cũ quis declinat a supmi bo-

ni incõmutabilitate. Primo inquaz dissipat qs bona dñi cũ declinat a veritate in corde autore aut ope, s. aliꝫ credẽdo q̃z deberet, aut aliẽ loq̃ndo q̃z in corde bz, aut aliter faciẽdo q̃z teneꝫ. De qbꝫ dr Osee. iiij. Nõ est veritas dei i terra. Dz fm illõ Esa. liij. Unusq̃sq̃z i viã suã declinauit. Via aũt hois ex se est mẽdaciũ. ps. Dis hõ mendax. De cũdo hõ dissipat dñi sui bona cũ declinat a pietate z miscõia. p qbꝫ sunt infames apud ptũ dñm deũ. De qbꝫ Osee. iiij. Nõ est miscõia in terra. z b ꝓpẽ duo. s. ꝓpẽ cupiditatẽ z pdigalitatẽ. Nã mlti auari recludũt bona dño rũ suoz in terra Hiere. vj. A maiore vsq̃z ad mínorẽ oĩs studẽt auaricie. Aliꝫ aũt nõ sunt misericordes qz pdigaliter expendũt bona dñi in ebrietatibꝫ. comessatõibꝫ. histrionibꝫ zc. q̃ est q̃dam dissipatio. z tales inutiles seruí sunt mlti. De qbꝫ ps. Oẽs declinauerũt sil̃ inutiles facti sũt. Tercio hõ dissipat bona dñi sui cũ declinat a supremi boni incõmutabilitate. i. a deo p diuersa vicia. Nam fm magnũ Albertũ sup ps. Pctõres declinant fm oẽs casus q̃si grãmatice loq̃ndo. Qui dã declinãt in ntõ cũ in mũdo cupiũt sugbe noiari Gen. xj. Celebremꝰ no/mẽ nr̃m añ q̃z diuidamur i terra. Aliꝫ declinãt in gtõ p luxuriã. sic senes iniqui Dañ. xiij. declinauerũt oculos suos vt nõ videãt celũ. Aliꝫ in dtõ p usurã vel symoniã dãdo pecuniã. Aliꝫ in actõ p detractionẽ. Aliꝫ in vocatiuo p adulationẽ. Aliꝫ in ablatiuo p rapinã Et sic nõ est q̃ faciat bonũ zc. ¶ Tercio saluator insinuat hois studiũ in futuroz ordinatõe dñi ait villicꝰ intra se. i. in sua cogitatõe. qd faciã qz dñs meꝰ aufert a me villicationẽ p̃dictaz villarũ scz rez corpis z anie. Sepe eñ cogitãtes de ꝑuatõe mortis inducunt ad verã pniam. scio qd faciã. qz p opã miscõie mifícoz dei recõciliabit. z sic ꝓmẽdat xps talẽ nõ de iniustícia sed de prudẽtia qua puidet qs saluti sue. Et sic optime dic saluator. Hõ qdã erat diues zc. Et q̃ qdem euãgelio tria capiam⁹ vtilia saluti nr̃e documẽta. s.

¶ Primo villici diffamationẽ. ibi. Hic diffamat⁹ ẽ apud illũ.

¶ Scõo dñi examinationẽ. ibi. qd hec audio de te redde rõnẽ.

¶ Tercio xpi cõsultationẽ. ibi. facite vobis amicos de mãmona iniq̃tatis.

¶ Primũ salutare documẽtum q̃ capẽ possum⁹ ex euãgelio est villici diffamatio qz dr q̃ ille villicꝰ ꝓpẽ rez dñi sui dissipationẽ fuerat accusat⁹ apud dñm suũ. p quẽ vt dicim⁹ intelligitur hõ infructuose vtens rebꝫ z bonis sibi ꝓcessis siue tpalibꝫ. siue corpalibꝫ. siue spũalibꝫ. Diffamãt aũt pctõrẽ apd dñm ꝓpter sua pcã specialiẽ sep. s.

¶ Primo creatura z copia

¶ Scõo facti euidentia.

¶ Tercio demonũ malicia.

¶ Quarto sctõz testimonia.

¶ Quinto angelo z agmia.

¶ Sexto ꝓpria conscia.

¶ Primo pctõrẽ dixi qõ diffamat seu accusat apud dñm suum creatura z copia. Nã creature qbus pctõr abusus est q̃ in subsidiũ seruitiũ diuini fuerũt create accusabũt pctõrẽ. Un Bre. Si q̃ris qs te accusabit dico q⁹ ros⁹ mundus. qz offenso creatore offendit ois creatura. Nã sol dicet illa lingua quã habet. O creator hoim tu me creasti z dedisti mihi lucẽ vt illuminaré terram. Iste aũt peccator circa lucẽ mã multa scelera cõmisit. g iudica eum z condẽna. Sil̃r aer quo abusus ẽ clamabit ꝓtra peccatorẽ. Et terra quam calcauit cuiꝰ fructꝰ delicioseꝫ sumpsit

discernere ppl'm suū. Itez celi clamabunt ꝓtra peccatorē Job.xx. Revelabūt celi iniq̄tatē eius z terra cōsurget aduersus eū z aptum erit germē domus ei⁹ in die furoris dñi. ¶ Scōo ac cusabit peccatorē facti cuidētia. Nam cū oia opa eius nota erūt iudici xp̄o liq̄ mala opa trāsierint actu manent cū reatu z currūt post ip̄m Apoc.xiij. Opa em̄ illoꝝ sequunt illos. Bern. Opa illorū bonoꝝ sequunt illos. sed opa maloꝝ psequunt eos. fiet em̄ peccatori sicut furi q̄n in manib⁹ ei⁹ furū inuenit. q̄ erit sufficiēs testimonium ꝓtra ip̄m. ps. Cognoscet dñs iudiciū faciens in opib⁹ manuū suaruꝫ comp̄hensus est pctōr. Et Bern. dicit cūc loquēcia sil'r pctā dicēt. Opa tua sumus tu nos egisti. nō te deseremꝰ sed tecū ad iudiciū pgemꝰ. O pctōr q̄ nūc rīdēdo ppetras tūc fiendo audies eorum clamorē. z q̄ erubesc' ꝓferi ip̄a nō erubescent ꝓtra te loq̄. O q̄ beati quoꝝ remisse sunt iniq̄tates z quorū tecta sunt pctā. s. in ꝓfessione. ¶ Tercio accusat peccatorē demonū malicia q̄ eis pctā psuaserūt z corā q̄bus ppetrarūt. z q̄ oēs peccati enormitates z circūstantias scp̄serūt. pura locū. cp̄s. p. sonā causaꝫ modū z̄c. Un Aug. Ista bunt oēs ante tribunal xp̄i vt referat vnusq̄sq; vt gessit in corpe sive bonuꝫ sive malū. Presto erit diabol⁹ z recitabunt verba pfessiōis nostre z obiicient nobis in facie quicq̄d fecim⁹ in qua die peccauim⁹ z in quo loco. Et de hoc btūs Bern. pulchre loquit' di. Tūc dicet diabol⁹. Equissime iudex iudica istum esse meū ob culpaꝫ qui noluit esse tuus p gratiā Tuus p naturā meus p maliciā. mihi obediens tibi inobediens. O miseri peccatores tunc cognoscetis q̄ horribilibus demonib⁹ obedistis. Nam luciper dis famabit suphos di. Equissime iudex isti supbi nō merent regnum celoruꝫ quia ego inde p supbiam cecidi z tu sententiā tulisti. vt nullus ascēdat ad sedez supbientiū in celo nisi qui se humiliauerit in terra Luc. xiij. Qui se humiliauerit exaltabit. sed isti supbi erunt zc. Et mamon diffamabit auaros zc. ¶ Quarto diffamabunt peccatorem villicum sanctoꝝ testimonia. quos hic deriserunt vel oppresserunt Un Bern. Venient venient ante tribunal christi allegatio dura. clamor pupillorum z viduarū quarū vixere stipendijs nec diluere peccata. De q̄bus dñs dicit Luc. xviij. Deus nō faciet vindictam electorū suorum clamātium ad se die ac nocte. z patientiam habebit in illis. Dico vobis quia cito faciet vindictam illoruꝫ. Insuper de celo clamabunt sancti cōtra peccatores quoruꝫ festa violauerunt. nomina gīurauerūt. vota eis facta fregerunt. loca inhonorauerūt Un Apoc. vj. Clamant sancti vsqz quo dñe sanctus z verus nō vindicas z iudicas sanguinem nostrū de his qui habitant in terra z dictum est eis. Adhuc sustinete modicum temp⁹ donec impleatur numerus fratrū vestroꝝ. ¶ De hoc terribile exēpluꝫ narrat Vincenti⁹ in speculo morali li. ij. pte ij. di. xiij. q⁹ in theutonia quidam archidyaconus ambiens episcopatum suo episcopo insidiabatur viro bono z seni. quomō eum occideret. Et cum consueuisset dictus episcopus venire ad matutinas z p̄uenire alios ad salutandum virginez beatam intrabat p quandaꝫ portam veterem. De nocte collocauit archidyaconus lapidem super dictam portam. Et veniens episcopus vt consueuerat. et aperiens portam lapide cadente ex

Dominica octaua post penthe.

cerebrat ꝛ morit. Igit archidyacon⁹ cū multo labore obtinet ep̄atū. Lūq; ꝓfirmat⁹ gauderet ꝛ faceret ꝓuiuium receptōis sue. q̄dā ꝑceps seruiēs ei i mēsa coꝝ eo fleris genib⁹. subito rapitur añ tribunal sūmi iudicis ꝛ vidit v̄ginē Mariā cū mltitudie sctoꝝ ꝛ angeloꝝ. adducētē dictū ep̄m portātem cerebrū suū in manib⁹ suis. ꝛ dixit beata v̄go. Fili adhuc recente sanguie ꝛ vulneribꝫ ꝛ cerebro hui⁹ mei militis. cui⁹ hec sunt vulnera ꝟ sanguis ꝟ cerebrū ꝛ ille crudelis ꝛ pditoꝝ homicida gaudet obtinuisse pōtificalē ei⁹ dignitatē. Rñdit dñs. Quē mittā ꝛ quis ibit ꝓ nobis. Tūc btā virgo ait. Ecce hic est seruitor⁹ su⁹ Cui dñs p̄cepit sub pena mortis vt citet dñm suū pemptorie vt cito veniat coꝝ eo de tā nephādo crimie respōsur⁹. Qui statim rediens turbat⁹ ifremuit tremuitqꝫ ꝛ cultellū quē tenebat ad seruiendū ꝓiecit amarissime flens. rogat⁹ ab oibus et etiā ab ep̄o vt causam pandat. Quibꝫ relatis ep̄s subita morte mortu⁹ ē coram oib⁹ statim. ¶ Quinto diffamāte dissipantē villicū coꝝ dño angeloꝝq; agmia quoꝝ ꝓsilia ꝓtēpserunt intercessiones ꝛ misteria puipēderūt ꝛ eis ad bonū aduuātib⁹ ꝛ a malo retrahēntib⁹ sponte ꝛ ex malicia ꝓpria peccauerunt. Ut Job. x. ōz. Instauras testes tuos ꝫ me. Docetiā ptz ꝑ exemplū in vita patrū. q; cū Eulogi⁹ heremita venisset in ciuitatē ad vēdenduz copbinos nec inueniret hospitiū i ciuitate collegit se in q̄dam angulo iuxta viā ꝛ orabat. Facta nocte venit q̄dam ad eū cum laterna q̄rens q̄d ibi ageret. Qō ab eo audiens cū hylarita te ducit ad suū hospitiū largiter ei necessaria dans. Qui admirās ei⁹ cbaritatē interrogat de arte. Rñdit se ēe latomū. i. lapicidā. ꝛ q; lucrū suū diuide ret in tres ptes. De vna ip̄e ꝛ familia viuebat. Scdam i oblatōes ꝛ elemosynas dabat. Terciā in hospitalitate religioso ꝝ viroꝝ reseruabat. Heremita rogat deū vt ei pecuniā mltiplicet. Mittit angel⁹ di. q; fozsitan meli⁹ ēet ei sic viuere q̄z diuitias hre. Ꝟz heremita nō acq̄escens. Tādē q̄rit angel⁹ si vellet fideiubere ꝓ eo q; datis diuitijs bñ vteret. Heremita igit fideiubet. Cū aūt mane lathom⁹ iuisset ad quēdā murū antiquū diruendū. iuenit caueā plenā aureis denarijs. fugit cū auro constātinopolim ꝛ cū muneribꝫ acq̄rit gr̄az imperatoris. ꝛ fit baiulus ei⁹. Et postq̄z dñs terre est facto⁹ oppr̄imebat pauꝑes terre. Rapit heremita ad iudiciū ꝛ clamāt ꝛ q̄runt ꝓtra eū angeli de dicto lathomo ꝛ de ei⁹ malicijs. Dicit iudex vt ꝓ eo fideiussoz rñderet. Qui cū nō posset ꝓpositus ad pedes v̄ginis gl̄iose. q̄ ꝓbauit obtinuit vt heremita mittat ꝓstantinopolim ad eū reuocādū. Qui vadēs ꝛ mltoties attēptans ei loq̄ ꝛ se ingerens. reuerberat a seruis q̄si ad mortē. ꝛ sic reuertit tristis ad cellam. Qui iter ꝛapt⁹ vt ꝓpus ꝛ audiuit accusationes angeloꝝ. sz btā v̄go ip̄etrat vt liberet a fideiussiōe. Interiz mozit imperatoz ꝛ ali⁹ instituit. Qui cū vellet capere dictū baiulum fugit pauꝑ effect⁹ redit ad officiū ꝓsuetū. pniam agens de suis malis. Cū aūt dict⁹ heremita iter ꝛ venisset ad ciuitatē ꝛ i angulo oraret. venit lathom⁹ cū laterna ꝛ recepit eū vt ꝓpus. de q̄ heremita gr̄as agens deo ꝛ rem gestā ei reuelauit ꝛē. ¶ Sexto diffamat petōrē coꝝ dño ꝓpria vitalici ꝓscia. q; liber cōscie tūc apiet. in q̄ ꝓscripta sunt oia acta hois. ꝛ sic hō se ipm nō ꝑt negare dicēdo. Ego nō sum ego. sic nec ꝓsciam. Jō ōz. Ro. ij. Testimoniū reddēte eis cōscia. ⁊ peccatoꝝ

ridũ lignũ. o igni eẽno dignũ tor te/
stib⁹ ꝫ rei mozte multiplicat⁹. q̃ ibi⁹ aut
q̃d rndebis. aut quẽ aduocatũ habeb
Certe nõ iustũ iudicẽ. qz z ipe ẽ test⁹ ꝫ
te. vt dz Hiere. xxix. Ego sũ iudex z te/
stis dic dñs. Vñ Prosp li. de vita cõ/
templatiua. Quid g̃ rñsuri sũt ipi si eis
dns dicat. Si potuistis cur nõ restiti
stis desiderijs pctõz. si nõ potuist⁹ ꝗre
meũ nõ q̃stis auxiliũ. q̃d excusatõis
referãt nõ habẽtib⁹ dicet. Ligate eos
manib⁹ z pedib⁹ z mittite i tenebras
exteriozes ibi erit fletꝰ z stridoz dẽ.

¶ Scdo ex euãgelio capiam⁹ salu
tare documẽtũ dñi examinatiõem. ibi.
Quid h audio de te redde rõez villica
tois tue iã em nõ poteris villicare. Ex
amiatio em seu iudiciũ hoim dupler
est. s. generale qñ fiet in nouissimo die
de q̃ nõ loq̃t psens euãgeliũ. Aliũ est
pticulare qñ fiet i morte hois. z de hoc
saluator hic loq̃t di. Jam eni nõ pote/
ris villicare. z vtrũq; pctõz⁹ est tribi
le. ps. A iudicijs em tuis timui. Vnde
circa pticlare iudiciũ tria notare pos/
sumus. scilicz

¶ Primo iudicij hui⁹ veritatem
¶ Scdo iudicãtis dignitatẽ
¶ Tercio iudicãdi timorositatẽ

¶ Primo dixi q̃ circa huius iudicij exa
miationẽ notare possum⁹ ei⁹ idubitaz
ritatẽ. Cui⁹ vitas pbari põt triplicit
scz auctib⁹ rõib⁹ z exẽpl. Prio pbem⁹
ritatẽ iudicij z examiatõis i morte au
toritatib⁹. dz ei Aug. xix. Nõ mozabit
op⁹ mercẽuarij tui apd te vsq; mãe. iõ
seruis dei stanz retributio debebit p⁹
morte. sed h nõ põt cẽnisi ex merito: uz
pri⁹ discussiõe. Deide de mal'scptũ est
Job. xxj. Ducũt i bonis dies suos et i
pũcto ad iferna descẽdũt. Sz mificoz
ille de⁹ ad tã horribilẽ penã nõ senten
ciaret nisi p̃ius diiudicaret. iuxta illud
Deut. vj. Ad iustũ est iuste exeq̃ri. Se
cũdo hoc idẽ pbem⁹ rõib⁹. Pria ratio
quã ponit Tho. in. iiij. di. xlv. q. j. ar. ij
dicẽs. Sicut i corpib⁹ est grauitas vl
leuitas s ḡ ferũt ad locũ suũ q̃ finis vl
timus ipoz. ita etiã aiab⁹ merituz et
demeritũ qb⁹ pueniũt aie ad pmium
vl penã nisi aliqd impediat. sic impedit
interdũ veniale pctm̃ qd purgabit in
purgatorio. Sz corpa p suũ pd⁹ sta/
tim ferũt in suũ locũ nisi impediãt aliũ/
de. sic z aie. sed meritũ z demeritũ scirj
nõ põt sine examie. ḡ necesse ẽ fieri iu/
diciũ examiatõis i morte hois. Scdo
pbem⁹ iudiciũ pticlare i morte homi
nis necessariũ rõe diuie iusticie. Nam
iustitia diuia reqrit fm illd Bap. xj.
Per q̃ qs peccauit p hec z puniet. sz p
us hõ peccat in aia saltẽ icboatiue. qz
vt dic Au. Dẽ pctm̃ adeo pctm̃ in q̃tũ
volũtariũ. z bonũ pri⁹ est in volũtate
q̃ opatõe. ḡ pri⁹ dz puniri in aia vl p
miari. sz h fieri nõ põt nisi p rectũ iudi
ciũ. Vñ p hoc iudiciũ ania Jude pt
pctm̃ proditõis iã diu ẽ in iferno Act.
j. Abijt in locũ suũ. Sil'z anie Petri z
Pauli z aie discipulorz xpi z sctorz sũt
in celo. diuia etiã miscõia nõ patit a/
nimas a tãto bono retardari cũ iã fi/
nierũt laborẽ suũ in vinea dñi. ¶ U
Sz di. ad qd tũc est necessariũ genera
le iudiciũ si in isto sentẽtiabũt ad gl'iaz
vel penã. Rñdet Richar. i. iiij. di. xlvij
q̃ necesse ẽ vt fiat post pticulare iudi/
ciũ etiã generale iudiciũ pt q̃tuor ra
tiones. videlicet

¶ Prio pter incertitudinẽ
¶ Scdo pter plenitudinem
¶ Tercio pter vilitatẽ
¶ Quarto pter glificatõnem

¶ Prio ei fiet iudiciũ generale p⁹ pticu/
lare pt incertitudinẽ. Nã licz qlibet sit
cert⁹ i pticlari iudicio de sua salute vl
dãnatõe tm̃ h nõ est oib⁹ certum. Vnde
igit iust⁹ de⁹ vt sal⁹ vl dãnatio cuiusli

Dominica octaua post penthe.

bet sit nota oibꝫ hoibꝫ vt dicaꝫ. Justꝰ es dñe z rectū iudiciū tuū. Scdo iu/ diciū generale post pticulare fiet ꝓpꝫ plenitudinē. mō em̄ nō pōt de oibus bonis p̄miari. nec de oibꝫ malis pu/ niri. qz q̄lsqz finiet mūdꝰ sp meritum bti Petri augebit de sua vera p̄dica tione z pena bereticharuꝫ augebit. qz dic Aug. Pena arrij nōdū est termi ta. sil'r malorꝫ pentū pena nōdū ē ter/ minata quā habebūt de pctis filiorū male istructorꝫ. vñ oz Eccl. xxx. Mor tuꝰ est pater illiꝰ z q̄si nō est mortuꝰ si/ milē em̄ relict sibi post se. Tercio iu/ diciū generale pꝰ pticulare fiet ꝓpter vtilitatē. s. sctoꝝ vt leteñ in pditonibꝫ impioꝝ z ꝓgaudeāt iustic̄ie diuine p̄s. Lerabit iustꝰ cū viderit vindictā. Nō igit dolebit btā Katherina de dānati one p̄ris sui. qz iā trāsijt carnal' z ma/ ior cognatio succesit zē. ¶ Quarto ne cesse ē vt fiat generale iudiciū ꝓpꝫ glo/ rificationē. s. corpoꝝ btoꝝ. mō em̄ so lū aia est btificata. sz tūc btificabit sil' cū corpe. Sil'r z aie dānatoꝝ punient tūc in aia z corpe q mō solū in aia cru cianť. Vñ Greg. Sic auctori suo cor/ de z corpe deliquerūt sic ania z corpe puniet. ¶ Tercio iudiciū pticulare ꝓ/ bemus exēplis. Scribit em̄ Cyrillus ad btm̄ Aug. q post obitū bti Hiero. q̄dam secta surrexit inē grecos z pue/ nit vsqz ad latinos. q aie sepate vsqz ad diē generalis iudicij carerēt visiōe diuina in q̄ est ois btitudo. sz neqz anie dānatoꝝ cruciabūť vsqz ad illū diem sz sic corpe z aia meruerť z demeruerť viuētes ita sil' p̄miabunť vel punient. Cōuocatis ait Cyrillꝰ suffraganeis z alijs catholicis. ieiunia z oziones indi/ xi vt deꝰ suā fidē sic agitari nō ꝑmitte/ ret. Mira res z forte huic silis nun q̄ extitit triby diebꝫ expletis oziōū glori osus Hieronymꝰ Eusebio oziōi incū bēti appuit z ꝓfortās dixit. Ne formi des qz huic secte finis ponēdus erit. Eusebiꝰ p̄fulgidū sole Hieronymū i/ tuitus aspicereqz nō valēs p̄ gaudio dulces lachrymas fundebat z q̄ntuz poterat clamare cepit. Pat̄ meꝰ. Hie/ ronymꝰ es pater meꝰ es. certe teneā te nec dimittā. Ad quē Hiero. Nō te fili deserā sz vicesima die me seq̄ris i gau dio ꝑpēni. Sz Cyrillo cūctisqz fratri/ bus dic vt die crastina iurta dñi p̄se/ pe vbi corpꝰ meū q̄escit ꝓueniāt tā ca/ tholici q̄ illiꝰ secte viri z saccum q̄ vre bar sup cadauera triū boim in ciuita te defuncto ꝓponēs q̄ statim resurgē tes dictā bereśim erirpabūť. Mane facto deo gr̄as z btō Hieronymo agē tes triū mortuoꝝ cadauera iurta p̄se pe dñi portari fecimꝰ. Et btūs Eusebi us oziōne facta tetigit sacco singulorū cadauera. q mor aptis oculis surrexe rūt z ceperūt terribile examinatōis iu/ diciū in morte narrare ac gl'iam btō/ rū z penā dānatoꝝ. z q btūs Hiero. eos vsqz ad vinginti dies victurꝰ resu scitari obtinuit. q̄bus visis z auditis ab errore reuersi sūt. Sil'r bꝰ iudiciū ꝑ ticular̄ veritas ptz de illo milite q vi sitatꝰ p̄mo a rege noluit ꝓfiteri. tādez neq̄t zē. ¶ x. Scdo circa dñi exami/ nationē poterimꝰ notare iudicātis di gnitatē. nā i ista examinatōe iudicabit ille sublimis rex angelorꝫ. vt dicit p se Joh. v. Pat̄ oīe iudiciū dedit filio sez tā pticulare q̄ generale. Circa quā examinationē ꝓsiderem⁹ locū z modus z tp̄s. Si ei ꝓsiderem⁹ locū iudicij vbi stabit q̄n boiez i morte examinabit. Sm Henricū de bassia sup Gen. De lege cōi nō descēdet xp̄s corpaliť ō celo ad cuiuslibz bois mortē. Nō cui⁹ē q: alias opteret vna die inūerabiliť descēdere. imo sil' z sel' in diuers locis eē q: multi ea dē hora in mūdo moriunť. ió dic Aug.

super ps. Donec finiat seculum sur/
sum e dns. Et licz xps fm naturā di/
uinā e vbiqz. tn fz naturā hūanā mō
cōmēsuratiuo q̄ pt videri oclo corpa/
li sub ei⁹ colore luce z figura e sursuz. i.
in celo. sub sacro vo altar licz sit reali
ter tn ibi nō e mō ꝓmēsuratiuo. nec pt
videri oculo corpali viatoris. Et notā
ter dico de lege cōi. qz fm Aurā sup il/
lud Job. xvj. Itez modicū z videbit
me. Ex speciali gra appuit aliqb sctis
sic btō Johi euāgeliste. z b. Petro di.
Uado romā crucifigi. z b. Paulo di.
Act. ix. Saule saule q̄d me ꝑsequr. Et
forte ad obitū oim apl'oz venit. iuxta
illud. Itez veniā z recipiā vos ad me
ipm. vt vbi ego suz z vos sitis. ¶ Scdo
circa iudicat seu rōnē exigēt dignita/
tē ꝓsiderem⁹ modū quē ipe xps erami
nās insinuat in euāgelio. Quid h au
dio de te. vbi tria verba terribilia dicit.
Primū q̄d hoc audio de te sic dirato
gra uz muneribz. sic puento bñdictōi/
bus. dissipatore rez mearū. q̄d h au/
dio clamorē de terra tā horribilia sce/
lera resonātē. tā antiq̄ vitia q̄ tāta bo/
na dissipasti aīaz pcis fedasti. Scōm
verbū. redde rōnē. O dux vbū. O an
tium vbuz. Tertiū vbuz. dā nō pote/
ris villicare. qz p mortē cessabit oīs
villicatio hoim. O pctōr indurate. O
pctōr surde ꝓsidera z pēsa cui te opte/
bit rōnē reddere. qz filio dei regi ange
loz oia tua facta z cogitata sciēti. Ao
gita inquā q̄z subito qz nō expectabūt
te facere cōputū. cogita cū q̄nto picu
lo qz si defeceris i reddēda rone pdet
te z oia tua i eīno supplicio. Puto ei
q̄ totū mūdū daret ds vt sibi ꝓcedere
tur spaciū vni⁹ hore q̄ peniteret. sz nō
dabit. qz nūc est xps miscdie. Un xps
exīs i celo fert sniam ꝑ pctōres q̄ oim
mortāliū cogscit merita z demerita. z
reuelat angelo vt exeq̄t. qđ mox faciet

Doceni iudiciū diffinitōis nulli de⁹
ꝓcessit nisi hoi xpo z ipe sub pena eīne
dānatiōis ꝓhibuit ne qs sibi vsurpet
hoc iudiciū aliquē temerario iudicio cō
dēnādo ad dānatōez di. Iste nūq̄ sal
uabit rē. Matth. vij. Nolite iudicare
z nō iudicabimi. nolite ꝓdēnare z nō
cōdē. rē. Tercio circa iudicat dignita
tē ꝓsiderem⁹ tps q̄. s. tpe iudicabit duz
adhuc viuit vel p⁹ mortē. Ubi ē scien/
dū q̄ snia fert de mortuis in q̄ttuor
tpib. Prio aliqb fert añ egressuz aie
ꝑtim sctis vt patz in btā v̄gine sctō
Johe euangelista z etiā aliis. vt refert
Greg. i. iiij. dial'. Silr ꝑ dānatos ali/
qñ. vt dic b. Greg. i. iiij. dial'. de q̄dam
auaro q̄ vidēs demōes clamabat. In
ducias vsqz ma. Scdo de q̄busdā sen
tētia ferri puncto mortis. sic dic Bona
uē. de b. Frācisco q̄ nec puncto hore q̄
dā fuit retardat⁹ a ꝓtēplatōe gl'ie sz ab
sorpt⁹ ē in ꝓfundū diuitat. Tercio q̄/
dē iudicāt statis p⁹ exitū anie z de lege
cōi oēs sic iudicāt. Qui⁹ rō ē. vt diabo
lus locū habeat rēptādi hoiez q̄diu ē
viator. z ne dānat⁹ habeat occasiones
deo ꝓperādi eo q̄ i tpe vie ipm dā/
nauit dū adhuc esset in foro miscdie.
vbi vsqz ad aie exalatōez p dei graz pt
pctōr ve penitere. Quarto q̄dā iudicā
tur lōge p⁹ mortē. vt ptz de Traiano
imperatore ad quē dns nō tulit sniam
vsqz ad bti Greg. tpa. Silr patz de q̄
dam doctore famoso parisien. q̄ mor
tuus ꝑma die circūstātib dixit. Jam
ad iudiciū vocat⁹ sum. Scdo die eri/
gens se dixit. Jam iudicat⁹ sum. Ter
cia die sil'iter dixit. Jam cōdēnat⁹ suz.
Ecce patz pietas iudicantis xpi q̄ nō
festinat etiā ꝓtra dānādos ꝓferre sen/
tētiaz. qz fm Aug. ꝓpietas pij iudic nō
cito ꝓferre mortis sententiā. ¶ Tercio circa ꝓcl'are iudiciū notare
possū⁹ iudicādi timorositatē. nā iusti

Dominica octaua post penthe.

sim⁹ dei filiꝰ nō solū magna pctāt gra
uia iudicabit, sz etiā mīma ponderabit Matth. xij. De oīi vbo ocioso. īmo etiā ō opib⁹ bonis q̄ intētōe facta sunt. ps. Cū accepo tps ego iusticias iudicabo Terrā. Si iudicabit dñs iusticias. quō g̈ nō iudicabit iniusticias Log̈scet eiñ dñs iudicia facies q̄ nūc ignorat iniuriā patiēs. Iste igit eqssimus iudex rōnē exiget de oib⁹. specialiter de duodecim q̄ patebūt in pcessu Primo ei rōnē exiget tps dñs de ipo corpe di. Redde rōnē villicatiōis tue de tuo corpe quō custodisti. Corpⁿ eiñ nostrū est castrū qō tenemⁿ a deo. tātū amamⁿ illud vt p toto mūdo nō daremⁿ illud. Qui igit dñm p̄riū ab eo expulerit tāq̄ pditor capitali snia cōdēnabit. marie si aduersario assignauerit. Dec ē illa ciuitas sup quā dñs flens dicebat. Circūdabūt te inimici tui vallo z coangustabūt z in terrā p sternēt te. Hoc est templuz dei excelsi de q̄. j. Thor. vj. Nescitis q̄ corpa vestra templū sunt spūssci. Si q̄s autē templū dei violauerit dispdet illū dominⁿ. O q̄t hoies fedant h̄ tēplū ebrietatib⁹. luxuria zc̄. Scōo rō exiget de bonis corpalib⁹. z sunt q̄n q̄ q̄sī q̄nq̄ talēta q̄ dñs nobis tradidit. de q̄b⁹ exiget rōnē scz corpis fortitudo. pulchritudo. iuuētⁿ. sanitas. z leuitas. cū q̄b⁹ si bñ seruierimⁿ suplucrabimur alia q̄nq̄. s. corpis glificatōz vt mereamur fortitudinē sine debilitate. pulchritudinē sine deformitate. iuuētutē sine senectute. agilitatē sine difficultate. sanitatē sine infirmitate. O q̄z bti sunt fui illi q̄ pñt dicere dño illud Matth. xxv Dñe q̄nq̄ talēta tradidisti mihi. ecce alia q̄nq̄ suplucratⁿ sum. Et q̄b⁹ dicet dñs. Euge serue fidelis intra i gaudium zc̄. Sz pfecto incōtrariū inutilibus dicet. Seruū inutilē, pjcite in tenebras exteriores. Tercio rō exiget de ipa ania q̄ est pciosus thesaurⁿ z toto mūdo pciosior. iō solicite custodiēdⁿ. ij. Thor. iiij. Habemⁿ thesaurū istū in vasis fictilib⁹. i. corpib⁹. Dec ē illa pciosa margaritha p q̄ cōpanda ille celestis negociator pus venit z oib⁹ vendidit emit eā Matth. xiij. Dedit siq̄dem p ea carnē, sanguinē, z aiaz. Vñ Ber. Ue mihi si talētū mihi traditū negligēter seruauero. pcioso sanguie agni incōtamiati appciatū. Jō apl's dicit. Empti est pcio magno. Et btūs Petrus. Nō corruptibilib⁹ auro vel argēto. Igit custodi remetipm z aiam tuā solicite Deut. iiij. Quarto rō exigetur de bonis spūalib⁹ iné q̄ maximū ē gra q̄ aia decorat z i bono pseuerat. sine ipa eiñ ania nihil esse dz corā deo. j. Thor. xv. Gra dei sum id q̄ sum. Jō horat apl's. ij. Thor. vj. Ne gram dei in vanū recipiatⁿ. s. qz districtā rōnē reddituri sumⁿ de ea. O q̄z mlti in vanū h̄ dei donū receperūt Ecce gra dei est oib⁹ para z nō est q̄ se ad eā pparet. Quinto rō exiget de bonis tpalib⁹ q̄ in trib⁹ psistūt. vicz deliciis. diuitijs z honorib⁹. De diuitijs nāq̄z rō exiget quō acq̄sisti. quō tenuisti. quō expendisti. Diuitias eiñ q̄dāz male acq̄runt vt cū vsur, rapinis zc̄. sz bñ dispēsant sic Zache⁹ Lu. xix. qui erat publicⁿ vsurariⁿ. q̄ bñ dispēsauit ptem paup⁹ distribuēs z fraudata reddēs in q̄druplū. Alij bñ acq̄rūt sz auare retinēt. q̄lis fuit ille auarⁿ cui⁹ ager vberes fructⁿ attulerat z dicebat Bona mea habeo mlta bona reposita in annos plimos comede zc̄. Lu. xij. Talis etiā fuit diues epulo Luc. xvj. q̄ micā nō dabat Lazaro. De q̄b⁹ dicitur Job. xx. Diuitias quas deuorauit euomet. z de vētre ei⁹ extrahet eas dñs Alij bñ acq̄rūt sz vane expendūt sic si

luis ꝓdigus substãtiã suã dissipauit viuẽdo luxurioſe. de qbꝫ rõ exiget. qꝫ talia bona dñi sunt ⁊ nulli ꝓcessit ad peccandũ cũ eis. Sil'r rõ exiget de delicijs quõ corp⁹ nutriuisti Apoc.xviij. Quãtũ glorificauit se ⁊ in delicijs fuit tantũ date ei tormẽtũ ⁊ luctũ. Sil'r de bonoribꝫ ⁊ dignitatibꝫ req̃ret quõ iracisti. quõ reristi. quõ viristi. heu mõ dñi ⁊ plati estimãt se deos vt oia licẽant eis. ſ. frangere ieiunia. epulari. se vindicare. ſz certe nõ sic. ſz cui pl⁹ donatũ est pl⁹ exiget ab eo. Certo rõ exiget de tpe ꝓcesso. omne ei tps iõ nobis datũ est vt peniteam⁹ aut mereamur Vñ Apoc.ij. Dedit ei tps vt penitẽtiã ageret ⁊ nõ vult pẽitere. Nã fm Ber. nihil pcios⁹ tpe in cui⁹ vna hora eternũ regnũ acq̃ri pt. vt patz de latrone. Dz heu qꝫ nihil nũc vili⁹ reputaꝫ. alij ludẽdo ꝓlumũt. alij spaciãdo. alij peccãdo. ecce nõ est q̃ faciat bonũ i tpe accepto in die salutis. De his dicit Greg. Diẽ capill⁹ nõ pibit de capite sic nec momẽtũ de tpe. Et Bern. Nõ est tibi tps vite impẽsius qõ nõ exiget a te q̃liter sit expensum. Igit̃ charissimi duz tps merẽdi vitã eternã habem⁹ opere mur bonũ. Venit enim nox vt dicit salvatoꝛ q̃ nemo pt opari. Et in Apoc. x. dicit. qꝫ angel⁹ iurauit p viuentẽ in secla qꝫ amplius nõ erit tps. Septimo exiget de malis cõmissis. ſ. cogitatione locutõe ⁊ opatione. Nã cogitatio nẽ ponderabit in q̃ntũ ꝓgressus es in malis cogitatõibꝫ Sap.j. In cogitatõibꝫ impij erit interrogatio. Et Job. xxj. Ipe ꝓsiderat vias meas ⁊ gressus meos dinumerat. Sup q̃ btus Gre. dicit. Sic de⁹ vias vniuscuiusq̃ cõsiderat. sicq̃z gressus dinumerat vt nec minutissime cogitatões ac vba tenuissima q̃ apud nos vsu viluerũt indiscussa remaneãt. Sil'r de vbis rõ exiget Matb.xij. De oĩ vbo ocioso qõ homies locuti fuerint reddẽt rõnem. Grego. vij. moral'. Verbũ ociosuz est qõ aut rõne iuste necessitatꝫ aut intentione pie vtilitatꝫ caret. Si igit̃ de verbo ocioso rõ exiget q̃d erit de vitupeꝛijs ⁊ maledictõibꝫ. Sil'r de opibꝫ rõ exiget q̃li intentiõe sunt facta Rom. xiij. Unusq̃sqz rõnẽ p se reddet. oĩs em̃ stabim⁹ añ tribunal xpi. vt recipiat vnusq̃sqz put gessit i corpe sive bonũ sive malũ. Vñ Job. ix. 02. Si voluerit ꝓtendere nõ est q̃ rñdeat ei vnũ p mille scz de bñficijs ꝓceptis. Octauo exiget rõ de bonis omissis q̃ scz debuim⁹ facere ⁊ nõ fecim⁹. Nã de⁹ dedit hoi li.ar. adiecit ꝓcepta q̃ hõ faciens viuet. si aũt facere neglexerit. erit sicut seruo q̃ pecuniã dñi sui in suda/rio absconderat in terra Matb. xxv. Cui dixit dñs. Serue nequã sciebas qꝫ hõ austerꝰ sum meto vbi nõ semiaui. i. bona opa exigo ab aĩa q̃ nõ semi naui in ea. i. nõ dedi i sui creatõe. Deꝰ ei nõ infudit i creatõe aie vtutes gratias sz li.ar. p qõ pt se disponere ad virtutes. Vñ dic talib⁹. Ex ore tuo iudico te fue nequã. Nono ratio exiget de malis dimissis nob. vt patz Matb. xviij. de seruo q̃ noluit misereri cõseruo suo ꝓpter qõ tradit⁹ est tortoribꝫ q̃usq̃z redderet vniuersũ õbitũ qõ pus illi oĩno fuerat dimissuz. Decimo ratõ exiget de nris primis. iuxta illũ Eccl. xvij. Unicuiq̃z mãdauit de⁹ ỏ primo suo. Maioribꝫ ei debem⁹ timorẽ ⁊ honorẽ. eq̃libꝫ subuẽtionẽ. minoribꝫ correctõez. Q q̃ districtã rõnẽ reddẽt pentes de filijs ⁊ filiabꝫ. viri de vroribus dñi de seruis. Undecimo rõ exiget de diuersis artificijs. Prio de mercatoribꝫ si fuauit iusticiã in factis ⁊ vbis ac rebꝫ vendẽdis. Certe mlt̃z dicet illõ ps. Lingua tua ꝓcinnabat. i. cõpone:

Dominica octaua post pēthe.

bat dolos. Scdo de iudicib⁹ z ꝓcura
toꝛib⁹ di. Aduersus filiū mr̄is tue po
nebas scādalū. Tercio de latrōib⁹ et
mala societate di. Si videbas furem
currebas cū eo. z cū adulter⁹ poꝛtōem
tuā ponebas. Quarto de ypocritis et
pctā i ꝓfessione occultātib⁹ di. Existi⁊
masti iniq̄ qm ero sil̄is tui. arguā te et
statuā ꝛ facie tuā. Quinto de voluptuo
sis di. Intelligite hec q̄ obliuiscimini
deū neq̄n rapiat z nō sit q̄ eripiat. non
diuitie. nō pentes. nō amici. Duode⁊
cimo rō erigek ō clerico ꝛ officijs. Pri
mo de p̄dicatoꝛe di. illud p̄s. Pctōri
aūt dixit dn̄s. q̄re tu enarras iustici⁊
as meas ꝓ os tuū. Scdo de officio sa
cerdotū di. Quare tu assumis testam
tū meū. i. coꝛp⁹ z sāguinē ꝓ os tuū pol
lutū. Tercio ō officio p̄latoꝛ di. Pro
iecisti oēs ꝯmōes meos retroꝛsū. i. sa
crā scp̄turā. tu vo odisti disciplinam.
Dic Piere. v. Ibo ad optimates ipsi
magis ꝓfregerūt iugū. i. disciplinam.
O q̄ districta erit taliuꝫ rōnū exactio.
O filij hoim vt q̄d q̄rit⁊ mēdaciū z di⁊
ligitis vanitatē. Uobis vobis dico et
itez dico nō mea ſz mei saluatoꝛ ver
ba. Lu. xiij c. Cōtēdite intrare ꝓ angu
stā portā q̄ arta est via q̄ ducit ad vi⁊
tā. Para igit̄ tēpestiue regist⁊ cautōis
ꝓ verā pniam vt secure possis de oīb⁹
reddere rōez q̄ tibi iputabūt. ¶ Tercio
capiam⁹ salutare documētū ex euāge
lio xp̄i ꝓsultatōez. ibi. Facite vob ami⁊
cos de māmona iniq̄tatis vt cū defe⁊
ceritis recipiāt vos i eterna tabnacla.
ad q̄ nos ꝓducat zc.

De eadē dn̄ica ¶ Sermo xcij

Homo quidā

Erat diues q̄ bēbat villicū z b
diffamat⁹ ē apd illū q̄si dissi⁊
passet bona illi⁹. Lu. xvj. c. z i euāgelio
Uerba sūt redēptoꝛis nr̄i gabolice lo⁊
q̄nt⁊. z ē sensus. Diues hō ē fili⁹ dei hu
manat⁹ q̄ habz villicū quēlibz hoiem.
q̄ tūc diffamat cū pctīs ꝓpetrat. q̄ vo⁊
cat ꝓ egritudinē moꝛt⁊. cui z dicz Quid
b audio de te redde rōez villicatōis
tue iā em̄ nō poter⁊ villicare. Ubi tria
insinuant. scz.

¶ Primo villici infamatio
¶ Scdo infamatōis ratio
¶ Tercio infamati cautio

¶ Primo nāq̄ in euāgelio insinuat vil
lici infamatio cū dī. Hō q̄dā erat di⁊
ues zc. Un̄ q̄ aliū ifamat triplicē intē⁊
tionē habere pōt. vicz. coꝛrigēdi. accu⁊
sandi. famā denigrādi. Pcrā em̄ vbo
rū ex intentōe sunt iudicāda alleuian
da vel aggrauāda. Prio itaq̄ reuela
re pctīm alteri⁹ ei q̄ vult z pōt ꝓdesse i⁊
tentōe coꝛrigēdi est caritat⁊ z benivole
tie. z tal' reuelatio nō est pctīm sed mi⁊
ſericordia. Scdo reuelare pctīm alteri⁹
ꝓpt culpe punitōez z iusticie cōseruan
onē est act⁹ iusticie. ideo tal' reuelatio
pcti nō est detractio. Talit reuelant
angeli pctā hoim deo oīa sciēti vt coꝛ⁊
rigat z puniat peccātē. iuxta illō Job
xx. Reuelabūt celi. i. angeli iniq̄tatem
eius. z tra. i. hoies ꝓsurget aduersus
eū. Tercio reuelare pctīm occulū al⁊
terius intētōe ledendi i fama ē act⁹ in
uidie. De talib⁹ dr̄ Eccl'es. x. Si mor⁊
deat serpēs in silētio nihil eo min⁹ hz
q̄ occulte detrahit. s. ſz pl⁹. q̄ pct⁹ ē vet⁊
nenū infūdere menti q̄ coꝛpi. Jacobi
iij. Lingua plena ve neno mortifero. ió
rales odit de⁹ Ro. j. Detractoꝛes deo
sunt odibiles. Rō ē. q̄ qui iniuste au⁊
fert substantiā ꝓpalē nocet. mlto aures
magis q̄ famā aufert. q̄ dicit Eccl'. xlj
Curā habe de bono noie. hoc magis ꝑ⁊
manebit tibi ſz mille thesauri magni
z ꝓciosi. ¶ Scdo in euāgelio insinuat
villici infamatōis rō cū dicit. q̄si dissi⁊
passet bona dn̄i. q̄ oīa bona nr̄a sunt
dei dona. puta. coꝛp⁹. aia z ꝓpalia. de

qb⁹ rõez exiget quõ corp⁹ nutriuim⁹. quõ aiaz neglerim⁹. quõ tpalib⁹ abusi sum⁹. dissipãt ãt pdcã p pctm omissionis z p pctm ꝓmissiõis. ¶Prio bõ dissipat bõa dñi p pctm omissiõis. qõ km Tho. j. ij. q. lxx. pctm omissiõis ñ ẽ alĩ qs act⁹ sz cessatio act⁹ ꝺbiti. iuxta illud Luc. xij. Seru⁹ q ꝛgscit volũtatẽ dñi sui z ñ facit plags vapulabit mlts. Et Jaco. iiij. Sciẽti bonũ z ñ faciẽti pctm est illi. g pctm pt cõmitti sine alĩ actu Jõ videãt ociosi qd rndeãt dño in red dẽda rõe. ¶Scõo pctm cõmittit p peccatũ ꝓmissiõis. z sic cõit dissipãt bona dñi. qdã dissipãt corp⁹ p luxuriã gulã zc. qdã aiaz p supbiã irã inuidiã. qdam tpalia p iuntlẽ expositõz. ¶Tercio i eusgelio insinuat villici infamati cautio. cũ dr ei a dño. qd b audio de te. red. rõez villi. tue. Ait villic⁹ intra se. qd faciã. qz dns aufert a me villicatõez. fodere nõ valeo mẽdicare erubesco. scio qd faciã z quo cat⁹ debitoribꝫ dñi relaxauit eis de debit⁹ dñi vt tãdẽ z illi ei eẽnt fauorabiles. O qz btus essz rpian⁹ q pcogitãs se mortuu facerz miscõiaz cũ pauplib⁹ vt recipeẽ ab eis in celum. qz eor est regnũ celor. Mat. v. Bti pauperes spũ qm ipor ẽ reg. ce. Jd b bonrat xps dr. Facite vob amicos de mãmona iniqtat⁹ vt cũ defecerit⁹ recipiãt vos i eter na tab. Dic igit saluator. Nõ qdã erat diues zc. vbi insinuat q villic⁹ fuit accusat⁹ ñ p qlibz pctõ sz p gulib⁹ pctis. Un pctm vnũ dr gul⁹ alio qdruplici rõe. s.

¶ Prio ratõe maiestatis diuine
¶ Scõo rõe volũtatis praue
¶ Tercio rõe psone humane
¶ Quarto rõe rei mũdane

¶ Prio ñaqz dixi q vnũ pctm ꝺr g ul⁹ alio p q qs apõ deũ diffamat rõe maiestat⁹ diuic. oia eni pctã ñ sẽ paria sz vnũ gul⁹ alio. qz qcto aliqs act⁹ magis approprinqre facẽ vltio fini vite humãe. i. ꝺo tãto ille act⁹ ẽ melior. g p op positũ qcto aliqs act⁹ magis sepat ab b fine. i. ꝺo ẽ peior. sz vnũ pctm magis elõgat ab eo qz alĩ. g vnũ pctm ẽ gulus alio. vñ Exe. xvj. dr. Sceleratiora fecisti ill' i oib⁹ vijs tuis. vbi loqt de pctõ hierlm i ꝓpatõe ad pctm sodomez gomorre dr. tu hierlm i oib⁹ vijs tuis fecisti sceleratiora ill' sodoma z gomorra. qz sz Hiero. idolũ beli adorasti. filium dei interfecisti. diuti⁹ ad pniaz exp̃ectata ñ te correxisti. g rõne diuie maiestatis gul⁹ peccasti. Et licz oẽ pctm sit ꝛ diuinã maiestatem tñ. ppe illa dicũt ꝛ deũ q directe fiũt ꝛ ipz. z pctm blasphemie z infidelitatis dr ꝛ diuinã maiestatẽ g gul⁹ certis. qõ ꝓbo dupl'r. s. scõz auctõre rõe. ¶Prio qdẽ ꝓbo auctõre Richb. ꝺ sã. vic. q sic dic. Sceleratissimũ gen⁹ pctiest cũ qs i dei virtutib⁹ delectat. z sbdit qd alĩ ẽ spũs blasphẽie nisi affectatio z ꝺsideriũ virtutũ diuie. Jtẽ sup il lo vbo Esa. xvij. Jte angeli ad ppl'z ẽ ribilẽ dic glo. Oẽ crimen ꝓpatũ blasphemie leui⁹ ẽ. Scõo b idẽ ꝓbo rõe tli. mai⁹ pctz ẽ illõ qõ ꝓmittit i deũ qz illõ qõ ꝓmittit i prim. sz blasphemia ꝓmittit in deũ alia vo pctã frequnt in prim. g zc. Scõa rõe ꝓbo q pctm blasphemie sit g ul⁹ alĩs. nã pctz qcto hz min⁹ motiuz tãto ẽ grau⁹. si autẽ nullũ motiuũ habet illud pctz est grauissimũ. mõ oẽ pctz aliqꝺ motiuũ hz excepto pctõ blasphemie. qõlibz ei pctz aliqꝺ bonũ motiuũ hz. qz pncipal'r oẽs intẽdũt bõa. vt supbi bonorẽ. luxurioси ꝺlectatõz. auari diuitias. q oia si posset hre sine dei iuria vellẽt hre. sz qz ñ pũt vltio volũt offẽã dei ne ista amittãt. sz blasphemia ẽ gul⁹ ill'. tũ qz nullũ hz motiuũ. qz i ꝺo nihil ẽ vitupabile vl' odibile. tũ qz itẽ ꝺũt malũ. s. ꝺi vitupiuz qꝺ null⁹ pctõr ppe itẽdit. z ió blasphemie ẽ pẽa maxia. qz morte punit Leui. xxiiij. Qui blasphemauerit nom dñi. glo. scitẽ morte moriat. Scõo vnũ pctz ẽ grau⁹ alio rõe

Dominica octaua post pẽthe.

volũtatis prauę.qõ ꝓbat Tho. ꝑma scõe.q.lxxiij.mlt᷑ róibꝫ .q᷑ ꝑma ẽ hec. Quãto ipa volũtas fuerit maior tãto pctm̃ ẽ grauiꝰ.q: si pctm̃ est malũ vo/lũtariũ ꝑm Aug .q᷑to volũtas maior fuerit ad peccãdũ tãto hõ ꝙ peccat gra uius peccat. Tñ Aug.xiij.de ciui.dei c.vj. Si volũtas hois puersa ẽ puersi ores habebit z morꝰ.si aũt recta est nõ solũ iculpabiles verũetiã laudabiles erũt.volũtas q̃ppe i oibꝰ ẽ.imo oẽs ni hil aliud q᷑ volũtas sũt. Nã qd ẽ cupi ditas z leticia nisi volũtas i eo q᷑ ꝓsen/sioem q̃ volumꝰ.z qd est metꝰ at᷑ tri stitia nisi volũtas i eo q᷑ dissensioẽ q̃ nolumꝰ. ℣ Scõa rõ q᷑re vnũ pctm̃ rõ ne volũtatis est ĝuiꝰ alio ẽ noticia. ℣/bi gr̃a .Sũt duo q᷑ vnꝰ peccat ex ig̃/rãtia.aliꝰ vo ex certa scia.tũc iste ꝙ pec cat ex certa scia ĝuiꝰ peccat. Cuiꝰ rõ ẽ. q: q̃nto volũtas magꝫ ẽ inordiata tã/to peccatũ est ĝuiꝰ.sed volũtas peccã/tis ex certa scia est magꝫ inordiata .ꝺa sciẽter eligit malũ.ideo x̃piani scientes legẽ diuinã magis peccãt i eodẽ pecca to q᷑ infideles.z ꝓ ꝙs maiorẽ penam merenꝫ.Sil᷑ ĝuiꝰ peccat ꝛatus q᷑ ru stic⁹.ideo dic̃ saluator Lu.xij.Seruꝰ ꝙ scit volũtatẽ dñi et nõ facit plagꝫ va/pulabit multis ℣ B. Ad cuiꝰ clariõ rẽ intelligentiã est sciendũ ꝙ triplex est ignorantia.scz

¶ Primo quedã directe inuolũtaria

℣ Scõo q̃dã indirecte inuoluntaria

¶ Tercio quedã directe volũtaria

℣ Primã ignorãtiã dixi directe inuolun tariã.sicut est ig̃rãtia inuincibil᷑ q̃ tota liter vsũ rõis excludit.sic̃ est i puerꝫa/mentibꝰ z furioꝭ.q̃ total᷑ pctm̃ excu/sat. Cuius ratio est.qꝛ ꝑm Aug. oĩe peccatũ adeo peccatũ inquãtũ volun tariũ.sed tales sunt oĩno inuolũta/riꝫ.ergo si occidũt parentes vl incẽdũt domũ non peccãt. ¶ Secũdo quedã ignorantia est indirecte inuolũtaria. quia nescit z nõ vult laborare vt stu/deret ex quo sequit᷑ eum esse ignoran/tem. vel cũ aliquis vult bibere vinuꝫ imoderate ex quo sequit᷑ eum inebri/ari et indiscrete agere. Et hec est igno rantia negligẽtie vel iuris que ad ne/gligentiã reputatur. vt verbi gratia. Qui emittit sagittã in aliquẽ locum vbi homies solent ire.ad negligentiã reputat᷑ si nõ studeat scire an aliquis transeat de ꝓsenti. Vnde talis igno rantia non excusat a toto sed a tanto id ẽ talis ignorãtia nõ excusat sic ꝙ nõ esset peccatũ sed sic ꝙ nõ est tã magnũ sicut sine tali ignorantia .et ideo faci/lius meretur veniã. Juxta illud .j.ad Thimotheũ.j.dicebat apostolꝰ.Mi/sericordiã consecutꝰ sum quoniã igno rans feci in incredulitate mea. Vbi Augustinꝰ ait. Remissionẽ peccatoꝝ sum consecutus per dei misericordiã nõ per merita mea ꝺ peccato qõ igno ranter cõmisi.quasi diceret. Et si non debitũ fuit tamen fuit congruũ .eo ꝙ nõ sciens sed ignorans feci. ¶ Tercio quedã ignorãtia est directe volũtaria sicut cum aliqs studiose affectat igno rare ne a peccato ꝓ scientiã retrahat᷑. Et talis ignorantia nec in toto nec in parte excusat peccatũ sed ponꝰ aggra/uat. Nã hoc ex magno amore ad pec candum ꝓuenit ꝙ aliquis velit igno rare vt liberius peccet. De quibus di/cit Job.xxj. Qui dicunt dño. Recede a nobis viam scientiaꝝ tuarum no/lumus. Quibꝫ z xp̃s dicet in nouissi/mo die illõ Mat.xxv. Amẽ dico vob nescio vos.i. nõ approbo. Hinc.j.ad Thoꝝ.xiiij. Si q̃s ignorat ignorabit᷑. Et tale ẽ ĝuissimũ. vñ Amb .sup illud apli Ro.ij. An ignorias qm̃ bẽignitaꝭ dei ad pniam te adducit sic ait. Gra/uissime peccas si ig̃ras.qõ sic itelligit

grauissime peccas. i. periculosissime si ti gras .qz dū nesc te peccare remediū nō ḡris. Uñ clerici z laici tenēt explici te scire z in pticlari qōlibz mortle pec catū .als ignorātia iputat eis ad cul pā. Inferiores vo z illaici tenent cogi scere iplicite z in generali z vitare qō libet sub ꝓpria rōe. Tercia rō ḡre vnū pctm est gui⁹ altero ē .qz vnū est ex ele ctōe .alio ex passiōe. Cui⁹ rō est qz ille q peccat ex electiōe libera nō trahente alīq passione .pura timore amore zc. peccat ex certa malicia in ḡztū scienter eligit malū. Uñ idē pctm .s. homicidiū grauio⁹ ē ab boie sobo factū ḡz si fieret ab ebrio .ḡuis iste faceret duo pecca ta .s. ebetatē z homicidiū .vt dic Tho. j.ij.q.lxxvj. Quarta rō ḡre vnū pctm est gui⁹ altero ē .qz maiori vtuti opponi tur pura caritati. Sic em caritas q ē amor dei est maxima oim vtutuz. ita ira vel odiū vl inuidia qō amori oppo nit est gnissimuz oim pctōz .z etiā est mai⁹ peccatū ḡz infidelitas vel despa tio q opponit fidei z spei. vt dic Tho. j.ij.q.lxxiij. verūtn infidelitas est gui⁹ peccatū ḡz qōcūqz in qntū habz igran tiā fidei annexā z obstinatiōem. Cui⁹ ratio est .qz oia pctā fideliū pñt dimitti .nullū aūt infideliū .iuxta illō Job. xij. Qui nō credit iā iudicat⁹ ē. z Aug. li.iij. de vbis dñi. Pctā oia p infideli tatem detinēt p fidē dimittūt. sic infi delitas nō solū opponit fidei sz etiā ḡ tie p quā fit remissio. z h ꝓpt obstinati onē. z ꝓpt pdicta grauio⁹ peccauerūt iu dei xpm tradendo ḡz pilat⁹ ipm occi dendo. Nam z xps dixit pilato Job. xix. Qui tradidit me tibi maio⁹ peccatū habz. Cui⁹ rō est .qz grauio⁹ est illō pec catū qō fit ex auaricia z inuidia ḡz illō qō fit ex timore .sz iudas peccauit xp̄z tradendo ex auaricia. Hiero. Infelix iudas damnū qō ex effusiōe vnguen ti se fecisse credebat vult magr̄i precio cōpensare. Judei vo peccauerūt ex in uidia. Mat. xxvij. Sciebat em pilat⁹ q p inuidiā tradidissent eū. Que fuit illa inuidia Jobes manifestat. c. xj. d. Si dimittim⁹ eū sic oēs credent in eū pilat⁹ aūt peccauit timore cesar̄. vñ Job. xix. dicūt ei iudei. Si hūc dimit tis nō es amic⁹ cesar̄. O grauissimū genus pcti inuidia. O pessimū genus peccati auaricia. O diabolicū pecca tū ira ḡz copiose inundast̄ iter boies. z qs est q vos nō habeat. Tercio ḡz vnū pctm dr grauio⁹ altero rōe psone būane. q qdem psona sub triplici rōe pōt ꝓsiderari. sc̄z

¶ Primo rone maioritatis

¶ Scdo ratōe ꝓinquitatis

¶ Tercio rōe idētitatis

¶ Primo vnū peccatū est grauio⁹ altero rōe psone maioris siue psona sit ma ioz in cognitōe siue in pfectōe .siue ī p latōe. De maiori cognitōe dic Chriso. sup illud Lu. xij. Seruo⁹ scies volūta tem dñi z nō facies plagis vapulabit multis. Nō sil̄z oia in oibz iudicant̄ sz maioz cognitio fit maioris pene ma teria. Sil̄z psona maioz in pfectōe gra uius peccat ꝓpt ingratitudinē ō dono dei. Unde Jsi. de sūmo bono. li. iij. dic Crescit dilecti cumul⁹ iuxta ordinem merito⁹. Et sepe qō minoribz ignoscitur maioribz imputat̄. z Chryſ. sup mat. Quāto maiora sunt boib⁹ bñficia cō stituta tāto grauiora sūt peccātibz iu dicia. Hinc Sap. vj. dicit. Potentes poteter tormenta patiēt. Sil̄z psona maioz in platōe grauio⁹ peccat ppter scādalū. vñ plat⁹ pdicator pl̄s bz religi osus doctor z pnceps gui⁹ peccāt ꝓpt scādalū z malū exemplū alijs oñsum ideo dicit Gre. in pastorali. In exēplū culpa vehemēter trahit qñ p reuerē tia ordis pctōr bonorat. Et l. di. ca. qa

Dominica nona post pēthe.

tua.dī. Sicut minorez maior pcedit bonore ira z crimie. z quē maior sequ culpa maiori implicet vidicta. Et isō dī.xj.q.iij.c.pcipue q plati grauī pec cāt q eor exēplo occidūt. Vnc Greg. Tot moztib; qsq; dign9 est qt post se prauitatis exēpla derelinqt. Et glio/ sus Piero. sup Eze. ait. Grādis digni tas sacerdotū sed grādis ruina si pec/ cant. letamur ad ascēsū: sz timem9 ad lapsū. nec em̄ p solis nr̄is delict; red/ dem9 rōem sz p oim quor abutimur donis z nequaq; sum9 de eor salute solliciti. Ro aūt q plator pcm̄ sit ḡ/ uius est. qz dicit pbs. ij. rhetozi. q illa culpa est grauior q̄ auditoribꝫ ē horri bilior z abominabilior. sed boies ma/ gis horrēt qn̄ vident tal' zditōis boies peccare. ḡ zc. Ex eor sic̄dē pcto fit q cō temnūt statura ecclīastica et dignita/ tes nō bonorant. pdicatoribꝫ nō credi tur. misterīū xpi vituperāt. O pie xpe. O de9 eterne respice de solio maiestatis tue z visita vineā istā fidē scz xpianam quā plātauit dextera tua. quā irriga/ sti tuo sanguie z vide quō vindemiāt qui pretergrediūtur p viā Singula/ ria q̄z fera z aper de silua. i. maiores scia scritatis statu vt religiosi z ī digni tate cōstituti. z dicere potes eis illo p̄s. Si inimic9 me9 maledixisset mihi su/ stinuissem vtiq; tu vo vnanimis dux me9 z not9 me9 q sil' mecū dulces ca/ piebas cibos. i. ō sudore meo viuebas multiplicasti sup me scandalū. Ve igit vob p qs scādalū venit. Expedit vobis vt suspēdat asinaria mola i collo vīo z ōmergami in isernū vbi cruciabimi in secla. O tu magne dei viui inimice certe hec tibi dicēt qñ reqret. redde ra/ tionē villicatōis tue. Scōo vnū pec catū est grauī9 alio rōe ꝓpinqt. Nā psona q offendit qnto est ꝓpinqor dō p vtutē et scritatem tāto culpa i eū cō missa est gnior. Un Zach.ij. de talib; dicit dns. Qui vos tangit qsi pupillā oculi mei tāgit. i. vexat. et saluator. Qui vos spernit me spnit. Ro huī9 est. qa tal' p gi am deo est ꝓpinqu9. et xpo ira ter. iuxta illo Mat. xij. Qui facit volū tatē p̄tis mei hic me9 frater pater ma ter z sozor est. Tercio vnū pctm̄ est grauī9 alterō rōe idēritatis. Nā culpa cōmissa in se gnior est q̄z in aliū. z q̄ se occidit gui9 peccat q̄z aliū quēcūq; oc cideret. ro dicit Piero. Extreme demē tie est odire seipm̄. z Eccl. xiij. Qui sibi inuidet nihil est illo neq9. Sil' gra/ uius peccat filī9 ꝑ pīem in eode gene/ re pcti q̄z ꝑ alienū. qz ꝑz pbm. viij. eth. Filius ē ꝓiūctus suis pentib; a q̄bus originē traxit z habuit nutrimentū et disciplinam. Quarto vnū pctm̄ dici tur grauī9 alio rōe rei mūdane. Nāz grauī9 est pctm̄ recipe ab aliq̄ centus ducatos q̄z vnū. qz magis recedit a re/ ctitudine iusticie. de q̄b; oib; saltez in morte dicet xps. Redde rōem villica/ tōis tue zc. A quo nos zc.

Dñica nona post Pentheco.

Sermo. xciij

Cum appro
piquaret ihesus hierl'mā vi
dens ciuitatē fleuit sup illaz
dicens. qz si cognouisses z tu. Au. nir.
Doc em̄ nr̄i saluatoris i die palmar
factū mirabile sctā mater eccl'ia hodie
recolit. in mense isto em̄ ciuitas hieru
salē pri9 a nabuchodonosor. deinde a
romanis destructa inuenit. Cui9 de/
structōem pīssim9 saluator intuēs fle
uit sup illā. nō de sua morte quam illi
machinabant in ipa ciuitate sz fleuit
sup mala culpe q̄ in ea multiplicata fu
erāt. tū ꝓter mala pene que sup eam
ventura erāt. tum vt eis exēplo nos ad

Sermo XCIII

flerā inducat. ¶ Z · Inter alia ei tria
iducūt nostr quēlibz ad flet⁹ lamēta. s
¶ Primū vicia in sec'o contracta
¶ Scōm breuitas tpis inopinata
¶ Tercū ierplicabilia iferni tormēta.
¶ Prio dixi q ad lamēta flet⁹ inducūt
pcā in sec'o ꝛcta. sic indurerāt dauid
q dicebat. Fuerūt mihi lachryme mee
panes die ac nocte dū dicit mihi. vbi
est de⁹ tuus ¶ perdiderat nāqz ꝓpheta
deū suū p pcm. iō lachrymabat sic ab
undanē vt p singulas noctes lachry⁄
mis irrigabat suū lectū. qz certitudia
liē sciebat q pcā faciūt fordidū et feti⁄
dū et abominabilē coram deo. z pdunt
dignitatē būane ꝓditōis. vñ Gre. Do
mines i voluptate carnis iacētes sūt
bestijs z pecoribz silēs nō rōez sz sensu
alitatez seqntes. Hinc z Tullius ait.
Plēs dicūt voluptatē esse sūmū bonū
que mihi vor pecudū nō hoim esse vi
dēt. qz fm Chryf. sp mūdialia opa ex
cludūt hoiem a vera vita. Quicqd enī
est i mūdo aut ē supbia vite aut ꝓcu⁄
piscētia ocl'oz aut ꝓcupiscētia carnis.
q nō intelligentes filij bui⁹ sec'li insati
abiliē fatigāt p ōlicijs z voluptate car
nis. de qbz i pñti euāgelio lachryma⁄
bat saluator di. Quia si cognouisses z tu
sz fleres. Certe si qs cogscerz pcti vili⁄
tatē nō gauderet sz fleret. ¶ Scōo idu⁄
cit ad flētū breuitas tpis inopinata. ex
q enī boies pūcta diligūt ī facilē. qa
vita ista q̄ sit fugitiua nō ꝑpēdūt. ꝑs.
Adhuc pusillū z nō erit pcor. Sz bec
iste ꝓditor mūd⁹ abscōdit a suis ama
toribz vt i voluptatibz eos detineat i⁄
cōsideratos. De b Gre. Vita nra nauī
gāti sitis ē. siue vigilē siue dormiā sp fe
stin⁹ vado ad mortē. Stult⁹ ꝓfecto ē
q ad mortē ducit z rider. Hoc etiā na
tura nra insinuat cū i natiuitate incipi
mus z i morte cū fletu vitā finiamus
Vñ saluator mūdi fos pierat⁹ flebat
di. Si qdē i hac die tua. i. hac pspitate
claritate z in b modico tpe tibi pspo i
q̄ fac' volūtatē tuā assunt tibi ea q̄ ad
pacē sūt nō pectoris sz tpis ¶ Tercō in
ducūt nos ad flētū ierplicabilia iferni
tormēta pctōribz ꝑpara vbi sr ignis ex
nus tenebra vincta. mors sine morte
defect⁹ sine fine. Hāc eni regulā dedit
saluator q q̄ b gaudēt i fuko etnali flē
ant di. Ve vob q̄ ridetis qz flebitis. hoc ē
qō saluator deflebat cū dicebat. Nūc
aūt abscōdita sūt ab oculis tuis tā cor⁄
poralibz q̄z spūalibz mala q̄ vētura sunt
tibi. qz venient dies ī te z circūdabunt
te inimici tui z coangustabūt z in trā
pternēt te zc. Prō bis igit redēptor nr
merito flebat. Et p̄senti q̄dē euāgelio
tria nob insinuant tractāda. scz
¶ Primū pia xpi lachrymatio. ibi. fle
¶ Scōm digna iudeo (uit sup illā
rū punitio. ibi. venient dies in te
¶ Tercū magna auaricie detestatio
ibi. cepit eijcere zc.
A ¶ Primū nāqz tractādū nobis ex
euāgelio ꝓponit pia xpi lachrymatio
cū dr. cū appropinquret ibs hierlym z
vidēs ibs ciuitatē fleuit sup illā di. zc.
Circa qō tria ꝓsiderem⁹. scz
¶ Primo fletus xpi frequntationem.
¶ Scōo fletus nri fructificatōem.
¶ Tercio fletus nri oblitionē
Prio dixi q circa xpi pia lachrymatōz
ꝓsiderem⁹ ei⁹ flet⁹ frequntatōz. Nā xps
dns nūq̄ legit risisse. fleuisse vo mlto
ties. vñ Chryf. Frequēt inuēio dñm ie
sū xpm flēre nūq̄z ridēre. Vñ dat nobis
exēplū i hac vita nō letādū. Nā in die
palmaz dū magn⁹ bonoz sibi ipēdē⁄
ret lachrymis voluit ꝓmiscere vt ostē
deret qz būana letitia cito ꝓuertit i fle
tū. z oia mūdi gaudia doloribz sr admi
xta. In celo eñ sūt oia iocūda. i b mū
do oia mixta gaudia. In inferno lu⁄
gubria. i. flebilia oia. Vnō pierat⁹ dul
cedo. miscēdie fons xps nō solū sel'z et
plies fleuit. Quatuoz ei vicijs legim⁹

Dominica nona post pẽthe.

fleuisse xp̃m. nõ tñ est dubiũ q̃n pluri/
es fleuerit. Primo eñ fleuit in nati/
uitate. de q̃ Sap. vij. Primã vocẽ oi/
bus silem emisi plorãs. Hinc canit ec
clesia. Vagit infans inter arta p̃dict⁹ pse
pia. Dic eni flet⁹ christi significat fle/
tũ bũane miserie. qz bõ p peccatũ õue
nit ad multiplicẽ miseriã. tõ ois puer
a fletu icipit excepto zoroaste rege bri/
tãnoz q̃ risit z adiuenit nigromãtiaz
q̃ damnat⁹ est interfect⁹ a rege assiri/
orũ in bello. Ũñ Aug. Puer q̃ nascit
incipit a ploratu lachryme sunt testes
miserie. nondũ loq̃t z iã ꝓpbetat. s. q̃
ad magnã miseriã sit nat⁹ z ad fletuz.
Scõo clemẽtissim⁹ xp̃s fleuit ex ĩmẽ/
so amoꝛein lazari resuscitatõe dñ fle/
rent sctẽ mlieres martha maria ma/
gdalena z alij mlti ex iudeis. z ihesus
ex cõpassiõe lachrymat⁹ ẽ. z sic tandez
resuscitauit ad significãdũ q̃ q̃libz de
bet dolere et flere sup frẽm suũ morta
liꝫ peccantẽ. qz abscissus est a radice g̃
tie. delet⁹ est de libro vite. i. de nũero
filioz dei. et obligat⁹ est pene ꝑpetue.
Ũñ Aug. Sciat se culpabiliꝫ durum
q̃ deflet mortẽ amici vl̃ dãna rei tpal̃
z doloꝛẽ pcti nõ ostẽdit in lachrymis.
Tercio p̃ssim⁹ repator mũdi fleuit
destructõem ciuitatis dñ ꝓsiderarz vt
patet in euãgelio. vidẽs nãqz vẽturuz
malũ ciuitatis ꝑpꝛ inhabitãtiũ pecca
ta fleuit amarissime. Cõspice igiꝫ bñ
o bõ ipm regẽ glie dñm maiestat̃ et
angeloz flentẽ. et si potes fleas cũ eo.
Ecce eñ flet largiꝫ z fortiꝫ intantũ vt
p̃ flet⁹ singultu nec loq̃ poterat ꝫ dixit
si cognouisses z tu. s. fleres. Lozde siq̃dẽ
amaro flebat eozeternũ excidiũ non
lapidũ ruinã. Ũñ dicebat rõem flet⁹
iudeoz cecitatẽ. qz inq̃t si cognouisses tẽ
pus visitatõis tue p meã incarnatõez
z suscipes meã p̃dicatõem z nõ ꝓseqũre
ris me piũ mansuetum innocẽtẽ vsqz
ad mortẽ. Xp̃s eñ rex celestis cũ suis
baronibꝫ ingressus regiã ciuitatẽ hie/
rusalẽ flẽdo ibat. O q̃s posset a fletu se
ꝓtinere vbi tã sublimis maiestas la/
chrymaꝫ. q̃ sola voce mortuos suscitat
cecos illumiat. egros curat. ¶ Quar
to clemẽtissim⁹ xp̃s fleuit in cruce duz
ei⁹ sanguis p nr̃a redemptõe emanaꝫ
set z coꝛ maternũ gladi⁹ doloꝛis ptrã
sisset. z ipe iã fel z acetũ degustassz tũc
filij⁹ v̄gis ante mr̃em in tãta positus
amaritudie cepit flere z clamare. et sic
emisit spũm. Heb. v. Cũ clamoꝛe vali/
do z lachrymis se offerẽs exaudit⁹ ẽ ꝓ
sua reuerẽtia. in q̃ fletu significauit q̃
fletu debem⁹ deũ placare siẽ z ipe fecit
Ñ q̃ quoꝛ flet⁹ nr̃i saluatoꝛis sũt q̃tu
oꝛ flumia de paradiso dei egredientia.
ad tot⁹ mũdi ablutõem refrigeratõz
potatõez z fecũdatõem. Ũñ Fz Berñ.
saluatoꝛ bũani gener̃ triplicẽ aquaz
emisit p nob. s. aquã lachrymatõis. aq̃
quã sudoꝛis. aquã lateris. Per p̃mã
inuitat hoies ad ꝓtritõem. p scõam
ad bonã oationẽ. p terciã ad eꝛ com
passionẽ. Potuit tñ z alias mlt̃oriens
fleuisse pura dũ cernebat mr̃ez fessam
eũ baiulantẽ in egipt̃ et reducẽtẽ zc.
Dicit eñ Aug. q̃ etiã sup casuz Jude
fleuerit. Ñ tñ sunt spẽalit̃ i sacra scri/
ptura exꝑssi sui flet⁹. ¶ Scõo ꝓsidere/
mus flet⁹ nr̃i fructificatõem. Quatu/
oꝛ eñ inter alia sunt fruct⁹ nr̃i fletus.
Prim⁹ fructus nr̃i flet⁹ ẽ ad celestia
p ꝓtẽplationẽ subleuatio. Hoc figura
tũ fuit Geñ. viij. vbi oꝛ. Multiplicate
sunt aq̃ z eleuauerunt archã in sublij/
me a terra. z ideo nõ appꝛopinquant
ad eã sordes malaꝛ cogitatõnũ. Ubi
Gre. Ubi abũdãt lachryme ibi sordes
malaꝛ cogitationũ nõ appꝛopinq̃nt
Scõs fructus nr̃i flet⁹ ẽ. qz gr̃e est im
petratio. Ma maria magdalena fleti/
bus meruit magnã gr̃iam. z mlier vi/

ꝺua filij sui resuscitatõez. Jõ dic Aug. Dia alia bñt effectũ supplicatõis. so la lachrỹma hz effectũ cogẽtis. Hinc t Chrys. Nemo ad deũ flens accessit q nõ qõ postulauit accepit Et b. Aug. sup illo ꝯbo. Regnũ celoꝝ vim patit dicit. Vim facim⁹ dñe nõ cõpellẽdo sz flendo. nõ ꝓuocãdo iniurijs sz eroz̃ fiendo. nõ ꝓuocãdo ꝓ sup do lachrymis. nõ blasphemãdo ꝓ su perbia sz merẽdo ꝓ humilitatẽ. Vñ et Bern. O bũilis lachrỹma tua ẽ poten tia tuũ regnũ. tu aspectũ iudicij nõ ve reris. inimicj accusantib⁹ silentiũ po nis. sola ingrederj añ deũ sz nũqz so la aut vacua cribis. qd plura. vincis inuincibilẽ. ligas oportẽtẽ. De q dic ex emplũ de btã Scolastica sorore beati Bñdicti. q lachrỹma incõtinẽti aerez imutauit t pluuiã largã impetrauit ita ꝙ btus Bñdict⁹ nequit reuerti ad cellã suã. Tercⁱ⁹ fructⁱ⁹ nr̃i fletus est de victis triũphatio. Nã ardorẽ ꝓcupiscẽ tie lachrỹma refrigerat. vñ Greg. Si qs bũilitatẽ tenere statuens visio ꝓxi mi in se despectũ pariat. currat ad la chrymas lauet holocaustũ. In hui⁹ fi gura habeb Gen. ij. ꝙ fons ascẽdebat e tra t irrigabat vniuersaz superficiẽ ter re. Quart⁹ fletus nostri fruct⁹ est q ẽ anie lotio. lachrỹma eñ lauat oia pec cata ab ania ve penitẽtis. Vñ Ysid. Una lachrỹma de puro corde ꝓcedẽs totũ ignẽ iferni extinguit. Lachrỹma eñ puri cordis baptism⁹ ẽ. Vñ t Bed. O felix lauachrũ pnie qđ toties valet ad purgandũ qties purgatõe indiget cor bũanũ. Si eñ tu nescis bñ aiam tuã purgare ꝓ cõfessionẽ lachrymare de eis. t inuenies qd ꝓfitearis. q⁹ dic btus Greg. Sepe qđ torpẽtes latuit fletib⁹ subtilⁱ⁹ inotescit. t afflicta mẽs citⁱ⁹ inuenit malũ qđ fecerat. Jõ lau dans fletuz vere penitẽtis sic dicit. O btissima lachrỹma vere penitẽtis q di uinã placas irã. tu es archa recõciliã tionis. gratie repatrix. miscõie ꝓuoca trix. O felix lachrỹme effusio reserans celũ inebriãs angelos iustificãs pctõ res dissipans infernũ. hec ille. Dic tñ Jobes abbas. q⁹ sũt anie q nec lachrỹ mari nec lugere valent. sz ꝓ tristiciam merorẽ t ꝓtritõez mltaqz suspiria pec cata diluũt t sufficit. Vñ legit q⁹ dia bol⁹ apparuit btõ Bernardo q̃rens ab eo di. Tu es doctor. q̃ dic mihi q aq̃ in toto mũdo fit vtilior pctõribus Rñdit. puta illa q de latere xpi ema nauit. Qui ait. nõ tetigisti. Et ille. vel forte illa q ꝓ sudorẽ eius exiuit. Et ite rũ, nõ inueniſti. Cui rursus. forte illa q in calicẽ mittit t cõsecrat in xpi san guinẽ. Et itez. i veritate nescisti. Qui dixit. Dic q̃ mihi q esset vtilior illis. q cachinnãs ait. Nũqz h dicã tibi. Btus Bernard⁹ adiurauit ꝓ nomen xpi vt dicat. Qui ait. certe decepisti me. qua iam optet dicere. Illa ei aqua q de la tere magni magri exiuit t in sudore se pe ingrat⁹ nocet pctõrib⁹. sed aqua la chrymaꝝ sp ꝓdest. q̃ ꝑpis melior est. Tercio ꝓsiderem⁹ fletus nr̃i obliuio nẽ. q̃re vicz i hac valle lachrymaꝝ ob liuiscimur flere. Cui⁹ q̃tuor sunt cau se inter alia. Prima ẽ terrenoꝝ solici tudo. videm⁹ eñ q terra eleuata siẽ mõtes alti vt plurimũ carẽt aq̃. Sic qui querũt eleuari i rebꝰ terrenis ca rent aquis gr̃e t arescunt sic terra sa buloſa. Vñ Dauid maledixit monti gelboe q⁹ nec ros nec pluuia descẽdat sup eũ. Scõa causa est ignorãtie exce catio quia ridẽtes t gaudentes nõ vi dent ea q̃ sunt sup eos ventura sic fre neticus. Tles fuerũt iudei gaudẽtes ridẽtes alios iudicãtes fm carnẽ vi uentes mala societate se munientes. Sicut eñ nimi⁹ calor exiccat aquaz vt ptz in estate. sic magn⁹ amor carna

S

Dominica nona post penthe.

lis societatis Esa. xxij. Recedite a me amare flebo. Tercia cā est cordis obduratio. p iram odiū inuidiā videm⁹ q̄ intēsuz frigus cōgelat aquā ne fluat. Sic frigus malicie lachrymā. Uñ Matb. xxiiij. Abūdabit iniqtas refrigescet charitas multoz. Quarta cā est diuia dispēsatio. nā sapiētissim⁹ deo⁹ vētura oīa sciēs subtrahit gr̄am lachrymaz. Aut iō ne p superbiā p dat gr̄am deuotiōis. Uñ p quēdaz dr Solet pi⁹ dñs etiā timētib⁹ se gr̄az lachrymaz subtrahere q̄s cernit eō superbire. Debem⁹ igit nos cōformare xp̄o vt cū eo in pñti exilio fleamus.

¶ Scōm er pñti euāgelio insinuatur iudeoz digna punitio quā saluator p̄dixerat di. Uenīēt dies ꝑ te et circūdabūt te inimici tui vallo⁊ coangustabūt te ⁊ in terrā pternēt te. ⁊ nō relinquēt lapidē sup lapidē eo q̄ ñ cognouisti tp̄s visitatōis tue. Triplici sic dē pena iudei inḡti puniti sūt. vicz

¶ Primo pena corpali.

¶ Scōo pena spūali.

¶ Tercio pena iudiciali.

¶ Primo etē iudei homicide ⁊ superbi puniti sunt pena corpali acerrime. eo q̄ nō cognouerūt xp̄m dei filiū in lege ipis pmissuz. qn̄ poti⁹ blasphemauerunt ⁊ occiderūt. misit eoz tū de⁹ ira nolunt ꝑtinere miscōiam suā eis. sz expectauit eos ad pniam. xl. annis Insup dedit eis signa terribilia ac p dicatores vt eos reuocarēt. Dicit ēm Joseph⁹ li. de iudaico bello. q̄ stella q̄ dā sub forma gladij visa ē q̄si iminēs desup ciuitati. Itē cometes exitialis flāmis p totū annū visus est. Item luna p. xij. noctes ꝑtinuas passa ē eclipsim. Item cū ad diē festum pasce plurimi ꝓuenissent die mēsis aplis. noctē q̄e hora nona tāt⁹ fulgur luminis aram templū p circūdedit vt dies clarissim⁹ videret. māsitq̄ hore dimidie spacio. Ē q̄dem ignauis ꝓspex visum est. sz pbos exitiale potentū nō latuit. Itē ianua tēpli que erat ad orientē cū esset ere solido indura tanti ponderis q̄ vix a viginti viris summo conatu clauderet. repente hora noctis serta p seipam apta est q̄z q̄z ferreis vectib⁹ teneret. Itē die. xx. maij ꝑpe occasuz solis visi sūt currus ⁊ quadrige in omni regione p aerē ferri ⁊ armatoz choortes nubib⁹ cōmisceri. Itez in nocte pētheco stes sacerdotes ingressi templū ad diuia officia celebrāda. ꝑmo sensere rūt q̄sdam strepit⁹. ⁊ paulo post audierūt voces clamantes. Discedam⁹ ab his sedib⁹. Itē ante quartū annū bellū in die festi tabernaculoz q̄dam rusticus ⁊ plebe⁹ repente clamare cepit ⁊ dicere. Uox ab oriente. vox ab occidente. vox a q̄ttuoz vētis. vox sup hierosolymā ⁊ templū. vox sup sponsos ⁊ sponsas. vox sup vniuersum ppl'm. Sicq̄ indefinēter die ac nocte clamabat p vicos ⁊ plateas discurrēdo ⁊ flagellat⁹ ac pcussus. etiā añ iudicem flagris vsq̄ ad ossa laceratus vt taceret ipe q̄libet die cū eiulatu semp inde replicabat di. Ue hierosolymis. ve masculis ⁊ femellis. Nec vnq̄z in tot pdi gijs ille dure ceruicis pplus errores suos corrigere voluit. ꝓpter q̄ ira dei in eos deseuit. Sz p̄uēsq̄ veniret Uespasian⁹ ad pdendum eos. fideles admoniti sunt vt recederēt ab hierusalē. vt ciuitas vltioni diuine pateret. quib⁹ iordanē trausgressis. venit Uespasian⁹ cum exercitu multo a romanis missō ⁊ in die solēni pasce q̄ etiā a circūadiacētib⁹ locis innumerabilis popul⁹ venerat hierosolymā ciuitatē ascēderūt. fecerūtq̄z in circuitu vallum munitissimū vt nulli⁹ ciuitas

tem ereens illud ptransire posset. Ob quã causam ciuitas in breui fame cepit vigeri. rãtũq; inualuit fames q si cut dicit Josephꝰ mala hec sunt subscuta. Primo qꝛ pdones p ciuitatem discurrẽtes vi intrabãt domos z rapiebant si qd ibi inuenissent comestibile. Secõ q filij ex ore pentum z econuerso violenter stricto gutture masticatũ cibum extrahebãt z comedebãt. Tercio q etiã simũ bouꝫ z alia vilia sumpserũt in cibum. Quarto q multi ꝓtendebãt exire vt herbas colligerent z capiebanꝭ a romanis z tantꝰ numerus fuit captiuoꝝ vt rute custodire ñ possent. Quaꝛpopẽ statutũ ẽ vt euulsis eorũ oculis ac amputatꝫ manibꝫ cõpellerenꝭ sic ad ciuitatẽ redire. Quito q̃ plures diuites ne ꝛocalia sua peruenirẽt ad manꝰ romanoꝝ q̃s vilibꝫ liter credebãt ciuitatẽ debellaturos illa deglutiebant. cuiꝰ rei fama cũ deuenisset ad aures romanoꝝ cõmouit eos vt estimarẽt gẽmas in ventre ad hucretinere captiuos iudeos. quare vna nocte duoꝝ milũ patefacta viscera sunt. Sexto q multi formosi iuuenes in via in plateis in ꝓꝛijs domibus fame afflicti ipꝛoulo morte cadebant. Septimo q inuẽre sunt mulieres q̃ ꝓꝛios filios comedebãt. O q̃t ibi erãt voces flebiles. O quot singulus z quot lamẽta z tũ clauserat eis deus venã miscõie sue nec respiciebat eoꝝ lachꝛymas quia z ipi lachꝛymas xpi despererãt. Deniq; tanta multitudo cadaueꝝ p muꝝ ꝓcipitabaꝫ vt valles replerenꝭ z patrio feroꝛe coꝛrũperent. In illa em̃ fame calciamẽta ꝓꝓꝛia comedebãt. Tandẽ q̃dragesimo secõ anno a passione dñi ciuitatẽ capientes destruxerũt simlꝫ z templũ. Et sicut iudei xpm. xxx. denarijs emerũt. sic. xxx. iudeos vno denario vendebãt

Dicit aũt Josephꝰ q̃ venditi sũt iudei xcvij. milia. z vndecies centena milia fame z gladio ꝓierunt. Hec igiꝫ mala ventura videns xps dñs flens dicebat. Venient in te dies. z in die passionis sue ꝓuersus in cruce ad mulieres flentes sup euꝫ dicebat. Nolite flere sup me sed flete sup vos z sup filios vestros. quia venient dies quãdo dicetis ꝛc. Voluit ramẽ miseꝛicoꝛs deꝰ penitus eos delere de terra. tum ꝓpter virginis gloꝛiose reuerentiã z ꝓpheꝛarum honorẽ. tum ꝓpter dñice passionis memoriã. tum ꝓpter futurã eoꝝ ꝓuersionẽ. tum ꝓpter xpianoꝝ vtilitatem. Ipsi em̃ portant libꝛos ve. te. in quibꝫ fundamẽtũ fidei xpiane ꝓfitet. z sic ipi sunt librarij xpianoꝝ. ¶ Secundo iudei increduli puniti sunt spiritualiter. a tempe mortis xpi ipsi nõ habuerũt coꝛem gratie diuine. sed ceca mente sine ꝓpheta. sine regno. sine rege. erules vagabũdi. vadunt tandẽ omnes in infernũ eterna morte moꝛituri. qui hic vitam negantes vindictam xpi sanguis sup se z super filios suos petierunt dicentes. Sanguis eius sup nos z sup filios nostros paterni sceleris conscij. ¶ Tercio iudei increduli puniti sunt pena iudiciali. vt si iudeus blasphemat xpm decapitetur fm Hosticñ. z in lege z decretis multe pene sunt contra eos statute. Primo q xpiani nõ debent cum eis comedere vel bibere. nec eos ad cõuiuia recipe. aut cũ eis i eoꝝ domibꝫ cohabitare. Idẽ intelligẽdũ est de turcis z saracenis fm Innocẽtiuꝫ. Secõ q infirmi xpiãi in suis infirmitatibꝫ nõ debẽt vocare iudeos nec ab eis recipe medicinas. nec se cũ eis i eisdẽ balneis balneare. xxvij. q. j. nullꝰ. Tercio q ñ ꝓmittaꝫ eis inter xpianos hꝛe officia publica ne occasionẽ habeãt seruiendi

Dominica nona post penthe.

di.liij.nulla. Quarto q̄ null⁹ relinq̄t aliq̄d iudeis in testamēto. z si fecerit etiā post mortē iudicabit anathema. extra de hereticis. Si q̄s epūs. nisi alicui⁹ frater fuerit iude⁹ tūc licz pascere. Quinto q̄ nō ꝓmittāt iudeis erigere nouas synagogas. licz tñ antiq̄s reficere nō tñ ampliare. extra eo. Judei. z c. ꝓsuluit. Sexto q̄ in die lamētatōis z in die passiōis nō dñt i publicū ꝓdire. extra eo. in nullis. Septimo q̄ in diebꝫ paschę nō debent habere fenestras aptas. extra. eo. qz supra his. Octauo q̄ cogendi sūt talē habitū deferre ꝓtinue q̄ manifeste ab alijs distinguāt extra eo. in nullis. Nono q̄ cogēdi sūt ad decimas ꝓsoluēdas. Decimo q̄ cogendi sunt xp̄ianos testes recipere ꝫ se. sz iude⁹ nō pōt ferre testimoniū cōtra xp̄ianū. extra de testi. iudei. Undecimo q̄ si q̄s xp̄ian⁹ factꝰ fuerit iude⁹ ꝓcedēdū est ꝓtra eū sicut ꝓtra hereticū Sz di.q̄ est pena ꝓticipantiū cū iudeis ꝓtra ꝓdicta statuta. Respōdeo ꝑm Ray. q̄ si sunt clerici z admoniti satisfacere noluerint debēt deponi ab officio z bñficio. Si vo laici. dñt excōicari. xxiij.q.j. null⁹. Si aūt iude⁹ ipugnat fidē catholicā punit pena sāguinis z mortis. C. de iudeis. l. finali. Et sic ptz verbū flētis xp̄i cernitudinaliter de iudeis adimpletū sz z alia implebunt. ¶ C. Terciū er euāgelio insinuat magna auaricie detestatio cuz dicit. Et ingressus in templū cepit eiicere vendētes z emētes di. Dom⁹ mea dom⁹ orōnis vocabit. vos aūt fecistis illā spelunca latronū. Ubi est sciendū nobis q̄ sicut tunc xp̄s negociatores facto flagello de fune ꝑm q̄sdā q̄ cingebat expulit de tēplo materiali. Ita nūc octo genera negociatoꝝ excludit de tēplo celesti. Primū sūt mercatores q̄ decipiēdo z mētiēdo vendūt z emūt. Nā ꝑm Ray. Periurātes vel mētientes sciēter cā decipiēdi taz de magnis q̄z de quis rebꝫ mortalit̄ peccant z tenent ad restitutionē. Secōi sūt mercatores q̄ in statera delinquūt. z b fit triplic̄iter. Primo cum quis diuersa pōdera habens ꝓ eodē emit ad maiꝰ et vendit ad minꝰ. Secōo cū bz mēsuraz iustā z pondꝰ iustum z tñ sciēter male mēsurat. sicut caupones replēt mēsurā cū spuma. et aliq̄ digitū libre apponūt. Silr pānicide q̄ cū pollice vlnaz retrahūt. Tercio cū quis bz iustum pondꝰ z iustā mēsurā sz facit vt res pōdero siꝰ fiat tpe venditōis z mēsurationis. vt q̄ lanā vel linū aspgit aqua vel crocū vel piper ponit ad cellarium z voluit de vno latere in aliud vt humidiꝰ fiat z pōderosiꝰ. tales de mēsura Michaelis archangeli cadūt in infernū nisi peniteant. Un Deut. xxv. Secōm mēsurā delicti erit z plagarū modꝰ. Tercij sunt mercatores q̄ merces charis vendūt ꝓter dilationē q̄z i ꝑmpta pecunia. vt si q̄s bñ vellet vendere equū vel vinū aut frumētū ꝓ decem florenis. z ꝓ dilationē vni⁹ anni vendit ꝓ vndecim florenis. Hē pecatū vsure q̄z tps vendit q̄s est dñi dei z talis ꝓtra naturā vellet vt metallū sibi fructificaret zc. Quarti sunt q̄ aliud oñdunt z aliud vendūt vt faciūt illi q̄ occultant malū sub bono. z bonū ponūt supꝫ malū z in fundo ponūt q̄s deteri⁹ est z dicūt. Totū sic est sicut supꝫ. pri⁹ iacet. z sic mentiēdo decipiūt proximū. Q de eterne q̄z multi sūt tales nec tñ sibi formāt ꝓscia z de hmōi. imo nec talia ꝓfitent. De q̄b Cesari⁹ refert exemplū tale. Quedā inq̄t matrona venit i q̄dragesima ad ꝓfitēdū. z flectēs se cora sacerdote ꝓfessore q̄cq̄d boni fecerat cepit narrare z se iustificare di. Q̄ne tot serris ieiunare in pane z aqua. et

tales elemosynas dare ac eccl'ias frequētare z m'lta bona facere. Cui ꝓfessor. Ad qd dña venisti nūqd p ist' vis accipe pniam. gre nō dic' tua peccata Que rñdit. nihil mihi cōscia sum. Ait ꝓfessor. Cui⁹ es officij. Rñdit illa. ferrū vendere soleo. Ad quā ille. soles ne aliqñ minores pticulas i maiores ligaturas miscere. z sic totū vēdere. Respōdit. soleo. Et ꝓfessor. Ecce h crimiale est pctm qz dol⁹ et fraus. Scdo interrogauit confessor. Soles ne aliqñ laudare z iurare mētiēdo z aliqñ maledicere emulis z inuidere pl⁹ vendētibꝫ. Rñdit. si h est pctm i his sepe deliquī. Et sacerdos. Ista oia sūt mortalia z nisi de illis vere penituer' dānaberis. Illa territa his m'tipl'r se peccasse recoḡuit z de cetero ꝓfiteri debite dicit. ¶ Quīti mercatores q emūt res ab hoibꝫ in necessitate ꝓstitut' m'to min⁹ qz soleret vēdere vt p vno florēno liberter emit rem trib⁹ vel qttuor florenis valentē z talis ad recōpēsam dāno teneť. ¶ D. Sz di. an mercantie plus qz valeāt possint licite vēdi vel etiā emi minori pcio. Respōdet Scot⁹ in. xiij. di. xv. q charis⁹ vendere aut vil⁹ emere rem qz valeat ē iniustū z illicitū. Ad cui⁹ declarationē qttuor documēta ponūť. Primū ē q q cunqz vendit vel emit aliquā rē vltra dimidietatē iusti pcij mortaliter peccat. tenetur qz restituere. qz iniuste egit cū p rimo suo. Vñ ap'ls. Neqz qs circūueniat aut supgrediat in negocio fratrē suū qm de his oīb⁹ vindex ē dñs. Exē pli gra. Res valet decē florenos. z emptor qttuor florenis emit. i h casu ius ciuile cōpellit emptorē q aut rem restituat. aut suppleat qd deest de iusto pcio. L. ō rescindēda vēditiōe. l. ij. Si dicas. res tātū valet quāto vendi pōt Rñdet Anthoni⁹ de butrio. q h est intelligendū de iure fm estimationē nō de facto. Scdm documentū q q in emēdo vel vendēdo notabilit dānificat primū mortaliter peccat. z ō lege diuina teneť ad restitutionē fm Tho. ij. ij. q. lxxvij. puta res valet decē florenos. z iste emit p octo. Si dicas gre lex hūana tales nō punit. Rñdēt Tho. z Scot⁹ vbi supā. q magna differētia est inter legē imp'alē z diuinā q nihil impunitū pmittit aut h aut i futuro. sz lex hūana tō nō punit qz sic m'lta ligia orirent' z pturbatōes. Terciuz documētū q si in emēdo vel vendēdo sit qua dānificatio primi nō teneť restituere si sciēter nō facit qz pcia iustū qñqz nō est pūctualiter determinatū.

Quartū documētū q si emptor pl⁹ offerat iusto pcio vēditori nō dz recipe qz dz. x. q. ij. hoc ius in glo. q si in venditōe pl⁹ offerat qz res valeat nō debz eccl'ia. i. hō catholic⁹ plus recipe. O deus iuste gt mō sunt q de h nihil curāt sz vnū pullū si possent p decē denarijs venderēt. aut duo ova p denario. ita vir q etiā oculos primi nō eruūt. Et h ō qz nō diligūt primū suū sic seipos ¶ Sexti mercatores sunt q tenebrosa loca eligūt z claritatē solis z diei obtenebrāt. z h ō vt res aliter appareāt qz sūt. vt faciūt pānicide. z in h se oñdūt esse filios tenebraz. z malignos. Juxta illud Job. xij. Dis q male agit odit lucē. Merito igit' talib⁹ dz illō Mat. xxij. Mittite i tenebras exteriores qz tenebras dilexerūt. z oculos dñi oia ꝓspicētis velauerūt. Vñ tales si nūqz primū decepissent. Sola intētio sufficeret ad dānationē. ¶ Septimi mercatores sunt q emunt vel vendūt rapinā furtū. vñ q cūqz sciuit vel ꝓbabiliter credidit esse rem furatā vl' raptā z illam emit teneť ad restitutionez. si etiā meliorasset illaz rem. nec de pcio

Dominica nona post penthe.

pōt ab eo cui⁹ res fuit repetere. Occa/ sui sunt q̄ vendūt res ad nullū vsum viles sicut cartas aut flores tasseres aut venena vel intoxicatas sagittas ꝛc. tales ptcipes sunt olim maloꝝ in de sequētiū. vt patz extra de iniuria ꝛ dāno dato. c. Si culpa. Oēs hmōi et ꝓsiles xp̄s abominabīt ꝛ excludet de regno celoꝝ. Et in h̄ oñdit hoc. q̄ de templo materiali illa expulit q̄ ad ho norē diuinū offerri licita erāt. q̄d feciſ set tunc si ibi iueniſſet ebriosos ꝛc. Jō attendā⁹ xp̄i fletū ꝛ ei⁹ actū vt euadā⁹ infernū. ꝛ eternū obtineam⁹ gaudiū.

¶ De eadē dñica nona post penthe.

℣ Sermo. xciij.

¶ Eniēt dies in te ꝛ circūdabunt te inimici tui vallo ℟. xix. c. ꝛ in euāgelio. Dec ẏba deus dei filius xp̄s intuendo ciuitatē hierl'm plenaz pctō flens dicebat. q̄ videbat pricula supz eam venientia iuste. Fm pctā inhabitantiū eā. q̄ ois miſia ꝛ pena hoim vēit ex pctō. ¶ Ad pbā tripl'r. ſ.

¶ Primo autoritatiby.

℣ Scōo rōniby.

¶ Tercio exemplis.

℣ Primo q̄dez q̄ ois pena hoīby venit ex culpa. pbem⁹ autoritatiby. Dicit ei Deñ. ij. ipi Ade. Morte morieris. ſ. ſi pctīm inobedientie feceris. q̄ p culpā in obedientie penā mortalitaſ incurrit. Sil'r Ro. v. ōz. Sic p vnū hoiem peccatū intrauit i mūdū. ꝛ p pctīm mors ita i oēs homines pꝛtrāſiit in q̄ oēs peccauerūt. Et Aug. in fmōe. xxvij. de xp̄i resurrectōe dic. Maloꝝ olim nr̄o rū causa pctīm ē. Nō em̄ sine cā mala ista homines patiunt. iust⁹ est oipotēs deus nō ista pateremur si ñ mereremur ſz cū sum⁹ i penis ad q̄s venim⁹ p peccatis nr̄is dñm ibm xp̄m cogitem⁹ q̄ voluit eē in penis nr̄is siue pctīs nostris. ſz sustinēdo sine culpa penam. ꝛ culpā soluit ꝛ penam. Et b. Greg. ait. Nulla nocebit aduersitas si nulla dominet iniqtas. ℣ Scōo h̄ idē pbemus rōniby. Prima rō sumit̄ ex pte diuine iusticie ꝛ est talis. Nulli infligit̄ pena nisi pcedat culpa. iō ōz Exod. xxiij. Justū ꝛ innocētē ne occidas. Et Dan. xiij. Innocentē ꝛ iustū ne interficias. q̄ ꝛc. Scōa rō sumit̄ ex pte diuie sapiennie Diuia em̄ sapia creauit hoiem rectuz ꝛ pulchrū ꝛ bonū. sic ipe est pulcher rectus ꝛ bon⁹. q̄ causa ꝛ effect⁹ debent esse ꝓportionata. ij. phisico. Et Eccli. xv. ōz. Deus ab initio creauit hoiez rectum ꝛ reliqt eū in manu consilij sui. Ex in hoīe iuenit aliq̄d curuū q̄ naturaliter ipse erubescit. iō illud nō est a natura. sed inflicta est a deo ꝓ pec catū. Nec est sil'e de oue ꝛ hoie. ex q̄ deus ouem mortalē cōstituit a p̄ma cōditione. q̄ homo est ptceps rōnis et capar britudinis ꝛ iusticie. Ertiā p oppositū capar ē culpe ꝛ miserie. In oue vo nec iusticia nec culpa eē potest. Un refert Boet⁹. q̄ interrogat⁹ democritus q̄d inter hoies pecora. ꝓ distaret. rñdit. Sapiēter sentire. Tercia rō sumit̄ ex pte diuie clemētie. ꝛ ē talis. Nihil pcedit a diuina clemētia q̄ est dignuz maledictōe. ſz multe sunt in nobis passiones maledicte. ꝓpter q̄s Job iij. c. maledicebat diei sue in q̄ natus est dicēs. Pereat dies in q̄ nat⁹ sum.

¶ Tercio q̄z q̄ ois pena venit ex culpa. pbem⁹ exemplis. Nā deus optim⁹ oēs penas tā in veteri q̄z i nouo testamēto inflixit. p culpa. sicut necessitatē moriēdi Ade. ꝛ posteris diluuiū. subuersionē sodome ꝛc. Ad cui⁹ claritatem intelligētiā dicit seraphic⁹ doctor Bonauē. sup. ij. di. xxxvj. ar. ij. q. ij. q̄ pena pōt ꝯsiderari triplicit. Vel inq̄ntū est satisfactoria. vel inq̄ntū est vindicatiua. vel inquātū est purgatoria. Prio

mō est volūtaria z interdū infligit nō p culpa ꝓpria ſz aliena. ſicut xp̄s paſſus est p nobis. Juxta illud Eſa. liij. Vere languores nr̄os ipe portauit.

¶ Scōo pena inquātū est vindicatoria z talis bz rōnez pene z ſp est a culpa. Tercio pena inquātū est purgatoria ꝓprie nō bz rōnē pene ſed medicine. et iſta pōt eſſe ſine culpa. nūq̄z tn̄ ſine cā vñ nō talis pena ventura erat biero/ ſolymitāis. ſz vindicatiua quā flebat xp̄s di. Venient dies in te zc̄. In q̄bz q̄/ dem ꝟbis triplices pene peccatis de/ bite inſinuant ſcz

¶ Prime pene generales. ibi. Veni/ ent dies in te.

¶ Secunde pene ſpeciales. ibi. z cir/ cūdabunt te. (ci tui vallo.

¶ Tercie pene ſingulares. ibi. inimi/

¶ Primo dixi q̄ ex themaris ꝟbis i/ ſinuant pene generales p peccatis de bite oibus cū dicit. Venient dies in te. Sicut em̄ dies est cauſa clare noticie oim̄ viſibiliū. ita ꝓſtat q̄ ois genera/ lis pena oibus tam bonis q̄z malis i p̄ſenti vita est a pcō. Nā pctm̄ vel est cauſa pene vel est ipa pena. z ſic pctm̄ dicit pena pcti. Absolute tn̄ loquēdo pctm̄ p̄ſone nō est pena ſz cauſa pene. q̄z pena bz rōnē boni. nō aūt culpa. tū q̄z auctor pene est deus. nō aūt culpe tū etiā q̄z pena est ꝓpter volūtatē. pec/ catū aūt a volūtate ꝓcedit. tū q̄z mul/ ti habuerūt penā nō tn̄ culpā. ſic̄ xp̄s dn̄s z pia mater ei⁹ Maria. Q, autē ois pena ſit a peccato generaliter. p/ bo q̄druplīciter ſcz

¶ Primo auctoritatib⁹.

¶ Scōo rōnibus.

¶ Tercio comparationib⁹.

¶ Quarto orationib⁹.

¶ Primo q̄ pena generalis ſit a cul pa. pbo auctoritatib⁹. Dicit ei Beñ. liij. ſpi Thayn. Nōne ſi bñ egerſ recipies ſupple bñ. ſin aūt male ſtatim pctm̄ tuū i foribꝫ aderit. Et Job. iiij. Recoꝛ/ dare obſecro te q̄s vnq̄z innoces ꝑijt. aut q̄n̄ recti deleti ſūt. Et ſubdit. q̄npo ti⁹ vidi eoſ q̄ operant iniq̄tatē z ſemināt dolores z metūt eos. flante deo piſſe. z ſpū oris ei⁹ eſſe ꝓſūptos. Et eiuſdem xxxiij. Abſit a deo ipietas z ab oipotē te iniq̄tas. Op⁹ em̄ hois reddet ei z iu xta vias ſinguloꝝ reſtituet. Dic Beñ. in meditatōib⁹. c. ij. ait. Scōm exteri/ oꝛē hoiez de pctib⁹ iſtꝭ venio q̄ me fe cerunt añ dānatū q̄z natū. pctōres in pctō ſuo genuerūt pctōrē. z ō pctō ſuo nutrierūt. miſeri miſeꝝ i bāc luc̄ mi/ ſeriā duxerunt. nihil ex eis habeo niſi miſeriā z pctm̄. z ℔ coꝛruptibile coꝛp⁹ q̄ geſto. ad illos ꝟo feſtino q̄ morte hinc exierūt. cū ſepulchra coꝝ inſpicio nihil i eis inuenio niſi cinerē z ⁊mē. feꝛ/ rōrē z boꝛroꝛē. q̄ ego ſuꝫ. illi fuerūt. z q̄ ipi ſūt. ego ero. Et infra. Quāto pl⁹ viuim⁹ tāto pl⁹ peccam⁹. z q̄nto vita lōgioꝛ tāto culpa inumeroſioꝛ.. z q̄n/ to inumeroſioꝛ culpa tāto inumeroſi oꝛ pena. Deu nob q̄ hiram⁹ i terꝛ z n̄ euigilam⁹. mlto meli⁹ eēt q̄ hō nō fu/ iſſet. q̄tidie nāq̄z creſcūt malaz ſubtra hunt bona. aſſidue variāt hō p. ꝓſpa z aduerſa z iḡrat q̄n̄ moriat. hec ille. O miſoꝝ miſia pctī pena q̄z crudeliť affligꝭ. ecce nec i ꝓſilio p̄is nr̄i ſumus. z ecce q̄tas pena s ipi⁹ pcti poꝛ tam⁹. eſurim⁹. ſitim⁹. fatigamur. ad malū aſſidue inclinamur. tā neceſſa/ rio moꝛimur morte coꝛpis. z niſi di/ uina clementia ſubueniat neceſſario eēna morte moꝛiemur. ¶ Scōo q̄z q̄ pena ſit a culpa. ꝓbo rōnib⁹. Primo rōne p̄miatōis ſic. q̄z ſic p̄miū ſe bz ad meritū. ita pēa adpctm̄. ſz p̄miū n̄ red dit niſi merito. g̃ nec pēa niſi pctō. naz ſic alicui bonū exhibeť nllo merito p̄ cedēte ſic̄ p̄ma gr̄a q̄ tn̄ n̄ bz rōez p̄mij

Dominica nona post penthe.

ita nō est incōueniēs si etiā aliqō ma/ lū inferat alicui nulla culpa p̄cedente qō malū nō bz rōnē pene sz potiꝰ me/ dicine ꝓmouētis ad bonū. De qbꝫ ōr Esa.lvij. Justꝰ pijt scz piculo tpali qō est ad bonū ipiꝰ vel alteriꝰ.nō tñ picu lo eternali. Scōa rō est inordinatōis q̄ pena sit ex pctō.inordinatio ani est pctm̄.sz inordinatio ani est pena. Ju xta illud Aug.li.ꝯfes. Jussisti dñe z sic est vt ipe sibi pena sit oīs inordinatus anim⁹. Rō aūt buiꝰ inordinatōis est talis. Quia q̄cūqz ꝓtra aliquē ordinē peccat ꝓueniēs z iustū ē vt ab ordine puniat. Triplex aūt ordo in hoie na turaliter debet eē. Primꝰ rōnis ad di uinā volūtatē. Scōs passiōis ad rōnē Tercius bois inferioris ad suū supiorē modo.q; pctm̄ istuz ordinē puerrit iō triplicē penaz incurrit. Primo incur rit penā scz dei irā Epb.ij. Oīm̄ nasci mur natura filij ire. Et Eccī.xij. Oīm̄ altissimꝰ odio habz pctōres. Scōo ex pctō hō incurrit penā pugne carnis aduersus spm̄ z ecōuerso. In cuius si gnuz etiā post culpe remissionē rema net in homie fames z ꝯcupiscētia ī pe nā peccati que ab aplō dicit lex Ro. vij.ōr. Video aliā legez in mēbris me is repugnātē legi mentis mee. Et dici tur bene lex fm Aug.quia legitime fa ctum. vt quia nō obediuit hō suo su periori deo.nō seruiat ei suum inferi us scilicz corpus. De hac pena dicit Aug.li. de lapsu mūdi. Cōcupiscētia de qua nati sum⁹ q̄ diu viuim⁹ quoti die minui potest.finiri nō p̄t.minui tur aūt p̄ gratiā dei. aut p̄ bonā ꝯsue tudinē. sicut equꝰ moderatiꝰ vadit cū freno.sic homo ꝑtuosus minus infe statur a ꝯcupiscētia q̄ vicios⁹. Hāc penā deus ꝓhibuit qz frequenter tra bit in culpā Eccī.v. Ne seq̄ris in forti tudine tua ꝯcupiscētias cordis tui O deus eterne vide de solio maiestatis tue q̄ q̄dam p̄ueniūt suas ꝯcupiscen tias.sic illi q̄ p̄curāt ꝯcupita cū dānis infamia z exp̄sis. q̄dam cōcomitant sic illi q̄ in illicitis cogitatōibꝫ morā tur.q̄dam sequunt sic illi q̄ ꝯsentiunt eis. Jō dic Ambro. sup. vij.c. Rom. Quicq̄d pctō p̄ est in dict⁹ in fact⁹ i cō cupiscētijs nō orit nisi ex mala ꝯcupi scētia q̄ a pctō facta ē.sicq̄ prz q̄ est pe na pcti. Tercio pctōr incurrit penā in trinsecā a seipo scz ꝯscie remorsū. Un̄ ps. Pctm̄ meū ꝓtra me ē sp. Et Aug. li.ij.soliloq̄or. Cōsciētia rei sp est i pe na. Tercio pctōr incurrit ex pctō pe nam extrinsecā scz a mūdo vel primo Hic Bern. Mūdꝰ circūcingit me vn diq̄z z p̄ q̄nq̄z portas corpis sagittz su is me vulnerat respicit oculꝰ z mētis sensum auertit. Audit aurꝭ z intētio nē cordis inflectit.odorat⁹ cogitatōes bonā impedit.os loquit⁹ z fallit.tact⁹ tangit z male agit ardor libidis ex p̄ ua occasiōe nisi illico respuat z expuat subito vt fur totū corp⁹ occupat z in cēdit z vrit. Un̄ igit ōr Sap.xiij. Ire atur facte sūt in muscipulā in tētatiō onē z in laqueū pedibꝫ insipientium. Tercio q̄ ex pctō seq̄tur oīs pena ge neraliter.pbo silitudine tali. Sic fm. būanā iustitiā iniustū eēt aliquē puni re sine culpa. Sic mlto forti⁹ indecēs esset diuie iustitie sine pctō aliquē pu nire. Quarto q̄z q̄ pena generaliē sit a culpa ꝓbo rōnibꝫ. Dicit enī Treñ. j. Ne nobis q; peccauim⁹. Et b. Gre. in orōne dicit. Nulla nob nocebit ad uersitas si nulla nob dñet iniq̄tas. O maledicta iniq̄tas quā tanta seq̄t pe na. ¶ Scōo deniq̄z ex themat⁹ verbis insinuant pene speciales pctis debite spāliē decedētibꝫ cū pctō originali cū ōr. Circūdabūt.q; tales vndiq̄z z sine spe circūdabūt pena dāni seu carētia

visionis diuie. Ñ de in originali pec
cato decedentiby q̄z pene sūt oiby eede
q̄ttuor notem⁹ documēta. s.
Primū quā penā habebūt.
Scōm in q̄ loco ipi manebūt.
Tercīū quō in pena stabūt.
Quartū si iuste banc penā possideā
Primū itaq; documētū de decedēti
bus in originali pcō ē. quā penā ipsi
habebūt. Nā certū nobis est q̄ q̄ dece
dūt in mortali siue habeāt originale
pctm̄ vt infideles. siue nō vt xpiāi ma
li eternā penā sensus z dāni habebūt
Illi ꝟo q̄ decedūt cū pctō originali et
venialī. tenēt q̄dam vt sctūs Tho. q̄
eēnalīt punīunt pena sensus p illo ve
niali. p eo q̄ annexa est originali qō ē
mortale. z ió nō bz causaz purgatōis
qz carēt gr̄a. remissio aūt pctī venialis
tā in pñti q̄z in futuro fit p gr̄az. Et li
cet veniale pctm̄ p se mereret pnalē z fi
nitā penā. tñ inq̄ntū est annexuz mor
tali vel originali debet ei eēna pena.
nō rōne sui sz illi⁹. Scot⁹ ꝟo dicit q̄ si
cut species rez nō pñt trāsmutari. ita
q̄ bō sit asin⁹ ꝛc. ita nec pctm̄ veniale i
mortale. sed pctō mortali debet pena
eterna. venialī ꝟo pnalis. q̄ q̄ decedūt
cū mortali z venialī. de mortali habe
būt penā eternā. de venialī ꝟo q̄ntuz
diuīa iustīcia exiget fm talis pcti rea
tū. q̄ soluta solū puniunt p mortali.
De illis aūt q̄ decedūt cū originali et
venialī. sitr p venialī puniūt pena sen
sus pnali. q̄ soluta remanebūt sine ta
li pena. De illis ꝟo q̄ decedūt cuz solo
originali pctō. q̄dā dixerūt q̄ crema
bunt igne materiali. longe tñ min⁹ q̄z
illi q̄ peccauerunt pctō actuali. fm qō
dicit xp̄s in iudicio. Ite maledicti in
ignē eternū. Et ḃ dicūt sensisse Augu.
in ench̄. di. penā puuloz esse mitissi
mā. Et ī li. de fide ad Petrū. Paruuli
cruciabūt eēno supplicio. Sz hec opi
nio nō est tenēda. qz valde durū ē dice
re q̄ pīssim⁹ de⁹ tā aspe agat cū illis q̄
oino nō potuerūt vitare pctm̄ origi
nale. Et ió ꝟba Augu. z xp̄i intelligen
da sūt de pena carētie visiōis dei. Naz
p ignē. p̄t suā actualitatē ois pena. i
telligīt. q̄ decedētes cū solo pctō origi
nali nō puniunt aliq̄ pena sensibili. sz
tm̄ pena dāni. Cui⁹ rō ē. qz pena sen
sus debet pctō actuali. sz pctm̄ origi
nale nō est actuale. vt dīc Innocēti⁹ i
decretali. qō ptz. qz pctm̄ actuale ē pec
catū psone. pctm̄ ꝟo originale ē viciū
nature. Nā dolor vl̄ afflictio pene de
bet delectatiōi culpe. fm illud Deut.
xxv. Pro mēsura delicti erit z plagaz
mod⁹. Et Apoc. xviij. Quātū glīfica
uit se z in deliciis fuit tātū date ei tor
mētū z luctū. sz q̄ decedūt cū originali
solū nō se glīficauerūt nec in deliciis
fuerunt. ergo nec tormentum quan
tum ad corpus. nec luctū quantū ad
aīam habebūt. Scōm documētū ē
in q̄ loco decedētes cū solo originali
manebūt. Quidā dixerūt q̄ p⁹ iudici
um remanebūt i terra q̄ p ignē cōfla
gratōis purgabīt. qz inq̄ntū i celo nō
manebūt. p̄t fēditatē original' pcti in
qō nullū coinq̄natū intrat Apoc. vlt.
Neq; i inferno qz actuale pctm̄ nō ha
bebūt. Sz opinionē hāc dēstruit dictū
seraphici doctoris Bonauē. sup. ij. di.
xxxij. ar. iij. q. j. dicētis. q̄ puuli dece
dētes cū originali qz carent iustīcia z
spūssancti gr̄a q̄ est pign⁹ hereditat⁹ eēne
p̄uabunt in eēnū visiōe dei. qz ꝟo in
carne fuit fēditas. ió ponent in loco
vili vtpote infernali. sz qz nō habuer̄t
in se actualē delectatōez pcti. nec i spū
nec in carne. ió nō sentient pene ignis
acerbitatē. hec ille. Ñ post iudicium
vacua erit terra habitātib⁹. nō ei erūt
tūc arbores. nō herbe. nō ꝟmes. non
aues. nō bruta. nō bestie. qz p ignē cō

Dominica no na post pēthe.

flagratōis ꝓsumenk. Et iō electi libere intuenk illa loca in qb⁹ deo seruierūt. vbi ieiunauerūt. vbi oꝛauerūt. vbi sacramēta pceperūt. vbi genua flexerūt ſz z videbūt vbi aliqñ peccauerūt. de qbus penituerūt. z vbi qdā peccauerūt. z p eo dānati sūt. O de⁹ erne qd vi debim⁹ de loco isti⁹ ciuitat. O q̄z multa pctā. O q̄z pauca bona ℣ Ter ciū documētū ē. quō puuli decedētes cū originali stabūt. de q̄z statu doctores varie loquunk. Quidā ei dicūt q⁹ pueri cū originali decedētes nec habebūt cognitōez nec dolorē sensibilē. Cognitionē. qz nō fuit eis glia reuelata. Dolorē. qz nō habuerūt maculaz pcti actual'. Sz ista opinio nō ē rōnal'. qz sentiūt affect⁹ suos nō qetari totaliter iō afficiūk ad aliqd qō nō būt. Vnaz qz vidēt penā dānatoꝝ. z ex hoc pñt pcipe carentiā illi⁹ visionis. z etiā puuli pñt mutuo loq z de talib⁹ aliqd tractare. Quidā vo dicūt q⁹ anie puuloꝝ habebūt cognitōez z dolorē. attn nō habebūt dolorē q̄ oꝛ vmis. qz nō habebūt remoꝛsuz q⁹ pdiderūt illud bonū ꝓpꝛiū malicia. z iō in eis nō bz locū illud Cbryſ. q⁹ excludi a bonis erntis et alienū effici ab his q̄ ꝓpara sūt iustis tātū generat cruciatū vt etiaz si nulla extrinsec⁹ pena toꝛq̄ret. hec sola sufficeret. In dānat⁹ tn adult⁹ hoc dictū locuz bz. sic̄ videm⁹ q⁹ hō nō dolet qz volare nō potest sicut auis quia ad hoc nō q̄z habuit aptitudinē. sed si ambulare non potest dolet quia ad hoc habuit aptitudinē. Sed hec opinio nō valet totaliter qz si eēt in eis aliqs dolor esset cū tristicia q̄ etiā redūdaret i carnē. qō nō videt rōnalit dictū ex q̄ pctō actuali carēt. Est igr tercia opinio va sancti Bonauē. vbi supꝛ vicz. q⁹ anie puuloꝝ carebūt actuali dolore z afflictiōe. nō tn carebūt cognitōe. z illud pt rōnabiliter intelligi p hūc modū. Decedētes eñ in originali q̄si mediū tenēt inter habētes gr̄am z culpaz actualē. z qñ stat⁹ retributōis future dz rndere statui vite p̄sentis. Igit in tali statu dñt poni anie puuloꝝ vt q̄si mediū teneant inter hoc⁹ z dānatos. Qm igit hi carēt malo pene sensibil'. z cū hoc habēt dei visionē. Dānati ecōuerso sūt in pena sensibili z i tenebris. Parvuli fm rectitudinē diuie eqtat⁹ debēt ptcipare in vno cū dānatis z in alio cū bis Sz nō pñt ptcipare cū bis habēdo dei p̄sentiā. qz tūc in nullo cōicarēt cū dānatis. p̄sentia em visiōis diuie nō stat cū pēa sensibili. iō cū his ptcipāt in hoc q⁹ carēt omi afflictōe exteriori z interiori. cū dānatis vo in hoc q⁹ carēt dei visiōe z lucis cozpalis. Vñ si qras qd puuli faciūt vtrū addiscant vel aliqd ꝓferāt vl' qō opus exerceāt. Rnsio hic uis q⁹ diuie iusticie eqras in eode statu q̄ntū ad cozp⁹ z q̄ntū ad aiam siue quo ad cognitiuā siue q̄ ad effectiuaz potētiā ꝓpetualit eos ꝓsolidat. vt nec ꝓficiāt nec deficiant nec tristent nec letent. nec tn sint sicut lapides imobiles ſz vt sint materia laudādi diuinū iudiciū qō nullū bonū irremuneratū. z nullū malū impunitū remānere pmittit. Vñ sicut in dānatis manifestat diuina iusticia. z in his diuia miscōia. ita in puulis diuia miscōia z iusticia simil'. Dia igit de⁹ gliosus ordinat ad gl'iam suā manifestādā. ℣ Quartū documētū est. vtrū iuste hāc penā possint debūt puuli. Rndet fm sctm doctoꝛē Bonauē. in. ij. di. xxxij. ar. iij. q. j. q⁹ iuste. qz sicut ois q̄ regenerat in baptismo xp̄i eoipo q⁹ habeat imaginē xp̄i id ē gr̄am baptismalē. dign⁹ reputat a deo vita eterna cuius nihil boni vel mali fecerit. Ita p oppositū ois q̄ generat ab Ada cū hoc ipo gerat imaginē ei⁹. debet a diuia iusticia reputari indign⁹ gl'ia z reus pena. salte damni.

O pentes miseroꝝ miseri. ꝙt ꝓles vestros spoliatis corona glie nō ꝓcurando eisdē sacm baptismi. O crudeles matres q̄ extinguūt fetū aiaꝝ. eisdez tenebroſaz regionē eternaliť ꝓcurando. O ꝙt aīas habet ſ de vobis genitas iam in tenebris. O deniq; q̄z felices pentes de q̄ꝝ mr̄imonio iaz aliq̄ sunt reges celi. filij dei altissimi. ꝓsortes angeloꝝ. deū sine fine laudantes suauiter. ¶ Tercio exthemať verbis insinuanť pene singulares ꝑ peccať mortalibꝫ debite q̄ sunt pena dāni et pena sensus cū ōr. Inimici tui vallo. Talis em̄ in mortali decedēs eternitate penaꝝ vallabiť. z societate demonū q̄ habēt roq̄re aias eternaliť. qō Tho. in. ij. di. xliij. ar. iij. ꝑbat q̄ttuor rōnibꝫ. Prima sumiť ex eternitate boni qō offendiť. qz peccans peccat ꝯ bonū eternū deū. q̄ iuste puniť pena eterna. Hic Aug. li. xxj. de ciui dei. Facť ē malo dignꝰ eterno. qz hic q̄ntū in se ē ꝙmittbonū qō esse possit eternū. Secūda rō sumiť ex infinitate ōi. peccās em̄ peccat ꝓtra infinitū bonū. pena ātem taxatur fm dignitatē eiꝰ in quē fit culpa. v. ethico. Sz sicut deꝰ est infinitus ſ ita pena debet esse infinita. Tercia rō sumiť ex ꝑpetuitate qua peccať. peccatur em̄ mala volūtate qua q̄s vellet si posset. q̄ puniť sine fine viuere si posset. q̄ puniť sine fine Greg. xiij. dyalo. Ad magnā iusticiam iudicātis ꝑtinet vt nunq̄z careat supplicio q̄ nūq̄z voluit carere peccato. Quarta rō sumiť ex inhabilitate q̄ peccatū remittiť. culpa em̄ nunq̄z potest remitti sine gr̄a. sz post mortē nullus potest acq̄rere gratiā. q̄ nec pena cessare debet q̄diu culpa manet. Erit igiť pena mortal' peccati eternꝰ ignis O deus miſicoꝝ cur post mille annos nō miſereris miſeris damnatis Certe quia nō decz tuā iusticiā. Hoc igiť est qō tu pie xp̄e flebas dicēs. Venient dies in te z circūdabūt te valloRogemꝰ igiť pium r̄pz vt eruat nos a tali malo in eternū Amē.

¶ Dñica decima post penthe.

¶ Sermo. xcv.

Exit iesus ad q̄sdam q̄ in se ꝓfidebāt tanq̄z iusti z aſpnabanť ceteros ꝑabolam istā. duo boies ascēderūt in tēplū vt oꝝarēt Lu. xviij. Sharisimi hec salutaria v̄ba ab ore altissimi filij dei plata sūt ad nr̄am eruditionē. q̄ neminē volēs ꝑire. sz oēs boies ad salutē eē agnitōez venire. q̄ q̄dez salutis agnitio ē ꝑ viā būilitatis. Juxta illd Math. xj. Cōfiteoꝝ tibi pr̄ dñe celi z terre qz abscōdisti hec a sapientibꝫ et prudētibꝫ z reuelasti ea puulis. i. būilibus. Vñ i euāgelio tria insinuat vicz ¶ Primo phariſei elationē. ¶ Scōo publicani supplicatōez. ¶ Tercio vtriusq̄z sentētiatōez. ¶ Primo sciēdū q̄ in q̄libet supbo tria peccata sūt sicut i isto supbo phariſeo fuerūt. Primū est ꝓfidentia. q̄ ꝓia. nā supbus estimat q̄dā mō q̄ alicuiꝰ nō egeat. sz cogitat se q̄si btm̄ ꝓfidēs in ꝓpr̄ijs viribꝫ. diuitijs. v̄tutibꝫ. ꝓsāguineis. z sic q̄ oꝝando petit aliq̄d a deo nō ꝑfecte petit. qz nō vere recoḡscit suam fragilē cōditionē. nec se credit mḷtum indigere dei dono. De quo dicit Hiere. xvij. Maledictus vir q̄ confidit in homīe. Scōo oīnis supbus est arrogans z se iactitans recitando bona sua facta et maioza estimando q̄z facta aliozum. sicut faciebat phariseus dicens. Non sum sicut ceteri hominum. ieiuno bis in sabbato z̄. Tercio pctm̄ supbi ē ambitio. ois ei supbus est ābitioſus. qz vult aliꝫ ꝑesse Cōtra q̄s dic dñs mat. xxiij. Oia opa faciūt

Dominica decima post pēthe-

vt videāt ab hoīb⁹.sīc iste pharisē⁹ qui orare ascēderat.z supbe stādo irreuerēter se iactabat ac alios condēnabat dī. Nō sum sīc ceteri hoim.q.d. ceteri oēs pctōres. De q̄ numero ē ⁊ publicanꝰ. Scōo saluator insinuat publicani supplicationē dī. Publicanꝰ ⁊ a longe stās nolebat oculos leuare ī celū sz pcutiebat pectꝰ suū dī. Deꝰ tu ꝓpicius esto mihi pctōri. Iste em̄ publicanus habuit sex cōditōes in sua orōne p q̄bꝫ meruit exaudiri.s.

Primo orō eiꝰ erat timorosa.

Scōo erat puderosa.

Tercio erat dolorosa.

Quarto erat accusatoria.

Quinto erat vera.

Sexto erat sapia plena.

Primo orō publicani erat accepta qz timorosa. ꝓpter mlt̄itudinē eī pctōrꝫ timebat sctō altari appropinq̄re. z iō a longe stabat ꝫ mlt̄os q̄ irreuerēter stāt corā sacīo eucharistie. pleni enorꝫmibꝫ pctis. Unū.j. Re.vj.bk̄. q̄ Osam dñs interfecit eo q̄ recalcitrātibꝫ bobus archā dñi. q̄ erat figura solū huius sacrī irreuerēter ne caderet tetigit

Scōo orō publicani fuit pōderosa. qz nō audebat oculos leuare ad celū. Celi ei agmia attēderat. q̄si dicat illō iiij. Reg. vlt. Nō sum dignꝰ videre altitudinez celi p mlt̄itudine iniq̄tatis mee.

Tercio orō eiꝰ fuit dolorosa. qz pcutiebat pectꝰ suū sub q̄ est cor. ac si dicat illō ps. Tibi soli peccaui rē. Ecce affligo cor rē.

Quarto orō publicani fuit accusatoria qz se reū reputabat. iō seipm accusabat dī. Om̄ iniq̄tatē meā ego cogn̄sco. Et illud. ij. Reg. xxxvj. Ego sum q̄ peccaui. ego sum q̄ iniq̄ egi.

Quinto orō eiꝰ fuit vera. qz sīc habebat in corde ita loq̄bat in orē dī. Deꝰ tu ꝓpicius esto mihi pctōri.

Sexto eiꝰ orō fuit sapia plena. Nā sapiēt̄ est mala respuere z meliora eligere. Sic fecit iste pctōr ꝓtēpsit vicia z elegit virtutes.

Tercio igit̄ saluator insinuat vtriusq; sentētiationē dī. Descēdit hic iustificatꝰ ab illo scz loco vel tēplo ī domū suā. qz oīs q̄ se exaltat būiliabit̄ et q̄ se būiliat exaltabit̄ rē. Un̄ in pñti sermone insistendo circa dñi tbu sentētiam in qua cōdēnauit supbiā tres notantemꝰ articulos de ipa puersissima superbia scz

Primo eiꝰ quidditatē.

Scōo speciei ipiꝰ diuersitatē.

Tercio ipiꝰ abomīabilitatē.

Primo dixi q̄ notem⁹ puersē superbie q̄ditatē quō cogn̄sci possit qz ē nimis subtile z tenue pctm̄. Un̄ sciendū q̄ ipiꝰ q̄ditas licz nō sit aliq̄ res. sz puatio. tm̄ est ī aliq̄ re. Igit̄ tribꝫ modis eiꝰ q̄ditas pt ppendi. vidz

Primo diffinitōibꝫ.

Scōo distinctōibꝫ.

Tercio sil̄itudinibꝫ.

Primo em̄ supbie q̄ditas ppēdi potest diffinitōnibꝫ. Nā fm Tho. ij. ij. q. clxij. ar. v. sic diffinit supbia. Est quedam extollentia p quā quis se extollit supra illud qđ est ei pfixum a diuina regula. Hec ei diffinitio valde obscura est qz multū generalis. sed p alias pticulares diffinitōes dilucidabitur circa qđ sciendū q̄ a diuina regla nobis plura sūt pfira z ordinata. Diuina em̄ regula est mēsura vel ordo vel linea fm quā debemꝰ cōformare vitas nostrā. Sz diuina regula quā metas pfixit nobis. forte hanc q̄ nō debemꝰ ire vltra danubium vel thyciam. aut vltra alpes vl̄ hierosolymā. Certe nō hanc. quia si ibis vltra pdictas nō incurris ex hoc supbiam. sed a diuina regula hec nobis prefixa sūt. Primo obedientia dei z hominū ꝓp deū. Deꝰ

ceius p̄ceptis obediat. z ꝫ pl⁹ sibi pla
ceat q̄ ieiunia elēosyne orōes pegrina
cōes. j. Reg. xv. Nūqd vult dñs holo/
causta aut victimas. melior est ei obe
dientia q̄z victime. Unde Greg. Per vi
ctimā aliena caro p obedientiā ꝓpa vo
lūtas imolat. Inde diuia regula p̄fixit
boi vt obediat nō solū deo sed etiā ho
mini ꝓter deū q̄ pus imediate deo i
gadisso noluit subijci mō se hūiliando
subijciat sili sibi. i. boi ꝓter deū. Ideo
apls Ro. xiij. Dis ania prātib⁹ subli/
mioribꝫ subdita sit. Et huic obedientie
p̄riat ꝓplacētia ꝓpe volūtatis nō curā
do de deo vl de suo superiori. sed q̄cqd
sue volūtati placuerit ꝫ faciet z sic pec
catū superbie incurret. Unde dī Nūeri
xv. Alia que p superbiā aliqd ꝓmiserit. z
infra. pibit ꝫ ille de pplo suo zc. Un
in sūma vicioꝝ diffinit sic. Superbia ē
amor ꝓpe voluntat. et ita ois paro/
chian⁹ q̄ cōtēnit in spūalib⁹ p̄ceptum
epi vel ei⁹ vicarij et sui plebani p ino/
bedientiā superbus est. Silr ois seruus
q̄ contēnit in licit⁹ p̄ceptū dñi sui superb⁹ ē
Cōsilr ois vxor q̄ cōtemnit in licit⁹ q̄
marit⁹ p̄cepit superba ē. Q ārt sūt mulie
res q̄ regūt viros sic suos z volūt vt
pot⁹ ipe p̄cipiāt viro nō vir eis. z si qd
p̄cepit vir ꝫ ea volūtatē statim mur
murāt. Secōm qđ a diuia regula p̄fi/
git boi est vt nō appetat alijs esse. qđ
patz Mat. xxiij. Dia opa sua faciunt
vt videant ab hoib⁹ vt sic p̄cellāt eos.
Desiderare q̄ esse hoib⁹ est ꝫ diuinaz
regulā. z ideo ē superbia. Un ab Aug. li.
de ciui. dei diffinit sic. Superbia est p/
uerse celsitudis appetitus. Qđ clari⁹
dicit. ij. sniaꝝ. di. xlij. Superbia est ꝓpe
excellētie amor. z iste amor est puersus
laris suis ex inobedientia. qz ois superb⁹
est inobediēs ipatiēs z ambicios⁹ ac
elat⁹. z sic inē superbos sp iurgia sunt
test distinctōib⁹. Sctūs enī Bonauē.

stinere nouit a vetit⁹ neq̄ gaudere cō
cessis. nec pietati adhibere cōsensum.
Tercīū qđ a diuia regula p̄figit homī
est vt nō se extollat siue de se reputati/
onē faciat. nec apud deū nec apud p/
rimū nec apud seipz nō dz hō reputa
re se aliqđ magnū apd deū. qz nō pos/
sem⁹ agere qđ vel vni diuino bñficio
valerem⁹ satisfacere. puta creatōi redē
ptōi zc. Et tō dī Luc. xvij. Cū feceritis
oia q̄ p̄cepta sunt vobis dicite serui i/
utiles sum⁹. qđ debuim⁹ fecim⁹. Itez
q̄ nō reputet se apd primū. s. se illo iu
stiorē. z ideo nō debem⁹ nos etiā sup
peccantē primū extollere. alias nobis
eueniet sic huic phariseo dicēti. Non
sum sic hic publican⁹. ex q̄ a dño ꝺdē/
nat⁹ ē. Itē nō debz hō seipz apud se re
putare. i. vt nō iustificet se corde vl ore
Un Job. ix. Si iustificare me voluе/
ro os meū ꝺdēnabit me. Ecce diuina
regula p̄fixit ne hō se reputet iustiorez
primo. Sed ꝫ hāc facit reputatio sui
cogitādo vl dicēdo. quis ē iste respectu
mei tā apud deū q̄z boies. z sic superbit.
ideo diffinit sic. Superbia ē ꝓpria repu/
tatio. Optime apls regulabat se fm
mēsurā diuie regule. ij. Chor. x. dicēs.
Nos aūt nō i immēsum gl̄iamur sed
fm mēsurā quā mēsus est nobis de⁹.
Nam hec est origo z initiū ois pecca/
ti vt hō nō subijciat deo z regul eius.
Ideo dī Eccli. x. Initiū superbie hois ē
apostatare a deo. Q ārt sūt mō boies
superbissimi q̄ nō curāt de deo z ei⁹ lege
sed sine timore peccāt infringēdo eius
p̄cepta viuentes fm legē ꝓprie volūta
tis. z si inēdū viuere nequnt fm legez
ꝓprie volūtat⁹ eoꝝ iperoperāt deo et p̄
sentis suis ex inobedientia. qz ois superb⁹
est inobediēs ipatiēs z ambicios⁹ ac
elat⁹. z sic inē superbos sp iurgia sunt

¶ Secōo superbie q̄ddītas ꝓpēdi po/
test distinctōib⁹. Sctūs enī Bonauē.

Dominica decima post pēthe.

li. de reformaõe mẽtis distiguit supbiã in sctãm supbiã z viciosam. Sancta eñ supbia .i. appetit⁹ honoris datus fuit boi in sui creatõe vt altissimũ honorẽ desideraret .s. amicũ dei eẽ. ꝺo placere. filiũ z heredẽ dei ꝓstitui z ei cõregnare z assil'ari nõ in eq̃litate potẽtie sic̃ luciper .sz ex imitatõe bonitatis illi⁹ vnus cũ deo fieri spũs .z eq̃lis angelis et nulli subesse nisi soli dño oim z vt se tãte dignitat⁹ agn̄sceret erq̃ imaginẽ dei in se habz vt nulli indigniori dignaret se subiicere sz ꝑ dñi dei volũtate z sui vtilitate vteret creature mi/sterio. Supbia ꝺo viciosa est q̃ quis appetit boib⁹ placere. gl'iam ab eis q̃rere z alios in sui cõparatõne spnere. z alios sibi subiicere q̃ forte meliores sunt. z gl'iari in diuitijs q̃ sũt ẽa et luũ. sicut fatui q̃ gl'iant q̃ inuoluti sũt luto .z sic boies mutauerũt gl'iaz suã in sil'itudinẽ vituli comedẽtis fenum. Nec aũt supbia in triplicẽ supbiã vicios am distiguit. Pria est ibiꝑi nimis placere z maiorẽ se reputare q̃s sit ĩ virtute. h̃ ẽ initiũ ois pcti. Scõa appere z studere alijs placere z maioz velle credi ab alijs q̃s sit iustũ. h̃ est inanis gl'ie. Tercia ambire z alios ꝓire z sub se eos velle esse. Sic decepta est superbia z alios vult secũ decipi dũ cupit se maiorẽ putari q̃s sit. sicut mag⁹ decipit garsionẽ vt putet se in eq̃ sedere cũ sup fasciculũ palee sedeat. In h̃ ꝓria deo cũ oia subiecta sũt ei ipsa vult solũ sui iuris esse z spoliat deum debito honore suo z vniuersali dominio q̃tũ in se est z ingrata est de dei bñficijs q̃ accepit de q̃bo gl'iam ꝓriã q̃rit non dei. Tercio q̃ditas supbie põt ꝑpendi ex sil'itudibus. Nã supbia assil'at quadrige vt dicit Hugo de claustro anie. Quatuor inq̃t sunt q̃ trahũt elatõnis currũ. s. amor dñandi. amor ꝑpe laudis. ꝓteptus z inobedientia. Rote ꝺo sunt iactãtia mẽtis. arrogãtia. tbositas z leuitas. Auriga est ipa supbia. amatores mũdi sũt q̃ ferunt in h̃ curru. Infrenes sunt eq̃. volubiles rote. auriga puersus. z q̃ portant infirmi. Hinc z Christ⁹ sup plens euãgeliũ ait Hemias aurigas z duas bigas i stadio positas sermo presens ꝓponit. in altera q̃dẽ iusticiã cũ supbia. in altera pcti z hũilitatẽ. z vides bigã pcti superare iusticiã nõ ꝓpijs viribꝫ sed hũilitatis p̃sidio. Illã ꝺo deuictã nõ fragilitate iustic̃ie sz mole z tumore supbie. Hã sicut hũilitas ꝑ sui eminentiã peccati pond⁹ supat et saltãs attingit ad deũ. sic supbia ob sui molẽ de facili iusticiã depmit. q̃ ois q̃ se exaltat hũiliabit⁹ zc. ℣ N. Scõo notem⁹ peruerse supbie speciei diuersitatẽ. Nã brus Bre. in .iij. moral'. ponit q̃tuor species supbie. Primã cũ q̃s estimat bonum q̃ habet a seipo habere. Scõaz cum bonũ q̃ habz ascribit sui⁹ meritis. Tercia cũ q̃s iactat se habere bonũ q̃ nõ habz. Quartã cũ q̃s ceteris despectis singularit̃ vult videri. Pria igit̃ supbie species ẽ cũ q̃s ex inordinato appetitu ꝓprie excellẽtie bonũ habitũ. vt igenium. intellectũ. fortitudinẽ. pulcritudinẽ corpis. diuitias. honores. potentias vel bonũ spũale. vt gr̃am sapiaz iusticiã patientiã fidẽz zc. hmõi a se habere estimat z nõ a deo. Notandũ tamen fm Tho. ij. ij. q. xvj. q⁹ vno modo estimatio rõis in vniuersali sic corrũpit vt si existimat vniuersale bonum q̃ habet nõ habere a deo sed a seipso hoc ptinet ad infidelitatẽ cum recta fides xp̃iana teneat q⁹ deꝰ est creator et auctor omniũ bonor̃. Secũdo corrũpit estimatio rõnis in particulari ꝓpter aliquã passionẽ. verbi gr̃a. si aliq̃s sentiret fornicatõem nõ esse pctũ cũ

hereticus .nō aūt hereticꝰ censet infi/delis fornicatorꝝ q̄ fornicatiōem elegit ranq̄ bonū ꝓpter ꝓcupiscētie passiōez. Ita a silī si q̄s existimaret vniuersaliter absolute deū nō esse omniū creatorē esset heresis peccatū.sed q̄ aliq̄s ꝓpē i ordinatū amorē ꝓpe excellentie ira de bonis suis gl'iet ac si ea a seipo habe/ret ptinet ad supbiā nō ad infidelita/tem. Contra tales sic supbientes dicit apl's.i. Thoꝝ.iiij. Quid habes qđ nō accepisti.si aūt accepisti q̄d gl'iaris q̄si nō acceperis. Et.i.palip̄. xx. Tua sunt oia z q̄ de mānu tua accepim⁹ dedim⁹ tibi. Scōa spēs supbie ē cū q̄s bonuꝝ qđ habz ascribit sibi z ꝓpijs meritis credēdo aliquā excellentiā esse i natu/ra vel gratia aut fortuna.i.ꝓpalibꝫ su/is meritis z virtute.p q̄bꝫ videt supbo q̄ deꝰ sit sibi obligat⁹. Contra q̄s dicit apl's ad Titū.iij. Nō ex opibꝫ iusticie q̄ fecim⁹ nos sz ꝟz suā misericordiā saluos nos fecit. Tercia supbie species ē cuꝝ q̄s iactat se habere bonū qđ nō habet vt aptū ingeniū capacē mēoriā indu/striā in agēdis.ꝓuidentiā i regimine. sciam in mente.pfectōez i vita z silia. cū nō habeat.vel si habz nō intantū si cut gl'iat piculosū est.ꝑ maxime quā/do q̄s sanctū se existimat z i sua secura/te ꝓfidit.ral'sepe a deo cadere ꝓmittit. sic Petrꝰ q̄ dicebat .Et si oēs scādali/zati fuerint sed nō ego. Lu.xxij. Unde Aug.ad q̄ndā mlierē.Iudeo dicere q̄ supbis ē vile in aliquod apertum ca/dere peccatū vnde sibi displiceāt.quia iam sibi placēdo ceciderūt. Salubriꝰ em Petrꝰ displicuit qñ fleuit q̄z sibi placuit cū ꝑsumpsit. Unde z ps.dic. Im ple facies eoꝝ ignominia z q̄rēt nomē tuū.aut si et gra deꝰ ꝓfuat a ruina tm in ꝓpatiōe alioꝝ talē frequenter ꝓsecuit būiliare sicut illū elatū in sua sanctita/te heremitā q̄ q̄sulit in oratōe cui i vi/ta esset similis .z respōsum habuit q̄ Gregorio pape.vt patet in eꝰ legēda.

Similiter in vita patꝝ dicit q̄ sā/cto Piterio viro ꝑbatissimo spūq̄ i de/serto viuenti astitit angelꝰ dicēs. Cur esset heresis peccatū.sed q̄ aliq̄s ꝓpē i grāde aliq̄d de te esse credis vt sanctꝰ. Vis videre mulierē sanctiorē te vade ad thebeonitaꝝ monasteriū femina/rū .z vnam ereis inuenies in capite babentē coronā ipamq̄z cognosce esse meliorem. Gratimq̄z ad dictū mona/sterīū venit z magistros monialium rogauit vt introducerēt eū ad mona/sterīū feminarū. Quē mox illuc intro/duxerunt. Ingressus aūt desiderauit oīnes soꝝres respicere inter q̄s solaz illam ꝓpter quam venerat nō vide/bat ait ad abbatissam. Omnes mihi adducite.deest ei vna ex vob. Dicūt ei adhuc vnā stultam habemus intrin/secus in coquina .et etiam credimus q̄ a demone veretur:que virgo stul/tam se simulauerat.que adeo ab alijs horroꝝ habebaī vt nec cibuz cum ea caperent. Talem quidem elegerat vi/tam vt a coquina nunq̄z recedens to/tius monasteriī officium impleret .et erat vulgare ꝓuerbium de ea .Uni/uerse domus spongia. Impletuz est autem in ea quod in sanctis libr̄ scri/ptum est. Si quis ex vobis putat se sapientem esse in hoc mūdo sit stulꝰ vt sapiens fiat. Nec igitur inuolucū pannis habebat caput. ita q̄z oīnibꝫ seruierat ac si esset omniū seruitrix. ce/tere aūt vgines tonse cucullis coope/riūt.nulla aliq̄n potuit hanc ꝺ q̄drigē/tis vgibꝫ videre māducātē .nūq̄z p oē tps sedit ad mēsā a nulla vl'modicā bu/cellā pānis accepit sz micas tm ꝺtergēs mēsas z ollas abluēs his sol'ꝓtra vi/uebat alimonijs. nulli vnq̄z iniuriaz fec nulla aliq̄n ꝑsona audiuit eꝰ mur/mur .nulli vnq̄z ad satis locuta est.

Dominica decima post pēthe.

ímo vir aliqñ audierūt ei⁹ vocē. z cer
te cū ab oīb⁹ cederet cū oīm viuerz o⁄
dio maledicta oīm sustinebat. Ait eīm
Piteri⁹ sctūs. Exhibete eā vt videam
Que vocata cū nollet vēire sentiēs in
se q̄ diuia reuelatōe cognouisset eā di⁄
cūt ei. Sctūs Piteri⁹ desiderat te vide
re. erat eīm vir magnus fama z nomi
ne. Cunqz ei fuissz exhibita vidisset qz
pāno frontē ei⁹ inuolutā placet se ad
pedes ei⁹ di. Bñdic me inqt dña. q̄ sil⁹
ad pedes ei⁹ se placet di. Tu bñdic me
dñe. Oēs aūt sozores obstupuerūt sil⁹
dicētes. Noliabba talē iniuriā sustine
re fatua est eni ista quā cernis. Tunc
sctūs Piteri⁹ oibus ait. Vos inquit
estis fatue. Nā ista mea et vra dña est
z depcor dñm vt dign⁹ ipa in die iudi
cij merear inueniri. Quo audito oēs
sil⁹ ad pedes ei⁹ se placerūt: singuleqz
peccasse varijs modis ꝓfitētes se. ver⁄
bi gra. alia abluens sordes cathini su
pra eā se fudisse dicebat. alia vo cola⁄
phis eā cecidisse. alia nares suas sina
pe impletas placisse in eā deflebat. ce
tere q̄z diuersas referebāt iniurias si⁄
bi irrogasse. p q̄b⁹ oīb⁹ sctūs ille fusis
deo pcib⁹ egressus est. Post paucos
vo dies illa nō ferēs tantā gliam z ti
mens pdere dei gram p inanē gloriā
egressa est ō mōasterio occulte. q̄ ierit
vel quo ꝺuenerit ad nullⁱ potuit no
ticiā puenire. tñ dñm deū p būilitatez
nō amisit. V Quarta species supbie ē
cū q̄s ceteris despectis singularē vult
videri. in hāc corruit pharisē⁹ q̄ se iu⁄
stificabat et dānabat publicanū z cete
ros pcōres. Et modernis tpib⁹ mlti
hūc pharisēū imitant q̄ se credūt bene
viuere cū tñ eoz officiū ē ꝓplacere mū
do. iudicare primos. detrabere alijs.
magnificare seipos. mendacia loqui.
odia retinere. z tactāter se nominare.
Quib⁹ dñs de⁹ cōminat dicēs Abdic
j. Si exaltat⁹ fueris vt aqla z si inter sti⁄
dera posueris nidū tuū inde detrahā
te dicit dñs. Et Esa. xxiij. c. Dñs exerci
tuū cogitauit hec vt detraheret supbi
am oīs gl̄ie. z ad ignominiā deducet
vniuersos inclitos terre. O supbe om
ni cōfusiōe digne. O elate de nūero fi⁄
liorū dei eiecte crede scrōz. z ꝓphetarū
dictis. qz de⁹ oīm pugnabit cōtra te et de⁄
struet z cōfundet. z si non vis credere
bis crede saltē deifere virgini marie. q̄
ait Luc. j. Deposuit potētes de sede. z
oīno si xp̄s de⁹ est crede ei z būilia te.
qz ecce dicit. Qui se exaltat būiliabit z
q̄ se būiliat exaltabit. Sic eīm ordina⁄
uit de⁹ in suo ꝓsistorio z sup̄b istrum
tū edidit vt null⁹ possideat locū scrōz
angelorū de hoīb⁹ nisi q̄ se būiliauerit.
Si igit cupis regnare cū xp̄o būilia re
si vis gaudere cū būili virgine que ait.
Respexit būilitatē ancille sue būilia te
Si vis sedē angelorū possidere būilia
tezē. C R. Tercio notem⁹ querse su
pbie abominabilitatē. Nā altissimus
de⁹ multū abomiat supbiā i angelis
q̄s p ea eternal⁹ dānauit. vt dr. ij. Pe.
ij. Angel⁹ peccātib⁹ nō pepcit sz rudēti⁄
bus tradidit cremādos magis eos qui
post carnē i concupiscētia ambulāt sem
p tradet illos ignib⁹. Ecce ptz q̄ magis
abominat supbiā de⁹ in hoīb⁹ miseris
q̄z in angel. qz dicit glo. sup p̄dicta vi⁄
ba. Si supbia in diuite sic iudicata ē
q̄d fiet de paupe supbo. Quis nesciat
supbiā magis tolerabilē esse i diuite q̄z
in paupe. Abominat aūt omps de⁹ su⁄
pbiā ꝓpter quinqz
C Primo ꝓpter diuinā offensionem.i
V Scōo ꝓpē diuinā inhonoratōnem
C Tercio ꝓpē nimiā iniquitatōnem
V Quarto ꝓpter impiā destrucrōnez.
C Quinto ꝓpē oīmodā inuasiōem
V Primo dixi q̄ omps de⁹ abominat
supbiā ꝓpē diuinā offensiōem. nullus

esñ viciū est qđ ira offendat diuinam maiestatē sic̄ supbia. Cui⁹ rō ē. qz vilis bō circūdat⁹ int⁹ z fozis mltimodis miseriis p supbiā vult deo equipari dū affectat pesse z nulli subesse. Sol⁹ lū esñ vnū ens est qđ nulli subest. al⁹ tissim⁹ ille de⁹. de q̄ Aug. li. de speculo dicit. De⁹ sup quē nihil ē. sine q̄ nihil. de⁹ sub q̄ totū. cū q̄ totū. z in q̄ totū. de us a q̄ oia. p quē oia. in q̄ oia. Idez li. meditationū. De⁹ cui⁹ potentia nō ex hauriť. cui⁹ misc̄dia nō exinanit. cui⁹ scia nō deficit. cui⁹ potestas qđ vult efficit. Ecce qđ est de⁹. Hz supbo vult b idē p supbiā esse. Unde Bern. Dico vob frēs q̄ ois supbo extollit sup deū. vult esñ de⁹ fieri suā volūtatē. vult z supb⁹ suā fieri. De⁹ esñ in his q̄ rō approbat suā vult fieri volūtatē. supbo vo cū rō ne z ꝫ rōnez. sic̄ Domician⁹ imperator vt refert Horosi⁹. q̄ ad hāc supbiā de uenerat q̄ nomē iesu xp̄i de toto orbe deleri p̄cepit z se vt deū colendū instituer et. q̄ tandē abiect⁹ z būiliat⁹ occisus est a senatoribꝫ. Dia nāq; vicia a deo fugiūt sola supbia se ei opponit. Unde de supbo dr Job. xv. Cucurrit ad uersus deū erecto collo z pingui cervice armat⁹. glo. Erecto collo aduersus deū cucurrit dū q̄ creatori displicent cū audacia ꝓpetrat. Merito igitur diuina maiestas abominať ipaz Et vt dicit ps. Retribuet abunđāter facientibus supbiam. ¶ Scđo abominatur deus supbiam ꝓpter diuinam inhonorationē. inhonorat esñ deum corde ore z ope. ac si dicat supbus. Nō solum te offendere volo. sed z debita gloria tua te p̄uare intendo. dum dei gloriā sibi vsurpat. de qua dicit p Esa. xlij. Gloriam meā nō dabo alteri. Nā in oñi bono ope duo sunt scz vtilitas z gloriatio. Utilitatē boni opis deus nobis dimisit. sic q̄ gloriā suaz de bono ope ei reddamus. Si vero gloriā dei nobis vsurpam⁹ cōtra eum p̄demus z boni vtilitatez. O vesania bominū inter tot mala supbire z contra deum gloriari nō solum de bono. sed etiam de malis. De q̄bus ps. Quid gl̄iaris in malicia qui potens es iniquitate. Idem. Laudať peccator i desideriis anie sue. ¶ Tercio abominatur deus supbiā ꝓpter nimiā iniuriationē. Supbus esñ nō solum offendit deum in se sed etiā in suis mēbris ꝓximo iniuriando. ꝓtemnēdo. oppr̄imendo. Prouerb. xj. Ubi fuerit supbia ibi erit z contumelia. Unde supbus q̄uis ꝓficeatur. q̄uis eucharistiā sumat. tñ nō misc̄diam sed indignationem dei meretur. quia excecatus supbia nō vere se recognoscit. vt recōciliaret his quos offendit verbis. factis. z si hoc interdum facit tñ nō habet firmū ꝓpositum de cetero cauendi. z sic sepius fratres nobiles exquo sunt superbi nō possunt ꝓcordare sed sibiīn uicem inuident. De q̄bus Prouerb. xiij. Inter supbos semp iurgia sunt. Oēs igiť supbi sunt de milicia diaboli. vt dicit Job. xlj. Ipe est rex sup omnes filios supbie. Humiles vero sūt de xp̄i milicia Matb. xj. Discite a me quia mitis sum z humilis corde. Iste due acies semp ꝓtrarie fuerunt. z hic supbi frequenter oppr̄imūt humiles xp̄i milites. p quib⁹ quasi sibi factꝫ cōqueritur p ps. di. Confundanť supbi quia iniuste iniquitatē fecerūt in me. Merito igiť dicit Amos. vj. Dicit dom⁹ exercituū detestor ego supbiam ¶ Quarto abominať altissim⁹ deus supbiam ꝓpter impiā destructionem Nam destruit z ꝓsumit bona temporalia. Quis destruxit hoc regnū opulentissimū. Quis depauperauit eius incolas. nōne supbia p̄ncipum. Unde Eccl.

Dominica decima post penthe.

xq. ōz. Dom⁹ locuples annihilabit su
perbia. Vnde Aug. Tinea diuitiarū
est supbia. Difficile nāq; est vt qs di
ues sit z supbꝰ nō sit. Nā sepe supbi iu
sto dei iudicio ad magnā inopiaz de
ueniunt. Itē destruit bona gre Jaco.
iiij. Deꝰ supbis resistit hūilibꝰ aūt dat
gram. Itē bona glie destruit. ps. De
lecisti eos dū alleuarent. Et sic tā an
gelis q̄z hoibꝰ nocet. Jō ōz Eccī. x. Odi
bilis ē deo z hoibꝰ supbia. ¶ Quito de
us oipotēs abomiat supbiā, pē mul
timo dā inuasionē. Nā supbia p suaz
subtilitatē oia opa boim z genera in
uadit. q; ꝑm Grego. alia vicia in ma
lis sunt. sz hec latitat inter cineres z ci
licia. Quedā vicia nō ꝙueniūt in boiz
ꝙgregatōe vel solēnitatibꝰ. sz hec q̄nto
boim cōgregatio maioz q̄nto solēni
tas celebrioz q̄nto locꝰ sanctioz. tāto
magʒ aggredit. vt nō sit q̄ se abscōdat
a calore eiꝰ. Specialit̄ tñ ser boim ge
nera aggredit supbia. vicz plāros. re
ligiosos. clericos. principes. laicos et
mulieres. Primo supbia iuadit plā
tos eccl̄ie dū estimāt se meliozes suis
subditis z q̄si meritʒ eoz deꝰ ꝑfecerit.
Hinc ē q̄ oia volūt de suo capite face
re. z nullo mō patiūt ab alijs reꝑben
di q̄si in ipis eēt thesaurꝰ bonitatʒ z sa
piētie. Alij aūt oēs stulti z inutiles et
er ꝫ tan q̄z dñi volunt ab oibus subdi
tis timeri z reuereri. magis dolentes
de suarū ordinatōnū etiā leuiū trans
gressione q̄z de trāsgressione diuinoz
ꝑceptoz. z statim se vindicare volunt
Un Greg. i omel'. Vi q̄ falsa iusticia
supbire solent nulla infirmātibꝰ mise
ricordia cōdescēdunt. Scōo aggredi
tur religiosos supbia dum despiciūt
se meliozes seculares cū quibꝰ nolūt
habere cōsortiū etiam in necessitate.
tales sicut iudei in domū Pylati nō
intrabant. sz innocētis xp̄i mortē ꝑcu
rabāt. ūlti ꝙsiderare debēt q; manꝰ dñi
nō est abbreuiata in ōdo gr̄am. Nā
frequēter in seculo sanctiozes reꝑiun
tur. vt ptz in vitas patrū de Pafuntio
Quādo q̄z supbiunt religiosi iactātes
se de sua religione z patribꝰ religionē
instituētibꝰ di. Qim doctoꝝ subtilissi
mꝰ Aug. fundauit hāc religionē. Qui
dā nostra religio fundat sup euāgeliū
z prēz nr̄m. quē xp̄s dñs suis sacris sti
gmatibꝰ insigniuit. ꝫ totū vez est. sed
audiatis q̄d dicat Piero. Nō sūt in
quit filij sctōꝝ q̄ tenēt loca eoꝝ. sed qui
exercent opa eoꝝ. Tercio aggredit su
perbia clericos dum supbiūt de libro
rū suoꝝ copia z vestitū ac equoꝝ pin
guium ornatu. z in ferculoꝝ ac panū
copiositate. Cōtra q̄s dic Bern̄. i epla
ad epm Senonen. Clamāt pauper.
clamāt nudi. clamāt famelici. sz iumē
ta vestra gradiunt ornati auro z gē
mis. fratrū aūt lateribꝰ nec simplicia
apponitis. Itē aliq̄ādo supbiūt de a
prodianis z famulis illos ornādo ve
stibꝰ z vestibus p̄ciosis. ꝙ se verecūdā
tur ꝓtra ꝙsuetudinē deferre talia. z ni
hilominꝰ supbiunt deferri facientes
cum suis. Quarto aggredit p̄ncipes
supbia duz nō ꝙtentant de dñatu he
reditatum paternaꝝ. sed ꝙ pbas z ne
pbas imo frequēter ꝙ calumniā occu
pant sibi aliorū possessiones z glorią
tur de multitudine vasorū aureoruz
z argenteorū. ac de multitudine fami
loruz supborū in q̄bus a plāta pedis
vsq; ad verticē nō est hūilitas. cuz rex
regū natus sit in diuersorio z eius fa
milia pꝰ vginē z Joseph bos z asinꝰ.
Quinto supbia aggredit laicos duz
gloriant de diuitijs pentela z bonis
opibus suis. Sexto mulieres aggre
dit supbia in supbo ornatu z fucamē
tis in q̄bus fatent q; deꝰ nō bene crea
uit earum capita z facies. sz ipe meliꝰ

conant disponere arguentes creato/rem. Sed dicit Esa.xlv. Ue q̃ ꝓtradi/cit factori suo. Et eiusdē.iij. Ꝓo eo q̃ eleuate sunt filie syon t ibant extento collo.t composito gradu. t nutibus oculoꝝ decaluabit dñs vertice filia/rum syon. Uide dñe deus afflictionē nostrā t visita nos gratia humilitat tue quia vbiq; regnat pestis superbie. oēs aggredit. oēs sibi nomia inq̃rere laborant. alius aliū in diuitijs t ho/noribus ꝑire festinat paulatim t q̃si insensibiliter p̃ succrescentē superbiam. Pri⁹ appetit habere vnū florenū. de/inde duos ꝛc. deinde vestes. tandem equos. postmodū currū t familiaz. t sic gradatim sine fine vsq; ad celum t vltra ascēdere. De q̃bus Bern̄. Sup/bus p̃ gradus ascendit sz tanq̃ ime/mor vie p̃ gradus descendere nescit. s. sed p̃cipitabit sicut superbus lucip. De quo saluator Au.x. Uidebā sathanaz sicut fulgur de celo cadentē. Consider/em⁹ igit dilectissimi fratres diligen/ter opa nostra ne appetitus lau/dis p illis intret t pdamus meritū et gratiā. quia saluator noster humilita/tis forma terribilē t vniuersalē sentē/tiam denūciauit in hoc euāgelio di. Dis qui se exaltat humiliabit. q; sup/bia de angelis demones fecit. t ipa ē omniū peccatoꝝ initium finis t cau/sa. qm̄ nō solum est ipa superbia sz etiā nullū potest aut potuerit peccatū esse sine superbia. A qua nos custodiat pat t filius t spūssctūs Amē.

De eadē dñica decima post penthe.

Sermo.xcvj.

Dixit iesus ad q̃sdam q̃ in se ꝓfidebāt tanq̃ iusti t aspnabant ce/teros parabolam istā dicēs. duo boies ascēderūt i templū vt orarēt Lu.xviij. t in euāgelio. Uerba sunt p̃pi pñ t hu/milis ꝓtra superbos t p̃sumptuosos clamantis parabolice t in fine sic cōclu/dentis. Oīs qui se exaltat humilia/bitur. t qui se humiliat exaltabitur.

¶ Un̄ boies de q̃ttuor solent mul/tum p̃sumere. s.

¶ Primo de sua scientia.

¶ Secō de sua iusticia.

¶ Tercio de sua opulentia.

¶ Quarto de sua potentia.

¶ Primo itaq; solent homies in se con fidere de sua scientia vt fuerunt phi. t nunc legisperiti qui pscrutati sunt gy rum celi. naturas planetarū. virtu/tes herbarum t lapidū. confidentes nimiū in sua scientia. ideo diuinā sci/entiā nō habuerunt nec eterna bona cognouerunt. sed defecerūt in vani/tate sua. De quib⁹ dicit Augu. in soli/loquio. Audiuim⁹ t vidimus multos in sua sapientia celos ascendisse t ani mas in abissos perūsse. quod vtiq; si ne timore nō recolo. t sine magno tre more nō confiteor. Idem super illud ps. Absorpti sunt iuncti petre iudices eorum. dicit. Aristoteles omniū phi/losophoꝝ pbus sedet in inferno. vbi stridor est dentium t fletus oculoꝝ. De bisdem dicit Baruch.iij. Filij quo qz Agar qui exquisierūt prudentiā q̃ de terra est negociatores terre t fabu latores t exq̃sitores prudentie t intel ligentie. viam aūt sapientie nescierūt Dinc aplus. Scientia inflat. charit/as autem edificat. ¶ Secundo so/lent homies p̃sumere de sua iusticia sicut iste phariseus qui oīs dicebat. Non sum sicut ceteri hominū. t tamē fuit coꝝ deo abominabilis. Un̄ Greg. in moralib⁹. Sordet in oculis dei q̃ fulget in oculis opantis Eccs.ix. Ne scit hō vtrū amore aut odio dign⁹ sit.

Dominica decima post penthe.

sed oia i futuꝝ fuank incerta. Et Job ix. Si simplex fuero hoc ipm ignorabit aia mea. Ibidē. Si iustificare me voluero os meū cōdēnabit me. Si īnocentē ostēdero prauū me cōprobabit Idē. xv. c. Ecce inter sctōs eiꝰ nemo immutabil' est. Et Grego. Depe nra iustícia ad eramē diuini iudicij adducta injusticia ē. ḡ nō est de ea pīsumendū. ¶ Tercio solēt homies pfidere de sua opulentia sic ille diues q dicebat Lu. xij. Anīa mea habes mlta bona reposita i annos plīmos epulare zē. De alibꝫ ꝺz Baruch. iij. Ubi sūt q argentū thesaurizāt z auꝝ in q pfidunt hoies z nō est finis acqsitōis eoꝝ qui argentū fabricant z solicīti sunt. nec ē inuentio opeꝝ illoꝝ. extermiati sūt et ad īferos descēderūt. Dic Job. xxvij Diues cū dormierit nihil secū aufert aperiet oculos suos z nihil inueniet.

¶ Quarto solent hoies pīsumere de sua potētia sicut Sennacherib q dicebat Ezechie. Ezechia nō te seducat deus tuꝰ Esa. xxxvj. Que ē ista fiducia in quo pfidis. sz ipe pfusus est qz angelꝰ dñi pcussit exercitū eius. z ipe tādem turpiter occisus fuit a filijs z dānatus Baruch. iij. Ubi sunt pncipes gentiū z q dñank sup bestias q sūt super terrā extermiati sunt z ad īferos descenderūt z alij in loco eoꝝ surrexerūt. Jō xps filiꝰ dei viui dicebat i euāgelio pabolā ꝓtra eos q in se pfidebāt z alios spnebāt zē. Ubi dicit b. Greg. q duoꝝ generibꝫ hoim pmixta est ecclesia scz electoꝝ z reproboꝝ. Nā oēs ad fidē generat sz nō oēs pducit. sicut habet. xxij. q. iij. Nec aūt vita q inter celum z infernū sita est sicut in medio subsistit. vtrarūq; ptiū ciues cōiter recipit. quos tū sancta eccl'ia postmodū in egressione discernit. Et Aug⁹. de fide ad Petrū. Quādiu durabit eccl'ia militās in se tenet bonos z malos tāq; paleas cū tritico in area. sed cū venerit xps iudex tenens ventilabrū in manu sua purgabit aream suam in fine mūdi. Jō in pīsenti sermōe duo noteꝰ documēta in his duobꝫ hoibus designata. s.

¶ Primū erit de via peccatoꝝ z tandem dānandoꝝ.

¶ Scōm erit de via electoꝝ z tandez saluandoꝝ.

¶ Primū documētū diri notanduꝫ de via peccatoꝝ z dānandoꝝ designatū in phariseo supbo q in via pctōꝝ ascēdit in templū. Ūñ septupler ē via pctōꝝ z p pīs dānatōis p quas incedūt pctōres q a xpo lata via dicit. s.

¶ Prima via supbie.

¶ Scōa via auaricie.

¶ Tercia via luxurie.

¶ Quarta via ire.

¶ Quinta via gule.

¶ Sexta via inuidie.

¶ Septima via accidie.

¶ Prima igit via pctōꝝ z dānatōis ꝺz via supbie q est via subtilis z vir cōgscere q̄s poterit q p eam trāseat. sicut iste phariseꝰ putabat se ire p viā virtutis. vñ dicebat. Gratias tibi ago dñe qz nō sum sicut ceteri hoim raptores. iniusti. adulteri. Velut etiā h publicanus. Jeiuno bis i sabbato. decimas do oīa q possideo. z tñ ignorabat qz elatꝰ erat z raptor. qz oīb detrahebat. Si igit nolumꝰ dānari cū phariseo. tūc necesse ē cōgscere vias pctoꝝ z dānatōis. qz dicit Aristo. iij. de ania. Ulūtras nō ferk nisi ipcognitū. Et Aug. x. de ciui. dei. c. j. Firmissime nouimꝰ nō nisi nota amari posse. Et qz opposita habēt fieri circa idē. nec vtiq; nisi cognita male odisse possumꝰ z vitare citer cognoscere valemꝰ. s.

¶ Primo diffinitione
¶ Secūdo diuisione
¶ Tercio similitudine

¶ Primo itaqz viā supbie cognoscere valem⁹ vtcūqz diffinitōe. Diffinitur em̄ ab Aug. xiij. de ciui. dei. Supbia est puerse celsitudis appetit⁹. Et ab eodē li. ij. ꝯ manicheū. Quid est supbia nisi deserto secreto consciētie foꝛs velle videri qđ nō est. Et ab eodē li. de innocētia. Supbia ē amoꝛ ꝓpe excellentie. Cui ꝯcoꝛdat Bern̄. dicēs. Supbia est ꝓꝑe excellētie appetit⁹. ¶ Secūdo q̄z viā supbie cog̃scere possum⁹ diuisiōe. Nā duplex est supbia. s. exterioꝛ z interioꝛ. Exterioꝛ est q̄ apparz foris in voce. in veste vl in ope. Secunda supbia interioꝛ est in coꝛde, z hec ē peioꝛ ꝗa min⁹ cognoscit. et min⁹ vitat. sicut ipi⁹ pharisei superbia nō appebat foris in vestib⁹ iō nō cog̃scebat sz dicebat. Non sū sicut ceteꝛi hoim. Unō dicit Aug. de ci. dei. Judeo dicere supbis vtile est cadere in aliqđ aptū z manifestū petm̄ vnde sibi displiceant q̄ iā sibi placēdo ceciderāt. Salubri⁹ enim petro displicuit qñ fleuit q̄z sibi placuit qñ p̄sūpsit. Unde ps. Imple facies eoꝝ ignominia et q̄rent nomē tuū domine. Nec igit est illa pestis q̄ bonos z malos magnos z puos cupit deuorare. Aug. de natura z gr̄a. Cet̄a vicia in malefactis valēt. sola supbia etiā in recto est cauēda. ¶ Tercio deniqz viā supbie cog̃scere possum⁹ silitudie. Facili⁹ em̄ mēs ꝓcipit inuisibile q̄le ē supbia silitudine q̄z solo fm̄oe. iō salvatoꝛ loqbat silitudine z pabolice sic in isto euāgelio. Unde dī de eo. Et nūq̄z sine pabol loqbat. Cui⁹ rōez dat Hre. in ome. di. Ut ex his que nouit animus surgat ad incognita que nō nouit. q̄tenus exēplo visibiliū se ad inuisibilia rapiat, z p ea q̄ vsu didicit q̄si cōfricatus icalescat. vt p b̄ qđ scit notū diligere discat z incognita amare. Et. iij. de aia. Intelligēte optz fātasmata specularі. Unū supbia sic figurat. Supbia em̄ vadit in via pditōis. sedēs sup dromedario armata armis aureis. ducens sup galeā pauonē. i clipeo leonē. i tunica aq̄lā. i manu gladiū latū. Superbia igit̄ ꝺr̄ ire i dromedario qđ ē animal velocissimū. qz vno die lōgi⁹ currit q̄z equus i trib⁹ vt dic̄ Hiero. sup matth. Sic supbi veloces sunt ad sui ostēta, tōem. de qb⁹ puer. j. Pedes coꝛuz ad malū currūt. Et ps. oꝛat di. Nō veniat mihi pes supbie. Cui⁹ rōnez idē assigt di. Veloces pedes eoꝝ ad effūdendu sāguinē. Postea ꝺr̄ ducere i galea pauonē que tal ē nature q̄ si ispicit extēdit pēnas in cauda vt videat z laudet. Sic faciūt supbi q̄ gliant in vestib⁹ p̄ciosis z lōgis. qb⁹ dic̄ Salomō. Ne glorieris vnq̄z in p̄ciosa veste tua. Cui⁹ rationē dic̄ Jaco. v. c. Vestimēta vra a tineis comesta sūt. thesaurizastis vob⁹ ira dictā in die ire. Et sicut pauo nō attēdit ad pedes suos. sic supbi nō intelligūt fragilitatē suā. de qb⁹ Bern̄. O hō q̄d supbis cinis z puluis. cui⁹ ꝺceptō culpa. nasci miseria. viuere pena. mori angustia. Idē. Considera o hō vnde veneris z erubesce. vbi es z igemisce. q̄ vadis z ꝓtremisce. Hz z attēde o supbe q⁹ de⁹ tuus creatoꝛ tu⁹ z redēptoꝛ būilitatis exēplū tibi dedit di. Discite a me qz mitis z̄. Deinde supbia ꝺr̄ hre in clipeo leonē q̄ ꝺr̄ rex aialiū. quez sequunt cet̄a aialia. de qb⁹ q̄s vult occidit. Sic supb⁹ imitat diabolū. iuxta illud Job. xlj. Ipe est rex sup oēs filios supbie. Insuper sicut leo ira superbus omnib⁹ inimicat supioꝛibus equalibus z inferioꝛib⁹. Ideo bñ ait Salomon ꝓuer. xiij. Inter supbos semper iurgia sunt. Postmodū superbia

Dominica decima post penthe.

habet aq̃las in tunica que est talis natu re q̃ pullos suos ad volandū puo cat sup eos volitans. Deut. xxj. Sic supbi inducūt pueros suos ad supbi am. Aquila etiaz pullos suos recipit sup dorsum fm Lyrā vbi sup. vt si sagitta impetit ipa pus recipiat ictum. Sic supbi, pter filios suos retinent alienas possessiones, p q̃bus recipiūt tormentū eterne mortis. Item aquila pullos suos examinat ad solem z respicientes audacter solem fouet z nutrit, sz auertētes oculos a sole abiicit de nido. Sic supbi filios supbos eos imitantes diligunt z exaltant. humiles vero refutāt, quia om̃e anial diligit sibi sile. Postremo supbia dicitur habere gladium magnū z latum in manu, quia oibus nō iusticia sed potentia vult dñari, existimās alios q̃si bruta. Vnde Aug⁹. de cōflictu viciorū z virtutū dicit in psona supbie. Certe multis z pene oibus meliores verbo sciētia, diuitijs, honoribus, gratia, z potentia, cunctos q̃ despice, cūctis teipz supiorem attende. Talis fuit supbia huius pharisei qui dicebat. Nō sum sicut ceteri hoim. O via supbie, via perditionis, via eterne mortis, qua ascēdunt corruendi. Hac ascendit pmus luciper dicens illud Esa. xiiij. Super astra ascendam z similis ero altissimo. Vñ Hugo de anīa. Supbia in celo nata sz velut imemor qua via in de cecidit illuc postea redire nō potuit. ¶ N. Scōa via pditōnis que ducit in infernū est via auaricie que etiam habet multos laqueos occultos Juxta illud Sap. xiiij. Creature facte sunt in muscipulā z laqueū pedibus insipientiū. Jō ipam tripliciter possumus cognoscere. s.

¶ Primo diffinitione.

¶ Scōo diuisione.

¶ Tercio silitudine.

¶ Primo nanq̃ via piculosam auaricie possum⁹ cognoscere diffinitione. Sic eīm eam diffinit Tulli⁹. Auaricia ē inordinat⁹ amor pecunie. Greg. vero in quadā omel. sic. Auaricia est inordinatus appetitus nō solum pecunie sed sciētie z altitudinis z cuiuscunq̃ boni tpalis. Et apl's. j. Thim. vj. Radix oim malorū est cupiditas id est auaricia. Scōo deniq̃ eam cognoscere possum⁹ diuisione. Naz fm sctm Tho. ij. ij. q. cxviij. Auaricia consistit in tribus scz in appetendo, in requirendo, z in retinendo inordinate res tempales. In appetēdo fit mortale auaricia trib⁹ modis. Primo appetendo aliena illicite voluntate deliberata ita q̃ reciperet cōtra iusticiaz aliena si posset. Scōo cum appetit deliberate illicita que sine mortali tenere nō possunt, puta beneficiū ecclesiasticum cū sit ille indign⁹. Tercio auaricia posset esse mortale quādo appetit superflua appetitu suffocante totaliter mentē a debita cura sui et necessaria cōsideratōe diuinorū, vt ptz. xxviij. q. j. Idolatriā. Secundo auaricia fit mortale in acquirēdo quādo quis tē poralia acquirit p illicita, puta vsurā rapinam, falsum ꝯtractum, vel p aduleriū. Tercio auaricia fit mortale i retinēdo, quādo quis retinet scienter que restituere tenet z potest. vt ptz extra de restitu. spo. c. Sepe ꝯtingit. Vel quādo retinet vltra suam necessitatē videns aliquē in extrema necessitate.

¶ Tercio siquidē auaricie viam possumus cognoscere silitudine. Figuratur eī ipa sic. ipa nāq̃ sedet sup q̃daz anial q̃ dicit ozix. sup galeā habens imaginē talpe, in tunica q̃dam aial q̃ dicit ornistra, in clipeo habens anial q̃ dicit monocerontes. Dicit ei aug⁹

ricia ire p ozir qō anial moꝛatur ī af/
frica vbi terra caret aqua. vñ semp si/
tit ꝛ nūq̄ satiatur. similiť auarus . u
tra illud Eccēs. v. Auarus nūq̄ imple
bitur pecunia. Et Aug. de verbis dñi
Inexplebilis est sola auaricia diuitū
semp rapit ꝛ nūq̄ satiatur. nec deum
timet nec boiem reuereť . nec pī i par/
cit nec matrē agnoscit. nec fratri obtē
perat. nec amico fidē seruat. viduam
oppꝛimit. pupillos inuadit. liberos ī
seruitiū reuocat. testimoniū falsuz p/
fert. res moꝛtui occupat q̄si nō ipse q̄
hoc facit moꝛiať. Deinde auaricia du
cit talpam sup galeā que radices fru
gum ꝛ herbarū edit. ꝛ significat aua/
ros. vsurarios . pemptoꝛes q̄ ante q̄
fructus creſcant pemūt Chryſ. Sup
oīes mercatoꝛes maledictꝰ est vsu/
rarius. Est aūt vsura ſm Aug. cū q̄s
plus exigit q̄ alter accepit. Est etiam
talpa ceca in terra latitans. Sic aua
rus ſm p̄s . oculos suos statuit de/
clinare in terram Eccī. xx. Erenia ꝛ do
na excecant oculos iudicū. Et exinde
sicut talpa etiā in fame pcit herbis et
terram comedit. Sic auarꝰ frequen/
ter ieiunat vt plus habeat ꝛ de vilib
ꝛtentať. De quo Eccī. vj. Est et aliud
malū qō vidi sub sole ꝛ quidē frequēs
apud hoies. vir cui dedit deus diuiti
as substantiā ꝛ honoꝛes ꝛ nihil deest
anie eius ex oībus que desideraꝛ. nec
tribuit ei potestaté deus vt comedat
ex eo. sed homo extraneꝰ voꝛabit illud
hoc est vanitas ꝛ magna miseria. De
inde ī clipeo habet enistrū siue aspꝛio
lum qō est anial paruū in estate con/
gregās cibos vt habeat ī hyeme. Po
stea vero masculꝰ expellit de antro fe/
minā. Sic faciunt auari nihil confi/
dentes de vroꝛe de filijs. cum tū dicat
Seneca . Nullius boni sine socio io/
cunda est possessio. Nouissime in tu/
nica habet monocerōtes qō est taz fe
roꝛ anial vt viuus capi nō possit. licz
possit interimi . ꝛ significat auaros q̄
potius volunt eternaliť moꝛi q̄ alie/
na restituere ꝛ sic verbis ꝓfessoꝛis vi/
ui nō possunt capi . Jō dicit Eccī . ix.
Nihil est sceleſtiꝰ q̄ amare pecuniam
Nic em̄ ꝛ anima sua venalē habet. O
deus oīpotens q̄ multi ꝓpter vilissi/
mū es ꝛ metallū p̄ciosaz aiam ad dei
imaginē facta eternis penis obliga/
rūt. O filij Adaz miseri. ecce a maioꝛe
vsq̄ ad minimū oēs studeť auaricie
O Tercia deniq̄ via q̄ ducit in in
fernū ē via luxurie. de q̄ oꝛ Esa. lj. Po
suisti vt terra coꝛpꝰ tuū ꝛ q̄si via trāseū
tib. Et Pꝛouer. xxiij. Fouea ꝓfunda ē
meretrix ꝛ puteꝰ anguſtꝰ. mulier alie/
na insidiať in via q̄si latro ꝛ q̄s incau
tos viderit interficiet. q̄ q̄dē via pdi
onis luxurie q̄ difficile sit coḡscere do
cet Salomō Pꝛouer. xxx. di. Tria sūt
difficilia mihi ꝛ q̄rtū penitꝰ ignoro. viaz
aq̄le in celo. viā colubri sup terrā. viaz
nauis ī medio mari. ꝛ viā viri ī adole
scētia sua. Talis ē ꝛ via mlieꝛ adultere
q̄ comedit ꝛ terḡs os suū dic̄. Nō suz
opata malū. Vñ ipiꝰ noticiā vie pdite
luxurie vt euitemꝰ tripliꝛ declaremꝰ. ſ.

Primo diffinitione.
Scōo diuisione.
Tercio silitudine.

Pꝛio itaq̄ viā maledicte luxurie de/
claremꝰ diffinitōe. luxuria ei ſm Jsiō.
est solutio ī voluptates. venereę āt de
lectatōes marie soluūt animū. vel lu
xuria ē inoꝛdinatꝰ amoꝛ illiꝰ delectatōis
q̄ est ſm tactū. vel luxuria ē libidinose
voluptatis appetitꝰ Scōo viā luxu/
rie declaremꝰ diuisiōe. nā luxuria du
obus modis cōmittiť. ſ. coꝛde et ope.
Pꝛio luxuria coꝛde cōmittiť. qꝛ inīti/
um hz a coꝛde cogitādo cā delectatōis
vt solū ī ipiꝰ ope delecteť. ꝛ talis cogitatō

est peccatū mortale. etiā si nolit ope p petrare qz ꝓsensit ī delectationē. z mlt̄ to magꝭ si vltra talē cogitatōez addaꝫ ꝓsensus in opꝰ si adesset facultas. De hac dicit saluatoꝛ Matth. v. Qui viderit mulierē ad ꝯcupiscēdū eā h̄ iaz mechatus ē. z est tale pcm̄ in ḡlem pſonā ꝓsensit. puta. si ī solutā fornicatio est. si in cōiugatā adulteriū. si in cōsanguineā incestꝰ ꝛc. ¶ Secōo luxuria cōmittit ope. puta mala intētōe dicēdo aliq̄d alicui. vel tangēdo. osculādo. vl̄ munera mittendo causa illicite delectatōis z pcī. vel ope ex volūtate resolutionē semis pcurando extra matrimoniū sp̄ est pcm̄ mortale quōcūq; z. O deꝰ mūdissime q̄ mlti vadūt hac via ad inferni eternū tormētū. qz qui dā verecūdia ducti nec ꝓfitent. ¶ Tercio viā luxurie abominabilē declarem⁹ silitudine. ipa em̄ figuraꝫ sic. Q; eundo in infernū sedet sup̄ vrsum h̄ns in galea sertū de rosis. in clipeo ducit syrenē. in tunica basiliscū. in manu poculū aureū plenū imūdicia. Dicit igit̄ luxuria ire in vrso. qz sicut vrsus seq̄t dulcedinē mellis donec cadit in fouea vbi capit̄ z occidit. Sic luxuriosus seq̄tur delectatōem pcī donec cadat in foueā inferni. Iō dicit Greg. in moral. Si luxuria sel'mentē occupauerit vir bonū cogitare ꝓmittit. Naz q̄cquid ei de sua ꝓditione dixeris nō suscipiet. qz dicit Eccī. xxj. Audiet luxuriosus z displicebit illi et ꝓijciet illud post tergū suum. Et Eccī. xxiij. Fouea ꝓfunda ē meretrix. i. luxuria. Deinde ipa dicit habere caput coronatuz rosis. qz luxuriosi libēter h̄nt ornata capita. p̄sertiz mulieres. De q̄bus Prouerb. vij. Ecce occurrit illi mlier ornatu meretriceo p̄parata ad capiēdas animas. Et infra. Statim eā seq̄tur q̄si bos ductꝰ ad victimā. z q̄si agnꝰ lasciuiens z ignorās z nescit q; ad vincula stultꝰ trahaꝫ donec trāsfigat sagitta iecur eiꝰ. Hinc Bern̄. Et cordis thesauro sine dubio ꝓcedit q̄cq̄d foris appareat vicioz. vanū coz vanitatꝭ notā ingerit corpi. z exterioz superfluitas interioris vanitatꝭ indiciū est. Deinde luxuria dicit̄ habere in clipeo syrenē q; i mari dulci cantu dormire facit nauigantes z tūc p eā submergunt. Sic faciūt luxuriosi tā viri q̄z mulieres q fūdunt dulcia colloq̄a. ꝓmissoria. ꝓuocatiua ad luxuriā. Un̄ Prouer. v. Fauus distillās labia meretricis z nitidius oleo guttur eiꝰ. nouissima aūt eiꝰ amara q̄si absinthiū Hiero. Nos ad patriā tendētes mortiferos syrenarū cantꝰ surda debemꝰ aure trāsire. Postea luxuria in tunica h̄z basiliscū q; solo visu occidit boiem si eū ꝑmo viderit. Sic luxuriosi p venenatos ictus se mutuo occidūt. Prouer. vj. Nō cōcupiscat pulchritudinē illiꝰ coz tuū neq; capiaꝫ nutibꝫ illiꝰ. Et Eccī. ix. Ne respicias mulierē mlr̄i loq̄ā. ne forte incidas in laq̄os illiꝰ. Nouissime luxuria dicit̄ habere poculū aureū in manu. de q̄ q̄cūq; voluerit bibere illi dat qz q̄libet libere pōt saltē in corde pcō luxurie peccare Apoc. xvij. Vidi mulierē sedentē sup̄ bestiā z poculū aureum habentē in manu sua inꝰ plenuz abominatōe z imūdicia fornicationis sue. O q̄z felix ille q de h̄ nō biberit qz talis deū videbit Matth. v. Bti mūdo corde q̄m ipi deū videbūt. z tales sunt pauci nūc. vt de via pditiōis impleat illud Ben̄. vj. Dis quippe caro corruperat vias suas. ¶ Quarta q̄z via q̄ ducit ad infernū est via ire de hac via dicit̄ in p̄s. Fiant vie eoꝝ tenebre z lubrice. Et qz via tenebrosa difficulter pōt discerni. iō eam triplici declarem⁹ scz

Sermo XCVI

Primo diffinitione.
Scdo diuisione.
Tercio silitudine.

Primo dixi q̄ uiā ire declarem⁹ diffinitōe. Prima eñ diffinitio est Cassio dori sup illud ps. Dñe ne i furore tuo di. Ira est mot⁹ aīi concitās ad penā puocās inferendā. Scda diffinitio ē Damasceni di. Ira ē feruor ei⁹ q̄ circa cor ē sāguis ex euaporatōe fellis fiens Tercia diffinitio ē Augu. di. Ira ē tristicia ex ipotentia ulciscendi se. ¶ Secūdo uiā ire declarem⁹ diuisiōe. Naz ira tres hz modos. s. Primo in corde uindictā appetēdo q̄litercūq; etiā contra ordinē rōnis. z ira est pcūm mortale. de q̄ saluator Math. v. Qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. pōt tñ sine pcō mortali uindictaz appetere de dei iniuria. Uñ Raban⁹ Qui cum causa irascit nō fratri irascit. sz uicio. Scdo ira manifestat in signis p uerba iniuriosa zc. Jō dic saluator. Qui dixerit fratri suo racha. qd est interiectio irascētis reus erit cōcilio. Tercio ira fit in facto nocumētū inferendo ultore uindicte. de q̄ subiūgit saluator. Qui aūt dixerit fatue re⁹ erit gehēne. Prim⁹ igit mod⁹ ire est graue mortale. Scds grauior. Terci⁹ grauissim⁹.

¶ Tercio uiā ire declarem⁹ silitudine q̄ dem figurat sic. Uadit eñ sup tigride in galea ducēs nisum. in clipeo canē rabidū. in tunica qdā monstrū qd dicit foca. Ira itaq; dicit ire in tigride qd est uelocissimū anialiū. quia iracūdus uelociter z sine cōsilio cupit uindictā. Jō dicit Eccs. vj. Ne sis uelox ad irascēdū qz ira in sinu stulti requiescit. Cui⁹rō est. qz sapiēs oia facit cum cōsilio. Sz de iratis dicit Augu. ad Dioscor. Nulli irascenti ira sua uidetur esse iniusta. Deinde ira dicit nisum in galea habere. quia talis natura est q̄ ois auis pdaz capiens parcit sui generis auibꝫ p̄ter nisum. q̄ suum comparē capit si pualet. Sic homo iracūdus hoiem sui silem psequitur z occidit. Uñ Eccī. xxviij. Homo ī hoiem silem sibi nō habet misciam z de peccatis suis deprecat. Post hoc dicit habere canē rabidū in clipeo. de quo dicit Constañ. in uiatico. q̄ est soliuagus apto ore fugit lingua pendē de saliua defluēte. oculos rubicūdos gerit in oīe obiectū ac si cecus esset ipingit. Sic iracund⁹ trāsuersis oculi mouentibꝫ labijs oibus infestus est. Prouer. xv. Uir iracūdus puocat rixas. Deinde dicit habere in tunica focam q̄ est monstrū marinū. uel dicit bos marin⁹. q̄ talis est nature ut dicit Ysidor. q̄ ptra oia anilia est mitissimū nisi ptra suā femināz cum q̄ semper pugnat donec occidat. z tandem ducit aliā z huic silīter facit. z tercie similiter. Sic iracūdi nunq̄ uiuūt pacifice cum uxoribꝫ. quibꝫ dicit Eccī. xxj. Noli esse sicut leo in domo tua euertens domesticos tuos z opprimens subiectos tibi. Et Prouer. xvij. Melior est buccella sicca cuz gaudio q̄z domus plena uictimis cū iurgio. Audi z tu mulier q̄ habes uiz iracundū qd dicit sapiēs Prouerb. xv. Responsio mollis frangit iram. sermo durus suscitat furorem. ergo sis patiens ptra uerbum uiri quia dictum est mulieri Beñ. iij. Sub uiri potestate er. O q̄z multi coniugati adhuc in psenti incurrerunt improperia infernalia se inuicem uituperando. nō est crudelius bellum q̄z inter coniugatos. O uia amara iracundox. q̄ de amaritudie ibūt in amaritudinē amarissimā. ¶ Quinta uia que ducit ad infernuz est uia gule. de qua ps. In uia hac q̄ ambulabā absconderūt supbi scz de-

Dominica decia post pēthe.

mones laqueū mihi.q; cōtinua tēta/tione ledit. Et ḋa laqueos habet ab/scōditos ī triplicit̄ declarem⁹ eā. s.

Primo diffinitione
Secundo diuisione
Tercio silitudine

Prio inquā viā gule declarem⁹ diffinitiōe. Dicit enī Hugo li.ij .de sacris. q; gula est inordinat⁹ appetit⁹ edendi vl̄ bibendi. Scōo viā gule declare/mus diuisiōe. Dicit Alexāder ō ales ī suo cōpendio q; appetit⁹ comedendi vel bibendi pōt esse ḋnq; modis. Pmo cibū vl̄ potū solūmō appetēdo. z b nullū ē pctm q; naturale ē. Scōo qñ tali appetitui adiūgit delectatio in ci bo vel potu. z sic est vēiale. Tercio qñ tali appetitui adiūgit trāsgressio ali/cui⁹ p̄cepti. puta q; frāgit ieiuniū de p̄cepto ad qō obligat. z sic ē mortle pec catū. Quarto qñ tali appetitui finali affectu inheret. puta parat⁹ facere q; cūq; vt eū conseq̄t. z b sil̄ est mortale ḡuius tñ pmo. Quinto qñ ꝓpter de/lectatōnem ducit totaz vitā suā h mōi delectatōib⁹ deputare. sic̄ dines q epu labat quotidie splēdide. z b est mltuz vicinū mortali. Adde sertū qñ i cibo vel potu tali aduertent̄ vult vti quod nocumētū ꝓpe|ꝓsōe p̄stat. puta tātū co medit vel bibit aduertēter q; pdit vsū rōis. Sil̄ si comedit aliq̄d scienter q notabilē infirmitatē incurreret tūc es/set mortale. q; dicit in p̄s. Fortitudinē meā dñe ad te custodiā. Sec⁹ si fiat i aduertent̄. nisi ita esset freq̄nter q; te/neret aduertere. Sec⁹ si modicū no/cumentū credat incurrere. sicut infir mus qui pl⁹ vult pati augmentū fe/bris q; sitim. q; tunc est venīale. ergo videant illi qui frequenter inebriant visitantes tabernas. Tercio viā gu le declaremus similitudie. Figuratur em̄ siue designat sic. Bula vadit sup porcum babens vulpē in galea et lu/ceum piscē in clipeo. z in tunica qōdā anial quod dicit panthio. Bula igit dicit sedere super porcū qui est aial im mundū z auidū. z significat gulosos qui multū comedūt z qñq; immunde. z ingrati sunt de dei beneficijs sicut por cus nō respicit sursum vñ veniāt glā/des qui desiderant z ꝑparant sibi di/uersas res. De quib⁹ Seneca. Pau/cissimorū iugez pascuis raur⁹ imple bitur. vna silua elephantib⁹ plib⁹ suf/ficit. homo z terra pascit z mari. acci piter rapacissim⁹ content⁹ aere. lup⁹ terra. luccus aqua. Sed hō rapacior terram aquā aerē. z si posset celū suis nutrimētis spoliaret. Tales fuerunt iudei in deserto qui nō poterāt satiari cibo celesti z mānā sz desiderabāt car/nes z pepones z cibos egiptioz. q; bus dñs dedit carnes in abūdantia. de q; bus ps̄. Manducauerūt z satura/ti sunt nimis. z sequit. Adhuc esce co/rū erant in ore coz. et ira dei ascendit sup eos. De talib⁹ dicit ap̄l's ad Phil. iij. Multi ambulāt quos sepe dicebā vobis. nūc aūt z flens dico inimicos crucis xp̄i quoz deus venter ē. Glo. q; quicq̄d facit̄ ꝓ vētre facit̄ q̄si ip̄z ventrē deū facit̄. q; hoc ab hoie colit quod p̄ ceteris diligit rē. Deinde gula habet vulpem in galea. que vt dic̄ Ja/do⁹ talē habet cōsuetudinē q; foueas quas sibi facit taxus vulpes defedat suo stercore vt taxus fetorē fugiat z sic eas inhabitet. Et significat diabolu⁹ qui ꝑ crapulā dei templū. i. hominez iuxta illud ap̄li. Templū dei sanctuz est quod estis vos: defedat vt ide de⁹ recedat. z ibi ip̄e maneat. q; gula ēre/quies diaboli. Matth. xij. et Luce. xj. Cum immūd⁹ spiritus exierit ab ho

mine ambulat p loca arida querens requiē et nō inueniēs dicit. Reuertar in domū meā vnde exiui. Loca arida sunt homies tēperate viuētes in quibus diabol⁹ non inuenit locū: sed in gulosis. Ideo demōes dixerūt christo Marci. v. Mitte nos in porcos. Ꝑ hoc dicit gula habere pisce luceuz in clipeo qui p nimia pinguedine exceca tur z capit. Sic gulosi ꝓpter nimiam gulā excecant in conscientia. De quib⁹ Job. xv. Operuit faciē eius crassitudo. Vnde Seneca. Voluptas gutturis que tanti hodie estimat nō nisi duorū obtinet latitudinē digitoꝝ. z hui⁹ tam modice partis tā exigua delectatio quanta parat sollicitudine. ēntraz deinde molestiā parit. Vnde mōstruosius dilatant frenes z humeri. hīc tumentes vteri nō tam impinguant q̄z impḡnant. Et dū carnis onus ossa ñ sustinent varij morbi generant. z huiusmodi animaliū loco nō boīm nūeremus. Verūtñ q̄dam natural⁹ cum minori victu dilatant sed nō excecant nec in diuersa vicia cadūt sicut gulosi. Nā z de beato Thoma dicit q̄ fuerit crassus. similiter btūs Bonifaci⁹ martyr. Deinde gula dicit habere ani mal panthio in tunica. quod nutrit delicatis cibarijs. z habet ruffā pellez velut sanguinē. sed cum morit pellis ruffa perdit decorē. Sic gulosi in morte perdūt ruborem et valorem. Unde btūs Bernñ. O homo cur carnez tuā pretiosis rebus impiguas z adornas quam post paucos dies vermes ḧuorant in sepulchro. Idem. Qui modo vescebat delicijs modo consumit a vermibus. qui prius sedebat gloriosus in aula modo iacet ferens in tumba. Idem. Quid fetidius humano cadauere. quid horribilius mortuo homine. cuius in vita erat gratissim⁹ amplexus fit in morte horribilis aspect⁹. Idem. Ista caritas destruit caritatez hec discretio discretionē cōfundit. ratis misericordia crudelitate plena est qua videlicz ira corpori seruit vt anima iugulet. Que etenim caritas est carnem diligere et negligere spiritum Que discretio totū dare corpori z animi me nihil. Qual' misericordia ancillaz reficere et dominā interficere. Nemo pro huiusmodi misericordia speret se consequi misericordiā. O deus christe q̄z lubrica facta est via gule. Ecce omnia incipiunt et concludunt pessima gula. Nam dum homo nascitur preparat conuiuiū. dum nubit dum q̄z moritur. Sed super his est q̄ ieiunos et sobrios sanctos et ecclesiarum dedicatōnes crapula celebrant. Contra quos dicit btūs Hieronym⁹. Nihil sollicitius prouidendū est q̄z vt solennem diem non tā ciborum abundantia q̄z spiritus exultatōne celebremus. Quia valde absurdū est nimia saturitate velle honorare martyres: quos scimus deo placuisse ieiunijs. Necille. Hac via quilibet videat ne cadat. ℭ R. Serta via que ducit in infernū est via inuidie. de qua ps. orat liberari dicens. Uiam iniquitatis amoue a me. Quā etiā tripliciter declaremus. scilicz

ℭ Primo diffinitione
℣ Secūdo diuisione
ℭ Tecio similitudine

℣ Primo itaq; viam inuidie declaremus diffinitōne. Augustin⁹ em̄ sup illud psal. Conuertit cor eorū vt odirent populū. sic diffinit. Inuidia est odiū felicitatis aliene. Remigi⁹ vo sic diffinit. Inuidia ē dolor ō alieo bono

ℭ Scōo via inuidie ōclarē diuisiōe. nā

Dominica decima post pẽthe.

de bono alteri⁹ potest esse tristicia ꝑ apꝓhendit vt malũ ꝓximũ. z ꝭ pot fieri ꝯdrupliciter. Prio in ꝯtũ ex eo nobis aliqꝫ piculũ imineat. ſ. ne ab eo ledamur. ſicut. j. Machab. ij. Mathathias cũ ſuis cõtriſtat⁹ ẽ valde de exaltatõe regis antiochi. z hec triſticia nõ eſt inuidia ſed effect⁹ timoris vt dicit phs. ij. rheto. z pot eſſe ſine pctõ. Secũdo triſticia apꝓhendit in ꝯtũ eſt diminutiuũ ꝓpe glie vel excellẽtie. z hec triſticia eſt ꝓpe inuidia ſm pbm vbi ſupra. z ex ſuo genere eſt pctm̃ mortale. Unde Job. v. Paruulũ occidit inuidia. Gre. Null⁹ hac peſte morit niſi q̃ terrena appetit q̃ tota nõ ꝓueniunt plibꝫ. Unde ſi q̃ deſideram⁹ illi inuidemus q̃ ea penit⁹ accipit vel ꝑtem habendo nobis ꝯtitatẽ reſtringit. ꝓm⁹ motus tñ hmõi inuidie erã in pfect⁹ pot eſſe veniale. Tercio apꝓhendit bonũ alteri⁹ in ꝯtũ deeſt nobis qõ alius habet. z ſic triſtamur. z iſta triſticia nõ eſt inuidia. ſed ꝓpe dicit zel⁹ ſm pbm z nõ eſt pctm̃ ſi circa honeſta bona ꝛ ſabit. Unde Hiero. ad athletã de inſtructõe filie dicit. Habeat ſocias cuz q̃bꝫ addiſcat. q̃bꝫ inideat. q̃z laudibꝫ mordeat. Qñ ꝛo tal triſticia fit circa inhoneſta z turpia pot eſſe pctm̃ venale vel mortale z q̃nq; nullũ peccatuz Quarto apꝓhendit bonũ alĩ⁹ ꝑt cedere in dãnũ mlt⁹z iniuſte. et ſic nõ eſt inuidia. ſic triſticia de ꝓſpitatibus tyrãnoz. Unde Gre. xx. moral. Euenire plerũq; ſolet vt nõ amiſſa caritate inimici ruina nos letificet et rurſus ei⁹ glia ſine inuidie culpa cõtriſtet. z cuz ruente eo q̃ſdam bene erigi credimus z pficiẽte illo plerosq; iniuſte oppimi formidam⁹. hec ille. ꝙ ꝛẽ. ¶ Tercio q̃z viam inuidie declaremus ſiſ̃itudine. Deſcribit aũt ipa ſic. Inuidia dicit ire ſup draconẽ habens nidũ cũ apibꝫ in galea. veſptilionem in clipeo. ſerpentem in tunica. Primo inuidia dicit ire ſup draconẽ. cui⁹ fel amariſſimuz vim vero non in dentibꝫ ſed in cauda habet. Sic inuidi amaritudinez habent in corde de bono aliorũ. Un̄ valerius maximus interrogat⁹ quõ inuidos nõ haberet. Rñdit. Si nihil iniquit er magnis rebus habueris atq; nihil feliciter geſſeris. nam ſola miſeria caret inuidia. Seneca. Utinã inuidi oculos haberẽt in oibus ciuitatibus vt de oim felicitatib⁹ torquerent. Deinde inuidia dicit nidũ cum apib⁹ ducere in galea. quia ſicut apis i ore mel habet ſed in cauda aculeũ q̃ pungit. Sic inuidi in ꝑſentia dulcia ꝛba dicunt ſed in abſentia detrahũt. Unõ Prouer. xxiij. dicit. Ne comedas cuz hoie inuido et ne deſideres cibos ei⁹. Et ſequit. Comede z bibe dicet tibi et mens eius nõ ẽ tecũ. Aug. Detractor z libens auditor vterq; portat diabolũ. iſte in ore. ille in aure. Poſt hoc inuidia dicit habere veſpertilionẽ in clipeo que ſine leſione nõ pot videre ſole. Sic inuidi bona aliorũ non niſi cum tormento proprio vident. De quibus Anſ. Magis puto ſaluationẽ ſperãdam eius qui pacẽ boni facit z facti aliorũ fauet q̃ illius q̃ multa z inuidet. Postremo dicit ſerpentem habere inuidia in tunica. Quia ſicut venenum habet in ſe ſerpens. ſic inuidi i corde. Unde dicit Aug. de cõflictu viciorum et virtutuz. Inuidia dicit In quo illo vel illo minor es. Cum ergo illis equalis et ſuperior ſis quãta vales queri non valent. non ergo tibi ſuperiores aut equales eſſe debent. Quomodo cernere potes q̃ hũ honorantur: tu vero contemneris. hũ ſapientia clareſcere vident. tu licz ſuperior ſis nõ tamẽ apparet. O venenate

inuide. astitisti omni vie nō bone z ma
licie nō odisti sed bonitatē. ppēea de⁹
destruet te in finē. qz facis ꝯ caritatez
fraternā z dei oipotentꝫ. ¶ S. De
prima via piculosa q ducit ad infernū
est via accidie. de qua ps. Btus vir q
nō abiit in cōsilio impioꝝ z in via pec
catoꝝ nō steterit. qz accidiosi q̄si descen
do z stādo vadūt in infernū. ideo ipaz
declaremus triplicit̄er. scz
¶ Primo diffinitione
¶ Secūdo diuisione
¶ Tercio similitudine
¶ Primo nāqz accidiā declarem⁹ diffi
nitōe qd sit. Damascen⁹ sic ipam diffi
nit. Accidia est tristicia aggrauās. Et
Aug. sup illō ps. Dēm escā abominata
est aia eoꝝ dic. Accidia ē tediū interni
boni. Et Richar. de sctō vic. Accidia ē
torpor mentꝫ bona negligēs inchoare
Nā dñātia est inēt tristiciā inuidie z ac
cidie. qz tristicia inuidie ē de alieno bo
no. accidia vo de ꝓpo. qñ tristicia sic
aggrauat mentē vt nihil boni ei age
re libeat. ¶ Scdo viā accidie ōclarem⁹
diuisiōe. Nā fm Isteſanū li. ij. ti. lxiij.
tristicia de se nō notat aliqd laudabi
le vel vitupabile qz passio ē. z passiōes
cū sint naturales de se nec sūt lauda
biles nec vitupabiles. qz dr. ij. etb. pas
sionib⁹ nec laudamur nec vitupamur
Sed q̄ hō passiōes applicat ad bonū
vel malū possunt bone vl male fieri.
Est igit tristicia accidie sp malū z hoc
dupl̄. Uno mō fm seipam. qñ. s. est ō
eo qō est apparens bonū et ve malū.
puta tristat de ꝺ qz nollet esse creatus
a deo vl vellet esse irrōnale aial. Sil̄z
q̄ ꝓpē morte alienā ꝓponit nō bñ face
re. vl qui ex tristicia accidie incurrit ḡ
uem infirmitatē. qz p̄dicta sūt morta
lia si fiāt delibate. vel possz se iuuare ō
mōi tristicia et nō vult. iō dr Ecci. xx.
Tristiciā lōge expelle a te. multos ei oc
cidit z nō est vtilitas i illa. Et. ij. Cho.
vij. Tristicia hui⁹ secli mortē opat. et
qz spūale bonū est ve bonū licz appa
reat malū sensitiue. ppē laborē q est in
eo. z ideo qñ qs tristatur de aliq bono
ope ad qō teneť sp est peccatū. Sic ecō
tra delectatio est pctm qñ est de ñ ve
bono sed apparēti bono. vt delectatio
fornicatōis. Uñ tediosus in bōis spū
alib⁹ sic pōt intelligere si peccat mora
lit̄. qz tal̄ ex tristicia aut omittit neces
saria ad salutē. puta cleric⁹ dicere ho
ras q est in sacris. laic⁹ dieb⁹ dñicis z
p̄cipuis festiuitatib⁹ audire missā. qa
tūc est mortale. aut omittit ea q non
sunt necessaria ad salutē. puta singul̄
dieb⁹ audire missam z est vēiale pctm
Aut tal̄ tristicia deducit ad mortale.
puta desperōes. z sic est mortale. Se
cūdo mō tristicia accidie est mala fm
effectū suū qñ est de malo. puta etiā ō
pctō. z ideo apl's. ij. Choꝝ. ij. nō vult vt
penitens maiori tristicia absorbeat.
Debz igit̄ q̄sq; cauť esse vt si tristicia
absorberet q̄rat ꝯsolatōes. z econuer
so si letitia dissolueret q̄rat molestia vt
recte incedat in via mandatoꝝ dei z̄c
¶ Tercio viā accidie declarem⁹ sil̄itu
dine. Que q̄dem sic describit. Accidia
eñ dī sedere sup asinū. in galea habēs
imaginē simie. in clipeo bubalū. in tu
nica leopardū. Primo siq̄dē accidia
dicit sedere sup asinū. asin⁹ eñ in po
steriorib⁹ fortis est. sed ante vbi cruce
portat debil̄ est. Sic accidiosus in vi
rtutib⁹ et bonis spūalib⁹ debil̄ est. sz in
vanis z mal̄ fortis. De q̄b⁹ Hiere. vij.
Fortes sunt retro sed nō ante. z Hre.
Justoꝝ fortitudo est carnē vincere. p
p̄rijs voluptatib⁹ ire. delectatōz vite
p̄sentis extinguere. dui⁹ mōi aspa. p et
nis amare. pspitatis blādimenta cō
temnere. aduersarioꝝ metū i corde su
pare. Deinde dī hāc imaginē simie. in

Dominica vndecia post pẽthe.

galea. q̃ tal' est nature q̃ libenť nuces comedit sed sentiẽs amaritudinẽ coꝛticis abiȷcit ꝛ dulcẽ nucleũ. Sic piger desiderãs dulcẽ vite ꝓpetue fructũ :et sentiẽs viã q̃ ad eã ducit amarã abiȷc. qꝛ nihil vult pati ꝓ celestis patrie dulcedine. sic q̃ꝫ nõ poterit ad eã ire. qꝛ dꝛ Act. xiiij. Optꝫ nos ꝑ mltas tribulationes intrare in regnũ dei. ꝛ Mat. vij Arta est via q̃ ducit ad vitã. Tãdẽ dicitur accidia in clipeo habere bubaluꝫ. qõ est tal' nature. q̃ si ei fuerit gue onꝰ vltra suã volũtatẽ impositũ statiꝫ ꝓmotũ in terrã ꝓsternit. nec de facili cogit ad surgendũ nisi onꝰ alleuiet. Sic pigri q̃ dũ ꝓfitenť ꝛ penitẽtia facil' et breuis iniũgit eis statim ꝫ confessoꝛe cõmouenť ꝑ impatientiã ꝛ renuũt sufferre. De quibus Job. vj. dꝛ. Qui timet ꝑuinã irruet sup eũ nix. Postremo dꝛ in tunica habere leopardũ q̃ tal' est nature q̃ dũ domesticať ꝛ mittit ad ꝑdam capiẽdã. quã si q̃rto vel q̃nto saltu nõ capit subsistit. ꝛ ex ira irruit in venatorẽ nisi ei ostẽdat aliã bestiã. Sic accidiosi q̃ñ fundũt oꝛões ad deũ q̃tuoꝛ vel q̃nq; vicibꝫ si nõ exaudiańť statim cessant ab oꝛõibꝫ nec credũt filio dei qui dicit. Omis q̃ petit accipit ꝛ q̃ q̃rit inuẽit Ideo optꝫ sp oꝛare et nunq̃ deficere. O q̃ꝫ suauis est deuotis oꝛõ. O q̃ꝫ pia grauꝫ actio q̃ accidiosis est ĩsipida ꝛc.

Scõm diri documentũ qõ erit de via electoꝝ ꝛ tandẽ saluãdoꝝ q̃ figuratur in publicano q̃ in via humiliťaꝫ ascendit cũ intentõe obtuãdi dei viui mandata. De hac dicit ꝑs. Viã mandatoꝝ tuoꝝ cucurri cum dilataśti coꝛ meũ. Viam mortis igiť carissimi deꝛ serentes in viã vite reuertamur. ꝛ animas nostras hũiliemus deo vt det hꝫ gr̃am ꝛ tandem gl̃iam. Ad quaꝫ nos ꝓducat christus filius dei viui q̃ viuit ꝛ regnat cũ deo patre ꝛc.

Dñica vndecima post penthe.

Sermo. xcvij.

Hducunt ei surdũ et mutũ et deꝓcabanť eũ vt ĩponat illi manum. Mar. vij. ca. et in euãgelio hodierno. Dñs saluatoꝛ noster postq̃ꝫ filiã mlieꝛis chananee a demonio libauit runc exiuit de termis Tyri ciuitatis sic dicte ꝛ trãsiuit ꝑ sydonẽ ad mare galilee Que q̃dem ciuitates, Tyrꝰ ꝛ sydon sẽ inter medios fines decẽ ꝛbiũ circũdãtes iordanẽ ad orientẽ. ꝛ dũ christꝰ ibi pueniśet adduxerũt ei quendã hoiez surdũ et mutũ cui diabolꝰ abstulerat ĩstrumẽta necessaria ad salutẽ. f. auditũ et loquelaꝫ. quem dñs sanauit. Circa cuiꝰ sauatõem tria sunt videnda. scilicet

Primo quedã antecedentia

Secũdo quedã mediantia

Tercio q̃dam subsequentia

Primo circa curatõem huiꝰ ĩfirmi videamꝰ q̃dã antecedentia q̃ fuerunt tria. s. adductio deꝓcatio ꝛ separatio.

Prio ad rẽm ipm adduxerũt Peccatoꝛ cũ sit ĩfirmꝰ nõ potest ꝑ se accedere ad deũ. sed optꝫ vt ꝑ alios adducat Quod maxime ptinet ad ꝓlatos. q̃bꝫ nõ sufficit vẽire ad deũ nisi etiã adducant alios. qꝛ ipi sunt pastoꝛes venatoꝛes ꝛ piscatoꝛes. ideo ĩ iudicio dicet eis illud Piere. xiij. Ubi est greꝛ q̃ datus est tibi. ꝛ Ger̃. xxvij. Affer de venatõne tua. Et illud Job. xxj. Afferte mihi de piscibꝫ q̃s prendidiśtis.

Secundo rogauerũt eũ vt ĩfirmuꝫ curaret. In quo intelligi dat q̃ pctoꝛ est ĩfirmus ĩmũdus ꝛ dei ĩimicꝰ. iõ debꝫ alium ꝓ se intercessoꝛẽ habere. Job. v. Ad aliquẽ sctoꝝ q̃uertere Tercio ꝛps surdũ sepauit a turba ad ĩnuendũꝫ q̃ q̃ saluari desiderat debꝫ fugere ma

lorū societatem. Unde dī Hieremī.l.j. Egredimī ō medio babilōis ppl'e meus vt saluet vnusq̄sq; aiam suam ab ira furoris dñi. Scdo i curatōe buī surdi q̄dā fuerūt mediātia .z hec fuerūt quor. Primū q; xps dñs digitos suos in auriculas infirmi posuit.p quos gr̄a intelligīt.ps. Aperis tu manū tuam z imples oīe aial bñdictōe. Secundū mediās qa cū saliua sua linguā muti tetigit.p quā diuīa sapia intelligīt.q; salua a capite pcedit sic diuīa sapientia a deo. Eccl̄i.xxiiij. Ego ex ore altissimi pdij. Tercīū mediās quia i celū suspexit.ad insinuandū q; celestia debem⁹ meditari.vnde speram⁹ auxiliū.ps. Leuaui oculos meos z̄. Quartum mediās est.q; xps dñs igemuit. ad ostendendū inatā ei⁹ pietatē. Job xxj. Ab infantia mecū creuit miserio. Tercio in curatōe buī egri q̄dā fuerūt subsequntia. z hec tria fuerūt. Primus aurīū aptio. z significat q̄m pcōr debet aperire aures vbis diuis z indigentib⁹ primis. Secōm fuit subsequns linguē solutio. z significat pcōris confessiōem z dei laudatōem. Terciuz subsequns fuit miracli publicatio. q̄z vis xps dñs sciret q; h miraculū hominēs publicarēt tñ pcepit ne publicarēt vt doceret nos cuitare vanā gloriā. Un̄ triplex ē pceptū. Primū oblīgatōis vt pcepta decalogi. Secōz rēratōis vt ptz de abrahā. Beñ.xxij. Offer filiū tuū. Tercīū ē instructōis.sic h pcepit ne cui dicerēr.illi āt tāto magis pdicabāt z dicebāt. Bñ oia fecit z̄. Sed mō q̄ntz genera hoim arguūt deū optimū i suo ope.ideo sermo psens i q̄ntq; articul' gr̄a auxiliāte saluatoris terminabīt.sez.

¶ Prio paupes ō ineq̄li distributōe

¶ Secdo diuites ō rara plis pcreatōe

¶ Tercio prudētes de ip̄rouisa gubernatōe

¶ Quarto spūales de mirabili iustificatione.

¶ Quito secl'ares ō tp̄is ordiatōe.

¶ Prio dixi q; optimū deū arguūt z repbēdūt paupes q; tp̄alia ñ diuidit oībus eq̄liť. vni dat abūdātiā alī vero penuriā. Nō sic aiūt ōs facere deberz sz sic sol i medio stās eq̄liter oīb⁹ lumē suū diffundit. sic ōs tēpales diuitias ōberz diffūdere eq̄l̄. O vos paupes nolite optimū deū arguere q; si etiam vellet iniuste facere nō pōt iustissim⁹. nec male optimus. Quecūq; eī deus fecit sunt in se bona. in compatōe autē ad totū vniuersū ptē sunt valde bona. ita q; de⁹ qlibet ens fm suā essentiā meli⁹ potuisset facere. sed in respectu vniuersi meli⁹ fieri nō debuit. q; dei pfecta sunt opa. Vos aūt pfect⁹ de⁹ dotauit dono pauptatis qō meli⁹ est q̄z diuitie tpales. z h̄ fecit ꝓpter tria. s.

¶ Primo ꝓpter exemplū

¶ Secundo ꝓpter desiderīū

¶ Tercio ꝓpter promissum.

¶ Primo dico q; deus pauperib⁹ fecit magnū bonū dū eos dotauit pauptate ꝓpt' exemplū irrepbēsibile. Nā xps deus noster in natiuitate hac veste indutus vsq; ad mortē z in morte nunq̄z deponere voluit. sed nud⁹ i cruce in exemplu⁹ pciosissime pauptatis mori voluit. Unde Bern̄. in sermonibus. Forte alīqs arbitret filio dei sublimia esse q̄rēda palacia. vt cū gl'ia regie suscipet. sz nō ꝓtea ille a regalib⁹ sedib⁹ vāt i sinistra ei⁹ dimidie et gl'ia i dextra lōganimitas vite. boz eī eterna i cel'affluētia suppetebat. sz paupt̄as nō inueniebat i eis. Porro in t̄r̄ abūdabat z supabūdabat hec spēs. nescīebat hō pciū ei⁹. Hāc itaq; filius ō ꝓcupiscēs descēdit vt eā eligeret sibi. nobis q̄z sua estimatōe faceret pciosā. h⁹ ille. Nā pauptat̄ irrepbēsibile exēplar xps pauper in domo .paup in hospitio. paup i pecūia. paup i amic̄. paup

Dominica vndecia post pēthe.

in possessiōib. sed q̄re. certe p nobis. vt dicit apl's. ij. Cho. viij. Scitis gr̄az dñi nr̄i ihesu xp̄i q cū esset diues, ppt̄ vos egenus factꝰ ē vt illi⁹ inopia vos diuites esset. Respice igit̄ hō ad exemplar vite z ꝓsidera xp̄i pauptatē. decuit xp̄m regem glie paupem esse. te aūt vilem vmiculū non decet. Vñ Bern. Magna abusio z nimis magna vt diues esse velit vmicul⁹ vilis ppt̄ quez dñs matestat̄ z dñs sabbaoth voluit pau p fieri. Nam si xp̄s in pauptate volūtaria secuti fuerim⁹ maxim⁹ ē honor cor̄a hoibus angel' z deo. iuxta illō Ecclī. xxij. Hlia magna est seq̄ dñm. Sz heu q̄ mlti paupes nō ꝓformāt se irrep̄hēsibili exēplari xp̄o q̄ reb⁹ pauperrimis diues vtunt⁹. ió dicit Bern. Non pauptas vtus reputat̄ sz pauptatis amor. Unde q̄ amat pauptatez nō debz sequelā abhorrere. s. famem sitim. nuditatē tecti. ōfectū amicor̄ auxiliorū cōsolationū ⁊c. q̄ fm iura possessio trāsit i posteros cū onere suo. q̄ bonor cū onere. Deō de⁹ voluit paupes fieri ppter suū desideriū mirabile vt erga eos demōstraret. Nam vt dicit Jaco. ij. De⁹ paupes elegit in h̄ mūdo. Illor orōes et intentiones exaudiuit. ps. Desideriū paupex exaudiuit dñs ꝓparatiōem cordis eor audiuit auris tua. Illor est mēor. ps. Nō i finez oblivio erit paupex. Illis parcit de⁹ z saluat eos. ps. Parcet pauper z inopi. z aias paupex saluas faciet. imo ppter paupex desideriū specialit̄ incarnari voluit et eis p̄dicare. ps. Propter miseriā inopū z gemitū pauperū nūc exurgā dicit dñs. z Lu. iiij. Euangelizare pauperib⁹ misit me dñs. z tantū affectū habet xp̄s amator pauperitatis ad paupes vt q̄cūd nocumenti eis vel cōsolatōis inferr̄ sibi fieri reputat. Math. xxv. Q̄d vni ex mīmis meis fecistis mihi fecistis. Unde Bern. Querat diuitias pagan⁹ q̄ sine ꝺo vivit. gr̄atiude⁹ q̄ terrenas, pmissiones accepit. sed q̄ fronte z mēte christian⁹ diuitias q̄rit post q̄z beatitores pauperes xp̄s p̄dicauit. Lu. vj. Ue vob diuitib⁹. Et breuit̄ null⁹ oīno diues saluabit̄. q⁹ facili⁹ est camelū intrare p foramen ac⁹ q̄z diuitē intrare in regnū celor. Uerūtn hoies habentes mltra bona tpalia saluari p̄nt. sicut bti regef Stephan⁹ Ladisla⁹. ⁊c. q̄ paupes spiritu fuerūt q⁹ hūiles. q⁹ tpalia nō sicut deū dilexerūt in q̄b⁹ se dispēsatores solūmodo intellexerūt. Tercio de⁹ voluit fieri paupes in h̄ mūdo ppt̄ pmissum inenarrabile. q⁹ em̄ p̄t digne vbis exp̄mere. cor de ꝓcipe. manu scribere illā celestē gl'iam quā de⁹ paupibus pmisit di. Math. v. Bti paupes spiritu q̄m ipor est regnū celor. Dat aūt paupibus regnū celor nō solū ad possidendū sed etiā ad dandū alijs vt dicitur Luc. xvj. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis vt cū defeceritis recipiāt vos in eīna tabernacla. Bern. Magna penna est pauptas cū q̄ volat cito in celū. Dinc secūdus p̄bs dic. Pauptas est odibile bonū. scitatis mater. curax remotio. sapie repatrix. negociū sine dāno. possessio sine cura sine solicitudine felicitas. Nō igit̄ debetis pauperes deū p inequali tpaliū distributōe rep̄hēdere. q⁹ si vos nō essetis tūc diuitib⁹ a q̄bus emerēt regnū celorū z p quo coronā acciperetis vos nō esset. Uestra em̄ pauperias ē tristeq bonū sed maximū in q̄ est ois alimonia vite. nondū tn̄ est aptū. hoc christ⁹ portauit z vobis portādū reliq̄t. i morte pculdubio apiet z videbit⁹ in eo forte tale vngentū q̄ demōes effugabit talē p̄cioſū lapidē ppter quē filius dei vos adamabit. tale vinū q̄ angelos

letificabit. Uñ ꝓ magno recipiēda est pauꝑtas a deo quā laudāt oēs scti. s. ꝓphete apostoli discipli z dei genitrix Maria. sup oēs aūt ille altissimꝰ dei filiꝰ xps. ¶ Scdo optimū deū arguūt diuites de rara ꝑlis ꝓcreatōe dicētes. Deꝰ est ꝑsonaꝝ acceptor. illis em̄ dat filios q̄ debite nō valēt nutrire cū etiā soli nō habeāt qđ māducāt. Sz o diuites vos nolite reꝓhendere altissimū deū qz ꝟ facit rōnabiliē specialiter triplici de causa. s.

Primo rōne pentis.

Scdo rōne ꝓolis.

Tercio rōne paupis.

Primo deꝰ nō dat diuitib⁹ heredes rōne pentis vt coerceat pentum diuitū pctā ꝓpter filios ne cū vsuris. mendaciis. calūnijs. rpalia acq̄rant. et sic ne magis peccent z demū in inferno acrius puniant. iuxta illud Deut. xxv. Pro mēsura pcti erit z plagaꝝ modꝰ Sz heu qz moderni diuites soli sūt z possent xpm heredē facere. q̄ nō soluꝫ ꝟ nō faciūt. sz etiā xpz ad inimicicias ꝓuocant p iniustū lucrū. Uñ in ꝑis implet illud Ecci. xiij. Unꝰ ē zscōm nō bz. nō filiū nō fratrē. z tñ laborare nō cessat nec satiant oculi eiꝰ. nec recogitat dī. Qui laborat fraudo aiam meam bonis. Scdo deꝰ nō dat diuitibus filios rōne ꝓlis. ne illi cū ꝑe dānent. ꝓpres iniuste acq̄sitas. vñ Osee ix. bz. Da illis vlnā sine liberis z vbera arētia. Res em̄ rpales p vsuras vl alias iniuste acq̄sitas licz teneāt restituere. filij tñ rarissime restituūt. z sic filij cū pentib⁹ dānant. Uñ legit q̄ q̄dā scꝰ desiderabat videre penas dānatoꝝ. q̄ ab angelo ductꝰ in infernū z inter alias mlras penas patrē vidit rixari cū filio dicēs paꝛ ad filiū. Maledicta sit hora in q̄ genuite. z q̄cq̄d ꝑ te feci totū sit maledictū. qz ꝓter te sactus sum vsurariꝰ vt in seculo abūdātius remanerez. z multa alia dicebat filio maledicēdo. Filiꝰ econuerso dicebat. Maledicta sit hora i q̄ me genuisti qz nō docuisti me dei ꝓcepta z facere pnīam nec alia bona. imo docebas me supbire vestib⁹ z falsas venditōes z malas opatōnes z nō me correxisti de malis factis. ecce iā dānatꝰ sum ꝓpter te. Tūc scꝰ ait angelo q̄ cū ducebat Valde malū ē videre z audire ista zc. Quilibet g̃ diues timere dz ne iniusta bona possideat q̄ libēter vellet habere pueros z nō bz. h tñ q̄q̄z accidit ex defectu naturali. Hinc ps. Btus vir q̄ timet dñm potēs in terra erit semē eiꝰ generatio rectoꝝ bñdicet. Tercio deus nō dat sepe diuitib⁹ filios ratione paupis. ne ꝑ eos pauꝑes oppꝛimāt. Nā filij assuescūt frequēter a pentib⁹ iniustā pauperꝝ oppssionē. tā in exactione pecuniaꝝ. q̄s afflictōne laboꝝ. qz vt dicit phs. ij. de ania. Unūq̄q̄z natū est alteri facere ēle ipm est. Naz lupus lupū ꝓcreat. nec ꝑles est melior patre. Sic raptores generāt raptores vñ deꝰ nō dz esse fautor maloꝝ sed destructor. idcirco diuitib⁹ crudelib⁹ nō dat ꝓlem. Hinc Greg. in omel. dicit de talib⁹. Uenenati filij de venenatis pentib⁹ nati. z maloꝝ pentū actōnes imitātes genimia vipaꝝ vocant. Interim aūt filij talīū crudelīū diuitū si deꝰ dederit aut i egestate ꝓuenīet. aut steriles ꝓmanebūt. Juxta illō ps. Fiant filij eiꝰ orphani z mēdicēt zc. quia nō est recordat⁹ facere miscōiam. Unde igit timēdū est malis diuitibus si habent cū bonis tempalib⁹ z filios ne forte ꝓter bona opa que faciunt hic remuneravit eos deus. sicut quendā de quo legit. Q, cum btus Ambrosi⁹ ꝓgeret in quadā villa tuscie apud quē dā boiem locupletē hospitat⁹. cernēs

Dominica vndecima post pēthe

oia esse repleta domū curiā cū iumen
tis z pecoribꝫ cū famulis z famulab
Tunc hospitē de statu suo btūs Am
brosi⁹ solicite requiuit. Cui ille. O dñe
stat⁹ me⁹ semp felix extitit z gliosus. di
uitijs abūdo. familiā plurimā habeo
z oia semp ad nutū habui z nihil ad
uersi mihi accidit vnq̄. Hoc audiēs
btūs Ambrosi⁹ vehemēter obstupuit
z his q̄ secum erant dixit. Surgite et
hinc citius fugiam⁹ q⁹ dñs nō est i lo
co isto. festinate filij ne vltio diuīa hic
nos inueniat. z in pctis eoꝝ piter nos
inuoluat. Cū ḡ aliquātulū pcessissent
subito terra se aperuit z hoiem illuz cū
vniuersis ad se ptinētibꝫ ira absorbu
it. vt nullū inde vestigiū remaneret.
Ds cernēs btūs Ambrosi⁹ dixit. Ecce
frēs q̄z misericorditer de⁹ parcit cū ad
uersa tribuit. z q̄z seuere iratꝰ cuz p
spera largit. in eodē loco pfūdissima
fouea dicit remānisse in hui⁹ rei testi
moniū vsqꝫ in hodiernū diē. Jō dicit
Jaco. j. Omne gaudiū existimate frēs
mei cū in tētationes varias incideri
tis. Sup q̄ Beda. Ne indignemi fra
tres mei si mali in mūdo florēt z vos
patimini q⁹ nō est xp̄iane dignitatis
in tēpalibꝫ exaltari. sz potius deprī
mi. mali nihil habēt in celo. vos nihil
in mūdo. sed spe illi⁹ boni ad quod tē
ditis q̄cquid ꝓtigerit gaudere debetis
¶ Tercio optimū deum arguunt
prudētes de improuisa gubernatiōe
dicētes. De⁹ est vniuersalis toti⁹ mun
di dñs z q̄re plures iuuenes cito mo
ri pmittit z senes diutius viuere. cer
te deberet ꝓtrario modo facere. Sz o
vos prudētes apud vosmetipos stul
ti facti estis apud deum. dū in talib⁹
arguitꝭ deū. qui iuuenes mori pmit
tit nō sine causa. Nam iuuenes si bo
ni sunt ideo mori permittit ne mali
cia eos coinq̄net Sap̄. iiij. Raptus
est ne malicia mutaret intellectū eius
aut ne ficto malicie deciper aiam ei⁹
Ideo tempe pestilētie mors a iuueni
bus incipit. Iuuenes aūt malos de
us pmittit mori ꝓpē tria. Primo ne
viuendo peiores fiant z maiorē penā
mereant. Uñ Ambro. sup Lu. Me
lius esset pctōribus male agentibus
mori q̄ vt in peccatis diu ꝙuersent. q⁹
pena eoꝝ ex hoc minor fieret. Hinc
Aug. Tāto ibi quisq̄ tolerabiliorem
habebit dānationē quāto hic minorē
habuerit iniq̄tatez. Secō mali iuue
nes ideo cito moriunt ne de tempali
bus bonis multū ꝙsumāt. Cōtingit
em̄ q⁹ vn⁹ malus vna die tātū consu
mit de vino q⁹ sufficeret q̄tuor homi
bus deo seruiētibꝫ quibꝫ deus ordia
uit. Tercio mali iuuenes iō cito mo
riunt quia suis peccatꝭ demeruerūt.
specialiē in inhonorationē pentum. q⁹
sicut honorantibꝫ pentes longa vita
pmittit. ita inhonorātibꝫ abbreuiat
Exō. xx. Honora patrē tuū z matrez
vt sis longeu⁹ sup terrā. Malos etiaz
deus viuere pmittit duplici de causa
vt dicit Aug. in sermōe de innocētib⁹.
Omnis mal⁹ ideo viuit vt ꝙuertat aut
vt boni p eum exerceant. Quō sancti
Stephan⁹ z Laurenti⁹ haberēt tantā
glīaz in celo si malos tortores nō ha
buissent. Senes vero z paupes tripli
ci ō causa de⁹ diu viuere pmittit. Pri
mo ideo vt in hoc mūdo purgent de
peccatis. esuriendo. sitiendo. fatigan
do ne grauius in purgatorio puniā
tur. Uñ Grego. Misericorditer adhi
bet deus tempalem seueritatē ne eter
nam inferat vltionē. Et btūs Augu.
ait. Hic vre hic seca vt in eternū pcas
Secō ideo senes z paupes diu viuūt
vt p patientia infirmitatꝭ z passionis
eoꝝ meritū augmentet. Iuxta il
lud Matb. v. Gaudete z exultate q̄m

merces vestra copiosa est i celis. Ter cio ideo senes z paupes diu viuūt vt diuites habeāt materiā viram eternā emendi. quō eīm diuites vitā eternaz ꝓmereri possent si paupes nō eēnt. Uñ Chrys. sup Math. Ne putes q ꝓpter vtilitatē paupeꝝ deꝰ diuites fe/cerit quos sine diuitiis sustentare po tuit. sed ꝓpter vtilitatē diuitū paupes fecit q nimiꝝ ifructuosi z steriles erāt futuri nisi paupes fuissēt facti. Quar to seculares arguūt optimū deū de tē poris ordinatōe quādo nō fm eoruz voluntatē venit magnū frigus. aut nimius estus. aut grando deuastās terrena scentia dicentes. Quare deus tot boīm labores z tā pciosa fata dat putredini. Rñdet q nō facit sine cau sa. sz optimꝰ deus optime facit tripli/ci rōne. Primo vt peccata hoīm pce/pta dei infringentiū vindicet. Juxta illud Leuit. xxvj. Si mādata mea nō custodieritis dabo vobis desup celū sicut ferrum z terrā eneam. Secōo de us dat tēpestates fulgura z tonitrua vt peccatores terrore ꝓcutiat z territi conuertant. Uñ. j. Reg. ij. dicit. Dñs formidabunt aduersariꝝ eius z super ipos in celis tonabit. Tercio ideo de us ꝑ grandines deuastat segetes ne boīes nimis ꝓfidant in suo labore postposito diuino officio. sed intelli/gant q boīm labor in dei manu est z quādo vult potest auferre. ꝑs. Dedit erugini fructꝰ eoruz z labores eoruz locuste. Stultū est igit deum de tem porū cursu reꝑhēdere qui optime no uit admīstrare tempa z momenta in cuius potestate sunt. nec debet quis cessare ab ope dicendo. Preterito an no isto die seui z pdidi quia nō ꝓpter diem sunt pdita sed ꝓpter aliā causaz nobis ignotā. ¶ O. Unde legit in vitaspatrū. q quidā sancto patrū in uenit quandā mulierē senem in deser to cuius crines erant albi sicut lana. z dum quereret qua de causa tantaz penitētiā sibi elegisset. Que dixit. fuit mihi pater māsuetus mitis patiens z mater riosa luxuriosa ebriosa. mor tuo patre tanta tempestas fuit subor ta. vt tribus diebus eiꝰ cadauer neq/uit ad ecclesiaz tumulandū portari. tantū vt oīs diceret. Ecce q̄z eros⁹ fuit iste deo cuius corpꝰ nō meruit se/pulturaz. Sepulto patre cū difficul/tate mr mea ad maiora pcā frena re laxauit. q mortua tāta serenitas aer facta est. vt ipm celū ridere videret. q̄ sepulta ego in lecto cepi cogitare cuiꝰ vitā mihi eligerē. patris vitā rō suade bat. sed difficultas eiꝰ sepulture retra hebat. z mis displicebat. sed eiꝰ finis eā sequēdā inuitabat. Jn his cogitati onib⁹ obdormiēs vidi matrē in mari mis penis cruciari. z patrē ineffabili gaudio iocūdari cē. ¶ Quito spūales arguūt optimū de mirabili iustifica/tōe. q̄re quersuz boīem q̄q̄z solū in fi ne vite ad deū ꝓuersuz iustificat z illū q diu in via dei steterit in pctīs cadere ꝓmittit. z tādē nō dat ei gr̄am sz i suis pctis dānari ꝓmittit. nōne melꝰ esset q p̄cipue illū q ei tam diu seruiuit nō dimitteret sine gr̄a mori. O tu pscru/tator secretoꝝ dei scias q tam miseri cors deus. cuiꝰ miscōia teste p̄s. plena est terra. nō facit crudeliter vel iniu/ste qui nō letatur in pditione morien tium. sed omniū hominū sitit sic salu tem. vt si etiā in fine vite sue ꝓuertat q̄s. nō negabit ei miscōiam suā gr̄am dādo. Nā dic Lyra sup epl̄az. ij. Pet. iij. q hoīes q in diluuio pierūt nō oēs dānati sūt. sz pijssimꝰ noluit vt sil aq irrueret sup eos. sz paulati crescerent vt hīent morā dolēdi ō pctis. O clemēs deꝰ alicui ñ dat gr̄az. B ex duob⁹ fit. tū

qrīpe nō vult recipe. tū qz deus nō si/ bi infundit. Noz aūt talis ē ordo vt scōm nō sit nisi pmū fiat. Cū em̄ nihil vult de⁹ nisi bonū. simplr carere hunc gr̄a nō est bonū. z sic nec a deo volitus est. tū bonū est carere gr̄a si se nō vult p̄pare ad habēdū. qz h̄ iustū est. z hoc mō a deo volitū. Et sic patz q optim⁹ deus nihil facit iniuste z irrōnabiliť. Ūñ p his legit exemplū tale. Cū q̄dā heremita murmurasset in corde suo de diuersis dei iudicijs. exq̄ illi q ma/ le viuebāt bñ habebāt. z q bñ viuebāt aduersitates patiebāt z in fine vide/ bant abiecti. Cūqz in istis diu se occu passet rogauit dñm vt sibi oñdere di gnaret hec. Tūc angel⁹ dñi missus est vt sibi hec oñderet. q in forma heremi te ei dixit vt eū seq̄ret. Oō cū faceret ve nerūt p̄mo ad domū cuiusdā heremi te quē inuenerūt a leonib⁹ dissipatuz frustatim. de q̄ ille heremita mīrū ad mirans ait. Sanct⁹ erat hic de q̄ mi/ bi constat q p̄seuerauerit in hac soli/ tudine bene. l. annis deo seruiēs. z iaz a bestijs p̄missus est dilaniari. Dic ei angel⁹. Nūc vidisti vnuz iudiciū dei. Scōo venerunt ad aliū cuius dom⁹ sita erat sup altū sarum supra mare. Cui p̄dicante angelo de tēptationib⁹ z ꝓpria impatientiā tenere p̄seuerātiam ꝓfessus est cū lachrymis q̄ cuz fuisset ibi in arta penitētia. xl. annis. ad vlti/ mū ita victus fuit q volebat dimitte re vitaz bonā z ad seculū redire. Quē cum videret angel⁹ vere penitentē p̄ce cipitauit subito in mari z submersus est. Cum autē ad hoc factū terreret he remita z fugeret. vocauit eum ange/ lus dñi dicens. Noli timere ostēdit ti bi deus suum iudiciū. Tercio vene/ runt ad domū alteri⁹ heremite qui re cepit eos cuz magno honore z ꝓpina uit eis potum ex cipho argenteo quē babebat. Quē occulte angel⁹ dñi reci piens i sinu suo asportauit. Venerūt aūt denocte ad domū cuiusdā p̄edo nis militis z vix recepti. valde male tractati z cōuitijs afflicti. tū aliq̄ sunt eis data. z lecti pati licz male. De ma/ ne noluit angel⁹ recedere nisi p̄us bo/ spiti loqueret. z extrahens cipbum de dit sibi. Oō videns heremita admira bat murmurās in corde suo de h̄ qō viderat. Duz aūt irēt obuiauerūt cui dam mercatori. qui marsupiū pecu/ nia plenuz ex improuiso cadere p̄mi/ sit. quē quidā supueniēs inuenit z ab/ stulit. Reuersus mercator querēs pe cuniā. iuenit pastorē i via petēs ab eo pecuniā p̄diram. q cū negaret se vidis se. ille arrepto gladio amputauit ei vnū pedem. qō videns heremita ait. Deu q̄z iniuste truncat⁹ est iste. Et in de. p̄cedentes venerūt in monasteriū abbatie. vbi bene tractati. nocte acce/ pto ign̄e succendit aceruos frugum i area. Inde cito festinātes venerūt ad domū cuiusdā militis qui satis bene eos recepit. tū mediocriter eos tracta uit. mane angel⁹ rogauit vnigenitus filiū militis vt viaz eis ostēderet. Oō dum puer faceret subito arripuit euz angel⁹ z occidit z in fossam p̄iecit. Oō cum vidisset heremita fugit dicēs eū nō esse angelū sed diabolū. Et angel⁹ Ecce in his sunt dei iudicia occulta q̄ rum causas scire volebas. De p̄imo heremita a leonib⁹ lacerato scias sib̄ hoc ꝓtigisse in coronā martyrij quā lō go tempe affectabat z crebris oōni/ bus petebat. Scōi vero heremite sa/ lutem p̄curauim⁹ dum p̄cipitaui de tēptationib⁹ cōpunctus ad deū se con/ uertit. z sic ad deū iuit nō habens pe/ nam nisi illam mortē illatā. qui si sup uixisset a tēptatōib⁹ vict⁹ fuisset. Terci⁹ autē

ꝓcurauerat impedimentū oꝛōis. duꝫ oꝛdiuauit vt q̄dā diues sibi ciphū argenteū daret vt ꝓ se oꝛaret. ꝛ in oꝛatione sepi⁹ cogitabat quō ciphū custodiret. Nūc ꝛo cipho amisso redūt ad cō suetas oꝛōes ꝛ deuotōes. Miles aūt ꝑdo nō est dignus celesti remuneratione. sed q̄a modicā ꝓsolationē fecit nobis ideo dedi ei ciphū ꝓ remuneratione. Mercatoꝛ aūt q̄ pecuniā amisit ꝺ ꝓdat⁹ fuerat possessionē illius q̄ pecuniā inuenit. Pastoꝛ eīm cui⁹ pedem mercatoꝛ ampurauit cū pede matrez calcitrauerat. ꝛ sic iuste trūcat⁹ ē. Ad aceruos aūt abbatie ignē posui. qꝛ cū pauper afflictōe multū de frugib⁹ cō gregauerat vt ꝓ sanguineos de reb⁹ ecclesie ditaret. ꝛ sic iā nō habꝫ materiaꝫ peccādi. Miles ꝛo q̄ pie nos recepit cū filiū nō haberet rogauit viros religiosos vt filiū a ꝺo sibi impetrarēt. qō dom⁹ fecit. Qui respectu filij cepit dimittere mifico oꝛdie opa et iniuste ꝓpalia acq̄rere. Uñ si puer supuixisꝫ tam pater q̄ puer dānati fuissent. nūc ꝛo ad ꝓza opa pietatis pater redibit et saluabit. Ne igit de dei iudicio occulto ampli⁹ murmures. q̄a oīa regit et oꝛdinat optime q̄ nec velle nec facere pōt crudelit ꝛ iniuste. q̄ ꝓpter oēs admonet vt misc̄diam ab eo ꝛ gr̄am req̄rant di. Oīnis q̄ petit accipit ꝛ qui q̄rit inuenit ꝛ pulsanti apiet. Non ei dei misc̄dia ex ꝺ minuet si m̄tis miserebit cui⁹ misericoꝛdia ē infinita. Uñ queram⁹ carissimi et nos ꝺi gr̄aꝫ nos humiliādo ei ꝛ ei⁹ ꝑceptis. nec deum optimū audeam⁹ dīudicare. q̄ nō fecit nos hic iudices suos vt ip̄m iudicemus sed pot⁹ nosmetip̄os q̄diu vivimus sufficiat nobis si bñ nosmetip̄ sos sciem⁹ iudicare vt nō iudicemur cū damnatis. sꝫ in oīb⁹ dicam⁹ Bene oīa fecit. ꝛ sic dabit gr̄am ꝺ ꝛ gl̄iam in futuro. Ad quam nos ꝓducat ꝛc.

De eadē dñica vndecima post p̄c̄t̄b.

Sermo xcviij

Bene omnia fecit. ꝛ surdos fecit audire ꝛ mutos loqui. Marci. vij. ꝛ in euāgelio. Nec nāq; ꝛba popul⁹ clamabat ꝛp̄o filio ꝛginis marie qui coꝛam eis sanauerat mutū ꝛ surdum ꝛ ideo dicebat. Bene oīa fecit. ꝛ mericto. quia dicit Magister in. ij. di. iij. q⁹ totum bonū erat quod ex ip̄o erat. sꝫ ex ip̄o q̄ est ip̄a bonitas sūt oīa. iuxta illud Ro. xj. Ex ip̄o ꝛ ip̄o et ꝓ ipsum sunt oīa. ergo necessario bona. Unde dei bonitas licet in omnib⁹ sit. relucet tñ specialius in trib⁹. s.

Primo in creatione
Secūdo in redemptōe
Tercio in remuneratōe

Primo dixi q⁹ dei bonitas reluceet in creatōe quam bñ fecit. ideo dicitur Beñ. ij. Uidit de⁹ cūcta q̄ fecerat et erant valde bona. Unde Isidoꝛ⁹ de sūmo bono. c. xx. Malū non est creatū a deo sed a diabolo inuentū. ideo nihil est malū creatū. Et Aug⁹ in enchiridion. De⁹ cū sit sūme bonus nihil sinit esse malū in opibus suis. Uñ bene creauit oīa. vt paret in homine. ꝓpter quē creauit alia. vt dicit Mgr̄ i ij. di. j. ꝛ quē creauit ꝓp̄se. ideo dī Beñ. j. Faciam⁹ hoiem ad imaginē ꝛ silitudinē nostrā. Et Ecci. xv. Deus fecit hominē rectū ab initio. ꝛ reliq̄t eū i manu consilij sui adiecit mandata ꝛ ꝑcepta si volueris cōseruare cōseruabūt re. g̃ malicia nō est a deo sꝫ ab homie. Facilius enim homo facit malum q̄ꝫ bonū. sicut facili⁹ est descēdere q̄ꝫ ascēdere. sed facere malū est descēdere. facere bonū est ascendere. Cui⁹ multiplex

est rō. Prima q2 plures circūstātie re
quirunt ad bonū q3 ad malū ad qō suf
ficit vna sola. Scōa rō est q2 tendim9
ad nr̄m ꝓncipiū qō ē nihil. Tercia rō
q2 incitās ad malū pñs est. ꝫ finis v/
turis ē absens. Nā si hō videret finem
vtuose opatōis nō peccaret. Quarta
rō fomes q̄ ad malu3 mouet sp intra
nos ē. ió malū possum9 p nos facere.
ꝫ bonū nō sine gr̄a adiuuāte. Quinta
rō est q2 sic ōr Sap. ix. Corp9 qō corrū
pit aggrauat aiam trahēs ad malu3.
Scōo bonitas dei relucet in redē/
ptione vbi exp̄ssit suā ineffabilē boni/
tatē z dilectiōez Aug. Nesciui quō me
deus diligeret nisi p me mori eligeret
Apoc. j. Dilexit nos z lauit nos a pec/
catis nr̄is in sanguine suo. Hinc Bef.
in fmōe. Tātā dilectiōez in corpe erbi
buit vt durissimi cordis sit q̄ eu3 toto
affectu ñ diligat. Tercio bonitas ōi
relucet i remūeratōe vbi p modico bo
no ope mō i charitate facto reddet tr̄e
bonū eternaliť qō ocul9 nō vidit aur3
nō audiuit nec i cor hois ascēdit. hoc
est qō dicebat rex gl̄ie xp̄s aplis suis
Math. v. Merces vestra copiosa ē
in cel̄. Merito g̃ dicebat ppl's ei. Bñ
oia fecit. ℣ O. Et q2 de9 oia bñ fecit
z facit. ió in p̄senti fmōe a sensu 2tra/
rio notem9 regulas q̄b itelligere pos/
sum9 quō hō oia ex se male facit. i. nō
dignū eterna remuneratōe. ꝯs q̄dem
regulas distinguere possum9 triplici
respectu. s.

¶ Primo respectu opatōis intrinsece.
℣ Scōo respectu opatōis extrinsece.
¶ Tercio respectu opatōis aliene.
℣ Primo ita ꝓ notem9 regulā ō cogni/
tione malicie seu moralis pcti respe
ctu opatōis intrinsece. Ē est quō hō p̄t
scire qñ in corde sine aliq̄ locutiōe vel
opatōe ad extra peccauit mortaliť vl̄
venialiter. Vñ q̄libet intuendo cor su
um triplicit̄ p̄t intelligere si peccauit
mortaliter vel nō. s.

¶ Primo intuēdo cogitationē.
℣ Scōo intuēdo delectatōez.
¶ Tercio ꝯsiderādo suā intētionē.
℣ Primo nanq3 p̄t q̄s scire si peccauit
mortaliť i corde ꝯsiderando suā cogi/
tationē. q2 cogitatio sola p̄t esse pec/
catū mortale. Jō dicit Hiere. iiij. Vs/
q̄quo morabit in te cogitatōes norie
Et saluator Math. ix. dicebat phari/
seis. Ut quid cogitat3 mala in cordi/
bus vestr3. nēpe cogitatio siue sit a car
ne vt luxurie vel gule. siue a spiritu vt
inuidie supbie odij esse ꝓmogenitas
diaboli nō dubites Sap. j. Peruerse
cogitatōes sepant a deo. Ꝓ2 cui9 in
telligētia dicit Aleran. de hal'. in. ij. pte
sūme in tractatu de diuisiōibus pecca/
toz. Utrū cogitatio possit cē peccatu3
q̄ cogitatio pcti fit ꝓpter ꝯtuo2 cau/
sas. Primo fit solū ad cognoscēdum
cū quis vult p̄dicare vel disputare
de pctō. z iō oportet q̄ de ipo cogitet vt
sciat q̄d de ipo ōbeat dicere. z talis co
gitatio de peccato est meritoria z sine
peccato Greg. Cogitatio ñtūcunq3
immūda sit mētē nō polluit cui rō nō
ꝓsentit. Scōo cogitatio peccati fit ad
detestandū cōmissu3 z cauendū futu/
rū. z ista etiā est meritoria. Jurta illō
Esa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs an/
nos meos in amaritudine anie mee.
Tercio peccati cogitatio fit ex diabo
li tētatōe quādo antiqus hostis ꝯ no/
strā voluntatē ingerit abominables
cogitationes z blasphemias. Dicit ta
men idē Aleran. q̄ diabol9 nō p̄t im
mittere malas cogitatōes in cor. sed
solum rep̄sentare. sicut si vnum spec
lum opponit̄ alteri z quādoq3 ita fit
q̄ videant̄ homi q̄ sint cogitationes
sue vel aliquis loquat̄ in eo. cū tamē
malignū speculū. i. diabol9 oppositu3

alteri speculo. i. anie. qđ est in illo vide
tur in alio. a quo potest hō se auerte
re sicut a speculo. Vnde Esa. lv. Dere
linquat impi⁹ viā suam z vir iniqu⁹
cogitatōnes suas. Quarto cogitatio
fit de pctō ad ppetrādū vel ad delectā
dum in eo. z tūc si peccatū cogitatum
est mortale. etiā cogitatio est mortal'.
si veniale pctm etiā cogitatio venial'.
Et ista est origo z ianua omniū malo
rū opex. qz nunq̄ fit peccatū nisi pus
fuerit cogitatū. Jō die ac nocte homi
saluādo circa cor suum est inuigilan
dū z pugnandū. qz si cogitatōes vin
cere potest. oia peccata vincet. Unde
Prouer. iiij. Omni custodia serua cor
tuū qm ex ipo vita pcedit. Et Hiero.
ad Eustochiū inquit. Quia ipossibi
le est in sensu homis nō irruere mortū
z medullax calorē. ille laudat'. ille p̄di
catur btūs. q̄ statim vt cepit cogitare
interficit cogitat⁹ z allidit ad petram.
petra aūt erat xp̄s. hec ille. Et vt reci
tat btūs Aug. de pfictu viciox z vir
tū. Veniūt peccata in cogitationē di
uersis agmib⁹. Cogitat nāq; elatus.
Quis es tu vt tibi peioribus obtēperes
deterioribus famularū exhibeas. te ma
gis q̄ illos decuerat imperare q̄ tibi
nō possunt ingenio vel industria co
equari. obtēpera igit solius dei impe
rio z nō sit tibi cura de aliquo. Odiū
cogitare facit. absit vt illuz ames quē
in oibus pcrariū habes. qui tibi dero
gat. qui tibi insultat. qui te conuitijs
exasperat. qui tibi peccata tua impro
perat. qui te dictis z opibus atq; bo
noribus semp̄ venire festinantē. Si ei
ipe tibi nō inuideret neq̄q̄ se tibi ita
pferret. Ira facit cogitare que erga te
agunt eq̄nimiter ferri non p̄nt. imo
hec patienter tolerare pctm est. qz z si
nō eis cū magna exasperatiōe resistit
ptra te deinceps fine mēsura cumulā
tur. pteruia facit cogitare. nunquid
stult⁹. nunq̄d insensatus. ac brut⁹ ani
malib⁹ leuia verba z nō magis aspa.
vt tales decet dum delinquūt obiciē
da sunt. Accidia facit cogitare. si lecti
oni ptinuato studio sp̄ insistis oculo
rū caliginē incurris si indesinenter la
chrymas fundis. ipos etiam oculos
amittis. si pselatis vigilijs psalmorū
censum psoluis insaniā capitis acq̄
ris. si q̄tidiano labore te pficis ad op⁹
spiritale quādo consurges. Auaricia
facit cogitare. valde sine culpa es q̄
quedā habēda pcupiscis. qz nō multi
plicare appetis. sed egere ptimescis.
Et si ea que possides egentib⁹ tribu
is. vñ subiectos absq; penuria nutr⁹.
Gula facit cogitare. ad esum dñs oia
mūda creauit z q̄ saturari cibo respu
it quid aliud q̄ muneri cōcesso ptra
dicit. Inepta letitia facit cogitare. vt
q̄d aīi letitiā abscōdis. egredere ī pu
blicū let⁹ dic aliq̄d foris vñ vel tu vel
primi rideant. Faceos letos tua leti
cia. O q̄nta discretōe ē ponderāda co
gitatio saluādox. O q̄nta picula ex p
uersa cogitatōe pullulāt. Vñ Grego.
sup̄ Ezechie. Sic sepe cogitationi bo
ne cogitatio sinistra adiūgit vt vir ipe
q̄ ealdē cogitatōes generat anim⁹ aḡ
scat Ber̄. de pslidera. In acq̄sitōe salu
tis nemo tibi germanior vnico mīis
tue p̄ salutē ꝓximā cogites. nihil min⁹
dixi q̄ dixisse debuerā q̄cq̄d se cogita
tōi offerat qđ ñ q̄quo mō ad tuā ipi⁹
salutē ptineat respuendū ē Bap̄. j. In
cogitatōib⁹ ipi⁹ erit introgatio. O igit
xp̄iana ania. O cū angel' depurāda. si
vis id fieri ad qđ creata es pug̃ p̄ ma
las cogitatōes. vince si vis coronari.
Dic Jsi. i. solilo. Oñ te tāgit cogitatio
p̄ua ñ p̄sentialiter. sz cū stati apparuerit
scorpio ptere eā. calca ꝑpēt⁹ caput. cal
ca p̄ue suggestiōis iūtiū. culpā tibi emē

da vbi nascit. Sic dū infans est bostꝫ citius vincit q̄z cū pulescit. sic facilius tēptatio supatur in cogitatōe q̄z cū crescit. ℂ R. Scdo deniq̄z pōt q̄s scire si mortaliter peccauit in corde intuendo suā delectationē. Nā ex cogitatōe venit delectatio z ex delectatōe pctm̄. Vñ Jsi. Delectatiōē parit prauа cogitatio. delectatio ꝓsensum. ꝓsensus opationē. opatio ꝓsuetudinē. ꝓsuetudo necessitatē. necessitas vo desperationē. z sic a pmo ad vltimū. cogitatio iducit desperationē. Pro cui⁹ intelligentia q̄rit vtrū q̄libet delectatio in cogitatōe sit pctm̄ mortale. Rñdet sanct⁹ doctor Bonauē. in. ij. di. xxiij. ar. ij. q. cum delectatio suggerit z rapit. aut statim repellit. aut statim retinet. Si statim repellit tūc leue est peccatū vel nullū. Si vo retinet hoc fit tripliciter aut q̄ placet illa delectatio z opis cōsūmatio. ita q̄ est volūtas delectādi i cogitatōe. z etiā in ope si facultas adesset. z sic si cogitatio ē de mortali peccato. tūc talis delectatio est mortalis si de venialī tūc est venialē. De hac delectatōe dicit Greg. Deū apprehēdere nō valet q̄ adhuc in delectatōe pcti iacet. aut placet delectatio. sz tm̄ displicz pcti ꝓsūmatio. z tūc etiā peccat mortaliter si ipa cogitatio sit de mortali q̄ ꝓsensit in delectatiōē peccati mortal⁹ Quia nemo pōt delectari in eo q̄ displicet deo sine et⁹ offensiōe. Aut vtrū q̄z displicet scz ipa interior delectatio z opis ꝓsūmatio. z tunc aut aduertit aut nō aduertit piculū. Si nō aduertit piculū delectatōis nec eam repellit peccat venialiē. Si aūt aduertit piculū imīnens nō tm̄ sibi placet pctm̄ nec delectatio. Dicūt q̄daz q̄ peccat mortaliter. Alij vo q̄ nō. ꝓmū tm̄ est tut⁹ Hinc Greg. Mentē neq̄z cogitatio immūda inq̄nat cū pulsat. sz cū hanc sibi p delectatōez subiugat. Idem. Cū culpa animū tēnat necesse ē vt breuitatē sue delectatōis aspiciat. ne ad eternā mortez iniq̄tas rapiat. O maledicta pcti delectatio q̄z breuis es. q̄ vilis. q̄z facilis. q̄z deceptoria. O q̄z eosa oportēt deo ꝓpter quā ad imaginē suā creatā aiam eternis incendijs deputat Grego. Mometaneū est q̄ delectat sz eternū q̄ cruciat. Vide o hō q̄d tibi pderit in inferno si delectatōes tot⁹ mūdi hic habuisses ℂ S. Tercio pōt q̄s scire si mortaliē peccauit cōsiderādo in corde suā intentionē cū q̄li scz intentōe viuit si aliq̄ necessitate velit mortaliē peccare. Ex intentōe em̄ opus approbat. vñ Hiero. ad Pāmachiū Quicq̄d agis ꝓ eterna mercede age z nihil studeas ꝓpter laudē. nihil ꝓpter humanā opinionē. nihil ꝓpē famam agere. O q̄z magna ē ptās intentōis q̄ diu stat i via gre vel misciē. q̄ si vult vnam aniam sole pciosiorē potest ponere in eternuz ignem. Si vero vult vnā aiam eterno cruciatui deputatā cū auxilio gre pōt ponere in celestem gl'iaz. Jō dicit Ambro. de officijs. Intentio opis tuo nomē imponit. Et glo. sup illud Math. xij. Bon⁹ hō de bono thesauro cordis sui pfert bona. dicit q̄ tātū bonū q̄s facit. q̄ntū intēdit. Sm̄ sctm̄ Tho. j. ij. q. xix. ar. viij. hoc intelligit q̄ntū ad dei reputationē q̄ cōsiderat intentionē finis. Nā si intentio finis est mala z volūtas ꝓpē intentionē est mala. ḡ quātū intēdis tantū facis. Nā sm̄ sctm̄ Tho. Si li quātū est nomē tūc verificat in malis. q̄ quātum alīq̄s pctōr vel credit peccare tātū peccat. nō aūt verificat in bonis. q̄ si alīq̄s intēderet tepida volūtate multuz placere deo nec tm̄ tātū placet. Si aūt li q̄ntū est aduerbiū verificat z in bonis z i malis. Verūtm̄ cū ōr iste intēta

dit peccare venialiť qñ adulterať vel furať nō tñ venialiť peccat ſz mortaliter. Cuiꝰ rō eſt qz ad rōnē pcti mortalꝭ requiriť q altez ſit mortale vel intentio vl opus. Ad ꝺ aūt q ſit veniale requiriť vtrūqz ſcz q tā intentio q̄ opꝰ ſit veniale. ḡ cū qs intēdit mortaliter peccare q̄cūq facit ſiue bonū ſiue malū mortaliť peccat. Uñ quāto intētio eſt deterioꝛ tanto culpa ē deterioꝛ. z p ꝓns illi debeť maioꝛ pena. O q̄z multi ſūt decepti z dānati mala intētōe q̄ videbanť bona. O q̄z multi viuunt z nūc tali intētione vt ꝓpus intēdūt peccare z poſtea penitere. tandē ſaluari. Et boꝛ talis eſt intētio ſicut illoꝛ qui intenderēt ſe occidere z poſtea reſuſcitare z ita ire hieroſolymā. Et iō nulla certioꝛ teſtis eſt tibi de tua dānatōne vel ſalute q̄ tua intentio. tu me q̄ris di. Saluaboꝛ ne. ego te deſtino ad tuum coꝛ et interroga tuā intentionē ſi de peccatis mortalibꝫ habuiſti veraz ꝓtritionē. z de futuro intendis cū bona ſpe p̄cauere te a pctis. ſi hec dicit tibi tua intentio tūc ſaluaberis. qz nullus pōt te cogere ad peccandū ꝓ q̄ dānareris Bern. in meditatōibꝫ. Demonū ē malas ſuggeſtiōes ingerere. noſtrū eſt illis nō ꝓſentire. nā q̄tiens reſiſtim⁹ diabolū ſupam⁹. angelos letificam⁹. deū honoram⁹. Idez. Peccatū in noſtrꝫ eſt niſi tuiꝑe apīas nō intrabit. appetit⁹ in coꝛde pꝛurit. ſz ſubter te eſt niſi tu ſpōte ceſſeris nihil nocebit. ḡ nō nocet ſenſus ſi nō ſequatur ꝓſenſus. Ne nāqz ſunt tres regule intrinſece ꝓ q̄s intelligere pōt qs ſi peccauerit mortaliť vel nō. ſ. ſi cogitationem peccati nō retinet nec delectať in eo nec intendit pficere. ¶ Scō̄o notemus reglas de cognitōe peccati mortalis reſpectu opationis extrinſece q̄ ſunt tres. ſ.

¶ Prima charitaťꝭ ꝓtrariatio.
¶ Scō̄a p̄cepti diui tranſgreſſio.
¶ Tercia ſuꝑioꝝ contēptio.

¶ Prima nāqz regula de cognitione pcti mortalis ē ꝓtrariatio charitatis. z hec regla ē ſcti Tho. ij. ij. q. lix. ar. iiij. q̄ dicit. O, pctm̄ mortale illō eē oꝛ qō ꝓpꝛie de ſe vtuti charitaťꝭ opponiť Cuiꝰ rō eſt. qz fm oēs theologos nulla vtuoſa opatio ſine charitate ꝓdeſſe p̄t ad ſalutē. Uñ apl's. j. Thoꝛ. xiij. Si liguis boim loq̄r z angeloꝝ. charitatē aūt nō habeā factꝰ ſum velut eſonās aut cymbalū tinniēs. Et beatꝰ Augꝰ. Breue p̄ceptū tibi p̄cipiť habe charitatē z fac qō vis. ſiue taceas dilectione taceas. ſiue clames dilectōe clames. ſiue emēdes dilectōe emēdes. ſi ue pcas dilectōe pcas. radix ſit i te dilectionis. z nō p̄t de iſta radice niſi bonū exire. habere oīa ſacra malꝰ eſſe p̄t habere aūt charitatē malꝰ eē nō p̄t. z mifficoꝛs deꝰ petit a nobis charitatez ſue nature bōitate. petit bñficioꝝ multiplicate. petit inſup pene eťne terroꝛe di. Aut tu charitatē erga me habebis q̄ ſuꝫ totꝰ bonꝰ totꝰ ſuauis zē. q̄ tibi tot bñficia ꝓtuli gratꝭ. aut eťnaliť ꝓbis.

¶ Scō̄a regula de cognitōe pcti mortalis reſpectu opatōis extrinſece ē diuini p̄cepti trāſgreſſio Aug. eñ pctm̄ mortle ꝯ manicheos ſic diffinit. Peccatū inq̄t ē dictū vel factū vel ꝛcupitū ꝓtra legē dei. Uenialia eni pctā nō infringūt p̄cepta dei. iō nō ſūt ꝯ legē dei ſz p̄ter legē eiꝰ. Ad cuiꝰ clariozē noticiā eſt notāndū q̄ duo erāt p̄cepta legꝭ naturalꝭ. ſ. facere alteri qō ſibi vellet fieri Mat. vij. z nō facere alteri qō nollet ſibi fieri Thob. iiij. Sz vt dicit Hugoli. de ſacrīs. O, q̄ in lege naturali ſub duobꝰ p̄ceptꝭ clauſa fuerāt. poſtea p legē ſcptā declarata fuerūt. Decē q̄dē ſūt dei p̄cepta in duabꝰ tabulꝭ tradita. ut

Dominica vndecia post pēthe.

prima tabula ꝓmebāt tria que ordi/nant hoiem ad deū. Primū erat. Nō habebis deos alienos coꝝ me. i. me solū habebis deū. Scōm. nō assumes nomē dei tui in vanū. Terciū. memē/to vt die sabbati sctifices. Septē vero alia p̄cepta q̄ ordi nāt ad primū data sūt in alia tabula. q̄x p̄mū est. Nono ra p̄hem tuū z mp̄hem tuā. Scōm. non occides. Terciū nō mechaberis. Quar tū. nō furtū facies. Quitū. nō dices ꝛ primū falsū testimoniū. Sextū. nō cō cupisces domū primi tui. nō fundū. nō ancillā. nō bouē nō asinū. neq; oia q̄ illi⁹ sūt. Septimū. nō desiderabis vxo/rem primi tui. Quicūq; hec infringe/re studuerit sciat se mortalit peccasse. ꝺm dicit ps. Maledicti q̄ declināt a mādatis tuis. Tercia regla de cogni tōe pcti mortal respectu opatōis extri sece est supioꝝ ꝓtemptio. s. trāsgredi/do honesta z licita mādata eoꝝ. fm ei san. Bonauē. in. ij. di. vlti. ar. iij. q. j. te nent xp̄iani obedire tpalib⁹ suis dñis in his q̄ nō sunt ꝛ deū z eccliam. et in bis que fm rectā cōsuetudinē rōnabi liter sunt statuta. sic tributa vectigalia z silia. Matb. xxij. Reddite q̄ sunt ce/saris cesari. Et Ro. xiij. Dis aīa ptāti bus sublimioꝝib⁹ subdita sit. z infra. Reddite debita oīb⁹ cui tributū tribu tū. cui vectigal vectigal. Igit̄ ꝺcunq; ꝓtemnit mādata supioꝝ tpaliū mō p̄ dicto peccat mortalit. Et certe multo magis q̄ ꝓtemnit p̄cepta suoꝝ plato rum spūaliū. iuxta illud Ro. xiij. Qui ptāti resistit dei ordiatōi resistit. Nā et Scotus dicit sup. iij. di. xv. q̄ nō adi/plens pniam a sacerdote sibi iniūctā in ꝓfessione peccat mortalit. Et mlto magis peccat q̄ p̄cepta sancte matris ecclie trāsgredit. iuxta illd Mat. xviij. Si eccliam nō audierit sit tibi sic eth nicus z publican⁹. Dēs igit illi q̄ legi/tima causa nō excusant. et soluūt ieiu/nia. z nō obſuant festa ab eccl'ia insti tuta. z nō ꝓfitētes semel i anno. nec cu rātes cēsuras eccl'iasticas. pura inter/dictū excōicatōez peccāt mortal'. O fi lij adā reuoluite in cordib⁹ si aliq̄ndo omisistis iniūctā a sacerdote penitētiā si fregistis ieiuniū z festū. z vos ipi di iudicate vos vt nō iudicemi in tremē do dei iudicio ne pear. Tercio no/temus regulas de cognitiōe pcti mor talis respectu opatōnis aliene. z sunt tres regule. scz

Prima dī culpe auxiliatio
Secūda vo primi scādalizatio
Tercia negligens extirpatio

Pria nanq; regula de cognitiōe pcti mortal' respectu opatiōis aliene dicit culpe auxiliatio. Dis em̄ q̄ culpe mor tali consensū auxiliū cōsiliū vel fauorē cōcedit peccat mortalit. sicut ruphini/ani seductores ꝟginum. coadiutores vsurax. z fallax ꝓcuratōnū. de quib⁹ apl's Ro. j. Digni sūt morte nō solū q̄ faciunt ea sed etiā q̄ ꝓsentiūt facientib⁹.

Scōa regula dī primi scādaliza/tio. licz em̄ mortali culpe q̄s nō ꝓsen/tiat neq; illa sibi placeat: tm̄ si ex indi screta locutōe vel opatōe primū scan/dalizat peccat mortal'. fm illā regulā Qui occasiōem dat dāni damnū de/disse videt. imo aliq̄n bonū op⁹ nō ne cessariū ad salutem debz omitti ne pri mus scādalizet sicut apl's dicebat ad Ro. xiiij. Si ꝓpt̄ cibū frater tu⁹ scāda lizat tā nō fm caritatē ambulas noli cibo tuo illū pdere ꝓ q̄ xp̄s mortu⁹ est qz talib⁹ dr Matb. xviij. Ue illi ꝓ quē scandalū venit.

Tercia q̄z regula ꝺ cognitōe pcti mortal respectu opatio nis aliene dicit negligēs extirpatio. nā qui pctō ñ resistit q̄ntū pt z debz peccat mortalit. Quia dicit di. lxxxiij. c. q̄d p/dest. et. c. Error cui ñ resistit approbat

et vitas cū minime defensat oppmit
O pncipes. O magnates negligentes
ñta vltōe digni erit q tot mala scien
ter pmittitis vris hoibꝫ ꝓpetrare. tot
oppssiones. furta. latrocinia. ꝙrias.
iniusticias. calūnias. p q̄z pctis etna
morte moriemi. A qua nos liberet ie/
sus xp̄s filꝰ dei viui q cū p̄e z spūsc̄o
viuit z regnat in secla seculoꝝ amen.

¶ Dñica duodecima pꝰ pentb̄.

¶ Sermo. xcix

Magister quid faci
endo vitā
eterna possidebo. At ille di/
xit. In lege qd scriptum est.
quō legis. Luce. x. z in euāgelio. Ubi
saluator subtiliter fundamētū nostre
fidei declarauit. In quo qdem euāge
lio quatuoꝝ insinuant. scz

¶ Primo apl'oꝝ beatificatio
¶ Secundo legispiti tētatio
¶ Tercio hois lapsi conditō

¶ Qto erga eū saluatoris ꝓdescēsio.

¶ Primo dixi q in euāgelio insinuatur
apl'oꝝ beatificatio. q cū reuersi essent
de ꝓdicatōne cum magno gaudio ex
quo demōes exibant ab hoibꝫ ad eoꝝ
pceptū. eos rep̄hendit saluator de ta/
li gaudio. z mox subdidit dicēs. Bea
ti oculi q vident zc. Nam fm Lodul/
phū quadruplici oculo videt christus
vicz corpali. z ista visio nō beatificat.
quia isto oculo viderūt iudei z genti/
les. Secūdo videt oculo spūali q̄ndo
ex visiōe corpali oritꝫ in mente admira
bilis visio qua credit filꝰ dei. De isto
dicit Job. xx. Quia vidisti me. s. oculo
corpis credidisti videdo me oculo fi/
dei. Et hec visio beata nō est. sz brūdi
nis mercatio qua meremur brūdi/
nem. Tercio videt saluator oculo in/
tellectuali. q̄n ex visiōe fidei oritꝫ visio
dulcis intellectualis que est quedam
brūdinis ꝓcipatio dum videt ꝓ in
tellectū z gustat ꝓ affectū. ps. Vacate
z videte q̄m suauis est dñs. Isto ocu
lo videbāt apli christū credentes vez
filiū dei. Et ex h̄ mira suauitate audie
bant z ꝙuersabant cū eo. Quarto vi/
det saluator oculo beatifico in celesti
glia. Isa. lx. Tūc videbis z afflues zc.

¶ Scōo insinuat i euāgelio legispiti
tētatio q dicebat. Magr qd faciēdo zc.
Ut em̄ dic̄ Lyra iste legispitꝰ ꝓmo ve
nit ad ihm mala intētōe. sz ex vbis xp̄i
postea fuit ꝓuictꝰ. iō dixit ei saluator
Mar. xij. Nō lōge es a reg̃ dei.

¶ Tercio i euāgelio insinuat hois lapsi ꝓdi/
tio ex pabola saluatoris. q̄ fm q̄sdā fu
it res gesta. d. Nō qdā descēdebat zc.
Iste bō est Adā q de hierl'm q visio pa
cis iterp̄trat. z significat padisū descen
debat i hiericho q̄ luna interp̄trat. i. in
hūc mutabilē mūdū. q icidit in latrōes
id ē in tētatōes diabolicas q eū despo
liauerūt veste innocētie z imortalitatꝫ
z plagꝫ pctoꝝ ip̄ositꝫ i nāturalibꝫ ledēdo
abiert ñ ab ipsis cessando sz se occul/
tādo semiuiuo relicto. qz adā viuebat
vita nāe z mortuꝰ fuerat vita gr̄e. O
q̄z dure sumꝰ vulnerati i adā q iā ñ af
fectamꝰ bonū. nō ꝓgscimꝰ vez. nec faci
mus iustū. iō

Quarto i euāg̃. insinuat
erga nos saluatoris ꝓdescēsio. cōtigit
vt sacerdos z leuita videret. i. ꝓgnerūt
hūanū genꝰ sic ꝓstratū. nō tñ lex vetꝰ z
ꝓphete curare potuerit. sz samaritanꝰ
. i. xp̄s dñs q aias nras custodit vēit p
hūdictā icarnatōez. alligauit vulnera
hūani generꝫ. infūdēs vt dic̄ lyra oleū
misc̄ie cū vino iusticie. z duxit i stabu
lū. i. i eccl'iaz vbi simplices reficiūt. z a/
lia die. i. pꝰ resurrectōez suā ōdit stabu
lario. i. cuilibꝫ apl'o duos ōnarios. i. i
telligētiā noui z ve. te. qz apuit eis sen
su vt itelligerēt scpturas. Lu. xxiiij. et
eis cura peccatoꝝ ꝓmēdauit ꝓmittēs
ꝓ solario vitam eternam. Et subdidit

dic ens. Vade z tu fac similiter. q. d. q̄ pro pinquitas generis nō facit primuz sed opus mīficordie impēsuz. sicut fecit samaritanus: quē querebat legisperit⁹ di. Magister q̄d faciēdo zc. Vñ ad vitā eternā possidēdā necessaria est p̄cepti caritatis dei z primi obſuatio. vt ptz ex decursu euāgelij p̄sentis. Que q̄dem gemina caritas nob in decē p̄ceptis tradit. que ꝓpter geminā caritatē in duabus lapideis tabul' continebant. Jō de p̄ceptis dñi p q̄ charitas dei et primi acārit tres notem⁹ articulos. scz

Primū de p̄ceptoꝝ dī sufficientia.
Scōm de singuloꝝ intelligentia
Terciū de ipoꝝ excellentia

Primū nāq; dixi de p̄ceptis decalogi dei notem⁹ p̄ceptoꝝ dei sufficientiā. i. quot sunt p̄cepta dei. z q̄ sunt z quare tot z pl'a nō sunt. Ad p̄mum dicit Aug⁹ de decē cordis q̄ p̄ceptum nature est vnū. s. Quecunq; vultis vt faciāt vobis homes z vos eadē facite illis. Et hoc p̄cepto vnico continēt duo caritatis p̄cepta. s. dei et primi. z i duobus caritatis p̄ceptis continēt decē p̄cepta. vt dicit saluator in euāgelio. et decē p̄ceptis ptinent oīa p̄cepta moralia. Vñ si legē nature debito mō quis obſuet totā legē obſuat. Nā si tu dñs esses velis q̄ serui tui fideles essent tibi. Ecce p̄mū p̄ceptū. s. nō habebis deos alienos. Jtē velis q̄ honorarent te ecce scōm p̄ceptū. s. nō assumes nomē dei tui in vanū. Jtē velis q̄ tibi seruirent. ecce terciū p̄ceptū. s. sabbata scrifices Silr si pr esset velis q̄ filij tui te honorarent. Jtē velis q̄ nemo te occideret. nemo tibi furtū faceret zc. z q̄ propter rōis obliuiōem hāc nature legez saluator luci di⁹ declarauit in euāgelio dī. Diliges dñm deū tuū zc. z primū sicut teipm. in his duob⁹ mandatis vniuersa lex pendet et ꝓphete. z Job. xv. Hoc est p̄ceptū meum vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. Ubi Gre. Quid est quod dñs de sola dilectōe ipsi ō singulari mandato dicit. Hoc est p̄ceptū meū vt diligatis inuicē. nisi q̄ omne mandatū de sola dilectōne est. z omnia vnum p̄ceptū sunt. quia q̄cquid precipit in sola caritate solidat. Vnde et bñs Aug⁹ ait. Breue p̄ceptū tibi precipit. habe caritatem z fac q̄ vis. sive taceas dilectōe taceas. sive clames dilectōne clames. sive emendes dilectione emendes. sive parcas dilectōe parcas. radix sit in te dilectōis. nō potest de ista radice nisi bonū exire. habere omia sacramēta et mal⁹ esse potest. habere autē caritatem malus esse nō potest. Et quibo dat intelligi q̄ sine caritate p̄cepta dei impleri non possūt z cum caritate infrigi nō possunt. Nā si occidas hominē cum caritate z debitis circūstantijs adhibitis nō peccasti. Unde homo volens occidere hominem innocentē peccat et ipa voluntate moraliter. Abraham tamē q̄ habuit caritatē proprij filium Jsaac innocentem occidere voluit Gene. xxij. non peccauit. quia vita nostra domini est. et quādo vult z quō vult et per quem vult repetere potest. Similiter filij israel q̄ asportauerūt secū res egiptiorum non peccauerūt. q̄ ex obedientia domini fecerunt. cuius est terra z plenitudo eius. Dicūt tamen cōmuniter doctores q̄ etiā deus nō potest dispensare in p̄ceptis prime tabule, sed in p̄ceptis secunde tabule nō tamen vt malū inquantū malum fiat. Nam vt dicit Astesanus libro .ij. inde est q̄ duplex est malū. quoddaz est malum in se. et hoc nulla circūstantia potest fieri bene. vt deum odire. idolatrare. deum blasphemare. vel cognoscere non suam ex libidine zc. et tale non potest deus precipere. sicut suam bonitatem non potest negare. Aliud

malū est qđ in se nō est malū. qz aliq̄ circūstātia pōt fieri bonū. z tale de⁹ p̄cipe pōt. imo eoipo q̄ p̄cipit est bonū Scđo q̄rebat q̄ sūt p̄cepta dei. Rñdz Astesan⁹ li. j. ti. iij. q̄ ista sūt. Primū. Nō habebis deos alienos corā me z ñ facias tibi sculptile nec oēz silitudinez Scđm. Nō assumes nomē dei tui in vanū. Tercīū. memēto vt die sabbati sctifices. Hec tria dicūt ad p̄mā tabulā ptiere. Primū p̄ceptū secūde tabule. Honora pfem tuū z mrez tuā. Secundū. nō occides. Tercīū. nō mechaberis. Quartū. nō furtū facies. Quintū. nō loqueris ꝯ primū falsū testimoniū. Sextū. nō ꝛcupisces domū proximi tui. nō seruū. nō ancillā. nō bouē. nō asinū. nec oīa que illi⁹ sūt. Septimū. nec desiderabis vxorē eius. Per hec em̄ p̄cepta decalogi oīa pcā mortalia exp̄sse vel iplicite excludūt z prohibent. Tercio quoq; q̄rebat. Quare tot et nō pl'a sūt dei p̄cepta. Rñdet Bona. in. iij. di. xxxvij. q̄ sicut p̄cepta būana ordinantia bñ hoiem ad eū q̄ pest cōicari et ad ꝛciues suos sūt sufficientia. sic p̄cepta legis diuie i duab⁹ tabulis data q̄ sūt decē sufficientia sē ad salutē. Dicūt em̄ ꝛmuni⁹ doc. q̄ in p̄ma tabula erāt tria p̄cepta q̄ ordināt hoiem ad deū. et in scđa septē q̄ ordināt hoiem ad primū. qz null⁹ saluabit nisi q̄ bñ z pacifice se habuerit ad deū z ad primū. Cū deo aūt pacificari pōt hō p obfuantiā triū p̄moz. p̄ceptoz. cū primo vo p obfuātiā septem seq̄ntiū p̄ceptoz. Ut aūt facilius addiscere possis decē p̄cepta fm intētionē Bona. vbi. ē. rusticalit tibi ꝓpono tres q̄stiones q̄s si soluere scierꝫ scies decē p̄cepta dei.

¶ Prima q̄stio q̄b teneris dño tuo

¶ Scđa questio quib⁹ teneris p̄ximo tuo

(tpali

¶ Tercia questio quib⁹ modis possis nocere p̄imo tuo

¶ Prima questio dixi q̄ est ista q̄bus teneris dño tuo tpali. Nā si ista q̄stionem deferres ad aliā ciuitatē soluendā ibi si bñ scirēt soluere dicerēt tibi q̄ ad tria teneris dño tuo tpali. s. ad fidelitatē. ad reuerētiā z ad seruitutē. Ad fidelitatē tenerꝫ ne alienū p dño habeas. Ad reuerētiā vt eū z etiā aliū noie suo honores. Ad fuitiū vt certꝫ tpli⁹ ad q̄ instituris ei seruias aut ope aut pecunia. Sic deo oīm dño ad tria teneris q̄ fuerūt p̄cepta in p̄ma tabula Primo ad fidelitatē. z h̄ est qđ dr. Nō habeb⁹ deos alienos. Scđo ad reuerētiā. ideo dr. Nō assumes nomē dei tui in vanū. Tercio ad seruitiū. iō dr. memēto vt die sabbati sctifices. Ecce patz q̄ hec tria ordināt ad deū. ¶ Scđa q̄stio est hec. q̄b tenerꝫ primo. z si bene scirēt soluere hāc q̄stionez dicerēt q̄ fm legē nature duob⁹ teneāt q̄libz primo. vicz vt ei bñfaciat. iuxta illd Lu. vj. Prout vultis vt faciāt vobis hoies z vos facite. Et h̄ est p̄mū p̄ceptū scđe tabule Honora pfem tuū z mrez tuā. z in h̄ includunt oīa opa mificordie. Secūdo teneāt q̄libz primo ne ei noceat. iuxta illd sapiētis Carbonis. Ne feceris alijs qđ tibi fieri mime vis ¶ Tercia q̄stio est hec. q̄b modis possis nocere primo tuo. z si scirēt soluere hāc q̄stionē dicerēt q̄ trib⁹ modis. s. ore ope et corde. Ope em̄ in trib⁹ bonis pōt nocere primo. aut in p̄pa psona qđ prohibet in scđo p̄cepto scđe tabule. Non occides. aut in psona sibi ꝛiūcta. vtpote vxore vl' filia. qđ excludit ibi. ñ mechaberis. aut in reb⁹ tpalib⁹. qđ excludit ibi. Non furtū facies. Scđo pōt q̄s nocere primo ore. qđ excludit ibi. Nō loq̄ris ꝯ primū falsū testimoniū. Tercio pōt q̄s nocere primo corde. res et⁹

Dominica duodecia post pēthe.

male ꝙcupiscēdo .qō excludit ibi. Nō ꝙcupisces rē ꝓximi tui. Aut ꝙcupiscēdo ei⁹ cōsortē.qō excludit ibi. Nec desiderabis vxorē ei⁹. Ecce ptz q̄ hec decē ꝓcepta sufficiūt hoi ad salutē. ✠ Scōm articulū notem⁹ de singlozuz ꝓceptoz intelligētia .quō.s.itelligi debēat ꝓcepta dei. Primū ei ꝓceptū est ꝟ. Nō habebis deos aliēos .qō ponit negatiue Exo.xx. sed tm̄ est affirmatiuū ꝓceptū z valet tantū. Dñm deū tuum adozabis.qz ꝓcepta negatiua obligant sp z ad sp.vt illō. Nō occides.si ue comedas siue vigiles sp tenet nō occidere iniuste. Sz ꝓceptū affirmatiuū obligat sp sed nō ad sp licz tenearis sp dñm deū tuū adozare ꝓ loco z tpe. nō tm̄ ꝓtinue.qz optz comedere dozmire zc. Primū igit ꝓceptū ptinet ad fidem.qz fides est fundamētū oīs boni Heb.xj. Sine fide ipossibile est placere deo. Vñ saluator dicit Joh.iij. Qui nō credit iā iudicat⁹ ē. Exq̄bus ꝟbis ptz q̄ oēs infideles pagani iudei heretici scismatici sunt ad etnā mortē iudicati si in illa pfidia pmaneāt.qz falsū habent ꝓ fundamēto. Vñ nō solū ipi sz etiā ex xp̄ianis infringentes ꝟ dei ꝓceptū mlti pibūt. Primi sūt illi q̄ dubitant de fide an sit sicut scptura dic̄.z fides catholica teneti fidei articul'.z etiam illi q̄ negligunt addiscere articlos fidei cū possent z debeāt scire articlos fidei z oziōez dñicā.de ꝙse.di.iij.c.nos Sil'z violant xp̄iani ꝟ dei ꝓceptū qui augurīāt.i.in garritu auiū futura p̄dicūt. Cōtra q̄s Leui.xix. Nō auguriabimi nec obseruēs somnia .q̄n ei galli na cantat canis p̄ter ꝙsuetudinem latrat.coruus sup̄ domū se locat. ex his firmit̄ credūt aliq̄d futurū.vel q̄ somnia obseruāt.vtpote dens ei⁹ cadit in somnis.z firmiter credit q̄ ꝙsanguineoz aliquis moriat̄.vel cū facit oza/ tionē vt sibi in somnis reueleť .Similiter qui obstuant dies. vulgo baboynath. Item qui vadūt ad phitones ꝓ furto vel ꝓ alia re vt futura presciant mortaliter peccāt. Similit̄ q̄ in puerperio mulierē parturā cingūt cingulo viri vt facili⁹ pariat. Item qui carminant pueros pecora equos zc.z q̄ carminant vulnera ne cruentēt. Item q̄ dāt aliq̄d turpe viro vt amentur Similiter qui maleficia exercēt cum ossibꝫ mortuoꝝ vl' bñdicta aq̄ aut sacramēto eucharistie. Item qui credūt fore dyanā. Item qui vtunt herbis. sed in effodiēdo faciūt aliq̄d superstitōnis. aut in balneatōe portāt aquā añ ortū solis vel ō duobꝫ fontibꝫ zc. Sil'z qui adorant solē lunā aut calices aut vel argentū q̄n sacerdos eleuat in missa corpus xp̄i.qz in calice sanguis xp̄i dz adorari. Oēs tales in fide vacillātes infringūt ꝓceptū hoc. ¶ Scōm p̄ceptū est. Nō assumes nomē dei tui in vanū. Exo.xx. Nic ꝓhibet iuramētum q̄ sit sine causa z ꝓiurū .qz vterq̄.s. ꝓ nihilo iurās z ꝓiurus accipit nomē dei i vanū.qz ꝑm⁹ sine causa nomiat sūmā ꝟitatē .secund⁹ vo nominata ꝓtenit. Vñ tribꝫ modis peccat q̄s in ꝓiurio.s.vel iurādo ꝫ cōsciētiā .vel sciēs falsū q̄ iurat .vel iurādo illiciti.vt vulnerare hominē.nō facere bonum. aut ꝓ vulnera xp̄i iurādo vel ꝓ intestina.quod sp est petm̄ mortale.etiā si verū sit quod iurat.vel veniēdo ꝓtra iuramentū licitū.vt iurauit famulo rātum dare z postea nō dat zc. Assumit etiā nomen dei in vanū moraliť intelligendo multiplicit̄.vicz corde ore et opere. Corde nomen dei assumunt i vanum mali christiani q̄ sacramētus baptismi receperūt sed nō habēt rez.i. gr̄az sacramēti. Ore recipiūt in vanū mala iuratōe.voti transgressiōe.blas/

fematõe. mala intentõe facta ꝑdicati
one. oꝛõe sine deuotõe. diẽ vel pluuiã
maledicẽdo. Ope recipiũt inanũ hy
pocrite in simulatõe. de qb⁹ dic̃ salua
toꝛ. Amẽ dico vob̃ receperũt mercedẽ
suam. ¶ Terciũ ꝑceptũ est. memento
vt diẽ sabbati sc̃ifices. nõ facies oim̃e
opus in eo. In h̃ ꝑcepto qdã est mo
rale vt vacatio q̃ fit ad deũ oꝛãdo colẽ
do meditãdo. Quoddã est cerimonia
le vt assignatio diei septime. z rõnabi
liũ ideo eis obseruatio sabbati ꝑcepta
fuit q̃ de⁹ a mundi creatõe cessauit vt
sp cogitarent mũdi creatõez z deuz ex
h̃ cognoscerẽt z timerẽt. Istud aũt ꝑce
ptũ tripl̃r põt accipi. Prio generaliꝛ
vt cessem⁹ a vicijs. vñ Leui. xxiij. dicit̃
Omne op⁹ seruile nõ facietis i eo. Op⁹
aũt seruile dicit̃ peccatũ q̃ qs seruit vi
tiosissimo dño. i. diabolo. Sed z ad h̃ q̃
libet tenet̃ nõ solũ festiuis diebꝰ sz om
nib⁹ diebus vite sue. Scõo mõ accꝛ
pit̃ specialiter vt cessem⁹ ab opib⁹ coꝛ
poralib⁹ que impediũt oꝛõem ad deum
Unde Exo. xxvij. Sex diebꝰ operabꝛ.
septimo aũt die sabbatũ dñi dei tui ẽ.
Non facies omne op⁹ tu z filꝰ z filia
seruus z ancilla. iumentũ tuũ. Et ad
hoc tenent̃ oẽs. qꝛ extra de feriis. c. j. sic
habeb̃. Oẽs dies dñicos a vespa in ve
spam cũ omni veneratõe decernim⁹
obseruari z ab omni illicito ope absti
nere. vt mercatũ in eis nõ fiat nec pla
citũ. i. iudiciũ. neqꝫ aliqs ad moꝛtem
damnetur vel ad penã iudicet̃. nec sa
cramenta. id ẽ iuramenta nisi pro pa
ce vel alia necessitate p̃stent̃. Unde
est sciendũ q⁹ quatuoꝛ casib⁹ põt quis
operari die festo. Primus est vera ne
cessitas. ij. q. .c. Remissionẽ. dicitur.
Necessitas legem nõ habet. sed ipa si
bi legem facit. Et extra de regulis iu
ris. Quod non est licitum in lege ne
cessitas facit licitũ. sicut pugnare con
tra inimicos. fossam facere. vel tem
poꝛe messis vel vindemie cõgregare
victualia quãdo pꝛeuenire vel differ
ri noꝛ potest. Secund⁹ casus in quo
operari licet die festo est christi pietas
vt fruges pauperũ auditis prius di
uinis deporꝛtare. ligna poꝛtare. sed ca
ueatur ne fiat pro aliqua spe tempo
rali. Tercius casus est ecclesie vtili
tas. vt si ecclesia est pauper et indiget
reparatione licet arenã vel lapides vl̃
ligna poꝛtare dũmodo diuina nõ re
linquantur. et ne fiat vsqꝫ ad vltimã
fatigationẽ. Quartus casus est ope
ris paruitas sicut scopare domuꝫ ẽc.
O deus eterne q̃s multi violãt hoc ꝑ
ceptum per ebrietatẽ gulam iram ẽc.
Et tales duo peccata cõmittunt. quia
festũ non sanctificant. insup peccant
vt dicit Scotus. Item quidã diebus
festiuis vadunt cũ curru ad tria mili
aria. alij ad molendinũ. alij tunc iu
dicant causam. alij neqꝫ missaꝫ audi
unt integram ad quã sub pena moꝛ
talis peccati tenent̃. Alij non faciunt
oꝛatões ad quas tenent̃ festiuis die
bus. Iuxta illud Luce. xviij. Oportet
semp oꝛare z nõ deficere. q̃ impletur
tunc. ¶ Tercio modo hoc ꝑceptũ po
test accipi specialissime vt est cessatio
a mundanis etiam licitis. vt viris p
fectis qui totaliter deo vacant. Un
de sabbatum inquantum est requi
es siue vacatio ad deum. sic dies do
minica z omnes festiuitates quia sũt
institute ad diuinam veneratõez pos
sunt dici sabbatum. Sabbatum enĩ
tropologice figurabat cessationem a
peccato. Allegoꝛice quietẽ coꝛpis chri
sti in sepulchro. Anagogice requiẽ et
nam in celo. Et quia iã christus surre
xit de sepulchro. ideo cessare debuit
sabbatum sicut vmbra veritati ẽc.

Dominica duodecia post pēthe.

Quartū ꝓceptū est. Honora pīem z mr̄em. Huic ꝓcepto addit̄ ꝓmissio. vt sis lōgeu⁹ sup terrā. qz ꝯgruū ē vt conseruatio vite aliene mereat̄ ꝓfuatōez vite ꝓpie. Ubi sciendū q⁹ pater capit̄ tripl'r. Uno mō ꝓ illo q̄ est p̄ncipiū p generatōem ad esse nature. z huic debem⁹ obedire i cura rei familiar⁹. z sic duplici honore debem⁹ eū honorare. scz corpal'r sustētādo z spūal'r reuerendo nō exaspando. aut eoꝝ testamēta rōnabilit̄ facta reuocando. q̄nq⁹ si mortui sunt ꝓ eis orādo. elēosinā faciendo. O si videres genitricē tuā in tātis torment⁹ certe credo q⁹ pot⁹ dares ꝓ redēptōe eī⁹ q̄z tu comederes. Scōo mō pater accipit̄ ꝓ illo q̄ est p̄ncipiuz p misterīū regeneratōis q̄ ad eē gr̄e. si cut p̄ baptizās vl'i ꝓfirmatōe tenens Nā ille p̄sbr̄ q̄ baptizat magis p̄ ē spūalis q̄z q̄ tenet puer. qz si etiā null⁹ alius teneret sufficeret baptism⁹ soli⁹ sacerdotis. z etiā ꝓfessor q̄ absoluit de peccato mortali in ꝓfessiōe. qz de morte culpe ē p̄ncipiū p misterīū ad regenerationē gr̄e. z his debem⁹ obedire i spūalibus. O xp̄e de⁹ ecce nihil curāt nūc xp̄iani de sacerdote q̄ baptizat puer vel absoluit reū. Tercio mō capit̄ p̄ ꝓ illo q̄ est p̄m⁹ in regimīe vl'erate. vt rex vel sener. z regi debem⁹ obedire in tpalib⁹. iurta illō .j. Pe. ij. Deū timete regē honorificate. Quītū ꝓceptū. non occides. Hic exp̄ssē ꝓhibet homicidiū sz implicite oīs mot⁹ ire ꝛ primū siue ira cordis tm̄ vt rācor. siue ira oris vt ꝓtumelia. siue ira op⁹. vt ꝓcussio depilatio vulneratio ꝛc. Uñ sciēdū q⁹ duplex est homicidiū .s. corpale z spūale. Corpale fit qñ q̄s corpal'r occidit vel occidere intēdit. sicut latro vl' iudex q̄ iniuste occidit aliquē aut q̄ iubet occidere sicut pilat⁹. aut q̄ cōsiliū dat vl' petit vt occidat sicut iudei xp̄m. vl' mulier que abortum ꝓcurat vel sterilitatē. aut q̄ seip̄m occidit. aut ignorāt̄ dant medicinas vñ infirmi moriūt. vl' dū agonizat infirm⁹ z dicit. revoluam⁹ eū vt citi⁹ moriat. hec est mīa ꝯcordia lupina. q̄ videns suellas porci clamātes post mr̄em miseōia mot⁹ ꝓ medit illas ne sine matre de cetō affligantur. Spūale vo homicidiū fit duob⁹ modis. Uno mō omittēdo. vt cū q̄s alius in extrema necessitate videt z nō subuenit dicit̄ occidisse. Unde Ambr. z hī dicit xxxvj. c. Pasce fame morīēte si nō pauisti occidisti. Sil'r est intelligēdū ō nudo infirmo z q̄ iniuste occidit z nō ōfēdit dū fieri pōt. O q̄z multi sūt rles homicide nūc. Alio mō homicidiū spūale fit cōmittēdo. z h̄ q̄nq⁹ corde. s. primo dictēdo .j. Joh. iij. Qui odit fratrē suū homicida ē. Oñq⁹ fit ore. s. detrahēdo q⁹ iste cui detrahit occidit in ꝓscia illi⁹ q̄ audit detractōez in q̄ viuebat p⁹ bonā famā. Oñ detrahūt detractores q̄si dicūt audiēti. Teneas hūc i manibus ecce occidā eū. Oñq⁹ h̄ homicidium fit ope. s. malo exēplo. alicui occasionē ruine p̄bēdo. vñ Bre. Tot mortibus dign⁹ est q̄s q̄t p⁹auitat⁹ exemplā i posteros reliq̄t. et Aug. li. de pastor. Qui in cōspectu pp̄li male viuit quantū in eo est eū a quo attendit occidit. O plāti eccl'ie. O pentes filiozuz videte videte quō doceat⁹ filios. Secrtū ꝓceptū est. nō mechaberis. Hic⁹ Aug. ꝓhibet oīs illicit⁹ ꝓcubit⁹ z illorū membroꝝ oīs illegitim⁹ vsus Uñ hoc ꝓceptū multiplicit̄ violat̄. tñ nos assignem⁹ septē modos sese excedētes. Primi sunt fornicarij sic̄ soluti cū soluta. i. q̄ nō est vxo ꝛc. z tales q̄ntes tot⁹ mortal'r peccāt. Uñ apl's Eph. v. Hoc aūt scitote qm̄ oīs fornicator aut immūd⁹ nō habet ptē in reg̃ xp̄i. Sc̄di sunt adulteri q̄ gui⁹ peccāt. qa.

violāt thor mīmonij alteri⁹. Unde apl's. Adulteri regnū dei nō possidebūt. Tercij sunt q̄ cōmittūt stupr̄ū qđ est grauissimū pctm̄. qz b̄ pctm̄ aufert ꝓginitatē q̄ est thesaur⁹ incōpabilis. Un̄ Eccī. vj. Non est digna ponderatio ꝓtinētis anie. O q̄s mlta mala ozi unt ex tali pctō qz forte talis nūq̄ virū legitimū habebit. z q̄tiēs peccat tot iens illi imputat q̄ eā violauit. Un̄ īforo pnie iniūgendū est ei vt puelle satisfaciat z cū ea cōponat. Quarti sūt q̄ sacrilegiū cōmittūt z sunt illi q̄ votuz ꝓtinētie violāt. z isti peccāt ꝓtra fidem deo datā vt sūt religiosi sacerdotes sanctimoniales ꝛc. Et b̄ pctm̄ grauⁱ⁹ ē p̄dictis qz i eo maioz fit iniuria deo ipi. Quinti sūt q̄ incestū cōmittūt. z sunt illi q̄ cū ꝓsanguineis peccāt. z b̄ ē grauius. Sexti sūt q̄ in indicibili crimie peccāt ꝛ naturā. z b̄ est grauⁱ⁹ fm Augu. q̄s si cū mr̄e peccaret qđs. Septimi sunt q̄ exercēt libidinosum actū matrimonij. estimāt miseri q̄ i mr̄imonio nō p̄t esse pctm̄. Certe si in sacerdotio pctm̄ esse p̄t. mlto magⁱ i mr̄imonio. Un̄ Hiero. z habet. xxxij. q. iiij. c. Ozīgo. adulter ē in suā vxorē amator ardētior. vbi glo. dic̄. Uehemens amator dicit cū tantū vxorē diligit vt apud se disponat vt si ipa esset vxor alteri⁹ nō min⁹ carnaliter cū ea misceret. Septimū p̄ceptū nō furtū facies. vbi p̄hibetur offensa in reb⁹. Un̄ fm Tho. ij. ij. q. lxvj. Pi q̄s res mīmas furtiue accipit q̄s p̄sumit nō esse ꝓtra volūtatem dn̄i excusat. alias furtū ē mortale peccatū etiā in puis reb⁹. quia est ꝓtra dilectionē. primi cui nocumētū infertur Nā si decē vnā aucā furatā comederēt q̄libet teneť ꝓrē suā restituere si vult remissionē p cētō ꝓ ꝓsequi. Sil'iter intelligendū est de fructib⁹ rapis caulibus vineis segetib⁹. quia dicit. xiij. q. vj. c. vlt. z de pe. di. j. §. vulgaris. Q; q̄ntū cūq; puū quis abstulerit furti nomē incurrit. vij. q. iij. c. vlt. Furtū est iniusta ablatio rei q̄ntūcūq; que. Item b̄ p̄ceptū violant q̄ rem inuentā nō restituunt Aug. Quicq̄d inueniſti z nō reddidiſti rapuiſti. Sil'iter serui z ancille q̄ subtrabūt a dn̄is suis vinum. oua. carnes. panes. lardū. z dāt alijs. Item mercatores q̄ cū mendacijs vendunt. Item vsurarij lusores. Et qz dicit Aug. Peccatū nō dimittit nisi ablatū restituat. Octauū p̄ceptū. nō loqueris ꝓtra primū tuū falsū testimoniū. Dic fm Aug. phibet oīe mendaciū qđ est tripler. s. pnitiosuz qđ nocet alicui. iocosum qđ delectat. officiosum qđ pdest. Un̄ falsus testis tripl'r potest peccare. Primo dicendo falsitatē scienter. Secō cum id qđ sibi est dubium asserit esse bonū vel certum. Tercio cuz pecunia accipit p testimonio. etiā p testimonio Viratis. xiij. q. vij. Nō sane. dicit Aug⁹. Nō licet testi vendere vez testimoniū. Falsus ei testis nocet primo z sibi. Un̄ ōr Bap. v. Os qđ mentit occidit aiam. Et qlibet dānificat⁹ p̄ōt dicere illud p̄s. Insurrexerūt in me testes iniqui z mentita est iniq̄tas sibi ꝛc. Nonū p̄ceptū nō ꝓcupisces domū primi tui nō seruum nō ancillā ꝛc. Nocem̄ p̄ceptum violant tria genera hoīm. Primi sūt qui rem primi ꝓcupiscunt z ꝓtra iusticiam auferrēt si possent z legis punitionē aut infamiā nō timerēt Secūdi sunt qui res iustas ꝓcupiscunt sed ad malum vsum. i. ad peccandū. luxuriandū. vane gloriandū. Tercij sunt q̄ nimio affectu occupant se cū rempalibus ita q̄ obliuiscunt de his que sūt dei z p̄rie salutis Decimū p̄ceptū nec desiderabis vxorem eius. z b̄ p̄ceptum vbi p̄hibetur anim⁹ tria gene-

ra boim infringūt. Primi q̄ se lauāt vl' induūt vt ꝓcupiscant. Ūñ Ber. Cō cupiscere z ꝓcupisci velle q̄d interest ñ facile dixerim. Scōi q̄ ꝓcupiscūt z li/ bent actū o3e ꝑpetrarēt si possent vl' i/ famiā nō timerēt. Tercij sūt q̄ nō ꝓcu piscūt nec volūt ꝓcupisci. nec actū fa/ cere ꝓponūt. sz tñ delectant in mozo/ sa delectatōe cū pleno ꝓsensu in dele/ ctationē. Ūñ dicit sctūs Bonauē. i. q̄. di. xxiiij. q3 triplr p̄t q̄s hr̄e talē cōcupi scentiā. Primo ex naturali corruptio ne sine cōsensu in delectationē z i actū z b̄ nullū est pctm̄. q3 dicit Greg. Cogi tatio q̄ntūcūq3 turpis mentē nō pol luit si rō nō cōsentit. Scōo cū talis de lectatio nō statim repellit nec cōsenti tur in delectatōez vel actū. z b̄ est veni ale q3 rō nō ꝑcipit nocumētū cogitati onis. Tercio cū placet delectatio sine actu vel cū actu z tūc est mozrale. Dic̄ em̄ Bonauē. q3 etiā i alijs pctis mor/ talib3 cogitatio cū cōsensu est mozta/ le. O de3 magne q3 m'lti sūt q̄ cogitāt de supbia z libēter facerēt si possent. de vindicta z ebrietate. de luxuria de fur to. z q3 pei3 est nec de illis conterunt nec cōfitent. ¶ Tercia3 articul3 ser monis ē de ipo3 excellētia seu vtilita te p̄cepto3 que p̄t esse tripler. s.

¶ Prima maledictionū euitatio.

℣ Scōa b̄dictionū obtentio.

¶ Tercia eterne vite mercatio.

℣ Primā valentiā p̄cepto3 dei dixi q3 ē maledictionū euitatio q3 q̄ nō obser/ uāt dei p̄cepta peccāt z maledicti erūt teste ꝑs. Maledicti q̄ declināt a man dat3 tuis. Nā tales ois sacerdos saltē sel'i die maledicit i diuio officio. et Le uit. xxvj. multe sūt eo3 maledictōnes Ubi sic 3. Si spreueritʒ leges meas ego q̄z b̄ faciā vobis. Ūisitabo vos ve lociter egestate z ardore q̄ ꝑficiat ocu/ los vestros z ꝑsumat animas vras. po nā faciē meā ꝓ vos z corruetʒ coram bo/ stib3 vris z fugietis nemie ꝑsequente. Sin aūt n' sic obedieritʒ addā ad cor ruptōes vras septuplū z ꝓterā duric am supbie vre daboq3 vob celū desup q̄si ferrū z terrā eneā. Sin aūt nec sic volueritʒ recipe disciplinā sz ambula/ ueritʒ ex aduerso ꝓ me. Ego q̄z ꝓ vos incedā z pcutiā vos septies ꝑpter pctā vra inducāq3 sup vos gladiū vltoez. Et Deut. xxviij. Maledict3 eris egre/ diēs z ingrediēs. maledict3 in ciuitate maledictū borreū tuū. maledicta cel/ laria tua ꝛc. si nō audieritʒ voce dñi dei tui. ℣ Scōa valētia p̄cepto3 ē b̄dicti onū obtentio. nā m'te b̄dictōes po/ nunt Deut. xxviij. z Leuit. xxvj. vbi dr Bñdict3 eris i ciuitate si p̄cepta mea obseruaueritʒ. bñdict3 egrediēs z ingre diēs. bñdict3 in agro ꝛc. Dabo vobis pluuias tpib3 suis. terra germiet ger mē suū. z pomis arbores replebunt. Et infra. Absq3 pauore habitabitʒ in terra vra dormietʒ z nō erit q̄ exterre/ at. auferā malas bestias z gladi3 nō p trāsibit termios vros. ꝑsequmī inimi/ cos vros z corruēt coram vob. ꝑsequent q̄nq3 de vris centū alienos. z centū ex vobis decē milia z eritis ppl's. O filij Adā euigilate ad dei p̄cepta obfuan da z videte q̄re inimici dñan' nob. q3 p̄cepta dei nō obseruam3. q̄re pestile/ tia. q̄re sterilitas terre. q̄re tēpestas. q̄ re furiosi lupi. nōne q3 p̄cepta nō fua mus. ¶ Tercia p̄cepto3 dei valētia ē eterne vite mercatio. Nā p̄missa licet sint bona tñ sunt terrena. Sed ꝓfecto maxim3 bonū est q̄ emit regnū etnū. angelo3 ꝓsortiū vita ꝑhēnis z ois bo ni cōplementū Matb. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mandata. Ad quā nos ꝓducat xp̄s filius dei qui cuz eo/ dem deo patre z spū sancto viuit z re/ gnat in secula seculo3 Amen.

¶ De eadē dñica duodecia p3 pēthe.

℣ Sermo. 6.

Sermo

Samarita nus autē quidā iter faciēs venit se/cus eū z vidēs eū miſcōia/mot⁹ē z appropinq̄ns alligauit vulne/ra ei⁹ Lu.x.z in euāgelio. Verba ſunt xp̄i filij dei viui pabolice loq̄ntis z di/cētis. Hō q̄dā deſcēdebat ab hierl'm i hiericho z incidit in latrones q̄ etiam ſpoliauerūt eū z plagis impoſitis abie/rūt ſemiuiuo relicto. Accidit aūt vt ſa/cerdos q̄dā deſcēderet eadē via et viſo illo p̄teriuit. Silr z leuita cū eſſet ſec⁹ locū z videret eū ptrāſiuit. Samari/tan⁹ aūt zc. In q̄ q̄dē pabola ſaluator declarat de būano genere q̄ttuor. ſ.

Primo ei⁹ deuiationē.

Scōo ipi⁹ reuocationē.

Tercio ei⁹ recōciliationē.

Quarto ipi⁹ pegrinationē.

Primo dixi q⁹ ſaluator in ꝓpoſi/ta pabola declarat būani gener⁹ deui/ationē q̄ fuit p Ade trāſgreſſionē vſq; ad Moyſen. iuxta illud Roīn. v. Re/gnauit mors ab Ada vſq; ad Moy/ſen. Et b̄ eſt q̄d dr in pabola. Hō q̄dā id ē Ada deſcēdebat p pcti cōſenſuz ab hierl'm q̄d interp̄tat viſio pac⁹. i. a trā/quillitate ꝓſcie. in hiericho. i. i hāc mi/ſeriā. z incidit i latrones. i. in tēratōes demonū. q̄ ſpoliauerūt eū donis gra/tuitis. vulnerauerūt naturalib⁹ i bo/nis. z abierūt ſemiuiuo relicto. q⁹ vi/debat corp⁹aliter. mortu⁹ vo fuerat in aia. Scōo in ipa pabola xp̄s decla/rat hois reuocatōez cū dic. Accidit aūt vt ſacerdos q̄dā zc. In ſacerdote no/tat lex ſiue miſter legis. In leuita vo ꝓphe. q⁹ p legez z ꝓphas diſpoſuit de⁹ hoiem ad ſe reuocare Bal'. iij. Lex ꝓp̄t trāſgreſſionē poſita ē. ſ. vt tranſgreſſio cognoſceret Ro. vij. Pctm̄ nō cognoui ni/ſi p legē. Nā concupiſcam neſciebā. ſ. pctm̄ niſi lex diceret, nō concupiſcer⁹ p ſacerdo/tē tm̄ ſpecialit Moyſes intelligit. de q̄ tria dic xp̄s. Primū q⁹ deſcēdit eadez via. ſ. ad defectū pene z culpe. iuxta illud Eſa. xlvij. Interptes tui puaricati ſūt i me. vbi glo. Moyſes z Aaron ad aqs ꝯdictōis Num̄. xx. Et in b̄ notat infirmitas leg⁹. iuxta illud Hebre. vij. Neminē ad pfectū adduxit lex. Scōz notat q⁹ vidit eū. i. cognouit lex pctm̄ ho/minis Roīn. vij. Per legē ei cognitio pcti. Tercio q⁹ cito p̄teriit. in q̄ notat breuitas obſuātie leg⁹ q̄ fuit vmbra future vitat⁹ Hebre. x. Umbrā hz lex futuro⁹ bono⁹ nō ipa⁹ imaginē re⁹.

Tercio in ipa pabola xp̄s declarat hois recōciliatōz di. Samaritan⁹ aūt zc. Samaritan⁹ interp̄tat custos z ſi/gnificat xp̄z q̄ iter fec̄ i mūdū p incar/natōez z venit sec⁹ vulneratū hoiez p būane paſſibilitat⁹ aſſūptōz. Phil'. ij. In ſilitudine hoiz fact⁹ appropinquit ad eū p paſſionē. z alligauit vulnera p ſacr⁹ appoſitōez infūdēs oleū mi/ſericordie z vinū iuſticie. ipoſuit i iumē/tū ſuū. j. Pet'. ij. Pctā nr̄a ipe ptulit i corpe ſuo. z tādē duxit i ſtabulū. i. eccle/ſiā militātē vbi reficiūt⁹ anialia māſue/ta. i. fideles z ſimplices. z ira ſanauit hoiez Ro. viij. Recōciliati ſum⁹ deo p mortē filij ei⁹.

Quarto i ipa pabola xp̄s declarat hois pegrinatōez cū dic Alca die. i. p⁹ reſurrectōz. ſ. i die glie p/tulit duos ōnarios z ōdit ſtabulario id ē intelligētiā ve. z no. te. z nūc in tali ſtatu pegrinatōis ſum⁹. iuxta illd. ij. Cho⁹. v. Dū ſum⁹ in b̄ corpe pegrina/mur a dño. vbi Lyra. i. ſepati ſum⁹. p fidē ei ambulam⁹ z ñ p ſpēz. ſō q̄cūq; ſu/pererogauerit p̄dicator vel curat⁹ in hois ſanatōz cū prim⁹ nr̄ xp̄s redierit ad iudiciū reddet ei q̄ fec̄ nobiſcū mi/ſericordiā magnā pcā nr̄a ſanādo. vñ i p̄ñti ſm̄one gr̄a xp̄i auxiliāte ō pctōz ſa/natōe tres ōclarē⁹ ſalubres q̄ſtiōes. ſ.

Dominica duodecia post pẽthe.

¶ Prima vtr in ql̃bz statu hoim fuerũt alĩ pctõz remedia.

¶ Scõa quare tĩ septẽ sint legis nouẽ sacramẽta.

¶ Tercia vtrũ p sacramẽta nouẽ legis conferat gratia.

¶ Primã inquã questionẽ declaremus õ pctõz hoim sanatõe que ẽ ista vtrũ in ql̃bet statu hoim fuerũt alĩ peccatoz remedia. Ad cui⁹ intelligentiã sciendũ q⁹ duplex distinguit stat⁹ humani generis in hac vita scz status innocẽtie z stat⁹ nature lapse. Dicit ãt ille status nature integre siue innocẽtie qz de⁹ creauit pmos pentes. innocẽtes. iustos. z integros in naturalibz sine oĩi defectu corpis z anie. Et sup addidit eis multa dona z grãas gratis datas. z iste status fuit breuis. qz ipa die creatõis ipoz Adã z Eua lapsi sũt p puaricationẽ diui pcepti. Sed si in illo statu pstitissent ipi z posteri eoz sine defectu fuissent. tõ nll⁹ remedio indiguissent. ẽm illud Matb. ix. Nõ est opus valẽtib⁹ medic⁹ sed male habentib⁹. Scõs stat⁹ humani generis in hac vita est stat⁹ nature lapse. z iste stat⁹ est in q̃ sum⁹ q incepit a pctõ primoz pentũ Ade z Eue. z durabit vsqz in finẽ mũdi. Dicit aũt hic stat⁹ nature lapse seu corrupte. eo q⁹ natura i Adã ꝓpter pctũ fuit corrupta aliquo mõ qz vulnerata in naturalibz z spoliata gratuitis. q̃ qdez natura corrupta in oẽs hoies est diffusa Et h̃ declarat rps in pseti euãgelio di. Nõ quidã descendebat ab hierlm in hiericho zc. Et magr in. iiij. di. j. dicit Samaritan⁹ vulnerato appropinquãs curationi ei⁹ sacri alligamẽta adhibuit. qz ꝓpria originalis z actualis pctĩ vulnera. sacroz remedia de⁹ instituit. Vñ i statu nature corrupte tria tpa distinguuntur scz

¶ Primũ tps legis nature.

¶ Scõm tps legis scripte.

¶ Terciũ tps legis gratie.

¶ Primũ qdem tps nature lapse dicit legis nature. qõ incepit a lapsu Ade vsqz ad Moysen. Et õz tps legis nature eo q⁹ tũc nõ fuerũt diuit⁹ data ꝑcepta vel valde pauca fuerunt data ad bñ viuendũ. sz ex naturali rõne ad bñ viuendũ informabãt. De hac lege dic ps. Quis ostẽdit nob bona. rñdet Signatũ ẽ sup nos lumẽ vult⁹ tui domine. Et Ro. ij. Gẽtes q̃ legez nõ hñt faciẽtes ea q̃ legis sũt ostẽdũt legẽ scptã in cordib⁹ suis. z sic ipi sibi lex sunt. Et in isto statu fuerũt alĩ remedia pctõrũ diuit⁹ inspirata. puta oblatões cuz fide de reparatore venturo p quẽ medicina morbi bret efficaciaz. qz sine fide reparatoris nulli vnq̃z sal⁹ fuit nec erit. ẽm qõ õz Act. iiij. Nõ est i alĩ q̃ alio salus. nec ei est aliud nomẽ sub celo i q̃ opteat saluos fieri. imo fides de reparatore eadẽ ẽ anti q̃z z moderno z. qz illi quẽ credebãt i mũdũ vẽturũ. passũ. resurrectuz zc. Istũ nos ve credim⁹ venisse. mortuũ fuisse. resurrexisse zc. Vic Aug. li. de nuptijs z cupiscẽtijs Eadẽ fides mediatoris q̃ nos saluat saluos faciebat iustos antiqs pusillos cũ magnis. qz sic credim⁹ rps i carne venisse. ita illi vẽturũ. z ẽm Hugo. de sctõ vict. Sacra tpe legis nature fuerũt triplicia i genere. s. decime. oblatões. z sacrificia. vt pz Geñ. iiij. de sacrificijs Abel z Cbayn. q̃ obtulerũt fruges z aialia. z ex oblatõe Noe. q̃ obtulit alia aialia. z Geñ. viij. ex oblatõe Melchisedech q̃ obtulit panẽ z vinũ Geñ. xv. ex oblatõne Abrae q̃ obtulit vaccã triẽnẽ. z ista remedia dicunt sacramẽta generalit. Et sic ẽm magrm sacrm ẽ sacre rei signũ. i. est res sensibilis ex dei speciali institutõe significãs

rē sacrā sicut oblatio melchisedech sacramentū eucharistie. Scōm rpus i statu nature corrupte fuit stat⁹ legis scpte z incepit a moyse q̄ durauit vsq; ad xp̄m dn̄m in q̄ pplus iudaic⁹ viuebat sub lege veri quā ōs p moysen tp̄s dedit i scpt; in q̄ eidē ppl'o ml'ta precepit cerimonialia z iudicialia q̄ lex nature nō habuit. qz tpe leg; scpte creuit fides mediatoris xp̄i saltē q̄ ad articulo; ml'tiplicationē. Et ideo exō lex vetus figura erat noue leg; decebat ml'tiplicib⁹ sacramētis sacrm noue legis pfigurare. sic mortē innocēt; xp̄i i imolatiōe agni paschal' rē. Verūtn sacra veteris leg; nō auferebant pcā nec cōferebant gr̄az. qz ōr Heb. .iij. q̄ impossibile erat sanguine hircor; z tauror; auferri pcā. z Ro. iij. Om̄ ex opib⁹ legis nō iustificabit⁹ ois caro. Prio cui⁹ itel; ligētia clarior ī ē sciēdū q̄ circa sacra sē duo ꝓsiderāda. Prio op⁹ operātis. id ē ip̄mmet sacrm applicatū sic imolatio agni paschal' rei⁹ esus. z isto mō nō cōferebant sacra legis veteris gr̄az. quia nō pl⁹ valebat caro agni q̄z caro cuiuscūq; alialis coram deo. Scōm ē op⁹ operans q̄ se tenet ex pte ministri. q̄ est vsus sacror; z sic ꝓferebant gr̄az. sicut ois actus virtut; caritate informat⁹ est meritor⁹. Un̄ si duo fuissent in equali caritate. s. Moyses z aaron. vl'alij duo quor; vn⁹ imolasset agnū paschalē z alⁱ⁹ legitime impedit⁹ neqsset licz vellet ambo eq̄lē gr̄az meruissent. nō sic autē de sacrīs noue legis in q̄b⁹ tā ex pte opis operati q̄z ex pte opis operantis ꝓferr̄ gr̄a. q̄ nō fiebat p sacra veteris legis excepta circūcisione. Tercīū tēpus dicit⁹ tp̄us leg; gr̄e q̄ incepit ab aduētu christi z durabit vsq; in finem mūdi. i quo instituta sunt a xp̄o alia sacramēta prioribus multo pfectiora. i quib⁹ pi⁹ christ⁹ voluit applicari merituū sue passiōis vulneri animar; q̄b⁹ ꝓferret gr̄am z spūalē sanitatē. q̄ō non faciebat lex scpta. Ideo ōr Job. j. Lex p moysen data est gr̄a z vitas p iesum xp̄m facta est. Unde Aug. Lex minabatur nō opitulabat. videbat nō sanabat languorē ostendebat nō auferebat. sz p parabat viā medico venturo cū gr̄a z vitate. O igit aia christi sanguie lota bona est iaz de somno pcī surgere. nūc em̄ ꝓpior est sal⁹ tua q̄z cū crediderunt vetur; xp̄m. in veteri lege nor pcessit. Si nō habes gr̄am vade ad sacramētū pnie cū corde attrito saltem z recipies gr̄am nisi posueris obicē q̄ntie dei. Et specialiter in om̄ib⁹ sacrīs infundit gr̄a gratū facies. ipa em̄ dicūt vasa salut;. O aia mea. o aia mea q̄n/tum debes diligere xp̄m filiū dei viui tuū redemptorē. O quanta deuorōne debes ei fuire. o q̄z benīuole de eo memorari. q̄ ō suo sanguine fecit tibi baneū. onus pcī tui cepit a te. z portauit in suo corpe. cibū de eode tibi ꝓfecit salutis eterne. curam tuā gerit z om̄ino nō vult vt peas si tu volueris. Iste est ille clemēs samaritan⁹ q̄ alligauit vulnera tua. infudit oleū misericordie dicēs. Pniam agite appropinq̄bit regnū celor;. Sed z vinū iusticie di. Nisi penitueritis oēs pibitis. Secū dā deniq; q̄stionē declarem⁹ de hūani generis sanatōe. Quare. s. tm̄ septem sint noue legis sacra et n̄ pl'a nec pauciora. Ad cui⁹ q̄stiōis clarior̄ intelligentiā tria notemus. scz

Primo sacramentor; institutōem.

Scōo ip̄or; rationem

Tercio ip̄or; administratōez

Prio inquā notem⁹ sacror; noue legis institutōez. a q̄. s. sint instituta. Et dicēdū q̄ a xp̄o filio dei viui. Cui⁹rō ē sm̄ Scotū sup. iij. di. j. Quia lex euāgelica est pfectissima et vltima ꝑz illō

Dominica duodecima post pēth

Matḥ.xxvj. Noui ⁊ eterni testamēti id ē post ꝗ nullū aliud ē futuꝝ in pre sentī vita in qua hoies saluarent. sed mīficoꝛs xp̄us exq̄ est sūma bonitas. iō ꝓmisit p̄mia brificātia. Exq̄ est sū/ ma vitas dedit p̄cepta dirigētia. Et exq̄ est sūma pietas dedit sacꝛa adiu/ uantia. vt p sacꝛa implerent p̄cepta. ⁊ p p̄cepto ꝝ impletiō ēvenirēt hoies ad p̄mia. Vñ dic̄ Scotꝰ sup. iiij. q. vltē hois puri nō ē sacramēta mutare, ita nec noua sacramēta instituere. Et p/ pterea dicūt theologi q xp̄s deꝰ ⁊ hō oīs sacramēta noue legꝭ p se instituit Nā baptismū ipse inuauit cū ipe bapti/ zatus ē Matḥ.iij.⁊ instituit Joḥ.iij. cū dixit Nicodemo. Nisi q̄s renatꝰ fu erit ex aq̄ ⁊ s.s.nō p̄t videre regnū dei. Et ꝓfirmauit pꝰ resurrectōez cū dixit Matḥ.vlt̄. Eūtes docete oēs gentes baptizātes eos. Eucharistiā instituit Joḥ.vj.di. Nisi māducaueritꝭ carnez filij hois ⁊ biberitꝭ ei⁹ sanguinē nō ha bebitꝭ vitā ī vob. Et ꝓfirmauit Mat. xxvj.cū coꝛpꝰ ⁊ sanguinē suū ꝓsecrauit in vltima cena dī. Hoc facite in meā cōmemoꝛatiōnē. Cōfirmatiōnē instī tuit Matḥ.xix.⁊ Marc̄.x. p manus puulis ipositionē. Et ꝓfirmauit ī die pēthecostes p s.s. missionē. Extremaz vnctionē instituit Marc̄. vj. vbi mi/ sit apl'os p̄dicare pniaz ⁊ vngere oleo mlt̄os egros ⁊ sanabant. Et ꝓfirma/ uit p suā vnctionē a Maria magda/ lena añ passionē dī. Mat.xxvj. Amē dico vob vbicū ꝓ p̄dicatuꝝ fuerit hoc euāgeliū dicet q̄ ḅ in mēoriā ei⁹ fecit. Pniam instituit cū p̄dicare cepit dī. Matḥ.iiij. Pniam agite. Et ꝓfirma uit Joḥ.xx.post resurrectōez cū dī/ xit. Accipite s.s. q̄ꝝ remiseritis pcā re/ mittunt eis. Et licz pnia ⁊ mīmoniū fuerūt instituta añ xp̄s legꝭ gr̄e. nō tñ in q̄ntū sacm noue legꝭ. Sz xp̄s ꝓfir/ mauit q̄n potiꝰ ipe instituit vt sint sa/ cramētū noue legꝭ. Nā mīmoniū in/ stituit Matḥ.xix.cū dixit. Quos deꝰ ꝓiunxit hō nō sepaꝛet. vbi xp̄s appꝛoba uit qō olim scta trinitas instituerat. Sacm ordinis xp̄s instituit Mat. xvj.cū dixit Petro. Tibi dabo clauez regni celoꝝ. Et ꝓfirmauit.eiusdē.xxvj. dī. Hoc facite in meā cōmemoꝛatōez Et sacō eīm ordīs hō accipit p̄tem sup coꝛpꝰ xp̄i vex.s.ꝓficiēdi. ⁊ sup coꝛ/ pus xp̄i mysticū.s. absoluēdi. Scōo q̄z notemꝰ sacō ꝝ institutōis rōnē. q̄/ re vicz xp̄s dei p̄is sapia tm̄ septez sa/ cramēta instituit. Et rñdet fm s. Bo/ nauē. in cētilo ꝭo. q in genere septē sūt defectꝰ aia ꝝ. iō septē sūt sacꝛa medici/ nalia instituta. sūt eīm tres defectꝰ cul pabiles. alij q̄ttuoꝛ sūt penales. Pri/ mus defectꝰ culpabil' ē originale pec/ catū. ⁊tra qō ē baptismꝰ Scōs ē pctm̄ mortale. ⁊tra qō est pnia. Tercꝰ defe/ ctus est pctm̄ veniale. ⁊tra qō ē extre/ ma vnctio. Deinde de q̄ttuoꝛ defecti/ bus p̄alib. Primꝰ ē infirmitas agē/ doꝝ. ⁊tra quā ē ꝓfirmatio. Scōs de/ fectꝰ est ignorantia. ⁊tra quā est oꝛdo. q̄ oꝛdinatꝰ docet ⁊ docet. Tercꝰ defectꝰ ē ꝓcupia carnal'. ⁊tra quā est mīmoni um. Quartꝰ defectꝰ penal' est cōcupia. terreno ꝝ ⁊ supbia vite. ⁊tra quā ē eu/ charistia. Ubi agit de memoꝛia ardē/ tissime charitatꝭ ⁊ hūilitatꝭ xp̄i. Aliaz rōnē ponit Scotꝰ sup. iiij. di. Septez sūt eccl'ie sacꝛa. q sic in vita naturali. primuz ē generatio hois. deinde seq̄t nutritio. tercio roboratio. q̄rto depdi te sanitatꝭ repatio. ⁊ hec q̄ttuoꝛ ptinēt ad qualibet pson̄ q̄ pducit ad pfecti/ onē vite natural'. Ita ī vita spūali op/ tet aliq̄ ptinēs eē ad vitā spūalē. ⁊ h ē baptismꝰ. Scōo aliq̄ ptinēs ad nu/ tritōez. ⁊ h est sacm eucharistie. Ter/ cio aliq̄ ptinēs ad roboratōez. ⁊ h est ꝓfirmatio. Quarto opteꝛ aliq̄ eē ad repatōez pꝰ lapsuz. ⁊ h ē pnia. Postea

vita natural' z cõitas ꝓseruak tm̃ esse vt p ꝓncipes z tl'es sc̃ ordiati. z p q̃s dã cõseruãt in cẽ. z tales sũt i mrimonio exñtes. tãdẽ q̃dã hic sc̃ exeũtes. z tales ordinãt p extremã vnctionẽ. Uel sic septem sũt stat' hoim i eccl'ia militãte. z m̃ b̃ septẽ sũt sacr'a. Prim' ẽ intrãtiũ sic̃ baptism'. Scõs pugntiũ sic̃ cõfirmatio. Terci' vires resumẽtiũ. sic̃ eucharistia. Quart' ẽ resurgẽtiũ sic̃ pnia Quĩt' mistrãtiũ vt ordo. Sext' exeũtium. vt extrema vnctio. Septim' nouos milites introducẽtiũ. vt mrimoniũ. Et hec septẽ sacr'a sũt figurata in septẽ cãdelabris aureis in q̃z medio ẽ fili' hoĩs xp̃s ibs sub sacramẽto altaris Apoc. v. Et i septẽ signaculis libri ve. te. Et i septẽ stellis. Jbidẽ. In septẽ lotoĩb' Naaman i iordane. Et dicũt lotõnes. qz disponũt ad septẽ ỽtutes q̃b' ania mũdat. Nã baptism' ẽ sacramentũ fidei. Cõfirmatio spei. Eucharistia charitat'. Extrema vnctio pseuerantie. Ordo prudẽtie. Pnia iustitie. Matrimoniũ tpantie Tercio notemus sacramẽto ꝓ admistratõz. administrant eĩ visibilib' z iuisibilib' reb' qz in elemẽtis. i. reb' visibilib' z ỽbis cũ debita intentõe plantis. iuxta illud Aug. Accedit verbũ ad elementũ z fit sacramẽtũ. Q, ãt sic admistrãt Tho. li. iiij. ꝓtra gẽiles. c. lvj. ponit tres rõnes. Prima ẽ. qz sic ceteris reb' ita etiam homi de' puidit fm ei' cõditionẽ. Est aũt hoĩs cõditio tal' q ad spũalia capiẽda p sensibilia deducit. igr̃ optuit hoĩ dari spũalia remedia sub signis sensibilib'. Scõa rõ est qz instrumenta oportet cẽ. ꝓportionata ꝓme cause. ꝓma aũt z vniuersalis cã hũane salut' est ỽbum incarnatũ. qđ est ptim iuisibile z ptim visibile. ḡ optuit q sacramẽtũ p qđ illi' virtus applicat darek sub sensibilib' signis. Tercia rõ est. qz hõ in peccatũ lapsus fuerat reb' visibilib' indebite inhẽrẽdo. ne igit credere nt visibilia ex se mala esse. z ꝓterea eis inhẽrẽdo peccasse congruũ fuit vt ei remediũ salut' adhiberet sub specie bus visibilib' vt appareret visibilia ex sua natura esse bona. s̃z hoĩ noxia qz eis indebite adhesit. Jõ samaritanus noster ꝓxim' xp̃s sũme a nobis ẽ diligẽd'. q nobiscũ fecit miscẽdo z magnam instituẽdo sacramẽta visibilia quib' meritũ sue passiõis applicaret aniab' nostris saluãdis. Q cũ quãta charitate hec xp̃s instituit. Q quãtaz vtilitatẽ in ipis ꝓcurauit. q̃s eloquitur.

Terciã q̃stionẽ declarem' de sanatione hoĩs lapsi. vtrũ s̃z sacramẽta nouе legis conferãt gratiã. Et rñdẽt oẽs doctores catholici sup. iiij. di. j. q sic. quia ad hoc specialiter sunt instituta Uñ Aug. Que est vis aque vt corpus tangat z cor abluat. Sil'r Beda dic̃. Q, x̃pus tactu sue mũdissime carnis vim regenerationis cõtulit aquis. z iõ vt p̃dictuz est illa est differẽtia inter sacramenta noue z veteris legis. q sacramẽta noue legis grãm causant. sacramẽta ỽo ve. le. nõ. Hoc etiã patet ex diffinitõe sacramẽti no. le. Aug. eĩ sic diffinit. Sacramẽtũ est in q̃ sub tegumẽto rer̃ visibiliũ diuia virt' secretius opat' salutẽ. Et Hugo de sc̃to victo. sic diffinit. Sacramẽtũ est materiale elemẽtũ extrinsec' oculis suppositũ ex institutõe significãs ex siltudie repñtãs ex sc̃ificatõe aliquã grãm in uisibilẽ cõferẽs. Et magister senten. in iiij. di. j. sic diffinit. Sacramẽtũ ẽ inuisibilis gratie visibil' forma vt ei' imaginẽ gerat z causa existat. Et iõ doctores cõcordãt i ĩb q p oĩa sacramẽta nouе le. rite suscepta conferr̃ gratiõ. Ds discordãt de ỽtute mediante qua causatur talis gratia in aia suscipientis.

de q̄ due sunt opiniões famose. Pria est sctī Tho. sup. iij. di. j. z eū seq̄ntiuz Qui dicūt q̄ in aia digne suscipiēt sacramēta duo effect⁹ spūales sequunt. Primus character in tribo sacris, puta baptismo ordie z confirmatōe. In alijs vo q̄dā ornat⁹. Scōs effect⁹ ē ipa grā iustificās z gratū faciēs. ita q̄ de⁹ dedit sacris hāc vtutē vt pducāt charactere vel ornatū in aia q̄ est dispositio immediata ad grām quā de⁹ infūdit creādo nisi ponat ds obicē gre. z pbāt tali exēplo. Dicit eīm Damascen⁹ i suo tercio. q̄ xpi būanitas fuit q̄dam instrumētū coniunctū deitati. z ió būana natura cōicabat aliq̄d in ope vtutis diuie. Ūñ q̄n xps tangēdo sanauit infirmos tunc sic diuitas sanauit p̄ncipalit. sic tact⁹ xpi corpal⁹ sanauit tanq̄ instrumētū imediatū. ita fit p applicationē sacri q̄ tāq̄ dei instrumētuz causat aliquē effectū in aīa quē ex se causare nō posset. z sic sacramēta nō sūt tm̄ signū. sic incātatōes magoz q̄ posite sub lecto nihil agūt. sz demões p illā pactōnez. Alia opinio ē Scoti z multoz seq̄ntiū z dicētiū. q̄ nō est aliqua vtus spūalis in sacramentis quā de⁹ eis infundat. puta nec i aqua baptismi. nec i oleo vnctōis zc. Excepto sacramēto eucharistie vbi realit̄ p̄tinetur xps. Cui⁹ rō est. q̄ nō p̄t accidens spūale eē in subiecto corpe extēso. q̄ character vel aliqs ornat⁹ non imp̄mit p applicatōez sacramēti. q̄ character ē forma spūal⁹ q̄ nō p̄t esse termin⁹ actionis natural⁹. sz tm̄m̄ō creatōis. sicut aia būana z gratia. q̄ character vel ornat⁹ pducit a deo solo. z sic sacra nullū talē effectū pducere p̄nt. sz dicūt instrumēta l cā gre solū. q̄ hñt aliquam actionē naturalez exteri⁹ circa corp⁹ q̄ facta z nō existēte impedimēto in suscipiente de⁹ statiz causat grām ex pactiōe sua cū eccl'ia. De⁹ eīm pepigit cū eccl'ia firmit̄ vt q̄cūq̄z rite suscipit sacra noue le. sil' cū illis accipiat grām a solo deo imediate creatā. q̄ tali exēplo p bāt. sic si aliqs p̄ncep⁹ p signo pacis statuit tactū man⁹ dextere. vt cui porrigit dexterā habeat firmā pacē cū eo nisi impediat indispositio alteri⁹. Tūc tactu man⁹ ponit⁹ par. z tñ ille tact⁹ nulla dispositionē effectiuā pacis ponit in ania. Sic in ꝓposito de⁹ p applicatōz sacro⁹ z sol⁹ causat grāz in aia. Sz siue sic sit siue vt p̄ma opinio dicebat. tñ vez ē q̄ p suscep̄toz sacro⁹ z rite factā infūdit grā i aia bois suscipiēt z sanabit ab infirmitate spūali. quā medicinā nulla pura creatura nobis sic disponere potuit sic xps de⁹ nr̄ quē sup oia debemus diligere z ei seruire ac grās agere. q̄ cū p̄ce z s.s. viuit zc.

Dñica tredecima post penthe.

Sermo. q.

Cum ingrederet in q̄dā castellū occurrerūt ei decē viri leprosi Lu. xvij. c. Cū dñs ibs ꝓperaret vsus hierl'm instāte in. primo passiōis tpe z p mediū ista⁹ duaz ꝓuinciaz vicz samarie z galilee iret. z dū intraret in quā ciuitatē obuiauerūt ei decē viri leprosi magā voce petētes ab eo sanitatē. Ō. Ūñ in euāgelio tria tāgūt. s.

Primo būane infirmitat⁹ infectō.

Scōo diuie mīsatōis ꝙdescēsio.

Tercio būane curatōis grāz actō

Primo i hodierno euāgelio tāgit humane infirmitat⁹ infectio cū dr. q̄ dū saluator ingrederet in q̄dā castellū id ē in hunc mūdū q̄ est triplici muro munit⁹. vicz carnalis ꝓcupie. spalis affluētie. z mūdialis excellētie. Et tūc curauit decē viros leprosos ei deuote supplicātes. i. petōres decē p̄ceptoruz

trāsgressores sanauit sua pia incarnatione. Sic enī infectio lepre corpalis est corruptio humoris nutrimētalis fm Constañ. in vasis seu in fonte. Et variat q̄tuor modis fm q̄tuor humores. Sic spūalis lepra ē corruptio voluntat̄ p̄ quersē q̄ causat ex quattuor. Prima ci lepra corpalis causat ex pura melācolia. z hec dr elephātia ab elephante magno animali. z significat appetitū excellētie in q̄ aīa cito inficitur. Scdo fit ex melancolia z flegmate. z hec dr tyria seu serpētina. z significat appetitū venereū luxurie q̄ cito inficit aiam. Tercio lepra fit ex melācolica sanguis infectōe q̄ dicit vulpina. z significat auaricie appetitū q̄ sic vulpis facit cito decipe primus. Quarto fit lepra ex colera rubea corrupta cuz melācolia. z dr leonina a feroci animali z significat appetitum vindicte q̄ cito corrūpit aiaz. ¶ Scdo in euāgelio rangitur diuie mīsatōis cōdescēsio. Naz pctōres decē p̄ceptoz violatores infectos ab illis q̄tuor pctis. vicz superbia luxuria. auaricia. z ira. pfſſim⁹ saluator curauit z curabit p̄ ser sicut istos decē lepr̄osos. Isti enī ser opa fecerūt in suaz lepra curatōe. Primo steterī sic pctōr debz cessare ab actu z ꝓposito peccādi. Scdo a lōge q̄si suā vilitatez p̄siderātes. sic pctōr dz p̄siderare q̄ abominabilis ē fact⁹ corā deo z angel̄ p pctm̄. iuxta illud Iere. ij. Quā vilis facta es nimis iterās vias tuas. Tercio leuauerūt voces. sic pctōr dz corde clamare ad dñm cū ꝓpheta di. De profūdis clamaui ad te dñe. Quarto voce ppria patefecerunt suas miserias. sic pctōr ꝓpria voce debet p̄fiteri pctā. p̄s. Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meā. Quinto diuinā misericōdiā implorauerūt di. Jbu p̄ceptor miserere nr̄ē. sic pctōr totā spem suā dz ponere in misericōdia dei. Certo credēdo salutori p̄cipieti vt se sacerdotib⁹ ostēderēt sanati sunt. sic pctōr credēdo remissionē pctōr̄ ex dei misericōdia obediat p̄fessori complēdo pniam iniūctā. ¶ Tercio in euāgelio rangit hūane curatōis gratiarū actio. Nā dū ad saluatoris p̄ceptū irent ad ostēdēdū se sacerdotibus in via mūdati sunt. q̄ peccatū dimittit in ꝓtritione pfecta nihilomin⁹ tñ teneť peccator p̄fiteri. z tuncvn⁹ vidit quia esset mūdat⁹ regressus magna voce magnificās deuz p̄cidit ad pedes iesu gratias agens. Cui saluator ait. Surge z vade fides tua te saluum fecit. Uñ in p̄senti sermōe de lepra spūali. i. peccato mortali tria salutilia videam⁹ documēta. s.

¶ Primo lepre assil'ationē.

¶ Scdo lepre abominationē.

¶ Tercio lepre curationē.

¶ Primo sic̄dem videam⁹ lepre assil'ationē. Nam lepra spūalis assil'atur lepre corpali in mlt̄is. de q̄bus tres ad pñs assil'ationes capiam⁹ quib⁹ corporalis z spūalis lepra assil'antur ad inuicem scz

¶ Primo in originatione.

¶ Scdo in cognitione.

¶ Tercio in cruciatione.

¶ Primo dixi q̄ lepra spūalis assimilat corpali in eius originatōe. Dis lepra corpalis vt dicit Constañ. primo habet principium principalit̄ a corruptione melancolie. Lepra enī est passio frigida z sicca nascēs de colera nigra incensa z putrefacta apparens in superficie corporis. Sic ois lepra spiritualis causat ex corruptiōe nature in primis pentibus ꝓpter quā corruptionem ꝓtrahimus ꝓpniratem ad malū z difficultatē ad bonū. Uñ dicit Beñ. viij. Sensus z cogitatio cordis hūani pna est ad malum ab adolescētia.

Dominica tredecia post pēthe.

z sic lepra originalis peccati ꝓtrahit a natura corrupta in adam. Secundo lepra causat ex esu ciborum nimis calidorū, vt de cibis nimis piperatis alliatis. vl'ex cibis melācolicis nimis frigidis z siccis vt ex carne bouina vt sina asinina z hmōi. vt dicit li. de prioprietatib⁹ rerum. vij. Sic spūalis lepra causat ex corrupta volūtate hois Talis autē volūtas aut corrūpit ido quia calescit ad amorē alicui⁹ rei. aut ideo qz friget timore alicui⁹ incōmodi. Nam fm Aug. Omne peccatū aut est ex amore male accēdente. aut ex timore male būiliāte. ℌ est dicere q bō poti⁹ vult peccatū cōmittere q̄z amato carere. aut poti⁹ vult peccatū ꝓmittere q̄z malū pene incurrere qō timet. O q̄z multi sunt q ꝓpter timorē corpalis lesionis aut rei tpalis aut fame cōmittunt pctm̄ mortale q̄bus dominus cōsulit nō faciendū. Mat. x. dicēs Nolite timere eos q occidūt corp⁹ aiam autē nō pūt occidere. Certe si martyres talia timuissent supflue nunq̄z ad victoriā venissent. Ubi est sciendū q vt dicūt doctores sup .ij. dis. Creatura rōnalis est inc alias creaturas opans p volūtatem .z malū culpe est ꝓprie circa ipam volūtatē in q̄ntum est volūtarie opans. Volūtas aūt cū habet modū spēm z ordinē sicut debz bona est. Tūc enī volūtas nra habz modū z bona est qñ i opando ꝓtinuat diuine volūtati vt ꝓncipio mouēti. z ex sua natra quā hz a creatore suo laudat ei⁹ bonitatē a quo tale bonum accepit. Tūc autē habet spēm z bona est quādo ꝓformat ei vt regule dirigēti. siue fm instinctū legis natural' siue p doctrinā legis scripte. Tūc vo habz ordinem et bona est qñ vnit deo vt fini q̄erenti. Quādocūq; vo alicq̄s peccat necessario discōtinuat seu sepat a deo tā q̄z a ꝓncipio mouēte. qz de⁹ nū q̄z mouet ad peccatū. licz oīs act⁹ in q̄tum actus sit a deo tm̄ inquantū deformis est a volūtate. Et simili't q peccat discordat a deo tan q̄z a regula seu linea dirigente. qz p amorē aut timorē vicium declinat a deo z ei⁹ pcepto. Item elōgat se a deo tan q̄z a fine q̄erante pone creaturā finē. Et in oi pcō mortali necesse ē ista tria ꝓcurrere Et sic pz q oē pctm̄ circa volūtatē ista tria corrūpit. s. spēz modū et ordinē. Tercio lep carnal' causat ex cōuictu z familiaritate i locutōe z ꝓuersatōe cū leprōso qz iste morbus est ꝓtagiosus. Sic lepra spūal' ꝓtrahit ex mala societate. qz dicit Lyra. q cū lupis babirat vlulare vt lupus debz. Uñ ps. Cū sctō sctus eris z cū puerso puerteris. O q̄z multos viros z mlieres fefellit incauta malo⁹ societas. Dicit enī Hiero. q tāta securitas est mlieri morari cū viro extraneo sine palce cū igne. q igni apposita statim sumigat si etiā nō cōburit. sic sanguis viri z aliene mlieris inuicē murmurāt. Qui igit nō vult cōburi fugiat indecētem societatē ne pcris inficiat z cōburat. ¶ Secdo lepra spūalis assimilatur corpali in ei⁹ cognitōe. Nā lep cor palis cognoscit p multa signa vt dicitur li. de ꝓpietatib⁹ rez. Primū signū qz leprōso vox rauca efficit. Sic spūaliter q̄lib̄ raucus est i voce orōis z cōfessiōis et diuine laudis eas negligendo .z solū occulte susurro z detractor ac bilinguis existit tal' infectus lepra spūali iudicat. qz dicit Matth. vij. Ex abūdantia cordis os loqt. z Johā. iij. Qui de terra est de terra loqt. Naz sic ꝑ ꝛba cognoscit q̄s de qua gēte sit vel terra vl' regiōe. Sic spūaliter p verba frequētata cognoscit q̄s si est de gente dei aut diaboli. si de regiōe celesti vl' infernali. Unde Chryso. Unusquisq; ta

lia loquit qualis ipe est Nam si freqn
ter loquit maledictões :mẽdacia :vi
tupia.inhonesta signũ est q ibit ad et
nam maledictionẽ. Si vo loquit v/
ba pacifica hũilia honesta z edificato
ria signũ est q ibit ad eternã pacem.
¶ Scõm signũ lepre corpalis est feti/
dus anhelitus.sic spũaliter qñ qs fe/
tet in anhelitu ꝛcupiscẽtie carnalis et
terreno ꝛ p ratõnis ꝛsensum signũ est
peccati mortal'.iuxta illud Matb .v.
Qui viderit mlierẽ ad ꝛcupiscendu
cã iam mechat est in corde suo Ter
cium signũ lepre corpalis est scintilla
tio oculoꝝ.Sic spũaliter hõ corrupt
ĩ ania p pctm cognoscit si tres oculi
spũales scintillant ,s. Primus oculꝰ ĩ
tentõis scintillat contra caritatez dei
z primi aliud dicendo z aliõ intendẽ/
do vt primũ decipiat. Secundꝰ ocu/
lus fidei scintillat dubitãdo de fide.õ
dei mifricordia.de venia peccatorũ.de
salute zc.quia talis spũaliter est corru
ptus. Secus si tentat et nõ consentit
qnpotꝰ amaricat q ĩ corde habz istã
tentatõem.qz si cõsentiret infidel cen/
seret.extra de hereticis.c. dubit. Dubiꝰ
inquit ĩ fide hereticus z infidelis est
Tercꝰ oculus cõtemplatõis est si scin
tillat ad terrena et nunqꝫ elevat ad ce
lestia meditãda.ad dona dei recogñsce/
da sed sp trãsitoria intuet. Talis enim
nec scit q est deus. Juxta illõ ps. Di/
xit.i.cogitauit ĩsipies in corde suo ñ
est deꝰ.z si est forte circa cardines celi
occupat z cogitat q oblitꝰ sit sui.nesci
ens miser q ꝛtinue est psens intuens
z ponderãs omniũ intentionẽ z volũ
tatem ac delectatõem ĩntũ quis dele
ctatus sit. Juxta illud.j. Reg.xvj. Deꝰ
intuet cor. Quartũ signũ lepre corpa
lis est articulorũ digitoꝝ contractio z
unguium ingrossatio cũ quadã scabi
ositate ,ac maioris digiti insensibili/
tas. Sic spiritualiter qui sunt contra
cti digitorũ per elemosynã non exten/
dentes ad pauperes. sed potius vn/
gues rerũ superfluarum cum quadaz
scabiositate peccati vsure zc. ingressan
tur signuz est lepre spiritualis. Juxta
illud.j. Job.xij. Qui habuerit substan
tiam huius mũdi z viderit fratrẽ suũ
necessitatẽ patientẽ z clauserit viscera
sua ab eo quõ caritas patris est ĩ eo.
quasi di.non est. Quintũ signũ lepre
corporalis est crurũ insensibilitas. z
si inter postulos tibiarũ vnum maio
rem inueneris. et significat totam af
fectionẽ versari circa delectabilia car
nis et mundi z nihil sentire de virtu/
tibꝰ z gratia. Nã sicut homini ambu/
lanti necesse est vt crura z tibie susten
tent .Sic spiritualiter incedentẽ neces
se est vt affectio dirigat eũ.vt dic Gir/
gilꝰ in Buc .Trahit sua quẽqz volu
ptas. Ber.ĩ qdã ſmõe Quare peccas.
qz nesc qd fac .absit.qz cogerꝭ vt faciaſ
Absit.sed quia placet vt sic facias. Et
Seneca . Ideo peccamꝰ quia de pti/
bus vite omnes deliberamꝰ. de toto
nemo deliberat. O quis peccaret si fi
nem peccati attẽderet. ¶ Tercio lepra
spũalis assilat corpali in cruciatõne.
Sicut em lepra aggrauat hoiem cõ/
tinue die ac nocte.sic pctm mortale in
psenti p inquietu dinẽ Juxta illõ Esa.
lvij. Non est pax impijs dicit dñs.et i
futuro p eternum tormẽtũ .Apoc. xx.
Cruciabunt die ac nocte in secula se/
culorum. O qꝫ magna afflictio. O qꝫ
magnum damnũ amittere celestem
gloriam et acquirere eternã penam p
ter paruam delectatõnem. ¶ ¶
¶ Secundũ salutare documentũ est
lepre abominatio. Inter enim omes
infirmitates magis abominãt hoies
lepram.z deꝰ spũalẽ lepram.i.mortale pec/
catũ sup oes abomiatões abominat

Dominica tredecia post pēthe.

tum qz oīa p ipm facta sunt. Job.j. excepto petō .tū qz oīa ei seruiūt preter peccatū. Unde eius dē lepre detestationē cognoscere possum⁹ ex trib⁹.scz.

Primo ex eius punitōe
Secūdo ex eius satisfactōne.
Tercio ex ponderatōne

Primo lepre spūalis detestatōem intelligim⁹ ex diuia punitōe.q̄cūqz enīz punit acerbe aliqō factū ex hoc insinuat q̄ tale factū sibi displicet. Ideo dicitur.lxxxvj.di.c. Facietis. Ille inqt probat se odisse vicia q̄ ꝯdemnat errores id ē arguit delinqntes. Sed de⁹ ira arguit delinqntes q̄ pctm̄ nunqz ꝓmittit impune. Un̄ Aug. Punitur⁹ ē de⁹ peccatū .pueni eū.nō vis,vt ipe puniat puni tu.z b. Bre.in moza .Delinqnti nequaq̄ parcit qz delictū sine vltōe a deo nō desereť.aut em̄ bō ipe hoc i se penitens punit .aut ꝝ de⁹ vindicās p cutit.nulla vltio a deo facta est nisi ꝓpter peccatū. Un̄ si pctm̄ de⁹ nō detestareť nunqz tot milia angelo⁹ p solo cogitatōis pctō de celo empyreo deiecisset sicut fulgur Lu .x. Videbā sathanā sicut fulgur de celo cadentē.z.ij Pe.ij .Si⁹ si de⁹ pctōrū leprā nō detestareť nūqz ꝑmos pentes z in ipsis totū genus hūanū de padiso erpulisset.q̄s ad imaginē suā creauerat.Ben iij. Item si pctm̄ de⁹ nō odiret nunqz totū mūdū excepto octo hoib⁹ diluuio delesset.Aliqn̄ em̄ reges et principes in p̄iudiciū inimico⁹ depopulāt̄ tras eo⁹. de⁹ aūt sic odit pctm̄ q̄ videt̄ in trasse in suā terrā quod ipe nō creauit ꝓpter pctm̄ ꝓpriā terrā dissipauit. Un̄ Ben.vij.dicit. Repleta est terra iniqtate eo⁹ et ego dispdam eos cū terra. Ecce patet q̄ de⁹ nō solū peccatū sed q̄cq̄d peccatū tangit abomiat. Nam homines ꝓpter vinū corruptū nō pij ciūt in mare vasa p̄ciosa de auro vl ar gēto.sed effuso corrupto vino vasa sibi refuant. De⁹ aūt non solū pctm̄ sed etiā vasa pcti.i. anias ad suā imaginē factas ac p̄cioso suo sanguie redēptas ꝓpter abominatōem pcti ꝓiicit in oceanū inferni. Ratio cui⁹ est.qz pctm̄ est puncto boni .z in obstinat⁹ peccatū nō pōt amoueri a subiecto. Jō dicitur Sap̄.xiij. Odio est deo impi⁹ z impietas ei⁹. Unde de⁹ in oīm loco z in omnib⁹ psonis psequit peccatū.de celo em̄ loco sctissimo deiecit. z de padiso.z videns remāsisse in mūdo ꝓpriuz filiū tradidit in dissolutionē et annullatōnem pcti.j. Joh.iij.dr̄. In ꝝ apparuit filius dei vt dissoluat opa diaboli Nomies em̄ maxie potentes q̄ruo⁹ de cauſ solēt pcere suis z delictū nō vindicare. Pro ꝓpť generū nobilitatem. qz p pctō tali ꝛberareť suus p q̄li nobili parciť.sz deus p̄ncipi celesti⁹ militie nō pepcit ꝓpter pctm̄ sed cū oib⁹ suis eternal⁹ dānauit q̄ tot fuerūt quot mō sunt demones .z eos nō ob aliō q̄s ꝓpter pctm̄ sic odit q̄ eo⁹ nūq̄ miserebiť. Un̄ Sap̄.vj. Non verebiť dñs magnitudinē cuiusq̄ pusillū z magnum ipe fecit. Secūdo parcere solet boies alicui q̄ est in culpa ꝓpter raritatē. Sed hac de causa de⁹ nō pepercit p̄mis pentib⁹ q̄ solū fuerūt duo .sz eiecit eos de padiso Gene .iij. Tercio parciť multitudi q̄ est in culpa .sz de totū mūdū octo hoib⁹ exceptis deleuit aq̄ diluuij. Quarto pcere solent boies ꝓpť pctm̄ rōe pentele.sz ōs ꝓpo filio ñ pepcit Ro.viij.sz tradidit i mortez vt morte sua occideret pctm̄. Hinc est q̄ ꝓpter pctī odiū nullum gen⁹ seruitij acceptat de⁹ a peccatoribus si etiā mille ecclias construerēt z largas elemosynas facerēt.ac ieiunijs z oratōib⁹ continuis vacarent. Jurta illud Esaie.j. Quid mihi multitudo victimarum

vr̃a x. plen⁹ sum holocausto arietum z infra. Cū extēderit⁊ man⁹ vr̃as auer tā oc̄los meos a vob̄. z cū multiplica/ueritis oz̄ões nō exaudiā. man⁹ enim vr̃e plene sunt sanguie. ꝓpr̃ qō dic̄ gre. Attēdite quātū malū sit pctm̄ p qō eti am illa abiciūt̄ p q̄ culpe relaxantur. O igit̄ xp̃iana aia O xpi sanguine de sorde peccati lota. abomiare pctm̄. de sere si habes. q⁹ al's nū q̄z deo tuo pla cebis. C Scdo lepre spūalis detestati onē cogscere possum⁹ ex ei⁹ satisfactōe Nā p vno pctō mortali a de tot⁹ mun dus nequit satisfacere. q⁹ fm diuinaz iusticiā satisfactio debz esse equalens fm dāni mēsurā. iuxta illō Deut. xxv. Pro mensura pcti erit z plaga x. mo/ dus. Sz q̄a i omī pctō mortali ē auer sio ab infinito bono. cui⁹ damnū infi nitū. tot⁹ vo hic mūd⁹ creat⁹ ē finit⁹. g̃ tot⁹ mūd⁹ satisfacere nō potuit pro pctō mortali fm diuinā iusticiā. Hoc idē patz p exēpla. Exquo angel⁹ pecca uit licz maximā penā habuit nō tamē deo satisfacere potuit de suo pctō. Si mil⁹ Adā penituit pl⁹ q̄z nongentis an nis. z nō solū nobis sed nec capiti suo tota remissiōez ꝓsecut⁹. quousq⁹ altis/ simus dei fili⁹ xp̃s incarnatus sua pia morte deo pr̃i satisfecit p pctō homi/ nū oīm cui⁹ mors est infiniti valoris Magnas igit̄ gr̃as die ac nocte aga mus filio dei q̄ nos pcio sui sanguis liberare dignat⁹ ē ab eterna morte. iu xta illō ad Titū. iij. Nō ex opib⁹ iusti/ cie q̄ fecim⁹ nos sz fm suā mīsericordiā saluos nos fecit. Sed d. vtz possibi/ le sit homi q satisfaciat deo pro culpa mortali. z videt̄ q nō. q⁹ satisfactio dz eq̄ri offense. sz offensa in deū ꝓmissa ē infinita. ois aūt actio hois est finita. Scdo sic arguit̄. ille q ex toto qō habz nō sufficit ad vnū debitū soluēdū nō pōt p alio debito satisfacere. sz hō qc quid est z habz z pōt nō sufficit ad sol/uendū debitū p bñficio creatōis gu uatōis redēptōis. igit̄ nō pōt hō deo p mortali satisfacere. Tercio arguit̄ sic Diabol⁹ nō pōt deo satisfacere p cul/pa. g̃ nec hō. tenet ꝓsequntia. q⁹ pctm̄ di aboli ñ excedit nostruz in infinitū. z q̄n to excedit nostr̃a tāto virt⁹ nature sue est fortior ad satisfaciēdū. Ad pmū rn̄ det Bona. q⁹ de⁹ nō exigit satisfactōez de oi qō est in culpa. sz aliq̄d ꝓdonat p misc̄iam. z de aliq̄ req̄rit satisfactio nē p iusticiā. vt sil's sit mīsericordia z veri tas. Nam in pctō duo sūt. s. auersio a creatore et ꝓuersio ad creaturā. Pri/mū. s. auersio a creatore est infinita. z p illo nō pt satisfactio fieri p hoiez sed dī misc̄ia illā remittit dādo suā gr̃az q̄ offensā tollit. Sz scōm. s. ꝓuersio ad creaturā ē finita. z q̄a de⁹ est iust⁹ iō p ea de⁹ exigit penā ꝓdignā. quā pōt hō soluere. z sic nō pōt p hoiez fm omnez modū satisfactio fieri sz de q̄ pōt deus ꝓtentat̄ et residuū de⁹ dimittit p suaz misc̄iam. Uel dicendū q licz hō p se non possz satisfacere tñ cū alt̄⁹ adiu torio. s. merito passiōis xp̃i q̄ est infini ti meriti. Ad scōm rñdz Tho. q argu mentū bñ ꝓcludit q hō nō pōt p se do de offensa satisfacere q̄ ad equalentiā non tñ ꝓcludit q̄n possit q̄ ad sufficiē/tiam. q̄uis hō totū qō pōt deo debe/at debito honestat⁹ z decētie nō tñ de/bito necessitatis z p̄cepti. imo impossibi le est homi fm statū p̄sent⁹ vite q totū posse suū in aliqō vnū tēdat cū opteat eū circa mlta esse sollicitū. z ideo ē ho mini q̄dam mēsura a deo ꝓstituta ad quā tenet. s. obs̄uātia decē p̄ceptoz um De alijs vo opib⁹ supererogatiōis po/test hō satisfacere. z sic ñ obligauit nos de⁹ ad impossibile. Un̄ dic̄ Piero. Qui dicit deū aliq̄d impossibile hoi p̄cepisse anathema sit. sz satisfactio est in p̄cep

Dominica tredecia post pẽthe.

to. iuxta illud Luce. iij. Facite dignos fructꝰ pnie. q̃ possibile est boi satisfacere ꝑ pctõ. Ad terciũ dicẽdũ q̃ licz diabolꝰ sit fortioris nature ad satisfaciendũ q̃z hõ nõ tñ ꝑt satisfacere. qz opꝰ satisfactoriũ debet eẽ bñ circũstantionatũ qõ diabolꝰ ꝓpter obstinatõez i malo habere nõ põt. z etiã ex vtute suoꝝ naturaliũ nõ põt satisfacere. qz nõ habet mediatorẽ sup quẽ fũdaret sua satisfactio sicut nos habemꝰ xp̃m dñm nostrũ. z ipe est ꝓpciatio ꝑ pctis nr̃is.

Tercio pcti seu spũal' lepze abomiationẽ cognoscere possumꝰ ex eiꝰ põderatõe. qz grauissimi ẽ ponder' peccatũ Oõ pz ex ꝟbis q̃a tria sũt fortissima q̃ peccati pondꝰ grauauit. s. celũ terra z õs Celũ em̃ habz fortissimã soliditatẽ. iuxta illud Job. xxvij. Tu fabricat'es celos q̃ solidissimi sũt q̃si ere fusi Terra aũt habz ꝑpetuã stabilitatem Eccli. j. Terra aũt in eternũ stat. deꝰ aũt habz infinitã fortitudinẽ. Vñ Deu. j. dicit. Portas oia vbo vtut' sue. Ex peccati lepza sic est ponderosa q̃ celũ fugit Lu. x. Videbã satbanã sic fulgur õ celo cadentẽ. terrã aquit. iuxta illõ Numeri. xvj. Apta est terra et deglutiuit Dathan. Itẽ deũ fatigauit Iere. xxiij dicit pctoribꝰ. Vos est' onus meũ pij cia q̃ppe vos. Ut aũt pcti pondꝰ clarius cog'scat' z fugiat' ponam' septẽ ꝯsiderationes. Primo ꝯsiderem' mundi statũ. s. rez corpaliũ. vbi sunt sol luna stelle elemẽta auz lapides ꝑciosi gemme vestimẽta zc. Et si bec oia tibi darent' dũmodo ꝑ bis peccares mortaliter nolí o aia cbristi sanguie redẽpta peccare. sed fuge peccati pondꝰ. cuz si oia regna possideres et nũc deberes ꝑdere nisi mortaliter peccares ꝑiurãdo aut alio mõ. pmitte o aia oñia pire. vicz ciuitates villas castra zc. z totuz mundũ. imo mille mũdos si pbas esset dicere. Rõ qz melꝰ est contẽnere creaturã ꝓpter creatorẽ. peccãdo em̃ creatoz ꝓtẽnit. qz dic̃ Aug. q̃ pctm̃ mortale est spreto incõmutabili bono rebus cõmutabilibꝰ adherere. Secũdo consideremus res vitales que habẽt esse z viuere que sũt nobiliores antedict'. Dicit em̃ Aug. vij. de ciui. dei. q̃ habe z plãte que habent aiam vegetatiuam sunt nobiliores q̃z que nõ habẽt adeo q̃ plꝰ valet ramus vnꝰ vrtice q̃z totum mundi aurũ. nõ dico q̃tuz ad vtilitatez. sed q̃tũ ad nature ꝑciositatem. qz licz mus sit ꝑciosioris nature q̃z panis. tñ melꝰ est in domo habere panes ꝓpter vtilitatẽ q̃z mures. Hz nunq̃d ꝓpter arbores siluas vl' agros z cetera bmõi vis inebriari aut peierare. vel alio mõ mortaliter peccare. ꝑ bis oñibus noli dilecta aia. qz ibis ad eternũ incendiũ vbi ista te iuuare nõ poterũt. Tercio ꝯsideremus res sensibiles. vt sunt aialia irrõnalia boues vicz oues eq̃ fere bestie zc. que sũt ꝑciosiores q̃z aurũ aut plãte zc. qz ista habent aiam sensitiuã. Sed nũq̃d ꝑ aialibꝰ brutis totius mũdi velis peccare mortal' vt tibi darent' aut si haberes ea ne ꝑderes. certe nõ deberes sz oia arbitrari vt sterco. ra cũ bt̃õ paulo ap'lo. O quanta est stultitia filioꝝ buius seculi modernis tpib vt ꝑ duobꝰ bob aut vno equo z beu q̃q ꝑ vna capza nõ solũ peierãt sed etiã homies vulnerãt z interdũ ꝓ vno cane occidunt. Quarto cõsideremꝰ vitã bũam z ꝯseruationẽ ꝓprie fame. Ut enim dicit Frãcisc' maroñ. Fama plꝰ est q̃z omnes diuitie mũdi. z plꝰ q̃z vita corpalis. Sed pone q̃ nisi cõmittas luxuriã aut alio mortale debeas occidi tu z pater tuus: mater ac fratres tui. imo cognatio tua. aut ꝓ salnitate recupanda q̃ victurꝰ esses vsq̃

ad finē mōi. aut nisi cōmitteres mor
tale pcrīm icurreres cū tota parentela
criminosam infamiā noli peccare. ite
rum dico q̄ noli p̄o bis oīb⁹. quia
perdes optimū tuum dīm christū q̄
dicit. Qui non odit patrē suum z ma
trem z vxores z filios z fratres z sozo
res. adhuc autē z animā suā non po
test meus esse discipulus. Ideo dicit
Augustin⁹. Noli⁹ est deo dilecto mo
ri q̄z eo offenso viuere. Quinto consi
deremus vniuersalē cōmunitatē po
puli ciuitatis regni puincie zc. et po
namus q̄ hoc regnū imo tota christi
anitas ab infidelib⁹ esset destruenda.
z fides christi delēda. mulieres violā
de. homines occidendi zc. nisi tu com
mitteres mortale. vel oīes infideles
ad fidē christi posses cōuertere si mor
taliter peccares. O anima humana p̄
ciosa margarita noli peccare morta
liter p̄ tanto bono. quia q̄d p̄dest tibi
si vniuersum mundū lucrareris z a
nimā tuam perderes. Unde ītm apo
stolū. Non sunt facienda mala vt ve
niant bona. Sexto considerem⁹ eter
nam damnationē vbi impetuū in
estimabiliter igne cruciarer nisi mor
taliter peccares. Certe potius debes
eligere eternā damnationē q̄z morta
liter peccare. Unde Anſ. lib. de spiritu
dinib⁹ dicit. Sibi c inferni horrorem
et illic cernerē peccati feroꝛē. et me vni
carum īmergi deberē necessario. p̄⁹
me in infernū mitterem q̄z peccatū in
me mitterē. Nallem enī purus z in
nocens gehennā intrare q̄z sozde pol
lutus celestia regna tenere. cū constat
solos malos in inferno teneri. z solos
bonos in celesti beatitudine foueri.
Hec ille. Septimo cōsiderem⁹ anni
hilationē. Ponamus q̄ totū vniuer
sum pereat. scz celū z terra sol luna an
geli et anime nisi tu cōmittas morta
le peccatū. Noli o aīa peccare ne amit
tas filiatōem dei et acquiras filiatio
nem diaboli. quia dicit Hiero. Solo
inquit peccato filij diaboli sumus. O
deus eterne O pie christe. grauissimū
profecto est peccatū lepre spūalis q̄ p
pter vnum motū cordis in iram aut
malā concupiscentiā. vel ob vnū mo
tum linguē in detractōem z huiusmo
di amittit eterna felicitas. regia dig
nitas. z incurritur eterne pene acer
bitas. accuacuat passiōis christi vti
litas. Cur igitur homines se nō pre
cauent a tanto periculo. quia diabo
lus excecauit eos. Tercium salutare
documentū est lepre curatio. Nam vt
habetur Leuitici. xiij. leprosi mūda
ti receptio ita fiebat q̄ sacerdos veter
testamenti ibat extra castra vbi lepro
sus erat. et precipiebat querere duos
passeres edi licitos vnū ligari ad lig
num cedrinū cū filo rubeo bis tincto
et ysopō quasi quoddā aspersoriū in
de faciendo et alterū imolando in va
se fictili super viuam aquam. et ex san
guinea aqua aspergebat leprosus se
pties cum passere viuo z ysopo liga
to ad lignū cedrinū. et postea passer
viuus abire permittebatur in deser
tum locum. Sic spūaliter curari de
bet lepra peccati. Duo passeres sūt de
lectatio in peccato cōmisso: et de non
cōmittendo proposito. Filum bis tin
ctum est caritas dei z primi. Lignuz
cedrinum est crux christi de cedro fa
cta. Ysopus est amaritudo penitētie.
Uas fictile est cor hominis carneum
Aqua viua est meritū passionis chri
sti. vbi peccatū cōmissum per spem re
missionis debet septies aspergi. z vo
luntas peccandi debet mortificari. et
delectatio peccati debz cōuerti ad cru
cem christi. Quod nobis prestare di
gnetur ihesus crucifixus q̄ cū zc.

Dominica tredecia post pēthe.

De eadem dñica. xiij. post pentb. Sermo cū

Nonne decez mūdati sunt z nouē vbi sūt. Non est inuētus q̄ rediret z daret gl'iaz deo nisi hic alienigena. Luc. xvij. Nec vba dicebat saluator mūdi ō vno leprosoz q̄s miserat ad sacerdotes veteris legis. z añq̄z venirēt ibi i via oēs a lepra fuerūt mūdati. sz alij ingti nō redierūt ad gr̄as agendū xp̄o ō eorū sanatōe nisi ꝟ samaritan⁹. q̄ veniēs cecidit in faciē suā añ pedes ihesu gr̄as ei agens. ¶ Uñ licz mltos infirmitatū morbos curauerit xp̄s tñ nullum misit ad sacerdotes nisi leprosos qō fecit q̄druplici ratione. s.

¶ Primo vt legē approbaret
Scōo vt sacerdotiū honorare
Tercio vt miraculū publicaret
Quarto vt nos in istis informaret

Primo nāq̄z xp̄s leprosos misit ad sacerdotes vt legē veterē approbaret. et ne iudei ipm legis trāsgressorē iudicarēt z scādalizarent. q̄z est scriptū Leui. xiij Plaga lepre si fuerit in boie adducet ad sacerdotē z videbit eū. Sed xp̄s nō venit soluere cerimonias legis añ suaz passiōem. cerimonie em̄ le. ve. i passiōe sunt mortue. z q̄n euāgeliū publicatū est tūc sepulte. Scōo xp̄s misit leprosos ad sacerdotes vt ex ꝟ sacerdotiū honorare. iuxta illō Eccli. vij. Honora deū z honorifica sacerdotes. z. j. Thim̄. v. Qui bñ p̄sunt p̄sbi duplici honore digni habeant. Et nō solū boni sunt honorādi exēplo xp̄i sed etiam mali. ideo ꝟ dī. xiij. Dñs nr̄ ihesus xp̄s ret et iudex z de⁹ nr̄ vsq̄z ad passionis diē fuauit honorē pontificib⁹ et sacerdotib⁹. q̄uis illi nec timorē dei nec agnitionē xp̄i habuissent. ¶ Tercio xp̄s leprosos misit ad sacerdotes vt ꝟ miraculū publicaret z ip̄i vtutē xp̄i videntes crederēt vez deū q̄ leprosos mundat. qō lex facere nō poterat. Hoc ē qō dicit saluator Joh. xv. Si nō venissez z opa q̄ nemo alius fecit nō haberēt peccm̄ nō haberēt. nūc de pcto suo excusatōnem nullā habēt. Quarto xp̄s misit leprosos ad sacerdotes vt nos i eis informaret. Nā p lepra intelligit pccm̄ mortale. p cui⁹ mūdatōe optz ad sacerdotē ire vt absoluamur. sola ei cōtritio nō sufficit si confessio hāt p̄ōt z p̄tēnit vt habet ō pe. di. j. Nō p̄t q̄sqūz a pcto iustificari nisi peccm̄ fuerit añ confessus. ḡ si vis ō pcō mortal' lep̄ sanari pete deuoti⁹ dei misericordiā sic isti leprosi. Tāde accedas ad sacerdotē p confessiōe. acceptaq̄z absolutōe age gr̄as deo. sic em̄ fecit iste leprosus de q̄ dicebat xp̄s. Nōne decem mūdati sunt z nouē vbi sūt. Uñ fmo nē hodiernū de ingratitudine gr̄a dei in tribz articulis vtcūq̄z declarem⁹. s.

¶ Prio declarem⁹ ingratitudis q̄dditatem
Scōo disseram⁹ ingrati tudinis abominabilitatē
Tercio notem⁹ gratitudinis molestalitatem.

¶ Primo sic̄dez declarem⁹ ingratitudinis q̄dditatē q̄d. s. sit fm rē vt intelligam⁹ z euitem⁹. q̄z dicit Bed. sup Can̄. Nihil ita displicet deo sicut ingratitudo. Nā ingratitudo ē inimica gie exterminatio meritoz. dispsio vtutū. p dītio bñficioz. siccās fontē pietat'. rorem misericordie z fluenta gr̄e. Ideo ipsius q̄dditatē triplicit̄ poterimus declarare. scilicz

¶ Primo diffinitione
Secūdo diuisione
Tercio similitudine

Primo dici q̄ q̄dditatē ingratitudinis poterim⁹ declarare diffinitōe fm pb̄z. Ingratitudo est viciū q̄ bñficat⁹ nō tribuit bñfactori q̄ debz. q̄z q̄libz tenet

suo benefactori de pceptis beneficijs
Un Seneca de bñficijs. Docēdi sunt
q libēter accipiūt libēter reddere, z eos
q obligati sūt re aniocq nō tm cōre sz
etiā vincere. Et ex puerbijs sapientuz
dr. Fraus est accipe qō nō possis red/
dere. bñficiū accipe est libertatē vende
re. Scōo qdditatez ingratitudis de
clarem⁹ diuisiōe. Nā fm s. Tho. ij. ij.
q. cvij. Ingratitudo cōmittit tribus
modis. Primo nō recogiscendo bñfi/
cia dei z hoim vt dz, pterea dicit Se
neca qp ingratissim⁹ē q obliuiscit bñfi
ciū. Uerūtn fm Petrū aureoli in. iij
di. xxij. q. ij. igratitudo pr accidere du/
plicit. aut tāqz circūstātia act⁹ sic pcōr
licz recepit multa bñficia a deo. tn vo/
luptate duct⁹ cōsentit fornicationi. Et
isto mō nō est pctm spēale p se. sed cir/
cūstātia pctī aggrauās. Alio mō fit
ingratitudo p se speciale pctm. sic qñ
nō est alius finis mouēs ad aliqō fa/
ciendū. nisi qz despicit bñficia vel pui
pendet. vel nō recogitat. z sic est pctm
speciale Scōo cōmittit ingratitudo
qñ nō regratiat bñfactori. Tercio qñ
nō recōpensat bñficio accepto. s. faciē/
do honorē vel seruitiū bñfactori suo.
Addunt adhuc tres modi z in toto
erūt sex. Quart⁹ qñ in mēte sua pētnit
bñficiū receptū. vel ipm bñfactorem.
Quinto qñ murmurat de bñfactore
vel ei⁹ bñficio ipm vilificās. sic ille qui
dicit deo. vtinā nec creat⁹ fuissem. vel
pentib⁹. vtinā nō nutriuisset me. Se
xto qñ facit iniuriā bñfactori reddēs
malū p bono. Dic̄ sctūs Tho. vbi supā
Ingratitudo tūc est mortale pctm qñ
ptermittit ea facere q sūt necessitatis
pura. honorē pentib⁹ exhibere. aut ea
q cōmittit necessario deberet pcta bñ
factorē cauere. sic dñm suū vberare.
vel deū blasphemare ex pcēptu. Ter
cio q̄z ingratitudis qdditatē declare,
mus assil'atiōe. assil'auit ei xp̄s ingra
tos dñicadis seu traditoribꝫ Math.
xxj. di. Audite. hō erat paterfamilias
q plātauit vineā z sepē circūdedit ei. z
fodit in ea torcular z edificauit turriz
in medio ei⁹. z locauit eā agricolis et
pegre pfect⁹ est. Cū aūt tp̄s fructuum
appropinquasset misit fuos suos ad
agricolas vt accipent fruct⁹ ei⁹ q occi/
derūt seruos. tādē misit z filiū. sz z ipz
occiderūt. qd faciet dñs vinee homici
dis illis. Rndērūt. malos male pdet
z vineā suā locabit alijs agricolis. et
pclusit xp̄s. iō auferet a vob regnū dei
Moralit vinea significat aniam q a
deo plantat p creatōez in q ponit tor
cular. i. remorsus pscie. z turris. i. ra/
tio ex q possit videre longe. z discerne
re amicos ab inimicꝫ. sepe circūdat. i.
custodia angelica q vndiq custodit
locat colonis. i. appetitui intellectiuo
z sensitiuo. vites in ea sūt inclinatōes
ad vtutes. tp̄s fructū appropinq
cū incipit hre vsuz liberi arbitrij q dz
in honore dei fructū pducere bonorū
opez. tūc mittit de⁹ nūcios suos. i. bo
nas inspiratōes vel pdicatores ad fa
ciendū bona. sz vt ingrat⁹ illos morti
ficat z contēnit. Demū ipe filiꝰ dei ve/
nit ad eum in sacramēto altaris. sz vl
nō recipit vel receptū ejicit extra se. et
crucifigit malis opibus. Juxta illud
Hebreo. vj. Rursus crucifigētes dei
filium in semetipis. Quid ergo faciet
dñs his ingratis auferet ab eis re/
gnuz dei. De quo ait apl's Rom. xiij.
Regnum dei nō est esca z potus. sed
iusticia pax z gaudiū in s. s. Hinc Au
gu. Qō deus dedit gratis abstulit in/
gratis. O ania mea ania mea noli cō
tēnere deum creatorē tuum. noli con
tēnere beneficia eius inuisibilia. pura
gratias. virtutes. z pmissiones. que
oibus visibilib⁹ sunt pciosiora. quia

Dominica tredecima post pēth.

si hec ꝓtēpseris ꝓtēnet te in iudicio. et deputabit cū ꝓtēptis z ingratꝭ ac maledictꝭ demonibꝫ. ℣ R. Scōo de ingratitudine declarem⁹ ingratitudis abomiabilitatē. ſ. q̄z vile q̄z detestandū pctm̄ sit ingratitudo. ptz ex tribꝫ. ſ.

¶ Primo qz vetat scriptura.

℣ Scōo qz improbat factura.

¶ Tercio qz manifestat natura.

℣ Primo itaqz dicī q⁹ abomiabilitatez ingratitudis vetat scꝑtura. ois ei scriptura abomiat z pſecat ingratitudinē tā ꝓpꝫ q̄z apl̄oꝝ z doctoꝝ moraliū pboꝝ. Primo vetat eā scꝑtura ꝓpharū. scribit em̄ Moyses Num̄. xi. Cito obliti sunt bñficioꝝ dei illi q̄ fastidiebant mana z murmurabāt. Et ī aīt Num̄. xx. Decreuerā magnifice bonorare te. ſz dñs p̄uauit bonore disposito. ſ. q̄ꝑ ingratitudinē. Et Deut. xxxij. Deū q̄ te genuit dereliq̄sti. Ibidē. Incrassat⁹ē dilect⁹ z recalcitrauit dereliq̄t factorē suū z recessit a deo salutari suo. Et subdit. Reddā vltionē inimicis. Deinde ꝓpha Dauid vetat ingratitudinē. ps. xl. di. Etem̄ hō pacis mee i q̄ sperauī q̄ edebat panes meos magnificauit sup me supplātationē. Et ꝓpha Esa. ait. c. j. de ingratꝭ. Filios enutriui z exaltaui ipi aūt spreuerūt me. Et mīti alīq̄ detestant ingratitudinē q̄z dicta longū esset enarrare. Scōo eā ab ominat scꝑtura apl̄oꝝ q̄ oēs grati fuerūt de dei magnis bñficijs. sic Paulus Ro. j. ait. Hēc vobis z pro deo. vbi glo. Gratias deo agere est sentire oia bona a deo data eē. Jō. j. Choꝝ. j. dicit. Hēas ago deo meo sp̄ p oibus vobis in gra q̄ data est vob in xp̄o ibu

Tercio ingratitudinez vetat scꝑtura doctoꝝ. clamat nāqz glosus Aug. li. soliloq̄oꝝ. c. ix. di. Scio nāqz q⁹ ingratitudo displicz tibi q̄ radix eē oīm spūaliū maloꝝ z vent⁹ q̄dā desiccās z vrēs oīe bonū. obstruēs fontē diuie miserico rdie sup hoiem. q̄ etiā z mala moztua mozīunt. z viua tā bona mozīūt. bona vltra nō adipiscunt. Et ego deꝰ hēas tibi ago ne sim ingrat⁹ tibi liberatoz me⁹ q̄m̄ liberasti me. Hinc etiā Bern̄. detestās ingratos dic. Hēaruz cessat decursus vbi nō fuerit recursus necnō nihil augeat ingrato. ſz qō accesperit vertīt ei i pniciē. fidel aūt in modico censet dign⁹ munere amplioꝝ.

Quarto ingratitudinē vetat scꝑtura pboꝝ. scribit em̄ Methodoꝝ pbs sic Solū iq̄t sapiētē grās scire referre. ingrat⁹ē q̄ bñficiū reddit sine vsura. Et Seneca scribit de socrate. q⁹ Archilaꝰ rex ꝓsaꝝ rogauit Socratē vt ad se veniret bñficia ab eo susceptur⁹. Rñdit Socrates nolle se ad eū ire receptur⁹ ab eo bñficia cū ille paria ñ posset reddere. q̄ debē⁹ grati eē in ꝓsentate z tribulatōne. sic Thales pbs q̄ cū nocte duceret extra domū vt astra ꝓsideraꝝ incidit i foueā quā vidz ei abscōderat eoq̄ lugēte dixit vetula. Tu q̄dem o Thales q̄ añ pedes tuos sunt videre nequens. quō q̄ i celo sūt poteꝝ cognoscere. Qui rñdit. Hozū triū grās ago fortune. Primo q̄dē q⁹ hō fact⁹ sum z nō bestia. Deinde q⁹ mas z nō femina. Postremo q⁹ grec⁹ z nō barbar⁹. O dñe de⁹ ad q̄ntas grārū actones nos obligasti tuis bñficijs. Et ecce inter fideles etiā pauci sūt q̄ tua bñficia recognoscāt. pauciores q̄ tibi grās agant paucissimi vo q̄ tibi ex amoze seruiāt q⁹ multi sunt vocati pauci vo electi.

¶ Scōo q̄z abomiabilē ingratitudinē improbat factura. Dis ei creatura clamat vt eoꝝ largitoꝛi grās agāt homies. In q̄z ꝓsona dic Hugo de sancto vict. O, q̄libet creatura trina vo/ce q̄libet alloq̄tur. vicz accipe. red/de. fuge. Accipe inq̄t bñficiū. redde ser

nitū. fuge suppliciū. Accipe ait celuz
a me illumiatōez motū. Accipe inqt
ignis a me calozē. Accipe ait aer a me
respirationē. Accipe ait tra a me ania
lia. victualia. meralla. z sustētationez
Alia voz dicit. redde scz obsequiū tuo
būfactozi z meo creatozi. q̄ tō me crea
uit vt tibi fuirē ego vt grata sp tibi ob
sequoz dū tibi seruio. Tu ḡ mlto ma/
gis tibi obsequz pstā in honozē suum
me vtēdo z tibi de meo obsequo tibi ipē
so grās agēdo ne ingrata ueniaris.
Alia voz ē fuge scz suppliciū tibi gratū
pter ingratitudinē. nā si ingrata eris
me nō bñ vtēdo z grās agēdo. oēs eri/
mus ꝓtra te ad iudicādū ꝓ deo tuaz
ingratitudinē Sap. v. Pugnabit p
eo ozbis terraꝝ ꝯ insensatos. Celū di
cet. lumine mō in eternū ꝑuet. Ignis
aūt. a me in inferno cruciet. Aer. i me
ventilet. Aqua. p me infrigidet. Ter/
ra. in cētro meo vbi collecte erūt oīes
imūdicie elemētoꝝ incarceret. Et b ē
qō dicit saluatoz Matb. xviij. de suo
ingrato. Serue nequā oīe debitū di
misi tibi qm̄ rogasti me. Et infra. Jus
sit eū dñs vēdi z vxozē ei z oia q̄ habe
bat donec redderet vniuersuz debitū
Tercio insup abomiabilitatē ingra/
titudis manifestat natura. nā oēs ho
mines naturalit odiūt ingratitudinē
in alijs. cur nō abomiet auctoz natu/
re de. Jō bñ apl's Col. iij. dic. Oēcū/
q̄z facitis i vbo aut ope zc. grās agen/
tes deo. Abomiandū certe est pcm̄ i
gratitudis. qō verat oīs scptura. im/
probat natura. nā natura etiā bruto
rū qōāmō grata ē de bñficijs.

Tercio de ingratitudie notem⁹ grati
tudinis modalitatē erq̄ ingratitudo
tā abomiabile pcm̄ est vt sciam⁹ eui/
tare. Nā gratitudo ē bñficiū recogsce/
re z bñfactozē ꝑ eo laudare amare z p
loco z tpe ei seruire. maiozē aūt bñfa/
ctozē nō habem⁹ q̄z deū nr̄m. cui⁹ bñfi
cia recogscam⁹ amem⁹ z ei fuiamus
Uñ licz beneficia ipi⁹ null⁹ vnq̄z tota/
liter in via cogscere pt. tñ intelligam⁹
q̄nq̄z ipi⁹ beneficia potioza scz

Primo beneficiū creatōis.
Scdo beneficiū mltiplicatōis.
Tercio beneficiū redēptōis.
Quarto beneficiū liberatōis.
Quinto beneficiū repzomissiōis.

Primo nāq̄z recogscēdo intelligam⁹
a deo nr̄o nob impensuz bñficiū crea
tōis qz cū nibil fuim⁹ ex sua bonitate
infinita creauit aniam nr̄am de nibi
lo in q̄ impinxit imaginē sue trinitat
z infudit corpi decozatā intelligentia
memoria z voluntate vt suū creatorē
sup oēs creaturas p angelū possit co
gnoscere z ei se ꝓzmare. Insup cor/
pus egregiū mira sapia ordinauit v/
sus celū crexit sensibz exteriozibz deco
rauit z tā chare depinxit vt vn⁹ vtuo/
sus bō ꝑualeat toti mūdo. cur sic crea
uit te optim⁹ de⁹ tu⁹. an abs te nō po/
tuit eē btūs. aut q̄d dedisti ei vt te la/
pidē vel bzutū nō crearet. certe nec ro/
gasti qz nōdū fuisti. nec ꝓ seruitū fu
turꝝ sic creauit qz bonoꝝ nr̄oꝝ nō in/
diget. De q̄bz Aug⁹. de spū z lra. Mi/
ser ego q̄ntū deberē diligere deū meū
q̄ me fecit cū nō erā. redemit cū pieraz
nō ei erā z de nibilo me fec. nō lapidez
nō arborē nec aliq̄ de aīalibz. sz volu
it me esse boiez. dedit mibi viuere sen
tire z discernere. reduxit me de exilio.
redemit de seruitio. vocauit me noie
suo vt memoriale eius sp esset apud
me. vnxit me oleo leticie quo ipse erat
vnctus. vt ab vncto essem vnctus. et
a christo dicerer christianus. Et bea/
tus Bern̄. in medita. Paruū ne ti/
bi videtur o homo cogita qualem te
fecit. nēpe fm corpus egregiam crea/
turam. fm animam magis imagine

Dominica tredecia post pēthe.

dei insignē.rōnis ptcipē.bītudis eter
ne capacē.pozro ambo coherere fecit
artificio incōprehēsibili z sapia iuesti
gabili. nec añ pmeruit q añ nō fuit.
nec spes retributōis fuit q bonoruz
nrox nō indiget. Scōo q3 dei bñficiū
recogscam⁹ bñficiū mltiplicatōis rex
tpaliuz qby oiby nris miserijs subue/
nit.miserie famis subuenit diuersis
cibarijs.potiby.auiby.piscib⁹.pecudi/
bus.fructibus.legumiby.ac diuersis
speciey.melle.zuccaro.pipere. croco.
vino.aq.sicera.zc.miserie nuditatis.
lano.lino.serico.auro.argēto. gēmis
zc.miserie infirmitat3 diuersis medi/
cinis.misie frigoris caloze ignis.mi/
serie tenebrax lumie solis. miserie q3
sensuū subuenit. sic misie visus pul/
chritudine colox.olfatui odoze flozū
z aliox.tactui lenitate obiectox zc. et
q3 illa enūeret q̄nta de⁹ nob ordiauit
vt breuiē ceā pclūdā oia fecit.pē nos
q3 oia inferiora nra sunt ad seruiēduz
equalia vo sicut angeli ad puiuendū
superiora vt de⁹ vt fruendū.pterea dic̄
Aug.q3 maiozē iniuriā ei⁹ charitati fa
cit q dona illi⁹ accipit z vicissitudinez
dilectōis nō repēdit. Aut ḡ dona illi⁹
si potes respue vel si respuere non po
tes vicissitudinē dilectōis repende. h̄
eīm est tributū qđ a nob exigit de⁹ nr̄.
Jō dicit Bern̄. Si bō pl⁹ pctīm nō ha/
beret nisi tm̄ ingratitudinē vtiq3 eter
nis ignib⁹ dign⁹ esset. Ue igit nobis
ingratis z cecis z induratis.respicere
mus saltē bestias q̄ nos de ingratitu
dine repbendūt. Tercio deniq3 coḡ/
scam⁹ bñficiū redemptōis.nā ad redi
mēdū nos de eīna morte venit ille al
tissim⁹ dei fili⁹ i sūma būilitate z pau/
pertate vitit i arta tribulatōe.z demū
p⁹ mlta obprobria. vbera. z iniurias
in spinea corona saguie intinct⁹. nu/
dus i cruce mortis redemit nos. De q̄
Aug.ō q̄nq3 hereses in psona xpi dic̄.
Tu cū esses inimic⁹ pri meo recōcilia
ui te p me.z cū lōge esses veni vt redi
merē te.z cū inter siluas scz vicioz er/
rares q̄siui te. inter lapides z ligna i/
ueni te.s.idola adorantē. z ne luporū
ferarūq3 rabido ore laniarer3 collegi
te.s.reuocādo. humer3 meis portaui
te.s.in cruce. laborauī. sudaui. caput
meū spinis opposui. lat⁹ meū lācea p
forari pmisi. tot iniurijs z calamitati
bus lacessit⁹ sum. z tu diuideris a me
hec ille. Propterea vt dicit Chrys. sup
Matth. xps i iudicio exprobrat ingra
tis di. Ego pē vos hō fact⁹ sum. pter
vos delusus z crucifix⁹. vbi est trāsgx
iniuriax mea fruct⁹. vbi ē seruitus
quā mihi p pcio sanguis mei debui/
stis. Ego sup gliam meā vos amaui.
cū essez de⁹ apparēs hō. z vos oēm ter
re rem vilissimā ampli⁹ dilexist3 q3 iu/
sticiā meā z fidē zc. Quarto recogno
scam⁹ bñficiū liberatōis. De⁹ eīm nr̄ li
berauit ab eīna morte. de q̄ Aug. z bē
de pse. di. ij. c. Firmissime tene q ois q̄
pcipit et viro z mliere nascit cuz pcto
originali mortiq3 obnoxi⁹. Nā si q̄s
liberaret a morte nature iteq3 mortu
rus certe liberatori grās referret eiq3
q̄usq3 viueret fuiret. Et ecce q̄ libera/
uit de morte iferni. tm̄ mlti nec regra/
tiant nec recogitant. q̄n poti⁹ ei inimi
cant. De q̄q3 ingratitudie dic̄ ps. Obli
ti sūt deū q̄ saluauit eos. q̄ fec magna
in egypto. mirabilia i tra Cham. terri
bilia i mari rubro. ¶ Quito recogscā/
mus bñficiū repromissiōis. Nā si q̄s
tibi pmitteret vnū castrū aut vnā ci/
uitatē. certe regrareris z p posse serui
res ei. psertim si eēt verax in pmissiōe
De⁹ aūt q̄ est ipa vitas nō pmisit tibi
castrū vl ciuitatē vnā. s3 vt ōz. j. Chor.
ij. Oculus nō vidit aur3 nō audiuit nec
in cor hois ascēdit q̄ de⁹ pparauit dilige

tibꝫ se. Hinc Greg. in omel. Si ꝓsidꝛem⁹ q̄ ⁊ q̄nta sunt q̄ nobis ꝓmittūt in celis vilescūt animo oia q̄ habēt in terris. Regtiemur igit deo nr̄o de suis mnitimodis bñficijs et rogem⁹ vt hic det gr̄am i p̄nti ⁊ tandē gl̄iaz in futuro qui regnat sine termio ⁊c.

Dnica decimaq̄rta post pentb.

Sermo ciij

Nemo potest duobꝫ dñis seruire. Mat. vj cą. ⁊ in euāgelio. Uerba sunt saluatoris nr̄i sapientissimi xp̄i. Cū em̄ induxisset fideles ad intentōis rectitudinē sub silitudie lucis dī. Uide ne lumen qđ in te est tenebre sint. i. opa de genere bonoꝝ mala intētōe ne cozrūpāt. qz si bñ alicui ꝓueniat ex eo q̄ tu nō recta intentōe facis quō tu feceris sic tibi imputabit nō sic quō ꝓuenerit. Igit q̄cq̄d facis ꝓp̄ deū facyt ad locū vn exeūt gr̄e redeāt vt itez fluāt. ⁊ qz aliqs cupiens assecq̄ terrena ⁊ celestia possz dicere q̄ recta intētōe agit ⁊ p̄ tēpalibꝫ ⁊ p deo. qđ saluator remouz ex emplo duoꝝ dñoꝝ dī. Nemo pōt duobus dñis fuire ꝯrijs. Ubi saluator tria facit. scz

Primo arguit syllogistice

Scdo p̄missa. pbat silitudine

Tercio ꝯcludit ex p̄missis sapientissi

Primo em̄ saluator arguit (me syllogistice cū dic̄. Neo pōt duobꝫ ⁊c. Nā maiorē p̄supponit tanq̄ verā ⁊ ab oibꝫ ꝯcedēdā. s. q̄ ois hō tenet ꝺo suo fuire. tū ꝓp̄ creatōez. tū ꝓp̄ gubnatiōnē. et ꝓter alia diuina bñficia. Sed minorē explicat dī. Nemo pōt duobꝫ dñis fuire. aut vnū odio habebit ⁊ alterū diliget. aut vnū sustinebit et alterū ꝯtēner. Sic est i ꝓposito qz auaricia q̄ est idolozū seruitus non potest stare cū diuino obsequio. ideo minorē ꝓbando ꝯcludit dī. Nō potestis deo seruire ⁊ māmone. Māmon syriace nomen est diuitiaꝝ vel nomen demōis tentātis de cupiditate. Quar⁹ aūt cupidus seruit vtrisq̄ qđ fieri bene nō pōt (Secūdo igit saluator ꝓbat silitudine et ratōe. Circa silitudinē sciēdū q̄ duo sūt necessaria vite p̄sentis. s. nutrimentuz sine quo hō nō pōt viuere absolute. et vestimentū sine q̄ nō pt bñ viuere. Et ideo circa ista solet hō sollicitari. Primo excludit sollicitudinē circa vtrūq̄z in generali dī. Ne solliciti sitis. s. superflue de cibo ⁊ vestimēto dicēres. qđ māducabim⁹ aut qđ bibem⁹ vel q̄ operiamur. qđ nō est necessariū. Nā cozp⁹ ⁊ aniam q̄ sunt maiora bñficia de⁹ dat nobis sine sollicitudine nr̄a. g̈ illa que sunt minora dabit cū sollicitudie moderata. Et de bis saluator in ꝑticali assecurat p silitudinē dicēs. Quis āt vestrū cogitās pōt adijcere ad staturaz suā cubitū vnū. vestimētū ei ꝓpetit boīm q̄ntitatē cozpalē. ⁊ q̄ntitas dat simne sollicitudie sua. p ꝓns vestimētū sine sollicitudie supflua. ⁊ b̄ē qđ concludit in rogatiue dī. ⁊ de vestimēto quid solliciti estis. ꝓsiderate lilia agri quomodo crescūt. nō laborāt neq̄ nēt ad faciēdū sibi vestimētū. cū optie vestiūt Jō dic̄. Dico aūt vob q̄m nec salomō i oi gl̄ia sua coopt⁹ ē sic vnū ex istis. Qui licz fuerit potentissim⁹ tū nō fuit ita bñ vestit⁹. qz licz imitet arsnatura tū opera nature sunt pfectiora. Si aūt fenū qđ hodie. i. in p̄nti ē. ⁊ cras. i. i futuro in furnū mittit de⁹ sic vestit. q̄nto magis vos modice fidei. Uocat h christ⁹ eos q̄ de talibꝫ nimis sollicitāt modice fidei. qz ex defectu fidei pcedit talis sollicitudo supflua. nam aliqui dixerūt. puidentiā diuinā esse tm̄ circa superiora ⁊ nō circa act⁹ hūanos. in quorū ꝑsona dicit Job. xxij. Circa cardines

Dominica .xiiii. post pēth.

celi pambulat nec nr̄a ꝓsiderat.iō sub didit saluator. Nolite g̃ soliciti esse dicentes.qđ mād̄ucabim⁹ aut qđ bibemus aut q̃ opiemur. Hec oīa gentes req̄rūt.i.gētiles circa act⁹ būanos diuinā.puidētiā negātes.scit em̄ pat̄ vester qz his oībus indiget.ꝫ.i.diuia puidētia se extēdit ad oīa q̃ntūcūqz minima.z p ꝓñs circa ea q̃ sūt hois necessaria.z sic sibi talia mīstrabit. Tercio xp̄s ex pbatōe sufficiēti ꝯcludit sapientissime dī. Primū q̃rite regnū dī z iusticiā ei⁹.z hec oīa adīcient vob. Merito igit̄ saluator dissuadet seruitutez diaboli z inducit ad seruitutē dei dī. Nemo p̄t duob⁹ dñis seruire. In q̃ q̃ dē euāgelio tria notanf salutaria documenta vicz.

¶ Primū bone seruitut̄ electio. ibi. Nemo p̄t duob⁹ dñis seruire.

¶ Scōm superflue solicitudis euitatō ibi.nolite soliciti esse zc.

¶ Terciū regni celest̄ acq̄sitio. ibi. p mū q̃rite regnū dei zc.

¶ Primo dixi q⁹ in euāgelio nostat bone seruitut̄ electio cū dr. Nemo p̄t duob⁹ dñis seruire.fm Chrys. saluator duos dños dic̄ q ꝓtraria inūgūt.plures aūt idē inūgentes nō sūt plures ꝫ vnū.nā ꝓcordia mltos facit vnū. Jsti dñi qbs nō p̄t sil̄ seruiri sūt vicia z vrtutes.celestia z terrestria.caro z spūs.de⁹ z diabol⁹. Nā ex̄ cōtraria inūgūt necesse ē q⁹ qs seruiturus vnū deserat z alteri obediat. vicia em̄ z vrtutes sil̄ esse nō p̄nt.ꝫ z caro cōcupiscit aduersus spm̄ z ecōuerso Gal. v.mūd⁹ sil̄ aduersus deū. Un̄ Cypr̄ian⁹. Mundi inq̄t amor z dei piter in vno habitare nō p̄nt.quēadmodum oculi celū z terrā neq̄ cōspiciūt. Un̄ licz hō nō possit seruire deo z diuitijs p̄t tn̄ seruire cū diuitijs. sic̄ sancti reges Stephan⁹ Osuald⁹ Ladisla⁹ zc. Ille diuitijs seruit qui eas ꝓp̄ se vtiq̄ nē vltimū diligit.aut q̃ eas cupide acquirit. vel auare retinet vt seru⁹ custodit. Ille vo q̃ in opib⁹ pijs distribuit nō seruit diuitijs.ꝫ magꝫ diuitie fuiunt ei. Un̄ Ambro. Discāt nō in facultatibus crimē esse.ꝫ his q̃ facultatib⁹ vti nesciūt. Nā sic̄ diuitie sunt impedimēta reprobis.ita pbis sūt adiumēta vtuꝫ. Debem⁹ igit̄ seruitutē mūdi carnis z diaboli respuere z xp̄i dñi famulatū eligere.qz nemo p̄t deo xpo z diabolo seruire ꝓp̄ septē rōnes.s.

¶ Primo rōne charitatis

¶ Scōo rōne generositatis

¶ Tercio rōne hūilitatis

¶ Quarto rōne honestatis

¶ Quinto rōne puritatis

¶ Sexto rōne q̃tudinis

¶ Septimo rōne sobrietatis

¶ Primo dixi q⁹ nemo p̄t deo seruire et diabolo rōne charitatis. Nā de⁹ vult q⁹ fideles sui sui añ oīa z sup oīa sint charitatiui. Jō dicit xp̄s Joh.xv. In h̄ cognoscent oēs q⁹ mei estis discipuli si inuicē dilexeritꝫ. Diabol⁹ vo vult odiuꝫ inuidiā ritaꝫ homicidiū. qz ab initio erat homicida.z generalit̄ laborat vt charitatē a fidelib⁹ xp̄i pdat. Un̄ Bzego. Antiqu⁹ hostꝫ nō curat vt nr̄a tollat ꝫ vt charitatē in nobis feriat. Qui cū ꝓ eīm h̄nt charitatē filij sūt dei. Juxta illud Gal.iiij. Misit spm̄ filij sui in cord̄a nr̄a in q̃ clamam⁹ abba pater. z q̃cūqz nō h̄nt charitatē filij sunt diaboli. Hinc Aug. de laude charitatis. Dilectio sola discernit inter filios dei z filios diaboli.signēt se oēs signo crucis.cantēt oēs alleluia.baptizent oēs. intrent eccl̄iam.repleāt gieres basilicarū.nō discernūt filij dei a filijs diaboli nisi charitate. Qui h̄nt charitatē nati sūt ex deo.q nō h̄nt charitatez nō sūt ex deo. O magnū indiciū. O magꝫ.

discretio q̃cq̃d vis habe. ℔ solū nō habeas nihil tibi ꝑdest. hec ille. Jō intēdit vult dꝰ habere charitatē q̃ q̃cq̃d faciat ad eiꝰ honorē extra charitatē sit ue ecclīa ꝛ structūra calices pando nō est ei acceptū. j. Thoꝛ. xiij. Si linguis hoīm loq̃r ꝛ angeloꝝ charitatē autē nō habeā nihil sum ꝛc. Sc̃o nō pōt q̃s deo seruire ꝛ diabolo rōne generositatis. nā vult xp̃s q̃ sui serui sint oēs reges ꝛ heredes regni celoꝝ. ꝛ ibi ꝑpetue maneāt post hāc vitā. iuxta illud Job. xliij. Volo pater vt vbi ego sum ille sit minister meꝰ. s. in gl̃ia. ꝓpter q̄ dicit Greg. q̃ seruire deo regnare est. Pinc ꝛ. j. Joh. iij. Charissimi filij dei sumꝰ ꝛ nōdū appꝛuit q̃d erimꝰ. s. in illa gl̃ia. Ministri vo diaboli sūt oēs ignobiles degeneres ꝛ spurij ꝛ serui oim vilissimi vicz pcti q̃ sic vult diabolus Jō Job. viij. dicebat saluatoꝛ pcatoꝛibꝰ Vos exp̃e diabolo estis nō p creatōez sz p opis pcti imitationē ꝛ sic filij diaboli sunt serui pcti. q̃ q̃ facit pcm̄ seruus est pcti. ꝛ sic vult diabolus vt vbi ip̃e est in inferno ibi sit ꝛ minister eius. ¶ Tercio nō pōt q̃s seruire deo ꝛ diabolo rōne hūilitatis. q̃ rex celestis vult vt serui sui sint hūiles Matb. xj. Discite a me q̃ mitis sum ꝛ hūilis corde. In cōtrariū diabolꝰ vult vt serui ipi sicut ꝛ ip̃e sint superbi. iuxta illud Job. xli. Ip̃e est rex sup oēs filios superbie. Vnde Bre. Euidētissimū signū reproboꝝ est superbia. electoꝝ vo hūilitas sub quo rege vnusq̃sq̃ militat superbia ꝛ humilitas ostendunt. Iste em̄ due familie semp ad inuicem pugnant. ꝛ acies diaboli sez superbi frequēter hic oppꝛimūt familiā xp̃i qui sibi reputat illam oppꝛssionem dices illud p̃s. Cōfundant superbi quia iniuste iniq̃tatē fecerunt in me. ¶ Quarto nō potest quis deo seruire ꝛ diabolo rōne boneſtatis. vult em̄ deus vt sui serui sint induti pcio sa veste omniū virtutū. Vñ Pꝛouer. vlt. Bissus ꝛ purpura indumētū eius id est sanguis ihesu xp̃i qua decoꝛatur ania i baptismo. aut charitas que dicitur vestis nuptialis. Diabolꝰ p oppositum vult vt hec vestis virtutis laceretur penitus a suis ꝛ fetida peccatunica induatur. q̄ figuratū est. ij. Reg. x. in nūcijs Dauid qui iuerunt ad consolādū regem Amon sup moꝛte patris sui q̃ fecit vestes p̃scindi eis vsq̃z ad nates ꝛ radi barbaꝝ medietatem qui ex boc erant valde cōfusi. nec rex Dauid ꝓmisit eos venire ad suaz ciuitatē donec crescerent barbe ꝛc. ¶ Quinto nō potest quis seruire xp̃o ꝛ diabolo rōne puritatis. deus enim vult mūdiciā coꝛpis ꝛ mentis. Juxta illud p̃s. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabit. Diabolꝰ vero vult vt sui sint coinquinati luxuriosi. ꝛ vt oꝛment se foris ad capiendas animas. intus vero sint pleni oīmi spuricia peccatoꝝ. In huius signū demones petierunt se mitti in poꝛcos dum a saluatoꝛe expellerent Matb. viij. ¶ Sexto nō potest quis deo seruire ꝛ diabolo rōne quitudinis. nam xp̃s vult vt sui sint pacifici. sm illū Matb. v. Beati pacifici quoniā filij dei vocabuntur. Et vult christꝰ insuper q̃ sui etiam inimicos diligant ꝛ eis si necesse fuerit benefaciant. Incōtrariū diabolus vult q̃ sui serui sint iracundi. immisericoꝛdes. raptoꝛes. iniuriarū vltoꝛes. ad ista em̄ die ac nocte suggerendo inducit eos. ꝛ quia nullus potest simul esse clemēs ꝛ crudelis. pacificus ꝛ iniurioſus. ideo nullus potest duobꝰ dominis seruire. ¶ Septimo nō potest quis duobꝰ dñis cōtrarijs

Dominica .xxiii. post pẽthe.

seruire rõne sobrietat. Dẽ eni vult q̃ tatio cum dicit. Nolite soliciti esse. q̃si
sui sint sobrij. Ũñ Lu. xxj. dicẽ saluator dicat xp̃s. Si vultis mihi fuire b̃ vo
Attẽdite ne corda vra grauent crapu bis phibeo vt nõ sitis soliciti circa tẽ
la z ebrietate. Itẽ vult insup q̃ oñi/ poralia acq̃rẽda vel ꝓseruãda. Dicẽ
bus occupent Lu. xij. Orate vt digni saluator nõ phibuit necessariã solici/
habeami fugere a ventura ira z stare tudinẽ sz supfluã. Ũñ fm Aleran. de
corã filio homis. Incõtrariũ diabol⁹ bal. in. iij. pte sue sũme. Solicitudo
vult vt sui inebrient zc. O hõ bene de tripler est. s.
bes pẽsare quẽ tibi b̃ dñm eligas. ecce
a dextr tuis stat de⁹. z a sinistr diabo
lus. Vocat te xp̃s rex glie z vtutũ ad
gl̃iam z vtutes. Vocat etiã te diabo/
lus rex inferni z pcõ ad ignominiosã
penã z culpã. certe necesse ẽ vt mõ eli/
gas tibi dñm quẽ imiter. Ũñ Chrys.
Duo sũt nob dñi ꝓpositi de⁹ z diabol⁹
ille nos ad miscõiam ꝓuocat. hic ad
uariciã. ille ad vitã. b̃ ad mortez. ille
ad salutẽ. b̃ ad pditionẽ. Et Ber. xp̃s
dicit. ego reficio. diabol⁹ dicẽ. ego inter
ficio. mũd⁹ dicẽ. ego deficio. caro dicit.
ego inficio. O fatuitas filioz Adã. O
cecitas bũana pessima. ecce xp̃s q̃ est
ipa vitas ꝓmittit vitã eternã gl̃iaz in
estimabilẽ. z nõ est q̃ attẽdat vt eũ seq̃
tur. Et rursus diabol⁹ mendax cũ sua
fallacia ꝓmittit in pctis modicã dele
ctationẽ. z cũ b̃ eãdem cruciationẽ z q̃si
tor⁹ mũd⁹ currit p⁹ eũ ad pctm stipẽdiũ
vñ Aug. sup illo vbo saluatoris. Ego
sum via vitas z vita. ac si cuilibet se/
ctatori suo diceret. Quo vis ire p me
vade. qz ego sum via. si p me vadis la
queos euadis. Quo tẽdis venire. ego
sum vitas ad me venire festina simpl'r
vt possis simpl'r puenire. Si i veniẽ/
do seruas q̃ iussi in pueniẽdo reddã
q̃ ꝓmisi. vitas eñ sum mẽtiri nescio.
Ubi vis ꝓmanere cum pueneris. Ego
sum vita in me mane si in me vis vi/
uere. viuẽdo z pueniendo in me ma/
nebis sine morte viuendo. hec ille.

¶ Scõm salutare documentũ no
tat i euãgelio supflue solicitudis eui/

¶ Prima crimialis q̃ b̃ phibet.
¶ Scõa bũanalis q̃ b̃ ꝓcedit.
¶ Tercia vtualis q̃ b̃ pcipit.

¶ Prima solicitudo ẽ crimialis q̃ phi/
bet b̃ z fit q̃n postposita salute z eis q̃
ptinẽt ad salutẽ puta. orõne. ꝓtritione
ꝓfessiõe. ieunijs. elemosynis zc. z soli
citat circa terrena q̃ nõ sũt eterna. sed
paꝛ duratura. Hãc igit solicitudinẽ
xp̃s dñs b̃ phibuit ꝓpt̃ ser rõnes vicz.

¶ Primo rõne naturalis cõditiõis.
¶ Scõo rõne sue originis.
¶ Tercio rõne nimie afflictõis.
¶ Quarto rõne exẽplar instructiõis.
¶ Quito rõne infatuatõis.
¶ Sexto rõne diuine puisionis.

¶ Primo crimialẽ solicitudinẽ xp̃s phi
buit rõne natural cõditõis q̃ terrã in
feriorẽ ꝓstituit oib elemẽtis z eã dedit
hoibꝫ z bestijs ac reptilibꝫ ꝓculcãduꝫ.
sz pessima solicitudo vilia terrena ce/
lestibꝫ z tpalia spualibꝫ añponit dum
magꝫ z ꝑus de terrenis q̃s spualibꝫ so
licitat. Xpiani eñ in ꝓmittua eccl̃ia
buic ꝓtrariũ faciebãt Act. iij. dũ pciũ
agroꝝ z possessionũ añ pedes apl'oꝝ
q̃si ꝓculcandũ ponebãt. Ũñ hõ q̃ soli/
cit de acq̃sitõe rer tpaliũ. etiã viliuꝫ
q̃si ꝓtra cõditionẽ naturalẽ facit. ac si
hõ sp viuere deberet z mũd⁹ pire. z q̃n
to hõ morti appꝛopinq̃t tãto studiosi
us cõgregat z custodit vt ostẽdat quã
tum sit irrõnabilis hec solicitudo eo
magis colligere q̃ min⁹ indiget sicut
q̃ multũ viaticũ fert ad breue viam z
sumptuosaz domũ ꝓstruit p vni⁹ no/

cis hoſpitio. vt eiñ dicit Bonauẽ. Jõ de⁹ nos voluit eſſe incertos de hora mortis vt pauca de tpalib⁹ cogitem⁹ q̃ omi hora timem⁹. z multa de eñis ad q̃ ſine intermiſſiõe ꝓperam⁹. ¶ Secũdo ꝓhibet ſaluator criminoſaz ſolicitudinẽ rõne originis. naz ſolicitudo data fuit hoi in creatõe fm Bonauẽ. vt eẽt ſolicit⁹ de magnis ⁊rutib⁹ z meritis apud deũ z vt mltas alias lucrare⁊ deo ozãdo. bonũ exemplũ dãdo. et vt nõ eſſet ꝓtent⁹ gĩa z opib⁹ ⁊rutum iã habit̃. ſz mltiplr ad pfectiorẽ virtutũ habitũ laborare⁊. Sed mõ hec ſecũ ſolicitudo dilapſa ẽ in cõgregationez tpaliũ. z b ꝓpter tria. Primo ꝓpẽ corruptionẽ nature q̃ eſt in ꝑmis pentibus. vt nihil ordiatũ nihil iuſtũ i motibus ei⁹ retineat. Nã ania q̃ pus deſiderabat ſolũ deũ iam nullo mõ ſatiatur terrenis intãtũ vt pauci reptunt q̃ cũ diuio a diutorio poſſint ſe eleuare ad q̃renda celeſtia. ꝑs. Oculos ſuos ſtatuerũt declinare in terraz. Uñ Alerã. dicebat. Mũd⁹ nõ ſufficit hoi. Hinc Berñ. Auarus terrena eſurit vt mendic⁹. fidelis ꝓtenit vt dñs. Secũdo ſolicitaĩ de terrenis q̃s ꝓpẽ timorem pauptatis. videntes eñ boies q̃ diuites honorãĩ epulanĩ z p eos pauperes oppꝛimũt z eſuriũt z ſitiunt timẽt amittere honorẽ z incurrere paupertatẽ. ió ſup modũ ſolicitanĩ. Nam ſtultũ auaro⁊ eſt dicere diuitias q̃ro ꝓpter ſenectutez vel infirmitates. z ſic nõ ꝓfidũt de deo Prouer. x. Subſtãtia diuitis vrbs fortitudis ei⁹. pauor paupeꝛ egeſtas eoruz. Tercio boies ſolicitãĩ ẽ frenis ꝓpẽ mort̃ oblioneẽ ſicut ꝓtigit diuite illi q̃ dicebat Lu. xij Bia mea habes mlta bona reposita i annos plurimos zc. Et dictũ eſt ſibi. Stulte hac nocte repetẽt a te aiam tuam zc. Certe ſi homo cogitaret de ſua morte nõ ſolicitare⁊ intãtũ circa trãſitoria ſz potius ea ꝓtẽneret. quia dicit Hiero. ad Paulinũ. Facile ꝓtemnit oia q̃ ſe ſp cogitat moritur⁊. ¶ Tercio vicioſam ſolicitudinẽ xp̃s ꝓhibuit rõne nimie afflictois. Nã miſer auarus in diuitijs tpalib⁹ triplr affligit. Primo in acq̃rẽdo. q̃s põt dicere q̃t laboribus z piculis auari vitã exponũt diuz tpalia q̃runt. ſũt eñ i piculis latronũ piculis fluminũ frigore z eſtuz zc. O fatui filij Adã vtinã ſic q̃reretis xp̃m et ei⁹ regnũ. z certe ſi tãta auiditate ſolicitaremi de eo ũeniretis. Uñ Aug⁹. de ⁊bis dñi. Ego inq̃t de⁹ pr̃ añ oſtiũ tuũ poſui xp̃m a quo emeres regnum celoꝝ. ſz tu nõ aſperiſti. laboras in iuſſione auaricie. in iuſſiõe mea nõ laboras. Ambo iuſſimus z nõ audiſti me cui obediſti liberet te. Secõo ſolicitus tpaliũ affligit in eoꝝ ꝓſeruatõe. nam die noctuq̃ formidat de ſupiori a calũnia. de eq̃li a fraude z deceptiõe. de inferiori a furtu z rapina z ſic nulluz pfecte diligit nec ꝓfidit de vroze z filiſz zc. Et ſic implebit̃ in eo illud Eſa. xxx. Nõ eſt pax impijs dicit dñs. Tercio affligitur in amittẽdo. O q̃z cum magno doloze cruciat̃ auar⁹ dum de ſubſtantia aliquid pdit. Uñ legitur i cronicis fratrũ minoꝝ. q̃ quidã congregans infinitã pecuniã p vſurã z fraudem zc. repente infirmatus venit ad mortem. Cunq̃ hortare⁊ vt confiteretur z peniteret. cepit clamare miſer et dicere. O auruz meũ. O argentũ meum. O cyphi. O palatiũ meũ quõ voſ oportet relinquere. ecce nõ potui in vobis gaudere. Dicq̃ cepit deum blaſphemare z ſpuere contra celuz. Cunctiſq̃ videntib⁹ tanta flãma infernalis cepit de ſuo gutture z ore exire vt domũ incendere videbat̃. z ſic cum diabolo expirauit. ¶ Quarto xp̃s dñs ꝓ

Dominica .xiiii. post pẽthe.

bibuit crimino ſam ſolicitudinem rõ/ ne exemplaris inſtructõis. Nam ipe ſaluator vbo z exẽplo docuit hãc fore euitãdã. Uñ dicebat Lu. xij. Uidete z cauete vobis ab oi auaricia. z eiusdez vj. Ue vobis diuitib; q̃ hic habet ꝓſo lacõem vr̃az zc̃. Hinc dic̃ Aug. Si ſci res aliquẽ ſcõz maledixiſſe ei q̃ aliquẽ cibũ comedit. vix auderes comedere cũ. quõ ḡ auarus audet comedere di/ uitias. cũ amatoribz ſacra ſcẽptura q̃ ex ore altiſſimi pdijt tot maledictiões imponit. Jdẽ. maledict⁹ auar⁹ diſpen ſator cui⁹ dñs eſt larg⁹. Jtẽ ſollicitudi nẽ ſuperfluã rp̃s docuit euitandã exem plo. q̃ veniẽs in hũc mũdũ p incarna/ tionẽ elegit paupem mr̃em z locũ na tiuitatis ac diſcipulos paupes. et ſic ingrediẽs ꝓgrediens ac egrediẽs ſem p pauptatẽ elegit cũ eſſet dñs vniuer/ ſorũ. z vt a nobis ſollicitudinẽ ſuperflu am ſua pauptate ampuraret nudus mori voluit. Quito ſaluator phibu/ it vicioſam ſollicitudinẽ rõne infarua tõis. Nã in trib; ſignis oſtẽdit cupido rũ ſtultitia. Prio ex eoz ip̃ouidentia q̃ vbi ineternũ mãſuri ſunt de domo ſibi nõ puident. Ubi vo p nocẽ hoſpi tandi ſunt magna pallacia ꝓſtruunt. Uita eñ p̃ſens ad cõparatõez vite eẽ ne eſt q̃ſi vita vni⁹ hore vel diei. iuxta illud p̃s. Qm̃ mille anni añ oc̃los tu os tanq̃z dies heſterna q̃ p̃terijt. Se/ cũdo cupidoz ſtultitia apparet ex in circũſpectõe. q̃ pedes in iſt; iferioribz cuſtodiũt. caput vo. i. aiaz pic̃lo expo/ nũt. q̃bus ꝓſulit ſaluator Matb. x. di cens. Eſtote pudẽtes ſic ſerpẽtes zc̃. q̃ caput cũ p̃iculo oim mẽbroz cuſtodi unt. ¶ Tercio eoz ſtultitia apparet ex ipoz incautõe q̃ decipiũt i pulcritudi ne ſic̃ vmes volãtes nocte ad ſplẽdorẽ lucẽtis cãdele vbi cõburũt. O magna hoim ſtultitia q̃ de alico ſollicit⁹ eſt. ſ. de diuitijs auro argẽto veſtimẽtis zc̃. q̃ ſũt mũdi. nim aũt ſũt virtutes fides ſpes caritas patiẽtia zc̃. Jtẽ q̃ damus p deo pauperib;. Jtẽ rpus noſtr̃ẽ. iuxta illud Ber̃. Dia iniqt alicna ſũt tẽp⁹ nõ noſtr̃ eſt. Jtẽ vita eña noſtra ẽ vt dic̃ ſaluator Lu. xvj. Si in alieno. i. rpali bus fideles nõ fuiſtis. qõ veſtr̃ẽ. i. ſpũa lia ad q̃ creaui q̃s dabit vobis. Hinc Abacuc. ij. 02. Ue q̃ congregat non ſua. ¶ Certo ſuperfluã ſollicitudinẽ ſalua/ tor phibuit rõne diuine puiſiõis. debe/ mus pfecto ꝓfidere in deo q̃ nõ dere/ linqt ſpantes in ſe. ſm illõ pmiſſũ ip̃i us. Nolite ſolliciti eſſe zc̃. ſcit eñ p̃r vr celeſtis. q̃ his oib; indigetis. Qui enim ſic fecit boiem vt alimẽtis idigeat non patiet eũ pire p neceſſario z ſubtracti/ onem. ſi ei⁹ cure ſe ſubmittat. ió dicit. Primũ q̃rite regnũ dei et hec oia ad/ ijciẽt vob. Nã q̃ libenter vult boi dare celeſtia z maḡ aeña nõ negat mini/ ma. i. frena. Si eñ boies crudeles et irrõnabilia etiã aialia puident filijs. q̃nto magis pi miſericordia z de⁹. Unde p̃s. Jacta in dño curã tuã z ipe te enu triet. Jdẽ. Junior fui etenim senui z nõ vidi iuſtũ derelictũ. Uñ Amb. Inde/ co: ũ eſt boi curare de cibo vl' veſte qui militat p reg̃. et Rabanus. Quis rer militib; debitã nõ ꝓcurat alimoniaz. Quis dñs famul' ſuis nõ miſtrat ci/ baria. Serui ei eſt ſollicitũ eẽ quõ do mino ſuo fuiat. dñi vo ẽ cogitare vt ſui neceſſaria habeãt. ſz ſi fuus ō ſe co gitat z nõ de dño nõ ẽ miz ſi dñs ñ p/ uideat. mõ vo dimiſſo deo boies p ſe ſollicitãt. iuxta illõ ad Phil'. ij. Oẽs ei q̃ ſua ſũt q̃rũt nõ q̃ ieſu xp̃i. Ubi ẽ notã dũ nob; q̃ er pl'ib; cauſ aliq̃n patimur penuriã i vite neceſſarijs. Prio ex de/ merito pcõz nr̃oz. Leui. xxvj. Si ſpreueritis leges meas. z infra. Ego quoq; ō facia vobis. viſitabo vos ege

state velocit. Scdo ex ipoꝛtunitate no
stre auaricie .nimia nãq; sollicitudo
ne deficiãt necessaria facit vt aliqñ de/
ficiãt. Tercio ex bũana superfluitate. di
gnũ ẽ eñ vt q̃ superflua q̃rim⁹ aliqñ ne
cessarijs caream⁹. Quarta ex abusu tẽ
palĩ. q̃ eñ creatura ꝺi abutit ineban
do supbiẽdo ꝛc. dignũ ẽ vt aliqñ ad ne
cessitatẽ ei tollat. Quinto ex ingrtitudie.
dignũ ẽ ei vt bñficijs dei puet q̃ de eis
ingrtus ẽ. Sexto ex vtute fidei vt cre/
dam⁹ deũ nob p̃bere tpalia ꝛ nõ esse a
nob. vl' ex debito nob tribui a deo. Ea
eñ subtrahẽdo oñdit q̃ ipe sit dñs oiz
bono⁹. ꝛ cui ꝛ q̃ñ vult ꝛ quõ dabit.

¶ Secũ ꝺa sollicitudo est bũana. l' que
hic ꝓcedit cũ ꝺr. Primũ q̃rite regnuz
dei. dicit p̃mũ. p̃mũ eñ ꝺr respcũ scꝺi.
Cõcedit eñ xp̃s vt q̃s p̃ industriã sibi
a deo datã tpe messiũ vl' vindemiarũ
moderate sollicitet in ꝓgregatõne fru
ctuũ. Et tal' sollicitudo nõ est negligẽ/
da. imo etiã suadet puer .r. Qui cõgre
gat in messe fili⁹ sapiẽs. q̃ autem stertit
stult⁹ ẽ. Nã de ista sollicitudie dixit ꝺs
ade Beñ. iij. In sudore vult⁹ tui vesce
ris pãe tuo. Tercia sollicitudo ẽ vtu
glis q̃ ꝓsistit i labore vtuoso ꝛc. ¶ O
Terciũ salutare documẽtũ notat i eua
gelio regni celestis acq̃sitio cũ ꝺr Prim
q̃rite regnũ dei. Nã ꝺ saluator tria bo
na insinuat. s. celeste q̃ ẽ maximũ. i. vi/
tã eñã q̃ est vltim⁹ finis hois. ꝛ oia
opa ꝺz hõ ꝓpt̃ hũc finẽ facere. Secun/
dũ bonũ spũale q̃ ẽ magnũ. vt sc̃ vtu
tes. vicz iustitia patia tpantia hũilitas
fides spes ꝛc. ꝛ p istũ bonũ ꝺz q̃rit regnũ
ꝺi. ñ p vicia. iõ saluator scꝺo loco põit
ꝺi. ꝛ iustitiã ei⁹. Terciũ bonũ ẽ mimũ
sic tpale. vict⁹ vicz ꝛ amict⁹ q̃ꝺ bonũ ẽ
sustentamẽtũ ad q̃rẽdũ vtutes ꝛ regnuz
dei. iõ saluator ꝛcio loco ꝺic. Et h' oia
adijciẽt vob. Quicũq; igit tpale sollici
tꝰ q̃rit q̃z vtutes vl' vitã eñã q̃uertit
ordinẽ vite a saluatore p̃firũ. ꝛ q̃ amit
tit vitã. Uñ regnũ celoꝝ acq̃rit p. vij. s.

¶ Primo p cõmutatõem
Scꝺo p hereditariã successionem
Tercio p negociatõem
Quarto p testamenti legatõem
Quinto p deuotã supplicatõem
Sexto p violentam direptiõem
Septimo p gratuitã donatõem

Primo dixi q̃ regnũ celoꝝ acq̃rit per
debitã cõmutatõem vt q̃ñ tpalia dan
tur p regno celoꝝ. Mat. xix. Dis qui
reliquerit domũ vel frẽs aut p̃es aut
mr̃em aut vxorẽ centuplũ accipiet ꝛ vi
tã eternã possidebit. ¶ Scꝺo regnũ ce
loꝝ acquirit p hereditariã successionẽ
sicut fili⁹ reg̃ succedit p̃ri in reg̃. Hoc
modo acq̃runt mitico⁹des. q̃ p miseri
coꝛdiã ꝛ patientiã hoies efficiunt filij
dei. Matb. v. Bti pacifici q̃m filij dei
vocabunt. ꝛ Lu. vj. Estote mitico⁹des
sicut ꝛ p̃r vester mitico⁹s est. Ergo ad
Ro. viij. Si filij ꝛ heredes ꝛc. ¶ Ter
cio regnũ celoꝝ acq̃rit p negociatõem
ꝛ sic acq̃runt vtuosi. Uñ Aug. in p̃sa
dñi dicit. Uenale habeo. Quid domi/
ne. regnũ celoꝝ. q̃ emit. pauptate reg̃/
nũ. doloꝛe gaudiũ. labore reqes. ignō
minia glia. moꝛte vita. O mirabile cõ
merciũ. venit celestis negociatoꝛ xp̃s
ꝛ in sacco hũanitatis attulit p̃ciũ aia
rũ nr̃aꝝ. ꝛ p̃cioso sanguie emit nos vi
les ꝛ miseros. ¶ Quarto regnũ celoꝛuz
acq̃rit p testam̃tu legatõez. sic̃ videm⁹
q̃ testamentũ testatoꝛis si sit legitime
factũ obs̃uat. sic acq̃runt p̃secutõez pati
entes. vñ Mat. v. Beati q̃ p̃secutõem
patiunt. ꝓpter iustitiã q̃m ipoꝝ est re/
gnũ celoꝝ. ¶ Quinto regnũ celoꝝ acq̃
rit p deuotã supplicatõem sicut ille la
tro iuxta lat⁹ saluatoꝛis pendẽs acq̃si
uit ꝺi. Memẽto mei ꝺũ veneꝛ i regnũ
tuũ. Sic acq̃runt deuote oꝛãtes. quos
assecurat infallibil' vitas ꝺi. Luce. xj.

Dominica .xiiii. post pēthe.

Oīnis q̄ petit accipit z qui q̄rit inuēit Hexto regnū celoꝝ acq̄rit p violentā direptōem .sic̄ videm⁹ q̄ si alicuius regis regnū occupaꝝ tūc potēcialr recuperat illud .sic acq̄rūt ve pnie opa fortit facientes .iuxta illō Mat.xj. Regnum celoꝝ vim patit z violēti rapiūt illud. q.d.nō ociosi. Septimo regnū celoꝝ acq̄rit p gratuitā donatōem .sicut q̄n vn⁹ dñs alicui gētis aliq̄s regnū darz Sic dat pīssim⁹ xp̄s oīb⁹ boib⁹ q̄ propter amorē suī dimittūt pcā. Jdeo dicit apl's ad Titū.iij. Nō ex op̄ib⁹ iustitie q̄ fecim⁹ nos sed fm miscōiam suā saluos nos fecit Nīa em̄ bona opa ex se nūq̄z mererent tātū bonū.sed ex sua miscōia ad h̄ inducit d. Nēo p̄t duob⁹ dñis fuire zc. Rogem⁹ dñm zc.

De eadē dñica.xiiij.post pentē.

Sermo.cxij.

Non potestis

no seruire z māmone. Mat. vj.c zin euāgelio .Verba sūt dñi nīi ihesu xp̄i in q̄b⁹ ꝓponit ꝓpositionē veridicā z gtiosam di. Nō potest deo fuire z māmone. Jdeo phibz positea sollicitudinē superfluā z viciosā dicens. Nolite sollicīti eē. Circa aūt xp̄i ꝓpositōem veridicā notemus tres questiūculas.scz.

Primo cur ds nr̄ seruire māmone Scōo q̄s boim ꝑpe mā (phibet. mone placet.

Tercio an christo seruire cū diuitijs quis valet.

Primā nāqz q̄stionē notem⁹ circa xp̄i dñi ꝓpositōez vidicā .cur ds nr̄ fuire māmone phibz.nūq̄d ipe eget seruitio nr̄o cui seruiūt angeli. aut necessari⁹ ē reb⁹ tpalib⁹.q̄ ex volūtate cuncta ꝓdidit. Sz absit h̄ ab oīpotente et ditissimo deo.qz mificozd nos pīre nō vult ideo ñ ꝑpter se.phibet sz ꝑp nos ne capiamur amore tpaliū z ꝑeam⁹. Nam fm glo.māmon est nomen diaboli qui p̄est diuitijs .nō q̄ in ei⁹ p̄tate sint sed qz ipis vtit ad decipiēdū irretiēdo z fallēdo hoies laqueis diuitiarū .iuxta illō .j.Thim.vj. Qui volūt diuites fieri incidūt i tēratōes z in laqueū diaboli.qz tpalia sunt q̄dā diaboli hami. Sap̄.xiij. Creature facte sunt in odiū et in tentationē z in muscipulam pedib⁹ insipientiū. Seruire aūt est bn̄placitū alterius exeq̄. Nā illius serui sumus cui⁹ voluntatē implemus.si dei dei.si diaboli diaboli.sz illi contrariant.qz deus vult miseri cordiā.fm illud Lu.vj. Estote miseri cordes sicut z pater vester celestis misericors est .Diabol⁹ vo vult crudelitatem et vsuraz exactōem. fraudē auariciā rapinā et iniusticiā.iō ꝓcludit magister nr̄ christ⁹ di. Nō potest duob⁹ dñis fuire.s.deo z diabolo.z certe valde ē stultū tali dño fuire q̄ vellz q⁹ nūq̄z su⁹ fu⁹ ꝓmederet vl'biberz. Jē stultū est seruire māmone q̄ finito fuitio. id ē i morte nudū dimittit.ps. Dormierūt somnū suū z nihil inuenerūt oēs viri diuitiaz i mānib⁹ suis. Stultū ōniq̄z est ei seruire q̄ inhonesta sibi p̄cipit.puta furta.rapinas.iniuria.pditōes.nouissime stultissimū est seruire illi q̄ ex na morte remūerat Scōa q̄stio q⁹ ꝑpe māmone placz. Jlle certe fm Beda i omel'.q̄ diuitijs fuit. q̄ eas auide custodit. Jlle etiā māmone seruit qui eas inordiate diligit. ꝙ q⁹ clamat p̄s. Diuitie si affluāt nolite cor apponere. Jlle prorsus diuitijs seruit q̄ superbia elatus spem in eis ponit q̄si oia necessaria habeat cui iā ds necessari⁹ ñ sit sua gra z glia. Sz certe ñ aduertūt hi q⁹ dr puer.xj. Nihil pderūt diuitie in die vltōis. Tercia questio ē an xp̄o seruire cū diuitijs p̄t q⁹. Et respōdet

bt̄ís Bre.et Ambro. q̄ sic.q̄z nō dicit dñs. Nō potestis deo ſuire cū diuitijs Jō multi ſcti reges ſuierūt deo cū diuitijs.q̄dam diuiſerūt pauperib⁹.diuitie em̄ dicūt a diuidēdo .Lu.xj.Qō ſuperest date elemoſynā. Quidā theſauꝛ in celo recōdēdo.ſic ꝛcluſit xp̄s Mat. xix. Vade ꝛvēde oia q̄ habes ꝛ da pauperib⁹ ꝛ habebis theſauꝛ i celo .Ad qō xp̄s p⁹ volēs introducere dic̄. Nō poteſtis deo ſuire ꝛ māmone. Vñ p̄ſtez p̄monē de ſuicute māmone q̄ est vſura in trib⁹ articul' gr̄a dei fauente declaremus ſcz

¶ Primo vſure quidditatē

¶ Secūdo vſure malignitatē

¶ Tercio vſurarij iniquitatem

¶ P. Primū articulū dixi declarā dū vſure q̄dditatē.q̄d.ſ.ſit p̄m rē vt ſciant ſe oēs homes ab ea p̄cauere et deo vero ſeruire nō diabolo. Cui⁹ q̄dē q̄dditas tripliciter vtcūq̄ poterit notificari ſiue declarari.ſcz

¶ Primo diffinitionib⁹

¶ Scōo diuiſionib⁹

¶ Tercio ſilitudinib⁹

¶ Primo inquā vſure peſſime q̄ddita/tē declarem⁹ diffinitōib⁹ .Nā p̄m Hoſtienſem in ſūma diffinit ſic .Vſura ē qōcūq̄z ſolutōni rei mutuate accedit. ip̄i⁹ rei vſus gratia pactiōe int̄posita. vel hac int̄tōe habita in ꝛctu vel extractione habita poſt ꝛctū.Dī p̄mo qō/cūq̄z ſolutōi.q̄z ſiue fiat in emptōne ſiue venditōe ſiue mutuatōe ſiue p̄mutatōe palliata vltra ſortē ꝛdignā ſiue illō fiat q̄ter fuitiū ſicut diuites pauperib⁹ mutuāt vt eis i p̄ſona aut tumētis fuiant. nec pecuniā aliā vltra ac/cōmodatā recipiūt.ſiue q̄ eis occaſione hmōi mutui munera deferāt. puta piſces.auces.calceos.panes.ſiue q̄ aduocēt in iudicio.oēs tales vſuram cōmittūt. Scōo addit rei mutuate q̄ q̄ꝛie in ſolo mutuo vero vel interp̄tatiuo ꝛſiſtit vſura. Tercio dī .ip̄i⁹ rei vſus gr̄a.i.ꝛſumptōis.q̄z ſi pactū adderet gr̄a pene dicēdo.ſi iſto tp̄e ñ ſolueris vel gr̄a itereſſe ſi adderet pactū. Int̄eſſe vo p̄m Tho.ij.ij.q.xxxviij.ar. j.est euitatio dāni vl' estimatio dāni. Vñ ſi creditoꝛ ſiue mutuās aliq̄ dānū patit ex dilatōne mutui p⁹ pacti vt ſoluat illo vl' iſto termio ꝛ etiā nō ſit ſolutū q̄re creditoꝛ cogit recipe ad vſurā.q̄ tandē ſine vſura pōt damnū ſuū rehabere. Scōo vſura ſic diffinit. Vſura est lucrū ex mutuo p̄cipaliter intentū. mutuū vo q̄ſi ō meo fit tuum.ꝛ ideo ſola volūtate pōt cōmittere vſurā. Dicit tñ ſan. Tho.ij.ij.q.lxxviij.ar.j.q̄ ſi mutuās aliq̄d accipit ñ quaſi exigēs nec quaſi ex aliq̄ obligatione tacita vel exp̄ſſa .ſed ſicut gr̄atuitum donū nō peccat. q̄z etiā añq̄z mutuaret licite poterat recipe donū .nec peioris conditōis efficit q̄z mutuauit Sed certe raro ꝛtingit ſic dare gratis donū q̄ō añ mutuatōez nō dabat. ſic q̄z rarī recta intentiōe accōmodāt. q̄a ſi pactū exp̄ſſum nō faciūt tñ q̄daz dicūt. Ecce ego bñfacio tibi vide ꝛ tu ne obliuiſcaris ſi vis q̄ etiā al'as bñfaciam. Quidā vo nihil dicūt ſed p aliq̄ ſignū dant itelligere q̄ expectant inde aliq̄d. Quidā nec ſigno exp̄mūt ſz tñ ſperāt ex mutuatōe aliq̄ emolumentū.ꝛ ideo mutuāt.tales oēs vſurarij ſ'q̄z non p̄m xp̄i doctrinā mutuāt q̄ dicit Lu.vj. Mutuū date nihil inde ſperātes.ꝛ erit merces vīa multa ꝛ eritꝭ filij altiſſimi. O de⁹ eſne q̄ſtū p̄miū eſſz bona intētione cōmodantiꝭ. Certe hoc esset theſau⁹ imp̄ciabil'.ſ.eſſe filiū dei oīpotentis ¶ Scōo q̄dditatē peſſime vſure po̅m⁹ declarare diuiſiōe. Vſura ei large capta q̄ō est lucꝝ vltra mutuum est triplex.ſcz

Dominica .xiiii. post pēthe.

Prima est licita
Secūda est phibita
Tercia est indicta

Prima vsura dīr̄i q̄ ē licita q̄ ꝓpe ñ dicīt vsura q̄ fit sine pcō q̄ fit in decez casib⁹. Prim⁹ casus ē qñ ꝙs tenet possessionē meā iniuste quā mihi ipigno/rat. possum fruct⁹ possessiōis illi⁹ reci pe vltra accōmodatū sine pcō. vt ptz extra de vsur̄. c.j. Sec⁹ essz i possessiōe alteri⁹. Scōus casus ē qñ sine oi pa/cto z spe recipīt aliq̄d gr̄is vt dictū est. intellige qñ dās liberalīt dabit sciens se ad ꝫ nō teneri. Terci⁹ casus est qn̄ do recipīt aliq̄d rōe interesse sine dāni occasiōe. qđ ex culpa recipiēt̄ mutuuz passus est creditoz siue i rebz siue i pso na siue i familia. Quart⁹ casus in q̄ li cet vltra sortē recipe qñ socer ipigno/rat possessionē suā genero suo ꝓ dote. extra ō vsu. c. salubriť. Quīt⁹ casus qñ fideiussoz soluit in tpe vsuras in q̄ de bitoz ꝓmiserat soluere cōmodatū et ñ soluit. fideiussoz p̄t exigere ab eo illaz solutā vsurā vltra mutuū. q̄ ꝫ est ten/tatio dāni. Sext⁹ casus ē emēs rē ꝓ/mino⁹ pcio q̄z valeat tpe emptōis ta li postea tpe receptur⁹ eā q̄ vīsil̄z plus vl' min⁹ valere p̄ot. sic vindemiā i ap/li vl' segetes zc. ñ esset pctm̄ si casus ac cideret q̄ tūc pl⁹ valeret. vt hť extra de vsu. c. nauiganti. q̄ tā emptoz q̄z ven/ditoz eq̄liť cōmodū vl' incōmodū ex di latōe expectat Uerūtm̄ si mutuū sit ꝑn cipaliter spe habēdi vltra sortē nullus piculū excusat. Septim⁹ casus est qñ mutuo tibi pecuniā ad negociādū ta/li pacto vt q̄cq̄d lucri vl' dāni euenerit ptē in me recipiā. z tale mutuuz ꝓpie dicīt ꝯct⁹. sec⁹ si solū lucz velit hr̄e cuz integra pecunia z nō dānū. q̄ tūc vsu ra essz. Octau⁹ casus si ꝙs mutuat ho sti suo. q̄ quē p̄ot psequi iuste gladio z bonis spoliare p̄ot. ac iuste ab eo vsu/rā exigere dūmō nō sit scādalum aliōz ruiij. q. iiij. ab illo. Non⁹ casus in q̄ vl/tra sortē recipe p̄ot ꝙs sine pcō qñ do tibi pecuniā signatā ad supponēdum pignori vl' ad ostentatōez. ita q̄ totuz volo hr̄e qđ tibi dedi z vltra aliq̄d. q̄ tal' mutuatio dī locatō. vt no. glo. xiiij q. iij. c. qđ aūt. Decim⁹ casus qñ recipi tur aliq̄d vltra sortē in lucro emptōis vl' venditōis. q̄ ibi recipīt lucz de sua re empta. tō nō dī vsura. q̄ vsura ꝓ/prie ꝙsistit i mutuate rei ꝙsumptōne.

Scōo q̄dā vsura ē phibita. s. recipe vltra mutuū. Quia ſz oēs theologos in. iiij. di. xv. z etiā canonistas. extra ō vsu. c. sup eo. est pctm̄ mortale. z nō so lū tale malū sicut homicidiū qđ in se ē pctm̄ ſz ex circūstātia fieri p̄ot sine pec cato vt i malefactoribz Fuato oz die iu ris. Ex vsura ē malū ſm se ita q̄ nul/la circūstātia p̄ot bn̄ fieri vl' ꝑcipi vt ex igať sine pcō. nec a papa. imo n'a ꝺo ptāte oz diata. q̄ est ꝯ legē nature que dicrat. qđ tibi nō vis fieri alīs ne fe/ceris. Et etiā est ꝯ naturalē ꝓditōnem pecunie. q̄ cū ipa sit res inanimata ge/neret pecuniā vel aliq̄d aliō a se. quod vult vsurari⁹ fieri. ꝓpea dicīt extra de vsu. c. sup eo. q̄ si ꝙs ptinaciter asse/reret vsuras nō ē pctm̄ vt hereticꝰ ēet puniend⁹. Que q̄dem vsura ꝓhibita cōmittiť specialz i decē casib⁹. Prim⁹ casus est cū ꝺs mutuat pecuniā alicui ad tps tali pacto vt in tpe statuto red dat sibi suā pecuniā integre z vltra il/lā soluat aliq̄d. z illō vltra sortē eractū est vsura. z teneť ad restituzōz. als dā/nabiť. Scōus casus qñ ꝙs dat pecu niā sine pacto cū spe aliq̄d habēdi q̄ ē vsurari⁹ q̄ ad deū ꝓpē corruptā intem tōem quā rp̄s ꝓhibuit dī. Mutuum date nihil inde sperātes. Terci⁹ casus est qñ ꝙs ad tps mutuat aliquā rē aduenīēte tpe ilā dilatōez nō vult p̄sta

Sermo CIIII

re sine emolumẽto licz exp̃sse nihil pe/
tat cũ tñ sine dãno possz esse sua re ac/
cõmodata. Quart⁹ casus ẽ qñ ds vẽ/
dit rẽ suã cari⁹ ꝓpter dilationẽ q̃z illi q̃
incõtinẽti solueret. O q̃z mlti sẽ bmõi
q̃ nõ reputãt b̃ pctm̃ fore. imo pieratez
fecisse arbitrãt dicẽtes. vsqz ad illõ tp̃s
potuissem lucrari cũ mea re. Quintus
casus ẽ qñ i ꝑmpta pecũia rẽ emũt et
ĩmediate ꝓpe dilatõez vendũt illi eidẽ
vel alĩ vltra valorẽ rei. Sext⁹ casus ẽ
qñ ds emit vinũ vl'bladum cũ adhuc
crescũt i leui forz q̃ verisĩl' credit q̃ tẽ
pore vindemie vl' messis pl⁹ valebit.
O crudelissimũ negociũ q̃z mltos in/
uoluis. mlti emũ dãt suas pecũias mi
seris i pasca tali pacto. vt i futura vin
demia repleãt vnũ vas vini. vl' dẽt cũ
tot tinis zc. cũ tũc nullo mõ sic emere
possent. nec de b̃ ꝓfitent. cũ tñ nisi resti
tuãt z isup peniteãt eternal' dãnabũt
Uerũtñ si emerẽt vinũ vinee alicui⁹ il
lius anni. vl' segetes de q̃b dubitaret
an pl⁹ vl' min⁹ valeãt. ꝓpe acrs tẽpesta/
tẽ nõ esset vsura. Septim⁹ casus ẽ qñ
recipit i pign⁹ aliq̃d fructuosuz. pura.
ager. fenetũ. ꝑmontoriũ. molẽdinuz.
teloneũ. dom⁹. castr̃. villa. ciuitates.
pecora zc. nõ cõputãdo in sortẽ fruct⁹
ꝓceptos de tali pignore vsura ẽ. z nisi
restituãt cũ diabolo erit ps eor̃ etna/
lis. nõ solũ illis sz z filijs vroꝝ fratribꝫ
q̃ scienter bmõi nõ restituũt sz sibi reti
nẽt. ar. vij. q. j. sic vir. xxiij. q. iij. si habes
O maledicti q̃t sunt i ista ciuitate tles
certe bñ nostr̃ quosdã. z forte audiunt
fue damnatõis sniam nec curãt. sz di/
cũt. nescit q̃d loq̃t ꝑdicatoꝝ. ego legrie
teneo. nõ cũ latrocinio vsurpaui. Oc/
tau⁹ casus ẽ qñ ds dat vinũ vl' ĝnum
vetus vt recipiat nouũ et meli⁹ vsura
est. sec⁹ ẽ fm Hosti. si b̃ faciat ea intẽti
one ne sua messis peat. z inde accipiẽ
ti gr̃am ꝑstet. q̃z tũc nõ est vsura. No/
nus casus est. qñ q̃s i testamẽto legat
filiũ vel filiam tutori cum certa pecu/
nia tali pacto vt de lucro nutriat su/
os. et tandem in adulta etate soluat i
tegraliter siue perdat siue lucret quia
si damnum non suscipiet vsura est.
Decimus casus est quãdo quis mu/
tuat monetas in argento vt recipiat
pro illis in auro. cum tamẽ licz cõmu
nis consuetudo prouincie esset vt tan
tũ pensarent centũ denarios sicut au
reum vnũ in emptione. tamẽ cari⁹ cõ
mutabit aure⁹ z libẽtius recipit etiã
cũ additamẽto triũ vel quatuor dena
riorũ. Et breuiter quicũq̃z vltra capi/
tale in mutuo recipit vsurari⁹ est. xxiij.
q. iij. pleriq̃z. Et taliũ innumera ẽ mul
titudo q̃ de sudore pauper̃ laute vi/
uunt. De quibꝫ ps. Nõ defecit de pla/
teis eor̃ vsura et dol⁹. Tercia vsu/
ra est indicta seu p̃cepta. z est qñ aliq̃d
dabim⁹ vel faciem⁹ ꝓ deo q̃ soluet vl
tra q̃z illõ valeat. b̃ ẽ cũ vsura. sic dixit
xp̃s Matth. xix. Uos q̃ reliq̃stis oia z se
cuti estis me cẽtuplũ accipietz z vitam
eternã possidebitis. O btã vsura. O fe/
lix lucrũ cẽtuplũ accipe: insup vitã eter
nã. Jõ dicit Aug. Miser hõ q̃d fenera
ris boi. fenerare deo z cẽtuplũ accipi/
es z vitã eternã possidebis. Thesauriza
te ĝ filij adã thezauros vob i celo. vbi
nec tinea nec erugo demolit. nec fures
effodiũt z furant. ꝑsens vita est foꝝ
talis negociatõnis. Hinc Berñ. Filij
Adã gen⁹ auar̃ quid vob cũ diuitijs
q̃ nec vere nec vsq̃ sunt. aur̃ em̃ est tra
rubea. argentũ vo tra alba. sz malicia
hoim fecit tã cara. pozro si vse sũt cur
nõ rollitis vobiscũ. scptũ q̃ppe est. Di/
tes cũ dormierit nihil secum auferet.
Tercio deniq̃z q̃dditatẽ pessime v/
sure poterim⁹ declarare silitudinib⁹.
Assimilat ei vsura veneno dulci mor
tifero tñ. cũ q̃ duo simul occidunt. sez

Dominica .xiiii. post pēthe.

dātis ad vsurā aīa z recipientʒ corp⁹. fm illō Eccli.xxxiij. Qui aufert i iudo re paupi panē q̄si qui occidit ꝓximuz

Scōo vsurari⁹ assilat stulto. ꝓfecto iste stult⁹ essz q̄ vnū regnū vēderet ꝑ modica gleba terre. sz certe stultior est vsurari⁹ q̄ p̄ciosiorē rem q̄z esset regnū q: aīam ad imaginē dei factā vēdit ꝑ pecunia q̄ ē terra. Vnde Eccl.x. Nihil est iniq⁹ q̄z amare pecuniā. hīc ei venalē habz aīam suā.

Scōz articulū declarem⁹ pessime vsure malignitatē. Qui em̄ exercet vsuras malignus ē z mlta mala ꝑpetrat. de q̄bus sex enumerem⁹. scz

Primo vtutes in se dissipat.
Scōo deū vez defraudat
Tercio sanctos ꝫ se puocat
Quarto se multū vilificat
Quinto pene tpali se obligat
Sexto aiam eternaliē damnat

Primo dixi q: ille q̄ vsuras exercet oīm vtutes in se dissipat. Prio nāq; caritatē quā deberet hīe ad ꝓximū iuxta illud Lu.x. Diliges ꝓximū sicut teipz Hoc dictat em̄ ius nature Lu.vj. Oē cūq; vultis vt faciāt vob hoīes z vos facite illī. Sed ꝫ h vsurari⁹ se nō vult dānificare in tpalib⁹. dānificat aūt ꝓximū ab eo vltra cōmodatū recipiēdo Scōo dissipat fidez nō credēdo deuz vltorē de hmōi iniusticia. Tercio dissipat spem nō sperādo bona spūalia et eterna sz terrena cogitādo. q: si terrena haberz oīa bona haberet. z q: deus ei necessari⁹ nō esset. sed ipe ꝫ ipi⁹ volūtatē sibi sufficient ꝓuideret. ideo de eo in morte dicēt angeli de mōib⁹ illud p̄s. Ecce hō q̄ nō posuit deū adiutorē suū sed spauit in multitudie diuitiaz suaz. ꝓsequmini igit z comphēdite eū. Quarto vsurari⁹ dissipat iusticiā. Nā fm phm. v. etb. duplex est iusticia. Una ōz distributiua ꝑ quā distribuunt pene z p̄mia. z hec fm Tullium li. de officijs iusticia est vtus q̄ ꝓmuni vtilitate fuata suā vnicuiq; tribuit dignitatē. Alia iusticia est ꝓmutatiua q̄ ꝓsistit in dare iuste z recipe iuste. Nec vo vt dicit. j. polit. pōt fieri triplīciter. q: pōt ꝓmutari res in rē. res i pecuniā. pecunia in pecuniā. Olim ei sic fuit mercātia adinuēta q: dū vna patria abūdabat i vno z deficiebat i alio mittebat illō q̄ abūdabat z recipiebat q̄ indigebat. Sed q: ꝓp nimiā distantiā q̄dam patrie hec neq̄bāt facere. iō statuerūt vt res ꝓmutent in pecuniā. Sz q: adhuc difficile erat rē ad remota portare. ideo inuent⁹ fuit tercius modus. vt. s. pecunia cōmutet in pecuniā Vsurari⁹ vo omnē viā eq̄tatis puertit pl⁹ in rebus z pecunia recipiēdo q̄z dictet iusticia. Nā paupi mutuās pl⁹ vult q: sibi dē a paupe q̄z ipe illi. Valde iniquū em̄ est vt bñficiū redundet i damnū. mutuū vo est gōdaz bñficiū q̄ sūbuenit paupi.

Scōo vsurarius deū vez ōfraudat. q: oē tps ē dei ō q̄ vnicuiq; dedit tātū ad ꝓfītā psonā sub incertitudine tp̄s vt hō nesciat si ad crastinū pueniat. Vsurari⁹ aūt bonū alteri⁹. s. dei q̄ō est tpus vēdit alī duz mutuat ad tpus. vt postea erigat ō tē poze futuro q̄ de p̄senti nullo mō soluere. iō iust⁹ deus freq̄nt̄ p̄uat vsurariū tpe suo vt nō possit ꝓficere z satisfacere. nec i ētu eucharistiā recipe. fm illud p̄s. Viri sanguinū z dolosi non dimidiabūt dies suos.

Tercio vsurari⁹ ꝫ se sctōs ꝓuocat pl⁹ q̄z alij pctōres. quia alij pctōres a pctis q̄nq; cessant. sicut supb⁹ luxuriosus. gulosus ꝛc. potissime in q̄dragesima vl̄ marime q̄ dormiūt. sed vsurari⁹ ꝓtinue z oīm die peccat. vicz in festiuitatib⁹ nativitatis. pascues. resurrectōis. ascensionis. ꝓgis marie ꝛc. Et in oīm loco

in eccl'ia sez z in mēsa z qñ dormit zē. Sicqz nō vereť ꝓtumeliā facere beate ꝟginī z oīb⁹ sanctš. Uñ si qs oraret ꝓ vsurario brām ꝟginē dī. Scā Maria ora ꝓ eo. dicere posset. quō ꝓ ipso intercedā q ob reuerentiā meā in festiuitatib⁹ meis noluit cessare a pcō. si/ milit'si orans diceret. oēs scī orate ꝓ eo. dicere pñt. quō oremꝰ ꝓ illo q etiā illā vnā festiuitatē q cōiter de nob⁹ est instituta violauit. O deus glorioſe q̄z amaꝝ est b audire. z qd faciet misera nia sepata a diuitijs qñ dei genitrix oēs scī angeli nō intercedūt ꝓ ea. ve. ve. ve. illi. meliꝰ esset si nata nō fuisset. Quarto vsurariꝰ se multū vilificat. vilioꝝ nāq est inferno. iudeo. z Juda ꝑditore. Primo inquā vilioꝝ ē infer/ no. qz infernꝰ in dñi resurrectōne q nō erāt sua restituit. vsurariꝰ aūt audita passiōe z resurrectōe dñi nō vult red/ dere aliena. ḡnoꝰ carere oī fructu passiōis z resurrectōis dñi. Insuꝑ in/ fernꝰ solū cruciat malos q b demerue rūt peccādo ꝓtra deū. sz vsurariꝰ indif ferēter spoliat bonos z malos. Scōo q̄z vsurariꝰ ē peioꝝ iudeo. qz vnꝰ iudeꝰ ab alio iudeo vsuras nō recipit. sz vnꝰ vsurariꝰ xp̄ianꝰ ab alio fratre suo xp̄/ iano recipit. Tercio ē etiā vilioꝝ Juda qz Judas sel'tm̄ vendidit xp̄m trigin ta argēteis. z illos postea restituit. sed vsurariꝰ sepe vēdit xp̄m. brām ꝟginē. z oēs scōs. duz a societate eoꝝ se exclu/ dit. Insuꝑ seip̄m diabolo vroꝛē z fili/ os qñq; ꝓ trib⁹ denarijs vltra mutu um receptis. Sz dī. si tā abomiabilez facit hoīem vsura. q̄re ꝓmissuz fuit in lege veteri. Dicit enī Deut. xxiij. Nō fe nerabis fratri tuo ad vsurā pecuniaz nec fruges nec quālibet aliā rē. sz alie/ no. Rñdet Lyra q illa permissio fuit minoris mali respectu maioris q ꝓ/ mittit solū penā tpalez nō culpā. i. pe/ nā futuri seculi. sic ꝓstibula in ciuita/ tib⁹ ꝓmittunť nō q̄ pctm̄ nō esset sz q̄ nō puniūť ibi fornicātes. Uñ Augu. Tolle meretrices de ciuitate z oīa ꝓ/ turbabis libidie. R Quito vsura riꝰ se pene tpali obligat. qz eccia ꝑ ma/ nifestū vsuariū q̄nq; penas instituit Prima ē qz ad cōionē altarš ñ admit/ tit. extra de vsuris. c. qz in oīb⁹. nec ad oblatiōez offerēdū. ibidē Scōa pena q̄ nō sepeliť eccl'iastica sepultura. Nā ōr in dicto. c. qz in oīb⁹. Oz si qs cleri/ cus ꝙuenerit sez recipiendo vsurā ad cōionē vel oblationē ipō facto suspen sus ē ab execuōe sui officij. qō iō facit eccl'ia vt oñdat qz aīa illiꝰ i inferno sit sepulta. Tercia pena vsurarij ē qz nō recipiť ad ꝓfessionē suoꝝ pcōꝝ donec de vsuris fuerit satisfactuz vel cautio idonea. Quarta pena ē q̄ nullꝰ dz in/ teresse testamēto vsurarij. qz tale testa mētū nullū est. extra de vsuris. c. q̄z q̄z. li. vj. Et q̄ nō solū teneť restituere rem quā accepit i vsurš. sz z oēs fructꝰ pce/ ptos. Quīta pena ē q̄ si qs ꝓmisisset soluere vsuras. cogi nō dz ad soluēdū qz vsure sūt indebite. extra ō vsuris. c. debitores. Uñ q̄cūq; prātes. rectores ꝓsules. iudices. officiales. q̄ statuta fa ciūt. scribūt. dictāt. ꝓ q̄ cōpellať qs sol/ uere vsuras. aut q̄ ꝓseruāt ista statu/ ta z fm ea iudicāt ipō facto excōicati sunt sm̄ia maioris excōicatōis. Silit̄ q̄cūq; iudeos vsurarios ad quācūq; ciuitatē portāt mansuros denuo. vel etiā q̄z ꝓsensu fit. oēs ꝓsone eccl'iastice epis inferiores sūt excōicati. extra de vsurš. c. vsuraꝝ. li. vj. Et q̄cūq; iudices vel ꝓsiliarij sciēter iudicare ꝑsūpserint q̄ soluanť vsure vel q̄ solute cū repe/ runť nō soluanť plene ac libere sm̄ia excōicatōis incurrūt. c. ex grauī in cle mētinis. O igiť pessima vsura q̄z dete stāda es ī pñti. z qs eris ī futuro. Naz

Dominica .xiiii. post pēth.

dicit Guil'. lugdu. in sūma vicioz. q olim i vna ciuitate vir iueniebat vn⁹ feneratoz q etiā nō dabat ad vsurā nisi data fide q nō publicaret. dū autez manifestabat dom⁹ ei⁹ dicebat dom⁹ diaboli. silr vinea zc. sz z nec saluraba tur nec ab eo ignis a vicinis portaba tur. pueri expauescētes digito demon strabāt. mō vo vsurarij sūt pncipū cō siliarij. z dicunt dñi. ¶ Certo vsura vl tra pfatas penas aiam etnaliť dānat Nā de b grit ps. Quis ascēdet i mōtez dñi. Et ipe idē rñdet. q pecuniā suā nō dedit ad vsurā. qsi dicat. ille q ōdit de scēdet ad infernū. Un legit q dū qdaz vsurari⁹ in infirmitate nō absolueret a confessore. z iō filij sui hortarēť ad satisfactionē. Rñdit miser. nō possum ego b facere. qz si supuiuerē opteret mēdicare me. Et si decederē vos opteret ad hospitale ire. Cui illi dicebāt. pat dilecte nō curet de nob. sz puideat saluti vre. Tacete ait. potⁱ volo ad spectū dei ire qz horiz. qz de⁹ mificoz⁹ e. hories vo crudeles. sicz obstinat⁹ iuit ad infernа. Un⁹ aūt filioz ei⁹ hortabať ger manū ad restitutōz ne dānarenť. Cui ille. si pr me⁹ vsuras feē ego ñ feci portionez meā ego nulli dabo. de futuro nescio qd erit. Ali⁹ vo de sua portione qntū potuit satisfecit. z sic religionē intrauit. Quadā die dū oraret p pie vidit i visiōe frā aptaz i pfūdo maximi ignē in q infelices alios vidit patrē suū z fratrē sup eū quē pr maledicebat di. Maledicť⁹ sis qz pr te vt ditarē huc veni. Et fili⁹ ecōtra dicebat. imo tu maledicaris qz pr te huc veni. Si ei tu nō dimisisses res de vsuris qsitas ego me pcauissem. z sic stabāt in illa altercatōe. Qđ ille videns dñm laudauit q ipm de materia dānatois eripuit. z ad rutuz locū saluť. s. religionē induxit. ne sicut illi z ipe dānat⁹ fuisset. Tercio qz declarem⁹ vsurarij iniqtatē. cui⁹ qdē iniqtas i tribus ppendiť. s.

¶ Primo in excusatōe

¶ Scdo in retentōe.

¶ Tercio in restitutōe.

¶ Primo iniqtas vsurarij ppēdiť i sui excusatōe di. Ego ñ coegi recipientes ipe ertoz sit a me. vn si ego nō fuissem q cū eo feci misdiam mori debebat fame cū sua familia. sicqz querit se ad excusandas excusatiōes i pctis. iō nō vult repbēdi. nō intelliges q dns dicet illi illud ps. Deuoraūt plebē meā sic escam panis. ¶ Scdo iniqtas vsurarij ppendiť in retentōe. Nā cui tenent restituere nolūt. sz potⁱ volūt elemosynas facere de eis. qđ facere nō pnt. qz dic Diero. Ingratū e spūisctō qcqd obtuleris eo neglecto ad qđ tenerť. sz qlibz tenet aliena restituere q recepit iuito dño. si qs dicat q nō tenet iuito dño qz volens soluit vsurā. Dicendū q duplicē volūtas. Una absoluta q vellet sibi dari mutuū gratis. Alia cōditionata q vult aliqd soluere qz maⁱ damnuz patiať. z hac volūtate dñium nō trāsfert i feneratorē. ¶ Tercio iniqtas vsurarij ppendiť in restitutōe. qz vt tota liter recepta restituunť. qdaz vsqz ad mortē ptrabūt autoritate sua. cū tn dicit Scotⁱ q retinere aliena iuito dño est mortale pctm. qdam restituūt vsuras p se receptas. sz nō p pīez receptas qdam filios restitutores instituūt de qbus nō est credibile q restituāt post patris mortē. qz ipe dū viueret plⁱ dilexit diuitias qz aiam. pziā. nec mirū si filij etiā plⁱ diligāt qz aiam alienā scz patris. Si igiť tu nō es de salute pzia solicitⁱ. qs de te solicitet. Ergo rogem⁹ xpm saluatorē vt det nobis hic gratiam zc.

¶ Dñica decima qnta post penthe.

¶ Sermo. cv.

Ecce defunctus efferebat filius vnicus matris sue Luc. vij. c. Cum pissimi hodie ecclia ponit ante oculos nre mentis miraculū diuinū a xpo factū suscitatōez vicz mortui. Nā cū saluator iret in ciuitatē Naym cuz suis discipulis z mltis turbis. z i porta dicte ciuitat obuiasset cuidā mortuo q extra ciuitatē more iudeoz portabat sepelied. miscōia mot tetigit lectū defūcti di. Adolescēs tibi dico surge. z resedit q erat mortu. z dedit illū mri sue. Oō cū vidissent boes dixert. pphēta magn surrexit in nobis. In q euāgelio tria insinuant scz

Primo mortui significatio,
Scōo mortui resuscitatio,
Tercio xpi laudatio.

Primo dixi q in ꝫ euāgelio insinuat mortui significatio. voluit ei p mortuū xps pctm mortale designare ad ostendendū ntū pctm sit fugiendū. z cū cōmissuz fuit ntū sit de eo dolendum. Pctm enī fugiendū ē vt mors. z de eo dolendū vt de morte. q sic mortu separat ab amicis p mortē. sic hō p pctm mortle separat a sctis z angel. vñ Treñ. j. Oēs amici ei spreuerūt eū z facti sūt ei inimici. Scōo p mortē hō ꝓuat ab oīb suis bonis tpalib Job. xxvij. Dives cū dormierit nihil secum auferet. Sic mortu p pctm ꝓuat oīb bonis spūalib Ezechie. xviij. Si auerterit se iust a iustitia sua z fecerit iniqtatem oēs iustitie ei opat ē nō recordabūt. Tercio sic mortu in terra tumulat. ps. Sepulchra illoz dom eoz i eternū. Sic mortu p pctm in inferno sepelit Lu. xvj. Mortu ē diues z sepultus ē i inferno. Vñ talē mortuū p peccatū deplorat scta mr ecclia sic būc iuuenē sua mr q erat vidua. z gaudet de ei resuscitatōe Aug. De iuuene illo resuscitato gauisa ē mr vidua. De hoīb in spū qtidie resuscitat gaudet mr ecclia q vidua ē. qz spōsus ei xps mortu z resurgēs ascēdens qz in celū relict eam viduā Scōo in euāgelio ponit mortui resuscitatio. Nā sapientissimus saluator nr xpus tres mortuos legit suscitasse moraliť significādos. Naz puellā in domo clausam. i. mortuū p ꝓsensuz delectatōis ꝓaue i cogitatōe z volūtate adhuc tectū. Juuenē i porta. i. mortuū p actū peccati in ꝓbo vl ope egressum. Lazar in sepulchro. i. mortuū mole ꝓsuetudis pcti pssum. Insinuās saluator q oēs tales patus est suscitare si vaciter ꝓuertant ad eū p verā pniam. z tāto citius resuscitat p gr̄am q̄nto min mortificat est per culpā. Nā dns puellā coz paucis resuscitauit z facilie di. Surge. Juuenē coz pluribz z q̄si difficili rangēs feretrū z dicēs. Adolescēs tibi dico surge. Lazar difficillime q̄a cū lachrymis cū fremitu cū sui ꝓturbatōe z cū mag voce di. Lazare veni foras z q̄si cū auxilio z testimonio pncīū di. Soluite z sinite abire. Hoc ār nō ió fec q tā facile nō potuerit suscitare sic puellā. cuz dicat Aug. Nemo tā facile excitat i lecto q̄ xps i sepulchro. sz dni facta aliarū rex sūt exēpla. lōga em ꝓsuetudine pssus vir z q̄si cū labore suscitat. qz dicit Ambro. Oīne pctm ꝓsuetudie vile scit z fit bomi q̄si nullū sit. Tercio i euāgelio insinuat xpi laudatio. Naz vt viderūt tale miraculuz q iuuenis mortuus surrexit ambulauit z loq̄bat timuerūt valde z laudauerūt deū di. Prophēta magn surrexit i nob z qa de visitauit plebē suā vt nos redimeret sicut medic egrū vt eū sanet. In p senti nāq; fmōe (gr̄a saluatoris assistē te) de morte tres notem articulos. s.

Dominica .xv. post pēthe.

¶ Primo mortis distinctionē.
¶ Scōo mortis amaricationē.
¶ Tercio amaricatōis rōnē.

¶ Primū articulū dixi q̄ notem⁹ mortis distinctionē. Nā in sacra scīptura mors diuersimode accipit. cū ad p̄sens ꝓpt nob sufficit omittam⁹ mortem ciuilē q̄ est exiliū a p̄tria. distinguamus q̄druplicē mortē. s.

¶ Primo mortē gratie.
¶ Scōo mortē nature.
¶ Tercio mortē culpe.
¶ Quarto mortē gehēne.

¶ Primo inquā distinguam⁹ mortem gr̄e q̄ est sepatio a pctis z adhesio deo p̄ gr̄am z bona opa. De q̄ morte loq̄t apl's Col'.iij. ¶ Mortui em̄ estis z vita vr̄a absc̄dita ē cū xp̄o in deo. hec enīs mors ē optāda q̄ fructuosa. De qua Bern̄. ait. Bona mors q̄ vitā nō aufert sꝫ mutat i meli⁹ p̄ quā cor⁹ nō cadit sꝫ aia subleuat. ¶ Moriamur ḡ pec cato vt viuam⁹ xp̄o z dicam⁹ cū apl'o j. Choꝛ.vj. Quasi morientes z ecce viuim⁹ Ūñ ad sil'itudinē morientiū mor te naturali hac morte morīēs. Primo infirmat z dolet. Scōo dolor augmētat z languet. Tercio lāguor vigorat z pallet. Quarto nerⁱ⁹ dissoluit. Quinto cor⁹ mortuū sepelit. Prio ei moritur⁹ spūalit infirmat p attritōez z dolet p ꝓtritōz. q̄n ei p gr̄az gr̄is datā incipit pctā despicere z ad bonū aspirare. tūc spūalit icipit infirmari. q̄n vo aia p gr̄az gratū faciētē totalē pcti delectationē ꝓterit. ꝓsiderādo pctōꝝ vilitatez dei pietatē. supplicij acerbitatē. gaudiorū celi imensitatē incipit mltū dolere p ꝓtritionē. ac dicere cū p̄s. Circūdederūt me dolores mort⁹ z torr̄etes inī q̄tis ꝓturbauerūt me. Talit fuit infirmata Maria magdalena q̄ dimisis oibꝫ mūdi z carnis vanitatibꝫ incebat ad pedes ih̄u dolēs z lachrymās de oibꝫ pctis. hec nāq̄z ē via salut⁹ oim pctōꝝ cū firma spe remissiōis z̄c. Secūdo i morte spūali sit̄ z naturali dolor augmētat z morit⁹ languet q̄ infirmitas diffusa p oia mēbra in lectū deijcit. Sic ꝓtritōis dolor i desideriū surgit z i delectatōez ignescit. z sit̄ languor iducit ex dolore. sic amor signif ex ꝓtritiōe. vt talis languēs dicat illō Cañ.ij. Nūciate dilecto meo q̄ amore lāgueo. Hoc amore lāguebat būs Frāciscꝰ q̄ post q̄ certificat⁹ fuisꝫ de remissiōe oim pctōꝝ sp iocūdabat z vbi q̄z erbilarabat etiā alios i spū. vñ Augu. Penitēs de pctō doleat z de dolore gaudeat z̄c. Tercio i morte spūali sicut etiā naturali pallor nascit ex languore q̄ maceratio carnis eruinalēs cēre dilectiōe imutat tā mētē q̄ vultū Nā q̄nto q̄s deū plꝰ amat tāto magꝭ carnem domat. pallear igit ois color mūdane dilectōis. vt illud Cañ.j. dicat. Nolite me ꝓsiderare q̄ fusca sim q̄ decoloratuit. i. colorē abstulit sol. i. xp̄s sol iusticie. O q̄ bñdict⁹ pallor est iste. O q̄ btā obfuscatio ē dilectōis diuine decoctio. q̄ tales saluator nr̄ xp̄s offert deo p̄i. vt ōr.j. Pet.iij. Xp̄s semel p pctis nr̄is mortuꝰ ē vt nos offerret deo. mortificatos q̄dē carne viuificatos aūt spū. Ad hūc mortificatōis pallorē hortat apl's Ro. viij.di. Si spū facta carnis mortificaueritꝭ viuetis. q.d. aliter nō. q̄ si sm carnē vixeritꝭ moriemi. Mortificate igit charissimi frēs mēbra vr̄a q̄ sūt sup t̄rā. q̄ nō erūt sub terra vmes mortificāt z nihil pderit dū in inferno flāma deuorat. z nihil pdest sꝫ dū est in terra pdest. O deus eterne ecce q̄si oīs post carnē ambulāt. ac si nec aiam haberēt. nihil de fūtura vita curāt. q̄dā modicū. Quarto in morte spūali sicut naturali corpis z anie nexus dissoluit quia mēs per

dilectões dei ad tpalia q̃si insensibil' effecta nullis tpaliũ rep nexib⁹ detinet. Vñ Cañ. viij. 8z. Fortis ẽ vt mors dilectio. Sup q̃ Bre. Dilectio morti cõpar. qa nimiꝝ mẽtẽ quã sel' cepit fũditus ab amore carnaliũz occidit. et sic mens terrenis mortua ad celestia cõtẽplãda facilĩ erigit. sicut mẽs bti pauli q̃ dicebat. Oĩa arbitrat⁹ sũ vt sterco ra vt xp̃m lucrifaciã. z ió merito dicere poterat. Nr̃a ꝓuersatio in cel'ẽ. Nã loc⁹ aie in q̃ finaliz q̃escit est ipe deus. Ideo dicebat Aug. li. ꝓfes. Inq̃etũ est cor meuz dñe donec req̃escat in te. Et apl's Phil's. j. Desideriũ habẽs dissolui z esse cũ xp̃o. Et sic in pace fact⁹ ẽ locus aie bone Quito in morte spũali sic z naturali mortu⁹ sepelit finaliz i bono se firmãdo. z in puluerẽ redigit dũ se cinerẽ z puluerẽ bũilit recogñscit. iuxta illud Ben. iij. Puluis es z ī puluerẽ reuerteris. Ad b aũt sepulchrũ aĩa ducit a q̃tuor portitoribꝫ. s. a dei gr̃a. ab oꝛõe deuota. a ꝟbo dei z bonoꝝ exemplo. Ab hac eĩm morte nullũ xp̃s resuscitat ad vitã pcti. Ro. vj. Sic enim ipe resurgẽs ex mortuis iã nõ morit. ita z vos existimate mortuos q̃dez eẽ pctõ viuẽtes aũt deo. Ubi glo. dic. Sicut xp̃s mortu⁹ est sel' ita pctũ in vob moriat sel' vt nõ opteat iterari. z sicut xp̃s sp viuit ita etiã vos sp viuat ꝟtutibus. O bti mortui q̃ in dño morimũr. O felices mortui q̃ nũq̃ ad vitã peccati resuscitant. qui deuote freq̃nt inuenimũr nõ suã sed dñi facere volũtatẽ. seruãt cordis puritatẽ. ab ocul' ligua auriꝫ cohibẽt vanitatẽ. hi vita viuũt

Scda mors est nature q̃ fit p sepationem aie a corpe. q̃ q̃dẽ mors bonis est p̃ciosa. iuxta illud p̃s. Preciosa in ꝓspectu dñi mors sctoꝝ. eius. Et ista morte oẽs moriemur. iuxta illũ. ij. Regũ. xiij. Oẽs morimur z q̃si aqua dilabimur in terrã q̃ nõ reuertit. Nec ãt mors sumpsit initiũ ex tribus. s.

Primo ex diuina sententia
Scõo ex diabolica inuidentia.
Tercio ex hũana inobedientia

Prio dixi q⁹ mors nature sũpsit initiũ ex diuia sentẽtia p̃monitoria. p̃monuerat eĩm p̃mos pentes de⁹ dicẽs Ben. ij. De oĩ ligno paradisi comede. de lig aũt scie boni ne comedas. Quacũq; ei hora ꝓmederis morte morieris. i. ad moriẽdũ disponer⁊. Vñ hec sententia diuia est tã generaliz irreuocabilis q⁹ nulli parcit. iuxta illud p̃s. Que pcedũt de labijs meis nõ faciã irrita. Ioõ dicit Berñ. Mors nulli⁹ iopie miseret. nullius diuitias veret. nec generi cuiuslibz aut moribꝫ. nõ deniq; parcit etati. Bene igit dr̃ Ecci. xlj. O mors bona nũ est iudiciũ tuũ. Certe bonũ z admirabile q⁹ etiã deifere ꝟgini ab oi peccato imuni nõ pepcit. sed qõ pl⁹ est nesciuit misereri altissimo filio õi. q̃n pot⁹ deseuit in eũ. z crudelit̃ p suã portam eduxit de b mũdo. Nã cũ viderit regẽs cũ multa comitiua minime pauebit. sed cõpellet p ostiũ suum egredi. Nunquid si viderit mulieres teneras miserebitur. certe nõ. Nunquid si pauperes oppressos. certe nõ. Nunq̃d me dicũ expertũ timebit. absit. sed oñes deuozabit. iuxta illud p̃s. Quis est hõ qui viuet z nõ videbit morte. qua si d. nullus. Hinc z Berñ. in meditatõibus. Dic mihi vbi sunt amatozes mũdi huius qui ante pauca tpa nobiscũ erant. comederũt biberũt riserũt. nihil ex eis remansit nisi cineres et vermes De hoc narrat Vincenti⁹ i speclo morali li. ij. q⁹ dũ dñs de Hugozri haberet filiũ nouũ militem euntẽ ad tirocinium. Et dum trãsiret per claraz vallem vidit dei milites ibi virgini beate militantes. cogitans quis finis esset

vtriusq; militie. q2 mors. mox intrauit ordinē. Cūq; pater ei⁹ venisset mi/nās q; abbatiā destrueret nisi rediret Ait filiꝰ q; rediret si vnā ꝙsuetudinē q̄ erat i terra sua remoueret. Qui ꝓmi/sit facere Et filiꝰ. ꝙsuetudo inqt ē q; eq̄ moriunt iuuenes sic̄ senes. Cui pater ꝺ ego nō possuꝫ destruere Ait filiꝰ. nec ego volo ad seculū redire. ¶ Secūdo mors nature ꝺz originē ex diabolica inuidēcia. Nā intelligēs diabolꝰ ad il/lā felicitatem vñ ipe corruerat hūanū gen⁹ exaltari inuidit ei z aggredīēs se/duxit Euā z ipa inclinauit Adaz. Vñ Sap̄. j. ꝺ2. Inuidia diaboli intrauit mors in orbē terre. Et saluator de dia bolo loq̄ns dī. Ille homicida ē ab ini tio. ¶ Tercio mors nature ꝺz initiuz et hūana inobediēcia qñ Adaz noluit deo oīm obedire. sz extēdit manꝰ suas ꝙtra dñi p̄ceptū ad fructū ligni vetiti ꝑ quo mortē meruit ipe cū oibus su/is posteris q; in eo erāt p semialē rōnē Jō dic̄ apl's Ro. v. Per pcm̄ vni⁹ ho minis intrauit mors i orbē. Nam si Eua comedisset centū de pomis non veniss̄et mors sup̄ hoies. sz q2 vir co/medit ipō venit. Ad sepeliēdū ei in ista morte bō portaꝝ q̄ttuor elemēt̄ con trariis ex q̄bꝫ cōponit̄ scz. ab aq̄. terra aere. z igne. z tandē de ista morte xp̄s dñs oēs resuscitabit Job. v. Mortui audiēt vocē filij dei et audierint vi uent. Et. j. Thoz. xv. Oīes q̄dē resur/gemus sed ñ oēs imutabimur. ¶ Ter cia mors est culpe. sicut ei vita corpal' fit ex vnione aie z corpis ꝑ viuificatōez Ita vita aie ex vnione aiez dei ꝑ gratie inhabitationē. Vñ Rom̄. vj. Gratia dei vita eterna in xpo ihu dño nostro Mors igit̄ anie est quando deꝰ sepat ab ea auferendo gr̄am. q̄ fit ꝑ pecca/tum mortale Ezechie. xviij. Anima que peccauerit ipa morietꝝ. Et Aug. xiij. de ciui. dei. c. ij. Mors anie fit cum eam deserit deus. Nec aūt mors nō solū ꝑ opus sz q̄nq; etiā ꝑ solam cogitationē fit Sap̄. j. Peruerse cogitatōes sepa/rant a deo. Aliq̄n ꝑ vba. Jdiō Os qđ mēt̄ occidit aiaz. Aliq̄n ꝑ facta Jac. j. Peccatū cū ꝙsūmatū fuerit generat mortē. Et sicut mors nature ꝓuat ho minē oībus bonis tpalibus. sic mors culpe aniam spoliat oībus bonis spi ritualib⁹. Valde est eī piculosuz pec/catoꝝ in morte peccatoꝝ iacere. Di ei linguis hoim loq̄ris z angeloꝝ. Et si tot hoies ꝑ tuā doctrinā ꝙuerteres q̄t fuerunt hoies ab initio mūdi. vel q̄t sunt stelle celi z teip̄m ꝑ penitētiaz nō resuscitaueris fact⁹ es velut es sonās. cāpana ei ad vtilitatē hoim seruies se ipaz ꝙsumit. Et si trabas ad fidē om/nes paganos hereticos z iudeos. z si mille claustra faceres. z mille hospita lia manu ꝓpria edificares z illis om nes mūdi pauper bonis tuis pasce/res. si in peccato mortali mortuꝰ es nihil tibi ꝓderit. Similiter si corpus tu um ad cremandū dares. vt Laurē/tius. z ad excoriādū vt Bartholome⁹ z crucifigereris vt xp̄us. si in mortali esses peccato nunq̄ saluareris. Et si mille milia missaꝝ ꝑ te dicerēt. ac oēs sancti in celo cum oibus agminibus angeloꝝ ꝑ te pstrati ante deū sangui neas lachrymas funderēt vsq; in diē nouissimū orantes ꝑ te. nō flecterent miseōiam dei ad miserādū tui si mor/tuus esses in peccato mortali. ergo i peccato mortue aie plus valeret vna bona cōfessio q̄ oia beneficia p̄dicta. quia ꝑ talem confessionē ea que facta fuerunt reuiuiscūt z oibus missis pe/grinatōib⁹ z elemosynis que fiunt in toto mūdo ptem habebit. Jxta illō p̄s. Particeps ego sum oīm timenti um te. Et in articulis fidei ꝙfitemur

di. Sancto⁹ cõionez credim⁹. Uñ vere omis creatura deberet flere vnum mortale peccatũ q̃ tam graue est. In hac morte ad sepeliendũ peccatorẽ q̃t tuor portant que in peccato pseverare faciunt vicz. Fiducia longioris vite q̃ tñ hominẽ sepe decipit. Cõsideratio culpe aliene qua homo correctionẽ p priam deuitat. Stulta spes penitendi in futuro. Et fiducia de venia quã homo cõcipit er magna dei miscõia. De ista aũt morte pauci resuscitanť. q̃ vero resuscitanť a saluatoris gratia p tria resuscitanť. sicut iste iuuenis vicz p matris fletum z significat contriti/onem. p loculi tactum. i. p diuinũ instinctum q̃ aliquãdo tangit bois cor in pdicatione cũ verbo dei. Aliquãdo dorsum p flagella Beñ. xxvij. Accede fili mi huc vt tangam te z pbem vtrũ tu sis filius me⁹. Aliquãdo p lectionẽ sacre scripture tangit os Iere. j. Misit dñs manũ suam z tetigit os meuz Tercio resuscitat homo a morte peccati p xpi meritũ di. Adolescẽs tibi dico surge. Quarta mors est mors gebenne. de qua ps. Sicut oues in inferno positi sunt mors depascet eos. Et Matb. x. saluator ait. Eum timete qui potest aniam z corp⁹ pdere i gebennã. Et ista mors sepat aiam a gratia z glia. i. a visione dei beata in q̃ est oñe bonũ. In hac aũt morte portať a demonib⁹ p desperationẽ ac calamitatẽ Au. xvj. Mortu⁹ ẽ diues z sepultus est in inferno. Et de ista morte nũ q̃s aliquis suscitabit. In huius signũ cũ coram saluatore quartũ mortuuz q̃dam ei⁹ discipul⁹ noiasset ipe nõ iuit ad resuscitandũ. sed ait. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Prima em̃ mors scz gratie est bona. Secunda scz nature mala. i. grauis. Tercia scz culpe peior. Quarta scz gebẽne est pessima. de qua ps. Mors peccatorz pessima. Laborem⁹ igit charissimi h vt ab ea liberemur in futuro.

Secõ notem⁹ mortis amaricationem. multũ em̃ amaricat mors morientes. de qua amaritudine dicit sapiens Eccl. xlj. O mors q̃ amara est memoria tua homi pacez habenti in substãtia sua. Nec ãt amaritudo causať ex tribꝫ scz

Primo ex amore vnionis.
Secõ ex dolore passionis.
Tercio ex terrore dãnatõis.

Primo dixi q̃ mort; amaritudo causatur ex amore vniõis quia amor vite psentis ita cunctos deuinxit q̃ omnis homo destitutionẽ sui corpis plãgit. quãtũcunq; sit deuotus z desideret voluntate p gratiam ordinata ad eterne vite gliam puenire. tamẽ appetitu naturali mortẽ refugit. ita vt dilectione naturali nõ diligit quis mori etiam p deo. sed gratuita. Uñ apl'us licz dicat Phil'. j. Cupio dissolui z esse cum xpo. tamẽ dicit. j. Chor. xv. Nos qui sumus in tabernaculo isto ingemiscim⁹. grauati eo q̃ nolum⁹ expoliari vt absorbeať q̃ mortale est z vita Hinc z saluator ait Petro Johã. xxj. Cum esses iunior cingebas te z ambulabas quo volebas. cum aũt senueris alius cinget te z ducet quo tu nõ vis scz voluntate sensualitatis. Ad cõfirmandũ pdicta xps qui est filius di viui ait Matb. xxvj. Pater mi si possibile est transeat a me calix iste. Mti gpter talem gturbationem blasphemant deum. Unde narratur q̃ quedam puella que multuz fuerat vanitati dedita infirmata ad mortẽ. Que cum cerneret mortem imminere. ait matri. O mater peto tevt induas me vestib⁹ pciosis q̃bus ante vtebarz cõpone crines z reliqua q̃si ad nuptias

Dominica .xv. post pēthe.

essem itura. Que cū fecisset mat exclamās ait. Heu me qz morior in tenera etate taz pulchra q̄z decora. Heu me qz meā formositatē amitto nec ōlectationiby vti potui vt volui. Cui astantes dicebāt. cōmitte te filia deo. At illa Quid mihi cū dō. veni o diabole z tolle aiam meā. Et hec dicēs mortua ē in ciuitate spoletana. ¶ Ecce amaritudo mortis causat ex doloze passiōis seu infirmitatis qz i morte solent ꝯcurrere varia morboꝝ genera. somnꝰ auferit. quies ipedit. Et sic iplet illud dictum bti Gregoꝛi. Tāta est tibi vis doloris q̄ alibi nō ꝑt referri impetꝰ cogitatiōis. O q̄ntū tūc est piculū pctōiby cuz vix vnꝰ ex centū vel mille hoiby debite ꝑt recogitare pctā z q̄rere medelā aie suetactꝰ tāto dolore. Uñ Aug. in q̄dā sermōe. Percutit hac aniaduersiōe peccatoz vt moriēs obliuiscat sui. q̄ dū viueret oblitꝰ est dei. Dicit Johānitꝰ de organizatiōe corpis hūani. Q, cū hō morit visus eiꝰ scindit. os aperit. z pectus eleuat. Uisus scindit iō quia visualis humoz solet tūc euanescere cuz radix ipoꝝ oculoꝝ exsiccat. Os iō aperit quia organū gutturis tūc ꝯtrahit quo ꝯtracto egrotās cupiēs capere anhelitum os apire solet. Pectꝰ vero iō eleuat quia sanguis ex oībus venis vergit ad locum ꝯcauum corpis z ibi sanguie indurato z coagulato oīnia mēbra bomis pallescunt z pectus intumescit. qō patz ad oculū. z sic oīes vene deficient tā pulsatiles q̄z sanguinis receptiue. O q̄z crudelis amaritudo est boi in morte quādo infirmitas luctat cū natura z erinde bomo q̄si furiosus agonizat. Uñ dicit de pomo z morte Arestotilis. q̄ cum Arestotiles morti appzopinq̄ret ceteri phi ad euz veniētes dolori ipius cōpassi sunt. Et Arestotiles videns discipulos lachrymātes. vnū ex bis quē plus dilexerat ad se venire ꝑcepit z ait. O mi fili z frater pete qō vis excepta sola imortalitate. quā porrigere nō p ossū qz nō habeo. z quia scis cū ceteris cōdiscipulis quia diuitias nō est nobis licitū possidere. q̄s domicella nostra pbia q̄ liberalibꝫ artibꝫ radiata ē sp fugere cōsueuit. cuiꝰ nos pugiles existimꝰ. Idcirco si petis aliquā rez quā possideo tibi beniuolēti aio dare nō recuso. Nā etiā pomū aureū qō ex pluribꝫ babeo confectū p qō p longū tps corpus meum sustentatū babui tibi nūc trado. At ille cū gratiarū actōe illud suscipiens ait. Rex celoꝝ quē possessoꝛē fatemur esse oīm bonoꝝ p hoc dono det tibi in futuro tranquillā vitam. Cete ri respōdentes dixerunt. Hoc faciat comphensoz oīm visibiliū z inuisibiliū. Et ait Theofrastus. O ꝓnceps oīm philosophātiū atq ꝛsolatoz omniū ñ pigeat te ex oze oim audire vnū sermonē. nā petimꝰ tuā excellētissimā prudētiā vt nūc in hora mortis tue aliquod verbū sentētiosuz relinq̄s qz scimus q̄ mortē sicut z tu euadere non valemꝰ. rñdit Arestotiles. Nescio ad ꝑsens q̄d dicā. sed boc scio q̄ hūc mūdū būiliatus intraui. anxius viri. cōturbatus nūc egredioꝝ. insciusz ignorans. At ille ī ꝑsona alioꝝ ait. Rogamus vt obscuritatē sermonis nobis clarius demōstres. rñdit Arestotiles. O cōmilitones ac etiā filij necnō discipuli mei charissimi nūc audite z ꝑcipite verba oris mei. Nā bumiliatus mūdū intraui. i. de fetido spermate p cessum babui. quia q̄d est bomo nisi sperma fetidū. saccus stercoꝝ. z cibus vermiū. Anxius viri qz in ꝛtinuo laboris motu vt scitis fui libros scribēdo. noua adinueniēdo. ꝛtrarijs opinionibꝫ resistēdo. disputādo. docēdo.

rõnibꝫ declarãdo. iõ ſꝑ triſtẽ animuꝫ habui. qꝛ laborꝫ ꝛ ſtudiũ eſt de genere triſtabiliũ. Cõturbat⁹ nũc egredioꝛ et etiã ꝓcidoloꝛ nunc ignoꝛo vtrũ vnq̃ facta mea placuerũt incõmutabili et incircũſcꝛiptibili. Sꝛ quia hac cõditio/ ne intraui mũdũ vt exirẽ. attñ ſcio q̃ moꝛs nõ eſt pena homis. ſed natura. Et hec eſt rõ. quia natura hois. i. con/ iũctio anie ꝛ coꝛpis ſi deeſſet nec moꝛ eſſet. que tam dure cruciat atq̃ mole ſtat. Inſci⁹ ꝛ ignoꝛans. Nã in futuro ſentẽtiã meã nulli cõicare valeo. vbi ĩ telligẽtie rõnabiliũ plus ſentiũt de ar tibus liberalibꝫ q̃ nos qui ſum⁹ bo/ mines coꝛruptibiles ꝛ mutabiles. Et ait O moꝛs cur appꝛopinq̃ſ mihi. aia mea que eſt imoꝛtalis te vincere debe ret en iaceo ſupin⁹. Tu qui es cauſa omniũ cauſaꝝ miſerere mei. Dis di ctis emiſit ſpiritũ. O igr̃ q̃ amara eſt moꝛs oibus p̃ſertim delicatis ꝛ diui/ tibꝫ qui nõ ꝓſueuerũt laboꝛes vigili/ as afflictiones ꝛc. Pauꝑes em̃ facili us moꝛiunt q̃ diuites. ꝛ penitentes q̃ delicioſi. ¶ Tercio moꝛtis amaritu/ do cauſat ex terꝛoꝛe dãnationis. Naꝫ tunc diabolus oẽs vires apponit vt foꝛtius tẽrando ꝓdat ſciẽs q̃ ſi tũc ſu/ peꝛauerit ſemꝑ ſubiugabit. ꝛ ſi ſupa/ tus fuerit ampli⁹ nõ ꝑualebit De iſta tẽratione dicit dñs Beñ. iij. Tu inſidi aberis calcaneo. i. fini eius. tunc eniꝫ implebit q̃ in figura dicit Dañ. vij. O, quattuoꝛ venti. i. quattuoꝛ affecti ones pugnabant in mari. i. in coꝛde amaricato moꝛtis doloꝛe ſcz gaudiũ timoꝛ ſpes ꝛ doloꝛ. Nam ab oꝛiente venit vnus diabolus repſentãs mũ/ danũ gaudiũ. ꝛ dicit peccatoꝛi. O q̃n ta gaudia habuiſti in ſuꝑbia. luꝛuria gula. dñatu ꝛc. Ecce nunc oĩa iſta au ferenꝫ a te. q̃d feciſti tu deo q̃ ſic ſpoli at te. quare ergo te creauit ꝛc. Ab occi dente venit alter diabolus repſentãs doloꝛem de amiſſione bonoꝝ tempa lium. vꝛoꝛis ꝛ filioꝝ ꝛc. Ab aquilone venit tercius diabol⁹ repſentans eter nam damnationẽ. quia ab aquilone pandet omne malũ. Ab auſtro venit quartus repſentans ſpem cõualeſcẽ/ di. vt ſic nõ curet de ſalute. Ideo dicit Beñ. Si nõ dñs cuſtodiat exitũ me um beu ero ſine dubio demonũ rñã/ cipiũ. niſi aſſiſtẽte qui me redimat et ſaluũ faciat. O magna tunc erit ama ritudo vbi tam foꝛti inimico quilibet exponitur pugnatur⁹ ꝛc. ¶ ℣. Ter/ cio notemus hui⁹ amaritudis ſpecia lem rõnem. Nam inter alias moꝛtis amaritudinis poteſt eſſe triplex rõ. ſ.

¶ Prima inexoꝛabilitas.

Secũda ꝓtemptibilitas.

¶ Tercia timoꝛoſitas.

¶ Primã rõnem dixi moꝛtis amaritu/ dinis foꝛe inexoꝛabilitatẽ. Non enim amara moꝛs quãdo hoꝛa ipius vene rit expectat ꝑ annũ menſem vel diem Ideo p̃monuit ſaluatoꝛ Marẽ. xiij. di. Vigilate neſcitis quãdo tp̃s ſit ſe/ ro an media nocte an mane ꝛc. vt cũ venerit repẽte inueniat vos dormiẽ/ tes. Intãtũ em̃ eſt moꝛs inexoꝛabilis q̃ nihil de tꝛalibꝫ ꝓter pcm̃ ꝛ meritũ homi pmittit inde poꝛtare quocũq̃ qs blãdiaꝛ ei di. O bona moꝛs. O di/ lecta moꝛs mitte ſalte b palatiũ. b cel larium. hãc pecuniã. certe nõ audiet. Vñ Beñ. Mũd⁹ inexoꝛabile ꝓſtitu/ it ianitoꝛẽ ꝛ q̃ mõi ſũt nihil ſinit aſpoꝛ tare. O amaritudo amariſſima oĩa ſil amittere q̃ miꝛis laboꝛibꝫ q̃ſierat. ꝛ ꝓ qbꝫ animam ꝓpriã piculo expoſuit. tũc em̃ intelligit q̃ modica caduca et deceptoꝛia fuerũt oĩa mũdana. ¶ Se cũda rõ amaritudis moꝛtis ẽ ꝓtemptibi/ litas q̃ tũc ꝓtenit filꝫ a pie mi⁹ a filia ar vir ab vꝛoꝛe ꝛc. intãtũ q̃ nolunt iam

Dominica .xv. post pēthe.

ꝑ septē dies secū habitare: ꝫ absc̄dūt eū subtus terrā. Unde Bern. Quid fe tidius būano cadauere. q̄d horribili⁹ mortuo boie. cuius erat in vita ḡtissi m⁹ amplex⁹ fit in morte horribil' aspe ctus. Deniq; sic ꝓtemnit q⁹ nullus ex charis eius vultcuz sequi. Amaricat nāq; multū de hoc q⁹ si deberet ire ro mā vel hierosolimā inueniret socios. ad ianuā vero mortis nullū inuēiet. sed solus ingredieť ignotā regionem. Ūñ Chryſ. in ſmōe de patiētia. Mo riturus cūctos salutat donec sue mē/ tis dñs est. donec lingua loq; potit di. Ualete inq̄t amici mei z deū ꝑ me ex/ orate. iter em̄ pago extraneū q̄ nun q̄ ambulaui. z regionē longinquam quam nunq̄ vidi. z in alterū seculum aiaz vnde null⁹ reuersus est. z mā si/ ones metuēdas ad quas null⁹ me co mitať. z ante iudicē terribilē vbi nescio quid mihi cōtingat. Ecce quero adiu/ torem z null⁹ est qui me eripiat. quero qui me comitet z nullus mihi ꝓpatť O amarissimū iter quō ꝓfudisti me. oēs amici mei spreuerūt me. Hinc et de Alexādro legiť q⁹ cū mortu⁹ essz se/ ptē pbi venerūt ad lamentandū eum Quoz vnus dixit. O Alexander beri dñabaris toti mūdo et hodie mors do minatur tui. Secūs ait. O alexander heri nō sufficiebat tibi totus mūdus. nūc tibi sufficiūt due vlne terre. Ter/ cius dixit. O Alexāder heri habebas comitiuā tot dñorum hodie sol⁹ iacet in sepulchro. Quart⁹ ait. O Alexāder heri oēs te timebāt. hodie nullus te mortuū timet. Quint⁹ ait. O alexan/ der heri vox tua terrebat omnes. ho/ die morte deuictus nō potes loq;. Se xtus ait. O alexāder heri habebas tot regna i tua ptāte. hodie tenet te mors in sua. Septim⁹ ait. O Alexāder heri comedebas tot cibaria delicata. ho/ die factus es esca vermiū. O cadauer cō tēptibilissimū oim. cui⁹ nec cutis nec ossa nec viscera nec caro valēt ad vsus hominū sed tm̄modo vermiū. Ter cia rō amaritudis mortis est timoro/ sitas. tūc enī moritur⁹ circūdabiť vn/ diq; inimicis. Ab ante habebit reā cō scientiā q̄ eū amaricat. ps. Peccatuz meū ō me est semp. A dextris ꝓtium angelū q̄ dicet ōmonibꝫ. De⁹ dereliq/ euz psequimī z comphēdite z ducite no/ strū exulē z vestz cōpatriotā in infer/ nū vt sit ibi ineternū ꝑda demonum. A sinistris habebit oēs demones ius suū expectātes. iuxta illud Exo. xv. Di xit inimic⁹ pseqūz z comphēdā z diui/ dam spolia. O de⁹ eterne qualis erit ista diuisio. Diuidēt nāq; pcōrē tres ptes et q̄libz accipiet suā ptē ita lerant q⁹ ꝑ duabꝫ ptibꝫ nō daret suā. Res ei tpales succedūt fratribꝫ z amicis q̄ non darent ꝑ mortui hois corpe et anima Corpus vo succedet vermibꝫ q̄ sil⁹ non darent ꝑ aīa et rebꝫ. Anīa vo succedet demonibꝫ q̄ etiā nō darent ꝑ rebus et corpore. iuxta illō Ben. xliij. Da mihi aīas cetera tolle tibi. A sursū morties pcōr habebit iimicū pj̄ssimū xp̄m iu stū iudicem q̄ dicet ad angelos. Ecce iste inimic⁹ meus voluit me puare ꝑ suam supbiā honore meo debito. Ec/ ce iste est bō maledict⁹ q̄ itez me cruci fixit suis pctis sprevit me z legē meaz ꝑ gule luxurie z vindicte delectatōne. paruipēdit redemptōez sue anie san/ guinis mei pciosam effusiōem. Vide at iam si sit q̄ eū eripiat qui speraūt i multitudine diuitiarū suarz. O dulciſ sime christe resuscita nos nūc in poz/ ta misericordie a morte culpe dicēdo. Adolescēs tibi dico surge. z redde nos sancte matri ecclesie. quia defūcta ani ma nostra iam exportata est ꝑ portaſ quinqz sensuū ad diuersa vicia se diſ/

fundendo .p qua tua resuscitatõe laudemus te eternaliter. Qui cũ deo patre z spũsctõ viuis z regnas in s.s.amẽ

¶ De eadẽ dñica.xv.p̃ pentẽ.

¶ Sermo .cvj.

DOminus misericordia motꝰ sup eã dixit illi. Noli flere. Lu.vij.z in euãgelio. In quo q̃dẽ euãgelista quatuor ordinẽ insinuat.scz

¶ Primo hũanam miseriam

¶ Scõo fletus efficaciam

¶ Tercio xp̃i magnã mifricordiam

¶ Quarto ppli erꝫ reuerentiã

¶ Prio nãq euãgelista insinuat humanã miseriã describẽdo cuiusdã iuuẽis mortẽ. Magna siq̃dẽ miseria est oibꝰ necessario mori. Jdeo dicit Aug. de vbis dñi. Nõne sẽ mali dies q̃s agimꝰ in corruptela huiꝰ carnis inẽ tantas difficultates. vbi falsa voluptas. nulla gaudij securitas. timor torq̃ns. cupiditas auida. tristicia arida. Ecce q̃z mali dies z tñ rogant homies deũ vt diu viuãt. Quid est aũt diu viuere nisi diu torq̃ri. Chryſ. sup Matẽ. O miserrimꝰ mũdꝰ z miserrimi q eũ sequũtur. semp boies mũdialia opa excluserũt a vita. Jdeo dic Señ. in epla. Nõ viuere bonũ est. sed bñ viuere. itaq̃z sapiẽs viuit quãtũ debet nõ quantũ pt.

¶ Scõo euãgelista insinuat fletꝰ efficaciam. Cũ enim mr vidua deplorabat filiũ vnicũ videns xp̃s eiꝰ fletũ consolatus est eã di. Noli flere. Mltũ q̃ppe põt efficere a põ deũ lachryma bõi cordis. Vnde dicit Cassiod. sup p̃s. Nemo ad deũ flẽs accessit q nõ ipetrauit q̃ postulauit. Et Piero. in epla. O bũilis lachryma tuũ est regnũ. tua est potẽtia. ascendis tribunal iudicꝫ. inimicis accusantibꝰ silentiũ imponis. si sola intras vacua nõ redibis. Jn cuiꝰ signũ saluator baiulans sibi crucẽ ad flentes cõsolandas conuersus eas cõsolãdo .p. hetauit dicens. Filie hierlm nolite flere sup me sz sup vosip̃as flete zc. ¶ Tercio euãgelista insinuat xp̃i magnã mifricordiã di. Jesus misericordia motus est sup illã. Licz enim dei filiꝰ omnibꝰ misereat tñ specialiẽ miseris. sicut pauperibꝰ. bũilibꝰ z viduis. quia est deus orphanorꝫ z iudex viduarũ. Jõ dicit Ecci. xxxv. Nõne lachryme vidue ad maxillas descẽdũt. ó maxilla aũt ascendũt vsq̃z ad celũ. z dominus exauditor nõ delectabit in illis. q̃si di. sed acriter iudicabit. puer .xxij. Nõ facias violentiã pauperi qr pauperẽ neq̃z conteras egenũ in porta. qr dñs iudicabit cãm eius. Et licz hec sit magna mifricordia tñ maior est q̃ nos redemit ab eterna morte. Vñ Anſ. lib. Cur deus hõ. Quid mifricordiꝰ intelligi valeat q̃z q̃ pcõri eternis tormentis õputato z nõ habenti vñ redimat se deus pater dicat. Accipe vnigenitũ meũ et da .p. te. z ipe filius .tolle me z redime te. ¶ Quarto euangelista insinuat reuerentiã exhibitam a populo viso hoc maximo miraculo. Jdeo dicit. Accepit omnes timor et magnificabant deum dicentes. Quia .ppheta magnus surrexit in nobis. z quia deus visitauit plebẽ suam. Dicit igit. Jesus misericordia motus zc. Ex his nãq vbis .p. p̃ns fmonis macia duo notemꝰ documẽta saluti vtilia.s.

¶ Primũ magni timoris occasionez ibi. Jesus miscõia motꝰ sup illã

¶ Scõm magni q̃moris ꝫsolatõz. ibi Z ¶ Primũ in q̃z (dixit illi. noli flere documẽtũ declarandũ ex p̃missis thematis verbis notemꝰ magni timorꝫ occasionẽ cũ dicit. Jesus miscõia motus sup flẽtẽ matrẽ. Ex q̃bꝰ reducamꝰ

Dominica .xv. post pēthe.

in memoriā q oēs debem⁹ mori ō necessitate. iō pie debem⁹ timere deū .qz dr Ecci.j. Timēti deū bñ erit i extrēis. z in dieb⁹ defunctōis sue bñdicet. Nō solū deū sed z mortē debemus timere specialiter ꝓpter sex. scz

Primo ꝓpter eius velocitatē
Scōo ꝓpter eius facilitatē
Tercio ꝓpter eius dubietatem
Quarto ꝓpter eius occupabilitatē
Quinto ꝓpter demonū ipoztūitatē
Sexto ꝓpter seqntiū qualitatem.

Primo itaqz mortē debem⁹ timere ꝓpter ei⁹ velocitatē. Velocit nimiz ad eā currimus z ipa ad nos. Vnde Job vij. Dies mei veloci⁹ trāsierūt qz a texente tela succidit. cōsumpti sūt absqz vlla spe Et notāter dr qz a texēte. quia texēs nō scindit telā ḡusqz pficiat̄ sz de vita nra qntū tpis fluxit tātū texit. et stati mors scindit. Et seqt ibidē. Dies mei velociores fuerūt cursore. Cursor em qntūcūqz velocit currat tñ aliqñ desinit saltē in comedēdo vel dormiēdo Sz boies tā dormiēdo qz comedēdo ꝓtinue vadūt ad mortē. vñ Aug. Tēpus vite ꝑsentz nihil aliō ē qz cursus ad mortē. in q nemo paululū tardev̄ tardi⁹ire ꝓmittit̄ sz oēs pari motu vrgent. iō dr Sen. Quotidie morimur qtidie aliq ps vite nre dirimit̄. z tunc qz cū crescim⁹ vita nra decrescit. O igr filij adā audite qd clamitet ps. oibus di. Dies nri sic vmbra declinauerunt Umbra bois seqt eū quocūqz vadit. vbi ponit vestigiū et vmbra stabit. sic seqt mors vitā istā. Dicebat qdaz q si iudicē fidelē deberet eligere mortē ꝑ ceterz eligeret .eo q nō est acceptō ꝑsōa apud eū. nec miserē pupillo. nec ōfert seniori. nec timet potētē. nec verē nobilē. nec horret paupez seu ignobilē. nec dimittit diuitē nec ptēnit ifimū. nec p/cit sapiēti v̄l insipiēti. iō dr Eccl̄i. xlj. O mors bonū est iudiciū tuuz. Vñ narrat Job. damasce. q cū iosaphat filius regz educeret de palacio ad solacia cū oi genere musicoz z gaudio magno obuiū habuit lepzosū z cecū. z cū qreret qd ḃ esset. dictū fuit ei q sūt passiones hūane ꝓcedētes ex ineqlitate bumorū q nō sunt oim sz esse pñt. postea cū videret senē decrepitū icuru atū et balbutiētē z qreret cur esz ita curuus balb⁹ z edētul⁹. rñsū fuit ei q ex senectute magna ad quā optz oēs puēire nisi ꝓoccupet mors. nec pñt hoies viuere circa cētū ānos qn ad būc statuz pueniāt Tūc iuuenis his audit̄ cepit cogitare de morte. z delicias carnis bonores z mōi diuitias horrere ac qrere si esz alia vita post hāc z qd sit futurū. z didicit qz mors oēs hoies ꝓsumit O filij hoim vt qd diligit̄ vanitatē z qritis mēdaciū cogitādo loqndo laborādo fatigādo ꝓ bis q mūdi z carnis sunt. O cur nō magz qritis v̄itatez et saluti v̄e vtilitatē. Ecce mors stat i foribz vt rapiat. diabol⁹ vt torqat. mūd⁹ circūstat vt ista obliuisci faciat cū delectam̄t. putatis q vsqz ad annū aliq ex vobis q astatis non morient. et forte hac septimana. dicaz breuis. forte hodie. Cito igit finem vite faciemus.

Secūdo deniqz debem⁹ mortem timere ꝓpter eius facilitatē. qz cito mors occidat hoiem patz cū vnus morsus rabidi canis. aculeus serpentis. visus basiliscī. pūctura vni⁹ acus. Sz et febrilis calor fortissimū deiicit. ex nutrimento sine quo nō viuit hō sepe icurrit mors. Aliq ex nimia tristicia. Aliq ex nimio gaudio. O quotvidisti v̄l audisti a dicentibz. ille ludēdo finem fecit ille comedēdo iteruit. ille ō altro cadēdo ille obmutescēdo. ille venēo. ille bñ loqndo. z sicoz finis mors. Bñ ḡ dr Jaco. c. iiij. q ē vita vra. vapor ad modicū

parens. Et Bef. in fmõe. Miser hõ q̃ re oñi hora te nõ disponis .cogita tã te mortuũ quẽ scis de necessitate mo/ritur, distigue q̃liter occi vtenk in ca/pite. vene rũpenk i corpe. z cor scindeꝛ dolore. Hic Seneca. Oẽs dies velut vltim⁹ ordinãdi sunt. de felicitate ho/minis dies idicat vltim⁹. Idẽ. Nemo scit nostr, q̃s ꝓpe vsek termin⁹. sic ita formem⁹ animũ tãq̃ ad extrema ven tũ sit. veniẽtẽ nẽo hilaris morte recipit nisi q̃ se ad illam diu cõposuerit. O igit pctores p̃sumptuosi fallacia mũ/di decepti. vl' certe voluptate carnis seducti. q̃ nihil curatis de morte. nihil de salute q̃si sitis sp victuri cũ tñ i vni co filo pendeꝛ in corpe. Et valde mir, est q̃ sic ecñtes gaudere possitꝭ. Unde narrak de q̃dam tyrãno sycilie dño ad modũ tristi. Qõ dũ q̃dã ei⁹ amic⁹ lau daret ipi⁹ statũ vñ haberet cãz gaudij Qui volẽs exẽplo repbẽdere ip̃m ordi nauit vt secũ p̃nderet. ipe vo ordiauit vnico filo ligatũ i solario sup caput re cũbẽtꝭ gladiũ acutissimũ depẽdere. q̃ de pũcto ad pũctũ videbak cadere. Cũ q̃s miles subter gladiũ residẽs pauerz z tristaretk sollicitabak a tyrãno ad co/medendũ z ꝓgaudẽdũ. Qui ait. Quõ iocũd⁹ eẽ poto q̃ iminens piculũ gla/dij cadentꝭ ptimesco. Tũc tyrãn⁹ ait. Si vnũ gladiũ suspẽsũ timẽs ꝓtrista/tus es. quõ magꝭ ego q̃ tot picla mor tis sup me habeo nõ timeã. sup me ei est gladi⁹ veneni. infirmitatũ. psecutio nũ z ipi⁹ mortꝭ Tercio õbem⁹ mor tẽ timere, ꝓpẽ ei⁹ dubietatẽ incerta nã q̃s est hora mortꝭ. iõ dic Origeñ. Nihil certi⁹ morte. nihil tñ incertius hora mortis. Nã z xp̃s admonuit di. Esto/te pati q̃ nescitꝭ diẽ neq; horã. Est qui dẽ incertũ boi q̃ tpe. quo loco. q̃ modo q̃ statu moriak. Uñ q̃tũ ad tpus ait dñs ihesus. Uigilate q̃ nescitꝭ q̃n tẽp⁹ sit. s. mortis. nescitis eñ q̃n vẽiat dñs sez ad vocãdũ ꝓ morte. ad reddẽdã ra/tionẽ. an sero. an media nocte. an gal licantu an mane. Sero est etas sene/ctutis. q̃ finis diei Media nor infan tia z puericia. q̃ plena tenebrꝭ ignoꝛã tie. Gallicãtus adolescẽtia q̃ lux rati/onis tũc apparebit. Mane viril' etas q̃ tũc plena luce rõis ꝓstituik hõ. z sic sp est vigilandũ q̃ ꝓsilia suscipit filij di xp̃i. Incert⁹ denicq; ẽ loc⁹ mortꝭ. vtq; in domo vl' in via aut i mari vl' in terra silua agro vl' ciuitate. iõ dic Seneca. Mors isidiak in oi loco z tu in oi loco secur⁹ expecta. Incert⁹ est etiã modus mortis vtq; morte naturali vl' subita aut violẽta. Cogitabat nãq; b. Fran/cisc⁹ vt ꝓ amore xp̃i crudeli morte mo rerek. ideo trib⁹ vicib⁹ iter cepit vsus ptes ifideliũ. sz xp̃s ip̃m refuauit suis stigmatib⁹ insigniẽdũ. Uñ legik li. ō se ptẽ donis. q̃ cũ q̃dam vsurari⁹ apõ di uionẽ añ portã ecclie btẽ vgis despon sasset q̃ndã. cũ qua diu viuere matri/monialik credebat. ex dei iudicio ima go cuiusdã alteri⁹ vsurarij sculpta su/pra portã cũ bursa lapidea. quã ꝓoie cit sup caput eius ex cuius ictu subito pijt. O dñe de⁹ iuste z verax q̃s ꝓfũda sũt iudicia tua. q̃ q̃sdã pctores adhuc in p̃senti punis. oẽs vo in futuro nisi ad te ꝙuertank. Incert⁹ nouissime est stat⁹ mortꝭ vtq; in gr'a vl' mortali cl'pa nisi cui dñs reuelauerit. vñ ōr Eccles ir. Sũt iusti atq; sapiẽtes z opa eorũ in manu dei. z tñ nescit hõ vtq; amore aut odio dign⁹ sit. Quãuis q̃s posset credere ve se penituisse. tñ ex ꝟ nõ pot certitudinal' scire si est dign⁹ amore dei aut ei⁹ odio. Quia dic apl's. Nihil mihi ꝓscius sũ sed nõ in ꝟ iustificatus sum. Cuj⁹ rõ est. q̃ dicit p̃s. Delicta q̃s intelligit. Pot eni ira esse mortale pec catũ in omissiõe alicui⁹ boni debiti sic

in cōmissione mali .sed min⁹ cogīscun
tur delicta que dicunt quasi derelicta
Et etiā ꝯ huis fm pbm dilectabilē opa
ri virtuosa sit signū habit⁹ generati. o/
pera vero virtuosa faciūt dignuz dei
dilectōe. tñ qz actus virtutū acquisita
rū p frequētes act⁹ sil'es sunt oīno acti
bus virtutū infusaꝝ. act⁹ aūt ex acqsi
tis virtutibus solū nō sūt meritorij et
nec p ꝓsequens faciūt dignū dei amo/
re sed act⁹ virtutū infusaꝝ. ideo ñ pos
sunt ex hoc hoīes certitudinaliē scire
quo statu moriant. sed sum⁹ velut in
carcere ōtenti. q educimur q̄dā ad ho
norem. q̄dā ad suspendiū. q̄dā ad ver/
bera. tō cū timore trāsigam⁹ vitā banc
būiliando deo aias nras. ¶ Quarto
debem⁹ timere mortē. ꝓter ei⁹ occupa
bilitatē. quia occupat ipa oēs actus z
sensus. auferēs pdilōs ptātem ambu/
landi. manib⁹ opandi. lingue loq̄ndi
ozi comedēdi. oculis videndi. imo to/
tū cogitatū retorquet ad corpis dolo/
res. Hinc Bre. Tanta est ibi vis dolo
ris q̄ alibi nō possit ferri impet⁹ cogi/
tatōis. Ideo dū es san⁹ age pniaz. qz
sera pnia mlt⁹ fefellit. vt dicit Aug⁹
li. de pnia. Uñ etiā habituatis in bōis
difficile est tūc bona ruminare. mlto
magis habituatis in malis. qō etiaz
ex dei fit iudicio iusto. Aug. Hec ani
aduersiōe pcurit pcōr vt mortēs obli
uiscat sui q̄ dū viueret oblit⁹ ē dei. Uñ
in li. de septē donis legit. q cū q̄dā lon
go tpe seruisset cuidā pncipi z grauiē
egrotaret et visitat⁹ ab eo req̄sisset quo
indigeret. Cui eger. Peto te p oī meo
seruitio vt liberes me ab infirmitate sal
tē ad horā. Rñdit pnceps. b nō pōt
ali⁹ facere nisi ds. et eger ait illi. Ego q̄
q illi soli. pmitto me fruitur. si libabit
me. q liberatus hoc qō. pmiserat iple/
uit. ¶ Quinto debem⁹ timere mortez
ꝓter demonū importunitatē. dictuz
nanq̄ est mlt⁹ in ꝓsona cuius libz aie
Ipa cōteret caput tuū. z tu insidiabe/
ris calcaneo eius. Tūc enī mulier cō/
terit caput serpentis antiq̄ qñ princi/
pia vicioꝝ supat que diabolus sug/
gerit. Sed serpens insidiat calcaneo
qñ in fine vite fortiter tentat. Hic gre
go. sup illō euāgelij. Veniēt dies in te.
Luc. xix. Ecce ibi dicit. dies venient. scz
mortis. z circūdabūt te inimici tui val/
lo. z coangustabūt te vndiq̄ z ad trāz
ꝓsternent tē. Inimici isti sūt demōes.
q̄ in fine vite circūdāt aiam vallo ten
tationū diuersaꝝ vt euadere non pos
sit de manib⁹ eoꝝ. z coangustāt diuer
sis modis vt ꝓsternāt tandē corp⁹ ad
terram z aiam ad centrū terre. i. in in
fernū. Unde Bern. Quāt⁹ erit pauor
o aia misera cū dimissis oīb⁹ quoruz
tā iocūda fuit ꝓsentia. tam ḡtus aspe/
ctus. tā familiaris habitatio alienaz
penitus regionē ingrediens cateruatī
infinita demonia ad te exire videbis.
Cum ergo aie peccatorū egressure sint
de corpib⁹ ait dñs p Hieremiā. c. xv.
Si dixerit ad te q̄ egrediemur ait do
min⁹. s. angelo dices eis. Qui ad mor
tem ad mortē. q̄ ad gladiū ad gladiuz
qui ad famē ad famē. qui ad captiui/
tatem ad captiuitatē. z visitabo super
eos quatuor species. gladiū ad occidē
dū. canes ad lacerandū. volatilia ad
deuorandū. bestias terre ad dissipan/
dū. Unde legit in vita spatz q̄ dū qui
dā ex fratrib⁹ morere⁹ infestatus a de
monib⁹ maledicebat diē horam in q̄
religionē intrauerat. Psallentib⁹ oīnde
fratrib⁹ z mīficoꝝdiā dei implorātib⁹
eger exhilarat⁹ benedicere cepit flens
xpi passionē et btām virginē ac diez et
horaz in qua religionē intrauerat. Et
querentib⁹ quare prius sic malediri/
set. Rñdit qz ꝓter infestatōes demo/
num turbatus insaniebat. sed tandez

auxilio dei z b. ꝟgis certificat⁹ fuerat
ꝺ sua salute. O de⁹ misericors qd tūc
erit de istis obstinatis pctōrib⁹. ¶ Be
xto debemus timere mortē ꝓpē sequē/
tium qualitatē. Nam multa mala se/
quunt ipam mortē. qz totus mūd⁹ re
linquit in quo cū tot laboribꝫ tot curꝭ
acq̄siuit bona. Job.j. Nud⁹ egressus
sum de vtero matris mee nud⁹ reuer
tar illuc. Ipa nāq; mors aufert ami/
cos cōsanguineos. pulcritudinē. fortī
tudinē. dignitatē. Eccl.x. Nō cū mor/
tuus fuerit hereditabit serpētes besti/
as z ꝟmes. et vt a q̄busdā dicit Mor
tuo boie de cerebro eius nascit bufo.
de renibꝫ serpens. de vētre lūbrici. de
carne ꝟmes. de lingua astolabꝫ. Unꝺ
Bern. Quid fetidius būano cadaue/
re. quid horribili⁹ mortuo boie. cuius
erat in vita gratissimus amplex⁹ fit in
morte horribil' aspectus. Quid ḡ pro/
sunt diuitie. q̄d honores. diuitie nō li/
berāt hoiez a morte. delicie nō liberāt
a ꝟme. honores nō liberāt a fetore. q̄
modo sedebat diues z gl'iosus i thro/
no modo iacet paup in tumulo. Qui
delicijs vescebat nūca ꝟmibus in se/
pulcro cōsumit. Un legit li. de septem
donis q⁹ Soldan⁹ magn⁹ ꝓnceps sa
racenoꝝ fecit sibi portari sudariū suū
cum videret se ꝓpinquū morti. et fecit
illō clamādo deportari p ciuitatez di.
Tantū deportabit secuꝝ ꝓnceps ma/
gnus soldanus de oīb⁹ bonis. iō me/
morare nouissima tua z nō peccabis
O q̄d cogitatis potētes. o q̄d diuites.
statiz trāsferemi ab oculis hoꝝ hoim.
cū q̄bus vobis magna fiducia. magꝝ
gl'ia. magꝝ pōpa. nec videre poterunt
viuentes quō aia hospitabit in futu/
ro. Ergo nullū vobis de morte effica/
cius remediū q̄ꝫ bona vita de dei mi/
sericordia tunc erit vera fiducia si hic
fm christi cōsiliū de māmona iniq̄ta/
tis fecerītis vobis amicos q̄ recipiant
vos in eterna tabernacula. qz hic nō
habetis manentē ciuitatē sed futuraꝫ
inquiratꝭ. ¶ Secundū quoq; do
cumentū er ꝓmissis verbis thematis
notemus magni amoris cōsolatōem
cum dicit. Dixit scz mlieri vidue. noli
flere. Magna ꝓfecto cōsolatio est q̄n
do filius eterni dei sic cōsolat flentem
matrē di. Noli flere. Ex q̄bꝫ xpi vbis
intelligamus q⁹ sup mortuū parum
debemus flere. z multū consolari. iu/
xta illud Eccl.xxij. Sup mortuū plo/
ra defecit em lux illius. Glo. lux gr̄e q̄
amplius nō potest mereri. z subditur
Modicū plora sup mortuū qm̄ req̄e
uit. Unde mortui nō sunt flēdi incon
solabiliter ꝓpter quinq;. scz
¶ Primo ꝓpter debitū vniuersitatꝭ.
¶ Scdo ꝓpr̄ decretū diuie volūtatis
¶ Tercio ꝓpr̄ amaricatōz vanitatis.
¶ Quarto ꝓpr̄ lucꝝ magnū felicitatꝭ.
¶ Quito ꝓpr̄ dānū magnū pcl'ositatis
¶ Primo dicī q⁹ mortui nō sunt (tis
incōsolabiliter flendi ꝓpter debitum
vniuersitatꝭ qđ ꝓtraximus p trāsgres/
sionē ꝑmi pentis. Genꝫ.ij. In q̄cunq;
die comederꝭ ex eo morte morierꝭ. pro
pter qđ dicit apl's Hebꝝ.ix. Oīb⁹ statu
tū ē sel' mori. Jō q̄rit ps. di. Quis ē hō
q̄ viuit z nō videbit mortē. q. d. nēo siue
nobil' siue ign̄bil'. siue diues siue paup
siue iuuenes siue senes. qz oē qđ orit
morit. Unc. ij. Regū. xiiij. Oēs mori
murꝫ q̄si aq̄ dilabimur i trā. z sic ē ōbi
tū vniuersitatꝭ a q̄ nō fuit lībata imacu
lata ꝟgo maria neq; inocētissim⁹ fili⁹
ei⁹ xp̄s. q̄notius crudeli⁹ i eū desciit
mors. ¶ Scdo ōniq; mortui nō sē icō
solabil' z deflēdi ꝓpr̄ decretū diuie vo/
lūtatꝭ. Diuina em volūtas ex sua iusti/
cia inflixit hanc penā mortꝭ ꝓpr̄ pcm̄
puniendū in oēs q̄ originaliz z fm car
nem descēdūt ab adam. ps. Domin⁹

Dominica .xv. post pēthe.

mortificat z viuificat. Dicam⁹ igit̄ do Just⁹ es in oib⁹ vijs tuis z benignus er ga boies qz eterna morte nō dānasti sicut diabolū sed tali morte. tu em̄ scis quādo debēt z qualiter mori. Dic nāqz Aug. q⁹ de⁹ adeo bon⁹ est q⁹ nihil mali ꝓmittit q̄n bonū elicere velit. iōqz dicam⁹ de morte caroꝝ illō Mat. vj. Fiat volūtas tua. Dic eriā rp̄s fili⁹ dei orauit añ suā acerbā morte. Mat. xxvj. Non sic ego volo sed sic tu vis pr̄. Qui em̄ inconsolabil⁹ flet q̄si ꝫ diuinam volūtatē inuehit. Tercio imo derate nō debem⁹ flere mortuos ꝓpr̄ amaricatōis vanitatē. Vanū em̄ dicit ꝟm pb̄m qō nō sortit effectū. sic medicina dicit vana q̄ nō curat morbū. ita fletus q̄ nō resuscitat mortuū. Vñ legit. ij. Reg. xij. q⁹ cū dauid peccauit cū Bersabee in adulterio vroze vrie. quez ordinās in acie belli vt occideret. tunc er iussu dñi venit nathan ꝓpha ad dauid di. Fecisti malū in ꝫspectu dñi. q̄z obrē nō recedet gladi⁹ de domo tua. Ecce ego suscitabo sup te malū. tu em̄ fecisti absc̄dite ego aūt faciā vbū istō in ꝫspectu ois ppli isrl'. Rndit dauid Peccaui dño. Dixitqz nathan ad Dauid. Dñs quoqz trāstulit pcm̄ tuum nō morieris. verūtn̄ qz blasphemare fecisti inimicos nomē dñi ꝓpr̄ b̄ fili⁹ q̄ nascet er te morte morie. pcussitqz dom̄ puulū quē pepit vroz vrie dauid z desp̄atus est. et dep̄catus est dauid dñm ꝓ puulo z ieiunauit. z ingressus seorsū iacuit sup trā. Venerūt aūt seniores dom⁹ ei⁹ cogentes eū vt surgeret de terra. q̄ noluit. neqz comedit cū eis cibū. Accidit aūt die septimo vt morer et infans. timueruntqz serui Dauid nūciare ei q⁹ mortuus esset. Dixerunt em̄. Cū adhuc puul⁹ viueret loquebamur ad eū z nō audiebat vocē nostrā. q̄nto magis si dixerim⁹ mortuus est infans se affliget. Cū ḡ dauid audisset seruos musitātes intellexit q⁹ mortu⁹ esset infans z dixit eis. Nū mortuus ē puer. q̄ dixerunt. mortuus est. Surrexit dauid z lotus vnctusqz ē. Cunqz mutasset vestē ingressus ē domū dñi z adorauit. z venit in domū z comedit. Dixerūtqz serui ad eū. Quis est sermo quē fecisti ꝓpr̄ infantē cū adhuc viueret ieiunasti z flebas. mortuo aūt puero surrexisti z comedisti. Qui ait. ꝓpr̄ infantem ieiunaui z fleui dū adhuc viueret Dicebā em̄. q̄s scit si donet eū mihi dom⁹. nūc aut̄ q: mortu⁹ est q̄re ieiuno. nūq̄d potero reuocare eū. Ego vadā ad eum ille vo nō reuertet ad me. quasi di. iam vanū esset flere sup ip̄m et q̄ mortuus ē. Quarto nō debem⁹ flere īmoderate sup mortuū ꝓpr̄ magnū lucꝝ felicitatis. Mors ei corpis est via ad eēnā felicitatē. Vñ Eusebi⁹ ad Damascenū de morte Hieronymi dicit. O mors dulcis z iocūda q̄ veram largiris vitā. q̄ fugas febres z vulnera. sanas famem. z sitim extinguis O mors tu es pia bonis aspa malis. per te itur de tribulatōe ad cōsolatōez. de miseriā in letriciā. de labore in requem. Apoca. xiij. Amodo iā dicit spūs vt requescant a laboribꝫ suis. Quito nō debem⁹ īmoderate flere mortuos ꝓpr̄ magnū dānū ꝑiculositatis. Qui enim vltra modū ꝫtristat sup morte sui cari frequēt̄ er tristicia incidit in accidiaz ita vt redeat eū oē bonū. tūc q̄dē ñ placet ozō. nō elēosynaꝝ largitio. nō missе audītio rē. imo q̄nqz ex tali tristicia ad tātā insaniā deueniet q̄s vt peniteat eū bona fecisse et ꝓponat de cetō bona se nō factrū. vt q̄si odiret piū deū. qz abstulit ab eo sic dilectū. z q̄nqz dicat vbis di. Video q⁹ non placeo tibi deus. voluissem certe q⁹ nec dedisses mihi banc filiā si tā cito rape voluisti

solūmō ostēdisti. O maledicta lingua q̄ talia ip̄roperat suo creatori. O abo/minānda tristicia q̄ fm ap̄lm tristicia seculi mortē opat. Jō debem⁹ dicere i morte charo⁹ sic̄ Job dicebat. Dñs dedit dñs abstulit sic̄ dño placuit ita fa/ctum ē sit nomē dñi bñdictū. Un̄ legi tur Job .j. Dñs p̄misit diabolo vt oia bona Job p̄deret tātū ne ip̄m lederet Cū aūt q̄dā die septē filij z tres filie co mederēt z biberēt vinū in domo fris sui p̄mogeniti. nunci⁹ venit ad Job q̄ diceret. Boues arabāt z asine pasce/bant iuxta eos z irruerūt Sabei. tu/lerūtq; oia necnō z pueros p̄cusserūt gladio. z euasi ego sol⁹ vt nūciarē tibi Cūq; adhuc ille loq̄ret venit alter z di xit. Ignis descēdit ō celo z tactas oues pueros q; sumpsit. z effugi ego sol⁹ vt nūciarē tibi. Dz adhuc illo loq̄nte ve nit ali⁹ z dixit. Caldei fecerūt tres tur mas z iuaserūt camelos z tulerūt. et pueros p̄cusserūt gladio. z effugi ego sol⁹ vt nūciarē tibi. Adhuc loq̄nte illo ecce ali⁹ intrauit z dixit. Filijs z filiab⁹ tuis vescentib⁹ z bibētib⁹ vinū in do/mo fris sui p̄mogeniti repēte ventus valid⁹ irruit a regiōe deserti z p̄cussit q̄tuor angulos dom⁹ q̄ corruēs opp̄s sit liberos tuos z mortui sūt. z effugi ego sol⁹ vt nūciarē tibi. Tūc Job scidit vestimēta sua z tonso capite corruēs i terrā adorauit z dixit. Nud⁹ egressus sum z nud⁹ reuertar illuc. dñs dedit dñs abstulit zc̄. O for ma vera filios flendi. O salutare exē/plar patiēdi. Demū surgēs z int̄ parie tes z muros q̄rēs ossa filio⁹ z filiarū vni⁹ repit caput cōquassatū. qđ videns z expauescēs dicebat. O caput filij mei interim iueniebat brachia filie cū or/namēto z osculabat flens. deinde pe/des filio⁹ p̄fractos. z clamabat flens z dicēs. O dñe de⁹ q̄nta amaritudine sum replet⁹. salt̄ē filiū iuuenē ad̄ oculos meos misisses. nec tū deū maledi cebat ꝛ bñdicebat. qz credebat ipsos resurrecturos sciebat eos p̄misisse nō amisisse. Nunc .j. Thes. iiij. Nō p̄triste mini sic̄ z ceteri q̄ spez nō hūt. Ubi dic̄ Piero. Si nr̄os defunctos plāgim⁹ q̄s tū resurrecturos credim⁹. qđ face/rem⁹ si mori tātū p̄cipet nos de⁹. volū tas ei⁹ vtiq; sola sufficeret ad solatiuz cui nullū p̄ponere iubemur affectuz. mō vero qz resurrecturos speram⁹ ex miscōia nr̄i p̄j saluatoris z redēptor⁹ xp̄i. Jō nō imoderate fleam⁹ mortuos vt eos iueniam⁹ in vita eterna cū cor/poris z anie felicitate. Ad quā nos p/ducat xp̄s fili⁹ dei viui zc̄.

¶ Dñica sedecima post pentbe.

Sermo. cvij.

Cum intras set ihesus in domū cuiusdaz p̄ncipis phariseo⁹ sabba/to mād̄ucare panē z ip̄i observabant eū Lu. xiiij. z in euāgelio. Phariseī ei z legisp̄iti inuidia excecati ꝯ xp̄m oia bona ip̄i⁹ facta ad malū interp̄trabāt. z vt facili⁹ possent eum in aliq̄ notare vn⁹ phariseo⁹ inuitauit eū ad cōuiui um malicioſe. ō dicāt. Et ip̄i observa bāt eū. Si observaret sabbatū vel ali qđ diceret vñ rep̄hēsibilis esset. Pj̄si mus āt saluato⁹ iuit z ibi quēdā ydro picū i sabbato curauit. z p̄bauit pha riseis q̄ licite z absq; sabbati violatōe fecerit. cū asin⁹ vel bos q̄ sūt minoris valoris q̄z hō. si in puteū ceciderit ex/trahit sabbato sine sabbati violatōe. multo magis hoiem licet ab infirmi tate liberare sine violatōe sabbati. qz talis miraculi opatio cessit ad laudē dei. In q̄ qdez miraculo tria notāt. s. ¶ Primo ex pte phariseo⁹ magna malicia.

Dominica .xvi. post pēth.

℣ Scdo ex pte idropici magē miseria
℣ Tercio ex pte xpi magna miscdia.
℣ Primo ex pte phariseorū notat magē malicia exq̄ dnm maiestat⁹ obseruabāt si sabbato curaret vt ei possent detrahere. fuit magna malicia q̄ ex vna pte pascebāt z ex alia sibi insidias parabāt. cū eo māducabāt z eū mordere volebāt. z hodie sūt mlti tales q̄ alios pascūt cibis corpalibz z tñ vescunt eorū carnibz. de qbz Prouerb. xxiij. dicit Noli esse ī comessatoibz eoz q̄ carnes ad vescendū pferūt. Carnes ad vescēdū pferre ē in collocutone vicissim vicia primoz dicere. Et apls dic Gal. v. Si inuicem mordetis z comeditis videte ne ab inuicē psumami. Ille mordet q̄ ptem accipit z ptez relinqt. Ille comedit q̄ accipit qđ sibi sufficit z reliquū dimittit Ille psumit q̄ nihil relinquit. Phariseī igit xpm aliqñ mordebant ipz in aliq̄ laudādo. z in aliq̄ vituperando. Dicebāt em Mar. ij. z Lu. v. ad discipl⁹os. Quare cū publicanis z pctoribz māducat magr vester. In b q̄ dicūt eū magistrū laudāt. sz in b q̄ dicūt eū cū pctoribz māducare mordēt. Aliqñ eū comedebāt cū dicebant Job. ix. Nō est h̄ hō a deo q̄ sabbatuz nō custodit. Aliqñ psumebāt cū totaz ipius vitā ptenebant dicētes Matth. xj. Ecce homo vorax et potator vini amic⁹ publicanoz z peccatoz. tñ vt dicit Lyra sup. vij. c. Lu. q̄ saluator māducabat cū pctoribz vt eos ad pniam puocaret. vt h̄ Matth. ix. Aliqñ māducabat cū familiaribz vt eoz deuotionē nutriret. vt ꝺz Job. xij. de Martha z Maria. Aliquādo cū cognatis paupibz vt eoz inopiā subleuaret Johan. ij. vbi deficiēte vino aquā cōuertit in vinū. Aliquādo māducabat cuz phariseis supbiētibz vt eoz supbiā cō futaret vt hic. ℣ Scdo notat in euāgelio idropici magna miseria. nam fm Bedā idropicus tres hz miserias vicz inflationē ventris. ardorē sitis. z exalationē feroris. z significat pctōres tribz pctis infectos vicz supbia. auaricia et luxuria. Nā fm Aug. supbi sūt velut vento distenti. Auari vo q̄nto pl⁹ habūt de rpalibz tāto pl⁹ sitiunt. Luxuriosus vo fetet coz̄ deo Ecc. xxiij. dicit Clamor sodomoz z gomorreoz multiplicat⁹ ē. clamor eoz ē feror intolerabilis eoz. ℣ Tercio in euāgelio notat xpi magna miscdia q̄ idropicū pie sanauit z phariseos salubriter ad būilitatē induxit di. Cū inuitat⁹ fueris ad nuptias nō recūbas in pmo loco ꝛc. In q̄ qdem euāgelio p ordinē tria capiam⁹ salutaria documēta. s.

℣ Primo sabbati obseruationē. ibi. si licet curare in sabbato.

℣ Scdo ambitōis euitatiōez. ibi. cuz inuitat⁹ fueris ad nuptias ꝛc.

℣ Tercio būilitatis inductionē. ibi. q̄ se humiliat exaltabit.

B ℣ Primū salutare documētū dirī q̄ capiam⁹ ex pīenti euāgelio sabbati obseruationē. Naz dns p Moysen pcepit populo israel Exo. xx. di. Memēto vt die sabbati sctifices. Nix. p⁹ fecto videt hoc q̄ de⁹ pcepit sabbatuz sctificari. Nos vo xpiani sctificam⁹ diem dnicū licz de ista die nō habeam⁹ dei speciale pceptum. sed tm̄ mō ecclesie cū tñ dei pceptuz est maioris ponderis q̄z ecclesie. quia dicit Aug. Qđ si aliud iubeat pconsul z aliud imperator. imperatori est obediendū nō pconsuli. Ūñ p huius intellectu tres notemus vtiles q̄stiones vicz.

℣ Prima quare sabbatū in diez dnicum est translatum.

℣ Scda quomō festum diei dnice sit obseruandū.

℣ Tercia qđ nocumētū nō seruātibz

sit inferendum.

¶ Prima igit̄ questio erat ista quare sabbatū in diem dñicū sit translatus. Rñdet Tho. ij. ij. q. cxxvij. q. in populo isrl'cōcurrebāt tria vicz instinct⁹ nature rōnalis. cursus praue ꝓsuetudinis. z status tpis nōdū replete veritat⁹. hinc est q tria genera statutorū data sunt eis. q̄dā mozalia vt instinctū nature rōnalis iuuarent. q̄dam iudicialia ad cozrigendū cursuz praue consuetudinis. q̄dam cerimonialia ad significandū tp̄s nōdū implete veritatis. Et erq̄ in tempe gratie mansit to/taliter instinct⁹ nature rōnalis. ſō immutabiliter māserūt oia mozalia. vt nō habebis deos alienos coz̄ me. nō assumes nomē dei tui iuanū. memēto vt diez sabbati sctifices. honoza patrem z matrē. nō occides zc. Erq̄ cursus praue ꝓsuetudinis in gte sublat⁹ est z in gte mansit q; minus carnalis est modo popul⁹ xp̄ian⁹ q̄z olim israeliticus. ideo iudicialia in gte manserunt z in gte recesserunt. rigiditas ei punitōis recessit vt nō oculum ꝓ oculo sicut olim eruunt. Et ex quo venit status implete veritatis ideo cerimonialia totaliter recesserūt. modo enim nō imolamus fm ritum veteris testamenti. In statuto vero sabbati aliq̄d erat mozale scz sanctificatio z hoc totaliter manet. quia naturalis rō dictat q; homo aliquādo intendat cultui diuino. Aliquid erat in eo iudicialis pura cessatio ab ope seruili. Naz tā stricte obseruabat⁹ q; etiam cibū p̄cedenti die p̄parabant. Ideo talis obseruatio prim mansit z prim recessit. quia ex causis q̄tuor bene licz in die festo opa seruilia facere. vt si sit iusta necessitas tempe messium vl' vindemie vel xp̄i pietas ꝓpter deum paupibus licet fruges z ligna portare. vel si sit ecclesie necessitas. quia eccl'ia indiget reparatione que est paup potest portaricementū zc. vel si sit opis quitas. vt cibū coquere. domū scopare. Aliquid in sabbato fuit cerimōiale vt pote obseruare diem septimū cui⁹ sanctificatio de se nō magis valebit ad deū colendū q̄z alterius diei. Uñ merito sabbatū q̄ntū ad iudicialia z cerimonialia bene potuit mutari in diez dñicū. z b ꝓpter tria. Prio rone sign̄ti melioris quia sabbatuz fm sensum litteralē signabat cessationē dei a creatione. Dies aūt octaua siue dñica significat p/fectam requiē in octaua resurrectois.

¶ Scdo sabbatū translatū est in diez dñicum rone signi melioris quia nobilia signa facta sunt die dñica scz creatio celi z terre angelo⁹. z facta ē gloriosa resurrectio ieſu xp̄i. z datio legis ac missio spūssancti. Ideo dr in Osee. Sabbata mea dedi eis i signuz inter me z eos. sz adueniente signato debet cessare signū. Nā sabbatū in sensu spirituali qōdam signabat ad fidem pti nens. vt requiē xp̄i i sepulchro. qōdā ptinens ad spem vt requiē animaruz in gl'ia. qōdaz signabat ptinēs ad charitatem vt cessationē a peccato q̄ est opus seruile. ¶ Tercio sabbatū trāslatū est in die dñicū rone modi figurandi. q; sabbatū signabat reqez aiarū adhuc futurā. sz dies dñica significat qerē tā aiaz q̄z corpoz iaz in xp̄o capite erēplariter inchoatā. ſō tpe legis ꝑfe obseruari debuit dies dñica z nō sabbatū. q; de⁹ p̄cepit obseruari sabbatū nō in ꝑpetuum sed solum vsq; ad certum temp⁹ quo xp̄us domin⁹ quiesceret in sepulchro. ¶ C. Scda questio est ista quō festuz diei dñice est obſuādū. Rñdet q; ab ope seruili est cessandum. vt hr extra d feriis. c. j. vbi sic dicitur. Omnes dies dñicos a vespera

Dominica .xvi. post pēthe.

in vesperā oi veneratōe decernim⁹ ob
seruari. z ab oi illicito ope abstinere vt
mercatū in eis nō fiat. nec placitum.
nec aliqs ad mortē dānēt vel ad penā
iudicēt. n⁹ sacra nisi p pace aut alia ne
cessitate pstenk. Sup q dic glo. Ray.
q dieb⁹ dnicis taberne z venditio pa
nis nō sunt faciliter phibēde. nō pter
cupiditatē. sz pter necessitatē egētiuz
Ponā aūt ser opa q⁹ fideles i die fe
sto se occupare dēnt ex necessitate. Pri
mū est ozō. nā dicūt cōiter doctores q
oīo cadit sub p̄cepto z sub isto tercio
p̄cepto q: dic saluator Lu. xviij. Optz
sp orare z nō deficere. z sic ipleri dz p̄
ceptū in die festo vt p maiorē ptē i ora
tione dies expēdat. Scōm ē misse au
ditio. sub pena mortalis pcti obligat
q̄libet in die festo audire missaz a pn
cipio vsq; ad finē. vt hr̄ de cōse. di. j. c.
missas. Terciū est p̄dicatōis auditio
vñ de ꝛsecra. di. j. c. oēs. Sacerdote
in eccl̄ia ꝟbum dei faciēte q egressus
de oratorio fuerit excōicēt intellige cō
suetudinarie si b̄ fecerit aut ex ꝛtēptu
q: tūc mortalit peccaret. nō em excōi
cat q̄s nisi p mortali. Quartū in quo
xp̄ian⁹ in festo se dz occupare ē ꝛtritio
de pctis cōmissis. Nā dicit Scot⁹ q q
in die festo nō conterit de pctis peccat
mortalit nouo pctō. q: nō sctificat sab
batū. Quintū est dei bñficio ꝛ medita
tio puta creatōis redēptōis iustifica
tionis. z de bonis a deo acceptis pu
ta sanitate sciētia bonore tpalib⁹ i spe
cialī vt de his fiat gr̄aꝛ actio z amo
ris accēsio. Sextū est p̄p̄is op⁹ occu
patio vt si habz largitiōe elemosynaꝛ
aut ambulatōe p indulgētijs. O deus
altissime creator oīm sapientissime. vi
de si sic obseruant tui tuū festū. ecce p
magna ꝛte pp̄l⁹ xp̄ian⁹ in die tibi de
dicato demonib⁹ seruiūt z ip̄is faciūt
festū. Nā q̄dā p hebdomadā se absti
nēt ab ebrietate gula fornicatōe z i die
festo inebriant zē. de q⁹ Hiero. i epl̄a
Ualde inq̄t absurdū est nimia saturi
tate velle bonorare martyrē quē scia
mus placuisse ieiunijs. Hinc z Aug.
in ſmōe de martyrib⁹. Ab eis ait i ve
ritate sctō⁹ martyꝝ festiua gaudia ce
lebrant q sctō⁹ exēpla sequūt. Solēni
tates em martyꝝ exhortatōes marty
rioꝝ sūt vt imitari nō pigeat q⁹ cele
brare delectat. O xp̄e ibu vide de solio
maiestat⁹ tue z visita vineā istā quā plā
tauit dextera tua z irrigasti sanguine
tuo. q: oēs solēnitates ꝛuerse sūt i gu
lā. Dedicationē em colūt cū magēda
citate. z sic de alijs. Quidā em intēdūt
circa superbiā se ornādo. q̄dā circa vani
tates z ludos z choreas. q̄dā circa de
tractōes. q̄dā circa accidiā dormiēdo
z missam negligēdo. De q⁹ dicit dnūs
p Esa. c. j. Solennitates vr̄as odiuit
aia mea. Dic vr̄as q: nō sūt tales dei
solēnitates. Nā dicit Lyra sup Exō.
xx. c. q q peccat in die festo. puta furat
vl̄ luxuriat aut inebriat duo peccata
mortalia cōmittit. Primū q: sabba
tū nō sctificat. Scōm q: furat vel lu
xuriat zē. Prima em via salut⁹ ē a vi
cijs se custodire z sctitatez. i. bona opa
diligere. q: dic Chrys. sup Mat. Que
est ista iusticia sctōs colere z sctitatem
ꝛtēnere. Primus grad⁹ pietatis ē sctita
tez diligere. deinde sctōs. q: nō sancti
ā sctitatē fuerūt. sed sctitas ā eos. si
ne causa q̄ iustos honorat q iusticiaz
spernit. Tercia q̄stio est ista q⁹ nocu
mentū festū nō seruātib⁹ sit inferēduz
Rñdet q⁹ triplex pena nō obseruanti
bus a deo infligit. s.

¶ Primo tpalis.

¶ Scōo spūalis.

¶ Tercio eternalis.

¶ Primo dixi pena tpalis festa nō ob
seruātib⁹ a deo infligit. patuit nāq; de

tales infirmitate: labor frustratõe ac ciuitatũ ac villar destructõe. vñ Eze. xx. Quia sabbata mea violauerũt vehemẽter dixi ego vt effunderẽ furorẽ meũ in eos et cõsumerẽ eos. Scõo violatores festi punit de spuali pena qz pmittit ruere de pcto in pctm. Tercio eos punit eternali, vbi die ac nocte ñ habebũt requem. qz hic dñi requm ptem pserũt. Apoca. xx. Cruciabũt die ac nocte in secla seculor. ¶ D Scõm salutare documẽtũ et euãgelio notare possumus ambitõis euitatõz. Cũ dr. Cũ inuitat⁹ fueris ad nuptias rc. Nã saluator nr videbat corda phariseorũ qr ardẽter apperebãt honorẽ. ió festiabat eor qlibz ad locũ pmũ in quiuio Vñ saluator detestat⁹ est ambitõem ppter septem. scz

¶ Primo ppter contrariatõem
¶ Scõo ppter euitatõem
¶ Tercio ppter inductiõem.
¶ Quarto ppter inquietatõem
¶ Quinto ppter inordinatõem.
¶ Sexto ppter punitõem
¶ Septimo ppter priuatõez

¶ Primo sicdẽ saluator nr detestabat ambitõem ppẽ ꝯriatõez. Nã ambitio diuie caritati ꝯriaf sine q nul⁹ saluari põt. Ambitio em̃ et caritas sil'stare ñ pnt. Vinc. j. Thor. xiij. 02. Caritas nõ est ambitiosa. Cui⁹ rõ est. qz ambitio aut pcedit ex supbia qz vult alijs pesse aut pcedit ex cupiditate et auaricia et congregat terrena q oia caritas excludit a se. qz nõ est ambiciosa. nõ qrit q sua sũt sed q iesu xpi rc. ¶ Scõo saluator dissuader ambitiõez ppter viror pfector euitatõez. Oẽs em̃ scti noui et veteris testamti euitauerũt ambitõnez. Vñ moyses cũ mitteref a dño vt essz dux ppli hebreor excusauit se qr essz impeditionis lingue. Exo. iiij. Sil'z Hieremias cũ mitteref et ꝓstitueref a dño mino vt esset super reges et regna ad annunciandũ verbũ dei dicebat. A a a dñe deus ecce nescio loq. Hieremi. j. Sil'z xps dñs fugit dũ eũ rege volueruit facere Job. vj. Vñ et btus Greg. dum i papã eligeref fugit occulte. Bz et btus Fran. noluit fieri sacerdos propter maximã sacerdotij dignitatem. Ideo dicit Aug. di. xl. Ante oia. Nihil inquit in hac vita et maxime in h tẽpore difficilius. nihil laboriosi⁹. nihilqz periculosius epi aut psbyteri aut diaconi dignitate si pfecto rie respagat. Hoc etiã figuratũ e in pabola quã dixit Joas ꝯ sychimitas. s. q interfecerãt. lxix. frẽs vt ambiciosũ abimelech haberẽt in pncipẽ. Judicũ. ix. qr ligna voluerũt semel regẽ sup se ꝓstituere. dixeruntqz oliue. impa nobis. Rñdit oliua. nũqz possum deserere pinguedinẽ meã qua vtũt dij et homes vt pmouear inter ligna Dixerũt demũ ad ficũ. Veni et accipe regnũ sup nos. Rñdit ficus. nũqz possum deserere dulcedinẽ meã et fructus suauissimos vt inter ligna pmouear. Locutaqz sunt ligna ad vitẽ. Veni et impera nobis. Rñdit. nũqd possum deserere vinũ qd letificat deũ et homes vt inter ligna pmouear. postea dixerũt ad rhannũ. Impa nobis. Qui rñdit. si me ꝓstituitis regẽ venite et sub vmbra mea requescite. et egrediat ignis de rhãno et cõburat vos. Morali⁹ ligñ sũt homes. iuxta illõ ps. Erittanqz lignuz Reges querũt sibi facere qui eos suauiter regat et nõ tyrannice. Procurat oliuam sed renuit quia dediti operib⁹ misericordie signati per oliuã nolunt dimittere opus misericordie qõ impiguat lumen gratie. Ficus designat cõtemplatiuũ qui vocatus ad regimen non acquiescit timens amittere suauitatẽ contemplatõnis. Vitis significat dilectõem feruentẽ que recusat pre

lationē timēs ne et officio regimis te pescat feruo: dilectōis q letificat deus boies. Rānus ē gen⁹ rubi aspe⁹ nimis z aculeatū. qō ad ipetū venti fm Josephū emittit ignē. z pmo mollis ē postea indurescit. z significat ambitiosum q spinis vicio⁹ acut⁹ subditos spoliat. sic spine lanā ouium. q emittit ignē furiose z uersatōis q ad se z cōburit alios incēdio calūnie z tribulatōis

Tercio saluator dissuadet ambitōz ꝑ malo⁹ inductiōes. qr mlta mala inducit. Nā dicit q dā phs q ō maximū malū hz ambitiosus. qr nō respicit deū vel se vel alios. sz p phas z nephas z mille picula ad dignitatē tēdit quā appetit. Un ambitiosus sp est paui⁹. timet em̄ ne q̄d dicat vel faciat qō in oculis hoim displiceat. honestatē mētis. simulat hūilitatē. cūctis adulatur. cūctis inclinat. oim est seru⁹. z grauē pugnā hz in se. dum inīqtas pulsat aīm. z ambitio ꝛtinet animū. hinc est q ambitiosus nulli pcit. ñ patri sicut Absalon p̄ez dauid expulit de reg. ñ. Reg. xvij. Nō pcit fratri sic Romul⁹ occidit frēm suū Remū q ꝑm⁹ romā cōdiderāt. sz z mō infideles thurci vt securi⁹ regnēt occidūt frēs suos. Quarto saluator interdicit ambitōz ꝑter inq̄rationē. ambitio em̄ tollit q̄tem mētis. Un Bern̄. in fmone. O ambitio ambitū crux quō oēs torques z oibus places. nihil acri⁹ cruciat. nihil molesti⁹ inq̄etat. Hinc Seneca i epla. lxxiij. ad Lucillū ait. Ambitiosis nō tā iocundū est mlt⁹ post se videre. q̄ graue est aliquē ante se p̄re. Sz pfecto pensare deberēt qō ait Grego. Misericors de⁹ q̄s tenere diligit abexterioribꝫ actōibꝫ abscondit. Nā z paterfamilias ad eū laborē seruos mittit a quo subditos filios suspēdit. z inde filiū sine vexatione decori sūt vnde seruī in puluere deturpant. Quinto saluator dissuadet ambitōz ꝑter inordinationē. Nā dic Alexā. de hal. in ij. pte sūme. q ambitiosus triplr hz inordinatū appetitū circa honorē. Primo cū appetit excellentiā supra suā ꝓportionē. vt si mal⁹ desideret honorē q bonis debet. qr dic phus. j. ethico. O, honor importat q̄ndā excellētiā in testimoniū vtutis. Scōo ambitiosus habet appetitū inordinatū inq̄ntum honorē quē hz nō refert i deū. nec ipm deū ex ipo honorat tanq̄ ꝓncipalē datorē illius honoris. z sic peccat mortaliter. qr soli deo debet ꝓncipaliter ois honor z gl̄ia. q dic Esa. xlij. Gl̄iaz meam nō dabo alteri. Tercio ambitiosus hz appetitū inordinatū inq̄ntuz in ipo appetitu honoris q̄scit non referens ad alio⁹ vtilitatē z̄c. Sexto saluator dissuadet ambitionē ꝑ punitionē. qr de⁹ ambitiosos nimis seuere punit. sicut ambitiosuz lucipe⁹ cū suis. Jrē chore dathan z abyron Num. xvj. Jtē Adā Septimo saluator dissuadet ambitionē ꝑter puationē. qr priuat ambitiosus eterna bitudine. Un legit de Goffredo ꝓre clarevallen. O, cū fuisset electus in epm thorucensem. z ab Eugenio papa z sancto Bern̄. cogeret subire onus, pstratus in terrā dixit. Monach⁹ fugitiu⁹ esse potero. si hinc me eiecitis. eps aūt nūq̄ero. z sic dimissus fuit. Cū ātidē Gosfred⁹ apparuisset cuidā sibi charo. cū q̄s interrogāt⁹ fuisset de statu suo. dixit se esse in bitudine Cui ille. nūq̄d obstitit tibi illa inobediētia de epatu nō suscepto. q̄ rndit. Revelatū ē mihi a sanctissima trinitate q si fuissem de numero epoꝝ. fuissem de numero dānatoꝝ. Hinc dicit Chrys. di. xl. c. multi. Qui desiderauerit pmatū in terra inueniet ꝓfusionē i celo. nec inter fuos

dei cõputabit̃ q̃ ō ꝑmatu tractauerit. ¶ Tercīū salutare documētum ex euāgelio notare possum⁹ humiliat̃ inductionē cū dicit̃. Qui se exaltat humiliabit̃.z q̃ se hūiliat exaltabit̃. Naz ad hūilitatē inducētia inter alia ſpeciāliter sunt q̃nq; ſcz.

¶ Primū hūane cōditōis vilitas.
¶ Scōm hūane salut̃ necessitas.
¶ Tercīū ſcōz oim exēplaritas.
¶ Quartū singularis gratiositas.
¶ Quintū multipler vtilitas.

¶ Primū inducēs ad hūilitatē dixi q̃ ē hūane cōditōis vilitas q̃ luculēter apparet in mītis vicz. Si ꝓsideret materia ꝑme formatōis. q̃ nō est de auro vel argēto aut oleo hō fact⁹. ſz de limo terre q̃ est elemētū infimū vt discat se hō hūiliare. Jō ōz Beñ.ij. Formauit de⁹ boiez de limo terre. Itē si ꝓsideret hō materiā sue ꝓceptōis faciliter se poterit hūiliare.q̃ mīto vilioz est semen ꝓceptōis q̃ terra. Hilr si ꝓsideret hō q̃d egredit̃ p os nares.aures.z ceteros corꝑis meat⁹ vili⁹ sterq̃liniū nū q̃ vidisti. Nā herbe z arbores ꝓducūt flores z fruct⁹.hō vo lendes pediculos z lūbricos. Ille de se fundūt vinū oleū balsamū ꝛc. Nō vo sputū vrinā z sterc⁹. Bñ igit̃ ōz Michee. vj. Humiliatio tua i medio tui.ſz z sup oīb⁹ his hō pōt se hūiliare si ꝓsideret q̃ntā pctā cō miſit.quāta bona omiſit.z q̃ facilis ad mala.nesciens si opa sua deo fuerunt accepta ideo suſpect⁹ de salute. certus de morte. incert⁹ de moriendi modo.loco.z tempe.quō moriāt.vbi z quādo. Cogitatio boz est inductō ad humilitatē. Juxta illud ꝑs. Humiliasti nos in loco afflictōis z cooperuit nos vmbra mort̃. ¶ Scōm inducēs ad humilitatē est humane salutis necessitas. Nā sine humilitate null⁹ vñq̃ saluari poterit. Juxta illud Mat. xviij. Nisi ꝓuerſi fueritꝭ z efficiami sic̃ puuli nō intrabitis in regnū celoruꝫ. Cuius rō est.q̃ nullus pōt saluari nisi p gratiā.gratia aūt nō dat nisi hūilibus Jaco.iiij. Deus superbis resistit humilib⁹ aūt dat gratiā. Sic em̃ ordinauit deus z instrumētū euangelicū fieri sup̃ fecit vt null⁹ saluet nisi p viaz humilitat̃. quia lucip z Adaz ruerūt p viam superbie. ¶ Tercīū inducēs ad humilitatē est ſcōz exemplaritas.nā oñes sancti humilitat̃ exemplū nob dederunt.p̃cipue dñs magister xp̃us dī. Mat.xj. Discite a me q̃ ꝛc. Et sancta mater eius Lu.j. Respexit humilitatez ancille sue. Hinc est q̃ xp̃s humilem matrē elegit. locum natiuitatis humilē.humiles discipl'os. humilia ẏba.humiles vestes. humiles gestus. humilē mortis lectū ſcz crucem. vt nobis humilitatis exemplū chariꝰ cōmēdaret. Dixe igit̃ o homo peccatoꝛ.saltē a filio dei eius humilitatē. quia oīnis superbus est rebellis deo.iō abominabilis Judith.viij.c. Superbi nō tibi placuerūt ab initio. O virtus virtutū humilitas que potentē deuz ad se inclinat z p eum exaltabit̃. Jdeo dicit̃.j. Pet.v. Humiliami sub potenti manu dei vt vos exaltet. Bñ se humiliabat rex Dauid quādo saltabat coram archa dñi.ij. Reg.vj.dī. Ludā z vilioꝛ fiam z ero humilis in oculis meis. Unde Grego.in moral'.li.xxvij Ego inquit Dauid saltantem magis stupeo q̃ pugnantē.pugnando quip pe hostes subdidit.saltando vero coram archa seipsum deuicit. immo et diabolū fortem inimicum. Hinc est q̄ beato Machario dicebat diabolus. Tu vigilas et ego nunquā dormio. tu ieiunas z ego nunquā man/

Dominica .xvi. post pẽthe.

duco his me nõ supas ſz ſola būilitaſ te. Quartū qđ inducit ad būilitatez est singularſ gratiositas. qz b vtus facẽ deo dilectū singulariter z electū. Vñ Iero. Nihil est qđ hoibꝰ nos ita gratos z deo faciat q̃ſ si vite merito maſ gni būilitate sim⁹ infimi. ꝙ autẽ deo sit būilitas valde grata rõ demõstrat Nã illud valde gratū est alicui qđ frequẽter z affectuose respicit. sz deꝰ sp respicit gratãter būiles. Iuxta illud ps. Excelsus dñs z būilia respicit. Idẽ Humilia respicit in celo z in terra. Nam z angelos nõ gl̃ificauit donec ad eſnũ seruitiũ dei se būiliauerãt. Quintuz inducẽs ad būilitatẽ ẽ eiꝰ mltipler vtilitas. Prima siq̃dez būilitaſ vtilitas est qz de salute assecurat. vnde Bern. Sola būilitas ẽ q̃ securare nos pt. Et btus Greg. Euidẽtissimũ signũ reproboz superbia. electoz vo būilitas. Secũda vtilitas qz oim vtutũ est ꝓserua trix z mater. Vñ Greg. Qui sine būilitate ceteras vtutes ꝓgregat q̃si q̃ pulueꝛ in ventũ portat. Tercia būilitaſ vtilitas ẽ qz in celo exaltat z tãto altiꝰ q̃nto qs fuerit hic depssior būilitate. Vñ dñs reqsitꝰ qs esset maior i regno celoz. statuit puerũ in medio z dixit Math. xviij. Quicũ z būiliauerit se sicut puerꝰ iste h maior est i regno celoz. qđ confirmauit in hoc euãgelio di. Qui se humiliat exaltabit. Rogem⁹ g̃ būilitatis magf̃m rp̃m vt merito sue būilitatis curet in sabbato pñtis rpis infirmitatẽ nr̃e superbie. z rãdẽ det graſ tiã hic z gl̃iam in futuro. Ad quã nos pducat q̃ cũ p̃re z s. s. regnat Amẽ.

Dominica decadẽ sedecima post pẽthe.

Sermo. cviij.

OMnis qui se exaltat humiliabit. z q se humiliat exaltabit Lu. xviij. c. z in euãgelio. Verba sũt rp̃i filij dei viui instructis quo vanã gl̃iaz eui tem⁹ z dei gr̃am obtineam⁹. Vñ in h euãgelio tria insinuat euãgelista. s. Primo phariseoz malignitatẽ in inuitando.

Secõdo ip̃i⁹ rp̃i pratez in sanando.

Tercio rp̃i dñi benignitatem in instruendo.

Primo dixi ꝙ euãgelista in h euãgelio insinuat phariseoz malignitatẽ in inuitãdo cũ dicit. Cũ intraret ies sus in domũ cuiusdã pncipis phariſ seoz sabbato mãducare panem z ip̃i obseruabãt eũ. Et ió vt dicit Greg. na tali ep̃o. z hr̃ di. xliij. Cõuiuia q̃ ex caſ ritate fiũt sũt laudãda. Sz tñ sciẽduz ꝙ tũc ex charitate veraciꝛ pdeũt cũ in eis nulla absentiũ vitia mordeꝛ nullꝰ extra irrisiõe rep̃hendit. nec in eis inſ anis seculariũ negocioz fabule. sz verba sacre lectõis audiũt. cũ nõ plꝰ q̃ necesse sit seruiꝛ corpi sz sola eiꝰ infirmiſ tas reficiꝛ vt ad vsus exercẽde vtutis habeaꝛ. Nec ita q̃ si vos in vestrſ quiſ uis agitis abstinẽtia z fateoz magſ estſ. Ex his vbis innuit ꝙ quiuia pol sunt fieri bene z male sicut hic. Naz h quiuiũ habebat aliq̃d bonitaſ ex pte eiꝰ cui impẽsuz est sc̃z rp̃i. qz pauꝑ erat z talibꝰ dz fieri quiuiũ. iuxta illũ Luſ xiij. Cũ facis quiuiũ voca paupes debiles z claudos z cecos z btus eris qz nõ hñt retribuere tibi. retribuet̃ em̃ i resurrectõe iustoz. Hinc Prosp. Habenti dare ẽ donare. pauꝑi vo dare ẽ rp̃o p̃bere Math. xxv. Qđ vni ex miſ nimis meis fecistſ mihi fecistis. Hoc deniq̃ quiuiũ aliq̃d habebat mali ex pte sc̃z phariseoz qz obseruabãt rp̃m dñm si q̃d ex eiꝰ possent ore rape vñ rep̃hẽderẽt. ió dz. Et ip̃i obseruabãt eum. ps. Obseruat pctoz iustũ Bern. Ips habuit i factſ obseruatores. in dictis

ꝓtradictores.in tormẽt illusores. Et ꝺt fũt mõ q̃ i quibꝰ sese ostẽtant amicabiles cũ tñ id implet in eis Lu. xvij. Man⁹tradẽtis mecũ est i mẽsa. ¶ Secũdo euãgelista insinuat ipi⁹ xpi potestatẽ in sanãdo cũ dic̃. Et ecce hõ q̃daz idropic⁹erat añ illũ. Et rñdens ihesus dixit ad legispitos z phariseos dicẽs. Si licz sabbato curare. At illi tacuerũt. Ipe vo apprehẽsum sanauit z dimisit.z dixit ad illos. Cuiꝰ vestrũ asinus aut bos i puteũ cadet z nõ continuo extrahet illũ die sabbati.z nõ poterãt ad hec rñdere illi. ¶ Tercio quo qz euãgelista insinuat xpi benignitatẽ in instruẽdo cũ dic̃. Dicebat aũt ad inuitatos pabolã intẽdens quõ ꝑmos accubitꝰ eligerẽt. Cũ inuitatꝰ fuer ad nuptias nõ discũbas in ꝑmo loco ne forte honoratior te sit inuitatꝰ z dicat tibi. Amice da huic locũ . z tũc incipias cũ rubore nouissimũ locũ tenere. Sz cũ inuitatꝰ fueris ẽ. Jõ ꝛcludit humiliẽ hũilitat magr̃ dñi.oĩb generaliter Dis q̃ se exaltat humiliabit ẽ. Uñ ex his vbis ad dei gl̃iam tria notemꝰ salutis documẽta declarãda.ſ.

¶ Primũ de exaltatõis mlt̃iplicitate ibi.qui se exaltat.

¶ Secõm de exaltatõnis dãnositate. ibi.hũiliabit. (ibi.q̃ se hũiliat exẽ.

¶ Terciũ de hũiliatõis fructuositate

¶ Primũ documẽtũ ex ꝑmissis verbis dixi notãdũ de exaltatõis mlt̃iplicitate cũ dr. Dis q̃ se exaltat. Notãter dicit q̃ se exaltat. qz quẽ deꝰ exaltat nõ hũiliabit.z iõ boies hũiliãdi se exaltãt mlt̃pliciter.ſ.

¶ Primo q̃dam ꝓ inanẽ gl̃iam.

¶ Secõ q̃dã ꝓ potestat excellentiaz.

¶ Tercio q̃dã ꝓ diuitiaꝝ copiã.

¶ Primo q̃dã se exaltãt ꝓ inanẽ gl̃iaz q̃ scz xpẽ seipos laudari apperũt vt ex hũ sup alios eleuẽt. ꝓterea magr̃ hũiliatat xps ꝺ fieri ꝓhibuit nõ solũ in malis sz z in bonis opib dñi. Mat. vj. Attẽdite ne iustitiã vram faciat coram hoĩbus vt videami ab eis. alioq̃n mercedẽ nõ hẽbit apud patrẽ vrm q̃ in celis est. Et seq̃t. Cũ ergo facis elemosynã noli tuba canere añ te sic hypocrite faciũt in synagogis z in vicis vt honorificent ab hoĩb. vbi Chrys. ait. Ille tuba añ se canit q̃ pompã vane laudis q̃rit. iõ seq̃t. Amẽ dico vob receperũt mercedẽ suã. te aũt faciẽte elemosynã nesciat sinistra tua q̃d faciat dextera tua vt sit elemosyna tua i abscõdito . z pr̃ tus q̃ videt in abscõdito reddet tibi. Et cuz oratis nõ eritis sic hypocrite q̃ amãt in synagogis z in angul plateaꝝ stãtes orare vt videãt ab hoĩb. Amẽ dico vobis receperũt mercedẽ suã. tu aũt cũ oraueris intra i cubiculũ tuũ z clauso ostio ora patrẽ i abscõdito. Sz di. tñ dr Mat. v. Sic luceat lux vra coram hoĩb vt videãt opa vra bona. z ꝺ saluator idem xps psuadet occultãda . Ad q̃ rñdet Aug.in ꝑmõe di. Ipa q̃ppe vba euangelica secũ portãt expositões suas.nec intẽdũt ora esurientiũ qr pascunt corda pulsantiũ Intẽtio q̃ppe cordis humani q̃ dirigat z q̃d expectet intuẽdũ est. Si ei q̃ vult videri ab hoĩb bona opa sua gl̃iaz z vtilitatẽ suã ponit añ hoies.z hãc i ꝓspectu hoĩm q̃rit nihil eoꝝ q̃ de hac re dñs ꝑcepit ipleuit. qz intẽdit iustitiã suã facere coram hoĩb vt videat ab eis.z nõ sic eluxit lumen eiꝰ vt videret bona opa sua et gl̃ificarẽt pr̃em q̃ in celis ẽ.se q̃ppe gl̃ificari volũt nõ deũ.z suã q̃situit vtilitatẽ nõ dilexit dñi volũtatẽ.de q̃b dic apls. Oẽs eñ q̃ sua sũt q̃rũt nõ q̃ ihu xpi. Ad intelligẽdũ aũt clariꝰ qñ vana gl̃ia sit peccatũ mortale. veniale. vel nullũ. sciendũ fm Albtũ magnũ. iij. li. sui cõpẽdij q̃ vana gl̃ia erit pctm̃ duplici rõne.ſ.

Dominica .xvi. post pēthe.

Prio rōe finis ꝓter quē laus aꝑ
Scōo rōe operatōnis in q̄ (petit
laus queritur

Primo laus appetit q̄duplici fine
Prio ad cuitādū malū infamie. Sic
1. Reg. xij. Samuel q̄rebat laudari a
toto ppl'o isrl'di. Itaqz ꝙuersat⁹ cora
vob ab adolescētia mea vsqz in diē hāc
loqmī de me cora dño z cora xp̄o eius
ecce p̄sto sū. vtz bouē cuiusq̄z tulerim
an asinū .si quēpiā calūnia oppressi. si ō
manu cuiusq̄z mun⁹ accepi restituāqz
vobis. Et dixer't. Nō es calūniat⁹ nos
neqz oppressisti neqz tulisti de manu cu
iuspiā. Et hec gl'iatio nō est pctm̄ sz de
bita ꝓuidentia. Scōo gl'ia appetitur
ad hūc fīnē vt aliq̄ spūal' vtilitas exide
oriat'. vt est gl'ia dei z edificatio ꝓximi.
sicut Paul⁹ se ꝙmēdauit .ij Cor. xj.
z. xij. c. dicēs. In q̄ ḡs .s. falsoꝝ apl'oruz
audet .s. gl'iari in insipiētia dico audeo
et ego .hebrei sunt z ego. isrl'ite sunt et
ego. semen abrahe sunt z ego. ministri
xp̄i sunt z ego. vt min⁹ sapiēs dico pl⁹
ego. in laboribꝫ plūmis. i carceribꝫ abū
dantⁱ⁹. i plagis supra modū .i mortibꝫ
frequēt. a iudeis q̄nquies q̄dragenas
vna min⁹ accepi. ter virgis cesus sū.
semel lapidatus sū. ter naufragiū feci
die ac nocte in ꝓfūdo maris fui .i itine
ribꝫ sepe. picul' fluminū. picul' latro
nū. picul' ex genere. picul' ex gentibus.
picul' in ciuitate. picul' in solitudie. pi
culis in mari. piculis in falsis fratri
bus. in laboribꝫ z erūna. i vigilijs ml'
tis. in fame z siti. z ifra. Si gl'iari oportz
nō expedit q̄dē. veniā aūt ad visiones z
reuelatōes dñi. Scio hoiez in xp̄o añ
annos. xiij. siue in corpe siue extra cor
pus nescio de⁹ scit raptū hmōi. q̄m ra
ptus ē in paradīsū z audiuit archana v
ba q̄ nō licz hoi loq̄. p hmōi gl'iabor. ꝓ
me aūt nihil gl'iabor nisi in infirmita
tibꝫ meis. nā z si voluero gl'iari nō ero
insipiēs. veritatē ei dico. parco āt ne q̄s
existiet supī id qō vidz in me aut audit
aliq̄d ex me. Et tal' gl'iatio sil'z non est
pctm̄. sz charitas dei z ꝓximi. q: multi
pseudo apl'i se trāstulerāt ad corinthios
eisdē p̄dicātes obseruātias legaliū cum
euāgelio q̄ se paulo p̄ferebāt z etiā ali
is exō erāt iudei. Tercio gl'ia appetit
ꝓpter actū alicuius venial' pcī. puta q̄
scit iocosa vba decēter ꝓferre. q: tūc es
set vēiale pctm̄. Quarto gl'ia appetit
supī deū vl' ꝑ deū. puta qñ q̄s amore
būane laudis nō p̄mittit ea q̄ sūt ꝑ deū
Unde Aug. v. de ciui. dei dic̄. Hoc vicīū
scz amor būane laudis tā inimicū est
pie fidei si maior in corde sit cupiditas
glorie q̄z dei timor vel amor. sic̄ rex tyri
Eze. viij. gloriabat. de q̄ dī. Elevatū ē
cor tuū z dixisti. de⁹ ego sū. Iō dicebat
xp̄s Joh. v. Quō potestis vos credere q̄
gloriā abinuicē accipitis. et gloriā que a
solo deo est nō q̄ritis. q. d. Qui ab alijs
appetūt bonorari difficilē ꝙuertūt ad
fidē. et tō tal' gl'iatio ē pctm̄ mortale. O
miseri filij hoim q̄ a stultis gloriā que
rūt. q̄ eoꝝ bonitatē nō vident. q: boni
tas hois est in ip⁹ corde qō sol⁹ de⁹ in
tuet'. O seducte z vane si vis laudari
inꝛroga cor tuū. z si vex dicere volue
rit nihil inuenies vñ lauderis. q: oia
bona nra sunt dei dona. Nic Piero.
Si vitā tuā i ore hoiz posueris. mō ma
gnus. mō paru⁹. mō null⁹ haberis. Nā
cognōscere seip̄m z sua opa ē necessariuz
ad salutē. appetere āt cognōscere ab alijs
nō est necessariū. z p ꝓñs de eis gl'ian
dū. q: gl'ia eoꝝ in ꝓfusiōem fiet q̄ ter
rena sapiūt. Scōo q̄z vana gl'ia fit
pctm̄ rōne opis. p qō laus querit. et b
fit triplicit. q: laus qñq̄z q̄rit p opa il
licita. qñq̄z p indifferētia ex se. qñq̄z p
virtutū opa. Qñ q̄rit p illicita opa tūc
erit talis gloria tale pctm̄ ḡle ē ip̄z op⁹
vt si per op⁹ mortal' pcī q̄rat erit pctz

mortale. si p op⁹ venialis pcī erit ve/ niale. de qbꝫ ps. Quid gl'iar⁹ i malicia Oñ vo q̄rit p indifferēs ad pcm̄ z v/ tutē sic p diuitias vl' vestes tūc erit ve/ niale. verūtn̄ si talia sint iordiata vt fi at occasio pcī mortalis est pcm̄ mor tale. sic cū mulier vel vir ornat se ad ca piēdū aias siue capiat siue nō ꝓpē ma lā intrētōz ē mortale pcm̄. qz q̄tū in co fuit venenū ꝓpinauit licz nō fuit q̄ re/ cipet. ió dr̄ puer. vij. Occurrit illi muli er ornata merecio ornatu ꝓpata ad capiēdas aias. Oñ aūt laus acq̄rit p opa vtutū b̄ p̄ esse dupliciter. qz aut appetit⁹ laudis adiūgit opi bono tan q̄ incidens sicut ꝓtigit in cantu vl' ele mosyna⁹ largitōe qō p̄ncipaliť inten dit ad bonorē dei. z tunc ē venale pcm̄ Aut appetit⁹ laudis sit p̄ncipal' finis opis vtuosi. sic solūmō orat aut elēosy nā dat vt laudet. z tūc pōt eē peccatuz mortale. sic Mat. xxiij. pharisei q̄ de/ uorabāt domos viduaꝝ simulantes lōgā orōez. s. vt abūdāt⁹ dareť eis elēo syna. Jō tā i bonis q̄ i malis opib⁹ cauē da est ala vane laudis. Hinc Bre. in ome. Sepe vos charissimi admoneo p̄ua opa fugere mōi hui⁹ inq̄nam̄ta deuitare. sz hodierna sc̄ē euāgelij lecti one ꝓpellor dicere vt z bōa q̄ agit⁹ cuz mag̃ cautela timeat⁹ ne p hoc qō a vob rectū gerit⁹ fauor aut gl'a būana req̄ra tur. ne appetit⁹ laudis subrepat. z qō foris oñdit⁹ int⁹a mercede euacuetur. Idē. Depdari ōsiderāt q̄ thesauꝝ i via publice portār. Thesauri sūt opa bōa via ps̄ens vita. latrōes vo demones.

¶ Scdo q̄dā se exaltāt p ptāt⁹ excellē/ tiā. Nā in dignitate ꝓstituti vir sine e/ latōe sr̄. iuxta illō Bre. xxv. mora. Nō nūq̄ bō eoipo q⁹ pest alīs elatōe cogi tatōnū itumescit. q̄ꝝ gloria erit i ꝓfu/ siōe. qz frena sapiūt. Phil'. ij. z Bap. vj. Potētes potēter torm̄ta patiēť. Et eodē. c. Durissimū iudiciū dis q̄ ps̄ūt hi et. Hinc etiā Aug. Quāto q̄s i loco su pioꝛi tāto vsaki pic'o maiori. O vanis simi supbi. O pessimi ambitiosi nō in telligētes suū piculū q̄ diabol⁹ eis fa cit sic corru⁹ nuci quā i terra frāgere nō valēs ducit i altū z ide cadere ꝓmittit vt frāgať. Sic diabol⁹ eleuat ambici/ osū vt frangat p supbiā. vñ Hugo de aia. Superbia in celo nata sed velut immemor qua via inde cecidit: illuc postea redire nō potuit. Bene igiť di/ cit Jsidor⁹ de talibus. Si habuero sapientiā Salomōis. si diuitias Cre si. si potestatem Octauiani. si pulcri/ tudinem Absalonis. si fortitudinem Samsonis. quid mihi ꝓsunt si ania datur demonibus z caro vermibus.

¶ Tercio quidā se exaltāt p diuitiarū copiā. diuites em̄ respectu diuitiaruz suarū despiciūt alios etiā meliores se q̄ nō sunt ita ditati. vñ dicere solēt. Ri baldi sunt illi respectu nr̄i. ideo scribit ap'lus. j. Thimo. vlti. Diuitib⁹ hui⁹ se/ culi p̄cipe supbe nō sape. Et Aug⁹. sup ps. Malū q̄ō importāt marie diuitie incautis hoīb⁹ est supbia. nō em̄ aug malū q̄ō ꝓdidit de⁹ sed hō mal⁹ est re linq̄ns creatorē z cōuersus ad creatu rā. Et lib. q̄nquaginta omelia⁹ dicit. Vermis diuitia⁹ est supbia. difficile est vt nō sit supbus q̄ diues est. tolle su pbiā diuitie nō nocebūt. Jō dic̄ Hie ronymus de miseria būana. Quid ꝓ/ sunt o frater diuitie. quid vana gl'ia: quid mundi letitia cum non liberant hominē de morte. nec defendāt a ver/ me. nec eripiant a fetore. Ecce em̄ q̄ be ri sedebat gl'iosus i aula. nūc latet de spectus sub tumba. Quid igiť supbis vmis z cinis diuitias pauperib⁹ dis/ pergendas accumulas. cū psal. dicat. Dormierūt somnū suū omnes viri di uitiarum z nihil inuenerūt in manib⁹

Dominica .xvi. post pẽthe.

suis.hec ille. ¶ H Scõm salutẽ documentũ ex ꝓpositis ꝟbis themate notemus exaltatiõis dãno sitatẽ cũ dicit. būliabit in pena q̃ se erigit i pñti vita. Uñ q̃nq; ꝑcipue dãna infert homini supbia.scz

¶ Primũ dei odiũ ꝓcurat
¶ Scõm virtutes oẽs dissipat
¶ Terciũ icurabilẽ ifirmitatẽ causat.
¶ Quartũ hoiem multũ infatuat
¶ Quintũ in infernũ ꝑcipitat

¶ Primũ damnũ qđ supbia infert hoi est q̃ dei odiũ ꝓcurat.iõ dr Judith.ix. Supbi nõ tibi placuerũt ab initio.et ꝓuerb.vj. Sex sunt q̃ odit de⁹ z septimũ detestat aiã ei⁹.oculos sublimes linguã mendacẽ.manus effundẽtes i noxiũ sanguinẽ.cor machinãs cogitatiões pessimas.pedes veloces ad currendũ in malũ.testẽ fallacẽ.z eũ q̃ seminat inẽ fratres discordias. Ideo ãt ds odit supbiã .qr dic̃ Ber.q̃ ois supbus extollit supra deũ. Ult eñ ds fieri volũtatẽ suã.vult z supbꝰ suã fieri. tã videt eẽlitas sed vide male ꝓgruã ꝓrionẽ.de⁹ eñ in his q̃ rõ approbat vlt fieri suã volũtatẽ.supbia vo cũ rõne z ꝟ rationẽ.z sic vt dicit Greg.cũ oĩa vicia a deo fugiãt sola supbia se ei opponit. Job.xv .Tetendit aduersus deũ manũ suã z ꝟ oipotentẽ roborat⁹ est. cucurrit aduersus eũ erecto collo z pingui ceruice armat⁹ est ¶ Scõm dãnũ qđ supbia ifert q̃ oẽs ꝟtutes dissipat. vñ Bre. Perit oẽ qđ agit nisi būlitate custodiat. Cui⁹ rõ est.qr humilitas boiez assilat xp̃o z btẽ vgi.supbia vo diabolo. De xp̃o dr ad Phil'.ij. Hũili auit semetipm fact⁹ obediens vsq; ad mortẽ. De btã aũt vgine Lu.j. Quia respexit būlitatẽ ancille sue. De diabolo vo Job.xl. Ipe est rex sup oẽs filios supbie. Ideo Aug.li.de salutariꝫ documentꝫ sic cõpat adinuicẽ di . Per supbiã z cupiditatẽ diabol⁹ dic̃. In celũ ascendã.xp̃s cũ būlitate dic̃ .Hũiliata est in cra aia mea. Diabol⁹ p supbiã z cupiditatẽ dicit. Ero sil'is altissimo. xp̃s p būlitatẽ cũ essz i forma dei exinaniuit seip̃z formã serui accipies.būliauit se p̃i fact⁹ obediẽs vsq; ad mortẽ. Diabol⁹ supbiã z cupiditatẽ dic̃. Supra astra celi exaltabo soliũ meũ.xp̃s cuz būlitate dic̃. Discite a me qr mitis sum z hũil' corde. Et familia istoꝝ regũ.s. diaboli z xp̃i ꝓgscunt p signũ supbie et būlitatꝭ.iuxta illũ Aug. Quẽ supbuz videꝫ filiũ diaboli esse non dubites. z Bre. Euidẽtissimũ signũ reprobozũ est supbia. sic eõ electoꝝ būlitas. Et iste familie sp ꝟiant.cñ i isto falso mũdo freq̃nt̃ pualẽt supbi z oppmũt būiles xp̃i famulos.iõ dic̃ xp̃s illis ꝑs. Lo fundãt supbi qr iniuste ẽ̃ctarẽ fecerũt in me. Tercũ dãnũ qđ ifert supbia est qz icurabilẽ ifirmitatẽ causat.qr supbia cẽ rãq; macꝫa i oculꝰ .q̃ q̃nto magis crescit tãto minꝰ videt .ita supbꝰ ñ cogñscat se Iõ dic̃ Aug. Nẽo insanabilioz q̃ q̃ sanꝰ cẽ videt.z Ben. Salutꝭ initiu z cognitio ꝑpa. iõ ad sanitatẽ difficulẽ venim⁹ qr nos egrotare nescim⁹. Et saluator Matth .ix. Nõ ẽ op⁹ valẽtibꝫ medic⁹ sz male hñtibꝫ. Et qr remediũ pctõꝝ.s.gr̃az ipugnãt supbi.iõ icurabiles sẽ. Jac.iiij. Supbis resistit ds hũilibus ãt dat gr̃az. ¶ Quartũ dãnũ ifert supbia qr boiez mltũ ifamat .sic ei ille esse fatuꝰ q̃ fugiẽs aduersariũ intrãsq; ꝑ hũile hostiũ erigeret collũ ne intrare possz.sic supbus inseq̃t a diabolo z deberet ire ꝑ ostium humile quod ẽ christus. Johannis.x. Ego sum ostium. z tñ intrare nõ poꝛit ¶ Quitũ dãnũ infert supbia qr i infernũ ꝑcipitat. Unde Bre.xxxiij.moza. Cõsideret hõ q̃d ela⁹ i cra meredit̃ si ãgel⁹ alijs plat⁹ i infernũ ꝓsternit̃. Nic. ij. Pe.ij. Si ds ãgel

peccantib⁹ nō pepcit sz rudēt⁹ ínferni detractos in tartaꝝ tradidit cruciādos q̄d faciet figmēto z fuo neq̄. certe būiliabit. ¶ Tercīū salutz documētū ex p̄missis thematz vbis notemus būiliatōis fructuositatez cū dī.q̄ se humiliat exaltabit. Ūñ licz mlti sint fructus seu vtilitates būilitatz tñ hic est potissimus fructꝰ q̄ ad gaudia sempiterna ducit.qō sine ea nullꝰ hīe potit. iuxta illō Math.xviij. Nisi conuersi fueritis z efficiami sicut puuli. s.būiles ñ intrabitis in regnū celoꝝ. Dic Aug⁹. Excelsa ē patria sed būilior est via.ambula p viā būilitatis z pueries ad gaudiū eterne claritatis. Et b̄ est qō dicit dñs xp̄s in euāgelio. Qui se būiliat exaltabit.s.ad gl'iam brām. Ad quā nos ꝺducat būilitatis ve magr christꝰ qui est bñdictus in secula Amen

¶ Dñica.xvij. post Pentbe.

Sermo cix.

Ait illi ihesus. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo.z in tota aia tua z in oñi mēte tua.B est maximū z p̄mū mandatū. Mat.xxij. Verba sūt redēptoris aiaꝝ nraꝝ ihesu bñdicti.in qb⁹ declarauit totā sacrā scp̄turā ad salutē hois necessariā cū p̄misit dilectōem dei z primi.z subdidit. In his duob⁹ mādatis vniuersa lex pēdet et ꝓpheta rū dicta.qz ois lex et ꝓphetia iducit ad dei z primi dilectōem. Ideo dīc Aug⁹. Ille tenet q̄cq̄d latet q̄cq̄d patz i sacris codicib⁹ q̄ caritatē seruat in moribus ¶ J. Ūñ saluatoꝝ nr̄ special'z declarauit duo legis mandata.sz

¶ Primū dei dilectiōem

¶ Secundū primi dilectōnem

Primū mandatū ad inq̄sitōem legis piti declarauit maximū foze dilectōz dei cū dixit. Diliges dñm.i.ꝓfuatorē deum.i.creatorē.tuū.i.redemptorem ex toto corde tuo.i.intellectu p fidē ñe erroꝛe.ex tota aia tua.i.volūtate p caritatē sine pctō mortali.ex tota mēte tua.i.memoria p spem sine obliuione. Nā dilectio dei ē ordiata z magna volūtas seruiēdi deo.placēdi deo.fruēdi deo vt dīc Bona.in.iij.distin.xxvij. Et habz tres ḡd⁹. Prim⁹ grad⁹ dilectōis diuie sine q̄ nō est sal⁹ hoi ē sic diligere deū vt amori ei⁹ nulli⁹ rei amorem p̄ponere et mūdialia sic diligere vt eaꝝ dilectiōe vl' cupiditate peccata mortalia deuitare z fuare que dñs i p̄ceptis ꝓhibuit.iuxta illō Math.xix Si vis ad vitā ingredi fua mādata. Scōs ḡdus diuie dilectōis ē plenioꝛi volūtate z feruentioꝛi affectu ne hō cōtentet de cōib⁹ p̄ceptis sine q̄b⁹ nō est salus sed etiā ad oia que deū velle cognoscit.vt euāgelica ꝓsilia studiosius implere conet sicut veri religiosi. de q̄bus dicit Ber. Nō est nostꝝ circa cōia p̄cepta lāguere. nec b̄ solū attēdere q̄d p̄cipiat de⁹ sz q̄d velit. Quantū em̄ q̄s amat deū tantū ei⁹ honoꝛez ꝓmouet vbi potest.z dolet inhonoꝛari p pctm̄. qz indisciplina famuloꝝ redūdat i dedecus dñoꝝ. Tercī⁹ grad⁹ diuie dilectōis est tāto affectu estuare ad deum q̄ sine ipo q̄si viuere nō possit sz dissolui cupiēs et esse cū xp̄o.talib⁹ viuere ē ipatientia vel in fastidio z mori est i desiderio etiā p dura toꝛmēta.sic beato andree apl'o. Hec dilectio fecit laurentiū irridere carnifices. vincētiū p̄uocare toꝛtoꝛes.stephanū oꝛare p inimicis. Agathā gaudenter ire ad suppliciā q̄si ad epulas inuitata. ¶ Secundū mandatū saluatoꝛ declarauit ad legispiti inq̄sitōez primi dilectōem cū dixit. Scōm mādatū est sil'e huic Diliges primū tuū sicut teipm.i.ad b̄ diligē.i.ad salutē ad qō dilexit nos de⁹.

Dominica .xxii. post pẽthe.

Nã dicit Bona. Ex dei dilectõe nascit dilectio primi. Un̄ .j. Joh. iij. Hoc mãdatũ habem⁹ vt q̃ diligit deũ diligat z frẽm suũ. Et hec dilectio habz tres ḡdus. Prim⁹ grad⁹ ẽ nullũ odire. nulli malũ velle. nulli⁹ bonũ impedire. z in necessitate primo subuẽire. Et hec ẽ lex nature Lu. vj. Prout vult̄ vt faciant vobis homes z vos facite illis. Secũdus ḡdus dilectõis primi est sic de alteri⁹ pfectu gaudere z bonũ alteri⁹ diligere q̃si ppriũ z aduersitati cõpati q̃si pprie. z alteri⁹ lucra vel damna sua reputare. Unde apl's Ro. xij. Gaudere cũ gaudentib⁹ flere cũ flentib⁹. Tercius grad⁹ dilectõis primi ẽ velle mori p salute vel vtilitate p̃rimi. Sic̃ xp̃s dñs iuxta illũ Joh. xv. Maiorez hac dilectõem nemo habz vt aiaz suã ponat z̃c. Dicit saluator nr̄ declarans sacrã scpturã. Diliges dñm deũ tuũ z̃c Igit̄ circa dei dilectõz tria notemus salutaria documenta. scz

℣ Primo dilectõis diuine causalitatẽ.

℣ Secõ dilectõis diuie modalitatez.

℣ Tercõ dilectõis diuie fructuositatẽ

℣ Primũ salutare documẽtũ õ diuina dilectõe notem⁹ dilectõis causalitatẽ q̃re ds sit diligend⁹. Et rñdẽt doctorez sup. iij. di. xxvij. q. ppt̄ seipm p̃n cipaliter. qz ois rõ diligendi est i seipo tñ occasional'z p̃t diligi ppt̄ bñficia i/pensa. i. bñficia excitãt nos ad diligendũ deũ sup oia. sicut sapor cibi excitat qñq; ad comedendũ. licz p̃ncipal'z nõ ppter saporẽ p̃medat ds. Unde ad diligendũ deũ sup oia cogit nos triplex ratio que mouere põt ad amandũ aliq̃d que etiã notant̄ in ist̄ vbis saluatoris. Diliges dñm deũ tuum. s.

℣ Primo rõ. puidẽtie z largitatis. ibi. (dñm

℣ Secõ rõ varie bonitatis. ibi. deum.

℣ Tercio rõ attinẽtie z ꝓpinq̃tat̄. ibi (tuum

℣ Primo dixi q⁹ cogit nos deũ sup oia diligendũ rõ puidentie z largitatis. qz ds. diliges dñm. certũ em̄ ẽ q⁹ seruus diligit dñm suũ. exquo em̄ diligit z ei puidet tuet̄ z bñficia largit̄. serui em̄ sum⁹ dei oẽs q. ppio filio nõ pepcit sed p nobis oib⁹ tradidit illũ. et q̃ modo cũ illo nõ oia nob donauit. Roma. viij. Un̄ et bũs Bern̄. dicit. Dñe q̃d est hõ q⁹ memor es ei⁹ aut filius hominis q̃m visitas eũ. tot. s. z tãtis bñficijs. mittis filiũ vnigentũ. mittis spiritũ sanctũ tuũ paclitũ. teip̃m refuas adoptatis in p̃miũ. si dicere phas est nimis p̃odig⁹es tuis. Rõe igit̄ tante puidẽtie et largitatis mlta nos induũt ad deũ sup oia diligendũ vicz

℣ Primo inuitat scpturа

℣ Secõ incitat natura

℣ Tercio excitat gratia

℣ Quarto sollicitat gl'ia

℣ Quinto clamat vniuersa creatura

℣ Primo siqdem deũ sup oia diligendus rõe largitat̄ inuitat nos scpturа i mlt̄is locz. Nam õr Deut. vj. Diliges dñz deũ tuũ ex toto corde tuo. Et eiusdem xj. Ama dñm deũ tuũ. Nic et Ecci. xlij. Oi vita tua diliges deũ. z Mat. xxij. Diliges dñz deũ tuũ ex toto corde tuo z̃c. Jo. iiij. Diligam⁹ deũ qm̄ ipe p̃or dilexit nos. Ut em̄ õr Exe. j. Scpturа noui z veteris testamẽti ẽ q̃si rota in rota in qua est spũs dei. qz nouũ testamẽtũ est in veteri z ecõuerso. Qui igit̄ seq̃t sacrã scpturã spm̄ dei seq̃t. Secm̄ur z nos ergo eã deũ sup oia diligẽdo z dei spm̄ seq̃ndo nõ errabim⁹

℣ Secõ ad diligendũ deũ sup oia rõe largitat̄ incitat z q̃si cogit natura. i. rato naturalis imo z irrõnal'. Dicit em̄ Bene. q⁹ canes amant bñfactores suos. q⁹ patz intuenti. Ideo dicit Bern̄. li. õ diligẽdo deũ. Inexcusabil'est ois etiã infidelis si nõ diligit deũ ex toto corde. Naz naturaliter filius amat pr̃em a q̃ habet partẽ corpis. quanto magis ama

re debz deū q̄ corpus z aiam ex nihilo fecit. iuxta illud Eccl. vij. In tota ania tua dilige eū q̄ fecit. Hinc z Hugo de arra aie dicit. Magno debito obligata es o aia mea. mlt̄ū accepisti z nihil a te habuisti z p̄ his oib⁹ nihil habes q̄ retribuas nisi tm̄ vt diligas. z q̄ p̄ dilectōem datū ē nec meli⁹ nec decentius q̄ p̄ dilectōem rependi potest. Ad h̄ aūt magis mēti hūane inculcādū dicit Bern̄. Pax ne tibi videt hoc cogita q̄lē te fecit. nēpe fm̄ corp⁹ egregiā creaturā. fm̄ aiam magis imagie creatoris insignē rōis ptcipē. britudis eterne capacē. Porro ambo coherere fecit incōprehensibili artificio. sapia inuestigabili. nec añ. pmeruit q̄ ante nō fuit. nec spes retributōis fuit. q̄ bono rū nostro⁹ nō indiget. Uñ q̄t fūt mēbra hois tot inuēiet ad diligēdū deū inuitātia. O q̄tū q̄s diligeret eū q̄ oculū amissum restitueret. nō min⁹ amās deus est q̄ ab initio q̄tis dedit z p̄fuit. Nā et figura hois vt dic̄ Aug. ō doctrina x̄piana incitat ad amādū deū. Beluas inq̄t ōs in terrā pstratas fec̄ q̄rētes pastū ō terra. te in duos pedes erexit. faciē tuā sursū attēdere voluit. ñ discordet cor tuū a facie tua. nō habeas faciē tuā sursum cor deorsū. q̄d est cor sursū habere nisi q̄ dictū est. diligēs dñz deū tuū et tota aia tua. ¶ Tertio ad diligendū deū sup̄ oia rōe largitatis excitat gr̄a exhibita. spēal⁹ gr̄a redemptōis ex q̄ fm̄ suā misc̄diaz tā acerba morte redimere dignat⁹ est et dilectōe maxima. iuxta illō ad Gal. ij. Dilexit nos z tradidit semetipm̄ p̄ nobis. Ideo ō⁹ Eccl. xxix. Gram fideiussor⁹. i. xp̄i ne obliuiscaris. dedit em̄ aiaz suā p̄ te. Uñ Bern̄. li. de diligēdo deū dic̄. Si me totū ōbeo p̄ me facto q̄d ōbeo p̄ me refecto. z refecto ħ mō. Nec enim tā facile refect⁹ q̄z fact⁹. Diq̄dē ō me sic z de alijs dixit z facta sunt. Atto q̄ tm̄ sel' dicēdo fecit in reficiēdo z dixit mlta z gessit mira et ptulit dura. nec tm̄ dura sed indigna. Quid g̃ retribuā dño p̄ oib⁹ q̄ retribuit mihi. Idē. O duri z indurati filij adā q̄s ñ emollit tāta benignitas tāta flāma tā ingēs ardor amor⁹ q̄ tā vilib⁹ sarcīcul' tā p̄ciosas mercēs expēdit. Hoc mēorās b. Aug. dicit Ama illi⁹ amorē q̄ amore tue dilectōis descēdit in vtero v̄gis et ibi amorē suus tuo amori copulauit. hūiliādo se sublimādo te. cōiūgēdo lumē sue eternitat̄ lumo tue mortalitat̄. Cōstās g̃ dz esse z p̄fectus amor nr̄ vt si necesse fuerit illi⁹ amore moriamur q̄ amore nr̄i plācite z bēigne mori dīgt⁹ ē. h̄ ille. ¶ Quarto ad diligendū deū sup̄ oia rōne suelargitatis sollicitat gr̄a pmissa. Nam si q̄s tibi gratis p̄mitteret vnā ciuitatē daturū certe diligeres illū p̄sertim si esset fidel' in pmissis. ōs aūt q̄ ē ipa v̄tas infallibil' tibi p̄o dilectōe ōi pmisit nō ciuitatē aut regnū terrenū. ſz vt ōz. j. Cor. ij. Oculus nō vidit auris nō audiuit nec in cor hois ascēdit q̄ p̄parauit de⁹ diligentib⁹ se. ¶ Quito rōe largitatis se clamat vniuersa creata ad diligendū deū sup̄ oia vt dic̄ Aug. x. cōfessionū. Celū z terra z oia q̄ in eis sūt vndiq̄ mihi dicūt vt amem te dñe nec̄ cessant dicere oib⁹ ita vt inexcusabiles sint. Duplicit aūt creature clamant vt amem deū. Uno mō oñdēdo eū dignissimū amore nostro. bonitas ei creature oñdit creatorē ec̄ optīm iō amore dignissimū. Sc̄o q̄ create sūt ōi dona z bñficia nob a deo collata. q̄ omnia fecit p̄ nos. oia inferiora nr̄a sūt ad deseruiendū. eēlia aūt vt angeli ad ꝓuidendū. superiora vt ōs ad fruēdū. Ut ei dicit idē Aug. q̄ maiorē iniuriā ei⁹ caritati facit qui dona illius accipit: et vicissitudinem dilectionis nō repēdit

Dominica .xxvii. post pēthe.

aut ḡ dona illi⁹ si potes respue. vel si
respuere nō potes dilectōis vicissitu⁹
dinē repende. ℔ q̄ppe est tributū qō p
oib⁹ de⁹ a nobis exigit. O amātissime
de⁹ ecce filij bui⁹ secli tuis bonis dita
ti nō te amāt. imo nec⁹ recognoscūt a
te data. sz cū tuis stipendijs miseri ir⁹
ritant et impugnāt re digne diligēdū
z sup oia merito amandū ℣ Scdo co
git nos deū sup oia diligendū rō va⁹
rie bonitatis ei⁹. Nam vt dicit phs. j.
etb. q bonū oia appetūt. z q̄cq̄d boies
appetūt sub rōe bōi appetūt z diligūt.
deus aūt sol⁹ est essentialr bon⁹ et pu
re. Oēs aūt creature habēt accidētales
bonitatē z impurā siue impfectā. quia
ex se creature nō sunt bone sz ex dō ac⁹
ceperūt suā bonitatē q̄ est sūme bon⁹.
ḡ sūme diligend⁹. qz vt dicit mgr in .ij.
di. j. Oia creauit ꝓpt̄ suā bonitatē. nō
ꝓpt̄ aliquā necessitatē. Un moysi dice
bat. Ascende in montē z oñdā tibi om
ne bonū. i. meip̄m. Unde etiā Anſ. di
cit. De⁹ est q̄ meli⁹ excogitari nō pt. oē
em̄ bonū aut est bonestū aut delecta⁹
bile aut vtile q̄ oia pfectissime sunt in
deo. iuxta illō Bap. vij. Venerūt mi⁹
bi oia bona pariť cū illa. s. sapia que ē
ipe deus. Bonū em̄ bonestū est scia z
virtus. et de bis dr ibidē. Innumera⁹
bil' bonestas p man⁹ illi⁹. s. veniet. Bo
nū vo delectabile est gaudiū z letitia.
z ea q̄ delectāt boiem. Delectāt aūt pul⁹
cra visū. fragrātia odoratū. suauia gu
stū. melodia auditū. mollia tactū. sed
hec oia in ipo deo tanēz in oim causa
pfecte sunt. Ideo dr Bap. vij. Letat⁹
sum i oib⁹ q̄m antecedebat me ista sa⁹
pientia Et b. Bern. Illud est verꝝ gaudiū
qō nō de creatura sed de creatore pci⁹
pit. qō cū accepis nemo tollet a te. cu
ius compatōe fedū oē pulcrū. oē dul⁹
ce amarū. omē qō delectare pt̄ mole⁹
stū. Bonū aūt vtile dicit diuitie vt au
rū argentū. lapides pciosi dñia frarū
z hmōi. que oia a deo ꝓcedūt. Et hec
oia excellit bōitas diuia. Jō dr Bap.
vij. Preposui illā regnis z sedib⁹ et di
uitias nihil esse dixi in compatōe illi⁹.
igit diligе dñm deū tuū ¶ Tercio co⁹
git nos ad diligendū deū sup oia rō p
pinqtat̄. z fm ℔ maxime diligit pr̄ a
q̄ qs habz esse. z frater q̄ ab eodē stipi⁹
te descēdit qō natura docz z instigat.
Un sic ad diligendū deū natura docz
qz ipe est pater nr̄. iuxta illō Deut. xxxij
Nōne ipe est pater tu⁹ q̄ possedit et fe
cit ḡntū ad corpus z creauit ḡtum ad
aiam. z saluator illō confirmat Matth.
xxiij. Unus est p̄ vr̄ q̄ in cel' ē. Ideo di
cit Aug. Amādus est genitor sz ꝓponē
dus est creator. Cū ḡ naturale sit z ex
diuino p̄cepto debitū vt diligam⁹ pa⁹
rentes carnales q̄ nos ad miserias z
luctū z mortē genuerūt. multo magis deū
p̄em celestē q̄ ad gaudiū z ꝓsolatōem
ac ad vitā eternā nos regenerauit z fi⁹
liū dei frem nostr̄ xp̄m q̄ dignatus est
nos nōiare frēs suos Joh. xx. cū dixit
marie magdalene. Vade ad frēs meos
z dic eis. Ascēdo ad p̄em meū z pa⁹
trē vestr̄ zc. O sctissima ꝓpinqtas. O
dulcissima fraternitas p quā filij dei
nōiamur z sum⁹ Jā em̄ frater nr̄ xp̄s
nos viles z miseros spernere nō pōt.
qz caro ei⁹ de carne nr̄a et os de ossib⁹
nostr̄is. z sanguis de sanguine nr̄o Nec
igit est illa magna dilectōis ꝓpinqtas
que coegit eū subire labores z obꝓo⁹
bria flagella z acerbā mortē p suis fri
bus vt hereditaret eos hereditate cele
sti z ibi eternal'r cū eis gauderet. ℣ Z.
Scdm salutare documētū notemus
de diuia dilectōe dilectōis modalita⁹
tē. Nā vt dicit b. Aug. de docīna xp̄ia⁹
na. q̄tuor sunt ex ordie diligenda. vnū
qō est supra nos. s. de⁹. aliū qō nos su⁹
mus. s. anīa. tercīū qō iuxta nos est. s.

ꝓxim⁹. Quartū qđ infra nos ē ſcz cor/pus ꝓxū. Nā nō ſolū ꝑceptuz eſt iſta diligere. ſz etiā dictū ordinē ſeruare vt ꝓ deo aīa z corp⁹ exponat ſi neceſſe fu erit z ꝓ aīa ꝓxia vel ꝓximi ꝓxū cor/pus exponāt morti. Uñ de⁹ dz a nob diligi triplici modalitate. ſ.

Primo ſup oīa excellenter.

Scđo ꝓpter ſe prudenter.

Tercio ſine modo decenter.

Primo dixi q⁹ de⁹ eſt a nobis diligen dus ſup oīa excellēter. i. pl⁹ q̄z nīa tpa/lia bona. pl⁹ q̄z nīos frēs z amicos. et pl⁹ q̄z noſipos. Qđ ꝫ docuit xp̄s nos ꝙbo z demōſtrauit exēplo. Dixit ei de ꝓmo. i. q⁹ pl⁹ debem⁹ diligere deū q̄z tē poralia. Qui nō renunciauerit oīb⁹ q̄ poſſidet nō ꝑt me⁹ eē diſcipul⁹. De ſe/cūdo z tercio ꝙ q⁹ pl⁹ deū diligamuſ q̄z nīos frēs z nos dixit. Si q̄s venit ad me z nō odit frēm ſuū z matrē ad/huc aūt z aīam ſuā. i. ſeipz̄ zc. Hoc ſiq dem ipe nī amor xp̄s exēplo ſuo decla rauit dū nos pl⁹ dilexit q̄z regnū ſuuz pl⁹ q̄z amicos. i. angelos cū qbꝫ frater nitatē nō ꝓtraxit. pl⁹ q̄z ſeipm. i. vitaz ꝓxiā quā ꝓ nobis morti expoſuit. de his dicit Hiere. xij. in xp̄i ꝑſona. Reli qui domū meā ꝫ eſt regnū meū. dimi ſi hereditatē meā. i. angelos q̄ ſunt he/reditas. dedi dilectā aīam meā in ma n⁹ inīmicoꝝ meoꝝ. O excellentiſſima xp̄i dilectio erga hoīes. O ineffabilis dilectōis opatio. vir certe ē ita amiciſ/ſim⁹ qs alicui vt ꝓ illo ſe morti expo/nat. Sz dilect⁹ nī xp̄s amore nīi ine/briat⁹ morti ſe tradidit. z inclinato ca pite emiſit ſpm̄. Inter ſpōſuz z ſpōſaz magē eſt dilectio. ſz vir inueniret qs vt ꝓ ſua ſpōſa ꝓtinue vulnera portaret i ei⁹ mēoriā. Xp̄s aūt nr̄ aꝝ amator aia rū ob mēoriā nīi vulnera corā angel' nō erubeſcit portare. vñ Eſa. xlix. dz ꝑ ipm. Nūqđ obliuiſci ꝑt mr̄ infantē ſu um vt nō miſeat filio vteri ſui. z ſi illa oblita fuerit ego tñ nō obliuiſcar tui Ecce ei in manib⁹ meis deſcripſi te. Si milit magn⁹ amor ē mīis ad filiū. ſz nō vidim⁹ nec audiuim⁹ q⁹ mr̄ filiū egrū ſuo ſanguie pata eēt balneare vt ſana ret. Sz amoroſus fr̄ nr̄ xp̄s vt i aīa et corpe eq̄liter ſanaremur in ſuo ꝓprio ſanguie balneauit. iuxta illud Apoc. j. Dilexit nos z lauit nos a pctis nīis in ſanguie ſuo. Scđo nāqz de⁹ ē dili gēd⁹ a nob ſup oīa ꝓpt̄ ſe prudēter. ita q⁹ abſolute nec ꝓpt̄ creatōz. nec ꝓpt̄ re/dēptionē. nec ꝓpt̄ btificationē futuraz nec ꝓpt̄ bñficia tpalia. q⁹ ſic nō ipe ſed bñficiū ſuū diligeret. Merūtñ beneficia ſua pñt excitare ad diligēdū eum ſup oīa. q⁹ ē ſup oīa bon⁹. mit̄. dulcis. cle/mēs z mīſicors. Uñ Augu. Min⁹ te amat dñe q̄ tecū aliq̄d amat qđ ñ ꝓpt̄ te amat. Oīa ei creata ſūt amāda ꝓ re lationē ad creatorē. Tercio de⁹ ē dili gend⁹ ſup oīa ſine mō ſeu mēſura de/cēter. exq̄ ei de⁹ ē ſūmū bonū z infinitū z oē bonū ē diligibile ſm ſuā bonitatē g̃ de⁹ ē ſūme diligēd⁹. z ſi poſſibile eſſz i infinitū eēt diligēd⁹. vñ Bef. Cauſa in q̄t diligēdi deū ē ſine mō. in ceter⁊ vir/tutib⁹ nimietas ē vicioſa. Nā nimia cre dulitas hz incōſtātiā. nia ſpes hz p̄ſū/ptionē. nia miſcōia hz fatuitatez. nia iuſticia crudelitatē. nia prudētia curi oſitatē. nia fortitudo ferocitatē. nia ab ſtinētia debilitatē. ſz nia dilectō hz bri tudinē. dilectio ei eſt i volūtate tāq̄z in ſubiecto. z volūtas i infinitū p̄t dirigi in deū diligēdo eū. nō āt op⁹ volūtat⁊ qđ ſi fuerit nimiū p̄t corrūpez deſtrue re diligentē. iō tot⁊ viribꝫ deū diligit q̄ ſup oīa ipz̄ diligit. vñ Bze. i omel. De dilectōe ꝓditoris nō ſolū cor ſz lingua z man⁹ reqrat. Itez dz etiā ſcđo q̄libet diligere ſeipz̄ ex charitate qđ fit qñ fm ꝓncipalē ꝑtē. i. rōnē opat⁊ q̄ fit fm ꝓpe

Dominica.xviii.post pēth.

taté amicicie. Amicꝰ vo vt ꝺr. ix. etbic. primo vult amicū eē z viuere. scōo vult ei bona. tercio opaī bona ad ipm. q̄r/to ꝙuiuit ei delectabilitē. q̄nto ꝙcordat cū illo q̄si eiusdē delectatōibꝫ z ꝓristatōibꝫ. i. q̄ū delectaī amicꝰ z ipe. q̄ vo tristaī z ille. Sic hō q̄libet ꝺz se diligere vt velit viuere se vita glie. z velit ei bonū gre ac opeī bonū. z ꝙcordet sen/sualitatē rōni. z de malis culpis cōtristeī ac de bonis diuis leteī. Tercio ꝺz q̄libz diligere primū cuiꝰ formā z modū ipe filiꝰ dei exp̄ssit di. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatʒ inuicē sic ē dilexi vos.

M Septē em modis xp̄us dilexit nos q̄bz z nos debemꝰ primū diligere. Primo amore discreto q̄ est q̄ꝫ p/sonā amamꝰ. sz vicia odimꝰ z psequimur nec psonis ꝙdescēdimꝰ vt vicijs implicēī. vñ ꝺr Ro. xiij. Dilectō primi malū nō opaī. hic ē q̄ xp̄s nō respexit psonā iude maligni licz fuerit eiꝰ apl's ac dispēsator. ꝓpē obstinatōez dānauit eū. z Petrū ac Paulū ꝓpē pniam saluauit. Scōo xp̄s dilexit nos dilectōe gratuita. q̄ꝫ ñ exigit nr̄is vl'er amore a nob ei ipenso. J. Joh. iiij. In B ap/paruit charitas dei nō q̄si nos dilexerimꝰ eū. sz q̄ꝫ ipe ꝺz dilexit nos. certe m'lti nō amāt sic ꝓrios sz tm̄ꝰ se diligētes q̄ pdūt dilectōis mercedē. q̄ dicit Mat. v. Si diligitʒ eos q̄vos diligūt quā mercedē hēbitʒ. nōne z publicani B faciūt. Tercio dilexit nos xp̄s amore recto siuevero q̄ dilexit nos nō ꝓpē vtilitatē suā sz nr̄az. vñ Hiero. i ep'lis Jn amicʒ nō res q̄rit sz volūtas. Naz si q̄s primū diligit ꝓpē suā vtilitatē tal dilectio cito i odiū vtit cū ꝺrūū ei accideret. Quarto xp̄s dilexit nos dilectōe vehementi q̄ vsq; ad mortē Joh. xv. Maiorē hac dilectōz nemo hz vt aiaz suā ponat q̄s ꝓ amicʒ suis. Sic igit z nos debemꝰ p̄rim diligere vt p salute eiꝰ si necesse fuerit moriamur. vñ. J. Joh. iij. Jn B cognuimꝰ charitatē dei q̄m ille aiam suā ꝓ nob posuit z vos debetis ꝓ fribꝫ aias ponere. Jnꝛogatꝰ em q̄dā p̄rim quō debemꝰ aiaz ꝓ fre ponere. Rñdit. Si iniuriā a fre tuo illataz patiēter toleras. tūc ꝓ fre tuo aiaz tuā ponis q̄ ñ incitas eū ꝓ vba iniuriosa Quito saluatoꝛ nr̄ xp̄s dilexit nos dilectōe fructuosa ñ vocali solū. Sic debemꝰ z nos diligere p̄rim. qz ꝺr. J. Joh. iij. Filioli ñ diligamꝰ vbo neq; lingua sz ope z vitate. Hic z Greg. Probatā dilectōis exhibitio ē opis. Sexto xp̄s nos dilexit dilectōne sincera z casta ꝙ m'tos q̄ diligūt ꝓrios dilectōe carnali vel libidinosa q̄ trahūt ad diligēdū formositate faciei. aut oblatōe muneris. vl' ꝓpinq̄tate cogtiōis. Hi vt dicit Bre. illa sublimia charitatʒ p̄mia nō assequūt q̄ charitatē suā carnaliter ipēdūt. Septio xp̄s dilexit nos dilectōe p seueranti z ñ solū ad tp̄s. iuxta illd Job. xiij. Cū dilexisset suos i finē dilexit eos Cōtra B faciūt m'lti q̄ tpe p̄spitatʒ z diuitiaꝝ sic amici. sz tpe pauptatʒ a lōge aspiciūt q̄si igtos. Nos vo q̄ sumꝰ vnū corpꝰ in xp̄o diligamꝰ inuicē sic mēbra. nō inuidētes bono alteriꝰ. qz ꝺr Ro. xij Oia mēbra ñ eūdē actū bñt. Nā z vnū mēbrū Jesuz ab alio ñ se vindicat sz ei cōpatit. imo ꝑiculo se exponit ꝓ alio. sic z nos faciamꝰ Ro. xij. Nulli malū ꝓ malo reddētes // Quarto debemꝰ diligere corpꝰ. ꝓpriuz ex charitate z nihil aliud nisi vtutes qz istʒ q̄tuor ꝓticipamꝰ i bti tudie. s. ōo prio z angelo i aia z corpe. O aia xp̄iana simplex z ignara si ñ potes ꝓfūde sacrā scpturā intelligere z de ea alte disputare. dilige eaz sup oia ꝓpē suā bonitatē z eū desidera libēter de eo loqrʒ z audias. z p̄rim tum dilige sic teipm. nō ei detrabe. nō eū dānifica i ꝓpa psona reb; z familia

z certe saluaberis. qz in his duob⁹ mãdatis vniuersa lex pẽdet z ꝓphe vt dic̃ vi tas infallibil' xp̃s. ¶ Tercio documẽtũ erit de diuie dilectois fructuositate. fructuositas ei diuie dilectois ẽ mltiplex. tñ ad pñs ꝓtẽtemur septem ip⁹ fructib⁹. s.

¶ Primo fructu alleuiatõis.
¶ Scõo fructu remissiõis.
¶ Tercio fructu opatõis.
¶ Quarto fructu inhabitatõis.
¶ Quinto fructu discretõis.
¶ Sexto fructu custoditõis:
¶ Septimo fructu p̃miatõis.

¶ Primꝰ fructꝰ diuie dilectiõis dirꝝ q ẽ fructꝰ alleuiatõis. nã dilectõ gnia facꝫ leuia z aspa lenia. qd ẽ grauꝰ q̃s sei⁹ abnegare. crucẽ pnie tollere. iniurian tes amare. carnẽ domare. vigilijs ilstere. orõnes freq̃ntare. se vacãẽ hũilia re. z tñ hec oia diuia dilectio facꝫ leuia qz ör. j. Joh. v. Scribo vob filioli qz mãdata ei⁹ ñ sũt g̃uia. glo. Aug. s. amã ti. qõ ꝓfirmat saluator Mat. xj. d. Jugũ ei⁹ meũ suaue ẽ z on⁹ meũ leue Hic z Ber. ait. Ubi amor ẽ nõ labor sz sapor ẽ. Hec virꝰ dilectõis b. Stephão lapides torrẽtes dulces effecerat. z btõ Andree crucẽ desiderabilẽ. z oib⁹ martyrib⁹ mortẽ pcios az. ꝓfessoribusq; artã pniaz suauẽ. ¶ Scõs fructꝰ diuie dilectõis ẽ fructꝰ remissiõis. qz p dilectõz dei remittit pcm̃. iuxta illõ Lu. vij. Dimissa sũt ei pcã mlta qm̃ d. m. ¶ Tercꝰ diuie dilectõis fructꝰ ẽ opatõis. nã diuina dilectio tria valde mira opat circa hoies. qz plũbea facꝫ aurea. trãsitoria ppetua. mortua viua. Opa ei extra dei dilectõz facta sũt q̃si plũbea z nulli⁹ valoris ad vitã eternã. Jtẽ sũt trãsitoria qz eternã remũeratõez ñ merẽt. Jtẽ sũt mortua qz vita gr̃e carẽt. sz opa de genere bonoꝝ facta i charitate sũt valoris infiniti. z bñt eternũ meritũ z dat vitã btõm. Scõo dilectio ör opat colligatoz. qz ẽ vinculũ q̃ aĩa ligat ad deũ. vñ Hugo de sctõ vict. O charitas q̃ magnũ est vinculũ tuũ q̃ etiã de⁹ligari potuit. b vinculũ traxit xp̃z i vtex⁹q; gis. z ad patibulũ crucis. de b vinclo apl's dicebat Ro. viij. Quis sepabit nos a charitate q̃ ẽ in xp̃o ihu. Tercio ör dilectõ opat trãsformatoz. nã aĩa in amãtẽ trãsformat. vt dic̃ Hugo de arra aĩe. Uis in qt amatiua trãsformat amãtẽ i id qõ amat. sic ignis ferrũ facẽ cãdidũ. Hic etiã Aug. dic̃. Si trã amas trã es. si celũ celũ es. si deũ de⁹es. nõ p eẽntiã sz p pticipatoz. ¶ Quartꝰ fructꝰ diuie dilectõis ẽ fructꝰ inhabitatõis. qz de⁹ trin⁹ et vn⁹ diligẽtẽ aĩaz inhabitat. iuxta illõ Joh. xiiij. Si qs diligit me sm̃onẽ meũ seruabit z ad eũ ve. zc̃. O sctissimũ hospitiũ qõ de⁹ inhabitat. ¶ Quintꝰ fructꝰ diuine dilectõis ẽ fructꝰ discretõis. p dei dilectoz discernit filꝰ dei a filio diaboli. vñ Aug. ö laude charitat⁹. Sola dilectio discernit int filios ör z int filios diaboli. Signẽt se oẽs sig̃ crucis. cãrẽt oẽs allia. baptizẽt oẽs. intrẽt eccl'ias repleãt pietes basilicaꝝ. nõ discernũt filij dei a filijs diaboli nisi charitate. q̃ hñt charitatẽ nati sũt ex ör. q̃ ñ hñt ñ sũt ex ör. O magnũ iudiciũ O magna discretio q̃q̃d vis habe. b solũ nõ habe nihil tibi pdest. ¶ Sextꝰ diuie dilectõis fructꝰ ẽ fructꝰ diuie custoditõis qz aiaz in q̃ ẽ dei dilectio de⁹ custodit. iuxta illud ps. Custodit dñs oẽs diligẽtes se. ¶ Septimꝰ diuie dilectõis fructꝰ ẽ fructus p̃miatõis qz sm̃ charitatẽ gl'ie p̃miũ mẽsurat. z ñ sm̃ aliã vtutẽ. De⁹ ei nõ ꝓsiderat q̃ntũ qs facꝫ. sz ex q̃nta charitate facꝫ b pẽsat. qõ saluator oñdit in illa paup̃cula vidua q̃ duo era minuta misit i gazophilatiũ Luc. xxj. z sup oẽs cõmẽdat a saluatore. Diligam⁹ z nos charissimi deũ z primũ vt p̃mict nos eterna beatitudine. Ad quã nos ꝓducat zc̃.

Dominica.xvii.post pẽthe.

De eadẽ dñica decimaseptia post penthe. Sermo.cx.

QVid vobis videt de xpo cui⁹ filius est. dicũt ei Dauid Math.xxij.z in euãgelio. In q̃ q̃dẽ euãgelista q̃ttuor insinuat p ordinẽ. ſ.

Primo iudeoz interrogatões.

Scõo xpi verã responsionẽ.

Tercio ipius examinationẽ.

Quarto iudeoz ꝓfutatões.

Primo dixi q euãgelista insinuat iudeoz interrogatiões di. Accesserũt ad iesum pharisei z interrogauit eũ vn⁹ ex eis legis doctor tẽtans eũ z dicens Magr̃ qõ est mãdatũ magnũ i lege. Et dic̃ Lyra q iste i pncipio venit mala intẽtõe cũ alijs vt capet in vbis xpi sz postea audita xpi rnsione vera penituit z xpi rnsionẽ approbauit di. Magister in vitate bñ dixisti. vt hr̃ Mar. xij. Et tũc xps videns ei⁹ pniam dixit. Nõ longe es a regno dei. Sile etiã hr̃ Job.vij. vbi dr q pharisei miserũt ministros vt appẽderẽt ibm. Illi ãt audita xpi p̃dicatiõe penituerũt. z rediẽtes cũ q̃rerẽt pncipes q̃re nõ adduxistis eũ. dixerũt. Nũq̃ locut⁹ est sic hõ.

Scõo euangelista insinuat verã xpi rnsionez di. Ait illi ibs. Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo z ex tota aia tua z ex tota mẽte tua. hẽ marimũ z p mũ mãdatũ. Scõm aũt sile huic. diliges primũ tuũ sic teipm. In bis duobus mãdat⁹ vniuersa lex pẽdet z ꝓphe vbi dic̃ Lyra. q aliq̃d ponit p mũ duplicit. Uno mõ origine z sic illa q̃ sunt imꝑfectioza poza sũt illis q̃ pcedũt de potẽtia ad actũ. vt dr. ix. methaphi. iõ dic̃ apls p mũ qõ aiale deinde qõ spirituale. Alio mõ aliq̃d dr p mũ dignitate seu pfectõe. z sic mãdatũ de dei dilectõe dr p mũ. origine tñ mãdatũ de dilectõe primi dr p mũ. ſz illõ. ſ. Job. xiij. Qui nõ diligit frẽm suũ quẽ videt deũ quẽ nõ videt quõ ꝑt diligere. Di ẽ diliges dñm deũ tuũ ex toto corde. vt ein dr. iij. phisico. Totũ z pfectũ idem sũt. iõ diligere deũ ex toto corde ex tota aia ẽ ip̃m diligere ex pfecto corde z ex pfecta aia. Perfectũ vo dupl'r dr. Uno mõ qñ nihil sibi deest de pfectione sibi possibili. z sic dic̃ Aug. li. de pfectõe iusticie. q mãdatũ charitat⁹ solũ impleb̃it in p̃ria. Alio mõ dr pfectũ cui nihil deest sibi de pfectõe debita seu cõpetẽti. sic̃ hõ mediocr⁹ stature dr pfecte q̃ntitat⁹. z sic b̃ mãdatũ iplet in via. qñ nihil diligit ꝑ deũ. z b̃ sufficit ad salutez.

Tercio euãgelista insinuat xpi examinatõez di. Cõgregat⁹ pharisei interrogauit eos di. Quid vob videt de xpo cui⁹ filius sit. Pharisei ei tãtũ ráconẽ ꝓceperũt ꝑ xpm vt nõ solũ negabãt ip̃m xp̃m. ſz z plequbant ip̃m tãq̃ blasphemũ ex q̃ dicebat se eẽ filiũ dei. z scripturas deprauabãt q̃ loq̃bãt de ei⁹ditate. iõ saluator interrogauit eos di. Quid vob videt de xpo Quarto euãgelista insinuat iudeoz ꝓfutatõz a xpo qz dixerũt oẽs q xps eẽt fili⁹ Dauid solũ. negãdo ei⁹ diuitatẽ. iõ ait illis ibs. Quõ ẽ dauid i ſ. vocat eũ dñz di. Dixit dñs dño meo sede a dextr⁹ meis. domec po. zc. Si ẽ dauid vocat eũ dñm quõ ẽ fili⁹ ei⁹. q. d. cũ fm naturã hũanã sit ei⁹ fili⁹. z p ꝓns eo inferior. oꝑtz i eo ponere aliã naturã q̃ sit ei⁹ dñs. et sic i xpo sũt due nate. ſ. hũana z diuina. iõ ꝓcludit. Et nemo poterat ei rñdere nec q̃ſq̃z ausus fuit ãpli⁹ eũ interrogare Tñ ex ꝓpositz vbis duo notem⁹ salutis documẽta (gr̃a dei declarãda) scz.

Primũ vtilis q̃stiois solutõez. ibi. q̃d vob videt de xpo cui⁹ filius sit.

Secm vtilis solutois cõprobatõz. ibi. dicũt oẽs Dauid.

¶ Primū documentū ex thematis verbis dixi notādū vtil' qstiōis solutōem cū dicit. qd vobis videt ō xpo cui⁹ filius sit. ¶ Nā iudei nō credūt mysteriū trinitatis. s. tres psonas esse i vna deitatis substātia. nec xpm iesū dñm nr̄m credūt fore messiam i lege promissum. qz dicūt puz hoiem natū ex maria z semine ioseph nō ō spūsctō ceptū. iō messias venturū nō credūt fore deū qz eis reddituz libtatē z trā promissiōis. Et quia xpm vez messiam dei filiū eis promissū nō receperūt iō recipiēt p eo seductorē antixpm. Quid aūt nob xpianis videatur de xpo nato marie vginis resoluamus veraciter. s.

¶ Prio ipe ē filius dei fm diuinitatem

¶ Scōo ipe est filius marie tm fm humanitatē

¶ Tercio ipe est filius dauid fm promissionis veritatē

¶ Primo inqz q xps dñs ē filius dei fm diuinitatē pbauit ipe i hodierno euāgelio. ¶ Nā cū pharisei dixissēt q xps esset filius dauid solū. z iō itez interrogauit eos de scptura sacra veteri testamenti di. Quō g̈ dauid vocat eū dñm dicēs Dixit dñs dño meo sede a dex. m. donec ponā inimicos tc̄. Q, em illa scriptura intelligat de xpo ptz qz pharisei ñ negauerūt b̄ imo cesserūt. i q̄ habet de xpi eternitate. ibi. tu es sacerdos in eternū. z ibi. añ lucifez genui te. Q, āt xps dñs sit ve filius dei naturalī nō adoptiuus sic alij iusti pbem⁹ auctōritz z rōnib⁹. Prio itaqz q xps sit ve filius dei naturalī pbem⁹ auctōritz. dī ei Esa. ix. Paruulus natus ē nob z filius datus ē nob. cuius est pncipatus sup humez ei⁹. z vocabit nomē eius admirabilī consiliarius deus fortis. pnceps pacis. p̄ futuri seculi. exq̄ ei dī fortis deus et pr̄ futuri seculi pnceps pacis. Concludit q sit eternus filius dei añ lucifez genitus. Exq̄ āt dī Paruulus natus ē nob seqt q sit natus i tpe Et b̄ petrus Mat. xvi. confessus est dicēs Tu es xps filius dei viui. Et dei pr̄ voce de celo i baptismo ptestat⁹ ē dicēs. Hic est filius me⁹ dilectus i q̄ mihi cōplacui. Hinc Phil'. ij. Cū i forma dei essz nō rapinā arbitrat⁹ ē eē se eq̄lē deo sed exinaniuit semetipm formā fui accipiens i silitudine hoim factus z habitu inuētus ē vt hō. q. d. nō ē purus hō sed deus et hō. z iō Job. j. dī vnigenit⁹ Videm⁹ inqt eū q̄si vnigēitū a pre. Si āt eadē rōe diceret filius ōi sic alij iusti. s. p adoptōem tūc nō diceret vnigenit⁹. Hz iudei nescientes discernere inter diuinā essentiā z psonas nō credūt filiū a substātia pris genitū cū tm̄ oino negare nō pñt. qz dī Esa. lxvi. Si ego q̄ alijs generatiōes tribuo ipe sterilē ero q. d. nullo mō. sz hec generatio ē ineffabil'. Eiusdē. xxvi. Generatiōnez eius qs enarrabit. Et Michee. v. Egressus ei⁹ ab initio diez eternitatis. Scōo q xps sit filius dei fm diuinitatē pbem⁹ rōibus. Prio rōe sctificatiōis aiaz seu remissionis pctōz. qō opus alijs q̄m deo q̄uenire nō pōt. iuxta illō Leui. xx. Ego dominus q̄ sctifico vos. z Esa. xliij. Ego sū q̄ deleo iniq̄tates vias ppt̄ me. Utrū qz aūt hoz xpo dño scptura attribuit. Dicit em̄ Heb. vlt̄. Jesus vt sctificaret pplm̄ p sanguinē suū extra portā passus est. Et xps dñs de se dixit Matb. ix. Ut aūt sciatis qz filius hois hz ptātem in terra dimittēdi pctā. Scōo b̄ idem pbem⁹ rōe creatōis. Creatio em̄ soli deo et no q̄uenit. xps tm̄ fm diuinitatē oia creauit. iuxta illō Job. j. Oia p ipm facta sunt z sine ipo factū ē nihil. Qō vez esse nō possz nisi realit̄ añ mūdū extitisset. iō ipe dicebat Job. iij. Nemo ascēdit in celū nisi q̄ descēdit ō celo filius hois q̄ est i celo. Et eiusdē. vj. Descēdi de celo nō vt faciā volūtatē meaz sz eius q̄ misit me. Constat āt eū fuisse

añ̄ꝫ ō celo descēderet pīe. qz dicebat Ego z pē vnū sum⁹. Jtē ego in pīe z pē in me ē. ℣ Ꝫ di. vtrū iudei cōgue rūt ibm nazarenū eē xp̄m sibi ꝓmissum. Ad qō rñdet Lyra sup. xxj.c. Matth. dicēs sic. O, aliq̄ in pp̄lo iudeoꝝ erāt maiores sciētes scp̄turas legꝫ z ꝓpha/ rū. Alij minores sic layci z vulgares. sciētes tm̄ illud qō est de necessitate sa lutis. vt p̄cepta decalogi z hmōi q̄ de bent sciri ab oīb⁹. sz subtilitates scp̄tu raꝝ z dicta ꝓphaꝝ ignārātes. Jtem xp̄s erat ver⁹ hō z ꝓpha sctūs z de⁹ i vnita/ te suppositi. dicūt q̄ aliq̄ z bñ q̄ntū ad b q̄ minores pp̄li iudeoꝝ ñ cōguerūt ibm eē xp̄m. nec q̄ntū ad hūanitatē nec q̄ntū ad diuinitatē. qz licz cōgscerēt eum esse hoiem veꝝ. tm̄ nō cōgscebāt ip̄m eē ꝓpham q̄ erat a deo ꝓmissus sic xp̄s. qz ignārabant scp̄turas q̄ loquūt de xp̄i diuitate. z illas q̄ loquūt de determi/ natōe tp̄is z de signis aduēt⁹ sui. Ex maiores cōguerūt eū ꝓpham a deo si bi ꝓmissum z missum qz sciebāt scp̄tu/ ras loq̄ntes de tpe aduēt⁹ sui z signis q̄ oīa videbāt ipleri. nō tm̄ vt dicūt isti cōguerūt ip̄m eē deū. Et ꝑm b dic apl's j. Cho.x.ij. Si cōguissent nunq̄ dñm gl'ie crucifixissent. q. d. nūq̄ cōguerūt ei⁹ diuitatē. Ex b nō videt cōuenīēter dictū. qz sic scp̄ture decīmiate loquunt de tpe sui aduent⁹ Dañ. ix. in hebdo/ madis illis breuiat⁹. Et de signis ad/ uēt⁹ sui sic ē trāslatio regni. vt hī Ezech. xlix. Et mod⁹ aduenīēdi ei⁹ in paupta te z hūilitate. vt hī Zach. ix. Ita exp̄sse vl' exp̄ssi⁹ loquūt scp̄ture ꝓphaꝝ de ei⁹ diuitate Hiere. xxiij. In diebꝫ illis ger minare faciā Dauid germē iustū z fa ciet iudiciū z iustitiā in terra. Et b est qō vocabūt eū dñs iust⁹ nr̄. In hebreo loco dñs hī nomē dīi thetragrama/ ton. qō nulli p̄t ꝙuenire nisi deo vero Filr Esa. ix. Paruul⁹ natꝰ ē nob zc. si cut p̄dictū ē. Et iō dicendū q̄ sic maio res ppl'i iudeoꝝ habuerūt noticiā de signis z de tpe aduent⁹ xp̄i p scp̄turas ita habuerūt noticiā de ei⁹ diuinitate. Cōsiderādū tm̄ q̄ aliq̄d cōgscit in hitu cui⁹ tm̄ actual' cognitio ipedit ꝓp̄ alij quā passionē. sic dic pbs. vij. ethic. O, incōtinens differt ab intpato p b qō dic estimatōez verā nō solū i vniuersa li quā etiā hz intpat⁹. vt q̄ fornicari ē malū. sz etiā hz estimationē verā i pti culari. z p b differt ab intpato. tm̄ ad/ uenīēte passiōe cozrūpit estimatio ꝑ ticular'. qz passiōe vincente iudicat tūc fornicādū. ita q̄ si passio sp dura/ ret sp sic iudicaret. Et eodē mō dicēdū est q̄ iudei habuerūt verā estimatōez de xp̄o. z in hitu z in actu i p̄ncipio. sz q̄n incepit ꝫ eos p̄dicare excecati fue/ rūt ꝫ eū passiōe ire z rācoris z iuidie q̄ bus passiōibꝫ ipediebāt ab actuali cō sideratōe vitat' ꝓphabite de xp̄o. Et iō machinati sūt in mortē ei⁹ sic z incōti/ nēs ꝓp̄ passionē eligit fornicari. qō tm̄ alibi refugeret. Et de tali ignārātia dicit Petr⁹ Act. iij. Scio frēs q̄ p ignārātiaꝫ fecist' sic p̄ncipes vr̄i. Un̄ z pi⁹ xp̄s de cruce Lu. xxiij. orās ꝓ eis dicebat. Pa ter dimitte eis qz nesciūt q̄d faciūt. O pie xp̄e fili dei viui ora z nūc ꝓ p̄cōri/ bus q̄ sciūt z nesciūt q̄d faciūt sic iudei te dñm crucifigētes. Jsti ei sciūt petīn fore qō faciūt. sz nesciūt q̄ntū tibi dis/ plicet. nec sciūt q̄nta p b amittūt vl' q̄n tā penā incurrūt. O si scirēt miserrimi magis eligerēt mori q̄ꝫ peccare z se pe nis obligare. C O. Scdo ꝫ declare mus oīb⁹ q̄ xp̄s dñs sit filius v̄ginis Marie tm̄ ꝑm hūanitatē z nō fili⁹ Jo seph sicut credebant iudei q̄ dicebant Mat. xiij. Nōne b est fabri fili⁹. nōne Maria mr̄ ei⁹ ōr. z frēs ei⁹ Jacob⁹ et Joseph Symeon z Judas. z sozores ei⁹ nōne oēs apud nos sūt. Et Lu. iiij.

dicebāt. Nōne hic ē filiꝰ Joseph. Noc aūt falsē estimabāt. qz s. de vgine tm̄ sepauit sanguinē de q̄ factꝰ ē caro xpi. Jō cū vgo diceret angelo quō fiet istō qm̄ virū nō cogsco. Rñdens angelꝰ dixit. Spūssctūs superueniet in te z virtus altissimi obūbrabit tibi zc̄. Qō fuerat ꝓphetatū Esa. vij. c. Ecce vgo cōcipiet z pariet filiū z vocabit nomē eiꝰ emanuel. i. nobiscū deꝰ. Et ió xps dns frequēter se noiabat filiū hois. sic Mat. xvj. di. Quē dicūt homines esse filiū hois. Hinc Aug. li. 5 qnqz genera hostium di. Solꝰ ad vginē fabricatoꝛ z dns venit vestē quā nō habuit induit. eā sic i uenit clausaz reliqt. Et Ezechie. xliij. Porta hec clausa erit z vir nō ptrāsibit p eā qm̄ dns solꝰ ingressus ē p eaz. Et ió xps ē vestis filiꝰ Marie vginis sine semīe viri. Un̄ sm̄ Lyrā sup. j. c. Job. de rōne filiatiōis ꝓprie dicte ē q̄ ibi sit ꝓcessus viuentis a viuēte sm̄ rōnē filitudinis i ideptitate nature saltē specifica vel i ꝓpinq̄ genere. qō ptz. qz in rebus inanimatis q̄uis vnuz ꝓcedat ab alio. sic ignis ab igne. nō tm̄ oꝛ eiꝰ filiꝰ. Silr si res nō viua ꝓcedat a viuēte n̄ inuenit ibi rō filiatōis. sic artificiatuz ꝓcedit ab artifice nō tm̄ oꝛ eiꝰ filiꝰ. Jtē req̄rit q̄ ꝓcessus sit sm̄ filitudinē nature. qz pediculꝰ ꝓcedēs ab hoīe nō oꝛ eiꝰ filiꝰ. qz nō ē eiusdē spēi cū hoīe. Sz qz xps hō viuēs ꝓcessit a b. Maria in eadē natura būana. q̄ ve oꝛ xps filius vginis Marie. ℂ R. Tercio deniq̄ ōclarem⁹ q̄ xps dns sit filiꝰ Dauid sm̄ pmissiōis vitatē. pmiserat ei deꝰ altissimꝰ spēal'r Abrae z Dauid q̄ ō eo rū semīe erat xps nascitur⁹. Abrae dixerat Sem̄. xxij. In semīe tuo bñdicent̄ oēs gētes. Dauid vo ait. De fructu vētris tui ponā sup sedē tuā. Jō Matb. euāgelista sic incipit suū euāgeliū. Liber generatōis ihu xpi filij Dauid filij Abraā. Un̄ iudei credebāt xpm vēturū de semīe Dauid. sz ibm xpz n̄ credebāt fore xpz ꝓmissuz eis. qz i nazareth fuerat ꝓcept⁹ z nutrit⁹. ió oꝛ Joh. vij. dicebāt iudei. Nic ē ve ꝓpha. Alij dicebāt Nic ē xps. Quidā aūt dicebāt. Nūqd a galilea venit xps. Nōne scptura dic q̄ ex semīe Dauid z de castello bethleē vbi erat Dauid venit xps. Dissēsio ita q̄ erat in turba nō intelligētes q̄ xps dns de vgine Marie venit i bethleē. qō testat Mat. ij. c. di. Cū natꝰ eēt iesus i bethleē iude. z Lu. ij. c. di. Ascēdit aūt z Joseph a galilea i iudeā ciuitatē vt ꝓfiteret cū Maria sibi despōsata vxore pregnāte. eo q̄ eēt de domo z familia Dauid. ḡfides va credit q̄ iesus ē xps filiꝰ dei viui de vgine Maria natꝰ ex semīe Dauid. ḡ grit tā a nobis xps. q̄d vob videt de xpo cuiꝰ filiꝰ sit. Dxpiane si rñdes ei q̄ sit filiꝰ Dauid z filius dei. cur tūc n̄ credis ei q̄ dixit Mat. xxv. Jte maledicti i ig. eū. Certe si crederes vitā mutares z pctā dimitares. vñ Aug. de vita xpiana. Xpiane no mē ille frustra sortit̄ q̄ xpm mime imitat. q̄d ei pdest tibi vocari qō nō es et nomē vsurpare alienū. Ue. ve. ve. illis q̄ i va fide ꝛ ipaz viuūt dicētes se xpianos. q̄bꝰ clamam⁹ q̄ bonos q̄ in paucis diebꝰ istis fuisset deo gīa ineffabilis eos suscipiet z puos infinita inferni expectat pena. z tm̄ vix inuenit q̄ suā vitaz fidei ꝓformet. O incredulī stulti z tardi corde ad credēdū oibꝰ scpturis. quid erit de eis. eēna mors. ℂ S. Scōm salutare documētū ex pmissis thematis vbis notat vtil' solutōis cōproboratio cū oꝛ. q̄ xps sit filiꝰ Dauid. Licz ei ꝑ dicto iudei intēderēt ꝓbare ipz nō eē xpm eis pmissuz exq̄ erat de nazareth tm̄ q̄ ipe sit verꝰ xps filiꝰ dei viui natꝰ de virgine ex semine Dauid probant

Dominica.xvii.post pēthe.

¶ Primo xpi dñi testimonia.
¶ Scdo diuīa miracula.
¶ Tercio martyꝝ patiēcia.
¶ Quarto disputatio publica.

¶ Prio ita qꝫ ꝙ xps sit verꝰ filiꝰ dei z virginis de semie Dauid ꝓbāt xpi ꝟa testimonia. Judei ei inuidia z odio moti ꝛ xpm iputabāt ei ꝟ ꝙ se filiū dei nominabat. ⁊ iō ipm ꝓcurauerūt occidi di. Crucifige crucifige qꝫ filiū dei se fecit. Sz hanc vitatē xps dñs eis ꝓbauit. Prio testimonio dei pīs di. Testimoniū ꝟi pīs maiꝰ ē qđ dedit ꝟ filio suo di. Dicē filiꝰ meꝰ zc. Scdo testionio Joh. baptiste di. Vos misistis ad Johānē z ipse testimoniū ꝓbibuit de me sez dicēs. Ecce agnꝰ dei. Tercio testimonio miraculoꝝ di. Joh. v. Opa ei q̄ ꝟdit mihi pī vt pficiā ipa opa q̄ ego facio testimoniū ꝓbibēt de me. qꝫ pat me misit, z q̄ misit me pī ipe testioniū ꝓbibuit de me. Quarto ꝟ ꝓbauit testimonio scpturaꝝ di. Joh. v. Scrutamī scpturas qꝫ vos putat in illis vitā etnā hīe. z ille sūt q̄ testimoniū ꝓbibēt de me z nō vultis venire ad me vt vitā habeat, claritatē ab hoibꝫ nō accipio. Et infra. Si moysi crederet, crederet fortsitā z mihi. de me ei ille scpsit O dulc saluatoꝛ q̄ pie z būlit ꝑdicabas eis verā fidē z vitā eternā z q̄ꝫ oza eorum cōcludebas ꝙ oino loqui nescirent. sic in hodierno euāgelio di. Quid vob videt de xpo cuiꝰ filiꝰ sit. dicūt oēs Dauid. Dic eis. Quō ḡ dauid vocat eū dñm di. Dixit dñs dño meo zc. z nō poterāt rndere. Scdo etiā ꝟ fidei xpiane fundamētū ꝙ xps sit filius dei z ꝛginis de semie Dauid ꝓbāt diuina miracla. ꝓmiserat nāqꝫ xps deꝰ nr adhuc viuēs Joh. xiiij. di. Qui credit in me opa q̄ ego facio z ipe faciet et maiora hoꝝ faciet. Et ita ipletū est qꝫ ad tactū vestimētoꝝ xpi infirmi sanabant. sz ad vmbrā Petri solū sanabāt xps tres mortuos suscitauit Andreas vo apls q̄dragita vt ptz i sua legēda zc. Et inumera dei miracula ꝛfirmarūt hāc verā fidē de qbꝫ nō ē nr̄m ꝓpse loqꝫ ꝓ singula. Sz illud referam⁹ qđ factū fuit athenis dū Dyonisiꝰ disputaret cū Paulo. Cōtigit vt cecꝰ transiret ꝓ vīā coꝝ eis. et ait Dyonisiꝰ Paulo. Si dixerꝫ huic ceco i noie dei tui vide z videbit. statiz credā. Sz ne vtarīs magicꝫ vbis qꝫ forte nosti vba q̄ hīnt hāc efficaciā. Ego ꝑscribā tibi formaz vboꝝ di. In noie ihu xpi filij dei nati de virgine. crucifixi z mortui ꝓ salute hoīm. q̄ resurrexit tercia die z ascēdit i celū zc. vide. Rndit Paulꝰ. Ut oīs spiritꝰ tollat vba ipa cuipe ꝓferas. q̄bus platꝫ. statiz cecꝰ vidit. z mox Dyonisiꝰ credidit. ⁊ iō Act. xiij. Nō ē aliud nomē sub celo datū hoibꝫ in q̄ oporteat fieri saluos. ¶ Tercio q̄z hanc ipam vitatē ꝓbat martyꝝ patia. Nā ꝓ hac vitate infra ducētos ānos plures passi q̄z cētū milia hoīm. q̄ depdabāt tpalibꝫ substātijs. flagellabāt. incarcerabāt. affligebāt. occidebāt. z sp cū patia magꝫ sustinebāt. credētes ꝙ qꝫ ꝓ vita te patiebāt. ⁊ iō ipa vitas ieffabilia bona eis daret. O q̄z stultū eēt falsitatē defendere cū piculo reꝝ z mortꝫ. vñ Piero. An putamꝰ frēs ꝙ iocose ꝑdicēt sciridēdo logīt apli. xps infantili cōmineī. sz ioci nō sūt vbi supplicia intercidūt. Si iocādo passi sūt credāt z iocādo locuti zc. ¶ Quarto ꝙ xps sit filius dei z ꝛginis de semie Dauid. ꝓbat disputatio publica. nā dū Cōstātinꝰ augustꝰ fuisꝫ baptizatꝰ a bto Siluestro z a sua lepza mūdatus ꝓcepit ecclias xpianoꝝ edificari vbiqꝫ z crucifixum xpm adorari. Nec vbi audiuit mater eiꝰ Helena i bethania rūc erīs. ꝓ lras laudauit filiū ꝙ abrenūcia sset simu-

lachris idolox.sz dure reph̄dit q̄ re/
licto deo iudeox crucifixuz adorāret.
Reseph̄sit aūt augustꝰ vt iudeorū ma/
gistros secū adducat z ipe xp̄iāox do
ctores pferret vt ex disputatōe mutua
apparcat fides vra. Adduxit igit̄ secuz
centū q̄dragintaunū. ex q̄bꝫ elegit du
odeciz. Cū igit̄ Siluester cū clericis su/
is ad disputādū ꝓueniss̄ent. de cōi cō/
sensu duos iudices gētiles sapientissi
mos noie Cratbon z Zenophilū sta/
tuerūt ad q̄s ptineret snīa dicēdox. q̄
ordinauerūt vt vno loq̄nte ali⁹ nō lo/
quat. Incipiēs igit̄ p̄m⁹ de.xij. nomie
Abiathar ait. Cū isti tres deos dicāt.
patrē z filiū z s.s. manifeste ꝛ legē agūt
q̄ dic. Videte q; ego sum sol⁹ de⁹ z nō est
ali⁹ p̄ter me. Deniq; si dicāt xp̄m cē de
um q; mlta fecit signa. In nra etiā le/
ge mlti fecerūt signa q̄ tñ nomē diui/
tat; nō sibi vsurpauerūt sic iste Jesus
quē isti adorāt. Ad quē Siluester. nos
vnū deū colim⁹. nō tñ in tāta solidita
te dicim⁹ eū vt gaudiū filij nō bīet. et
vris libris trinitatē dei demonstrabi
mus. Nā p̄ez dicim⁹. de q̄ ait ꝓpheta
Jpē inuocauit me. pr̄ mꝰ es tu. filiū de
q̄ idē. Filiꝰ meꝰ es tu ego hodie genui
te. spūsctū de q̄ idē ait. Spū oris eiꝰ
ois vrtus eox. Licz em̄ sint tres p̄sone
vnꝰ tñ deꝰ. qđ exēplo aliq̄liter demon
strem⁹. Et accipiēs purpurā impato/
ris tres plicas fecit di. Ecce videt; tres
plicas. z explicās eas ait. Ecce tres pli
ce vnꝰ pān⁹. Jta tres p̄sone sūt vnꝰ deꝰ
De b aūt q̄ Jbs fec̄ miracla deꝰ ió cre
di nō dz. qz in vra lege mlti fecerūt mi
racula nec se deos dixerūt. Certe deꝰ
supbiētes ꝛ se nūq̄ passus ē sine pena
sic Dathan z Abyron. Si igit̄ mēritꝰ
fuisset se deū z nō eēt. nūq̄ deꝰ vtutē fa
cīēdi miracula ei dedisset. Tunc iudi
ces dixerūt. Cōstat Abiathar a Sil/
uestro supatū. Nā etiā rō docz q̄ si de
us nō eēt. z se deū dixisset vitā mortu/
is nō ꝓferret. Tūc illo amoto accessit
aliꝰ noie Jonas di. Abraā a deo circū
cisionē accipiēs iustificatꝰ fuit. z etiaz
oēs filij Abrae p̄ circūcisionē iustifica/
bant. q̄ q̄ nō fuerit circūcisus ñ erit iu
stificatꝰ. Ad quē Siluester. Cōstat ab
raam añ circūcisionē deo placuisse et
amicū dei fuisse ex fide. qz dr. Credidit
Abraā deo z reputatū ē ei ad iusticiaz
Nō em̄ accepit circūcisionē in sctifica/
tionē sz in distinctōz. Isto supato terci
us q̄ z Bodolias appellatꝰ est accessit
di. Quō xp̄s vr̄ pōt eē deꝰ cū asseratis
ip̄m eē natū. tētatū. traditū. nudatuz.
felle z aceto potatū. ligatū. sepultū. cū
hec in deo eē nō p̄nt. Ad b Siluester.
Cōstat eū fuisse deum de vris lris hec
oia de xp̄o fuisse p̄dicta. De eiꝰ natiui/
tate dic Esa. Ecce vgo ꝓcipiet. De eiꝰ
traditōe p̄s. Qui edebat panes meos.
magnificauit sup me supplātatōz. De
eiꝰ nudatōe idē. Diuiserūt sibi vestimē
ta mea. De eiꝰ potatōe idē. Dederūt in
escā meā fel zc. De eiꝰ ligatiōe Esdras
Ut xristi me nō sic p̄ez q̄ liberaui vos
de terra egypti clamātes añ tribunal
iudic;. hūliast; me suspēdētes i ligno
tradidistis me. De eiꝰ sepultura Hie
remias. In sepultura eiꝰ reuiuiscent
mortui. Cū g̃ Bodolias nō bīet q̄d re
spōderet amotꝰ ē. Quartꝰ q̄ z Annas
accedēs ait ea q̄ de alijs dicta sūt. Sil
uester de suo xp̄o affirmat. vñ supest
vt p̄bet de suo xp̄o hec dicta fuisse. Ad
quē Siluester. dabis g̃ mihi aliū quē
vgo ꝓcepit. q̄ felle sit potatꝰ. spinis co
ronatꝰ. crucifixꝰ. mortuꝰ z sepultꝰ. q̄ re
surrexit a mortuis. ascendit ad celos.
Tūc Cōstantinꝰ ait. Si Annas aliuz
nō dabit sciat se supatū. Qui cū b fa/
cere nō posset amouet. z de alijs pat;
in legenda sctī Siluestri. Tunc indi/
gnatus duodecimꝰ q̄ z Zambri. indi/

Dominica .xviii. post pēthe.

gnatione magna ait. Nīr or vos sa/ pientissimos iudices ꝟbor ambagib⁹ credere z dī oipotētiā estimare hūana rōe ꝓcludi. Hz iā cessent ꝟba z venia/ mus ad facta. Ptulissimi nāq; sunt q̄ crucifixū colūt. cū ego nomē dei omī potētis sciā. cui⁹ ꝟtutē nec sufferūt sa/ cra. nec audire valet q̄libet creatura. vt me verꝫ dicere cōprobet⁹ thaurus ad me ferocissim⁹ adducat z dū nomen istō in ei⁹ aure isonuerit ilico morieť. Ad quē silvester. Et tu quō ℔ nomen audiēs didicisti. Zambri dixit. Nō est tuū ℔ nosse mysteriū q̄ iudeoꝝ inimi/ cus es. Adducit thaur⁹ ferocissim⁹. et mox vt zambri i aure ei⁹ ꝟbū ptulit in gemiscēs ocl'osq; ejiciēs expirauit. oēs igit iudei silvestro insultāt. Quib⁹ sil/ uester. nō dei nomē ptulit sed demōis pessimi. de⁹ em̄ me⁹ iesus xp̄s nō solū viuētes nō mortificat sz etiā mortuos viuificat. nā occidere posse z nō viuifi care est leonū serpētum z feraꝝ. Si g̃ vult vt credā q̄ nomen demōis nō fu erat dicat iteꝝ z viuificz qō occidit. nā de deo scriptū est. Ego occidā z ego vi uere faciā. Qō si non pōt nomē demo nis ptulit. Cūq; zambri ad suscitāduꝫ thauꝝ a iudicib⁹ vrgeret⁹ dixit. Susci/ teū silvester in noīe iesu galilei z oēs in eū credem⁹. Nā si pennis possz vo/ lare istud tū nō possz ꝓficere. Tūc sil/ uester oꝛōe facta dixit. O nomē male/ dictōis z mortꝫ egredere iussu dñi no/ stri iesu xp̄i in cui⁹ noīe dico tibi thau re surge z ad armētū tuū māsuet⁹ re/ cede. Statim thaur⁹ surrexit z cū om ni māsuetudie abijt. Tūc regina He/ lena iudei z iudices oēs cōuersi sūt ad verā fidē q̄ credim⁹ q̄ xp̄s ihs est filiuꝰ dei z virginis de semie dauid p̄ ꝓphe/ tas p̄nūciatus nat⁹ z crucifixus q̄ sur gēs tercia die ascēdit ad celos vbi re/ gnat cū pr̄e z ſ.ſ. in secl'a secl'oꝝ z̄c.

Dñica .xviij. post Penthe.

Sermo cxj.

Confide fili remittunt tibi pcā tua. Matb. ix. Nec ꝟba ptulit altissimus dī filius cuidā palitico ad curādū oblato vt spem in eo haberet z qz sine spe nec gr̄a infundit nec pcā re mittunt nec eterna salus habebit etiā cū penitentia magī. vt ptz de Juda: q̄ licz penituit z satisfecit de pcō traditi onis xp̄i. qz dī de eo q̄ pñia ductus re tulit. xxx. argēteos dicēs. Peccaui tra dēs sanguinē iustū. tū dānatus est. qz spem remissiōis nō habuit sz desper⁹ laqueo se suspēdit. Multū igit necessa/ ria est ad salutē spes q̄ adiuuat z for tificat ad opandū bonū triplz. s.

¶ Primo rōe eius quod aspicit

¶ Scdo rōe eius quod efficit

¶ Tercio ratione eius qō ꝓficit

¶ Primo spes adiuuat ad bñ ope rādū rōe eius qō aspicit. Respicit em̄ spes ad futurā btitudinē q̄ cū sit diffi/ cilis ad habendū magnū conatū ap/ ponit ad obtinēdū vt ieiunat. vigilat. eleōsynā donat. aduersa tolerat. Unō Piero. Dē opus leue fieri solz cū p̄mi um ei⁹ cogitat et spes p̄mij solaciū fit laboris. Aia em̄ vidēs p spē btitudinē tā magnā q̄ oculꝰ nō vidit. auris nō audiuit nec in cor hois ascēdit. z nullꝰ modis volēs illa btitudine carere cō/ fugit feruēter z deuote ad scōꝝ suffra gia z eos icipit diligere. q̄b⁹ mediātib⁹ tale bonū sperat obtinere. iurta illud Col'. j. Dilectiōem quā habet⁹ in sctōs ꝓp̄ spem que reposita est vob in celis Nā vt dicit glo. sup illō Mat. j. Abra ham genuit ysaac. q̄ fides genuit spes spes vo dilectionē ¶ Scdo spes adiu uat ad bñ opandū rōe ei⁹ qō efficit in aia hōis. Nā spes causat i aia delecta

tionē. delectatio aūt ꝑm pbz ꝓficit op⁹ Nā sīc q tpaliť sperat se adeptuz magnā dignitatē scu vtilitatē inde ōlectatur valde. sic q sperat eťnā britudinez inde bz cāz delectatōis z gaudij. iuxta illō Rom̄. xij. Spe gaudētes. vbi glo. Amb. dicit. Nō nisi eťna speretʃ z inde gaudebitʃ. gaudiū z delectatio creature rōnalis est. Unde dī ad Roma. xv Deus āt spei repleat vos oi gaudio. z ꝑs. Ego aūt in dño spaui exultabo et letabor i miscōia tua. Dīcē q ō mōes z dānati nūq̄ spem verā pūt bťe. q nūq̄ possunt bene gaudere. nec etiaz angeli boni neq; aie btē habebūt spē. qa spes est de nō visis. qō em̄ videt qs nō sperat vt dīc apl's Ro. viij. Bz angeli z bti sp̄ vident facīē pťis Matb. xviij. Ideo dīc apl's. Siue fides siue spes euacuabiť. s. in patria. Uñ nec xp̄s habuit spem eristēs i ťra. q; silť fuit comp̄hēsor z viator. tñ aie i purgatorio eťnā tes habēt spem ſz cū maiori certitudie q̄z hic nos. Tercio spes adiuuat ad bene operandum ratiōe ei⁹ qō ꝓficit. Naz spes volūtatē in q̄tū facit diligere ꝓficit z ois diligēs ꝓfectu⁹ opať. Jō dīc Aug. li. j. ꝓfeſ. Qui amat nō laborat ois laborāntibz ñ ē ḡuis. solū amor est qō nomē difficultatʃ erubescit Uñ igiť saluator borťaťad habēdū spem vt meli⁹ opemur dī. Cōfide fili remittunť tibi pcā tua. Uñ i pñti ꝑmōe de scissima spe tria ptractem⁹ mysteria. s.

¶ Primo de spei qdditate
¶ Secō de spei actualitate
¶ Tercio de ipius vtilitate

¶ Primū dirī mysteriū qō erit tractandū de spei qdditate qd sit spes vt qlibz sciat si habeat bonā spem p quā saluare possz aiaz suā. z si i se inenerit talem spem p bōa opa ꝓfuet z augm̄tet. Si vo bonā spez z salutiferā i se bīe ñ ꝓsperit tūc būiliť req̄rat z firmiť retineat

Igiť ad pscrutādū spei qdditatē tripliciter possumus deuenire. s.

¶ Primo diffinitione
¶ Secūdo diuisione.
¶ Tercio similitudine

¶ Prio nāq; qdditatem spei scire possum⁹ diffinitōe. Et diffiniť diuersimode ſz q diuersimode accipiť spes. Prio accipiť ꝑ vťute theologica q̄ ifundiťa deo imediate. z sic ē qdā lumē diuinū a deo aie ifusū dirigēs actū volūtatʃ firmiť ad expectādū bonū eťnū z creditū ō q̄ ꝑs. lxxj. Tu es dñe spes mea. i. tu es cā spei mee. Secūo sumiť ꝑ respata. i. btitudie. ſz illō ad Titū. ij. Expectātes btāz spē. i. visiōz btāz spatā. Tercio accipiť spes ꝑ motu volūtatʃ gťa spei informate. z ſz mgr̄m i. iij. di. xxvj. diffiniťiť. Spes ē certa expectatio fuke btitudis ex meritʃ z gťa puenies. Et q̄ diffinitōe q̄tuor eliciūť q̄ ad verā spez ¶ Prio ꝓfidētie certitudo (req̄rūť. s.
¶ Secōo intentōis rectitudo
¶ Tercio q̄rie fragilitatʃ formido
¶ Quarto bone opatōis valitudo

¶ Prio siq̄dē ad verā spē req̄riť ꝓfidētie certitudo q; dī i diffinitōe. Spes ē certa expectatio. dz ei hō certꝰ ē certitudie spei q̄ dꝰ ꝑ opa bōa dabit vitā eťnā ei quā ꝓmisit spūantibz i se. Ubi notādū q̄ ſz doceť. sup. iij. di. xxvj. tripler ē certitudo. Pria est scīe z absolute cognitōnis ꝑ demōstratōem ꝑ quā plene vnipti ꝓsentiť. Et taľ certitudo i hac vita cōiť nō habeť nisi alicui foret reuelatū sīc legim⁹ fuisse reuelatū btō Frācisco. z sic in diffinitōe certitudo nō sumiť. q; dī Eccles. ix. Būt iusti atq; sapientes z opa eoz in manu dei sť. z tñ nescit hō vťz odio aut amore dign⁹ sit. Secūa certitudo ē ꝑbabiľ ꝓiecťe sīñ foz mīdie opiniōis. z b ē certitudo ve spei Et hec cū tāta fortitudine debz esse vt si quis cōuertiť ad deum ꝑ penitentiā

z deus reuelassz q̄ solū tres boies deberēt saluari spare deberet z laborare q̄ ipe esset vn⁹ illoz̄.qz de⁹ qō sel' pmisit absqz dubio reddet. Tercia certitudo est firme noticie z tentōis.vt cū q̄s qō tenet in manib⁹ cert⁹ est q̄ habz i manibus.z tal' certitudo erit i patria vbi spes euacuabit. ¶ Scōo ad bonā spez req̄rit intētōnis rectitudo.qz dz i diffinitōe.future bītudis expectatio. Nā q̄ habz bonā spem recte.i.p merita inrēdit ad eā bītudinē ꝓseq̄ndā.iuxta illō p̄s.Spera in dño z fac bonitatez Uñ q̄ in pctis iacēt z nihilomin⁹ sperāt vitā eternam :tales nō habēt spez sed p̄sūptōem.qz in expectatōe tria solēt ꝯcurrere coz pal'z .s. affect⁹ animi q̄ cupit vt aliq̄d sit p̄sens.Scōm freq̄ns aspect⁹.i.freq̄nter aspicit si iā illud adueniat qō desiderat z expectat.Tercū vt pmaneat in loco vbi illō expectat. Sic spūal'z in expectatōe future bītudinis p. verā spem dz p̄mo eē affect⁹z desideriū eē bītudinis.qz nulli dat nisi desideranti.z vt dicit Ber̄.sup psal. Ille q̄ppe desiderat q̄ p eo adipiscēdo bona opa facit.Scōo dz eē freq̄ns aspect⁹ p fidē z ꝓtēplationē acmēt̄z eleuatōem.qz vt dictū est fides generat spez z spes caritatē. Nā fm b.Bre.Quātū credis tantū speras.q̄ntū speras tātū amas.q̄ si nō credis nō speras.si ñ speras nō amas. Tercio dz pmanere in loco boni ꝓpositi si cito ñ fiet qō q̄s sperat.qz qō differt nō aufert. Unde dicit Matb.xxiiij. Qui pseuerauerit zc.

¶ Tercio aduerā spem req̄rit p̄pe fragilitatis formido.qz dz in diffinitōe ei⁹ dei gra. Nā licz dz hō spare de deo largissimo tñ debz timere de seipo. nō ei valet spei securitas absqz timore. Unde p̄s. Teteth coz meū vt timeat nomē tuū dñe .vbi glo. Miscēda est spes et timor vt sub spe timeam⁹ et sub timore letemur. Qui eni sperat et nō timet negligēs est. Qui aūt timet z nō sperat desp̄ūs est. Nā bñplacitū est deo sup timētes eū z in eis q̄ sperāt sup misericordia eius. Ut ēm glo.super p̄s.dic. Spes et timor sic q̄si due mole inē q̄s molit' aia xp̄iana vt fiat panis Ideo i veteri testamēto p̄ceptū fuit ne mola supior vel inferior impignorarēt. i. ne q̄s amitteret spem vel timorē. sic mola inferior retinet grana ne cadāt z supior deprimit ne exeant.sic spes detinet ne peat.et timor deprimit ne supbiat vel p̄sumat. Unde Bre. in moza. Incassum mīficordiā sperat q̄s si nō exercet iusticia formidat. z incassum iusticiā metuit si nō ex dei mīficordia ꝓfidit.

¶ Quarto ad verā spem requirit bona opatiōis valitudo. Quoniā firma fide z spe tenendū est vt dicit Athanasius in symbolo q̄ q̄ bona egerūt ibūt in vitā eternā Ideo dicit in diffinitōe. et meritis. O igit aia xp̄i sanguie redēpta nō laborez multū vt hic in via certificeris totaliter de eterna bītudine. qz raro vendit tale bonuz in isto foro mūdi.sed sufficiat tibi q̄ speres firmiter.z oia tua opa fac vt deū ꝓpiciū habeas z totis viribz caueas a peccato. ꝓpter quod tale bonū amittit. si fecerit quantū in te est deus faciet quantū in se est ¶ Secūdo q̄dditatē spei scire possumus diuisiōe. Nā triplex spes repit in sacra scriptura.scz

¶ Prima vana.

¶ Secunda falsa

¶ Tercia virtuosa

¶ Dixi q̄ p̄ma spes q̄ boies cōfidūt dicitur vana.z hec est illoz̄ q̄ spem suā ponūt in mūdi vanitatibz z diuitijs'.in potentijs et in hominibus. Et sic triplicem ramum habet. Primo enim vana spes est :cum quis in diuitijs spem ponit.et in illis gloriatur :epu-

lak z gaudet q̄si esset btūs z alios despicit min⁹ habētes. z ex hac spe z p̄fidētia mlra ꝓpetrat pctā. vidēs q̄ pctō rū punitōem p̄t euadere suis diuitijs ſz reuera vana est taliū spes. Quia dī Eccēs. j. Vanitas vanitatū z oīa vanitas. z eiusdē. ij. dic̄ Salomō ō se Magnificaui mihi opa edificaui domos plantaui vineas. feci mihi pomeria z extruxi piscinas aq̄rū. possedi ſuos z ancillas. multāq; familiā habui. congregauaui mihi auꝝ z argētū. seq̄t. Et vidi in oīb⁹ vanitatē z afflictōez spūs Ideo ꝛ talit̄ sperātes scribit ap̄s. j. ad Thimo. vj. Diuitib⁹ hui⁹ seculi p̄cipe nō sublime sape. nec sperare in multitudine diuitiaꝝ suaꝝ. ſz i deo viuo q̄ p̄stat oīa abūdāter. diuitie em̄ nō liberāt a morte z neq; ab eterna iferni pena. Btūs igit̄ vir diues q̄ post auꝝ ñ abijt nec sperauit i pecunie thesauris Eccī. xxxj. Scōo est vana spes eoꝝ q̄ ꝓfidūt i potētia sua z fortitudie sic̄ senacherib. Cōtra q̄s dicit Hieremī. ix. Nō gl̄iet̄ fortis i fortitudie sua. Tercō est vana spes illoꝝ qui ꝓfidūt in hoie Alij sperant in suis dñis q̄ defendant eos. ideo faciūt multa mala. de q̄bus dī Hiere. xvij. Maledict⁹ hō q̄ ꝓfidit i hoie. et recedit a dño cor eī⁹. Alij confidūt de alioꝝ bonis opib⁹ ¶ Secūda spes dicit falsa. z hec sil̄z est triplex Prima est spes diu viuēdi. z iō cōmittunt multa pctā. cogitāt et sperāt adhuc in etate se esse iuuenili vel i mortis articulo posse penitere. De q̄b⁹ Hieron⁹. Qui dū sanus ē z iuuenis deū offēdere nō formidat in morte non merebit diuinā indulgētiā. z b. Aug. Hac aniaduersione pcutit pctōr vt mortēs obliuiscat sui q̄ dū viueret oblit⁹ est dei. O q̄z mlti sunt i ista spe viuentes ñ solū iuuenes sed etiā senes q̄b⁹ i naribꝰ est trm̄ vita. et obliti dei z sue salut̄ laborāt quō delectēt z frena ꝓgregēt Talis fuit ille diues q̄ dicebat Lu. xij. Anima mea habes multa bona reposita i annos plimos comede epulare quiesce. Cui dñs dixit. Stulte hac nocte repetēt a te aiaz tuā z q̄ ꝓgregasti cui⁹ erūt. Sicq; factū est. O q̄z multi cū aiaꝝ piculo edificāt domos. rapiūt aliena vt delectent. z tñ in breui obrigescūt z extrahūt de tabernaculo carnis. Jaco. iij. Que est vita nr̄a. vapor ad modicū apparēs. Scōa spes falsa est misericordiā cōsequendi. Nā multi sperāt de suis sceleribꝰ ꝓseq̄ posse misericordiā cū tñ nolūt ea relinq̄re. quoꝝ spes vere est falsa. q; deꝰ nulli miserēt nisi peccatū totaliter relinq̄nti. iuxta illō p̄s. Nō miserearis oīb⁹ qui opant̄ iniq̄tatē. Nec spes nō solū est falsa ſz etiā maledicta. q; illā dulcē misericordiā dei recipit ꝑ peccādi occasiōe dicēs cū peccat Ma misericors est deꝰ nō vult mortez pctōris nec dānabit. q̄ꝑ tā modica. O maledicte. O pessime q̄ q̄ztū in te ē obfuscas z obtenebras lucē diuie miseri cordie z amaricas dulcedinē dei. z ꝑ uocas ꝓtra te irā p̄ſſimi dei. Ro. ij. ſm duriciā tuā z ipenitēs cor tuū thesaurizas tibi irā in die ire et revelatōnis iusti iudicij. ꝑ eo q̄ diuitias bonitatis z patiētie z lōganimitat̄ dei cōtemnis que pot⁹ debebat te ad pniaz ducere. Hinc z Ber. dicit. Infidelis ē fiducia soli⁹ vtiq; maledictōnis capax cū in spe venie peccam⁹. Tercia spes falsa est spes tpalia acq̄rendi. z hec certe est falsa. q; multi sperāt in dignitatibus sublimari aut ditari et sic gloriari et delectari z tamen infirmant̄ aut paralisim incurrunt. aut in egestate moriūtur. Jō dicit Augus. sup psal. Ecce turbat̄ mūdus z amat̄. q̄d si trā q̄llus ess̄. formoso quō bererel qui sic amplecter̄ fedū. flores quō colligeres

qui sic a spinis nō reuocas manum.

¶ Tercia spes est vtuosa q̄ puēit hoi ex gratia dei et meritis ꝓpriis. de q̄ dictū ē supra. Que silr habz tres ramos Primus est cui reuelat a deo sic̄ beato Paulo. Secūdus qui nō solū cōia p̄cepta sed etiā ꝓsilia euāgelica obseruat. Terci⁹ q̄ p̄cepta dei studiose obseruat. Sed multi decipiunt q̄si sub hac spe q̄ sunt ypocrite spantes i exteriori apparētia z vestimētis z signis sctitatis q̄z spes est falsa. qz dr Job. viij. Spes ypocrite pibit sic̄ tela aranea z fiducia eius. Sup q̄b dicit Gre. Tela arane a z studiose texit sed flatu vēti dissipat Sic q̄ ypocrite ꝓgregāt fauoris aura tollit. ¶ Tercio q̄ditas spei pōt sciri silitudine. Nā assilat galee ad Ephe. vj. Galeā spei salut assumite. Itē assimilat anchore que firmit tenet nauez in pcellis. Un Chryt. li. de ꝓuctōne. Spes inquit est salutis nr̄e anchora. vite nr̄e fundamētū. dux itinerꝭ q̄ itur ad celū in qua sal⁹ nr̄a ꝓsistit. z que de terris aias velut q̄busdā catbenis celitus dependentib⁹ inneras eucbit ad sūma. Spes em̄ mētē firmat i bono.

¶ Secundū mysteriū tractādū erit de spei actualitate. Nā ad actū ve spei nos specialiter inducūt tres spēs meditationū seu considerationū. s.

¶ Prio ꝓsideratō circa nos diuīe bo (nitatis.
¶ Secundo ꝓsideratio cir (ca nos beato z charitatis
¶ Tercio cōsideratio p deo nr̄e opositatis

¶ Primo dirī q⁹ actū spei nr̄e adiuuat ꝓsideratio diuīe bonitat et largitat erga nos. Nā si ꝓsiderarem⁹ q̄ z q̄lia fecit de⁹ noster p nobis: certe erigere possem⁹ spem habēdi eternaz britudinez. Magnū fecit pfecto nos mirabiliter creādo. sz maius mirabiliꝰ redimēdo. z maximū opus redēptōis pficiendo. Deus em̄ dei filius xp̄s nō p sole luna vel terra aut aere se oppbrijs flagellis z ignominiose mortri tradidit sed p nobis oib⁹. Mal⁹ nā q̄z fuit ipe xp̄o inter flagella voluari z inter clauos cruciari q̄z nobis britudinē reddere quā ab initio nobis dispo suit. si fecit mal⁹ sine dubio faciet minus. Nō etiā pmisit Job. x. Ego cogsco oues meas z vitam eternā do eis. Unde Bern̄. in quodā sm̄one de septē panib⁹ dicit. Tria ꝓsidero in q̄b rota spes mea ꝓsistit. caritatē adoptōis. xitatē pmissiōis. ptātē redditiōis. Scio cui credidi z cert⁹ sū q⁹ in charitate nia adoptauit me. qz verax est in promissiōe. qz potens ē in exhibitōe. Hic est funicul⁹ tripler q̄ difficile dirūpit. quē nobis a patria nr̄a in hūc carcerē demisit. Firmit obsecro teneam⁹ vt ipse nos subleuet trahat z ptrahat vsq⁹ ad ꝓspectū glie. Nec ille. Nunc z ō caritate dei p̄is qua nob eternā britudinem vult dare dr̄. j. Joh. iij. Uidete qualē caritatē dedit nobis de⁹ vt filij dei nomiemur et sim⁹. Unde dei filius z noster frater xp̄s docuit nos ita orare. Pater noster q̄ es in cel. Mat. vj. Si igit sum⁹ filij dei p̄ris erim⁹ z heredes. qz ipe pmisit q̄ mentiri non potest. sed est fidel in oib⁹ vbis suis. Exq̄ igit pmisit z solo vbo sine difficultate pōt iplere. certe nulla est rō q̄re nō impleret. Nā si ego volo pctm̄ detestari z deo meo fuire z cū eo eternalit fruire ille bon⁹ de⁹ q̄ detestat pctm̄ z vult sibi fuiri z cū eo frui boies nō pōt suā bonitatē negare. Nō eni ē crudel ad sefugiētib⁹ sz pius z māsuet⁹ q̄ nō lerat in pditōe morientiū neq; pctōz mortem sz expectat vt hō ꝓuertat z saluet. Un si me deus me⁹ voluisz pdere z a beatitudie excludere potuisz sm̄ eq̄tatē sue iusticie adhuc in vtero mr̄is mee. postea pr̄ peccata multa. sed ipe di-

ues in miſericordia vt vitā eternā habeā diſſimulauit pctā. dedit angelus vt me cuſtodiret in oīb⁹ vīs meis. pfecto ſi me dānare vellet nō ſolū ꝓciosus ſanguinē ꝑ me nō dediſſz ſed neqz angelū. Et ſic naturaliz oēs boies amāt que ſua ſunt. z ſi ꝓdiderint reqrēt. z ſi inuenerint gaudēt de inuētis. Sic o pctōr dñs tuus xp̄s. xxxiij. ānis qſiuit z inuenit z gaudiū nūc de tua pnia in bona ſpe facta habz. Cui z angeli congaudent Lu. xv. Gaudiū eſt angel' ōi ſup vno pctōre pniam agēte. Nota igitur ſm p̄s. In ira ꝑtinebit miſericordias ſuas ſz ad ſe ꝑuerſis miſerebit. qz ſui ſūt. Ūñ Bap. xj. Parcis boīb⁹ qa tui ſunt. z B er imenſa miſcōia. Jō dic Aug. li. ꝑfeſ. Una ſpes. vna fiducia. vna firma ꝓmiſſio miſcōia tua. C Becūdo actū ſpei noſtre adiuuatz ercitat ꝓſideratio circa nos caritatz btōz. nā dū ſcti ꝟ nobiſcū vixerūt oꝛauerūt ꝓo illis q ad eos ꝑfugerūt. mlto magz cōfirmati iā in dei caritate itercedūt ꝓo nobis videntes nr̄az miſeriā. Jō dicebat b. Petr⁹ ſcōa canonica. j. c. Dabo opam hīe vos i mēoꝛia mea p⁹ obitū meū. Sup oēs vo ſanctos z ſctās virgo ōi genitrix maria eleuat z roboꝛat ſpem nr̄am q̄ ſtat erecta. qz nūq̄z cecidit ꝓ aliq̄ pctō coꝛaz ſolio maieſtatz diuine ad intcedendū ꝑ pctōꝛib⁹. Ūñ Bern. Becurū acceſſum ad deum o bō habes vbi mater ſtat añ filiū. filius añ patrē. mater oīdit filio pect⁹ z vbera filius oīdit p̄zi lat⁹ z vulnera. Nulla ḡ ibi poterit eſſe repulſa vbi tot ſūt amoꝛis inſignia. Nō em̄ iā de ceſo peccatoꝛ iſirmet deſperatōe. qz i domo regis celeſtis eſt mater ſalutē ꝓcurās. Unde Ecci. xxxvj. ōz. Ubi nō eſt mulier ingemiſcit eger. ſ. qz alij nō ſic cōpatiunt ei. Sed beata virgo ſup oēs miſericoꝛs z ſubleuatrix noſtre ſpei. Jōo clamat omnib⁹ pctōꝛibus illō Ecclī. xxiiij. Ego mater ſancte ſpei. Tranſite ad me oēs q̄ cōcupiſcitis me. ſ. ꝑ fiduciam. et a generatōnibus meis adimplemini. Ideamus igit chariſſimi cum fiducia thꝛonū gratie ei⁹ vt miſericoꝛdiā cōſequamur. Heb. iiij. Hinc z Bern. huius virginis cōmendat interceſſionē ſic dicēs. Bileat miſericoꝛdiā tuam o beata virgo quicūq̄z in neceſſitatib⁹ ſuis te inuocatā ſibi ſenſerit te defuiſſe. Ob hoc quotidie clamamus cum fiducia. Eya ergo aduocata noſtra illos tuos miſericoꝛdes oculos ad nos conuerte. et ieſum benedictum poſt hoc exiliū oſtende. Oō ꝑfecto faciet ſperātib⁹ i ſe. Quia dic Ber. Reſpice ſtellam inuoca mariā nō recedat ab oꝛe. ipam ſeqns nō deuias. ipam rogās ñ deſperas. O pctōr ſi tu videres quō angeli oꝛatōem tuā rapiunt de oꝛe tuo z repſentāt deo z ſanctj certe nō deſperares. O ſi ſcires quō beata virgo cū agminib⁹ ſctōꝛū z angelozum intercedit ꝓo te vere nō deſperares. O ſi intelligeres miſericoꝛdiaz dei z eius voluntatē qua vult oēs bomines ſaluos fieri z neminē perire ꝑfecto peccatū dimitteres z totis viribus in dño ſperares. dicēs illud Job. xiij. Si occiderit me ſperabo in eū. Nihil em̄ ita odit deus in boie nec homicidiū nec inceſtū nec furtū nec ſymoniā nec ebrietatē ꝛc. ſicut deſperatōez. parum em̄ curat deus de ieiunio tuo vl' pegrinatōne vel elemoſyna. qz ſine ill' poteſt remittere tibi oia pctā enoꝛmia ſz q̄ntūcūq̄z pēiteas ſine ſpe ñ ꝓ remittere. quā tollit deſpatio. Unde Aug⁹. Nō eſt quicq̄z quod non in penitudine deleatur: excepta tm̄ deſperatōne. Jō dyabolus boc ſciens electos quos ſaluari cognouerit infeſtat tentando de deſperatione. Sed ſeruus dei nec

Dominica .xviii. post pēthe.

debet aduertere sicut latrātē canē. silē/ do melꝰ poterit ptrāsire q̄z irritādo. ip se tentet infestet pturbet z molestet. tu vo curre sub scuto diuie miscōie. Ua/ de sub ptectōe vginis bñdicte. maior est em̄ dei misericordia q̄z nr̄a miseria Tercio q̄z actū nr̄e spei adiuuat z exci tat ꝯsideratio nr̄e opositatis. Nā opa nr̄a que facimꝰ adiuuāt spem fiducia/ lius bonū pmissum spandū. sic ꝙ ali/ cui dño seruit fiducialr ab eo expectat pmissum. Un̄ ps. Sacrificate sacrifi/ ciū iusticie z spate in dño. Sacrificiū iusticie sunt opa vtuosa q̄ tūc sacrifi/ cant cū debite deo offerūt. Quāto eni ds magꝭ carnē domat ieiunijs z vi/ gilijs z aduersa tolerat. tāto audaciꝰ futurā britudinē sperat. qz spes ē certa expectatio fute britudinis ex gra dei z meritis p̄cedentibꝫ puenies. vñ Bre. Bonoꝝ mes q̄nto durioza pueritate tolerat eo eternitatis p̄mia certiꝰ sperat Unc z.ij. Machab.vij.vnꝰ ex septez fratribꝫ cū p obfuatōe legꝭ diuie torq̄ reꝛ z mēbris trūcareꝛ dixit. E celo ista possideo et ppter dei leges nūc ipa de/ spicio qz me ea receptuꝝ spero. Un̄ et Hylarion abbas tpe sue mortꝭ sic allo q̄bat aiam. Egredere ania mea qd ti/ mes. septuaginta annis fuisti xp̄o z mortē times. Exēplo em̄ huiꝰ bonuꝫ est tērato ō ōspatōe vt freq̄nt bōa opa sua reuoluat z in de spem erigat nō vt supbiat. In cuiꝰ pſona dicebat Job. xxix. Oculꝰ fui ceco. pes claudo rē. De bemꝰ igit spare in deo q ex sua boni/ tate dabit nob inestimabilē gloriā z ex inde debemꝰ eū amare. qz tā bonꝰ ē q ex se p btōrū intercessiōes p nr̄is bōis opibus tā magna datuꝝ se pmisit rē. ꝙ Tercīū mysteriū erit tractādū de spei vtilitate. Magꝭ sicdē est spei vtili/ tas et q̄dāmodo maior q̄z fidei. qz vt dicit Tbo. ij. q. xvij. q licz demones z damnati habeāt fidē informē de deo z alijs. iuxta illō Jaco. ij. Demōes cre dūt z ꝛtremiscūt nō tn̄ habēt spez. Cu/ ius Aug. rōem assignat i enchiridion di. q fides est bonaꝝ rez z malaꝝ pse tiū z futuraꝝ z suaꝝ z alienaꝝ. Spes aūt nō est nisi bonaꝝ rez z ad se ptinē tiū. Un̄ spei q̄nq̄ notemꝰ vtilitates ¶ Prīa est qz est pnie incitatiua ¶ Scōa est in periculis fortificatiua ¶ Tercia est in malis liberatiua ¶ Quarta est tērationū triūphatiua. ¶ Quinta est in celis cozonatiua ¶ Prima spei vtilitas ē qz pnie est inci/ tatiua intantū q nullꝰ peniteret vere nisi speraret veniā. Amb. de pe. dist. j. Nemo digne agere pōt pniam nisi q sperauerit idulgentiā Un̄ pnia iude n pfecit qz sine spe fuit. Judas em̄ plus peccauit despando q̄z xp̄m tradendo. qz de tradimēto veniā potuiss obtine re a pīssimo xp̄o sicut Longinꝰ q latꝰ xp̄i aperuitss non de desp̄atōne. qz dic̄ Piero. ad rusticū monachū. Solum desp̄atōis viciū est qō veniā nō meret Ideo dic̄ Aug. Pnia que ex fiducia n pcedit inutil est. sterilis manet z sine fructu. Ut aūt deus spem nr̄az erige/ ret penitentibꝫ sub iuramēto veniā p misit Ezech. xviij. dicēs. Quacūq̄z hora pctōr ingemuerit oīm iniq̄tatū eius nō recordabor. Ibidē. Uuo ego dicit dñs. Nolo mortē pctōris ss magis vt q̄uertat p pniam z viuat p gr̄az. Hec vba tā firmissima sūt vt si aliō fieri ne quaq̄z posset nisi deus aut hec vba fal saret aut celū z trā destrueret pot̄ vel let celū z terrā destruere q̄z ve penitēti bus nō indulgere. qz nūq̄z possz suaz mīsericordiā negare eis. Igit si scūs pe trus aplus veniret z diceret tibi. Fru/ stra tu penites. qz ōs tibi penitēti ñ in dulgebit. mox diceres ei. nō credo tibi sed deo meo. q dixit per os prophete.

Quacūq; hora vē. Et saluator meus Matth.xiij. Pniam agite appropin/ quābit em regnū celoꝝ. alias ois xpi labor z passio frustrarē. Scōa spei vtilitas ē qz in piculis ē fortificatiua. qd ꝓfortabat martyres i diuersis penis. qd teneras ⁊ginес i diuersis tormēt nōne ⁊a spes. Jō dr Esa.xl. Qui spant in dño mutāt fortitudinē. s. vt de fragili fit fort. de incōstāti ꝓstās. Tercia spei vtilitas ē. qz in mal' est liberatiua nā oēs spantes de⁹ in se liberabit. saltē spūalit. q liberatio melior ē qz corpal'. Un ps. Qm in me spabit liberabo eū ptegā eū. Jdē. In te spauerūt pres nri z liberasti eos. Aliqñ etiā corpalit liberat. vt Dañ.xiij. Susannā a morte. de q dr. Erat ei cor ei⁹ fiduciā hns i dño. Quarta spei vtilitas qz ē tratio nuz triūphatiua. nā triūphātes z bonos diabol⁹ diuerſ tratōib⁹ solet aggredi. Aliqñ turpib⁹ cogitatōib⁹. aliqñ blasphemia. interdū despatiōe. Qz tales dñt ꝓsiderare spei vtilitatē q de⁹ nūq; aliquē derelinqt. dū hō ñ vult deū derelinqre. imo tales tratiōes si ꝓsiderāt poti⁹ spem erigūt. qz ex hs spare dñt q sūt ad salutē pordinati. iō diabol⁹ eos molestat. sic dū captiu⁹ exiliet de captiuitate. currūt hincinde tortores vt iterū recapiuēt z crucient. Un Greg. Diabol⁹ illos pulsare negligit qs iure deto possidere se sentit. Magnū igr gaudiū dr talib⁹ tratis ē vt dic b. Jaco.j. c. Ome gaudiū inquit existimate frēs mei cū in tratiōes varias inciderit. Sup q Beda. Ne dignemī frēs mei si mali i mūdo florēt z vos patimī. qz nō ē xpiane dignitat. in tpalib⁹ exaltari. s. pot⁹ despmi. mali nihil hñt i celo vos nihil i mūdo. s. spe illi⁹ bōi ad qd tēdit. qcqd ptigerit gaudere debetis. Quinta spei vtilitas qz i cel' est corporatiua. qlibet igit nīm secura mente speret phēnē coronā a deo merit. passiōis xpi ꝓferēdū. z dicat illud ps. In te dñe spaui nō confundar in etnū. Sz pia clemētia tua educat ad beatoꝝ z angeloꝝ ꝓsortiū. vbi in trinitate pfecta viuis z regnas i secla seculoꝝ. Amē

De eadē dnica. xviij. post penthe.

Sermo. cxij.

Abcendens ihesus i nauiculā trāsfreta/ uit z venit in ciuitatē suaz z ecce offerebāt ei paclitū iacētē i lecto Matth.ix.c. z i euāgelio. In q moralr instruimur ad q̄tuor. s.

Primo ad xpi imitatōez deuotā.

Scōo ad vite custodiā solicitā.

Tercio ad cordis mūdiciā plenā.

Quarto ad dei reuerētiā oīmodaz.

Primo siqdē ex serie hui⁹ euāgelij instruimur ad xpi imitationē deuotā cū dr. Ascēdēs ihs i nauiculā z venit i ciuitatē suā. Per hāc nauiculā in q xps dns trāsfretauit amaritudinē mare. i. h⁹ se culi significat sctām crucem p quā de amaritudie venit i gl'iam q̄ dr sua ciuitas. Juxta illud Luc.xxiij. Nōne hec oportuit xpm pati z ita intrare i gl'iam suā. Un exēplo xpi debē⁹ ipz seq i nauicula ⁊e pnie q vocauit nos se seq dī. Si qs vult venire post me abneget semetipm z tollat crucē suā z seqtur me. Et dr pnia nauicula diminutiue. qz brevis afflictio respectu cruciat⁹ eterni. Vic Sap.xiij. Exiguo lig credūt hoies saluare aias suas. In hac nauicula qcūq; imitat xpz ⁊acit z pseuerāter, pculdubio inueniet in sua ciuitate Bern. in fmōe. Si nolum⁹ frustrare q̄rere dñm. q̄ram⁹ veracit. q̄ram⁹ frequenter. q̄ram⁹ pseuerāter. Facili⁹ est em celū z terrā transire qz vt sic q̄rens nō inueniat. Et btus Greg. in moral'. Querite dñm dum inueniri pt. Nō

Dominica.xxiii.post pēth.

nō videt dñs z ppe ē in iudicio videbitur z ppe nō erit. ¶ Scdo moraliter ex euāgelio istruimur ad vite nre custodiā solicitā cū dr. Et ecce offerebant ei paliticū iacētē in lecto p quē significāt voluptuosi q spūaliter ita infirmi sūt vt iacētes i lecto ab alijs portēt ad salutē q sūt ḡtuor ꝓsideratōes. Pria p prie fragilitat̄ consideratio Job.xvij. Putredini dixi pr̄ me⁹ es soror mea et mr̄ mea vmib⁹. Scda onerat̄ peti cōsideratio ps. Dic on⁹ graue ḡuate sūt sup me. Tercia bñficioꝝ dei ꝓsideratio ps. Bñdic ania mea dñm sp laus ei⁹ zc. Quarta penaꝝ inferni ꝓsideratio Esa.xxxiij. Quis poterit ex vob habitare i igne deuorāte. qcūqz sic portat ad xp̄m dicet ei. Cōfide fili remittūt tibi pcā tua. z tulit lectū suū z ambulauit. lect⁹ ē pctm in q pctōr qescit. tūc tollit qñ p onere hēbit pctm. ¶ Tercio ex euāgelio instruimur ad cordis mūdiciā plenā cū dr. Et ecce qdā de scribis dixerūt intra se. Dic blaspbemat. erq̄ dixerat xp̄s. remittūt tibi pcā. Et cū vidisset ihs cogitatōes eoꝝ dixit. Ut qd cogitat̄ mala i cordib⁹ vr̄is. qd ē facilī⁹ dicere dimittūt tibi pcā tua an dicere surge z ambula. vt sciat̄ at̄ qm̄ filī⁹ hois hz ptātez i tra dimittēdi pcā. Tūc ait paliticо. surge tolle lectū tuū z vade i domū tuā. Et surrexit z abijt in domū suā. Ex hr debē⁹ sp bona i corde cogitare ne dicat nob xp̄s q oia videt. Ut qd cogitat̄ mala i cordib⁹ vr̄is ¶ Quarto ex euāgelio instruimur ad dei reuerētiā oīmodā cū dr. Videntes autez turbe timuerunt z glorificauerūt deū q dedit ptātē talē hoib⁹. nos etiam glificem⁹ deū q nō solū vnū miraculū audiui⁹. sz mlta. Insup fide videmus mirabile op⁹ dei celū z terrā ex q rū ꝓsideratōe de⁹ ē glificād⁹. q sic se humiliauit p nobis vt nauigio vteret. q mare z oia i eis creauit. de q dr. Ascendēs ihs in naui. zc. Ūn ex pñti euāgelio tria declarem⁹ salutis nostre documenta scz

¶ Primū miraculi operationē. ibi. z ecce offerebāt ei paliticū zc.

¶ Scōm scriba z reprēsionē. ibi. cuz vidisset ihs cogitatōes zc.

¶ Terciū ppli deuotōez. ibi. videtes aūt turbe timuerūt zc.

¶ Primū documētū dixi ex euāgelio hr declarādū miracli operatōez cū dr. q dū eēt i ciuitate sua. s. capharnaū. q̄ est metropol' galilee. vbi z plura miracula fecit. ibi offerebāt ei paliticū iacētē i lecto. mod⁹ āt offerēdi hr tacet. sz Marci. ij. exp̄mit vbi sic hr. Auditū ē q̄ esset ihs i domo z venerūt ml'ti ita vt nō caperet. s. dom⁹ neq̄ ad ianuā. z loq̄bat eis vbuz z venerūt ferētes ad eū paliticū q a qttuor portabat. z cū nō possent eū offerre illi p turba. nudauerūt tectū vbi erat. z patefacientes submiserūt grabatū in q̄ paliticus iacebat. Cuz vidisset āt ihs fidē illoꝝ. s. infirmi z offerētiū fm Lyrā qō ptz ex hr qō seq̄t. Licet ei sanitas corpal' det alicui ꝓp fidē alienā. remissio tñ pctoꝝ nō dat alicui sine ꝓpa fide. z ió nō videt bñ dicere q dicūt q ly illoꝝ refert tm̄ ad offerētes. ita q ꝓp fidē offerētiū tm̄ sit sanatus iste paliticus. sz reuera ꝓp fidē offerētiū z paliticі. ió dixit ei. Confide fili remittūt tibi pcā zc. Ūn circa hr documētū pñtis sermōis qttuor dubia de mirabili operatōe declarem⁹. s.

¶ Primū qō dr oim mai⁹ miraculū.

¶ Scōm cui virtuti pot⁹ attribuit operatio miraculoꝝ.

¶ Terciū an sancti aliqd operēt operatione miraculoꝝ.

¶ Quartū an xp̄s sola vrute diuina pfecerit opus miraculoꝝ.

¶ Primū ita z dubiū declarādū ē

dixi qꝫ sez dicaꝫ oim miraculoꝝ ma/ius esse Aug⁹. videꝫ tenere qꝫ oim mi raculoꝝ est maius creatio celi z terre z omniū. ac iustificatio impij. Un̄. x. de ciuitate dei dicit. Quicqd ergo mi rabile fit in hoc mūdo ꝓfecto minus est q̄z totus hic mūd⁹. i. celum z terra z oia que in eis sunt que certe deus fe cit. Nam et oīm miraculo qō fit ꝑ ho mine maius miraculū est homo. q̄z/ uis ergo miracula visibiliū naturaꝝ videndi assiduitate vilescunt tn̄ cum ea sapienter intuemur z vtilissima rarisqz maiora sunt. Itez de iustifica/ tione impij idē sic dicit sup illud Job. xxij. Et maiora hoꝝ faciet. Maiꝰ opꝰ est vt ex impio iustus fiat q̄z creare ce/ lum z terrā. iudicet q̄ potest vtrū ma ius sit iustos angelos creare q̄z impi um iustificare. certe si equalis vtrūqz potētie. tn̄ hoc est maioris gratie. Cu/ ius ratio est. quia in omniū creatiōe suffecit sola voluntas diuina. sed i iu stificatione impij requirit etiaz volū/ tas humana. Nam de ꝑmo ps. Ipse dixit z facta sunt. De secūdo ait Aug. Qui creauit te sine te nō saluabit te si ne te. Ergo in creatōe omniū nullum repugnās habuit deus. sed in iustifi/ catione impij habet repugnantē ma/ lam homis voluntatē. Magis igit debet peccator agere gratias deo mi/ sericordi de remissione peccatoꝝ suo/ rum q̄z de sua creatōe. Secdo Chrys. aūt sup Matth. dicit. q̄ mirabilꝰ est videre hoiem cōuicta passuz z nō mo tum q̄z hoiem vulneratū z cōcussum nō cadentē. Et Augꝰ. li. ꝓsep. Nihil mi rabilius in rebus humanis q̄z diligere inimicos. Tercio fm scm̄ Tho. ij. ij. q. clxxviij. ar. j. Incarnatio verbi dei est miraculū miraculoꝝ quia est via in oibus miraculis ad alia miracu la credenda inducens. z oīnia princi/ palia miracula ordinant ad hoc. Un̄ glo. sup illud ps. Ut det illis heredi/ tatem gentiū dicit sic. Dec fuit intenꝫ tio miraculoꝝ que christus fecit vt gentes crederēt. Et quia christi domi/ ni incarnatio fuit fundamētū z finis miraculoꝝ tam in veteri q̄z in noua lege factoꝝ. ergo omniū mirabili/ um mirabilius est deum incarnari. nasci esurire. sitire. fatigari. z insuper mortem pati. O miraculum miracu loꝝ. quis vnq̄z vidit tale. aut quis audiuit huic simile. q̄ creator fieret creatura. impassibilis passibilis. do/ minus seruus. diues paup. Ecce pa/ tuit q̄ Augustꝰ. dicit creationē maius miraculum. considerans actum po/ tentie. Ad creandum enim requiritur potentia infinita. iustificationem ve/ ro impij dicit maius creatione ratio ne predicta. Pro quo notandū q̄ ali quid dicitur magnū fm se considera tum sicut granum frumenti in quātī tate. vel faba dicitur maximū cōpan/ do ad sibi similia respectu tamē collis dicitur minimū. ita de impij iustifica tione est iudicandū. quod opus dici tur maximū ratōe predicta. Chrysost. vero dicit. Aduersa patienter tolera/ ri maius miraculuz ꝓpter eius ra ritatem. Alij vero incarnationez ver bi dei dicunt maius miraculuz tam dignitate q̄z magnitudine q̄z etiam vtilitate. quia alia omnia miracu/ la quasi extra deum sunt facta per de um. Incarnatio vero filij dei in dei ꝑ sona facta quā mirantur tam angeli q̄z beati eternaliter. De his dicit Hu go. Res multis modis apparent mi rabiles. aliquando ex magnitudine. aliquādo ex puritate. aliquando qua rare. aliquādo q̄ pulchre. Et his oīmi bus modis incarnatio ē mirabilioꝝ oim̄ aliorꝝ. Unde Lyra sup. c. v. actus

Dominica. xviii. post pēthe.

apl'oꝝ vbi dr. vt veniēte Petro saltez vmbra illi⁹ obūbraret quēq; illoꝝ diē q, si ꝓsiderēt miracla ex pte vtutis actiue vnū nō ē mai⁹ alio. qz oia fiunt vtute diuia infinita cū sint opa vtutē nature excedēcia. Si āt ꝓsiderāt q̄ntū ad rē factā sic vnū est mai⁹ alio. sic̄ suscitatio mortui maior ē q̄ curatio leprosi. Sil'r si ꝓsiderēt q̄ntū ad faciēdi modū. sic mai⁹ ē curare leprosuz vl' lāguidū vbo q̄ tactu. z mai⁹ p vmbraz q̄ p vbuz. Est ei vbum aliqđ ꝓcedens er boie hīs vtutē. Sz vmbra hois nihil ē sz ꝓuatio lucis tm̄ ex interpositiōe opaci corpis. z sic miraculū isto⁹ fuit mai⁹. // Scōm dubiū cui vtuti poti⁹ attribuit opatio miracloꝝ. Ad qđ respōdet Rayne. i sūma titulo miraculū. c. v. q, fidei potius q̄ charitati vel alijs vtutibz. qđ tali rōne pbat. sic̄ oppositū in opposito. z ꝓpositū in ꝓposito. Sz oppositū fidei. s. incredulitas xpi vel oipotētie dei impedit opationez miraculoꝝ. vt dr Mat. xvij. vbi q̄rēti bus discipl'is a xpo q̄re nos nō potuimus eijcere demonē. Rndit xps. ꝓpt incredulitatē vr̄am. Sil'r Mar. ix. dicit xps cuidā. Si potes credere oīa possibilia sūt credēti. z iō mlti fecerūt miracla sine charitate. nō tn̄ sine fide. saltē informi. Dic Mat. vij. diē saluator. Mlti mihi dicūt i illa die dñe dne mine. nōne i noīe tuo ꝓphetauim⁹ z i noīe tuo demonia eiecim⁹ z vtutes mltas fecim⁹. z tūc ꝓfitebor illis q, nūq̄ noui vos. Discedite a me oēs q̄ opamini iniq̄tatē. O miser bō nō affectes facere miracla vel p̄dicere futura cuz q̄bz potes dānari. sz affectes charitatē verā hūilitatē patiam z alias vtutes q̄bz saluaberis. Nā ꝓphetare. demōes eijcere. miracla facere. etiā vtute diuina nō est ei⁹ meriti q, fac̄ sp. sz eoꝝ q̄bz vel corā q̄bz facit. Si dicas mali non pñt miracula facere hñtes fidē informē. q, res mortua nihil pt opari. sz fides sine opibz mortua ē Jaco. ij. Ergo mali q̄ꝝ fides mortua ē p pctm̄ mortale nō pñt facere miracla. Dicēdū q, fides sine opibz mortua ē q̄ntū ad credentē. nihilomin⁹ tn̄ res viua pt opari p instrumētū mortuū sic̄ bō opat p securim. Sic de⁹ opat miraculū p fidez hois pctōris tāq̄ p instrumentū mortuū. qđ tn̄ nō est ad vtilitatē ei⁹ p quē opat. Un̄ dr. j. Chozz. xiij. Si habuero oēm fidē ita vt mōtes trāsferaz charitatem aūt nō habeaz nihil mihi ꝓdest (expositor). Si habuero oēm. j. pfectā fidē ita vt mōtes trāsferā. i. trāsferri a deo impetrē. sic̄ Alexāder q̄ habuit tātā fidē licz informēt posz mōtes caspios ꝓiungere z iudeos int⁹ iudere. vt narrat Joseph⁹. Et subdit. charitatē āt ñ habeā nihil mihi ꝓdest ad acq̄rendū vitā etnā. Jō dr i euāgelio b. Jbs vidit fidez illoꝝ dixit. Cōfide fili remittūt tibi pcta. z postea secuta ē sanatio. // Terciū dubiū. an scti aliq̄d opent in opatōe miracloꝝ. Ad qđ rndet ꝑm Lyrā sup. v. c. Marci. q, in miracul' opat aliq̄d certū est. s. q, miracula nō pñt fieri aliq̄ vtute tāq̄ ꝑncipaliter agēte nisi vtute diuia. q, opatio miracl'osa excedit totā facultatez vtut create. iuxta illud ps. Qui facit mirabilia magna sol⁹ Deo etiā certū est q, scti viri ad miracula possunt opari meritorie. q, freq̄nter exptuz est miracula facta fuisse ad pces sctoꝝ. Sz dubiū est vtrū viri scti in miracul' aliq̄n opati sūt p aliquā vtutē in eis existentē. ita q, nō sit illa ꝑncipal' rō agendi. sz tm̄ instrumētalis. vt sic de⁹ tāq̄ ꝑncipaliter agens fecerit miracla p sanctos suos tanq̄ p quedā instrumēta. Et hanc q̄stionē Augu. xxij. de ciuita: dei reliquit insolutā. vt enarrat mul

tis miracul' martyrū dicit sic. Siue ei de⁹ p seipm miro mō q̄ res tpales ope rat eternas. Siue p suos mistros ita fa ciat z eadē ipa q̄ p mistros facit. Siue q̄dā faciat ecclia p martyrū spūs. siue p boies adhuc in corpe ꝓstitutos. Si ue deus oia illa p angelos q̄b⁹ inuisi bilit imutabil' incorpalit impat ope tur vt q̄ p martyres fieri dicūt eis orā tib⁹ tñ et impetrātib⁹ nō etiā opanti bus fiāt. siue alia istis. siue alia alijs modis q̄si nullo mō a mortalib⁹ com phēdi pñt. Btūs vo Bre. hāc q̄stiōez determinare videt. q̄. li. dyalogoꝝ sic dicēs. Qui deuota mēte deo adheret cū rez necessitas exposcit exhibere sig in vtroq; solet vt miracla q̄ aliq̄n ex p ce faciāt aliq̄n ex ptāte. s. ꝓcessa eis a do Et b̄ ꝓbat ꝓsequenter rōe z exēplo. Ra tio aūt talis est. cui ꝓcedit illō q̄ē ma ius nō est mirū si aliq̄n ꝓcedat quod est min⁹. ſz maior est ptās filios dei fi eri etiā p adoptōez q̄ solis iust ꝓcedit q̄z miracula opari q̄ etiā aliq̄n mali ꝓcedit. ſz pmū ꝓcedit boib⁹ sctis. Job. j. Quotquot aūt receperūt eū dedit eis ptātē filios dei fieri. q̄ rē. Itē b̄ ꝓbat ex emplo. qz Petr⁹ suscitauit thabitam ozādo. Act. ix. Ananiā vo z zaphiram morti tradidit absq; ozōe. sed solū cul pā eoꝝ increpādo Act. v. z sic vidz illō factuz fuisse ex aliq̄ ptāte sibi ꝓcessa a do tanq̄z instrumēto diuīe iusticie. Ad hoc inducit q̄d a sctis doctoribus de sa cramētis noue legis dicit. vicz q̄ efficiū unt q̄d figurāt. ita q̄ tanq̄z q̄dā instru menta diuie miseōie agūt ad inducti onē gr̄e ipam instrumētal' attingēdo vel saltē p aliquā dispositōem ad illaz vt characterē vl' aliquē ornatū. ita q̄ i sacramētis est aliqua virt⁹ ad efficien dū modo p̄dicto. z tñ sacra cōsistūt in q̄busdā reb⁹ sensibilib⁹. z ideo mlto fortius videt q̄ in aiab⁹ sctoꝝ possit poni aliqua virtus diuīnus ꝓcessa eis i opi bus miraculosis p modū p̄dictū. Cui ꝓsonat illud Mat. x. vbi dr. Et ꝓuoca tis. xij. discipul' suis dedit eis ptātē spi rituū imūdoꝝ vt eūcerēt eos et cura rent oēm lāguorē z oēm infirmitatem. Ex q̄bus ptz q̄d sit dicēdū. Quartuz dubiū erat declarādū an xp̄s sola virtute diuīa pfecerit op⁹ miracl'oꝝ. Ad q̄d rñdet Leo papa in epla ad flauianū: Cū in xp̄o due sint nature. vna. s. ea quę est diuīa q̄ refulget in miracul'. alia. s. hūana que succūbit iniurijs. ſz sola hu mana natura iniurijs succūbit. q̄ sola natura diuīa i opib⁹ miraculos agit. iuxta illō p̄s. Qui facit mirabilia ma gna sol⁹. Cui rñdet lyra vbi. s. q̄ hec rō tenet q̄ntū ad h̄ q̄ sicut hūanitas i xp̄o fuit rō patiendi. sic deitas est rō et p̄ncipiū miracula faciēdi p̄ncipal'. nō tñ tenet q̄ntū ad scōm. qz nō repugnat hūanitati xp̄i opari ad miracla p mo dū instrumēti. repugnat aūt deitati q̄ litercūq; pati. verūtñ rōe idētitatis supositi idiomata ꝓmūicant. qz sic hec ē vera de⁹ passus ē. ita hec est vera demō strato xp̄o. iste puer creauit stellas. vñ ly sol⁹ nō excludit hūanitatē xp̄i tanq̄z instrumētalit agentē ſz tanq̄z p̄ncipa liter agentē. Unde dr Mar. vj. q̄ q̄cūq; introibat in vicos vel i villas aut ciui tates i plateis ponebāt infirmos. z de p̄cabant eū vt vel fimbriā vestimēti ei⁹ tāgerent. z quotq̄t tangebāt eū salui fiebant. Uñ hūanitas xp̄i est instrumē tū ꝓiunctū diuīnitati. sicut man⁹ est or ganū seu instrumētū artifex. homies aūt sancti quantūcūq; alij nō sūt sic cō iuncti diuīnitati. z ideo sunt quasi q̄dā instru menta separata deitat. z adhuc pl⁹ sepa rata sē ecclie sacra. Uñ si in sacris inuenit aliqua virt⁹ effectiua multo magis in sctis. z maxime in xp̄o iesu q̄ vnus⁹ dei tati in vna p̄sona. q̄ est glia nra i deo

maiorū oim creaturarū dignitate taz angelis q̄z hoibꝫ q̄ dicebat in ℔ euāge/ lio. Quid ē faciliꝰ dicere remittūt tibi pcta tua. an dicere surge z ābula. Ut aūt sciatʒ qz filiꝰ hois hz ptātē in terra dimittēdi pcta. tē ait palitico Tolle le ctum zc. Scōm q̄z documētū ex euā gelio declarādū dixi scribarū reph̄en/ sionē cū ihū. Cū vidisset ihs cogitatōes eorū dixit. Ut q̄d cogitatʒ mala in cor dibꝫ vr̄is. Erq̄ em̄ saluator dixerat pa litico. remittunt tibi pcta tua. Cogita bāt scribe q̄ blasphemasset. Blasphe/ mare aūt est creature attribuere illud qđ est ꝓpriū dei. dimittere aūt pcā so/ li deo ꝓuenit. z sic q̄ xp̄o blasphemiaz imponebāt in ℔ q̄ pcā dimittebat ne gabāt ipz ee deū dicētes eū puꝝ hoiez. Sed xp̄s oñdit se ee deū duplr. Prio qz rñdit eoꝝ cogitatiōibꝫ q̄s cognoscere certitudinaliṫ soliꝰ dei est ꝓpriū. Scōo ℔ idē oñdit sanādo paliticiū p impiuz tanq̄z ꝓpria v̄tutē. qđ est eiusdē ptātis sicut pcā dimittere. Ūñ subdit Quid est faciliꝰ dicere. q. d. eq̄lis ptātʒ ē vtrūq̄z. vt aūt sciatis zc. Alij em̄ scti q̄ facie bant miracula iplorabāt diuinā v̄tutē. xp̄s v̄o impabat vt deus. Ūñ circa cogitatōes hoim tria dubia declarā/ da notem⁹. s.

¶ Primū quō sunt cognoscibiles.

¶ Scōm quō sunt culpabiles.

¶ Terciū quō sunt remediabiles.

¶ Primū dubiū declarandū circa cogitatōes hoim dixi quō sunt cōgnoscibiles. Ad qđ rñdet btūs Tho. i. pte sūme. q. lvij. ar. iiij. q̄ cogitatōes put sūt future ab angelo vel demōe aut hoie cōgnoscī nō p̄nt. imo nec ab hoie cogita/ turo plene future cognoscunt qz nescit in futuro si cogitabit ℔ vel illud erq̄ volūtas se habz ad vtrūlibet. sz cogitatōes cordis put sunt p̄/ sentes dupliṙ possunt fieri. vel put sūt in suo ꝓncipio. vel put sunt in signo. Primo put cogitatōes sūt in suo ꝓncipio. s. in intellectu. z affectōes in vo lūtate. ita q̄ ex cogitatōne nō resultat aliq̄s signū exteri⁹. puta effect⁹ vel mo tus in corpe. Et sic solꝰ deus cogitatio nes cordis cognoscit. qđ duplr ꝓbo. s. rōne z autoritate. Primo rōne sic ille solꝰ cognoscit cogitatōes cui soli sub/ iacent intellectꝰ z volūtas rōnal' crea ture. sz solꝰ deꝰ est talis q̄ immutare p̄t volūtatē. iuxta illud Prouer. xxj. Cor regis in manu dei z q̄cūq̄z voluerit ver tet illud. ḡ solꝰ deꝰ p̄t tales cogitatiōes cognoscere q̄ solū sūt in volūtate vl' intel lectu. Scōo ℔ idē ꝓbo autoritate. Dī cūm Iere. xvij. Prauū. i. pfundū ē cor hois z inscrutabile. z q̄s cognoscet illud. Et subdit. Ego dñs scrutās cordaz re nes. Et. j. Chor. ij. Quis ei scit hoim q̄ sūt hois nisi spūs hois q̄ in ipo ē. Rō aūt hꝰ scz q̄ nō cognoscūt hoies cogitati ones duplex ē. Prima ꝓpē grossitiem corpis. z hec tollet in resurrectōe. Se cūda ꝓpē secretū volūtatʒ sua secreta claudēt. z hec manebit pꝰ resurrectōz ita q̄ si vult hō sine loq̄la p̄t mānifesta/ re cogitatōes z intētōes. Si āt nō vult nullꝰ ꝑter deū p̄t cognoscere. O deꝰ ma gne q̄z mirabiliṫ creasti hoim anias. O q̄z pfunde limitasti eius termios.

¶ Scōo cogitatiōes cordis ꝓsiderari p̄nt. put sūt in sig̃ exteriori. s. put ex co/ gitatōibꝫ resultat aliq̄s effect⁹ vel mo tus in corpe. z hoc mō interdū cogita tiones cognoscunt. sic a q̄litate pulsus a medicꝰ cognoscūt anie passiones. z mlto magꝭ ab angelo vel demōe. Demon em̄ vidēs cor sic vel sic moueri z cere/ brū sic vel sic fantasias formare. statiz ꝓcipit q̄ ille ℔ cogitet tūc. vñ ipe statiz si sint cogitatōes bone conat ipedire. z si sint male laborat accēdere z auge/ re. Hinc ē q̄ q̄z vnicū v̄bum nullꝰ

reputatōis in se accēdit z ꝓcurat vt in de fiāt rixe.odia.dāna.detractōes.ver bera.z qñq; mors. Jō dic̄ Aug⁹.Dia bol⁹ ñ est imissor malax cogitationū sz incēsor.ḡ o aia saluāda attēde ad tu as cogitatōnes z ne cito mouear ad irā er siḡ vel aliq̄ ẏbo.sz differ ꝑ duos dies.z videbis q̄ a diabolo fuerit taz oneros uz. ¶ Scōm dubiū declarāduz est quō cogitatōes sūt culpabiles. Re spōdet q̄ cogitatōes male si sint ad de lectādū vel ꝓpetrādū.tūc sunt tales q̄ les ipa opa cēnt.de qbꝫ fiūt cogitatōes puta si op⁹ esset veniale pctm̄.tūc etiā cogitatio.vl si op⁹ eēt mortale tūc etiā cogitatio. Jō dr Prouer.xv.Abomia tio dñi cogitatōes male. Dic Hiero. Nūq̄ vagis cogitatōibꝫ pareas.q̄ si i animo sedeāt dñabunt tui.z te ducēt ad delictū maximū.Diabol⁹ ei hz duplex rbete.s.magnū z puū.z quez nō capit magnū rēdit puū.i.si cogitatōes mul tū turpes q̄s abominat.saltē leuibꝫ ca pit vt ptrabat ad maiora. Sic puus latrūcul⁹ ꝑ fenestrā mittit vt latroni bus maioribꝫ seras aptet.ita diabol⁹ puis cogitatōnibꝫ trahit ad maiora. Nā q̄ malas fouet i corde cogitatōes q̄si funē nectit cū q̄ increat. Un legit i vitaspatrū.q̄ q̄dā beremita deo cū ser uisset i mlta abstinētia.orōnibꝫ z hym nis.dūs tāq̄ būmerito militi bas re muneratōnes parat vt cū necessitas poposcisset ingrediēs cellā panē mire suauitate z cādoris mēse appositū in ueniebat. Tādē cogitatōibꝫ ꝑ diuersa ꝑcipitia rapiētibꝫ reprobꝫ est effect⁹.et paulatim decrescebat.z etiā panis spe cies indies in deteriorē mag⁹ ac mag⁹ trāsmutabat.z cū nec q̄dē siḡ se emen dare curaret sz seculū reuerti statuisset Cūq; fatigat⁹ cellā q̄rūdā fratrū coa ctus intrasset z petitōibꝫ eoz vict⁹ ver bū doctrine eis semiare cōpulsus est. Quibꝫ cū sic de lubricis cogitatōibꝫ z demonū insidijs ꝑmonē faceret intra se cōpunct⁹ cogitare cepit. Quō alios moneo z ipe decipior. Ualefaciēs fra tribꝫ rapido cursu se in heremū vnde discesserat dedit. videsq; celest⁹ mense bñficiū ꝑdidisse in cinere z cilicio cum lachrymis tādiu lugebat.donec an ge lus assistēs diceret ei. Suscepit de⁹ pe nitētiā tuā z repropiciat⁹ē tibi.sz caue ne alias decipiaris. Jō dic̄ Grego.ix. moral'. Sicut tinee sine sonitu pene trant vestimentū sic cogitatio mentē. Et Hiero. Ne dicas cogitaui z nō fe ci.hoc cogitare nephas qō facere cri men est. Tercium dubiū declaran dum quō sez cogitationes male sunt remediabiles. Rñdetur q̄ resistentia repentina. Unde Hiero. Ille lauda tur ille beatus ꝑdicatur.qui statiz vt ceperit cogitare interficit cogitatus z allidit ad petram. Petra autem erat chr̄istus. ¶ Tercium documentū ex euangelio declaremus populi deuo tionem cum dicit. Turbe autem vi dentes timuerunt z glorificauerūt de um qui dedit tē. Et quia temp⁹ bre ue est ad declarandum. Glorificemus igitur z nos xp̄m qui cum patre z spi ritusancto viuit z re.tē.

Dñica decimanona post pēthe. Sermo.cxiij.

Simile fa ctum est regnum celorum homini regi qui fecit nu ptias filio suo z misit ser uos suos vocare inuitatos ad nupti as z nolebāt venire Matth.xxij. Ver ba sunt pyssimi redemptoris anima rum nostrarum chr̄isti. vbi gaudiose loquendo tria insinuat.s.

Dominica.xix.post pēthe.

¶ Primo diuinā vocationē.
¶ Secōo vocatoꝝ induratiōnē.
¶ Tercio induratoꝝ punitōez.

Primo saluator insinuat in ista pabola diuinā vocationē cū dic. Simile factū est regnū celoꝝ. Iste rex ē deꝰ pz q suo filio fecit nuptias. cūc qñ i vginis vtero būanitatē sibi copulauit z ad hꝰ incarnatōis fidē mltos vocauit. vicz tā iudeos qz gētiles vt venirēt ad nuptias p fidē z epularēt p scrām eꝰ cōuersatōis imitatiōez. Vocat qppe z nūc mltiplr. Aliqñ p interna inspiratōez. Iuxta illō ps. Audiā qd loqt i me dñs Aliqñ p externā exhortatōz pdicatoꝝ Lu.x. Nō vos est q loqmini. Aliqñ p flagellatōez Grego. Mala q b pmūt ad deū ire cōpellūt. Aliqñ p cōminatiōnē di. ps. Nisi ꝯuersi fueritis gladiuꝫ suū vibrauit arcū suū tetēdit z paut illū. Aliqñ p bonoꝝ pmissionē di. illō Matb. xj. Venite ad me oēs q laboratis z onerati estis z ego reficiā vos.

¶ Secōo saluator insinuat vocatoꝝ indurationez di. Et noluerūt venire qz iudei nolebāt ꝓbaꝝ vbis credere z obedire. Iterū misit alios suos q ō ꝓpinq xpi incarnatōez pdicarēt. vt Johēz baptistā z xpi discipl'os Lu.x. Mittēs in oēm ciuitatē z locū q ipe erat venturꝰ z illi pdicabāt eccl'ie sacra qsi prandiū patuz pcipue corpis z sanguis xpi sacramētū. qbus reficit aia. thauri z altilia. i. pcepta moralia. declarata sūt z ꝓsilia supaddita Matb. v. sz illi negleserūt ꝓpē cupiditatē z abierūt alꝰ i villā. i. ad qlibz opꝰ. aliꝰ ad negociatōnē. relicq vo tenuerūt suos eius z ꝓtumelijs affectos occiderūt. sic Johem baptistā. Jacobū. Stephanū. z alios discipulos ¶ Tercio insinuat induratoꝝ punitio cū dz. Rex aūt cū audisset iratꝰ ē. i. ad modū irati se habuit ex iusticia. z missis exercitibꝫ p Tytū z Vespasianū pdidit homicidas iudeos i hierlm. z ciuitatē eoꝝ succēdit. Tunc ait rex suis suis. Nuptie qdē pate sūt id ē mysteria xpi ipleta sūt. sz q inuitati erāt. s. iudei nō sunt digni ꝓpē suā incredulitatez. iuxta qd dixit eis apl'us Act. xiij. Job optebat ꝑmū loq vbuz dei. sz qm repellit illud z idignos vos iudicat ecce vertimur ad gētes. vñ subdit. Ite ḡ ad exitꝰ viaꝝ. i. ad dispsionē gentiū z q̄scūq inueneritis vocate ad nuptias. qz nulli volēti fides xpi ē negāda. z iplete sūt nuptie decūbentiū. i. fides diffusa ē p orbem vniuersum. Intrauit aūt rex vt videret discūbētes. i. merita z demerita discernēdo z b i morte vel in iudicio z vidit ibi hoiem nō hītez vestē nuptialē id ē charitatem q̄ ꝑm Greg. dicit vestis nuptialis. qz ea indutꝰ xp̄s ad nuptias venit qñ ex charitate incarnari voluit. Vñ sequit. Amice quō huc intrasti nō hns vē. Et ille obmutuit cōscia arguēte. Tūc ait rex angelis mīstris. Ligat manibz z pedibz mittite i tenebras exteriores ibi erit fletus z stridor dentiū. Mlti em sunt vocati ad fidez pauci vo electi ad gl'iaz. Circa qō tres notemꝰ articulos in pñti ꝑmōe pctandos scz

¶ Primū de saluādoꝝ cognitōe. ibi. Multi sūt vocati.
¶ Secōm de dānandoꝝ afflictōe. ibi. ligatis manibz.
¶ Tercīū de pscitoꝝ pditione. ibi. iterum misit vē.

¶ Primū articulū dicī q̄ pctractemus de saluādoꝝ cognitōe. quō posset qs scire si est de numero electoꝝ vl nō. Ad b dicit Tho. j. q. q. xij. ar. v. q. nullꝰ pōt b scire certitudinaliē nisi sibi esset reuelatū supnaturaliē. sicut bō Frācisco z aplis teste saluatore. In b ista gaudete qz noia vra scpta sūt in

celis. Jō Paulus dicebat Rom. viij. Quis nos separabit a charitate q̄ est in xp̄o ihesu. Et infra. Certus sum q̄ neq; fames ꝛc. Aliꝫ aūt q̄ntūcūq; sapientes ne sciūt certitudinaliter. Juxta illud Eccles ix. Nemo scit vtrū odio aut amore dignus sit. Verūtm̄ ꝓiecturaliter ꝛ p signa pōt q̄s se credere q̄ sit de numero electorū si hec signa in se habuerit. si vo in se nō habuerit nō despet sz ꝓfugiat ad misericordiam dei ꝛ inueniet eā. Un Aug. Si nō es p̄destinatus ora vt p̄destinet. Ponā aūt nouē signa p q̄ q̄s credere pōt se esse de numero saluādorū. Primū igit signū saluādorū est dolor de culpa p̄terita. Rō huius est. q; culpa et charitas sil stare nō p̄t in eadē volūtate. sz charitas dei expellit culpā mortalē p dolorē ꝓtritōis vel lachrymarū Un Aug. viij. omel. sup Job. sic dicit. Radix oīm bonorū est charitas. ꝛ radix oīm malorū est cupiditas. ꝛ siml ambe cē nō p̄t. q; vna nisi radicitus fuerit euulsa alia plātari nō p̄t. g̃ si in tentis petim̄ odij. luxurie. gule. inuidie. vsure. ꝓiurij. homicidij. ꝛc. ꝛ de illis nō doles timeas. sz de ipsis spem potes habere remissiōis p ꝓtritionē. Secūm signū salutis ē ꝓpositū cauēdi peccatū in futuro. ita q; nullo mō vult peccare de ceto mortaliter. etiā si occideret ꝛ oībus bonis suis p̄uaret. ꝛ cauet occasiōnē peccādi vt ne inebriet nō visitat tabernas. ne decipiat aliquē nō negociatur ne irascat cauet se ab boie litigioso p̄s. In hoc cognoui q; voluisti me q; nō gaudebit inimicus meus sup me Tūc enim gaudet inimicus sup aliquez quādo ad peccatū inducit. Tertiū signum salutis est verbū dei ꝛ missas libenter audire. Juxta illud Job. viij. Qui ex deo est verba dei audit. Unde Chrys. Nos inq̄t amantū ē vt amatorez suum silentio tacere nequeant. Qui igit diligit deum libenter audit de eo. loquitur de eo. cogitat de eo ꝛc. Quartū salutis signum est boni operis pmptitudo. Un Greg. Nunq̄ amor dei est otiosus. operatur em̄ magna si ē si aūt operari renuit amor nō est. Quintum salutis signū est aduersa libēter pati vt p̄secutōes. infirmitatē corpis. pauptatē rerum. q; dicit Hebreo. xij. Flagellat deus oēm filiū quē recipit. Et Apoc. iij. Ego quos amo arguo. Ergo si aliqō infortuniuz tibi accidérit in rebus vl corpore vel familia patienter accipe sicut magnū donū dei. quia dicit saluator Job. xv. Si me p̄secuti sunt ꝛ vos p̄sequent. Et Mat. vij. Arta est via que ducit ad vitā. Nā ꝛ xp̄s cū maxima tribulatōe voluit intrare in regnū celorū ad demonstrandum q; cū passione ꝛ tribulatōe debemus intrare i illud Act. xiiij. Per multas tribulatōes oportet intrare i regnū celorum. Jō dum aliquē ascribūt catalogo sanctorū p̄ oibus p̄scrutant si in tribulatōib patiens fuit. quia dicit aplus. Si cōpatimur ꝛ conregnabimus. Sextū salutis signū est humiliare se. Un Grego. Euidentissimū signum reprobor est superbia. electorū vero humilitas. Et btūs Aug. dicit. Quē superbum videris filiū esse diaboli nō dubites. Sicut em̄ milites sub quo rege militant p arma ꝛ scuta cognoscunt. Si armati sunt humilitate tales militant sub rege glorie. qui dic. Mitis sum ꝛ būilis corde Mat. xj. Si vero armati fuerint superbia tūc militāt sub rege inferni. De quo Job. xli. Ipse est rex sup oēs filios superbie. Unde sicut rex terrenus maxime dolet quādo aliquis repugnat ei cuz suo stipendio. puta equis. armis ꝛc. existens sub alio rege. Sic rex regum valde ponderat q; cuz ore oculis ma

nibus pedibus rē. que ipe dedit mili
tat ds sub rege iniquo diabolo. r oppō
mit suos hūiles milites. Jō dicit de il
lis ps. i psona xpi. Cofundāt supbi qr
iniuste iniqtatē fecerūt in me. Septi
mū signū salutis ē cū ds mificors est
erga primū. qr dicit saluator Matb.
v. Bti mificordes qm ipi mificordiā
pseqnt. qr ꝑ special xps exigit a nobis
vt cōpatiamur r misereamur ifirmis
paupib ac afflictis. iuxta illō Matb.
ix. Discite qd est. misericordiā volo r nō
sacrificiū. Ideo hāc legē statuit miseri
cors xps vt q fecerit mificordiā cū xpi
ano pseqt mificordiā a deo. q ꝯo de
negauerit degenerē ei. Jaco. ij. Judiciū
sine miscōia fiet illi q nō fecerit miseri
cordiā. Octauū salutis signū est iniu
rias cito remittere. qr dic Aug. Unus
qsq talē indulgentiā acceptur⁹ ē a dō
qlē r ipe dederit primo. Et Eccī. xxviij.
Dō hoi fuat irā r a deo querit mede
lā. q. d. frustra. Dō confirmat xps Mat.
vj. Si dimiseritis ex cordib vris r pa
ter vester dimittet pcā vestra. Uñ ni
hil ita affligat hoiem diabolo sicut cō
tra primū rancorē tenere r petēti iniu
rias nō remittere sed odire. qr ipe sem
p odit deū angelos r hoies bonos. O
deus eterne quot sūt injmūdo homi
nes q nullo mō ad indulgētiā flectivo
lūt sed potius cū diabolo dānari dicē
tes. tale fecit mihi vel dixit qd diebus
vite mee nō recedet a corde meo. O vi
lis vmicule disce a dō maiestat⁹ peccā
tib⁹ i te idulgere. Nā adhuc null⁹ clau⁹
trāfixit palmas r pedes tuos. adhuc
nō es i omnib mēbris flagellat⁹. ad
huc nō spinis coronat⁹ sicut creator r
magister tu⁹. et tū p crucifigentib sic
orabat. Pr ignsce illr qr nesciunt qd faci
unt. Monū salutis signū ē die diuinaz
dulcedinē i orōe. qr tūc spūs dulcedis
testimoniū phibebit q sum⁹ filij dei.
ꝑsertim qñ cū lachrymis orare possu
mus. Uñ Bern. Dubitātes ex aliquo
vtrū deo placeāt nec vnq̄ meliorē cer
titudinē capim⁹ q̄z cū vacāt lachrymā
tes oram⁹. Et ꝑcipue dū passiōis chri
sti seriē ruminam⁹. in qua fm Chrys.
tota sal⁹ xpiani hois ꝓsistit. Talē nem
pe virgo beata genitrix dei maria be
nuole intuet et quo videt filiū suū in
illius corde p cōpassionē r recordatō
portantē. nec continere pōt qn ei mise
ricordiā obtineat vt dicit Anf. li. ora
tionū. Sicut o btissima virgo oīnis a
te auersus r a te despect⁹ necesse est vt
intereat. ita ois ad te cōuersus et a te
respectus impossibile est vt peat rē.

¶ Secundū articulū ptractem⁹
de dānatorū afflictōe. cū dī in euang.
Ligat manib⁹ r pedib⁹. qr ibi nec ma
nus crūt libere vt a se penā repellant.
nec pedes vt ipas euadant. sed ligati
mittent in tenebras exteriores. qr nūc
solum sunt in tenebris interioribus nec
videntes nec intelligētes ipōz picula
r ibi erit fletus r stridor dentiū ex dolor
acerbitate. Nul⁹ āt doloris acerbitas
ex trib⁹ apparet. s.

¶ Primo ex doloris ꝓtinuatōe
¶ Secūdo ex dolorosa separatione
¶ Tercio ex doloris magnitudie
¶ Primo dīi qr dolor acerbitas appa
ret ex doloris ꝓtinuatōe. Nā videmus
nūc qr mors corpis ita acerbe cruciat
qr qñ bō agonizaret nec sedere nec sta
re nec iacere ꝑt qete. O qd tūc faciet ꝑ
petua mors inferni in inextinguibili
flāma. de qua Bre. in omel. Erit inqt
miseris mors sine morte. defect⁹ sine
defectu. qr ibi sp incipit r deficere nescit.
Sed vtinā dānati mori possent. Sed
heu nesciūt vt dī Apocal. ix. In dieb⁹
illis q̄rēt hoies mortē r nō inuenient.
Si em dānat⁹ haberet oia regna mū
di libent daret vt sel mori posset. Uñ

Aug. in sermõe. Quare in inferno mori querit? et nõ inueniet. qui quibus in hõ se culo vita offert et nolunt accipe in in ferno querent mortẽ? et nõ poterũt in uenire. O q̃s beatũ erit tunc rũc mori mundo. O q̃s stultũ viuere in peccat? et gaudere in mũdo. quia ꝓpter breuez letitiã eternũ dabit tormentũ. O flen da mutatio. O dolendũ cõmercium.

¶ Secũdo doloris acerbitas apparet dolorosa separatõe a deo et a beata virgine et a consortio agminũ angelorũ et sanctorũ. et iungi lucipo et omnib demonib⁹ in inferno. Et ista separatio ẽ amarissima omniũ pena? iferni. vñ Chrys. sup Matth. Due sunt pene infernales. excidi et in ignez mitti. multi gehennã abhorrẽt. ego vero casũ gloríe multo maiorẽ ato. quia decem milia melius esset sustinere fulmina q̃s christi faciẽ mansuetissimã auersam in iudicio videre et ab ipa separi. Si igit queras. que est maior pena in inferno. Rñ. q̃ sicut in celo nõ est maior gloria q̃s videre deũ. qz hec tm ad gl'iam sufficeret beatorũ. ita in inferno nõ est maior pena q̃s ab ipa visione excludi. licz ille terribil' inferni ignis inestimabiliter vrat aiam ossa medullas neruos venas sanguinẽ et carnẽ. tamen carentia visiõis diuine maior est. ideo non dicunt cremari vel igniti sed damnati. quia magnũ damnũ passi sunt ꝓpter modicã peccati delectatõz.

¶ Tercio doloris ifernalis acerbitas apparet ex doloris magnitudine. Nã dicit Bed. q̃ vna scintilla gehẽne ignis pl⁹ ledit pcẽtorem q̃s si vna mulier in partus dolore duraret mille annis. Unde Aug⁹ dicit q̃ si omes homies nati ab Adam vsq; ad hodiernũ diẽ et qui adhuc nasciturí sunt. et omnia gramina q̃ vnq̃s exorta fuerũt essent homines. et si vnã penã quam patit vna ania ꝓ vno peccato mortali diuideret inter se et paterent tũc quelibet i parte sua haberet maiorẽ penã q̃s omnia tormẽta que omnes martyres et omes raptores et malefici vnq̃s passi sũt. Nam si i nostro igne qui est respectu illi⁹ tanq̃s in pariete pictus nollet hõ stare si in eo nõ morerer ꝓ toto mũdo p diem ita ledit quid tunc ibi erit. quis poterit habitare cũ sempiternis ardoribꝫ. Unde si vne aie damnate daret optio talis. Una colũna ferrea esset a terra vsq; ad summũ celũ ꝓtensa et rasoríjs seu nouaculis iserta acutissimis. vel vna fornax ignea a fine mũdi vsq; ad finem succensa. et diceret. si tu misera anima que es separata a deo viuo dulci pio qualibz die de sũmo celo demitti volueris p columnã ferream vt carnes tuas et ossa scindãt rasoria acura. vel ꝓiici in fornacem ignitam et hoc tot annis quot sunt stelle celi. q̃t herbe terre. quot arene maris. quot folia arborum tẽ. O q̃s letus. o q̃s ridens. O q̃s gratus eligeret qui hic pus in foro misericordie modicã penitentiam noluit sustinere. vt dei misericordiam inueniret. Sed certe non dabitur eis ideo erunt desperati et pre dolore blasphemabunt suauem deum et sanctos. et se et demões. Unde Esa. viij. Cum esurierit irascetur. et maledicet regi suo et deo suo. O maledicta lingua. O maledictum os quod aperitur ad maledicendũ dulcem deum nostrum. qui dedit suũ vnigenitũ dominũ nostrũ ihm christũ ꝓ nostra salute quã pauci curãt. Pro quo tria consideremus. scz.

¶ Primo multoꝝ reprobationẽ

¶ Secũdo reprobatoꝝ cognitionem

¶ Tercio eorundẽ rationẽ

Dominica .xix. post pēthe.

D ℣ Primo dixi q̄ ꝓsiderem⁹ mīrop̄ iustā reprobatōez seu dānificatōz qm̄ ineffabīl⁹ vificat sermo xp̄i dicentis. Multi sūt vocati pauci vo electi. qō ex trib⁹ apparet. vicz ex exēplis. ex auctibus z exōib⁹. ℣ Exo q̄dē q̄ pl̄es damnant ptz ꝑ exēplū. Nā legit q̄ beatus Bern̄ die .xv. p⁹ morte apparuit cuidā mōacho. cui int̄ alia introganti dixit. Si difficile ē saluari sicut scꝑtura dicit. Rn̄dit. vez ē. z itulit dī. q̄ ea hora qua ex hac vita migrauit. 4300 .hominū decesserūt. z solū ego cū q̄daz heremita vitā celestē intraui. et q̄dā homnus secl'aris purgatoriū intrauit. alij oēs ad ifernū descēderūt. Bil⁹ q̄dā monach⁹ lugdun̄. q̄ fuit i heremo ꝑ tres annos i arta pnia post mortē apparuit epō ciuitat⁹ lugduneñ. dicēs ha. ha. O dei iustīcia q̄ terribīl⁹ es q̄ subtilis q̄ acuta. Et admirās eꝑs ait. q̄s es. Rn̄dit. O Jobes age pniaz grādis em̄ restat tibi via. eo die q̄ ego discessi ex hac vita trāsierūt octo milia anime q̄ oēs sūt dānate exceptis q̄nq̄z. q̄rum due i celū euolauerūt z tres i purgatoriū descēderūt. ℭ Secdo mīrop̄ reprobatio apparet ex auctib⁹. Nā oēs doctores suis dictis veris vna cuz xp̄o dño et ꝓphetis dicūt q̄ pl̄es dānāt q̄z saluent. Un̄ Aug. ij. li. de ciui. dei dic̄. Plures boies currūt i penas q̄z i glorīā. Idē li. de vo cultu dic̄. Aliq̄z xp̄s veniret in mūdū de mūdo trāsiert pl⁹ q̄z q̄nq̄z milia anni in q̄b⁹ oēs dānabātur dēpt⁹ paucis de pp̄lo isrl'. Idē lib. de li. ar. Arbitror ait tres mūdi partes fore dānādas. eo q̄ in ip̄is regnet infideles. de q̄rta aūt pte q̄d dicā nisi q̄d Jobes ait. Totus mūd⁹ i malīg posit⁹ ē. Ad idē Esa. ix. c. dic̄. Multiplicasti gentē sz nō magnificasti leticiā. Jō saluator ꝓdicta ꝑfirmādo dic̄. Multi sunt vocati zc̄. z Mar. vij. Arta ē via q̄ ducit ad vitā z pauci inueniūt eam. ℣ Tercio mīrop̄ reprobatio apparet ex rōnib⁹. Tāta nāq̄z est boīm malicia q̄ mirari nō debem⁹ si pauci saluant q̄z sensus z cogitatio boīs sūt ꝓni ad malū. Sen. vij. Un̄ z lib. malignatorū dicit. Quia oēs boies ō massa erāt pditōis et dānari debebāt ideo plures reprobāt q̄z eligant. vt oñdat q̄z salua/tio fit ex mꝑ spāle gr̄am. z dānatio ex mꝑ iustīciā cōem. O pctōr obstinate. o negligēs et pdite velis nūc vt tibi dicerē q̄ pl̄es saluēt q̄z dānent. et expectares vt mentiēdo dicerē q̄ q̄libz pcutit pectus suū z dicit. dñe salua me q̄ staticz saluabīt. sed nō audeo loq̄ ꝯ xp̄m q̄ dicit. Mat. vij. Nō oīs q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in regnuz celorū. sed qui facit voluntatē patris mei q̄ in cel'est zc̄. Et si tu dicas. certe male p̄dicat iste omnes in desperatōem mittit. Et ego dico q̄ si malū esset sic p̄dicare christ⁹ non p̄dicasset. z sancti doctores sic nō scripsissent. Sed ille idē saluator q̄ sic p̄dicauit alias per ꝓphetā dixit. Quacunq̄z hora peccator ingemuerit omnium iniquitatū eius nō recordabor. Quod probauit in latrone iuxta suuz latus pendēte. Unde tali corde potes dicere. Dñe miserere mei q̄ statim misserebīt sic̄ publicano. ergo null⁹ pctōr dānabīt nisi obstinat⁹ q̄ ad deū viuus nō ꝓuertīt sz in pctis moztalib⁹ morietur sine vera pnia ℭ E. Secdo cōsideremus reprobatōis cognitōez. Nam reproborū multa sūt signa vñ cognoscunt. ō q̄b⁹ aliq̄ referā q̄ si in te fore cognoueris ideo nō desperes sz vitā tuā emēdes z ad deū fontē mīficordie cōuerteris. Primū igīt signū reprobatōis est ñ hre fidē catholicā. sic pagani heretici scismatici. de q̄b⁹ dic̄ saluator Mar. vlc̄. Qui vo nō crediderit ꝺdēnabīt. z Heb. xj. Sine fide ip̄ossibile

est placere deo. Et extra de sū .tri. z fi. ca .c.j. Una est fideliū vniuersal' eccle sia extra quā nullus oīno saluaf. Se cūdū signū damnatōis est desperare de dei mīsicordia. Quicunqz non credit remissionem peccatorum z nō sperat bitudinē futurā sed qsi crudelē opinatur deū. tal' qntūcūqz ieiunet vigilet z elemosynā det damnabit .qz dic Jsi. Qui de pctō desperat pl9 se despando qz cōmisso scelere dānat. Desperatio eīm peior est oīm pctō .sec9 si tentaf de desperatōe z dolet q talē tentatōem in cor de habz .qz b ei cedit ad meritū .magis eīm sancti de b special' tentant. Terciū signū dānatōis est ñ ve penitere. id ē nō ob amorē dei. Confitent qdā sz aut timore pene marime i mortis articulo aut vecūdia pcipue circa pasca aut habēt ꝓpositū itez ꝓmittēdi peccata .aut nolūt restituere male ablata. ꝺ qbz dicit Aug. Tenes aliena tenerī a diabolo .et saluator Lu. xiij. Nisi penitentiā habueritis oēs sil' pibit. Quartū est necessaria ad salutē scire ꝓtenere Sicut dñica orōem .fidei articl'os. decē ꝓcepta zc. Dico eīm si ꝓtenit ex ꝓpositō cū faciliter addiscere possit. de qbus dicit ps. Effunde dñe irā tuā in gētes q te ñ nouerūt z indignatōz tuā in regna q nomē tuū nō inuocauerūt. Quō eīm scis fuare ꝓcepta si nec scis' noiare ea. Jdeo dicit Bern. Multi sūt vocati pauci vo electi. qz null9 saluabit nisi q ꝓcepta fuat. ꝓcepta ei pauci seruāt. Uis g esse de nūero saluādor fias de nūero paucor ꝓcepta fuantiū Quitū dānatōis signū ē ꝙ pctis nō flagellari .nec infirmitate. nec dāno. nec tribulatōe sz potiꝰ tpalib9 abūdare. ꝺ qs dicit Gre. Deꝰ parcit hic vt ineternū feriat. ferit hic vt in eternū parcat. hic z Ber. Crudelior ē oī indignatiōe ista miscōdia q peccāti parcit deꝰ nec flagellando ꝯoripit. Tertū signū dānatōnis ē ad diuitias z honores aspirare. Aug. Quē supbū videf filiuz diaboli fore nō dubites. O igit filij Ada redite ad cor z pensate ꝓdicta .nūc boies estf. nūc in foro misericordie estis .nūc saluari in volūtate habetis .laboref vt saluemi .nō curate illos maledictos qui dicūt. Uiuā ego hic fm meū desideriū quōcunqz fiat in futuro .qz ce[illegible]rales in tali ꝓposito ꝓmanētes eterna[illegible]nabunt. O damnū inestimabile qō īcurrūt. O pena eterna quā acqrūt oēs ꝓdicti. ¶ f. Tercio ꝙsiderem9 damnatoz multoz rōem .qre .s. tā mlti dānant. nōne meliꝰ foret q oēs boies xpiani viuerēt quō vellent in b mūdo. et postea saluarent. Rndent doc. q nō esset bonū equal'z .imo bonū ē q pauci saluant triplici rōne .scz

¶ Primo rōe diuine iusticie

¶ Scōo ratōne btōz leticie

¶ Tercio ratōe reprobor tristicie

¶ Primo etēm bonū ē mltoz malorum damnatio rōe diuīe iusticie. Sic eniz ciuitas aliq vel rex laudaf cū plēs fures raptores z malefici i illa ꝓuincia suspendūt .sic deꝰ rex regū cogit a sua iusticia reddere vnicuiqz qō suū ē pctōr vo suū est pena .qz dicit Aug. lib. de libero arbitrio .q dedecꝰ culpe nō erit sine decore iusticie .impij eīm fecerūt qō voluerūt ꝓtra dei voluntatē. deꝰ autē de ipis faciet qō debz ꝯ eoz volūtatē.

Scōo bonū est multoz maloz dānatio rōe btōz leticie. nā qnto in aliq bello pauciores triūphāt de aliqbz mltis tanto victoria est gliosior .sic scti videntes plēs quos ipi vicerūt patiētia superatos mūdo carne z diabolo letant dicūt Justꝰ es dñe z rectū iudiciū tuum

Tercio bonū est mltoz maloz dānatio rōe reprobor tristicie .dānati enim qnto plēs erūt tāto eoz pena acciden

taliter augebit ex ꝓsortio penaꝝ. sicut in ignem ẽnto plã appoñt eo magis ardebit. Ibi em̃ fallit illa rõ ꝓmũit dicta. Solaciũ est miseris socios habere penaꝝ. Et sic iust⁹ de⁹ nõ facit iniuste. et qz bonus ẽ nõ facit iniurias. z qz potens est potẽter dabit penas. ℣ S. Terciũ articulũ tractem⁹ de p̃scitorũ pditiõe. ℔ est dicere vtrũ p̃scit⁹ z reprobatus ab eterno fm diuinã p̃sciaz p̃t euitare eternã dãnatõem an nõ. Rñdet Tho. in q̃stiõib⁹ disputat̃ de vita te. q. ij. de scia dei. ar. iij. q p̃t euitare eternam dãnatõem. qõ ꝓbari põt tripl'z. s.

℄ Primo auctoritatib⁹

℣ Secũdo rationib⁹

℄ Tercio similitudinib⁹

℣ Primo q̃dem ꝓbem⁹ auctib⁹ q reprobatus põt euitare eternã damnatõem. Dicit em̃ Eze. xviij. Si impi⁹ egerit penitentiã ab oĩb⁹ iniq̃tatib⁹ suis omnium iniq̃tatũ ei⁹ ñ recordabor. ſ. ad puniendũ. Idẽ ibidẽ. Nũq̃d volũtat̃ mee est mors ipi⁹ dic̃ dñs. nũq̃d nõ vt magis ꝙuertat̃ z viuat vita gr̃e z gl̃ie. Et bũs Aug. Si nõ es p̃destinat⁹ fac vt p̃destinet̃. Et fides catholica clamat. Qui bona egerũt ibũt in vitã eternam. Secõo ꝓbe⁹ rõib⁹ q reprobat⁹ p̃t euitare eternã dãnatõz si vult. diuina em̃ clementia tanta ẽ q excedit oĩm creaturaꝝ pietatẽ in infinitũ. ſz null⁹ hõ misericorꝺ̃ p̃cipit ouẽ suã lupo. nec pat̃ tradit filiũ inimico ad occidendũ. ſz nos sum⁹ oues dei z filij. g̃ zc. Secõo idẽ ꝓ bem⁹ rõe diuine volitõis. qz õs ex sua bonitate vult oẽs hoies saluos fieri. j. ad Thim̃. ij. nec creauit aliquẽ ad dãnationem ſz ad britudinẽ. nec ad peccãdũ qz nũq̃z repit̃ in sacra scptura q aliq̃n do fecisset de⁹ ꝑ saluteꝫ aiaꝝ aut p̃cepisset. Sz sic dic̃ mgr̃ i. ij. di. j. Fecit de⁹ creaturã rõnalẽ vt sũmũ bonũ intelligeret intelligẽdo amaret. amãdo possi-

deret. possidẽdo frueret. Nã si de⁹ aliq̃ quẽ crearet ad dãnatõez seq̃ret̃ tria icõueniẽtia ꝑ sacrã scpturã. Primũ inconueniẽs q meli⁹ fecisset õs iumẽt̃ q̃z boibus q̃s creauit ad dãnatõnez. nõ aũt iumẽta. ꝑ q̃s õr Luce. x. Nolite timere pusill⁹ gret qz cõplacuit p̃ri vr̃o vobis dare regnũ. z Math. x. Nolite timere mult̃ passeribꝰ meliores est̃ vos. Secũdũ inconueniẽs ꝑ sacrã scpturã seq̃ret̃ si bõ volẽs saluari nõ possz vl q nollet saluare. q frustra dedisset õs p̃cepta. z frustra orarem⁹ deũ z sctõs di. Gr̃a maria ora ꝓ nobis. z frustra ieiunaremus vigilarem⁹ zc. imo frustra p̃dicasset xp̃s z sine fructu mortu⁹ fuisset qz siue fuisset mortu⁹ siue nõ saluãdi fuissent saluati z dãnãdi dãnati. qõ ẽ absurdũ. Tercio inconueniẽs qõ seq̃ret̃. si de⁹ vult oẽs hoies saluos fieri iuste dãnaret pctõres q̃s ab initio p̃ordinauit ad penã. qz nullo mõ bñ facere potuerũt qõ est falsũ. O pctõr ego te q̃ro ꝓ q̃b⁹ redimẽdis venit xp̃s in mũdum. si dicas ꝓ iustis. absit. qz dic̃ veritas Math. ix. Nõ veni vocare iustos sed pctõres ad pniaz. z Lu. xix. Venit filius homis q̃rere z saluũ facere qõ pierat. Quare igit̃ xp̃s instituit ecclie sacra. q̃re p̃dicatores. q̃re ꝓfessores nisi qz volũtatẽ malã ꝑ ea vult ad se ꝙuertere. et q̃ ꝙuertũt saluabũt. Nã iõ petr⁹ saluatus ẽ qz ꝙuersus ẽ. z iudas iõ dãnat⁹ ẽ qz noluit ad xp̃m ꝙuerti. Vñ õ pe. di. j. Diſ prãtib⁹ õr. Arbitror q a tãra misericordia dei nec iudas porat excludi si pniam nõ tm̃ apõ iudeos ſz z apud xp̃m egisset. Nã si oẽs hoies demões z angeli traherẽt aliquẽ ad pctm̃ nõ possent si nollet. qz hz arbitriũ libratẽ. Iõo dic̃ Hiero. in q̃stiõib⁹ ad Heluidiam. De⁹ dedit boi libratẽ arbitriũ vt faciat q̃ vult siue bonũ siue malũ. z q bona agit i vitã vadit. q vo mala i ignẽ. q̃a

dicit Mat.xvj. Filius hominis reddet vnicuiq; secm opa sua. ¶ Tercio ꝓbat silitudine q reprobat pōt cuitare eīna dānationē. Ponat tal silitudo de hoc q aliqs medicus exptus accedat ad egrotū in q medicus duo videt. vnū q si recipit medicinā sanabit. aliū q si nō recipit morietur. Dic est ō deo. Ipse ei sic abeīno puidit q si iste petor recipit medicinā sacrox saluabit. si vo nō tūc damnabit. Nō igit iputes deo si dānaberis. Is tibi. sic si es circa fontē si siti morieris cū possis bibere z nolis tibi imputa ñ deo q puidit. Si vo obijcis de Saul z de esau ō q dr Malach.j. Jacob dilexi esau aūt odio habui. z allegat apostol ad Heb.ix. q cū adhuc nihil boni ac mali egissent. Rūsio scm Lyrā sup Malachiā. q dr deus eū odisse rōe reprobatois a pēna būdictōe. qr p venidit sua pmogēita gulositate ducti. nō aūt oēs reprobanta vita eīna qui reprobant tpaliter ab aliq pspirate. sicut patet de Saul q fuit reprobatus a dignitate regia i posteris suis. nō tn a vita btā. vt ꝓbat lyra. sup j. Reg. vlt. ca. Et sic reprobatio a vita eīna hz causā a mala hoim volūtate. sic reprobauerat niniuitas dns ꝓpter eox petā dicēs. Adhuc q̄dragīta dies z niniue subuertet. Is qr mutauerūt volūtatē. ideo deus remutauit sniaz. z vt nos mutemus mala volūtatē os mittit suos suos pdicatores vocare ad nuptias eīnas. Ad qs introducat Ihesus filius dei viui rē.

¶ De eadē dnica. xix. post Pentb.

Sermo cxiiij.

Multi sūt vocati. pauci vo electi Mat. xxij. z in euāgelio. ¶ba sc̄re dēptoris mōi q ꝓposita pabola ō rege q fecit nuptias filio suo. q̄ invitati nō solū nō venerāt sed z suos regis occiderant. q̄s tandē rex pdiderat ac alios corū loco inuitauerat. Is z de ill nō habētē vestē nuptialē ad penas deputauerat. tādē ipaz pabolā sic ꝓclusit. Multi eīm sunt vocati pauci vo electi. Unde deus vocat q̄tuor genera hoim specialiter. scz

¶ Primo peccantes ad penitentiā

¶ Scōo penitētes ad cordis mūdiciā

¶ Tercio mūdos ad diuīe dulcedis

¶ Quarto electos ad bea (copiam titudinis gloriā

¶ Primo nimiz deus vocat peccātes ad verā pniaz. de q̄ vocatiōe ōr Esa. xxij. Vocabit dns i illa die ad fletū z planctū z ad caluiciū et ad cingulū saccī. i. ad fletū ꝓtritois in corde. ad plāctum ꝓfessiois in ore. z ad cingulū satisfactionis z būiliatois i ope. Et hoc est qđ saluator dicebat Mat.ix. Nō vēi vocare iustos sed peccatores ad pniaz. Jam nuptie celebrate sunt. i. incarnatio facta in vtero v̄gis. Et misit rex deus pater seruos suos tam ꝓphetas q̄s apl̄os quos occiderūt. sed et iterz misit predicatores suos vocare ad penitentiā. Inter quos ego imeritus in christi psona voco omnes dicens. Venite filij dei altissimi ad verā penitentiā ne pereatis. Sed heu qr forte dicit dns illud Hiere. viij. Attendi z auscultaui nēo qđ bonum est loquit. nullus est q agat pniaz sup petō suo dicēs quid feci. oēs ꝓuersi sunt ad cursum suū quasi equus impetuose vadens ad plīū. sic petores in ꝓsuetudine culpe. ideo dic Ambro. Facilis inueni q̄ seruauit innocētiā q̄s q egit verā pniaz. ¶ Scōo deus vocat penitentes ad cordis mūdiciā. de hac vocatiōe dr .j. Thes. iiij. Nō eīm vocauit nos deus i imūdiciā sz i sctificatōz. z j. Pe. j. Vocauit scōs vt z ipi in oi cōuersatiōe sancti sitis. i. mōi. sctūs ei in vna scatōe dr qui sāguie rict. qr xps sāguie

Dominica .xix. post pēthe.

suo mūdauit aias nr̄as in baptīsmo. Apoc.j. Dilexit nos z lauit nos a pec/catis nr̄is in sanguie suo. ℂ Tercō de us vocat mūdatos ad diuie dulcedis copiā. De hac vocatōe in figura habeb Job.xj. Uocauit martha sororē suam silētio di. Magr̄ adest z vocat te. Ita ꝓtēplatiua vocab silentio qz a mundi tumultu debz esse q̄eta si dei vult dul cedinē degustare. Osee.ij. Ducā eā soli tariā z loquar ad cor ei⁹. z sic multos vocat ad statū religiosū vbi q̄erat̄ sen sib⁹ degustare pñt dei dulcedinē. iuxta illō p̄s. Gustate z videte qm̄ suauis ē dn̄s. Hinc Bern̄. Magna multitu/do dulcedis tue quā abscōdisti timen/tib⁹ te z largiris sequētib⁹ te. Absit vt maiores nō sentiam⁹ dulcedies i deo q̄z in q̄uis carnis fedītate. tal' dulcedo nō inueniet in terra suauit' viuentiuz Quarto de⁹ vocat electos suos ad be atitudinis gl'iam dicēs illō Mat.xxv Uenite bñdicti p̄r̄is mei p̄cipite regnū q̄ vobis ꝓtū est a ꝓstitutōe mūdi rē. Ad quā vocatōez tm̄ valde pauci inue niunt respective. ideo dicit xp̄s i b euā gelio. Multi sūt vocati pauci vo ele/cti. Unde ex his vbis duo gra dei ōcla remus salutis documenta. s.

℣ Primū saluādoz numerositatem ibi. multi sunt vocati.

℟ Scōm electoz paucitatis eqratez. ibi. pauci vo electi.

℣ Primū documentū declarāduz ex p̄missis thematis vbis dixi saluan doz nūerositatē cū dr. multi sunt voca ti. s. ad verā fidē p quā hoies saluabūt Et q⁹ multi saluent pbem⁹ triplr̄. s.

℟ Primo auctoritatib⁹.

℣ Scōo rationib⁹.

℟ Tercio reuelationib⁹

℣ Primo inquā q⁹ multi saluent pbe/mus auctib⁹. Dicit enī Gen.xxij. Per memetip̄m iurauī dicit dn̄s. qz fecisti hanc rē z nō pepcisti filio tuo vnigeni to ꝓpt̄e me bñdicā tibi et mltiplicabo semen tuū sicut stellas celi z veut are nā q̄ est in lītore maris. Ubi fm lyrā p stellas celi intelligūt boni z religioii z p arenā maris intelligūt cupidi z t̄/reni. Sed qz stelle celi sūt mlte z innūe rabiles g̃ z saluādi erūt multi. Nō cō/firmat saluator Matb.xiij. dr. Mul ti ab oriēte z occidente venient z recum bent cū abrahā ysaac z iacob i regno celoz. Et Ecci.xlvij. In multitudie electoz habebit laudē. Hinc etiā p̄s. ait Dinūerabo eos et sup arenā mltipli/cabunt. ℣ Scōo quoqz q⁹ mlti saluēt pbemus rationib⁹ trib⁹. s.

℟ Primo rōe diuine mificordie

℣ Scōo rōe reparationis angelice

℟ Tercio rōe diuine reuerentie

℣ Primo in q̄z q⁹ multi saluēt pbem⁹ra tione diuie miscōie q̄ tā copiosa est vt ipa dicat sup oia opa dei. iuxta illō Et mificordia ei⁹ sup oia opa eius. Sed q̄ saluabunt ex dei miscōia. q̄ vo dam nabunt ex dei iustīcia. Unde si dei mi sericordia dicit sup ei⁹ iustīciā fm illō Jaco.ij. Superexaltat aūt mificordia iudiciū videt q⁹ plēs saluent. Et ad b videt suffragari qō habet.iij. Reg.xix. q⁹ dū Jezabel regina voluit occidere belyam q̄ iā mltos occiderat z pura/ret belyas q⁹ ipe sol⁹ māsisset de veri ōi cultoribus sic ozauit. Sufficit mihi do/mine tolle q̄so aiam meā. neqz ei melio r sum q̄z p̄res mei. Et infra. Derelict⁹ sum ego sol⁹ z q̄rūt aiam meā. Et tm̄ se quit ibidem q⁹ non erat inf idolatras solus de veri dei cultoribus. qz dr ibidē. Dixit dn̄s ei. reliqui mihi in isr̄l septē milia viroz q̄z genua nō fūt curua/ta ante baal. Si g̃ in tā exiguo popu/lo z idolatra tūc electi fuerūt septē mi lia qui belyas putabat se solū esse. qd tūc mō in tā lata religione xp̄iana qui

deo seruiūt die ac nocte. certe multitudo maxia ē electoꝝ ex dei miscōia. Iuxta illud ps. Miscōia tua magꝝ est super me. Ex dei nāq; miscōia magꝝ quidā seruāt vginalē pudicicīā. q̄dā vidualē. q̄dā ꝓiugalē. q̄dā penitēt. q̄dā misericordie opib; insistūt ꝛc. q̄ oēs credūt de electis. Scōa rōne q; mlti saluent ꝑ dem⁹ rōe reparōis ruine angelice. angeli em̄ sūt inumerabiles q̄ ceciderūt ꝛ q̄ steterūt q̄ꝝ vacue sedes repabunt ex electis. Vnde magr in. ij. di. j. dic. De boie q̄q; in scptura interdū repit q; factus sit ꝑ reparationē angeloꝝ ruine. q̄ nō est ita intelligēdū q̄si nō fuisset bō fact⁹ si nō peccasset angel⁹. sq; q; ita sit bō institut⁹ vt inter alias causas ꝑcipuas hec etiā nōnulla extitit. hec ille. Vñ nō solū tot boies saluabunt q̄t angeli ceciderūt. sq; mlto plures. Ait ei Aug. li. encb. ꝛ recitat magr in. ij. di. ix. Supna illa hierlm mr nr a ciuitas. nulla ciuiū suoꝝ numerositate fraudabit. imo vberioꝝ copia etiā foꝛtasse regnabit. Quapꝛopē ꝓcludit Rycb. i ij. di. ix. ar. ij. q. v. q; nō ē va opinio dicentiū oēs boies assumi debere ad ordines āgeloꝝ. q̄uis dicat dns Mat. xxij. Erunt boies sic angeli dei. Ista ei ꝓpositio ē indefinita. ad cui⁹ vitatē sufficit vna opinionē ꝑticularē esse veram Idcirco hec ē vitas q; ad quēlibet ordinē assumēt tot homies vt sedes vacue repleāt. nō tn oēs ad dictas sedes assument. sq; sic aliq; licz pauci ꝓpter excellentiā meriti sūt supᵖ quēlibet ordinē angeloꝝ. q̄ō erp̄sse de btā vgine tenet ecclia. Ita erūt aliq electi q̄ñ erūt tāti meriti vt cuiq̄ angelo in glia posint coeq̄ri sq; isti ꝓstituūt vnū decimū ordinē. vt pueri q̄ i innocētia baptisma li decesserūt q̄ solū in merito xpi saluātur. Et hec fm scm Bonauē. sup. ij. di. ix. sar. videt eē ꝓbabilis. tū ꝓpt ipfecti onē meritoꝝ quā hūt in vita. tū etiaꝫ ꝓpter pfectionē electoꝝ q̄ tū ad numerū q̄ erit in supna hierlm. pfectio aūt sūma numeri maxie ꝓsistit i denario. Vñ z decimatio ordinata ē in ecclia. z decem p̄cepta ad salutē data. z huic positōi ꝓcordat saluator Lu. xv. in pabola de decē dragmis. vbi glo. dic. De cē dragmas mlier habuit. sz decimaꝫ pditā inuenit cū nouē ordinib; addi tus ē bō decim⁹ vt cōpleat numer⁹ electoꝝ. Sz q; vt pdictū est mlto plures boies saluabūt q̄ demōes fuerūt q̄ ceciderūt. q̄ sunt mlti q; cuilibet boi insidiat vn⁹ eoꝝ. z insup sūt inumerabiles. nō tn̄ sunt tot q̄t steterunt. q; dicit Tho. j. pte. q. cxj. ar. j. Q, doctoꝛes scti diuersis reb; subas spūales dicūt esse p̄positas. Vñ Aug⁹. in li. lxxxiij. q̄stionū ait. q; vnaq̄q; res visibilis in b mūdo hz angelicā ptātez sibi ꝓpositaꝫ Itē Oꝛigenes sup illud Num̄. xxij. cū vidisset asina angelū inq̄t. Nō op⁹ est mūdo angelis q̄ p̄sint sup bestias et animalib; natiuitati virgultaꝝ plātati onū z ceteraꝝ rerū incremētis. Vnde Alexā. de hal. in. ij. di. ix. ait. Angeli sūt mistri ptātis diuie in his creat; mūdi Et Aug. sup Gen̄. li. ix. vñ ab eo iussa p angeloꝝ obedictiā mistrant. Peruenit em̄ iussio dei nō solū ad boies. nec solū ad aues. aut pecoꝛa. verūetiam ad ea q̄ sub aq̄s latent sic ad ceruꝫ q̄ deglutiuit Jonā Jone. ij. z ad vmiculū. Nā etiā huic vmiculo diuin⁹ iussus ē vt radicē cucurbite seu edere roderet sub cui⁹ vmbraculo requiescebat Jonas. Et q̄b; itelligim⁹ q; p paucos angelos nō p̄sit tā mlta z varia administrari q̄b; oibus z singulis deputat Propter̄ dic Hugo de scto vict. sup rarij. c. de angelica hierarchia. Q, sola diuina scia q̄ oia nouit scit numerū supernaꝝ virtutū. z sola discernit eas et

plene cognoscit. Uñ fm q̄sdā numer⁹ angelo⁹ supat oēs arbores. folia. semina. grana. stellas celi. z arenas maris. ac thomos mundi. Cui ꝓsonat Lyra super. vij. c. Dañ. vbi dr. Milia miliū ministrabāt ei z decies cētena milia assistebāt ei. Et notāduz q̄ b ponit numer⁹ determiat⁹ p indeterminato. q̄ angeli sunt in mario numero nob indeterminato. Uidem⁹ ei sensibilit̄ q̄ corpa celestia q̄si incōpabilit̄ excedūt elemēta. q̄ vna stella visu notabilis i firmamēto maior ē tota terra. cū igit̄ angeli videāt sic se hāe respectu hoim sicut corpa celestia respectu elemēto⁹ z nec angeli possint excedere hoies in ꝓtinua q̄ntitate. ió ex b arguūt sancti z doctores q̄ excedūt eos q̄si incōpabilit̄ in numerositate. becille. Uñ cōuenies est valde vt electi in celo sint cōformes angelis si nō in numero saltē in mlt̄itudie. vt sic mlt̄e sunt sedes vacue sic saluēt. insup vna maria mlt̄itudo fiat hoim sic angelo⁹. O q̄ gl̄iosū est laudare eternalit̄ deū creatorē cū tāta mlt̄itudine. O q̄ suauit̄ gr̄as agēt hoies ab eterna morte p xpi morte redēpti. laudāt ꝙppe angeli z hoies piter i cōformi mlt̄itudie. iuxta illud ps. Cōstituisti termios ei⁹ iuxta numer⁹ filiozū isrl̄. Tercio q̄ mlti saluabūt pbemus rōne diuie reuerētie. sic em gl̄ia regis terreni est in mlt̄itudie ppli. ita gl̄ia z reuerētia regis celestis ē in multitudie electo⁹. tā angelo⁹ q̄ hoim q̄ insil̄ plures erūt q̄ dānati cū oib⁹ demonib⁹. ¶ Tercio q̄ mlti saluent̄ pbemus reuelatōib⁹. reuelata q̄dem fuit Job̄i euāgeliste mlt̄itudo electozū. de q̄bus sic scribit Apoc. vij. Audiui numerū signatozū centū q̄draginta q̄tuor milia signati ex oī tribu filiozū isrl̄. Et infra. Post hec vidi turbā magnam quā dinumerare nemo poterat ex oīb⁹ gentib⁹ z tribub⁹ z pplis z līguis stātes añ thronū i ꝓspectu agni amicti stolis albis z palme i manib⁹ eo⁹ z clamabāt voce magna dicētes. Sal⁹ deo nr̄o q̄ sedet sup thronum et agno. Silr̄ Dañ. vij. reuelatū ei fuit ei saluādo⁹ mlt̄itudo. vbi sic habet. Aspiciebā in visione noctis z ecce cuz nubib⁹ celi q̄si fili⁹ hois veniebat z vsq̄ ad antiquū dierū puenit. z in ꝓspectu ei⁹ obtulerūt eū z dedit ei ptātez et honorē z regnū z oēs ppli tribz ligue ipi seruiēt. ptās ei⁹ ptās eterna q̄ nō auferet. z regnū ei⁹ q̄d nō corrūpet. q̄d ad ll̄am intelligit̄ de xpo. g̃ maria multitudo erit saluādozū deū sine fine laudātiū. put clamat scriptura. dictat rō z figura. Uñ valde mirū videt q̄ ipse met rex gl̄ie dicit. Pauci vo electi. sed certe verissimū est q̄d vitas ꝓclamauit. q̄ ipe declarauit quō ꝫbeat dictū suū intelligi cū ꝓmisit. Mlti em sunt vocati pauci vo electi. Dans intellige re q̄ saluādi in ꝓsideratiōe eo⁹ erunt multi. sz in cōparatōe dānando⁹ erunt pauci. sicut sacc⁹ plen⁹ grano dicitur mlt̄itudo granozū. sz respectu acerui dicit paucū. Sic suo modo electi i seruūt mlti. sz compando ad dānandos erunt pauci. g̃ q̄libet dz laborare vt sit hic de paucis bonis nō de multis malis z stultis q̄rū infinit⁹ est numerus. Eccs. j. Uidem⁹ ꝫ ad sensum q̄ pauci curant de salute. de deo. z de vtutib⁹. de arta via. sz oēs pene q̄ sua sunt querunt nō q̄ ihu xpi. Quosdā q̄dē rapuit ambitio. q̄sdā luxurie libido. q̄sdā auaricie vorago. plerosq̄ ebrietas. z sic inundauit malicia in terra. ió nō dz esse mirū si pauci saluent̄ respectu reproborū. Dic Anf. in q̄dā epla ait. Qui vult cē secur⁹ an sit de electis z numero saluandozū conari debet. vt nō sit de numero mlt̄ozū sed paucozū. Si vo

vult esse certissim⁹ debz facere vt sit de numero paucissimorū. ꝓcepta ei pauci tenēt. ꝙsilia vo paucissimi. tene ḡ ꝓcepta vt sis de numero paucorū z nō multorū. qz multi sunt vocati pauci vero electi. Scōm salutis documentū ex ꝓmissis themat⁹ vbis insinuat electorū paucitatis eqtas cū dr. Pauci vo electi. Miruz pleriqz videt cur plures dānent z pauciores saluent cū null⁹ nisi ex diuina gratia saluet. cur multis nō dedit de⁹ suaz gr̄am vt plures essent electi q̄z reprobi. z xp̄s suis creaturis rōnabilibꝫ z sanguie suo redemptis eternaliter iocundaret. Ad huius claritatē noticiā tria dubia ꝓponent declaranda sc̄z

¶ Primū vtrū in deo sit iusticia.

¶ Scōm vtrū in deo etiā sit misc̄dia.

¶ Terciū vtrū aliqñ terminet reprobozum pena.

¶ Primū itaqz dubiū declarandū ꝓponet hoc. vtrū i deo sit iusticia ꝓ eo q̄ multi laudabiliē viuūt in gr̄a. z ꝓpe finē vite auertunt z reprobant. z vi ceuersa pleriqz puerse viuūt. z in fine ꝙuertunt z saluant. Ex q̄bus videt q̄ in deo nr̄o nō sit iusticia. qđ ꝓbari ꝑt autoritate. rōne. z silitudine. Autorit⁹ tate q̄dē qz dr. ij. etbico. Nulla dicit ad seruū iusticia. qz nulla est eq̄litas. Igitur multo fort⁹ nulla erit iusticia dei ad creaturā. cū cuilibet possit dicere illud. j. Tho z. iij. Quid habes qđ nō recepisti a me. Scōo ꝟ ideꝫ videt ꝓbari posse rōne tali. Justicia ei inclinat alterū ad reddendū debitū. sz de⁹ null⁹ē debitor. ḡ i eo nō erit iusticia. Tercio ꝟ ꝓbari ꝑt silitudine tali. qz in deo nō est tpantia. ḡ pari rōne nec iusticia. Ad qđ rñdet fm intētionē Scoti sup. iij. di. xlv. q̄ iusticia fm Anselm. in lib. de vitate. c. xij. est rectitudo volūtatis ꝓpter se seruāda. Et isto mō iusticia cōpetit deo q̄ hz rectissimā volūtatē. Dic ꝑs. Justicia plena ē dextera tua. Idē. Justus est dñs z iusticias dilexit. Nā deus ex rectissima volūtate diligit se et bonitatē suā z sic respectu sui in deo ē ꝓprie iusticia qz inter psonas diuinas est equalitas vtutis z bonitatis. Sed respectu creaturarū nō est in deo ꝓpe iusticia sz soluz silitudinarie qz nō est equalitas simplr dicta nisi ad seipm in deo. Creatura em̄ absolute nō pōt aliq̄d eq̄lens recōpensare bñficijs a deo acceptis. cū bñficia dei excedāt totū posse creature. Dicit tn̄ equalitas silitudinarie fm ꝓportionē. creatura em̄ facit qđ ad eā ptinet fm suam puitatē in diligendo deū obediēdo ei z regratiādo. z tn̄ de⁹ ex ineffabili largitate relaxat ei culpā z penam. q̄ hec non mereť. Insup obstinatis reddet penā finitam in acerbitate. infinitam tn̄ in durabilitate z hoc facit ex iusticia. Jō dicit Anſ. in ꝓsologion. Cum punis dñe malos iustus es quia illoz meritis congruit. cum parcis malis iustum est nō quia illoz congruat meritis. sed quia tue bonitati condecens est. Et ideo licet deus nulli sit debitor ex necessitate. tn̄ dicit debitor ex sua liberalitate. quia creaturis largit ea q̄ ipārum natura requirit. similiē iust⁹ pmia z iniustis supplicia. Ergo in deo dicitur esse iusticia silitudinarie quātum ad creaturas. nec obstat q̄ in deo nō est ponere tempantiā. ḡ nec iusticiam. quia tempantia dicit impfectionem subiecti. quia vbi est tempantia ibi posset esse intempantia. vel posset dici fm sanctū Tho. q̄ philosophus virtutes morales excludit a deo ꝑ ut determinantur circa materiam ciuilez fm q̄ iusticia est circa emptiones et venditiones et dispositiones. non tamen remouetur ab eo iusticia fm

Dominica.xix.post pẽthe.

q̃ ẽ distributiua naturaliũ bonoꝝ oi
bus creaturꝫ, z tõ i ꝺo ꝟe ẽ iustícia q̃tũ
ad se. sz silitudiarie q̃tũ ad alios. nul
lo mõ aũt est in eo iniusticia. ℟
Scõm dubiũ declarandũ ẽ. vtrũ in
deo sit etiã miscõia qz videt tot boies
z angelos eẽnis ignibꝫ deputãdos. et
videt q̃ in deo nõ sit miscõia. qz mise/
ricordia inclinat misericordes ad alie/
nã miseriã repellẽdã. Si igit ꝺeꝰ esset
misericors cũ sit potẽs repelleret mise/
riã a miserꝫ dãnãdis. Ad qõ dicẽdũ q̃
miscõia duplr ꝺr. Unoꝰ put ẽ q̃dã ba
bitꝰ in nob inclinãs nos ad nolẽdum
miseriã alteriꝰ. z ad succurrẽdũ ei cuz
possumꝰ. z sic nõ est i deo miscõia. qz
fm Damascẽ. Miscõia est q̃dã cõpas
sio de alienis malis. sz nulla cõpassio
vl passio cadit in deũ. g̃ zc. Secõ mõ
capit miscõia put dic nolle alteriꝰ mi/
seriã. z sic q̃rie ẽ in deo. Juxta illõ Jo
bel. ij. Cõuertimi ad dñm deũ vestrũ
qz benignꝰ z misericors ẽ. patiẽs z mlte
miscõie. z pstabilis sup malicia. Et
ps. Misator z misericors dñs patiẽs
z mltũ misericors. Jdẽ. Et miscõia eius
sup oia opa eiꝰ. Uerũtñ nõ ẽ de rõne
misericordis q̃ repellat oẽz miseriã ab
alẽo si pt nisi fm rectã rõnẽ. vbi opter.
a q̃ oportet. z qñ optz. z sic de alijs circũ
stãtijs. Et tõ dñs deꝰ licz sit misericordis
simꝰ. cñ pmittet mltitudinẽ reprobo/
rũ ire ad eẽnã miseriã exigẽte eiꝰ iusti/
cia. cuiꝰ vniuersevie miscõia z iusticia
O q̃ntꝰ clamor erit ad xp̃z i iudicio O
q̃ntꝰ fletꝰ. O q̃ntꝰ tremor. z tñ eis ñ mi
serebit. sz pdet eos cũ demõibꝫ eẽnaliꝫ
qz ꝺic ps. in psona eiꝰ. Cũ accepo tps
ego iusticias iudicabo Terciũ dubi
um ẽ declarãdũ vtrũ aliq̃ termiet re
probꝝ pẽa. z videt q̃ sic. qz ꝺr Bap̃.
xj. Miserer ꝰ oiz dñe qz oia potes. Si
milit Ro. xj. ꝺr. Conclusit deꝰ oia sub
pcõ vt oim misereat. Jtẽ Ben. vj. dic
dñs. Nõ pmanebit spũs meꝰ in hoie
in eẽnũ qz caro ẽ. z accipit ibi spũs p in
dignatõe. Cũ g̃ indigtio dei nõ sit ali/
ud q̃z pena a deo inflicta. nõ videt q̃
reprobi i eẽnũ puniãt. Jncõtrariũ vo
est vbuz xp̃i filij dei viui dicẽꝫ Mat.
xxv. Jbũt hij in suppliciũ eẽnũ. iusti aũt
in vitã eẽnã. Ad qõ rñdet q̃ put dicit
Aug. xxj. li. de ciuita. dei. fuit em̃ erroꝝ
Origenis q̃ reprobi qñq̃z p dei miseri
cordiã liberãdi ẽent a penis. Sed ille
erroꝝ reprobat ab eccl̃ia. qz mãifeste ẽ
ꝓtra sacrã scpturã. Dic em̃ xp̃s dãnaꝫ
Jte maledicti i ignẽ eẽnũ. Facilꝰ autẽ
trãsire celũ z terrã ẽ q̃z vba xp̃i nõ iple
ri. Silr ꝺr Apoc. xx. O, diabolꝰ q̃ sedu
cebat eos missus ẽ in stagnũ ignis et
sulphurꝫ vbi bestia z pseudo ꝓphe cru
ciabũt die ac nocte i secula seculoꝝ. Ad
argumẽta dicẽdũ. q̃ deꝰ misereꝫ oim
q̃ntũ ad statũ vie pñtis vicz. iudeoꝝũ
z gẽtiliũ. sz nõ oim gẽtiliũ nec iudeoꝝ.
qz se fecerũt indignos dei miscõia. vl
oim misereꝫ inq̃ntũ punit eos citra cõ/
dignũ. Jgit deꝰ misericors nõ miserebit
eoꝝ qz obstinati erũt i malicia. nec vn
q̃z diligẽt deũ z suã gr̃az sz odibũt. blas
phemabũt. z maledicẽt. O flendũ ma
lũ. O dolẽdũ pticulũ. O eẽnũ incẽdiũ.
q̃s poterit re sustinere. q̃s in te p tot mi/
lia miliũ annoꝝ q̃nporiꝰ in eẽnũ arde
re. O q̃s poterit te euadere. certe solũ iu
stus. fideꝫ. z bonꝰ. O deniq̃z q̃s in te
p̃ijcieꝫ. certe ois infidelis z etiã xp̃ia/
nus malꝰ. iniustꝰ. luxuriosus. sup̃bꝰ.
auarꝰ. vsurariꝰ. odiosus. ebriosus zc.
qz ꝺr i symbolo Athanasij. Qui bona
egerũt ibũt in vitã eẽnã q̃ vo mala in
ignẽ eternũ. eternũ. eternũ. Hec est fi/
des catholica. Uide igr̃ quõ corrigere
debeas vitã tuã. qz ꝺic xp̃s dñs deus
nr̃. Mlti sũt vocati pau. zc. De q̃z nu
mero electoꝝ nos faciat pater z filiꝰ
z spũsanctus Amen.

Sermo CXV

Dñica vicesima post Pẽtbe.

Sermo cxv

Credidit ho
mo sermõi quẽ dixit ei ibo.
z ibat. Joh.iiij.z in euãge/
lio. In q̃ euãgelista describit cuiusdaz
infirmi curatiõez p̃ saluatorẽ ad fidei
nostre catholice cõfirmatiõem. Vbi q̃
tuor notat.scz

℣ Primo reguli sollicitudinẽ.
℣ Secũdo christi increpatiõem
℣ Tercio infirmi sanationẽ
℣ Quarto fidei cõfirmatiõem

℣ Primo eñ dixi q̃ euãgelista in pñti euãgelio notat reguli sollicitudinez de curatõe eius filij.q̃ licz essz gentilis tñ auditis multis xpi miraculis confidebat de eo q̃ si aduenire posset filiũ ipius curare.ideo cũ ipe maneret in Capharnaũ a romanis p̃ custodia terre galilee deputat⁹ et audisset q̃ saluator a iudea veniret i galileã abijt ad ipm sollicite rogãs vt iret z sanaret ei⁹ filiũ In quo dat documentũ q̃ qlibz debz curare de suo⁹ subditor⁹ salute z sanitate q̃ntũ põt.q̃ dicit apls.j.Thimo.v. Qui curã nõ habz suorum maxime domesticor⁹ fidẽ negauit z infideli deteriorẽ.ex quo etiã ifideles sic sollicitãt de suis ℣ Scõo euãgelista notat xpi increpatiõem.q̃ dũ sic rogaret eũ ipe increpauit di. Nisi signa z pdigia.i.magna miracla videritis nõ creditis.sed quõ nõ credebat iste q̃ pfidẽs p̃ sanitate venerat. Vbi dicit b. Bre.q̃ fidẽ diuinitatis xpi nõ habebat.q̃ si credidisset diuitatẽ xpi nõ vocasset eũ i domuz suã ad filiũ ei⁹ sanandũ.q̃ sciuisset q̃ diuitas vbiq̃ est. et vbiq̃ oia põt facere.sed dixisz sicut Centurio. Dñe non sũ dignus vt itres sub rectũ meũ sz tñ dic vbo zc. Vñ iste regul⁹ credebat q̃ p̃ pñtiã suã tãgẽdo posse sanare sz nõ p̃ absentiã.iõ istabat d. Dñe descẽde p⁹ q̃z moriat filius me⁹ ℣ Tercio notat cuã gelista curatoz infirmi virtute diuia sine tactu z pñtia corpali absq̃ vbo sz solo nutu dixit xps regulo. Vade filius tuus viuit.q̃ illa infirmitas erat ipi suo ad mortẽ quẽ sanas q̃si ó faucib⁹ mortis extraxit.credidit ei iste regul⁹ z abijt. q̃a mox vt ab ore saluatoris b vbũ egressũ est filius eius viuit stati sanat⁹ ẽ.licz distaret ab eo.quã sanatoz familia igrabat vñ tã repẽte fuissz.iõ leticia ꝓpleti venerũt obuiã regulo dicẽtes q̃ filius ei⁹ viueret. Ecce q̃nte virtutis ẽ fides q̃ sanitatẽ ñ solũ sibi sz etiã alĩ meret. ℣ Quarto cuãgelista notat fidei ꝓfirmatoz.postq̃z ei regul⁹ pscrutat⁹ ó hora filij sanitatis q̃ hesterna die hora. vij.reliquisse eũ febris itellexit virtutẽ diuitatis xpi q̃ absens voluit sanare.z ita factũ ẽ. Jõ ipe cũ tota familia sua credidit xpm vez dei filiũ esse.z nob credẽdũ ex b ei⁹ insinuauit q̃ mlta tã ei⁹ miracla audiui⁹ z aliq̃n etiã vidim⁹.i.sup nomie ipi⁹ ꝓsecrati i baptismate .ac i cui⁹ suauissimo noie ei⁹ pãnis inoluti succreuim⁹ Jõ i pñti fmone de scrissima fide tria ꝓplemur my

℣ Prio fidei q̃ditatẽ (steria.scz
℣ Scõo credendi modalitatẽ
℣ Tercio fidei vtilitatẽ

℣ Primũ nãq̃ mysteriũ ꝓplemur fidei q̃ditatem q̃d sit fides catholica Pro cui⁹ itellectu sciẽdũ q̃ fides accipit multiplicit. Aliq̃n ei sumit⁹ p materia eor⁹ q̃ st fidei .q̃ vicz ꝓnẽck in sacra scptura de deo z btã vita vt bz i symbolo Athanasij. Fides aũt catholica hec est vt vnũ deũ i trinitate z trinitatẽ in vnitate veneremur zc. Aliq̃n sumit⁹ p habitu iformi.i.p credulitate sine caritate vt ibi.j.Chor.xiij. Si habuero tã tã fidẽ ita vt mõtes trãsferã caritatem aũt nõ habeã zc.z Jaco.ij. Fides sine opibz mortua ẽ.q̃ vtiq̃ donũ dei est.

Dominica .xx. post pēthe.

ſz inſufficiēs ad ſalutē. Aliqñ ſumit fides p ipo actu talis vtutis. Et ſic fm Aug. Fides ē credere qđ nō vides. Aliqñ ſumit p habitu fidei charitate informato. Et ſic ſumit i Hiere. v. Dñe oculi tui reſpiciūt fidē. Et Oſee. ij. Deſpōſabo te mihi i fide. Uñ fm Bonauen. di. xxiij. ſcđi li. ſentē. In bona fide tria ſunt. ſ. ipa credulitas ſeu materia credēdi qđ tollit p infidelitatē. Scđm habilitas tendēdi in deū vt debit⁹ motus z diſcret⁹ tendēs in deū qđ tollit p deſpationē q̄ efficit hō inhabilis ad tēdendū in deū. Tercio ipa tendētia. i. intellect⁹ z voluntas moti p gr̄am qđ tollit p oñe pctm̄ mortale cū q̄ gr̄a ōi ſtare nō pōt. Primū eſt q̄ſi terra. Secūdū q̄ſi germē. Tercio q̄ſi fruct⁹. Sicut em̄ terra infertilis ē ſine germīe. et germē inutilis ſine fructu. ſic crediliſtas ſine debito mō tendēdi in deū. Et iſte mod⁹ ſine gr̄a inutilis ē. Et magr̄ in. iij. di. xxiij. di. q fides accipit triplr̄ p illo q̄ credit. i. intellectu z volūtate. z p illo actu vel potētia acq̄ſita vel infuſa p quā credit. tercio p illo qđ creditū in fide q̄tuor conſidera. Primū ei⁹ ſubiectū qđ ē intellect⁹. Scđm credulitatē q̄ acq̄rit p doctrinā vel viſu miraculū. aut p inſpirationē infundit tur. Tercio qđā donū dei a deo infuſum qđ p̄cipalit̄ dr̄ virt⁹ theologica. Quartū conſidera materiā credendi vt vnū deū in eēntia z trinū in pſonis. et oia talia q̄ ſūt credēda. Et p hīs ſumptis q̄tuor diffinit ſic ap̄l⁹ fidez Hebreo. xj. Fides eſt ſuba ſperāda z rerū argumentū nō appentiū. Inqua quidem diffinitione tria ſpecialiter tangit de fide. ſ.

¶ Primo fidei neceſſitatē.
Scđo fidei qualitatē.
Tercio fidei firmitatē.

Primo dixi q ap̄l⁹ in dicta diffiniti/one inſinuat fidei catholice z bone neceſſitatē cū dicit. Fides ē ſuba. i. fundamētū ſuſtētās oia bona aie. Uñ Aug. Fides ē oim bonoz fundamētū. fides eſt būane ſalutis initiū ſine hac nemo ad filiozū dei numez puenire poterit Jō dr̄ Hebreo. xj. Sine fide ip̄oſſibile eſt placere deo. Ecce q̄nta ē neceſſitas fidei ſine qua null⁹ ſpūaliť viuit. vt dr̄ Hebreo. x. Just⁹ ex fide viuit. Nā vbi fides nō eſt nō pōt eē ſpes vel charitas Optet em̄ accedētē ad deū credere q̄ ē z q̄ inq̄rentib⁹ ſe ſit remunerator. Uñ Bern̄. Dicit em̄ fides. para ſunt magna z ineſtimabilia bona a deo fidelibus ſuis. Dicit ſpes. mihi illa ſeruantur Dicit charitas. curro ad illa. dcđd igit̄ meriti. dcđd btitudinis bz ania ex fidei fundamēto p̄cedit. vt dic̄ Aug. ſup Jobem. vñ bñ dicit. Fundamētū ſubſtās edificio ſpūali. qđ ē gr̄a z gl̄ia q̄ fides facit res ſpandas q̄ām̄ in nobis p gr̄am ſubſiſtere z faciet tādez p gl̄iam. Hoc ſiđem fundamētū eſt neceſſariū ad tria p̄cipua ſubſidia ſalutis ſcz

¶ Primo ad vtutum conſeruationem.
Scđo ad diuinitat⁹ cognitōez.
Tercio ad meritoz opationē.

Primo em̄ fidei fundamētū eſt neceſſariū ad vtutū ꝓſeruationē z acq̄ſitionē. q̄re ꝓſeruas caſtitatē q̄ credis q p eā placeas deo. q̄re iuſticiā. q̄re ſobrietatē. q̄re patiētiaz. q̄re būilitatē. quare pauptatē cē. Jō dic̄ magr̄ in. ij. di. xlj. q fides dirigit intētionē. Et ſic fides nō ſolū acq̄rit vtutes ſz etiā cauet pcā q̄ dic̄ q d mala agūt dānabunt. Uñ oēs luxuriōſi. oēs homicide. oēs vſurarij. z mortal⁹ peccātes q̄diu ñ penitent nō habēt bonā fidez. q̄ ſi haberēt certe potius vellēt q decē milia ōmones haberent in ſe q̄ vnū pctm̄ mor/

tale. illi euz nō possent dānare. sed tm̄ to3quere quātū de⁹ ꝓmitteret. ꝫ vnuz peccatū mo3tale pōt separe ab infinito bono zē. quō scires deum timere z amare nisi eius ptātem z bonitatē crederes. quō scires ei regratiari nisi ip̄z creatorē z redēptorē crederes. Jō dicit Aug. q⁹ fides est in cognitōe. cetere aut̄ virtutes in affectōne consistūt. ḡ fides est p3ior alijs ⁊rutib⁹. Nam spes nō p̄t haberi de beatitudie nisi credat possibile. q3 impossibile sub spe nō cadit. Credit aūt beatitudinē esse possibile habere p fidē. q̄ tenet z intelligit q⁹ filius dei sua morte nob meruit eternā vitaz. Volūtas etiā deū nō pōt amare. qō p tinet ad charitatē nisi intellect⁹ rectaz fidē habeat circa ip̄m. ḡ fides ꝓseruat z causat ⁊rutes. ac vitat vicia Scōo fides est necessaria ad diuitat̄ cognitionē. tāta sc̄dem ē diuie maiestatis incōprehēsibilitas z sui splendoris luminositas q⁹ excellit omnē intellectuz humanū z habitat lucē inaccessibilez quā null⁹ vidit hoim. j. Thim̄. vj. Uñ scias vere charissime q⁹ ānt̄cūq; splēdozem tu ꝓremplādo ꝓcipis vel intelligis. nō est deus. sed illo lumine pulchrior est. illa dulcedine suauior est. illa bonitate melior est. z est tam subtilis q⁹ mens cogitās de eo deficit. Necesse igit̄ est vt nulli alteri credam⁹ nisi deo z eius filio q̄ dicit Matb. xj. Nemo nouit filiū nisi pater. neq; patrez quis nouit nisi filius z cui voluerit filius reuelare. Uñ Hylari⁹. Soli deo de se credendū est qui nobis mysteria trinitatis quātū sufficit ad salutem z mens nostra capere potest reuelauit di. Ego z pater vnū sumus. Et q⁹ hm̄ humanitatē minor sit patre di. Pat maior me est. Et q⁹ tres sint psone in eēntia vna di. Mar. vlt̄. Baptizātes eos in nomie patris z filij z spūsancti qō tam altissimū est q⁹ rōne comp̄hēdere z intelligere nō valem⁹ nisi fide. Juxta illud Esa. vij. Nisi crediderit is nō intelligetis. ℣ Tercio fides est necessaria ad meritoz opationē. Nā sic deum diligere ꝓpter aliquā suaz creaturam vel ꝓpter aliqō eius bñficium z nō ꝓpter suā bonitatē nō est dignuz z meritoziū vite eterne. Sic credere ō deo tm̄ illa que rōne comp̄hendi possunt nō est sic meritoziū. q3 sic etiaz ribaldo crederet dum diceret ego sum homo vel ego nō sum rex. Ez quādo quis credit hoc qō rōne comp̄hendere nō valet neq; videt. ℟ est meritoziū Uñ Grego. Fides nō habet merituz cui ratio humana p̄bet experimentū.

M Scōo aplus in diffinitōe insinuat fidei qualitatē cum dicit. sperandarum rerum. quia fides p assensuz qōāmō res sperandas facit in nobis subsistere. Qui em̄ pfecte crediderit beatitudinē assequendā. iam illam habet in se p spem. Uñ ad fidei qualitatem tria inter alia requirunt. s.

C Primo vt sit charitate formata.

℣ Scōo vt sit articulis integrata.

C Tercio vt sit in corde firmata.

℣ Primo inquā ad fidei qualitatem requiritur vt sit charitate formata. ita q⁹ actum fidei dirigit infusa charitas quia est solum fides viua quā charitas viuificat. Uñ dicit Jaco. ij. Si fides nō habeat opera mortua est in semetipa. Ita em̄ habet se fides charitate formata siue viua ad informē siue mortuaz. sicut ignis z carbo vel sicut ardens candela z extincta que nō potest gressus homis dirigere ad ostendendum laqueos z foueas. z discernendum quid pulchrum. quid feduz Et sicut carboni musca insidet. ignez vero fugit. sic diabolus fidē informē tenet z vincit. charitate aut̄ formatā

Dominica.xx.post pēthe.

fugit. Nā fides sine charitate peior est fide demonū q; pcrō; credit vnū deū. z ōmon credit, z vltra ꝫ ꝫtremiscit. vt dr Jaco.ij. Nō sic ät pcrō;. ¶ Scdo ad fidei q̄litatē req̄rit vt sit articulis integrata. Nā si tm̄mō vnū articulū ds ñ credat sufficit ei ad eīnā dānatiōez. q; sic̄ articuli man⁹ sūt ꝫiuncti. sic articuli fidei. Sz di. sacm eucharistie in fidei articul' ꝫtineri nō videt. ḡ nō vidr ꝫ esse de fidei necessitate. Dicēdū q; est in illo artic'o. Eccl'ia; catholicā. Xp̄s em̄ cū sit ipa vitas nō pt nisi vez testificari. z ipe dicit. Hoc ē corp⁹ meū rc. ¶ Tercio ad fidei q̄litatē req̄rit q; sit i corde firmata. Nā ita dr xp̄ian⁹ firm⁹ esse in fide q; q̄licūq; morte horribili pa⁹ sit, p fidei vitate mori. dāna omnīū tpaliū pati añ q̄ vnū articulū abnegare. aut fidē ꝓiurādo ꝓdere. Debet em̄ firmit̄ credere q; de⁹ exaudiet i oīne. z faciet qđ petitur qñ sue maiestati melī⁹ videbit. Jaco.j.c. Postulet in fide nihil hesitās. q; aūt hesitat nō estimet q; aliqđ accipiat. Jtē credere dz q; de⁹ oīa pcā sua cōfessa z etiā oblita dimittet. Jō dic̄ in symbolo. remissionē peccatoz̄ credo. Jtez insup dz credere q; de⁹ p meritū passiōis xp̄i eīnā vitā dabit post mortē si ipe fidē integrā seruauerit. Juxta illud Thob.ij. Vitā illaz expectam⁹ quā de⁹ dabit⁹ est his q; fidē suā nūq̄ mutāt ab illo. Tercō apl's in dicta diffinitōe insinuat fidei firmitatē di. argumētū non appentiū. q. d. fides ē de illis q; nō videt bō. sz intellectus su⁹ arguit firmit̄ sic eē sicut sacra scptura docet. miracl'a cōfirmāt. ac dei gr'a illumiat. q; ex his tribꝫ firmat fides in bois pectore. Dis em̄ scptura sacra tā veteris q; noui testamēti approbat fidē xp̄ianā. apl'iq; pdicauerūt martyres p ea mortui sūt diuis ꝓbāntes miraculis. Jō Maxim⁹ in sermone de martyrib⁹ dic̄. Magni periculi res est. si p⁹ ꝓbaꝝ oracula. p⁹ apl'oz̄ testimonia. p⁹ martyrū vulnera. vetere fidē q̄si nouellā discutere p̄sumas. z p⁹tas manifestos duces in erroze p maneas. Ecce ptz fidei q̄ditas. ¶ Scōm mysteriū ꝫtēplemur credēdi modalitatē. quō. s. debeam⁹ credere deū z articulos fidei catholice q; sunt ad salutē necessaria. et sine q̄bꝫ nemo adult⁹ saluari p̄t. Ad cui⁹ declaratōez tres q̄stiones notem⁹. s.

¶ Prima quō deū credere debem⁹.

¶ Scda q; z q̄t sunt articuli fidei.

¶ Tercia quō intelligi dēnt articuli.

¶ Prima dixi q; q̄stio ē ista quō vicz deum credere debem⁹. Ad quā rñdet Albert⁹ magn⁹ li. j. c. j. q; fides catholica dz credere deo. dz credere deū. z dz credere in deū. inter q̄ tria differētia talis est. qz credere deo ē credere vbis ei⁹. sic q; q̄cūq; dixit de⁹ p se inspirādo ꝓbet; z scīs ac q̄cūq; iocut⁹ ē p filiū suū xp̄z vera sūt. Credere vo deū ē credere xp̄z esse. i. q; de⁹ est licz nōc nō videat a nobis. hec duo. i. credere deo z credere deum sūt bonoꝝ z maloꝝ. hec etiā ōmones credūt. q; oia vba diuia va sunt z q; de⁹ est. vñ Jaco.ij. Demōes credūt z ꝫtremiscūt. Credere aūt i deū ē amare deū z credēdo i eū ire ac mēbris eius incorꝑari. z ꝫ solū est bonoꝝ. null⁹ igr̄ sine pcō saltē venali i ꝓpria ꝓsona dicere pt credo in deū q; est in pcō mortali. qz falsum dic̄. nō em̄ ibit in deū p amorē. nec incorꝑat mēbris ei⁹. sed est mēbrū sathane. ¶ Scda q̄stio qui z q̄t sunt articuli fidei. ad hāc rñdet Tho. ij. ij. q. j. ar. viij. q; aliq; ponūt. xiij. fidei artic'os. z aliq; tm̄. xij. Illi q; ponūt. xiij articulos sufficientia sic assumūt. qz q; dā ad diuitatē q̄daꝝ ad hūanitatē pti nēt. De q̄bꝫ q̄dā ptinēt ad deitatē. vnitatē. z iō dicim⁹ credo in deū. Quidaꝝ

ptinēt ad distinctionē psonaꝝ. z ꝙntū ad pīes psonā dicim⁹ patrē oipotentē. Quātuz aūt ad psonā filij dicim⁹ z in ihm xp̄z filiū ei⁹ vnicū dñm nr̄m. Quā tū vo ad psonā ſ.ſ. dicim⁹ credo in ſ.ſ. Et alij articuli diuitatis ꝙdaz declarāt opa diuitatis ad eſſe nature. iō dicim⁹ credo creatorē celi z terre. ꝙdaz declarant opa diuitatis ad eſſe gr̄e. iō dicim⁹ remiſſionē pctōꝝ. ꝙdā declarāt opa pertinētia diuitatis ad eſſe gl̄e. iō dicim⁹ carnis reſurrectōez z vitā eternā. ꝙdā pertinēt ad hūanitatē xp̄i. ꝙꝝ p̄m⁹ pertinet ad ꝛceptionē ſeu incarnationē xp̄i. iō dicimus. Qui ꝛcept⁹ eſt de ſ.ſ. z̄. ſcōs ad natiuitatē. terci⁹ ad mortē z ſepultur̄. quart⁹ ad deſcēſum ad inferos. quint⁹ ad reſurrectionē. sext⁹ ad aſcenſionē. ſeptim⁹ ad aduēt̄u ad iudicium Quidā aūt diſtinguūt fidei articulos xij. ſm autores duodeci ap̄los ꝙ añqꝫ diuiderēt in vniuerſaz terrā ordinauerūt articulos fidei. ſinguli ſuū appoſuerūt in p̄mo ꝛcilio. de ꝙ hz̄ Act̄. xv. Cui⁹ p̄ma diffinitio fuit data p beatū Petrū. btūs eī Paul⁹ adhuc nō fuit elect⁹ in ap̄lm. nec inter. xij. cōnumerat⁹ ¶ Tercia q̄ſtio quō intelligi dicti articuli dñt. Dixit igit̄ p̄mū articulum btūs Petr⁹. Credo in deū patrē oipotentē creatorē celi z terre. Et ſm Aug. creatorē viſibiliū z inuiſibiliuz. Cōtra hūc articulū dicūt manichei. ꝙ viſibilia ſunt creata a diabolo. ſz inuiſibilia a deo. Et ſic iniuriaī oibus creaturis corpalibus iſta hereſis. dū eas attribuit diabolo maxime hoī qui ꝛſtat ex corpe z ania. z ſm corpus eſſe diaboli dicerēt. ſm vero aniam dei. Et quo articulo fidei ad tria inducimur. Primo ad gratiaꝝ actōes. exq̄ de⁹ eſt creator omniū creaturaꝝ certū eſt ꝙ q̄quid ſum⁹ vel habem⁹ a deo habem⁹ Juxta illud. j. Chor. iij. Quid habes qđ nō accepiſti z̄. Scdo inducimur ad bene vtendū creaturis. ſed heu qz multi nec recognoſcūt dona dei. de q̄bus dicit Aug. de ciui. dei. Quiſcḡ beneficia dei ñ videt cecus ē. nec laudat ingratus eſt. quiſcḡ in laudādo reluctatur inſanus ē. Tercio inducimur ad cognitionē hūane dignitatis. qz deus fecit creaturā ꝓpter hominē Geñ. j. Dñamini piſcibꝰ maris z̄. Scdm articulū poſuit Jobes euāgeliſta di. Et in ieſum xp̄z filiū eius vnicū dñm noſtrū. Terciū articulū poſuit Jacobus maior frater Jobis di. Qui cōceptus eſt de ſpūſctō natus ex Maria virgine. Quartū articulū poſuit Andreas di. Paſſus ſub pontio Pylato crucifixus mortu⁹ z ſepult⁹. Quintuz articulū poſuit Philippus di. Deſcēdit ad inferna. Sextū articulū poſuit Thomas di. Tercia die reſurrexit a mortuis z̄. Septimū articulū poſuit Bartholome⁹ di. Aſcendit ad celos ſedet ad dexterā dei patris oipotētis. Octauū poſuit Mathe⁹ di. Inde vēturus eſt iudicare viuos z mortuos. Nonū poſuit Jacob⁹ minor di. Credo in ſpm̄ſctm̄. i. credo q ſpūſctūs ſit vna psona in trinitate. Decimū poſuit Symon di. Scām eccl̄iam catholicā. i. credo in ſpm̄ſctm̄ eccl̄iaz ſctificātē. Undecimū poſuit Thade⁹ di. Sāctoꝝ cōionē remiſſionē pctōꝝ. i. credo q oia bona opa meritoria fideles pticipant ſibīnuicē. z q in eccl̄ia catholica ſit remiſſio pctōꝝ. Duodecimū poſuit btūs Mathias di. Carnis reſurrectionē z vitā eternā. i. credo q oēs hoies reſurgēt. z boni ad vitā eternā vadēt. Clariorē declarationē articlorū habes in ſermōe de ſctō Thoma.

¶ Terciū myſteriū ꝛcēplemur fidei vtilitatē licz eī vera fides multas habeat vtilitates. tñ nobis de multꝫ ad

Dominica .xx. post pēthe.

nostrā erudītionē sufficiant septem. s.
¶ Prima quia viuificat
¶ Secūda quia illuminat
¶ Tercia quia gratificat.
¶ Quarta q; a piculis liberat
¶ Quinta quia a deo impetrat
¶ Sexta quia mirificat
¶ Septima q; finaliter saluat.

¶ Pria nanq; vtilitas fidei catholice ē q; viuificat. ois ei anīa sine fide mortua est. ō dicebat saluator etiā viuentes mortuos dī. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Certe mortuus corpal; non pōt sepelire mortuos. sed mortuꝰ spūaliter bñ pōt. Uñ qñ talis mortuo infundit vera fides statim reuiuiscit. Habacuc. ij. Justꝰ ex fide viuit. z Job. iij. Qui incredulꝰ ē nō habz vitam in se manētē. Hinc etiā Job. xj. dicit saluator. Qui credit i me ēt si mortuꝰ fuerit viuet. et ois q̄ viuit z credit in mē nō morietꝫ in eternū. Uñ fides nō solū spūal; sed inēdū etiā corpal; suscitat. Petrꝰ em̄ apl's cū mississ; discipulos suos ad pdicādū vnꝰ eoz in via mortuus ē z sepultꝰ. alter vo rediens ad Petrū apl'm retulit ei factū. q̄ ōdit ei baculū suū dicēs. Vade z pone baculū hūc sup defūctū z dic ei q̄ in vtute fidei catholice resurgat z ad pdicandū pgat. Hicq; fecit discipul' bri Petri marcialis. z mortuꝰ q̄dragīta di rū resurrexit. z ad pdicādū fidē catholicā viuus iuit. ¶ Secūa fidei catholice vtilitas ē. q; mentē illumiat. Est em̄ fides qōdā lumē spūale inducēs aiaz ad assentiēdū his q̄ pma vitas sibi dicerat esse credēda. Jō ōz Esa. vij. Si nō crediderītis nō intelligetis. In huꝰ signū saluator Matth. ix. dixit duobus cecis q̄ perebāt illumiatōez. Creditis inq̄t q̄ hoc facere vob possum. dixerunt credim9. z tetigit oculos eoz dicēs. Fm fidem vram fiat vobis. z stati apti sunt oculi eoz. Uñ fides illumiat mentez sp̄z. et corpis oculos frequenter De illuminatōe siq̄dem mētali legit i hysto. ecclīastica. q̄ cū plēs phi conuenissent z fidē xpi impugnarēt. vnꝰ erat inē eos cui nemo resistere potat. sz oia argumenta facillime soluebat. Tūc simplex q̄dam eps cū eū cōmotꝰ petijt audiēti ea Quē cū alij xpiani valde simplicē cōgnoscerēt timebāt ne deficeret. sz nō pp̄ eius sctitatē nō sunt ausi eū cohibere. Qui sic ꝓposuit pho. Christꝰ docuit euitare dyabolicas fallacias z credere i vnū deū z ibm xp̄m filiū eiꝰ. q̄ concepꝰ est de spūsctō natꝰ ex. recitās totū symbolū. z dixit Dic q̄ mihi si sic esse credis Tūc vt ille fidē ex ore eius audiuit mēte illuminatus credidit dī. Credo. z cū a circūstantibꝫ argueret dixit. q̄diu vba audiui vba p vbis reddidi. sz q̄ndo diuia virtus accessit vltra nō potui rndere. nec fidei catholice cōdicere. sz credidi fide illumiatus. Hilr etiā interdū corpal; illumiat. Uñ scribit Uincenti' in speculo morali. li. j. z sumit ō hystoria frācoz. Q; cū arriani vastarent gallīā z hyspaniā. z rex vandaloz q̄ erat arrianꝰ alios epos catholicos captiuos duceret. p q̄s dñs mlta miracla faciebat cecos illuminādo. Quidā aūt arrianoz epūs Cerulla nomie videns cōfundebat. z cuidā boi sue secte q̄nquagīta aureos obtulit eo pacto vt se cecū fingeret z ab eo illumiatum. Cum autem trāsiret rex p̄sentibꝫ Cerula et catholicis episcopis captiuis. clamauit pdictus hō dicēs Judime btissime Cerula z respice cecitatez meā z erpiar virtutē tuā. qui reddis cecis visum. surdis auditū. lepros mūdationē z mortuis vitā. Tūc Cerula tangens eiꝰ oculos ait. Fm nostrā fidē

qua recte credim⁹ in deū aperiāt oculi tui z videas. Quo dicto ceperūt mi/seri homis oculi inflari. z tantus do/lor inualuit vt vix possz digitis suis cō/primere ne creparēt. z eiulās coz̄ oib⁹ dolū deterit. z pijciens aureos bono vsus ꝓsilio piecit se ad pedes Eugelij catholici epi viri beati. Qui cruce eu3 signās visum recepit. Videns rex fidē suā z se ꝓfusum epos beatos diuersis cruciatib⁹ lacerauit. Quo facto sol obscuratus est z rex a diabolo arrept⁹ dē tib⁹ suis ꝓpijs se lacerauit z interijt.

¶ Tercia fidei catholice vtilitas. qa ipa deo gtificat. quia sine fide impossibile est placere deo. Heb. xj. z Hiere. v. dicit. Circūite vias hierlm. z sequit. Si inueneritis querentē fidem ꝓpicr⁹ ero ei. ¶ Quarta fidei vtilitas ē qz ipa a pericl⁹ liberat. Nam vt dicit Dañ. iij. Tres pueri q statuā aureā quā nabuchodonosoz rex ereterat nō adorauerūt ꝓter fidem vni⁹ dei. ideo missi sūt in fornacē ardentē nec tñ eruſti. sz angel⁹ dñi descendit z excussit flāmaz de fornace. et fecit mediū fornaci qua/si ventū roris flātē. Unde ad Heb. xj. dicit. Sancti p fidem vicerūt regē. opati sunt iusticiā. adepti sunt repromissiones. ¶ Quinta vtilitas ve fidei est. quia ipa habentē mirificat z miracul' adornat. qz dicit saluator Mat. xvij. Si habueritis fidē sicut granū synapis .i. feruidā patientē fortem z būilē. dicet⁹ monti huic trāsi hinc et fiet. Uñ Uincētius in speculo hystoriali scribit q⁹ anno dñi. M.cccxv. Caliphus rex tartarorū conat⁹ extirpare christiānos de regno suo qz xp̄iani mirtim habitabant cū paganis. Et vn⁹ ꝓfuluit regi vt eos vinceret ex cuāgelio. Nā christ⁹ deus christianoz dixit. Si qs xp̄ian⁹ nō hesitauerit z dixerit monti huic tolle te z mitte te in mare fiet ei. Qui ꝓuocauit oēs christianos z qsiuit si verba xp̄i vera sunt. Rñdentib⁹ oñib⁹ q⁹ sic Statim cōminat⁹ est eis q⁹ nisi infra decem dies hoc factis ostēderent omnes perirēt. Tunc episcopi conuocātes xp̄ianos et idicto ieiunio rogauerunt dñm iesum xp̄m vt suis in necessitatibus succurreret. Et reuelatū est cuidā epo viro deuoto q⁹ suto⁹ monoculus dignus esset populū de periculo eripere. Qui ex hūilitate renuit z se peccatorem asseruit. tamē ex obedientia se pcepto submisit. Et xp̄iani ex vna parte steterūt. z christi crucē secum habuerūt. Et rex Caliphus ex alia pte cum suis patus occidere christianos. Orauit aūt suto⁹ fletis genib⁹ ne christus christianos necari ꝑmitteret. ac vt mons se transferret. Quod statim factum est. Quo viso rex baptizat⁹ est z plures cum eo zc. ¶ Sexta fidei vtilitas est quia petita impetrat. Ideo dicit btūs Jacob⁹. j. Postulet aūt in fide nihil hesitans. Et saluator Johā. xvj. Amen amen dico vobis si quid petieritis patrē in nomine meo dabit vobis. Et ad hoc hortat⁹ dicens. Petite et accipietis. Et ex hoc habemus magnam fiduciā impetrādi. Qui vo hesitat non estimet q⁹ aliquid accipiat.

¶ Septima fidei vtilitas est quia finaliter salnat. Quia dicit Mar. vlti. Qui crediderit z baptizatus fuerit saluus erit. Debet igit quilibz corde perfecto credere vbis xp̄i remissionē suoz peccatorū ac eternaz vitā possidendā. Ad quam nos ꝓducat dñs noster ie/sus christus qui cum patre z spūsancto viuit et regnat in secula seculoruz Amen.

¶ De eadem dñica. rr. post Pentē.

Sermo ccvj

Dominica .xx. post pēthe.

Erat quidā regulus cui⁹ filiꝰ infirmabatur capharnaū. hic cū audisset qz Jesus veniret a iudea in galileā abijt ad eū z rogabat eū vt descēderet z sanaret filiū ei⁹. Joh. iiij. c. z in euangelio. In q̄ dē tria insinuant. s.

¶ Primo supplicantis cōditio

℣ Scōo saluatoris rēpensio.

¶ Tercio fidei fructificatio.

℣ Primo nāqz ex euāgelio insinuat supplicāt cōditio. cū dicit. Erat q̄dā regulus. Vbi dicit Lyra q̄ iste nō dicit regul⁹ a dignitate. qz romani abstulerāt regnū a iudeis et ī q̄tuor tetrarchias diuiserāt. z sic nō fuit iste rex sz q̄dā nobil' habens ptātē regē. Pro q̄ sciendū q̄ nobilitas oꝛtū habuit a ✶tutib⁹ Nā p̄m⁹ rex in isrl' fuit electꝰ qz erat ✶tuosus z būilis. s. Saul. de q̄ dr̄. j. Regū. xv. Cū esses puul⁹ in oculꝭ tuis ces put in tribub⁹ isrl' factꝰ es. vnxitqz te dñs in regē sup isrl'. Sil'z scōs. s. David electus ē ꝓpter ꝓbitatē. de q̄ dic dominꝰ. Inueni virū fm coꝛ meū. s. mi sericoꝛdē. j. Macha. ij. David in misericoꝛdia ꝑsecutꝰ est sedē regni i secula. Hinc Hiero. Ille apō deū ē generosi oꝛ q̄ ē fide deuotioꝛ. vita sanctioꝛ z opē ✶tuosioꝛ. Ideo nobiles nō ex lōgi tunicis z manicis ꝑḡscunt sz ex ✶tutib⁹ da dicit Arist. x. politicoꝝ. Virt⁹ z malicia determinant nobiles et ignobiles. Et di. xl. nos. Nobilitas moꝝ plus oꝛnat q̄z ꝓgenitoꝛū. Ideo prauos moꝛibus iudeos se de genere abrahā iactantes rēpēdit christ⁹ dicēs Joh. viij. Si filij abrahe estis opa abrahe facite. Vnde iste nobilis supplicabat p filij sui sanatōne vt descēderet de chana galilee vbi tūc erat z sanaret filiū eius incipiebat enī moꝛi. ℣ Secūdo ex euāgelio ꝛsinuat saluatoris rēpensio cū dicit. Nisi signa z ꝓdigia videritis nō creditis. nō enī rēpendit eū de petitione salutis filij sui sed de defectu fidei. Hinc Hie. in ome. Demētote q̄d petijt. et apte cognoscentis qz in fide dubitauit. poposcit nāqz vt descēderet z sanaret filiū eius. corpalem ergo p̄sentiā querebat qui p spiritū nusq̄z derat. minus ita qz i illo credidit qué nō putauit salutē dare posse nisi p̄sens esset z coꝛpe. hec ille. Sed qz ex deuotōe repetit petitōem suā dicens. Dñe descē de priusq̄z moꝛiat filꝰ me⁹. ideo exaudit̄ a christo. Vñ sequit. Dic ei ihs. Vade filius tuus viuit. Nō enim iuit xp̄s coꝛpaliter vt amoueret ab eo falsaz estimationē qua putabat posse sanare coꝛpali p̄sentia tm̄. ¶ Tercio ex p̄senti euāgelio insinuat fidei fructificatio cū dicit. credidit homo sermoni quem dixit illi ihesus. qz fides reqrit ad obtinendū dei bñficia. et ibat. Jā aūt eo descēdente occurrerūt ei serui z nūciauerūt dicentes. qz filius eiꝰ viueret Interrogabat aūt hoꝛā ab eis in qua melius habuerat. et dixerūt. qz heri hoꝛa septima reliqt eum febris. Cognouit pater qz illa hoꝛa esset in qua dixerat ihesus. Filius tuus viuit. z credidit ipe z domus eius tota. Ad h̄ ei factuz est istud miraculū vt iste regul⁹ gentil' cum familia sua crederet ī xp̄m. Ecce q̄nta est oꝛatōis et fidei efficacia. ideo christus dñs voluit vt sua bñficia petendo obtineam⁹. dicēdo Luce. xj. Omnis qui petit accipit. De qua etiā dedit forꝛmam petendi dicēs Matth. vj. Cum oꝛatis dicite. Pater noster. Vñ ō ipa sanctissima dñica oꝛatōe tria notem⁹ salutaria documenta in h̄ sermōe declaranda. scz

℣ Primū dñice oꝛōis ꝓmendatōem.

¶ Scōm ꝓtēte petitōis declaratōem

℣ Tercīū obtinēde affectōis ꝓclusiō.

Sermo CXVI

¶ Primū sīḡdē documētū de dñica oratione qua ꝓfidim⁹ desiderata obtinere declaremus ipi⁹ dñice oꝛōis cōmendationē.q̄ q̄dē ꝓmūdak spēal' atrib⁹.s.

¶ Primo ab auctoꝛis dignitate.

¶ Scōo ab oratōnis breuitate

¶ Tercio a captande benīuolētie rō

¶ Primo inq̄z dñica ꝓ nabilitate oꝛō ꝓmēdak ab auctoꝛis xpi dignitate q̄ eā ꝓposuit ꝓpio suo sctissimo oꝛe d. Mat.vj. Cū oꝛaris dicite. Pr̄ nr̄. Ex q̄ apparet manifeste q⁹ nec sapienti⁹ nec feruēti⁹ nec vtili⁹ nec salubri⁹ potuit ab alio hui⁹ oꝛōis forma cōponi. Fec̄ vo xps rex angelo⁹ illā ꝓpio oꝛe propter tria. Primo vicz vt huic oꝛōi adhibeat magna reuerētia. vñ Aug. maxima ab oib⁹ reuerētia dñice oratōi exhibenda est. q⁹ ab ipo sūmo doctoꝛe facta vñ ab oibus sciri debz. ꝓterea si vestimento xpi q̄ coꝛpus exteri⁹ texit tāta reuerētia exhibet q̄ tñ mortuum est. q̄nta debet huic sacre oratōni q̄ de coꝛde xpi exiuit z viuit. dicēte apostolo Heb. iiij. Viuus est sermo dei z efficax. Scōo xps eā fecit ꝓpio oꝛe vt adhibeat maioꝛ diligētia. scz imdicēdo illam ruminādo z audiendo cum sit mire vtutis z altitudis ac altissimi filij dei ꝓtineat volūtatē bñplacitā. Uñ Lyꝑanus. Amica z familiaris est illa oratio dñi de suo rogare. z Chryſ. O q̄ fidel' z btā bec oꝛō est cui⁹ oꝛdinē nobis doctoꝛ vite ac magr̄ celestis istituit. Tercio xps hanc oꝛōem ꝓpio oꝛe instituit vt adhibeat maioꝛ ꝓfidentia. Cū em̄ miserioꝛis sitz iust⁹ exaudire ñ debz nisi in his que ad suū spectāt honoꝛē et nr̄am salutē. Nec aūt nescim⁹ nisi instruamur ab ipo. Propēea ne q̄s possit dicere. dñs me⁹ exaudiret si scirē orare. q̄a chrūst⁹ cū iuramēto promisit Job. xvj. Amen amē dico vobis si q̄d petieritis pr̄ez in nomie meo dabit vob. Docuit igit̄ nos modū petendi p se. nō em̄ sctō Petro dixit. doceas fideles oꝛare. nec alicui angelo: sz p se docuit. ideo postulet in fide q̄libz nibil hesitās. q̄ aūt hesitat nō estimet q⁹ aliq̄d accipiat. q̄a tal' nō credit xpo. ¶ Secūdo q̄z oꝛo dñica ꝓmēdak ab oratōis breuitate. q̄a dñs iesus ipaz fec̄ valde breuē. iuxta illō Ro. ix. vbū breuiatū faciet dñs sup oēm t̄rā. q̄ fecit triplici ratiōe.

¶ Prio p faciliori recoꝛdatōe

¶ Secūdo p clarioꝛi cognitōe

¶ Tercio p feruentioꝛi deuotōe

¶ Primo fecit eā xps sic breuē p facilioꝛi recoꝛdatōe z b̄ q̄ ad memoriā. vt. scz bō facil⁹ addiscat doctrinā salut̄ sue. atq̄z inexcusabil' sit de eius ignoratia. Hinc Aug. Paucis vbis multiplices res comp̄hēdit vt sic cito simplicitas fidei sufficiētiā salut̄ sue addisceret. et ꝓdentia ingenioso⁹ ꝓfunditate misterio⁹ stuperet. q̄a quicq̄d est petibile in istis septē petitiōib⁹ ꝓtinet. Q̄d q̄dē sic ptz. Oē em̄ petibile aut ē p bōis adipiscendis aut ē p mal' amouēdis aut ad ꝓfirmationē vtriusq̄. Primo si est p bonis adipiscēdis p nobis z p alijs aut est bonū glie aut est bonū gr̄e. aut est bonū nature. ad q̄ reducit bonus foꝛtune. Prio em̄ petim⁹ bonū glorie ibi. sctificet nomen tuū. Sz q̄a ꝓz Lyrā btitudo duplicit dicit. Uno modo obiectiue. s. ipa bonitas diuina in seipa p cui⁹ fruitōem efficimur bti quā petimus dicētes. sctificet nomen tuū. i. sānctitas que ei eternal' ie est reluceat amplius in creatur̄. Alio mō est btitudo dicta formalit̄. q̄ est act⁹ pfecte ꝓiūgēs deo. s. visio z fruitio. z b̄ petim⁹ dicentes. Adueniat regnū tuū. Scōo bonum gr̄e. ibi. fiat volūtas tua sicut in celo z in terra. Tercio bonū nat̄e. ibi. panem nostr̄ q̄tidianū da nob hodie

Dominica .xx. post pẽthe.

Scõo petim⁹ p mal' amouẽdis p se z p alijs. Est aũt malũ triplex. qõdã est p̃teritũ. qõdã p̃sens. z qõdã futurũ. preritũ malũ petim⁹ amoueri i dimissione debitoz. ibi. z dimitte nobis debita nr̃a sicut et nos dimittim⁹ cẽ. Secũ dũ petim⁹ amoueri ibi. Et ne nos inducas in tẽtatiõem. Tercũ ibi. sed libera nos a malo. Tercio ad ꝓfirmationẽ boni adepti z mali amoti p nobis z p alijs dicim⁹ vltimũ cũ dicim⁹ amẽ. qõ est vbũ optatiuũ respectu precedentiũ. i. fiat. Et sic qõ ꝓmo est petẽdũ ꝓmo petim⁹ qñ z bonũ necessariũ obtinem⁹ z malũ amouem⁹. Pensate igitur frẽs charissimi q̃z magnã z multa sunt sacramẽta in dñica oꝛõe a xp̃o tã breuiter instituta vt nihil desit i ea que nr̃a necessitas petit. vñ Aug. Quecũqz alia vba in oꝛõe dicamus nihil aliõ dicim⁹ q̃z qõ in illa oꝛõe positũ est si recte z cõgruenter oꝛam⁹. ¶ Scõo xp̃s dominus hanc oꝛõem dñicã voluit tã breuiter instituere p clariozi cognitõe. et hoc q̃ ad itelligentiã facilio⁹ em̃ intelligunt a simplicib⁹ breuia q̃z plura z inuoluta. Vñ dñs cũ doceret qd sit gl'ia sempiterna totũ illõ sacm̃ breuitate comꝓhẽdit dicẽs. Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscãt te solũ deũ verum z quẽ misisti ihesũ xp̃m. ¶ Tercio xp̃s de⁹ nr̃ breuiter instituit oꝛõnem p fer uentiozi deuotõe. z h̃ q̃ ad voluntatẽ. plerũqz em̃ p oꝛõis ꝓlixitatẽ deuotio impedit. ꝓterea dixit dñs Matth. vi. Oꝛantes aũt nolite multũ loq̃. Hic Aug. Absit ab oꝛõe multa locutio sed nõ desit multa deuotio si feruẽs perseueret intẽtio. ¶ Tercio deniqz ipa dominica oꝛõ cõmendat a captãde beniuolẽtie rõnabilitate. sicut em̃ homies petituri aliq̃d ab aliq̃ prius p̃mittũt ipius cõmendationẽ vt capta beniuolentia facilius impetrẽt. ita fit i ista dominica oꝛatõe In qua beniuolẽtia capitatur ex triplici parte. scz.

Primo ex parte rogati.
Scõo ex parte rogantis
Tercio ex parte situs rogati.

¶ Primo itaqz beniuolẽtia captat ex parte rogati cũ dr̃. Pater. docet etem̃ xp̃s quõ facilius possimus p̃is aurẽ beniuolam inclinare cũ dicere docz pater. vt recolamus q⁹ de⁹ est p̃. Primo rõne creatõis. Scõo rõe redemptõis. Tercio rõe glificatiõis. Primo inq̃z recolamus q⁹ de⁹ est p̃ rõe creatõis. Fecit ei hoiem ad imaginẽ z silitudinẽ suam. Deut. xxxij. Nũq̃d nõ ipe est p̃ tuus q̃ possedit te fecit z creauit. q̃ debem⁹ patrẽ nr̃m creatozẽ honozare. iuxta illud Malach. j. Si ego p̃ vbi est honoz me⁹. Scõo recolam⁹ q⁹ ipe est p̃ rõe redemptõis. De q̃ Joh. iij. Sic dilexit mũdũ vt vnigenitũ suũ daret. Nã p fidem efficimur filij dei. Joh. j. Quotq̃ taũt receperũt eũ dedit eis ptãtez filios dei fieri. z Ro. viij. Accepistis spm̃ adoptõnis filio⁹ dei in q̃ clamamus abba p̃r. Ex h̃ cogitem⁹ nob ma ioꝛẽ gr̃am exhibitã q̃z antiq̃tus. Hinc ps. Nõ fecit taliter oñi natõi. z Aug. in fmõe dñi in monte q̃t. Multa q̃dez dicta sunt in laudẽ. nũq̃z tm̃ inuenit̃ pceptũ pplo isr'litico vt diceret p̃i noster. sed est eis insinuatus dñs tanq̃ filis Sed pplo xp̃iano dicit dñs illõ Hiere. iij. Salte amodo voca me pat̃ me⁹ es. q. d. antiq̃tus vocauerũt me dñm in signũ timoꝛis. sz mõ in nouo testamento voca me patrem in signũ amoꝛis Et ideo licz ipe sit verus dñs z de⁹ noster tm̃ magis voluit vocari p̃r vt amore ei seruiremus magis q̃z timoꝛe. et vt fiducialiter oñe necessariũ petere m⁹. Unde Chryss. sup Matth. Patrẽ se magis dici voluit q̃z dñm vt nobis magnã fiduciã daret ad petendum. z

Sermo CXVI

spem largā ad impetrādū. qz serui nō
semp qđ petūt impetrāt. sed ō filijs di
cit dñs Esa. xlix. Nūqđ obliuiſci pt mu
lier infantē ſuū vt nō miſereat filio v/
teri ſui. et ſi illa oblita fuerit ego tñ nō
obliuiſcar tui. Jdeo dicit Chryſ. Tan
ti muneris grām ꝓſecuti ſum⁹ vt non
ſoluz ſerui ſed filij efficeremur. ℌſi filij
agere debem⁹ id qđ nos eſſe dicimur
speciali actu ꝓbem⁹. ¶ Tercio ℌz reco
lamus q ipē fit futur⁹ pater rōe gliſi
catōis. qz omniū electoz̄ pater erit in
eterna britudine vbi videbim⁹ eū fa/
cie ad faciē. de qua ad Gal. iiij. Itaqz
iā nō eſt ſeruus ſed filius. q ſi filius z
heres ꝑ deū. ꝑs. Glia hec eſt oīb⁹ ſcīs
eius ¶ Gecō etiā in hac oratōe beniuo
lentia captaſ er pte rogant̄ cū ōz. no/
ſter. quod melius dicit ℌz meus qnqz
ꝑ bem qđ dicimus noſter inuitamur
ad amoz̄ fraternitat̄. vt quilibet ꝓ
alio quaſi ꝓ ſe oret Jaco. v. Orate ꝓ
inuicē vt ſaluemini. Nā oratio quāto
est cōmunioz̄ tāto est deo acceptioz̄. iō
magiſter celestis xp̄s voluit vt null⁹ ꝓ
ſe tm̄modo oraret ſed ꝓ ſe z ꝓ alijs ¶
Gecūdo dicim⁹ nr̄ rōe elatōis repſſi/
onis. Nam ꝑ hoc qđ dicim⁹ noſter in
uitamur ad būilitatē vt nemo de no/
bilitate generis extollaſ. oēs em̄ filij ōi
sumus. Un̄ Malach. ij. Nunqđ non
pater vnus oīm noſtz̄. nūquid nō ōs
vn⁹ creauit nos. quare ꝑ vnuſqſqz de/
ſpicit fratrē ſuū. ¶ Tercio dicimus no/
ſter rōne pacis. Quia ꝑ hoc inuita/
mur ad concoꝛdiā. nō em̄ debz iurgiū
z contentio inē fratres eſſe. Gen. xiij.
Non queſo ſit iurgiū inter me z te. fra
tres em̄ sumus ¶ Quarto dicim⁹ no/
ſter ratōe ſubuentōis. ꝑ hoc enī inui/
tamur ad ſubuenīēdū. primo. Jurta
illud Prouer. xviij. Frater q iuuaſ a
fratre quaſi firma ciuitas ¶ Quito di
cimus noſter melius ℌz meus rōe in
equalitatis. vt oſtendaſ q nō vnius
ſed multoz̄ eſt pater. ꝓius ei erat pa/
ter vnius ſcz̄ chriſti ab eterno. poſtea
vero factus eſt ex tēpoze pater multo/
rum ꝑ grām. quā differētiā inuit xp̄s
Joh. xx. dicēs. Aſcendo ad patrē meuz
z patrē veſtz̄. ¶ Tercio quoqz in hac
ſcā oratōne dñica beniuolētia captaſ
ex parte ſitus rogati. cū dicit. q es in ce
lis. Ubi laudaſ diuina maieſtas. nō
eīm dicit qui es in terra. nec qui es vbi
qz. nec qui es ſup oīes celos. nec qui
es in celo. ſed qui es in celis. cum hec
oīa vere dicerent de deo. Gz meli⁹
ſic dicit. Primo igit non dicit. qui es
in terra ſed i celis vt ſciāt xp̄iani ſe ha/
bere patrē celeſtē. z erubeſcāt ſe terrēis
rebus ſuffocare qui patrē habent i ce
lis. Gecūdo nō dicit qui es vbiqz ne
inani mēte diuagent ad inepta: ſ̄npo
tius queraāt celeſtia. Tercio nō dicit.
q es ſup oīes celos ne ꝺs intelligeret
deū excluſum a celeſtib⁹. Hinc Greg.
Deus est intra oīa nō incluſus. extra
oīa nō excluſus. infra oīa nō depreſ
ſus. ſup oīa nō elatus. Quarto nō
dicit in celo ſed in celis vt oſtendaſ ei⁹
poteſtas ad oīa extendi. ſ. ad Tbi/
mo. vj. Eſt ſolus potens rex regum z
dñs dominantiū. Debem⁹ igit mentē
eleuare in celū dū oramus. qz vt dicit
Jacob. j. c. Omne datū optimū z om
ne donū ꝓfectum deſurſū eſt. Unde i
dominica oratōe capramus beniuo/
lentiā cū ꝑmittim⁹ petitōnib⁹. Pater
noſter qui es in celis. Ex quib⁹ in deo
laudamus tria. Primo dei bonitatē
cū dicimus pr̄. Gecō eius charitatez
ſubdendo nr̄. Tercio ei⁹ maieſtatē di
cēdo. q es in cel̄. In ꝑmo coꝛ hoīs con
fortaſ dicēdo pr̄. In ſcō dilataſ. cū di
cit noſter. In tercio eleuaſ cū dicit. qui
es in celis. Ecce pater ℌnta ſapientie

Dominica .xx. post pēthe.

pfunditate hanc oratiōnē fecit rps

¶ Scōm documētū notem⁹ ꝓtenꝫte petitōis declaratiōz. Nā in ipa septē sunt petitōes ad ipetrāda septiformia spūsci dona z excludēda septē vicia capitalia. ¶ Prima igit petitio ē. scrificet nomē tuū. Gz quō hec petitio intelligat. nūqd nō est sanctū dñi dei nomē vt a nobis scrificet. Sed sciendū est ꝙ quattuor modis de⁹ scrificat a nobis. Prio p glificatōz. Un Chryſ. i omel'. Scrificet nomē tuū. i. ita nos fac viuere vt p nos te magnificent z glificent vniuersa. Et subdit. Digna est añ deū depcāt ozō nihil petere añ pris glīaz sed oia ei⁹ laudi exponere. Scōo modo de⁹ scrificat a nobis p cognitiōem. Hinc Aug. in ſmōe dñi in monte ait. Nō petit ꝙ nomen dei in se scrificet. i. nomen dei in se sit sanctū. sz petit vt sanctū ab hoibꝫ habeat. i. ita inotescat in nobis vt ꝓgscat sctūm z nō estimet aliqd sanctū. Tercio nomen dei scrificat p conformationē. tūc em in nob nomē dei scrificamus qñ scientes eū sanctū timemus z sollicite vigilam⁹ ne forte p mala opa nois ei⁹ scitatē violemus i nobis. sicut ꝙ pclara veste indut⁹ ē fugit oēm sordidā rē ne pdat graz cādoris eius. sic ꝙ induit xpm ad Gal'. iij. sollicit⁹ debz esse ne cōtaminet eum. Quarto nomē dñi scificat a nob p purgatōem. Un Cypan⁹ dicit. Quotidie depcamur vt scrificemur op⁹ em ēnobis ꝓtinua scrificatōe. z ꝙ ḡtidie delin ḡmus delicta nra assidua scrificatiōe purgem⁹. qz hec est volūtas dei scrificatio nra. Nomen vo dei qō scrificari petim⁹ est ei⁹ essentia. qō in se sp ē sanctū. iurta illud Exodi. iij. dixit dñs ad moysen. Si qsierint nomē meū dicas ꝙ est misit me ad vos. Nā in esse diuino nihil est ꝓteritū vel futurū sicut in esse nro. Hinc Chryſ. Nō petit vt nomen dei scrificet ab hoie eo ꝙ in se ēsctū z sanctificat oēs. sed petit vt qō est sanctū in se scrificet in nobis. ¶ Scōa petitio ozōis dñice ē. Adueniat regnū tuū. in qua nō petim⁹ vt altitudinem celi inclinet ad nos ipiqz i mortali corpe ingrediamur. ḡa sic null⁹ sanctoꝝ fuisset eraudit⁹. Un regnū dei ē triplex qō petim⁹ aduenire. s. Primū regnuz ꝓscie. Scōm regnū ecclie. Terciuz regnū glie. Prio petim⁹ aduēire regnū ꝓscientie cū dicim⁹. Adueniat regnuz tuū. reparet ꝓscia nra virtutibꝫ exclusis vicijs vt in ea regnes amore iusticia z patiētia. z sic in nobis nō regnet peccatū sed tu dirigēdo z stabiliēdo vtibilitatē li. ar. gratia tua. De ō regno dicit Apoc. j. Fecisti nos deo nostro regnū. Et dñs dicit Lu. xij. Regnū dei intra vos ē. O q̄ beata. O q̄ felix illa cōscientia in qua dñs de⁹ regnat qz oi laude digna est. iurta illō. ij. Chor. j. Glia nra hec est testimoniū ꝓscie nre. Secūdū regnū petim⁹ aduenire regnū ecclesie. z sic dicim⁹. Adueniat regnū tuuz. id ē. militans ecclia in q̄ tu regnas pualeat aduersus hereticos gentiles z falsos xpianos vt in trāq̄llitate valeamus tibi seruire. De ō regno dic apl's Ro. xiiij. Nō est regnū dei. i. sctā ecclīa esca nec etiā potus. sed iusticia pax et gaudiū in spūsctō. Terciū regnū postulam⁹ aduenire regnū glie dicentes Adueniat regnū tuū. i. celestis glia vbi regnas cū bris eterna felicitate. De quo Aug. Cum petit aduēt⁹ regni petit aduent⁹ ecclie militantis ad triūphā tē. ō petere a viatoribꝫ est petere glīaz patrie in qua de⁹ regnās videbit sicut est. ps. Regnū tuū regnū oīm seculoꝝ. ¶ Tercia petitio in ozōe dñica ē. fiat volūtas tua sicut in celo z i terra. tria em vult deus i nobis fieri. s. reformationē nature. multiplicatōem gratie z

men dei scrificet ab hoie eo ꝙ in se ēsctū z sanctificat oēs. sed petit vt qō est sanctū in se scrificet in nobis. ¶ Scōa petitio ozōis dñice ē. Adueniat regnū tuū. in qua nō petim⁹ vt altitudinem celi inclinet ad nos ipiqz i mortali corpe ingrediamur. ḡa sic null⁹ sanctoꝝ fuisset eraudit⁹. Un regnū dei ē triplex qō petim⁹ aduenire. s. Primū regnuz ꝓscie. Scōm regnū ecclie. Terciuz regnū glie. Prio petim⁹ aduēire regnū ꝓscientie cū dicim⁹. Adueniat regnuz tuū. reparet ꝓscia nra virtutibꝫ excluſis vicijs vt in ea regnes amore iusticia z patiētia. z sic in nobis nō regnet peccatū sed tu dirigēdo z stabiliēdo vtibilitatē li. ar. gratia tua. De ō regno dicit Apoc. j. Fecisti nos deo nostro regnū. Et dñs dicit Lu. xij. Regnū dei intra vos ē. O q̄ beata. O q̄ felix illa cōscientia in qua dñs de⁹ regnat qz oi laude digna est. iurta illō. ij. Chor. j. Glia nra hec est testimoniū ꝓscie nre. Secūdū regnū petim⁹ aduenire regnū ecclesie. z sic dicim⁹. Adueniat regnū tuuz. id ē. militans ecclia in q̄ tu regnas pualeat aduersus hereticos gentiles z falsos xpianos vt in trāq̄llitate valeamus tibi seruire. De ō regno dic apl's Ro. xiiij. Nō est regnū dei. i. sctā ecclīa esca nec etiā potus. sed iusticia pax et gaudiū in spūsctō. Terciū regnū postulam⁹ aduenire regnū glie dicentes Adueniat regnū tuū. i. celestis glia vbi regnas cū bris eterna felicitate. De quo Aug. Cum petit aduēt⁹ regni petit aduent⁹ ecclie militantis ad triūphā tē. ō petere a viatoribꝫ est petere glīaz patrie in qua de⁹ regnās videbit sicut est. ps. Regnū tuū regnū oīm seculoꝝ. ¶ Tercia petitio in ozōe dñica ē. fiat volūtas tua sicut in celo z i terra. tria em vult deus i nobis fieri. s. reformationē nature. multiplicatōem gratie z

cōsūmationē glie. z fm B triplr expo/
nit hec petitio. fiat voluntas tua. Pri
mo sic. sicut volūtas tua fit in rōnali
vi aie q̄ sp dēpcat ad optima. vij. et bi
co. ita etiā fiat in sensualitate q̄ sp ꝛcu
piscit mala z vana. iuxta illud Gal. v.
Caro ꝛcupiscit aduersus spm̄ z spūs
aduersus carnē. Scōo mō exponit sic
fiat volūtas tua sic in celo ꝛc. vbi p ce
lū intelligit iust⁹ in q̄ qescit de⁹. p terrā
pctōr. i. sic tua volūtas fit in iusto ita
fiat in pctōre vt p̄cepta impleat. pctā fu/
giat. z ī gr̄a pseueret. Un Hiero. Hac
petitōe fiat volūtas tua ozam⁹ vt liber
tas nr̄i arbitrij societ p gr̄az volūtati
diuie. Tercio mō sic exponit fiat volū
tas tua ꝛc. nō est aliud dicere fiat vo/
lūtas tua sic q̄z vt fiāt homines sil̄es an/
gelis vt sic volūtas dei ab illis impleat.
ita etiā hi q̄ sunt in terra nō suā sz dei
faciāt volūtatē. Et iō fm Aug. sicut ab
angelis in celis fit dei volūtas. Sic a
nobis i terris p̄ verā obedientiā māda
ro⁹. Volūtas ei dei innotuit nobis p
dei p̄cepta. Pro q̄ nota q⁹ duplex ē di
volūtas. s. volūtas bñplaciti q̄ vult. z
volūtas signi qō vult. Volūtas bene
placiti est etna z imutabilis. z de hac
nō intelligit hec petitio. Volūtas vo
signi. i. qō vult dicit volūtas. sic signa
re dicunt ira. z signa dilectiōis vocāt
dilectio. ita illud qō de⁹ vult oz ei⁹ vo
lūtas. Uñ volūtas di q̄ est bñplacitū
dei sp impleat. aut de nobis aut a nobis
Hinc Aug. in encb. De homie semp i/
plet de⁹ suā volūtatez q̄z nihil facit hō
de q̄ de⁹ nō opet qō vult. Nō ei vult de
us vt peccet hō. Si aūt peccauerit pe
nitēti vult pcere. in pctis vo pseuerātē
punire. De q̄ Anf. li. cur de⁹ hō. ponit
tale exemplū. Sicut inqt hō exīs i ter
ra nō pōt celo nō appropinq̄re er quo
est celo vndiq̄z circūdat⁹ vt si ab vna
pte discedit appropinquat alteri. Sic
q̄cq̄d facit hō nō pt fugere diuinā vo/
lūtatē. Quarta petitio in dñica ozōne
est Panē nr̄m q̄tidianū da nobis ho
die. In pñti cui triplici panc maxime
indigem⁹. s. p corpe solū corpali. p spū
tm̄ spūali. p vtroq̄z sacrali. Primo in
digem⁹ pane corpali iō petim⁹ di. Pa
nē nr̄m ꝛc. In qua petitiōe quicq̄d est
necessariū humano corpi petit. Sed
q̄ dicit Bas. xliij. Creature facte sūt
in laqueū pedib⁹ insipientiū. iō ne tpa/
libus abutamur docet modū petēdi
celestis magī di. Panē no. ꝛc. In tpa
libus plerūq̄z solet eē superfluitas qua
multi peccant. Iō Salomon sic oza
bat Prouer. xxx. Tātū victui meo tri
bue necessaria ne forte satiat⁹ allicior
ad negandū. ꝙterea oz panē. Scōm
piculū in tpalib⁹ est rapacitas q̄ ex de
siderio superfluo⁹ seq̄ solet. Iō dicit no
strū nō alienū. in q̄ oēm illicitū. phibet
questū. Terciū piculū in tpalib⁹ ē an
rietas. licz pleriq̄z abstineāt ab illicitis
lucris. rari tm̄ fugiunt superfluaz solici
tudinē. Ideo oz in petitiōe. q̄tidianū.
nō ad mltos annos i horreis z cella/
riis. de q̄ multi paupes possent viue
re cū eis superflua debeant. Quotidia/
nus panis dicit p̄t q̄cquid ꝙ loco z tpe
discreta solicitudo reseruat. Quartuz
periculū in tpalib⁹ solet euenire arro
gantia. multi em̄ diuitias ascribūt ꝙ
prio labori industrie vel solicitudini.
z inde gl̄iantes obliuiscunt illas a do
suscepisse Iō oz in ozōne. Da inqt tāq̄
tuū q̄ das escam om̄i carni. Quintuz
piculū ex tpaliū copia solet euenire te
nacitas q̄ qdē ex p̄cedēti arrogātia oz/
tū hz. Cū ei diuitias suas sibi attribu
it. iō diminutio substātie q̄si extranei/
tio aie sue. ꝙterea oz in ozōne. Da no
bis nō mihi. Uñ di. xl vij. c. sicut. Esu/
rientū panis ē quē tu detines. nudo/
rum vestimētū est qō tu recludis. mi/

Dominica.xxi.post pēthe.

sero⁹ redēptio est pecunia quā tu i ter
ra abscōdis. Certū piculū ex tpalium
copia ēi mortalitas. q̄dam nāq; sicut
nūq̄ mori vellēt ita se imortales existi
māt. z iō toto affectu terrenis inherēt
z ℔ misery⁹ seculū ꝓstituūt padisum. p
ptera ne ℔ fiat dicit in orōne bodie.
q̄si dicat xp̄s. Petite q̄ necessaria sūt
ad pñs tp̄s. q⁹ nescit̄ q̄d vob supuētu
ra pariat dies. Secūdo indigem⁹ pa
ne spūali quātū ad aiam q̄ est v̄bum
dei. de q̄ Matth. iiij. Nō in solo pane
viuit hō sz in oi v̄bo q̄ ꝓcedit de ore
dei Job. viij. Qui ex deo ē v̄ba dei au
dit. Tercio indigem⁹ pane sacr̄ali q̄ ad
corp⁹ z aiam. būc v̄o petim⁹ Matth.
vj. di. Panem nr̄m supsubstātialē da
nob bodie. de q̄ Job. vj. Qui māduca
uerit ex ℔ pane viuet in eternū rē. Quin
ta petitio in orōne dñica. Et dimitte
nobis debita nr̄a sic̄ z nos dimittim⁹
debitoribꝫ nr̄is. Ubi debita dicūt pe
cata. q⁹ sic̄ debitū obligat ad solutōez
ita pctm̄ ad penā. z iō manifestā dāna
cōis sniam ꝓcank sibi odiosi. iniurios
vindicatiui. Ūñ Cyprian⁹. Excusatio
tibi nulla ē in die iudicij cū fm tuam
sniam iudicer⁊. z q̄ fecer⁊ ℔ ipe petier⁊
Ergo q̄libet respiciat cor suū q⁹ multi
sibi dānatōez imp̄cank. q̄dā dicūt Ego
dimittā ei. sz de⁹ videat z iudicet. q̄daz
v̄o dicūt. De⁹ pcat ei. sz adhuc i ℔ mū
do appareat pctm̄ eius. z tales male
orāt. Certa petitio in dñica orōne Et
ne nos inducas in tēptationē. Nō eniz
oram⁹. ne ꝑmittas nob fieri tēptatōes
q̄ esset euacuatio meritor⁹. Nec dici
mus. dimitte in nos tēptatōes. q̄ essz
p̄sūptio meritor⁹. sz dicim⁹. Et ne nos
inducas. i. nō ꝑmittas nos ruere i tē
tationē. ꝑmittere dei ē nō ꝑcauere ab
eis. Septia petitio dñica orōne. Sz
libera nos a malo. s. pcti. a malo dia
boli. a malo supplicij. a malo inferni
q⁹ dicit̄ Bap. xvj. Tu es q̄ liberas ab
omi malo. z iā nihil remanet q̄ vltra
℔ debeat postulari. sz ibi termiat oīs
petitio Terciū documētū declarem⁹
obtinēde affectiōis ꝯclusionē cū dicit.
Amē. q̄ est q̄dā ꝯclusio z sigculū dñi
ce orōnis. z amē. i. fidelit̄ z ve denk pe
tita. Q⁹ v̄o in fine ponim⁹ amē. rō est
q⁹ dñs ihs q̄ ē vitas z vita ponit i ꝓn
cipio snie. vt patz Job. vj. z in alijs lo
cis. Sz discipul⁹ seqns magr̄m dz po
nere in fine. sicut Apoc. j. Plangēt se
sup eum zē. etiā Amen.

Dñica. xxj. post penthe. Sermo. cxvij.

Simile ērē
gnum celoꝝ hoī regi q̄ vo
luit rōnē ponere cū seruis
suis Matth. xviij. z in euāgelio. Ver
ba sūt pyissimi redēptoris nr̄i ibu bñ
dicti. obstinatos i malis terrētia. q̄ le
tank i malicijs suis. neq; arbitrāt de
um pctōꝝ suoꝝ vltorē dicētes. Mise
ricors ē de⁹ neminē vult pire. z vez est
Attamen nō est minor iusticia q̄z mi
sericordia eius. q̄ ꝓbare possumus
tripliciter. s.

Primo auctoritatibꝫ
Scdo rōnibꝫ.
Tercio reuelatōibus.

Primo in quā diuie iusticie seueritā
tē ꝓbare possum⁹ auctoritatibꝫ q⁹ ma
lor punitio futura certitudinalit̄ erit
nisi penituerit. Ūñ ꝓmo ꝓbem⁹ auto
ritate ꝓphetica. Dī ei ꝯ pctōres Deut.
xxxij. Ignis succēsus ē in furore meo z
ardebit vsq; ad inferni nouissima. Et
Job. xxj. Tenēt tympanū z cytharam
ducūt i bonis dies suos z i pūcto ad i
ferna descēdūt. Scdo auctoritate apl̄i
ca. Dic̄ ei apl's. Oēs stabim⁹ añ tribu
nal xp̄i. vt referat vnusq̄sq; put gessit

in corpe siue bonū siue malum. Et .j. Thoz. iij. Unusquisq; pprīā mercedē accipiet sm suū laborē. Tercio b idē pbemus autoritate ecclīastica. Dī eni extra de sūma trini. z fi. catho. c. Firmiter credim⁹ z simplr cōfitemur. Et infra. Uenturꝰ ē in fine seclī z iudicaturꝰ vivos z mortuos. z redditurꝰ singulis sm opa sua Et Aug. j. de ciui. dei. c. viij di. Placuit diuine puidētie ppare i posterū bona iustis qbꝫ nō fruent iniusti. z mala impijs qbꝫ nō cruciabūt iusti. q̄ oīa ipa vitas pfirmat dī. Uoluit rō nē ponere cū fuis suis. qd igit meliꝰ de b negocio rā arduo cogitab nisi vt registrū tuū sic ordies. vt de oibꝫ tibi cōmissis rūdere valeas absqꝫ dāno. qz si quictꝰ fuerit eternaliter traderit tortoribꝫ ad exigēdū debita. Secōo diuine iustīcie seueritatem pbemꝰ rōnibꝫ. z pmo ratione diuine potētie. pleriqꝫ deū estimāt ipotentē ad puniēdū exq̄ dissil'at sic dr de antixpo. Auferet iudicia a facie eiꝰ. z seqt. Dixit in corde suo oblitꝰ ē deꝰ auerrit faciē suā ne videat in finez Ez pfecto oipotēs deꝰ vt oñdat suam oipotētiā terribiliter punit etiā i hac vita. sic Adā expulit de paradiso. z boies deleuit diluuio. z certe terribiliꝰ punit et i vita futura. sic diuitē epulonē Lu. xvj. q̄ sepultꝰ ē etnal'r i inferno. ps. Tu terribilis es z qs resistet tibi. q. d. nullꝰ Secōo b idē pbat rōne diuie sapie. nā diuia misēōia sic ordinauit vniuersū vt sua misēōia z iustīcia in etnū relucat. sz eiꝰ misēōia i electis i celo in eternū relucet. Jō pseqns ē vt etiā eiꝰ iustīcia in etnū reluceat i inferno i dānatis Sic videmꝰ q̄ glia regis nō tm relucet in palatio sz etiā in patibulo. Nic Prouerb. v. Iniqtates sue capiēt impium z funibꝫ pctoꝝ suoꝝ pstringet. Tercio idē patz rōne diuie bonitatis q̄ intātū est bonꝰ q̄ nllo mō pr pati malū inultū. Un dr. di. lxxxvj. c. Faciens. Ille inqt pbat se odisse vicia q̄ pdēnat errores. Tercio seueritatē diuie iustīcie pbemꝰ reuelatōibꝫ q̄si inumers. sic scribit Cyrillꝰ de suo nepote. z b. Bze. in. xiij. dialogo. de pluribꝫ quos diuia iustīcia etnaliter pdēnauit puniēdos ex q̄ salutaria monita nr̄i saluatoris cōtemserūt ac suis pprīis indulgere noluerūt. ideo eos tradidit tortoribꝫ. Dicit igit simile est regnū celoꝝ. i. status ecclesie militantis. homi regi. i. filio dei incarnato regi regū z dño dominantiuz. In quo qdem euangelio tria insinuant salutaria documēta. s.

¶ Primo regis miseratio in debiti remissione. ibi. pcidens seruꝰ ille zc.

¶ Secōo debitoris ingratitudo i iniuriaz vindicatōe. ibi. egressus inue. zc.

¶ Tercio ingrati punitio in debiti solutōe. ibi. iratꝰ dñs tradidit zc.

¶ Primū salutare documentuz dixi q̄ insinuat in euāgelio regis miseratio in remissione debiti. Licz em regis eterni miseratio in multis ostendat. tamē in pīenti euāgelio maxime ostēditur in peccati remissione. quia dicitur q̄ cum rex cepisset rationē ponere oblatus fuit ei vnus ipius seruꝰ qui debebat decem milia talenta. et cum nō haberet vnde tantū debitum redderet. quia nullus ex se p peccatoꝝ debito deo potest satisfacere. ideo iussit eum ven vendi z vxorem et filios z oīa que habebat et reddi debitum. id est pro delectatione carnali z cupiditate sententiauit tradendū demonibus. Qui hoc intelligens humiliauit se coram rege pcidendo. et ad solam eius petitionē non solum dimisit sed etiam debita oīa gratis ei dimisit. Cuius qdem dimissionis peccatoꝝ a deo notat Tho. s. ij. q. xiij. ar. ij. i corpore questionis q̄tuor causas. s.

Dominica.xxi.post pēthe.

Primo dulcorē diuie miscōie.
Scōo eqtatē diuie iusticie.
Tercio infusionē diuie gratie.
Quarto dolorē iniqtatis cōmisse.

R Prima igr causa remissiōis peccati a deo ē dulcor diuie miscōie. Qz remittit de⁹ debita nr̄a ex sua ineffabili miscōia licz nos fm corp⁹ z aiaz mereremur vendi diabolo.tn̄ diuia clemētia supportat.z si tm̄ mō nos recognoscam⁹ z doleam⁹ ac de cetero cōmittere nō ꝓponam⁹ idulget oia. Un̄ Treñ.iij. Miscōie dn̄i qz nō sum⁹ cōsumpti. Et Eccl.ij. Pius est miricors est z remittet pcta i die tribulatōis .i. pritōis. Ecce eñ vitas insinuat q⁹ de cē milia talēta.i. violatōes decem p̄ceptoz gratis remittit.vel decē milia talenta.i.decē obligationū transgressiones remittit.qntz ex pte homis z qntz ex pte dei. Primū igr talentū ex pte homis est debitū qđ p̄misim⁹i baptismo z nō reddidim⁹.vt vicz diabolo z pompis ei⁹ abrenūciarem⁹ ad qđ sumus obligati. Juxta illud p̄s. Voue te z reddite dn̄o deo vr̄o. Scōm talētum est omissio mltoz bonoz q̄ debuissem⁹ facere z obligati obmisim⁹. p̄s. Delicta.i. derelicta qs intelliget.q. d.null⁹.tam multa sunt. Tercū talētū est cōmissio mltoz sceleꝛ. z qs posset dicere mūd⁹ suz. cū z ille xp̄i dilect⁹ apl's in psona oim nostrū dic. Si dixerim⁹ qz pctm̄ nō habem⁹ nosipos seducim⁹ z vitas nō est in nobis. Quartū talentū est pmissio multoz iniqtatum q̄ nō ꝓhibuim⁹. de qbz ptcipes sum⁹. fm illud Rom̄.j. Nō solū q̄ talia agunt. sed etiā q̄ cōsentiūt facientibz digni sunt morte. Quintū talentū est abusio tpm. qđ ad salutē inqrendū cōcessum ad vanitates z vicia expendimus de quo obligati ad rōnez remanem⁹. Un̄ Bern̄. Oñe tp̄s tibi impēsum reqrek qualit̄ a te sit expēsus. Qz ex pte dei sunt alia qntz talenta maioris ponder; qbus obligati remanemus. Primū igit̄ est creatio oim corpaliū vt corp⁹ visus auditus zc. q̄z spūaliū. vt ania intellect⁹ rō memoria z bona fortune. vt res tales q̄ sunt q̄daz stipēdia data ad seruiēdū huic regi homi xp̄o.cum qbz beu m'ti fuiūt diabolo. Scōm talentū gr̄az insup largitio q̄s nos repulim⁹ sepe. aut si habuim⁹ tn̄ negligēter cū eis egimus cū tn̄ dicat apl's. Hortamur vos fratres ne gr̄am dei in vacuū recipiatis. Tercū talentū est pctoz remissio de qua nos ingrati recidiuauim⁹ Quartū talētū ē amarissima xp̄i passio quā nos obliti sumus.licz dicat Eccl.xxix. Gratiā fidei⁹sionis tui ne obliuiscaz dedit eñ aiam suā p te. Quitū est celestis regni ꝓmissio qđ nō desiderauimus.nec curare voluim⁹ de ipsa nr̄a patria qntz pot⁹ domū p pctā m'ta in inferno nob edificauim⁹. Notāter dicit decē milia talēta.qz infinities i bis deliqm⁹ ex qbz obligati sum⁹. O qs p̄t de bis regi regū xp̄o rn̄dere. O qs debite poterit se excusare ꝓpr̄ aliqđ aliud opus. Si eñ dixerim⁹ famelici sum⁹ nō potuim⁹ ieiunare. dicet. Ego.xl. diebus z noctibus ieiunaui p te vt eterna beatitudine satiarē. Si vero dicescaptiuitatē z verbera debebaz subire nisi hoc fecissem. dicet xp̄s tuus tibi. Ego ligatus z vulneratus fui ꝓpt̄ te zc. Igit̄ vt dicit Job.xv. Si ꝓtendere voluerit fm suam iusticiā.nō est qui respondeat vnū p mille. Qz licz debitz multis obligemur.tn̄ vt dicit Hiero. Diuitatis natura clemēs z pia est magisqz ꝓna ad indulgendū q̄z vindicādum. Scōa causa remissionis multoz peccatoz est equitas diuie iusticie. Nō enī remissio peccatorū fit ex

dei misericordia tm̃ sed etiã ex iusticia. qz fm̃ ps. Uniuersę vie dñi misericordia z veritas. Et q ex diuina iusticia peccatũ remittat̃ ptz p Esa.c.xxvij.d. Dis iqt isti fructꝰ iusticie vt auferat̃ peccatũ Nã diuina iusticia exigit ꝺ vt si ꝺ̃ pe nitet de cõmissis faciẽdo qꝺ in se ẽ.i. dimittit pctm̃ dolet ꝺ eo z ꝙuertit̃ ad deum p spem remittat̃ ei. Jo ꝺz Aug̃.iij. Facite dignos fructus pñie. Dicit em̃ circa ꝺ Tho.sup.iij.di.xv.ar.ij. q ꝺ̃ debite deo satisfacit qñ equalẽ penam culpe quã ꝙmisit spõte assumit. Et ꝺ̃ i telligit̃ i volũtate aut i actõe. In volũtate vt ꝙdignã pniaz velz facere si posset. sicut latro iuxta crucẽ pendẽs Lu. xxiij. Ubi sciẽdũ q eqlitas satisfactõis est duplex fm̃ Tho.sup.iij. Una ẽ eqlitas quãtitatis .z sic nullo mõ pena seu pnia puri hois eqri põt offense diuine.z sic dic̃ saluator Lu.vij. Nõ habentiby vnde redderẽt donauit,vtrisq;. Et sil̃ ptz de isto fuo regis q nõ habuit vñ redderet iussus fuit venũdari Alia est eqlitas ꝓportõis .z sic pctõr p̃t satisfacere deo.p ꝑa si hõ facit q̃q̃ p̃t ex pte sua fm̃ ꝑceptum dei et auxilio mortis z meriti xp̃i. Nã tal' pena accipit quandã infirmitatẽ i hois volũtate.vt si viueret in infinitũ sp̃ peniteret. Tercia causa remissiõis mlꝝ pctõrũ est infusio diuie gr̃e seu caritatis p quã mens deo ꝙiũgit̃. Uñ sup illꝫ Luce.vij. Dimissa sũt ei pcta mlta qm̃ dilexit multũ dicit glo. Feruor caritatis in ea destruxit rubiginẽ pctoꝝ. Uiceti am Prouer.x. dicit. Uniuersa delicta opit caritas. infusionẽ vo gr̃e necessario debz ꝙcomitari assensio li.ar.qz dicit Aug̃. Qui creauit te sine te nõ iustificabit te sine te. Quarta cã remissionis peccatoꝝ ẽ dolor iniqtatis cõmisse p cordis ꝓtritiõem. qz dicit ps. Cor ꝓtritũ z hũiliatum deus nõ despicies Glo. Cõtritio ẽ sacrificiũ q̃ pctã soluũt Et Orige. dicit. Quãto amplꝰ ꝙpungimur tanto plꝰ pctoꝝ vincla soluunt. Hinc etiã Hiero. dicit. Quis ambigit qm̃ mestitia penitẽt̃ hois oculos sibi vi oletes attrahit saluatorẽ. O igit̃ anima xp̃i sanguie redẽpta .O mẽs sordibus pctoꝝ deturpata z eternis penis obligata .nũc curre ad dulcedinẽ diuie misericordie.z pcidens ad pedes saluatorẽ hũiliter imploza gr̃e infusionẽ.z ꝓponas fm̃ diuie iusticie eqtatẽ cũ cordis ꝓtritõe satisfacere.scias ꝙ certe q̃ i lauacro penitẽtie de fonte miscõie mũdaberis Quia dicit Berñ. O felix lauacꝝ penitentie qꝺ totiens valet ad purgãdũ q̃tiens purgatõe indiget cor hũanũ. Nõ sic aũt baptism̃ q̃ solũ sel' ꝺz efficaciã.

Secũdũ salutare documẽtũ ilinuatur in euãgelio debitoris ingtitudo i iniuriaꝝ vindicatõne. qz dz. q̃ postq̃ dñs ad ipius hũilẽ supplicatõez debitũ omne dimiserit ei .egressus a facie dñi sui inuenit vnũ de cõseruis suis q̃ respectu dimissi debiti modico ei obligabat̃.s.tm̃ centũ denariꝰ .z tenẽs suffocabat eũ di. Redde qꝺ debes .Qui ꝓcidens rogabat sicut ipe rogauerat dñm̃ dicẽs. Pãtientiã habe i me z oia reddã tibi. Ille aũt noluit sed abijt et misit i carcerẽ donec redderet. In qua pabola saluator docuit primo iniuriam remittere. Ubiq̃n ꝓclusit terribiliter dicẽs. Sic z pater vester celest̃ faciet vobis si nõ remiseritis vnusq̃sq; fratri. Ad cuius sententie declaratõnem tres saluti vtiles notande sunt questiones. scilicet.

¶ Prima vtꝝ de iniurijs liceat vindictam sumere.

¶ Scõa vtrũ iniuriã liceat repellere.

¶ Tercia vtrũ iuriã dẽam̃ remittere

¶ Prima em̃ questio saluti vtilis bec est. vtrum de iniurijs illatis liceat

Dominica.xxi.post pēthe.

alicui se vidicare. Ad quā rñdet Rayneri⁹ in sū.ri.de iniuria.c ij. q est distinguendū. q iniuria aut ē diuia. aut est nostra. aut ē ꝑtra bonū cōe. aut est in deū relata. Primo dico q si iniuria ē directe ꝫ deū tūc ē vindicāda. Rō est. q offendit summū bonū qō p̄ oibꝫ diligere debem⁹ z ei⁹ offensam cauere ac honorē pmouere. Vnde ē q saluator tētatōes sathane patiēter sustinuit. q̄ usq; diuinū honorē sibi vsurpare conat⁹ fuit. q tūc eū redarguit di. Mat. iiij. Vade dñm deum tuum adorabis Scīr Moyses Exo. xxij. vigintitria mília boim fecit occidi ꝓpter idolatriaz vituli aurei. Scōa iniuria est nra. i. i psonā nraz q̄ tolerata aliqñ est mala. aliqñ meritoria. Mala est qñ vindicans mouet ex odio aut delectat in tali vindicta. qō fieri solet frequnter. aut infert vindictā vltōis aio reddēdi malum p malo. Scōo iniuriā vindicare ē bonū z meritoriū ꝓpter alicui⁹ mali emēdationē. aut pacē cōitat⁹. aut iusticie ꝓseruationē. aut diuinū honorē. si q̄s tñ facit ꝫ qō de⁹ vult deū honorat. Ipe aūt dic̄ Exo. xxij. Maleficos nō patiaris viuere sup terrā. Excepti⁹ his casibꝫ meli⁹ ē iniuriā ꝓpriā patiēter sufferre q̄z vindictaz exigere. q dic̄ Ugo li. ij. de ania. Magna virtus ē si cui nocere potuisti ꝑcas. Nobile gen⁹ vindicte est ignoscere victo. Et Chrys. In ꝓprijs iniurijs patiētē esse laudabile ē iniurias aūt di dissilare impiū ē. Si igit volum⁹ filij dei eē debem⁹ iniurias remittere. aut si offendim⁹ reconciliari. Vñ q̄n q̄z de causis debem⁹ ꝓmiss indulgere in ꝓprijs iniurijs. s.

Primo ꝓpter dei honorationē.

Scōo ꝓpter dei filiationē.

Tercio ꝓpter venie obtentionē.

Quarto ꝓpter oronis eraditiōez.

Quinto ꝓpter patiētie fructificatōez.

Primo dicit q ꝓprias iniurias remittere debem⁹ ꝓpter dei honorationē. Nō em parū inhonorat de⁹ q̄n ꝑtra suaz volūtatē honor sibi debit⁹ ab aliq̄ vsurpat. Tria vo sūt q de⁹ sibi ꝓpi reuauit. Primū est gl'ia. in oīm eni bono opere duo sūt vicz vtilitas z gl'iatio. vtilitatē nobis dedit de⁹. sz gl'iam sibi refuauit. Juxta illud Esa. xlij. Gl'iam meā nō dabo alteri. Qui igit ꝓtez dei vsurpauerit in bonis opib⁹ suis gl'iando. ꝑdet ei⁹ etiā vtilitatē. Scōm qō de⁹ sibi refuauit ē iudiciū cordis z secreto⁹ rū. j. Chor. iiij. Nolite añ tps iudicare q̄ aduscq; veniat dñs. Tercīū qō deus sibi reseruauit ē vindicta. vt null⁹ ꝓpriā vindictā sine ordine vindicte debeat vindicare. sm illud Roma. xij. Mihi vindictā z ego retribuaz. Et Pro. xx. Nō dicas reddā malū. p malo. sz dñs liberabit te. Scōo ꝓprias iniurias relaxare debem⁹ ꝓpter dei filiationē. tres em sunt vtutes q̄b⁹ filij dei efficiūt⁹ boies. sic docuit saluator. Prima est patiētia Math. v. Bti pacifici qm filij dei vocabunt⁹. Scōm est misericordia Lu. vj. Estote ꝑfecti misericordes sic z pat⁹ vester celest⁹ misericors ē. Tercīū est dilectio inimicoz. Math. v. Diligite inimicos vros z bñfacite bis q̄ oderūt vos vt sitis filij patris vri qui in celis est. Tercio iniurias debemus remittere ꝓpter venie obtentionē. q si dimittim⁹ primo nostro dimittet nobis deus peccata nra. Vñ Aug. de vi bis apl'i. Unusq̄sq; tale indulgentiaz acceptur⁹ ē qualē z ipe dederit primo. Unde z Petr⁹ raueñ. O homo si sine peccato cē nō potes z vis semp dimitti tibi. semp dimitte. q̄tiens em vis tibi dimitti toties tu dimitte. Nam z Petr⁹ apl's req̄siuit saluatorē di. Si peccauerit in me frater me⁹. dimittā ei vsq; septies. Saluator vo respōdit

Nō dico tibi septies. sz septuagies septies. Uñ legit q erat qdam miles q occidit patrē alteri⁹ militis. Et ille volens vindicare patris homicidiū. nūq̄ potuit illū militē inermē inuenire. sz sp armat⁹ incedebat. Accidit aūt in die paſceues q idē miles incessit nudi pes z ſine armis ob reuerētiā paſſionis xpi. tunc alius euaginato gladio cucurrit ad ipm volēs patris homicidiū vindicare. tunc ille pstrauit se ad pedes illi⁹ militis dī. Ego humilitē ſupplico vobis ꝓpter illū qui hodie p nobis in cruce mortu⁹ est. q̄tuus mihi ignoſcat q̄cquid ꝓtra vos egi occidendo patrē. Et ille miles erexit eum z ppter ieſuz totū indulſit ei. Et in ſignū reconciliatōis oſculat⁹ est eum. Cū aūt ille in eccl'ia cū ceteris oſculari voluiſſet crucifixū ſicut mod⁹ illo die ē. Tūc ieſus in cruce amplexat⁹ est militē cū brachijs z oſculatus ē cuz cozā populo z vorab oibus audita est. Tu hodie indulſiſti ꝓpter me illi qui occidit patrē tuuz. z ego indulgeo tibi hodie oīa peccata tua. Et ſic in eo impletū est verbū xpi Lu. vj. dī. Dimittite z dimittemi. Ecce a pſſimo xpo oibus hoibus hic optio datur. vt quicūq; ꝓximo hic dimiſerit iniurias illi xps dimittat oīa peccata ſua. Quarto debemus ꝓprias iniurias indulgere ꝓpter ozōnis eraditionem. Quicūq; noluerit fratri offendenti peccata remittere nec ipe debet veniaz petere a deo quia nō obtinebit. ſicut iſte ſeru⁹ regis qui petenti ꝓſeruo noluit remittere ſed nec dilationē concedere. ideo ſtatim ſaluato⁹ noſter vt nullus debite ozare poſſit ꝓiuſq; er corde primo remitteret offenſam dī. Matb. vj. Dimitte nobis debita noſtra ſicut z nos dimittim⁹ debitoribꝫ noſtrīs. Ecce odium habens in corde maledictionē petit ſup caput eius dicēdo dñicam oratione in ꝑſona ꝓpria. Uñ Augu. Qui nō vult dimittere fratri ſuo nō ſperet oz̄ōnis effectum. Ratio eſt. quia vit⁹ peccati sz odium eſt i vulnere cordis qđ ſanari nō poteſt nec dei gratia penetrare poteſt tale coz. Iuxta illud. j. Joh. iij. Qui odit fratrē ſuū quō charitas dei eſt in illo. Idez. Qui odit fratrem ſuū homicida eſt. Quātūcunq; igitur ieiunet homo. aut vigilet. oret vel elemoſynā det. ei qui iniuriā retinet ad ſalutem nō pdeſt. quia dr Eccl'i. xxxiij. Dona iniquoꝝ nō approbat altiſſim⁹. Quinto debem⁹ iniuriam ꝓpriam remittere ꝓpter patrie fructificationē. Nō ei expedit vt te vindices de tuo aduerſario qui tāta bona tibi fecit iniuriando. Nam te ledendo verbo vel facto. ſi patiēter tuliſti plus meriti cauſa tibi fuit q̄ſi dediſſet vnū regnum tale. inſup z pēnā purgatorij tibi extinxit. ac in dei z ſanctoꝝ omnium amicitiā ordinauit. Uñ Aug⁹. in in ſermōe de ſancto Stephano. Per amorē inquit homis inimici efficiers amicus dei. imo amic⁹ oim ſanctorū Sic q nūq̄ aliqua mā in mūdo intantū dilexit filiū ſuum vnigenitū. ſicut vnuſq̄q; ſanctoꝝ z angeloꝝ te diligers. primo ob amorē dei ignoſcas Tercia iniuria eſt contra bonum cōmune z talis iniuria nō eſt ſufferēda ſed punienda p eum cui hoc competit quia bonum cōmune ꝓferendū eſt ſingulari. Debet eīm ſur occidi ne cōitas impediat. Quarta iniuria eſt nobis illata z redūdat in deum. vt quādo ꝑſona eccl'iaſtica deturpat iniuſte q̄ deturpatio eſt p̄ eccl'iaſticā dignitatē. z tūc iuridice vindicare debē⁹. Hoc mō vindicauit Helyas qñ feē ignē deſcēdere ſup cos q̄ eū capere volebāt. iij. Reg. j. Similiter Helyſe⁹ maledixit

Dominica.xxi.post pēthe.

pueris ipm deridētibꝫ z dicētibꝫ. Asce de calue ascende calue.iiij. Re.ij. Uñ Hiero.in epla ad Rippariū pbyterū dic. Iniuriā meā patiēter sustinui. im pietatē ꝫ deū ferre nō potui. Sz heu q; hodie mlti ꝫtrariū faciūt. vt dic idē Hiero.sup Matth. Nos in dei iniuria benigni sum⁹ z in nris ꝓtumeliꝫs o diū ercitam⁹. Vnde ē q; plati sua dicta volūt stricte obſuari nō aūt sic dei ¶ Scōa q̄stio saluti utilis ē hec vtꝫ iniuriā licz repellere. Ad quā respōdet Rayneri⁹ in sū.ti.de iniuria.c.j. Q; q̄druplr pt q̄s iniuriari primo suo.ſ.

¶ Primo in lesione corpis.

¶ Scōo in ablatōe eris.

¶ Tercio in angaria opis.

¶ Quarto in vicio detractōis.

¶ Primo eñ iniuriari pt q̄s primo i lesione corpis eū vulnerādo mutilādo aut occidēdo.z sic repellere mltiplicit pōt. Primo volūtate se defendēdi. et sic cuilibet licz iniuriā repellere.q; cuilibet naturale est q; se q̄ntū pt ꝓseruet in esse z bñ esse. Naz fm iura. Uim vi repellere licet ī cōtinēti cū moderamie inculpate tutele.ita q; illa sui tutela ñ sit in culpa. Uñ si te sacerdotē indutū ad celebrandū missaz aliq̄s vult occidere vel mutilare.z nullo mō sec⁹ euz potes declinare.tūc occide tu eū tuendo te.z si alia culpa nō sit in cā.postea sine ꝓfessione pfice missaz. Scōo pt q̄s iniuriā repellere vlcisci di libidine.z bñ mō ñ licet iniuriā repellere.q; 8z Ro. xij. Nō reddētes malū p malo. Tercio iniuriā repellere q̄s pōt intentōe violentiā inferendi. Et bñ etiā nō licet.q; si q̄s ad defendēdā vitā ꝓpriā vt dictū ē vtat maiori violētia q̄z necesse ē peccat puta potuit eū declinare. aut ligare. vel arma ipius auferre. Quarto pōt q̄s iniuriā repellere rōne iuste euadēdi.z bñ mō oibꝫ licet. Naz si q̄s iniuste detineret p violētiā si euadat ñ peccat sic fecit b. Paul⁹ q̄ munit⁹ militibꝫ insidias euasit iudeoꝝ. Sz incōtrarius videt dicere saluator Mat.v. Ego āt dico vob nō resistere malo.sz si q̄s te percusserit ī vna marilla pbe ei z alteraz. Ad q̄s ñdet Alexā.de hal.in.iij.parte sūme.q; bñ pceptū nō intelligit fm op⁹ sz fm ani pparationē.vt sit sensus pbe ei z alterā.i. patiēter sustine si te pcusserit etiā in altera. ¶ Scōo iniuria fit in ablatione eris.i.rerū. q̄n vicz q̄s iniuste aufert vestes.victualia.pecuniā. aut quālibet rem tpalem quā repellere pt sic si fieri pt. morti se p tpalibꝫ suis nō exponat.q; tunc pl⁹ diligeret tpalia q̄z se.q̄ est ꝓ ordinē charitatis nisi eēt pso na publice rei defensor. Uñ q̄tuor modis repetit q̄s rez ablatā. Primo amicabilit.z bñ mō oibꝫ licitū est. Scōo rōnabilit coram iudice cū lite.z bñ etiā est licitū nisi oriret scandalū et bñ vel maⁱ periculū fm Lyrā.q; ē cessandū iuxta sniam saluatoris. Si q̄s ingt vult te cū in iudicio ꝓtendere z tollere tunicā tuā dimitte ei z palliū. Tercio repetit q̄s rem p arma.z sic clericꝰ z religiosus est interdictū nisi papa cū aliq̄ dispensaret.laycis etiā bñ nō ꝓuenit nisi essz psona publica vt dictū est. Quarto repetit q̄s rem ablatā latēter. z bñ mō est illicitū oibꝫ q; furtū est. Jō 8z Matth. v. Qui aufert q̄ tua sūt nō repetas sez p arma.aut furtim. aut sine licētia iuris vbi pt auctoritas iudicꝭ implorari ¶ Tercio iniuria ē i angaria opis q̄n vicz q̄s iniuste cogit ad aliq̄s op⁹ subeundū.z si sine maiori piculo vel scandalo euadere pōt licitū est. Si vo nō 8z subire tale op⁹. iuxta illud Mat.v Qui te angariauerit mille passus. vade cū illo duo alia milia. ¶ Quarto iniuria est detractōis maledictōis cōuicij virtupij ꝛc.q; sufferre aliq̄n est pctū.

aliqñ bonũ z meritoziũ. Tũc ei ẽ pec/
catũ qñ ds solũmõ ideo tacet in cõtu/
meliꝰ vt iniuriãtẽ ad iracũdiã ꝓuo/
cet. Tũc vo est meritoziũ róne incoz/
rigibilitatis iniuriãtis. sic xps tacuit
coz̃ Pylato z Herode. qz erãt incoz/
rigibiles. Petrũ vo dure increpauit.
qz erat coꝛrigibilis. Et sic vt dic Tho.
ij.ũ.q.lxxij.ar.ij. Iniurias aliqñ dz re/
primi ne alioꝝ ꝓfectꝰ impediat vel ne
etiã iniuriãtis malicia soueat. iuxta il
lud Prouer.xxvj. Rñde stulto iuxta
stulticiã suã ne sibi sapiẽs videat. b ei
citiꝰ faciũt hoies. ¶ U · Tercia q̃stio
est quõ iniuriã illatã debeamꝰ remit/
tere. Circa q̃stionẽ ẽ notãdũ fm Pet.
sup.ij.di.xxx.q ex iniuria vel dãno da
to tria solẽt in hoie oziri. s. rancoꝛ i af/
fectu. signa rancoꝛis in effectu. z actio
iuris ꝫ iniuriãtẽ. Primũ sꝫ rancoꝛez
statim tenet remittere siue petat siue
nõ. alias incidit in istã sniam regis q ser
uum iniuriãtẽ tradidit toꝛtoꝛibꝫ. Uñ
de oibꝫ subdidit ibidẽ saluatoꝛ d. Sic
z pat vr celestis faciet vob. Remittere
aũt rancoꝛẽ ẽ vindictã iniuriãti nolle
p se vel p aliũ ꝓpẽ b cozde oze z ope. sic
q in cozde nõ appetat vt ipe vel filij i/
firment aut moziant aut vt dãnũ pa/
tiant. nisi coꝛ sanitas vel vita aut di
uitie essent ꝫ bonũ cõe. qz dic Grego.
xxj. moral. Euenire plerũqꝫ solet vt ñ
amissa charitate z inimici nos ruina
letificet z eꝰ glia sine inuidie culpa cõ
tristet cũ p eos iniuste oppmi fozmi/
dam. Itẽ nullꝰ dz velle vt iniurians
peccet moztalr z gram dei amittat ac
vt dãnet. O q̃ multi sũt q iniurias re
mittũt. sꝫ remittũt oze sꝫ nõ cozde. q di
cũt. Ego q̃dem remitto. sed deus vide
at iusticiã nostrã. z reum nõ patiat si/
ne digna pena. Quidaꝫ vero in facie.
sed calũniã querũt occulte. si z q̃d ad/
uersũ illis ꝓgerit dicũt. Deus bene fe
cit quia merek. etiã mihi sic vel sic fece
rat. Hoc aũt dicunt liuoze vindicte.
Quidã etiã oꝛant di. Dñe deꝰ nunq̃ tꝫ
ei indulgeas. sꝫ hic z in futuro peat qz
sine iustícia hoc fecit in me. De q̃bꝫ dic
Aug. q tales se faciũt iudicẽ z deũ toz
toꝛẽ dicẽtes. Dñe occide malũ inimi/
cũ nr̃m. Rñdet tibi deꝰ. Quẽvr̃m. am
bo eñ estꝫ mali. ille qz iniuste nocuit.
tu. qz iniuste appetis vindictã. z si foz/
te darek ad manꝰ tuas. tu cũ sis pctoz
nõ occideres eũ. mõ aũt cũ sim deꝰ vis
vt occidã z fiam toztoz tuꝰ. Scõm in
iniuria est signũ rancoꝛis. vt qz offen
dit z dimisisti ei in cozde. sꝫ qz nõ reco
gnoscit se q male egit. iõ potes ab eo
retrabere tuã familiaritatẽ in vbo et
ꝙuersatõe vt recoḡscat se reũ. nisi scan
dalũ ex hoc oziret vel bñficia eẽnt cõia
vt si ꝓ ciuitate libertatẽ q̃reres z illũ a
tali libertate excluderes. vel elemoſy/
nã cõem faceres z illuz ꝓtermitteres.
qz taliter moztaliꝛ peccares. Si vero
postulauerit patus se emẽdare fm fa
cultatẽ suã teneris remittere. iuxta il/
lud Lu.xvij. Si reuersus fuerit ad te
dices. penitet me. dimitte illi. Terciũ
in iniuria est actio iuris ꝫ iniuriantẽ
z qz denigrauit i fama. dãnificauit in
tpalibꝫ. vel lesit in cozpe. Si postulat
dimitte ei di. Deꝰ ꝓcat tibi hoc pcm̃. z
si cũ vno digito possem me de hoc vin
dicare nollẽ. Uerũ q̃dẽ iuridice volo
hoc requirere sine odio. si toraliter di/
miseris tanto ꝓfectus es. O q̃ multi
sunt iniuriã passi. sꝫ pauci valde qui
sic remittunt. qz quãdo remittunt ad
bonoꝝ hominũ postulationẽ. postea
calũniant detrahunt maledicũt gau
dent de damno nolunt eis pacifice lo
qui vel domũ visitare. aut eisdẽ bene
facere. quia diabolꝰ p rancoꝛẽ occupa
uit cozda taliũ. Quid ḡ de illis q iniu
riant aliꝝ z adhuc iniuriatũ oduntꝫ

Dominica .xxi. post pēthē.

nolūt se recoḡscere. O deꝰ vide z ꝙuer te ad te coꝛ coꝛda. Tercīū salutare documētū insinuat in euāgelio igrati serui punitio i debiti solutōe .qz dicit. Dō videntes ꝙserui q̄ iste faciebat cō tristati venert z narrauerūt dño .z rex eū accersiuit dicēs. Serue uequā .om ne debitū dimisi tibi ad solā petitiōez tuam. nōne z tu debuisti miſicoꝛdiaz facere ꝙseruo tuo .z iratus tradidit eū toꝛtoꝛibꝫ quousq; redderet vniuersuz debitū. Circa cuiꝰ petitōem imo cuiuslibet pctoꝛis ingrati tria notauit salvatoꝛ in euāgelio .s.

Primo ingratitudis exꝓobratōez.
Scōo pene damnatōem
Tercio pene interminatōem

X Primū notat salvatoꝛ ingtitudis exꝓobratōem di. Serue neq; oīe debitū zē. Unde dicit Chryſ. sup Mat. q̄ xp̄s exꝓobrabit pctoꝛibꝫ in iudicio in hec vba. Ego ꝓpter vos hō factꝰ sū alligatus z derisus cesus z crucifixꝰ. vbi est rāta z mea z iniuria z fructꝰ. Uos aūt omnē rē vilissimā amplꝰ dilexistꝫ q̄ iusticiā meā z fidē zē. Scōm i euāgelio notat salvatoꝛ pene dānatoꝛz d. Tradidit eū toꝛtoꝛibꝫ .toꝛtoꝛes sūt demones q̄ visu sunt boꝛribiles .in cruciādo crudeles .affligēdo sunt potentes z infatigabiles. ad p̄ces imiſicoꝛdes. Tercīū notat salvatoꝛ pene interminatōem di. q̄usq; reddat vniuersū debitū .vbi semp soluit z nūq; pōt satiſſacere. Nā in p̄senti vita facile est satiſſacere. qz sumꝰ in foꝛo miſicoꝛdie i purgatoꝛio est acerba .i inferno acerbissima. Pena em̄ i p̄senti adduo valet. vicz ad satiſſactōem z meritū .i purgatoꝛio solū ad vnū .s. ad satiſſactōem in inferno ad nullū hoꝛ. O xp̄e deꝰ O saluatoꝛ pie. ecce homines nō intelligunt q̄ in inferno est pena sine fine. n̄ mille annoꝝ. non decēmiliū sed etna de qua ꝓ penitentiā possent euadere. O filij Adam attēdite z intendite qualem sententiaz ad caput ꝓtulit christꝰ dicens. Sic et pater vester celestꝫ faciet vobis si nō remiſerit vnusq;sq; fratri suo de coꝛdibꝫ. Carissimi exꝓgiscamur z iniurias remittamꝰ ac de commiſſis peccatis pniam agamꝰ vt pcnam eternā euadamꝰ .ad vitā quoq; sempiternā introducamur ꝓ ieſū christū .q̄ cū patre et spūsctō viuit zē.

De eadem dñica .xxi. pꝰ pēthē.
Sermo cxviij

Similē est re gnū celoꝝ hoi regi q̄ voluit rationē ponere cū seruis suis Matth .xviij. et in euāgelio. Verba sunt christi filij dei viui cuiꝰ nos oīes serui sumꝰ tribꝫ ratōibꝫ .scz

Primo ratōe creatōis
Secundo ratōe redemptōis
Tercio ratōe conductōis

Y Primo q̄dem sumꝰ serui dei exercēdi ratōe creatōis. Ipe em̄ fecit nos z nō ipi nos. Creauit em̄ ad imaḡinē z similitudinē suā .omnia mēbra .oēs sensus coꝛpis ipe dedit. Insup oīes potētias anime cū q̄bꝫ obligauit ad seruiendū ei fideliter. Unō dic Esa .xlviij. Forma uite seruus meꝰ es tu isrl'ē obliuiscaris mei. De quo mḡr in .ij. di .j. Factus est hō ꝓpter deū vt ei seruiret. z mūdꝰ ꝓpter hoiem vt homini seruiret. ꝓpositus est ḡ hō in medio vt ei seruiret et ipe seruiret. Voluit em̄ deꝰ sibi seruiri ab homie. vt ea seruitute nō deꝰ sz hō ꝓficeret z mūdus seruiret hoi vt similiter hō iuuaret. Totū igit bonū hois z quod factū est ꝓpter ipz z ꝓpē q̄ ipe factus .iuxta illud .j. Choꝝ .iij. Oīa vestra sunt vos aūt christi. Dicit oia .s. supioza .equalia z inferioza. Supioza

ad fruendū vt deus trinitas. equalia
ad ꝙuiuendū sicut angeli q̄ modo sūt
nobis supiores. in futuro vo erūt cēs
les. Mat. xxij. Erūt hoies sicut angeli
dei in celo. q̄ z modo nr̄i sunt. qz ad p
fectū nostr̄ nobis ministrāt. ḡ creauit
nos ad suā seruitutē nō ideo vt superbi
amus. vel curā carnis faciam⁹. aut p
cepta dei infringam⁹ zc. qz si sic viui
mus ꝫ ratōem nr̄e creatōis tūc ratio
nē debem⁹ reddere de oib⁹ nob collatꝭ
in qua si defecerim⁹ eternis penis ob
ligamur. Hinc Eccles. ix. Qui in vno
peccauerit mlta bona pdet. Jō pmo
nuit nos pius xp̄s ne peam⁹ di. Sile
est regnū celoz. i. p̄sens eccl̄ia militās
homini regi. i. christo icarnato q̄ vult
ratiōnē ponere nobiscū seruis suis q̄s
in creatōe tantis būficijs obligauit si
bi seruiēdos. ¶ Scōo sum⁹ serui dei
excelsi rōe redēptōis. eram⁹ q̄ppe oēs
obligati eternis cruciatib⁹ ꝓter ꝓmis
sa. sed misericors de⁹ misit filiū vt redi
meret nos z obligaret ad suū seruitiū
De qua obligatōe dic̄ apl̄s. j. ad Cho.
vj. Empti ei estis pcio mag̃. Os aut̄
sit illud p̄ciū declarat. j. Pe. j. Nō cor
ruptibilib⁹ in q̄t auro vel argēto redē
pti estis sed sanguine q̄si agni incōta
minati xp̄i. Certe si quē alīq̄s libera
ret ō captiuitate thurcoz obligaret ei
seruire. et multo magꝭ xp̄o qui libera
uit de captiuitate diaboli. ¶ Tercio
sum⁹ serui dei excelsi rōe conductōnis
cōducti eīm sumus in vineā p̄ntis vi
te ad opa virtutū. dicente dño Mat.
xx. Jte z vos i vineā meā. z q̄ ínstū fu
erit dabo vob. vbi Gre. Cōductio ē vi
te eēne ꝓmissio. p opib⁹ futuruꝫ nr̄e Cō
ducit nāq̄ nos ōs nr̄ virtūm⁹ fideles
sibi z primo ō q̄b⁹ requirētōez. Si vo
uenerit crudeles dānabit sic fuū ne
quā. ió ꝓcludit. Sic et p̄r̄ vr̄ celestis fa
ciet vobis si nō remiseritis vnusquis
q̄z fratri suo de cordib⁹ vr̄is. Uñ et p̄
senti euāgelio tria declarem⁹ documēta salutaria. scz

¶ Primū q̄d ꝙuēiat dño seruoz. ibi. sile est regnū celorū.

¶ Scōm q̄d cōperat seruo obligato debitorū. ibi. pcidens seruus zc.

¶ Tercio q̄d expediat seruo conuicto malorū. ibi serue nequā zc.

Z ¶ Primū itaq̄ declarem⁹ documētū ex b euāgelio q̄d vicz cōueniat dño seruoz cū dī. Sile est regnū celoz hoi regi. Nā put colligere possum⁹ ex euāgelio dño respectu seruorū conueniūt tria, scilicet.

¶ Primū ꝓuidentia cōdigna
Secundū indulgentia benigna
Tercū iusticia plena

Pro eīm dño ꝙuenit respectu suoz ꝓuidētia ꝙdigna. q̄d notat cū dr. Simile ē regnū celoz hoi regi q̄ voluit ratiōnē ponere cū seruis suis. q̄libz q̄ppe dñs obligat vt seruo ꝓuideat de necessarijs. deinde pēset laboris suoz vtilitatē. q̄a si solū ꝓuideret de necessarijs z nō attēderet vtilitatē incōsideratꝰ dicer̄et. Sic de⁹ dei filius oibus ꝓuidit de necessarijs sibi decentib⁹. ió restat vt i eractōe rōis dīudicet q̄litatē laboris. Sz ꝫ diuinā ꝓuidētiā q̄dā errauerūt dupl̄r. s. i generali z i spāli. Pro i generali dicētes mūdū ñ regi ꝓuidentia dei sz oia euēire a casu sic empidocles. sz h excludit ex euāg. q̄z ōs assimilat hoi regi. cui⁹ officiū ē gubnare. z sic ōs totū mūdū regit Sap. xiij. Tua pr̄ ꝓuidētia ab initio cūcta gubnat. z Ro. xiij. Que a ōo sūt ordiata sūt. ió ñ a casu sz diuia ordiatōe cūcta regūt. Unde vij. pol. Utrꝰ diuia totū vniuersū cōtinet z gubnat. Merito ḡ dicꝰ illō p̄f. Qñ h ē ōs ōs nr̄ ineīnū z i seculū seculi ipse reget nos i secla. Erq̄ igit rotꝰ mūdus diuia gubnet ꝓuidētia ió oia ōs hñ oz

dinauit.licz aliqua videant nob inoz diata.vt q̄ iust⁹ opp:imit.mal⁹ subli mat.q: dicit sc̄us Tho.li.3 gentiles. Prio de⁹ nō potest velle malū .q: ma la volūtas est ab erroze.sz deus non errat.ergo ois opatio ei⁹ est virtuosa. Aug. De⁹ adeo bon⁹ est q̄ nullū ma/ lū p̄mittit q̄n bonū elicere velit. Job.v Nihil fit i terra sine causa .s. rōnabili. Sed q̄dā etiā ex xp̄ianis si nō dicunt lingua oīs dicūt tñ cozdis illud psal. Dixit insipiēs.i.cogitauit.nō est deus Propterea mlta mala ppetrāt q̄si nū q̄z punirent.p illū. Scdo q̄dam erra uerūt circa puidētiā dei i spāli di.deuz special: de actibus hūanis nō habere puidētiā. Tales fuerūt q̄ndam amici Job.q̄ dicebant Job.xxij. Nubes latibulū eius circa cardines celi pambulat z nostra nō ꝓsiderat.sed ḃ est stultissimū existimare.iuxta illō ꝑs. Qui finxit oculū ñ ꝓsiderat.q.d.certe stulte cogitat ḃ. Ideo ad excludendū hūc erroꝛem dic̄ xp̄s in euāgelio.q̄ voluit rat onē ponere cū seruis suis. Sic nāq; strictę exiget ratōes vt nō solū de manifestis opibus sed etiā de occult; cogitationib⁹. Unde Bre.sup illō Job.xxij. Ipe scit vias meas dicit. Sic gressus nostros de⁹ considerat vt minutissime cogitatōes indiscusse nō remaneant.z Bap.j. In cogitatōib⁹ ip̄i erit interrogatio. Sed z ipa eterna vitas xp̄s ait Math .xij. De oīm vbo ocioso qō locuti fuerint boies reddent rōez .vbi Piero. Uerbū ociosum est qō sine vtilitate loq̄ntis z audiēt; ꝓfert. Et si ō talibus indubie reddituri sum⁹ rōem o deus iuste q̄d erit de vbis scurrilib⁹ z criminalib⁹.quid de ōtractatoꝛib⁹.q̄d de mendacib⁹ .q̄d de adulatoꝛib⁹.q̄d deniq; de vituꝓiosis q̄bus tot⁹ mundus plenus est. Et tñ ve implebit de oīb⁹ illō Bap.vj. Interrogabit ope ra vestra z cogitatōes vras scrutabit. q̄libet igit videat q̄d cūc rndeat. Secundū quoq; qō ꝓuenit dño respectu seruoꝝ suoꝝ est indulgētia benigna. vt si q̄d offenderit seru⁹ aut dānū dom̄ino itulerit indulgeat illi. qō isinuat saluator i ḃ euāgelio di. Et cū cepisset rōem ponere oblat⁹ est ei vn⁹ q̄ debebat ei decē milia talēta. Cū aūt non haberet vñ redderz iussit eū dñs venūdari z vroꝛē eius z filios z oīa q̄ habebat z reddi. Procidens aūt ille rogabat eū dicēs . Patientiā habe i me et oīa reddā tibi. Misert⁹ aūt dñs serui illi⁹ dimisit eū z ꝺbitū dimisit ei. Noraliter seru⁹ iste est pcōz obligat⁹ decē milib⁹ talētis.i.pena eēna quā nō pōt soluere nisi vt vēdat ip̄i⁹ aia z vroꝛ.i. corpus.z filij.i.sensus corpis .sz dñs misericoꝛs ꝓdonauit oīa ex sua misericoꝛdia q̄ magna ē. Unde Aug.li.ō spiritu z aia. Neo de dei pietate diffidat. q̄m maioꝛ est q̄z nra miseria.z q̄squis ad deū toto coꝛde clamauerit exaudiet illū q: misericoꝛs ē.citi⁹ siq̄dē videt ei pcōri veniaz dare q̄z ip̄i pcōri accipe. Sic eñ festinat absolueꝛe eum a toꝛmento ꝓscientie sue quasi plus cruciet cum passio miseri q̄z ip̄m miseruz passio sui.hec ille. Plus nanq; dimittit misericoꝛdia dei q̄z nos audeꝛem⁹ petere. Sicut patet i isto seruo qui solum petebat dilatōnem et meruit remissionē. Ergo charissimi adeam⁹ cū fiducia ad thronū g̃tie vt misericoꝛdiaz ꝓseq̄mur z g̃raz inueniam⁹ in auxilio opoꝛtuno. De⁹ igit dñs vniuersoꝝ clamat oīb⁹ illō Deut.iij. Ego sū dñs ds tu⁹ emulatoꝛ.z faciēs misericordiaz i mlta milia diligētib⁹ me et custodientib⁹ pcepta mea. Et Osee.ij. Misericoꝛdiā volo et non sacrificiū. ꝓpter q̄ dic̄ Ebryso.et habet de pe.di.iij.c. Tal' mihi cre de erga boies pietas est dei q̄ nunq̄z

spernit penitẽtiã si ei sincere ac simpli/
cit offerat. z si qs ad sũmũ quẽiat ma
lor z inde tñ velit reuerti ad ꝓtus viã
suscipit libẽter amplectit. z facit oia q̃
ten⁹ ad pozẽ reuocet statũ. hec ille. Lu
ius exẽplũ est Lu. xv. de filio ꝓdigo. ỏ
q̃ Petr⁹ rauẽnas ait. Nõ dicit. vñ ve/
nis. vbi fuisti. vbi sũt q̃ tulisti. sz ꝓferte
stolã ꝑmã z iduite eũ. Jõ admonz ad
rãtã ỏi mifícozdiã Judith. viij. sic dic.
Sed q2 patiẽs est dñs in hocipo peni
team⁹. z indulgẽtiã ei⁹ lachzymis po/
stulem⁹. Nõ em̃ q̃si hõ de⁹ sic cõmina/
bit. nec sic fili⁹ hois ad iracũdiã inflã/
mabit. sed faciet oib⁹ ex sua magẽ mifi
cozdia sicut huic suo petenti dilatiõez
dimittet penã peccat⁹ debitã. insuper
recipiet in sui verã amicitiã. Terciũ
qõ cõuenit dño respectu suozũ est iu/
stitia plena. dñs em̃ nõ solũ dz eẽ mifi
cozs erga suos sz etiã iust⁹ vt obstina
tos puniat. q2 dicit ps. Uniuerse vie
domini mifícozdia z ꝟitas. z b ẽ quod
dicit in euãgelio. Egressus aũt fu⁹ ille
ꝑm pturbat. sz ocul⁹ mentis i xpo non
cui dñs debitũ idulserat inuenit vnũ ỏ
ꝓseruis q̃ deb ebat ei centũ denarios.
xpo. Jn ꝓriũ ꝟo ỏz hic irat⁹ dñs. sic
z tenẽs suffocabat eũ di. Redde qõ de
Mar. iij. dicit. Et circũspiciẽs eos cuz
bes. Procidẽs ꝓfu⁹ ei⁹ rogabat eum
di. Patiẽtiã habe i me z oia reddã tibi
Jlle aũt noluit sz abijt z misit eũ i car
cerẽ donec redderet vniuersũ debitu3.
Uidẽtes aũt ꝓfui narrauerũt domi/
no oia q̃ facta fuerãt. Tũc vocauit eũ
dñs suus z ait illi. Serue nequã omẽ
debitũ dimisi tibi qm̃ rogasti me non
ne g̃ z te oportuit misereri ꝓfui tui sic et
ego miserti⁹ sũ tui. Et irat⁹ dñs tradi/
dit eũ tozmẽtoribus q̃usq3 redderet vniuer
sum debitũ. Dñs est de⁹. seru⁹ est ho
mo pctõz. ꝓseru⁹ est prim⁹. est g̃ sensus
q̃ q̃ nõ dimittit ꝓmo offendẽti nec de⁹
dimittet illi. Ex quo ptz q̃ de⁹ nõ solũ
est mifícoz sed et iust⁹. Unde Aug. su/
ꝑ ps. Mifícozdie tps mõ est. iudiciũ
tẽpus p⁹ erit. Uñ de⁹ nũc vocat auer/
sos. donat pctã ꝙuersis. patiẽs est sup
pctõzes donec ꝙuertant. qñcũq3 con/
uersi fuerint ꝑterita obliuiscit. futura
ꝓmittit. hortat pigros. consolat affli/
ctos. docet studiosos. adiuuat dimica
tes. neminẽ deserit laborantẽ z ercla/
mantẽ ad se. donat vnde sibi sacrificet
ipe tribuit vnde placeat. Hoc magnuz
mifícozdie tps nõ nos trãseat. ventu
rũ est em̃ iudiciũ z erit pñia. sz iam in/
fructuosa. dicẽtes intra se ꝑ angustia
spũs gementes. q̃d nobis ꝓfuit super
bia. hec ille. Sed ex⁹ in euãgelio dicit
Et irat⁹ dñs ꝑ quẽ significat xps.

¶ Querit vtrũ ira fuerit in xpo. z vi
detur q̃ n. q2 vt dicit phs. vij. eth. ira op
ponit mãsuetudini. sz xps fuit valde
mãsuet⁹. g̃ nõ fuit in eo ira. Jtẽ fm do
ctozes catholicos nõ est nisi duplex ira
scz ira ꝑ vitiũ z ira ꝑ zelũ. sz neutra fu/
it in xpo. q2 dicit Gre. v. moza. q̃ ira ꝑ
vitiũ excecat oculũ mentis. ira ꝑ zelum
ipm pturbat. sz ocul⁹ mentis i xpo non
fuit excecat⁹ nec turbat⁹. g̃ ira nõ fuit i
ꝓseruis q̃ debebat ei centũ denarios.
xpo. Jn ꝓriũ ꝟo ỏz hic irat⁹ dñs. sic
Mar. iij. dicit. Et circũspiciẽs eos cuz
ira contristat⁹ est sup cecitatẽ mẽtis eo/
di. Patiẽtiã habe i me z oia reddã tibi
rũ. Ad qõ rñdet Lyra sup. iij. c. Mar.
di. q̃ ira est appetit⁹ vindicte ꝓpẽ illa/
tã iniuriã sibi vl alteri. vt habet. ij. rhe
to. Talis aũt vindicta põt appeti pze/
ter ozdinẽ rõis. z sic est viciosa. z sic vo
cat ira ꝑ vitiũ. de qua ỏz Jacob. j. Ira
viri iusticiã dei nõ operat. Alio mõ ꝑt
appeti fm ozdinẽ recte rõis. z b est lau
dabile. fm q̃ ỏz ps. lvij. Letabit⁹ iust⁹
cũ viderit vindictã. Illud em̃ laudabi
um debitũ. Dñs est de⁹. seru⁹ est ho
mo pctõz. ꝓseru⁹ est prim⁹. est g̃ sensus
q̃ q̃ nõ dimittit ꝓmo offendẽti nec de⁹
dimittet illi. Ex quo ptz q̃ de⁹ nõ solũ
est mifícoz sed et iust⁹. Unde Aug. su/
ꝑ ps. Mifícozdie tps mõ est. iudiciũ
liter appetit de quo qs iuste letat. z tal
mo pctõz. ꝓseru⁹ est prim⁹. est g̃ sensus
ira vocat ira ꝑ zelũ. z tal fuit in xpo ꝟs
q̃ q̃ nõ dimittit ꝓmo offendẽti nec de⁹
q̃ Job. ij. dicit de eo. Zel⁹ dom⁹ tue co
dimittet illi. Ex quo ptz q̃ de⁹ nõ solũ
medit me. Ad argumẽta aũt dicẽdum
est mifícoz sed et iust⁹. Unde Aug. su/
q̃ ira q̃ est ꝑter ratiõem opponit man
ꝑ ps. Mifícozdie tps mõ est. iudiciũ
suetudini. nõ aũt illa que est modera/

ta rõe qual' fuit in christo. Ad secũdũz dicendũ q̃ ira p̃ zelũ in nobis bñ aliq̃ liter turbat oculũ mentis. q̃z potentie anie sic se habẽt q̃ vna intensa in actu suo alia remittit. z ideo mot⁹ ire qui ẽ in irascibili pte q̃ius sit moderat⁹ rõe impedit intellectũ in ꝓplatõe vitat̃. z sic dicit turbare oculũ mentis. talis tñ turbatio nõ est pctm̃. Verũtñ in xpo nõ habuit locũ. q̃z vtute diuia q̃libet potẽtia ꝓmittebat agere illud qõ erat sibi ꝓriũ. ita q̃ vna nõ impediret alia in actu suo. Et ideo sicut gaudiũ fruitionis in aia xp̃i nõ impediebat dolorẽ passiõis in pte inferiori. sic econuerso motus ire in pte inferiori in nullo impediebat actũ rõis. Scõm̃ documẽtũ ex euãgelio p̃senti declarem⁹ q̃d expediat suo obligato debitoꝛ. Clauz nimirũ exemplũ habem⁹ in isto seruo q̃ grauat⁹ debitis meruit remissionem omniũ. z hoc p̃ tria.

¶ Primo p̃ pfundã bũiliationẽ.
Secundo p̃ deuotã oratiõnẽ.
Tercio p̃ rectam intentiõem

¶ Prio itaq̃z ḡuatus debit̃ sicut iste seruus in euãgelio exp̃ssus potest obtinere remissionẽ p̃ pfundã sui bũiliatiõnem. de quo dicit in euangelio q̃ cum nõ haberet vnde redderet debitũ z ꝓterea fuisset iussus venũdari pcidit coꝛã rege. Sic q̃libet peccatoꝛ obligatus regi deo ad penã p̃ suis peccat̃ debz se bũiliare p̃ verã pniam z tunc meret remissionẽ. q̃z ꝺr Ecci. iij. Quanto maioꝛ es bũilia te in oib⁹ et coꝛaz deo inuenies gratiã. q̃z deꝰ superbis resistit. bũilibus aut̃ dat gr̃am. Jacobi. iiij. Et Esa. vlti. dicit dñs. Ad quẽ respiciã nisi ad pauperculũ z contritũ spũ et trementẽ sermones meos. Vnde Origenes ait. Si humilis nõ fueris gratiã spũsscti nõ habebis. Vñ ꝑ bũilitatis dñs dicit Piere. xviij. Si penitentiaz egerit gens ista a malo suo agã et egõ penitentiã sup̃ malo qõ cogitaui vt faceꝛe ei. Aug. Quisquis pnie bũilitatez recusat deo appropinq̃re nõ cogitat. Ergo dilectissimi hec est via euntib⁹ ad vitam. Ideo cõminat xp̃s Lu. xiij. Nisi penitẽtiã habueritis omes sil' pibitis. ¶ Scõo pctoꝛ grauat⁹ debitis potest inuenire remissionẽ p̃ deuotaz oratiõem sicut iste seru⁹ petebat regẽ di. Patientiã habe in me. Cui dicum ẽ. Omẽ debitum dimisi tibi quñ rogasti me. Debem⁹ igit̃ deuota mente dñm orare p̃ pctoꝛ remissione. q̃z hoc est beneplacitũ deo. Ideo dicit Eccli. xxj. Fili si peccasti nõ adiũcias iteꝛ sed de pristinis depcare vt tibi dimittant. In huius signũ dicit Leui. iiij. de offerente sacrificiũ p̃ peccato. Rogabit p̃ eo sacerdos z dimittet ei. Sic dñs stephanus oꝛauit pro paulo z exauditus est Aug⁹. Si stephan⁹ nõ oꝛasset ecclesia Paulũ nõ habuisset. ¶ Tercio pctoꝛ grauat⁹ debitis pot̃ inuenire remissionem p̃ rectã intentiõnẽ. qõ notat̃ in hoc. q̃z iste seruus habebat intentiõem satisfaciẽdi di. Oia reddã tibi. Restitutio aũt ꝺo meli⁹ fieri non potest. q̃ remittere iniuriã primo. ideo ad melioꝛem modũ obtinẽdi veniã docuit xp̃s in oratõe dñica Matth. vj. dicens. Et dimitte nobis debita nr̃a sic z nos dimittimus debitoꝛib⁹ nostris. nõ enim docuit ita oꝛare. dimitte nobis sic nos ieiunamus vel sicut elemosynã dam⁹ sed sicut dimittim⁹ debitoꝛib⁹. Jo subdidit ibidẽ. Dimittite z dimittet vob. Et Aug⁹. Unusq̃sq̃z talẽ indulgentiaz accipiet a deo qualẽ ipe faciet primo. Vnde Petr⁹ rauẽnas. Vis tibi dimitti alĩs dimitte. De b legit exemplum. q̃ q̃dã miles occidit patrẽ alteri⁹ militis. Et ille volẽs vindicare homicidiũ p̃ris nunq̃ tñ potuit militẽ inimicuz

Sermo CXVIII

inermē inuenire sed sp armatꝰ incessit. Accidit aūt die pasceues qꝺ dictꝰ miles incessit nudipes z inermis. tūc altꝰ miles euaginato gladio cucurrit ad ipz occidēdū. p patris morte. Tūc ille miles pstrauit se añ pedes militꝭ di. ego būiliť rogo vos p illū qꝺ hodie in cruce moꝛtuus ē vt igſcatis mihi qcqꝺ ꝛ vos feci occidēdo pſem vestꝝ. Et moꝛ ille miles erexit eū. z ꝓ ihesum crucifixum totū indulsit ei. z in signū reconciliatōis oscula tus ē eū. Cū aūt ille miles cū ceteris i ecclīa oscularī vellz crucifixum sicut moꝛis est illa die. tūc Jesus in cruce amplexatus ē militē cum brachijs et osculatꝰ est eū coꝛā ppl'o. et vox ab oib audita est. Tu hodie idulsisti illi qꝺ occidit pſem tuū. z ego indulgeo tibi oīa pcā tua hodie. Et sic iple tū est in illo illō dictū saluatoꝛis Lu. vj. Dimittite z dimittemi. Ūñ Augu. Multa sunt genera eleōsynaꝝ qꝭ cū facimus adiuuamur z dimittūť pcā nſa. sed eo nihil est maꝰ qꝭ cuiz et coꝛde dimittim qō in nos qſqꝭ peccauit. Sed ꝛ hoc qdā indurati coꝛde dicūt. Ego dimittā qdem ei sed deꝰ redꝺat ei qō meruit. Alij obstinati dicunt Dñs deus nūqꝭ remittat ei nec h nec in futuro. sz dīgna pena vindicet. z tales se faciūt iudices. deū vo volūt esse toꝛtoꝛē. Sicut dicit Aug. Malus in oꝛatōibus suis dicit. Dñe occide malum inimicū meū. Rñdet tibi deus. Quem vestrū. ambo estis mali. ille qꝛ nocuit. tu qꝛ vindictā iniuste queris. cum ōꝛ ad Ro. xij. Mihi vindictā et ego retribuā dicit dñs. Tū nullꝰ debz optare etiā a deo fiendā vindictā ni si inq̄ntū iusticie dei satisfit. ergo qcqꝺ intendat boni iniuriosus nihil ei pꝛoꝺest ad salutē. Si em tot bona qꝭ faceret in die quot sunt stelle celi. quot folia arboꝝ. quot arene maris deꝰ nullum illoꝝ acceptat. Greg. Munus nō acceptat nisi ante discoꝛdia animo pellatur. Ad quod docet christus Math. v. Si offers munus tuū ad altare z ibi recoꝛdatꝰ fueris quia frater tuus habz aliquid aduersum te. relinque ibi munus z vade pꝛiꝰ reconciliari fratri tuo. z tūc veniēs offeres munus tuum. O dñe deus qꝭ multi sunt etiā de circūstantib qui nihil ralium curāt. ¶ Tercīū documentum declaremus ex euāgelio qꝺ exꝑꝺiat seruo cōuicto malozū cum dicit. Tunc vocauit illū dñs suus z ait illi Serue nequā omne debitū dimisi tibi quoniā rogasti me. nōne ergo oporuit z te misereri cōseruo tuo sic z ego miseꝛꝰ sum tui. Et iratꝰ dñs tradidit eū toꝛtoꝛib q̄usqꝭ redderet vniuersū debitū. Sic z pr̄ vester celestꝭ faciet vobis si nō remiseritis ō coꝛdib fratribꝰ vestris. Ex quib colligere possumꝰ qꝺ pcōꝛes in morte vl in iudicio cōuictus ō malꝭtria merebit sic iste inḡtꝰ fuꝰ. s.

¶ Primo increpatōnem
Secūdo indignationē
Tercio vindicationē

Prio inḡꝭ seruꝰ quictꝰ de malꝭmerebit increpatōem sicut ingratus fuꝰ cui ōꝛ. serue nequā. z merito. qꝛ dic Chryſ. qꝺ sic sunt decē milia ad cētū ꝓputādo. sic pcā ꝛ deū respectu excessus i prim. Nā sic qꝺ peccat i regē grauiꝰ delinquit qꝭ ꝓtra militē. sic offensa in deū cōmissa grauioꝛ est. ¶ Scōo malus seruus merebit dñi indignatōez. sicut iste seruus de quo dicit. Iratus dñs. Nulla pena grauioꝛ qꝭ ira dei celi. quia ex ea causat alia pena. Tercio malꝰ suus merebit vindicatōz. sic iste neḡ seruꝰ. de qꝰ ōꝛ. tradidit eū toꝛtoꝛib ꝛē. qꝛ peccatoꝛ quictꝰ tradet demōib qꝺ exigent ab eo penā quā nūqꝭ pōt soluere. Aq̄ lia nos liberet xp̄s qꝺ viuit ꝛē.

Dominica .xxii. post pēthe.

Dñica .xxij. post Pēthe.
Sermo cxix.

Heuntes pharisei cō/siliū inierūt vt ihm capent i sermone. Mat.xxij.z in euāgelio. Pūssim⁹ em̄ saluator q oim̄ sitiebat salutē volēs saluare phariseos re/phēdebat eoz vicia sed ipi malicia in/durati nolebāt emēdari. q̄nport⁹ ꝯcilium faciebāt quō ieſū possent capē i/suis vbis z tandē eum accusare pilato. Uñ vnā brigosam q̄stionē ei ꝓposuerūt vt q̄cq̄d dicerz notā reph̄ēsiōis nō euaderet. sed nō est ꝯsiliū ꝫ dñm. Dicūt ei Dic igit nobis. si licet cesari censū dari an non. Cogitabāt em̄ vt si diceret licere tūc exosus haberet cōi populo. si vero diceret q̄ nō licet tūc seruī herodis audientes h̄rent occasionē eū capiēdi. Pus tñ p̄mittūt adulatoz ias laudes: vt eo facilius decipiāt. In q̄bꝰ a q̄tuor laudant eū. scz.

Primo q̄a eū magistz appellant.
Scōo q̄a eius bonitatē ꝫmendant
Tercio quia ei⁹ officiū exaltant.
Quarto q̄ eius iusticiā approbant

Primo q̄dē pharisei vt xp̄m deū facili⁹ decipiāt appellāt eū magistz. licz ficte z adulādo. tñ in vitate z sup oēs hoies ei ꝟ nomen ꝫuenit. q̄ ipe est ve magister q̄ docet in celo z in tra. Jō dicebat discipul'. Uos vocat me mgr z dñe. z bñ dicitis. sum etenī. Dic magr docet nos talē lectōem cū q̄ eternā mortem euadere possum⁹ ac etnū regnū obtinere. q̄ lectio est būilitas z pietas dicēs Matb.xj. Discite a me q̄ mitis sum z būilis corde. In hui⁹ mgri scola angeli didicerūt obediētiā. ꝓpbete vitatem. pphiarche fidē. apli pauptatē. martyres patientiā. vgines castitatē. ꝫiugati pietatē. vgo dei mater būilitatē. Jō dic saluator vt has lectōes addiscam⁹ ne diabolū audiam⁹ di. Et magīm nolīte vocare sup terrā. magr vester vn⁹ ē. Quidā em̄ in diaboli scola studentes pbiā. alij gulā. alij luxuriā. alij auaricia m. alij beresim. alij ōtractōes. alij cōtentōes. Uide igit cui⁹ sis discipulus.

Scōo pharisei adulādo xp̄i bonitatē ꝫmendāt dicētes. verax es. Ipe nā/qz est vitas Job.xiij. Ego sū via veritas z vita. z ꝓ ꝫs ipa bonitas. q̄ fm pbm vez z bonū ꝫuertūt. Iste pfecto est ille bon⁹ de quo Luc.xviij.ōr. Nemo bon⁹ nisi sol⁹ de⁹. Et q̄ est bon⁹ z verax absq; dubio adiplet ꝓmissa. ꝓmittit em̄ pauptibꝰ spū. i. būilibꝰ regnū celoz. Incontrariū aūt facit diabol⁹ caro z mūd⁹. q̄ que ꝓmittūt nūq; adimplenk. z sic sunt mēdaces

Tercō pharisei xp̄i officiū adulādo exaltāt dicentes. Et viā dei in vitate doces. In vitate vo docet q̄s q̄ nullū falsū immiscet sic heretici. z q̄ docet ope adiplet ne ip⁹ doctria ꝫtemptibil' sit. Quia dicit Gre. Cui⁹ vita despicit restat vt eius ꝑdicatio ꝫtemnat. Aliē docuit xp̄s dñs q̄ ernſ infallibil' vitas nullus falsū admisit. ac q̄ docuit ope p⁹ impleuit. iuxta illō Act.j. Cepit ihs facere et docere. Insup deus p̄ q̄ nō p̄t eē testis falsitatis opibꝰ miracl'oz testificatus ē. Uñ dicebat saluator Joh̄. x. Opa q̄ ego facio ipa testimoniū ꝑhibent de me.

Quarto pharisei xp̄i iusticiā adulādo approbāt. cū dicūt. z nō est tibi cura de aliq̄. nō em̄ respicis ꝑsonā hoim. Licz em̄ ei sit cura de oibꝰ tñ nō est ei cura de aliq̄ vt ꝓpter alicui⁹ potentiā aut diuitias aut cōminatōnes dimittat loqui vitatē. q̄ nō respicit ꝑsonā hoim ſz indifferenter magnis et pauis diuitibꝰ z pauptibꝰ dicit vitatem. Uere nō respexit ꝑsonā q̄ potētes angelos deiecit de celo. nec respexit hūane nature paucitatē. dū solūmō duos

virum scz z mulierē peccātes de padi
so eiecit. nō resperit mlitudinē qñ in
diluuio mlitudinē hoim submersit.
Nō deniqz ꝓpinqtatē generis dñi iude
os reprobauit ꝓpē eoz incredulitatē.
Ecce pharisei vā dicebāt. sz mētiebāt
qz in corde hec ita esse nō credebāt. sed
vt dicit Lyra. Jō laudabāt vt corā eis
audaciꝰ linguā relararet z sic eū ma
gis repbēderēt in sermōe. qō fuit ꝓsili
um malignū. vñ ōr. Abeūtes pharisei
ꝓciliū inierūt cē. In q̄ q̄dem euāgelio
tria tāgunt mysteria in p̄senti sermo
ne ptractanda. s.

¶ Primū pharisеoz maligⁿ obserua
tio. ibi. abeūtes pharisei.

¶ Scōm xp̄i benigna repbensio. ibi.
quid tētatis hypocrite.

¶ Terciū xp̄i digna doctrinatio. ibi.
reddite ḡ q̄ sūt cesaris.

¶ Primū nāqz mysteriū nob ptractā
dū tangit pharisеoz maligⁿ obstuatō
cū ōr. Abeūtes pharisei ꝓciliū fecerūt
quō xp̄m deū cōprehēdere possent fa
ciliꝰ. z ꝓciliū diffinierūt q hō citꝰ pōt
capi in vbis q̄z factis. iō q̄sierūt talez
modū req̄rendi eū vt p nullā viā eua
dere posset repbēsionē sm eoz intētio
nē. qz si diceret q licitū est dare tribu
tū repbendebāt a ppl'o israel q̄ erant
liberi. Si assereret non licere soluere
tūc repbendereⁿ a Judis Herodis. Uñ
xp̄s dñs sciens malicīā pharisеorū q
obseruarēt eiꝰ linguā. Jō inter hec me
diū tenuit. Et qz faciliꝰ peccāt in vbis
q̄z in alijs factis. Juxta illud Jaco. iij
Qui nō offendit in verbo hic pfectus
est in factis suis. Jō exēplo xp̄i lingua
nostra magno studio est custodiēda
septuplici rōne. s.

¶ Primo rōne donatōis.
Scōo rōne difficultatis.
Tercio rōne formatōis.
Quarto rōne nobilitatis.
Quinto rōne officiꝰ z opis.
Sexto rōne potestatis.

¶ Primo dixi q lingua nostra est
custodiēda rōne donatōis. qz solūmō
homi q̄ est animal rōnale data ē lingua
loquēs. z hoc ꝓpter multa. Primo vt
discrete z rōnabiliter loquat nō scurri
lia nō stulta nō risu digna. sed vera z
vtilia Prouer. xv. Lingua placabilis
lignum vite. Uere nō solum est lignū
vite. sed etiam vt dicit idem sapiens.
Thesaurꝰ desiderabilis requiescit i ore
sapiētis. Scōo iō vt possit pctis ꝓtra
dicere z pcōres increpare. iuxta illud
Esa. lviij. Clama ne cesses q̄si tuba ex
alta voce tua z annūcia pplo meo sce
lera coz. Et. ij. Thim. iiij. Argue obse
cra increpa cē. Sic faciebat p̄ssimus
xp̄s repbendebat obstinatos dicens.
Quid me tētatis hypocrite. Tercio iō li
gua data ē homi vt se inuicē confortēt
in bono. z diabolicas apiant tētatio
nes. z mūdi huius pricula manifestēt.
ac in tētatiōe tribulatos ꝓsolētur. Ju
xta illud. j. Thes. iij. Itaqz ꝓsolamini
inuicē in verbis istis. Quarto ideo lin
gua data est homi vt p se inuicē orent
Jaco. vlt. Orate p inuicē vt saluemi.
Quinto ideo vt de bñficijs dei grati
as agendo deum laudēt. Uñ ps. Be
nedicā dñm in oī tempe semp laus
eius in ore meo. Erubescat homo in
felix q̄ nō laudat deū. Cui ad dei ima
ginē facto. repromissuz est regnū celo
rum cū z rane z auicule sm modulū
suū a deo acceptū laudent euz. Unde
Aug. Qui beneficia dei nō videt cecus
est. nec laudat ingratꝰ est. q̄squis i lau
dando reluctatur insanus est. Sexto
lingua ideo data est homi vt suas ne
cessitates tam spūales q̄z corpales ex
primat. quia homo nō videt quid ha
beat homo in corde sed p linguā ma
nifestare debet coz suū. Hinc Math.

xij. Ex abundantia cordis os loquit. Sed sunt multi qui mentiunt. aliud habent in corde z aliud in ore. Et hoc semp est peccatū .qđ phibet saluator Matth.v. Sit sermo vester est.est.nō nō.i.si affirmatio est in corde affirmatio sit etiā in ore.z si negatio est in corde sit etiā in ore. Nā mentientiū cor dicit est. os vo dicit nō. vel cor dicit nō. os aūt est. Secōo lingua est custodiē da rōne difficultatis.nam valde ē difficile cauere linguā que est pmptissima ad malū.vt dicit Jaco.iij. Omnis natura bestiarū z volucrū z serpentū z ceterorū domant z domita sunt.linguam aūt nullus hoim domare pōt Sequit. Est enī inq̄etū malus plena veneno mortifero. Ūñ in vitaspatrū habet.q̄ qđam patrū incessanter clamabat Dñe deus libera me a lingua detractōis mendacū vaniloquū. Ibi dē legit.q̄ Pambos cū sine lr̄is esset accessit ad quendā vt psalmū doceret Qui cū audisset pmū versum tricesimioctaui psalmi.s.Dixi custodiā vias meas vt nō delinquaz in ligua mea. Secōm versum nō est passus audire dicēs. Si potuero ope implere h versus sufficit mihi. Cūq̄ doctor q̄ ei tradiderat versum culparet cur p̄ ser mēses mime venisset ad se. Rñdit. quia versuz illū adhuc ope nō adimpleui. Postea multos supuixit annos et a quodā noto req̄situs si versuz didicisset dixit. Quadragitanouē annis vix eū implere valui. hec ibi. Quia ex ea quasi oia vicia pcedunt.vñ furta. vñ latrocinia.vñ homicidia. vñ seductō virginū.vñ luxuria.vñ vsura. q̄ pri/us p̄ malignū lingue instrumētū disponūt. Hinc est q̄ filij huius seculi ob liuiscunt se deum z inferni penas. q̄ vaniloquio occupati se nō discutiūt. Ideo bene dicit Jaco.iij. Lingua inflammat rotā natiuitatis nostre inflāmata a gebenna. Rota natiuitatis nostre est cursus p̄sentis vite.quā rotam inflāmat lingua inflāmata a gebenna.i.suggestione diaboli que ducit ad gehēnā.pterea dicit p̄s. Prohibe linguā tuā a malo ꝛc. Et quia tam difficilis est ad regendū ideo natura eam incarcerauit ligauitz duob⁹ muris circūdedit scz dentib⁹ z labijs rāq̄z bestiam ne noceat. Tercio custodiē da est lingua rōne formatōis.natura em̄ linguā formauit carneā absq̄ alio osse.ideo vt hō loquat cuz buimilitate z mititate.z nō dure.q̄ durum verbū quasi nūcius demonis ad irā puocat.vñ Prouer.xxv. Lingua mollis frangit iram.sermo durus excitat iras.lingua em̄ benigna sup oēs melodias lenit. Vnde Eccī.xl. Tubia z psalterium suauem faciūt melodiā. z super vtrāq̄z lingua suauis. Secōo lingua ē formata lata q̄si vētilabrū ideo vt bomo prius discutiet z ventilet verbuz suum.iuxta illud Eccī.v. Ne ventiles te in omnē ventū z ne eas in omnē viam. Tercio lingua est formata sic q̄ ī pte inferiori est ligata z in superiori libera.vt liber sit loqui bonū z de celestib⁹ sed ligatus loq malū z pauca de terrenis.quia dicit saluator Matth.xij. Ex verbis tuis iustificaberis z ex verbis tuis cōdemnaberis. Hinc z Prouer. xviij. Mors z vita in manib⁹ lingue. Quarto lingua est formata in colore ignea.ideo vt homo loquat cum charitate.j. Cbor.xiij. Si linguis hominū loquar z angelorū z charitatē aūt ꝛc. Quarto lingua nostra est custodiē da rōne nobilitatis. Jpa em̄ est nobilissimū membruz inter alia membra.ideo nō liceat eam coinq̄nari luto peccati sicut porci p̄mo os ponūt in lutū. vñ eius nobilitas manifestat ex eius lo/

cationē. Nam lingua nō est locata in pede ne cito coinquinet. sed in capite sub auribus z oculis vt homo audiat potius q̄z loquat. z que loquit cuz circūspectione. quia dicit Piero. Ipondere verbo z pbatio extitit humane vite. sicq̄z xp̄i vitā pharisei in plationē verborū voluerunt pbare. Ideo anteq̄z loquaris examina pscientiaz tuā scz quare loquaris. odio vel amore. ad honorem dei vel edificationem primi. Quid loqueris veritatē an mēdacium. Quomō loqueris. dure vel benigne. Quātū vtrū multū aut modicuz. quia dicit Eccī. xxxij. Adolescēs loquere in tua causa vix si bis interrogatus fueris habeat caput tuum responsuz. quia de oīni verbo ocioso qō homies locuti fuerint reddent rōnez in die iudicij Math. xij. Et Eccī. xiiij. Beatus vir qui nō est lapsus vbo ex ore. spūs em̄ veritatis testimoniū phibet lingue veraci. Quito lingua nostra est custodienda rōne officij. quadruplex em̄ officiū habet lingua que oia requirunt magnā sanctitatē. Primū est laudare deum z ideo requirit magnā sanctitatē. quia dicit Eccī. xv. Nō est speciosa laus in ore peccatoris. Scōm officiuz lingue est adorare deum z ip̄m placare. O q̄nta sanctitas requirit ad hoc vt lingua exaudiat a deo altissimo z placet eū. Nō em̄ expedit vt lingua maculata detractōe piurio mendacio maledictōe intercedat. quia dicit brūs Greg. Cum indign⁹ ad intercedēdū mittitur. irati animꝰ ad deteriora puocatur. Terciū ligue officium est ad xp̄m sumendū. Cum em̄ cōicam⁹ xp̄m lingua suscipim⁹. iō requirit magnā sanctitatē vt illū sanctum sancto z sumat z cū eo conueniat. quia dicit Leuit. xix. Sancti estote quia ego sanct⁹ sum. Magnū pfecto dedecus cēt si quis corpus xp̄i voluntarie in lutum p̄iceret. maius autem cū quis ad ferēdam linguā vicijs plenam recipit. Quartū lingue officium est verba dei pnunciare. qō etiaz requirit magnā sanctitatē. quia si fuerit peccator dicet ei illud p̄s. Quare tu enarras iusticias meas z assumis testamentū meū p os tuum. Sexto lingua est custodiēda rōne potestatis. valde em̄ potens est ad saluandū z etiaz ad nocendū. Tribus em̄ generibꝰ hominū ipa nocere solet. Primo nocet loquenti. quia p multiloquiū. aut detractionez susurriū vel vituperium perdet dei gratiā. Ideo dic̄ Bern̄. Leuis res sermo sed grauiter vulnerat gratiam ex corditꝰ euacuādo. Scōo nocet ei cui loquit. quia sepe eum ad irā vel luxuriā. aut rapinaz puocat. Un̄ Prouerbio. xx. Os stulti confusio in primū est. Tercio nocet ei de quo loquitur quia ei detrahit z sepe inde fiunt rixe odia lites z homicidia zc̄. Jō dicit Eccī. xxviij. Multi ceciderunt in ore gladij sed nō sic sicut p linguam. q̄ zc̄. Ceciderūt certe z hi pharisei qui licet vera dicerēt de xp̄o. tñ malo animo que ip̄i nō credebāt sic esse veraces cōtra se. dicebant em̄. Magister scimus quia verax es. z viam dei in veritate doces zc̄. Scōm mysteriū tangitur in euangelio. xp̄i benigna rep̄hensio cum dicit. Quid me tētatis hypocrite Rep̄hendebat eos salubriter ne pirēt in suis neq̄cijs z mendacijs. q; valde erant rep̄hēsibiles. cū nec scripturarū testimonio. nec vite innocēti. nec miraculis xp̄i credebāt. sz huic mortuos viuificāti insidiabant simulādo z mētiendo. Et Nō q̄dem mēdaciū cōmittit q̄nq; modis. s.

Dominica. xxii. post pẽthe.

¶ Primo locutione.
¶ Scõo adulatione.
¶ Tercio duplicitate.
¶ Quarto pmissione.
¶ Quinto simulatione.

¶ Primo eñ mendaciũ cõmittit locutione. z hoc fit qñ ds aliqd aliud loqr voce q̃ habeat in corde. sicut ipi pharisei dicebant xpo. Magister scim⁹ qz verax es. Nã mẽdaciũ fm Aug. est falsa significatio vocis cũ intentõe fallẽdi. Et intelligit nutus. scriptũ. verbũ. signũ zc. Et sic fm Ray. differẽtia est inter mentiri. dicere falsum. z mendaciũ. Nã mentiri est qñ ꝺs ꝺra mentẽ ire. Jõ siue bõ dicat vex siue falsus dũmõ ꝺra mentẽ loq̃tur mẽtiri dicit. Sicut pharisei isti q vex dicebãt. tñ ꝺra eorũ mẽtẽ fuit. qz sic esse nõ credebãt dicentes. Uã dei in vitate doces. Dicere aũt falsus est dicere aliqd ita esse qñ ita nõ est. siue intẽdat verũ dicere siue falsum. z sic falsum dicere ds põt qñqz sine pcõ. nũ q̃ aũt mendaciuz sine peccato. Uñ si ds interrogat me de fratre Petro dico q viuit z forte iã mortuus est. z sic falsuz dico ꝯ nõ mẽtioꝛ qz ita dico sicut ẽ in corde meo licz aliter sit in rei veritate. Mendaciũ vero vtrũqz cõplectit ita q ꝺra mentẽ sit. z etiã q falsum sit. sicut si ego dicerez q sum epus. hec locutio est falsa cum sim frater minoꝛ. z esset ꝺra mentẽ qz nec p me credere. Uñ mendaciũ fm magistrũ in. iij. di. xxxviij. est triplex vicz

¶ Primũ mendaciũ iocosum.
¶ Scõm mendaciũ officiosum.
¶ Terciũ mẽdaciũ pniciosum.

¶ Primũ mẽdaciũ est iocosum cũ scz ds mentit in ioco vel fabulis qñ mẽdacium nulli nocet. z si nõ p̃dest. De ꝟ dicitur. xxij. q. ij. §. item. Sunt q̃dam mẽdacia q̃ z si culpa leui nõ carent tñ nõ sunt dãnabilia. Uñ p generali regl'a habẽdũ ẽ. q oñe mẽdaciũ est pctm̃ veniale vl' mortale. vt habet. xxij. q. ij. mihi aũt. Scõa regula q si mẽdaciũ no tabilit est ꝺra charitatẽ dei vel primi est pctm̃ mortale. Uñ mẽdaciũ iocosum fit mortale fm Scotũ sup. iij. di. xxxviij. q̃tuoꝛ modis. ¶ Primo existentibꝰ in statu exercẽde pfectõis qñ. s. exercent actus pfectõis. sicut si docent. iudicant. p̃dicant. pfessiones audiũt. zc. ¶ Rõ est qz aufert bonitas doctrine vel iusticie quã iudicãt vel p̃dicãt. fm illud Aug. in epla ad fundanum. Si inqt ad scpturas sacras admixta fuerint q̃tũcũqz iocosa mẽdacia nihil remanet in eis soliditatis qz audiẽtes i eis admixta falsa dubitare põt etiaz de veris. Uñ fm eundẽ Aug. Mẽdaces faciunt q vera dicẽtibꝰ nõ credat. ꝓpter mendacia eñ multiplicata sunt iuramẽta. diffidentie. lites. testes zc. Jtẽ in iudicio qñ nõ pcipit seoꝛsuz dictum mendaciuz est mortale. vt dicit Scotꝰ. Siliter Petrus de palude dicit in. iij. di. xxvij. q qui mentit in sacramẽtali pfessione sem p est peccatuz mortale sicut z piuriũ ꝓpter dei reuerentiã annexaz. ibi eñ quasi coꝛã deo debet ds loqui. Dicit tñ frater angelꝰ q verum est si mentiat de mortali ꝓpetrato vel nõ. Scõo mendaciũ iocosum fit mortale rõne scandali. vt si videt sacerdos vel religiosus aut alius q in sua trufa etiã in cõi sermone oꝛit scandalũ pusillozꝝ z tñ ꝓpter vitandũ hmõi scandalũ nõ vult dimittere iocosum mẽdaciũ. Tercio tale mendaciũ fit mortle rõne dãni vt scz quia videt q ex suo iocoso mendacio damnificatur quis z tñ nõ vult dimittere vt si coza tyranno dicat iocose de aliquo. iste inuenit thesaurũ absconditũ zc. Quarto tale mendaciũ fit mortale rõne nimie libidis. vt scz qñ homo

tantū delectaꝛi mēdacio iocoso q̄ paꝛatus esset ꝓpter hoc contēnere dei p̄cepta. Unde Augˢ. Nullū peccatum adeo veniale quod nō fiat moꝛtale si placet. scz nimiū. Secundū mendacium locutōis dicit mendaciū officiosum siue pietatis. qđ alicui pꝛodest et nulli nocet de sui natura. vt si quis in iuste aliquē ad moꝛtē querens dicat. Ubi est iste homo. z tu dicis nescio. est officiosum mendaciū z peccatū veniale. Dicit tñ z vilhelmus. q̄ si quis in iudicio diceret mendaciū officiosum ꝓ liberatōe alicuius a moꝛte esset peccatū moꝛtale. Sed extra iudiciū vt dicit Tho. ij. ij. q. x. est veniale. Unde licz occultare veritatē in tali casu pꝛudenter sub aliqua dissimulatōne. Sicut fecit Abrahā Geneſ. xij. quia Saꝛā vxoꝛē suā dixit esse soꝛoꝛē suam quē ve fuit vxoꝛ eius et etiaz ꝓpinqua et sic soꝛoꝛ. Unde absolute ꝓ nullius liberatōe a moꝛte est mentiendū. vt habeꝫ extra de vsuris. sup eo. vbi dicit q̄ scriptura sacra ꝓhibet pꝛo alterius vita mentiri. nunq̄ enim ꝓ aliqua magna causa ꝓmittit scriptura mendaciū fieri. Unde etiā si vno tuo mendacio officioso omnes infideles posses facere fideles nō deberes mētiri. Uel si tu et paꝛentes tui et omnes cōsanguinei deberēt spoliari suis bonis z tandē occidi. z vno mendacio te z illos posses liberare nō deberes mentiri. Cuius ratio ē diuina voluntas z bonitas. Nā deus est exemplar primū veritatis. qui vult vt veritas in omnib⁹ seruet. Hinc ps Principiū verboꝝ tuoꝝ veritas. Deus eñ posset facere vt dicit Anſ. q̄ furtū non esset peccatū. quia dñi ē terra et plenitudo eius. z cui vult potest dare. Similiter posset facere q̄ homicidium non esset peccatū qz homo obligatur moꝛi. z deus quando vult per quez vult et vbi vult pōt repetere. sed non posset deus facere q̄ mendaciuz non esset peccatū veniale aut moꝛtale quia si hoc faceret oꝛteret a seipo recedere: cū ipe sit veritas eterna. quod nullo modo potest facere. nec etiaz ad gloꝛiā suam. quia dicit Job. xiij. Deꝰ nostro mendacio nō indiget. O stulti filij Adam cur diligitis vanitatē z q̄rtis mendaciū. Cur pꝛo modico peꝛiuratis. ecce ꝓ vno pꝛandio vel vno calceo aut pꝛo vna maledicta camisia cū pꝛo toto mundo nō esset mentiendū. imo nec hoc deus possz p̄cipe. quia vt dictum est esset contra suā bonitatem Nam pꝛimo mendaciū oꝛtū habuit a diabolo cū dixit Geneſ. iij. Eue. Neq̄ q̄z moꝛiemini. Quod testat saluatoꝛ Johānis. viij. dicens. Diabolus mendax est z pater ei⁹. id ē. ipe est pater z inuentoꝛ mendacij. Et sic mendaces di cunt filij diaboli. Quia dicit Ambroſius in quodam sermōe. Scitote fratres quia cuius opa quis facit eius z filius comꝓbat. Et. xxij. q. v. Cauete fratres. omnes qui amant mendaciū filij sunt diaboli. Ideo nūq̄ pōt quis ita pulchre mentiri sicut faciūt curiales quod peccatū nō sit. Terciū mēdaciū locutōis dicit ꝓniciosum Et ē quod venit in ꝓniciem vel damnum alicuius. vicz in fama: coꝛꝓoꝛe rebus anime salute. z sic moꝛtaliter peccat q̄ consiliū dat q̄ melius est esse in cōiugio q̄z in castitate. vel in seculo q̄z in religione. quia damnificat eum in bonis anime. Dicit tamē Lyra sup librū Judith. q̄ licet mendaciū Judith venit in periculū Holofernis quem occidit tamē nō peccauit moꝛtaliter sed venialiter. qz holofernes merebat moꝛtem tanq̄z hostis publicus z latro. Et Judith voluit liberare populum dei Sicut Jacob qui fuit mentitꝰ se esse

Dominica .xxii. post pēthe.

Esau . qui fm dignitatē fuit Esau licz nō fm psonā. quia dignitatē p̄moge/ niture Esau vendiderat. Hoc modo xp̄s dixit Johānē baptistā Helyā. s. of ficio z dignitate Matth. xvij. Et tamē Johānes dixit. nō sum Helyas. s. in p sona Job. j. ¶ Scōo cōmittit adulati/ one vel quersa laudatōe. que de se essz peccatū veniale . tñ vt dicit Tho. ij. ij. q. cxv. q̄ tripliciter p̄t fieri mortale. Primo rōne materie scz cum laudat aliquis alicui⁹ peccatuz dicēdo. Certe bene feciſti dānificando eū. Studeāt z alij vt nō iocent cum tali hoie. Sic/ qz fouet in peccatis qō est ꝓtra dei z p xīmi charitatē. Scōo est mortale rōe intentōis puta cum quis intēdit de/ cipere alium sua adulatōe. sicut facie bant pharisei xp̄o. Tercio est mortale adulatio rōne occasionis. cū scz laus alicui⁹ fit alteri occasio peccati morta lis. z sic seductores ꝑ ginū eas laudā do mortaliter peccant. ¶ Tercio men daciū cōmittit p̄missione. Dicit enim Tho. ij. ij. q. cx. q̄ si ille qui p̄mittit ali quid alicui habet animū faciendi nō mentit quia nō loquit ꝓtra id qō ha/ bet in mente. Si aūt p̄mittit z nō fa/ cit infideliter agit. excusat tñ a mēda/ cio quādo mutant⁹ psone ꝯditiones z negocia. sicut ap̄l's. ij. Tho. j. nō fu/ it mentitus qz p̄miserat ire thozintuz quia fuit impeditus. Ex his patz quā ta mentiunt artifices q̄ p̄mittunt ad istum diē hoc vel hoc facere . aut red/ dere debitū qō facere posse nō credūt. Malū tñ p̄missum nunq̄z debet im/ pleri. qz de duob⁹ malis min⁹ maluz est eligendū . Uñ qui p̄misit q̄ istum verberat vl' res eius spoliat aut instā ter violat peccat p̄mittendo. z magis peccaret implēdo. Ideo dicit Isiō. In malis p̄missis rescinde fidē z in turpi voto muta decretū. Impia em̄ p̄mis/ sio est que scelere implet. Quādo igit tu vouisti q̄ nunq̄z suscipies ad hospi tium tuū pegrinos. vel nō audis p̄di cationē. aut nō vadis ad indulgēias nō debes talia iplere. Quarto cōmitti tur mendaciū duplicitate z fit cū quis intendit aliū decipe ꝑ vocum duplici tatē z est frequēter petm̄ mortle. verbi gratia. Mercator volēs vēdere equū interrogat emptor de defectu eq. mer cator dicit q̄ aliū defectū nō habet ni si q̄ nō ascendit lignū vel q̄ nō libēter fert sertum. intendēs dicere q̄ nō va/ dit ad pontē. vel nauē. z frenū nō mit/ tit apponere. z sic decipit emptor. Ue rūtñ exterioꝛ defectū nō tenet mani/ festare. Si ꝓpter hunc defectū remissi us dabit. vt quia ē monocul⁹ vel clau dus ꝑ se videat emptor. Quinto men daciū cōmittit simulatōe. Dicit enim Tho. q̄ simulatio ꝓprie est mendaciū in exterioꝛū signoꝛ factis ꝓsistens. Et vt colligitur ex dict' Scoti sup. iij. di. xxxviij . multiplex simulatio reputur. Prima est simulatio significatōis. q̄/ lis fuit in Jacob. qui simulauit se esse Esau. coopiendo man⁹ z collum cuz pellib⁹ hedoꝛū Gen. xxvij. ꝑ qō signi/ ficabat q̄ minoꝛ pp̄lus i. xp̄ian⁹ pferē dus esset maioꝛi. i. populo iudeoꝛ . et ideo nullū fuit peccatū . Scōa simu/ latio est cautele. sicut Dauid simula/ uit se stultū z saliue defluebant in bar bam coram Abymelech vt sic euade/ ret mortē. j. Reg. xxj. Tercia simulatō est doctrine cum scz fit ad instruendū alios. Et sic xp̄s simulauit se longius ire Lu. vlc̄. z nec hoc ē peccatū. Quar/ ta simulatio est scelerata. vt cum quis sub specie bona abscondit virus iniq tatis. sic̄ Judas simulauit amicicia z xp̄o in osculo z ꝑ hoc ꝓditionē opaba

tur. Quinto est simulatio in factis vt cum quis dat alicui lram vel sigillu vt p hoc certificet de aliquo ille dato p hoc solum intendens ipm declinare. vñ Ambro. vt habet. xxij. q. v. caue te dicit. Cauete fratres mendaciu qz oēs qui amant mendaciū filij sunt diaboli. nō solum in verbis falsis. sed in opibus simulatis mendaciu est. Mendacium est se episcopū. sacerdotem z monachum dicere cē. Mendacium est se christianū dicere z opa xpi nō facere. O deus eterne q̄ multa mē tiuntur nunc dñi seruis suis z paupibus. Et quib quosdam fallunt sigillis. quosdā verbis. quosdā litteris. et tamē de his oīb deus vindex est. qz tales peiores sunt Pylato in aliquo. qui titulum supra caput xpi scriptu ad instantiā iudeoꝝ noluit falsare dicens. Quod scripsi scripsi cē. O veritas eterna. vide de celo vbi nunc veritas in terra est. ¶ Tercium mysteriu tangitur christi digna doctrinatio cū dicitur. Ostēdite mihi numisma census. Et illi obtulerunt ei denariū qui valebat decem numos vsuales. z ait. Cuius est imago hec in denario. z supra scriptio. Dicūt ei cesaris. Hoc nō querit ex ignorātia. sz vt instruat nos ne simus p̄cipites incōcusse ad sentētiandum de aliquo negocio. ideo cōcludit dicens. Reddite ergo que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo. Uñ Ambro. Sicut cesar exigit impressionem sue imaginis. sic z deus animaz lumie vultus sui insignatā. Debet igitur quilibet reddere que sunt mundi mūdo. z que sunt dei deo. Reddam⁹ mūdo suos honores despiciendo suas delicias abhorrendo. z suas diuitias p̄temnēdo. mistice vero deo debemus tria tributa. s. de corde p̄fectam dilectionē. de ore frequentē gratiarum actionē. de corpore voluntariā viciorum mortificationē. Uñ in ista doctrina xps tria insinuat vicz

¶ Primo querit ostensio denarij.

¶ Secundo interrogatur superscriptio oblati.

¶ Tercio sequit cui debeat reddi.

Primo em querit christus ostēsionez denarij. id est anie hois qō fiet in morte. Nam sicut in denario imago cesaris sic in ania imago dei Gen. j. Fecit deus hominē ad imaginē z similitudinem suam. Et p̄s. Signatu est super nos lumen vultus tui dñe. O q̄ metuēda questio. O q̄ tremebunda inquisitio. ostendite mihi numisma census. hominē scz interiorē sacco carnis indutum z velatum. exteriori simulatione obumbratū. diu ad penitentiam expectatum salutis sue contēptorem. diabolo associatum. de beneficijs ingratum. ¶ Secundo christ⁹ interrogat de suprscriptiōe oblati denarij. qō fiet i iudicio extremo de imagine. O q̄ horrenda interrogatio immo increpatio. cuius est imago z suprscriptio. Quilibet portat imaginē eius cuius habet opera vicz dei vel diaboli. quia vnusquisq; cuius arma portat eius z seruus est. ¶ Tercio sentētiat christus cui debeat fieri restitutō dicens. Reddite ergo que sunt cesar̄ cesari. qō fiet i retributōe bonoꝝ z maloꝝ. qz bonos reddūt deo. malos aūt diabolo Mat. xxv. Ibūt hij i supplicium eternū. iusti aūt in vitā eternā. O q̄ felix ania xp̄iana q̄ in p̄senti sic se custodit p vere p̄nie opa vt i iudicio mereat audire illō verbū xpi dulcissimū Uenite bñdicti patris mei p̄cipite regnū. Ad qō nos p̄ducat xps q̄ p nobis vulnera portat Amen.

Dominica .xxii. post pẽthe.

De eadẽ dñica .xxij. post penthe.

Sermo.xx.

Quidme tẽ tatis hypocrite Mat.xxij. Verba hec sunt xpi filij di viui pharisẽos repbẽdentj de eoꝝ malicia. q̃ quidẽ digne erant repbẽsibiles ꝓpter quattuor. s.

Primo ꝓpter eoꝝ auersionẽ.

Scõo ꝓpr ipoꝝ prauã intẽtionẽ.

Tercio ꝓpr illoꝝ adulationẽ.

Quarto ꝓpr eoꝝ brigosam q̃stionẽ

Primo eñ pharisei erãt repbẽsibiles digne a xpo ꝓpr eoꝝ auersionẽ. qr ab ipo vitaj fonte xpo q̃ ait. Ego sum via veritas z vita: auersi fuerunt ad ꝓcilium malignũ. z ꝫ est qõ dicit in euangelio. Abeũtes scz a summo bono ad malũ pcti. a iusticia ad iniusticiã. a vita ad mortẽ. a luce ad tenebras. de q̃ bus dñ dicit Hiere.xvij. Dñe oẽs qui te derelinquũt cõfundẽr. recedẽtes a te in terra scribent qm̃ dereliq̃rũt venaz aquaꝝ viuẽtiũ dñm. Abeũtes igitur pharisei ꝓcilũ inierũt cũ herodianis Ubi Chrys. Quale ꝓcilũ tales z ꝓsiliarij. De q̃ꝝ ꝓcilio dicebat patriarcha Jacob Geñ.xlix. Symeon z Leui fratres vasa iniq̃tatj bellãtia in eoꝝ ꝓcilio nõ veniat ania mea. Fm Lyrã sup Jobem. qr p maiori pte pharisei fuerũt de illis tribubꝫ Scõo digne erãt repbẽsibiles ꝓpr ipoꝝ prauã intẽtionẽ qr pessimũ opꝰ z ipossibile intẽdebant De q̃ dr in textu. vt capent ibm in sermone. z mittũt discipulos suos cũ herodianis. O q̃nta malicia. O q̃ntꝰ peruersus conatꝰ capere in vbo eũ q̃ celũ z terrã condidit. q̃ sapiam adinuenit.

Tercio pharisei erãt repbẽsibiles ꝓpter illoꝝ adulationez. quia mẽtiẽdo adulabant dicẽtes. Magr scimꝰ qr veraz es z viã dei in vitate doces z nõ ẽ tibi cura de aliq̃. Licz hꝫ verũ dicerẽt qr verꝰ magr erat xps q̃ dicebat Job. xiij. Vos vocatj me magr z dñe z bñ dicitis. sum etem̃. tñ mẽtiebant pharisei qr nõ sic credebãt in corde sic dicebãt in ore. nec erãt discipli xpi. qr carebant charitate sine q̃ nullꝰ ꝑt xpi fieri discipulꝰ. Fm q̃ dr Job. xiij. In hoc cogscent oẽs q̃ mei estis discipli si dilectionẽ habuerit ad inuicẽ. Uñ cõmẽdabãt ipm a vitate vite di. Veraz es. deinde a vitate doctrine di. Et viã dei in veritate doces. deinde a vitate opis di. Et nõ est tibi cura de aliq̃. nõ em̃ respicis ꝓsonã hoim. q. d. nec timore nec amore. nec odio. nec munere declinas a vitate. Nihil em̃ piculosi⁹ in iudice q̃ accipe munera ꝓ subuertẽda iusticia Esa.j. Principes infideles. socij furũ. oẽs diligũt munera. sequunt retributões. pupillo nõ iudicãt. z causa vidue nõ ingredit ad illos. Quapropr dixit Jetro Moysi Exod.xviij. Prouide aũt de omi plebe viros sapiẽtes z timẽtes deũ in qbꝫ sit vitas z q̃ oderint auariciã. Quarto pharisei erãt repbẽsibiles ꝓpr eoꝝ brigosam q̃stionẽ q̃ q̃rebãt. Dic g̃ nob q̃d tibi videt. licet dare cẽsum celari. an nõ. Nã iudea facta fuerat tributaria a tpe natiuitatis xpi. z inde orta fuit magna cõtentio. Quidã dicebãt q̃ ñ licz iudeis cogscere dñm nisi deũ. ꝓ cuiꝰ pte q̃dã Judas natõe calibeꝰ surrexit z multos traxit ad se. q̃ ꝓterea occisus fuit. vt hꝫ Act. v. Alij vero dicebant q̃ licitũ erat romanis dare tributũ quia defendebãt patriã. Et ideo iudei banc q̃stionẽ ꝓposuerũt vt aut populo exosus. aut imperatori ꝓtrarioꝰ haberet ex respõsione sua. sed xps dñs repbẽdit illos de tali malicia di. Quid me tẽtatis hypocrite. ostẽdite mihi numisma census. At illi obtulerũt ei denariũ z ait illis ibs

Cui⁹ est imago hec z supscptio. dicūt ei. cesaris. Tūc ait illis. reddite ḡ que sunt cesaris cesari. z que sunt dei deo. Et sic pharisei nequierūt assequi suuz conatū. qbus dixit dñs. Quid me tē/tatis hypocrite. Ūñ ex sacro euāgelio duo declarem⁹ salutis documēta. s.

¶ Primū phariseoꝝ malignā ꝓpie/tatē. ibi. qd me tētatis hypocrite.

¶ Scōm oim cōdignā equitatez. ibi. reddite ergo zc.

¶ Primuz documentū dixi ex sacro euāgelio declarandū phariseoꝝ ma/lignā ꝓpietatē cū dicit. Quid me tēta/tis hypocrite. Nā ꝓprietas hypocrite ſm Grego. in moral'. est. q cum bene agit ab oibus vult videri p oia q̄ agit occulte laudes q̄rit. z ideo hypocrisis est filia inanis glie. Jdeo tria ꝓprie cō ueniunt hypocrisi. s.

¶ Primo magna astucia.

¶ Scōo absoluta malicia.

¶ Tercio detestanda exprobrātia.

¶ Primo q̄dez hypocrisis vicio cō/uenit magna astucia. Nā oia vicia p petrari pñt a simplicib⁹. sz hypocrisis z simulatio non cōmittit nisi a valde astutis q̄ sciunt vicia sub virtutū ve/lamib⁹ palliare. Jō ſm Tyrā sup illō Math. vj. Nolite fieri sicut hypocrite tristes. Hypocrisis dicit ab hypos qō est sub. z crisim qō est auꝝ. q̄si sub au/ro sctitatis tenēs plūbū falsitat' palli atū. Et Aug. li. de ꝑfectu vicioꝝ. Ver ba sanctoꝝ hz hypocrita vitā nō habz ꝓpterea hypocrita assim'at vulpi qō est animal dolosum. De q̄ Ezech. xiij. Qua si vulpes i deserto ꝓphete tui erant. Et Bern. sup cā. Nij sunt oues habitu vulpes actu. crudelitate lupi. q̄ boni viri esse nō volūt. Et iō Alex. de hal'. sup illud ps. Partes vulpiū erūt. po nit. xviij. compatiōes vulpi ad hypo/critas. de qbꝫ aliqua referam⁹. Prio eīm sic vulpes foueas hñt Math. vij. Ita hypocrita meretrices in occulto Prouerb. xxiij. Fouea ꝓfunda mere/trix. Scōo caro vulpiū mali saporis est z comedit. p podagra quā patiēt. infirmas iūcturas hñt. ita vani z se/pe vicioſi delectant in hypocrisi z illis solis placet eoꝝ vita. ps. Dedisti eum escam pplis ethiopū. Tercio qñ vult pulices deponere lanā ponit in ore z cū cauda paulatim se in aquā demer git donec oēs pulices cōgregent ad la nā z lanā mittit i aqua. Sic hypocri/te oibus modis repbēsores z stimula tores fugiūt. s. Reg. xxiij. Lanē moz/tuū pseqris z pulicē viuū. i. repbenso/rē. Quarto vulpis qñ famescit z p ali quā viā sibi ꝓuidere nō pōt. tūc ponit se extēsum q̄si mortuā in via. tūc aues circūdant. q̄ surgēs velociter capit de illis z comedit. Jta hypocrita simu/lat se mortificatū z sctm vt dcipiat. de q̄ xps Math. vij. Attēdite a falsis p/phetis q̄ veniūt ad vos in vestimētis ouiū. intrinsec⁹ aūt sunt lupi rapaces Quito vulpiū sole pelles detrabūt a venatorib⁹ ꝓiectis carnib⁹. sic de ma/lis sola bona doctrina est carpenda. ſm illud Math. xxiij. Sup cathedrā Moysi sederūt scribe z pharisei. q̄cū/q̄z dixerint vob facite. ſm opa aūt eo/rū nolite facere. dicūt enim z nō faciūt.

Scōo deniqz ꝓuenit hypocrisi abso luta malicia. qz hypocrisis absolute ē pctm. qō ꝓbat sctus Tho. ij. ij. q. xvij. trib⁹ rōnib⁹. Primo rōne scandali sic ille q̄ est causa scandali alicui⁹ peccat. sz hypocrita ex eo q̄ mentit signo vel facto aut verbo est causa scādali alte/rius. ḡ zc. Scōo rōne ani intenti sic vbi nō est bona intentio. sz apparētia sola ibi est pctm. Tercio ꝓbat rōne si/gnificati vocabuli. sic ille q̄ ē subiect⁹ vicijs z palaz se bonū ostendit peccat

sed ypocrita est talis. g̃ zc. Sz si ypocri
sis est pctm̃ mortale vel ven iale ocla/
rat sctus Bona. in. iij. di. xxxviij. sic q
in ypocrisi duo sũt. s. defectus sctitatis
z simulatio ei⁹. Si g̃ intentio ypocri/
te referr ad vtrũqz. s. qz nõ vult bre san
ctitatẽ nec curat sz tm̃ vult sctũs appa
rere sic ẽ pctm̃ mortale. z sic sumit i sa/
cra scẽptura. Job. xiij. Nõ veniet i ꝓspe
ctu ei⁹ o is ypocrita. et Esa. ix. Dis ypo/
crita nequã. z Eccli. j. Ne fuer ypocri/
ta i ꝓspectu boim z ne scãdalizes in la
bijs tuis. Si vo accipiat ypocrisi non
p q̃litate vite male sz p sil'atõne. sic ali
qñ est pctm̃ mortale. puta si b̃ facit ex
fine q̃ est ꝛ caritatẽ dei z primi. puta si
mulat sctitatẽ vt semine bereſim: vel
ꝓseq̃tur eccliasticã dignitatẽ. Si vo fi
nis nõ sit ꝛ caritatẽ sic erit veniale. pu
ta qz solũ delectat in laude. qz fz pbm
iij. etb. tal' magis ꝺz van⁹ q̃s mal⁹. Si
aũt finis sit bon⁹. vt qa simulat sctita
tem ad laudẽ dei z salutẽ aiaꝝ sic meri
toriũ ẽ. si tm̃ nõ ꝓtẽnat bonã vitã. qlibz
igit debet se ꝑcauere ab hypocrisi. qa
ꝑter b̃ viciũ fiunt tot iudicia temera
ria. citatões. fassiones. iuratões. litiga
tiones. qz vitatẽ ñ pure ꝓfitent qnpo/
tius mẽtiẽdo occultãt cũ aiaꝝ dispen/
dio. Tertiũ aũt qꝺ ꝓuenit ypocrisi ẽ
detestãda exprobrãtia. Dñs nãqz ibs
xps nullũ pctm̃ sic detestat i sacro euã
gelio sicut pctm̃ ypocrisis. Nõ fz Ale/
xandrũ de hales in scõa pte sũme fecit
ꝑter quattuor rõnes. Pria est vt de
mõstraret quãta futura sũt detestatio
antixpi qui maxime p ypocrisim decei
piet De quo Job. xxxiij. Qui regnare
facit ypocritã ꝑ pctã ppli. Scõa est
ꝑ pharisẽos z scribas quib⁹ dñs lo/
q̃bat vt ypocrit' di. Quid me tentatis
ypocrite. Tercia est qz ypocrita est ꝛ/
rius opi diuio. sicut em̃ dic Aug. i lib.
enchiridion. Dñs oẽ malũ in bonũ ꝺz
dinat. ypocrita aũt bonũ opus p mia
lã opinionẽ deformat z quasi cõuertit
in viciũ. Ideo dicebat xps Matb. vj.
Cũ ieiunatis nolite fieri s. cut ypocrite
tristes extẽminãt em̃ facies suas vt ap
pareãt hoib⁹ ieiunãtes. Quarta rõ qz
ypocrita toti trinitati ꝛriat. Pmo deo
pri ei⁹ gl'iaz sibi vsurpãdo. cũ tm̃ dicat
Esa. xlij. Gl'iaz meã nõ dabo alt'i. Se/
cũdo filio ꝛriat q̃ est vitas. qd em̃ alitꝫ
est ypocrisi nisi falsitas qz apparet sz ñ
est bona vita ypocrite. Tercio ꝛriatur
spũisctõ cui attribuit bõitas. qz ypocri
ta attribuit bonitatẽ p intẽtões sibi cõ/
uertẽdo i malũ. ꝑ q̃ dic glo. ad Col.
iij. Simulata eqtas nõ est eqtas sed
dupler iniqtas. Nã fm Hieron⁹. sup
Esa. ypocrita ẽ foris catho. int⁹ vo to/
tus ambigu⁹. ió ẽ qꝺã monstr velut
bestia ꝓpacta. fm illõ poticũ. Leo po
ꝑma. draco media ipa chimera. Ō
Uñ dñs iesus septẽ maledictões inue
hit ꝛ pharisẽos et scribas hypocritas
Matb. xxiij. Pria ẽ. Ue vob scribe et
pharisei q̃ deuoratis domos viduaꝝ
simulãtes longã oꝛõem. ꝑ ō maius
iudiciũ accipietis. Dis sil'es mõ sunt
q̃ pmittũt dicere missas psalt'ia z plu
res oꝛões z nihil faciũt. z adinuenũt
nouas missas aut nouos modos in
dicẽdis missis vt pl⁹ accipiãt a dicere
facientibus. Scõa est. ve vob scribe et
pharisei ypocrite q̃ circũit mare z ari
dã vt faciat vnũ ꝓselitũ z cũ fact⁹ fue
rit facit eũ filiũ gehẽne duplo q̃s vos.
Proselit⁹ dicebat q̃ ex gẽtilitate ꝙuer/
tebat ad iudaismũ. sicut ruth moabit
z achioz. z tales modo sũt religiosi qui
non seruãt regulã suã se z receptos dã
nantes. O q̃s multi sunt modo tales.
Tercia est. ve vobis hipocrite q̃ deci/
matis mentã et anetũ z omne olus z
relinquitis que grauioꝛa sunt leg. sc.
udiciũ et charitatẽ dei. Quib⁹ similes

sunt modo illi qui grauãt cõscientias hoim alio⁹ ipi vo digito suo nolunt mouere ea. vel qui p̃dicant alijs hũilitatẽ patientiã ⁊ ceteras virtutes ipi il lis carent sed seruãt quedã ceremonias alia caritate vacua. Quarta ẽ. Ue vobis scribe ⁊ pharisei q̃ mãdatis qõ de foris est calicis ⁊ papsidis. ⁊ int⁹ pleni estis ĩmũdicia. Tales mõ sunt q̃ honestatẽ p̃tendunt in cõuersatiõe cum pleni sint ira ⁊ odio ẽ. Quinta est. ve vobis scribe ⁊ pharisei q̃ estis similes sepulchris dealbatis que apparẽt a foris hominib⁹ speciosa intus aũt sunt plena spurcicijs. Quib⁹ similes sunt modo q̃ foris mostãt cationẽ carnis ĩtus tñ pleni sunt delicijs. vel q̃ ornant corpus studiose. de ornatu vero anie nihil curant. Sexta est. ve vobis scribe ⁊ pharisei ypocrite qui edificatis sepulchra ꝓpheraꝝ et patres vestri occiderũt illos. quib⁹ modo siles sunt qui ꝓter questũ magnas deuotiões ostẽdunt circa eccl'ias sanctoꝝ in luminaribus ⁊ sepulturis vel sanctoꝝ reliquijs. realiter tñ nõ habent deuotõez. sed si viuerent psequerent illos nec audirent. Cuius signũ est quia nõ sequũt exempla illoꝝ. Septima est maledictio ypocritarũ Ue vobis scribe ⁊ pharisei ypocrite q̃ claudit is regnũ celoꝝ ante homines. vos em̃ non introitis nec introeũtes sinitis intrare. Ue aũt fm Hiero. importat dãnatiõem eẽnã Quibꝰmõ siles sẽ mali plati ꝺ qb⁹ gre. dic̃ Leo i eccl'ia ap̃li⁹ nocꝫ q̃ ꝙ quẽ se viuẽs ꝟbo vel ordinẽ scritat retinet. lxxxiij. di. ca. neo. Hũj ypocrite oia opa sua faciũt vt ĩmõ ab hoib⁹ videãt. s. ñ vt videãt ab oiporẽte ꝺo q̃ reddet vnicuiq; fm opa sua. q̃s si hoim ꝟecũdia nõ retineret postposito deo facerẽt tã horrẽda pctã que nec licet loq. O ypocrite dei viui inimici. O p̃cones antichristi cur tẽtatis christũ filiũ dei. ¶ Secundũ documentũ declarem⁹ condignã equitatẽ cũ dicit. Reddite g̃ q̃ sũt cesaris cesari. ⁊ q̃ sũt dei deo. Eq̃tas nãq; iusticie fm Macrobiũ ẽ reddere vnicuiq; qõ suũ ẽ. Cui ꝙsonat Bre. ⁊ habetur. xij. q. ij. Cũ deuotissimã. ℣. si seculi. Et q̃a sũmũ bonũ i rebꝰ ẽ iusticiã colere ac sua cuiq; iura fuare. tõ fm iusticie eq̃tatẽ debem⁹ reddere q̃ sua sũt ser differentijs rez scz

¶ Primo diabolo maligno
℣ Secũdo mũdo puerso
¶ Tercio corpori nostro
℣ Quarto animo ꝙdigno
¶ Quinto primo digno
℣ Sexto deo magno

℣ Primo reddere debem⁹ qõ suũ est diabolo maligno. quẽ q̃dẽ tria ꝙcernũt. scz inimicicia resistẽtia et pugna. Primo diabolũ ꝙcernit inimicicia q̃ ẽ inimic⁹ querẽs nos pdere. j. Pe. v. Fratres aduersari⁹ vr̃ diabolus tanq̃ leo rugiẽs circũit querẽs quẽ deuorẽt. tõ possum⁹ dicere illud p̃s. Perfecto odio oderã illos inimici facti sũt mihi. Sup quo Bre. Inimicos pfecto odio odire est q̃ qõ facti sunt diligere. ⁊ qõ faciũt respuere. vt habet. lxxxvj. dist. odio habeãt pctã ñ hoies. Nã dic̃ sanctho. ij. ij. q. lxxvj. ar. j. In diabolo sũt ꝙsiderãda duo naꝑa ⁊ culpa. naꝑa ei⁹ ẽ bõa q̃ a deo. tõ ñ licz naturã diaboli maledicere. iuxta illõ Eccl. xxj. Dũ maledic̃ ipi⁹ diabolũ maledicit ipe aiam suã. q̃ pctõr dũ maledic̃ diabolũ ꝑpetm̃ maledicit seipm̃ q̃ ẽ sil'r pctõr. tenemur igit inimicicia malicie ñ naꝑe. Scõm qõ ꝙcernit diabolũ ẽ resistẽtia Jaco. iiij. Resistite diabolo ⁊ fugiet a vobis. Berñ. Demonũ est mala suggerere nostrum vero non consentire. Hinc sanctus Augustinus ait. Diabolus non nocet cogendo sed suadendo dat consilium sed nostrum est eligere vl' repudiare qõ suggerit. Quia

si tm̄ possz nocere diabolꝰ q̄ntū vellet nullꝰ iustꝰ remaneret sz nō pōt. qz potestas eiꝰ ē sub manu dei z deꝰ nobis astat. iuxta illud. j. Chorꝝ. x. Fidelꝫ deus q̄ nō patietur vos tentari supra id qō potestz. Idcirco nolite excusare p diabolū. sicut q̄dā puella excusabat. q̄ dū vellet ire ad fuiētū i quodā castro obuiauit ei diabolꝰ i forma bois q̄rēs q̄ tenderet. Illa rndit ad fuiētū i illo castro. z ille dissuasit. Tu inq̄t penitebis de hoc. Que paruipendēs iuit. vbi lapsam in pctm̄ dns castri expulit inde. Cui diabolꝰ obuiauit dicens. Un̄ venis. At illa. diabolꝰ suasit mihi seruiti in illo castro vbi concepi. Tūc diabolus pcussit illā in maxillam dicens. Mentiris. ego sum diabolꝰ. z hic duxi res ibi dissuasi tibi sz noluisti acquiescere. ¶ Tercio q̄ discernit diabolū est pugna quam ei reddere debemus. ad Epb̄. vj. Nō est nobis colluctatio ad uersus carnē z sanguinē sz aduersus pncipes z ptātes z aduersus rectores mūdi tenebraꝝ harꝝ. i. aduersus ōmones in tenebroso aere existētes. Et isto debemꝰ pugnare ꝫ eos p sacrā scptura. iuxta illud ad Epb̄. vj. Induite vos armaturā dei vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Armatura ōi est sacra scriptura p quam christꝰ vicit diabolū Matb. iiij. dicēs ei. Nō in solo pane viuit hō sē. Et iterꝝ. Scriptuz est. Nō tētabis dn̄m deū tuū. Sic etiā nos debemꝰ pugnare ꝫ diabolū cum sacra scriptura. qz dicit Bre. sup Eze. Uniuersa nra munitio ꝫsistit in sacro eloquio. ¶ Scō debemꝰ reddere mūdo guersō q̄ ipm discernūt. z sunt tria. s. detestatio. mentz alienatio. z miserie ꝫsideratio. Prio inq̄z reddamus mūdo detestatōez. iuxta illō. j. Joh. ij. Nolite diligere mūdū neq̄z ea q̄ i mūdo sūt. si q̄s diligit mundū nō est caritas pr̄is i eo. Nō ei pnt sil stare amor dei z mūdi. Aug. Si i te ē amor mūdi nō ē q̄ intret amor dei. Hinc Jaco. iiij. Adulteri nescitz qz amicicia huiꝰ mūdi inimica est deo. Quicūq̄ g̃ voluerit amicꝰ eē huius mūdi inimicꝰ ꝫstituit dei. Scō reddere debemꝰ modo mentis alienatōez. qz dicit Amb̄. de fuga secli. Qui saluus esse desiderat supra mundū ascēdat. si corpus est i mūdo mens sit i celo. Unde Aug. sup Joh̄. Iter huiꝰ seculi plenū est tētatōib̄ nūc ipis extollit nunc aduersis frangit. Propēea dicit Chryſ. sup Mat. Sic difficile est custodire arborē iuxta viaz positā z fructus suare ad maturitatem. sic difficile est inherentē mūdo cōscientiā seruare imaculatā. Tercio debemꝰ reddere mūdo eiꝰ miserie consideratōem. Nā scribit. j. Joh̄. v. Totus mūdus in maligno positꝰ est. Bern̄. Non ē verior aut peior miseria q̄z mūdi letitia. ideo dī Eccli. ij. Lūcti dies hois doloribꝫ et erūnis pleni sunt. Et si q̄d in eo videt delectabile h̄ est modicū. Grego. Momentaneū ē qō delectat eternū vo qō cruciat. et Chryſost. Miser est mūdꝰ miserrimi q̄ eū sequūtur. Nā sp mūdialia opa excluserunt hoiem a vera vita. Bre. Nemo pt hic gaudere cū seculo z illic regnare cum xp̄o. ¶ Tercio debemꝰ reddere corpi q̄ ipm discernūt. z sunt tria. s.

Primo refectiōem in necessitate
Secundo refrenatōez in volūtate.
Tercio exercitatōnem in opositate

Prio debemꝰ reddere corpi refectōez i necessitate. qz dic Piero. De rapia hostia holocaustū offert q̄ corpꝰ imoderate castigat. ió dicit Ro. xij. Rōnabile sit obsequium vestz. Et Ber̄. Oportet corpus repmere nō extinguere. sufficit corpꝰ sic reficere vt sit subiectū spūi. qz dī Ecci. vij. Nō ledas fuū i vitate opantē

qđ figuratū ē Leui. ij. vbi dr. Quicqd obtuleris sacrificij sale cōdies .i. discre tōe. Hīc ei cīb⁹ est sine sale insipid⁹. sic corp⁹ sine discretōe iutile. Hinc .j. q. v. pīsentiū. Discretio est mr̄ z auriga om/ niū vtutū. ¶ Scđo debem⁹ corpori reddere refrenatōez i voluptate ne fz corpis desideria viuam⁹ iurta illđ ad Ro. xiij. Carnis curā ne feceritʃ i desi derijs fz bñ i necessarijs. ppr̄ qđ dicit saluator Lu. xxj. Attēdite vobis ne for te gūenr̄ corda vīa crapula z ebrietate Uñ Galien⁹ dīc. Plēs moriunr̄ gula ēz gladio. qr vn⁹ efficit lepros⁹. alius ptisic⁹. ter⁹ ydropic⁹. qrt⁹ paliric⁹ rc. Ecci. xxxvij. Propter crapulā mlti obi erūt. Et .j. Pe. iij. Obsecro vos tāq̄ ad/ uenas z pegrios abstinere vos a car nalib⁹ desideriis q̄ militant aduersus aiam. Ro. viij. Si fm carnē viueritis morieni. Ideo dr Apoca. xviij. Quan tū gl'ificauit se z i delicijs fuit tātū da te ei tormētū z luctū. Uñ vt sciatʃ qr de bitores sum⁹ nō carni sed spūi Rom. viij. Greg. Quicqd delectatōis carni subtrahim⁹ in spū inuenim⁹. Tercio debem⁹ reddere corpi exercitatōem i opositate. iurta illud Piero. Sp ali/ qđ opis facito vt te dyabol⁹ inueniat occupatū. qr dr Eccli. xxxiij. Multam malicīā docuit ociositas. vt ptz ō So domitis de qb⁹ Eze. xvj. dī. Hec fuit iniq̄tas sodome sororis tue. superbia. sa turitas panis z abūdātia z ociū. Ideo Aug. i fmōe ad frēs heremitas ait. Fra/ tres oportz ociū expelli q̄s tedet orare vel legere manib⁹ opari nō deserāt. co gitātes q⁹ q̄diu dauid exercitauit se i militia nō sibi insultauit luxuria. Sā/ son q̄diu cuz philistheis pugnauit ab hostib⁹ capi nō potuit. fz postq̄ ociose in sinu femie dormiuit capit̄ z excecat̄ Sil'z Salomon occupat⁹ in edificati one tēpli nō sensit luxuriā. Jō dīc Las siodor⁹. Mens ociosi bois nihil cogi tare nouit nisi de vētre. Ber̄. Ociū est sentina oim vicior⁹. tō corpi debet ōbi ta refectio refrenatio z exercitatio. De bis tribus dicit Eccli. xxxiij. Cibaria z vga et on⁹ asino. i. corpi. In b qđ dīc cibaria notat refectōez. i b qđ dīc vga significat refrenatiōez. in b qđ dīc on⁹ significat exercitatōem. q̄ libz inuigi let circa corpus suū ne superet spiritū. ¶ Quarto debem⁹ reddere aio nr̄o q̄ ipm discernūt. z etiā sunt tria. s. ¶ Primo diligentē discussionē ¶ Scđo splendentē purificatōem. ¶ Tercio sollertē custoditionē. ¶ Prio qđē aio nr̄o reddere debem⁹ di/ ligētē discussionē. iurta illđ Ber̄. Quo tidiana discussiōe examina discretiā tuā. vide in discia tua vtr deficis vel p ficʃ Gre. super eze. In oi qđ agit l'dr sp ta cite debem⁹ ad mentē recurrere z inte riorē testē. s. discīam requrere. Ber̄. Quā/ to magʃ meipm discutio tāto meipm tolerare neqo. ¶ Scđo reddere debe/ mus aio siue discie purificatōez. iurta illđ Esa. j. Lauami mūdi estote. Unđ dicit Bernđ. Duo sunt q̄ mūdāt discias nr̄am a mal'. penitere z abstinere z bo nis inherere. Nā sicut pua festuca gra uat oculū z impedit visū. sic pctm̄ q̄tū/ cunq̄ paruū retardat a diuia visione Apoca. xxj. Nō intrabit in eā aliq̄d ꝯ inq̄natū. Bti igit mūdo corde qm̄ ipi deū videbūt. ¶ Tercio reddere debe/ mus aio nr̄o custoditiōem. iurta illđ Prouer. iiij. Oi custodia fua cor tuuz qr ex ipo vita procedit. Hinc Hugo ait. Non q̄enit ad bonā discias nisi p cor dis custodiā. ¶ R. Quito debemus reddere. prio q̄ ipm discernūt. Nā prim habem⁹ i triplici dnīa. Quidā em̄ ē in sinu femie dormiuit capit̄ z excecat̄ supior. qdā inferior. z qdā eq̄lis. Prio

Dominica .xxii. post pēthe.

ra illud.j. Pe.ij. Regē bonorare. Dicit eñ Job. de sctō geminiō plati honorādi sunt etiā si sunt mali. nō ratōe malicie sz in ēē gerūt vicē dei. qz dicitur Ro.xiij. Nō ē ptās nisi a do. ppea dixit xps pilato Jo.xix. Nō hēres aduersū me vllā ptātē nisi tibi datū essz dsup. Et si qñ plati deprauāt fit freqnē propter pctā ppli. iuxta illud Job .xxxiiij. Dē regnare facit ypocritā ppē peccata populi. Et. vj. q. vij. decimes. §. pro meritis. Et merito plebis nōnūqz deprauant plati. ¶ Scōo platj tenemur obedictiā reddere. fz illō Ro.xiij. Omnia ptātib⁹ sublimioribus subdita sit. Quā obedictiā modificat canō. xj. q. iij Si iis. Nō ē obediēdū in ḃ qō ꝺ deū ꝑcipit sed in ḃ qō deificū ē. tūc z malo et bonis obediēdū plātis. j. Pe.ij. Subditi estote oi hūane creature ppē deuz. Seqt. nō tm bonis z modestis sz etiam discol. Heb.xiij. Obedite ꝓpositis vris z subiacete eis. ipi em pruigilāt ēēs rationē p aiabus vris reddituri. ¶ Tercio plātis tenemur reddere orōis instātiā iuxta illō. j. Thim.ij. Obsecro ꝑmum oim fieri obsecratōes orōes postulationes gratiarū actōes p oib⁹ hoib⁹. p regibus z oib⁹ q i sublimitate sunt ꝓstituti vt q̄etā z trāq̄llā vitā agam⁹ i oi pietate z castitate. Hoc ei bonū ē z acceptū coram nr̄o deo. Deide primo inferiori. puta seruo debem⁹ reddere tria. s. Prio debitā puisiōez i cibo z potu. ij. Thes. iij. Opantes panē suū māducēt qz merentē. Mat.x. Dignus est em operarius mercede sua. iō ꝺz Deut.xxv. Nō alligabis os bouī triturāti. glo. lyre vt nō ꝓmedat de laboze suo. si nō bouī mlto mino⁹ hoi. Scōo seruo reddere tenemur pīā ꝓuersationē. vñ Gene. Cū inferiori sic viuas quēadmodū supiozē tecuz viuere velis. nō cū clamoze z elatōne. ad Phil.ij. In hūilitate supiozes inuicē arbitrātes. z ad Eph.vj. Vos domini ꝓter deū remittētes minas scientes qz z illoz⁹ z vester dñs est in cel. Tercio seruo reddere debemus mercedis donationē. z hoc ante solis occasum. iuxta illud Thob.iij. Quicūqz tibi aliqd opatus fuerit statim ei mercedem restitue. z merces mercēnarij tui apōte oino nō remaneat. et nō ꝑ noctez debes retinere vltra suā voluntatē. qz ē peccatū i celū clamitās. Jaco.v. Merces opariozū vestrozū que defraudata est a vobis clamat. z clamoz eoz i aures dñi sabbaoth intromit. sed plericqz pupendūt z ꝓtrabūt soluere ad lōgū. cum dicat Eccli.xxxiij. Qui effūdit sanguinem z q̄ fraudem facit mercēnario fratres sunt. Deinde primo eēli iterū reddere debem⁹ tria. vicz.

¶ Primo cōpassionē in aduersitate.
Scōo ꝓgratulatōem in ꝓspitate
Tercio subuentōem in necessitate.

Prio inquā debem⁹ primo pari reddere in aduersitate cōpassionē. iuxta illud Ro.xij. Flere cū flentib⁹. Et. j. Thorin.xij. Si patiat vnū mēbz compatiūtur oia membra. vt dicam⁹ sic aplus ij. ad Thoz.xj. Quis infirmat et ego nō infirmoz. Hinc Bre. Quanto q̄s charitate pfectioz tanto pfectius dolores sentit alienos. Secūdo reddere ꝑ rimo equali debemus in ꝓspitate congratulatōem. iuxta illō Ro.xij. Gaudere cū gaudētib⁹. Et hoc opat charitas. j. Thorin.xiij. Caritas congaudz veritati. Vñ Aug. Vis habere mercedem de alieno bono gaude z mercedē compasti. Greg. Charitas aliena bona facit nostra. Tercio reddere debemus equali primo subuentionē i necessitate. sm illud. j. Joh.iij. Qui habuerit substantiā hui⁹ mundi. et viderit fratrē suum necesse habere z clauserit viscera sua ab eo quō charitas dei

manet in eo. Ideo dicit Chrys. Omnia que nobis dominus deus dare nos alijs dat. Luce. xj. Quod superest date elemosynã. Unde hij tres actus elicij unt ex caritatis debito. Ideo dicit ad Ro. xiij. Nemini quicq̃ debeatis nisi vt inuicẽ diligatis. ¶ Sexto debemus reddere deo que dei sunt. que sunt tria scz.

¶ Primo corpa ad imolandũ
Scõo corda ad diligendũ
Tercio aiam ad laudandũ

Primo ita q̃ debem⁹ deo reddere corpa ad imolandũ. iuxta illõ Rom. xij. Obsecro vos vt exhibeatis corpora vestra hostiã viuentẽ sanctã deo placẽtem. ¶ Scõo reddere debem⁹ cor ad diligendũ. Deutero. iiij. Quid dñs deus tuus petit a te nisi vt timeas dñm deũ tuũ et ambules in vijs ei⁹. Tercio reddere debemus deo aiam ad laudãdum. iuxta illud ps. Benedic aia mea dño. et omnia que intra me sunt nomi sancto eius. Et Eccli. xxv. Bono animo gloriam redde deo. Si em̃ hec reddiderimus tũc dicet xps in iudicio. Nic numus est imaginis mee. ideo ponite ad gazophilaciũ celeste vt sit in thesauro glorie. Ad quã nos pducat christus filius dei viui. qui cũ eodem deo pre et spũsancto viuit et regnat zc.

¶ Dñica. xxiij. post Penthe.

Sermo cxxj

Domine filia mea mõ defuncta est. sz veni et impone manũ tuã sup eam et viuet. Math. ix. c. et in euãgelio In quo q̃dem euãgelista tria tangit p ordinẽ. vicz

¶ Primo xpi saluatoris inuitatõem
Scõo cuiusdã mlieris sanationem.
Tercio dñcte puelle resuscitatõem.

Primo nanq; euãgelista optime tangit saluatoris inuitatõem ad curãdũ puellã. Postq̃ em̃ saluator discipulos Iohãnis baptiste repbenderat et eo q̃ suos discipulos notauerãt q̃ nõ ieiunarent. ecce illo loquẽte Jair⁹ pnceps archisinagogus adorauit eũ faciẽdo ei debitã reuerẽtiã dicẽs. Filia mea nũc defuncta est. Dicit em̃ Lucas q̃ moriebat. Et ꝟ ẽ vez q̃ pr̃ recesserat ab ea et venit ad ihesũ. sed anteqũ ihesus veniret ad eius domũ mortua ẽ. ppt q̃d nũcij supuenerũt de domo di. Noli vexare magr̃m q̃ defuncta ẽ filia tua. credentes isti q̃ xps nõ possit eam suscitare a mortuis licz possit sanare ab infirmitate. Sed iste pnceps sinagoge vt dic lyra credidit eã resuscitãdã p xpm. Unde Remigi⁹. in q̃ fides ei⁹ admirãda ẽ q̃ desperans de salute medico q̃ ad ihm cõfugit. et sic ihm orãdo deuotõe et fide firma ad se tractit iõ dz. et surgens seqbat et discipuli ei⁹ et turba mlta cũ eo. Ecce hũilitas et clemẽtia saluatoris. qui mor vt rogat⁹ ẽ ire cepit. In ꝟ dat subdit forma obediẽdi ac paribꝫ mutuo obseq̃ndi. et platis aias mortuas suscitandi. Unde Remigi⁹. Mira aũt pariter atq; imitãda dñi hũilitas et mansuetudo. nã mor vt rogat⁹ ẽ rogantes cepit seq. hinc subditos et platos pariter istruxit. subditis exemplũ obediẽtie reliqt. platis vo sollicitudinẽ docẽdi demõstrauit. vt q̃ties audierint aliquez mortuũ in aia statim adesse studeant

¶ Scõo tãgit euãgelista i via cuiusdã mulieris sanatõem. q̃ dicit q̃ dũ ibs pgeret ecce mlier emorroissa a morbo sic dicta duodeci ãnis sãguis fluxũ patiẽs q̃ oz subaz i medicos erogauerat accessit retro tum q̃ verecũdabat de infirmitate. tum q̃ in legẽ erat imũda. Tum quia ante faciem pre turba ac/

cedere nō potuisz. Accessit igit hec re/
tro cū magna fide dicēs itra se. Si te/
tigero tm̄ fimbriā vestimenti ei⁹ salua
ero. O mira res accessit z dixit dicens
tetigit tāgēs curatōez accepit. qz bis. s.
vbo fide et ope ois sal⁹ acqrit. Un̄ sal
uator sentiēs vturē a se exisse dixit. qs ē
q me tetigit. h̄ nō dixit ex ig̃rātia. sed vt
m̄lier sanata ꝓfiteat z ꝓfitēdo fides ei⁹
ꝓmēdet. ió dixit ei. Confide filia fides
tua te saluā fecit. Nō dixit. ego te sana
ui sz fidei attribuit. qz sine fide ipossibi
le ē placere deo. Heb. xi. De ista m̄lere
dicūt qdā vt btūs Amb. q fuerit mar
tha sozor lazari. Cui iqt dñs sangui
nis fluxū siccauit. Sz ver⁹ dicūt doc.
q nec Amb. dicit martham̄ hāc fuisse qz
ipa fuerat diues. hec aūt oēz subaz in
medicos erogauerat. Un̄ dic Eusebi⁹
in eccl̄iastica hysto. q hec fuit qdam ci
uis cesaree pbilippi. Et postq̄z sanata
fuerat fecit i cesarea imaginē xpi eneā
in curia sua cū fimbriis vestimēti. z ex
opposito fecit imaginē suā q̄ flexis ge/
nibo et iūctis manibo venerari osten/
debat xpi imaginē. Cōtigit aūt q sub
imagine creuit herba qdā nulli⁹ vtu/
tis q̄ cū fimbriā attingebat tāte erat ef
ficacie q oēs infirmitates sanabat. v/
bi postmodū vt dic Piero. Julianus
apostata loco imagis xpi suā colloca/
uit q̄ fulmis ictu fracta ē. Tercio e/
uāgelista tāgit puelle defūcti suscitati/
onē cū dic q postq̄z xps pueniss in do
mū pncipis z vidiss tibicines z tur/
bā tumultuātē dicebat. Recedite. qz n̄
est mortua puella sz dormit. i. q̄escit a/
nima ei⁹ i limbo. vl dormit i morte re
suscitāda. z deridebāt eū. Et cū exissent
intrauit cū aplis Petro iacobo z Jo/
hāne ac pentibo puelle z tenuit manū
ei⁹ z dixit puelle. Surge. et stati surre
xit. p̄ h̄ designās q si aia alicui⁹ p pec/
catū ē mortua si vult vt suscitet tūcti
bicines. i. vanitates z inania gaudia
ac turbā tumultuātē. i. cogitatōes no
xias excludat. ac petz. i. obedientiā. ia
cobū. i. pugnā cū vicijs. z iobez. i. gr̄iā
dei ītromittat. z sic manu xpi tacta. i.
merito ipi⁹ passiōis resurget ad vitaz
gr̄e. Un̄ i pn̄ti ꝼmōe tres notem⁹ arti
culos de morte declarādos. scz

Primo de magno mortis timore.
Secōo de mortūū pugna z dolore
Tercio de mortis bono z dig̃ agōe

Primū dixi articulū de morte
tractādū mortis magnū timorē. licz ei
certissimū sit oib semel mori vt dicit
apl's ad Heb. ix. tm̄ ꝓpt̄ multiplicē cir/
ca eā dubietatē est m̄tū timēda. speci
aliter ex q̄druplici dubietate. scz

Primo ꝓpter modū
Secūdo ꝓpter locū
Tercio ꝓpt̄ tēpus icertū.
Quarto ꝓpter salutis statū

Primo timēda est mors ꝓpt̄ modū.
qz null⁹ scit quō moriet subito vl tar/
de p̄cipitio vl ferro. habita cōfessiōe vel
nō. i vigilia vl somnis. i domo i agro
vel i aq̄. Un̄ btūs Fr̄anciscus optabat
amarissima morte mori p xpo suo p̄/
dilecto attm̄ saluator noluit vt alien⁹
gladi⁹ cor ei⁹ penetraret. in q̄ ipi⁹ pas
sio tā feruēter ardebat. licz ter ire cepit
vsus ptes ifidelīū. qz refusauit eū ad ī
signiēdū signis nr̄e redēptōis. Ecce bo
ni z pfecti mortem habēt in desiderio.
Ubi est nobis sciēdū q triplicit mori
unt homines. scz

Primo impij moriunt cū angustia
Secōo iusti moriunt cū fiducia
Tercio pfecti moriunt cū letricia

Primo em̄ freq̄nter impij moriūt cuz
angustia. z tales valde abhorrēt mor/
tē. Rōem cui⁹ si nescit, ego dicā vobis
qz ipi ꝓpt̄ mala opa sciūt q de hac lu/
ce ejciūt i tenebras exteriores. Ubi teste
ps. ptes vulpiū erūt z maledicti. qz ī

ísto mũdo tanq̃ in paradíso viuẽdo de/
licioſe declinauerunt a mãdatis dei p
diuerſa vícia. ỏ qḋ ỏr Eccl. xlj. Ue vo
bis viri impĩj q̃ dereliq̃ſtis legẽ altiſſi
mi. qr ſi nati fuerit̃ in maledictõe na/
ſcemĩ. z ſi mortui fuerit̃ in maledicti/
one erit ps vra. z ſic maledicti ſũt tles
in vita z in morte. ſz longe pl9 in mor/
te. qr impiorũz mors peſſima. In tali
anguſtia z maledictõe moriũt impĩj.
alioz oppꝓſſores. Sicut legit̃ in paſſi
one Alexãdri pape. q̃ cũ Aurel9 vellet
inſurgere ꝑ martyres mortuos. vga
ignea eſt miſſa de celo q̃ cecidit añ eũ.
z vox ad eũ dixit. Accipe ꝑmiũ merito
rũ tuoz z in infernũ ſcias te eſſe mit/
tendũ. Qui ſtatim ꝑ doloꝛib linguaz
ſuã mãducãs expirauit. Silꝛia in legẽ
da brẽ Beatricis bĩ q̃ Lucrecio q̃ eaz
cruciauit ꝙr ipi9 poſſeſſionẽ occupã/
dã lactẽs puer dixit in cõ uiuio. Audi
Lucreci occidiſti z inuaſiſti. ecce dat9
es in poſſeſſionẽ inimici. Et ſtati dia/
bol9 eũ arripuit z ꝑ tres horas verãs
aniam ei9 excuſſit. Sic etiã ſept9 mor
unt̃ ſodomite. vt ꝓz in ſodomis. Dic
cĩ Hiero. ſup illud Eſa. Habitãtib
in regiõe vmbre mortis lux orta ẽ eis
qr in nocte natiuitat̃ dñi oẽs ſodomi
te ſunt ſubito extincti z alĩs pcis in/
uoluti multi. Scdo iuſti moriũt cũ
fiducia qr ſpem bñt nõ i ꝙrijs bonis
opib licz multa fecerint. ſz in xpi paſ/
ſione q̃ ꝑ pcõꝛib ẽ mortu9. Unde beato
Bernardo abbati in extremis appuit dia
bol9 di. qr ñ mererer regnũ celoz. Cui
vir dei impterrit9 rñdit. Fateor qr nõ
ſum dign9 q̃ ꝙrijs meritis regnũ ce/
loz poſſem obtinere. Sz de9 me9 ibs
duplici iure obtinet illud. ſ. hereditа/
rio iure ꝓpio z merito ſue paſſionis. z
tpe malo. Tps malũ ỏr ꝑ iniqs xpus
rõne b9 illud mihi dabit. igit̃ bñ dicit̃
Prouerb. xiij. Sperat iuſt9 in morte
ſua. Tercio in morte ꝓfecti moriunt̃
cũ letícia. ſic apls Phil. j. dícebat. Mi
bi viuere xps ẽ. z mori lucrũ. z merito
tũ ꝙr deſideriũ dulcedis diuie quã ꝑ
guſtauerat aliq̃n. iuxta illud Phil. j.
Deſideriũ hns diſſolui z eſſe cuz xpo.
Tũ ꝙr multa mala q̃ fiũt in hac vi/
ta ꝝ deũ. Unde ps. Heu mihi qr incola
tus meus ꝓlongat9 ẽ. O brã mors. O q̃z
deſiderãda anie ſeparatio. vbi de miſia
fit trãſitus ad requiẽ. de morte ad vi/
tam. Et tales boni q̃cũq̃z morte mori
ant̃ ſp letant̃. iuxta illud Sap. iiij. Ju
ſtus ſi morte ꝓoccupat9 fuerit in refri
gerio erit. Unde q̃dã deuot9 doctoz ſubi/
ta morte ẽ ꝓuent9 inter ſcõs codices.
z dũ mirarent̃ de tãti viri ſubita mor
te. curioſi9 intuẽres. viderũt q̃ dignitaz
tenebat ſup b ſcptũ. Si iuſt9 morte ꝓ
occupat9 fuerit ze. De q̃ ſapies q̃dã ra
les verſus edidit. Mors iuſti ſubita
quã ꝓuenit bona vita. Nõ minuit me
rita ſi mors ita iſta. Scdo mors ẽ ti/
mẽda ꝙr locũ. Nã multi dñi edificaue
rũt ſibi ſepulchra ſũptuoſa vt ibi ſepe
liant̃. z tñ ꝓtigit vt volucres lacerarẽt
in campis occiſos i bello. q̃s eoz ma
tres cuſtodiebãt i puericia. etiã a mu/
ſcis z culicib. Unde Seneca epla ad
Lucillũ. Incertũ ẽ q̃ loco te mors ex/
pectet. tu eã ita q̃z in oĩ loco expecta.
Tercio timẽda ẽ mors ꝙr xps incer
tũ qr null9 ſcit qñ ſit moriturus nili de9
reuelauerit. ſic fecit multis ſcris. iõ natu
ralit̃ igrat̃ annus. menſis. dies. z hora.
Si enim hora ꝓfixa aduenerit nõ poſſit
ſe excuſare qr iuuenis ſum dicẽdo. vl ſe
nex. vel infirm9 aut ſan9. aut magnaz
curã habeo. Bñ ei ỏr Eccls. ix. Neſcit
hõ finẽ ſuũ. ſz ſic piſces capiũt hamo.
z aues capiũt laqẽo. ſic capient̃ in iq̃ in
tempore malo. Tps malũ ỏr ꝑ iniqs xpus
mortis in q̃ artant̃ vie iniq̃tas. O q̃s mul/
ti laborauerũt ꝓ mũdo expoſuerũt ſe
mille periculis vt delectarẽt in mũdo.

alīj edificauerūt alta palatia.lōga stabula aprauerūt p̄cios̄a vestimēta.z tm̄ eiti⁹ q̄z sperauerūt extracti sūt ō raber/naculo carnis. Nā etiā Alexā. magn⁹ mlt̄a regna suo subīciēs dñio. spabat mlt̄o tpe viuere z iocūde ignare z tm̄ xij. annis regnauit z i babilonia mortu⁹ē veneno. ℣ N. Gz di. q̄re ille sapiētissim⁹ de⁹ sic voluit tps̄ mortis̄ hoi esse icertū. nōne meli⁹ fuisset si scirem⁹ vt magna diligētia p̄pati hozā mortis̄ expectarem⁹. Rñdēt doct. q̄ nō fuisz meli⁹. q̄z si sic meli⁹ fuisset ita de⁹ fecisset. cui⁹ opa sūt pfecta. sz meli⁹ voluit mortis hozā esse incertā. ꝑ tria. s.

℣ Primo. ꝑ ꝓtinuā p̄parationē.

℣ Scōo. ꝑ cauēdā offensionē.

℣ Tercio. ꝑ dei verā dilectionē.

℣ Prio q̄dē de⁹ oim voluit mortis̄ hozaz fore hoib⁹ incertā. ꝑ ꝓtinuā p̄paōez Exq̄ ei hō incert⁹ē q̄n moriāt vl̄ vbi vel quō. z ē cert⁹ q̄ si moriāt in mortl̄i pctō dānabiliter. ꝓtinue se ad hozā mortis̄ p̄pet Jō saluator i euāgelio freq̄nt dicebat potissime Mar. xiij. Vigilate vigilate q̄ vob dico oīb⁹ dico vigilate. Uñ ō⁹ pabolice q̄ q̄dā pfamilias abijt i regionē lōginquā z p̄cepit tribꝰ suis famul' vt vigilāt eū expectarēt. vn⁹ dixit stati veniet. ali⁹ dixit. nō statiz veniet. terci⁹ dixit. ego nescio q̄n veniet. ió debeo vigilare ne cū venerit iueniat dormiētē q̄ vult iuenire vigilātē. hic Gre. in omel'. Hozā mortis̄ de⁹ voluit eē incognitā vt sp sit suspecta. vt dū illā p̄uidere n̄ possū⁹ ad illā sine intermissiōe p̄paremur. Nā si hō sciret adhuc mlt̄os annos se victurū. nō sic sic nūc querereī. aut si querereī remissi⁹ agerz. Uñ dū q̄dā anri⁹ orans diceret. O si scirez hozā mortis̄ mee. o si scirē. Cui mortua ē vox di. Et si scires q̄d agere velles Ille āt. si i prio eēt feruēti⁹ bona agerē. Cui vox. age nūc q̄si i prio moritur⁹. q̄z si nūc bōa agis̄ nullū dānū pater⁹. sz mortē securi⁹ expectab q̄ feruēti⁹ in bonis exciter⁹. Nūc igit̄ stude taliēē q̄lis i morte vel' iueniri. ℣ Scōo de⁹ voluit hozā mortis̄ eē incognitā. ꝑ cauēdā offensionē dei. nā si hoies scirēt se diu vicuros audaci⁹ darēt se voluptati. z se curi⁹ offenderēt deū dicētes sic z nunc mlt̄i. Adhuc satis bē⁹ de tpe z bñ poterim⁹ penitere i vno āno. Et sic optimus de⁹ optie fecē q̄ abscōdit ab hoib⁹ sciaz hore mortis̄. z q̄ se cū alijs p̄sonis redimere n̄ p̄nt. q̄z si i taz breui tpe vbi nlla ē secura hora vite tāta mala fūt. q̄d tūc faceret. certe nulla aut modica eēt bonitas. z se cū decē milib⁹ magni dñi a morte redimerēt. vt fm sua desideria b viuerēt. z tādez p habitū male ꝓsuetudis pctā dimittere n̄ possent. z inclinati ad malū n̄ eēnt pni ad bona opa. z sic ex mlt̄oz criminū ꝓsideratōne. z paucoz bonoz opm desparent.

℣ Tercio voluit de⁹ hozā mortis̄ fore incognitā. ꝑ dei verā dilectōz. si eni sciret hoies diē sue mortis̄ z circa finē vite ꝓuerterēt ad pniaz. n̄ videret ex hoc dilectōe pniaz agere. sz ex tm̄ore ne dānarent. q̄ pnia nō ē meritoria vite eē ne. sz dz hō ex dei dilectōe pēitere. ꝓsiderādo q̄ tā bonū deū z suū piū pīez accreatorē offēdit. etiā si nūq̄z eēt infern⁹. nūq̄z mozereī. nūq̄z iudicareī. tñ ꝑ amorē sui optimi creatoris doleret z de ceō p̄cueret. vñ Aug. Quid magnū est timere penā. B etiā nequissim⁹ fur z crudelissim⁹ latro facē. Nō ē magnū timere penā. sz magnū ē amare iusticiā. Idez z notat de pnia di. vij. §. j. Age pniam dū san⁹es dico tibi. q̄z securus eris q̄z penitētiā egisti eo tpe q̄ peccare potuisti. Si āt vis pniaz agere q̄n peccare nō potes. pctā dimiserunt te nō tu illa.

℣ Quarto tm̄enda ē mors ꝑ statū salutis̄. nemo ei certitudinaliter scit q̄ post

morte ibit nisi ei diuin⁹ reuelatū fuerit qz dr Eccs. ix. Būt iusti atq; sapientes z opa eoz in manu dñi sūt. z tñ nescit hō vtrū odio aut amore dign⁹ sit. Jō etiā scti viri timēt morte. Habeb ei in vitas patrū. q⁹ Helyas abbas dicebat frib⁹. Tres res timeo. Una qñ aīa egressura ē a corpe. Alia qñ suz occurs sur⁹ deo. Tercia qñ aduersuz me snia erit pferēda. Nō tñ ē mltū timēdū ei q bñ viuit. qz si (p qz) fides xpiana ⁊a ē ibit ad vitā eīnā. vñ Aug. li. j. de ciui. dei. Nō est inqt multū curādū necesse moriturs q̄ morte moriāt. sz tñmō q̄ p⁹ morte ire coganť. O igit vos oēs senes z iuuenes. viri z mlieres. vidue z ⁊gines. diuites z paupes. cōsiderate vitā vraz. z sciets quō moriemi z q̄ ibi tis. qz die Piero. Uix vn⁹ de decē milibus male viuētib⁹ bona morte finiet. sic vix de bñ viuētib⁹ vn⁹ male moriet qz pcōz mors pessima. sctōz ⁊o pcio sa ⁊spectu dñi. z tātū de ꝓmo. O

Scōs articul⁹ tractand⁹ erit de morientiū pugna z dolore. Morituⁿ⁹ ei multū tētatur z impugnať a diabolo vt q̄libet dicere possit illud Dañ. xij. Angustie mihi sunt vndiq;. Nec aūt impugnatio a trib⁹ oritur scz

Primo a sepatione naturali.

Scōo ab hoste spūali.

Tercio ab amissione tpali.

Primo dixi q⁹ pugna morientiū primo insurgit a naturali sepatione. qz mors est oim terribilissimū. vt dr. iij. ethico. Insurget ꝓra morientē in oibus artubus z neruis z sanguis turbabitur z diuersi vapores ascendūt de stomacho turbato ad cerebruz. Et vt dicit Aug. in sermōe de innocētib⁹. Hac aniaduersione pcutit peccatoz vt moriens obliuiscať sui qui dū viuebat oblitus est dei. Tota enī ei⁹ cogitatio reflectit ad acerbissimū dolorē. Et sic fm ps. pibunt in illa die oēs cogitationes eius qs habebat in sanitate. sed solū cogitans dicit. Conturbata sunt oia ossa mea. z ania mea turbata est valde. Naturaliť enī ita diligit corpus aīam q⁹ p oibus bonis mūdi nollet ab ea separi. Et quis pōt dicere q̄ntus dolor erit in ipius sepatione. Certe illud implebiť in eo qō dicit Job. xx. Artabit z estuabit z ois dolor irruet sup eū. O pcōres intelligite q̄z difficile est vob tūc penitere vere z misericordiā ꝓsequi. qz dicit Rych. in iij di. xx. q. j. q⁹ q̄nq; sūt necessaria pcōri in extremis penitēti. Primū ē dolor efficax pcōz p̄teritoz. Scōm ē ꝓpositū cauēdi a moztalib⁹ futuris. Terciuz pura ꝓfessio si ē possibil'. Quartū satisfactio p posse. Quintū q⁹ cetera fac̄ grata q⁹ p̄ncipaliť ꝓpter amorē bonitat̄ diuine ista fiāt. z morte fm sniam diuinā patienter toleret. Alias fiet ei sicut de quodā clerico impatiēte i extremis legitur. Qui dum q̄truoz annis fuisset in infirmitate. ex impatiētia dixit. Deus tu accepisti mihi corpus. z ego accipiam a te aīmā z dabo diabolo z dixit diabolo. Accipe aīmā meam qō diuio iudicio stati factū ē. Scōo morituri impugnanť ab hoste spūali diabolo. Nam tūc antiqⁿ⁹ hostis totū posse suum z oēm arte apponit vt tūc peccatorē quē decē vel vndeciz annis fuū tenuit p pctm ne amittat q̄ portius z iustum decipiat. Scīes q⁹ si tūc supare poterit tūc sp eū habebit z si pdiderit nūq̄z de cetero habebit. Jō dicit dñs de eo Beñ. iij. Tu insidiaberis calcaneo eius. id est. fini vite eius O q̄z fortis conflictus erit tunc homini cum tam forti hoste cuius fortitudini nulla potestas terrena compari potest. Et nisi miscdia dei adiuuerit z brē ⁊gnis meritū z sctōz. certe deci-

Dominica .xxvi. post pēthe.

piet tā astut⁹ hostꝫ. Quecūqz ei aia de manu tā crudel hostꝫ liberabit regratiet deo .xpi passiōi .z brē ꝟgini di. Aia mea sic passer erepta ē de laqo venātiū. laqus inimici ꝓrit⁹ est ꝙ auxiliū diuinū z ego liberata suz. Ūñ vt nos moriturī sciam⁹ bellū hostꝫ nr̄i in agone. p certo tenendū ē ꝙ null⁹ sine scitu demōis z ipi⁹ pñtia morit. siue sit sanctus siue pctōr. q de trib⁹ necessarijs ꝟtutib⁹ tētare solet vicz

¶ Primo de fide.

℣ Scdo de spe.

¶ Tercio de charitate.

℣ Primo fortit tētat de fide catholica. vt si hec sit va fides an alioz infideliū secta. vel si de⁹ vitā eternā quā pmiserat dabit. aut si oēs resurgem⁹ an nō. z b ō facit qz scit ꝙ fides ē fūdamētū oim bonoz. z q hec nō crederēt q ꝓtinent i articulis fidei peiozes eēnt demonib⁹ q credūt z ꝓtremiscūt Jaco. ij. z insup dānarēt. vt dic saluator Joh. iij. Qui nō credit iā iudicat⁹ est. Et Hebre. xj. Sine fide impossibile ē placere deo. Ūñ in religiōe ꝓsuetū ē ꝙ ad agonizātē oēs frēs ꝙueniūt z fortāt moriētē de fide. Nō igit debes curare de hac tētatōne circa mortē. qz gra dei z bon⁹ angelus sp adest. z dic illud vbū. Estote fortes in fide z pugite cū antiq serpēte z accipiet regnū eternū. q. d. Modica ē pugna mag victoria ego adiuuo pugnātē z de⁹ coronat triūphātē. ℣ Scdo hostis hūani gener⁹ diabol⁹ tētat moriētē de spe vt iducat in desperatōez. Cū ei infirmus cruciat doloribus i corpe tūc diabol⁹ supaddit dolorē anie. pctā q ridēdo fecit z leuia estimauit adducet ita grauit sic eēnt mōtes magni. iō nō est tutū tūc infirmo pctā ad memoriā reducere. sz de dei misericōdia eū ꝓsolari. qz dic b. Bze. Maligni spūs vndiqz animā angustāt. qñ ei ñ solū opis vez etiam locutōis z cogitatōis iniq̄tates replicāt. Ūñ de eli dicere ꝑt illud Treñ. j. Appēderūt oēs hostes ei⁹ ea inf angustias. z moriēs dicere ꝑt illud ps. Sup dolorē vulner⁹ meoz addiderūt sed spantē in dño misericōia circūdabit. Alios tētat de diffidentia remissiōis pctōz. alios de insufficiētia sue pnie. aliqbus etiā mlta falsa addicit vt possit decipe. sicut faciebat venerabili Euse bio. de q̄ scribit Cyrill⁹ ad b. Aug. O, Eusebi⁹ vir sctissim⁹ q̄ndā glīosi Hieronym⁹ discipul⁹. cū esset de hac vita migraturꝰ. aduenīēte die q̄ se ex reuelatione Hiero. sciebat migraturꝝ die tercia ꝑeunte labore febriū ꝓcussus valde se sup ēā magī sui nō imemor nudū deferri fec a frib⁹. z a singul⁹ osculū accipiēs benigna eos ꝓsolatōe ꝓfortauit. vt in sctō manerēt ꝓposito admonuit. Deinde saccū q̄ opiebat glīosus Hiero. deferri z sup se poni fec. Ordinauitqz instar magī sui Hiero. extra eccliaz in q̄ iacebat glīosi Hiero. corpus sepeliri ꝑ b corpe sctissimo dñi nr̄i se munīēs deo z b. Hiero. se deuote ꝓmēdauit. z sic p triduū locutōe corporali z visiōe ꝑuat⁹. circūstātib⁹ frib⁹ psalteriū z passionē dñi ac alia sctā legētib⁹. Die vo q̄ moriturꝰ erat. añ btē aie exitū p duas horas cepit ita ēribiles act⁹ pagere ꝙ circūstātes mōachi pauore pēriti velut amētes i ēra iacebāt. nā qñqz trāsuersꝰ ocul⁹ manib⁹ silētis voce dira facieqz ēribili clamabat. Nō faciā. nō faciā. mētir⁹. mētir⁹. ꝑ b ad ērā se reuoluēs faciēi ēra firmabat clamās. Adiuuate me frēs nepeaz. Oō mōachi videtes lachrymātibus ocul⁹ deū p eo depcabāt. Appropinq̄nte deniqz hora sui trāsit⁹ demonib⁹ effugat⁹ cū eēt pacat⁹ interrogauerūt q̄d nā b eēt. At ille. nōne videbat⁹ demonū agmia q̄ me deuorare cupiunt. At illi. q̄re dicebas. nō faciā. nō faciā. mētir⁹. mētir⁹. Lonabāt ait vt no⁹

men si blasphemarē z ego ꝺ nolle cla/
mabā. Dicebāt insup ꝙ de dei miseri/
cordia desparē eo ꝙ essem dānat⁹. ego
aūt rndebā ꝙ mētirēr. Absc̄ debāq; fa
cie ne eox aspectū viderē. q tā terribil
est ꝙ sustineri nō possit. P⁹ vir beat⁹
orās z psalles laudāsq; deū pez z filiū
z spm̄sanctū felicit obdormiuit in do/
mino. Plūs igit sunt ꝓfortādi morie
tes de larga dei mificordia q̄ solū ex/
pectat vt hō ꝙuertat ꝑ bonā volūtatē
ad se vt ꝺr Zacha. j. Cōuertimi ad me
z ego ꝙuertar ad vos dic dns. Nunc
z Bern. Nec inqt crimis q̄ntitas nec
vite enormitas nec tēpox diuturnitas
excludit a dei miscdia si mutet volun/
tas. Aug. z habet. xxij. q. iij. c. vnusq;/
q;. Nouit de⁹ mutare sniam si tu no/
ueris mutare delictū. Talib eī ver/
bis monuit b. Bern. q̄ndā despatū. et
cū nihil ꝓficeret ait demū Credis ꝙ e/
go sum alicui⁹ meriti apꝺ deū ꝑ oib
meis laboribz. Qui rndit. credo. Tūc
ait. Da mihi hodie modicā elēosynaz z
ecce corā deo z angel' merita oim meo
rū opez tibi dabo. spo ꝙ adhuc ꝺi mi
ficordiā inueniā. Qui gaudens z let⁹
effect⁹ emit bona opa bti Bern. et ces/
sauit ab eo ois despatio. Ecce q;tū de
bem⁹ laborare ꝑ salute hoim. Ter/
cio diabol⁹ q̄sdā tētat de caritate vt o/
diū ꝫ primū nō remittāt. aut vt deuz
vl' sctos odiāt. q ī tāta necessitate eis ñ
subueniūt. Sed certe tales sreqnt de/
bēt cogitare illō Bre. dictū. Mificor/
diter de⁹ adhibet tpalē seueritatē vt ñ
eternā inferat vltōez. Jō dic be. Aug⁹.
Nic vre hic seca vt in eternum parcas.
Tercō pugna moriētiū oritab amis/
sione tpali. Cū eī intelligit hō ꝙ illa
oia q̄ magno labore diu q̄siuit opteꝫ re
linquere i breui magnā curā hz de eis
circa q̄ totū conatū habuit. z sic obli/
uiscit dei z saluris sue. z nimiū incipit
dolere ꝙ sepabit ab eis z nud⁹ remā/
nebit z sol⁹ ibit ad incognitā regionez
vbi ñ diuites sz boni z būiles honorāt
O q;z largā elemosynā tūc faciet diues
oia sit relinq̄ndo. O q;z felix ille q ī vita
nō multū afficit ad tpalia sz ad saluti
necessaria z mūdialib vtit tanq; mu
tuo datis. z tantū ꝺ scō. P⁹ Ter
cius ꝫmōis articul⁹ erit de bono z di
gno mortꝫ agōe. Ut āt mors sit bona
hoī et deo p̄ciosa req̄runt tria. s.

Primo vt tota vita sit laudabil'
Scōo vt infirmitas sit sactis stabil'.
Tercio vt infirmus sit aīabil'

Prio eī dixi ꝙ ad bonā mortē req̄rit
ꝙ sit tota hois vita laudabil'. Nā sicut
mors pctox pessima est. sic ecōuerso
iustox p̄ciosa. Dicit eī Aug. ꝙ vir bn
mort q male vixerit. Corrige igit ma
le viuere si nō vis timere male mori.
Nā totū tps vite nre ad b ē vt studea/
mus bn mori. qz i morte sum⁹ fceptu
ri eīnā hereditatē. Un si breue tps ha/
bes ī hac vita expedit vt vita sit bona.
si vo lōgū tps spas meli⁹ ē ꝙ sit bona
q;z mala. qz si bīes mlt̄ū de vino frum̄
to cē. velles ꝙ oia essent bona. sic ꝺbes
velle et de tota vita vt nō sit vilior ī cō
spectu tuo vita tua q;z bona trāsitoria
qa si tu negligis vitā tuā z vis in fine
penitere audi qd dicit Aug. de tali pe/
nitentia. Qui inqt penitētiā differt ad
die obit⁹ estimo ꝙ a merito pnie ma/
neat eternal' alien⁹. qz pn̄ia sera raro
est vera. Quō ei penitet dolore ifirmi/
tatis grauat⁹ q̄ nulla opa satisfactio/
nis exercere valet. Nam in satisfactōe
ingentiū peccatoꝝ nō verba sed opa
requirunt. Jdē. Si quis posit⁹ in vl/
tima necessitate voluerit accipe peni/
tentiā fateoꝝ nō illi negam⁹. sed si secu
rus binc exeat ego nescio. penitentiaz
dare possum⁹ securitatē vero nō. Nū/
quid dico damnabit sed nec dico sal/

nabitur. Uis ergo de dubio liberari. age penitentiā dum sanus es ne tandem peccata dimittant te nō tu illa. Hinc etiam beat⁹ Hiero. Qui inquit dum sanus est z iuuenis deum offendere nō formidat in morte nō merebitur diuinā indulgentiā. Bene igit vi ue si nō vis male mori. ¶ Secūdo ad bonam mortē requiritur vt infirmitas morientis sit sacramentis stabilita. vt conteat. confiteat. z satisfaciat p posse. z inungatur ac testamenta disponat. Nō faciat sicut quidā nolunt eucharistiam sumere z inungi dicentes. Adhuc expecto a deo. cogitantes q grauius infirment postea. vel q sine eucharistia aut extrema vnctione saluari possunt. quarū cogitatio erronea est. quia si volunt a deo aliqd bonum expectare. securius expectare debēt armis ipius scz sacramētis muniti. Et licz possit quis sine confessione. aut eucharistia. aut iunctione saluari si necessitas excludat. tamē si contemnat nō potest. ¶ Tercio ad bonaz mortem requirit vt infirmus sit animabilis. vt oibus odium dimittat. et ipe ab alijs remissionē postulet. ac alienа restituat. z vt deum sup oīa diligat. Unde debent animari oīes infirmi vt ad hec scz bono corde respondeant. z si responderint signū est salutis: Primo infirmus interrogand⁹ est an articulos fidei credat. z alia oia que sancta ecclesia docet credenda. et an gaudeat q in vera fide moritur. Secundo an recognoscat q peccatis suis sepius offendit creatorem suum cogitatione. locutiōe. opatione. omissione: Tercio an ex charitate doleat q sepius deum offendit z nō ex timore pene vel iudicij. Quarto an ꝓpongat vitam suā emendare z amplius nunq̄ velle mortaliter peccare p̄o posse. Quinto an oibus inimicis ex corde indulgeat qui eum offenderunt verbo vel facto et oibus vellet de oibus satisfacere si scīret vl posset. Sexto an credat vel gaudeat q ex merito passionis xp̄i remissa sūt ei peccata. z post hanc vitam pueniet ad vitam eternā Ad quā nos ꝓducat ihesus ✠ginis natus cum patre z spū scō consubstātialis in secula seculoꝝ Amen.

¶ De eadē dñica .xxiij. post penthe.

Sermo .cxij.

Recedite nō est mortua puella sed dormit. z deridebāt eū Mat. ix. c. z in euangelio. In quo euangelista describit filiam cuiusdā principis synagoge nomie Jayri electis tibicinibus z tumultuātibꝫ turbis a xp̄o domino suscitataz. ¶ O · Cuius tamē mortē ipe xp̄s dñs assimilauit dormitioni triplici rōne.

¶ Primo rōne conditōis.

¶ Scōo rōne excitatōis.

¶ Tercio rōne significatōis.

¶ Primo siquidē mortē puelle dñs noster assimilauit dormitioni rōne conditionis. quia sicut dicit Plato. Somnus est mediū inter mortē z vitam. et oīs dormiens habet imaginē mortis. Sic peccans mortaliter est semiuiuus. quia licz viuat corpaliē est tñ mortu⁹ spūaliter. Juxta illud Ezech. xviij. Anima que peccauerit ipa morietur. Et sic somnus est ligatiuū sensuū quia quādo quis dormit nō videt nō audit pfecterē. Sic peccator nō sentit damnū. nō videt interitum. nō habet debitū motū. Unde Grego. in omel. Usitata culpa obligat mentem vt ne quaq̄ surgere possit ad rectitudinem conatur z labitur. quia vbi spōre diu

pſiſtit ibi ꝛ cum noluerit cadit. ¶ Secundo xp̃s deus noster aſſil'auit dormitioni mortem puelle rõne excitationis. Nam dicit Aristo. iij. li. anialium. q̃ quattuor modis q̃libet animalium a dormitõe excitatur vicz. a calore. a frigore. a clamore. ꝛ ex cibi digestione. Cunq; em̃ cibus digestus in animali fuerit eu igilat animaliũ vnũq̃q; q̃. Sic q̃libet pcõr dormiẽs i suis delectatõibꝫ excitari poterit caloze diuine dilectõis. considerãdo quantũ deus ipm dilexerit. p quo etiam filium vnigenitum mozti dedit Job. iij. Itez frigoze diuini timoris. cui eternuz infernj incendiũ nisi surrexerit p gratiã dabitur. Itẽ clamoze xpi p̃dicantis q̃ frequenter clamauit ad aures peccatorum potissime in cruce Hebre. v. Cũ clamoze ꝛ lachzymis se offerens exaudit'us est p sua reuerẽtia. Hinc Berñ. Ascendit in altum vt ab oibus videretur. clamauit voce magna vt ab oibus audiretur. clamoꝛi adiunxit lachzymas vt homo ei compateret. qui ad vocez eius nõ erpgiscitur nec ei cõpatitur. durioꝛ est saxis. fetidioꝛ sepulchris. Deinde dormiens sicut excitatur cibi digestione. ita peccatoꝛ p̃terite delectationis ꝓsideratõe. Naz omnes p̃terite mũdi voluptates p quibꝫ multi in coꝛpoze mozti sunt hic ꝛ in ania. in futuro nõ valent vnam ficũ. Ideo dicit ap'lus Roma. xiij. Hora ẽ iã nos de sõno surgere. ¶ Tercio xp̃s dñs aſſil'auit mortem puelle dormitioni rõne significatõnis. quia p hoc significauit suam diuinam potestatez cui oĩa viuunt Augu. in omel'. Nemo tam facile excitat in lecto q̃z facile xp̃us in sepulchro. Ideo dicit ap'lus. Surge qui dormis ꝛ exurge a mortuis ꝛ illuminabit te xp̃us. Ubi Aug⁹. Dormientẽ audis cuz dicit surge. sed mortuuz intellige cum audis ꝛ exurge a mortuis Uerũtñ pleriq; hec non credentes sicut tunc ita nunc deridẽt xp̃m suscitantem. qui dicebat. Recedite nõ est mortua puella ꝛc. Unde in p̃senti sermõe declarem⁹ triplicẽ mortis conditionem. s.

¶ Primo conditionẽ seu ꝓprietatem mortis nature.

¶ Scõo conditionem seu ꝓprietatez mortis culpe.

¶ Tercio conditionem seu ꝓprietatẽ mortis gehenne.

¶ Primo quidem declarem⁹ conditionem mortis nature. Nam licz omnis triplicis mortis causa ꝛ oꝛigo sit peccatum mortale generaliter. tamẽ specialiter declarando magis intelligetur. Ideo de ꝓprietate mortis naturalis tria declarem⁹ vicz.

¶ Primo ip̃ius oꝛiginationẽ.

¶ Scõo illius opationem.

¶ Tercio eius remediationẽ.

¶ Primo inquã de mortis naturali ꝓprietate declaremus ip̃ius oꝛiginationez. Nam ſm Bonauẽ. in. ij. di. xix. tripliciter potest homi contingere mozi morte nature. aut scz p elementoꝛum pugnationẽ. aut p humidi cõsumptionẽ. aut p extrinsecam lesionẽ.

¶ Primo quantũ ad p̃mũ genus mortis coꝛpus valde bene erat completionatum. ꝛ ania de se incoꝛruptibilis erat que illud coꝛpus regebat et conseruabat. ꝛ ita idoneus erat primus homo q̃ nunq̃z deficeret p elementoꝛum pugnam. sed tamẽ illud nõ suffi ciebat. Hoc enim nõ posset anima peccatrix facere si poneretur i ꝓsimili coꝛpoze. ꝛ ideo datum fuit illi anime donum gratie p quã possz coꝛpori ꝓsidere ꝛ illud regere ac elementa quasi in quadam amicicia custodire. ꝛ hoc q̃z diu vellet suo auctoꝛi subiacere.

Dominica .xxiii. post pẽthe.

Secũdo quo ad secundũ genus mo/riendi qđ est per humidi consumpti/onem vis nutritiua potens erat ad conuertendũ alimentũ sibi sufficiens z alimenta efficacem habebãt virtu/tem ad nutriendũ. Sed quia tale humidum paulatim cõsumit nec potest repari per qđcunqz medicamentũ naturale. ideo data erat virtus specialis cuidã ligno qđ dicebatur lignũ vite p cui⁹ sumptõez reparet humidũ radicale qđ fuit ex beneficio conditoris.

Tercio quo ad terciũ gen⁹ qđ fit p extrinsecã lesionẽ Adã fortis erat ad repellẽdũ sibi nociua. z sapiẽs ad pcauẽdũ. nec bẽbat nociua extrinseca. sz z bestie ac alia ipm oino nõ ledebãt qđ nõ erat a natura. sz a dei speciali puidentia. q ita ipz custodiebat vt cũcta subpedibꝫ ei⁹ subiacerẽt vt nihil cupet ipz offendere z si cupet nõ valeret. Sz facta trãsgressiõe diuĩ pcepti spoliat⁹ fuit a gratuitis datis nature. z ex pctõ remãsit obligat⁹ ad mortẽ a die trãgressionis sue. Vixit tñ ipe z ei⁹ filij pluribus annis qz mõ viuũt boies qz vixerũt vltra qngẽtos. qdã vltra sexcẽtos. qdã vsqz septingẽtos. alij nonginctos annos. Cui⁹rõ assignat a Lyra Beñ. v. Primo qpẽ bonitatẽ cõplexiõis primoz gentũ erat ad longã vitã dispositi. Secõ qpẽ modũ viuẽdi. qz nõ ita laute viuebãt sz tpate z vsqz ad diluuium ꝓtenti fuerũt terre fructibꝫ. Tercio qpẽ bonitatẽ nutrimẽti qz añ diluuiũ terre nascentia fuerũt meliora qz post. Quarto qpẽ sciam Ade q cogn̄uit ꝓprietates fructuũ z herbarũ q faciũt ad ꝓseruationẽ sanitatis. Quinto qpẽ dispositionẽ diuinã vt p longã boim vitaz cito mltiplicaret gen⁹ hoiz. Qui qz quis sic diu vixerũt tñ mortẽ p⁹ pctm̃ euadere nõ potuerũt. qđ etiã nobis exemplũ esse debet. qz necesse est vt moriamur. Vñ Piero. ad Heliodoꝝ. Naz si noningẽtos vite excederem⁹ annos vt añ diluuiũ viuebat bũanũ gen⁹ Et matusael nobis tempa donarent. tñ nihil esset ꝑterita longitudo q̃ esse tpe desisset. qđ etiam̃ inter illũ qui vixit decem annos z illũ qui mille postqz idẽ finis vite aduenerit z iercusabil' mortis necessitas transactũ esse tantũdez est. nisi q⁹ magis senes onusti peccatorum fasce ꝓficiscunt. hec ille. Et qz sic necessitas moriẽdi oĩs indifferenter obligat. ideo nul'i debet mori esse molestum. potissime fideli xpi sanguine redẽpto. cuz ecia infideles philosophi mortẽ neeessariã leti suscepisse legunt Narrat quippe Valeri. li. vj. de Anaxagora q⁹ cuidã ei mortẽ filij nũcianti Rñdit. nihil mihi nouũ vel inexpectuz nũcias. ego ei istũ ex me natũ sciebã eẽ mortalẽ. Et Seneca de remedijs fortuitoruz sic ait. Sic igit te forma vt si quis tibi palam de morte minet omnes curriculas ei⁹ elidas. Si tibi dicatur morieris. Rñde. Ista bois natura nõ pena. Morieris. rñde. Hac conditione intraui vt exirem. Morieris. respõde. Gentiũ lex est qđ accepe ris redde. Morieris. respõde. Peregrinatio vita ista est. cum multũ ambulaueris demũ redeundũ est. Morier⁊. respõde. Putabã te aliquid noui dicere. ad hoc ego veni huc. hoc ago. huc me singuli dies ducũt. Morier⁊. responde. Stultũ timere est qđ vitare nõ possum. Istud etiã. qui distulit nõ effugit. Morieris. respõde. Nec pmus nec vltim⁹ oĩes me antecesserũt oĩs me sequent. Morier⁊. respõde. Hic est humani officij finis. ergo originatio mortis nature est peccatũ Ex quo sequit necessitas moriendi.

Secũdo de qrietate mortis naturę declarem⁹ ipius opationẽ. q̃ qdẽ

inter alia homi facit tria.s.
¶ Primũ qz tollit decorẽ.
¶ Scõm qz incutit timorẽ.
¶ Terciũ qz parit horrorẽ.

¶ Prima nãz opatio mortis nature ẽ quia tollit decorẽ.quia iuuentutẽ z vi rorem imutat,sed z rubedinẽ z omnẽ pulchritudinẽ aufert. Vñ Ber. Quid fetidꝰ humano cadauere.quid horri bilius mortuo homie.cuius erat i vi ta gratissimꝰ amplexus fit in morte horribilis aspectus Bene igit dicitur Esa.xl. Omis caro fenuz z ois gloria eius quasi flos agri. Exsiccatũ est enī fenum z cecidit flos eius.i.florida vi ta carnis. Juxta illud ps. Mane sez delicie puericie sicut herba trãseat ve spere.id est vltima hora mortis.deci dat p infirmitatẽ.induret p desperati onẽ.z arescat p ꝓsumentẽ mortẽ.vt di cat illud Job.xix. Spoliauit gliaz me am z abstulit coronaz de capite meo. id est capillos z alia capitis ornamẽ ta destruxit. ¶ Secũda opatio mortis est.quia incutit timorẽ. Vñ i li. de spũ z ania.c.xvij.dicit. Ania recedẽs a cor pore trahit omnes potentias secuz.sen sum.imaginationẽ.rõnem.intellectũ intelligentiã.ꝓcupiscibilitatẽ. z irasci bilitatẽ. z ex his fm merita afficit ad dolorem vel delectationẽ. hec ibi. Et licz iustus naturaliter timeat hanc se parationẽ.tamẽ habet magnã spez sa lutis ex anteactis opibus bonis q p ipam mortem redibit ad patriã.fini et pugnã.obtinebitqz gloriam sempi ternaz. De quibꝰ dici potest illud ps. Propterea nõ timebimꝰ dum turba bitur terra.ideo clamat iustus.Educ de custodia animã ad confitendum no mini tuo. Vñ sicut duo incarcerati p pter diuersas causas diuersimode ti ment.quia vnus expectat liberari.ali us vero suspendi. Sic iustus z pecca tor in carnis carcere positi.vt vere di catur de peccatoribꝰ illõ Deut.xxviij. Dabit tibi cor pauidum z deficientes oculos z animã consumptã meroze. z erit vita tua pẽdẽs añ te timebis die ac nocte. De his Hugo in li. de ania dicit. Quid ꝓfuit illis inanis gloria. breuis letitia. mũdi pompa. carnis voluptas.false diuitie.magna fami lia.z mala cõcupiscẽtia.vbi risus. vbi iocus.vbi iactantia. vbi arrogantia. de tanta letitia quãta tristitia.post tã tam voluptatez tam grauis miseria de illa exultatione ceciderunt in gran dem ruinã z magna tormenta.hec il le. ¶ Tercia mortis nature opatio est quia parit horrorẽ. Nam frequẽter i mo semp aderunt teterrimi spiritus quibus peccator seruiuit. Ad quoruz ꝓsentiã horrebit miser qui terribiliter citabunt infelicem aniam ante cõspe ctum iusti iudicis. Nam a dño impo nitur diabolo citanti illud Hiere.xv. Si dixerint ad te quo egrediemur.sic respondes tu diabole Qui ad mortẽ ad mortẽ.z qui ad gla dium ad gladiũ.z qui ad famẽ ad fa mem.z qui ad captiuitatẽ ad captiui tatem. O maledicta vita peccatoruz. O piculosa peccati delectatio taliter recompensanda. ¶ Tercio itaqz de mortis nature ꝓprietate declaremus ipius remediationẽ.que quidẽ nullo meliori curatur remedio q̃z bona vi ta z virtuosa opatione.quia dicit glo riosus Hiero. Qui dum sanus z iu uenis est deuz offendere nõ formidat in morte nõ merebitur diuinã indul gentiam. Et Aug. Hac aniaduersiõe penitetur peccator vt moriens obliui scatur sui. qui dum viueret oblitus ẽ dei. O igitur breuis labor boni ope ris q̃z securum facis morientez. ¶ Secundo quoqz declarem⁹ mor

tis culpe conditionē seu p̄prietatez. Sicut enim mors corpis fit ex sepa/ratōe aie ab ipo. ita mors anime ex separatione dei ab ipa. Quia q̄diu anima habet gratiā dei habet vitā suam Juxta illud apostoli ad Romañ. vj. Gratia dei vita eterna. Quādo vero repulerit gratiā p̄ peccatum mortale: tunc moritur. sicut habet Ezechielis xviij. Anima que peccauerit ipa morietur. Hinc Augustin⁹. xiij. de ciui. dei. Quāuis anima immortalis peribeatur habet tamē ipa suam mortem. cuius mors fit cum eam deserit deus. De cuius p̄prietate tria cōsideremus: scilicet

¶ Primo ipius mortis culpe origi/ ¶ Secundo illius mor/ (nationē tis operationē

¶ Tercio ipius mortis remediatōez

Primū dixi q̄ considerem⁹ ipi⁹ mortis culpe originatiōem. Cui⁹ quidem originē subtiliter declarat Jsido⁹ dicens. Prava cogitatio parit delectationē. delectatio cōsensum. consensus operationē. opatio consuetudinē. consuetudo necessitatē. necessitas vero desperationē. Et sic mors culpe incipit i cogitatione. crescit in delectatione. et perficit in consensu. De quo dicit Jacobi.j. Peccatū cum cōsummatū fuerit generat mortē. Non dicit. cum cogitatū fuerit vel delectatū. sed cū consummatū. Unde Hieronym⁹ ad Demetriadem virginē. Est turpissimū atq̄ perfectū vt anim⁹ assuescat discernere cogitatōnes suas vt bonas alat malas occidat. quia fons boni cogitatio bona. fons mali cogitatio mala. Ideo dicit Prouerb. iiij. Omni custodia serua cor tuum. Sapie.j. Peruerse cogitatōnes separant a deo. Propterea maliuoli increpant Hieremī. iiij. di. Usq̄quo morabunt in te cogitationes nocie. Quod tractans Greg. xxvij. moral. dicit. Non reprehendit cur veniunt sed cur morant. Nam in bono corde quādoq̄ venīt cogitationes illicite. sed morari prohibentur. Unde Jsido⁹ in soliloquijs. Quādo te tangit cogitatio prava nō p̄sentias illi. sed cuz statim apparuerit scorpio contere eā. calca serpentis caput. calca prave suggestionis initiū. culpam ibi emenda vbi nascit. Et gliosus hieronymus ad Eustochiū. Dum paru⁹ est hostis interfice eum. ¶ Secūdo cō sideremus mortis culpe operationem. Cuius quidē natura est q̄ animā occidit. deformē efficit. ad eternā penā eā obligat. iram dei super se aggerat. nouissime indurat. Que per singula longum foret declarare. ¶ Sed p̄o vltimo damno querit. Utrū obduratio cordis sit attribuenda homi peccatori. Et videt q̄ non. quia illud qō est p̄o p̄iū dei nō est attribuendū homini. obduratio ē hmōi. ergo zc. Q, aūt deus obduret patet ad Roma. ix. vbi dicitur. Cuius vult miserek. et quem vult indurat. In contrariū tñ dicitur ad Hebre. iij. Nolite obdurare corda vestra. Similiter in psal. Ad quod respondet lyra sup. iij. ca. ad Hebre. q̄ non est incōueniēs eundem effectum attribui diuersis causis tamē diuersimode. Nam obduratio cordis est obstinatio hominis in peccato. Dicitur enim cor durū metaphorice ad similitudinē corporis. Corpus enim dicit durum quod nō cedit tangenti sed resistit. vt habet. iiij. methero⁹. Et ad similitudinē huius dicit cor homis durum seu volūtas. quia cor hic accipit p̄o voluntate quando nō obedit monitioni ad bonum sed magis resistit.

Talis autē indurario est ab homine inchoatiue et demeritorie inq̄ntuz per liberum arbitriū adheret peccato. et per consequens auertitur a deo quātum in se est. et sic demeret q̄ de⁹ subtrahat ei gratiā suam. Sicut si sol illuminaret per cognitionē libe⁹ arbi. iste retraheret lumen suum ab eo qui se vellet ab illo abscondere. Ita deus quantū in se est omnib⁹ vult dare gratiam suam. tamen nolenti se p̄parare ad eam nō vult dare. Et sic deus dicitur indurare inquantū non dat suaz gratiam cui non expedit dare. Et iō obduratio est ab homie peccatorie demeritorie. et a deo inq̄ntum est pena peccati. O damnū damnosum O periculum periculosum stare fixe in peccato. Tercio deniq̄ consideremus mortis culpe remediatorem. Deus enim misericors nunq̄ sine remedio dimisit periculū mortis anime. sed ex maxima charitate erga homines in omni statu hominis lapsi remediuz p̄parauit. puta in lege nature deciamationes. in lege scripta oblationes cum penitudine. In lege gratie sacramenta. que vt dicit bt̄us Augustinus habent efficaciam a christi passione. Quia nunq̄ sine fide mediatoris christi explicita vel implicita remittebantur peccata. Sed in noua lege perfectissimuz remediū peccati habemus effusum christi sanguinē. Juxta illud apostoli ad. Hebreos .ix. Sanguis christi emundabit conscientiā nostraz ab operibus mortuis. id ē peccatiz que mortificant animā. Sed contra hoc videtur q̄ effusio sanguinis christi nō fuerit aptū remediū peccati. quia effusio innocentis sanguinis coram deo est abominabilis. christus autez fuit innocentissimus. ergo ꝛc. Item illud quod habet similitudinē cum sacrifiᵹ cijs gentiliū non est deo acceptuz. sed oblatio sanguinis innocentis est huiusmodi. ſm quod dicit in Psal. Effuderunt sanguinem innocentē sanguinem filiorum suorū ⁊ filiarum suarū quas sacrificauerunt sculptilib⁹ chanaan. ergo ꝛc. Item sanguis christi est quid corporeum. ergo non potest attingere ad mundandū animā. In contrariū vero est litera ad Hebre. ix. vbi dicitur. Quanto magis sanguis christi qui p̄ spiritū sanctū semetipsuz obtulit immaculatū deo emundabit conscientias nostras. Ad hoc respondet Lyra q̄ non est hoc intelligenduz q̄ solus sanguis christi fuerit oblatus pro nobis imo tota humanitas eius quia dicitur. obtulit semetip̄m qui fuit homo in supposito diuino. qui licet sit passus ſm humanitatē. tamen ex ratione suppositi illa passio fuit infinite efficacie. quia actōnes sunt suppositorum. vt dicit philosoph⁹. Ad p̄mum igitur dicendū. q̄ effusio sanguinis christi potest referri ad duplex principium. Uno modo ad ip̄os effundentes. et sic deo est abominabilis. Alio modo ad voluntatez ip̄ius patientis christi: qui voluntarie se obtulit passioni ex maxima charitate. et sic deo accepta. Et sic habuit rationez reconciliatōnis et remedij. Quod patet ex hoc quia sacrificium in lege fiebat triplici de causa. Primo ad tollē dum peccatum inquantum deuotio offerentis mouebatur in deum. propter hoc vocabantur in lege aliqua sacrificia p̄ peccato. Secūdo ad conseruandā gratiā. p̄pter ꝙ in lege dicebantur aliq̄ hostie pacifice. Tercio fiebat ad hoc q̄ mens bois p̄fecte deo vniretur per amorē. p̄terea qōdā sacrificiū

dicebat holocaustū quod totū incendebatur ad honorē diuinū. Ista autē tria pueniunt nobis a deo mediante būanitate xpi p nob oblata. Prio p̄ peccā sūt delecta. Apoc. j. Dilexit nos et lauit nos a peccatis nr̄is in sanguie suo. Scdo est gr̄a collata. Joh. j. Gr̄a z veritas p ihesū xp̄m facta ē. Tercio porta glie apta est in qua est p̄fecta vnio hominis ad deū. ꝛō dicit Heb. x. Habemus fiduciā p sanguinē eius in introitu sctōrū. Et licz remediū sufficiēs sit effusio sanguis xpi p morte culpe. tamen necesse ē vt q̄libet ꝑ salubre medicamentū applicet ad sue aie vulnera aut p sacr̄a aut p pniam seu ꝛtritōem et deuotā oratōez vt se recognoscēdo petrē dicat illud Bern̄. O bone ihesu duo in me cognosco. s. aiam quā tu fecisti. z peccatū qđ ego feci z adieci. Fateor dñe q̄ p culpā deformaui naturā. ſz memento queso q̄ spūs sum vadēs z nō rediens p me iui in petrā p me redire non possum. Ex̄a benissime ihesu rogo te p pīssimā clemētiā q̄ oēs homines vis saluos fieri vt tollas a me quod feci. z reman eat qđ fecisti. ne pcat qđ tuo p̄cioso sanguie i cruce redemisti. Hinc Augus. li. soliloq. x. docet diuinā clementiā inuocandā di. Ecce ad te clamo facturа tua. vita es refice me. ecce respicio tuū plasma. plasmator es restaura me. parce mi dñe nihil em̄ sunt dies mei. Quid est hō vt possit alloq de um factorē suū. ꝛō parce mihi colloq̄nti tibi. legē nō habz necessitas. dolor cōpellit dicere. z calamitas quā patior. Eger sum ad medicū clamo. cec⁹ sum ad lucem ꝑpero. mortu⁹ ad vitā suspiro. Tu es medic⁹. tu lux. tu vita. Jesu fili dauid miserere mei fons miſicordie. sicq̄ postulāti remediū facil⁹ ē celū z terrā trāsire q̄m nō obtinere.

Tercio declarem⁹ mortis gehēne ꝛdi tionē seu ꝑpetatē ō q̄ tria ꝛsiderē⁹ vīz

Primo eius originatōem

Secūdo eius operatōnē

Tercio eius remediationē

Primo inq̄z ꝛsideremus mortis gehēne originatōnem. Cuius qdē originatio est offensa diuia z volūtas obstinata in malis. q̄z eternū deū in suis preceptis ꝛtempserūt. z i sua malicia voluntatē suā indurauerūt. ḡ morte eterna mori debuerūt. Un̄ Greg. in moꝛ. Ad districti iudicis iusticiaz ptinet vt nunq̄z careāt supplicio quoꝝ mens i hac vita nunq̄z voluit carere petrō.

Secundo cōsideremus mortis gehēne operationē. Cuius quidē operatio est intolerabilis lesio corpis et anime Apocal'. xx. Cruciabunt die ac nocte in secula seculorū.

Tercio consideremus mortis gehēne remediatōez. Nam Origenes errauit circa remedium mortis gehēne dicens O, misericors deus aliquādo miserebit demonibus et damnatis. Sed hoc est contra rationē et scripturā. Eadem enim ratione videretur q̄ beati possent cadere a beatitudine z damnati beatificari. Primū autē est erroneū. ergo et secundū. Ideo ipse Origenes licz multa bona scripserit in ecclesia et docuerit. tamen ꝓpter hunc errorē damnatus est. Quia scriptura diuina loquitur de damnatōnis z beatitudis duratōne eodē modo Matb. xxv. ca. Jbunt hī in supplicīū eternum. iusti autem in vitam eternam. Et Apoca. ix. In diebus illis homines querēt mortem et mors fugiet ab eis. Cui⁹ ratio nem assignat Augustin⁹ dicēs. Quare in inferno mors queritur et nō inuenietur. quoniā quibus in hoc seculo vita offertur z nolūt recipere in inferno querent mortē z non poterunt inuenire. De q̄ morte Bre. dic. Miser

Erit mors sine morte defect⁹ sine defectu. Esa. vlti. Vermis eor ñ morietr et ignis eor nō extinguet. O mors mortis. O mors lachrymosa. O mors piculosa. q̄ mltos sapiētes potētes t diuites st t pauges es deuorata et nalit q̄r aīa mō iacet mortua morte culpe q mō in foro miscōie deberēt penitendo bū il'z clamare ad deū xp̄m di. Dñe iesu pie filia mea. i. aia mea mō defuncta est. st veni cū tua gr̄a. cū tua gl'ia. quā nobis ꝓcedat pius xp̄s ꝛc.

¶ Dñica vigesimaq̄rta post Pentb.

Sermo xxiij

¶ Cum videritis abominatōez desolatiōnis q̄ dicta est a Daniele pphēta stantē i loco sctō q legit intelligat Mat. xxiij. Verba saluatoris nr̄i de antixp̄i aduētu certificātis i nr̄az ꝓsolatōez. qr vt dic̄ b. Gre. i ome. Minus iacula feriūt q̄ puident. t nos tolerabilius mūdi mala suscipim⁹ si ꝯ hec p puidentie clipeū munimur. In p̄senti igr̄ euāgelio saluator nr̄ q̄tuor innuit. s.

¶ Prīo de aduentu antixp̄i certificat

¶ Scōo de b salubre ꝓsiliū dat.

¶ Tercio psecutōis pic'a manifestat

¶ Quarto finē b⁹ psecutiōis ōclarat.

¶ Prīo igr̄ saluator nos de aduētu antixp̄i certificat cū dic̄. Cū videritis abominationez desolatōis. i. antixp̄i p quem terra desolabit. q̄ dicta est a Daniele pphēta. ix. c. stantē i loco sctō. i. tēplo. qui legit intelligat dictū pphete. qr ip̄e dic̄ q⁹ abominatio stabit i loco sctō. t hec est antixp̄s q reedificato tēplo faciet se adorare q̄si sit deus. De h etiā dic̄ saluator Joh. v. certificās nos de ei⁹ aduentu. Ego veni i noie p̄ris mei t nō recepistis me. si alī⁹ venerit in nomie suo illū accipietis. Et apl's. ij. ad Thes. ij. ait. Revelabit iniqu⁹. s. antixp̄s cuius aduēt⁹ erit ꝯm operatōnez satbane.

¶ Scōo saluator in euāgelio de aduētu antixp̄i salubre ꝓsiliuz dat quō abip̄o nos caueam⁹ di. Tūc q̄ i iudea st fugiāt ad mōtes. t q̄ in tecto sūt nō descendāt aliq̄d tollere de domo sua. t q̄ sunt in agro nō reuertāt tollere tunicā suā. Ubi sciēdū q⁹ saluādi sūt i triplici gdu. q̄dā sūt incipiētes. q̄dā pficientes q̄dā pfecti. Et his tribꝰ saluator ꝓsiliū dat. Prīo incipiētibꝰ viā salutis dicens Qui in iudea sūt. i. in vera pctōr ꝓfessiōe qr iudea ꝓfessio interp̄rat. fugiāt a psecutōne antixp̄i i mōtes. i. ad exēpla sctōr et orōnes eor vt adiuuēt i bono incepto. Scti em̄ i scptura mōtes dicunt. iuxta illō ps. Leuaui oculos meos in montes. i. in sctōs vñ veniet auxiliū mihi. Scōo pficientibꝰ saluator dat ꝓsiliū di. q̄ in tecto sunt nō reuertant aliq̄d tollere de domo. i. q̄ in alto vtutū sunt pficientes i vtutibꝰ tpe psecutōis nō reuertāt ad p̄stinā cōuersationē mūdi vt aliquā delectatōnez sibi eligāt. Tercio q̄ sunt pfecti dat saluator ꝓsiliū di. q̄ in agro sunt. i. q̄ vomere vbi dei corda scindūt electorū. hi p fecti sunt si vita vbis ꝓcordet vt dicit Greg. Ille alīs pfectior est q̄ plres ad amorē dei trahit. Et talis tpe psecutionis nō debz dimittere op⁹ pfectiōis t p̄dicatōis

¶ Tercio saluator psecutionis pic'a manifestat di. Ue p̄gnātibus t nutriētibꝰ i ill'dieb. i. malicias ꝓcipientibꝰ ac malā ꝓsuetudinē lactātibꝰ. Ideo dicit saluator. Orate ne fuga. i. psecutio vr̄a fiat i hieme. i. sine calore caritat⁹ xp̄i sabbat⁹. i. i ocio vanitatis. Rōez subdit dñs. Erit em̄ tunc tribulatio magna q̄lis nūq̄ fuit ab initio vsq̄ mō neq̄ fiet itantū q⁹ nisi abbreuiati fuissent dies illi nō fieret salua oīs caro. sed ꝓp̄ electos abbreuia

bunt. Tunc si qs dixerit vob. Ecce h ē xp̄s aut illic nolite credere. Surgent em̄ pseudo pphete z signa magna dabūt. ita vt in errorē inducant si fieri pt etiā electi. Ecce p̄dixi vobis. si dixerint ecce in deserto est nolite exire. ecce i penetralib⁹ nolite credere. sicut em̄ fulgur exit ab oriēte z paret vsq; i occidēt̄a erit aduent⁹ filij hominis Uerūq; vbi erit corp⁹ illic congregabūt et aq̄le. id ē vbi erit corp⁹ meū ibi q̄ueniēt oēs spūales homines ¶ Quarto saluator finem hui⁹ psecutōis declarat di. Statim post tribulatōnem dier illor sol obscurabit z luna nō dabit lumē suū p interpositionē alicui⁹ opaci corpor. Et stelle cadēt de celo ad apparentias. q; eralatōes ascēdentes ignite vident q̄ si stelle caderēt. z vtutes celor mouebunt. i. angeli de media hierarchia q̄rū officio freq̄nter fiūt miracla. z tunc id ē post hec apparebit signū filij hominis vt crux claui ꝛc. vl cicatrices. z plāgent oēs tribus terre. i. alię de oib⁹ tribub⁹. Tūc videbūt filiū hominis venientē in nubibus celi cū vtute magna q̄ pius venerat cū humilitate z maiestate z mittet angelos suos cū tuba et voce magna congregabūt electos a q̄tuor ventis celi. Ab arbore fici discite parabolā. Cū em̄ p̄ducunt et se fructū scitote q; p̄pe est estas. Sic hec fieri incipientib⁹ scitote q; p̄pe est in ianuis. z seq̄t. Amen dico vobis q; nō p̄teribit generatio hec. i. congregatio fideliū donec oia fiant. Celum z terra trāsibūt q̄tū ad motū nō q̄tū ad substātiā. verba aūt mea nō preteribūt. Ecce ptz christi vtil' doctrina. In p̄senti nāq; euāgelio saluator tangit tria mysteria de aduentu antichristi declaranda. scz

¶ Primo signa ip̄i⁹ aduentū p̄cedentia. ibi. Cū videritis abominatiōz ꝛc.

¶ Scōm mala ip̄i⁹ aduentū p̄comitantia. ibi. erit em̄ tūc tribulatio ꝛc.

¶ Tercū terribilia ei⁹ aduentū subsequntia. ibi. sol obscurabit

¶ Primū dixi mysteriū q̄ saluator in eu angelio tāgit est de signis ip̄i⁹ aduentū p̄cedentib⁹. Nā p̄pe ei⁹ aduētū erūt magna signa z boib⁹ inusa Et dū illas signor abominatōes videbim⁹ tūc scimus q; p̄pe ē z i ianuis. Ponit aut̄ nr̄ saluator h⁹ tria signa p̄cipalia. s.

¶ Primo caritatis infrigidatōem

¶ Scdo iniqtatis inundatōem.

¶ Tercio creaturar cōmotionem

¶ Primū itaq; signū aduent⁹ xp̄i p̄ nosticū saluator ponit caritat̄ infrigidationē. q; dicit Math. xxiij. Refrigescet caritas multor. Sic em̄ senescēte microcosmo. i. hoie q; a p̄his ad mior mūd⁹ solet calor natural' minui z approp̄inq̄nte morte magis ac magis minuit donec i morte p̄fus deficiat. Sic etiā macrocosmo. i. maiori mundo senescēte caritas q̄ est calor vite spiritual' refrigescet. Ait em̄ Aristo. q; senium est frigidū z siccū z mo⁹ bidū. Sic mūd⁹ termio ap̄propinquāte erit frigidus p defectū caritat̄. z siccus p defectum deuotōnis. Si q̄s p̄sideret statū secularium clericor z religiosor vbi est nūc caritas respectu p̄stini status. Refert em̄ Iero. in vita sanctor patrū egiptior q̄nta caritas vigebat in ciuib⁹ erga pauperes pegrinos. Nā vnus q̄sq; festinabat eos hre hospitio ñ lucri cupiditate sz amore xp̄i. Sed nunc clare videm⁹ ipletū illd apli. ij. Thim. iij. In nouissimis diebus instabūt tpa piculosa z erūt homines seipos amantes cupidi elati blasphemi. penitus ñ obedientes. ingti. scelesti. sine affectōne. sine pace. criminatores. incōtinentes. imites sine benignitate. p̄ditores. pterui. tumidi ceci voluptatū amatores. O dns eterne ecce vide de solio maiestat̄ tue

q̄ defecit i multis caritas. q̄ clamant nudi. clamāt famelici gemūt infirmi ꝛc̄ ꝛoēs p̄tereūt. Etī solū laici ſz etiā rel̄i gioſi q̄dā theſaurizare feſtināt ātixp̄o. O de⁹ pie ecce iā defecit deuotio ō cle/ricis ꝛ religioſ⁹ q̄ tepide deo fuiūt ꝛ ne gligēt. q̄z curſim diuinū pagūt officiū arido corde. oze ſuo deū b̄ndicūt: coꝛ aūt eo⁹ lōgē a deo. Et q̄d dicā de ſe/cularib⁹. tarde ad miſſam veniūt ꝛ ir reuerēter ibi ſe pſternūt. ꝛ ſic ſe ornant ſupbe vbi eſt loc⁹ ſe būliandi q̄ſi irēt ad nuptias vl̄ choꝛeas. ¶ Secō q̄z ſi gnū aduentus antixp̄i p̄noſticū ē imi/q̄tatis inundatio. q̄ō ſaluatoꝛ tangit dicēs. abūdabit iniq̄tas. Nā timoꝛe dī poſtpoſito ꝛ ei⁹ amoꝛe frīecto q̄d reſtat nīſi maloꝝ inundatio. ꝛ ſic impletū iā cernim⁹ illō Eſdre. iiij. Nō ē miſericoꝛ/dia nō eſt vītas. nō eſt ſcīa dei in terra. ¶ Maledictū ꝛ mendaciū inundauer/ꝛ ſanguis ſanguinē tetigit. De iſt⁹ eīm abominatōib⁹ facie antixp̄i p̄ceden/tib⁹ Cypria⁹ li. abuſionū ponit. xij. abominatōes q̄ nūc m̄tū abūdāt. et q̄b⁹ p̄iecturā, q̄inqu⁹ eſſe aduēt⁹ anti/chriſti. ¶ Pria q̄z ꝑpa antichriſti ſe/nes erūt ſine prudentia. Prudēs enīz eſt q̄ p̄terita recogitat. p̄ntia diſponit. ꝛ futura p̄cauet. Recogitat prudens p̄terita pcā ꝛ vītā in mal'et vanis cō/ſūptā plāgit. Diſponit ſe ad moꝛtē quā euadere nō p̄ꝛ timet futuꝝ iudiciū Q̄ō ꝑſulēs b. Gre. in ome. dīc. Qui ad vias vite in iuuētute euigilare nolue/rint ſaltē i ſenectute reſipiſcāt. Sed tu o hō cōſidera nūc ſenes ſtultos noſtr̄ ꝛpib⁹ q̄ cōſulūt prana iuuenib⁹ dicē/tes. Olim nos ſic ꝛ ſic faciebam⁹. De q̄b⁹ dicit ſapiēs Eccl'i. xxv. Tres ſpe cies odiuit aia mea. pauperē ſuperbū. diuitē mendacē ꝛ ſenem fatuū. Secū da abominatio p̄cedens antichriſtus q⁹ chriſtian⁹ erit ſine fide. Juxta illud Luce. xviij. Cū venerit filius hois pu tas inueniet fidē ſup terrā. Conſidera nūc quantū defecit fides. Jā m'ti du/bitant de fide catholica chriſti ſangui ne cōfirmata. Jam nō credūt predicā/tibus penas inferni. Jā non credunt de ſuis peccatis. puta ſuperbia. gula lu xuria vſura a deo puniri. Jam currūt ad incātatrices ꝛ carminatrices. Ta/les certe ſine coactōe ſunt diſcipuli an tichriſti. de quib⁹ dicit. j. Johā. ij. Jaꝝ antichriſti multi facti ſunt. ¶ Tercia abominatio p̄cedens antichriſtū q⁹ adoleſcēs erit ſine obedientia ꝛ reuēren tia. Nam antiquitus ſicut in ſenib⁹ moꝛū perfectio. ſic i iuuenib⁹ erat ſub iectio et obſequiū. Contra quos dicit Cyprianus. Quō in ſenectute ille ſibi miniſtrari ſpabit q̄ in adoleſcētia ex/hibere ſenib⁹ obedientiā p̄tenit. Un dī/cit q⁹ q̄dā inſolēs in adoleſcētia patrez ſepius amaricabat. ꝛ interdū p tem/poꝛa ex furoꝛe trahebat. Dū aūt ſenu iſſet filiū talē pteruū habuit ꝛ inobedi entē ſicut ipe fuerat patri. Cūq̄z ſemel rixaret cum eo arripiēs per tempoꝛa traxit ſenē p ſer gradus. Et ille in ma/nibus eius volutans ait. Ceſſa iā fili quia reddidit mihi deus iuſt⁹ q̄ō me/rebar. quia ꝛ ego p ſer gradus traxe/ram patrē. At ille furioſe ait. Non ſic inſenſate ſener ſed menſurā bonam ꝛ confertā et coagitatāz mereris a deo. quam ego hodie reddā tibi. ꝛ ſic factū eſt. ¶ Quarta abominatio facie anti/chriſti p̄cedens q⁹ diuites erūt ſine miſericoꝛdia ꝛ elemoſyna. ſed vnuſquiſ/q̄z cōgregat ſibi ꝛ filiīs q̄ diuinā nō me renk miſericoꝛdiā. q̄ dicit Jaco. ij. Judi ciū ſine miſericoꝛdia erit ei q̄ nō fecerit miſericoꝛdiā. Et alibi oꝛ. Fiē feciſti fiet tibi. O diuites opulenti conſiderate quid ſunt diuitie quia terra de terra. Conſiderate quantū durabit q̄a mo/

Dominica.xxiiii.post pēthe.

dico tpe. Cōsiderate quantū ꝓficietis si in pios vsus erogaueritis. qz dic̄ Augustin⁹ de disciplina xp̄iana. Remini scere nō solū quid das sz etiā q̄d accipis. panē quē das de terra est de tra i terrā vt reficiat̄ tra. Ideo pōt tibi pauꝑ dicere. Age illi gras q̄ rem tā p̄ciosā tā vili p̄cio te facit emere. das qō i tpe perit accipis qō in eternū manet. Uñ sis soci⁹ angelor̄. vnde nū q̄z famem sitim q̄z patiar̄. Nemo dicat q̄a p̄stat paupi libi em̄ pl⁹ p̄stat q̄z paupi. hec ille. Quīta abominatio antixp̄m p̄cedēs q̄ paupes erūt sine humilitate. Olim em̄ fuerūt paupes hūiles z deuoti pauꝑtatē diuitias ꝓputātes ideo sct̄i existebāt. mō vo ebriosi mēdaces impatientes auari iuidi z supbi. qō est vnū de ill' q̄ dñs odit. s. paupem supbū. Sexta abominatio antixp̄m p̄cedēs q̄ p̄dicatores z doctores erunt sine ope. O abominatio abominatiō nū mater z nutrix oīm maloꝝ. qz ido popul⁹ vbū dei nō pōt capere z intelligere qz nō vident fieri a dicētib⁹. Unō Gre. Cui⁹ vita despicit restat vt ei⁹ p̄dicatio cōtemnat. Multi q̄z p̄dicāt non uitates et trufas q̄ ppl's libēt⁹ audit ꝓfozmantes se eis. volūt ab eis laudari iā xp̄i passionē inducere omisert ad mōnem. Nō tal' fuit apl's q̄ dicebat 1. Chor̄. 1. Nos p̄dicam⁹ xp̄m z hunc crucifixū. ō fideles ad lachrymas cōpūgebat ip̄i⁹ sermo. Septia abominatio antixp̄m p̄cedēs q̄ plebs erit sine disciplina z correctōe. Nā olim i p̄ma p̄dicatōe bti petri tria milia hoim fuerūt ꝓuersi ad deū. z ita feruidi effecti q̄ multitudis credentium erat cor vnū. Nō vo vix vn⁹ de mille in p̄dicatōe ꝓpūgit. Sz diuia vba iuxta aures ire ꝓmittūt. Et qz nolūt recipe veritatē. ideo de⁹ iusto iudicio mittet eis doctorē mendacij antixp̄m. Nā de ouibus xp̄i sunt ille q̄ vocem xp̄i audiunt Job. x. Octaua abominatio q̄ p̄ncipes erūt sine iustitia. Nā olim etiā inter infideles maior iusticia fuit q̄z nūc inter fideles. vt ptz de traiano impatore q̄ filiū ꝓprīū dedit ꝓ filio vidue. Sed hodie impletū est illud Michee iij. qō di. Audite principes dom⁹ isr̄l nunq̄d vestr̄ est scire iudiciuz q̄ odio habetis bonū z diligitis malū. q̄ violenter rollitis pelles eor̄. et carnes eorū desup ossibꝫ eor̄. q̄ comedit̄ carnē populi mei z pellē desup ercoriastis. z ossa eorum ꝓfregistis. Et certe sic est q̄ p̄ncipes pl⁹ curāt de afflictōe canum suor̄ z bestiar̄ q̄z de hoibꝫ. ideo nō solū populū xp̄ianū alteri⁹ p̄ncipis sz et ip̄is subditos cruciāt affligūt diuersis laboribꝫ z ercoriāt iniustis exactōnibꝫ. Nona abominatio antixp̄m p̄cedēs q̄ xp̄ianus popul⁹ erit sine religione. Nā olim hoiez adultū nō baptizabāt nisi p⁹ articl'os fidei studebat. z sic ip̄e de se rūdebat ante fontē q̄rēte sacerdote. Abrenūcias sathane. Nō aūt i cunabul' recipimus salutiferū sacim. et adhuc mlti ex nobis nesciūt dñicam oratōem. articl'os fidei z p̄cepta decalogi. z p ꝓseqūs nec sciūt q̄d est religio xp̄iana. p q̄ tū deberēt mori. Decima abominatio q̄ plati z clerici eccl'ie erūt sine sctitate et diligētia ad populū sibi subditū vt animā ponerēt p suis ouibus Job. x. q̄ nporū p phas z nephas ꝓgregant tpalia. ditāt ꝓsanguineos. se impinguāt de paupeꝝ sudore. et de xp̄i labore ociose quiescūt. Undecia abominatio q̄ religiosi erūt sine bona vita. Nā olim religiosi erāt sctissimi cū angel' familiarit̄ loq̄ntes. Nūc vo oēs q̄ sua sūt q̄rūt nō q̄ ie su xp̄i. Si ad aliquā p̄uinciā licentiāt eos tūc p̄mū q̄runt si i copia sunt ibi vina carnes pisces z panes. nec q̄rūt si loc⁹ est pcuo/

tioni cõgruꝯ. O deꝰ dispsi sũt lapides sanctuarij in capite pleaꝝ. Duode cima abomiatio q cõiugati erũt sine ꝓtinẽcia debita.certe olim ꝓiugati fuerũt ꝓtinẽtes z deo p oĩa placẽtes.plez nõ voluptatẽ q̃rẽtes. Mõ vo fm carnẽ viuẽtes sũt.nec intelligũt q̃ sit voluntas dei bñplacẽs z pfecta.quos docet apl's.j.Thoꝝ.vij. Qui bñt vxores tãq̃ nõ bñtes sint.q emũt tãq̃ nõ possidẽtes zc. Iste em̃ pdicte sũt abomiationes pessime antixp̃i viã parãtes z finẽ secli primũ clamãtes. Jã vbiq; iniusticia.odiũ.detractio.rixa. inuidia. auaricia.supbia.luxuria.piuriũ. O si posset q̃s ꝓspicere linceis oculis interioza cozdis videret abhoꝝrẽdas abominatões pctoꝝ in intentiõe. Nunc ẽ q iã laudat pctoꝝ in desideriis aie sue vt ỏz Esa.iij. Pctm̃ suũ sic sodoma p̃dicãt qõ est pessimũ. Quid igr expectemus nisi q in breui sit finis imponẽdus tã hoꝝrẽdoꝝ sceleꝝ q̃ clamãt q̃tidie p vindicta in aures dñi sabbaoth sic olim tpe diluuij.vt ỏz Ben̄.vj. Videns deꝰ q mlta malicia hoim esset i terra z cũcta cogitatio cozdis hũani intẽta esset ad malũ oĩ tpe penituit eũ q hoiem fecisset in terra. Sequtur. Finis vniuerse carnis venit coꝝã me. z ego dispdã eã cũ terra. Et Ben̄.xvij dicit. Clamoꝝ sodomoꝝ z gomoꝝreoꝝ venit coꝝã me z mltiplicatꝰ ẽ. z peccatũ eoꝝ aggrauatũ ẽ nimis. Sequtur Pluit dñs ignẽ z sulphur sup eos. O deꝰ mificoꝝs diu certe sustinuisti iniq̃tates xp̃iãoꝝ in ẽra sctã exñtiũ vbi xp̃s deꝰ z hõ natꝰ cõuersatꝰ z crucifixꝰ ẽ. Et tandẽ obstinatos extermiari pmisisti de terra illa. z nũc infideles calcãt terrã sctãm hierlm occupãdo. Sic nr̃is tpib mlta xp̃ianoꝝ regna sceleratissimus Machometꝰ occupauit ꝓpt eoꝝ iniq̃tates q̃ ve sũt signa iudicij futuri. Terciũ signũ p̃nosticꝰ aduẽtus antichristi ẽ creaturaꝝ cõmotio. Sic xp̃s suũ aduẽtũ gratiosuz p ꝓphas p̃nũciari voluit z figurꝫ ꝓsuetis p̃signari.sic terribilẽ antixp̃i aduẽtũ ꝛozibꝰ p clamari. vt oẽs creature cõmoueant sup malicia ipi. Primo igit cõmouẽtur demões. vt ỏz Apoc.xx. Post hec soluet sathanas vt seducat gentes q nũc p vtutẽ passiõis xp̃i ligatꝰ ẽ ne tãtũ noceat q̃ntũ cupit. Bz tũc fortiꝰ tẽtat z cõmouet hoies. alios ad supbie ornatũ.alios ad oppssiones pauperꝝ alios ad auariciã. alios inflãmat ad luxuriã. sic nũc impudici adolescẽtes verẽda detegẽtes in suis curtis habitibus. Secõo fiet cõmotio i hoibꝰ.q dicit dñs q erũt plia z seditões fm Sregoꝝ.bella ad hostes ptinẽt.seditões ad ciues. Surget em̃ gens ỹ gentẽ. z regnũ aduersus regnũ.z sic vbiq; tollet par. Insurgẽt ei maiores ỹ se inuicẽ.z maiores ỹ minores.z eõuerso minores ꝓtra maiores.z ỹ se inuicẽ.z sic erũt scismata z diuisiões inter se. Ciuitas eni pugnabit contra ciuitatẽ. castruz ꝓtra castrũ.domus contra domum. psona contra psonã.clerici ꝓtra religiosos.z eõuerso clerici ỹ clericos.religiosi ꝓtra religiosos.z nõ erit collegium z monasteriũ vbi seditio nõ oriat Tũc em̃ implebit illud Esa.ix. Unusq̃sq; se a ꝓximo custodiat. z i oi fratre suo nõ habeat fiduciã.qz ois frat supplantãs supplãtabit z ois amicꝰ fraudulẽter incedit. z vir frem̃ suũ deridebit z vitatẽ nõ loq̃tur. Uñ dicit Methodiꝰli.de ꝓncipio z fine mũdi. Sic germania z q̃ habitãt i ea cozruet gladio a filijs ismael. z captiuitate capadocia. sicilia. syria. cilicia. grecia. roma.insule maris z egyptus.z erit ois terra sub iugo eoꝝ.Et infra.Minuetur in tpe illo spũs pfectoꝝ. z mlti ab

Dominica .xxuii. post pēthe.

nēgabūt fidē.etiā sine aliq̄ vi z tormēt̄ Post tribulatōez aūt illā cū filij ismael dixerint. quia nūq̄z habebūt xp̄iani ereptōez de manib⁹ nr̄is. tūc insurget subito sup eos rex grecoz siue romanoz i furoze magō q̄ captiuabit eos z iugum septies supaddet sup eos. q̄z erat iugū eoz sup terrā z tūc pacificabit terra z ois furor romanoz erarde scet sup eos q̄ rp̄z abnegauerūt. Et sequit. Cū nō fuerit in corde eoz timor egrediēt gētes ille q̄s pclusit Alexan. z pcutiet ois terra a pspectu eoz z fugientes abscōdēt se in mōtib⁹ z spelūcis z morient mlti ex timore z nō erit q̄ sepeliat. De aūt gētes comedēt carnes boīm z bibēt sanguinē bestiaz. Et infra. P⁹ hebdomadā. xuij. cū appbenderint ciuitatē Joppen emittet dūs vnū de pncipib⁹ iusticie sue et pcutiet eos i vno momēto tp̄is. P⁹ hec romanoz rex descēdet z morabit in hierlm septima dimidia tēpoz q̄ sūt. x. anni. z. xij. dies z apparebit z veniet filius pditionis. ¶ Tercio erit cōmotio in electoibus. Nā in terra erit fames valida nō in vna regiōe tm̄ sz vbiq̄z terraz. z in visceribus terre fiet tāta vapoz congregatoz cōmotio. q̄ erūt terremot⁹ horribiles z crebres. Un̄ Mat. xxiij. Erūt terremot⁹ magni p loca. Jtez in aq̄ maris et fluminū erūt cōmotiōes et inundatōes insolite et sonit⁹ inauditi. pcellose fluctuū eleuatōes. ac depressiones vndarū. et tēpestates terribiles tā auditu q̄z etiā aspectu. Lu. xxi Erit in terra pssura gentiū p ysfusione sonit⁹ maris et fluctuū arescētib⁹ hoib⁹ p timore et expectatōe q̄ supuenient vniuerso mūdo. Jtē in aere erunt multe cōmotiōes. s. epidimie. i. infectiones. et q̄bz oriunt pestilētie et moz boīm inumerabiliū et etiā iumētoz. et erūt tonitrua. fulgura. tēpestates. grādines. turbines. estⁿ. z frig⁹ tā horribiles et intolerabiles q̄les nūq̄z fuerūt. Jtē in igne erūt cōmotiōes vt patz in igne yflagratōis. de q̄ posteri⁹ dicet ¶ Quarto erūt cōmotiōes i corpib⁹ celestib⁹. s. i sole. luna. stellis Mat. xxiiij Sol obscurabit et luna nō dabit lumē suū. et stelle cadēt de celo. Dicit enī Rych. i. iiij. di. xlviij. q̄ sol z luna yta naturā patiēt eclipsiz ad terroē hoīz sic p̄dixit Jobel. ij. c. Sol yuertet in tenebras z luna i sanguinē añ q̄z veniat dies dñi magn⁹ z horribilis. De casu stellaz dic̄ Aug. ij. de ciuit. dei. c. xxiij. q̄ credēduz ē q̄ tropica sit illa locutio eo q̄ pprie loq̄ndo vificari ñ possit qz corpa celestia ñ sūt ḡuia nec corruptibilia. vt dic̄ Aristo. d̄ celo z mūdo. li. j. Vl' ió dicūt cadere q̄z vidēt lumie suo puari. vl' q̄z cadūt q̄ntū ad apparētiā q̄z vapores inflāmari i tāta mltitudie descēdēt q̄ vidēt aspicientib⁹ q̄ sint stelle magne de celo cadētes q̄ oīa pcōrib⁹ terroē incutiēt. ¶ Quito erūt cōmotiōes in btis spiritib⁹ sic dic̄ saluator i euāgelio. Et vtutes celoz moueb̄ūt. i. angeli. circa finē mūdi angeli q̄ sūt de ordie vtutū i media hierarchia q̄z officiū ē circa mūdi regimē ad faciēda miracula insolita ad reuocādū mētes hoīm z terrēdū malos de morte eēna. Un̄ Greg. Mlta dūt mala p currere vt malū sine fine valeāt nūciare. q̄z bō oīb⁹ creaturis ē abusus. nō oēs yta eū ymouebūt. vt dic̄ Gre. Quia i cūctis delīqm⁹ i cūctis ferimur. z iple bīt illud Sap. v. Armabit creaturaz ad vindictā inimicoz suoz. Nec sūt sig̃ dicētia antixp̄z ¶ Scōm mysteriū erit de mal' aduētū antixp̄i ycomitātibus. p⁹ h⁹ ei mala z troues vt ō Dañ. viij. Cū creuerit iniq̄tates ysurget rex impudic⁹. z sm̄ pbetiā Jacob Beñ. xlix. Nascet de tribu Dan. q̄ sic ō ibi dē. Fiat dan coluber i via z nascet i babilone. Un̄ Apoc. xij. Ascēdet de ma-

ri.i.s babilone q̄ iacet sec⁹ mare. Et ꝑz damasce. nascēt ex dānato coitu. q̄ est bastardo⁹. Vici vtero mr̄is meretricis adhuc posit⁹ replebit spū diaboli. Juxta illud apl̄i. Cui⁹ aduēt⁹ erit fm opatōez satbane. Ho⁹ opatiōe puer de inceps nascēt z alet z ꝓpt̄ b fili⁹ pditōis dicēt q̄ de sui z alio⁹ pditōe erit solicitus. q̄ nutriet z ꝙuersabit i ciuitatib⁹ cozozaim z bethsaida. de q̄b saluato⁹ dic̄ Mat.xj. Ue tibi cozozaim z ve tibi bethsaida. q̄ si i tyro z sydone facte eēnt ꝟtutes q̄ facte sūt i vob olim i cinere z cilicio pniam egissent. cui⁹ vita tal erit. Jpe ei antixp̄s erit luxuriosus z in ꝙcupiscētijs femia⁹. vt ꝺr Dañ.xj In apto tñ ꝓ hypocrisim sl̄abit sctitatē vt facili⁹ decipiat. z cor ipi⁹ ꝓ superbiā eleuabit. vt ꝺr Dañ.viij. q̄ ꝺ pncipem pn̄cipū.i. deū cōsurget z leges accere/monias mutare conabit z blasphemiam ꝺ altissimū loq̄t z i dei maioz⁹ in/iuriā suā ima ginē adorari faciet z oēs suo caractere signari faciet i manu dextera z i frōtib⁹ suis. vt bī Apoc.xiij. ita vt nec emere nec vēdere q̄q̄z possint xp̄i ani. Et vt dic̄ Haymo. Postq̄z discessio fuerit ab vtroq̄z impio veniet hierusalē tūc xp̄s a iudeis reedificatū tēplū z circūcidet se z dicet se eē xp̄z i lege promissuz. z iudei specialit̄ sibi adherebūt. Et vt ꝺr de eo Dañ.xj. Eleuabit z magnificabit aduersus oēm deū. vbi dic̄ Hozra. Ecce maio⁹ superbia ātixp̄i q̄z lucifer. q̄ lucifer nisi ꝺo voluit assimilari. sz iste supᵇ deū extolli. Uñ ipi⁹ aduēt̄ tria ꝙcomitabit. s.

Primo maligna antixp̄i subuersio.
Secōo benigna xp̄i subuētio.
Tercio digna xp̄s abbreuiatio.

Primo nāq̄z dixi q̄ aduēt̄ antixp̄i ꝙcomitabit maligⁿ antixp̄i subuersio q̄ ipe subuertet q̄si oēs. tā bonos q̄z malos ad se trahet. marie tñ religiosos. sic dicit glo. sup illō ps. Oculi ei⁹ i pauperes respiciūt. glo. sctōs z paupes spū ipugnabit. z ꝺ q̄tuo⁹ modis vicz

Primo callida psuasiōe.
Secōo miraculo⁹ opatōe.
Tercio dono⁹ largitione.
Quarto tormēto⁹ inflictōe.

Primo antixp̄s hoies subuertet callida psuasiōe z pdicatōne q̄ pdicabit legē nouā z prauā. z ad peccādum mltos licētiabit. z legē xp̄i ꝓ posse destruet q̄ lex xp̄i pcm̄ ꝓhibet sua vero pcm̄ suadebit falsis ꝓphetis z dicet q̄ añ ipz oēs fuerūt antixp̄i ō discurret sui i cūctis ciuitatib⁹ z ipediet ne sacra scēptura fm veritatē exponat a catholicis doctoribus. Tūc vt ꝺr Esa.lix. corruet vitas in plateis. Et Dañ.viij. Prosternet vitas i trra. Uñ pdicabūt discipl̄i antixp̄i voluptuosa. leta. z cōsolatoria. ad q̄ ꝓni sūt hoies ꝺ xp̄m q̄ dixit Matb.vij. Arta ē via que ducit ad vitā. z ō mlti suscipiēt eo⁹ vba. iuxta illō apl̄i.ij. Thim.iiij. Erit tp̄s cū sanā doctrinā nō sustinebūt. sz ad sua ꝺsideria coacervabūt sibi mgros pruriētes auribus z a vitate q̄dē auditum auertēt ad fabulas āt ꝙvertēt. Secōo antixp̄s ipugnabit z decipiet miraculo⁹ opatōe. q̄ glo. sup Apoc.xiij. c. dic̄ q̄ magica arte faciet statuā loq̄. faciet ei imagines loq̄ z futura pdicere. Jtē mortuos fallacit̄ faciet r̄surgere q̄ demones corpa mortuo⁹ intrabūt z in spē hoiz q̄ aliq̄n vixer̄t hoib⁹ appebūt. vñ ꝺr Apoc.xiij. Seducet hitātes i trra ꝓpt̄ sig̃ q̄ data sē illi. z sic discipl̄i xp̄i pdicato⁹ suā ꝙfirmabāt signis seq̄ntib⁹ Mat.vl. ita discipl̄i antixp̄i signis mēdacib⁹ z falsis. ita vt dic̄ saluato⁹ mat. xxiiij. Si fieri possit i errorē ducer̄t etiam electi O q̄si ñ titubaret q̄n pt̄ e⁹ diu mortu⁹ secū loq̄r̄et dicer. O fili mi carissime ego sū q̄ te genui z nutui crede q̄ ꝺ ē vta ler. alio q̄n ꝓmāeb i ecna maledcōe O q̄si ē q̄ ñ iclinaret huic fmōib⁹

Dominica .xxiiii. post pẽthe.

blandis hinc ꝓmissis hinc miraculis hinc minis. Jō dicẽ Grego. in moral'. Pensem⁹ tũc q̃nta būane mẽtis illa tẽptatio erit qñ pius martyr coꝛp⁹ toꝛ mẽtis subiẽcit z tñ toꝛtoꝛ añ oc̃los ei⁹ miracula facit. Tercio antixp̃s deci piet bonos donoꝛ largitiõe. Nã dia/bol⁹ ostẽdet ei thesauros mł̃os iã in terra abscõditos p q̃s ad se seq̃ndum mł̃os inclinabit. Primo ei aduna/bit sibi magnates z potẽtes p mune ra z postmodũ facili⁹ simplices Jdeo ꝺr p̃s.ir. Sedet in insidijs cũ diuitijs in occulto vt interficiat innocẽtẽ. O q̃d faceret tũc moderni vsurarij. raptoꝛes fures. lusoꝛes. q̃ nũc etiã ꝓtra aiam su am z verecũdiã laboꝛãt ꝓ tꝛaliꝫ. Ti mẽdũ certe ẽ q⁹ etiã nũc q̃si tot⁹ mũd⁹ seq̃reť eũ. q̃ q̃si oẽs diligũt bonoꝛes z ditari q̃runt Viere. vj. A minoꝛe vsq; ad maioꝛẽ oẽs studẽt auaricie. Nã an tixp̃s p munera attrahet sibi tã maio res q̃z minoꝛes. taz nobiles q̃z ignobi les. tã lr̃atos q̃z illitteratos. tã paupes q̃z diuites. Uñ p̃s. Regnũ ipi⁹ oibus diñabit. Quarto antixp̃s decipiet bo nos toꝛmẽtoꝛ inflictõe. q̃ q̃s p̃dictis triby modis q̃uertere nõ poterit illos diuer⁹ supplitijs puniet. Jpe ei mł̃a genera toꝛmẽtoꝛ excogitabit ꝓtra bo nos vt eos a recta fide auertat. Jō ꝺr Dañ. xij. Erit tp̃s q̃le nõ fuit ab eo tpe ex q̃ gentes ceperũt eẽ. O q̃z multi sunt q̃ dicãt. O si tũc viuerẽ. multa p xp̃o sustinerẽ. q̃ nũc vnũ vbuꝛ iniurio sum. ꝓpt xp̃i nomẽ nõ valẽt sustinere. biij. pfecto in mimis deficerẽt. Jō tali/bus dicẽ Amos. v. Ue desiderãtibꝫ diẽ dñi. sane fateoꝛ q⁹ dũ hec cogito toto coꝛde ꝓtremisco. q̃ ꝓsidero q̃d euenit Petro q̃ ꝓmittebat se cũ xp̃o moꝛitu/rũ z postmodũ sine toꝛmẽtis ter nega uit. Quis secur⁹ tũc eẽ poterit dũ erit tãta tribulatio. q̃nta nõ fuit ab initio mũdi. q̃ sił z seł p totũ mũdũ se diffun det. Ue igit̃ pregnãtibꝫ zc̃. Secõm q̃ ꝓcomitaťa aduẽtũ antixp̃i. est benigna xp̃i subuẽtio. Nã in tã mag̃ xp̃ianoꝛũ tribulatõe subueniet xp̃s dñs. q̃ veni ent Enoch z Helyas. z vt hꝫ Apoc. xi. Uij in bierł̃m z circũq; p̃dicabũt tri bus annis. iõ sic ibidẽ ꝺr. Dabo duo/bus testibꝫ. s. Enoch z Helye. z ꝓpheta bũt z p̃dicabũt dieby mille ducẽtis se/xaginta amicti saccis. glo. Triby ãnis p̃dicabũt sił ẽ xp̃s p̃dicauit z pniam p̃/dicabũt. Tãdẽ antixp̃s occidet eos in bierł̃m z iacebũt cadauera eoꝛũ trib⁹ dieby z noctibꝫ. q̃ null⁹ audebit coꝛpa eoꝛũ sepelire ꝓpt̃ metũ antixp̃i. Occiso ꝛes vo eoꝛũ valde leti erũt. ꝓpt̃ moꝛtez eoꝛ. Et tãdẽ post dies tres z dimidiũ vt hꝫ Apoc. xi. Spũs vite. i. aie eoꝛũ i/trabũt in eos z stabũt sup pedes suos viuẽtes iã z ipassibiles z timoꝛ magn⁹ cadet sup eos q̃ videbũt eos ita gł̃ifi/catos z audiẽt vocẽ dicẽtẽ illis. Ascẽdi te buc. i. ad ꝓsortiũ angeloꝛ z sc̃toꝛũ z ascẽdẽt ad celũ in nube Terciũ q̃ cõ comitaťa antixp̃i aduẽtũ. ẽ dig̃ tp̃is an tixp̃i abbꝛeuiatio. De⁹ ei videś iã tãtaz antixp̃i malicią z hoim fragilitatẽ mi sericoꝛdiť abbꝛeuiabit dies. Jō bñ ꝺr Abacuc. iij. Cũ irat⁹ fuer⁹ miseꝛie re/coꝛdaber⁹. Uñ vt ꝺr in glo. ad Colo. Antixp̃s regẽbit triby ãnis cũ dimidio Et Dañ. xij. ꝺr. q⁹ iurauit angel⁹ ꝑ vi/uẽtẽ in eťnũ. q⁹ infra tp̃s vni⁹ anni sez z tpa sez duoꝛ annoꝛ z dimidiũ tp̃is id ẽ dimidij ãni ꝺr durare pſecutio an tixp̃i. z vt ꝺr Mat. xxiij. q⁹ nisi abbre/uiati fuissent dies illi non fieret salua oĩs caro zc̃. Terciũ mysteriũ erit de terribilib⁹ aduẽtũ antixp̃i subseq̃nti/bus. q̃ ꝺr i euãgelio. Statiz p⁹ dies il los sol obscurabiť. Nam p⁹ istos dies antixp̃s finget se eẽ moꝛtuũ. vt habeť Apoc. xiij. vbi ꝺr. Uidi vnũ de capitiꝫ

bus suis.i.antixp̃m ꝯsi occisum z sin gentē se ꝯsi mortuū z latēs p triduum postea apparebit dicēs se resuscitatuz Et tūc discipli sui resurrectionē suā p/ dicabūt iniqs. sup qs missur⁹ est spūs malignos i specie ignis z applicabūt eis plurimi. qz voce diaboli loqnt va rijs linguis. sic apli et spūsctō loqbāt. ℣ Tunc vt bī Dañ.xj. Veniet anti xps in mltitudie magna. z figet taber naculū suū sup montē oliueti. qz vt di cit glo. sup Apoc. De tali monte arte magica ascēdet in aera. vt Symō ma gus ferentib⁹ demōib⁹. z tūc ex apl'm revelabit ille iniqu⁹. i. iniqtas ei⁹. qz dñs ihs spū oris sui. i. spūsancti virtute interficiet impiū. Et vt dr Dañ.xj. Cō cedent.xlv. dies ad refrigeriū sctōrū. et ad pnias quersorū. qz tūc certitudina liter cognoscēt se esse deceptos p antixpz Ex vsqz ad illū diē vel post ꝙt erūt di es nemo scit nisi q iudicabit vivos et mortuos. et regnat cū patre z spūsan cto in secula seculoz. Amē.

¶ De eadē dñica. xxiiij. post penthe.

Sermo.cxxiiij.

CUm videritis abominationē desola tōis que dicta ē a Daniele pbeta stantē in loco sctō q legit intel/ ligat Matb.xxiiij. z in euāgelio. In q legit psecutio maria tpe antixpi fieda quā pr⁹ pba xps pdixit vt boies se ad eā magis pparent. qz dic Greg. Min⁹ em iacula feriūt q̃ puident. sic z nos tolerabil⁹ mūdi mala suscipim⁹ si ꝯ hec p puidēte clipeū munimur Ideo saluator nr in b euāgelio tria facit. s.

Primo scpturaz intelligētiā inculcat. Secūo psecutōis seuiciā declarat. Tercō sue locutōis eminētiā firmat Primo itaqz xps dr nr in b euāgelio scpturarū intelligētiā inculcat oib⁹ di cens. Cū videritis abomiatōez desola/ tōis q̃ dicta ē a Daniele pba stantē i loco sctō. q legit. s. dictū Daniel intelli gat de b loq. Nā dū xps p⁹ dñicā pal/ marū pdicasset in hierlm z vespascēte iret ihus bethaniā. sedit in monte oliueti vbi discipuli interrogauerūt di. Dic nob qñ hec erūt. z qd signū aduē/ tus tui z ꝯsūmatiōis seculi. Et rndēs dixit eis. Videte ne quis vos seducat mlti ei venient in noie meo di. Ego sum xps z seducēt mltos. Audituri ei estis plia. surget gens i gentē. z regnū i re/ gnū. z erūt pestilentie z fames z terre/ mot⁹ p loca. hec oia initia sūt dolorū. Tūc tradent vos i tribulatōez z occi/ dēt vos z mlti pseudo pphe surgēt z se ducēt mltos z qm abūdabit iniqtas refrigescet charitas mltorū. Et pdica bit h euāgeliū regni in vniuerso orbe in testimoniū oib⁹ gētib⁹. z tunc venit ꝯsūmatio. Cū igit videritis abomiati/ onē ꝛc. qz de psecutōe antixpi aptē loq tur Daniel pba Scōo qz xps dñs in h euāgelio psecutōis seuiciā decla/ rat di. Tūc q in iudea sunt ꝛc. Sequit. Erit em tunc tribulatio magna qual' nō fuit ab initio mūdi vsqz mō neqz fiet. z nisi abbreviati fuissent dies illi nō fieret salua oīs caro ꝛc. patent i te/ xtu euāgelij Tercio deniqz xps de⁹ noster in euāgelio sue locutōis eminē tiā firmat di. Celū z terra trāsibūt ver ba aūt mea nō pteribunt. Ubi Lyra. Nō qz celū z terra corrūpant fm suaz substam. s. qz cessabit mot⁹ celi z trans/ mutatio in elemētis. Ista em ordina ta sunt ad complēdū numerū electo/ rum. z iō cōpleto ipo in iudicio cessa/ būt. vba aūt xpi nō trāsibūt. qz p vbū xpi fact⁹ ē mūd⁹. z iō vbū ei⁹ ipo mō stabil⁹ ꝛc. Un de aductu antixpi tria documēta (gratia saluatoris) ꝓponū tur declarāda. s.

Dominica. xxiiii. post pēthe.

¶ Primū erit de ipius aduēt⁹ vitate
¶ Scōm erit de illius psecutōnis atrocitate.
¶ Terciū erit de eiusdē terminatiōis vanitate.
¶ Primū documētū de antixpo diri fore declarādū de ipi⁹ aduent⁹ vitate. hoc est q̄ absq; dubio vēturus est ante iudiciū generale z mlta mala facturus. Cuius q̄dez veritatez aduentus ꝓbemus tripliciter. s.
¶ Primo pōstēsa figura.
¶ Scōo pscpta scriptura.
¶ Tercio pbabita iactura.

A ¶ Primo aduēt⁹ antixpi veritatem ꝓbemus figura pōstesa. pōstendit nimirū deus Danieli ꝓphete aduēt⁹ ipius pessimi homis in figuris. de quo habet Dañ. vij. sic. Videbam in visione mea nocte. z ecce quattuor venti celi pugnabāt in mari magno. z quattuor bestie grandes ascēdebāt de mari magno diuerse inter se. Prima quasi leena z alas habebat aquile. aspiciebā donec auulse sunt ale ei⁹ z sublata est de terra. z sup pedes quasi homo stetit z cor eius datum est ei. Et ecce bestia alia simil' vrso in pte stetit z tres ordines dentiū erant in ore eius. z sic dicebant ei. Surge comede carnes plurimas. Post hec aspiciebā z ecce alia quasi pardus z alas habebat quattuor sup se. z quattuor capita erant super se z potestas data est ei. Post hec aspiciebā in visione noctis z bestia quarta terribilis atq; mirabilis z fortis nimis dentes ferreos habebat magnos comedens atq; cōminuens. z reliqua pedibo suis ꝯculcās Decibi Ubi notanť primo que ventura sunt ante psecutionē antixpi q̄n dicit. quattuor venti celi pugnabant in mari ꝛc. Nā mare magnū z spacium pēns seculū intelligi potest in q̄ ante iudiciū bella insurgent. sicut dicitur Lu. xxij. Surget gens ꝓra gentem z regnū aduersus regnū ꝛc. Et he quattuor bestie significāt q̄tuor monarchias qui bestialiter z tyrānice vixerunt. Per leenā habentē alas aquile significat regnuz assyriorū. quia sic leena est anial violentū z libidinosuz ita illa gens erat. due vero ale sūt due gentes scz assyrij z chaldei. Per vrsuz habentē tres ordines dentiū in ore q̄ comedit carnes plurimas significat monarchia ꝑsarum z medorū ꝓpē laborem z victus ꝑcitatē. Nam ꝑ pulmento sale vtunť z cardamamo. Per pardū habentē alas auis z q̄tuor capita significat monarchia grecorum. quia sicut pard⁹ est varij coloris ita illa monarchia habebat diuersa regna vel ꝓpter varietatē doctrinaꝝ que tūc ibi vigebat. z dicit habere alas quia sicut velox est auis alata. ita Alexā. cito supauit regna multa. quattuor capita fuerunt q̄tuor regna que ei successerunt ꝑ quartā bestiam dissimilez ceteris que licz hic nō nominet eius similitudo hebrei tamē dicunt q̄ fuit similis apro que habebat dētes ferreos comedens z cōminuens. z reliqua pedibus ꝯculcans significat monarchia romanoꝝ que omnia regna sibi subiecit ferro armoꝝ. z habebat decem cornua. quia circa finē mūdi hec monarchia diuidet in decē regna. nouem enī regna recedent a xpiano imperio z maior pars horum ab obedientia ecclesie. vt regnum iudeorū. regnum thurcorū. regnū saracenoꝝ. regnum. thartaroꝝ. regnū armeniorū. regnū georgianoꝝ. regnū bohemorū regnū frācorū. z si sit fidelissimū tñ nō recoḡscit romanoꝝ imperatorē superiorē z regnum grecorū qō sepius fuit diuisum ab ecclesie romane obediētia to/

taliter. tamē tempe Leonis p̄mi pape anno dñi. cccclxiij. impante Theodosio iuniore Dyoscoro tenente sedē alexandrinam magno diaboli laqueo. Et Flamano viro sancto cōstantinopolitanā. quē incarceratū dictus Dyoscorus nocte suffocari fecit. p eo q̄ heresi eutici nō consensit que vnam tm̄ naturam asserebat in xp̄o. Uerūtm̄ regnum grecorū multotiens venit ad obedientiā ecclesie romane z iterum diuisi fuerunt. Nouissime anno dñi M. cccccxxix. impator Johānes paleogus z patriarcha constantinopolitanus cum multis ꝓceribus veniētes florentiam ad concilium. z ibi receperunt articulū fidei q̄ scz spūssanctus ꝓcedit a patre z filio. sed modicū ꝓfecit. quia nō ordinauerunt p̄dicatores qui p̄dicarent dictum fidei articulū in grecia. ideo indignatio magni ōi irruit sup eos quia post annos xiij. vel circa. capta constantinopoli a thurcis impator z multi ꝓceres occisi. alij in seruos venūdati. alij expulsi. alij fugerunt ne caperent. Et nō solum sedes cōstantinopolitana sed etiam alexandrina. anthiochena. hierosolymitana ab ecclesie vnitate diuise possidentꝫ a thurcis vel saracenis. Ecclesia vero catholica z si passa sit multa tamē semp ꝑmansit in veritate fidei. quia p̄dixerat xp̄s Petro Mat. xvj. Tu es petrus et sup hanc ꝛc. Sequitur. Et porte inferi nō p̄ualebunt aduersus eam. Sed ad ꝓpositum redeundo Daniel vidit inter ista decez cornua quarte bestie cornu paulum z tria euulsa sunt de pōribus cornib⁹ a facie eius. Hoc cornu est antixp̄s q̄ tres reges exterminabit scz affrice. egypti. et ethiopie. quib⁹ interfectis alij septem reges ei se subiḡient. Unde angelus Danielez sic docuit tres reges humiliabit et sermones contra excelsum loquetur et sanctos altissimi cōteret et putabit q̄ posset mutare tempora et leges z tradent in manu eius vsq̄ ad temp⁹ z tempa z dimidiū temporis. Et. c. viij. Gabriel dixit Danieli Ego ostendam tibi que futura sint in nouissimo maledictionis. Cum creuerint iniq̄tates surget rex impudēs facie scz antixp̄s z intelligens ꝓpositiones id est habens magnam scientiā z robozabit fortitudo eius sed nō i viribus suis. quia in malicia diaboli et supra q̄z credi potest vniuersa vastabit et p̄sperabitur et faciet et interficiet robustos scz Enoch z Helyaz z populum sanctorū fm voluntatē suam et dirigetur dolus i manu eius z cozsuum magnificabit z in copia rerum omniū occidet plurimos et ꝓtra p̄ncipem p̄ncipum consurget. id est xp̄m et sine manu conteret et visio vespere et mane que dicta est vera est. Tu ergo signa visionem quia post multos dies erit scz ꝓpe finē mūdi. et hoc ē qđ dicit saluator in euangelio. Cū videritis abominationē desolationis q̄ dicta est a Daniele ꝓpheta stantē in loco sancto qui legit intelligat. Ex eo nāq̄z q̄ terra sancta et templū possidet ab infidelib⁹ ꝓiecturari possumus xp̄us aduēt⁹ antixp̄i fore ꝓpinquū. ¶ Secūdo q̄z vitatē aduent⁹ ip̄i⁹ possum⁹ ꝓbare p̄scpta scptura scā. q̄ apte claamat de tpe ip̄i⁹ aduent⁹ qđ fiet in fine mūdi. de ozru eiusdē ac viuēdi modo. Prio inquā de ei⁹ aduētu scribit ap̄s sic. ij. Thes. ij. di. Rogam⁹ āt vos frēs p aduentū dñi nr̄i iesu xp̄i z nr̄e cōgregatōis in ip̄m vt nō cito moueamini a vr̄o sensu. i. a vr̄o intellectu neq̄z terreamini q̄si instet dies dñi. nec q̄s vos seducat vllo mō. qm̄ nisi venerit discessio p̄mū z reuelatus fuerit hō peccati

Dominica.xxiiii.post.pēt he.

filius pditionis qui aduersatur z extollitur supra omne quod dicitur deus aut quod colitur. ita vt in templo dei sedeat ostendens se tanq̄ ipse sit deus. Super quo dicit Lyra. Q; alii qui Thessalonicēses crediderūt iudicium ꝓinquū eo q; dixerat ap'lus. j. Thoꝛ.xv. Oēs q̄dē resurgem⁹ in momēto in ictu oculi in nouissima tuba canet ei tuba z mortui resurgēt incorrupti. Et. j. Thes. iiij. Q̄m ipe dñs in iussu z in voce archangeli z i tuba dei descēdet de celo. z mortui q̄ in xp̄o sūt resurgēt ꝑmi. Deinde nos q̄ viuim⁹ q̄ relinq̄mur sil'rapiemur cū illis obuiam i nubib⁹ xp̄o in aera. Credebāt ergo hoc fieri tpe Pauli qō remouet di. Q; nisi ꝑmū veniat discessio z filꝰ pditionis antixp̄s. nō fient p̄dicta. Et Apoc. xx. dicit Johes. Vidi ingt angelū descēdentē de celo habētē clauē abyssi z cathenā magnā in manu suaz apprehēdit draconē serpentē antiquū q̄ ē diabolus z sathanas z ligauit eum p mille annos. Et subdit. Postq̄ cōsumati fuerint mille anni soluet sathanas modico tpe. Ubi Augu. p mille annos intelligit totuz tp̄s gratie vsq; ad antixp̄m. a Johe incipiendo q̄ hec verba scp̄sit. alias iā mille anni ꝓteriss̄ent. Etiā a tempe Siluestri pape qñ pax data fuit ecclie. Quia hoc fuit anno dñi. cccxl. vt dicit Alexā. sup Apoc. Ideo sic accipit hic mille sicut in p̄s. Memor fuit in seculū testamenti sui verbi qō mādauit in mille generationes. i. in oēs. Et tūc in fine mūdi dicitur solui sathanas. q; crudelior erit p̄secutio antixp̄i ceteris. Scōo dent q; sacra scp̄tura loquit de eius ortu. Dicit em̄ magn⁹ Albert⁹ vlē. li. cōpendij. q; nasc̄et de tribu Dan. Juxta illō Gen. xlix. Fiat dan coluber i via. i. antixp̄s. Vnde Apoc. xij. Vidi de mari bestiaz ascendentē. i. de babylone que iacet secus mare. z licz nasc̄at in babylone. Juxta illud Piere. j. Ab aquilone pandet oīe malū. tamē nutrietur in ciuitatib⁹ corozayn z bethsayda. ō qb⁹ dicit dñs Math. xj. Ue tibi corozayn. ve tibi bethsayda quia si in tyro z sydone facte fuissent virtutes que in te facte sunt in cilicio z cinere penitentiam egissent. Item dicit magister in hist̄oria sup Dan. in. c. quarte visionis. q; licz antixp̄s de semib⁹ pentum suozum ꝓcipiatur. tamē post ꝓceptuz ipius spūs malignus descendet i vterum matris eius. cuius virtute puer deinceps nascetur. aletur. z adolescet quia diabolus vretur eo rāq̄ armis suis. Ideo dicit. ij. Thes. ij. Cuiꝰ aduētus est fm operationē sathane. vbi glo. Sicut inquit i xp̄o fuit plenitudo diuinitat̄. sic in antixp̄o erit plenitudo oīm malicie. nequitie. z iniquitatis.

Tercio etiam scriptura sacra loquitur de ipius antixp̄i viuendi modo. Nam dicit Haymo sup Apoc. q; veniet in hierusalē et circūcidet se. Judei vero credent ipm̄ esse messyam verū illus ꝓmissuz. z tunc implebitur illud dictum saluatoris Joh. v. Ego veni i nomie patris mei z nō accepistis me. Si alius venerit in nomie suo illum id est antixp̄m accipietis. Et tunc iudei reedificabunt templū a romanis destructum. z sedebit ibi dicens se esse christum. Juxta illud. j. Joh. ij. Et sicut audistis quia antichristus venit. nunc antichristi multi facti sunt. Et subdit infra. Quis est mendax nisi is qui negat quoniā ihesus est christus id est messyas in lege ꝓmissus. Et subdit Hic est antichristus qui negat patrē z filiū. Unde iste pessim⁹ antixp̄s fm qō ō; Apoc. xvj. Congregabit reges z p̄ncipes z populos multos in locū

qui dicit hebraice armageodon .qđ
fm Hiero.interp̃tat mons latrũculo
rũ.apđ suos vo in pncipio regni erit
magn9 ypocrita .iuxta illđ Job.xxiij.
Qui regnare facit ypocritam ppt̃ pcta
populi. Sit̃abit em scitatẽ z iusticiaz
vt simplices facili9 ad se trahat. Hinc
ps. Insidiat vt rapiat paupem .rapit
paupem dũ attrahit eũ. Et sic de9 no/
ster xps fuit plenus oi vitate z vrute.
ita antixps oi fallacia z pctis.erit cer/
te supbus et pũptuosus intãtũ vt non
credat se puniri ppt̃ sua pcta. Uñ i sua
supbia destruet imaginẽ crucifixi z suã
faciet adorare .iuxta illđ Apocal'.xiij.
Apiet os suũ i blasfemias ad deũ bla/
sfemare nomen ei9 z tabernaculũ ei9
z eos q̃ in celo habitãt .z faciet vt q̃cũ/
qz nõ adorauerit imaginẽ bestie occi
dat̃.z subdit̃. Et faciet oẽs pusillos et
magnos diuites z paupes liberos et
fuos habere caracterẽ i manu dexte/
ra.aut in frontib9 suis .z ne q̃s possit
emere aut vẽdere nisi habeat caracte/
rẽ nois bestie. O q̃z amarũ erit audire
fidelib9 pijssimi nomẽ iesu blasfemare
O q̃z graue purissimã vginẽ vbis de/
turpare. Deinde erit antixps luxurio
sus fm illud Dañ.xj. Erit in ꝯcupiscẽ/
tijs femina9 z oẽs sibi adherẽtes con
fozmabũt se illi .fm qđ 02.ij. Thimo.
iij. In nouissimis dieb9 istabũt tpa pi
culosa erũt boies seipos amãtes. cu/
pidi elati.supbi blasphemi zc. Tercio
ppinquũ aduentũ antixpi possum9 p
bare pbabita iactura. Nã modernis
tẽp9ib9 tanta sũt mala tã bozrẽda tã
manifesta q̃ implebit̃ in primo illud
Dañ.viij. Cũ creuerint iniq̃t iniq̃tates
ꝯsurget rex impudic9 facie. Et dignuz
est vt iniqu9 veniẽs iniq̃tatẽ inueniat
nõ vnã sz plẽs.qz fm Bre.xxv.moral'.
Pzo q̃litate subdito9 disponũt acta
regentiũ.z sepe ex plebiũ merito mu/
tat vita pastozis. Hoc q̃z signũ de ipi
us aduentu dedit xps in euãgelio di/
cẽs. Qm̃ abũdabit iniq̃tas refrigescet
charitas multozũ.sed qz mõ vbiq̃ fal
sitas vbiq̃ rita vbiq̃ odiũ zc.vt iplea
tur illud Osee.iiij. Nõ est vitas non ẽ
misericozdia z nõ est scia dei in ẽra.ma
ledictũ mendaciũ z homicidiũ z furtũ
et adulteriũ inundauerũt in ẽra.z san
guis sanguinẽ tetigit.i.pctã noua ve/
teribz addunt̃. Et nõ solũ ruina spũal'
denunciat aduentuz antixpi sed etiaz
coꝛpalis.qz vbiq̃ desolatio in ciuita/
tib9 et villis zc.ideo dicit xps. Cũ vi/
deritis abomiatõez zc. O duz coꝛ pec
catozis. O manifesta excecatio homi/
nis nõ intelligẽtis ex his signũ ppinq̃
sui interit9 et antixpi aduent9. Unde
Bre.in ome.ait. Jã ruinis mũdi cre/
scentib9 districti sui iudicij xps ppin/
quũ denũciat diẽ.z tñ supba mẽs no/
stra nõ vult h̃ sponte deserere qđ quo/
tidie pdit in vita'. Quid g̃ frẽs. qđ i ei9
iudicio dicturi sum9 q̃ ab amoꝛe psen
tis seculi nec pceptis flectimur nec ve/
beribz emẽdamur .iõ dicit xps .Orate
ne fuga vra fiat i hyeme.s.iniq̃tatis

¶ Secũdũ documentũ de antixpo
declarandũ erit de psecutoꝛis ei9 attro
citate. Nam sicut dicit saluatoꝛ in euã
gelio Erit tũc tribulatio magna qual'
nõ fuit ab initio mũdi vsq̃ mõ neq̃ fi
et. Nec vo tribulatio causat̃ ex h̃ q̃ a
deo fideles vult auertere a q̃ vsq̃ ad
mozt̃ nollent separi .quã q̃dem tribu
ationẽ faciet spẽal'z q̃tuoꝛ modis. scz.

¶ Primo falsa doctrinatõne
¶ Scõo donoꝛ largitione.
¶ Tercio miraculoꝛ opatione
¶ Quarto tozmentoꝛ illatõne

¶ Pzio nãq̃ antixps psecutoꝛem ma/
ximã faciet falsa doctrinatioe.qa sicut
xps dñs post suã verã resurrectoꝛ mi
sit discipulos suos ad pdicandũ suuz

Dominica .xxiiii. post pẽthe.

euangeliũ p orbem .ita antixps mit/ tet suos pestiferos z magos seducere. cõmittẽdo eis q xpi fidem z euãgeliũ vbiqz destruãt z scpturã false exponãt z dicãt q xps nõ fuit filius dei sz seduc tor z oẽs sibi credẽtes dãnati sũt. Ju/ xta illud Dañ.xj. Aduersus deũ deoz loquet magnifica et blasfemabit san/ ctũ euangeliũ. Dañ.vlti. Cor eius ad/ uersus testamentũ sanctũ. Cuiꝰ ꝓbe te discurrẽt vbiqz terraz cũ diaboli a/ stutia. De hoc dicit xps in euangelio. Multi pseudo ꝓphete surgent z sedu cent multos. Nõ ꝓuidens Hieremi/ as.v.c.admirabaf dicẽs. Stupor z mi rabilia facta sunt in terra .ꝓphete pro phetabãt mendaciũ z sacerdotes ap/ plaudebãt manibꝫ suis .z populꝰ me us dilexit talia. Cõtra q̃s xps dat con siliũ in euãgelio di. Si dixerint vobis scz pseudo ꝓphete.ecce i deserto est xps nolite exire .ecce in penetralibꝫ nolite credere. Secũdo antichristus faciet magnã tribulatõnem in vera fide do/ norũ largitõe. Nã dicit glo.sup Dañ. z Apocal.q antixps inueniet thesau/ ros abscõditos z distribuet suis .Uñ Dañ.viij In copia rez omniũ occidet plimos. Predicatores quippe sui dis/ currẽtes p orbẽ faciẽt pplos ꝯgregari q̃si zelantes salutẽ eoz dicent. Ut scia tis q nõ q̃rimus vestra bona sicut fe cerũt ante nos seductores mũdi xpi p dicatores q nihil aliud q̃z vra diuerꝫ modis querebãt i decimis oblatõibꝫ ꝓuentibꝫ z in eleosynis. Sed sic man/ dauit nobis magister verus xps salu tem vestrã veraciter querim⁹.z ideo ex charitate volum⁹ vobis subuenire. q indigetis veniatis ad talẽ locũ et bo/ nũ subsidiũ habebitis qbus in hac ve ra fide viuere poterit/. Et in tali loco ꝓmisso ditabũt oẽs ibi trãseuntes. Q̃z multi taliter seducunt. Si enim modo ꝫ suã cõscientiã ita auidecꝫ/ unt maledictũ metallũ vt ꝓ vno flo/ reno ꝓiurent z fornicatõi ꝓsentiant. qd tũc erit. Certe illõ Apocal. xiij. Et adorabũt bestiã oẽs q habitãt i ter/ ra quoz nõ sunt noia scripta in libro vite. Tercio antixps faciet magnaz tribulationẽ in fide catholica miracꝭ/ rũ opatõe.q ꝓ magicas artes ipe z sui mira hoibꝫ maxime simplicibꝫ faciẽt. De qbꝫ.ij ad Thes.ij. Cuiꝰ aduentus erit fm opatõem sathane in oĩi ꝟtu te z signis z ꝓdigiis mendacibꝫ z in oĩ seductõe iniqtatis. Uñ dicent sui. Ut aũt nõ dubitetis de nra doctrina z vi/ ta veniamus ad miracula. Accedant infirmi quos sanabũt q ꝓ demões fu erant infirmati.q vo nõ sanabunt di/ cent q ꝫ est ꝓpter defectũ fidei. Uñ fz apparentiã mortuos suscitare videt. z arbores subito faciẽt florere .z in ec/ clesia imagines loqntes dicent se non fuisse sctos z veros sz seductores. Si/ militer sub imagine crucifixi occulta bit diabolꝰ z loquet dicens Uos dece pti fuistis q ego nõ sum verꝰ deus et hõ sed iste est verꝰ deus z hõ. ꝓpter ta lia dicit xps in euãgelio. Nisi breuiati fuissent dies illi nõ fieret salua oĩs ca ro. Quarto antixps faciet magnaz psecutõem xpianis tormentoꝝ illatio ne.q diuersis cruciatibꝫ z inexcogita tis afflictõibꝫ interficiet q̃s sua doctri na z muneribꝫ ac miraculis a fide xpi flectere nõ pot. Hinc Dañ.vlt. Robo rabit fortitudo eiꝰ .et supi q̃z credi pot vniuersa vastabit z pspabit .z faciet z interficiet robustos z populũ sanctuz fm volũtatẽ suã/. Ideo dicit xps in e/ uangeli o.et Dañ.c.xij. Veniet tẽpus tale quale nõ fuit ab eo quo gentes cẽ ceperunt vsqz ad tpus illũ .Et Apoc. xiij.dicit.q datũ est bestie facere bellũ cum sctis z vincere eos .s.corpal/. Uñ

Brego.xxxij. mora. Surgent pseudo pphete z dabunt signa magna z prodigia vt in errorē mittant si fieri potest etiā electi. Hūc eñ fideles nri mirabi/gunt cū puersa patiunt. Tūc aūt Be/hemoth huius satellites. s. antixpi etiaz cū praua ingerūt mira acturi sūt. Pē/semus que erit illa būane mentis tentatio qñ pius martyr z corpus tormē/tis ingerit. z tñ ante oculos eius tortor mira facit. Ue igit illis q dicūt. O si puenirē ad illud tpus resisterē. Ter/ciū quo p documētū declarabit de antichristi terminatōis vanitate. Nā interim veniēt de terrestri paradiso enoch z Helyas. de q̄bus ꝺr Apocal'. xj. Da/bo duob⁹ testib⁹ meis spiritū vitatis z prōdicabūt mille dieb⁹ ducētis seragin/ta amicti saccis. et cū finierint testimoniū interficient ab antichristo. z iace/bunt corpa eor⁹ insepulta. q⁹ p⁹ tres dies resurgēt. z timor magn⁹ cadet sup eos q̄ videbūt ipos viuere. Et tūc antixpus finget se mortuū z resurexisse ac in celum ascēdere. Sed xps spiritu oris sui interficiet in mōte oliueti. Tūc aūt ꝺcepti penitebūt reuertētes ad veram fidē. Un ꝺr Dañ. xij. Btus q̄ pueniet ad dies mille trecentos triginta q̄nq̄. Oq̄tus fiet fleb⁹ ab ill' q̄ xpm dñm negauerūt z scōs occiderūt. Rogemus igr dñm ihesū xpm vt nos ꝫ oēs ꝫfuet in sua va fide q̄ credim⁹ ipm regnare cū patre z spūsancto zē.

Sermones dñicales putiles Bi/ga salutis intitulati. a q̄dā fratre bungaro In conuentu Pestbien. fratrum minorum de obseruantia cōportati. Impensis quoq̄z tūptib⁹ puidi viri Johānis ryman p industriū Henri/cum Bran in imperiali oppido Ha/genaw vbi incolā diligentissime impssi ac emēdati Finiūt feliciter. Anno ab incarnatōe dñi. M.cccc.xcviij. ipa die Vincentij martyris

A 977540

Quam multa

8460

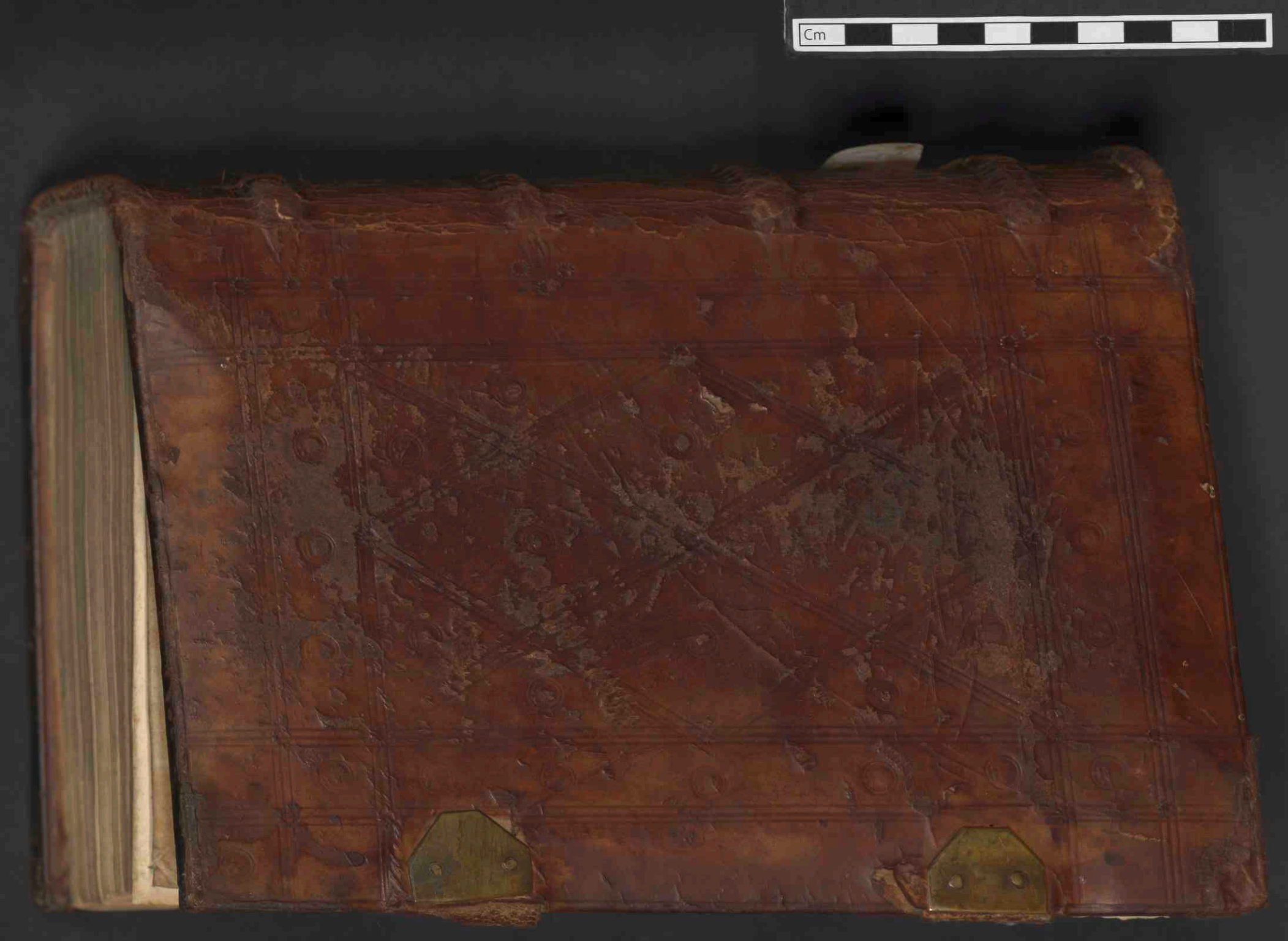
Cm

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6